

Biblioteka
U. M. K.
Toruń

2277

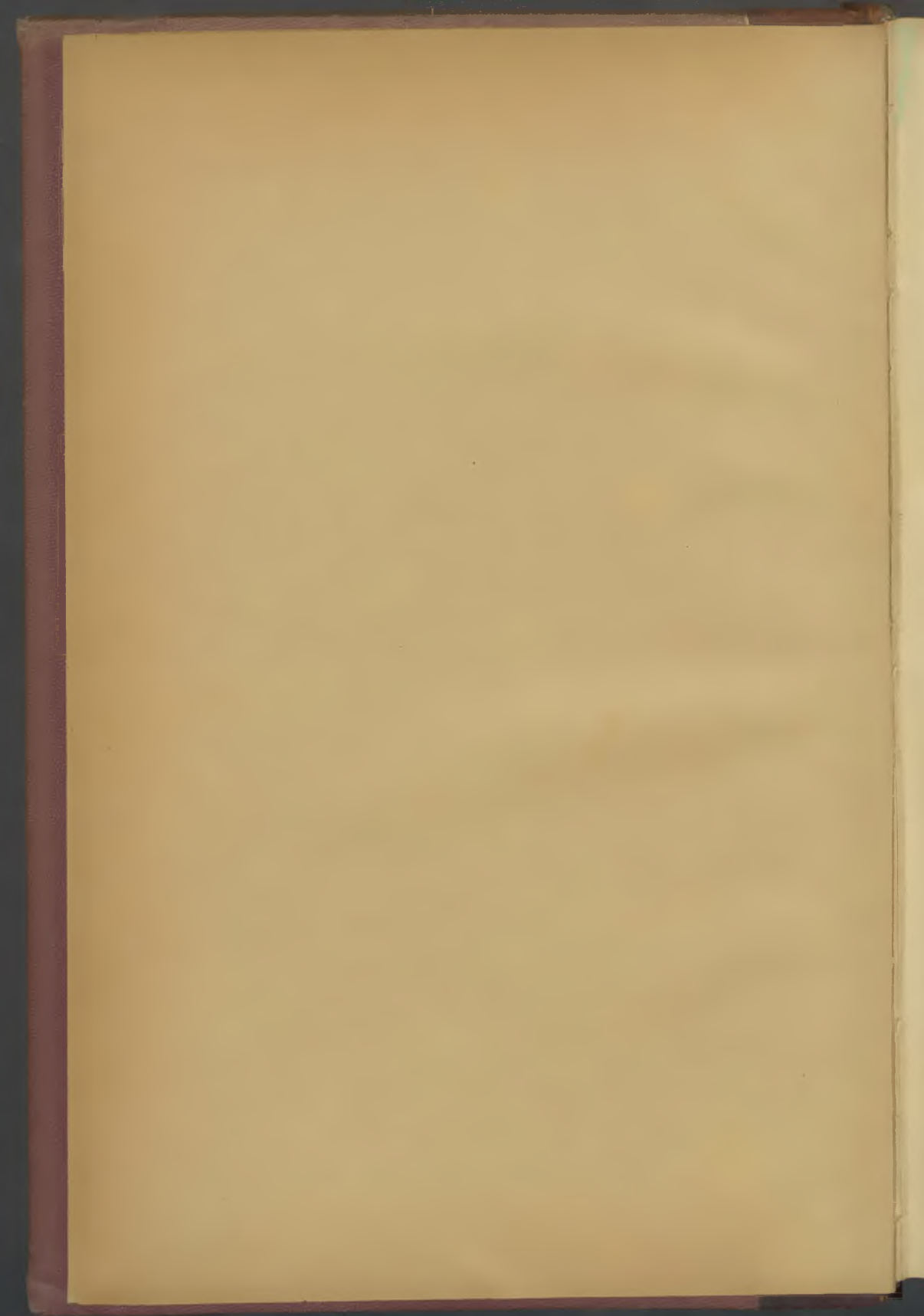
P. DALIŃOWSKI

SŁOWNIK
RUSKO-POLSKI

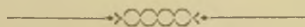
LIBRARY OF THE
BUREAU OF LAND MANAGEMENT
FORT COLLINS, COLORADO

3. 75^x

1006

ПОЛНЫЙ РУССКО-ПОЛЬСКИЙ СЛОВАРЬ.

DOKŁADNY SŁOWNIK RUSKO-POLSKI.

ПОЛНЫЙ СЛОВАРЬ
РУССКАГО И ПОЛЬСКАГО

ЯЗЫКА

СОСТАВЛЕННЫЙ

П. П. ДУБРОВСКИМЪ

Членомъ Корреспондентомъ Императорской Академіи Наукъ.

Часть Русско-Польская.

ВАРШАВА.

ИЗДАНИЕ КНИГОПРОДАВЦА ФЕРДИНАНДА ГЕЗИКА.

1898.

DOKŁADNY SŁOWNIK

JĘZYKA

RUSKIEGO I POLSKIEGO

UŁOŻONY PRZEZ

P. DUBROWSKIEGO

Członka Korrespondenta Cesarskiej Akademji Nauk.

~~~~~  
Część Rusko-Polska.  
~~~~~


NAKŁAD FERDYNANDA HÖSICK.

1898.

Druk M. Lewińskiego, Warszawa, Marszałkowska № 141.

Дозволено Цензурою
Варшава, 6 Февраля 1898 года.

п.ж. 1926 / 1946

A.

A wymawia się jak polskie **A**. Dawna nazwa téj litery *azb*.

A, *sp*, ale, lecz. **A** вы что мнѣ на это скажете? **A** pan co mi na to powie? На это нужны деньги, а чтобъ имѣть деньги, надобно трудиться, на то потребне są pieniądze, lecz aby mieć pieniądze, trzeba pracować. Ничего не знаетъ, а болтаетъ, nic nie wie, a gada. Онъ пришёлъ къ нимъ, а они ещё спятъ, przyszedł do nich, a oni śpią jeszcze.

A, *Wykrz.* Al ol

Aa, *Aga Wykrz.* aal ahal

Аангичъ -а, *m. Zool.* Zimówka, kaczka zimowa.

Абá, -ы, *ж.* grube białe sukno.

Абajúрь -а, *m.* okno ukośne; || daszek na lampę.

Абáзь -а, *m.* abaz (*perska moneta, 20 kop.*).

Абáна -и, *ж.* Bud. wierzch kapitelów w kolumnach, tablica czworograniasta na wierzchu kapitelu; || tablica arytmetyczna.

Аббатиса -ы, *ж.* ksieni, przełożona klasztoru.

Аббáтскій, należący do opata, do ksieni lub opactwa.

Аббáтство -а, *n.* opactwo.

Аббáтъ -а, *m.* opat.

Абди́нація -и, *ж.* abdykacja, zrzeczenie się, złożenie korony.

Абerráция -и, *ж. Astr.* aberracja, pozorny ruch w świetle gwiazd.

Абінный, zrobiony lub uszyty z grubego białego sukna, *ob.* Абá.

Аблегáтъ -а, *m.* ablegat, zastępca legata papieskiego.

Абонемéнтъ -а, *m.* abonament, przedpłata. Не въ счётъ абонемента, abonament zawieszony.

Абонéнтъ -а, *m.* abonent, prenumerатор.

Абонирование -иá, **Абонировка -и**, *ж.* abonament, prenumerata.

Абонировать, abonować, prenumerować; || **Абонироваться**, abonować się, trzymać (pismo, miejsce w teatrze). *Imśl. b.* Абонированный, abonowany, zaprenumerowany.

Аборда́жный, należący do abordażu.

Аборда́жь -а, *m.* abordaż, wskoczenie na okręt nieprzyjacielski w czasie bitwy; || uderzenie się dwóch okrętów.

Аборди́ровать, *Mar.* wskoczyć na statek nieprzyjacielski.

Аборигéны -овъ, *m. mn.* aborygeni, odwiecznie zamieszkujący kraj jaki, rodzime plemię, *ob.* Житель.

Абри́косовый, **Абри́косный**, **апрыкозову**, morelowу.

Абри́косъ -а, *m.* апрыкоза, morela (*owoc*).

Абри́сь, -а, *m.* zarys, rysunek, abrys.

Абсолю́тизмъ -а, *m.* absolutyzm, samowładztwo.

Абсолю́тно, *prk.* koniecznie, nieodbycie.

Абсолю́тный, bezwzględny, samowładny.

Абци́сса -ы, *ж. Mat.* abscyssa, odcinek.

Абши́дь -а, *Woj.* abszyt, uwolnienie od służby.

Аванга́рдъ -а, *m.* przednia straż, awangarda.

Аванза́ла -ы, *ж.* pokój przed salą, przedpokój.

Аванпóстъ -а, *m. Woj.* forpoczt, wedeta.

Авансцéна -ы, *ж.* przód sceny w teatrze.

Аванта́жный, przybierający ton, mię, pochlebny, korzystny.

Аванта́жь -а, *m.* zysk, korzyść, awantaż.

Авантури́нь -а, *m. Min.* awanturyn (*kamień*).

Аваря́ -и, *ж.* uszkodzenie statku lub ładunku jego na morzu; || uszkodzenie w towarach.

Ава -ы, *m.* abba, Ojciec niebieski; || opat.

Авгу́рь -а, *m.* augur (*wieszczbiarz*).

Августине́ць -ица, *m.* Augustjanin (*zakonnik*).

Авгу́сть -а, *m.* Sierpień (*miesiąc*).

Августей́шій, najjaśniejszy. **Августей́шій монархъ**, najjaśniejszy monarcha.

Авдо́тна -и, *ж. Zool.* pardwa, bekas mniejszy.

Аво́сь, **Аво́сь-либо**, może, może być, zobaczьму.

Авра́ль -а, *m. Mar.* zwołanie całej załogi okrętu na pokład. **Авра́льная работа**, robota całej załogi okrętu.

Авра́нь -а, *m. Bot.* centurja, jesieniec.

Авра́нь диний, trud (*roślina*).

Аври́кула -ы, *ж. Bot.* łuszczak ziele.

Аврипигментъ, -а, *m.* *Min. auripigmentum.*

Аврора, -ы, *ж.* jutrenka, zorza.

Австѣрія, -и, *ж.* oberża.

Австральный, południowy.

Австръ, -а, *m.* wiatr południowy.

Автобіографія, -и, *ж.* autobiografja.

Автографія, -и, *ж.* autografja.

Автографъ, -а, *m.* autograf, pismo własnoręczne.

Авторитетный, samowładny.

Авторитетія, -и, *ж.* samowładztwo.

Автоматический, automatyczny, samodzielny.

Автоматъ, -а, *m.* automat.

Автономія, -и, *ж.* autonomja.

Авторитетъ, -а, *m.* powaga (*autorska*), wziętość.

Авторский, autorski.

Авторство, -а, *n.* autorstwo.

Авторствовать, bawić się autorstwem.

Авторъ, -а, *m.* autor, pisarz.

Ага! *Wykrz.* aha!

Агава, -ы, *ж.* *Bot.* agawa (*roślina*).

Агама, -ы, *ж.* *Bot.* bezpłciowy; || *Zool.* agama.

Агаръ, -я, *m.* *Zool.* bekas (*ptak*).

Агатовый, агатный, *Min.* agatowy.

Агатъ, -а, *m.* *Min.* agat (*kamień*).

Агѣнда, -ы, *ж.* agenda, ajenda, rytuał.

Агѣнтский, należący do agenta.

Агѣнтство, -а, *n.* agencja, ajencja.

Агѣнтъ, -а, *m.* agent, ajent.

Агіасма, -ы, *ж.* woda święcona.

Агнецъ, *dop.* Агнца, baranek; || *hostja*, *kommunikant*; | Агнецъ непорочный, wiersz włoska, niewinny baranek (*krzew*).

Агнечный, barankowy; || *Агнечная просфира*, просвирá, chleb święcony (*do mszy św.*)

Агница, -ы, *ж.* owieczka młoda; || * niewinna dziewczyna.

Агновы вѣтви, *mn.* *Bibl.* gałęzie wierzby palestyńskiéj.

Агничій, barankowy, jagnięcy.

Агонія, -и, *ж.* konanie; || мѣки, cierpienia.

Аграманты, -овъ, *m. mn.* ozdoby (*u sukni, sprzętów*).

Аграрный, rolniczy, gruntowy.

Агрикультура, -ы, *ж.* rolnictwo.

Агрономический, agronomiczny.

Агрономія, -и, *ж.* agronomja.

Агрономъ, -а, *m.* agronom.

Агү, Агүноши, *Wykrz.* tak mówią do matych dzieci, przymlając się do nich.

Агүти, *m.* *Nieodm.* aguty, rodzaj myszy amerykańskiéj.

Адагю, *n.* *Nieodm. Mus.* adagio, zwolna.

Адамантовый, adamantynowy, djamentowy; || niezachwiany, niewzruszony, twarde, pewny.

Адамантъ, -а, *m.* djament.

Адамашка, -и, *ж.* adamaszek (*materia*).

Адамашковый, adamaszkowy.

Адамизация, -и, *ж.* adamizacja (*bruk*).

Адамизованный, adamizowany, zrobiony na sposób Mack-Adama (*bruk*).

Адамова голова, -ы, *ж.* trupia główka; || *Bot.* Mandragóra (*ziele*); || *Anat.* Адамово яблоко, grdyca, jabłko Adamowe.

Адвизъ, -а, *m.* *Hand.* awizacja, zawiadomienie kurca o tém, co mu się ma przyślać.

Адвонатский, adwokacki, obrończy.

Адвонатство, -а, *n.* adwokactwo.

Адвонатствовать, pełnić obowiązek adwokata, być adwokatem.

Адвонать, -а, *m.* adwokat, obrońca.

Аденологический, *Med.* należący do adenologii, nauki o gruczolach.

Аденологія, -и, *ж.* adenologia, nauka o gruczolach.

Аденотомія, -и, *ж.* adenotomja, nauka o rościnaniu gruczolów.

Адѣптъ, -а, *m.* adept, alchemik (*robiący złoto*); || uczeń, zwolennik.

Административный, administracyjny.

Администраторъ, -а, *m.* administrator, zarządzający.

Администрация, -и, *ж.* administracja, rząd.

Адмиралтѣйский, należący do admiralicji.

Адмиралтѣйство, -а, *n.* admiralicja.

Адмиралтѣйствъ-совѣтъ, -а, *m.* rada admiralicji.

Адмиралъ, -а, *m.* admirał; || *motyl* admirał, muszla.

Адмиральский, admirański.

Адмиральство, -а, *n.* admirałstwo.

Адмиральша, -и, *ж.* admirałowa, żona admirała.

Адовъ, *przym.* *Kość.* *Słow.* piekielny.

Адонический, adoniczny (*wiersz*).

Адресный, adresowy. **Адресный столъ**, biuro adresowe. **Адресный билѣтъ**, karta pobytu.

Адресовать, zaadresować; || **адресоваться**, udać się do kogo. *Imś.* адресованный, zaadresowany.

Адресующий, *m.* adresant.

Адресъ, -а, *m.* adres; || *petycja*, *prośba*.

Адресъ-календаръ, -я, *m.* kalendarz polityczny, wskazujący rangi, urzędy i nazwiska urzędników.

Адресъ-мониторъ, -ы, *ж.* kantor adresów, biuro informacyjne.

Адский, piekielny. **Адский камень**, piekielny kamień, saletrzan srebra.

Адъ, -а, *m.* piekło.

Адъюнктъ, -а, *m.* adjunkt.

Адъютантъ, -а, *m.* adjutant.

Ажіо, *nieodm.* ажіо, zysk ze zmieniania monety, lub zamiany pieniędzy na towarу.

Ажіотажъ, -а, *m.* ажіотарstwo.

Азартничать, hazardować, ryzyковать.

Азартный, hazardowny, ryzykowny.

Аза́ртъ, -а, *m.* hazard, popędliwość, zapalczywość.

Азбѣсть, -а, *m.* *Min.* azbest.

Азбука, -и, *ж.* abecadło, alfabet; || abecadnik, elementarz. *Нѣтная азбука*, *Muz. gamma*. *Przysl.* Это для негитанская азбука, siedzi jak na niemieckim kazaniu, to są dla niego rzeczy nieznanе.

Азбучиниѣ, -а, *m.* abecadnik.

Азбучный, abecadłowy, alfabetyczny.

Азимуть, -а, *m.* azymut, poziomok. *Przym.* азимутный, służący do mierzenia azymutu.

Азимуть-компасъ, -а, *m.* *Mar.* kompas, służący do mierzenia azymutu.

Азотистый, *Chem.* azotowy, saletrorodny.

Азотъ, -а, *m.* azot, saletroród.

Азъ, *Cerk. sl. ja.* || nazwa słowiańska litery А. Онъ аза въ глаза не знаетъ, nie umie ani А, ani В; ani *be*, ani *me*. Сидѣтъ на азахъ, uczyć się pierwszych zasad.

Азямъ, -а, *m.* *Zdr.* азямецъ, азямчинъ, siermiega (*suknia letnia polspolita*).

Ай! *Wykrz.* aj! oj! ach! o!

Ай, -я, *m.* *Zool.* leniwiec (zwierz).

Айва, -ы, *ж.* *Bot.* pigwa (owoc), *об.* Квѣтъ.

Айманы, -а, *m.* posiadłość, dziedzina (*u Кошмыковъ*).

Айръ, -а, *m.* *Bot.* аjer, tatarskie ziele, tatarak.

Аистиниѣ, -а, *m.* *Bot.* geranja, bodzi-шек (roślina).

Аистъ, -а, *m.* bocian,

Академиниѣ, -а, *m.* akademik, członek akademji.

Академисть, -а, *m.* akademista, uczeń akademji.

Академическій, академичны, академичскій.

Академія, -и, *ж.* akademja.

Акація, -и, *ж.* akacja (*drzewo*).

Акаѣстиниѣ, -а, *m.* księга, zawierająca śpiewy kościelne i modlitwy do Chrystusa, Matki Boskiej i Świętych.

Акаѣистъ, -а, *m.* śpiew kościelny.

Аквамаринъ, -а, *m.* *Miner.* берыл, drogi kamień. *Аквамаринный*, берыловы.

Аварель, -и, *ж.* akwarella.

Аватинта, -ы, *ж.* akwatynta.

Аввилонъ, -а, *m.* akwilon, wiatr północny.

Ави, *Cerk. sl. jak*, jako, jakby.

Авилей, -я, *m.* Аввилея, -и, *ж.* *Bot.* orlik (roślina).

Авнордъ, *об.* Авнордъ.

Авнулъ, *об.* Авула.

Авлей, -ея, *m.* *Zool.* kaczkа syberyjska, *об.* Утка.

Аволитъ, -а, *m.* akolit, duchowny jednego z czterech niższych stopni święce-шіа.

Акомпанемѣнтъ, -а, *m.* *Muz.* akompaniowanie.

Акомпанировать, *Muz.* akompanjować.

Акомпанирующій, -аго, *m.* akompanjator.

Акордъ, -а, *m.* *Muz.* akord, zgodność tonów.

Акредитованіе, -іа, *n.* akredytowanie, prowadzenie.

Акредитовать, akredytować; || *Hand.* upewnomościć, zawierzyć; || **акредитовать-ся**, przedstawić listy wierzytelne.

Акрида, -ы, *ж.* *Cerk. sl.* szarańcza.

Акробатъ, -а, *m.* akrobat.

Акростихъ, -а, *m.* *Wiersz.* akrostych.

Аксамитный, aksamitowy, *об.* Бархатный.

Аксамитъ, -а, *m.* aksamit, *об.* Бархатъ.

Аксельбантъ, -а, *m.* *Wojen.* akseband.

Аксиома, -ы, *ж.* aksiomat.

Актёрскій, aktorski.

Актёрство, -а, *n.* aktorstwo (*жизне артисты драматического*).

Актёрствовать, prowadzić życie aktorskie.

Актёръ, -а, *m.* aktor, artysta dramatyczny.

Активность, -и, *ж.* czynność.

Активный, czynny.

Активъ, -а, *m.* aktywум, актыва.

Актриса, -ы, *ж.* aktorka, artystka dramatyczna.

Актуариусъ, -а, *m.* aktuarjusz, pisarz sądowy.

Актъ, -а, *m.* акт (*письмо urzędowe, sądowe i t. p.*); || акт в драматическом; || акт школьный, урочистый. *Прав.* Тайный актъ, противъ-письмо. *Официальный актъ*, титул урочистый. *Домашний актъ*, акт з подписемъ prywatnym. *Нотариальный актъ*, акт publiczny. *Акты отданные на хранение*, repozytoria.

Акула, -ы, *ж.* rekin, pies morski (*рыба*).

Акупунитурѣ, -ы, *ж.* *Chir.* kłócie igła.

Акуратность, -и, *ж.* punktualność, akuratność.

Акуратный, punktualny, akuratny.

Акустика, -и, *ж.* akustyka, наука о дźwięку.

Акустическій, *psk.* akustycznie.

Акустический, akustyczny.

Акушерство, -а, *n.* akuszerstwo.

Акушёръ, -а, *m.* akuszer. *Акушёрна*, -я, *ж.* akuszerka.

Акцѣнтъ, -а, *m.* akcent, положење акценту.

Акцептаторъ, -а, *m.* akceptant (*weksłu*).

Акцептація, -и, *ж.* Акцептованіе, -іа, *n.* przyjęcie, akceptowanie (*weksłu*).

Акцептовать, akceptować, zobowiązać się zapłacić weksel на termin. **Акцептованный**, akceptowany.

Акциденція, -и, *ж.* dochody poboczne.

Акцизна, -ы, *ж.* zarząd akcyzy.

Акцизный, akcyzowy, do akcyzy należący.

Акцизь, -а, *m.* akcyza.

Акціонёръ, -а, *m.* akcjonarjusz.

Акція, -и, *ж. Hand.* акcja. Купонъ акціи, акція udziałowa.
 Алабастръ, -а, *м. об.* Алебастръ.
 Аладья, *об.* Оладья.
 Алгебра, -ы *ж.* algiebra.
 Алгебраистъ, Алгебристъ, -а, *м.* algiebrzysta.
 Алгебраическій, algiebraiczny.
 Алабарда, -ы, *ж.* halabarda, dawna broń.
 Алабардщикъ, -а, *м.* halabardnik.
 Алабастровый, alabastrowy.
 Алебастръ, -а, *м.* alabaster.
 Алéтро, *п. nieodm.* Muz. allegro, żywo.
 Александрійскій — листь, -а, *м.* senes (отzewko); || — стихъ, aleksandryn, wiersz aleksandryjski; || — ская бумага, papier regalowy.
 Алéмбинъ, -а, *м. Chem.* alembik (naczynie).
 Алéньиі, Алéхонекъ, Алéшенекъ, *прzym.* zdr. *об.* Алыі.
 Алігаторъ, -а, *м.* kaiman (plaz).
 Алідада, -ы, *ж.* Mat. dioptra/narzędzie).
 Аліквантний, Mat. niespółmierny (*np. jak dwa do pięciu*).
 Аліквотний, Mat. spółmierny (*np. jak dwa do czterech*).
 Аліфа, -ы, *ж.* pokost, werniks.
 Аліфитъ, wernikсовать, потягнѣть werniksem lub pokostem.
 Аліфленіе, -іа, *п.* pokostowanie.
 Алікали, *п. nieodm.* Chem. alkali.
 Алікалическій, alkaliczny.
 Аліканіе, -іа, *п.* łaknienie; || * żądza, pragnienie.
 Алікатъ, взалікатъ, łакнѣть; || * жадас, пражнѣть.
 Алікніонъ, -а, *м.* zimorodek (ptak), *об.* Зимородокъ.
 Алікогліческій, wyskokowy, alkoholiczny.
 Алікогль, -іа, *м.* spirytus, alkohol, wyток winny.
 Алікоранъ, -а, *м.* alkoran.
 Алікотъ, -ы, *ж.* Cerk. sl. apetyt, чуць, łакніеніе.
 Алілахъ, -а, *м.* Allach (nazwa Boga u Mahometanów).
 Алілгорістъ, -а, *м.* wykładający rzecz allegorycznie.
 Алілгоріческій, allegoryczny.
 Алілгорія, -іа, *ж.* allegorja.
 Алілейный, do alej należący, alejowy.
 Алілея, -іа, *ж.* aleja, szpaler w ogrodzie.
 Алілуія, -и, *ж.* alleluja, halleluja (слова Бoga).
 Алілодіальный, alłodjalny, wolny, dziełiczny.
 Алілодь, -а, *м.* allodjum, dziedzina.
 Алілопатіческій, Med. allopatyczny.
 Алілопатія, -іа, *ж.* Med. allopatja.
 Алілопатъ, -а, *м.* allopata.
 Алімазітъ, брылантаваць, рзнѣть джаме́нт.

Алімазітникъ, -а, *м.* jubiler, *об.* Ювеліръ.
 Алімазічникъ, -а, *м.* rzeźbiarz djamentów.
 Алімазь, -а, *м.* djament, brylant, алма́зний, djamentowy, brylantowy.
 Аліо, Аліо, czerwonoawo, różowo.
 Аліоватый, czerwonoawy.
 Аліой, -о́я, *м.* Bot. aloes.
 Аліость, -и, *ж.* czerwoność, rumianość.
 Алітабасъ, -а, *м.* altembas (materja je-dwabna); алтабасный, altembasowy.
 Алітаръ, -іа, *м.* odgradzona część prawosławного kościoła, gdzie stoi ołtarz; || ołtarz, *об.* Жертвенникъ; алтарный, do odgradzonej części kościoła należący, lub do ołtarza.
 Алітэіа, -іа, *м.* Bot. topolówka (roślina).
 Алітметрія, -іа, *ж.* Mat. altymetria, nauka o miarzeniu wysokości przedmiotów na horyzoncie.
 Алітметръ, -а, *м.* Mat. altymetr (porzedzie).
 Алітынникъ, -а, *м.* kutwa, sknera.
 Алітынничать, zbіаць grosz do grosza, kutwіć.
 Алітынный, wartujący trzy kopiejki, *об.* Алітынъ.
 Алітынъ, -а, *м.* алтын, dawniejsza moneta ruska (3 kop). Пожалѣть алтына, потерять полтину. Прзыд Skapy два razy traci, двојако плаци.
 Аліфавітний, alfabetyczny, abecadłowy.
 Аліфавітъ, -а, *м.* alfabet, abecadło.
 Аліхимикъ, -а, *м.* alchemista.
 Аліхиміческій, alchemiczny.
 Аліхимія, -іа, *ж.* alchemja.
 Алічба, -ы, *ж.* łaknienie, cierpienie głodu.
 Алічничать, łакнѣть; || * chciwie prажнѣть czego.
 Алічно, chciwie, z łakomstwem.
 Алічность, -и, *ж.* chciwość, łakomstwo.
 Алічний, chciwy, łакomy, nienasycony.
 Аліый, jasnorumiany, jasnoczerwony, różowy. Zdr. аленый, алехонекъ, алешенекъ, rumieniusieńki, czerwoniuchny.
 Аліырь, окпиваць, осzwabiać.
 Аліырскій, zwodniczy, kłamliwy.
 Аліырство, -а, *п.* oszukiństwo, szalbierstwo.
 Аліырщикъ, -а, Аліыря, -и, *м.* oszust, szalbierz.
 Алібынось, -а, *м.* albinos.
 Алібюмъ, -а, *м.* album.
 Аліювъ, -а, *м.* alkowa
 Аліманахъ, -а, *м.* almanach, noworo-cznik.
 Аліпари, Hand. Al-pari (bez straty lub zysku).
 Алістысь, -а, *м.* Muz. altysta, alciста; || grający na altówce.
 Аліть, -а, *м.* Muz. alt.
 Аліфрѣско, *п. nieodm.* freaka, malowanie na świeżым murze.

Алѣтъ, czerwieńiec, rumienić się.
 Алюминій, -ія, *m.* aluminjum (*Kruszec*).
 Аляповато, partacko, niezgrabnie.
 Аляповатость, -и, *ж.* niekształtność, niezgrabność.
 Аляповатый, niekształtny, niezgrabny, partacki.
 Амазонка, -и, *ж.* amazonka.
 Амъльгама, -ы, *ж.* *Chem.* amalgama, *об.* Сортучна.
 Амальгамация, -и, *ж.* *Chem.* amalgamowanie.
 Амальгамировать, *Chem.* amalgamować.
 Аманатъ, -а, *m.* zakładnik, zastawnik.
 Амарантовый, amarantowy.
 Амарантъ, -а, *m.* *Bot.* amarant (*roślina i kwiat*).
 Амартеръ, -а, *m.* lubownik, miłośnik, amator.
 Амбарго, *n. Nieodm. Mar.* embargo (*przytrzymanie statków kupieckich obcego narodu w porcie*).
 Амбарный, складовый, магазыновый, шпичезовый.
 Амбарщикъ, -а, *m.* właściciel складу, шпичрза.
 Амбарщина, -ы, *ж.* opłata za najem складовъ, шпичрзів.
 Амбаръ, -а, *m.* склад, шпичрз.
 Амбиция, -и, *ж.* ambituość, ambicja.
 Амбра, -ы, *ж.* ambra. Амбровый, амбровый.
 Амбразура, -ы, *ж.* *Fort.* ambrazura, strzelnica w murze.
 Амбразурный, strzelничы.
 Амброзическій, aromatyczny, wonny.
 Амброзия, -и, *ж.* ambrozja.
 Амбулаторная, -ой, *ж.* ambulans, szpital idący za wojskiem.
 Амбужоръ, -а, *m.* *Muz.* munsztuczek w instrumentach dętych i t. p.; || задęcie.
 Амвонный, należący do амвоны, kazalnicy.
 Амвонъ, -а, *m.* ambona, kazalnica.
 Аметистовинъ, -а, *m.* kamień naśladowający ametyst.
 Аметистовый, ametystowy.
 Аметистъ, -а, *m.* ametyst (*drogi kamień*).
 Амигдалитъ, -а, *m.* *Min.* amigdalit, kamień w kształcie migdału.
 Амигдаль, Амигдаловый, *об.* Миндаль, Миндальный.
 Амийнъ, *амеп.*
 Амiantовый, амiantowy.
 Амiantъ, -а, *m.* amiant, azbest.
 Амми, *n.* *Bot.* ammi, kmin etjopski (*roślina*).
 Аммиакъ, -а, *m.* ammoniak, alkali lotne.
 Аммонитъ, -а, *m.* *Min.* ammonit.
 Амнистія, -и, *ж.* amnestja, ułaskawienie.
 Амплуа, *n. nieodm.* role jednego rzędu wyłącznie dawane jakiemu aktorowi.

Ампутация, -и, *ж.* *Chir.* amputacja, cięcie.
 Амулетъ, -а, *m.* amulet, talizman.
 Амуниция, -и, *ж.* *Woj.* amunicja, zasoby wojenne.
 Амуничникъ, -а, *m.* cekhaus, zbrojownia.
 Амуриться, stroić zaloty do kogo, zalecać się, gamracić się.
 Амуръ, -а, *m.* amorek, kupidynek.
 Амфибія, -и, *ж.* amfibjum, ziemnowodne zwierzę, płaz.
 Амфибрахическій, амфибрахичны.
 Амфибрахій, -и, *m.* amfibrachius, w przodki грецкій і іацінскій: stopa złożona z jednej długiej sylaby między dwiema krótkimi.
 Амфисни, *mn. Geogr.* dwucieniowi (*miejskańcy sfery gorącej*).
 Амфитеатральный, амфитеатральный.
 Амфитеатръ, -а, *m.* amfiteatr.
 Анаграмма, -ы, *ж.* anagrammat.
 Анакронтическій, анакрентyczny.
 Аналавъ, -а, *m.* pektorał, napiersiак (*u zakonników*).
 Анализировать, analizować, rozkładać, rozbiierać na części.
 Анализисъ, Анализъ, -а, *m.* analiza, rozbiор, rozkład.
 Аналитъ, Аналитикъ, -а, *m.* biegły w analizie.
 Аналитика, -и, *ж.* analityka.
 Аналитическій, analityczny.
 Аналогическій, analogiczny. Аналогически, analogicznie.
 Аналогій, -и, Налой, -ой, *m.* pulpit w kościele.
 Аналогія, -и, *ж.* analogja, podobieństwo.
 Ананасъ, -а, *m.* *Bot.* ananas. Ананасный, ananasowy.
 Анапестическій, anapestyczny (*wersz*).
 Анапестъ, -а, *m.* *Wiersz.* stopa złożona z dwóch krótkich i jednej długiej sylaby.
 Анархистъ, -а, *m.* anarchista.
 Анархическій, anarchiczny.
 Анархія, -и, *ж.* anarchja, nierząd.
 Анатомия, Анатомъ, -а, *m.* anatomik.
 Анатомить, Анатомировать, анатомизовать.
 Анатомическій, anatomiczny.
 Анатомія, -и, *ж.* anatomja.
 Анатомленіе, -и, *n.* anatomizowanie.
 Анахоретъ, -а, *m.* anachoreta, postelnik.
 Анахронизмъ, -а, *m.* anachronizm.
 Анаэма, -ы, *ж.* anatema, wyklęcie.
 Анбаръ, Анбарный, *об.* Амбаръ, Амбарный.
 Ангажировать, angażować (*do tańca*).
 Ангель, -а, *m.* anioł. Ангельчикъ, Ангелочекъ, *Здр.* aniołek, anioleczek. Ангелхранитель, anioł stróż. День ангела, dzień imienia.
 Ангельскій, anielski. Ангельски, *psk.* po anielsku.

Анги́логія, -ія, *f. Med.* angiologia.
 Англе́зь, -а, *m.* anglez (*ianiec*).
 Англіза́рвать, англи́зовать (*o kóniac*).
Med. d. Англи́зирова́нный, англи́зовану.
 Англи́канский, англи́kański.
 Англи́цизмъ, -а, *m.* wyrażenie właściwe językowi angielskiemu.
 Англи́ская болѣзнь, -и, *f. Med.* skrzywienie kości pacierzowej.
 Англи́ская соль, -и, *f.* sól angielska.
 Англи́ский ро́монъ, -жня, *m.* Muz. trąbka angielska.
 Англома́нія, -и, *f.* anglomanja.
 Англома́нъ, -а, *m.* angloman.
 Анданте, *n. Nieodm.* Muz. andante, wolnie.
 Аневри́зматический, *Med.* aneurysmatyczny.
 Аневри́змъ, -а, *m.* Med. aneuryzm.
 Анедо́тический, anegdotyczny, powiatkowy.
 Ане́кдотъ, -а, *m.* anegdota.
 Анемо́метръ, -а, *m.* anemometr, wiatromierz.
 Анза́ць, -а, *m.* Muz. *ob.* Амбушю́ръ.
 Ани́сова, -и, *f.* anyżówka, anyżowa wódka.
 Ани́совый, anyżowy.
 Ани́сь, -а, *m.* Bot. anyż.
 Анкере́къ, -рка, *m.* ankier; || ankierек, beczka dębowa 6—9 garnkowa, do płynów używana.
 Аннерочны́, *ankrowy*.
 Аннершо́тъ, -а, *m.* dwie sztuki drzewa zbite na krzyż u końca sztaby kotwicznej.
 Анне́ръ, -а, *m.* *Gies.* ankra w murach do sprajania ich, wiązarka.
 Аномали́стический, anomaliczny, nieregularny.
 Анома́лія, -и, *f.* nieregularność.
 Ано́нимъ, -а, *m.* anonim, bezimienny.
 Анта́блементъ, -а, *m.* *Archit.* tabulatura kolumny lub pilastru.
 Антаго́низмъ, -а, *m.* antagonizm, przeciwieństwo, spieranie się.
 Антаго́нистъ, -а, *m.* antagonista, przeciwnik.
 Анта́лъ, -а, *m.* antał, ćwierć beczki (18 garncy); || mała beczułka (wina, piwa).
 Анта́льный, antałowy, *ob.* Анта́лъ.
 Антаркти́ческий, antarktyczny, południowy.
 Антидо́ръ, -а, *m.* *Cerk. sd.* prosfora (*ob.* Про́сфора), przy końcu nabożeństwa w kościele prawosławnym łamana na cząstki i rozdawana ludowi przez księdza.
 Антидо́тъ, -а, *m.* antydot, środek przeciw truciznie.
 Анти́ква, -ы, *f.* *Dr.* antykwia, gatunek szczonek równoległych.
 Антива́рій, -ія, *m.* antykwaryusz.
 Антива́рство, -а, *n.* znajomość starożytności.
 Анти́къ, -а, *m.* antyk, zabytek starożytności.

Анти́цинъ, -а, *m.* antymis, obrusek pokładany pod kielich na ołtarzu w kościele prawosławnym.
 Анти́моніальный, antymonjalny.
 Анти́монія, -и, *f.* antymonjan, *ob.* Су́рмя.
 Антипа́сха, -и, *f.* przewodna niedziela.
 Антипатический, antypatyczny.
 Антипа́тія, -и, *f.* antypatja, wstręt.
 Антипо́ды, -овъ, *mn.* *Geogr.* antypody
 Анти́ский, *mn.* *Geogr.* mieszkańcy przeciwni po obu stronach równika.
 Анти́теза, -ы, *f.* Анти́тезисъ, -а, *m.* antyteza, figura retoryczna.
 Антифо́нъ, -а, *m.* antyfona, śpiew kościelny, chóralny.
 Антифра́зисъ, -а, *m.* antyfraza, figura retoryczna.
 Антихрети́ческий, *ob.* Догово́ръ.
 Анти́христъ, -а, *m.* antychryst.
 Анти́чный, starożytny.
 Антологі́ческий, antologiczny.
 Анто́логія, -и, *f.* antologia.
 Анто́новъ огонь, -гня, *m.* Med. gąbregrena.
 Антра́ктъ, -а, *m.* *Teatr.* antrakt.
 Антра́цитъ, -а, *m.* *Chem.* antracyt.
 Антрепене́ръ, -а, *m.* *Teatr.* antreprenier.
 Антресоль, -и, *f.* Антресо́ли, -ей, *mn.* antresola, przybudowanie między piętrami.
 Антрополо́гія, -и, *f.* antropologia.
 Антропото́мія, -и, *f.* *Anat.* antropotomia.
 Анфіла́да, -ы, *f.* *Archit.* długi szereg (*pokojów*).
 Анфи́лированіе, -ія, *n.* *Woj.* danie ognia z dział w prostym kierunku.
 Анфи́лировать, *Woj.* strzelać w prostym kierunku.
 Анчо́усъ, -а, *m.* serdela (*рыбка ма́ла*).
 Анше́фъ, -а, *m.* *Woj.*—генераль, генерал-аншеф.
 Аншлугъ, Ганшлугъ, -а, *m.* *Mar.* gatunek draga do podnoszenia ciężarów.
 Анъ, *sp. Gmin.* przeciwnie.
 Ано́тины гла́зи, *mn.* *Bot. ob.* Фія́лна.
 Анеоло́гіонъ, -а, *m.* księga kościelna zawierająca świąteczne nabożeństwa.
 Анеракъ, -а, *m.* *Min.* rubin, (*дроги ка́мієн*).
 Апа́тія, -и, *f.* apatja, nieczułość, obojętność.
 Апельси́нный, Апельси́новый, pomarańczowy. Апельси́новое дере́во, drzewo pomarańczowe.
 Апельси́нь, -а, *m.* *Zdr.* Апельси́чникъ, pomarańcza.
 Апе́лляція, Апе́лляціонный, *ob.* Апе́лляція, Апе́лляціонный.
 Апоге́й, -ея, *m.* *Astr.* apogeum, punkt odziemny.
 Апокаліпсі́сь, -а, *m.* apokalipsa, objawienie św. Jana.

Апокалипсическій, apokaliptyczny.
Апокрифическій, apokryficzny, nieautentyczny.

Апокрифъ, -а, *m.* apokryf, nieautentyk.
Апологистъ, -а, *m.* apologista, obrońca wiary (w pierwszych wiekach chrześcijaństwa).

Апологическій, apologiczny.
Апологія, -и, *ж.* apologja, obrona na piśmie, usprawiedliwienie.

Аполоть, -а, *m.* apolog, bajka.
Аполлексія, -и, *ж.* Med. apopleksja.
Аполлентинъ, -а, *m.* skłonny do apopleksji.

Аполентическій, apoplektyczny.
Апортъ, -а, *m.* gatunek jabłek.
Апостать, -а, *m.* apostata, odszczepieнец.

Апостема, -ы, *ж.* Med. wrzód, czyrak.
Апостоль, -а, *m.* apostoł.
Апостольникъ, -а, *m.* zasłona w zakonie okrywająca szyję i pierś.

Апостольскій, apostolski. **Апостольски**, po apostolsku.

Апостольство, -а, *n.* apostolstwo.
Апострофъ, -а, *m.* Gram. apostrof, odciinek wskazujący wyrzucenie jakiej litery (').

Апофеэма, -ы, *ж.* apofegma, sentencja, максима.

Апофеэгатическій, apofegmatyczny, treściwy, zwięzły.

Аппаратъ, -а, *m.* aparat, przyrządzenie.

Апеллянтка, -и, *ж.* apellująca do wyższej instancji.

Апеллянтъ, **Апелляторъ**, -а, *m.* Прав. apellujący do wyższej instancji.

Апелляціонный, apellacyjny.

Апелляція, -и, *ж.* Прав. apellacja. Взять апелляцію, ройсь до апелляци. Подача апелляци, зафоженіе апелляци.

Аппетитный, apetyczny, smaczny.
Аппетитъ, -а, *m.* apetyt.

Апликатура, -ы, *ж.* Муз. aplikatura, układ palców do гриа на instrumencie.

Аплинэ, *n.* nieodm. miedzь pobijana cienką blaszką srebra.

Аплодировать, dawać oklaski, dawać bravo.

Априкосъ, *об.* Абрикосъ.

Априлій, *Cerk. sl. об.* Апрѣль.

Апробація, -и, *ж.* aprobacja, pochwała, uznanie za dobre; || potwierdzenie, затверждение.

Апробовать, pochwalać; || potwierdzić, затвердиць.

Апроши, *ж. mn.* Woj. przykopy, aprosze.
Апрѣль, -ля, *m.* Kwiecień, miesiąc.

Апрѣльскій, kwietniowy.

Апсель, -я, *m.* Mar. żagiel tylnego masztu.

Апсиды, *m. mn.* Astr. apsydy, dwa punkta na elipsie, w których planeta jest najbliżej lub najdalej od słońca.

Апте́на, -и, *ж.* apteka. *Zdr.* Апте́ча - apteczka.

Апте́нарскій, aptekarski.

Апте́нарша, -и, *ж.* aptekarzowa.

Апте́нарь, -я, *m.* aptekarz.

Апте́чный, apteczny.

Арабески, *ж. mn.* arabeski, ozdoby w guście arabskim.

Арава, -ы, *ж.* ciżba, tłum, tłumstwo.

Аравини́я, -а, *m.* Bot. rzechława (roślinna).

Ара́нъ, -а, *m.* arak.

Аранжировать, uporządkować, ułożyć.

Аранцы, -овъ, *m. mn.* skaliste góry w Syberji.

Арапини́я, -а, *m.* harapnik (bicz myśliwych).

Ара́пченко́в, -нна, *m. zdr.* murzynek.

Ара́пъ, -а, *m.* murzyn. **Ара́пка**, -и, *ж.* murzynka.

Ара́бъ, -ы, *ж.* wóz tatarski.

Арбу́зь, -а, *m.* kawon. *Zdr.* Арбу́зецъ, mały kawon.

Аргали, *nieodm.* gatunek barana stepowego.

Аргаманъ, -а, *m.* koń dziki, stepowy.

Аргументъ, -а, *m.* argument.

Аргусъ, -а, *m.* argus, człowiek stooki (w mitologii).

Аре́нда, -ы, *ж.* dzierżawa, arenda. **Аре́ндный**, dzierżawny, arendowny. **Отда́тъ на аре́нду** lub **въ аре́дное содержаніе**, oddać w arende. **Лицо, передающее имѣніе въ аре́нду**, **прав. юрисдагор**. Взять на аре́нду, **въ аре́дное содержаніе**, wziąć, trzymać arende. **Аре́ндный догово́ръ**, najem dzierżawny. **Безсро́чная аре́нда**, dzierżawa wieczysta. **Сро́чная аре́нда**, dzierżawa czasowa. **Аре́нда снотá**, **пacht**. **Желѣзная аре́нда**, **pacht żelazny**, **pacht dany dzierżawcom**.

Аре́ндаторъ, -а, *m.* arendarz, dzierżawca. **Аре́ндаторскій**, arendarski.

Аре́ндный, dzierżawny, należący do dzierżawy. **Аре́дное содержаніе**, dzierżawa.

Арендова́ніе, -я, *n.* wydzierżawienie, за-дзержавіеніе.

Арендovať, wypuścić w dzierżawę, wydzierżawić. **Арендова́нный**, wydzierżawiony.

Ареомѣ́тъ, -тра, *m.* areometr, narzędzie używane do mierzenia gęstości i ciężkości.

Ареопагі́тъ, -а, *m.* areopagita, członek areopagu.

Ареопа́гъ, -а, *m.* areopag, najwyższy sąd w dawnej Grecji.

Аре́стантская, -ой, *ж.* areszt, izba aresztancka.

Аре́стантскій, aresztowy, więzienny.

Аре́стантъ, -а, *m.* aresztant, więzień.

Аре́стованіе, -я, *n.* aresztowanie, uwięzienie.

Арестовать, aresztować, przytrzymać. *Лит.* Арестованный, aresztowany, przytrzymany.

Арестъ, -а, *m.* areszt, przytrzymanie, uwięzienie. **Поаодить подь арестъ**, aresztować, przytrzymać. **Находиться подь арестомъ**, być, siedzieć w areszcie. **Выпустить изъ-подь ареста**, wypuścić, uwolnić z aresztu. **Домашній арестъ**, areszt domowy. || **Наложить арестъ на имѣние**, zasekwestrować dobra, majątek. **Снять съ имѣнія арестъ**, uwolnić dobra od sekwestr.

Аржанецъ, Арженецъ, -нца, *m.* *Bot.* brzanka, chabrek (*roślina*).

Аристократическій, arystokratyczny.

Аристократія, -и, *ж.* arystokracja.

Аристократъ, -а, *m.* arystokrata. **Аристократна**, -и, *ж.* arystokratka.

Арифметика, -и, *ж.* arytmetyka.

Арифметикъ, -а, *m.* arytmetyk.

Арифметическій, arytmetyczny.

Арія, -и, *ж.* *Muz.* arja.

Арка, -и, *ж.* *Bud.* łuk, sklepienie.

Аркада, -ы, *ж.* *Bud.* arkada.

Аркадъ, -а, *m.* gatunek jabłek.

Аркианить, łapać dzikie konie postronkiem czyli arkanem.

Аркианъ, -а, *m.* arkan, postronek, котѣремъ łapią konie dzikie.

Артическій, *Geogr.* arktyczny, północny.

Арлекинство, -а, *n.* arlekinada, błaznowanie.

Арлекинствовать, błaznować.

Арлекинъ, -а, *m.* arlekin, błazen.

Армадилль, -а, *m.* *Zool.* armadyl, żółwieц трѣтаѣмисту.

Армадоръ, -а, *m.* *Mar.* właściciel okrętu i uzbrajający go.

Арматура, -ы, *ж.* armatura, zbroja, ruzsztunek; || trofea, ozdoba snycerska lub malarska, zbroja około herbu; || два bieguny, końce magnesu, żelazo łączące bieguny magnesu.

Арматурный, do armatury należący, *об.* **Арматура**.

Армеецъ, -ейца, *m.* wojskowy, służący w armji.

Армейскій, wojskowy, należący do armji.

Армейщина, -ы, *ж.* *Iron.* żołnierszczyzna, wojsko linjowe.

Армилярная сфера, *Geogr.* sfera armilarna, urządzona mechanicznie dla wystawienia biegu ciał niebieskich.

Армія, -и, *ж.* armja, wojsko.

Армудъ, -а, *m.* *Bot.* pigwa (*drzewo i owoc*).

Армянъ, -а, *m.* jarmak, jermak, jermiak, giermak, giermiak (*gatunek ubioru, używanego przez lud prosty*). *Przym.* Армяншый, jarmarkowy.

Арнаутна, -и, *ж.* arnautka, pszenica zwycajna jara.

Ароматить, perfumować, nacierać wońnościami.

Ароматическій, woanny, pachnący, aromatyczny.

Ароматникъ, -а, *m.* handlujący wońnościami, aromataми.

Ароматница, -ы, *ж.* naczynie, puszka do chowania aromatów.

Аромать, -а, *m.* aromat, woń.

Аронинъ, -а, *m.* *Bot.* aronek (*roślina*).

Аронія, -и, *ж.* *Bot.* niesplik (*drzewo i owoc*).

Арпеджіо, *n.* *niecollm.* *Muz.* szybkie kolejne uderzenie wszыткихъ tonów akordu.

Арпьергардъ, -а, *m.* arjergarda, straż tylna w wojsku, odwód. **Арпьергардный**, do arjergardy, do tylnej straży należący.

Арсеналь, -а, *m.* arsenał, zbrojownia **Арсенальный**, arsenałowy.

Артачиться, *об.* Ртачиться.

Артель, -и, *ж.* stowarzyszenie wojskowych niższych stopni, przemysłowców, robotników lub rzemieślników, razem mieszkających i spólne mających wyżywienie i fundusz. *Przym.* артельный, wspólny.

Артельщикъ, -а, *m.* spólnik stowarzyszenia robotników, przemysłowców; rozporządzający gospodarstwem stowarzyszenia żołnierzy, *об.* Артель; || najemnik giełdowy, komisant. *Przym.* Артельщикій, do stowarzyszenia robotników należący.

Артельщина, -ы, *ж.* wszystko, co należy do stowarzyszenia robotników i t. d. (*об.* Артель) albo przez nią się wykonywa.

Артерія, -и, *ж.* *Anat.* arterja, żyła krwiста.

Артикуль, -а, *m.* artykuł (*w zbiorachъ praw*).

Артикуль, -а, *m.* *Woj.* regulamin. **Артикуль метать**, odbywać ćwiczenia bronią.

Артиллеристъ, -а, *m.* artylerzysta. **Артиллерійскій**, artyлерyjny.

Артиллерія, -и, *ж.* artylerja.

Артистическій, artystyczny.

Артистъ, -а, *m.* artysta. **Артистка**, -и, *ж.* artystka.

Артишонъ, -а, *m.* *Bot.* karczoch. **Артишоный**, karczochowy.

Артостъ, -а, *m.* chlebъ kwaśny, poświęcony w pierwszy dzień Zmartwychwstania Pańskiego.

Артышъ, -а, *m.* Арца, -ы, *ж.* *Bot.* sabina, sawina, choinka klasztorна (*krzew*).

Арфа, -ы, *ж.* *Muz.* arfa.

Арфистъ, -а, *m.* arfiarz. **Арфистна**, -и, *ж.* arfiarka.

Архануль, Архалынъ, -а, *m.* krótka suknia (*Kaukazka*).

Архангель, -а, *m.* archanioł.

Архангельскій, archaniołski.

Археографическій, archeograficzny.

Археографія, -ія, *ж.* archeografja.
 Археографъ, -а, *м.* archeograf.
 Археологическій, archeologiczny.
 Археологія, -ія, *ж.* archeologia.
 Археологъ, -а, *м.* archeolog.
 Архи, Архи, арцы, nader, bardzo. Никогда użyва się ironicznie: Архи-плуть, największy oszust.
 Архиварій, Архиваріусь, -а, *м.* archiwista, metrykant.
 Архивъ, -а, *м.* archiwum, metryka. Архивный, do archiwum należący.
 Архидіаконовство, -а, *н.* archidjakoniat, godność arcydjakona.
 Архидіаконовъ, -а, *м.* archidjakon.
 Архимандритство, -а, *н.* godność archimandryty.
 Архимандритъ, -а, *м.* archimandryta, przełożony klasztoru. Архимандритскій, do archimandryty należący.
 Архимандрія, -ія, *ж.* archimandrya, klasztor, znajdujący się pod zwierzchnictwem archimandryty.
 Архимедовъ винтъ, -а, *м.* linja spiralna, śrubowata (*w mechanicz.*).
 Архипастырство, -а, *н.* arcybiskupstwo.
 Архипастырь, -я, *м.* arcybiskup. Архипастырскій, arcybiskupski.
 Архипелагъ, -а, *м.* archipelag.
 Архипелажскій, do archipelagu należący.
 Архистратігъ, -а, *м.* Bibl. wódz pałacelny.
 Архитекторъ, -а, *м.* architekt, budowniczy.
 Архитектуръа, -ы, *ж.* architektura, sztuka budownicza, budownictwo.
 Архитектурный, architektoniczny.
 Архитравъ, -а, *м.* Architraw (część między kapitelem i fryzem).
 Архіатеръ, -а, *м.* Prze. pierwszy pałacelny lekarz, dziś: генераль-штабъ-докторъ.
 Архіепископія, -ія, *ж.* diecezja pod zwierzchnictwem arcybiskupa.
 Архіепископство, -а, *н.* arcybiskupstwo.
 Архіепископъ, -а, *м.* arcybiskup.
 Архіерей, -я, *м.* archierej, najwyższy stopień duchowieństwa w prawosławnym kościele. Архіерейскій, należący do archiereja.
 Архіерейство, -а, *н.* godność archiereja.
 Архіерействовать, pełnić obowiązki archiereja (*об. wyżej*).
 Архонтъ, -а, *м.* archont, urzędnik w dawnej Grecji.
 Арца, -ы, *ж.* об. Артышь.
 Арчанъ, -а, *м.* łęk u siodła. Арчаный, łękowaty.
 Аршинникъ, -а, *м.* kramarz, sprzedający materje arszynami.
 Аршинный, arszynowy.
 Аршинъ, -а, *м.* arszyn (pięć ćwierci łokca). Мѣрять ногу на свой аршинъ, дру-

gich swoją piędzią mierzyć, sędzić drugich po sobie.

Арасина, -ы, *ж.* kij gruby.
 Асаронъ, об. Нопытникъ.
 Асбѣсть, -а, *м.* об. Азбѣсть.
 Асида, -ы, *ж.* об. Цапля.
 Асимптота, -ы, *ж.* Mat. asymptot, linja prosta.
 Аскалонія, -ія, *ж.* об. Лукъ.
 Аскитическій, Аскетическій, ascetyczny.
 Аскитникъ, Аскитъ, Аскетъ, -а, *м.* asceta, samotnik.
 Аскитство, -а, *н.* Аскетизмъ, -а, *м.* ascetyzm.
 Асоть, об. Осоть.
 Аспарагъ, -а, *м.* Bot. szparag (roślina).
 Аспентъ, -а, *м.* Astr. aspekt.
 Аспидъ, -а, *м.* łupek do pokrywania dachów; || jaspis, jaspid. Аспидный, łupkowy, jaspisowy, jaspidowy (*об. Яшма*), об. Грифель, Яшма. || Zool. zmija jadowita, padalec.
 Ассамблея, -я, *ж.* zabawa publiczna, reduta.
 Ассесорша, -я, *ж.* asesorowa, зона asesora.
 Ассесоръ, -а, *м.* asesor. Ассесорскій, asesorski. Колѣжскій ассесоръ, asesor kolegjalny. Ассесорша, asesorowa, зона asesora.
 Ассигнаціонный, asygnacyjny.
 Ассигнація, -ія, *ж.* asygnata, moneta papierowa; || asygnacja.
 Ассигнованіе, -іа, *н.* asygnowanie.
 Ассигновать, asygnować, przekazać, zlecić do odebrania; || fundować.
 Ассигновна, -я, *ж.* przekaz, list przekazujący, upoważnienie do odebrania pieniędzy.
 Ассигновщикъ, -а, *м.* asygnatarjusz.
 Ассизы, *мн.* Ассизный судъ, -а, *м.* zasiadanie sędziów, kadencja, sąd kryminalny.
 Ассистентъ, -а, *м.* asyistent.
 Ассъ, *н.* Nieodm. attack, szturm.
 Астеринскъ, -а, *м.* об. Звѣздочникъ.
 Астерометръ, -а, *м.* astereometr.
 Астра, -ы, *ж.* Bot. gwiazdosz, jaster, aster (roślina).
 Астралъ, -а, *м.* Bot. traganeek (roślina).
 Астральный, Astr. gwiazdowy.
 Астрологическій, astrologiczny.
 Астрологія, -ія, *ж.* astrologja.
 Астрологъ, -а, *м.* astrolog.
 Астролябія, -ія, *ж.* astrolabjum.
 Астрономическій, astronomiczny.
 Астрономія, -ія, *ж.* astronomja.
 Астрономъ, -а, *м.* astronom.
 Асфальтовый, asfaltowy.
 Асфальтъ, -а, *м.* asphalt, смола żyдowska.
 Асціи, *мн.* Geogr. bez cieni, miesza-

kańcy strefy gorącej, mający słońce w zenicie.

Ась, *wykrz. Gmin.* co? ha?

Атайна, -и, *ż. Zool.* kaczką norowa.

Атана, -и, *ż. Woj.* atak, natarcie, uderzenie.

Атаковать, atakować, uderzać; || napadać na kogo.

Атаманский, atamański. Наназный атамань, pełniący obowiązki atamana, mający tytuł atamana.

Атаманство, -а, *n.* atamaństwo, godność atamana.

Атамань, -а, *m.* ataman, dowódca koczacki; || dowódca bandy zbójckiej.

Атеизмь, -а, *m.* ateizm, bezbożność.

Атеисть, -а, *m.* ateista, bezbożnik.

Атласить, gładko wycierać, podobnym do атласу czynić; || Атласиться, stawać się gładkim jak атлас, wycierać się (*o aksamicie*).

Атлась, -а, *m.* atlas (*zbiór kart jeograficznych*).

Атлась, -а, *m.* atlas (*materia jedwabna*).

Атласный, атласowy.

Атмосфера, -ы, *ż.* atmosfera, powietrze.

Атмосферный, атмосферический, атмосферический, atmosferyczny.

Атомический, atomiczny.

Атомь, -а, *m.* atom, ziarnko pyłu.

Атрофия, -и, *ż. Med.* schnięcie ciała lub części jego, *ob.* Сухотна.

Аттестать, -а, *m.* atestat, świadectwo, zaświadczenie.

Аттестация, -и, *ż.* zaświadczenie.

Аттестовать, atestować, zaświadczyć.

Аттестованный, atestowany, zaświadczony.

Аттрибутъ, -а, *m.* atrybut, przymiot, własność wrodzona.

Ату! *wykrz. Мысль.* huź! huź! huź! huź! go! huź-ha! (*szczwanie psów*).

Атунать, атунуть, szczwacь psy, wykrzykiwać: huź-ha i t. p.

Ау! *wykrz.* hu! hu! (*wyraża wołanie lub odzywianie się*).

Аудиториять, -а, *m.* audytorjat, sąd wojenny. Аудиториатский, należący do audytorjatu.

Аудиторія, -и, *ż.* audytorjum słuchalnia.

Аудиторская, -ой, *ż.* sala, gdzie audytowanie, czyli wojenni sędziowie odbywają swoje czynności.

Аудиторство, -а, *n.* urząd audytorski.

Аудиторь, -а, *m.* audytor, urzędnik sądowny, wojskowy. Аудиторский, audytorski.

Аудиенция, -и, *ż.* audjencja posłuchanie.

Аудиенць-зала, -ы, *ż.* sala audjencyjna.

Аунанье, -ья, *n.* wołanie lub odzywianie się, *ob.* Ау.

Аунать, аунуть, hukać, huknąć, wołać

na kogo (*np. wlesie*); || Аунаться, odzywać się, wołać wzajemnie na siebie. Каново ауннется, каново и отилинется, *Przyjeź.* jak sobie kto pościeli, tak się wyśpi.

Аукционеръ, -а, *m.* licytant, licytujący.

Аукционистъ, -а, *m.* licytator, taksujący i sprzedający przez licytację.

Аукционъ, -а, *m.* licytacja. Продавать аукциона, sprzedawać przez licytację, puszczacь na licytację.

Аулань, Жулань, -а, *m.* srokosz (*ptak*).

Ауль, -а, *m.* osada Czerkiesów.

Афентация, -и, *ż.* afektacja, przesada, wymuszonoscь.

Афелий, -и, *m.* Astr. afeljum, punkt największego oddalenia, odsłoneczny.

Афёня, -и, *m.* handlarz roznoszący towary.

Афера, -ы, *ż.* spekulacja.

Аферистъ, -а, *m.* spekulant.

Афиша, -и, *ż.* afisz, ogłoszenie, doniesienie.

Афоризмъ, -а, *m.* aforyzm, zdanie krótkie.

Афористический, aforystyczny.

Ахань, -а, *m.* gatunek sieci na ryby.

Аханье, -ья, *n.* wdychanie, narzekanie, jęczenie.

Ахать, ахнуть, wdychać, stękać, jęczać.

Ахинея, -ея, *ż.* niedorzeczność, głupstwo, brednia.

Ахроматизмъ, -а, *m.* achromatyzm, bezbarwnoscь (*o szklach*).

Ахроматический, achromatyczny.

Ахтерь-люнь, -а, *m.* Mar. drzewiczki pomocnicze okrętu do schodzenia na dół.

Ахтерь-штёвень, -а, *m.* Mar. sztuka drzewa u spodu okrętu, z tyłu.

Ахти! *wykrz.* ach! o! niestety!

Ахь! *wykrz.* ach!

Аэродинамика, -и, *ż.* aerodynamika.

Аэролитъ, -а, *m.* aerolit, kamień spadły z powietrza.

Аэрологический, stosujący się do nauki o powietrzu.

Аэрологія, -и, *ż.* aerologja, nauka o powietrzu.

Аэрометрический, aerometryczny.

Аэрометрия, -и, *ż.* aerometria, nauka o siłach i działaniu powietrza.

Аэрометръ, -а, *m.* aerometr, narzędzie wskazujące gęstość powietrza.

Аэронавтика, -и, *ż.* aeronautyka, sztuka odbywania nadpowietrznej podróży balonem.

Аэронавтъ, -а, *m.* aeronauta, żeglarz napowietrzny.

Аэростатика, -и, *ż.* aerostatyka, nauka o robieniu balonów i puszczaniu się nimi.

Аэростатический, aerostatyczny.

Аэроστάть, -а, *m.* aerostat, balon.

Б.

Б (dawniejsza nazwa téj litery **Буни**), wymawia się jak polskie **B**.

Bal *wykrz.* oznacza podziwienie: **bal jaktol col!** **Bal** и ты пришёл сюда! **Jaktol** i ty tu przyszedłeś.

Баба, -ы, *ж.* baba; || * **Ручная баба**, stępor do ubijania bruku; || **баба чугунная**, taran żelazny; || *Zool.* pelikan, baba *(ptak)*; || *Asir.* baby *mn.* plejady, baby. *Przysł.* **Баба съ вѣза**, **кобылѣ легче**, dobrze, żem się tego pozbył.

Бабашна, -и, *ж.* kawałek drzewa pływającego i utrzymujący linę.

Баба-яга, *об.* Яга баба.

Бабѣнна, -и, *ж.* kobiecina.

Бабинь, -а, *м.* modniś, mizguś.

Бабища, -и, *ж.* babsko.

Бабій, babski.

Ба́бия, -и, *ж.* babka, matka ojca lub matki; || akuszerka; || kut, kot, kość pierwsza najwyższa w przyszwie albo przedniej części nogi, osobliwie u bydła, koni; || **Игра въ ба́бии**, gra w kostki; || słupek, podstawa; || sztaluga; || drewno do wyciągania skóry; || snopek lnu lub konopi; || *Bot.* babka (*roślina*), *об.* **Попутникъ**.

Ба́бничанье, -ня, *н.* babienie, akuszowanie.

Ба́бничать, **бabić**, akuszerstwem się trudnić.

Бабочна, -и, *ж.* motyl.

Ба́бочная игра, -ы, *ж.* gra w kuty, w kostki.

Ба́бочникъ, -а, *м.* grający, lubiący grać w kuty, w kostki.

Бѣбрь, -а, *м.* *Zool.* ryś, mała pantera.

Ба́бровый, rysi, rysiowy.

Бабуиъ, -а, *м.* zerboa, skoczek (*zwierzak*).

Бабушна, -и, *ж.* babka, babunia, babunia, babula; || **Повивальная бабушна**, akuszerka.

Бабуѣ, -ья, *н.* *Gmin.* zbior. baby, kobiety.

Ба́вить, przeciągać, przewlekać; || **Ба́виться**, zatrzymywać się gdzie długo, **бави́ć się**.

Ба́вольникъ, -а, *м.* *Bot.* puchowiec biały, drzewko wydające bawełnę.

Бага́нь, -а, *м.* багаże, obłogi, juki.

Бага́нный, багаżowy.

Баго́рь, -гра, *м.* farba czerwona, szkarłatna, sina.

Баго́рь, -гра, *м.* bosak, hak, ośeka do łowienia ryb. **Баго́рный**, do bosaka, ośeki należący.

Ба́грень, -ня, *н.* łowienie ryb bosakiem, hakiem, ośeką.

Ба́грецовый, ufarbowany w kolor szkarłatny.

Ба́gréцъ, -а, *м.* kolor szkarłatny.

Ба́грильщикъ, -а, *м.* rybak, rzucający bosak, hak, ośekę do łowienia ryb.

Ба́грить, **Выба́грить**, łowić ryby bosakiem, ośeką.

Ба́грить, czerwienieć, czerwienić się, okrywać się kolorem szkarłatnym.

Ба́гровина, -ы, *ж.* siniec, siniak (*na ciele*).

Ба́гровище, -а, *н.* drzewko od bosaka, ośeki.

Ба́гровость, -и, *ж.* kolor czerwony, purpurowy, szkarłatny, siny.

Ба́гровый, purpurowy szkarłatny, siny; || czerwony, rumiany.

Ба́гровѣть, **поба́гровѣть**, siniec, stać się szkarłatnym, sinym.

Ба́гръ, -а, *м.* farba czerwona, szkarłatna, sina.

Ба́грѣть, czerwienieć się.

Ба́грянить, czerwienieć, nadawać purpurowy, szkarłatny kolor; || **Ба́гряниться**, czerwienieć się, nabierać szkarłatnego koloru.

Ба́грянйца, -ы, *ж.* przędza purpurowa, szkarłatna; purpura, purpurowy płaszcz. **Ба́грянйчникъ**, -а, *м.* farbujący szkarłatną farbą; || handlujący tą farbą.

Ба́грянна, -и, *ж.* purpura, szkarłat, mięczak morski, szkarłatny sok wydający; || farba szkarłatna.

Ба́грянникъ, -а, *м.* *Bot.* judaszowe drzewo.

Ба́грянорѣдный, purpurorodny, w purpurze urodzony, t. j. z ojca będącego już monarchą.

Ба́грянность, -и, *ж.* kolor szkarłatny, purpurowy.

Ба́грянный, czerwony, rumiany, purpurowy, szkarłatny.

Ба́грячий, *об.* **Ба́грильщикъ**.

Ба́гульникъ, **Ба́гунъ**, -а, *м.* *Bot.* świnie bagno (*zieleń*), roznarzyn dziki.

Ба́дьянъ, -а, *м.* *Bot.* łomikamień syberyjski (*roślina*).

Ба́дѣйщикъ, -а, *м.* *Górn.* ciągarz.

Ба́диджа́нь, -а, *м.* *Bot.* oberzynka (z *rodzaju dyni*).

Ба́дря́нка, -и, *ж.* *Bot.* gatunek cytryn perskich.

Ба́дя, -дьи, *ж.* wiadro, sudek; || *Górn.* kibel; || *Zdr.* **Ба́дѣйна**, wanienska, wiadderko.

Ба́дянь, -а, *м.* *Bot.* anyż gwiazdzisty, badjan.

Ба́дяга, **Ба́дѣга**, -и, *ж.* *Bot.* rzeczna gąbka; || **Корчить ба́дяги**, *об.* **Ба́дяничать**.

Ба́дяничать, przedrzeźniać, szydzić, drwić z kogo.

Ба́жанъ, -а, *м.* *об.* **Фаза́нь**.

Ба́за, -ы, *ж.* *Archit.* podstawa, zasada.

Ба́зальтовый, bazaltowy.

Ба́зальтъ, -а, *м.* *Min.* bazalt.

Базанить, надаваць рух łodzi sterem z tyłu; || *Gm.* pleść głupstwa, androny.
 Базарить, frymarczyć, kupeczyć.
 Базарный, bazarowy, targowy. Базарный день, dzień targowy. Базарный рѣчи, prostackie wyrazy.
 Базарь, -а, *m.* bazar, rynek.
 Базилика, *ж.* паłac królewski, бazyлика; || kościół główny.
 Базиликъ, -а, *m.* bazylika (ziele).
 Байбань, -а, *m.* bobak, świszcz (zwierzatko); || *Gmin.* piecuch, leniuch; || samotник, odludek; || *przym.* Байбачий, bobakowy.
 Байдань, -а, *m.* bajdak, barka (rzeczona).
 Байдара, -ы, *ж.* bajdara, łódź morska (kaczaska).
 Байдарна, -и, *ж.* rodzaj muszli.
 Байдарщикъ, -а, *m.* robiący bajdary, об. Байдара.
 Байна, -и, *ж.* baja (materja wełniana).
 Байновый байоу.
 Байховый чай, herbata czarna.
 Бакаларство, -а, *n.* bakałarstwo.
 Бакаларь, -а, *m.* bakałarz. Бакаларский, bakałarski.
 Бакалейщикъ, -а, *m.* kupiec korzenny.
 Бакалей, -би, *ж.* bakalje, stodycze (rodzunki, migdały i t. p.). Бакалейный бакалюу.
 Бананить, покрываць lakierem florenckim.
 Банань, -а, *m.* lakier florencki. Банановый, z lakieru florenckiego.
 Банאותь, -а, *m.* gwajak (rodzaj drzewa z jego żywicy). Банאותовый, гваяkowy.
 Банбордь, -а, *m.* Mar. bakort, lewy bok okrętu. Банбордный, bakortowy.
 Баненбарды, -рдь, *mn.* faworyty.
 Банень, Банань, -а, *m.* Mar. baka, żerdź, znak ostrzegający.
 Баналарство, Баналарь, об. Баналарство, Баналарь.
 Банлага, -и, *ж.* łagiew'. *Zdr.* Банлагна, łagiewka. Банлагный, łagwiowy.
 Банлань, -а, *m.* kormoran (ptak wodny).
 Банлуша, -и, *ж.* koło hydrauliczne, młyńskie; || *Muz.* cymbałki; || talerzyki metalowe. Бить банлуши, об. Банлушничать.
 Банлушникъ, -а, *m.* leniwiec, leniuch.
 Банлушница, -ы, *ж.* leniwna, leniwa kobieta.
 Банлушничать, wateśać się, próżnować, bruk zbijać.
 Бакунь, -а, *m.* tytuń, bakun.
 Банша, Бахча, -и, *ж.* pole, zasiane kwapami, ogórkami i t. d.
 Багштагъ, -а, *m.* Mar. rodzaj liny idzącej z boku masztów; || wiatr od tylnej strony okrętu.
 Банштофъ, -а, *m.* Mar. mała lina.
 Банть, -а, *m.* Mar. wyniosłość na przodzie lub tyle statku; || misa, z której majtkowie jedzą.

Балабань, Балобань, -а, *m.* srokosz (rodzaju jastrzębiego); || * głupiec, mazgaj.
 Балаболна, -и, *ж.* gałgan, łachman.
 Балабонить, paplać, dzwonić.
 Балабонщикъ, -а, *m.* Балабонщикъ, -а, *ж.* papla, gaduła.
 Балаганный, gminny, gruby, kuglarski.
 Балагань, -а, *m.* szafas, buda jarmarczna, szopa, stragan.
 Балагурить, błaznować, żartować.
 Балагурный, żartobliwy.
 Балагурство, -а, *n.* błaznowanie, żartobliwość.
 Балагурь, -а, *m.* żartowniś, figlarz. Балагуриа, -и, *ж.* żartownicza, figlarka.
 Баланань, Баляннань, -ня, *n.* gadulstwo, paplanie.
 Баланать, Баляннать, paplać, gadać.
 Баланирь, -я, *m.* część dolna alembika, kukurbita; || dzban gliniany duży.
 Балалаечникъ, -а, *m.* grający na bałалайце, об. Балалайна.
 Балалайна, -и, *ж.* posp. ruski muzyczny instrument, rodzaj małej gitary o trzech strunach.
 Балалайщикъ, -а, *m.* robiący bałалайки, об. Балалайна.
 Баламутить, баłamucić, мациć, кłóциć, nierокóциć.
 Баламутна, -и, *ж.* баłamutka.
 Баламутный, баłamutny, любяący szukać zaczepki.
 Баламутъ, -а, *m.* баłamut.
 Баландаться, об. Валандаться.
 Балансёръ, -а, *m.* akrobata, skoczek na linie.
 Балансировать, таńczyć na linie; || балансować się, równoważyć się.
 Балань, -а, *m.* zrównanie rachunku, balans, równowaga; || *Hand.* bilans.
 Баластить, ładować.
 Баластъ, -а, *m.* balast, ciężar. Баластовый, ciężарный.
 Балась, -а, *m.* balas (gatunek rubinów).
 Балахонь, -а, *m.* kapota płócienne długa.
 Балахрысть, -а, *m.* włóczęga.
 Балэхтать, tryskać, pryskać.
 Балбёсничать, пёдциć czas w próżniactwie.
 Балбёсь, -а, *m.* głupiec, kier.
 Балда, -ы, *ж.* gałka, grubszy koniec kija; || młot kowalski.
 Балдахинь, -а, *m.* baldachin, baldakim.
 Балдахинный, baldachinowy.
 Балдырьянь, -а, *m.* Bot. kozłek, baldrian (roślina).
 Балетмейстеръ, -а, *m.* baletmistrz.
 Балетчикъ, -а, *m.* baletnik.
 Балетчица, -ы, *ж.* baletniczka.
 Балеть, -а, *m.* balet. Балетный, do baletu należący.
 Балиста, -ы, *ж.* kusza, machina do ciskania kamieni.
 Балистна, -и, *ж.* sztuka rzucania pocisków (u Starożytnych).

Барабанный, bebenny. Барабанный бой, *bitcie w beben*. Барабанный староста, *dobosz starszy*. Барабанныя ялли, *pałki do bebná*. *Anat.* Барабáнная перелонна, *bebenek, błonka w uchu*.

Барабáнчикъ, -а, *m.* *dobosz*. Барабáнщица, -ы, *żona dobosza*. Барабáнничий, *do dobosza należący*.

Барабáнь, -а, *m.* *beben*. *Zdr.* Барабáнчикъ, -а, *m.* *bebenek*; || *beben w zegarku*; || *Anat.* Слуховой барабáнь, *bebenek, błonka w uchu*; || *Górn.* Водяной барабáнь, *trąba wodna*.

Барабáшить, *robić nieporządek, przewracać*.

Барабáнь, -а, *m.* *barakan, barchan*. Барабановый, *barakanowy*.

Барабáнь, -а, *m.* *baraka, namiot żołnierski, buda, szopa*.

Барабáнецъ, -ница, *m.* *Bot.* *babimur (roślina)*.

Барабáнина, -ы, *ż.* *baranina*.

Барабáний, *barani*; || *Bot.* Барабáний горóхъ, *ciесierzysa*. * Согнуть въ барабáний рогъ, *ob. Сгибáть*.

Барабáнна, -и, *ż.* *zdr.* Барабáночка, *obwarzanek, obwarzaneczek*; || *Bot.* *kopalnik (roślina)*.

Барабáнонь, -ница, *m.* *wielki hebel ciесielski*.

Барабáнчикъ, -а, *m.* *Bot.* *pierwiosnek*.

Барабáнь, -а, *m.* *baran, skop*; || *taran, baran do łamania murów (u starożytnych)*; || *Cies.* *ob.* *baranek*; || *gliniany dzbanek do mycia*.

Барабáтанье, -нья, *n.* *sprzeciwienie się, opieranie się (bronienie się rękami i nogami), szamotanie się*.

Барабáтиться, *sprzeciwiać się, opierać się (bronić się rękami i nogami), szamotać się*.

Барабáшень, -шка, *m.* *Zdr.* *baranek, jaгnie*; || *bekas (ptak)*; || * Барабáшень въ буташнѣ, *kubanek, wziętek, podarunek ofiarowany w celu przekupienia kogo*; || Барабáшки, *mn.* *pieniące się fale na morzu*; || *włosy kędzierzawe, kędziory*; || *pączki kostate niektórych roślin, baranki*; || *osady struby*.

Барабáризмъ, -а, *m.* *barbaryzm*.

Барабáрисникъ, -а, *m.* *miejsce zarosłe krzewami berberysowemi*; || *powidła berberysowe*.

Барабáриць, -а, *m.* *Bot.* *berberys (krzew)*. Барабáрисный, Барабáрисовый, *berberysowy*.

Барабáть, -а, *m.* *baterja odkryta*.

Барвенá, -ы, *ż.* *barwena (ryba)*.

Барвйнонь, -нва, *m.* *Bot.* *barwinek (roślina)*.

Барда, -ы, *ż.* *braha, wywar gorzalczany lub piwny*.

Барденинь, -а, *m.* *bydlę karmione brahą*.

Барденный, *karmiony brahą, wywarem gorzalczanym lub piwnym*.

Барешъ, -а, *m.* *bareż (materja wełniana)*.

Барельефъ, -а, *m.* *plaskorzeźba*. Барельефный, *wypukły*.

Барна, -ы, *ż.* *rodzaj statku wodnego z wiosłami*.

Барниáда, -ы, *ż.* *barykada, zapora*.

Баринь, -а, *m.* *pan*. Бáры, *mn.* *panowie, państwo*. Жить бáриномъ, *żyć po pańsku*.

Баритонъ, -а, *m.* *Muz.* *baryton, niski ton*.

Бáриться, Бáричать, *chorować na rąpa, grać rolę pana*.

Баричъ, -а, *m.* *panicz*.

Бáрий, -ий, *m.* *Chem.* *barjum, baryt (metal)*.

Бáрна, -и, *ż.* *wicina, długi statek z płaskim dnem*.

Бариáнь, Бариáновый, *ob.* *Baranáнь*.

Баркарóла, -ы, *ż.* *barkarolla, śpiew gondoljerów weneckich*.

Бариáсь, -а, *m.* *barkas, łódź największa przy okolicy*.

Бариáтина, -ы, *ż.* *blacha miedziana dla obicia statku*.

Бариáють, -а, *m.* *listwa okrętowa*

Бáрины, -ь, *mn.* *Star.* *naramnik z wyobrażeniami świętych, który był nakładany na siebie przez monarchów rosyjskich przy uroczystościach*.

Барометрический, *barometryczny*.

Барометрографъ, -а, *m.* *barometrograf, zegar barometryczny*.

Баромéтръ, -а, *m.* *barometr*.

Баронéсса, -ы, *ż.* *baronowa*.

Баронéтъ, -а, *m.* *baronet (tytuł honorowy w Anglii)*.

Баронский, *baroński, baronowski*.

Баронство, -а, *n.* *baronowstwo, baronja*.

Баронъ, -а, *m.* *baron*.

Бáрочникъ, -а, *m.* *właściciel wiciny, barki*; || *barkarz, robotnik na barce*.

Бáрсний, *pański*. Бáрски, Побáрски, *po pańsku*. *Bot.* Бáрсная спѣсь, *plomieńczyk (roślina)*.

Бáрсовина, -ы, *ż.* *plama na skórze lamparta*.

Бáрство, -а, *n.* *państwo, stan pański*.

Барсунь, -а, *m.* *zdr.* Барсучень, -чнá, *Zool.* *borsuk, jaźwiec, borsuczek, mały jaźwiec, Баручий, Барсуковий, borsuczy*. Барсучья собáна, *jamnik, taks (pies)*.

Барсь, -а, *m.* *zool.* *ryś (zwierze)*. Бáрсовый, *rysi, rysiuwy*.

Бáрхатецъ, -ца, *m.* *aksamitka, wstążka aksamitna*; || *ob.* *Бархатна*.

Бáрхатна, -и, *ż.* *Bot.* *aksamitka*.

Бáрхатникъ, -а, *m.* *amarant (roślina i kwiat)*.

Бáрхать, -а, *m.* *aksamit*. Бáрхатный, *aksamitny*.

Бáрченкоць, -нва, Бáрчуйтъ, -á, *m.* *panicz, paniczyk*.

Бáрщина, -ы, *ż.* *pańszczyzna, robocizna*,

dworska powinność; || czynsz płacony pa-
ni przez włóscianina; || dobra pańskie.

Бáрщинный, pańszczyźniany.

Барь, -а, *m. Mar.* niegłębokie miejsce
przy wejściu do przystani.

Барыня, -и, *ж.* pani, gospodyni.

Барышникъ, -а, *m.* lichwiarz, handlarz,
przekupień; || Лошадный барышникъ, han-
dlarz koni, roztrucharz. Барышнический,
Барышничий, przekupniowy, lichwiarski.

Барышница, -ы, *ж.* przekupka, handlar-
ka, lichwiarka.

Барышничанье, -ья, *n.* przekup, przekup-
stwo, lichwiarstwo, zdzierstwo.

Барышничать (чѣмъ), przekupować,
kupczyć, odprzedawać, kupione sprzeda-
wać z zyskiem, zdzierać.

Барышничество, -а, *n. ob.* Барышника-
ние.

Барышний, zarobiony, zyskany z li-
chwя.

Барышня, -и, *ж.* pannа, panienka.

Барышь, -я, *m.* zysk, korzyść, profit; ||
procent, lichwa. Работать изъ барыша,
pracować dla zysku. Онъ получилъ тыся-
чу рубль барыша отъ этого товара, на
тут товарче zarobił tysiąc rubli. Продать
съ барышѣмъ, sprzedać z korzyścią. Онъ
получилъ рубль на рубль барыша отъ это-
го дѣла, zarobił w tym interesie rubla na
rubli. Барышь съ наглáдомъ на однѣхъ
саняхъ ѣздить, *Przysł.* nie zawsze się
widzie. Не до барыша, была бы слава
хороша, *Przysł.* dobre ludzkie rozumienie
stoi za wyborne mienie.

Барьеръ, -а, *m.* barjera, zaroga, porę-
cze.

Бáсенна, -и, *ж.* bajeczka.

Бáсенникъ, -а, *m.* bajkarz.

Бáсенный, bajeczny.

Басистъ, -а, *m.* basista, basem śpiewа-
jący.

Басистый, basowy.

Басить, basować, basem śpiewać.

Баснописецъ, -ца, Баснотворецъ, -ца,
m. bajkopis. Баснотворческий, bajkopisar-
ский.

Баснословить, bajać, opowiadać bajki,
zmyślać.

Баснословіе, -іа, *n.* baśniopismo, mito-
logja.

Баснословно, bajecznie, nie do uwierze-
nia.

Баснословность, -и, *ж.* bajeczność.

Баснословный, bajeczny, zmysłony; ||
mitologiczny.

Баснословъ, -а, *m.* bajacz, bajarz; ||

• plotka, zmyślasz.

Баснь, -и, *ж.* zmyślenie, fikcja, utwór
wyobraźni; || bajka.

Бáсна, -и, *ж.* bajka. *Zdr.* Бáсенна, ба-
jeczka. Соловья бáсенны не кормятъ,
Przysł. głodny woli jeść niż muzyki słu-
chać, głodnego żołądka bajkę nie zaba-
wiaz.

Басо́нь, -сна, *m.* struna basowa.

Басо́нщикъ, -а, *m.* szmuklerz.

Басо́нь, -а, *m.* burt, galon.

Бассе́йнъ, -а, *m.* rezerwoar, wodozbiór;
|| kotlina, nizina.

Бассе́тъ-горнь, -а, *m.* *Muz.* klarynet ba-
sowy, bassetorn.

Баста! баста! dosyć już tego! || *Kart.*
as żołędny.

Бастіо́нь, -а, *m.* Fort. bastjon.

Бастова́ть, забастова́ть, бастова́ть, за-
бастова́ть, преста́ть, zaprzestać.

Басурма́нь, *ob.* Бусурма́нь.

Бась, -а, *m.* *Muz.* bas, najgrubszy czyli
najniższy z tonów. Басовый, basowy.

Батале́рь, -а, *m. Mar.* szafarz rozdają-
cy żywność na okręcie.

Баталі́сть, -а, *m.* malarz przedsta-
wiający bitwy.

Батáлія, -іа, *ж.* batalja, bitwa. Батáль-
ный о́гонь, gęsty ogień. Батáльная *lub* Ба-
таліческая живопись, rodzaj malarstwa
przedstawiający bitwy.

Батальо́нь, -а, *m.* bataljon, oddział pie-
choty.

Батане́ць, -ца, *m.* tarcica, deska cien-
ка.

Батардо́, *nieodm.* Fort. zastawa, ba-
tarda.

Батаре́я, -я, *ж.* baterja, działobitnia.

Батенька, -и, *m. zdr.* używa się w zna-
czeniu: łaskawca, dobrodziej.

Батеръ, -а, *m.* kozia bródka (roślina).

Батистъ, -а, *m.* batyst (tkanina).

Бато́гъ, -я, *m.* batog, bat.

Батоженъ, -жня, *m.* laska u malarzy dla
opierania ręki przy malowaniu, malsztek.

Батра́нь, -я, *m.* parobek, robotnik, wy-
robnik. Батра́чна, -и, *ж.* wyrobница. Бат-
ра́чий, wyrobniczy. Батра́чиха, -и, *ж.* żona
wyrobника.

Батра́чить, trudnić się wyrobnictwem.

Батѣрщикъ, -а, *m.* Druk. nadawacz
w drukarni.

Бáтька, -и, *m.* ojciec.

Бáтюшка, -и, *m. zdr.* ojczulko, kochany oj-
ciec; || kochany panie dobrodzieju! || księ-
że dobrodzieju (przez uszanowanie dla du-
chownych osób).

Бáтя, *ob.* Батенька.

Бау-а́дьюта́нтъ, -а, *m.* oficer dogląда-
jący rządowych budynków, mostów i ulic.

Бауль, -а, *m. zdr.* Баулець, -льца, Ба-
ульчикъ, -а, *m.* kuferek, kuferek, skrzynia,
skrzyneczka. Баульный, hufrowy, kufere-
kowy.

Баульничъ, -а, *m.* fabrykant kufrów.

Бахарь, -я, *m.* plotkarz, bajarz.

Бахвалитъ, chwalić się, chełpić się.

Бахвáль, -а, *m.* samochwał. Бахвáлка,
-и, *ж.* samochwałka.

Бахвáльство, -а, *n.* chełpliwość, samo-
chwałstwo.

Бахила, -ы, *ж.* kurpie, gatunek obuwia
wieśniaków.

Бахильщинъ, -а, *m.* robiący kurpie, **obu-
wie** wieśniackie.
 Бахматъ, -а, *m.* duży koń.
 Бахрома, -ы, *ж.* frędzla. *Zdr.* Бахро-
 ма, frędzelka. Бахромный, frędzlowy.
 Бахромистый, mający długie frędzle.
 Бахромить, bramaować, frędzlować.
 Бахромщинъ, -а, *m.* frędzlarz.
 Бахча, -и, *ж.* pudełko zawierające funt
 herbaty; || *ob.* Баншá.
 Бацать, бацнуть, palnąć, uderzyć; ||
 Бацнуться, uderzyć się.
 Баць, skrócenie słowa Бацнуль, *лар,
сар!*
 Башенна, -и, *ж.* *zdr.* wieżyczka.
 Башёнка, -и, *zdr.*, *ob.* Башнá.
 Башнá, -и, *ж.* łeb, głowa wielkiej ryby;
 || głowa, koniec kowalskiego miecha; ||
 • barania, głupia głowa.
 Башлынъ, -а, *m.* gatunek kaptura.
 Башманъ, -á, *m.* *Zdr.* Башмачёнь, -чнá,
 trzewik, trzewiczek; || okuty koniec pala.
 Башмáчный, trzewikowy, szewski.
 Башмáчннй, -а, *m.* szewc trzewików.
 Башмáчница, -ы, *ж.* szewczycha, szewco-
 wa. Башмáчничій, szewski, właściwy sze-
 wcowi.
 Башмáчничаніе, -нйя, *n.* szewstwo, rze-
 miosło szewskie.
 Башмáчничать, trudnić się szewstwem,
 robić trzewiki.
 Башня, -и, *ж.* wieża.
 Бáю, бáй, бáюшни, lulu (*спіев до успіе-
нiа dziecka*).
 Бáюнань, -нъя, *n.* lulanie, kołysanie do
 сна dziecka.
 Бáюкать, lulać, kołysać dziecko.
 Бáять, gadać, bajać, prawić.
 Бдiтель, -ля, *m.* czuwacz. Бдiтельница,
 -ы, *ж.* czuwaczka.
 Бдiтельность, -и, *ж.* troskliwość, czuj-
 ность.
 Бдiтельный, troskliwy, czujny.
 Бдiніе, -нйя, *n.* czuwanie, staranie; ||
 czujność, pieczołowitość, pielęgnowanie
 сего. Всенóчное бдiніе, niespory w wi-
 ділжá wielkiego święta.
 Бдiть, чуwać, niesпаć; || troszczyć się,
 pilnować.
 Бегемóть, -а, *m.* *Zool.* koń rzeczny, be-
 hemot (*zwierzę*). Бегемóтовый, behemoto-
 вы.
 Бегъ, *ob.* Бей.
 Бедра, -ы, *ж.* Бедрó, -á, *n.* biodro.
 Бедренёць, -нца, *m.* *Bot.* biedreniec
 (*roślina*). Бедренцовый, biedrzeńcowy.
 Бедристый, mający silne i mocne bio-
 дра.
 Бедриный, Бедёрный, biodrowy, biedrz-
 ну.
 Безалáберность, -и, *ж.* niedorzeczność,
 nierozsádek.
 Безалáберный, niedorzeczny, nierозсá-
 дну.
 Безбóміе, -ія, *n.* ateizm, bezbożność.

Безбóжннй, -а, *m.* bezbożnik, ateista.
 Безбóжннчаніе, -ія, *n.* życie bezbożne.
 Безбóжно, Безбóжннчески, bezbożnie; ||
 bezczelnie. Онъ безбóжно лжётъ, безчел-
 ннє кламіе.
 Безбóжннй, Безбóжннческій, bezbożny.
 Безбóжій, boków niemajúcy, nie wypu-
 клү.
 Безбóліе, -ія, *n.* niebolenie, bezbołność.
 Безболёзненно, zdrowo, używając zdro-
 вия.
 Безболёзненность, -и, *ж.* stan zdrowia.
 Безболёзненный, zdrowy, używajúcy
 здоровья.
 Безборóдный, bezbrody.
 Безбóязненно, śmiało, odwážnie.
 Безбóязненность, -и, *ж.* śmiałość, odwa-
 га.
 Безбóязнннй, śmiały, odwážny.
 Безбрáнный, spokojny, cichy.
 Безбрáчіе, -ія, *n.* celibat, bezżeństwo.
 Безбрáчно, bezżennie.
 Безбрáчность, -и, *ж.* *ob.* Безбрáчіе.
 Безбрáчный, bezżenny.
 Безбрóвый, brwi niemajúcy.
 Безбрóхий, brzucha niemajúcy.
 Безбурный, nieburzliwy, spokojny.
 Безбёдно, dostatnio, bezpiecznie.
 Безбёдность, -и, *ж.* dostatek, dobry byt.
 Безбёдный, dostatni, dostateczny, бёда-
 цу w добрым бытіе.
 Безбёдріе, -ія, *n.* niepogoda.
 Безвещёственно, niematerjalnie, du-
 chowo.
 Безвещёственность, -и, *ж.* niematerjal-
 ность, bezcielesność.
 Безвещёственный, niematerjalny, bez-
 cielesny.
 Безвннность, -и, *ж.* bezwinnость, niewin-
 ность.
 Безвннный, bezwинny, niewинny. Без-
 вннно, безвннннє, niewннннє.
 Безвннница, -ы, *ж.* Безвннцiе, -ія, *n.* nie-
 смак, brak dobrego smaku.
 Безвннусный, niesmaczny, niemajúcy do-
 бrego smaku.
 Безвлáжннй, niewilgotny, suchy.
 Безвлáстіе, -ія, *n.* bezrząd, anarchja.
 Безвлáстность, -и, *ж.* niemoc, bezsilność,
 безрзáдztwo.
 Безвлáстннй, bezsilny, безрзáднй.
 Безвóдье, -дья, *n.* Безвóдница, -ы, Без-
 вóдность, -и, *ж.* bezwodność.
 Безвóдный, bezwodny.
 Безвозбрáнный, niezakazany, дозволо-
 ну.
 Безвозврáтно, nieodwoálnнє, nieodzо-
 вннє, bez powrotu.
 Безвозврáтннй, nieodwoálnнй, nieodzо-
 вннй, niepowetowany.
 Безвоздúшннй, bezpowietrzny.
 Безвозмёдно, darmo, bezpłatннє, гра-
 тис.
 Безвозмёздннй, дармы, bezpłatнй.
 Безволонитный, niezwłoczny.

Безволѣсица, -ы, *ж.* brak włośw.
 Безволѣсый, bezwłośy.
 Безвѣнный, bezwonnny, nierachnacy.
 Безвѣдно, nieszkodliwie.
 Безвѣдность, -и, *ж.* nieszkodliwość.
 Безвѣдный, nieszkodliwy.
 Безвѣренье, -ья, *н.* Безвѣренница, -и,
 1. niepogoda, zły czas; || niewczas.
 Безвѣременно, przedwczesnie, zawsze-
 nie.
 Безвѣременность, -и, *ж.* bezwczesność,
 brak trafienia w czas.
 Безвѣременный, bezwczesny, niewcze-
 sny.
 Безвѣводно, bezpłatnie, *об.* Вывод-
 но.
 Безвѣгодно, niekorzystnie, ze szkoda.
 Безвѣгодность, -и, *ж.* strata, szkoda,
 niekorzyść.
 Безвѣгодный, stratny, niekorzystny.
 Безвѣходно, ciągle, nie wychodząc.
 Безвѣходность, -и, *ж.* (положенія), roz-
 paczliwe położenie
 Безвѣходный, rozpaczliwy, rozpaczny;
 || bezwychodny, nieprzebyty.
 Безвѣчурный, prosty, skromny, niewy-
 bredny.
 Безвѣздный, nieprzebyty.
 Безвѣдомо, bez wiedzy, niewiadomo
 gdzie, potajemnie.
 Безвѣдомый, niewiadomy, kryjomy, po-
 таяenny.
 Безвѣтріе, -я, *н.* niedowiarstwo, bezbo-
 жность.
 Безвѣстно, *об.* Безвѣдомо.
 Безвѣстноотсутствующій, *Прав.* zagi-
 нионы, znikły, nieprzytomny.
 Безвѣстный, niewiadomy, nieznaný; ||
 nieobecny. Безвѣстное отсутствіе, *Прав.*
 zaginienie, nieprzytomność.
 Безвѣтренность, -и, *ж.* Безвѣтріе, -я,
н. brak wiatru, cisza w powietrzu.
 Безвѣтренный, cichy, spokojny.
 Безглавить, ścinać głowę.
 Безглавый, głowy niemający.
 Безглазый, bezoki.
 Безгласіе, -я, *н.* brak głosu.
 Безгласность, -и, *ж.* niewiadomość, brak
 jawności, rozgłosu.
 Безгласный, bezgłosy, głosu niemający;
 || Безгласная бунва, *Gram.* niewymawia-
 жася się, niema litera.
 Безгнибный, bezgniewny.
 Безгнибный, гниазда немający.
 Безгѣдіе, -я, *н.* Безгѣдица, -ы, *ж.* кле-
 ака, nieszczęście.
 Безголѣвый, bezgłosy; || *глупі.
 Безголѣсый, bez głosu, głosu niemają-
 сy.
 Безгосударный, Безгосударное время,
 bezkrólewіе.
 Безграмотность, -и, *ж.* nieświadomość,
 ciemnota, nieumiejętność, beipsmiennosc,
 nieumienie czytać i pisać.
 Безграмотный, nieświadomy, nieumie-

jętny, nieuczony, beipsmienny, niepi-
 śmienny, nieumiejący czytać i pisać.

Безграничность, -и, *ж.* nieograniczoność.
 Безграничный, nieograniczony.

Безгривый, grzywy niemający (*кош*).
 Безгрѣшность, -и, *ж.* nieomylność, nie-
 skazitelnosc, czystosc.

Безгрѣшный, nieomylny, nieskazitelny,
 czysty. Онъ получаетъ жалованья тысячу
 рублѣй, да безгрѣшнаго дохода пятьсотъ
 рублѣй, pobiera pensji tysiąc rubli, prócz
 tego ma pięćset rubli przypadkowego do-
 chodu.

Безданно, Безпóшлинно, *psk.* bezpłatnie,
 darmo; || *byle o со, z błahéj przyczyny.

Безданный, nieplacacy podatku.

Бездарно, nieudolnie, bez talentu.

Бездарность, -и, *ж.* brak talentu, nieu-
 dolność.

Бездарный, niezdatny, niezdolny, nie-
 mający talentu.

Бездѣенно, bezpłatnie, gratis.

Бездѣенность, -и, *ж.* Бездѣенье, -ья,
н. brak pieniędzy.

Бездѣенный, bezpieniężny, piędzdy
 niemający, niepiędzny; || bezpłatny, dar-
 mu.

Бѣдна, -ы, *ж.* przepaść, bezdeń, otchłań;
 || mнóstwo, niezmierna moc. У нерѣ бѣд-
 на друзѣи, on ma moc przyjaćiół. Онъ
 издержалъ бѣдну дѣнегъ, on wydał mнó-
 стwo piędzdy. У нерѣ бѣдна дѣнегъ,
 on ma piędzdy bez liku, on jest niezmiernie
 bogaty. У нерѣ бѣдна умá, on posiada
 nadzwyczaj wiele rozumu.

Бѣждѣіе, -я, *н.* posucha, susza, brak
 deszczu.

Бѣждѣнный, deszczu niemający, su-
 chy.

Бѣздоимочный, niezaległy, uiszczony.

Бѣздоказательный, bezdowodny, bezza-
 sadny.

Бѣздожностной, urzędu, posady niema-
 jący.

Бѣздóлжный, niezadłużony.

Бѣздóлить, unieszczęśliwiać.

Бѣздóльный, nieszczęśliwy, niepomysłny,
 pełen przeciwności; || *Bot.* bezlistny, bez-
 liścienny.

Бѣздóнный, domu niemający, nieosia-
 дły, gołota.

Бѣздóнный, przepaścisty, bezdenny.

* Бѣздóнная бочна, człowiek rozrzutny,
 marnotrawca.

Бѣздорѣжница, -ы, *ж.* bezdroże, zła dro-
 га.

Бѣздоходный, nieprzynoszący dochodu.

Бѣздѣше, -я, *н.* bezdusznosc, nieczu-
 łosc; || niesumiennosc.

Бѣздѣшникъ, -а, *м.* człowiek bez duszy,
 bez sumienia.

Бѣздѣшничать, niesumiennie postępо-
 вать.

Бѣздѣшничество, -а, *н.* niesumiennosc,
 niesumiennie postępowanie.

Бездúшно, bezdusznie, bez duszy; || nie-
miennie.

Бездúшный, bezduszny, duszy niemają-
cy, nieżywy; || *niezbożny, zły, niesumien-
ny; || szlachcic nieposiadający poddanych
slurow.

Бездыхáнность, -и, ж. brak życia, obu-
marłość.

Бездыхáнный, nieżywy, umarły.

Бездéйстви́нный, nieczynny, bezwła-
dny, nieruchawy, próżnujący.

Бездéйстви́е, -я, n. nieczynność, bez-
władność, nieruchawość; || próżniactwo.

Бездéйстви́е власти, zaniechanie użycia
władzy.

Бездéйстви́вать, nie działać; || прова-
дить nieczynne życie; || próżnować.

Бездéлица, -ы, ж. *Zdr.* Бездéлица, Бездé-
лочна, -и, ж. drobnotka, fraszka, bagatelka.

Бездéлье, -ья, n. próżnowanie, nie-
czynność.

Бездéльникъ, -а, m. niegodziwiec, bez-
czelnik, hultaj, łotr.

Бездéльничаніе, -нйя, Бездéльничество,
-а, n. oszustwo, oszukaństwo, szachraj-
stwo; || próżniactwo.

Бездéльничать, oszukiwać, szachrować;
|| próżnować.

Бездéльный, próżnujący, niemający za-
данego zatrudnienia; || próżny, czczy.

Бездéтный, bezdzietny.

Бездéтство, -а, n. bezdzietność, brak
potomstwa.

Безжáлованный, bez żołdu, bez pensji
kostający na służbie, bezpłatny.

Безжáлостно, nielitościwie, niemiłosier-
dzie, srodze, okrutnie.

Безжáлостность, -и, ж. nielitościwość,
srogosc, okrucienstwo.

Безжáлостный, nielitościwy, niemiło-
sierny, srogі, okrutny.

Безжáльный, bezładny, żądła niemają-
cy.

Безжёлчный, żółci niemający.

Безженный, nieżonaty.

Безженство, -а, n. beżenstwo.

Безжизненность, -и, ж. martwość, brak
życia; || nieżułość.

Безжизненный, martwy, nieżywy; || nie-
czny.

Безжильный, bezżylny, żył niemający.

Беззабóтливо, niedbale, beztroskliwie,
opieszale.

Беззабóтливость, -и, ж. niedbalstwo, za-
nedbanie, opieszalosc.

Беззабóтливый, niedbały, zaniedbany,
opieszaly.

Беззабóтно, Беззабóтность, Беззабóт-
ный, *ob.* Беззабóтливо, Беззабóтливость,
Беззабóтливый.

Беззависти́вый, niezazdrosny, nieza-
wistny.

Беззавéтный, niezabroniony, niezaka-
zany, niezapowiedni.

Беззакóрность, -и, ж. beznagannosc.

Беззакóрный, beznaganny.

Беззакóние, -я, n. nieprawosc, bezpra-
wie; || niegodziwosc, niezboznosc.

Беззакóнникъ, -а, m. gwałciciel praw,
nieprawu człowiek, niecnota, grzesznik.

Беззакóнница, -ы, ж. grzesznica, niezbo-
żnica.

Беззакóнничать, działać bezprawnie,
grzeszyć.

Беззакóнно, przeciw prawom, bezpra-
wnie, występnie.

Беззакóнность, -и, ж. bezprawie.

Беззакóнный, nieprawu, niemający za
sobą prawa; || niezbożny.

Беззатéливый, Беззатéливый, prosty,
skromny, bez ozdób.

Беззачётный (рёнрутъ), do woјaka za-
liczony za karę, nie z kolei.

Беззачётный, bezbronny, bezobronny.

Беззвúчие, -я, n. brak dźwięku.

Беззвучный, niewydający dźwięku, głu-
chy.

Беззвúдный, gwiazd niemający.

Безземéлие, -я, n. brak gruntu ornego.

Безземéльный, bezrolny.

Беззобый, niemający strun (*u gardła*).

Беззубый, bezzębny, zębów niemający.

Беззабáльный, niepodległy, niepodda-
ny, wolny.

Беззвасіе, -я, n. brak kwasu.

Беззвасіный, niekwaśny, kwasu w sobie
niemający.

Беззозырный, *Kart.* bez atutu, bez ko-
zery.

Безколéнный, Безколéничатый, *Vol.* bez-
kolankowy.

Безкомандный, nikogo niemający pod
swoją komendą.

Безконéчно, nieskończenie, bez końca,
nieograniczenie.

Безконéчность, -и, ж. nieskończoność,
nieograniczoność.

Безконéчный, nieskończony, nieogranі-
czony.

Безкóнный, konia niemający.

Безкóрмица, -ы, ж. brak pokarmu, pa-
szy, furażu.

Безкóрмный, pozbawiony pokarmu, pa-
szy, furażu.

Безкóрыстіе, -я, n. bezinteresownosc.

Безкóрыстно, bezinteresownie.

Безкóрыстность, -и, ж. *ob.* Безкóрыстіе.

Безкóрыстный, bezinteresowny.

Безкóстный, bezkostny, kości niemają-
cy, miękkі, o bardzo kruchych kościach.

Безкрамóльный, nieburzliwy, niebuntó-
wniczny, spokojny.

Безкрóвельный, dachu niemający, nie-
zakryty.

Безкрóвие, -я, n. Безкрóвность, -и, ж.
Med. niedostatek krwi.

Безкрóвный, bezkrewny, krwi niemają-
cy, bezkrwawy. Безкрóвная жертва, *Kosc.*

ofara bezkrwawa; || niemający krewnych;
|| pozbawiony schronienia, przytułku.

Безкручинный, nietrapiący się, niestro-
kliwy, bez utrapienia.

Безрылый, Безрылый, bezskrzydły,
nie mający skrzydeł.

Безадица, -ы, ж. nieład, nieporządek.

Безалый, bezłapy.

Безпестиковый, Bot. bezpłatkowy.

Безлестный, szczyry, bezobłudny.

Безлиственный, Безлиственный, Bot. bez-
listny, bezlistkowy.

Безлично, nieosobiście.

Безличный, nieosobisty.

Безлунный, bezksiężycowy, bez światła
księżycowego.

Безлѣсѣ, -я, n. Безлѣсѣца, -ы, ж. bez-
leście, bezleśność.

Безлѣсный, bezleśny.

Безлюдить, Обезлюдить, wyludniać, wy-
ludnić, z ludności ogołacać.

Безлюдный, wyludniony.

Безлюдье, -ья, Безлюдство, -а, n. bezlu-
dność, brak ludzi, ludności.

Безлюдѣть, Обезлюдѣть, wyludniać się,
wyludnić się.

Безмала, prawie, około tego, blisko.

Безматерный, pozbawiony matki.

Безмѣдѣ, -я, n. Безмѣдность, -и, ж.
bezinteresowność, zapomnienie widoków
osobistych.

Безмѣдникъ, -а, m. człowiek bezintere-
wny, niezadający nagrody, zapłaty.

Безмѣдно, darmo, gratis.

Безмѣдный, дарны, gratisowy. Без-
мѣдный договоръ, Prawo. kontrakt do-
broczynny.

Безмѣнь, -а, m. zdr. Безмѣнчикъ, bezmian,
bezmiłek, przemian (gatunek wagi bez
szk.). Безмѣнный, bezmienny.

Безмозгий, bez szpiku, bez mozgu.

Безмозглость, -и, ж. *глуповатость, nieroz-
zum.

Безмозглый, *глупи, nierozumny.

Безмолвіе, -я, n. milczenie.

Безмолвный, milczący.

Безмолвствовать, milczeć, nie mówić.

Безмужіе, -я, n. żywot niezamężny, bez-
mężny.

Безмужный, bezmężny.

Безмѣрие, -я, n. Безмѣрность, -и, ж. nie-
zmierność, ogrom; || зbytek, nadmiar.

Безмѣрно, niezmiernie, bez miary, zby-
tecznie.

Безмѣрный, niezmierny, nieograniczony;
|| зbyteczny, zbytkowy.

Безмѣшкотный, chyży, prędki.

Безмятежно, spokojnie, cicho.

Безмятежность, -и, ж. spokojność, ро-
кѣй, cisza.

Безмятежный, spokojny, cichy.

Безнавозный, bez nawozu, bez gnoju na
gruncie.

Безнадѣшить, обезнадѣшить, pozbawić
nadziei.

Безнадѣжность, -и, ж. rozpacz, zwątpie-
nie, zgubiona, stracona nadzieja.

Безнадѣнный, rozpaczający, beznadziei.

Безнадобный, nieużyteczny.

Безнаказанно, bezkarnie.

Безнаказанность, -и, ж. bezkarność.

Безнаказанный, bezkarny.

Безнабѣренность, -и, ж. czynienie bez
wstydu, bez zamierzonego celu.

Безнабѣренный, czyniony bez umyślna,
nieumyślny.

Безнарядный, niestrojny, nieubrany; ||
niezakazany, niezalecony.

Безнаслѣдіе, -я, n. bezdziedziczność.

Безнаслѣдный, bezdziedziczny.

Безнатужный, łatwy, nietrudny, snadny,
nie wymagający wiele pracy.

Безначаліе, -я, Безначальство, -а, n.

Безначалица, -ы, ж. nierząd, anarchja.

Безначальность, -и, ж. bezpoczątkowość,
odwieczność.

Безначальный, bezpoczątkowy, wieczny,
od wieków.

Безначальственный, bezrządowy, anar-
chiczny.

Безневѣстная, Kośc. Sl. bezmężna, dzie-
wica (Matka Boska).

Безногий, beznogi, beznożny.

Безносый, beznosy, nosa niemający.

Безнравственно, niemoralnie, nieoby-
czajnie.

Безнравственность, -и, ж. niemoralność,
nieobyczajność.

Безнравственный, niemoralny, nieoby-
czajny.

Безнужный, niepotrzebny.

Безо, об. Безъ.

Безоаръ, -а, m. bezoar, gatunek kamie-
nia znajdującego się we wnętrznościach
różnych zwierząt.

Безобидный, nieszkodliwy, nieszkodzą-
cy nikomu, cichy, łagodny. Безобидно,
bez krzywdy, bez urazy.

Безоблачный, bezobłoczny, niezachmu-
rzony.

Безобланный, prawdomówny, szczery,
otwarty.

Безобразить, обезобразить, szpecić, ze-
szpecić.

Безобразіе, -я, n. Безобразность, -и, ж.
szpetność, obrzydliwość; || nieforemność, nie-
kształtność; || nieprzyzwoitość, nieporządek.

Безобразничать, nieprzyzwoicie postę-
pować, wiele sobie pozwalać, dokazywać.

Безобразно, brzydko, obrzydliwie, szka-
radnie; || nieprzyzwoicie, nieporządnie.

Безобразный, brzydki, obrzydliwy, szka-
radny; || nieprzyzwoity, nieporządny.

Безоброчный, niezyszowany.

Безоговорочный, bezwarunkowy.

Безокий, bezoki, bezoczy, ociemniały.

Безопасливо, nieostrożnie, nieopatrznie.

Безопасливость, -и, ж. nieostrożność,
nieopatrzność.

Безопасливый, nieostrożny, nieopa-
trzny.

Безопасно, bezpiecznie, pewnie.

Безопасность, -и, *ж.* bezpieczeństwo, pewność.

Безопасный, bezpieczny, pewny.

Безорудный, nieorganiczny.

Безоружный, nieuzbrojony, bezbrony.

Безостановочно, ustawicznie, ciągle, bezustannie.

Безостановочность, -и, *ж.* bezustannosc, ustawicznosc.

Безостановочный, bezustanny, ustawiczny.

Безотбйно, usilnie, nieodstepnie, natarczywie.

Безотбйный, usilny, nieodstepny, natarczywy.

Безотводный свидетель, -я, *м.* Praw. Swiadek niemajacy byc wyliczonym.

Безотвѣтно, bez usprawiedliwienia się.

Безотвѣтность, niemozność lub niechęć usprawiedliwienia się; || *ж.* łagodność, powolność dobroć.

Безотвѣтный, nieodpowiadajacy; || *ж.* łagodny, powolny.

Безотвѣтственно, nieodowiedzialnie.

Безотвѣтственность, -и, *ж.* nieodowiedzialność.

Безотвѣтственный, nieodowiedzialny.

Безотвязно, natrętnie.

Безотвязность, -и, *ж.* natrętnosc.

Безотвязный, **Безотвязчивый**, natrętny.

Безотговорочно, bez sprzeczki, bez wyśbówki.

Безотговорочный, niesprzeczny, bezsprzeczny, niewymawiajacy się.

Безотдаточный, bez oddania, bez zwrotu, niewypłacalny. **Безотдаточно**, bez oddania, bez zwrotu.

Безотдохновенно, bezustannie, bez odroczenia, bez wytchnienia.

Безотлагательно, nieodwłocznie, bez zwłoki, natychmiast.

Безотлагательный, nalegajacy, niezwłoczny, pilny.

Безотлучно, nieodlacznie, nieodstepnie.

Безотлучность, -и, *ж.* nieodlaczność, nieodstepność.

Безотлучный, nieodlaczny, nieodstepny.

Безотмѣнно, nieodownie.

Безотмѣнный, nieodowny.

Безотрадность, -и, *ж.* smutek, żalosc, niewesołość.

Безотрадный, smutny, żalosny, niewesoły.

Безотсрбчный, nieodłozny, nieodwłoczny.

Безотсупный, natrętny, nieodstepny, nieznośny.

Безоттѣночный, niecieniowany.

Безотходный, *об.* Безотлучный.

Безотчѣтно, bez zdania rachunku, nieodowiedzialnie; || * nieprzymuszenie, dowolnie, samochcąc.

Безотчѣтность, -и, *ж.* nieodowiedzialność, bezrachunkowosc.

Безотчѣтный, nieodowiedzialny, bezrachunkowy.

Безотъемлемый, nieodlaczny.

Безошибочно, nieomylnie, niechybnie.

Безошибочность, -и, *ж.* nieomylnosc, niechybność, pewność.

Безошибочный, nieomylny, niechybny, pewny.

Безпáжитный, nie majacy paszy, pastwiska.

Безпáлубный, nie majacy pokladu (*stasek wodny*).

Безпáлый, bezpalcy, palców niemajacy.

Безпáмятность, -и, *ж.* zapamiętlivosc, brak pamieci.

Безпáмятный, zapamiętlivy.

Безпáхатство, -а, *н.* zapomnienie się, nieprzytomność, omdlałość, zemdlenie.

Безпáрдонный, okrutny, nielitosciwy; || odważny, zuchwały.

Безпарный, nieparzysty.

Безпаспортный, niemajacy pasportu.

Безпáхатный, nieuprawiony (*o gruncie*).

Безпереводный, *Hand.* nieprzenośny, nieprzelewny (*o wekslu*).

Безперемѣнно, nieodmiennie.

Безперемѣнный, nieodmienny.

Безпереоброчно, nie robiac odmian w poprzednim czynszu.

Безперстный, bezpalcy, niemajacy palców.

Безпѣрый, bezpióry, piór niemajacy, oskubany.

Безпечáльный, beztroskliwy, bezpieczny, niesmutny.

Безпечно, niedbale, nietroskliwe.

Безпечность, -и, *ж.* zaniedbanie, niedbalstwo, ospalosc, obojętnosc, ocięzalość.

Безпечный, niedbały, obojętny, ospały, ocięzawy.

Безплатно, bezpłatnie, gratis, darmo.

Безплатный, bezpłatny, darmy.

Безплемѣнный, bezplemienny, bezdzietny, krewnych niemajacy.

Безплóдие, -я, *н.* nieurodzajność, niepłodność; || bezużyteczność, niepomyślność.

Безплóдно, bezowocnie; || bezkorzystnie, niepotrzebnie, naprózno.

Безплóдность, -и, *ж.* *об.* Безплóдие.

Безплóдный, bezowocny, niepłonny; || bezkorzystny, niepotrzebny, naprózny.

Безплóтность, bezcielesność, niematerjalność.

Безплóтный, bezcielesny, niematerjalny.

Безповорóтно, bez powrotu.

Безповорóтность, -и, *ж.* nieodwoálnosc.

Безповорóтный, bezpowrotny, nieodwoálny.

Безпогóбница, -ы, *ж.* słota, niepogoda.

Безподмѣсный, niemieszany.

Безподобно, nieporównanie, bezporównania, wybornie.

Безподобный, nieporównany, wyborny.

Безпозвоночный, niegrzbietny (o owa-
dach i t. p.).
Безпокойно, niespokojnie, niedogodnie,
niewygodnie.

Безпокойность, -и, ж. wzruszenie, niespo-
kojność; || niedogodność.

Безпокойный, niespokojny, trwożliwy; ||
niedogodny.

Безпокойство, -а, Безпокойствие, -ия, м.
niepokój, niespokojność, trwoga, zamie-
szanie, rozruch, wzruszenie, zakłócenie.

Безпокоить, обезпокоить, niepokoić,
znepokoić, trwożyć, zatrwożyć, dolegać
komu, być natrętnym; || —ся, trwożyć się,
troszczyć się, lękać się o co, bać się o co,
turbować się.

Безполезно, bez użytku, niepotrzeбnie.

Безполезность, -и, ж. nieużyteczność, nie-
potrzeбność.

Безполезный, bezużyteczny, niepotrze-
бny.

Безполюй, bezpłciowy; || niemający ро-
дłogi.

Безпомощно, bezpomocnie, bez pomocy.
Безпомощный, bezpomocny, pomocy nie-
doznawający, zaniedbany, opuszczony.

Безпоштный, nieosiadły, posiadłości
gruntowej niemający.

Безпомятый, tęпы, nierozgarnięты, nie-
rozumny, głupi.

Безповодина, -ы, ж. sekta, nieuznają-
са kapłaństwa.

Безпорочно, nienagannie, nieskazitel-
nie, niewinnie.

Безпорочность, -и, ж. nieskazitelność,
nieskażoność, niewinność.

Безпорочный, nieskazitelny, nieskažo-
ny, niewinny.

Безпорточный, niemający gości, sankiu-
łota.

Безпорядок, -два, м. nieporządek, nie-
ład.

Безпорядочно, nieporządnie.

Безпорядочный, nieporządny.

Безпошлинно, bez cła, wolno od cła.

Безпошлинный, uwolniony od cła.

Безпошадно, bezwzględnie, nielitości-
wie, bez litości.

Безпошадный, bezwzględny, nielitości-
wy.

Безпредметный, bezcelny, bez celu, bez
zamiaru.

Безпредельно, nieograniczenie, nie-
skończenie.

Безпредельность, -и, ж. nieograniczoność,
nieskończoność.

Безпредельный, nieograniczony, nie-
skończony.

Безпрекословно, bez zaprzeczenia, bez-
спреченіе, niezaprzeczenie.

Безпрекословность, -и, ж. bezsprzecz-
ność.

Безпрекословный, bezsprzeczny.

Безпрепятственно, bez przeszkody, bez
trudności.

Безпрепятственный, bezprzeszkodny, od
przeszkody wolny, swobodny.

Безпрерывно, bezustannie, ustawicznie,
ciągle, bez przerwy.

Безпрерывность, -и, ж. bezustannosc,
ustawicznosc, ciągłość.

Безпрерывный, bezustanny, ustawiczny,
ciągły, nieprzerwany.

Безпреотанно, nieustannie, ustawicznie,
bezustanku.

Безпреотанный, nieustanny, ustawiczny,
bezustanny.

Безприбыльный, niekorzystny, niepoży-
teczny, niezyskowy, nieprzynoszący ху-
ску.

Безприданица, -ы, ж. bezposażna ра-
па.

Безприкладно, bezprzykładnie, nieпо-
рównanie.

Безприкладность, -и, ж. bezprzykład-
ność.

Безприкладный, bezprzykładowy, непо-
рównany.

Безприштный, niezmiessany, czysty.

Безпристрастие, -я, м. Безприотраст-
ность, -и, ж. bezstronność.

Безприотрастный, bezstronny.

Безприотворно, szczerze, otwarcie, bez
udawania.

Безприотворность, -и, ж. Безприотворста,
-а, м. szczerosc, otwartosc.

Безприотворный, szczerzy, otwarty, nie-
dany.

Безпричастный, об. Nieпричастный.

Безпрично, bez przyczyny, bez powo-
du, niesłusznie, niesprawiedliwie, bezza-
sadnie.

Безпричинный, niesłuszny, niesprawied-
liwy, bezzasadny, napróżny, bezprzy-
czynny. Безпричинное названіе, niesłu-
шная кара. Безпричинная тревога, napró-
żny, niepotrzeбny popłoch. Безпричинная
злость, bezzasadna złośliwość.

Безприотно, bez przytułku, bez schro-
nienia.

Безприотность, -и, ж. brak przytułku,
schronienia.

Безприотный, bez przytułku zostają-
cy.

Безпробудно, bez przebudzenia się.

Безпробудный, nie do obudzenia. *Без-
пробудный сонъ. sen wieczny, śmierć.

Безпрогульный, niepróżnyjący, niemar-
nujący czasu przeznaczonego dla pracy,
dla zatrudnienia.

Безпрозвищный, Безпрозванецъ, -нца,
м. niemający nazwiska.

Безпросьпно, Безпросьпный, об. Безпре-
бдно, Безпробудный.

Безпутница, -ы, ж. Безпутіе, -ия, м. без-
droże, zła droga; || * rozpusta, rozwią-
żosc, nierząd.

Безпутничъ, -а, м. rozpustnik, hultaj.

Безпутница, -ы, ж. rozpustnica, hul-
taika.

Безпўтничать, prowadzić życie nierządne, hultajskie.
 Безпўтно, rozpuŝtnie, rozwiąźle, niezgadnie.
 Безпўтность, -и, ж. rozpusta, rozwiąźłość, nierząd.
 Безпўтный, rozpuŝtны, rozwiąźлы, niezgadny.
 Безпўтство, -а, н. об. Безпўтность.
 Безпўтствовать, об. Безпўтничать.
 Безпўтный, немаajúcy piany.
 Безразбѳрчивость, -и, ж. niewymyŝlność, niewybredność.
 Безразбѳрчивый, niewymyŝlny, niewybrydny.
 Безраздѳльно, nierozdzielnie, nieodłącznie.
 Безраздѳльный, nierozdzielny, nieodłączny.
 Безразличіе, -іа, н. zupełne podobieństwo, jednostajność, tożsamość.
 Безразсудно, nierozsądnie, niedorzecznie, nieroztropnie, nierozważnie, niebacznie.
 Безразсудность, -и, ж. nierozsądnosc, nierozsądek, niedorzeczność, nieroztropność, nierozum, nierozważność, niebaczność.
 Безразсудный, nierozsądný, niedorzeczny, nieroztropny, nierozważny, niebaczny.
 Безразсудствовать, Безразсудничать, postępować nierozsądnie, niedorzecznie i t. d.
 Безразсчѳтно, Безразсчѳтливо, bez wyrachowania, nierozważnie.
 Безразсчѳтность, -и, ж. niewyrachowanie, nierozważność, plochość.
 Безремѳсленный, nietrudniący się żadnym rzemiosłem.
 Безрогіи, bezrogi, rogów немаajúcy.
 Безродіе, -іа, Безродство, -а, н. bezrodnosc, bezplemiennosc.
 Безродный, роду немаajúcy, bezplemienny, bez krewnych.
 Безропотно, bez narzekania, bez szemrania, cierpliwie.
 Безропотность, -и, ж. zrzeczenie się czego, zdanie się na wolę Boską, rezygnacja, cierpliwosc, pokora.
 Безропотный, korny, pokorny, cierpliwý, zdający się na wolę Boską, nieuskarżający się.
 Безружный, niepobierający zapłaty na utrzymanie służby kościelnej, об. Пуга.
 Безрукáвный, Безрукáвый, bezrękawý, рѳкава lub рѳкавѳв немаajúcy.
 Безрукий, bezręczny, рѳки lub рѳк рѳхавіѳны; || * niezręczny, niezgrabny.
 Безрыбный, ryb немаajúcy.
 Безрыбье, -бья, н. brak ryby.
 Безрядица, -ы, ж. Безрядье, -ья, н. об. Безурядица.
 Безрядный, kupiony lub sprzedany bez targu.
 Безсвѳрстный, niezrównany.

Безсемѳйный, bez familji zostający.
 Безсилить, osłabiać, wysilać.
 Безсиліе, -іа, н. niemoc, słabość, wátłość, nieudolność.
 Безсильно, bezsilnie.
 Безсильный, bezsilny, słaby, wysilony, wátły, nieudolny.
 Безсилѳть, Обезсилѳть, słabnąć, osłabnąć, opadać z sił, wycieńczać się, wycieńczyć się.
 Безслáвить, Обезслáвить, znieważać, znieważyc, lzyc, zelzyc, hańbic, zhanbic, czernic, oczernic, osławiac, osławic kogo.
 Безслáвить себя, uwłaczać sobie, ubliżać.
 Безслáвие, -іа, н. hańba, sromota, zniewaga, niesława.
 Безслáвно, bezslawnie, bezecznie, niecnie, haniebnie, sromotnie.
 Безслáвный, bezslawny, haniebny, sromotny, niesny.
 Безслѳбность, -и, ж. niemota, niemówność, brak mówienia, daru mowy; || * głupota, bydlęcosc.
 Безслѳбный, немаajúcy daru mowy; || * nierozumny, głupi, bydlęcy. Безслѳбныя живѳтныя, nierozumne istoty (inne niż czlowiek).
 Безслѳдный, bezsladny, śladu немаajúcy, nieutorowany.
 Безсмѳрть, Обезсмѳрть, unieśmiertelnić, unieśmiertelnić.
 Безсмѳртіе, -іа, н. nieśmiertelność.
 Безсмѳртный, nieśmiertelny.
 Безсмьсленно, niedorzecznie, głupio, по głупіемu.
 Безсмьсленность, -и, ж. niedorzeczność, głupstwo, brak sensu.
 Безсмьсленный, niedorzeczny, głupi.
 Безсмьслица, -ы, ж. Безсмьслие, -іа, н. niedorzeczność, brednia.
 Безсмьтно, ciągle, nieustannie, niezmiennie, nieodwołalnie.
 Безсмьтность, -и, ж. ciągle trwanie, nieodwołalność, nieustanność, niezmiennosc.
 Безсмьтнный, ciągły, nieustanny, niezmienny, nieodwołalny, ustawiczny.
 Безсмьтный, niezliczony, nieprzeliczony, многи.
 Безсмьтнный, bez śniegu będący.
 Безсмьтње, -ья, н. brak śniegu.
 Безсѳвѳдно, niesumiennie.
 Безсѳвѳдность, -и, ж. niesumiennosc.
 Безсѳвѳстный, niesumienny.
 Безсѳзнáтельно, bez przytomności umysłu, bezprzytomnie.
 Безсѳзнáтельный, nieprzytomny.
 Безсомѳнно, bez wątpienia, niewątpliwie.
 Безсомѳнный, niewątpliwy.
 Безсонница, -ы, ж. bezsen, bezsenność, brak snu.
 Безсонный, bezsenny.
 Безсѳчіе, -іа, н. Безсѳчность, -и, ж. niesoczystosc, brak soku.

Безобчный, niesoczysty.
 Безспóрно, niezaprzeczenie.
 Безспóрный, niezaprzeczenie.
 Безсрѣбренникъ, -а, *m.* człowiek bezinteresowny. Безсрѣбренница, -ы, *ж.* kobieta bezinteresowna.
 Безсрочно, bez terminu, bez czasu oznaczonego, bezrocnie, bez roków.
 Безсрочный, bezterminowy, bezrocny, nieoznaczony, nieokreślony; || wieczysty.
 Безстрастіе, -іа, *n.* nieczułość, obojętność na wszystko.
 Безстрастный, nieczuły, obojętny на wszystko, nienamiętny.
 Безстрашіе, -іа, *n.* śmiałość, odwaga, nieustraszoność.
 Безстрашный, śmiały, odważny, nieustraszony.
 Безструнный, bezstrunny, strun niemający.
 Безстыдникъ, -а, *m.* bezwstydnik, bezczelnik. Безстыдница, -ы, *ж.* bezwstydnica, kobieta bez wstydu.
 Безстыдно, bezwstyдно, bezczелnie.
 Безстыдный, bezwстыдny, bezczелny.
 Безстыдство, -а, *n.* bezwстыдноść, bezczелność.
 Безстычный, niezłożony, niezetknięty (*o podłodze*).
 Безсудный, niepodlegający sądowi.
 Безсчётно, niezliczenie, bezliku.
 Безсчётный, niezliczony, nieprzeliczony.
 Безсѣмный, beznasienny, niemający nasienia; || * niepokalany.
 Безталанный, nieszczęsny, niefortunny.
 Безталантный, niezdolny, niezdatny.
 Безтолково, niedorzecznie, głupio.
 Безтолковость, -и, *ж.* niedorzeczność, ograniczoność, głupstwo.
 Безтолковщина, Безтолковица, -ы, *ж.* niedorzeczność, ograniczoność; || nieład, nieporządek.
 Безтолковый, niedorzeczny, ograniczony, niepojętny; || głupi.
 Безтолочь, -и, *ж.* об. Безтолковщина.
 Безторговца, -ы, *ж.* Безторгіе, -іа, *n.* brak obrotu, pokupu, niepokupność.
 Безтравца, -ы, *ж.* Безтравье, -вя, *n.* brak siana, trawy na łące.
 Безтравный, trawą niezarośnięty.
 Безтрёпетный, об. Безстрашный.
 Безтѣлесность, -и, *ж.* bezcielesność, niematerialność.
 Безтѣлесный, bezcielesny, niematerialny.
 Безтѣнность, -и, *ж.* bezcielesność, brak ciała.
 Безтѣнный, bezcieenny (*о mieszkaniach цыгана гораццо діети*).
 Безтѣглый, безтѣгольный, nieuległy правды или podatku nieplacący.
 Безубыточно, bez straty, bez uszczerbku.
 Безубыточный, bezszkodny, stratny, uszczerbku nieponoszący.

Безугольный, węgla niemający.
 Безугольный, кага немający, *nieurożny (dom)*.
 Безудѣрный, bezzwłoczny, niezawisły; || gwałtowny, nader silny, natarczywy.
 Безугодно, Безугодно, bez zbaczenia z prostej drogi, nie zbacając, nie odchylając się.
 Безугодно, Безугодно, -и, *ж.* stateczność, stałość, pewność.
 Безугодно, Безугодно, nieodchylający się z prostej drogi, niezbacający, stały, stateczny, pewny.
 Безугодно, nienagannie, безсты.
 Безугодно, -и, *ж.* nienagannость.
 Безугодно, nienagанный.
 Безумецъ, -ца, *m.* szaleniec, warjat; || głupiec. Безумица, -ы, *ж.* szalona, warjatka.
 Безуміе, -іа, *n.* szal, szaleństwo; || nierozsadek, głupstwo. До безумія, zapamiętałe, szalenie, do szaleństwa.
 Безумно, szalenie, niedorzecznie, głупio.
 Безумный, szalony; || nierozumny, niedorzeczny, głupi.
 Безумолю, bez przerwy, nie milcząc.
 Безумолю, niemilczący, paplający, gadatliwy.
 Безумство, -а, Безумствование, -іа, *n.* об. Безуміе.
 Безумствовать, warjować, szaleć.
 Безумъ, обезуметь, warjować, zwarjować, tracić, stracić rozum, szaleć, oszaleć.
 Безупречный, beznaganny, nienagанный.
 Безупречный, bezzwłoczny, niezwłoczny.
 Безуронный, szkody, straty, uszczerbku nieponoszący.
 Безурядца, -ы, *ж.* nieporządek, nieład, płatнина, zamieszanie.
 Безусловно, bezwarunkowo, bezwzględnie; || nieodbitcie, zupełnie.
 Безусловный, bezwarunkowy, bezwzględny; || zupełnie, całkowicie.
 Безуспешно, bez skutku, bezskutecznie, niepomyślnie.
 Безуспешность, -и, *ж.* bezskuteczność, niepomyślność.
 Безуспешный, bezskuteczny, nieskuteczny, niepomyślny.
 Безусый, gołowąs, włosów niemający.
 Безутратный, nieutralny, nierozrzutny.
 Безутѣшно, nie do pocieszenia, bez pociechy, żałośnie.
 Безутѣшность, -и, *ж.* strapienie, smutek, zmartwienie.
 Безутѣшный, strapiony, smutny, zmartwiony.
 Безуханный, bezwonny, woni niemający, niepachnący.
 Безухий, bezuchy, bezuszny.

Безуча́стіе, -іа, *n.* nieprzyjmowanie udziału w czym, niewdanie się; || obojętność, oziębłość.
Безу́бдний го́родъ, niepowiatowe miasto.
Безфа́мільный, familji niemający.
Безхва́стый, bezogonny, ogona niemający.
Безхитро́стно, otwarcie, szczerze.
Безхитро́стный, otwarty, szczerzy.
Безхло́потно́й, niekłopotliwy.
Безхлѣ́бца, -ы, *ж.* nieurodzaj, głód, głodny rok.
Безхлѣ́бный, nieurodzajny, głodny.
Безча́рство, -іа, *n.* bezkrólewie.
Безцѣ́нность, -и, *ж.* bezcennie, -іа, *n.* bezbarwność; || achromatyzm.
Безцѣ́тный, bezbarwny.
Безцеремо́нный, -и, *ж.* bez ceremonji.
Безцѣ́льный, bezcelny, celu, zamiaru niemający.
Безцѣ́нность, -и, *ж.* nieoszacowana rzecz.
Безцѣ́нный, nieoszacowany, nieoceniony, drogi; || kochany, luby, drogi, nieporównany; || po niższej cenie, niesenny. Эта вещь безцѣ́нная по своей рѣдкости, rzecz ta jest nieoszacowaną ze swojej osobliwości.
Безцѣ́нный другъ, drogi, kochany przyjaciel. Это безцѣ́нный товаръ, потому что его очень рѣдко спрашиваютъ, товар ten ma niższą cenę, ponieważ bardzo rzadko o niego się pytają.
Безцѣ́нонь, -ниа, *m.* bezcen, bezcenek. За безцѣ́нонь, za bezcen, na pół darmo, nadto tania.
Безча́діе, -іа, **Безча́дство**, -а, *n.* bezdzietność, brak potomstwa.
Безча́дный, bezdzietny.
Безчело́вѣіе, -іа, *n.* nieludzkość, okrucieństwo.
Безчело́вѣчно, nieludzko, okrutnie.
Безчело́вѣчный, nieludzki, okrutny.
Безчѣ́стить, обезчѣ́стить, hańbic, zhańbic, ubliżać, ubliżyć, znieważać, znieważać.
Безчѣ́стие, -іа, *n.* hańba, ubliżenie, zniewaga, obelga.
Безчѣ́стно, niegodziwie, haniebnie, nikczemnie.
Безчѣ́стность, -и, *n.* niegodziwość, haniebność, nikczemność, podłość.
Безчѣ́стный, niegodziwy, haniebny, nikczemny, podły.
Безчешу́йный, bezłuskny, niemający łuski.
Безчи́ніе, -іа, **Безчи́нство**, -а, *n.* rozruch, nieporządek, nieład, nieprzystojność, nieprzyzwoitość.
Безчи́нникъ, -а, *m.* człowiek rozpustny, nieporządny.
Безчи́нница, -ы, *ж.* kobieta rozpustna, nieporządna.
Безчи́новный, rangi niemający.
Безчисленно, niezliczenie, bez liku.
Безчисленность, -и, *n.* niezliczoność, niezmierność.

Безчи́сленный, niezliczony, niezmierny.
Безчлѣ́нный, członków niemający.
Безчувственно, nieprzytomnie, bez zmysłów; || oziębłe, obojętnie.
Безчувственностью, -и, *ж.* **Безчу́вствіе**, -іа, *n.* nieczułość, nieprzytomność, omdlałość; || oziębłość, obojętność.
Безчувственный, nieczuły, nieprzytomny, omdlały; || oziębły, obojętny.
Безшаба́шный, pracujący bez odpoczynki, niezmordowany.
Безшѣ́рный, niemający sierści na sobie.
Безшучо, bez żartów, nie żartując.
Безъ, *part.* bez.
Безъимѣ́нно, bezimiennie.
Безъимѣ́нный, **Безъимя́нный**, bezimienny, anonim; || *Anat.* **Безъимя́нный палець**, czwarty palec u ręki od wielkiego, serdeczny; || **Безъимя́нная недѣ́ля**, trzeci tydzień wielkiego postu.
Безъимя́нна, -и, *ж.* gatunek mięczaków; || wszelki towar, nienależący do żadnego szczególnego gatunku.
Безъисхо́дность, -и, *ж.* *ob.* **Безвъхо́дность**.
Безъисхо́дный, ciągły, nieskończony; || nieunikiony; || wieczny, nieustający.
Безъявочный, nieokreślony, nieoznajmiony, niezapowiedziany.
Безъязы́чный, bezjęzyczny, języka niemający, niewładający językiem, nieposiadający języka.
Бей, -ея, *m.* bej (*tytuł w Turcji*).
Бейдевиндъ (**въ**), *Mar.* podług wiatru.
Иди въ бейдевиндъ, kierować okręt przeciwko wiatru.
Бейфу́тъ, -а, *m.* *Mar.* lina obszyta skórą dla przymocowania reji do masztu.
Беканѣини́й, -а, *m.* krót używany przy polowaniu na bekasy.
Беканѣини́й, -а, *m.* *ob.* **Барашень** (*ptak*).
Бекань, -а, *m.* bekas, słonka (*ptak*).
Беканѣини́й, bekasi, bekasowy.
Бемѣть, *ob.* **Пинѣть**.
Бемѣшь, -и, *m.* **Бенѣшна**, -и, *ж.* biekieszka.
Бенме́сь, -а, *m.* syrop, wydobyty z kawonów, gruszek i jabłek.
Бенкрѣнь (**на**), *na* bakier.
Белена, **Бѣлена**, **Бленота**, -ы, *ж.* blekot.
* **Онъ бѣленъ объѣлся**, djabeł w nim siedzi.
Белендря́сы, -ъ, *ж.* *m.* głupstwo, błażenstwo.
Белладо́на, -ы, *ж.* belladonna, pokrzyk (*roślina*).
Беллетри́стина, -и, *ж.* belletrystyka, literatura piękna, lekka, nadobna.
Беллетри́сть, -а, *m.* belletrysta.
Белиберда, -ы, *ж.* gmatwanina, galimatjas, niedorzeczność.
Бельведѣ́рь, -а, *m.* *Archit.* belweder.
Бельме́зь, -а, *m.* głupstwo, ciemnota.
Онъ ни бельме́за не смы́литъ, nie zgoła nie umie, nie umie ani a, ani b.

Бель-этань, -а, *m.* *Archit.* pierwsze piętro.

Бемоноє стейло, -а, *n.* zeskie szkło.

Бенефисъ, -а, *m.* benefis.

Бенефиция, -и, *ż.* beneficjum, godność kościelna z dochodem, albo dochód z dóbr kościelnych.

Бенефициантъ, -а, *m.* beneficjarjusz; || *Teatr.* benefisant. **Бенефициантка**, -и, *ż.* benefisantka.

Бензель, -ля, *m.* *Mar.* przywiązanie do statku lina.

Бензой, -оя, *m.* benzoin, benzoës (*gatunek wonnej żywicy*).

Бенуаръ, -а, *m.* dolna loża w teatrze.

Бергамотъ, -а, *m.* bergamota (*gatunek gruszek*). **Бергамотный**, bergamotowy.

Бергамтъ, -а, *m.* urząd górniczy.

Бергауеръ, -а, *m.* robotnik górniczy, górnik.

Бергаупманъ, -а, *m.* intendent górniczy.

Бергешворень, -а, *m.* górnik przysięgły.

Бергинспекторъ, -а, *m.* naczelnik urzędu górniczego.

Бергмейстеръ, -а, *m.* przełożony nad górnikami.

Бергпробиреръ, -а, *m.* probierz górniczy.

Бердо, -а, *n.* przybijaczka, płochka ткацка, berdo.

Бердочникъ, -а, *m.* robiący płochy ткацкие.

Бердышь, -я, *m.* partyzana, rodzaj habardy, bardysz, berdysz.

Береговище, -я, *n.* pobrzeże.

Береговой, побrzeżны, nadbrzeżны.

Берегъ, -а, *m.* brzeg.

Бередить, избередить, ятзрѣчь, розя-тзрѣчь.

Бережатоу, -аго, *m.* *Prze.* nadzorca, dozorca.

Бережая кобыла, -ы, *ż.* źrebna.

Бережѣние, -я, *n.* doглядanie, pilnowanie.

Бережѣный, острожны; || strzeжоны. **Бережѣнаго Богъ бережѣтъ**, strzeжѣнаго Pan Bóg strzeжѣ.

Бережливо, oszczѣдnie.

Бережливость, -и, *ż.* oszczѣдność.

Бережливый, oszczѣдny.

Берѣжникъ, -а, *m.* sieć wielka (*do połowi ryb*); || holowanie statku.

Бережно, острожно, przezорние.

Бережность, -и, *ż.* острожнось, przezор-ность.

Берѣжный, острожны, przezорны.

Бережь, -и, *ż.* oszczѣдność.

Берѣза, -ы, *ż.* brzoza (*drzewo*).

Берѣзина, -ы, *ż.* brzezina.

Берѣзнякъ, -а, **Берѣзникъ**, -а, *m.* lasek brzozowy.

Берѣзовникъ, -а, *m.* hubka brzozowa (*rodzaj grzybów*).

Берѣзовица, -ы, *ż.* sok brzozowy, brzo-зовник.

Берѣзовый, brzozowy.

Берѣзозоль, -а, *m.* dawna nazwa miasta Kwiетnia.

Берѣиторъ, -а, *m.* berejter.

Берѣменная, -ой, *ż.* ciężarna (*kobieta*).

Берѣменность, -и, *ż.* zajście w ciążę, ciężarnosc, brzemienność.

Берѣманѣтъ, зайść w ciążę.

Берѣмя, -мени, **Берѣмячно**, -а, *n.* brze-миę, ciężar; || wiązka (*drzewa i t. p.*).

Берѣсклѣдъ, **Берѣсбрѣль**, -а, *m.* *Bot.* trzmielina (*krzew*).

Берѣста, -ы, *ż.* kora brzozowa.

Берѣстенникъ, -а, *m.* naczynie korą brzo-зовą powleczone; || łapcie, chodaki z łyka brzozowego uplecione.

Берѣстенъ, я, *m.* rzecz zrobiona z kory brzozowej; || łapcie, *ob.* Берѣстенникъ.

Берѣститъ, oplatać, obwiązać korą brzo-зовą.

Берѣсть, -а, *m.* (*Нарагачъ*), brzost, wiąz (*drzewo*), *ob.* Илѣтъ.

Берѣстяный, **Берѣстовый**, z kory brzo-зовей zrobiony.

Берѣчь, oszczѣдzać, chować, zachowy-wać, ochraniać, strzedz; || **Берѣчься** (*отъ чего*), strzedz się, wystrzegać się, chronić się (*czego*); || szanować się, **Онъ бережѣтъ мой домъ**, on strzeжѣ mego domu, ochra-ня мой dom. **Старайтесь берѣчь чистоту своей совѣсти**, starajcie się zachować czystosc swego sumienia. **Берегите своё здорѣвье**, szanujcie swoje zdrowie. **Вы нисколько не берѣжѣтєсь**, pan się wcale nie szanujesz, nie oszczѣдзasz zdrowia swego. || **Береги дѣножку на чѣрный дѣнь**, *Przysł. ob.* Дѣньги.

Бериллъ, -а, *m.* beryl (*drogi kamieň*).

Берновець, -вца, *m.* waga = 10 pudów, *ob.* Пудъ.

Беркутъ, -а, *m.* berkut, birkut, gatunek sokoła, albo też orzeł kaukazki. **Берну-товый**, berkutowy.

Берлина, -и, *ż.* nazwa statków handlo-выхъ używanych na rzekach większych; || mała pruska srebrna moneta od 6—7½ kop.; || kobieta rodem z Berlina.

Берлога, -и, *ż.* legowisko, leżysko (*zwie-рзай*).

Берма, -ы, *ż.* *Fort.* berma, ścieżka u spo-ду wału nad fosą; ganek w baterji.

Беріо, -а, *n.* *Gm.* belka.

Берцо, -а, *n.* goleń. **Берцовый**, golenio-вы.

Бѣстія, -и, *ż.* szelma, łajdak, łotr, fi-lut.

Бѣсѣда, -ы, *ż.* biesiada, rozmowa, towa-рzystwo; || kazanie, homilja. **Бѣсѣдный**, biesiadniczy.

Бѣсѣдна, -и, **Бѣсѣдочна**, -и, *ż.* altana, altanka; || *Mar.* deska na linie, na której siedzi majtek, pracując koło maszty.

Бѣсѣдникъ, -а, *m.* biesiadnik, gość na biesiadzie; || homileta, kaznodzieja.

Бѣсѣдованіе, -я, *n.* potoczna rozmowa.

Бесѣдовать, rozmawiać z kim; || nauczać kogo, dawać naukę, mieć kazanie.

Бесѣдовникъ, -а, *m. ob.* Бесѣдникъ.

Бетель, -ля, *m. Bot.* betel (roślina).

Беть, -а, *m. Kart.* płatka, zam. stawka.

Бечевá, -ы, *Zdr.* Бечевка, -и, *ж.* lina gruba do holowania.

Бечевáние, -ия, *n.* holowanie statku.

Бечевáть, holować, ciągnąć statek pod wodę.

Бечевáя, -ой, *ж.* Бечевникъ, -а, *m.* droga lub ścieżka, przez którą idą ludzie albo konie użyte do holowania; || Бечевникъ, miejsce dla przystawiania statków i spoczynku przemysłowców.

Бечевой, do holowania należący, holujący.

Бечевичáнь, -á, *m.* holownik, holujący statek.

Бечетá, -ы, *ж.* rubin, granat (drogi kamień).

Бешмётъ, -а, *m.* gatunek tatarskiego kaftana.

Библи́йный, Библи́йский, biblijny.

Библиографический, bibliograficzny.

Библиографія, -и, *ж.* bibliografia.

Библиографъ, -а, *m.* bibliograf.

Библиомáния, -и, *ж.* bibliomanja.

Библиомáнь, -а, *m.* biblioman.

Библиотéка, -и, *ж. Zdr.* Библиотéчка, biblioteka, biblioteczka. Библиотéчный, biblioteczny.

Библиотéкарь, -я, *m.* bibliotekarz. Библиотéкарский, bibliotekarski.

Библия, -и, *ж.* Biblia, Pismo Święte.

Бивáнь, -а, *m. Woy.* biwauk, obozowanie pod gołóm niebem i pod broniá. Бивáчный, биwакoвый. Стоять на биванахъ, биwакować, obozować pod gołóm niebem.

Бигáмия, -и, *ж.* bigamia, dwojeństwo, zwyczaj lub prawo zezwalające na wielożeńство, to jest, że mąż może mieć dwie żony jednocześnie.

Бизáнь, -и, *ж. Mar.* żagiel na tylnym maszcie. Бизáнь-мáчта, maszt tylny, najmniejszy.

Бизульни́нь, -а, *m. ob.* Бузульни́нь.

Бивв-дрáтí, -а, *m. Mat.* czwarta potęga wielkości.

Биле́нь, -а, *m.* сер, серу, krótki kij u серów.

Билéтчинь, -а, *m.* zajmujący się przygotowaniem билетów wizytowych i innych.

Билéть, -а, *m. Zdr.* билéтець, билéтнинь, bilet, bilecik, karta, kartka. Лотерéйный билéть, los na loteryá. Свадебный билéть, karta zapraszająca na wesele. Похорóнный билéть, zaproszenie na pogrzeb. Билéть въ ложу, bilet do loży. Банковый билéть, bilet bankowy. Визитный билéть, karta wizytowa, bilet wizytowy. Штрафный билéть, palet kary. Билéть на нитольство, karta pobytu.

Билáрдъ, -а, *m.* bilard, bilar.

Билія, -и, *ж.* Биль, -ля, *m.* bila, kula bilarдовая.

Биллиóнь, -а, *m.* biljon. Биллиóнный, биллоновый.

Билло́нь, -а, *m.* bilon (moneta niskiej ceny). Билло́новый, bilonowy.

Билль, -я, *m.* bill, projekt do prawa w parlamencie angielskim.

Бйло, -а, *n.* tloкарня, прasa do wybijania oleju; || deska, w którą uderzają dla wskazania czasu, niekiedy dla zwoluwania zakonników w klasztorach.

Билярь, -а, *m. Bot.* psychotrja.

Бимсь, -а, *m. Mar.* belka poprzeczna w okресie.

Бино́ль, -я, *m.* perspektywa, lornetka.

Бино́мъ, -а, *m.* Бино́мия, -и, *ж. Mat.* ilość dwustopna (więcej lub mniej).

Бинтовáние, -ия, *n.* Бинтовáка, -и, *ж.* bandażowanie.

Бинтовáть, *Chir.* bandażować, obwiązuwać.

Бинть, -а, *m. Chir. Zdr.* бинтиль, binda, bindka, bandaż, wiązadlo.

Биржа, -и, *ж.* giełда, bursa kupiecka. || Извóщичья биржа, miejsce na którém stoją doróžki i t. p. publiczne powozy. Биржа подéщичья, miejsce gdzie się zbierają wyrobnicy dla majęcia się. Биржевой, giełдовый. Биржевой мáнлеръ, agent wekslowy.

Биржа, -и, *ж.* karb, laseczka karbowa.

Бирюзá, -ы, *ж. Min.* turkus. Бирюзóвый, turkusowy; || *ob.* Куманика.

Бирю́нь, -а, *m. Prow.* wilk. Смотрéть бирюко́мъ, понуро patrzeć, понуро wygláдаć. Жить бирюко́мъ, życie osobobione prowadzić.

Биюльна, -и, *ж.* stómka albo drobna dziecinna zabawka, cacko; || Бирю́льни, -ень, *m.* кардиналы, патyczки do grania różnych kształтów, które się podnosi zгеченie zakrzywioném piórkicm i t. p.

Бирючила, -ы, *ж. Bot.* ligustr (roślina).

Бирючъ, Биричъ, -а, *m. Star.* wywołувач, ogłosiciel.

Бисерина, -ы, бисеринна, -и, *ж.* paciorka, дётка szklana.

Бисерини́нь, -а, *m.* sprzedający lub fabrykujący дётки szklane czyli paciorki, paciornik.

Бисериница, -ы, *ж.* pudełko do chowania дёткóв szklanych czyli paciorek.

Бисерщини́нь, -а, *m.* fabrykant дёткóв szklanych czyli paciorek, paciornik.

Бисеръ, -а, *m. Zb.* paciorki, дётки szklane; || * перá. Бисерный, paciorkowy, z paciorek зробiony.

Бисквита́, -а, *m.* biszkokt. Бисквита́ный, biszkoktowy.

Бистръ, -а, *m.* farba ciemno-bronzoва.

Бистурéй, -я, *m. Chir.* bistor, bistur (noż do operacji).

Битва, -ы, *ж.* bitwa, walka.

Бітэчнік, -а, м. fabrykant blach metalowych, złotych lub srebrnych, *об.* Бить, *ч.* *з.*

Бітні, -я, ж. коść do gry w babki; || * сзловіек uparty, заціэту.

Бітонь, -тня, м. тлэцзек дрэwnіany; || котлет wołowу. Чэmodань, біткoмь на-бітэ, тлэмок мoсno парчану, натлэчo-ду.

Бить, -я, ж. blaszka metalowa, cienka, platek ze złota lub srebra.

Бить, Бивать, біц, бияць; || uderzać; || тзераць; || szarpać; || Биться, біц сь з ким, potykać się, walczyć; || rzucać się, szamotoać się; || тлuc сь o co; || rzucać się. Бить вь барабань, біц в бэбен, бэбніц. Бить зoрю (утрeннюю), біц в бэбен на гaннэ робудке. Бить вь лэдoши, класкаць в дло-ніe, даваць oklaski. Бить лёнь, мэдліц len. Бить монету, біц монeтe. Бить когo пал-вою, біц, walić kogo kijem. Бить тактэ, выбіаць такт. Бить мaслo, робіць мaслo (albo wytłaczać oléj). Бить баклуши, шебалу, бэ-жкі стрзелаць, прoзнoваць. Бить скoтину, біц byдлo, біц рзeць, т. j. рзeзнікiем быць. || Бить сьвaн, вбїаць pale. || Бить щэбeнь, рoзбї-яць, тлuc гpуз. || Бить вь нaзaбaть, на гвaлт, на тpвoгe дзвoніць. || Вoдa бьeть изь зeмлї, woda wytryska z ziemi. || Этo руньe бьeть хoрoшo, тa стрзeлбa сїггa далeкo, дoбрзe бї-je. Крoвь бьeть мнѣ вь гoлoвy, krew bije mi do głowy. || Тузь бьeть кoрoлѣ, Kart. as krzyje króla. || Бить кoму чeлoмь, біц счo-лeм, клaпїаць сїe дo зїeмї. Eгo бьeть л-хoрaднa, febra go trzęsie. * Бить когo по нaрмaнaмь, wystrychnać kogo na dudka. * Бить на чтo-лїбo, біц в co, змїeрзaць дo сзeгo. Биться на кулaчнax, біц сїe на рїeгсїe. У мoнѣ сeрдцe бьeтcя oт радoс-тї, serce mi bije z radości. || Рыбa бьeт-ся вь вoдѣ, ryba szamota się w wodzie. Биться вь судoрoгax, рзucаць сїe в кoн-вулсїax. || Лoшaдь бьeть зaдoмь, коў wierzga, rzuca nogami w tył. || Биться сь цьмь oбь зaклaдѣ, o заклaд з ким їсць. * Oнѣ бьeтcя изь нyскa хлѣбa, zaledwie na chleb zarabia. * Oнѣ не изь бoльшaгo бьeтcя, on przestaje na małym. * Туть не изь чeгo биться, в тeм нїeмa жaднeй кoрзїсї, nie warto myśleć o tym. Дoлгo я сьнїмь бїлся, но не мoгь їспрaвїть, дт-го сїe мeцзїeм над нїм, lecz nie mogłem go poprawić. || *Imśl. d.* Бїтый, біту, wubity. Бїтaя бумaгa, тeктурa, збїтy пa-пїeр. Бїтoвe мїaсo, зpazy bite. Бїтый чaсь, cała godzina. Бїтaя дoрoгa, droga utar-та, гоścїнїe.

Битьe, -тья, Бїтїe, -їя, н. uderzenie, chłostanie.

Бїтюнь, -a, м. коў dyszlowy, в dyszlu eходзяcy.

Бїфстєксь, -a, м. bifsztyk.

Бїчeвaнїe, -їя, н. biczowanie, smaganie.

Бїчeвaть, бїчoвaць; || Бїчeвaться, бї-жoвaць сїe.

Бїчнїк, -a, м. biczownik.

Бїчь, -a, м. bicz, bat, chłosta; || * клe-ска. *Zdr.* Бїчнїк, бїчык.

Бїшoфт, -a, м. biszof (napój z wina i t. d.).

Бїшь, тeз (вырaжeнїe пoтoчнe, зyвaнe в рoзмoвїe в рaзїe зaпoмнїeнїa жa-кїeй нaзвy луб нaзвїскa). Кaнѣ бїшь eгo зoвуть? Jакзe тeз oн сїe нaзyвa? Ктo, бїшь, мїѣ этo гoвoрїл? Ктo тeз мїe тo мoвїл: Кaнѣ бїшь этo бїлo? жaкзe тeз тo бїлo?

Бїeнїe, -їя, н. bicie, uderzenie, kołata-нїe, pukanie.

Бїoгaфїчeскїй, бїoгaфїчeскy.

Бїoгaфїя, -їя, ж. bjoграфия, życiopis, зyвoт.

Бїoгaфь, -a, м. bjograf.

Бїoлoгїчeскїй, бїoлoгїчeскy.

Бїoлoгїя, -їя, ж. bjologja.

Бїoчaя мїлa, aртeрїя, зылa крвї-стa.

Блaгїй, Блaгoй дoбpы, дoбрoтлївy; || блo-гї, щeзeдшїлy; || зyтeчнy; || uparty, upo-рoчнy, злoшлївy. Oнѣ дaль мнѣ блaгoй сo-вѣть, дaд мїe дoбpą рaдe. Тeбѣ прїшлѣ блaгaя мьсль, прзсзлѣ cїe дo глoвy щeзe-дшлївa мьслї. Нaчїнaїтe: этo блaгoе дѣлo, зaчyпaїcїe: жeст тo чyп дoбpы, зyтeчнy. || Этa блaгaя лoшaдь, чyть мeнѣ не убїлa, тeп uparty, злoшлївy коў лeдwїe мнїe нїe зaбїл. Бїтeсь eгo, этo тaкoй блaгoй чeлoвѣк, oбaвїaїcїe сїe жeгo, бo тo злoшлївy чзoвїeк. Кpїчaть, бѣжaть блaгїмь мaтoмь, кpзчeдць, uciekać co tchu stanie.

Блaгo, -a, н. dobro; || блoгoсць, пoмьслї-нoсць, щeзeдшїe. Этo дѣлaеця длѣ блaгa oбщeствa, тo сїe рoбї длѣ дoбpa oгoлї. Мь прїзнaлї зa блaгo сдѣлaть....., uznalїсmy zа добrе, zа спрaвїдлївe ucзнїcь..... || Блaгo їмѣть чїстyю сo-вѣсть, блoгo тeмy, ктo мa чzстe сумїe-нїe. Блaгo я oстeрeгься, a тo oбoкpалї бь мoнѣ, дoбїзe, жeм был oстрoжнy, їнaчeй oкpaдзїoнoбy мнїe. Oтдaй мнѣ свoї дoлг, блaгo ть тeпeрь прї дeньгax oддaї мї свoї длуг, ponieważ masz tera пїeнїaдзe.

Блaгoвaть, плeсць, бaлaмucїць, брeдїць

Блaгoвїднoсть, -їя, ж. pozorność, pozór; || прзyзwoїтoсць, прзyстoїнoсць.

Блaгoвїднїй, пoзoрнy, здaїcь сїe чzeм бyць, a нїeбeдaцy тeм їстoтнїe, udany; || прзyзwoїтy, прзyстoїнy.

Блaгoвoлeнїe, -їя, н. dobroć, łaskawość, зyчлївoсць; || зeзвoлeнїe, зaдoвлeнїe.

Блaгoвoлїтeль, -їя, м. łaskawca, dobro czyńca.

Блaгoвoлїтeльнїй, зyчлївy, прзчылї-нy, łaskawy на kogo.

Блaгoвoлїть, рaчyць, ччїeць, зeзвaлaць; || бyць прзчылїнyм длѣ kogo, łaskawym на kogo, прзyїяць łaskawїe.

Благово́ніе, -іа, *n.* woń, zapach przu-
jemny.

Благово́нность, -я, *ж.* wonność.

Благово́нный, рашпа́су, wonіе́ясу, won-
ny.

Благово́спітанность, -я, *ж.* dobre wy-
chowanie.

Благово́спітанный, dobrze wychowany.
Благово́ременность, -я, *ж.* czas dogodny,
stosowna, pomyślna pora, stosowność, spro-
sobność.

Благово́ременный, stosowny, w porę, do-
godny. Благово́ременно, w czas, w porę.

Благово́рїе, -іа, *n.* Благово́рность, -я,
ж. prawowierność.

Благово́рный, prawowierny, wyznający
prawdziwą wiarę, prawosławny; || nazwa;
Благово́рный używa się w tytule Osób
Rossyjskiego Cesarskiego Domu, *ob.* Бла-
гочестивѣйшій.

Благово́ритель -я, *m.* zwiastun, głosi-
ciel Słowa Bożego, Ewangelista.

Благово́рительница, -ы, *ж.* zwiastunka.
Благово́рствовать, Благово́рствовать, зwia-
stować; || opowiadać Słowo Boże.

Благово́рствовать, dzwonić na mszę, на
nieszpory i t. d.

Благово́рствіе, Благово́рствованіе, -іа, *n.*
zwiastowanie; || opowiadanie Słowa Boże-
go.

Благово́рствѣ, -а, *m.* dzwonięcie na mszę,
na nieszpory i t. d. Благово́рственный коло-
коль, dzwon na mszę.

Благово́щеніе, -іа, *n.* zwiastowanie, świę-
to Zwiastowania Najświętszej Panny.

Благово́щный, pobożny, bogobojny; ||
pełen pokory, poszanowania.

Благово́щеніе, -іа, *n.* pobożność, naboż-
ność; || uszanowanie, poszanowanie, korze-
nie się, pokora.

Благово́рствѣ, szanować, czcić; || korzystać
się.

Благодареніе, -іа, *n.* dziękczynienie, po-
dziękowanie.

Благодарительный, dziękczynny, dzie-
kujący.

Благодарить (кого за что), dziękować
(komu za co).

Благодарно, Благодарственно, wdzię-
cznie, z wdzięcznością.

Благодарность, -я, *ж.* wdzięczność.

Благодарный, wdzięczny.

Благодарственный, dziękczynny. Бла-
годарственный молебенъ, hymn dzięk-
czynny (*Te Deum*).

Благода́тельный, dobroczynny.

Благода́тный, dobroczynny; || błogosła-
wiony, pełen łaski.

Благода́ть, -я, *ж.* łaska boża, błogosła-
wienie, błogosławieństwo; || łaskawość, do-
brodziejstwo; || obitość, bogactwo; || *Boz.*
trud (*roślina*).

Благоде́нственный, szczęśliwy, uszczę-
śliwiony, błogi, pomyślny. Благоде́нствен-
но, szczęśliwie, pomyślnie.

Благоде́нствие, -іа, *n.* pomyślność, szczę-
ście, powodzenie.

Благоде́нствовать, żyć szczęśliwie, po-
myślnie, opływać w szczęściu, obitować.

Благоду́шіе, -іа, *n.* łagodność, powol-
ność, łaskawość.

Благоду́шно, łagodnie, powolnie, łaska-
wie.

Благоду́шный, łagodny, powolny, łas-
kawy.

Благоде́тель, -я, *m.* dobroczyńca.

Благоде́тельный, dobroczynny.

Благоде́тельность, -я, *ж.* dobroczynność,
dobrodziejstwo. Благоде́тельность его не-
истощима, jego dobroczynność jest nie-
wyczerpana. Благоде́тельность некото-
рых реформъ доназана опытомъ, dobro-
dziejstwo niektórych reform dowiedzione
jest przez doświadczenie.

Благоде́тельствовать (кому), być do-
broczynnym, dobrze czynić.

Благоде́яніе, -іа, *n.* dobroczynność, do-
brodziejstwo.

Благожелатель, -я, *m.* łaskawca, dobro-
dzień. Благожелательница, łaskawczyni,
dobrodziejka.

Благожелательство, -а, *n.* sprzyjanie,
życzliwość, łaskawość.

Благожелательствовать, sprzyjać.

Благозвучіе, -іа, *n.* Благозвучность, -я,
ж. harmonja, zgodność tonów, dźwięków.

Благозвучный, harmonijny, dźwięczny.

Благоизволеніе, -іа, *n.* zezwolenie, przy-
zwolenie.

Благоизво́лить, *Kość. Słow.* zezwolić.

Благоле́піе, -іа, *n.* piękność, wytwor-
ność; || okazałość, wystawność.

Благоле́пный, piękny, wytworny; || oka-
zały, wystawny. Благоле́пно, pięknie, wy-
twornie, okazale, wystawnie.

Благомы́сленный, Благомы́слящій, do-
бромыślny, dobrze myślący, zacny, uczci-
wy.

Благомы́слие, -іа, *n.* dobromyślność, za-
cność, uczciwość.

Благонаде́жность, -я, *ж.* wierność, sta-
łość; || moc, trwałość. Благонаде́жность

служителя, wierność służącego. Благона-
де́жность экипа́на, trwałość powozu.

Благонаде́жный, wierny, stały; || mocny,
trwały. Благонаде́жно, z zaufaniem.

Благонамѣ́реніе, -іа, *n.* dobre chęci, do-
bry zamiar, cel.

Благонамѣ́ренный, mający najlepsze
chęci, zamiary, dobry cel. Благонамѣ́рен-
но, z dobrym zamiarem.

Благона́равіе, -іа, *n.* moralność, obyczaj-
ność.

Благона́равный, moralny, obyczajny.

Благоо́бразіе, -іа, *n.* kształtność, przy-
stojność, uroda, piękność.

Благоо́бразный, kształtny, przystojny,
piękny.

Благополю́чіе, -іа, *n.* szczęście, pomyśl-
ność.

Благополучный, szczęśliwy, pomyślny.
Благоприличіе, -іа, *n.* przyzwoitość, przystojność.

Благоприличный, przyzwoity, przystojny.

Благопристойность, -и, *ж.* przyzwoitość.

Благопристойный, przyzwoity.

Благоприобрѣтеніе, -іа, *n.* uczciwy nabytek.

Благоприобрѣтенный, uczciwie nabyty.
Благоприобрѣтенное имѣніе, majątek dorobkowy, dorobek, to jest nie spadły przez sukcesją.

Благоприятель, -я, *m.* dobry, życzliwy przyjaciel. Благоприятельница, -ы, *ж.* dobra, życzliwa przyjaciółka.

Благоприятный, pomyślny; || przyjazny, życzliwy; || korzystny. Благоприятно, pomyślnie, przyjaźnie, życzliwie, korzystnie.

Благоприятство, -а, *n.* życzliwość, łaskawość, przychylność, sprzyjanie.

Благоприятствовать, sprzyjać.

Благоразсмотрѣніе, *об.* Благоусмотрѣніе.

Благоразсудительность, -и, *ж.* rozsądnosc, rozważność, roztropność.

Благоразсудительный, rozsądny, rozważny, roztropny. Благоразсудительно, rozsądnie, rozważnie, roztropnie.

Благоразуміе, -іа, *n.* rozsądek, rozważa, roztropność.

Благоразумный, rozsądny, rozważny, roztropny.

Благорасположеніе, -іа, *n.* sprzyjanie, życzliwość, przychylność.

Благорасположенный, życzliwy, przychylny.

Благораствореніе, -іа, *n.* Благорастворенность, -и, *ж.* zdrowość (*powietrza*).

Благоразвернутый, zdrowy, umiarkowany (*o powietrzu, klimacie*).

Благородіе, -іа, *n.* szlachetność, wielmożność. Ваше благородіе, wielmożny panie (*w tytule*).

Благородно, szlachetnie, zacnie.

Благородный, szlachetny, zacny; || szlachecki, stanu szlacheckiego. Благородные металлы, szlachetne kruszce. * Онъ держитъ его на благородной дистанціи, trzyma go w oddaleniu od siebie, в поазанованіи dla siebie.

Благородство, -а, *n.* szlachetność, заспосб; || szlachectwo, godność szlachecka.

Благосклонно, łaskawіе, życzливіе, przychylnіе.

Благосклонность, -и, *ж.* życzliwość, przychylność.

Благосклонный, łaskawy, życzлиwy, przychylny.

Благословеніе, -іа, *n.* błogosławieństwo.

Благословенный, błogosławiony.

Благословить, Благословлять, błogosławić, błogosławić; || poświęcać; || chwalić, wielbić; || pobłogosławić komu szczęścia.

Благосостояніе, -іа, *n.* dobry byt, pomyślność, powodzenie.

Благостынный, miłosierny, dobroczynny.

Благостыня, -и, *ж.* dobry uczynek, dobrodziejstwo.

Благость, -и, *ж.* dobroć, łagodność, uprzejmość, łaska, miłosierdzie.

Благотвореніе, -іа, *n.* dobrodziejstwo.

Благотворитель, -я, *m.* dobroczyńca.

Благотворительность, -и, *ж.* dobroczynność.

Благотворительный, dobroczynny.

Благотворить, dobrze czynić, być dobroczynnym.

Благотворность, -и, *ж.* zbawienność, użyteczność, skuteczność.

Благотворный, zbawienny, użyteczny, skuteczny.

Благоугодный, pożądaný, przyjemny, podobający się. Ему было благоугодно ничего не отвѣчать, podobało mu się nic nie odpowiadać. Да благоугодно будетъ сенату приказать, чтобы... niech senat rzeczy rozkazać, aby...

Благоусмотрѣніе, -іа, *n.* zdanie, мнение, rozumienie, sposób sążdenia, postanowienie, wyrok, decyzja. Отдать что-либо на чье благоусмотрѣніе, zostawić co do czyjej decyzji. Это дѣло зависитъ отъ благоусмотрѣнія министра, sprawa ta zależy od postanowienia ministra.

Благоуспѣшность, -и, *ж.* pomyślny skutek, powodzenie.

Благоуспѣшный, pomyślny.

Благоустройство, -іа, *n.* oporządenie, zaopatrzenie w porządkі, uporządkowanie.

Благоустроенный, uporządkowany, dobrze urządzony, uorganizowany.

Благоустройство, -а, *n.* dobry porządek, dobre urządzenie.

Благоутробіе, -іа, *n.* Kość. Sz. litość, politanie, dobroć.

Благоутробный, litościwy, dobrotliwy.

Благоутробно, litościwie.

Благоуханіе, -іа, *n.* wonność.

Благоуханный, wonny, woniejący, pachnący.

Благоухать, wonіеć, wydawać zapach przyjemny.

Благочестиво, bogobojnie, pobożnie.

Благочестивый, Благочестный, bogobojny, pobożny; || Благочестивая матерь, *Ana*, twarda matka, twarda błona, jedna z błon mozgowych.

Благочестивѣйшій, najprawowierniejszy (*używa się w tytule Monarchów rosyjskich*).

Благочестіе, -іа, *n.* pobożność, bogobojność.

Благочиніе, -іа, *n.* dobry porządek, przyzwoitość; || dziekanja, urząd dziekański, mający dozór nad kilku kościołami. || Управа благочинія, *об.* Управа.

Благочинно, przystojnie, porządnie.
 Благочинный, przystojny, porządny; ||
 дякан, ksiądz mający dozór nad kilku
 kościołami.
 Блаженный, błogosławiony, szczęśliwy.
 || Блаженной памяти императоръ Нико-
 лай I, świętej pamięci cesarz Mikołaj I.
 Блаженство, -а, *n.* błogość, szczęśli-
 wość. Вѣчное блаженство, wieczne zba-
 wienie.
 Блаженствовать, być szczęśliwym, о-
 рывуwać w dostatkach, dobrze się mieć.
 Блажить, grymasić, dziwaczycь, капры-
 мис, swawolicь.
 Блажливость, -и, *ж.* krnąbrność, swawo-
 ла, dziwactwo, gryмасы.
 Блажливый, Блажной, krnąbrny, swa-
 wolny, dziwaczny, gryмаśny.
 Блажь, -и, *ж.* warjacja, szaleństwo; || nie-
 doręczność, głupstwo, dziwaczność, bre-
 дние.
 Блазень, -зня, *m.* Gmin. błazen.
 Блазливость, -и, *ж.* błazeństwo.
 Блазнь, -и, *ж.* Блазнь, -а, *m.* Kośc. Sł.
 zgorzenie.
 Блаженный, mający cielisty kolor, об.
 Пляншувый.
 Бланна, -и, *ж.* Бланнь, -а, *m.* blanco
 (blanco), miejsce niezapisane, próżne,
 w różnych dokumentach handlowych, об.
 Пробѣль.
 Бланкетъ, -а, *m.* blankiet.
 Бланманжѣ, *nieodm.* blamas, blamanże,
 galareta z migdałów tłuczonych i śmie-
 tanki.
 Блевание, -ия, *n.* Блевота, -ы, *ж.* wymio-
 ту, womitowanie.
 Блевать, womitować.
 Блёвка, -и, *ж.* ponęta, przyłуда (na ha-
 ську и wędkі).
 Блевотина, -ы, *ж.* blwociny.
 Блезирь, -а, *m.* ta strona pieca, której
 luft czyli przedek ciepła wychodzi na
 jeden pokój, zaś jego czeluść znajduje się
 w drugim. || * Онъ сдѣлалъ это для бле-
 зиру, on to uczynił byle zbyć, niedbale.
 Блѣнлость, -и, *ж.* zwiędłość, bladeość.
 Блѣнный, зwiędły, блady; || Блѣная ру-
 да, *Miner.* bladokrusz.
 Блѣннуть, зwiędnąć.
 Блѣкота, -ы, *ж.* Bl. об. Беленá.
 Блѣнда, -ы, *ж.* *Miner.* blenda (blyszczá-
 ца руда, złożona z cynku, żelaza i siarki);
 || Górn. latarnia ślepa.
 Блѣдунгъ, -а, *m.* Fort. blindaż, futro-
 wanie ścian, zgrab.
 Блескъ, -а, *m.* blask, połysk; || бласк,
 świetność; || okazałość, przepych. || Górn.
 Желѣзный блескъ, blyszcz żelaza.
 Блѣсна, -ы, *ж.* blaszka cynowa przy wę-
 dzie.
 Блѣсна, -и, *ж.* zdr. Блѣсточка, blaszka,
 blaszczка (*metaliczna*); || бlyскотка, бly-
 скавка. * Блѣстки ума, iskiерki rozumu.
 Блѣстѣть, Блѣстать, Блеснуть, бly-

szceć, blyснаć, zablyснаć, lѣnić się, ja-
 śnić, zajaśnić, iskrzyć się.

Блестякъ, -а, *m.* mika, kamień w szy-
 ки; || złotawiec (*чrзrзщ*).

Блестящій, об. Блостательный.

Блеяние, -ия, *n.* beczenie.

Блеять, бесчець.

Ближе, *sl. wyж.* bliżej. Ближе всего, naj-
 ближе, об. Ближно.

Блинный, близки, sąsiedni, niedaleki; ||
 близни, każdy człowiek uważany ze stano-
 wiska moralności chrześciańskiej, близки
 krewny, powinowaty.

Близна, -ы, Близность, Близость, Близь,
 -и, *ж.* bliskość, pokrewieństwo, sąsiedz-
 тво.

Близить, зближать, приближать; || Близить-
 ся, зближаться.

Близиный, близки, niedaleki, sąsiedni. Онъ
 ему близонь, близки mu krewny. Онъ бли-
 зонь къ министру, on jest faworytem mi-
 нистра.

Ближно, *zdr.* близенно, близехоньно
 (*por.* Блине, bliżej), blisko, bliźuchno,
 bliźiuteńko.

Близлежащій, niedległy, w bliskości
 znajdujący się, ościenny, sąsiedzki.

Близна, -ы, *ж.* bliźna, skaza.

Близнѣць, -а, *m.* bliźniak, bliźniатко; || *mn.*

Близнецы, *Astr.* bliźnięta (znak zодья-
 ку).

Близоруній, krótkowidz, krótkiego wzro-
 ку.

Близорунность, -и, *ж.* krótki wzrok.

Близость, -и, *ж.* bliskość, sąsiedztwo.

Близь, blisko, niedaleko, podle.

Близь, -и, *ж.* об. Близость.

Блиование, -ия, *n.* Chem. łyskanie się,
 światelko zostające po stopieniu złota,
 srebra.

Блиовать, *Chem.* nadawać blyск; || *Mal.*
 dawać światło w obrazie, oświecać.

Блѣнь, -а, *m.* *Mal.* dodatki i ozdoby
 podnoszące świetność koloru t. p. || *Chem.*
 blyск.

Блиндажъ, -а, *m.* об. Блѣдунгъ.

Блиндовать, *Fort.* oślaniać roboty for-
 тытйкаcyjne.

Блиндъ, -а, Блѣзейль, -я, *m.* *Mar.* za-
 гiel u małego masztu.

Блинець, -ницá, *m.* naleśnik z twarogiem,
 serem

Блинникъ, -а, *m.* sprzedający naleśniki,
 блины.

Блинничать, pieć lub sprzedawać блины,
 naleśniki.

Блинный, należący do блинов, налеśни-
 коу.

Блинная, -и, *ж.* izba, gdzie pieką lub
 sprzedają блины, naleśniki.

Блинонь, -ня, *m.* zdr. блинек, налеś-
 czek; || żelazny krążek do zakrycia kom-
 па в piecu.

Блинчатый, zrobiony з блинов, налеś-
 ников.

Бляннъ, -ѧ, *zdr.* блинѡнѡ, блинѡченѡ, *blin*, rodzaj naleśników.

Блиставица, -ы, *z.* błyskawica.

Блистаніе, -іа, *n.* blask, połysk; || *migotanie światła.*

Блистательно, *światnie*, *wspaniale*.

Блистательность, -и, *z.* świetność, blask, okazałość.

Блистательный, Блестящій, *światny*, *wspaniały*, okazały, połyskujący, lśniący.

Блистательная Порта, *Porta Ottomańska*, państwo tureckie. Блистательная побѣда, *światne zwycięstwo*.

Блистать, *ob.* Блестѣть.

Блокада, -ы, *z.* blokada, obleżenie.

Блокярня, -и, Блоновая, -ой, *z.* warsztat, w którym się wyrabiają bloki, kluby.

Блокяръ, -ѧ, *m.* blokarz, ten co robi bloki, kluby.

Блокатарія, -и, *z.* *Fort.* baterja drewniana na blokach albo na małych stacjach, z drewnianym parapetem.

Блонгаузъ, -а, *m.* *Fort.* blokauz, mała bastia.

Блонированіе, -іа, *n.* blokowanie, okrażenie warowni.

Блонировать, блоковать, отоскуѣ warownie.

Блонъ, -а, *m.* *zdr.* блѡченѡ, blok, крѣчек, клуба, bloczek, bloszek. Блѡчный, Блѡновый, клубны; || Блонъ хрящевой, *Anat.* крѣчек chrząstkowy.

Блонъ-шипъ, -а, *m.* okręt bateryjny.

Блѡна, -ы, *z.* *Anat.* błona.

Блѡнда, -ы, *z.* *Zdr.* блѡндочна, koronka jedwabna. Блѡдовый, z koronki jedwabnej.

Блондинъ, -а, *m.* blondyn. Блондинка, -и, *z.* blondyna.

Блѡдочникъ, -а, *m.* fabrykant koronek jedwabnych.

Блѡдочница, -ы, *z.* fabrykantka koronek jedwabnych.

Блоха, -и, *z.* *zdr.* блѡшна, pchła, pchełka. * Въ нёмъ много блохъ, jest to wielki rootnik, sprośnik.

Блохмеръ, -а, *m.* блѡшья смерть, -и, *z.* *Bot.* rodzaj rumaniku, którego korzeń gryzъ od болу зѣбѡвъ.

Блошистый, Блошливый, pchlisty.

Блѡшна, -и, *z.* *Bot.* portulaka, kurza нога огородова (*roślina*).

Блѡшникъ, -а, *m.* paproć, pleśnik, plesznik żółty, szlachtawa, złoty trank (*roślina*).

Блѡшнить, zaprowadzać pchły.

Блѡшница, -ы, *z.* *Bot.* macierzysca, macierzanka (*roślina*).

Блѡшный, pchlii, *wielkiy pchlii*.

Блѡшнякъ, -ѧ, *m.* *Bot.* *mac.*

Блощичникъ, -а, *m.* *macierzysca* (*roślina*).

Блудить, блѡдѡть, || nieporządnie, wszetecznie żyć, *poprawnie* wszeteczności; || swawolić.

Блудливость, -и, *z.* swawola; || *wszeteczność*, *nierząd*.

Блудливый, swawolny; || *wszeteczny*.

Блудни, -ей, *m.* rozpusta, lubieżność.

Блудникъ, -а, *m.* wszeteczник, lubieżник, rozpustnik.

Блудница, -ы, *z.* wszetecznica, *nierządnica*, *lubieżnica*, *rozpustnica*.

Блудно, *wszetecznie*, *nierządnie*, *lubieżnie*.

Блудный, *rozwiązły*, *nieporządny*, *rozpustny*, *marnotrawny*. *Bibl.* Блудный сынъ, *syn marnotrawny*.

Блудодѣяніе, -іа, *n.* cudzołѡstwo, *wszeteczność*.

Блудъ, -а, *m.* *nierząd*, *rozpusta*, *wszeteczność*.

Блудяга, -и, *m.* *włoczęга*.

Блудящій, блѡкающій się, тулѡющій się; || блѡдѡщѡ, блѡдно, *bladoniebieski*, *egoizmъ*, *ognik*, *meteor* *ogniowy*

Блудѡдѡть, блѡкѡть się, блѡдѡдѡть.

Блуза, -ы, *z.* luza, torebka u bilardu; || bluza, rodzaj koszuli, *kładzionej* *na* *wierzch* *odzienia*.

Блѡзничъ, -а, *m.* *noszący* *na* *sobie* *bluzę*, *robotnik*, *wyrobnik*.

Блѡдно, *bladо*.

Блѡдноалый, *bladoróżowy*.

Блѡднолюбѡй, *bladoniebieski*.

Блѡднозелѡный, *bladzielony*.

Блѡднолицый, *bladolicy*, *bladěj* *twarzy*, *серу*.

Блѡдность, -и, *z.* *bladоść*.

Блѡдный, *blady*.

Блѡдѡніе, -іа, *n.* *doglądanie*.

Блѡдѡнѡть, *bladnać*.

Блѡдѡчно, -а, *n.* *Zdr.* *spodek* *od* *filizanki*; || *Bot.* *tarzczyca*.

Блѡдо, -а, *n.* *рѡłmisek*; || * *potrawa* *na* *рѡłmisku*.

Блѡдолѡзничца, -ы, *z.* *pochlebnica*, *пасоżytка*

Блѡдолѡзничать, *pochlebiać* *кому*, *objadać* *kogo*, *żyć* *czyim* *kosztem*.

Блѡдолѡзничество, -а, *n.* *chodzenie* *po* *cudzych* *obiadach*, *pochlebstwo*.

Блѡдолѡзъ, -а, *m.* *darmozjad*, *пасоżyt*.

Блѡсты, *strzedz*, *pilnować*, *zachowywać*.

Блѡститѡль, -я, *m.* *zachowawca*, *nadzorca*.

Блѡститѡльница, -ы, *z.* *dozorczyni*.

Блѡститѡльность, -и, *z.* *czuwanie*, *czujność*, *baczność*.

Блѡститѡльный, *czujny*, *baczny*.

Блѡщъ, *ob.* *Плющъ*.

Блѡщилъ, Блѡщиръ, -я, *m.* *Chem.* *blajgiel*, *blejgielb*.

Блѡха, -и, *z.* *Zdr.* *Блѡшна*, *Блѡшечна*, *blacha*, *ścianki* *płat* *wybitego* *miotem* *metal*, *blaszka*, *blaszczka*. *Блѡшный*, *Блѡшечный*, *blaszkowy*.

Блѡхаръ, -я, *m.* *blacharz*.

Бобъ, *m.* *nieodm.* *boa*, *waż* *duciciel*.

Бобѣръ, -брѡ, *ob.* *Бобръ*.

Бобки, -овъ, *тн.* bobki, jagody wawrzynowe. Бобковый, bobkowy.

Бобовидный, groszkowy (o roślinach strączkowych).

Бобовинъ, -а, *т.* Bot. łodyga bobowa.

Бобовина, -ы, *ж.* Bot. wyka, wydająca bobu, *об.* Горохъ.

Бобовиниъ, -а, *т.* Bot. szczodrzenica (roślina).

Бобовый, bobowy.

Бобокъ, Бобочекъ, -чна, *м. zdr.* bobek.

Бобренокъ, -нна, *т. zdr.* mały bóbr.

Бобриха, -и, *ж.* samica bobra.

Бобровинъ, -а, *т.* Bot. bobrek (roślina).

Бобровина, -ы, *ж.* bobrowina, mięso bobrowe.

Бобровица, -ы, *ж.* koniczyna (roślina).

Бобровый, bobrowy. Бобровая струя, strój bobrowy, essencja bobrowa.

Бобръ, Бобёръ, -бра, *м. zdr.* Бобринъ, bobr, bóbr. Бобръ морской, Камчатскій, wydra morska. || * Iron. Убилъ бобра! позскари! się, haniebnie się omyli!

Бобъ, -а, *м.* bób. Бобъ турецкій, fasola, groch szablasty. Бобъ волчій, słoneczник strączysty. * Егo на бобáхъ не проведешь, не злapiesz go, nie oszukasz byle czém.

Бобыль, -ля, *т.* chałupnik, włościanin, nieposiadający gruntu i niepásący czynszu. * Бобыль бобылёмъ, chudeusz, chudy pacholek. Бобыльха, żona chałupnika (*об. wyżej*).

Богадѣленный, Богадѣльный, szpitalny, należący do domu ubogich.

Богадѣльниъ, -а, *т.* szpitalnik, ubogi, utrzymywany w szpitalu.

Богадѣльница, Богадѣленна, uboga utrzymywana w szpitalu; || *об.* Богадѣльня.

Богадѣльня, -и, *ж.* ubożnica, szpital, dom ubogich, sierót. *Zdr.* Богадѣленна, mały szpital.

Богатинка, -и, *ж.* Bot. łantawa, szlachtawá.

Богато (*stop. wyж.* Богáче), bogato, kowstwo.

Богатоубранный, bogato ustrojony, ozdobiony.

Богатство, -а, *н.* bogactwo, zamożność, dostatek, dobre mienie.

Богатый, bogaty, dostatni, zamożny.

Богатырка, -и, *ж.* bohaterka.

Богатырскій, bohaterски, mężny, waleczny. * Богатырскій сонъ, sen głęboki.

Богатырство, -а, *н.* bohaterstwo, junactwo.

Богатырствовать, junaczyć, buńczuczyc się.

Богатырь, -я, *м.* bohater, walecznik; || silny, barczysty człowiek.

Богатѣть, zbogacać się.

Богачиха, -и, *ж.* bogaczka.

Богачъ, -а, *м.* bogacz.

Богиня, -и, *ж.* bogini.

Богобоязливость, Богобоязненность, -и, *ж.* bogobojność.

Богобоязливый, Богобоязненный, богобою.

Боговдохновенный, od Boga natchniony.

Богомáзь, -а, *т.* lichy malarz obrazów, partacz.

Богомáтерь, -и, *ж.* Bogarodzica.

Богомѣрскій, niemiły Bogu, bezbożny.

Богомóлецъ, -льца, Богомольникъ, Богомóльщикъ, -а, *т.* bogomolca, modlący się do Boga, nabożniś; || pielgrzym, pątnik.

Богомóлица, -ы, Богомóлка, -и, *ж.* modląca się do Boga, nabożniczka; || pielgrzymka, pątniczka.

Богомóль, -а, *т. об.* Богомóлецъ; || rozczwara, liściec (*owad*).

Богомóль, -ля, Богомóльство, -а, *н.* bogomodlstwo, modlenie się do Boga; || pielgrzymstwo.

Богомóльничать, Богомóльствовать, przesadzać w pobożności; || pielgrzymować.

Богомóльный, nabożny, pobożny.

Богоносецъ, -сца, *м.* illuminarz, mający Boga w sercu; || ten, który niesie obraz św. w czasie religijnych processij.

Богоотступникъ, -а, *м.* bezbożnik, niedowiarek, ateusz.

Богоотступница, -ы, *ж.* bezbożnica, niezbożna.

Богоотступничество, -а, *н.* bezbożeństwo, niedowiarstwo, ateuszostwo.

Богоотступный, bezbożny, ateistyczny.

Богopodobный, bogopodobny, podobny do Boga.

Богопознáние, -я, *н.* poznanie Boga.

Богочитáние, -я, *н.* cześć Boga.

Богочитáтель, -я, *м.* czciciel Boga.

Богоприимецъ, -нца, *м.* Kośc. przewisko św. Symeona, który przyjął Pana Jezusa na ręce w świątyni Jerozolimskiej.

Богопротивность, -и, *ж.* niezbożność, bluźnierstwo.

Богопротивный, niezbożny, bluźnierczy.

Богородица, -ы, *ж.* Bogarodzica.

Богородичный праздниъ, -а, *т.* Kośc. święto Matki Boskiej.

Богородская трава, -ы, *ж.* Bot. cząber, tymianek (roślina).

Богорóжникъ, -а, *м.* Bot. głóg pospolity.

Богослóвие, -я, *н.* teologia.

Богослóвскій, teologiczny.

Богослóвствовать, rozprawiać o przedmiotach teologicznych.

Богослóвъ, -а, *м.* teolog.

Богослужбный, religijny, do służby bożej należący.

Богослужение, -я, *н.* nabożeństwo, służba boża.

Богоспасáемый, od Boga strzeżony.

Боготворение, -я, *н.* ubóstwienie.

Боготворить, ubóstwiać; || kłaniać się bałwanom.

Богоубійца, -ы, *т.* Kośc. bogobójca.

Богоугодіе, -іа, *n.* pobożność, świątobliwość.

Богоугодный, -а, *m.* pobożny, świątobлиwy.

Богоугодница, -и, *z.* pobożna, świąтobлиwa.

Богоугодный, pobożny, świąтobлиwy, przujemny Bogu, dobroczynny. **Богоугодное дѣло**, czyn pobożny. **Богоугодное заведѣніе**, zakład dobroczynny.

Богехранимый, *ob.* Богоспасаемый.

Богохуленіе, -іа, Богохульство, -а, *n.* bluźnierstwo.

Богохульникъ, -а, *m.* bluźnierca.

Богохульница, -и, *z.* bluźnierka.

Богохульничать, bluźnić.

Богохульный, bluźnierczy.

Богохульствовать, *ob.* Богохульничать.

Богочеловѣкъ, -а, *m.* Bóg-człowiek, Bóg razem i człowiek, Jezus Chrystus.

Богоявленіе, -іа, *n.* Zjawienie Pańskie; || święto Trzech Króli (*Ś. Stycznia*).

Богунъ, -а, *m.* *ob.* Багульникъ.

Богъ, -а, *m.* Bóg; || **Бомѣнь**, -иѣ, *m.*

bóg, logowie, bożkowie pogańscy. **Если Богу угодно**, jeżeli spodoba się Bogu.

Слава Богу, благодаря Богу, chwala Bogu, dzięki Bogu

Ради Бога, dla Boga, dla Boga, na miłość Boga! **Сохрани, набави, помилуй**, niech Pan Bóg bronil Boga

дасть (*odmawiając żebrakowi*), Pan Bóg opratrzy. **Богъ съ нами**, Bóg was żegna! **Богъ въстѣ**, Bóg wie.

Ради Бога, dla Boga! на miłość Boga! **Ей Богу**, dalibóg! **Счастливъ твой Богъ**, tyłko co zdołałś шкпаѣć, szczęście twoje!

Кому Богъ поможетъ, тотъ вѣдъ переможетъ, *przysł.* komu Bóg pomaga, ten wszystko przemaga.

На Бога надѣйся, а самъ не плошай, *przysł.* Boga wzywaj, а ręki przykładaј.

Ни Богу свѣча, ни чорту черга, *przysł.* ni Bogu świeczki, ni szartu ożoga.

Боданіе, -іа, *n.* bodzenie, kłóście rogami.

Бодать, **Боднѣть**, боѣć, bodnać; || **Бодатьсь**, боѣć się rogami.

Бодѣнь, -аѣа, *m.* bodziec, ostroga; || ostroga u koguta; || *Bot.* ostróзка, сѣки рожиоме (*u дрzew*). **Бодубовый**, ostrogowy.

Бодило, -а, *n.* oszczep z острымъ żelaznym końcem.

Бодляль, -а, *m.* *Bot.* tarnina (*drzewko*), *ob.* Terń.

Бодливость, -и, *z.* bodliwość.

Бодливый, bodliwy, bodny.

Бодмерейникъ, **Бодмерейциль**, -а, *m.* pożyczający pieniędzy na okręt, *ob.* Бодшерѣя.

Бодмерѣя, -ѣи, *z.* Hand, bodmerja, роцусценіе pieniędzy на okręt за część зыку lub за nadzwyczajną prowizją, że gdy okręt utonie pretensja ustaje.

Бодритъ, осмиелаѣć, dodawać, odwagi; || **Бодриться**, осмиелаѣć, nabierać śmiałości, odwagi; || udawać się.

Бодре, *prz.* *dr.* бойца, *m.* bojownik, wojak. **Кулачный боѣць**, bijący się на pięści, bokser.

Божба, -ы, *z.* zaklinanie się, przysięganie się.

Божедомъ, -а, *m.* Божедомна, -в, Божедомница, -и, *z.* dom sierot; || miejsce na cmentarzu, gdzie chowają samobójców.

Божесній, boski

Божественность, -и, *z.* boskość.

Божественный, boski; || doskonały, cudny. **Божественно**, *prz.* bosko, doskonale, cudnie.

Божество, -а, *n.* bóstwo.

Божиться, **Побожиться**, zaklinać się, świadczyć się Bogiem.

Божій (*z.* Божія, *n.* Божіе), boży. **Божію милостию**, z Bożej łaski. || **Божье дѣрево**, boże drzewko (*roślina*). **Божья коровка**, boża krówka (*rodzaj małych chrząszczyków*). **Страхъ Божій**, bojaźń Boża. **Божіе Провидѣніе**, Opatrzność Boska. * **Божій домъ**, kościół. * **Божій даръ**, chłéb.

Божница, -и, *z.* półki, szafka на образы św.; || боѣница (*niechrześcijańska*); || *Zdr.* Star. Божонна, kapliczka.

Бознянь, -а, *m.* krzak bwowy.

Бозовый, **Бозъ**, *ob.* Бузинный, Бузиннй.

Бой, -оѣа, *m.* bój, bitwa, walka; || wybijanie godzin w zegarze; || *Wojsk.* strzelnica w murze. **Кулачный бой**, walka на pięście. **Рукопашный бой**, utarczka ręczna, bijatyka. **Бой смотъ на бойнѣ**, bicie bydląt. **Бой щѣбля**, tłuczenie gruzu (*dla drogi bitej*). **Бой отъ посуды**, szczątkи, niedobitki naczyń stołowych. **Бой румьѣ**, wystzał fuzji. **Бой свай**, wbijanie palów.

Барабанный бой, bicie w bęben. **Съ барабаннымъ боѣмъ**, przy odgłosie bębnów. || * **Міејсце највіеѣѣј учѣщѣззана**. **Эта лавна на самомъ боѣу**, sklep ten znajduje się

Бодре, *prz.* *od.* odważnie śmiało, mężnie, dzielnie.

Бодрость, -и, *z.* odwaga, śmiałość, męztwo, dzielność; || czerstwość, jedność, żywość, czujność.

Бодрствованіе, -іа, *n.* czuwanie.

Бодрствовать, czuwać; || **Бодрствовать духомъ**, mieć otuchę.

Бодрый, odważny, śmiały, mężny, dzielny; || czerstwy, jedrny, żywy, czujny.

Бодунъ, -а, *m.* bodliwy, боѣć lubiący. **Бынь бодунъ**, bodliwy byk.

Бодунья, -ниѣ, *z.* bodliwa, боѣć lubiąca.

Корова бодунья, bodliwa krowa.

Бодяга, *ob.* Бадяга.

Боевой, bojowy, do boju, do bitwy należący. **Боевой патрѣнъ**, ładunek broni palnej. **Боевой зарядъ**, nabój. **Боевой строй**, зыкъ bojowy. **Боевой проѣмъ**, strzelnica w murze. **Боевая плужина**, sprzężyna u spustu broni palnej. * **Боевой человекъ**, kłótniarz, lubiący szukać zaszperki. **Боевые часы**, zegar bijący. **Боевая панѣта**, gasa kongrewska.

Боѣць, *prz.* *dr.* бойца, *m.* bojownik, wojak. **Кулачный боѣць**, bijący się на pięści, bokser.

Божба, -ы, *z.* zaklinanie się, przysięganie się.

Божедомъ, -а, *m.* Божедомна, -в, Божедомница, -и, *z.* dom sierot; || miejsce na cmentarzu, gdzie chowają samobójców.

Божесній, boski

Божественность, -и, *z.* boskość.

Божественный, boski; || doskonały, cudny. **Божественно**, *prz.* bosko, doskonale, cudnie.

Божество, -а, *n.* bóstwo.

Божиться, **Побожиться**, zaklinać się, świadczyć się Bogiem.

Божій (*z.* Божія, *n.* Божіе), boży. **Божію милостию**, z Bożej łaski. || **Божье дѣрево**, boże drzewko (*roślina*). **Божья коровка**, boża krówka (*rodzaj małych chrząszczyków*). **Страхъ Божій**, bojaźń Boża. **Божіе Провидѣніе**, Opatrzność Boska. * **Божій домъ**, kościół. * **Божій даръ**, chłéb.

Божница, -и, *z.* półki, szafka на образы św.; || боѣница (*niechrześcijańska*); || *Zdr.* Star. Божонна, kapliczka.

Бознянь, -а, *m.* krzak bwowy.

Бозовый, **Бозъ**, *ob.* Бузинный, Бузиннй.

Бой, -оѣа, *m.* bój, bitwa, walka; || wybijanie godzin w zegarze; || *Wojsk.* strzelnica w murze. **Кулачный бой**, walka на pięście. **Рукопашный бой**, utarczka ręczna, bijatyka. **Бой смотъ на бойнѣ**, bicie bydląt. **Бой щѣбля**, tłuczenie gruzu (*dla drogi bitej*). **Бой отъ посуды**, szczątkи, niedobitki naczyń stołowych. **Бой румьѣ**, wystzał fuzji. **Бой свай**, wbijanie palów.

Барабанный бой, bicie w bęben. **Съ барабаннымъ боѣмъ**, przy odgłosie bębnów. || * **Міејсце највіеѣѣј учѣщѣззана**. **Эта лавна на самомъ боѣу**, sklep ten znajduje się

в miejscu najwięcej uczęszczaném, od-
wiedzaném.

Бой-баба, -ы, *ж.* rezolutna, tęga baba.

Бойна, -и, *ж.* wbijanie palów.

Бойный, *смѣлы, odważny, żywy, rzezki; żywy, mocny (o kolorze); || nierówny (o drodze z wybojami).* Бойная барыня, *zuch kobieta.*

Бойно, *смѣло, odważnie, żyво.*

Бойность, -и, *ж.* смѣлость, odważność, *żywość; || nierówność (drogi).*

Бойница, -ы, *ж.* Fort. strzelnica, framu-
ga w basztach; || baterja, działobitnia.

Бойня, -и, *ж.* szlachtuz, bydłobojnia; ||
* gzeź, krwawy bój.

Бойчакъ, -а, *м.* człowiek rezolutny, od-
ważny; || kłótniarz, burda.

Бокаль, -а, *м.* Zdr. Бокальчикъ, puhar,
kielich, kieliszek. Бокальный, kielichowy.

Боковой, boczny, z боку, bokowy, ро-
бoczny; || kollateralny. Наслѣдникъ въ
Боковой линии, sukcesor w linii kollate-
ralnej. Боковой нарманъ, boczna kieszeń.
Боковая дверь, boczne drzwi. || Порá на
Боковую, czas już iść spać.

Бокъ, -а, *zdr.* Боцѣкъ, чнá, bok, boczek, stro-
на; || ściana, ścianka. У меня бокъ болитъ,
бокъ ми боли. Лечь на бокъ, położyć się на
бок. Ложать на бокъ, leżeć na boku, pró-
бовать, nie nie robić. Mat. Бокá треу-
гольника, boki trójkąta. Бокомъ, Бокомъ,
бокѣмъ, z kielza, krzywo. Съ боку, на
боку, pobocznie. По бокáмъ, po bokach.
Бокъ ó бокъ, obok; || * Взять ногó за бо-
уá, bić, okładać kogo kijem. * За долги
у него хватили по боку итѣни, jego ма-
тáтекъ sprzedany został przez licytacjã за
длуги. * Онъ ему съ боку припѣна, on mu
potrzebny jak dziura w моście. * Отду-
ваться своими бокáми, płácić за со, nie
mając żadnej зтáдъ korzyści.

Болванить, оболванить, ciosać, wycio-
ваć со з większego, z grubszego (*dla obro-
bienia*).

Болванъ, -а, *м.* Zdr. Болванчикъ, bał-
wan, rosąg; || głowa z drewna, na której
się robiá peruki; || pień, kłoc, kłoda; || bał-
wan, głupiec. Играть съ болваномъ, Kart.
grać z dziadkiem.

Болвашекъ, -шка, *м.* prasulec (*ukrawca*).

Болвашка, -и, *м.* guzik drewniany, nie-
obszyty.

Болвернь, -а, *м.* bastjon, wieża.

Болгарское пшено, *об.* Пшено.

Болдá, Болдовина, -ы, *об.* Балдá.

Болдырь, -я, *м.* *об.* Ублóдокъ.

Болестъ, -и, *ж.* *Гм.* choroba. Лихáя бо-
естъ, wielka choroba, padaczka, choro-
ba św. Walentego.

Болеутомительный, Med. uśmierzający
'1.

Болиголовъ, -а, *м.* Bot. cykuta, azaléj,
aleń (*ziele*).

Болобанъ, *об.* Балóбанъ.
олонá, -ы, *ж.* naródl (*na drzewie*).

Болонна, -и, *ж.* piesek boloński.

Болонъ, -и, *ж.* biel w drzewie, miazga; ||
powłoka на kłach u konia morskiego.

Болонье, -нья, *н.* Star. przedmieście,
forsztat.

Болотина, -ы, *ж.* bagnisko.

Болотистый, bagnisty.

Болотникъ, -а, *м.* Bot. gwiazdki wodne
(*roślina*).

Болотный, błotny, bagienny.

Болотный, -á, *м.* drzewa rosnące wśród
bagien.

Болото, -а, *н.* Zdr. Болóтце, Болóтечно,
bagnó, bagienko.

Болтанье, -я, *н.* gadulstwo, paplanie; ||
масение, mieszanie.

Болтáть, Болтнуть, Бáлтывать, gadać,
papać; || масić, mieszać (*piyn*); || Болтáть-
ся, waćсаć się, poruszać się, miotać się.

Болтень, -тя, *м.* kielnia (*narzędzie mu-
larskie*).

Болтливость, -и, *ж.* gadulstwo.

Болтливый, gadatliwy.

Болтовня, -и, *ж.* Болтовство, -á, *н.* szcze-
biotanie, świegotanie, paplanie.

Болтунъ, -а, *м.* gaduła, papla. Болту-
нья, -ньи, *ж.* paplarka, szczebiotka, świe-
gotka; || zaparstek, jaje zalegáte; || * nie-
pomysłny skutek w jakimъ przedsięwzię-
ciu.

Болтушка, -и, *ж.* matówka; || * gaduła, па-
pla.

Болтъ, -а, *м.* Zdr. Болтикъ, nitabla,
szrub, sworzeń.

Боль, -и, *ж.* ból, boleść; || zmartwienie,
zgrzyzota.

Больница, -ы, *ж.* szpital, lazaret.

Больничникъ, -а, *м.* mający staranie о
chorych w szpitalu.

Больно, boleśnie, dotkliwie, przykro; ||
bardzo, mocno, nader. Это больно, to boli.
Сердцу больно, serce mię boli. Больно ви-
дѣть такую неблагодарность, patrzeć
przykro на taką niewdzięczność. * Онъ не
больно умѣнь, nie bardzo rozumny. Онá
больно некрасива, nader jest brzydka.

Больной, chory, słaby, cierpiący. Я бо-
ленъ зубами, cierpię на зѣбу, боlá миę зѣ-
бу. Онъ боленъ лихорадию, choruje на
febrę. || Ты трóнулъ егó за самое больное
мѣсто, dotknąłeś go do żywego. || Нашъ
больной умеръ, nasz chory umarł. Съ
больной головы да на здоровую, zwałić
swoję winę на kogo innego.

Большанъ, -á, *м.* *Гм.* starszy w domu,
starosta we wsi; || starszy syn; || przelożo-
ny nad zgromadzeniem nabożnémъ odszcze-
pieńców (*rozkolnikow*).

Больше, *об.* Болѣе.

Большина, -ы, *ж.* najstarszy w jakimъ
miejscu, starszyzna; || *Гм.* większość.

Большинство, -á, *н.* większość.

Больший, *stop.* wyż. większy

Большой, wielki, duży; || starszy. Сáмоо
большое, если ему тридцать лѣтъ, *мáл*

вѣсѣй, jeżeli ma lat trzydzieści. || Шей горшокъ, да самъ большою, *Przysł.* choć głodno i chłodno, ale żyjem swobodno.

Большуха, -и, *ж.* najstarsza wiekiem w rodzinie; || starsza córka; || przełożona nad żeńskimъ nabożnémъ zgromadzeniem (*w odzszepieńców, rozkolnikow*).

Болѣе, Болѣ, Больше, вѣсѣй, bardziej. Болѣе всего, najwiecej, nadewszystko, najbardziej. Какъ нельзя болѣе, *об.* Нельзя.

Болѣзненность, -и, *ж.* chorowitość. Болѣзненный, chorowity, słabowity; || bolesny, dotkliwy.

Болѣзь, -и, *ж.* choroba, słabość, niemoc; || utrapienie, udęczenie, boleść. || Одрь болѣзни, łoże boleści.

Болѣние, -ія, *н.* cierpienie, ból; || strapienie, zmartwienie.

Болѣсть, *об.* Болѣзь.

Болѣть, бѣловать, boleć, chorować; || ubolewać, trapić się. Онъ постоянно болѣеть, ciągle choruje. Зубъ у меня болитъ, зубъ миѣ боли. Что у кого болитъ, тотъ о томъ и говорить, *Przysł.* co kogo boli, o тѣмъ говорить woli.

Болюсь, -а, *м.* *Minor.* gatunekъ земли kolorowej.

Боляринъ, Болярство, *об.* Бояринъ, Боярство.

Болячка, -и, *ж.* wrzód, strup.

Бомба, -ы, *ж.* bomba.

Бомбазѣя, *об.* Бумазѣя.

Бомбардирный, bombardowy.

Бомбардированіе, -іа, *н.* bombardowanie.

Бомбардировать, bombardować.

Бомбардиръ, -а, *м.* bombardjer.

Бомъ-Брамсель, -я, *м.* *Mar.* mały maszt przystawiony do wielkiego.

Бомъ-брамстенга, -и, *ж.* maszt lub rej na bocianіемъ гнѣздзіе.

Бондарня, -и, *ж.* bedniarnia, warsztat bednarski.

Бондарь, -ря, *м.* bednarz.

Бонтонъ, -а, *м.* dobry, przyzwoity ton.

Бонтоный, dobrego tonu, przyzwoity.

Бонъ, -а, *м.* *Mar.* łańcuch dla zamknięcia portu; || zapora, przegroda (*na rogatkach*).

Бордёръ, -а, *м.* szlak, obwódka.

Борѣние, -ія, *н.* walczenie. Борѣние со смертію, konanie.

Борѣць, -рца, *м.* zapasnik; || *Bot.* tojad (*roślina*).

Борзой, Борзая собака, chart.

Борзость, -и, *ж.* szybkość, прѣдкость, swinność.

Борзый, Борзостный, szybki, прѣдки, swinny, гасу. Борзый конь, гасу коѣ.

Бористый, faldzisty, marszczony; || замянѣту sosnowym lasem, *об.* Боръ.

Борла, -ы, *ж.* płótno pomieszane z bawełną.

Бормотá, -ы, Бормотунъ, -а, *м.* mamrok, bruk; || gruchacz, голабъ gruchajúcy. Боршотунья, -нья, *ж.* mamrotka.

Бормотáнье, -нья, *н.* mamrotanie, mruczenie; || gruchotanie.

Бормотать, mamrotać, mruczeć; || gruchotać.

Бормотливый, mruczacy.

Бормотунъ, *об.* Бормотá.

Борный, *Chem.* borowy. Борная кислота, kwas borowy.

Боровикъ, -а, *м.* borowik (*grzyb*).

Боровой, borowy, sosnowy.

Боровъ, -а, *м.* *zdr.* Боровонъ, kiernoz, kiernozek, wieprz, wieprzak; || rura pozioma kominowa. Боровій, kiernozi.

Боровятна, -ы, *ж.* mięso kiernozie.

Борода, -ы, *zdr.* Бородки, -и, *ж.* broda, bródka; || подбрódek. Борода выросла, а умá не вынесла, *Przysł.* z pozoru to dobre, ale przytku mało. Сѣдина въ бороду, а бѣсъ въ ребро, *об.* Сѣдина.

Бородавистый, Бородавчатый, brodawkowy.

Бородавка, -и, *ж.* *zdr.* Бородавочка, brodawka, brodaweczka.

Бородавникъ, -а, *м.* *Bot.* brodawiec, przyszczeniec (*roślina*).

Бородавѣть, okrywać się brodawkami.

Бородаы, Бородаы, brodaty, brode majacy.

Бородачь, -а, *м.* brodacz.

Борóдка, -и, *ж.* bródka czyli pióro u klucza do zacczerpienia czego; || *zdr.* *об.* Борóда.

Бородобрѣй, Брадобрѣй, -ѣя, *м.* balwierz, cęrułik.

Бородобрѣйный, balwierski, cęrułiczny.

Бородобрѣйня, -ни, *ж.* balwierznia, izba gdzie gołá.

Бородокъ, -диá, *м.* narzędzie do przebijania dziur w żelazie (*u kowalów*).

Борóдчатый, *Bot.* brodaty (*o roślinach*).

Борóздá, -ы, *ж.* *zdr.* Борóздина, -и, brózdá, brózdeczka; || rowek do ścieku. Дорога борóздá къ заго́ну, *Przysł.* nie rozległość, ale wygodne położenie nadaje wartość ziemi.

Бороздило, -а, *н.* narzędzie do karbowania kopyt końskich.

Бороздить, борáживать, brózdzić, brózdzy robić; || дгараć, rozdzierać, zawadzać.

Бороздникъ, -а, *м.* narzędzie do robienia brózd; || sierp ogrodowy.

Борóздчатый, brózdzisty; || porozywany, poorany.

Борознѣние, -ія, *н.* brózdowanie.

Боронá, -ы, *ж.* *zdr.* Боронка, -и, brona.

Бороновой, bronny, należący do bronу.

Боронѣние, Боронованіе, -ія, *н.* bronowanie.

Боронильщикъ, Бороновальщикъ, -а, *м.* bronownik.

Боронить, бороновать, bronować. *Imśl.* Бороненный, bronowany.

Боронить, bronić, zachowywać od сего; || Борониться, bronić się.

Боронникъ, -а, *м.* chwast brona ścieraю.

Боронникъ, -а, *м.* chwast brona ścieraю.

Боронникъ, -а, *м.* chwast brona ścieraю.

Бороньба, -и, *ж.* bronowanie, czas browienia.

Бороться, walczyć, pasować się.

Бортник, -а, *м.* bartnik, mający dozór nad barciami.

Бортъ, -а, *м. zdr.* бортинъ, obszewka, wyłóg, lamówka, szlak (*u sukni*); || *Mar.* bok, brzeg okrętu, burta, pokład; || *Mar.* **Бортъ съ бортомъ**, zbliżenie dwóch okrętów, kiedy one stykają się bokami. **Бортъ противъ борта**, położenie dwóch okrętów równoległe znajdujących się w pewnej odległości.

Бортъ, -и, *ж.* barć.

Борщевникъ, -а, *м.* tojad *Bot.* (roślina).

Борщъ, -а, *м.* barszcz, polewka z kwaczonych buraków; || barszcz (roślina). **Борщевый**, barszczowy.

Боръ, -а, *м. zdr.* боронъ, bór, borek, las, laszek (*sosnowy*); || *Chem.* bor, ciała wydające kwas boryczny; || podatek, danina; || **Боры**, -овъ, *мн.* fałdy.

Борьба, -и, *ж.* walka, szermierka.

Босинкомъ, *psk.* boso.

Босовникъ, -а, *м.* trzewik bez tyłka na bosą nogę.

Босой, **Босоногий**, bosy, nieobuty.

Босомыга, -и, **Босомышникъ**, -а, *м.* bosa, boso chodzący.

Босомышница, -и *ж.* boso chodząca.

Босомышничать, boso chodzić; || *próbować.

Босота, -ы, *ж.* Босоньме, -ья, *н.* bosaki, chodzenie boso.

Бости, *об.* Бодать.

Бостонъ, -а, *м.* boston (*gra w karty*).

Бостонный, do bostonu należący.

Ббстрогъ, **Бастринъ**, -а, *м.* kurtka, kaptanik.

Ботанизировать, zbierać zioła, rośliny.

Ботаника, -и, *ж.* botanika.

Ботаникъ, -а, *м.* botanik.

Ботанический, botaniczny.

Ботать, ботнуть, straszyć, płoszyć гулу; || uderzać, uderzyć; || uderzać się.

Ботва, -ы, *ж.* liść ćwikłowy, nać burakowa.

Ботвинья, -и, *ж.* Ботвинья, -нья, *н.* боетвина, боетвина, liście od buraków.

Ботинъ, -а, *м.* bacik, mały statek wojenny; || **Корабельный ботинъ**, rodzaj mięczaka.

Ботинна, -и, *ж.* бѣсик, рѣбѣсик.

Ботунъ, -а, *м.* Bot. gatunek czosnku.

Ботфортъ, -а, *м.* бѣт do cholewami do kolan, бѣт do wierzchovej jazydy.

Боть, -а, *м. zdr.* бѣтинъ, їѣдз, їѣдка; || drązek rybacki; || liść burakowy, *об.* Ботва; || **Бѣты**, *мн.* obuwie chłopskie.

Ботѣлость, -и, *ж.* otyłość.

Ботѣлый, otyły.

Ботѣть, разбѣтѣть, tłuścić, stać się otyłym.

Бѣцманматъ, -а, *м.* Mar. naczelnik robotników na okręcie.

Бѣцманъ, -а, *м.* Mar. kapitan okrętu.

Бѣцгагъ, -а, *м.* jama z wodą pozostała od wyszłej rzeczki.

Бѣцарничанье, -ья, **Бѣцарничество**, -а, *н.* bednarstwo.

Бѣцарничать, bednarstwem się trudnić.

Бѣцарня, -и, *ж.* warsztat bednarski.

Бѣцарь, -а, *м.* bednarz.

Бѣцѣй, -ча, *м. zdr.* boczek. **Бѣцѣйшъ**, boczekiem, z boczku.

Бѣцѣниться, **Бѣцѣться**, przechylać się na bok.

Бѣцѣнонь, -ня, **Бѣцѣночень**, -ча, *м. zdr.* beczułka, beczułeczka, baryłka, baryłeczka. **Бѣцѣночный**, beczułkowy, baryłkowy.

Бѣцѣстый, boczasty.

Бѣчка, -и, *ж.* becza. * **Бѣздѣнная бѣчка**, marnotrawca, utracjusz. * **Зная бѣчка** jaki to wół, jaki niezgrabny człowiek!

Бѣчний, -ѣвъ, *мн.* kieszenie (*u kobiet*).

Бѣцѣливость, -и, *ж.* bojaźliwość, bojaźń.

Бѣцѣливый, bojaźлиwy. **Бѣцѣливо**, *psk.* bojaźliwie, z obawą.

Бѣцѣненный, obawiający się. **Бѣцѣнно**, *psk.* z obawą.

Бѣцѣнь, -и, *ж.* bojaźń, obawa.

Бѣцѣринъ, -а, *м.* bojar, możny pan, *об.* **Бѣцѣринъ**.

Бѣцѣриться, udawać pana.

Бѣцѣричъ, -а, *м.* syn bojara, *об.* **Бѣцѣнонь**.

Бѣцѣрскій, bojarski, pański. **Бѣцѣрски**, *psk.* po pańsku, *об.* **Бѣцѣрскій**.

Бѣцѣрство, -а, *н.* bojarstwo, godność bojarska.

Бѣцѣрченокъ, -ня, *м. об.* **Бѣцѣрченокъ**.

Бѣцѣрщина, **Бѣцѣрщина**, -и, *ж.* włość, posiadłość pańska; || pańszczyzna, robocizna, daremszczyzna.

Бѣцѣрыня, **Бѣцѣрышня**, -и, *ж. об.* **Бѣцѣрыня**, **Бѣцѣрышня**.

Бѣцѣрышникъ, -а, *м.* Bot. głóg pospolity.

Бѣцѣться, бѣцѣваться, bać się, obawiać się, lękać się.

Бѣцѣривовать, wyzywać, śmiało się stawić.

Бѣцѣво! bravo! walenie!

Бѣцѣвость, -и, **Бѣцѣвота**, -ы, *ж.* śmiałość, odwaga, dziarłkość.

Бѣцѣвурный, *Muz.* trudny do wykonania.

Бѣцѣвурная ария, aria trudna do wykonania.

Бѣцѣвый, mężny, odważny, śmiały.

Бѣцѣга, -и, *ж. zdr.* **Бѣцѣгна**, braha, wywar gorzałczany lub piwny; || gatunek piwa prostego; || *Mar.* gruba lina okrętowa.

Бѣцѣда, **Бѣцѣдавня**, **Бѣцѣдобрѣй**, *об.* **Бѣцѣда**, **Бѣцѣдавня**, **Бѣцѣдобрѣй**.

Бѣцѣнникъ, -а, *м.* huitaj, pijak. **Бѣцѣнница**, -и, *ж.* huitajka, pijaczka.

Бѣцѣничанье, -ья, **Бѣцѣничество**, -а, *н.* hulatyka, pijatyka.

Бѣцѣничать, hulać, pić.

Бѣцѣнный, zatorowy, wywarowy.

Бѣцѣдзъ, -ы, *ж. об.* **Бѣцѣдзъ**. * **Бѣцѣдзъ**

-овъ, *mn.* wodze. Бразды правленія, wodze rządu, ster rządu.

Бракованіе, -іа, *n.* Браковна, -и, *ж.* бракованіе (*towarów*).

Браковать, brakować, przebierać, выбирать.

Браковщикъ, -а, *m.* brakarz.

Браноразводный, rozwodowy.

Браносочетаніе, -іа, *n.* ślub, małżeński związek.

Брань, -а, *m.* ślub, małżeństwo, ożeniecie się; || wybrakowany towar.

Брамсель, -я, *m.* Mar. żagiel wokoło masztu głównego.

Брамстенга, -и, *ж.* Mar. maszt na bocianіемъ гнѣздзіе.

Брандахлысть, -а, *m.* Gmin. liche пиво lub wódka zmieszane z wodą.

Брандвѣхта, -ы, *ж.* Mar. statek stojący w порце dla nadzoru, strażnica portowa.

Брандьеръ, -а, *m.* Mar. statek палу.

Брандмайоръ, -а, *m.* brandmajor.

Брандмауэръ, -а, *m.* Bud. mur środkowy (*dla ochrony od ognia*).

Брандмейстеръ, -а, *m.* brandmejer, пачелникъ стразы огниowej.

Брандсугель, -я, *m.* Artyl. karkas, ка-длубиаста кула.

Брандспонтъ, -а, *m.* Mar. sikawka огниова на окрѣціе.

Бранелюбивый, bitny, wojowniczy.

Бранелюбіе, -іа, *n.* bitność, waleczność.

Браненосный, воюю спrowadжающу, powodzący.

Бранина, -и, *ж.* gatunekъ рзадкіей тканины w kratki.

Бранить, gromić, łajać; || лżyć, obrażać;

|| Бранить кому, bronić, забраніаць; || Браниться, wadzić się, kłócić się, wymyślać.

Милые бранятся, только тѣшатся, przyszł. kto się kocha, ten się kłóci.

Браніе, -іа, Бранье, -нй, *n.* wzięcie.

Бранливость, Бранчивость, -и, *ж.* zwadliwość, kłótlіwość.

Бранливый, Бранчивый, zwadliwy, kłótlіwy.

Бранюлюбивый, wojowniczy.

Бранный, wojenny; || зельзую, obelżywy.

Бранное поле, поле битвы. Бранные слова, obelżyве слова.

Браный, зробiony z рзадкіего плóтна w kratki, об. Бранина.

Брань, -и, *ж.* kłótnia, sprzecзка, zwada, wasi; || łajanie, obelga, obelżyве слова;

|| воина; || об. Бранина. *Przysł.* Брань на вороту не виснетъ, слово не укаси, мов' ебо до волі, од слóв не боли.

Браслеть, -а, *m.* bransoletka.

Брасопитъ, *Mar.* порушаць драгъ жэгла dla odmienienia kierunku wiatru.

Брасопка, -и, *ж.* Mar. порушаніе драгу жэглового, об. Брасопитъ.

Брасъ, -а, *m.* Mar. lina rejowa.

Братаничъ, -а, *m.* brataniec, synowiec, syn brata.

Брататься, przyjaźnić się z kim, *z* jak bracia, przestawać z kim brat za brat.

Братенникъ, -а, *m.* Star. brat.

Братеникъ, -а, *m.* Bud. ciosany kamіeń w najlepszymъ gatunku.

Братецъ, -тца, *m.* zdr. об. Братъ.

Братина, -ы, *ж.* Star. kufel, naczyние do picia.

Братішка, -и, *m.* млодшы brat.

Братія, -и, *ж.* zbior. bracia, bractwo (*religijne*). Моношествующая братія, zakonіцы. Ница братія, зѣбрацы, зѣбрацтво.

* Знаю я вашу братію, знам was jak злы zselag.

Братиннь, Братній, bratni, bratowy, braterski.

Братовщина, Братовщина, -ы, *ж.* Gmin. skłаданіе się на со, spóka.

Братогубецъ, -бца, *m.* bratobójca.

Братолюбивый, bratolubny.

Братолобіе, -іа, *n.* miłość braterska.

Братоубійство, -а, *n.* bratobójstwo.

Братобійца, -ы, *m.* bratobójca.

Братский, Братственный, bracki, braterski. Братски, *psk.* pobratersku.

Братство, -а, *n.* bractwo, braterstwo; || konfraternja. Братственный, bracki, do bractwa należący.

Братчина, -ы, *ж.* Star. uczta familijna lub społeczna.

Братъ, -а, *m.* zdr. Братецъ, -тца, braciszek; || przyjaciel od serca. Родной братъ, brat

rodzony. Двобродный братъ, kuzyn, brat nierodzony. Трѣбродный братъ, wnuk braterski. Единорвный братъ, brat przyrodny (*z jednego ojca, a nie z jednej matki*).

Единоутробный братъ, brat przyrodny (*z jednej matki, a nie z jednego ojca*).

Сведеные братья, bracia z dwóch małżeństw. Молочный братъ, brat млѣчны.

Крестные братья, bracia chrzestni. || Много было тамъ нашего брата военныхъ, mnóstwo było tam naszychъ wojskowych kolegów, towarzyszów broni.

Ну браты славно ты отдѣляль этого наглеца, oј tak, przyjacielul doskonale oporzadzilesъ tego zuchwalca! Гдѣ вашему брату сънами тягаться, ciężko wam іsć z nami w zawodyl

Ему самъ чортъ не братъ, дрвіі sobie ze wszystkiego. Голодь не свой братъ, а нунда не тѣтка, przyszł. głód wilka z lasu wyprowadza.

Братъ съ сестрой, *Bot.* brat z siostrą, bratki, braciszki (*roślina*).

Братъ, бирать, (*об.* Взять), браць; || збіраць; || chwytacъ; || Браться (*за что*), браць się; || podejmowacъ się czego, przedsiębrać;

|| dotykać się czego. Братъ чью-либо сторону, trzymać czyję stronę, ujmowacъ się za kim.

|| Братъ малину, збіраць maliny. || Меня береть скуна, нуды миѣ биора. || Это ружье береть далѣно, strzelba ta siega daleko.

|| Онъ вездѣ береть лѣстью, wszę-

дзе mu się powodzi przez pochlebstwo. **Онъ берётъ умомъ** я способностями, **всѣмъ** winien swemu rozumowi i zdolnościom. || Пила не берётъ, тупа, пила не бierze, тѣра. || Егò ничтò не берётъ, nic го nie wzrusza. || **Взаимы братъ**, брац на застав, на borg, на kredyt. || *Онъ въ ротъ **ничего** не берётъ, jest to człowiek zupełnie wstrzemięzliwy, nic nie pije. * Онъ берётъ съ живаго и мёртваго; wszystkich zdiera, nie daruje ani żywemu, ani umarłemu. || Онъ берётъ устроить это дѣло, podejmuje się tę sprawę załatwić. || Откуда у него берётся дѣньги, z kąd on bierze tyle pieniędzy? У него откуда что берётся, wszystko jakby z rękawa wytrząsal

Брахиграфія, -и, *ж.* brachigrafja, sztuka krótkiego, zwięzłego писаня.

Брахиграфъ, -а, *м.* brachigraf.

Брачный, ślubny, małżeński. **Брачное состояніе**, stan małżeński. **Брачный обрядъ**, uroczystość ślubna. **Брачный договоръ**, umowa przedślubna.

Брашно, -а, *н.* pokarm, żywność.

Брашпиль, -я, *м.* Mar. winda.

Бревенчатъ, **Бревенникъ**, -а, *м.* budulec, drzewo budowlane.

Бревенчатый, balkowany.

Бревенщикъ, -а, *м.* belkarz.

Бревно, -а, *н.* zdr. Бревѣшно, balka, belka. **Бревенный**, balkowy, balczany. **Бревенный лѣсъ**, budulec.

Бредень, -дня, **Бродникъ**, -а, *м.* brodnia, gatunek sieci rybiej, sak na ryby, cierzeniec.

Бредить, bredzić, pleść, nie do rzeczy gadać, marzyć, bzdurzyć; || **Бредиться**, marzyć się.

Бредни, -ей, *мн.* brednie, niedorzeczności, urojenia.

Бредъ, -а, *м.* gadanie od rzeczy, szal, obłąkanie umysłu.

Брезгать, **Брезговать** (чѣмъ), brzydzic się czѣм, przykrzyć sobie, nie smakować w czѣм, przebierać.

Брезгливость, -и, *ж.* wstręt, odraza, obrzydzenie do czego, brzydzenie się.

Брезгливый, zrażony чѣм, brzydzący się. **Брезгливо**, ze wstrętem, z odrazą.

Брезгованіе, -ія, *н.* brzydzenie się.

Брезгунъ, -а, *м.* brzydzący się чѣм, wybryдникъ.

Брезгуня, -ни, *ж.* wybryдника.

Брезендуиъ, -а, *м.* Mar. grube płótno żaglowe.

Брезентъ, -а, *м.* Mar. płótno żaglowe mazłą wysmarowane.

Брезжаніе, **Брезжать**, *об.* Бренчаніе,

Бренчатъ.

Брезжить, **Брезжиться**, błyskać świecić się, migać.

Брейдвипель, -а, *м.* Mar. chorągiewка u maszту.

Бревватеръ, -а, *м.* Mar. taina z kamie-

ni rzucana w portach dla złamania pędy wody.

Брѣкчя, -чи, *ж.* Min. kamień uformowany z różnych ułomków, cementem połączonych.

Брелонъ, -а, *м.* dewizki u zegarka.

Бременить, ciężuć, obciążać.

Брѣмя, -мени, *н.* brzemie, ciężar.

Брѣниѣ, -ія, *н.* glina; || біото, каъ, **калуза**.

Брѣнность, -и, *ж.* nietrwałość, znikomość, marność.

Бреннный, nietrwały, znikomý, marný.

Бренчаніе, -ія, *н.* brzęk, brzęczenie, szcзек (*broni*).

Бренчатъ, brzęczyć, wydawać odgłos, brzdąkać. Червонцы **бренчатъ** въ кармаиъ, dukaty brzęczą w kieszeni. || **Бренчатъ на гитарѣ**, brzdąkać na gitarze.

Брести, брестъ, влєс się, ciągnąć się, suwać się, ісć powoli.

Бретѣръ, -а, *м.* гѣбacz, zawadja.

Брѣханье, -ья, *н.* Брѣхня, Брѣхотня, -нй, *ж.* zczekanie psa; || кѣмство, їгарство.

Брѣхатель, -я, *м.* кѣмца, їгарз.

Брѣхательница, -ы, *ж.* їгarka, kobieta кѣмлява.

Брѣхать, **брѣхнуть**, szczekać, zaszczekać; || кѣмаць, їгаць; || мруцѣць, бурцѣць.

Брѣхливый, кѣмлявы; || мрукливы, гдерливы.

Брѣхунъ, -а, *м.* Брѣхунья, -нья, *ж.* об. Брѣхатель.

Брѣшь, -и, *ж.* Artył. wyłom w murze; ||

Брѣшь-батарея, -и, *ж.* bateria urządzona dla zrobienia wyłomu w podwalnym murze fortecy.

Бригада, -ы, *ж.* Woj. brygada. **Бригадный**, brygadny.

Бригадириша, -и, *ж.* żona brygadjera.

Бригадиръ, -а, *м.* brygadjer, dawny стореиъ jenny.

Бригъ, **Бринь**, -а, *м.* Mar. bryk, statek o dwóch masztach.

Бридель, -я, *м.* Mar. kotwica nadziei, ocalenia.

Брикъ, -а, *м.* wóz, bryka pocztowa.

Брилантникъ, -а, *м.* jubiler.

Брилантница, -ы, *ж.* żona jubilera.

Брилантъ, -а, *м.* brylant, djament. **Брилантовый**, brylantowy, djamentowy.

Брильный, balwierski, golarski.

Брильня, -и, *ж.* golarnia, balwiernia.

Бритва, -ы, *ж.* brzytwa. **Бритвенный**,

Бритовный, brzytwiаны. **Бритвенный ремѣнь**, pasek do ostrzenia brzytwy.

Бритвенница, -а, *ж.* brzytewnia, puздpo на brzytwу.

Бритовщикъ, -а, *м.* szlifiarz brzytwy.

Брить, **бривать**, **выбрить**, golić, ogolić; || **Бриться**, **выбриться**, golić się, ogolić się.

Бритьѣ, -тя, *н.* golenie.

Бричя, **Брыка**, -и, *ж.* bryka.

Бровистый, brwisty.

Бровь, -и, *ж.* brew'. Брoвный, brewny. Нахмурить брови, zmarszczyć brwi. Это не въ бровь, а прямо въ глазъ, *przysł.* mówić bez ogródki, wyciąć komu prawdę. Надвинуть шляпу на брови, *об.* Надвигивать.

Бродильный чанъ, -а, *м.* kadz do fermentacji służąca.

Бродильня, -и, *ж.* zakład do fermentowania.

Бродистый, brodzisty, pełen brodów. Бродить, wlec się, iść powoli; || wałęsać się, włóczyć się; || fermentować, burzyć się; || Ловить рыбу бреднемъ, wyciągać ryby brodnia, sierzeńcem.

Бродиниъ, -а, *м.* *об.* Бреденъ.

Бродня, -и, *ж.* tułactwo, włóczęga.

Бродь, -а, *м.* bród. Переправиться черезъ рѣку въ бродъ, przepłynąć rzekę w bród. Не спрасяя броду, не суйся въ воду, *przysł.* nim przebedziesz wody, pierwiej zwiędz ich brody.

Бродяга, -и, *м.* tułacz, włóczęга.

Бродяжничать, Бродяжить, włóczyć się, tułać się.

Бродяжничество, -а, Бродяжничанье, -ня, *н.* włóczęgostwo, wałęsanie się.

Бродячий, koczujący, tułający się.

Броженіе, -іа, *н.* włóczenie się, wałęsanie się; || fermentowanie, wzburzenie. Броженіе умовъ, wzburzenie umysłów.

Брозда, *об.* Брозда.

Брокатель, -и, *ж.* brokatela (*materja jedwabna*).

Брокать, -а, *м.* ucinek, żart.

Бромъ, -а, *м.* Chem. pierwiastek niemetaliczny, znajdujący się w morskiej wodzie i słonych źródłach.

Броненосецъ, -ца, *м.* pancernik; || Zool. armady, żółwiec trójtaśmisty.

Броненосный, odkryty pancerzem.

Бронецъ, *об.* Брунецъ.

Бронза, -ы, *ж.* bronz, spż. Бронзовый, bronzowy.

Бронзирование, -іа, *н.* Bronzирóвка, -и, *ж.* bronzowanie, bronznictwo.

Бронзировать, bronzować.

Бронзовщикъ, -а, *м.* bronznik.

Бронникъ, -а, *м.* pancernik.

Броня, -и, *ж.* zbroja, pancerz. Бронный, zbrojowy, pancerny.

Бросальница, -ы, *ж.* dzierżoń, ochlica (*do łnu*).

Бросальщикъ, -а, *м.* ciskacz, ciskający.

Бросальщица, -ы, *ж.* ciskająca.

Бросаніе, -іа, *н.* ciskanie, rzucanie.

Бросательный, Бросальный, pociskowy.

Бросальное копье, dziryт.

Бросать, брасывать, бросить, rzucać, rzucić, wyrzucić, porzucić, ciskać, cisnąć; || опусzczać, opuścić, zaniechać czego. Бросить книгу на столъ, rzucić książkę na stół. Бросить якорь, zarzucić kotwicę. Бросить службу, wyjść ze służby. Бросить свѣтъ, opuścić świat. Бросать свѣтъ на что-либо, rzucać światło na co, objaśniać.

Бросить своё ремесло, zaniechać swoje gremiosło. || Бросить кровь, krew komu puścić.

Бросать лёнъ, len rafiować. || Меня бросаетъ дрозъ, dreszcz mnie przejmuje.

Бросить жребій, los rzucić, losować. Это хоть брось, to do niczego, nic nie warto, na nie się nie zda. * Онъ бросился въ литературу, въ политику, wdał się w literaturę, w politykę. Кровь бросилась ему въ голову, krew uderzyła mu do głowy. || *Imś. ѓ.*

Брошенный, rzucony, porzucony, опущенный, zaniechany.

Броскиня, Броскинный, *об.* Пёрсинь, Пёрсиновый.

Бросной, rzutny; || жууу, porywczy. Бромо, *пск.* rzutnie, żwawo, porywczo.

Броскомъ, *пск.* rzucając, ciskając pociskiem.

Броткамера, -ы, *ж.* Mar. skład na chlebъ.

Броширование, -ья, *н.* Брошировка, -и, *ж.* broszurowanie.

Брошировать, broszurować.

Брошь, Брошка, -и, *ж.* broszka, szpilka do chustki, do szalu.

Брошюра, -ы, *здр.* Брошюрна, -и, *ж.* broszura, broszurka. Брошюрный, broszurowy.

Брумель, *об.* Берескледъ.

Брульонъ, -я, *м.* bruljon, papier zapisany, z którego potem przepisuje się na czysto.

Брунецъ, *об.* Бедренецъ.

Брункрьс, -а, *м.* Bot. rzerzucha wodna (*roślina*).

Брусковый, мажасы kształt bruska, dyla, tarcicy; || Брусковое мыло, mostek mydła; || Брусковый гвоздь, bretnal, gwoździć żatny.

Брусъ, -а, *м.* *об.* Марѣна.

Брусника, -и, Брусница, -ы, *ж.* brusznica, borówka czerwona. Брусничный, brusznicowy.

Брусничникъ, -а, *м.* krzaki, na których rośnie brusznica.

Брусовина, -и, *ж.* raszpla, pilnik.

Брусовой, obrobiony nakształt bruska, tarcicy.

Брусокъ, -скá, *м.* *об.* Брусъ.

Брустверь, -а, *м.* Fort. parapet, murek dopasa, przywałek.

Брусчатый, z belek zrobiony.

Брусъ, -а, *Здр.* Брусонъ, -сна, Брусочекъ, -чна, *м.* brus, brusek, baleczka, dyl; || oselka, kamień do wecowania, do ostrzenia. Брусочный, balkowy, balczany.

Брыжейна, -и, *ж.* błona kiszkowa. Брыжейный, kiszkowy.

Брыжи, -бй, *мн.* *Здр.* Брыжани, -овъ, kręski, kruszki ciełece, baranie; || брыже (*w stroju osobliwie kobiecym*).

Брызгалка, -и, *ж.* Брызгало, -а, *н.* krowidło; || sikawka, serunga (*do enemy*).

Брызганье, -ья, *н.* pryskanie, wpryskiwanie, bryzganie.

Брызгастъ, -а, *м.* Mar. cieśla do wbijania kołków i gwoździ drewnianych w stakach morskich.

Брызгать, брызгивать, брызнуть

брызгать, tryskać, wytryskać, wytrysnąć, bryzgać, pryskać, prysnąć; || wyciekać, wysieść; || брызгаться, pryskać (czém), pluśkać się. Кровь брызнула у него изъ носу, krew prysnęła mu z nosa. **Перо брызметъ**, піро пруска (w pisaniu).

Брызги, -овъ, *mn.* pryski, prysnięcie, kropelki wody.

Брызгунъ, -а, *m.* pryskacz, bryzgacz.

Брызгунья, -ья, *ж.* pryskaczka.

Брызгъ, -а, *Bud.* pokropienie przed tynkowaniem, marmurowanie.

Брыка, *об.* Брычка.

Брыканье, -ья, *n.* wierzganie, wierzgnięcie, brykanie.

Брыкать, брыкаць, wierzгać (o koniu i t. p.).

Брыкливость, -и, *ж.* wierzgliwość.

Брыкливый, wierzgliwy, brykliwy.

Брыкунъ, -а, *m.* wierzgacz.

Брыкунья, -ья, *ж.* wierzgaczka.

Брыль, -ей, *mn.* obwisłe części dolnej wargi u niektórych psów.

Брысы *wykrz.* післи a післи (*wyraz używany dla odpędzenia kota*).

Брѣдѣвка, -и, *ж.* kalarepa, brukiew.

Брюга, -и, *wp.* gdyra, gdęra, zrzęda, nudziarz.

Брюгливость, -и, *ж.* gdyrliwość, zrzędnobść.

Брюгливый, gdyrliwy, swarliwy, kłótiliwy.

Брюзглий, odęty, nabrzmiały, nabrzęкły.

Брюзнуть, nadumać się, nabrzmiwać, pchnąć.

Брюзгунъ, -а, *m.* nudziarz.

Брюзгунья, -нья, *ж.* nudziarka, *об.* Брюзгá.

Брюзгать (на ногó), gderać, gdyраć, zrzędzić, burczeć.

Брюнецъ, -нца, *m.* Mar. пітно smołą namarowane przy maszcie.

Брюнва, -ы, *ж.* Bot. brukiew, **Брювенный**, brukwiany.

Брюни, -ъ, *mn.* spodnie, pantalony.

Брюнь, -а, *m.* Mar. порошок smołą namarowany dla przymocowania armat do burty okrętu.

Брюнеть, -а, *m.* brunet. **Брюнетка**, -и, *ж.* brunetka.

Брюханъ, -а, *m.* brzuchacz, otylec.

Брюханья, -нья, *ж.* brzuchaczka.

Брюхатый, brzuchaty otyły.

Брюхатая, -ой, *ж.* kobieta ciężarna, w ciąży.

Брюхатъ, ciążyarna zostawać, być w ciąży, brzucha nabierać.

Брюко, -а, *zdr.* Брюшко, -а, *n.* brzuch, brzuszek; || *Gmin.* ciążyarność, ciążyа (u kobiet).

Она первыймъ брюхомъ ходитъ, jeszcze po raz pierwszy chodzi ona w ciąży. **Плохо ленитъ**, брюхо болитъ, *przysł.*, złém położeniem najlepszego zepsujesz. У брюха вѣтъ ушей *przysł.*, głodny woli jeść, niż

muzyki słuchać. **Слушай ухомъ**, а не **брюхомъ** *przysł.*, nie bądźże gapiem, а słuchaj. Губа толще, брюхо тоньше, *przysł.*, *об.* Губá. На брюхѣ шельнъ, а въ брюхѣ щельнъ, *przysł.*, kolczyk w uchu, а pustki w brzuchu. Сытое брюхо иъ ученью глѣхо, brzuch tłusty ma łeb pusty.

Брюховина, -ы, *ж.* czep, czepiec, u zwierząt odżywiających drugi żołądek.

Брюшина, -ы, *ж.* Anat. błona, odziecka, szerepek. **Брюшинный**, błoniany.

Брюшин, -овъ, *mn.* szlamy, futro z brzuszków zwierzęcych.

Брюшко, -а, *n.* *zdr.* *об.* Брюхо.

Брюшной, brzuszny, brzuchowy. *Anat.*

Брюшная полость, jama brzuchowa.

Брющатый, szlamowy. **Брющатый мѣхъ**, *об.* Брюшки.

Брязгать, брязнуть, брязгивать, *об.* **Бренчать**.

Брязги, -овъ, *mn.* *об.* Дрязги.

Брянанье, -нья, *n.* brząkanie.

Брянать, бряннуть, brząkać, brzdąkać; || zracać, rzucić; || grzmotać, trzasnąć, chlasnąć; || * wyrwać się, wypalić, szybko wypowiedzieć; || **Бряннуться**, upaść, wywrócić się. **Онъ бряннулъ** сканіаі о поль, cisnął szklankę na ziemię. || **Онъ бряннулъ** его въ роіну, trzasnął go w pysk, w papę. || **Сабля бряннула** о мостовую, pałasz uderzył o bruk. || * **Отъ** него сирывали болѣзнь его сына, а вашъ братъ возьми да и брянни ему объ этомъ, ukrywano przed nim chorobę jego syna, ten zaś długo nie czekaając, palnął mu o tém. || **Онъ бряннулся** на поль, albo о поль, jak długi radł na ziemię.

Брянушна, **Побрянушна**, -и, *ж.* bawidełko, grzechotka, brząkadło.

Брянчанье, **Брянчать**, *об.* **Бренчанье**, **Бренчать**.

Бряцало, -а, *n.* brząkadło, klepadło.

Бряцать, brząkać, dzwonić.

Бубенить, *Gmin.* (о чѣмъ), trąbić, rozgłaszać.

Бубенный, бѣбenny.

Бубенчикъ, -а, *m.* brząkadło, dzwoneк; || Bot. kowaciec łąkowy, *об.* Бубень.

Бубенщикъ, -а, *m.* bebenista, dobosz.

Бубень, -бна, *m.* wielki beben, w kształcie kołków. *Zdr.* Бубенчикъ, bebenek o jedném dnie z dzwонkami dokoła. **Гольманъ бубень**, бубень бубномъ, гоły jak turecki święты, гоłyш, гоłота. **Онъ промрагъ** нанъ бубень, zgwał się do koszuli. || **Слѣваны бубны** за горáми, *przysł.* z wielkiej chmury mały deszcz.

Бубновка, -и, *ж.* dzwonka, karta dzwонkowa, каро

Бубновий, dzwонkowy, od dzwonki (*маści w kartach*).

Бубны. *Дор.* Бубень, *mn.* маść dzwонkowa kartach. каро. Играть въ бубнахъ, выйти въ бубны, grać w dzwonkę, zadać каро.

Бубрѣннѣ, -а, *m. Med.* boleść w nerwach.

Бугель, -я, *m. Mar.* żelazna obręcz maziwowa.

Буглазъ, -а, *m. Bot.* farbownik (roślina używana w farbiarstwie).

Бугоронъ, -рнѣ, *Zdr. ob.* Бугоръ; || *Bot.* grudka.

Бугоръ, -грѣ, *Zdr.* Бугоронъ, -рнѣ, *m.* wzgórze, pagórek, pagóreczek; || stos, kupa (maszki, śmiegi). Бугорный, pagórkowy. Бугорчатый, Бугристый, Бугроватый, pagórkowaty, pagórczasty.

Бугрить, wzgrzeбуwać; || бурzyć. Вѣтеръ бугрить море, wiatr burzy morze.

Бугшприть, -а, *m. ob.* Бўшприть.

Будара, -ы, *ż. Zdr.* Бударна, gatunek barki, łodzi, czółna; szkuta, komiega.

Бударанить, *ob.* Будоранить.

Буде, *sp.* jeśli, jeżeli, gdy.

Будень, -дня, *m.* Будни, -ей, *mn.* dzień powszedni, roboczy.

Будило, -а, *n. Zool.* przepiórka (z wyspy Jawy).

Будильникъ, -а, *m.* ekscytarz, zegar do budzenia rano.

Будильный, budzący, do budzenia służący.

Будильщикъ, -а, *m.* budziciel, co druzgich budzi.

Будить, budzić, obudzać.

Будна, -и, *ż.* budka szyldwacha, strażnica. Будочный, do budki należący, budniczy.

Будничный, powszedni.

Будоранить, tworzyć, niepokoić, narobić trwogi.

Будочникъ, -а, *m.* budnik.

Будра, -ы, *ż.* bluszcz, brzeźtan (roślina).

Будто, Будто бы, niby, niby to, jak gdyby, jakby, jakoby. Говорятъ, будто бы онъ разорился, powiadają jakoby on się zrujnował. Я его спрашиваю, а онъ молчать: будто (будто бы) не слышать меня, pytam się go, а онъ milczy: niby innie nie słyszy. Слышали ли? онъ помѣшался.—Будто бы? Слышались? онъ dostał pomieszania zmysłów.— Czy podobna?

Будуаръ, -а, *m.* pokoik, gabinecik damski.

Будущее, -аго, *n.* Будущность, -и, *ż.* przyszłość.

Будущий, przyszły.

Буеранъ, -а, *m. Zdr.* Буераченъ, -чна, *m.* wąwóz, parów. Буерачный, wąwozowy.

Буерачистый, wąwozisty, parowisty.

Буерь, -а, *m. Mar.* półpokładowy statek wodny; || rodzaj sani dla jeżdżenia po lodzie, z żaglami.

Буесловіе, -іа, *n.* mowa rozwieszła, nieдорęczność, gadulstwo.

Буесловъ, -а, Буесловець, -вца, *m.* gadała, papla.

Буенйна, -ы, *ż.* wieprzowina gotowana z cebulą lub czosnkiem.

Буза, -ы, *ż.* buza, gatunek napoju (zrobionego z mąki gryczanej, owsianej i pszenicy z prosa).

Буздыханъ, -а, *m. Star.* byzdygan, rodzaj buławy.

Бузнá, -ы, *ż.* bez gronisty. Бузинный, bzuwy.

Бузинникъ, -а, *m.* sok bzuwy.

Бузникъ, -а, *m.* robiący i sprzedający buzę, *ob.* Бузá.

Бузнá, -и, *ż.* miejsce gdzie robią buzę.

Бузовать, *Gmin.* buzować, bić, zbijać, karać.

Бузульникъ, -а, *m. Bot.* pepawa (dawna kurze ziele, srebrnik).

Бузунъ, -á, *m.* gradówka, sól nieoczyszczona.

Буй, -я, *m. Mar.* becзка pływająca, znak nad kotwicą zarzucony.

Буйволица, -ы, *ż.* bawolica, samica bawola.

Буйволь, -а, *m. Zool.* bawół. Буйволевый, bawoli.

Буйно, *psk.* gwałtownie, natarczywie, popędliwie.

Буйный, буйственный, гwałtowny, natarczywy, popędliwy, poręczny; || zuchwały, hardy, burzliwy, niesworny. Буйный вѣтеръ, wiatr gwałtowny. Буйныя рѣчи, mowa zuchwała. Буйный умъ, niespokojny umysł. Буйный характеръ, burzliwy charakter. Буйная голова, człowiek rozpustny, swawolny.

Буйреть, -а, *m. Mar.* lina idąca do pławu nad kotwicą.

Буйство, -а, *n.* zuchwałość, zuchwalstwo, burzliwość.

Буйствовать, hałasować, krzyczeć, dopuszczać się jakiego gwałtu.

Буна, -и, *ż.* boba, straszak, straszydło; || * Буна, *m.* odludek.

Бунашка, -и, *ż. Zdr.* Бунашечка, chraszczyk, chrabąszczyk.

Бунашникъ, -а, *m. Bot.* jasionek, jasioniec (roślina).

Буква, -ы, *ż.* litera, głoska; || czcionka (w druku).

Бувальность, -и, *ż.* dosłowność, przywiązywanie się do litery, dokładność.

Бувальный, dosłowny, literalny, dokładny. Бувально, *psk.* dosłownie, literalnie, co do litery, co do joty, dokładnie.

Буварникъ, -а, *m.* abecadlarz, posznajęcy w czytaniu.

Буварный, abacadłowy.

Буваръ, -á, *m.* abecadnik.

Бувенный, do liter stosujący się, wyrażony literami; || abecadłowy.

Бувница, -ы, *ż.* alfabet głagolitański; || betonika, bukwiца (roślina); || Бѣлая бувница, pierwosnek. Бувничный, bukwiцану, pierwosnkowy.

Бувоѣдъ, -а, *m.* filolog-pedant.

Бувѣть, -а, *т.* *Zdr.* Бунѣтець, bukiet, bukiesik. Бунѣтний, bukietowy.

Буни, *т.* nazwa sławiano - ruskiej litery Б. * Это ещё буни, to jeszcze rzecz wątpliwa, niepewna.

Бунинистъ, -а, *т.* antykwaryusz, handlujący starymi książkami.

Бумишь, -а, *т.* *Bot.* kozielek (*rodzina*).

Бумля, -и, *ж.* pukiel włosów, spłot, *об.* Пукля; пунольный, puklasty, zwinięty w pukle.

Буновникъ, -а, *т.* buczyna, bukowy las.

Бунолическій, sielski, pasterski. **Бунолическая поэзія**, poezja pasterska, sielanka, idylla.

Буксирный, ciągnący za sobą inny statek.

Буксированіе, -іа, *н.* Буксировна, -а, *ж.* ciągnięcie statku jednego za drugim.

Буксировать, ciągnąć за sobą (*о statku ciągnącym inny*).

Буксиръ, -а, *т.* lina, którą jest przywiązany statek ciągniony.

Бунсъ, -а, *т.* *Bot.* bukszpan (*drzewo*).

Бунксовый, bukszpanowy.

Бунь, -а, *т.* buk (*drzewo*); || *Chem.* ług; || Буновыи, bukowy.

Булава, -ы, *ж.* булава, maczuga; || булава, znak władzy byłych hetmanów małopolskich; || *Górn.* drąg żelazny, dźwignia. **Булавастинъ**, -а, *т.* goździeniec (*grzyb*).

Булавна, -и, *ж.* szpilka. Булавочный, szpilkowy.

Булавочникъ, -а, *т.* fabrykant szpilek lub sprzedający je; || pudełko na szpilki.

Булавчатый, kropkowany (*во рисунку і т. р.*); || Булавчатая трость, laska trzciny z gałką.

Буланый, буланы, маści рівојей (*о коніах*).

Булатъ, -а, *т.* булат, stal. Булатный, булатny, stalowy.

Булдырь, -я, *т.* *Gmin.* domek osobno stojący lub na pustém miejscu.

Булдырянъ, -а, *т.* *Bot.* baldrijan, kozłek (*roślina*).

Булинь, -я, *т.* *Mar.* postronek w środku u każdéj strony żagla.

Була, -и, *ж.* *Zdr.* Булочна, булка, булечка. Булочный, булkowy.

Булла, -ы, *ж.* bulla, list papieżki.

Булочникъ, -а, *т.* piekarz.

Булочня, -и, *ж.* piekarnia.

Бултыхнуть, rzucić со w wodę; || Бултыхнуться, wpaść, rzucić się w wodę.

Бултыхъ, buch! *Wykrz.* skrócenie słowa Бултыхнуть, odgłos uderzenia о со падłym upadkiem, *об.* Бухъ.

Булыга, -и, *ж.* orcel, głaz.

Булыжникъ, -а, *т.* kamień brukowy polny, krzemień. Булыжный, krzemienny, glazowy, brukowy

Буль-буль, *Wykrz.* bul bul! glu glu! (*odgłos tegiego lukania*).

Бульваръ, -а, *т.* bulwar. Бульварный, do bulwaru należący.

Бульдогъ, -а, *т.* brytan, buldog. Бульнянье, -нья, *н.* bulkanie, glukanie, chłopotanie, chełbanie, bełkotanie.

Бульнать, Бульнуть, wydawać odgłos bul bul! chełbać, bełkotać, chłopotać.

Бульонъ, -а, *т.* buljon, rosół. Бульонный, buljonowy.

Бумага, -и, *ж.* papier; || pismo (*urzędowe*); || Хлопчатая бумага, bawełna; || Бумаги, *т.* papiery publiczne, dokumenta, akta, pisma; || Битая, толченая бумага, zbity kilkakrotnie papier, tektura (*papier maché*); || Писчая бумага, papier do pisania; || Почтовая бумага, papier listowy; || Александрійская бумага, papier regalowy; || Печатная бумага, papier drukarski; || Гербовая бумага, papier stepłowy; || Пропускная, оберточная бумага, bibuła, makulatura; || *Прав.* Состязательная бумага, pismo obrończe; || Исходящая бумага, ekspedycja; || Черновая бумага, bruljon; || На бумаге, na piśmie, piśmiennie. Подать на кого бумагу, заіеіе skargę на кого, prośbę.

Бумагодѣланіе, -іа, *н.* fabrykacja papieru.

Бумагодѣлательный, do fabrykacji papieru należący. Бумагодѣлательная фабрика, papiernia.

Бумагомаратель, -я, *т.* bazgracz, lichy autor.

Бумагопродавецъ, -вца, *т.* papiernik, handlujący papierem.

Бумагопрядильный, тyczący się przędzenia bawełny. || Бумагопрядильный заводъ, przędzarnia bawełny.

Бумагопрядильня, -и, *ж.* przędzarnia bawełny.

Бумажна, Бумажечна, -и, *ж.* papierek; || asygната, moneta papierowa. Книга въ бумажнѣ, książka nieoprawna, broszurowana, zszyta w broszurę.

Бумажиниъ, -а, *т.* pugilares.

Бумажный, papierowy; || бawełniany.

Бумазѣя, -ѣи, *ж.* barchan. Бумазѣиный, barchanowy.

Бунтовать, buntować, poburzać; || Бунтоваться, powstawać, buntować się, бурzyć się.

Бунтовской, buntowniczy.

Бунтовщикъ, -а, *т.* powstaniec, buntownik.

Бунтъ, -а, *т.* powstanie, rokosz; || *Hand.* bela towarów, paka.

Бунчунювыи, буңцuczny, z буңцучкием.

Бунчунъ, -а, *т.* буңцук (*ogon koński zamiasi chorągwi służący u Turków*); || laska hetmanów kozackich; || Бунчунный, трёхбунчунный, буңцук mający, lub trzy буңцучки.

Бурá, -ы, *ж.* *Chem.* boraks.
 Буравить, Пробуравить, Буравливать, *ш.* шwidrować, przewiercić.
 Буравление, -ия, *н.* шwidrowanie.
 Буравчатый, шwidrowaty.
 Буравъ, -á, *здр.* Буравотъ, -виá, Буравчикъ, -а, *м.* шwider, шwiderek.
 Буранъ, -á, *здр.* Бурачёнъ, -чнá, *м.* ма́ле okragłe naczynie z kory brzozonej; || *гаса* (*в фajerwerkach*); || Бурани, -овъ, *мн.* buraki, barszcz burakowy, ёwикá.
 Буранъ, -а, *м.* zawierуха шnieжна.
 Бурачникъ, -а, *м.* *Bot.* wołowy języк, burak (*roślina*).
 Бурачный, burakowy.
 Бургомистерский, burmistrzowski.
 Бургомистерство, -а, *н.* burmistrzowstwo, urząd burmistrza.
 Бургомистръ, -а, *м.* burmistrz.
 Бурдá, -ы, *ж.* napój mętны i gesty.
 Бурдюкъ, -á, *м.* bukład, bukał, naczynie z koziej skóry do вина (*на Kaukazie*).
 Бузеломникъ, Бузеломъ, -а, *м.* drzewołом, powaliska drzew przez wiatry, burze i wichry. Бузеломный, drzewołомны, по́ламану przez бурже.
 Бурение, -ия, *н.* шwidrowanie.
 Бурильщикъ, -а, *м.* wiercielciel, ten który wierci, шwidруje.
 Бурить, шwidrować, wiercić.
 Бурина, -и, *ж.* burka, opończo.
 Буркало, *здр.* Буркальцо, -а, *н.* проса (*до ciskania kamieni*); || *Gmin.* Буркалы, -овъ, *мн.* bystre, wielkie oczy.
 Буркальщикъ, -а, *м.* procarz, просо-wnик.
 Буркать, Буркнуть, *Gmin.* rzucać z са́лэј мосу.
 Буркаль, -á, *м.* holownik, holujący state. flis, skutnik; || * gbur, chłopisko, hultaj; || Буркальный, flisowski, skutny; || * gburowaty, prostaczы. Буркальци, *psk.* po prostacku, gburowato.
 Бурачёнъ, -ья, Бурачёнство, -а, *н.* flisowstwo, stan flisa, holownika, skutника; || * prostactwo, gburowatość, hultajstwo.
 Бурачить, prowadzić życie flisowskie; || hultać, żyć по hultajsku.
 Бурение, -ия, *н.* wrzawa, zgiełк; || бурzenie (*в żоlądку*).
 Буривость, -и, *ж.* погувцьоść, попедли-wość, бурзлиwość.
 Буристый, погувцьу, попедливы, бурзли-ву.
 Буришь, hałasować; || бурцець.
 Бурметъ, -и, *ж.* bawełniana tkanka Per-ска.
 Бурмистръ, -а, *м.* wójt gminny. Бур-мистерский, wójtowski.
 Бурмитский, Бурмитский зёрна, перлы орjенталне, urjańskie.
 Бурнастый, lisawy, руды.
 Бурно, *psk.* бурзлиwie.
 Бурность, -и, *ж.* бурзлиwość.
 Бурнусъ, -а, *м.* burnus (*wierzchnia odzieć*).

Бурный, бурзливы; || гwałtownы. Бурная птица, ptak morski zwiastujący бурже.
 Бурная погода, nawałnica, бурза. Бурная страсть, namięтнось гwałtownа.
 Буровить, trysкаć, wytrysкаć; || fermentować, бурzyć się.
 Буровый, boraksowy, об. Бурá.
 Буронислый, *Chem.* Буронислая соль, sól z kwasem boraksowym.
 Бурса, -ы, *ж.* bursa, konwikt.
 Бурсакъ, -а, *м.* bursak, wspóltowarzysz.
 Бурсацкий, Бурсацкий, należący do бурсы.
 Бурундунъ, -á, *м.* *Zool.* gatunek wieiórki.
 Бурунь, -á, *м.* *Mar.* nagły powrót ба́вано́в морскихъ розбитых о брегъ lub скале; || об. Буранъ.
 Бурчать, *Gmin.* fermentować, бурzyć się; || бурцець.
 Буръ, -а, *м.* шwider. Буровый, шwidро-ву. Долотчатый буръ, *Górn.* шwider длу-тowy. Паличный буръ, шwider jedno i kil-коострзову. Ложечный буръ, шwider лы́ж-кowy.
 Бурый, бурý (*кolor*).
 Бурьянъ, -а, *м.* burzan, zielsko stepo-we.
 Буръть, стаć się бурым, rudawieć.
 Буря, -и, *ж.* бурза.
 Бусель, -и, *ж.* *Zool.* бочан бiалы.
 Бусина, -ы, Бусинна, -и, *ж.* дётка, пер-ла, perełка.
 Бусурманить, bisurmanić.
 Бусурманский, bisurmański; || niewier-ny.
 Бусурманство, -а, *н.* bisurmanstwo; || niedowiarstwo.
 Бусурманъ, -а, *м.* bisurman, niedowia-рек.
 Бусъ, -а, *м.* *Górn.* miał руды.
 Бусы, -ь, *мн.* дётки, перлы fałszywe.
 Бутафоръ, -а, *м.* *Teatr.* mający dozór над częścią przydatkową сены. Бутафор-ский, — Бутафорская вещь, przydatki, szcze-góлы одрэбне.
 Бутель, -я, *м.* *Bot.* czestrzyca, blekotek, trzebula.
 Бутербротъ, -а, *м.* talerzyк хлеба z маслом.
 Бутерлянь, -а, *м.* *Bot.* bebleк, rozsiad (*roślina*).
 Бутить, вьбуть, zakładać fundament z грузу, подсырывать груз.
 Буторъ, -а, *м.* *Gmin.* manatki, rupiecie.
 Бутузъ, -а, *м.* человек присадкова-ты, низки а грубы, тлусты, милчэцьу, мафо-мównу.
 Буть, -а, *м.* груз, камienie тлэzone.
 Бутовый, грузову.
 Бутылка, -и, *ж.* *здр.* Бутылочна, -и, бу-телка, бутелечка, фaszка, фaszeczка. Бу-тылочный, бутелkowy. || Бутылочная тын-ва (бутылочница), tyква wysuszona i о-брócona на фaszкэ.
 Бутыль, -и, *ж.* butel, гашior.

Буфётчикъ, -а, *m.* kredencierz.

Буфётъ, -а, *m.* bufet, kredens. Буфётный, bufetowy, kredensowy.

Буфонить, błaznować, śmieszyć.

Буфонъ, -а, *m.* bufon, błazen, śmieszek.

Бухальце, -а, *n.* *Star.* strzelba dawniejszych czasów.

Бухать, бўхнуть, *Gmin.* buchać, buchnąć, upaść z łoskotem; || uderzać, bić; || *mówić nie do rzeczy; || Бухаться, spadać z łoskotem, runąć, zwalić się.

Бухгалтерія, -ія, *ж.* buchhalterja, utrzymywanie ksiąg rachunkowych

Бухгалтеръ, -а, *m.* buchhalter, rachmistrz.

Бухнуть, разбўхнуть, odąć się, wzдымаць się.

Бухта, -ы, *ж.* *Mar.* mała zatoka; || скрепление лiny на окрѣпие.

Бухтарма, -ы, *ж.* kawałki mięsa porbrzupane ze skóry, *об.* Мездра.

Бухъ! бух! (*одгłos uderzenia o co падлут upadkiem*).

Буценверъ, -а, *m.* *Görn.* skład nieforemny.

Бучаніе, -іа, *n.* бачение, brzęczenie.

Бученіе, -іа, *n.* ługowanie.

Бучильня, -я, *ж.* zolarnia.

Бучить, zolicь, праць ługiem.

Бушевать, हुצעць, szumieć, हाłasować; || pozbyć uzdy, hamuleca, miotać. Вѣтеръ бушуеъ, вiatr हुцзу. Страсти бушуютъ въ его сердцѣ, namiętności miotają jego sercem. Молодёжь всю ночь бушевала, młodzież саля noc हाłasowała.

Бушмётъ, -а, *m.* *Woj.* rzymek u siódła, utrzymujący drzewiec lancy.

Бушпритъ, -а, *m.* *Mar.* maszt na przodzie statku. Бушпритовый, należący do masztu (*жак wyżej*).

Буанить, кłócić się, swarzyć się, dokaзуаць.

Буяливый, burzливый, swawolny, niesforny, zuchваўу.

Буяство, -а, *n.* zuchwalstwo, zuchваўоść.

Буящикъ, -а, *m.* drażник, woźnica drażкowy, *об.* Буянь.

Буянь, -а, *m.* zawadjak, człowiek кłóтиливый, niespokojny. Буяння, -я, *ж.* zawadjaczka, кłóтилива kobieta; || przystаиць, wybrzeże do wyładowania i wyładowania towarów.

Бы, Бъ, бу. Я бы читалъ, ёслибъ у меня были книги, czytałбум, gdyбум miał książki. Чтo бы ни было, bądź co bądź, дамъ на то, же... Чтo бы ни случилось, cokolwiek bądź, niech stanie się co chce. Нанъ бы онъ ни былъ умёнъ, jakkolwiek онъ може być мядры. Во чтo бы тo ни стало, *об.* Стать. Кто бы онъ ни былъ, но ёто чётный человекъ, bądź jak bądź, zawsze jest to uczciwy człowiek. Куда бы ни было, gdziekolwiek bądź. Ногдa бы ни было,

kiedykolwiek bądź. Съ нѣмъ бы ни было, z kimkolwiek bądź. Отъ чегo бы ни было, по чегu бы ни было, для чегo бы ни было, mniejsza o to dla czego. Чтo бы ёто ни стоило, во чтo бы тo ни было, niech kosztuje co chce.

Бывалый, бытъ, niegdysь бѣдасу, przeszły, dawny; || доświadczony, ćwiczony, wyćwiczony.

Бывальщина, -ы, *ж.* *об.* Быль.

Бывать, bywać, zdarzać się, uczęszczać, odwiedzać, pozostawać, stawać się, траfiać się. Бывало, bywało, траfiało się. Нанъ ни въ чёмъ не бывало, jakby nic nie przytrafiło się. Васъ никогда не бываеъ дома, pana nigdy nie można zastać w domu. Я ещё не бывалъ въ этихъ мѣстахъ, tych miejsc jeszcze nie odwiedzałем. Онъ иногда по цѣлымъ днямъ бываеъ базъ дѣла, niekiedy przez całe dni pozostaje nic nie robiąc. Ни чуть не бывало, bynajmniej, nic w тѣмъ nie ma, rzecz się tak ma.

Бывшій, бытъ, bywszy. Она выходить за старика, бывшего когда-то красавца, wychodzi za маъ за starego, który niegdysь былъ piękным. Это мой бывшій соперникъ, tomój były rywal. Бывшій министръ боленъ, były minister jest chory.

Быкъ, -а, *zdr.* Бычёнъ, -ча, *m.* byk, wół; || *Zool.* глoвасу (*рыба*); || *Archit.* Нонтр-форсъ, filar mostu. Сколько съ быкомъ ни битъ, а молонa отъ него не добитьса, *Przysł.* mieć z kogo tyle pożytku co z byka; ani łoju, ani mlęka. Быть бычку на верёвочкѣ, *Przysł.* musi zrobić co, rad nie rad.

Былина, Былица, -ы, *zdr.* Былінка, Былиночка, -я, *ж.* bylina, bylinka, trawka, zdziebelko; || zdarzenie, *об.* Быль.

Быліе, -іа, *n.* byle (*ziele*).

Былой, przeszły, dawny, niegdysь бѣдасу. Быль, -я, Былина, Былица, -ы, *ж.* wypadek, zdarzenie, przygoda. Быль молодцу не укора, *Przysł.* co prawda, to nie grzech.

Бырьс, -я, *ж.* *Zool.* hiena (*zwierz*).

Быстрина, -ы, *ж.* nurt, pęd; || прадъ rzeki.

Быстро, *zdr.* Быстрёнко, Быстровато, bystro, szybko, прѣдко, прѣдиучно, прѣдиутко.

Быстроглазый, bystrooki.

Быстроногий, bystronogi.

Быстротечный, przechодзасу, krótkotrwaўу.

Быстротокъ, -а, *m.* szybki pęd wody, прадъ

Быстроуміе, -іа, *n.* bystrość rozumu, pojętność, przenikliwość.

Быстроумный, појетны, przenikliwy.

Быстрота, -ы, *ж.* bystrość, szybkość.

Быстрый, *zdr.* Быстренький, Быстроватый, bystry, szybki, прѣдки.

Бытіе, -іа, *n.* istność, istnienie, byt, bycie; || Книга Бытия, księga rodzaju, pierwsza księga Mojżeszowa. Бытёйсній, zawierасу się w księdzie Mojżeszowej.

Бытность, -и, *ж.* bytność, pobyt, obecność, przebywanie.

Бытописаніе, -іа, *н.* dziejopis, dzieje.

Бытописатель, -іа, *м.* dziejopis, historyk.

Быть, -а, *м.* życie, żywość, pożycie, sposób życia, stan.

Быть, *бүдѣ*, istnieć, stać, przebywać, znajdować się, zdarzać się, zająć. **Быть на службѣ**, *бүдѣ* w jakim urzędzie. **Быть при мѣстѣ**, mieć posadę, obowiązki. **Да будетъ тань**, niech tak będzie. **Быть такъ**, albo: такъ и быть, jeżeli tak jest. **Быть по сему**, tak ma być. **Естьли у васъ деньги?** czy ma pan pieniądze? **У меня будутъ деньги**, ja będę miał pieniądze. **Онъ какъ быть человекомъ**, jest to człowiek, jak i wszyscy. **Какъ ни есть, какъ нибудь**, *какъ бы то ни было*, *об.* **Какъ. Когда нибудь**, *об.* **Когда. Что нибудь**, *об.* **Что. Стало быть**, zatem, a tak, a więc, tedy, tym sposobem. **Будеть что будетъ**, niech będzie co chce. **Была не была**, niech się stanie co chce. **Быть съ нѣмъ за одно**, działać zgodnie z kim, umówić się spólnie. **Быть съ нѣмъ въ половинѣ**, *об.* **Половина**. **Быль такъвъ**, zemknął, drapnął. **Не тутъ то было**, daleko jeszcze do tego. **Будеть тебѣ за это**, dostaniesz за то. **Будеть ли съ васъ этихъ денегъ**, czy dosyć będzie tych pieniędzy dla pana? **Не будь вашъ братъ**, я бы никогда этого не сдѣлалъ, gdyby nie brat pański, nigdy bym tego nie uczynił. **Есть чему радоваться**, *есть чѣмъ хвастаться*, nie masz z czego się cieszyć, nie masz się czѣмъ chlubić. **Всѣ эти вина какъ есть ни куда не годятся**, wszystkie te вина na nic się zdały. **Я чүть было не упалъ**, ledwieм się nie przewrócił.

Бытьѣ, -іа, *н.* życie, sposób życia. **Придите посмотрѣть на наше житѣ-бытьѣ**, przyjdźcie popatrzeć, jakie życie my prowadzimy.

Бычачій, бычій, byczy, bykowy, wołowy.

Бычѣнь, чка, *м.* *здр.* byczek; || танецъ u pospólstwa ruskiego.

Бычійся, sprzeciwiać się кому, upierać się przy czѣм.

Бычище, -а, *м.* *згр.* byczysko.

Бѣганіе, -іа, *н.* bieganie.

Бѣгать, бѣжати, бiegać, бiegać, uciekać; || unikać; || плүнати. **Бѣгать взапуски, бiegać на выścиги.** **Бѣжати со всѣхъ ногъ, бiegać со тchu.** || **Не бѣгайте отъ работъ**, nie unikajcie pracy. **Солдатъ бѣжалъ изъ полка**, żołnierz uciekł z pułku. **Для чего вы бѣгаете отъ меня**, ро со пан шніе unikaasz? **Рѣка бѣжитъ быстро**, rzeka szybko плүнне. **Время бѣжитъ скоро**, czas прѣдко upлыва. || **Краски эти бѣгутъ**, фарбы те плowieją.

Бѣгаться, siekać się.

Бѣгльцъ, -а, *м.* zbieg, dezterer.

Бѣгло, плүнне, szybko, napрѣдco; || ро-

wierzchnowie. **Читати бѣгло**, czytać плүнне.

Бѣглость, -и, *ж.* lekkość, zwinność, szybkość, прѣдкоść.

Бѣглый, *лekkий*, zwinny, szybki, прѣдки; || **Бѣглый**, -аго, *м.* zbieg. **Броситъ бѣглый взглядъ**, rzucić okiem, szybko zmierzycь okiem. **Бѣглый разсказъ**, krótkie, treściwe opowiadanie. || **Бѣглый огонь**, *Woj.* ogień szeregowy, гęsty. **Бѣглый шагъ**, krok przyспешzony; || **быстры**, przenikliwy, domyslны. || **Поймали двухъ бѣглыхъ**, schwytano dwóch zbiegów.

Бѣглянка, -и, *ж.* zbiegła.

Бѣгомъ, *пsk.* cwałem, co тchu.

Бѣгомѣръ, -а, *м.* narzędzie do mierzenia drogi przebiezionej.

Бѣготня, -іа, *ж.* bieganina.

Бѣгство, -а, *н.* ucieczka.

Бѣгствовать, *Косц.* Sł. unikać, oddalać się.

Бѣгунецъ, -нца, *м.* ołowianka u cwiерciokregu.

Бѣгунка, -и, *ж.* biegunka (*choroba*).

Бѣгунъ, -а, *здр.* **Бѣгунотъ**, -ннѣ, *м.* szybkobiegacz; || **камень до rozcierania farb**; || **камень мѣнскій**, камень szlifierski. **toczydło.**

Бѣгучій, плүнны, ciekły; || blakowny (o farbach). **Бѣгучій танеламъ**, *Mar.* lina ruchoma ustawicznie w robocie.

Бѣгъ, -а, *м.* bieg, пѣд; || **уездъзалина**, plac wyścigów konno lub sankami. **Быть въ бѣгахъ**, dezertować, uciec, zbieść.

Бѣда, -іа, *здр.* **Бѣдушна**, -шні, *ж.* bieda, nieszczęście, kłęska, niebezpieczeństwo. **Бѣда да и только**, to prawdziwe nieszczęście. **Какъ на бѣду**, trzebaż takiego nieszczęścia. **Долго ли до бѣды**, nieszczęście było blisko, omal nie попадѣ w nieszczęście. **То-то и бѣда**, **въ томъ то и бѣда**, w тѣм сѣк сау, trudność. **Что за бѣда**, nie wielка w тѣм бѣда, nie wielка rzecz. **Бѣда не приходитъ одна** *прзysl.*, бѣда на бѣдзие jedzie. **На всякую бѣду не нападёшься**, *прзysl.*, jedna бѣда не бѣда, jak бѣда так бѣда. **Бѣда бѣду родитъ**, бѣдой погоняетъ, *прзysl.*, jednę бѣдę druga пѣdzi, ale трезца szyję kręci. **Семь бѣдъ одинъ отвѣтъ**, *прзysl.*, trudno z jednego wołu dwie skóry łupić. **Онъ такъ по бѣдамъ и ходитъ**, ciągle за собою спrowadza nieszczęście. **Лиха бѣда начало**, *прзysl.*, początek w kaźdej rzeczy trudny. **Грѣхъ да бѣда на ногѣ не живѣтъ**, *прзysl.*, *об.* **Грѣхъ.**

Бѣдность, -и, *ж.* nędza, ubóstwo.

Бѣдный, nędzny, ubogi, biedny; || **nieszczęśliwy**. **Бѣдно, бѣдненько**, *пsk.* w niedostatku, w бѣдзие, nędzny, ubogo.

Бѣднѣтъ, ubożѣć, podupaдаć на majątku.

Бѣдняга, -и, **Бѣднякъ**, -а, *м.* *здр.* **Бѣдняжка**, -жні, *м.* biedak, nędzacz, гоуызъ, biedaczek.

Бѣдовѣй, trudny, przykry, niebezpie-

osny; || lubiący szukać zaczepki, natrętu.

Бѣдокурить, szkodzić, sprowadzać niezczęście sobie i drugim; || dokazywać, swawolic.

Бѣдокурка, -и, *ż.* sprowadzająca niezczęście sobie i drugim, nieszczęsnica; || psotnica.

Бѣдокуръ, -а, *m.* sprowadzający niezczęście sobie i drugim, nieszczęśnik; || psotnik, szkodnik.

Бѣдоносный, sprowadzający niezczęście.

Бѣдственный, nieszczesny, niefortunny, zgubny, nieromyślny. **Бѣдственно**, niezszczęśliwie, zgubnie.

Бѣдствие, -ія, **Бѣдство**, -а, *n.* niezczęście, klęska, niedola.

Бѣдствовать, biedę klepać, nędzę cierpieć.

Бѣжаніе, *ob.* Бѣганіе.

Бѣжать, *ob.* Бѣгать.

Бѣловой, z lnianych białych nici, *ob.* Бѣль.

Бѣлень, -льня, *m.* Zool. młody pies morski.

Бѣленá, Бленотá, -ы, *ż.* *ob.* Беленá.

Бѣленіе, -ія, *n.* bielienie, blechowanie.

Бѣленькій, *zdr.* *ob.* Бѣлый.

Бѣлесоватый, białawy.

Бѣлестъ, -а, *m.* рѣс (ryba).

Бѣлѣць, -льця, *m.* nowicjusz, laik, braciszek. || *Bot.* Бѣльцы, -овъ, *mn.* pierwiosnki.

Бѣлизна, -ы, **Бѣлость**, -и, *ż.* białość.

Бѣлила, -ль, *mn.* węglan ołowiu, blejwas; || Бѣлила туалѣтныя, bieliidło (*do bielienia twarzy*). Бѣлильный, blejwasowy, bieliidłowy.

Бѣлильникъ, -а, *m.* blecharz; || fabrykujący bieliidło.

Бѣлильница, -ы, *ż.* puszka na bieliidło.

Бѣлильня, -и, *ż.* bielarnia.

Бѣлильщикъ, -а, *m.* bielarz, bielacz, blecharz.

Бѣлильщица, -ы, *ż.* bielarka, blecharka.

Бѣлить, blechować, wybielać; || Бѣлиться, bielić się, blanszować się *Imst.* Бѣльный, bielonу, wybielonу.

Бѣлица, -ы, *ż.* nowicjuszka.

Бѣлка, -и, *ż.* *zdr.* Бѣлочна, -чки, *ż.* wiewiórka (*pospolita*), wiewióreczka; || Бѣлка сѣрая, рорі-lica (*gatunek wiewiórki*). Бѣлчій, бѣлій, бѣлчій мѣхъ, futro popielicowe, popielicze.

Бѣловина, -ы, *ż.* *Chem.* białko (*roślinne lub zwierzęce*).

Бѣловый, białkowaty.

Бѣло, *psk.* w bieli, biało; || чисто, чѣдогъ; || ясно. Переписатьъ на бѣло, przepisać na czysto.

Бѣлорѣдна, -и, *ż.* *Bot.* białobródka (*roślina*).

Бѣлорѣдный, białobrody.

Бѣлорысы, mający białe brwi i nosy, białorzęsy.

Бѣловатый, białawy.

Бѣловолосый, białowłosy.

Бѣловой, na czysto przepisany.

Бѣлоголовецъ, -вца, *m.* *Bot. ob.* Батѣръ.

Бѣлоголовый, białogłowy.

Бѣлогривый, białogrzywy.

Бѣлодушчатый, mający białą szyję. Бѣлодушчатая лисица, kuna białoszyja, łasica.

Бѣлокаменный, białościenny, z białego muru.

Бѣлокопытникъ, -а, *m.* *Bot.* podbiał (*roślina*).

Бѣлонось, -а, *m.* materja jedwabna, różnokolorowa. Бѣлокосовый, jedwabny, różnokolorowy.

Бѣлокрылый, białoskrzydłasty, o białych skrzydłach.

Бѣлокурая, blondyna.

Бѣлокурый, blondyn.

Бѣлѣнь, -льнá, *m.* białkooka; || бiałko ja-ja, białek. Бѣлѣчный, бѣлѣчный, białkowaty; || *Bot.* mak, maczek biały; || Бѣлкі, -овъ, *mn.* wysokie góry pokryte śniegiem (*w Syberji*).

Бѣлолиственникъ, -а, *m.* *Bot.* bławat wonny, piżmowiec, zielen muszkatowe.

Бѣлолицый, białolicy, oblicza białego.

Бѣломойка, -и, *ż.* praczka.

Бѣлоногій, białonogi.

Бѣлопáшець, -шца, Бѣлопомѣтець, -стца, *m.* prze.włościanin wolny od podatku.

Бѣлопомѣстный, prze.wolny od podatku.

Бѣлоризецъ, -зца, *m.* ksiądz świecki.

Бѣлоручна, -и, *wsp.* osoba unikająca ciężkiej pracy.

Бѣлорыбца, -ы, *ż.* biały łosoś (*ryba*).

Бѣлоснѣжный, biały jak śnieg.

Бѣлотурка, -и, *ż.* *ob.* Арнаутка.

Бѣлоустъ, -а, *m.* *Bot.* nard, gatunek fa-wendy.

Бѣлоусый, białowłosy.

Бѣлочникъ, -а, *m.* polujący na wiewiórki.

Бѣлошвейка, -и, Бѣлошвейá, -ем, *ż.* szwaczka trudniąca się szyciem cienkiej bielizny.

Бѣлоярая, бѣлояровая пшеница, -ы, *ż.* kukurudza.

Бѣлуга, -и, *ż.* wyz, wyż. *Zool.* gatunek jesiotta potawiający się w Woldze i Dnieprze. Бѣлуній клеј, karuk.

Бѣлужина, -ы, *ż.* wuzina.

Бѣлуга, Бѣлуга, -и, *ż.* *Zool.* delfin biały.

Бѣлый, biały; || * czysty. Бѣлая рыба (Бѣльчугъ), śledź kamczacki. Бѣлая рыбаца, *ob.* Бѣлорыбца. Бѣлая избá, włościańska chata, mająca piec z kominem.

Бѣлый листъ бумаги, czysty arkusz papieru. Бѣлое духовенство, świeцкие duchowieństwo. Бѣлый товаръ, wygarbowana lecz nie zupełnie wyrobiona skóra. Бѣлое мясо, białe mięso (*od kury*). Бѣлы рундъ, *Woj.* rond, rewidujący czaty posto przed wshodem słońca. Бѣлая горница, chwilowe pomieszanie zmysłów, warjacja.

Бѣлые стихи, wiersze nierymowe. Бѣлое оружіе, broń biała, lub zimna. Бѣлый свѣтъ, świat cały, życie ziemskie. Среди Бѣлаго дня, w samo południe.

Бѣль, -и, ж. biel, najcieńsze, bardzo białe mici liane; || biel w drzewie, lub na drzewie; || Бѣли, -ей, мн. Med. białe upławy.

Бѣльбѣ, -ья, н. bielizna.

Бѣльма, -ь, мн. ślepie, ślupie, oczy (mówiąc z pogardą o człowieku).

Бѣльмо, -а, н. Med. bielmo na oku, katarakta. * Онъ у меня нанъ бѣльмо на глазу, a to utrapienie z tym człowiekiem.

Бѣльмѡнъ, -а, м. gatunek żywicy.

Бѣльморѣзь, -а, м. Chir. narzędzie do zdejmovania katarakty.

Бѣлѣтъ, бieleć, бiałым się stawać; || Бѣлѣться, бiałым się pokazywać. На дорогѣ что-то бѣлѣется, на drodze coś białego się pokazuje.

Бѣлявий, бiaławy.

Бѣлянь, -а, м. przechód ryb gromadami (na Wołdze); || podatek wskórach zwiezczych (w Syberji); || Myśl. bielak, biały zajac; || Mar. biała fala.

Бѣлянка, Бѣляночка, -и, ж. kobieta białolica, blondynka; || Bot. gatunek bedłki (grzyba).

Бѣсить, взбѣсять, złościć, rozłościć, gniewać, rozgniewać; || Бѣситься, wścieкać się (od bólu, gniewu i t. p.), unosić się, unieść się gniewem. *Имъ ж. Взбѣщенный*, rozgniewany, uniesiony gniewem, wścieкły od gniewu.

Бѣснованіе, -іа, н. napastowanie od złego ducha, opętanie; || вѣсиклѡсть, zapalczywość.

Бѣсноватый, opętаны od złego ducha.

Бѣсноватся, być opętаным; || вѣсиклѡсть, зłościć się.

Бѣсовскій, djabelski, szatański.

Бѣсовщина, -ы, ж. czartowska sprawa, djabelskie sztuki, djabelstwo; || *Gmin.* вѣсиклѡсть, szalenstwo.

Бѣсъ, -а, м. bies, djabeł, czart, zdr. бѣсѣнонъ, -нна, djabełek (* dziecko zabawne, figlarczyk). * Мѣлнимъ бѣсомъ по-редъ нѣмъ разсыпаться, łasić się, lizać się do kogo.

Бѣчь, об. Бѣгать.

Бѣшеница, -ы, ж. Bot. cykuta, szal'j, szaleń (ziele).

Бѣшено, вѣсикле, szalenie.

Бѣшенство, -а, н. вѣсиклѡзна; || szalenstwo, вѣсиклѡсть, zapalczywość.

Бѣшенный, вѣсиклы, szalony; || розгар-ту, паляjący gniewem; || Бѣшенная вишня, belladonna, pokrzyk (rodzina); || Бѣшенская рыба (Бѣшенка), ślepiek (Kozłowski, koza (ryba)).

Бюджетъ, -а, м. budżet.

Бюджетный, -я, м. budżetny.

Бюро, н. niemiec. бюро, stółki do pisa-
nia.

Бюсть, -а, м. popiersie. Бюстовый, ро-
пьерсны, do piersi sięgający.

Бязь, -и, ж. tkanina bawełniana (wuga-
biana w Persji i Bucharze).

В.

В wymawia się jak polskie W. Dawna nazwa téj litery Вѣди.

Вабельщинъ, -а, м. wabnik, ptasznik wabiący ku sobie ptastwo na rozmaite przynęty.

Вабинъ, -а, м. wabik, piszczałka używana do udawania głosu ptaka; || млоды огіер.

Вабило, -а, н. wabidło, ptak wypchany ze skóry, którym się przywabia sokoła.

Вабить, wabić, przywabić ptaka łowczego sztuka, pokazując mu ptaka wypchanego; || łudzic, zwabiać.

Вабленіе, -іа, н. Вабна, -и, ж. wabienie.

Вавананье, -нья, н. głos przepiórek.

Ваванатъ, ваваннуть, przepiórować (śpicwać jak przepiórki).

Вавилѡны, -овъ, мн. kratki, paski przeplatane (do ozdoby); || bazgranina. * Писать вавилѡны, tacać się (o pijanych).

Вара, -и, ж. waga, szale; || sztelwaga (u dyszla); || winda do ciężarów.

Варемейстеръ, -а, м. wagnistrz, waże-
bnik; || об. Варенмейстеръ, *Wojen.*

Варенбургъ, -а, м. *Wojen.* obóz przy wojsku.

Варенмейстеръ, -а, м. *Wojen.* wagnojster, oficer dozorujący zaprzęgów wojska, oboźny.

Варѡнъ, -а, м. wagon (na kolejach żelaznych).

Варѡнна, -я, ж. piec ludwisarski, do topienia żelaza.

Вадить, wabić, przynęcać; || Вадить на ногѡ, oczerniać kogo; || Вадиться, wabić się.

Важонка, -и, ж. Zool. samka renifera (w Laponii).

Важивать, важиваться, об. Везті, Ве-
сті.

Важиниъ, -а, м. ważnik.

Важничанье, -нья, н. nadętość, nadyma-
nie się, przesada, zarozumiałość.

Важничать, надymać się, pysznić się.

Важно, *psk.* poważnie, z powagą.

Важность, -я, ж. powaga, mina poważna, poważne ułożenie; || важность, ważne znaczenie, wziętość; || zarozumiałość. Зна важность что онъ расцѣрдитъ, wielka rzecz, że będzie się gniewać, nie dbam o to, że się rozgniewa.

Важный, важны, poważны, znaczны, sta-
новсчы.

Важня, -я, ж. waga publiczna, urządze-
wa.

Вашъ, -а, *m.* kufer (na wierzchu karety pocztowej).

Вáза, -ы, *ж.* zdr. **Вáзочка**, -и, *ж.* waza, wazka, wazeczka.

Вáйда, -ы, *ж.* Bot. urzet, siniło, farbownik (roślina); **Вáйдовый**, urzetowy.

Вáленосный, palmoniedzielný.

Вáля, -и, *ж.* palma, rószczka palmowa.

Вáнантный, próżny, niezajety, wakujuący; || *Praw.* bezdziedziczny. **Упáлое настáдство**, spadek bezdziedziczny. **Вáлáнтное врéмя**, ferie.

Вáнанція, -и, *ж.* wakans, wakowanie urzedu, posady.

Вáнація, -и, *ж.* wakacje. **Вáнаціонный**, wakacyjny.

Вáкса, -ы, *ж.* zuwaks.

Вáксать, szuwaksem nacierać.

Вáнуфа, -ы, *ж.* majątek nieruchomy, należący do meczetów i szkół mahometańskich. **Вáнуфный**, należący do meczetów (jak wyżej).

Вáнханалія, -и, *ж.* bachanalja, uroczystość na cześć Bachusa.

Вáншеніе, -іа, *n.* szuwakowanie.

Вáлáнданье, -ня, *n.* opiekałość, powolność.

Вáлáндаться, **Провáлáндаться**, guzdrać się, leniwo się czém zajmować.

Вáлгáнт, -а, *m.* Fort. płaszczyna na wyniosłym miejscu.

Вáлэжнинь, -а, *m.* (Вáлэжный лэсъ), leżanina, obłám leśny, las od wiatru obalony.

Вáлэнь, -лэка, *m.* kijanka, klepacz (u praczek); || sztelwaga u powozu; || ramie u wiosła; || walec, cylinder; || walec do nakładania farby w druku.

Вáленецъ, -нца, *m.* zdr. **Вáленчинь**, chléb pszenny.

Вáленокъ, -нна, *m.* zdr. **Вáленочень**, -чна;—**Вáленни**, -овъ, *mn.* pilśnianka, pilśnianka, obuw' z pilśni lub wołtoku.

Вáлеріана, -ы, *ж.* (Вáльдыр'янь), *Воі.* kozłek, baldryan (roślina).

Вáлэть, -а, *m.* zdr. **Вáлэтинь**, walet, niżnik (w kartach).

Вáлещъ, -лэца, *m.* Dr. ob. **Вáлэнь**.

Вáлинъ, -а, *m.* zdr. walec, mały cylinder; || okrągła poduszka na sofie; || *Archit.* listewka u góry kolumny; || *Dr. ob.* **Вáль**.

Вáлить, **Вáливать**, obalać, wywracać; || nagromadzić; || napchać, napakować; || walić, cisnąć się; || *Mar.* zbaczać, iść ukonie (o okręcie); || **Вáлиться**, walić się, rozradać się, obalać się. **Буря вáлить столэтиня дрéвья**, burza obala stuletnie drzewa. **Вáлить дрéв'я вэ кучу**, zwałać na stos, gziacać na kupę drzewo. **Нарóдь шáлить на площадь**, lud wali na plac. **Снэгъ вáлить**, śnieg sypie. || *Przysł.* **На об'яднаго Манáра и шийни вáлється**, na porochnie drzewo i kozy skaczą. **У негó всё лэз рунь вáлится**, z gák mu wszystko wpada.

Вáлна, -и, *ж.* ścinanie, wyráb (drzew); || *Mar.* przewrócenie na bok statku, gdy go się buduje; || *Górn.* wał.

Вáлний, niepewny, kołusający się, chwytający się. **Вáлно**, *psk.* kołusając się, waha-
jąc się. *Przysł.* **Ни шáтно, ни вáлно, ни нá стóрану**, miernie, skromnie, bez niedostatku i bez zbytku.

Вáлность, -и, *ж.* kołusanie się.

Вáловóй, guszałtowy, hurtowy, ogólny;

|| **Вáловой сбóрь**, dochód, dochód brutto.

Вáлошить, wałoszyć, trzebić (o koniach).

Вáлóрна, -ы, *ж.* *Muz.* waltornia, trąba,

rgó.

Вáлторнисть, -а, *m.* *Muz.* waltornista.

Вáлуй, -я, **Вáлуэнь**, -уйна, *m.* bedłka chartopłoch (*gatunek grzyba*).

Вáлунь, -а, *m.* głaz, kamyk okrągły.

Вáль, -а, *zdr.* **Вáлинъ**, -а, *m.* wał, okop, szaniec; || bałwan morski; || walec, cylinder.

Вáлгóта, -ы, *ж.* ułatwienie, ulżenie ciężaru, ulga.

Вáлгóтний, ułatwiający, ulżwiający,

przynoszący ulgę do zniesienia ciężaru.

Вáлгóтно, lekko, łatwo, z łatwością.

Вáльсировáть, walcować, tańczyć walca.

Вáльсь, -а, *m.* walec (*taniec*).

Вáльтрапъ, -а, *m.* *Woj.* deka sukienna (na konia).

Вáльшнелъ, -а, *m.* słomka (*ptak*).

Вáльщинъ, -а, *m.* rozkładający papier w papierni na pilśni.

Вáльжнинь, gruby, ciężki, mocny, trwały.

Вáлúга, **Вáлявнэ**, -и, *wsp.* *Gmin.* niedbały, obrały, ościęzwały, niedbała, ospała, ościęzała.

Вáлúта, -ы, *ж.* waluta, wartość, którą wystawiający weksel odebrał w pieniądzech lub towarach.

Вáляльный, folarski. **Вáляльная глина**, folarda, ziemia folarska.

Вáляльня, -и, *ж.* folusz na sukna, młyn do folowania, wałkowania.

Вáляльчинъ, -а, *m.* folusznik.

Вáляніе, -іа, *n.* wałkowanie, folowanie; || zagniecenie ciasta.

Вáляный, pilśniowy. **Вáляные сапогí**, buty z pilśni.

Вáлять, **вáливать**, walać, taczać; || wałkować; || gnieść, pilścić; || rozczynić, zamiesić (*ciasto*), zamiesić glinę i t. p.; || *Gmin.* zbić, wygrzmocić, bić; || * *Gmin.* lada jak grać, z prosta, na jakim instrumencie; || * *Gmin.* szybkojechać konno lub w powozie; || **Вáляться**, taczać się, walać się; || rozwałać się, wyciągać się. **Вáлять ногó вэ снэгу**, walać kogo w śniegu;

|| **Вáлать сýнна**, falować, wałkować sukno;

|| **Вáлять пироги**, miesić pierogi; || **Вáляй егó хорошэньно**, bij, okładaj go dobrze;

|| **Эй шарманчинь!** вáляй польну, héj! katarunkarzu! daléj że, graj polkę;

|| **Ямщинь!** вáляй во всё лопáтини, pędź furmanie co

tchu wystarczy! || Валяться на полу, walać się na ziemi. || Валяться въ грязі, tarzacz się w błocie. || Онъ валяется въ постель до полудня, on wysiąga się w łózkę do południa. || Разрушенные памятники валяются въ пыли, zniszczone pomniki tarzają się zakurzono.

Вампиръ, -а, *m.* upiór; || *Zool.* rodzaj nie-toperzów.

Ванадъ, -а, *m.* *Chem.* wanad (*metal*).

Ванда, -ы, *ж.* голомачъ, gatunek więciorków małych bez skrzydeł на рыбы.

Вандализмъ, -а, *m.* wandalizm, barbarzyństwo.

Вандаль, -а, *m.* wandal, barbarzyniec.

Вандовщикъ, -а, *m.* więcierznik, rybak голомачзем рыбы ловящу.

Вандрутъ, -а, *m.* *Górn.* wandrat, belka в кopalниахъ zabezpieczająca od zapadnienia ziemię.

Вандышъ, -а, *m.* stynka (*рыба*).

Ваниль, -и, *ж.* *Bot.* wanila (*roślina*). Ванильный, wanilowy.

Ванна, -ы, *ж.* wanna. Ванный, wanienny.

Вантъ-плотни, -ей, *mn.* *Mar.* drewniane bloki przywiązane do lin.

Вантъ-путины, -ь, *mn.* *Mar.* żelazne łańcuchy u burtu okrętowego.

Ванты, -овъ, *mn.* *Mar.* grube liny idące в драбинку od wierzchu masztu, obceje.

Ванить, *Star.* farbować, barwić, nadawać kolor.

Валёние, -ія, *n.* farbowanie, nadawanie koloru.

Валь, -а, *m.* rubryka, glinka czerwona; || farba, barwa.

Варанса, -ы, *wsp.* bazgracz.

Варансать, bazgrać.

Варануша, -и, *zdr.* Варанушна, -шны, *ж.* sinogardł (*ptak*).

Варварский, barbarzyński. Варварски, *psk.* по barbarzyńsku.

Варварство, -а, *n.* barbarzyństwo; || дзикоść, okrucieństwo.

Варварствовать, по barbarzyńsku postępować, pastwić się.

Варваръ, -а, *m.* barbarzyniec; || okrutник, tyran. Варварна, -и, *ж.* okrutnica.

Варвора, -и, *zdr.* Варвора, -чи, *ж.* wstążeczka do zakładania в książце kościelněj.

Варганить, brzdąkać; || grać на drumli; || гзеполііć, źle, nieumiejętnie grać; || wrzeбć, kipieć

Варганъ, -а, *m.* *Muz.* drumla, dromla, dremla.

Вардёнъ, -а, *m.* urzęдник menniczny dochodzący próby в metalach.

Вардовать, пробовать metale, dochodzić próбы в metalach.

Вариво, *ob.* Вариво.

Варега, -и, *zdr.* Варемна, -и, *ж.* рзкавіска wełniana.

Варенець, -ица, *m.* słodkie mleko wа-сше і ukwaszone.

Варёшки, -овъ, *mn.* pierogi в serem.

Варёние, -ія, *n.* warzenie, gotowanie; || trawienie żołądka; || Варёнье, -нья, *n.* konfitury, powiada.

Варенуха, -и, *ж.* парбј сіерфу з коме-ниами, rodzaj biszofu.

Варёный, warzony, gotowany. Варёная говядина, sztuka mięsa.

Варёнье, *ob.* Варёние.

Вариво, -а, *n.* wszelkie warzywo.

Варительный, służący do trawienia, ułatwiający trawienie.

Варить, сварить, варзүć, zварзүć, gotować; || trawić, strawić; || sparzүć, palić czём, opalać, ogrzewać; || Вариться, свариться, варзүć się, zварзүć się, gotować się, ugotować się, wrzeć, kipieć.

Варить мясо, gotować mięso. Варить фрукты, в сахаръ, smażyć owoce в cukrze.

Варить пиво, варзүć, robić пиво. Желудокъ мой хорошо варить, żołądek mój dobrze trawi.

Солнце варить, słońce piecze. Сегодня варить, piecze dziś. Сливи сварилы, śmietanka się zварзүła.

Вариировать, *Muz.* odmieniać, nadawać odmienne tony тзјже самзј піснзј wzіетзј за temat.

Варианта, -ы, *ж.* warjant, odmienny wрсббс readingu tekstu jakiego.

Вариация, -и, *ж.* *Mat. Astr.* *Muz.* odmiana, przemiana, warjacja.

Варна, -и, *ж.* warzenie, gotowanie.

Варнякъ, -а, *m.* zloczynca ukarany publicznie і wysłаны на Syberję.

Варница, -ы, Варня, -и, *ж.* warzelnia.

Варный, używany do gotowania, warzenia.

Варовиъ, -а, *m.* zgięty kawałek skóry, do środka ktбrбј kładzie się smoła szewska dla smarowania dratwy.

Варовина, -ы, *ж.* sznur naszolony.

Варрантъ, -а, *m.* (товаро-силадочное свидзтельство), *Handl.* warrant.

Варъ, -а, *m.* ukrop, wrzątek; || żywica, смола; || смола szewska; || upał.

Варя, -и, *zdr.* Варья, *ж.* war, warzenie.

Василёнъ, -льня, *zdr.* Василёчень, -чна, *m.* *Bot.* bławat, bławatek, chaber, chabrek (*roślina*). Басильновый, chabrkowy, bławatny; || błękitny.

Васились, -а, *m.* bazyliszek (*Jaszczurka amerykańska*).

Василисний, -а, *m.* *Bot.* ruta (*roślina*).

Вассаль, -а, *m.* wassal, lennik. Вассальный, wassalny, lenny.

Вассальство, -а, *n.* stan wassala, lennictwo.

Вата, -ы, *ж.* wata. Ватный, Ваточный, watowany.

Ватага, -и, *ж.* zgraja, banda; || gromada, кура; || stowarzyszenie przemysłowców lub robotników; || miejsce do łowienia ryb (*на Волдзе і в морзю Каспійскім*).

Ватажитья, gromadzić się, zbierać się.

Пролётныя птицы ватаются въ путь, wędrujące ptaki zbierają się do odlatania.

Ватажники, -а, *m.* spółnik stowarzyszenia przemysłowców lub robotników.

Ватажный, należący do stowarzyszenia przemysłowców lub robotników; || ludny, liczny.

Ватерлінія, -ія, *ж.* linja dzieląca część statku zaprzoną od niezaprzoną.

Ватерпасъ, -а, *m.* grundwaga, libella, równia. **Ватерпасный**, równoległy. **Ватерпасно**, по ватерпасу, w równi, do równi, w równiej wysokości nad poziom.

Ватершлагъ, -а, *m.* *Mar.* rura ze skóry i t. p.

Ватерштагъ, -а, *m.* *Mar.* спód maszta на przодzie statku.

Ватеръ-баштагъ, -а, *m.* *Mar.* rodzaj ліны идасей з боку мазтѡв боціаніею гіазада.

Ватеръ-вейсъ, -а, *m.* *Mar.* гунна.

Ватеръ-вѳлангъ, -а, *m.* *Mar.* sznur мазта на прзодіе statku.

Ватеръ-клизѳъ, -а, *m.* waterklozy, przызрад do wychodkѡв.

Ватруха, **Ватрушна**, -и, *зд.* **Ватрушечка**, -чки, *ж.* ciasto, ciasteczko ze śmietany, sera, мака, мазла, jaj i cukru. **Ватрушечный**, należący do tego ciasta.

Вать, -а, *m.* рlасzczка (*gatunek ryby*).

Вѳфельникъ, -а, *m.* wafiarz. **Вѳфельникъ**, -ы, *ж.* wafiarzka; || forma на wafie.

Вѳфля, -и, *ж.* wafa. **Вѳфельный**, waflowy.

Вахланъ, -а, *m.* *Gmin.* nabrzmienie, nabrzmiałość; || *wałkoń, niezgraba.

Вахлѳчна, -и, *ж.* *Gmin.* nieokrzесана, burawata kobieta.

Вахлять, partolіć.

Вахмістръ, -а, *m.* *Woj.* wachmistrz, starszy podoficer w kawalerji. **Вахмістрский**, wachmistrzowski.

Вахня, -и, *ж.* gatunek stokііка.

Вахта, -ы, *ж.* *Mar.* straż okrѳтова. **Вахтенный**, należący do straży okrѳтовой; || **Вахта трилістная**, *Bot.* koniczyna, trzylistek.

Вахтеръ, -а, *m.* wachtarz, podoficer dozujący przy magazynie prowiantskim.

Вахтовникъ, -а, *m.* *Bot.* biały grzybień (*roślina*).

Вахтпарадъ, -а, *m.* *Woj.* wachtparada.

Вашгердъ, -а, *m.* miejsce do opukiwania minerałѡв.

Вашъ, *zaim.* wasz. **Вашъ отѳць**, **ваша рѳдина**, wasz-ojciec, wasz kraj rodzinny. **Онъ взялъ свой и вашн книги**, wziął swoje i pańskie książki. **Отошлите мнѳ мой лѳшадъ**, а я отошли вамъ вашу, niech pan odeszle mi mojego konia, ja zaś odeszлę mu jego (*konia*). **Это ли вашъ домъ?** czy to jest dom pański? **Воля ваша**, а я на што не согласенъ, jak pan chce (albo: *jak panu się spодоба*), ja na to nie przystaje.

Быть по вашему, albo: пусть будетъ по вашему, niech i tak бѳdzie, niech бѳdzie jak pan sobie зычysz. || **Ваше**, używa się w tytułach i w 5-m przypadku: **Ваше пре-**

восходительство! **Ваше Сіательство!** **Яśnie Wielmożny Panie!** **Яśnie Осьвещену Panie!**—Zwracając się do osѡb cesarskiego domu, mówi się: **Ваше Величество!** **Ваше Высѡчество!** **Ваша Cesarska Моść!** **Най-яśniejšы Panie!** lub **Найяśniejšа Panі!**

Ваяло, -а, *n.* rytec, dѳto.

Ваяльный, snycerski, rzeźbiarski.

Ваяние, -іа, *n.* snycerstwo, snycerska robota.

Ваятель, -а, **Ваяльщикъ**, -а, *m.* snycarz, rytownik.

Ваять, rytować.

Вбиваніе, -іа, *n.* **Вбивна**, -и, *ж.* wbijanie.

Вбивать, **вбить** (czas przyszлы: **вобью**), **вбиваѳь**, **вбїѳь**; || **всадзаѳь**, **всадзіѳь**, **впучаѳь**, **wepchnaѳь**; || **ввразаѳь**, **ввразіѳь**; || **Вбиваѳься**, **вбїѳься**, **вбїѳаѳь** się, **вбїѳь** się, **бїѳь** **вбїѳь** **вбїѳь**; || ***вцїскаѳь** się, **вкрадaѳь** się, **Вбїѳь** **илиномъ**, **wczorowaѳь**. **Вбїѳь** **сваи** **въ зѳмлю**, **upalіkowaѳь**. **Вбїѳь** **гвозди**, **вбїѳаѳь** **гвозди**. || * **Ему** **этѡго** **не** **вобїѳь** **въ голову**, **trudno** **вбїѳь** **mu** **to** **w** **глову**. **Вбїѳь** **ся** **къ** **нѡму** **любѡ** **въ** **мїлѡсть**, **вкрадaѳь** **ся** **до** **лашкї** **зрїѳь**.

Вбїраніе, -іа, *n.* **всіаkanie**, **вцлaганіе** **w** **сїебїе**.

Вбїрaѳь, **вобрaѳь** (czas przyszлы: **вберу**), **всіакаѳь**, **вцїагаѳь** **w** **сїебїе**; || **Вбїрaѳь** **сїа**, **всіакаѳь** **сїа**. **Вбїрaѳь** **вѡздухъ**, **вцїагаѳь** **w** **сїебїе** **повїетрѳъ**. * **Вѡры** **вобрaѳь** **въ** **домъ**, **злѡдїе** **вкрадлї** **сїа**, **досталї** **сїа** **do** **domu**.

Вбїзїа, *pot.* w blizkości, w pobliżu.

Вбрaсываніе, -іа, *n.* wrzucanie.

Вбрaсываѳь, **вврѡсїѳь**, **врзучаѳь**, **врзучїѳь**, **вцїскаѳь**, **вцїснaѳь**; || **Вбрaсываѳь** **сїа**, **врзучаѳь** **сїа** **до** **czego**, **w** **со**. *Imsl. b.* **вбрѡшенный**, **врзучѡну**.

Вбрїзыиваѳь, **вбрїзынїѳь**, **встрїзыкиваѳь**, **szprycowaѳь**; || **Вбрїзыиваѳься**, **встрїзыкиваѳь** **сїа**, **szprycowaѳь** **сїа**.

Вбѳгaѳь, **вбѳмaѳь**, **вбїегаѳь**, **вбїедлѳ**, **впадaѳь**, **впаѳь**; || **Вбѳгaѳься**, **навукнaѳь** **do** **бїеганїа**.

Вбѳгъ, *a. m.* **впаднїе**, **наглѳ** **вбїеганїе**.

Вбївалїѳь, **ввалїѳь**, **стрaсaѳь**, **стрaсїѳь**, **втрaсaѳь**, **втрaсїѳь**, **зepchnaѳь**, **врзучaѳь**, **врзучїѳь**, **раковаѳь**, **врпaкѡваѳь**; || **Вбївалїѳься**, **ввалїѳься**, **спадaѳь**, **впадaѳь**, **впаѳь** **w** **со**, **докадъ**, **зapaдaѳь**; || **зачодїѳь** **w** **гїабу**. **У** **нѳгѡ** **глазa** **ввалїѳься**, **ocy** **mu** **w** **дошкї** **впадїѳь**. *Imsl. b.* **ввалѳнный**, **врзучѡну**, **втрaсѡну**.

Введѳніе, -іа, *n.* **впрѡвaдзѳніе** **w** **со**, **do** **czego**, **do** **kogo**; || **встѳп**, **przedmowa**; || **зaпрѡвaдзѳніе**, **устанѡвїенїе** **czego**; || **Празднїкнїѳь** **Введѳнїа** **во** **храмъ** **Прѳсвѳтыя** **Богѡрѡдїцы**, **Oczyszczенїе** **Наjšвїѳтшїѳ** **Рaвны**, **Gromnicнїѳь**. || **Введѳніе** **въ** **дѳлннѡсть**, **instalacja**; || *Praw.* **Введѳніе** **дѳла** **въ** **судъ**, **indukt.**

Ввѳзѳніе, -іа, *n.* **об.** **Ввѳзка**.

Ввѳзїѳь, *об.* **Ввѳзїѳь**.

Ввѳрганїе, **Ввѳрѳнїе**, -іа, *n.* **Кѡсц. Sl.** **втрaганїе**, **врзученїе**, **зepchnїе**.

Ввергáть, ввергну́ть, втра́саць, втра́сіць, втриса́ць, втрисі́ць, спу́схаць, зепчна́ць; || Ввергáться, вверну́ться, рзуса́ць ся́ в со, гдзье, впада́ць докáд. || **Смѣйство́ это́ ввергнуто́** въ глубокую нищету́, rodzina ta wpadła w największe nieszczęście. Ввергáться въ погибель, наража́ть ся́ на згубу́. *Imsl. b.* Ввергнутый, вверженный, втра́соны, втрисо́ны, зепчнѣты.

Ввёртѣна, -и, ж. вкрѣ́ченіе.

Ввёртывать, ввёрчивать, ввертѣть, вверну́ть, вкрѣса́ць, вкрѣсі́ць, wszrubowáць; || Ввёртыва́ться, вверну́ться, вкрѣса́ць ся́, вкрѣсі́ць ся́, wszrubowywáць ся́. || * Вверну́ть ключо́нь, у́зъ въ крѣту́, заплата́ справе́. Винтъ трудно́ ввёртывае́ся, szruba wchodzi z trudnością. *Imsl. b.* ввёрнутый, вкрѣсо́ны, wszrubowany.

Вверху́, вверху́, на гóрзе, в гóрзе, u góru, wuzoko, do góry, w górę, górą. Онъ живѣ́тъ вверху́, mieszka na górze. Напиши́ это́ вверху́ страни́цы, napisz to u góry strony. Пойдѣ́йте вверху́, pójdźmy na górę. Выстрѣ́лить вверху́, wystrzelić do góry. Смотрѣ́ть вверху́, patrzeć w górę. Это́ платье́ вверху́ широко́, а внизу́ узко́, suknia ta u góry jest szeroka, u dołu zaś wązka. || Вверху́ по рѣ́къ, pod wodę (płynąc). Вверху́ дно́шь, вверху́ ногáми, do góry nogami.

Ввести́, об. Вводѣ́ть.

Ввечеру́, psk. wieczorem.

Ввивать, ввить (czas przyszły: вовѣ́ь), wplatáць, wpleś́ць, zaplatáць, zapleś́ць; || Ввива́ться, ввиться́, wplatáць ся́, wpleś́ць ся́, zaplatáць ся́, zapleś́ць ся́. *Imsl. b.* ввитый, wpleciony.

Ввивна, -и, ж. впление́, вплатаніе.

Ввивной, Ввивочный, да́ющы ся́ впле́сь, wplatający ся́.

Ввинчивать, ввинти́ть, wszrubowywáць, wszrubowáць, вкрѣса́ць, вкрѣсі́ць. *Imsl. b.* Ввинченный, wszrubowany, вкрѣсо́ны.

Вводитель, -я, m. wprowadзая́щы кого́ гдзье, zaprowadziciel.

Вводительница, -ы, ж. wprowadзая́ща кого́ гдзье, zaprowadzicielka.

Вводить, ввести́, ввести́, wprowadза́ць, wprowadза́ць, zaprowadза́ць, zaprowadза́ць; || Вводи́ть, wprowadза́ць ся́, zaprowadза́ць ся́. Вводи́ть войска́ въ городъ, wprowadза́ць wojsko do miasta. Ввести́ ко́го въ заблуднѣ́ніе, wprowadза́ць w błąd. Ввести́ ко́го въ обманъ, zwieś́ць, oszukáць kogo.

Вводи́ть въ соблазнъ, вводитьъ ко́го. Вводи́ть въ краску́, въ сты́дь, zawstydzі́ć kogo. Ввести́ ко́го въ должностъ, instalowáць do zajęcia posady. Ввести́ въ дѣ́йствие, uskuteczníć. Ввести́ ко́го во владѣ́ніе чѣ́мъ, wprowadза́ць w posiadanie. Онъ ввѣ́ль меня́ въ большóй убито́нь, naraził mię na wielką stratę. *Imsl. b.* введѣ́нный, wprowadзаны, zaprowadзаны.

Вводный, вло́зоны, uboczny, wstawiony; || втра́соны, przyrzucony; || przytoczony.

Вводный, вло́зоны, uboczny, wstawiony; || втра́соны, przyrzucony; || przytoczony.

Вводный, вло́зоны, uboczny, wstawiony; || втра́соны, przyrzucony; || przytoczony.

Вводный, вло́зоны, uboczny, wstawiony; || втра́соны, przyrzucony; || przytoczony.

Вводное предложѣ́ніе, *Gram.* uboczne zdanie wtracone w okresie.

Вводи́ть, -а, m. wprowadzenie, wstę́п; || вправленіе, вло́женіе, wsadzenie, umieszczenie, wciągnienie. *Praw.* Вводи́ть во владѣ́ніе, intronisja urzędowa, wprowadzenie w posiadanie.

Ввози́ть, ввезти́, ввезть, wwozíć, wwieź́ць, dowozíć, przywozíć, przywieź́ць; || Ввози́ться, бы́ць ввези́оным. Въ городъ ввезли́ много́ контрабанды́, do miasta wwieziono dużo kontrabandy. *Imsl. b.* ввезѣ́нный, ввези́оны, przywieзи́оны.

Ввозна, -и, ж. Ввозъ, -а, m. przywożenie, wprowadzenie.

Ввозное, -аго, n. сло́ вчодове, сло́ od wprowadzonych towarów.

Ввозный, wprowadзаны. Ввозная по́шлама, сло́ вчодове.

Вволáкивать, вволóчить, вciąга́ць, вciąгна́ць в со.

Вво́лю, об. Во́ля.

Вворáчивать, ввороти́ть, wtaца́ць, wtaczýць.

Ввѣ́нь, об. Вовѣ́нь.

Ввѣ́рѣніе, -іа, n. powierzenie, polecenie.

Ввѣ́ритель, -я, m. powierzający komuś, powierca.

Ввѣ́рительница, -ы, ж. powierzająca komuś.

Ввѣ́рять, ввѣ́рять, doręczáць, doręczýць, powierzáць со́ кому. || Ввѣ́ряться, ввѣ́ряться, zdáць ся́ на кого́, на со, zaufáць кому. *Imsl. b.* Ввѣ́ренный, powierzony, doręczony.

Ввязыва́ть, ввяза́ть, wplatáць в со, wmięsáць; || * uwikłáць kogo в со, wciąга́ць do czego. || Ввяза́ваться, ввяза́ться, wplatáць ся́, wmięsáць ся́ в со, do czego, wtraца́ць ся́ do czego.

Вгибáніе, -іа, n. wgięcie.

Вгибáть, вогну́ть, wgináць, wgiąć, wgniać, wgnięś́ць; || Вгибáться, бы́ць wgiętym, wgniecionym.

Вгибъ, -а, m. wgięcie, miejsce wklęste.

Вглубля́ть, вглуби́ться, zagłębiáць ся́, zachodzíць в глѣ́б, zapuszczáць ся́ в со; || затapiáць ся́ в чѣ́м, zgłębiáць со.

Вглубь, глѣ́боко.

Вглядыва́ться, вглядѣ́ться, wpatruwáць ся́, przypatruwáць ся́.

Вгнетáть, вгнести́, pcháць, popycháць.

Вгни́зжива́ться, вгни́зди́ться, wgnieźdzáць ся́, wgnieźdzíć ся́; || * umieścі́ць ся́, usadowíць ся́.

Вгоня́ть, вогна́ть (czas przyszły: вгони́), wpedzáць, wpedzíć, zapędzáць, zapędzíć, wgniać, wgoníć, weгна́ць. Вгоня́ть скотъ во двóрь, zapędzáць byдło do dworu. || Болѣ́знь эта́ вгонитъ е́го въ гробъ, ta choroba wpedzi go do grobu. || * Вогна́ль онъ мнѣ́ зто́тъ товáрь въ нопѣ́йну, zmusił mię drogo za ten towar zapłacić. || * Меня́ однá заря́ вгонитъ, а другáя вы-

гонить, працює od rana do wieczora. *Imsl. b.*
вогнанный, wrędzony, zapędzony.

Вгонь, -а, *m.* Wgonna, -и, *ж.* Wognanie, -ия,
впрѣденіе, zapędzenie.

Вгребать, вгрести, вкopać, zakopać.
Вгружать, вгрузить, naładować, pogra-
żać.

Вдаваться, вда́ться, wdawać się, odda-
wać się; || wysuwać się wewnątrz, wystać.
Вдаваться въ игру, oddawać się grze.
Вдаться въ набожность, wdać się w na-
bożność. Вдаваться въ обманъ, oszuki-
wać się, zawodu doznawać. || Домъ мой
вдаётся въ садъ, mój dom wychodzi na
ogród. Мысль зтотъ далеко вдаётся въ
во́ре, ten przyrządek daleko wystaje w mo-
rze.

Вдавливать, вдавить, wtlaczać, wtló-
czyć, wgniatać, wgnieść, wciskać, wcisnąć;
|| Вдавливаться, вдавиться, wkleśnać.
Imsl. b. вдавленный, wtloczony, wgnieciony,
wciśnięty.

Вдавнѣ, kiedyś, niegdyś, przedtѣm.
Вдалбливать, долбить, wcinacь, wci-
skać, wcisnąć, wsadzacь, wsadzić; || Вдалб-
ливаться, wciiskać się, wsadzacь się. *Imsl. b.*
вдóбленный, wciśnięty, wsadzony.

Вдалекѣ, *psk.* далеко, odlegle, w znacznej
odległości. Онъ живётъ не вдалекѣ отъ
насъ, mieszka niedaleko od nas.

Вдали, *psk.* w dali, zdala, zdaleka. Вдали
одна деревня, widać wieś zdaleka.

Вдаль, *psk.* w dal, nieblizko, daleko. Идти
вдаль, pójść daleko.

Вдвиганіе, вдвиганіе, -ия, *n.* wsuwa-
nie, wciąganie.

Вдвигивать, вдвигать, вдвинуть, wsu-
wać, wsunacь, wtaczać, wtoczyć, wciągać,
wciągnacь. *Imsl. b.* вдвинутый, wsunięty,
wtoczony, ciągnięty.

Вдвижной, засuwający się, łatwo daja-
ący się wsunacь.

Вдвое, *psk.* podwójnie, dwoiście.

Вдвоемъ, *psk.* we dwóch, we dwojgu.

Вдвойнѣ, *psk.* w dwojnásob, wedwa razy.

Вдёргнуть, вдёрнуть, nawlekać, na-
wlec (igłę na nitkę). *Imsl. b.* вдёрнутый, na-
wleczoney.

Вдѣсятеро, w dziesięcioro.

Вдираться, водраться, wdierać się,
wdrzeć się, przeciskać się, przecisnąć
się.

Вдова, вдовица, -ы, *ж.* zdr. Вдоушна,
wдова, wdówka, wdoweczka.

Вдовецъ, -ва, *m.* wdowiec.

Вдовой, вдовичий, wdowi, do wdowy na-
звасы, wdowie właściwy.

Вдóволь, *psk.* podostatkiem.

Вдовственный, wdowieński.

Вдовство, -а, вдовствованіе, -ия, *n.*

wdowstwo, wdowieństwo.

Вдовствовать, wdowieć, zostawać wdow-
cem lub wdową. Вдовствующая королева,
królowa wdowa. *Imsl. b.* вдовствующий,
wdowieński.

Вдóвый, owdowiały.

Вдовѣть, *ob.* Вдовствовать.

Вдодѣ, -а, *m. ob.* Удодѣ.

Вдолбить, *ob.* Вдалбливать.

Вдоль, *psk.* wzdług, wdluz, nadluz. Вдоль
и поперегъ, wzdлuz i wszerz. Я знаю зто-
го человека вдоль и поперегъ, na wskróś
znam tego człowieka.

Вдомѣть, *Gmin.* używa się z przecze-
нием не (nie): Мнѣ не вдомѣть было,
wcale mi to na myśl nie wpadło.

Вдóсталь, *psk.* w całości, całkowicie, za-
pełnie.

Вдохновеніе, -ия, *n.* natchnienie.

Вдохновенный, natchniony. Вдохновен-
но, *psk.* z natchnienia.

Вдохновительный, wzbudzający na-
tchnienie.

Вдохновлять, вдохновить, wzbudzacь na-
tchnienie, natchnacь.

Вдохнуть, *ob.* Вдыхать.

Вдроблять, вдрóбить, dzielicь na części,
na kawalki, pokrajacь.

Вдругорядъ, *psk.* *Gmin.* po raz drugi,
powtórnie.

Вдругъ, *psk.* razem, do razu, na raz; || na-
gle, raptownie; || wnet, od razu; || razem.
Онъ вдругъ занемогъ, on nagle zachoro-
wał. || Не говорите всѣ вдругъ, nie mów-
cie wszyscy razem. || Онъ вдругъ полу-
чилъ и богатство и почести, od razu
otrzymał i bogactwo i honory.

Вдуальный, do wdmuchiwania, nady-
mania służący.

Вдуаніе, вдуоуеніе, -ия, *n.* wdmu-
chnienie, wchuchanie.

Вдувать, вдунуть, wdmuchiwać, wdmu-
chnacь, nadymacь, nadać; || Вдуваться, вду-
нуться, być wdmuchiwanym, wdmuchnie-
тым.

Вдúмываться, вдúматься (во что), za-
stanawiacь się, namyslacь się, zamyślacь
się.

Вдыхальникъ, -а, *m.* Вдыхальница, -ы,
ж. narzędzie do wpuszczania powietrza
przez płuca.

Вдыханіе, -ия, *n.* wciąganie w siebie po-
wietrza, oddechu.

Вдыхать, вдокнуть, wciągać w siebie
powietrze; || * natchnacь, wlacь ducha.

Вдѣальный, do nawlekania (nici) słu-
żący. Вдѣальная игла, igła do nawleka-
nia.

Вдѣжка, -и, *ж.* igła do nawlekania.

Вдѣла, -и, *ж.* osadzenie, wprawienie,
wstawka.

Вдѣлываніе, -ия, *n.* wprawienie, wsta-
wienie, osadzenie.

Вдѣлывать, вдѣлать, wprawiacь, wpra-
wicь, osadzacь, osadzić, wstawiacь, wstawić.

Веденіе, вонденіе, -ия, *n.* prowadzenie,
przewodniczenie.

Ведёрная, -ой, *ж.* skład, gdzie okowita
na wiadra sprzedaje się.

Ведёрникъ, -а, *m.* wiadrowy rzemieślnik.

Ведёрный, do wiadra należący, wiadrowy; || wiadro objętości w sobie zawierający; || sprzedawany na wiadra, *ob.* Ведро.

Ведѣть, -а, *m.* *Woj.* wedeta.

Ведило, -а, *m.* *Mar.* rodzaj wagoniera u inżynierów okrętowych.

Ведро, -а, *n.* *zdr.* Ведёрно, Ведёрчко, wiadro, wiaderko, wiadreczko, węborek; || Ведро, miara płynów.

Вѣдро, -а, *n.* pogoda, czas piękny.

Вѣдрѣть, wyogadzać się.

Вѣдряный, pogodny.

Вельзевулъ, -а, *m.* belzebub, szatan, zły duch.

Вездѣ, *psk.* wszędzie, wszędy.

Вездѣсущій, Вездѣсущный, wszędzie istniejący, wszędzie przytomny, wszędzie obecny.

Вездѣсущность, -и, *ж.* obecność na każdym miejscu.

Везѣніе, Вожѣніе, -іа, *n.* więzienie, wożenie.

Везті, Возить, Вѣживать, wieźć, wozić; || Возиться, być wiezionym; || * rzucać się, szamotać się z kim, dokazywać, swawolic. * Эму везѣтъ, jemu dobrze się wiedzie, szczęści mu się. Эму по службѣ везѣтъ, jemu dobrze się wiedzie w urzędowaniu. || Соудѣди мой всю ночь возилась и мѣшаги мнѣ спать, sąsiedzi moi dokazywali przez całą noc i przeszkadzali mi spać. Довольно я съ нимъ возился, wielki miałem z nim kłopot. Дѣти, перестанте возиться, вы мнѣ мѣшаете читать, nie swawolcie, dzieci, bo przeszkadzacie mi czytać. *Imśl. b.* везѣнный, więziony.

Векселедавецъ, -вца, Векселедатель, -я, *m.* *Hand.* wystawiciel wekslu.

Вѣксель, -селя, *m.* weksel. Вѣксельный, wekslowy. Вѣксельный курсъ, kurs wekslowy. Предъявитель вѣкселя, okaziciel wekslu. Прибавочный листъ къ вѣкселю, przydłużka.

Вѣмша, -и, *ж.* wiewiórka; || blok.

Велблѣдъ, Велбѣдъ, Велблѣжій, *ob.* Верблѣдъ, Верблѣжій.

Велверѣтъ, -а, *m.* tkanina bawełniana.

Велелѣпіе, Велелѣпный, *ob.* Велелѣпѣ, Велелѣпный.

Велемудріе, -іа, *n.* wielki rozum.

Велемудрствовать, медрковать.

Велемудрый, bardzo mądry.

Велѣневый, - велѣневая бумага, papier welinowy.

Велерѣчивооть, -и, *ж.* gadatliwość, wielomowność.

Велерѣчивый, gadatliwy, wielomowny.

Велерѣчіе, -іа, *n.* *ob.* Велерѣчивость.

Великанъ, -а, *m.* olbrzym. Великанша, -и, *ж.* olbrzymka. Великанскій, olbrzymий.

Великій, wielki (*stop. wyż.* большій, większy, *stop. najwyż.* величайшій, naj-

większy). Великая четыредесятница, wielki post. Великая седмица, wielki tydzień. Великій князь, Wielki książę. Великая княгиня, княгиня, wielka księżna, księżniczka. || Дѣло величайшей важности, interes wielkiej wagi; || *Przysł.* Великаго дѣла, да дѣла, większy huk niż puk.

Великодержавный, wszechmogący.

Великодурствовать, być wspaniałomyślnym.

Великодурше, -іа, *n.* wspaniałomyślność.

Великодурный, wspaniałomyślny. Великодурно, wspaniałomyślnie.

Великогерцогскій, wielkoksiążęcy.

Великокняжескій, *ob.* Великогерцогскій.

Великолѣпіе, -іа, *n.* przepych, okazałość, wspaniałość.

Великолѣпный, przepyszny, okazały, wspaniały.

Великомученикъ, -а, *m.* męczennik, który sroźsze od innych znośił męczarnie.

Великомученица, -ы, *ж.* męczennica, która sroźsze od innych znośила męczarnie.

Великомученичeskій, męczeński.

Великомень, za wielki.

Великопомѣстный, posiadający wielkie dobra.

Великопѣстникъ, -а, *m.* Великопѣстница, -ы, *ж.* zachowujący lub zachowująca wielki post.

Великопѣстный, do wielkiego postu należący.

Великорѣдный, znakomitego rodu.

Великорослый, wielkorosły, wysokiego wzrostu.

Великосвѣтскій, do wielkiego światła należący.

Великость, -и, *ж.* wielkość, ważność.

Великохвонекъ, dość wielki.

Величавость, -и, *ж.* wspaniałość, okazała postawa; || пуха, nadętość.

Величавый, majestatyczny, okazały, wspaniały. Величаво, majestatycznie, okazale, wspaniale.

Величаніе, -іа, *n.* chwalenie, sławienie, uwielbienie.

Величательный, chwalny.

Величать, wysławiać, wychwalać, wielbić; || Величатся (чѣмъ), chlubić się, wynosić się, chełpić się.

Величественность, -и, *ж.* wspaniałość, majestatyczność, okazałość; || majestat.

Величественный, wspaniały, majestatyczny, okazały. Величественно, wspaniale, majestatycznie, okazale.

Величество, -а, *n.* majestat, wspaniałość; || моѣ (*w tytułach*), *ob.* Вашъ.

Величина, -ы, *ж.* wielkość, objętość; ||

Mat. ilość, wielkość.

Величіе, -іа, *n.* wielkość, wzniosłość, szczytność. Величіе Бога, wielkość Boga.

Вель, -и, *ж.* *Mar. ob.* Ляляло.

Вельбѣтъ, -а, *m.* *Mar.* statek do połowу wieloryба.

Вельмога, -и, *ж.* grzbiet łodzi.
 Вельможа, -и, *м.* magnat, wielki pan. Вельможеский, вельможный, magnacki, pański, wielmożny. Вельможески, по magnacku, по pańsku.
 Вельможество, -а, *н.* pańskość, wielmożność.
 Вельпысы, -ъ, *мн.* Mar. haczyki drewniane do zaczepiania lin.
 Вельсь, -а, *м.* Mar. brzegi otaczające dokoła okręt i znaczące jego piętra.
 Велѣние, -ія, *н.* rozkaz.
 Велѣть, казати, розказати.
 Вѣна, -ы, *ж.* Anat. żyła. Вѣнный, żyły.
 Венера, -ы, *ж.* Asr. Wenus planeta.
 Венеринъ-грѣбень, -бня, *м.* Bot. iglica, grzebienica (roślina).
 Венеринъ-поясъ, -а, *м.* rodzaj zwierozkrzewu morskiego.
 Венеціанская, Вениційская яръ, -и, *ж.* grysipan.
 Вѣнзель, -я, *м.* cyfra, powiązane litery.
 Венисъ, -ы, *ж.* Miner. granat (kamień), Венисовый, granatowy.
 Вентилаторъ, -а, *м.* wiatraczek do wpuszczania powietrza.
 Вепрононь, -нка, *м.* Вепричиць, -а, *м.* rasiuk, warchlak, prosię dzika niemające roku, wieprzaczek.
 Веприна, -ы, *ж.* mięso dzika, dzikiego wieprza, wieprzowina.
 Вепринець, -нца, *м.* Bot. wołowy język (roślina).
 Вѣпрца, -ы, *ж.* maciora dzika, dzikiego wieprza.
 Вепрь, -я, *м.* zdr. Вѣпринь, dzik, odyniec, dziki wieprz. Вѣпревый, вѣпрный, wieprzowy, wieprzasty.
 Вѣрба, -ы, *ж.* zdr. Вѣрбочка, wierzba, їва. Вѣрбовый, wierzbowy.
 Вѣрбѣнникъ, -а, *м.* Bot. bozanowiec.
 Вѣрблюдца, -ы, *ж.* wielbłądzica.
 Вѣрблюдникъ, -а, *м.* wielbłądnik, prowadzący wielbłądy.
 Вѣрблюдъ, Вѣльблюдъ, -а, *м.* zdr. Вѣрблюдникъ, wielbłąd. Вѣрблюдий, wielблѣдзи, wielблѣдowy; || Одногорбый вѣрблюдъ, wielблѣд o jednym garbie, dromader.
 Вѣрблюжѣнонь, -нка, *м.* młody wielблѣд.
 Вѣрблужина, -ы *ж.* mięso wielблѣда.
 Вѣрбный, —вѣрбное воскресѣнье, квітѣна niedziela.
 Вѣрбованіе, -ія, *н.* branie do wojska, werbowanie.
 Вѣрбовать, brać do wojska, werbować, заціагаць żołnierzy. *Imś. l. d.* завербованный, więзій do wojska, zawierbowany.
 Вѣрбовникъ, -а, *м.* wierbówek (roślina).
 Вѣрбовщикъ, -а, *м.* werbujący.
 Вѣрва, -ы, *ж.* (швѣльный конѣць), дрѣтѣва szewska.
 Вѣрвица, -ы, *ж.* rodzaj różańca rzemieennego, z węzłkami; || sznur, powrozek.

Вѣрвь, -и, *ж.* zdr. Вѣрвица, -ы, szpagat powróz.
 Вѣрѣвна, -и, *ж.* zdr. Вѣрѣвочна, sznur, szpagat, sznurek, szpagacik. Вѣрѣвочный, szpagatowy, powrozowy.
 Вѣрѣвочникъ, -а, *м.* powroznik; || Bot. rześć (roślina).
 Вѣрѣвчатый, powrozowaty, kręcony nakształt powrozu, szpagatu.
 Вѣрѣдѣть, jatrzyć.
 Вѣрѣдливый, wrzodliwy, wrzodowaty; || drażliwy; || * obraźliwy, urażliwy.
 Вѣредовець, -вца, *м.* Bot. ruta (roślina).
 Вѣредъ, -а, *м.* wrzód.
 Вѣрезга, -и, *ж.* dziecko płacziwe, krzykacz.
 Вѣрезгливый, hałaśliwy, wrzeszczący.
 Вѣрезжаніе, Вѣрещаніе, -ія, *н.* wrzask.
 Вѣрезжати, wrzeszczeć.
 Вѣрейна, -и, *ж.* zdr. Вѣрѣчна, -и, *ж.* mała łódka, ob. Вѣрея.
 Вѣреница, -ы, *ж.* ciąg, rząd, szereg; || gromada, kupa, poczet ludzi.
 Вѣрескледъ, ob. Бересклетъ.
 Вѣреснь, -а, *м.* Bot. wrzos.
 Вѣресь, -а, *м.* Bot. jałowiec (rodzaj krzewów); Вѣресовый, jałowcowy.
 Вѣретенца, ob. Ящерца.
 Вѣретенѣ, -а, *н.* Zdr. Вѣретенце, -а, wrzeciono, wrzecionko (do przedzenia); || wrzeciono w żarnach, paprzyca; || wrzecionko, os w szalkach (w wadze); || walc w windach; || Artyl. wrzeciono przy armacie. Вѣретенный, wrzecionowy.
 Вѣретенобразный, Bot. wrzecionowaty.
 Вѣретенщикъ, -а, *м.* wrzecionarz, wyrabiający wrzeciona.
 Вѣрѣтьѣ, -ья, Вѣрѣтище, -а, *н.* deka, pokrycie z grubego płótna.
 Вѣрещага, -и, *ж.* jajecznicza smażona na patelni.
 Вѣрещать, ob. Вѣрезжати.
 Вѣрея, -ей, *ж.* zdr. Вѣрейна, słup, do którego przybijają szopy zawieszane od bramy.
 Вѣрзило, -а, *м.* dragal, człowiek niezgrabny i wysokiego wzrostu.
 Вѣрѣги, -ъ, *мн.* łańcuch, okowy, więзу, pięta. Вѣрѣжный, łańcuchowy.
 Вѣрѣгонѣсець, -сца, *м.* noszący, я побожности łańcuch na ciele.
 Вѣрѣлѣй, -ѣя, *м.* ołów srebrzysty.
 Вѣрни, -овъ, *мн.* Fortyf. oddzielne części fortecy.
 Вѣрмѣль, -я, *м.* srebro pozłacane.
 Вѣрмишель, -и, *ж.* makaron włoski.
 Вѣрмишельникъ, -а, *м.* trudniący się robieniem makaronu.
 Вѣрнуть, wrócić, zwrócić, napowrót zawołać; || Вѣрнуться, wrócić się, powrócić się. Вѣрните его домоу, zawołajcie go napowrót do domu; || Я уже вернул свой

денежни, już na powrót odzyskałem swoje pieniądze.

Вербина, -и, *f. Bot.* weronika (*roślina*).

Верпованіе, -ія, *n.* przyciąganie statku jednego ku drugiemu.

Верповать, ciągnąć ku sobie statek za pomocą liny.

Верпъ, -а, *m.* kotwica do ciągnięcia statku.

Версификація, -и, *f.* wersyfikacja, wierzowanie, budowa wiersza.

Верста, -ы, *f.* wiorsta (500 sążni); || słup wiorstowy; || zewnętrzna strona kamienia lub cegły; || wiek (*przeciąg czasu od urodzenia*). Онъ не тобъ верста, онъ далеко starszy od ciebie.

Верстакъ, -а, *m.* warsztat stolarski, стоі krawiecki i t. p. Верстачный, warsztatowy.

Верстаніе, -ія, *n.* równanie.

Верстачна, -ни, *f. Druk.* zalinjowanie.

Верстать, -и, *f. Druk.* winkielak, narzędzie do składania liter.

Верстать, сверстать, równać, porównywać; || *Woj.* stawić szeregi (*żołnierzy*); || *Druk.* układać złożone pismo w strońce, łamać w kolumny; || Верстаться, równać się, porównywać się; || obrachowywać się; || *Woj.* stanąć szeregiem (*o żołnierzach*). Нельзя верстать бѣднаго съ богатымъ, nie można ubogiego równać z bogatym.

Верстовой, wiorstowy.

Вертель, -а, *m.* rożen (*do pieczystego*).

Вертелищикъ, -а, *m.* obracający rożen w kuchni.

Вертепный, pełen dołów, jaskiń, jam.

Вертепникъ, -а, *m.* mieszkaniec podziemnych jaskiń w niektórych krajach. Вертепница, mieszkanka jaskiń.

Вертепъ, -а, *m.* jaskinia, grotta, knieja; || * szopka (mały przyrząd w kształcie pokoiku z łalkami, przedstawiający Narodzenie Pańskie). Вертепный, do jaskini należący.

Вертиголівна, Вертишійна, -и, *f.* gatunek drozdów (*ptak*).

Вертикальность, -и, *f.* prostopadłość.

Вертикальный, prostopadły. Вертикально, prostopadle.

Вертний, Вертливый, chwiejący się, wahaający się.

Вертло, -а, *n.* świder.

Вертлюгъ, -а, *m. zdr.* Вертлюжень, Anat. kłykieć u palców; || *Artyl.* ucho armaty; || szop zawiasy; || punkt, około którego się co obraca; || *Gór.* szop wału.

Вертлюжный, szopowy.

Вертлявость, -и, *f.* ruchawość, zwa-wość, zmienność.

Вертлявый, ruchawy, zwawy, zmien-ny.

Вертоградарь, -я, *m.* ogrodnik.

Вертоградъ, -а, *m.* сад, ogród. Вертоградный, ogrodowy.

Вертопрахъ, -а, *m.* roztrzepaniec, wiercipięta, trzpiot. Вертопрашка, -и, *f.* kobieta roztrzepana, wietrznica, trzpiotka.

Вертопрашество, -а, *n.* trzpiotowstwo, lekkomyślność.

Вертопрашный, trzpiotowski, lekkomyślny.

Вертушка, -и, *f.* wiatraczek, młynek (*zabawka dziecinna*); || wiatraczek do wpuszczania powietrza, wentylator; || trzpiot, lub trzpiotka.

Вертѣніе, -ія, *n.* wiercenie, obracanie, wirowanie.

Вертѣтъ, вернуть, kręcić, obracać; || świdrować, wywiercić; || Вертѣться, kręcić się, obracać się; || toczyć się, zwiijać się; || * wykrecać się (*z czego*), kręcić, matać; || uwijać się (*koło kogo albo koło czego*).

Вертачий, obrotny, xwinny.

Верфь, -и, *f.* warsztat okrętowy. Верфный, Верфный, do warsztatu okrętowego należący.

Верхний, wyższy, górny, wierzchni. Верхний этаж, wyższe piętro. Верхнее платье, wierzchnia suknia.

Верховина, -ы, *f.* Star. wyżyna, wzgórek, wzgórze; || wierzchołek stogu; || wierzchnia część buta, cholewa.

Верховица, -ы, *f.* wierzchołek góry.

Верховность, -и, *f.* władza najwyższa, wyższość.

Верховный, najwyższy.

Верховой, -аго, *m.* goniec, posłaniec konny.

Верховой, na wierzchu się znajdujący, górny, wierzchni; || wierzchowy, do konnej jazdy należący. Верховое сѣно хуже исподняго, wierzchnie siano jest gorsze od leżącego na spodzie. || Верховая лошадь, wierzchowiec, koń do konnej jazdy. Верховой вѣтеръ, wiatr lądowy. Верховые городá, miasta, znajdujące się blisko wyższej części rzeki, jej początku. Верховые холсты, płótna leżące z wierzchu.

Верховье, -ья, *n.* kraj wyższy, zkad rzeka płynie; || źródło, początek (*rzeki*).

Верхоглядничанье, -ья, *n.* gapiostwo, gawronstwo.

Верхоглядничать, gapić się, gawronić się.

Верхоглядъ, -а, *m.* gap', gawron. верхоглядна, -и, *f.* gapa.

Верхомъ, *psk.* konno, na koniu, wierzchem.

Верхомъ, *psk.* wierzchem, górą; || z czubem, z przydatkiem, z nadmiarem.

Верхушка, -шки, *f. zdr.* верхушечка, -чни, *f.* wierzchołek, szczyt.

Верхъ, -а, *m.* wierzch, góra, wierzchnia część czego; || nadmiar, przewyżka. Онъ живѣтъ на верху, on mieszka na górze. Шуба съ суконнымъ верхомъ, futro

и вierzchu pokryte sukmem. **Верхъ** дома, **всхъ** domu, dachu. || * Это **верхъ** несчастья, то jest niebezpieczeństwie w najwyższym stopniu, jest to nadmiar niebezpieczeństwa. Онъ на **верху** величя, он jest na szczycie wielkości. || * Одержать **верхъ** надъ врагами, przemożdz pierzyciасіо. **Мнѣніе** этого министра одержало **верхъ** надъ мнѣніемъ прочихъ министровъ, zdanie tego ministra wzięło górę nadъ zdaniemъ innychъ министровъ.

Верченіе, -іа, *n.* wiercenie, przedwidrowanie.

Верченый, roztrzerpany, nierozważny; || swawolny.

Вѣрша, -и, *ж.* wiersza, wiersz.

Вершеніе, -іа, *n.* postanowienie, ukończenie, zakończenie (*справы*), wniosek.

Вершина, -ы, *ж.* wierzchołek, szczyt; || początek, źródło (*rzeki*).

Вершитель, -я, *m.* wykonawca. **Вершительница**, -ы, *ж.* wykonawczyni.

Вершить, dokonywać, rozstrzygać; || zakończyć szczyt (*domu, stogu siana i t. p.*).

Вершѣнный, dokonany, rozstrzygnięty, zakończony.

Вѣршникъ, -а, *m.* dojeżdżacz, foryś.

Вѣршобъ, -шна, *zdr.* Вѣршобчѣк, -чна, *m.* wierszek, szesnasta część arsyzna; || wierzchołek; || **вершобый**, wierszkowy.

* **Вѣрши** хватать, znać co tylko powierzchownie.

Вѣршѣнки, -овъ, *mn.* *Gmin.* procenta od robotników pobierane przez przedsiębiorcę za wynalezienie przez nich robót.

Веселѣхонекъ, wesolutki, bardzo wesолу.

Веселить, rozweselić, zabawiać; || **Веселиться**, weselić się, bawić się.

Веселіе, -іа *n.* wesołość, radość.

Веселка, -и, *ж.* *zdr.* Веселочка, kopystka do rozgrabiania.

Весело, *psk. zdr.* Веселѣнько, wesoło, radośnie, wesoluchno, wesolutko.

Веселость, -и, *ж.* wesołość, zabawa.

Веселый, *zdr.* Веселѣный, wesoły, радосny, przyjemny, zabawny, wesoluchny, wesolutki.

Веселыникъ, -а, *m.* wioślarz.

Весельчакъ, -а, *m.* żartownik, dowcipnik.

Весенний, Вѣсний, wiosenny.

Весло, -а, *zdr.* Веселыцо, *n.* wiosło, wioselko. **Веселыный**, wiosłowy.

Веслярня, -и, *ж.* miejsce gdzie robią wiosла.

Весна, -ы, *ж.* wiosna.

Веснина, -ы, Веснушка, -и, *ж.* piega (*на twarzy*).

Весновальный, pozostający gdzie на wiosне.

Весноватый, веснушчатый, piegowaty.

Весновать, wiosnować, przepędzić gdzie wiosне, być przez wiosне.

Веснуха, -и, *ж.* febra wiosenna.

Веснянка, -а, *ж.* wieśniaczka; || *Zool.* mucha wiosenna.

Вѣста, -ы, *ж.* *Astr.* Westa (*nazwisko planety*).

Вѣсти, вести, водить, вѣмивать, wieść, wodzić, prowadzić; || przeprowadzać; || * у-держивать, chodzić około czego; || ciągnąć; || przewodniczyć; || **Вѣстися**, być prowadzonym; || przestawać z kim; || być obowiązkiem, licznym, rozmnażać się; || postępować, obchodzić się z kim. **Вѣсти стадо** въ поле, prowadzić trzodę w pole. **Водить** рукою ребѣнка, учить егo писать, kierować рękę dziecka, ucząc go pisania. **Расточительность** ведеть къ разорѣнію, rozrzucność prowadzi do zguby. || **Уме** пологда кань водить вы меня своимъ обещаніями, już od pół roku pan mnie łudzisz swemi obietnicami. || Онъ водить хорошо свою прислугу, on dobrze ubiera swoje sługi. || **Мяромъ** доски ведеть, od gorąca deski się paczą. || **Водить** гусей, утонь, hodować gęsi, kaczki. || Я веду съчетъ моймъ издѣржкамъ, prowadzę obrachowanie moichъ wydatków. || **Водить** съ кѣмъ знакомство, mieć znajomość z kim. * Онъ и у-хоть не ведеть, nie dba, drwi sobie (z czego). || Онъ хорошо себя ведеть, dobrze się prowadzi. || Судорогой ведеть ногу, kurcz nogę skręca. || Въ этой рѣкѣ водится много рыбы, ta rzeka obfituje w ryby; || Онъ водится съ артистами, on przestaje, obcuje z artystami. || Дѣньги у него не водятся, zawsze mu brak pieniędzy. || Ведутся переговоры о Турціи, prowadzą się układy o Turcję. || Тань водится, tak się dzieje, taki jest zwyczaj. Такъ не водится между порядочными людьми, podobne rzeczy nie mogą być cierpiane między porządnymi ludźmi. За нимъ водится злотъ грѣхъ, ma skłonność do tego grzechu. || *Imś. d.* ведѣнный, wiedziony, prowadzony.

Вѣсть, -а, *m.* *Mar.* zachód, strona zachodnia nieba. **Вѣстовый**, zachodni.

Вѣсь, *prz. dr.* всего (*ж.* вся *n.* всё, *mn.* всё), cały, wszystek. **Вѣсь миръ**, cały świat.

Заиричать во всю Ивановскую, wrzeszczeć z całej siły. **Вѣсь дѣньги** издѣржаны, wszystkie pieniądze są wydane. При всемъ томъ, помимо tego wszystkiego. **Со всемъ тѣмъ**, z тѣмъ wszystkim.

Всего лучше, najlepiej. **Всего** дороже, najdrożej. **Вѣсь**, сколько насъ ни есть, wszyscy, jak tu jesteśmy. Онъ весь въ отца, zupełnie podobny do ojca. Онъ весь преданъ ученю, cały oddany nauce. **Вотъ** и вся не долги, *ob.* **Вотъ**.

Вѣсьма, bardzo, nader.

Вѣтеранъ, -а, *m.* *Woj.* weteran.

Вѣтеринарія, -и, *ж.* weterynarja, konowalstwo.

Вѣтеринарный, weterynarski.

Вѣтеринаръ, -а, *m.* weterynarz, lekarz zwierząt.

ВѢТИШНѢТЬ, -а, *m.* *Woj.* kaszkiet huzarski.

ВѢТЛА́, -ы́, *ж.* łozina (*wierzba*). ВѢТЛѢВЫ́Й, łozowy.

ВѢТЛНИ́НЬ, -а, *m.* miejsce zarosłe łozinami.

ВѢТѢШЬ, проветѢшить, podszycać płótnem starém. МѢХА вѢТѢШЬ, podszycać futro starém płótnem.

ВѢТѢШНА, -и, *zdr.* ветѢшечна, *ж.* płат, płatek, gałgan, gałganek, szmat, szmatek.

ВѢТѢШНИ́КЪ, -а, *m.* gałganiarz, tandeciarsz. ВѢТѢШНИЦА, -ы, *ж.* gałganiarka, tandeciarka.

ВѢТѢШНИЧАТЬ, handlować starzyzną, łachmanami.

ВѢТѢШНЫ́Й, gałganiarski, tandeciarski.

ВѢТѢШНЫ́Й РА́ДЪ, tandetnia, tandet.

ВѢТѢШЬ, -и, *ж.* ВѢТѢШЬЕ, -ья, *n.* łachmany, starzyzna.

ВѢТХІ́Й, stary, dawny; || upadający, chyłący się do upadku, podupadły na siłach, wiatły, wiotchy (*Star. wiatchy*). ВѢТХОЕ ПЛАТЬЕ, stara suknia. ВѢТХІ́Й ЗАВѢТЬ, Star. Testament. ВѢТХІ́Й ДОМЪ, stary dom.

ВѢТХОЗАВѢТНЫ́Й, starozakonnny, do starogo testamentu należący.

ВѢТХОЗАКОННЫ́Й, należący do dawnych łzraelickich zakonów.

ВѢТХОСТЬ, -и, *ж.* dawność, starożytność; || starość, zgrzybiałość.

ВѢТЧИ́НА, -ы, *ж.* szynka, wędlina. ВѢТЧИ́ННЫ́Й, z szynki, od szynki.

ВѢТШАТЬ, изветшать, starzeć się; || под-
падаć.

ВѢХА, *об.* Омѣгъ.

ВѢЧЕ, ВѢЧЕВО́Й, *об.* ВѢЧЕ, ВѢЧЕВЫ́Й.

ВѢЧЕРИ́НКА, -и, *ж.* schadzka, zabawa wieczorna.

ВѢЧЕРНИ́ЦА, -ы, *ж.* wieczornica, gwiazda wieczorna; || *Bot.* fiolet nocny.

ВѢЧЕРНИЦА, *об.* Посидѣлла.

ВѢЧЕРНИ́Й, wieczorny.

ВѢЧЕРНЯ, -и, *ж.* niespor.

ВѢЧЕРОМЪ, вечерніомъ, *psk.* wieczorem.

ВѢЧЕРЬ, -а, *m.* wieczór. *zdr.* вечерѢнь, wieczorek. ВѢЧЕРОМЪ, вечерніомъ, wieczorem. Утро вѢчера мудренѢе, *Przysl. об.* Утро.

ВѢЧЕРѢТЬ, zmierzchać się. УжѢ вечерѢеть, już wieczór nadchodzi, już się ma ku wieczorowi.

ВѢЧЕРА, -и, *ж.* wieczera. ТѢ́ЙНАЯ вѢчЕРА, wieczera Pańska.

ВѢЧЕЯ, -и, *zdr.* вѢчѢйна, *ж.* dziura w kamieniu młyńskim.

ВѢЧОРЪ, *psk.* Gmin. wieczorem.

ВѢЧЬ, *об.* ВѢчь.

ВѢШНИ́Й, wiosenny.

ВѢШНЯ́НЬ, -а, *m.* śluzka, upust (*w groblach i łamach*); || droga boczna podczas wiosny, dobrki gościniec zalany jest wodą; || młyn wodny, ruszany tylko wiosną; || konopie wiosną na słońcu wysuszone.

ВѢЩЕВО́Й, rzeczowy, z rzeczy złożо-
ну.

ВѢЩЕСТВЕННОСТЬ, -я, *ж.* materjalność, zmysłowość.

ВѢЩЕСТВЕННЫ́Й, materjalny, zmysłowy. ВѢЩЕСТВЕННО, materjalnie. ВѢЩЕСТВЕННАЯ ПОВИННОСТЬ, oser.

ВѢЩЕСТВО́, -а, *n.* materja, rzecz, substancja; || istota rzeczy.

ВѢЩЕСТВОСЛѢВІЕ, -іа, *n.* *Med.* farmaceutyka.

ВѢЩІ́ЦА, -ы, *zdr.* ВѢЩІ́ЧКА, -и, *ж.* drobnotka, bagatela.

ВѢЩНЫ́Й, rzeczowy, realny. ПРАВѢ ВѢЩНОЕ ПРАВѢ, залежность rzeczowa, realność.

ВѢЩЬ, -и, *ж.* rzecz.

ВЖИВѢТЬ, *psk.* za życia, przy życiu.

ВЖИМАТЬ (*czas przyszły: вожму*), wgniatać, wtlaczać.

ВЗАДІ́, z tyłu, w tyle.

ВЗАДЬ, назад, w tył. ВЗАДЬ и впередь, wszерz i wzduż. Ни взадь, ни впередь, ani w tył, ani naprzód.

ВЗАЕМЪ, ВЗАИ́МЫ, на kredyt. Взять взаймы, pożyczycь u kogo. Дать взаймы, pożyczycь komu.

ВЗАИ́МНОСТЬ, -я, *ж.* wzajemność, odwet.

ВЗАИ́МНЫ́Й, wzajemny. ВЗАИ́МНО, wzajemnie.

ВЗАЛКАТЬ, *об.* Алкать.

ВЗАМѢНЪ, wzamian.

ВЗАПЕРТИ, w zamknięciu.

ВЗАПРАВДУ, prawdziwie, w istocie, w rzeczy samej.

ВЗАПУ́СИ, на wysциги.

ВЗАРІ́ВАТЬСЯ, взаріться, *Gmin. об.*

ВСМА́ТРИВАТЬСЯ.

ВЗАЧѢТЬ, на rachunek, a conto.

ВЗАШЕ́Й, *psk.* w kark.

ВЗБА́ЛМОШНЫ́Й, nierozważny, nierozmysłny, nierozsądny, płochy.

ВЗБА́ЛМОШЬ, -и, *ж.* nierozsądek, płochość.

ВЗБА́ЛТЫВАТЬ, взболтать, взболтнуть, mieszać, zmieszać, mącić, zmącić, wzruszać, wzruszyć; || взбалтываться, mieszać się, mącić się. *Imsl.* Взболтанный, zmieszаны, zmącony.

ВЗБАРАБО́ШИТЬ, *об.* Барабшить.

ВЗБЕЛЕНИТЬ, *об.* Взблѣнить.

ВЗБИВАТЬ, взбить, wzbijać, wzbіć, wzruszać, wzruszyć, przewracać, przewrócić; || взбиваться, взбиться, wzbijać się, wzbіć się. *Imsl.* Взбитый, wzbity.

ВЗБИРАТЬСЯ, взобраться (*czas przyszły: взберусь*), włazić, wleźć, drapać się, wdrapać się.

ВЗБОЛТАТЬ, *об.* Взбалтывать.

ВЗБОРО́ДИТЬ, *об.* Бороздить.

ВЗБОРО́НИТЬ, *об.* Боронить.

ВЗБРА́СЫВАТЬ, взбросить, rzucать, rzucić, podrzucать, podrzucić, zarzucать, zarzucić.

Взбрести, *zawlec się, być wciągniętym, powoli się podnieść, wejść (dokąd).*

Взбрызгивать, *взбрызнуть, bryzgać, bryzgać, skrapiać, skrapiać, прыскаць, прыскаць; || Взбрызгиваться, być (skrapianym, obрызganym).*

Вбурить, *ob. Бурить.*

Вбудоражить, *ob. Будоражить.*

Вбунтовать, *ob. Бунтовать.*

Взбѣгать, *взбѣгать, wzbiegać, wbiegać (na co).*

Взбеленить, *взбеленить, oburzyć, obzdrażnić, rozgniewać; || Взбелениться, oburzyć się, rozjātrzyć się, rozgniewać się.*

Взбѣсить, *rozżołościć, rozjātrzyć.*

Взвāжнивать, *взвāжнить, kiełzać, kiełzać, kiełznąć (konia), zakłādać lejce.*

Взвāливать, *взвāлить, obciążać, obciążać, ładować, naładować, zwałać, zwałić, skłādać, złożyć, nakłādać, nałożyć, wkłādać, włożyć. || Взвāливаться, rzucać się, rzucić się, walić się, powalić się.*

Взвāрець, *-рца, m. napój z piwa, wina i miodu z przyprawą korzenną.*

Взвāривать, *взвāрить, warzyć, zwarzyć, gotować, zagotować. || Gmin. mocno bić, wybić.*

Взвāрка, *-и, f. warzenie, zagotowanie.*

Взварь, *-а, m. Med. dekokt, wywar.*

Взвести, *ob. Взводить.*

Взвивāться, *взвиться, wzbijać się, wzbіć się (w górze), wznosić się, wzniesić się, podnosić się, podnieść się wysoko, wzlatywać, wlecieć.*

Взвидѣть, *ob. Увидѣть.*

Взвизгивать, *взвизнуть, jęzczeć, jęкнаць, zajęच्цеć.*

Взводить, *взвести, wprowadzać, wprowadzić (na górze); || sterować w górę przeciw wody (starki); || wyprowadzać, wznosić (budynki); || przepisać co komu, posādzić o co, zmyślać co na kogo. || odwozić kurek u strzelby. Na него взвели измѣну, posādzono go o zdradę.*

Взводный, *Woj. plutonowy; || w górze, pod górę, przeciw wodzie sterowany.*

Взводь, *-а, m. Woj. pluton; || sterowanie w górę, przeciw wodzie; || spust u strzelby. Полкъ прошѣлъ взводами (albo: поводно), pułk przeszedł plutonami, podzielony na plutony.*

Взвонжāть, *ob. Взвāжнивать.*

Взвозить, *взвести, zawozić, zawieźć (na górze).*

Взвозь, *-а, m. zawiezenie; || wjazd (z dołu na górze).*

Взволāкивать, *взволāчить, wciāgać, wciāgać.*

Взволнōвывать, *взволнōвать, burzyć, wzburzyć, poburzyć, jātrzyć, rozjātrzyć; || Взволноваться, wzburzyć się, poburzyć się; || zbuntować się.*

Взвыть, *завуць, zajęच्цеć; || zaszlochać.*

Взвѣвать, *взвѣять, powiewać, podwiewać, zdmuchiwać.*

Взвѣсть, *-а, m. wāzenie, przewāzenie.*

Взвѣшивать, *взвѣсить, wāżyć, zwāżyć, przewāżyć; || * rozwāżać, namyslać się, rozpatrywać się w czym.*

Взглядать, *wyobrazić, wystawić sobie (w myśli).*

Взгаривать, *взгаринуть, wykrzykiwać, wykrzyкнаць.*

Взглядный, *kształtny, przyjemny na pozór.*

Взглядь, *-а, m. wzrok, spojrzenie, wejrzzenie, rzut oka; || widok; || powierzchność. На первыи взглядь лицо егo не нравитса, na pierwszy rzut oka twarz jego nie podoba się. Съ этого балкона можно окинуть взглядом все окрестности, z tego balkonu za jednym rzutem oka można obejrzeć wszystkie okolice. Ни что не упрōется оть егo взгляда, nic się nie ukryje przed jego wzrokiem. У насъ различные взгляды на это дѣло, таму rozmaity sposób widzenia tѣj sprawy. На мой взглядь онъ долженъ быть поступить такъ, podług mnie (podług mego widzimi się) powinien był tak postąpić. На взглядь они хорōшие друзья, а на самомъ дѣлѣ ненавидятъ другъ друга, na oko (na pozór) są to dobrzy przyjaciele, w samęj zaś rzeczy jeden drugiego nienawidzi. Взглядь на рыболовство, rzut oka (zapatrywanie się) на рыболовство.*

Взглядывать, *взглянуть, spoglādać, spojrzeć, rzucić okiem, patrzeć; || Взглянуться, podobać się; || spoglādać na siebie. Взглянувшись, они поняли другъ друга, spojrzawszy na siebie, porozumieli się. Какъ-то ему на это взглянется, jak mu się to spодoba? jak mu to przypadnie do gustu?*

Взголобие, *-вья, n. wezglowie.*

Взгонь, *-а, m. wpędzenie na гóре, do гóру.*

Взгонять, *взгонять (cz. przyszлы взгоню), wpędzać, wpędzić na гóре.*

Взгōрокъ, *-рка, m. zdr. взгōрочень, wzgōrze, wzgōrek, wzgōreczek.*

Взгремѣть, *ob. Загремѣть.*

Взгромāжнивать, *взгромāдить, gromadzić, nagromadzać, nagromadzić, na stos skłādać, złożyć; || wznosić, wzniesić; || Взгромāжниться, взгромāдиться, włazić, wleźć, wdrapywać się gdzie. Ims l. b. взгромāжненный, nagromadzony, wzniesiony.*

Взгрустнуться, *zateśknić.*

Вздвāивать, *вздвоить, двоить, rozdвāжać, rozdвоić, rozdzielać na две чѣсти; || radlić grunt, orać po raz drugi, przeorywać.*

Вздѣргивать, *вздѣрнуть, zadzierać, zadrzeć, podnosić, podnieść do гóру. * Вздѣрнуть носъ задрѣць носа, pysznić się. Ims l. b. вздѣрнутый, zadarty, podniesiony w гóре.*

Вздōрить, *вздōрничать, kłōcić się, wāдzić się, swarzyć się*

Вздѣрливость, -и, *ж.* кѣтливость, zwadliwość, swarliwość.

Вздѣрливый, кѣтливый, zwadliwy, swarliwy.

Вздѣрный, niedorzeczny, pusty; || кѣтливый, swarliwy, niespokojny.

Вздорожальный, podróżały, zdrożały.

Вздорожаніе, -іа, *н.* podróżałość, zdrożałość.

Вздорожать, *об.* Дорожать.

Вздоръ, -а, *т.* niedorzeczność, głupstwo; || кѣтнія, zwada.

Вздохнуть, *об.* Вдыхать.

Вздохъ, -а, *т.* westchnienie.

Вздрагиваніе, -іа, *н.* dreszcz, wstrząśnienie.

Вздрагивать, вздрогнуть, czuć dreszcz w cieple, trząść się, zatrząść się, drżać, zadrżać.

Вдремать, вздремнуть, zadrzynać, wzdrzynać się.

Вдудваніе, -іа, *н.* rozdymanie, rozdmuchanie; || wzdęcie, nabrzmienie, nabrzmiewanie.

Вдудвать, вдудуть, rozdmuchać, rozdmuchnąć; || puchnąć, wspuchnąć, nabrzmiewać, nabrzmieć; || * wylatać kogo; || **Вдудваться**, вдудуться, rozdmuchać się, rozdmuchnąć się; || wzдać się, nabrzmiewać, nabrzmieć. **Вдудуть огонь**, rozdmuchać ogień. **У меня вдудуло руку**, ręka mi wspuchła. *Imś.* **Вдудутий**, rozdmuchnięty, spuchnięty, nabrzmiały.

Вдудмать, помыслиć, przedsięwziąć, odważyć się na co; || **Вдудматься**, *nieos.* (кому), wpaść na myśl, uroić sobie co.

Вдудрить, rozgniewać, rozdrażnić; || głupstwo popełnić; || **Вдудриться**, zgłupieć, oszaleć.

Вздудманіе, вздудмать, *об.* Воздудманіе, вздудмать.

Вздудханіе, вздудханіе, -іа, *н.* wzdychanie.

Вздудхатель, -іа, *т.* rozkochany, zakochany, wielbić.

Вздудхательница, -ы, *ж.* rozkochana, zakochana, wielbić.

Вздудхать, вздудхать, вздохнуть, wzdychać, westchnąć; || odetchnąć, wypocząć. **Вздудхать по женщи́нѣ**, wzdychać do kobiety. || **Дай вздохнуть лошада́мъ**, дай odetchnąć koniom.

Вздудвать, вздудть, wzдiаć, włożyć na siebie, położyć na.....

Вздудманіе, -іа, *н.* pobór, pobieranie, persercja.

Вздудмать, pobierać (podatkі), ciągnąć (dochody); || **Вздудматься**, być pobieranym.

Взираніе, -іа, *н.* poglądanie, pozieranie.

Взирать, **взирѣтъ** (*cz. przyszły* **воззрѣю**), spoglądać, spojrzeć; || *Myśl.* wpatrywać się. **Взирать на небо**, spoglądać na niebo. **Не взирая на....., nie zważając na....., bez względu**, pomimo.

Взлудмывать, взлудмать, взлудмить, roz-

lamować, rozlamać, wylamować, wylamać; || **Взлудмываться**, lamować się. *Imś. b.* **взлудманный**, **излудманный**, rozlamany, wylamany.

Взлудмъять, *об.* Возлудмъять.

Взлудтать, велелтъть, ulatывать, pędzić, lecieć.

Взлудть, -а, *т.* lot, polot.

Взлудвать, zlewać.

Взлудза, взлудзина, -ы, *здр.* **Взлудзинка**, -и, *ж.* łysina na bokach czoła.

Взлудзистый, łysawy.

Взлудбокъ, -бна, *здр.* **Взлудбочень**, -чна, *т.* wypukłość, wyniosłość, wzgórze.

Взлудманіе, -іа, *н.* **Взлудманя**, -и, *ж.* *об.* **Взлудмъ.**

Взлудмать, *об.* **Взлудмывать.**

Взлудмъ, -а, *т.* wylamanie (*drzwi i t. p.*), skruszenie (*pieczęci*), *Praw.* **Воровство со взлудмомъ**, kradzież z dobijaniem się.

Взлудзаніе, -іа, *н.* wdarcie się na co.

Взлудзать, взлудзить, взлудзть, włożyć, wleźć na co, wdrapywać, wdrapać się gdzie.

Взлудбѣть, *об.* **Возлудбѣть.**

Взлудгивать, взлудгнуть, wierzgać, wierzgnąć, bić tylnymi nogami (*o koniach*).

Взлудманывать, взлудманить, маміć, zmamіć, łudzić, złudzić; || **Взлудманываться**, **взлудманиться**, łudzić się, złudzić się.

Взлудмахивать, **взлудмахнуть**, machać, machnąć, podnosić, podnieść (*skrzylla*); || **Взлудмахиваться**, podnosić się w górę, wzbiąć się.

Взлудмахъ, -а, *т.* **Взлудмашка**, -и, *ж.* machanie, chwianie, wzlot.

Взлудмивать, **взлудмистить**, ruszt robić, ruszt stawiać, rusztowanie dawać; || **Взлудмиваться**, **взлудмиститься**, wchodzić, wstąpić na rusztowanie.

Взлудмѣть, -а, *т.* początkowe uprawienie ziemi na zasiew.

Взлудмѣвывать, **взлудмѣтать**, **взлудмѣнуть**, rzucać do góry, rozrzucać; || **Взлудмѣваться**, rozrzucać się, być rzucanym do góry; || * **Взлудмѣваться** (на ногу), unosić się gniewem, wpaść w pasję.

Взлудмолиться, błagać, pokornie prosić, zanosić korne modły.

Взлудморникъ, -а, *т.* *Bot.* webło (*roślina*).

Взлудморье, -ья, *н.* brzeg morski, płaski i otwarty.

Взлудмостить, *об.* **Взлудмивать.**

Взлудмосить, podnosić, wznosić; || **oddawać, ciążać.**

Взлуднось, -а, *т.* **Взлудносна**, -и, *ж.* wypłata, uiszczenie się, wniesienie do kasy pieniędzy, skład. **Взлуднось гербовыхъ пошлинъ**, opłata stempłowa.

Взлуднудзывать, **взлуднудзать**, kielznać, okielznać.

Взлудбраться, *об.* **Взлудбираться.**

Взлудйти, *об.* **Восхлудить.**

Взлудпрѣльный, sprocony, zgrzany.

Взлудпрѣтъ, *об.* **Прѣтъ.**

Взорваніе, -іа, *n.* wysadzenie w powietrze, wybuchnienie.

Взорвать, *об.* Взрывать.

Взоръ, -а, *m.* wzrok, spojrzение. **Потуть взоръ**, spruć się oczy na dół.

Взрачность, -и, *ж.* okazałość, pozorność.

Взрачный, okazały, w oczy wpadający.

Взрѣтъ, *об.* Зарѣтъ.

Взрѣлость, -и, *ж.* dorosłość, dojrzałość.

Взрѣлый, dorosły, dojrzały.

Взрубать, **взрубить**, *Archit.* podnosić gębu wyżej ścian w budowli drewnianej.

Взрубу, -а, **Взрубѣцъ**, -бца, *m.* zrąb, osembrowanie.

Взрываніе, -іа, *n.* **Взрывъ**, -а, *m.* skopowanie, rycie ziemi; || wysadzenie w powietrze.

Взрывать, **взрыть**, гудъ, згудъ, копаць, скопаць.

Взрывать, **взорвать**, wysadzać, wysadzić w powietrze, rozrywać; || * rozgniewać, oburzać, oburzyć; **взрываться**, **взорваться**, wysadzać się w powietrze, rozrywać się.

Взрывъ, -а, *m.* *об.* Взрываніе.

Взрыдате, *об.* Зарыдате.

Взрыдъ (на—), *psk.* Ikajac, wylewając rzezne łzy. **Плать на взрыдъ**, szlochać, **вывать** gorzkie łzy.

Взрытіе, -іа, *n.* skopanie, rycie (ziemi). **Взрыть**, *об.* Взрывать.

Взрыхлять, **взрыхлить**, rozpulchniac, rozpulchnić, wzruszac, wzruszyć (ziemię).

Взрѣзка, -и, *ж.* **Взрѣзь**, -а, *m.* rozcinanie, nasianie, rozrzynanie, rozczynanie.

Взрѣзывать, **взрѣзате**, rozcinac, rozciąć; || rozrzynac, rozzerznac; || **Взрѣзывать**, **взрѣзаться**, być rozzerznіetyм, rozciętyм.

Взѣропѣнить, *Gmin.* wytatarowac, wyłoić skorę.

Взѣрошеніе, -іа, *n.* rozczochranie (włosów).

Взѣрошивать, **взѣрошить**, rozczochrac; || **Взѣрошиваться**, wspinać się, najeżyć się. *Imsl. b.* взѣрошенный, rozczochрану.

Взѣдаться, **взѣсться** (на ногѣ), dogryzac kogo, dojmowac komu (słowami), parastowac kogo.

Взѣздъ, -а, *m.* wjazd; || **Fort.** pochylność, spadzistość.

Взѣзmate, **взѣхать**, wjezdzac, wjeżdżac (na górę).

Взывать, **воззвать**, wołac, przywołac, **взувать**, wezwac.

Взыграть, **взыграться**, rozweselić się, rozradowac się.

Взыманецъ, -ица, *m.* ulubieniec, faworyt. **Взыснаница**, -ы, *ж.* faworytka.

Взысаніе, -іа, *n.* poszukiwanie, ściaganie, wydobywanie, uzyskanie, zajęcie; || wyegzekwowanie, egzekucja, kara. **Взысаніе убытновъ**, regres. Денежное взысаніе, кара pieniężna, suma wymagalna. **Взы-**

саніе долгбвъ, windykacja aktywów, należność, wyegzekwowanie. **Взысаніе недоимонъ**, egzekucja zaległości.

Взыснатель, -я, *m.* egzekwujący, poriegający sprawę, poszukujący szkody (*na kim*), ściągający długi. **Взыснательница**, -ы, *ж.* poszukująca szkody, ściągająca długi.

Взыснательность, -и, *ж.* wymaganie, domaganie się, pretensja.

Взыснательный, wiele wymagający, niewyrozumiały.

Взыснывать, **взыснать** (съ ногѣ), poriegac egzekucją, poszukiwac, ściagac, odzyskiwac; || **взыснывать** (на комъ), wymagać, nie pobłazac, czynić odpowiedzialnym; || protegowac kogo, sprzyjac komu, mieć kogo w łasce. || **Взыснваться**, szukać, odszukiwac. || **Съ него взыснали пѣню**, ściagnięto od niego karę pieniężną. **Съ него строго взыщутъ за упушченіа по службѣ**, surowo on ukarany będzie za niedopełnienie obowязków.

Отѣць взысналъ сына и насилу нашѣлъ егѣ, ojciec odszukiwał сына i z trudności go znalazł. **Взыснать ногѣ своимъ милостями**, mieć kogo w swojej łasce. **Чѣмъ ногѣ взыщешь**, **впередъ и себѣ тоже същешь**, *Przysł.* jaka praca, taka płaca.

Взыснній, wykonawczy, egzekucyjny.

Взыснь, -а, *m.* egzekucja, ściaganie (długu); || ściaganie, poszukiwanie, dochodzenie prawne.

Взыщинъ, -а, *m.* egzekutor, wykonawcz.

Взятіе, -іа, *n.* wzięcie, przyjęcie; || zdobyć. **Взятіе подъ страму**, zatrzymanie, przyaresztowanie.

Взятна, -и, *zdr.* взяточна, -чки, *ж.* bitka, wziętka, lewa (*w kartach*); || kuban, datek, podarunek ofiarowany w celu przekupienia (urzędnika i s. p.). **Съ него взятни глады**, *Przysł.* od niego nic nie wskorasz.

Взятчникъ, -а, *m.* derus, zdzierca, biogасы кубану.

Взяточничество, -а, *я.* zdzierstwo, wymaganie kubanów.

Взять (*czas przyszły*: **возьму**), wziąć, wziąć, pojąć, ująć, zabrac, przyjac, odebrac, schwycić, zająć, zdobyć; || **взяться** (за что), браć się, podjąc się (*czego*), chwytac się, *об.* **Брать**. **Съ чего вы взяли**, что онъ боленъ, **зкъд пану przyszło do głowy**, że on jest chorey? **Какъ егѣ ни испрвлял**, а дурныя привычки взяли свое, **счасъ старано się go poprawić**, jednak złe nałogi wzięły górę nad nim. **Взять вправо**, **влѣво**, skierowac się na prawo, na lewo. **Взять подъ страму**, przytrzymac, arestowac. **Взять волю**, nie słuchac, być nieposlusznyм. **Взять ногѣ въ руки**, **взять кого в карбу**, **Взять назадъ своё слово**, cofnac dane słowo. **Взять апелляцію**, apelowac. **Взять что себѣ въ голу**, **nabić sobie czymъ głowę**. * **Онъ взялъ**

умомъ и способностями, wszystko winien swemu rozumowi i zdolnościom. Онъ ни дать, ни взять его отецъ, jak dwie krople wody podobny do ojca. Чтo взялъ, сoбъ uzyska? Этимъ ничего не возьмешь, przez to nic nie wskórasz. Онъ взялся да и сдѣлалъ это, jak się wziął i zrobił to. Онъ взялся не за своё дѣло, wplatał się do cudzych rzeczy. Онъ взялся помогать мнѣ, zobowiązał się dopomagać mi. Взять-ся за умъ, upamiętać się, stać się rozsądniejszym. Откуда ни возьмись волнь, niespodziewanie ukazał się wilk. Откуда онъ взялся? zkąd przyszedł? || Взъвшись за гунъ, не говори, что не думъ, *Przysł.* bez prace nie będą koczace.

Вибрація, -и, *ж.* drganie.

Вивать, виват, нечъ житье (*окръж.*).

Вигонъ, -и, *ж.* wigon, wielbłądokóz (*zwierz.*); || tkanka z sierści wigonia. **Вигоневый**, вигониowy.

Видалый, doświadczony, otarty między ludźmi, bywały.

Вида́льщина, -ы, *ж.* rzecz praktykowana, znana, oklepана.

Видать, видаѣ, видzieć (*czasami*). **Видаться**, видzieć się. *Imsl.b.* виданный, widziany. **Виданное** ли это дѣло, czy widział to kto?

Видимо, *psk.* widocznie. **Видимо** не видно, niezmiernie wiele.

Видимость, -и, *ж.* widzialność, oczywistość, jasność.

Видимый, widzialny, widoczny, oczywisty.

Видиѣхонько, *psk.* widniuchno, zupełnie widно.

Видно, *psk.* widać, widocznie; || widно, jasно.

Видный, widny, jasny, widzialny, widoczny; || okazały, wystawny.

Види́ться, показывать się zdaleka.

Видовой, gatunkowy, ob. Видъ.

Видозмѣненіе, -я, *n.* odcień, mała różnica; || ograniczenie; || faza, przemiana, odmiana; || modyfikacja.

Видонъ, -а, *m.* świadek naoczny.

Видоначертаніе, **Видопредставленіе**, -я, *n.* wyobrażenie jakiego przedmiotu.

Видопись, -и, *ж.* krajobraz.

Видъ, -а, *m.* oblicze, twarz; || kształt, powierzchowność; || mina, postać, postawa; || figura, forma, układ; || widok; || **Видъ** глагола, *Gram.* tryb słowa; || zamiar, zamysł; || gatunek, rodzaj. **Видъ** на мительство, świadcтво legitymacyjne, karta pobytu.

При видѣ опасности онъ схватилъ пистолетъ, widząc niebezpieczeństwo, uchwycił pistolet. **Гора эта имѣетъ видъ конуса**, góra ta ma kształt ostrokręgu. **Это слѣдуетъ сдѣлать для виду**, wypada zrobić to jedynie dla formy, na pozór. **Онъ рисуеъ виды Паряна**, rysuje widoki Parysa. **Онъ на виду у полици**, policja ma go на оку. **Я имѣю его въ виду**, mam go на

widoku. Я знаю его только по виду, znam go jedynie z powierzchowności. **Неприятельский флотъ уже въ виду**, flota nieprzyjacielska już się pokazuje zdaleka. **Въ видахъ**, w celu. **Въ видахъ пользы**, mając na względzie korzyść. **На видѣ это полотно хорошо**, z pozoru to płótno jest dobre. **Подъ видомъ дружбы**, pod pozorem przyjaźni. **Въ видѣ недочѣта**, tytułem deficytu. **Съ виду онъ похожъ на обезьяну**, z powierzchowności podobny jest do małpy. **Какіе у васъ виды насчѣтъ сына**, jakie masz pan zamiary względem syna? **Ему поставили это на видъ**, dano mu to uczuć, zwrócono na to jego uwagę. **Въ видѣ опыта**, въ видѣ милости, на пробу, tytułem łaski. **Быть въ нетрѣзвомъ видѣ**, być pijanym. **Ни подъ какимъ видомъ**, na żaden sposób. * **Видѣли мы выды**, nie w ciemіе bity, nie głupim! **Этого видомъ не видать**, tego jeszcze nikt nie widział. **Въ маломъ видѣ**, на маłą skalę.

Видывать, widywać.

Видѣніе, -я, *n.* widzenie, urojenie; || widziadło, zjawienie.

Видѣть, увидѣть, видzieć; || видѣться, видzieć się. **Чего не видишь**, o томъ не брѣдишь, *Przysł.* czego oko nie widzi, tego serce nie pragnie.

Визгливый, piskliwy, wrzaskлиwy.

Визготня, -и, *ж.* pisk, piskliwość.

Визгунъ, -а, *m.* piskliwy, wrzaskлиwy.

Визгунья, -и, *ж.* kobieta piskliwa, wrzaskлива.

Визгъ, -а, *m.* pisk, wrzask.

Визжаніе, -я, *n.* piszczenie, skowyczenie.

Визнать, визгнуть, skowyczeć, skomleć (*o psie*); || piszczeć, piskлиwie gadać; || wrzeszczeć.

Визирство, -а, *n.* wezyrat, wezyrowstwo.

Визирь, -я, *m.* wezyr, minister na Wschodzie.

Визитаторъ, -а, *m.* wizytator.

Визитация, -и, *ж.* wizytacja, rewizja.

Визитъ, -а, *m.* wizyta, odwiedziny.

Винаріи, -я, *m.* wikary, wikariusz, заступца, namiestnik, suffragan. **Винарскій**, винарный, wikarjalny.

Винарство, -а, *n.* wikariuszowstwo, godność wikariusza.

Виконство, -а, *n.* wicehrabstwo.

Виконтъ, -а, *m.* wicehrabia. **Виконство**, -ы, *ж.* wicehrabina. **Виконтскій**, wicehrabiowski.

Виконтскій день, *m.* dzień zwycięstwa.

Виллица, -ы, *ж.* bluszcz (*roślina*).

Вилка, -и, *zdr.* вилочна, -и, *ж.* widelec, wideleczyk. **Вилочный**, widlasty.

Вилковый, **Вилой**, głowiasty (*o kapuscie*).

Вилонъ, -лкъ, *zdr.* вилочень, -чка, *m.* główka kapusty.

Вилочна, -и, *ж.* *Anat.* wklęsłość kości piersiowej.

Виль, -а, *m.* Bot. mądrzeniec, modrzec. mądrzew, ostróżka.

Вилы, -ъ, *mn.* widły. * Это ещё вилами писано, to jeszcze rzecz niepewna.

Вильчюра, **Ванчюра**, -ы, *ж.* wilczura, wilcze futro.

Виляльщикъ, -а, *m.* wykretacz, matacz. **Виляльщица**, -ы, *ж.* wykretaczka, mataczka.

Виляніе, -іа, *n.* wykrety, wybiegi, kręcenie.

Вилать, **вилнуть**, бiegać tu i ówdzie: || **кресіть**, **матаць**, wykrecać się. **Собана вилаетъ хвостомъ**, pies kręci ogonem.

Вина, -ы, *ж.* wina, przewinienie.

Винградъ, -а, *m.* Artyl. grono, gałka u działa.

Виндзейль, -я, *m.* Mar. rura wprowadzająca powietrze (w okręcie).

Винительный падѣжъ, *Gram.* czwarty przypadek, biernik.

Винить, обвиняць, oskarżać; || **Виниться** (въ чѣмъ), przyznawać się do winy.

Винница, -ы, *ж.* winiarnia.

Винювна, -и, *ж.* karta winna, pikowa.

Винювый, *Kart.* pikowy.

Винюнаменный, winnikowy, wajsztynowy, tuzzący się kamienia winnego. **Винюнаменная соль**, winnikowa sól.

Винный, winny, od wina. **Винный кашень**, lagier winny, wajsztyn. **Винная ягода**, figa suszona.

Вино, *zdr.* вино, -а, *n.* wino, winko. **Хлѣбное**, горячее вино, wódka, gorzałka. **Сивушное вино**, lutrówka. **Пѣнное вино**, szumówka. **Черное вино**, czerwone wino. **Гнать вино**, wyrabiać gorzałkę. *Przysł.* Вино веселитъ сердце чловѣку, *об.* Веселить.

Винюватый, winny, winien.

Винювникъ, -а, *m.* sprawca, współsprawca, twórca, pomagacz. **Винювница**, -ы, *ж.* sprawczyni.

Винювность, -и, *ж.* karygodność, przewinienie.

Винювный, **Винювень**, winny, winien, karygodny.

Винюгінный, do palenia gorzałki używany.

Винюградина, -ы, *ж.* jagoda z winogrona.

Винюградникъ, -а, *m.* Винюградье, -дья, *n.* winnica.

Винюградъ, -а, *m.* wino, winogrod, winogron, winogrono. **Винюградный**, winogronowy. **Винюградная нить**, grono winne, winogron. **Винюградная лоза**, winogól.

Винюдѣланіе, **Винюдѣліе**, -іа, *n.* robienie wina, nauka o robieniu wina; || **управа винно**.

Винюуреніе, -іа, *n.* gorzelnictwo, резденіе wódki.

Винюуренный, **Винюурный**, gorzelny.

Винюуренный заводъ, gorzelnia. **Винюуренный заводчикъ**, gorzelnik.

Винюурня, -и, *ж.* gorzelnia, dystylarnia.

Винюуръ, -а, *m.* gorzelnik, dystylator.

Винюмѣръ, -а, *m.* winomierz, alkoholometr.

Винюпїтіе, -іа, *n.* у́зденіе wódki.

Винюпїца, -ы, *m.* winopїca.

Винюпродавецъ, **Винюторгювецъ**, -ца, *m.* winiarz, sprzedający wino.

Винюслобіе, -іа, *n.* powód, przyczyna.

Винюсловность, -и, *ж.* stawanie się przyczyną czego.

Винюсловный, służący do wyrażenia przyczyny. **Винюсловный сою́зъ**, *Gr.* spójnik przyczynowy.

Винючѣрпечь, -пца, **Винючѣрпїи**, -іа, *m.* podczasy.

Винютарня, -и, *ж.* Винютебель, -я, *m.* gwintownica, szrubownica.

Винютитъ, **Винючивать**, gwintować, szrubować. *Imst. b.* винюченный, gwintowany, szrubowany.

Винювалюный, gwintowy, gwintowany.

Винювалюное рунюѣ, gwintówka (*strzelba*). **Винювалюная доска**, gwintownica.

Винювалюня, -и, *ж.* *об.* Винютарня.

Винюватать, **завинюватать**, gwintować, szrubami przymacniać, szrubować, zasrubować; || gwintować, gwinty wyrzynać; || * **toczyć** koniem, harcować.

Винювна, -и, *zdr.* винювочка, -чки, *ж.* gwintówka (*strzelba*). **Винювочный**, gwintowany.

Винюобразный, szrubowaty. **Винюобразная лѣстница**, schody kręcone.

Винюторѣзъ, -а, *m.* Винюторѣзна, -и, *ж.* *об.* Винютарня.

Винють, *zdr.* винютинъ, -а, *m.* szruba gwint, szrubka. **Винютовой**, gwintowy, szrubowy.

Безнювочный винють, gwint spiralny; || **Винютовой парюхюдъ**, statek parowy, szrubowy. **Винютовой нарѣзъ**, pasek u szruby. **Винютовая линия**, linja ślimakowa.

Винючѣніе, -іа, *n.* szrubowanie, wkręcenie.

Винючюра, *об.* Вилючюра.

Винюы, -ъ, *mn.* wino (*kolor w kartach*).

Винюювый, winnowy.

Винюѣтка, -и, *ж.* winjeta, rysunek zdobiący tytuły dzieła i t. p.

Винюилъ, **Винюилїи**, *об.* Верюилъ.

Винююзъ, -а, *m.* wirtuoz, muzyk. **Винююзка**, -и, *ж.* wirtuozka.

Винюша, -ы, *ж.* gum, kośćcówka; || * **wierząca**, liche wiersze.

Винюъ, -а, *m.* wir, odmet.

Винюлюхїи, kłapouchy; || *Gmin.* **gamuľa**, **gamuľa**, **gap**.

Винюслїи, **обвислїи**, wiszący.

Винюсуть, -а, *m.* *Min.* wismut, **бизмютъ**. **Винюсютювый**, wismutowy.

Винюсуть, **повиснуть**, **чеприаць** się, **увиснуть**, **вieszаць** się.

Винюсютю, -а, *m.* dzień przydawany

w roku przybyszowym. Високо́сний годъ, przybyszowy, przestępny rok.

Висо́нь, -сна, *m. zdr.* висо́чень, -чна, skroń; || klaszek włosów na skroniach. Висо́чний skroniowy.

Висо́бнь, Висо́сь, -а, *m.* бисо́р, włókno cienkie u starożytnych używane do tkania drogich materij.

Висо́ватъ (но́му), *wistować.*

Вистъ, -а, *m.* wist (*gra w karty*). Идти въ вистъ, *wistować.*

Вису́льна, Вису́лька, -и, *ж.* вопел z łodzi, okiść; || kawałek kryształu u pająka, brelok.

Вису́лица, -ы, *ж.* szubienica. Вису́личный, szubieniczny.

Вису́лка, -и, *ж.* wieszadło.

Вису́льникъ, -а, *m.* wisieliec, szubienicznik. Вису́льница, -ы, *ж.* obwieszona, szubienicznica.

Вису́ние, -ія, *n.* wiszenie.

Вису́ть, *wisieć*, być zawieszonym, zwieszać się.

Вису́чий, *wiszący*. Вису́чий замо́къ, kłódka. Вису́чий мо́стъ, most wiszący.

Виталище, -а, *n.* miejsce pobytu, przytułek, schronienie.

Вита́нье, -нья, *n.* przebywanie gdzie.

Вита́ть, *przebywać gdzie*; || pozostawać na noc, znajdować przytułek; || ukrywać się (*o ptakach*).

Витяна, -ы, *ж.* witka, pręcik.

Витя́на, -и, *Gmin. ж.* sznurek złotym, srebrnym lub miedzianym drutem przeplatany.

Витень, -тя, *m.* bicz długi.

Витилья́нь, -а, *m.* węgelnica (*stolarska*).

Витіе, Витьбѣ, Вієніе, -ія, *n.* wicie, związanie, plectenie.

Витєвѣтостъ, -и, *ж.* krasomówstwo.

Витєвѣтый, *krasomówny.*

Витїйственный, *wymowny, krasomówny.*

Витїйство, -а, *n.* wymowa, krasnomówstwo.

Витїйствовать, *być mówcą, mówić i pisać stylem ozdobnym.*

Витїя, -їя, *m.* mówca, krasomówca. Витїйский, *krasomównski.*

Витонъ, -тнѣ, *m. ob.* Витѣйна; || szpulka.

Витрина, -ы, *ж.* witryna.

Витушка, -и, *zdr.* витушечка, -чки, *ж.* plectonka, sznurek plectony; || rodzaj kręconego obwarzanka, kołaczek.

Вить, *wić, związać, kręcić, pleść, splatać*;

|| Витясь, *wić się, związać się, kręcić się, pleść się, pisać się*. *Imz. ж.* витой, *uwity*, *kręcony, plectony*. Витїя лѣбѣница, *schody kręcone.*

Витязь, -я, *m.* wojownik, bohater, *герц.*

Вихлѣй, -яя, *m.* *Gmin.* kiszgraba, olazowy Marcin

Вихлѣть, *Gmin.* przewalać się, chodzić niezgrabnie.

Вихоръ, -хра, *m. zdr.* вихоронъ, -рнѣ, czub, czupryna; || włos kręcący się na głowie.

Вихоръ, [Вихрь, -хря, *m.* wicher. Вѣхорный, *wichrowy, wichrowaty.*

Вихре́ць, -ѣ, *m.* *Anat.* kość ogonowa, kurowa, kuper.

Вица, -ы, *ж.* *zdr.* вична, -чки, łozna, łoziana, powroślo, wić skręcona, witka.

Вице-адмиралъ, -а, *m.* wiceadmirał.

Вице-губернаторъ, -а, *m.* wicegubernator.

Вице-директоръ, -а, *m.* wicedyrektor.

Вице-канцлеръ, -а, *m.* wicekanclerz, podkanclerzy.

Вице-консуль, -а, *m.* wicekonsul.

Вице-король, -ѣ, Вицерой, оя, *m.* wicekról, wiceréj.

Вице-мундиръ, Вициундиръ, -а, *m.* wicemundur.

Вице-президентъ, -а, *m.* wiceprezydent, wiceprezes.

Вишенинь, -а, Вишнякъ, -ѣ, сад wiśniowy.

Вишенный, *wiśniowy.*

Вишенье, -нья, *n.* *zб.* wiśnie.

Вишневка, -и, *ж.* wiśniówka, wódka wiśniowa.

Вишневый, *wiśniowy.*

Вишнєвый, *wiśniowy, brunatnoczerwony (o kolorze).*

Вишня, -и, *zdr.* вишенка, -и, *ж.* wiśnia, wistenka. Вишня бѣшеная, belladonna, pokrzyk (*roślina*). Вишня жидовская, miechunek, miechunki (*roślina*).

Вишь (*skrócenie słowa видишь*), *widzisz, patrz no go. Вишь что придумалъ, patrz no go, co zmyślił. Вишь ты какой, widzisz jaki jesteś.*

Виола, -ы, *ж.* wjola (*instrument muzyczny*).

Виолисть, -а, *m.* wjolista, grający na wjoli.

Виолончель, -и, *m.* wjolonczelista.

Виолончель, -и, *ж.* wjolonczela (*instrument muzyczny*).

Внѣпываніе, Внопѣніе, -ія, *n.* wkopywanie (*w ziemię*).

Внѣпывать, внопѣть, *wkopывать, wkopать, zagrzeбувать, zagrzeбаć*; || Внѣпываться, Внопѣться, *wkopуwać się, zakopать się.*

Внатываніе, Внатаніе, -ія, *n.* Внатна, -и, *ж.* wtaczanie, wtoczenie, spuszczenie, spuszczenie.

Внатывать, Внатать, Внатить, *wtaczać, wtoczyć, spuszczać, spuścić*; || Внатываться, *być wtaczanym, spuszczanym.*

Внатить бечну въ погребъ, *wtoczyć bечку do piwnicy*; || * Внатить ногу въ убито́нь, *narazić kogo na uszczerbek.*

Вначивать, Вначѣть, Вначнуть, *napędzać co pompując.*

Видна, -и, *ж.* włożenie, stawka.
 Видыванье, -нья, *н.* wrzucanie.
 Видывать, виинуть, wrzucać, wrzucać. *Imst. б.* виинутый, wrzucony.
 Владной, вкладаны, wsuwany.
 Владный, Владочный, depozytowy, депозитны, donacyjny.
 Владчикъ, -а, *м.* donator, fundator, nadawca. Владчица, -ы, *ж.* donatorka, fundatorka.
 Владчина, -ы, *ж.* składkowa ofiara.
 Владъ, -а, *м.* darowizna, donacja, depozyt, złożenie czego gdzie, nadanie, fundusz.
 Владыванье, -нья, *н.* wkładanie, wstawianie.
 Владывать, вкласьть, вложить, вкладать, włożyć, wstawiać, wstawić; || Владываться, wkładać się, być wkładanym, mieć się.
 Вилевать, вилеить, вклеяя, вклеить.
 Вилейна, -и, *ж.* wklejanie.
 Вилепываться, вилепаться (во что), przypisywać sobie co przez omyłkę, przywłaszczать sobie co; || przez omyłkę брачко go за innego, nieznaną osobę за znajомą.
 Вилючать, Вилючить, заляцать, заляцать, zaliczać, zaliczyć, dodawać, dodać; || Вилючаться, заляцать się, przyляцать się. *Imst. б.* вилюченный, заляцаны, zaliczony, dodany. Вилючая, *пск.* licząc w to.
 Вилючение, -ія, *н.* заляцание, zaliczenie, dodanie.
 Вилючительный, вляцны. Вилючительно, *пск.* włącznie, razem, inkluzywe.
 Виовывать, виовать, zakоваć, заковать.
 Виомкивать, виомкять, wciskać, wcisnąć, wpyсać, wepchnać.
 Вионецъ, Виорень, *пск.* do reszty, do szczytu.
 Виопание, -ія, *н.* Виопка, -и, *ж.* wkopanie, wkopуwanie.
 Виопанный, вкорату, *об.* Виापывать.
 * Онъ оидить кань виопанный, siedzi jak przyкuty do miejsca.
 Виопать, *об.* Виापывать.
 Виоренение, -ія, *н.* wкорзнение, закорзнение, wpojenie.
 Виорень, *об.* Вионецъ.
 Виоренять, виоренить, wкорзенияć, wкорзениć, wряяć, wpoić; || Виореняться, вкорзениться, wкорзенияć się, wкорзениć się, wряяć się, wpoić się.
 Викоротить, *пск.* mało, niedostatecznie.
 Вкоось, *пск.* на ukos. Вкоось и виврь, да шеро.
 Вкранчивость, -и, *ж.* przyprochlebianie się, usiłowания aby podobać się.
 Вкранчивый, przyprochlebiający się, przyميلający się.
 Вкрандываться, вкраняться, вкрасаć się, wсискаć się, wкрасаć się, zаkrасаć się.
 Вкратць, *пск.* pokrótce, w krótkości.
 Виврь, *об.* Вкоось.

Виругъ, naokoło, w około.
 Виупаться, виупиться, wкуповаć się, wкупить się.
 Виупной, wкупны. Виупль, Виупныйя деньги, wкупне.
 Виупль, -а, *м.* *об.* Виупнойя.
 Виупль, *пск.* razem.
 Виурваться, виуриться, przyzwуsажаć się palić tytuł.
 Внусить, *об.* Внушать.
 Вкусный, смачны, smakowиты. Вкусно, *пск.* smacznie.
 Вкусъ, -а, *м.* smak; || gust. У него слишномъ разборчивый вкусъ, он ма gust zbyt wymagający. Въ этихъ фруктахъ вкусъ терпкий, те оwoce mają cierpkі smak; || *Przysł.* У всяного свой вкусъ; на вкусъ товаряца ибтъ, różne są gusta.
 Внушать, внусить, smakować, kosztować, doświadczać, doznawać, używać.
 * Внушать спокойствие, doznawać spokojności.
 Внушение, -ія, *н.* smakowanie, kosztowanie; || używanie, użytkowanie.
 Влага, -и, *ж.* wilgoć, wilgotność; || humor в теле.
 Влагалйще, -а, *н.* pochwa; || worek. Влагалйщный, pochwowу.
 Влагать, вложить, вкладать, włożyć, wsadzać, wsadzić, umieścić, pomieścić; || wpoić, natchnąć, wniesać в kim со. Вложите это въ футляръ, wložcie to do футляру. Я вложилъ въ это дѣло весь мой капиталъ, wložylem в tę sprawę сау мой капиталъ. || Богъ вложилъ въ меня эту мысль, Богъ natchnął мя tę myślą.
 Влагомбрь, -а, *м.* higromетр, wskazyjący stopień wilgotności powietrza.
 Владыка, -и, *м.* władca, właściciel, panujący; || tytuł dawany arcybiskupom i biskupom.
 Владычество, -а, *н.* państwo, panowanie, władza над чѣм.
 Владычествование, -ія, *н.* panowanie, władanie.
 Владычествовать, пановаć, wладаć, rzадzić.
 Владычица, -ы, *ж.* władczyni; || królowa niebieska, N. M. Panna.
 Владычный праздникъ, każde święto stosujące się do Zbawiciela (*np.* święto Trzech Króli, Zjawienie Pańskie i t. p.).
 Владѣлецъ, -льца, *м.* dziedzica, obywatel, właściciel, posiadacz. Владѣлецъ пожалованного имѣнія, donatarjusz, właściciel obdarzony. Владѣлецъ заповѣднаго имѣнія, ordynat. Недобросовѣстный владѣлецъ, posiadacz złej wiary; || Владѣлица, -ы, *ж.* dziedziczka, obywatelka, właścicielka. Владѣльческий, dominjalny, patrymonjalny; || pański, obywatelski.
 Владѣние, -ія, *н.* posiadanie, posiadanie, własność, dzierzawa, dziedzina; || państwo, panowanie. Вводъ во владѣние, in-

tromisja urzędowa. Антихрети́ческое вла-
дѣніе, posesja antychretyczna, zastaw nie-
ruchomy. Искъ о владѣнии, possessorjum.

Владѣнная, выпись владѣнная, świade-
ctwo sądowe o posiadaniu jakiej nieruchomości.

Владѣтель, -я, *m.* władca, pan; || вла-
дѣтели, posiadacz. Владѣтельница, -ы, *ж.*
władczyni, pani; || владѣтельница

Владѣтельный, panujący, władający.

Владѣть (чѣмъ), panować (*над чѣмъ*),
władać; || posiadać, mieć w posiadaniu; ||
уżywać czego. *Imst.* Владѣющій, panu-
jący, posiadający. Владѣющій правами

кредитора, posiadający wierzycelność.

Влажнить, увлажнить, wilżyć, zwilżyć.

Влажность, -и, *ж.* wilgoć, wilgotność.

Влажный, wilgotny.

Влзнить, *об.* Влззть.

Влзмываться, вломиться (во что), вла-
мываться, włamać się, wdzierać się, do-
биваться.

Влствование, -ія, *n.* władanie, pano-
wanie.

Влствовать, władać, panować.

Влстелинъ, -а, *m.* władca, panujący,
monarcha.

Влститель, -я, *m.* władca, monarcha.

Влстительница, -ы, *ж.* władczyni.

Влстительскій, rozkazujący. Влстй-
тельски, *psk.* tonem rozkazującym.

Влстительство, -а, *n.* władza najwyż-
sza, wszechwładztwo.

Влстный, niezależny, według swojej
woli rozporządzający. Я не влстный
располагать этимъ, nie odemnie zależy
tęm rozporządzać.

Влстолюбецъ, -бца, *m.* chciwy władzy,
panowania.

Влстолюбца, -ы, *ж.* chciwa władzy, pa-
нования.

Влстолюбивый, chciwy władzy, па-
нования. Влстолюбиво, *psk.* samowładnie.

Влстолюбие, -я, *n.* chciwość władzy,
panowania.

Влсть, -и, *ж.* władza, powaga, moc, si-
ła, potęga. Исполнительная власть, вла-
дза wykonawcza. Верховная власть, вла-
дза najwyższa. Судебная власть, władza
судова, юрисдыкца. Это не въ моей
влсти, to nie jest w mojej mocy. || Она
взяла большую власть надъ своимъ мѣ-
немъ, wzięła górę nad swoim mężem; ||

Самодержавная власть, władza wszech-
владна, samowładna; || Быть въ чьей
влсти, залежеć od kogo; || Твоя власть,
twoja wola, jak chcesz! Превысить пре-
дѣлы своей влсти, przekroczyć granice
дѣлй władzy.

Влсь, Влсатый, Влсаянй, *об.* Вб-
лозь, Волосатый, Волосаянй.

Влсаяница, -ы, *ж.* włosiennica, koszula
włosiана. Влсаянничий, włosienniczny.

Влчать, *об.* Влчь.

Влчатъ, Влчть, влчата, влчещ.

Влчѣние, -ія, *n.* ciągnięcie; || * почи-
аітнosc.

Влчь, Влчать, влчь, ciągnąć; || * przy-
ciągnąć, przynęcać; || Влчаться, влчь się
ciągnąć się, walać się; || дзучь, ріаць się до
czego.

Влвѣние, Влтіе, -ія, *n.* Влвѣна, -и, *ж.*
wlewanie, wlanie.

Влвѣть, влть, nalewać, wlewać, wlać;
|| * wlać ducha, uczucie, myśl, natchnąć;

|| Влвѣться, wlewać się, nalewać się; ||
гзучаць się, wrpadać (*o rzecze*). *Imst. b.* вл-
тый, wiany, nalany.

Влвѣние, -ія, *n.* ujęcie (rzeki); || * вплив.

Влвѣтельный, маіающъ впливу, wiele
mogący.

Влвѣть, влвѣть; || * впливаць, wywierać
вплив на со.

Влвѣние, -ія, *n.* włożenie, umieszczenie.

Письмо со влвѣніемъ (дѣнегъ), list z u-
mieszczeniem we środku (pieniędzy).

Влвѣть, *об.* Влгать, Влдѣвать.

Влмиться, *об.* Влмываться.

Влво, Влвѣ, *psk.* nalewo.

Влвѣзание, -ія, *n.* włożenie, dostawanie
się do środka czego.

Влвѣзть, влвѣзть, włożyć, wleść w со,
na со. * Онъ влвѣзъ нъ немѹ въ дѹшу,
rozyskał zupełne jego zaufanie, przeni-
кнул go, poznał na wylot. * Въ него не
влвѣзешь, trudno go przeniknąć, trudno
zgadnąć jego myśli.

Влвплѣние, -ія, *n.* Влвплъ, -а, *m.* Влв-
на, -и, *ж.* wklejenie, przyklepienie.

Влвплѣть, влвплѣть, влвплѣть, влвплѣть,
przykle-
piać; || * Влвплѣть пощѣчину кому, dmuch-
nąć кому w pysk, dać кому w pysk.

* Влвплѣть въ спину, wygarbować кому
skórę. Влвплѣть пулю въ ногу, trafić ku-
лѹ w kogo.

Влвпнокъ, -пна, *m.* wlepek.

Влвбить (въ себя), obudzić miłość (*ku
sobie*).

Влвблѣнный (въ ногу), zakochany (*w kim*).

Влвблѣться, влвблѣться (въ ногу), ko-
chać się, pokochać się (*w kim*).

Влвбчивость, -и, *ж.* skłonność do zako-
chania się, romansowość.

Влвбчивый, skłonny, łatwy do zako-
chania się, romansowy.

Влвпать, вбѣть, przymocować, przyło-
żyć, wlepić, powlec; || * Влвпаться (въ но-
гѹ), szalenie się zakochać, rozmiłować
się w kim.

Вмзана, -и, *ж.* smarowanie, rozcieranie,
zamazywanie.

Вмзывать, вмзать, smarować, wcie-
раць, zamazywać, wlepiаć. *Imst.* Вмзан-
ный, nasmarowany.

Вмзывать, вмотать, вмзывать, вмз-
таць.

Вмзгъ, *psk.* w mgnieniu oka.

Вмзнать, вмзть (*czas przyszły: во мнѹ*),
wdeptywać, wdeptać.

Вмотать, *об.* Вмзывать.

Вѣщеніе, -ія, *n.* *Прав.* przypisywanie, przuznanie komu czego; || posadzenie o со. **Вѣщій**, **вѣщій**, wkładać, włożyć, rozszyć, rozszywać, przysięgać, przysięgać, przysięgać komu со; **рождѣніе** кого о со; || **Вѣщій**ъ, być рождѣланым, przuznanym, posadzonym о со. **Ему вѣщили въ преступленіе его тайные пророки**, на зле wykładano mu jego potajemne intrugi. **Банкрѣтство нулца вѣщется въ безчестіе**, zbankrutowanie kursora rozsytuje się za utratę czci. || **Содержаніе его подъ арестомъ вѣщили ему въ наказаніе за его проступокъ**, przetrzymanie go w areszcie zaliczono mu jako karę за jego przewinienie. || **Ему вѣщили въ обязанность уплатить долги за своего сына**, włożono na niego obowiązek zapłacić długi jego сына.

Вѣщій, *об.* **Вѣщивать**. **Вѣстилище**, -а, *n.* zbiór, skład, rezerwoar, pomieszczenie. **Вѣстимость**, -я, *ж.* objętość, objętność. **Вѣстительность**, возможность objęcia || *Mar.* miąższość statku, okrętu.

Вѣстительный, objętny, obszerny, rozległy, wiele obejmujący w sobie. || **Вѣстительный знакъ**, (albo: **Вѣстительный**), *Gram.* nawias ().

Вѣстить, *об.* **Вѣщать**. **Вѣсто**, zamiast, miasto czego, на мѣстѣ, w мѣстѣ, за (со), за (кого). || **Вѣсто того**, чтобы, zamiast tego. ажебу... **Вѣсто удовольствия**, я испыталъ одну только скуку, zamiast przyjemности, дозналъ только samych nudów. Онъ отправился на войну **вѣсто** своего брата, адалъ на войну **вѣсто** своего брата. **Въ темнотѣ я принялъ сына вѣсто отца**, роциемку wziąłem сына за ojca.

Вѣсть, *psk.* razem, zarazem, spólnie, łącznie, pospołu, obok tego. Я продаю все **вѣсть**, wszystko razem sprzedaje. Станемъ дѣйствовать **вѣсть**, będziemy działać spólnie. Онъ глупъ и съ тѣмъ **вѣсть** золь, jest głupi i zarazem zły. Война окончена, но съ тѣмъ **вѣсть** нельзя опровергать того, что она можетъ возобновиться, wojna skończona, lecz obok tego nie można zaprzeczać, aby na nowo się nie rozpoczęła.

Вѣщательство, -а, *n.* wdanie się, wmięszanie się do czego.

Вѣщивать, **вѣщать**, **вѣщить**, додавать, додаć со do чего, przymierzać, wmięszać, zmieszać; || * **вплѣтати** кого w со; || **Вѣщиваться**, wmięszać się, wtrącać się, wplętać się; być przymieszanym, zamieszczanym.

Вѣщать, **вѣстить**, (во что), zawierać, помѣścić со w чѣмъ; włożyć; || **Вѣщать** (въ чѣмъ), objąć, помѣścić со w со, со w чѣмъ; **Вѣщаться**, mieścić się, zawierać się, układać się. Кто **вѣстилъ** въ нѣдра земли столько сокровищъ, kto w łonie zie-

mi tyle skarbowъ zawarł? || **Эта зала можетъ вѣщать въ себѣ до тысячи зрителей**, sala może pomieścić blisko tysiąca widzów. **Правосудіе вѣщаетъ въ себѣ все добродѣтели**, sprawiedliwość obejmuje w sobie wszystkie cnoty. **Эта книга вѣщаетъ въ себѣ великія истины**, ta książka zawiera w sobie wielkie prawdy. || **Товары не вѣщуются въ этой лавкѣ**, towary w tym sklepie nie mogą się pomieścić.

Вѣщеніе, -ія, *n.* umieszczenie, włożenie, wsadzenie, zawarcie.

Вѣять, *об.* **Вѣнчать**. **Вначалѣ**, *psk.* z początku, на początku, z gazu.

Внезапно, *psk.* z nagłą, niespodzianie. **Внезапность**, -я, *ж.* nagłość, niespodzianność.

Внезапный, nagły, niespodziany. **Внезапная перемѣна**, nagła odmiana. **Внезапная смерть**, nagła śmierć.

Внесеніе, -ія, *n.* wniesienie do kassy (*pieniędzy*), opłata; || umieszczenie, wciągnięcie do księgi, wpisanie, zapisanie. **Внесеніе податей**, wpłynięcie podatków (*do kassy*). **Внесеніе исковыхъ пошлннъ**, *Прав.* opłata wpisów. **Внесеніе недвижимого имѣнія въ ипотечную книгу**, intabulacja (zapisanie nieruchomego majątku do ksiąg hipotecznych). **Внесеніе въ списки**, wpisanie na listę. **Внесеніе въ протоколъ**, wpisanie do protokołu, wywodu słownego. **Внесеніе дѣла въ реестръ къ слушанію**, *Прав.* wpisanie sprawy na wokandę.

Внести, *об.* **Вносить**. **Внизу**, u spodu, u dołu, на dole. Я живу **внизу**, mieszkam на dole. **Платье внизу слишкомъ узко**, suknia u dołu zbyt jest wązka.

Внизъ, на dół, на spód. **Плыть внизъ по рѣкѣ**, płynąć z wodą.

Вниканіе, -ія, *n.* dochodzenie, zglębianіе.

Вникательный, uważny, baczny. **Вникать**, **вникнуть**, zglęблять, zglęбляć, dochodzić, dojść.

Вниманіе, -ія, *n.* uwaga, bacność, uważanie czego; || **взглядъ на со**, zastanowienie się. **Это требуетъ большаго вниманія**, to wymaga wielkiej uwagi. **Обращаю вниманіе на...**, przez **взглядъ на...** **Его оправдала во вниманіе ии облегчающимъ обстоятельствомъ**, uniewinniono go przez **взглядъ на** łagodzące okoliczności. **Судъ принялъ во вниманіе это обстоятельство**, sąd wziął на uwagę tę okoliczność. **Принимать во вниманіе**, brać na uwagę.

Внимательность, -я, *ж.* uważanie kogo, grzeczność, względy. Я **ему** весьма благодаренъ за его **мнѣ** **внимательность**, bardzo jestem mu wdzięczny за jego **взгляды** dla mnie.

Внимательный, uważny; || **упрежму**, grzeczny, uprzedzający. **Внимательно**, *psk.* uważnie, z uwagą.

Внимать, внять, (*czas przyszły*) uważać, basać, słuchać, (*kogo czego*) wysłuchać (*kogo lub jego prośby*).

Вновь, znowu, na nowo.

Вновѣ, niedawno, świeжо.

Вносить, внести, внашивать, вносить, вносить; zanosić, zanieść; zaciągać, zaciągać; || wpisywać, wpisać, umieszczać, zamieszczać, || wnieść wyplacić (*do kassy*). **Надо внести этот анекдотъ въ вашу историю**, trzeba umieścić tę anekdotę w waszej historii. **Его внесли въ списокъ подписчиковъ**, wpisano go na listę prenumeratorów. **Внести расходъ въ книгу**, zapisać wydatek do księgi. **Вносить въ протоколъ**, zapisać do protokołu. || **Вносить подати**, wnosić, wypłacać podatki. || **Внести дѣло въ сенатъ**, odnieść sprawę do senatu, oddać pod rozstrząsanie senatu. || **Вносить въ послужной, въ именной списокъ**, wciągać do listy stanu służby.

Вносна, -и, ж. umieszczenie (*w piśmie*), wciągnięcie (*do księgi*); cytowanie, przytoczenie.

Вносный, wnoszony, nawiasowy; || należący do wyplaty. **Вносные знаки**, *Gram. cudzysłów*.

Внось, -а, м. об. Внось. Внось на хранение, *Praw. zaznaczenie*. Внось полученнаго вперёдъ, *Praw. powrót*.

Внука, Внука, -и, ж. wnuka, wnuczka. **Внучь, а, Внучень, -чна, м.** wnuczek.

Внутренний, wewnętrzный, скрытый. Внутренние раздоры, domowe rozruchy. Внутренний смыслъ рѣчи, ukryty sens mowy. Внутреннее убѣждение, przekonanie wewnętrzные.

Внутренно, psk. wewnętrzzenie, skrycie. Внутренность, -и, ж. wewnątrz, środek, głąb; || *Anat. wnętrze*.

Внутри, Внутрь, psk. wewnątrz. Внучата, мн. wnuki. **Внучатный-братъ, брат, krewny pochodzący od ciocięznego lub wujecznego, lub stryjecznego brata, lub siostry.**

Внушать, внушить, вмawiac, wmwócić, wprać, wpoić, wzniecać, wzniecić w kim co.

Внушение, -я, н. danie do zrozumienia; prośenie, namowa, przymówka.

Внушитель, -я, м. poddający myśl, namawiający do czego.

Внѣ, zewnątrz, po za czѣm. Быть внѣ опасности, być zabezpieczonym. Онъ внѣ себя, bez przytomności, bezprzytomny. Онъ внѣ себя отъ радости, nie posiada się z radości. Внѣ города, за miastem.

Внѣдрение, -я, н. wkorzenie, wpojenie.

Внѣсудебный, засадowy, pozасадowy. Внѣшний, zewnętrzny, powierzchnowy.

Внѣшность, -и, ж. Внѣшнее, -яго, н ро-
щичность.

Внѣтие, я, н. uwaga, uważność, wzgląd; || wysłuchanie, usłuchanie.

Внѣтно, psk. wyraźnie, zrozumiale.

Внѣтность, и, ж. wyraźność, zrozumiałość, jasność.

Внѣтный, wyraźny, zrozumiały, jasny.

Внѣть, об. Внимать.

Во, об. Въ. Во-первыхъ, po pierwsze, najpierw, najprzód, nasamprzód.

Вобини, -ей, мн. Prowinc. nogi pługowe, kozica.

Вобрать, об. Вбирать.

Вовлечение, Вовлечение, я, н. wciąganie, wciągnięcie.

Вовленатель, я, м. kusiciel; zwodziciel. **Вовленательница, -и, ж.** kusicielka, zwodzicielka.

Вовленать, вовлечь, влеч, завлеч, вciągać, wciągać, porywać, porwać.

Вовремя, psk. w sam czas, w samą porę.

Вовсе, psk. wcale, zupełnie, ze wszystkim.

Я отдалъ ему мою лошадь во все, oddałem mu mego konia ze wszystkim. Она во все не хороша собою, она wcale nie jest ładna. У меня во все ничего не осталось, мне zupełnie nic nie pozostało. Вы сердитесь? Во все нѣтъ, pan się gniewasz? Wcale nie, bynajmniej.

Вовѣнь, psk. wiecznie, wiekuiście.

Вогнаніе, -я, н. wpędzenie.

Вогнать, (czas przyszły: вгонѣ), об. Вгонять.

Вогнутіе, я, н. wgięcie.

Вогнутость, и, ж. wgiętość, wygiętość wklęsłość.

Вогнутый, wgięty, wgięты, wklęsły.

Вогнуть, об. Вгибать.

Вода, -ы, zdr. водица, я, водичка, -и, ж.

Ключевая вода, вода zdrojowa.

Проточная вода, вода бieżąca, strumieniowa.

Стоячая вода, вода stojąca. Святая вода, вода święcona. Купельная вода, вода do chrzczenia. || Темная вода, Med. bielmo na oku || Алмазы лучшей воды, dżamenty wody czystej, połyskującej. || Полная или вольная вода, Mar. otwarte morze. Полая вода, вода wezbrana, wylana z brzegów. * Его послали на тепля воды, on wradъ w niezaskę; || * Вы-вести на свѣжую воду, wydać co najaw.

Водворение, -я, н. wprowadzenie, zaprowadzenie, postawienie, ustalenie; umieszczenie, zajęcie miejsca, wprowadzenie się; || osadzenie kogo, osiedlanie, osiadanie.

Водворенный, zamieszkały; || осадzony, osiedlony.

Водворять, водворить, wprowadzać, zaprowadzać; umieszczać, osadzać, осiedlać; || Водворяться, wprowadzać się; умieszczать się, осiedlać się, zamieszkać.

Водевиль, -я, м. zdr. водевильчикъ, а, м. wodewil, (sztuczka dramatyczna lekka) treści przepłataną arykami). Водевильный, wodewilowy.

Водяльщикъ, -а, Водитель, -я, Водникъ, -аго, *m.* przewodnik.
 Водительство, -а, *n.* przywództwo, dowództwo.
 Водить, *об.* Вести.
 Водича, -ы, Водична, -и, *ж.* *zdr. об.* Водка.
 Водна, -и, *zdr.* Водочна, -чки, *ж.* wódka, wódeczka, gorzałka, gorzałeczka. || Царская водна (*aqua regia*), kombinacja kwasu solnego i saletrowego. Крѣпная водна, *serwaser*, szedwaser.
 Водный, плодный, rozmnażающий ся.
 Водникъ, -а, *m.* cysterna, wodzbiór.
 Водоёмный, cysternowy.
 Воднистый, wodnisty.
 Водность, -и, *ж.* wodność.
 Водный, wodny. Водный трудъ, отѣкъ, *Med.* wodna spuchlizna. Водное соединѣнiе, *Chem.* wodan, kombinacja wody z kwasem metalicznym.
 Водобѣй, -бя, *m.* wodotrysk, wodorzut.
 Водобѣзнь, -и, *ж.* wstręt do wody, wścieklizna.
 Водовикъ, -а, *m.* rodzaj czółna.
 Водовѣстѣище, -а, *n.* rezerwoar, wodzbiór.
 Водовѣдный, Водовѣдство, *об.* Водопровѣдный.
 Водовѣдъ, -а, *m.* wodociąg, kanał.
 Водовѣзничать, być woziwodą.
 Водовѣзный, do wożenia wody używający.
 Водовѣзь, -а, *m.* woziwoda.
 Водоворѣтъ, -а, *m.* Водовѣртъ, Водоврѣтъ, -и, *ж.* wir. Водоворѣтный, wirowy.
 Водогонъ, -а, *m.* *Bot.* dzielzan (*roślina*).
 Водогрѣйна, Водогрѣбляна, -и, Водогрѣбляна, -ой, *ж.* miejsce do zagrzania wody.
 Вододѣйствующій, hydrauliczny.
 Водоемина, *об.* Водомѣина.
 Водоемнѣй, Водоемистый, zbierający *lub* pochłaniający wiele воды.
 Водоемъ, -а, *m.* cysterna, wodzbiór.
 Водоземный, *об.* Земноводный.
 Водозмѣщеніе, -іа, *n.* *Mar.* miejsce, *które* okręt w wodzie zajmuje.
 Водоначальный, do pompowania воды *служащ*у.
 Водокроплѣнiе -іа, *n.* skroplenie wodą.
 Водокрѣтъ, *об.* Водоворѣтъ.
 Водокѣвъ, -дка, *m.* przewodnik.
 Водолазничать, nurkować, nurzać ся в водzie.
 Водолазничество, -а, *n.* nurkowanie.
 Водолазъ, -а, *m.* nurek. Водолазный, ширкову.
 Водолѣй, -ея, *m.* *Astr.* wodnik (*znak zodiaku*); || *об.* Водоливъ.
 Водолѣнь, -ни, *m.* *Bot.* kopytnik (*ziele*).
 Водолѣчебный, Водолѣченіе, *об.* Водолѣчѣбный, Водолѣченіе.

Водоливный, do czerpania wody *служащ*у.
 Водоливъ, -а, *m.* wylewacz, nalewacz wody.
 Водолисть, -а, *m.* *Bot.* ostrokrzew, mysza wiecha.
 Водолиствіе, -іа, *n.* nalewanie воды.
 Водолѣчѣбный, *Med.* hydropatyczny.
 Водолѣченіе, -іа, *n.* hydropatja, leczenie wodą.
 Водомѣтъ, -а, *m.* wodotrysk. Водомѣтный, водотрыскову.
 Водомѣина, -ы, *ж.* rowek od deszczu, wodą podryty, wyrwa, grunt powyrywany potokiem z gór.
 Водомѣръ, -а, *m.* hidrometr.
 Водоносный, do noszenia воды *служащ*у.
 Водоносъ, -а, Водоносецъ, -ца, *m.* wodę noszący. Водоносна, -и, Водоносица, -ы, *ж.* kobieta wodę nosząca; || Водоносъ, powerek, drążek do noszenia w konewkach wody.
 Водоотводный, wodę спrowadжащу.
 Водоотводная штольня, kanał w kopalniach do ścieku wód.
 Водоотливный, wodoczernny, do odlewania воды *служащ*у. Водоотливный насосъ, pompa.
 Водопадистый, obfity w wodospady.
 Водопадъ, -а, *m.* wodospad.
 Водопадъ, -и, *ж.* opadnienie, zniżenie się воды.
 Водопитіе, -іа, *n.* picie wody.
 Водопійца, -ы, *m.* wodę pijący.
 Водоплавный, spławiany. Водоплавный дровъ, drzewo spławiane.
 Водоподѣмный, hydrauliczny.
 Водопоемный, zalany wodą.
 Водопой, -а, *m.* Водопойня, -и, *ж.* Водопойло, -а, *n.* sadzawka, miejsce do pojenia bydła.
 Водопойна, -и, *ж.* *zdr.* водопоечка, -чки, *ж.* korytko, szklanka do wody dla ptaków.
 Водопойное, -аго, *n.* opłata od pojenia bydła.
 Водополье, ля, *n.* Водополь, -и, *ж.* wzebranie wód, powódź. Водопольный, wylewny.
 Водопровѣдный, wodociągowу.
 Водопровѣдъ, -а, *m.* wodociąg.
 Водопротѣкъ, -а, *m.* rów wodę проваджащу. Водопротѣчный, wodę проваджащу.
 Водородъ, -а, *m.* *Chem.* wodoród, gaz wodorodowy. Водородный, wodorodny.
 Водоросль, -и, *ж.* *Bot.* morskazyczna, roślina nadmorska, porost morski.
 Водорой, -ѣя, *m.* Водоройна, -ы, *ж.* *об.* Водомѣина.
 Водорѣтъ, -а, *m.* *Mar.* spodnia część ostrogi okrętowej.
 Водосборъ, -а, *m.* *Bot.* orlik (*roślina*).
 Водосвѣтъ, -а, *m.* *Min.* hydrofan, oko światła, wywietrzały opał.

Водосвятіе, Водосвященіе, -іа, *n.* święcenie wody.

Водосвятный, należący do obrzędu święcenia wody. Водосвятная чаша, kropielnica.

Водоскать, -а, *m.* wodospad, wodostok.

Водоснопъ, -а, *m.* wodozbiór.

Водосопъ, -а, *m.* zdroj, źródło. Водосопный, zdrojowy.

Водоспускъ, -а, *m.* śluza. Водоспускный, śluzowy.

Водостой, -оя, *m.* ściek, kałuża.

Водостолбовый, — водостолбовая машина, maszyna, ruszana przez parcie wodnego słupa.

Водосточный, — водосточная канавка, rynsztok, kanał.

Водостроитель, -я, *m.* kierujący robotami hydraulicznymi.

Водотворъ, *ob.* Водородъ.

Водотеча, -и, Водотечина, -ы, Водотечь, -и, *ż.* struga, otwór w statku, przez który woda wchodzi.

Водотолча, -и, *ż.* młyn wodny i tłoczny.

Водотбъ, -а, *m.* Водотечь, -и, *ż.* *ob.* Водотёча; || гупна на околу dachu.

Водоточина, -ы, *ż.* *ob.* Водотёча.

Водоточный, bieżący, płynący.

Водоходецъ, -дца, Водоходъ, -а, *m.* flis, przewoźnik.

Водоходный, żeglowny, spławny.

Водоходство, -а, *n.* żegluga.

Водохранилище, -а, *n.* wodozbiór, rezerwoar.

Водочерпаніе, -іа, *n.* czerpanie wody.

Водочерпательный, do czerpania wody służący.

Водочный, wódczany, gorzałczany.

Водратъся (*Час przyszлы вдерусь*), *ob.* Вдиратъся.

Водружальный крестъ, krzyż fundacyjny, zatknięty, w miejscu, gdzie ma być ołtarz.

Водружать, водружить, zatykać, zatknąć, stawić, postawić, utknąć; || Водружаться, być zatknięтым postawionым.

Водруженіе, -іа, *n.* zatknięcie postawienie.

Водъ, -а, *m.* chów, mnożenie bydła i ptactwa domowego.

Водяникъ, -а, *m.* *Gmin.* duch wodny.

Водянистый, Водяный, wodnisty.

Водяница, -ы, *ż.* *Bot.* bagniówka (*roślina*).

Водянка, -и, *ż.* *Gmin.* puchlina wodna; || napój z jagód z dodaniem cukru i soku winogronowego.

Водяной, wodny, wodnisty. Водяная шельница, młyn wodny. Водяныя сообщенія, komunikacje wodne. Водяныя растения, rośliny wodne. Водяная баня, *Chem.* zapuznienie naczynia w ciepłej wodzie.

Водяные часы, klepsydra. Водяной змѣй,

Astr. вѣж (*konstellacja*). || Водяной сапутникъ, grzybień biały (*roślina*). Водяной орѣхъ, orzech wodny, kotewka.

Водяность, -и, *ż.* wodnistość.

Водянтъ, wodnistym się stawać.

Воеваніе, -іа, *n.* wojowanie, prowadzenie wojny.

Воевать, wojować, prowadzić wojnę.

Воевода, -ы, *m.* dowódca, naczelny wódz wojska; || wojewoda. Воеводский, do naczelnego wodza należący, wojewódzki.

Воеводство, -а, *n.* województwo.

Воеводствовать, dowodzić wojskiem; || sprawiać urząd wojewody.

Воедино, *psk.* razem, wspólnie.

Военачальникъ, -а, *m.* wódz naczelny wojska. Военачальничій, do naczelnego wodza należący.

Военачальство, -а, Военачаліе, -іа, *n.* dowództwo, naczelnictwo nad wojskiem; || godność dowódcy.

Военачальствовать, dowodzić wojskiem.

Военнопльнный, -аго, Военнопльнный, -а, *m.* jeńiec, bryaniec wojenny.

Военнопоходный, do wojska należący w czasie marszu.

Военнорабѣчий, wojskowy roboczy.

Военноспирѣтский, do zakładu sieroć wojskowych należący.

Военнослужащій, w wojsku służący.

Военнослужитель, -я, *m.* każdy nieszerogowy żołnierz.

Военносудный, do sądu wojennego należący.

Военносапульный, do wojska lądowego należący.

Военноучебный, do zakładów wojskowych należący.

Военный, wojenny, wojskowy. Военная служба, służba wojskowa. Военныя науки, nauki wojenne. Военный министр, minister wojny.

Вожанъ, -а, Вожатый, -аго, *m.* przewoźник.

Вожделеніе, -іа, *n.* żądza, pożądlivość, chuć, życzenie.

Вожделенный, pożądany, pragniony, oczekiwany.

Вожденіе, -іа, *n.* prowadzenie, dowodzenie.

Вождь, -я, *m.* dowódca, wódz; || naczelnik, przewodnik.

Вожный, *Gmin.* swawolny, żartobliwy, krotochwilny.

Воженье, -нья, *n.* *Gmin.* swawola, rozpusta.

Вожня, Вожня, -и, *ż.* lejc, trenzla.

Вожнать, lejcować.

Возблагодареніе, -іа, *n.* podziękowanie, zawdzięczenie.

Возблагодарить, podziękować, zawdzięczyć.

Возбраненіе, -іа, *n.* wzbronienie, zakaz.

Возбранитель, -я, *m.* zabroniciel. **Возбранительница**, -ы, *ż.* zabronicielka.

Возбранительный, zabraniający.

Возбранять, **Возбранить**, zabraniać, zabronić, zakazywać, zakazać.

Возбудитель, -я, *m.* instygator, podżegacz, podnieta. **Возбудительница**, -ы, *ż.* instygatorka.

Возбудительность, -и, *ż.* Med. pobudzenie, podniecanie, dodawanie jedności.

Возбудительный, podniecający, побуждающий, krzepiący siły, dodający jedności.

Возбудяемость, -и, *ż.* drażliвость.

Возбуждать, **Возбудить**, budzić, obudzać, wzniecać, sprawiać, zachęcać, namоwо wzniecać; || **Возбуждаться**, obudzać się, być pobudzonym do czego. **Это возбуждает**, жажду, to podnieca pragnienie. **Возбуждать народъ къ бунту**, побуждать lud do rоkoszu. **Возбудить удивленіе**, wzбудzić zadziwienie. **Возбудить зависть**, obudzić zazdrość. **Возбудить мужество**, dodać odwagi; || **Возбудить вопросъ**, poruszyć kwestję.

Возбужденіе, -ія, *n.* obudzenie, побуждение, поднеканіе. **Возбужденіе дѣла**, wytoczenie sprawy.

Возведеніе, -ія, *n.* wzniesienie, zbudowanie.

Возвеличеніе, -ія, *n.* podwyższenie, wyniesienie, zwiększenie.

Возвеличивать, **возвеличить**, wywyżшать, wywyżzyć, wynosić kogo; || **возвеличиваться**, wywyżсать się; || хвалить się, chełpić się. *Imsl.* **возвеличенный**, wywyżсzony, wzniesiony.

Возводить, **возвести**, **возвести**, wywyżсать, podnosić, podnieść, wznosić, wnieść; || **будовать**, **збудовать**, stawiać; || **возводиться**, być podniesionym, wywyżсозным. **Возвести очи на небо**, podnieść oczy ku niebu. **Возвести ногъ въ высюій санъ**, wnieść kogo na wyżсше dostojenstwo. **Возводить зданіе**, stawiać gmach. *Imsl. b.* **возведенный**, podniesiony, wzniesiony, wywyżсозный.

Возвратимость, -и, *ż.* zwrócenіе, odwet.

Возвратимый, powetowany, dający się парować, spadający lub mogący się przeіеіть.

Возвратный, od wrotny, powrotny. **Возвратно**, *psk.* napowrót. **Возвратный путь**, powrót, wrócenіе się. **Возвратный счётъ**, *Handl.* rachunek powrotny. **Возвратный глаголь**, *Gram.* słowo względne, zaimkowe.

Возвратъ, -а, *m.* wrócenіе, powrót. **Возвратъ солнца**, *Astr.* przesilenіе dnia z поса. **Возвратъ денегъ съ должника**, *Handl.* odзysk dłугу. **Возвратъ денегъ или вещей**, полученныхъ изъ наслѣдства до раздѣла, powrót swojej części do massy spadku.

Возвращать, **возвратить**, powracać, powrócić, zwracać, zwrócić, przywracać, przywrócić; || **Возвращаться**, **возвратиться**, powracać się, powrócić się, zwracać się, zwrócić się.

Возвращеніе, -ія, *n.* powrót, powrócenіе, zwrócenіе, odзyskanie. **Возвращеніе права на владѣніе**, *Praw.* reintegracja.

Возвышать, **возвысить**, wywyżсать, wywyżсzyć, podnosić, podnieść, powiększać, powiększyć. **Возвысить число во вторую, въ третью степенъ**, *Mat.* podnieść liczbę do drugiej, do trzeciej potęgi.

Возвышеніе, -ія, *n.* podniesienie, wzniesienie; || wyniosłość, wzniosłość, wysokość; || podwyżсzenie.

Возвышенность, -и, *ż.* wyniosłość, wysokość; || * wyniosłość, szlachetność (*duży*), górnosc stylu.

Возвышенный, wyniosły, wysoki; || wzniosły, szlachetny.

Возвѣститель, -я, *m.* oznajmiciel, wiadun.

Возвѣстительница, -ы, *ż.* oznajmicielka. **Возвѣстительный**, обвieszczający, głосzący.

Возвѣщать, **возвѣстить**, огласzać, оглосić, обвещсать, обвещсать, oznajmiać, oznajmiać; || *Praw.* **возвращать право на владѣніе**, reintegrować; || **возвѣщаться**, być ogłoszonym, обвещсозным, oznajmionym. **Газеты возвѣстили о войнѣ**, gazety ogлосили wojnę. **Посланнику возвѣстили волю нашего государя**, posłowi oznajmiono wolę naszego monarchy. *Imsl.* **возвѣщенный**, ogłoszony, обвещсозный, oznajmiony.

Возвѣщеніе, -ія, *n.* ogłoszenie, обвещсzenie, oznajmienie || *Praw.* **возвращеніе права на владѣніе**, reintegracja.

Возгласитель, -я, *m. ob.* **Возвѣститель**. **Возгласъ**, -а, *m.* ostatnie słowa modlitwy głосно wymówione; || wykrzyknienie.

Возглашатель, -я, *m. ob.* **Возгласитель**.

Возглашать, **возгласить**, głосно wymawiać, głосić, obwoływać, obwołać; || оглашсать, оглосić, обвещсать, обвещсать. *Imsl.* **возглашенный**, ogłoszony, rozглосозный.

Возглашеніе, -ія, *n. ob.* **Возгласъ**; || закоңчение мowy wykrzyknikiem jakіеј максымы, wykrzyknienie.

Возгноеніе, -ія, *n. Med.* ropienie, suppuracja.

Возгноить, справіть ropienie; || **Возгноиться**, горіеть, obracać się w ropę.

Возговорить, zacząć mówić, odeзwać się.

Возгонна, -и, *ż.* **Возгонъ**, -а, *m. Chem.* sublimacja, sublimat.

Возгночный сосудъ, naczynie do sublimacji.

Возгонять, **возгонять**, *Chem.* sublimować.

Возгораемость, -и, *ż.* zapalność.

Возгораемый, zapalny, palny.

Возгорать, возгорѣть, возгораться, возгорѣться, zapalać się, zapalić się; || *wszczynać się, wszcząć się, powstać, powstać.

Возгорѣлась война, wszczęła się wojna.

Возгордиться, wynosić się, pysznić się.

Возгрезѣть, об. Заргрезѣть.

Возгривецъ, -вца, m. smarkacz, smarkaty.

Возгривица, -ы, возгривка, -и, ж. smarkata.

Возгривить, Gmin. zasmarkać.

Возгривый, zasmarkany, smarkaty.

Возгря, -и, ж. smark, sopel u nosa.

Воздавать, воздѣть (czas teraz. воздаю, przyszły воздамъ), nagradzać, nagrodzić, wynagradzać, wynagrodzić, zawdzięczać, zawdzięczyć; || Воздаваться, воздѣться, wynagradzać się, wynagrodzić się. *Imśl. b. възданный, wynagrodzony.*

Воздаяние, -ия, n. wynagrodzenie, zawdzięczenie.

Воздаятель, воздаватель, -я, m. nagradzający.

Воздавательница, -ы, ж. nagradzająca.

Воздавательный, wynagradzający.

Воздвигание, -ия, n. podnoszenie, wzniesienie, wystawienie.

Воздвигать, воздвигнуть, podnosić, podnieść, wznosić, wnieść, wystawiać, wystawić, budować, wybudować. *Imśl. b. воздвигнутый, podniesiony, wzniesiony, wystawiony, wybudowany.*

Воздвижение, -ия, n. podniesienie, wzniesienie, wystawienie; || Воздвижение Св. Креста, podniesienie św. Krzyża (*14 Września*). *Воздвизальный крестъ, wielki krzyż noszony na procesji.*

Воздержаніе, -ия, n. wstrzemięźliwość, umiarkowanie, trzeźwość, powściągliwość.

Возде жательный, wstrzemięźливы.

Воздерживать, воздержѣть, wstrzymывать, wstrzymać, powściągać, powściągnąć; || Воздерживаться, воздержаться, wstrzymываться, wstrzymać się, nieуżywać чего, powściąгать się.

Воздержно, psk. wstrzemięźлиwie, z umiarkowaniem.

Воздержность, -и, ж. wstrzemięźliwość, umiarkowanie.

Воздержный, wstrзмиęźливы, umiarkованы.

Возд хомѣрие, -ия, n. aerometria, nauka o siłach i działaniu powietrza.

Воздухомѣръ, -а, m. aerometr.

Воздухоагрѣвательный, ogrzewający powietrze.

Воздухоносный, służący do wprowadzenia powietrza.

Воздухообразный, воздуховидный, lotny, w stanie lotnym.

Воздухоплавание, -ия, n. aerostatyka.

Воздухоплаватель, -я, m. żeglarz napowietrzny.

Воздухоплавательный, aerostacyjny.

Воздухочистительный, do czyszczenia powietrza służący.

Воздух, -а, m. powietrze; || Коѣс. вѣдухъ церковной чаши, pala.

Воздушный, powietrzny, napowietrzny.

Воздушный шаръ, balon. Воздушный наѣсѣ, machina pneumatyczna do pompowania powietrza. Воздушное явленіе, zjawienie napowietrzne.

Воздыманіе, -ия, n. podniesienie, wzniesienie się.

Воздымательный, do wzniesienia powietrza służący.

Воздымать, вздымать, podnosić, wznosić; || Воздыматься, вздыматься, podnosić się, wznosić się.

Воздыхатель, Воздыхать, об. Водыхатель, Вдыхать.

Воздѣвать, воздѣть, Коѣс. Ст. wyciągać, wyciągnąć. *Imśl. b. воздѣтый, wyciągnięty.*

Воздѣйствие, -ия, n. oddziaływanie.

Воздѣйствовать, oddziaływać.

Воздѣльвание, -ия, Воздѣльванье, -ья, n. uprawa, uprawianie.

Воздѣловать, воздѣлать, uprawiać, uprawić, przygotowywać, przygotować; || Воздѣльваться, воздѣлаться, być uprawionym.

Возна, Вознать, об. Вожня, Вожнать.

Вознаждать, pożądać, zapragnąć.

Возжелать, życzyć.

Возжигание, Возжєніе, -ия, n. zapalenie, zapalenie, podniecanie, podniecenie.

Возжигатель, -я, m. zapalacz, podżegacz.

Возжигательница, -ы, ж. zapalaczka, polze aczka.

Возжигательный, zapalny.

Возжигать, возжечь, zapalać, zapalić, rozniecać, r. zniecić; || Возжигаться, zapalać się, rozniecać się. * Возжечь воюну, wzniecić wojnę. Возжечь емиамъ, kadzić komu.

Воззваніе, -ия, n. wezwanie, wołanie.

Воззвать, об. Взывать.

Воззрѣніе, -ия, n. wejrzenie, uwaga; || способ видения, zdanie, mniemanie.

Возрѣть, об. Взирать.

Возникъ, -а, m. wózek, furka.

Возильный, do wożenia służący.

Возильщикъ, -а, m. woźnica.

Возить, об. Везти.

Возна, -и, ж. przewozenie, dowóz.

Возлагать, возложить, wkładać, włożyć, pokładać, położyć; || * polecac, polecic; || Возлагаться, być włożonym, położonym. Онъ возложилъ на главу егѣ вѣнецъ, włożył koronę na jego głowę. Возложить надѣжду на Бога, położyć ufność w Bogu. На него возлагаютъ большія надѣжды, w nim pokładają wielkie nadzieje. *Imśl. b. возложенный, włożony, położony.*

Возлегать, возлєнать, возлєчь, leżeć na czѣм, położyć się на со.

Возлєлѣять, взлєлѣять, wysackać, wychować, wypiastować.

Возлетать, возлєтѣть, об. Взлєтѣть.

Возливалъникъ, -я, *м.* **Возливалъница**, -и, *ж.* dzbanek, nalewka.

Возливать, *об.* **Взливать**.

Возликовать, uradować się, ucieszyć się.

Возмужалый, zmeżniały, mężski, mężny.

Возмужать, zmeżnieć.

Возмутитель, -я, *м.* zburzyciel, wicherzyciel, buntownik.

Возмутительный, buntowniczy, burzliwy.

Возмушчение, -ия, *н.* powstanie, rokosz.

Возмущать, **возмущить**, substytuować, podstawić kogo na czyje miejsce, wyznaczyć na zastępstwo, zastępować, zastąpić kogo kim, co czém; || wrócić koszta, straty, wynagrodzić co czém; || **Возмущаться**, być zastąpionym; || być wynagrodzonym, powetowanym.

Возмущенинъ, -а, *м.* *об.* **Возмездникъ**.

Возмущатель, **Возмущитель**, -я, *м.* substytut; || wynagradzający szkody, straty, nagrodziciel, odpląciiciel.

Возмущение, -ия, *н.* **Возмѣтна**, -и, *ж.* substytucja, podstawienie, ustanowienie; || wynagrodzenie, wrócenie kosztów i strat, realizacja. **Возмѣчение издѣржекъ**. *Прав.* regres.

Вознаградать, **вознаградить**, wynagradzać, wynagrodzić, powracać, powrócić, odwetować, indemnizować.

Вознаграждение, -ия, *н.* wynagrodzenie, odwetowanie; || *Прав.* indemnizacja, bonifikacja, kompensacja.

Вознамѣриваться, **вознамѣриться**, *об.* **Намѣриваться**.

Вознеодовать, unieść się gniewem na kogo, na co, rozgniewać się.

Возненавидѣть, *об.* **Ненавидѣть**.

Вознесение, -ия, *н.* wnieśnienie, wnieśnienie; || **Вознесение Господне** Wniebowstąpienie Pańskie (*święto*). **Вознесенскій**, tyżący się kościoła Wniebowstąpienia.

Возникание, -ия, *н.* powstanie, wynikanie, wyrastanie.

Возникать, **возникнуть**, powstawać, powstać, wyznikać, wynikać, wzejść, ukazać się, wyrastać, wyrosnąć.

Возниклый, powstały, wynikły.

Возникъ, -а, *м.* koń ciągowy.

Возничъ, -ы, **Возничей**, -аго, *м.* woźnica, furman. **Возничій**, woźniczy, furmański; || *Astr.* **Воźница** (*konselacja*).

Возносить, **вознести**, podnosić, podnieść, wywyższać, wywyższyć; || chwalić, wystawiać; || **Возноситься**, podnosić się, wznosić się; || być chwalonym, wstawionym; || puznić się, nadymać się. || **Саситель вознесся** на небо, Zbawiciel wstąpił do nieba. *Imśł. b.* **вознесенный**, podniesiony, wnieśiony, wywyższony; || wstawiony.

Возношение, -ия, *н.* podnoszenie; || wyniesienie do chwały wiecznej.

Возный, -аго, *м.* (*судѣбный разсыльный*), woźny.

Возня, -и, *ж.* wrzask, hałas, tartas.

Возобладать, opanować, objąć w swe posiadanie, zawładać.

Возобновитель, -я, *м.* odnowiciel, restaurator.

Возобновительный, odnawiający, porzeczający.

Возобновление, -ия, *н.* wznowienie, odnowienie, ponowienie. **Возобновление присяги**, przysięga homogjalna.

Возобновлять, **возобновить**, wznowiać, wznowić, odnawiać, odnowić; || **возобновляться**, wznowiać się, odnawiać się.

Возовникъ, -а, *м.* koń wozowy, pociągowy.

Возовой, wozowy.

Возонъ, -зна, *здр.* **возочень**, -чна, *м.* niskie pudło kareciane na sannicach.

Возопить, *об.* **Вопить**.

Возражатель, -я, *м.* zbijający zdanie, zarzut czyniący komu.

Возражательница, -ы, *ж.* zbijająca zdanie, zarzut czyniąca komu.

Возражать, **возразить**, odierać, zbijać zdanie jakie, przeczyć czemu.

Возраждать, odradzać, odnawiać.

Возражение, -ия, *н.* zarzut, odpór, odparcie, odpowiedź, zbitcie zdania czyjego; || *Прав.* odparcie replika.

Возразитель, -я, *м.* **Возразительница**, -ы, *ж.* *об.* **Возражатель**, **Возражательница**.

Возразительный, odporny.

Возрастание, **Возрастение**, -ия, *н.* wzrastanie, wzrószenie.

Возрастать, **взрастать**, **взрастать**, **взрастѣть** (*czas przeszły* **взросъ**), wzrastać, wzrósnać, wzmacniać się, powiększać się. || *Mar.* **возрастающія широты**, merydjonalne, południkowe części.

Возрасть, -а, *м.* wiek (*przeciąg czasu od urodzenia*); || oddział uczniów w zakładach naukowych. || * **Она умѣ на возрастѣ**, ona już dorasta, ma wiek po temu

Возращать, **возрастить**, **взрастить**, wychowywać, wychować (*dzieci i t. p.*), chować, hodować, pielęgnować. *Imśł. b.* **возращенный**, wychowany, hodowany, pielęgnowany.

Возращение, -ия, *н.* chów, wychowanie, hodowanie.

Возревновать, pozazdrościć, stać się zawisłym.

Возрѣться, *Myśl.* wpatrzeć się (*o psach*).

Возрождать, **возродить**, *об.* **Возраждать**.

Возрождение, -ия, *н.* odrodzenie.

Возроптать, szemrać, narzekać.

Возрыдать, *об.* **Зарыдать**.

Возсіять, zajaśnieć, zabłysnąć.

Возсоединять, **возсоединить**, złączać, złączyć na nowo. *Imśł. b.* **возсоединенный**, na nowo połączony.

Возставать, **возстать**, (*czas teraźniejszy* **Возстаю**, *cz. przyszły* **Возстану**), wstawać, wstać, powstawać, powstać; ||

burzyć się, buntować; || uzbrajać się, uzbroić się.

Возстáние, -ія, *n.* powstanie, bunt; || uzbrojenie się; || Возстáние мѣз мѣртвыхъ, змартwychwstanie.

Возстановитель, -я, *m.* odnowiciel.

Возстановительница, -ы, *ж.* odnowicielka.

Возстановлѣние, -ія, *n.* odnowienie, przywrócenie, restytucja. Возстано-влѣние чѣсти, уваженія, rehabilitacja, odzyskanie czci. Возстановлѣние здорѣвья, odzyskanie zdrowia.

Возстановлять, возстановить, przywracać, przywrócić, naprawić, odnowić; || przywrócić kogo do posiadłości, do posady; || дзвѣгаć, podzвѣгнаć; obudzić, poburzyć; || *Chem.* odkwasić, oddzielić niedokwas w metalach; || Возстановлять-ся, być przywróconym, odnowionym. Возстановить своѣ доброе имя, rehabilitować się. Возстановить своѣ здорѣвье, przyjść do zdrowia. Возстановить торговлѣю, odnowić handel. Онъ возстановлѣнъ въ своѣй должности, przywrócono go do posady. || Судъ возстановилъ его чѣстное имя, sąd go rehabilitował, przywrócił do czci. Штѣ наглое обращѣние возстановило противъ него всѣхъ его подчинѣнныхъ, harde jego obejście się oburzyło przeciw niemu wszystkich jego podwładnych. *Imśl. b.* возстановлѣнный, przywrócony.

Возсылать, wysyлаć, zasyлаć; || возсылаться, być wysyланым

Возсѣдатель, возсѣсть (чз. przysзды: возсѣду), zasiadać, wsiąść.

Возчинь, *ob.* Вощинь.

Возчувствовать, uczuć.

Возшѣствие, -ія, *n.* (на престѣль), wstą-пienie (*na tron*).

Возъ, -а, *m.* wóz, fura. || Чтѣ съ вѣзъу упáло, то пропáло, *прзсъл.*, nie żałuj tego, со сѣ wrócić nie może.

Возымѣть, Возымѣть, powziąść.

Вой, бѣя, *m.* wycie; jęk, jęczenie.

Войлокъ, -а, *m.* *zdr.* войлочень, -чна, pilść, pilśn. Войловичый, pilśniany.

Войлочникъ, -а, *m.* pilśniarz.

Война, -ы, *ж.* wojna. Оборонительная, наступательная война, wojna obronna, zaczepna. Междусѣбная война, wojna wewnѣtrzna, domowa. Объявить войну, wojnę wypowiedzieć. Вести войну, prowadzić wojnę. Итти войною на ногѣ, wznieść wojnę przeciw komu.

Войнолюбивый, wojowniczy, bitny.

Войнскій, wojenny, wojskowy. Войнски, *psk.* wojskowo.

Войственный, wojowniczy, waleczny.

Войство, -а, *n.* wojsko, siły wojenne.

Войнъ, -а, *m.* wojownik, wojak.

Войско, -а, *n.* wojsko.

Войснѣвой, wojskowy.

Войстину, *psk.* istotnie, doprawdy.

Войтель, -я, *m.* wojownik.

Войти, *ob.* Войти.

Войтовство, -а, *n.* wójtowstwo.

Войтъ, -а, *m.* wójt.

Вонабула, -ы, *ж.* wyrażenie, sposób mówienia.

Вональный, wokalny, oddany głosem.

Вонругъ, *psk.* około, naokoło, dookoła.

Вонсалъ, -а, *m.* foksal, sala dla zgromadzeń.

Воланъ, -а, *m.* wolant (*rodzaj gry*).

Вольянка, Волнуха, Волнушка, -и, *ж.* gatunek bedki, grzyba.

Волглость, -и, *ж.* wilgoć.

Волглий, wilgotny.

Волгнутъ, wilgotcieć.

Волдырѣватый, окрыты wrzodami, прыszczami, krostkami.

Волдыриниъ, -а, *m.* *Bot.* wyżpin (*roślina*).

Волдырь, -я, *m.* *zdr.* волдырѣнь, -рѣня, przyszcz, krostka, krosteczka, wrzód, wrzodek; || guz ze stłuczenia. Волдырный, wrzodowy.

Волканическій, wulkaniczny.

Волканъ, -а, *m.* (огнедышущая гѣра), wulkan.

Волновнй, -и, *ж.* spusk, łapka zapadająca w dół (*na wilki*).

Волкодавъ, -а, *m.* brytan wilczy, pies.

Волноножіе, -ія, *n.* *Bot.*, widłak (*z rodzaju mchów*).

Волнь, -а, *m.* wilk. Морскѣй волкъ, rodzaj foki, rodzaj ryby, pies morski; || *Górn. ob.* Вѣлонъ.

Волна, -ы, *ж.* fala, bałwan, wał na wodzie.

Вѣлна, -ы, *ж.* wełna.

Волнѣние, -ія, *n.* wzburzenie, wstrząśnienie, wzruszenie gwałtowne.

Волнистый, мѣняющъ сѣ, mający desę w morę (*o materjach*).

Волнованіе, -ія, *n.* burzenie się.

Волнователь, -я, *m.* burzyciel, wicherzyciel.

Волновать, взволновать, burzyć, wzburzyć; wzruszać, wzruszyć.

Волновѣй, burzliwy.

Волнуха, *ob.* Вольянка.

Волѣвина, -ы, *ж.* skóra wołowa.

Волѣвій, wołowy, woli.

Волѣвня, -и, *ж.* wołownia, wolarnia.

Волѣвщикъ, Вологѣнь, -а, *m.* wołownik, wołowiec.

Вологѣдна (волѣвій язъикъ), -и, *ж.* *Bot.* wołowy język (*roślina*).

Володушна, -шни, *ж.* *Bot.* zajęcze uszko (*roślina*).

Волонита, -ы, *m.* *włoczęga, umizgus, zalotnik, gach; || zwłoka, odwłoka.

Волонитный, włoczący się, umizgający się.

Волонитство, -а, *n.* umizganie się, włoczęgostwo, wałęsanie się.

Волонинъ, -а, *n.* *Chem.* fibrina.

Волокнистый, włóknisty.
 Волокно́, -а, *n. zdr.* włókno, -a, włóknо.
 Волоковбй, suwalny, do suwania urządzony. Волоковое окно, okno do zasuwania, okno zasuwalne; (*w izbach włóściarskich*).
 Волокуша, -и, *ж.* rodzaj sieci na ryby;
 || *Górn.* skrzynka, rodzaj sanek, używanych niekiedy zamiast taczek.
 Вóлокъ, -а, *m. zdr.* włoczekъ, -чка, międzyrzecze, przestrzeń między dwiema rzekami spławnymi; || *Artyl.* okara; || кара (*wózek o dwóch niżkich kołach*); || *Górn.* hak żelazny dla przewracania belek.
 Волонтеръ, -а, *m. Woj.* wolontariusz, добровольно охотник в војску. Волонтерный, волонтарский.
 Волопасъ, -а, *m.* wołowiec, wolarz; || *Astr.* Bootes (*konstellacja*).
 Волосатинь, -а, *m.* włosnik, smoczek (*robak*); || *Bot.* świtława (*roślina*); || *Min.* kryształ kopalny.
 Волосатый, волосистый, włosaty, włosiasty.
 Волосень, -и, *ж.* najniższa część zgięcia пад коńским kopytem.
 Волосинь, -а, *m.* siatka na głowę.
 Волосной, włosowy, włoskowaty.
 Волосовидный, włosiasty, do włosów podobny.
 Волосплётинa, -ы, *ж.* wstążka do włosów zaplatana.
 Волосочёть, -а, Волосочесатель, -я, *m.* fryzjer.
 Волосокъ, -скá, *m. zdr. об.* Wólosъ.
 Волостной, włosciański, gminny. Волостной старшина, wójt gminy.
 Wólosъ, -и, *ж.* włosъ.
 Wólosъ, -а, *m. zdr.* włosobъ, -скá, волосочекъ, -чка, włos, włosек, włosецек.
 Волосянинъ, -а, *m.* papucie z włosów końskich.
 Волосяница, *об.* Власяница.
 Волуй, *об.* Валуй.
 Волосьянка, -и, *ж.* tkanka z końskich włosów; || zabawa dzieci miejskich, połączona z targaniem za włosy. *Дать ному волосянну, mocno kogo za włosy wytargać.
 Волосяной, Власяной, włosiany.
 Wólotъ, -и, *ж.* włóкно, włóкiенко, żyłka.
 Волочайка, -и, *ж.* *Gm.* włóczęга, tułaczка.
 Волочёние, -ия, *n.* wleczenie, ciągnięcie (*друту*).
 Волочильный, do ciągnięcia służący (*друту*).
 Волочильня, -и, *ж.* drutarnia, drutownia.
 Волочильщикъ, -а, *m.* drutownik.
 Волочить, włóczyć, wlec, ciągnąć, odciągać, przeciągać; || ciągnąć w dróty; || волочиться, wlec się, ciągnąć się, przeciągać się; || *umizgać się.
 Волочня, *psk. gm.* włóczęг, ciągnąc по кіемі.

Волочъ, wlec, ciągnąć; || Влечься, ciągnąć się; *об.* Влечь.
 Волтижеръ, -а, *m.* wolyżer, sztuczny jeździec, lub skoczek na linie.
 Волтинированіе, -ия, *n.* Волтинировка, -и, *ж.* wolyżerowanie, jeżdżenie sztuczно на koniu, lub skakanie na linie.
 Волтинировать, jeździć sztucznie на koniu, skakać na linie.
 Волхованіе, -ия, *n.* wieszczbiarstwo, wrózenie, czarnoksiężtwo.
 Волхователь, -я, *m.* wieszczek, czарноксіежник.
 Волховательный, wieszczbiarski, czарноксіежкі.
 Волховать, wróżyć, czarować.
 Волхвъ, -а, *m.* mag, kapłan u dawnych Persów; || *об.* Волхователь.
 Волчанъ, -а, *m.* Bot. wilczan (*roślina*).
 Волчѣнь, -чка, *m.* fryga, bąk, cyga; || hidrometr, próbka do mierzenia ciężkości gatunkowej płynów; || buda z wierzchu sani lub wozu.
 Волчѣнонь, -нна, *m.* wilczek, wilczatko.
 Волчѣць, -а, *m.* Bot. oset, bodziak (*roślina*); || *Min.* wolfram (*kruszec*).
 Волчиться, oszczenić się (*o wilczycy*).
 Волчица, -ы, *ж.* wilczyца.
 Вóлчій, wilczy. Вóлчье лыко, wilcze лыцко (*roślina*). Вóлчья ягода, jednojогода, parys, wronie oko. Вóлчий бобъ, słoneczник strączysty. Вóлчий корень, тоjad, wilczy jad (*roślina*). Вóлчья яма, wilczy дół, дół на wilki. || *Fort.* вóлчьи ямы, глѣбокіе доły przed fortyfikacjąmi. || Имѣть вóлчий ротъ и лисій хвостъ, przysл., lisa tam zażyć, gdy kto lwem nie podóła.
 Волшебникъ, -а, *m.* czarownik, czarодзідзье.
 Волшебница, -ы, *ж.* czarownica, czarодзідзья.
 Волшебничій, czarowniczy, czarодзідзьеjski.
 Волшебный, czarowny, czarujący. Волшебный пруть, różецка czарноксіежка. Волшебная флѣйта, flet zaczарowany.
 Волшебствовать, czarować.
 Волшебство, -а, *n.* czarодзідзьеjstwo.
 Воль, -а, *m.* wół, byk; волівий, wołowy, woli.
 Вольинна, -и, *ж.* *Muz.* koza, dudy, gajdy, multanki.
 Вольночникъ, Вольничикъ, -а, *m.* dudarz, gajda, grający на dudach, на multankach.
 Вольгѣта, Вольготный, *об.* Вальгѣта, Вальготный.
 Вольная, -ой, *ж.* nadanie wolności (*z dawniejszego podданства вóлостан*).
 Вольница, -ы, *ж.* *зб.* ochotnicy, wolontariusze, z własnej woli wstepujący do wojska; || robotnicy płatni; || rozpustnik, samowolnik, *m.* rozpustnica, samowolnica, *ж.*
 Вольничанье, вья, *n.* rozpusta, wyuzdanosc.

Вольничать, rozpuścić, samowolnie porzucić.

Вольно, swobodnie, nieprzymuszenie, wolno; || odkrycie, śmiało.

Вольно, wolno, chciało się. **Вольно ему** было послушаться, wolno mu było nie słuchać! **Хотело** mu się не слушать!

Вольнодумец, -нца, *m.* liberalista, wolnomysłący.

Вольнодумна, *m.* liberalistka, wolnomysłąca.

Вольнодумный, *liberalny, wolnomysłny, (przezwisko religijne)*.

Вольнодумство, -а, *n.* liberalność, wolnomysłność.

Вольнодумствовать, nie przyznawać religii chrześcijańskiej, wolno myśleć.

Вольнонаёмный, dobrowolnie najmowanу *robotnik*.

Вольноопределяющийся, *Woj.* wolontariusz, ochotnik.

Вольноотпущенный, uwolniony od poddaństwa. **Вольноотпущенная**, uwolniona od poddaństwa.

Вольнопрактикующий, medyk, zajmujący się praktyką lekarską, nie będąc w służbie rządowej.

Вольноприходящий, uczeń przychodzący (*nie mieszkający w zakładzie naukowym*).

Вольнослушатель, -я, *m.* nie wpisany do listy studentów, lecz tylko przychodzący dla słuchania lekcji.

Вольность, -и, *ż.* wolność (*poetycka*).

Вольный, wolny, swobodny. **Вольный перевод**, wolny przekład. **Вольные стихи**, wolne, różnosylabowe wiersze. **Вольный порт**, port wolny. **Вольное прегрѣшѣніе**, grzech dobrowolny. **Вольная продажа**, wolny handel. **Вольный дух**, ciero wolne, umiarkowane. **Вольный человек**, uwolniony z poddaństwa właściciela. **Всякъ волѣнь въ своёмъ домѣ**, każdy w swym domu pan. **Онъ волѣнь дѣлать всё, что ему угодно**, wolno mu robić wszystko, co się podoba.

Вольтовъ столбъ, *Fiz.* stos Wolty, stos galwaniczny.

Вольтъ, -а, *m.* obrót, wolta, zmiana kroku (*w jeźdźeniu konn*).

Вольфрамъ, -а, *m.* *Min.* об. Волчѣць.

Волѣта, -ы, *ż.* *Archit.* woluta, ozdoba architektoniczna kapitelu w kształcie śruby.

Воля, -и, *zdr.* волянка, волюшка, *ż.* wola, chęć, życzenie; || wolność, swoboda. **Последняя воля умирающего**, ostatnia wola, testament. **Отпустить раба на волю**, освободzić, usamowolnić niewольника. **Предать волю Божией**, puścić w niepamięć. **Волею**, неволею, рад не рад. **Намъ дали вина волю**, nam dano wina do woli. **Дать волю своимъ страстямъ**, popuścić cugli swoim pamiętnościom. || **Вольному воля**, а спасённому рай, *przysł.* wolność Tomku w swoim domku.

Вонзать, вонзять, wpychać, wperchnąć,

wbijać, wbić, zatapiać, zatopić utopić, wtykać, wetknąć; || **Вонзаться**, wpychać się, zatapiać się, wtykać się, wbijać się.

Вонзение, *ia, n.* wperchnienie, wetknięcie, utopienie (*noża, sztyleta i t. p.*)

Вонь, won, *precz* (*об.* Прочь). **Онъ вышелъ вонъ**, poszedł *precz*. **Это слишкомъ вонъ выдѣется**, to zbyt posuwa się na zewnątrz. **Вонъ тамъ**, tam *precz*, tamtędy! **Вонъ онъ идѣтъ**, otóż idzie! || **Вонъ**, *precz!* **Вонъ!** **Вонъ отсюда**, *precz ztąd!* * **Это изъ рунъ вонъ**, изъ рунъ вонъ дурно, *об.* Руна. **Это у меня изъ ума вонъ**, wyszło mi to z pamięci.

Вонь, -и, *ż.* smród.

Вонючий, śmierdzący, smrodliwy.

Вонючка, -и, *Bot.* *ż.* czartowe łajno, śmierdzące drzewo.

Вонять, śmierdzieć, cuchnąć.

Воображаемость, **Вообразимость**, *m.* *ż.* wyobrażowanie.

Воображаемый, *imaginacyjny, fantazyjny*.

Воображать, **вообразить**, wymyślać, wymyślić, tworzyć, utworzyć, wyobrażać; **выобразить**; przedstawiać, mniemać; || **Воображаться**, **выображать** się; **выставляя** sobie, **роіć** sobie.

Воображеніе, -я, *n.* wyobraźnia, *imaginacja*; || *fantazja, urojenie, przywidzenie*.

Вообразимый, **выобразны**, **выобразливы**.

Вообразительность, -и, *ż.* **выображеніа**, *imaginacja*.

Вообразительный, *imaginacyjny*.

Вообщѣ, *psk.* w ogólności, ogólnie, ogółowo.

Воодушевлять, **воодушевить**, ożywiać, ożywić, natchnąć, dodawać, dodać ochoty, odwagi. *Imśl. b.* воодушевлённый, ożywiony, natchniony.

Вооружать, **вооружить**, uzbrajać, uzbroić; || **подбурзывать**; || * **гнѣвать**, **ягнзывать**; || **Вооружаться**, **uzbrajać** się; || **powstawać** przeciw komu. *Imśl. b.* вооружённый, uzbrojony.

Вооруженіе, -я, *n.* uzbrojenie.

Вопѣ, *выхъ*, *psk.* **popierwsze**, przede-wszystkiem, najprzód.

Вопить, **возопить**, lamentować, jęczeć, narzekać.

Вопіять, **Возопіять**, *Star. Słow.* krzyczeć, krzyknąć; **глаголю** мовіть, **narzekać**.

Вопіющій, **krzyczący**, **глаголю** волаjący.

Воплощѣть, **вплотить**, **вcieliа**, **вcielić**; || **вплощаться**, **втелиа** się.

Воплощеніе, -я, *n.* **вцеленіе**, **oczłowieczenie**.

Воплощённый, **вцелонь**; || **uosobiony**.

Вопль, -я, *m.* **placz**, **jęк**, **lament**.

Вопрени, *psk.* **przeciw**, **wbrew**, **pomimo**.

Вопроситель, -я, *m.* **pytający**, **zapytujący**, **indygator**.

Вопросительница -ы, *ż.* **pytająca**, **zapytująca**.

Вопросительная, -ой, *ż.* *Gram.* **znak pytania** (?).

- Впросительный, пытаjący, zapytujący.
Впросительно, *psk.* w sposób пытаjący.
Впробный, do pytania należący, *бадальн.* *Prav.* **Впробный листъ**, lista za-
 руганъ. **Впробные пунты**, индугася, за-
 руганя czynione обвиненію.
Впробъ, -а, *m.* pytanie, zapytanie, kwestja.
Впрошати, **впросити**, **пытѣ**, **спытѣ**,
 пытатъ się; спытатъ się; || **Впрошати**, **быт**
 пытаным, *баданым*.
Впрошеніе -ія, *n.* zapytywanie się.
Ворвань, -и, *ж.* tran, tłustość rybia. **Вор-**
ванный, **транову**. **Ворванный товаръ**, скѣ-
 га tranem zmiekczona.
Ворваться, *об.* **Врыватьсѣ**.
Ворышка, -и, *m.* rzeźmieszek, *об.* **Воръ**.
Ворливость, -и, *ж.* zręczność, gdyranie,
 mrukliwość.
Ворливыи, zręczny, gdyrliwy, mrukliwy.
Воркованіе -ія, *n.* gruchanie (*o голѣбiach*).
Ворковати, **gruchať** (*o голѣбiach*).
Воркотня, -и, *ж.* szemranie, mruczenie; ||
gruchanie (*голѣби*), kwilenie.
Воркунъ, -а, *m.* gdyracz, zręда; || **gru-**
shot, **gruchacz** (*голѣб*).
Воркуня, **ныи**, *ж.* gdyraczka.
Ворѣба, -ы, *ж.* gatunek cyrкла ciesiel-
 skiego; || **ворѣбы**, *mn.* maszynka do prze-
 dzenia służąca.
Воробѣи, -ья, *m. zdr.* **воробѣишень**, **шна**,
 wróbel, wróbelek.
Воробѣиникъ, -а, *m.* **Воробѣиное сѣмя**,
Bot. wróble proso, nawrót
Воробити, zakreślać cyrklem ciesielskim.
Воробна, -и, *ж.* wróblca, samica wróbla.
Воробьенонъ, **на**, *m.* wróble, wróblatko.
Воробьиный, wróblі, wróblowy. **Воро-**
бийный горѣхъ, **выка** (*roślina*).
Ворованье, -нья, *n.* kradzież.
Воровати, **прзбеглы**, **chyтры**, **подстѣ-**
пну; **воровато**, *psk.* chytrze, podstępnie.
Воровати, **краѣ**, **окрадач**,
Воровна, -и, *ж.* złodziejka, *об.* **Воръ**.
Воровской, złodziejski. **Воровски**, *psk.*
 w sposób złodziejski, po złodziejsku.
Воровство, -а, *n.* kradzież, złodziej-
 stwo. **Воровство со взломомъ**, kradzież
 z dobijaniem się.
Вороргъ, а, *m.* *Gmia.* wróg, nieprzyja-
 ciel, *об.* **Врагъ**.
Ворожайна, *об.* **Вороежъ**.
Ворожбѣ, -ы, **Вороженіе**, *ія*, *n.* wróżba,
 wrózenie.
Вороежъ, -ей, **Ворожайна**, -и, *wsp.* wrózek,
 wróżka, kabalarka.
Ворожить, **кабаѣ**, **кѣлаѣ**, **цягначъ**, **пре-**
повідачъ przyszłość.
Ворѣна, -ы, *ж.* wrona; || * **gapa**.
Вороненіе, -ія, *n.* domieszkowanie, mo-
 дравленіе stali.
Воронѣионъ, -на, *m.* krucze, kruczek.
Воронѣцъ, **нцѣ**, *m.* *Bot.* czarny korzeń
Кюсову.
Воронило, -а, *n.* stal. narzędzie do mo-
 дрования, do domieszkowania.
- Воронильщикъ**, -а, *m.* ten co domieszku-
 je, modrawi stal.
Воронити, modrawić, domieszkiwać
 stal.
Ворѣнна, -и, *ж.* *zdr.* **ворѣночна**, -чна,
 lejek. **лежчек**. **Ворѣночный**, **лежкову**.
Ворѣнобъ, а, *m.* kary kość.
Ворѣнообразный, *Bot.* lejkowaty.
Ворѣнобъ, **кару** (*o koniu*).
Ворѣнонъ, -ннѣ, *m.* miód pity, do picia.
Ворѣнопѣгій, **пstrokaty** (*o koniach*).
Ворѣночальи, **czarnosiwy**, **myszaty** (*o ko-*
niach).
Ворѣонъ, -а, *m.* kruk. **Ворѣонъ ворѣону**
глазъ не выклюеть, *прзысл.* kruk krukowi
 oczu nie wykole.
Ворѣонъ, -и, *ж.* kolor ciemnoniebieski на
 stali dany, demieszkowanie.
Ворѣонье, **ья**, *n. zb.* wrony, kawki.
Воротѣ, **ворѣтѣ**, -тѣ, *mn.* brama, wrota;
 || * w rzekach: **ѣа**ча, **канаѣ**. **Воротѣна**
вѣна, *Anat.* żyła, odbierająca krew żѣ-
 лѣдка, śledziony, trzewiѣw || *Górн.* stos
 węgli.
Воротѣло, -а, *n.* dyszel u wiatraka do
 obracania go wiatrowi.
Воротѣти, *об.* **Воротѣти**.
Воротѣникъ, -а, *m. zdr.* **воротѣничѣнъ**,
 -чна, **коѣниеръ**, **коѣниеръ**.
Воротѣный, **бранну**; *об.* **Воротѣ**.
Ворѣотъ, -а, *m.* cylinder u windy, на кѣ-
 гум się окрѣса **лина** do дѣвиганя **цѣжа-**
рѣw, **коѣwротѣ**; || **коѣниеръ**.
Ворѣотъ, -и, *ж.* lewa strona materji, wy-
 wrѣt.
Ворѣохъ, -а, *m.* **ворѣошѣкъ**, -шнѣ, **stos**,
 kupa, stosek, kupka.
Ворѣочанье, -нья, *n.* przewracanie. *nic-*
wanie (*sukni*).
Ворѣочати, **прзвращачъ**, **обрачачъ**, **завра-**
цачъ; || **nicowač**; || **Ворѣочати**, **Вврацачъ**, **ро-**
врацачъ, **прзвращачъ** się, **обрачачъ** się, **за-**
врацачъ się; || **nicowač** się. **Зачѣмъ ворѣ-**
чати егѣ съ половини дорѣги, **по со за-**
врацачъ го **з поѣы дорѣги?** **Онъ спервѣ**
потерѣлѣ дѣсѣти тысячъ рублѣи, **да ворѣ-**
тиѣлѣ ихъ, **з почѣтку** **stracił** **дзесѣтѣ**
тысячу **рублѣ**, **лecz** **наповѣт** **их** **одзыскал.**
Imst. **б.** **ворѣоченный**, **прзвращѣony**, **заврѣ-**
conu; || **nicowany**.
Ворѣошити, **ворѣохнѣти**, **русзачъ**, **русзѣчъ**,
poruszać, **poruszycъ**, **прзвращачъ**, **прзвращѣ-**
цичъ, **прзтрзѣсачъ**, **прзтрзѣсначъ**; || **Воро-**
шѣти, **русзачъ** się, **poruszać** się, **прзвраща-**
чати się, **прзтрзѣсати** się.
Вѣрса, -ы, *ж.* **вѣлѣ** **барва**, **kutner** (*w ma-*
terji, w suknie). **Наводѣти** **вѣрсу**, *об.* **Воро-**
сити.
Ворѣильна, **ы**, *ж.* **грѣплѣ** **ze szczeci**.
Ворѣильный, **ворѣовѣальный**, **грѣплowy**.
Ворѣильная **шѣсна**, **osad** **folarski** **sukien-**
niczy.
Ворѣильщикъ, -а, *m.* **грѣпларъ**, **грѣпле-**
wnik.
Ворѣистый, **вѣлѣсисты**, **барвисты**.

Ворсить, ворсовать, gręplować, kutnerować, Czechrać.
Ворсовальна, -ы, ж. gręplownia.
Ворсованіе, **Воршеніе**, -ія, n. gręplowanie, kutnerowanie.
Ворси́на, -и, ж. *Bot.* oset, bodziak, wszec, drapaец; || *об.* Ворси́лна, Ворси́но́й, gręplowy.
Ворчаливость, -и, ж. gdyrliwość, zręczność.
Ворчали́вый, gdyrliwy, zręczny.
Ворча́ніе, -ія, n. wrzędzenie, mruczenie, warczenie; || łajanie, fukanie.
Ворча́ть, wrzędzić, mruczyć, burczyć; || warczyć (*o psie*); || hurkotać (*w brzuchu*).
Воръ, -а, m. złodziej, oszust. **Воро́вна**, -и, ж. złodziejka.
Восемна́дцать, **Восемна́дцатый**, *об.* **Осьми́на́дцать**, **Осьми́на́дцатый**.
Восе́мь, *przyp. dr.* восьми, ośm.
Восе́мдесятъ, *prz. dr.* восемьдесятъ, ośmdziesiąt; **восми́десятый**, ośmdziesiąty.
Восе́мсотъ, ośmset.
Восе́мью, ośm razy, ośmkroć.
Воскипа́ть, **Воскипа́ть**, *об.* **Вскипа́ть**, **Вскипа́ть**.
Восклича́ніе, **Воскличнове́ніе**, -ія, n. okrzyk, wykrzyknienie.
Восклича́тельная, -ой, ж. **Восклича́тельный** знаѣ, *Gram.* wykrzykniuk (!).
Восклича́ть, **воскли́нуть**, wykrzykiwać, wykrzyкnać, wołać, zawoлаć.
Воскоби́тіе, -ія, n. oczyszczenie, lanie wosku.
Воскобо́й, -о́я, m. woskownik.
Воскобо́йничанье, -ья, n. *об.* **Воскоби́тіе**.
Воскобо́йничать, trudnić się oczyszczeniem, laniem wosku.
Воскобо́йня, -и, ж. woskownia, woskolejnia; **воскобо́йный**, woskolejny.
Воскоблѣніе, -ія, n. wybielanie, blechowanie wosku.
Воскоблѣльня, **воскоблѣльня фабрика**, bielenie, blechowanie wosku.
Восновáтый, woszczysty.
Восновина, -ы, ж. błona na ptasich dziobach.
Восновинь, -а, m. *Bot.* września (*roślina*).
Восновой, **Вошаной**, woskowy.
Восколѣй, -ѣя, m. woskolѣй, woskownik.
Восколитіе, -ія, n. lanie wosku.
Воскома́стина, -и, ж. mastyka woskowa, połączenie wosku i żywicы.
Воскормля́ть, **воскормить**, *об.* **Вскармли́вать**.
Воскреса́ть, **вооскрѣ́нуть**, **змартыхвста́ть**, z martwych powstać.
Воскрѣсѣніе, -ія, n. **змартыхвстаніе**; || **воскрѣсѣ́нье**, -нья, niedziela. **Воскрѣсѣ́но́й**, do kościoła **Змартыхвстанія** należący, *об.* **Воскрѣ́сный**. **Вѣрбно́е** **воскрѣсѣ́нье**, kwietnia, czyli palmowa niedziela. **Свѣтло́е** **воскрѣсѣ́нье**, niedziela wielkanocna. **Воинно́е** **воскрѣсѣ́нье**, przewodnia niedziela.

Воскрѣсѣ́нь, -сна, m. *Kośc.* wiersz o **Змартыхвстаніу** Jezusa **Chrystusa**, czytany i śpiewany w niedzielę.
Воскрѣситель, -я, m. **воскрѣсители**; ***wybawiciel**.
Воскрѣсительница, -ы, ж. **воскрѣсителика**, ***wybawicielка**.
Воскрѣ́сный, niedzielný. **Воскрѣ́сная бунва**, litera niedzielná w kalendarzu.
Воскрѣ́шатъ, **воскрѣ́ситъ**, **воскрѣ́сѣ́тъ**, **воскрѣ́сѣ́ть**; **воскрѣ́сѣ́ть**, przywracać, przywrócić do życia; ***ratować** kogo. *Imśł.b.* **воскрѣ́шенный**, **воскрѣ́сзены**; ***uratowany**.
Воскрѣ́шеніе, -ія, n. **воскрѣ́сzenie**, **оу́wienie**.
Воскри́ннута́, *об.* **Вскри́ннута́**.
Воскри́леніе, -ія, n. **wniesienie**; || **záchwycenie**.
Воскри́ліе, -ія, n. *Kośc.* **Słow. poła**, brzeg (*sukni*).
Воскри́лять, **воскри́лить**, **wznosić**, **unosić**; || **záchwycać**; || **Воскри́лять**ся, **unosić** się, **záchwycać** się.
Воскурѣ́ніе, -ія, n. **zakadzenie**.
Воскуривать, **воскурять**, **воскурить**, **kadzić**, **nakadzić**.
Воскъ, -а, *zdr.* **вошечѣнь**, -чнá, m. **wosk. áровый**, **яры́й** **воскъ**, **wosk czysty**. **Горный** **воскъ**, **gagas**, **gagatek**.
Восмеринь, **Восмерна**, **Восмерня**, *об.* **Осьмеринь**, **Осьмерна**, **Осьмерня**.
Восьмеро, *об.* **Осьмеро**.
Восьмина, **Восьминникъ**, *об.* **Осьмина**, **Осьминникъ**.
Воспалѣніе, -ія, n. **zapalenie**. **Воспалѣ́ніе** **лѣгкихъ**, **zapalenie płuc**. **Воспалѣ́ніе** **въ груди**, **zapalenie w piersiach**.
Воспалительный, z **zapalenіем**, **pocho-dzacy z zapalenia**.
Воспалимость, -и, ж. **zapalność**.
Воспалить, **Воспалить**, **rozpalać**, **rozpalić**, **zapalać**, **zapalić**; || **Воспалять**ся, **rozpalać** się, **zapalać** się. **Воспалѣ́нный**, **rozpalony**, **zapalony**.
Воспирать, **воспарить**, **wzlatywać**, **wzлечіе**, **wznosić** się, **wznieść** się, **wzbijać** się, **wzбіе** się.
Воспита́ніе, -ія, n. **wychowanie**.
Воспитанинъ, -а, m. **wychowaniec**, **uczeń**.
Воспитаница, -ы, ж. **wychowanka**, **uczzenica**.
Воспитанический, do **wychowáńców** należący.
Воспитатель, -я, m. **ochmistrz**, **nauczyciel**.
Воспитательный, **wychowawczy**, **wychowujący**, **edukacyjny**. **Воспитательное заведе́ніе**, **instytut wychowania**. **Воспитательный домъ**, **dom pielęgnowania małych dzieci** (*dłom podzrutkow*).
Воспитывать, **воспитать**, **wychowywać**, **wychować**; **pielęgnować**, **chować**, **hodować**. *Imśł.b.* **воспитанный**, **wychowany**, **wypielęgnowany**.
Воспламенение, -ія, n. **zapalenie**, **zao-gnienie**.

Воспламенть, wspanąć; zapalić się
 szem, do czego, ku czemu; || *wybuchnąć.
 Воспламеняемость, -и, ж. zapalność.
 Воспламеняемый, palny, zapalający się.
 Воспламенять, воспламенить, zapalić,
 zapalać (*w płomień*), rozpalać, rozpalić,
 rozplamieniać, rozplamieniać; || Воспламе-
 няться, zapalać się, rozpalać się, wspanąć.
 Восполнѣніе, ія, n. uzupełnienie.
 Воспользоваться (чѣмъ), skorzystać
 (z czego), ob. Пользоваться.
 Воспоминаніе, -ія, n. wspomnienie, przygo-
 мnienie. Въ воспоминаніи, na pamiętkę.
 Воспоминательный, odbywający się na
 pamiętkę czego.
 Воспоминать, вспомнѣть, ob. Вспоми-
 нать, вспомнѣть.
 Воспослѣдованіе, -ія, n. dokonanie,
 spełnienie, nastąpienie.
 Воспослѣдовать, nastąpić, wyniknąć,
 zdarzyć się, zajść.
 Воспособлѣніе, -ія, n. przyjsie w ро-
 мос.
 Воспрепятствовать, przeszkodzić.
 Воспретительный, zakazujący, zabра-
 няjący.
 Воспрещать, воспретить, zakazywać,
 zakazać, zabraniać, zabronić; || Воспре-
 щаться, być zakazanym, zabronionym.
Imst. b воспрещенный, zakazany, zabro-
 нiony.
 Воспрещеніе, -ія, n. zakazanie, zabro-
 нienie.
 Воспринимать, воспріять, *Kośc. Słow.*
 przyjmować, przyjąć, otrzymać. Восприни-
 мать отъ зунели, trzymać (dzieci) do chrztu.
 Воспріимнѣть, -а, m. ojciec chrzestny;
 || *Star.* następca, dziedzic; || Воспріимни-
 ца, -ы, ж. matka chrzestna.
 Воспріимчивость, -и, ж. drażliwość, czu-
 лоść na co, wrażliwość, uleganie każdemu
 wrażeniu.
 Воспріимчивый, drażliwy, czuły na co,
 wrażliwy, ulegający każdemu wrażeniu.
 Воспріятіе, Воспріиманіе, -ія, n. przy-
 јęcie, przyjmowanie.
 Воспроизведѣніе, -ія, n. reprodukcja.
 Воспроизводительность, -и, ж. zdolność
 odraджанія się, mnożenie się.
 Воспроизводительный, mogący się одра-
 джаć, rozmnażający się.
 Воспроизводить, воспроизвесть, na по-
 во пущаць, wydawać, rodzić. *Imst. b.* вос-
 произведенный, na nowo пущеный, вы-
 даный, родzony.
 Воспротивлѣться, воспротівиться, sprze-
 циваць się, sprzeciwić się, opierać się, о-
 прчеć się.
 Воспылать, * wspanąć, zapalić się
 szem, do czego, ku czemu. Воспылать лю-
 бовью, zapalić się miłością. Воспылать
 гнѣвомъ, wspanąć гнiewem.
 Воспѣваніе, -ія, n. opiewanie, śpiewа-
 ніе, sławienie, wychwalanie.

Воспѣватель, -ля, m. opiewający.
 Воспѣвательница, -ы, ж. opiewająca.
 Воспѣвать, воспѣть, opiewać; wsla-
 вляć, wychwalać. *Imst. b.* воспѣтый, opie-
 wany, pieśnią wspaniony.
 Востокъ, -а, m. wschód (*словаца*); ||
 wschód, orjent, wschodnie kraje.
 Восторгать, zachwycać, unosić, пору-
 вать; || Восторгаться, zachwycać się, uno-
 сить się, porываć się.
 Восторгъ, -а, m. Восторженность, -и, ж.
 zachwycenie, uniesienie, zapal.
 Восторженный, zachwycony, uniesiony.
 Восторжествовать, triumфовать, zwycię-
 зь, przewycięzyć.
 Восточный, wschodni, orjentalny.
 Востребованіе, -ія, ж. żądanie, poszuki-
 вание, domaganie się, wymaganie. Пись-
 мо адресованное до востребованія, list
 adresowany *poste-restante*.
 Востребовать, жадаć, poszukiwać; до-
 магаć się, wymagać.
 Вострить, ob. Остричь. Вбстрый, об.
 Острый.
 Вострубить, затрабѣть; || розгłosić, огло-
 сить.
 Вострянь, -я, m, bystry, domyslny, filu-
 terny.
 Воструха, -и, ж. bystra, domyslna,
 filuterna.
 Восхвалѣніе, -ія, n. pochwała.
 Восхвалять, восхвалять, wychwalać,
 wychwalić; || Восхваляться, być chwalo-
 ным.
 Восхитительно, czarująco, cudnie.
 Восхитительный, czarujący, zachwyца-
 јący.
 Восхищать, восхитить, zachwycać, ца-
 rować, unosić; || Восхищаться, zachwyцаć
 się, unosić się.
 Восхищеніе, -ія, n. zachwycenie, unie-
 сienie.
 Восходить, всходить, взойти, wscho-
 дить, wzejść; ісь в гору, do góry, wstepo-
 вать, wstąpić na гору.
 Восходъ, Выходъ, -а, m. wschód, wscho-
 дzenie, wstepowanie na гору; || wschód
 (*np. словаца*); || Выходы, -овъ, mn. wscho-
 ды, puszczanie rostków z ziarn, zagrzeba-
 nych w ziemi.
 Восходящий, wschodzący, w гору идący;
 || восходящая линия (родства), linja wstep-
 na pokrewiestwa; || восходящий узель,
Astr. węzeł wstepny.
 Восходженіе, -ія, n. wchodzenie, wzbi-
 cie się, podniesienie się w гору; || *Astr.*
 wschodzenie (*gwiazdy na horyzoncie*).
 Восхотѣть, об. Хотѣть.
 Восца, -ы, ж. świerzbienie.
 Восчувствовать, об. Чувствовать.
 Восшествіе, об. Возшествіе.
 Восьмой, об. Осьмой.
 Воткать, wetkać w со.
 Воткнуть, об. Втыкать.
 Вотра, -ы, ж. opilki zelaznei miedziane.

Вѣтъчмѣ, -а, *т.* Отчѣмѣ.
 Вѣтъчина, -ы, *ж. об.* Отчина.
 Вѣтъчинникъ, -а, *т. об.* Отчинникъ.
 Вѣтъчинный, патримоніальный, dziedzieczny.
 Вѣтъшбѣ, *пск.* nadaremnie, naprózno.
 Вѣтъ, *от, ото, отбѣ:* *Вѣтъ тебѣ и на, *отбѣ masz!* *Наказануть тебѣ, вѣтъ и вся не долга, бѣdziesz karany, *от і koniec na см!* і по wszystkim!
 Вѣхра, Вѣхрянный, Вѣхрить, *об.* Охра, Охрянный, Охрить.
 Вѣцарѣніе, -іа, *н.* wstąpienie na tron.
 Вѣцарить, вѣцарить, osadzać, osadzić na tronіe; || вѣцариться, wstąpić na tron.
 Вѣчеловѣченіе, -іа, *н.* wcielenie (*Jesusa Chrystusa*), oczłowiczenie.
 Вѣчеловѣчиться, oczłowiczyć się, wcielić się.
 Вѣшнарица, -ы, *ж. об.* Гнида.
 Вѣшь, *przyp.* 2. вши, *ж.* wesz.
 Вѣщанка, -и, *ж.* serata, woszczanka.
 Вѣщаной, *об.* Восковой.
 Вѣщѣніе, -іа, *н.* woskowanie.
 Вѣщникъ, Вѣщникъ, -а, *т.* woźnica, przewoźca; furman.
 Вѣщина, -ы, *здр.* вощінка, -и, *ж.* woszczyna.
 Вѣщить, woskować; || вѣщиться, być woskowanym, nacieranym woskiem.
 Вѣющій, воюющий.
 Вѣпадать, впасть, wpaść, wpaść.
 Вѣпаденіе, -іа, *н.* wpadanie; || уцѣіе (*zeki*).
 Вѣпадина, -ы, *ж.*, *здр.* впадинка, -и, wklęsłość, dołek, dołeczek; || глазная впадина, dołek oczny.
 Вѣпадный, wklęsły, dołkowaty, wpaździsty.
 Вѣпавать, впаать, zlutować.
 Вѣпавать, впоить, opajać, opoić.
 Вѣпайка, -и, *ж.* zlutowanie.
 Вѣпалзываніе Вползаніе, -іа, *н.* wpełzanie.
 Вѣпалзывать, Вползать, вползть, wpełzać, wpełznąć.
 Вѣпалость, -и, *ж.* wklęsłość; zapadłość, wpađłość.
 Вѣпальный, wklęsły, zapadły, wpađny.
 Вѣпвые, *пск.* po raz pierwszy.
 Вѣпреди, *пск.* wprzód, naprzodzie; zprzodu, || *niezadługo, niebawem, wkrótce; || *nadał, potem, później, na przyszłość. *Ваша рѣчь вѣпреди, kolѣj на pana mówić przyjdzie później, Ваши часы вѣпреди, zegarek pański śpieszy się, idzie zaprędko.
 Продолженіе вѣпреди, ciąg dalszy nastąpi.
 Вѣперегонку, *пск.* на wyścigi.
 Вѣпередъ, naprzód; || на przyszłość, nadal, napotem; || отдад, od tej chwili. Сдѣлать шагъ вѣпередъ, zrobić krok naprzód.
 || Вѣпередъ я не буду выходить такъ вбздно, отдад такъ рбздно не бѣде wychodzić. || Вѣпередъ этого болѣе не дѣлать, *на* przyszłość niech pan tego więcej nie robi. Вѣпередъ тебѣ наука, на przyszłość

będziesz rozumniejszym. || *поставилъ часы вѣпередъ, posunąłem zegarek naprzód.

Вѣперѣніе, -іа, *н.* wpojenie, wrażenie.
 Вѣперять, вѣперить, wrajać, wpoić, wrajać; || zalepić, utkwić; || Вѣперяться, wrajać się, wbijać się w pamięć. *Imś. б.* вѣперѣнный, wpojony; utkwiony.

Вѣпечатлительный, drażliwy.
 Вѣпечатлѣвать, вѣпечатлѣть, wrajać, wpoić, wrajać; || Вѣпечатлѣваться, wrajać się, wrajać. *Imś. б.* вѣпечатлѣнный, wpojony, wrażony.

Вѣпечатлѣніе, іа, *н.* wrażenie.
 Вѣпивать, вѣпить, wsiąkać, wsiąknąć; wciągać w siebie płyn jakiś; || Вѣпиваться, wsiąkać się; || запущать się w со; zatapiać się w czém; || przyzwyczajać się do pijaństwa.

Вѣпирать, вѣперѣть, wручать, wepchnąć; wcisnąć, wpierać, wperzeć.

Вѣписываніе, -іа, Вписыванье, -ня, *н.* wpisywanie, zapisywanie.

Вѣписывать, вписать, wписуwać, wписаć, zapisуwać, zapisać. *Imś. б.* вписанный, wписаны, zapisany.

Вѣпихивать, вѣпихать, вѣпихнуть, wручать, wepchnąć.

Вѣплавъ, *пск.* wplaw.

Вѣплѣснивать, вѣплѣснуть, wгускаć, wгуснаć, wгызгаć, obryzgać.

Вѣплѣтаніе, -іа, *н.* wplatanie.

Вѣплѣтать, вѣплѣсть, wплатаć, wплеść; wплатаć; || вѣплѣтаться, wплатаć się; wплѣтаться. *Imś. б.* вѣплѣтанный, wпlecciony, wплѣтаны.

Вѣплотную, *пск.* dychtownie, szczelnie.
 Вѣплоть, азъ, азъ до, азъ по, около, blisko.
 Вѣпльваніе, вѣплѣтіе, іа, *н.* wplynięcie, przyplynięcie.

Вѣпльвать, вѣплить, wплыwać, wплынаć.
 Вѣпльзаніе, Вползать, *об.* Впалзываніе, Впалзывать.

Вѣполнѣ, *пск.* zpełna, zupełnie, całkowiecie.

Вѣполоткрытый, nawpółotwarty.

Вѣполпуті, w роловіе drogi.

Вѣполпьяна, *пск.* nie zupełnie pijany.

Вѣполсыта, *пск.* nie zupełnie nasycony.

Вѣполъ, Вполы *пск.* wпол, nawpół.

Вѣполадъ, *пск.* trafić, do rzeczy.

Вѣпорожнѣ, Напорожнѣ, *пск.* próżno, bez niczego, bez nikogo.

Вѣпору, *пск.* w sam czas, w samą porę, stosownie; || akurat. w sam raz, dokładnie, jak należy.

Вѣпослѣдствиі, *пск.* potem, później.

Вѣпотьмахъ, *пск.* w поіемку.

Вѣправду, *пск.* na prawdę, w istocie, w rzeczy samej.

Вѣправна-, -и, *ж.* wprawienie, wstawienie.

Вѣправливать, вѣправлять, вѣправить, nastawiać, nastawić, naprawiać, naprawić, wstawiać, wstawić; || Вѣправливаться,

вправляться, być nastawionym, wstawionym, naprawionym, *Imśl. b.* **вправленный**, **наставiony**, **направiony**, **вставiony**.

Вправо, **Вправѣ**, *psk.* na prawo, wprawo.

Впредь, aż do..., nadal, na przyszłość.

Впредь до приказания, aż do nowego rozkazu. **Продолженіе** впредь, dalszy ciąg nastąpi.

Впробѣль, *psk.* białawo, nie zupełnie biało.

Впрожельт, *psk.* żółtawo.

Впрозелень, *psk.* zielonawo.

Впронь, *psk.* na przyszłość, nadal; || na korzyść, na pożytek.

Впрочемь, *psk.* wreszcie, zresztą.

Впрыгивать, **впрыгнуть**, wskakiwać, wskoczyć.

Впрыскивать, **впрыскать**, **впрыснуть**, wtryskiwać, wtrysnąć, wstrzykiwać, wstrzykiwać; || **впрыскиваться**, być wtryskiwanym, wstrzykiwanym.

Впрыскъ, -а, *m.* **Впрыскиванье**, -ья, *n.* wtryskanie, wstrzykiwanie.

Впряганье, **нья**, *n.* zaprzęganie.

Впрягать, **впрячь**, **запрягать**, **запрячь**; || **Впрягаться**, **запрягаться** się. *Imśl. b.* **впряженный**, **запряженный**.

Впрядывать, **впрясть**, **припрясть** (*do czego*), więcej dodać przedać.

Впрямь, *psk.* prosto, wprost; || **впрямь**, **рзeczywiście**.

Впрячь, *ob.* **Впрягати**.

Впуклость, -и, *ż.* **вкля́стость**.

Впуклый, **вкля́сты**.

Впускать, **впустить**, wpuszczać, wpuszczać. *Imśl. b.* **впущенный**, **впущенный**.

Впускной, **входный**, **до wejścia służący**.

Впускъ, -а, *m.* wejście, wnijsie, otwór.

Впустѣ, *psk.* próżno, bez użytku. **Земля впустѣ** **лежашая**, nieużytek, grunt korzyści nie przynoszący.

Впутыванье, **Впутанье**, -нья, *n.* **вплąтаніе**, **uwikłanie**.

Впутывать, **впутать**, **вплąтыwać**, **вплąтать**, **wikłać**, **uwikłać**; || **Впутываться**, **втра́сать** się, **мieszать** się, **wikłać** się.

Впухъ, *psk.* do szczytu, ze szczytem, do ostatniego.

Впырять, **впырнуть**, **впырчать**, **вепрчать**, **wepchnąć**, **wpierać**, **weprzeć**.

Впяливать, **впялмть**, **rozpнać**, **rozпнать**; || **вцягавать**, **вцягавать**, **вкładać**, **włozыć**.

Imśl. b. **впяленный**, **rozпнаты**; **вцягаваны**, **włozыны**.

Впятеро, *psk.* w pięcioro.

Впятеромъ, *psk.* w pięciu, **впячывавать**, **впячывати**, **впырчать**, **вепрчывать**, **wcisnąć**, **wcisnąć**.

Вравень, *ob.* **Врównь**.

Вравнѣ, *psk.* w równi.

Врагъ, -а, *m.* wróg, nieprzyjaciel.

Вражда, -ы, *ż.* **nieprzyjaźń**, **nienawiść**.

Враждебность, -и, *ż.* **nieprzyjaźność**, **nieprzychylność**.

Враждебный, **nieprzyjaźny**, **nieprzy-**

chylny. **Враждебно**, *psk.* 'nieprzyjaźnie, **nieprzychylnie**.

Враждованіе, -ія, *n.* **niezгода**, **nieporozумienie**.

Враждовати (**протівь ногó**), **po nieprzyjacielsku postępować**, **być wrogiem komu**, **żyć z kim w niezgodzie**.

Вражескій, **неprzyjacielski**.

Вразумительность, -и, *ż.* **zrozumiałość**, **jasność**.

Вразумительный, **zrozumiały**, **jasny**, **Вразумленіе**, -ія, *n.* **wyjaśnienie**, **objaśnienie**, **wytłamaczenie**.

Вразумлять, **вразумити**, **научавать**, **wyjaśнявть**, **тлумачыць**; **reflektować**; || **Вразумляться**, **pojmovać**, **rozumieć**; **być nauczonym**, **oświeconym**. *Imśl. b.* **вразумлённый**, **nauczony**, **oświecony**.

Врани, -ѣ, *mn.* **Враньѣ**, -нья, *n.* **androgu**, **banaluki**; || **кłamstwo**.

Враль, -я, *m.* **кłamca**, **łgarz**.

Врасплóхъ, *psk.* **zmienacka**, **niespodzianie**.

Врастать, **врасти**, **albo**: **Вростати**, **врости**, **врастаć**, **wrosnąć**.

Врастяжну, *psk.* **na płask**, **wzdłuż**. **Упастъ** **врастяжну**, **wyciągnąć** się **jak długi**, **wzdłuż**.

Врата, -ѣ, *mn. ob.* **Воротá**. **Царскія** **albo** **святія** **вратá**, **święте** **drzwi** (**średnie** **drzwi** **ołtarzowe** **w** **kościółach** **Pravosławnych**).

Вратъ, **кłamca**, **łgać**; || **плесć**, **паплаć**. *Gmin.* **Онъ** **врётъ** **какъ** **сивый** **мёринъ**, **кłamіе** **bezczelnie**.

Врачебный, **medyczny**, **lekarSKI**. **Врачебная** **управа**, **urząd** **lekarSKI**.

Врачебство, -а, *n.* **medycyna**.

Врачеваніе, -ія, *n.* **leczenie**, **kuracja**.

Врачеватель, -я, *m.* **lekarz**.

Врачевательница, -ы, *ż.* **lekarka**.

Врачевать, **kurować**, **leczyć**.

Врачъ, -а, *m.* **lekarz**, **medyk**.

Вращательный, **wirowy** **obrotny**. **Вращательное** **движеніе**, **bieg** **wirowy**.

Вращать, **obracać**, **przewracać**; || **Вращаться**, **obracać** się **przewracać** się.

Вращеніе, -ія, *n.* **obracanie**, **kręcenie**.

Вредитель, -я, *m.* **szkodzący** **komu**.

Вредительница, -ы, *ż.* **szkodząca** **komu**.

Вредительный, **szkodliwy**, **szkodny**.

Вредительно, *psk.* **szkodliwie**.

Вредить, **szkodzić**.

Вредно, *psk.* **szkodliwie**.

Вредность, -и, *ż.* **szkodliwość**.

Вредный, **szkodliwy**, **szkodny**.

Вредоносный, **Вредотворный**, **szkodzący**; **szkodliwy** (**zdrowiu**), **niezdrowy**.

Вредъ, -а, *m.* **szkoda**, **strata**, **ujma**.

Временникъ, -а, *m.* **kronika**, **latopis**.

Временно, *psk.* **tymczasowo**, **na czas**, **do czasu**.

Временный, **tymczasowy**. **Временное**, **правленіе**, **rząd** **tymczasowy**.

Временность, -и, *ż.* **znikomość**, **niestałość**.

Временный, doczesny, przechodzący, znikomy.

Временщикъ, -а, *m.* faworyt (*znakomitej osoby*), ulubieniec.

Время, -ени, *n.* czas; || пора.

Времяпрепровождение, -ия, *n.* rozrywka, przepędzenie czasu.

Времячисленіе, -ія, *n.* chronologia.

Врѣтище, -а, *n.* wór, odzież pokutna z grubej tkaniny.

Врѣвень, *psk.* w rówни, po same brzegi (*nacznici*).

Врожденный, wrodzony.

Врознь, Врозь, *psk.* oddzielnie, odrębnie, w różne strony.

Вростокъ, -стка, *m.* narost, narośl.

Врѡхмель, *psk.* w stanie podchmieiopum, wróć pijanym.

Врубать, врубить, wręбуwać, wręбаć, wciąć, wciąć; || врубаться, wręбуwać się; || *Woj.* врубаться въ неприятеля, wręбуwać się (*w środek nieprzyjaciół*).

Врубка, -и, *ж.* Врубание, -ія, *n.* wręb, wrębywanie; || *Cies.* wcięcie.

Врунь, -а, *m.* kłamka, łgarz.

Врунья, -ьи, *ж.* łgarka.

Врухъ, -а, *m.* gatunek szarańcy.

Вруцѣлѣто, -а, Вруцѣлѣтіе, -ія, *n.* litera niedzielna (*w kalendarzach kościelnych*).

Вручать, вручить, podawać, podać, doręczać, doręczyć, wręczać, wręczyć; || вручаться, być wręczonym, podanym. *Imst. b.* врученый, wręczony, doręczony, podany.

Вручение, -ія, *n.* wręczenie, doręczenie, podanie.

Вручитель, -я, *m.* wręczyciel, oddawca.

Вручительница, -ы, *ж.* wręczycielka, oddawczyni.

Врывать, Врытіе, -ія, *n.* wkopywanie (*w ziemię*), zakopanie.

Врывать, врыть, wkopywać, wkopać; || Врываться, врыться, zakopywać się, zakopać się. *Imst. b.* врытый, wkopany, zakopany.

Врываться, ворваться, * wtargać się, wtargnąć się.

Врѣзна, -и, *ж.* wcięcie, wyrzycie.

Врѣзаной, wciśnięty, wsadzony, wcięty, wprawiony.

Врѣзыванье, врѣзанье, -ья, *n. ob.* Врѣзна. Врѣзывать, врѣзать, wciąć, wciąć, wyrzynać, wyrzynać; || Врѣзываться, врѣзаться, wciąć się; || wyrzечь się (*w pamięć*); || * szaleć z miłości; || zapadać, wbić się (*w ziemię*), wtargnąć się.

Врѣдь, врѣдь-ли, *psk.* wątpliwe, rzecz wątpliwa.

Всадка, -и, *ж.* wsadzenie, wszczepienie.

Всадникъ, -а, *m.* jeździec.

Всадница, -ы, *ж.* kobieta siedząca na koniu.

Всадническій, всадничій, jeźdźcom właściwy.

Всаживать, всадить, wsadzać, wsadzić, wpuścić, wperchnąć; || osadzać, osadzić,

оправлять, oprawić; || **Всаживаться**, być wsadzonym, zasadzonym. *Imst. b.* всажённый, wsadzony.

Всасываніе, всосаніе, -ія, *n.* wciąganie, wbiernie w siebie, wsysanie.

Всасывательный, wciągający, pompujący w siebie.

Всасывать, всосать, wciągać, wbiernie w siebie, wsysać; || всасываться, nasiąkać, przesiąkać; || przyzвучажа się do ssania. *Imst. b.* всосанный, nasiąknięty, wsysany.

Всачиваніе, -ія, *n.* wciąganie, wbiernie, wsysanie.

Всачивать, всочить, wciągać, wciągnąć, pochłaniać; || **Всачиваться**, być wciągniętym, pochłoniętym.

Всѣ, *n.* wszystko (*m. весь, ж. вся, mn. всѣ*); || *psk.* zawsze, ciągle. Онъ добрый человекъ, да и всѣ тутъ, добры то человекъ и więcej. Ему всѣ ни по чѣму, он на не не зважа. Всѣ равно, wszystko jedno. Прежде всего, przedewszystкіемъ. Онъ всѣ сердится, ciągle się gniewa. Онъ всё жмётъ, zawsze kłamie. Всѣ бы тебѣ веселиться, myślisz tylko o samych rozrywkach. Всего на все, wszystkiego, całkowicie. У меня осталося всего на все десять рублѣй, pozostało mi wszystkiego dziesięć rubli. Всѣ-таки, zawsze, przecież, przynajmniej. Хотя онъ иногда и сердится, а все-таки это добрый человекъ, chociaż niekiedy on się gniewa, przecież jest то добры человекъ. || Смѣяться во все горло, śmiać się на całe gardło. || Всего больше, всего жѣнѣ, najwięcej, najmniej.

Всеавгустѣишій, Najjaśniejszy (*Pan*).

Всеблагій, Najłaskawszy Bóg.

Всевидецъ, -дца, *m.* wszystko widzący.

Всевозможный, możliwy, ile tylko mogący, najstaranniejszy.

Всевысочайшій, najwyższy.

Всеvyšній, najwyższy (*Bóg*).

Всевьдѣніе, -ія, *n.* nieskończona wiedza (*Boga*).

Всевьдецъ, -дца, *m.* wszystko widzący.

Всевьдушій, wszystko widzący.

Всегда, *psk.* zawsze.

Всегдашній, ustawiczny, nieustanny, ciągły; || zwyczajny, zwykły.

Вседержитель, -я, *m.* wszechmocny (*Bóg*).

Вседневный, codzienny, powszedni.

Всеизждитель, -я, *m.* Stwórca świata.

Всеизвѣстный, wszystkim wiadomy.

Всеіконѣнный, całkowity, zupełny. **Всеіконѣнно**, *psk.* całkowicie, zupełnie; || zapewne, bezwątpienia.

Вселенная, -ой, *ж.* wszechświat, cały świat.

Вселенскій, powszechny, ekumenicki.

Вселять, вселить, osadzać, osadzić, osiedlić, usadowić; || * natchnąć czelem, wlać ducha, uczucie, myśl; || **вселяться**, usadowić się, osiedlić się; || * wcisnąć się, wkręcać się. *Imst. b.* вселённый, osadzony, osiedlony, usadowiony; || * natchniony, wpojony.

Воѣро, *psk.* w siedm razy.
 Воѣмѣлостивѣйшій, najtąskawszy, naj-
 żółociwszy.
 Воѣмѣрний, roważeczny. Воѣмѣрно, *psk.*
 powszechnie.
 Воѣмогущество, -а, *n.* wszechmocność.
 Воѣмогущій, воѣмощный, wszechmocny,
 wszechmogący.
 Воѣмѣрный, możebny, jaki tylko być
 może.
 Воѣнародный, publiczny, powszechny,
 popularny.
 Воѣнепорѣчность, -и, *ż.* niepokalaność.
 Воѣнепорѣчный, niepokalany.
 Воѣнижайшій, najniższy, najuniżeńszy.
 Воѣнижайше, *psk.* najuniżeniej.
 Воѣнощный, саѣнощны. Воѣнощное бдѣ-
 ніе, воѣнощная олуѣба, пабожеństwo саѣно-
 щное.
 Воѣобщій, powszechny, ogólny.
 Воѣобщность, -я, *ж.* poważeczność, ogólny,
 ogólność.
 Воѣобѣтлющій, wszystko obejmujący.
 Воѣпоѣдданѣйшій, najpoѣdańszy, naj-
 pokorniejszy. Воѣпоѣдданѣйше, *psk.* naj-
 poddanniej, najpokorniej.
 Воѣпокорный, najpokorniejszy. Воѣпо-
 корно, *psk.* najpokorniej.
 Воѣпресвѣтлѣйшій (Государь), Najja-
 śniejczy (Pan).
 Воѣпрощѣніе, -я, *n.* ułaskawienie, amne-
 стія.
 Воѣсвѣтный, powszechny.
 Воѣсвятѣй, najświętszy.
 Воѣсильный, wszechmocny
 Воѣславный, najślawniejszy.
 Воѣсожнѣніе, -я, *n.* саѣопalenie.
 Воѣсхвѣльный, arcychwałebny.
 Воѣсцѣлѣбный, wszystko uzdrawiający.
 Воѣсцѣлѣбно лѣкарство, środek uniwer-
 салny.
 Воѣчаѣно, *psk.* co chwila, każdėj chwili.
 Воѣчасный, bezustanny, co chwila od-
 буwający się.
 Воѣчестнѣйшій, najprzewielebniejszy
 (*tytuł wyższych duchownych osób*).
 Воѣѣдный, всеѣдный, żywiący się wszel-
 киemi pokarmami. Всеѣдная недѣля, ty-
 dzień mięsorostny.
 Воѣканиванье, -ья, *n.* wskakiwanie.
 Воѣканивать, вскокать, вскокнуть, wsk-
 киwać, wskoczyć, podskakiwać, podsko-
 czyć.
 Воѣканиванье, -ья, *n.* rozkopуwanie.
 Воѣканивать, вскопать, wskopywać,
 wkorac. *Imś. b.* вскопанный, wskopany.
 Воѣканиваться, об. Нарабниваться.
 Воѣкармливать, вскормить, karmić, wy-
 кармить, hodować, wychodować.
 Воѣкать, -а, *m.* pochyłość, spadziwość.
 Воѣкатыванье, -ья, *n.* wtaczanie.
 Воѣкатывать, вскатать, вскатить, вскат-
 нуть, wtaczać, wtoczyć; || вскатываться,
 wtaczać się. *Imś. b.* вскатанный, wto-
 czony.

Вскачь, *psk.* w cwał, galopem.
 Вскидыванье, -ья, *n.* podrzucanie, gła-
 canie do góry.
 Вскидывать, вскидывать, вскинуть, роѣ-
 rzуcаć, podrzucić; || Вскидываться, вски-
 нуться, rzуcаć się, rzucić się. * Вен-
 нуться на ногѣ, prześladować kogo, па-
 раć na kogo. *Imś. b.* вскинутый, роѣ-
 rzуcony.
 Вскипаніе, вскипаніе, -я, *n.* wrzenie,
 gotowanie się, кипienie.
 Вскипать, вскипѣть, gotować się, заго-
 товacь się, wrzeć. * Вскипать гнѣвомъ,
 wrzeć gniewem.
 Вскипъ, -а, *m.* об. Вскипаніе.
 Вскипятить, заготовав. *Imś. b.* вски-
 пачѣнный, заготовавы.
 Вскисаніе, -я, *n.* kwaśnienie.
 Вскисать, вскиснуть, zakwaszаć się,
 kwaśnić.
 Вскипный, czerniący, potwarzczy.
 Вскипѣть, -а, *m.* вскипыванье, -ья, вски-
 паніе, -я, *n.* potwarz, oszczerstwo.
 Вскичивать, вскичить, czochoać, roz-
 czochoać, plątać, splątać; || Вскичиваться,
 plątać się, najezаć się. *Imś. b.* вски-
 ченный, rozczochrany.
 Вскинь, -а, *m.* podskok, об. Вскипаніе.
 Вскилывать, воколупать, вскилуп-
 нуть, wydrapywać, wydrapać, wyskro-
 bywać, wskrobać; || Воколупывать-
 ся, być wskrobаным, wydrapanym.
Imś. b. воколупнутый, wydrapany, wy-
 skrobany.
 Всколебать, zachwiać, wzburzyć; || все-
 лебаться, zachwiać się, wzburzyć się.
 Всколыхать, об. Всколебать.
 Вскользь, *psk.* powierzchownie, zlekka.
 Вскопаніе, об. Всканивание.
 Вскопать, об. Всканивать.
 Вскормить, об. Вскармливать.
 Вскормленіе, об. Вскормъ.
 Вскормленникъ, -а, *m.* chowaniec, wy-
 chowaniec. Вскормница, -ы, *ж.* chowani-
 ца, wychowanka.
 Вскормъ, -а, *m.* karmienie.
 Вскоробливать, вскоробить, раскучь, спра-
 сучь, skrzywiacь, skrzywić; || Вскоробли-
 ваться, раскучь się, skrzywić się. *Imś. b.*
 вскоробленный, sprazonny, skrzywiony.
 Вскородить, wіóczyć, bronować (*pole*).
 Вскорѣть, *psk.* wkróćce, niezadługo, nie-
 bawem.
 Вскоить, об. Всканивать.
 Вскрикиванье, -ья, *n.* krzyknienie, wy-
 крикниение.
 Вскрикивать, вскричать, вскрикнуть,
 krzycuć, krzyknąć.
 Вскружить, завтѣсѣ (*komu głowę*), за-
 маć; || Вскружиться, być завтѣсоным,
 замаćsonym. *Imś. b.* вскружѣнный, за-
 втѣсонny, замаćsonny.
 Вскрывать, вскрывать, odkrywacь, odkryć,
 otwierać, otworzyć; || rozcinać, rozciąć,
 rozczłonkować; || przewracać, przewrócić;

у **вышвісаць** (karte); || **Вскрыва́ться**, **одкрыва́ць** się, **быць** odkrytym, otwartym; || **быць** rozciętym, rozczłonkowanym; || **прэштасаць** się; || **вышвісаць** się (o kartach), **быць** zadawanym, kładzionym na stół jako kożera. **Вскрыты** **письмо**, **панётъ**, **отворыў** list, **пакіет**. || **Вскрыва́ть** **мёртвое тѣло**, **rozbierać**, **rozczłonkowywać** trupa. || **Вскрыть** **нарту**, **przewrócić** kartę. **Вскрыты** **козыра**, **вышвісаць** kozę. || **Рѣка** **вскрыла**, **rzeka** **puściła**. *Imsl. b.* **вскрытый**, **открыты**, **отвары**, **przewrócony** i t. d.

Вскрытіе, **-іа**, **n.** **открытие**, **отворzenie**; || **разрещеніе** (rzeki), **пеканіе** (łodów); || **дусекца**, **rozbranie** (trupa).

Вскрыша, **-и**, **ж.** **карта** **швітна**, **atut**.

Вскрывочный, **вскрышный** **козырь**, **об. вскрыша**.

Вскую, **psk.** **Kośc. Sl.** **для** **чего**, **czemu?**

Вслухъ, **psk.** **głośno**.

Вслушиваться, **вслушаться**, **прзыслушываць** się, **прзыслушаць** się.

Всльдствие, **в** **skutek**, **в** **skutku** **чего**, **skutkiem**.

Всльдъ, **zaraz**, **natychmiast**, **тужъ**, **zaraz** **тужъ**.

Всма́триваться, **всма́трѣться**, **прзыпратываць** się, **прзыпратыць** się, **впратываць** się, **впратыць** się; || **прзышчыцаць** się **до** **патрзеніа**.

Всыванье, **-ья**, **n.** **wsuwanie**.

Всывывать, **всунуть**, **wsuwać**, **wsuwać**; || **всывываться**, **всуwać** się, **всисаць** się.

Imsl. b. **всунутый**, **всуніты**.

Всосать, **об.** **всасывать**.

Вспада́ть, **вспасть**, **впадаць**, **впаść**. **Мнѣ** **вспадо** **на** **умъ**, **wpadło** **mi** **на** **myśl**, **прзышло** **mi** **до** **глову**.

Всплывать, **вспойтъ**, **выкармаіаць**, **выкармаііць** (mlekiem). **Вспойтъ** **и** **вскорміть**, **вучоваць** (dziecko).

Всплзывать, **всплзатъ**, **всплзтѣ**, **вчлзгаць** się; || **плзць** się (o roślinach); || **влззцѣ**, **влззцѣ** (na drzewo i t. p.), **вдрпываць** się, **вдрпачць** się **гдзѣ**.

Вспаривать, **вспаріть**, **напарзаць**, **напарзцѣ**. || **Вспаріть** **лошадь**, **спосіць** **коніа**. || * **Вспаріть** **кому**-**лібо** **спіну**, **выгарбоваць** **кому** **скбгѣ**. *Imsl. b.* **вспаренный**, **напарзону**.

Вспарыванье, **-ья**, **n.** **wzlatywanie**, **зрываніе** **сіг**.

Вспархивать, **вспорхнуть**, **взлатьваць**, **взлечцѣ**, **взбійаць** się, **взбійцѣ** się **в** **гбгѣ**, **зрываць** się, **згрваць** się.

Вспарывать, **вспоротъ**, **розпараць**, **розпрцѣ**, **розгзынаць**, **розгзынаць**, **розплатаць**, **розкграіаць**, **розкгроіць**; || **отворыць**, **розгзваць**. *Imsl. b.* **вспоротый**, **розпруты**, **розкгроіону**, **розплатану**, **отворзону**, **розгзвану**.

Вспахиванье, **-ья**, **n.** **uprawienie** **зіемі** **на** **засіев**, **podogranie**.

Вспахивать, **вспахатъ**, **огаць**, **поогаць**, **усправаіаць** **рогѣ**. *Imsl. b.* **вспаханный**, **взотрану**, **управіону**.

Вспашка, **-и**, **ж.** **об.** **Вспахиванье**.

Всплнать, **всплннуть**, **зачаць** **плкаць**; || **Всплнаться**, **розгзынаць** się, **розплкаць** się **трочѣ**. **Мнѣ** **всплннулось**, **розплкальем** **сіг** **трочѣ**.

Всплскивать, **всплснуть**, **плскаць**, **плскаць**, **класкаць**, **класнаць**. **Всплснуть** **рукама**, **класнаць** **рѣкома**, **в** **рѣсе**.

Всплсць, **-а**, **m.** **плснцѣ**, **покласк**.

Всплошь, **Всплошннн**, **psk.** **без** **пргерву**, **сіагль**, **рзѣдем**, **једен** **за** **другим**.

Всплываніе, **Всплытіе**, **-ія**, **n.** **вуплываніе**, **сплываніе** **на** **вierzch**.

Всплывать, **всплыть**, **вуплываць**, **вуплыпаць**.

Вспойтъ, **об.** **Вспаивать**.

Всполаскивать, **всполоснаць**, **всполоосннть**, **вуплбкываць**, **вуплбкачць**. *Imsl. b.* **всполоснутый**, **всполоснанный**, **вуплукану**.

Всполашивать, **всполошйтъ**, **плсзучць**, **сплсзучць**, **неспкоіць**, **зніспкоіць**, **трвожцѣ**, **затрвожцѣ**; || **Всполошйтъ**, **неспкоіць** się, **трвожцѣ** się. *Imsl. b.* **всполошннн**, **сплсзшзону**, **затрвожзону**.

Всполхъ, **-а**, **m.** **Star.** **трвога**, **розгуч**.

Вспоминаніе, **об.** **Вспоминаніе**.

Вспоминать, **вспоминать**, **вспмннтѣ**, **вспомннть**, **прзыпмннть**, **прзыпмннць**, **вспомннць**, **вспомннць**; || **Вспоминать** **сіг**, **прзыпмннць** **сіг**.

Вспомогательный, **помоспу**, **помоснцз**. **Вспомогательный** **глаголь**, **Gram.** **слово** **posiłkowe**. || **Прав**. **Преннн** **законн** **могутъ** **быть** **прмннннн** **тольк** „**на** **нн** **вспомогательные**“ **права** **zeszłe** **tylko** **in** **subsidiu** **мог** **быть** **узьте**.

Вспомогать, **вспомбч**, **вспомогаць**, **вспомбдз**, **допомогаць**, **допомбдз**.

Вспоможеніе, **Вспомоществованіе**, **-ія**, **n.** **помосць**, **вспаргсѣ**.

Вспомоществовать, **допомогаць**, **вспаргачць**.

Вспомннть, **об.** **Вспоминать**.

Вспорхнуть, **об.** **Вспархивать**.

Вспотѣлый, **spotniały**.

Вспотѣть, **spotnieć**.

Вспрыгивать, **вспрыгннть**, **подскакываць**, **подскосзучць**, **вскакываць**, **вскосзучць**.

Вспрыскиванье, **-ья**, **n.** **Вспрыскъ**, **-а**, **m.** **skrapianie**, **skropienie**.

Вспрыскивать, **вспрыскнть**, **скраплачць**, **скроплчць**, **пкгроплчць**; || * **члстосаць**, **вчлстосаць**, **смагаць**, **осмагаць**. || * **Вспрыскивать** **обнову**, **плсць** **чзье** **здоровіе** **в** **поводу** **справаіеніа** **новѣ** **сукні** **i** **t. p.** *Imsl. b.* **вспрыскнутый**, **скроплону**, **пкгроплону**.

Вспухатъ, **вспухннть**, **об.** **Раопухатъ**, **распухннть**.

Вспухлина, **-ы**, **ж.** **puchlina**, **nabrzmiałość**.

Вспухлый, **spuchnięty**, **nabrzmiaty**.

Вспучивать, **вспучитъ**, **надываць**, **надгдць**, **вздымаць**, **вздгдць**, **роздымаць**, **роздгдць**. *Imsl. b.* **вспученный**, **надгдты**, **вздгдты**.

Вспылить (на кого), oburzyć się na kogo, rozgniewać się, unieść się gniewem.

Вспылчиво, z uniesieniem, z gniewem.

Вспылчивость, -и, *ж.* uniesienie, gniew, pasja.

Вспылчивый, porędlivy, prędki, poręczszy.

Вспыхивать, вспыхнуть, zapalać się, zapalić się, rozpalać się, rozpalic się; wybuchać, wybuchnąć (*plomieniem*); || *рушнїенїє się, czerwienić się. **Солома вспыхнула**, słoma się zapaliła. ***Вспыхнуть гнѣвомъ**, wybuchnąć gniewem, unieść się. ***Будитъ вспыхнулъ**, rokosz wybuchnął. **Пожаръ вспыхнулъ ночью**, pożar wczesał się w noc. ***Вспыхнуть отъ стыда**, zarumienić się ze wstydu.

Вспышечникъ, -а, *м.* *Мор.* narzędzie do podawania znaków.

Вспышка, -и, *ж.* zapalenie się, zajęcie się płomieniem, spalenie się; || *kaprys; || uniesienie, gniew, passja.

Вспѣивать, вспѣить, wspieniać, wspieć, zapieniać, zapienić; || **Вспѣиваться**, wspieniać się, zapieniać się.

Вспѣять, *Коśc. Słow.* wstec, w tył.

Вставаніе, -іа, *п.* wstawanie.

Вставать, встать, wstawać, wstać, powstawać, powstać.

Вставна, -и, *Здр.* вставочка, -и, *ж.* włożenie, wsadzenie, wprawienie; || dodatnia, umieszczenie w piśmie, wciągnięcie do księgi; || nadstawa, łata.

Вставлятъ, вставлятъ, вставитъ, вставиць, wstawiać, wstawić, wkładać, włożyć; opraciwać, oprawić; || dodawać, dodać; || **вставляваться**, być wstawianym, wkładanym, włożonym, oprawionym, dodanym.

Вставной, wstawiony, wprawiony, oprawny, || dorobiony, sztuczny. **Вставные зубы**, sztuczne zęby.

Вставочный, wstawiony, wtrącony, wprowadzony, dodany.

Встарину, **Встарь**, *пск.* dawniej, niegdyś, na dawnych czasach.

Встаскиванье, -нья, *п.* wciąganie do góry.

Встаскивать, встасить, wciągać, wciągnąć, pociągać, pociągnąć do góry; || **Встаскиваться**, być wciągnionym, pociągniętym do góry. *Imsl. б.* встасенный, wciągnięты.

Встревѣивать, встревѣить, zatrważać, zatrwożyć, niepokoić, zniepokoić, przestraszać, przestraszyć; || **Встревѣиваться**, zatrważać się, przestraszać się. *Imsl. б.* встревѣенный, zatrwożony, zniepokojony, przestraszony.

Встрепенуться, задrzeć; || ruszyć się, zatrząść się, otrząsnąć się, zatrzepotać. **Сердце встрепенулось отъ радости**, serce zadrgało z radości. || **Орѣль встрепенулся и полетѣлъ**, orzeł zatrzepotał skrzydłami i poleciał.

Встрѣпка, -и, *ж.* wybicie, zbiecie, wytarganie za łeb.

Встрѣпывать, встрѣпальть, czochrać, gozczochrąć (*o włosach*). *Imsl. б.* встрѣпанный, gozczochrany. ***Онъ всталъ какъ встрѣпанный**, wstał dziarsko, żwawo.

Встрѣча, -и, *ж.* **Встрѣчаніе**, -іа, *п.* прощаніе; || przyjęcie, przywitanie.

Встрѣчать, встрѣтить, napotykać, napotkać, spotykać, spotkać; || witać, przywitać; || **Встрѣчаться**, napotykać się, spotykać się; || zdarzać się. *Imsl. б.* **встрѣченный**, spotkany.

Встрѣчный, na spotkanie, naprzeciw wychodzący; || przeciwny (*wiatr*). *Прав.* **встрѣчный искъ**, skarga wzajemna. **Встрѣчное, частное требованіе**, wniosek incydentalny.

Встряханье, -нья, *п.* **Встрясна**, -и, *ж.* wstrząsanie, wstrąśnienie, otrząsanie, otrząśnienie.

Встряхать, встряхнуть, trząść, wstrząsnać cześć; potrząsać, otrząsać, otrząсnąć; || **Встряхатьсья**, otrząсnąć się.

Вступать, вступить, wstępować, wступить; wkraczać, wkroczyć; wchodzić, wejść; || **Вступаться**, mieszać się, wtrącać się do czego; || ujmować się; bronić, zastaniać, trzymać czyję stronę. **Вступить въ разговоръ**, zacząć rozmowę z kim. **Вступить въ караулъ**, iść na wartę. **Вступить въ брѣнь**, wejść w związek małżeński. **Вступить во владѣніе**, objąć co w posiadłość. **Вступить на престолъ**, wstać na tron. **Онъ вступился за своего брата**, ujął się за swego brata.

Вступающій, wstępujący, wchodzący. *Прав.* **Вступающій въ наслѣдство**, spadkobierca beneficjalny. **Вступающій въ чьи-либо права**, stając w czyich prawach. **Вступающій въ дѣло**, interwenient.

Вступленіе, -іа, *п.* wstąpienie, wkroczenie, wejście; || wstęp, przedmowa. **Вступленіе на престолъ**, wstąpienie na tron. **Вступленіе въ бракъ**, zawarcie małżeństwa. || *Прав.* **Вступленіе въ дѣло**, wступленіе третьяго лица въ дѣло, interwencja. **Вступленіе въ законную силу**, uprawomocnienie. **Вступленіе въ права кредитора**, wstąpienie trzeciego w prawa wierzyciela. || **Вступленіе въ исторію**, wstęp do historii.

Вступчивый, ujmujący się za kogo, broniący czyjej strony.

Вступщикъ, -а, *м.* ujmujący się za kogo, albo czego.

Встягивать, встануть, wciągać, wciągnąć; || **Встягиваться**, być wciągаным. *Imsl. б.* встанутый, wciągnięты.

Всуе, *Коśc. Słow. пск.* daremnie, nadaremnie, napрѣзно.

Всунуть, *об.* **Всубывать**.

Всучивать, всучить, wkręсаć, wkręсić; || **Всучиваться**, być wkręсаным. *Imsl. б.* **всученный**, wkręсony.

Вохлипыванье, -нья, *n.* Вохлипы, -я, *m.* Иканье, szlochanie.

Вохлипывать, всхлипынуть, *икаѣ*, szlochacъ, szlochnacъ.

Всходить, *об.* Восходить.

Всходь, *об.* Восходь.

Всхолмить, wspiętrzycъ; || Всхолмиться, wspiętrzycъ się. *Imst. b.* всхолмленный, wspiętrzony.

Всхрапывать, всхрапынуть, *схрапаѣ*; *схрапаѣ*, *прзсраѣ* się *ниесо*.

Всыпанье, -я, *n.* Всыпань, -и, *ж.* всурапье, wysypka.

Всыпать, всыпать, wsyruwacъ, wsyrapcъ, nasypuwać, nasypacъ; || Всыпаться, być wsyruwanym. *Imst. b.* всыпанный, wsypany.

Всыпной, wsypujący się.

Всѣ, *об.* Всѣ.

Всѣвать, всѣять, zasiewacъ, zasiać; || *впраѣ*, *впроѣ*, *natchnacъ* *сзѣм*. *Imst. b.* всѣянный, zasiany.

Всюду, *psk.* wszędzie.

Всѣ, *об.* Всѣ.

Всякій, Всякой, Всякъ, кажды, казден, wszelki (*Star. iozystek*). Во всякомъ слѣчаѣ, w każdym razie. Я прибѣгалъ во всякимъ средствамъ, chwytalemъ się wszelkich środków. Они ссорятся всякой день, каздео го дня się kłóса, со dzień się kłóса. Въ этой лавкѣ есть всякій товаръ, w tym sklepie są wszelkie towary. Не всякого рода книги одинаково хороши, nie казде го rodzaju książki zarówno są dobre.

Всяческій, wszelaki, rozmaity, rozliczny.

Всячина, -ы, *ж.* *zdr.* всячинна, -и, *ж.* mieszanina, rozmaitego. Всякая всячина, mieszanina wszystkiego. Говорить всякую всячину, pleść, gawędzić bez sensu, nie do rzeczy mówić.

Втайнѣ, *psk.* potajemnie, pod sekretem.

Вталкиванье, -нья, *n.* wpychanie, wtracanie, wtlaczanie.

Вталкивать, втолкать, втолкнуть, wpychać, wperchnacъ, wtracać, wtracić, wtlaczać, wtloczycъ; || Вталкиваться, wpychać się, wtracać się, wtlaczać się. *Imst. b.* втолканный, втолкнутий, wperchnięty, wtracony, wtloczony.

Втаптыванье, -нья, Втоптанье, -я, *n.* wdęptywanie, wdęptanie.

Втаптывать, втоптать, wdęptywacъ, wdęptacъ. *Втоптать въ грязь, zmieszacъ з блотомъ, zniewazyć kogo, pogardzić. *Imst. b.* втоптанний, wdęptany.

Втаскиванье, -нья, *n.* wciąganie.

Втаскивать, втаскать, втащить, wciągać, wciągnacъ; || Втаскиваться, być wciągany. *Imst. b.* втащенный, wciągnięty.

Втасовывать, втасовать, wstawacъ, stawiacъ wмісzacъ inne karty. *Imst. b.* втасованный, wstawony.

Втачивать, втачать, przysztukowywacъ, przysztukowacъ.

Втачна, -и, *ж.* przysztukowanie.

Втенять, втечь, wciekacъ, wciecъ, wplywacъ, wpłynacъ.

Втечение, -я, *n.* wpływ (*wód i s. p.*).

Втѣчна, -и, *ж.* *Myśl.* ślad, trop, oślad.

Втиранье, -я, *n.* wcieranie.

Втирать, втерѣть, wcierać, wetrzeć; || wsadzić, wścibić; || Втираться, wcierać się; || wścibić się, wrazić się, wcisnacъ się. *Imst. b.* втертый, wtarty.

Втискиванье, -нья, *n.* wpychanie, wtlaczanie, wciskanie.

Втискивать, втискать, втиснуть, wcisnąć, wcisnacъ, wśnuwacъ, wśnuacъ, wtlaczać, wtloczycъ, wpychać, wperchnacъ; || Втискиваться, wtlaczany, wtlaczonym, wtlaczonym, i t. d., wcisnacъ się.

Втихомолку, *psk.* ukradkiem, pokryjom.

Втолкать, втолкнуть, *об.* Вталкивать.

Втоптать, *об.* Втаптывать.

Втора, -ы, *ж.* skrzypce drugie, wturujące; || **Gmin.* napaść, niedola.

Вторачиванье, -нья, *n.* wtracanie, przytoczowanie troków w tyle siodła.

Вторачивать, второчить, wtracać, wtroczyć, przywiązuwać troki w tyle siodła. *Imst. b.* второченный, wtroczony.

Вторгаться, вторгнуться, wtargać, wtargnacъ, wpaść, wkraczacъ, wkroczyć.

Вторженье, -я, *n.* wtargnienie, wkroczenie.

Вторитель, -я, *m.* wturujący przy muzyce, śpiewie; przygrywający, przysiępawający.

Вторительница, -ы, *ж.* wturująca przy muzyce i t. d.

Вторить, *Muz.* wtórowacъ; || powtarzacъ.

Вторицею, *psk.* Kośc. Słow. powtórnie, podwójnie.

Вторичный, powtórny.

Вторникъ, -а, *m.* wtorek.

Вторничный, wtorkowy.

Второбрачье, -я, *n.* małżeństwo, ożєnienie się powtórne.

Второбрачность, -и, *ж.* powtórne ślubу, powtórne małżeństwo.

Второбрачный, powtórnie zaślubiony; || urodzony z powtórnego małżeństwa (*o dzieciach*).

Второзавонье, -я, *n.* piąta księга Mojżeszowa.

Второй, drugi, wtóry. *Популатъ изъ вторыхъ рукъ, kupowacъ z drugiej ręki. Во второмъ этажѣ, na drugim piętrze. Второе число, albo: второго числа, drugiego (*miesiąca*). Второго Мая, drugiego maja. Вторыхъ, podrugie, powtóre. Второй часть, druga godzina. Въ началѣ второго, dopiero po pierwszej (*godzinie*). Въ исходѣ второго, przed samą drugą (*godziną*). Четверть второго, kwadrans na drugą (*godzinę*).

Второндасный, drugorzędny, podrzędny.

Второстепенный, об. Второклассный.
Второпяхъ, psk. w pośpiechu, z pośpiechem.

Втравливать, втравлиять, втравить, wdrażać, wdrożyć, ułożyć do czego, przyuczyć do czego; || **Втравливаться, wdrażać się, wdrożyć się, przyuczyć się do czego.** *Imśl. b.* втравленный, wdrożony, przyuczony do czego.

Втридорога, psk. trzy razy drożej, nieziemне дорого.

Втрое, Втройнѣ, psk. potrójnie, trzykroć.
Втроемъ, psk. we trzech.

Втрушивать, втрусить, впрѳсѳать, впрѳсѳить, wtruszać, wtruszyć, wprуszać w co; || **Втрушиваться, być впрѳсѳоньм, wprуsanym.**

Втула, -и ж. czop, szpunt; || buks do koła wozowego; || *Artyl.* zatykadło działowe

Втуне, psk. Kośc. *Sl.* naprѳжно, nadaremnie.

Втыкать, втынуть, втыкать, wetknąć, zatknąć; || zapuszczać się w co; utkwić; być wтыканым, wetknięтым. *Imśl. b.* втынутый, wetknięты.

Втычка, -и, ж. wтыkanie; || запыхадло; || * łatanina w wierszu dla miar, lub rymu.

Втѳснять, втѳснить, впычать, вепchnąć, właczać, włoczить, wciskać, wcisnąć; || **Втѳсняться, впычать się, właczać się, wciskać się.** *Imśl. b.* втѳсненный, wepchnięты, włoczony, wciśnięты.

Втюривать, втюрить, увиклѳть кого в со, вмieszać, wciągnąć; || * **Втюриваться, втюриться (въ ногу), szalenie się zacosać w kim, rozmiłować się w kim.** *Imśl. b.* втюренный, uwikłаны, wciągnęты.

Втягиванье, -нья, n. wciąganie.

Втягивать, втянуть, посяг ать за собою, wciągać, wciągnąć; || wierać w siebie (по-внѳtrze); || **Втягиваться, втянуться, б.с.** wciągаным, wciąгнуьтым; || * навыкак, навукнѳть.

Вуаль, -и, ж. welon, zastѳна.

Вульгата, -ы, ж. wulgата, przekład łaciński Biblii.

Вуць, -а, m. najlepsza Indyjska stal.

Входить, войти, wchodzić, wejść, wniknąć; || wstąpić w co, do czego; || wnieść się do czego; || wdawać się w со.

Входить въ подробности, wchodzić w szczegѳлы, rozbierać со. **Входить въ азартъ, unosić się gniewem, wpaść w pasję.** **Войти въ мысль автора, zgłѳбить myśl autora;** || **Войти къ кому въ милость, pozysкаć czyją łaskę, ująć sobie kogo.** **Войти въ славу, nabyć chwały.** || **Войти въ долги, brnąć w долги, zadłużyć się.** || **Онъ ни во не входитъ, On w nic się nie wtrѳса.** **Войти въ себя, przyjść do siebie, oparздć się.** || **Войти въ лѳтъ, dojść do lat; чѳку доjrзалего.**

Вѳдная, -ои, ж. śpiew przy wejściu biva do kościoła; || modlitwy, które kaodmawia, przystѳpując do ołtarza.

Входъ, -а, m. wchѳd, wejście, wniknięcie; || przystѳep.

Входящий, wchѳдзѳcy, wstѳpujący. *Mat.* Входящий уголь, kѳt wskakujѳcy. Входящая книга, wchѳдѳий журналъ, dziennik podawczy, albo ekspedycyjny, dziennik przychѳдзѳcych ekspedycji.

Вхѳний, Вхѳожъ, маѳcy wstѳep do kogo, przyjomуwany przez kogo.

Вцѳживать, вцѳдить, wcedzać, wcedzić. *Imśl. b.* вцѳженный, wcedzony.

Вцѳпляться, вцѳпиться, uczerпаć się, uczerпić się; przyчепиаć się, przyчепиць się.

Вчастую, psk. często, czѳstokroć.

Вчера, Вчерась, wczѳraj.

Вчерашний, wczѳраjszy.

Вчернѳ, w bruljonie.

Вчетверо, psk. na czworo, na cztery czѳści.

Вчетверѳмъ, psk. we czworo.

Вчнѳаніе, -іа, n. inicjatywa, pocзѳtkowanie; || wytoczenie (*sprawy*), wystosowanie.

Вчнѳать, zaczynać, wytaczać (*sprawe*); wystosowywać,

Вчислѳние, -іа, n. zaliczenie, policzenie.

Вчислѳть, zaliczać, policzać. *Imśl. b.*

вчисленный, zaliczony.

Вчитываться, вчитаться, wczytywаć się, wczyтać się, czytaniem zgłѳbiać myśl pisma, albo autora wnikać w treść.

Вчужѳ, psk. zupełnie być obcy; nie być ani krewnym, ani znajомым (*komu*). **Мнѳ вчужѳ жаль егѳ, ѳаљуѳм го, chociaзъ jestem mu zupełnie obcy.**

Вшѳствие, -іа, n. wniknięcie, wchѳd.

Вшѳстѳero, psk. sześć razy.

Вшѳтерѳмъ, w liczbie sześciu.

Вшивать, шить, (Czas przyszлы: во-шью), wszywać, wszyć; || **Вшиваться, być wszywanым.** *Imśl. b.* вшитый, wsзты.

Вшивиць, -а, Вшивецъ, -вца, m. wszarz.

Вшивица, -ы, ж. wszarka.

Вшивна, -и, ж. wszыcie, łатка wszыта.

Вшивной, wszты.

Вшивость, -и, ж. wszawość.

Вшивый, wszawy, wszыwy; || *Bot.* вшивая трава, gnidosz, (*roślina*); || *Med.* вшивая болѳзнь, wszawa niemoc, wszawość.

Вшивѳть, wszawieć.

Въ, Во, przyjm. w, we, na, do. **Войти въ комнату, wejść do pokoju.** **Быть въ комнате, znajdować się w pokoju.** **Налить вина въ стаканъ, nalać wina do szklanki.** **Онъ очень ловонъ въ танцахъ, bardzo jest zrѳцунъ w taнcu.** **Быть въ издѳндѳ, mieć nadzieję.** **Я приѳхалъ въ ту самую минуту, когда онъ выходилъ, właśnie przyjechałem w тѳй chwili, kiedy on wchѳдзилъ.** **Сѳсть въ карету, wsiść do karety.** **Посѳдить ногѳ въ тюрьму, wsadzic kogo do więzienia.** **Быть въ открытомъ морѳ, znajdować się na otwa тѳм morzu.** **ѳхать во Францію, jechać do Francji.** **Обѳдать въ гѳродѳ, jeść obiad w mieście.**

Онъ въ правѣ это сдѣлать, ma prawo to uczynić. Деревья въ цѣту, drzewa okryte są kwiatem. Изорвать въ кусъ, rozdrzeć na kawałki. Быть въ войнѣ, prowadzić wojnę. Быть въ мирѣ, zachowywać pokój. Быть въ духѣ, być w dobrym humorze. Въ память отца, na pamiątkę ojca. Въ знакъ дружбы, w dowód przyjaźni. Въ мое отсутствіе, w czasie mojej nieobecności. Во сколько времени, w ciągu jakiego czasu? Итти въ церковь, iść do kościoła. Возвратиться въ городъ, powrócić do miasta. Домъ въ три этажа, dom o trzech piętach. Дорога изъ Варшавы въ Петербургъ, droga z Warszawy do Petersburga. Попасть въ цѣль, trafić do celu. Въ виду неприятеля, naprzeciwko nieprzyjaciela. Впргать лошадей въ карету, zaprzęgać konie do karety. Въ началѣ лѣта, o godzinie ósmej z rana. Мѣсто въ два рубля, miejsce na dwa ruble. Бору Бога въ свидѣтели, liście Boga na świadka, Bogiem się świadczę. Дочь въ отца, а сынъ въ мать, córka podobna do ojca, syn zaś podobny do matki. Обвинить кого въ воровствѣ, oskarżyć kogo o złodziejstwo. Во все времена, od niepamiętnych czasów, zawsze. Въ первый, въ послѣдній разъ, po raz pierwszy, po raz ostatni. Мой ойна выходитъ въ садъ, moje okna wychodzą na ogród. Въ царствование Петра В., za panowania Piotra W. Быть у кого въ завѣности, zależeć od kogo. *Wojen.* Караулъ вышелъ въ ружьё, straż stanęła pod bronią. Во что бы то ни стало, niech się stanie co chce, koniecznie. Онъ мнѣ ни во что не ставитъ, On wcale o mnie nie dba. Я поставлю себя въ обяъ ность замѣтить вещь, biorę s bie za powinność przeźrzeć pana. Онъ весь въ отца, podobniuteń i do ojca. Вѣдаться, вѣстаться, wadać się, wjeść się, wgrzyzać się, wpijać się; || przyzwyczajając się do jakiego jedzenia. Вѣдчивость, *м.* wyгрызание, wyжегание. Вѣдчивый, грызущу wyжегающу. Вѣздъ, *а, т.* wjazd. Вѣздный, do wjazdu służащу. Вѣзжать, вѣхать, wjeżdżać, wjechać; zajeżdżać, zajechać. Вѣзжій, wjezdny. Вѣзжіе лѣса, lasy rzadowe lub należące do osób prywatnych, gdzie pozwala się rąbać drzewo. Вѣявъ, Вѣявъ, *пск.* jawnie; widocznie. Выбагрить, *об.* Багрить. Выбалотировывать, *об.* Балотировать. Выбалтывать, выболтать, выболтнуть, rozlewać, rozlać, wylewać, wylać; || raplać, wurarplać, wygadać co; || Выбалтываться, выболтаться, wylewać się, wylać się; || wurarplać się, wygadać się. Выбарышничать, wytargować; || отручмаць зыск на frymarku.

Выбывать, выбить, wybijać, wybić, wolaćmywać, wylać; || pustoszyć, spustoszyć; || wysadzać, wysadzić; || Выбиваться, выбиться, pozbywać się, pozbyć się czego. Въ память этой побѣды выбили медаль, na pamiątkę tego zwycięstwa wybito medal. * Выбить изъ него дурь, skarcić kogo. Наконецъ выбился изъ долговъ, наконецъ выбрнѣлъ зъ długów. Я выбился изъ силъ, sił mi już nie staje. Илинъ клинотъ выбивать, *Przysł. ob.* Клинъ. *Imśl. b.* выбитый, выбиты.

Выбивка, *и, ж.* Выбиваніе, *и-я, п.* выбиваніе, wytłaczanie, wytrzepanie.

Выбивной, выбиты, wypukły, wypchanу.

Выбираніе, *и-я, п.* wybieranie.

Выбирать, выбрать, выбирать, выбраć, обierać, обраć; добіраć; dobrać; || перебіраć; || *Друк.* poprawiać, prostować; || Выбираться, выбратся, wychodzić, wyjść, wycofywać się, wycofać się; wynosić się, wynieść się.

Выбить, *об.* Выбивать.

Выблѣвывать, выблѣвать, bluć, womicować.

Выбленни, *о-въ, ж. тн.* *Mar.* drabinka powozowa. Выбленочный, do drabinki powozowej należащу.

Выбой, *и-я, т.* Выбойна, *и-ы, ж.* wybój; wadój; || *Art.* wydrążeń e w armacie.

Выбойна, *и, ж.* płócienna malowane, drukowane, perkalik; || мака przednia; || Выбойчатый, perkalikowy, z płóciенка drukowanego zrobiony.

Выбойстый, wyboisty, wadolisty.

Выбойщикъ, *а, т.* drukujący rysunki na płótnach i perkalikach.

Выболтать, *об.* Выбалтывать.

Выборка, *и, ж.* wybór, wyciąg.

Выбранивать, выродить, fermentować; || перебігаć, wloczyć się; || выбрашиваться, выродиться, burzyć się, wzburzyć się, wyrobić się.

Выбранить, wylać kogo.

Выбрасывать, выбросать, выбросить, wyrzucать, wyrzucić; || Выбрасываться, выброситься, być wyrzuconym, wyrzucać się. *Imśl. b.* выброшенный, wyrzucony.

Выбрестъ, wyjść, wyleć.

Выбривать, выбривать, golić, ogolić, wygolić; || Выбриваться, выбриваться, golić się, ogolić się; być ogolonym. *Imśl. b.* выбритый, ogolony.

Выбродить, *об.* Выбранивать.

Выброска, *и-я, т.* wyrzucenie.

Выброски, *тн.* śmiecie, wybierki, brak.

Выбрызгивать, выбрызгать, obryzgiwać, obryzgać, wpryskać, wprysnąć; || Выбрызгиваться, выбрызгаться, być obryzgiwanym, obryzganym, wpryskać się, wprysnąć się.

Выбуксировать, *об.* Буксировать.

Выбутить, *об.* Бутить.

Выбывать, выбыть, wychodzić, wyjść,

występować, wystąpić, opuścić, opuścić, oddalać się, oddalić.

Выбылѣи, wybyły, który porzucił swoje miejsce, posadę i t. p.

Выбѣгать, **выбѣгать**, **выбѣгать**, **wybiegać**, **wybież**, **uciekać**, **ucieć**.

Выбѣгивать, **выбѣгивать**, **выбѣгивать**, **bieganiem** **узыскаć** (*pie zo lub konno*); || **Выбѣгивать**, **przebiegać**, **przebież**, **przebiegnać**; || **Выбѣгиваться** **zmęczyć** się **bieganiem**.

Выбѣгъ, -а, *m.* **Выбѣжна**, -и, *ż.* **выбег**, **wybieżenie**, **wybieganie**; || **кѣ**, **które** **puszcza** **roślina**, **wypustki** **roślin**.

Выбѣливанье, -ья, *n.* **bielenie**, **pobielanie**.

Выбѣливать, **выбѣлить**, **wybielać**, **wybielić**, **pobielać**, **pobielić**; || **Выбѣливаться**, **выбѣлиться**, **pobielać** **się**, **być** **wybielonym**. *Imsl. b.* **выбѣленный**, **pobielony**, **wybielony**.

Выбѣлка, -и, *ż.* *ob.* **Выбѣливанье**.

Выбѣживать, **выбѣживать**, **odwѣзывать**, **odwѣзывать** **cugle** **od** **wѣзидла**.

Выбѣживать, **выбѣдывать**, **oprowadzać**, **oprowadzić**; || **przyuczать** **рѣów** **do** **swory**, **do** **амуцы**.

Выбѣживать, **выбѣзывать**, **wozić**, **zwozić**, **przewozić**.

Выбѣливать, **выбѣлить**, **wywracać**, **wywrócić**, **wywalać**, **wywalić**; || **Выбѣливаться**, **выбѣлиться**, **wywracać** **się**, **wywalać** **się**. *Imsl. b.* **выбѣленный**, **wywrócony**, **wywalony**.

Вывалонъ, -а, *m.* **jaje** **zaległe**, **zaparstek**, **zaparstek**.

Выбѣлять, **выбѣлывать**, **wyfolować**; || **Выбѣлять**, **wytargać**, **zaszargać**; || **Выбѣляться**, **zaszargać** **się**, **wywalać** **się**. *Imsl. b.* **выбѣянный**, **wywałkony**, **wyfolowany**; || **wywalony**, **zaszargany**.

Выбѣривать, **выбѣривать**, **wygotowywać**, **wywarzać**; || **Выбѣриваться**, **выбѣриваться**, **wygotowywać** **się**, **wywarzać** **się**. *Imsl. b.* **выбѣренный**, **wygotowany**, **wywarzony**.

Выбѣрка, -и, *ż.* **wywar**, **wygotowanie**; || **Выбѣрки**, *mn.* **osad** (*z pęynu*), **wywarзуду**.

Выбѣрочный, **wywarzony**. **Выбѣрочная** **oоль**, **sól** **wywarzona**, **kuchenna**.

Выбѣстривать, **выбѣстривать**, **zaostrzać**, **daostrzać**; || **Выбѣстриваться**, **выбѣстриваться**, **zaostrzać** **się**, **być** **zaostrзonym**; || ***sta-** **wać** **się** **zречным**, **зywym**, **obrotnym**, **сwі-** **сзусь** **сіę**. *Imsl. b.* **выбѣстриванный**, **zaostrзo-** **ny**, **wyostrзony**.

Выбѣщивать, **выбѣщивать**, **wyvoskować**. *Imsl. b.* **выбѣщиванный**, **wyvoskowany**.

Выбѣденецъ, -нца, *m.* **kolonista**, **mie-** **szkani** **c**.

Выбѣденіе, -ія, *n.* **wyprowadzenie**, **wy-** **siedlenie**.

Выбѣденышъ, -а, *m.* **kurczątко** **dopiero** **со** **wylęгłe**, **piskлę**.

Выбѣдривать, **выбѣдривать**, **wypoga-** **dzать** **сіę**, **wypogodzić** **сіę**.

Вывезеніе, -ія, *n.* **wytransportowanie**, **wywieзenie**, **wyprowadzenie**.

Вывезти, *ob.* **Вывозить**.

Выверстия, -и, *ż.* **ustapienie** **do** **równi**, **zrównywanie**, **poziomowanie**.

Выверстывать, **выверстывать**, **zrównać**, **wyrównać** (*plaszczynie*), **ulożyć** **do** **pozio-** **mu**; || ***odpłacać**, **wynagradzać** **sobie** **сzтм**, **odzyskać**; || **Вывѣрстываться**, **być** **zrówna-** **nym**, **wyrównanym**. *Imsl. b.* **вывѣрста-** **нный**, **zrównany**, **wyrównany**.

Вывертня, -и, *ż.* **wykręć**, **wybieg**.

Вывѣртывать, **вывѣрнуть**, **wykręсаć**, **wywrасаć**, **wykrzywiać**; || **Вывѣртываться**, **wykręсаć** **сіę**, **skręсаć** **сіę**. *Imsl. b.* **вывѣр-** **нутый**, **wykręcony**, **skręcony**.

Вывѣрчивать, **вывѣртять**, **wywierсаć**, **wyświdrować**. *Imsl. b.* **вывѣрченный**, **wy-** **wiercony**, **wyświdrowany**.

Вывѣршить, *ob.* **Вершить**.

Вывѣять, **вывѣть**, **splatać**, **rozplatać**.

Вывѣнбѣи, **крѣcony**, **skręcony**.

Вывѣнчивать, **вывѣнчивать**, **odszerubować**, **wykręсаć**. **Вывѣнченный**, **odszerubowany**, **wykręcony**.

Вывѣхатъ, **вывѣхнуть**, **zwichnąć**, **wywi-** **chnąć**, **wykręcić**. *Imsl. b.* **вывѣхнутый**, **zwichnięty**.

Вывѣхъ, -а, *m.* **zwichnięcie**, **wykręcenie**.

Вывѣшникъ, -а, *m.* **Boł.** **goździeniec** (*ro-* **ślina).**

Выводить, **вывѣсти**, **вывѣсть**, **wywod-** **zić**, **wyprowadzać**; || **przesadzać**, **przesie-** **dlić**; || **wykorzeniać**, **wygladać**; || **porywać**, **zabierać**; || **wypędzić**, **usunąć**; || **skończyć**, **ukończyć**; || **wywodzić**, **wyciągać** (*wnioски*); || **Выводиться**, **być** **wyprowadзonym**, **prze-** **sadzonym**, **przesiedlonym**, **wyprowadzać** **сіę**, **ginać**, **wylęgać** **сіę** **i** **t. d.** **Поотрѣйна** **дма** **идеть** **споро:** **отѣны** **уже** **вывѣдени**, **budowanie** **domu** **postępuje** **predko:** **mury** **już** **są** **ukończzone**. || **Выводить** **цыплять**, **wyprowadzać**, **wylęgać** **kurczęta**. || **Выво-** **дить** **пята** **изъ** **плата**, **wywabiać** **plamy** **z** **sukni**. || **Изъ** **вашихъ** **словъ** **можно** **вы-** **вести** **оцѣдующее** **заключение**, **z** **tego** **со** **pan** **mówi** **można** **wyprowadzić** **następują-** **cę** **wniosek**. || **Вывести** **ногѣ** **или** **что** **на** **овѣнжну** **воду**, **wyprowadzić** **kogo** **lub** **co** **na** **widok**, **na** **jaw**. * **Вывести** **ногѣ** **въ** **лю-** **ди**, **wykierować** **kogo** **na** **człowieka**. **Вы-** **вести** **изъ** **заблудения**, **wyprowadzić** **z** **błędu**. || **Дичь** **выводитъ** **въ** **нашихъ** **лѣ-** **сакхъ**, **zwierzyna** **staje** **сіę** **rzadką** **w** **na-** **szych** **lasach**. || **Наконѣць** **золь** **вывѣлась**, **nakoniec** **mól** **został** **zniszczony**. || **Цыпля-** **та** **уже** **вывѣлись**, **kurczęta** **już** **сіę** **wy-** **kłufy**.

Выводить, **вывѣзывать**, *ob.* **Вывѣживать**.

Выводная, -ой, *ż.* **Prze.** **Выводная** **па-** **мять**, **świadcetwo** **na** **piśmie** **niegdyś** **wyda-** **wane** **przez** **dziedzica** **jednej** **z** **swych** **poddaneк**, **a** **dozwalające** **zaślubić** **osobę** **ze** **stanu** **wolobodnego** **albo** **też** **z** **poddanych** **innego** **dziedzica**.

Выводное, -аго, *n.* *Star.* pieniądze dawniej płacone dziedzicowi od dziewczyny lub wdowy za pozwolenie wyjścia za mąż do innej, obcej wsi.

Выводный, *преселенный, преселенный (o włóścianach); || ob. Выводная, Выводное.*

Выводь, -а, *m.* przesiedlenie (*włóścian*); || konkluzja, wniosek; || *Praw.* dedukcja.

Выводь пятень, wywabianie plam.

Вывожжать, *ob. Выважживать.*

Вывозить, **вывезти**, **вывезть**, wywozić, wywieźć, przywozić, przywieźć, wyprowadzać, wyprowadzić; || **Вывозиться**, być wywiezionым, wyprowadзonym. *Из России вывели много хлеба, z Rossji mnóstwo wywieziono chleba. На двор много снѣгу, его надо вывезти, na dziedzińcu mnóstwo jest śniegu, trzeba go wywieźć. || Вывозиться из дому, wyprowadzać się z domu. *Imśl. b.* вывезенный, wywieziony, wyprowadzony.*

Вывозный, wywozowy (*o handlu*).

Вывозчикъ, -а, *m.* ten, który sprowadza towary z zagranicy. **Вывозчица**, -ы, *ż.* та, która sprowadza towary z zagranicy.

Вывозъ, -а, *m.* **Вывоза**, -и, *ż.* wyprawdanie, wywóz (*za granicę*). **Правительство уменьшило пошлины на вывозъ**, rząd zmniejszył cło wywozowe.

Выволачивать, **выволачить**, **выволачь**, wyciągać, wyciągnąć, wydobywać, wydobyć. **Выволочной**, *ob. Выволочный.*

Выволочка, -и, *ż.* wyciąganie, wydobywanie.

Выволочный, — **выволочная**, **выволочная соль**, sól wydobywana z jezior.

Выворачиванье, -ья, *n.* przewracanie; || **првенікованіе.**

Выворачивать, **выворотить**, **переврасся**, wywracać; || **nicować**; || **Выворачиваться**, wywracać się, przewracać się. *Imśl. b.* **вывороченный**, wywrócony, przewrócony, nicowany.

Выворотный, wywrócony, przewrócony, **првенікованы.**

Выворотъ, -а, *m.* wywrót, strona odwrotna. **Навыворотъ**, *psk.* na wywrót. **Gmin.** **Шиворотъ навыворотъ**, tyłem, odwrotną stroną.

Вывострить, *ob. Вывастривать.*

Вывощить, *ob. Выващивать.*

Вывощать, **вывѣять**, wywiewać, opętać, oczyszczać od plew zboże. *Imśl. b.* **вывѣнный**, wywany, oczyszczony od plew.

Вывѣвки, -онь, *mn.* opętki od zboża.

Вывѣды **нѣ**, -ья, *n.* wywiadywanie się, dochodzenie.

Вывѣдыватель, -я, *m.* badacz, dostrzegacz. **Вывѣдывательница**, -ы, *ż.* wywiadująca się, badaczka.

Вывѣдывать, **вывѣдать**, wywiadывать, badać, śledzić. *Imśl. b.* **вывѣданный**, wybadany, wysledzony.

Вывѣйна, -и, *ż.* wywiewanie (*zboża*).

Вывѣсить, *ob. Вывѣшивать.*

Вывѣсна, -и, *ż.* wywieszenie czego; || znak, szyld (*na sklepach i t. p.*); || ciężar jaki położony na szali dla zrównoważenia; || czysta waga czego bez papieru. || **Вывѣсочный**, do szyldu należący.

Вывѣтриванье, -ья, *n.* przewietrzenie, wywietrzenie.

Вывѣтривать, **вывѣтрить**, wywietrzać, przewietrzać; || **Вывѣтриваться**, wywietrzać się, przewietrzać się. *Imśl. b.* **вывѣтренный**, wywietrzony, przewietrzony.

Вывѣтрѣлость, -и, *ż.* zwietrzałość, wywietrzałość.

Вывѣтрѣлый, zwietrzały, wywietrzały.

Вывѣшивать, **вывѣстить**, wywieszać; || **выуаааа**, **прѣваааа**, **одѣваааа**, **зѣваааа**; || **рównaa**, **вырównуваа**; || **Вывѣшиваться**, być wywieszonym, przeważonym, wyważonym. *Imśl. b.* **вывѣшенный**, wywieszony, wyważony.

Вывязывать, **вывязать**, wywiązywać, rozwiązywać; || robić co pończoszkową robotą, zarabiać tą robotą; || **Вывязываться**, być wywiązanым, związanым. *Imśl. b.* **вывязанный**, wywiązаны, związаны.

Вывялявать, **выялять**, wysuszać, suszyć na wolném powietrzu; || **Вывяляваться**, wysuszać się. *Imśl. b.* **выяленный**, wysuszony na wolném powietrzu.

Выгадка, -и, *ż.* **Выгадыванье**, -ья, *n.* obrotność, przemyślność.

Выгадывать, **выгадать**, wymyślać, wynaleźć co. || **Выгадывать из чѣго**, wyszukiwać co z czego, zyskać co na czѣм, oszczędzać. *Imśl. b.* **выгаданный**, wymyślony, wynaleziony; || uzyskany na czѣм.

Выгаживать, **выгадить**, **валааа**, **брудяаа**. *Imśl. b.* **выгаженный**, powalany, zabrudzony.

Выгарни, -овъ, *mn.* reszta pozostała po wypaleniu wódki.

Выгаръ, -а, *m.* wypalenie, wygorzałość; || miara o ile wódka ma moc, w skutek próby. **Вино съ большимъ выгаромъ**, t. j. mocna wódka. || **Fuz**, piana na metalu stopionym.

Выгачивать, **выгачить**, *ob. Гачить.*

Выгачать, **выгнать**, **выгнать**, **згнать**; || **Выгачаться**, **выгнать** się, **згнать** się, być **згнаным**, **выгнаным**. *Imśl. b.* **выгнутый**, **выгнѣтый**.

Выгибной, **выпуклы**, **кobielisty**, **кабиакотуваты**, **выкрывионы**.

Выгибъ, -а, *m.* zakręć, **выгнѣcie**, **згнѣcie**.

Выглаживать, **выглядить**, **выглядать**, **вырównувааа**; || **prasовааа** (*bielizne*); || **Выглаживаться**, być **выглазеным**, **вырównаным**; || **выprasованым**. *Imśl. b.* **выглаженный**, **выглазены** i t. d.

Выглядывать, **выглянуть**, **выглядать**, **вызieraаа**; || **Выглядывать**, **выпатрѣаа**, **выпатрѣаа**, **спostrzedz**. **Онъ выглядѣлъ всѣаа**, **что тамъ ни дѣлалось**. **выпатрѣаа** **wszystko**, co tylko tam się działo.

Выгнать, *об.* **Выгонять**.
Выгнать, **выгнеть**, **выцискаć**, **вытлაცаć**, **вызумаć**. *Imsl. b.* **выгнетенный**, **выцїснїеу**, **вытлაცззны**.

Выгивать, **выгнїть**, **гнуć**, **псуć** сїе, **прóчнїеć**.

Выгнуть, *об.* **Выгибать**.
Выговаривать, **выговорить**, **wymawiac** (*выгразы*), **высловаć**; || **wymawiac** komu со, **wyrzucac**; || **wymówic**, **zawarowac** sobie со, **zastrzegac**; || **Выговариваться**, **буć** **wymawianym**. *Imsl. b.* **выговоренный**, **wymówiony**, **wysłowiony**; || **zawarowany**, **zastrzezony**.

Выговоръ, *-а, m.* **wymawianie**, **wymowa**; || **nagana**; || **zastrzezenie** sobie czego.

Выгода, *-ы, ж.* **узытек**, **позытек**, **корзысьć**, **зыск**.

Выгодность, *-и, ж.* **dogodność**, **узытечнóć**.

Выгодный, **dogodny**, **узытечнy**, **корзыстнy**.

Выгонка, *-и, ж.* **dystylowanie**, **przepędzanie**; || **osad** (*z płynu*).

Выгонный, **pastewny**, **wygonowy**.
Выгонщикъ, *-а, m.* **Mysl.** **naganiacz**, **wypędzajacy** **zwierzynę** **z krzaków**.

Выгонь, *-а, m.* **wyganianie** **bydła**; || **pastwisko**, **wygon**; || **dystylowanie**.

Выгонять, **выгнать**, **wypędzac**; || **wyępiac**, **wugubiac**; || **dystylowac**, **pędzić**. *Imsl. b.* **выгнанный**, **wypędzony**, **wygubiony**.

Выгораживъ, **ты**, **выгородить**, **odgradzac**, **odłączac**; || * **Выгораживать** **ногó**, **wymawiac**, **uniewinniac**, **wylączac**. *Imsl. b.* **выгороженный**, **odgradzony**, **odłączony** i t. d.

Выгорать, **выгореть**, **spalać** сїе, **wypalać** сїе, **zgorzeć**; || **tracić**, **zmieniac** **kolor**; || **oczyszczac** сїе **przez ogień**.

Выгорѣлый, **wygorzały**, **zgorzały**, **wypalony**.

Выграбаздиться, *Gmin.* **wydrapać** сїе, **wygramolić** сїе.

Выграбивать, **выграбить**, **plądrowac**, **rabowac**; || **wygrabiac**, **zgrabiac**. *Imsl. b.* **выграбленный**, **zrabowany**, **wygrabiony** i t. d.

Выгравировать, *об.* **Гравировать**.

Выгранивать, **выгранить**, **szlifowac**, **wyszlifowac**, **wyrzynać** **w kanty** (*kamien, szkło*).

Imsl. b. **выграненный**, **wygrzifowany** i t. d.

Выгребаніе, *-іа, n.* **wygrzabanie**, **wykopanie**; || **wypływanie** **za pomocą** **wiosel**.

Выгребать, **выгребть**, **wygrzebywac**, **wukorowac**, **wydobowac**, **wygarniac**; || **robić** **wiosłami**. *Imsl. b.* **выгребенный**, **wygrzebany**.

Выгребки, *-овъ, mn.* **oskrobiny**.

Выгружать, **выгрузить**, **wyładowywac**; || **Выгружаться**, **буć** **wyładowanym**. *Imsl. b.* **выгруженный**, **wyładowany**.

Выгрузна, *-и, ж.* **wyładowanie**, **wypakowanie**.

Выгрузной, **przeznaczony** **do** **wyładowania**.

Выгрузчикъ, *-а, m.* **zdejmujący** **ciężary**.
Выгрызать, **выгрызть**, **wygrzucac**. *Imsl. b.* **выгрызенный**, **wygrzyzony**.

Выгрязнить, *об.* **Грязнить**.
Выгуливать, **выгулять**, **przechadzac** сїе **na świeżém** **powietrzu**; || **poprawiac** сїе **na травіе** (*o bydłętach*).

Выдавать, **выдать** (*czas teraż*). **выдаб**, *cz. przyslyzly* **выдабть**), **wydawac**, **oddawac**.
Выдавать **себя** **за** **другаго**, **wydawac** **siebie** **za** **kogo** **innego**, **przyswajac** **sobie** **cu** **dze** **imię**; || **выдавать** **ногó**, **wydawac**, **zdradzac** **kogo**; || **Выдаваться**, **wydawac** **sie**, **wystawac**, **wystepowac**, **wysuwac** сїе, **wy** **skakiwac**. *Imsl. b.* **выданный**, **wydany** i t. d.

Выдавливать, **выдавить**, **wygniatac**, **wyciskac**, **wylączac**; || **Выдавливаться**, **буć** **wygniatanym**, **wyciskanym**, **wylączanym**. *Imsl. b.* **выд-влennyй**, **wygnieciony**, **wyciśnięty**, **wytłoczony**.

Выдаивать, **выдоить**, **wydajac**, **wydoić**; || **Выдаивъ** **тсья**, **буć** **wydajany**. *Imsl. b.* **выдоенный**, **wydojony**.

Выдѣлливать, **выдолбить**, **wydlubowac**, **wydraczac**; || * **usilnie** **starać** сїе **czego** **nauczyc**, **wpajac** **sobie** **co** **w** **głowę**. *Imsl. b.* **выдолбленный**, **wydlubany**, **wydrążony** i t. d.

Выдача, *-и, ж.* **wydawanie**, **wypłata**; || **wydanie** (*poszukiwanego* **zbiega**).

Выдавнать, **выдавнать**, *Chem.* **przepędzac** **płyn** **na** **czyścїеj** **szcy**, **przedystylowac**. *Imsl. b.* **выдовоенный**, **przepędzony**, **przedystylowany**.

Выдвигать, **выдвинуть**, **wysuwac**, **wyciągac**, **wydobowac**; || **Выдвигаться**, **wysuwac** сїе, **wyciągac** сїе, **wydobowac** сїе. *Imsl. b.* **выдвинутый**, **wysunięty** i t. d.

Выдвижной, **wysuwający** сїе. **Выдвижной** **ящикъ**, **wysuwająca** сїе **szufłada**.

Выдѣргивать, **выдергать**, **выдернуть**, **wydzierac**, **wyrywac**; || **Выдѣргиваться**, **wydzierac** сїе, **wyrywac** сїе. *Imsl. b.* **выдернутый**, **wydarty**, **wyrwany**.

Выдѣрживать, **выдержать**, **wytrzymywac**, **znosić**, **cierpieć**; || **tresowac** (*konia, psa*), **uczyc**, **układcac**. **Выдержать** **испытаніе**, **wytrzymac** **próbę**. **Выдержать** **наказаніе**, **odcierpieć** **karę**. **Онъ** **блїстательно** **выдержалъ** **экзаме́нъ**, **wybornie** **zdał** **egzamin**. **Собана** **эта** **хорошо** **выдержана**, **ten** **pies** **jest** **dobrze** **tresowany**. **Въ** **этомъ** **романѣ** **характеры** **выдержаны** **хорошо**, **w** **tym** **romansie** **charaktery** **dobrze** **są** **poprowadzone**. *Imsl. b.* **выдержанный**, **wytrzymany** i t. d.

Выдержна, *-и, ж.* **Выдѣргиванье**, *-ья, n.* **wydarcie**, **wyrywanie**.

Выдержна, *-и, ж.* **wytrzymanie**; || **wyciąg**, **kompendjum**, **ekstrakt**; || **tresowanie** (*psów*). **Выдержки** **изъ** **сочиненія**, **wyciągi** **z** **dzieła**. **На** **выдержку**, *psk.* **na** **traf**, **na** **los** **szczęścia**.

Выдирать, **выдрать**, **wydzierac**, **wygu-**

ва́с; || выдира́ться, wydierać się, wyrugować się, wydobywać się.

Выди́рка, -и, ж. wydarcie, wyrwanie.

Выдохлый, wywietrzалý.

Выдохнуться, *об.* Выдыха́ться.

Выдра, -ы, ж. wydra (*zwierzę*). Выдровый, выдряный, *до* wydry należący.

Выдренокъ, -ниа, *м.* wydrzątko, щечение wydry.

Выдрихнуться, dobrze się wyspać.

Выдти, *об.* Выходить.

Выдува́ние, -ия, *н.* wydmuchywanie.

Выдува́ть, выдуть, wydmuchywać, wydмуча́ть, wydмуча́ть; || *wypić, tyknać duszkiem. *Imst. b.* выдутый, wydмучаны.

Выдувной, wyduty.

Выдумка, -и, ж. wymysł; || fałsz, zmyślenie.

Выдумщикъ, -а, *м.* wymyślacz, wymyślnik, wynalazca.

Выдумщица, -ы, ж. wynalazczyni, wymyślaczka.

Выдумывать, выдумать, zmyśláть, wymyśláть, wynajdywać. *Imst. b.* выдуманый, wymyślony, zmyślony.

Выдулять, выдулить, robić wydrążenie w drzewie.

Выдыха́ние, -ия, *н.* wyparowanie, ulotnienie; || odetchnienie.

Выдыха́ть, выдохнуть, wyziewа́ть; || отдава́ть wciągnięone powietrze; || Выдыха́ться, выдохнуться, wywietrzeć, zwietrzeć; ułaćniać się, wyparować.

Выдѣлка, -и, ж. Выдѣльванье, -нья, *н.* wyrób, wyrobienie; || выдѣлка ножи, выправление skóry; || выдѣлка питѣй, wyrób napojów.

Выдѣлъ, -а, *м.* podział, wydzielenie, część.

Выдѣловать, выдѣлать, wyrabiáть; || выправля́ть (*skory*); || выдѣлыва́ться, wyrabiáть się. *Imst. b.* выдѣланный, wyrobiony i t. d.

Выдѣльный, podziałowy, wydzielony.

Выдѣлять, выдѣлить, wydzieláть, wyznaczáть; || Выдѣля́ться, być wydzielanym, dostać swoją część. *Imst. b.* выдѣленный, wydzielony.

Выемка, -и, ж. Выёмъ, -а, *м.* wyjmowanie, wyciąganie; || *Прав.* poszukiwanie, rewizja, zajęcie; || *Выемка* земли, wykroj, wycięcie. || *zdr.* Выемочка, -и, ж. wykrawek; || *Archit.* rowek, rzniecie w rowki.

Выемный, wyjmujący się.

Выемочный, zabрану (*przy kopaniu ziemi*); || *Прав.* zajęты.

Выемчатый, wykrojony; || *Archit.* wyгнѣты в rowki, w żłobki; || *Bot.* wężyководу.

Выемщикъ, -а, *м.* *Прав.* wysłаны przy zajęciu, przy poszukiwaniu.

Выжаривать, выжарить, smażyć, dopieка́ть; || wypaláть; || Выжарива́ться, być smażonym, dopiekаным wypalonym. *Imst. b.* выжаренный, smażony, wypieczony.

Выжать, *об.* Выжимать, Выжимать.

Выжечь, *об.* Выжигать.

Выжива́ть, выжить, wymieszkać, wzużyć co, dosłużyć się czego, mieszkając gdzie przez niejaki czas; || wypę́дzać, wyrugować, pozbyć się kogo. Выжить изъ лѣтъ, изъ ума, zestarzyć się, zdiecinieć. *Imst. b.* выжитый, wypę́дзони, wyrugowany, i t. d.

Выживна, -и, ж. Выжвѣние, -ия, *н.* wymieszkiwanie; || wyrugowanie, wypę́деніе.

Выжига, -и, ж. wypał, wypalone złoto lub srebro; || wykarczowany grunt; || *chyтры, przebiegły, szpak.

Выжиганіе, -ия, *н.* wupalanie.

Выжигать, выжечь, wypaláть, spaláть; || owszyszczać (*metal*); || выжига́ться, być wupalonym, spalonym. *Imst. b.* выжженый, wupalony, spalony.

Выжиданіе, -ия, *н.* oczekiwanie, spodziewanie się.

Выжидать, выждать, oczekiwać, wyczekiwać. *Imst. b.* выжданный, wyczekiwany.

Выжимникъ, -а, *м.* brantownik, wupalacz srebra, złota; || *podnoszący cenę w kupnie, na licytacji, przepłacający, *об.* Перебойщикъ.

Выжимница, -ы, ж. brantownica, która wypala srebro, złoto; || *podnosząca cenę w kupnie, na licytacji, przepłacająca, *об.* Перебойщица.

Выжиливать, выжилить, wyludzać, uzyskiwać podstępnie.

Выжимать, выжать, (*cz. przyszły выжму*), wużyма́ть, wyciskáть, wytłaczáть; || Выжиматься, być wużyманым, wyciskanym, wytłaczаным. *Imst. b.* выжатый, wużyты, wyciśnięты, wytłoczony.

Выжимна, -и, ж. wyciśnienie, wytłoczenie; || выжимни, -онъ, *нн.* fusy, wytłoczony.

Выжимать, выжать (*cz. przyszły выжму*), zżyна́ть, zżа́ть. *Imst. b.* выматый, zжѣты.

Выжирать, выжрать, wużера́ть, wużрзе́ть, wujadáть, wujе́сь. *Imst. b.* выжранный, wużарты, požарты.

Выжлець, -а, *м.* wużeł.

Выжлица, -ы, выжловна, -и, ж. wużliца.

Выжлянь, -а, *м.* Bot. lnic, lnicznik, leniec, len dziki, ożota; || *об.* Выжлець.

Выжлятникъ, -а, *м.* dozorca nad wużliami.

Вызвѣнивать, вызвонить, wydzwaniać, wydzwonić.

Вызвать, *об.* Вызывать.

Вызвѣзживать, вызвѣздить, ugwieździć, gwiazdami okryć, ozdobić; || *Gmin.* *вызвѣздить, wużznа́ть komu prawdę, wuburzeć.

Выздоравливание, -ня, Выздоровленіе, -нія, *н.* wyzdrowienie, poratowanie zdrowia.

Выздоравливать, выздорověть, przy-

chodzić do zdrowia, wyzdrowieć. *Imśl. b.* выздорѳвѣшій, выздорѳваіу.

Вызеленить, nazielenić.

Вызнавать, вызнать, dochodzić, badać, dosiekać.

Вызовъ, -а, *m. ob.* Вызывъ.

Вызолачивать, вызолотить, wyzłacać, wyzłocić, pozłacać, pozłocić. *Imśl. b.* вызолоченный, wyzłocony, pozłocony.

Вызолить, wyzolić, w zole, w ługu wygotować, wywarzyć.

Вызолнить, -я, *m. Bot.* mądrzeniec, modrzeniec, mądrzew, ostróзка.

Вызрѣвать, вызрѣть, dojrzewać, dojrzeć.

Вызрѣлый, dojrzwały.

Вызубрить, dokładnie nauczyć się czego на паміеć. *Imśl. b.* вызубренный, dokładnie wyuczony на паміеć.

Вызываетельный, wyzywający, pobudzający, zaczepny.

Вызывать, вызвать, wyzywać, wyzwać, wzywać, wezwać, wywoływać, wywołać, powoływać, powołać; || zapraszać, zaprosić; || запоуывать, запоуwać do sądu; || Вызыватьсѣ, być wyzywаным; || ошwiadczать сѣ з готовошціа до czego; nastрѣчать сѣ. Послѣ егѳ смерти вызвали всѣхъ егѳ родныхъ, po jego śmierci kazano сѣ stawić wszystkimъ jego krewnymъ. Онъ вызвалъ меня на отнр венность, pobudził mnie do otwartoшci. Это лѣкарство вызвало рвѳту, lekarstwo to sprawiło wymioty. Онъ самъ вызвалъ помѳчь миѣ, sam ошwiadczулъ сѣ з готовошціа dopomѳdz mi. || *Imśl. b.* вызванный, wywołany, wezwany, pozwany i t. d.

Вызывъ, Вызовъ, -а, *m.* odwołаніе (kogo zkąd), przywołаніе napowrѳt; || *Prav.* przyrozumіаніе, pozew; || *Prav.* вызовъ къ примиренію, jedнаніе; || вызовъ дѣла къ слушанію, przywołаніе sprawy; || вызовъ на поединѳнь, wyzwаніе на pojedynек.

Вызывной, wyzywający, wzywający, wywołujący, pobudzający.

Вызывать, вызянуть, wymarzać zignąć.

Вызяблый, wymarзły, wyziębły (o roślinach).

Выигрыватье, выигранье, нья, *n.* wygrywanie, wyzyskiwanie.

Выигрывать, выиграть, wygrywać; || зыскаваć, korzystać. *Mar.* выигрывать вѣтеръ, mieć wiatr pomysłny. Выиграть время, zyskać на czasie. *Imśl. b.* выигранный, wygrany.

Выигрышный, wygrany, zyskowy.

Выигрышь, -а, *m.* wygrana, zysk. Выигрышь тѣмбы, процесъ wygrаны.

Выискивать, выискать, wyszukiwać, wyszukać; || upatrywać, upatrzeć; || выискиваться, wynaleź сѣ, znaleź сѣ. *Imśl. b.* выисканный, wyszukany, znaleziony.

Выискъ, -а, *m.* выискиванье, Выисканіе, -ніа, *n.* szukаніе, szperаніе.

Выйти, выйдти (cz. przyszły выйду), *ob.* Выходить.

Вына, -и, *ж.* wyka (roślina); || вына быничья, konicza wyka.

Вынадить, *grzecznie wykadzić, wykurzyć kogo zkąd. *Imśl. b.* вынаженный, wykadzony, wykurzony.

Выназой, wystawiony на widok.

Выназывать, выназывать, показывать, показавать, оказывать, okazać, wystавіаć, wystawić; || Выназываться, показывать сѣ, оказывать сѣ, wystавіаć сѣ. *Imśl. b.* выназанный, pokazany, okazany, wystawiony.

Выналывать, выналотъ, wykalać, wykłóć; || kłóć, przekłóć; || wyгубывать, wyrabać. Выналотъ кому глаза, wykłóć кому oczy. Выналывать узоръ, nakłówać, naznaczać deseñ. *Imśl. b.* выналотый, wykłóты.

Вынаючивать, вынаючить, otrzymać со przez натрѣтво, wynudzać, wynudzić, wyprosić. *Imśl. b.* вынаюченный, wypudzony, wyproszony.

Выначивать, вынаптить, kopcić, wykopcić, wędzić, uwędzić. *Imśl. b.* выначенный, wykopcony, wędzony.

Вынапывать, вынапать, odkopywać, odkopać, wykopywać, wykopać, odgrzebywać, odgrzebać. Вынапать иладь, wykopać, wydobyć skarb. Вынапать мѣртвое тѣло, wygrzebać ciało. *Откуда вынапали вы эту новость? zkądъ wydobyлeś паd тѣ nowinę? *Imśl. b.* вынапанный, wykopаны, wygrzebаны.

Вынарабиваться, вынарабнаться, wydobywać сѣ, wydobyć сѣ, wydostać сѣ, wyubrać, wygramolić сѣ.

Вынармливать, вынаормить, żywić, wyżywić, wykarmić, wychować. *Imśl. b.* вынаормленный, wykarmiony, i t. d.

Вынать, -а, *m.* Вынатыванье, -нья, *n.* wytoczenie, wyciągnienie; || wymaglowаніе (bielizny). Вынатный, do wytoczenia służący. Глаза на вынать, oczy wystające па wierzch.

Вынатывать, вынатать, wytaczać, wytoczyć, wyciąгаć, wyciąгнаć; || wałkować, wywałkować, maglować, wymaglować; || wywalić, wytrzeпаć, wybić kogo porządnie. || Вынатываться, być wytaczаным, wywałkowanым i t. d. *Imśl. b.* вынатанный, wytoczony; wywałkowany, wymaglowаны, i t. d.

Выначивать, вынатить, wytaczać, wytoczyć, wyciąгаć, wyciąгнаć.

Выначивать, выначать, pompować, wyropmować, || Выначиваться, być wyropmowanым. *Imśl. b.* выначенный, wyropmowany.

Вынашивать, выносить, kosić, skosić; || зарабіаć koszeniem; || Вынашиваться, być koszonым; || стаć сѣ niezдатнымъ do koszenia. *Imśl. b.* выношенный, skoszony.

Выкашливать, **выкашлять**, **выкашля- нуть**, **wykaszać**, **wykaszlać**. *Imśl. б.* **выкашлянный**, **wykaszany**.

Выкашивать, **выкашивать**, **wykwasać**, **wykwasić**, **ukwasić**. *Imśl. б.* **выквашен- ный**, **ukwaszony**.

Выкидна, -и, ж. **wyrzucenie**; || **obliczenie**, **wyrachowanie**; || **Выкидни**, -донъ, *mn.* **wyrzutki**, **żuże**; || **morszczyzna**, **wszystko co porze wyrzucza na wierzch**.

Выкидникъ, -а, *м.* **drzewo na brzeg wo- dą wyrzucone**.

Выкидной, **wyrzucony**, **odrzucony**.

Выкидывать, **выкидать**, **выкинуть**, **wyrzucić**, **wyrzucić**; || **skasować**; || **ronić**, **poro- nić**; || **rachować**, **porachować**, **obliczać**, **obliczyć**; || **Выкидываться**, **wyrzucać się**. **Изъ трубы выкинуло**, **zapaliła się sadza w kominie**. ***Выкиньте это изъ головы**, **wyrzuc pan to sobie z głowy, nie myśl więcej o tém**. ***Выкинуть штуку**, **wypła- tać figlę**. *Imśl. б.* **выкинутый**, **wyrzucony i t. d.**

Выкидышъ, -а, *м.* **pomiotek**, **podrzu- tek**, **plód poroniony**. **Выкидшний**, **do plódu poronionego należący**.

Выкипять, **выкипеть**, **wykipiąć**, **wykipić**, **wyparować**; || **tracić prawdziwy ko- lor** (*wyrażenie malarzkie*).

Выкипѣлый, **wykipiady**.

Выкисать, **выкиснуть**, **kwaśnieć**, **kisnąć**, **kwasić się**.

Выкислый, **ukwaszony**.

Выкладна, -и, ж. **Выкладыванье**, -нья, *п.* **odprakowanie rak**, **wyładowanie**; || **pokry- cie** (*muru i t. p.*), **obmurowanie** (*fossy, wa- du*); || **garnirowanie**; **obwódka**; || **obrachowa- nie**, **obliczenie**. || **Выкладной**, **należący do odprakowania, wyładowania i t. d.**

Выкладчикъ, -а, *м.* **rachmistrz**, **kalku- латор**.

Выкладывать, **выкласть**, **вылонить**, **wykładać**, **wyłożyć**, **wyrakowywać**, **wyrak- kować**, **wystawiać towary**; || **obmurować** (*fossę, wał*); || **ugarnirować**, **podszycć**, **podbić szém**; || **trzebić**, **kastrować**, **wałaszycć**, **по- кладаć**; || **rachować**, **obliczać**; || **Выклады- ваться**, **być wykładanym**, **wystawianym i t. d.** *Imśl. б.* **выкладенный**, **wyłożony i t. d.**

Выклёвывать, **выклевать**, **выклянуть**, **wydziobywać**, **wydziobać**, **wyklusać**, **wy- kłuć**; || **Выклёвываться**, **wyklusać się**, **wy- legać się**. **Воронъ ворону глазъ не вы- клянетъ**, *przysł.* **kruk krukowi oka nie wykole**. *Imśl. б.* **выклеванный**, **выкляну- тый**, **wyklusy**, **wyklusany**.

Выклеивать, **выклеить**, **wyklejać**, **wy- kleić**. *Imśl. б.* **выклеенный**, **wyklejony**.

Выклейка, -и, ж. **Выклеиванье**, -нья, *п.* **wyklejanie**.

Выклёпывать, **выклепать**, **ścieńcać** **ociegać**. *Imśl. б.* **выклепанный**, **ścień- цаły**.

Выкликать, **выкликать**, **выкликнуть**,

wywoływać, **wywołać**, **wyzywać**, **wyzwać**. *Imśl. б.* **выкликнутый**, **wywołany**, **wyzwany**.

Выкликъ, -а, *м.* **Выкликка**, -и, ж. **wy- wołanie**.

Выклиновать, **выклинить**, **wybijać**, **wy- bić klin**; || **Выклинываться**, **wyklinиться**, *Górn.* **znikać powoli naksztalt klinu** (*o ży- łach gór*).

Выключать, **выключить**, **wykluczać**, **wy- kluczyć**, **wyłączać**, **wyłączać**, **wytrącać**, **wytrącić**, **wykreślać**, **wykreślić**; || **Выклю- чаться**, **być wyłączonym**, **wytrąconym**, **i t. d.** *Imśl. б.* **выключенный**, **wykluczo- ny**, **wyłączony i t. d.** **Выключаа**, **wyjaw- szy**.

Выключёние, -я, *п.* **wykluczenie**, **wyłąc- zenie**, **wykreślenie**.

Выклянчивать, **выклянчить**, *об.* **Выка- нючивать**.

Выковна, -и, ж. **wykovanie**, **wykucie**.

Выковывать, **выковать**, **wykowywać**, **wykuwać**, **wykować**, **wykuć**. *Imśl. б.* **вы- кованный**, **wykowany**, **wykuty**.

Выковыривать, **выковырять**, **выковыри- нуть**, **wydtubywać**, **wydtubać**; || **Выковы- риваться**, **wydtubywać się**. *Imśl. б.* **вы- ковырянный**, **выковырнутый**, **wydtubany**. **Выковыривать**, **выковырять**, **выковыри- нуть**, **pościagać kozery**, **wybić kozeramii** (*w grze kartowej*).

Выколачивать, **выколотить**, **wybijać**, **wybić**, **wytrzępywać**, **wytrzepać**; || **Выкола- чиваться**, **być wybijanym**, **wytrzępywa- nym**.

Выколашиваться, **выколоситься**, **kłosić** **się**, **wykłosić się**.

Выколна, -и, ж. **wygrabanie** (*lodu*).

Выколотна, -и, **wybić**; || **кopyтo**, **ко- pyтo**; || **Druk** **deszczułka dębowa**, **podbita sosnową**, **do pobijania i wyrównywania pisma na prasie**.

Выколоть, *об.* **Выкальвать**.

Выколупывать, **выколупливать**, **выко- лупать**, **выколупить**, **выколупнуть**, **wy- dtubywać**, **wydtubać**, **wyłupywać**, **wyłupać**. *Imśl. б.* **выколупнутый**, **wydtubany**, **wyłu- pansy**.

Выконопачивать, **выконопатить**, **коно- пасць**, **конопать**, **kłakami konopnemi przetykać** (*szczeliny*). *Imśl. б.* **выконопа- ченный**, **przetykany konopiami**.

Выкопанье, -я, *п.* **wykopanie**, **wygrze- banie**. **Выкопанье мёртвого тѣла**, **ekshu- macja**.

Выкопать, *об.* **Выкапывать**.

Выкоптить, *об.* **Выкапчивать**.

Выкормить, *об.* **Выкармливать**.

Выкормна, -и, ж. **Выкормъ**, -а, *м.* **tucze- nie**, **karmienie**.

Выкормёвывать, *об.* **Кормчевать**.

Выкосить, *об.* **Выкашивать**.

Выкрадывать, **выкрасть**, **wykradać**, **wykraść**; || **Выкрадываться**, **wykradać się**, **być wykradzonym**; || **wychodzić ukrad- kiem**. *Imśl. б.* **выкраденный**, **wykradzony**.

Выкраивать, **выкроить**, wykrawać, wykroić, wycinać, wyciąć. *Imsl. b.* выкроенный, wykrojony.

Выкраска, -и, *ж.* pomalowanie.
Выкрамаливать, **выкрамалить**, ukrochmalić, nakrochmalić. *Imsl. b.* выкрамаленный, nakrochmalony.

Выкрашивать, **выкрасить**, malować, pomalować, farbować, ufarbować; || **Выкрашиваться**, być pomalowanym, ufarbowanym. *Imsl. b.* выкрашенный, pomalowany, ufarbowany.

Выкрестить, wychrzcić, zrobić chrześcijaninem. *Imsl. b.* выкрещенный, wychrzczony.

Выкресть, -а, *т.* przechrzta, wychrzta.
Выкрикивать, **выкричать**, ob. **Вскрикивать**,

Выкройка, *здр.* выроечна, -и, *ж.* krój, wykroj, wzór, wzorek, forma z papieru (*sukni i t. p.*). **Выроечный**, do kroju należący.

Выкрошивать, **выкрошить**, kruszyć, pokruszyć, rozdrabiać, rozdrobić, rozpruzać, rozpruszyć; || **Выкрошиваться**, kruszyć się, rozdrabiać się, rozpruzać się. *Imsl. b.* вырошенный, pokruszony, rozdrobiony, rozpruszony.

Выкругивать, **выкругить**, заокруглять, заокруглиć. *Imsl. b.* выкруженный, заокруглony.

Выкруживать, **выкружать**, **выкружить**, oznaczać, oznaczyć krag, koło, заокруглять. *Imsl. b.* выкруженный, заокруглony.

Выкружна, -и, *ж.* заокругление.

Выкружни, -ей, *н. мн.* *Archit.* listewki, listwy.

Выкручивание, -ия, *н.* wykręcanie.

Выкручивать, **выкрутить**, wykręcać, wykręcić; || * **usprawiedliwiać**, niewinniać; || **Выкручиваться**, wykręcać się; || **usprawiedliwiać się**, niewinniać się. *Imsl. b.* выкрученный, wykręcony, wywinięty.

Выкрывать, **выкрыть**, pokrywać, pokryć, okrywać, okryć. *Imsl. b.* выкрытый, pokryty, okryty.

Выкупать, **выкупаць**, skarpać. *Imsl. b.* выкупанный, wykupany, skarpany; || **Выкупаться**, wykupać się.

Выкупать, **выкупить**, odkupować, odkupić, wykupować, wykupić; || **rozкуповать**, rozkupić; || **Выкупаться**, odkupывать się, wykupывать się. *Imsl. b.* выкупленный, odkupiony, wykupiony.

Выкупка, -и, *ж.* **Выкупание**, -ия, *м.* odkupienie, wykupienie.

Выкупной, odkupny, wykupny.

Выкупь, -а, *т.* odkupienie (*po sprzedaniu*), wykupowanie, okup, okupienie się. **Подлежащий выкупу**, spłacalny.

Выкуривать, **выкурить**, wykurzać, wykurzyć; || **выпалать**, wypalić (*fajkę*); || **редздить**, przepędzić, dystylować. *Imsl. b.* выкуренный, wykurzony i t. d.

Выкурна, -и, *ж.* **Выкуривание**, -ия, *н.* wykurzenie, wypalenie.

Выкусывать, **выкусить**, wygrząć, wykążyć, wykąsać, wykąsić. *Imsl. b.* выкушенный, wygrzyziony, wykąsany.

Выкушать, **выпить**, skosztować. *Imsl. b.* выкушанный, wypity, skosztowany.

Вылавливать, **выловить**, wylawiać, wylawić; || **Вылавливаться**, być wylawianym. *Imsl. b.* выловленный, wylawiony.

Вылазка, -и, *ж.* *Woj.* wycieczka, wyprawa.

Вылазый, do wycieczki należący.

Вылазь, -а, dziura w murze do przełazenia, przełaz.

Вылакировать, ob. **Лакировать**.

Выламывать, **выломать**, **выломить**, wylamywać, wylamać, złamać, wybijać, wybić; || **Выламываться**, wylamywać się. *Imsl. b.* выломленный, wylamany.

Вылащивать, **вылащить**, glansować, wyglansować, wygładzać, wygładzić. *Imsl. b.* вылощенный, wyglansowany, wygładзony.

Вылежалый, zleżały, odleżały.

Вылеживать, **вылежать**, wyleżeć przez długi czas chorując; || **Вылеживаться**, zлеżeć się, odлеżeć się; || **wyleżeć** się, odpочаць.

Вылетать, **вылетать**, wylatać, wylecieć; || **умыкаць**, umknąć. * **Вылетать в трубу**, zrujnować się.

Вылететь, -а, *т.* wylot, wyleczenie; || **на вылет**, *psk.* na wylot, na wskróś.

Вылечивание, -ния, *н.* **Вылечна**, -и, *ж.* wyleczenie, poratowanie zdrowia.

Вылечивать, **вылечить**, wyleczać, wyleczyć, kurować, wykurować; || **Вылечиваться**, wyleczać się, przychodzić do zdrowia. *Imsl. b.* вылеченный, wyleczony.

Вылещать, **вылестить**, wyłudzać, wyłudzić. *Imsl. b.* вылещенный, wyłudзony.

Выливать, **вылить**, wylewać, wylać; || **odлевать**, odлаć w formie. *Imsl. b.* вылитый, wylany, odlany.

Вылизывать, **вылизать**, wylizywać, wylizać, wyliznąć. *Imsl. b.* вылизаны.

Вылинивать, **вылинять**, lenić się (*o zwierzętach*), pierzyć się (*o psie*); || **пелзнать**, wypelznąć, wypłowić, zblakować.

Вылинялый, wyliniały; || **wypłowiаły**, zblakowany.

Выловить, ob. **Вылавливать**.

Выложить, ob. **Выкладывать**.

Вылонать, wychleptać (*o psie*).

Выломать, ob. **Выламывать**.

Выломка, -и, *ж.* **Выломь**, -а, *т.* wyłom, przełom.

Вылощить, ob. **Вылащивать**.

Вылуживать, **вылудить**, robielać, robielić (*супя*). *Imsl. b.* Вылуженный, robielany.

Вылупать, **вылупить**, wykupować, wykupić, odzierać, odrzeć; || **Вылупаться**, wykupывать się; || **wyklуwać** się (*z jaja*).

Imśl. b. wylupennyj, wylupany, wykłwany, wylęgly.

Вилуцивать, вилуцить, wyluszczać, wyluszczyć; || Вилуциваться, wyluszczać się, być wyluszczanym. *Imśl. b.* wyluszczony.

Вилыгать, вилгать, ігаць, вилгачь, wykłamać. *Imśl. b.* wyligany, wykłamany.

Вилыжный, wyligany, otrzymany przez wykłamstwo.

Вилысьть, wylysić, Виль, -и, ż. guz ze stłuczenia; || narość na drzewie.

Вилъзать, вилъзть, wylazić, wyleźć.

Вилъзлый, wylazły, wyliniały.

Вилъпливать, вилъплать, вилъплить, odlewać odlać w formie, wylepiać, wylepić (z gliny, z wosku), *Imśl. o.* wylъplennyj, wylepieny i t. d.

Вилъпнокъ, -пка, m. wycisk, odcisk. Вилъчиванье, -нья, n. ob. Вилечиванье.

Вилъчивать, ob. Вилечивать.

Вимазывать, вимазать, wysmarowywać, wysmarować, wymazywać, wymazać; || Вимазываться, wysmarowywać się, wymazywać się.

Виманивать, виманать, zanurzać, zanurzyć, zatapiać, zatopić. *Imśl. b.* вимананный, zanurzony, zatopiony.

Вималёвывать, вималевать, malować, wymalować. *Imśl. b.* вималёванный, wymalowany.

Вималивать, вимолить, upraszać, uprosić, wypraszać, wyprosić, wymodlić, wyżeбачь. *Imśl. b.* вимолённый, wyproszone, wymodlony, wyжебраны.

Вималывать, вимолоть, wymielać, wymieść; || зарабіаць mieleni m; || Вималываться, być wymielanym. *Imśl. b.* вимолотый, wymielony.

Виманивать, виманить, wywabiacь, wywabić, wyludzać, wyludzić; || wyciągać, wyciągnąć kogo żkąd. *Imśl. b.* виманённый, zwabiony, wyludzony.

Вимарать, ob. Вимарывать.

Вимаривать, виморить, wymorzać, wymorzycь, wyterpiać wyterpić; || вимаривать голодомъ, głodem wymorzyć; || osłabiać, osłabić. *Imśl. b.* виморённый, wymorzony, wyterпiony, wyгłodzony, osłabiony.

Вимарна, -и, ż. wymazanie, przekreślenie *wyrazu*).

Вимарывать, вимарать, walać, zwalać, brudzić, zbrudzić; || wykreślać, wykreślić. *Imśl. b.* вимаранный, zwalany, zbrudzony; || wykreślony.

Вимасливать, вимаслить, zatłuscić, wstarcować, wysmarować. *Imśl. b.* вимаслённый, zatłuszczony, wysmarowany.

Виматывать, вимотать, motać, звijać na motowidło, звijać na kłębek z motka; || зарабіаць motaniem. *Imśl. b.* вимотанный, zmotany, звинięты на motowidło.

Вимахивать, вимахать, вимахнуть,

odpędzać machając (*reka i t. p.*), wytrząsać; || zmęczyć, utrudzić częstym machaniem. *Imśl. b.* вимаханный, odpędzony machaniem (*reki i t. p.*).

Вимачивать, вимочить, zmaczać, zmoczyć, wymaczać, wymoczyć. *Imśl. b.* вимочённый, zmoczony, wymoczony.

Вимащивать, вимостить, brukować, wybrukować. *Imśl. b.* вимощённый, wybrukowany.

Вимобвна, -и, ż. *Mar.* winda pionowa, walec pionowy.

Вименёвывать, вименевать, odmierzать, odmierzyć (*część gruntu*).

Вимерзать, вимерзнуть, wymarzać, wymarznąć, przemarzać, przemarznąć.

Вимерзлый, wymarзły, przemarзły.

Вимерлый, wymarły.

Виместить, ob. Вимещать.

Виметать, виместь, wymiatać, wymieść, zamiatać, zamieść. *Imśl. b.* виметённый, zamieciony.

Виметка, -и, ż. obrабіеніе, szlak; || rachowanie.

Виметь, -а, m. wyrzut.

Вимётывать, виметать, виметнуть, wyrzucać, wyrzucić; || obrабіаць, obrабіаць; || вимётывать на счётахъ, rachować. *Imśl. b.* виметанный, виметнутый, wyrzucony, i t. d.

Вимещать, виместить, mścić się, pomścić się; || wywierać, wywrzeć swój gniew na kim. *Imśl. b.* вимещённый, pomszczony.

Виминать, вимять, wygniatać, wyгнесть; || wydeptywać, wydeптаць.

Вимирать, вимереть, wymierać, wymrzeć.

Вимистая (корова), wymiasta (*krowa*), ob. Вимья.

Вимоганье, -нья, Вимогательство, -а, n. depaktacja, zdzierstwo.

Вимогать, вимочь, wydzierać, wydзречь.

Вимобина, -ы, ż. kałuża, rów, dół deszczowy.

Вимокнать, вимокнуть, moknąć, wymoknąć, rozmoknąć.

Вимоклый, zmoczony, wymoczony, zmokły; || wymokły, który wymokł, stracił pewne części zostając w płynie.

Вимолачивать, вимолотить, wymłacać, wymłочić (*zboże*); || Вимолачиваться, wymłacać się. *Imśl. b.* вимолочённый, wymłочony.

Вимолвить, wymówić, przemówić. *Imśl. b.* вимолвленнный, wymówiony.

Вимолить, ob. Вималивать, Вимолотка, -и, ż. młócenіе zboża, czas młócbu; || Вимолотки, -токъ, ż. mł. smiecie pozostałe po wymłóceniu zboża; || zapłata za młócbę, wymiołek.

Вимолоть, -а, m. wymłót, ob. Вимолотка.

Вимолоть, ob. Вималивать.

Вимоль, -а, m. wymłót.

Выпадо́нь, -дна, *m.* *Wet.* choroba końska w korupcie; || *Boi.* выпадо́чная трава, ро́пиelnik.

Выпа́дь, -а, *m.* Выпа́дна, -и, *ж.* выпадне́ние, выпадне́ние.

Выпа́дывать, выпадáть, выпáсть, выпáдаць, выпáсаць, спáдаць, спáсаць; || падаць, зды́чаць (*o bydle*); || dostawać się, dostać się komu. На до́лю е́му выпáль э́тот домъ, пры подziale jemu się dostał ten dom. Э́та раба́та выпáла на до́лю господа́на N, та робота nadarzyła się panu N.

Выпа́нывать, выпазы́ть, fugować, wyfugować, żłobkować, wyżłobkować, laskować, wylaskować, nacinać, naciągać.

Выпа́ивать, выпой́ть, wypoić, napójb z użyciem; || karmić, wykarmić, chować, odchówać (*mlekiem*).

Выпа́лывать, выполáть, выполáзти, wypelzać, wypelznąć, wywlekać się, wywlec się, wylażyć, wyleźć.

Выпа́ливать, выпáлить, выпáлаць, выпáлиць, zniszczać, zniszczyć ogniem; || dawać, dać ognia, wystrzelać, wystrzelić. *Imśl. b.* выпáленный, wypalony, zniszczony ogniem, spalony.

Выпа́львать, выполоть, wypielać, wyplec, wurywać chwast. *Imśl. b.* выполотый, wypelty, wypielony.

Выпа́лый, выпáдły.

Выпа́ривать, выпáрить, wyparzać, wyparzyć; || wyparować, ulotnić; || Выпа́риваться, parzyć się w łaźni; || ulotnić się, wyparować się. *Imśl. b.* выпáренный, wyparzony.

Выпа́рным, używany do wyparowania. Выпа́рхивать, выпорхну́ть, wylatywać, wylatać, wylecieć.

Выпа́рывать, выпороть, wyprówać, wypróć; || rozprzierać, rozpruć brzuch, wypatroszyć; || chłostać, wychłostać, osmagać, skropić. *Imśl. b.* выпоротый, wypruty; || rozpruty, wypatroszony; || wychłостаны, osmagаны.

Выпа́сать, выпáсти, wypasać, wypáсаць, żarobkować pasąc trzodę.

Выпа́сть, *ob.* Выпада́ть.

Выпа́хивать, выпáхать, wyorywać, wyogáć; || żarobkować uprawą roli; || выпáлиаць, выпáлоніць (*ziemię, grunt*), wycieńczyć; || Выпа́хиваться, стаць się płонным, выпáлоніць. *Imśl. b.* выпáханный, wyorаны, wypłoniony, wycieńczony.

Выпа́чивать, powalać, poplamіć, zasmolіć. *Imśl. b.* выпáчанный, powalаны, poplamiony, zasmolony.

Выпа́шь, -и, *ж.* заораны grunt, wypłonione pole.

Выпе́кать, выпечь, wypiekać, wypiec; || Выпе́каться, wypiekać się, być wypieczonym. *Imśl. b.* выпеченный, wypieczony.

Выпе́мзывать, *ob.* Пемзováть.

Выпе́реживать, выпередить, wyprzedzać, wyprzedzić, przescięgać. *Imśl. b.* выпереженный, wyprzedzony.

Выпе́стрáть, выпестрить, *ob.* Пестрить. Выпе́чатывать, выпечатать, drukować, wydrukować, odbijać, odbić; || Выпе́чатываться, być wydrukowanym; || być użytym, startym (*o czcionkach*). *Imśl. b.* выпечатанный, wydrukowany, odbity.

Выпи́вать, выпить, wypijać, wypić; || Выпи́ваться, być wypitym. *Imśl. b.* выпитый, wypity.

Выпи́ливать, выпили́ть, wypilowywać, wypilować; || zarabiać, zajmując się pilowaniem; || Выпи́ливаться, zużywać się od pilowania. *Imśl. b.* выпиленный, wypilowany.

Выпи́рать, выпереть, wypierać, wyprzeć, wurychać, wурчаць. *Imśl. b.* выпертый, wурarty.

Выпи́ска, -и, *ж.* wypis, wyciąg, ekstrakt. Выпи́сной, zapisany zkađ, sprowadzony, zagraniczny.

Выпи́счинь, -а, *m.* zajmujący się wypisami, wyciągami, ekstraktami.

Выпи́сывать, выписать, wypisywać, wypisać, wyciągać, wyciągać; || zapisywać, zapisać, sprowadzać, sprowadzić (*gazety, towary i t. p.*); || wylączać, wykreślać; || Выпи́сываться, wypisywać się, przestać być czём, być wypisanym, wykreślonym; || przestać dobrze pisać. *Imśl. b.* выписанный, wypisany, zapisany i t. d. Я выписал нѣско́льно стихо́въ изъ но́вой поэмы, wypisałem kilka wierszy z nowego poematu. Э́тот купецъ выписывае́тъ свой това́ры изъ-за грани́цы, ten kupiec sprowadza swoje towary z zagranicy. Ego wypisали изъ полна́, wykluczono go z pułku.

Выпи́сь, -и, *ж.* kopja, odpis, ekstrakt.

Выпи́хивать, выпихать, выпихнуть, wурpuchać, wурчаць, wурчнаць. *Imśl. b.* выпихнутый, wурчnięты.

Выпла́вка, -и, *ж.* topienie, wytopienie (*kruszczy*).

Выпла́вливать, выпла́вить, wytapiać, wytopić, odlewać, ódlać. *Imśl. b.* выплавленный, wytopiony, odlany.

Выпла́вной, przez topienie otrzymany, wytopiony.

Выпла́вонь, -вна, *m.* Chem. królik, wutopek; || narost na drzewie, *ob.* Выпла́вонь.

Выпла́ивать, запла́кать, wypłakiwać, wypłakać. Выпла́нить глаза, zepsuć oczy częstým płakanіем. *Imśl. b.* заплаканный, wypłakany.

Выпла́нирова́ние, -іа, *n.* wyplątowanie. Выпла́нирова́ть, wyplantaować.

Выпла́та, -ы, *ж.* wypłata, płacenie, wурpłacenie. Выпла́та до срóна, вперёдъ, въ зачётъ, antycypacja.

Выпла́чивать, выплáтить, wypłacać, wypłacić, spłacać, spłacić; || выпла́чивать до срóна, вперёдъ, въ зачётъ, antycypować; || łatać, załatać; || Выпла́чиваться, być wypłacanym; || uiszczać się, uiścić się z długu. *Imśl. b.* выплаченный, wypłacony.

Выплёвывать, выплесть, wypłuć, wypłuć, wypłuć. *Imśl. b.* выплунутый, выплуту.

Выплёсывать, выплеснуть, wypłuskiwać, wypłuskać, wypłusnąć, rozlewać, rozlać; || Выплёсываться, wypłukać się, wypłusnąć się. *Imśl. b.* выплеснутый, wypłusnięty.

Выплетать, выплесть, wypłatać, wypłesć, upłatać, uplesć; || zarabiać pleskałem. *Imśl. b.* выплетанный, wypłescony, upłescony.

Выплывать, выплыть, wypływać, wypłynąć.

Выплывонь, -вня, m. narost, narośl.

Выплонуть, об. Выплёвывать.

Выпясывать, выпясать, wytącosować, wytącosować, wypłaszać. *Imśl. b.* выпясыанный, wytącony.

Выполить, об. Выпавать.

Выполаскивать, выполоскать, wypłukiwać, wypłukać. *Imśl. b.* выполосканный, wypłukany.

Выполировать, wypolerować; || Выполорваться, być wypolerowanym. *Imśl. b.* выполированный, wypolerowany.

Выполнение, -я, n. wypełnienie, uskutecznienie.

Выполнять, выполнить, wypełniać, wypełnić, spełniać, spełnić, uskuteczniać, uskutecznić; || Выполняться, być wypełnionym, uskutecznonym. *Imśl. b.* выполненный, wypełniony, spełniony, uskuteczcony.

Выпользоваться, wyleczyć, wykurować; || Выпользованный, wyleczony.

Выпоранивать, выпоранить, wyróżniać, wyróżnić; || Выпораниваться, być wyróżnionym. *Imśl. b.* выпораненный, wyróżniony.

Выпороток, -тка, m. wyprótek, wyprótek (*o zwierzętach*).

Выпороть, об. Выпарывать.

Выпорхнуть, об. Выпархивать.

Выпорь, -а, m. skrzywienie, wygięcie.

Выпотрошить, об. Потрошить.

Выпотеть, об. Потеть.

Выправка, -и, f. poprawa, naprawienie; || korekta, korygowanie; || informacja, zasięgnięcie wiadomości; || postawa (*wojskowa*), wykształcenie (*wojskowe*).

Выправлять, выправлять, выправить, wyprostowywać, wyprostować, sprostować, wyrównywać, wyrównać, wyglądać, wyglądać; || wyuczać, wyuczyć, ćwiczyć, wytresować; || wyrобić, wystarać się. **Выправить согнутую доску, wyprostować skrzywioną deskę.** **Выправить дорогу, naprawić drogę.** **Выправить стихи, poprawić wiersze.** **Я выправил себе паспорт, wyrобіłem dla siebie pasport.** **Я выправил ему паспорт, wystarałem się dla niego o pasport.** **Выправлять рекруты, ćwiczyć rekrutów.** *Imśl. b.* выправленный,

wyprostowany, aprostowany, wyrównany i t. d.

Выправочный, korekcyjny, poprawczy. **Выпращывать, выпрестать, wyróżniać, wyróżnić; || Выпращываться, wyróżniać się.** *Imśl. b.* выпростанный, wyróżniony.

Выпращивать, выпросить, wypraszać, wyprosić, upraszać, uprosić; || Выпращиваться, wypraszać się, odpraszać się.

Выпробовать, wyprobować. *Imśl. b.* выпробованный, wyprobowany.

Выпрованивать, выпроводить, wyprowadzać, wyprowadzić; || wysyłać, wysłać; || Выпрованиваться, być wyprowadzanym, wyslanym. **Его выпроводили из города, wysłano go z miasta.**

Выпродать, об. Распродать.

Выпрондывать, выпронунуть, wywrascać, wywrócić, wyrzucić, wyrzucić; || Выпрондываться, wywracać się, być wywrascanym. *Imśl. b.* выпронунутый, wywrócony.

Выпросить, об. Выпращивать.

Выпротать, об. Выпращывать.

Выпрыгивать, выпрыгнуть, wyskakiwać, wyskoczyć.

Выпрыскивать, выпрыскать, выпрыснуть, wypryskiwać, wypryskać, wyprysnąć, wytryskiwać, wytryskać, wytrysnąć; || Выпрыскиваться, rozpryskiwać się, być rozpryskanym, wypryskanym, okropionym. *Imśl. b.* выпрысканы, rozpryskany.

Выпрывать, выпреть, wygotowywać się, wygotować się, wyparować; || поcić się, wyporučić się.

Выпрямый, wygotowany, wypocony.

Выпрягать, выпрячь, wyprzegać, wyprządz; || Выпрягаться, wyprzągać się. *Imśl. b.* выпряженный, wyprzężony.

Выпрядывать, выпрядать, выпрясть, wyprzędzać, wyprząść; || Выпрядываться, być wyprzędzanym. *Imśl. b.* выпряденный, wyprzędzony.

Выпряжка, -и, f. Выпряганіе, -я, n. wyprzęganie.

Выпрямливать, выпрямлять, выпрямить, wyprostowywać, wyprostować; || Выпрямливаться, wyprostowywać się. *Imśl. b.* выпрямленный, wyprostowany.

Выпрясть, об. Выпрядать.

Выпугивать, выпугнуть, wypłaszać, wypłoszyć, wystraszać, wystraszyć. *Imśl. b.* выпуганный, wypłoszony, wystraszony.

Выпулина, -ы, f. wypuklina, wypukłość, wydatność.

Выпуло-вогнутый, wypukło-wklęsły.

Выпулость, -и, f. wypukłość.

Выпулый, wypukły, wydatny. **Выпуло, psk.** wypukło, wypukle.

Выпуснать, выпустить, wypuszczać, wypuścić, opuszczać, opuścić; || uwalniać, uwolnić; || wydawać, wydać (*dzieło i t. p.*), || wysuwać, wysunąć; || Выпуснаться, wy-

puszczać się, być wypuszczanym. *Imśl. b.* Выпущенный, wypuszczony.

Выпускной, wypuszczalny, przeznaczony do wypuszczenia. Выпускные ученики, uczniowie, którzy kończą kurs nauk w jakim naukowym zakładzie i wychodzą z niego. || Выпускная яичница, jaja smażone. || Выпускная кюла, majonетка.

Выпустить, -а, *m.* wypuszczenie, opuszczenie, uwolnienie; || wyjście (z zakładu naukowego po skończeniu kursu nauk); || wydanie, puszczanie w obieg (bankoceti); || zeszyt, poszyt (część dzieła); || *Archit.* wypust, występ; || wypuska jedwabna, sukienka i t. p.; || *ob.* Выпускъ.

Выпугивать, выпугать, wywikłać, wywinać, rozwikłać, rozmotać; || Выпугиваться, wywikлаć się, wywinać się, rozwikлаć się. *Imśl. b.* выпуганный, wywikланны, wywinięты, rozwikланы.

Выпучивать, выпучить, wydumać, wyрдаć, wyрсаć, wyрсаць; || Выпучиваться, wydumać się, wyрсаć się. *Imśl. b.* выпученный, wydumany, wyрсаzony.

Выпушка, -я, *ж.* wypustka, lamówka.

Выпущение, -я, *n.* wypuszczenie, uwolnienie, odprawa; || *Gram.* wyrzucenie (litera z wyrazu), wyrzutnia.

Выпытывать, выпытать, wypytywać, wypyтаć, dochodzić, badać. *Imśl. b.* выпытанный, wypyтаны, wybadany.

Выпь, -я, *ж.* Выпь, -а, *m.* bąk (ptak).

Выпѣвать, выпѣть, wуспiewуаць, wуспiewаць. *Imśl. b.* выпѣтый, wуспiewаны.

Выпѣствовать, *ob.* Вынянчить.

Выпяливать, выпялить, паринаć, паріаць; || *odpinać*, *odpiać*; || Выпяливаться, паринаć się. *Выпялить глаза, wyтрzeszczуць осы, *ob.* Вытаращить. *Imśl. b.* выпяленный, || паріеты; || *odpіеты*; || wyтрzeszczезony.

Выпячивать, выпятить, wyрсаć, wyрсаць, wystawiać, wystawić naprzód, wysunąć. *Imśl. b.* выпяченный, wystaiony, wysunięты naprzód.

Выработка, -я, *ж.* wyrobienie, wykończenie; || odbudowa, odbudowanie; || obrobienie.

Вырабатывать, Вырабатывать, выроботать, wуrаbіаць, wуrоbіć, wуrасowаць, wуkоbасуаць robotę; || зарабіаць, заробіć, заррсаçоаць; || Вырабатываться, wуrаbіаć się, być wуrаbіаnym, wуrасowаnym. *Imśl. b.* выработанный, wуrоbіony, wурсаçowany, заррсаçаны.

Выравнивать, выровнять, выровнять, wуrоbнwуаць, wуrоbнaць. Выравнивать по ватерпасу, układać do poziomu. Выровнять дорогу, zrоbнać droęę. *Imśl. b.* выравненный, выровненный, wуrоbнаны, zrоbнаны.

Выражать, выразить, wyржаć, wyржіć, wyясніаць, wyясніć, wykładać, wy-

жозуб; || Выражаться, wyржаć się. *Imśl. b.* выраженный, wyржаны.

Выражаться, *ob.* Выражаться.

Выражение, -я, *n.* wyrażenie, sposób mówienia, wysłowanie, oddanie (*мысли і ж. p.*); || wyurzenie, oświadzczenie czego; || wyраз, termin, nazwanie.

Выразительность, -я, *ж.* wyrazistość, dobitność, jedrność.

Выразительный, wyразisty, wyржаны, dobitny, jedrny. Выразительно, *psk.* wyржаніе, silnie, jedрnie.

Выразить, *ob.* Выражать.

Выразуметь, zrozumieć, pojąć.

Вырастание, -я, *n.* rośnienie, wzrost, wzrastanie.

Вырастать, вырастать, вырости, wyрость, wуrастаć, wуrоснаць, wуросć.

Выращать, выращать, вырастить, pielegnować, wуріеlegnowаць, hodowаць, wуhodowаць, wуçhowуwаць, wуçhowаць; || Вырощаться, być pielegnowanym, hodowanym. *Imśl. b.* вырощенный, wуріеlegnowаны, wуhodowаны.

Вырѣть, dojrzeć, wystać się (o wrzодzie).

Вырезубь, -а, *m.* wyржаб, karpіоwосб (ryba).

Вырисовывать, вырисовать, wуrусоwаць, odryсowаць. *Imśl. b.* вырисованный, odryсowаны, wуrусowаны.

Выровный, wіrowny, *ob.* Вырь.

Выродокъ, -а, *m.* odrodek, mieszaniec. Выродочный, odrodny.

Выродиться, Выражаться, wуrоdіться, wyрдаć się, wуrоdзіć się.

Вырождение, -я, *n.* wyrodzenie się.

Выронять, выронить, upuszczać, uprсіаć, wуроніаць, wуроніć, zgubić. *Imśl. b.* выроненный, wуроніony, zgубіony.

Вырослый, wyрослы, wубујау.

Выростать, *ob.* Вырастать.

Выростокъ, -стка, *m.* wуgarbowana skога wolowa.

Вырубать, вырубить, wурѣwуаць, wуржабaць, wусіааць, wусіаць. || Вырубать огонь, wуkrzesуwаць огіеи. Чтo написано перомъ, то не вырубишь топоромъ, *прзсыл. ob.* Перо. *Imśl. b.* вырубленный, wуржабаны.

Вырубка, -я, *ж.* wуржабаніе, wусіеціе, wуржаб, wурѣб; || wręb, karb, narzніеціе; || Вырубка лѣса, poręb, rębność.

Вырубь, -а, *m.* wręb, narzніеціе.

Выругать, wулјааць. *Imśl. b.* выруганный, wулјааны.

Выручать, выручить, wурѣсçаць, wурѣсçуць; || *odзyskać*, *odebrać*; || uwolnić; || wурұçаться, być wурѣсçonym, *odзyskanym.* *Imśl. b.* вырұченный, wурѣсçony.

Выручение, -я, *n.* wурѣсçеніе, uwolnienie.

Выручка, -я, *ж.* wурѣсçеніе, uwolnienie; || wуwлwу, *przychód*, *dochód*, *percepta*; || stól do wyłożenia towarów, tudzież do od-

бѣрания і rachowania pieniędzy (*w skle-pach*).

Вырѣваніе, -іа, n. выгубаніе; || выко-руваніе.

Вырѣвать, вырвать, выгубать, вырвать, выдѣрять, выдрать; || **Вырѣваться, быть выгубаным, выдѣранным.** *Imsl. b. вырѣтый, выгубаный.*

Вырѣвать, вырывать, выкопывать, выко-пать, odkopywać, odkopać; || **Вырѣваться, быть выкопанным, odkopywanym.** *Imsl. b. вырѣтый, выкопанный.*

Вырѣ, -я, m. zdr. вырѣкъ, wir, wierek.
Вырѣзна, -и, ж. вырѣзніе, wykroje-nie; || розмірзание, rozgraniczenie, od-graniczanie, odmierzanie (*części gruntu*); || wykroj, wykrawek, wycinek, || wzór, krój, foza.

Вырѣзной, wykrojony, wycięty, rznię-ту.

Вырѣзовъ, -зна, m. Mat. wycinek, koło, sektor.

Вырѣзывать, вырѣзывать, wyrzynać, wy-gryzać, wycinać, wyciąć; || **выкорзениа, wykorzennić, wyrugać, wyrwać;** || **wymor-dować;** || **губовать, sztychować;** || **Вырѣзы-ваться, быть выгубаным, wycinanym, выгубаным.** *Жители вырѣзали весь гар-низонъ, mieszkańcy wymordowali całą załogę.* || **Вырѣзывать соты изъ ульвѣ, подрзывать, podbierać miód w ulach.** *Imsl. b. вырѣзанный, wyrznięты, wycięты і t. d.*

Вырѣжать, вырѣдять, выстраивать, вы-строіть; || **Вырѣжаться, выстраивать.** *Imsl. b. вырѣженный, wystrojony.*

Высадка, -и, ж. przesadzenie (*roślin*); || wylądowanie; || wysadzenie.

Высадный, do wysadzania przeznaczony; || **пресадzony.**

Высадонъ, -дка, m. latorośl, odmłodek.

Высаживать, высаживать, wysadzać, wysadzić, przesadzać, przesadzić; || **wysadzać, wylądować.** *Imsl. b. высаженный, wysadzony.*

Высаливать, высалить, łoić, wyłoić; || **brudzić, zabrudzić, zwałać.** *Imsl. b. высаленный, wyłojony, zabrudzony, zawałany.*

Высасывать, высосать, wysysać, wysysać; || **высасываться, быть wysuszanym.** *Imsl. b. высосанный, wysuszony.*

Высватывать, сватать, wyswatać; || **Высватываться, быть wyswatany.** *Imsl. b. сватанный, wyswatany.*

Высверливать, высверлить, świdrować, wyświdrować; || **Высверливаться, быть wyświdrowanym.** *Imsl. b. высверленный, wyświdrowany.*

Высвистывать, высвистать, wygwizdywać, wygwizdać. *Imsl. b. высвистанный, wygwizdany.*

Высвободать, высвободить, wyswo-badzać, wyswobodzić, wyzwalać, wyzwoląć; || **высвободяться, wyswobadzać się,**

wyzwalać się. *Imsl. b. высвободенный, wyzwobodzony, wyzwolony,*

Wyswobodzenie, -ния, n. wyswobode-zenie, oswobodzenie, wyzwolenie.

Высворивать, высворить, wysworowy-wać, wysworować, spuszczać psy ze swory; || **Высвориваться, wysworowywać się.** *Imsl. b. высворенный, wysworowany.*

Высворка, -и, ж. wysworowanie, spuszczenie psów ze swory.

Высвѣтливый, высвѣтлить, polerować, wypolerować, dawać polor, połysk. *Imsl. b. высвѣтленный, wypolerowany.*

Выселонъ, -ля, m. osada, kolonja, przy-siółek.

Выселять, выселить, przesiedlać, prze-siedlić; || **Выселяться, przesiedlać się.** *Imsl. b. выселенный, przesiedlony.*

Высеребрить, ob. Серебрить.
Высидка, -и, ж. wydystylowanie; || prze-palanka.

Высиживание, высижение, -ія, n. wysie-dzenie; || dystylowanie, przepędzanie; przepalanie; || сидение на яйцах, wysia-dywanie jaj.

Высиживать, высидѣть, przesiadywać, wysiadywać, wysiedzieć; || **препалать вод-ку, pedzić, dystylować, wydestylować;** || **wysiadywać jaja, siedzieć na jajach (o ptakach);** || **Высиживаться, dystylować się;** || **wylegać się.** Онъ высидѣлъ подъ арестомъ цѣлый мѣсяць, cały miesiąc wysiedział w areście. **Высиживать вод-ку, przepalać wodkę, dystylować.** **Выси-живать дѣготъ, wypalać z drzew smołę.** *Imsl. b. высиживанный, wysiedziany; || prze-palony, wupalony.*

Высинивать, высинить, farbować, po-farbować na niebiesko, nadać kolor nie-bieski. *Imsl. b. высиненный, pofarbowa-ny na niebiesko.*

Высить, wywyższać; || **Выситься, wy-wyżсать się, górować;** || **пysznić się.**

Выскабливать, выскаблить, wyskroby-wać, wyskrobać; || **Выскабливаться, быть wyskrobanym.** *Imsl. b. выскабленный, wyskrobany.*

Высказывать, высказать, wypowiadać, wypowiedzieć; || **Высказываться, przызна-вать się, wynurzać się.** *Imsl. b. высказан-ный, wypowiedziany.*

Высканять, высочнуть, выскочнуть, wskakiwać, wyskoczyć, odskakiwać, odskoczyć; || **одруwać się, oderwać się.**

Выскальзывать, выскальзнуть, wysłiz-giwać się, wysłiznąć się.

Высочна, -и, wsp. wścibska, wścibska;

|| **ten, który się dorobił, dochrapał czego.**
Выскребать, выскрестъ, wyskrobywać, wyskrobać. *Imsl. b. выскрестанный, wyskrobany.*

Выславливать, выславить, wysławiać, wysławić (*Chrystusa*), zbierać kolendę, kolendować.

Выслать (cz. przy. вышлю), ob. Высылать.

Выслуга, -и, *ж.* заслуга; || выслуга.

Выслуживать, выслужить, выслуживать, выслужить, заслуживать, заслужить; || **Выслуживаться**, дослуживать się. *Imsl. б.* **выолуженный**, выслуженный, заслуженный.

Выслушивание, -ия, *н.* выслушивание. *Прав.* **Выслушивание свидетелей**, interrogatorja.

Выслушивать, выслушать, выслушать, выслушать, преслушивать, преслушать, преслушивать, преслушать.

Выслѣживать, выслѣдить, выслѣдить, выслѣдить, выслѣдить. *Imsl. б.* **выслѣженный**, выслѣженный.

Выслѣживать, выслѣжить, выслѣжить, выслѣжить, выслѣжить.

Высмѣливать, высмѣлить, высмѣлить, высмѣлить, высмѣлить, высмѣлить, высмѣлить, высмѣлить. *Imsl. б.* **высмѣленный**, высмѣленный, высмѣленный.

Высмѣривать, высмѣркать, высмѣркать, высмѣркать, высмѣркать, высмѣркать, высмѣркать, высмѣркать. *Imsl. б.* **высмѣранный**, высмѣранный.

Высмѣривать, высмѣрнуть, высмѣрнуть, высмѣрнуть, высмѣрнуть, высмѣрнуть, высмѣрнуть, высмѣрнуть. *Imsl. б.* **высмѣранный**, высмѣранный, высмѣранный.

Высовь, -а, *т.* выдатность, выделение, выступ.

Высовывать, высунуть, высунуть, высунуть, высунуть, высунуть, высунуть, высунуть. *Imsl. б.* **высунутый**, высунутый, высунутый.

Высокой, -ая, -ое (высокъ, -ка, ко), высокие, (*ст. வழ.* **высший**, высший; *ст. najw.* **высочайший**, высочайший) высочайший, высочайший, высочайший, высочайший, высочайший, высочайший, высочайший. *zdr.* **высоконекъ**, высочки, высокотеки. высокотеки. **Высокая гора**, высокая гора **Высокая честь**, высокие засытит. **Высочайшее Существо**, **Наивысшая Истина**.

Высоко, **Высоко**, *пск.* высоко, wysoce; || гóрни, wzniósle, szczytnie. Орёл поднялся очень высоко, орёл wzniósł się bardzo высоко. **Человекъ высоко образованный**, человекъ wysoce ukształcony.

Высокоблагородие, -ия, *н.* (*tytuł urzędni ków 6-jej, 7-jej i 8-jej rangi*); **высокоблагородный**, wielmożny.

Высокобортный, маючы wysokie boki (*okręt*).

Высокодержавный, wielce potężny.

Высокомонарший, najwzwyższy.

Высокомудрие, -ия, *н.* zarozumiałość, pucha, duma.

Высокомѣрие, -ия, *н.* pucha, duma.

Высокомѣрный, pyszny, dumny.

Высоконекъ, *zdr.* nieco wysoki, *ob.* **Высокой**.

Высоконько, cokolwiek высоко.

Высокопáрно, *пск.* гóрни; || nadęcie, napuszenie, z przesadą.

Высокопáрность, -и, *ж.* гóрność; || nadętość, napuszoność, przesada.

Высокопáрный, górný; || nadęty, napuszony (*styl*).

Высокопочитáние, **Высокопочтѣние**, -ия, *н.* wielkie uszanowanie, poważanie.

Высокопочтѣнный, wielce szanowany, poważany.

Высокопревосходительство, -а, *н.* (*tytuł urzędni ków 1-jej i 2-jej rangi*); **высокопревосходительный**, jasnie wielmożny.

Высокопроеосвященство, -а, *н.* przewielebnosc, eminencja (*tytuł metropolitów i arcybiskupów*); **высокопроеосвященный**, **высокопроеосвященнейший**, przewielebný, najprzewielebniejszy.

Высокопреподобіе, -ия, *н.* wielebnosc (*tytuł archimandrytów i starszych księży*).

Высокорóдие, -ия, *н.*; **высокорóдный** (*tytuł urzędni ków 5-jej klasy*) wielmożny.

Высокорóслый, wysokorosły.

Высокорѣчивость, -и, *ж.* nadętość w mowie, górnosc mowy.

Высокорѣчивый, nadęty, napuszony, nastrzeplony.

Высокоствóльный (лѣсъ), wysokopienny (*las*).

Высокостепенство, -а, *н.* wysoka dostojność; **высокостепенный**, wysokodostojny (*tytuł wladajacych chanów, którzy mają stosunki z Rosją*); || **tytuł muftego** (*najwyzszego kapłana, sędziego u Turków*).

Высокоствóть, -и, *ж.* wysokość, wyniosłość; || wielkość.

Высокоторжественный, uroczysty, solenny, galowy (*dzień*).

Высокоуміе, -ия, *н.* zarozumiałość, zbytnie o sobie rozumienie, nadętość.

Высокоумный, zarozumiály. **Высокоумно**, *пск.* zarozumiale.

Высолáживать, высолодить, wyparzać sól.

Высолáживать, высолить, nasalać, nasolić. *Imsl. б.* **высоленный**, nasolony.

Высосать, *об.* **Высасывать**.

Высотá, -ы, *ж.* wysokość, wyniosłość.

Высохлый, wyschły.

Высохнуть, *об.* **Высыхать**.

Высочайший, najwzwyższy. **Высочайше**, *пск.* Najwzżej. **Съ Высочайшого соизволения**, z Najwzwyższego zezwolenia J. С. М. **По Высочайшему повѣленію**, z Najwzwyższego rozkazu.

Высочество, -а, *н.* wysokość (*tytuł cesarskich i królewskich dzieci i całej ich rodziny, tudzież wielkich książąt*); || **tytuł** dawany także sułtanowi turekiemu.

Высочивать, высочить, soczyć, wysoczyć; || *dobadywać się, badać się, dopytywać, śledzić kogo.

Выспать, używa się tylko w następującym wyrażeniu: спать да выспать, zdarzyło się to, czego się nie spodziewał; *об.* **Высыпаться**.

Выспрашивъ ть, **выспросить**, wypyt-

ваѣ сіе, вурпугаѣ сіе. *Imsl. б.* выспрошен-
ный, вурпуганы.

Выспренній, горны, wzniosty.

Выспренность, -и, ж. wysokość, wynio-
słość.

Выспѣвать, выспѣть, dojrzewaѣ, doj-
rзеѣ.

Выспѣлый, dojrzały.

Выставка, -и, ж. wystawienie (*na widok*);
wykładanie, wyłożenie; || dostarczanie,
dostawa; || wystawa (*plodów, sztuk, prze-
mysłu i t. p.*). На выставке, на показан-
іе, paradnie.

Выставляѣть, выставляѣвать, выставить,
wystawiаѣ, wystawić, wykladaѣ, wyłożyć;
|| wujmowaѣ, wujzаѣ, odejmowaѣ, odjаѣ; ||
nagaжаѣ, nagaжiѣ; || przedstawiaѣ, przed-
stawić, zaprodukowaѣ, dostarczaѣ dostar-
czyѣ; || Выставляѣться, wystawiаѣ się, wу-
suwaѣ się; || byѣ wystawianym, wujmowa-
nym i t. d. Этоѣ подрядчинѣ умѣ вы-
ставилѣ двѣ тысячи кулѣи муки, ten li-
weraнт już dostarczył dwa tysiące wor-
ków mąki. || Журналы выставилѣ на видѣ
неправдоподобіе этого разказа, dzien-
niki zwróciły uwagę na nieprawdopodob-
ność tego opowiadania. || Выставитѣ
число на письмѣ, położyć datę na liście.
|| Выставитѣ шарѣ, wystawić się (*w grze
bilardowej*). *Imsl. б.* выставленный, wy-
stawiony, wyłożony, wyjęty i t. d.

Выставной, wystawny; || wykładany,
okazywany (*na wystawie*).

Выставять, выстоять, wystawaѣ, wу-
staѣ; || wytrzymywaѣ, wytrzymać (*napad*);
|| выстоять лошаде, даѣ wytchnаѣ konio-
wi; || w skutek wytrwałego stania uzyski-
waѣ; || Выставяться, ulatniаѣ się, ulotniѣ
się, wywietrzeѣ, zwietrzeѣ; || wypłowieѣ,
wyblaknaѣ; || wysychаѣ, wyschnаѣ (*o no-
wozbudowanym domu*); || wytchnаѣ, ode-
tchnаѣ (*o koniu*).

Выстанавляѣть, выстановить, wysta-
wiaѣ, wystawić, wykładaѣ, wyłożyć. *Imsl. б.*
выстановленный, wystawiony.

Выстѣгивать, выстѣгать, pikowaѣ, wу-
pikowaѣ, stębnowaѣ, wystębnowaѣ; || Вы-
стѣгнуть, wysмагаѣ kogo; || odpiаѣ, odjаѣ.
Imsl. б. выстѣганный, pikowany, wystę-
бнованы; || выстѣгнутый, wysmagаны.

Выстигать, выстичь, wyścigaѣ, wyścig-
naѣ, wуprzeđaѣ, wуprzeďciаѣ.

Выстилать, выстлать, wykładaѣ, wу-
łożуѣ dyłami, dyłowaѣ (*podłogę*); || pod-
jыс, podbiѣ czѣm; || Выстилаться, byѣ
wуdyłowanym, podszытым, podбитым czѣm.
Imsl. б. выстланный, wykładаны i t. d.

Выстилка, -и, ж. dyłowanie podłogi, wу-
klаdanie dyłami, tafłowanie posadzki; ||
wszystkie karty jednѣj маѣci (*w grze w kar-
ty*).

Выстилочный, do wykładania dyłami
należący.

Выстировать, выстирать, wуpieraѣ,
wуpraѣ. *Imsl. б.* выстиранный, wуprаны.

Выстой, -оя, m. zwietrzałość.

Выстойка, -и, ж. opór sprzeciwianie się.

Выстрагивать, выстрегать, heblowaѣ,
zheblowaѣ. *Imsl. б.* выстроганный, zhe-
блованы.

Выстрѣивать, вчстрѣивать, выстро-
ить, budowaѣ, wybudowaѣ, wystawiаѣ, wу-
stawić; || ustawiаѣ, ustawić (*w szereg, rze-
dem*), uszykowaѣ; || Выстраиваться, будо-
ваѣ się; || ustawiаѣ się w porządku, szere-
giem, rzędem. *Imsl. б.* выстроенный,
wybudowany, wystawiony, uszykowany
i t. d.

Выстрачивать, выстрочить, stębnowaѣ,
wystębnowaѣ; || Выстрачиваться, byѣ stę-
bnowanym. *Imsl. б.* выстроченный, wу-
stęбнованы.

Выстригать, выстричь, wуstrzygaѣ,
wуstrzydz; || Выстригаться, wуstrzygaѣ
się. *Imsl. б.* выстриженный, wуstrzyжо-
ны.

Выстройка, -и, ж. wybudowanie.

Высружка, -и, ж. oheblowanie.

Выстрѣливать, выстрѣлить, wуstrze-
лаѣ, wуstrzelić; || powystrzelaѣ, strzela-
niem wyniszczyѣ; || wypotrzebowaѣ proch,
strzelajaѣ. *Imsl. б.* выстрѣленный, wу-
strzelony.

Выстрѣль, -а, m. strzał, wуstrzał; ||
Mar. drzewiec przymocowany z boku
statku, dla trzymania statków wiosło-
wych.

Выстуживать, выстужать, wystudить,
wystudzaѣ, wystudziѣ, ostudzaѣ, ostudziѣ,
ochładzaѣ, ochłodziѣ, oziębiaѣ, oziębiѣ; ||
выстуживаться, wystudzaѣ się, oziębiaѣ
się, ochładzaѣ się, styгнаѣ. *Imsl. б.* вы-
стуженный, wystudzony, ochłodzony, o-
ziębiony.

Выступать, выступить, występowaѣ,
wystąpiѣ; || wzbieraѣ, przybieraѣ (*o wo-
dach*); || wyruszaѣ; || wystawaѣ, sterceѣ,
wydawaѣ się, wysuwaѣ się.

Выступля, Выступь, -и, ж. chód, posta-
wa, ruch, stąpanie.

Выступление, -ія, n. wystąpienie, wу-
jście; || wymaszzerowanie *wyjska*.

Выступь, -а, m. *Archit.* wyskok, wypust,
wypustek, wysada.

Выстывать, выстыть, выстынуть, sty-
гнаѣ, wуstyгнаѣ, ostyгнаѣ.

Выстылый, ostygły.

Высунуть, *ob.* высовывать.

Высурмить, *ob.* Сурмить.

Высучивать, высучить, wysuwaѣ, wу-
snuѣ. *Imsl. б.* высученный, wysnuty.

Высушивать, высушить, wysuszaѣ, wу-
suszyѣ; || Высушиваться, wysuszaѣ się,
byѣ wysuszаным. *Imsl. б.* высушенный,
wysuszony.

Высушина, -и, ж. osuszenie.

Высшій, *ob.* Высшій.

Высылать, выслать, wуsyłaѣ, wysłaѣ,
odsyłaѣ, odesłaѣ. *Imsl. б.* высланный,
wусланы, odesłаны.

Высылка, -и, *ж.* przesłanie, wyprawienie, ekspedycja; || wygnanie, wydalenie (*z kraju*).

Высыпаться, высыпать, wysypywać, wysypać, rozsypywać, rozsypać; || Высыпаться, wysypywać się, rozsypywać się. *Imśl. b.* высыпанный, wysypany.

Высыпаться, высыпаться, wysypać się, wysypać się. *Накъ постѣлешъ, такъ и высыпашься, przysł. jak sobie pościelesz, tak się wyspisz.*

Высыпка, -и, *ж.* wysypanie, rozsypywanie. Высыпка, -и, *ж.* przetrwanie, długie wytrwanie. Задать высыпку, porządkie się wysypać.

Высыпной, dogodny do wysypania. Высыхать, высохнуть, wysychać, wyschnąć.

Высь, -и, *ж.* wysokość, wyżyna. Высывать, высывать, zasiewać, zasiać; || przesiewać, przesiać (*przez sito, przebrać*). *Imśl. b.* выселянный, zasiany, przesiany.

Высьвна, -и, *ж.* siejba, przesiewание. Высьвки, -воль, *ж. mn.* wysiewki, zgoniny по przesianiu, obsiewiny, przesiewiny.

Выськать, высечь, wysiekać, wysiec, wyciąbywać, wyrąbać, wycinać, wyciąć; || krzesać, wykresać (*ogień*); || rznąć, wyrznąć, robić robotę snycerską; || высечь, wychłostać, osmagać; || высечься, być wycięтым, wykresаным i t. d. *Imśl. b.* высеченный, wycięty, wyrзnięты, wykresаны i t. d.

Высьчка, -и, *ж.* wyrзnięcie, wyrucie; || выкравание, wycinanie.

Вытавать, вытатать, topić się, topnieć, rozpuszczать się; || претопиать, претопиць.

Выталивать, вытолать, вытолкнуть, wuruchać, wurchnąć; || Выталиваться, być wuruchаным. *Imśl. b.* вытолканный, вытолкнутый, wurchnięты.

Вытапливать, вытопить, opalać, opalić, ogrzewać, ogrzać; || wytapiać, wytopić (*śój*); || Вытапливаться, być opalаным, ogrzewаным, być wytapianым. *Imśl. b.* вытопленный, opalony, ogrzаны, wytopiony.

Вытапывать, вытоптать, wydeptуwać, wuderкаć. * Вытапывать поле, brudzić nogami podłogę. *Imśl. b.* вытопанный, wuderпаны.

Вытаривать, вытаривать, wytarczась, wytreszczыć. *Imśl. b.* вытаривенный, wytreszczоный.

Вытаривать, выторить, przetrzymуwać, przetrzymась.

Вытаскивать, вытаскать, вытаскать, wyciągać, wyciągnąć, wywlekać, wywlec; || Вытаскиваться, być wyciąганым, wywлеканым. *Imśl. b.* вытасканный, вытасценный, wyciągnięты.

Вытачивать, выточить, wytaczać, wytoczыć (*na tokarni*); || wyostrzać, wyostrзыć; || przegrуzać, przegrуżyć (*o robakach*); || Вытачиваться, wytaczać się (*po tokarsku*),

wyostrzać się. *Imśl. b.* выточенный, wytoczоный, wyostrзоный.

Вытащить, об. Вытаскивать.

Вытаять, об. Вытаивать.

Вытверживать, вытвердить, powtarzась, uczыć się, nauczyć się na pamięć.

Вытекать, вытечь, wyciekać, wycieść; || wupływać, wupłyнаć (*o rzecze*).

Вытербливать, вытеробить, wугуwać, wугуwać, wydzierać, wydrzeć. *Imśl. b.* вытеробленный, wугуwany, wydarty.

Вытерпывать, вытерпеть, cierpieć, wycierpieć, wytrzymуwać, wytrzymась.

Вытесывать, вытесать, wyciosуwać, wyciosać, ociosуwać, ociosać, okzesуwać, okrześаć; || Вытесываться, być wyciosаным, okzesаным. *Imśl. b.* вытесанный, wyciosаны, ociosаны, okzesаны.

Вытечка, -и, *ж.* wyciekание (*płynów*), ciec; || *Mysl.* wyjście z kniei (*zwierza*).

Вытирать, вытереть, wycierać, wyttrzeć; || szargać, zaszargać (*suknię*); || Вытираться, wycierać się, ocierać się. *Imśl. b.* вытертый, wytarty.

Вытирать, -и, *ж.* Вытирание, -ия, *n.* wycieranie, wytarcie.

Вытискивать, вытискать, wyciskać, wycisнаć, wytłaczać, wytłoczыć; || Вытискиваться, być wyciskanым, wytłaczаным. *Imśl. b.* вытисканный, wycisnięты, wytłoczоный.

Вытискь, -и, *m.* odcisk, pierwsze odbicie (*druku i t. p.*).

Вытисять, вытисонять, вытиснуть, drukować, odbijać, odbić, wytłoczыć; || Вытисняться, być drukowanым, odbijanым, wytłaczаным. *Imśl. b.* вытисонный, вытесенный, drukowany, odbity, wytłoczоный.

Выткать, об. Выткать.

Вытный, *gmin.* przydatny, użyteczny.

Вытолкать, об. Выталивать.

Вытопка, -и, *ж.* opalenie, ogrzanie (*pieca*).

Вытопки, -поля, *ж. mn.* skwarki.

Вытоптать, об. Вытапывать.

Выторговывать, выторговать, wytargować, utargować. *Imśl. b.* выторгованный, wytargowany, utargowany.

Выторжка, -и, *ж.* выторгование, utargowanie.

Выторить, об. Вытаривать.

Выторошить, wydrzeć co komu, wymęczyć; || wytargać (*kogo za włosy*). *Imśl. b.* выторошенный, wydarty, wytargаны.

Выточить, об. Вытачивать.

Выточка, -и, *ж.* toczenie; || czerwotocz, robaczliwość.

Вытравление, -ия, *n.* Вытравка, -и, *ж.* wygryzienie, wygryzanie, wyżeranie.

Вытравливать, вытравлять, wytравять, wypasać, wypaść, spasać, spasać trawę lub chleb, puszczając bydło na łąkę i t. p.; || wygryzać, wyjadać, wypalać; || niszczyć; || Вытравливаться, być wypасаным, wygryzionым, wyniszczоным i t. d. *Imśl. b.* выт-

рвленнѣй, wypasany, wugrzyzony, wyniszczony.

Вытравнѣй, gzużacy, wugzużacy, niszczacy.

Вытрамбовать, *об.* Трамбовать.

Вытребовать, przywołać, zawołać kogo, казаć się stawić; || зажадаć nazад. *Imsl. б.* вытребованный, przywołаны, зажаданы.

Вытрезвлять, вытрезвить, wytrzeźwiać, wytrzeźwić; || Вытрезвляться, wytrzeźwiać się. *Imsl. б.* вытрезвленный, wytrzeźwiony.

Вытрѣпливать, вытрѣпывать, вытрѣпять, trzepać, wytrzepać (*ten*). *Imsl. б.* вытрѣпанный, wytrzepany.

Вытрясать, вытрясти, wytrząsać, wytrząść, otrząsać, otrząść; || Вытрясаться, otrząsać się. *Imsl. б.* вытрясенный, wytrząśnięты.

Вытряхивать, вытряхывать, вытряхнуть, wytrząsać, wytrząść; || Вытряхиваться, wytrząsać się, otrząsać się. *Imsl. б.* вытряхнутый, wytrząśnięты.

Вытуплять, вытупить, wytępiać, wytępić, stępić, tępyм robić. *Imsl. б.* вытупленный, stępiony.

Вытurlивать, вытurlить, вытurlнуть, wyrzacać, wyrzucić, wyrugować. *Imsl. б.* вытurlенный, wyrzucony, wyrugowany.

Вытушевывать, вытушевать, tuszować, wytuszować; || Вытушевываться, być tuszowanym. *Imsl. б.* вытушеванный, wytuszowany.

Вытканать, выткать, ткаć, wytkać, utkać. *Imsl. б.* вытканный, wytkany, utkany.

Вытыкать, вытынуть, wutykać, wytkać, wurychać wурchnać. *Imsl. б.* вытынутый, wutykany, wурchnięты.

Вить, взвить, wуć, zawуć; || * плакаć, narzekać, beczec.

Вить, -и, *ж.* Star. часть, czastka.

Витье, -ья, *n.* витье, *об.* Вой; || * плачь, narzekanie, beczenie.

Витьсненіе, -ія, *n.* wytłoczenie, wурchnienie, wyrugowanie.

Витьснять, витьснить, wурчаć, wурчаć, wyrugować; || Витьсниться, być wурchnięтым, wyrugowanym; || wydzierać się z тлumu. *Imsl. б.* витьсненный, wурchnięты, wyrugowany.

Вытагать, wуграć справе, procesując się z kim.

Вытягиваніе, -ія, *n.* wyciąганіе, prostowanie. Вытягиваніе нарнизовъ, *Archit.* obciąganie gзemsów.

Вытягивать, вытянуть, wyciągać, wyciągnąć, rozciągać, rozciągnąć; || wыдобуваć, wыдобуć; || wyciągnąć pod sznur, pod linję, wprostować; || Вытягиваться, wyciągać się, rozciągać się, wыдобуваć się, stanąć szeregiem; || *Mar.* вытянуться, wyjść z portu. || *Woj.* вытянуть фронтъ, rozwinąć front. || *Gmin.* вытянуть ногѣ кнутѣмъ, osмагаć kogo bi-

czem. || *Woj.* wыгануться передъ начальникомъ, stanąć frontem przed naczelnikiem. Вытануться передъ кѣмъ въ струнку, trzymać się przed kim prosto. *Imsl. б.* вытянутый, wyciąгнѣты, rozciąгнѣты, rozwinѣты.

Вытяжна, -и, *ж.* wyciąгнѣcie, wprostowanie; || *Woj.* postawa, ułożenie, trzymanie się prosto; || *Med.* ekstrakt, płyn wыдобуты z czego, tresć.

Вытяжной, wyciąгалны; || *Chem.* экстрактовый, экстрактовый.

Выуживать, выудить, wулавиваć, wуловив wѣду (*рыбѣ*). *Imsl. б.* выуженный, wуловiony wѣду.

Выучивать, выучить, nauczać, nauczyć; || учуць się на памієць; || Выучиваться, nauczać się.

Выучна, -и, *ж.* nauczanie się, nauka, terminowanie u majstra. Отдаť на выучну, oddać kogo do terminu.

Выхаживать, wychadzać, wychodzić; || выходить, otrzymać, uprosić sobie co, chodzeniem uzyskać, postarac się, wystarać się, wyjednać. Выходить мѣсто пріятель, wystarać się o miejsce dla przyjaciela. Выходить себѣ чинъ, wystarać się o range dla siebie. || Выходиться, wыобрзеć, spać się, poprawić się (*o koniu*); || wyfermentować, wyrobić się (*o piwie*).

Выханнѣть, uzyskać co przez bigoteгге.

Выхаркивать, выхаркать, выхаркнуть, wурлываć, wурлuć (*fl gме*), wycharkиваć, wycharkиваć; || Выхаркиваться, być wycharkаным, wурлываным. *Imsl. б.* выхарканный, wурлуты, wycharkнѣты.

Выхвалять, выхвалять, wychwalać, wychwalić; || Выхваляться, wychwalać się. *Imsl. б.* выхваленный, wychwalony.

Выхватна, -и, *ж.* Выхватыванье, -ня, *n.* wyrwanie, wурываніе.

Выхватывать, выхватывать, выхватить, wурываć, wурываć, porываć, porываć. *Imsl. б.* выхваченный, wурваны.

Выхлебывать, выхлевать, выхлебнуть, wychleптаć, wychleпнać. *Imsl. б.* выхлебанный, wychleпнаны.

Выхлѣстывать, выхлѣстать, выхлѣстнуть, chłostać, wychłostać, osмагаć; || заціаć бичемъ.

Выхлопатывать, выхлопотать, starać się, wystarać się czego, wyjednać co, dostać czego. *Imsl. б.* выхлопотанный, wыjedнаны, wуробiony.

Выхнывать, wызлочаć, szlочаніем wыjednać. *Imsl. б.* выхныванный, wызлочаны.

Выходець, -дца, *m.* emigrant, wычодзѣн; || тулаць, wыгнаніє.

Выходить, *об.* Выханнѣвать.

Выходить, выйти, wытти, wыдти, wычодзѣн, wыйсć. Вы ти изъ дѣль, wыгнаć się od zatrudнѣн. Выйти въ отставку

wyjść ze służby, podać się do dymisji. **Вытти съ карты, zadać kartę (to grze).** Я вышелъ въ бубны, zagrałem karo. || По вашему выходитъ, что онъ правъ, по дѣлу папскаго зданія trzeba przypuścić, że on ma słusznoscъ. **Вы спорили со мною, а вышло по моему, вышло такъ какъ я говорилъ, pan ze mną się sprzeczał, jednak ja miałem słusznoscъ, tak się stało jak mówiłem.** И выходитъ, что это была ложь, pokazuje się, że to było kłamstwo. || Вышелъ спрощъ моему паспорту, terminowego pasportu upłynął. || Выйти изъ чьей-либо довѣренности, stracić czyje zaufanie. Это выходитъ на томе, на jedno wychodzi, на тоż samo wychodzi. **Обѣдъ вышелъ превосходный, obiad był wyborny.** Концертъ вышелъ очень удаченъ, концертъ miał wielkie powodzenie. Онъ вышелъ въ люди, zrobił sobie karierę. ***Выйти изъ себя, unieść się.**

Выходна, -я, ж. Mus. solo; || **выбрык, wyskok, uniesienie się.**

Выходный, wychodny, wychodowy. Выходное дѣрево, drzewo niepiżowane. **Друкъ, выходны листъ, kartka tytułowa;** || **эмигрантскій паспортъ.**

Выходъ, -а, м. wyjście; || **wychód, drzewi;** || **пиwnica;** || **помостъ на tyle statku rzeczного;** || **и́лосъ запалонѣй водки, war jeden;** || **урочисте при́жечіе przy dworze.** || **Великий выходъ, Kości. przenoszenie Przejściwszego Sakramentu w czasie mszy z małego ołtarza na główny. Малый выходъ, wynoszenie ewangelji z bocznych drzwi ołtarza do średnichъ czyli Świętych (w kościele prawosławnym).**

Выхождение, -ія, н. wychodzenie.

Выхолоаживать, выхолоадить, wystudzać, wystudzić, wychładzać, wychłodzić. Imsl. b. выхолоаженный, wystudzony, wychodzony.

Выхолоаживать, выхолоастить, trzebić, kasztrować, wałaszyć, pokładać.

Выхолоивать, выхлыть, pieścić, wypieścić; || **Выхолоиваться, być pieszczonym. Imsl. b. выхолоеный, wypieszczony.**

Выхолоадить, об. Выхолоаживать.

Выхухоль, -а, ж. Zool. bobroszczur (zwierzę). Выхухолій, bobroszczurowаты.

Выцарапывать, выцарапать, wydrapać, wydrapywać, wydrapać. Imsl. b. выцарапанный, wydrapany.

Выцвѣлый, okwitły; || **выцвѣлый (o furcie).**

Выцвѣтаніе, -ія, н. okwitanie, przekwitanie; || **выцвѣченіе.**

Выцвѣтать, выцвѣсть, okwitać, okwitnąć, przekwitać, przekwitnąć; || **пловіецъ, wypłowіецъ.**

Выцѣживать, выцѣдить, wyciedzać, wyciedzić; || **Выцѣживаться, być wyciedzanym. Imsl. b. выцѣженный, wyciedzony.**

Выцѣловать, wyculować. Imsl. b. выцѣлованный, wyculowany.

Вычеканивать, вычеканить, wybijać,

wybić (monetę); || **Вычеканиваться, być wybijanym. Imsl. b. вычеканенный, wybity.**

Вычеркивать, вычеринуть, wykreślać, wykreślić; || **Вычеркиваться, być wykreślanym. Imsl. b. вычеркнутый, wykreślony.**

Вычеркивать, вычернить, poczerniać, poczernić; || **brudzić, zabrudzić, zwałać, splamić;** || **wymazywać, wymazać, przekreślać, przekreślić. Imsl. b. вычерненный, poczerniony, zwałany, zbrudzony, wymazany, przekreślony.**

Вычерпывать, вычерпать, вычерпнуть, wyczerpywać, wyczerpać; || **Вычерпываться, wyczerpywać się. Imsl. b. вычерпанный, вычерпнутый, wyczerпnięты.**

Выческа, -я, ж. wyczesanie; || **Вычески, -онъ, мн. wyczeski, paździerz.**

Вычесывать, вычесать, wyczesywać, wyczesać; || **Вычесываться, być czesanym, wyczesywać się. Imsl. b. вычесанный, wyczesany.**

Вычетный, odtrącony, wytrącony.

Вычетъ, -а, м. potrącenie.

Вычинивать, вычинить, naprawiać, naprawić, reperować, wyreperować; || **Вычиниваться, być naprawianym, reperowanym. Imsl. b. вычиненный, naprawiony, wyreperowany.**

Вычисленіе, -ія, н. wyrachowanie.

Вычислять, вычислить, wyrachowywać, wyrachować. Imsl. b. вычисленный, wyrachowany.

Вычищать, об. Вычищать.

Вычистка, -я, ж. wyczyszczenie.

Вычитаніе, -ія, н. odjęcie; || **одежмоуваніе (działanie arytmetyczne).**

Вычитать, вычестъ, odtrącać, odtrącić, wytrącać, wytrącić; || **Aryt. odejmować;** || **Вычитаться, być odtrącanym, wytrącanym, odejmowanym. Imsl. b. вычтенный, odtrącony, wytrącony, odjęты.**

Вычитывать, вычитать, wyczytywać, wyczytać. Imsl. b. вычитанный, wyczyтаны.

Вычищать, вычистить, wyczyszczać, wyczyścić; || **Вычищаться, być czyszczonym. Imsl. b. вычищенный, wyczyszczony.**

Выцурь, -ь, мн. kratki, paski przeplatanе, różne wzory (w tkaninach i t. p.); || **дзиуацтва.**

Выцаривать, выцарить, wyszukiwać, szukać, szperać, wyszerać. Imsl. b. выцаренный, wyszukany, wyszperany.

Вышвыривать, вышвырять, вышвырнуть, wyrzucić, wyrzucić, wypuchać, wyrpchnąć. Imsl. b. вышвырнутый, wyrzucony, wypchnięты.

Выше (об. Высоній, Высоко), wyżej, powyżej; || **wyżej czego, nad czym, nad kim, wyższy nad...;** || **w górę, pod górę, pod wodę (holując);** || **więcej, drożej.** Онъ выше ростомъ, а братъ егo ещё выше, on jest wysokiego wzrostu, lecz братъ jeszcze wyższy od niego. Онъ живѣтъ двумя этана.

ни выше, mieszka o dwa pietra wyżej. Какъ мы это сказали выше, jak wyżej, powiedzieliśmy to. Орёлъ поднялся выше облаковъ, orzeł wzniósł się nad obłoki. Продать вещь выше ея стоимости, sprzedać rzecz drożej niż jest warta. Это выше всякой похвалы, to przechodzi wszelką pochwałę.

Вышеименованный, wyżej nadmieniony.

Вышелушивать, Вышелушить, *об.* Шелушить.

Вышеобъявленный, wyżej wymieniony.

Вышеозначенный, wyżej wskazany.

Вышереченный, Вышесказанный, wyżej rzeczony, wyżej wymieniony.

Вышесказанный, Вышеупомянутый, wyżej wyrażony, wyżej wymieniony.

Вышибать, вышибать, tłuc, wysadzać, wysadzić, wybijać, wybić. *Imst. b.* вышибенный, wysadzony, wybity,

Вышибна, -и, *ж.* Вышибъ, -а, *м.* wysadzenie, wybicie, wytłuczenie.

Вышивать, вышивать, wyszywać, wyszyć, haftować, wyhaftować; || Вышиваться, być wyszywanym, haftowanym. *Imst. b.* вышиты, wyszyty, haftowany.

Вышивка, -и, *ж.* Вышиванье, -ня, *п.* wyzrywanie, haftowanie; || haft.

Вышивной, haftowany.

Вышинá, -ы, *ж.* wysokość.

Вышна, -и, *ж.* przyczłek, stacja pod dachem, wierzchnia część domu.

Вышнолить, *об.* Шнолить.

Вышлифовать, *об.* Шлифовать.

Вышмыгнуть, umknąć, wymknąć się, wysłiznąć się.

Вышний, wyższy, najwyższy; || *об.* Всевышний.

Вышнырять, *об.* Шнырять.

Вышпаривать, вышпарить, *об.* Шпарить.

Выштунатурить, *об.* Штунатурить.

Вышучивать, вышутить, żartami czego dopiąć.

Выщелачивать, выщелочить, ługować, wyługować; || alkalizować, zalkalizować;

|| Выщелачиваться, być ługowanym. *Imst. b.* выщелоченный, wyługowany, zalkalizowany.

Выщелкивать, выщелкать, выщелкнуть, szczutkami wysadzać, wybijać; || klaskać językiem. *Imst. b.* выщелканный, szczutkiem wysadzony.

Выщелочение, -я, *п.* wyługowanie, || alkalizacja.

Выщерблять, выщербить, wyszczerbiać, wyszczerbić; || Выщербляться, być wyszczerbianym. *Imst. b.* выщербленный, wyszczerbiony.

Выщечить, *об.* Щечить.

Выщипывать, выщипать, wyszczyпуwać, wyszczyпуać; || Выщипываться, być wyszczyпуwanym. *Imst. b.* выщипанный, wyszczyпуany.

Выщипывать, выщипать, masać, wymasać. *Imst. b.* выщипанный, wymasać.

Выѣдать, выѣсть, wyjadać, wyjeść; || wygryzać, wygryźć. *Imst. b.* выѣденный, wyjedzony, wygryziony.

Выѣдни, -онъ, *ж. mn.* ogryzki (*odjedzenia*).

Выѣдна, -и, *ж.* ujeżdżanie (*konia*).

Выѣздъ, -а, *м.* wyjazd.

Выѣзжать, выѣхать, wyjeżdżać, wyjechać, odjeżdżać, odjechać, wyprowadzać się, wyprowadzić się. *Выѣзжать на лошахъ, zmuszać innych pracować za siebie.

Выѣзживать, выѣздить, ujeżdżać, objeżdżać (*konie*); || wyjeżdżać, zarabiać jeżdżeniem. *Imst. b.* выѣзженный, objeżdżony, ujeżdżony.

Выя, -и, *ж.* Kość. *Sl. szyja*.

Выяснивать, выяснять, *nieosob.* wyrogadzać się. На дворѣ выяснѣло, na dworze się wyrogodziło.

Выяснять, выяснить, objaśniać, objaśnić, wyjaśniać, wyjaśnić. *Imst. b.* выясненный, objaśniony, wyjaśniony.

Выяга, -и, *ж.* zawieja, zawierucha, zamieć, szaruga.

Выюжный, Выюжный, nawalny, wicherzasty, burzliwy.

Выюнь, -а, *м.* juka, ładunek, ciężar, bela, paka kupiecka.

Выюнновыи, *Bot.* zwinięty w trąbkę.

Выюннѣ, -ннá, *м. Bot.* powój (*roślina*).

Выюнъ, -á, Выюннѣ, -ннá, Выюннѣнъ, -чнá, *м.* śliz, minog rzeczny, wjun (*ryba*).

Выюрнѣ, -рнá, *zdr.* Выюрнѣнъ, -чнá, *м.* motowidło; || *Zool.* bukowka, zięta górna, bogumiła, wywiela (*ptak*).

Выючить, wjuczyć, juczыć (*konie, mula i t. d.*), juki wkładać, jukami obładowywać; || juki układać, pakować.

Выючна, -и, *ж.* *Bot.* parazyta (*roślina*).

Выюнчый, juczny, łomokowy; || Выюнчое сѣдло, siodło na bydło, siodło juczne.

Выюнча, -и, *zdr.* Выюнчечка, -и, *ж.* motowidło, szpulka; || przykrywka do zatykania komina w piecu, aby ciepło trzymało się; || płaszcz, płaszczek (*ryba*); || *Górn.* rodzaj małej ręcznej windy do podnoszenia rudy i kamieni.

Выюнчійся, *Bot.* pnący się, pełzający (*o roślinach*), *об.* Виться.

Вѣдать (*Kość. Sl.* Вѣдѣти), wiedzieć, znać. || awiadować, zarządzać; || Вѣдаться (*съ нѣмъ*), mieć z kim do czynienia; || Вѣдат ся судѣмъ, dochodzić prawnie czego. Богъ вѣсть, Bóg to wie! Bóg to raczy wiedzieć! K бы знать да вѣдѣтъ, gdybyм то wiedział!

Вѣди, nazwa słowiańska litery В (*W*).

Вѣдомо, *psk.* wiadomo; || rzeczywiście, w istocie; || z wiedzą czyją. Это дѣлается съ моего вѣдома, to się robi z moją wiedzą. Безъ моего вѣдома, bez mojej wiedzy.

Вѣдомость, -и, *ж.* lista, spis, wykaz; || raport, doniesienie, zdanie sprawy, uwia-

доміеніе; || вѣдомости, -ѣй, *мн.* gazeta, dziennik.

Вѣдомостной, do gazet odnoszący się.

Вѣдомство, -а, *н.* wydział w administracji, sekcja, okręg władzy, zarząd, jurysdykcja, władza sądowa. Дѣло это подлѣжить дворцовому вѣдомству, та sprawa należy do zarządu pałacow. Банкъ этотъ состоитъ въ вѣдомствѣ министерства финансовъ, ten bank zależy od ministerstwa skarbu.

Вѣдомый, wiadomy, znany; || należący do; обрѣбу jakіей вѣдзды, *об.* Подвѣдомственный.

Вѣдущій, знающы се на чѣм, świadому; || biegły, znawca.

Вѣдь (скрѣщеніе слова: вѣдай, wiedz), wszak, wszakże. Вѣдь это правда, wszak to jest prawda? Вѣдь я вамъ говорилъ, что онъ прїѣдетъ, wszak mówiłem panu, że on przyjedzie.

Вѣдма, -ы, *ж.* czarownica; || jędza, złosiца.

Вѣдѣніе, -іа, *н.* wiedza, nauka; || informacja, wywiedzenie się; || уwiadоміеніе. || обрѣбу вѣдзды, *ж.* jurysdykcja.

Вѣрникъ, -а *м.* Bot. gatunek palmowego дрзвѣа.

Вѣрць, -а, *м.* wachlarz.

Вѣрный, wachlarzowy.

Вѣнда, -ы, *ж.* (używany w liczbie *мн.* вѣнди), powieka, rzęsa.

Вѣжливость, -и, *ж.* grzeczność, obyczajność.

Вѣжливый, grzeczny, obyczajny.

Вѣжливо, *пск.* grzecznie.

Вѣйка, -и, *ж.* wianie zboża.

Вѣно, -а, *н.* powieka; || koszyk; || skrzynка, pudełko, pudełko.

Вѣнованіе, -іа *н.* wiekowanie, trwanie przez długi czas w jednym miejscu.

Вѣновать, wiekować, trwać, żyć przez długi czas w jednym miejscu. Ужыа се въ выраженъ вѣнь (wiek). Здѣсь мнѣ не вѣнь вѣновать, nie zawsze tu mam pozostać. Я съ нимъ въ вѣнь вѣноваль, nazawszeбым z nim pozostał.

Вѣновой, wiekowy, stuletni; || długo trwający; || rzadki, niepospolity, nadzwyczajny.

Вѣно: вѣчно, *пск.* wiecznie.

Вѣновѣчность, -и, *ж.* wieczne trwanie, wieczność.

Вѣновѣчный, wiecznie trwający, wieczny.

Вѣнь, -а, *м.* wiek, stulecie; || wiek, życie, lata. Въ вѣ а минувшіе за давныхъ вѣковъ. Въ вѣ на грядущіе, на przyszłe wieki. Во вѣни вѣновъ, na wieki wieków. Господь не даль ему вѣну, Pan Bóg nie dopuścił, aby on żył długo. || Мань те мнѣ прїдетъ свой вѣнь доживать, jak też ja dożyję swego wieku? Онъ чужъ и вѣнь замивать, on żyje zbyt długo. Это случилось на нашѣмъ вѣну, to się zdarzyło za

naszych czasów. Въ нѣм-то вѣни я увидѣлъ васъ, я вы узнате таъ смѣро, kope lat pana nie widziałem, i pan już odjeżdżasz tak prędko! Я не прощу ему въ вѣнь этой обиды, nigdy mu nie przebaczę tej obelgi. Я въ вѣнь этого не видаль, и въ вѣни не увижу, nigdy w życiu tego nie widziałem i nigdy nie zobaczę.

Вѣнецъ, -нца, *м.* (*здр.* вѣнчикъ), wieniec, korona; || obwódka promieni naokoło głowy świętych w obrazach; || ślub, zaślubiny; || *Archit.* rząd belek naokoło drewnego budynku, stanowiących wysokość ścian. Возложить на главу вѣнецъ, włożyć koronę na głowę. Мученичскій вѣнецъ, korona męczeńska. Терновы вѣнецъ, korona cierniowa. Лавровый вѣнецъ, wawrzyn, wieniec wawrzynowy.

Вѣнечный, wieńcowy, wianeczny; || ślubny.

Вѣнчикъ, -а, *здр.* вѣничекъ, -чна, *м.* wianek, pomiotło; || miotelka.

Вѣничникъ, -а, *м.* miotlarz.

Вѣно, -а, *н.* Kości. Śl. wiano, posag, *об.* Выводное, Приданое.

Вѣнокъ, -нка, *здр.* вѣночекъ, -чка, *м.* wianek, wianeczek.

Вѣночница, -ы, *ж.* wieńczarka.

Вѣнцевидный, Вѣнцебразный, мающы кшталт вѣанка, wieńca, korony.

Вѣнценосець, -ца, *м.* ukoronowana głowa, monarcha panujący.

Вѣнценосца, -ы, *ж.* monarchini, panująca, ukoronowana.

Вѣнценосный, ukoronowany (*o monarchach*).

Вѣнчальный, вѣнчательный, ślubny.

Вѣнчаніе, -іа, *н.* koronacja, koronowanie; || obrządek ślubny.

Вѣнчатъ, увѣнчать, koronować, ukoronować; || уwieńczyć, włożyć komu wieniec na skronie; || * kończyć, skończyć, ukończyć; || вѣнчатъ, обвѣнчатъ, dawać, dać ślub; || вѣнчатся, koronować się, być koronowanym, uwieńczonym; || браць ślub. *Imśl. b.* вѣнчанный, koronowany.

Вѣнчикъ, -а, *м.* mała korona, promienie nad głową świętych na obrazach; || вступъ атласова lub papierова z wyobrazieniem Zbawiciela, Matki Bożej i Ś-go Jana Bogosłowa, którą przy pogrzebie на czoło umarłego кладъ (*во коścieле православному*); || obwódka u brzegu jakiego naczyńa; || Bot. korona kwiatu.

Вѣра, -ы, *ж.* wiara, wierzenie w co; || wiara, religja, wyznanie. Символь вѣры, Skład Apostolski. Дать вѣру кому, да-ти, wierzyć, dawać, dać wiarę komu lub czemu. Отдать на вѣру, przyjąć co na wiarę (*drugich*), zdać się na wiarę.

Вѣритель, -я, *м.* pełnomocodawca, powierca.

Вѣрительница, -ы, *ж.* pełnomocodawczyni.

Вѣрительный, wierzytelny. Вѣрительныя грамоты, listy wierzytelne.

Вѣрить, wierzyć, wiarę mieć; || Вѣрится, *nieos.* Миѣ не вѣрится, nie mogę wierzyć temu.

Вѣрно, *psk.* wiernie; || докладне, zupełне, вправне; || zapewne, zaiste, bez wątpienia; |зgodnie, należycie. Онъ поётъ очень вѣрно, on śpiewa bardzo вправне. || Вѣрно онъ на меня сердится, потому что я сказаль ему правду, zapewne on na mnie тѣ гнева, ponieważ prawdę mu powiedziałem. || Съ подлиннымъ вѣрно, *Prav.* зgodnie z oryginałem, za zgodność.

Вѣроподданный, wierno-poddany (*ce-sarza, rzędu*), lojalny. Вѣроподдани-ческий, do wiernopoddanego należący. Вѣроподданически, *psk.* jak poddanemu przystoi.

Вѣроподданство, -а, *n.* poddaństwo; || lojalność.

Вѣрность, -и, *ж.* wierność, zgodność, докладность, akuratność; || певность, bezpiefestwo.

Вѣрный, wierny; || докладный, akuratny; || певный, bezpieczny.

Вѣрнѣя, *m.* Наѣрнѣя, *psk.* ob. Наѣрню,

Вѣрованіе, -іа, *n.* wiara, wierzenie

Вѣрователь, -я, *m.* wierzący (*w co*).

Вѣровать, wierzyć (*w kogo, w co*). *Imsl.* *ж.* вѣруемый, z wiarą przyjęty, miany, rozumiany (*Star.* wierzony).

Вѣроимецъ, -ица, *m.* łatwowierny.

Вѣроимный, Вѣроимчивый, łatwowierny

Вѣроимство, -а, *n.* Вѣроимчивость, *и, ж.* łatwowierność.

Вѣроисповѣданіе, -іа, *n.* wyznanie wiary, religja.

Вѣроломецъ, -ица, *m.* wiarołomca, przeniwierca.

Вѣроломна, -и, *ж.* wiarołomna, przeniwierczyна.

Вѣроломный, wiarołomny, przeniwier-ny, niewierzący, zdradliwy.

Вѣроломство, -а, *n.* Вѣроломность, -и, *ж.* wiarołomność, przeniwierstwo, zdradli-wość.

Вѣроломствовать, przeniwierzać się, wiarę łamać, wiarołomnie postępować.

Вѣроотступникъ, -а, *m.* odszczepieniec, renegat.

Вѣроотступница, -ы, *ж.* odszczепи-енца, renegatka. Вѣроотступнический, od-szczепиєnski.

Вѣроотступничество, -а, *n.* odstąpienie od wiary, odszczепienstwo, apostazja.

Вѣрооступный, odszczепиєnski, през-мѣниающа́я wiarę.

Вѣроподобіе, -іа, *n.* podobieństwo do prawdy, prawdopodobieństwo.

Вѣроподобный, prawdopodobny.

Вѣроповѣданіе, -іа, *n.* opowiadanie wiary chrześcijańskiєj.

Вѣроповѣдникъ, -а, *m.* misjonarz, наuczyciel wiary chrześcijańskiєj.

Вѣротерпимость, -и, *ж.* tolerancja.

Вѣроуітіе, -іа, *n.* wiara, zaufanie. Это не заслуживаетъ никого вѣроуітіа, to nie zasługuje na żadną wiarę.

Вѣроуітно, *psk.* według wszelkiego ро-добієństwa do prawdy, zapewne.

Вѣроуітность, -и, *ж.* prawdopodobie-stwo.

Вѣроуітный, prawdopodobny; || domnie-маны. Вѣроуітный наслѣдникъ, dziedzic biorący spadek w razie beztestamentowėj śmierci (*krewnego*).

Вѣроуіщій, wierzytelny, kredencjonalny.

Вѣсисый, ważny, dość ciężki, ważki.

Вѣсить, свѣсить, ważуць, зважувать; || мѣчь, тьмаць wagę; || вѣситься, ważуць się, być ważonym. *Imsl.* *ж.* вѣшенный, ва-жоны.

Вѣсний, ciężki, ważny, ważący.

Вѣсность, Вѣсимость, -и, *ж.* ciężkość, ważność, ciężenie.

Вѣсноій, ważny, на wagę sprzedający się.

Вѣсовое, -аго, *n.* плата od wagi, wago-ве, ważne.

Вѣсовоій, wagowy, do wagi należący; || на wagę sprzedający się. || Вѣсовыя день-ги, оплата od przesłania listów; porto.

Вѣсовиць, -а, *m.* dozorca wagi. Вѣ-совицьиій, ważniczy.

Вѣсонъ, -скá, *m.* pion, gruntwaga (*u murarzy i t. p.*); || areometr.

Вѣсомый, dający się зважувать.

Вѣстникъ, -а, *m.* zwiastun, posłaniec, goniec.

Вѣстница, -ы, *ж.* zwiastunka, posłanka.

Вѣстовоій, sygnałowy, znak dający; || *Woj.* żołnierz ordynansowy. Вѣстовая пушина, armata sygnałowa.

Вѣстовиць, -а, *m.* nowiniarz, zbiera-юща́я i rozsiewающа́я nowiny; || posłaniec, wystaniec, donosiciel.

Вѣстовица, -ы, *ж.* nowiniarka, zbiera-юща́я i rozsiewающа́я nowiny; || posłanka, donosicielka.

Вѣсть, -и, *zdr.* вѣсточка, -чни, *ж.* wieść, pogłoska; || doniesienie, wiadomość; || по-гłosка. Онъ безъ вѣсти пропáль, znikł, niewiadomo gdzie. || *Woj.* Быть на вѣс-тяхъ, być на ordynansie.

Вѣсь, -а, *m.* waga; || * важность, зна-чение, взѣто́сть повага, вплив. Чело-вѣнь съ вѣсомъ, człowiek мающа́я пова-гę, znaczenie; || Удѣльный вѣсь, ciężkość gatunkowa. Вѣсь въ лигатурномъ и чис-томъ метáллъ, waga brutto i netto. Вѣ-сомъ, *psk.* на wagę, biorąc на wagę, ва-жác.

Вѣсы, -овъ, *m. mn.* (*zdr.* вѣсочи, -овъ), waga, szalki, szale. Вѣсы съ коромыс-ломъ, waga z balansem. || *Astr.* Waga (*konstellacja*).

Вѣвина, -ы, *ж.* галязь, konar.

Вѣвистый, Вѣвєнный, галязистый.

Вѣвь, -и, *zdr.* вѣтна, вѣточка, -и, *ж.* галязь, галязка, галязечка. Виноградная вѣтвь, łatorośl winna. Оливновая вѣтвь

есть символ мира, рѳцзка oliwna jest godiem pokoju.

ВѢТВЯНЫЙ, гаґеґиowy.

ВѢТЕРЬ, **ВѢТРЬ**, -тра, *m.* wiatr. Сквозной вѢтерь, cug (*wiatru*), przedmuch. **ВѢТЕРЬ** попутный, wiatr pomyślny. **ВѢТЕРЬ** противный, wiatr przeciwny. **Верховой**, низовой вѢтерь, wiatr ładowy, dolny. Пасатные вѢтры, wiatr regularnie o pewnych epokach wiejące, wiatry passatne. **Плыть против вѢтра**, płynąć przeciw wiatru. **Плыть под вѢтромъ**, płynąć pod wiatr. **Итти по вѢтру**, płynąć z wiatrem.

ВѢтна, -и, *ж. zdr. ob.* ВѢтвь; || łódka (*w Syberii*).

ВѢтрельникъ, -а, *m.* chorągiewka na dachu pokazująca kierunek wiatru.

ВѢтреникъ, -а, *m.* wietrznik, trzpiot, roztrzepaniec.

ВѢтреница, -ы, *ж.* wietrznica, trzpiotka, kobieta lekkomyślna; || *Bot.* wietrznica, zawilec (*roślina*).

ВѢтреничать, trzpiotać się, nierozważnie, lekkomyślnie postępować.

ВѢтрено, *psk.* szalenie, nierozważnie. **Поступать вѢтрено**, postępować nierozważnie. || **Ветрзно**, jest wiatr. **На дворѣ вѢтрено**, na dworze jest wiatr.

ВѢтрность, -и, *ж.* roztrzepanie, trzpiотство, płochosć, lekkomyślnosć.

ВѢтрный, wietrzny, uległy wiatrom; || roztrzепаны, trzpiотowaty, płochy, lekkomyślny. **ВѢтреная погода**, czas wietrzny. **ВѢтреная мѣльница**, wiatrak, młyn wietrzny. || **ВѢтреныи человекъ**, человек roztrzепаны, wartogłѳw.

ВѢтре вѣть, *neos.* powstawać (*o wietrze*).

ВѢтѣнѣть, wiatr powstaje, zaczyna wiać.

ВѢтрило, *z lr.* вѢтрилицо, -а, *n.* Kość. *Sl.* żagiel, żaglik.

ВѢтровый, wiatrowy; || działający przeciw wiatru, wstyzymający wiatr.

ВѢтрогонный, вѢтрогонительный, *Med.* skuteczny na chorobę wiatrѳw.

ВѢтрогонъ, -а, *m.* wartogлѳw.

ВѢтронспускатель, -я, *m.* eolipil, bania metalowa nalana wodą, którą ogrzewając para ciagle bucha.

ВѢтроломный, вѢтровоаленный, połamany wiatrem, obalony od wiatru.

ВѢтромѣръ, -а, *m.* anemometr, wiatromierz.

ВѢтроносный, niestały, niestateczny.

ВѢтръ, *ob.* вѢтеръ.

ВѢха, -и, *ж.* wiecha, żerdź; || kół, pal, tyczka do wytknięcia linii prostej; || * человек рослы i niezgrabny, dragal.

ВѢхарь, -я, *m.* ten który wbija tyczki (*przy wymiarze gruntѳw*).

ВѢховать, развѢховать, wytykać wytknąć linję prostą tyczkami, żerdziami, роозначать глѳwне пункта.

ВѢче, вече, -а, *n.* *Star.* wiec, wiece, wieca, zgromadzenie narodowe, || miejsce, na

ktѳrem się lud zgromadzał dla narady o sprawach publicznych; || dzwонienie zwoлujące lud na narady. **ВѢчевой**, wiecowy, należący do wiecu.

ВѢчно, wiecznie, zawsze.

ВѢчнопамятный, wiekopomny.

ВѢчность, -и, *ж.* wiecznosć,

ВѢчный, wieczny, wieczysty, niesкоńczony, nieustanny.

ВѢчь, -и, *Star.* wieża, dzwонница.

ВѢшалка, -и, *ж.* kołki w murze do zawieszania sukni i t. p., wieszadło; || *Druk.* drązek do rozwieszania papierѳw, drukѳw.

ВѢшние, ля, *n.* wieszanie, powieszenie, обwieszenie.

ВѢшать, повѢсить, wieszać, powiesić, zawiesić; || **ВѢшаться**, wieszać się, powiesić się; || uwiesić się na czѳm, zawisnąć.

* **ПовѢсить голову**, zwiesić głѳwę, zasмućić się. * **ПовѢсить носъ**, spuścić nos na kwintę.

ВѢшение, -я, *n.* ważenie.

ВѢщание, -я, *n.* Kość. *Sl.* głoszenie, опwиwадanie.

ВѢщатель, -я, *m.* glosiciel, опwиwадacz.

ВѢщательница, -ы, *ж.* glosicielka, опwиwадaczka.

ВѢщать, Kość. *Sl.* glosić, rozgłaszać, опwиwадать.

ВѢщій, przepowiadający, prorokujący; || mądry, krasomѳwny.

ВѢщунъ, -а, *m.* wieszczek, wrѳzek.

ВѢщунья, -ни, *ж.* wieszczka, wrѳка.

ВѢялица, -ы, *ж.* zawieja, szaruga, śnieżnica.

ВѢяль, -и, *ж.* ВѢяло, -а, *n.* ВѢяльница, -ы, *ж.* опека, wiejadło, szufa do wiania zboża. || **ВѢяло**, *Star.* wachlarz, *ob.* вѢеръ, Опахало,

ВѢяльный, вѢятельный, wiejalny, do wiania służący. **ВѢяльная машина**, *ob.* ВѢялка.

ВѢяние, -я, *n.* wianie (zboża); || powiew, dmuchnięcie wiatru.

ВѢятель, -я, *m.* wiejacz, ten który wianiem oczyszcza zboże z plew, опеjający zboże.

ВѢятельница, -ы, *ж.* ta która wieje, wianiem oczyszcza zboże, опеjająca zboże.

ВѢять, wiać, dać; || wiać, wiewać, опеіаć, ochłodzić zboże; || **ВѢяться**, być wianym, wywiewanym. *Imsl. b.* вѢанный, wywiany.

Вяжушій, *Med.* sciskający.

Вязальный, do robienia na drutach służący. **Вязальныйя спицики**, дрѳты.

Вязальщикъ, -а, *m.* wiązacz, wiązający snopki, siano i t. p.; || поңczosznik.

Вязальщица, -ы, *ж.* wiążąca snopki, siano i t. p.; || robotnica поңczoch.

Вязанье, -нья, *n.* wiązanie; || robienie na drutach (*поңczoch i. t. p.*)

Вязанка, -и, **Вязань**, -и, *ж. zdr.* вязань-

ночка, -и, рѣк, вязака, вязанка, вяза-
деска.

Вязанка, -и, *ж.* рѣкавица вѣлиана по
пальце tylko.

Вязать, связать, вязать, связать; || ро-
бить на друтахъ. Вязать чулки, робить пош-
сочоку; || Вязаться, вязать ся, быт в вязан-
ку з чѣмъ, спража ся; || мѣззат ся,
втрѣсат ся. *Сцѣны въ этой драмѣ худо
вяжутся между собою, сцены в тым дра-
матиче не мажт вязанку з собою. *Онъ люб-
бит вязаться не въ своё дѣло, онъ любит
втрѣсат ся до справъ чуждыхъ. *Дѣло это
не вяжется, та справа не удае ся. *Имсѣ*.
б. вязанный, вязану.

Вязель, -я, *м.* *Bot.* cieciorка (roślina).

Вязень, -я, *н.* робienie на друтахъ (*np.*
połszoch).

Вязей, -ей, *ж.* робяца на друтахъ.

Вязига, -и, *ж.* wysuszona żyła з грзбиету
jesiotra lub wyжа в рѣчки звязана (*uży-
wana do potraw*).

Вязка, -и, *ж.* звязане, звязанье. *Cieśl.*
Вязка подстропильная, murłat.

Вязкий, лепкий, клейковатый; || бѣтноты, бѣт-
нотисты, бажноты.

Вязкость, -и, *ж.* лепкость, клейковатость;
|| клеение ся, трzymanie ся (*smoły i t. p.*);
|| бѣтнотность, бажнотность.

Вязинь, -я, *м.* ласекъ звязову.

Вязнуть, грзѣзнатъ, затapiaч ся в чѣмъ,
зарушчзач ся в со.

Вязонѣль, -и, *ж.* *Bot.* ostrokrzew (roślina).

Вязти, связать, *Gmin.* робить на друтахъ,
об. Вязать.

Вязь, -я, *м.* *Bot.* вязъ (drzewo); *zdr.* вя-
зинь, -я, *м.* вязикъ.

Вязь, -и, *ж.* звязанье; || трѣсависко, то-
пилиско, topiel; || *Star.* cyfra, способ та-
jemного писания. Цвѣточныя вязи, gir-
landy з кватіовъ. Снопъ крупной вязи,
снопъ грубо повязане.

Вяканье, -нья, *н.* *Gmin.* raplanie, ця-
гла гаданина; || жаканье ся в чытаніу.

Вякать, вякнуть, *Gmin.* raplač, цягле
gadač; || жакат ся в чытаніу.

Вялений, suszony на сłońcu lub на вѣтрзе.
Вяление, -нья, *н.* suszenie на сłońcu,
lub на вѣтрзе (*np.* ryby).

Вялить, suszyć на сłońcu lub на вѣ-
трзе; || Вѣлиться, suszyć ся, быт suszonym
(на сłońcu lub powietrzu). *Имсѣ*. *б.* Вялен-
ный, wysuszony.

Вяло, *pek.* слабо, безъ энергїи, rozlaźle,
opieszale, powoli, zwolna.

Вялость, -и, *ж.* звѣднѣние; || опieszal-
ость, niedbalstwo, lenistwo, powolność.

Вялый, звѣдлы; || опieszалы, niedbały,
leniwy, powolny. Вялый человекъ, члѣ-
овекъ rozlaźły. Вялый слогъ, styl powolny,
rozlaźły.

Вянуть, завянуть, свянуть, вѣднѣтъ,
звѣднѣтъ; || *снѣнѣтъ, слабнѣтъ. *Онъ танъ
врѣтъ, что уши вянуть, такъ од рзечсы
правѣ, же азъ усы бола.

Вятѣтинь, -а, *м.* gatunek gołębi, gry-
wacz, dziłki, leśny gołab'.

Вяха, -и, *ж.* *Gmin.* uderzenie mocne,
cios. || *Bot.* szaleń, szaleń jadowity (roślina).
Вяхирь, -я, *м.* plecionka, sieć do złapa-
(u furmanów); || *об.* Вятѣтинь.

Г.

Г (dawna nazwa téj litery: глаголь),
wymawia się: 1. по większej części jak
polskie *G*, *np.* гвоздь, гвѣздъ, гѣлосъ,
гѣлос, грубость, grubość; 2. jak *h*, *np.* гос-
пожа, pani, гармонія, harmonja, государь,
pan, госпиталь, szpital; 3. jak *x* (*ch*), *np.*
Богъ, Bóg, легко, lekko, ногтъ, paznok-
cie 4. jak *m* (*k*) в końcu wyrazów, *np.*
пирогъ, pirog, порогъ, próg, творогъ, twa-
róg; 5. jak *v* (*w*) w przypadku drugim
imion przyimiotnych, *np.* хорѣшого, dobre-
go, другого, drugiego, худого, złego, (wymawiają: хорѣшова, другѣова, худѣова).

Габара, -ы, *ж.* *Mar.* szkuta, statek o ża-
glach i wiosłach.

Габіонъ, -а, *м.* *Fort.* kosz osłaniający
robotników przy oblężeniach.

Гавань, -и, *ж.* port, przystań. **Гаванный**,
portowy.

Гавна, *об.* Гáгна.

Гавнанье, -нья, -н, *Гавь*, а, *м.* szczekanie.
Гавнать, гавннуть, szczekač, szczeka-
нѣт.

Гáга, *об.* Гáгна.

Гарара, -ы, *ж.* *zdr.* garária, -и, nurek
(ptak); garária, nurkowy; || * smagławy
człowiek.

Гаратъ, -а, *м.* gagatek, czarna ziemna
żywica.

Гарачъ, -а, *м.* nurokaczka.

Гягачій, до кaczки Islandzkiej należą-
cy. **Гягачій пухъ**, puch з kaczki Islandz-
kiej, edredon.

Гáгна, **Гáвна**, -и, *ж.* kaczka puchowa
Islandzka.

Гакунъ, -я, *м.* samiec kaczki Islandz-
kiej puchowej.

Гадальщинь, -а, **Гадатель**, -я, *м.* wró-
żek, wieszczek, wieszczbiarz.

Гадальница, **Гадательница**, -ы, *ж.*
wróżka, wieszczka, wieszczbiarka.

Гаданіе, -я, **Гадательство**, -а, *н.* wiesz-
czbiarstwo, wróżenie; || * domysł, przyrusz-
czenie.

Гадательный, wieszczbiarski; || * oparty
на domysle, przyruszczalny

Гадать, wróżыт; || rozmyślac, przemyśli-
wac; mieć domniemanie о чѣмъ, przyrusz-
czac, przewidywac. Ни думано ни гáда-
не, nad wszelkie spodziewanie.

Гáдина, -ы, *ж.* płaz, gad, gadzina; ||
Gmin. motłoch, gawiedz.

Гадить, brudzić, walač, paskudzić, ka-
lac; || psuc, szpecić; || sprawiaч nudności;
|| **Гадитесь**, brudzić ся, walač ся, kalac
ся; || psuc ся, szpecić ся.

Гадкий, obrzydliwy, brzydki, szkaradny, paskudny; || brudny, niegodziwy, bezczesny. Гадная рожа, obrzydliwa twarz. Гадкий полъ, brudna podłoga. Гадная омылость, brudne skapstwo.

Гадко, *psk.* obrzydliwie, brzydko, szkaradnie, paskudnie; || brudno, niegodziwie, bezczesnie.

Гадность, Гадость, -и, *ж.* obrzydliwość, brzydkość, plugastwo, paskudstwo; || bezczesstwo.

Гадливый, выбрыдну.

Гадъ, -а, *м. об.* Гадина.

Гадюка, -и, *ж.* gaducha, gadzina, wąż. Гадючий, węzowy. *Bot.* гадючія ягоди, słodkogorz, gatunek psianki (*roślina*).

Гадючникъ, -а, *м.* gatunek jastrzębia.

Гадерство, -а, *н.* błaznowanie, arlekiнада.

Гадерствовать, błaznować.

Гадерь, -а, *м.* błazen, trefniś, kuglarz.

Гадерский, błazeński, kuglarski.

Гадючя, -я, *ж. zdr.* об. Гайна.

Гадючный, muterkowy, об. Гайна.

Газель, -и, *ж.* gazella, koza dzika Египтска.

Газета, -ы, *ж.* gazeta. Газетный, gazetny, gazetowy, gazetarski.

Газетчикъ, -а, *м.* gazetciarz; || *nowiniarz, powinki rozsiewający.

Газоёмъ, Газоёмъ, -а, *м.* gazometr.

Газоёмъ, -а, *м. об.* Газоёмъ.

Газообразный, Газовидный, w stanie gazu znajdujący się.

Газоосвѣщеніе, -я, *н.* oświetlenie gazem.

Газопроводный, do prowadzenia gazu służący.

Газоразносный, do przenoszenia gazu służący.

Газъ, -а, *м.* gaz, gatunek krepy гадючій; || *Chem.* газъ, газъ, газ, płyn lotny. Газовый, gazowy, z gazy; || do gazu należący.

Гай, -ая, *м.* krzyk kawek (*ptak*o).

Гайдаманъ, -а, *м.* Star. hajdamak, lekko uzbrojony wojak, hajduk, drab; || *Pruc.* lotr, rabuś. Гайдаманчій, hajdamacki.

Гайдунъ, -а, *м.* Star. об. Гайдаманъ; ||

*drab, dragal, chłop tegi, niezgrabny. Гайдунчій, hajduczy.

Гайка, -и, *ж.* osada śruby; || *Görn.* żelazna obrączka umacniająca końce drewnianych wałców w maszynie, i t. p.

Гайно, -а, *н.* gniazdo świni, podściółka ze słomy i t. p.

Гайманъ, -а, *здр.* гайманешъ, -шка, *м.* *Gmłn.* sznurek.

Гайбордь, -а, *м.* *Mar.* wynioślejsza część okrętu w tyle jego.

Гайовница, -ы, *ж.* Star. rodzaj strzelby długiej.

Гайъ, -а, *м.* hak, bosak; || pewna miara ziemi (*w Inflantach*).

Галантерейный, galanteryjny, modny,

elegancki. Галантерейныя вещи, ozdoby złotnicze, gustowne, modne; || *галантерейное обрашенье, obejście się wymuszone, zalotne, z przysadami, ugrzecznione. Галантирь, -а, *м.* *Kuch.* potrawka z indyka lub cielęcja szpikowanego.

Галбанъ, -а, *м.* galbanum (*rodzaj gumty*).

Галванизмъ, об. Гальванизмъ,

Галенокъ, -нка, *м.* galon, miara płynów; || porcja herbaty (*w ruskich oberżach*).

Галера, -ы, *ж.* galera (*rodzaj okrętu*); ||

галеры, galery, miejsce, gdzie wysyłają złoczyńców do robót ciężkich (*w krajach cudzoziemskich*). || Галерный, galerowy, od galery. Галерный невольникъ, galernik, galerowy niewolnik, złoczyńca na galery za karę osądzony.

Галерея, -ей, *ж.* galerja, przejście pokryte; || ganek, krużganek. Галерейный, galerjowy, do galery należący. Картинная галерея, galerja, zbiór obrazów.

Галечникъ, Галешникъ, -а, *м.* zlepиеиец (*konglomerat*), kamień składający się z różnej wielkości ułamków pumeksu.

Галиматъ, тый, *ж.* galimatjas, brak sensu, niedorzeczy.

Галиотчикъ, -а, *м.* galjony budujący, об.

Галиотъ.

Галиотъ, -а, *м.* *Mar.* galjon, rodzaj statku kupieckiego. Галиотный, do galjonu należący.

Галка, *здр.* галочка, -и, *ж.* kawka (*ptak*): галочий, kawczy; || bańka szklanna; || głownia rozpalona.

Галмей, -ея, *м.* *Chem.* galman, kadmię, węgiel cynku; галмейный, galmanowy.

Галопадъ, -а, *м.* galopada (*taniec*).

Галопирование, -я, *н.* galopowanie.

Галопировать, galopować, cwałować.

Галопъ, -а, *м.* galop, cwał.

Галюша (Налюша), -и, galosza (*ubwoie*).

Галстукъ, -а, *здр.* галстучекъ, чинъ, *м.* halstuch, chustka na szyję. *Заить, запустить за галстукъ, йукаць, upić się. *Надѣть пеньювый галстукъ, powiesić (*na szabienicy*).

Галстучникъ, -а, *м.* robiący halstuchy.

Гальсъ, -а, *м.* *Mar.* lina do naciągania żagli; || płynieие okrętu w zygag.

Галтель, -и, *ж.* wielki hebel stolarski.

Галунчикъ, -а, *м.* robiący galony, бурты, брамы, szmuklerz.

Галунъ, *здр.* галунчикъ, -а, *м.* galon, burt, galonik; галунный, galonowy.

Галургия, -и, *ж.* halurgia, preparatione i wydobywanie różnych soli; галургический, halurgiczny.

Галушка, -и, *ж.* kluska.

Галфвандъ, -а, *м.* *Mar.* garuga, wiatr z boku.

Галчѣнонь, -никъ, *м.* piskle kawki.

Гальванизировать, galwanizować. *Imed.* б. гальванизированный, galwanizowany.

Гальванізмъ, -а, *m.* galwanizm.
 Гальваническій, galwaniczny.
 Гальванопла́стина, -и, *ж.* galwanoplastyka.
 Гальванопластическій, galwanoplastyczny.
 Гальна, -и, *ж.* *zdr.* mały okrągły gładzik.
 Гальмѣй, -ѣя, *m.* Górń. galman.
 Гальтѣль, -я, *m.* gzemsik.
 Галью́нь, -а, *m.* Mar. róg statku zakrzywiony.
 Гамкать, гамкнуть, czekać, czekać.
 Гамма, -ы, *ж.* Muz. gamma.
 Гамъ, -а, *m.* szczekanie psa; || hałas, zgiełk.
 Ганалу́ть, -я, *m.* Mar. cienki sznurek.
 Гангрѣна, -ы, *ж.* (Антоновъ огонь), Med. gangrena.
 Гандля́нгеръ, -а, *m.* Artyl. kanonier szeregowy.
 Ганза, -ы, *ж.* hanza, anza, związek miast hanzeatyckich, nadmorskich (w Niemczech).
 Ганзѣйсній, ганзеватическій, hanzeatycki.
 Гарантія, -и, *ж.* gwarancja, zaręczenie, rekompensacja, ubezpieczenie.
 Гардѣль, -и, *ж.* Mar. sznury do podnoszenia żagli, flagi i t. p.
 Гардемари́нь, -а, *m.* gardemaryn, pierwsza ranga w służbie morskiej nadawana kadetom.
 Гардеробмейстеръ, -а, *m.* szatny, szatniczy, człowiek mający dozór nad szatami, nad garderobą.
 Гардеробная, -ой, *ж.* garderoba, pokój na suknie.
 Гардеробный, garderobny.
 Гардеробщикъ, -а, *m.* mający dozór nad garderobą.
 Гардеробъ, -а, *m.* *ob.* Гардеробная.
 Гардина, -ы, *ж.* firanka, zasłona u okien.
 Гарѣмный, do harem'u należący.
 Гарѣмъ, -а, *m.* harem, mieszkanie kobiet, żon muzułmańskich.
 Гарязнь, -ня, *n.* wrzask, krzyczenie.
 Гарнать, гаркнуть, wrzeszczeć, krzyсечеć; || wołać na psy ze swory spuszczone.
 Гарннина, -и, *ж.* Muz. harmonika.
 Гармоническій, Muz. harmoniczny, harmonijny.
 Гармонически, *psk.* harmonicznie.
 Гармонія, -и, *ж.* harmonja, zgodność tonów, dźwięków; || zgoda, zgodność.
 Гарнецъ, -нца, *m.* miara sypkich ciał; || naszynie zawierające tę miarę.
 Гарнизонный, garnizonowy.
 Гарнизонъ, -а, *m.* garnizon, załoga.
 Гарнитуровый, grodeturowy, *ob.* Гардатуръ.
 Гарнитуръ, -а, *m.* garnitur, dobór, ustrojenie, ubranie; || grodetur (*materja jedwabna*).
 Гарпиусъ, -а, *m.* żywica biała.

Гарпунъ, -а, *m.* hak używany do połowu wielorybów i t. p.
 Гартовый, do hartu należący, z hartu zrobiony, *ob.* Гарть.
 Гарть, -а, *m.* Druk. hart, masa, z której się czcionki drukarskie leją.
 Гарусина, -ы, *ж.* nitka kamelarowa.
 Гарусины, kamelarowy.
 Гарусь, -а, *m.* kamelar, kamelor (*włoczka*).
 Гарцованіе, -іа, *n.* harcowanie, skakanie na koniu (*tu i owdzie*).
 Гарцовать, harcować, bujać, skakać na koniu (*tu i owdzie*).
 Гарцовникъ, -а, *m.* harcownik, ten co harcuje na koniu.
 Гарь, -и, *ж.* spalenizna, przypalenie.
 Гасило, -а, *n.* Гасильникъ, -а, *m.* nakrywka do gaszenia świecy, kapturek, gasidło.
 Гасильный, gaszący.
 Гасильщикъ, -а, *m.* gasciel.
 Гасить, gasić. *Imsl. б.* гашѣный, gaszony.
 Гасить, gasnąć.
 Гаспель, -я, *m.* (Воротѣвъ), Górń. kołowrót.
 Гастрономія, -и, *ж.* gastronomja.
 Гастрономъ, -а, *m.* gastronom.
 Гасъ, -а, *m.* galon, burt.
 Гатить, гасić, groblę naprawiać, robić tamę. *Imsl. б.* загаченный, pokryty faszynami i t. p.
 Гать, -и, *ж.* gać, grobla; || faszyna, pęki z gąlezi wiązane.
 Гаубица, -ы, *ж.* haubica, granatnik, moździerz granatowy.
 Гаубичный, granatnikowy.
 Гауптвахта, -ы, *ж.* Woj. odwach.
 Гаченіе, -іа, *n.* ścielenie drogi z faszynów i t. d. (*przez bagno*).
 Гачи, -ей, *ж.* mn. Gmin. końce gatek; || піора długie u нóg drapieżnych ptaków na лѣдзвяхъ; || лѣдзвие, *ob.* Ляшки.
 Гачникъ, -а, *m.* sznur do zwięzywania gatek.
 Гашеніе, -іа, *n.* gaszenie.
 Гвалтъ, -а, *m.* gwałt.
 Гвардѣецъ, -дѣица, *m.* gwardzista, gwardjak.
 Гвардѣисній, do gwardji należący, od гвардji.
 Гвार्діа, -и, *ж.* gwardja.
 Гвоздина, -и, *zdr.* гвоздична, -чни, *ж.* kora drzewa gwoździkowego; || го́здзик (*ро́діна i квіаіа*); || го́здзик (*корзеа ароматична*).
 Гвоздильня, -и, *ж.* gwoździcznica, gwoździcznia.
 Гвоздить, przybijać gwoździami; || *wbić co komu w głowę.
 Гвоздичникъ, -а, *m.* miejsce го́здзиками zasadzone.
 Гвоздѣчникъ, -а, Гвоздѣрь, -я, *m.* гwoźdzdziałarz.

Гвоздочный заводъ, fabryka gwoździ.
 Гвоздь, -я, *zetr.* гвоздинь, -а, гвоздонъ,
 -адка, гвоздочень, чка, *m.* goźdz, gwoźdz,
 goździk, goździczek; || гонтовый гвоздь,
 gatał; тебый —, bretnal; однотёсный —,
 półbretnal; костьюльковый —, sztyft; под-
 лóвный —, ufnal; || колек; || czop, szpunt.
 Гвоздяной, goździowy, gwoździowy.
 Гвоздяникъ, -а, *m.* skrzynka z przegrod-
 kami dla gwoździ.
 Гдѣ, gdzie, кѣду. Гдѣ-то, gdzieś. Мо-
 гдѣ, gdzieśgdzie. Гдѣ-нибудь, gdziekol-
 wiek. Я это читалъ гдѣ-то, czytałem to
 gdzieś. Можетъ быть, я встрѣчу его гдѣ-
 нибудь, być może, gdziekolwiek go spot-
 kam. Гдѣ бы то ни было, я отыщу его,
 gdziekolwiek on będzie, znaję go. Ну
 гдѣ вамъ это сдѣлать, gdzież zaś, aby
 pan to zrobił! Гдѣ ты живешь, кѣду mie-
 szkasz?
 Гевальдигеръ, -а, *m.* oficer w wojsku,
 który zarządza sprawami policji.
 Геванъ, -а, *m.* bukszpan (*drzewko*), *ob.*
 Самшитъ.
 Гезель, -я, *m.* pomocnik aptekarza.
 Гезенитъ, -а, *m.* Górń. szybik.
 Геенна, -ы, *ж.* piekło.
 Геёнскій, piekielny.
 Гей! *wykrz.* hej! ej!
 Гезаметръ, -а, *m.* hegzometr (*wiersz*
grecki lub łaciński).
 Гелиомётръ, -а, *m.* Astr. heljometr, на-
 рзѣдзіе до означенія średnicy pozornęj
 tarczy słońca lub księżyca.
 Гелиоскопъ, -а, *m.* Astr. heljoskop, tes-
 leskop do obserwacji słońca.
 Гелиотропъ, -а, *m.* heljotrop, brodawnik,
 słonecznik (*roślina*); || chalcedon (*kamień*).
 Гельминтологическій, helmintologiczny,
 należący do helmintologii.
 Гельминтологія, -и, *ж.* helmintologia,
 nauka o robakach.
 Гемисфера, -ы, *ж.* hemisfera, półsferze,
 półkuli, półsfiata, połowa ciała kuliste-
 го.
 Гемисферическій, hemisferyczny, pół-
 kulisty.
 Геморой, -бя, *m.* Геморойды, -ъ, *ж.* *mn.*
Med. hemoroidy.
 Геморойдальный, hemoroidalny.
 Генварь, Генварскій, *об.* Январь, Ян-
 варскій.
 Генеалогія, -и, *ж.* *об.* Родословіе.
 Генеалогическій, genealogiczny, *об.* Ро-
 дословный.
 Генералбасистъ, -а, *m.* *Muz.* znawca
 generałbasu, nauki o harmonji.
 Генералбасъ, -а, *m.* *Muz.* generałbas,
 nauka o harmonji.
 Генералитѣтъ, -а, *m.* generalicja.
 Генералиссимусъ, -а, *m.* generalissimus,
 najwyższy wódz wojska, najstarszy feld-
 marszałek.
 Генераль, -а, *m.* generał; — отъ инфан-
 теріи, generał piechoty; — отъ кавалеріи,

generał jazdy; — отъ артиллеріи, generał
 artylerji.

Генераль-адмираль, -а, *m.* wielki admi-
 rał.

Генераль-адъютантъ, -а, *m.* generał-
 adjutant.

Генераль-аудиторіатъ, -а, *m.* zarząd
 spraw wojskowo-sądowych.

Генераль-аудиторъ, -а, *m.* naczelnik
 zarządu spraw wojskowo-sądowych.

Генераль-губернаторъ, -а, *m.* generał-
 gubernator.

Генераль-квартирмейстеръ, -остера, *m.*
 generał-kwatermistrz.

Генераль-кригсъ-комиссаръ, -а, *m.* на-
 czelny komisarz armji.

Генераль-лейтенантъ, -а, *m.* generał-
 lejtenant.

Генераль-майоръ, -а, *m.* generał-ma-
 jor.

Генераль-маршъ, -а, *m.* generalny
 marsz.

Генераль-провіантмейстеръ, -а, *m.* глѣ-
 вны naczelnik dostarczania żywności dla
 wojska.

Генераль-прокуроръ, -а, *m.* *Praw.* pro-
 kurator generalny.

Генераль-фельдмаршалъ, -а, *m.* gene-
 rał-feldmarszałek.

Генераль-фельдцехмейстеръ, -а, *m.* на-
 czelny generał artylerji.

Генеральный, generalny, powszechny.
 Генеральный консулъ, konsul generalny.

Генеральные штаты, zjazd generalny sta-
 nów. Генеральный штабъ, *Woj.* sztab gлѣ-
 вны.

Генеральскій, generalski.

Генеральство, -а, *n.* generalstwo, sto-
 pień generalski.

Генеральша, -и, *ж.* generałowa, żona ge-
 nerała.

Геній, -ія, *m.* genjusz; || дух opiekuń-
 czy.

Геніяльность, -и, *ж.* genjalność.

Геніяльный, genjalny.

Геогенический, geogeniczny, należący do
 geogenji.

Геогенія, -и, *ж.* geogenja, geogonja, zie-
 miotworstwo, nauka o składzie ziemi.

Геогнозія, -и, *ж.* geognozja, część nauki
 mineralogji.

Геогностическій, geognostyczny.

Географическій, geograficzny.

Географія, -и, *ж.* geografia.

Географъ, -а, *m.* geograf.

Геодезистъ, Геодѣтъ, -а, *m.* geodesta.

Геодезическій, geodezyczny.

Геодезія, -и, *ж.* geodezja, wyższe mier-
 nictwo.

Геологическій, geologiczny.

Геологія, -и, *ж.* geologia, nauka o budo-
 wie kuli ziemskiej.

Геологъ, -а, *m.* geolog.

Геометральный, geometryczny (*o planie*,
o zagryzie). Геометрально, geometrycznie.

Геометрический, geometryczny. Геометрически, geometrycznie.

Геометрія, -и, ж. geometria, miernictwo, ziemiomiernictwo. Начертательная геометрія, geometria opisowa. Высшая геометрія, wyższa geometria.

Геометръ, -а, м. geometra, mierniczy.

Георгина, -ы, ж. (Далия), *Bot.* georgina (*Dajja*), roślina.

Геоцентрический, *Astr.* geocentryczny, należący do planety widzianego z ziemi.

Геральдина, -и, ж. heraldyka.

Геральдинъ, -а, м. heraldyk.

Геральдический, heraldyczny.

Гераній, -ия, м. *Bot.* geranja, bodziszek (*roślina*).

Гербарій, -ия, м. zielnik (*zbiór roślin*), об. Травникъ.

Гербо́вникъ, -а, м. herbarz, księga herbów.

Гербовый, гербовый, herbowy, степлову, степловану. Гербовая бумага, papier steplowy.

Германизмъ, -а, м. germanizm.

Гермафродитъ, -а, м. hermafrodyta.

Герменевтина, -и, ж. hermeneutyka, выклад filologiczny Pisma Świętego.

Герменевтический, hermeneutyczny, выкладаjący, objaśniający.

Герметически, hermetycznie, szczelnie.

Герой, Ирѳой, -ѳоя, м. heroj, bohater, wojaczник.

Геройда, -ы, ж. heroida, poema heroiczne.

Героикоический, heroikomiczny, półbohaterski, półśmieszny.

Героиня, -и, ж. bohaterka.

Геройский, Героический, heroiczny, bohaterski, rycerski. Героически, po bohatersku.

Герѳйство, -а, н. heroizm, bohaterstwo.

Герѳльдія, -и, ж. heroldja.

Герѳьдмейстеръ, -а, м. prezes heroldji.

Герѳльдский, heroldzki.

Герѳльдство, -а, н. heroldstwo, urząd herolda.

Герѳльдъ, -а, м. herold, publiczny głосциел czego, zwiastun.

Герцогиня, -и, ж. księżna.

Герцогский, książęcy.

Герцогство, -а, н. książętwo; || *godność księcia.*

Герцогъ, -а, м. książę.

Гетманство, -а, н. hetmaństwo

Гетманъ, -а, м. hetman.

Гибголна, -и, ж. pliszka (*piak*), об. Гуща.

Гзымсовый, gzymkowy.

Гзымсъ, -а, м. *Archit.* gzym, gzema.

Гибаница, -ы, ж. placuszek lub obwarunek suchy.

Гибель, -и, ж. zguba, zagłada, zniszczenie, ruina, upadek; || * *mnóstwo, wielka*

илюбѣ. На улицѣ гибель народу, na ulicy mnóstwo ludzi.

Гибельный, zgubny. Гибельно, zgubnie.

Гибній, gibki, giętki, zwinny, zręczny, smagły w ruchach. Гибно, zwinnie, zręcznie.

Гибность, -и, ж. gibkość, giętkość.

Гибнуть, ginąć, przepadać.

Гигантский, olbrzymi.

Гигантъ, -а, м. olbrzym, об. Великанъ.

Гигиена, -ы, ж. higiena, nauka o zachowaniu zdrowia.

Гигиенический, higieniczny.

Гигрометрический, higrometryczny.

Гигрометръ, -а, м. higometr, wskazujący stopień wilgotności powietrza.

Гидра, -ы, ж. pewien rodzaj węzów wodnych; || hydra, bajeczny wąż o siedmiu głowach.

Гидравлика, -и, ж. hydraulika, nauka o przewodzeniu i podnoszeniu wód.

Гидравлический, hydrauliczny.

Гидрографический, hydrograficzny.

Гидрографія, -и, ж. hydrografia

Гидродинамика, -и, ж. hydrodynamika, nauka o sile wody i równowazeniu jęj.

Гидродинамический, hydrodynamiczny.

Гидрометръ, -а, м. hidrometr, urządzenie do mierzenia ciężkości, siły lub ilości wody.

Гидропатический, hidropatyczny.

Гидропатія, -и, ж. hidropatja, nauka leczenia za pomocą wody.

Гидростатика, -и, ж. hydrostatyka, nauka o równowadze wody i innych płynów.

Гидростатический, hydrostatyczny.

Гинать, гинуть, krzyczeć (*przy gwałtowném napadnięciu*).

Гинъ, -а, м. smoła okrętowa, пак; || *drag masztowy*; || *krzyk lekkiej jazdy oznaczający gwałtowne napadnienie.*

Гиль, -и, ж. czterowogonek (*ptaszek*); || * *brednie, niedorzeczność, bzdurstwo.*

Гильдія, -и, ж. gildja, podział korporacji kupieckiej. Купецъ первой, второй, третьей гильдіи, kupiec pierwszej, drugiej, trzeciej gildji.

Гильдѣйский, do gildji należący.

Гильза, -ы, ж. kartusz, gilza, papier w trąbkę zwinięty; || *Woj.* kartacz.

Гильотина, -ы, ж. gilotyna.

Гильотинирование, -ия, н. gilotynowanie.

Гильотинировать, gilotynować. *Imst. б.*

Гильотинированный, gilotynowany.

Гимназистна, -и, ж. gimnazjastka, uczennica chodząca do gimnazjum.

Гимназистъ, -а, м. gimnazysta, uczeń chodzący do gimnazjum.

Гимназический, gimnazjalny.

Гимназія, -и, ж. gimnazjum.

Гимнастна, -и, ж. gimnastyka.

Гимнастический, gimnastyczny.

Гимнь, -а, м. hymn, pieśń uwielbienia.

Гинуть, сгинуть, ginąć, zginąć.

Гипербола, -ы, ж. hiperbola.

Гиперболическіи, hiperboliczny.
Гиперборѣецъ, -рѣйца, *m.* mieszkaniec północy.

Гиперборѣйскій, на ostatnim punkcie północy leżący, znajdujący się.

Гипотеза (Ипотѣза), -ы, *ж.* hipoteza, przypuszczenie.

Гипотенуза, -ы, *ж.* *Mar.* hipotenuza, największy bok.

Гипотетическіи, hipotetyczny, przypuszczalny.

Гипохондринь, -а, *m.* hipochondryk, cierpiący na hipochondrję.

Гипохондрический, hipochondryczny.

Гипохондрія, -и, *ж.* hipochondrja, śledzionowa lub wątrobowa choroba.

Гиппопотамъ, *об.* Бегемотъ.

Гипсъ, -а, *m.* gips.

Гипсовый, gipsowy.

Гирла, -ы, *ж.* Гирло, -ы, *n.* ujście rzeki.

Гирлянда, -ы, *здр.* гирляндочна, -и, *ж.* girlanda.

Гиря, *здр.* Гирьна, -и, *ж.* gwicht, ciężarka; || вага u zegara ściennego.

Гитара, -ы, *ж.* gitara.

Гитаристъ, -а, *m.* gitarzysta.

Гитеръ, -а, *m.* Mar. szufa na okręsie do nabierania wody.

Гитовъ, -а, *m.* *Mar.* lina do zwijania żagla.

Гиттенфервальтеръ, -тера, *m.* inspektor hut.

Гична, -и, *ж.* *Mar.* wazka i podługowata łódka.

Гіады, -ы, *ж.* *mn.* *Astr.* Hjadi (konstelacja).

Гіалургія, -ія, *ж.* hjalurgja, sztuka robienia szkła.

Гіацинтовый, hjacyntowy, koloru hjacyntu (*kwiaty*).

Гіацинтъ, -а, *m.* hjacynt (*kwiat i kamień*).

Гіѣна, -ы, *ж.* hjena (*zwierz*).

Гіерогліфъ, -а, *m.* *об.* Іерогліфъ.

Глава, -ы, *ж.* głowa; || czoło, przód; || начелник, wódz, głowa; || kopuła, *об.* Нуволь; || rozdział (*w księdze*). Онъ находится во главѣ войска, онъ находилъ się на челе войска. Въ этой книгѣ двадцать главъ, та книжка ma dwadzieścia rozdziałów, *об.* Голова.

Главномандующій, -аго, *m.* głównodowodzący, wódz naczelny.

Главначальствующій, -аго, *m.* głównokierujący.

Главноправляющій, -аго, *m.* głównozarządzający.

Главный, główny, naczelny, starszy; || przełożony nad czym. Самое главное въ этомъ дѣлѣ, это..., najgłówniejsza w tém rzecz, jest to... Это главное, to rzecz najważniejsza.

Главотамъ, -а, *m.* tasiemki, które żydzi przywiązują na schole gdy się modlą.

Глаголатъ, *Косц.* Sł. mówić, powiadać.

Глаголь, -а, *m.* słowo, mowa, głos; || *Gram.* słowo, czasownik.

Глаголь, -я, *m.* название гласки Г; || *Гаръ* (*do osiągnięcia wody*); || zsubienica.

Глагольный, *Gram.* słowny, słowowy, pochodzący od słowa, czasownika.

Глагольскій, глаголическіи, glagolitański. Глаголическая азбука, *об.* Буквица.

Гладилна, -и, *ж.* gładyszka, narzędzie do gładzenia.

Гладило, -а, *n.* gładzidło, narzędzie do gładzenia, polerowania.

Гладильный, służący do gładzenia, polerowania.

Гладильщикъ, -а, *m.* gładzący, polerujący.

Гладильщица, -ы, *ж.* gładząca, polerująca.

Гладить, gładzić, polerować; || * głaśkać kogo (*po głowie*); || prasować (*bieliznę szluzkiem*); || глăдиться, być gładzonym, polerowanym. *Imśl.* б. глаженный, gładzony, polerowany.

Гладный, гładki; || równy; || umuskany, przystojny; || wypaszony (*o bydło*). *Zdr.*

Гладеный, gładziutki, gładziuchny. Съ него взятъи гładни, u niego nic nie wsko-gasz.

Гладно, gładko, równo, płynnie.

Гладность, -и, *ж.* gładkość, równość; || płynność (*siłki*).

Гладь, Гладный, *об.* Голодь, Голодный.

Гладышь, -а, *m.* *Bot.* lazurek, baciąg, oleśnik (*roślina*); || * otyły i przystojny człowiek.

Гладь, -и, *ж.* *об.* Гладность; || miejsce gładkie, równe; || rodzaj haftowania; || * spokój, spokojność, stan błogi.

Глаже, *sl. wyż.* gładziej, *об.* Глăдний, Глăдно.

Глаженіе, -ія, *m.* gładzenie; || prasowanie (*bielizny*).

Глазастый, wielkie oczy mający; || бystry wzrok mający.

Глазѣтовый, brokadjowy.

Глазѣтъ, -а, *m.* brokadja glansowana, złotogłów (*materia jedwabna tkana złotem lub srebrem*).

Глазной, oczny, od oka; || oftalmiczny, od choroby oczu. Глазной дѣлбнь, białko oka. Глазная болѣзнь, choroba oczu. Глазной врачъ, okulista. Глазная примочка, woda dla oczu.

Глазонъ, -знá, *здр.* глазочень, -чна, *m.* kamień w pierścionku, sygnet; || пачек (*na drzewie*); || *Bot.* Весёлые глази, brat i siostra, braciuszki, gatunek fjołka trzkolorowego. * Дѣлать кому глази, oczkami strzelać.

Глазотѣрный, mierzący na oko odległość. Глазотѣрно, na oko, na okomiar.

Глазотѣрь, -а, *m.* okomiar, szacowanie na oko każdej odległości.

Глазунъ, -á, *m.* wielkie oczy mający; || gap', próżniak, gamoń, gawron.

Глазуныя, -ныя, *ж.* wielkie oczy mająca; gara, próżniaczka; || глазуныя (ячминца), jęczmienia sadzona.

Глазуричь, glazurować, dać polowę. *Imśl. b.* глазуренный, poléwany.

Глазурь, -и, *ж.* glazura, poléwa на тачуныах з глины і т. п.; || glazura на зébach.

Глазь, -а, *м.* oko, -а, *п.* (мн. глаза, очу), oko. Впалье глаза, wkleśte, zapadłe очу. Глаза на выкатъ, очу wydatne, owalne. Щурить глаза, przymrużać очу. Дѣлать, отронить кому глази, oczami mówić, strzeżać oczyma, przymilać się. У него поповские глаза, та chciwe, łakome очу. Тамъ было столько драгоценныхъ вещей, что у меня глаза разбѣжались, tyle tam było kosztowności, że nie wiedziałem на со зворотіс очу. У него масляные глаза, он та очу požądliwe. Смотрѣть простымъ глазомъ, гоlém okiem patrzeć. На глазь, *psk.* на oko, на pozor. Налить глаза, upić się. Въ глаза оны меня хвалить, а за глаза ругаетъ, в очу mnie wychwala, за очу zaś gani. Этого за глаза довольно, więcej jest tego jak potrzeba, аژ надто. Онъ изъ глазь ушелъ, znikł з очу. Глаза кому чѣмъ колотъ, zarzucać со кошу в очу.

Глазѣние, -ія, *п.* gapienie się.

Глазѣть, gapić się.

Гласкъ, -а, *м.* Fort. pochyłość szafca, wału.

Гласить, głosić, ogłaszać; brzmieć, opiewać. Указъ гласить, что..., ukaz brzmi, że... Законы гласятъ, prawa brzmią, opiewają.

Гласно, *psk.* publicznie, głośno, głośnie, jawnie.

Гласность, -и, *ж.* głośność, jawność
Гласный, глосны, publiczny, jawny, powszechnie wiadomy. *Gram.* гласная буква, samogłoska. || Это происшествіе сдѣлалось гласнымъ, ten wypadek stał się powszechnie wiadomym.

Гласъ, -а, *м.* głos, ob. Голось. Гласъ народа, гласъ Божій, przysł. głos narodu, głos Boży.

Глауберова соль, *Med.* sól Glauberga.

Глашатай, -ая, *м.* publiczny obwoływacz.

Глашникъ, -а, *м.* Bot. przekrzew (*rodzina*).

Глевъ, -а, *м.* klejkowat śc (*na rybie*).

Глетъ, -а, *м.* Chem. glejta, niedokwas ołowiu.

Глина, -ы, *здр.* глинна, -и, *ж.* glina.

Глинистый, gliniasty.

Глинній, -ія, *м.* aluminium (*kruszec*).

Глинница, -ы, *ж.* глиннице, -а, *п.* dół, в которого бieraą glinę.

Глиноваль, -а, *м.* deptacz gliny.

Глиновальня, -и, *ж.* gliniarnia.

Глинозѣмъ, -а, *м.* Chem. kwas kruszczy,

aluminium, glinka będąca zasadą aluminu. Глинозѣмный, aluminowy.

Глиняный, gliniany.

Глиптина, -и, *ж.* sztuczna rznięcia kamieni
Глиптография, -и, *ж.* opisanie rzniętych kamieni, figur.

Глиста, -ы, *ж.* Глисть, -а, *м.* robak, glista, glist; || плоская глиста, glist tasiemkowy, soliter.

Глиственный, -а, *м.* Bot. cytrynejskie ziele; || koralina (*rodzaj polipu*).

Глиственный, glistny, pełen glist.

Глистогонный, *Med.* pedzący robaki, glisty. Глистогонное лѣкарство, lekarstwo na robaki.

Глистогонъ, -а, *м.* Bot. świętoziół, cyprys ziele.

Глицина, -ы, *ж.* Min. glicyna (gatunek słodkiej ziemi gliniastej).

Глобусъ, -а, *м.* glob (ziemski i niebieski). Глобусный, do globu należący.

Глогъ, -а, *м.* głóg (*drzewko*), ob. Дѣрень.

Глоданіе, -ія, *п.* gryzienie.

Глодать, gryźć. *Imśl. b.* глоданный, gryziony.

Глотаніе, -ія, *п.* połukanie.

Глотать, глотнуть, глоснуть, połukać, połknąć; || Глотаться, być połukanym.

Глотка, -и, *ж.* gardziel; глоточный, gardzielowy. Распустить глотку, wrzeszcząc całą gębą. Затянуть кому глотку, zatkanь кому usta, gębę, zmusić do milczenia.

Глотокъ, -тка, *здр.* глоточный, -чка, *м.* łyk, łyknienie.

Глохнуть, głuchnąć, głuchym się stawać; || вигіднаць (*o roślinach*).

Глубже, глѣбѣй, *ст. வழ.* об. глѣбно, глѣбоній. Глубже всего, najглѣбѣй.

Глубина, -ы, *ж.* глѣbia, глѣбина. глѣблѣ. глѣблѣбость.

Глубоній, глѣбоніи, *здр.* глѣблѣбый, *с.* *kolwiek глѣбок*; *ст. வழ.* глѣблѣбый, najглѣбшый. До глѣблѣбый ячи, до samej носу. Глѣблѣбная древность, odległa starożytność. Глѣблѣбный трауръ, wielka żałoba.

Глѣбно, Глѣблѣбно, *psk.* глѣблѣбно.

Глѣблѣбосмысленность, -и, *ж.* Глѣблѣбосмысленность, -ія, *п.* глѣблѣбосмысленность, bystrość umysłu.

Глѣблѣбосмысленный, глѣблѣбосмысленный. Глѣблѣбосмысленно, глѣблѣбосмысленно.

Глѣблѣбность, -и, *ж.* глѣблѣблѣб, глѣблѣблѣблѣб.

Глѣблѣбъ, -и, *ж.* глѣблѣблѣб, глѣблѣблѣблѣб.

Глузгъ, Глузгъ, -а, *м.* Anat. kaćcik w oku.

Глузѣнь, -знѣ, *м.* dzwonic (*ptaszek*).

Глумительный, żartobliwy.

Глумиться (надъ нѣмъ), żartować (*z kogo*).

Глумлѣние, -ія, *п.* Глумь, -а, *м.* sydere, żart.

Глупецъ, -нца, *м.* głupiec.

Глупо, *psk.* głupio.

Глупость, -и, *ж.* głupstwo, głupota.

Глу́пый, *zdr.* głupennyi, głupowaty, głupi, głupichny, głupiutki, głupowaty.

Глу́пышь, -а, *m.* petrel, (ptak morski).

Глу́пѣть, поглу́пѣть, głupieć, zgłupieć.

Глу́харна, -и, *z.* sztuczka kładziona w instrument jaki dla przytłumienia dźwięku.

Глу́харь, -я, *m.* głuszec (ptak); || *Mar.* nitabla, wielki gwóźdź bez główki.

Глу́хо, *zdr.* głuchowato, *psk.* głucho; || niejasno, ciemno, zawile.

Глу́хой, *zdr.* głuchowaty, głuchy, głuchowaty; || niejasny, przytłumiony. Глу́хой лѣсъ, las gęsty. Глу́хая, дверь, drzwi fułszywe. Глу́хой мѣсто, dzikie, puste miejsce. Глу́хой звукъ, дźwięкъ przytłumiony. Глу́хой переулочъ, ślepa ulica. niecała. Глу́хой тѣтеревъ, głuszec (ptak).

Глу́хонѣмая, -ой, *z.* głuchoniema.

Глу́хонѣмой, -аго, *m.* głuchoniemy.

Глу́хонѣмота, -ы, *z.* głuchoniemość, głuchoniem ta.

Глу́хота, -ы, *z.* głuchota.

Глу́шить, głuszyć; || *Myśl.* łowić ryby, głusząc ich.

Глу́шнякъ, -я, *m.* glnchy, gęsty las.

Глу́шь, -и, *z.* gęszcza, gęstwina w lesie; || miejsce odludne, ustronie.

Глу́быа, -ы, *zdr.* глыбля, -и, *z.* gruda, bryła; || kłoc, massa, kupa.

Глу́быстый, глыбоватый, bryłowaty, grudziasty.

Глу́бодробь, -а, *m.* Agr. walec do rozdrobienia roli.

Глѣ́нистый, soczysty.

Глѣ́нь, -и, *z.* sok.

Гля́дь (skrócenie słowa глядѣть), zajrzeć, spojrzeć. Гля́дь въ носелѣнь, ань пусто, zajrzałem do sakiwki, a ona próżna! Гля́дь мы въ окно, ань пожаръ, spojrzeliśmy w okno i zobaczyliśmy, że się pali. Мы гля́дь погля́дь — въ комнатѣ пусто, всё у́бхали, patrzaliśmy, patrzaliśmy, a w pokoju pustki, wszyscy odjechali.

Гля́днѣ, -я, *n.* patrzeć.

Гля́дѣть, погля́дѣть, глянуть, взглянуть, patrzeć, spoglądać, spojrzeć; || Гля́дѣться, przeglądać się w czém. * Гля́дѣть вонь въ лѣсъ, wynosić się, * Гля́дѣть въ оба (t. j. глаза), mieć się na ostrożności. Гля́дѣть изъ рукъ, zależeć, zawisnąć (od kogo). На него́ нѣчего гля́дѣть, niema co na niego patrzeć, nie trzeba na niego uwagę zwracać. Гля́дѣть на что́ свкозь пальцы, przez szparę na со patrzeć. Гля́дя на..., zapatrując się na..., biorąc przykład (z czego). То́го и гля́ди, mieć się na pogotowiu, strzeż się, Онъ то́го и гля́ди обманѣть, strzeż się, aby się nie oszukał. || Гля́дѣться въ зѣрнало, przeglądać się w lustrze.

Гля́нецъ, -нца, *m.* połysk, lustr, glans.

Гля́нцевый, гля́нцовитый, glansowny, lśniący s e, połyskujący, wyglądony.

Гля́нцовать, glansować, glans nadawać,

połerować. *Imst. b.* гля́нцованный, glansowawany, połerowany.

Гми́на, -ы, *z.* gmina, ob, Мирь, Общество, Община.

Гми́нный, gminny, ob. Общинный, Мирской.

Гна́ть, погна́ть, гнаć, wyganiać, pędzić, popędzać, popędzić; || ścigać, prześladować; || pędzić, przepędzać, dystylować (przez alembik); || Гна́ться, uganiać się, ubiegać się; || бiegać за czѣм, przepadać за czѣм, pędzić за czѣм, uprzedzać się. Судьба́ его́ гонить, los go prześladowuje. Онъ за вряную бездѣлицу гоняеть своихъ подчиненныхъ, za łada bagatelę prześladowuje swoich podwładnych. Гна́ть стадо въ поле, wyganiać trzodę w pole. || Гоня́ться за почестями, ubiegać się za honorami, Гна́ться за чѣмъ по пятамъ, ścigać kogo, być też za kim.

Гнейо́ть, -а, *m.* Min. gnejs, glaz odwieczny pierwotnego utworu, feldszpat. Гнейсовый, gnejsowy.

Гне́сти, гнѣсть, ścisnąć; || * uciskać, ciemiężyć; || Гне́стися, cisnąć się, być gniesionym, ścisnany. *Imst. b.* гне́тѣнный, gniesiony, ścisnany.

Гне́тѣнѣ, -я, *n.* gniesienie, ciśnienie.

Гне́ть, -а, *m.* tłok, prasa, gwicht do wytłaczania soku; || poważ,Craig, którym siano lub słomę na wozie z wierzchu przyciskają; || * ucisk, uciemiężenie.

Гни́да, -ы, *z.* gnida. Гни́дный, gnidowу.

Гни́лой, *zdr.* гниловатый, gniły, zgniły, nadpsuty. *Chem.* Гнилоє броженіе, kiszzenie. Гнилая горячка, zgnita gorączka.

Гни́лость, -и, *z.* zgnilizna.

Гни́луха, Гни́лушна, -и, *z.* zgniły kawałek drzewa.

Гниль, -и, *z.* ob. Гни́лость.

Гни́ть, сгни́ть, gnić, zgnić, próchnieć, psuć się.

Гни́еніе, -я, *n.* gnicie, psucie się, próchnienie.

Гни́о́честь, -и, *z.* podleganie gniciu, psucie się.

Гни́о́чий, podlegający gniciu, psuciu się.

Гни́овница, -ы, *z.* Med. trąd (choroba); || zgnita gorączka.

Гни́о́нѣ, -я, *z.* ropienie, ropienie się.

Гни́о́тченіе, -я, *n.* ropienie się.

Гни́о́тѣнный, Гни́о́тчивый, ropiący, zachodzący ropą; || kaprawy, łzami ciągle zaciekleу.

Гной, -бя, *m.* rzadka ropa, plug (z oszu); || łajno, gnój.

Гнойливый, Гнойный, gnojny, gnoisty, ropisty.

Гнойстый, об. Гнойливый,

Гнойть, gnoić; || ropić; || nawozić gnojem (rolę); || Гнойться, gnoić się, ropić się.

Imst. b. гно́бѣнный, gnojony.

Гно́монина, -и, *z.* gnomonika, sztuka robienia zegarów słonczan ch.

Гноманъ, -а, *m. Astr.* kompas, zegar słowiesny.

Гнобчій, ropisty, gnojący się.

Гнобчка, -и, *ż.* krosta, bolączka.

Гнусá, -ы, **Гнусáрь**, -я, *m.* gegot, przez nos mówiący.

Гнусáрья, -рья, *ż.* gegotka, przez nos mówiąca.

Гнусить, mówić przez nos, gegać.

Гнусливість, -и, *ż.* mówienie przez nos, geganie.

Гнусливыи, mówiący przez nos, gegallywy.

Гнусность, -и, *ż.* obrzydliwość, obmierzłość, czyn bezecny, bezecństwo.

Гнусный, obrzydliwy, szkaradny; || bezecny; || гнусно, obrzydliwie, szkaradnie.

Гнуть, согнуть, гιάć, naginać, nagiać; zginać, zgiąć; || **Гнуться**, гιάć się, naginać się, zginać się; || *пласzczyć się, czołгаć się, unіażć się przed kim. * *Gmin.* гнуть колышми, плесć głupstwa, androny. *Imś.* б. гнутый, gięty.

Гнушаться (чѣмъ), pogardzać, brzydzic się.

Гнѣваніе, -іа, *n.* gniewanie.

Гнѣвать, гнѣвить, gniewać, złościć; || **Гнѣваться** (на ногó), gniewać się, złościć się.

Гнѣвливість, -и, *ż.* gniewliwość, popędlіwość.

Гнѣвливыи, gniewliwy, popędlіwy.

Гнѣвный, gniewny, zagniewany, rozgniewany.

Гнѣвъ, -а, *m.* gniew, złość, oburzenie. Не во гнѣвъ тебѣ будь сназано, niech cię to nie gniewa, nie uraża.

Гнѣднó, -á, *m.* gniazdosz, koń gniady.

Гнѣдóй, гниады (*o kontiach*).

Гнѣдóчалый, гниадopleśniwy, szarosіwy (*o koniach*).

Гнѣздилище, -а, *n.* knieja, jaskinia, schronienie, kryjówka, gniazdo, siedlisko.

Гнѣздаться, gnieździc się; || *рóјсć на ustronie, obrać sobie miejsce, mieścić się, osiedlic się.

Гнѣздникъ, -а, **Гнѣздáрь** -я, *m.* *Мысль* гniazdosz, gniazdowiec, sokól młody z gniazda wyjęty, wychowany i wyuczony do polowania.

Гнѣздó, -á, *zdr.* гнѣздышно, -а, *n.* (wymawia się: гнѣздышно), gniazdo, gniazdeczko; || kółko żelazne, w które wchodzi zawias; || *Mar.* sztuka drzewa pod spodem okrętu, do której przytyka koniec maszty; || *Bot.* przegródka (na ziarnka owocowe); || pokład wielkijakiego kruszcu.

Гнѣздóй, гniazdowy.

Гнѣсь, -а, *m.* czernica, paják morski, ób. Карака́тица.

Гобóй, óя, *m.* *Muz.* oboja, hoboja (*instrument dęty*).

Гобойсьть, -а, *m.* hoboista.

Говорить, гóваривать, mówić, mawiać,

prawić, gadać; || opowiadać; || *neos.* говорить, mówić, powiadać. Говорить наобумъ, ób. Наобумъ. Говорить на угадь, на авось, mówić bez namysłu, na chybił trafił. || Кто чтó ни говори, а онъ правъ, można gadać i to i owo, ale on ma słuszność. Говорить обиняками, mówić z ógródka, obwijać słówka w bawełnę. Говорить безъ обиняновъ, mówić bez ógródkí. || Эти вѣщи не гóварятся, o takich rzeczach nie mówią. Обсловаца гóварятся, przwsłowie mówí. Объ зтомъ ни слова не гóварится въ контрантѣ, w kontrakcie wcale niema mowy o tém. *Imś.* б. гóварѣнный, mówiony, powiedziany.

Говорливість, -и, *ż.* gadatliwość.

Говорливыи, gadatliwy.

Говорная труба, трубка do podania далеко głosu.

Говорнá, -я, *ż.* gadanina.

Говоркошь, *psk.* прѣдко mówiąć, z wielką wprawą w mówieniu.

Говоркошь, -рнá, *m.* kawkokos grzebie-niasty (*ptak*).

Говорунь, -я, *m.* gaduła, papla.

Говорушня, -ньи, *ż.* gaduła, świegotka.

Гóворъ, -а, *m.* gwar, zgiełk z gadania wielu razem.

Говѣльщикъ, -а, *m.* poszczący i gotują-cy się do spowiedzi i komunji.

Говѣльщица, -ы, *ż.* poszcząca i gotująca się do spowiedzi i komunji.

Говѣніе, -іа, *n.* post i sposobienie się do spowiedzi i komunji.

Говѣть, поścić, gotując się do spowiedzi i komunji.

Говядина, -ы, *ż.* wołowina, mięso wołowe. **Жáреная говядина**, pieczeń wołowa.

Говяній, wołowy, z mięsa wołowego.

Гóголь, -я, *m.* gatunek kaczki. || *Ходить гóголемъ, nos zadzierać, pysznić się, puszć się.

Гоготáние, -іа, *n.* geganie.

Гоготáть, gegać (*o gęsiach*).

Гоготунъ, -а, *m.* Гоготунья, -ньи, *ż.* gęć krzycząca; || *śmieszek i śmieszka.

Година, -ы, *ż.* pora, czas.

Годины, -ъ, *mn. nb.* Годовщина.

Годиться, godzić się, być stosownym, przyzwoitym, służyć na со, zdać się, przydać się na со. На чтó это годится, na со to się przyda? Вамъ не годится говорить такъ, nie przystoi panu tak mówić. Это нигудá не годится, to na nic się nie przyda. Эта лошадь умё не годится, ten koń już się nie przyda. || **Наковó это вино?** — Годится, czy to wino ma dobry smak? — Ujdziel

Годичный, roczny, doroczny.

Гóдность, -и, *ż.* przydatność, użyteczność, użytek.

Гóдный, Гóний, odpowiedni, przyzwoity, mogący się na со przydać, właściwy, stosowny, sposobny. Признанный гóднымъ, kwalifikujący się.

Годовáльи, *jednorooczny*.
Годовáть, *переговáть*, *zostawać*, *pozostać* gdzie w ciágu całego roku.

Годови́нь, -á, *m. roczniak*, zwierzę rok wieki mające, roczne.

Годовой, *roczny*; || *co rok wracający*, *roczny*, *dorooczny*.

Годовщина, -ы, *ż. rocznica*; || *nabożeństwo* za duszę czyją w rocznicę śmierci.

Годъ, -а, *m. lѣто*, -а, *n. rok*, (годá, годá, *mn. lata*). *Zdr.* годо́нь, -днá, годо́чень, -чвá, годи́нь, -а, *m. roczek*. По роше́стви́и годá, *po upływie roku*. Два годá тому назадъ, *два lat temu*. Онъ годо́мъ старѣе меня́, *o jeden rok starszy odemnie*. Ему́ двадцáть два годá, *on ma dwadzieścia dwa lata*. Круглы́и годъ, *cały rok*. Теку́щии годъ, *rok bieżący*. Съ годá на годъ, *ізъ году въ годъ*, *rok za rokiem*, *rok po roku*. Годъ-отъ-году, *od roku do roku*, *co rok*. Съ на́мдымъ годо́мъ, *rok rocznie*. Високо́сныи годъ, *rok przestępny*, *przybyszowy*. *Чѣрный годъ, *rok nieszczęśliwy*. Въ твои́и годы́ я не забóтился ни о чѣмъ, *w twoim wieku o nic się nie troszczyłem*. Котѣрый вамъ годъ, *wiele lat pan masz?* Въ стары́и годы́, *za dawnych czasów*. *Iron.* Безъ году недѣля, *wczorajszego dnia*, *dopiero co*, *dopieruteńko*, *niedawniusieńko*.

Гой, *wykrz.* hej! o!

Голáвь, -я, *m. głowacz* (*ryba*).

Голáндриць, *nadawać*, *nadać* *połysk*, *lustr* (*tki ninie*). *Imś. b.* голáнденный, *lustrowany*.

Голбъ, -бцá, *m. gmin.* *przegroda* w izbach *włósciáńskich* *przy piecu*, *gdzie jest zejście* *na dół* *pod* *podł. gá.*

Голдъ, *m. ob.* *Вассáльство*.

Голды́и, *adamaszkowy*, *об. Голь*.

Голена́стыи, *маjący* *długie nogi*, *szapowaty* (*o ptakach*).

Голенище, -а, *n. cholewa*.

Голень, *Голя́шна*, -и, *ż. goleń*.

Голѣнныи, *zdr.* *goluchny*, *goluteńki*, *об. Гóльи*.

Голѣть, -а, *m. Mar.* *statek* *o dwu maszтах* *do 100 beczek*.

Голѣць, -льцá, *m. śliz* (*ryba*); || *skała naga*.

Голизнá, -ы, *ż. nagość*, *golizna*.

Голинь, -á, *zdr.* *голинѣнь*, -чнá, *m. miotełka otarta*; || *Mar.* *wiązka* *pluwająca* *i wskazująca*, *gdzie zarzucona kotwica*.

Голить, *golić*; || *zrzynać* *травę* *z darni*; || *Голитьсá*, *golić się*. *Imś. b.* *голѣнный*, *golony*.

Голлица, -ы, *zdr.* *голя́чна*, -и, *ż. skórzана* *гѣкавица* (*z przedziałem* *na wielki palec*).

Голоб, *psk.* *goło*, *nago*; || *ubogo*, *nedzi*. *ie.*

Голобрю́хий, *гогобрючухи*; || *голобрю́хия* *рыбы*, *bezskrzelowe* *рыбы*.

Головá, -ы, *ż. głowa*. *Zdr.* *голова́*, *голова́шка*, -и, *ż. główka*, *гłoweczka*: || *во-*

лостной *голово́*, *sołtys*; || *градской* *голово́*, *prezydent* *miasta*, *głowa* *miasta*, *burmistrz*. * *Намы́лить* *кому* *голову*, *zmyć* *komu* *głowę*, *wytrzeć* *kapitułę*. *Сломя́* *голови*, *na łeb* *na szyję*. *Очерть* *голову*, *bez* *względu* *na nic*, *na óslep*, *z zawiązanemi* *oczyma*. *Сорви́-голово́*, *urwis*. *Сумазбрóд-*

ная *голово́*, *szalona* *głowa*, *szalen* *ec*. *Онъ* *всему* *дѣлу* *голово́*, *on* *przewodniczy* *са́мѣй* *справіе*. *На* *го* *ову*, *ob.* *На:голови*, *do* *szczęту*. *Ка́къ* *снѣгъ* *на* *голову*, *nadspro-*

dziewanie, *nad* *oczekiwanie*. *Подѣ* *голови*, *въ* *голови*, *въ* *голови*, *въ* *голови*, *w* *głowach* (*położyé* *co*). * *Выдать* *ногó* *голови*, *wydać* *kogo* *związану*, *skrępowану*. *Адамова* *голово́*, *trupia* *głowa*.

Przysł. *Ско́лько* *умо́въ*, *стóлько* *голови*, *co* *głowa* *to* *rozum*.

Головáстниць, -а, *m. kijanka*, *nowowyle-*

глы *пióд* *жабы*; || *Gmin.* *гłowacz*, *człowiek* *o* *wielkiej* *głowie*.

Головáстыи, *wielkogłowy*.

Головáчь, -а, *m. głowacz* *pospolity* (*ry-*

ba); || *wyżogłówka* (*owad*); || *гłowacz*, *człowiek* *o* *wielkiej* *głowie*.

Головáшни, *Головя́шки*, -шенъ, *ż. mn.* *przednia* *część* *u* *sanek*.

Головизна, -ы, *ż. wielki* *łeb* *rybi*.

Головица, -ы, *ż. główka* *makowa*, *makówka*.

Голо́вка, *zdr.* *голови́чка*, -и, *ż. główka*, *гłoweczka*. *Була́вочная* *голови́на*, *łebek* *od* *szpilki*. *Ма́новая* *голови́на*, *makowa* *główka*, *makówka*; || *га́лка* (*ozdoba* *na* *sprzętach* *i* *t. p.*); || *Bot.* *Пѣту́шьи* *голови́и*, *mn. badyl* (*roślina*).

Голо́вни, *об.* *Гóловы*.

Голови́и, *гłowны*, *od* *гłowy*, *тысący* *się* *гłowy*. *Головной* *убо́ръ*, *strój* *гłowy*. *Головная* *боль*, *ból* *гłowy*. || *Anat.* *Головная* *вѣна*, *żyła* *głowna*.

Головнáя, -и, *zdr.* *голови́шна*, -и, *ż. głownia*, *гłowienka*; || *śniedz*, *głownia* (*choroba* *zbo-*

ża); || *Bot.* *śnieć*, *roślina* *rosnąca* *w* *zbożu*.

Головокруже́ние, -иá, *n. zawrót* *гłowy*.

Голово́кружныи, *ciężki*, *trudny*, *mozolny*, *dolegliwy*.

Головслóвь, -а, *m. łamigłówka*; || *Bot.* *cykuta*, *szaléj*, *szalen*; || *napój* *bardzo* *mocny*, *zawracający* *гłowę*.

Головоно́гий, *маjący* *nogi* *u* *гłowy* (*o* *mięczakach*).

Головоро́тъ, -а, *m. hultaj*, *łotr*.

Головóушна, *zdr.* *об.* *Головá*.

Головчáтыи, *гłowisty* (*o* *roślinach*).

Головчани́н, -а, *m. kantor*, *спiewak* *kla-*

sztorny.

Головщи́на, -ы, *ż. Star.* *погłowне*, *po-*

datek *osobisty*; || *Star.* *zabójstwo*; || *kara* *pieniężna* *za* *zabójstwo*.

Головщи́ца, -ы, *ż. спiewaczka* *klasztor-*

na.

Гóловы, -ѣ, *Гóловни*, -вонъ, *ż. mn.* *przy-*

szycie *do* *bótw*; || *гłowy* (*łóžka*).

Гологрудýи, *обна́жене* *piersi* *маjący*. || *во-*

Голодѣть, *głód* cierpieć.
 Голодѣть, o *głód* przyprawiać.
 Голоднѣнный, *zdr. ob.* Głodnyj.
 Голоднѣхонень, bardzo głodny.
 Голоднѣй, głodny. *Zdr.* голодновѣтый, przygłodny, nieco zgłodniały.
 Голодѣха, -и, *ж.* czucie głodu. Съ голодѣхи, z głodu.
 Гóлодь, -а, *м.* *głód*.
 Голодѣдица, -ы, *ж.* gołeďdź.
 Голодя, *psk. gmin.* dawno.
 Голомя, -и, *п.* *prowin.* *prz. dr.* голомяни голомени, miejsce od brzegu odległe.
 Голомянный, *Provinc.* od brzegu odległy; || od morza wiejący (*wiatr*).
 Голоногій, гоґоноги, bosy.
 Голопѣрый, piór niemający, niepierзопу.
 Голосисто, *psk.* *głosno*, *głosnie*.
 Голосистый, *głosisty*, *głosny*.
 Голосить, *głosno* mówić lub śpiewać.
 Голослѣвно, *psk.* *głoslownie*, słowami tylko, bez dowodów.
 Голослѣвность, -и, *ж.* Голослѣвіе, -ія, *п.* twierdzenie nie poparte dowodami.
 Голослѣвный, *głoslowny*, w samych tylko słowach zawarty, nie poparty dowodami.
 Голосовѣть, *głosować*, *wotować*.
 Голосовѣіе, -іа, *п.* *głosowanie*, *wotowanie*.
 Голосовоі, *głosowy*, *wokalny*.
 Голось, (*Слав.* Глась), -а, *гłos*; *zdr.* *гłosонь*, -сна, *гłosочень*, -чна, *м.* *głosek*, *głoseczek*; *zgr.* *гłosище*, -а, *п.* *гłos* *мo* *спу*. Кричатъ во весь *гłosь*, *krzycąc* z całego gardła. Голось грудной, *головной*, *Muz.* *гłos* *piersiowy*, *гłos* *z* *гłowy*. Спасть съ *гłоса*, *stracić* *гłos*. Рѣшить въ одинъ *гłось*, *jednocześnie* *rozstrzyгнѣть*, *postanowić* Рѣшить по большинству, lub: *большинствомъ* *гłosовѣ*, *rozstrzyгнѣть* *większością* *гłosовѣ*. Онъ имѣеть совѣщательный *гłось*, *on* *ma* *гłos* *догладczy*.
 Голошѣя, -ѣи, *ж.* *мажѣцу* *отвартѣ*, *голѣ* *взуйѣ*.
 Голтѣль, -я, *м.* *Arch.* *штукатеря* *вклѣсло* *вупукла*.
 Голтыль, -я, *м.* *hebel* *stolarski* *do* *выдрѣ* *женія* *на* *дрzewie* *злѣбкѣ*.
 Голубѣль, Голубина, -и, Голубица, -ы, *ж.* *Bot.* *Ichimia*, *gatunek* *borѣ* *вк*.
 Голубѣнонь, -нна, *м.* *голѣ* *бѣ* *тк*.
 Голубѣць, -ца, *м.* *farba* *блѣ* *к* *т* *н*, *блѣ* *к* *т*; || *krzyż* *z* *daszkіem* (*na* *mogіle*); || *Bot.* *hołubek*, *голѣ* *б* *к*, *grzyb*, *gatunek* *bedk*; || *taniec* (*ludu* *pospolitego*).
 Голубизна, -ы, *ж.* *lazur*, *блѣ* *к* *т*.
 Голубинный, Голубячий, *голѣ* *б*.
 Голубица, -ы, *ж.* *голѣ* *б* *и* *ц*, *голѣ* *б* *к*.
 Голубичиний, -а, *м.* *Bot.* *krzak* *Ichі* *сі* *о* *у*, *borѣ* *к* *о* *у*.
 Голѣбна, -и, *ж.* *об.* Голубица.

Голубий, -ѣвъ, *м.* *mn.* *Bot.* *dzwonek*, *dzwonki*, *orlik* (*roślina*).
 Голубь, *psk.* *блѣ* *к* *т* *н* *і* *e* (*o* *kolorze*).
 Голубоглѣзый, Голубоіный, *modrooki*, *oczu* *блѣ* *к* *т* *н* *у* *х*.
 Голубѣстрый, *modroszary*.
 Голубоі, *блѣ* *к* *т* *н* *у*, *lazurowy*, *modry*, *niebieski*; *zdr.* *голубовѣ* *т* *н* *у*, *блѣ* *к* *т* *н* *у*, *modrawy*, *niebieskawy*.
 Голубчинь, -а, *м.* *мой* *голѣ* *б* *к* *л*. *Moje* *sercѣ* *Мой* *kochany!* Голубушна, -и, *ж.* *moja* *голѣ* *б* *к* *л*. *Moja* *kochana!* *Moje* *serduszko!*
 Голубь, -я, *м.* *голѣ* *б*, *zdr.* *голубоі*, *бнѣ*, *голубоі* *ч* *н*, *м.* *голѣ* *б* *к*, *голѣ* *б* *ч* *н*.
 Голубѣть, *stawać* *сі* *небеским*, *блѣ* *к* *т* *н* *у*.
 Голубѣтина, -ы, *ж.* *мѣ* *со* *голѣ* *б* *и* *e*, *голѣ* *б* *и* *н*.
 Голубѣтничь, -а, *м.* *голѣ* *б* *л* *и* *ч*, *amator* *голѣ* *б* *и*; || *голѣ* *б* *н* *і* *к*, (*в* *к* *т* *ѣ* *р* *н* *у* *м* *сі* *трzymajѣ* *голѣ* *б* *и*); || *Zool.* *krugolec* (*ptak*).
 Голубѣтничать, *голѣ* *б* *и* *e* *ч* *о* *в* *а* *т*, *hand* *л* *о* *в* *а* *т* *голѣ* *б* *и* *н*.
 Голубѣтня, -и, *ж.* *голѣ* *б* *н* *і* *к*, *голѣ* *б* *и* *н* *і* *ч*.
 Голубячий, *об.* Голубинный.
 Гольдѣба, Гольтепа, -ѣи, *ж.* *hołota*, *ubogi* *л* *у* *д*.
 Гольй, *голы*, *nagi*, || * *ubogi*. *Zdr.* *го* *л* *ѣ* *в* *н* *і* *й*, *golusienki*, *golutenki*.
 Гольшѣвый, *glazowaty*, *krzemienny*.
 Гольшь, -ѣа, *м.* *kamien* *krzemienisty*, *glaz*; || *я* *к* *л* *к* *о* *б* *з* *z* *arodka* (*u* *ptakѣ*); || * *golec*, *hołota*, *chudak*.
 Голь, -и, *ж.* *golizna*, *nagość*; || *ubѣ* *st* *w* *o*, *nѣ* *z* *а*; || *adamaszek*, *rodzaj* *chiński* *ję* *d* *w* *a* *b* *n* *e* *j* *м* *а* *т* *е* *r* *і*. *Го*, *mn.* *postawienie* *dwu* *osѣ* *w* *tryk* *tr* *a* *k* *u*.
 Гольнелъ, -я, *м.* *Arch.* *wyżłobkowanie* *gżemsu*.
 Голью, *psk.* *bez* *żadnej* *miesz* *a* *n* *i* *n* *y*, *po* *prost* *u*. *bez* *przesady*.
 Гольть, *оголѣть*, *голѣ* *т*, *голым* *сі* *stawać*, *łysieć*; || *ubogim* *сі* *stawać*, *ubożeć*.
 Гольянь, -а, *м.* *golec*, *hofysz*, *chudak*, *chły* *stek*.
 Гольнннн, -и, *ж.* *chudzina*, *biedaczka*, *uboga*.
 Гольшна, -и, *ж.* *об.* Гольнь.
 Гомеопатичесній, *homeopatyczny*. *Гомеопатически*, *homeopatycznie*.
 Гомеопатія, -іа, *ж.* *homeopatja*.
 Гомеопатъ, -а, *м.* *homeopata*.
 Гомза, -ы, *ж.* *gmin.* *pieniądze*.
 Гомзуля, -и, *ж.* *gmin.* *gleń* *chleba*; || *trzo* *s* *pieniędz* *у*.
 Гомоза, -ѣи, *м.* *gmin.* *człowiek* *niespo* *kojny*, *trzi* *pi* *o* *t*.
 Гомозить, *гомозиться*, *крѣ* *с* *і* *т* *с* *і*; || *snuc* *сі* *як* *mrѣ* *w* *к* *і*.
 Гомонить, *uspakajac*; || *Гомониться*, *us* *spokajac* *сі*.
 Гондола, -ы, *ж.* *gondola*, *łódka* *Wenecka*.
 Гондолыиний, -а, *м.* *gondolarz*.
 Гонѣніе, -іа, *п.* *prześladowanie*, *gnѣ* *б* *і* *e* *n* *і* *e*.

Гонѡць, -ицѧ, *m.* goniec, kurjer.
 Гонитель, -я, *m.* prześladowca.
 Гонка, -и, *ż.* gon, gonienie (*statków*); || сплывание дрzewa; || tratwa; || wędzenie, pale-
 ние wódki; || * nagana, zgrozienie, bura.
 Гонабѡбель, -я, *m.* *Bot. ob.* Голубѡль.
 Гонорарій, *я*, *m.* honorarium, wynagrodzenie.
 Гонтина, -ы, *ż.* gont (*na pokrycie dachu*).
 Гонтовый, gontowy.
 Гончарничать, trudnić się garncarstwem, zduństwem.
 Гончарный, Гончарский, garncarski, *ob.* Гончаръ.
 Гончарня, -и, *ż.* garncarnia.
 Гончарство, -а, *n.* garncarstwo, zduńство.
 Гончаръ, -ѧ, *m.* garncarz, zduń. Гончарский, garncarski, zduński.
 Гончий, — гончая собѧна, pies gończy, ogar.
 Гонь-день, -а, *m.* *Mar.* pierwszy pomost na wojennym statku.
 Гоны, -овъ, *m.* odległość, jaką przejechać można, nie zmieniając koni. Въ гоны, *psk.* на wyścigi.
 Гоньбѧ, -ы, *ż.* gonitwa, gonienie; || jazda.
 Гонять, *ob.* Гнать.
 Горѧ, -ы, *ż.* góra, *zdr.* гѡрна, гѡрочна, -и, *ż.* górka, góreczka. || Металлоносныя, рудныя горы, kruszcowodne góry. || Сходить съ горы, іść z góry на дѡл. Маті подъ гѡру, іść pod gѡрѧ. Цѡль гѡрь, рашмо гѡр. * Сулить кому золотыя горы, złote gѡры obiecywać, obiecywać gruszki na wierzbie. || Человѡкъ гѡра горѡй, człowiek bardzo otyły. Лѡзть, пойти въ гѡру, gѡrować, wywyższać się, robić karierę. Стоять за ногѡ горѡю, stawać w styczѡj obronie. * У меня нанъ горѧ съ плечъ свѡтляла, jakby mi kamień z piersi zdjęto, teraz wolniej mogѡ odetchnąć. * Идѡть пиръ горѡю, odbywa się huczna biesiada. Не за горѧми, blisko, niedaleko. За горѧми, за долами, gdzie daleko.
 Горѧздо, *psk.* daleko, znacznie; горѧздо бѡльѡ, daleko wiѡcej; горѧздо мѡнѡе, daleko mniej.
 Горѧздъ, *zdatny*, *zdolny*, *zrѡczny*.
 Горѧтѡсть, -и, *ż.* garbatѡść.
 Горѧтый, garbaty, *zdr.* горбоватый, nieco zgarbiony, горѧтѡнный, zupełnie garbaty.
 Горѧтѡть, garbatym się stawać.
 Горбина, -ы, *zdr.* горбинна, -и, *ż.* garbek; || forszt, skrajna deska, wypukła z jednej strony deska.
 Горбистый, sѡkaty, nierѡwny, chropowaty.
 Горбить, сѡрбить. garbić, zgarbić. *Ims 1.* *ż.* сѡрбленны, zgarbiony.
 Горбѡный, garbonosy, nosa wypukatego, garbatego.
 Горбунъ, -а, *zdr.* горбунчинъ, *m.* garbus, *cz.*owiek garbaty.

Горбунья, *ни*, *ż.* garbata.
 Горбуша, -и, *ż.* sierp, sierpik; || gatunek *Łososia*.
 Горбушна, *zdr.* горбушечна, -я, *ż.* окrawek ch eba, przylepka.
 Горбъ, -ѧ, *m.* garb; *zdr.* горбѡкъ, -биѧ, горбѡчень, -чна, *m.* garbek. * Намѡть кому горбъ, wygarbować kogo, wygarbować komu skѡгѡ. * Гнуть горбъ, ustawicznie nad czym pracować.
 Горбыль, -я, *m.* wypukła z jednej strony deska, forszt; || *Mar.* osada armaty; || oblader (*gwѡздъ*).
 Гордѡнь, -я, *m.* *Mar.* sznur służący do zwinієcia żagla на maszт.
 Гордѡць, Горделивецъ, -вца, *m.* dumny, pyszny.
 Гордѡться, возгордѡться (чѡмъ), пусъnić się (*z czego*).
 Гордость, Горделивость, -и, *ż.* duma, pycha.
 Гердъ, -а, *m.* Гердовина, -ы, *ż.* *Bot.* hordowid, hordowina, (*rodzaj drzewka bardzo гѡєkiego*). Гордѡвый, hordowy.
 Гордый, Горделивый, dumny, pyszny.
 Гордыня, -и, *ż.* zarozumiałość, wysokie o sobie mniemanie, duma, pyszość.
 Гордѡть, возгордѡть, stawać się, stać się dumnym.
 Гордянка, -я, *ż.* dumna, pyszna kobieta.
 Гѡре, -я, *n.* utrapienie, nieszczęście, biada, żal, smutek, zmartwienie, zgryzота. Съ гѡря, *psk.* w skutek nieszczęścia, smutku, zmartwienia. Гѡре, бѡда, niestety! Гѡре вамъ, biada wam! || Это гѡре-цуканѡнтъ, to partacz nie muzyk.
 Гѡревание, -ия, *n.* strapienie, zmartwienie, kłopotanie się.
 Гѡревать (о чѡмъ), smuć się, trapić się, martwić się.
 || Гѡремына, -и, *wsp.* biedak, biedaczek, nieszczęsny, nѡdzник, chudzina, nieborak; biedaczka, nieszczęсна, nieboga, nieboraczka.
 Гѡремынать, бѡдѡ klepać, w нѡдзу żyć.
 Гѡремычный, nieszczęслиwy, niefortunny, нѡдзны, opłakany.
 Гѡренна, -и, *ż.* pokoik, izdebka, *ob.* Гѡрница.
 Гѡрестный, smutny, żałosny, strapiony.
 Гѡрестно, *psk.* smutnie, smutno, żałosnie, gorko, z goryczѧ.
 Гѡрестъ, -и, *ż.* strapienie, boleść, zmartwienie, smutek, gorycz.
 Гѡрець, -вца, *m.* gѡral.
 Гѡрець, -вца, *m.* *Bot.* sporysz wielki (*roślina*), *ob.* Гѡрлѡць.
 Гѡрѡчавна, Гѡрчанна, -и, *ż.* *Bot.* goryczka, korzeń goryczny. Гѡрѡчавновый, Гѡрѡчаночный, goryczny.
 Гѡрѡчь, -и, *ż.* gorycz, garkość.
 Горизонтальность, -и, *ż.* horyzontalność, horyzontalne połozenie.
 Горизонтальный, horyzontalny, poziomy,

Горизонтъ, -а, *m.* horyzont, widno-
krąg.
Гористый, górzysty.
Горихвостка, -и, *ж.* gatunek plegzy
z czerwonym ogonkiem (*ptaszek*).
Горичвѣтъ, -а, *m.* *Bot.* firletka, об-
дрема.
Горланитъ, wrzeszczeć z całego gardła.
Горланъ, -а, *m.* krzykacz, krzykajo.
Горланья, -нѣя, *ж.* krzykaczka, krzykli-
ва kobieta.
Горластый, mocny głos mający; || wrze-
szczący, krzyczący.
Горленокъ, -нка, *m.* młoda synogarlica.
Горлецъ, -а, *m.* *Bot.* węzownik (*roślina*).
Горликъ, -а, *m.* samiec synogarlicy.
Горлица, -ы, Горлинка, -и, *ж.* synogarlica.
Горло *zdr.* горлышко, -а, *n.* gardło, gar-
dziel, krtań, gardziółko; || szyjka (*butelki*
i t. p.) У меня горло болитъ, гwałтем зму-
щаясь кого до сего. * Налить горло,
upić się. * Сытъ по горло, najadł się до
вѣта; || wszystkiego ma podostatkіem.
Горловина, -ы, *ж.* otwór wielki, krater,
otwór wulkanicznej гóры.
Горловой, gardłowy, gardzielowy, gar-
dzielny. Горловая чахотка, suchoty gar-
дłowe.
Горлозубка, -и, *ж.* garłoząbek (*рыба*).
Горлоперый, — горлоперая рыба, ryba
garłopłetwista.
Горлопятаина, -ы, *ж.* *gmin.* jadło zbyt
ważne lub przesolone, z trudnością da-
jące się połknąć.
Горлянка, -я, *ж.* fiaszka z тыкwy wysu-
szonej; || *Chem.* bania, alembik; || *Bot.*
szarota ziele, kocanki, kocenki dzielno-
ściowe, głowienki.
Горнверъ, -а, *m.* *Fort.* rozal.
Горнило, -а, *n.* huta żelazna, ognisko.
Горнильный, hutowy, huciały.
Горнисть, -а, *m.* *Woj.* hornista, trębacz.
Горница, -ы, *zdr.* горенка, -и, *ж.* pokój;
pokoik, izba, izdebka. Горничный, pokojо-
ву.
Горничная, -ой, *ж.* pokojówka, panna
służąca, młodsza.
Горный, górny, wysoki, wzniosły; || *nie-
bieski. || Горное мѣсто, *Коѣс.* miejsce wy-
ніосле за оѣтарзем; || *Коѣс. Sz.* Горная,
mn. niebiosа.
Горновый, hutowy, ogniskowy, об.
Горнь.
Горнозаводскій, hutniczy, hutnicki, hu-
tarski, górniczy.
Горнозаводство, -а, *n.* górnictwo, kopal-
nictwo.
Горнокаменный, горнокаменная порѣ-
да, pokład kamienny, skalny.
Горнорабочій, -аго, *m.* górник, robotnik
górniczy.
Горнослужачій, -аго, *m.* urzęтник gór-
нисчы.
Горностаѣй, -аѣя, *zdr.* горностаѣичикъ, -а,

m. gronostaj, gronostaik. Горностаѣвыи,
Горностаѣичій, gronostajowy.
Горнушка, -и, *ж.* miejsce, gdzie węgle
się zgarniają (*w ruskich piecach*), ognisko.
Горнь, -а, *m.* huta; ognisko. Кричный
горнь, fryszерка. Раздѣлительный горнь,
piec trybowy, trybik; || *Woj. Muz.* trąbka.
Горный, górny, górzysty; || górniczy.
Горное дѣло, górnictwo. Горная наука,
metalurgia. Горный институтъ, instytut
górniczy. Горный хрусталь, kryształ ko-
palny. Горный лёнъ, amjant, azbest. Гор-
ное масло, petroleum, nafta. Горная смо-
ла, смола ziemna, смола żydowska, as-
falt.
Городить, загородить, замыкать, зам-
кнать чѣмъ, zagradzać, zagrodzić. || * Гро-
дить чепуху, вздоръ, дичь, bzdurzyć, lada
co gadać, pleść ni w pięć, ni w dziewięć. ||
Городиться, замыкать się чѣмъ, otaczać się
ogrodzeniem; || siadać na drzewie, na
grzbiecie (*o kurach*), lub gdzie wysoko.
Imst. b. горомѣнный, grodzony, ogrodzony.
Городище, -а, *n.* miejsce, gdzie nieгдыгъ
было miasto lub warownia; || grodzisko.
Городничество, -а, *n.* miejsce urzędни-
ка pełniącego obowiązki полицмаистра
w miastach powiatowych.
Городничій, -аго, *m.* urzęтник pełniący
обowiązki полицмаистра w miastach по-
wiatowych. Городническій, do tego urzę-
дника należący.
Городовой, miejski; || Городовой, -аго,
m. policjant.
Городовъ, -дѣя, *m.* *zdr.* miasteczko,
małe miasto, об. Городъ; || drewniany
model forticy, który dla zabawy oblegają
i rozbijają przez artylleryją; || zaokrąg-
lenie na szlakach sukni, na wysyciu i t. d.;
|| Городни, -овъ, *mn.* rodzaj gry w kręgle.
Городской, miejski, do miasta należący.
Городъ, -а, *zdr.* городобъ, -дѣя, *m.* mia-
сто, miasteczko.
Городьба, -ы *ж.* zagradzanie; || zagroda,
ogrodzenie, płot; || jaz do łowienia ryb.
Гороманинъ, -а, *m.* mieszkaniec, oby-
watel miasta.
Гороманина, -и, *ж.* obywatelka miasta.
Горомѣние, -ія, *n.* zagradzanie.
Горопѣный, Горопытный, górniczy, под-
копny.
Горокѣпъ, -а, *m.* górник, подкопник.
Горонитъ, trącić goryczą.
Горорытство, -а, *n.* górnictwo.
Гороскопъ, -а, *m.* *Astrolog.* horoskop.
Горосѣчець, -чца, *m.* корпач, рѣбач.
Гороховиъ, -а, *zdr.* гороховичень, -чка,
m. placek grochowy, z grochowej маки;
|| *Bot.* grochowe drzewo Syberyjskie, akacja.
Гороховина, -ы, *ж.* grochовина.
Гороховникъ, -а, *m.* groch (*na pniu*).
Гороховый, grochowy. * Гороховый
шутъ, ucieszny, zabawny człowiek.
Горѣхъ, -а, *m.* groch (*roślina i ziarno*).
|| Горѣхъ журавлинный, wyка (*rośli-*

па). Полевой горюхъ, groszek. Душистый горюхъ, groch ogrodowy, kwitnący.

Горюшень, -шна, *m. zdr.* groszek.

Горюшина, -ы, *zdr.* горюшинна, -и, *ж.* ziarno, ziarno grochowe.

Горючатый, mający kształt grochowin.

Горюсий, górski, góralski, właściwy mieszkajcom gór.

Горстать, горстать, garnąć, браć, забраć garścią.

Горсть, -и, *zdr.* горстна, -тии, горсточна, -чи, *ж.* garść, garstka, garsteczka; || garść, рёк, со się w рёку zmieści; || * garstka, mała liczba.

Гортань, -и, *ж.* krtań, gardło, gardziel. Гортаный, gardłowy, gardlany. Гортанна бунва, *Gram.* litera gardłowa.

Гортензия, -и, *ж.* hortensja (roślina i kwiat).

Горчанина, *об.* Горечанина.

Горчань, -а, *m. Bot.* rdest (roślina).

Горчатъ, *об.* Горькнуть.

Горчить, gorzkim czynić, gorczyć.

Горчица, -ы, *ж.* gorczyca (roślina); || муштарда. Пóслѣ ужина горчица, *przysł.*, муштарда по obiedzie, już по harapie, już по czasie.

Горчичникъ, -а, *m.* Горчичница, -ы, *ж.* muštardniczka; || *Лед.* Горчичникъ, вуларизм.

Горчичный, gorzuczny gorczycowy.

Горюшь, Горюшь, -шна, *zdr.* горючень, -на, *m.* garnek, garczek, garnuszek, garnuszczyk. Горюшь цвѣтѣвъ, albo: съ цвѣтѣми, donica, doniczka do kwiatów, на kwiaty. Горюшь молонá, albo: съ молонѣмъ, garczek mleka. Плавильный горюшь, tygiel do topienia. || Горюшь котлѣ смѣтѣся, а оба чѣрны *przysł.*, przyganiał kocioł garnkowi, а obadwa smolá.

Горюшникъ, -а, *m.* garncarz, zdun.

Горюшница, -ы, *ж.* żona garncarza; || wrzedająca garnki.

Горюшничать, trudnić się garncarstwem, zduństwem.

Горюшний, Горюшый, garncowy, garncarski. Горюшная крышна, nakrywka na garnek. Горюшная глина, glina garncarska. Горюшная рудá, gal na (kombinacja siarki i ołowiu). Горюшний камень, gatunek kamienia, z którego wyrabiają garnki.

Горюшь, *об.* Горюшь.

Горюный, *zdr.* горюньный, горюноватый, gorzki, gorzkawy; || przykry, bolesny, smutny, strapiony, opiekany, gorzki. Горюный вносъ, gorzki smak. Горюный на вносъ, вносомъ, gorzki smak mający. Горюная участь, smutny los. || Горюный, albo: горюная пьяница, bibosz, pijak cechowy, ohydne pijaczysko. * Пить горюнюю чашу, znosić wszelkie nieszczęścia.

Горюный, zgorzkniały; || stary, jętki.

Горюнуть, горчатъ, gorzkuąć.

Горюко, *psk.* gorzko.

Горюноземъ, -а, *m.* magnezja (rodzaj ziemi). Горюноземный, magnezjalny.

Горѣ, *psk.* Kość. *Sl.* wysoko, w górę.

Горѣла, -и, *ж.* gorzałka, wódka; || smoczek otwierający rurkę z gazem; || Горѣлки, -онъ, *mn.* gra, w której jedni biegalá, aby других злараć.

Горѣлый, spalony, opalony; || Горѣлово, -аго, *n.* przypalenizna, przysmalenizna.

Горѣние, -ия, *n.* palenie się, spalenie.

Горѣтъ, palić się, gorzeć, палаć, рлонаć; || блысзець, iskrzyć się.

Горюнь, -а, *m.* biedak, nędzarz, nieszczęsny.

Горюнья, -ны, *ж.* biedaczka, nieboraczka, nieboga, nędzniczka.

Горючесть, -и, *ж.* palność.

Горючий, palny, zapalający się.

Горюшно, -а, *n. zdr. об.* горе; || троска, хлопот. Ему о дѣтях и г рюши нѣтъ, о dzieci on bynajmniej się nie troszczy.

Горючево, -аго, *n.* wszelkie gorące roztawy.

Горючесть, Горючность, -и, *ж.* zapal, żywość, żarliwość, gorliwość; || uniesienie, gniew, pasja, gwałtowność.

Горючительный, rozpalający, gorący.

Горючить, rozпалаć, rozgrzewać; || жатрzyć, гниеваć; || Горючиться, rozпалаć się, rozgrzewać się; || жатрzyć się, гниеваć się, unosić się (gniewem).

Горючий, *zdr.* горяченьный, горячы, ciepły, || запалчывы, попѣдливы, ognisty. || Горячая вода, горяча вода. * Горячая любовь, горяча miłość. || * Человекъ горячий, попѣдливый, порывчый человек. Горючий характеръ, горячы, запалчывы temperament. || Горючие напитки, trunki gorące, rozпалаjące. Итти за нѣмъ по горячимъ слѣдамъ, ісć за kim w świeże тropy, trop w trop. *Мысл.* Горючий слѣдъ звѣря, свіежы ślad zwierza. || Въ горячахъ, въ горячѣ, *psk.* w zapale, w гниевie, w uniesieniu. Съ горячя, об. Сгорячá.

Горячна, -и, *ж.* gorączka, maligna; || запалчывоść, гниев, pasja. * Горячку поробъ, rzucać się, ciskać się. Горячечный бредъ, gadanie w malignie. * Зная горячка, со за gorączka! Jaki to zagorzalec!

Горючность, *об.* Горючесть.

Горючо, *psk.* gorąco; || * żarliwie, gorliwie, żywo, z zapalem, z ogniem. Онъ горючо принялся за рабѣту, gorliwie, żywo wziął się do roboty.

Госпиталь, -я, *m.* szpital. Госпитальный, szpitalny.

Господарство, -а, godność, dostojęstwo hospodara.

Господарь, -я, *m.* gospodar, tytuł książąt Wołoskich i Multańskich. Господарский, do hospodara należy.

Господень, *ж.* Господня, *n.* Господне, pański, boży, do Boga należący. Молитва Господня, modlitwa Pańska.

Господинъ, -а, *m.* pan. Палата гос-

пѣдъ, izba wyższa (*vo parlamencie*). Дома ли господа, czy państwo w domu? || Господинъ Н. подалъ жалобу на господина М., pan N. zaniósł skargę na pana M. || Здравуйте господа, witam was, panowie! || Онъ слово свѣсему господинъ, do rozumuje danego słowa.

Господскій, pański, szlachecki. || Господскій пръ здннъ, święto Pańskie. || По господски, *psk.* po pańsku.

Господство, -а, *n.* panowanie, władza nad czêm.

Господствовать, panować nad...; || владаѣ, przeważać; || гѣрѣваѣ, panować (*a! miejscem jakіѣm*).

Господчикъ, -а, *m.* panek, nie wielki pan, szlachciura.

Господъ, *prz.* 2. Господа (*prz.* 5. Господи), pan, Pan Bóg.

Госпожа, *ж,* *ж.* pani; || gospodyni.

Госпоинини, Споинини, -нонь, *m.* dwutygodniowy post przed Wniebowzięciem Matki Boskiej.

Госеприймно, *psk.* gościnnie, uprzejmie.

Госеприйный, gościnnie, uprzejmy.

Госеприйство, -а, *n.* gościnnosc.

Гостиная, -ой, *ж.* (гостинная комиата), pokój gościnnie, bawialny.

Гостинець, нца, *zdr.* Гостинчикъ, -а, *m.* podarunek, podarunczek, prezent, prezencik.

Гостинница, -ы, *ж.* hotel, gospoda, dom zajezdny, oberża.

Гостинодворецъ, -нца, *m.* kramarz, kupiec sprzedający różne towary w kramach, składach (въ гостиньмъ дворѣ); || Гостиный дворъ, budowa składająca się z rozmaityхъ sklepъ w i складѣв.

Гостить, гачивать, гоścić, гоцием гдѣе быѣ, бываѣ.

Гость, -я, *zdr.* гостѣнь, -ствнѣя, *m.* gość.

Гостья, -ты, *ж.* gościa, odwiedzająca kogo.

|| *Star.* kupiec obcego kraju. || Угощать гостѣй, częствовачъ гоци. Ъхачъ въ гости, jechaѣ z wizytą. Быть въ гостяхъ, отдаѣ визитѣ кому, быѣ гоцием. Возвращаться изъ гостѣй, powracaѣ z wizyty. || Въ гостяхъ хорошо, а дома лучше, wszędzie jest dobrze, ale lepiej między swemi.

Не во время гость хуже Татарина, гоць на bankiet nieproszony, nie bardzo bywa uczczony.

Гостьба, -ы, *ж.* Гошѣние, -я, *n.* gościna, odwiedzenie.

Государскій, належачу до monarchѣв, влациви monarchom. Государски, *psk.* jak monarchom przystoi.

Государственный, паиствову, до паиства, до kraju, до рządu належачу; || когонны. Государственный гербъ, herb państwa. Государственный советъ, rada państwa. Государственный преступникъ, zbrodniarz stanu.

Государство, а, *n.* państwo, stan, kraj, rząd, cesarstwo, królestwo.

Государствовать, panować, rządziѣ państwem.

Государъ, -я, *m.* panujacy, monarcha, cesarz, król, najjaśniejszy pan; || Государыня, *ж,* *ж.* panujaca, monarchini, cesarzowa, królowa, najjaśniejsza pani. Благочестивѣйшій государъ, najświętobliwszy monarcha. Государъ императоръ, najjaśniejszy pan, Jego Cesarska Mość. Государыня императрица, najjaśniejsza pani. Государъ великий князь, Jego Cesarsko-książęca Mość. Всемилоствѣйшій Государъ, Najjaśniejszy Panie! Милостивый Государъ, wielmożny panie, panie dobrodziej! Милостивая государыня, wielmożna pani, pani dobrodziejka!

Готичскій, gotycki.

Готовальня, -и, *ж.* Готовальникъ, -а, *m.* fućerał, pudelko, sztuciec.

Готовить, готѣваѣ, приготѣвывать, приспособиачъ, przyrządzać; || готѣваѣ (*jedzenie*), warzyć; || Готѣвиться, готѣваѣ się, приспособиачъ się. Готѣвить больнаго нь смѣрти, приспособиачъ kogo na śmierć. *Imśl.* Готѣвленный, gotowany.

Готѣвление, -ия, *n.* gotowanie, przygotowywanie, приспособиачие, przyrządzenie.

Готѣвность, -и, *ж.* gotowosc; || склонность, chęć, ochota, usposobienie do czego. Содержать войско въ готѣвности, trzymać wojsko na pogotowiu. || Онъ выказалъ большую готѣвность заняться этимъ дѣломъ, okazał wielką chęć zająć się tą sprawą. Имѣть все въ готѣвности, mieć wszystko przygotowane.

Готѣвый (готѣвъ), готѣву (готѣвъ); || склонны, zdecydowany, usposobiony do czego. Я готовъ сдѣлать все, что вамъ угодно. jestem gotów wszystko uczynić, co pan sobie życzy. Готѣвый нь услугамъ, gotowy na usługi. Покупать готѣвое платье, kupować gotowe suknie. Нушанье готѣво, już na stole, proszę do stołu.

Гофмаршалъ, -а, *m.* marszałek dworu; || Гофмаршалскій, do marszałka dworu належачу; || Оберъ-гофмаршалъ, wielki marszałек dworu.

Гофмѣдинъ, -а, *m.* lekarz nadworny.

Гофмѣстерина, -ы, *ж.* ochmistrzyni dworu; || Оберъ-гофмѣстерина, wielka ochmistrzyni dworu.

Гофмѣстеръ, -а, *m.* ochmistrz dworu; || Гофмѣстерскій, do ochmistrza dworu належачу; || Оберъ-гофмѣстеръ, wielki ochmistrz dworu.

Гоффуриеръ, -а, *m.* furjer nadworny.

Гофхирургъ, -а, *m.* chirurg nadworny.

Гофъ-интендантъ, -а, *m.* intendent dworu.

Гошпиталь, *об.* Госпиталь.

Грабаздать, ограбаздать, *gmin.* chwytać, porywać.

Грабѣнь, -я, *m.* grabież, rabunek, obdarcie, łupież. Грабѣнный, łupieżny.

Грабелъный, *об.* Грабли
 Грабелъщикъ, -а, *м.* grabiarz.
 Грабелъщица, -ы, *ж.* grabiarka.
 Грабина, -ы, *ж.* Grabъ, -а, *м.* grabina, grab (*drzewo*). Грабинный, Грабовый, grabowy.
 Грабинникъ, -а, *м.* grabowy lasek.
 Грабителъ, -я, *м.* zdzierca, wydzierca, drapieżca, łupieżca, rabuś.
 Грабительница, -ы, *ж.* drapieżnica; zdzieraczka. Грабительскій, rozbójniczy, rabowniczy, łupieżki.
 Грабительство, -а, *н.* zdzierstwo; || драпезтво, łupieztwo, grabież.
 Грабительствовать, rabować, łupić; || wdzierać.
 Грабить, grabić (*grabiam*); || rabować. *Imśl. b.* грабленнѣи, grabiony.
 Грабли, -ей, *мн. zdr.* грабелъки, -ленъ, grabie, grable, grabki. Грабелъный, grablowy.
 Грабштинъ, -а, *м.* grabsztych, rylec do sztychowania.
 Грабъ, *об.* Грабина.
 Граверъ, -а, *м.* rytownik, sztycharz.
 Граверный, rytowniczy, sztycharski.
 Гравилатъ, -а, *м.* *Bot.* kuklik, benedykt ziele. Гравилатовый, kuklikowy benedyktowy.
 Гравирова́льный, do rytowania słuujący, sztycharski.
 Гравированіе, -іа, *н.* rytowanie, sztychowanie.
 Гравировать, wьгравировать, награвировать, rytować, sztychować, ryć (*na miedzi lub stali*). *Imśl.* гравированный, rytowany, sztychowany.
 Гравировка, -и, *ж.* rytowanie, sztychowanie; || sztych, kopersztych, rycina.
 Гравій, іа, *м.* żwir, gruby piasek, *об.* Хрящъ.
 Гравіра, -ы, *ж.* sztych, kopersztych, rycina.
 Градация, -и, *ж.* stopniowanie.
 Градина, -ы, *zdr.* градинка, -и, *ж.* ziarnko gradu.
 Градированіе -іа, *н.* *Chem.* wyparowanie wody z soli.
 Градировать, wyparować wodę z soli.
 Градирь, -а, *м.* sposób wyparowania wody z soli. Градирный, odnoszący się do tego sposobu.
 Градный, gradowy, *об.* Градь.
 Градобой, -о́я, *м.* gradobicie.
 Градоначальникъ, -а, *м.* główny naczelnik miasta (*w niektórych miastach Rosji południowej*).
 Градоначальство, -а, *н.* urząd i godność głównego naczelnika miasta (*об.* Градоначальникъ); || округъ znajdujący się pod zarządem naczelnika miasta.
 Градоотводъ, -а, *м.* gradochron.
 Градоправитель, -я, *м.* naczelnik, prezydent miasta.
 Градскій, miejski. Градскій голова, *об.*

Голова. Градскія корона, wieniec forteczny (*u Rzymian*).

Градусникъ, -а, *м.* termometr, ciepłomierz.

Градусъ, -а, *м.* stopień, gradus.

Градшотъ, -а, *м.* *Mar.* gradsztok, narzędzie do mierzenia wysokości słońca.

Градъ, -а, *м.* grad, grady, krople deszczu zmarzłego; || *Kosc. Śl.* gród, miasto, *об.* Геродъ. Градъ идеть, grad pada. * Неприятель встрѣтилъ насъ градомъ пуль, nieprzyjacieli przywiłal nas gradem kul.

Гражданинъ, -а, *м.* obywatel; Гражданна, -и, *ж.* obywatelka. Почетный гражданинъ, poczesny obywatel (*godność nadawana kypcom za odzalenie się, lub oficerom i urzédnikom, nie mającym dziedzicznego szlachectwa*).

Гражданскій, obywatelski, cywilny (*nie wojskowy*). Гражданская палата, izba cywilna, trybunał cywilny. Гражданская печать, pismo, lityry drukarskie, ruskie, dziś używane. Гражданскій вѣнечъ, wieniec obywatelski. Гражданское общество, towarzystwo obywatelskie. Гражданское право, prawo cywilne. Гражданская смерть, śmierć polityczna. Гражданскія добродѣтели, cnoty obywatelskie.

Гражданственность, -и, *ж.* cywilizacja, wykształcenie, kultura.

Гражданственный, obywatelski, cywilny.

Гражданство, -а, *н.* stan miejski, obywatelstwo, mieszczanie.

Гражанье, -нья, *н.* krakanie (*wron*).

Гранать, krakać (*o wronach*).

Грамата, Граммата, *об.* Грамота.

Грамматика, -и, *ж.* grammatyka.

Грамматикъ, -а, *м.* grammatyk.

Грамматическій, grammatyczny. Грамматически, *psk.* grammatycznie

Грамота, -ы, *ж.* umienie czytać i pisać, piśmienność; || Грамота, edykt, postanowienie monarchy, dekret, reskrypt; || диплом, patent; || reskrypt, skrypt, list, pismo. Учиться грамотѣ, uczyć się czytać i pisać. || Дворянскія грамоты, patent na szlachectwo. || Вѣрительныя грамоты, listy wierzytelne. Охранная грамота, glejt, list bezpieczeństwa. Уставная грамота, list nadawczy. Жа ованья грамота, akt nadawczy. Льготная грамота, list żelazny.

Грамотка, -и, *ж.* list, listek.

Грамотникъ, -а, *м.* umiejący czytać i pisać, człowiek piśmienny.

Грамотница, -ы, *ж.* umiejąca czytać i pisać.

Грамотность, -и, *ж.* nauka czytania i pisania.

Грамотный, umiejący czytać i pisać, piśmienny; || dobrze, poprawnie napisany.

Грамотѣи, -ея, *м.* Грамотѣйка, -я, *ж.* *об.* Грамотникъ. Грамотница.

Граната, -ы, *zdr.* гранатна, -и, *ж.* granata, granat, kula wydrżona.
 Гранатъ, -а, *m.* *Min.* granat, granatek (*kamień*); || *Bot.* drzewo granatowe. Гранатовый, Гранатный, granatowy. Гранатовое яблоко, jabłko granatowe.
 Грандіозный, okazały.
 Гранёние, -ія, *n.* szlifowanie.
 Гранёный, szlifowany.
 Гранило, -а, *n.* narzędzie do szlifowania.
 Гранильный, do szlifowania służący.
 Гранльщикъ, -а, *m.* szlifierz, rzeźbiarz djamentów.
 Гранистый, o wielu szlifowanych kątach.
 Гранитъ, -а, *m.* granit (*kamień*). Гранитный, granitowy.
 Гранить, szlifować, rznąć w ścianki. *Imst.* гранёный, szlifowany.
 Граница, -ы, *ж.* granica.
 Гр ничение, -ія, *n.* odgraniczenie.
 Граничить (*съ чьмъ*), graniczyć, dotykać.
 Грановитый, ułożony w kąty, o rogach polerowanych. Грановитая палата (въ Москвѣ), gmach, ułożony klinowatemi kamieniami.
 Грань, -а, *m.* gran (*waga aptekarska*).
 Грань, -и, *ж.* ścianka w rznionych kamieniach, kant, róg, krawędź; || granica.
 Графа, -ы, *ж.* kolumna, rubryka.
 Графильный, rysowniczy, służący do linjowania.
 Гр финъ, -а, *m.* *zdr.* графинчикъ, karafa, karafka.
 Графиня, -и, *ж.* hrabina.
 Графитъ, -а, *m.* *Min.* grafit, ołówek.
 Графитный, ołówkowy.
 Графитъ, награфитъ, разграфитъ, linjować, polinjować, nalinjować. *Imst.* графлёный, награфлёный, разграфлёный, linjowany, polinjowany, nalinjowany.
 Графический, graficzny, piśmienny.
 Графный, podzielony na kolumny, на rubryki, *ob.* графа.
 Графский, hrabiowski, hrabski.
 Графство, -а, *n.* hrabiostwo, hrabstwo, godność hrabiego; || hrabstwo, dobra przywiązane do tytułu hrabiego.
 Графчикъ, -а, *m.* *zdr.* hrabiątko, młody hrabia.
 Графъ, -а, *m.* hrabia.
 Графья, -ьи, *zdr.* графёйна, -и, *ж.* *Dr.* punktura, sztyfciki u dekła prasy drukarskiej.
 Грациозный, pełen wdzięku, powabu, ujmujący. Грациозно, *psk.* ujmująco, powabnie.
 Грация, -и, *ж.* wdzięk, powab.
 Грачёнонь, -ня, *m.* gawronię.
 Грачъ, -а, *zdr.* грачикъ, -а, *m.* gawron, gawronek; грачёвый, грачий, грачачий, гаврони. || *Wojen.* bomba wystrzelona.

Гребёнка, -и, *zdr.* гребёночка, -и, *ж.* grzebień, grzebyczek; || dżerżgoń, ochlica; || śruba stolarska do przymocowania drzewa w robocie; || rodzaj mięczaka i muszli.
 Гребённый, Гребённый, -а, *m.* *rodzaj* muszli; || *Bot. ob.* Гравилъта.
 Гребёной, grzebeniowy.
 Гребёночникъ, -а, *m.* grzebieniark.
 Гребённый, grzebeniowy.
 Гребёчатый, Гребневидный, grzebieniasty.
 Гребенщикъ, -а, *m.* *ob.* Гребёночникъ; || *Bot.* tamaryszek, września (*roślina*).
 Гребень, -бня, *zdr.* гребешонокъ, -шнѣ, *m.* grzebień, grzybek; || ochlica, szczotka do czesania łna, konopi; || grzybek, czubek (*u ptaków*); || szczyt, wierzchołek.
 Гребёць, -буца, *m.* wiosłarz; || grabiarz, który grabi (*siano i t. p.*). Гребёцкий, do wiosłarza należący.
 Гребло, -а, *n.* strychulec (*w miarze soli*); || wiosło. Мбръять подь гребло, mierzyć pod strychem (*rzeczy sypkie*).
 Гребля, -и, *ж.* grabienie (*grabiami*); || robienie wiosłami; || grobla, tama. Идти на гребль, wiosłować, robić wiosłami.
 Гребникъ, -а, *m.* *Bot.* grzebienica, grzebieniec.
 Гребной, —гребне судно, -а, *n.* statek wiosłowy, galera.
 Гребонокъ, -бня, *m.* strychulec, *ob.* Гребло; || graca do mieszania wapna.
 Гредиль, -я, *m.* walec u pługa.
 Грёженье, -нья, *n.* gadanie przez sen.
 Греза, -ы, *ж.* senne marzenie, urojenie, || *мн.* грёзы, brednie, banaluki; || *papla, przez sen gadający lub gadająca.
 Презеть, -а, *m.* materja szara на одzieз kobiet.
 Презить, марzyć, przez sen gadać; || bredzić, roić; || грёзиться, marzyć się, śnić się, wyobrazać się w utudnej myśli.
 Гремучий, гремѣчий, grzmiący, piorunujący. Гремучая змѣя, wąż grzechotnik.
 Гремучее серебро, srebro piorunujące.
 Гремучий камень, orli kamień.
 Гремуща, *zdr.* гремущечна, -и, *ж.* grzechotka. Гремущечный, do grzechotki należący.
 Гремѣние, -ія, *n.* grzmienie, grzechotanie, brzmienie.
 Гремѣть, грѣнуть, grzmieć, zagrmieć, łoskotać, załoskotać, huczeć, zahuczeć, brzęczeć, nabrzęczeć.
 Гренадёръ, -а, *m.* *Wojsk.* grenadjer.
 Гренадёрский, grenadjerski.
 Гренонь, -ня, *m.* grzanka.
 Греть, -а, *m.* *Mar.* spodnia część ostrogi okrętowej.
 Гресті, гресть, гребать, гребнуть, wiosłować, wiosłem robić; || grabić, zgrabiać, zgrabiać; || zagarniać, zagarnąć; || *грестися, chwytac się czego, brać się do czego.
 Грецизмъ, -а, *m.* Grecyzna

Грѣча, Грѣчѣха, -и *ж.* gryka. Грѣчневый, gryczany.

Грѣчина, -ы, *ж.* Bot. tysiącnik, krwawnik (*roślina*).

Грѣчневикъ, -а, *здр.* грѣчневичень, -чна, *m.* płacek gryczany, gryczanik.

Грибастый, mający narost na dziobie (*o gołębiach*).

Грибница, -ы, *ж.* polewka grzybowa.

Грибовидный, grzybiasty, do grzyba podobny.

Грибовица, -ы, *ж.* Bot. grzybieniec, liść wodna (*roślina*).

Грибъ, -а, *здр.* грибокъ, -бнѣ, грибочекъ, -чна, *m.* grzyb, grzybek. Грибной, грибовый, grzybowy. Грибной дождь, deszcz drobny i ciepły. *Грибъ съѣлъ, *об.* Съѣдѣть.

Грѣва, -ы, *здр.* грѣвна, -я *ж.* grzywa; || grzbiet, szczyt góry; || pagórek, wzgórze; || skała w morzu, szkorup; || Мѣноная грѣва, Bot. sadziec (*roślina*).

Грѣвенка, -и, *ж.* pieniąдз dziesięciokopijkowy, dziesięć kopijek; || Іаѣцусzek srebrny lub złoty w obrazach św.; || выкѣлѣж з тылу dla коѣннерза.

Грѣвеникъ, -а, *здр.* грѣвеничень, -чна, *m.* pieniąдз srebrny wartości dziesięciu kopijek.

Грѣвенный, wartujący dziesięć kopijek.

Грѣвистый, grzywiasty, z дѣлгѣю grzywa.

Грѣвица, -и, *ж.* *здр.* wielka grzywa, *об.* Грѣва.

Грѣвна, -ы, *ж.* grzywna, 10 kopijek. || *Star.* Іаѣцух złoty naokoło szyi.

Грѣвняга, Грѣвняжна, -и, *ж.* *gmin.* dziesięć kopijek.

Гридинъ, -а, *m.* *Star.* *об.* Тѣлохрамитель.

Гридиница, -ы, *ж.* *Star.* sala posłuchalna u dawnych ruskich księżąt.

Гримаса, -ы, *ж.* grymas, dziwactwo.

Гримаситься, *об.* Гримасичать.

Гримасливый, grymaśny, dziwaczny.

Гримасникъ, -а, *m.* grymaśnik, dziwak.

Гримасница, -ы, *ж.* grymaśnica, dziwaczka.

Гриппъ, -а, *m.* Med. gryppa.

Грифель, -я, *m.* gryfel.

Грифъ, -а, *m.* gryf (*ptak*); || szyja u назгѣдзі музycznych; || рекојеѣс u паѣлсаза; || *Dr.* szczęście jaka stronnicy, szpalty.

Гробница, -ы, *ж.* grobowiec, grób, nagrobek, pomnik. Гробничный, grobowcowy.

Гробовой, grobowy, trumienny; || *розвурну.

Гробовщикъ, -а, *m.* trumienarz, stolarz robiący trumny.

Гробокопатель, -я, *m.* grabarz, grabarz; || owad chrząszczowaty żyjący ściernem.

Гробокрадца, -ы, *m.* grabownik, co groby okrada.

Гробонбсець, -сца, *m.* grabarz, sprzężający umarłych.

Грѣбъ, -а, *здр.* грѣбилъ, а, грѣбокъ, -бнѣ, *m.* trumna, trupa; trumienka, trumieneczka. *Онъ въ грѣбъ глядѣтъ, одной ногой въ грѣбу стойтъ, онъ стойтъ на краѣ грѣба, stoi nad grobem, blisko jest śmierci. || Грѣбъ Господень, grób Boży, Pański.

Грогъ, *об.* Грогъ.

Гроденѣпль, -я, *m.* grodenapl (*materia jedwabna*). Гроденѣплевый, grodenaplowy.

Гродетуръ, -а, *m.* grodetur, grodytur (*materia jedwabna*).

Гроза, -ы, *ж.* burza, grzmoty i błyskawica; || surowość, ostrożność; || strach, postrach.

Гроздь, -а, *здр.* гроздобъ, -днѣ, гроздочекъ, -чна, *m.* grono, gronko winogrona; || kupka, рѣк. Гроздовый, Гроздный, winogronowy, winogronny.

Грозительный, groźny, groźący.

Грозить, Грозиться, grozić, robić groźki, odgrażać się, zagrażać czém.

Грозно, *пск.* groźnie, straszliwie.

Грозность, -и, *ж.* groźność, surowość, straszliwość.

Грозный, groźny, surowy, srogі; || straszny, straszliwy.

Грозовой, grzmotowy, gromowy.

Грогъ, Грогъ, -а, *m.* grok (*napój z araku i wody*).

Громѣда, -ы, *ж.* ogrom, gromada, kupa, stos; || masa, wielka ilość; || gmach, budowla ogromna.

Громѣдность, -и, *ж.* ogrom, wielkość, przestronność, obszerność; || okazałość.

Громѣдный, kolosalny, olbrzymi, ogromny, wielki, przestronny, obszerny; || okazały.

Громѣдола, -ы, *ж.* Bot. dyptan (*roślina*).

Громить, niszczyć, pastoszyć, burzyć; || *біѣ, strzelać z armat.

Громній, гłośny, huczny; || *wstawiony, słynący czém.

Громно, *пск.* głośno, na głos, huczno.

Громность, -и, *ж.* głośność; || rozgłos.

Громлѣніе, -я, *n.* niszczenie, burzenie.

Громовѣржець, -щѣ, *m.* gromobójca, gromowładca.

Громовой, гromowy, piorunowy. Громовой отводъ, кондуктор (*chroniący od pioruna*), gromochron. Громовая туча, chmura гроząса бурза. Громовая стрѣла, piorun, piorunek, kamień piorunowy; *Воży прѣтек.

Громовой, grzmiący, piorunujący, huczny, do grzmotu podobny.

Громогласіе, -я, *n.* głos donośny.

Громогласне, *пск.* głośno, huczno.

Громогласность, -и, *ж.* głośność.

Громогласный, гłośny, donośny, rozlegający się (*o głosie*).

Громоздѣть, nagromadzać, na stos składać; || stawić rusztowanie; || Громоздѣться, wlazić, wdrapywać się gdzie.

Громоздній, ciężкі і niewygodny do ładowania, do upakowania.

Громоздь, -а, *m.* gruz, rum, graty. Громоздній, składający się z różnych gratów.

Громонбсній, gromonośny.

Громоотвѣдъ, -а, *m.* konduktor (*chroniący od pioruna*, gromochron.

Громче, *st. wyż.* głośnieій, *ob.* Громко.

Громъ, -а, *m.* grzmot; || huk, łoskot, trzask.

Гросмейстеръ, -а, *m.* wielki mistrz. Гросмейстерскій. do wielkiego mistrza należący.

Гротѣсь, -а, *m.* Mal. rodzaj malowania sposobem dziwacznym. Гротѣсновый, do tego malowania należący.

Гротинь, -а, *m.* Гротный мастеръ, mularz od sadzenia grot sztucznych kamyczkami i muszlami.

Гротъ, *zdr.* Гротинь, -а, *m.* grotа, jaskinia; || *Star. ob.* Дротинь; || *Mar.* wielki żagiel; гротъ-рея, drag masztowy, reja; гротъ-мачта, wielki maszt okrętowy.

Грохнуть, rzucić z wielkim hałasem; || грохнуться, obalić się z wielkim hałasem.

Грохотанье, -нья, *n.* Грохотнй, -й, *ж.* ciągłe grzmienie, gruchotanie.

Грохотать, gruchotać, turkotać, łoskot wydawać; || *душіć się od śmiechu, śmiać się do rozpuku, chychotać.

Грохотить, прогрохотить, przesiewać, przesіаć, pyłować (*маке*).

Грохоть, -а, *m.* łoskot, trzask, huk; || pytel; || sito, przetak, rzeszoto; || arfa do przesiewania.

Грохоченіе, -іа, *n.* arfowanie.

Грошевикъ, -а, *zdr.* грошевичёнъ, -чнй, *m.* pieniąдз miedziany wartości dwóch kopiejek.

Грошевый, groszowy; || *nie drogi, małą wartość mający.

Грошь, -а, *m.* *zdr.* грошинь, -а, grosz, groszyk, grosik; || miedziany pieniąдз 2 kopiejki; || *pieniądze w ogóle. Это желѣзнаго, ломаннаго гроша не стѣитъ, ani złamanego szeląga to nie warto. У него гроша нѣтъ за душою, nie ma grosza przy duszy. *Грошь за мной, masz grosz u mnie.

Грубйть (кому), mówić komu grubjaństwo.

Грубйанна, -и, *ж.* grubjanka.

Грубйань, -а, *m.* gbur, grubjanin.

Грубо, *psk.* grubo, po grubjańsku, niegrzecznie; || niekształtnie, niezdobnie, po prostu.

Грубость, -и, *ж.* grubjaństwo, niegrzeczność, nieokrzesaność; || grubość, gruba robota; || cierpkość (*charakteru*).

Грубый, *zdr.* грубеный, грубоватый,

g uby, twardy, nierówny; || niegrzeczny, nieokrzesany, gburawaty.

Грубѣть, grubieć, grubszym się stawać, twardnieć; || *dzikszym się stawać.

Груда, -ы, *zdr.* грудна, -и, *ж.* купа, stos, gromada, kupka, gromadka.

Грудастый, piersisty, mający piersi wydatne, szerokie.

Грудашиникъ, Грудничникъ, -а, *m.* Bot. topolowka (*roślina*).

Грудина, -ы, *zdr.* грудинна, -и, *ж.* mostek, sztuka piersiowa (*wołowa, cielęca i t. d.*).

Грудистый, piersisty, cyncasty.

Грудна, -и, *ж.* *zdr.* pierś mała, *ob.*

Грудь.

Грудинь, -а, *m.* drążek do wieszania mostków wołowych, cielęcych i t. d. (*u rzemieślników*).

Грудница, -ы, *ж.* Med. ból piersiowy u kobiet.

Грудной, piersiowy. Грудной портретъ, popiersie. Грудной ребёнко, dziecię przy piersiach. Грудныя травы, ziółka piersiowe.

Грудобршный, Anat. грудобршная прѣграда, diafragma, otoczyna, osierdzie.

Грудь, -и, *ж.* pierś, piersi; *zdr.* грудца, -ы, грудочна, -и, *ж.* pierścizki, cynceczki. Отнять ребённа отъ груди, odłączyć od piersi, odsadzić dziecko. *Стоять грудью за ногу, zastępniać, bronić kogo swemi piersiami.

Груздь, -й, *m.* *zdr.* груздбнь, днй, груздинь, -а, груздбчень, -чна, *m.* Bot. huba, bedłka, mlęczak (*gatunek grzybowy*).

Грузило, -а, *n.* ołowianka, lina z ołowiem na końcu dla dochodzenia głębokości wody.

Грузить, ładować; || погראжаać, nurзаć. || Грузиться, ładować się, być ładowanym.

Грузнй, сѣжки, ważny. Грузно, *psk.* ciężko, ociężale.

Грузность, -и, *ж.* ciężkość, ładowność.

Грузно, *psk.* ładownie.

Грузнуть, grzeznąć, погראжаać się, тонаć.

Грузный, ciężкі, ładowny; || *pijany, opity.

Грузовѣ, -аро, *n.* podatek od statków ładownych; || плата robotnikom ładującym statek.

Грузовой, ładunkowy. Грузовая ватерлінія, linja dziелца część zanurzona od niezanurzonej.

Грузовичинъ, -а, *m.* ładujący ciężару.

Грузъ, -а, *m.* ciężар; || ładunek (*okręтовоу*).

Грунтованіе, -іа, *n.* gruntowanie, nakładanie pierwszym kolorem (*u malarzy*).

Грунтовать, gruntować, lentrykować.

Грунтъ, -а, *m.* grunt, ziemia, rola; ||

тло (*w materji*); || grunt (*w malowidle*).

Грунтовой, gruntowy.

Грунь, -и, *zdr.* грунцá, -ы, *ж.* trucht, truchcik, bieg konia średni.

Груняпа, -ы, *ж.* grupa, grono, kupa.

Группировать, ustawiać w grupy, gromadzić w kupki.

Грустить (о чёмъ), tęsknić, smuć się, martwić się.

Грустливый, tęskliwy.

Грустно, *psk.* tęskno, smutnie, żałośnie.

Грустный, tęskny, smutny, żaloseny.

Грусть, -и, *ж.* tęsknota, smutek.

Груша, *zdr.* грушкa, -и, *ж.* grusza, gruszo-
we drzewo; || gruszka (*owoc*). Грушевый,
gruszkowy.

Грушевидный, грушеобразный, grusz-
kowaty.

Грушевина, -ы, *ж.* drzewo gruszkowe,
gruszka.

Грушевка, -и, *ж.* gruszczyk, napój
z gruszek.

Грушица, -ы, Грушовка, -и, *ж.* *Bot.* gruszczyzka.

Грыжа, -и, *ж.* *Med.* wypuklina, raptura;
|| **gmin.* gdera.

Грыжесъчѣніе, -іа, *Chir.* operacja rup-
tury, wypukliny.

Грыжний, Грыжевой, rupturny. || Грыж-
ная трава, *Bot.* sporysz, żabie gronka
(*roślina*).

Грызѣніе, -іа, *n.* gryzienie.

Грызть, грызѣть, gryźć, gryźć; || *mordować,
drczyć, męczyć; || Грызѣться, грызѣть się,
kąsać się; || грызѣть зъ kim, swarzyć się.

Грызунъ, -а, *m.* zwierz gryзачу.

Грызъ, -и, *ж.* *gmin.* rznienie, kolka.

Грызѣть, нагрызѣть, gryzać, gryzać, ogrze-
wac; || Грызѣться, gryzać się. *Нагрызѣть рѹки,
wzbogacić się w sposób nieprawy. *Imst. б.*
грызѣтый, grzany.

Грызѣловый, grzeszny.

Грызѣловодникъ, -а, *m.* zwodziciel, kusiel,
pobudzający do grzechu.

Грызѣловодница, -ы, *ж.* zwodzicielka, ku-
sicielka, pobudzająca do grzechu.

Грызѣловодническій, grzeszniczy.

Грызѣловодничать, pobudzac do grzechu,
kusić kogo.

Грызѣлопадѣніе, -іа, *n.* wpadanie w grzech,
popętnienie grzechu, grzeszenie.

Грызѣль, -а, *zdr.* грызѣльнѣ, -шнá, *m.*
grzech, grzeszek; || wina; || omyłka, błąd;
|| nieszczęście. Первородный грызѣль,
grzech pierworodny. Смертнѣй грызѣль,
grzech śmiertelny. || Это мой грызѣль, to
jest moja wina. Есть тотъ грызѣль, przy-
знає się do tego, trzeba się przyznać.
За нимъ водится зтотъ грызѣль, за нимъ
естъ тотъ грызѣльнѣ, jest on skłonny do
tego. || *Съ грызѣльнѣмъ пополамъ, pół do-
брымъ sposobem, pół gwałtem, w sposób
podejrzany. *Грызѣльнѣ пополамъ, odstapmy

każdy po połowie ze swojej strony. Грызѣль
да бѣда на ногѣ не живѣть, *przysł.*, bez
grzechu i nieszczęścia nie masz nikogo na
świecie. На грызѣль мастера нѣтъ, tru-
dno się grzechu ustrzedz.

Грызѣль, Грызѣльнѣ, Грызѣльнѣвый, *ob.* Грызѣль
Гречиха, Гречивый.

Грызѣльнѣть, grzeszyć; || mylic się.

Грызѣльнѣнѣ, -а, *m.* grzesznik.

Грызѣльнѣца, -ы, *ж.* grzesznica.

Грызѣльнѣчій, grzeszniczy.

Грызѣльнѣ, *psk.* grzesznie, jest to grze-
chem, niesprawiedliwie, niesłusznie. Грызѣльнѣ
лгать кłамacъ jest to grzechem.

Грызѣльнѣй, grzeszny; || winny, kary go-
dny. Я въ зтѣмъ грызѣльнѣ, w tem moja
wina. Грызѣльнѣй человекъ, яки: грызѣльнѣ
дѣло, люблю хороше вино, przyznam się,
lubię dobre wino.

Грызѣль, -ы, *zdr.* грызѣльнѣ, -и, *ж.* grzędá
(*w ogrodzie*), grzędка; || pokład (*ziemi*),
gruntu, piasku; || zagon, zagonek; || sze-
reg, rzęd; || kupa, kupka.

Грызѣльнѣ, Грызѣльнѣчнá, -и, *ж.* *zdr.* *ob.* Грызѣльнѣ;
|| żerdź do wieszania sukien.

Грызѣльнѣщій, przysły, mający nastąpić,
następujący, zbliżający się.

Грызѣльнѣть, выгрызѣть, walać, zawalać
блѣтомъ, brudzić, zbrudzić; || Грызѣльнѣться,
walać się блѣтомъ, brudzić się.

Грызѣльнѣ, *psk.* brudno, nieczysto, niepo-
rządnie.

Грызѣльнѣность, -и, Грызѣльнѣнѣ, -ы, *ж.* brud,
nieczystość, niechłujność, nieporządek.

Грызѣльнѣ-сѣрый, brudnosiywy.

Грызѣльнѣнуть, grzęznąć, wiąznać, tonacъ
w błocie.

Грызѣльнѣй, *zdr.* грязненькій, brudny, nie-
czysty, plugawy, złocony.

Грызѣльнѣть, stawać się błocistym, brud-
nym, nieczystym.

Грызѣль, -и, *ж.* błoto, kałuża; || brud, brud-
ny; || *mn.* грязь, bagno w sąsiedztwie wód
mineralnych. *Затоптáть ногѣ въ грязь.

z błotem kogo zmieszacъ. *Грызѣльнѣть,
brodzić w błocie. || *Онъ не удáрътъ себá
лицѣмъ въ грязь, nie zawstydzi się,
zrobi jak się należy.

Грызѣльнѣть, *ob.* Грызѣльнѣть.

Грызѣльнѣться, *ob.* Грызѣльнѣться.

Грызѣльнѣ, *Kośc. Sl.* zbliżacъ się, postępować.

Грызѣльнѣ, -а, *m.* способъ malowania farba-
ми rozrobionemi z gummą.

Грызѣльнѣ, -ы, *ж.* zatoka morska; || *star.* oko-
lica, kraina.

Грызѣльнѣ, -ы, *zdr.* губнá, губѣчнá, -и, *ж.*
warga, gęba, usta; || gęba z rozdwojoną
wierzchnią wargą (*u ząpca*); || bedka,
bedka, rodzaj grzybów; || *mn.* губы, poło-
wice (*u nożyców*); || obęgi, kleszcze. || Ку-
сáть себѣ губы, грызѣть wargi, złościć się.

|| Поцѣльвáть въ губы, w usta pocało-
wacъ. || У негѣ ещѣ молокѣ на губáхъ не
обсохло, jeszcze to jest młokos, smar-
kacz. *Мáзать ногѣ по губáмъ, mamić,

додати кого. *Губу надуть, дасаць ся, гнѣватъ ся. *Распутить, развѣситъ губы, быць недбалым, ослаблым. *Принусить, залушить губу, укасиць ся в язык, повстрѣтася ся в шовіе, замилчець. У него губа не дура, *прзysl.* ma dobry gust, to mu przypadlo do smaku.

Губанчикъ, -а, *m.* *Bot.* figlerek (*roślinna*).

Губанъ, -а, *m.* gębal, który wielkie wargi ma.

Губанья, -нѣи, *ж.* gębaczka, mająca wielkie wargi, usta; || książek, długopysk (*ryba morską*).

Губастый, гѣбаты.

Губнаторство, -а, *n.* gubernatorstwo, urząd gubernatora.

Губнаторша, -а, *ж.* gubernatorowa, żona gubernatora.

Губнаторъ, -а, *m.* gubernator. Губнаторскій, gubernatorski.

Губернїа, -їа, *ж.* gubernja.

Губернскій, gubernjalny.

Губитель, -я, *m.* niszczyciel.

Губительница, -ы, *ж.* niszczycielka.

Губительный, zгубny, szkodliwy, niszczący.

Губительство, -а, *n.* zniszczenie, zaguba.

Губить, губиць, niszczyć, psuć, traciць; || Губиться, губиць ся, niszczyć samego siebie.

Губна, *zdr.* губочка, -и, *ж.* gąbka, ob. Губа.

Губной, wargowy; || *Star.* kryminalny.

Губовидный, Губообразный, wargowaty, kształt warg mający.

Губоцвѣтный, *Bot.* wargowy (*o kwiecie*).

Губчатый, Губковатый, гąbkowaty, гąbczasty, dziurkowaty.

Гувернантка, -и, *ж.* guwernantka, ochmistrzyni, nauczycielka domowa.

Гувернѣръ, -а, *m.* guwerner, ochmistrz, nauczyciel domowy. Гувернѣрскій, do guwenera należący.

Гугнвость, -и, *ж.* jąkanie, jąkliwość.

Гугнвый, jąkliwy.

Гугнвѣтъ, jąкаць ся.

Гугу, *wykrz.* używane tylko z przeczeniem: ни гугу! ani słowa! milczeć! szal

Гудѣнїе, -їа, *n.* brzęczenie, rzępolenie.

Гудило, Гудильщикъ, -а, *m.* licho skrzypeк, skrzypiciel, co rzępoli.

Гудить, *gmin.* grać na chłopskich skrzypcach o trzech strunach; || rzępolić, grać licho.

Гудонъ, -днѣ, *m.* *zdr.* гудочень, -чна, *gmin.* rodzaj skrzypców o trzech strunach.

Гудочникъ, -а, *m.* grający na skrzypcach chłopskich o trzech strunach.

Гудѣба, -ы, *ж.* granie na skrzypcach chłopskich o trzech strunach (*гѣдѣба*).

Гудѣтъ, зрѣдѣваць одгłos, dzwoniць, brzęчець.

Гумѣмъ, *psk.* wozami, na wozach, furmankami, na furmankach (*przywieszony*).

Гумъ, -ѣ, *m.* powróż gruby; || rzemień chomątowy. Гумевой, на wozach, на furmankach przywieszony, sprwadzony; || chomątowy. Взавшись за гумъ, не говори, что не дѣмъ, *прзysl.* kto co zaczął powinien i skończyć.

Гузица, -ы, *ж.* об. Трысогузна.

Гузна, -и, *ж.* guzica, kuperek (*u plaków*); || otwór (*lufy*); || *druk.* przeciwna strona szcionki.

Гузно, -а, *n.* *gmin.* zadek. Гузѣнный, odchодову. Гузѣнная вишня, *Днал.* kiszka dolna, odchodowa.

Гунаръ, -а, *m.* *Mar.* statek kupiecki o dwóch masztach.

Гунать, гуннуть, हुкаць, हुкнаць, wołaць на кого.

Гулевѣй день, dzień wolny od roboty.

Гулѣна, -ы, *wsp.* *gmin.* próżniak, włośzcęga.

Гулить, оказываць задоволеніе усмієchem lub głosem (*o dzieciach*); || бавиць dzieциє, побудзаѣць je do усмієchu.

Гулїий, brzmiący, głośny, rozlegający ся.

Гуль, -а, *m.* हुк, згїєль; || одгłos.

Гулѣба, -ы, *ж.* próżniactwo, próżnowanie.

Гулѣйще, -а, *n.* miejsce przechadzki, spaceru. Гулѣйщїный, spacerowy.

Гульїивый, лубяcy spacerоваць, próżnowаць.

Гулной, об. Гулящїй.

Гулнуть, *упиць ся.

Гулфинъ, -а, *m.* fartuszek u spodni.

Гулянуть, играти въ гульчїи, граць w ślepą babkę, w ciuciubabkę.

Гульчїи, -чень, *ж.* *mn.* ślepa babka, ciuciubabka (*zabawa*).

Гулявїца, -ы, *ж.* *Bot.* tysiącznik, krwawnik (*roślina*).

Гулявїникъ, -а, *m.* *Bot.* rzodkiewnik (*roślina*).

Гуляй, -ѣя, *m.* *star.* woj. drewniana wieża przesuwana z jednego miejsca na drugie.

Гуляна, -и, *wsp.* leniuch, rozpustnik, próżniak, próżniaczka; || włośzcęga, marnotrawca, marnotrawczyni, rozpustnica.

Гулявїщїный, -а, *m.* spacerujący, лубяcy przechadzкѣ.

Гулявїщїца, -ы, *ж.* spacerująca, лубяса przechadzкѣ.

Гулянїе, -їа, Гулянье, -нѣя, *n.* spacer, spacerowanie, przechadzka, zabawa, rozrywka.

Гулянна, -и, *ж.* czas wolny od zatrudнїєнїа, wczas. На гуляннахъ, *psk.* w wolnym czasie.

Гулять, spacerоваць, przechадзаць ся; || бавиць ся, розхуваць ся; || próżnowаць, nie robiць; || हुлаць, przepędзаць czas hultajsko; || Гулять ся, обгулять ся, бїгаць ся,

parzyć się (o *byllatach*). Я идѹ гулять въ садѹ, иде на spacer do ogrodu. || Полно гулять, порѹ работатъ, dosyć próżnować, już czas wziąć się do roboty. || *Gmin.* Она гуляеть отъ мужа, она jest niewierna swemu mężowi.

Гуляфъ, -а, *m.* głóg, krzak róży dzikiéj.

Гуляфный, рózаны.

Гулящій, рróзнуjúа, рróзниаки; || wolny od zatrudniénia.

Гуманность, -и, *ж.* ludzkość, miłosierdzie, litość.

Гуманный, ludzki, miłosierny, litościwy.

Гумённикъ, -а, *m.* klepisko, sąsiek. || *Zool.* gęś dzika.

Гумёнце, -а, *n.* tonsura, korona wystrzyżона на гловие (u *duchownych*); || *Bot.*

Гумёнце попово, kaczyniec (roślina); *ob.*

Гумно.

Гумёнщикъ -а, *m.* gumiennik, gumienny.

Гумёрсъ, -а, *m.* *ob.* Морской ранъ.

Гумми, *n.* nieodm. gumma, *ob.* Камедь.

Гуммигутъ, -а, *m.* gumiguta, rodzaj żywicы.

Гуммиланъ, -а, *m.* lak gumowy.

Гумно, -а, *n.* *zdr.* стар. гумёнце, -а, *n.* gumno, stodoła. Гуммённый, gumienny.

Гунба, -ы, *ж.* *Bot.* melilot, melat (roślina).

Гуня, -и, *ж.* *gmin.* łachmany, gałgany.

Гунявый, ołysiały.

Гунявѣтъ, łysiec, ołysiec.

Гуртильный, służący do karbowania monety.

Гуртильщикъ, -а, *m.* robotnik w mennicy zajmujący się karbowaniem monety.

Гуртить, karbować, narzynać (monetę).

Гуртовой, trzodny, pastuszy. Гуртовой погонщикъ, poganiacz byдła. Гуртовая собака, pies pastuszy. || Hurtowny, рyczалтову. Гуртовые товары, towary hurtowe. Гуртовымъ дѣломъ, wspólnym układem, podług wspólnéj ugody.

Гуртовщикъ, -а, *m.* hurtownik; || poganiacz byдła. Гуртомъ, *psk.* на hurt, hurtem, рyczалтем, zbiorowo.

Гурть, -а, *m.* byдло przypędзane на sprzedaжъ; || Гурть, *zdr.* гуртинь, karbowanie, narzynanie naokoło monety.

Гурчѣние, -иа, *n.* obrączkowanie (monety).

Гурьба, -ы, *ж.* tłum, gromada, kupa.

Гурьбой, *psk.* hurmem, tłumem, gromadnie.

Гуоакъ, -а, *m.* gąsior, gęsior; || kréski, kruszki cielęce, baranie, podroby, wnętrze wyjęte z bitych zwierząt; || *Mul.* gąsior, dachówka szeroka, łuby.

Гуоарний, huzarski.

Гуоаръ, -а, *m.* huzar; || *poprawienie chyбionego razu (w grze *billardowej*).

Гуоёнъ, -сьна, *m.* *zdr.* гасіе, гаска, *ob.*

Гусь; || rodzaj gry w warcaby; || *Archit.*

ozdoba esowata u góry gzęmsu, sztukatorja wkłesło-wypukła, żłobkowanie.

Гусельни, *ob.* Гўсли.

Гусельникъ, -а, *m.* rzemieślnik robiący gęsie.

Гусеница, -ы, *ж.* gąsienica. Гўсеничный, gąsieniczny.

Гусёнокъ, -нна, *m.* gąsiątko.

Гусиный, Гусачій, gęsi. Гусиное перо, pióro gęsie. || *Bot.* Гусиная лапка, gęsia stopa, gęsia noga, maczynice. Гусиная пажить, гусиная трава, gęsie ziele.

Гўсли, *przyp.* dr. Гўслей, гўсель, *zdr.*

гўсельни, -ёнъ. *mn.* instrument muzyczny o strunach, gęsie. Гўсельный, do tego instrumentu należący.

Гўсляръ, Гўслисть, -а, *m.* gęsiarz, gędlista, grający на гęслach.

Гўстера, -ы, *ж.* certa, cyrta (ryба).

Гўстить, zgęszczать; || Гўстяться, gęstnieć.

Гўсто, *zdr.* гўстенъно, *psk.* gęsto.

Гўстобровый, gęste brwi mający.

Гўстолобый, gęstowłosy.

Гўстоліственный, gęstoliści.

Гўсторастущій, gęstorosnący, gęsty.

Гўстой, *zdr.* гўстенный, gęsty, gęsciuchny. Гўстой лѣсъ, las gęsty. Гўстоё айчо, јакко тваре. Гўстой гóлосъ, глѣбоки czyli nizki глос.

Гўстотá, -ы, Гўстотъ, -и, *ж.* gęstość.

Гўстыня, -и, *ж.* gęstwina, gąszcz (lasu).

Гўстѣтъ, gęstnieć.

Гўсыня, -и, *ж.* gęś samica, gąska,

Гўсь, -я, *zdr.* гўсёнъ, -сьна, *m.* gąsior

* Это гўсь лапчатый, to szpak, szpakami karmiony. * Хорóшь гўсы! To mi ptaszki!

* Егó бранятъ, а сь нєгó мань сь гўси вода, jego łaja, a on sobie nic z tego nie robi.

Гўсьнóмъ, Гўсёмъ, *psk.* gąsiorem, jeden za drugim іść).

Гўсятина, -ы, *zdr.* гўсятинна, -и, *ж.* mięсо gęsie.

Гўсятиннъ, -а, *m.* gęsiarz lub sprzedający gęsi. || *Gmin.* названіе дня 15 wrzesnia z powodu, że o tem czasie звыкле zabijają gęsi. || Гўсятница, -ы, *ж.* расъага gęsi, gęsiarka. Гўсятничій, do гęsiарза należący.

Гўсятня, -и, *ж.* gęsiarnia, chlew gęsi.

Гўсятничать, zajmować się sprzedaжъ gęsi.

Гўсачій, *ob.* Гўсиный.

Гўтѣй, -бѣя, *m.* Гунь, -и, *ж.* pigwa (owoc)

ob. Квить.

Гўторить, *gmin.* gawędzić, gadać, сартоватъ.

Гўторъ, -а, *m.* *gmin.* gawędka, rozmowó żartobliwa.

Гўтта-пѣрча, -и, *ж.* gutta-perka.

Гўща, -и, *ж.* gąszcz, gęszcza, osad; || фуы ustoiny, drożdże. Гўщанóй, гąszczowy drożdзowy.

Гўцанинь, -а, *m.* naczynie do drożdзы.

Гущеніе, -ія, *n.* zgęszczanie.
 Гуява, *ы, ж.* gojawa (*drzewo*).
 Гкйсь, -а, *m.* *Mar.* bandera на про-
 збіе статку.

Д.

Д, wymawia się jak polska litera D. Dawna nazwa tej litery: добрѣ. На końcu wyrazów i przed twardemi spółgłoskami, jako to: н, п, с, т, ф, х, ц, ч, ш, wymawia się jak т (*t*), пр. садѣ, подѣпись, подхо- дить, подшивать i t. d.

Да, так, так jest, так zaiste, zaprawde; || а, i, ale, lecz; || niech. Правда ли это? — Да, правда, czy to jest prawda? — так jest, prawda. Ни да, ни нѣтъ, ani tak, ani owaк. || Я согласенъ, да только съ условіемъ, przystaję na to, ale pod warunkiem. Да скажите мнѣ, когда же вы заплатите мнѣ ваш долгъ, niechże mi pan powie, kiedy pan wypłaci mi swój dług? Не хочу да и только, nie chcę i сафа gzez. Да вы это сами слышали, i pan sam to słyszałeś? || Да чортъ съ нимъ, bodaj go djabli wzięli. Да будетъ онъ пролиять, niech będzie przelęty. Да будетъ такъ, niech так będzie.

Дабы, *spój.* aby, żeby, ażeby.

Давалець, -льца, *m.* *gmin.* kupujący zawsze u jednego kupca, lub obstalowujący rzeczy u jednego majstra.

Давальщикъ, -а, *m.* ofiarujący, dający cenę (*w kupnie*).

Даваніе, -ія, *n.* dawanie.

Давать, дать, (*czas teraz.* даю, *cz. przyszły* дамъ), dawać, dać, nadawać, dodawać, додаваць, oddawać, oddać, выдаваць, выдаць; || Даваться, dawać się; || не прешкадзаць robić co nad sobą, dopuszczать, dozwałać. Дать на вѣру, powierzyć eo komu, zdać się na kogo. Онъ не даль себѣ труда отвѣчать на моѣ письмо, nie nadał sobie pracy na mój list odpowiedzieć. Дать шпоры лошади, śpiąć konia ostrogami. Дайте ему говорить, pozwólcie mu mówić. Я не дамъ ему смѣяться надъ мною, nie pozwolę mu śmiać się ze mnie.

|| Сколько даѣтъ вамъ это имѣніе, ile dochodu wam przynosi ten majątek? || Давать взаимны, pożyczать. Дать себя знать, dać się poznać czѣмъ, wydać się z czѣмъ. Дамъ я ему себя знать, dam się ja mu we znaki, będzie on mnie pamiętał! Дать ходъ дѣлу, przyspieszyć sprawę. Дать дорогу, дать мѣсто, ustrąpić z drogi, usunąć się na bok. Дать маху, chybić ce- лью, oszukać się. Дать тягу, дать стрелка, wynieść się, umknąć, drapnąć. Дать залпъ, wyrzucić, wystrzelić. Онъ ни дать, ни взять его отецъ, podobniuteńki do ojca, jak wykapany, kubek w kubek. Давай-

те играть, zaczniјmy grać. Ему приказано заняться работою, kazano mu zająć się robotą. || Даться въ обманъ, wpaść w łapkę, być oszukanym. Далась ему эта пѣсня, ciągle się wraca do tej piosnki! Не далась мнѣ эта наука, nie udało mi się ta nauka. Далась мнѣ эта работа, wiele mnie ta praca kosztowała! *Imśl. b.* данный, oddany, wydany i t. d. Въ данное время, въ данную минуту, w oznaczonym czasie, w oznaczonej chwili; *ob.* Данная.

Давило, -а, *n.* prasa, tłok.

Давильный, tłokarski.

Давильня, -и, *ж.* prasownia, tłokar-
 ния.

Давильщикъ, -а, *m.* preser, tłokarz.

Давить, гнѣсѣть, dusić, cisnąć, tłoczyć; przygniatać; || wyciskać, wytłaczać; || Давиться, dławić się, dławić się, dusić się. Давить лимонъ, wyciskać cytrynę. Воротникъ рубашки давить меня, kołnierz u kożzuli dusi mnie. || Я чувствую, что меня что-то давить, czuję, że mnie coś ciśnie. *Imśl. b.* давленный, gnieciony, ciśnięty, tłoczony i t. d.

Давича, *psk.* niedawno, dopiero co, krótko przed tѣm.

Давишній, niedawny.

Давнѣ, -и, *ж.* ciżba, tłok, cisk, nacisk.

Давленикъ, -а, *m.* uduszony, ten który się udusił, powiesił.

Давленица, -ы, *ж.* uduszona, та która się udusiła, powiesiła.

Давленіе, -я, *n.* gniecenie, nacisk, ciśnienie, tłoczenie, dławienie. || Давленіе во снѣ, zmora dusząca we śnie. Давленіе воздуха, ciśnienie powietrza. Давленіе въ г, уди, ciężkość na piersiach.

Давнишній, Давный, oddalony, odległy; || stary, bardzo dawny.

Давно, *psk., zdr.* давнѣнько, dawno, od-
 dawna, dawniuteńko. Давнымъ давно, bardzo dawno.

Давнопрошедшій, zaprzeszły. Давно-
 прошедшее время, *gram.* czas zaprzesz-
 зły.

Давность, -и, *ж.* dawność; || *Praw.* prze-
 skrupcja, przedawnienie.

Дажеротипъ, -а, *m.* dagerotyp.

Дажликсь, -а, *m.* *Mar.* druga na okęcie
 kotwica.

Даже, *psk.* nawet, aż.

Дазимѣтръ, -а, *m.* dazymetr, gęsto-
 мierz.

Давать, *ob.* Doить.

Данальщикъ, -а, *m.* potakiwacz.

Данальщица, -ы, *ж.* potakiwaczka.

Дананье, -нья, *n.* potakiwanie.

Данать, potakiwać.

Дантильческій стихъ, wiersz daktyli-
 czny, пр. Тучни небесныя вѣчныя стра-
 ники.

Дантиль, -я, *m.* daktyl, stopa lub miara

в поэзи, składająca się z jednej długiéj i dwóch krótkich zgłosek (— —).

Далѣній, *zdr.* далѣноньній, daleki, oddalony, odległy. Онъ приѣхалъ, изъ далѣнои стороны, onъ przyjechał z dalekiej strony. Онъ ещѣ далѣнъ отъ совершенства, jeszcze daleki jest on od doskonałości. || *Онъ не далѣнъ, онъ человекъ не далѣній, jest to człowiek ograniczony, głupi.

Далѣно, даленó, далече, *psk. zdr.* даленоньно, *stop. wyższy* далѣе. далѣше, daleko, nie blisko, odlegle, далѣй; || wiele, bardziej, znacznie. Я живу далѣно отсюда, mieszkam daleko ztąd. Онъ даленó видить, daleko widzi. || Онъ далѣно богаче своего брата, on znacznie jest bogatszy od swego brata. Дленó вамъ до него, даленó вамъ съ нимъ равняться, daleko do tego, aby pan mógł z nim się równać. Онъ далѣно ушелъ въ той наунѣ, on zrobił wielki postępek w tej nauce. Чтó далѣше то хуже, coraz gorzej.

Далѣха, -и, *ж.* Волъ свierzьбница (rodli-на).

Далматинь, -а, *м.* ubiór używany przez monarchów rossyjskich, w czasie koronacji.

Даль, -и, Далина, -ы, *ж.* dal, oddalenie, dalekość, odległość. Жить въ дали отъ свѣта, żyć z dala od świata. Въ дали виднѣются горы, w dali widać góry. Этоъ живописецъ искусно изображаетъ даль, ten malarz wyborne wyobraża odległość. Неужели вы поѣдете въ такую даль, czy podobna, abyś pan pojechał w tak daleką podróż?

Дальній, Дальный, odległy, oddalony, daleki; || długi; || *stop. nazyw.* дальнѣйшій, najdalszy, najodleglejszy. Мы предстоимъ дальняя дорога, mam przed sobą daleką podróż. || Дальнѣйшее усовершенствованіе, dalsze udoskonalenie. Онъ не дальняго ума, on ma ograniczony umysł. Безъ дальнихъ околнностей, безъ дальнихъ церемоній, bez żadnych ceremonji.

Дальновидецъ, -ца, *м.* człowiek przezorny, przenikliwy.

Дальновидность, -и, *ж.* przezorność, przenikliwość, bystrość umysłu.

Дальновидный, przezorny, przenikliwy, bystry.

Дальнозорный, lepiej widzący daleko, niż blisko leżące przedmioty.

Дальнозорность, -и, *ж.* stan nienormalny człowieka, który lepiej widzi daleko niż blisko leżące przedmioty.

Дальность, -и, *ж.* odległość, dalekość, oddalenie.

Дальше, Далѣе, *об.* Далѣно.

Дамы, -ы, *zdr.* дамна, дамочна, -и, *ж.* dama, pani, damula, damulka; || dama w kartach, królowa w szachach, dama w warcabach; || Статъ-дама, dama honorowa (u двоихъ).

Дамаскирова́тъ, demeszkować, nabijać stal drutem srebrnym lub złotym, blachmalować. *Imsl. b.* дамаскированный, demeszkowany; || Дамаскироваться, być demeszkowanym.

Дамаскь, -а, *м.* Дамаская сталь, stal damaska.

Дамба, -ы *ж.* grobla, tama, zagrodzenie

Дамкратъ, *об.* Домкратъ.

Данная, -ой, *ж.* *прав.* tytuł własności акт posiadłości; || *об.* Данное.

Данникъ, -а, *м.* dannik, hołdownik, lennik, wassal.

Данница, -ы, *ж.* płacąca daninę, hołdująca komu. Данническій, danniczny, hołdowniczny.

Данное, -аго, *н.* *Mat.* ilość wiadoma, дана; || rzecz podana za istotną, dowód, fakt У меня нѣтъ данныхъ, чтобы судить объ этомъ дѣлѣ, nie mam faktów, abym mógł sądzić o tej sprawie.

Дантистъ, -а, *м.* dentysta.

Дань, -и, *ж.* dań, danina. *Дань уваженія и признательности, hołd szacunku i wdzięczności.

Дареніе, -ія, *н.* darowizna, donacja, udarowanie. Дареніе при низи, *прав.* даровизна między żyjącymi.

Даринь, -а, *м.* *zdr. об.* Даръ, znaczek, który się rozdaje przytomnym на jakimъ посидzeniu, dla późniejszego obrachowania.

Дарить, darować komu co, obdarzać kogo czém; || Дариться, być darowanym, darzyć się nawzajem. *Imsl. b.* дареныи, дарованы.

Даровой, дарму.

Дароѣдничать, пѣдчить czas w próznictwie, gnuśnić.

Дароѣдный, leniwy, prózнуjący, gnuśny.

Дароѣдство, -а, *н.* lenistwo, próznicstwo, gnuśność.

Дароѣдь, -а, *м.* pasożyt, darmozjad, prózник, leniuch.

Дароѣдна, -и, *ж.* prózniczka.

Дарованіе, -ія, *н.* dar, darowizna, ditek; || donacja; || zdolność, talent.

Дароватъ, darować, obdarzyć; || надаć со, udzielić (*права, przywileje*). Король даровалъ большія привилегіи этому гроду, król nadał wielkie przywileje temu miastu. Дароватъ прощаніе, wybaczyć. *Imsl. b.* дарованныи, дарованы, nadаны, udzielony.

Даровитость, -и, *ж.* zdolność, здатность, sposobność.

Даровитый, zdolny, здатny, sposobay.

Даровой, дарованы, дарму.

Даровщина, -ы, *zdr.* даровщинна, -и, *ж.* darowizna, podarunek. На даровщину, *psk.* cudzym kosztem.

Даромъ, *psk.* darmo, bezpłatnie, gratis; || непотребно, напрóзно, bez użytku. || Даромъ что, aczkolwiek, chociaъ, luba.

Я отдалъ ему́ это даромъ, oddałem mu to gratis. Онъ даромъ оскорбилъ его, niepotrzebnie go obraził. Терять время даромъ, napróżno czas tracić. Вы потеряли даромъ свои деньги, pan bez użytku straciłes pieniądze. Это что-то не даромъ, w tym coś się święci, w tym coś musi być. || Даромъ что хитёръ, а дался въ обманъ, chociaż jest on przebiegłym, jednak dał się oszukać.

Дароносица, -ы, ж. *Kośc.* cyborjum, wchowanie, w którym się przenosi Przenajświętszy Sakrament.

Дарохранительница, -ы, ж. cyborjum, w którym się chowa Przenajśw. Sakrament.

Дарственный, дарowany, nadawany. Дарственная запись, акт, tytuł darowizny.

Даръ, -а, м. dar, podarunek. Даръ словъ, dar mowy. Онъ имѣеть даръ нравиться, ma talent podobania się. || Святые Дары, Przenajświętszy Sakrament.

Датель, Датель, -я, м. dawca.

Дательница, -ы, ж. dawczyni.

Дательный падежъ, *gram.* trzeci przypadek, celownik.

Даточный, zdany do wojska, rekrut.

Дать, об. Дарать.

Дача, *zdr.* дачня, ж. danie, wydawanie; || *пласа* || вѣсть, posiadłość wiejska; || *лѣтне* || mieszkanie za miastem.

Даяніе, -іа, п. dawanie, datek.

Два, два (ж. двѣ, двіе). Я уѣзжаю въ два часа, wyjeżdżam o drugiej godzinie. Онъ много сдѣлалъ въ два часа, wiele zrobił w ciągu dwóch godzin. Онъ въ двухъ шагахъ отсюда, on jest o dwa kroki ztąd.

Двадцатиградусный, -а, м. *Mat.* dwudziestociąg.

Двадцатиопеечный, złożony z dwudziestu kopiejek.

Двадцатилѣтній, dwudziestoletni.

Двадцатимуже, -іа, п. *Bot.* klasa roślin 20-pręcikowych.

Двадцатый, dwudziesty.

Двадцать, двадцаться.

Дважды, два разы, dwakroć. Дважды два четыре, два разы два чтеры.

Двадцать, Двадцатый, об. Двѣнадцать, Дѣнадцатый. Двадцатый праздникъ, jedno z dwunastu głównych świąt w kościele Prawosławnym.

Дверцы, -рѣць, ж. *mn.* *zdr.* drzwiczki.

Дверь, -и, ж. Двери, -би, *mn.* *zdr.* Дверна, дѣрка, дѣрочка, дверцы, drzwi, drzwiczki. Двустворчатая дверь, podwójne. Дверцы у шана, drzwiczki u szanicy. Стучать, стучаться въ двери, pukać do drzwi. Забѣданіе съ затворенными дверями, *praw.* posiedzenie przy drzwiach zamkniętych. || *Kośc.* царскія двери, średnie drzwi ołtarzowe w kościele Prawosławnym.

Двиганіе, -іа, п. *dzwiganie*, suwanie.

Двигатель, Движитель, -я, м. siła poruszająca, sprzężyna. Водя и огонь суть первые двигатели этой машины, вода i ogień są pierwsze poruszające siły tej maszyny. Онъ былъ главнымъ двигателемъ этого предпріятія, on był głównym sprzężyną tego przedsięwzięcia.

Двигательный, poruszający.

Двигать, двинуть, *dzwigać*, *dzwignąć*, ruszać, poruszyć, wzruszać, wzruszyć; || побудzać, pobudzić, podniecać, podniecić; || Двигаться, ruszać się, poruszać się. *Imśl. b.* движимый, двинутый, poruszany, poruszony.

Движеніе, -іа, п. ruch, poruszenie; || краженіе, kłowanie; || бегъ. Движеніе экипажей на улицахъ, ruch powozów na ulicach. Движеніе поступательное, ruch postępujący. Движеніе вращательное, колебательное, ruch wahający. Движеніе попятное, ruch wsteczny. *Движеніе гнѣва, poruszeniegniewu. Вѣчное движеніе, ruch nieustający. Движеніе дѣлъ, bieg spraw.

Движимость, -и, ж. ruchomość; || рхли-wość; || ruchomości, sprzęты.

Движимый, poruszony, wzruszony, wzniecony, pobudzony, przejęty. Движимый состраданіемъ, przejęty politowaniem. || Движимое имѣніе, majątek ruchomy. Движимое имущество, ruchomości, sprzęты.

Двое, Двои, *przyp. dr.* двоихъ, двое, два (*две sztuki, para*). Двое людей, dwóch ludzi. Двои воробъ, dwie bramy. Насъ было двое, było nas двое. Дѣлать на двое, dwojako dzielić. *Отправиться на своѣмъ на двоѣмъ, iść piechotą.

Двоебрати́е, -іа, п. powtórne zaślubienie po śmierci pierwszej żony, lub pierwszyго мѣза; || wejście w związek małżeński przy żyjącym jeszcze mężu, lub przy żyjącej żonie.

Двоебра́чный, два разы żонаты (*двоебрачна*, два разы zameżna).

Двоугла́вый, об. Двуугла́вый.

Двоедәнець, -нца, м. *пласа*cy daninę dwóm monarchom.

Двоедушіе, -іа, п. skrytość, fałszywość, obłuda.

Двоедушный, skryty, fałszywy, obłudny.

Двоемѣнець, -нца, м. który po dwa kroć zawarł związku małżeńskie, dwa razy zaślubiony.

Двоемѣнство, -а, п. powtórne śluby, powtórne małżeństwo.

Двоезначительный, dwojznaczny.

Двоезубецъ об. Двужубецъ.

Двоекратный, dwukrotny.

Двоемыслие, -іа, п. wahanie się, wątpliwość, niepewność.

Двоеи́е, -іа, п. rozdawanie; || powtórne uprawienie ziemi na zasiew; || *Chem.* przepędzanie na wyskok, przedystylowanie.

Двоетёсь, -а, *m.* (двоетёсный гвоздь), *dretnal*.

Двоеточіе, -іа, *n.* *Gram.* dwukropek.

Двойна, -и, *ж.* liczba два; || пара (*koni*); || двójка (*w grze kartowej*).

Двоильный, служащій до дистылацы. Двоильный кубъ, *alembik*.

Двоильщикъ, -а, Двоитель, -я, *m.* *dystylator*.

Двоини, -ной, *wsp. mn. zdr.* двойнички, -овъ, *mn.* bliźnięta, *dwójniaczki*.

Двоиниъ, -а, *m.* члѡвѣкъ bardzo podobny do drugiego; || ілосць два razy wzięta; || нісць lub przędzа podwójnie kręcona; || každy przedmiot два razy wzięty. Двоиниовый, podwójny, *dubeltowy*.

Двоиничиниъ, -а, *m.* bliźniak, bliźniętко.

Двоиничный, bliźnięcy.

Двоиной, podwójny, *dwowisty*, *dubeltowy*.

Двойна, -и, *ж.* пара, dwie jednakowe rzeczy; || об. Двоини.

Двоиственность, -и, *ж.* двоистоць, podwójność.

Двоиственный, *dwowisty*, podwójny. || Двоиственное число, *Gram.* liczba podwójna.

Двоить, удвоить, *dwoić*, drugie tyle pomnażać, podwajać; || rozdwaјаć, na dwie części rozdzielać; || przedstawiać przedmioty podwójnie; || *Chem.* przepędzаć (*przez alembik*), *dystylować*; || Двоиться, *dwoić* się, okazywać się podwójnym, podwajać się; || dzielić się na dwoje, rozdwaјаć się. || Двоить зёмлю, powtórnie przeorywać grunt. || У него въ глазахъ двоится, *dwoi* mu się w oczach. *Imśl. б.* Двоёный, podwojony, rozdwojony i t. d.

Двојца, -ы, *ж.* два, dwoje, para.

Двојчатна, -и, *ж.* *dwojaczek* (*owoc, w którym widać dwa osobno z sobą zrosłe*); || пара czego, dwie jednakowe rzeczy; || бичек о двѡхъ коңцахъ; || rodzaj mięczaków.

Двојчатый, podwójny, składający parę.

Дворёцкій, -аго, *m.* marszałek dworu, marszałek (*u znakomitego pana*).

Дворецъ, рца, *m.* pałac, zamek.

Дворникъ, -а, *m.* stróż domu. Дворничій, należący do stróżа.

Дворничиха, -и, *ж.* żona stróżа domu.

Дворной, дворову. Дворная собака, pies domowy, *dworowy*.

Дворня, -и, *ж.* służba dworska, *ślудzy*, *czela* *ж.*

Дворняга, *zdr.* Дворняжна, -и, *ж.* pies *dworowy*, *kundel*.

Дворовой, *dworski*, *dworowy*, *domowy*. Дворовые люди, *śлудзы* *dworscy*. Дворовыя птицы, *ptastwo* *domowe*, *drób*.

Дворскій, *dworski*, należący do dwору, do pana, do dziedzica.

Дворцовый, *pałacowy*, *zamkowy*.

Дворъ, -а, *m.* *dwór*, panujący, monarcha i osoby otaczające monarchę, panującego; || *dyplom*. N. Pan i jego rada; || orszak pański; || chałupa, dom, *dym*; || podwórze, podwórko, *dziedzинiec*. Красный дворъ, główny *dziedzинiec*. Задний дворъ, tylne podwórze, podwórko. Въ этой деревнѣ восемь дворѡвъ, w tej wsi jest osiem chałup. || Постоялый дворъ, *dom* *zajezdny*. Монетный дворъ, *mennica*. Гостиный дворъ, zbiór sklepów, *budynek* ze sklepami, *dom* *kupiecki*. Мытный дворъ, rodzaj *komory celnej*. Скотный дворъ, *dwór* gdzie trzymają bydło. Скотопригонный дворъ, *targ* na bydło. Дровяной дворъ, skład drzewа do opału. Лѣсной дворъ, skład drzewа budowlanego. || Онъ живётъ дворъ обо дворѣ со мною, *on mieszka tuż obok mnie*. На дворѣ, *psk.* zewnątrz domu, na dworzcu.

Дворянинъ, -а, *m.* *dworzanin*, *szlachcic*.

Дворяниться, *udawać* pana, *szlachcica*.

Дворяничкиъ, -а, *m.* *syn* *szlachcica*.

Дворянски, *psk.* po *szlachecku*.

Дворянскій, *szlachecki*.

Дворянство, -а, *n.* *szlachectwo*, *szlachta*; || *godność* *szlachcica*.

Двоюродный, *stryjeczny*, *cioteczny*.

Двоюродный братъ, *cioteczny* lub *stryjeczny* *brat*. Двоюродный дядя, *brat* *cioteczny* lub *stryjeczny* *matki* lub *ojca*.

Двоюродный племянникъ, *двоюродная* *племянница*, *syn* lub *córka* *siostry* *ciotecznej* *rodzonych*. Двоюродный дѣдъ, *dzialek* *cioteczny* lub *stryjeczny*. Двоюродная бабка, *babka* *po* *ciotce*.

Двоязычье, -іа, *n.* *двоязычность*, -и, *ж.* *dwuznaczność*, *nieszczероść*.

Двоязычный, *dwuznaczny*, *nieszczery*, *fałszywy*, *odmiennie* *mówiący* *podług* *okoliczności*.

Двојкий, *dwojaki*; || *dwuznaczny*.

Двојко, *psk.* *dwojako*, *dwojakim* *sposobem*; || два razy, *we* *dwójnasób*.

Двојность, -и, *ж.* *dwojakość*; || *dwuznaczność*, *dwustopność*.

Двобортный, *na* *dwa* *rzędy* *guzików* *zapinany* (*o* *sukni*), *mający* *две* *odwrotne* *strony*.

Двобратство, -а, *n.* *Bot.* *klassa* *roślin* *dwuwiazkowych*.

Двуверхій, о двѡхъ wierchołkach, *dwuszczytny*.

Двувесельный, о двѡхъ wiosłach, *dwuwiosłowy*.

Двувязный, *Muz.* *dwuwiązная* *nota*, *nota* *dwa* *razy* *wiązana*.

Двуглавый, *dwójglowy*.

Двугласный, *Gram.* *dwugłoskowy*. Двугласная бунва, *dyftong*, *dwugłoska*.

Двугодоуылы, *двогудовый*, *dwuletni*, *dwuroczny*.

Двугорбый, два garby mający.
 Двугривенникъ, -а, *m.* srebrna moneta, 20 kopiejek wartująca.
 Двуднёвнѣй, Двудённѣй, двудзиenny.
 Двудольный, *Bot.* Двудольное растение, roślina dwulścieniowa.
 Двудомство, -а, *n.* *Bot.* klasa roślin rozdzielnopłciowych.
 Двудобный, podwójne dno mający.
 Двудувный мѣхъ, miech skórzany podwójny do poddymania.
 Двузубецъ, -бца, *m.* *Bot.* dwuzęb, konopie wodne.
 Двукопытный, dwukopytny.
 Двукратный, *ob.* Двоератный.
 Двукрылый, dwuskrzydlasty.
 Двулистникъ, -а, *m.* *Bot.* dwójlist, dwójlistnik.
 Двуличный, Двуличневый, dwuliczny, na obie strony (*o materjach*); || *fałszywy, obłudny.
 Двулѣтіе, -іа, *n.* dwulecie.
 Двулѣтній, dwuletni.
 Двумужіе, -іа, *n.* *Bot.* klasa roślin dwuprzęcikowych.
 Двумѣстный, o dwóch miejscach, na dwie osoby (*pojazd*).
 Двумѣсячный, dwumiesięczny.
 Двуногій, двунogi, двуножny.
 Двуносый, cwejnos, двóchnosek (*opisach z nosem rozdzielonym*).
 Двупольный, двуплціowy, obupłciowy.
 Двуполбный, mający wielkość dwóch szczap (*o drzewie opłówowém*).
 Двупудовинъ, -а, *m.* gwicht dwa pudy ważący.
 Двурукій, двурѣки.
 Двусиліе, Двумочіе, -іа, *n.* *Bot.* klasa roślin nierówno-czteroprzęcikowych.
 Двускатный, два spadki mający (*o dachu*).
 Двуслóbный, *gram.* dwusyllabowy, dwuzgłoskowy.
 Двусмысленно, *psk.* dwuznacznie, wątpliwіе.
 Двусмысленность, -іі *ż.* dwuznaczność, wątpliwіość.
 Двусмысленный, dwuznaczny, wątpliwу.
 Двуспальный, do spania na dwie osoby.
 Двуспальная кроватъ, łóžko na dwie osoby.
 Двустольный, двурurny. Двустольное ружьё, dubeltówka.
 Двусторчатый, dwuskrzydlasty (*o drzwiach*); || *Bot.* dwuluszczynkowy; || złożony (*o muszlach*).
 Двустихійный, wodnoziemny.
 Двустішіе, -іа, *n.* dwuwiersze.
 Двустопный, dwumiarowy, dwustopowy (*wiersz*).
 Двусторонній двустронny; || *praw.* synallagmatyczny.
 Двутрбизъ, -и, *ż.* *Zool.* kanguru, dydelf, zwierzątko amerykańskie.

Двуутрбный, torebkowaty. Двуутрбная животный, torebkowate zwierzęta.
 Двухнобый, двучуhy, двочуhy.
 Двухдѣчный, двупокладowy (*окрѣт*).
 Двухлѣтній, *ob.* Двулѣтній.
 Двухмѣсячный, *ob.* Двумѣсячный.
 Двухнедѣльный, двutygodniowy.
 Двухохлый, двучубовуy, двучубу (*o ptakach*).
 Двухсотый, Двусотый, dwóchsetny, dwusetny.
 Двухчерепный, złożony (*o muszlach*).
 Двухчлѣнный, двучzęściowy; || двухчлѣнное число, *Mat.* binom.
 Двухшерстный, dwojaką sierść mający.
 Двухшнйвный, złożony razem z dwóch кółek, *ob.* Шнйвъ.
 Двучвѣтній, dwukolorowy.
 Двѣнадцатигранный, -а, *m.* *Mat.* dwunastościan.
 Двѣнадцатиугольный, -а, *m.* *Mat.* dwunastokąt.
 Двѣнадцатимужіе, -іа, *n.* *Bot.* klasa roślin dwunastoprzęcikowych.
 Двѣнадцатый, dwunasty.
 Двѣнадцать, dwanaście.
 Двѣсти, dwieście.
 Де, Дѣскать, Дискать, *gmin.* мówi. Ужыва się przy powtarzaniu słów innej osoby. Онъ велѣлъ сказать тебѣ, что я де тебѣ не слушаю, казаль ci powiedzieć, iż ja, мóви, nie słucham cię.
 Дебѣлость, -и, *ż.* otyłość, opasłość, tęгоść.
 Дебѣлый, otyły, opasły, tęgi.
 Дебетъ, -з, *m.* *Hand.* debet, winien; rubryka po lewej stronie na wpisywanie należności.
 Дебоширить, prowadzić życie rozpustne, rozwiązłe, hulać.
 Дебоширство, -а, *n.* rozpusta, rozwiąзłe życie.
 Дебоширь, -а, *m.* birbant, rozpustnik.
 Дебристый, lesisty, zarosły.
 Дебрь, -и, *ż.* wążóз, parów, wадół. Дебрьный, do wążóзу należący.
 Дебютантъ, -а, *m.* debiutant.
 Дебютантка, -и, *ż.* debiutantka.
 Дебютировать, debiutować (*na scenie*).
 Дебютъ, -а, *m.* wystąpienie po raz pierwszy (*na scenie*).
 Деверь, -я, *m.* szwagier.
 Девизъ, -а, *m.* dewiza, godło.
 Девяносто, -а, *n.* dziewiędziesiąty.
 Девяностый, dziewięćdziesiąty.
 Девасиль, Девятисиль, -а, *m.* *Bot.* oman (*roślina*).
 Девятеринъ, -а, *m.* ilość zawierająca w sobie dziewięć cztereyków czyli пудów.
 Девятеринй, dziewięćciokrotny.
 Девятильникъ, -а, *m.* *Bot.* wrotycz (*roślina*).
 Девятины, -нъ, *mn.* nabożeństwo za

дuszę czyję, dziewiątego dnia po zaszcętej śmierci.

Девятисмерть, *м.*, *ж.* *Zool.* dziezba (*ptak*).

Девятисотый, dziewięćsetny.

Девятка, *-и*, *ж.* dziewiątka (*w kartach*).

Девятнадцатый, dziewiętnasty.

Девятнадцать, *-и*, dziewiętnaście.

Девятый, dziewiąty. Девятый час, godzina dziewiąta. Въ девятомъ часу, po ósměj, między ósmą a dziewiątą godziną. Въ началъ девятого, zaraz po ósměj (*g dzinie*). Четверть девятого, kwadrans na dziewiątą. Въ половинъ девятого, o wrót do dziewiątej. Въ исходъ девятого, przed dziewiątą (*godziną*). Въ девятихъ, po dziewiątej.

Девятнадцать, *кощ. сл.* dziewiętnasty.

Девять, dziewięć.

Девятьдесят, Девятьдесятый, *об.* Девяносто, Девяностый.

Девятьсот, dziewięćset.

Деготь, *-гтя*, *м.* dziegieć.

Дегтярникъ, *-а*, *м.* dziegciarz.

Дегтярный, dziegciowy.

Дегтяря, *-и*, *ж.* dziegciarnia.

Дежурить, dyżurować, dyżur mieć.

Дежурный, dyżurowy.

Дежурство, *-а*, *н.* dyżur, dyżurowanie.

Дезертирование, *-ия*, *н.* dezercja.

Дезертировать, *Wojsk.* dezertować, uciec, zbiedz.

Дезертиръ, *-а*, *м.* *Wojsk.* dezertor, zbieg.

Деизмъ, *-а*, *м.* deizm, wierzenie w istnienie w Boga samego, odrzucając wszelkie objawienia.

Деисусъ, *-а*, *м.* trzy obrazy: Zbawiciela, Matki Boskiej i Jana Chrzciciela, obok siebie postawione.

Дека, *-и*, *ж.* *Muz.* deka, wierzchnia część instrumentów o stróncach.

Декабрь, *-я*, *м.* grudzień miesiąc Декабрский, grudniowy.

Декаństwo, *-а*, *м.* dziekaństwo, stopień dziekana.

Декантъ, *-а*, *м.* dzieкан. Декантский, dziekańский.

Декатирование, *ия*, *ж.* Декатировка, *-и*, *ж.* zastępowanie, dekatyzowanie (*sukna*).

Декатировать, zastępować, dekatyzować (*sukno*). *Imsl.b.* декатированный, dekatyzowany.

Декатировщикъ, *-а*, *м.* fabrykant dekatyzujący sukno.

Денель, *-я*, *м.* *Druk.* deka pargaminowa, ramy w prasie drukarskiej, w które wię wkłada papier do druku.

Декламаторъ, *-а*, *м.* deklamator.

Декламация, *-и*, *ж.* deklamacja.

Декламировать, deklamować. *Imsl.b.* декламированный, deklamowany.

Декларация, *-и*, *ж.* zadeklarowanie, nota (*dyplomatyczna*).

Деконить, *-а*, *м.* dekokt, wygotowanie z ziół, *об.* Взварь.

Декораторъ, *-а*, *м.* *Teatr.* dekorator; || malarz dekoracji.

Декорация, *-и*, *ж.* *Teatr.* dekoracja. Декорационный, dekoracyjny.

Декретъ, *-а*, *м.* dekret, wyrok.

День, *-а*, *м.* *Mar.* pokład na okręcie, most okrętowy. Дёновый, Дёчный, покладову.

Делегация, *-и*, *ж.* delegacja, wyznaczenie kogo do czego.

Деликатничать, delikatnie postępować.

Деликатно, *пск.* delikatnie.

Деликатность, *-и*, *ж.* delikatność.

Деликатный, delikatny.

Дельфинъ, *-а*, *м.* delfin (*zwierz z rodziny wieloryбów*); || antaby, uszy u armaty.

Демагогический, demagogiczny.

Демагогъ, *-а*, *м.* demagog.

Демаркационный, demarkacyjny.

Демаркация, *-и*, *ж.* demarkacja, odgraniczenie.

Демаскировать, *Woj.* odsłonić ukrytą baterję (*dla dania ognia*).

Демественникъ, *-а*, *м.* śpiewak kościelny.

Демественный, śпiewany podług prawideł kościelnych dawnych, *об.* Демество.

Демество, *-а*, *н.* dawny kościelny śpiew.

Демократический, demokratyczny, gminopowładny.

Домократія, *-и* *ж.* domokracja, gminopowładztwo.

Демократъ, *-а*, *м.* demokrata.

Демонстрация, *-и*, *ж.* demonstracja, okazywanie.

Демонъ, *-а*, *м.* demon, djabeł, szatan, зły duch. Дёмонский, djabelski, szatański.

Демьянка, *-и*, *ж.* *Bot.* słodkogorz. (*roślina*).

Денди, *неодм.* elegant, modniś.

Денежка, *-и*, *ж.* *об.* Дёнга.

Денежникъ, *-а*, *м.* kieska, sakiewka, woreczek na pieniądze; || *Star.* mincarz; || *Bot.* pieniążek, pieniężnik, gęsi polej, śpizorzód rośliny).

Денежный, mający wartość pół kopiejki; || pieniężny, od pieniędzy; || pieniężny, mający w gotówce. Это вопросъ денежный, jest to kwestja pieniężna. Денежный штрафъ, кара pieniężna. || Человекъ денежный, człowiek mający dużo pieniędzy.

Денежное пособие, вспомошествование, wsparcie pieniężне.

Денисинь, *-а*, *м.* *Bot.* wilżyna (*roślina*).

Денница, *-ы*, *ж.* zorza poranna, jutrzienka, gwiazda poranna.

Денница, *-ы*, *м.* *Bibl.* anioł stracony.

Денноночно, *пск.* dniem i nocą.

Денной, dzienny, dniowy.

День, *прз.др.* дня, *здр.* денень, *-ньна*, *Денёчень*, *-чна*, *м.* dzień, dzionek. Рабочий день, robocizna, dzień roboczy, powszedni. На дняхъ, w tych dniach. Не сколько дней тому назадъ, kilka dni temu. Со дня на

день, з дня на dzień. День въ день, dzień w dzień, co dnia. День ото дня, z każdym dnem. Онъ день ото дня чувствуетъ себя хуже, z każdym dnem czuje się gorzej. Онъ откладываетъ свой отъездъ день за день, odkłada swój odjazd od jednego dnia do другого. За два дня до его смерти, na dwa dni przed jego śmiercią. На другой день, nazajutrz. День спусти, dnem później, ale niepodobny jeden do другого. День да ночь, и сутни прочь, przyszł. żyć z dnia na dzień, nie troszczyć się o jutro.

Дѣньга, -и, *zdr.* дѣнежна, -жи, *ж.* dawny srebrny ruski grosz (*połkopicjki*); || дѣньги, *прзп.* др. дѣнегъ, *mn.* pieniądze. Копить дѣньги, zbierać pieniądze, grosz. Сорить дѣньгами, rozrzucać pieniędzmi. Промотать дѣньги, strwonić pieniądze. Маличья дѣньги, gotówka. Столовыя дѣньги, część pensji przeznaczonéj na utrzymanie życia. Быть при дѣньгахъ, mieć pieniądze. Нуждаться въ дѣньгахъ, potrzebować pieniędzy. Суточные дѣньги, djeta. Вкупныя дѣньги, wкупне. Прогнныя дѣньги, pieniądze na najem pocztowych koni. Кормовыя дѣньги, alimenty. Фрахтовыя дѣньги, ładunkowe. Портковыя дѣньги, opłata portowa. Пѣнныя дѣньги, kara pieniężna.

Дѣньшникъ, -нокъ, *mn.* pieniążки.

Дѣньщикъ, -а, *m.* żołnierz przeznaczony do usług oficerom wojskowym.

Департаментъ, -а, *m.* departament. Департаментскій, departamentowy.

Депеша, -и, *ж.* depesza, doniesienie.

Депо, *nieodm. n.* magazyn, skład.

Депутатъ, -а, *m.* deputowany. Депутатскій, deputacki.

Депутация, -и, *ж.* deputacja.

Дерба, -ы, Дербина, -ы, *ж.* rola po raz pierwszy obrobiona, skopana.

Дербничень, -чикъ, *m.* Zool. kobuz (*ptak*).

Дербовать, по раз первыйю ролью обрабатывать, skopywać.

Дервишъ, -а, *m.* derwisz (*zakonnik turecki*).

Дерганье, -нья, *n.* targanie, wyrыванье, szarpanie.

Дергать, дергивать, дернуть, targać, targać, szarpać, szarpać, wyrываць, wyrываць, wydzierać, wydrzeć; || ciągnąć, pociągnąć; || дергаться, być targanym, szarpanym i t. p. *Imśl. b.* дерганый, дернутый, targany, szarpany, i t. p.

Дергачъ, -а, *m. ob.* Коростель.

Дергота, -ы, *ж.* Med. spazmy, kurczenie się muskułów lub nerwów.

Деревѣнскіи, подеревѣнскіи, *рск.* по więcej.

Деревѣнскій, wiejski, wieśniaczy.

Деревѣнщина, -ы, *ж.* gbur, chłopisko.

Деревня, -и, *zdr.* деревеньна, деревушка, -и, *ж.* wieś (*bez kościoła*), wioska, wioszczka, wioszczyna; || влощ.

Дѣрево, *zdr.* деревцо, -а, *n.* drzewo, drzewko. *Онъ дѣрево дѣревомъ, jest to głupiec, zagwożdżony łeb. Сирпычье дѣрево долго стойтъ, *прзп.* człowiek słabowitego zdrowia często dłużej pociągnie.

Деревнишка, *и, ж.* wioszczyna.

Деревяга, -и, *ж.* dzwonek drewniany uczepiany u szyi bydłat.

Деревяникъ, -а, *m.* drzewotoc, drzewosiek, czerw' drzewowy.

Деревянистый, drzewiasty.

Деревянный, drewniany. Деревянный домъ, dom drewniany. Деревянное масло, oliwa.

Деревяшть, дрѣтвѣ, krzepnąć, ścinać się.

Деревяшка, -и, *zdr.* деревяшечка, -и, *ж.* noga drewniana, rodzaj szczudła; || форма drewniana guzikowa.

Дереза, -ы, *ж.* Bot. rodzaj drzewa grochowego

Дѣрень, -а, *m.* Bot. dereń (*drzewo*). Дерновыи, dereniowy.

Дермава, -ы, *ж.* państwo, mocarstwo; || панование, władza nad czém; || золотая кула з krzyżem, godło władzy.

Дермавность, -и, *ж.* Дермавство, -а, *n.* panowanie, państwo, potęga, władza.

Дермавный, панujący, wszechwładny, potężny.

Дермавствовать, panować, władać nad czém, komu.

Дермалень, -лья, *m.* poręcz, balustrada.

Дермалка, -и, *ж.* dzierzak, rękojeść, trzonek.

Дермалыцы, -лець, *mn.* Druk. trzymadło, narzędzie do trzymania (*rękopisumu*).

Дерманіе, -іа, *n.* trzymanie, utrzymywanie.

Дермать, дерzyć, trzymać, posiadać; || chować, hodować; || posiadać, mieć u siebie; || дерматься, trzymać się, zachowywać się. Дермать совѣтъ, рѣчь, radzić, mówić, przemawiać. Дермать чью руну, pomagać komu. * Дермать дѣло подъ краснымъ суаномъ, odkładać, odwlekać sprawę. Дермать путь, być na drodze do, udać się, puścić się drogą tą a tą. * Дермать кого въ рукахъ, trzymać кого krótkо, surowo z kim postępować. Дермать собственныя свой дѣньги на чуніи надобности, własne swoje pieniądze wydawać na potrzeby innych. Дермать что на умѣ, на мыслі, на rozum собраć, ukrywać swą myśl, taić się z myślą. Дермать пари, закладъ, zakładać się o со, ісь о zakład. Дермать постъ, zachowywać post. Дермать на право, въ право, правбе, trzymać się w prawo, na prawo. Эта лошадь не дермнитъ тѣла, ten koń nie nabiera ciała, nie tyje. * Дермнй нарманъ, *Iron.* poczekaј tylko, nie doczekasz się! * Дермать ухо остро, mieć ucho,

albo: dawać oko, baczenie na со. * Дёрмать камень за пазухой, mieć się na ostrożności. || Дёрматься чье-либо мнѣнія, trzymać się czyjego zdania. Пиво дёржится въ ледникахъ, piwo zachowuje się w lodowniach. * Дёрматься чарочни, kieliszka pilnować, często się upijać. Дёрматься берега, iść brzegiem. *Imś. b.* дёрманый, trzymany, chowany i t. d.

Дёржи-дерево, -а, *n.* *Bot.* palus, gatunek sakiłaku.

Дёржи-ладья, -ья, *ж.* trzymonaw; rodzaj małej ryby, której starożytni przypisywali zatrzymywanie okrętów w biegu.

Дёржина, -и, *ж.* гоґѣбник; || стадо, громада lecących гоґѣби.

Дёрзаніе, -іа, *n.* odważanie się, ośmielanie się.

Дёрзать, дёрзнуть, odważać się, odważу się, ośmielać się, ośmielić się; || набирать отuchy.

Дёрзній, зухвау, śmiaу, hardy.

Дёрзно, Дёрзостно, *psk.* zuchwale, nierozważanie, lekkomyślnie.

Дёрзновѣніе, -іа, *n.* Дёрзновѣнность, -в, *ж.* odwaga, śmiałość.

Дёрзновѣно, *psk.* odważnie, śmiało.

Дёрзостный, Дёрзновѣнный, зухвау, hardy, nierozważny, lekkomyślny.

Дёрзость, -и, *ж.* śmiałość, zuchwalswo, zuchwałość; || niegrzeczność, impertynencja.

Дёрѣ, -ѣ, *n.* fajno, gnój.

Дермопратъ, -а, *m.* czyszczący kloaki.

Дернина, -ы, *ж.* darnina, część wycięta zarosłej trawy ziemii.

Дернистый, darnisty.

Дернокладчикъ, -а, *m.* darniarz.

Дёрнуть, *ob.* Дѣргать.

Дёрнь, -а, *m.* darn. Дёрновѣй, darniewy.

Дерунь, -ѣ, *m.* *gmin.* ostry, gryzący, шосну (*tytoń, pieprz*).

Дерѣга, -и, Дёрѣжина, -ы, *ж.* parć, part, рѣтнisko grube konopne, gruba tkanina.

Дёрѣжный, parciaу.

Деряба, -ы, *ж.* *Zool.* sojka (*ptak*); || * *ptak* а, *maґaj*.

Десантъ, -а, *m.* *Woj.* wylądowanie, wуваждение (*wojska*).

Десертъ, -а, *m.* wety, deser. Десертный, wetowy, deserowy.

Д-снять, *ob.* Де, Диснять.

Десна, -ы, *ж.* *mn.* десны, dziąsło, dziąsła.

Десница, -ы, *ж.* *Kośc. Sl.* prawica, права ręка

Десничный, правичный, po prawej stronie będący.

Д-спотизмъ, -а, *m.* despotyzm.

Деспотический, despotyczny.

Деспотъ, Деспотъ, -а, *m.* despota.

Дестъ, -и, *ж.* libra papieru. Дестевый, do libri papieru należący.

Десятеричъ, -ѣ, *m.* gwicht dziesięciofuntowy (*do wagi*); || wór żyta, owsa i t. p. в dziesięciu czterewyków złożony.

Десятеричный, dziesięcioraki, dziesięć razy tyle wynoszący. Десятерично, десятирицею, dziesięciorako, dziesięć razy tyle. || *Gram.* десятиричноу, nazwa litery używanej przed samogłoskami.

Десятерной, dziesiątkowy.

Десятеро, *przyp. dr.* десятирыхъ, dziesięcioro; || въ десятиро, dziesięć razy tyle, w dziesięcioro.

Дѣсятидѣвный, Десятидѣнный, dziesięciodniowy.

Десятилѣтїе, -іа, *n.* dziesięciolecie.

Десятилѣтній, dziesięcioletni.

Десятиміе, -іа, *n.* *Bot.* klasa roślin dziesięciopięciokowych.

Десяти тысячный, dziesięciomiesięczny.

Десятина, -ы, *zdr.* десятинка, -и, *ж.* dziesięcina, dziesiąta część zegokolwieki; || miara powierzchni gruntu, mająca długości 80, szerokości zaś 30 sążni t. j. 2400 kwadratowych sążni. || Десятинный, dziesięciany.

Десятинный, Десятинный, -а, *m.* *star.* pobierający dziesięć z klasztorów i kościołów na korzyść biskupi go domu.

Десятислѣбный (стихъ), dziesięciogłoskowy (*wiersz*).

Десятиугольный, -а, *m.* *Mat.* dziesięciokąt, figura dziesięciokątna.

Десятиструнный, dziesięć stron mający, o dziesięciu stronach.

Десятичный, dziesiętny.

Десятка, *zdr.* десяточна, -и, *ж.* dziesiątka (*w kartach*); || *Mar.* szalupa o dziesięciu wiosłach.

Десятникъ, -а, *m.* dziesiętnik, mający władzę nad dziesięciu ludźmi lub domami.

Десятонъ, -тна, *m.* dziesiątek, dziesięć w liczbie; * Онъ не трусливаго десятка, jest to twardego karku człowiek.

Десятословіе, -іа, *n.* dekalog, dziesięcioro Bożego przykazania.

Десятной, -аго, *m.* dziesiętnik.

Десятый, dziesiąty, Десятый часть, dziesiąta godzina. Въ десятонъ часу, po dziewięć, między dziewięcią a dziesiątą. Въ началъ десятого, zaraz po dziewięć. Въ исходъ десятого, przed dziesiątą. Въ десятыхъ, po dziesiąте; || * Разсказывать черезъ пято въ десятон, dorywками opowiadać.

Десятъ, dziesięć.

Деталь, -и, *ж.* Детали, -ей, *mn.* szczegóły, drobnostki.

Дефатъ, -а, *m.* defekt, brak, książka defektowa; || *Mar.* stan okrętu przy jego powrocie. || Дефатный, defektowy, niezupełny.

Дефакція, -іа, *ж.* oczyszczenie (*рѣнон*).

Дефилея, *ѣи, ж.* *Woj.* wąwóz, *ob.* Тѣслина.

Дефилрование, -іа, *n.* *Woj.* deflowanie

(*wojska*).

Дефилировать, *Woj.* deflować; || stawiać

naprzeciw ognia nieprzyjacielskiego naj-krótszą linię.

Дефицять, -а, *m.* deficyt.

Децемвирь, -а, *m.* decemwir (*u dawnych Rzymian*). Децемвирный, decemwirski.

Дёчный, *Mar.* pokładowy, należący do pokładu, pomostu na okęcie, *ob.* День.

Дешевизна, -ы, *ж.* taniłość.

Дешевить, tanio dawać, nisko cenić, zniżać wartość; || * nie szacować, nie cenić lekceważąc.

Дешево, *psk.* tanio, *zdr.* дешевённо, bardzo, zbyt tanio; *stop. wyż.* дешёвле; таниј. Наъ можно дешёвле, jak najtanieј. Нёсколько дешёвле, подешёвле соколвiek таниј. Дешёвле всего, najтаниј.

Дешёвый, тани, *zdr.* дешёвенький, bardzo, zbyt tani, najтаńszy.

Дешевѣть, таниѣть, таńszym się stawać.

Деянинь, -а, *m.* Bot. włóknik, południk (*roślina*).

Джинь, -а, *m.* дзын, wódka jałowcowa, borowiczka.

Диванная, -ой, *ж.* pokój bawialny.

Диванъ, *zdr.* диванчикъ, -а, *m.* kanapa, sofa, kanapka, sofka.

Диверсія, -и, *ж.* Woj. dywersja.

Дивертисемѣнтъ, -а, *m.* Teatr. таńce i spiew w operze.

Дивидендъ, -а, *m.* Handl. dywidenda, część procentu.

Дивизионъ, -а, *m.* Woj. dywizjon.

Дивить, dziwić, zadziwiać; || Дивиться, dziwić się, zadziwiać się.

Дивность, -и, *ж.* dziw, cud.

Дивный, dziwny, cudny,

Диво, -а, *n.* dziw, cud. Это не диво, въ томъ нѣтъ дива, тутъ нѣтъ дива, чьто онъ разсердился, nie dziwnego, w tém, albo tu niema nic dziwnego, że on się rozgniewał. Диво дивное, изъ дивъ диво, cud nadzwyczajny, niesłychany. Я дивомъ дивился, niesлычаніе byłem zadziwiony.

Дивовать, Дивоваться, *gmin.* podziwiać, dziwić się.

Дидактика, -и, *ж.* dydaktyka, sztuka nauczania.

Дидактичскій, dydaktyczny, nauczający.

Диняршинь, -а, *m.* kamieniarz.

Дикарь, я, *m.* dziki (*человек*); || * odludek, mizantrop; || najтwardszy, granитову каміеиъ в kopalni.

Дикариа, -и, *ж.* dzika kobieta; || * odludka.

Ди арный, należący do твардего гранитового каміеніа.

Династерія, -и, *ж.* konsystorz.

Диній, *zdr.* диковатый, dziki, dziczały, niezamieszkały, bezлюдny, odludny, dziwaczny; || p. pielaty, bury (*o kolorze*). || Дино, *psk.* dziko, nieупрежміе, nieупрежміе, dziwnie.

Динобразъ, -а, *m.* Zool. jeżozwierz, jeżowiec. Динобразовый, jeżowcowy.

Диковина, -ы, *zdr.* диковинка, -и, *ж.* osobliwość, rzadkość, rzecz rzadka; || cud, dziw. Это ему въ диковину, dla niego jest to osobliwość.

Диковинный, osobliwy, rzadki; || dziwny.

Дикомытъ, -и, *ж.* *Myśl.* ptak stary wzięty z piskлетами.

Дикость, -и, *ж.* dzikość, nietowarzystwość.

Диктаторство, а, *n.* dyktatura, dyktatorstwo.

Диктаторъ, -а, *m.* dyktator. Диктаторскій, dyktatorski.

Диктованіе, -іа, *n.* Диктованіа, -и, *ж.* dyktowanie, dyktando. Писать подъ диктовку, pisać za dyktowaniem.

Диктовать, dyktować.

Дикущъ, -и, *ж.* Bot. omieg, gatunek koziiego korzenia.

Дикція, -и, *ж.* wystowienie, dykcja.

Дилемма, -ы, *ж.* dilemma, rozumowanie złożone z dwóch lub kilku zdań, z których każde służy do przekonania przeciwnика.

Дилетантъ, -а, *m.* dylentant, miłośnik jakiej sztuki.

Дилижансъ, -а, dyliżans, karetka pocztowa.

Динамика, -и, *ж.* dynamika, nauka o siłach i machinach.

Динамическій, dynamiczny, należący do dynamiki.

Динамометръ, -а, *m.* dynamometr, narzędzie do mierzenia sił w machinach.

Диняръ, -я, Динариі, -іа, *m.* denar (*монета румынска*).

Династическій, dynastyczny.

Династіа, -и, *ж.* dynastia, familja panująca.

Дипломатика, -и, *ж.* dyplomatyka, dyplomacja.

Дипломатикъ, -а, *m.* dyplomata, dyplomатикъ.

Дипломатическій, dyplomacyjny. Дипломатически, *psk.* dyplomatically.

Дипломатія, Дипломация, -и, *ж.* dyplomacja.

Дипломать, -а, *m.* dyplomata.

Дипломъ, -а, *m.* dyplom, patent.

Дипъ-лотъ, -а, *m.* *Mar.* otowianka, lina z otowiem na końcu dla dochodzenia głębokości wody.

Дира, Дыра, -ы, *ж.* *zdr.* дырна, дырочка -и, dziura, dziurka; *zgr.* дырища, -и, wielka dziura.

Директорія, -и, *ж.* dyrektorjat.

Директоръ, -а, *m.* dyrektor. Директорскій, dyrektorski.

Директриса, -ы, *ж.* dyrugująca czém, prz. łączna, przewodniczka.

Дирекція, -и, *ж.* dyrekcja, kierowanie, przewodnictwo; || Woj. kierunek, зворóченіе czego ku czemu.

Дирижёръ, -а, *m.* dyrugujący оркиестра.

Дирижировать, dyrugować оркиестра.

Диристый, дирсвѣтый, диравый, dziurawy, dz. urzysty.

Дирчатый, podziurawiony.

Дискантисть, -а, *m.* dyszkancista, śpiewający dyszkantem.

Дискантъ, -а, *m.* *Muz.* dyszkant, dyskant. Дискантный, Дискантовый, dyszkantowy.

Дисконтировать, dyskontować.

Дисконтъ, -а, *m.* dyskonto.

Дискошь, -а, *m.* paténa, naczynie kościelne.

Дислогація, -и, *ж.* porozkładanie wojска на stanowiskach, dyslokacja.

Диспашёръ, -а, *m.* *Hand.* taksator uszkodzeń towarów на statku.

Диспашъ, -а, *m.* obliczenie uszkodzeń towarów на statku.

Диспозиція, -и, *ж.* *Woj.* uszykowanie, rozkład.

Диспутъ, -а, *m.* dysputa, rozprawa.

Диссертация, -и, *ж.* rozprawa, piśmo naukowe.

Диссидентъ, -а, *m.* dyssydent, różно wierца. Диссидентский, dyssydencki.

Дистанція, -и, *ж.* odległość, oddalenie. *Онъ держитъ его на благородной дистанціи, trzyma go в oddaleniu od siebie, nakazuje poszanowanie.

Дистилляторъ, -а, *m.* dystylator, gorzelnik, pędзачу wódkę.

Дистиллярный заводъ, dystylarnia, gorzelnia.

Дистиллирование, -и, *n.* dystylowanie.

Дистиллировать, dystylować, przepедзачь przez alembik.

Дисциплина, -ы, *ж.* dyscyplina, карность.

Дитя, *prz. dr.* дитяти (*mn.* дѣти), zdr. дитятно, -а, *n.* dziecię, dziecko, dzieciątko. Дитя рождённое внѣ браня, dziecię naturalne.

Дифферентъ, -а, *m.* *Mar.* głębokość do jakiej statek się zanurza в wodzie.

Дифференцировать, *Mat.* odróżniać, rozróżniać

Дифференциаль, -а, *m.* *Mat.* ilość różniczkowa, różniczka. Дифференциальное исчисление, rachunek różniczkowy.

Дичать, одичать, дичець, stawać się odludkiem, unikać ludzi.

Дичина, -ы, *ж.* zwierzyna.

Дичить, śpiewać lub grać niezgodnie; || Дичиться, stawać się nieśmiałym, stromić, unikać ludzi.

Дичокъ, -чнѣ, *m.* płonка, dzika latorośl, drzewko zrosłe samo (*nieszczepione*).

Дичь, -и, *ж.* zwierzyna, dziczыzna; || дичье, odludne miejsce; || *niedorzeczность, głupstwo. Нестьи, пороть дичь, гадаць niedorzeczności, głupstwa.

Дискантъ, *об.* Дискантъ.

Диэрамбический, dytyrambiczny.

Диэрамбъ, -а, dytyramb (*gatunek poezji*).

Діаволь, *об.* Дьяволь.

Диагностика, -и, *ж.* *Med.* djagnostyka.

Диагональ, -и, *ж.* *Mat.* przekątnia, linja przekątna. Диагонально, *psk.* в przekątni, pod przekątnią.

Діадима, -ы, *ж.* djadem, przepaska на głowie, godło królewskie.

Діаконисса, -ы, *ж.* djakonka, в pierwiastkowym kościele kobieta używana do pewnych kościelnych posług.

Діаконнический, -а, *m.* zakrystja.

Діаконъ, *об.* Дьякнь.

Діанъ, *об.* Дьянь.

Діалектика, -и, *ж.* dyalektyka, umiejętność rozumowania.

Діалектичный, -а, *m.* dyalektyk, wprawny в rozumowanie.

Діалектичний, dyalektyczny.

Діалектъ, -а, *m.* *об.* Нарѣчіе.

Діаметральный, przerynający środkiem, średnicowy. Діаметрально, *psk.* на obu końcach średnicy.

Діаметръ, -а, *m.* średnica, *об.* Поперечникъ.

Діапазонъ, -а, *m.* *Muz.* djapazon, oznaczenie rozległości skali głosu, lub narzędzia muzycznego.

Діатонический, *Muz.* djatoniczny, postępujący tonami gammy.

Діафрагма, -ы, *ж.* *Anat.* djafragma, otoczyna, osierdzie.

Діезъ, -а, *m.* *Muz.* djezys, krzyżyk в muzyce przed nutą położony на znak, że należy wziąć wyżej półtonem.

Діета, -ы, *ж.* djeta, wstrzymanie się od pokarmów.

Діететика, -и, *ж.* djetytyka, nauka о utrzymaniu zdrowia.

Діететический, djetytyczny, należący do djety.

Діоптрика, -и, *ж.* nauka о łamaniu się promieni światła.

Діоптрический, djoptryczny.

Діоптръ, -а, *m.* djopter, djoptra.

Діорама, -ы, *ж.* djorama, okrągłe przedstawienie się malowidło.

Длань, -и, *ж.* Kość. *Sl.* dłoń.

Длато, Kość. *Sl.* *об.* Долото.

Длина, Долина, -ы, *ж.* długość. Бревно длиною восемь аршинъ, belka wzdłuż мажца осiem arszynów. Этотъ домъ имѣеть въ длину десять сажень, ten dom ма długości dziesięć sажни. Мѣрятъ въ длину, mierzyć wzdłuż. Онъ растянулся во всю длину, wyciągnął się jak długi.

Длинный, -а, *m.* długość, dłużyна, dłużyзна, dłuза; || belka wzdłuż położona.

Длинно, *psk.* długo; || широко, obszerно.

Длинноватый, przydługi, nieco за дługi.

Длинноногий, *об.* Долгоногий.

Длиннопольный, *об.* Долгопольный.

Длинношёрстный, *об.* Долгошёрстный.

Длинный, *długi*, *długotrwały*; *zdr.* длинный, *bardzo długi*.

Длительный, *opieszawy*, *powolny*. Длительно, *psk.* *opieszale*, *powoli*, *zwolna*.

Длить, *odwlekać*, *zwlekać*, *przedłużać*, *przeciągać*.

Для, *pmk.* *dla*. Каждый для себя, *każdy dla siebie*. Для чего вы это сдѣлали, *po co pan to zrobił?* Для чего вы не заботитесь о всѣхъ дѣлахъ, *czemu pan nie pilnujesz swoich interesów?* У него были неприятности съ начальникомъ, для чего и оставилъ онъ службу, *poróżnił się ze swoim naczelnikiem, otóż dla tego porzucił służbę*. Для того-то онъ и пришёл, *dla tego właśnie przyszedł*. Онъ слишкомъ честенъ для того чтобы обмануть васъ, *jest on dosyć uczciwy i dla tego nie oszuka pana*. Не для чего, *niema potrzeby, niema po co*. Не для чего ходить туда, *niema potrzeby tam chodzić*. Мнѣ не для чего видѣться съ нимъ, *nie potrzebuję z nim się widzieć*.

Дневальной, *-ago*, *m.* *dyżurny*, *zostający przez całą dobę* (=24 godzin) на службѣ при звierzchniku, *kassie i t. d.*

Дневальня, *-и*, *ż.* *pokój dyżurnego*.

Дневанье, *-нья*, *n.* *dniówka*; || *dyżурование*.

Дневать, *dniować*; || *mieć dyżur*.

Дневна, *-и*, *ż.* *Woj.* *dniówka*, *wytechnienie*.

Дневникъ, *-á*, *m.* *dziennik*, || *djarjusz*. Дневной, *Дневный*, *dzienny*, *dniowy*, *trwający tylko dzień*.

Днёмъ, *psk.* *w dzień*, *za dnia*.

Днесь, *psk.* *Kośc.* *Si.* *dziś*, *dzisiaj*. По днесь, *do dziś dnia*, *do tego czasu*.

Днище *-а*, *n.* *dno statku wielkiego*.

Дно, *-а*, *n.* *dno*. Перевернуть всё вверхъ дномъ, *wszystko przewrócić do góry nogami*. Чтобы ему ни дна, ни покрышки (*przekłęcie*), *bierz go lichol*

До, *pmk.* *do*, *aż do*; || *przed*; || *około tego*, *blisko*, *koło (tego)*, *niemal*. Отъ начала, *do końca*, *od początku*, *do końca*. До сихъ поръ, *dotąd*. До поры до времени, *do niejakiego czasu*. До сего дня, *do dziś dnia*. Разрѣшено продавать порохъ частнымъ лицамъ до пяти фунтовъ на человека, *dozwolono sprzedawać proch osobom prywatnym blisko pięć funtów na każdego*. До потопа, *przed potopem*. За сто лѣтъ до Р. Х., *za sto lat przed N. Chr.* Заплатить досроча, *zapłacić przed terminem*. Ихъ было до двадцати человекъ, *ich było blisko dwudziestu osób*. Онъ получаетъ до десяти тысячъ рублѣй въ годъ, *poбира blisko dziesięć tysięcy rocznie*. Я имѣю до васъ дѣло, *mam do pana interes*. Мнѣ не до васъ, *nie mam czasu*, *dajcie mi pokój*. Намъ теперь не до музыки, *teraz wcale nie mamy czasu zajmować się muzyką*.

Добавленіе, *-іа*, *n.* *Dobawia*, *-и*, *ż.* *zdr.*

добавочка, *-и*, *ż.* *dodanie*, *dodatek*, *przydanie*, *przykładek*, *dopełnienie*.

Добавлять, *добавить*, *dodawać*, *dodać*, *przydawać*, *przysłać*, *przykładać*, *przyłożyć*, *dopełniać*, *dopełnić*.

Добавонь, *-вна*, *zdr.* *добавочень*, *-чка*, *m.* *об.* *Добавленіе*. Въ добавонь, *a nato*, *na domiar*, *na dobitkę*.

Добавочный, *dotatkowy*, *przydatkowy*.

Добиваніе, *-іа*, *n.* *dobijanie*.

Добивать, *добить*, *dobijać*, *dobić*, *dokonywać*, *dokonać*; || *zapuszczać*, *zapaść*, *zapaść*, *zapaść*; || *wbijać*, *wbić*; || *Добиваться*, *dobijać się*, *do szczętu gubić się*, *zapuszczać się*, *zapaść się*; || *starać się o co*, *ubiegać o co*, *domagać się czego*.

*Эта потѣря добила его, *ta strata go dokonała*. *Онъ добиваетъ послѣднюю копѣйку, *wydaje ostatni grosz*. Онъ добивается почести, *ubiega się o honory*. Добиваться мѣста, *starać się o miejsce*. Отъ него толку не добьешься, *nie doprosisz go się o nic*. Отъ него слова не добьешься, *nie dopytasz go się o nic*, *nie dowiesz się nic od niego*.

Добирание, *-іа*, *n.* *zbieranie*, *pobieranie*, *zagromadzenie*.

Добирать, *добрать*, *zbierać*, *zabrać*, *przybierać*, *przybrać*, *zagromadzać*, *zagromadzić*; || *Добираться*, *zajść gdzie*, *dojść do czego*, *do tać się gdzie*, *dopść do czego*; || **dochrapać się*. Мы не могли добраться до вершины горы, *nie mogliśmy się dostać na wierzchołek góry*. Добраться до начала, *do вершины*, *zasięgnąć do początku*, *do przyczyny*. Какъ только добрался онъ до бутылки, *такъ разомъ осушилъ её*, *jak tylko zabrał się do butelki*, *od razu wychylił ją*. Я давно до него добирался, *oddawna już mam na niego chętkę*.

Добить, *ob.* *Добивать*.

Доблестный, *dzielny*, *mężny*, *waleczny*, *stateczny*.

Доблесть, *-и*, *ż.* *dzielność*, *mężtwo*, *waleczność*, *stateczność*.

Доборанывать, *добронить*, *dobronować*, *dowłóczyć*.

Доборь, *-а*, *m.* *Доборка*, *-и*, *ż.* *dobór*, *dobiór*.

Добрасыванье, *-нья*, *n.* *dorzucanie*, *przyrzucanie*.

Добрасывать, *добросать*, *добросить*, *dorzucać*, *dorzucić*, *przyrzucać*, *przyrzucić*. *Imśl. b.* *добрóшенный*, *dorzucony*, *przyrzucony*.

Добренький, *zdr.* *ob.* *Добрый*.

Добрестъ, *ob.* *Добродить*.

Добриваніе, *-іа*, *n.* *dogolenie*, *skobienie goleni*.

Добривать, *добрить*, *dogolić*, *do końca ogolić*; || *Добриваться*, *być dogolonym*. *Imśl. b.* *добритый*, *dogolony*.

Добрó, *-á*, *n.* *dobro*; || *mienię*, *majątek*, || *dobrodziejstwo*. Дѣлать кому добрó, *wyświadczać komu dobrodziejstwo*. Чу-

нимъ добромъ подносить ведромъ, *przysł.* bawić się cudzym kosztem. Нѣтъ худа безъ добра, *przysł.* niema złego, coby na dobre nie wyszło. || Это не къ добру, to nie obiecuje nic dobrego. По добру по вѣдору, объ Здорѡвый. Съ нимъ добромъ не раздѣлаешься, z nim nie można po przyjaćielsku porozumieć się.

Добрѡ, *psk.* dobrze. Добрѡ, помни ты это, dobrze, pamiętajże o tém! Добрѡ пошталовать, witażże! Охота вамъ его слушать! Добрѡ бы онъ говорилъ дѣло, а то всё вздоръ горѡдитъ, poco pan go słuchasz? niechby mówił co do rzeczy, ale on tylko głupstwa plecie.

Добрѡ, *nieodm.* dawna nazwa litery Д.

Добровѡльный, *dobrowolny.*

Добродить, добрѣсти, *dowlec się, dojść powoli.*

Добродушіе, -ія, *n. dobrodusznosc, dobroć duszy, prostota, szczerota.*

Добродушный, *dobroduszny, dobry, prosty, szczerzy.*

Добродѣтель, -и, *ж. cnota; || gmin.* добродѣйство.

Добродѣтельный, *cnotliwy.* Добродѣтельно, *psk.* cnotliwie.

Добродѣтельствовать, *Kość.Sł.* być добродушнымъ.

Доброе, -аго, *n.* мienie, majątek. Вѡры похитили всё моѡе доброе, złodzieje zabrali całe moje mienie.

Добрѡжелатель, -я, *m.* łaskawca, dobrodziej, *zyczliwy.*

Добрѡжелательница, -ы, *ж.* łaskawczyni, dobrodziejka.

Добрѡжелательность, -и, *ж.* łaskawość, *zyczliwość, dobroć.*

Добрѡжелательный, *łaskawy, zyczliwy, dobry.*

Добрѡжелательствовать (кому), *dobrze zuzycь komu, być łaskawym, uczynnym.*

Добрѡкачественный, *dobre przymioty majace; || łagodny.*

Добрѡнравіе, -іа, *n.* Dobronawny, *ob.* Благонравіе, Благонравный.

Добрѡпорядочный, *porządny.*

Добрѡсать, *ob.* Добрѡсывать.

Добрѡсердечіе, Добрѡсердіе, -ія, *n.* Добрѡсердечность, -и, *ж.* serdeczność, szczerość.

Добрѡсердечный, Добрѡсердый, *verdeczny, szczerzy.*

Добрѡсѡвѣстно, *sumiennie, z dobrą wiarą.*

Добрѡсѡвѣстность, -и, *ж.* sumiennosc; || *Praw.* dobra wiara.

Добрѡсѡвѣстный, *sumienny; || sądzia* робѡвну.

Добрѡта, -ы, *ж.* dobroć serca, łagodność, *uprzejmość.*

Добрѡта, -ы, *ж.* dobroć rzeczy jakіdj; || *trwałość.*

Добрѡтность, -и, *ob.* Добрѡта.

Добрѡтный, *trwały, mocny.* Доброхѡтно, *psk.* *zyczliwie, chętnie, z ochotą.*

Добрѡхѡтный, *zyczliwy, chętny.*

Добрѡхѡдотвѡвать, *być zyczliwym, uczynnym.*

Добрѡхѡтъ, -а, *m.* łaskawca, *zyczliwy, uczynny.*

Добрый, *dobry.* Добрѡе дѣло, *dobry uczynek.* Въ добрый часъ, *szczęśliwie, pomyślnie, z Panem Bogiem.* Черѡ доброго, онъ разсердится, *co wię, on gotów rozgniewać się.* Добрѡя слава лежитъ, а дурная далеко бѣжить, *przysł. ob.* Слава.

Добрѣтъ, *tuć, nabierać ciała, tłuścić.*

Добрѣтъ, -а, *m.* *dobry człowiek, dobra dusza.*

Добуживаться, добудиться, *z wielką trudności; budzić kogo ze snu.*

Добывѡльный, *służący do wydobywania, do ciągnięcia czego.*

Добываніе, -ія, *n.* *dobywanie, ciągnięcie, użytkowanie.*

Добывѡть, добыть, *dobywać, dobyć, otrzymać, utrzymać, zarabiać, zarobić, dostać czego, wystarać się o co; || Добываться, być wydobywanym.* Добыть денегъ, *dostać pieniędzy.* Добывать себѣ хлѣбъ рабѡтою, *zarabiać na chleb przez pracę.* || Добывать золото, *dobywać złoto z kopalni.* *Imśl. b.* добытый, *dobyty, wydobyty.*

Добытіе, *ob.* Добываніе.

Добыча, -и, *ж.* *zdobycz, łup.*

Добычный, *zyskowy, korzystny.* Добычно, *psk.* *zyskownie, korzystnie.*

Добѣгать, добѣжать, *dobiegać, dobiedz, dobieżeć.*

Добѣливать, добѣлѣть, *dobielać, dobielić.* *Imśl. b.* *dobielony.*

Довѡливать, довалить, *dorzucać, dorzucić, dotaczać, dotoczyć; || Довѡливаться, довалиться, dowlekać się, dowlec się; || дорываь się, dorwać się (np. do jedzenia).* *Imśl. b.* доваленный, *dorzucony, dotoczony.*

Довалѣть, *spilśniować, spilścić.* *Imśl. b.* доваленный, *spilśniony.*

Довѡривать, доварить, *dogotowywać, dogotować.* *Imśl.* доваренный, *dogotowany.*

Дѡведь, -и, *ж.* *dama (w warcach).*

Дѡвести, Дѡвѣсть, *ob.* Дѡводить, Дѡвѡзить.

Дѡвершѡть, довершить, *dokonywać, dokonać, uskuteczniać, skutecznić, dokończyć, dokończyć, ukończyć, skończyć; || Довершаться, być dokonywanym, dokończonym.* *Imśl.* довершенный, *dokonany, dokończony, uskuteczniony.*

Дѡвершеніе, -ія, *m.* *dokonanie, uskutecznienie, dokończenie, ukończenie.*

Дѡвершитель, -я, *m.* *wykonawca, dokonawca, dokonawcz.*

Дѡвершительница, -ы, *ж.* *wykonawczyni.*

Дѡвершить, *ob.* Дѡвершѡть.

Довести, Довѣсть, *об.* Доводить.
Довивать, довить, dowiѣać, dowić, dokrecać, dokrećić. *Imst. b.* довитый, dowinie-
ту, dokrecony.

Довинчивать, довинтять, doszrubowy-
wać, doszrubować, dokrecać, dokrećić.
Imst. b. довинченный, doszrubowany, dokre-
cony.

Довираться, довраться, gadać, nagadać
kłamstwa.

Довлекать, довлечь, *об.* Доволакивать.

Доводить, довести, доведеть, przypro-
wadzać, przyprowadzić, doprowadzać, do-
prowadzić, zmuszać, zmusić; || Доводиться,
zdarzać się, trafiać się, wypadać, na-
леżeć. Довести до свѣдѣнія публ. и, do-
нести publiczności, ogłosić. Мнѣ дове-
лось нечаянно встрѣтиться съ нимъ, zda-
rzyło mi się niespodzianie go spotkać. ||
Мнѣ доводиться съ него ещё два рубля,
налеży mi się od niego jeszcze dwa ru-
ble. Онъ мнѣ доводится родня, on est ze
mną spokrewniony. *Imst. b.* доведѣнный,
doprowadzony, zmuszony.

Доводный, dowodny, przekonywający,
jasny.

Довбачинъ, -а, *m.* denuncjat, delator, do-
nosiciel.

Доводъ, -а, *m.* dowód, świadectwo.

Довозить, довести, довезеть, dowozić,
dowieźć, podwozić, podwieźć. *Imst. b.* дове-
зѣнный, dowieziony.

Доволакивать, доволочить, доволочь,
dociągać, dociągnąć, dowlekać, dowlec; ||
Доволакиваться, dociągać się, dowlekać
się.

Довольно, *рк.* dość, dosyć, dostatecz-
nie.

Довольный, Доволенъ, kontent, zadowo-
лony, rad. Онъ всѣмъ доволенъ, ze wszyst-
кого jest kontent. Я доволенъ тѣмъ, что
васъ вижу, rad jestem, że widzę pana. Онъ
шалымъ доволенъ, przestaje na małym.

Довольство, -а, Довольствие, -я, *n.* ob-
fitość, dostatek, bogactwo; || Довольство
самимъ собою, wielkie o sobie rozumie-
nie, upodobanie w samym sobie.

Довольствованіе, -я, *n.* zadowolenie, za-
spokojenie, zadość uczynienie; || заопра-
тzenie, robienie zapasów.

Довольствовать, zadawalniać, zaspaka-
jać; || заopatrywać, robić zapasy; || Доволь-
ствоваться, przestawać na czym, konten-
tować się czym.

Довѣвать, довѣять, довиваѣть, довиваѣть;
|| donieść co dokąd (*o wieźrze*).

Довѣдованіе, доведѣніе, -я, *n.* dowia-
dywanie się.

Довѣдывать, доведать, doznawać, do-
знаѣть, doświadczać, doświadczyć; || Довѣ-
дываться, dowiadуwać się.

Довѣренность, -и, *ж.* zaufanie, ufność; ||
упровазненіе дане кому, plenipotencja.
Имѣть къ кому довѣренность, mieć w kim
zaufanie. Употребить во зло чью-либо до-

вѣренность, nadużywać czy, ego zaufania.

|| Онъ управляетъ имѣніемъ по довѣрен-
ности, zarządza majątkiem na mocy upro-
ważnienia. Дать кому довѣренность, даѣ
кому upoważnienie. Уничтожить довѣ-
ренность, cofnąć upoważnienie.

Довѣренный, upoważniony.

Довѣритель, -я, *m.* pełnomocodawca, man-
dant.

Довѣрить, *об.* Довѣрять.

Довѣрительный, pełnomocny.

Довѣрие, -я, *n.* zaufanie, wiara.

Довѣрчивость, -и, *ж.* ufny, ufność.

Довѣрчивый, ufający, zaufany.

Довѣрять, довѣрить (кому), mieć zau-
fanie (*w kim*), dowierzać кому (*w czym*),
ufać; || Довѣряться, зауфать (кому), zdaѣ
się на кого, na со.

Довѣсить, *об.* Довѣшивать.

Довѣсонъ, -сна, *m.* dokładka do wagi.

Довѣшать, *об.* Довѣшивать.

Довѣшваніе, -я, *n.* doważenie.

Довѣшванный, довшать, доважать, do-
ważуѣ, skończyć ważyć; || довшить, wię-
сѣѣй jeszcze, albo reszтę odważyć.

Довѣять, *об.* Довѣвать.

Довязыванье, -нья, *n.* dowiązywanie, za-
wiązywanie.

Довязывать, довязать, dowiązywać, do-
wiązać; || кнѣзичуѣ, dorobić na drutach (*np.*
pończochę). *Imst. b.* довязанный, dowiąza-
ny.

Догавливать, договѣть, коңчить, skoң-
чить post, przygotowanie do spowiedzi i
komunji.

Догадать, *об.* догадывать.

Догадна, -и, *ж.* domysł, domniemanie.

Догадливость, -и, *ж.* domysłność.

Догадливый, domysłny.

Догадочный, oparty na domyśle.

Догадчикъ, -а, *m.* domysłny.

Догадчица, -ы, *ж.* domysłna.

Догадъ, -а, *m.* gmin. d. myślny. Дѣ до-
гадъ, на myśl, do głowy. Въ догадъ-ля
тебѣ было сдѣлать это, czy przyszło ci
na myśl uczynić to? Мнѣ это было не въ
догадъ, nie przyszło mi to do głowy, ani
pomyślałem o тѣм.

Догадываніе, -я, *n.* zgadywanie, do-
mniemanie.

Догадываться, domyslać się, przypusz-
czać, zgadywać.

Догараніе, -я, *n.* dopalenie się.

Догарать, догарать, догарѣть, dopa-
lać się, dopalić się.

Доглаживанье, -нья, *n.* dogładzanie, u-
коңczenie wygładzania, wyprasowania.

Доглаживать, догладить, коңчить, skoң-
чить wygładzanie, wyprasowanie.

Догладывать, догладѣть, дозороваѣть,
czуwać nad czym, bacznosc mieć nad czym,

Догма, -ы, *ж.* Dogmatъ, -а, *m.* dogma,
dogmat.

Догматика, -и, *ж.* dogmatyzm, nauka do-
gmatów.

Догматикъ, -а, *m.* dogmatyk.
 Догматическій, dogmatyczny.
 Догматствовать, dogmatyzować.
 Догматъ, *ob.* Догма.
 Догнаиваніе, -ія, Догноеніе, *n.* dognajanie, przegnojenie.
 Догнаивать, догнойтъ, dognoić, przygnoić.

Догнаніе, -ія, *n.* dopędzenie.
 Догнать, *ob.* Догонять.
 Догноеніе, -ія, *n.* *ob.* Догнаиваніе.
 Догнойтъ, *ob.* Догнаивать.
 Договаривать, договсртъ, domawiać, domówić, kończyć mowę; || umawiać, umówić, najmować, nająć, godzić, zgodzić; || Договариваться, умавіаць сѣ, układać się, traktować, negocjować; || dogadywać się, dogadać się, dojść czego gadaniem. Онъ договорилъ свой проповѣдь, онъ skończył swoje kazanie. Онъ не договариваетъ послѣднихъ слоговъ, онъ nie domawia ostatnichъ zgłosek. Дайте мнѣ договорить, дайте мнѣ skończyć. || Я договорилъ работниковъ, zgodziłem robotników. || Договариваться въ цѣиъ, умавіаць сѣ о себѣ. Договариваться о здачѣ крѣпости, układać się o poddanie fortecy. || Подъ конецъ вечера онъ договорилъсь до Канта и до Гегеля, pod koniec wieczora dogadali się do Kanta i Hegla. || Договаривающіяся стороны, strony kontraktująсе.

Договорный, умовіоны, umowny; || контрактowy. Договорная книга, (ипотечная), księga umów wieczystych, albo transakcji wieczystych.

Договоръ, -а, *m.* ugoda, umowa, układ, kontrakt; || traktat. Договоръ словесный, письменный, умова словна, умова на писме. Нарушить договоръ, zerwać umowę. Заключить договоръ, ułożyć się do kim, zawrzeć umowę, wejść w układy. Свадебный договоръ, przedślubna ugoda. Договоръ на мировую, transakcja. Договоръ о здачѣ крѣпости, albo Сдача крѣпости на договоръ, kapitulacja, kapitulowanie poddającej się fortecy. Вступленіе въ договоръ, kontraktowanie. Договоръ, заисящій отъ случая, kontrakt losowy. Договоръ, застрахованія, kontrakt ubezpieczenia. Договоръ съ неустойкою, zobowiązanie зъ заstrzeżeniem kary.

Догонѣ, -а, *m.* Dogonka, -ни, Dogonia, -и, *z.* pogonia, pogoń, ubieganie się o co, gonienie, ściganie; || ukończenie dystylowania. Въ догонку, *psk.* в погонѣ. Побѣжать, броситься за кѣмъ-либо въ догонку, рисіаць сѣ в погонѣ za kim.

Догонать, догнать, doganiać, dogonić, dognać, dościgać, doścignąć; || *зрównać, dorównać, wyrównać komu; || dokończyć dystylowanie. Ступайте впередъ, я вадъ догоню, idźcie naprzód, ja dogonię was. Онъ очень растѣтъ, скоро отца догонитъ, онъ szybko dorasta, wkrótce zrówna ojcu.

Въ математикѣ мнѣ его не догнать w matematyce ja mu nie wyrównam.

Догораніе, догорать, *ob.* Догораніе, догарать.

Догребать, догresti, kończyć zmiatanie grabiami; || przybijać do brzegu, robiąc wiosłami.

Догрунивать, догрумать, догрузить ładować, kończyć ładowanie. *Imsl. b.* до груженный, doładowany.

Догруженіе, -ія, *n.* doładowanie.

Догрызать, догрызтъ, dogryzać, do gryźć.

Догуливать, догулять, kończyć czas wolny od zatrudnień; || догуляться (до бѣды), prowadzić życie rozwieszle, doczekać się złych skutków.

Додавать, додаты (czas teraźn. додаю *cz. przyszły* dodамъ), dodawać, dodać dopłacać, dopłacić. *Imsl. b.* доданный dodany, dopłacony.

Додалбливанье, -ня, *n.* dodłubanie, zupełne wydrążenie.

Додалбливать, додолбить, dodłubować, dodłubać, zupełnie wydrążyć. Додоблenny, dodłubany, wydrążony.

Додатонъ, -тна, *m.* dodatek, przydatek, dopłata, przykładek.

Додаточный, dodatkowy.

Додать, *ob.* Додавать.

Додача, -и, *z.* *ob.* Додатонъ.

Додвигивать, додвигать, додвинуть, przysuwać, przysunąć; || Додвигаться, przysuwać się. *Imsl. b.* додвинутый, przysunięty.

Додержаніе, -ія, Додерживанье, -ня, *n.* dotrzymanie, wytrzymanie; || wypotrzebowanie (*jakiej summy*).

Додерживать, додержать, dotrymać, wytrzymać; || wypotrzebować. *Imsl. b.* додержанный, dotrzymany, wytrzymany.

Додирать, додрать, zupełnie rozdzielać, zedrzeć; || donaszać, donosić, do szczętu znosić. *Imsl. b.* додранный, zdarty, zniszczony, do szczętu donoszony.

Додираться, додраться, przedzierać się, przedrzeć się, przeciskać się, przecisnąć się, dociskać się, docisnąć się, dotкочыть сѣ.

Доднесь, *psk.* Kośc. Słow. dodziśdnia.

Додолбить, *ob.* Додалбливать.

Додоръ, -а, *m.* *gmin.* używa się tylko w następującem wyrażeniu: додору нтъ, niema przejścia, nie można się dotкочыть.

Додрать, *ob.* Додирать.

Додѣлка, -и, *z.* Додѣль, -а, *m.* Додѣльванье, *ня, n.* dorobienie, dokończenie.

Додѣлывать, додѣлать, dorabiać, dorobić, dokonywać, dokonać; || Додѣлываться, dorabiać się, dokonywać się. *Imsl. b.* додѣланный, dorobiony, dokonany.

Додженіе, -ія, *n.* dojenie.

Дождариванье, -ня, *n.* dosmażanie, wusmażenie, dopiekanie, dopieczenie.

Дожаривать, дожарить, dosmażać, do-
smażyć, dopiekać, dopieć; || Дожариваться,
dosmażać się, dopiekać się.

Дожать, об. Дожимать, Дожинать.

Дождать, об. Дождидать.

Дождевинь, Дождяинь, -á, m. pur-
chawka, prochawka (gatunek grzybów).

Дождевой, deszczowy, dżdżowy.

Дождённый, deszczopólny, deszcz
przypuszczający.

Дождикъ, -а, m. об. Дождь.

Дождить, дождь спускаться. Nieco. дож-
дять, дождь идётъ, dżdży, deszcz pada.

Дождичень, чна, m. zdr. deszczyk.

Дождливый, dżdżysty.

Дождь, -á, дождикъ, дожинь, дожинь,

-а, m. deszcz. Мелнй, грибо́й дождь,
deszczuk drobny. Крупный дождь, deszcz
kroplisty. Проливной дождь, deszcz ule-
wny. Дождь леема льётъ, дождь льётъ
какъ изъ ведра, deszcz leje jak z cebra.

Отъ дождя да въ воду, pszysł. trafić z de-
szczu pod rynnę; chcąc małego złego ujęć,
trafić na gorsze.

Дождяинь, об. Дождевинь.

Дожевывать, дожевать, dożuwać, do-
żuć. Imsl. б. дожеванный, zżuty.

Дожечь, об. Дожигать.

Дожевинь, -á, m. об. Дождевинь.

Дожевой, об. Дождевой.

Доженіе, -іа, n. dopalenie.

Дожинь, -а, m. об. Дождь.

Доживаніе, -іа, n. pozostanie się przy
życiu, osiągnięcie (głębokiej starości); ||
przemieszkiwanie.

Доживать, дожить, dożyć, doczekać się
czego за życia; || dopełnić żyjąc pewnego
kresu, dokonać życia; || pozostawać w mies-
zkaniu do pewnego czasu. Я не доживу
до тѣхъ поръ, не бѣду́ жить до tego czasu.
Вотъ до чего я дожилъ, tegom dożył, tegom
się doczekał!

Дожига́ние, -іа, n. dopalenie.

Дожигать, дожечь, dopalać, dopalić; ||
Дожигаться, dopalać się. Imsl. б. дож-
женный, dopalony.

Дожданіе, -іа, n. oczekiwanie.

Дождать, дождать, czekać na kogo; ||
Дождаться, дождаться, czekać kogo, na
кого, на со, oczekiwać kogo, czego. Не
дождайтесь меня, не oczekujcie na
mnie. Я долженъ здѣсь дождаться его,
muszę tu czekać na niego. Жду не дож-
дусь его, czekam a czekam na niego, dłu-
го czekam. Жду не дождусь, когда это
случится, nie mogę się doczekać, kiedy to
się zdarzy. Долго дождался онъ этого
шѣста, но наконецъ дождался, długo
oczekiwał on tego miejsca, наконецъ до-
ждался.

Дожимать, дожать (cz. przysz. dojmú)
dociskać, docisnąć, wyciskać, wycisnąć,
docierać, dotrzeć. Imsl. б. дожатый, do-
cisnięty, wycisnięty.

Дожинать, дожать (cz. przysz. dojmú),

dożynać, dożać. Imsl. б. дожатый, doże-
ты.

Дожинь, -а, m. dożęcie.

Дозвать, об. Дозывать.

Дозволёние, -іа, n. pozwolenie, dozwole-
nie.

Дозволительность, -и, ж. zezwolenie, do-
puszczenie.

Дозволи́тельный, dozwolony, dozwała-
jący, dopuszczalny.

Дозволять, дозвѣлить, dozwać, do-
zwolić, cz. przysz. doznáć, dozwać, ze-
zwolić; || Дозволяться, być dozwalanym,
pozwalanym. Ему дозволяется, wolno
mu jest. Imsl. б. дозволённый, dozwo-
lony, pozwolony.

Дозёмный, do ziemi sięgający.

Дозна́ние, -іа, n. doznawanie, do-
świadczenie.

Дознавать, дозна́ть (cz. terazn. до-
знаю, cz. przysz. doznáю), doznawać, do-
znać, doświadczać, doświadczyć; || Дозна-
ваться, dowiadywać się, rozpoznawać.
Imsl. б. дознанный, doznany, doświad-
czony.

Дозна́ние, -іа, n. dowiadywanie się; ||
Praw. śledztwo, śledzenie, poszukiwanie,
badanie.

Дозорный, об. Дозорь.

Дозорной, -аго, m. patrolista, stróż no-
cny, czatnik.

Дозорщикъ, -а, m. dozorca, dogładacz,
strażnik. Дозорщикій, do dozorczy należą-
cy.

Дозорь, -а, m. patrol, ront, obchód, ob-
jażdżka. Вой. Ходить дозоромъ, patro-
lować. Дозорный, patrolowy, rontowy.

Дозрѣваніе, -іа, n. dojrzewanie.

Дозрѣвать, дозрѣть, dojrzewać, doj-
rzeć.

Дозрѣлый, dojrzawy.

Дозрѣние, -іа, n. dojrzewanie.

Дозрѣть, об. Дозрѣвать.

Дозывать, дозвать, zapraszać, запро-
сиć, sprosić, przywoływać, przywołać; ||
Дозываться, dowołać się, być zaproszo-
nym, przywołanym. Его не дозовѣшься,
trudno go dowołać się.

Доигрываніе, -іа, n. dogrywanie.

Доигрывать, доиграть, dogrywać do-
grać, kończyć grę; || *Доигрывается (до
черг), ciągle grając, swawoląc, narobić
nieprzyjemności.

Доигрышь, -а, m. dogranie, dokończe-
nie gry.

Доильникъ, -а, m. doiciel.

Доильница, -ы, ж. doicielka.

Доильня, Дойня, -и, ж. dojnik, miejsce
gdzie krowy doją.

Доимна, -и, ж. zaległość, niedobór.

Доимочный, zaległy, pozostały.

Доимщикъ, -а, m. ściągający zaległość,
niedobór.

Доини́нь, -á, zdr. доиничь, -чнá, m.
dojnica, skopiec, вкоpek.

Дѣйный, dojny.
Дѣйна, -и, об. Дойльня.
Дойсниванье, -нья, *n.* wyznajdywanie, wyszukiwanie.

Дойснивать, доиснѣть, wyszukiwać, wyszukiwać; || Дойсниваться, dochodzić, dojść, dociekać, docieć, odszukiwać, odszukać.

Дойти (*czas przysz.* дойдѣ), об. Дохо-хитъ.

Дойть, doić; || dawać mléko (*o krowie*).
Imsl. b. доѣный, dojony

Доиа, -и, *wsp.* znawsa, przebiegły, kuty. Доиа на доиу нашѣль, *przysl.* trafiła kosa на камиѣн.

Доказѣіе, Доказываніе, -ія, *n.* dowodzenie, popieranie dowodami. Доказываніе свойхъ правъ, wylegitymowanie się.

Доказатель, -я, Доказчикъ, -а, *m.* dowodziciel, donosiciel.

Доказательница, -ы, *ż.* dowodzicielka, donosicielka.

Доказательный, dowodny, dowodzący. Доказательно, *psk.* dowodnie, sposobem przekonującym, (*a posteriori*).

Доказательство, -а, *n.* dowód, wniosek, argument; || *Prawo.* tytuł; || oznaka, świadectwo. *Prawo.* Доказательство законности рождѣнія, wywód rodu, ojcostwa i synostwa. Доказательство посредствомъ свидѣтелей, dowód ze świadectwa. *Prawo.* Домашнія бумаги не составляютъ доказательства въ пользу того, кто ихъ писалъ, papiery, akta domowe nie stanowią tytułu dla tego, kto je pisał.

Доказѣть, об. Доказывать.

Доказываніе, об. Доказаніе.

Доказыватель, Доказывательница, об. Доказатель, Доказательница.

Доказывать, доказѣть, dowodzić, dowieść, przekonywać, przekonać; || świadczącъ przeciwъ кому, obwiniać, obwinić; || Доказываться, być dowodzonym, dowiedzionym. Это ничегó не доказываетъ, to nic nie dowodzi. Онъ доказываетъ на него въ обманъ, obwinia go o oszukaństwo. *Imsl. b.* доказанный, dowiedziony, udowodniony. Фантъ этóтъ доказанъ, ten czyn jest udowodniony.

Докальванье, -нья, *n.* dołupanie, docinanie, dorzucanie, dokłucie.

Докальвать, доколѣть, долѣпать, docinać, docić; || dorzynać, dorzynać, dokłuć. *Imsl. b.* доколѣтый, dołupany, dorznięty, dokłuty.

Докачнванье, -нья, *n.* dokończenie, dokopanie.

Докачнвать, докѣчнть, докѣчѣть, dokonywać, dokonać, dokończyć. *Imsl. b.* докѣчннный, dokończony, dokonany.

Докачнванье, -нья, *n.* uwęzdenie.

Докачнвать, докѣчнть, коңчнть, skłóczyć, uwęzdenie; || Докачнваться, być uwęzdzonym, uwęzdzony.

Докапыванье, -нья, *n.* dokopywanie.

Докапывать, докѣпать, dokopywać, do-

копачъ; || *Докапываться, dokopywać się, traćć na со, dobadać się, domacać się.

Докармливанье, -нья, *n.* dokarmienie.

Докармливать, докормить, dokarmić. *Imsl. b.* докормленный, dokarmiony.

Докачнванье, -нья, *n.* dotaczanie; || wywałkowanie; || domaglowanie.

Докачнвать, докѣчнть, dotaczać, dotoczyć; || докачнвать, докѣчнть, wywałkować, domaglować; || Докачнваться, докѣчнть, dotaczać się, dotoczyć się; || Докачнваться, докѣчнть, być wywałkowanym, domaglowanym. *Imsl. b.* докѣчннный, dotoczony, wywałkowany, domaglowany.

Докачнванье, -нья, *n.* dotaczanie; || wyroprowanie.

Докачнвать, докѣчнть, об. Докачнвать; || wyroprowywać, wyroprować.

Докашнванье, -нья, *n.* dokończenie ko-

szczenia.

Докашнвать, докѣшнть, коңчнть, koszenie, dokosić. *Imsl. b.* докѣшнный, doko-

szony.

Докашнть, об. Доказатель.

Докашнванье, -нья, *n.* dokwaszenie.

Докашнвать, докѣшнть, доквашаць, dokwasić. *Imsl. b.* докѣшннный, dokwaszony.

Докиданіе, -ія, Докидыванье, -нья, *n.* dorzucanie, przyrzucanie.

Докидывать, докидѣть, докинуть, dorzucać, dorzucić, przyrzucać, przyrzucić. *Imsl. b.* докиданный, докинутый, dorzucony, przyrzucony.

Докиданіе, -ія, *n.* dokisanie.

Докисѣть, докинуть, докисаць, dokisnąć, dokwasnić.

Докислый, dokwaszony.

Докинуть, об. Докисѣть.

Докладъ, -и, *ż.* dokładka; || układanie.

Докладной, dopełniający; || представляjący, relacyjny. Докладная записка, nota, przedstawienie, doniesienie, wiadomość на письме podana do wyższéj wła-

Докладчикъ, -а, *m.* referent, referendarz, sprawozdawca.

Докладъ, -а, *m.* raport, doniesienie, sprawozdanie, przedstawienie, referat.

Докладъ дѣла, wprowadzenie sprawy.

Докладъ судьи, relacja. || Oznajmienie, zameldowanie. Войти бевъ доклада, wejść bez meldowania się.

Докладыванье, -нья, *n.* dokładanie, dołożenie; || przedstawienie, referowanie.

Докладывать, докладѣть, dokładać, dołożyć; || Докладывать, доложнть, представлять, przedstawić, donosić, donieść,awiadamić,awiadomić; || meldować, zameldować; || Докладываться, być dokładnym; || być przedstawianym. || Надо доложнть министру объ этóмъ дѣлѣ, о тѣй справіе trzeba donieść ministrowi. Доложнть о номѣ, zameldować kogo. *Imsl. b.* доложннный, dołożony; || przedstawiony, doniesiony, zameldowany.

Доилёвыванье, -ня, *n.* wydziobywanie.
Доилёвывать, доилёвать, wydziobywać,
wydziobac. *Imśl. b.* доилёванный, wydziobany.

Доилёваніе, -іа, *m.* doklejanie, wyklejanie.

Доилёвать, доилёть, dokleić, wykleić.
Imśl. b. доилёанный, doklejony, wyklejony.

Доилёйна, -я, *ż.* doklejanie.

Доилейть, *ob.* Доилёвать.

Доиліиваться, доиліинаться, доиліинуться, dowołać się. Тутъ нікогò не доиліи-чешься, *nieos.* tu nie można nikogo się dowołać.

Доно́выванье, -ня, *n.* wykowanie, wykucie.

Доно́вывать, доно́вать, wykowywać, wykuwać, wykucь, wykować. *Imśl. b.* доно́ванный, wykuty.

Доно́лчыванье, -ня, *n.* dobijanie; || rozłuczenie.

Доно́лчывать, доно́лотить, dobijać, dobić; || rozłukać, rozłuc; || Доно́лчываться, dobijać się; || być rozłuczonym. *Imśl. b.* доно́лчанный, dobity, rozłuczony.

Доно́лоть, *ob.* Доалывать.

Доно́ль, доно́ль, *psk.* dorokad, doróki.

Доно́нать, *ob.* Конать.

Дононо́чыванье, -ня, *n.* wytkanie szpar kłakami konopi.

Дононо́чывать, дононо́чати, wytkać szpary kłakami konopi.

Донончаніе, -іа, *n.* dokończenie.

Донончать, донончить, *ob.* Донончивать, dokończać, dokończyć.

Донопаніе, -іа, *n.* dokoranie.

Донопать, *ob.* Донопывать.

Докоптёлый, wywędzony.

Докоптеть, wywędzić się.

Докопёніе, -іа, *n.* wywędzenie,

Докосить, *ob.* Доношывать.

Доко́сь, -а, *m.* Доноше́ніе -іа, *n.* dokończenie.

Доко́расить, *ob.* Доко́рашивать.

Доко́расна, *psk.* do czerwonosci.

Доко́рашиванье, Доко́рашиванье, -ня, *n.* dofarbowanie, domalowanie, dokończenie farbowania, malowania.

Доко́рашивать, доко́расить, dofarbować, domalować; || Доко́рашиваться, być dofarbowanym, domalowanym. *Imśl. b.* доко́рашиванный, dofarbowany, domalowany.

Доко́рчаться, dowołać się.

Доко́рчыванье, доко́рчыванье, -ня, *n.* dokreślenie.

Доко́рчывать, доко́рчить, dokreśać, dokreśić. *Imśl. b.* доко́рченный, dokreśony.

Доко́торский, doktorski.

Доко́торство, -а, *n.* doktorstwo.

Доко́торша, -и, *ż.* żona doktora.

Доко́торь, -а, *m.* doktor.

Доку́да, *psk.* doróki? dokąd?

Докуна, -и, *ż.* natrętność, natręctwo.

Документъ, -а, *m.* dokument, pismo, ty-

tuł, (*akt dowodzący praw ezyich*). Исполнительный документъ, tytuł egzekucyjny. Копія документа, kopja tytułu.

Докупать, докупить, dokupować, dokupić; || Докупаться, dokupywać się. *Imśl. b.* докупленный, dokupony.

Доку́пна, -и, *ż.* przyku, ka.

Доку́риванье, -ня, доку́риванье, -іа, *n.* dokurzenie, dopalenie; || dodystylowanie, przepędzenie przez a emb k.

Доку́ривать, докурить, dokurzać, dokurzyć, dopalać, dopalić; || dodystylować, przepędzić przez alembik. *Imśl. b.* докуранный, dokurzony, dopalony; || dodystylowany, przepędzony przez alembik.

Доку́рна, -и, *ż.* *ob.* Доку́риванье.

Доку́чать (жому), dokuczać, naprzykrzać się.

Доку́чливость, натрѣтностъ, naprzykrзаніе się.

Доку́чливый, Доку́чный, натрѣтны, naprzykrzony.

Доку́шивать, доку́шать, dojadać, dojeść, (*lub*) dopijać, dopić. *Imśl. b.* докушанный, dojedzony, *lub* dopity.

Доку́, -а, *m.* Mar. mniejsze obmurowane w porcie do budowy *lub* naprawy okrętów.

Дола́вливать, доловить, doławiać, dołowić. *Imśl. b.* доловленный, dołowiony.

Дола́мываніе, доломаніе, -іа, *n.* dołamanie, dołomić. *Imśl. b.* доломанный, dołamany.

Долбе́жь, -а, *m.* fuga do zaczepiania sztuk drzewa i t. p.; n rąbanie, nacięcie.

Долбилó, -а, *n.* Górн. dłubacz, *ob.* Долото,

Долбить, долбонуть, долбнуть, выдолбить, выдра́зач, выдра́зуч, dłubać, dłubnąć, złobić || * powtarzać bezu tannie, wbijać w pamięć. *Imśl. b.* долблёный, выдра́зны, выдлубаны, выдлубiony.

Долблёніе, -іа, *n.* wydrążanie, dłubanie, złobkowanie.

Долбня́, -и, Долбу́ха, -и, *ż.* tłuczek drewniany; || степор do ubijania bruku, baba do wbijania palów; || szlaga, bitnia, kafar, taran.

До́лгий, дълги. До́лгий слогъ, дълга syllaba (*w dloczasię*). До́лгая жизнь, дълге życie. * Итьбѣ до́лгия рѹи, мѣс дългие рѣсе, t. j. lubić kraść; || Ъхать на до́лгихъ, jechać z furmanem. * Отиладывать въ до́лгий ящикъ, *ob.* Отиладывать. Вотъ и вся не долга́, *ob.* Вотъ.

До́лго, *psk.* długo, *zdr.* długonno, zbyt długo, za długo; *slor. wyż.* дѳлѳе, дѳлѳъ, дѳлѳше, дѳлѳеж. Онъ до́лго не проживѣтъ, *lub:* онъ не до́лго проживѣтъ, długo żyć nie będzie. Какъ можно до́лѳе, jak najdлѳеж. Э до́лго до..., zdawna, przed... До́лго ли, коротко ли, предѳежъ czy рѳзніежъ. * Онъ принаказалъ до́лго жить, usarł, rozegrał ten świat. До́лго ли до бѳды? o nieszczęście nie trudno.

Долговатый, przydługi.
 Долговой, długowy, odnoszący się do długu. Долговое отдѣленіе, więzienie dłużников. Долговое обязательство, obli-gacja, gawers. Долговое трѣбваніе, wierytelność.
 Долгоборбдый, długobrody.
 Долговолосый, długowłosy.
 Долговременно, psk. przez długi czas.
 Долговременность, m, ż. długość, długotrwałość.
 Долговременный, długi, długotrwały.
 Долговѣро, psk. długowiecznie.
 Долговѣчность, -и, ż. długowieczność.
 Долговѣчный, dług wieczny.
 Долговязый, długosz, człowiek długi, wysoki.
 Долгогривый, długą grzywę mający.
 Долгодѣственный, długotrwały, długoletni.
 Долгодѣствие, -ія, Долгодѣство, -а, n. długie życie.
 Долгодѣствовать, żyć długo.
 Долголѣтіе, -ія, n. długoletność.
 Долголѣтній, długoletni, długo żyjący.
 Долгонбгій, długonogi.
 Долгонбжна, -и, ż. dwuskrzydłowy owad, kotar.
 Долгонбжникъ, -а, m. wołek zbożowy (owad).
 Долгонбсый, długonosy.
 Долгонбскій, nadzwyc aj długi, ob. Дблгій.
 Долгопѣръ, -а, m. la'awiec (ryba).
 Долгопблый, mający długie поły.
 Долгорубній, długорęki.
 Долгосрбчный, długoterminowy.
 Долгостбльный, długi pień mający (o дрзевіе); || długą łufę mający (o брони palnej).
 Долгота, -ы, ż. długość, dłużyna.
 Долготерпбливо, psk. długocierpliwie, wytrwale.
 Долготерпбливость, -и, ż. Долготерпб-ние, -ія, n. cierpliwость, wytrzymywanie, wytrwałość.
 Долготерпбливый, cierpliwы, wytrzyma-лю, wytrwały.
 Долгоухій, długouchy.
 Долгоушка, -и, ż. igła z podługowатым uszkiem.
 Долгохбстинъ, -а, m. ogonniczek, sikora ogoniasta (ptak).
 Долгохбстый, długooogoniasty.
 Долгошбйна, ob. Горлянка.
 Долгошбнный, długoszыны.
 Долгошбрстный, mający długą weinę, шерб.
 Долгошбя, -бш, wsp. długoszы, lub długoszыя, mający lub mająca długą шыję.
 Долгозычье, -я, n. gadulstwo, paplanіе; || obmowa, czernienie, zły język.
 Долгозычный, długoжычын, gadatli-ву, obmowny.
 Долгъ, -а, m. powinno'с, obowiązek; || dług, należność; || kredyt, hold. || Испол-нить свой долгъ, wypełnić swoją powin-

нось. *Отдаты послбдній долгъ природѣ, wypłacić dług naturze, śmiertelności, t. j. umrzeć. *Отдаты послбдній долгъ поноб-нику uczynić ostatnią przysлугę, odprowadzić nieboszczyka na cmentarz. Быть по уши въ долгу albo по горло въ дол-гбахъ, być w długach po uszy, mieć dłu-гбвъ po uszy. Прав. Зачётъ встрбчныхъ Долгбвъ, kompensacja, kompensata, roz-gachunek, potrącenіе długбвъ. Перевбды дблга, przelanie długu. Долгъ призна-тельности, hold wdzięczności. Долгъ об-вѣсти, чбсти, обowiązek sumienia, hono-ри. Брать товбры въ долгъ, brać towa-ry na kredyt. Вѣрсти кому въ долгъ, dawać na kredyt. Быть въ долгу, zostać dłużным. Долгъ на кбмь, wierzytelность, dług czynny. Прзысл. Долгъ платембтъ красень, wet za wet, darmo nic. Въ де-лгу накъ въ шельну, długбвъ ma jak wлобъ na głowie.

Долевой, cząstkowy, udziałowy. Прав. Долевой отназь, zapis pod tytułem ogб-льным.

Долежать, долежаться, doleżeć, leżeć аз...; || (o owocach) dojrzeć na stonie.

Долерить, -а, m. Min. doleryt.

Долетаты, долетбтъ, dolatywać, dele-cieć.

Должаты, zadłużać się.

Должбнь, -шн, m. zdr. dłużek.

Долженствоваты, być obowiązаны, po-wинным, musieć co czynić, być обяза-ным czynić co.

Дблжня -ви, ż. narąбаніе, nacięcie, го-wek.

Дблжники, -бвъ, mn. Мысл. dłużце, rze-мienie używane na sokблбвъ.

Должннй, -а, m. dłużник. Должница, -ы, ż. dłużniczka. Несостбтельный дол-жнннй, dłużник upadły. Должннй объ-явленнй несостбтельнымъ, dłużник, ктбrego upadłość wyrзечонз została. Самъ-должнннй, samodłużник.

Длжно, Должно, trzeba, potrzeба, на-лезы, musi być, powinno być. Длжно из-ббгаты прбздности, trzeba unikać прбзно-ванія. Это должно быть, tak być powin-но. Вмъ должно быть бчень скбчно, panu musi być bardzo nudно.

Дблжное, -аго, n. повинностъ, należyтосъ, należностъ.

Должностной, pełniаący jaki обowiązek, sprawяjący jakie czynности, urзудяjący, -лужбову. Должностное лицб, urзудник.

Должностъ, -и, ż. обowiązek; || urзад, служба publiczna, посада. Быть при дбл-жности, posiadać urзадъ, zostawać w служ-бие publicзнбй. Вступитъ въ должностъ, прзыяć urзадъ. Отправлять знаменитую дблжностъ, займаваć wysoki urзадъ, вы-сокą посаде. Состбщій въ должности, piastujący urзадъ.

Дблжный, должень, длузны, винны; || налезыты, налезыны; || повинны, повинен.

Оказывать должное кому́ почтѣніе, oświadczać winne komu uszanowanie. Я должнъ жать, powinienem jechać, muszę jechać. Поелъ жѣсаца осады, крѣпость должнѣ была сдѣться, po upływie miesiąca w obleżeniu, forteca musiała się poddać. || Онъ должень мѣ пять рублѣй, jest mi dłużny pięć rubli, dłużeń mi pięć rubli.

Должнѣкъ, *об.* Должнѣкъ.

Доливанье, -ня, *n.* dolewanie.

Доливать, долить, dolewać, dolać; || Доливаться, dolewać się. *Imśl. b.* долитый, dolany.

Доливна, -и, *ж.* Доливъ, -а, *m.* dolewek, dolewka.

Долиманъ, Доломанъ, -а, *m.* dolman, doloman, kurтка huzarska.

Долина, -ы, *ж.* Доль, -а, *m.* dolina, nizina, padół. Долинный, w dolinie znajdujący się.

Долинѣ, -ы, *ж.* *об.* Длинѣ.

Долинный, Долистый, dolisty, pełen dolin.

Долинна, Долинушка, -и, *ж.* *zdr.* dolinka, *об.* Долина.

Долистый, *об.* Долинный.

Долитіе, -іа, *n.* dolanie, dolewka.

Долить, *об.* Доливать.

Доложить, *об.* Дололадывать.

Долой, *psk.* на dół, *precz*; || на землю. Долой съ глазъ моихъ, *precz* z moich oczu. Онъ сбиль его съ ногъ долой, zrzucił go na ziemię. Долой съ дороги, *precz* z drogi.

Доломанъ, *об.* Долиманъ.

Доломитъ, -а, *m.* Min. dolomit, gatunek szpatu. Доломитовый, dolomito-
wy.

Долотить, dłótować, wydłótować.

Долотѣ, -а, *n.* dłóto; *zdr.* долотцѣ, -а, *n.* dłótko. Долотный, dłótowy.

Долу, *psk.* на dół, на dole, на ziemi.

Доль, *об.* Долина.

Дольна, -и, *ж.* *zdr. об.* Дѣла.

Дольный, -а, *m.* spółnik (*w handlu*).

Дольный, dolny, niżki, niższy.

Дольше, долѣ, долѣе, *stop. wyż.* dłużej, *об.* Дѣло.

Долѣзать, долѣзть, dołązić, doleźć.

Доля, -и, *ж.* (*zdr.* Дѣльна, долюшка), część, cząstka, cząsteczka, udział, dział, podział, scheda; || *Arytm.* ułamek, ułomek (*liczby*); || *dola, los, przeznaczenie; || *Art.* 96-та część drachmy; || *Bot.* liścień. Быть въ иѣмъ въ долѣ, войти къ кому въ долю, mieć udział razem z kim w jakim przedsięwzięciu. На мою долю достался домъ, otrzymałem dom w podziale. || Въ четвёртую, въ восьмую, въ двѣнадцатую долю листа, w ówrtą, w ósmą, w dwiętnastą część arkusza (*format książki*).

Дома, *psk.* w domu, u siebie. Никогѣ жѣтъ дома, nikogo niema w domu. Онъ всё сидитъ дома, zawsze w domu siedzi.

Домазыванье, -ня, *n.* domazanie, dosmarowanie.

Домазывать, домазать, domazywać, domazać, dosmarowywać, dosmarować. *Imśl. b.* домазанный, domazany.

Домалыванье, -ня, *n.* wymielanie.

Домалывать, домолотъ, wymilać, wymleć; || Домалываться, być wymielanym. *Imśl. b.* домолотый, wymielony.

Доматыванье, -ня, *n.* wymotanie; || roztrwonienie, rozszastanie.

Доматывать, домотать, wymotywać, wymotać; || roztrwonić, rozszastać. *Imśl. b.* домотанный, wymotany; || roztrwoniony.

Домѣхивать, дѣмахнуть, wymachać, wymachnąć.

Домѣчиванье, -ня, *n.* domaczanie.

Домѣчивать, домочить, domaczać, domoczyć. *Imśl. b.* домоченный, domoczony.

Домѣшний, domowy; || *familijny.* Домѣшнѣ, *mn.* domownicy.

Домѣживанье, -ня, *n.* dobrukowanie.

Домѣживать, домостить, dobrukowywać, dobrukować; || Домѣживаться, być dobrukowanym. *Imśl. b.* домощеный, dobrukowany.

Домѣнёвыванье, -ня, *n.* wymierzanie.

Домѣнёвывать, домѣновать, domierzać, domierzyć, wymierzać, wymierzyć. *Imśl. b.* домѣнованный, domierzony.

Домѣкаться, домѣкнуться, tworzyć domysły, przypuszczenia.

Домѣнь, -а, *m.* domysł, przypuszenie.

Не въ домѣнь, nie przyszło na myśl, do głowy. Мнѣ не въ домѣнь, nie domyśliłem się, nie zauważyłem tego. Ему это не въ домѣнь, nie przyszło mu to na myśl, do głowy.

Домѣнный, *об.* Дѣмна.

Домѣтать, домѣсти, domiatać, domieść; || Домѣтаться, być domiatanym. *Imśl. b.* домѣтанный, domieciony.

Домѣтывать, домѣтать, dorzucać, dorzucić, dociskać, docisnąć; || doszywać, kończyć obszycie piętli, urzędów (*sukni*). *Imśl. b.* домѣтанный, dorzucony, docięnięty; || doszyty.

Домѣнь, -а, *m.* *zdr.* domek, domeczek, *об.* Домъ.

Доминанта, -ы, *ж.* Muz. dominanta.

Доминать, домять, dogniatać, dognieść, wymieszać, wymiesić. *Imśl. b.* домѣтый, dognieciony, wymieszany.

Дѣмно, *n.* nieodm. domino (*ubranie i gra*).

Домѣшко, -а, *n.* domczyško, stary, zrujnowany dom.

Домище, -а, *n.* domisko, wielki dom.

Домкратъ, дамкратъ, донкратъ, -а, *m.* machina do podnoszenia ciężarów.

Дѣмнѣ, -ы, *ж.* (домѣнная печь), wielki piec do wytapiania żelaza z rudy

Домоблюститѣль, -и, *m.* Домоблюстѣ-

тельница, -ы, *ж.* zarządzający lub zarządzająca domem.

Домовѣность, -и, *ж.* oszczędność, utrzymanie gospodarstwa, porządku domowego.

Домовѣтый, осzczędny, utrzymujący porządek domowy.

Домовѣще, -а, *n. gmin.* trumna; || *Star.* mieszkanie.

Домовладына, -и, *m.* gospodarz, pan domu.

Домовладѣлецъ, -льца, *m.* właściciel, gospodarz domu.

Домовладѣлица, -ы, *ж.* właścicielka, gospodyni domu.

Домовникъ, -а, *m.* *Kośc. Sl.* gospodarz domu.

Домовникъ, -а, *m.* Домовница, -ы, *ж.* pozostający lub pozostająca w domu w nieobecności innych; || любящий lub любящая pozostawać w domu.

Домовничанье, -нья, *n.* domatorstwo, ciąгло перебуванье в дому.

Домовничать, domować, ciąгло перебувать в дому.

Домоводство, -а, *n.* gospodarstwo, gospodarowanie.

Домоводъ, -а, *m.* gospodarz, dobry gospodarz, znajdujący się на gospodarstwie.

Домоводка, -и, *ж.* gospodyni, dobra gospodyni, znajduщая się на gospodarstwie.

Домовой, -ого, *m.* domowik, злы дух, djabeł domowy.

Домовый, domowy. *Prav.* Домовый обысьнь, rewizja domowa.

Домогательство, -а, *n.* domaganie się, dopominanie się,

Домогаться (чего), domagać się, dopominać się.

Д мой, *psk.* do domu. Ступайте домой, idźcie do domu. Пора домой, czas iść do domu.

Домонъ, -иня, *m.* domek. Жить домкомъ, mieć swoje gospodarstwo.

Домолачиванье, -нья, *n.* wymłócenie.

Домолачивать, домолотить, wymłócać, wymłócить. *Imsl. b.* домолоченный, wymłócony.

Домолоть, *ob.* Домáлывать.

Домоправитель, -я, *m.* rządcą domu.

Домоправительство, -а, *n.* zarząd domu.

Доморѣдный, *ob.* Доморѣщенный.

Доморѣстность, -ства, *m.* byłо domowego chowu.

Доморѣщенный, w domu wypiełgnowany.

Домостроитель, -я, *m.* mający dozór nad porządkiem в domu, ekonom, gospodarz.

Домостроительница, -и, *ж.* mająca dozór nad porządkiem в domu, gospodyni.

Домостроительство, -а, *n.* gospodarowanie, rządzenie domem.

Домосѣдничать, ciąгло сидеть в domu, prowadzić życie domowe.

Домосѣдный, любящий сидеть в domu, pilnujący domu.

Домосѣдство, -а, *n.* domatorstwo, ciąгло сидение в domu.

Домохозяинъ, -а, *m.* gospodarz domu.

Домочадецъ, -дца, *m.* domownik.

Домчать, прѣдко przywieźć; || Домчаться, doścignąć, dogonić, dopiąć.

Домъ, -а, *dom. zdr.* домиць, -а, *m.* domek; || familja, rodzina. || Каменный домъ, kamienica, dom murowany. Загородный домъ, dom letni za miastem. Торговый домъ, dom handlowy. Игорный домъ, dom gry, szulernia. Смирительный, домъ, dom poprawy. Жить домомъ, prowadzić gospodarstwo. Заводиться домомъ, zaprowadzać gospodarstwo. На дому, w domu, w mieszkaniu. Работать на дому, pracować в domu, u siebie. || Императореный Домъ, Dom CesarSKI. Воспитательный домъ, dom wychowania niepowlat, dom podzulków. Сумасшедшій домъ, albo: домъ сумасшедшихъ, szpital warjatów. Питейный домъ, szynk, szynkownia.

Домыванье, -я, *n.* domycie. Домывать, domыть, domывать, domыć. *Imsl. b.* домытый, domyty. Домѣриванье, Домѣренье, -я, *n.* domierzenie, domierzenie. Домѣривать, домѣрять, домѣрять, domierzać, domierzyć, miary dopełnić. *Imsl. b.* домѣренный, domierzony. Домять, (*czas przyszły* домну), *ob.* Доминать.

Донашивание, -нья, *n.* przyniesienie, zanoszenie; || znoszenie do szczytu (*np. sukni*).

Донашивать, доносить, donaszać, donosić, przynosić; || do szczytu znosić, zedrzyć; || *Доносить, porodzić, odbyć półóg we właściwym czasie; || Донашиваться, być donoszonym, znoszonym. *Imsl. b.* доношенный, donoszony, znoszony.

Донельзя, До нельзя, *ob.* Нельзя.

Донесенье, -я, *n.* doniesienie, uwiadomienie.

Донести, *ob.* Доносить.

Донизованье, -нья, *n.* nawleczenie (*na nitkę*).

Донизывать, донизать, nanizывать, nanizać, nawlekać, nawlec (*na nitkę*); || Донизываться, być nanizany. *Imsl. b.* донизанный, nanizany.

Донимать, донять (*czas przyszły* домну), ściągać, pobierać pozostałość; || *дожмовать, dożyć, dokuczać, dopiekać, dogrzewać komu,

Донинь, -а, *m.* *Bot.* melitat, melot (*rosłina*).

Дѣнное, слáдное дѣрево, *ob.* Наркáсь.

Дѣнный, denny, do dna należący, *ob.* Дно; || Дѣнная трава, *ob.* Дѣнникъ.

Доноситель, -я, Донощикъ, -а, *m.* donosiciel, denuncjant.

Доносительница, Донощица, -ы, *ж.* donosicielka.

Доносительный, delacyjnyjny.

Доносить, донести (о чёмъ), wykładać, wyłożyć, przedstawiać, przedstawić, uwiadomić, donieść; || = (на ногѣ), donieść kogo (*do władzy*); || донести, занести, принести. *Imśl. б.* донесённый, przedstawiony; || донесёны.

Доносить, об. Доношивать, Доносокъ, -сна, *zdr.* доносокъ, -чня, *m.* suknia donoszona.

Донось, -а, *m.* denuncjacja, doniesienie.

Доношеніе, об. Донесеніе.

Донощикъ, -а, *m.* Донощица, -ы, *ж.* об.

Доноситель, Доносительница.

Доноце, -а, *n.* denko (*naczynia*); || deska, на которой прядка сиada.

Дононь, *psk.* dotąd, do tego czasu, do dziś dnia.

Доношко, -а, *n.* *zdr.* denko.

Доноять, об. Доноимать.

Доорать, doorać.

Дооразыванье, -нья, *n.* dopełzanie.

Дооразывать, дооразать, дооразить, dopełzać, dopełznąć, doczołgać się, doleźć.

Дооразывать, дооразоть, dopielać, dopeleć, ukończyć pielenie; || Дооразываться, być dopielanym

Дооразыванье, -нья, *n.* ukończenie wyprówania.

Дооразывать, дооразоть, kończyć wyprówanie.

Дооразыванье, -нья, *n.* doorywanie.

Дооразывать, дооразать, doorywać, doorać; || Дооразываться, być dooranym. *Imśl. б.* дооразанный, doorany.

Дооразать, дооразь, wypiekać, wypiec, dopiekać, dopiec, upiec; || *dokuczać, dojmować komu, doskwierać; || Дооразаться, być dopiekanym. *Imśl. б.* дооразанный, dopieczony, wypieczony.

Дооразанье, -а, *m.* ślodka (*ptak*).

Дооразывать, дооразать, kończyć drukowanie, dodrukować; || kończyć pieczętowanie (*pakietow, listów*).

Дооразь, об. Дооразать.

Дооразать, дооразь, dorządzać, dopić; || піć do woli. *Imśl. б.* дооразанный, dopity.

Дооразыванье, -нья, *n.* dopilowanie.

Дооразывать, дооразить, dopilowywać, dopilować. *Imśl. б.* дооразанный, dopilowany.

Дооразать, дооразь, domykać, domknąć, dopierać, doprzeć. *Imśl. б.* дооразанный, domknięty doparty.

Дооразка, -и, *ж.* Дописыванье, -нья, *n.* dopisek, dopisywanie.

Дооразывать, дооразать, dopisywać, dopisać; || Дописываться, być dopisanym; || за wiele pisać. *Imśl. б.* дооразанный, dopisany.

Дооразать, об. Допивать.

Дооразыванье, -нья, *n.* poruchanie, posunięcie.

Дооразывать, дооразить, poruchać, poruchać, posuwać, posunąć. *Imśl. б.* дооразыванный, poruchany, posunięty.

Дооразать, -ы, *ж.* Дооразыванье, -нья, *n.* dopłata, dopłacanie.

Дооразывать, дооразить, dopłacać, dopłacić; || Дооразываться, być dopłacanym. Дооразывать по счёту, ułatwiać rachunek. *Imśl. б.* дооразанный, dopłacony.

Дооразанье, -я, dopłatanie.

Дооразать, дооразь, dopłatać, dopleść; || *Дооразаться, dopełnić się, dociągnąć się, dociągnąć się, dolekać się, do wlec się. *Imśl. б.* дооразанный, dopleciony.

Дооразыванье, дооразить, -я, *n.* dopływ, dopłynięcie.

Дооразывать, дооразить, dopływać, dopłynąć.

Дооразыванье, -нья, *n.* dotańcowanie.

Дооразывать, дооразать, dotańcować, dotańczyć; || Дооразываться, dotańcowywać się.

Дооразыванье, -нья, *n.* dopłukanie.

Дооразывать, дооразать, dopłukać, dopłukać.

Дооразать, дооразь, об. Дооразывать. Дооразанье, -я, *n.* dopełnienie, uzupełnienie.

Дооразительный, dopełniający, uzupełniający.

Дооразить, дооразить, dopełniać, dopełnić, uzupełniać, uzupełnić; || Дооразяться, dopełnić się. *Imśl. б.* дооразанный, dopełniony, uzupełniony.

Дооразоть, об. Дооразывать.

Дооразудный, przedpołudniowy.

Дооразоть, об. Дооразывать.

Дооразотный, przedpotowy.

Дооразать, -ы, Дооразать, -и, *ж.* Дооразыванье, -нья, Дооразанье, -я, *n.* poprawienie, wykorygowanie; || ściąganie zaległości, dług.

Дооразывать, Дооразывать, дооразить, poprawiać, poprawić, wykorygować; || ściągać zaległości, dług. *Imśl. б.* дооразанный, poprawiony, wykorygowany; || ściągнiety (o zaległości, o dług).

Дооразанный, Дооразочный, poprawny; || wymagalny.

Дооразщикъ, -а, *m.* domagający się czego, ściągający (zaległość, dług).

Дооразыванье, -нья, *n.* об. Дооразь.

Дооразыватель, -я, Дооразчикъ, -а, *m.* wybadawca, indagator.

Дооразывать, дооразить, badać, wybadywać, wybadać, przesłuchiwać, przesłuchać, indagować, robić wywód słowny; || Дооразываться, być badanym, wypytыванym. *Imśl. б.* дооразанный, wybadany, indagowany, przesłuchany.

Дооразиться, wyprosić, uprosić.

Дооразный, indygujący, inkwizycyjny,

badalny. **Вопросные пункты**, zapytania czynione obwinionemu.

Допросъ, -а, *m.* badanie, przesłuchanie, inkwizycja, indagacja. **Сдѣлать кому допросъ**, wy badać kogo.

Допрошитель, -а, *m.* indagator, inkwizитор, inkwirent, badacz.

Допрыгивать, допрыгнуть, doskakіwać, doskoczycь.

Допрядывать, допрядать, допрясть, doprząć. *Imśl. b.* допряденный, doprzędzony.

Допускать, допустить, przypuszczać, dopuszczać, dopuścić; || cierpieć, znośić; || przypuszczać, dozwalać; || Допускаться, być przypuszczаным, dopuszczаным, cierpiаным. *Imśl. b.* допущенный, p. przypuszczony, dopuszczony, cierpiany, dozwolony.

Допускной, przystępny, wolny do wniknięcia.

Допускъ, -а, *m.* przystęp.

Допустительный, даjący się przypuścić.

Допустить, *об.* Допускать.

Допущать, *об.* Допускать.

Допущеніе, -ія, *n.* przypuszczenie do czego, przyjęcie; || znoszenie czego, poбиажаніе, tolerowanie, dozwolenie. *Prav.* Допущеніе къ разсмотрѣнію, ujawnienie.

Допытать, *об.* Допытывать.

Допытка, -и, *ж.* badanie, wymęczenie, wymuszenie признания какого за pomocą tortur; || wy badanie, wypyтаніе.

Допытливость, -и, *ж.* chęć dowiedzenia się czego.

Допытливый, wypyтujący, badający.

Допытыванье, -нья, *n.* wy badywanie, wypyтываніе.

Допытывать, допытать, wy badać, wymęчать признаніе jakie; || Допытываться, dowіdываць się, допытываць się. *Imśl. b.* допытанный, wy badany, wypyтаны.

Допьянъ, *p. k.* do upicia się. **Напиться допьянъ**, upić się zanadto.

Допѣваніе, -ія, *n.* dośпiewаніе, dokonczenie śпiewанія.

Допѣвать, допѣть, dośпiewываць, śпiewанія dokonczyć. *Imśl. b.* допѣтый, dośпiewаны.

Доработыванье, Доработанье, -нья, *n.* Доработка, -и, *ж.* dokonczenie roboty, праца.

Доработывать, доработать, dorabiać, dorobić, roboty dokonczyć; || Доработываться, dorabiać się, dorасоваць się. *Imśl. b.* доработанный, dorobiony, dorасованы.

Дорастать, *об.* Доростать.

Дорисовыванье, -нья, *n.* Дорисовка, -и, *ж.* dokonczenie rysunku.

Дорисовывать, дорисовать, rysowanie kończyć, dorysować; || Дорисовываться, być dorysowanым. *Imśl. b.* дорисованный, dorysowany.

Дориниъ, -а, *m.* Кофе. печать з wyobraженіемъ креста на свяціонымъ хлѣбце

уżywанымъ zamiast hostji do mszy św (prosfora).

Дорога, -и, *ж.* droga, goś iniec, kolęd; || tór, trop; *zdr.* дорожна, дорѣженька, drożyna, ścieżка. Большая, столбовая дорога, droga bita, gościniec. Проселочная дорога, droga boczna. Желѣзная дорога, kolej żelazna. Дорога выбоистая, droga nierówna, z wybojami. Сбиться съ дороги, zблукать съ дороги. Свернуть съ дороги, zбoczyć з дороги. Дать кому дорогу, ustąpić przed kim з дороги, ustąpić miejsca. Заѣхать къ кому-либо по дороге, zajechać do kogo по drodze. *Ему къ намъ запала дорога, онъ wcale u нас не бува, nie chodzi do нас. *Туда ему и дорога, онъ na to застужилъ, krzyżyk mu na drogę. *Мнѣ не дорога, albo: Нѣтъ дороги ходитъ къ нимъ, nie mam powodu, nie mam racji chodzić do nich. Не знай ко мнѣ дороги, aby noga twoja u mnie nie powstała.

Дорого, *psk.* drogo, *stop.* wyż. дороже, drożej. Въ три дорога, nadzwyczaj drogo. Някъ можно дороже, jak najdrożej.

Дороговатый, nieco drogi.

Дороговизна, -и, *ж.* drożyzna.

Дорогой, drogi, kosztowny; || szacowny.

Дорогопроводъ, -а, *m.* wjadukt, most na arkadach, szczególnieжъ zbudowany dla przechodu parowozów, np. nad wodoѣtem, nad bagnem i t. p.

Дородливость, Дородность, -и, *ж.* otulość, tusza, opasłość.

Дородливый, породный, отулы, opasły.

Дородность, -и, *ж.* *об.* Дородливость.

Дородный, *об.* Дородливый.

Дородство, -а, *n.* *об.* Дородливость.

Дорожать, вздорожать, drożeć, droższым się stawać, подрожець, zdroжець.

Дороже, *об.* Дорого.

Дорожить (чѣмъ), drogo szacować, cenić со; || Дорожитья, drożyć się, wysoka cenę kłaść.

Дорожить, породонить, drażyć, wydraжать, żłobić, wyżłobkować.

Дорожна, -и, *ж.* *zdr.* drożyna, ścieżка; || dróżka w pończosze; || rowek, pasek, пражек; || chodniczek (*na podłodze*).

Дорожникъ, -а, *zdr.* Дорожничекъ, -чка, *m.* *Szol.* hebel, habelek do robienia rowków; || przewodnik dla podróжныхъ.

Дорожный, podróжный, używany w drodze.

Дорожчатый, пражекватый, w paski, w пражки, wydraжony.

Дорослый, dorosły.

Доростать, dorostать, dorastać, dorosnąć.

Дорубать, дорубить, dorąbać, porąbać. *Imśl. b.* дорубленный, dorąbany.

Дорь, -а, *m.* *об.* Новина.

Дорываніе, -ія, *n.* dorywanie, dodzierаніе; || dokopyvanіе.

Дорыва́ть, дорва́ть, dorywać, dorwać, dodziierać, dodrzeć. *Imśl. b.* дорванный, dorwany, dodarty.

Дорыва́ть, доры́ть, dokopywać, dokopać; || *Дорыва́ться, dorywać się, dopaść czego. *Imśl. b.* дорытый, dokopany.

Доры́зывать, доры́зать, dorzezać, dorzynać. *Imśl. b.* дорызанный, dorznięty.

Доса́да, *ы, ж.* złość, gniew, zmartwienie, zgrzyzota, przykrość. *Трѣснуть съ досады, pęknąć od złości. Какая досада, jaka szkoda! co za szkoda!

Доса́дна, *-и, ж.* dosadzanie (*drzew i t. p.*).

Доса́дной, posadzony, zaszczepiony.

Доса́дный, доса́дливый, przykry, nieprzyjemny, dokuczliwy.

Доса́дование, *-я, н.* przykrość, zmartwienie.

Доса́довать, (*на когo, на чтó*), gniewać się (*на когo*), martwić się (*чем*).

Доса́дчикъ, Доса́дчица, *об.* Доса́дитель.

Доса́нать, *об.* Доса́нивать.

Доса́ждать, доса́дить (*кому*), przykrość кому sprawiać, martwić, dokuczać кому, gniewać kogo.

Доса́нивание, *-ня, н.* dosadzanie, *об.* Доса́дна.

Доса́нивать, доса́дить, dosadzać, dosadzić (*drzewa*). *Imśl. b.* досаженный, dosadzony.

Доса́ливать, доса́лить, dosalać, dosolić; || Доса́ливаться, być dosolonym. *Imśl. b.* досоленный, dosolony.

Доса́ливать, доса́лить, wysmarować; || Доса́ливаться, być smarowanym. *Imśl. b.* доса́ленный, wysmarowany.

Доса́сывать, доса́сать, wysysać, wysać zupełnie; || Доса́сываться, być wysanym. *Imśl. b.* дососанный, zupełnie wysаны.

Досе́ль, Досе́ль, *psk.* dotąd, dotychczas.

Доси́живать, досиде́ть, dosiadywać, dosiedzieć; || skończyć dystylowanie; || wysiadywać, wysiedleć najajach; || Доси́живаться, długo gdzie wysiedleć; || być dodystylowanym. *Imśl. b.* досиженный, dosiedziały, wysiedziały, dodystylowany.

Доска́, *-и, ж.* deska, dył; || tablica; *zdr.* дощечка, *-и, ж.* deszczka, deseczka, deszczulka.

Доска́зывать, доска́зать, domawiać, domówić, powiadać, powiedzieć, доко́нчить opowiadania; || Доска́зываться, być dopowiedzianym. *Imśl. b.* домовіоно, доповідзiano.

Доска́каться, wiele skacząc, narażać się на jaką nieprzyjemность.

Доска́нивать, доскочить, досканать, доскони́уть, doskakiwać, doskoczyć, doskakać, dobiegnąć.

Доскань, *-а, zdr.* досканецъ, *-нца, м.* pudełko, pudełeczko, tabakierka.

Досла́ть, (*cz. przysz.* дошлю), *об.* Досыла́ть.

Дослужива́ние, *-нія, н.* dosługiwanie, dosłużenie.

Дослужива́ть, дослужить, dosługiwać, dosłużyć; || kończyć nabożeństwo kościelne; || Дослуживаться, dosługiwać się, wysłużyć, dorobić się czego służbą.

Дослужива́ние, *-ня, н.* dosłuchiwanie.

Дослу́шивать, дослу́шать, dosłuchiwać, dosłuchać; || Дослу́шив ться, być wysłuchanym. *Imśl. b.* дослушанный, dosłuchany.

Досма́тривание, *-ня, Досмо́трѣние, -ія, н.* dogłądanie, dozorowanie, dopilnowanie.

Досма́тривать, досмо́трѣть, dopatrywać, dopatrzeć, dopilnować, dogłądać. *Imśl. b.* досмо́трѣнный, dopatrzony, dopilnowany.

Досмо́трищикъ, *-а, м.* dozorca, rewizor.

Досмо́трищица, *-ы, ж.* dozorczytni.

Досмо́трищескій, досмо́трищій, dozorcy należący.

Досмо́тръ, *-а, м.* dozór, rewizja, przegląd.

Досмо́трѣть, *об.* Досма́тривать.

Досо́хнуть, *об.* Досо́хать.

Доспа́ть, *об.* Досыпа́ть.

Доспѣ́вание, *-я, н.* dojrzewanie.

Доспѣ́вать, доспѣ́ть, dojrzewać, dojrzeć.

Доспѣ́лость, *-и, ж.* dojrzalność.

Доспѣ́лый, dojrzwały.

Доспѣ́ть, *об.* Доспѣ́вать.

Доспѣ́хъ, *-а, м.* zbroja, rynsztunek, zbroja, przedmioty służące do uzbrojenia.

Доспѣ́шный, rynsztkowaty.

Доспѣ́шникъ, *-а, м.* Star. wojak uzbrojony, pancernik.

Доста́вание, *-я, н.* dostawanie, otrzymywanie, osiągnięcie; || wzięcie, dostanie; || *nabycie.

Доста́вать, доста́ть, (*cz. teraźn.* достаю, *cz. przysz.* достану), osiągać, osiągnąć, dostawać, otrzymywać; || nabywać.

|| Доста́ваться, przyrastać на кого, wypadać, dostać się komu; || *być zgromionym od kogo, dostać burę.

Доста́вление, *-я, н.* Dostáвка, *-и, ж.* dołączenie; || dostawa; || dostarczanie.

Доста́влять, доста́вить, dołączać, dołączyć; || dostawiać, dostawić; || *następować, *наступать (ni jscе кому)*; || dostarczać, dostarczyć; || podawać, podać komu sposób do czego. *Imśl. b.* доста́вленный, dołączony, dostawiony, następczony, dostarczony.

Доста́влять, доста́ять, dostawać, dostać, stać, albo stojąc trwać aż do...

Доста́ль, *-и, ж.* reszta, reszka, pozostałość.

Доста́льный, pozostały, resztujący.

Доста́токъ, *-тна, zdr.* Достато́чень, *-чка, м.* dostatek, obfitość; || mienie, majątek, posiadanie.

Достаточно, *psk.* dostatecznie, ile potrzeba; || dosyć, dość tego.

Достаточность, -и, *ж.* dostateczna ilość, ile potrzeba; || dostateczność, stan dostateczny, dobre mienie.

Достаточный, dostateczny, wystarczający; || mająтны, bogaty.

Достать, *об.* Достатывать.

Достигать, достигнуть, достичь, dościgać, doścignąć, dociekać, dochodzić, dojść do czego, dopiąć czego, dostąpić, osiągnąć со; || Достигаться, być osiągnionym, osiągniętym, otrzymać się. *Imśl. b.* достигнутый, достигнутый, osiągnięты, otrzymanу.

Достижение, -ия, *п.* osiągnięcie, dostąpienie, dojście.

Достичь, *об.* Достигнуть.

Достовѣрно, *psk.* bez wątpienia, z pewnością, autentycznie, wiarogodnie.

Достовѣрность, -и, *ж.* pewność, autentyczność, prawdziwość, wiarogodność.

Достовѣрный, pewny, autentyczny, prawdziwy, niewątpliwy, wiarogodny.

Достодѣльный, повинny, należyты. Достодѣльно, *psk.* należyтс.

Достоіно, *psk.* godnie, należyтс, jak należy, dostojnie, przystojnie.

Достоінство, -а, *п.* zaleta, zasługa; || ważność, wartość; || godność, powaga; || достоінство, godność. Вознаграждать по достоінству, wynagradzać podług zasług.

Достоінный, достоінъ, dostojny, dostojen, godny, godzien, wart; || zacny, szanowny, czcigodny, poczcіwу.

Достопамятность, -и, *ж.* pamięтка, rzecz godna pamięці.

Достопамятный, pamięтны. Достопамятно, *psk.* pamięтне.

Достопочтѣние, -ния, *п.* poszanowanie, uszanowanie, cześć.

Достопочтѣнный, czcigodny, godny poszanowania, szanowny. Достопочтѣнно, *psk.* z należyтым szacunkiem, z uszanowaniem.

Достопримѣтельность, -и, *ж.* osobliwość, rzecz godna widzenia.

Достопримѣтельный, osobliwy, godny uwagi, znakomity, niepospolity. Достопримѣтельно, *psk.* znakomicie, niepospolicie.

Достославно, *psk.* chwalebnie, chlubnie, szacząтне.

Достославный, chwalebny, chlubny, zaszcзытны.

Достохвально, *psk.* chwalebnie, zaszcзытне.

Достохвальный, chwalebny, zaszcзытны.

Достоіние, -ия, *п.* mająтек, własność; || dziedzictwo, spadek.

Достраивание, -ия, *п.* dobudowywanie.

Достраивать, достроить, dobudowywać, dobudować, przybudowywać, przy-

budować. *Imśl. b.* достроенный, dobudowany, przybudowany.

Достраивать, *об.* Достраивать.

Достройна, -и, *ж.* dobudowanie.

Доступать, доступить, dojść do pewnego miejsca, dostąpić, mieć gdzie wolny wstęp; || Доступиться, (до чего или къ чему), mieć przystęp do kogo, do czego.

Доступный, przystępny, dostępny.

Дѣступь, -а, *п.* przystęp, wstęp.

Досугъ, -а, *п.* czas wolny od zatrudnień, czas. На досугъ, на досугахъ, wolnemi godzinami, w wolnych godzinach, powoli.

Досужий, зрѣчный, zwinny, obrotny.

Досужный, wolny od zatrudnień, swobodny.

Досужество, -а *п.* Досужность, -и, *ж.* зрѣчność, zwinność, obrotność.

Досухъ, *psk.* aż do suchego, do sucha.

Досушиванье, -нья, *п.* dosuszanie, wysuszanie.

Досушивать, досушить, dosuszać, dosuszyć, wysuszać, wysuszyć; || Досушиваться, być dosuszанym, wysuszанym. *Imśl. b.* досушённый, dosuszony.

Досчитывать, досчитать, doliczać, doliczyć, wyliczać, wyliczyć; || Досчитываться, doliczać się, dorachowywać się. Я тутъ не досчитываюсь двухъ рублѣй, nie mogę tu doliczyć się dwóch rubli.

Досыланіе, -ия, *п.* Досылна, *и, ж.* dosyłanie, dostanie, nadesłanie reszty.

Досылать, дослать, dosyłać, dostać, nadsyłać, nadesłać resztę. *Imśl. b.* досланый, dosłаны, nadesłаны.

Досыпать, доспать, dosypiać, dospać, do woli się naspać; || spać do pewnego czasu.

Досыпать, досыпать, dosypywać, dosypać, dopełnić sypiąc. *Imśl. b.* досыпаный, dosypyany.

Досыпка, -и, *ж.* dosypka.

Досыта, *psk.* do syta, do sytości, obficie.

Досѣваніе, -ия, *п.* dokonanie wysiewu || ukończenie pytlowania, przosiewania (*makі*).

Досѣвать, досѣять, kończyć wysiew; || kończyć pytlowanie, przosiewanie (*makі*). *Imśl. b.* досѣанный, wysiany, przesianу.

Досѣда, *psk.* dotąd, dopóty.

Досѣгать, досѣгнуть (до чего), dosięgać, dosięgnąć, dostawać, dostać.

Дотаскивать, дотаскать, доташить, dociągać, dociągać; || donaszać, donosić (*o sukniach*); || Дотаскиваться, być dociągnionym, dowleczонym; || *Дотаскаться, narazić się на nieprzyjemność przez wibczenie się. *Imśl. b.* доташенный, дотасканный, dociągnięты, dowleczону, doposzony.

Доташить *об.* Дотаскивать.

Дотла́, *psk.* zupełnie, do szczętu.
 Дотна́ть, *ob.* Дотына́ть.
 Дотнну́ть, *ob.* Дотына́ть.
 Дотолѣ́, *psk.* półty, dopółty.
 Дотро́гиваніе, -нія, *n.* dotykanie, dotknięcie się.
 Дотро́гива́ться, дотро́нну́ться, dotykać się, dotknąć się do czego, poruszać, poruszyć.
 Дотыка́ть, дотына́ть, kończyć wtykanie, wsadzanie. *Imsl. b.* dotknięтый, zupełnie wetknięty, wsadzony.
 Дотына́ть, дотна́ть, dotkać, dokończyć tkania. *Imsl. b.* dotknięтый, dotkany.
 Дотя́гива́ть, дотяну́ть, dociągać, dociągnąć, przeciągać, przedłużać; || dożyć, dotrwać (*o chorym*); || Дотя́гива́ться, przeciągać się, przedłużać się. *Imsl. b.* дотяну́тый, dociągnięty, przeciągnięty, przedłużony.
 Доу́чива́ть, доуча́ть, доучи́ть, douczать, douczyć, wuczać, wuczyć; || Доуча́ться, douczyć się, wuczać się. *Imsl. b.* доуче́нный, douczony, wuczony.
 Дохла́ецъ, -а́, *m.* zaparstek, jaje zgniłe, zaległe.
 Дохлы́й, zdechły, śnięty.
 Дохну́ть, zdychać.
 Дохну́ть, *ob.* Дыха́ть.
 Дохо́децъ, -дця, *m. zdr.* niewielki dochód.
 Доходи́ть, дойти́, доха́нива́ть, dochodzić, dojść, osiągnąć, dopuszczać się czego; || тyczeń się; || доjrзевѣ́, доjrзѣ́; || Доха́нива́ть, zbliżać się do czasu uowolnienia od brzemienności (*o kobietach*).
 Дохо́дный, dochodny, zyskowy, intratny.
 Доходъ, -а, *m.* dochód, intrata, prowent, przychód.
 Доцвѣ́лый, dokwitły.
 Доцвѣ́татъ, *ob.* Доцвѣ́сть.
 Доцима́зическій, odnoszący się do próbowania rudy kruszców.
 Доцма́зія, -ія, *ж.* Chem. sztuka próbowania rudy kruszców.
 Доцѣ́ннваніе, -нія, *n.* dokonanie ceżenia.
 Доцѣ́ннва́ть, доцѣ́дитъ, kończyć, dokończyć ceżenia, wycodzić; || Доцѣ́ннва́ться, być zupełnie wycodzonym.
 Доче́рній, Дче́ринь, Доче́нинь, córczyn, do córki należący, *ob.* Дочь.
 Доче́рчиваніе, -нія, *n.* dokończenie kreślenia.
 Доче́рчива́ть, дочерти́ть, kończyć, dokończyć kreślenia. *Imsl. b.* дочерченый, zupełnie nakreśiony.
 Доче́рь, *ob.* Дочь.
 Дочиста, *psk.* do czysta, ze szczętem; || zupełnie, w całości.
 Дочи́стить, *ob.* Дочища́ть.
 Дочи́тываніе, -нія, *n.* odczytanie, skończenie czytania, przeczytanie.
 Дочи́тыва́ть, дочита́ть, odczytywać, od-

czytać, przeczytać, skończyć czytanie. *Imsl. b.* дочитанный, odczytany, przeczytany.

Дочища́ть, дочи́стить, kończyć, skończyć czyszczenie, wycyszczenie. *Imsl. b.* дочищенный, wycyszczony.

Дочь, *przyp. dr.* дѣчери, *ж.* (*Star. Słow.* Дщерь), córka, córka; *zdr.* дочка, -и, *ж.* córeczka.

Дошлы́й, *gmin.* doszły, dojrzały; || dorosły.

Дошани́къ, -а́, *m.* skrzynia z desek; || tratwa, prom; || wielki hebel ciesielski.

Дошанъ, -а, *m.* stągiew' (*Star.* stągwia), kadź.

Дошано́й, Дошато́ый, z desek zrobiony, złożony.

Дошечка, -и, *ж.* deszczka, deseczka, deszczulka.

Доѣ́даты, доѣ́сть (что́), dojadać, dojeść; || *=(ногó), dogryzać, dojmować (*кому*). *Imsl. b.* доѣденный, dojedzony.

Доѣзна́ть, доѣхатъ, dojeżdżać, dojechać; || *=(ногó), dojmować, dokuczać (*кому*), nacierać na kogo.

Доѣзачи́й, -аго, *m. mysl.* dojeżdżacz, szczwacz.

Доѣзжива́ть, доѣздитъ, dokonywać jazdy do pewnego czasu.

Доѣ́сть, *ob.* Доѣ́даты.

Доѣхатъ, *ob.* Доѣзна́ть.

Драбантъ, -а, *m.* drabant, siepacz.

Драгоманъ, -а́, *m.* drogman, tłumacz (*na Wschodzie*).

Драгоценность, -и, *ж.* kosztowność; || rzecz wielkiej wartości (*брыланы, przedmioty ze złota, srebra i t. p.*).

Драгоценный, drogowenny, kosztowny.

Драгу́нь, -а, *m.* *Woj.* dragon.

Драгу́нь-трава́, -ы́, *ж.* *ob.* Эстраго́нъ.

Драдеда́мъ, -а, *m.* kort damski (*іканка*).

Драе́нь, *przyp. dr.* драйна́, *m.* *Mar.* krótka okrągła laska do naciągania lub do przyciśnięcia liny.

Дража́ний, *ob.* Дорого́й.

Драэні́е, -ія, *n.* drażnienie, jątrzenie, pobudzenie, podniecanie.

Драэни́ло, -а, *m.* drażniciel.

Драэни́ть, drażни́ть, jąтры́ть, pobudzać, podniecać, podżegać, poduszczać.

Дра́на, -и, *ж.* bójka, kłótnia, zwada.

Дра́ннѣ, -и, *ж.* *Bot.* smokowe, smocze drzewo.

Драко́нникъ, -а, *m.* *Bot.* drzewo wydające żywicę zwaną krew smacza.

Драко́нова голова́, *ob.* Драконогла́въ.

Драко́нова кровь, rodzaj żywicy używanej dawniej w medycynie.

Драконогла́въ, -а, *m.* *Bot.* smocza główka (*roślina*).

Драко́нь, -а, *m.* smok (*twór bajeczny*); || *Zool.* jaszczurka (*Indyjska i Афрыканска*); || *Astr.* Smok (*konstelacja*).

Дра́ло, -а, *n. gmin.* drapak. Дать дра́ла, даć drapaka, drapać, uciec.

Дра́ма, -ы, *ж.* drama, dramac.

Драматическій, dramatyczny. Драма-тически, *psk.* dramatycznie, sposobem dramatycznym.

Драматур-ія, -и, *ж.* dramaturgja, drama-тыка, nauka o dramie.

Драматургъ, -а, *m.* dramaturg, drama-тык, piszący dramy, pisarz dramatycz-ny.

Дранйна, -ы, *ж.* odrywek.

Дранйца, -ы, *ж.* dranica, drań; *zdr.* дра-иична, mała dranica, deszczułka darta.

Дрань -и, *ж.* zbior. dranice, zbiór dranic; || podarty papier.

Драпированіе, -іа, *n.* draperowanie.

Драпировать, draperować; || *Драпиро-ваться, przybierać malownicze położenie. *Imś. b.* драпированный, drapero-ваны.

Драпирьвна, -и, *ж.* draperja.

Дратва, -ы, *ж.* dratwa (*szewcka*).

Драть, дирать, дрзец, rozdrзец, roz-дзierać, rwać, szarpać; || używaniem prze-cierać, znasać (*suknie*); || odzierać; || zdzierać, łupić kogo; || Драться, дрзец się, rwać się, znasać się. dziurawіеć, біеć się, potykać się (*z kim*); || kłócić się. Драть лыни, дрзец лыка. Дёрнь драть, дрзец, kopać darninę. Герло драть, krzyczeć na całe gardło, wrzeszczeć z całych sił. Моей по ножь дерётъ, dreszcz mnie po ciele przechodzi. *Nieos.* Доски, брёвна дерётъ, deski рёкаją, trzaskaја. Драться на дуэли, біеć się, potykać się w pojedynku, poje-дынкуwać się. Они схватились драться, wzięли się за чзубы, pobили się. *Imś. b.* Драный, darty, rozdarty i t. d.

Драхва, -ы, *ж.* (Дыдань), drop' (*ptak*).

Драхма, -ы, *ж.* drachma (*waga aptek ar-ска*); || moneta attycka w starożyтnej Gre-cji.

Дра́чна, -и, *ж.* grepla, grempla, deszczułka drewniana, zъbczata do obrobienia a niekiedy do oczyszczenia konopi.

Драчливость, -и, *ж.* kłóтливость, zwadli-вость; || skłonność do zaczepki, do bijaty-ки, do karania.

Драчливый, kłóтливый, zwadliwy; || skłon-ny do zaczepki, do бójки, do karania.

Драчунъ, -а, *m.* zawadjaka, zabijaka, co się рад бия, чоловіек skłonny do zwady, do kłóтni, do бójки.

Драчунья, -ньи, *ж.* kobieta skłonna do zwady, do kłóтni, do бójки.

Драчь, -а, *m.* wielki hebel ciesielski; || obęgi de wyciągania gwoździ i klamer.

Дребед-нь, -и, *ж. gmin.* дźwięк nieprzy-jemny w głosie; || niedorzeczność, śmiesz-ność.

Дребезги, -овъ, *mn.* drobne kawałki, skorupy, czerepy,

Дребезжаніе, -іа, *n.* brząkanie, szczeka-ние.

Дребезжать, brząkać, szczekać.

Древесина, -ы, *ж.* lignin, włókno roślin-не.

Древесный, drzewny, drzewowy.

Дре́вно, -а, *n.* древие, drzewce, рёко-жеś u kopji lub spisy, oszczepisko; || драг, прёт z дрзева.

Дре́вле, *psk. Kośc. Sl.* dawnіеј, nie-гдайсъ, w dawnych wiekach.

Дре́вний, starożyтny, dawny.

Дре́вность, -и, *ж.* starożyтность, dawność.

Дре́во, -а, *n.* Kośc. Sl. дрзewoodo (*ob.* Дерево). Чётное дре́во, дре́во Чётна-го Крестá, prawdziwe дрзewoodo Krzyża Św.

Дре́во познанія добра и зла, дрзewoodo ży-вота, дрзewoodo wiadomości dobrego i złego. || *Bot.* Дре́во жизни, żywotnik (*roślina*).

Древоидный, дрзewoodopodobny, wskза-дзіе дрзева.

Древокость, -и, *ж.* Bot. дереф, śwідwa, глóg дрзewoodo, wisienka, suchodrзewoodo.

Древолазъ, -а, дрзewoodoлаз (*ptak*).

Древолистникъ, Древолисть, -а, *m.* Bot. xylophylla (*roślina*).

Древомеръ, -а, *m.* dendometr, narзё-дзе do мierzенія дрзewoodo.

Древопосадженіе, -іа, *n.* садженіе дрзewoodo.

Древообразный, *ob.* Древоидный.

Древопахучникъ, -а, *m.* *ob.* Бальзам-никъ.

Древорезный, —древорезная пила, пила do пилованія дрзewoodo.

Древосажаніе, -іа, *n.* *ob.* Древопосадже-ніе.

Древостёнь, *ob.* Дровостёнь.

Древоточечъ, -чца, *m.* дрзewoodotoczъ, czery дрзewoodowy.

Дрейфгалль, -а, *m.* Artyl. набój кул w woreczку, ктóреми się nabija armатę na raz.

Дрейфовать, *Mar.* oddalać się od brze-гу, ісć z пёдем воды, zbacać, ісć ukoń-не, odpływać, odchodzić.

Дрейфъ, -а, *m.* *Mar.* zbaczаніе окрётu, пlynеніе ukońне, кат тегожъ збоченія. Ложать въ дрейфъ, лечь въ дрейфъ, рóz-ложь żagle окрётu tak, aby полова их дзіванія попычала окрёт, a друга полова го софала.

Дрено́ле, -іа, *n.* Kośc. Sl. kól, pal.

Дрекъ, Дрегъ, -а, *m.* *Mar.* kotwica o kilku гаłęзjach.

Дреловать, *Zeg.* śwідrować, wierćдзіурке.

Дрель, -я, *m.* *Zeg. i Ślus.* śwідerek.

Дремá, -ы, *ж.* Bot. lepnica; || *ob.* Дре-мота.

Дремáніе, -іа, *n.* дрзewoodаніе.

Дремать, дрзewoodać, дрзewoodać; || *быć не-дбалым, неуважнымъ. Мнѣ дремлется, spać mi się chce.

Дремливость, -и, *ж.* ospałość, ospalstwo, дрзewoodаніе, senność.

Дремливый, ospały, skłonny do spania. Дремота, -ы, *ж.* дрзewoodаніе, lekkі sen.

Дрему́чьсть, -а, *ж.* gęstwina, gąszcz (*ла-ри*).

Дрему́чий, гęсты. Дрему́чий лѣсъ, гęсты, зарослы las.

Дрему́чка, -и, *ж.* śpiączka.

Дрена́жь, -а, *м.* drenowanie, osuszanie gruntów i łąk.

Дресва́, -ы, *ж.* żwir, gruby piasek.

Дресвяни́нь, Дресвя́нь, -а, *м.* piaskowiec, kamień piaskowy.

Дресвяно́сть, -и, *ж.* własność gruntu żwirowatego.

Дресвя́ный, żwirowаты.

Дресвя́нть, obracać się на żwir, на gruby piasek.

Дресировать, uczyć, tresować (*пса*).

Дря́ява, -ы, *ж.* Bot. gędula ziemna, świnia chleb, świniak, świni orzech, rzepa leśna (*roślina*).

Дробина, -ы, *ж.* więcej używa się w liczbie mnogiej: Дробины, -нь, słodziny, młото (ze zrobionego ziarna); || szrot, strzeleckie okielowane ziarno. Дробинный, należący do szrotu.

Дробить, drobić, kruszyć; || dzielić, rozdzielać na cząstki; || Дробиться, kruszyć się; || dzielić się na cząstki.

Дроблѣ́ние, -ія, *н.* kruszenie; || dzielenie, rozdzielenie na cząstki; || Muz. Дроблѣ́ние акорда, szybkie uderzenie wszystkich tonów akordu.

Дробница, -ы, *ж.* szrutnica, worek szrutowy.

Дрѣ́бность, -и, *ж.* podzielnosć.

Дробный, drobny, podzielony na cząstki; || detaliczny, szczegółowy; || ułomkowy.

Дробныя товары, towary drobne, cząstkowe, sprzedawane na sztuki, na drobne części. Дробное число, ułamek, ułomek (*liczby*).

Дробови́нь, а, *м.* rusznica, szrotówka, broń dawniej używana.

Дробовой, szrotowy.

Дрѣ́бь, -и, *ж.* odrobina, kruszynka; || szrot, śrot; || Arytm. ułamek, ułomek (*liczby*). Десятичныя дрѣ́би, ułamki dziesiętne. || Woj. барабанная дрѣ́бь, werbel, bicie w bęben.

Дробя́нникъ, -а, *м.* towar drobny, cząstkowy.

Дрова́, *прзysł.* 2. дровь, *мн.* дрва, drzewo opałowe. Кто въ лѣсъ, кто по дрова́, *прзysł.* об. Лѣсъ. Гдѣ дрова́, тамъ и щепы, або: гдѣ дрова́ рубя́тъ, тамъ и щепы́ летя́тъ *прзysł.* gdzie drwa rąbia, tam trzaski lecą.

Дрѣ́вни, -ей, *ж.* *мн. zdr.* дровѣшми, -евъ, *мн.* sanie chłopskie bez pudła.

Дровово́зный, do wożenia drzewa służący.

Дровово́зъ, а, *м.* woźący drwa, drzewa. Дровово́сецъ, *сца, м.* noszący drwa do opału.

Дровору́бъ, -а, *м.* sąźniarz, rąbacz.

Дровосу́шный, do wysuszania drzewa służący.

tonia, naton, część lasu, gdzie drzewo spuszcza; || drzewotnia, miejsce gdzie drzewo rąbia; || Zool. kozka, cielęta, gatunek korki, lęgnie się w drzewach.

Дровяни́нь, -а, *м.* opałowém drzewem handlujący, drwal.

Дровяной двѡрь, -а, *м.* skład na drzewo.

Дровосѣ́ль, -а, *м.* drwal; || natonie, на-

Дрога́, -й, *ж.* rozwora, drag wozowy.

Дро́ги, -ъ, *ж.* furgon; || karawan, wóz po-przebowy.

Дрогливы́й, bojaźливы.

Дро́гнуть, *об.* Дромать.

Дромані́е, ія, *н.* trzęsienie się (*ręki, głowy*); || drganie, drzenie (*дźwięку*); || chwianie się.

Дромать, дро́гнуть, drzeć, trząść się, wstrząsać się; || drgać, chwiać się; || *wahać się.

Дро́жди, Дрѣ́жни, -ей, *мн.* drożdże.

Дрожда́нникъ, -а, *м.* naczynie do drożdży.

Дрожда́ный, дрожжевой, drożdżowy.

Дро́жни, *мъ, мн.* doróżka.

Дро́жь, -и, *ж.* dreszcz.

Дрозде́нонь, -ниа, *м. zdr.* młody drozd, kos, (*ptak*).

Дроздовы́й, drozdowy.

Дроздь, -а, *м.* drozd, kos (*ptak*).

Дро́жь, -а, *м. Bot.* janowiec (*roślina*).

Дро́новый, janowcowy.

Дро́ть, -а, *м. zdr.* дро́тинъ, dzirit, pocisk.

Дрофа́, ы, *ж. об.* Драхва́.

Дрозѣ́на, -ы, *ж.* Kuch. grzybek, ciasto z jaj mleka i mąki; || *gmin.* potrawa z poprzedniego kawioru.

Дро́чень, -чня, *м.* pucek, wypieczzone, pucolowate dziecko.

Другой, -аго, drugi, inny, inszy; || wtóry; || ów, owa, owo. Ни то ни друго́е, ni to, ni owo. Это друго́е дѣло, to inna rzecz, to co innego. * Те́перь онъ друго́е заплѣлъ, teraz on zaśpiewał na inną нѡту, zaśpiewał co innego. * Черѡ друго́го, а хлѣба намъ не занимать, або: а хлѣба у насъ доволно, nie o chlebie мова, kтѡrego мамы dosyć. Бѡдѣть лучше́ говорить о чѣмъ-нибудь друго́мъ, mówmy raczej o czѣмъ innѣм. Въ друго́й разъ, inna razа. На друго́й день, nazajutrz.

Другъ, -а, *zdr.* друже́нь, -ниа, друже́чень, -чня, przyjaciel, (*мн.* друзья, przyjaciele). Это мой давни́шый другъ, to mój bardzo dawny przyjaciel. Любите другъ друга, kochajcie jeden drugiego. || Они соединились другъ съ друго́мъ, połączyli się z sobą. Они отвѣчаютъ другъ за друга, odpowiadają jeden za drugiego. || Дама самъ-другъ, sam z jedną damą, (*w grze kartowej*). Старый другъ лучше́ новыхъ двухъ, *прзysł.* dla przyjaciela nowego nie opuszczaj starego.

Дружба, ы, *ж.* przyjaźń, przyjacielstwo. Не въ службу, а въ дру́мбу, przyjdź mi to

po przyjacielsku. Я тебѣ докажѣ дружбу, albo: будешь ты помнить мою дружбу (*mówi się z groźbą*), ja cię nauczę rozumieć. Счётъ дружбы не портить, *przysł. ob. Счётъ.*

Дружёнъ, -ннѣ, *m. ob. Другъ.*

Дружелюбие, -ия, *n. zyczliwość, łaskawość, przyjacielskość.*

Дружелюбный, przyjacielski, przyjaźny.

Друженцы, -овъ, *m. mn. Ткач. skaza, miejsce w kobiercu gdzie nici brakuje ośnowie.*

Дружески, по дружески, дружественно, по przyjacielsku.

Дружескій, дружественный, przyjacielski.

Дружество, -а, *n. przyjaźń.*

Дружечень, -ча, *m. zdr. ob. Другъ.*

Дружина, -ы, *ż. drużyna, poczet ludzi, oddział (wojska), zastęp, szereg.*

Дружить, przyjacielski, godzić; || Дружить-ся (*съ кѣмъ*), przyjacielski się.

Дружище, -а, *m. zdr. przyjaciel.*

Дружка, -и, *m. przyjaciel pana młodego, rozporządzający weselem; || para, dwie osoby, jedna do drugiej należąca, jedna drugiej odpowiadająca.*

Дружно, *psk. po przyjacielsku, przyjacielski; || do razu, razem, na raz.*

Дружный, дружные, przyjacielski, poufały, zażyły; || zgodny, zgodnie działający. Я съ нимъ друженъ, jestem z nimъ przyjacielski.

Дружъ, -а, *m. sucha gałązka, chrust.*

Дручина, -ы, *ż. gruby kij.*

Дрыль, *ob. Дрель.*

Дрыхнуть, *gmin. mocno spać.*

Дрябловатый, надвѣдлы, nieco zwątлолу, *ob. Дряблый.*

Дряблость, -и, *ż. zwіdnienie; || zwątlenie, osłabienie.*

Дряблый, wychудлы, zwідлы; || dziurkowaty.

Дрябнуть, schnąć, chudnąć, wіdnąć.

Дрябѣть, wydawać głos nieczysty, (*o dzwonie słuczonym*).

Дрягать, дрягнуть, дрыгать, дрыгнать (*погати*).

Дрягиль, я, *m. hand. tragarz, dragarz.*

Дрягильскій, дрягильцы, tragarzowy.

Дрягнуть, *ob. Дрягать.*

Дряготѣ, -ы, *ż. kurcz, konwulsja.*

Дрязгъ, -а, *m. zb. śmiecie, nieczystość, brud; || *plotki, obmowa, brednie.*

Дряква, -ы, *ż. Bot. gдula ziemna, świni chleb, świniak, świni orzech, rzepa leśna (roślina).*

Дрянно, *psk. lichy, nędzny.*

Дрянной, lichy, nędzny.

Дрянъ, -и, *ż. zb. дрянцѣ, ѣ, śmiecie, nieczystość, wybiórki; || rzecz nędzna do niczego nie zdатna, drobnostka, drobiazг; || brednia, głupstwo.*

Дряхлѣць, -а, *m. człowiek wyniszczony, wawczasu podstarzały, niedoга.*

Дряхлость, -и, *ż. zgrzybiałość, chylenie się do upadku, niedoга, osłabienie, wątłość.*

Дряхлый, zgrzybiały, niedoга, opadający na siłach, osłabiony, wątły.

Дряхлѣть, одряхлѣть, *ob. Дряхнуть.*

Дряхнуть, Дряхлѣть, одряхнуть, одряхлѣть, starzeć, zestarzeć, stać się podczытым, słabnąć, osłabnąć, z sił spadać.

Дубасить, *gmin. grzmocić, okładać kogo kijem.*

Дубась, -а, *m. gmin. gatunek sukni kobiecej; || koryto дѣbowe; || gatunek statku na rzece Вугу.*

Дубень, -бня, *m. garbnik, rozciek kwasu garbnikowego.*

Дубѣць, -бцѣ, *m. gmin. прѣцик, рѣзга.*

Дубинь, -а, *m. дѣбчына маła, мłоды дѣб,*

Дубильный, do garbowania skóry służący. Дубильное вещество, *Chem. garbnik, pierwiastek garbujący skórę.*

Дубина, -ы, *ż. zdr. дубинна, -и, дѣбiec, дѣбчак, дѣбinka, gruby kij дѣбовы; || *бауван, глупiec, niezgraba. || Дубинный, należący do дѣбца, дѣбчака, дѣбинки.*

Дубиница, -и, *ż. zgr. wielki дѣбовы kij, ob. Дубина.*

Дубинникъ, -а, *m. Дубинна, -и, ż. дѣbianka, galas.*

Дубиноватый, *nieokrzesany, gburowaty.

Дубить, выдубить, дѣбic, garbować, wygarbować (*skóre*); || Дубиться, być garbowanym. *Imśl. b. дублѣный, wygarbowany.*

Дубна, -и, *ż. garbowanie skór; || czѣłно дѣbowe.*

Дублѣние, -ия, *n. wyprawa skór, garbowanie.*

Дублѣть, -а, *m. duplikat, drugi egzemplarz; || dublet (w grze билардонѣ).*

Дубнякъ, -а, *m. дѣбник, гай, las дѣбовы.*

Дубовикъ, -а, *m. Bot. дѣбник, gatunek grzyba z rodzaju Huby, rosnący na дѣbach.*

Дубовна, *ob. Вероника.*

Дубовый, дѣбовы.

Дубокъ, бнѣ, *m. zdr. дѣбек, маły niewielki дѣб.*

Дубоноска, -и, *ż. Orn. dzwонiec (ptak).*

Дубоносъ, -а, *m. Orn. grubodziѣб, дѣбoposek, krzywonos, w wielga (ptak).*

Дубочень, -ча, *m. дѣбек, маły дѣб.*

Дубрава, -ы, Дубровна, -и, *ż. дѣбrowa, гай дѣбовы, гесы las.*

Дубравистый, lesisty, pełny lasѡw, zarosły, дѣбrowisty.

Дубравный, leśny, w lesie rosnący lub żyjący.

Дуброва, Дубровна, *ob. Дубрава.*

Дубровникъ, -а, *m. Bot. przetacznik ląkowy (roślina).*

Дубъ, -а, *m. дѣб. Каменный дубъ, rodzaj дѣбу zawsze zielonego. Дубъ морской, porost morski, pecherzykowy.*

Дубѣе, -бѣ, *n. zb. дѣбчакѣ, кѣje дѣbowe.*

Дубянка, -и, *ж. об.* Дубинникъ.
Дуванить, раздуванить, *gmin.* dzielić, podzielić zysk lub zdobyć.

Дувань, -а, *м. gmin.* dział, podział; || каналъ в пещу до перехода воздуха.

Дуга, -и, *ж.* łuk (*część koła, sklepienie*); łęk, obłęk, duga, duha, kabłak nad chomontem || Дугою, *psk.* łękowato, obłęczasto, sklepiсто, wygięto.

Дуговатый, łękaty, obłęczasty, wygięty.

Дуговой, *zdatny do robienia dug, об.* Дуга.

Дугообразный, w kształcie łuku, kabłakowaty.

Дуда, -ы, *ж.* fujara, piszczałka.

Дудань, -а, *м. об.* Драхва.

Дудить, grać na fujarce, na piszczałce.

Дудна, -и, *ж.* fujarka, piszczałка. Приманная дудна, wabik, świstawka. * Плясать по чужой дуднѣ, tańcować koło kogo. zastług wać się, nadszakać komu. || * Полно, братъ, дудни, albo по prostu: Дудни! szukaj głupszego abyś go oszukał! Дудочка, -чки, *ж. zdr.* piszczałeczka. fujarka * Ни въ дудочку, ни поплясать, przysł. ani do tańca, ani do różańca, do niczego.

Дудочникъ, -а, *м.* gracz na fujarce, на piszczałce; || łodygi roślin, z których robią fujarki; || *Bot.* lubczyk zwyczajny, lubisnik.

Дудочный, fujarowy. || Дудочная трава, *об.* Зоря.

Дудчатый, rurkowaty, piszczałkowaty.

Дунна, -и, *ж. zdr.* obłęczek; || wygięte ucho u naczyńia; || *Anat.* kluczyk, kość kluczowa, obojczyk.

Дужный, obłęczysty, obłęczowaty, łuczный.

Дулѣвна, -и, *ж.* gruszczenik, napój z gruszek, *об.* Дуля.

Дуло, -а, *н.* wylot, otwór działa strzelby; || lufa u broni palnej; || Дульный, wylotowy, do lufy u broni palnej należący; || Дульная часть, *Artyl.* wylotowa sztuka.

Дулоцѣвникъ, -а, *м. Bot.* sysawa.

Дульце, -а, *н. zdr.* *об.* Дуло; || munsztuczki w instrumentach dętych i t. p.

Дульщинъ, -а, *м.* dmuchający mieszkiem; || robiący lufy w broni palnej.

Дуля, -и, *ж.* dula, gatunek wielkiej okrągłej gruszki.

Дума, -ы, *ж.* rada, zgromadzenie; || Городская дума, rada miejska, magistrat; || Орденская дума, kapituła orderów; || думаніе, rozmyślanie; || rodzaj elegji, ballady. Думать думу, rozmyślać nad czém, zatapiać się w myślach.

Думать, думаць, myśleć, rozmyślać, sądzić, mniemać; || zamierzać, mieć zamiar. Онъ думаетъ жени вся, ma zamiar ożenić się. Ни думалъ, ни гадалъ, нашь бѣда случилась, ani się spodziewałem, gdy niezgodziłeś się przytrafiło. Мнѣ всё думается

объ этомъ дѣлѣ, ciągle a ciągle myślę o tej sprawie.

Думный, należący do rady miejskiej, do magistratu; || rozmyślający, zamysłony. Стар. думный дьякъ, sekretarz rady państwa.

Дуновѣніе, -іа, *н.* powiew, tchnienie.

Дунуть, *об.* Дуть.

Дупельшнѣпъ, *об.* Допельшнѣпъ.

Дупликатъ, -а, *м. praw.* duplikat, podwójny egzemplarz dokumentu, kwitu, i t. p.; копія, przepis z oryginału; || *Praw.* duplika.

Дуплина, -ы, *ж.* małe wydrążenie w drzewie.

Дуплистый, dziuplasty, pełen dziupiów, wydróchniały, wydrążony.

Дуплить, wydrążać, robić wydrążenie w drzewie.

Дупло, -а, *н. zdr.* дуплецо, dziupło, wydrążenie w drzewie.

Дупловатый, *об.* Дуплистый.

Дуплѣть, próchnić (*o drzewie*).

Дуплянка, -и, *Bot.* świniarka, bedłka (*grzyb*).

Дуплястый, *об.* Дуплистый.

Дура, -ы, *zdr.* дурочка, -и, *ж.* durnica, głupia, błaźnica; || szalona, obłąkana.

Дураковатый, głupowaty, przygłupi.

Дурачъ, -а, *zdr.* дурачь, -чка, *м.* głupiec, nieuk, kiep, bezrozumny, z rozumu obrany; || szalony, obłąkany; || błażen, treniś. Дурачъ дурачомъ, głupi jak but. Большой руни, albo: отпѣтый дурачъ, głupiec ostatniej próby. Онъ остался въ дурачѣхъ, straszny głupiec. Онъ остался въ дурачѣхъ, zgłupiał. Нашѣлъ дурачѣ, szukaj głupszego abyś go oszukał!

Дуралей, -ей, Дурачина, -ы, *м. Gmin.* Дуринда, -ы, *wsp.* głupiec, kiep.

Дуранда, -ы, *ж.* fusy, wytłoczony z nasienia konopnego.

Дурачій, błażeński, głupi. Дурачии, *psk.* głupio, po głupiemu.

Дурачѣнь, -чка, *м. об.* Дурачъ.

Дурачѣнь, -нья, *н.* durzenie, nadużycie łatwowierności.

Дураческій, *об.* Дурачій.

Дурачество, -а, *н.* głupstwo, głupota, błażeństwo, niedorzeczność.

Дурачина, *об.* Дуралей.

Дурачить, одурачить, durzyć, odurzyć, łudzić, złudzić, oszukiwać, oszukać.

Дурачище, -а, *м. zgr.* głuptas, wielki głupiec.

Дурачнъ, -овъ, *mn.* kasztelan, rodzaj gry w karty, gap.

Дурчъ, -рия, *м.* dureń, nieuk.

Дурить, swawolić, robić głupstwa, niedorzeczności.

Дурища, -и, *ж.* *zgr.* durnica, błaźnica, *об.* Дура.

Дурманъ, -а, *м. Bot.* bielun (*roślina*).

Дурничникъ, -а, *м. Bot.* czepiec rzepekowy (*roślina*).

Дурно, *psk.* źle, brzydko, niegodziwie. Это дурно сдѣлано, то źle zrobiono. Говорить о комъ дурно, źle о kim mówić. Мнѣ дурно, mdo mi, czuję się źle. Ей сдѣлалось дурно, она zemlała.

Дурновáтый, nieco szpetny, brzydki.

Дурной (дурень, дурна), brzydki, brzydka, szkaradny (szkaradna), szpetny (szpetna (*na twarzy*)); || зły, nied bry, niepiękny, lichy. Быть на дурномъ счету, źle być uważanym. Онъ у меня на дурномъ замѣчаніи, on źle jest uważany przeze mnie. Дурная погода, brzydki czas. Дурной поступокъ, postępek szkaradny. Имѣть дурныя руни, mieć brzydkie ręce. Онъ дурень лицомъ, szpetny jest na twarzy. Дурной духъ, *ob.* Воиучка.

Дурнопахучиннѣ-а, *m.* Bot. cyrenajskie ziele, djable łajno.

Дурнотá, -ы, *ż.* szpetność, brzydka twarz; || zawrót głowy.

Дурнѣть, brzydzać.

Дурочка, *zdr. ob.* Дура.

Дурь, -и, *ż.* głupstwo, niedorzeczność, szalenstwo; || dziwactwo.

Дурѣть, głupiec, głupim się stawać, tracić zdrowy rozsadek.

Дутить, **Дутышь**, -а, *m.* dętka, każda rzecz wydęta; || *puciołowaty, odęty; || *dąsający się, lubiący się dąsać.

Дуть, **дунуть**, dąć, dmuchać, dmuchnąć, wiać, wionąć; || **Дуться**, nadymać się; || *dąsać się, gniewać się.

Духи, -овъ, *mn.* perfumy, wonności, pachnidła.

Духоборець, -ца, **Духоборнинь**, -а, *m.* odszczej, ieniec zaprzeczający bóstwa Duchowi Świętemu. **Духоборческій**, **Духоборническій**, należący lub właściwy odszczepieńcom zaprzeczającym bóstwa Duchowi Św.

Духоборство, -а, *n.* odszczepieństwo od Ducha Św.

Духоборствовать, zaprzeczać bóstwa Ducha Św.

Духовѣнство, -а, *n.* duchowieństwo, stan duchowny, osoby duchowne. **Бѣлое духовѣнство**, duchowieństwo świeckie (*nie zakonne*). **Чѣрное духовѣнство**, duchowieństwo zakonne (*regularne*).

Духовная, -ой, *ż.* testament, rozporządzenie ostatniej woli umierającego, *ob.* Завѣщаніе.

Духовнинь, -á, *m.* spowiednik, kapłan spowiadający.

Духовно, *psk.* duchowo, duchownie, u działemъ samego ducha; || myślá, w duchu.

Духовность, -и, *ż.* duchowość, natura duchowa.

Духовный, duchowy, duchowny, тyczący się ducha, duszy, umysłowy; || duchowny, kościelny. || Ангелы суть существа духовныя, aniołowie są istotami duchowe. **Духовный отецъ**, spowiednik. **Духсвннй**

сынъ, spowiadający się, pokutnik. **Духовное завѣщаніе**, duchowna, testament, ostatnia wola. **Духовное краснорѣчіе**, wymowa kościelna.

Духовый, oddechowy. *Anat.* **Духовый каналъ**, kanał oddechowy. *Muz.* **Духовый инструментъ**, instrument dęty. **Духовая музыка**, muzyka na dętych instrumentach. **Духовое ружье**, wiatrówka (*strzelba*). **Духовая рыба**, ryba marynowana.

Духовъ день, święto zesłania Ducha Św. na apostołów (*drugi dzień Zielonych Świątek*).

Духомѣръ, -а, *m.* manometr, pneumatyk, próżnomiar.

Духословіе, -іа, *n.* nauka o istotach duchownych.

Духотá, -ы, *ż.* zaduch, duszność; || wyziew.

Духъ, -а, *m.* duch, dusza, umysł; || humor (*zły lub dobry*); || dech, tchnienie; || odwaga, śmiałość; || zapach, woń. **Злой, нечистый духъ**, зły duch, djabeł. **Испустить духъ**, wyzionąć ducha, skonać.

Духъ мщѣнія, противорѣчія, duch zemsty, sprzeczności. **Духъ сословный**, duch kasty.

Хорошее, дурное расположение духа, humor dobry, зły, dobre, złe usposobienie ducha. **Быть въ духѣ**, być w dobrym humorze. **Быть не въ духѣ**, być w złym humorze. **Перевести духъ**, odechnąć, wypocząć, wytchnąć. **Я такъ бѣжалъ**, что духъ захватывало, uciekałem co temu stało. **Выпить стаканъ однимъ духомъ**, wypić szklanke duszkiem, jednym ciągiem.

Онъ духомъ это сдѣлаетъ, zrobi to w mgnieniu oka. **Собраться съ духомъ**, przyjść do siebie, odzyskać przytomność. **Падать, упасть духомъ**, tracić, stracić odwagę. **У меня не хватило духу сказать ему это**, nie miałem odwagi powiedzieć mu to. **Вольный духъ**, umiarkowane ciepło (*w piecach do pieczenia chleba, lub wypalenia czego*). **Сканать во весь духъ**, pędzić co tchu, co tylko można wyskoczyć. **Пустить, погнать лошадей во весь духъ**, popędzić konie w cwał. **Быть на-духу**, być na spowiedzi. **Итти на-духъ**, iść do spowiedzi. **О немъ ни слуху, ни духу**, o nim ani słychu.

Душá, -и, *ż.* dusza, duch; || życie; || sumienie; || serce, uczucie. **Взять что на-душу**, wziąć co na swoje sumienie. **Онъ безъ души отъ нея**, on nią bardzo jest zachwycony. **Взять грѣхъ на-душу**, dopełnić występекъ. **Покривить душой**, stąpić przeciwko sumieniu. **Положить за ногу душу**, poświęcić życie za kogo. ***У меня душа не намѣстѣ** jestem w wielkim strachu. ***Отвѣсти на чѣмъ душу**, znaleźć w czѣмъ pociechę. ***У него душа ушла въ пятни**, stracił przytomność ze strachu. **Жить душа въ душу**, żyć w zupełnej zgodzie. **Чуть держитса въ немъ душá**, on ledwie co żyje. **Сколько душъ твоѣй угодно**, ty-

Je co chcesz. Отда́ть всё что́ за душо́ю, oddać wszystko do ostatniego. Берите́ только́ душѣ́ угоднo, bierzcie do woli, garściami, obficie. У него́ за душо́й ниче́го нѣтъ, niema grosza przy duszy.

Душевно́, *psk.* serdecznie, szczerze. Душе́вный, duszy się tyczący, duchowy, psychiczny; || serdeczny, szczerzy. Душе́вное спасе́ние, zbawienie duszy. Душе́вная болѣзнь, pomieszanie zmysłów. Душе́вное желаніе, serdeczne życzenie.

Душегрѣ́я, -ѣя, Душегрѣ́йка, -и, *ж. zdr.* Душегрѣ́чка, -чки, *gmin.* kaftanik, gatunek sukni kobiecej bez rękawów.

Душегубе́ць, -бца, *м.* zabójca, mordca.

Душегуби́ца, -ы, *ж.* zabójczyni. Душегубство́, -а, *н.* zabójstwo, mordstwo.

Душе́нь, Душо́къ, -шня́, *м.* such, suchnienie, stęchlizna. Дичь съ душо́мъ, słuchać dzicyznę. Эта рыба съ душо́мъ, ta ryba zaczyna się psuć. || * Онъ съ душо́мъ, on ma kaprysy.

Душе́ние, -іа, *н.* uduszenie. Душе́ный, duszony, przyprawiony kuzeniami. Душе́ное мя́со, duszona pieczeń.

Душе́нька, -и, Душе́чка, -чки, Ду́шка, -и, *ж. zdr.* duszka, serce.

Душеприка́щикъ, -а, *м.* wykonawca testamentu.

Душеприка́щица, -ы, *ж.* wykonawczyni testamentu.

Душесло́вие, -іа, *н. об.* Психологія.

Душе́чка, *об.* Душе́нька.

Души́стый, pachnący, wonięjący.

Души́ть, dusić; || perfumować; || Души́ться, perfumować się.

Души́ца, -ы, *ж.* *Vol.* macierzysca, macierzanka (*roślina*).

Ду́шка, -и, *ж.* dusza (*w skrzypcach, wbaszeli i t. p.*); || kostka na żołądku u ptactwa; || *об.* Душе́нька; || *mn.* Душки, -шенъ, lisy, futro z szyjek lisa lub sobola.

Душникъ, -а, *здр.* Душничёкъ, -чка́, *м.* wiatraczek w oknie, wentylator; || *Górn.* luft, którym ciepło idzie.

Душно́, *psk.* duszno, parno.

Душны́й, *здр.* душноватый, duszący, parny.

Душо́къ, *об.* Душе́нь.

Душча́тый, zrobiony z szyjek lisa lub sobola (*o futrze*).

Дузли́сть, -а, *м.* lubiący się pojedynkować, pojedynkujący się.

Дуэ́ль, -и, *ж.* pojedynek, *об.* Поедино́нь.

Дуэ́льный, służący do pojedynku.

Дуэ́тъ, -а, *м.* *Muz.* duo.

Дщерь, -и, *ж.* *Kośc. Sl. об.* Дочь.

Дыба, -ы, *ж.* tortura, kiedy złoczyńców przywiązanych do belki zrzucano nagle na ziemię.

Дыбѣ́ться, wspinać się (*o koniu*).

Ды́бнѣ, о́въ, *м. mn.* Стать на дыбы́ (*o dzieciach*), wspinać się na nogi.

Ды́бомъ, *psk.* wj inając się w górę. Вѣ́лосы ды́бомъ встали, włosy do góry stoją.

Дыбы́, *м. mn.* Стать на дыбы́, stawać dęba, spinać się (*o koniu*).

Дылда, -ы, *wsp. Gmin.* drab, dryblas, dragal.

Дымво́локъ, -а, *м. об.* Ды́мникъ.

Ды́мистый, дымны́й.

Ды́мить, дымі́ć; || Ды́миться, дымі́ć się.

Ды́мка, -и, *ж.* крѣпа.

Ды́млѣ́ние, -іа, *н.* dymienie.

Ды́мникъ, -а, *м.* otwór w chałupach bez kominów, którym dym z izby wychodzi.

Ды́мница, -ы, *ж. об.* Ды́мникъ, Ды́мча́ка.

Ды́мно, *psk.* dymno.

Ды́мный, дымну́й.

Ды́мовникъ, -а, *м.* komin, kanał dymowy.

Ды́мово́й, дымову́й; || Ды́мово́е, -аго, *н.* dymowe, podymne.

Ды́мо́къ, -чка́, ды́мо́ченъ, -чка, *м. zdr.* dymek.

Ды́мопрово́дъ, -а, *м.* kanał w piecu.

Ды́мчатый, koloru dymowego.

Ды́мъ, -а, *м.* dym; || *Star. dom.* chata wieśniacza. || * Тамъ и́дѣтъ ды́мъ коро́мысломъ, tam wielki nieład, wrzask i nieporządek.

Ды́мянка, -и, *ж.* Ды́мъ земляно́й, *Vol.* dymnica, korycz (*roślina*).

Ды́нникъ, -а, *м.* grunt zasiany melonami.

Ды́нный, melonowy.

Ды́ня, -и, *ж. zdr.* ды́нька, melon.

Ды́ра, *об.* Дира́.

Ды́ристый, Ды́равый, *об.* Дира́вый.

Ды́рка, Ды́рочка, *об.* Дира́.

Ды́рча́тка, -и, *ж.* rodzaj mięсцака.

Ды́хало, -а, *здр.* ды́хальце, -а, *н.* *Anat.* tchawica, kanał oddechowy; || ды́хавка, otwór u ryb na głowie do oddychania.

Ды́ханіе, -іа, *н.* oddech, tchnienie; || dmuch, dmuchnienie; || wdychanie.

Ды́хательный, oddechowy.

Ды́ха́тъ, *об.* Дыша́тъ.

Ды́хле́ць, -а, *м.* astmatyk, chory na astmę.

Ды́ханіе, -іа, *н.* oddychanie.

Дыша́тъ, Ды́ха́тъ, дохну́ть, ды́хну́ть, oddychać, dychnąć, tchnąć; || dmuchać, wiać, wionąć, dąć.

Ды́шло, -а, *н.* dyszel. Ды́шелный, dyszlowу́й.

Дьяво́ленокъ, -а, *м.* djabłątko.

Дьяво́ль, Діа́во́ль, -а, *м.* djabeł.

Дьяво́льскій, djabelski. Дьяво́льски, *psk.* po djabelsku. Дьяво́льское наво́ждѣ́ние, djabelskie opętanie.

Дьяво́льщина, -ы, *ж.* djabelstwo.

Дьяко́ница, -ы, *ж.* żona djakona.

Дьяконство, -а, *n.* Kości. djakonat, drugi stopień święcenia.

Дьяконствовать, *Kości.* pełnić służbę djakona.

Дьяконскій, do djakona należący.

Дьяконъ, Діаконъ, -а, *m.* djakon.

Дьякъ, -а, *m.* Star. Думный дьякъ, pierwszy sekretarz rady państwa.

Дьячѣнь, -чнѣ, *m.* śpiewak kościelny.

Дьячѣха, -и, *ż.* żona śpiewaka kościelnego.

Дѣва, -ы, *ż.* dziewica, panna; || Пресвятѣя Дѣва, Najświętsza Panna.

Дѣвать, дѣтъ (*czas przyszły дѣну*), podziwać, podziac, podziec, zostawić co gdzie, umieścić; || Дѣваться, podziwać się, uciekać się, uciec się, szukać przytułku, udawać się gdzie, dostawać się gdzie, chować się.

Дѣверь, *ob.* Дѣверь.

Дѣвица, -ы, *ż.* dziewica, panna.

Дѣвическій, panieński, *ob.* Дѣвичій.

Дѣвичество, -а, *n.* *ob.* Дѣвство.

Дѣвичникъ, -а, *m.* *gmin.* obrządek odbywający się w wilją ślubu w domu narzeczonej, dokąd zapraszają pannę na pożegnanie przy śpiewach weselnych.

Дѣвичья, -чьей, *ż.* pokój dla panien służących.

Дѣвка, -и, *ż.* dziewczka; || służąca.

Дѣвочка, -чки, *ż.* dziewczynka.

Дѣвочникъ, а, *m.* *Gmin.* lubiący dziewczynę.

Дѣвственникъ, -а, *m.* młodzieniec niewinny.

Дѣвственница, -ы, *ż.* panna niewinna.

Дѣвственный, panieński, dziewiczy, zachowujący czystość.

Дѣвство, -а, *n.* stan dziewiczy; || panieństwo, dziewictwo.

Дѣвствованіе, ія, *n.* zostawianie w panieństwie, w dziewictwie.

Дѣвствовать, pozostawać w panieństwie, w dziewictwie.

Дѣвушка, -и, *ż.* panienka, dziewczyna.

Дѣвчина, -ы, *ż.* *Gmin.* dziewczyna.

Дѣвчища, -и, *ż.* *zgr.* dziewczysko.

Дѣвчѣнна, -и, *ż.* dziewczka (*z pogardą*).

Дѣдинъ, -ы, *ż.* Star. księstwo dziedziczne; || ojcowizna, dziedzictwo po rodzicach, po ojcu i dziadku, majątność z dawnych lat do jednego rodu należąca.

Дѣдинька, -и, *m.* dziadunio.

Дѣдичный, pozostały w spadku od dziada.

Дѣдовскій, dziadowski, od dziada.

Дѣдовщина, -ы, *ż.* dziadowizna, spadek po dziadku.

Дѣдъ, -а, *zdr.* дѣдушка, -и, dziad, dziadek. Дѣдъ по отцу, dziad z ojca. Дѣдъ по матері, dziad z matki. || Дѣды, -овъ, *m.* przodkowie, ojcowie.

Дѣписаніе, -ія *n.* dzieje, historia.

Дѣписатель, -я, *m.* dziejopis, historyk.

Дѣписательный, dziejopisny, historyczny.

Дѣеспособность, -и, *ż.* *Praw.* własna wola.

Дѣепричастіе, -ія, *n.* *Gram.* imiesłów osobliwy, bezwzględny.

Дѣжа, -и, dzieża.

Дѣйствительно, *psk.* rzeczywiście, istotnie, w istocie.

Дѣйствительность, -и, *ż.* skuteczność; || rzeczywistość; || autentyczność, prawdziwość; || ważność (*aktu, dowodów*).

Дѣйствительный, skuteczny; || rzeczywisty, istotny; || autentyczny, prawdziwy; || ważny; || czynny. Это дѣйствительное лѣнарство противъ яда, то jest skutecznym środkiem przeciwko otruciu. Дѣйствительная жизнь, życie rzeczywiste. Дѣйствительная цѣна акцій, istotna wartość akcji. Дѣйствительный контрактъ, kontrakt ważny, mający wagę. Дѣйствительный членъ общества, rzeczywisty członek towarzystwa. Дѣйствительный стѣтскій совѣтникъ, rzeczywisty radca stanu. Дѣйствительная служба, służba czynna. *Gram.* дѣйствительный глаголь, słowo czynne. Это дѣйствительныя сгѣ слова, то są prawdziwe (*własne*) jego słowa.

Дѣйствіе, -ія, *n.* działanie, czynność, postępowanie, ruch; || skutek, wrzenie, wywierane na co; || akt (*w dramacie i t. d.*); || skutkowanie (*lekarstwa*); || *Woj.* bitwa, batalja. Привѣстїи въ дѣйствіе, przyprawdzie do skutku. Неправильное дѣйствіе, bezprawie. Дѣйствіе стѣтъ (*судѣбнаго устава*), moc artykułu (*organizaцїи і sądowej*). Обратное дѣйствіе закона, moc prawa wsteczna. Дѣйствіе закона, powaga prawa.

Дѣйствованіе, -ія, *n.* czynność, działanie, funkcja.

Дѣйствователь, -я, *m.* Дѣйствовательница, -ы, *ż.* osoba działająca.

Дѣйствовать, działać, skutkować.

Дѣйствующій, działający, skutkujący, czynny. Дѣйствующая армія, armia czynna. Дѣйствующія лица, osoby działające (*w dramacie i t. d.*).

Дѣланіе, -ія, *n.* wykonanie, wyrobienie.

Дѣлатель, -я, robiący co, pracownik.

Дѣлательница, -ы, *ż.* robiąca co, pracowniczka.

Дѣлать, дѣлывать, сдѣлать, robić, zrobić, czynić, uczynić, pracować, wypracować, działać, zdziałać, sprawić; || Дѣлаться, robić się, być robionym, dziać się, stawać się.

Дѣлѣнь, а, *m.* dzi'ał, podział.

Дѣлѣніе, -ія, *n.* podział, dzielenie; || działanie arytmetyczne.

Дѣлѣць, -льцѣ, *m.* prawoznawca, biegły w prawie.

Дѣлимость, -и, *ż.* podzielność.

Дѣлимый, podzielny; || *Aryt.* Дѣлимое число, dzielna (*liczba do podzielenia*).

Дѣлитель, -я, м. *Argy. dzielnik, liczba dzieląca.*

Дѣлительный, поддѣловый.

Дѣлить, dzielić, dzielić, rozdzielać;

|| Дѣлиться, dzielić się, rozdzielać się.

Дѣлишко, -а, п. поу. nic nie znaczący interes.

Дѣло, -а, zdr. **Дѣльце, -а, п.** interes, sprawa; || dzieło, czyn, utwór, plód umysłowy, praca, robota; || *Woj.* potrzeba, potyczka; || акт (*сismo urzędowe, sądowe i t. p.*); || zatrudnienie, zajęcie; || rzecz; || proces, sprawa; || kunszt. Это дѣло чести, то jest sprawa honorowa. Дѣло по существу, sprawa *in merito*. *Praw.* Тѣмное дѣло о владѣнн, proces possessoryjny. *Praw.* тѣмное дѣло о правѣ собственности, proces petytoryjny. *Praw.* Дѣло о дисциплинарныхъ взысканіяхъ, sprawa karności. Дѣло общаго присутствія, czynność kolegjalna. Дѣло о размежеваніи земель, sprawa differencyjna. Дѣло о словеніи податей, sprób allewjasujny. Дѣло безочередное, не въ очередь, termin stały. Министерството иностранныхъ дѣлъ, ministerjum spraw zagranicznych. Что мнѣ за дѣло до него, albo: Какое мнѣ дѣло до него?, nie mam z nim nic do czynienia. Что мнѣ за дѣло до этого, со ми до tego? Я имѣю съ нимъ дѣло, mam z nim do czynienia. Онъ употребилъ всё въ дѣло, чтобы успѣть, użył wszystkich środków, aby dopiąć swego. Употреблѣть въ дѣло дерево и желѣзо, używać do roboty drzewo i żelazo. На дѣлѣ, на самомъ дѣлѣ, rzeczywiście, istotnie. Поймать кого на дѣлѣ, złapać kogo na gorącym uczynku. Приступить прямо къ дѣлу, przystąpić wprost do rzeczy. Это дѣло особое, то wcale co innego. Дѣло въ томъ, что я ничего не зналъ объ этомъ, rzecz idzie o to, że nic nie wiedziałem. Въ дѣлѣ музыки онъ плохой судья, со до muzyki, jest on lichym sędzią. Въ самомъ дѣлѣ, в рещи самѣй, w istocie, Вселенная есть дѣло рукъ Божіихъ, całą świat jest dziełem rąk Bożych. Это дѣло слѣдочное, jest to rzecz przypadkowa. Несчастія мой были вашимъ дѣломъ, moje nieszczęścia pochodzą od was. Онъ затѣялъ со мною дѣло, wytoczył mi proces. Ходить по дѣлу, zajmować się sprawą, procesem. Этотъ полякъ ещё не былъ въ дѣлѣ, ten pułk nie był jeszcze w potyczce. в битви. Ратное дѣло, sztuka wojenna. Столярное дѣло, stolarka, stolarstwo. Литейное дѣло, sztuka giserska. Золотыхъ дѣлъ мастеръ, złotник. Токярныхъ дѣлъ мастеръ, tokarz. Не женское дѣло курить папирсы kobietom nie przystoi palić papierosy. Наше дѣло бѣдное, jestemy ubodzy. Въ чемъ дѣло, о чемъ идѣтъ дѣло, о со idzie, о со rzecz idzie? Дѣло только въ томъ, чтобы..., rzecz idzie tylko o to, żeby... Вотъ въ чемъ главное

Дѣло, właśnie на тѣмъ cała sprawa zależy. Не наше дѣло говорить объ этомъ, nie do nas należy o тѣмъ mówić. Моѣ дѣло сторонѣ, то do mnie nie należy, umywał ręce od tego. Дѣло стало за деньгами, rzecz tylko idzie o pieniądze. Это дѣло, то dobrze, hardo dobrze! Говорить дѣло, mówić do rzeczy. Быть за дѣломъ, być zajęтым. Быть не у дѣла, nie mieć obowiązku, czynności. Слыханое ли это дѣло, czyż kto słyszał co podobnego? Виданное ли это дѣло, czyż kto to widział? czyż kto widział co podobnego? Лѣгкое ли дѣло, то nie żarty, rzecz nie mała! Это плѣвое дѣло, [то są fraszki, drobnostka! За дѣло, по дѣломъ, słusznie, sprawiedliwie! Что дѣло, то дѣло, со правда, то правда! Не люблю городской жизни, то ли дѣло жить въ деревнѣ, albo: то ли дѣло деревня, nie lubię życia miejskiego, czyż nie lepiej mieszkać na wsi! Онъ то и дѣло играетъ въ карты, on ustawicznie gra w karty, ему только и дѣла что ѣсть да пить, nic innego niema do roboty, tylko jeść i pić. По-дѣломъ, albo: за дѣло ему, i słusznie, zasłużył na to! Это дѣло для меня не подходящее, то mi nie na ręce. Онъ наказанъ за дѣло, zasłużył na karę, słusznie jest karany. Дѣло мастера бойтся, *psk. ob. Мастеръ.*

Дѣловый, zajęты, zatrudniony, różne interesa i czynności mający; || urzędowy. Дѣловый слогъ, styl urzędowy. Дѣловая бумага, pismo urzędowe.

Дѣлопроизводитель, -я, м. załatwiający interesa, sekretarz.

Дѣлопроизводство, -а, п. manipulacja, porządek wykonywania spraw.

Дѣлывать, об. Дѣлать.

Дѣльно, *psk.* słusznie, sprawiedliwie, rozsądnie.

Дѣльность, -и, ж. zgodność z czѣm, odpowiedniość, dokładność, przeważność.

Дѣльный, zdalny, zdolny, roztropny, zręczny; || zdolny do pracy, pracowity.

Дѣльце, -а, zdr. interesik, *ob.* Дѣло.

Дѣлянка, -и, ж. część lasu na węgły rozdzielonego.

Дѣтѣнышъ, -а, zdr. **Дѣтѣнышень, -шка, м.** male (*o podzię zwierzętu*), piskię, pisklątko (*o ptakach*).

Дѣти, ей, zdr. **дѣтки, -онь, дѣточки, -чень, дѣтушки, -шонь, *mn.*** dzieci, dzieciaki, *ob.* дитя.

Дѣтолюбивый, любящй dzieci.

Дѣтородный, rodzajny, płodzący.

Дѣторождѣние, -ія, п. rodzenie, płodzenie.

Дѣтоубійство, -а, п. dzieciobójstwo.

Дѣтоубійца, -ы, *wsp.* dzieciobójca.

Дѣточки, об. Дѣти.

Дѣтская, -ой, ж. pokój dla dzieci.

Дѣтский, dziecinny, dziecięcy. Дѣтски, *psk.* dziecinnie,

Дѣтство, -а, п. dzieciństwo.

Дѣтствовать, w dzieciństwie *zostawać*.
Дѣтушки, *об. Дѣти*.

Дѣть, *об. Дѣвать*.

Дѣяніе, -іа, *n.* czyn, uczynek, *дѣяла-зіе*; || *дѣзіе*. Дѣянія апостоловъ, *дѣзіе* апостольскіе.

Дѣятель, -ія, *m.* *дѣялацъ*; || *члѣвек* *скупны*.

Дѣятельно, *psk.* *czynnie*, *starannie*, *pil-ше*.

Дѣятельность, -и, *ж.* *czynność*, *staran-ность*, *pilność*.

Дѣятельный, *czynny*, *staranny*, *pilny*.

Дюмо, Дюмо, *psk Gmin.* *silnie*, *mocno*, *duzo*.

Дюность, -и, *ж.* *Gmin.* *jedrność*, *moc* *cielesna*.

Дюжина, -ы, *ж.* *tuzin*.

Дюжинный, *tuzinowy*, *od tuzina*; || *tuzin-kowy*, *zły*, *lichy*, *ladajaki*.

Дюний, *тегі*, *barczysty*, *mocny*, *silny*.

Дюмѣть, *stawać się* *тегім*, *mocnym*, *silnym*, *мѣзніе*.

Дюймовка, -и, *ж.* *calówka*, *deska* *calo-ва*.

Дюймъ, -а, *m.* *palec*, *cal* (*miara*); || *Astr.* *dwunasta* *część* *średnicy* *widzialnej* *стола* *lub* *księżycy*. || *Дюймовый*, *calowy*.

Дюна, -ы, *ж.* *пясччисте* *wzgórza* *wzdłuż* *brzegów* *morskich*.

Дягиль, -я Дягильникъ, -а, *m.* *Bot.* *дзіе-гіел* (*roślina*).

Дяглица, -ы, *ж.* *Bot.* *giersz*, *gier*, *gir*, *girz*, *podagrycznik*, *kozia* *stopka* (*roślina*), *об. Сныть*.

Дяденька, -и, *zdr.* *об. Дядя*.

Дядька, -и, *m.* *piastun*, *dozorujący* *дзіе-сі*.

Дядя, *zdr.* *дядюшна*, *дяденька*, -и, *m.* *stryj*, *wuj*, *stryjaszek*, *wujaszek*. *Дядинъ*, *дядній*, *stryjowski*, *stryjeczny*, *wujowski*, *wujeczny*. *Двойродный дядя*, *brat* *сio-теczny* *lub* *stryjeczny*, *matki* *lub* *ojca*.

Дятель, -тла, *m.* *дзіеціол* (*ptak*). *Зелё-ный дятель*, *дзіеціол* *zielony*. *Малый дятель*, *pełzacz*.

Дятельникъ, Дятловникъ, -а, *m.* *Bot.* *konieczyna*.

Дятлина, Дятловина, -ы, *ж.* *Bot.* *kozia* *rutka*, *kokozza* *wyka* (*ziele*). *Испанская дятлина*, *lucerna*.

Дятловникъ, *об. Трллістникъ*.

Е.

Е, *litera* *давніе* *наzywана* *есть*, *го-зпаісіе* *сіе* *wymawia*: 1) *яко* *э* (*польскіе* *е*), *пр. перо*, *время*; 2) *яко* *польскіе* *іе*: *на-дежда*, *мель*; 3) *яко* *польскіе* *је*: *оловый*, *егозить*; 4) *яко* *польскіе* *іо*: *ведро*, *лёгкій*, *мѣдь*; 5) *яко* *польскіе* *ю*: *ѣра*, *твоѣ*, *моѣ*; 6) *яко* *о*: *чѣртъ*, *мѣлтый*, *щѣль*; 7) *на-коніе* *в* *wyrazach*: *молоточекъ*, *разо-*

чень, *litera* *е* *wymawia* *сіе* *podobіе* *до* *польскіе* *ściśnione* *самоглоскі* *ѣ*, *правіе* *яко* *і*.

Евангелистъ, -а, *m.* *ewangelista*.

Евангелический, *ewangelicki*, *ewangelicki*, *ewange-licki*, *tyczący* *сіе* *ewangelików*, *czyli* *wy-знавцов* *науки* *reformowanej*, *protestan-скіе*.

Евангеліе, -іа, *n.* *ewangelja*, *ewangeli-ja*.

Евангельский, *ewangeliczny*, *ewangelicki*, *według* *ewangelji*.

Евнухъ, -а, *m.* *eunuch*, *рзезаніе*, *trze-біеніе*.

Евнушескій, *евнуші*, *do* *eunucha* *нале-жащю*.

Еврашна, -и, *ж.* *Zool.* *zając* *Daurycki*.

Еврашеній, *do* *zajaca* *Dauryckiego* *на-лежачю*.

Евхаристическій, *eucharystyczny*, *do* *Sakramentu* *Ciała* *i* *Krwi* *Pańskiej* *нале-жащю*.

Евхаристія, -іа, *ж.* *eucharystja*, *Sakra-ment* *Ciała* *i* *Krwi* *Pańskiej*.

Егá-бáба, -ы, *ж.* *об. Ягá-бáба*.

Егѣй, -ѣя, *m.* *Bot.* *janowiec* *ciemisty*, *drok* *kołacz* (*krzew*)

Егермейстерскій, *do* *łowczego*, *do* *рзэд-ю* *łowów* *належачю*.

Егермейстеръ, -а, *m.* *łowczy*, *рзэдчá* *łowów*. *Оберъ-егермейстеръ*, *łowczy* *wiel-кі*, *koronny*.

Егерскій, *strzelecki*. *Егерскій полкъ*, *pułk* *strzelców*.

Егеръ, -я, *m.* *myśliwy*, *strzelec*; || *żoł-ніе* *w* *пуłку* *strzelców*. *Мѣнные егеря*, *strzelcy* *konni*, *szassery*.

Еговá, *Ierová*, -и, *m.* *Jehowa*, *Bóg* *jedy-ny* *u* *Izraela*.

Егозá, -ы, *wsp.* *члѣвек* *niezmiernie* *żywy* *i* *porywczy* || **swawolnik*, *dziecko* *swawolne*, *rzeźwe*.

Егозить, *swawolić*, *robić* *nedorzeczno-ści*, *figle*.

Едвá, *psk.* *ledwie*, *zaledwie*; || *tylko* *сá*, *skoro* *tylko*. *Онъ* *едвá* *умѣетъ* *читáть*, *ledwie* *czytać* *umie*. *Едвá* *онъ* *это* *сдѣ-лалъ*, *накъ* *въ* *это* *мъ* *раскáялся*, *skore* *tylko* *on* *to* *uczynił*, *zaraz* *żałowалъ* *tego*. *Едвá-ли* *это* *случитса*, *rzecz* *wątpliwa*, *aby* *так* *wypadło*. *Едвá-ли* *ему* *болѣе* *тридцáти* *лѣтъ*, *wątpić* *trzeba*, *aby* *мáл* *więcej* *над* *lat* *trzydzięci* (*wieku*). *Едвá-ли* *не* *въ* *пѣрвый* *разъ* *это* *случилось*, *зда-је* *сіе*, *że* *to* *po* *raz* *pierszy* *zdarzyło* *сіе*, *сзулі*: *кто* *віе*, *czy* *сіе* *to* *nie* *zdarzyło* *po* *raz* *pierszy*?

Едѣмъ, *об. Эдѣмъ*.

Единіе, -іа, *n.* *zjednoczenie*, *połączenie*, *jedność*, *zgoda*.

Единительный, *Единітны*, *іащачю*, *jed-нощачю*. *Gram.* *единительный знакъ*, *единітная* *чертá* *іащачник*.

Единица, -ы, *ж.* *jednostka*.

Единичный, *jednostkowy*, *pojedynczy*.

Единобѣіе, -іа, *n.* monoteizm, uznanie jednego Boga.

Единобѣіный, monoteistyczny, jednoбо́жны.

Единобѣірецъ, -рца, *m.* pojedynkujący się.

Единобо́рство, -а, *n.* pojedynek.

Единобо́рствовать, pojedynkować się.

Единобра́чіе, -іа, *n.* Единобра́чность, -и, **ж.** monogamja, stan tych, którzy raz tylko byli żonaci; || *Bot.* klasa roślin, mających pręciki zrosłe główkami pyłkowemi.

Единобра́чный, monogam, który tylko raz jeden był żonaty.

Единовла́стіе, -іа, *n.* samowładztwo.

Единовла́ститель, -іа, Единовла́стникъ, -а, *m.* samowładca.

Единовла́стный, samowładny.

Единовѣ́рецъ, -рца, *m.* jednowierca; || współwyznawca.

Единовѣ́рна, -и, **ж.** kobieta jednego z kim wyznania; || starowierca uznający wszystkie dogmata kościoła, lecz zachowujący stare obrazy i księgi prawosławnego kościoła, dawniej drukowane.

Единсвѣ́ріе, -іа, *n.* wyznanie jednej z kim wiary; || uznanie wszystkich dogmatów prawosławnego kościoła, z zachowaniem starych obrazów i ksiąg kościelnych dawniej drukowanych.

Единовѣ́рна, -и, **ж.** об. Единовѣ́рецъ.

Единовѣ́рный, jednowierny, jednej z kim wiary.

Единовѣ́рческій, do starowierców należący, ob. Единовѣ́рецъ (*w* 2-ім znaczeniu).

Единовѣ́рчество, -а, *n.* об. Единовѣ́ріе, (*w* 2-ім znaczeniu).

Единогла́сіе, -іа, *n.* zgodność tonów; || zgoda, jedność.

Единогла́сный, jednobrzmiący, harmonijny; || zgodny, jednomyślny.

Единодержа́віе, -іа, *n.* samowładztwo.

Единодержа́вный, samowładny.

Единодѣ́ржець, -жца, *m.* samowładca.

Единодѣ́рница, -ы, **ж.** samowładczyni.

Единоду́шіе, -іа, *n.* zgoda, jedność, jednomyślność.

Единодушный, jednomyślny, jednogodny. Единодушно, *psk.* jednomyślnie.

Единска́ды, *n.* Однажды.

Единоше́нецъ, -нца, *m.* monogam, który tylko raz jeden był żonaty.

Единоше́нство, -а, *n.* monogamja, stan tych, którzy tylko raz jeden byli żonaci.

Единозвучіе, -іа, *n.* Единозвучность, -и, **ж.** jednobrzmienność.

Единозвучный, jednobrzmienny.

Единоземе́ць, -мца, *m.* ziomek, spółziomek.

Единоземе́нка, -и, **ж.** ziomek, spółziomek.

Единоземе́ство, -а, *n.* stosunek istniejący między spółziomekami.

Единокрѣ́віе, -іа, *n.* przyrodność (pochodzenie z jednego ojca), pokrewieństwo.

Единокрѣ́вный, przyrodni (pochodzący z jednego ojca).

Единоличный, jednoosobowy.

Единомы́сленный, jednomyślny.

Единомы́сліе, -іа, *n.* jednomyślność.

Единсмы́шленникъ, -а, *m.* spółnik, stronnik, partyzant (*czyj*).

Единомы́шленница, -ы, **ж.** spółniczka, stronniczka.

Единонача́ліе, -іа, *n.* jednowładztwo.

Единонача́льникъ, -а, *m.* jednowładca.

Единонача́льный, jednowładny.

Единообра́зіе, ob. Однообра́зіе.

Единообра́зно, ob. Однообра́зно.

Единообра́зный, ob. Однообра́зный.

Единопле́менникъ, -а, *m.* współplemiennik.

Единопле́менный, współplemienny.

Единокрѣ́въ, -а, *m.* jednorożec (*twór bajeczny*); || *Морской единокрѣ́въ*, narwał, jednorożec morski; || *Артил.* granatnik, moździerz granatowy.

Единокрѣ́вныи (сынъ), jednokrodny, jednokrodzony (*syn*).

Единосущно, *psk.* ze względu na tożsamość istoty.

Единосущность, -и, **ж.** *Teol.* tożsamość istoty, spółistotność.

Единосущный, *Teol.* spółistotny.

Единокрѣ́вныи, z jednej matki pochodzący. Единокрѣ́вныи дѣти, dzieci z jednej matki a nie z jednego ojca.

Единственно, *psk.* jedynie.

Единственный, jedyny; || pojedynczy. *Gram.* единственное число, liczba pojedyncza.

Единство, -а, *n.* jedność.

Единъ, Единъ, jedyny, jeden, ob. Оди́нь.

Едрѣ́ный, ob. Ядрѣ́ный.

Ёжа, -и, **ж.** *Bot.* pałki (*roślina*), ob. Пáлочникъ.

Ежевѣ́тый, *Gmin.* uszczypliwy, złośliwy.

Ежевѣ́ка, -и, *Bot.* jeżyna (*krzew*), malina, jeżyna, jagody tegoż krzewu.

Ежевѣ́кы, Ежовѣ́нь, -а, *m.* *Bot.* bedłka kolcowa (*grzyb*).

Ежевѣ́вина, Ежовѣ́вина, -ы, **ж.** skóra jeżowa.

Ежевѣ́ренный, kaźdoczasowy, nieustanny, ustawiczny.

Ежего́дно, *psk.* corocznie.

Ежего́дный, coroczny, kaźdoroczny.

Ежего́ловка, -и, **ж.** Ежего́ловникъ, -а, *m.* *Bot.* jeżogłówka, wilczy bóб (*roślina*).

Ежеде́нный, ob. Ежеде́вный.

Ежеде́вно, *psk.* codziennie.

Ежеде́вный, codzienny, powszedni.

Ёжели, ob. Ёсли.

Ежемину́тно, *psk.* co minuta, co chwila.

Ежемину́тный, co chwilowy.

Ежемѣсячно, *psk.* co miesiąc, miesięcnie.
Ежемѣсячный, miesięczny, kaźdomie-
sięcny.

Еженедѣльникъ, -а, *m.* tygodnik, tygo-
dniowe pismo.

Еженедѣдно, tygodniowo.

Еженедѣльный, tygodniowy.

Ежечасно, co godzina, często.

Ежечасный, kaźdogodzinny, często.

Ѣжникъ, -а, *m. zdr. ob.* Ежъ.

Ѣжить, najeźać, kurczyć; || Ѣмиться,
kurczyć się, zweźać się.

Ежовина, *ob.* Ежѣвина.

Ежовка, -и, *ж.* Bot. маѣcnica garbarska
(krzew).

Ежовникъ, -а, *m. Bot.* прѣстка (roślina).

Ежовъ глазъ, *ob.* Ярушна.

Ежовый, jeźowy, do jeźa naleźący.

•Держать ногó въ ежовыхъ руковицахъ,
trzymać kogo na powrózku, trzymać krótko,
w rzyie. Ежовья головна, *ob.* Румяна-
ца.

Ѣжь, -а, *m. zdr.* ѣжникъ, jeź, jeźyk; ||

Морской ѣжь, gatunek zwierzkorzewu.

Езуить, *ob.* Iезуитъ.

Ей, так, так jest. Ей, ей, istotnie так,
prawdziwie так.

Екклесиастъ, -а, *m. Kośc.* Eklezjastyk,
jedna z ksiąg Pisma Świętego, napisana
przez Salomona.

Екклисиархъ, -а, *m. Kośc.* eklazjarcha,
naczelnik kościoła; || skarbnny parafji.

Енсархъ, Ензархъ, -а, *m. Kośc.* egzar-
cha, biskup, zarządźający sprawami ko-
ścioła w całej prowincji; || zastępcа patry-
archy lub metropolity.

Ектенія, -нй, Знтенья, -нй, *ж. Kośc.* li-
танья odmawiana przez djakona lub księ-
дза в kościele wschodnim, на którą chór
odpowiada: Kirje, elejson (Panie, zmiłuj
sie)!

Елбóть, *zdr.* елбóтнть, -а, *m.* łódź
o źaglu i wiosłach.

Еле, *psk.* ledwie.

Елевый, Еловый, jodłowy, jedlinowy,
ob. Ель.

Елѣй, -ѣя, *m. Kośc.* olѣj, oliwa; || Святый
олѣй, olѣj święty.

Елѣйный, *Kośc.* olejny, oliwny.

Еленецъ, -нца, *m.* jelonek, gatunek
chrząszcza.

Елеопомазаніе, -ія, *Kośc.* namaszczenie
olejem święтым.

Елеопомазывать, *Kośc.* namaszczać ole-
jem święтым; || Елеопомазыватьсѣ, być
namaszczonym olejem święтым.

Елеорóдный (газъ), *Chem.* olejkowaty
газ.

Елеосвящать, *Kośc.* udzielać ostatnie
olejem święтым namaszczenie; || Елеосвя-
щаться, przyjmować ostatnie olejem świę-
тым namaszczenie.

Елеосвящѣніе, -ія, *n. Kośc.* ostatnie ole-
jem święтым namaszczenie.

Елѣць, *przyp. dr.* ельцѣ, *m.* karpi, je-
lec (ryba).

Ѣлька, -и, *ж. zdr. ob.* Ель.

Еловый, jodłowy.

Ель, -и, *ж.* jodła, jedlina.

Ѣльникъ, -а, *zdr.* ельничень, -чка, *m.* jod-
łowy, jedlina; || гаѣнїе jodłowe.

Емець, -мцѣ, *m. Gmin.* derus, zdzieracz,
zdzierca.

Емнй, óвъ, *m. mn.* cęgi do węgli, do po-
ruszania ognia; || szczypczyki używane
przez probierzy.

Ѣмнй, obejmujący, mieszczący в sobie
wiele.

Ѣмность, -и, *ж.* zdatność objęcia в sobie
wiele, możność objęcia.

Ѣмство, -а, *star. ob.* Порýна.

Ѣмствовать, *Star. ob.* Ручаться.

Емураночка, -и, *ж.* suseł (zwierzątко).

Емь, -и, *ж.* pazur.

Ендová, -ы, *zdr.* ендóвна, ендóвочка, -и,
ж. dzban, dzbanek, dzbaneczek.

Енóтовой, cybetowy, zybetowy.

Енóтъ, -а, *m.* gatunek cybeta, zybeta
(zwierzątко).

Епанта, *ob.* Эпанта.

Епанчѣ, -и, *ж. zdr.* епанѣчка, oprończa,
płaszcz.

Епархіальный, djecezjalny, djecezjal-
ny.

Епархія, -и, *ж.* djecezja.

Епархъ, -а, *m.* рządzца djecezjalny.

Епископія, -и, *ж.* biskupstwo, djeeczja,
prowincja naleźąca do zarządu biskupa.

Епископий, biskupi.

Епископство, -а, *n.* biskupstwo, godność,
władza biskupa.

Епископствовать, zarządzать djeeczję.

Епископъ, -а, *m.* biskup.

Епитимія, -и, *ж.* pokuta zadana przez
spowiednika.

Епитрахиль, -и, *ж.* stuła, pas zwieszony
z obu ramion карłана.

Епоміда, *ob.* Нарáмникъ.

Ѣра, -ы, Ёрникъ, -а, *m. Gmin.* debosz, bir-
bant, rozpustnik, rozwiązły, bezwstydnik.

Ералáжничать, *Gmin.* gлupstwa pleść,
bzdurzyć.

Ераламъ, -а, *m. Gmin.* niedorzeczность,
brak sensu; || mieszanina rozmaitego га-
тунку конфитур; || rodzaj gry в карты.

Ербоизъ, -а, *m. zool.* źerboa, skoczek
(zwierzątко).

Ересеначальникъ, -а, *m.* herezjарча,
naczelnik heretyckіей секты.

Ерѣсникъ, *Star. ob.* Еретнть.

Ѣресь, -и, *ж.* herezja, kacerstwo, odszcze-
пнѣstwo.

Еретнть, -а, *m.* heretyk, kacercz od-
szczепнѣнїе.

Еретнчка, -и, *ж.* heretyczka, kacерка.

Еретнчеснй, heretycki, kacерскй.

Еретичество, -а, *n.* herezja.

Еретичествовать, utrzymywać zdania kacerskie.

Ёрзать, *gmin.* przesuwać się, płazać się, па jedném miejscu.

Ерихониться, *об.* Хорохобиться.

Ерлынь, *об.* Ярлынь.

Ермолка, -и, *ж.* jarmużка, муска, сарезька.

Ерникъ, -а, *м.* Bot. wrzoz.

Ерникъ, *об.* Ёра.

Ерошить, взерошить, rozeczuchać (*водою*), najeżyc, naszożyć; || Ерошиться, najeżyc się; || być upartym, stojącym в drodze (*о коню*).

Ерошка, -и, *всп.* rozczochraniec; || rozczochrana.

Ерунонь, -ниа, *м.* Stol. węgielnica.

Ерусальмъ, -а, *м.* об. Дарохранительница.

Ершиться, *Gmin.* opierać się, być kąbrным.

Ершь, -а, *м.* окунь, jazgarz (*рыба*); || гwoздъ забкованы; || *uparty, krnąbrny człowiek.

Ерь, -а, *м.* назва русkiej литеры Ъ.

Еры, *объ, mn.* назва русkiej литеры Ы.

Ерыга, *здр.* ерыгна, -и, *м.* *лѣгб.* gatunek wielkiej sieci; || *Gmin.* hultaj, pijak.

Ерыжнинь, -а, *м.* *Gmin.* pijak.

Ерыжница, -ы, *ж.* pijaczка.

Ерыжничатъ, hultać się, upijać się.

Ерь, -я, *м.* назва русkiej литеры Ъ.

Есауль, -а, *м.* kapitan (*в wojsku kozackім*).

Есаульство, -а, *н.* godność kapitana (*в wojsku kozackім*).

Ёсли, Ёжели, jeśli, jeżeli.

Есмь, jestem, *об.* Быть.

Есмянинъ, -а, *м.* об. Ясменинъ.

Естественно, naturalnie.

Естественность, -и, *ж.* naturalność.

Естественный, naturalny. * Естественный плуть, wierutny oszust.

Естество, -а, *н.* natura, przyrodzenie; || istota, substancja.

Естествовѣдѣние, Естествознаніе, -іа, *н.* наука przyrodzenia.

Естествоиспытаніе, -іа, *н.* badanie natury.

Естествоиспытатель, -я, *м.* badacz natury.

Есть, jest, (*cz. przesz.* было, było, *cz. przysz.* будетъ, będzie); || назва русkiej литеры Е.

Ефесь, -а, *м.* gifes, rękojeść у pałasza, szpada.

Ефимонъ, -мна, *м.* talar holenderski.

Ефрейторъ, Ефрейтеръ, -а, *м.* *Вој.* gefrejtter, kapral, starszy szeregowy żołnierz. Ефрейтерскій, gefrejtterski.

Ефросина, -ы, *ж.* *Star.* ucho (*у armaty*).

Ехидна, -ы, *ж.* Ыбениец, skalna jaszczurка, żmija.

Ехидный, злосливы, zjadливы.

Ехидство, -а, *н.* злослиwość, zjadliwość.

Ехидствовать, *об.* Ехидничать.

Еще, *пск.* jeszcze.

Ееимонъ, -овъ, *mn.* (lepijć Мееимонъ), nieszpog в czasie wielkiego postu.

Ееирный, Ефиръ, *об.* Зеирный, Зеиръ.

Ж.

Ж, wymawia się jak polska litera Ż, на końcu zaś wyrazów і przed k wymawia się jak ш (sz), *np.* номъ, номна. Słowiańska назва tej литеры живѣте.

Жаба, -ы, *ж.* жаба, ropucha; || *Med.* ślinogorz, zapalenie gardła.

Жаберный, skrzelowy, *об.* Жабры.

Жабинъ, -а, *м.* zabieniec (*kamień*).

Жабинець, -нца, *м.* Bot. jaskier głowkowy (*roślina*).

Жабій, żabi.

Жабиниць, -а, *м.* Bot. żabiniec (*roślina*).

Жабный, *med.* ślinogorzowy, służący do leczenia ślinogorzu. Жабная, трава, *об.* Сушеница.

Жабрей, -ея, *м.* Bot. orlik, wyżlin (*roślina*).

Жабрица, -ы, *ж.* Bot. żebrzyca, kuprownik (*roślina*).

Жабры, -беръ, *mn.* skrzele, oskrzele (*у ryb*).

Жаворонникъ, -а, *м.* kobur (*ptak*).

Жаворонокъ, -нна, *м.* skowronek (*ptak*); || луговой жаворонокъ, świergotak.

Жаворононь, -нна, *здр.* жавороночень, чча, *м.* młody skowronek, skowronczę.

Жадничанье, -нья, *н.* chciwość, żądza.

Жадничать, роżądać, łakomić się на со.

Жадно, *пск.* chciwie, з łakomstwem.

Жадность, -и, *ж.* chciwość, łakomstwo.

Жадный, chciwy, łakomy, łapczywy.

Жадъ, *об.* Нефритъ.

Жажда, -ы, *ж.* pragnienie, spragnienie.

Жаждать, pragnąć.

Жа монѣтъ, -а, *м.* rodzaj muslinu.

Жаление, -ія, *н.* kłucie żądłem.

Жалистый, żądlisty, spiczasty.

Жалить, żądłem kłuć, kąsać.

Жалище, -а, *н.* *zgr.* wielkie żądło, *об.*

Жало.

Жалний, godny pożałowania, żalony, opłakany; || nędzny, licho.

Жално, *пск.* żalownie, żal czego (*straty, kosztu i t. p.*). Жално смотрѣть я него, żal на него patrzeć. Мнѣ его очень жално, żaluję go bardzo. || Жално, *пск.* (*stop. wyż.*

жалче, жалчѣе, żal więcj), nędźnie, licho.

Жало, -а, *н.* żądło (*pszczoty, żmii i t. p.*); || drót (*na brzytwie i t. d.*).

Жалоба, -ы, *ж.* skarga, obżalowanie па piśmie, zaskarżenie; || narzekanie, żale, użalenie się. *Прав.* жалоба односторонняя skarga jednostronna, zażalenie. Частная жалоба, skarga inadentalna Kassacionная

жа́лоба, skarga kassacyjna. Приносить на **вог** жа́лобу, zaskarżać kogo, zanośić skargę na kogo. Онъ **надо́даетъ** мнѣ **своими жа́лобами**, parzytkrza mi się swojemi narzekaniami.

Жалобливый, *ob.* Жа́лостливый.

Жалобникъ, *ob.* Жа́лобщикъ.

Жалобный, żalony; || **жа́лующий** się, narzekający.

Жалобщикъ, **-а**, *m.* powód zanoszący skargę, obżałowание.

Жалобщица, **-ы**, *ż.* powódka, skarżąca się.

Жалованіе, **-іа**, *n.* obdarzenie, nadanie, darowizna, donacja; || *ob.* Жа́лованье.

Жалованный, obdarzony, udarowany, nadany, donacyjny. Жа́лованная гра́мота, akt darowizny, nadanie.

Жалованье, **-нья**, *n.* pensja, żołd, płaca, gaża.

Жаловать (что), obdarzać (czém), nadawać, udzielać (*prawa jakie, godność*); || = **ног**, być przychylnym, mieć życzliwość dla kogo; || = **тъ** **ному**, bywać u kogo, odwiedzać kogo. || **Жаловаться**, być obdarzanym, udzielanym; || = **на ног**, на что, zaskarżać (*kogo*). || **Жаловать** **ному** **землю**, albo: **жаловать** **ног** **землю**, obdarzyć kogo ziemią. Онъ не **жалуетъ** **этого** **господина**, on nie ma życzliwości dla tego pana. Онъ **рѣдно** **къ** **намъ** **жалуетъ**, rzadko kiedy raczy nas odwiedzić. **Добро пожаловать**, witamy! (*прzywіecie gościa*). **Просимъ** **любить** **насъ** **и** **жаловать**, prosimy nas kochać i mieć w swojej łasce. **Жаловаться** **на** **ног** **въ** **судъ**, zaskarżać kogo przed sądem. *Imsl. b.* жалованный, obdarzony, nadany, udzielony.

Жалонѣрь, **-а**, *m.* woj. żołnierz stawiający żerdzie dla oznaczenia linii.

Жалонъ, **-а**, *m.* żerdź, pal, tyczka do wytknięcia linii prostej.

Жалостливый, Жа́лобливый, litościwy, litośny.

Жалостный, wzbudzający politowanie, opłakany; || bolesny, smutny.

Жалость, **-и**, *ż.* litość, politowanie.

Жалче, жалчѣе, *st. wyż.* *ob.* Жа́лкій, Жа́лко.

Жаль, **-и**, *ż.* litość, politowanie, *ob.* Жа́лость. || *W* *znaczeniu* *słowa* *nieosobistego*: szkoda, żaluje. **Жаль**, **что** **я** **не** **зналъ** **объ** **этомъ**, (albo: **этого**), szkoda, że o tém nie wiedziałem. **Мнѣ** **очень** **жаль**, **что** **я** **не** **засталъ** **васъ** **дома**, żaluje, że nie zastał was w domu. **Жаль**, **что** **вы** **не** **приѣхали** **въ** **тотъ** **день**, co za szkoda, że nie przyjechałeś tego dnia! **Жаль** **его**, szkoda go. **Мнѣ** **очень** **жаль** **его**, żалуje go bardzo. **Никому** **его** **не** **жаль**, nikt go nie żалуje.

Жальныи, należący do żądła, *ob.* Жа́ло.

Жалѣть, **пожалѣть**, (о **номъ**, о **чѣмъ**, **ног**, **чег**), żalować, pożałować (*kogo*,

czego), litować się, zlitować się (*над* *kim*); || **жа́ловать**, skąpić sobie czego.

Жандармъ, **-а**, *m.* žandarmer. **Жандармский**, *do* žandarmerji należący.

Жара, **-ы**, *ż.* upał, gorąco, skwar.

Жаратонъ, **-тна**, *m.* dołek w piachu, gdzie się węgle gorące składają.

Жареніе, **-іа**, *n.* pieczenie, smażenie.

Жареное, **-аго**, *n.* *ob.* Жа́риное.

Жарѣха, **-и**, *ż.* *Gmin.* smaganie różgami. **Дать** **кому** **жарѣху**, sprawić komu łaźnię, wychłostać różgami.

Жарить, жаривать, piec, smażyć; || **ра-ліć**, parzyć; || **Жариться**, piec się, smażyć się; || **парzyć** się, opalać się. *Imsl. b.* жа-рении, pieczony, smażony, parzony.

Жарній, **Жарной**, **Жаронъ**, gorący, palący, parzący; || *зациѣту. (*Zdr.* жаріонель, жароватый, nieco gorący). **Жарное** **лѣто**, gorące lato; || **Жарной** **цвѣтъ**, kolor rudy. **Жарная** **часть**, część wołowiny, używanej на pieczyste. **Жарная** **битва**, zacięta walka.

Жарно, *psk.* gorąco, parno; *zdr.* жаріонько, жароватое, nieco gorące.

Жарное, **Жареное**, **-аго**, *n.* pieczeń, pieczyste.

Жарница, **-ы**, *ż.* piec we środku parowego kotła.

Жаровникъ, **-а**, *m.* ognisko.

Жаровня, *zdr.* жаровенья, **-и**, *ż.* fajerka, naczynie z ogniem do ogrzewania potraw.

Жаровая **түша**, wnętrze pieca, gdzie się drzewo kładzie, ognisko.

Жарь, **-а**, *m.* upał, gorąco; || **жар**, węgle żarzyste, żarzące; || *зарап, zapalczliwość.

Чужими **руками** **жарь** **загребать** *прзысл.*, z cudzego się szeroko kłaje rzemień, ze swego szczupło. || **Жары**, **-овъ**, *mn.* *ob.* **Жара**.

Жарь-птица, **-ы**, *ż.* *zool.* struś, kazuar; || ptak bajeczny w ruskich klechdach.

Жасминъ, **Ясминъ**, **-а**, *m.* *Bot.* jaśmin (*roślina i kwiat*); || **диний** **жасминъ**, lilak, bez włoski. || **Жасминный**, jaśminowy.

Жатва, **-ы**, *ż.* żniwo, żęcie. **Жатвенный**, żniwiarSKI.

Жать, **пона́тъ** (*cz. terazn.* жму, *cz. przyszл.*: помму), ścisnąć, scisnąć; || **гнѣсѣ**, zgnieść, ucisnąć; || **Жатьяся**, kurczyć się, przyciskać się, cisnąć się.

Жать, **снатъ**, (*cz. terazn.* жну), **жа́с**, **зжа́с**; || **Жатся**, być zrzuhanym.

Жбанъ, **-а**, *zdr.* жбанецъ, **-ца**, *m.* dzban, dzbanek.

Жвѣна, **Жвѣчна**, **-и**, *ż.* przeżuwanie; || tytuń do gryzienia w ustach.

Жвѣло, **-а**, *n.* szczęki u owadów.

Жвѣчный, do przeżuwania służący.

Жгунъ, **-а**, *m.* pieprz turecki.

Жгутъ, **-а**, *zdr.* **Жгутокъ**, **-тна**, *m.* pyta, pytka.

Жгучесть, **-и** *ż.* *Med.* własność wygryzania, gryzienia (*kwasu*).

Жгучий, palący; || **грызущий**, wygryzający

су. *Med.* Жгучій кімень, kamień wygrzający, wypalający, kanterezacyjny.

Ждать (ногъ, чергъ), czekać, oczekiwać, spodziewać się.

Же, жь, же, з, заś, lecz, ale, а; || nol! nu! nuże! Братъ пойдѣтъ, я же останусь дома, brat pójdzie, ja zaś pozostanę w domu. Чтѣ же я сдѣлаю, сѣзъ учиши? Отвѣчай же, no, odpowiadajże, mówże! Ну же, нуż, нуже! Когда же, kiedyż? Сего-дня же, dziś nawet. Онъ всё тотъ же, zawsze jeden, zawsze ten sam. Приходи побѣтъ, тепѣръ же мнѣ некогда, рѣзніежъ przyjdź, a teraz nie mam czasu. Ну же, братцы, скорѣтъ за работу, нуже, bracia, dalej do roboty!

Жевана, -и, *wsp.* жвачъ, жуяący albo жуяса.

Жеваніе, -іа, *n.* przeżuwanie.

Жевательный, do przeżuwania służаący.

Жевать, жуцъ, жвацъ, przeżuwać; || Жеваться, буцъ przeżуванымъ. *Imst. b.* жеванный, przeżуто.

Жерало, Жигало, -а, *n.* narzędzie do przepalania dziur w drzewie.

Жезленикъ, -а, *m. ob.* Ликторъ.

Жезль, -а, *m.* laska; || пастораѣ, kij zakrzywiony; || berto (*monarsze*).

Желаніе, -іа, *n.* życzenie, żądanie. По желанію, według życzenia, stosownie do życzenia.

Желательно, *nieos.* trzeba życzyć, jest do życzenia, jest życzeniem.

Желательный, požądany; || *Gram.* желательное наклоненіе, tryb życząący.

Желать, życzyć, жадацъ, pragnąć; || Желаться, *nieos.* мнѣ желается, życzęс собіе. *Imst. b.* желанный, požądany.

Желвань, -а, *zdr.* желвачень, -чнѣ, *m.* gruczoł, gruczołek, guz, guzik.

Желвастый, gruczołowаты, guzowаты.

Желвачище, -а, *n.* *zgr.* wielki gruczoł, wielki guz.

Желдь, -и, *ж.* *Bot.* ostrokrzew, mysza wiecha, iglica włoska, ruszczyk.

Желѣ, *niedm.* galareta.

Желкнуть, зѣлкнуть.

Желнѣ, бѣ, *ж.* жола черна посполита (*ptak*).

Желобіна, -ы, *ж.* рѣзніе мѣсца w зѣлбіе; || koryto rzeki.

Желобинна, -и, *ж.* *zdr.* зѣлбик.

Желобистый, Желобчатый, зѣлбисты, зѣлбокваны.

Желобить, выжелобить, зѣлбокować, вызѣлбокować; || Желобиться, буцъ зѣлбоковать.

Желобленіе, -іа, *n.* зѣлбокowanie, зѣлбienie.

Желобоватый, зѣлбoczасты, зѣлбокваты.

Желобовина, *ob.* Желобіна.

Желобѣнь, -бнѣ, *m. zdr.* зѣлбик.

Желобчатый, *ob.* Желобистый.

Жѣлобъ, Жѣлобъ, -а, *m.* зѣлб; || ściek, rynsztok.

Жѣлтенный, Жѣлтѣхонень, *zdr.* zupełnie, bardzo зѣлты, *ob.* Жѣлтый.

Жѣлтизна, Жѣлтина, -ы, *ж.* зѣлтоść.

Жѣлтинникъ, *ob.* Жѣлтникъ.

Жѣлтить, выжелтить, зѣлціцъ, зѣлтытъ czynić.

Жѣлтникъ, Жѣлтинникъ, -а, *m. Bot.* стмак (*drzewko*).

Жѣлтица, *ob.* Жѣлтяница.

Жѣлтѣ, *psk.* зѣлто, kolorem зѣлтымъ.

Жѣлтобрюхий, *Hist. Nat.* зѣлтоbrzuchy.

Жѣлтобрюхъ, Жѣлтопұзь, Жѣлтопұзыкъ, -а, *m. zool.* вұзь z зѣлтымъ brzuchem.

Жѣлтобрюшка, -и, *ж.* gatunek pliszki (*ptak*).

Жѣлтоватость, -и, *ж.* зѣлтоватость.

Жѣлтоватый, зѣлтавы.

Жѣлтоглавъ, *ob.* Калұжница. Европѣйскій желтоглавъ, *ob.* Купальница.

Жѣлтоглобный, *ob.* Калұжница.

Жѣлтогрудный, *Hist. Nat.* зѣлте piersi mający.

Жѣлтоколосникъ, -а, *m. Bot.* bagienka, wiszar, wisz.

Жѣлтокорень, -рня, *m. Bot.* zawciąg, ziele.

Жѣлтокъ, -тнѣ, *m.* зѣлтек (*w jaj*).

Жѣлтоленъ, -лнѣ, *m. Bot.* wieprzyniec zwyczajny.

Жѣлтопұзыкъ, -а, *m. ob.* Жѣлтобрюхъ.

Жѣлтосливникъ, -а, *m.* morela (*drzewo*).

Жѣлтофіоль, -и, *ж.* *Bot.* lewkonia зѣлта.

Жѣлтоцвѣтъ, -а, *m. Bot.* Adonis wiosnowy, gorzykwiat.

Жѣлтұха, -и, *ж.* *Med.* зѣлтацзка (*choroba*). Жѣлтұшный, зѣлтацзкѣ mający.

Жѣлтый, зѣлты.

Жѣль, -и, *ж.* farba зѣлта; || *ob.* Гүсеница.

Жѣлтѣтъ, зѣлкнуть; || Жѣлтѣться, зѣлтытъ сѣъ робіцъ.

Жѣлтянь, -а, *m. Bot.* ostryż, kurkuma (*roślina*).

Жѣлтяница, -ы, *ж.* *Bot.* krokosz.

Жѣлудникъ, -а, *m. Bot.* kasztan dziki.

Жѣлудонъ, -днѣ, *m. zdr.* маły зѣлудзъ, *ob.* Жѣлудъ.

Жѣлудонъ, -днѣ, *m.* зѣлудек; *zdr.* желудочень, -чнѣ *m.* зѣлудецзекъ. Пѣрвый желудонъ, *ob.* Рукавѣ. Второй желудонъ, *ob.* Рубѣцъ. Трѣтій желудонъ, *ob.* Литѣнья.

Четвѣртый желудонъ, *ob.* Сычугъ.

Жѣлудочный, зѣлудкowy.

Жѣлудъ, Жѣлудъ, -я, *m.* зѣлудзъ. Морской желудъ, зѣлудзъ morskas; || Жѣлудѣвый, зѣлудзowy.

Жѣлченіе, -іа, *n.* зѣлчение.

Жѣлчнѣ, *ob.* Жѣлтизна.

Жѣлчный, зѣлциowy; || *згызылwy, гнiewlwy. Жѣлчный темпераментъ, згызыл-

wy charakter. *Anat.* Жёлчный проходъ, kanał żółciowy. Жёлчная горечь, żółciowa goręcz.

Жёлчь, Жёлчь, -и, *ж.* żółć; || *złość, gniew, goręcz.

Желѣза́, -ы́, *здр.* желѣзна, -и, *ж.* gruczoł, gruczołki.

Желѣзина, -ы, *ж.* żędra, żuźle z obrabianego żelaza.

Желѣзистый, gruczołkowaty.

Желѣзистый, żelazisty.

Желѣзно, -а, *п.* żelazce, żelazo na atzale osadzone, śpica żelazna; || *Techn.* żelazko do hebla.

Желѣзникъ, -а, *м. Bot.* robinia, rodzaj akacji (*drzewo*).

Желѣзница, -ы, *ж.* śledź, aloza, śledź rzeczny, koza (*ryba*).

Желѣзный, żelazny. Желѣзная дорога, kolej żelazna. Желѣзный заводъ, huta żelazna.

Желѣзянь, -а, *м.* żędrówka, zędrówka, kamień mieszczący w sobie część wody żelaznej, niezdatnej do przetopienia; || cegła twarda palona; || *Bot.* koszyisko (*roślina*).

Желѣзо, -а, *п.* żelazo; || желѣза, -ъ, *мн.* Іаісучу, kajdаны. Желѣзо красное, ogniokrusz, rozprach; — холоднолѣзное, zimnokrusze; — листовое, blacha żelazna; — напусное, żelazo olawne; — шинное, полосное, żelazo w sztabach; — брусковое, fryzowane, cajnarskie; — новое, kute; — плуцильное, walcowane; — сварочное, rozszwęcowane; — двусварочное, два razy szwęcowane; — четырёхгранное, kwadratowe; желѣзо определённыхъ размѣровъ, żelazo modelowane; — рѣзное, przycinane. || *Przysł.* Куй желѣзо пока горячо, trzeba drzeć żyka kiedy się daje.

Желѣзодѣлательный заводъ, huta żelazna.

Желѣзоплавильный заводъ, fabryka łanego żelaza.

Желѣзорѣзная нѣжница, nożyce do obgrywania żelaza.

Желѣзце, -а, *п.* *здр.* kawałek żelaza.

Жеманень, -ня, *п.* przesada, gryпасу.

Жеманистый, przesadny, przysадny, wymuszony, nienaturalny.

Жеманиться, przesadzać, być wymuszonym, nienaturalnym.

Жеманиха, -и, *ж.* przesadna kobieta, nienaturalna, wymuszona.

Жеманный, wymuszony, z przysадami.

Жеманство, -а, *п.* wymuszoność, nienaturalność, przesadzanie.

Жеманъ, -а, *м.* człowiek przesадny, nienaturalny, wymuszony.

Жемонъ, -мнѣ, *м.* Жемульна, -и, *ж.* kawałek czegokolwiek lipkiego, lub ściśnięтого w ręку; || gatunek piernika z ciasta i miodu.

Жемчугъ, Жемчугъ, -а, *м. ж.* perły.

Жемчужина, -ы, *ж.* perła (*jedna*).

Жемчужникъ, -а, *м.* człowiek handlujący perłami.

Жемчужница, -ы, *ж.* kobieta handlująca perłami.

Жемчужный, perłowy, z pereł.

Женá, -ы́, *ж.* żona, kobieta. Женá съ мужемъ разведенная, separata. Онъ развѣхался съ женою, rozłączył się z żoną.

Женáтый, żonaty.

Женить (ногó), *ж.* żenić, ożenić; || Женитьсья (на ногѣ), *ж.* żenić się, ożenić się (*z kim*).

Женитьба, -ы, *ж.* ożenienie się, zameżденіе.

Женихъ, -á, *м. здр.* женишѣвь, -шнá, *м.* narzeczony, oblubieniec, zaręczony, pan młody; || претендент до оженіенія się; || *kawaler pełnoletni.

Женка, -и, *здр.* żonka, *об.* Женá.

Женолюбивый, kobiety lubiący, kobiecіарз.

Женолѣбие, kobiecіарство.

Женомунскій, *об.* Двупольный.

Женомунство, -а, *п.* *Bot.* двуплциность.

Женочка, -и, *здр.* żoneczka, *об.* Женá.

Женскій, żeński, kobiety, niewieści.

Женскій поль, плечъ żeńska.

Женушка, -и, *здр.* żoneczka, *об.* Женá.

Женщина, -ы, *ж.* kobieta, niewiasta, biatogłowa.

Жердевой, Жердяный, złożony lub zroбiony z żerdzi.

Жердыло, -а, *Gmin.* draгал, dorosły, nieuk.

Жердына, -ы, *здр.* жердынка, -и, *ж.* cienka deska lub listwa poprzeczna.

Жердь, -и, *здр.* жердя, жердочка, -и, *ж.* żerdź, żerdka.

Жерѣба, ой, *ж.* klacz zrzeбна.

Жерѣбей, -бья, *м.* łos; || udział, część; || kawał, skrawek. Кидать, ме. ать, бросать жерѣбей, rzucić łosy, losować. || *Star.* Тяглый жерѣбей, с. унз. *Об.* Жрѣбій.

Жерѣбѣнокъ, -нна, *здр.* жерѣбѣночень, -чна, *м.* zrzeбїе, zrzeбїатко.

Жерѣбѣць, -бцá, *здр.* жерѣбѣчинъ, -а, *м.* ogier, stadnik.

Жерѣбїться, ожеребїться; *ж.* żreбїć się, ożreбїć się (*o klaczy*).

Жерѣбѣвый, wyłосowany, losowaniem wybrany.

Жерѣбї, -бїти, *п.* *Star.* zrzeбїę.

Жерѣбїтница, -ы, *ж.* klacz płодна.

Жерѣбїчїй, właściwy ogierom.

Жерѣвина, Жерѣвина, -и, *ж.* *об.* Клібна.

Жерѣхъ, -а, *м.* głowacz (*ryba*).

Жерло, -á, *п.* otwór (*armaty*), krater, paszcza (*wulkanicznej góry*).

Жерновїи, -бѣвь *м. мн.* *Apt.* kamyki w rakach, oczu rakowe.

Жѣрновъ, -а, *здр.* жѣрновѣвъ, -вѣá, *м.* kamień młynarski. Жѣрновѣой, *здатny* do kamieni młynskich.

Жерноуѡвъ, Жерностѡвъ, -а, м. выг-
бляжасу камienie młyньске.
Жѡртва, -ы, ж. оѡбара з czego, роѡвѡсе-
нiе czego, роѡвѡсене сiе; || оѡбарованiе.
Жѡртва умилостивленiя, оѡбара благаѡна.
Жѡртва благодарѡна, оѡбара дякцкзунна.
Продать на жѡртву, зробiц з кого оѡбарѡ,
роѡвѡсiе кого, wymordоваѡ.
Жѡртвенникъ, -а, м. оѡтарз, мiеясе
гдзiе оѡбары сiе прыносаѡ; || роѡвѡсѡну,
оѡбарничы стѡл, знайдзуня сiе по левѡй
стронiе глѡвного оѡтарза в коѡсiеле Пра-
вослѡвнум, для прыготованiя на ним
Найсвѡтѡшого Сакраменту; || *Astr.* една
з констеллаци.
Жѡртвенный, оѡбарну, оѡбаровну.
Жѡртвованiе, -iя, н. оѡбарованiе, пры-
носzenie оѡбары.
Жѡртвователъ, -я, м. оѡбародавца.
Жѡртвовательница, -ы, ж. оѡбародавczynи.
Жѡртвоватъ, оѡбароваѡ, сѡвѡсѡцаѡ.
Жѡртвопринѡшенiе, -iя, н. оѡбарованiе,
оѡбара.
Жѡруха, -и, ж. *Bot.* рѡзѡчуха (*roslina*).
Жѡстеръ, -а, м. *Bot.* hakowiec, saktak.
Жѡстiть, замѡстiть, тwardziѡ, твар-
дзунь czyniѡ.
Жѡстнiй, *zdr.* жѡстноватый, тwardы,
stwardniały, szorstki, (*stop. wyж.* жѡстче,
twardziѡj).
Жѡстнiнуть, жѡстѡтъ, ожѡстѡтъ, твар-
дзиѡ, тwardнѡцъ, stwardнѡцъ, stawacъ сiѡ
twardум.
Жѡстно, тwardо.
Жѡстнокрылыи, тwardе skrzydла мажасу.
Жѡстнокрылыя насѡбнѡмыя, *m.* pochew-
kowata klasa owadѡв.
Жѡстность, -я, ж. тwardѡсѡ.
Жѡстнѡй, okrutny, surowy, srogi,
Жѡстѡно, *psk.* okrutnie, surowo, srodze.
Жѡстнокѡсѡрдiе, -iя, н. okrucieѡstwo,
pastwienie сiѡ.
Жѡстнокѡсѡрдый, okrutny, nieubлаганы,
nielѡстѡсiвну.
Жѡстѡность, -и, ж. okrucieѡstwo, nielѡ-
стѡсiвѡсѡ; || gwałтѡносѡ.
Жѡстѡчае, Жѡстѡче, *об.* *stop. wyж.* okru-
тнѡiѡj, *об.* Жѡстнѡй.
Жѡстѡчайшiй, *stop. najв.* najokrutнѡiѡj-
szy, *об.* Жѡстнѡй.
Жѡстче, *stop. wyж.* *об.* Жѡстнѡй, Жѡстно.
Жѡсть, -а, м. ruch, poruszenie (*rqk*), giest.
Жѡсть, -и, ж. blacha.
Жѡстьѡтъ, *об.* Жѡстнiнуть.
Жѡстяникъ, -а, м. blacharz.
Жѡстянна, -и, ж. *zdr.* жѡстянѡчна, blaszan-
ka, puszka blaszana. Жѡстянѡчный, належ-
аѡ до blaszanky, lub trzymany w blaszance.
Жѡстянѡй, blaszаны.
Жѡтѡнъ, *zdr.* жѡтончнiвъ, -а, м. liczman,
medalik,
Жѡчь, жiгать, (*czas teraзн.* жгу), palѡ,
opalaѡ, piecъ, parzycъ; || Жѡчьса, palѡ сiѡ,
piecъ сiѡ, parzycъ сiѡ. *Imsl. ѡ.* жнѡный, па-
лѡну, spieczony, parzony.

Жнѡненiе, -iя, н. palenie, parzenie.
Жнѡнна, -и, ж. poncz grzаны.
Жнѡнна, -и, ж. *Bot.* gwia-dosz (*roslina*).
Жнѡвiтельный, озувну, озувчы, орѡзѡ-
вiяжасу.
Жнѡвiть, озувiаѡ, додаваѡ жыцiа; || орѡ-
зѡвiаѡ.
Жнѡвица, -ы, ж. *Chem.* жывица.
Жнѡвнѡ, *об.* Жнѡтъ.
Жнѡвность, -и, ж. drѡб', ptastwo domo-
ве.
Жнѡво, *psk.* naturalnie; || жыво, з жыво-
сциѡ, жывѡво.
Жнѡвѡдѡрнѡ, -и, ж. (Жнѡвѡдѡрный дворъ),
plac hycłowski, сiѡcierwisko.
Жнѡвѡдѡръ, -а, м. hycel; || *здзieraѡ, de-
rus.
Жнѡвѡе, -аго, н. часть сiаia ѡзула, czynѡ-
са. * Задѡтъ за жнѡвѡе, дожѡд до жывѡго,
doskwieraѡ, dokuczыѡ.
Жнѡвѡй, жыву, жыжасу; || жыву, пѡлѡн
жѡдрѡсци, рѡзѡски, рѡчаву. Онъ оѡцѡ жнѡвѡ,
оѡцѡ въ жнѡвѡихъ, онъ жѡсѡцѡе жывѡ. Жнѡвѡя
уляна, папсуу жывiадек. Жнѡвѡй мѡстъ,
мѡст злѡжѡны з тратѡв lub statкѡв, а нѡ-
кiеды з белек, повѡязаных з собѡй. Шнѡтъ
на жнѡвѡну нiтну, сжыѡ напредѡце, lekко.
Сдѡблѡть жнѡвѡю рунѡю, зробiѡ сѡ напредѡ-
се. Онъ дерѡтъ сѡ жнѡвѡго и жѡртвѡго,
ниѡцѡму не даруѡе, porwaѡбы з оѡтарза.
Жнѡвѡность, -и, ж. *Bot.* ostrѡжка polna (*ro-
slina*).
Жнѡвѡнѡснѡй, озувiяжасу.
Жнѡвѡписанiе, -iя, н. *об.* Жнѡвѡпись.
Жнѡвѡписатѡ, маловаѡ, wyobraжаѡ.
Жнѡвѡписѡецъ, сѡца, м. malarz.
Жнѡвѡпица, -ы, ж. malarka.
Жнѡвѡписность, -и, ж. malownicзѡсѡ.
Жнѡвѡписно, *psk.* malowniczo.
Жнѡвѡписный, malownicзы, malowny.
Жнѡвѡпись, -и, ж. malarstwo, || malowi-
дѡ.
Жнѡворѡдѡжiй, жнѡворѡднѡй, жыворѡднѡ.
Жнѡворѡдѡжiя жнѡвѡтныя, жнѡвѡрѡднѡе жыво-
роднѡе (*rodzѡце сiѡ жывѡтѡе*).
Жнѡворѡбнѡй садѡнъ, садъ ryбнѡ.
Жнѡвѡсть, -и, ж. жывѡсѡ, жывѡвѡсѡ, рѡзѡ-
вѡсѡ, быстрѡсѡ.
Жнѡвѡтворѡненiе, -iя, н. озувiенiе, wланiе
жыцiа наповрѡт,
Жнѡвѡтворнѡй, Жнѡвѡтворiтельный, Жнѡ-
вѡтворѡжiй, озувiяжасу, wлѡвѡжасу жыцiе,
жыцiодаянѡ.
Жнѡвѡтнiкъ, *zdr.* brzuszек, *об.* Жнѡвѡтъ.
Жнѡвѡтнѡна, -ы, ж. byдiѡ, byдiѡ, жнѡвѡ-
тадомѡе; *zdr.* жнѡвѡтнѡнна, byдѡлѡко; ||
wѡstrазнѡ жглѡпцѡе, byдiѡ.
Жнѡвѡтнѡе, -аго, н. жывѡрѡ; || створѡзе-
нiе. || * byдiѡ, жглѡпцѡе.
Жнѡвѡторѡстѡненiе, -iя, н. *Hist. Nat.* zoo-
fit, жнѡвѡзѡкрѡzewъ, istѡта роslinna мажаса
пѡвнѡе функѡе жнѡвѡрѡзе.
Жнѡвѡтнѡность, -и, ж. натура жнѡвѡрѡзе.
Жнѡвѡтнѡй, жнѡвѡрѡзе; || жыцiодаянѡ; ||
brzuszny, жоlѡдѡкѡвѡ. Жнѡвѡтнѡй магнѡ-

тлэмъ, magnetyzm zwierzęcy. Животное царство, królestwo zwierząt.

Животреліщій, żywy, pełen życia; || надзвучая интересуюся.

Животъ, -а, *m.* Kość. Sz. żywot, życie; || *zdr.* животинь, brzuch, brzusek; || животы, -овъ, *m.* dobytek, raienie, majątek. Лишиться животá, przestawać żyć, umrzeć. Лишять животá, pozbawіе życia, zamordować. Животомъ и смертью Богъ владѣть *Przysł.*, dziś żyjem, jutro gnijem. * Онъ избилъ его не на животъ, а на смерть, zbil go na kwaśne jabłko. Драться не на животъ а на смерть, бić się на śmierć, do ostatka. Животъ вѣчный, życie wiekiście. || У меня животъ болитъ, brzuch mnie boli. || *iron.* Животки надрывать, ledwie nie pęknać od śmiechu. заносіть się od śmiechu.

Живучесть, -в, *ж.* żywotność, zdolność do życia.

Живучій, mogący, zdolny żyć; || *Med.* sklejający, zlepiający.

Живучка, -и, *ж.* *Bot.* gądział, dąbrówka (*roślina*).

Живущъ, długo żyjący, mogący żyć.

Живчикъ, -а, *m.* żwawy, żywy; || пульсowa żyла; || drganie żyły pod oczyma.

Живый, *ob.* żywoй.

Живьёмъ, *psk.* żywцем.

Живѣте, *nieodm.* nazwa ruskiej litery Ж.

Жигáла, -и, *ж.* mucha gryząca, ślep'.

Жигáло, *ob.* Жегáло.

Жигáлокъ, -лка, *m.* *ob.* Бересилѣдь.

Жигáльница, -ы, *ж.* piecyk do palenia kawy.

Жигануть, жигнуть, opalić, oparzyć; || palnąć, klasnąć, uderzyć; || narazić kogo na stratę.

Жигунецъ, -нца, *m.* ślinne ziele, zębne ziele, zębownik, bartram.

Жигучесть, -и, *ж.* palenie, parzenie.

Жигучій, palący, kołący, szczypiący w język.

Жигучка, -и, *ж.* *ob.* Ломонось.

Жидить, разжидить, rzедzić, rozrzedzić.

Жидній, (*zdr.* жиденькій, жидновáтый), rzadki, płynny, cienki.

Жидно, *psk.* *zdr.* жиденько, (*stop.* wyж. ниже), rzadko, płynnie, cienko.

Жидомѣрь, -а, *m.* aneometr, płynomiar.

Жидность, -и, *ж.* rzadkość, płynność; || *плун.*

Жидовна, -и, *ж.* żyдówka.

Жидовникъ, -а, *m.* *Bot.* judaszowe drzewo.

Жидовская смола, *ob.* Асфáльтъ.

Жидовская вишня, *ob.* Момнѣуха.

Жидовскій, żydowski.

Жидовское дѣрево, *ob.* Жидовникъ.

Жидовство, -а, *n.* judaizm; || żydowstwo.

Жидоствовать, przejmować lub zachowywać zwyczaje i obrządki żydowskie.

Жидомѣра, -а, *n.* sknera, kutwa, lichwiarz.

Жидомѣрна, -и, *ж.* kobieta sknera, lichwiarka.

Жидѣ, -а, *m.* żyd.

Жидѣть, rzadzić, rzadzić, płynąć się stawać.

Жима, -и, *zdr.* Жимяца, -ы, *ж.* *плун.* ściecz.

Жимо, *stop.* жує, rzadzić, *ob.* Жадки, Жидно.

Жизненность, -и, *ж.* żywotność, życie.

Жизненный, żywotny

Жизнеописание, -аніа, *n.* życiorys, biografia.

Жизнеописательный, biograficzny.

Жизнь, -и, *ж.* życie, istnienie, bytność; || stan.

Жила, -ы, *zdr.* жила, -и, жилочка, -чки, *ж.* żyła, żyłka; || *Grom.* starający się przywłaszczyć со sobie nieprawym sposobem.

Жилѣть, -а, *m.* kamizelka Жилѣтный, kamizelkowy

Жилѣць, люца, *m.* komornik, najmem u kogo mieszkający, lokator, mieszkaniec.

Жилица, -ы, *ж.* komornica, najmem u kogo mieszkająca, lokatorka.

Жилига, *ob.* Жалга.

Жилистый, Жилобáтый, żyłасты, żyłокowaty.

Жилить, *Gmian.* starać się przywłaszczyć со sobie nieprawym sposobem, odciągać; || Жилиться, dokładać sił, silić się на со.

Жилище, -а, *n.* mieszkanie.

Жилна, -и, *ж.* *zdr.* *ob.* Жила.

Жилновáтый, żyлокowaty.

Жилóй, mieszkalny. Жилóе строеніе, budynek mieszkalny.

Жилочка, -чки, *ж.* *zdr.* *ob.* Жила.

Жилочница, -ы, *ж.* *Bot.* bisior (*roślina*).

Жильё, -льá, Жило, -а, *n.* mieszkanie; || *пѣтро.*

Жильный, молочный, żyлны.

Жилять, жилнуть, kąсаć, ukąсиć, (*o robachwie*).

Жимолостина, -ы, *ж.* gałązka wiciokrzewu, suchodzrzewki.

Жимолостникъ, -а, *m.* krzak wiciokrzewу.

Жимолость, -и, *ж.* wiciokrzew, suchodzrzewka. Жимолостный, wiciokrzewny.

Жирасóль, -и, *ж.* gatunek opalu (*kamień*).

Жирандóль, -я, *m.* żyrandola, paják do oświecania pokójów.

Жирафъ, -а, *m.* żyrafa, wielbláдорыá.

Жірно, *psk. zbl.* жирнѣнхо, tłusto, tu-
eznie.

Жірность, -и, *ж.* tłustość, tłuszcz; || oty-
łość, opasłość.

Жірный, tłusty, tuczny, *zdr.* жирнѣн-
шіа, tłuscjuchny; || otyły, opasły.

Жировать, igrać (*o rybje*), *bezować*
(*o zwierzętach, o bydłe*).

Жировникъ, -а, *m.* słońniec (*kamień*).

Жировой, tłuszczowy; || Жировое яйцо,
burchik, jajko bez koguta znisione.

Жиротопня, *m.* *ж.* (Жиротопный дворъ),
izba, w której topią łój lub tłustość.

Жиротопъ, -а, *m.* topiciel łoju lub tłusz-
czu.

Журѹха, -и, *ж.* Bot. kamianik (*roślina*).

Жирь, -а, *zbl.* жиронъ, -рнѣ, *n.* tłustość,
tłuszcz, sadło. Рыбий жиръ, tran rybi.

Житовый жиръ, spermaceti; || Жиры, овъ,
mn. doły zalaue wodę po wezbraniu rzeki.

Жирѣть, tyć, tłusćeć.

Жирѣкъ, -а, *m.* tłuscjocb.

Житва, -ы, *ж.* об. Живина.

Житѣскій, światowy, doczesny, ziemski.

Житель, -я, *m.* mieszkaniec, obywatel.

Природный житель страны, krajowiec.
Исконные жители, aborigeni, odwiecznie
zamieszkujący kraj jaki, rodzime ple-
mie.

Жительство, -а, *n.* zamieszkanie, pobyt;
|| przebywanie, zostawanie gdzie. Би-
лѣть, видъ на жительство, świadectwo leg-
gitymacyjne. Мѣсто жительства, *Prav.*
zamieszkanie. Имѣть жительство, об.
Жительствовать.

Жительствовать, mieszkać, zamieszki-
wać, przebywać.

Житіе, -іа, *n.* żywot, życie, sposób życia.

Житіе Святыхъ, żywoty Świętychъ.

Житникъ, -а, *m.* chłebъ jęczmienny lub
żytni. || Житничевъ, -чна, *m.* mysz polna.

Житница, -ы, *ж.* żytnica, skłад, śpich-
lerz na zboże.

Жито, -а, *n.* zboże; || jęczmień, żyto. Жит-
ный, zbożowy, jęczmienny, żytni. Житный
дворъ, skłад na zboże. Житный хлѣбъ,
chlebъ jęczmienny lub żytni.

Жить, живѣть, помивѣть, żyć, trwać,
istnieć; || mieszkać, zamieszkiwać, prze-
bywać, zostawać; || *nieos.* przepędzać czas;

|| Житѣсья, *nieos.* żyć, utrzymywać się do-
брзе lub źle. *Жить припѣваючи, mieć
czego podostatkiem. Жить нанъ бы день
въ вѣчеру, żyć byle żyć, nie troszczyć się
o siebie. Жить своимъ дѣломъ, mieć
свое gospodarstwo. *Приназѣлъ долго
жить, pożegnał ten świat, umarł. *Здо-
рово живѣшь, byle o co, z błahѣj przyчы-
пу. Онъ тамъ живия живѣть, ciągle tam
mieszka, ani ruszy się z tamtąd. Какое
это вино? Живѣть, Czy to wino do-
бре? — Ujdzie, niegorzше. Онъ живѣть,
tylko небо коптитъ *przysl.* gnuśnieje
w próżniactwie. Ему тамъ живѣться, jemu
dobrze там się wiedzie.

Житьѣ, -тя, *n.* życie, byt, istnienie.

Ему плохое житьѣ, ciężkie jego życie.

Житьѣ-бытьѣ, sposób, tryb życia. Мнѣ
отъ него житьѣ нѣтъ, nie daje mi spokoj-
ności, ciągle mnie przesładuje. Ему жи-
тьѣ, jemu dobrze się powodzi, szczęści mu
sie.

Жлуди, -ѣи, *mn.* Gmin. trefla (*w kartach
francuzkich*), żołądz (*w polskich*).

Жлудовна, -и, *ж.* karta trefli, żołądna.

Жминда, -ы, *ж.* Żminda (*roślina*).

Жмура, -я, *wsp.* mrużek, mrugający
oczyма, mrużka, mrugająca oczyma.

Жмури, -онъ, *ж.* *mn.* ślepa babka, ciu-
ciubabka (*rodzaj gry*)

Жмячонъ, -чна, *m.* śnieżka, kłѣbek śnie-
gu.

Жнець, -а, *m.* żniwiarz.

Жнѣя, -ѣи, *ж.* об. Жница.

Жниво, -а, *n.* słoma na pniu, ściернъ,
ściernisko; || ръсько, pole na którym было
żyto czyli реж, żytnisko.

Жнитво, -а, *n.* żęcie, żniwo, zboże zżęte.

Жница, -ы, *ж.* żniwiarka.

Жогарна, об. Дубонѣсна.

Жокѣй, -ѣя, *m.* żokej.

Жолна, Жолобъ, Жолудъ, об. Жѣлна,

Жѣлобъ, Жѣлудъ.

Жомъ, Жѣмъ, -а, *m.* tłokarnia, стѣра.

Жора, -ы, *wsp.* Gmin. żarłок.

Жранѣе, -нѣя, *n.* Gmin. żarcie, obżar-
stwo.

Жрать, жрѣць, зжѣраць.

Жрѣбій, -іа, *m.* los, szczęście, traf, przy-
padek, przeznaczenie. Бросить, метать
жрѣбій, losy miotać. Жрѣбій паль на не-
го, los na niego wypadł. Жрѣбій бро-
шень, stało się, losy zrucono. По жрѣбію
избранный, wylosowany.

Жецъ, -а, *m.* kapłan bałwochwal-
ski.

Жрѣчество, -а, *n.* kapłaństwo bałwo-
chwalskie.

Жрица, -ы, *ж.* kapłanka bałwochwal-
cza.

Жрунъ, -а, *m.* об. Жѣра.

Жужелица, -ы, *ж.* piana kruszczowa; ||
Zool. Жужѣлна, poziomек, rodzaj chrząsz-
czѡw.

Жужнѣно, -нѣя, *n.* бѣзценіе, brzęче-
ніе; || szemranie, mruczenie.

Жужнѣть, бѣзчыць, brzęчыць; || szemраць,
mruчець.

Жуновѣтый, morszaty, murszaty, над-
пручнѣиалу.

Жуновина, -ы, *ж.* *star.* об. Пѣрстѣнь.

Жунъ, -а, *zdr.* Жучѣнь, -чна, *m.* żuk,
żuczek; || Майскій жунъ, chrząszcz, chr
bąszcz; || wydrążenie, wklęśłość (*w drz-
wie*).

Жупель, -а, *m.* Kośc. Śl. siarka;

Жупельный, siarkowy.

Журавѣць, -вицѣ, *m.* об. Журавъ.

Журавина, -и, *ж.* об. Кліювка.

Журавленникъ, -а, *m.* (Журавлін
ноосъ), Bot. geranja, bodziszek (*roślina*).

Журавлёнонь, -нна, *m.* pisklę żórawie, żórawiątko.

Журавлиный, żórawi.

Журавль, -я, *m.* żóraw'; *zdr.* журавлинъ, -а, *m.* mały żóraw'.

Журавь, а, *zdr.* журавецъ, -вца, *m.* żóraw' u studni, przyrząd, za pomocą którego wyciągają wiadro.

Журанъ, *ob.* Tawolga.

Журинъ, -а, *m.* tawuła (roślina).

Журить, łącać, napominać kogo.

Журналистна, -и, *ż.* dziennikarstwo, gazeciarsztwo.

Журналистъ, -а, *m.* dziennikarz, gazeciarz; || redaktor pisma perjodycznego; || redagujący, utrzymujący protokoły.

Журналишно, -а, *n.* Iron. nędzne piśmisko.

Журналь, -а, *zdr.* журналецъ, -льца, *m.* pismo perjodyczne, dziennik, żurnal; || *Prav.* Журналь засѣдѣнія, protokół audjencjonalny, -dziennik; || путевой журналъ, djarjusz podróży.

Журнальный, dziennikarski, gazeciarski.

Журчалó, -а, *n.* *Hist. Nat.* szerszeń (*owad*).

Журчанье, -нья, *n.* szemranie (*wody*).

Журчать, szemrać, mruczeć.

Журба, -ы, *ż.* bura, burczenie, łąkanie.

Жутно, *psk.* ciężko, z ciężkością, z trudnością.

Жучень, -чка, *m.* *zdr. ob.* Жуль.

Жучки, -чень, *ż. mn.* ości, ościzki powierzczone u ryb; || *Dr.* litery zalane farbą, zamazane.

Жъ, *ob.* Жо.

З.

З, dawniej nazywała się: земля, teraz зо (*ze*), i wymawia się jak polska litera Z. Na końcu niektórych wyrazów i przed literą o (*s*) litera z wymawia się jak o (*s*), np. витязь, князь, расаивать, послаблять.

За (*orzycimek, rzqdz* przypadkami 4-тым i 6-тым), za; || dla; || na; || po, po za; || przy; || zamiast; || z powodu i t. p. Онъ за ни-что обрдитса, gniewa się bez żadnej przyczyny. Я плачу за него, opłakuję go. За кого вы меня принимаете, za kogo pan mnie bierze? Състь за столъ, за обѣдъ, за уиннь, usiąść do stołu, do obiadu, do kolacji. Это случилось за обѣдомъ, to się zdarzyło przy obiedzie. Жить за границею, mieszkać za granicą. Бѣгите за лѣнаремъ, за лѣнарствомъ, biecście po lekarza, po lekarstwo. Зѣвѣть за чтѣниемъ влохой книги, roziewać przy czytaniu nędznej książki. За двѣ версты отъ го-

рода, o dwie wiorsty od miasta. Морá за ногу, шагъ за шагомъ, krok w krok. За исключѣниемъ, wyjąwszy, z wyjątkiem. За нѣмъ его дочь, za kogo jego córka poszła za mąż? Играть за ногó, zastąpić kogo w graniu w karty. За старостію лѣтъ, за неспособностію, z powodu starości, z powodu niezdolności. Увлѣнь въ отставку за ранами, dostał dymisję z powodu swoich ran. Онъ пишетъ мнѣ письмó за письмómъ, pisze do mnie list po liście, raz po raz. За неимѣниемъ, dla braku, w niedostatku, z powodu iż niema. За отсутствиемъ, w nieprzytomności. За разъ, са одинъ разъ, do razu, razem, na raz. За часъ передъ этимъ, godzina przed тѣм, przed godziną. Я зажду за вами въ два часа, przyjadę po pana o drugiej godzinie. Стоять за правду, bronić prawdy. За нѣмъ дѣло стáло, na kimże zależy to? За нимъ много пороновъ, ma on wiele wad. За нимъ это водится, ulega temu, ma nałóg do tego. За нимъ этого не слыхать, nie słysząc, aby on ulegał temu, miał ten nałóg. У него ни за собой, ни за женой, ani on, ani żona nic nie mają. За вами ещё остаётся пять рублѣй, pan pozostaje mi jeszcze dłużnym pięć rubli. Запишите это за мною, zapisz pan to na mój rachunek. За всеми расходами осталось ещё сто рублѣй, potraciwszy wszystkie wydatki, pozostaje jeszcze sto rubli. Ему за соронь лѣтъ, ma on przeszło czterdzieści lat. Что за дѣло, na co się прыда? Co значы? Что за удовольствие, со за przyjemность? Что это за люди, со то за людие? Это было за губернатора N., to się zdarzyło за czasów gubernatora N.

Заалѣтъ, *ob.* Алѣтъ.

Заавонный, wykonywający się w kościele za amboną. Заавонная молитва, modlitwa, którą kapłan за amboną czyta.

Заарендованіе, -іа, *n.* wydzierżawienie, zadzierżawienie.

Заарендовывать, заарендовать, *ob.* Арендовать.

Заарестовать, *ob.* Арестовать.

Заатласиться, *ob.* Атласиться.

Заатунать, *Myśl.* zakrzyczeć na psy, gdy się zoczy dzika, wilka, lisa lub zajęca: huzał huzał huzał

Зааунать, zacząć krzyczeć: hul hul (*da-jać znać o sobie w lesie*).

Заахатъ, zastękać lub wołać, wyrażając zdziwienie i w ogóle jakie silne poruszenie duszy.

Забáва, -ы, *ż.* zabawa, rozrywka.

Забавлять, забавить (ногó), bawić, zabawić (*kogo*), rozrywać, rozerwać, rozweselać, rozweselić; || забавляться, bawić się, rozrywać się, rozweselać się.

Забавникъ, -а, *m.* zabawnik, figlarz.

Забавница, -ы, *ż.* zabawnisia, figlarka.

Забавничать, figle stroić.

Забавно, *psk.* zabawnie, śmiesznie.

Забавный, zabawny, śmieszny.

Забаливать, заболѣть, wpadać w chorobę, zachorować, zasłabnąć. Онъ заболѣлъ отъ лихорадки, zachorował na febrę.

Забалотировывать, забалотировать, nie wybrać, nie obrać (*kogo za...*, *z wielu*).

Забарабанить, забѣннѣть, zacząć bębnić.

Забастовать, *об* Бастовать.

Забастовка, -и, *ж.* забастование, zaprzestanie.

Забвѣніе, -іа, *n.* zapomnienie.

Забвѣнный, zapomniany.

Забережный, zabrзежный, leżący ргку drugim brzegu.

Забережье, -ья, *n.* zabrzeże, miejsce za brzegiem.

Забиваніе, -іа, *n.* Zabivna, -и, *ж.* wbiwanie, wbicie; || zatykanie, zaszpunktowanie.

Забивать, забить, zabijać, zabić, wbić, wbić, wpychać, wepchnąć; || zatykać, zatkać, zaszpunktować; || mordować, zamordować, bić, zabić; || zapychać, zapychać, przeładować, obciążać; || **Забиваться**, być wbijanym; || ukrywać się, schować się; || zachodzić w глѣб, zapuszczać się w co; || być zatkanym, wepchniętym. **Забивать нольа** въ землю, wbić pale do ziemi. **Забить щѣли паклею**, zatkać dziury pakułami. **Забить волка**, zabić wilka. **Мальчикъ былъ способенъ**, но его **забили**, chłopiec miał zdolności, ale przytępiono mu władze umysłowe. **Забить гребень** грязю, zanieczyścić grzebień. **Забить ножъ**, топоръ, степіець нозъ, siekiere. *Woj.* **Забить тревогу**, bić w бѣбъ na alarm. || **Сердце забилось** во мнѣ, serce mi bije. **Собака забилась** подъ кроватъ, pies schował się pod łóżko. *Imś.* **б.** забитый, zabity, wbity, zapchany, zatkany i t. d.

Забивка, *об.* Забиваніе.

Забивной, do wbićа służący.

Забираніе, -іа, *n.* zabranie, zabieranie, wzięcie.

Забирать, забрать, zabierać, zabrać, wziąć; || brać na borg, pożyczать u kogo; || brać po cenie jakiej, brać naprзодъ na rachunek; || zagradzać, przegradzać (*np. stodołę deskami i t. p.*); || chwycić, schwytać; || **Забираться (чъмъ)**, przeładowywać się, podejmować się (*czego*), wziąć na siebie; || **—въ верхъ**, wzbijać się, wznosić się; || wkradać się, zakraść się, wcisnąć się.

Забирна, -и, *ж.* *об.* Забираніе.

Забить, *об.* Забивать.

Забіяна, -и, *wsp.* kłótniarz, burda, zawadjaka.

Забіячество, -а, *n.* kłótnia, waśń.

Забіячить, szukać zaczepki, kłócić się.

Забіячливость, -и, *ж.* kłóćliwość, zwadliwość.

Забіячливый, kłóćliwy, zwadliwy.

Заблаговременно, *psk.* zawczasu.

Заблаговременный, wczesny.

Заблаговѣстить, zadzwonić (*na mszę i t. d.*).

Заблагоразсудить, uważać co za dobre.

Заблажить, zaswywolić, zabiżnować.

Заблваніе, -іа, *n.* obwomitowanie.

Заблввать, obwomitować. *Imś.* **б.** заблванный, obwomitowany.

Заблѣнность, -и, *ж.* zwiędziałość.

Заблѣный, zwiędły.

Заблѣннуть, zwiędnieć.

Заблѣотѣть, zabłyszczeć.

Заблѣять, zabeczeć.

Заблнстать, zabłyszczeć.

Заблудить, заблѣкаться.

Заблудяться, zblądzić, zabлудzić; || блѣднѣть, mylić się.

Заблудженіе, -іа, *n.* бляд, pomyłka.

Забобоны, -овъ, *mn.* Забобонина, -ы, *ж.* zabobony, niedorzeczności, głupstwo.

Забодать, *об.* Бодать.

Забой, -оа, *m.* *об.* Забиваніе.

Забойна, -и, *ж.* zaklinowanie; || огрождение в odnodze rzeki dla łowienia ryb.

Забойникъ, -а, *m.* *Artyl.* stępel, przybojnik; || *Görn.* stępor, ładownik.

Заболонна, -и, *ж.* *об.* Горбыль.

Заболонь, -и, *ж.* *Bot.* biel w drzewie.

Заболтаться, загадаć się.

Заболввать, заболѣть, wpadać w chorobę, zachorować.

Заболѣніе, -іа, *n.* zachorowanie.

Забораннвать, заборонить, zabronowywać, zabronować.

Заборекъ, -рца, Заборинь, -рна, *m.* *zdr.* parkanik, płotek, *об.* Заборъ.

Заборишно, -а, *n.* liche zagrodzenie, liche parkan.

Заборище, -а, *n.* *zgr.* wielki parkan.

Заборна, *zdr.* заборчна, -и, *ж.* przegroda, przegródka.

Забормотать, zamruczeć.

Заборнинь, -а, *m.* *zbior.* beleczkiczenie do parkanu.

Заборонить, *об.* Забораннвать.

Заборчинь, *об.* Заборъ.

Заборщнцъ, -а, *m.* biorący na dług.

Заборщница, -ы, *ж.* biorąca na dług.

Заборъ, -а, *m.* parkan, płot; || branie na dług.

Забота, -ы, *ж.* troska, frasunek, kłopot.

Заботить, nabawiać komu kłopotu, frasować; || **Заботиться**, troszczyć się, kłopotать się, frasować się.

Заботливость, -и, *ж.* trosliwość, staranie.

Заботливый, troskliwy, staranny.

Заботный, kłopotliwy, frasobliwy.

Забранованіе, -іа, *n.* Забрановна, -и, *ж.* zabrakowanie; || odrzucenie, wyrzucenie.

Забрановывать, забрановѣть, забраков-
ваѣ; || odrzucać, wyrzucić. *Imśl. b.* за-
бранованный, забракованы.

Забрало, -а, *n.* blacha ruchoma u he-
лму podnosząca się i opadająca.

Забрасывание, -ия, *n.* zarzucanie.

Забрасывать, забросать, забросить,
zarzucać, zarzucić; || zaniebować, zanie-
dbać, zaniechać (*czego*); || zapodziać gdzie,
zgubić, zawieruszyć; || zasypać (*rów, stu-
dnię*); || Забрасываться, zarzucać się, za-
wieruszyć się gdzie; || rzucać się, wydzie-
rać się, szamotać się.

Забрать (*czas przyszły: заберу*), *ob.* За-
блѣять.

Забредить, zacząć gadać od rzeczy, jak
wzalony.

Забрѣзничать, забрѣзниться, блыскаć,
zabłyснаć (*o dniu*), dzień, świtać.

Забренчать, забрзгучеć.

Забрести, забрѣсть, заіść далеко, за-
брнаѣ, заблѣдзіć.

Забривать, забривть, зарabiać голением;
|| *Забривать лобъ, przyjmować rekruta.
Забривть затылокъ, uznać kogo niezda-
тлým na rekruta.

Забродить, *ob.* Забрѣживать.

Забросать, забросить, *ob.* Забрасы-
вать.

Забрызгивать, забрызгать, забрызнуть,
zabryzgiwać, zabryzgać (*blotem i t. p.*).

Забрыкать, zacząć брыкаć.

Забрюхатѣть, być w ciąży (*o kobie-
tach*).

Забубенный, *Gmin.* rozwiązły, rozpustu-
ny. Забубенная голова, hultaj, próżniak,
szłek nierządny.

Забубенщина, -ы, *ж.* *Gmin.* rozpusta, hu-
лапка.

Забулдыга, -и, *wsp. Gmin.* hultaj, pijak,
birbant, rozpustnik. Забулдыжный, hul-
tajski, rozpustny.

Забунтовать, wzbuntować się.

Забурникъ, -а, *m.* *Görn.* krótka świr-
der.

Забутить, *ob.* Бутить.

Забутна, -и, *ж.* fundamenta, założenie
fundamentu.

Забучивать, *ob.* Бучить.

Забушевѣть, zaszumieć, rozhukać się;
|| zahałasować, narobić hałas.

Забуйнить, dopuścić się гwałтовъ, zrobić
hałas, krzyk, zgiełk.

Забывание, -ия, *n.* zapomnianie.

Забывать, забыть, zapominać, запо-
мніеć; || Забываться, zapominać się; ||
*засыпать, засыпнаć usypiać. *Imśl. b.* за-
бытый, zapomniany.

Забывчивость, -и, *ж.* zapomnianie się,
zapomnialość.

Забывчивый, zapominający się, łatwo
zapominający, krótkiej pamięci.

Забытие, -ия, *n.* *ob.* Забвение.

Забывать, -и, *ж.* Забытьѣ, -тя, *n.* senność,
drzemanie.

Забывать, *ob.* Забывать.

Забѣганіе, -ия, *n.* zabieganie, zabiegi-
wanie.

Забѣгать, забѣжать, wstępować, wsta-
pić do kogo, заіść, wpadnać; || pierwей
przybyć przed drugim, uprzedzić kogo
w czym. || * Забѣгать кому въ глаза, ста-
раć się кому przypodoбаć, uwijać się, за-
бѣги czynić, nadskakiwać кому.

Забѣгать, zacząć бѣгаć.

Забѣглый, заблѣканы, зблѣканы, niema-
jący właściciela (*pies, koń*).

Забѣгъ, -а, *m.* zabieg; || zakręt, wybo-
czenie.

Забѣжать, *ob.* Забѣгать.

Забѣленіе, -ия, *n.* zabielenie, pobielenie.

Забѣливать, забѣлить, zabielać, zabi-
eć, pobielać, pobielić, biało farbować; ||
zaprawiać biało młkiem, śmietaną. *Imśl.*
b. Забѣленный, zabieleny.

Забѣлина, -ы, *ж.* miejsce zabielenie lub
plama zabielenia.

Забѣлна, -и, *ж.* zabielenie, powlekanie
czego białym kolorem.

Заважничать, пры браć, nastroić ро-
важną mine, okazać się dumnym, zadzie-
раć noża.

Заважничать, завозжать, cuglować, за-
cuglować, zalejcować (*konia*).

Завалень, -льня, *m.* *Gmin.* leniuch, le-
żuch.

Завалець, -льца, *m.* *Bot.* trędownik (*ro-
ślina*).

Заваливанье, -нья, *n.* zarzucanie, zawa-
lanie, zasypanie.

Заваливать, завалить, засыпуwać, prze-
pełniać; || запыхаć, завалаć; || przelado-
wywać, naddawać; || затыкаć, zatamować;
|| Заваливаться, зарzucać się, być zawa-
ланым, засыпуwanym; || поłożyć się spać;
|| zawieruszyć się, zapodziać się gdzie;
|| upaść, runąć.

Завалина, -ы, *zdr.* завалинка, -и, *ж.* przy-
żba, przyspa, nasyp z ubitej ziemi, gliny,
piasku przy samej ścianie chaty.

Завалить, *ob.* Заваливать.

Заваль, -а, *m.* *Med.* zatkanie, stagnacja;
|| запыхание, zamulanie.

Заваль, -и, Завальщина, -ы, *ж.* zleżały
towar.

Завальный, злеżały (*o towarze*).

Завалѣть, zabrudzić, zasmolić, zawalać;
|| Завалѣться, zabrudzić się, zasmolić się,
powalać się.

Завариванье, -нья, *n.* warzenie, gotowanie.

Заваривать, заварить, zacząć warzyć,
gotować, zagotować; || zaparzać (*bieliznę*),
wywarzać (*kruszcę*). * Заваривать нашу,
wmieszać się do jakiej ciężkiej sprawy.
* Заваривъ нашу, не жалѣй масла, за-
чавшы jaką pracę, nie żałuj trudów lub
pieniędzy. *Imśl. b.* заваренный, zagoto-
wany, zaparzony.

Заварна, -и, *ж.* gotowanie, wygotowanie;
|| wywar.

Заварной, sparzony, zaparzony.
 Заваръ, -а, *m. ob.* Заварна.
 Завастриванье, -нья, *n.* zaostrenie.
 Завастривать, заострить, заострять, заострять. *Imś. b.* заостренный, заострзны.
 Заващивать, заощить, zawoskować.
 Заведение, *ia, n.* zakład, zaprowadzenie; || пакрєсєнє (zegarka); || zwyczaj. Учебное заведение, zakład naukowy. Богоугодное заведение, товарищество добродетельности. Трактирное, питейное, прачешное заведение, oberża, restauracja, szynkownia, pralnia. У насъ такое заведение, такі мамы zwyczaj. Здѣсь и заведенія этого нѣтъ, nawet takiego zwyczaju tu nie ma.
 Завезть, завезти, *ob.* Завозить.
 Завербованіе, -ія, *n.* zaciąganie do wojska.
 Завербовывать, завербовать, zaciągać, zaciągnąć do wojska; || завербовываться, zaciąгаться, wejść, przystać do wojska.
 Завернуть, *ob.* Завертывать.
 Заверстаніе, -ія, *n.* zastąpienie, wynagrodzenie.
 Заверстна, -я, *ж. ob.* Заверстаніе.
 Заверстывать, заверстать, wynagradzać, wynagrodzić, zastąpić jedną rzecz drugą; || заверстываться, być zastępowanym, wynagradzanym. *Imś. b.* заверстаный, zastąpiony, wynagrodzony.
 Завертка, *zdr.* завёрточка, -и, завінієчє, opakowanie; || szrubokręt; || zakrętka do okna, zasówka; || пѣтлица заворотная для прzymocowania хоѣбли до sani.
 Завертываніе, -ія, *n.* завінієчє, zakręcenie.
 Завертывать, завернуть, завиять, завінаєчє, obwijać, obwinać; || закрєсачє, zakręcić; || * завернуть, wstąpić gdzie przechодяć мимо; || завертываться, завиять, обwijać, обwinać; || закрєсачє. *Imś. b.* завернутый, завінієтy, zakręcony.
 Заверть, -и, *ж.* zawierucha, wicher.
 Завертеть, зачать крєсачє; || Завертеться, зачать крєсачє.
 Заверченіе, -ія, *n.* закрєсєнє, зашrubowanie.
 Заверчивать, завертеть, закрєсачє, закрєсачє, зашrubовать, зашrubować; || заверчиваться, закрєсачє. *Imś. b.* заверченный, закрєсєнy, зашrubowany.
 Завершать, завершить, *ob.* Вершить.
 Завершеніе, -ія, *n.* zakońєчєнє.
 Завесновать, прєпєдичь гдє вносє, бyч прєз вносє.
 Завести, завести, *ob.* Заводить.
 Заветшалый, stary, zleżały.
 Завечереть, pozostać aż до рѣзнєго wieczora.
 Завздорить, wszчаєчє кłѣтнє, zwадє.
 Завивальный, завивной, do zwijania niżacy.

Завиваніе, *ia, n.* zawijanie; || fryzowanie.

Завивать, завить, завиять, завінаєчє, zwijać, zwinąć; || сплѣтѣчє, spleść (*wieniec*); || fryzować, splatać (*włosy*); || Завиваться, завиять, завінаєчє, zwijać, zwinąć, spleść, крєсачє. *Imś. b.* завитый, завияны, spleciony.

Завивка, -я, *ж.* fryzowanie, fryzura.

Завивной, *ob.* Завивальный.

Завида, -ы, *ж. ob.* Зависть.

Завидливый, *ob.* Завистливый.

Завидливость, *ob.* Завистливость.

Завидно, *nies.* zazdrośnie. Злымъ людямъ завидно, когда другие счастьливы, źli ludzie zazdroszczą, kiedy inni są szczęśliwi. Мнѣ завидно, что вы бдетє за границу, zazdroszczę, że pan jedzie za granicę.

Завидный, задрѣсчє obudzający, godzien zazdrości.

Завидовать, позавидовать, zazdrościć, pozazdrościć.

Завидеть, здалєка со спѣтрєдє, църчєчє, доjrзєчє.

Завизнать, записзчєчє, zaskowyczeć.

Завилать, зачать wykрєсачє, удавачь сѣ до выбєгѣв. Собана завилала хвѣстѣмъ, pies zaczął kрєсачє ogonem.

Завинчивать, завинтить, зашrubовать, зашrubować. *Imś. b.* завинченный, зашrubowany.

Завинчиваніе, -ія, *n.* зашrubowanie.

Завиральный, недорзечєнy, блєднy, mylny.

Завираться, завраться, загачь сѣ, дуžo nakłamać, bredzić.

Завирѣха, -я, *wsp.* łgarz, łgarka, gaduła.

Завирюшна, -я, *ж.* Orn. gatunek piegły (ptak).

Зависимость, -и, *ж.* zależność, завілѣсчє, podległość, podwładność.

Зависимый, залєзачy, завіслy, podległy, podwładny. Зависимо, *psk.* zależnie, w zależność.

Завистливо, *psk.* z зависієчy, zazdrośnie, z zazdrością.

Завистливость, -и, *ж.* zazdrosczenie.

Завистливый, zazdrośliwy, zazdrośny.

Завистникъ, -а, *m.* zazdrośnik, zawistnik

Завистница, -ы, *ж.* zazdrośnica, zawistna kobieta, zawistnica.

Завистничать, zazdrościć.

Завистно, *psk.* z zazdrością, zawistnie.

Зависть, -и, *ж.* завиєчє, zazdrość.

Завистеть, залєзачє, бyч w завиєчєсчє.

Завитіе, -ія, *n. ob.* Завивна.

Завитый, -ѣтy, *m. ob.* Почѣночєннy.

Завитой, уфюзѣвалy; || завитый, завінієтy, spleciony.

Завитокъ, -тєчy, *zdr.* завитѣчєнy, -чєчy, *m.* mostek, sztuka mięsa (*wolowiny*); || завитек, papilot do zawijania włosów, lok

|| *Anat.* zawinięta część ucha; || *Archit.* voluta, ozdoba kapitelu w kształcie śru-
by.

Завитый, *об.* Завитой.

Завить, *об.* Завивать.

Завладѣніе, -ія, *n.* objęcie w posiadanie, zajęcie, zajmowanie, zagarnienie, przywłaszczenie. *Прав.* Превдвѣременное завладѣніе, реокупация. Вторичное завладѣніе, реокупация.

Завладѣть, заіаць, оpanować, ogarnąć, owiадnać, przywłaszczyć.

Завлеканіе, -ія, *n.* zwabienie.

Завлекать, завлечь, wabić, zwabić, przyciąć, przynęcić.

Заводецъ, -дца, *m. zdr. об.* Заводъ.

Заводить, завести, prowadzić, zaprowadzić, zaprowadzać; || nakrecać, nakrećić (*zegar, zegarek*); || zakładać, założyć, zaprowadzać, zaprowadzić, ustanawiać, ustanowić; || wystosować, uformować (*proces*); || wciągać; || заводиться, заopatrzать się w co; || rozmnażać się.

Заводный, зарапну, zapasowy, zamożny, dostatni; заводно, dostatnie, zamożnie; || заводная лошадь, koń wierzchowy зарапну.

Заводскій, stadny; || фабричны, zakładowy. Заводская лошадь, stadnik (*огіер*). Заводчикъ, -а, *m.* fabrykant, właściciel fabryki; || * powódzca, wszczynacz, sprawca.

Заводчица, -ы, *ж.* fabrykantka, właścicielka fabryki.

Заводъ, -а, *m.* fabryka, zakład, rękodzielnia; || huta; || zakład dzieła, odbicie (*to druki*). Желѣзный заводъ, huta żalazna. Конскій заводъ, stadny zakład. Овчарный заводъ, owczarnia. Виноуренный заводъ, dystylarnia. Кожевненный заводъ, garbarnia. Стенольный заводъ, huta szklanna. Кирпичный заводъ, cegielnia. Свѣчной заводъ, fabryka świeц. Мыловаренный заводъ, mydlarnia. Свекловично-сахарный заводъ, fabryka cukru barakowego.

Заводъ, -и, *ж.* zatoka, бухта rzeki.

Завоеваніе, -ія, *n.* zawojowanie, zdobycie.

Завоеватель, -я, *m.* zdobywca.

Завоевательница, -ы, *ж.* zdobywczyni.

Завоевывать, завоевать, zdobywać, zdobywać, podbijać, podbić, zawojować.

Завынь, -бйна, *m.* szyja, kark (*u zwierząt*); || skóra zdjęта z szyи (*звизерзат*).

Завознать, *об.* Завознивать.

Завозить, завезти, завезть, завозить, завезти; || завозиться, płynąć przeciw рѣде воды statkiem za pomocą liny z kotwicy (*об.* Завозъ); || być zawożonym; || * zaciąć gzusć się, ciskać się, dokazywać.

Imś. б. завезенный, zawieziony.

Завозный, przywożny, przywieziony; || завозный якорь, kotwica z liną przewo-

вожу.

Завозня, -и, *ж.* statek wodny używany do przewożenia, prom wielki.

Завозъ, -а, *m.* dowóz, przybycie wody, || lina długa z kotwica. Тянуть завозомъ, holować, trelować.

Завойчатый, зробiony ze skóry zwierцеей, *об.* Завынь.

Заволанивать, заволочь, zawlekać, zawłóczyć, zaciagać, zaciągnąć, pociagać, pociągnąć; || goić się, zamykać się, zaciągać się (*o ranach*); || zakrywać się, chmużyć, zasępiać się (*o niebie*).

Заволноваться, бурzyć się, wzburzać się, wzruszać się.

Заволона, -и, *ж.* *Clair.* zawłoka.

Заволочить, *об.* Волочить.

Заволочный, завлóченный, *об.* Заволона.

Заволочь, *об.* Заволанивать.

Заволочье, Заволочье, -ья, *n.* miejsce znajdujące się za przewozem, *об.* Вологъ.

Заволить, zacząć lamentować.

Завора, -ы, *ж.* rygiel.

Заворанивать, заворожить, oszarowywać, oszarować, zaszarować; || Завораниваться, być zaszarowanym.

Заворачиванье, -нья, *n.* zawracanie, zawrócenie.

Заворачивать, заворотить, zawracać, zawrócić, obracać, obrócić; || завиваць, zawiąć, zająć; || podginać, podgiąć, zakasać; || zakrecać, zakrećić; || *Gmin.* zanadto żadać, położyć zawięką cenę na towar; || Заворачиваться, zawracać się, zakrecać się; || zawiązać się, podgiąć się, zakasać się. *Imś. б.* заворóченный, заврóсены, zakreсены, obróсены, zakasаны.

Заворновать, zagruchać.

Заворница, -ы, *ж.* dłуги pal, kóń.

Заворотень, -тя, *m.* drog do poruczenia czego, dzwignia.

Заворотить, *об.* Заворачивать.

Заворотъ, -а, *m.* zawrót, zawracanie; заворотный, zawrotny, zawracający; || заворотами, za bramą znajdujący się.

Заворчатъ, zamruczeć.

Заворъ, -а, *m.* przejście ogrodzone palami.

Завострить, *об.* Завастривать.

Завощить, *об.* Завощивать.

Завраться, *об.* Заवरиться.

Завсегда, *pek.* zawsze.

Завсегдашній, zawsze używany, zwy-
клý.

Завтра, *pek.* jutro. Завтра ўтрошь, jutro z rana.

Завтраканье, -нья, *n.* śniadanie, jedzenie śniadania.

Завтракать, jeść śniadanie.

Завтракъ, -а, *m.* śniadanie. * Нормить ногó завтранами, zwlekać, odwlekać sprawę, odkładać na jutro.

Завтрешній, jutrzejszy.

Завывать, zacząć wyć (*o wietrze*).

Завыень, -вьина, *m.* kark, tylna część szyi.

- Завѣтъ**, wyc, wrzeszczec, szlochać.
Завѣтлыи, завѣтны, śmiegiem (o dro-
 dzie).
Завѣтвать, завѣтять, wiać, powiewać
 (o wietrze); || завѣтвать снѣгомъ, завие-
 вать śmiegiem.
Завѣдомо, *psk.* z wiedzą, dobrze wie-
 dząc o tém.
Завѣдываніе, *чя, n.* zarząd, sprawowa-
 ніе urzędu, administrowanie, administracja,
 dozorowanie.
Завѣдывать, zarządzać, sprawować, u-
 rząd, administrować, dozorować.
Завѣдывающій, zarządzający, kierują-
 цы, dozorujący.
Завѣрѣніе, *чя, n.* zapewnienie, ure-
 шеніе.
Завѣритель, *чя, m.* zapewniający, porę-
 czyciel.
Завѣрительница, *чы, ж.* poręczycielka.
Завѣрять, завѣрять, zapewnić, за-
 вѣрить.
Завѣса, *чы, ж.* zasłona.
Завѣсить, *об.* завѣшивать.
Завѣска, *чи, ж.* *об.* завѣшиванье.
Завѣсочка, *чи, ж.* *zdr.* zasłonka, *об.*
 завѣса.
Завѣтный, święty, poświęcony, zano-
 wany, szacowny; || tajemny, tajny, zacho-
 wany dla siebie tylko. Это завѣтная
 для меня вещь, я её не продám, to dla
 mnie jest rzecz szacowną, nie sprzedam
 jej. Моихъ завѣтныхъ думъ я никому не
 открюю, moich tajemnych pomysłów ni-
 кому nie odkryję.
Завѣтренѣлый, звѣдлы, zeschły od
 wiatru.
Завѣтренѣть, звѣднать (od wiatru).
Завѣтреный, *об.* завѣтренѣлый.
Завѣтъ, *а, m.* Teol. przymierze, zwią-
 zek, zakon; || testament. Вѣтхій и Нювыи
Завѣтъ, Stary i Nowy Testament.
Завѣшивать, завѣсить, zasłaniać, za-
 слоніć, zakrywać, zakryć, zawieszac, za-
 wiesiac; || завѣшиться, zasłaniać się, zakry-
 вать się; || być zasłanianym, zakrywanym,
 zawieszanym. *Imśl. b.* завѣшенный, za-
 слонiony, zakryty, zawieszony.
Завѣщавать, завѣщать, nakazywać,
 wskazywać; || zapisywać, zapisać w testa-
 mencie, przekazywać; || завѣщаться, być
 przekazywanym, zastrzeżonym w testamen-
 cie. *Imśl. b.* завѣщанный, przekazany, za-
 strzeżony w testamencie.
Завѣщаніе, *чя, n.* polecenie, nakaz; ||
 testament, ostatnia wola umierającego.
Завѣщанное духовное завѣщаніе, testa-
 ment urzędowy.
Завѣщатель, *чя, m.* testator, robiący
 testament.
Завѣщательница, *чы, ж.* testatorka.
Завѣщательный, testamentowy.
Завѣщать, *об.* завѣщавать.
Завяданіе, *чя, n.* zwiednienie.

- Завядать**, завянуть, wiedznać, zwiedznać.
Завязаніе, *чя, n.* zawiązanie.
Завязать, *об.* завязывать.
Завязать, завязнуть, ugrzęznąć, za-
 grzęznąć, zagrzaznąć, zabrnać; || zapusz-
 czać się w co, zatapiać się w czym; ||
 * długo pozostawać gdzie.
Завязить, wprowadzić w błoto, w bango.
Завязка, *чи, ж.* zawiązka, wstążka; ||
 * hamulec przedłużenie, przeszkoda; ||
 węzeł, intryga (w romansie i t. d.). Дѣло
 идётъ въ завязку, sprawa ta się odwleka.
Завязной, służący do zawiązania.
Завязнуть, *об.* завязать.
Завязный корень, *Bot.* kurza noga (ro-
 ślina).
Завязочка, *чи, ж.* *zdr.* mała zawiązka,
 wstążeczka. *об.* завязка.
Завязчивость, *чи, ж.* zawziętość.
Завязчивый, завялый,
Завязываніе, *чя, n.* zawiązywanie.
Завязывать, завязать, zawiązywać, za-
 вязать; || wzniecać, wzniecić, pobudzać, po-
 budzić, wszczynać, wszczynać; || завязать,
 zarobić pończoszkową robotą; || завязы-
 ваться, zawiązywać się; || wszczynać się,
 wszczynać się.
Завязь, *чи, ж.* *Bot.* jajecznik (w roślinach).
Завялый, звѣдлы.
Завяль, *чи, ж.* zbiór. zwiedłe liście i t. p.
Завянуть, (*cz. przesz.* завяль), *об.* За-
 вядать,
Загавливаться, заговляться, przesta-
 вать jeść mięsne potrawy przy rozpoczęciu
 postu.
Загадать, *об.* загадывать.
Загадить, *об.* загаживать.
Загадка, *чи, ж.* zagadka.
Загадочка, *чи, ж.* mała zagadka, *об.* За-
 гадка.
Загадочно, *psk.* zagadkowo.
Загадочный, zagadkowy.
Загадчикъ, *а, m.* zadający zagadki.
Загадчица, *чы, ж.* zadająca zagadki.
Загадывать, загадать, zadawać zagad-
 ki; || przeprowadzać, wróżyć co; || загады-
 вать о чёмъ, przed czasem o czym
 wnioskować. *Imśl. b.* загаданный, na-
 przód obmyślany, zadany do odgadnienia.
Загаживаніе, загаженіе, *чя, n.* zawala-
 ніе, zabrudzenie, splamienie.
Загаживать, загадить, zabrudzać za-
 брудzić, zawalać, plamić, splamić; || За-
 гаживаться, zabrudzać się, zawalać się,
 splamić się.
Загаживать, загонять, zapędzić, znu-
 żyć, zmordować (*konia*); || zbużować, za-
 straszать, napędzić komu strachu.
Загарь, *а, m.* opalenie, ogorzenie (*od*
słońca).
Загасать, загаснуть, gasnąć, zgasać;
 || * znikać, przepadać.
Загасить, *об.* загашать.
Загаслый, zgasyły.
Загаснуть, *об.* Загасать.

Загачиванье, -нья, загаченіе, -ія, *n.* загаченіе, pokrycie faszynami.

Загачивать, загачить, загасачь, pokrywać faszynami.

Загашать, загасить, гасить, zgasić; загасить. *Imś. b.* загашенный; zgaszony.

Загашиванье, -нья, загашеніе, -ія, *n.* zagaszenie, zgaszenie.

Загашивать, *ob.* Загашать.

Загашиваться, загоститься, długo gdzie zostawać z wizytą, długo gdzie bawić się.

Загво́здиванье, -нья, *n.* zagwożdżanie.

Загво́здивать, загвоздить, zagwożdżać; zagwożdżić; zabijać, zabić gwoździem.

Загво́здиа, -и, *ż.* gwoździć do zagwożdżenia; || uduszenie; || * zawada, przeszkoda.

Загибать, загнуть, загинать, zgniąć; || || Загибаться, загинать się. *Imś. b.* загнутый, zagięty.

Загибна, -и, *ż.* zagięcie.

Загибной, do zagięcia służący.

Загибь, -а, *m.* Загибна, -и, *ż.* zgięcie; ||

zagięcie в książке на знак, zagięta karta.

Заглавие, -ія, *n.* tytuł (*książki*).

Заглавный, tytułowy, początkowy. Заглавная буква, litera początkowa. Заглавная лямка, karta tytułowa (*książki*).

Заглаживать, заглядить, заглядать, заглядчик; || równać, zrównać, zgładzić; ||

паргавиачь, паргавиць (*свој блѣд*), zmasać, zatrzeć (*своје грѣхы*). *Imś. b.* заглаженный, zagładzony, zrównany, naprawiony, zmasany.

Заглазный, *ob.* Забчный.

Заглазѣться (на что), zagapic się, zapatrzeć się на со.

Зіглохлый, заглушзый, затлумиый (*о roślinach*).

Заглохнуть, być заглушзonym, затлумионым (*о roślinach*).

Заглушать, заглушить, заглушать, заглушзучь, tłumić, przytłumiać, przytłumić;

|| przgniatać, przgniеść, dusić, zadusić; || ukoić, uśmierzyć; || Заглушзеться, być заглушзаным, stłumionым. *Imś. b.* заглушзенный, zagłuszony, stłumiony.

Заглушenie, -ія, *n.* zagłuszenie, stłumienie.

Заглушье, -ья, *n.* odludne, puste miejsce, puszcza.

Заглядчивый, długo przypatrujący się.

Заглядыванье, -нья, *n.* zagładanie.

Заглядывать, заглянуть, заглядать, заглядь; || * wstąpić gdzie na chwilę; || Заглядываться, Заглядѣться, (на ногѣ лѣбо, на что лѣбо), zapatrywać się, zapatrzeć się (на кого, на со), długo patrzeć на со z przyjemnością, podziwiać со, przypatrując się.

Заглядѣние, -ія, Заглядѣнье, -нья, *n.* długie przypatrywanie się czemu; || предмет przypatrywania się. Эта картина заглядѣнье, на ten obraz nie można dosyć patrzeć się.

Заглянуть, *ob.* Заглядывать.

Загнаивать, *ob.* Нагнаивать.

Загнать, *ob.* Загонять

Загнивать, загнить, zaszupać, zaszagnić.

Загниваться, загниться, *ob.* Загнивать.

Загнилый, który zaczął gnić.

Загниль, *m. ż. ob.* Гниль.

Загнить, *ob.* Загнивать.

Загнобие, Загноить, *ob.* Нагнобие, Нагноить.

Загнусить, zacząć mówić przez нос.

Загнуть, *ob.* Загибать.

Заговаривать, заговорить, odzywać się, odezwać się, zabierać, zabrać głos, zacząć mówić; || мечьць инных длугом мовиеніем, nie dawać komu do słowa przyjsć; || зарекаць, czarować мовиеніем; || Заговариваться, zapędzać się в мовиенію; || długo z kim rozmawiać, zagadać się. *Imś. b.* замовионий, заречзоний, urzeczзоний.

Заговляться, заговѣться, *ob.* Загавливаться.

Заговорить, *ob.* Заговаривать.

Заговорище, -а, *m.* spiskowy, sprzysięзоний; || *Gmin.* zakłhнаjący, zamawiający, czarownik.

Заговорица, -ы, *ż.* spiskowa, sprzysięзона; || *Gmin.* zakłhнаjąca, zamawiająca, czarownica.

Заговоря, -а, *m.* spiszek, spiknienie; || замовиеніе, заречзение, zaszarowanie.

Заговѣнье, -нья, *n.* Заговѣнный день, ostatni dzień mięсны przed postem.

Заголить, *ob.* Заголять.

Заголоволь, -вня, *m.* intyulacja на począтку писм urzędowych; oznaczająca, z kąd i kiedy te pisma są odsyłane; || Заголовки, -аволь, *m.* senurek poprzeczный

ою okładki do okładki u grbietu książki.

Заголоволь, -вня, *m.* ozdoba на przodku vanek.

Заголять, заголить, obnażać, obnażуć, odsłaniać, odsłonić, odginać, odgiąć; || Заголяться, obnażać się, odsłaniać się, odginać się.

Загозозить, *ob.* Гомозить.

Загонна, -и, *ż.* sprzedanie, spędzenie.

Загонщина, -а, *m.* zaganiacz bydła; || *Mysk.* ozoicznik, obławnik.

Загонь, -а, *m.* zaganianie bydła; || zapęd, zmordowanie konia; || przesładowanie, uciemieżenie; || bródza (*на uprawіeném polu*).

Загонять, загнать, zaganiać, zagnać, zapędzać, zapędzić, zmordować, *ob.* Заганивать. *Imś. b.* загнаный, zagnany, zapędзоний, zmordowany.

Загораниванье, -нья, *n.* zagradzanie, zatamowanie, zasłanianie.

Загоранивать, загородить, zagradzać, zagrodzić; || przeszkadzać, przeszkodzić; || zasłaniać, zasłonić, zakrywać, zakryć;

|| Загорѣживаться, zagradać się; || zatarasować się

Загораніе, -ія, *n.* zapalenie się.

Загорать, загорѣть, opalać się, **опа-
к** się (*od słońca*).

Загораться, загорѣться, zapalać się, **с**араліć się, **з**аіаć się ogniem; || wszczynać się, wszcząć się.

Загорбонь, -бна, *m.* Anat. kark.

Загордѣться, stać się dumnym.

Загоревать, zasmucić się.

Загорланить, zakrzyczeć, zacząć wrzeszczeć na całe gardło.

Загорный, загорны, za górami będący.

Загорода, Загорода, -ы, *ж.* zagroda, ogrodzenie.

Загородна, -и, *zdr.* Загородочна, -чки, *ж.* przepierzenie, przegroda.

Загородный, замiejski, za miastem będący, stojący.

Загородье, -дья, *n.* zamieście, miejsce za miastem.

Загорокъ, -рна, *m.* Загорье, -рья, *n.* zagórze, miejsce za górami.

Загорѣлый, opalony (*od słońca*).

Загорѣть, Загорѣться, *ob.* Загорать, Загораться.

Загостѣться, *ob.* Загашиваться.

Заготавливать, заготовлять, заготовить, przygotowywać, przygotować, заopatrzeć, заopatrzeć, przysposabiać, przysposобіć; || Заготавливаться, заopatrzeć się, przyspasabiać się. *Imśl. b.* Заготовленный, przygotowany, przysposобіony.

Заготовва, -и, *ж.* Заготовленіе, -ія, *n.* zaopatrzienie w żywność i t. p., zasilenie żywnością.

Заготовщикъ, -а, *m.* заopatrujący w со.

Заготовщица, -ы, *ж.* заopatrująca в со. Заграблывать, заграбить, zagrabiаć, **за**grabіć (*grabіати*); || *zagrabiаć, **за**бегать, **за**браć gwałtem, przywłaszczать. *Imśl. b.* заграбленный, zagrabiony, **за**брану, przywłaszczony.

Заградить, заградить, zagradać, **за**градзіć, **за**тамоваć. *Imśl. b.* загражденный, zagrodzony, **за**тамованы.

Заграничный, zagraniczny, obcy.

Загребальный, do zagrabiania, **за**гребанія służący.

Загребаніе, -ія, *n.* zagrabianie, **за**гребаніе.

Загребать, загрѣсть, robić wiosłami; || **за**гарнаіаć в купе, **за**грзеbywać, **за**грзебаć; || **за**grabіаć, **за**grabіć, **за**гарнаіаć, **за**гарнаіаć, przywłaszczать, przywłaszчыć, **за**рааć, **за**рааć. || *Чужими руками **за**гребать, z cudzego się szeroko kraje **за**гребать, ze swego szczупіо.

Загребной, do robienia wiosлами służа-
су. Загребное весло, pierwsze wiosло. || *Mar.* starszy nad majtkami okrętu.

Загрѣтить, zacząć marzyć we śnie; || *zачаć **за**тмааć.

Загрѣть, zagrzmeć.

Загрѣсть, *ob.* Загребать.

Загрювонь, -вна, *m.* łopatka u konia; || **ка**rk, tylna część szyi.

Загрозить, zagrozić, pogrozić.

Загробный, поmiertny.

Загромаживать, загромоздить, **за**валаć, **за**валиć, **за**тарасоваć, **на**громадзаć, **на**громадзіć; || Загромаживаться, **бу**ć **за**валоным, **за**тарасованым, **на**громадзоным. *Imśl. b.* загроможденный, **за**валону, **за**тарасовану, **на**громадзону.

Загрохотать, rozledz się (*ogłosіе, huk*) **за**бзміеć.

Загрубить, загрубійнить, **ста**ć **сі**я **гру**бjańskim, niegrzecznym.

Загрубый, *ob.* Загрубѣлый.

Загрубнуть, *ob.* Грубнуть.

Загрубѣлость, -и, *ж.* zatwardziałość.

Загрубѣлый, **за**твардіады, **з**грубиа-
ту.

Загрубѣніе, -ія, *n.* zatwardzenie.

Загрубѣть, **за**твардіеć, **ста**ć **сі**я **за**твардіады, **з**грубнаіаć.

Загружать, загрузить, **за**леadowуваć, **за**леadowааć; || **за**тапаіаć, **за**топіеć, **по**гразаć, **по**гразаіуć; || **за**гружаться, **за**леadowуваć się, **за**тапаіаć się, **по**гразааć się. *Imśl. b.* загруженный, **за**леadowану, **за**топіony, **по**гразаіony.

Загрунтовка, -и, *ж.* заgruntowanie, **за**лоzenie gruntu.

Загрунтованье, -нья, Загрунтованіе, -нія, *n.* *ob.* Загрунтовка.

Загрунтовывать, загрунтовать, *ob.* Грунтовать.

Загустить, zasmucić się.

Загрызать, загрызть, **за**грызааć, **за**грызёć, **за**грызёć, **за**грааć, **роз**заграаć.

Загрязнѣніе, -ія, *n.* zabłocenie, **по**вала-
ніе.

Загрязнить, *ob.* Загрязнить.

Загрязнить, *ob.* Грязнить.

Загрязнить, **за**грязніаć, **за**блосіć, **за**блосіć, **за**блосіć, **по**валааć, || **за**грязнить, **за**блосіć się, **вала**аć się. *Imśl. b.* **за**грязненный, **за**блосону, **за**валаны.

Загудить, **за**гзеполіć, *ob.* Гудить.

Загуливать, **за**гулять, **ода**вааć się, **ода**аć się **про**зніаत्वu; || **роз**пјааć się, **ода**дааć się **пја**нствu; || **за**гуливаться, **длу**го **ода**дааć się **про**зніаत्वu, **пја**нствu.

Загуль, -а, *m.* **пја**тыка.

Загульный, skłonny do **про**зніаत्वa **луд** do **пја**нствa.

Загулять, *ob.* Загуливать.

Загуменный, загумиenny, **за** gumnamі **б**едааь.

Загуменье, -нья, *n.* **пла**ц загумиenny.

Загустѣвать, загустѣть, **за**гзестніеć, **за**гзестнааć, **за**гзестнааć.

Загустѣлый, **за**гзестіады.

Загустѣніе, -ія, *n.* **за**гзестніе.

Задáбриванье, -нья, n. przekabacenie, przeciągnięcie na swoją stronę, ujmowanie sobie kogo.

Задáбривать, задóбрить, przekabacić, na swoją stronę przeciągnąć, ująć sobie kogo.

Задавать, задать (cz. *teraźn.* *zadać*, cz. *prysz.* *zadámь*), zapłacić z góry, forszusować, zaliczać, zaliczyć; || dawać, dać, zadawać, zadać, naznaczać, naznaczyć; || **Задаваться, задаться,** zachodzić w głąb, zapuszczać się w co; || *Aryt.* wziąć liczbę większą lub mniejszą w dzieleniu na iloraz; || udawać się, udać się, szczęścić się, poszczęścić się. **Задавать деньги раббичимъ,** zaliczać pieniądze robotnikom. **Задать лошада́мъ овса́,** dać owsa koniom. ***Задать перцу,** zgromić kogo, dać burę komu. ***Задать ному жару,** sprawić, komu żaźnię. *Imśl. b.* *заданный,* zaliczony, zadany, naznaczony.

Задáвливать, задавить, przygniatać, przygnieść, przytłumiac, przytłumić; || *дуси́,* zadusić. *Imśl. b.* *задавленный,* przygnieciony, przytłumiony, zaduszony.

Задáлбливать, задолбить, zaczynać, zaczać wydrązać; || *często co napominać, twierdzić; || *uczzyć się czego na pamięć słowo w słowo.

Задáривать, задарить, udarować, подарunkiem ująć, przekupić.

Задáромъ, об. Дáромъ.

Задáтокъ, -тка, zdr. *задáточекъ, -чка, n.* *zadatek.*

Задáточные деньги, zadatek (*во купне*).

Задать, об. Задавать.

Задáча, -и, zdr. *задача, -и, ž.* *zadanie,* zagadka; || *Gmin.* *сщещіе,* pomysłiność. Емү нѣтъ задáчи въ игрѣ, nie ma szczęścia do gry.

Задáчливый, Gmin. *сщещіливы, помыслину.*

Задвѣрный, за drzwiami znajdujący się.

Задвѣгивать, задвѣгать, задвинуть, zasuwac, zasunac; || **Задвѣгиваться, zasuwac się.** *Imśl. b.* *задвинутый, zasunięty.*

Задвѣгать, зача́ть ruszac, poruszać, wprawić w ruch; || **Задвѣгаться, зача́ть ruszac się, poruszać się.**

Задвѣжка, zdr. *завдвѣчка, -и, ž.* *zasuwka, zasuwka.*

Задвѣжнóй, зробiony do zasuwania.

Задвѣнуть, об. Задвѣгивать.

Задвѣрье, -рья, n. *Задвѣр'онь, -рна, m.* *Задвѣрна, -рни, ž.* *zadworze,* miejsce za dworem (*chał wieśniackich*).

Задвѣр'онь, об. Задвѣрье.

Задѣргать, зача́ть targać, ciągnac (*ku sobie, do siebie*), pociągnąć. *Imśl. b.* *задѣрганый, pociągnięty.*

Задѣргивать, задѣрнуть, zaciągac, zaciągac, zasłaniać, zasłonić; || szarpaniem

wstrzymywac, wstrzymac bieg konia; || **Задѣргиваться, zasłaniać się czém.** *Imśl. b.* *задѣрнутый, zaciągnięty, zasłoniiony.* **Задѣрвенѣлый, zdreťwiały, stwardniały.**

Задѣрвенѣть, об. Деревенѣть.

Задѣржаніе, -я, n. przytrzymanie, uwięzienie, aresztowanie; || zajęcie sądowne; || *Muz.* *fermata,* zatrzymanie się. *Prav.* **Личное задержаніе, areszt osobisty, Med.** **Задѣржаніе мочи, zatrzymanie urynu, strangurja.**

Задѣржанникъ, -а, m. *przytrzymany, więzien.*

Задѣржанница, -ы, ž. *kobieta zamknięta w więzieniu.*

Задѣрживать, задержать, задерживать, задержать, przytrzymywac, przytrzymac, aresztowac, zaaresztowac; || wykładać, wyłożyć, выдавать, выдаć pieniądze, mieć wydatki. **Задѣрживать имущество несостоятельнаго должника, наложыть areszt na majątność dłużnika.** Я задержалъ за васъ сто рублѣй, wydałem na pański rachunek sto rubli. *Imśl. b.* *задержанный, zatrzymany, przytrzymany;* || *wydany, wyłożony.*

Задѣржна, -и, ž. *zatrzymanie, wstrzymanie, przytrzymanie.*

Задѣрновѣть, об. Задѣрнѣть.

Задѣрнуть, об. Задѣргивать.

Задѣрнѣлый, darniem wyłożony.

Задѣрнѣть, okryć się darniem.

Задивиться, зача́ть dziwić się czemu.

Задинка, -и, ž. *tylna część małych zwierząt, używanych do jedzenia.*

Задирать, задрать, szarpać, zadzierać, zedrzać; || *zadrasnac* (*szpilka i t. p.*); || *zaczepiac, drażnic* kogo, porwać się na kogo; || **Задираться, zadzierać się.** ***Задирать гóро, krzyczec na całe gardło.** **Задирать до смерти, zbić, wygrzmocić na śmierć.** **Задирать носъ, zadzierać nos, nadymać się.** **Задирать за живое, dojmować do żywego.** **Медвѣдь задралъ норóву, niedźwiedz rozszarpał krowę.** **Лежать задрáвши нóги, леżeć do góry nogami.** *Imśl. o.* *задранный, zadarty.*

Задирна, -и, ž. *zaczepka, napaść, napad.*

Задирчивый, napastniczy, zaczepny, wzywający.

Задирщикъ, -а, m. *napastnik.*

Задирщица, -ы, ž. *napastnica.*

Задичать, об. Дичать.

Задичиться, zdziczec, stać się dzikiem.

Задий, Зады, -овѣ, m. mn. *napiętek (u obuwia), zatyłek;* || *tylna część wozu.*

Задлить, об. Длить.

Задневать, об. Дневать.

Заднепроходный, Anat. *do otworu kanału odchodowego należący, odchodowy.*

Зáдникъ -а m. *tylna część czegokol-*

вѣкъ; || Задники, -овъ, *m. mn.* napiętek (*u obywat.*).

Задница, -ы, *ж.* tyłek.

Задній, тылу. Задняя дверь, тыле drzwi. Заднее число, data wcześniejsza od istotnej. Писать заднимъ числомъ, antydatować, położyć datę wcześniejszą niż jest w istocie. Задній проходъ, otwór kanału odходowego. Жить заднимъ умомъ, być mądrym po szkodzie, kiedy już zarobno. Русскій заднимъ умомъ ирѣ-поить, *temu przysłowiowi odpowiada polskie: mądry Polak po szkodzie.*

Задобрять, задобривать, задобрить, *об.* Zadaбривать.

Задобъ, -днѣ, *m. zdr.* zadek, *об.* Задъ; || тыла część (*krzesel i t. p.*).

Задбло, *psk.* na długo przed...

Задолжалый, zadłużony.

Задолжать, zadłużyć się.

Задомъ, *psk. об.* Задъ.

Задорина, -ы, *zdr.* задоринна, -и, *ж.* zadrąszenie, szramka. *Нѣтъ ни сучка, ни задоринки, zupełnie jest gładko, niema się do zarzucenia.

Задорить, rozdrażniać, rozjrzrać; || Задориться, zapalać się, unosić się gniewem.

Задорливость, -и, *ж.* zapalczywość, drażliwość

Задорный, задорливый, zapalczywy, drażliwy.

Задорониться, zanadto żądać, położyć wielką cenę na towar.

Задоръ, -а, *m.* uniesienie, gniew, pasja.

Задобхлый, stęchły, zbutwiały.

Задохнуться, *об.* Задыкаться.

Задрать, *об.* Задрать.

Задрезжать, *об.* Дрезжать.

Задремать, zdrzemasć.

Задрожать, zdrząć.

Задувать, задуть, zagasać, zagasić, zamuchiwać, zamuchać; || zacząć wiać (*o wietrze*). || *Задувать во всё лопатимъ, pędzić co tylko można wyskoczyć.

Задудить, zagrać na fujarcе.

Задумать, *об.* Задумывать.

Задумчиво, *psk.* smętnie, w zamyśleniu.

Задумчивость, -и, *ж.* zamyślenie, smętność.

Задумчивый, zamyślony, smętny.

Задумывать, задумать, замыслиć, zamyślić, pomyslić; || zamierzać sobie co; || Задумываться, zamyślać się.

Задурачиться, задурить, zaczynać robić głupstwa.

Задушать, задуть, dusić, zadusić, udusić. *Imsl. b.* zadушанный, uduszony.

Задушевный, serdeczny, szczerы.

Задушение, -иѣ, *n.* uduszenie.

Задуть, *об.* Задушать.

Задушина, -ы, *ж.* ciężkie uderzenie w bok.

Задхлость, -и, *ж.* stęchłość, stęchlizna.

Задхлый, stęchły.

Задхнуться, stęchnieć.

Задъ, -а, *zdr.* задобъ, -днѣ, *m.* zadek, pośladek, tył, tyłek, тыла część; || grzbiet; || ćwiartka zabitego bydłęcia.

Зады, Задий, -бвъ, *m. mn.* napiętek (*u bułow*); || тыла część wozu; || тыла część chat wieśniaczych; || to co przeszło, dawniejsze. *Твердить зады, powtarzać to, co się dawniej uczыło, powtarzać początki.

Задымить, zacząć dymić; || Задымиться, zacząć się dymić.

Задымлять, задымить, zadymiać, zadymić, zakopcić, okopcić; || Задымляться, być zadymionym, zakopconym. *Imsl. b.* задымлённый, zadymiony, zakopcony.

Задыхаться, задыхнуться, zadychać się, zadennać się; || zadyszyć się, dusić się, zadusić się, umrzeć z asfiksji, zatchnąć się.

Задыхать, zacząć oddychać.

Задѣвать, задѣть, zaczepiać, zaczepić, zawaдzać, zawaдzić.

Задѣльванье, Задѣльванье, -нья, *n.* zagradzanie, zatarasowanie; || zarabianie, zarobienie.

Задѣльна, -и, *ж.* zamurowanie, obmurowanie, zatkanie, szaspuntowanie, zapchanie; || miejsce zatкане, szaspuntowane, zapchane.

Задѣль, -а, *m.* płaca od roboty; || Работать на задѣль, pracować na sztukę, zgodzić się od roboty (*bez względu na czas*).

Задѣловать, задѣлать, zagradzać, zagrodzić, zamurować, obmurować; || zaraбiаć, zarobić; || Задѣльваться, być zagradzanym, zamurowanym, obmurowanym. *Imsl. b.* задѣланный, zagrodzony, zamurowany, obmurowany.

Задѣлье, -лья, *n.* robocizna, robota z przymusu, pańszczyzna.

Задѣльный, zarobiony, zapracowany. Задѣльная плата, płaca od roboty. Задѣльные крестьяне, włościanie odbywający pańszczyznę.

Задѣть, *об.* Задѣвать.

Заедино, *об.* Заодно.

Заѣмиться, zacząć jeżyć się.

Зѣмный, pożyczkowy, pożyczalny, pożyczany. Зѣмное письмо, weksel zadany. Зѣмный банкъ, bank pożyczkowy. Зѣмные деньги, pieniądze pożyczone.

Зѣмщикъ, -а, *m.* zapożyczający.

Зѣмъ, *przyp. dr.* займа, *m.* zapożyczка, pożyczka (*na zużycie*), *об.* Соуда.

Заерошиться, *об.* Заѣмиться.

Заецъ, *об.* Заяць.

Зажаривать, жарить, piekać, piec; || Зажариваться, być pieczonym. *Imsl.*

b. зажаренный, upieczony.

Зажатіе, -иѣ, *n.* ściśnięcie.

Зажать, *об.* Зажимать, Заинять.

Замелтѣть, poźółćić, żółto pomalować.

Замелтѣлый, zółkły, zaźółkły.

Замелтѣть, zółknać, poźółknać; || **Замелтѣться**, stać się żółtym.

Замеманяться, grymasić się, być wykintnym, wdzięczyć się.

Замечь, об. **Зажигать**.

Зажжёнїе, -їя, n. zapalenie.

Заживаніе, -їя, n. zagojenie.

Заживать, **зажить**, goić się, zagoić się; || odmieszkіwać, odmieszkac; || zaczynać, zacząć żyć; || **Заживаться**, długo gdzie zostawać, mieszkac. *Imsl. b. зажитой*, odmieszkаны.

Заживить, об. **Заживлять**.

Заживиха, -и, ž. zielnica (*rodzaj roślin wodnych*).

Заживо, psk. za życia, przy życiu. **Онъ живо раздѣляль дѣтямъ свое имѣніе**, za życia jeszcze podzielił swój majątek pomiędzy dzieci. **Его живо похоронили**, pochowano go jeszcze za życia, kiedy żył jeszcze.

Зажига, **Зажога**, -и, wsp. poduszczyciel, podszczuwacz, podżegacz; poduszczycielka, podżegaczka.

Зажиганіе, -їя, n. zapalenie.

Зажигатель, -я, m. podpalacz, zapalacz.

Зажигательница, -ы, ž. podpalaczka, zapalaczka.

Зажигательный, palny, zapalny. **Зажигательное стекло**, szkło palące.

Зажигательная точка, ognisko, punkt, w którym się skupiają promienie słońca.

Зажигательныя спички, zapalki. **Зажигательное судно**, łódź z materiałami do podpalania okrętów, statek palny.

Зажигательство, -а, n. podpalanie.

Зажигать, **зажечь**, zapalać, zapalić, podpalać, podpalić; || *podżegać, poduszczac.

Зажививанье, **Заживленье**, -нья, n. przywłaszczenie, przyswojenie (pożyczenie i nieoddanie).

Зажививать, **зажить**, przywłaszczać, przyswajac (pożyczyć i nie oddać). *Imsl. b. заживленный*, przywłaszczony, przyswojony.

Зажилый, nabyty, pozyskany.

Зажиманіе, -їя, n. ściskanie, ściśnienie; || zamknięcie.

Зажимать, **зажать**, (czas przyszły **зажму**), ścisnąć, ścisnąć; || замыкаć, замыкать. *Imsl. b. зажатый*, ściśnięты.

Зажимать, **зажать**, (czas przyszły **зажму**), zażупаć, зажаć, zaczynać жаć; || загибать na źниwie.

Зажинь, -а, m. zażynek.

Зажирѣлый, zatyły.

Зажирѣть, об. **Жирѣть**.

Зажмуриванье, -нья, **Зажмуреніе**, -їя, n. zamrużanie, zamrużenie.

Зажмуривать, **заммурить**, zamrużać,

zamrużać; || **Зажмуривать**, przymrużać oczy.

Зажога, -и, ž. *Weter. dychawica końska*, ochwat, ob. **Залалъ**; || ob. **Зажига**.

Зажора, **Зажорина**, -ы, ž. zbiór wody pod śniegiem.

Зажужнать, zabrząкnać.

Зажурить, об. **Журить**.

Зажурчатъ, **zaszumrać** (o strumyku).

Зазванивать, **Зазвонить**, dzwonić, zadzwonić.

Зазвать, об. **Зазывать**.

Зазвенѣть, zabrзечеć, zadzwonić.

Зазвонить, об. **Зазванивать**.

Зазвончикъ, -а, m. **Зазвонный колоколь**, dzwon mniejszy, w który dzwonić **засу-пая**.

Зазвончикъ, об. **Звонарь**.

Зазвонъ, -а, m. zadzwonienie.

Зазвучать, zacząć dźwięk wydawać.

Заздравный, do toastu należący, do wypicia zdrowia. **Заздравный кубокъ**, puhan, kielich, którym zdrowie pija; || **Заздравный молебень**, litanja za zdrowie.

Зазеленить, powlec, okryć zieloną farbą; || **Зазелениться**, okryć się zieloną farbą.

Зазеленѣть, zazielenieć.

Зазимовать, об. **Зимовать**.

Зазимье, -мя, n. pierwsze mrozy.

Зазирать, **зазрѣть**, *Kośc. Sl. naganiac*, zarzucać co komu.

Зазнаваться, **зазнаться**, wiele o sobie rozumieć, wynosić się nad swój stan.

Зазноба, -ы, ž. odżebienie, odżebiona część ciała; || *Gmin.* miłość, ogień miłości; || przedmiot miłości.

Зазноблять, **зазнобить**, odmrażać, odmrozić, zazębiać, zaziębić; || *Gmin.* zapalić miłośćią. *Imsl. b. зазнобленный*, odmrożony.

Зазнобушка, -и, ž. zdr. ob. **Зазноба**.

Зазорный, naganny, haniebny, sromotny. **Зазорно**, psk. ze wstydem, haniebnie, sromotnie. **Зазорныя дѣти**, dzieci z nieprawego łoża.

Зазоръ, -а, m. wstyd, hańba, sromota; || *Artyl.* rozpadlina w lufie broni palnej; || *Archit.* grubość muru.

Зазрѣніе, -їя, n. zarzut, wyrzut. **Безъ зазрѣнія совѣсти**, bez wyrzutu sumienia.

Зазубривать, **зазубрить**, wyszczerbiać, wyszczerbić; || maszynałnie uczyć się czego na pamięć; || **Зазубриваться**, wyszczerbiać się. *Imsl. b. зазубренный*, wyszczerбiony.

Зазубрина, -ы, zdr. **Зазубринна**, -и, ž. szczerb, szczerba, szczerbina.

Зазубристый, szczerbaty, żębaty.

Зазубрить, об. **Зазубривать**.

Зазудѣть, zacząć świerzbić, śwędzić.

Зазывальщикъ, -а, м. zapraszający, *wy-
kująący kogo.*

Зазываніе, -іа, н. zapraszanie, *звуча-
ніе, wezwanie*

**Зазывать, зазвать, zapraszać, запро-
сід, звывать, wezwać. *Imś. b.*** Зазванный,
zaproszony, *wezwany, pozwany.*

Зазывный, zapraszający.

Зазывъ, -а, м. zaproszenie, *wezwanie.*

**Зазывать, zacząć ziewać; || Зазывать-
ся, zapatrzyć się, zagapić się.**

Зазывать, зазывать, zziębnąć.

Зазыблина, -ы, ж. przemarzlina.

Зазыблый, przemarzły.

Заигриваніе, -ня, н. figlowanie, *swa-
wolenie, igranie, igraszki.*

**Заигрывать, заиграть, zagrywać, за-
грать; || * платать figle; || играть лучше od in-
nego; || Заигрыватьсь, zagrać się, zape-
дзіć się w granie lub grę, zadługo grać. ||
* Румянецъ заигралъ у нея на щекѣхъ,
twarz jęj nagle nabrала rumieńca.**

Зайна, -и, *wsp.* jąkała, *zająkliwość, за-
якliwość.*

Зайна, -и, *zdr.* *zajączek, ob. Зайчъ.*

Занать, zacząć czekać, mieć czkawkę.

**Занаться, занннуться, jąkać się, zają-
kiwać się, zająknać się, bełkotać. * Не
даль мнѣ и занннуться обѣ зтомъ дѣлѣ,
nie dał mi ani gęby otworzyć względem
tego interesu.**

Зайливость, -и, ж. *Зананье, -ня, н.*
заякliwość.

Зайливый, заякliwość.

Занннуться, об. Заняться.

Зановатый, nieco заякliwość.

Займище, -а, н. *Star.* miejsce przezna-
czone na oczyszczenie dla roli; || *oddziel-
на* przestrzeń gruntu, przeznaczona do
jakiego użytku.

Займка, -и, ж. zajęcie czego, *wejście
w posiadanie; || pewna przestrzeń ziemi
do obrobienia przeznaczona.*

Займодавецъ, -ва, Заимодатель, -я, м.
wierzyciel, kredytor.

Займодавица, -ы, ж. *wierzycielka, кре-
дыторка.*

Займодательство, -а, н. *pożyczka, по-
życzаніе кому.*

**Займообразный, pożyczony, pożyczко-
ву. Займообразно, *psk.*** *w sposób по-
życzkowy, на kredyt. Займообразная выдача,
ссуда, pożyczка, pożyczаны pieniądze.*

Займственный, pożyczаны, pożyczаны.

Займствованіе, -я, н. *pożyczanie.*

Займствовать, pożyczать.

**Зайндивльый, oszedziały, szronem по-
крыты.**

Зайндивть, об. Индивть.

**Зайнтересовывать, зайнтересовать, in-
teresować, zainteresować, zajmować, за-
яць, obudzać, obudzić ciekawość; || Зайн-
тересовываться, interesować się, zaj-
mować się (*czém*). *Imś. b.* *зайнтересован-
ный, zainteresowany.***

Зайньна, -и, м. *zdr. ob.* *Зайна.*

Зайскиванье, -ня, н. *zjednanie wzglę-
dów, łask.*

**Зайскивать, jednać sobie względy, łaski
czyje, przymilać się.**

Зайскриться, zaiskrzyć się.

Зайти, (*cz. przysz.* зайду), об. Заходить.

Зайченонь, -нна, м. *zajączek, mlody zają-
цъ.*

Зайчикъ, -а, м. *zdr.* *zajączек; || Зайчи-
пи, *mn.** *białe brzegi bałwanów pieniącego
się morza.*

Зайчина, -ы, м. *zgr.* *wielki zająцъ.*

Зайчина, -ы, ж. *futro zająцъ; || зająцъ-
на, mięсо zająцъ.*

Зайчистый, pełen zająцów.

Зайчиха, -и, ж. *samica zająцъ.*

Зайчище, -а, м. *zgr.* *wielki zająцъ.*

**Закабаливать, забалить, zrobić kogo
niewolникомъ, zamienić kogo w niewolни-
ка, w poddanego; || Закабалиться, За-
кабалиться, stać się niewolникомъ; || * за-
платать się, przyjąć на siebie różne zob-
owiązania się.**

Закаблутье, -чья, н. *zapiętek (u butów).*

**Заканвертитъ, zacząć matać, używać wy-
кретów, wybiegów.**

Закадычный, serdeczny, szczerý.

Заказать, об. Заказывать.

Заканной, obstalowany, zamówiony,

Заканзы, zabroniony, zakazany.

Заканзычнъ, -а, м. *obstalujący.*

Заканзыца, -ы, ж. *obstalująca.*

Заканъ, -а, м. *zakaz, zabronienie; || obsta-
lowanie; || *zdr.* заназецъ, -ца, м.* *obsta-
lunek, obstaluneczek. Заназъ на товаръ,
Hand. żądanie towaru.*

**Заканзывать, заназать, zakazywać, за-
казаць, zabraniać, zabronić; || замавіаць,
zamówić, obstalować. *Imś. b.* *заназан-
ный, zakazany, zabroniony; || zamówiony,
obstalowany.***

**Заканываться, занаяться, wyrzekać się,
wyrzec się, zarzekać się, zarzec się.**

Заканла, -ы, ж. *najtwardsze miejsce
w podszewie,*

**Заканлательный, до заклѣція, до prze-
бicia służący.**

Заканливанье, -ня, н. *zahartowanie.*

**Заканливать, заналить, hartować, за-
hartować; || nie dobrze wypiec chлѣб, за-
калиц, zakalistym zrobić; || Заканливаться,
być hartowanym; || robić się zakalistym (*o
chlebie*).**

Заканлина, -ы, ж. *zakalec (w chlebie).*

Заканлстый, zakalisty, niewypieczony,

Заналить, об. Заналивать.

Занална, -и, ж. *Заналь, -а, м.* *hart, за-
hartowanie; || об. Занална.*

**Заналывать, занолѣть, заклѣвать, за-
клѣć, зарзынаць, зарзыць, zabijać, zabić,
przebijać, przebić, przeszywać, przeszyć,
zamordować; || Заканливаться, заклѣвать
się, заклѣć się, przebijać się, przebić się,
zabijać się, zabić się.**

Заканлянуть. *Gmin.* *zacząć gadać, па-*

плаѣ; || Заналѣняться, zagadać się, zaplapać się.

Занаменѣлость, об. Онаменѣлость.

Занаменѣлый, skamieniały; || * stwardniały, zatwardziały.

Занаменѣть, об. Наменѣть.

Заначивать, заначить, kończyć, zakończyć; || Заначиваться, kończyć się. *Imśl. b.* законченный, zakończony.

Заначіаніе, zakapanie.

Заначать, zacząć karać.

Заначиванье, -нья, *n.* zakopcenie, okopcenie

Заначивать, заначить, kopcić, zakopcić, okopcić. *Imśl. b.* законченный, zakopcony, okopcony.

Заначивальщина, -а, *m.* ten co zagrzebuje ziemię.

Заначиванье, -нья, *n.* zakopanie.

Заначивать заначать, zakapywać, zakarać, zakarpać, splamić; || Заначиваться, być zakapanym, splamionym. *Imśl. b.* заначанный, zakapany, splamiony.

Заначивать, заначать, zakopywać, zakoparć, grzebać, zagrzebać; || засыпуwać, zasyrać, (rów, studnię); || Заначиваться, заначаться, zakopywać się, zakoparć się, być zakopanym, zasypanym, zagrzebanym. *Imśl. b.* заначанный, zakopany, zagrzebany, zasypany (ziemią).

Заначивать, zakrakać, zakrakać.

Заначиванье, -нья, *n.* zakarmienie, okarmienie; || utuczenie.

Заначивать, заначить, zakarmić, okarmić; || utuczyc. *Imśl. b.* заначиванный, zakarmiony, utuczony.

Заначивать, заначить, об. Заначивать, заначивать.

Заначка, -и, *ż.* wałkowanie nierówności.

Заначникъ, -а, *m.* maglownik.

Заначь, -а, *m.* zachód (słońca); || *Gmin.* włóczęga, próżniak, rozpustnik.

Заначивать, заначать, заначить, wałkować, tacać wałek po czym dla zrównania; || zawijać, zawinać, okładać, obłożyć; || zataczać, zatoczyć; || Заначиваться, zachodzić (o słońcu i t. p.). Заначивать обокорь въ тѣсто, obłożyć szynkę ciastem. Заначивать глаза, prowadzić oczyma wokoło. * Заначивать за галстухъ, upić się, zalać sobie łeb, gardziel, podchmielić się. Ему заначили сто палонъ, wylieczono mu sto kijów. Заначивай, ящикъ, przedźj ruszaj, furmanie! Сѣнце заначилось, słońce zaszło. *Imśl. b.* заначиванный, wywałkowany, zatoczony.

Заначивать, заначать, zataczać, zatoczyć, zawlekać, zawlec; || * Заначивать (нѣ кому), zajechać po drodze do kogo; || Заначиваться, zataczać się, toczyć się zagręсаć.

Заначивать, заначать, zacząć, zacząć huścić, kołysać, ukołysać; || zbyt długo kołysać do zawrotu głowy; || Заначиваться, od zbytniego kołysania dostać

zawrotu głowy, zbyt długo się kołysać, huścić, być ukołysanym.

Заначивать, заначить, zacząć kosić, zakosić; || zarabiać koszniem. *Imśl. b.* заначиванный, zakoszony.

Заначивать, заначить, zakaszać; ||

Заначиваться, zakaszać się.

Заначивать, об. Заначивать.

Заначиваться, об. Заначиваться.

Заначивать, zakwakać.

Заначивать, -ы, *zdr.* заначивать, -и, *ż.* rozczyn, rozczyną, kwas. * Въ этомъ чело-вѣкъ дурная заначива, ten człowiek ma złe dążności.

Заначивать, заначивать, zakwaszać, zakwasić. *Imśl. b.* заначиванный, zakwaszony.

Заначивать, zacząć kiwać, kiwnąć, skinąć (głową).

Заначивать, mogący być zarzuconym. Заначивать, wyłoty.

Заначивать, заначивать, zaniknąć, zarzucać, zarzucić; || zaniedbywać, zaniedbać, zaniechać; || засыпуwać, zasyrać (rów, studnię i t. d.); || Заначиваться, зарзучаć się, zasyпуwać się. *Imśl. b.* заначиванный, заначиванный, zarzucany, zarzucony, zasypany.

Заначивать, заначивать, zagotowywać się, zagotować się, zawrzeć, zakipieć; || * srożyć się.

Заначивать, заначивать, kwaśnieć, skwaśnieć.

Заначивать, skwaśniały.

Заначивать, -и, *ż.* Chem. pierwszy niedokwas, podokwas.

Заначивать, -и, *ż.* zakładanie, założenie (fundamentu i t. p.); || zatkanie lub założenie jakiego miejsca; || zaprzęganіe, zaprząg (koni); || wstążeczka do zakładania w książce; || *Druk.* kwadrat drukarki.

|| Заначивать, тупо:ежащій рудникъ, *Górn.* wyrobisko, pole wyrobione. Заначивать изъ пустой породы, заначивать щѣбнемъ, засаждение odbudowanych przestrzeni płonne-ми земіями czyli rumowiskami.

Заначивать, -ой, *ż.* акт заставу.

Заначивать, фундаменталны; || zastawny, hipoteczny. || Заначивать дѣсти, w ryzye papieru: wierzechnie i dolne libry z wybrakowanych arkuszy; || Заначивать рама, рама окна wprawiona w mur.

Заначивать, ісѣ о закладъ; || Заначиваться, zakładać się.

Заначивать, -я, *m.* zastawnik.

Заначивать, *zdr.* об. Заначивать.

Заначивать, -а, *m.* zastawnik, zastawca, zastawiający со ukogo; || ten со о закладъ idzie.

Заначивать, -ы, *ż.* zastawiająca со ukogo.

Заначивать, -а, *m.* zastaw, rękojmia, zapewnienie; || *Handl.* bezpieczeństwo; || закладъ, założenie się о со.

|| Заначивать, заначивать, заначивать, за-

муровать, заму́рывать; || затыка́ть, затка́ть; || закла́дать, за́ложить (*fundament*), wystaiać, wystaiać, wznieść; || zapodziać gdzie, zgubić, zawieruszyć; || zakládać, zaprzegać, zaprzádz, (*konie do powozu i t. p.*); || zastawiać, zastawić, dać w zastaw (*ruchomości*); || **Закла́дываться**, być замуrowanym; || być założonym, postawionym, wzniesionym; || być zaprzęganym (*o koniach*); || być zastawianym, oddanym w zastaw. **Закла́дывать**, заложить окно, заму́рывать окно. **Заложить** цёрновъ, за́ложить коściół. **Не знаю, куда заложил я эту бумагу**, nie wiem, gdzie zapodziałem ten papier. **Заложить лошадей на карету**, zaprzádz konie do karety. **Заложить серебро, домъ, даć w zastaw srebro, dom**. У меня уши заложило, mam uszy zatkaane. Грудь заложило, mam ściśnienie w piersiach. Носъ заложило, mam nos zatkany, mam katar. *Imś. b.* залóженный, заму́рванный, за́лужены, zastawiony, zaprzęжены i t. d.

Закля́ние, -я, *n.* zabicie (*ofiary*).

Заклёвывать, за́левать, zadziobуwać, zadziobać, podziobać. *Imś. b.* заклёванный, zadziobаны.

Заклёвывать, за́леить, заклея́ть, заклеи́ть. *Imś. b.* заклёанный, заклеяны.

Заклёйна, -и, *ж.* заклеjenje; || мѣсце заклејоне.

Заклеймить, *об.* Клеймить.

Заклеить, *об.* Заклёвывать.

Заклейщикъ, -а, *m.* ten co zakleja.

Заклёпа, -ы, *здр.* заклёпка, -и, *ж.* nit, znitowanie, zakrzywienie hufnala w kopcie.

Заклёпникъ, -а, *m.* młotek do nitowania.

Заклёпный, do nitowania służący.

Заклёпывать, за́лепать, nitować zanitować; || zagwoździć (*armate*). *Imś. b.* заклёпанный, zanitowany, zagwoźджony.

Заклинать, за́скаć wołać po imieniu.

Заклиять, *об.* Заклинивать.

Заклиивать, за́лиинать, за́лииннуть, wywoływać, wywołać, zawoływać, zawołać. *Imś. b.* за́лииннутый, wywołаны, zawołаны.

Заклинание, -я, *n.* zaklinanie, egzorcyzmowanie, egzorcyzm.

Заклинатель, -я, *m.* zaklinacz, egzorcystа.

Заклинательный, do zaklinania odnoszący się.

Заклиять, за́лиять, за́лиинать на со, w imię czego, błagać; || egzorcyzmować, wyprzedzać złych duchów z opętanego; || **Заклииваться**, przysiegać, kłać się (*na Boga*). *Imś. b.* за́лиятый, за́лииты, nieprzeблаганы.

Заклиивать, за́лиинить, за́лиинować, за́лиини́ть; || **Заклииваться**, być за́лиинowanym. *Imś. b.* за́лииненный, за́лииноваду.

Заклиина, -и, *ж.* zaklinowanie.

Заклохтать, zawrzeć, zagotować się.

Заклохтать, zagdakać (*o kurack*).

Занлубиться, wznieść się кля́бами (*o дымѣ*).

Заключа́ть, за́ключи́ть, замыка́ть, замкна́ть (*kogo gdzie*), uwiezić; || за́ключи́ть, ukończyć co, wnioskować, wywozić; || за́вѣра́ть, zawrzeć co w czém, obejmować; || **Заключаться**, замыка́ть się; || за́вѣра́ть się; || за́ключи́ть się; || być замкнутым, wsadzonym gdzie. **Заключи́ть въ темницѣ**, wsadzić do więzienia. **Заключи́ть миръ**, zawrzeć przymierze. **Заключи́ть слово**, zawrzeć umowę. **Изъ этого можно заключи́ть, что...**, z tego można wywnioskować, że... **Книга эта заключаетъ въ себѣ много истинъ**, ta książka w sobie zawiera wiele prawd. || **Она заключилась въ монастырь**, ona wstąpiła do klasztoru. **Наука эта заключается въ немногихъ правилахъ**, ta nauka zawiera się w kilku zasadach. *Imś. b.* за́ключённый, замкнуты, за́ключены, zawarty i t. d.

Заключение, -я, *n.* uwiezenie, więzienie, osadzenie w więzieniu; || ukończenie, за́ключе́ние (*sprawy, mowy i t. p.*), zamknięcie, zawarcie, wniosek, zawioskowanie; || opinja. **Онъ въ заключеніи**, on siedzi w więzieniu. **Заключение мира**, zawarcie przymierza. **Въ заключеніи, psk.** krótkо mówiąc, jedném słowem, nakoniec, na за́ключе́ние. **Въ заключеніи скажу вамъ, что...**, jedném słowem powiem panu, że... **Въ заключеніи спектакля**, na за́ключе́ние widowiska.

Заключенникъ, -а, *m.* więzień, || samotnik.

Заключенница, -ы, *ж.* kobieta zamknięta w więzieniu; || samotnica.

Заключительный, stanowczy, ostateczne zawarty. **Заключительно**, *psk.* stanowczo, ostatecznie.

Заключи́ть, *об.* Заключа́ть.

Закля́ть, *об.* Заклиивать.

Закля́тие, -я, *n.* zaklęcie, klątwa.

Заклятый, *об.* Заклиивать.

Зановна, -и, *ж.* zanitowanie, zagwoźджение (*konia*).

Зановывать, занова́ть (*ногъ*), zakuwać, zakować, zakuć (*w kajdany*); || nitować, zanitować; || kować, kuć, okuć (*konia*); || zagwoźdząć, zagwoździć; || *zarabiać, zajmując się kowaniem. *Imś. b.* занованный, okuty, zakuty, zanitowany, zagwoźджony.

Зановына, *здр.* зановычпа, -и; *ж.* zawada, trudność, wykręt, matactwo, sztykana.

Занóжный, zaskórny, podskórny.

Занóжничать, за́скаć kokietować.

Занóжничать, занóжничать, забия́ть, забивать, wbić, wbić; || **Занóжничаться**, być wbijanym, wbitym. *Imś. b.* занóжченны, zabity, wbity.

Занóжничаться, занóжничаться, за́ви́зувать się, за́ви́зывать się w kłósy (*o zbożu*).

Заклодывывать, заколдовать, *zaczarowywać, za czarować, zaklinać, zakląć.*
 Заколебать, заколывать, *zachwiać; ||* Заколебаться, *zakolychać się, zachwiać się.*
 Заколодить, *nieos. czas przeszły* заколodiло, *zaszła przeszkoda, zawada.*
 Заколоситься, *ob.* Заколосиваться.
 Заколотить, *ob.* Заколочивать.
 Заколоть, *ob.* Закалывать.
 Заколъ, -а, *m.* zagrozenie nad brzegiem morza na ryby.
 Заколыхать, *zakolychać, zakolebać, ||* Заколыхаться, *zakolychać się.*
 Заколѣть, *zziębnać, zgrabić jak kół.*
 Закомплѣнный, *nadliczbowy, nadetatowy.*
 Забникъ, -а, *m.* jurysta, prawnik, даjący свое zdanie w przedmiotach права.
 Законно, *psk.* правнiе, zgodnie z prawem, *legalnie.*
 Законнорожденный, *праву, z правого ||* *łożа (o dzieciach).*
 Законность, -и, *ж.* *prawność, prawość, legalność.*
 Законный, *правны, праву, legalny.*
 Законоблоститель, -я, *m.* stróż права, *сзுவający nad wykonywaniem praw.*
 Законоблостительный, *односзачисьє до сзувания над wykonywaniem praw.*
 Законоведецъ, -дца, *m.* *prawnik, prawoznacwca, biegły w prawie.*
 Законовѣдѣнiе, -iя, *n.* *prawoznawstwo, jury-prudencja.*
 Законовѣдъ, *ob.* Законовѣдецъ.
 Законодатель, -я, *m.* *prawodawca.*
 Законодательница, -ы, *ж.* *prawodawczyni.*
 Законодательный, *prawodawczy.*
 Законодательство, -а, *n.* *prawodawstwo.*
 Законопачивать, *законопачити, zatykać, zatykać konopiami, pakułami; ||* *Законопачиваться, być zatykanym, zatkanym konopiami, pakułami. Imsl. b. законопаченный, zatkany konopiami i t. d.*
 Законопреступленiе, -iя, *n.* *przestapienie prawa, wykroczenie.*
 Законопреступникъ, -а, *m.* *przestepca, prawa, winowajca.*
 Законопреступница, -ы, *ж.* *przestepnica, права.*
 Законопреступный, *naruszający prawo, występny.*
 Законоученiе, -iя, *наука religii.*
 Законоучитель, -я, *m.* *nauczyciel religii, katechista, wykladacz katechizmu.*
 Законтрантовывать, *законтрантовать, законтрантоваться, zawierać, zawierć umowę, kontrakt. Imsl. b. законтрантованный, zawarowany przez umowę.*
 Закончить, *ob.* Закачивать.
 Законъ, -а, *m.* *prawo, zakon, ustawa, schwała; ||* *religia, wyznanie, wiara. За-*

коны природы, *prawo natury. Естественные законы, права przyrodzone. Гражданские, уголовные законы, права cywilne, kryminalne, glówne. Наблюдать законъ, zachowywać право, pilnować prawa. Подводить законъ, сзывать, przytaczać право. Сводъ законовъ, kodeks, zbiór praw. Христiанскiй законъ, religja, wiara Chrześciанska. Учитель закона Бомiя, nauczyciel religii. ||* *Мудра законъ измѣняетъ, przyszł., potrzeba prawa ламie. Дуракамъ законъ не писанъ, przyszł. trudna z głupim sprawa.*
 Закопать, *ob.* Закапывать.
 Закопанъ, -и, *ж.* *zakopanie, zakopywanie, zagrzebanie.*
 Закопашиться, *zacząć snuć się, kręcić się.*
 Закопѣть, *ob.* Закапчивать.
 Закопѣлый, *zakopciały.*
 Закопѣть, *zakopcieć.*
 Закопченiе, -iя, *n.* *zakopcenie.*
 Закопъ, -а, *m.* *Woj. okop, szaniec.*
 Закоренѣлость, -и, *ж.* *nałóg wkorzeniony.*
 Закоренѣлый, *wkorzeniony.*
 Закоренѣть, *zakorzenić się; ||* **розсээрzyć się.*
 Закоржавѣлый, *zatwardziały, stwardniały.*
 Закоржавѣть, *ob.* *Коржавѣть.*
 Закормить, *ob.* Закармливать.
 Закортышка, -овъ, *mn.* *Gmin. barki, ramie.*
 Закорюча, *zdr.* *закорюча, -и, ж. Gmin. hak, haczek, zakrzywienie, zagięcie; ||* **preszkoda, zawada.*
 Закорючивать, *закорючить, zakrzywiać, zakrzywić, zakręcać, zakręcić; ||* *Закорючиваться, zakrzywiać się, zakręcać się. Imsl. b. закорюченный, zakrzywiony, zakręcony.*
 Закорючина, -ы, *ж.* *ob.* *Закорюча.*
 Закорючистый, *zakrzywiony; ||* **прзбеглы, wykretny.*
 Закорюча, *ob.* *Закорюча.*
 Закосить, *ob.* Закашивать.
 Закосивать, *закосить, twardnieć, stwardnieć, gnuśnieć, gnić.*
 Закосивость, -и, *ж.* *zatwardziałość, upór.*
 Закосивый, *zatwardziały, uparty.*
 Закосивие, -iя, *n.* *ob.* *Закосивость.*
 Закоствѣлый, *skościały, stwardniały, skośniały, zatwardziały, stwardniały.*
 Закось, -а, *m.* *ob.* *Покость.*
 Закоулистый, *kręты, zakręcający się.*
 Закоулочь, -ля, *zdr.* *закоулочень, чна, m. zaufek, zakręt; ||* **закоули, -овъ, mn. wybiegi, wykrety.*
 Закочевать, *ob.* *Ночевать; ||* *pozostać się gdzie przez czas długi.*
 Закоченѣлый, *zziębły, zgrabiаły.*
 Закоченѣть, *ob.* *Ноченѣть.*
 Закрадываться, *закрасться, zakradać się, zakraść się.*

Закрѣвать, закрѣить, zakrawać, zakrajać, zakroić.

Закрѣанна, -ы, *ж.* zdr. закрянина, -и, *ж.* brzeg; || лёд cienki u brzegu przy pierw-
szem marznieniu rzeki lub jeziora.

Закрѣанать, zakrakać, zakrukać.

Закрѣпывать, закрѣпать, nakrapiać, nakropić, zakrapiać, zakropić; || cętkować, cętkami upstrzyć; || Закрѣпываться, być cętkowanym. *Imśl. b.* закрапанный, nakropiony, zakropiony, cętkowany.

Закраса, -ы, *ж.* ozdóbka, upiększenie.

Закрасить, *об.* Закрашивать.

Закрасна, -и, *ж.* zafarbowanie, pomalowanie.

Закраснѣть, zaszczewienić się.

Закрастѣся, *об.* Закрадываться.

Закрашивать, закрасить, farbować, zafarbować, malować, pomalować; || * oślaniać, osłonić, łagodzić, złagodzić. *Imśl. b.* закрашенный, zafarbowany, pomalowany.

Закрестить, *об.* Крестить.

Закривина, -ы, *ж.* skrzywienie, zgięcie.

Закривлять, закривить, zakrzywiać, zakrzywić, skrzywiać, skrzywić; || Закривляться, skrzywiać się, być zakrzywionym. *Imśl. b.* закривленный, zakrzywiony. * Запривить, душою, niesumienne postąpić.

Закритиновать, *об.* Раскритиновать.

Закричатъ, zakrzycheć.

Закрѣй, -бя, *zdr.* закрѣецъ, -ѣйца, *m.* rowek (w grubości tarcicy); || krój, krajanie, skrojenie (*sukni*).

Закрѣйка, -и, *ж.* krajanie.

Закрѣйня, -и, *ж.* izba krawiecka.

Закрѣйщикъ, -а, *m.* zakrawacz, przykrawacz.

Закрѣйщица, -ы, *ж.* zakrawaczka, przykrawaczka. Закрѣйщикій, do zakrawacza należący.

Закромъ, -а, *m.* wielka skrzynia (*na zboże*); || Закромный, do tej skrzyni należący, w tej skrzyni znajdujący się.

Закропать, *об.* Крѣпать.

Закруглять, закруглить, zaokrąglać, zaokrąglić; || Закругляться, zaokrąglać się, być zaokrąglanym.

Закружить, w około zacząć kręcić, zakręcić; || zawrócić, zawrót głowy sprawić; || Закружиться, zacząć się kręcić.

Закрутенъ, -тя, *m.* wir, kręć.

Закрутина, -ы, *ж.* nierówno skręcone miejsce w nitkach.

Закрутить, *об.* Закуривать.

Закрутъ, -а, *m.* rżnięcie w brzuchu.

Закручивать, закрутить, skręcać, skręcić, zakręcać, zakręcić; || okręcać, okręcić, obwijać, obwinać; || podginać, podgiąć, zakasać; || Закручиваться, zwiјаć się, zwiјаć się, zakręcać się, zakręcić się. Закрутить тую верёвку, okręcić pakę szpagatem. * Закрутить дѣломъ, отъѣдомъ, przyspieszyć sprawę, odjazd. * Закрутила вѣдга, nagle powstała, zerwała się zawie-

rucha. *Imśl. b.* закрученный, zakręcony, skręcony, okręcony, zakasany.

Закручиниться, zasmucić się.

Закрывать, закрѣить, zakrywać, zakryć, okrywać, okryć, zasłaniać, zasłonić; || замукаć, zamknać (*okno, skrzywnie i t. p.*); || zakończyć, skończyć; || Закрываться, zakrywać się, okrywać się, zasłaniać się, замукаć się. *Imśl. b.* закрытый, zakryty, okryty, zasłoniiony i t. d.

Закрытие, -я, *n.* zakrycie, zasłonienie, zamknięcie.

Закрыть, *об.* Закрывать.

Закрышка, -и, *zdr.* закрѣшечка, -чки, *ж.* nakrywka, pokrywka, przykrywka. * Безъ закрѣшки, otwarcie, jawnie.

Закрѣпа, -ы, *zdr.* закрѣпка, -и, *ж.* zamocowanie, przymocowanie.

Закрѣпить, *об.* Закрѣплять.

Закрѣпленіе, -я, *n.* ustalenie, umocnienie, zmocnienie; || *Prav.* поświadczenie podpisu, zapewnienie, potwierdzenie.

Закрѣплять, закрѣпить, umocniać, umocnić, zmocniać, zmocnić, potwierdzać; || zapewnić, poświadczyć podpis; || заhipotekować; || Закрѣпляться, być umocowanym, potwierdzonym, zapewnionym i t. d. *Imśl. b.* закрѣпленный, umocowany, potwierdzony, zahipotekowany i t. d.

Закрѣчивать, закрѣчить, *об.* Закорѣчивать.

Закрѣчина, -ы, *ж.* skrzywienie, zgięcie, zakręt.

Закрякать, zakwakać (*o kaczkach*).

Закряхтѣть, zacząć stękać, skarżyć się, narzekać, szemrać.

Закудахтатъ, zagdakać (*o kurach*).

Закулсный, za kulisami znajdujący się lub odbywający się; || * ukryty, utajony.

Закупаніе, -я, *n.* zakupywanie.

Закупать, закупить, zakupywać, закупować, zakupić; || * przekupować, przekupić. Закупаться, być zakupowanym, zakupionym. *Imśl. b.* закупленный, zakupiony.

Закупка, -и, *ж.* zakupienie, kupno, sprawunek.

Закупной, zakupiony.

Закупоривать, закупорить, zatykać, zatkanь, zaszpunktować, zakorkować; || Закупориваться, być zатыканным, zaszpunktowanym; || * Закупориваться, ciągle siedzieć w domu, nigdzie się nie ruszać. *Imśl. b.* закупоренный, zatkany, zaszpunktowany, zakorkowany.

Закупорка, -и, *ж.* zatykanie, zaszpunktowanie, zakorkowanie.

Закупщикъ, -а, *m.* zakupiec, przekupiec, zakupnik.

Закупщица, -ы, *ж.* zakupicielka, zakupująca wszystko przed drugim.

Закупъ, -а, *m.* *об.* Закупня.

Закупъ, -и, *ж.* sprzedanie czego na kredyt. Закуривать, закурить, zacząć kopać, zakopić, zadymić, zakurzyć; || zacząć palić wódkę; || zacząć palić fajkę, tytuć; ||

zaszczać pić wódkę, zapijać. *Imśl. b.* зануренный, zakorpcony, zadymiony, zakurzony.

Зануролесить, засzczać figle płatać.

Занусать, об. Загрызать.

Занусить, об. Занусывать.

Занусна, *zdr.* занусочна, -и, *ж.* закака, przekąska; || зануони, -онь, *мл.* wety.

Занусывать, занусить, zaczynać, zacząć gryźć, przygryzać, przygryźć; || = (чѣмъ), zakąsić, przekąsić. Лошадъ занусила удила, koń wziął na kief. * Занусить языкъ, ukąsić się w język, zatrzymać dla siebie co się miało powiedzieć. *Imśl. b.* занушенный, zagryziony.

Занута, -ы, *ж.* psia буда; || родзая обору па wsi.

Занутать, об. Занутывать.

Занутить, zacząć hulacć, pić, birbantować.

Зануть, -а, *т.* zakąć, zakąćcie; || obora, chlew dla bydła.

Занутывать, занутать, otulać, otulić, okrywać, okryć, zasłaniać, zasłonić; || Занутываться, otulać się, okrywać się, zasłaniać się. *Imśl. b.* занутанный, otulony, okryty, zasłoniony.

Занушивать, занушать, zakąsić, przekąsić (*po jedzeniu lub piciu*).

Зала, -ы, *ж.* Zаль -а, *т.* sala, wielka izba. *Prisутственна* зала, sala audjencyjonalna.

Залавировать, zacząć lawirować, postępować, działać krętemi drogami.

Залавокъ, -вна, *м.* długa skrzynia, zastępcą miejsca ławki, szlabaa.

Залаживать, заладить, *Gmin.* zatykać, zatkać, zapychać, zapchać czem.

Заланировывать, заланировать, залакировать, polakierować. *Imśl. b.* заланированный, zalakierowany, polakierowany.

Заламывать, заламывать, заламывать, заламать; || одрывать, oderwać; || *zanadto żądać, położyć zbyt wielką cenę na towar; || Заламываться, заламывать się. *Imśl. b.* заломанный, zalamany, oderwany.

Залашивать, залощить, polerować, wypolerować, dać polysk, polor; || Залашиваться, być polerowanym. *Imśl. b.* залощенный, wypolerowany.

Залаять, засzczeкаć.

Залгать, zacząć kłamać.

Залегать, залечь, zalegać, zalegnąć; || położyć się (*za kim, lub za czem*); chować się, schować się, ukrywać się, ukryć się; || zawałać, zawalić. Вчера я залегъ спать въ десять часовъ, wczoraj położyłem się spać o dziesiątej godzinie. Дорога залегла, droga zaległa. Носъ у меня залегъ, nos mi zatkało, mam katar. Грудь залегла, czuję ciężkość w pierśiach, залеглый, stojący (*o wodzie, płynie, wilgoci i t. p.*).

Заленалый, zleżały, zepsuty.

Залениваться, заленяться, długo zo-

stawać w łóżku z powodu choroby; || zleżeć, zepsuć się (*o łowarach*).

Заленна, -и, *ж.* stado fok lub innych zwierząt leżących na bryle lodu.

Залень, -и, *ж.* towar oddawna leżący w sklepie; || odłóg, leżenie odnowgiem gruntu, odłożysko.

Залепетать, засzczeбиотать (*o dzieciach*).

Залѣтать, залетѣть, wlatać, wlecieć, wlatać, ulecieć, zalatać, zalecieć.

Залѣтный, przelotny. Залѣтна птица, ptak przelotny, odlatujący w pewnych porach; || * Залѣтна голова, залѣтный пѣрень, zuch, śmiałek.

Залѣть, -а, *т.* przylot (*ptaków*); || *Gmin.* zuch, trzpiot.

Залетѣлый, zaleciały.

Залетѣть, об. Залетать.

Залечивать, залечить, об. Залѣчивать.

Залѣчь, об. Залогать.

Заливальный, zalewny, do zalewania służący.

Заливать, залить, zalewać, zalać, oblewać, oblać; || zatapiać, zatopić; || Заливаться, być zalanym, zalewać się, odlewać się, rozlewać się; || змачать się, ром ачаć się; || być zatopionym. * Залить за галстухъ, upić się. * Заливаться соловьемъ, звонкимъ голосомъ, wywodzić trele jak słowik. Заливаться слезами, rozplýwać się we łzach, rzewnie płakać. *Imśl. b.* залитой, zalany, zatopiony, zmoczony.

Заливна, -и, *ж.* zalewanie, zalanie. *Мул.* заливна известковая, zaprawa wapienna.

Заливной, zalewny. Заливная труба, siłkawa do gaszenia ognia. Заливной лугъ, łąka użyźniona wylewem rzeki. Заливной голось, głos giętki i dźwięczny.

Заливъ, -а, *zdr.* заливецъ, -вца, *т.* затока morska.

Залиыввать, зализывать, zalizywać, zalizacć; || Зализываться, być zalizywanym, zalizanym. *Imśl. b.* зализанный, zalizаны.

Залиновать, об. Ликовать.

Залить, об. Заливать.

Залишень, -шка, *т.* przewyżka, nadatek.

Залишний, zbytni, zbyteczny, niepotrzebny.

Залѣга, -и, *ж.* zawada (*niedopuszczająca kamieniu lub palowi iść dalej*); || *Star.* залѣга; || * стражъ dla bezpieczeństwa mieszkańców; || list zabezpieczający opiekę.

Залоговой, залогопіймный, zastawny, w zastaw dany, kaucyjny.

Залогодатель, -я, *т.* порęczyciel, wystawiający kaucję.

Залогодательница, -ы, *ж.* порęczycielka, wystawiająca kaucję.

Залогодержатель, -я, *т.* posiadacz zastawny.

Залогопріёмный, w zastaw wzięty.
Залогъ, -а, *m.* zakład, zastaw, zabezpieczenie przez zastaw, ubezpieczenie się; || pole leżące odłogiem, odłożysko; || *Gram. strona (forma w słowach)*. **Отдать въ залогъ**, oddać co w zastaw. **Давать дѣньги подъ залогъ**, pożyczać na zastaw. **Освободить имѣніе изъ-подъ залога**, wykupić majątek zastawiony.
Заложить, *об.* **Заложать**.
Заложникъ, -а, *m.* zakładnik, zastawnik, człowiek dany w zakładzie, w zastawie.
Залой, -о́я, *m.* zalew, miejsce zalane.
Заломать, *об.* **Заламывать**.
Заломить, *об.* **Заламывать**.
Заломлять, *об.* **Заламывать**.
Заломный, *Gmin.* mocno działający (*o wodze, o piwie i t. p.*).
Заломъ, -а, *m.* wyłam; || framuga okna; || zawada wstrzymująca spławne drzewo.
Заложить, *об.* **Залащивать**.
Залпъ, -а, *m.* wystrzał z broni, salwa (*wystrzaly z broni na powitanie lub z powodu uroczystości*); || *Mar.* wystrzał jednoczesny ze wszystkich dział uszykowanych na pokładzie okrętu.
Залуживать, **залудить**, **побіеіаць**, **побіеііць**, **осуніаць**. *Imśl. b.* залуженный, побіеіаіу.
Залупа, -ы, *zdr.* *Anat.* **Залупка**, -и, *ж.* napletek.
Залупать, **залуплять**, **залупить**, **залупраць**, **залупіць**, **залупіраць**, **залупірацца**; || **Залупаться**, **залупраць ся**, **залупірацца ся**. *Imśl. b.* залупленный, залупаны, залупарты.
Залупка, -и, *ж.* *об.* **Залупа**.
Залупливать, *об.* **Залупать**.
Залучать, **залучить**, **зwabіаць**, **зwabііць**, **нєцііць**.
Заль, -а, *m.* *об.* **Зала**.
Залыгало, -а, *m.* *Gmin.* łgarz, kłamaца.
Залыгаться, **залгаться**, **зачынаць** **лгаць**, **кламаць**, **налгаць**, **накламаць**.
Зальнуть, **заткаць ся**, **запчаць ся**.
Зальзать, **зальзеть**, **залзациць**, **залзєць**, **влзациць**, **влзєць**.
Зальниться, **заленіць ся**.
Зальпить, *об.* **Зальпливать**.
Зальпка, -и, *ж.* залепianie, залепienie.
Зальпливать, **зальплиять**, **зальпить**, **залєпіаць**, **залєпііць**; || **Зальпливаться**, **быць залєпіаіу**. *Imśl. b.* залпленный, залєпііу.
Зальчивать, **залчїть**, **wyleczacь**, **wyleczуць**, **гоіць**, **згоіць**, **згоііць**; || ***лечыць** **длуго і не wyleczуць**. *Imśl. b.* залчєнный залєсзону, згоііу.
Залюбезничать, **засзачь** **прzymіаць ся**, **wдзїєчыць ся**, **ласіць ся**, **уміагачь ся**.
Залюбоваться, **запатрыць ся**, **длуго раггзєць** z upodobaniem na co, **podziwіаць**.
Залыгать, **wierzgacь**, **brykaць** (*o koniach*), **залыгаться**, **засзачь** **wierzgacь** **brykaць**.

Замазна, -и, *ж.* cement, кіф.
Замазывать, **замазать**, **zamazywacь**, **zamazaць**, **zasmarowywacь**, **zasmarowaць**, **залєпіаць**, **залєпііць**; || **Замазываться**, **быць замазану**, **zasmarowanу**. *Imśl. b.* замазанный, zamazany, zasmarowany.
Замалёвывать, **замалєвать**, *об.* **Закрашивать**.
Заманивать, **заманить**, **зwabіаць**, **зwabііць**, **нєцііць**, **знєцііць**. *Imśl. b.* заманенный, zwabiony, знєцііу.
Заманиха, -и, *ж.* *Bot.* saletrownik (*roślina*).
Заманна, -и, *ж.* powab, понєта, przyłуда.
Заманчивость, -и, *ж.* powabność, понєтність.
Заманчивый, powabny, понєтны, уймаючы.
Замарать, *об.* **Замарывать**.
Замараха, -и, *zdr.* **замарашна**, -и, *wsp.* brudas, niechluj, kopciuszek.
Замаривать, **заморить**, **morzycь**, **zamorzycь** **kogo** (*glodem*); || **гасіць** (*wapno*), **uśmierzcacь** (*ostroscь octu, pieprzu i t. p.*). *Imśl. b.* заморенный, umorzony, uśmierzony, ugaszony. * **Червячнā заморить**, **zaspokoić** **glod**.
Замарна, -и, *ж.* plama, zmeza.
Замарывать, **замарать**, **zabrudzić**, **zabrudziць**, **walaць**, **powalaць**; || **wymazywacь**, **wymazaць**, **przekreślacь**, **przekreśліць**; || ***oczernіаць**, **oczernіць**, **skalaць**, **obmawіаць**; || **Замарываться**, **zabrudzić ся**, **walaць ся**, **wymazywacь ся**, **быць oczernіану**. *Imśl. b.* замаранный, zabrudzony, zawalany, wymazany, przekreślony, oczerniony, skalaіу.
Замаскирывать, **замаскирвать**, *об.* **Маскировать**.
Замасливать, **замаслить**, **maśліць**, **zamaśліць**, **тлусціць**, **potлусціць**, **omazywacь**, **omazaць**, **zasmarowaць** **тлусціаіу**; || **Замасливаться**, **быць обмазану** **тлусціаіу**, **maślem**, **тлусціаіу** **ся** **zabrudziць**. *Imśl. b.* замасленный, maślem обмазаны, wysmarowany, тлусціаіу **zabrudzony**.
Заматерелость, -и, *ж.* **zastarzałość**, **zwątlєnie**; || **zatwardzіаць**, **upór**, **upієranіє** **ся**.
Заматерелый, **zastarzały**, **zwątlony**; **przedawniony**, **przestarzały**; || **uporczywy**, **upієrajacy** **ся**.
Заматереть, **wkorzenіць ся**; || **zastarzcєць**, **zastarzcєць ся**, **zwątlєць**, **przedawnієць**, **przestarzcєць**.
Заматывать, **замотать**, **zwіаць** **na motowіdło**, **motacь**, **zwіаць** **na** **kłєbєk** **z** **motka**; || **Замотать** (**головою**), **trząsacь**, **kiwacь** **глōwę**; || ***trwonіць**, **roztrwonіць**; || **Заматываться**, **быць zwіаіу** **na** **motowіdło**; || ***robić** **wiele** **dлугōw**, **zadлужacь** **ся**, **zadлужыць ся**, **zachodziць**, **zajścь** **w** **dлуги**; || **zapлзгacь** **ся**. *Imśl. b.* замотанный, zwієіу **na** **motowіdło**, **w** **kłєbєk**, **zamotany**.

Замáхивать, замаха́ть, zamachywać, zamachnąć.

Замáхиваться, замахну́ться, podnosić, podnieść rękę na kogo, porwać się na kogo, targnąć się, zamierzyć się (dla uderzenia).

Замáхъ, -а, m. zamach, porwanie się (na kogo).

Замáчивать, замочить, zmaczać, zmoczyć, umaczać, umoczyć, namaczać, namoczyć; || odmakać o linie, konopiach; || Замáчиваться, być zmoczonym, umoczonym, namoczonym. *Imś. b. замочённый, zmoczony, umoczony, namoczony.*

Замáшисто, об. Занбóчно.

Замáшистый, об. Занбóчный.

Замáшина, -и, ж. nawyknięcie, па́лóg, zwyczaj.

Замáщивать, замостить, brukować, zabrukować; || Замáщиваться, być zabrukowanym. *Imś. b. замощённый, zabrukowany.*

Замáяться, zfatygować się, zmęczyć się, wyciężyć się

Замедлѣние, -ія, n. spóźnienie się, spóźnienie, opóźnienie, zwłoka.

Замедлѣвать, замедлѣть, замедлить, odwlekać, odwlec, odkładać, odłożyć; || opóźniać, opóźnić, odwólczyć, zatrzymać; || krepować, stawiać zawady, tamować; ||

Замедлѣваться, odwlekać się, odkładać się, opóźniać się, zatrzymywać się. *Imś. b. замедлённый, odwleczony, odłożony, opóźnieiony.*

Замельна́ть, zacząć migać się.

Замерѣчиться, об. Мерѣчиться.

Замерзáние, -ія, n. zamarzanie, zamarknięcie. Тóчна замерзáния, zero (w termometrze), punkt lodu topiącego się.

Замерзáть, замёрзнуть, zamarzać, zamarznąć.

Замёрзлый, zamarzły.

Замёртвый, zdrętwiały, obumarły.

Замёртво, psk. bez czucia, jako martwy.

Замертвѣлость, -и, ж. zdrętwiałość.

Замертвѣлый, zdrętwiały, obumarły.

Замертвѣние, -ія, n. об. Замертвѣлость; замертвѣть, zdrętwieć, zmartwieć.

Заметáть, замести, заместь, zamiatać, wmieść, wymiatać, wmieść; || zawiewać, wawiać, zawałać, zawalić (drogę śniegiem); ||

Заметáться, być zamiatanym, zamiescionym, być zawianym, zawalonym. *Imś. b. заметённый, zamiesciony, zawiany, zawalony.*

Заметáть, об. Замѣтывать.

Заметну́ть, об. Замѣтывать.

Замѣтный, do zarzucania służący. Замѣтный нѣводъ, rodzaj sieci na ryby, об. Замѣть.

Замѣть, -а, m. zarzucanie (np. sieci); || wżeciádz żelazny; || zaspá (śniegu); || рлót; || niewód w poprzek rzeki zarzucały.

Замѣтывать, заметáть, заметну́ть, зарзусаć, zarzucić; || zsywacь, zaszywacь, pozszywacь; || Замѣтываться, заметáться, зарзусаć się, zarzucić się; || rzusać się w różne strony; || być zaszywanym, zaszyтым. *Imś. b. заметанный, заметнутый, зарзуcony; || zaszyты.*

Замѣть, замѣять, -и, ж. zamieć, zawieja śniegowa.

Замечáть, zamarzyć.

Замигáть, zamigać, zamrógacь (очу-ма).

Заминáть, замѣять, zagniatać, zagnieść, przygniatać, przygniеść, deptać, zdeptać; || miesić, zamiesić ciasto, glinę i t. p.; || tłumić, stłumić; || zagadywać, zagadać, przerywać dalszy ciąg mowy lub sprawę; || Заминáться, zająkować się, zacinacь się (w mowie); zacinacь się, opierać się (o koniach). *Imś. b. замѣтый, zagnieciony, przygnieciony, zdeptany, zamieszany.*

Заминна, -и, ж. tratowanie, gniesienie (gliny); || opieranie się, zacięgie. Лошадь съ заминною, koń uparty, nagle zatrzymujący się w pędzie pod jeźdźcem.

Замирáние, -ія, n. obumieranie, mdlenie, ścisnienie, zdrętwienie, przerażenie, twóga. Съ замирáниемъ сѣрдца смотрѣль я на эту страшную сѣну, serce mi mdlało, gdy patrzał na tę okropną scenę.

Замирáть, замерѣть, martwieć, zamrtwieć, obumierać, obumrzeć, drętwieć, zdętwieć.

Замирѣние, -ія, n. uspokojenie (niezgód i t. p.), wrócenie pokoju, pacyfikacja.

Замирѣть, замирѣть, uspakajać, uspokoić, wrócić pokój. *Imś. b. замирѣнный, uspokojony.*

Замнунуть, об. Замына́ть.

Зáмковый, замкову. Зáмковый ровъ, гóвъ замкову.

Зáмковый, zameczny, замкову. Зáмковая пружина, sprężyna zameczna.

Замлѣть, zdrętwieć, || zemdlеć. У меня ногá замлѣла, noga mi zdrętwiała. Она замлѣла, она zemdlала.

Замогильный, pośmiertny; || przyszły.

Замóнный, zmokły.

Замонáть, замóнный, moknąć, замoknąć, zmoknąć.

Зáмонъ, -мѣа, m. замок *Стрóить воздушные замки, stawiać zamki na lodzie, na powietrzu, roić sobie co.

Зáмонъ, -мѣа, m. Ślusar. замок, kłóдка (do zamykania); || замок pistoletu, fuzji; || Archít. Зáмонъ свóда, klucz sklepienia, główny kamień jego, główny punkt; || Cieś. въ зáмонъ рубить, robić żęby na końcach desek lub belek dla powiązania ich z sobą.

Замолáживать, замолóдить, wzburzacь, obudzacь fermentację (o płynach); || Замолáживаться, fermentować, robić, burzyć się. || Gmin. на небѣ замолáживаеь, niebo chmurzy się.

Замолáчивать, замолотить, zamłacać, zamłócić, zacząć młócić; || młócić zamłaciać. *Imśl. b.* замолóченный, zamłócony.

Замóлвить, przemówić, prosić za kim, wstawić się.

Замолкáть, замóлкнуть, umilknąć, zamilknąć.

Замолодить, *об.* Замолáживать.

Замолотить, *об.* Замолáчивать.

Замолóть, -а, *т.* zapłata za młóćbę.

Замолóть, -и, *ж.* początek mełcia, pierwszemu wymłócek.

Замолóть, zamleć; || * zacząć paplać, pleść.

Замолчáть, zamilczeć, zamilknąć.

Замóра, -ы, *ж.* *Gmin.* osłabienie, postradanie sił (*od głodu*).

Заморáживать, заморозить, zamrażać, zamrozić. *Imśl. b.* заморóженный, zamrożony.

Заморгáть, zamrugać.

Заморéнышъ, Заморéнышъ, -а, *т.* zamrogu, wycięzony głodem.

Заморить, *об.* Замаривать.

Заморозить, *об.* Заморáживать.

Заморозни, Заморозы, -овъ, *т.* *тн.* przymrozki.

Заморосить, zacząć mżycь.

Заморéний, zamorski; || *zграниczny.

Заморщиться, zacząć się marszczyć.

Заморышъ, *об.* Заморéнышъ.

Заморье, -рья, *н.* zamorze, kraj za morzem.

Замостить, *об.* Замáчивать.

Замотáть, *об.* Замáчивать.

Замотыга, -и, *т.* marnotrawca, utracjusz.

Замóчень, -чня, *т.* zamczek, *об.* Замóнь.

Замочить, *об.* Замáчивать.

Замóчникъ, -а, *т.* ślusarz, śłószarz.

Замóчный, zameczny, zamkowy. Замóчная сивáжина, dziurka od klucza (*w zamku*).

Замошённичать, zacząć szachrować, oszukiwać.

Замудрить, zacząć mędrkować, przesadzać, używać wykrętów.

Замужество, -а, *н.* *об.* Замужство.

Замужняя, -ей, *ж.* zamężna, męzátka.

Замужство, -а, *н.* zamężcie, stan małżeński. Быть въ замужствѣ, być zamężną.

Замужье, -шья, *н.* *об.* Замужство.

Замурáвливать, замурáвить, glazurować, zaglazurować, polewać, powlekać, powlec glazurą. *Imśl. b.* замурáвленный, glazurowany, polewany glazurą.

Замурлы́нать, Замурны́нать, mruścić, zamruczeć (*o kocie*); || *mruzczeć, brząkać sobie pod nosem, marmotać, mamrotać.

Замурóвиться, *Gmin.* zasklepić się, zamknąć się w domu, stać się piecuchem, zamledzić się.

Замусливать, замуслить, zaśliniać, zaślinić. *Imśl. b.* замусленный, zaśliniony.

Замутить, zamącić; || Замутиться, zamącić się.

Замутить, *об.* Мутить.

Замучивать, замучить, męczyć, zamęczyć; || mordować, zmordować, znużyć, dręczyć. *Imśl. b.* замученный, zmęczoney, zamęczoney, zmordowany, zamordowany, znużony, udręczoney.

Замчáть, daleko unieść, zawlec.

Замчище, -а, *н.* zamczyisko.

Замчище, -а, *н.* zgr. wielki zamek, kłóдка (*do zamykania*).

Замша, -и, *ж.* zamśz, zam'esz (*skóra*).

Замшеникъ, -а, *т.* zamesznik, który wyprawuje zamśze.

Замшить, *об.* Мшить.

Замывáть, замыйть, змывать, змычь, przemywać, przemyć, podmywać, podmyć; || Замываться, być zmywanym, podmywanym.

Замы́нать, замннуть, замыкаć, замкнáć; || замасниáć sklepienie; || *Woj.* ściśnić szereg; || Замы́наться, замыкаć się. *Imśl. b.* замннутый, zamknięty.

Замыливать, замылить, zamydlać, zamydlić; || Замыливаться, być zamydланым. *Imśl. b.* замыленный, zamydlony.

Зáмысль, -сла, *т.* zamysł, zamiar, plan.

Замыслить, *об.* Замышлять.

Замысловáто, *пск.* mądrze, zręcznie, dowcipnie.

Замысловáтость, -и, *ж.* zręczność dowcipność, dowcip.

Замысловáтый, zręczny, dowcipny, mądrze wynaleziony.

Зáмысль, *об.* Зáмысль.

Замыйть, *об.* Замывáть.

Замычáть, зарычеć.

Замычка, -и, *ж.* zamknięcie; || zasuwá (*do zamykania*), zasuwka; || kłapa, kłapka w pompie.

Замышлять, замýслить, замыслаć, замыслиć, zamierzać, zamierzyć, zakładać, założyć sobie co, przedsięwziáć; || Замышляться, być zamierzonym, projektowanym, przedsięwziętym. *Imśl. b.* замышленный, pomysłany, zamierzony, projektowany, przedsięwzięty.

Замбливать, замблить, zacierać, zatrzeć kredą; || zapisywać, zapisać, naznać, nazначьć kredą; || Замблываться, być zatartым, zapisаным, nazначоным kredą. *Imśl. b.* замблённый, zatarty, zapisаны, nazначоны kredą.

Замбна, -ы, *ж.* замбнь, -а, *т.* wynagrodzenie; || zastápienie czego czém. Въ замбнь, *об.* Взамбнь.

Замбнение, -я, *н.* zastápienie, zastápstwo, wyręczenie; || *Прав.* subrogacja, подставление, *об.* Замбнение.

Замбнительный, wynagradzajúcy, zastápujúcy, wyręczajúcy.

Замѣнять, замѣнить, zastępować, zastąpić, wyręczać, wyręczyć; || wynagradzać, wynagrodzić; || wyznaczać, wyznaczyć na zastępstwo; || **Замѣняться**, być zastąpionym, wyręczonym, wynagrodzonym. *Imśl. b.* замѣнённый, zastąpiony, wynagrodzony, wyręczony.

Замѣсить, *об.* **Замѣшивать**.

Замѣсна, -и, *ж.* zagniecenie ciasta.

Замѣститель, -я, *м.* zastępca.

Замѣстить, *об.* **Замѣщать**.

Замѣть, -а, *т.* *об.* **Замѣсна**; || мака з-робiona вода; || jedzenie dla psa z маки ukropem sparzonej.

Замѣта, -ы, *здр.* **Замѣтна**, **Замѣточка**, -и, *ж.* znak, znaczek; || notatka.

Замѣтить, *об.* **Замѣчать**.

Замѣтливость, -и, *ж.* uważność, zdolność do robienia uwag, bacność.

Замѣтливый, uważny, bacny.

Замѣтно, *psk.* widocznie, znacznie, wielce.

Замѣтный, widoczny, znaczny, godny uwagi.

Замѣточка, *об.* **Замѣта**.

Замѣчаніе, -ія, *н.* uwaga, spostrzeżenie; || zastanawianie się; || nagana, wspomnienie.

Замѣчательно, *psk.* znakomicie, niepropolicie, nadzwyczajnie, bardzo.

Замѣчательность, -и, *ж.* rzecz godna uwagi, ważność, znaczenie wewnętrzne. **Замѣчательность** этого дѣла состоитъ въ томъ, что...; *важноść* тѣй sprawy zależy на тѣм, że...

Замѣчательный, godny uwagi, знакомиты, niepospolity, znaczny.

Замѣчать, **замѣтить**, uważać, zauważać, dawać bacność; || dostrzegać, dostrzedz, spoztrzegać, spoztrzedz, zastanawiać się, zastanowić się; || **Замѣчаться**, być dostrzeżonym, spoztrzeżonym. *Imśl. b.* замѣченныи, zauważоны, dostrzeżоны.

Замѣшательство, -а, *н.* nieład, nieporządek, zamieszanie, zawikłanie, gmatwanina.

Замѣшивать, **замѣсить**, rozczyniać, rozczynić, miesić, zamiesić ciasto, glinę i t. p., rozrobić. *Imśl. b.* замѣшеннии, zamieszony.

Замѣшивать, **замѣшать**, mieszać, zamieszać, w niewład wprowadzić; || zapłatać, **wmieszać**, uwikłać kogo w co; || **Замѣшиваться**, mieszać się, zamieszać się, **wmieszać** się w co, do czego, wtrącać się do czego; || **платать** się, **zapłatać** się. *Imśl. b.* замѣшанныи, zamieszаны, **wmieszаны**, **zapłаты**.

Замѣшивать, **замѣшкать**, opóźniać się, opóźnić się, odwlekać, odwlec, zwłóczyć; || **Замѣшиваться**, długo pozostawać gdzie, **zabawiać** się gdzie długo.

Замѣщать, **замѣстить**, zamieszczać, zamieszcіć, podstawić kogo na czyje miejsce, **wyznaczyć** na zastępstwo, obsadzać; ||

podkładać, podłożyć co na miejsce czego; || **Замѣщаться**, być zamieszczonym, podstawionym.

Замѣщенье, -ія, *н.* zastąpienie czego czѣm, umieszczenie, zamieszczenie, podstawienie; *об.* **Замѣщенье**.

Замѣть (*cz. przysz. zamny*), *об.* **Замѣнять**.

Замѣть, *об.* **Замѣть**.

Занавѣсить, *об.* **Занавѣшивать**.

Занавѣсь, -а, *т.* *здр.* **Занавѣсна**, -и, *ж.* zasłona, firanka; || kurtyna (*w teatrze*). **Занавѣсочный**, **Занавѣсный**, **firankowy**. **Занавѣсочка**, -и, *ж.* *здр.* **firanczka**, *об.* **Занавѣсь**.

Занавѣшивать, **занавѣсить**, **zasłaniać**, **zasłonić** firankę; || **Занавѣшиваться**, **zasłaniać** się firanką. *Imśl. b.* занавѣшанныи, zasłoniony firanką.

Занашивать, **заносить**, wytrzeć, porrzeć, noszeniem spotrzebować; || **Занашиваться**, być wytartym, podartym, **zanoszonym**. *Imśl. b.* занашенныи, wytarty, podarty, **zanoszony**.

Зане, *Star. Sl.* bo, ponieważ, gdyż.

Занемогать, **занемочь**, chorować, **zchorować**.

Занести, **Занесть**, *об.* **Заносить**.

Занимательно, *psk.* interesująco, sposobem zajmującym.

Занимательность, -и, *ж.* zajęcie, interes, **pociąg**.

Занимательный, **interesujący**, **zajmujący**.

Занимать, **занять**, **pożyczać**, **pożyczyć**; || **zajmować**, **zająć** kogo czѣm, **interesować**, **zatrudniać**; || **Заниматься**, **zajmować** się, **zatrudniać** się czѣm; || **zajmować** się, **zapalać** się, **zaczynać** gorzeć, **wszcząć** się; || **zaczynać** się, **pokazywać** się. *Imśl. b.* занятыи, **zajęты**.

Заново, *psk.* na nowo.

Заногтица, -ы, *ж.* zanokcice, *об.* **Ноготѣда**.

Заноза, -ы, *ж.* trzaska, drzazga **zaszła** w ciało; || *wsp.* * **sprzeka**, **sprzeczająca** się, lub **sprzeczająca** się, **kłótlivy**, lub **kłótliva**; || * **boleść**, **krajanie** się serca.

Занозистый, **sprzeczający** się, **kłótlivy**.

Занозить, **zapędzić** sobie **drzazgę** (*w nogę, w rękę*).

Заносить, **занесть**, **zanosić**, **zanieść**; || **zapędzać**, **zapędzić**; || **zawiewać**, **zawiać**, **zasypуwać**, **zasypać** (*śniegiem*); || **zaciagać**, **zaciągnąć**, **wpisуwać**, **wpisać**; || **wznosić**, **wnieść**; || **zanosić**, **podnosić** rękę w celu **uderzenia**; || **Заноситься**, **wznosić** się, **pyśnić** się, **nadymać** się; || **zapędzać** się; || **być** **zawianym**, **zasypуpanym**.

Заносный, **zaniesiony**, **wprowadzony**, **srowadzony**.

Заносчиво, *psk.* **dumnie**, **pysznie**, **zarozumiale**.

Заносчивость, -и, *ж.* **duma**, **pycha**, **wy-niosłość**, **zarozumiałość**.

Занѳсчивый, dumny, pyszny, wyniosły, **roguzniały**.

Занѳсь, -а, *m.* Med. zaśniad, niedonożony płѳd; || *Gmin.* zawieja śniegowa.

Занѳчевать, *об.* Ночевать.

Занывать, заныть, *об.* Ныть.

Занятіе, -іа, *n.* zajęcie, zatrudnienie; || **зайтованіе** (*miejsca, mieszkania*); || **пожуваніе** (*np. pieniędzy*).

Занятой, zajęты, zatrudniony; || **пожуволу**.

Занять, (*cz. przyszły займъ*), *об.* Занять.

Забблачный, ukazujący się z poza obłѳkw; || * надѳты, napuszony, nastrępiony.

Заоднѳ, *psk.* zgodnie z kim, spѳlnie, zgodnie.

Заозѳрный, зајеziorny, za jeziorem бѳдѳсу.

Заозѳрье, -рья, *n.* zajezierze, miejsce za jeziorem.

Заокнѳне, -ня, *n.* miejsce za oknem.

Заорать, заораг, zacząг ораг; || *Gmin.* wzruszczeг, zacząг wrzeszczeг.

Забѳстривать, забѳстричь, *об.* Заваѳстривать.

Забѳстроць, -ѳ, *m.* zaostrze, koniec zaobѳtrzony.

Забѳстричь, *об.* Заваѳстривать.

Забѳхать, застѳкаг.

Заохѳчивать, заохѳтить, zachęcaг, zachęciг, pobudzaг, pobudziг; || **Заохѳчиваніе**, długo zajmwaг się polowaniem; || **nabieraг chęci**.

Заочно, *psk.* zaocznie, w nieobecności.

Забѳчность, -и, *ж.* nieobecność, nieprжыtomność, niestawienie się na termin lub wezwanie, zaoczność.

Забѳчный, nieobecny, nieprжыtomny, заочный.

Западать, запасть, spadaг, spaśc, упадаг, упаśc, zawałaг się, zawaliг się; || **западаг**, zachodziг, zająśc (*o słońcu*); || **укрывать** się, укряг się; || **заскакиваг**, запедзаг się; || *Woj* zasadzkę czynиг; || **бүг засыраным**. Зѳяць запаль за нүсть, заяг заакосzył za krzak. Сѳлнце западагть сѳлнце заходзи. Дорога запала снѳгомъ, droga zawalona lub zasypana śniegiem. * **Завала** емү no мнѳ дорога, więcej on do mnie nie przychodzi. **Объ** нѳмъ и слүхъ запаль, западл гдзиег, ani слүху. **Дѳбло** сто запало, sprawa ta poszła w zapomnienie.

Западать, zacząг падаг, zapadaг.

Западной, *Woj.* na zasadzce бѳдѳсу.

Западный, zachodni.

Западнѳ, -и, *ж.* łapka, pastka, potrzask, motrzask.

Западь, -а, *m.* zachѳd, zachodzenie (*o słońcu i t. p.*); || strona zachodnia.

Запаздывать, запоздагть, опѳзниаг się, опѳзниг się, спѳзниаг się, спѳзниг się.

Запазушный, занадраны, w zanadru **лѳдсу** (*pod suknią*).

Запаевать, запайаг, spajaг, spoиг, lutowaг, zalutowaг (*metalem roztopionym*); || **Запаивагься**, бүг lutowаным, spojоным. *Imsl. б.* Запаянный, zalutowаны, spojону.

Запахивать, запойть, уражаг, упоиг, przyzwyczaжаг do pijatki.

Запайна, -и, *ж.* lutowanie, zlutowanie, spajanie.

Запаѳощивать, запаѳощить, запаскудзаг, запаскудзиг; || **Запаѳощивагься**, запаскудзиг się. *Imsl. б.* запаѳощенный, запаскудзѳny.

Запалѳнный, дychawiczny, мајаг дychawицѳ (*o koniu*).

Запаливать, запалить, запалаг, запалиг; || **стрзелаг**; || **nabawiг коня dychawицѳ**.

Запаливагься, бүг запаланым, запалоным. *Imsl. б.* запалѳнный, запалону.

Запаль, -а, *m.* zapal (*bronі, armaty*). || *Weter.* dychawica końska, ochwat.

Запалывать, запалѳть, wypiełaг, wypiewiaг, wypetaг, zacząг pleг, wyrуwaг chwast. *Imsl. б.* запалѳтый, wypielony, wypęty.

Запалый, западлы, западниг.

Запалный, запалny, zapalniczy.

Запалъчивость, -и, *ж.* zapalczywośc, porуwczѳśc, popęдлиwośc.

Запалъчивый, запалчыву, porуwczу, popęдлиу.

Запамѳтывать, запамѳтовать, запамѳтываг, запамѳтаг, zapominaг, zapomniг. *Imsl. б.* запамѳтованный, zapomnianу.

Запаривать, запарить, zaparzaг, zaparзг (*bezczę rozeschniętą i t. p.*); || **выпарзаг** ukropem; || **ослабиаг** gorагą парą. *Imsl. б.* запаренный, zaparzony, oparзну.

Запарна, -и, *ж.* zaparzenie.

Запарывать, запорѳть, rozprуwaг, rozpruг, odprуwaг, odpruг; || * **тѳго wysmagаг**, wychostaг, skѳрѳ кому wytrzepаг; || **Запарывагься**, бүг rozprутым. *Imsl. б.* запорѳтый, rozpruty.

Запасать, запастѳ, заopatrywaг, заopatрзг w co, robiг, porobiг запасы; || **Запасаться**, заopatрываг się, заopatрзг się, zapewniг się, zabezpieczyг się. *Imsl. б.* запасенный, заopatрзну.

Запасѳние, -іа, *n.* zaopatрzenie.

Запасець, сца, *m. zbr. об.* Запась.

Запасливый, запарны.

Запасная, -ой, *ж.* skłад, magazyn.

Запасный, запарowy, rezerwowy. *Praw.*

запасный списѳнь, lista zastępcza.

Запастѳ, *об.* Запасать.

Запашникъ, -а, *m.* Star. dostawca, liwerant.

Запась, -а, *zbr.* Запасець, -сца, *m.* zapas, zasѳb, заopatрzenie, zapasik.

Запахивать, запахать, zacząг uprawиаг rolę, oraг, pororaг; || **заорываг**, заораг, **закрываг** nasiona ziemią орзаг; || **Запахивагься**, заорываг się. *Imsl. б.* запаханный, заораны.

Запахивать, запахнуть, jedną nogę sukni na drugą zakładając, odzieniem przykrywać, przykryć (*część lub całe ciało*); || **Запахиваться, отулаć się, zakrywać się.** *Imśl. b.* запахнутый, otulony, zakryty.

Запахнуть, zapachnąć.

Запахнуть, ob. **Запахивать.**

Запахь, -а, m. zapach, wonia.

Запахивать, запачкать, завалаć, забрудzić, zbrudzić, zawałać, zwałać; || **Запачкиваться, забрудzać się, zabrudzić się, zbrudzić się, powalać się, zwałać się.** *Imśl. b.* запачканный, забрудzony, zawałаны.

Запашка, -и, ż. zaoranie; || uprawienie ziemi na zasiew; || grunt przeznaczony do uprawienia na zasiew.

Запашиниц, -а, m. brona (*do włóczenia roli*).

Запашной, zachodzący, dający się założyć z jednej strony na drugą (o sukniach).

Запаять, ob. **Заплавать.**

Запекальный, służący do opalania, do wypalania.

Запеканка, -и, ż. wódka korzeniami zaprawiona przy działaniu ciepła.

Запекать, запечь, запекать, запечь, włożyć wszystko co w ciasto upiec; || **Запекаться, запекать się, być zapiekany, zapieczonym.** *Imśl. b.* запечённый, запечену.

Запекный, zapiektły.

Запереть, ob. **Запирать.**

Запестрить, zapstrzyć.

Запестреть, stać się pstrым.

Запечалиться, zasmuć się.

Запечатать, ob. **Запечатывать.**

Запечатлывать, запечатлеть, вражаć, вражение sprawiać, utwierdzić w pamięci; || **Запечатлываться, вражаć się, wbijać się w pamięć.** *Imśl. b.* запечатлённый, zatrzymany w pamięci, вражону.

Запечатленье, -я, n. sprawienie wrażenia, wrażanie.

Запечатывать, запечатать, pieczętować, запечатывать; || **Запечатываться, być pieczęтованым.**

Запечень, -чка, m. zapiecek.

Запечный, zapieczny, za piecem będący.

Запечь, ob. **Запекать.**

Запивать, запить, попижаć, попить; || **запижаć, запить;** || **Запиваться, пижаć, попить.**

Запивоха, -и, m. *См. in.* pijak, opój.

Запививать, запивить, запивывать, запивовать, защаć пиловать, надпивывать, надпивовать; || **назначаć, назначуь пила;** || **Запививаться, być запивованым, надпивованым.** *Imśl. b.* запивенный, запивовану, надпивовану.

Запивка, -и, ż. запивованье, надпивованье.

Запинание, -я, n. przeszkoda, zawada; || wahanie się; || jękanie się.

Запинательный, przeszkadzający, tamuujący.

Запинать, запяť, запнуть, podstawiаć, podstawić nogę komu aby się przewrócił;

|| **Запинаться, potkнаć się o co;** || **jąкаć się.**

Запина, -и, ż. zatrzymanie się, wahanie się; || jękanie się.

Запирание, -я, n. zamykanie.

Запирательный, Anat. zamykający nie-naturalny otwór, dziurę w cieie i t. p.

Запирательство, -а, n. zaprzeczenie, zaparcie się.

Запирать, запереть, замыкаć, замкнаć, запиераć, запрещ; || **затрzymуваć, затрzymаć, wstrzymуваć, wstrzymаć, hamоваć;** || **Запираться, замыкаć się; || запрещаć, запиераć czego, вырщєć się чего.** *Imśl. b.* запертой, замкнєту.

Запирка, запорка, -и, ż. rygiel, zasuwа, zasuwka.

Запировать, zahulać, защаć hulać.

Записать, ob. **Записывать.**

Записка, -и, ż. zapisywanie, zapiska, notata; || *zdr.* записочка, bilet, karteczka, liścik, bilecik; || *m.* записки, dziennik, журнал; || pamiętniki. Докладная, записка, promemorja, promemorjał, przedstawienie, przełożenie. Путевые записки, dziennik podróży. Записка денегъ, счётъ, bordero. Биржевая записка, kurscettel. Записка по судебному дѣлу, relacja sądowa.

Записной, do zapisywania służący; || **заволаны, powszechnie znany.**

Записочка, ob. **Записка.**

Записчик, -а, m. zapisywacz.

Записчица, -ы, ż. zapisująca.

Записыванье, -нья, n. zapisywanie, notowanie.

Записывать, записать, записуваć, записаć, notоваć, занотоваć, wpisyваć, wписаć; || **записуваć komu majątek w aktach urzędowych;** || **записуваć się, wpisyваć się;** || **записуваć się w писанье, длуго zajmоваć się писаньем.** *Imśl. b.* записанный, записаны, wpisаны.

Запись, -и, ż. zapis, zapisanie czego w księgi publiczne, urzędowe, tytuł, akt dowodzący praw czyich do czego. *Прав.* запись мировая, ugoda pojednawcza; = третейская, zapisanie się на sąd polubowny; = запродажная, *stor.* пунктуacja, пунктация, przedugodne punkta, warunki; = дарственная, zapis wieczysty, akt darowizny; = заёмная, zapis dлугу, oblig.

Запихивать, запихать, запихнуть, засуваć, засунаć, wsadzać, wsadzić, зарущаć, запхаć; || **Запихивать, засуваć się, być засуваным, зарущаным.** *Imśl. b.* запиханный, запихнутый, засунєту, wsadzony, запханы.

Заплавь, ob. **Запль.**

Заплананный, запланы.

Запланать, запланаć.

Заплата, -ы, ż. zapłata, nagroda, wynagrodzenie.

Заплата, -ы, zdr. заплата, заплатачка, -и, ż. lata, latka.

Заплатить, zapłacić, wypłacić; || Заплатиться, być zapłaconym. *Imśl. b.* заплаченный, zapłacony.

Заплатникъ, -а, *m.* obszarpaniec.

Заплатница, -ы, *ż.* kobieta obszarpana.

Заплаточка, *ob.* Заплата-

Заплативать, zaplatić, zapłacić, zapłacić;

|| Заплативаться, być latanym. *Imśl. b.* заплаченный, zaplatany.

Заплёвывать, заплёвѣть, zaplugać, zaplugać, zaplugać, oplugać, oplugać, oplugać; || Заплёвываться, plujać zaplugawie się.

Заплескѣть (руками), zaklaskać (*reklamą*); || zaplaskać.

Заплески, -овъ, *m. mn.* pluskanie fal, batwanów.

Заплёскивать, заплёскѣть, заплёскнуть, zap uskiwać, zapluskać, zaplusknąć, zaplusknąć, oblewać, oblać, zalewać, zalać; || Заплёскиваться, być zapluskanyм заланым. *Imśl. b.* заплёсканный, zapluskany заланы.

Заплётать, заплётѣть, zaplatać, zapleść, splatać, spleść; || Заплётаться, zaplatać się, kręcić się, wić się. *Imśl. b.* заплётанный, zapleciony, spleciony.

Заплётка, -и, *ż.* zaplotka, plecionka w włosów, wstażka do włosów.

Заплётчикъ, -а, *m.* Druk. wzniosłość na tylnej części litery, czcionki; || *Górn.* przestанек.

Заплётный, за plecami będący; || *Star.* Заплётный мастеръ, mistrz, kat.

Заплечье, -ья, *n.* zaplecze, tylna część плесów.

Запломбировать, запломбировать, zapломбовать (*zqb*).

Заплота, -ы, *ż.* prom, tratwa.

Заплутаться, *ob.* Заблудиться.

Заплутовать, zacząć szachrować, oszukiwać, stać się oszustem; || Заплутоваться, ciągle szachrować.

Заплывать, заплыть, zapływać, zapływać; || być pokrywanyм, pokrywać się płynem i t. p.; || rozprływać się, stać się tłustым.

Заплывчивый, zalewający.

Заплыть, *ob.* Заплывать.

Заплёснѣвый, заплёснѣвый, zapleśniały, spleśniały.

Заплёснѣвьѣть, *ob.* Плёснѣвьѣть.

Заплёшивѣть, otyścieć.

Заплёсные, -нья, *n.* *Anal.* tylna część стору, pięta.

Заплясывать, заплясѣть, zaczynać, zacząć tańcować, zatańcować; || танцеванием, zatańcować się.

Запнуть, *ob.* Запинать.

Заповѣдательный, zapowiadający, nakazujący.

Заповѣднѣй, zakazany, zabroniony, zakazany, niedozwolony. Заповѣднѣй лѣть, las, którego wyrąb zabroniony, las nietykalny. Заповѣднѣе товары, aka-

zane towary. *Star.* Заповѣднѣя, дѣньги, kara pieniężna.

Заповѣдывать, заповѣдовать, заповѣдать, zapowiadać, zapowiedzieć, nakazywać, nakazać, przykazywać, przykazać; || zakazywać, zakazać, zabraniać, zabronić; || Заповѣдываться, być zapowiedzianым, nakazаным, przykazanым i t. p. *Imśl. b.* заповѣданный, zapowiedziany, nakazany, przykazany, zakazany.

Заповѣдь, -и, *ż.* przykazanie. Десять Божіихъ заповѣдей, dziesięcioro Bożego przykazania.

Заподлинно, *psk.* naprawdę, z pewnością, niezawodnie, niechybnie.

Заподозрѣвать, заподозрѣть, mieć w podejrzении кого, mieć powód nieufności, powątpiewać o czѣм; || zakwestjonować. *Imśl. b.* заподозрѣнный, podejrzany; || zakwestjonowany.

Заподряднѣть, заподрядить, kontrakтовать, zakontraktować z kim o liwerunek lub o robotę jaką, godzić, zgodzić kogo.

Заподчивать, uraczyć, uczęstować hojnie, gościnnie przyjać.

Заподзѣлый, спознiony; || *zostający w tyle, człowiek dawnych wyobrażeń.

Запой, -оя, *m.* zapijanie się, czasowe oddawanie się pijaństwu (*stan chorobliwy*).

Запойть, upoić.

Запойчивый, skłonny do pijaństwa czasowego (*w stanie chorobliwym*).

Заполаскивать, заполоскѣть, заполоснуть, wypłókiwać, wypłókać, przemywać, przemyć, podmywać, podmyć; || Заполаскиваться, być wypłókiwanым, przemywanым, podmywanым.

Заползѣть, zacząć pełzać, czołgać się.

Заползѣть, заплзѣти, *ob.* Запалзывать.

Заполонить, забрать в niewolę. *Imśl. b.* заполонённый, zabrany в niewolę.

Заполоскѣть, *ob.* Заполаскивать.

Заполье, -ья, *n.* zapole, miejsce za polem.

Запольный, zapolny, за polem będący.

Запомнить, zapamięć; || przypomnieć sobie, zachować pamięć czego.

Запонна, *zdr.* Запоночка, -и, *ż.* spinka, spineczka, guzik do koszuli.

Запонь, -а, *zdr.* Запонецъ, -ца, *m.* fartuch skórzany lub płócienny (*u rzemieślników*).

Запонь, Запань, Заплавь, -и, *ż.* tratwa z dwóch lub kilku belek zrobiona i w poprzek rzeki wyciągnięta, dla wstrzymania drzewa spławnego.

Запорашивать, запорошить, zapruszać, zapruszyć (*kurzem lub śniegiem*). *Imśl. b.* запорошенный, zapruszony.

Запорна, -и, *ż.* rygiel, zasuwа, zapora; || *Górn.* blacha bakkowa; || Запорный, гу-

głowy, do zasuwania służący. *Görn.* Запорный камень, babka.

Запорожный, znajdujący się za progami, za spadkami rzeki.

Запорожье, жьа, Zaporoże, miejsce za progami, spadkami rzeki.

Запороть, *об.* Запирать.

Запорешить, *об.* Запорашивать.

Запорхать, wzlecić, zacząć latać tu i owdzie, bujać sobie.

Запорь, -а, *м.* rygiel, zasuwa, zapora;

|| *Med.* obstrukcja, zatkanie, zatwardzenie.

Запоститься, długo pościć.

Запостничать, zacząć pościć.

Запотёлый, zapotniały.

Запотеть, *об.* Потеть.

Започивать, започить, спoczywać, про-
чзаć, położyć się na spoczynek.

Запошивать, запошить, podazywać, pod-
zyć, przyszywać, przyszyć jedno na drugie.

Запошивна, -я, *ж.* przyszycie.

Запошить, *об.* Запошивать.

Заправа, -ы, Заправка, -и, *ж.* naprawia-
ние, wprawianie, wprawienie; || przygo-
wianie, przygotowanie.

Заправливать, заправлять, заправить,
направляć, naprawić, wправляć, wprawić;

|| przygotowywać, przyrządzać, przyrzą-
дзіć (*potrawy*); || за зądać czём; || Запра-
вляться, być naprawianym, wprawianym,

przyprawianym. *Imsl. b.* заправленный,
naprawiony, wprawiony, przygotowany.

Запрашивать, запросить, зацинаć, заци-
сениć, zanadto żądać; || запрашаć, запро-
сиć, wzywać, wezwać. *Imsl. b.* запрошен-
ный, zaproszony, wezwany.

Запредпоследний, trzeci od końca.

Запестольный, заолтарзовый, за олта-
рзем się znajdujący. Запестольный
образ, obraz św. за олтарзем.

Запётна, -ы, *ж.* *об.* Запрещёние.

Запретительный, zabraniający, зака-
зujący.

Запретить, *об.* Запрещать.

Запрётный, zabroniony, zakazany.

Запрётъ, -а, *м.* *об.* Запрещёние.

Запречь, *об.* Запирать.

Запрещать, запретить, забраняć, за-
броніć, zakazywać, zakazać; || Запрещать-
ся, być zabranianym, zakazywanym. *Imsl. b.*

запрещённый, zabroniony, zakazany.

Запрещёние, -я, *н.* Запрётъ, -а, *м.* за-
каз, wzbronienie, ostrzeżenie; || *Прав.*

заяęcie добр, заяęcie; || suspendowanie,
zawieszenie w funkcjach; || interdыкт, wy-
łączenie z przyjmowania lub sprawowa-
ния Sakramentów, наказ odprawiania stu-
бы Bożej. Наложить запрещёние на имѣ-
ние, włożyć аreszt на mająтек. Снять
запрещёние, uwolnić od заяęcia sądowe-
го. || Этотъ священникъ подъ запреще-
ниемъ, ten ksiądz jest pod interdыкtem.

Запримѣта, *об.* Примѣта.

Запримѣтить, spozstrzedz, zrobić ува-
ге, spozstrzeżenie.

Запродавать, запродать, zapredawać,
zapredać, umawiać się, umówić się o ce-
nę, o sprzedaż; || sprzedawać, sprzedać co
dla odesłania do oddalonego kraju. За-
продаваться, być sprzedanym. *Imsl. b.*

запроданный, umówiony w cenie, sprze-
даны za umową.

Запродажа, -и, *ж.* zapredanie, układ
o cenę, o sprzedaż.

Запродажный, sprzedany.

Запродать, *об.* Запродавать.

Запропасться, zniknąć (*z oczu*), zgi-
наć, podziąć się gdzie.

Запросить, *об.* Запращивать.

Запросто, *пск.* po prostu, bez ceremonij,
bez przesady.

Запрось, -а, *м.* żądanie zbyt wielkiej
ceny (*na towar*); || domaganie się, pytanie,
zapytanie; || dowiadывание się, dowiedze-
ние się, informacja. Запрощный, заведе-
раjący w sobie zapytanie, dowiedzenie się,
informacyjný. Запрось въ карма́нъ мо-
лѣзеть, *Przysł.* co innego zacyнаć a co
іннего płacić.

Запротивиться, zacząć sprzeciwić się.

Запруда, -ы, *ж.* tama, tamowanie, grobla.

Запруживать, запружать, запрудить,
tamować, zatamować. *Imsl. b.* запру-
женный, zatamowany.

Запрыгивать, запрыгать, zacyнаć, за-
чзаć skakać; || запрыгнуть, zaskoczyć.

Запрыскивать, запрыскать, запрыснуть,
zabрызгиwać, zacyнаć, zacyнаć bryzgać,
pryskać, zabryzgać, zapryskać; || Запры-
скиваться, być zabрызганым, zapryska-
ным. *Imsl. b.* запрыснутый, zabрызга-
ны, zapryskаны.

Запирать, запирать, заперчь, запер-
гаć, заперзгаć; || Запиратьсь, być запер-
ганым. *Imsl. b.* заперяённый, запер-
зёный.

Запирать, заперчь, заперзгаć, за-
перзгаć, zacyнаć, zacyнаć; || przedzeniem
zakrywać; || przedzeniem zarabiać. *Imsl. b.*

заперяённый, заперзёный.

Запирать, заперчь, заперзгаć, за-
перзгаć, zacyнаć, zacyнаć; || *уwićzić,
ukryć, schować, podziąć gdzie; || *уwićzić,
wsadzić do więzienia; || Запиратьсь, ukry-
wać się, schować się. *Imsl. b.* за-
прятанный, ukryty, schowany.

Запирать, *об.* Запирать.

Запугивать, запугать, zastraszać, за-
straszyć, nabawiać, nabawić strachu, le-
каć. *Imsl. b.* запуганный, zastraszony,
prezлёкниony.

Запусать, запустить, puszczać, пу-
сциć, zapuszczać; || wбиаć w co; || zanie-
bywać, zaniebać; || wsadzać, wsadzić,
wrażać, wrzicić; || Запусаться, puszczać
się, zapuszczać się; || wбиаć się, wsadzać
się i t. p. *Imsl. b.* запущённый, запущ-
зёный, wбиты, wsadzёный, zaniebdаны.

Запусной, przysposобiony do wsadze-
ния, do wбиания.

Зáпускъ, -а, *m.* zapuszczanie. Бѣгать въ зáпуски, gonić się na wyścigi.

Зáпустить, *об.* Запускать.

Зáпустѣвать, **зáпустѣть**, *pusztoszeć*, *wyłudniać się.*

Зáпустѣлый, *spustoszały.*

Зáпустѣніе, -іа, *n.* spustoszenie.

Зáпустѣть, *об.* Запустѣвать.

Зáпутьать, *об.* Запутьывать.

Зáпутьчикъ, -а, *m.* *Myśl.* łowiec заганаіаjący krzykiem zwierza w sieci.

Зáпутьывать, **зáпутьать**, *plątać*, *zaplątać*, *poplątać*; || *krępować*, *skrępować*; || *uwikłać*, *zawikłać*, *zwickać*, *wmieszać*; || **Зáпутьываться**, *plątać się*, *zaplątać się*, *uwikłać się*, *wmieszać się.* *Imśl. b.* **Зáпутьанный**, *zaplątany*, *skrępowany*, *uwikłany*, *wmieszany.*

Зáпушать, **зáпушить**, *okrywać puchem*; || *okrywać szronem.* Морбзомъ бина зáпушилъ, mróz okrył szronem okna. || *Kraw.* *zastębnować* brzegi sukni. *Imśl. b.* **зáпушённый**, *okryty puchem*; || *okryty szronem*; || *zastębnowany.*

Зáпушять, *об.* Запускать.

Зáпущёніе, -іа, *n.* wpuszczenie, *wbijanie*; || * *zaniedbywanie.*

Зáпуживать, **зáпужить**, *przybijać*, *przybić nabitkę (w nabijaniu broni).*

Зáпылать, **зáпылѣть**, *zająć się ogniem*, *plómieniem.*

Зáпыливать, **зáпылить**, *zapyłać*, *zapylicь*, *zaprószycь*, *zakurzyć*; || **Зáпыливаться**, *zaprószycь się*, *zakurzyć się.* *Imśl. b.* **зáпылённый**, *zapyleny*, **зáпылённый**, *zapyleny*, *zaprószony*, *zakurzony*, *pyłem okryty.*

Зáпылить, *об.* Вспылить.

Зáпытывать, **зáпытать**, *męczyć*, *zamezczycь* на *torturach.* *Imśl. b.* **зáпытанный**, *zamezczony* на *torturach.*

Зáпыхаться, *zadychać się*, *zadyszeć się.* **Зáпывальныйщикъ**, -а, **Зáпывало**, **Зáпывала**, -ы, *m.* *zaśpiewacz*, *ten który zaśpiewywa*, *zaczyna śpiewać*, *kantor.*

Зáпываніе, -іа, *n.* *zanucenie*, *zaintonowanie*, *zaśpiewanie.*

Зáпывать, **зáпыть**, *zaśpiewywać*, *zaśpiewać*, *zacząć śpiewać.* * *Теперь онъ другде зáпыль*, *teraz on zaśpiewał na inną piętę.* *Imśl. b.* **зáпытый**, *zaśpiewany.*

Зáпывь, -а, *m.* *zaśpiewanie*, *počzątek śpiewu.*

Зáпыивать, **зáпыинить**, *zapieniać*, *zapienić*; || **Зáпыиваться**, *zapieniać się.*

Зáпыть, *об.* Запывать.

Зáпыстье, -тя, *n.* *Anat.* *kiść ręki*, *przegub ręki* *za dłonią*; || *obszywka u rękawów koszuli*; || *bransoletka.*

Зáпыстный, *należący do kostki łączącej rękę z ramieniem.*

Зáпытая, -ой, *ż.* *Gram.* *przecinek*, *Tочно съ зáпытою*, *średnik.*

Зáпытять, *об.* Запачивать.

Зáпытии, -тонъ, *mn.* *stopień w tyle powozu*, *karety i t. p.*

Зáпытнать, *об.* Запытнивать.

Зáпытнить, -а, *m.* *lokaj stojący na stopniu w tyle karety.*

Зáпытнывать, **зáпытнать**, *plamić*, *splamić*, *skalać*; || *piętnować*, *zapiętnować*, *przyłożyć znak*; || * *oczerniać*, *oczernić*, *obmawiać*, *obmówić*; || **Зáпытнаться**, *być splamionym*, *skalanym*, *oczernionym.* *Imśl. b.* **зáпытанный**, *splamiony*, *skalany*, *oczerniony i t. d.*

Зáпытонъ, -тя, *m.* *napiętek.*

Зáпыточникъ, *об.* Запытнчикъ.

Зáпычивать, **зáпытить**, *zasuwać*, *zасунаć*, *zarzynać*, *zarzynać.*

Зáработывать, **зáработать**, *zarabiać*, *zarobić*, *zpracowywać*, *zpracować*; || **Зáработываться**, *zarabiać się*, *zpracowywać się*, *być zarobionym*, *zpracowanym*; || *długo pracować.* *Imśl. b.* **зáработанный**, *zarobiony*, *zpracowany.*

Зáработаніе, -іа, *n.* *zarobienie*, *zpracowanie.*

Зáработна, -и, *ż.* *zarobek.*

Зáработный, *zarobny*, *zpracowany.*

Зáравнивать, **зáравнять**, *zarównywać*, *zarównać*, *wyrównywać*, *wyrównać*; || **Зáравниваться**, *być zarównywanym*, *stać się równym.* *Imśl. b.* **зáравненный**, *zarównany.*

Зáражать, **зáразить**, *zarażać*, *zarazić*; || **Зáражаться**, *zarażać się.* *Imśl. b.* **зáражённый**, *zarażony.*

Зáраждать, *об.* Зарождать.

Зáраза, -ы, *ż.* *zaraza.* Чумная **зáраза**, *zaraza morowa.*

Зáразітель, -я, *m.* *zaraziciel.*

Зáразітельница, -ы, *ż.* *zarazicielka.*

Зáразітельность, -и, *ż.* *zaraźliwość.*

Зáразітельный, *zaraźliwy.*

Зáразить, *об.* Заражать.

Зáразіха, -и, *ż.* *Bot.* *zaraza*, *zielony wilk (ziele).*

Зáраивать, **зáраинить**, *upuszczać*, *upuścić*, *zarzucać*, *zarzucić*, *zawieruszać*, *zawieruszyć*, *uronić*; || **Зáраиваться**, *zarzucać się*, *zawieruszać się.* *Imśl. b.* **зáраіённый**, *upuszczony*, *zarzucony*, *zawieruszony*, *uroniiony.*

Зáраіёе, *psk.* *zawczasu*, *wczas.*

Зáрапортоваться, *zacząć oddalać się* od *przedmiotu rozmowy*, *bredzić.*

Зáрастать, *zarostić*, *zarastać*, *zarosnąć.*

Зáрдѣлость, -и, *ż.* *zacerwieniałość.*

Зáрдѣлый, *zacerwieniały*, *zarumieniony.*

Зáрдѣть, *zacerwieńić*, *zarumienić się.* *Первую пѣсенку зардѣвши спѣть*, *Przysł.* *počzątek zawsze jest trudny.*

Зáребячиться, *stać się dziecinny.*

Зáрево, -а, *n.* *łuna*, *światło odbite od zorzy* lub *pożaru i t. p.*

Зáревъ, -а, *m.* *Star.* *nazwa miesiąca Sierpnia.*

Зáревѣтъ, *zarzeczć*; || *zacząć krzyczć*, *pląkać.*

Зарекаться, заречься, wyrzekać się, wyrzec się, zarzekać się, zarzec się, *ob.* Занавиваться.

Заржавина, -ы, *ж.* rdza na kruszczach.

Заржавѣлый, zardzewiały.

Заржавѣть, rdzewieć, zardzewieć.

Заржать, zacząć rzeć (*o koniu*).

Зари, -ей, *ж. mn.* *Gmin.* silne żądanie; || гнев.

Зарить, obudzać silne żądanie; || гневас; || Зариться (на что), chcieć żądać czego; || unosić się, rozpalać się gniewem.

Зарний, pożądliwy, chciwy; || гнiewлиwy.

Зарница, -ы, *ж.* błyskawica, błyskanie, zorza.

Зарный, zarzysty.

Заровнять, *ob.* З равнивать.

Зародить, *ob.* Зарождать.

Зародъ, -а, *zdr.* зрѣдонъ, -дна, *m. ob.* Зарѣдышь; || nie wielka kupa siana lub zboża.

Зарѣдышь, -а, *m. Anat.* zaród, zarodek, zarpodek; || *Bot.* jajecznik, kieł.

Зарождать, зародить, płodzić, spłodzić, zrodzić; || Зрѣдаться, rodzić się, powstawać, poczynać się; || wschodzić (*o roślinach*).

Зарождѣние, -я, *n.* poczęcie (*plodu*), zapłodnienie; || puszczanie kłѡw (*o roślinach*).

Зарѡнь, -а, *m.* zarzeczenie się czegokolwiek, wyrzeczenie się.

Зарочить, *ob.* Заранивать.

Зрѡслина, -ы, *ж.* zaroślina, zarośle.

Зрѡслый, zarosły.

Заросль, -и, *ж.* zarośl, zapust, zagaisko.

Заростать, *ob.* Зарастать.

Зростѣ, *ob.* Зарастать.

Зарощать, *ob.* Зарашивать.

Зртачиваться, зртачиться, narowić się, ziarowić się (*o koniach*).

Зарубать, зрубить, zarębywać, zaraбаваć, zaraбaniem naznaczać, nacinać, naciąć; || Зрубаться, być zaraбаным, naciętym. *Imsl. b.* зарубленный, zaraбанony, nacięty.

Зарубѣнный, zagraniczny.

Зарубѣнье, -нья, *n.* zagranicze, miejsce na zagraniczu, na pograniczu.

Зарубяна, -ы, Зарубна, -и, *ж.* wręb, wyręb, nacięcie.

Зарубить, *ob.* Зрубать.

Зарубливать, *ob.* Зрубать.

Зарубъ, -а, *m.* sadzawka (*dla ryby*).

Зарунавье, -вья, *zdr.* зарунавьеце, -а, *n.* bransoletka; || rękawek, zarękawie.

Заручать, заручить, stwierdzać, podpisywać własnoręcznie; || З ручаться, być stwierdzonym, własnoręcznie podpisanym;

|| *Kart.* zacząć grać. *Imsl. b.* заручѣнный, własnoręcznie stwierdzony, podpisаны.

Заручѣние, -я, stwierdzenie, zaręczenie własnoręcznym podpisem.

Заручины, -нь, *ж. mn.* *Gmin.* zaręczyny. Заручитель, -я, *m.* podpisany, niżej podpisany.

Заручительница, -ы, *ж.* podpisana, niżej podpisana.

Заручный, podpisany własnoręcznie; || *Kart.* pod ręką będący.

Зарушать, зрушить, zarzucać, zarzucać, zasypywać, zasypać; || Зарушаться, zarzucać się, *Imsl. b.* зарушенный, zarzucony, zasypywany.

Зарывать, зарыть, zakopywać, закопать, zagrzebywać, zagrzebać; || Зарываться, zakopywać się zagrzebywać się. *Imsl. b.* зарытый, zakopany, zagrзбаны.

Зарывать, зарвать, sprawiać ból, rwanie, szarpać; || Зарываться, rzucać się do czego, na co, pojeździć za czym.

Зарыдать, zasłochać, zapłakać głośno.

Зарыскать, ciągle biegać, latać tu i owdzie; || Зарыскаться, zacząć prowadzić życie roztrzerpane, próżniackie.

Зарытие, -я, *n.* zakopanie, zagrзбание.

Зрыть, *ob.* Зарывать.

Зарычать, зарыцѣть.

Зарѣзать, *ob.* Зарѣзывать.

Зарѣзвиться, rozswawolić się; || długo swawolić.

Зарѣзна, -и, *ж.* narznięcie, nacięcie.

Зарѣзь, -а, *m.* szyja cielęca lub barania ucięta. * Дозарѣзу, koniecznie, aż do ostateczności, mając pilną, nagłą potrzebę. Мнѣ до зарѣзу нужно видѣть его, koniecznie muszę się z nim widzieć. Ему пришлось до зарѣзу, był przywiedzionym do ostateczności, chwycił się ostateczności.

Зарѣзывать, зарѣзать, zarzynać, zarrznąć; || nacinać, naciąć; || Зарѣзывать, зарzynać się. *Imsl. b.* зарѣзанный, zarznięты.

Зарѣчный, заречный, z tamtѣj strony rzeki leżący.

Зарѣчье, -чья, *n.* zarzeczce, miejsce leżące za rzeką.

Зарюмить, zapłakać.

Заря, -и, *ж. zdr.* зѡрьна, зѡреньна, зѡрюшна, -и, *ж.* zorza. Утренняя заря, zorza poranna, świt, switanie, dnieńcie, brzask. Вечѣрная заря, zmierzch, zmrok. *Woj.* capstrzyk, pobudka ranna, bicie w бѣбен. На зарѣ, o świcie, gdy już dnieje. Ни свѣтъ ни заря, *ob.* Свѣтъ. * Задать кому зѡрю, porządnie kogo zbić, wygrzmocić, wytatarować. Его одна заря вгонить, другая выгонит, pracuje od samego rana aż do wieczora.

Заря, -и, *Bot.* lubczyk zwyczajny, lubiśnik.

Зарябить, pomarszczyć, zasepić się, zaćmic się. Вѣтеръ зарябилъ воду, wiatr pomarszczył powierzchnię wѡd. У меня въ глазахъ зарябило, zaćmiło mi się w oczach.

Зарядецъ - дца, *m. zdr. ob.* Зарядъ.

Зарядить, *об.* Заряжать.
Зарядный, do naboju strzelniczego należący. Зарядный ящикъ, jaszczek artyleryjski.

Зарядье, -дья, *н.* miejsce na tyle sklepów, kramów.

Заряжаніе, -іа, *н.* nabijanie (broni).

Заряжать, зарядить, nabijać, nabіі (bronі); || Заряжаться, być nabijanym. Заряжать холостымъ зарядомъ, nabijać (bronі) ślepo, bez szrotu lub kuli. *Imsl. b.* заряженный, nabity.

Засада, -ы, *ж.* zasadzka.

Засадить, *об.* Засаживать.

Засадна, -и, *ж.* zasadzanie.

Засадный, zasadny, w zasadzie znajdujący się

Засады, -а, *т.* nabrzmiałość wewnątrz ciała zwierząt.

Засаживать, засадить, zasadzać, zasadzić, wsadzić; || wpuszczать, wpuścić, wbi-jać, wbić; || Засаживаться, być zasadz-аным, osadzаным і т. д. *Imsl. b.* засаженный, zasadzony, wsadzony.

Засаливать, засалить, zasmarować, posmarować, zawałać tłustością; || Засаливаться, zasmarować się, zawałać się tłustością. *Imsl. b.* засаленный, zasmarowany, zawałаны tłustością.

Засвѣтатъ, zareczyć, przyrzecъ, іае обѣкѣ.

Засвидѣтельствованіе, -іа, *н.* zaświadczenie, poświadczenie; || свиdectwo, dowód.

Засвидѣтельствовать, zalegalizować, zaświadczyć, poświadczyć; || oświadczyć (*uznanowanie*).

Засвѣтло, *пск.* róki widno, za dnia.

Засвѣчать, засвѣчивать, засвѣтить, запалать, zapalić świecę; || Засвѣчаться, być zapalаным (*o świecy*). *Imsl. b.* засвѣчен-ный, zapalony.

Засадываться, засадыться, omyłać się w dawaniu kart.

Засекестровывать, засекестровать, zasekwestrować, zająć na skarb. *Imsl. b.* засекестрованный, zasekwestrowany, zajęты на skarb.

Заселеніе, -іа, *н.* osiedlenie, zasiedlenie.

Заселить, *об.* Заселять.

Заселокъ, -лн, *т.* miejsce puste, niezabudowane za wsią,

Заселять, заселить, zasiedlać, засііііі, osadzać, osadzić; || Заселяться, być zasiedlanym. *Imsl. b.* заселенный, засііііі.

Засидчивый, ciągle siedzący, lubiący długo bawić się gdzie.

Засиноваться, засидѣться долго gdzie бавиііі, przesiadywać. * Засидѣться въ дѣвкахъ, pozostać starą panną.

Засинивать, засинить, farbować, zafarbować błękitnym kolorem, zasinііі; || Засиниваться, być zafarbowаным błękitnym kolorem. *Imsl. b.* засиненный, zafarbowany błękitnym kolorem.

Засинѣться, zasinieć, zająć sinością.

Засіять, zabłysnąć, zajaśnieć.

Засканивать, засканать, podskakiwać, podskoczyć, przeskakiwać, przeskoczyć; || Заскочить, заскочить, zaskoczyć; || * Засканивать къ кому, nadskakiwać кому, zalecać się.

Заскочить, *об.* Засканивать.

Заскрежетать, zazgrzytać (*зѣвати*).

Заслинивать, заслюнивать, заслониіі, zaśliniac, zaślinііі; || Заслюниваться, zaśliniac się. *Imsl. b.* заслиненный, заслюненный, zaśliniony.

Заслонить, *об.* Заслонять.

Заслонка, -и, *ж.* zdr. zaślonочка, -чки, *ж.* zasłona, blacha [do pieca]; *Bot.* łuszczynka. Заслонь, -а, *т.* blacha do zamykania pieca.

Заслонять, засланивать, заслонить, zaślaniac, zaślonііі, zakrywać, zakryć; || Заслоняться, zaślaniac się, zakrywać się. *Imsl. b.* заслоненный, zasloniony, zakryty.

Заслуга, -и, *ж.* zasługa. Награждатьъ ногó по заслугамъ, wynagradzać podług zasług. Заслуженный, zaszczycony за службу, wy-ślужony.

Заслуживать, заслужить, zasługiwać, zaślужyc, wysлуживać, wysлужyc; || Заслуживаться, długo służyc. *Imsl. b.* Заслуженный, zaślужony,

Заслуживать, заслушать, rozbierać, roztrząsać (*sprawę w sądzie*); || Заслуживаться, być rozbieranym, roztrząsanym; || слухачъ з велика увага і upodobaniem.

Заслышать, *об.* Услышать.

Заслѣплять, заслѣпить, zaślepіаіі, zaślepić, oślnііі.

Заслинивать, *об.* Заслинивать.

Засмаливать, засмолить, oblepiać smołą ciekłą, zasmalać, zasmolić; || Засмаливаться, zasmalać się. *Imsl. b.* засмолен-ный, zasmolony.

Засмаркивать, засмаркать, zasmarkać; || Засмакиваться, zasmarkać się.

Засматривать, засмотрѣть, zagładać, zajrzeć; || —на что, długo patrzeć na co, zapatruwać się, *об.* Зглядѣться.

Засмолить, *об.* Засмаливать, Засмѣять, wyśmiać (*kogo*). *Imsl. b.* засмѣянный, wyśmiany.

Заснуровывать, Заснуровать, zasznurowywać, zasznurować; || Заснуровываться, zasznurowywać się. *Imsl. b.* заснурованный, zasznurowаны.

Заснуть, *об.* Засыпать.

Засобвь, -а, *т.* zdr. засобва, -и, *ж.* rygiel, zasuwa, zasuwa.

Засобывать, засобвать, засунуть, zasuwać, zasunąć, wsuwać, wsunąć; || Засобываться, zasuwać się, wsuwać się; || Засобываться, miotać się, rzucać się w różne strony. *Imsl. b.* засунутый, zasuniuty.

Засоливать, засолить, nasalać, nasolić, osolić, posolić.

Засолодѣть, *об.* Солодѣть.

Засолонѣть, *об.* Солонѣть.
 Засореніе, -ія, *n.* zatkanie (*kanalu*
 * *ciele*); || zamulenie.
 Засорять, *об.* Засоривать.
 Засосать, *об.* Засасывать.
 Засосъ, -а, *m.* mięso grzebie, bagnie.
 * Цѣловаться въ засосъ, mlaskać sa-
 tując.
 Засохлость, -и, *ж.* zaschłość.
 Засохлый, zaschły, zeschły.
 Засохнуть, *об.* Засыхать.
 Засочиться, zacząć с ес, sączyć się.
 Заспать, заспабъ Заспать младенца,
 wadusić dziecko w czasie spania.
 Заспесивиться, заспесивѣть, zacząć
 się pysznić, zhardzić.
 Засперивать, засперить, zacząć, za-
 cząć się kłócić.
 Засрочный, nadterminowy.
 Застава, -ы, *ж.* rogatka (*zasta*); || За-
 ставный, rogatkowy. || Заставныя буквы,
Druk. litery wersalne, począ kowe.
 Заставъ, застава, застава, *ж.* зна-
 лець, заста (кого gdzie lub przy czym); ||
 wejść kolo nad czem, zaskoczyć.
 Заставить, *об.* Заставлять.
 Заставица, -ы, Заставъ, -а, -и, *ж.* *Druk.*
 obwódka, winieta, ozdóbka.
 Заставливать, заставлятъ, заставитъ.
 заставляіа, заставить, zastaniać, zastonić,
 zakładać, zał. z. c.; || Заставля вся, być
 zastawianym, zastanianym, zakładanym.
Imsl. b. заставленный, zastawiony i t. d.
 Заставлять, заставитъ, змусzać, зму-
 ситъ, przymuszać, przymusić. *Imsl. b.* за-
 ставленный, zmuszony.
 Заставничъ, -а, *m.* zakładnik, człowiek
 дану w заставіе, w zakładzie.
 Заставный, *об.* Застава.
 Заставщикъ, -а, *m.* стражник przy ro-
 гатках miasta.
 Заставъ, -а, *m.* Заставна, -и, *ж.* заста-
 на.
 Заставывать, застоить, zatrzymуwać,
 zatrzymać kogo na drodze; || Заставывать
 ся, dłużей стаб niż potrzeba, zastawіаć
 się; || plesnieć (*o stojących wodach*).
 Заставливать, *об.* Заставлять.
 Заставовна, -и, *ж.* zagrodzenie, заста-
 вienie.
 Застановить, застановлять, *об.* Заста-
 навливать.
 Застарѣлость, -и, *ж.* zastarzałość, za-
 dawnienie.
 Застарѣлый, zastarzały, przestarzały,
 zadawniony.
 Застарѣть, zadawnieć, zastarzec się.
 Застегать, przepikować (*suknie, kol-
 dre*); || wychłostać, wybić kogo porządnie.
 Застегивать, застегнуть, zapinać, за-
 пиаць; || Застегиваться, zapinać się. *Imsl. b.*
 застегнутый, zapięty.
 Застегна, *zdr.* застегнечна, -и, *ж.* за-
 вивка, spinka, haftka, sprzączka; || klaw-
 iura (*w dawnych ksiązkach*).

Застенать, *об.* Застонать.
 Застигать, застигнуть, застичь, заści-
 гаć, zaścignąć, zaskoczyć, spotkać. *Imsl. b.*
 застиженный, застигнутый, заścignięty
 i t. d.
 Застилать, застлать, wysціалять, wy-
 стлать, zascіаляć, zastlać, zakrywać, zakryć;
 || Застилаться, być заściаляным, zakrywa-
 ным, wym szczonym, zakrywać się. *Imsl. b.*
 застланный, wystlany, zastlany, zakryty,
 wymoszczony.
 Застилка, -и, *ж.* wystanie, zastanie, za-
 krycie, wymoszczenie.
 Застить, зазастить, застлать, застло-
 ніć, zakrywać komu światło.
 Застичь, *об.* Застигать.
 Застлать, *об.* Застилать.
 Застой, -оя, *m.* stagnacja, zatomowanie,
 zamieszanie, brak ruchu, przestaniek.
 Застойный, stojący (*o wodzie, płynie*);
 || niesprzedany w swoim czasie, pozosta-
 ły (*o towarach*).
 Застольица, -и, *ж.* *Gmin.* spółbiesiadnicy
 за jedn m stołem siedzący.
 Застолъ, -и, -а, *m.* spółbiesiadnik за je-
 дным stołem siedzący, godownik.
 Застольное, -ого, *n.* strawne, pieniądze
 wydawane sługom na strawę.
 Застольный, бiesiadnicy, godowy, przy
 stole odbywający się, w czasie obiadu lub
 kolacji. Застольная пѣсня, śpiewka przy
 stole.
 Застонать, застѣкаць, заjęzczeć.
 Засторанивать, засторонять, засторо-
 нить, zastawіаć, zastawіаć czem, zastaniać,
 zastonić, zagradzać, zagrodzić. *Imsl. b.*
 застороненный, zastawiony, zastloniony,
 zagrodzony.
 Застоять, *об.* Заставывать.
 Застрахованіе, -іа, *n.* zabezpieczenie,
 zaasekurowanie, asekuracja.
 Застрахователь, -я, *m.* asekurujący.
 Застраховательница, -ы, asekurująca.
 Застраховывать, застраховать, zabez-
 печать, zabezpieczyć, asekurować, за-
 асекуроwać; || Застраховываться, być za-
 беprичоным, заасекурованым. *Imsl. b.*
 застрахованный, zabezpieczony, заасе-
 куrowаны.
 Застраховщикъ, -а, *m.* assekurant, asse-
 куратор, dający assekuracja.
 Застрачивать, застращать, застращать,
 zastraszyć, przestraszać, przestraszyć.
 Застреготать, zacząć skrzeczeć (*osroce*).
 Застрогать, застрогать, zaheblować.
 Застраивать, застроить, zabudowywać,
 zabudować; || Застраиваться, zabudowy-
 вать się.
 Застройна, -и, *ж.* zabudowanie.
 Застрѣнна, -и, *ж.* *Bot.* wić. Застрѣнный,
 wiciowaty.
 Застрѣливать, застрѣлить, застрелать,
 застреліаць, zabijać; || Застрѣливаться, за-
 стрѣлиться, застрелать się, застреліаć się.
Imsl. b. застрѣленный, zastrzelony.

Застрѣльщикъ, -а, *m.* *Woj.* tyraljer, żołnierz rozsypany, strzelający przed kolumną wojska.

Застрѣха, -и, *ж.* **Застрѣхъ**, -а, *m.* daszek chroniący od słoty i t. p., obdach.

Застрѣшина, -ы, *ж.* deska przykrywająca przedział między obdachem a murem.

Застуда, -ы, *ж.* przeziębienie, zaziębienie. **Застудный**, pochodzący z przeziębienia.

Застуживать, **застужать**, **застудить**, ostudzać, ostudzić, ochładzać, ochłodzić; || **зaziębiać**, **zazięбć**; || **Застуживаться**, **зaziębiać się**. *Imsl. b.* **застуженный**, **остудzony**, **охлодженный**, **зazięбiony**.

Застучать, *ob.* **Застучать**.

Заступа, -ы, *ж.* **Заступленіе**, -іа, *n.* podpora, poparcie, popieranie, protekcja.

Заступать, **заступить**, **заградzać**, **загrodzić**; || **застєrować**, **zastąpić (kogo)**, **выгнать**, **выгнать**; || **Заступаться**, **bronіть (kogo)**, **ujmować się (za kim)**.

Заступникъ, -а, *m.* protektor, obrońca.

Заступница, -ы, *ж.* obrończыня, obrońcielka.

Заступничество, -а, *n.* protekcja, opiekanie się, obrona, wstawienie się за kim, przyczинienie się.

Заступчивыи, **прзчынныи**, **прзчыннйа**jący się ze wstawieniem się за kim.

Заступль, -а, *m.* rydel. **Заступный**, гудловый, do rydла należący.

Застучать, **застучать**, **застукаць**, **запукать**.

Застывать, **застынуть**, **застыть**, **остыгачь**, **остыгнать**.

Застылыи, **остыглыи**.

Застынуть, **застыть**, *ob.* **Застывать**.

Застѣнокъ, -на, *m.* *Star.* miej.sce, gdzie badano i мѣczono występców.

Застѣчнивость, -и, *ж.* nieśmiałość, lekliwość.

Застѣчнивый, nieśmiały, lekliwy.

Застѣнять, **застѣнивать**, **застѣнить**, **zastłaniać**, **zastłonić (od światła)**, **zaciemnić**, **zaciemnić**.

Засудить, **zasądzić**, **прзсудить**, **прзсудить** wyrokіем; || **osądzić** na surową karę; || *Star.* **Засудиться**, **zacząć procesować się**. *Imsl. b.* **засуженный**, **zasądzony**, **osądzony**.

Засуетиться, **zakłopotać się**.

Засунуть, *ob.* **Засовывать**.

Засусливать, **засуслить**, **zasiłniacь**, **zasiłnić**; || **Засусливаться**, **zasiłniacь się**. *Imsl. b.* **Засусленный**, **zasiłniony**.

Засуха, -и, *ж.* posucha, susza.

Засучивать, **засучить**, **zakazać**; || **kręcić**, **skr.ć** (**nić**, **sznurek**); || **podkasać**, **podgiąć (suknię)**, **zawijać**, **zawinać (reka-wy)**; || **Засучиваться**, **podginać się**, **podkasać się**, **zakasać się**. *Imsl. b.* **засученный**, **podgięty**, **zakasany**, **skręcony**, **zakręcony**.

Засушивать, **засушить**, **wysuszać**, **wysuszyć**, **zasuszać**, **zasuszyć**; || **Засушиватьсь**, **być wysuszonym**, **zasuszonym**. *Imsl. b.* **засушенный**, **засушёный**, **wysuszony**, **zasuszony**.

Засушина, -ы, *zdr.* **засушынка**, -и, *ж.* suchy kawałek czegośoko'wiek.

Засушить, *ob.* **Засушивать**.

Засушка, -и, *ж.* wysuszenie, **zasuszenie**.

Засчитывать, **засчитывать**, *ob.* **Зачитывать**.

Засылать, **заслать**, **zasyłać**, **zastać**, **wysyłać**, **wysłać**; || **Засылаться**, **być zasyłanym**, **wysyłanym**. *Imsl. b.* **засланный**, **wysłаны**.

Засылка, -и, *ж.* wysyłanie, posyłanie.

Засыльный, **wysłаны**, **posłаны**.

Засыльщикъ, -а, *m.* **posłaniec**, **wysła-niec**.

Засыльщица, -ы, *ж.* **posłanka**.

Засыпаться, **заснуть**, **zasypiacь**, **zaspać**, **zasnąć**.

Засыпать, **засыпать**, **zасыпуwacь**, **zасыпаć**; || **Засыпаться**, **być zасыпуwanym**. *Imsl. b.* **засыпанный**, **zасыпаны**.

Засыпной, do zасыпуwania służący.

Засыпщикъ, -а, *m.* **Görn. gichciarz**.

Засыпь, -и, *ж.* **dół zасыпаны**.

Засыхать, **засохнуть**, **zасыхаć**, **zасохнать**.

Засѣвать, **засѣять**, **zaczynać**, **zacząć siać**, **zasiewać**, **zasiać**; || **Засѣваться**, **być zasiewanym**. *Imsl. b.* **засѣянный**, **zasia-ny**.

Засѣвъ, -а, *m.* **siejba**, **sianie**, **zasiew**, **wysiew**.

Засѣдан'е, -іа, *n.* **posiedzenie**, **sessja**; || **audjencja (w trybunale)**. **Распорядительное засѣданіе**, **po іedzenie ekonomiczne**. **Распредѣлительное засѣданіе**, **posiedzenie porządkowe**. *Prav.* **Засѣданіе оъ закрытыи двєрями**, **posiedzenie przy zamkniętych drzwiach**.

Засѣдатель, -я, *m.* **assessor**; || **ławnik**.

Засѣдать, **zasiadać**, **zasiаć**, **być asse-ssorem**, **ławnikiem**; || **Засѣсть**, **stanąć na zasadzce**, **уwięznacь (w ciasném miejscu)**, **wleźć w co**, **pozostać**.

Засѣна, -и, *ж.* **wrąb lasu**, **część wycię-tych drzew**; || **las**, **którego wrąb zabroniony**.

Засѣнать, **засѣчь**, **zarębywacь**, **zarąbacь**; || **nacinać**, **naciąć**; || **wychłostać na śmierć**; || **Засѣщаться**, **strychowacь się (o koniu)**; || **być narębywanym**, **nacinanym**. *Imsl. b.* **засѣщенный**, **zarąбаны**, **nacięty**; || **wychłosta-ny**.

Засѣкъ, -а, *m.* **sąsieć (w stodole)**.

Засѣсть (*cz. przysz.* **zasiađu**), *ob.* **Засѣ-датель**.

Засѣчка, -и, *ж.* **zranienie z powodu stry-chowан a się (u konia)**.

Засѣчь, *ob.* **Засѣнать**.

Засѣять, *ob.* **Засѣвать**.

Затаврить, *об.* Таврить.
 Затаивать, затаить, затаяć, затаиć, skrywać, skryć; || Затаиваться, ukrywać się, ukryć się, kryć się przed kim, zaszajać się, zaszajać się. *Imsl. b.* затаённый, затаюны, skryты, ukryты.
 Заталкивать, затолкать, поручаć, поручаёć.
 Затáпливать, затопить, zapalać, zapalić, napalać, napalić (*w piecu*). *Imsl. b.* затопленный, zapalony, napalony.
 Затáптывать, затоптáть, zdeptываć, zdeptać, zbrukać, zwalać; || подептаć, strатоваć, nadeптаć, przygniatać, przыgniеć; || Затáптываться, być zdeptanym, zbrukаным, zwalаным. *Imsl. b.* затоптанный, zdeptаны, zbrukаны i t. d.
 *Затоптáть ногó въ грязь, poniżyć kogo, porniatać.
 Затáснивать, затащить, zaciagać, zaciagnąć, zawlekać, zawlec; || =Затаснáть, zaszargać, zwalać, znosić, zedrzeć (*o sukniach*); || Затáсниваться, być zaszargаным, zawalаным, znoszonым, zdartым. *Imsl. b.* затáщенный, zaciágnięты, zawleczony; || затáсанный, zaszargаны, zawalаны, znoszony, zdarty.
 Затáчивать, заточать, zaszываć, zaszycь, naprawiać, naprawić; || =заточить, naostrzyć; || тocyć, robotá tokarską wyrabiać; || Затáчиваться, zaszываć się, naprawiać się; || być naostrzonym. *Imsl. b.* затáчанный, zaszыты, naprawiony; || затóченный, naostrzony.
 Затáчка, -и, *ж.* zaszывanie, zaszycie; || miejsce zaszycie.
 Затащить, *об.* Затáснивать.
 Затвердить, *об.* Затверживать.
 Затвердѣвать, затвердѣть, twardzieć, stwardnieć.
 Затвердѣлость, -и, *ж.* Затвердѣние, -ія, *н.* zatwardziałość, stwardnienie.
 Затвердѣлый, stwardniały.
 Затвердѣть, *об.* Затвердѣвать.
 Затверживать, затвердить, wbijać, wbić, wrazać, wrazić sobie w pamięć, uczycь się, wуuczycь się на pamięć; || Затверживаться, być на pamięć wуuczonym. *Imsl. b.* затверженный, на pamięć wуuczony.
 Затвореніе, -ія, *н.* zamknięcie.
 Затворить, *об.* Затворять.
 Затворна, *здр.* затворсчна, -и, *ж.* zasuwka, zasuweczka (*u drzwi lub okien*).
 Затворникъ, -а, *м.* samotnik, pustelnik.
 Затворническій, samotny, odludny, pustelniczny.
 Затворничество, -а, *н.* pustelnictwo, życie pustelnicze.
 Затворничій, pustelniczny.
 Затворъ, -а, *м.* zasuwka; || domek pustelniczny; || stawidło, zasuwka dla zatrzymania wody.
 Затворять, затворить, замыкаć, зам-

кнаć; || Затворяться, замыкаć się, być замыканым. *Imsl. b.* затворенный, zamknięты.
 Затекать, затечь, засекаć, засеканаб, nabrzmiewаć, nabrzmieć.
 Затёклый, nabrzmiały, одеты, обрзёкły.
 Затёкъ, -а, *м.* opuchlina, opuchłość.
 Затемнить, *об.* Темнѣть.
 Затемнять, затемнить, zaciemniać, zaciemnić; || Затемняться, być zaciemnianым. *Imsl. b.* затемнённый, zaciemnianым.
 Затѣпливать, затѣплить, zapalać, zapalić (*świecę lub lampkę*); || Затѣпляться, być zapalаным. *Imsl. b.* затѣпленный, zapalony.
 Затерѣбливать, затерѣбить, zaszypać, zaszycь targać, szarpać, swać.
 Затерѣть, *об.* Затирать.
 Затѣривать, затерять, zagubić, zgubić, zawieruszać, zawieruszyć; || Затѣриваться, gubić się, zawieruszać się. *Imsl. b.* затѣрянный, zagubiony, zawieruszony.
 Затѣсывать, затесать, zaciosać, zaciosać; || зарѣываć, зарѣбаć; || Затѣсываться, być zaciosаным, зарѣбаным. *Imsl. b.* затѣсанный, zaciosаны, зарѣбаны.
 Зетель, *об.* Зетельнать.
 Зетинъ, -а, *м.* Woj. bastjon, narożnik, wał.
 Зетирание, -ія, *н.* Затірна, -и, *ж.* zacieranie.
 Зетирать, затерѣть, zacierać, zatrzeć, zabrudzać, zabrudzić, zawałać; || замазываć, замазаć (*farbą*); || ścisкаć, ścisнаć; || Затираться, być zacieranым, zabrudzanым i t. d. *Imsl. b.* затѣртый, затарты, zabrudzony, zawalаны i t. d.
 Затискивать, затискать, затиснуть, właczać, włoczycь, wgniatać, wgnieść; || ścisкаć, ścisнаć; || Затискиваться, włazić, wścibiać się, wciskać się gdzie. *Imsl. b.* затисканный, затиснутым, włoczony, wgniecionы, ścisnięты.
 Затихать, затихнуть, uciszać się, uciszycь się, uspakajać się, uspokoić się.
 Затись, -и, *ж.* Затисьи, -шья, *н.* przystań, ostoja; || zacisze.
 Заткать, Заткнуть, *об.* Затыкать.
 Затлѣться, *об.* Тлѣться.
 Затлѣть, затлѣть: я, ztlewać się, zatlеć się.
 Затмѣвать, затмить, zaciemniać, zaciemnić, zaćmić, przyćmić, zasłaniać, zasłonić; || Затмѣваться, zaciemniać się.
 Затмѣние, -ія, *н.* заćмienie (*ciała niebieskiego*); || przyćmienie. || *На него нашлó затмѣние, rozum jego zawiakłá się.
 Затоновать, *об.* Тоновать.
 Затокъ, -а, *м.* więszы, grubszy kraj tkaniny; || odnoga, zakręć (*rzeki*).
 Затолачивать, затолчить, deптаć, подептаć (*trawę*). *Imsl. b.* затолоченный, подептаны.

Затолять, *об.* **Заталливать**. *Imsl. b.* **затолянный**, **porchnięty**.

Затолявать, zacząć tłumaczyć, przekładać; || **zagadać**, zacząć rozprawić; || **Затоляваться**, **zagadać się**, **zanadto gadać**; || **popłacać się** przy rozprawianiu.

Затолячь, zacząć tłum.

Затолять, **затолять**, **znużyć**, **znużyć**;

|| **Затоляться**, **znużyć się**, **znużyć się**. *Imsl. b.* **затолянный**, **znużony**.

Затонуть, *об.* **Потонуть**.

Затонь, **-а**, *m.* miejsce zalane przy wezbraniu rzeki.

Затопать, **zaturać nogami**.

Затопить, *об.* **Заталливать**, **Затолять**.

Затоплять, **затоплять**, **zatapiać**, **zatapić**, **zalewać**, **zalać**; || **zanurzać**, **zanurzyć**. *Imsl. b.* **затоплянный**, **zalany**, **zatoiony**, **zanurzony**.

Затоптать, *об.* **Заталливать**.

Затопь, *об.* **Затонь**.

Затопыряться, *об.* **Топыряться**.

Заторговать, zacząć targować, handlować; || **utargować**. *Imsl. b.* **заторгованный**, **zatargowany**; || **Прав. заторговавший**, **utrzymujący się** przy licytacji.

Заторжествовать, zacząć tryumfować.

Затормозить, *об.* **Тормозить**.

Затормошить, *об.* **Тормошить**.

Заторниль, **-а**, *m.* **Заторный чань**, **kadz do zarobienia stodu**.

Заторопить, **maglić**, **pobudzić kogo do pośpiechu**; || **Заторопиться**, **śpieszyć się**.

Заторь, **-а**, *m.* **zatarcie stodu do piwa**, **brzezka**; || **tłok**, **ciżba**, **ścisak**.

Затосновать, **zateśnić**.

Заточать, **zatoczyć**, **wysyłać**, **wysłać** (*na wygnanie*); || **zamykać**, **zamknać**, **uwięzić**.

Заточение, **-ия**, *n.* **wysłanie na wygnanie**; || **uwięzienie**, **zamknięcie**.

Заточение, **-ия**, *n.* **zaostrenie**, **naostrzenie**.

Заточенник, **-а**, *m.* **więzień**, **w więzieniu trzymany**.

Заточить, *об.* **Заталливать**, **Заточать**.

Заточь, **-и**, **Заточина**, **-ы**, *ż.* **ostrz**, **ostrze**.

Затошнить, **Затошниться**, **zaczynać ckić się**, **nudzić**, **zabierać się** na **womity**. *Nieos.* **Меня затошнило**, **мнѣ затошнилось**, **nudzi mię**, **czuję ckiwość**.

Затрава, **-ы**, *zdr.* **zatravna**, **-и**, *ż.* **zapal (broni, armaty)**, **małeńki otwór boczny**, **którędy podaje się ogień do naboju**.

Затравливать, **затравить**, **szczuć**, **zaszczuć**, **zaszczuć**; || **Artyl.** **zapalać proch w zapale**, *об.* **Затрава**.

Затравник, **-а**, *m.* **Artyl.** **przetyczka do broni palnej**.

Затравный, **Затравочный**, **зapałowy**. **Затравный порошок**, **proch na pod-sypkę**, **pod-sypka**, **podpał**.

Затрапезный, **drelichowy**, **cwelichowy**;

|| **przy stole odbywający się**, **podczas biesiadowania**.

Затрапезь, **-а**, *m.* **drelich**, **cwelich (tkanka)**.

Затрата, **-ы**, *ż.* **wydatek**, **koszt**.

Затрачивать, **затратить**, **wydawać**, **wy-dać**, **wyłożyć**, **wyekspensować**; || **Затрачиваться**, **być wydawanym**, **wyekspensowanym**; || **dużołożyć**, **wydawać pieniądze na co**. *Imsl. b.* **затраченный**, **wydany**, **wyłożony**, **wyekspensowany**.

Затрепетать, **zadrżoć**, **zadragnać**.

Затрещать, **zatrzeszczeć**.

Затрещина, **-ы**, *ż.* **Gmin.** **silne uderzenie**, **szturchaniec**.

Затрөгивать, **затрөгать**, **затрөгнуть**, **zaczepiać**, **zaczepić**, **dotykać**, **dotknąć**; || **Затрөгиваться**, **być dotkniętym**.

Затруднение, **-ия**, *n.* **trudność**, **zawada**, **przeszkoda**.

Затруднительность, **-и**, *ż.* **trudność**, **zawiełość**, **niedogodność**.

Затруднительный, **trudny**, **ciężki**, **zawily**, **niedogodny**, **przykry**.

Затруднять, **затруднить**, **utrudniać**, **utrudnić**, **trudności robić**, **przeszkadzać**, **ambarasować**; || **Затрудняться**, **trudności doznawać**, **plątać się**. *Imsl. b.* **затруднённый**, **utrudniony**.

Затрудждать, **затрудить**, **utrudzać**, **utrudzić**; || **naprzykzać się**, **dolegać**, **dokuczać**. *Imsl. b.* **затруджённый**, **utrudzony**.

Затрушивать, **затрусить**, **zasypywać**, **zasypać**, **posypywać**, **posypać** **potrącając**; || **Затрушаться**, **być zasypywanym**, **posypywanym**. *Imsl. b.* **затрушенный**, **zasypany**, **posypyany**.

Затрясти, **затрясać**, **otrząsać**; || **Затрястися**, **Затрясться**, **zatrząść się**.

Затуманить, **zateśnić**, **zacząć martwić się**.

Затуманивать, **затуманить**, **pokrywać**, **pokryć mgłą**, **omglicь**; || **Затуманиваться**, **okrywać się mgłą**.

Затуплять, **затупить**, **zatepiać**, **zatepić**, **stepić**; || **Затупляться**, **zatepieć**, **przytępiać się**, **stepić się**. *Imsl. b.* **затупленный**, **przytępiiony**, **stepiony**.

Затупеть, *об.* **Тупеть**.

Затусильный, **nieco przyćmiony**.

Затухать, **затухнуть**, **gasnąć**, **zagasnąć**, **zgasnąć**; || **zepsuć się**, **nadpsuć się** (*o potrawach i t. p.*).

Затухлый, **zgasły**; || **zepsuty**, **nadpsuty** (*o potrawach*).

Затухнуть, *об.* **Затухать**.

Затушать, **затушить**, **gasić**, **zagasić**; || **Затушаться**, **być zagaszonym**. *Imsl. b.* **затушенный**, **zgaszony**.

Затушение, **-ия**, *n.* **zagaszenie**.

Затхлость, **Затхлый**, *об.* **Задхлость**, **Задхлый**.

Затыкать, **zacząć mówić komu: ty**.

Затыкать, **затыкать**, **затыкаć**, **zatkanь**, **zaczynać tkać po tkacku**, **tkaniem zakrywać**. *Imsl. b.* **затыканный**, **zatkany**.

Затына́ть, затну́ть, затыка́ть, затка́ть, запча́ть, засруптова́ть; || **Затына́ться, бы́ть затыкнутым, запчаным, засруптованым.** *Imsl. b.* **затннутый, затканы, запчаны, засруптованы.**

Затыло́нь, -лна, zdr. затыло́чень, -чна, m. kark, karczek, karczyk, заты́ек главу, ты́л головы, потылица; || **Го́рн. wierzchnia** część młota fryszerskiego; || **karkowina, karkowa sztuka** bitego bydłęcia. **Почёсывать въ заты́ли, skrobać się w głowę.**

Затылочный, затыльный, karkowу, od tyłu głowy.

Затыльни́нь, -а, m. część hełmu pokrywająca kark; || **warkocz** kobiety, kosa, ubiór głowy.

Затычна, -и, ż. затыка, затyczка, затыка́ть.

Затѣва́ть, затѣять, podniecać, podniecié, wzbudzać, wzbudzić, zamierzać, zamierzyć, zamyślać, zamyślić, przedsiębrać, przedsięwziąć, założyć sobie co, wystósować, uformować, uwziąć się na co, knować, knuć. Затѣять, тянбу, wystósować, uformować proces. Затѣять swądьбу, справіть wesele. Затѣва́ть измѣну, knować zdradę.

Затѣи, -ей, ż. mn. wymysły, urojenia, fantazje.

Затѣйливость, -и, ż. wymyślność, przesadność.

Затѣйливый, wymysłny, przesadny. Затѣйливо, psk. wymyślnie.

Затѣйни́нь, -а, m. dowcipniś, żartowniś, figlarz, wymyślnik.

Затѣйлица, -ы, ż. figlarka, wymyślnica.

Затѣйничать, żartować, figlować.

Затѣйный, wymysłny, zmyslny, sprytny.

Затѣйщичь, -а, m. poduszczyciel, poduszczawacz, pobudzieli.

Затѣйщица, -ы, ż. poduszczycielka, pobudzielielka.

Затѣмъ, psk. potem, zatem, a zatem, kaszém, a więc, przeto, poczém, dla tego. **Сперва играли увертюру, затемъ слѣдовала интродукция, насампрздъ grano увертюре, потомъ наступовала интродукция. Затемъ имбу честь быть....., затемъ mam honorъ pozostać..... Велѣдъ затѣмъ, zaraz potem. Затемъ что, dla tego iż, ponieważ, гдъż, gdy skoro. Затемъ чтобы, dla tego aby, ażeby.**

Затѣйнивать, затѣнять, затѣнить, ocieniac, ocienić, roztaćzać cień nad czém. *Imsl. b.* **затѣнённый, ocieniony.**

Затѣнь, -и, ż. cień, miejsce zacienione, **затѣсна́ть, затѣснить, ściесниа́ть, ściесниа́ть.** *Imsl. b.* **затеснённый, ściесниony.**

Затѣя, -ей, ż. wymysł, urojenie. (*Więcej używa się w liczbie mnogiej, ob. Затѣя*).

Затѣывать, zaszczekać.

Затѣйгивать, затѣяну́ть, zaciągać, zaciągać; || ściска́ть, ściска́ть; || гои́ть, zamykać

(o ranie); || ***wikłać, uwikłać, wmieszać; || odciągać (np. sprawę), odwlekać; || Затѣйгива́ться, ściага́ть się, sznurować się, ściска́ть się; || mieszać się, wikłać się; || odwlekać się. Егò затѣяну́ли въ это дѣло, uwikłano go w tę sprawę. * Затѣяну́ть пѣсню, zanucić piosnkę. *Imsl. b.* **затѣянутый, заціа́гнѣты, ściснѣты i t. d.****

Затѣжня, -и, ż. ściсnienie, mocne zwiazanie; || **sznurek** lub tasienka do ściага́ния; || **zwłoka, odwłoka, przewłoka.**

Затѣяну́ть, ob. Затѣйгивать.

Заумничать, zanadto rozumować.

Заунывно, psk. żałośnie, smutnie, ponuro.

Заунывность, -и, ż. smętność, ponurość.

Заунывный, żałośny, smętny, ponury.

Заупокойный, wznoszony za wieczny odpoczynek umarłych, żałobny. Заупокойная молитва, литія, żałobne nabożeństwo.

Заупорствовать, ob. Упорствовать.

Заупрямиться, uprzeć się.

Заурчать, zaburzyć, zahurkotać.

Заусеница, -ы, ż. zadzier, zagniotek, zanokcica.

Заусень, -шка, m. *Mul.* ztosuga.

Зауторни́нь, -а, m. watornik, narzędzie bednarskie do wyrzynania watorów, żelazko zębate w drzewie osadzone.

Заутра, psk. *Star. Sl.* rano, nazajutrz.

Заутрѣня, -я, ż. jutrznia, nabożeństwo poranne.

Заутюживать, заутюжить, odprasowywać, odprasować; || заутюжива́ться, бы́ть odprasowywanым. *Imsl. b.* заутюженный, odprasowany.

Заушаты, заушить, wypoliczkować, dać policzek. *Imsl. b.* заушенный, wypoliczkowany.

Заушень, -шка, m. zawinięta część ucha.

Заушение, -я, n. policzkowanie.

Заушина, -ы, ż. policzek.

Заушица, заушица, -ы, ż. *Med.* gruczoł ślinny za uchem, nabrzmienie gruczołu ślinnego za uchem.

Заушный, zauszny.

Зафрахтова́ть, zafrachtować, zafraktować, zamówić na fracht. *Imsl. b.* зафрахтованный, zafrachtowany.

Зафурмѣнни́нь, -а, m. *Го́рн.* formyzel.

Зафырнать, zaparskać (o koniach).

Захаривать, ob. Заходить.

Захаривать, захая́ть, гани́ть, zganić.

Захандры́ть, dziwaczyć się, dziwactwo stroić, kaprysić.

Заха́нь, -а, m. schwylenie; || **нарѣчь, ile na rękę unieść można, brzemień.**

Заха́пывать, заха́пать, zachapać, zachapic, zasać, zachwycić, zachwycić, zabrać. *Imsl. b.* заха́панный, zachapany, zasapany i t. d.

Заха́рнить, захарнать, zaszczekać, zaszczekać charkać; || charkaniem zawalać. *Imsl. b.* захарнанный, zacharkany.

Захвалить, zachwalić; zbytecznie pochwalić, przechwalić.

Захватать, zacząć chwycić; || dotyka-niem zabrudzić; || **Захвататься**, wiele czego nachwytać, napařany i t. d.

Захватить, об. **Захватывать**.

Захватливый, łakomy na cudze mienie.

Захватъ, -а, *m.* schwytywanie, pojmanie; || * przywłaszczenie, zabór. **В захватъ**, *psk.* obejmując jeden drugiego.

Захватывать, **захватить**, zchwytować, zchwycić, zabierać, zabrać, złapać, porwać, porwać; || zajmować, zająć, zagarnąć, zagarnąć; || przytrzymać, przytrzymać, zatrzymać, zatrzymać, aresztować; || przywłaszczać, przywłaszczać; || застаć на чём, здыбать, przydyбать, злараć, заіść kogo на чём; || зашкочуць; || засперіаць, zaczerpić; || **Захватываться**, być schwytanym, zabranym, złapanym i t. d. *Imst. b.* захваченный, schwyтany, zabраны, złapanы i t. d.

Захворать, zachorować.

Захилъный, osłabiony, zwątлоны, wątły. **Захилъть**, osłabnąć, zwątлець, podupać na siłach.

Захирѣть, об. **Захилѣть**.

Захитрить, zacząć chytrze postępować.

Захлѣбывать, **захлѣбнуть** (чѣмъ), zajądąć, zajeść, zapijać, zapić (*dla pobycia się przykrego smaku*); || **Захлѣбываться** (чѣмъ), zachłynać się (*w czasie picia*).

Захлестнуть, об. **Захлестывать**.

Захлестать, zachłostać (*na śmierć*).

Захлестна, -и, *ж.* pęta, węzeł; || **кламка**, zawiasa.

Захлестывать, **захлестать**, zachłostać, zachłostać (*biczem*); || zaciągać, zaciągać na węzeł; || zalewać, zalać, zachlustać; || **Захлестываться**, zadzierzgnąć się (*o niciach*); || zapląтуwać się, skrećać się; || być zachlustanym, zalewanym. *Imst. b.* захлестнутый, zachłostíny, zaciągnіety, zachlustany, zalany, zapląтany, skreçony.

Захлпывать, **захлпаться**, szlochać, **лпач**.

Захлпсть, -я, *ж.* ziemia zamulona.

Захлпать, zacząć trzaskać (*biczem*); || **заклaskać** (*w діоніе*); || zacząć mrugać (*oczymi*).

Захлпка, -и, *ж.* klapa, klapka (*w помпе*); || zasuwa, zasuwka (*do zamykania*).

Захлпнуть, об. **Захлпывать**.

Захлопотать, zacząć kłopotać się, być **w** kłopotcie; || **Захлопотаться**, zakłopotać się.

Захлопывание, -ія, *n.* zatrząskanie, zatrząsnіęcie, zatrząsnіenie.

Захлопывать, **захлпнуть**, zatrząskiwać, zatrząsnąć, zamknąć z trzaskiem; || **Захлопываться**, замыкаć się z trzaskiem, zatrząsnąć się. *Imst. b.* захлпнутый, zatrząsnіety

Захлбстать, zachlastać, zachlusnąć, zachlapać; || **Захлбстаться**, zachlastać się, zachlapać się. *Imst. b.* захлбстанный, zachlustany, zachlastany, zachlapanы.

Захмылина, -ы, *ж.* skaza (*cegly*).

Захныкать, zasłochać.

Заходить, **зайти**, zachodzić, zająć, wstepować, wstąpić do kogo; || udawać się, udać się dokąd, dążyć; || zachodzić (*o słońcu i t. p.*); || іść naprzód, posuwać się, posunąć się, zapuszczać się, zapaścić się; || chylicь się, zapadać, wpaдаć; || **Заходиться**, dretwieć, strętwieć, tracić przytomność. **По дорогѣ я зайду къ вамъ, по дрозде встарию до рана.** **Зайти** неприятелю въ тылъ, zająć nieprzyjacielowi z tyłu. **Разговоръ зашелъ о музынѣ, о театрѣ,** rozmowa wszczęta się o muzyce, o teatrze. **Зайти въ гавань,** zawinać do portu. **За него зашло много денегъ,** zadłużył mi się na znaczną сумę. **Руди зашлись отъ стужи,** ręce strętwiały od zimna.

Заходить, bezustannie zacząć chodzić (*w szerz i wzdłuż*).

Заходниъ, **заходчынъ**, -а, *m.* czyszczący kloaki.

Заходъ, -а, *m.* zachód (*słońca*); || wychodek, retyrada. **Заходный**, wychodowy.

Заходjenje, -ія, *n.* zachód (*słońca i t. p.*).

Заходниъ, przechodzący.

Захозяйничать, zagospodarować.

Захолоивать, **захолоидъ**, chłodzić, ochłodzić, ostudzać, ostudzić.

Захолодъ, -и, *ж.* chłód, chłodek, miejsce ocenione, cień.

Захолустье, -ья, *n.* ustronie, zakąt, miejsce odległe, puste.

Захотѣть, **захотѣться**, zachcieć, zachcieć się.

Захотатъ, zachychotać, rozżmiać się.

Захрабриться, zacząć udawać zucha, junaczyć, buńczuczycь się.

Захрапѣть, zachrapać, zachrapnąć.

Захребѣтничъ, *Gmin. ob.* Батрачъ.

Захребѣтный, za plecami znajdujący się.

Захромать, **захромаć**, stać się chromым, zakuleć, stać się kulawym, zacząć chromać, kuleć.

Захрустѣть, **захрупнать**, zacząć chrzęścić.

Захрунать, zakrzakać (*o świniach*).

Захряслость, -и, *ж.* Med. zatkanie kanału (*w ciele*), zatwardzenie żołądka, obstrukcja; || zamulenie.

Захряслый, zatwardziały, zatkany, zapchany, zamulony.

Захряслуть, **zakrzepнать**, stwardnieć, ściаć się, zatkać się, zapchać się.

Захривать, **захривить**, przekreślać, przekreślić, wymazywać, wymazać.

Зацарапать, **зацарапаć**. *Imst. b.* зацарапанный, zadrapаны.

Зацвѣлый, spleśniały, okwitły (*o chlebie*).

Зацвѣтѣть, зацвѣсти, зацвѣсть, за-
квітаць, zakwitnąć; || zapleścić (o chlebie).

Зацѣловѣть, збытecznie цаловаць; || За-
цѣловѣться, do zbytku nacałować się.

Зацѣпа, -ы, ж. Зацѣпъ, -а, m. haczek,
kijek z haczykiem do podnoszenia czego;
|| kiel, żab (u zwierząt); || wsp. *podmów-
ca, podżegacz, podnieta. Словные за-
цѣпы, kły u słonia.

Зацѣпка, -и, zdr. haczek, haftka; || за-
цзерпка, zahaczenie, matactwo, zwada,
wasń.

Зацѣплять, зацѣпнѣть, зацѣпляць, заце-
рпнѣць, zahaczać, zahaczyć, zawadzać, zawa-
dzic; || Зацѣпляться, зацѣпляć się, zahac-
zać się. *Imś. ѓ.* зацѣплённый, зацѣ-
плённый, зацѣпiony, zahaczony.

Зацѣпливый, zwadliwy, kłóтливy.

Зацѣпъ, об. Зацѣпа.

Зачѣливать, зачѣлить, cumować, przy-
cumować, przywiązywać statek liną; || За-
чѣливаться, być cumowanym. *Imś. ѓ.*
зачѣлённый, zacumowany.

Зачѣло, -а, n. początek, zaczęcie; || го-
лдіа (ewangelji).

Зачаровывать, зачаровать, зачароу-
вать, zaczarować. *Imś. ѓ.* зачарованный,
zaczarowany.

Зачастить, об. Зачащать.

Зачастую, psk. często.

Зачѣтіе, -іа, n. zaczęcie, początek; || по-
чѣтіе (плodu), zajście w ciążę.

Зачѣтокъ, -тна, m. początek.

Зачѣть, об. Зачинять.

Зачѣхлость, -и, ж. schudłość.

Зачѣхлый, schudły, suchotniczy, wyschły.

Зачѣхнуть, об. Чѣхнуть.

Зачащать, зачастую, nawiedzać czę-
сто, uczęszczać gdzie, chodzić gdzie czę-
сто; || поспісзачъ. Онъ нъ намъ зачас-
тилъ, онъ зачастую посѣщеніями, он
часто zaczął chodzić do нас. Не играй-
те такъ скоро: вы слишкомъ зачастую,
не graj pan tak прѣдко: bardzo pan спіе-
zysz.

Зачѣвнѣться, nadumać się, pysznіеć.

Зачѣривать, зачеринуть, przekreślać,
przekreślić, wykreślać, wykreślić, wyma-
зувать, wymazać; || Зачѣриваться, być
przekreślanым, wykreślanым, wymazywa-
ным. *Imś. ѓ.* зачѣрнутый, przekreślо-
ну, wykreślony, wymazany.

Зачѣрннвать, зачернить, zacierniać,
zaczernić, zabrudzać, zabrudzić; || wyma-
зувать, wymazać, przekreślać, przekre-
слиć. *Imś. ѓ.* зачернённый, zacierniony,
zabrudzony, wymazany, przekreślony.

Зачернѣть, зачернѣть; || Зачернѣться,
zacząć czernić się zdaleka.

Зачерпнуть, об. Зачерпывать.

Зачерпъ, -а, m. zacierpnіеć, czerpa-
ніе wody; || ілосць зачерпнѣтѣй воды, wo-
дѣ плыну.

Зачерпывать, зачерпнуть, zacierpać,
zaczępnąć; || Зачерпываться, być czer-

panym. *Imś. ѓ.* зачѣрпнутый, zacier-
pnіęty.

Зачерствѣлость, -и, ж. czerstwość, su-
chość, stwardnienie (chleba).

Зачерствѣлый, czerstwy, suchy, nie
świeży (o chlebie).

Зачерствѣть, об. Черствѣть.

Зачѣрчивать, зачертить, zakreślać, za-
kreślić, nakreślać, nakreślić, narysować;
|| naznaczyć kreską, linią, *Imś. ѓ.* за-
чѣрченнй, zakreślony, nakreślony, nary-
sowany.

Зачѣсать, об. Зачѣсывать.

Зачѣсна, -и, ж. zaczesywanie.

Зачѣсть, psk. za cześć, za zaszczыć.

Зачѣть, об. Зачитѣть.

Зачѣсь, -а, m. zaczesywanie; || czub, czu-
bek, tupet; || strzepy u pończoch i rękawi-
czek chłopskich; || Wet. rodzaj świerzby
(u koni).

Зачѣсывать, зачѣсать, zaczesywać, za-
czesać; || zaczesywać w ты; || Зачѣсывать-
ся, być zaczesywanым w ты; || ciągle
świerzbiеć, doznawać świerzbieńia. *Imś. ѓ.*
зачѣсаннй, zaczesany.

Зачѣтнй, zaliczony, na rachunek da-
ny lub wzięty; || udowadniający zalicze-
nie. Зачѣтная квітанція, росписна, квіт
na zaliczone pieniądze.

Зачѣть, -а, m. zaliczenie, zamiana; ||
kompensacja, kompensata, rozrachunek,
potrącenie. Въ зачѣть, na rachunek,
a conto. Не въ зачѣть, nie licząc w to,
nie rachując.

Зачинять, зачѣть, zaczynać, zacząć; ||
почзачъ, zajść w ciążę; || Зачинаться, za-
czynać się; || być poczęтым (o płodzie).
Imś. ѓ. зачатый, зачатый, zaczęты, ро-
цзѣты.

Зачинивать, зачинить, łątać, załątać,
reparować, zreparować, naprawiać, na-
prawić; || Зачиниваться, być reparowa-
ным, naprawianым. *Imś. ѓ.* зачинённый,
zreparowany, naprawiony.

Зачинна, -и, ж. naprawa, naprawienie,
łątanie, reparacja.

Зачинщикъ, -а, m. podmówca, podże-
гач, sprawcz; || herszt.

Зачинщица, -ы, ж. instygatorka, spraw-
czyni.

Зачинъ, -а, m. zaczęcie, początek.

Зачиннй, początkowy.

Зачинять, об. Зачинивать.

Зачиринать, zaświergotać, zaświerкаć.

Зачисленіе, -іа, n. zarachowanie, zali-
czenie.

Зачислять, зачислить, zarachowywać,
zarachować, zaliczać, zaliczyć; || Зачис-
ляться, przechodzić, przejść do czego, do-
кąd, być zaliczonым. *Imś. ѓ.* зачислен-
нй, zarachowany, zaliczony.

Зачисто, psk. na gotówkę, за gotówkę.
Купить что-либо зачисто, kupić za go-
тówkę.

Зачитѣть, зачитывать, зачѣсть (cz. przy-

зачту (зачту) policzać, policzyć, zaliczać, zaliczyć; || **Зачитаться**, być zaliczonym, policzonym. *Imśl. b.* зачѣнный, policzony, zaliczony.

Зачитать, zacząć czytać; || przywłaszczyć sobie książkę wziętą do czytania; || **Зачитаться**, zaczytać się, zagłębić się w czytaniu.

Зачихать, zakichać, kichnąć.
Зачумлять, зачумить (чѣмь), зараżać, зараzić, kazić, psuć powietrze. *Imśl. b.* зачумлённый, зараżony.

Зачуять, usłyszeć, poczuć; || **пречуёть**.
Зачѣмь, *psk.* dla czego, czemu, po co?
Зачагаты, zacząć stapać szeroko, robić kroki.

Зашаливать, зашалить, zacząć swawolic; || **Зашалиться**, długo swawolic
Зашаркать, zacząć wydawać szmer poruszając nogami, ruszać się z szelestem.

Зашатывать, зашатать, zachwiewać, zachwiać, wstrząsać, wstrząść; || **Зашататься**, zachwiać się. *Imśl. b.* зашатанный, zachwany.

Зашвыривать, зашвырнуть, зашвырять, zarzucać, zarzucić; || **Зашвыриваться**, зашвырнуться, być zarzucanym, zarzucenym. *Imśl. b.* зашвырнутый, zarzucony.

Зашевелить, poruszyć; || **Зашевелиться** poruszyć się.

Зашеень, -ейна, *m.* kark.
Зашеёць, -ейца, *m.* mała i niegłęboka zatoka, pomiędzy dwoma przyłódkami.

Зашей, **Въ зашей**, *Gmin.* w kark, po karku. **Прогнать въ зашей**, za kark wyrzucić.

Зашейна, -ы, *ż.* uderzenie w kark.
Зашелецъ, -льца, *m.* przychodzić, przybyć.

Зашелудивить, oparszyć, зараzić parchami.

Зашелудивѣть, oparszyć, oparszywieć.
Зашепелять, *ob.* Шепелять.

Зашептывать, зашептывать, засzeptывать, засzeptać, zacząć szeptać; || **шептанием** zacząć gawędzić.

Зашершавѣть, *ob.* Шершавѣть.
Зашибать, зашибить, uderzać, uderzyć, skaleczyć; || **Gmin.* zarabiać, zapracować; || *mieć nałóg pijaństwa; || **Зашибаться**, skaleczyć się, uderzyć się; || *lubić się napijać.

Зашибъ, -а, *m.* **Зашибна**, -ы, *ż.* zbitcie, stłuczenie.

Зашивать, зашить, zaszywać, zaszyć; || **зшцием** zarabiać; || **Зашиваться**, zaszywać się. *Imśl. b.* зашитый, zaszyty.

Зашивна, -и, *ż.* zaszycie, miejsce zaszyte.
Зашинать, засыцать, засыкнать; || **сыцать** zagłuszyć.

Зашипѣть, засыцать.
Зашить, *ob.* **Зашивать**.

Зашмыгать, zacząć prędko chodzić, przieszno suwać kroki; || **Зашмыгаться**,

zaszargać się. *Imśl. b.* зашмыганный, zaszargany.

Зашнуровывать, зашнуровать, *ob.* **Зашнуровывать**.

Зашпиливать, зашпилить, *ob.* Шпилиять.

Заштатный, nadetatowy.
Заштатный городъ, miasto bez powiatu, obwodu. **Заштатный чиновникъ**, urzędnik nadetatowy, spadły z etatu.

Заштилеваты, *Mar.* nie posuwać się dla braku wiatru.

Заштопна, -и, *ż.* cerowanie, zaczerowanie.

Заштопывать, заштопать, cerować, zaczerować; || **Заштопываться**, być cerowanym. *Imśl. b.* заштопанный, zaczerowany.

Заштунатуривать, заштунатурить, tynkować, zatynkować, otynkować; || **Заштунатуриваться**, być tynkowanym. *Imśl. b.* заштунатуренный, otynkowany.

Заштунатурна, -и, *ż.* zatynkowanie, otynkowanie.

Зашушунать, zacząć szeptać co do ucha, cicho mówić.

Зашебенивать, зашебенить, zapełniać, zapełnić gruzem, z gliną lub wapnem, zacierkować; || **Зашебениваться**, być zapełnianym gruzem i t. d. *Imśl. b.* зашебененный, zapełniony gruzem i t. d.

Зашебенна, -и, *ż.* zacierkowanie; || miejsce gruzem zawalone.

Зашебетать, засzczebetать (*o ptakach*).
Зашеголять, zacząć elegantować się, stroić się.

Зашенотать, załechtać kogo; || **зашкрэцэць** (*o roце*). *Imśl. b.* зашенотанный, załechtany.

Защелна, **Защолна**, -и, *ż.* klamka.

Защелкивать, защелкать (пальцами), zacząć klaskać palcami; || **выспiewуваць**, wywodzić wycwierki (*o słowiku*); || **Защелкнуть**, zamknąć na kłamek. *Imśl. b.* защелкнутый, zamknięty na kłamek.

Защелонъ, -лна, *m.* **Защелье**, -лье, *n.* miejsce pod szparą, pod szczeliną.

Защеплять, защемить, прыгниаць, прыгнiець sobie co, przyciskać, przycisnąć, zaskrзynić; || *czuć ściskanie serca; || **Защемляться**, być przygniatanym, zaskrзynianym. *Imśl. b.* защемлённый, przygniєciony, przyciєniєтый, zaskrзyniany.

Защемъ, -а, *m.* znak od zaskrзyniania; || kleszcze, cęgi.

Защепина, -ы, *ż.* zadra na desce, *ob.* **Задорина**.

Защепистый, *Bot.* drzazgowaty.

Защепливать, защеплять, защепить, róższczepуваць, rozszypać, zadęć robić na drzewie; || **Защепливаться**, być rozszepуwanym. *Imśl. b.* защеплённый, rozszepуwany.

Защечный, za policzkiem **хпајдзюць** się, wewnątrz twarzy.

Защипать, *ob.* **Защипывать**.

Защипка, -и, *ж.* Защи́пъ, -а, *м.* *Kuch.* за-
гнѣіе на брегачахъ сиаста.

Защипывать, защи́пать, защи́пнуть, за-
сщуряа, засщуряа; || Защи́пнуть, мо-
сно усщуряа; || skubać; || zacząć sщur-
pać, kłuć, kąsać; || *Kuch.* robić zagięcie
na bregachъ сиаста. *Imsl. б.* защи́панный,
защи́пнутый, засщуряну, oskubany.

Защита, -ы, *ж.* obrona; || podpora, pro-
tekcja.

Защитительный, obronny, odporny; ||
bronіаcy, usprawiedliwiający, poświęcony
obronie.

Защитить, *об.* Защи́щать.

Защитникъ, -а, *м.* obrońca, patron, pro-
tektor.

Защитница, -ы, *ж.* obrończyni, obroni-
cielka, patronka.

Защи́ать, защи́тить, bronić, obronić,
poriegać, osłaniać, zasłaniać, zasłonić,
protegować; || Защи́аться, bronić się,
być bronionym, protegowanym. *Imsl. б.*
защи́енный, obroniony, zasłoniomy, pro-
tegowany.

Защи́ение, -іа, *н.* obrona, usprawiedli-
wienie się.

Защуривать, защу́ривать (глаза́), zamru-
żać, zamrużyć, przymrużać, przymrużyć
(oczy); || защуриваться, przymrużać oczy.
Imsl. б. защуренный, zamrużony, przy-
mrużony.

Защудать, защудеть, грызть, wygryzać, за-
грызać, загрызть, kąsać, pokasać; || zakąsić
czem (np. po wodce); || przywłaszczać so-
bie co; || защудаться, zagryzać się; || *Gmin.*
wadzić się, swarzyć się. *Imsl. б.* защуден-
ный, zagryziony, pokasany.

Защудни, -омъ, *мн.* zakąski, przysma-
czki.

Защудчивый, zwadliwy, kłótlivy.

Защуды, -дъ, *мн.* zajady, zajadki, resztki
z jedzonych potraw w kątachъ ust po-
zostałe.

Защудить, *об.* защуживать.

Защудъ, -а, *м.* zajechanie.

Защужатой, -аго, *м.* zajeżdźczacz, do-
jeżdźczacz.

Защужать, защухать, zajeżdźać, zaje-
chać; || wstąpić jazdą do kogo, udać się
dokąd; || odjechać daleko; || *posunąć się
do ostateczności, porwać się na co.

Защуживать, защудить, jazdą zmordo-
wać, znużyć (konіа), zajeżdźać, zajeżdźić.
Imsl. б. защуженный, zmordowany, znu-
żony.

Защужий, -аго, *м.* podróźny, obcy.

Защудеть, *об.* защудать.

Защухать, *об.* защужать.

Заявитель, -я, *м.* zeznający, czyniący
zeznание, donosiciel.

Заявительница, -ы, *ж.* zeznająca, czyn-
iąca zeznanie, donosicielka.

Заявить, *об.* Заявлять.

Заявление, -іа, *н.* Заявка, -и, *ж.* zezna-
ние, doniesienie, wiadomienie, okazanie,

pokazanie, przedstawienie, deklarowanie.
Praw. Заявление іена, wytoczenie spra-
wy. Заявление суду, referencja do sądu.

Заявлять, заявлять, заявить, zezna-
wać, zeznać, świadczyć za lub przeciw; ||
okazać, zaprodukować, podawać, przed-
stawiać.

Заяловляя (корова), krowa, która prze-
staje cieleć się (*Star.* zajałowiała).

Заяловѣть, przestać cieleć się; *Star.* zaja-
ловіeć (o krowie).

Заяснѣть, zajaśnieć.

Заяць, Заяць, *прзр.* др. зайца, здр.
зайчине, -а, *м.* заяць, заяцзок; || Заяць
земляной, *об.* Тушканчикъ; —морской, *об.*
Блѣнь.

Заячий, zajeczy. || *Bot.* Заячий щавель,
szczawik trójlistny (roślina). Заячий но-
рень, korytnik (ziele).

Заячина, *об.* Зайчина.

Збитень, Збитенщій, *об.* Сбитень, Сби-
тенщій.

Збруя, -и, *ж.* zbroja, rynsztunek; || за-
прзгя, ubiór na konіа w zaprzęgu, rzęd
(na konіа do siodła); || narzędzie, statek
rzemieślniczy; || Збруйный, do zaprzęgu
należący, do ubioru na konіа.

Званіе, -іа, *н.* powołanie; || stan, pofo-
żenie, kondycja, profesja, służba.

Званый, przозony, zaproszony.

Звательный падежь, -а, *м.* *Gram.* przy-
паdek piąty, wołający.

Зватай, -аго, *м.* *Kośc. Sl.* zaprosiciel,
zapraszający.

Звать, wołać, przyzywać, wzywać; || за-
прасzać; || называть, wymieniać, dać imię;
|| Зваться, называть się. *Imsl. б.* зван-
ный, wołany, wezwany.

Звенѣ, -а, *здр.* звѣнышю, -а, *н.* ogniwo
(łańcucha); || przęsło (parkana); || dzwón-
ko rybne.

Звенчатый, z ogniw lub przęsł składa-
jący się.

Звенѣние, -іа, *н.* dzwонienie.

Звенѣть, dzwонić, wydawać dźwięk.

Звонариха, -и, *ж.* żona dzwонника, dzwo-
нiarza.

Звонарь, -я, *м.* dzwонник, dzwонiarz.

Звонило, -а, *н.* *Górn.* dzwon (blacha na
gichcie do wybijania ilości nabożów).

Звоніение, -іа, *н.* dzwонienie.

Звонить, dzwонić; || *Gmin.* głosić, roz-
głaszać.

Звоний, -овъ, *м. мн. об.* Молокоблчичини.

Звоний, дźwięczny, głośny, brzmіаcy,
brzęczący. Звоний глосъ, głos dźwięcz-
ny. Звонная монета, moneta brzęcząca.

Звонко, *psk.* dźwięcznie, głośno.

Звонность, -и, *ж.* dźwięczność, głośność.

Звононъ, -ина, *здр.* звононечъ, -ча, *м.*
dzwonek, dzwонeczek.

Звончатый, *об.* Звоний.

Звонъ, -а, *м.* dzwонienie, bicie w dzwo-
ny, dzwонy kościolа; || dzwонienie (w u-
szach).

Звунуть, *об.* Звучать.
Звуноподражаніе, -ія, *n.* Gram. naśladowanie dźwięku, wyraz naśladowujący dźwięk.
Звуноподражательный, наśladowujący dźwięк.
Звунь, -а, *m.* дźwięк, brzęк, odgłos, brzmienie.
Звучаніе, -ія, *n.* дźwięczenie, brzęczenie.
Звучать, wydawać dźwięк, дźwięczyć, brzmіе, dzwonić, wydawać odgłos, rozlecie się.
Звучность, -и, *ж.* дźwięчность.
Звучный, дźwięчны. **Звучно**, *psk.* дźwięcznie.
Звѣзда, -ы, *ж.* gwiazda. Кавалерская звѣзда, gwiazda orderowa. Морская звѣзда, *Nat.* gatunek gwiazdokrzewów. Полярная звѣзда, gwiazda biegunowa. неподвижная звѣзды, gwiazdy stałe. Звѣзда на лбу у лошади, gwiazdka na stole u konia, strzałka.
Звѣздистый, gwiazdzisty, zasiany gwiazdami.
Звѣздный, gwiazdny, gwiazdowy, właściwy gwiazdom.
Звѣздоглядъ, -а, *m.* gwiazdozor (*ryba morska*).
Звѣздообразный, gwiazdowaty, nazwał gwiazdy.
Звѣздоцвѣтъ, -а, *m.* Bot. gwiazdeczki, kłierki, jaskierki.
Звѣздочна, -чи, **Звѣздна**, -и, *ж.* gwiazdka, gwiazdeczka.
Звѣздочникъ, -а, **Звѣздовикъ**, -а, *m.* Min. gwiazdeczka (*kamień*).
Звѣздочный (мохъ), Bot. gwiazdzisty (mch).
Звѣздчатка, -и, *ж.* Bot. gwiazdownica, gwiazdnica.
Звѣздчатый, gwiazdzisty, zasiany gwiazdami.
Звѣрина, -ы, *ж.* zwierzęna.
Звѣринецъ, -нца, *m.* zwierzyniec; || мезержа.
Звѣрины, zwierzęcy.
Звѣристый, obfity w zwierzęta.
Звѣробой, -оя, **Звѣробойникъ**, -а, *m.* Bot. ziele świętojańskie, dziurawiec.
Звѣровидный, **Звѣрообразный**, mający postać zwierzęcą, bydlęcą.
Звѣрокъ, -рна, *m.* zdr. zwierzątko, *об.* звѣрь.
Звѣроловный, łowiecki.
Звѣроловство, -а, *n.* łowiectwo, myślistwo.
Звѣроловъ, -а, *m.* myśliwy, strzelec.
Звѣрообразіе, -ія, *n.* dzikość, okrucieństwo.
Звѣрообразный, dziki, zwierzęcy, okrutny, *об.* Звѣровидный.
Звѣрскій, zwierzęcy, srogi, okrutny, dziki.

Звѣрство, -а, *n.* zwierzęcość; || brutalstwo.

Звѣрствовать, по zwierzęcemu, dziko, srogo postępować.

Звѣрь, -я, *zdr.* звѣрѣкъ, -рна, *m.* zwierzę, bydlę. Диній звѣрь, zwierz dziki. Пушной звѣрь, zwierz okryty sierścią zdana на futra. Красный звѣрь, zwierzęna polowa (jelenie, sarny i t. p.). Плотоядный звѣрь, zwierzęta mięsożerne, drapieżne.

Звянать, звянуть, brzęкаć, brzęкнать; || *Gmin.* paplać, bzdurzyć.

Звяни, -ь, *mn.* *Gmin.* brednie, bzdurstwo.

Зги, *nieod.* używa się tylko dla oznaczenia ciemności, dla tego się mówi: зги не видать, zamiast: ничего не видать, nic a nic nie widać. Онъ зги не видать, nic nie widzi.

Зданіе, -ія, *n.* gmach, budynek.

Здатель, -я, *m.* założyciel, fundator.

Здательница, -ы, *ж.* założycielka, fundatorka.

Здоба, **Здобить**, **Здобный**, *об.* Сдоба, Сдобить, Сдобный.

Здороваться (съ кѣмъ), pozdrawiać, witać, kłaniać się. Я ещё не здоровался съ нимъ, jeszcze nie przywitałem go.

Здоровенный, silny, mocny, krzepki.

Здоровѣхонекъ, **Здоровѣшенекъ**, zdrowiuteńki, zdrowiusieńki.

Здорово, *psk.* zdrowo; || *witam, witaj mi. Здорово ли вы живёте, jakże zdrowie służy? Это dla васъ здорово, to dla pana zdrowo. Здорово, ребята, witam was moje dzieci! За что онъ бранилъ его? — Да тань, здорово живешь, за со он го łajał? — Tak sobie, z błahéj przyczyny, ani z tego, ani z owego.

Здоровость, -и, *ж.* zdrowość, stan zdrowia.

Здоровый, *Star. Sl.* Здрáвый, *zdr.* здоровенький, zdrowy, zdrów, zdrowiuteńki; || mocny, tegi, krzepki. Узнáйте отсюда по добру по здорову, niech pan ztąd odjeżdża dla uniknienia nieprzyjemności. По добру ли живёшь по здорову, jak się masz, jak ci się wiedzie?

Здоровье, -ья, *n.* (*zdr.* здоровьеце); *Star. Sl.* здравіе, -ія, *n.* zdrowie. *Woj.* Здрáвія желáемъ, niech żyje!

Здоровѣть, поздоровѣть, здравіе, przychodzić do zdrowia.

Здоровякъ, -а, *m.* człowiek zdrowy, mocny, krzepki.

Здравіе, *об.* Здорбвье.

Здрáво, *psk.* rozsądnie, zdrowo.

Здравомыслие, -ія, *n.* zdrowy rozsádek.

Здравомыслящій, zdrowo myślący.

Здравствовать, być zdrowym, mieć zdrowie. Желáю здравствовать, życzę здравія. Да здравствуетъ, niech żyje!

Здравствуйте, witam was! || *Przy kichaniu: здравствуйте, na zdrowiel*
Здравый, zdrowy, prosty, bez fałszu.
Здравый расудонъ, zdrowy rozsadek.
Здѣсь, psk. tu, tutaj.
Здѣшній, tutejszy.
Зебра, -ы, ж. Zool. zebra (zwierz z czarnemi pręgami).
Зейгерный, зейгеровальный, Met. служащій до топленія на wolnym ogniu metalu.
Зейгеровать, topić na wolnym ogniu metalu.
Зелёный, зелёной, zieleninowy, od zieleniny, jarzynny, od jarzyn, ogrodowin.
Зелёная лавна, sprzedaż zieleniny i jarzyn.
Зелёненый, nieco zielony, zielonawy.
Зеленёхонень, зеленёшенень, zieleniuchny, zupełnie zielony.
Зеленина, -и, Зеленица, -ы, ж. Bot. wiślak (z rodzaju mchów).
Зеленинь, -а, m. об. Бузина.
Зеленить, зазеленить, zielenić, pozielenić; || Зелениться, okrywać się zieloną farbą.
Зеленище, -ія, n. grzędy (w ogrodzie warzywnym).
Зеленица, об. Зеленина.
Зеленична, -и, ж. Zool. pliszka żółta (ptak).
Зелёнка, -и, ж. Bot. bobrownik.
Зелёной, об. Зелёный.
Зѣлено, psk. zielono, koloru zielonego.
Зеленоватый, zielonawy.
Зелёность, -и, ж. zieloność.
Зеленщикъ, -а, m. zieleniarz.
Зеленщица, -ы, ж. zieleniarka.
Зелѣный, zielony.
Зѣлень, -и, ж. zieleń, zieloność; || zieleżина (szczaw, pietruszka i t. p.); || kolor zielony, barwa zielona; || гóрная зѣлень, bergryn, zieleń гóрна (farba).
Зелѣть, zielenieć, zielonym się stawać; || Зеленѣться, okrywać się zielonością, zielonym się wydawać.
Зеліе, ія, n. ziele, roślina. Зелёный, zielny.
Зѣлье, -лья, n. trucizna; || Star. proch do strzelania; || *зѣлоник, зѣлоница.
Земельна, -и, ж. zdr. краик, об. Земля.
Земельный, gruntowy, ziemski.
Землевладѣлецъ, -льца, m. właściciel ziemski.
Землевоздѣлываніе, -ія, n. uprawa wlemi.
Землевозный, do wożenia ziemi служащій.
Земледѣлецъ, -льца, Земледѣль, -а, m. rolnik.
Земледѣліе, -ія, n. rolnictwo, uprawa roli.
Земледѣльный, rolniczy.
Земледѣльческій, rolniczy, agronomizny.

Земленопъ, Земленопщинъ, -а, m. kopalacz, grabarz. Земленопный, grabarski.
Землемѣріе, -ія, n. miernictwo, geodozja.
Землемѣрна, -и, ж. gąsienica drzewna (owad),
Землемѣрный, mierniczy, geodezyjny.
Землемѣрь, -а, m. mierniczy, jeometra praktyczny.
Землеописаніе, -ія, n. geografia, ziemopisarstwo, ziemopistwo, krajopistwo.
Землеописатель, -я, m. geograf, ziemopis.
Землеписательный, geograficzny.
Землепашенный, об. Земледѣльческій.
Землепашество, -а, n. Землепашецъ, -щца, m. об. Земледѣліе, Земледѣлецъ.
Землеройна, -и, ж. Zool. gatunek myszy polnej o długim pysku.
Землетрясеніе, -ія, n. trzęsienie ziemi.
Землеудобреніе, -ія, n. ugnojenie gruntu.
Землеудобрительный, do ugnojenia gruntu служащій.
Землечерпательный, Землечерпальный, do wygrzebania ziemi lub czyszczenia служащій. Землечерпательная машина, machina do czyszczenia rzek lub kanałów.
Землистый, ziemisty, z ziemią zmieszany.
Землица, -ы, ж. mały kawał ziemi, gruntu; || ziemica, kraik.
Земля, -и, ж. ziemia, ład, kula ziemiska; || plac, grunt, rola; || kraj, kraina; || давна назва литеры З. Твёрдая или матерья земля, ład stały. Лицо земли, powierzchnia ziemi. Земля напльвиная, odsep, пасур. Земля впустѣ лежашая, пустошь, nieużytki. Червоная земля, grunt należący do косяцiа. Господская земля, grunt należący do папа, do dziedzica. Обѣтованная земля, Piz. Sw. ziemia obiecana. || Онъ живѣтъ въ чужбѣй землѣ, mieszka w obcym kraju. || Онъ мелалъ бы провалиться снвозъ землю, gotów byłby pod ziemię zapasć. Онъ пошѣлъ въ мать сыру землю, pochowano go, umarł.
Землянь, -а, m. ziomek, współziomek, rodak.
Землячна, -и, ж. ziomka, współziomka, rodaczka.
Землянина, -и, Земляница, -ы, ж. Bot. poziomka. Земляничный, poziomkowy.
Земляниновна, -и, ж. wódka poziomkowa.
Земляничъ, -а, m. об. Земленопъ.
Землянистый, об. Землистый.
Земляницъ, об. Землянина.
Земляничникъ, -а, m. krzak poziomkowy. || sok poziomkowy.
Землянка, -и, ж. lepianka z ziemi i darniny.
Земляной, ziemny. Земляная груша, bulwa. Земляная работа, wysypywanie gruntu.

Зёмно, *psk.* aż do ziemi. **Зёмно кланяцься**, кланіаць ся aż do'ziami, upadać do'nog.
Зёмноводный, ziemnowodny, wodnoziemny.
Зёмноводный шаръ, kula ziemska.
Зёмной, ziemski. **Земная глыба**, брыла землі. **Земная поверхность**, powierzchnia ziemi. **Земной шаръ**, kula ziemska. **Земной рай**, raj ziemski. **Земной поклонъ**, ukłon aż do ziemi.
Зёмнородный, na ziemi mieszkający.
Зёмский, ziemski, gruntowy; || провинциалны, округовы. **Зёмскія повинности**, należności ziemskie, czynsz. **Зёмская давность**, *Prav.* przedawnienie (*wo ciagu dziesięciu lat*). **Зёмское ополчение**, milicja, pospolite ruszenie. **Зёмский голова**, *ob.* Посадник.
Зёмской, -аго, *m.* pisarz wiejski.
Зёмство, -а, *n.* *zb.* ziemstwo.
Зеолитъ, -а, *m.* *Min.* zeolit.
Зенитъ, -а, *m.* *Astr.* zenit, nadglówek.
Зеренчатый, ziarnisty.
Зёрнало (*Slow.* Зерцало), -а, *zdr.* зернальце, -а, *n.* zwierciadło, zwierciadełko, lustro, lusterko; || *ob.* Зерцало.
Зёрнальникъ, -а, **Зёрнальщикъ**, -а, *m.* fabrykant lub kupiec sprzedający zwierciadła.
Зёрнальный, зернальный, zwierciadlany, zwierciadłowy.
Зёрнальце, **Зёрнальцо**, -а, *n.* *zdr.* lusterko, *ob.* Зёрнало.
Зёрнальщикъ, *ob.* Зёрнальникъ.
Зёрплинъ, -а, *m.* *Bot.* paproć pachnąca (*roślina*).
Зернево́й, do gry w kostki należący.
Зернение, -ия, *n.* kruszenie metalu w drobne ziarnka.
Зернистый, ziarnisty, ziarniasty.
Зернить, rozbijając metal na drobne ziarnka.
Зёрно, -а, *zdr.* Зёрнышко, -а, *n.* ziarno, ziarnko, ziarko. **Жемчужныя зёрна**, perła.
Бурмицкія зёрна, duże, wielkie perły.
Зерновикъ, -а, *m.* *Bot.* nasiennik.
Зерновна, -и, *ż.* ziarnojad (*owad*).
Зерновой, ziarnowy, zbożowy. **Торговля зерновымъ хлѣбомъ**, handel zbożowy.
Зерноядный, ziarnojadny.
Зёрнышко, -а, *n.* *zdr.* ziarnko, ziarko.
Зернь, -и, *ż.* gra w kostki.
Зерцало, -а, *n.* graniastosłup, na którym są umieszczone ukazy przypominające ścisłe zachowanie sprawiedliwości; || *ob.* Зёрнало.
Зигзакъ, -овъ, *mn.* zygzag, drogi w zygzag, drogi kręte.
Зимдатель, -я, *m.* Stwórca; || fundator, założyciel.
Зимдательница, -ы, *ż.* fundatorka założycielka.
Зима, -ы, *ż.* zima. **Зимой**, *psk.* w zimie, podczas zimy.
Зимний, zimowy.

Зимовальный, przez zimę chowany, trzymany, przezimowany.

Зимованье, -нья, *n.* **Зимовна**, -и, *ż.* zimowanie.

Зимовать, zimować, zimę przepędzać, trwać przez zimę. || * **Онъ знаетъ**, гдѣ ра́ни зимуютъ, звача́т gdzie jest koryć.

Зимови́къ, -а, *m.* *Bot.* zimowit, zimokwit (*roślina*).

Зимовна, -и, *ż.* **Зимовище**, -а, *n.* zimowisko, leża zimowa, *ob.* **Зимованье**.

Зимовникъ, -а, *m.* chata na zimę w степach zbudowana.

Зимовье, -вья, *n.* zimowisko.

Зимолеть, -а, *ob.* Сарычъ.

Зимородокъ, -два, *m.* zimorodek (*ptak*).

Зинзивѣй, ея, *m.* *Bot.* topolówka (*roślina*), *ob.* Проскурнякъ.

Зинзубель, -я, *m.* *Stol.* hebel do robienia żłobków.

Зиньна, -и, *ż.* sikora większa (*ptak*).

Зипунъ, -а, *zdr.* зипунчикъ, -а, *m.* *Gmin.* sukmana, siermięga.

Зія́ние, -ия, *n.* rozdzwianie, rozdzieranie paszczy.

Зія́тъ, rozdzwiać, otwierać szeroko (*paszczę*).

Злакъ, -а, *m.* ziele; || **Зла́ни**, *mn.* rośliny trawiaste.

Златница, -ы, *ż.* poczwarka (*jedno z przeobrażeń owadu*).

Зла́то, **Злато́й**, *ob.* **Зо́лото**, **Золото́й**.

Златобровъ, -а, *m.* lesz morski, złotnik (*ryba*).

Златовидный, złotawy.

Златовласъ, -а, *m.* *Bot.* złotogłów, złота czupryna.

Златогла́вый, **Златове́рхий**, złotоглоу.

Златоза́рный, złocisty.

Златокле́й, -ея, *m.* chryzokol,

Златоконанный, ze złota wykuty.

Златокры́лый, złotoskrzydły.

Златоро́гий, złotorogi.

Златору́нный, złotoruny.

Златотканый, złototkany, złotоглоу.

Златоустый, złotousty, którego słowa są złote, nieocenione, złotych ust, złotej wymowy, wymowny.

Златоцвѣтны́й, złotobarwny.

Златоцвѣтъ, **Златоцвѣтъ**, -а, *m.* *Bot.* złocień (*roślina*).

Злато́й, *ob.* **Золото́й**.

Зла́чность, -и, *ż.* obfitość w trawę.

Зла́чный, trawisty, obfity w trawę.

Злить, озлить, złościć, rozłościć, gniewać, rozgniewać; || **Злиться**, złościć się, gniewać się.

Зло, -а, *n.* zło, boleść, szkoda, obraza, niesprawiedliwość. **На зло**, *psk.* na złość, wbrew, przeciw, **На зло всему́ свѣту**, wbrew całemu światu. **Онъ сдѣлалъ это на зло своимъ врагамъ**, uczynił to na złość swoim nieprzyjaciolom.

Зло, *psk.* złośliwie, ze złością.
 Злоба, -ы, *ж.* złość, złośliwość.
 Злобить, озлобить, зłościć, rozłościć, gniewać, rozgniewać, oburzać, uburzyć; || злобиться, złościć się, gniewać się, oburzać się. *Imśl. ѓ.* озлобленный, rozłoszczо-ну, rozgniewаны. oburzony.
 Злобный, złośliwy.
 Злобствовать, złościć się.
 Злобоніе, -іа, *п.* smrodliwość, smród.
 Злобонный, smrodliwy, smierdzący.
 Зловредность, -и, *ж.* szkodliwość.
 Зловредный, szkodliwy.
 Зловѣщій, зловроги, źле wrózący, źле wieszczający.
 Злодѣи, ѓя, *т.* złoczyńca, zbrodniarz; || niegodziwiec, nieprzyjaciel, wróg.
 Злодѣйка, -и, *ж.* zbrodniarka; || неprzy-жациотка.
 Злодѣйскій, zbrodniczy, niegodziwy, неprzyжациелски.
 Злодѣйство, -а, *п.* zbrodnia, zbrodniczość.
 Злодѣйствовать, źłego co czynić, dopuszczать się zbrodni.
 Злодѣяніе, -іа, *п.* zbrodnia, występек.
 Зложеланіе, -іа, *п.* nieżyczliwość, niechęć.
 Зложелатель, -я, *т.* nieżyczliwy, niechęтны, неprzyжазны, źле życzący кому.
 Зложелательница, -ы, *ж.* nieżyczлиwa, niechęтна, неprzyжазна, źле życząса кому.
 Зложелательный, *об.* Зложелатель.
 Зложелательство, -а, *п. об.* Зложеланіе.
 Зложелательствовать, źле кому życьць, nie spryжачь.
 Злобй, злы, złośliвы. * Злоб стѣя, przeklete plemie. || * Злому масло на голову лей, а ему дѣготь кажется, *Przysl.* намаж ты хлопа маслом, прече он dzieгцем smierdzi.
 Злоначественность, -и, *ж.* Med. szkodliwość, własności, skutki szkodliwe.
 Злоначественный, szkodliwy, szkodзачь; || Med. przybierający zлówróžbny charakter, niebezpieczны.
 Злоключеніе, -іа, *п.* niepowodzenie, nieщасцьє, niedola, przeciwność.
 Злонамѣреніе, Злоумышленіе, -іа, *с.* злы zamiar, зля myśl, złośliwość.
 Злонамѣренность, -и, *ж.* *об.* Злонамѣреніе.
 Злонамѣренный, Злоумышленный, злóшливы, неżyczливы, niegodziwy, злы zamiar мажачь. Злонамѣренно, *psk.* w злым zamiarze, w злѣй мысли.
 Злонравіе, -іа, *п.* złośliwy charakter, złośliwość.
 Злонравный, złośliwy, pełen złości, skłonны do злóрзеченія. Злонравно, *psk.* zлóшлиwie
 Злопамятливость, Злопамятность, -и, *ж.* długie pamiętanie urazy, mściwość, завзятость.

Злопамятливый, Злопамятный, długo pamiętający urazy, mściwy, завзятый.
 Злопамятованіе, -іа, *п.* pamiętanie urazy.
 Злопамятство, -а, *об.* Злопамятованіе.
 Злопамятсовать, chować urazę, pamięтаć кому.
 Злополучіе, -іа, *п.* nieщасцьє, niedola.
 Злополучный, nieщасцьєливы, нещасцьєвну. Злополучно, *psk.* нещасцьєлиwie.
 Злорáдливый, Злорáдный, неżyczливы, cieszący się z nieщасцьєа чужьего.
 Злорáдство, -а, *п.* неżyczлиwość, cieszenie się z нещасцьєа чужьего, z cudzej szkody.
 Злорáдствовать, być неżyczливым, cieszyć się z нещасцьєа чужьего, z cudzej szkody.
 Злорѣчивость, -и, *ж.* злóрзечєнство, обмова, czernienie.
 Злорѣчивый, Злослóбный, злóрзечны, обмовны, обмawяжачь.
 Злослóбный, обмawяжачь, czernić.
 Злослóбіе, злóрзечєнє, обмова, czernienie, злы язык.
 Злостность, -и, *ж.* зля wiara, podstępność; || злóшлиwość.
 Злостный, подступны; || злóшливы. Злостный, банкрот, банкрот подступны.
 Злость, -и, *ж.* злóсть || okrutność, srogość.
 Злосчáстіе, -іа, *п.* нещасцьє, niedola.
 Злосчáстный, нещасцьєливы.
 Злотворный, szkodliwy, skłonны do злѣго.
 Злотворство, -а, *п.* skłonność do злѣго.
 Злоумышленіе, -іа, *п.* *об.* Злонамѣреніе.
 Злоумышленникъ, -а, *т.* niegodziwiec, зля мысль, zamiar мажачь.
 Злоумышленница, -ы, *ж.* зля мысль, злы zamiar мажача.
 Злоумышленно, *psk.* [w злѣй мысли, w злым zamiarze].
 Злоумышленный, *об.* Злонамѣренный.
 Злоумышлять, mieć зле zamiary, кновачь со злѣго.
 Злоупотребить, *об.* Злоупотреблять.
 Злоупотребленіе, -іа, *п.* nadużьє.
 Злоупотреблять, злоупотребить (что), nadużьивачь, nadużьь.
 Злоухищєніе, -іа, *п.* подступ, chyтросť.
 Злоухищєнный, подступны, chyтры.
 Злоухищється, chyтрыць, подступнє дзлáсć.
 Злóчєбіє, -іа, *п.* bezbożność, bezprawіе.
 Злоязьбіє, *об.* Злослóбіє.
 Злоязьбникъ, -а, *т.* злóрзечник, обмовны.
 Злоязьбница, -ы, *ж.* злóрзечлиwa kobieta, обмовна.
 Злоязьбный, *об.* Злорѣчивый.
 Змієвидный, wѣзьковаты, do wѣзà podobny.

Змієвнѣ, Змѣвнѣ, -а, *m. Bot.* kocanki, żagota; || *Min.* серпентинъ (*kamień*).

Змієносѣць, -сца, *m. Astr.* Wężownik (*Konstellacja*).

Змієголівникъ Молдавскій, *Bot.* rodzaj kaktusa.

Змѣвнѣ, -а, *Bot.* wężownik (*roślina*).

Змѣнонь, нна, *m.* wężyk, młody wąż.

Змѣй, -ея, *m.* (*Коѣс. Sl.* Змії), Змѣя, -ї, *zdr.* Змѣйна, Змѣчна, -и, *ж.* змії, змії, змії, змія, змія, змія, змія, змійка, змійка, змійка, wąż, gadzina; || latawiec, który dzieci puszczają dla zabawki. Змѣя грѣшная, wąż grzechotnik. Змѣя очно́вая, wąż okularnik. Змѣя мѣдѣнна, padalec. || *Змѣяподко́лѣдная kobieta złośliwa i przebiegła. || Змѣй великанъ, wąż dusiciel, boa.

Змѣйка, -и, *ж.* *zdr.* змійка, wężyk; || blaszka, na której zakrecone są śruby zamka broni palnej. || *Bot.* drzewczka.

Змѣинѣ, зміювы, wężову. Змѣйнаголівна, muszla porcelanowa.

Змѣя, *ob.* Змѣй.

Змѣя-рыба, -ы, *ж.* *Zool.* wężownik-ryba.

Знавѣть, *ob.* Знать.

Зна́емый, znany.

Знай, *psk.* *Gmń.* pomimo tego; || ciągle, ustawicznie, wciąż. Я его успокоиваю, а онъ знаетъ сердитса, ја го успакајам, он заа́ ciągle się gniewa. Онъ то и знаетъ ходитъ, ustawicznie chodzi.

Знако́мецъ, -ица, *m.* znajomy.

Знако́мна, -и, *ж.* znajoma.

Знако́мить, познако́мить, znajomić, rozpoznати; || Знако́миться, robić, zabierać znajomości z kim, obznajmiać się.

Знако́мство, -а, *n.* znajomość.

Знако́мый, знако́мъ, znajomy, znany, obeznany, wiadomy. Знако́мъ-ли вамъ, ётотъ человекъ, czy ta osoba znana jest panu? Онъ доволно́ знако́мъ съ нашимъ языко́мъ, on jest dosyć obeznany z naszymъ языко́мъ. Онъ знако́мъ со всіми обстоя́тельствами ётого дѣла, znane mu są wszystkie okoliczności téj sprawy. Мнѣ хорошо́ знако́мы его́ привычки, znam bardzo dobrze jego przyzwyczajenia.

Знаць, -а, *zdr.* значёнь, чнѣ, *m.* znak, znaczek, znamię, secha, piętno; || hasło; || godło, insygnjum, insygnja, *m.* znak lub znaki odznaczania się, zaślugi lub téż godności jakіéj; || oznaka, świadectwo, dowód. Нѣмые объясняются знаками, niemi rozmawiają się na migi. Въ знаць дружбы, w dowód przyjaźni. Онъ сдѣлалъ знаць, чтобы его́ слушали, даъ знакъ, aby go słuchano. Знаки зодіака, znaki zodiaku. Знаць безчестія, piętno hańby. || Офицерскій знаць, гундраф, blacha pod szyją.

Знаменатель, -я, *m.* *Arytm.* mianownik.

Знаменательный, służący до названія, mianujący; || przenośny, pod postacią, pod figurą; || wiele znaczący, wyraźny, dobit-

ny. Событіе ёто весьма́ знаменательно́ zdarzenie to ma wielkie znaczenie.

Знаменать, значыць, oznaczać; || Знаменаться (крестомъ), żegnać się, kłaść znakъ krzyża на siebie.

Знаменито, *psk.* znakomicie.

Знаменитость, -и, *ж.* znamienitość, znakomitość.

Знаменитый, znamienity, znakomity, sławny, wstawiony, świetny, głośny, znany.

Зна́меніе, -іа, *n.* znak, znamię, oznaka, godło, hasło; || pokazanie się, zjawienie się, zjawisko; || Зна́меніе креста́ на небе́си, *Коѣс.* zjawienie się krzyża św. на небе́сі (*свято́ 7 мая*). || Зна́менскій, до ко́ścioла Зявienia się Krzyża św. на небе́сі odnoszący się, lub до niegó należący. Зна́менскій погостъ cmentarz przy ко́ściecie Зявienia się Krzyża św.

Зна́мный, chorągiewный.

Зна́менованіе, -іа, *ж.* znamionowanie, znaczenie.

Зна́меновать, znamionować, значыць, oznaczać; || Зна́меноваться, znamionować się, значыць się; || класть знакъ krzyża на siebie. *Imst. b.* зна́менованный, znamionowany, znaczący.

Зна́меносѣць, -сца, *m. ob.* Зна́менщикъ; || *ob.* Схимникъ.

Зна́менскій, należący до ко́ścioла Зявienia się Krzyża św. *ob.* Зна́менскій.

Зна́менщикъ, -а, *m.* chorąży.

Зна́мя, -ени, *n.* sztandar, chorągiew, proporzec.

Зна́ніе, -іа, *n.* nauka, wiedza, wiadomość, znajomość czego, poznanie. Зна́ніе ётого́ языка́ необходимо́, znajomość tegó языка́ jest niezbęдна. Имѣть обширныя зна́нія, posiadać obszerne wiadomości. Зна́ніе свѣта, znajomość świata.

Зна́тно, *psk.* znakomicie, znamienicie; || *Gmń.* oczywiście, widocznie.

Зна́тность, -и, *ж.* znakomitość, świetność.

Зна́тный, znakomity, znamienity, świetny, sławny, dostojny; || значны, wielki, споры. Зна́тная особа, osoba znakomita. Зна́тный родъ, значны родъ, znamienita familja. Зна́тная сумма́ денегъ, znaczna summa pieniędzy,

Зна́то́нь, -а, *m.* znawca, znający się на чёмъ.

Знать, знавѣть, знаць (*star.* znawać), wiedzieć, umieć co, rozumieć; || знаць się на чёмъ, być znawcą; || знаться (съ нѣмъ), przestawać z kim, nawiedzać często, uczęszczać gdzie. Знать не знаю, nie a nie wiem. Дать себя́ знать, даć się poznać чёмъ, wydać się з чёмъ. Надо и честь́ знать, trzeba mieć sumienie, wstydl. Онъ знаётъ дѣло, zna się на rzeczy. * Для́ мнѣ себя́ знать ёта работа, dała mi się we znaki ta праца. * Дамъ я ему́ себя́ знать, będzie on mnie pamiętał. Знай

вѣшихъ, tacy to jesteśmy! Онъ то и знай
бѣгаетъ, nic nie robi, tylko biega, lata.

Знать, *psk.* znać, znać, zapewne, może, widać.

Знать, -и, *ж.* *zb.* ludzie znakomici, zacni.

Знатьё, -ѣя, *n.* *Gmin.* znanie, wiedzenie.

Набы́ знатьё, гдѣумъ вѣдѣзай.

Знахарь, -я, *m.* czarodziej, wieszczek.

Знахарка, -и, *ж.* czarodziejka, wieszczka.

Значёнъ, -чнѣ, *m.* *Woj.* chorągiew kom-
панij; || *ryngraf*, blacha pod szyją (*u ofic-
tów*).

Значёнiе, -iя, *n.* znaczenie.

Значительно, *psk.* znacznie, wažno, ważnie

Значительность, -и, *ж.* znaczność, waż-
ność.

Значительный, znaczny, ważny; || *вы-
казны*, wiele znaczący, pełen wyrazu.

Значить, znaczyć, mieć znaczenie, po-
wagę, wziętość; || **Значиться**, być wpisa-
ным, wciągniętym na listę.

Значи́вый, chorągiewny, *об.* **Значёнъ**.

Знаю́щий, знающъ, знающъ się на чёмъ,
mający wiadomości.

Зно́бить, *завно́бить*, zięбіć, oziębiać,
ozięбіć; || **Зно́биться**, oziębiać się; || *чуѣ*
dreszcz w ciele. *Его́ зно́бить* лихорадка,
чуѣ dreszcz od febrы, febra go trzęsie.

Зно́бный, zbyt чузы на zimno.

Зно́бность, -и, *ж.* czułość na zimno.

Зно́бъ, -и, *ж.* zimno, dreszcz.

Зно́влю́бъ, -а, *m.* *Bot.* śláz żydowski
(*roślina*).

Зно́й, -ѣя, *m.* upał, gorąco.

Зно́йный, gorący, parny.

Зно́бастый, wolaty, wolowaty.

Зно́бать, dziobać.

Зно́бъ, -а, *zdr.* *зно́бъ*, -бнѣ, *зно́бчєнь*,
-чка, *m.* gardziel (*u ptaków*), gardziółka;
|| *wolę* pod gardłem.

Зно́в, *przyp. dr.* *зѣва* lub *зѣва*, *m.* we-
zwanie, zaproszenie.

Зодиакальный, *Astr.* zodiacowy, od
wierzyciа niebieskiego.

Зодианъ, -а, *m.* *Astr.* zodiac, zwierz-
niec niebieski, **Зодиачный**, *об.* **Зодиакаль-
ный**.

Зоди́и, -iевъ, *mn.* wyobrażenie dwunastu
znaków zodiacalnego.

Зодчєснѣй, architektoniczny.

Зодчество, -а, *n.* budownictwo, archi-
tektura.

Зодчѣй, -аго, *m.* budowniczy, architek-
tę.

Золá, -ѣя, *ж.* popiół, ług.

Золи́стый, popielisty.

Золи́ть, ługować.

Золѣвна, *zdr.* *залѣвушка*, -и, *ж.* bratowa,
мєждѣ siostra (*star. zółwica*).

Золотáрниъ, -а, *m.* *Bot.* jaduszowe
drzewo.

Золотáрня, -и, *ж.* złotarnia, warsztat
złotniczy.

Золотáрь, -я, *m.* złotnik.

Золотєнь, -я, **Золоту́шникъ**, -а, *m.* *Bot.*
prosiана włóć, *głomienka*, *złomignat*.

Золотильный, do pozłacania służący.

Золотильщикъ, -а, *m.* pozłotnik.

Золотистый, złocisty.

Золотить, pozłacać; || **Золотиться**, być
pozłacanym. *Imst. b.* **золочєнный**, **золо-
чєнный**, **pozłacany**.

Золотникъ, -а, *m.* 96-ta część łutu rus-
kiego; || *Art.* *drachma* (*waga*); || *klapa*,
klapka w pompie.

Золото, -а, *n.* (*Slaw.* **Злáто**), złoto. *Су-
сáльное* *золото*, złoto płatkowe, listowe.
Червѣнное *золото*, złoto dukatowe. *Не*
всє *то* *золото* *чтѣ* *блєститѣ*, *Przysł.* *nie*
wszystko *złoto* *co* *się* *świeci*.

Золотобитъ, **Плющильщикъ**, -а, *m.* golt-
slar, robiący blaszki złote.

Золотомисáние, -iя, *n.* szukanie, kopanie
złota.

Золотомисáтель, -я, *m.* szukający złota.

Золотѣй, -аго, *m.* dukat, czerwony zło-
ty (*moneta*).

Золотѣй (*Slaw.* **Златѣй**), złoty. **Золотѣ**
пáвило, *Arytm.* reguła trzech, złota. **Зо-
лоты́хъ** **дѣль** **мáстеръ**, złotnik przedają-
cy klejnoty. **Златѣе** **числѣ**, *Chron.* liczba
złota, cykl księzycowy. **Общáть** **золотыя**
гѣры, złote góry obcycуwáć, *obcycуwáć*
gruszki na wierzbie.

Золотонѣснѣй, **злoto** **w** **sobie** **zawiera-
ją**cy.

Золотообрѣзный, *ze* *złoczeniem* *brzegami*
(*papier*, *książka*).

Золотоплющильня, -и, *ж.* izba, w którój
złoto płaszczą.

Золотопрѣшывáльный, do przemycania
złota służący.

Золотопрѣшывáльня, -и, *ж.* izba do prze-
mycania złota.

Золотопрѣшывáльщикъ, -а, *m.* przemycá-
jący złoto.

Золотопрѣшывáние, -iя, *n.* przemycanie
złota.

Золотопрѣшывáтельность, -и, *ж.* przemysł
złotem, *dobycie* złota.

Золотопрѣдѣльщикъ, -а, *m.* złotoprѣд-
са.

Золоторазвѣдный, — *золоторазвѣдная*
вѣдна, *woda* *króлевска*, *kwás* *saletroro-
dny*.

Золототы́сячникъ, -а, *Bot.* centurzja,
jasieniec (*roślina*).

Золотошѣй, *ѣя*, *m.* haftarz złotem.

Золотошѣйка, -и, *ж.* haftarka złotem.

Золотошѣйный, haftarski, od haftowa-
ннá *złotem*.

Золоту́ха, *и*, *ж.* *Med.* skrofуły (*choroba*).

Золоту́шливый, **золоту́шный**, *skrófali-
czny*.

Золоту́шникъ, -а, *m.* *об.* **Золотѣнь**.

Золоты́й, *об.* **Золотѣй**.

Золочєние, -iя, *n.* pozłacanie.

Зѣльникъ, -а, *m.* popielnik (*w piєcu*); ||
popielarz, *zbierający* *popiół*; || *popiół*

в warmem niegaszonym i wodą roztworzoną, w który się kładą skóry wyprawione.
 || *Bot.* popielica, popielnik.
 Зольный, popielny, popiół w sobie zawierający.
 Зона, -ы, *ж.* *Geogr.* zona, pas nieba, ob. Поясь.
 Зондъ, *zdr.* Зондирь, -а, *м.* *Chir. Górn.* sonda, narzędzie chirurgiczne, które się zapuszcza w ciało dla różnych operacji; || *swider* do wiercenia skał, ziemi.
 Зонтикъ, -а, *zdr.* Зонтичень, -чна, *м.* parasol, deszczochron, parasolik, parasolka; || Зонтиень глазной, umbrella na oczy; || Зонтиень ламповый, daszek na lampę.
 || *Bot.* okołek, gronko okrągłe u ziół.
 Зонть, -а, *м.* *Archit.* obdach, zastona nad gankiem i t. p.
 Зоографический, zoograficzny.
 Зоография, *ин, ж.* zoografia, opisanie zwierząt.
 Зоолить, -а, *м.* skamieniałość zwierzęca.
 Зоология, -и, *ж.* zoologia, historia naturalna zwierząt.
 Зоологъ, -а, *м.* zoolog.
 Зоотомія, -и, зоотомья, anatomja zwierząt.
 Зоофитъ, -а, *м.* zoofit, zwierzokrzew.
 Зореньна, Зорюшна, Зорьна, -и, *ж.* *zdr.* об. Заря.
 Зорний, bystrooki, wzroku ostrego, widzający lepiej zdaleka jak zbliska.
 Зорность, -и, *ж.* bystrość wzroku.
 Зоря, -и, *ж.* *Bot.* lubczyk zwyczajny, lubisznik; зорный, należący lub właściwy tej roślinie; об. Заря.
 Зранъ, -а, *м.* *Star. Sl.* postać, obraz; || wizerunek.
 Зрачёнъ, Зерочёнъ, -чнѧ, *м.* źrenica.
 Зрачнёвый, źrenicowy, źreniczny.
 Зритель, -я, *м.* widz, spektator; || świadek.
 Зрительница, -ы, *ж.* spektatorka; || kobieta świadek.
 Зрительный, do widzenia służący, do patrzenia używany. Зрительная труба, труба, lunetka, perspektywa, lornetka. Зрительный нервъ, nerw wzrokowy, optyczny.
 Зрѣлище, -а, *н.* widowisko, teatr, scena. Зрѣлищный, do widowiska należący, teatralny.
 Зрѣло, *ржк.* dojrzałe; || *rozważnie, z zastanowieniem, z namysłem.
 Зрѣлость, -и, *ж.* dojrzałość.
 Зрѣлый, dojrzały. Зрѣлый возрастъ, wiek dojrzały. *По зрѣломъ обсмудѣніи, po długim rozważaniu, rozmyślaniu.
 Зрѣніе, -иѧ, *н.* wzrok, spoglądanie, patrzenie.
 Зрѣніе, -иѧ, *н.* dojrzwawanie.
 Зрѣть, (*cz. terazn.* зрю) *Kosc. Sl.* patrzeć, widzieć. *Imsl. b.* зримый, widzialny, widoczny.

Зрѣть, (*cz. terazn.* зрю), dojrzewać.
 Зря, *psk. Gmin.* na ślepo, bez zastanowienia się.
 Зрячий, widzący.
 Зрячна, -и, *ж.* cel na lufie strzelby.
 Зубарь, -я, *м.* zębacz, zębak, gatunek hebla stolarskiego; || *Bot.* żywiec.
 Зубастый, zębaty.
 Зубатый, об. Зубастый.
 Зубашна, -и, *ж.* zębatka, wilk morski (*ryba*).
 Зубецъ, -бца, *м.* ząb w jakim narzędziu; || Зубцы, -овъ, *mn.* blanki muru, blankowanie, ząbkowata ozdoba w budowlach.
 Зубило, Зубрило, -а, *н.* nasiek, narzędzie do nasiekania pilników; || długo żelazne do nasiekania kamieni.
 Зубной, zębowy. Зубная боль, ból zębów. Зубная щётка, szczoteczka do zębów. Зубной врачъ, dentysta. Зубная бунва, *Gram.* litery zębowe.
 Зубонъ, -бнѧ, *м.* *zdr.* ząbek, об. Зубъ.
 *Поднять на зубный, żartować, drwić sobie z kogo. На зубонъ, podarunek kobiecie w połogu zostającej (*niby po ukazaniu się u niemowlęcia pierwszego zęba*).
 Зубовидный, Зубообразный, zębowaty, mający kształt zębów.
 Зубопорѣзwanie, *ин, н.* wyrzynanie się zębów.
 Зуберывный ключъ, *Chir.* klucz angielski do wyrzynania zębów.
 Зубоснальть, wyszczerzać zęby, szydzić, wyśmiewać się z kogo.
 Зубосналь, -а, *м.* szydarcza.
 Зубоснальство, -а, *н.* szyderstwo, nasmiwanie się.
 Зубочистка, *zdr.* зубочисточка, -и, *ж.* piórko, drewnienko do zębów, szczoteczka do czyszczenia zębów.
 Зубочистный, do czyszczenia zębów służący.
 Зубрѣние, -иѧ, *н.* szczyrbienie, ząbkowanie; || *powtarzanie, wbijanie w pamięć.
 Зубрило, -а, *н.* об. Зубило.
 Зубрина, -ы, *ж.* szczyrbina.
 Зубрить, ząbkować, nasiękiwać; || szczyrbić, wyszczerbiać; || *powtarzać, wbijać w pamięć.
 Зубрь, -я, *м.* *Zool.* zubr.
 Зубчатый, ząbkowaty, ząbkowany, zębaty.
 Зубчинъ, -а, *м.* ząbek (*w liściach i t. p.*).
 Зубъ, -а, (*mn.* Зубы), *zdr.* Зубонъ, -бнѧ, зубочень, -чна, *м.* ząb, ząbek, ząbeczek; || Зубья, -бьевъ, *mn.* зęby (*u pily, u grzebienia i t. p.*). Зубы боковые, zęby poboczne, psię; — коренные, trzonowe; — молочные, mleczone, pierwsze zęby dziecięce; — перѣдние, рѣзцы, zęby przednie, kły; — мудрости, mądrości, najpóźniejsze trzonowe zęby. Вставные зубы, sztuczne zęby. Скрежетать зубами, grzecztać zębami. *Грызть на кого зубы, mieć do

kogo uraze. **Зубъ** на зубъ не попадѣтъ przejmuje zimnem. *Положить зубы на полку, zgłodnieć, chuchać w garść, dmuchać w palce. Нѣчего на зубъ положить, niema co zjeść. Щёлкать зубами, dzwonić zębami, *людзи се прѣзна надзѣя, przed niewodem rybu łapać. *На голодные зубы, на прѣзну жоладек. *Онъ на стому зубы съёлъ, wiele w tѣm doświadczył. Поднять ногѣ на зубы, wyszydzić kogo.

Зубянка, -и, ж. *Bot.* zęby babie.

Зудъ, -а, м. świerzbiączka, świerzbiecie, swędzenie.

Зудѣтъ, **зазудѣтъ**, świerzbić, swędzić.

Зуёнъ, *dr. przyp.* зуйна, *m.* siewka (ptak).

Зуй, -я, *m.* bataljon, ptak z rodzaju biegusów.

Зуница, -ы, ж. *ob.* Земляника.

Зубка, -и, ж. kołyska dziecinna (*zawieszona na dwóch sznurach*).

Зубнй, kołyszący się; || trzęsawiczny, grzązki.

Зубность, **Зубучесть**, -и, ж. chwianie się, kołysanie się, trzęsawizna, grzązkość.

Зубленость, -и, ж. chwianie się; || *непервность, niestałość.

Зублемый, **chwіяjący** się, **wahający** się; || *непервну, niestały.

Зубучій, **poruszający** się, **руchому**, **usuwający** się pod nogami.

Зубь, -и, ж. kołysanie się bałwanów morskich, fala spokojna; || trzęsawisko.

Зуыкъ, -а, *m.* дźwięкъ.

Зуычатъ, дźwięчець.

Зуычность, -и, ж. дźwięчność.

Зуычный, дźwięczну.

Зѣвана, -и, *m.* gap, gawron; || głupiec.

Зѣваніе, -іа, *n.* ziewanie.

Зѣватъ, **зiewаць**; || **gapić** się, **gawronić** się; || **działać** opieszale.

Зѣвѣкъ, -вна, *m.* ziewanie, poziewanie.

Зѣвѣта, -ы, ж. ziewaczka, poziewanie zbyteczne.

Зѣвунъ, -а, *m.* poziewający.

Зѣвунья, -нья, ж. poziewająca.

Зѣвъ, -а, *m.* paszcza, paszczęka; || otwór.

Зѣлѣ, *psk.* Kość. *Sl.* bardzo, wielce.

Зѣлѣ, -а, *n.* назва́ о́смѣй глоскі́ славіа́нскіе́й З.

Зѣница, -ы, ж. źrenica, *ob.* Зрачѣнь. **Зѣничный**, źreniczny.

Зѣнки, **ноыъ**, *mn.* *Gmin.* oczy, ślepki, ślipki, ślepięta.

Зюзя, -и, *wsp.* *Gmin.* pijak, pijaczka.

Зюидъ, -а, *m.* Mar. i *Geogr.* południe, południowa strona nieba; || пункт на компасіе wskazyjący południe; || wiatr południowy.

Зябнй, niewytrwały na zimno, zmarzлuch.

Зябность, -и, ж. zdyteczna czułość na zimno.

Зяблинь, -а, *zdr.* Зябличень, -чня, *m.* zięba (ptak).

Зяблина, -ы, ж. przemarzłina, szczelina, w drzewie pękłem od mrozu.

Зяблица, -ы, **Зябловна**, -и, ж. samica zięba, *ob.* Зяблинь.

Зяблость, -и, ж. ziębnienie, uczucie wewnętrzного zimna.

Зяблый, *ob.* Зябнй.

Зябнуть, **zięбнаць**, **marznąć**.

Зять, -я, *zdr.* зятѣнь, -тѣка, зятюшна. -и, *m.* zięć (*zdr.* *Gmin.* ziętaszek); || szwagier (*siostry mąż*). **Зятнй**, **Зятннй**, **зієця**,

зієціовскі, **зієціову**.

И.

И wymawia się jsk polska litera I, zaś z krótkim znakiem (съ краткою): и, jak i. И, *spój.* i.

Ибисъ, **Ивинь**, -а, *m.* ibis (ptak z rodziny kulików).

Ибо, **bo**, **bowiem**, **albowiem**, **gdyż**, **ponieważ**.

Ибушка, -и, ж. *Bot.* przetacznik.

Ива, -ы, ж. *Bot.* wierzba, łoża, łożina.

Ивовый, **ивяный**, **wierzbowy**, **łożowy**.

Ивановъ цвѣтъ, *ob.* Златоцвѣтъ.

Иванокъ, *ob.* Зимородоъ.

Иванъ **да** **Марья**, **ри**, ж. *Bot.* bratki (kwiatek).

Иверень, **рня**, *zdr.* иверешакъ, -шка, ж. иверешонокъ, -шка, *m.* odłamek, odłupak z kamienia.

Ивина, -ы, ж. gałąź wierzby.

Ивишене, -нья, *n.* zb grzyby na kretowinach rosnące.

Ивна, -и, ж. *zdr.* *ob.* Ива.

Ивнякъ, -а, *zdr.* ивнячѣнь, -чя, *m.* wierzbiniec, las wierzbowy.

Иволга, -и, ж. wilga, **wywilga** (ptak). **Иволжнй**, **do** **wilgi** **належачу**.

Ивушка, -и, ж. *zdr.* *ob.* Ива.

Игла, -ы, *zdr.* игѣлна, игѣлочна, -и, ж. iglica, igła, igielka; || иглы, *dr.* *przyp.* иголь, *mn.* kolce (u jeża i t. d.); || ciernie, liście drzew iglastych; || październko-porne; || **Игла**-рыба, **iglica** (ryba); || *Görn.* żygadlo; || **Вязальныя** **иглы**, **дрѣты** **до** **гобienia** **роіцзох**. *Бытъ **наы** **на** **игѣлкахъ**, **сцєрпєць** **мѣкї**. **Винѣ** **пускають** **игѣлки**, **винѣ** **искрзу** **сє**. **Платьє** **сє** **игѣлочкї**, **сукна** **ноуїтєнка**, **з** **иглы** **здыєта**.

Иглиный, **Игѣльный**, **игѣлны**, **игланы**. **Игѣльное** **ушко**, **ушко**, **дзїурка** **иглы**.

Иглистый, **игласты**.

Иглица, -ы, ж. **древнїана** **iglica**, (*do wїqzania sїeci*); || *Bot.* iglica włoska, ruszczyk.

Игличникъ, -а, *m.* *Bot.* wilżyna (roślina).

Иглица, -и, ж. *zgr.* wielka igła.

- Иглова́тый**, iglasty, kolczasty, cierniasty (o roślinach).
- Йго**, -а, *n.* jarzmo; || • brzemie, ciężar, niewola.
- Иго́лна**, Иго́лочна, *zdr. ob.* Игла́.
- Иго́льничь**, -а, *zdr.* Иго́льничень, -ча, *m.* igielnik.
- Иго́льный**, *об.* Иглиный.
- Иго́льчатый**, iglasty; || iglicowy. Иго́лчатое ружьё, iglicówka, broń iglicowa, karabin iglicowy.
- Иго́льщик**, -а, *m.* iglarz.
- Иго́рна**, -ш, *ж. zdr. ob.* Игрá.
- Иго́рный**, до gry należący. Иго́рный домъ, szulernia.
- Иго́рочна**, -чни, *ж. zdr. ob.* Игрá.
- Иготь**, *zdr.* йготна, -и, *ж.* мо́здierz, мо́здierzык.
- Игрá**, -ы, *ж.* gra (Star. igra), granie (w co); || zabawa, igraszka; || granie na instrumencie; || ogół kart przychodzących do ręki graczy; || sposób grania aktora lub aktorki w danej roli.
- Игра́лице**, -а, *n.* igraszka.
- Игра́льный**, do grania służący.
- Игра́ние**, -ия, *n.* granie.
- Игранный**, grany.
- Игра́ть**, играть, гра́, grywać; || igrać, bawić się (w co), swawolić; || pienieć się, musować (o napojach); || Игра́ться, być granym, przedstawianym. Дѣти игра́ютъ ме́жду собо́ю, dzieci bawią się z sobą. Игра́ть по большо́й, по ма́ленькой, гра́ в wielką lub małą grę (w kartach). Игра́ть на ме́лонъ, гра́ на kredyt. Игра́ть на скрипкѣ, гра́ на skrzypcach. Шипáнное игра́етъ въ бона́хъ, szampan pieni się w kielichu. Румяне́цъ игра́етъ у ней на щена́хъ, żyву rumieniec wystąpił na jej twarzy. Во́лны игра́ютъ на морѣ, morskie bałwany rzucają się. || *Imś. b.* игранный, grany.
- Игрéний**, kasztanowaty, cisawy (o koniu).
- Игрéчный**, szulerski, ciski.
- Игривость**, -и, *ж.* wesołość, krotocwilność, swawolność.
- Игривый**, żyву, wesoły, swawolny, krotocwilny.
- Игривый**, iskrzący się, pieniący się, musujący.
- Игришна**, -и, *ж. zdr.* гра нэгдна (w картах), *об.* Игрá.
- Игрище**, -а, *n.* zabawa ludu. Игрищный, do zabawy ludu należący.
- Игронъ**, -á, *m.* gracz, szuler; || umiejący grać na jakim instrumencie.
- Игрочиха**, -и, *ж.* szulerka.
- Игру́нъ**, á, *m.* figlarz, swawolnik.
- Игру́ня**, -ньи, *ж.* figlarka, swawolnica.
- Игрушечный**, -а, *m.* sprzedający zabawki dziecinne.
- Игру́шна**, *zdr.* игру́шечна, -и, *ж.* zabawka dziecinna bawidelko, pieścidełko, cacko.
- Игрушечный**, należący do cacek, zabawek dziecinnych.
- Игу́ана**, -ы, *ж.* Zool. rodzaj jaszczurki.
- Игу́ментво**, -а, *n.* superjorat (w klasztorach), opactwo.
- Игу́ментвовать**, być superjorem, opactem, przełożonym (w kl. sztorze).
- Игу́мень**, -а, *m.* superjor, przełożony, (w klasztorze).
- Игу́меня**, -ньи, *ж.* superjorka, ksieni, przełożona (w klasztorze).
- Идеа́ль**, -а, *m.* ideał, utwór myśli, wzór doskonałości, wystawiony w wyobraźni.
- Идеа́льный**, idealny, utworzony w myśli, w wyobraźni, urojony, pomysłowy.
- Идео́логия**, -ия, *ж.* ideologia, nauka o ideach, wyobrażeniach, o rozwoju wyobrażeń, idei.
- Идео́логический**, ideologiczny, odnoszący się do ideologii.
- Идея** - ёи, *ж.* idea, ideja, pomysł, wyobrażenie.
- Идилля**, -и, *ж.* idylla, sielanka.
- Идиотизмъ**, -а, *m.* idjotyzm, sposób mówienia właściwy jakiemu językowi; || niedołęstwo umysłowe.
- Идиотъ**, -а, *m.* idjota, niedołęга umysłowy, głupowaty.
- Идиотна**, -и, *ж.* kobieta głupowata.
- Идолопоклонникъ**, -а, *m.* Идолослужитель, -я, *m.* bałwochwalca.
- Идолопоклонница**, -ы, *ж.* bałwochwalczyni.
- Идолопоклоннический**, bałwochwalczy.
- Идолопоклонничать**, bałwanом służыć.
- Идолопоклонничество**, Идолопоклонство, -а, *m.* Идолослужение, -ия, *n.* bałwochwalstwo.
- Идолъ**, -а, *m.* bałwan, posąg, bożek pogański. Идолъский, bałwochwalcki.
- Идти**, Иттй, ісѣ, рѣйсѣ, chodзіć; || przychodzić, przybywać; || wchodzić, wstępować; || być używanym do czego; || służыć do przygotowania, do przyrzadzenia czego; || sprzedawać się (o towarach). Иттй въ гости, ісѣ з wizyta. Идти пѣшномъ, ісѣ piechotą. Корабѣль шёлъ подъ все́ми парусами, czyli: на все́хъ паруса́хъ, okrętu płynął pełnemi żaglami. Это пла́тье въ ней идѣть, te suknie jej do twarzy. Товаръ зтогъ нейдѣть съ рунъ, ten towar oddawna leży w sklepie, nie sprzedaje się. Дождь идѣть, deszcz pada. У насъ идуть разныя постройни, u нас stawiają się rozmaite budowle. Идуть торги на поставку муні, odbywa się licytacja na dostawę mąki. Ему идѣть двадцатый годъ, on zaczął dwudziesty rok (życia). Ему идѣть по десяти рублѣй въ мѣсца, wypada mu po dziesięć rubli na miesiąc. Неидѣть тебѣ говорить тань, nie przystoi ci tak mówić. Идѣть слухъ, rozchodzi się pogłoska. Жалованье идѣть ему съ пѣрваго ма́я, pensja liczy się mu od pierwszego maja. Это дѣрево идѣть снѣ-

ро, to drzewo przedko rośnie. Kanoвѣ сто вино? — Идѣть! czy to wino jest dobre? — Ujdziel! Идти къ кому на хлѣбы, stołowac się u kogo. Онъ идѣть на ссѣру, on szuka kłótni. Идти по правдѣ, sprawiedliwie postępowac. Я не ѣзжу въ маскарáды, но на зтотъ разъ кудá ни шло, nie bywam na maskaradach, lecz na ten raz mniejsza o to — pojedę!

Иждивѣніе, -ія, *n.* koszt, nakład.
Ижица, -ы, *ж.* nazwa ostatniej litery w sławiańskim alfabecie V.

Избá, -ы, *zdr.* избѣшна, -и, *ж.* chata, domek wieśniaczy, chałupa.

Избавитель, -я, *m.* zbawca, wybawca, wybawiciel.

Избавительница, -ы, *ж.* wybawicielka, zbawczyni.

Избавительный, zbawienny (*Star.* zbawitelny).

Избавить, *ob.* Избавлять.

Избавленіе, -ія, *n.* zbawienie, wybawienie.

Избавлять, избáвить, wybawiac, wybawic, wyzwalać, wyzwolić, uwalniać, uwolnić; || ujmować, ująć komu co; || Избавлять (отъ чего), uwalniać się, wyzwalać się, pozbywać się czego.

Избаловывать, избаловáть, rozpleszczać, rozpieszcic, psuć, zepsuć; || Избаловываться, rozpieszczac się, być rozpieszczonym, zepsutym. *Imsl. б.* избалованный, rozpieszczony, zepsuty.

Избездѣльничаться, złądzaczyc się.

Избѣнна, -и, *ж.* pog. chałupka, lepianka, *ob.* Избá,

Избѣночка, -и, *ж.* *zdr. ob.* Избѣнна.

Избáвать, избáть, (czas przyszły избобѣ), zabijać, zabić, mordować, zamordować; || zranic, skaleczyc; || rozbijać, rozbić; || tłuc, potłuc; || Избáваться, tłuc się, potłuc się, ranić się, skaleczyć się. || zużywać się, niszczyć się. *Imsl. б.* избáтымъ, избáеннымъ, pomordowany, pobity, rozbity, potłuczony, zduyty i t. p.

Избирание, Избрáние, -ія, *n.* wybór, wybranie, obieranie. Избрáние по жребію, wybranie losem.

Избирáтельный, obierczy, obieralny.

Избирáтельство, -а, *n.* wybór, wybieranie, obieranie, głosowanie.

Избирáть, избáрть, obierac, obrać, wybierać, wybrać; || Избирáться, być obieranym, wybieranym. *Imsl. б.* избáренный, обраны, wybrany.

Избáние, -ія, *n.* wybicie, wytepienie.

Избáть, *ob.* Избáвать.

Избáшна, -и, *ж.* *pog. ob.* Избá.

Избáвывать, избáвлять, pluć, womitować; || * lżyć kogo, wyzionąć gniew.

Изблизи, Изблизна, *psk.* zblizka.

Избодáть, *ob.* Бодать.

Избóйна, -ы, *ж.* wylóczny (z nasienia, *osowosow i t. d.*)

Избóйна, -ы, *ж. ob.* Wyboina.
Изборáжмивать, изборóздитъ, wybróždżac, wybróždzić. *Imsl. б.* избóрóжменый, wybróždżony.

Избóчѣниваться, избóчѣниться, wykrzywiac się na bok.

Избрáние, *ob.* Избирáние.

Избрáнный, -а, *m.* obrany, wybrany; || wybraniec (*do pobytu w niebiosach*).

Избрáнница, -ы, *ж.* obrana wybrana.

Избрáть, *ob.* Избирáть.

Избóтѣлый, zgnily, nadgnily.

Избóшна, Избóшечка, -и, *ж. zdr.* chałupka, *ob.* Избá.

Избóвывать, избóвить, pozbywać, pozbyć co, zbywać, zbyć; || unikać, uniknąć, o mijać.

Избóтокъ, -тка, *m.* obfitość, dostatek bogactwo.

Избóточество, -а, *n. ob.* Изобáлие.

Избóточествовать, *ob.* Изобáловать.

Избóточный, obfity, bogaty, zasobny, optywający.

Избáгать, избáжать, избáгнуть, unikać, ućć czego, umykać, umknąć, wumijać, wuminać, wywinać się przed czym.

Избáгать, przebiedz, przebiegnać; || Избáгаться, zmęczyć się w bieganii.

Избáной, Избáной, chałupny, do wieśniaszego domu należący, *ob.* Избá.

Избáра, -ы, *ж.* wywar (*od piwa*); || naczytie do sparzania, do wyparzania czego.

Избáрни, -рнь, *mn.* wywarzyny.

Избáяніе, -ія, *n.* rzeźba, rzeźbiarstwo snycerstwo; || posąg, figura snycerska.

Избáять, *ob.* Вáять,

Извергáтельный, wyrzutny, wyrzucalny.

Извергáть, извергáнуть, wyrzucac, wyrzucić; || wylączac, wylączyc; || Извергáться, być wyrzucanym. *Imsl. б.* извергнутый, изверженный, wyrzucony, wylączony.

Извергъ, -а, *m.* wyrzutek.

Изверженіе, -ія, *n.* wyrzucenie; || wybuch (*wulkanu*); || złożenie (*np. z urzędu duchownego*); || poronienie (*o kobietach*), zrzucenie (*o samicach brzemiennych*).

Извернуть, *ob.* Извертывать.

Извертывать, изверстáть, wyciągać pod linią prostą, spod sznur, wyprostować, naprostować; || celować, wycelować (*o oku palnym*); || Извертываться, stać w linii prostej.

Извертывать, извернуть, wykresac, wykresić; || Извертываться, być wykresanym; || wykresac się, wydric się.

Изверчивать, извертѣть, przewiercac, przewiercić. *Imsl. б.* изверченный, przewiercony.

Известі, *ob.* Изводіть.

Извѣстка, *ob.* Известь.

Известковáть, zwapniać, zwapnić, obrać w wapno.

Известковѣый, wapienny, wapnisty. Из-

вестниковый растворъ, wapno zrobione z piaskiem.

Известникъ, -а, *m.* handlujący wapnem; || pomocnik mularski.

Известнякъ, -а, *m.* wapiennik, kamień wapienny.

Известь, -и, Извѣстка, -и, *ж.* wapno.

Известный, wapienny.

Извѣщать, zestarzać się.

Извѣтшáлость, -и, *ж.* zestarzałość.

Извѣтшáлый, zestarzały.

Извѣвать, извѣть (*sz. przysz.* изовѣть), wykრѣсáć, wykрѣсítь, skrѣсáć, skrѣсítь, wywijáć, wywić; || Извѣваться, wykрѣсáć się, wywijáć się, zwijáć się.

Извѣвина, *ob.* Излúчина.

Извѣвистый, kręty, krzywý.

Извѣвной, kręty, zakрѣсаjący się.

Извѣвь, -а, *m.* zakрѣт; || клѣбу (*wijácego się gadu*).

Извѣлина, -ы, *ж.* krętość, zakрѣт.

Извѣлистый, kręty, krzywý.

Извинѣнiе, -iя, *n.* wymówka, wytłumaczenie się, usprawiedliwienie, darowanie, uniewinnienie, przebaczenie. Прошý у васъ въ это́мъ извинѣнiя, проше́ ми то przebaczyć. Молодость е́му слýжить извинѣнiемъ, młodość go usprawiedliwia.

Извинительно, *psk.* w sposób dający się usprawiedliwić.

Извинительность, -и, *ж.* łatwość do przebaczenia, pobłażliwość.

Извинительный, dający się usprawiedliwić, wytłumaczý.

Извинить, *ob.* Извинять.

Извинчивать, извинчивать, psuć, zepsuć szrubę; || robić wiele dziur szrubowaniem; || Извинчиваться, zepsuć się czystem szrubowaniem. *Imśl. b.* Извинченный zepsuty szrubowaniem.

Извинь, -и, *ж.* alkohol, wyskok.

Извинять, извинить, przebaczać, przebaczyć, wybaczyć, darować, wymówić kogo przed kim, wytłómaczyć z czego, usprawiedliwiać, usprawiedliwić kogo; ||

Извиняться, wymawiać się, usprawiedliwiać się, uniewinniać się, przepraszać. *Imśl. b.* извинѣнный, przebaczony, usprawiedliwiony, uniewinniony.

Извѣть, *ob.* Извѣвать.

Извлѣкать, извлѣчь, wyciągać, wyciągnąć, wydobywać, wydobyć, wyprowadzać, wyprowadzić, wyciagnąć, wyciągnąć, zrobić wyciąg (*z książki i t. p.*); || Извлѣкаться, być wyciąganym, wydobywanym i t. d. *Mat.* Извлѣчь ивадратный корень, wyciągnąć pierwiastek kwadratowy *Извлѣчь кого изъ опасности, wydobyć kogo z niebezpieczeństwa. *Imśl. b.* извлѣчѣнный, wyciągnięty, wydobyty i t. d.

Извлѣчѣнiе, -iя, *n.* wydobycie, wydobywanie, ciągnięcie, wyciągnięcie; || wyciąg, wyjątek (*z dzieła*). Извлѣчѣнiе выгоды, ciągnięcie pożytków.

Извлѣчь, *ob.* Извлѣкать.

Извнóтръ, *psk.* zewnótrz.

Извнѣ, *psk.* zewnótrz.

Изводить, извести, губи́ć, zgubić kogo, niszczyć, zniszczyć; || zużywać, zużyć, wydać, wydać, wypotrzebować; || Изводиться, niszczyć się, ginąć, marnieć, przepadać. *Imśl. b.* изведѣнный, zgubiony, zniszczony, zużyty, wypotrzebowany.

Изводчикъ, -а, *m.* marnotrawca, utracysz; || psotnik, niszczyiciel.

Извóдь, -а, *m.* stracenie, strata, uszczербek, zguba.

Извозить, *G. nin. ob.* Извозничать.

Извозничанье, -нья, *n.* trudnienie się furmanką, furmaństwo.

Извозничать, furmanką się trudnić.

Извóзь, -а, *m.* przewóz, dowóz, prowadzenie wozów. Извóзный, furmański, do przewozu używany.

Изволѣнiе, -iя, *n.* wola, zezwolenie.

Изволѣть, chciáć, życzyć, raczyć, zezwolić. Чего́ изволите, co pan sobie życzy?

Изволѣте вы́йти, просе́ выйде́. Вы́ изволите шу́тѣть, pan raczy żartować. Извóль, изволѣте, niech tak będzie.

Изволóнь, -а, *m.* góra spadzista, pochyła.

Изволóчить, zniszczyć, w niwecz obrócić, uszkodzić, powalać; || zniszczyć się (*o sukniach*); || *ста́ć się rozpustным, z rozpusty zdrowie nadwerężyć.

Извольничаться, до swawoli przyквычáć się; || rozпу́сѣć się.

Изворáчивать, изворотить, wywráсáć, wywrócić, przewráсáć, przewrócić; || Изворáчиваться, wywráсáć się, przewráсáć się; || *wyкрѣсáć się, wybrнáć.

Изворóваться, przyквычнáć до злодѣйства.

Изворóтливость, -и, *ж.* zwinność, zręczność, przebiegłość.

Изворóтливый, zwinny, zręczny, przebieглы. Изворóтливо, *psk.* zwinnie, zręcznie, przebiegle.

Изворóть, -а, *m.* zakрѣт, zboczenie z drogi; || *wyкрѣт, wybieг.

Изворотъ, наизворотъ, *psk.* wspак, на wspак; || *на wywróть, do góry nogami.

Изворóтать, приквычѣть в неѣад, непорządek, przewрócić.

Извóчиць, -а, *m.* furman, woźnica; || doróžkarz (*w mieście*).

Извóчичанье, -нья, *n.* trudnienie się furmanką; || jeźdzenie doróžką (*po mieście*).

Извóчичий, furmański; || doróžkarski.

Извращáть, извратить, преврáсáć, преврócić, wywráсáć, wywrócić; || Извращаться, преврáсáć się, преврóсáć się. *Imśl. b.* извращѣнный, преврóсаны, wywróсаны.

Извѣдывать, извѣдать, до́вѣдывáть, до́вѣдывáть, badać, wybadać; || Извѣдывáть

ваться, być doświadczanym, badanym. *Imsl. b.* извѣданный, doświadczony, zbadany.

Извѣрваться, извѣрнуться, stracić wiarę, zaufanie.

Извѣститель, -я, *m.* oznajmiciel.

Извѣстительный, donoszący, uwiadamiający.

Извѣстить, *об.* Извѣщать.

Извѣстие, -я, *n.* wiadomość, powina, doniesienie, zawiadomienie.

Извѣстно, *psk.* wiadomo.

Извѣстность, -и, *ж.* głośność, słynność, jawność, powszechna wiadomość. Приведение въ извѣстность, ujawnienie.

Извѣстный, wiadomy, znany; || *реву*, oznaczony.

Извѣтчикъ, Извѣтчикъ, -а, *m.* donosiciel, denuncjant.

Извѣть, -а, *m.* denuncjacja, doniesienie.

Извѣщать, извѣстить, uwiadamiać, uwiadomić, donosić, donieść; || objawiać, objawić; || Извѣщаться, być uwiadomionym. *Imsl. b.* извѣщенный, uwiadomiony.

Извѣщеніе, -я, *n.* uwiadomienie.

Изгáга, Изгóга, -и, *ж.* zgaga.

Изгáивать, изгáдить, brudzić, zbrudzić, powalać; || psuć, zepsuć, popsuć; || Изгáиваться, brudzić się, walać się.

Изгáра, -ы, *ж.* śnieg w zbożu

Изгáръ, -и, Изгáрина, -ы, *ж.* naczynia kruszcowe, przepalone przez długie użycie; || skóra przepalona, trzaskająca się; || *жѣдра*, żużle z obrobionego żelaza; || śnieg w zbożu.

Изгáбать, изгáнуть, zginać, zgiąć; || Изгáбаться, zginać się, związać się. *Imsl. b.* изгáнутый, zgięty.

Изгáбеть, *об.* Изгáбить.

Изгáбина, -ы, *ждр.* изгáбинна, -и, *ж.* wyгієcie.

Изгáбиотый, kręты; || *гієтки*; || zwinny, obrotny.

Изгáбчивость, -и, *ж.* гієткость, gibkość.

Изгáбчивый, гієтки, gibki, zwinny.

Изгáбъ, -а, *m.* zakręt.

Изгáивать, изгáлдить, zglądać, zglądaіі, wyglądać, wyglądaіі, w niwecz obrócić; || Изгáиваться, być zgládzonym, wygládzonym, w niwecz obróconym. *Imsl. b.* изгáлженный, zgládzony, wygládzony, w niwecz obrócony.

Изгáніе, -я, *n.* wygnanie, wypędzenie; || *Med.* изгáніе плодá, спѣзденіе плодá.

Изгáнникъ, -а, *m.* wygnaniec.

Изгáнница, -ы, *ж.* wygnанка.

Изгáнническій, wyгнаіічы.

Изгáнничество, -а, *n.* wygnanie, łucie wyгнаііче.

Изгáнать, *об.* Изгáнать.

Изгóловье, -вья, *n.* Изгóловокъ, -ова, *m.* *чезгóловіе*, podgówek.

Изгóнать, изгáнать, wypędzać, wypędzić, wyganiać, wyгнаіі; || deportować, wyгнаіі z kraju; || Изгóнаться, być wypędzanym, wygnanym, deportowanym. *Imsl. b.* изгáнанный, wypędzony, wygnany, deportowany.

Изгóродь, -и, Изгóрода, -ы, *ждр.* изгóродка, -дки, *ж.* płot, ogrodzenie. Живáя изгóродь, płot samorodny, żywopłot. Сухáя изгóродь, płot z kołów, *жѣрдзі* i t. p.

Изгóрблый, przepalony.

Изгóтавливать, изгóтовлять, przygotowywać, przysposabiać, przysposobić; || Изгóтовлять, przygotowywać się, przysposabiać się, być przyrządzanym. *Imsl. b.* изгóтовленный, przygotowany, przyrządzony, przysposobiony.

Изгóтовленіе, -я, *n.* przygotowanie, wygotowanie, przyrządzenie, przysposobienie.

Изгóтовлѣть, изгóтовить, *об.* Изгóтавливать.

Изгрызáть, изгрызáть, gryźć, pokąsać. *Imsl. b.* изгрызенный, pogryziony, pokąsany.

Изгрязнѣть, заблócić, zblócić. *Imsl. b.* изгрязнѣнный, zblócony.

Изгýль, -а, *m.* rozpusta.

Изгýляться, rozlaііdaczyć się.

Издавать, издáть (*cz. teraz.* издаю, *cz. przysz.* издамъ), wydawać, wydać, ogłaszać, ogłosić; || wzywać, wydawać (*woń*); wydawać (*dźwięk*); || Издаваться, być wydawanym, ogłaszanym. *Imsl. b.* изданный, wydany, ogłoszony.

Издавна, *psk.* oddawna, od dawnego czasu.

Издáлблывать, издóлблѣть, wydłubywać, wydłubać, wydrázać, wydráżyć; || Издáлблываться, być wydłubanym, wydráżonym. *Imsl. b.* издóлбленный, wydłubany, wydráżony.

Издáленá, Издáленá, *psk.* zdaleka, zdaleka, z dalekiego miejsca.

Издáлѣча, *об.* Издáлѣка.

Издáли, *psk.* zdala.

Издáніе, -я, *n.* wydanie, edycja, puszczenie w obieг, na widok publiczny, wydrukowanie. Книга эта выхóдитъ вторымъ издáніемъ, to dzieło wychodzi drugimъ wydaniem, lub: wychodzi drugie wydanie tego dzieła. || Издáніе звука, wydanie dźwięku. Издáніе закона, wydanie prawa.

Издáтель, -á, *m.* wydawca, nakładca (*dzieła, pisma*).

Издáтельница, -ы, *ж.* wydawczyni, та która wydaje co (*np. pismo*).

Издáтельный, маajúcy na celu wydawanie dzieł, pism i t. p.

Издáтельскій, власііwy wydawcom dzieł, pism i t. p.

Издать, *об.* Издавать.

Издѣрживать, издѣргать, szarpać, poszarpać; || дрзѣć, rozedrзѣć; || Издѣргиваться, być poszarpанym, podartym. *Imsl. b.* издѣрганный, poszarpану, podarty.

Издѣрживать, издѣржать, выдаваć, wydać, łożуć, wyłożуć (*pieniądzę na co*), ekspensować, wyekspensować, wypotrzebowуваć, wypotrzebować; || Издѣрживаться, wypotrzebować; || Издѣрживаться тѣмъ, wiele выдаваć, mieć w elkie wydatki. Онъ издѣрживаетъ по сту рублѣй въ мѣсяцъ, выдае po sto rubli na miesiąc. Мы издержали три пуда свѣчѣй въ зиму, wypotrzebowали trzy pudy świece przez zimę. Я издержался деньгами, wydałem wiele pieniędzy. *Imsl. b.* издѣржанный, wydany, wyłożony, wypotrzebowany.

Издѣржна, -и, *ж.* wydatek, koszt, koszta, *мл.* nakład, ekspens.

Издирать, издрать, дрзѣć, подрзѣć; || Издираться, дрзѣć się, rozedrзѣć się. *Imsl. b.* изобранный, podarty.

Издой, оя, *т.* stan krowy dającej mało mléka

Издойный, даjący mało mléka (*о krowie*).

Издолбить, *об.* Издѣлбивать.

Издѣхлый, zdechły.

Издѣхнуть, *об.* Издыхать.

Издѣвле, *пск.* oddawna, dawniej, w dawnych wiekach.

Издѣрлять, издрѣбить, *об.* Дрѣбить.

Издыханіе, -и, *н.* konanie, zgon.

Издыхать, издѣхнуть, wyziewać, wyziewać ducha, oddać ducha, konać, skończyć, umierać, umrzeć; || zdychać, zdechnąć (*о zwierzętach*).

Издѣваться, sztydzić, uragać się, дрвѣć.

Издѣвна, -и, *ж.* drwina, szyderstwo.

Издѣвочникъ, -а, *н.* szyderca.

Издѣвочный, szyderczy.

Издѣвчивый, lubiący sztydzić, дрвѣć.

Издѣліе, -и, *здр.* издѣлїице, -а, *н.* wyrob, wyrobek, fabrykacja.

Изнарить, *об.* Жарить.

Изнѣвывать, изнѣвать, żuć, żuć; || Изнѣвываться, być żutym.

Изнелта, *пск.* żółtawo.

Изнѣчь, *об.* Изнигать.

Изнивать, изнить, żyć, przeżywać, przeżyć, życie, wiek przepędzić, *Imsl. b.* сажитый, ten, który żył przez jakiś czas, przepędził życie, wiek.

Изнигать, изнѣчь, (*сз. przysz. изомгъ*), palić, spalić, popalić; || Изнигаться, palić się.

Изнить, *об.* Изнивать.

Изнога, *об.* Изгáга.

Иззелена, *пск.* zielonawo.

Иззубривать, иззубрять, wyszczerbiać, wyszczerbić, || Иззубриваться, być wyszczerbionym, poszczerbionym. *Imsl. b.* иззубренный, wyszczerbiony, poszczerbiony.

Изяблый, zziębły, przeziębły.

Изябнуть, zziębnąć, przeziębnąć.

Излагательный, objaśniający, wyjaśniający.

Излагать, изложить, wykládać, wyłożуć, wyjaśniać, wyjaśnić; || Излагаться, być wykládanym, wyjaśnianym. *Imsl. b.* изложенный, wyłożony, wyjaśniony.

Излаживать, изладить, sporządzać, sporządzić, wyporządzać, wyporządzić, ukłádać, ułożуć, naprawić. *Imsl. b.* излаженный, sporządzony, ułożony, naprawiony.

Излазить, obejść wszystkie kąty.

Изламывать, изломать, изломить, złamać, przełamać, złamać, rozłamać, połamać; || Изламываться, złamać się, połamać się. *Imsl. b.* изломленный, изломанный, złamanу, połamanу i t. d.

Излегна, *пск.* zlekka, pomału, wolno.

Излемалый, zleżały (*о towarach*).

Излѣниваться, излѣняться, zleżeć się, od długiego leżenia zepsuć się.

Излѣть, -а, *т.* dolecenie. || Пулá lub ядрó на излѣть, kula trącaса się.

Излѣчивать, *об.* Излѣчивать.

Изливать, излить, wylać, wylać, rozlewać, rozlać; || wynurzać, wynurzyć; || Изливаться, wylewać się, rozlewać się. *Imsl. b.* излитый, wylany, rozlany.

Излизывать, излизать, wylizуваć, wylizаć. *Imsl. b.* излизанный, wylizany.

Излить, *об.* Изливать.

Излишекъ-шна, *т.* przewyżka, nadmiar, naddatek, reszta.

Излишество, -а, *н.* Излишность, -и, *ж.* zbytek, zbyteczność, nadmiar. Съ излишествомъ, до излишества, do zbytku, nad miarę.

Излишествовать, mieć podostatkdem czego, zbytkować w czém.

Излишне, *пск.* zanadto, zbytecznie.

Излишний, zbyteczny, niepotrzebny.

Излишность, *об.* Излишество.

Изліяніе, -и, *н.* wylewanie, wylanіe, rozlanіe się. Изліяніе сѣрдца, wylanіe się serca, uczuć.

Изловить, *об.* Излавливать.

Излогъ, -а, *т.* wąwoz, parów, dół.

Изломнѣіе, -и, *н.* wykład wyluszczenie; || зданіе справу.

Изломнина, -ы, *ж.* wygięcie, zakrzywienie kolby u broni palnej.

Изломнистый, wkleisty.

Изломнить, *об.* Излагать.

Изломница, -ы, *ж.* panew, w którą się wlewa roztopiony metal.

Изломать, изломить, *об.* Изламывать.

Изломонь, -и, *т.* odomek.

Изломъ, -а, *т.* przełom.

Излопаться, porękać się.

Излучать, излучить, *об.* Улучать.

Излучина, -ы, *ж.* zdr. излучинка, skrzywienie, zgięcie; || krętość, zakręt.

Излучистый, skrzywiony, zgięty; || kręту.

Излѣниться, zleniwieć.
Излѣченіе, -іа, *n.* wykurowanie, wyleczenie.

Излѣчивать, излѣчить, kurować, wykurować, wyleczać, wyleczyć; || Излѣчиваться, wyleczać się, być wykurowanym, wyleczonym. *Imst. b.* излѣченный, wykurowany, wyleczony.

Излѣчимый, даjący się wyleczyć, uleczyć.
Измазывать, измазать, wymazywać, wumazać; || wysmarowywać, wysmarować; || забрудzać, забрудzić; || Измазываться, wymazywać się, wysmarować się, być wumazanym, zabrudzonym. *Imst. b.* измазанный, wumazany, wysmarowany, zabrudzony.

Измалывать, измолоть, mleć, zemleć; || Измалываться, być zmielonym. *Imst. b.* измолотый, zmielony, zmeły, zmełty.

Измарывать, измарать, brudzić, pobrudzić, walać, powalać, mazać, pomazać; || Измарываться, brudzić się, walać się. *Imst. b.* измаранный, zabrudzony powalany, pomazany.

Измачивать, измочить, moczyć, zmoczyć; || Измачиваться, zmoczyć się, zmoknąć, być zmoczonym. *Imst. b.* измоченный, zmoczony.

Измеливать, измелить, измельчить, kruszyć на drobne części. *Imst. b.* измеленный, skruszony na drobne części.

Измельчить, *ob.* Измеливать.

Изминать, измять, deptać, podeptać, gnieść, zgnieść; || мисіе, zamіеіе (*ciasto, gline*); || Изминаться, być gniecionym, deptanym, mieszanym. *Imst. b.* измятый, zgnieciony, zdeptany, zamieszаны.

Измлада, *ob.* Смолоду.

Измондать, измондить, wycieńczać, wycieńczyć; || Измондаться, wycieńczać się. *Imst. b.* измонженный, wycieńченный.

Измондѣніе, -іа, *n.* wycieńczenie, osłabienie.

Изможнить, podruzgotać; || Изможниться, być podruzgotanym. *Imst. b.* изможженный, podruzgotany.

Измокнать, измокнуть, moknąć, zmoknąć, przemoknąć.

Измоленный, zmoczony, przemoczony.

Измолачивать, измолотить, wymłacać, wymłócić. *Imst. b.* измолоченный, wymłóсony.

Измолоть, -а, *m.* wymłóсок,

Измолоть, *ob.* Измалывать.

Измоль, -а, *m.* zmielenie; || млево.

Изморить, *ob.* Заморить.

Изморозь, *и, z.* szron, sadz, śręcz.

Измочаливать, измочалить, на вѣлкана pozostać; || Измочаливаться, на вѣлкана być pozostanym. *Imst. b.* измочаленный, на вѣлкана pozostany.

Измочить, *ob.* Измачивать.

Измошничаться, przywyknąć do szalibierstwa.

Измучить, Измучивать, męczyć, zmęczyć, mordować, zmordować; || Измучиваться, męczyć się, mordować się. *Imst. b.* измученный, zmęczony, zmordowany.

Измыливать, измылить, wymyślać, wymydlić. *Imst. b.* измыленный, wymydlony.

Измѣливать, измѣлять, kredą zawalać, zamazywać, zamazać. *Imst. b.* измѣленный, kredą zawalany, zamazany.

Измѣна, -ы, *z.* zdrada.

Измѣненіе, -іа, *n.* odmiana, zmiada; || modyfikacja.

Измѣнить, *ob.* Измѣнять.

Измѣнникъ, -а, *m.* zdrajca.

Измѣнница, -ы, *z.* zdrajczyні.

Измѣнничать, zdradzać.

Измѣннически, *psk.* zdradliwie, zdradziecko.

Измѣнническій, Измѣнничій, zdradziecki.

Измѣнный, zdradliwy; || niestały.

Измѣнчивость, -и, *z.* zmiennosc, niestałość.

Измѣнчивый, zmienny, niestały.

Измѣнщикъ, *ob.* Измѣнникъ.

Измѣняемость, -и, *z.* zmiennosc, niestawczosc; || *Gram.* spadkowanie, przypadkowanie.

Измѣняемый, zmienny, uległy częstym odmianom, zmieniający się.

Измѣнять, измѣнить, zmieniać, zmienić, odmieniać, odmienić; || zdradzać, zdradzić; || Измѣняться, zmieniać się, odmieniać się. *Imst. b.* измѣненный, zmieniony.

Измѣреніе, -іа, *n.* pomiar, wymierzenie.

Измѣривать, измѣрять, измѣрять, zmierzать, zmierzать, wymierzać, wymierzyć; || Измѣриваться, być wymierzанym. *Imst. b.* измѣренный, zmierzony, wymierzony.

Измѣритель, даjący się zmierzать.

Измѣритель, -а, *m.* trudniący się mierniem, wymiernik

Измѣрительный, wymierny, mogący być wymierzанym.

Измѣрять, Измѣрять, *ob.* Измѣривать.

Измялый, zmięczały.

Измянуть, zmięczyć się,

Измять, *ob.* Изминать.

Изнанна, -и, *z.* zła strona, lewa strona (*materji, sukna*), rąby, nice. На изнанку, на wywrót, на lewą stronę.

Изнасилованіе, -іа, *n.* zgwałcenie.

Изнасиловать, Изнасиловать, gwałcić, pogwałcić, dopuszczać się gwałtu. *Imst. b.* изнасилованный, pogwałcony.

Изнашивать, изнашивать, zużywać, zużyć, niszczyć, zedrzać, szarzać, zaszarzać, ścierać, zetrzeć; || Изнашиваться, zużyć się, zniszczyć się, zedrzać się. *Imst. b.* изнашенный, zużyty, zniszczony, zdarty, zaszarзаны.

Изнемогать, изнемогать, słabnąć, osłabnąć, tracić, stracić siły.

Изнеможеніе, -іа, *n.* niemoc, osłabienie, wycięcenie sił.

Изнемочь, *об.* **Изнемогать**.
Изноравливать, **изноровить**, **упатрывать**, **выпатрzyć** dogodną porę do czego; || **змие- гнаć** do czego, mieć co na widoku. *Imśl. b.*
б. изноровленный, **упатрзony**, **выпатрзony**, **змиегнзony** do czego.
Износить, *об.* **Изнашивать**.
Износокъ, -ска, *zdr.* **износочекъ**, -чна, *ж.* suknia lub obuwie znoszone, wytarte.
Изность, -а, *ж.* zużycie, zdarcie.
Изнурение, -я, *ж.* wycieńczenie, osłabienie, znużenie.
Изнурительный, **мечззз**, **мorduззз**, **вycиенzczзз** сиły.
Изнуриять, **изнуриць**, **вycиенzczзз**, **вycиенzczзз**, **ослзбиззз**; || **Изнуриуться**, **вycиенzczзз** się, **мечззз** się. *Imśl. b.* **изнуриенный**, **вycиенzczony**, **ослзбизony**.
Изнутри, *psk.* **zewnatrz**.
Изнывать, **изныть**, **nikнзз**, **znикзз**, **pod- шкзз**, **opздзз** z sił; || **trзвизз** w sobie smutek.
Изнѣнность, -и, *ж.* miękkość, brak energii, zniewieściołość, rozpieszczienie.
Изнѣивать, **изнѣить**, **зniewieścizл** **гrobizл**, **rozпieszczзз**, **rozпещици**; || **Изнѣивзться**, **бүц** **пещzczonyм**, **rozпещzczonyм**. *Imśl. b.* **изнѣенный**, **зniewieścizл**, **rozпещzczony**.
Изоб, *об.* **Изъ**.
Изобиліе, -я, *ж.* obfitość, zbytek, dostatek, opływanie, hojność.
Изобилование, -я, *ж.* opływanie w co, w czēm, obfitowanie.
Изобиловать, **opлывзз**, **obfitowзз**, **мiezл** **dostatek**.
Изобильно, *psk.* **obficie**, **hojnie**.
Изобильный, **obfity**, **hojny**.
Изобличать, **изобличить** (**ногө в чѣмъ**), **przekonywзз**, **przekonзз** (кого); **довieszл** **komu** czego, **prześwizдzczзз**; || **Изобличзть**, **изобличить** (**во лжи**), **zздзвзз**, **zздзз** **kłzmtwo**; || **Изобличзться**, **бүц** **przekonз- ным**, **prześwizдzczonyм**. *Imśl. b.* **изобличенный**, **przekonзny**, **prześwizдzczony**.
Изобличение, -я, *ж.* **przekonanie** kogo o co. **Изобличение во лжи**, **zздзние** **kłzmtwa**, **fzлszu**.
Изобличитель, -я, *ж.* **przekonзwca**, **prześwizдzczyciel**.
Изобличительница, -ы, *ж.* **przekonзwczynи**, **prześwizдzczycielkз**.
Изобличительный, **przekonywззз**.
Изобличить, *об.* **Изобличзть**.
Изображать, **изобразить**, **wyobrazзз**, **wyobrazizл**, **wystзwizл**, **wystзwizл**, **nakreśлzл**, **nakreśлizл**, **malowзз**, **odmalowзз**; || **Изображзться**, **бүц** **wyobrazзnym**, **wystзwizоным**, **nakreśлоным**, **namalowзным**, **malowзз** się. *Imśl. b.* **изображенный**, **wyobrazзony**, **wystзwizony**, **nakreśлony**, **wy- malowзny**.
Изображение, -я, *ж.* **wyobrazzenie**, **obraz**, **wystзwizenie**, **wymalowanie**.
Изобразительный, **obrazowy**, **figurycz-**

ny; || **przenośny**. **Изобразительно**, *psk.* **obrazowo**, **figurycznie**, **pod postacią**, **prze- nośnie**.

Изобразить, *об.* **Изображзть**.
Изобрѣсть, *об.* **Изобрѣтзть**.
Изобрѣтатель, -я, *ж.* **wynalзczз**.
Изобрѣтательница, -ы, *ж.* **wynalзczynи**.
Изобрѣтательность, -и, *ж.* **zdolność** do **wynalezienia**, **odkrycia** czego, **zmyśл- ność**.

Изобрѣтательный, **obfity** w **nowe** **posu- sły**, **wynalзzki**.

Изобрѣтзть, **изобрѣть**, **wynзждывзз**, **wynзлeżл**, **odkrywзз**, **odkryć**, **dochodzic**, **dojзл**, **wymyślзз**, **wymyślizл**; || **Изобрѣтзть- ся**, **бүц** **wynзждывзным**, **odkrywзным**, **wymyślзным**. *Imśl. b.* **изобрѣтенный**, **wy- nзлeзony**, **odkryty**, **wymyślony**.

Изобрѣтение, -я, *ж.* **wynalзcz**, **odkry- cie**.

Изогнуть, *об.* **Изгибзть**.

Изодрзть, *об.* **Издирзть**.

Изойти, *об.* **Изходизть**.

Изонъ, -а, *ж.* **dawнз** **Słowizлnskз** **nazwз** **miesizлczз** **czwzrcз**.

Изорвзть, **rozedrзл**; || **Изорвзться**, **roz- zedrзл** się. *Imśl. b.* **изорванный**, **roz- darty**.

Изоржзвѣлый, **Изоржзвѣть**, *об.* **Заржз- вѣлый**, **Заржзвѣть**.

Изостриць, *об.* **Изощрзть**.

Изощрение, -я, *ж.* **zaostrzenie**; || ***ćwi- czenie**, **wprзwз**.

Изощрзть, **изощризть**, **zaostrзз**, **zao- ostrzчз**; || ***ćwiczз**, **wprзwizз**; || **Изощрзть- ся**, **бүц** **ostrzоным**, ***ćwiczоным**. *Imśl. b.* **изощренный**, **zaostrзony**; || **wyćwiczony**.

Изразецъ, -ца, *ж.* **kafel**, **kafzл**.

Изразцовый, **Изразчатый**, **kaflowy**.

Изранивать, **изранить**, **ranizл**, **zranizл**, **poranizл**. *Imśl. b.* **израненный**, **poraniony**, **zraniony**.

Израсходование, -я, *ж.* **wydatkowanie**, **wyekspensowanie**.

Израсходовать, **израсходовать**, **wy- datkowзз**, **wydзwзз**, **wydzл**, **ekspensowзз**, **wyekspensowзз**; || **Израсходовзться**, **бүц** **wydзwзным**, **ekspensowзным**. *Imśl. b.* **израсходованный**, **wydзny**, **wyekspensowзny**.

Изречзть, **изречь**, **rzec**, **wyrзл**; **prze- mawizл**, **przemöwizл**, **wymawizл**, **wymöwizл**; || **Изречзться**, **бүц** **wyrзчоным**. *Imśl. b.* **изреченный**, **wyrзчony**.

Изречение, -я, *ж.* **zdзnie** **moralne**, **sen- tencjз**, **wyrзzenie**.

Изречь, *об.* **Изречзть**.

Изрубзть, **изрубить**, **гзбзз**, **porзбзз**, **siекзз**, **posiекзз**; || **Изрубзться**, **бүц** **porз- баным**, **posiекзным**. *Imśl. b.* **изрублен- ный**, **porзбзny**, **posiекзny**.

Изругзть, *об.* **Выругзть**.

Изрывать, **изрыть**, **rozкоруwзз**, **rozko- рзз**; || **Изрываться**, **бүц** **rozкоруwзным**. *Imśl. b.* **изрытый**, **rozкорузny**.

Изрыгзть, **изрыгнуть**, **wyrзuczз**, **wyr-**

гнущіс, міотаѣ. *Imsl. b.* изрыгну́тый, выгнзусону.

Изрыскивать, изрыскнать, przebiegać, przerzedzic, oblecieć; || **Изрыскнаться, пабіегаѣ сїѣ, wybiegać сїѣ.**

Изрѣдна, psk. неікеіду, **кїеіду неікеіду, czasem, czasami.**

Изрѣжнивать, изрѣдіть, przerzedzać, przerzedzic, przetrzebić (las).

Изрѣзать, ob. Изрѣзывать.

Изрѣзвїться, rozswawolić сїѣ.

Изрѣзывать, изрѣзать, przerzynać, poprzerzynać, pokrajać, porznąć; || **Изрѣзыватьсѣ, быѣ przerzynаным, krajanым i t. d.** *Imsl. b.* изрѣзанный, porznięty, pokrajany.

Изрѣшетїть, podziurawić, przedziurawić.

Изрѣдно, psk. niezgorzój, dosyć dobrze.

Изрѣднїй, zgr. изрѣднїхоненї, niezgorzszy, dosyć dobry.

Изсаливать, изсалить, zasmarowywać, zasmarować, potłuścić; || **Изсаливаться, zasmarowywać сїѣ, potłuścić сїѣ.** *Imsl. b.* изсаланенный, zasmarowany, omazany tłustością.

Изсасывать, изсосать, wysysować, wysuć, wysać.

Изслѣдить, pozostawić ślady po sobie.

Изслѣдованїе, -їя, n. poszukiwanie, śledzenie, dochodzenie czego, badanie, zwiędzanie. **Изслѣдованїе, истины, dochodzenie prawdy.** Учѣныя изслѣдованїя, badania naukowe. **Изслѣдованїе берегівъ Ледовитаго Мора, zwiędzanie brzegівъ Morza Lodowatego.**

Изслѣдователь, -я, m. badacz, szpегacz.

Изслѣдовательница, -ы, ž. badaczka, która bada, szpera.

Изслѣдывать, изслѣдовать, poszukiwać, śledzić, dochodzić czego, badać, zwiędzać; || **Изслѣдоваться, быѣ poszukiwanым, badanым i t. d.** *Imsl. b.* изслѣдованный, wyśledzony, zbadany i t. d.

Изслїюнивать, изслїюнить, ob. Заслїюнивать.

Изсосать, ob. Изсасывать.

Изсохлый, zeschły.

Изсохнуть, ob. Изсыхать.

Истари, psk. zdawna, z dawnych czasів. **Таъ истари ведѣтсѣ, to dawny zwyczaj.**

Истергать, wychłostać. *Imsl. b.* изотѣганный, wychłostany.

Иступленїе, -їя, n. zachwyт, zapał, szal, szaleństwo, nieprzytomność.

Иступленнїй, -а, m. szaleniec; || **фанатык.**

Иступленница, -ы, ž. szalona; || **фанатyczka.**

Иступленнїй, szalony, wścїekly, nieprzytomny.

Изсучивать, изсучить, skrecać, skrecać, zwiјаć, zwiјаć. *Imsl. b.* изсученный, skrecony, zwijęty.

Изсущать, изсущить, wysuszać, wysuszyć; || * **wychudzić, zniszczyć;** || **Изсущаться, быѣ wysuszаным.** *Imsl. b.* изсущенный, wysuszony.

Изсыханїе, -їя, n. wysychanie.

Изсыхать, изсохнуть, schnąć, wysychać, wyschnąć, schudnąć; || * **niknąć, zatracać сїѣ, gubić сїѣ.**

Изсѣнать, изсѣчь, wycinać, wyciąć, wyrębywać, wyrębać; || **ciosać, wyciosać (kamień);** || **Изсѣняться, wycinać сїѣ, wytrzeć сїѣ (o materji, suknie).** *Imsl. b.* изсѣченнїй, изсѣченнїй, wycięty, wyciosany.

Изсѣра, psk. szarawo.

Изсѣчь, ob. Изсѣнать.

Изсянанїе, -їя, n. wysychanie (*studni, źródel*).

Изсянать, изсяннуть, wysychać, wyschnąć; || * **ustać, przestać.**

Изсяннїй, wyschły.

Изсяннуть, ob. Изсянать.

Изувѣрнїй, fanatyczny, zabobonny.

Изувѣрство, -а, n. fanatyzm, zabobonność.

Изувѣрствовать, wdawać сїѣ w fanatyzm.

Изувѣрь, -а, m. fanatyk.

Изувѣрка, -ы, ž. fanatyczka.

Изувѣченїе, -їя, n. kaleczenie.

Изувѣчивать, изувѣчить, kaleczyć, skaleczyć; || **Изувѣчиваться, kaleczyć сїѣ.** *Imsl. b.* изувѣченнїй, skaleczony.

Изумрашивать, изумрасить, ozdabiać, ozdobić, przyozdabiać, przyozdobić, stroić, wystroić, przystroić; || **Изумрашиваться, ozdabiać сїѣ, stroić сїѣ.** *Imsl. b.* изумрашеннїй, ozdobiony, przyozdobiony, wystrojony.

Изумительно, psk. dziwnie, do zadziwienia.

Изумительнїй, dziwny, zadziwiający, nadzwyczajny.

Изумить, ob. Изумлять.

Изумленїе, -їя, n. zdumienie, zadziwienie.

Изумлять, изумить, zadziwiać, zadziwić, zdumiewać; || **Изумляться, podziwiać, dziwić сїѣ, zadziwiać сїѣ, zdumiewać сїѣ.** *Imsl. b.* изумленнїй, zdziwiony, zdumiony.

Изумруднїй, szmaragdowy.

Изумрудъ, -а, zdr. изумруднїй, -а, изумрудецъ, -дца, **m.** szmaragd (*kamień drogi*).

Изуродованїе, -їя, n. zeszczenie, oszcpeczenie.

Изуродовать, ob. Уродовать.

Изурочивать, изурочить, urzekać, urzec, szarować od spojrzenia złēm okiem na со. *Imsl. b.* изуроченнїй, urzeczony.

Изустно, psk. ustnie.

Изустнїй, słowny, ustny.

Изучать, изучить, uczyć сїѣ, wyuczyć

изъ сего, badać, zgłębiać; || Изучаться, *баче się* рожаć, познаć, nauczyć, Изучать приѣду, badać naturę. Изучать математику, uczyć się matematyki. *Овъ хорошею* ключель зтотъ вопроше, on dobrze zgrębił tę kwestję. Эта наука легко изучается, ta nauka daje się łatwo poznać. *Imst. d.* изученный, wyuczony, zbadany, zgłęбiony.

Изучение, -іа, *n.* nauka, badanie, zgłęбienie, studjum.

Изучивать, изучить, *об.* Изучать.

Изаарáпывать, *об.* Исц....

Издѣленіе, Издѣлѣть, *об.* Исц....

Издадіе, Издахлыи, *об.* Исц....

Изчезаніе, Изчезать, *об.* Исц....

Изчѣрпывать, Изчѣрчивать, *об.* Исц....

Изчисленіе, Изчислять, *об.* Исц....

Изъ, Изó, *przmk. z, ze, z pod, z za.* Приѣ-

хатъ изъ гóрода, przyjechać z miasta.

Изъ канóго онъ званіа? jakiego on stanu?

Онъ изъ дворянъ, on jest szlachcicem,

стану szlacheckiego. Большая часть изъ

нихъ, większa część z pomiędzy nich.

Выйти изъ себя, być bez przytomności,

odchodzić od siebie, od zmysłów. Возврат-

иться изъ за границы, powrócić z zagranicy.

Изъ за моря, z po za morza. Изъ за

ишь я поссорился съ нимъ, z pańskiej

przyczyny z nim się pokłóciłem. Изъ подъ

стола, z pod stołu. У него изъ подъ носу

воруютъ, z przed nosa mu kradną. Онъ

трудится изъ нуска хлеба, pracuje dla

kawałka chleba. Работать изъ барыша,

pracować dla zysku.

Изъ-пóлу, на полове.

Изысканіе, Изыскивать, *об.* Изыскать,

Изыскивать.

Изъѣдѣть, изъѣсть, zjadać, wyjadać,

zjeść, wyjeść, wygrzyzać, wygrzyść; || покa-

жѣ; || trawić, przetrawić. *Imst. d.* изъѣ-

денный, zjedzony, wyjedzony, wygrззю-

ну, pokasany.

Изъѣздить, objechać (*krąz*); || jeżdże-

ниемъ zepsuć, zniszczyć (*karęć i t. p.*); ||

Изъѣздиться, zjeździć się, zepsuć się, zni-

щить się (*od ciągłej jazdy*). *Imst. d.* Изъ-

ѣзженный, wyjeżdżony, zjeżdżony.

Изъѣсть, *об.* Изъѣдѣть.

Изъявительный, oznajmujący. *Gram.*

изъявительное наклоніе, tryb oznajmu-

jący.

Изъявить, *об.* Изъявлять.

Изъявленіе, -іа, *n.* oznaka, dowód, świa-

дѣтельство, oświadczenie, okazanie. Изъявленіе

дружбы, dowód przyjaźni. Изъявленіе

покорности, oświadczenie posłuszeństwa.

Изъявлять, изъявить, oświadczać, oś-

wiadczyć, wyjawiać, wyjawić, okazywać,

okazać; || Изъявляться, być oświadczo-

nym, wyjawionym, okazywanym. *Imst. d.*

изъявленный, oświadczony, wyjawiony,

okazany.

Изъявлять, изъявить, poraniać, pora-

nić, kaleczyć, pokaleczyć, pogryźć. *Imst. d.*

d. изъявленный, poraniony, pokaleczony, pogryziony.

Изъянь, -а, *m.* szkoda, strata, uciążli-

wek.

Изъясненіе, -іа, *n.* wyjaśnienie, objaśnie-

nie, wytłómaczenie.

Изъяснимый, łatwy do wyjaśnienia, do

objaśnienia, do wytłómaczenia, dający

się wytłómaczyć i t. d.

Изъяснитель, -я, *m.* objaśniający, tłó-

macz, wykładacz.

Изъяснительница, -ы, *ż.* objaśniająca,

tłómaczka.

Изъяснительный, objaśniający, wykla-

dający.

Изъяснять, изъяснить, objaśniać, obja-

śnić, wyjaśniać, wyjaśnić, wykladać, wy-

łożyc; || Изъясняться, tłómaczyć się, oś-

wiadczać się, wyrażać się. *Imst. d.* изъя-

сненный, objaśniony, wyjaśniony, wyłożo-

ny.

Изъятіе, -іа, *n.* wyjątek, ekscerpcja; || wy-

łączenie.

Изъятый, *об.* Изъять.

Изъять, wyjąć, wyłączyć. *Imst. d.* изъ-

ятый, wyjęty, wyłączony.

Изысканіе, -іа, *n.* poszukiwanie, bada-

nie, śledzenie.

Изысканность, -и, *ż.* wymuszonosc, prze-

wadność, wyszukana subtelność.

Изысканный, wymuszony, przesadny.

Изыскивать, изыскать, wyszukiwać, wy-

szukać, wynajdywać, wynaleźć, || badać,

śledzić; || Изыскиваться, być wyszukiwa-

nym, wynajdywanym, badanym, śledzo-

nym.

Изюбрь, -я, *m.* sarna. Изюбрий, sarni.

Изюминка, -ы, *zdr.* уюминна, -и, *ż.* ro-

zynka, rozneczka.

Изюмъ, -а, *zb.* rozynki. Изюмный, rozpu-

kowy.

Изящество, -а, *n.* Изящность, -и, *ż.* pie-

kność, wytwornosc, misternosc, wdzięk.

Изячно, *psk.* pięknie, wytwornie.

Изящность, *об.* Изящество.

Изящный, piękny, wytworny, misterny,

powabny. Изящная искуства, sztuki pie-

kne. Изящная словесность, literatura

piękna.

Инаніе, -іа, *n.* ikanie, czkawka.

Инать, инуть, чкаць, чкнаць; || Инать-

ся, mieć czkawkę.

Илийый, skłonny do czkawki.

Инуть, *об.* Инать.

Инозаедръ, -а, *m.* Mat. dwudziestoty-

anguł, dwudziestościan.

Инона, -ы, *ż.* obraz św. Инонный, обра-

зову.

Инонный, -а, *m.* malarz obrazów św.

i przedający obrazy; || szafka do obrazów,

об. Киота.

Иконоборецъ, -ца, *m.* ikonoplasta, obra-

zobórcа.

Иконобóрный, obrazobórski.

Иконобóрство, -а, *n.* obrazobórstwo.

Иконобóрствовать, być obrazobórcą.
Иконобóрщина, -ы, *ж.* об. Иконобóрство.
Иконографія, -и, *ж.* ikonografja, opisanie starożytnych obrazów, starożytnych pomników.
Иконологія, -и, *ж.* ikonologja, mowa przez образы, czyli zmysłowe figury.
Иконописаніе, -іа, *п.* malowanie obrazów św.
Иконописецъ, -сца, *м.* malarz obrazów św.
Иконописная, -ой, *ж.* malarnia obrazów św.
Иконописный, należący do malowania obrazów św.
Иконопись, -и, *ж.* malarstwo, wystawiające образы святых.
Иконопоклоненіе, -іа, *п.* obrazochwalstwo.
Иконопонóннини, -а, *м.* obrazochwalца.
Иконоста́съ, -а, *м.* przegroda przed ołтарzem, ustawiona obrazami. **Иконоста́сый**, do тѣхъ przygrody należący.
Ико́рникъ, об. **Ирjáнинъ**.
Икóта, -ы, *ж.* czkawka. **Икóтный**, do czkawki stosujący się. || *Bot.* икóтная, трава, kamienne ziele, smagliczka pyleniec.
Икóра, -ы, *здр.* икóрка, -и, *ж.* jajeczники rybich samic, ikra; || kawiar, kawior; || u człowieka: łydka, łytka; || kra, kawałek lodu. **Икóрный**, do kawioru należący.
Икрíстый, wiele kawioru w sobie zawierający; || grube łytki mający, łytcзасты.
Икрíться, trzeć się (*o rybach*).
Ирjáнинъ, **Икóрникъ**, -а, *м.* co kawior robi, zaprawia; || *Kuch.* potrawa z kawioru.
Ирjáной, икрны, икрзны, икрę w sobie mający, икрзак (*o rybach*). || **Ирjáной нáмешъ**, икrowіес.
Ирjáный, do zachowania kawiorу służący.
Иль, -а, *м.* Ильшз, -ы, *ж.* *Bot.* wiąz zwyczajny.
Или, илй, Иль, czyli, albo, lub.
Иллюминація, -и, *ж.* iluminacja, oświecienie. **Иллюминаціонный**, illuminacyjny.
Иллюминováть, illuminować; || kolorować, kolorami odznaczać. *Insl. b.* иллюминованный, illuminowany.
Иллюминóвна, -и, *ж.* iluminowanie; || kolorowanie, odznaczenie kolorami.
Иловáтость, -и, *ж.* іловáтоść, муловáтоść.
Иль, -а, *м.* ил, мул, szlam.
Иль, об. **Йли**.
Йльма, об. **Йлемъ**.
Ильмóвникъ, -а, *м.* las wiązowy.
Ильмопрядъ, -а, *м.* Zool. gatunek motyla.
Ильный, іловаты, mulny.
Именинникъ, -а, *м.* solennizant.

Именины, -инъ, *мн.* imieniny, rocznica imienia chrześnego.
Именинный, тyczący się imienn.
Именительный падѣнь, *Gram.* mianownik, przypadek piérwszy.
Именитость, -и, *ж.* świetność; || *godność* znaczniejszego obywatela miasta.
Именитый, świetny, znakomity, znacny, znaczniejszy. **Именитый гражданинъ**, znaczniejszy obywatel miasta.
Именно, *psk.* mianowicie, wyraźnie, właśnie; || *именно же*, а *именно*, jako to.
Именнóй, imienny.
Именованіе, -іа, *п.* nazywanie, mianowanie.
Именовáтельный, służący do nazwania, mianujący.
Именовáть, именовывáть, называть, назwać, mianować; || **Именовáться**, назывáть się, mianовáть się. *Insl. b.* именованный, nazwany, mianowany. **Именовáнное число**, *Aryt.* liczba złożona.
Ими, nimi, (*прзпáдек шóсты* *Личбы многіей* *зáимку*: **Они**, **Онѣ**, oni one). **Не ими открыто это средство**, nie oni to wynalezli ten środek. **Я доволенъ ими**, jestem z nich zadowolony.
Имнь, об. **Гимнь**.
Имперáторскій, cesarski.
Имперáторъ, -а, *м.* cesarz.
Императрица, -ы, *ж.* cesarzowa.
Империáль, а, *м.* imperjał (*золота монета rossyjska*); || wierzch powozu, karetы.
Империá, ии, *ж.* cesarstwo, rzesza.
Импери́скій, imperjalny (*мóвиачъ о рзешы нѣмѣцкѣй*).
Импровизáторъ -а, improwizator.
Импровизація, -и, *ж.* improwizacja, improwizowanie.
Импровизировáть, improwizować.
Имрѣнь, об. **Имарѣнь**.
Имущественный, majątkowy, domáльный.
Имущество, -а, *п.* majątność, mienie, majątek, własność, posiadłość, dobra. **Государственное имущество**, dobra rządowe. **Движимое имущество**, majątek ruchomy. **Имущество принадлеющее обществу крестьянъ**, własności gromadzkie; = **выморочное**, *massa bezdziedziczna*; = **погорѣлое**, *konflagrata*; = **банкрóта**, *massa prawdósci*; = **наслѣдственное**, *massa spadkowa*; = **отчужденное**, majątek wywłaszczony, об. **Имѣніе**.
Имущій, mająтны, zamożny.
Имъ, nim (*прзпáдек шóсты* *Личбы многіей* *зáимка*: **Онъ**, **Онó**, on, ono). **Я обвиняю не имъ**, а его брáтомъ, nie przez niego jestem obrażony, tylko przez jego brata. **Я доволенъ имъ**, jestem z niego zadowolony.
Имъ, im (*прзпáдек трзечи* *Личбы многіей* *зáимка*: **Онъ**, **Онѣ**, oni, one). **Имъ однимъ принадлежить честь этого открытия**, jedynie do nich należy zaszczyt tego

вудалазку. Теперь имъ не до насъ, те-
перь они не маѣт часу нами ся zajmować.

Имѣніе, -іа, *zdr.* Имѣннице, -а, *n.* mają-
тсѣ, majątek, mająteczek, mienie, posta-
włość, dobra. Наслѣдственное, родовое
имѣніе, majątek dziedziczny, dziedzina,
ojcowski; Благопробрѣтенное—, majątek
wzabyty własną pracą;— Отавшееся послѣ
смерти, spadek, sukcesja;— Пожалован-
ное—, donacja, dobra grascjalne; Заповѣ-
дное—, majątek pod opieką;— Вымороч-
ное—, majątek odumarfy;— Упалое—, spa-
dek wakujący.

Имѣть, мѣѣ, posiadać, trzymać; ||
Имѣться, *nieos.* znajdować się, nie brako-
wać. Имѣть на ногѣ сѣрдце, gniewać się
на кого. Я имѣю недостатокъ въ дѣнь-
гахъ, brakuje mi pieniędzy. Завтра ш-
мѣть быть собраніе, jutro ma być ze-
branie. || Въ этой лавкѣ имѣются всѣмъ
товары, w tym sklepie znajdujа się wszel-
kie towary. Подробностей объ этомъ
происшествіи не имѣется, brak szczegó-
łów o tym wypadku.

Имя, *dr. przyp.* имени, *n.* imię, nazwisko,
miano, nazwa; || репутація, dobre imię,
głośność, sława. Именемъ, отъ имени,
на имя, w imieniu, на иміе. Умоляю тебя
именемъ нашей дружбы, błagam cię
w imieniu naszej przyjaźni. Купить имѣ-
ніе на имя жены, kupić majątek на иміе
żony. Мойимъ именемъ, отъ моего имени,
его именемъ, w mojem imieniu, w jego
imieniu. Это человекъ съ именемъ,
to jest człowiekъ wzięty, mający znaczenie.
|| *Gram.* Имя существительное, imię rze-
czowne, rzeczownik. Имя собственное,
imię własne.

Имянинникъ, *ob.* Именинникъ.

Имянины, *ob.* Именины.

Имянинный, *ob.* Именинный.

Имянно, *ob.* Именно.

Имяной, *ob.* Именной.

Имярѣнь, **Имрѣкъ**, *m.* (nazwany po imie-
ni) на иміе, imieniem N. N. Такою-то
(имярѣнь) просить на такою-то (имярѣкъ)
taki to (N. N.) oskarża takiego to (N. N.).

Инаній, **Инановый**, *inny, inszy.*

Инао, **Инао**, *Gmin.* inaczѣј.

Инаново, **Инао**, *ob.* Инао.

Инановыи, *ob.* Инаній.

Иначе, **Иначе**, inaczѣј, innym sposobem,
w przeciwnym razie.

Инобрь, -я, *m.* Bot. imbir.

Инобрный, imbirowy.

Иновалидный, inwalidny, od inwalidów.

Иновалидъ, -а, *m.* Woj. inwalid.

Иноентарь, -я, *m.* inwentarz, spis znaj-
дующихъ предметовъ.

Индѣйна *zdr.* индѣечка, -и, *ж.* indyczka,
zatica indyca.

Индѣйсній пѣтухъ, -а, *m.* indyk.

Индѣечий, indycki.

Индивѣтъ, szroniec, szronem się okrywać.

Индѣго, **Индѣгъ**, -а, *n.* indyght, indygo,
indygo, farba gruntowa (do błękitnego far-
bowania).

Индѣнтъ, -а, *m.* Kość. indykcja, prze-
ciąg lat piętnastu, począwszy od 1-go
Września; || liczba tego okresu, odpowia-
dająca danemu roku.

Индѣ, *psk.* indzie, indziej, gdzie indziej,
na inném miejscu.

Индюъ, -а, *m. ob.* Индѣйсній пѣтухъ.

Индюшка, *ob.* Индѣйна.

Илеватый, szrenisty, nieco oszreniały.

Иней, -оя, *m.* szron, śręż, szadź.

Инерція, -и, *ж.* bezwładność, nierucho-
mość, o ciężłość.

Иноженерный, inżynierski, inżynierski.

Иноженеръ, -а, *m.* inżynier, inżynier.

Иноссированіе, -іа, *n.* Hand. inkassa,
odebranie summy w gotowych pieniądzach
za towary, weksle i t. p.

Иновизиторъ, -а, *m.* inkwizytor. **Инови-
зиторскій**, inkwizytorski.

Иновизиція, -и, *ж.* inkwizycja.

Иногноито, incognito, potajemnie, skry-
cie.

Инонѣха, -и, *ж.* mrzwka (ryba).

Инообразный, **Инообразный**, innokształt-
ny, innego kształtu, innej postaci.

Инобѣрецъ, -рца, *m.* innowierca, różno-
wierca, dyssydent.

Инобѣрна, -и, *ж.* kobieta innego wyzna-
nia, wyznająca inną religję, dyssydenka.

Инобѣрие, -іа, *n.* innowierstwo, różno-
wierstwo.

Инобѣрный, **Инобѣрческій**, innej wiary,
innego wyznania, dyssydencki.

Иногда, *psk.* niekiedy, czasem, czasami.

Иногородецъ, -дца, *m.* przybysz z innego
miasta, obcy.

Иногородный, z innego miasta przybyły,
obcy.

Инозѣмецъ, -нца, *m.* cudzoziemiec.

Инозѣмка, -и, *ж.* cudzoziemka.

Инозѣмный, cudzoziemski.

Инои, *inny, inszy, drugi, nie ten.* **Ино-
му жарно**, **иному холодно**, jednemu gorą-
co, drugiemu zimno. Это **иноѣ дѣло**, to
co innego, to inna rzecz. **Иноя хвалѣ**
хуже брани, są takie pochwały, które
gorsze od pagny. **Инои спекулаторъ**
разбогатѣлъ отъ того, что другога ра-
зорило, nie jeden spekulant zбогаcił się
przez to, od czego inny się zrujnował.
Инои посѣтитель былъ не кто **инои**,
какъ самъ король, nowy wizytujący był
nie kto inny jak sam król. **Иноѣ дѣло**
слышать, **иноѣ видѣть**, insha słyszeć, in-
sza widzieć.

Инокиня, -и, *ж.* mniszka, zakonnica.

Инокъ, -а, *m.* mnich, zakonnik.

Иноплеменникъ, -а, **Инородецъ**, -дца, *m.*
inoplemiennik.

Иноплеменница, -ы, **Инородна**, -и, *ж.* ko-
bieta innego plemienia, innego rodu.

Иноплеменный, Инородный, z innego plemienia, inorodny.
 Иносказание, -ия, n. allegorja, przenośnia.
 Иносказательность, -и, ж. allegoryczność, przenośność.
 Иносказательный, allegoryczny, przenośny.
 Иностранец, -ица, m. cudzoziemiec.
 Иностранка, -и, ж. cudzoziemka.
 Иностранный, cudzoziemski.
 Иноходец, -дца, m. jednochodnik, inochodnik, szybki stepak, szlapak.
 Иноходный, szlapak idący. Иноходный стъгъ, об. Иноходь.
 Иноходь -и, ж. jednochoda, inochoda, pewny chód koński.
 Иночески, psk. po mniszemu po zakonemu, po klasztornemu.
 Иноческий, mnichowski, mniszy, zakonniczy, zakonny. Иноческое общание, слуб zakonny.
 Иночество, -а, n. mnichowstwo, zakonnicтво.
 Иночествовать, prowadzić życie konone, być mnichem.
 Инспекторский, inspektorski. Вой. инспекторский смотръ, inspekcja pułku.
 Инспекторство, -а, n. inspektorstwo, nadzorstwo.
 Инспекторъ, -а, m. inspektor, nadzorca.
 Инспектриса, -ы, ж. inspektorka, nadzorczyni, dozorczyni.
 Инстанция, -и, ж. instancja.
 Инстинктъ, -а, m. instynkt, popęd.
 Институтка, -и, ж. panna w instytucie wychowana, uczenica instytutu.
 Институтский, instytutowy.
 Институтъ, -а, m. instytut, zakład naukowy.
 Инструкція, -и, ж. instrukcja, przepis, postępowanie, nakaz.
 Инструментальный, instrumentalny.
 Инструментальный мастеръ, fabrykant instrumentów muzycznych.
 Инструментъ, -а, m. instrument narzędzie.
 Интегралъ, -а, m. Mat. ilość integralna, całka.
 Интегральный, integralny, całkowy.
 Интегрировать, Mat. wyznaczyć ilość integralną ilości różniczkowej.
 Интенданство, -а, n. intendentura.
 Интендантъ, -а, m. Woj. intendent.
 Интендантский, do intendentury należący.
 Интервалъ, -а, m. przedział; || вылом w murze.
 Интересантъ, -а, m. interesant, człowiek interesowany.
 Интересантка, -и, ж. kobieta interesowna, swego pożytku jedynie patrząca.
 Интересецъ, -ца, m. zdr. interesik, walu interes, об. Интересецъ.

Интересно, psk. interesująco, sposobem zajmującym.
 Интересность, -и, ж. ineresowność, przymiot tego, co jest zajmującym.
 Интересный, interesujący, zajmujący.
 Интересовать, interesować, zajmować kogo; || Интересоваться, zajmować się czѣм.
 Интересъ, -а, m. interes, widoki osobiste, korzyść, zysk; || udział w czѣм, zajęcie.
 Интермедія, -и, ж. przedstawienie między aktami (na teatrze).
 Интернунцій, -и, m. internuncjusz, poseł papieski tymczasowy.
 Интерполировать, Mat. wciścać w tekstъ.
 Интрига, -и, ж. intryga, podejście; || интрига, węzeł w sztuce dramatycznej.
 Интригантъ, -а, m. intrygant, lubiący интриги.
 Интригантка, -и, ж. intrygantka.
 Интриговать, интриговать.
 Интримъ, об. Трюмъ.
 Инфантерія, -и, ж. Вой. infanterja, piechota.
 Инфантъ, -а, m. infant, syn młodszы króla (w Hiszpanji i Portugalji).
 Инфантина, -и, ж. infanтка.
 Инфлексія, -и, ж. Opt. zбочenie (o промениахъ світла).
 Инфузорія, -и, ж. wymoczek, robaczek w рудахъ.
 Иный, об. Инойъ.
 Ипатка, -и, ж. alka (ptakъ).
 Ипеккуана, -ы, ж. Bot. ipekakuana.
 Ипѣрбола, об. Гипѣрбола.
 Иподіаконство, -а, n. subdjakonatъ.
 Иподіаконъ, -а, m. subdjakonъ.
 Ипостась, об. Впостась.
 Ипотѣза, Ипотѣка, Ипотенуза, об. об. Гипот...
 Ипохондриъ, -а, m. hipokondryk, cierpiący на hipokondrjа.
 Ипохондрический, hipokondryczny.
 Ипохондрія, -и, ж. hipokondrja.
 Иргъ, -и, ж. Bot. niesпулка черwonа.
 Иридъ, -а, Иридій, -и, m. iryd, irydjum (metalъ).
 Ирипа, -ы, ж. Bot. psia różga.
 Ирмологія, -и, m. Kośc. księга zawierająca w sobie wiersze początkowe śpiewу kościelnego,
 Ирмосъ, -а, Kośc. wiersz początkowy śпiewу kościelnego.
 Ирой, Ирыйский, об. Герой, Геройский.
 Иронический, ironiczny, szyderczy. Иронически, psk. ironicznie.
 Иронія, -и, ж. ironja.
 Иррациональный, Mat. nie dający się wyrazić przez żaden stosunek (o ilościахъ).
 Иррегулярный, Вой. nieregularny.
 Ирха, -и, ж. ircha, jercha, (wyprawna skóra wielблѣдзя, barania i t. d.)
 Иршенинъ, -а, m. ircharz, бiалоскórnникъ.
 Иршить, wyprawiać skóry на mięкко.

Ирь, -я, *ж.* kosaciec (*rosina*), *об.* Косятинъ.

Исанна, -онъ, *мл.* *Вол.* wagańca, akwaintek.

Исанати, исанати, *взг.* psuć, zerpać, zezpescić; || przekreścać, przekreścić (*prawdę*); || Иснанатиться, psuć się, szpescić się. *Imśl. б.* иснанённый, zerpany, zezpesczony, przekreścony.

Исанатию, -и, *ж.* wagańca, zezpesczenie.

Исанати *об.* Иснанати.

Исанывать, *исполоть*, przekłówać, przekłóć; || rozszepać, rozszepić; || Иснанываться, pokłóć się; || potrzaskać się, rozszepać się. *Imśl. б.* исполотый, przekłóty, pokłóty, rozszepiony, potrzaskany.

Исананье, -я, *ж.* szukanie.

Исанывать, *ископаты*, wykopywać, wykopać, rozkopywać, rozkopać; || Иснанываться, być wykopywanym. *Imśl. б.* ископаный, wykopany, rozkopany.

Искатель, -я, *ж.* poszukiwacz, starający się o со. Искатель приключений, awanturник, szukający szczególnych zdarzeń.

Искательница, -ы, *ж.* starająca się о со. Искательность, -и, *ж.* chęć ujęcia, pozyskania względów.

Искательный, *уми*яący się przypодобаć, wkręcić.

Искательство, -а, *ж.* domaganie się, stanie, chodzenie, około czego.

Искать, szukać, poszukiwać, starać się о со, chodzić około czego. Искать въ судѣ, процесоваć się, правнѣ з kim czynić.

Исклѣвывать, *исклевать* *об.* Выплѣвывать.

Исклѣчать, *исключить*, wyłączać, wyłączyć, wykreślać, wykreślić; || Исключать-ся, być wyłączonym, wykreślonym. *Imśl. б.* исключённый, wyłączony, wykreślony.

Исклѣчая, *вытѣвшы*, z tym wyjątkiem, *же*...

Исклѣчение, -я, *ж.* wyjątek.

Исклѣчительно, *пск.* wyłącznie.

Исклѣчительный, *вытѣвшы*.

Исклѣчить, *об.* Исключать.

Исковать, *об.* Выковать.

Исковѣривать, *исковѣривать*, skrzywiać, skrzywić, zginać, zginać w kabłąk; || Исковѣриваться, być skrzywianym, zgiętym. *Imśl. б.* исковѣренный, skrzywiony, zgięty.

Исковой, *поводны*, *по*зываетъ, do próby powodu poszukującego правнѣ належасу. Исковое прошение, *рекурс*. Исковыя деньги, *koszta* правне.

Исколачивать, *исколотить*, zbijać, zbić. *Imśl. б.* исколотённый, zbity.

Исколесить, * *прзбiedz*, przebiegnąć tu i owdzie.

Исколтить, *об.* Исколачивать.

Исконный, *розвукливаны*, *высукливаны*.

Исконий, *Косц. Sl.* dawnemi czasy.

Исконный, *starodawny*, *starożytny*.

Ископаемый, *копалны*. Царство ископаемыхъ, *królestwo* rzeczy kopalnych.

Ископаты, *об.* Искапывать.

Ископаться, *об.* Ископываться.

Ископаты, -и, *ж.* *Wet.* wywchnięcie (*нога u konia*).

Ископаченный, — *Ископаченная* лошадь, *koń* z wywchniętą nogą.

Ископываться, *ископаться*, wywchnąć nogę (*o koniu*).

Искоренение, -я, *ж.* wykorzeniecie; || * *zagłada*, *zagładzenie*, *wytepienie*.

Искоренитель, -я, *ж.* niszczyiciel, *wyterpiający*.

Искоренительница, -ы, *ж.* niszczyicielka, *wyterpiająca*.

Искоренительный, *niszczący*, *psujący*, *podkopujący*.

Искоренять, *искоренить*, *wykorzeniać*, *wykorzenieć*, *wyterpiać*, *wyterpieć*, *wyplenić*, *wyplenić*. Искореняться, *быć* *wykorzenie-nym*, *wykorzeniać* się, *wyterpiać* się. *Imśl. б.* *искорённый*, *wykorzeniony*, *wytepiiony*.

Искорка, *здр.* *об.* Искра.

Искоринь, -а, *ж.* szmierzgel czerwony (*kamień do polerowania klejnotów*).

Искоробить, *спазуць*, *по*кризвить; || *Искоробиться*, *спазуць* się, *по*кризвить się. *Imśl. б.* *искоробленный*, *спазzony*, *по*кризвивiony.

Искоса, *пск.* zézem, *к*рыжо, z ukosa.

Искосить, *ск*рызвить, *ск*ировать *у*коśnie; || *Искоситься* (*на ногó*), *ск*рызвить się, *сп*ожиць на кого *к*рыжо.

Искра-ы, *здр.* *искорка*, -я, *ж.* *iskra*, *iskierka*.

Искривать, *иск*роить, *wy*кражаć, *wy*кроиć.

Искренне, *об.* Искренно.

Искренний, *serdeczny*, *szczerzy*, *uprzejmy*.

Искренно, *пск.* *serdecznie*, *szczerze*, *u*przejmie.

Искренность, -и, *ж.* *serdeczność*, *szczerzość*, *uprzejmość*, *otwartość*.

Искрестить, *по*к্রেśić, *по*крызować, *к*рызьяками *означыць*; || *we* *wszystkich* *kierunkach* *przebieđa*. *Imśl. б.* *искрестённый*, *пре*к্রেśiony, *по*крызьяwany.

Искривина, -ы, *ж.* *krzywizna*.

Искривление, -я, *ж.* *wy*кызывienie.

Искривлять, *иск*ривить, *wy*крызывать, *wy*крызывать; || *Искривляться*, *wy*крызывать się, *Imśl. б.* *искривленный*, *wy*крызвивiony.

Искристый, *иск*рызистый.

Искрится, *иск*рызъ się.

Искроить, *об.* Искривлять.

Искромётный, *иск*ры *miotający*, *иск*рызуюсь.

Искромсать, *по*кражаć *на* *ка*ваłki.

Искрошить, *по*кражаć *на* *drobne* *ка*ваłki, *по*крызъ; || *Искрошиться*, *по*к

жъуѣ сѣ. *Imsl. b.* искрошенный, pokru-
szony.

Исврѣнь, -ѣ, *m.* gatunek krzemienia; ||
об. Исворникъ.

Искупать, искупать, искупить, odku-
пуwać, odkupić, wybawić, wybawić; || na-
gradzać czém, naprawić; || zakupywać; ||
Искупаться, odkupuwać się, wykupuwać
się, wybawić się, wynagradzać się. *Imsl. b.*
искупленный, odkupiony, wykupiony,
wybawiony.

Искупитель, -я, *m.* zbawca, wybawiciel,
odkupiciel.

Искупительница, -ы, *ż.* oswobodziciel-
ka, zbawczyni.

Искуплѣніе, -іа, *n.* wybawienie, odku-
пленіе, wykupienie, wyswobodzenie.

Искуплать, об. Искупать.

Искусовать, об. Искусывать.

Искуситель, -я, *m.* kusiciel, zwodiciel,
szatan.

Искусительница, -ы, kusicielka.

Искусительный, pokusny, pokuszający,
wkuszący.

Искусить, об. Искусывать.

Искусникъ, -а, *m.* znawca, sztukmistrz.

Искусница, -ы, *ż.* znawczyni, mistrzyni.

Искусно, *psk.* zręcznie, sztucznie, do-
skonale.

Искусность, -и, *ż.* umiejętność, biegłość.

Искусный, zręczny, biegły, wprawny,
umiejętny.

Искусственность, -и, *ż.* sztuczność, kun-
sztowność.

Искусственный, sztuczny.

Искусство, а-, *n.* sztuka, kunszt; || zrę-
czność, biegłość, wprawa. Военное искус-
ство, sztuka wojenna. Изящныя искусства,
sztuki piękne. Искусство въ помятнѣхъ,
zręczność w polityce.

Искусъ, -а, *m.* próba, doświadczenie; ||
próba klerыковъ, на помятнѣхъ.

Искусывать, искусовать, kąsać, pokąsać.
Imsl. b. искусанный, pokąsany.

Искусывать, искусовать, doświadczać, do-
świadczyć kogo; || kusić, skusić kogo,
wprowadzać w pokusę; || doświadczać siл
swoich, być doświadczanym, próbowanym.

Imsl. b. искусшенный, doświadczony.

Искушѣніе, -іа, *n.* doświadczenie, próba;
|| pokusa.

Искъ -а, *m.* sprawa, proces, poszukiwa-
ніе правне, dochodzenie правне. Встрѣч-
ный искъ, rekonwensja. Подать искъ, ро-
зсудити на kim czego, wytoczyć кому
proces. Прекратить искъ, zaprzestać do-
ходzenia правного. Отказать кому, въ
искъ, одправити powoda зъ сѣду. Искъ
гражданскій, sprawa, poszukiwanie сѣдо-
ве. Искъ уголовный, sprawa kryminalna.

Искъ обѣ имѣннѣхъ, sprawa majątkowa.

Искъ о насильственномъ завладѣннѣхъ,
sprawa о przywłaszczenie majątku. Искъ

о собственности, żądanie uczynione сѣдо-
внѣ celem utrzymania się przy posiadaniu.
Искъ о дѣлѣннѣхъ наследства, sprawa
о podziale majątku.

Исламъ, Исламизмъ, -а, *m.* islam, reli-
gja mahometañska.

Исландскій мохъ, об. Мохъ.

Испаностить, spaskudzić, powalać, ze-
psuć. *Imsl. b.* испанощенный, spaskudzo-
ny, powalany, zepsuty.

Испарѣніе, -іа, *n.* wyparowanie, ulotnie-
ніе; || wyziew, para.

Испарина, -ы, *ż.* poty, pocenie się, trasa-
piracja.

Испарять, испаривать, испарить, за-
мѣнять в парѣ, ulatniać; || Испаряться,
ulatniać się, wyparować. *Imsl. b.* испарен-
ный, wyparowany.

Испахать, зорать, заорать, wyorać; ||
Испахаться, być zaoranym, wyoranym.

Imsl. b. испаханый, zaorany, wyorany.

Испачнивать, испачнать, zabrudzać, za-
brudzić, walać, zawalać; || Испачнаться,
быć zabrudzonym, zawalanym. *Imsl. b.*

испачанный, zabrudzony, zawalany.

Испелѣніе, -іа, замѣненіе в попіѣ,
spoielenie.

Испелѣять, испелѣить, в попіѣ за-
мѣнять, spoielać; || Испелѣяться, в по-
піѣ się zamieniać. *Imsl. b.* испелѣнный,

в попіѣ замѣненый.

Испестрить, об. Испещрять.

Испечь, upiec; || Испечься, upiec się.
Imsl. b. испеченный, upieczony.

Испещрѣніе, -іа, *n.* upstrzenie, pstroci-
zna.

Испещрять, испестрить, pstrzyć, up-
strzyć; || Испещряться, być upstrzonym.

Imsl. b. испещренный, upstrzony. Испещ-
ренный цвѣтами, ubarwiony, ustrojony
w rózne kolory.

Испивать, испить, wypijać, wypić; ||
Испиваться, upijać się, spijać się.

Исписывать, исписать, wypisywać, wypić,
na pisanie zupełnie używać; || Испис-
ываться, przytępać się (o piórach); zu-
pełnie być użytym na pisanie (o papierze);
|| zużywać się przez częste pisanie,
słabnąć (o autorach). *Imsl. b.* исписанный,
wypisany.

Испилить, испилить, wszystko przepi-
łować od razu.

Испилить, wychudły, wynędzniały.

Испить, об. Испивать.

Исплываться, stać się oszustem.

Исповѣданіе, -іа, *n.* spowiedanie się,
spowiedź; || obrządek religijny, religja,
wyznanie (wiary).

Исповѣдатель, -я, *m.* ojciec spowiedny,
spowiednik; || wyznawca.

Исповѣдать, об. Исповѣдывать.

Исповѣдная, -ой, *ż.* konfesjonał, spowie-
dnica.

Исповѣдникъ, -а, *m.* wyznawca; || про-
повідаjący się, pokutujący.

Исповѣдница, -ы, *ж.* która się spowiada. Исповѣдной, spowiedny, mający związek ze spowiedzią. Исповѣдная книга, выказ odbywanych spowiedzi.

Исповѣдывать, исповѣдовать, исповѣдать, wyznawać (*religija, zasady jakie*); || Исповѣдывать грѣхи, wyznawać grzechy; || spowiadać кого (*o kapłanie*); || Исповѣдываться, spowiadać się.

Исповѣдь, -и, *ж.* spowiedź, wyznanie czego, przyznanie się do czego.

Исподница, -ы, *здр.* Исподничка, -и, *ж.* spółnica, spółniczka. Исподничный, spodniczny. Исподній, spodni. Исподнее платье, spodnie.

Исподволь, *psk.* pomału, powoli.

Исподтиха, Исподтишка, *psk.* skrycie, ukradkiem, zniekad.

Исподъ, -а, *здр.* исподбѣ, -днѣ, *м.* spód, prodek; || *ж.* zła, lewa strona materji. Высподі, *psk.* u spodu, u dołu. Съисподи, *psk.* od spodu.

Испоконъ, *psk.* z dawnych czasów.

Исполать, *выкрз.* Gmin. witażel

Исполінскій, olbrzymi.

Исполінъ, -а, *м.* olbrzym.

Исполнѣніе, -іа, *н.* wykonanie, wypełnienie, spełnienie, ukończenie. Привести въ исполнѣніе, przywieść do skutku, wykonać, wypełnić. Подлежащій исполнѣнію, wykonalny, об. Исполнимый.

Исполненный, wykonany; || pełny, pełen czego, napełniony, bogaty w со.

Исполнимый, wykonalny.

Исполнитель, -я, *м.* wykonawca, wykonawца, wypełniiciel. Исполнитель завѣщанія, wykonawca testamentu, об. Душеприказчикъ.

Исполнительница, -ы, *ж.* wykonawczyni.

Исполнительный, wykonawczy. Исполнительная власть, władza wykonawcza. Это человекъ исполнительный, człowiek odważny.

Исполнять, исполнить, wypełнять, wypełnić, wykonywać, wykonać, skutecznie, uskutecznić; || Исполняться, wypełнять się, wykonywać się; || napełнять się. *Imst. б.* исполненный, wypełniony, wykonany, uskuteczniony.

Исполосовать, об. Полосовать.

Исполу, *psk.* paróí, w połowę.

Испольный, połowiczny, połowiczny.

Испортить, об. Пóртить.

Испóрченность, -и, *ж.* zepsucie, skażenie.

Испóрченный, zepsuty, popsuty, skażony.

Исправитель, -я, *м.* poprawca, poprawiciel.

Исправительница, -ы, *ж.* poprawicielka.

Исправительный, poprawczy. Исправительный домъ, dom poprawy, więzienie.

Исправленіе, -іа, *н.* pełnienie, wypełnienie, wykonanie; || poprawa, poprawienie, prostowanie, reparaція; || oparządzenie. Исправленіе должности, pełnienie obo-

wiązkwó urzędu. Исправленіе нравовъ poprawa obyczajów.

Исправлять, исправитъ, pełnić, wypełniać, wykonywać, wykonać; || poprawiać, poprawić, naprawiać, naprawić, oporządzać, oporządzić, prostować, prostować, reperować, zreperować. || Исправляться, wypełniać się, wykonywać się; || poprawiać się, naprawiać się, prostować się, być poprawianym, wypełnianym i t. d. Исправлять должность, pełnić obowiązki, urząd. Исправлять должность за кого-либо, zastępować kogo w urzędzie, pełnić czyje obowiązki. Исправлять ошибки, prostować pomyłki. Исправлять нравы, poprawiać obyczaje. Исправлять дороги, reperować drogi. || Онъ исправился отъ этого недостатка, on pozbył się téj wady. *Imst. б.* исправленный, poprawiony, naprawiony, prostowany i t. d.

Исправникъ, -а, *м.* naczelnik policji powiatowój. Капитанъ-исправникъ, przysiadający w ziemskim sądzie. || Исправничій, należący do naczelnika policji powiatowój

Исправно, *psk.* akuratnie, punktualnie, dokładnie, poprawnie.

Исправный, akuraty, punktualny, dokładny, poprawny.

Испражненіе, -іа, *н.* wypróznienie, odchód.

Испражнять, испраздить, wypróznіаć, wypróznіć; || Испражняться, wypróznіаć się. *Imst. б.* испражненный, wyprózniony.

Испразднить, об. Испражнять.

Испрашивать, испросить, вырсазъ, wyprosіć, wyjednuwać, wyjednać; || Испрашиваться, вырсазъ, wyprosіć, брахъ позволеніе, być wyproszonym. *Imst. б.* испрошенный, wyproszony.

Испробовать, спробовать чего, wyprobować со; || дошwiadчыć kogo, чего. *Imst. б.* испробованный, спробованы, wyprobowany, doшwiadczony.

И просить, об. Испрашивать.

Испрошеніе, -іа, *н.* wyproszenie, wyjednanie.

Испугать, przestraszyć; || Испугаться, przestraszyć się, przelęknąć się. *Imst. б.* испуганный, przestraszony, przelękniony.

Испугъ, -а, *м.* trwoga, bojaźń.

Испунать, об. Испугать.

Испусканіе, -іа, *н.* wypuszczenie, wydawanie, oddawanie.

Испускать, испустить, puszczać, wypuszczać, выдавать, выдаć, oddawać, oddać. Испускать вопли, стоны, выдавать крики, jęki. Цветы испускаютъ приятный запахъ, kwiaty wydają przyjemny woń. Испустить духъ, последнее издыханіе, wyionąć ducha, oddać duszę. *Imst. б.* испущенный, wypuszczony, отданы, oddany.

Испытаніе, -іа, *н.* próba, próbowanie

doświadczenie z czém; || rozbiór, badanie, roztrząsanie; || egzamen.

Испытатель, -я, *m.* badacz.

Испытательница, -ы, *ж.* badaczka.

Испытательный, badawczy, badający; || egzamenacyjny.

Испытывать, испытать, doświadczać, doświadczyć; || wybadywać, wybadać; || wypytywać, wypytać; || Испытываться, być doświadczanym, badanym, wypytywаним. *Imsl. b.* испытанный, doświadczony, wybadany, zbadany, wypyтаны.

Испятнать, poplamić.

Иссопъ, -а, *m.* hizop, *Gmin.* Józefek (*roślina*). Иссоповый, hizopowy.

Истаивать, истаять, tajéć, topnieć, stopnieć, rozpuszczać się; || *omdlewać, omdleć.

Истапывать, истаптать, deptać, poddeptać, zadertać; || zdeptać, znosić (*o butach*); || Истапываться, być podeptаним, zdeptаним. *Imsl. b.* истапанный, podeptаны, zdeptаны.

Истаскивать, истаскать, drzeć, poddrzeć, znosić (*o sukniach i odzieniu*); || Истаскиваться, подрезать się, zdrzeć się; || *z rozpruty zdrowie nadweryżуć. *Imsl. b.* истасканный, zdarty, znoszony.

Истачивать, источить, zeszlifowywać, zeszlifować, zostrzyć; || przegrzyzać, przегрызёć (*o robakach*). *Imsl. b.* источенный, zeszlifowany, zostrzony; || przегрызiony.

Истаять, об. Истаивать.

Истекать, истечь, выплывать, выплывать; || вынікаć, pochodzić z czego; || upływać, upływać, przejść, przeminąć, znikать.

Истерёбять, wydrzeć, powyгуwać, wytargać.

Истереть, об. Истерать.

Истерзать, rozszarpać, rozerwać; || Истерзаться, namężyć się, nadręczyć się. *Imsl. b.* истерзанный, rozszарпаны, умęczony, udręczony.

Истерика, -и, *ж.* *Med.* histerja (*choroba kobiet*).

Истерический, historyczny.

Истець, -а, *m.* *Прав.* powód, strona powodowa, proszący, domagający się o со.

Истица, -ы, *ж.* prosząca, domagająca się о со.

Истечёние, -ия, *n.* upływanie, spływanie, выплывание; || wyjście, upłynienie (*terminu*); || przeciąg czasu, upływ lat.

Истечь, об. Истекать.

Истина, -ы, *ж.* prawda. По истинѣ, во истину, *psk.* wprawdzie, w istocie. Говорят по истинѣ, prawdę mówiąc.

Истинно, *psk.* istotnie, prawdziwie, doprawdy.

Истинный, istotny, prawdziwy, rzeczыwisty.

Истирать, истереть (*cz. przysz.* изотру), rozcierać, rozetrzeć, wycierać, wytrzeć,

zetrzeć; || utłuc na proch; || Истирать, wycierać się; || być utłuczonym na proch. *Imsl. b.* истёртый, wytarty, rozтarty, utłuczony na proch.

Истлѣвать, истлѣть, gnić, zgnić, pruchnieć, spruchnieć, bótwieć, zbótwieć, psuć się, zepsuć się.

Истлѣние, -ия, *n.* gnicie, pruchnienie, bótwienie, psucie się.

Истодъ, -а, *m.* *Bot.* mlecznica, krzyжовница *pospolita*.

Истокъ, -а, *m.* odpływanie, odchód, źróдło, początek (*rzeki*).

Истолкование, -ия, *n.* wytłumaczenie, wyjaśnienie, wyłożenie.

Истолкователь, -я, *m.* tłumacz, wykładacz, komentator, objaśniciel.

Истолковательница, -ы, *ж.* tłumaczka, objaśnicielka.

Истолковывать, истолковать, tłumaczyć, wytłumaczyć, wykladać, wyłożyć, objaśniać, objaśnić; || Истолковываться, być tłumaczonym, wykładаним, objaśnianym. *Imsl. b.* истолкованный, wytłомaczony, wyłożony, objaśniony, wyjaśniony.

Истолочь, utłuc. *Imsl. b.* истолчѣнный, utłuczony.

Истома, -ы, *ж.* znużenie.

Истомить, об. Истомлять.

Истомлѣние, -ия, *n.* osłabienie, wycieńczenie, omdlenie.

Истомлять, истомить, wycieńczać, wycieńczyć siły, osłabiać, osłabić; || Истомляться, wycieńczać się, spadać z sił, omdlewać. *Imsl. b.* истомлѣнный, wycieńczony, osłabiony, omdlały.

Истопить, napalić (*w piecu*); || stopić, roztopić, rozpuścić. *Imsl. b.* истоплѣнный, napalony (*o piecu*); || stopiony, roztopiony.

Истоплево, -а, *n.* paliwo.

Истоплѣние, -ия, *n.* Истопка, -и, *ж.* napalenie (*w piecu*).

Истопникъ, -а, *m.* palacz, który w piecu pali. Истопничій, do palacza należący.

Истопничать, być palaczem, palić w piecu.

Истопничиха, -и, *ж.* żona palacza, об. Истопникъ.

Истаптать, об. Истапывать.

Исторганіе, Исторженіе, -ия, *n.* wydieranie, wydarcie, wyrwanie, wyrwanie.

Исторгать, исторгнуть, wydierać, выдрезать, выгуwać, выгwać; || *уwalнять, uwolnić; || Исторгаться, wydierać się, выгуывать się, wylamywać się; *уwalнять się. *Imsl. b.* исторгнѣнный, исторгнутый, wydarty, wyrwany; *уwolнiony.

Историкъ, -а, *m.* dziejopis, historyk.

Исторический, dziejopisny, historyczny.

Исторіографъ, -а, *m.* historjograf, dziejopis.

Исторія, -и, *ж.* исторія, -и, *ж.* dzieje,

historja, powieść, zdarzenie, historyjka, powiastka.

Источина, -ы, *ж.* wygwa, grunt powyguwanu potokiem z gór.

Источить, *об.* Истачивать.

Источить, *об.* Вытачивать.

Источник, -а, *м.* źródło, zdroj, stok.

Источничень, -ча, *м.* Anat. miejsce, gdzie się schodzą szwy czaszki.

Источальный, wychudły, wyniszczony, wycieńczony.

Источаніе, *об.* Источеніе.

Источать, osłabnąć, schudnąć z głodu, *об.* Тощать.

Источать, источить, osłabiać, osłabić, zużywać, zużyć, wycieńczać, wycieńczyć; || wyczerпаć, tracić, выдавать (*pieniądze*); || wyczerпыwać, wyczerпаć; || Источаться, wycieńча́ть się, wyczerпыwać się. *Imśl. б.* источённый, osłabiony, zużyты, wycieńczony, wyczerпаны.

Источеніе, -ія, *н.* osłabienie, wycieńczenie, wyniszczenie, wyczerпаніе.

Источительный, wycieńчajúcy, osłabiający, wyniszчajúcy.

Источить, *об.* Источать.

Истрачивать, истратить, *об.* Издёрживать, издержать.

Истребитель, -я, *м.* niszczyiciel, burzyciel.

Истребительница, -ы, *ж.* niszczyicielka.

Истребительный, niszczący, burzący.

Истребленіе, -ія, *н.* zniszczenie, wygłodzenie, wygubienie.

Истреблять, истребить, wyniszчać, wyniszчýć, zniszczýć, wygładzać, wygładzić; || Истребляться, niszczyć się, ginąć, niknąć, znikać. *Imśl. б.* истреблённый, wyniszczony, zniszczony, wygłodzony.

Истрёбованіе, -ія, *н.* ściągніęcie, знагленіе.

Истрёбовать, *об.* Выпотребовать.

Истрёсаться, porękać, poręкаć się.

Истуканъ, -а, *н.* posąg, bałwan. Истуканный, posagowy.

Иступлять, иступить, przытерпаć, przытерпіć, stepić; || Иступляться, przытерпаć się. *Imśl. б.* иступленный, przытерпiony, stepiony.

Источовый, powodowy, *об.* Источь.

Истый, istotny, prawdziwy, rzeczywisty, tenże sam.

Истынивать, истыкать, dziurawić, podziurawić; || Истыниваться, podziurawić się. *Imśl. б.* истыканный, podziurавлену.

Истязаніе, -ія, *н.* tortura, мęка, мęچارніа.

Истязатель, -я, *м.* biorący oskarzonych на tortury.

Истязательный, — истязательныя орудія, tortury.

Истязать, мęчыć кого, задаwać мęсарніе кому, wziąć на мęки.

Исхаживать, obchodzić, obejść, schodzić.

Исхищать, исхитить, wyгуwać, wyгваć, wydrзierać, wydrзечь; || Исхищаться, wyгуwać się, wydrзierać się. *Imśl. б.* исхищенный, wyгваны, wyдарты.

Исхлестывать, исхлестать, wysmagać, wуćwiczýć, wychłostać; || Исхлестываться, wysmagać się, wуćwiczýć się, być wysmaganym, wуćwiczonym; || wychłostać się. *Imśl. б.* исхлестанный, wysmaganу, wуćwiczony, wychlastany.

Исходатайствованіе, -ія, *н.* wyjednanіе, wyгobienie, wystaranie się.

Исходатайствовать, wyjednać, zjednać komu co, wrobić, wystarć się. *Imśl. б.* исходатайствованный, wyjedнаны, wyгobiony.

Исходить, изойти, wychodzić, wyjść; || выдавать się, ekspensować się; || kończyć się; Исходить кровью, umierać przez збытні upływ krwi.

Исходить, *об.* Исхаживать.

Исходный, wychodny, mający wyjście. Исходная точка, stanowisko z którego się wychodzi (*uważając co lub rozumując*).

Исходъ, -а, *м.* wychód, wyjście; || Копіе. Исходъ Израильтінъ изъ Египта, wyjście Izraelitów z Egiptu. Исходъ этой болъзни сомнителен, koniec tej choroby jest wątpliwy. Исходъ души сконаніе. Книга исхода, Eżodus (*tytuł drugiej księgi Mojżeszowej*). Въ исходъ года, przy końcu roku. Въ исходъ дебатаго, krótko przed dziesiątą (*godziną*). Вторый часъ въ исходъ, godzina druga dochodzi.

Исходящий, wychодzący (*o papierach kancelaryjnych*).

Исходящая, -ей, *ж.* rejestr wychодzących papierów, czyli pism urzędowych.

Исходженіе, -ія, *н.* wyjście, wychód, wychodzenie; || Исходженіе паровъ, wyпарowanie, ulotnienie pary.

Исхудалый, Исхудблый, wychudły.

Исхудать, исхудать, schudnąć.

Исцарапывать, исцарапать, драпаć, поддрапаć; || Исцарапываться, драпаć się, поддрапаć się. *Imśl. б.* исцарапанный, поддрапаны.

Исцеленіе, -ія, *н.* uleczenie, wyleczenie, przyгrowadzenie do zdrowia.

Исцеленный, даjący się uleczyć, wyleczyć.

Исцелять, исцелять, uzdrawiać, uzdrowić, przywrócić do zdrowia, leczýć, wyleczyć; || Исцеляться, wyleczyć się, przyјіść do zdrowia. *Imśl. б.* исцелённый, ulecзону, uzdrowiony.

Исчадіе, -ія, *н.*ród, племіе, potomstwo.

Исчажлый, wychudły, wyschły.

Исчажнуть, wychudnąć, schudnąć, wyschnąć.

Исчезаніе, Исчезовеніе, -ія, *н.* znikненіе, zniknięcie.

Исчезать, исчезнуть, znikać, zniknąć.

Исчёрпывать, исчёрп ть, исчёрпнуть, wyczerpuwać wyczerpać, wyczerpnąć; || Исчёрпываться, wyczerпуwać się *Imsl. b.* исчёрпанный, wyczerpany.

Исчёрчивать, исчертить, przekreślać, przekreślić, zrysować, porysować, polinować. *Imsl. b.* исчерченный, pokreślony, porysowany.

Исчисленье, -я, *n.* wyliczenie, obliczenie, obrachowanie, wyrachowanie.

Исчислять, исчислить, wyliczać, wyliczyć, obliczać, obliczyć, obrachowywać, obrachować, wyrachowywać, wyrachować.

Исчислить во что обошла постройка, obliczyć wiele kosztowało wybudowanie.

Исчислять чьи либо заслуги, wyliczać czyje zasługi. *Imsl. b.* исчисленый, wyliczony, obliczony, wyrachowany.

Исшествіе, -я, *n.* wyjście, wychód.

Ишивать, ишить (*cz. przysz.* изошь), wypotrzebować przez szycie, zużyć szyciem, wyszuwać, wyszyć. *Imsl. b.* ишитый, wypotrzebowany przez szycie, wzięty.

Итань, И тань, а так, więc, так więc, а затѣм.

Итогъ, -а, *m.* ogół, całkowita summa ilość, całość. Въ итогъ, wszystko policzwszy, jednym słowem.

Итти, *ob.* Идти.

Ихневмонъ, -а, *m.* Zool. ichneumon, rodzaj łasicy.

Ихтиология, -я, *z.* ichtjologia (*historja naturalna ryb*).

Ихтиологъ, -а, *m.* ichtjolog.

Ишань, -а, *zdr.* ишачень, -чнѣ, *m.* Zool. мул. Ишакъ, Ишакъ, muli, мулову; *ob.* Мул.

Ишачка, -и, *z.* mulica.

Ищѣйка, -и, Ищѣя, -ей, *z.* Ищѣйная собака, pies gończy, ogar.

И.

И вымáвля сѣ как польска глоска *I.*

Январій, -я, *m.* *ob.* Январь.

Ясписъ, -а, *m.* Яшма.

Ягѳова, -ы, *m.* Jehowa, Bóg.

Язуитъ, -а, *m.* Езуитъ, -а, jezuita; || * *hy-*покрит, обфудник. Язуитскій, Езуитскій, Jezuicki.

Яерархическій, hierarchiczny,

Яерархія, -я, *z.* hierarchja, starszeństwo, porządek i stopnie społeczenské.

Яерархъ, -а, *m.* hierarcha, dygnitarz kościoła. || Яераршій, Яераршескій, hierarchalny, hierarchiczny.

Яераршество, -а, *n.* godność hierarcha.

Яерей, *яп.* *m.* kapłan (*skopień święcenia*), ksiądz, duchowny. Яерейскій, каплаński, księży.

Яерейство, -а, *n.* каплаństwo, стан каплаński.

Яероглифическій, hieroglificzny, obrazopisny.

Яероглифъ, -а, *m.* hieroglif, obrazopismo.

Яеродіако́нство, -а, *n.* djakoństwo zakonne.

Яеродіако́нь, -а, *m.* mnich wyświęcony najdjakona.

Яеромона́хъ, -а, *m.* mnich wyświęcony на капла́на. Яеромона́шескій, należący do mnicha wyświęconego на капла́на.

Яисусъ, -а, *m.* Jezus. Яисусъ Христѣсь, Jezus Chrystus.

Яѳодистый, *Chem.* zawierający w sobie jod, jodynę.

Яѳодъ, -а, *m.* *Chem.* jod, jodyna.

Яорданъ, -а, *m.* Kośc. miejsce urządzone на рzece, jeziorze lub stawie, dla święcenia wody.

Яюль, -я, *m.* (*Słow.* Іулій), lipiec (*mie-siąc*) *Star.* Липецъ.

Яюльскій, lipcowy.

Яюнь, -я, *m.* *Słow.* Іуній, czerwiec (*mie-siąc*), *Star.* Ізюнь, Чѣрвень.

Яюньскій, czerwcowy.

К.

К вымáвля сѣ как польска глоска *K*, dawniej nazywana *Káno*.

Кабакъ, -а, *m.* szynk, szynkownia.

Кабала, -ы, *z.* *Star.* własnej ręki zapis, skrypt, cyrograf; || правне заswiadczenie znajdowania się w poddaństwie czyjem chłopa. * *Взвести на себя кабалу*, przez swój sposób mówienia lub przez swoje postępowanie stać się podejrzwanym o takie uczynki, które wcale nie były popełnione.

Кабалистика, -и, Каббала, -ы, *z.* żydowskie mistyczne objaśnienie Biblii; || wróżenie, wieszczba, wróżba, wieszczbiarstwo.

Кабалистическій, kabalistyczny.

Кабалить, закабалить, niewolником, poddanym kogo zrobić; || Кабалиться, за-набалиться, iść w niewолę, w poddaństwo. || * *Пряжуд на siebie trudne zobowiązanie się.* *Imsl. b.* закабаленный, zostający w poddaństwie, w niewоли

Кабальный, *Star.* cyroграфову; || поддану, niewолничу.

Кабальщина, -ы, *z.* *Star.* poddaństwo, niewола.

Кабальщикъ, -а, *m.* Кабальщица, -ы, *z.* *Star.* który lub która niewолником, poddanym kogo robi,

Кабальяръ, Кабальрингъ, -а, *m.* *Mer.* lina okrętowa do utrzymania kotwicy.

Кабанина, -ы, *z.* mięso dzika.

Кабанонъ, -нѣ, *m.* *zdr.* брытка lodu lub kamienia.

Кабань, *zdr.* Кабанчикъ, -а, *m.* Zool. dzik; || брыта lodu lub kamienia; || gromada węgla (*na Uralu*); || *ob.* Штонъ.

Набарга, -й, *ж.* *Zool.* piźmowiec. **Набаргинный**, piźmowy.

Набаций, szynkowy, w szynkach trzyżану, do szynków należący.

Набачникъ, -а, *м.* szynkarz; || * pijak. **Набачница**, -ы, *ж.* szynkarka; || * pijaczka.

Набашничать, *Gmin.* włóczyć się po szynkowniach.

Набала, *об.* **Набалистина**.

Набельтовъ, -а, *м.* *Mar.* lina okrętowa nie grubsza nad 11 cali.

Набельный, *Mar.* należący do liny okrętowej. **Набельная работа**, liny we dwa razy wypuszczone.

Набестанъ, -а, *м.* *Mar.* kołowrot, winda pionowa.

Набинётный, **Набинётский**, gabinetowy.

Набинётъ, -а, *м.* gabinet, *zdr.* кабинётъць -ца, *м.* gabiniecik.

Наблуть, -а, *zdr.* каблучёкъ, чнѧ, *м.* napiętek, obcas, abcas, n. napięteczek (u butów, u trzewikow). **Наблучный**, napiętkowy, obcasowowy.

Наблучёчить, *Мысл.* wdziewać kapturek ptakowi łowczemu.

Наблучёкъ чнѧ, *м.* *zdr.* *об.* **Наблукъ**; *Мысл.* kapturek wdziewany ptakowi łowczemu; || *Archit.* wygięty żłobek dla ozdoby na słupach.

Наботанъ, -а, *м.* żegluga wzdłuż brzegów. **Наботанный**, do żeglugi pobrzeżnej należący.

Набролётка, -и, *ж.* **Набриолётъ**, -а, *м.* kabriolet, wózek kryty o dwóch kołach.

Набушка, шекъ, *ж.* *mn.* gałki (z *séra* i *л. p.*)

Набы, *Gmin.* gdyby, żeby.

Навалергардъ, -а, *м.* kawalerzysta gwardyjski.

Навалеристъ, -а, *м.* kawalerzysta.

Навалерія, -и, *ж.* kawalerja, jazda.

Навалерникъ, -а, *м.* *Bot.* męczennica (roślina).

Навалерскій, kawalerski, orderowy.

Навалёрство, -а, *н.* kawalerstwo, rycerstwo.

Навалёротвенная дама, -ы, *ж.* dama ozdobiona orderem św. Katarzyny.

Навалёръ, -а, *м.* kawaler (orderu); || **шещызна** w towarzystwie dam.

Навалёръ, -а, *м.* *Fort.* szaniec wysoki, madszaniec.

Навальнада, -ы, *ж.* kawalkata.

Наверзитъ, **наверничать**, intrygować, podstępъ robić, dołki kopać, matać, wykretу czynić.

Наверзникъ, -а, *м.* intrygant, podstępъик, wykretасъ.

Наверзница, -ы, *ж.* intrygantka, wykretаска.

Наверзничать, *об.* **Наверзентъ**.

Наверзный, podstępny, wykretарски.

Наверзы, -ѧ, *mn.* wykretы, matactwo, intrygi.

Навётъ, -а, *м.* *Archit.* olkal, olkol, сарѧ

żłobkowata czyli wklęsta gzymsu, *об.* Гольнель.

Навсяякъ, **Норманъ**, -а, *м.* stonogę (owad).

Навына, **Навѧнна**, -в, *ж.* *Gram.* cudzośłów („, “).

Нагалъ, -а, *м.* kahał, żydowskie zgromadzenie, gmina; || rada, mająca zwierzchność nad gminą żydowską. **Нагалъный**, kahalny.

Наголна, -и, *ж.* kaczka górna (ptak).

Наданъ, -а, *м.* *Muz.* kadencja, spadek harmonijny, dźwięków, głosów.

Надастрівна, -и, *ж.* sporządzenie kadastru.

Надастръ, -а, *м.* kadastr, ocenienie posiadłości ziemskich według ich miejscowych własności. **Надастровый**, do kadastru należący.

Надѧтскій, kadecki.

Надѧтъ, -а, *м.* kadet.

Надило, -а, *н.* **Надильница**, -ы, *ж.* turybularz, kadzielnica; || kadziło; || *Bot.* gatunek sosny. || **Надильный**, kadziłny, kadziłtowy, kadziłny.

Надиль, kadzić; || * pochlebiać komu.

Надка, -и, *zdr.* **Надочка**, -и, *ж.* kadka, mała kadz. **Надочный**, kadziowowy.

Надмій, -я, *м.* kadm (metal).

Надочникъ, -а, *м.* bednarz.

Надриль, -и, *ж.* kadryl, kontredans (*танец*). **Надрильный**, do kadryla należący.

Надры, -овъ, *ж.* *mn.* *Woj.* oficerowie, podoficerowie i skrzydłowe szeregi, potrzelnе aby złożyć pułk, batalion lub innego rodzaju wojsko.

Надушечка, **надушна**, -и, *ж.* *zdr.* kadka, mała kadz.

Надынь, -ѧ, *м.* *Anat.* grdyca, jabłko Adamowe. **Надычный**, grdycowowy.

Надь, -и, *ж.* kadz, *об.* **Надна**.

Наѧтна, -и, *ж.* *об.* **Койма**.

Наепуть, -а, *м.* kajeput (roślina i ośjek). **Наепутовый**, kajeputowowy.

Наждѧние, -я, *н.* kadzenie.

Наждодѧный, codzienny. **Наждодѧвно**, codziennie.

Наждый, każdy.

Наженить, -а, *м.* *Kośc. Sl.* rzeżaniec, trzebieniec.

Наженіе, *об.* **Наждѧние**.

Нажись, *Gmin.* zdaje się.

Назанинь, -а, *м.* spancerек, kurtka, kozackinka.

Назанъ, -ѧ, *м.* kozak.

Назанъ, -ѧ, *м.* kocinł gorzelniany.

Назарна, -ы, *ж.* *Woj.* koszary.

Назатъ, показуwać, показатъ; || **Назатъся**, здаwać się, wydawać się; || **подобатъ** się. **Нажется**, zdaje się.

Назѧцій, kozacki; || *Bot.* **козѧцій моншувельникъ**, sabina, sawina, choinka klasztorна (krzew).

Назачёкъ, чнѧ, *м.* **козасекъ**; || **танецъ** kozacki; || *Zool.* piźmowiec.

Казáчій, об. Казáцкій.

Казáчина, -ы, ж. kozaczyna,

Казáчна, -и, ж. kozaczka.

Каземáтъ, -а, kazamat, loch podziemny
▼ fortocy.

Казённа, -и, ж. Gmin. przypiecek, ławka
przy ruskim piecu; || śpiżarnia; || komórka
na statku wodnym kupieckim; || Artył. tył
lufy u broni palnej.

Казённикъ, -а, m. zad armaty, broni
palnej.

Казеннобóштный, на koszcie skarbu бё-
дасу.

Казённый, skarbowy, rządowy, Казён-
ное здáние, gmach rządowy. На казённый
счётъ, kosztem rządu. Казённая земля,
grunt należący do skarbu. Казённые дёнги,
pieniądze skarbowe. Казённая палáта,
Izba skarbowa. Казённый воспитанникъ,
stypendysta rządowy. || Artył. Казённый
винтъ, zad armaty. Казённая часть, sztuka
denna, pole zapafowe. Об. Назна́.

Казимиръ, -а, m. kaźmirek, матерja
wełniana. Казимировый, kaźmirkowy.

Казистый, okazały, kształtny. Казисто,
pok. okazałe, kształtnie.

Казна́, -ѣ, ж. skarb publiczny lub mo-
narszy; || kassa, skarbnica; || komora u
działa, tył lufy u broni palnej.

Казначей, -ѣя, m. kassjer, płatnik. Ка-
значейский, kassjerski, skarbniczy.

Казначейская, -ой, ж. kassa, miejsce wy-
płat.

Казначейство, -а, n. kassa rządowa,
główna, skarb państwa.

Казначейша, -и, ж. żona kassjera.

Казначейя, -ѣи, ж. kassjerka klasztorna,
zakonnica mająca dozór nad gospodar-
stwem i skarbem klasztornym.

Казнить (смертю), tracić, karać (śmier-
cią); || Казниться, być traconym, karanym
(śmiercią), *Imśl. b.* казнённый, stracony,
шкараны (śmiercią).

Казнокра́дство, -а, n. przewarykacja,
wykroczenie przeciwko obowiązkom urzę-
ду, przeniewierzenie się.

Казнохранѣлище, -а, n. skarb, skarbiec,
miejsce na skład pieniędzy.

Казнохранѣтель, -я, m. skarbnik, zawi-
adowca funduszów i skarbu.

Казнь, -и, ж. kara śmierci; || skarcenie,
kara, kaźń. Приговорить къ смертно́й
казни, skazać na karę śmierci, na gardło.
Мѣсто казни, miejsce stracenia.

Казуáръ, -а, m. kazuar (ptak).

Казу́сь, -а, m. *Prav.* надзвусъяжны
▼ случай. Казусный, надзвусъяжны, не-
звуклы, rzadki.

Кайла, -ы, ж. *Górn.* kilof, spicsak.

Кайма, Наймитъ, об. Койма, Моймитъ.

Канаду, *неод.* kakadu, бѣлая papuga.

Канáо, *неод.* kakao (овос).

Канáовникъ, -а, m. sad drzew kakao.

Кáно, *Косц. сл.* jak, jako; || Nazwa glo-
ski słowiańskiéj K.

Кáнов , jak, w jaki sposób. Кáновó вамъ
здѣсь жить, jak вам tutaj się wiedzie?
Кáновó онъ егó отдѣлалъ, jak тѣз он go
oporządził! Кáновó мнѣ это слышать,
o jak przykro słyszeć mi o tém!

Кáновъ, jaki? co za? co to za? Кáновъ
онъ? w jakim stanie он znajduje się? Ка-
новó это вино? czy to wino jest dobre?
Кáновó ваше здорóвье, jak zdrowie pań-
skie, jak się pan ma? Кáновы! кановъ мо-
лодецъ! To mi ptaszek, to mi zuch! Ка-
новъ онъ ни есть, jakikolwiek jest.

Кáной, кановóй, jaki, jakowy, co za, co
to za, który. Кáной дóкторъ васъ лѣчить,
który doktor kuruje pana? Кáновó было
моё удивленіе, когда я....., jakie тѣз было
moje zdziwienie, kiedy..... Кáной онъ
человѣкъ, канóй это человекъ? Jaki to
człowiek, co to za człowiek? Канóе не-
счáстїе! со за несчáстїе! || Канóй-то,
jakiś, pewien, jeden, niejaki. Канóй то
философъ сказалъ, jakiś filozof powie-
dział. Канóй-то человекъ васъ спраши-
ваетъ, jakiś człowiek pyta się o pana, ktoś
o pana się pyta. || Канóйнибудь, jakikol-
wiek. Дáйте мнѣ какуюнибудь книгу,
proszę mi dać jakąkolwiek książkę. Это
будеть стоить каніхънибудь пять ру-
блей, to będzie kosztować jakich pięć ru-
bli. || Кóе-канóй, jaki taki, lichy. Имъ дá-
ли кóе-канóго вина, дано im lichego wina.
Кáной-бы онъ ни былъ, ktokolwiekbyдъ.

Кáнорва, -ы, ж. maruna (roślina).

Кáнтусъ, -а, m. *Bot.* kaktus.

Кáнша, -и, ж. zaprawa z wody i psiego
łajna do spędzania sierści ze skór wypra-
wiających się.

Кáнь, jak, jako; || gdy, kiedy. Кáнь и
ты протівъ меня, jaktol ty także przeciw-
ko mnie? Кáнь такъ, w jaki to sposób?
Jak to? Такъ канъ, gdy, z powodu, ponie-
важ. Такъ канъ онъ боленъ, то и просилъ
меня заступитъ егó мѣсто, ponieważ jest
chory, więc mnie prosił zastąpić jego
miejsce. Такъ канъ мы носулись этого
предмета, gdyż dotknęliśmy tego przed-
miotu. Точно канъ бы, словно канъ бы,
канъ будто бы, jak gdyby. Онъ приказъ-
ваетъ ему точно канъ-бы это былъ егó
ланей, rozkazuje mu w taki sposób, jakby
онъ былъ jego lokajem. || Канъ бы, jakkol-
wiek, chociaż, niech, jakby, aby, niby.
Канъ бы онъ ни былъ богаты, jakkolwiek
jest bogaty, niech będzie jakkolwiek bo-
gaty. Канъ бы мнѣ хотѣлось помочь ему,
jakbym chciał mu dopomóc! Канъ бы
то ни было, bądź co bądź. Бойсь, канъбы
онъ не разодрался за это, boję się, aby за
to się nie rozgniewał. Смотрите, канъ бы
вамъ за это не досталось, ostrożnie, aby-
ście за to nie byli karani! Онъ канъ бы
сёрдится, онъ niby się gniewa. Канъ онъ
ни былъ терпѣливъ, однако же разодр.

дѣлоя, jakkolwiek jest cierpliwym, jednakożъ розгнiewаѣ się. || **Нань** тѣльно, **нань онѣро**, скоро, скоро tylko. **Нань** тѣльно **облѣнце** возошло, я отправился въ путь, **скоро** стоѣнце весзло, удаѣлемъ się в подрѣзъ.

|| **Нань** **нибѣудь**, **нань** **ни ѣсть**, jakimъ бадъ sposobem. **Нань** **попало**, **нань** **ни попало**, на ślepo, на ослѣр, nie bacząc, nie patrząc.

|| **Нѣе-нань**, jako tako, jakośkolwiek, ledwie, z trudnością, niedbale, byle jak. **Онъ** **всѣ** **дѣлаеть** **нѣе-нань**, on wszystko robi niedbale, byle jak. || **Нань-то**, jako to, наприкладъ. **Цвѣты** **инюгоразличны**, **нань-то**: рѣза, фїялка, лилія и т. д., kwiaty są rozmaite, jako to: рѣза, фіялка, lilja i т. д.

Нань-то, kiedyś, pewnego razu, dnia. **Онъ** **нань-то** **говориль** **мнѣ** **онъ** **ѣтомъ**, kiedyś мѣвилъ mi о тѣм. **Онъ** **нань-то** **быль** **у** **меня**, pewnego razu on był у mnie.

|| **Посмѣтримъ**, **нань-то** **онъ** **ѣто** **сдѣлаеть**, zobaczymy, jak тежъ on to zrobi. **Я** **напомнилъ** **ему** **у** **его** **обязанности**, а **онъ** **нань** **разсѣрдитя**, **нань** **закричить**, napomknąłem mu о jego obowiązku, ale jak on zaczął się gniewać, krzyczeć, albo: nuż on gniewać się, krzyczeć!

Не **нань** **ѣто** **онъ** **идѣтъ**, **здае** **ся**, że to on idzie. **Нань** **можно**, niepodobна, nie sposób, nie można! **Нань** **р зъ**, **об. Разъ**. **Нань** **мнѣ** **его** **не** **знать**, jeszczеbyмъ тежъ go nie znał, znam go bardzo dobrze!

Нань **то**, jakże to? **Нань** **же**, а jakże, bez wątpienia, tak, zapewnel **Нань** **есть**, wcale, zupełnie, całkowiec, całkiem. **ѣто** **нань** **есть** **никуда** **не** **годѣтся**, to zupełnie do niczego, to wcale na nic się nie przyda. **Нань** **бы** **не** **тань**, poczekaj tylko! Nie doczekasz się! **Я-кі** **мудры!**

Каламбуръ, -а, *m.* kalambur, igraszka słѡw, dwuznaczny wyraz.

Каламѣнонь, -нна, *m.* kalamajka (*materyja wełniana*).

Каланчѣ, -и, *ж.* strażnica ogniowa, wieża; || budka szyldwacha в forticy.

Калачинь, *ж.* kołaczek, *zdr. ob.* Kалачъ.

Калачище, wielki kołacz, *zgr. ob.* Kалачъ.

Калачининь, -а, *m.* kołaczник, piekarz.

Калачня, -и, *ж.* piekarnia kołaczy.

Калачъ, -ѣ, *m.* kołacz, rodzaj ciasta okrągłego upieczonego z pszennej mąki. **Онъ** **тѣртый** **калачъ**, chytry, przebiegły człowiek, szpak. ***Онъ** **и** **калачѣмъ** **меня** **пъ** **себѣ** **не** **заманить**, wcale go nie chce śpac, nie pójde do niego. **Нундѣ** **научить** **валачи** **есть**, *przysł.*, potrzeba łamie prawnо.

Калбасѣ, **Колбасѣ**, -ы, *ж.* kiełbasa. **Провяная** **колбасѣ**, jęczmieniowa, kiszka nadziana krwią i tłuszczem.

Калбасининь, -а, *m.* kiełbasnik, który robi lub sprzedaje kiełbasy.

Калбасница, -и, *ж.* kiełbasnica, kobieta,

która robi lub sprzedaje kiełbasy; || **жѡдѣ** **киѣбашика**.

Калбасный, **киѣбаши**, **киѣбасовы**. **Калбасная** **лавна**, skłад wędlin.

Калганъ, -а, *m.* galgan, galgant (*roślina*). **Калѣвна**, -и, *ж.* olkol, olkiel, żłobkowanie; || hebel do żłobkowania.

Калейдоскопъ, -а, *m.* kalejdoskop.

Календаръ, -ѣ, *m.* *zdr.* Kалендаринь, -а, kalendarz, kalendarzyk.

Калѣнды, **день** **Калѣндъ**, kalendy, pierwszy dzień każdego miesiąca u Rzymian.

Калѣние, -иѣ, *n.* rozgrzanie do czerwoności, rozpalenie; || suszenie (*orzechów*).

Кали, *nieod. Chem.* kali, potaż.

Калиберъ, **Калибрь**, -а, *m.* średnica otworu broni palnej; || rodzaj, stopień, forma czego, kaliber.

Калибровать, kalibrować, wagomierzycъ, do kalibru dobierać, gatunkować, sortować.

Калибрь, *ob.* Калибрь.

Калильный, do rozpalania, rozżarzenia służący.

Калина, -ы, *ж.* *Bot.* kalina (*krzew*). **Калиновый**, kalinowy.

Калинна, -и, *ж.* *zdr. ob.* Калина; || ukleja, uklejka (*ryba*).

Калинининь, -а, *m. zb.* krzak kalinowy; || *Kuch.* potrawa z kalin.

Калиновна, -и, *ж.* wódka z kalin.

Калинушна, -и, *ж.* *zdr. ob.* Калина.

Калитѣ, -ы, *ж.* *Star.* worek, sakiwka, torebka; || *Zool.* robak błonisty.

Калитна, -и, *ж.* *zdr.* Калиточка, -и, *ж.* fórtka, fórteczka.

Калить, rozpalać do czerwoności, hartować, (*żelazo, stal*); || suszycъ в piecu (*orzeczy*); || **Калится**, rozpalać się do czerwoności. *Insł. o.* Kалѣный, rozżarzony, rozpalony do czerwoności; || wysuszony (*o orzechach*).

Калий, -иѣ, *m.* potassjum, potas (*ciało metaliczne*). **Калиевый**, potasowy.

Калиунъ, **Калиунна**, *ob.* Индѣонъ, Индѣйна.

Калиграфіѣ, -и, *ж.* kaligrafja, piękне pisanie. **Калиграфический**, kaligraficzny.

Калиграфъ, -а, *m.* kaligraf, piękне piśszacy.

Каломѣль, -и, *ж.* kalomel, merkurjusz śtodki.

Калоримѣтръ, -а, *m.* ciepłomierz.

Калоша, *ob.* Галоша.

Калуга, -и, **Калужина**, -ы, *ж.* kaluga, kałuża, dół błotnisty.

Калужница, -ы, *ж.* *Bot.* majówka błotna.

Калуферъ, -а, *m.* wrotycz, marzumiętko (*roślina*).

Калчаданъ, *ob.* Колчеданъ.

Каль, -а, *m.* kał, fajno, gnój, nieczystość, wymiot. **Каловый**, kałowy.

Кальвать, *ob.* Колѡтъ.

Кальциніція, -иѣ, *ж.* zwapnienie

Кальцинироватъ, zmieniać w wapno, zwapnić, wystawić na działanie ognia.

Кальцій, -ія, *m.* kalcjum, wapń, wapniak (*metal*).

Калья, зупа з кавіору і огорькѡв

Кальянь, -а, *m.* przyrząd wschodni do ciągienia dymu tytoniowego przez wodę.

Калѣна, -и, *wsp.* kaléka.

Калѣчить, kalczyć; || надверѣзѣа.

Калѣчный, pokaleczony, niedożęzny.

Калякать, *Gmin.* paplać, dużo gadać, gawędzić.

Каляки, -ѡ, *mn.* Каляканье, -нья, *n.* gadulstwo, gadanie, paplanie.

Камбала, -ы, *ж.* płaszczka (*ryba morska*).

Камбузь, а, *m.* *Mar.* kuchnia na okręsie.

Камѣдистый, выдаjący gumę, gumовану.

Камѣдь, -и, *ж.* guma. Камѣдный, Камѣдинный, gumowy.

Камѣжники, -а, *m.* miejsce kamieniste.

Камей, -ѡя, *m.* kaméj, gatunek oniksu.

Камелѡкъ, Комелѡкъ, -льна, *m.* комінек.

Камѣли, -ѡй, *mn.* *Mar.* gatunek pontonu do podnoszenia okrętu.

Камѣлія, -и, *Bot.* kamelja.

Камелеопардь, *Zool.* zyrafa.

Каменина, *об.* Костяника.

Каменистый, kamienisty.

Камѣнна, -и, *ж.* wierzchnia część pieca w łaźni z kamieniami, które polewają wodę dla wydobycia parę; || auripigment (*жолта farba*); || pliszka (*ptak*).

Камѣнникъ, -а, *m.* miejsce kamieniste.

Камѣнноугольный, выдаjący węgiel ziemny, kamienny. Камѣнноугольный слой, pokład węgla kamiennych.

Камѣнноугольная ломка, kopalnia węgla kamiennych.

Камѣнный, kamienny, mурованы.

Камѣнныя пострѡйки, budynki mуроване.

Камѣнный домъ, kamienica, dom mурованы.

Камѣнныя работы, roboty mурарские.

Камѣнный баранъ, kozieł skalny, gatunek barana.

Камѣнная соль, sól szybkowa, kamionka. *Med.* Камѣнныя болѣзнь, kamień (*choroba*).

Камѣнный мастеръ, mурларъ. Камѣнное мастерство, mурларство.

Камѣноломка, -и, *ж.* łomik kamień (*roślina*).

Камѣноломный, do rozbijania kamieni służący.

Камѣноломня, -и, *ж.* kamieniołom, kamieniołomia.

Камѣноломъ, Камѣноломщикъ, -а, *m.* robotnik w kopalni kamienia, kamieniarz.

Камѣномѣтъ, -а, *m.* *Artyl.* kamiennik, moździerz, z którego rzucają się kosze kamieniami wypełnione.

Камѣнобѣчѣць, -чца, Камѣнобѣтъсь, -а *m.* kamieniarz, obcinający kamienie.

Камѣнобѣчный, Камѣнобѣтський, kamieńpiarski, do ociosania kamieni służący.

Камѣнобѣчѣць, -чца, *m.* *Nat.* rodzaj mieczaka.

Камѣнщикъ, -а, *m.* mурларъ. Камѣнщикій, mурларски.

Камѣнь, -шня, *zdr.* Камѣшень, Камышень, -шна, *m.* kamień, kamuk, kamuczek, (*mn.* Камни, камѣнья).

Вымостить улицу камнемъ, wybrukować ulicę (*kamieniem*).

Драгоценные камни, drogie kamienie. Точильный камѣнь, toczydło.

Жерновой камѣнь, kamień młyński. Адский камѣнь, piekielny kamień. Пробный камѣнь, kamień probierczy.

Подводный камѣнь, skała w morzu, szkopuł. Краеугольный камѣнь, kamień węgielny.

*Камѣнь претыканья, przeszkoda, zawada, przeciwność. Держать камѣнь за паухой, *Przysł.*, mieć się na ostrożności.

Камѣнь, -нья, (Камѣние, -ія), *n.* ж. mnóstwo kamieni.

Камѣнѣть, kamienieć, w kamień się obracać; || *twardnieć.

Камѣра, -ы, *ж.* kamera, pokój, izba. Камѣрный, do kamery należący. || Камѣра-кларъ, *Opt.* świetlica. Камѣра-обскуръ, ciemnica (*optyczna*).

Камѣра-листъ, -а, *m.* kameralista.

Камѣральный, kameralny. Камѣральный науи науки kameralne.

Камѣргѣрь, -а, *m.* szambelan. Камѣргѣрскій, szambelański.

Камѣрдинѣрь, -а, *m.* kamerdynier.

Камѣрмѣхѣнь, -ы, *ж.* pokojówka (*u Dworu Cesarskiego*).

Камѣрпѣжъ, -а, *m.* paź pokojowy. Камѣрпѣжескій, dopazia pokojowe należący.

Камѣртѡнъ, -а, *m.* *Muz.* dżarapon, wi-delki strojowe.

Камѣрфѣйлина, -ы, *ж.* panna honorowa u Dworu Cesarskiego, panna nadworna.

Камѣрфурѣрь, -а, *m.* furjer nadworny, mający dozór nad służbą i przy paradnych obiadach.

Камѣрцилѣмѣстеръ, -а, *m.* kassjer nadworny.

Камѣрь-назѣкъ, -а, *m.* nadworny kozak (*sluga Cesarzowej*).

Камѣрь-лакѣй, -я, *m.* lokaj (*przy dworze Cesar skim*).

Камѣрь-юнгѣра, -ы, *ж.* pokojowa (*przy dworze C. sarskim*).

Камѣрь-юнѣрь, -а, *m.* kamerjunker (*Star.* szlachcic pokojowy). Камѣрь-юнѣрскій, kamerjunkrowy.

Камѣшень, -шка, *m.* *zdr.* об. Камѣнь.

Камзѡлъ, *zdr.* Камзѡлинъ, Намизѡлчннъ, -а, *m.* kamizela, kamizola, kurtka, rodzaj krótkiego odzienia. Намизѡльный, do kamizoli należący.

Намизѡлчннъ, -а, *m.* *zdr.* об. Камзѡлъ.

Камилáвна, -и, *ж.* rodzaj czapki okrągłej czarnego koloru noszonej przez zakonników; || czapka fioletowa służąca jako odznaka dla duchowieństwa świeckiego.

Каминъ, -а, *м.* komin, kominek (w izbie).

Камнá, -и, *ж.* adamaszek.

Камлóть, -а, *м.* kamlot (materja wełniana).

Камлóтовый, kamlotowy.

Камнедроблénie, -иá, *н.* Chir. nauka o kruszeniu kamienia w pęcherzu.

Камнерастénie, -иá, *н.* Nat. litofyt, płód morski kształtu rośliny a natury kamienia.

Камнестьénie, -иá, *н.* Chir. sztuka przecinania pęcherza.

Кáмора, -ы, *ж.* Artył. komora (w armatcach); || przestrzeń między dwiema wrotami szluzu; || piec w kopalni, jego czeluście. Кáморный, komorowy.

Кáморка, *здр.* камóрочка, -и, *ж.* komóрка, pokój.

Кампанія, -иá, *ж.* Вой. kampanja, wyprawa wojenna lub morska.

Кампáшевый, кампéшный, кампéшевое дéрево, drzewo amerykańskie twarde, dające farbę czerwona.

Камфара, -ы, *ж.* kamfora.

Камфáрный, kamforowy.

Камфóрна, -и, *ж.* об. kamfórna.

Камчáтка, -и, *ж.* tkanka lniana wzorzysta, adamaszek.

Камчáтный, adamaszkowy; || wyrabiany w tkanki lnianej w deseń, układany, marszczony w różne figury.

Камчúга, об. Подагра.

Кáмышекъ, -шна, *м.* *здр.* об. Кáмень.

Кáмышникъ, -а, *м.* sitowie, miejsce zarosłe trzcina błotną

Кáмышъ, -á, *м.* trzcina błotna, sitowia.

Кanáва, -ы, *ж.* *здр.* Канáвка, канáвочка, -и, *ж.* fossa, rów, rowek; || rynsztok, kanał.

Кanáль, -а, *здр.* канáлецъ, -льца, *м.* Anat. kanał; || рéкаw morski, kanał; || * środek, sposób.

Кanáльски, *пск.* niegodziwie, nikczemnie.

Кanáльскій, niegodziwy, nikczemny.

Кanáльство, -а, *н.* niegodziwość, nikczemność.

Кanáлья, -и, *всп.* hultaj, lotr, łajdak, azelma; || * *затем:* lotrzyк.

Канáпé, *неод.* канáпа.

Канáрейка, *здр.* канáречка, -и, *ж.* канáрек, канáрецек. Канáречный, канáрkowy.

Канáречное сѣмя, trawa kanarkowa.

Кanáтинъ, -а, Канáтець, -тца, *м.* *здр.* powrózek, об. Канáть. || Anat. Сѣменной ванáтинъ, powrózek nasionowy.

Кanáтный, powrozowy, linowy. Канáтный мáстеръ, powróznik. Канáтная фáбрика, фабryka powrozów, lin.

Кanáтчикъ, -а, *м.* powróznik.

Кanáть, *здр.* канáтець, -тца, *м.* powróz, lina. Канáть прутяной, kieszka faszynowa.

Кanáть пáнельный, lina koporna.

Канáвá, -ы, *ж.* kanwa. Канáвѣнный, канáвочный, kanwowy, do kanwy należący.

Канáдлы, -óвъ, *мн.* kajdany; || * więzy, niewola.

Канáделáбрь, -а, *м.* świecznik z ramieniami.

Канáдеоъ, -ей, *здр.* канáеина, -и, *ж.* dzban, naczynie baniaste z uchem (do picia i t. p.).

Канáдеечный, dzbanowy, dzbankowy.

Канáдидáтка, -и, *ж.* kandydatka, kobieta starająca się o jakie miejsce; || wpisana do listy tych, które życzą pozostać wychowanicami jakiego naukowego zakładu.

Канáдидáтство, -а, *н.* kandydactwo, kandydатура.

Канáдидáтъ, -а, *м.* kandydat, przeznaczony do zajęcia jakiego urzędu lub posady; || wpisany do listy tych, którzy życzą pozostać wychowancami jakiego naukowego zakładu; || stopień uczony, otrzymywany w uniwersytetach, niższy od magistra.

Канáдило, -а, *н.* Ко́сц. lampa z oliwą, zapalana przed św. obrazami.

Канáдитерская, -ой, *ж.* cukiernia.

Канáдитеръ, -а, *м.* cukiernik. Канáдитерскій, cukierniczny.

Канáдынь, -а, *м.* Bot. psi zab (roślina).

Канáнула, -ы, *ж.* Astr. konstellacja wielkiego psa; || kanikuła, dnie w których słońce jest w tej konstellacji, dnie gorące.

|| Канáнулы, -ъ, *мн.* wakacje (dla szkół).

Канáнульный, Канáнулярный, kanikularny.

Канáнitéль, -и, *ж.* bajórek, nitka złota lub srebrna. || * Тяну́ть канáнitéль, być rozwlekłym, mitrząc długo czasu.

Канáнitéльщикъ, -а, *м.* ten co robi nici złote lub srebrne.

Канáфáсъ, -а, *м.* дýма, канáфáс (materja dawełniana). Канáфáсный, канáфáсовый, dymowy.

Канáфóлитъ, *наciera* kolofonja. *Imsl.* б. канáнифóленный, kolofonja natarty.

Канáфóль, -и, *ж.* kolofonja. Канáфóльный, kolofonjowy, kolofoniczny.

Канáфóльница, -ы, *ж.* puszka do kalafonji.

Кanáнна, -ы, *ж.* miáга na płynu zawierająca blisko kwartę.

Канонáда, -ы, *ж.* kanonada.

Канонéрскій, kanonierski.

Канонéръ, Канониръ, -а, *м.* kanonier.

Канонизáция, -иá, *ж.* kanonizowanie, beatyfikacja, uznanie za błogosławionego.

Канóникъ, -а, *м.* kanonik.

Канонíсса, -ы, *ж.* kanoniczka.

Канонíческій, каноничны, zgodny z kanonami.

Канонíчество, -а, *н.* канонja, beneficyum kanonika.

Канонникъ, -а, *m.* канціонал, księga zawierająca śpiewy kościelne.
 Канонъ, -а, *m.* kanon, przepis (kościelny); || *Druk.* nazwisko czcionek; || kanon, czynsz.
 Кантата, -ы, *ж.* *Muz.* kantata, śpiew.
 Кантикъ, *об.* Кантъ.
 Кантовать, wyrabiać w kanty.
 Кантонировать, *Woj.* rozłożyć wojsko na leżach.
 Кантониръ-квартиры, -ъ, *mn.* *Woj.* leże, kwatery wojska.
 Кантонистъ, -а, *m.* kantonista, syn żołnierski odbierający wychowanie do służby wojskowej.
 Кантъ, *zdr.* Кантикъ, -а, *m.* kant, wypustka, brzeg; || śpiew chwalczy, chwalący.
 Кануъ, -а, *m.* wilja.
 Манура, -ы, *zdr.* Манурна, манурочка, -и, *ж.* buda (dla psa); || *ciupka, liche pomieszkanie.
 Мануть, *об.* Манать.
 Манфа, -ы, *ж.* atłas chiński. Манфовый, *ж.* atласу chińskiego.
 Манфорна, *zdr.* Манфорочка, -и, *ж.* fajerka. Манфорочный, do fajerki należący.
 Манцеляристъ, -а, *m.* kancelarysta, kancelarzysta, kancelarista, pracujący lub piśzący w kancelarji. Манцеляристскій, do kancelarysty należący.
 Манцелярія, -и, *ж.* kancelerja.
 Манцелярское сѣмя, -ени, *n.* *об.* Червѣць.
 Манцелярскій, kancelarski, kancelaryjny. Манцелярскій чиновникъ, kancelista.
 Канцлеръ, -а, *m.* kanclerz.
 Манюль, -а, *m.* *Zool.* gatunek puszczyka (*ptak*).
 Манючить, nudzić kogo prośbą, być natrętnym, naprzykrzać się.
 Каолинъ, -а, *m.* kaolin, gatunek glinki chińskiej wchodzącej do składu porcelanu.
 Капаніе, -іа, *n.* kapanie, cieczenie kroplami.
 Капать, капнуть, кануть, капать, каплями spadać, spuszczać się. Потъ капалъ съ его лица, poty spadały kroplami z jego twarzy. Съ кровли каплетъ, z dachu kapie. * Ещѣ годъ кануль въ вѣчность, jeszcze rok upłynął do wieczności. * Пропалъ канъ въ воду кануль, zapadł gdzieś, ani słyчу.
 Капѣлина, Капѣльна, -ы, *ж.* *Chem.* kapela, maszynie gliniane dla próbowania złota lub srebra.
 Капѣлла, -ы, *ж.* zbiór muzyków, оркестра; || kaplica.
 Капѣль, -и, *ж.* kapanie, spływanie, odplуwanie; || *об.* Капѣлла.
 Капельдинеръ, -а, *m.* posługacz teatralny.
 Капельна, -и, *ж.* kropelka, odrobina. || *Archit.* Капельни, -лень, *mn.* ozdóbka stożkowa w suficie.

Капельмейстеръ, -а, *m.* kapelmistrz.
 Капельникъ, -а, *m.* stalaktyt, śladłość kamienna wisząca w kształcie sopła w grotach podziemnych.
 Капельный, кроplisty, кроplami spadający.
 Капельный, малutki, maluchny, малый.
 Капельнскій, kapelański.
 Капельнство, -а, *n.* kapelaństwo.
 Капельня, kapelan, beneficjarz.
 Каперскій, do kapra, korsarza należący, rozbójniczy.
 Каперсовый, kaparkowy, kapарowy.
 Капероовый кустъ, дрzewko wydające kapары.
 Каперство, -а, *n.* *Mar.* korsarstwo, краженіе по морзу.
 Каперсы, -овъ, *m.* *mn.* kapары (owoc).
 Каперъ, -а, *m.* korsarz, rabuś morski.
 Капиталецъ, -льца, *m.* *zdr.* *об.* Капиталь.
 Капиталистъ, -а, *m.* kapitalista.
 Капиталь, -а, *zdr.* Капиталецъ, -льца, *m.* kapitał, kapitalik. Свободный капиталь, kapitał rozrządzalny.
 Капитальный, капиталовы; || kapitalny, глówny.
 Капитанскій, kapitański.
 Капитанство, -а, *n.* kapitaństwo.
 Капитанша, -и, *ж.* kapitanowa, żona kapitana.
 Капитанъ, -а, *m.* kapitan. Капитанъ перваго ранга, *Mar.* kapitan marynarki (6-ей klasy). Капитанъ втораго ранга, kapitan fregaty (7-ей klasy).
 Капитанъ-исправникъ, -а, *m.* naczelnik policji powiatowej.
 Капитанъ-лейтенантъ, -а, *m.* dowódzca идący zaraz po kapitanie.
 Капителъ, -и, *ж.* *Archit.* kapitel kolumnы, глównица.
 Капитуль, -а, *m.* kapituła (*orderów*). Капитульскій, kapitulny.
 Капитуляція, -и, *ж.* kapitulacja, капitulowanie poddającej się fortecy.
 Капишонъ, -а, *m.* *zdr.* капишонѣць, -ица, *m.* kaptur, kapturek.
 Капище, -а, *n.* świątynia pogańska. Капищный, do świątyni pogańskiej należący.
 Капканъ, -а, *m.* łapka, samolówka, żelaza na zwierzęta szkodliwe; || * sidła, podstęp.
 Капканъ, -а, *m.* kapelus; || przykrucie (*na towary*).
 Капли, -пель, *ж.* *mn.* *Med.* krople.
 Каплюхий, krótkouchy.
 Каплунитъ, каплуніцъ (*когутъ*).
 Каплунъ, -а, *m.* kapłon.
 Каплюшка, -и, *wosp.* *Gmin.* pijak, pijaczка.
 Каплюшникъ, -а, *m.* *gmin.* pijak.
 Каплюшница, -ы, *ж.* pijaczка.
 Каплюшка, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Капля.
 Капля, *zdr.* капельна, -и, *ж.* kropka, капка, kropelka.

Напнуть, *об.* Напать.
 Наповый, *об.* Напь.
 Напонирь, -а, *m.* Fort. dół w suchej fo-
 cie, z którego zasłonieni żołnierze strze-
 lają.
 Напорь, Напарь, -а, *m.* kaptur.
 Напоть, -а, *m.* szlafrok (*kobiecey*); || *gracz*
przegrywający (w grze pikiecie).
 Напраль, -а, *m.* Woj. kapral. Напраль-
 оий, kapralski.
 Напральный унтерь-офицерь, -а, *m.* pod-
 офицер zawiadujący kapralstwem.
 Напральство, -а, *n.* kapralstwo; || od-
 dział z kilkunastu ludzi piechoty lub kon-
 нису.
 Напризнинь, -а, *m.* kapryśnik, gryма-
 śnik.
 Напризнница, -ы, *ż.* kapryśnica, gryма-
 śnica.
 Напризнничать, dziwaczyć, mieć kapry-
 су, gryмасы.
 Напризный, капрыśny, dziwaczny. На-
 призно, *psk.* kapryśnie, gryмаśnie.
 Напризь, -а, *m.* kaprys, gryмас, dzi-
 вачство.
 Наприфобий, -ия, *m.* Bot. powój kozii,
 przewierścień (*roślina*).
 Напсиюла, -и, *ż.* Woj. piston do broni
 palnej. Напсиольный, pistonowy.
 Наптенармусь, -а, *m.* Woj. dozorca ar-
 мена.
 Напуста, -ы, *ż.* kapusta; — прасная,
 czerwonа; — качанная, głowiasta; — цвѣт-
 ная, kalafior; — морская, powój zamор-
 ски; — зячья, szczawik.
 Напустинь, -а, *m.* lizska kapuściana,
 gęsienica.
 Напустный, kapuściany.
 Напуцинь, -а, *m.* kapucyn (*za'onnik*); ||
Bot. nasturcja, rodzaj rzerzuchy; || *Zool.*
rodzaj małpy amerykańskiej. Напуцин-
ский, kapucyński, od kapucynów.
 Напуць, -я, *m.* kabłak wkładany na
 broń, gdy się je ujeżdża.
 Напь, -а, *m.* flader, wyrostek na brzo-
 die. Наповый, fladowany.
 Напа, -ы, *ż.* кара, ukaranie, skaranie.
 Напабинерь, -а, *m.* Woj. karabinjer.
 Напабинерный, karabinjerski.
 Напабинь, -а, *m.* karabin.
 Напабнаться, wdrapywać się, gramolić
 się, łązić.
 Напавай, ая, *m.* okrągły chleb z żytniej
 mąki; || krążek (*сѣра i t. p.*); || *Kuch.* pla-
 cek z pszennej mąki i kaszy perlowej,
 z mlekiem i jajkami.
 Напавайна, -и, *ż.* sierpodziób (*ptak*).
 Напаваный, караванowy.
 Напавансерай, ая, *m.* karawanseraj,
 дом zajezdny na Wschodzie.
 Напаванщинь, -а, *m.* przewodnik кара-
 вану.
 Напавань, -а, *m.* karawana, orszak ро-
 ботствующих.
 Напавинь, -а, *m.* Bot. soda, rodzaj ро-

ślin nad morskich, z których popiołu otrzy-
 муją się sole alkaliczne.

Нарагазинь, -а, *m.* Bot. solanka bez
 listu.

Нарагань, -а, *m.* Zool. karagan, lis ste-
 powy.

Нарагáтна, -и, *ż.* Zool. kaczka czer-
 wona.

Нарагáчь, -а, *m.* Bot. więз Syberyj-
 ски.

Нарагушь, -а, *m.* Zool. łomignat (*gatu-
 nek ortob.*).

Наразѣя, -ѣи, *ż.* karazja, tkanina z gru-
 бѣй we ny. Наразѣйный, ка.azyjny.

Наранáтца, -ы, *ż.* czernica, paják mor-
 ски.

Нарáновый, ciemnogniady (*o koniach*).
 Нарáнула, -ы, *ż.* gniadosz, koń gniady.

Нарáнуля, -и, *ż.* zdr. нарáнульна, -и,
 krzywulec, drzewo krzywe i niskie; || źle
 i krzywo pisana litera, kulas. Нарáнуля,
 -ей, *m.* bazgranina (*w pisaniu*).

Нарамбóль, -я, *m.* karambol (*w grze бѣ-
 лардовой*).

Нарандáшинь, -а, *m.* zdr. ołoweczek,
об. Нарандáшь.

Нарандáшный, ołowkowy.

Нарандáшь, -я, *m.* ołówek.

Нарáние, -ия, *n.* ukaranie.

Нарантинь, -а, *m.* kwarantanna.

Нарапузинь, -а, *m.* Gmin. পেঁচ, motuz,
 koczołuch; || Zool. gatunek chrząszcza.

Нарáсникь, -а, *m.* robotnik, zwijający
 jedwab' na motowidło

Нарáсь, -я, *m.* zdr. нарáсникь, -а, *m.* ka-
 раś, karasek (*рыба*). Нарáсевый, кара-
 сиowy.

Нарáтель, -я, *m.* karający, karzący.

Нарáтельница, -ы, *ż.* karająca, karząca.

Нарáтельный, karny.

Нарáть, -а, *m.* karat, waga czterech
 granów, dżament drobny.

Нарáть, караć, ukараć.

Нараулить, straż trzymać, strzedz, pil-
 nować.

Нараула, -и, *ż.* strażnica, budka dla
 szyldwacha.

Нарауль, -а, *m.* straż, warta. Всту-
 пить въ нарауль, іść на wartę. Стоять
 въ нарауль, być на warcie. Смѣнить
 съ нараула, zuzować kogo na warcie.

Смѣниться съ нараула, schodzić z warty.

Нараульной, -аго, *m.* *об.* Нараульщинь.

Нарафинь, *об.* Графинь.

Нарачунь, *об.* Корочунь.

Нарабáсь, -а, *m.* gatunek statku wo-
 dnego.

Нарабáчь, -я, *m.* karbacz, korbacz, bat.

Нарабованець, -ница, *m.* Prow. rubel sre-
 бny.

Нарабунулъ, -а, *m.* karbunkuł, iskrzyk
 (*kamiń drogi*); || *Med.* karbunkuł, wrzód
 ognisty.

Карбышь, -а, *m.* Zool. chromik, skrze-
 czek (*мышь wielка ziemна*).

Kargálъ, -и, *ж.* Zool. kaczkа norowa, cy-
 ranka.
 Karda, -ы, *ж.* czesadło, grępla.
 Kardamónъ, -а, *м.* Bot. kardamom, kar-
 damon.
 Kardinálъ, -а, *м.* kardynał (*godność
 duchowna*); || Zool. Tangara, gatunek wró-
 bli.
 Kardinálъsnій, kardynalski.
 Kardinálъstwo, -а, *н.* kardynalstwo.
 Karé, *nieol. Woj.* karre, czworobok
 uformowany przez pachoę.
 Karéta, -ы, *ж.* kareta.
 Karétiшna, -и, *ж.* pog. licha, pędzna ka-
 reta.
 Karétnиnъ, -а, *м.* stelmach, fabrykant
 karet, pojazdów; || wozownia.
 Karétnица, -ы, *ж.* żona stelmacha.
 Karétnый, kareciany. Karétnый, mác-
 теръ, *об.* Kрётнннъ. Karétnый сарáй,
 wozownia. Karétnый нузoвъ, pudło ka-
 reciane.
 Karинатýра, -ы, *ж.* karykatura.
 Karинатурнсть, -а, *м.* karykaturzy-
 sta.
 Kринатурный, karykaturny.
 Kарiатидá, -ы, *ж.* Archit. karjatyda, fi-
 гura ludzka na głowie gżémьsь dźwiga-
 jąca.
 Kарiй, kary (*o koniach*).
 Kарнaньe, Kрaнaньe, -нья, *н.* krakanie
 (*o wronach*).
 Kарнась, -а, *м.* Artyl. karkas, kula ka-
 dźubiasta, ognista; || Bot. lotusowe drzewo,
 obrostnica.
 Kарнатъ, крaнaтъ, карннуть, krakać,
 kрaкнać.
 Kарнинъ, -а, *м.* *nieuż.* Med. rak (*cho-
 roba*).
 Kарлинь, -а, *м.* karlik, karzeł.
 Kарлинсь, -а, *м.* Mar. sztuka drzewa
 porzeczna.
 Kарлица, -ы, *ж.* karlica.
 Kарло, -а, *м.* karzeł.
 Kарлувъ, -а, *м.* karuk, klój rybi.
 Kармазинный, karmazynowy.
 Kармазинъ, -а, *м.* karmazyn.
 Kармáнный, kieszonkowy.
 Kармáнь, -а, *здр.* Kармáшень, -шна,
 Kармáнчинъ, -а, *м.* kieszeń, kieszonka.
 *У него кармáнь тóнонь, жидонь, пусть;
 у него въ кармáнь чахóтла, у него
 szkатула на suchoty stęka, brak mu pie-
 niędzy, ma próżną kieszeń. *У него кар-
 мáнь толень, густь, ма pełną kieszeń,
 jest bogaty. *Быть когó по кармáнямъ,
 przyspawiać krgo o straty, o większe wy-
 datki. *Этo емý вснóчить въ кармáнь,
 bardzo drogo będzie go to kosztowało.
 *Набить кармáнь, spranoszyć się, uciуać
 grosza. *Дeжн кармáнь, poczekaј tylko,
 nie doczekasz się! Этo мнѣ не по кармá-
 нь, to dla mnie za drogo.
 Kарминъ, -а, *м.* karmin, farba z kozze-
 illi. Kарминный, karminowy.

Kарнавалъ, -а, *м.* karnawał, zapusty.
 Kарнавалъный, karnawałowy.
 Kарнизъ, -а, *здр.* карнизець, -зца, *м.*
 gzyms. Kарнизный, gzymsowy.
 Kаролинна, -и, *ж.* Bot. dziewięcisz.
 Kронáда, -ы, *ж.* Artyl. karonada, króć-
 ka armata okrętowa.
 Kарпéтна, -и, *здр.* карпéточна, -и, *ж.*
 skarpieta, szkarpeta, szkarpetka. Kарпé-
 точный, do szkarpetki należący.
 Kарпъ, -а, *здр.* карпннъ, -а, *м.* карп'
 (*рыба*). Kарповый, карпн, карпову.
 Kарта, -ы, *здр.* карточна, -чни, *ж.* karta
 (*do gry*), karteczka. Колóда картъ, talja
 kart. Сдавáть картъ, давáć карты.
 Игрáть въ картъ, граć w karty. Тасo-
 вáть картъ, тасоваć, mieszać karty. Пе-
 редёрнуть карту, powyciagnáć kartę. Га-
 дáть кому въ картъ, ciagnáć kabałę,
 ciagnáć karty, Простáя карта, karta zwy-
 czajna (*nie figura*). || Географическая
 карта, karta geograficzna, mapa.
 Kартáвить, szeplenić, nie wymawiać
 wyraźnie litery r.
 Kартáвость, -и, *ж.* Kартáвленіe, -іe, *н.*
 szeplenie.
 Kартáвый, szepleniący.
 Kартáунь, -а, *м.* Artyl. kartan, karta-
 na, kartanna, armata wielka.
 Kартéжнннъ, -а, *м.* szuler, kartownik,
 karciaz.
 Kартéжница, -ы, *ж.* szulerka, kartownica.
 Kартéжничатъ, namiętnie grać w karty,
 trudnić się szulerstwem.
 Kартéжный, kartowy.
 Kартéжь, -а, *м.* gra w karty.
 Kартéль, -и, *ж.* Woj. kartel, wyzwanie
 na pojedynek; || umowa o wymianę jeń-
 цów.
 Kартéчный, kartaczowy. Kартéчная пý-
 ля, kula od śmigownicy.
 Kартéчь, -и, *ж.* kartacz.
 Kартiна, -ы, *здр.* картинна, -и, *ж.* obraz,
 obrazek.
 Kарти́яна, Kарти́ночна, и, *ж.* *здр.* ryci-
 na, sztych, kopersztych, obrazek.
 Kартинный, obrazowy, malowny, ma-
 lowniczy. Kартинная галерѣя, galerja
 obrazów. Kартинный видъ, widok malo-
 wniczy.
 Kартишки, -шeнь, *ж.* mn. Pog. karty do
 grania.
 Kартомá, Kортoмá, -ы, *ж.* Star. аренда,
 dzierżawa.
 Kартомiтъ, Star. w арендę puszczać,
 wdzierżawiać.
 Kартомщинъ, -á, *м.* Star. arendarz,
 dzierżawca.
 Kартонна, -и, *ж.* pudełko z tektury.
 Kартонный, tekturny, z tektury.
 Kартонщикъ, -а, *м.* fabrykant tektur,
 lub sprzedający je.
 Kартонъ, -а, *м.* tektura z papieru; ||
 pudełko z tektury; || Мал. karton, wzór do
 rysunku, abrys.

Картóфелина, -ы, *zdr.* картóфелинна, -и, **д.** kartofel, kartofelek.

Картóфельникъ, -а, *м.* zielsko kartofla-
no; || kartoflarz, amator kartofli.

Картóфельный, kartofiany.

Карточна, -и, *ж.* *zdr.* kartka, karteczka;
|| bilecik wizytowy.

Карточникъ, -а, *м.* fabrykant kart do
grania lub sprzedający je.

Карточный, karciany, kartowy, *об.* Кар-
ты.

Картóшка, -и, *п.* Gmin. kartofel.

Картузный, paczkowy, co się w pacz-
kach przedaje; || Картузная бумага, па-
pier do owijania, bibuła.

Картузъ, -а, *zdr.* картúзецъ, -зца, Кар-
тузить, -а, *м.* torbka, torebka z papieru;
|| paczka z papieru; || kaszkieť; || *Artył.*
nabój broni palnej.

Картушна, -и, *ж.* *Mar.* róža kompasowa.
Каруоель, -и, *ж.* karuzel, turniej, goni-
тва.

Кархаль, *об.* Karǎl.

Карцеръ, -а, *м.* karcer, więzienie ucz-
бów (*по школах*).

Карша, -и, *ж.* karpa, kłodzina в рзесе
lub stawie, karcz lub łom, o który się sieć
albo czółno, łódź zawadza.

Каршевикъ, -а, *м.* zb. stos, kupra kłod-
zin в рзесе i t. d., *об.* Карша.

Каряна, -и, *ж.* pień дрzewa rozdwojony; ||
człowiek, który rozkracza, rozstawia nogi.

Карячить, rozkraczać (*nogi*); || Каря-
читься, rozkraczać się, rozstawiać swoje
nogi; || * być upartym, upierać się.

Насаніе, -іа, *п.* dotykание. *Mat.* Тóчна
насанія, punkt zetknięcia.

Насáтельно, *psk.* co się тyczy, wzglé-
дем, со do...., stosunkowo, względnie.

Насáтельность, -и, *ж.* związek z czém,
względność, styczność.

Насáтельный, styczны. *Mat.* Насáтель-
ная линия, linja styczна.

Насáться, коснуться (*чегó*), dotykać,
dotknąć, dotykać się, dotknąć się (*че-
го*); || * паромукаć, паромкнаć; || przy-
właszczać sobie; || Насáться до чегó, ть-
сзеть się czego, należeć do.... Въ рѣчи
овоий онъ очень ловно коснулся этого
вопрóса, в свей мowie bardzo зречние он
паромкнаў о тей kwestji. Онъ никогда не
насáется чужаго, nigdy sobie nie przy-
właszcza cudzych rzeczы. Это до васъ не
насáется, to się pana nie тyczy. Чтó на-
сáется до меня, я согласенъ, со się mnie
тчы (со do mnie), zgadzam się.

Насна, -и, *zdr.* насочна, чни, *ж.* szyszak,
helm. Насочный, szyszakowy.

Наснадъ, -а, *м.* kaskada, wodospad, ka-
таракта.

Насса, -ы, *ж.* kassa; || *Druk.* kaszta дру-
карска. Нассовый, kassowy.

Нассационный, kassacyjny. Нассацион-
ный судъ, sąd kassacyjny.

Нассиръ, -а, *м.* kassjer. Нассирский, kas-
sjerski.

Нассія, -и, *ж.* *Bot.* kassja.

Наста, -ы, *ж.* kasta, klasa ludzi.

Настаньбеты, -овъ, *ж.* *mn.* *Muz.* kasta-
jety, klekotka, grzechotka.

Настелянство, -а, *п.* *Star.* kasztelanja.

Настелянъ, -а, *м.* *Star.* kasztelan.

Настелянша, -и, *ж.* kasztelanowa. Наот-
лянский, kasztelański.

Настóровое масло, -а, *п.* olejek гысу-
nowy.

Настраметация, -и, *ж.* *Woj.* kastrameta-
cja, наука o rozłożeniu obozów.

Настраť, -а, *м.* kastrat, rzezaniec.

Настрильна, *zdr.* Настрильчна, -и, *ж.*
rondelek, rondelceczek.

Настрильница, -ы, *ж.* pomywaczka szo-
руjąca rondle.

Настриля, -и, *ж.* rondel, naczynie ku-
chenne. Настрильный, rondlowy, rondel-
kowy.

Натавасія, -и, *Косц.* śpiew kościelny
wykonywany przez два chóry (*в коścieлe*
Prawoslawnym).

Натадиоптрина, -и, *ж.* katađoptryka,
sztuka powiększania przedmiotów i po-
zornego zbliżania jego (za pomocą lunety).

Натакомбы, -овъ, *ж.* *mn.* katakumby,
krypty, pieczary.

Наталенсія, -и, *ж.* *Med.* katalepsja, zdra-
тwienie ciała.

Наталептический, *Med.* kataleptyczny.

Наталогъ, -а, *м.* katalog, spis, rejestr.

Наталожный, katalogowy.

Натальный, wałkowy, do wałkowa-
нія, do maglowania. Натальный станокъ,
wałковница, magiel.

Натальщикъ, -а, *м.* ten co точы, spuszc-
зца со з горы.

Натальница, -ы, *ж.* maglująca (*bieliznę*);
|| ślizгаjący się на lodzie; || *Górn.* wozak.

Натаніе, -іа, *п.* тачание, spuszczenie
(z горы на дóл); || maglowanie bielizny; ||
przejażdżka.

Натанцы, -евъ, *м.* *mn.* Натаним, -нонь,
ж. pilśniанки, obuwie pilśniане.

Натапетасма, -ы, *ж.* *Косц.* zasłona в свіа-
тупи.

Натаплазма, -ы, *ж.* *Med.* kataplazma,
kataplazm, okładanie.

Натапульшъ, -а, *м.* rodzaj balisty, ma-
chiny u starożytnych do rzucania paci-
sków.

Натаракта, -ы, *ж.* *Med.* katarakta, oka
zajście.

Натаранť, -а, *м.* katarakta, wodospad.

Натáть, натывать, натнуть, тачаць, то-
czyć, стачаць, сточыць; || обрacać; || wozić,
wieźć, powozić; || wałkować, maglować
(*bieliznę*); || rozпlасzczać (*metal i t. d.*); ||
bić, караć; || Натáться, тачаць się, обрacać
się; || jeździć, wozić się, przejeździć się.
Натáть брѣвна, обрacać helki. Натáть
бѣлье, maglować bieliznę. Натáть мелѣзо,

rozpłaszczając żelazo. Натать пилюли, robić pigułki. Дети натаются на полу, dzieci taczają się po podłodze. Нататься въ парѣтъ, на лоднѣ, przejeżdżać się w karecie, w łódce. Нататься на конькахъ, ślizgać się na łyżwach. Нататься съ стѣху, рѣкаć ze śmiechu, brać się za boki.

Натафальнъ, -а, *m.* katafalk.

Категорическій, *categoryczny*, wyraźny. Категорически, *psk.* *categorycznie*, wyraźnie.

Категорія, -и, *ż.* *katégorja*, klasa, oddział.

Натеръ, -а, *m.* wielki transportowy statek; || żaglowy wojenny statek.

Натеръ, -а, *m.* *Chir.* kateter, narzędzie do operacji pęcherza.

Натѣтъ, -а, *m.* *Mat. Archii.* linja prostopadła, linja przecięcia.

Натиполе, -я, *n.* Натунъ, -а, *m.* *Bot.* miłokojek, wietrznik (*roślina*).

Натить, *toczyć*; || *jechać*, przebywać, docisnąć się do kogo, do czego, dostać się, pędzić; || *натиться*, *toczyć* się; || *ciec*, *пłynąć*. Прошла осень и вотъ зима натить на дворъ, minęła jesień i oto już nadchodzi zima. Вонъ онъ натить на лихихъ коняхъ, patrzajcie, jak on pędzi dziarskimi końmi. Шаръ натится, kula toczy się. Коляска натится по дорогѣ, kocz się toczy po drodze. Слезы натились изъ глазъ егo, łzy płynęły mu z oczu. Потъ градомъ натился съ негo, pot kroplami spadał z niego; *ob.* *натать*.

Натехизаторъ, -а, *m.* *katechatyk*, uczący *katechizmu*.

Натехизисъ, -а, *m.* *katechizm*.

Натехизическій, *katechizowu*, *katechetyczny*.

Натна, -и, *ż.* *taczanie*.

Натній, *potoczysty*, *posuwisty*, *обращающийся* łatwo.

Натность, -и, *ż.* *potoczystość*.

Натнуть, *ob.* *натать*.

Натонъ, -на, *m.* *zdr.* *наточень*, -чна, *m.* *walec*, *walek*, *cylinder*; || *magiel*; || *wałkownica*; || *ślizgawka*. || *Натонъ чугунный*, *Górn.* *wał żelazny*.

Натониль, -а, *m.* *katolik*.

Натолична, -и, *ż.* *katoliczka*.

Натолическій, *katolicki*.

Натоличество, -а, *n.* *katolicyzm*, *wiara katolicka*.

Натоприна, -и, *ż.* *katoptryka*, *наука* o odbijaniu się światła.

Натоптрический, *katoptryczny*.

Наторга, -и, *ż.* *galera*, *statek wodny*; || *roboty* w kopalniach kruszców, ciężkie roboty, *kara kryminalna*; || **Gmin.* *ciężkie* i *smutne* życie.

Наторжнинъ, -а, *Наторжний*, -аго, *m.* *zлочына* skazany do robót ciężkich; || *aresztant* pracujący na galarach, *галерник*, *więzień galerowy*.

Наторжный, skazany do robót ciężkich,

ob. *Наторжнинъ*; || *należący* do robót ciężkich; || *Gmin.* *bardzo *trudny*, *ciężki*, *mordujący*.

Наточень, -чна, *m.* *ob.* *Натониль*.

Натранъ, -а, *m.* *Bot.* *kapusta morská*.

Натръ, -а, *m.* *ob.* *Серпуха*.

Натунъ, -а, *m.* *Bot.* *ob.* *Натиполе*.

Натушна, *zdr.* *Натушечна*, -и, *ż.* *сетка* w kołowrotku; || *szpulka*.

Нать, -а, *m.* *kat.* *ob.* *Палачъ*; || *Mar.* *drag* z *hakiem*.

Натывать, *ob.* *натать*.

Натышь, -а, *zdr.* *Натышёнъ*, -шнá, *m.* *gałka*, *gałeczka*.

Наумбанъ, -а, *m.* *ob.* *Савна*.

Наунъ, -а, *m.* *ob.* *Арбузъ*.

Наурый, *m.* *Наурна*, -и, *ż.* *буланы* (*o koniu*).

Научуль, -а, *m.* *каучук*. *Научульмий*, *каучуковu*.

Нафля, -и, *ż.* *каfel*. *Нафельный*, *кафловy*.

Нафтáнецъ, -нца, *m.* *zdr.* *каftаник*, *ма-ту* *каftан*.

Нафтáншино, -а, *n.* *rog.* *пędzny* *каftан*, *пędzna* *карбá*.

Нафтáнице, -а, *n.* *zgr.* *дузý* *каftан*.

Нафтáннинъ, -а, *m.* *носzący* *каftан*.

Нафтáнный, *do* *каftана* *należący*.

Нафтáнъ, -а, *m.* *каftан*, *gatunek* *sukmánu* *уżywánej* *przez* *wieśniaków* *Ruskich*; || *daszek* *над* *колем* *мlýна* *wodnego*.

Нафъ, -а, *m.* *gatunek* *tkaniny* *wełniáněj*.

Начална, *zdr.* *начáлочна*, -и, *ż.* *колыска*, *kolebka*, *колысечка*; || *nosze*, *tragi*, *lektyka*; || *belka* *lub* *tarcica* *przymocowana* *środkiem* *i* *wahájaca* *się*, *уżywана* *na* *niektóryх* *fabrykach* *do* *poruszania* *machin*.

Начáлочнинъ, -а, *m.* *lektykarz*, *носzący* *lektyki*, *tragarz*.

Начáльщинъ, -а, *m.* *poruszający* *huštáwкę*.

Начáние, -ия, *n.* *колысанье*, *wahanье*, *huštáние*; || *pompowanie* (*wody*). || *Начáние* *мáятнина*, *wahanье* *się* *waháдлá*.

Начáнный, *Начáнь*, *ob.* *Ночáнный*, *Ночáнь*.

Начáрна, -и, *Чáгрáва*, -и, *ż.* *рыбоłów*, *rybitw*, *жáскóлка* *morská*.

Начать, *начивать*, *начинуть*, *wzruszác*, *poruszác*, *колысáć* (*w* *колебце*); || *гíбаć*; || *pompowáć* (*wode*); || *waháć*, *chwíáć*; || *Начáтьсá*, *гíбаć* *się*, *huštáć* *się*, *колысáć* *się*, *waháć* *się*, *chwíáć* *się*.

Начéль, -и, *ż.* *huštáwka*. *Начéльный*, *do* *huštáwки* *należący*.

Начéльщинъ, -а, *m.* *вláściciel* *huštáwки*.

Нáчественный, *Gram.* *przymiotny*, *oznaczający* *przymiot* *rzeczy*, *należący* *do* *przymiotu*, *bierny*.

Нáчество, -а, *n.* *przymiot*, *własność*.

Нáчивать, *ob.* *Начать*.

Нáчна, -и, *ż.* *chwianie* *się*, *колысанье* *się*.

Mar. *Нáчна* *боковáя* *i* *нилевáя*, *колысанье* *się* *окрѣту* *зтыту* *напрзód* *i* *з* *прзоду* *на* *тыл*.

Нáчній, *wahájacy* *się*, *chwíэjacy* *się*.

Качность, -и, *ж.* chwianie się, kołysanie się.

Качнуть, *об.* Качать.

Каша, -и, *ж.* kasza; || * kłopot, kęta-
ство, matactwo; || stokroć (roślina). Грече-
новая каша, kasza gryczana. Манныя
каша, kasza manniana. Овсяная каша,
owsianka. Ячная каша, kasza jęczmien-
na.

Кшалότη, -а, *м.* potfisz, gatunek wie-
lorыба.

Кашеваръ, -а, *м.* gotujący jedzenie dla
robotników.

Кашеварка, -и, *ж.* gotująca jedzenie dla
robotников, kucharka.

Кашель, -шля, *м.* kaszel.

Кашемиръ, -а, *м.* kaszimir, tkanka
z wełny kóz Tybetańskich. Нашемировый,
kaszemirski.

Кашница, -ы, *ж.* kaszana zupa.

Кашка, -и, *ж.* Bot. koniczyna; || Apt. kon-
fekt, kordжа; || Druk. ozdoby na końcu
książki dla zapelnienia próżnej stroni-
cy.

Кашарá, -и, *ж.* Bot. rododendron Sybe-
ryjski.

Кашлюнь, -я, *м.* kaszłacz, kaszłający.

Кашлюнья, -нья, *ж.* kaszłająca.

Кашляние, -ня, *н.* kaszłanie.

Кашлять, кашлянуть, kaszłecь, kaszłnáč.

Кашникъ -а, *здр.* кашничекъ, -чна, *м.*
garczek od kaszy; || lubiący jadać kaszę;
|| *dziecko.

Кашный, kaszany, *об.* каша.

Каштанникъ, -а, *м.* сад drzew kaszta-
новых.

Каштановый, kasztanowy.

Каштанъ, -а, *м.* kasztan, drzewo kasz-
tanowe.

Кашей, -бя, *м.* wychudły, jak szkielec;
|| sknera; || bajeczna istota w klechdach
Ruskich.

Кашрь, -а, *м.* nurzyk (ptak).

Кашта, -ы, *ж.* Mar. *здр.* каштна, -и, *ж.*
каjuta, pokoik na okręcie; || zasiek w ok-
рęcie służący na skład amunicji. Кашт-
ный, kajutowый.

Кашть-компания, -и, *ж.* Mar. wspólny
pokój dla oficerów na okręcie.

Каштяться, кашаć się, żаловаć, czynić
skruczę.

Кашедра, -ы, *ж.* katedra; || kazalnica,
amboна.

Кашедральный, katedralny.

Кашейма, -ы, *ж.* nazwa každýj z pomię-
дзу двудзiestу części, na które dzieli się
psalterz.

Кашейчесній, powszechny (o kościele
Wschodnim, Prawosławnym).

Кашдрáнтъ, -а, *м.* Astr. kwadrans koła,
ćwierciokrąg.

Кашдрáтець, -тца, *м.* kwadracik (dru-
karski).

Кашдрáтный, kwadratowy; || **Кашдрáт-
ный** корень, pierwiastek kwadratowy.

Кашдрáтное число, kwadrat, liczba kwa-
dratowa.

Кашдрáтура, -ы, *ж.* Mat. kwadratura
(koła, powierzchni krzywych).

Кашдрáтъ, *здр.* кашдрáтникъ, -а, *м.* Mat.
kwadrat, czworogran.

Кашананье, -нья, *н.* skrзeczenie żаб.

Кашанать, кашануть, skrзeczeć (o żабach,
o kaszkach).

Кашанерь, -а, *м.* kwakier.

Кашанерша, -и, *ж.* kwakierka.

Кашануть, *об.* кашанать.

Кашануша, *здр.* кашанушна, -и, *ж.* żaba; ||
kaszka.

Кашарта, -ы, *ж.* kwarta (miara dla ply-
nów); || Muz. kwarta, ćwierć.

Кашартáль, -а, *м.* cyrkuł (w podziale
miasta).

Кашартáльный, cyrkułowy. **Кашартáль-
ный** надзира́тель, dawniej dozorca poli-
суйну nad pewną częścią miasta.

Кашартáнтъ, -а, *м.* Dr. tom in quarto,
w ćwiartkę, format ćwiartkowy.

Кашартэимстръ, -стра, *м.* Woj. wach-
mistrz.

Кашартерь-день, -а, *м.* Mar. wyniosłość
na przodzie lub tyle statku, *об.* Шнанцы.

Кашартетъ, -а, *здр.* кашартетецъ, -тца,
м. Muz. kwartet. **Кашартетный**, do квар-
tetу należący.

Кашартира, -ы, *здр.* кашартирна, -и, *ж.*
mieszkanie, stacja, kwatera; || Woj. леże
wojska, rozłożenie wojska na леże.

Кашартирáнтъ, -а, *м.* lokator.

Кашартиргеръ, -а, *м.* *об.* кашартирьберъ.

Кашартиршина, -и, *ж.* pog. нэгдне, liche
pomieszkanie.

Кашартирщина, -и, *ж.* zgr. wielkie obszerno
mieszkanie.

Кашартирна, -и, *ж.* *здр.* mieszkancko.

Кашартиршейстеръ, -а, *м.* Woj. kwater-
mistrz.

Кашартирный, kwaterunkowy, do miesz-
kania należący.

Кашартирование, -ня, *н.* kwaterowanie.

Кашартировать, kwaterować, mieszkać,
zamieszkiwać.

Кашартирочна, *об.* кашартирна.

Кашартирьберъ, -а, *м.* Woj. wojskowy wy-
сыланы naprzód od wojska dla zajmowa-
ния kwater.

Кашартование, -ня, *н.* Chem. zmieszanie
ilości złota ze srebrem tak aby na trzy
części srebra wchodziła czwarta złota.

Кашартować, Chem. połączyć trzy czę-
ści srebra z czwartą złota.

Кашартъ, -а, *м.* kwarta, cztery figury se-
kwensowe (w grze kartowej). **Кашартъ** ша-
норь, tu, król, dama i walet.

Кашартоватый, кварцоватый.

Кашартцовый, кварцовый.

Кашартцъ, -а, *м.* Min. кварц.

Кашайльный, do kwaszenia służący.

Кашасить, kwasieć; || **Кашаситься**, **квашу**
się.

Кваснікъ, -а, *m.* przygotowujący lub sprzedający napój kwaśny, kwas (z *жита зробіоны*), *об.* Квась.

Квасной, kwasowy, do kwasu należący, *об.* Квась.

Кваснуть, kwaśnieć.

Квасной, kwasоватый, kwaśny, kwasowaty.

Квасній, -ий, *ж.* kwaśnia, gdzie napój kwaśny, kwas robią lub sprzedają, *об.* Квась.

Квасоваръ, -а, *m.* robiący napój kwaśny, *об.* Квась.

Квасонъ, -сна, *m.* kwasowatość. Съ квасонъ, kwasowato.

Квассія, -и, *ж.* *Bot.* kwasja.

Квасцоватый, aluowaty.

Квасцы, -овъ, *m. mn.* alun.

Квась, -а, *zdr.* квасонъ, -сна, *m.* kwas z żyta зробіоны, napój kwaśny; || smak kwasowaty; || kwas sprawujący fermentacja, rozczyn, rozczyn; || Квасы, -овъ, *m.* drożdże kwasowe; || zaprawa garbarska do wyprawiania skór.

Кваша, -и, *ж.* naciast, ciasto zakwaszone; || drożdże.

Квашение, -ия, *n.* kwaszenie.

Квашенникъ, -а, *m.* okrycie na dzieżę z ciastem.

Квашеный, kwaszony.

Квашня, -и, *zdr.* квашенна, -и, *ж.* dzieża, dzieżка.

Кверху, *psk.* w górę, do góry.

Квершлагъ, -а, *m.* Górн. chodnik poręczny.

Квесторъ, -а, *m.* kwesor (*u Rzymian*).

Квинта, -ы, *ж.* *Muz.* kwinta, przedział pięciu nut po sobie idących; || najcieńsza stróna basów, skrzypców.

Квинтѣть, -а, *m.* *Muz.* kwintet.

Квитанця, -и, *ж.* kwit, pokwitowanie.

Квитаться, расквитаться, uiścić się z długu, dopełnić czego, skwitować się z kim.

Квитель, -а, *m.* *Bot.* pigwa (*drzewo i owoc*).

Квитель, *nieod. przым. w licz. mn.* Квиты, który się wypłacił, pokwitowany. Мы съ тобою квиты, niceśmy sobie nie winni.

Кель, -гля, *m.* *Druk.* główna część litery, jej laska, laseczka, ta część czcionki, która się odbiła w druku.

Кеглеобразный, kreglasty.

Кегля, -и, *ж.* kregiel. Кегельный, kreglowy.

Кедрѳвна, -и, *ж.* orzechówka (*ptak*).

Кедрѳвникъ, -а, *m.* las cedrowy.

Кедръ, *zdr.* кедринъ, -а, *m.* cedr (*drzewo*). Кедрѳвый, cedrowy.

Келарство, -а, *n.* szafarstwo, obowiązek szafarza, kluczника (*w klasztorach*).

Келаръ, -я, *m.* szafarz, kanafarz, mnich przyrzany w klasztorach. Келарскій, szafarski.

Келейна, -и, *ж.* *zdr.* сеѢка, *об.* Келья.

Келѳйникъ, -а, *m.* laik, posługacz w klasztorze.

Келѳйница, -ы, *ж.* posługaczka klasztorna.

Келѳйничій, do posługacza lub posługaczki klasztornej należący.

Келѳино, *psk.* skrycie, potajemnie.

Келѳійный, celny, od celi, *об.* Келья; || *skryty, odosobniony, tajny.

Келья, -льи, Келлія, -и, *ж.* cela (*w klasztorze*).

Кембринъ, -а, *m.* batyst (*gatunek cienkiej tkaniny*). Кембриковый, batystowy.

Кенигъ, -а, *m.* półmetal (*u alchemików*).

Кеньга, -и, *ж.* berlacz, obuwie zimowe futrem podszyte.

Кептушка, -и, *ж.* czajka (*ptak*).

Керастъ, -а, *m.* baraż, barasz, (*rodzaj węzłów*).

Кервель, -я, *m.* *Bot.* trzebula, trybula, trebulka, czechrzyca, blekotek (*roślina*).

Кернать, кернуть, piszczyć, sklam rzec (*o niektórych zwierzętach i kurach*).

Керца, -ы, *ж.* ropuchoryb (*ryba morska*).

Кесарь, Кесарскій, *об.* Цесарь, Цесарскій.

Кессель-батарей, -ей, *ж.* *Artyl.* działobitnia zaopatrzona w działa szturmowe.

Кетенсъ-помпа, -ы, *ж.* *Mar.* pompa składająca się z łańcucha i koła do wylewania wielkiej ilości wody z okrętu.

Кибитна, -и, *ж.* płótno na bryce zakrywające od słońca, płachta osłaniająca; || kibitka, gatunek bryczki lub sani ruskich z nakryciem; || namiot ludów koczujących.

Киваніе, -іа, *n.* kiwanie, skinienie (*głowa*).

Кивать, кивнуть, kiwać, kiwnąć.

Киверный, kaszkietowy.

Киверь, -а, *zdr.* киверонъ, -риа, *m.* kaszkiet, kaszkieciк.

Кивнуть, *об.* Кивать.

Кивокъ, -внѳ, *m.* *об.* Киваніе.

Киворій, -рїа, *m.* *об.* Дарохранительница.

Кивѳтъ, -а, *m.* arka, skrzynia przemierz.

Кивѳтна, -и, *ж.* rodzaj szafki za szkłem dla obrazów św.

Киданіе, -іа, *n.* rzucanie.

Кидаръ, -я, *m.* tjara, jaką żydowscy i arabi nosili.

Кидать, кидывать, кинуть, rzucać, rzucić, ciskać, cisnąć; || opuszczać, opuścić, porzucать, porzucić, zostawіаć, zostawić; || родііć, urodііć (*o zwierzętach*); || Кидатьсь, rzucać się, ciskać się; || odsakіиваііć; || uganiać się за czѳм, рѳдііć за czѳм, пападаііć. *Imst. b.* киданный, кинутый, рзуцапу, рзуцопу.

Нидній, rzutny; || prędki, szybki, żywy, akory; || нидній (на чтѣ), жадный, падий, chciwy na co.
Низиль, -я, *m.* dereń (*drzewo i owoc*).
Низилевый, dereniowy.
Низильникъ, -а, *m.* miejsce zarosnięte dereniem.
Низянь, -а, *m.* opał z wysuszonego nawozu.
Нина, *zdr.* нична, -и, *ż.* Gmin. strój na głowie kobiet.
Нинимора, -ы, *ż.* poczwara, mara, bota.
Нилá, -ы, *ż.* kiła, raptura; || narost na drzewie.
Нилáстый, **Нилóватый**, kilawy, kiłowaty.
Нилевáние, -ля, *n.* Mar. naprawa tyłu okrętu.
Нилевáть, naprawiać tył okrętu.
Нилевóй, *Mar.* do tramu należący, *ob.*
Ниль. Нилевáя náчна, kołysanie okrętu z tyłu naprzód i z przodu na tył.
Ниленбáнь, -а, *m.* Mar. naprawa okrętu.
Нилóватый, *ob.* Нилáстый.
Нилосбчэние, -ля, *n.* Chir. operacja kiły, raptury.
Ниль, -я, *m.* Mar. tram, spód zewnętrzny okrętu.
Нильвáтеръ, -а, *m.* Mar. ślad okrętu na wodzie, nurt.
Нильна, -и, *ż.* gatunek sardynki Estońskiej.
Нильное, -аго, *n.* opłata od statków po raz pierwszy do portu przybywających.
Нильсонъ, -а, *m.* Mar. sztuka drzewa pod spodem okrętu, do której przytyka koniec masztu.
Нильянь, -á, *m.* kiłowaty, na rapturę cierpiący.
Нимвáль, -а, *m.* cymbał, starożytne muzyczne narzędzie.
Ниминъ, -а, *m.* Kośc. Sl., *ob.* Тминъ.
Ниннáлецъ, -льца, **Ниннáлинь**, -а, *m.* *zdr.* sztylecik, puginałik.
Ниннáлице, -а, *n.* *zgr.* wielki sztylet, puginał.
Ниннáль, -а, *m.* sztylet, puginał.
Ниннáльный, sztyletowy, puginałowy.
Ниннáльчинь, -а, *m.* *zdr.* *ob.* Ниннáлецъ.
Ниннáльщинь, uzbrojony sztyletem, puginałem.
Ниноваръ, -и, *ż.* cynober. **Ниноварный**, cynobrowy.
Ниновія, -и, *ż.* Kośc. klasztor; || bractwo.
Нинсонъ, -а, *m.* Kośc. Sł. dań, danina.
Нинуть, *ob.* Нидáть.
Нипа, -ы, *zdr.* кипна, пака, paczka.
Нипарисникъ, -а, *m.* las cyprysowy.
Нипарисъ, -а, *m.* cyprys (*drzewo*). **Нипарисный**, **Нипарисовый**, cyprysowy.
Нипень, -ня, *m.* ukrop, wrząca woda; || *zdr.* ciepły.

Ниповáзъ, -а, *m.* t udniający się pakowaniem w pak, w skrzynie.
Нипоръ, -а, *m.* tkanina mająca krzyżukowy deseń.
Нипочна, -и, *ż.* *zdr.* mała paczka.
Нипрѣй, -бя, *m.* Bot. wązkoliścia wierzbowka.
Нипсѣй, -бя, *m.* Druk. naczynie lub stół z farbą drukarską.
Нипучесть, -и, *ż.* wrzącość, wrzenie.
Нипучій, wrzący; || szumiący.
Нипѣлна, -и, *ż.* wapno gazowe.
Нипѣльный, wygotowany, wywarzony.
Нипѣние, -ля, *n.* wżenie, gotowanie się; || *Chem.* burzenie się.
Нипѣть, wrzeć, kipieć, gotować się; || pienić się; || *Chem.* burzyć się. * **Нипѣть гнѣвомъ**, wrzeć gniewem. * **Народъ нипить** на плащаді, lud snuje się na placu.
* **Рабѣта у него нипить**, raźny, spory jest w robocie.
Нипятільникъ, -а, *m.* kocioł do gotowania wody.
Нипятільный, do gotowania służący.
Нипятій, warzyć, gotować. *Imśl. б.* нипячѣный, warzony, gotowany.
Нипятѣнь, -тня, *zdr.* нипятѣчень, -чня; *m.* ukrop, wrząca woda.
Нипячэние, -я, *n.* wrzenie, kipienie.
Нипячій, wrzący, kipiący.
Нираса, -ы, *ż.* *ob.* Кирась.
Нирасиръ, -а, *m.* Woj. kirasjer. **Нирасирскій**, kirasjerski.
Нирась, -а, *m.* Кираса, -ы. *ż.* kirys, pancierz.
Нирá, -й, *zdr.* нирѣчна, -чни, oskard, rydel, motyka; || młotek mularski. **Нирѣчный**, rydlowy, motykowy, oskardowy.
Нирна, -и, *ż.* kościół ewangelicki.
Нирнáзнь, -а, *m.* Bot. kokornak.
Нирпичанъ, -чня, *m.* *zdr.* cegielnia.
Нирпичникъ, -а, *m.* ceglarnik, cegielnik.
Нирпичный, ceglarny. **Нирпичный заводъ**, cegielnia.
Нирпичъ, -á, *m.* cegła.
Нисá, -ы, *ż.* kiesa, trzos.
Ниса, -ы, *zdr.* нисиз, -и, *ż.* kotka, koteiczka.
Нисѣйный, muślinowy.
Нисѣль, -селя, *m.* *zdr.* ниселѣнь, -льнá, *m.* kisel, rodzaj kwaśnej, rzadkiej potrawy z mąki owsianej lub innej.
Нисѣль морской, gatunek robaków morskich.
Нисѣльничъ, -а, *m.* trudniący się robieniem kisielu lub sprzedający kisel; || lubiący jadać kisel; || *Apt.* elektwarz (*sok*).
Нисѣльный, kisielowy, *ob.* Нисѣль.
Нисѣть, -а, *m.* kapciuk, kapczuk, worek do tytoniu.
Нисей, -и, *ż.* muślin.
Нисна, -и, *ż.* *ob.* Ниса.
Нисленьный, kwaskowaty
Нислить, kwasic.

Кислица, *ы, ж. Bot.* szczaw zajęczy. Кислочный, szczawowy.

Кисло, Кисленько, Кисловато, *psk.* kwaśno, kwasowato,

Кисловатость, *-и, ж.* kwasowatość.

Кисловатый, kwasowaty.

Кислородный, kwasorodny.

Кислородъ, *-а, m. Chem.* kwasoród, tlen.

Кислосладный, kwaśnosłodki.

Кислость, *-и,* kwaśność.

Кислота, *-ы, ж.* kwaśność, kwaśny smak; || *Chem.* kwas. Синельная кислота, kwas pruski.

Кислотворный, Кислотворъ, *об.* Кислородный, Кислородъ.

Кислотный, *Chem.* kwasowy.

Кислушка, *-и, ж.* kwaśne jabłko leśne.

Кислый, kwaśny; || *Chem.* kwasowy; ||

• понуру, niewesoły. Кисляца, парбѣ kwasowaty, kwas, *об.* kwasъ.

Кислѣть, *об.* Киснуть.

Кислятина, *-ы, ж.* owoc kwaśny; || парбѣ kwaśny.

Киснуть, кислѣть, kwaśnieć; || * żyć lichy, pędzić, ponieierać się; || * pozostać długo na jednem miejscu.

Кистень, *-еня, m.* basalyk, kieścień, kieścień, broń tatarska, sztuka ołowiu albo kości na rzemieniu, przy toporzyску związku.

Кистистый, gronisty, pełen gron.

Кисточна, *-чки, ж. zdr.* pęzelek, pędzelek, *об.* Кисть.

Кисть, *-и, ж. zdr.* кистна, *-и, ж.* grono (*winne*), gronko winogrona, porzeczki i t.p.; || kutas, kutasik; || pazel, pędzel; || rѣка po przegób, kostka rѣki (tę żаца rѣkę z ramieniem).

Кистъ-кисъ, kicił kicił (*wołając na kota*).

Китайна, *-и, ж.* nankin (*tkanina bawełniana*). Китайчатый, nankinowy.

Китовый, wieloryби. Китовый усъ, fiszbin. Китовый жиръ, tran wieloryби.

Китоловный, wieloryботовный, do połова wieloryбѣвъ sciągający się.

Китоловство, *-а, n.* wieloryботовство.

Китоловъ, *-а, m.* poławiający wieloryбы.

Киттель, *-я, m.* letni, płócienny ubiór wojskowy.

Китъ, *-а, m.* wieloryб.

Кичиться (чѣмъ), chełpić się, nadymać się, pysznić się.

Кичка, *об.* Кича.

Кичливость, *-и, ж.* nadętość, pucha, hardość,

Кичливый, nadęty, pyszny, hardy.

Кичѣчный, kiszkowy.

Кишка, *-и, ж.* kiszka; || rura skórzana do prowadzenia wody. Кишкой, *psk.* Gmin. rzędem, pasmem.

Кишмишь, *-а, m.* rodzenki bez pestek.

Кишмя, *psk.* w mnóstwie. Кишмя кишѣть, zwać się jak mrowki, *об.* Кишѣть.

Кишень, *-а, m. Bot.* korjander, kolendra (*roślina*).

Кишѣть, roić się, być pełnym czego, Кий, *-ия, m. zdr.* niёнъ, *przyp. dr.* wiat, *m.* kij bilardowy.

Кий, *ная, нѣе, Коѣс. Sl.* który, *-ра, -ге, Кіоскъ, -а, m.* kiosk, altanka ogrodowa.

Кіота, *-ы, zdr.* кіотна, *-и, ж.* rodzaj szafki ze szkłem do obrazѣвъ św., *об.* Кивѣтъ.

Кіора, *-ы, ж.* kilof, młot brukarski.

Клавирѣды, *-ѣвъ, m. mn. Muz.* klawiборд (fortepian).

Клавишь, *-а, m.* Клавиша, *-и, ж.* Muz. klawisz.

Клавиатура, *-ы, ж.* klawiatura, klawiszefortepanu.

Кладбище, *-а, n.* cmentarz. Кладбищный, Кладбищенский, cmentarzowy.

Кладенець, *-нца, m. Коѣс. Sl.* studnia; || Мечъ-кладенець, miecz z damasceŃskiej stali.

Кладеный, trzeбiony, wałaszony, *об.* Клать.

Кладень, *-дня, m. Archit.* podpora, dyl, przycieś.

Кладна, *-и, ж.* osadzenie, połozenie, stawienie. Каменъ-я кладна въ полирпича, mурowanie ściany ćwierciowej.

Кладовая, *-ѣй, ж.* magazyn, skłад, spi-ch'erz.

Кладовый, skłадowy, na skłад przeznaczony.

Кладчинъ, *-а, m.* ukłадający (*drwa lub cegły*).

Кладъ, *-а, m.* skarb (*potajemnie ukryty*); || * r. ecz droga, nieoszacowana, klejnot.

Кладъ, *-и, ж.* ładunek, pakunek; || кладка, mostek; || *Wet.* lekarstwo na oczyszczenie.

Кладна, *-и, ж.* ukłадanie; || pokłадanie, wałaszenie; || ładunek, towary.

Кладми, Кладмы, *-ѣвъ, m. mn. Mar.* haczyki drewniane do zaczepiania lin.

Кланяться, поклоняться, кланіаць się, ukлоніць się; || кланяться чѣмъ, ofiarować komu, darować.

Клапанъ, *-а, m. zdr.* клапанецъ, *-нца, клапанчикъ, -чина, m.* klapa, klapka; || klapa w instrumentach dętych; || klapa u wyłogѣ mundura, klapka z guzikiem do zapinania sukni; || fartuszek u spodni.

Кларнетистъ, *-а, m.* klarneecista.

Кларнетъ, *-а, m. Muz.* klarynet. Кларнетный, klarynetowy.

Классикъ, *-а, m.* klasyk, autor klasyyczny, wzorowy.

Классицизмъ, *-а, m.* klasyccyzm.

Классический, klasycczny, wzorowy.

Классный, klasowy.

Классъ, *-а, m.* klasa, rzęd, szereg, gromada; || klasa towarzystwa; || klasa w szkołach.

Клать, положить, клаść, skłадать, złożyć, pokłадать, położyć; || umieszczать, umieścić, pomieścić; || przypuszczać; || stawіаць, stawіć, mурować, zamurować; || trzeбиć,

клатроваць, ваłaszyć; || **Класться**, положить-ся, **класть** się, położyć się, być kładzionym, układanym, układać się, być stawianym; || **pokładać** się; || **nieść** się (o karach). **Класть**, положить слова на музыку, skomponować muzykę do słów. **Класть** мысли на бумагу, zapisywać мысли. **Класть**, положить оружие перед побдителем, składać, złożyć broń przed zwycięzcą. **Класть** фундамент, zakładać fundamenta. **Класть** стѣну, wystawiać mur, murować. **Класть** деньги въ банкъ, oddawać, składać pieniądze do banku, **Класть** печь, stawiać piec. **Муръ** владуть янца, kury niosą się, siedzą na jajach. Онъ владѣтъ свою лошадь въ сто рублѣй, cenі за swego konia sto rubli. **Класть** на сѣтахъ, rachować, liczyć. **Класть** земные поклѣны, modlić się клѣкаясь. * **Худую** славу на ногъ класть, kompromitować kogo. И слѣдѣ но мнѣ не клади, aby noga twoja u mnie nie powstała. *Imsl. б.* кладеныи, złożony, położony, umieszczony i t. d.

Клёваніе, -іа, *n.* dziobanie. **клваніе** (o ptakach); || chwytanie na wędkę (o rybach). **Клевать**, кліюнуть, **кльваць**, **кльуваць**, dziobać, dziobnąć; || chwytacь на wędkę (o rybach); || **Клева́ться**, dziobać się. *Imsl. б.* клеванний, dziobany, podziobany.

Клеверъ, -а, *m.* Bot. koniczyna.

Клевета, -ы, *ж.* potwarz, obmowa, oczernienie.

Клеветать (на ногѣ), potwarzacь, obmawiacь, oczerniacь.

Клеветливый, potwarny, potwarliwy.

Клеветникъ, -а, *m.* potwarca, obmѡwca.

Клеветница, -ы, *ж.* potwarczynia, potwarczyni.

Клеветничать, potwarzacь, oczerniacь, obmawiacь.

Клеветничій, potwarczy.

Клевецъ, -вца, *m.* ostrokończasty мѡтек до насинанія камені.

Клеветство, -а, *n.* poufałość, koleżeństwo, kamраctwo.

Клеверѣтъ, -а, *m.* слуга в jakimś zgromadzeniu, poplecznik, towarzysz, kolega, kamрат. **Клеверѣтный**, koleżeński.

Клѣвъ, а, *m.* chwytanie на wędkę (o rybach).

Клеветаніе, -іа, *n.* krzyk orli.

Кледингъ, об. **Клетангъ**.

Клеватый, klejowaty.

Клевѡй, klejowy, z kleju.

Клевищия, а, *m.* oklejajacy sciany паріерем.

Клеѣніе, -іа, *n.* klejenie.

Клеѣнка, -и, *ж.* cerata.

Клеѣнчатый, **Клеѣночный**, z ceraty згробіоны, do ceraty należący.

Клей, ёя, *m.* klѣj. Вишнёвый **клей**, guma z дрzewa wiśniowego. Птичий **клей**, lep któрым ловяť ptaki. Рыбий **клей**, karuk, **клей** губі. Моздринный, шубный, столярный **клей**, **клей** теги stolarski.

Клеѣна, -и, *ж.* oklejenie.

Клеѣный, **Клеѣноватый**, kleisty, klejowaty,

Клеѣноватость, klejowatość.

Клеѣность, -и, *ж.* klejowatość, lepkość.

Клеѣльный, do klejenia odnoszący się.

Клеѣльщикъ, -а, *m.* oklejajacy sciany паріерем.

Клеѣльщица, -ы, *ж.* oklejajaca.

Клеѣмѣніе, -іа, *n.* piętnowanie.

Клеѣмильщикъ, -а, *m.* wyciskajacy stępel.

Клеѣмѣть, stępelować, wyciskać stępel, piętnować, cechować, znaczyć; || wypalać piętno, znak (na bydle). *Imsl. б.* клеѣмѣнный, ostępelowany, piętnowany, nacechowany.

Клеѣмѡ, -а, *n.* stępel, znak, cecha, piętno. Тамѡженное **клеѣмѡ**, plomba.

Клеѣмѡды, -овъ, *ж.* mn. insygnja królewskie.

Клеѣстерить, **кляжстроваць**, kleić.

Клеѣстеръ, -а, *m.* klejster.

Клеѣстый, kleisty.

Клеѣть, kleić, sklejać; || * **шыковаць**, **паправиць**; || **Клеѣться**, kleić się, лепić się; || шыковаць się.

Клеѣщия, -а, *m.* kleiciel, **клеяцы** со; || ten со robi **клеj**.

Клеѣтъ, -а, *m.* об. **Клеѣтаніе**.

Клеѣнь, -а, *m.* krzek żabi; || * **жайдactwo**, **гавіедź**.

Клеѣнина, -ы, *ж.* klonina, drzewo klonowe,

Клеѣнникъ, -а, *m.* las klonowy.

Клеѣнь, -а, *m.* zdr. клеѣнонь, -ннѣ, klon.

Клеѣло, -а, *n.* Star. deska, w którѣ uderzano dla zwykowanія ludzi do kościoła на modlitwę.

Клеѣпальный, do nitowania służący. **Клеѣпальный гвоздь**, nitownik, nitabla.

Клеѣпаніе, -іа, *n.* potwarzanie, obmawianie.

Клеѣпанъ, -и, *ж.* pas żelazny do okucia.

Клеѣпать на ногѣ (czas teraz. **клеплю**), potwarzacь, obmawiacь.

Клепѣть (czas teraz. **клепѣю**), nitować, skować, skuć.

Клеѣна, -и, *ж.* skowanie, nitowanie.

Клеровѣть, Chem. klarować, cedzić, oczyszczacь (płyn).

Клерѡвна, -и, *ж.* **Клерованіе**, -іа, *n.* klarowanie (płyn).

Клѣсть, -а, *m.* **Клѣствна**, -и, *ж.* krzywonos, krzywodziób, klesk (ptak).

Клѣтъ игъ, -а, **Клѣтень**, -тня, *m.* Mar. obwinієcie liny.

Клетневѣтъ, Mar. obwijać linę.

Клетневина, -ы, *ж.* Mar. tarcza, stare piótno żaglowe do obwijania liny.

Клетня, -и, *ж.* Mar. tarcza, piótno rozpinane в дніе uroczys'e на okręcie.

Клеѣцна, -и, *ж.* kluska (z ciasta).

Клешня, -и, *ж.* nożyce raka.

Клещанъ, -а, *m.* szczypawka, kleszcz (owad).

Клещевина, -ы, *ж.* kleszczowina (roślina). Клещевинный, kleszczowinowy.

Клещеногий, мажыу тыне ноги razem стукające się.

Клещи, -ей, *ж. mn.* kleszcze, cęgi, obcegi; || chomąto, kleszcze chomątowe.

Клещинецъ, -нца, *m.* Bot. kleśniec aropek (roślina).

Клещъ, а, *zdr.* клѣщинъ, -а, *m.* kleszcz (owad).

Кливеръ, -а, *m.* Mar. żagiel trójkątny na przodzie okrętu.

Кливание, -я, *n.* wołanie.

Кливать, клинуть, волаъ, заволаъ, звоюваъ, зволаъ. *Imsl. ѓ.* клинанный, wołany.

Клинуша, -и, *ж.* kobieta opełana.

Клинь, -а, *m.* okrzyk.

Климатерическій годъ, -а, *m.* rok klimateryczny, każdy siódmy rok w życiu.

Климать, -а, *m.* klimat.

Клиника, -и, *Med.* klinika.

Клинище, -а, *n.* zgr. gruby, wielki klin, об. Клинь.

Клиньникъ, -а, *m.* wiecznik (roślina).

Клиноватый, Клиновидный, об. Клинчатый.

Клинонь, Клинонь, -нка, *m.* głównia wzdru, sztyleta.

Клинонь, -нка, *m.* zdr. об. Клинь, Клиньникъ.

Клиночень, -чка, *zdr.* об. Клинонь.

Клиношень, -шка, *m.* об. Клинышень.

Клинчатый, Клинообразный, kliniasty, klinowaty.

Клинь, -а, *m.* zdr. клинчинъ, -а, клинышень, -шка, klin, klinik (z drzewa); || klin, kawał materji, sukna; || *Artyl.* klin celowniczy.

Клинышень, -шка, *m.* mały klinik.

Клиринъ, -а, *m.* kleryk, duchowny. Клиринский, duchowny, klerykałny.

Клиросинь, Клирошанинъ, а, *m.* chórnista, chórowy żak (klasztorny).

Клиросъ, (*Gmin.* Крылосъ -а), *m.* chórkościelny. Клиросный, chórowy.

Клирошанна, -и, *ж.* nowicjuszка класторна, співająca на chórze.

Клирь, -а, *m.* duchowieństwo; || клерысу. Клистриный, enemowy. Клистриная труба, берунга, kanka (do enemy).

Клистриъ, -а, *m.* enema, lewatywa, клистера.

Клична, -и, *ж.* wołanie, sama nazwa psa.

Кличъ, -а, *m.* крик, hałas; || wezwanie, обвieszчение czego.

Клиентъ, -а, *m.* клиент, dependent, zależны od kogo; || który поруча справу сваю адвокатови; || cierpiący, w leczeniu zostający.

Клобукъ, -а, *m.* клобук, kapica mnisza.

Клобучекъ, -чка, *m.* об. Наблучекъ.

Клобучечить, об. Наблучечить.

Клодѣстый, клѣзасты.

Клокотать, клекотать, белкотаъ, члеботаъ, wrzeć, gotować się.

Клокотать, белкотаніе, члеботаніе, wrzenie, gotowanie się.

Клодь, -а, *m.* zdr. клочекъ, -чка, клѣк, клѣзек; || włosy rozczochrane, kudły; || рѣк; || kawałek. Клодь земли, kawałek ziemi. Разорвать письмо въ клочки, rozdzierać list na drobne kawałki.

Клонить, zginać, naginać, chylić, nachylać; || клониться, zginać się, naginać się, schylać się, nachylać się, przechylać się; || skłaniać się do czego, dążyć, zmierzать do czego, kończyć się czѣm, na czѣm. Мень сонъ клонить, sen mnie morzu. Это государство клонится къ упадку, to państwo chyli się do upadku. Победа клонится на сторону неприятеля, zwycięstwo przechyla się na stronę nieprzyjaciela. Къ чему клонятся эти рѣчи, do czego zmierzа ta mowa? День клонится къ вечеру, wieczór nadchodzi, zbliża się.

Клопѣцъ, Хлопѣцъ, -ца, *m.* Bot. szelążek (roślina).

Клопикъ, -а, *m.* zdr. pluskiewka, об. Клопъ.

Клопище, -а, *m.* zgr. pluskwa wielka, об. Клопъ.

Клоповникъ, -а, *m.* Bot. rozmaryn dziki.

Клоповница, -ы, *ж.* Bot. pluskowe ziele.

Клоповное сѣмя, *n.* Bot. pluskwa, r. dzaj rośliny.

Клопъ, а, *m.* pluskwa. Клоповій, pluskowy.

Клоць, *zdr.* кло́тинъ -а *m.* galka (na wietrzniku).

Клохтатные, -нья, *n.* gdakanie, kwakanie (o kurach).

Клохтать, gółakać, kwakać (o kurach)

Клохтунья, -ньи, *ж.* kwoka, kwoczka.

Клочекъ, -чка, *m.* об. Клонь.

Клочить, kudłać, czochrać; || Клочиться, kudłać się, czochrać się (o włosach).

Клочоватый, kudłaty, rozczochраны.

Клѣбить, wz. осіć кіѣбам; || Клѣбиться, кіѣбѣć się, крѣциć się w кѣфку, w wir.

Клубника, -и, *zdr.* клубнична, -и, *ж.* truskawka. Клубничный, truskawkowy.

Клубниковка, -и, *ж.* Клубничникъ, -а, *m.* wódka truskawkowa.

Клубничинъ, -а, *m.* krzak truskawki.

Клубоватый, глѣбковаты, глѣбowaty.

Клубный, клубowy, do miejsca schadzki towarzystwa naleжыу.

Клубъ, -а, *zdr.* Клубокъ, -бнѣ, Клубочень, -чка, *m.* клуб, кіѣбек, кіѣбусзек; ||

Клубъ, клуб, wyлѣczne towarzystwo, miejsce schadzki towarzystwa. Клубонъ нитонъ, шѣлку, кіѣбек нѣци, jedwabiu.

Свернутья клубомъ, въ клубонъ, skurć się, zebać w купе. Клубы дѣйма, кіѣбу думу.

Клѹмба, -ы, *ж.* kwatera, działka kwiatów (w ogrodzie).

Клуша, -и, *zdr.* Клушна, -шни, *ж.* kawka (*ryak*); || kossz, kura wysiadująca jaja.

Клы, -овъ, *m. mn.* nieod. kły; || ostrogi (*u nóg kogucich*).

Клыкастый, клысты, *w* клы опатрзону.

Клыкъ, -а, *zdr.* Клычѣнь, -чнѣ, Клыбѣчѣкъ, -чѣчка, *m.* kiel, ząb (*dzika, stonia*).

Клѣвъ, *об.* Хлѣвъ.

Клѣтка, -тки, *zdr.* Клѣточка, -чки, *ж.* klatka, klateczka; || stos rzeczy (*jednych na drugich*); || kostka, kratka na materji jakiej.

Клѣточный, *do* клатки należący.

Клѣточникъ, -а, *m.* klatkarz, ten co клатки robi.

Клѣтушка, -и, *ж.* komórka, izdebka.

Клѣтчатина, -ы, *ж.* tkanina *w* kratki, *w* kostki.

Клѣтчѣтка, -и, *ж.* (Клѣтчѣтая плевѣ), *Anat.* błona tkankowata, komórkowata.

Клѣтчѣтый, kostkowany, kostkowy, *w* kostkę, *w* kwadraty ułożony, cynkowaty, upstrzony. Клѣтчѣтая плевѣ, *об.* Клѣтчѣтка.

Клѣть, -и, *ж.* Kość. pokój, izba; || *Gmin.* komora, spiżarnia.

Клювь, -а, *m.* dziób.

Клюзь, -а, *m.* *Mar.* dziura na przodzie okrętu dla zaczepienia liny.

Клюка, -и, *ж.* koztjar, kula, podpora kulawego; || *Górn.* kociuba *do* wzruszenia żaru, ognia *w* piecu, ożog.

Клюква, -ы, *ж.* *zdr.* Клюковка, -и, *ж.* *Boł.* żórawina, żórawinka. Клюковный, żórawинный.

Клюковѣтый, mający kształt kuli, kosztura.

Клюновникъ, -а, *m.* krzak żórawинный; || sok *z* żórawin; || sprzedający żórawины.

Клюновница, -ы, *ж.* sprzedająca żórawины.

Клюновный, *об.* Клюква.

Ключѣрство, -а, *n.* obowiązek zakrystjana.

Ключѣрь, -ѣ, *m.* zakrystjan. Ключѣрскій, należący *do* zakrystjana.

Ключевѣтый, Ключистый, źródlisty, źródlisty, pełen źródeł.

Ключевина, -ы, *ж.* *zdr.* Ключевинна, -ни, *ж.* źródło bagniste; || dziura *od* klucza (*w zamku*).

Ключевой, kluczowy, *od* klucza; || źródłowy, źródłany, zdrojowy. Ключевая вода, woda zdrojowa.

Ключинь, -а, *m.* *zdr.* kluczycz, *об.* Ключъ.

Ключица, -ы, *ж.* *Anat.* kluczycz, kość kluczowa, obojczyk. Ключичный, obojczykowy.

Ключище, -а, *m.* *zgr.* wielki klucz.

Ключникъ, -а, *m.* klucznik, szafarz; || karbowy, gumieny (*na wsi*).

Ключничать, być klucznikiem, szafarzem.

Ключничество, -а, *n.* obowiązek klucznika, szafarza.

Ключница, -ы, *ж.* klucznica, szafarka.

Ключъ, -а, *m.* klucz *do* otwierania zamku; || *klucz ułatwiający zrozumienie czego; || klucz sklepienia, główny kamień jego, zwornik; || młotek *do* strojenia instrumentów muzycznych; || znak *w* nutach *na* początku pięciu linii, wskazujący, *z* jakiego tonu kompozycja się zaczyna; || źródło, krynica, zdroj; || Ключъ границъ, Kość. każda *z* 35 liter paschalji, wskazująca Wielkanocne i wszystkie ruchome święta; || *Star.* włość, ciąg dóbr; || Ходить въ ключахъ, *об.* Ключничать. Вода быть ключѣтъ, woda wytryskiwa.

Клюша, -и, *ж.* ziemia trzewiczna.

Клюшка, -и, *ж.* *Górn.* skrobaczka.

Клякса, -ы, *ж.* żyd, kleks, plama *z* atramentu *na* papierze.

Кляпѣць, -пцѣ, *m.* *zdr.* *об.* Кляпъ; || żарка, półarka.

Кляпникъ, -а, *zdr.* Кляпничѣнь, -чна, *m.* gnyp *do* krajanja skóry (*u szewców*).

Кляпонбый, mający nos spleaszczony, płaski.

Кляпцы, -овъ, *m.* *Мысль.* nasadka *na* lisy, żelazo *na* lisy. || *Попѣсться въ кляпцы, wleźć *w* błoto, *w* kłopot.

Кляпштѣть, *об.* Оскользень.

Кляпъ, -а, *m.* *zdr.* Кляпникъ, -а, *m.* knebel, kneblik (*w pysk, na usta*); || drewnoko *do* zakręcania sznura, *do* ściśnienia węzła; || *Мысль.* żelazko poprzeczne *na* drzewcu *pod* spisą; || kijek, laseczka, *w* którą się bawią dzieci, uderzając *w* nią końcem kija.— || *Gmin.* Кляпъ тебѣ въ ротъ, stul pysk, milcz!

Кляпышь, -а, *m.* pętla, pętelka; || kneblik.

Клясть, клаć, przeklinać; || Клясться, клаć się *na* Бога, przysięgać. *Imsl. b.*

Клятый, przeklęty.

Клятва, -ы, *ж.* (*Gmin.* Клятьба), przysięga;

|| клятва, przekleństwo, przeklinanie, zaklęcie; || клятва kościelna, wykлęcie. Дать кляты, poprzysiąz.

Клятвенно, *psk.* *pod* przysięgą. Утверждать клятвенно, stwierdzać przysięгą.

Клятвенный, stwierdzony przysięгą, *pod* przysięгą.

Клятвопреступленіе, Клятвонарушеніе, -я, *n.* krzywoprzysięstwo; || wiarołomstwo.

Клятвопреступникъ, -а, *m.* krzywoprzysięzca; || wiarołomca.

Клятвопреступница, -ы, *ж.* która fałszywie przysięга.

Клятвопреступный, krzywoprzysięцкі; || wiarołomny.

Клятьба, *об.* Клятва.

Кляуза, -ы, *ж.* matactwo, intruga, podejście.

Кляузить, *об.* Кляузничать.

Кляузникъ, -а, *m.* wykrętacz, intrygant, matacz, szalbierz.

Млауница, -ы, *ж.* mataczka, intrygantka.
 Млауничать, Млаузить, intrygować, kłować, wykrety czynić.
 Млауничество, -а, *н.* intrygi, matactwo, wykrety, machlarstwo, szalbierstwo.
 Мляча, *здр.* Млячѣнна, -и, *ж.* klacz, szkapa, lchy koń.
 Мминь, Мминный, *об.* Тминь, Тминный.
 Мнафликъ, -а, *т.* Bot. świętojańskie ziele.
 Мнѣхты, -ѣ, *мн.* Mar. listewki drewniane do zaczepiania lin.
 Книга, *здр.* Книжна, -и, *ж.* księga, książka; || zeszyt. Книга бытія, genesis, księga rodzaju (pierwsza księga Mojżeszowa). Книга писцовая, okładnia, gruntuwu zapis; — депозитная, księga składowa; явочная, księga zaregistrowan; — виванціонная, księga kwitów; таможенная, księga celna; отказная, księga intromisij; книга для вписыванія дѣлъ, księga wpisowa; залоговая, księga kaucyj; хозяйственно-счетоводственная, księga rachunków gospodarskich; денежная приходо-расходная книга, księga dochodów i wydatków; амбарная книга, księga wpływu i wydatku spichrza lub innego składu; книга для снотнаго двора, spis inwentarza żywego; фуражная и карповая книга; Кsięga przychodu i wydatku na pożywienie bydła; метрическая книга, księga stanu cywilnego, księga metryk; приходная книга, для записыванія прихода, księga przychodowa; расписочная книга, reversał, książka odbioru; рассылная книга, książka ekspedycyjna; книга для записыванія паспортовъ, видовъ и т. п., księga meldunkowa (*об.* явочная книга). Книжна периодическаго изданія, журнала, zeszyt piśma perjodycznego. || Книжна для слугъ, выдаваемая вмѣсто паспорта, служительская книжна, książka służbowa. Записная книжна, raptularz.
 Книгопечатаніе, -іа, *н.* drukowanie książek; || prasa, druk. Свобода книгопечатанія, wolność druku.
 Книгопечатня, -и, *ж.* drukarnia.
 Книгопродавецъ, -вца, *т.* księgarz.
 Книгохранилище, -а, *н.* biblioteka.
 Книгохранитель, -я, *т.* bibliotekarz.
 Книженна, -и, *ж.* pog. książczyzna, licha książka.
 Книжечка, -и, *ж.* *об.* Книжна.
 Книжница, -ы, *ж.* książka, *об.* Книжна.
 Книшница, -и, *ж.* zgr. zbyt wielka księга
 Книшка, Книшечка, -и, *ж.* *здр.* książka, książeczka; || zeszyt (*piśma*); || pugilares; || książки u zwierząt odzwajających, trzeci żołądek; || Книшка сусальнаго злата, *об.* Книжчатое злото; || *об.* Книга.
 Книшникъ, -а, *т.* Kość. uczoney; || piśmiennik, umiejący czytać i pisać; || *Gmin.* zajmujący się częstkową sprzedażą książek.
 Книшный, książkowy; || uczoney, piśmienn-

ny. Книшная лавна, księgarnia. Книшная бумага, papier drukarski.
 Книшчатое злото, -а, *н.* złoto malarskie, płatkowe.
 Книса, Кница, -ы, *ж.* Mar. sztuka drzewa w budowie okrętów.
 Кнопль, Кноть, -а, *т.* Mar. węzeł na końcu liny okrętowej.
 Кнутище, -а, *н.* zgr. *об.* Кнутъ.
 Кнутовище, -а, *н.* rekojęсь bata, batoga, biczysko.
 Кнутъ, -а, *т.* *здр.* Кнүтинъ, -а, *т.* bat, batocz, bicz, kańczug, bacik, batozek, biczuk.
 Княвдегедъ, -а, *т.* Mar. spodnia część ostrogi okrętowej.
 Княгиня, -и, *ж.* księżna; || *Gmin.* pani młoda, nowozasłubiona.
 Княженина, -и, Княженица, -и, *ж.* Bot. malina szwedzka.
 Княженичникъ, -а, *т.* krzak, malinowy; || trunek malinowy, z maliny szwedzkiej.
 Княжѣніе, -іа, *н.* panowanie książąt; || księstwo.
 Княжескій, Книжій, książęcy.
 Княжество, -а, *н.* księstwo; || dostojność książęca.
 Княжествовать, Книжѣть, грядѣть княствомъ.
 Книжій, *об.* Книжескій.
 Книжна, -и, *ж.* księżniczka.
 Князѣнь, зная, *т.* *здр.* książątko; || *Zool.* sikora (*ptak*).
 Князь, -я, *т.* książę; || *Gmin.* pan młody, nowożeniec; || szczyt domu, dachu.
 Ко, *прzymk.* *об.* Къ.
 Кобальтъ, Кобальтъ, -а, *т.* Min. Kobalt.
 Кобѣль, -я, *здр.* Нобелѣнь, -льня, *т.* piez samiec. Нобелѣвий, нобелиный, psi.
 Кобѣнень, -нья, *н.* kurcze, wykrecanie, skrzywienie jakieј części ciała; || wykrywanie się, nienaturalne ruchy twarzy.
 Кобѣнить, курчыць, wykrecać częśćи ciała; || Кобѣнитъся, wykrywać się, krzywić się.
 Кобѣць, -бца, *т.* sokół pszczołodaj.
 Кобузь, -а, *т.* biały sokół.
 Кобчинъ, -а, *т.* *об.* Кобѣць.
 Кобыла, Кобылиця, -ы, *ж.* *здр.* Кобылна, -и, kobyła, kobyłka; || narzędzie drewniane nakształt konia, deska na której batogują występować.
 Кобылій, kobyli.
 Кобылна, -и, *ж.* podstawek u skrzypców; || drewno do wyciągania skóry; || kostka na żоłąдку u ptastwa; || konik polny, kobyłka (*owad*).
 Кобылочна, -и, *ж.* *здр.* młoda kobyłka. klaczka.
 Кобылушна, -и, *ж.* *здр.* kobyłka.
 Кобылятина, -ы, *ж.* kobyлина, mięсо kobyле, końskie.
 Новало, -а, *н.* młot kowalski.

Новаль, -я, *m. ob.* Новачь.
Новальный, do kucia służący, kowal-
nik.

Новальня, -я, *ż.* kowalnia, kuźnia.
Новалець, -нца, *m.* ośeka, hak ryba-
cki.

Нованіе, -ія, *n.* kucie, kowanie.
Новань, -я, *ż.* robota kuta.
Новарно, *psk.* podstępnie, zdradliwie,
chyttrze.

Новарность, -и, *ż.* podstęp, zdrada, chy-
trość.
Новарный, podstępny, zdradliwy, chy-
тры.

Новарство, -а, *n.* podstęp, zdrada, chy-
троść.

Новартовать, podstępnie, zdradliwie,
chyttrze postępować.

Новать, куць; || podkowywać (*konie*); ||
trzeszczeć (*o owadach*); || Новаться, być
kowanym. *Imś. b.* Нованный, kowany,
куты.

Новачество, -а, *n.* kowalstwo, rzemie-
сло kowalskie.

Новачь, -я, Новаль, -я, *m.* kowal. Новá-
ческій, kowalski.

Новёрнанье, -нья, *n.* wykrzywanie, wy-
drzyżnianie się; || łamanie, druzgotanie,
kruszenie, kaleczenie.

Новёрнать, исновёрнать, wykrzywiać; ||
łamać, druzgotać, kruszyć, kaleczyć; ||
Новёрнаться, wykrzywiać się, krzywić się,
robić grymasy. Новёрнать языкъ, kale-
czyć język, mowę.

Новёрникъ, -а, *m.* kobiernik, co kobier-
cy robi.

Новёрница, -ы, *ż.* kobieta, co kobiercy
robi.

Новёръ, -вра, *ż.* *zdr.* Новёрчикъ, -чина,
m. kobierzec, dywan, kobierczyk dywa-
nik.

Новна, -я, *ż.* okucie, podkucie.
Новній, łatwy do kucia, kowalny.

Новность, -и, *ż.* rozplaszczalność, cią-
głość, kowalność, klepalność.

Новрига, -я, *ż.* bochen chleba. Новриш-
ный, bochenkowy.

Новринка, *zdr.* Новринечка, -я, *ż.* bo-
chenek; || piernik, pierniczek.

Новр вый, kobiercowy.

Новчэгъ, -а, *m. zdr.* Новчэмець, -жца,
m. rodzaj szafki do stawiania obrazów
św.; || korab Noego; || arka przymierza.

Новшь, -я, *zdr.* Новшикъ, -а, *m.* czerp,
czepak; || ostoja, zatamowany z jednego
końca kanał, mający w tem miejscu
kształt małego stawu lub jeziora. Подо-
бне остоје wykopują się w brzegach mo-
skich lub rzecznych dla dogodniejszego
urządzenia przystani.

Новъ, -а, *m.* knowanie, zamach, pod-
stęp.

Новылотый, *Bot.* trawą pierzastą zaro-
śli.

Новыль, -я, *m.* *Bot.* trawa pierzasta.

Новыльнуть, *ob.* Новылять.
Новыляніе, -ня, *n.* kulanie.
Новылять, Новыльнуть, kuleć, kula-
wieć.

Новырнуть, *ob.* Новырыть.
Новыро́нь, -ря, *zdr.* Новыро́чень, -чка,
m. wydłubanie; || kawałek wydłubany.

Новырыть, Новырнуть, wydłubować,
wydłubnąć; || partolić, partaczyć.

Новгда, *psk.* gdy, kiedy; || jeśli, jeżeli.

Новгда ты придёшь ко мнѣ, kiedy przyj-
dziesz do mnie? Ты долёнъ слушать-
ся, новгда тебѣ приказываютъ, powinie-
неś sluchać jeżeli ci każą. Новгда бы вы
знали, какъ онъ золь, gdyбыście wiedzieli,
jak on jest zły! Новгда нибудь, новгда
либо, новгда ни ёсть, kiedykolwiek, kiedy-
kolwiek bądź. Новгда-то, kiedyś, niegdyś,
przedtém. Въ ту минуту, новгда я выхо-
диль, w tej chwili gdy wychodził.

Новготъ, *przyp. dr.* Новгтя, *m.* (*mn.* Новги,
-ёй), pazur, szpony.

Новгстый, pazurzysty, szponiasty, szpon-
nisty.

Нов-гдѣ, *psk.* gdzieś, tu i owdzie, miej-
scami.

Нов-накъ, *psk.* niedbale, lada jako, byle
jak, jako tako, jakkolwiek, jakokolwiek.

Нов-нто, ktoś, pewna osoba.

Нов-что, coś, cośkolwiek, nieco.

Новна, -я, *zdr.* Новница, -ы, *ż.* skóra, skór-
ка; || łupina, łupinka. Дубленая новна,
skóra garbowana. Луковая новница, łupina
od cybuli.

Новнъ, -а, *m.* sukmana skórzana; ||
Zool. nietoperz.

Новнанный, skórzany.

Новёвнный, skórny, garbarski. Новё-
внный заводъ, garbarnia. Новёвнный
рядъ, sklepy, gdzie skóry sprzedają. || *Bot.*
Новёвнное дерево, sunak (*drzewko*).

Новёвничъ, -а, *m.* garbarz, rymarz.

Новёвничать, garbarstwem się trudnić.

Новёвническій, *ob.* Новёвничій.

Новёвничество, -а, *n.* garbarstwo, rze-
miostwo garbarskie.

Новёвничій, garbarski.

Новёвня, -я, *ż.* garbarnia.

Новёждъ, -а, *m.* skórnik, szczękотól
(*owal*).

Новица, -ы, *ż.* *zdr.* skórka, łupinka, *ob.*
Новна.

Новный, skórny.

Новура, -ы, Новуриня, -ы, *ż.* *zdr.* новурна,
ножуриня, -я, *ż.* skórka, skóreczka, lu-
pina, łupinka (*na owocach*).

Новуристый, mający grubą skórkę, lu-
piniasty (*o owocach*).

Новухъ, -я, *m.* kupa u kominia w kształ-
cie przewróconego kosza; || nakrywka, po-
krywka, przykrywka; || podmurowanie
z kamienia; || kozuch.

Ноза, -ы, *zdr.* Нозочка, -я, *ż.* koza, kóz-
ка; || koziołek, nosiślo mularskie; || nie-
wielka część żyta, która pozostała nie zżę-

тѣ на згоніе; || огіеи, пры котрым вло-
сцаніе мѣсцѣ жыто вставаяц прѣде-
днем.

Нозанинъ, Нозанъ, Нозанцнй, *об.* Ноза-
ннъ, Назанъ, Назанцнй.

Нозална, -и, *ж.* *Zool.* гатунке поѣхы, ко-
затки (*з родзaju szczurzego*).

Нозачна, -и, *ж.* козича, клѣк, чзепига; ||
об. Назачна.

Нозелѣцъ, -льцѣ, *м.* *Bot.* вѣжыморд
дзика.

Нозелѣнъ, -лнѣ, *м.* *zdr.* козюлек, *об.*
Нозѣль; || *Anat.* przodkowa chrząstka
uszna, muszla ucha.

Нозѣль, -злѣ, *zdr.* нозелѣнъ, -лнѣ, *м.* ко-
зюі, козюлек; || скѣра козла, козлова; ||
Нозлы, -ѡвъ, *мн.* козлы, podstawy dre-
wniane, kobylice (*przy piłowaniu drzewa*);
козюі, kobylica na któręj się stawia deski,
tarcice. Пустить козла въ огорѡдъ, *Przysł.*
wpuścić wilka do obory. Отъ негѡ канъ отъ
козлѣ, ни шѣрсти, ни молонѣ, чзтовіек до
нчззего, никому не позыteczны.

Нозель рожни, *Bot.* двузѣб звислы.

Нозельнннъ, -а, *м.*, *об.* Пннма.

Нозерѡгъ, -а, *м.* *Astr.* козиорѡзец (*kon-
stellacja*).

Нѡзій, козі.

Нѡзна, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Нозѣ.

Нозлѣнокъ, -нна, *м.* козлѣ, козлѣтко, ко-
зюлек; || скѣрка козлова.

Нозлина, -ы, *ж.* скѣра козлова.

Нозлнннй, козлі.

Нозлнть, * ѡпiewać drgającym głosem.

Нозлнтьсѣ, окосіть снѣ (*о козле*).

Нѡзлнще, -а, *п.* *Kośc. Sł.* козіел, коза.

Нѡзлій, козлі

Нозлѡвый, козлѡвы, козлі.

Нозлонѡгій, козлонѡгн, козлонѡгн.

Нозлы, *об.* Нозѣль.

Нѡзлы, -зель, *мн.* козюі, козлы, снѣ-
дзене стангрета, furmana i t. p. || *Woj.*
козлы. Саставнть рунья въ нѡзлы, уста-
внть броі в козлы.

Нозлянъ, -ѣ, *м.* *zdr.* козлячѣнъ, -чнѣ, *м.*
маілак (*gatunek grzybów*).

Нозлѣтна, -ы, *ж.* козлнна, мнѣсо ко-
злѣт.

Нозлячѣнъ, -чнѣ, *м.* *об.* Нозлянъ.

Нозлячій, козлѣцу.

Нозненннй, здрадливы, подстѣпны, chy-
тры.

Нознь, -и, *ж.* (*мн.* нѡзни), zasadzka, pod-
stęp, sidło.

Нозодѡй, -ѡя, *м.* козодѡй (*ptak*).

Нозонъ, -а, *zdr.* нозонѡнъ, -нна, нозонѡ-
чѣнъ, -чна, *м.* коісѣ, костка, kut do gra-
wia.

Нѡзочна, чнн, *ж.* *zdr.*, *об.* Нозѣ.

Нѡзюла, -и, *ж.* *Zool.* sarna.

Нозыль, -я, *м.* *Bot.* боży byt (*roślina*).

Нозырѣнъ, -рвнѣ, *м.* daszek u czapki.

Нозырнстнй, рѣфен козер, свнѣтнчъ
cart, козерзысты.

Нозырна, -и, *ж.* козерка, козерованнѣ
|| козѣра, козуга.

Нозырнуть, *об.* Нозырѣть.

Нозырннй, козерны.

Нѡзырь, -я, *м.* козера; || przyszwa w obu-
wіu; || * walny, łebski, odważny.

Нозырѣтнннй, -а, *м.* pomocnik niedźwie-
dnika, skomorocho, smorgończyka.

Нозырѣть, козырнуть, козерѡвѣ, зада-
вѣ, задаѣ козерѣ, свнѣтнѣ картѣ; || * Іа-
жаѣ, fukać, wyburzyć, sfukać.

Нѡзюльна, -и, *ж.* *об.* Нѡзюля.

Нѡзюльнннй, -а, *м.* *Bot.* wężowy korzeń.

Нѡзюля, -и, *ж.* *Przew.* wąż, gadzina.

Нозявна, -и, *ж.* чззасчыцк, божа крѡв-
ка (*gatunek owadů*).

Нѡй, *zmk.* (*ж.* нѡя, *п.* нѡе), котры, якн
(кѣра, кѣре, яка, какн). Нѡй-кто, ктоі,
jedna osoba, pewna osoba. Нѡй-накой, якн-
кн, котрыковлек. Нѡ-чѣто, соі, соіковл-
век, ннесо.

Нѡй-накъ, *об.* Нѡе-накъ.

Нѡйна, -и, *ж.* Іѡзко внзѣце на окрѣтах;
|| Іава до спаннѣ; || тачка, тачкн.

Нѡймѣ, -ѣ; *zdr.* нѡѣмна, -и, *ж.* pasek ko-
lorowy na brzegu wstążeczki i t. p., szlak,
lamówka, obwódka; || обрѣбек.

Нѡймнть, окомнть, бламѡвѣ, обломѡ-
вѣ, обзывѣ, обзычъ шлакннн, даѣ шлак
до чззго; || обрѣбувѣ, обрѣбіѣ.

Нѡна, -и, *ж.* *Gmin.* kurze jaje. * У негѡ
естъ нѡна съ сѡномъ, онъ бардзо богаты.

Нѡнарда, -ы, *ж.* *Woj.* kokarda.

Нѡнатъ, нѡннуть, удерзѣ, удерзычъ со
о со, стукѣ, стукнѣ о со; || Нѡнатъсѣ,
удерзѣ снѣ о со, тѣц снѣ о со.

Нѡнѣтна, -и, *ж.* kokietka, zalotnica.

Нѡнѣтлнвый, залотны, залотнчз.

Нѡнѣтнчатъ, нѡнѣтствовѣть, умнзгѣѣ
снѣ, стѡнѣ залоты, залѣцѣ снѣ.

Нѡнѣтство, залотнцтво, залоты, kokete-
rja, wabność, wdzięczenie się.

Нѡнѡлнть, -а, *м.* *Min.* kokkolit, гату-
нек знарнстего Шведзкнго мннерѣлу.

Нѡнлѡха, *zdr.* нѡнлѡшнн, -и, *ж.* klocek
do robienia koronek, do nawijania nici
lub jedwabiu.

Нѡнлѡшъ, -а, *м.* *Med.* koklusz, kaszel
konwulsyjny, spazmatyczny.

Нѡннуть, *об.* Нѡнатъ.

Нѡновѣтъ, *об.* Нѡновѣтъ.

Нѡнонъ, -а, *м.* орzech jedwabniczy, jaj-
kowaty zasklep gasienicy jedwabnika.

Нѡнора, -ы, *zdr.* нѡнорна, -и, *ж.* belka
poprzeczna w łodzi, wręga.

Нѡнорнна, -ы, *ж.* kawał wręgi, *об.* Нѡно-
ра.

Нѡнорнннй, -а, *м.* *Bot.* fasola drzewna.

Нѡносѡвый, нѡносѡвый, кокѡсѡвы, ко-
кѡвы.

Нѡносѡ, -а, *м.* kokosowe drzewo, kokos,
kokosowy orzech.

Нѡнѡтѣтъ, кокѡтѣтъ (*о kogucie i kurze*).

Нѡнѡтнй, -ѡвъ, *мн.* stawy u palców,
kłykcie.

Кокшіть, прикокшіть, garbować, wygarbować kogo, wyłoić komu skórę.

Кокшіникъ, -а, *zdr.* кокшіничень, -чна, *m.* strój wieśniaczek na głowie (*w Rosyji*).

Кóкошь, -а, *m.* *Kośc. Śl.* kokosz, kwoka.

Кокшіи, kokoszy.

Коксовать, przepalać, oczyszczać węgiel ziemny.

Коксовый, z węgla ziemnego oczyszczonego.

Коксунъ, -а, *m.* *Zool.* gatunek kaczki.

Коксъ, -а, *m.* kok, koks, zwęglony kamienny węgiel.

Кокушна, *об.* Кунушна.

Колачивать, *об.* Колотить.

Колáčъ, *об.* Колáčъ.

Колба, -ы, *ж.* kurburbita, część dolna alembika; || *ж.* *Кіеѣв'* (ryba).

Колбасá, Колбасникъ, *об.* Калбасá, Колбасникъ.

Колдованіе, -іа, *n.* czarodziejstwo, czару.

Колдовать, czarować.

Колдовка, -и, *ж.* *об.* Колдунья.

Колдовской, czarodziejski.

Колдовство, -а, *n.* czarodziejstwo, czару.

Колдунчикъ, -а, *m.* piórko osadzone na korku, zawieszone na okręcie dla poznania kierunku wiatru.

Колдунъ, -а, *m.* czarownik, czarodziej.

Колдунья, -нѣ, *ж.* czarownica.

Колѣбаніе, -іа, *n.* kołysanie, chwianie, poruszanie, kolebanie; || *wahanie się, niepewność, wątpliwość. Колѣбаніе вѣксельнаго курсá, falowanie kursu.

Колѣбательный, chwiejący się, wahający się.

Колѣбать, kołysać, wahać, poruszać, kołysać, kolibać; || * obudzać wątpliwość, wprowadzać w niepewność; || Колѣбаться, kołysać się, wahać się, poruszać się, kołysać się; || * wahać się, być w niepewności.

Колѣблѣмость, -и, *ж.* kołysanie się, chwianie się, wahanie się; || * kołysanie się, niestałość.

Колѣистый, koleisty, pełen kolei.

Коленировый, perkalowy.

Колениръ, -а, *m.* perkal.

Колеристый, jaskrawy, barwny.

Колѣрь, -а, *m.* *Mal.* kolor w obrazie, koloryt obrazu.

Колѣсѣтъ, z drogi zbaczać.

Колѣсникъ, -а, *m.* kołodziej.

Колѣсница, -ы, *ж.* wóz (*starożytny*). *Терм.* колѣсница, колѣсница, wóz tryumfalny.

Колѣсничный, wozowy.

Колѣсный, kołowy, od koła wozowego.

Колѣсо, -а, *zdr.* колѣсцѣ, -а, *m.* koło, kółко, kółeczko.

Колѣсованіе, -іа, *n.* kołowanie wplątanie w koło, bicie kołem (*tortura*).

Колѣсовать, kołować, wplątać w koło, kołem bić (*występcę*). *Imzł. b.* колѣсованный, kołowany.

Колѣсовина, *об.* Колѣя.

Колѣсовой, *об.* Колѣсный.

Колѣсопровѣдъ, -а, *m.* *об.* Рельсъ.

Колѣсцѣ, *zdr.* *об.* Колѣоб.

Колѣтъ, -а, *m.* *Woj.* kolet, obojczyk, krótka suknia jezdziecka skórzana.

Колѣчно, *zdr.* *об.* Колѣць.

Колѣчный, обрączkowy, pierścionkowy.

Колѣя, -ей, *ж.* kolęj (*wozu*).

Колѣи, *psk.* *Gmin.* kiedy? w jakim czasie? || *sp.* jeżeli.

Колѣбри, *ж.* *nieod.* kolibr, miodowiec, ptak-muszka.

Колѣиво, -а, *n.* *Kośc.* przemiana z miodem i rodzenkami, gotowana i poświęcona.

Колѣина, -и, *ж.* *Med.* kolka.

Колѣировать, *об.* Окулирывать.

Колѣировка, -и, *ж.* oczkowanie, szczepienie (*drzewo*).

Колѣичественный, ilościowy. *Gram.* колѣичественное числительное, imię liczbowe główne, kardynalne.

Колѣичество, -а, *n.* ilość.

Колѣина, -и, *ж.* rąbanie, łupanie.

Колѣиный, łupny, łupki; || * uszczypliwy, dotkliwy.

Колѣи, *psk.* * uszczypliwie, dotkliwie.

Колѣоватость, *об.* Колѣность.

Колѣоватый, * nieco uszczypliwy, dotkliwy.

Колѣность, -и, *ж.* łupność, łupkość; || * uszczypliwość.

Колѣгиальный, kolegjalny.

Колѣгіа, -и, *ж.* kollegium, szkoła, liceum; || zgomadzenie; || wydział w administracji, sekcja, departament.

Колѣженскій, kolegjalny. *Колѣженскій ассѣссоръ*, assessor kolegjalny (*8-jej klasy*).

Колѣлѣнція, -и, *ж.* kolekcja, zbiór.

Колѣобѣтъ, *zdr.* *об.* Колѣобъ.

Колѣобродить, bredzić, gadać od rzeczy, dziwaczyć.

Колѣобродъ, -а, *m.* szalony, niedorzeczny człowiek.

Колѣоброженіе, -іа, *n.* dziwaczność, niedorzeczność, brednie.

Колѣобъ, -а, *zdr.* колѣобѣтъ, -бѣтъ, *m.* bochen, bochenek chleba.

Колѣобѣртъ, -и, *ж.* wir (*Star. wirt, wirt*).

Колѣоворотъ, -а, *m.* świder; || wir, *об.* Колѣобѣртъ.

Колѣовратно, *psk.* w koło, opisując koło; || * zmiennie, niestale.

Колѣовратность, -и, *ж.* obrotność; || zmiennosc, kolej losu, niestateczność.

Колѣовратный, w kształcie koła, bieżący po kole, kołem, opisujący koło, kręcący się dokoła; || * zmienny, niestaly, niestateczny. Колѣовратное обращѣніе, bieg wirowy.

Колѣовращѣніе, -іа, *n.* obrót, kręcenie się dokoła, bieg wirowy.

Колѣовый, Колѣовой, коłowy, palowy, z palów złożony.

Кологривый, mający grzywę z obu stron szyi (o koniu).
 Колѣда, -ы, *zdr.* колѣдна, -и, *ж.* кѣда, кѣс, пѣн, рѣак; || злѣб, кoryto; || кѣда, дубу, рѣта на ноги (*dla wyścieпсѣw*); || талѣа карт. *Przyśł.* Чѣрезъ пѣнь колѣду валѣть, об. Пѣнь.
 Колѣдникъ, -а, *м.* вѣзѣнъ, аresztant, чѣтѣ злѣсчѣца.
 Колѣдница, -ы, *ж.* аresztantka, do вѣзѣния wsadzona.
 Колѣдническій, Колѣдничій, вѣзѣнны, do вѣзѣния належачу.
 Колѣдничья, -ѣи, *ж.* вѣзѣние злѣсчѣцѣw, крѣминал.
 Колѣдочка, -и, *ж.* *zdr.* об. Колѣдна.
 Колѣдочникъ, -а, *м.* robiачу правдѣа do бутѣw, корѣсчарз.
 Колѣзень, -зни, *м.* барѣ, ul w дрзвевѣ wyробiony.
 Колоколѣнна, -и, *ж.* *zdr.* dzwonniczka, маѣа dzwonnica.
 Колоколѣнный, do dzwonnicy належачу.
 Колоколѣць, -льца, *м.* *zdr.* dzwonek; || Колоколѣць въ гѣрлѣ, chrapanie umierajачего, chrapanie smiertelne; || *Prow.* sienne глѣwки lniane.
 Колоколѣще, -а, *н.* *zgr.* wielki dzwon.
 Колоколь, -а, *м.* dzwon.
 Колокольникъ, об. Колокольщикъ.
 Колокольный, dzwonowy. Колокольный звонъ, бѣсѣ w дрзвон, dzwонienie.
 Колокольня, -и *ж.* dwonnica, wieжа kѣcielna.
 Колокольчатый, *Bot.* dzwонkowaty.
 Колокольчикъ, -ѣвъ, *м. mn.* *Bot.* dzwонки (*roślina*).
 Колокольчикъ, -а, *м.* dzwonek, dzwoneчек.
 Колокольщикъ, -а, *м.* dzwonлѣй.
 Колѣнь, -лнѣ, *zdr.* koлѣk, koлѣчек, pachoлѣk (*u skrzyпсѣw i t. p.*).
 Коломазь, -и, *ж.* koлѣмазъ, smarowidлѣo do kѣл.
 Колѣменна, -и, *ж.* statek wodny podobny do wielkiej barki.
 Колониста, -и, *ж.* kolonistka, osadniczka.
 Колонистскій, do kolonistѣw належачу, осадничзу.
 Колонистъ, -а, *м.* kolonista, осадник.
 Колоніальный, kolonjalny.
 Колонія, -и, *ж.* kolonja, осадa.
 Колѣбна, -ы, *ж.* *Archił.* kolumna, стѣп; || *Woj.* kolumna wojska, huf. Развернуть колѣбну, rozwináč kolumnę (*wojska*).
 Колоннада, -и, *ж.* *Archił.* kolumnada.
 Колонновѣатый, -ѣго, *м.* *Woj.* konny przywѣdca kolumny.
 Колѣбный, kolumnowy.
 Колѣбъ, -ннѣ, *м.* *Zool.* lasica Syberyjska.
 Колѣчѣ, об. Каланчѣ.

Колѣрьистъ, -а, *м.* kolorysta, celujачу w doborze kolorѣw, kolorujачу.
 Колѣрьистъ, -а, *м.* *Mal.* koloryst.
 Колѣсеница, -ы, *ж.* *Bot.* babka podkraswna (*roślina*).
 Колѣсѣстый, кѣсѣстый, pełen кѣсѣw.
 Колѣсѣться, выколѣсѣться, кѣсѣć się, wykѣсѣć się, кѣсы wydawач, wysypywач się.
 Колѣсникъ, -ѣа, *м.* *Bot.* żytna trawa; || *Görn.* ruszt.
 Колѣсница, -ы, *ж.* *Bot.* czyścѣc, szalwjeleśna, żywiczka.
 Колѣсныи, Колѣсовѣи, кѣсовы, rodзачу кѣсы, кѣсородny.
 Колѣсовѣть, млѣсѣć кѣсы (*za pomocę wozѣw lub koni*).
 Колѣсовѣнь, -снѣа, Колѣсовѣчѣнь, -чнѣа, *м.* *zdr.* кѣсѣk, кѣсѣczek.
 Колѣсѣальность, -и, *ж.* kolosalność, огrom.
 Колѣсѣальный, kolosalny, olbrzymi, ogromny.
 Колѣсѣць, -а, *м.* kolos, стѣп wysoki, poзач olbrzymiej wielkoścѣi.
 Колѣсѣць, -а, *м.* (*mn.* колѣсьа), кѣс.
 Колѣсьянка, -и, *ж.* babowstęg (*ryba*).
 Колѣсьяной, кѣсьяны, кѣсовы.
 Колѣтѣло, -а, *н.* klepacz, тѣцзек drewniany, klepadлѣo.
 Колѣтитъ, колѣчивать, бѣć, бѣяć, выбѣяć, uderзач; || Колѣтиться, тѣć się o со; || *Gmin.* пѣдзньє пѣдзѣć, żyć Bѣg wiѣ jak. *Imśł. b.* колѣченныи, бѣты, wyбѣты, potѣцzony.
 Колѣтнѣи, grudzisty, nieгладки, nierѣwny.
 Колѣтовна, -и, *ж.* тѣцзек maślincy; || *raplaczka, świegotka.
 Колѣтѣша, -и, *zdr.* колѣтѣщѣна, -и, *ж.* тѣцзек drewniany; || стѣпор do ubijania bruku, szлага; || uderzenie, sturchanie.
 Колѣтырить, об. Колѣтырничать.
 Колѣтырна, -и, *ж.* plotkarka.
 Колѣтырникъ, -а, *м.* plotkarz.
 Колѣтырница, -ы, *ж.* plotkarka.
 Колѣтырничать, kramarzyć, handelk prowadzѣć; || klepacъ, plotki pleść.
 Колѣтырный, plotkarski.
 Колѣтырство, -а, *н.* plotkarstwo.
 Колѣтырь, -ѣа, *м.* об. Колѣтырникъ.
 Колѣть, калывать, тѣраć, rozтѣрѣwач, гѣбаć, przегѣбѣwач; || Колѣться, rozтѣрѣwач się. Колѣть сахаръ, гѣбаć cukier.
 Колѣть дрѣва, тѣраć дрѣва. *Imśł. b.* колѣтѣи, гѣбану.
 Колѣть, калывать, колѣуть, кѣлѣć, шкѣлѣć, kolнѣć; || rznѣć, зарзѣнѣć, зарзѣнѣć, przѣбѣć; || Колѣться, кѣлѣć się. У менѣ въ бѣку нѣлетъ, кѣѣѣ мѣг w бѣку. Правда глазѣа колѣть, правда w oczу кѣѣѣ. Рѣза колѣтся, рѣза кѣѣѣ.
 Колѣтьє, -тьа, *н.* гѣбанie, szczepanie, тѣпанie; || кѣлѣсѣ. Колѣтьє въ груди, кѣлѣсѣ w piersiach.

Колочень, -ча, *m. zdr. ob.* Колонъ.
 Колонинъ, -а, *m. Górn.* gichta, szycht.
 dziura, którą w piec hutarski wsupują
 ruder.
 Колпачъ, -а, *zdr.* колпачёнъ, -чнѧ, *m.*
 czarпка, czaręcзka pocna, szlafmyca; || ба-
 ша szklanna do okrywania; || czarпка alem-
 bikoва; || kaptur nad ogniwem; || *глупіес.
 Колпачный, szlafmycowy.
 Колпачникъ, -а, *m.* robiący lub sprze-
 даjący szlafmyce.
 Колпачница, -ы, *ж.* robiąса lub sprzeda-
 jąса szlafmyce.
 Колпачный, *ob.* Колпачъ.
 Колпикъ, -а, *m.* Колпца, -ы, *ж.* Zool.
 Duszczak, warzęcha, ptak baba.
 Колраби, *m. neod.* galarepa (roślinawa-
 rzynna).
 Колтунъ, -а, *m. Med.* kołtun, kołton,
 goździec, goścіес.
 Колтуновый, kołtunowy, od kołtuna.
 Колупаніе, -іа, *n.* dłubanіе.
 Колупать, колупнуть, длубаѣ, wydłu-
 баѣ. *Imst. b.* колупанный, длубану.
 Колурій, -іа, *m. Astr.* okrąg przecinają-
 су linją równика i zodjak.
 Колча, -и, *wsp.* kulas, osoba kulawa.
 Колчанъ, Малчанъ, -а, *m.* pochwa на
 strzałѣ, sajdak. Колчаный, sajdaczny.
 Колчеданъ, -а, *m. Min.* pıryt, kombina-
 ціа siarki z żelazem lub miedzіа.
 Колченогій, kulawy, chromy.
 Колченожка, *ob.* Колча.
 Колчить, Колченожить, кудецъ, куд-
 аיעѣ.
 Коль, -а, *m. (mn.)* колья, -льевъ), ко́л,
 pal, słup zatknięty w ziemię; || киеѣ, заѣ
 копскі. *У него ни кола, ни двора, гоѣ
 як святы турецкі. Посадить на коль,
 вбіѣ на pal. *Ему хоть коль на головѣ
 тоши, uparty jak kozіоѣ, niedający się
 przekonaѣ.
 Кольбѣлка, -ляи, Кольбѣльна, -льни, *ж.*
 kołyska, kołyseczka. *Przysł.* Нановъ въ
 кольбѣлку, тановъ и въ могилку, со się
 лузе urodzi, to i лузе zginіе.
 Кольбѣль, -и, *ж.* kolebka, kołyska dzie-
 цеса; || kolebka, pie-wiaсткі, pocзаткі.
 Кольбѣльный, kolebkowy, od kolebki
 dziecinnej. Кольбѣльная пѣсня, pіоснеcz-
 ка przy kolebce dziecinnej.
 Кольмага, -и, *zdr.* колымѧжна, -жни, *ж.*
 kolasa, kolaska (dawna); || powóz ciężki
 strzęсący, taradajka; || Колымѧжный, do
 kolaсу na'eзасы, powozowy, kareсіаны.
 Кольханіе, -іа, *n.* kołysanie.
 Кольхатъ, колыхнуть, колысаѣ, kole-
 баѣ; || Колюхатся, колысаѣ się, chwіаѣ
 се, wahaѣ się.
 Кольшенъ, -шна, *m. zdr. ob.* Коль, Ко-
 льнѣ.
 Кольшина, -и, *ж.* przегіесіе. *Гнутъ ко-
 шни, pleсѣ głupstwa, androny.
 Коль, *psk.* jak, jakto; || ješli, jeżeli, kie-
 су. Коль всемогушь Богъ, jak potężny

jest Bóg. Коль хочешь знать, kiedy
 chcesz wiedzieѣ.

Колье, -льа, *n. zb.* pale.
 Кольми паче, *psk. przest.* тѣм bardziej,
 тѣм więсѣј.

Кольнуть, *ob.* Колбѣ.
 Кольцѣ, *ob.* Колцо.
 Кольцевой, pierścіenny, pierścіenіowy;
 || pierścіonkowy.
 Кольцеобразный, obrączkowy.
 Кольцо, -а, *zdr.* колѣчко, -чна, *n.* obrącz-
 ка, obwódка; || ко́тко; || ogniwo w łańcu-
 chu; || pierścіеѣ, pierścіonek, obrączka.
 Вѣнчалное кольцо, pierścіеѣ ślubny,
 obrączka. *Astr.* Кольцо Сатурна, obrącz-
 ка naokoło planety Saturna; *ob.* Астро-
 лабіа.

Кольчатый, z pierścіени złożony.
 Кольчуга, -и, *ж.* kolczuga, pancerz kol-
 цowy, pancerza koszula z kołецѣ.

Кольчужинъ, -а, *m.* pancernik.
 Кольчужный, pancerny.
 Кольщикъ, -а, *m.* drwal, łupający drze-
 wo.

Кольщинный, kolanowy.
 Кольцо, -а, *zdr.* колѣнко, -нна, колѣнце,
 -а, *n. (mn.)* колѣни), kolano; || zwrotka
 (w pіeśni); || (Кольна, *mn.*) plemіе, pokole-
 ніе, ród (ludzi), szczep, rasa; || (Кольня,
mn.) kolanko w łodydze rośliny, sѣk
 w drzewіе. Стоять на колѣняхъ, клѣкаѣ.
 Родственникъ въ трѣтьемъ колѣнѣ, kre-
 wny w тzeciѣм pokolenіу.

Кольнопреклоніе, -іа, *n.* клѣканіе,
 ukłѣkanie.

Кольнопреклоненный, клѣсзасы.
 Колѣнце, -а, *n. zdr. ob.* Кольно.
 Кольчатый, kolankowaty (o roślinach).
 Колѣть, drętwieѣ od zimna; || zdychаѣ
 (o zwierzętach).

Колюка, -и, *ж.* Bot. dziewięсісł (ziele).

Колюръ, -а, *m. ob.* Колурій.
 Колючьсть, -и, *ж.* śpiczastoсѣ, ostroсѣ,
 szczytnoсѣ, gryźliwoсѣ.

Колючий, kołасы.
 Колючка, -и, *ж.* kołec, cіerń, oсѣ; || Bot.
 oset.

Колючникъ, -а, *m. ob.* Колюка.

Колюшка, -и, *ж.* Zool. jaźwica, jaźwiec
 (ryba); || Bot. oset niski.

Колѣда, -ы, *zdr.* колѣднѧ, -и, *ж.* kolęda.
 Колѣдовать, kolędowaѣ, kolęde zbіа-
 гаѣ, po kolędzie chodзіѣ.

Колѣска, *zdr.* колѣсочка, -и, *ж.* powóz,
 pojazd, kocz, koczyk.

Колѣсочный, powozowy, do koczа nale-
 жасы.

Команда, -ы, *ж.* korpus, oddział, poczet
 ludzi; || *Woj.* dowództwo, komenda; || *Woj.*
 rozkaz, rozkazywanie. Пожарная коман-
 да, straż ogniowa. Жандармная коман-
 да, korpus żandarmerji. Принять коман-
 ду надъ войсками, objаѣ dowództwo nad
 wojskami. По командѣ своего начальни-
 ка, z rozkazu swego dowódcы.

Командировать, откомандировать, komenderować, odkomenderować, delegować, wydelegować. *Imsl. b.* командированный, komenderowany, delegowany.

Командировка, -и, *ж.* delegacja, wyznaczenie kogo do czego, poruczenie czego.

Командирский, до довідчы належачу.

Командирша, -и, *ж.* żona szefa, dowódzcy pułku.

Командиръ, -а, *м.* szef, dowódzca pułku, dowódzcy pułkiem. Эскадронный, батальонный командиръ, dowódzca szwadronu, dowódzca bataljonu. Полковой командиръ, dowódzca pułku.

Командный, тучачу ся коменду, доводзтва.

Командование, -ия, *н.* komenderowanie, dowodzenie.

Командовать, komenderować, dowodzić, przewodniczyć; || rozkazywać.

Командорский, komandorski.

Командорство, -а, *н.* komandorstwo, godność komtura (w zakonach rycerskich).

Командоръ, -а, *м.* komandor orderu, krzyża; || komtur w zakonach rycerskich.

Комарий, -а, *м. zdr. ob.* Комаръ.

Комарий, komarowy.

Комаринь, -а, *м. Bot.* szlachtawa, pleśnik, pleśznik żółty, chmielik, złoty trank.

Комаръ, -а, *м.* komar.

Комедантъ, -а, *м.* komedjant; || *udajacy со, udawacz, obłudnik.

Комедантка, -и, *ж.* komedjantka; || *obłudnica.

Комедия, -и, *ж.* komedja. Нуковая комедия, teatr marjonetek.

Комелень, -льня, *м. об.* Камелёнъ.

Комель, -мля, *м. (mn. комли), zdr.* комли, -а, *м.* grubszy koniec belki, odziełek drzewa; || czubek włosa u korzenia; || trzonek miotły.

Комедантская, -ой, *ж. об.* Ордонансъ-гаузь.

Комедантский, komendancki.

Комедантша, -и, *ж.* żona komedanta.

Комедантъ, -а, *м.* komedant placu.

Комендоръ, -а, *м. (орудия), Mar.* kanonier celujący działo.

Комета, -ы, *ж. Astr.* kometa. Кометный, кометову, do komety належачу.

Кометография, -ия, *ж.* kometografja, opisanie komet.

Комикъ, -а, *м.* komik, autor komedji lub aktor komiczny.

Комитетъ, -а, *м.* komitet. Комитетский, komitetowy.

Комнать, сиомкать, миачъ, змиачъ, гниещъ, згниещъ.

Комковатый, zsiadły w gruzelki.

Комли, -ей, *mn. об.* Комель.

Комментарий, -ия, *м.* komentarz, objaśnienia.

Комментаторъ, -а, *м.* kementator.

Коммерция, -и, *ж.* handel, handlowe stosunki.

Коммерческий, komercyjny, handlowy, kupiecki.

Коммисариатъ, -а, *м.* Woj. komisarjat, gałęź wojskowej administracji.

Коммисариатский, komisarjacki.

Коммисарство, -а, *н.* komisarstwo.

Коммисарский, komisarzski.

Коммисаръ, -а, *м.* komisarz.

Коммисонерский, komisjonerski.

Коммисонеръ, -а, *м.* komisjonier, komisjonarz, komisant.

Коммисонный, komisowy.

Коммисия, -и, *ж.* komisja; || komis, zlecenie. Дать кому коммисию, даць злеченію кому. Следственная коммисия, komisja śledcza. Коммисия военного суда, или следственная коммисия, komisja sądu wojennego. Строительная коммисия, komisja budownicza.

Коммитентъ, -а, *м. об.* Препоручитель.

Коммуникационный, komunikacyjny.

Коммуникация, -и, *ж.* komunikacja.

Комната, -ы, *zdr.* komnatna, -и, *ж.* pokoj, pokoik, izba, izdebka.

Комнатный, pokojowy.

Комодъ, -а, *м.* komoda.

Комонъ, -мкя, *м. zdr. об.* Комъ.

Комольный, bezrogi (o krowach).

Комочень, -чна, *м. zdr. об.* Комъ.

Компантний, zбиты, silnie spojony. Компантное издание, wydanie zawierające wiele materij w małym tomie.

Компанейский, do kompanji, stowarzyszenia належачу.

Компанейщикъ, -а, *м.* wspólnik, kompanista (np. w dzierżawie propinacji). Компанейщикий, do kompanisty належачу.

Компанйонна, -и, *ж.* dama, panienka przybrana dla kompanji innej damie.

Компаньонъ, -а, *м.* towarzysz, współzawodnik.

Компанія, -и, *ж.* kompania, stowarzyszenie, towarzystwo. *Przysł.* Для компаніи Жидъ удавился, dla kompanji dał się Cygan obwieść.

Компась, -а, *м.* kompas. Компасный, kompasowy.

Компиляторъ, -а, *м.* kompilator, zbieracz.

Компиляция, -и, *ж.* kompilacja, zbieranie.

Комплекция, -и, *ж. об.* Тёблосломене.

Комплентный, kompletny, zupełny, cały.

Комплетование, -ия, *н.* skompletowanie, uzupełnienie.

Комплектовать, укомплектовать, kompletować, skompletować, uzupełniać, uzupełnić, dopełnić co czém.

Комплентъ -а, *м.* komplet, zupełność.

Комплиментъ, -а, *м.* komplement, gratulacja, oświadczenie.

Композиторъ, -а, *м.* kompozytor, kom-

Коновальскій, konowalski, od konowa-
ła, weterynarza.
Коновальный, weterynarski. Коноваль-
ное искусство, weterynarja, konowalstwo.
Коновой, główny, naszelny.
Коноводство, *ob.* Коноводство.
Коноводъ, -а, *m.* przywódzca, horsz; ||
ob. Коноводъ.
Коновязь, -и, *ż.* pięto na nogi końskie.
Конойдъ, -а, *m.* *Mar.* bryła stożkowata;
|| Коноидальный, stożkowaty.
Конокрадство, -а, *n.* kradzież koni.
Конокрадъ, -а, *m.* zajmujący się kra-
dzieżą koni.
Конопатить, конопачивать, конопасуць,
конопіати, kłakami конопнени przety-
кає szczeliny. *Imśl. b.* конопаченный, па-
күлами przetknięty.
Конопатна, -и, *ż.* конопачение, utyka-
ние szpar конопіами; || narzędzie do uty-
kania szpar.
Конопатный, do конопачения, do уты-
kania пакулами służący.
Конопатчикъ, -а, *m.* robotnik utykający
szpary пакулами.
Конопать, -и, *ż.* пакуły, zgrзebie.
Конопачение, -ия, *n.* конопачение.
Конопельникъ, -а, *m.* садзиеc (roślina).
Конопельный, *ob.* Конопляный.
Конопля, -и, *ż.* Конопель, -пля, *m.* *zdr.*
конопельна, -и, *ż.* конопіe (roślina), włók-
но конопне. || Турецкая конопля, klesz-
czowina (roślina).
Конопляникъ, -а, *m.* grunt zasiany коно-
піами.
Коноплянка, -и, *ż.* łuszak, zięба (*pta-
szek*); || lnianka (roślina).
Конопляный, конопляны, конопну. Ко-
нопляное масло, olej конопну.
Коносаментъ, -а, *m.* zadeklarowanie to-
варów ładujących się на statek, ceduła
wodna.
Консерваторія, -и, *ż.* konserwatorjum,
Консервы, -овъ, *ż.* *mn.* konserwy, оку-
лары do zachowania wzroku.
Консилиумъ, -а, *m.* konsyljum, narада
lekarska.
Консисторія, -и, *ż.* konsystorz.
Консисторіальный, konsystorzalny.
Консисторский, konsystorski.
Конский, koński. Конский заводъ, stado
коні. Конский волосъ, włos koński, włosie.
Конская збура, uprząж końska, ubiór
на коніа w zaprzegu.
Конскрипція, -и, *ż.* *Woj.* konskrypcja,
popis, spis.
Консоль, -и, *ż.* *Archit.* konsola, каміeń
z шару wystający dla ustawienia на ніeм
popiersia, urny i t. p.
Конспентъ, -а, *m.* wykaz, wykład, sum-
marjusz.
Констапель, -я, *m.* *Mar.* dyrygujący
służбą artylleryi на okрęcie.
Констапельская, -ой, *ż.* *Mar.* miejsce
на okрęcie dla służбы artylleryi.

Конституціонный, konstytucyjny.
Конституція, -и, *ż.* konstytucja, prawa
zasadnicze.
Конструкция, -и, *ż.* konstrukcja, układ.
Консуль, -а, *m.* konsul.
Консульский, konsulowski.
Консульство, -а, *n.* konsulat, konsulo-
stwo, konsulstwo.
Консультантъ, -а, *m.* konsyljarz, lekarz.
Консультация, -и, *ż.* konsyljum lekarzy.
Контарь, -я, *m.* przezmian, bezmian
(*waga*); || *Mar.* centnar.
Континентальный, kontynentalny, ze
stałego ладу.
Контора, -ы, *ż.* kantor, bióro. Медицин-
ская контора, zarząd lekarski. Комисси-
онерская контора, kantor strzeżeń.
Конторка, -и, *ż.* kantorek, biórko.
Конторный, конторский, kantorowy, кан-
торский.
Конторщикъ, -а, *m.* kantorowy.
Контрабанда, -ы, *ż.* kontrabanda, prze-
мусаніe товарów; || towary przemysane.
Контрабандистъ, контрабандиръ, -а, *m.*
kontrabadzista, przemysacz.
Контрабандный, przemysаны.
Контрабасистъ, -а, *m.* kontrabasista.
Контрабасъ, -а, *m.* kontrabas (*instru-
ment muzyczny*).
Контраковать, законтраковать, обо-
визывать, обовязать контрактом, умовъ;
|| Контраковаться, обовязывать się кон-
трактом, умовъ.
Контрактъ, -а, *m.* kontrakt, ugoda, умо-
ва, układ. Контрактъ найма, контракт
дзержавны. Контрактъ по найму квар-
тиры, контракт lokalowy. Взаимнообя-
зующий контрактъ, контракт synologma-
tyczny. *Прав.* контракт на przeżycie (*kon-
тракт на przypadek jeżeli jedna strona od
drugiej wpiерu umrze*).
Контрактный, контрактowy.
Контрамарка, -и, *ż.* kontramarka.
Контрамаршъ, -а, *m.* kontramarsz, звро-
чение się.
Контрапунктисть, -а, *m.* *Muz.* контра-
пунктыста.
Контрапунктъ, -а, *m.* *Muz.* контрапункт,
sztuka ułożenia muzyki на wiele głosów.
Контрасигнирование, -ия, *n.* kontrasy-
gnacja.
Контрасигнировать, контрасыгновать,
подписать акт lub postanowienie, przyjmuj-
ąc на siebie jego odpowiedzialność. *Imśl. b.*
Контрасигнированный, контрасыгнованы.
Контрафация, -и, *ż.* sfałszowanie, ро-
дробienie aktu, pisma i t. p., przedrukо-
wanie książek nieprawне.
Контрабатарія, -и, *ż.* baterja osłania-
jąca baterjа wylamnu.
Контрибуція, -и, *ż.* *Woj.* kontrybucja,
podatek wojenny. || Контрибуціонный,
kontrybucyjny.
Контрмина, -ы, *ż.* *Woj.* podkop, mina
dla zniszczenia min nieprzyjacielskich.

Контролёрский, kontrolerski.
 Контролёр, -а, *m.* kontroler.
 Контролировать, kontrolować.
 Контроль, -я, *m.* kontrola.
 Контрольный, do kontroli należący.
 Конترفёры, -овъ, *m. mn.* Fort. podmurowania poprzeczne, dla wzmocnienia walu.
 Контръ-адмиралъ, -а, *m.* kontradmirał, dowódzca eskadry.
 Контръ-альтъ, -а, *m.* Muz. kontralt, najgrubszy głos kobiecy.
 Контръ-апрóша, -и, *ж.* Fort. kontraproaze, roboty obłożonych przeciw oblegającym.
 Контръ-эскарпъ, -а, *m.* Fort. kontre-skarpa, pochyłość muru zewnętrznego fossy od strony warowni.
 Контузить, dawać kontuzję, nagniecenie na jaką część ciała.
 Контузія, -и, *ж.* kontuzja, szkodliwy zdrowiu nacisk powietrza od lecącej blisko kuli armatniej; || stłuczenie, zabicie jakiej części ciała.
 Нонура, *об.* Нанура.
 Нонусный, konieczny, stożkowy.
 Нонусовидный, Нонусообразный, крeгловатый, na kształt stożka, ostrykręgu.
 Нонусъ, -а, *m.* stożek, ostrykręг.
 Конфедерация, -и, *ж.* konfederacja.
 Конфёты, -овъ, *mn.* cukierki.
 Конференция, -и, *ж.* konferencja.
 Конфётка, -и, *ж.* cukierek.
 Конфётный, cukrowy.
 Конфёточка, -и, *ж.* *zdr.* cukiereczek, *об.* Конфётка.
 Конфётчикъ, -а, *m.* cukiernik.
 Конфётчица, -ы, *ж.* cukierniczka, żona cukiernika lub wyrabiająca cukierki.
 Конфёты, *об.* Конфёты.
 Конфирмация, -и, *ж.* konfirmacja; || potwierdzenie, zatwierdzenie, umocnienie.
 Конфирмовать, konfirmować; || utwierdzać, zatwierdzać, potwierdzać w czym; || Конфирмоваться, być konfirmowanym, utwierdzonym, zatwierdzonym i t. d. *Imś. б.* конфирмованный, konfirmowany, utwierdzony, zatwierdzony.
 Конфискация, -и, *ж.* konfiskacja.
 Конфисковать, konfiskować, zabierać majątek na skarb publiczny lub dla strony obżalowanej za jakie ważne przewinienie. *Imś. б.* конфискованный konfiskowany.
 Конхойда, -ы, *ж.* *Mat.* konchoida, gatunek linii krzywój.
 Концентрический, spółśrodkowy, ześrodkowany, koncentryczny.
 Концертантъ, Концертистъ, -а, *m.* concertant, koncertista.
 Концертантка, -и, *ж.* concertantka, koncertistka.
 Концертный, koncertowy.
 Концертъ, -а, *m.* koncert; || symfonia odgrywana przez całą orkiestrę.
 Кониовый, sprzedawany całemi sztuka-

ми, lub kawałami (o materjach). || Концовой, -аго, *m.* przewodnik statków z jednego miejsca na drugie.

Кончатъ, кончить, kończyć, skończyć; || Кончатся, kończyć się. *Imś. б.* конченый, skończony.

Кончатся, konać, życia dokonywać, umierać.

Кончикъ, -а, *m.* *zdr.* koniuszek, kończyk, koniec ostry; || kończastość, *об.* Конечъ.

Кончина, -ы, *ж.* zgon, zejście, śmierć.

Кончить, *об.* Кончатъ.

Конь, -а, *m.* kres, granica, rząd kutów, miejsce, gdzie w kuty grają; || stawka, co się stawia na grę.

Конь, -я, *m.* *zdr.* конёнъ, -нья; || koni (w szachach); || szczyt domu, *об.* Конёнъ.

Коньковий, łyżwowy, *об.* Конёнъ.

Коньякъ, -а, *m.* konjak (wódka).

Кониохъ, -а, *m.* stajenny, fernal.

Кониюшенна, -и, *ж.* *zdr.* stajenka.

Кониюшенный, stajenny.

Кониюшій, -аго, *m.* stadny, stadowy parobek; || *Star.* koniuszy.

Кониюшня, -и, *ж.* stajnia.

Кониюшова, -и, *ж.* *Bot.* cieciorka (roślina).

Копá, -ы, *ж.* stóg, kupa; || 60 snopów zboża.

Копá, -и, *m.* *Gmin.* człowiek opieszaly.

Копáевый бальзамъ, kopajwa, sok ciekaący z drzewa kopajwy.

Копáльный, Копáтельный, kopalny, kopniczy.

Копáльщикъ, -а, Копáтель, -я, *m.* kopacz.

Копáнецъ, -нца, *m.* rówek.

Копáница, -ы, *ж.* rydel.

Копáние, -ия, *n.* Копáна, -и, *ж.* kopanie.

Копáнь, -и, *ж.* rów, kanał.

Копáть, копáывать, копáнуть, kopáć, wykоруwać, wykopać, kopáć; || рыć, зрыć; || Копáться, być kopalnym, kopáć się; || szukać, szperać, przetrząsać; || * = за чьмъ, działać opieszale, guzdrać się.

Копéечка, -чки, *ж.* *об.* Копéйка.

Копéечный, kopiejkowy.

Копéйка (Копéйна), -и, *ж.* *zdr.* копéечка, kopiejka.

Копéйникъ, Копéйщикъ, -а, *m.* pikinjer, kopja uzbrojony.

Копéйный, kopijnny, pikowy, do kopji, piki należący.

Копéистъ, Копéистъ, -а, *m.* kopista, przepisywacz, kancelista.

Копéичатый, na kształt kopji, piki.

Копéйцо, -а, *n.* mała kopja, pika.

Копéйщикъ, *об.* Копéйникъ.

Копéнный, złożony w kupę, w stertę, w stóg.

Копёръ, -прá, *m.* baba do wbijania pałków; || *Bot.* koper ((roślina).

Копировáние, -ия, *n.* kopjowanie, przepisywanie.

Копировáть, kopjować, przepisywać.

Копировáщикъ, -а, *m.* kopista; || malarz robiący kopje obrazów.

Копитель, -я, *m.* zbieracz.

Копітельница, -ы, *ж.* zbieraczka.
 Копить, zbierać; || Копиться, zbierać się.
 Копіє, *об.* Копьє.
 Копійсть, *об.* Копеюсть.
 Копія, -и, *ж.* kopja, odpis.
 Копка, -и, *ж.* *об.* Копаніє.
 Копкій, łatwy do kopania.
 Копленіє, -іа, *н.* gromadzenie, skupienie.
 Копна́, -ы, *здр.* копѣнна, -и, *ж.* sterta (zboża), stóg (siana); || 60 snopów zboża.
 Копотній, Копотный, Копотливый, opie-
 азаły, zmuǳny; || drobiazgowy.
 Копотность, Копотливость, -я, *ж.* opie-
 азаłość, zmuǳność.
 Копотунъ, -а, *м.* człowiek opie-
 азаły, niezgrabny.
 Копотунья, -ня, *ж.* kobieta opie-
 азаła, niezgrabna.
 Копоть, -и, *ж.* корецъ, *ж.* sadza, dół smolony.
 Копошить, wzruszać, przewracać; || ро-
 бієć opie-
 азалє, leniwie; || Копошиться, snuć się.
 Копрвый, корпову, *об.* Копѣрь.
 Коптильный, do wędzenia służący.
 Коптильня, Коптѣлна, -и, *ж.* wędzarnia,
 dymnica.
 Коптильщикъ, -а, *м.* wędzarz.
 Коптить, корціє; || wędzić; || Коптиться,
 корціє się; || wędzić się. * Онъ только небо
 коптять, nie przynosi żadnego pożytku.
 Коптѣлна, -и, *ж.* *об.* Коптильня.
 Коптѣть, корціє дымем; || * = надъ
 чѣмъ, усilnie, gorliwie прасоває nad
 чѣмъ.
 Копунъ, *об.* Копотунъ.
 Копченіє, -іа, *н.* wędzenie.
 Копъ, -а, *м.* stos, kupа. Класть въ копъ,
 згромадzać на stos, zbierać do купу.
 Копытистый, копыціасты.
 Копытникъ, *об.* Подлѣсникъ.
 Копытный, копытову.
 Копыто, -а, *н.* копыто.
 Копытчатый, копытовату.
 Копышиться, гуздаєć się.
 Копъ, -и, *ж.* kopalnia, mina, *жупа.* Ка-
 женноугольная копальня, kopalnia węgla
 сіємного.
 Копьє, -пья, *н.* *здр.* копьєцѣ, -а, kopja,
 піка, dzida, włócznia.
 Копьєвидный, włóczниовату.
 Копьєносєць, -сца, *м.* żołnierz uzbrojo-
 ну піка.
 Копѣйна, *об.* Копѣйна.
 Корá, -ы, *ж.* kora дрєвѣна. Коряной, ко-
 рову, з кору.
 Корабельный, okrętowy.
 Корабельщикъ, -а, *м.* starszy nad okrę-
 том купієckім. Корабельщикій, do star-
 szego nad okrętem купієckім należący.
 Корабленрушеніє, -іа, *н.* rozbitcie okrę-
 та.
 Кораблеплаваніє, -іа, *н.* żegluga, że-
 глованіє.

Кораблестроеніє, -іа, *н.* budownictwo o-
 krętowe.
 Кораблестроительный, do budownictwa
 okrętów odnoszący się.
 Кораблехозяинъ, -а, *м.* właściciel okrętu.
 Кораблинъ, -а, *м.* *здр.* okręcik; || *Наг.*
 rodzaj mięczaka.
 Корáбль, -я, *м.* okręt.
 Коралловый, коралову, z koralu zrobio-
 ну.
 Корáллъ, -а, *м.* koral.
 Коральни, -овъ, *mn.* korale, koraliki,
 Коральновыи, коралову.
 Корáнь, *об.* Алкорáнь.
 Корветъ, -а, *м.* *Mar.* korweta, statek
 wojenny.
 Корá, -я, *ж.* wrona; || *Gmin.* baba, stara
 kobieta,
 Корда, -ы, *ж.* kord.
 Кордебалетъ, -а, *м.* kordebalet.
 Кордегардія, -и, *ж.* *Woj.* kordegarda,
 izba żołnierska na odwachcie.
 Кордонъ, -а, *м.* kordon, linja wojska
 wyciągnięta w pewnym kierunku. Кордон-
 ный, kordonowy.
 Коренáстый, mający wielkie korzenie;
 || * барчисты, крєпу.
 Кореневинъ, -а, *м.* pudełko z korzeni
 upiecione.
 Кореневой, Корневой, корzeniову.
 Коренистый, корzeniisty.
 Коренной, zasadничу, węgielny; || ро-
 чодzący зкад, pierwотny, dawny. Корен-
 ная лошадь, коў dysлзову. Коренной
 зубъ, зуб trzonову. Коренная рыба, wiel-
 кие рыбы mocno osolone.
 Коренчатый, korzonкову, z korzonków
 складаjący się.
 Коренщикъ, -а, *м.* korzennik, sprzedá-
 jący korzenie.
 Коренщица, -ы, *ж.* kobieta sprzedájąca
 korzenie.
 Корєнь, *прзуп.* др. Корня (*mn.* Корни,
 Корєнья), korzeń. Пустить корєнь, пр-
 жієć się (*о рослине*), wкорзєнієć się, wróсєć.
 Вырвать сь корєнемъ, wyrwać z корє-
 немъ, wyкорзєнієć. Корєнь зуба, trzon зєбу.
 Корєнь мозółм, корзєнь нагниотка. *Мнт.*
 Извлєнатъ нвадрáтнй корєнь, wyciąгáєć
 pierwiastek kwadratowy. *Грам.* Корєнь
 слóва, pierwiastek wyразу. || Корєнь книги,
 grzbiec oprawy u książki. || Хлѣбъ ещѣ не
 убранъ, стоить на морню, zboże јєсacze
 не sprzątnięте, stoi na pniu.
 Корєць, рца, Корякъ, -а, *м.* czerpak,
 szkopek; || skrzyńca we młynie do wysy-
 панія мáки; || *Star.* miara zboża zawierá-
 jąca w sobie nie więсєј od garnca.
 Корешóнь, -шнá, *м.* *здр.* korzonek. Пе-
 реплѣтнй корешóнь, grzbiec oprawy
 u książki, *об.* Корєнь.
 Коржавина, -ы, *ж.* chropowatość, nieró-
 wność.
 Коржавить, тєгим, тврдым, chropо-
 тым czynić.

Коржавый, chropowaty, nierówny.
 Коржавѣть, заноржавѣть, stawać się, stać się chropowatym.
 Коржанъ, *об.* Ковсянъ.
 Корзина, -ы, *здр.* корзина, korziniocna,
 -и, *ж.* kosz, koszyk, koszyczek.
 Корзинщикъ, -а, *м.* koszykarz.
 Коринка, -и, *ж.* *зб.* rozynka korynceka.
 Користый, korzysty, grubój kory.
 Корить, wyrzucać co komu, wymawiać;
 || Кориться, wyznawać swe błędy.
 Корифей, -ея, *м.* koryfeusz, przywódz-
 са.
 Корица, -ы, *ж.* cynamon.
 Коричный, Коричневый, cynamonowy; ||
 koloru cynamonowego.
 Кориандръ, *об.* Квишецъ.
 Кórна, *здр.* kórочка, -и, *ж.* skóra, skór-
 ка (*owoców*); || skórka (*chleba*). * *Gmin.*
 Егò отдули, выпороли на обѣхъ кóрни, zbito
 го на miazge, dali mu tѣz!
 Кóрновый, з kory zrobiony, korkowy.
 Коркотá, -ы, *ж.* *об.* Спазма.
 Кормá, -ы, *ж.* rufa, tyl okretu.
 Кормилецъ, -льца, *м.* żywiciel, chlebo-
 dawca; || *Gmin.* dobrodziej.
 Кормилица, -ы, *ж.* mamka; || *Gmin.* do-
 brodziejka.
 Кормило, -а, *н.* ster, rudel.
 Кормить, кармливать, карміć, żywić; ||
 Кормиться, utrzymуwać się, żywić się,
 mieć za pokarm. *Imsl. б.* kóрмленный,
 karmiony, żywiony.
 Кóрма, -и, *ж.* karmienie.
 Кормлѣние, -ія, *н.* karmienie, żywienie.
 Кóрмный, karmny, spasty; || обіты в па-
 латѣ.
 Кормовище, -а, *н.* pasza.
 Кормовое, -аго, *н.* pieniądze na wyży-
 вление, strawne.
 Кормовой, стерowy, rudlowy; || alimen-
 тарны, służący na żywienie. Кормовой
 двóрь, dom zajezdny.
 Кормовой, -аго, *м.* sternik.
 Кормовщикъ, *об.* Фуражиръ.
 Кормчая книга, *Star.* księга zawierająca
 са в собіе коásielne і poczęści cywilne
 права.
 Кóрмчий, -аго, Кóрмщикъ, -а, *м.* ster-
 ник.
 Кóрма, -а, *м.* strawa, jedzenie, фураж.
 Корнáть, obcinać krótkо.
 Корневáтый, grubego korzenia.
 Корневикъ, -á, *м.* Корневина, -ы, *ж.*
 Корневище, -а, *н.* najgrubsza część ko-
 рzenia.
 Корневой, *об.* Корневой.
 Корнеслóбие, -ія, *н.* źródłosłów, pocho-
 дzenie wyrazów.
 Корнеслóвъ, -а, *м.* etymolog, zajmują-
 оу się pochodzeniem wyrazów.
 Корнѣтъ, -а, *м.* *Woj.* kornot, chorąży
 в кавалерји.
 Корнестый, korzenisty.

Корнишонъ, -а, *м.* korniszon, ogórek
 drobny do marynowania.
 Корноухій, mający uszy oberzniete.
 Коробить, pascуć, kurczуć; || Коробить-
 ся, pascуć się, kurczуć się.
 Коробна, -и, *ж.* pudło, pudełko; || cylin-
 дrowe pudełko okrywające wielką sprężу-
 нę zegarka; || rama, listwa u drzwi, okien,
 kominów; || *Stol.* = филёнчатая, boazerja
 filunkowa; || blaszka z otworem, w którą
 wchodzi rygiel. || Коробочный, pudłowy,
 do pudła należący.
 Коробовой, pudłowy.
 Коробокъ, -бнá, Коробочекъ, -чна, *м.*
здр. pudełko, pudełeczko, kobiałka, *об.*
 Коробъ.
 Коробочникъ, -а, *м.* robiący pudła; ||
 kramarz wędrujący.
 Коробчатый, pudłowaty.
 Коробъ, -а, *м.* pudło.
 Корва, -ы, *здр.* коровна, -и, *ж.* krowa,
 krówka; || Морская корова krowa morska;
 || Божия коровна, biedronka (*owad*).
 Корвай, *об.* Каравáй.
 Коровѣнка, -и, *ж.* *пog.* krowisko, *об.* Ко-
 рова.
 Коровища, -и, *ж.* *згр.* wielka krowa.
 Коровій, krowi.
 Коровна, *здр.* об. Корова.
 Коровникъ, -а, *м.* krowiарня, obora,
 stajenka na krowy; || *Bot. об.* Дягиль.
 Коровница, -ы, *ж.* pastuszka od kрów,
 krowiарка.
 Коровушка, -и, *ж.* króweczka.
 Коровьякъ, -á, *м.* *Bot.* dziewanna (*rośli-
 na*).
 Королѣва, -ы, *ж.* królowa.
 Королѣвичъ, -а, *м.* królewicz.
 Королѣвна, -ы, *ж.* królowna.
 Королѣвский, królewski.
 Королѣвство, -а, *н.* królestwo.
 Королѣкъ, -льна, *м.* strzyżык, królik
 (*ptaszek*); || królik *об.* Рóблинъ; || рóлmetal;
 || *здр.* wyrazу Король; || pomarańcza ma-
 linowa (*z Malty, w srodьku czerwona*). Ко-
 рольковый, królikowy.
 Король, -я, *м.* król.
 Корольни, *об.* Коральни.
 Коромысло, -а, *здр.* коромыслоцо, -а,
н. nosidło (*do noszenia wody*); || drązek
 u wagi; || belka lub tarcica przymocowana
 środkiem і wahająca się; || зóграв (*u stu-
 днi*); || waзка (*owad*).
 Корона, -ы, *ж.* korona, *здр.* коронка, -и,
ж. mała korona. Коронный, koronny.
 Коронація, -и, *ж.* Короновáние, -ія, *н.*
 koronacja, koronowanie.
 Коронвáть, koronować; || Коронвáть-
 ся, koronować się.
 Короста, -ы, *ж.* świerzба, krosty, par-
 chy.
 Короставикъ, -а, *м.* *Bot.* świerzбница
 (*roślina*).
 Коростель, -я, *м.* chróściel (*ptak*).
 Корбостовый, parszywy, świerzбowaty.

Крѣпостѣвъ, корѣстѣвъ, pawszywieć, świerzby dostawać.

Коротѣтъ, skracać (czas).

Коротѣхонень, króciuchny, króciutki, króciusięńki, króciuteńki.

Коротій, krótki, zdr. корѣтеньнїй (об. Коротѣхонень); || *ściśle (o związkach przyjaźni i t. p.).

Коротіо, psk. krótko, zdr. корѣтеньно, króciuchno, króciutko, króciusięńko, króciuteńko; || *ściśle.

Коротковѣтый, krótkowaty.

Короткогривый, krótkogrzywy.

Коротконогій, krótkonogi.

Короткость, -и, ж. krótkość; || *ściślость (przyjaźni).

Короткохвѣстый, krótki ogon mający.

Короткошерстный, z krótkim włosem, z krótką sierścią.

Коротшоёя, -ёи, ж. krótkoszyi; || śmierdziel (owad).

Коротышка, -и, ж. dziecko małego wzrostu; || suknia krótka; || mn. Коротышми, rzemienie wiszącej kieszeni u pałasza (u huzarów).

Коротышь, -я, m. odrąбаны kawał kłoci.

Корѣче, króće, stop. wyж. psk. Короткіо і przyт. Корѣтїи.

Корѣчна, -и, ж. zdr. об. Корѣна.

Корѣчний, об. Корѣновыи.

Корѣчунъ, -я, m. Gmin. raz śmiertelny.

Корѣпя, -и, ж. Chir. szarpja.

Корѣпусный, korpusowy. Корѣпусныя краски, farby rozrobione z gummą.

Корѣпусъ, -а, m. korpus gmachu, domu; || kadłub, tułów; || Dr. gatunek czcionek; || koperta (pokrycie zegarka); || ciało (dynamatyczne, przewodawcze).

Корѣпїе, -їя, n. ślęczenie.

Корѣпть (надъ чѣмъ), dukwieć, ślęczyć (nad czem).

Корѣректорскїи, korektorski.

Корѣректоръ, -а, m. Dr. korektor.

Корѣтура, -ы, ж. Dr. korekta.

Корѣтурный, do korekty należący.

Корѣтурный листь, korekta.

Корѣспондентъ, -а, m. korespondent;

|| Членъ-корѣспондентъ (академіи), członek korespondujący (akademji).

Корѣспондѣнція, -и, ж. korespondencja.

Корѣдѣоръ, zdr. норѣдѣорчїи, -а, m. korytarz, korytarzyk.

Корѣсарь, -я, m. об. Нарѣаль.

Корѣсарный, korsarski.

Корѣсаръ, Корѣсарь, -а, m. korsarz, rabuś morski.

Корѣсетный, korsetowy.

Корѣсетъ, -а, zdr. корѣсетинъ, -а, корѣсетецъ, -тца, m. korset, gorset.

Корѣтїи, -а, m. kordelas.

Корѣтомѣ, Корѣтомїть, об. Карѣтомѣ, Карѣтомїть.

Корѣточни, -чєиъ, ж. mn. Gmin. skurczone nogi. Сидѣтъ на корѣточкахъ, kucznać, usiąść w kuczki, przykucznąć.

Корѣча, -и, ж. kucz.

Корѣчага, -и, zdr. корѣчїна, -и, ж. duży gliniany garnek. Корѣчїнный, należący do garnka; || ugotowany w garnku.

Корѣчевѣтъ, выкорѣчевѣтъ, karczować, karczować.

Корѣчевѣи, karczowy, konwulsyjny, szmatyczny.

Корѣчїннїъ, -а, m. karczmarz; || przemysacz wódki.

Корѣчїница, -ы, ж. karczmarka.

Корѣчїничать, Корѣчїствовать, karczmarzyć; || przemysać wódkę.

Корѣчїническїи, karczmarzski.

Корѣчїничество, Корѣчїство, -а, n. karczmarstwo; || przemycanie wódki.

Корѣчїный, karczenny; || zakazany, przemycany.

Корѣченье, -нїя, n. skurczenie się.

Корѣчить, kuczycь, sprawiać kucz; || *udawać z siebie kogo, naśladować, przybierać ton jaki; || Корѣчїться, kuczycь się, zżymać się. Корѣчить святѣшу, udawać nabożnisia. Скорѣчить грїмѣсу, skrzywіć się.

Корѣчїа, -ы, ж. karczma.

Корѣчїарь, -я, m. karczmarz.

Корѣчїарна, -и, ж. karczmarka.

Корѣшунъ, -а, m. sęp, kania (ptak).

Корѣстїннїъ, -а, m. chciwy zysku.

Корѣстїница, -ы, ж. chciwa zysku.

Корѣстїный, korzystny, zyskowy; || interesowany, działający w widokach osobistych.

Корѣстїлюбѣць, -бца, m. chciwy zysku.

Корѣстїлюбїица, -ы, ж. chciwa zysku.

Корѣстїлюбїицїи, chciwy, łakomy.

Корѣстїлюбїе, -їя, n. chciwość, łakomstwo.

Корѣбїсть, -и, ж. łup, zdobycz; || zysk, korzyść; || interes, widoki osobiste.

Корѣтечко, -а, n. zdr. korytko.

Корѣтїи, -а, n. zgr. wielkie koryto.

Корѣтїннїъ, -а, m. korytnik.

Корѣтїннїчїи, -аго, m. Myśl. zajmujący się karmieniem psów.

Корѣто, -а, n. koryto.

Корѣ, -и, ж. Med. odra (choroba).

Корѣуха, zdr. Корѣушна, -и, ж. stynka, owiesek (ryba).

Корѣвыи, koszlawy, pokrzywiony; || pokiereszowany, dziobaty.

Корѣвѣи, kowowy, z kory, об. Корѣ.

Корѣчїть, об. Карѣчїть.

Косѣ, -ы, ж. warkocz; || plusk, ogon rybi; || kosa (do koszenia siano i t. p.); || kółk w morzu lub w rzece, odmiał; || mn. Косы, піѣра w ognie koguta lub innych ptaków w kształcie sierpa.

Косѣакъ, -я, m. Gmin. kosarz, koszący (np. trawę).

Косѣарь, -я, m. tasak, tesak, nuż wielki

kuchenny; || kosarz. Косáрный, kosarzo-
ву.

Косáтинъ, -а, *m. Miner.* kamień jaskół-
czy; || *Bot.* ajer, tatarskie ziele, tatarak,
szuwar, lepiech.

Косáтна, -и, *ж. Zool.* grzechółka (*gatu-
nek jaskółki*); || delfin, nordkaper; || kur-
torski (*gatunek ryby*).

Косáтиннь, -а, *m. Bot.* kosaciec (*roślina*).

Косáточна, -и, *ж. zdr. об.* Косáтна.

Косáтый, kosaty, w kosy zapleciony.

Косáчь, *об.* Тетеревъ.

Косвенно, *psk.* ubocznie, nie wprost,
z ukosa; || drogá uboczną, z боку.

Косвенный, ukośny, krzywy, skośny; ||
бoczny, uboczny. *Gram.* Косвенные па-
дежи, uboczne przypadki. Косвенная ли-
ния, linja krzywa. *Косвенные пути,
uboczne drogi. Косвенный налогъ, подат-
ек pośredni.

Косéансь, -а, *m. Mat.* dosieczna linja.

Косéць, сцá, *m. kosarz.*

Косина, *об.* Кóсость.

Косинусъ, -а, *m. Mat.* dostawa (*linja*).

Косить, Máшивать, коси́, косá скáна́;
|| krzywić, krzywim czynи́; || Косяться,
być koszonym; || krzywić się, z ukosa pa-
trzyć. *Imśd. б.* koszony, skoszony.

Косична, -и, Косича, -ы, *ж. zdr.* warko-
czyk; *об.* Нооа.

Косйца, -и, *ж. zgr.* duży warkocz.

Космá, -ы, *ж. рѣк.* kłaczek włosów, kosm,
kosmak wełny.

Космáтость, -и, *ж.* kosmatość, szorstkość.

Космáтый, kosmaty, szorstki.

Космáтътъ, kosmacieć.

Космáчь, -á, *m.* rozczochraniec.

Косметина, -и, *ж.* kosmetyka, sztuka
preparowania i użycia piękniideł.

Косметический, kosmetyczny.

Космический, kosmiczny, mający stosu-
nek z całym światem, całego świata doty-
czący.

Космогоня, -и, *ж.* kosmogonja, system
stworzenia świata.

Космографический, kosmograficzny.

Космографія, -и, *ж.* kosmografia, описа-
ние budowy świata fizycznego.

Космологический, kosmologiczny.

Космологія, -и, *ж.* kosmologia, nauka
o prawach, którym ulega świat fizyczny.

Космополить, -а, kosmopolita.

Косморáма, -ы, *ж.* kosmorama, narzę-
дзе w którym się patrzy przez szkło po-
większające na malowidło.

Косникъ, -á, *m.* przedający kosy (*do ko-
szenia*).

Коснитель, *об.* Медлитель.

Коснительный, *об.* Медлительный.

Косной, do kosy należący (*уżywanej do
кошения*); || wpleciony do warkoczа.

Косность, -и, *ж.* opieszалость, zwłoka,
odwłoka.

Косноязычие, -ия, *n.* Косноязычность, -и,
á. jąkanie się, zająkliwość.

Косноязычный, zająkliwy.

Коснуться, *об.* Касаться.

Косный, *об.* Медленный.

Коснѣние, -ия, *n.* opóźnienie, opiesz-
алость.

Коснѣть (въ чѣмъ), być zatwardziałym,
gnuśnięć.

Косо, *psk.* ukośnie. *Смотрѣть на не-
гó носо, krzywić się na kogo, kwaśnie
przyjmować.

Косовáтый, nieco ukośny, *об.* Косой.

Косовище, -а, рѣкоješć u kosy.

Косоглáзие, -ия, *n.* zezowatość.

Косоглáзый, zezowaty.

Косогористый, spadzisty, pochуѣу.

Косогорный, spadzisty pochуѣу.

Косогоръ, -а, *m.* spadzistość, pochу-
алость.

Косой, ukośny, krzywy; || zezowaty; ||
Dr. Косой шрифть, italika, druk naśladu-
jący pismo, kursywa.

Косолапый, Косоногий, krzywonogi, ко-
славе nogi mający.

Кособой, *об.* Косоглáзый.

Косорунный, кославе ręce mający.

Косость, Кось, -и, *ж.* ukośność; || zezo-
watość.

Косоугóльный, -а, *m. Mat.* krzyво-
кат.

Косоугóльный, krzywokatny.

Костенéць, Костяненéць, -ницá, *m. Bot.*
gwiazdownica podleśna, marzycznik, (*ro-
ślina*).

Костенѣть, коśnieć, zamieniać się w
кось; || дрѣтвиеć.

Костера, -ы, *ж.* Костёръ, -а, *m.* gatunek
jesiotra (*ryba*).

Костёръ, -стра, *m.* stos (*na którym со-
палы*); || kupa dzewa i t. p.; || *об.* Костеря.

Костёръ, -я, *m. Bot.* stokłosa.

Костеря, -и, Кострина, -и, *ж.* kostra,
kostrzyca, paździeze konopne.

Костистый, Костливый, коściсты, pełen
kości; || mający silne i szerokie kości.

Костица, -и, *ж.* kościsko, kość wielka,
об. Кость.

Костка, -и, *ж.* kostka, *об.* Кость.

Костливость, -и, *ж.* kościstość.

Костливый, kościсты.

Костникъ, -а, *m.* koźnia, skład kości
umarłych.

Костоварна, -и, *ж.* stodoła z piecem dla
zamienienia w węgiel kości (*w rafiner-
jach*).

Костовáтый, kościowaty.

Костоломный, *Med.* czyniący ból w ko-
ściach, artrytyczny.

Костоломъ, -а, *m.* łamanie w kościach,
artrytyzm.

Костопрáвный, *Chir.* należący do наста-
wienia zwichnionych członków ciała.

Костопрáвство, -а, *n. Chir.* sztuka на-
stawiania zwichnionych członków ciała.

Костопрáвъ, -а, *m.* nastawiający zwi-
chnione członki ciała.

Косточна, -чки, *ж. zdr.* kosteczka; || *restka (w owocach).*

Костобда, -ы, Костобдаца, -ы, *Med.* próchnienie kości.

Костра, -ы, *ж. об.* Костеря.

Кострець, -а, *м.* nerka lędźwie; || podkolanek u wołu, ścięгно wołowe.

Кострина, -и, *ж. об.* Костеря.

Костриковатый, październikowaty, *об.* Костеря.

Кострильня, Костриля, *об.* Настрильня, Настриля.

Костыль, -я, *здр.* Костылёнь, -льня, *м.* kosztur, kula, podpora kulawego; || gwóźdź deskowy; || Костыльный, Костыльный, należący do kosztura, do kuli, do gwóźdź deskowego. Ходить на костылях, chodzić o kulach.

Костылять, *Gmin.* bić, tatarować; || kuleć, kulawieć.

Кость, -и, *ж.* kość. Рыбная кость, ość u ryb; || Слоновая кость, kość słoniowa; || Игральная кость, kostka do grania.

Костюмерь, -а, *м.* Teatr. robiący ubiór do przebierania się.

Костюмировать, ubierać, nadawać strój; || Костюмироваться, przebierać się (*np. na maskaradę*).

Костюмъ, -а, *м.* kostjum, ubiór, strój.

Костюшка, -и, *ж.* mała rybka.

Костянь, -а, *м.* kościotrop, skielet.

Костяника, -и, Костяница, -ы, *ж.* Вол. malina kamionkowa.

Костяникъ, -а, *м.* tokarz wyrabiający rozmaite rzeczy z kości.

Костяничникъ, -а, *м.* krzak maliny kamionkowej; || sok z tej maliny, *об.* Костяника.

Костянка, -и, *ж.* owoc mający twardą mięsistość; || guzik kościany.

Костяной, kościany.

Костяшна, -и, *ж.* guzik kościany.

Косуля, -и, *ж.* radło; || kowadło.

Косушка, -и, *ж.* *Gmin.* mała fiasza, szuarta część zwyczajnej, kwaterka.

Косынка, -и, *здр.* Косыночка, -чки, *ж.* chustka, chusteczka kżyзова на szyję; || Косыночный, do chusteczki należący.

Косырь, -я, *м.* нозь krzywy.

Кось, -и, *ж. об.* Косость.

Косьба, -ы, *ж.* kosba, koszenie.

Косье, -сья, *н.* kosisko, rękojeść kosi.

Косеть, krzywić się, zezem patrzeć.

Косякъ, -а, *здр.* Косячень, -чка, *м.* węgar, podwoje (u drzwi lub okien); || dzwono koła; || kawał jakiegokolwiek jedwabnej materji; || cegła na ukos ścięта; || kawał mięса, poiec; || dźото toкарские.

Косяной, warkoczowy.

Косячатый, składający się z węgrów; *об.* Косякъ.

Котангенсъ, -а, *м.* Mat. linja dostyczna.

Котёлъ, -ла, *здр.* Котелокъ, -лка, *м.* kocioł, kociołek. *Przysł.* Горшокъ котлу обьётся, а оба чёрны, kocioł garnkowy przygania, а sam smoli.

Котельникъ, -а, *м.* kotlarz. Котельничий, kotlarski.

Котельничать, zajmować się kotlarstwem.

Котельный, kotłowy. Котельный сводъ, sklepienie kuliście.

Котёнонь, -нка, *здр.* Котёночень, -чка, *м.* (*мн.* Котята), kotek, koczek, kociąteczко.

Котикъ, -а, *м.* *здр.* kotek, *об.* Котъ; || skórki z мłодых niedźведzi morskich.

Котиться, окотиться, kocić się, okocić się.

Котище, -а, *м.* *здр.* kocisko, *об.* Котъ.

Котлѣта, -ы, *здр.* Котлѣтка, -тки, *ж.* kotlet, kotlecik.

Котликъ, -ы, *м.* *здр.* kociętek.

Котлина, -ы, *ж.* kotlina, najgłębsze miejsce w stawie; || legowisko dzików.

Котлище, -а, *ж.* *здр.* kotlisko, wielki kocioł, *об.* Котѣль.

Котловина, -ы, *ж.* kotlina, nizina; || krater, otwór wulkanicznej góry.

Котловникъ, -а, *м.* *об.* Будра.

Котовникъ, -а, *м.* Вол. krzeczina, kocia mięта.

Котовый, koci.

Котомá, -ы, *здр.* Котбнка, -и, Котомочна, -и, *ж.* sakwa, torba, sakiewka, torbka, torebka.

Который, -ая, -ое, ктóry, -га, -ге.

Котурнь, -а, *м.* Teatr. koturn, obuwie aktorów tragedji w starożytności.

Котъ, -а, *м.* kot. Морской котъ, niedźведзь morski. || *Przysł.* Не всё коту маляница, бѣдетъ и великий пость, nie zawsze się widzie.

Коты, -бвь, *мн.* rodzaj obuwia chłopskiego, nakształт trzewików.

Котя, -ята, *н.* (*мн.* Котята), *об.* Котбнокъ.

Кѳе, *nieod.* Кѳей, -ея, *м.* kawa.

Кѳейникъ, -а, *м.* imbryk od kawy; || lubiący pić kawę.

Кѳейница, -ы, *ж.* puszka od kawy mielonej; || lubiąca pić kawę; || wróзка z fus od kawy, wróзка.

Кѳейный, kawowy, od kawy.

Кѳейня, -и, *ж.* Кѳейный домъ, kawiarnia.

Кѳешеннь, -а, *м.* służący dworski szukający kawę.

Кѳѣта, -ы, *здр.* кѳѣточка, -и, *ж.* kaftanik, kaftaniczek.

Кѳхра, -ы, *ж.* koczka wodna (*owad*).

Косцевѣнка, -и, *ж.* krótka wierzchnia sukienka z rękawami u kobiet, rodzaj kaftanika.

Кочанный, głowiасты. Кочанная капуста, kapusta głowiаста.

Кочанъ, -а, *м.* głowa, główka (*капусты*).

Коч ваніе, -іа, *н.* koczowanie.

Ночевать, koczować. Ночующіе народы, ludy koczujące.

Ночевіще, -а, *n.* koczwisko.
 Ночевна, -и, *ж.* об. Ночеваніе.
 Ночевой, koczujący.
 Ночевье, Ночевье, -вья, *n.* об. Ночеві-
 ще.
 Ночегарь, -а, *m.* palacz, robotnik uży-
 wany do rozgrzewania, opalania пісців,
 maszyn.
 Ночедынь, -я, *zdr.* ночедычѣнь, -чнѣ,
m. rodzaj szyдла.
 Ночень, об. Ночань.
 Ноченьтъ, drętwіець.
 Ночерга, -и, *zdr.* ночерѣжна, -и, *ж.* ko-
 czerga, pogrzebacz, pogrzebacza, ożog.
 Ночерѣжный, do pogrzebacza należący.
 Ночерыга, *zdr.* ночерыжна, -и, *ж.* глѣб',
 глѣбик kapusty. Ночерыжный, глѣбисты,
 глѣбисты.
 Ночеть, -а, *zdr.* ночетонь, -тнѣ, *m.* ko-
 gut, kogucik.
 Ночетынь, -я, *m.* об. Ночедынь.
 Ночешонь, -шнѣ, *m.* *zdr.* об. Ночань.
 Ночна, -и, *zdr.* нѣочна, -и, *ж.* керка,
 керина.
 Ночнарникъ, -а, *m.* керпасте miejsce,
 pełne кер.
 Ночноватый, Ночнарный, керпасты.
 Ношачій, об. Нѣшечій.
 Ношелѣкъ, -лькѣ, *zdr.* кошелѣчечъ, -чна,
m. worek, woreczek na pieniądze, sa-
 kiekwa.
 Ношелѣчникъ, -а, *m.* robiący woreczki,
 sakiewki.
 Ношелѣчный, woreczkowy.
 Ношѣль, -я, *m.* torba, kobiałka; || kosz.
 Ношельновыи, woreczkowy; || kwestar-
 ски. Ношельновыи сборъ, kwesta po ko-
 сцїолах zbierana.
 Ношѣльный, torbowy, torbny.
 Кошениль, -и, *ж.* koszenilla, czerwiec.
 Кошенильный, Кошенилевый, koszeni-
 lowy.
 Кошенина, -ы, *ж.* сѣ. trawa, zboże ko-
 szone.
 Кошеніе, -нїя, *n.* koszenie.
 Кошечій, косї; || *Min.* Кошечій глѣзъ,
 косїе oko, gatunek drogiego kamienia; ||
 Кошечье золото, косїе zloto, мїка зѣлта.
 Кошна, -и, *zdr.* кошечка, -и, *ж.* kotka,
 запїса kota; || kotwica czteropazucowa.
 Кошни, -шень, *ж.* *mn.* dyscyplina ze
 sznurków w smole maczanych zrobiona.
 Коштъ, -а, *m.* koszt, nakład, експенс.
 Кошуля, -и, *ж.* kaftanik мѣзкі і жебакі
 podszyты futrem.
 Кошута, об. Лань.
 Кошѣй, об. Кошѣй.
 Кошунникъ, об. Кошунь.
 Кошунство, -а, *n.* szyderstwo (*z glosny*
świętych).
 Кошунствовать, szydzić (*z glosny*
świętych).
 Кошунь, -я, *m.* szyderca (*z glosny*
świętych).
 Кошунья, -нїя, *ж.* szyderczynї (*z glosny*

świętych). Кошунскїи, szydereczy, szy-
 derski.
 Коэффициентъ, -а, *m.* *Mat.* współczynnik.
 Кравчїи, Крайчїи, -аго, *m.* *Star. russk.*
 krajezy (*w staroż. Polsce*); об. Оберъ-
 шеннь.
 Крагштѣинь, -а, *ж.* *Achił.* część muru
 wystająca, krokosztyn.
 Краденое, -аго, *n.* rzecz skradziona.
 Краевой, z brzegu znajdujący się, об
 końca, ostatni, na końcu znajdujący się.
 Краеугольный, węgielny.
 Кража, -и, *ж.* kradzież, złodziejstwo.
 Край, -я, *zdr.* краѣнь, *przyp.* dr. край-
 нѣ, краешень, -шнѣ, *m.* brzeg, krawędź,
 kraniec; || kraj, kraina.
 Країне, *psk.* nadzwyczajnie, niezmiernie.
 Країний, ostatni, ostateczny, brzegowy;
 || posunięty do najwyższego stopnia, nie-
 znający miary; || nagły, nagle potrzebo-
 wany, nieodzowny, konieczny.
 Країнонь, -и, *ж.* ostateczność, ostatnia
 пѣдза, potrzeба; || *zbytek, zbytkowanie,
 przesadzanie miary.
 Крапать, Крапанье, об. Крапать, Кра-
 панье.
 Крапя, -и, *ж.* dama (*w kartach*).
 Крамѣла, -ы, *ж.* rokosz, bunt.
 Крамѣльникъ, -а, *m.* rokoszani, bun-
 townik.
 Крамѣльница, -ы, *ж.* buntownica.
 Крамѣльничать, Крамѣльствовать, bun-
 товать się, rokoszować.
 Крамѣльническїи, об. Крамѣльный.
 Крамѣльничество, -а, *n.* bunt, rozruch.
 Крамѣльный, buntowniczy, burzliwy.
 Крамѣловый, -а, *n.* bunt, rozruch.
 Крамѣловальный, do grѣплованїа służа-
 су, об. Крамповать.
 Крамповать, grѣпловать (*wełnę*); || Крам-
 поваться, być grѣплованым. *Imal.* б.
 крампованныи, grѣплованы.
 Краиологія, -и, *ж.* kranjologia, nanka
 o wypukłościach czasaki ludzkiei.
 Краинный, об. Краиь.
 Краиь, -а, *m.* czopek, smoczek, rurka
 którѣ się puszcza płyn, klucz; || *Mech.*
 зѣгав do podnoszenia ciężarów. Краи-
 нный, czopowy, rurkowy.
 Крапать, капать, spadać kroplami; || на-
 крапать, centkować.
 Крапиво, -ы, *ж.* pokrzywa (*roślina*).
 Крапивоый, обиты в pokrzywy.
 Крапивоа, -и, *ж.* *zdr.* pokrzywka, об.
 Крапиво.
 Крапивоель, -а, *m.* pokrzywnіцек
 (*ptak*).
 Крапивоца, -ы, *ж.* *Med.* gorączka ро-
 кривова.
 Крапивоый, pokrzywnы, pokrzyвовы.
 Крапина, -ы, *zdr.* крапинна, -и, *ж.* кро-
 пла, kropelka; || plamka, centka, kropka,
 кропеца.
 Крапчатна, -и, *ж.* psytr gołѣb'.

Крѣпчатый, nakrapiany.
 Крапъ, -а, *m.* nakrapianie, srokacinka;
 || *Bot.* marzanna.
 Красѣ, -ы, *ж.* ozdoba.
 Красѣвецъ, -вца, *m.* piękny, przystojny
 mężczyzna.
 Красѣвица, -ы, *ж.* piękna kobieta, pię-
 kność; || *Bot.* lebiada, belladonna.
 Красѣвчикъ, -а, *m. zdr. ob.* Красѣвецъ.
 Красивенькій, *zdr. ob.* Красивый.
 Красивость, -и, *ж.* piękność, ozdobność.
 Красивый, piękny, ładny, ozdobny.
 Красильникъ, *ob.* Красильщикъ.
 Красильничій, farbierski, od farbiarza.
 Красильный, farbierski, od farbowania,
 używany w farbierni, wydający farbę.
 Красильня, -и, *ж.* farbiernia.
 Красильщикъ, -а, *m.* farbiarz.
 Красильщица, -ы, *ж.* farbiarka.
 Красить, крашивать, malować, farbo-
 вать; || zdobić, upiększać; || Крашиться, far-
 боваться; || być ozdabianym.
 Красна, -и, *ж.* farba; || cera, rumieniec
 (*na twarzy*).
 Красотѣрная, -ой, *ж.* izba, w której far-
 бы rozcierają.
 Красотѣрь, -а, *m.* rozcieracz farb.
 Красненькій, *zdr.* czerwonaawy.
 Краснѣхонекъ, czerwieniuchy, czer-
 wieniutki, czerwieniutki, czerwoniutki,
 czerwoniuteńki, czerwoniusięki.
 Краснина, -ы, *ж.* czerwoność.
 Краснѣ, *psk.* czerwono; || *wymownie.
 Краснѣбай, -ая, *m.* próżny krasomówca,
 gaduła.
 Краснѣбайна, -и, *ж.* próżna, wygadana
 kobieta, gadulka.
 Краснѣбайство, -а, *n.* gadulstwo.
 Краснѣборѣдна, -и, *ж.* barwena (*ryba*).
 Краснѣбурыи, czerwonobury, czerwон-
 обуру.
 Краснѣватый, czerwonaawy.
 Краснѣголовникъ, -а, *m. Bot.* krwiściąg
 apteczny.
 Краснѣгубый, czerwone usta mający.
 Краснѣдерѣвецъ, -вца, Краснодерѣв-
 щикъ, -а, *m.* stolarz robiący sprzęty z drze-
 ва mahoniowego.
 Краснѣозѣба, -и, *ж.* piegza (*ptaszek*); ||
 czerwona, gumiana twarz mający.
 Краснѣпѣрна, -и, *ж.* płoć (*ryba*).
 Краснѣпѣрыи, czerwonopiory.
 Краснѣромій, czerwona twarz mający.
 Краснѣортѣчиво, *psk.* wymownie.
 Краснѣортѣчивый, wymowny.
 Краснѣортѣчие, -ия, *n.* krasomówstwo, wy-
 мowność; || retoryka.
 Краснѣота, -ы, *ж.* czerwoność.
 Краснѣощѣтный, czerwonoobarwny.
 Краснѣошѣйна, *ob.* Краснѣозѣба.
 Краснѣощѣній, gumiane policzki mają-
 cy.
 Красный, czerwony, gumiany; || piękny,
 ładny, śliczny; || jasny, pogodny. Крас-
 нѣ шѣдь, miedź. Красное дѣрево, ма-

hoń, drzewo mahoniowe. Красный (хвѣй-
 ный) лѣсъ, drzewa igłowate. Краснаѣ
 рыба, *zb.* wielkie ryby, jesiotr, wyzina
 i t. p. Красный звѣрь, *zb.* jelenie, sarny
 i t. p. Красный хлѣбъ, *zb.* pszenica.
 Красный товаръ, towary łokciowe. Крас-
 нѣе ряды, sklepy, gdzie sprzedają towa-
 ry łokciowe. Красная стрѣлка, ustę, wiersz
 od linji. Красный дворъ, przedni dwór,
 dziedziniec. Красная гѣрна, pierwsza nie-
 dziela po Wielkanocy, przewodnia nie-
 dziela. Красный день, pogodny dzień.
 Красная дѣвица, piękna dziewczyna.
 Красное оолнышко, jasniejące słońeczko.
 Красное словѣцѣ, trafne, dowcipne słowko.
 Краснѣть, покраснѣть, czerwienić się,
 zaszczewienić się, robić się czerwonym; ||
 rumienić się, czerwienić się, płonąć ze
 wstydu, piec raki.
 Краснянка, -и, *ж.* ob. Золототысячницъ.
 Краовѣться (чѣшь), wyposić się, pusz-
 ніć się pięknością.
 Красовуль, -я, *m.* kubek do wina uży-
 wany w klasztorach.
 Красѣта, -ы, *ж.* piękność.
 Красѣтна, -и, *zdr.* красѣточка, -и, *ж.* ко-
 биета piękна, ładna, pięкność.
 Красѣуля, -и, *ж.* ob. Красѣуль.
 Красѣочный, farbowy, od farby, *ob.* Кра-
 сна.
 Красписы, -овъ, Красписцы, -ъ, *m. m.*
Mar. belki poprzeczne okrętowe, szpagi.
 Красть, краść, okradać; || Красться,
 przekradać się.
 Крастьха, -и, *ж.* *Med.* skarlatyna (*cho-
 roba*).
 Краѣта, -ы, *ж.* karat, stopień czystości
 złota; || waga złota; || Angielska waga dro-
 gich kamieni.
 Краѣтная, -ой, *ж.* znak pisarski ("), sta-
 wiany nad głoską я, kiedy po samogłosce
 wymawia się krótko, *np.* Бѣмій, Боуу,
 Небѣсный, niebieski.
 Краѣтній, krótki, skrócony; || звięзły,
 treściwy. Краѣтнійшій, najkrótszy.
 Краѣтно, *psk.* pokrótce, w krótkości,
 sumarycznie.
 Краѣтнѣременно, *psk.* na krótki czas,
 krótkotrwałe, przemijające.
 Краѣтнѣременность, -и, *ж.* krótkotrwa-
 łość.
 Краѣтнѣременный, krótkotrwały, przemij-
 ający, znikomy.
 Краѣтнѣрѣочный, krótkoterminowy, na
 krótki czas udzielony, niedługotrwa-
 ły.
 Краѣтнѣоость, -и, *ж.* krótkość; || treściwość,
 звięзłość (*stylu*).
 Краѣтѣйшій, *ob.* Краѣтній.
 Крахмѣленіе, -ия, *n.* krochmalenie.
 Крахмѣлить, накрахмѣлить, krochma-
 лиć, nakrochmalić.
 Крахмѣль, -а, *m.* krochmal.
 Крахмѣль-
 ный, krochmalny krochmalowy.
 Крахмѣльщикъ, -а, *m.* krochmalnik.

Крахмáльщица, -и, *ж.* krochmalnica.
 Краше, *stop. wyż.* piękniej.
 Крашенная, -ы, *ж.* farbowane, glansowane płótno. Крашенный, z farbowanego, glansowanego płótna zrobiony.
 Крашенинникъ, -а, *м.* suknia wiejska zrobiona z farbowanego, glansowanego płótnа.
 Крашение, -ия, *н.* farbowanie.
 Крайха, -и, *ж.* zdr. крайшна, -шки, крайшечка, -чни, *ж.* nadkrawek, okrawek chleba.
 Кредитивный, wierzytelny, kredencjonalny.
 Кредитивъ, -а, *м.* listy wierzytelne даjące umocowanie postowi; || кредит utworzony komu przez weksel.
 Кредитный, кредитовый. Кредитный билетъ, билет касы кредитовей.
 Кредиторъ, -а, wierzyciel, kredytor.
 Кредиторка, -и, *ж.* wierzycielka, kredyторка.
 Кредитъ, -а, kredyt; || należy się, рубрика (*в rejestrach*). Сдѣлать кому кредитъ, pokредытоваć кому, даć на кредит. Открыть кредитъ, otworzyć кредит. Взять на кредитъ, wziąć на кредит.
 Крейсерованіе, -ия, *н.* кра́женіе по морзу.
 Крейсеровать, кра́жыć по морзу (*о стакахъ военныхъ*).
 Крейсеровна, -и, *ж.* кра́женіе по морзу.
 Крейсеровство, -а, *н.* об. крейсерованіе.
 Кре́сь, -а, *м.* Mar. стаякъ военный, кра́жыć в певныхъ пунктахъ.
 Кремёнь, -ня, *здр.* кремешень, -шнá, *м.* krzemień, krzemly, krzemyczek.
 Кремлёвый, твёрды, на будowę здатны (*о деревіе*).
 Кремлёвскій, до тверды вewnątrz міста належыць.
 Кремль, -я, *м.* тверды вewnątrz міста (*szczególnie в мѣстце Москвіе*).
 Кремневатый, krzemienowaty.
 Кремнёвый, krzemienny, krzemienowy.
 Кремнезёмъ, -а, *м.* krzemionka, земля krzemienista. Кремнезёмный, właściwy земли krzemienistей.
 Кремнистый, krzemienisty, krzemienny.
 Кремній, -ия, *м.* Chem. krzem, krzemno.
 Кремнякъ, -а, *м.* камень krzemienisty, krzemieniec.
 Кремортартаръ, -а, *м.* kremortartari, winny камень.
 Кренгованіе, -ия, *Mar.* naprawa spodu вewnątrz окрѣту.
 Кренговать, naprawиать тыл окрѣту.
 Крендель, -я, *здр.* кренделёнъ, -льнá, *м.* ciasto w kształcie zwinięтэй ласечки, placекъ, placuszek, obwarzanek, obwarzanecek.
 Крендельщикъ, -á, *м.* obwarzankarz.
 Крендельщица, -ы, *ж.* obwarzaniarka.
 Крензель, -я, *м.* djament szklarski.

Кренить, накренить, *Mar.* przechylić statek dla obejżenia го; || Крениться, przechyляć się (*о statku*).

Крень, -а, *м.* Mar. nakłonienie okrętu na bok.

Крёповый, креповый.

Крёпонтъ, -а, *м.* rodzaj grubей крепу.

Крепъ, -а, *м.* крепа.

Кресельный, krzesłowy, fotelowy.

Кресла, -сель *mn.* Mar. ob. Марсь.

Кресло, -а, *н.* krzesło z порęczами fotel.

Кресъ, Креосъ, -а, *м.* Bot. rzeżucha (*roślina*).

Крестецъ, -стца, *м.* kupa z 25 snopów на krzyż уłożона; || Anat. krzyż, grzbiet (*bliżej kupra*).

Крестильница, -ы, *ж.* об. Купель; || chrzcielnica; || об. Іорданъ.

Крестильный, chrzcinny.

Крестинный, chrzestny, chrzcinny.

Крестины, -нь, *mn.* chrzciny.

Креститель, -я, *м.* chrzciciel. Іоаннъ Креститель, Jan Chrzciel.

Крестить, крещать, chrzcić kogo, chrzest św. odprawиать; || до chrztu trzymać; || zegnąć kogo lub со; || Креститься, być chrzczonym; || zegnąć się, kłaść на sobie znak krzyża św.

Крестникъ, -а, *м.* syn chrzestny.

Крестница, -ы, *ж.* córka chrzestna.

Крестный, chrzestny, chrztowy. Крестный ходъ, procesja kościelna. Крестный отецъ, ojciec chrzestny. Крестная мать, matka chrzestna. Крестный, сынъ, об. Крестникъ. — Крестная дочь, об. Крестница. Крестное имя, imie chrzestne. Крестное цѣлованіе, przysięга przy całowaniu krzyża. Крестная смерть, śmierć на krzyżu.

Крестовидный, об. Крестообразный.

Крестовинъ, -а, *м.* rubel srebrny z wyobrażeniem w kształcie krzyża czterech liter П з czasów Piotra W.

Крестовна, -и, *ж.* Zool. lis krzyżакъ; || карта od żołędzi, trefil (*в grze kartowej*); || Bot. krzyżownica (*roślina*); || nocny motylek.

Крестовникъ, -а, *м.* Bot. ziele św. Jakóba, ziele przymiotowe.

Крестовый, krzyżowy; || żołędny (*о kartach*). Крестовой братъ, brat nazwany, z którym nastąpiła zamiana krzyжów chrzestныхъ. Крестовый походъ, wyprawa krzyжова. Крестовый сводъ, skleпienie krzyжове, ostro zakończone. Крестовая цѣрковь, kaplica domowa (*przy biskupach*).

Крестовсець, -сца, *м.* krzyжакъ, krzyжownik, идący на wojnę krzyжовá.

Крестовосный, krzyжonośny, krzyж no szacy.

Крестообразный, krzyжоваты, на kształт krzyжа. Крестообразно, *psk.* на krzyж, w kształcie krzyжа.

Крестопоклонный, odnoszący się do

шечzenia krzyża św. Крестопоклонная недѣля, trzeci tydzień wielkiego postu.

Крестцѣвый, на крестъ уложенъ; || *Anat.* krzyżowy, grzbietowy.

Крестцы, -бѣвъ, *m. mn.* pas na grzbiecie konia w zaprzęgu.

Крестчатый, крестчатый, маіащу постаі крестчатый; || маіащу на собіе крестчатый, oznaczony krzyżykami.

Крестъ, -а, *m.* крестъ; || *order*, крестъ *order*owy. Приложиться ко кресту, uсаіоваі крестъ. Оградить, оістнить себя крестомъ, czynić знаміе крестчатый, żegnaі się, przeżegnaі się. *Star.* * Цѣловать крестъ, przysięгаі przed krzyżem. * Найдый неіетъ свой крестъ, každy дзвига крестъ свѣі. Онъ получилъ владимірскій крестъ, dostaі order św. Włodzimierza. Воздвиженіе Св. крестчатый, podwyższenie крестчатый św. Креотъ на крестъ, на крестъ, крестчатый.

Кресты, -бѣвъ, *m. mn.* żołędzie trefli (*wo grze kartowej*).

Крестянинъ, -а, *m.* włościanin, chłop.

Крестянка, -и, *ж.* włościanka, chłopka.

Крестянский, włościanski, chłopski.

Крестянский, *psk.* po chłopsku, po włościansku.

Крестянство, -а, *n.* stan wieśniaczy, chłopski.

Крестъ, -а, *m.* ożywienie, uzdrowienie. Ему на кресту не бывать, онъ жу не оживеі.

Крестчатый, krzeczatowy, biaіozorowy, *ob.* Kręchetъ.

Крестетникъ, -а, *m.* sokolnik.

Крестеть, -а, *m.* krzeczot, biaіozor (*gatunek sokoła*).

Крестчатый, Крестчатый, крестчатый.

Крестеніе, -іа, *n.* święto Trzech Królі (*6-go stycznia*).

Кривда, -ы, *ж.* krzywda niesprawiedliwość.

Кривецъ, -вца, *ob.* Krywokъ.

Кривизна, -ы, *ж.* skrzywienie, zakręі.

Кривить, кривить, wykrzywiać; || Кривиться, кривить себя, wykrzywiać себя. Кривить ротъ, wykrzywiać usta. * Кривить душою, postępowaі niesumienne.

Кривлящикъ -а, *m.* grymaśnik.

Кривлящица, -ы, *ж.* grymaśnica.

Кривлянье, -нья, *n.* grymasy.

Кривляться, wykrzywiać себя, wydrzeżniaі się, robiі grymasy.

Криво, *psk.* krzywo; || * niesłusznie, niesprawiedliwie.

Кривобоній, кривобокі.

Кривоглазый, кривоглазый *jednooki*.

Криводушіе, -іа, *n.* krzywe postępowaіе, niesumienność, niegodziwość.

Криводушникъ, -а, *m.* niepoczciwiec, obłądnik, niegodziwiec.

Криводушница, -ы, *ж.* kobieta niepoczciwa, niegodziwa, obłądnica.

Криводушничать, postępowaі niepoczciwie, obłądnie, niegodziwie.

Криводушно, *psk.* niepoczciwie, obłądnie, niegodziwie.

Криводушный, непoczciwy, obłądny, niegodziwy, niesumienny.

Кривоушый, кривоушый.

Кривой, кривой, skrzywiony; || *jednooki*; || niesumienny, niegodziwy, niesprawiedliwy.

Przysł. Нуда кривая ни вынесетъ, niech się stanie co chce.

Кривокъ, -вка, *m.* ostrzygojad (*ptak in-dyjski*).

Криволапый, *ob.* Krywonogi.

Кривоножный, о кривыхъ ногахъ, з кривыми ногами.

Кривоносинъ, -а, *m.* криводзіб, кривонос, sierpodzіб (*ptak*).

Кривоносый, кривоносы.

Криворотый, криворотый, кривогубы.

Кривость, -и, *ж.* krzywość.

Кривосудіе, -іа, *n.* wyrok niesprawiedliwy; || niesprawiedliwość, niesłuszność.

Кривосудъ, -а, *m.* człowiek niesprawiedliwy, niesprawiedliwie sadzący.

Кривота, *ob.* Krywota; || *przymiot* tego, co ma jedno tylko oko.

Кривотолъ, -а, *m.* człowiek wykretny, przewrotnik.

Кривоустый, кривосты.

Кривошейка, -и, *Bot.* кривосзыі, (*gatunek mchu*).

Кривошейа, -и, *wsp.* кривосзыі lub кривосзыја, маіащу lub маіащу skrzywioną szyję.

Кривулина, -ы, Кривуля, -и, *ж.* krzywulec, część drzewa zakrzywiona, osęк, osęка.

Кривѣтъ, окривѣтъ, *jednookim* zоставаі, jedno oko utracіі.

Кривизь, -а, *m.* kryzys, przesilenie choroby.

Кривливость, -и, *ж.* krzykliwość, hałaśliwość.

Кривливый, кривливы, wrzaskливы.

Кривнуть, *ob.* Krywчатъ.

Кривунъ, -а, *m.* krzykacz, krzykają, krzykała.

Кривунья, -ньи, *ж.* krzykaczka, kobieta krzykliwa.

Крикъ, -а, *m.* krzyk, wrzask; || kłótnia, zwada.

Кримза, -ы, *ж.* witrjol biały.

Криминальность, -и, *ж.* kryminalność, zbrodnicość.

Криминальный, kryminalny, zbrodnicy.

Кринка, -и, *zdr.* криночка, -чки, *ж.* garnek gliniany (*na mleko*), dziezka gliniana;

|| Криночный, garnuszkowy.

Кринъ, -а, *m.* lilja (*roślina*).

Кристаллизация, -іа, *ж.* krystalizacja.

Кристаллизовать, кристаллизировать, krystalizowaі; || Кристаллизоваться, krystalizowaі się.

Кристаллический, krystaliczny.

Кристаллоидный, podobny do kryształu

Кристаллографический, *krystalograficzny*,
 кристаллография, *-ia*, *ж.* *krystalografia*.
 Кристалл, *-а*, *м.* *krystal*. Кристальный, *krystalowy*.
 Критика, *-и*, *ж.* *krytyka*.
 Критиковать, окритиковать, критуковать, *okrytykować*. *жмс. ж.* критикованный, *krytykowany*.
 Критик, *-а*, *м.* *krytyk*.
 Критически, *psk.* *krytycznie*.
 Критический, *krytyczny*, *krytykujący*; ||
 * *krytyczny*, *niebezpieczny*.
 Крица, *-ы*, *ж.* *Mel. gąska*, *żelazo w gęsiach*, *surowiec*; | *Górn. dul*, *łupa*, *kolba*.
 | Кричный, *fryszerski*. Кричный мольот, *młot fryszerski*.
 Кричаніе, *-іа*, *п.* *krzyczenie*.
 Кричать, крикнуть, *krzyczeć*, *krzyknąć*.
 Кравивъ, *-а*, *м.* *Min. krwawnik*, *krwawce ciężki*; || *Bot. krwawnik*, *tysiącznik (sięka)*.
 Кравивникъ, *ob.* *Kupéna*.
 Кравивый, *krwawy*.
 Кравитный, *łózkowy*.
 Кравать, *-и*, *здр.* *krwabáta*, *-tia*, *krwabá-tocna*, *-чи*, *ж.* *łóžko*, *łóžeczko*.
 Кравельна, *-и*, *ж.* *daszek*.
 Кравельный, *dachowy*.
 Кравельщикъ, *-а*, *м.* *robotnik pokrywający dach*.
 Кравеносный, *ob.* *Кравеносный*.
 Кравинка, *-и*, *ж.* *krpola krwi*.
 Кравистый, *ob.* *Кравянистый*.
 Кравля, *-и*, *ж.* *dach*.
 Кравность, *-и*, *ж.* *pokrewieństwo*.
 Кравный, *krwenny*, *przyrodny*; || * *pilny*, *niezmieszanej gassy (o koniu)*; || * *pilny*, *nagle potrzebowany*. Кравная лощадь, *koń czystej niez mieszanej gassy*.
 Кравная нужда, *nagła potrzeba*.
 Кравовозвратный, *Anat.* *Кравовозвратная жила*, *żyła krwawa*, *krwista*.
 Кравомадничать, *być chciwym krwi, pastwić się*.
 Кравомадность, *-и*, *ж.* *chciwość krwi*, *krwiożerność*, *okrutność*.
 Кравомадный, *Кравомажущий*, *chciwy krwi*, *krwiożерczy*, *okrutny*.
 Кравомаченіе, *-іа*, *п.* *pomsta* *za krew* *rozłana*.
 Кравеносный, *Anat.* *krwisty*.
 Кравообращеніе, *-іа*, *п.* *cyrkulacja*, *obieg krwi (w ciele)*.
 Кравопійство, *-а*, *п.* *krwiożерность*, *krwiożерство*, *okrucieństwo*.
 Кравопійца, *-ы*, *м.* *krwiożерца*, *чłowiek okrutny*.
 Кравополітíе, *-іа*, *п.* *rozłanie krwi*, *zacięта walka*.
 Кравополітний, *krwawy (o bitwie)*.
 Кравопусканіе, *-іа*, *п.* *krwi puszczenie*.
 Кравопускательный, *do krwi puszczenia służący*.

Кравосміситель, *-я*, *Кравосмісникъ, -а*, *м.* *kazirodник*, *kazirodziec*.
 Кравосмісительный, *kazirodny*, *każ-rodzki*.
 Кравосмішеніе, *-іа*, *п.* *kazirodztwo*.
 Кравососка, *-и*, *ж.* *kleszczyk (owad)*.
 Кравососный, *krwv ssący*. || *Кравососная банна*, *bania (narzędzie chirurgiczne)*.
 Кравотеченіе, *-іа*, *п.* *krwotok*.
 Кравоточивый, *krwotoczny*.
 Кравоточный, *pomagający od krwotoku*.
 Кравохарнаніе, *-іа*, *п.* *Med.* *plucie krwi*.
 Кравочистительный, *Med.* *krwv przeczyszczający*.
 Кравъ, *-а*, *м.* *dach*; || * *schronienie*, *przylutek*.
 Кравъ, *-и*, *крwv*; || *ród*, *plemie*. *Маюйтъ кровью*, *zakrwawić się*. *Принцъ крови*, *książe krwi pochodzący z linii męzkiej domu panującego*. *Это у негo въ крови*, *to jest w jego naturze*. *Пустить кровь кому*, *puścić krew komu*.
 Кравянистый, *krwisty*, *pełen krwi*.
 Кравяной, *krwawy*, *krwawy*. *Anat.* *Кравяные сосуды*, *żyły i kanały krwionośne w ciele*. *Кравяная колбаса*, *kiszka nadzianna krowią i tłuźczem*.
 Кравеніе, *-іа*, *п.* *wykrawanie*.
 Кравіа, *-и*, *ж.* *krój*.
 Кравильница, *-ы*, *стół wielki robotniczy*.
 Кравильный, *do wykrawania służący*.
 Кравильщикъ, *-а*, *м.* *przykrawacz*.
 Кравильщица, *-ы*, *ж.* *przykrawaczка*.
 Кравить, *krajać*, *przykrawać*.
 Кравщикъ, *ob.* *Кравильщикъ*.
 Кравя, *-и*, *ж.* *wątek (tkacki)*.
 Краводиль, *-а*, *м.* *Zool.* *krokodyl*.
 Кравіа, *-а*, *м.* *Zool.* *królik (zwierzętko)*.
 Кравіиный, *кравіиый*, *królikowy*.
 Кравя, *-ы*, *ж.* *kromka*, *kawał (chleba)*.
 Кравя, *здр.* *кромочна*, *-и*, *ж.* *ob.* *Кромя*; || *крайка (sukna)*; || *brzeg tarcicy*.
 Кравочный, *кражковый*.
 Кравсать, *Кравшить*, *кражаć*, *рзаć на кавалки*.
 Кравъ, *кром (czego)*, *прócz*, *oprócz*, *wyjąwszy*, *z wyjątkiem*, *z wyłączeniem*.
 Кравъшний, *najodleglejszy*, *najdalszy*, *ostateczny*, *nadzwyczajny*.
 Кравя, *-ы*, *ж.* *wierzchołek drzewa*; || *wierzchnia część brylantu*.
 Кравверъ, *-а*, *м.* *korona (w fortyfikacji)*.
 Кравнаніе, *-іа*, *п.* *partolenie*, *puscie*, *partacka robota*, *fuszерство*.
 Кравнателъ, *-я*, *м.* *partacz*, *fuszер*; || *zły autor*.
 Кравнатъ, *klecić*, *robić jak partacz*. *Кравнатъ стихи*, *klecić wiersze*.
 Кравя, *ob.* *Кравява*.
 Кравило, *-а*, *здр.* *кравільце*, *-а*, *п.* *krwidło*, *krwidlecko*; || *Bot.* *melilot*, *melot (roślina)*.
 Кравильница, *-и*, *ж.* *krwidnica*, *krwidnica*.

Кропильный, kropidny.
 Кропить, окропить, kropić, rozkropić; ||
 Кропиться, kropić się, skropić się. *Imśl.*
 & кроплённый, okropiony.
 Кроплёние, -я, *n.* kropienie.
 Кропотный, *об.* Кропотливый.
 Кропотливость, -и, *ж.* mrukliwość.
 Кропотливый, mrukliwy, mruzcący.
 Кропотунь, -а, *m.* mamrot, mruk.
 Кропотунья, -ньи, *ж.* kobieta mrukliwa.
 Кропна, -ы, *ж.* *m.* кросны, -сень, krośna, tkaczy warztaż; || świeże krosenkowe płótno.
 Кропный, łagodny, powolny, uprzejmy.
 Кропно, *psk.* łagodnie, powolnie, uprzejmie.
 Кроповикъ, -а, *m.* Bot. dzbanecznik, kufelka (roślina).
 Кроповина, -ы, *ж.* kretowisko.
 Кроповый, kretowy, od kreta.
 Кропология, -и, *ж.* łapka na kretу.
 Кропость, -и, *ж.* łagodność, powolność, uprzejmość.
 Кроть, -а, *m.* Zool. kret.
 Крохъ, -и, *ж.* okruszyna.
 Крохаль, *n.* *m.* nurogęс (ptak).
 Крохотна, -и, *ж.* odrobina (czego); || małość.
 Крохотный, malutki, drobnutki.
 Крошево, -а, *n.* kapusta szatkowana.
 Крошечка, -и, *ж.* *об.* крошка. || Крошечу, *psk.* trochę, troszke.
 Крошечный, drobnuchny, malutki, małecki.
 Крошить, siekać, krajać, rąbać, kratkować; || kruszyć, drobić; || Крошиться, być siekanym, rąbanym, kratkowanym; || kruszyć się. Крошить говядину, krajać mięсо на drobne kawałki. *Imśl. b.* крошенный, krajany на drobne kawałki.
 Крошка, *zdr. об.* Кроха; || * маłe piесzczone dziecko. || Крошка табану, krajanie tytoniu.
 Крошнй, -и, *ж.* kosz z cienkich прęcикów.
 Кругленьий, *об.* Круглый.
 Круглёхонень, Круглёшенекъ, okragluchny.
 Круглённо, *об.* Кругло.
 Круглинъ, -ы, *ж.* okragławоść.
 Круглить, округлить, zaokrąglać, zaokrąglić.
 Кругло, *psk.* okragło.
 Кругловатый, okragławу.
 Круглолицый, okragлёј twarży.
 Круглопродолговатый, owalny, jajковату.
 Круглооть, -и, Круглота, -ы, *ж.* okragłość.
 Круглый, okragły. || Круглый годъ, салятечки rok. Круглый сирота, sierota pozostały bez ojca i matki. Круглая поруна, rękojма solidarna wzajemnie odpowiесiална.
 Круглышь, -а, *m.* pieniek lub kamień okragły, okraglak.

Круглѣть, покруглѣть, заokrąglać się, zaokrąglić się.

Круглянь, *об.* Груглышь.

Круговидный, *об.* Кругообразный.

Круговина, -ы, *ж.* koło, kółko (zgrоmа-dzonych osób), grono.

Круговой, kołowy, bieżący po kole, opisujący koło, || kolejny. Круговое движение, bieg kołowy. Круговая поруна, *об.* Круглый. Круговая чаша, Kielich z winem kolejno obchodzący przy stole pomiędzy biesiadującymi.

Круговращение, -я, *n.* *об.* Кругообращение.

Кругозбрь, *об.* Горизонтъ.

Кругомъ, *psk.* naokoło; || zupełnie, całkiem. Егò кругомъ обокрали, okradziono go zupełnie. Кругомъ дуракъ, straszny, kompletny głupiec.

Кругомъ, kołem, wkrąg. У меня столько дѣлъ, что голова идётъ кругомъ, tyle mam roboty, aż w głowie mi się kręci.

Кругообразный, kolisty, w kształcie кола.

Кругообращение, -я, *n.* bieg kołowy.

Кругосвѣтный, — Кругосвѣтное путешествие, podróż наokoło świata.

Кругъ, -а, *zdr.* кружёнъ, -жня, *m.* krąg, krążek, koło, kółko; || zakres, obręb, sfera; || grono (towarzystwa i t. p.); || обреч (słońca, księżycа). * Расширить кругъ своихъ познаний, rozszerzyć zakres swoich wiadomości. * Сдѣлать кругъ, objechać naokoło, zboczyć z drogi. Круги на воде, kręgi na wodzie (*np.* od rzuconego kamienia). Они устлѣсь въ кружёнъ, siedli do кола. Кругъ дѣятельности, обрѣг, zakres czynności, działania. Жить въ домашнемъ, семейномъ кругу, prowadzić życie w gronie domowém, w gronie familji. Въ своёмъ кругу, w swoim kółku, między swemi. * Спиться оъ кругу, *об.* Спиться.

Кружало, -а, *n.* Archi. obłакъ przy badowie, kabłак, łuk, rusztowanie sklepienia; || Artyl. przepastnica (narzędzie do mierzenia wielkości kul); || cyrkiel; || star. Rus. szynkownia; || deska z dziurkami dla odłączenia pereł większych od mniejszych. || Кружалый, obłакowy, kabłакowy.

Кружевникъ, -а, *m.* kupiec koronkami handlujący.

Кружевница, -ы, *ж.* koronkarka, która koronki robi lub handluje niemi.

Кружево, *zdr.* кружево, -а, *n.* koronki (star. Forboty). || Кружевной, koronkowy.

Кружёнъ, -жня, *m.* *об.* Кругъ.

Кружение, -я, *n.* krążanie, kołowanie. Кружение воды, wir. Кружение головы, заврót głowy.

Кружечень, -чна, *m.* *zdr.* krązek, kóleczko, *об.* Кругъ.

Кружечка, -и, *ж.* *об.* Кружина.

Кружить, obracać (dokoła), zakрещаć,

кразуѣ; || Кружиться, obracać się (*dokoła*), kręcić się, krazуć się.

Кружнă, -и, *ж.* kufel, kufelek; || пuszka (*do zbierania i składania pieniędzy*); || akarbonka; || miata в trunki, 10-та część wiadra.

Кружмѣкъ, -жнă, *т.* moneta obrobiona i przygotowana do wybicia на нлѣj stępla; || *об.* Кругъ.

Крупа, -ы, *ж.* krupa, kasza. Грѣчневая крупа, krupa gryczana; — перловая, krupa perłowe; — манная, manniane; — ячная, jęczmieńne; — овсяная, owsiane.

Крупина, -ы, *ж.* ziarno krupowe, odrodina

Крупинка, Крупинка, -и, *ж.* *об.* Крупица.

Крупца, -ы, *ж.* okruszyna (*chleba*).

Крупичатый, з krup pszennych zrobionу, pszenny. Крупичатая мука, mąka pszenna, przednia.

Крупка, -и, *ж.* *здр.* *об.* Крупа; || *Bot.* głodek wiosnowy.

Крупно, *пск.* wielkimi, grubemi kawałkami, grubo, nie cienko *Говорить крупно, mówić z nieukontentowaniem.

Крупность, -и, *ж.* g. ubość; || wielkość.

Крупный, *здр.* крупный, gruby; || wielki, mocny, tęgi, rosnący; || gęsty, ciężki.

Крупный скотъ, bydło rosłe. Крупный стъ, las z wielkich drzew.

Крупчатка, -и, *ж.* młyn do mielenia mąki przedni; || mąka pszenna najprzerobniejszego gatunku.

Крупчатный, pszenny, *об.* Крупчатка.

Крупчатый, згęstы, jakby w krupki (*о олиwie, masle i t. p.*), krupnisty. Крупчатое масло, згęstе masło. Крупчатый медъ, krupnisty miód.

Крупъ, -а, *т.* *Med.* krupa (*choroba*).

Крупный, krupny, z krup zrobiony, *об.* Крупа.

Крутенѣць, -ницă, *т.* bagan czyszczony, skop.

Крутенъ, -тя, *т.* wir wodny; || wicher.

Крутизна, -ы, *ж.* krętość, spadzistość. Крутишь, -а, *т.* indycht (*farba niebieska*); || *об.* Крутенѣць.

Крутило, -а, *н.* koło powroźnicze.

Крутильня, -и, *ж.* powroźnia, miejsce gdzie powrozy kręса.

Крутить, kręcić, wykрęсаć, zwiјаć; || скискаć, kręповаć; || wirzyć, kręcić jak wir; || *Gmin.* папierać на кого, nie dawać pokoju komu; || Крутиться, kręcić się, скрęсаć się, zwiјаć się. *Имсł. б.* кручеший, kręсony.

Круто, *пск.* kręto; || spadzisto, stromo; || gęsto, twardo; || *ostro, surowo; || zbyt, nadto.

Крутоберѣгий, mający brzegи spadziste, przykre.

Крутой, kręty, skręсony, kręсony; || spadzisty, stromy, przykry; || gęsty, twarды; || *остry, surowy.

Крутость, -и, *ж.* spadzistość, stromość, przykrоść; || tęgość; || *ostrość, surowość. Крутояръ, -а, *т.* brzeg spadzisty, przyкry

Крутоярый, *об.* Крутоберѣгий.

Крутъ, -и, *ж.* *об.* Крутизна.

Круча, -и, *ж.* *об.* Крутизна.

Круче, *ст. wyж. пск.* Круто, kręćlęj, tę-
жѣj, stromiѣj, przykrзѣj i t. d.

Крученіе, -іа, *н.* kręcenie.

Кручина, -ы, *здр.* кручинушна, -и, *ж.* zmartwienie, zgryzota, strapienie, smutek.

Кручинить, martwić, trapić kogo, smućić; || Кручиниться, martwić się, trapić się, smućić się, gryżć się.

Кручинный, strapiony, zasmucony.

Кручь, -и, *ж.* *об.* Крутизна.

Крушеніе, -іа, *н.* martwienie, trapienie; || rozbitcie (*okrętu, statku*).

Крушина, -ы, *ж.* *Bot.* kruszyna, hakowiec, szakłak. Крушинный, kruszynowy, szakłakowy.

Крушинникъ, -а, *т.* las szakłakowy, kruszynowy.

Крушить, kruszyć, druzgotać; || martwić, trapić, smućić; || Крушиться, kruszyć się; || martwić się, trapić się, smućić się.

Крушиякъ, -а, *т.* *об.* Крушинникъ.

Крыманъ, -а, *т.* pajak krzyżак; || lis krzyżак; || Крыманъ, Крыманить, krzy-
żак, krzyżownik, rycerz krzyżowy.

Крымовниновы, агrestowy.

Крымовникъ, -а, Крымберсень, -я, *т.* агrest, krzak i owoc агrestowy.

Крымъ, -а, *т.* *Star.* krzyż katolicki; || *Mar.* obracanie się lin.

Крыластый, skrzydlasty.

Крылатый, skrzydlaty.

Крылѣчно, -а, *н.* *здр.* schodki, małe schody, *об.* Крыльцо.

Крылѣчный, *об.* Крыльцовый.

Крыло, -а, *н.* (*мн.* крыльа), skrzydło.

Крылообразный, skrzydłowaty.

Крылось, Крылошанинъ, *Gmin.* *об.* Крылоросъ.

Крылышко, -а, *н.* *здр.* skrzydełko, *об.* Крыло.

Крыльце, -а, *н.* *Anat.* łopatka (*у konia i t. p.*).

Крыльцо, -а, *н.* ganek, schody przed domem; || Красное крыльцо, paradny ganek, paradne schody przed domem.

Крыльцовый, do schodów przed domem należący.

Крыльцовый, *Anat.* łopatkowy, *об.* Крыльце.

Крынка, *об.* Крынна.

Крыса, -ы, *ж.* szczur.

Крысѣнонь, -нна, *т.* szczurek.

Крысища, -и, *ж.* *згр.* szczurzysko, wielki szczur.

Крысiй, szczurzy.

Крыситься, окрыситься (на ногó), *Gmin.* rozłożyć się, oburzyć się.

Крытие, -ия, n. krycie, pokrycie.

Крыть, крывать, kryć, pokrywać, nakrywać, przykrywać; || *ukrywać, taić, chować; || **Крыться, kryć się, pokrywać się, nakrywać się, przykrywać się;** || ukrywać się, taić się, chować się. *Imśl. b.* **крытый, kryty, pokryty.**

Крыша, -и, ž. dach, strzecha; || kolej krycia zadanej karty (*w grze kartowej*).

Крышка, zdr. kryszeczka, -и, ž. dach, daszek; || pokrywka, pokryweczka; || **Крышка грóба, wieko;** || wierzch, pokrycie (*np. sukni futrem*).

Крѣпильщикъ, -а, m. *Górn.* cieśla górничу.

Крѣпительный, wzmacniający, posilający.

Крѣпить, umacniać, wzmacniać, utwierdzać, potwierdzać; || posilać, pokrzepiać; || **крѣпить за себя,** zabezpieczyć sobie jaką własność drogą prawną; || poświęcać akt, jego autentyczność; || *Mar.* spuszczać żagle. || **Крѣпиться, utwierdzać się;** || obstawać przy swoim, nie ustępować, być wytrwałym w czym.

Крѣпкий, silny, mocny, krzepki, twardy; || **тѣги, mężny.**

Крѣпно, psk. silnie, mocno, krzepko, twardo, tego, mężnie.

Крѣпление, -ия, n. utwierdzenie, umacnianie; || *Górn.* cembra, cembrowanie.

Крѣпнуть, окрѣпнуть, дрѣтвѣть, zdrѣтвѣть, twardnieć, stwardnieć; || wzmacniać się, krzepić się.

Крѣпостной, forteczny; || **пoddанý, bezwzględnie podległy swemu panu;** || **вѣчзсты. Прав. Крѣпостная книга, księга wieczysta. Крѣпостной актъ, tytuł, akt dowodzący praw czých do czego. Крѣпостное состояніе, stan człowieka poddanego swemu panu.**

Крѣпостца, -ы, ž. forteczka, mała twierdza.

Крѣпость, -и, ž. twardość, moc, jedrność, tęgość, trwałość; || forteca, twierdza, warownia; || **akt piśmienny urzędowy. Купчая крѣпость, akt wieczysty kupna. Закладная крѣпость, kontrakt zastawny.** || **Совершить купчую крѣпость, ob. Совершать.**

Крѣптина, -ы, ž. powróz konopny.

Крѣпчаты, zwiększać się, wzmacniać się (*o wietrze*).

Крѣпыйш, -а, m. silny, **тѣги** człowiek; || *sknѣra, skapiec.

Крѣпъ, -и, ž. moc, trwałość; || *Archit.* kłamra, ankra w murze; || odbudowa. **Стѣнная крѣпъ, murowanieścienne. Крѣпъ свѣдомъ, murowanie sklepione.**

Крюоватый, haczysty, zakrzywiony jak haczyk; || **крѣты, w zakрѣты.**

Крюовѣй, złożony z haczków.

Крюкъ, -á, m. (*im.* **крючья**), *zdr.* **крючѣнь, -чнá, m.** hak, haczyk, kruczek; || **zawiasa** (*u drzwi*); || **zбоченіе z drogi;** || *Star.* **крюий, mn.** dawne nuty kościelne. **Въ крюкъ, крѣномъ, psk.** nakształt haka.

***Согнуть ногó въ крѣюкъ, ob.** Сгибать.

Крючѣнь, -чнá, zdr. **крючѣчень, -чнá, m.** haczyk, mały haczyk; || **haftka;** || *człowiek czepiający się do każdego, przyczepa. ***Ввернуть крѣчѣнь, uczynić wykrѣт, zawadzić.**

Крючить, krzywić, zakrzywiać; || ***дрѣчь.**

Крючоватый, haczysty; || ***zagmatwany, zwickłany, swarliwy, zacępny.**

Крючотворецъ, рца, m. pieniacz, matacz.

Крючотворство, -а, n. pienactwo, matactwo.

Крючотворствовать, matać, wymyślać kruczki.

Крючникъ, -а, m. tragarz podnoszący ciężary hakiem.

Крѣювина, -ы, ž. sękowate i twarde drzewo, trudne do rozłupywania.

Крѣянь, zdr. **крѣяинъ, -а, m.** pień, klocek, klocek; || **тапчух, pasmo gór;** || **warstwa, pokład** (*ziemi, gruntu*); || **calec, ziemia twarda;** || *Gmin.* **крѣпак, крѣпу** człowiek.

Крѣканье, -ня, n. kwakanie (*o kaczkach*).

Крѣкать, крѣкнуть, kwakać, kwaknąć (*o kaczkach*).

Крѣквá, -ы, Крѣкүша, -и, ž. kaczká swojska; || **прѣт z тылу зимowej брычки.**

Крѣхтѣть, jęчець, стѣкаць; || **szemrać, narzekać.**

Кстáти, psk. w sam czas, w samą porę, stosownie, właśnie gdy potrzeba.

Ктиторство, -а, n. godność fundatora, założyciela kościoła; || **opiekowanie się kościołem.**

Ктиторъ, -а, m. fundator, założyciel kościoła; || **mający staranie koło kościoła, skarbnik parafji, ob.** **Стáроста церковный.**

Кто, zaim. kto. **Кто бы нѣ былъ, кто-когда бадź.** **Кто бы это ни сдѣлалъ, кто-кто бадź to uczynił.** **Кто-то, ктоś.** **Кто нибудь, кто ни есть, кто-либо, pewna osoba, ktokolwiek.** || **Ни о комъ, o nikim.** **Ни на комъ, na nikim.** **Ни при комъ, przy nikim.**

Ктомү, psk. do tego, nadto, **прóсь** tego.

Ктырь, -я, m. бак (*owad*).

Кубарь, -я, zdr. **кубарѣнь, -рнá, кубаринь, -а, m.** бак, fryga, cyga, wartałka, kraglica. ***Снатиться кубарѣнь, potoczny** się dając koziołka.

Кубѣба, -ы, ž. kubeba (*roślina*).

Кубинь, ob. **Кубь.**

Кубический, Кубичный, шеścienne, кубичны.

Нубовáтый, Нубовáстый, pękaty (o па-
сутиах).

Нубовый, alembikowy; || Нубовая врас-
ва, indyacht, indig.

Нубонъ, -бна, *m.* puhar, kubek.

Нубура, *об.* Ольстра,

Нубъ, -а, *m.* alembik, kukurbita; || *Mat.*
szescian; || liczba sześcienna, kubiczna.

Нубышна, -и, *zdr.* нубышечна, -чи, *ж.*
вадка глиниана, naczynie pękate, wуру-
кѣ, słoik, puszka; || *Zool.* robak morski.

Нубышникъ, -а, *m.* *Bot.* racicznik.

Нувáлда, *об.* Нановальня.

Нувёртъ, -а, *m.* koperta (*listu*); || па-
крucie (*stolowe*).

Нувшинный, dzbanowy.

Нувшынъ, *zdr.* нувшинчикъ, -а, *m.* dzban,
dzbanek, dzbaneczek; || *m.* нувшинчини,
-овъ, (нубышечна), grzybienie, lilja wod-
na (*roślina*).

Нувырнáнье, -нья, *n.* koziołkowanie,
przewracanie koziołków.

Нувырнáть, нувырннуть, wywracać, wy-
wrócić do góry nogami; || Нувырнаться,
przewracać się do góry nogami, koziołki
przewracać.

Нувирьтъ, -á, *m.* koziołek, przewrócenie
się.

Нувирннуть, *об.* Нувирнáть.

Нудá, *psk.* dokąd, gdzie. Нудá бы ты ни
уѣхаль, я тебá вездѣ найду, gdziekol-
wiek bądź pojedziesz, wszędzie cię znaj-
дѣ. Нудá ни будѣ, нудá ни естъ, нудá ли-
бо, gdziekolwiek, gdzie bądź, dokądkol-
wiek. Нудá нанъ онъ забавенъ, jaki też
zabawny! Нудá тебá таное богáтство, со
си по тѣм богáтвие? Я всю ночь нутиль.
— Нудá нанъ хорошóл саѣтá нос хулаѣтм.
— Nie ma z czego się chwalić. Нудá ни
шло, niech i tak będzie, mniejsza o to!

Нудáхтанье, -нья, *n.* gdakanie (o *kurach*).

Нудáхтатъ, гдакаѣ (o *kurach*).

Нудѣль, Нудѣля, *zdr.* нудѣльна, -я, *ж.*
kędziel. Нудѣльный, kędzielny.

Нудерь, -и, Нудрá, -и, *ж.* (częściей ужува
сѣ в liczbie mnogiej Нудри, -ѣи.), kędziór,
splot, lok (kędziory).

Нудѣсить, нанудѣсить, kuglować; ||
• блязновáть, krotochwilić.

Нудѣсникъ, -а, *m.* kuglarz; || • филт,
osust.

Нудѣсница, -ы, *ж.* kuglarka.

Нудѣсы, -ѣ, *ж.* *mn.* kuglarstwo, czary.

Нудревáто, *об.* Нудрáво.

Нудревáтость, -и, *ж.* przesadna ozdoba
(*stylu*).

Нудревáтый, niesco kędzierzawy; ||
• przesadami, wymuszony (*stylu*).

Нудри, *об.* Нудерь; || *Bot.* Цáрсня нуд-
ри, gatunek lilji.

Нудрáвецъ, -вца, *m.* *Bot.* gęsia stopa
gtonkowa.

Нудрáвить, kędzierzawić, trefić włosy
w pierścienie.

Нудрáвна, -и, *ж.* *Bot.* korona (*roślina*).

Нудрáво, *psk.* kędzierzawo, wijaco się
w pukle; || • kręconemi literami; || • przy-
sadnie, wymuszenie; || гаѣжисто (o *drze-
wach*).

Нудрáвостъ, -и, *ж.* kędzierzawość.

Нудрáвый, kędzierzawy; || гаѣжисты (o
drzewach); || • przesadny, wymuszony (o
stylu).

Нудрáвѣтъ, kędzierzawieć, stawać się
kędzierzawym; || гаѣжисто роснáть (o *drze-
wach*).

Нудрáжня, -и, *ж.* osoba mająca włosy кѣ-
дzierzawe.

Нузнічній, kowalski,

Нузніць, -á, *m.* kowal.

Нузніческій, *об.* Нузнічній.

Нузнічество, -а, *n.* kowalstwo.

Нузнічнѣнь, -а, *m.* *Zool.* konik polny,
świerzcz.

Нузнічѣха, -и, *ж.* żona kowala.

Нузнічній, *об.* Нузнічній.

Нўзница, -ы, *ж.* kuźnia. Нўзничній, do
kuźni należący.

Нўзна -и, *ж.* *об.* Нўзница.

Нузовѣще, -а, *n.* *zgr.* *об.* Нўзовъ.

Нузовѣнь, -внá, *m.* *zdr.* koszyczek, *об.*
Нўзовъ.

Нўзовъ, -а, *m.* *zdr.* нузовѣнь, -внá, *m.*
Нузовѣнна, -нни, *ж.* kosz z kory brzozo-
wѣj, kaźub, koźub; || pudło kareciane.

Нузовѣе, -вѣя, *n.* ul pleciony wieszany
na drzewie.

Нубѣбана, -и, *Bot.* *об.* Одувáнчикъ.

Нўна, -и, *ж.* *Druk.* рѣкожеść u prasy.

Нумáнь, -а, *m.* sdnar przez skrzela ryby
przewleczony, dla spuszczenia w wodę; ||
wiązka, sznurек ryb.

Нунáтъ, нуннуть, piszczeć, wydawać
głos, odzywać się.

Нунишь, -а, *m.* *Gmin.* figa. Поназáть нў-
нишь, pokazać, dać komu figę, drwić sobie
z czego, nie dbać o со. Поназывать нў-
нишь въ нармáнь, figę w kieszeni пока-
зывать, клаć w duchu.

Нунла, -ы, *ж.* lalka. Выпуснѣя нўнла,
marionetka.

Нунлевáнецъ, -нца, Нунлевáнь, -а, *m.*
nasiono kolokwintydy, grybia trutka (*ro-
ślina*).

Нунлáнна, -и, *ж.* koźuch reniferowy Sy-
beryjski.

Нуннуть, *об.* Нўнáтъ.

Нуновáтъ, кукаѣ (o *kukułce*).

Нунолка, -и, *ж.* (*zdr.* lalczka; || *Nat.*
poczwarка (*wo przemianach owoców*)).

Нуноль, -я, *m.* kąkol, chwast.

Нунольвáнь, -а, *m.* *об.* Нунлевáнецъ.

Нунольникъ, -а, *m.* lalkarz, со lalki
robi.

Нунольница, -ы, *ж.* lalkarka, kobieta со
lalki robi.

Нунольный, lalkowy. Нунольная комѣ-
дія, *об.* Комѣдія.

Нунсйтъ, нунсйтѣсь, przecierać sobie
oczy рѣка, kiedy łzy występują.

Нўнуль, -я, *m.* kaptur, kapica (*mnisza*).
 Кукуруза, -ы, *ж.* *Bot.* kukurydza.
 Кукушэчій, Кукушнінъ, кукулчы; ||
Bot. Кукушніны сапожні, обuwіk (*ziele*).
 Кукушна, -и, *zdr.* кукушэчна, *ж.* кукул-
 ка, кукулэчка. *Przysl.* Промѣнѣту ку-
 кушину на йотреба, траіць з дэсzczу под
 гупне.
 Кўнша, -и, *ж.* kamienniczek (*ptak*).
 Куллага, -и, *ж.* *Gmin.* ciasto zytne.
 Куланъ, -а, *zdr.* кулачэнь, -нѣ, *m.* ку-
 лѣк, піеść zwarta, uderzenie піеściѣ; ||
Mil. mlot mularski; || grzechotka, gru-
 chotka (*w młynie*); || * skupień, lichwiarz,
 * Свистать въ куланъ, mieć pustki w kie-
 szeni.
 Кулачіще, -а, *n. zgr.* wielki кулѣк; *об.*
 Куланъ.
 Кулѣчки, -чэнь, *mn.* Кулѣчний бой,
 walka на піеściе. Бійтсѣ на кулѣчнахъ,
 біць сѣ на піеściе.
 Кулѣчний, піеściowy, *об.* Куланъ, Ку-
 лѣчки.
 Кулганъ, -а, *m.* dzbanek metalowy з ро-
 куwкѣ.
 Кулебѣна, -и, *zdr.* кулебѣчна, -чни, *ж.* pi-
 róg duży, nadziany rybѣ i innymi przy-
 prawami.
 Кулевоі, worowy, od woru, на wory
 sprzedawany, *об.* Куль.
 Кулѣть, -льнѣ, Кулѣчэнь, -чна, *m.* wo-
 рек rogózkowy. *Przysl.* Попасть изъ куль-
 нѣ въ рогонку, траіць з дэсzczу под гу-
 пне.
 Кулемѣ, -ы, *ж.* łapka на sobole i wilki.
 Кулѣчний, належѣць до worków rogóž-
 kowych.
 Куліга, -и, *ж.* nowina, grunt wykarczowa-
 wany, majdan, wola; || bekas czerwony (*ptak*).
 Кулиало, -а, *m.* pijak, bibosz.
 Кулианье, -нѣ, *n.* pijatyka.
 Куликатъ, *Gmin.* upiѣć сѣ, hulać.
 Кулинъ, -ѣ, *zdr.* куличэнь, -чнѣ, *m.* be-
 kas (*ptak*); || Степной кулинъ, krzyk (*ptak*).
Przysl. Всякій кулинъ своѣ болото хва-
 лить, кажда лизка своіг огон chwali.
Przysl. Далекѣ кулику до Петровѣ дня,
 дѣга то робота, не зараз сѣ за нѣ со
 wezmie.
 Куліса, -ы, *ж.* *Teatr.* kulisa. Кулісний,
 kulisowy.
 Куличинъ, -а, *m.* *об.* Куличъ.
 Куличіще, -а, *n.* *об.* Куличъ.
 Куличій, bekasi, bekasowy.
 Кулички, *mn.* *Gmin.* Онъ живѣтъ у чѣр-
 та на куличнахъ, mieszka на końcu świa-
 та, djabli wiedzą gdzie.
 Куличъ, -ѣ, *m.* rodzaj babki pieczonѣj
 на Wielkanoc.
 Кулище, -а, *zgr.* wielki wor, *об.* Куль.
 Кулонѣць, -нѣ, *m.* *об.* Колонѣць.
 Куль, -ѣ, *m.* wór rogózkowy; || miara
 zboża.
 Кульбаба, -ы, *ж.* *Bot.* kuczyniec (*ro-
 ślina*).

Нумльнѣнѣця, -и, *ж.* *Astr.* przechodzenia
 gwiazdy przez punkt wierzchołkowy.
 Культепѣ, -ы, *wsp.* мажѣць lub мажѣць
 złamane palce у рѣк.
 Культа, -и, *ж.* kikut (*бѣдѣць безъ палцоў
 у рѣк lub ног*); || рѣка lub нога, котрѣй бра-
 кује палцоў, в skutek jakiego wypadku.
 Культѣвый, pozbawiony палцоў у рѣк
 lub ног.
 Культѣвѣтъ, kulawieć, kikutacъ.
 Культѣпка, *об.* Культа.
 Кумѣ, -ы, *ж.* kuma, kmotra.
 Куманѣнь, -нѣнѣ, *m. zdr. об.* Кумъ.
 Куманина, Куманиха, -и, *ж.* *Bot.* malina
 Szwedzka, ostręgi, jarzyna, orzyzna (*jago-
 da*).
 Куманічнинъ, -а, *m.* krzaczek Szwedz-
 киѣj maliny, *об.* Куманина.
 Кумачинъ, -а, *m.* suknia wieśniaczek
 з czerwонѣj bawełnianѣj tkaniny.
 Кумачъ, -чѣ, *m.* czerwona bawełniana
 tkanina.
 Кумирница, -ы, Кумирня, -и, *ж.* świąty-
 nia pogańska.
 Кумирный, баўwochwальcy.
 Кумиропоклонѣнне, Кумирслужѣнне, -иѣ,
n. баўwochwальstwo.
 Кумиръ, -а, *m.* pośląg, bożek; || бѣstwo,
 bożyszczе, osoba бѣдѣць предметом
 pochlebstwa.
 Кумитсѣ, покумитсѣ, kumać сѣ, ро-
 kumać сѣ; || bratać сѣ, koligacіє сѣ.
 Кумовство, -ѣ, *n.* kumowstwo, kmo-
 trowstwo; || towarzystwo, braterstwo.
 Кумушна, *zdr. об.* Кумѣ
 Кунна, -и, *ж.* *Zool.* gatunek pstręga.
 Кунуть, -а, *m.* *Bot.* łogowa, zezem, se-
 sam (*roślina dajęca olej*).
 Кунница, -ы, *ж.* *Zool.* kuna, łasica; || Ка-
 менная кунница, kuna białoszycja.
 Куній, куні. Куній мѣхъ, kunie futro.
 Кунстѣмера, -ы, *ж.* gabinet rzeczy oso-
 bliwych i ciekawych.
 Кунша, -и, *ж.* *об.* Недровна.
 Купа, -ы, *ж.* kupa, stos; || tłum, groma-
 da.
 Купѣло, -а, *n.* Купѣльница, -ы, *ж.* jas-
 kier (*roślina*).
 Купѣльный, kąpielny.
 Купѣльня, -и, *ж.* łazienka do zimnych
 kąpieł (*w rzecze*).
 Купѣние, -иѣ, *n.* kąpanie.
 Купѣль, кармацъ; || Купѣтсѣ, кармац сѣ.
 Купелрвать, *Chem.* topić metal w ty-
 gielku.
 Купѣль, Купѣль, -и, *ж.* chrzcielnica.
 Купелѣция, -иѣ, *ж.* *Chem.* topienie meta-
 łów dla oczyszczenia ich.
 Купѣна, -ы, *ж.* *Bot.* babi-krówka (*roślina*).
 Купѣцкіѣ, *об.* Купѣчэскіѣ.
 Купѣць, -пцѣ, *n.* kupiec; || kupujący, па-
 buywca.
 Купѣчэскіѣ, kupiecki.
 Купѣчэстванны, handlowny.

Нүпéчество, -а, *n.* kupiectwo, stan kupca; || zbiór, zgromadzenie kupców.

Нүпина, -ы, *ж.* Kóśc. Sł. krzak; || гniaздо myszy polnych.

Нүпйть, купіć. *Imśł. б.* нүпленный, купюны.

Нүплéть, -а, *m.* śpiewka z kilku wierwzy.

Нүпля, -и, *ж.* kupno, pokup.

Нүпный, łączny, spólny.

Нүполь, -а, *zdr.* Нүполець, -льца, *m.* Archit. kopuła.

Нүпольный, копулову, до копулы належасу.

Нүпóнь, -а, *m.* Hand. kupon (w papierach kredytowych).

Нүпорить, закупорить, zatykać, zatkać, (butelkę); || szpuntować, zaszpuntować (bezcze).

Нүпорóсный, koperwasowy, witiolowy. Нүпорóсное мáсло, kwas siarkowy zredukowany. Нүпорóсная нислотá, kwas siarczаны.

Нүпорóсь, а, *m.* witiol, siarczan metaliczny. Бёлый albo цинковый нүпорóсь, siarczan cynku. Сяній albo мёдный нүпорóсь, siarczan miedzi. Желёзный albo сапóжный нүпорóсь, siarczan żelaza, koperwas.

Нүпорщикъ, *об.* Нүпорь.

Нүпчая, -чей, *ж.* akt kupna, dowód prawу купна. Совершáть нүпчую крёпость, *об.* Совершáть.

Нүпчикъ, -а, *m.* (wyraz pieszczotliwy), *об.* Нүпéць,

Нүпчина, -ы, *m.* kupiec; || купяжасу, пабыса.

Нүпчйха, -и, *ж.* kupcowa; || жона купса.

Нүпйрь, -á, *m.* Bot. dziegel (roślina).

Нүпёль, *об.* Нүпéль.

Нүрáнтъ, -а, *m.* kamień do rościerania farb. Прейсь-нурáнтъ, cena towarów oznaczona w tabellach.

Нүрáнты, -овъ, *mn.* zegar grający.

Нүрáторъ, -а, *m.* kurator, правнйе додану opiekun osobie nie mogącej się samej рзáдзіć. Нүрáторскій, kuratorski.

Нүргáнь, -а, *zdr.* нурганчинъ, -а, *m.* kurhan, kurhanek, pagórek usypany z ziemi. || *Nat.* gatunek liszki.

Нүргúzый, kusy, z krótkim ogonem; || skrócony, ucięty.

Нүрдйнь, -á, *m.* szeroki i tłusty ogon (u owiec stepowych).

Нүрево, -а, *n.* nakadzenie, dym od nakadzenia; || każdy wonny materiał służący do kadzenia

Нүрегá, -й, *ж.* morela, aprykoza (owoc).

Нүрénie, -ия, *n.* kadzenie, dymienie; || palenie (tytuniu); || пёдzenie wóдки.

Нүрénюнь, -нна, *m.* *об.* Цыплёнюнь.

Нүрénь, -я, *m.* mieszkanie i stowarzyszenie przemysłowców zajmujących się sprzedażą zapasów żywności i napojów; || *Star.* zabudowanie kozaków Zaporozkich.

Нүрильница, -ы, *zdr.* Нуриленна, -и. *ж.* kadzidlnica, fajerka do kadzenia.

Нүрильный, kadzidlny, do kadzenia służący.

Нүриный, kurzy.

Нүритель, -я, Нурильщикъ, -а, (табану), *m.* fajczarz.

Нүрильница, Нурильщица, -ы, *ж.* lu-biąca palic tytuń; || *об.* Нурильница.

Нүрильный, do kadzenia lub do palenia służący. Нүрильные порошки, proszki do kadzenia. Нүрильный табанъ, tytuń. Нүрильная трóбка, fajka do palenia tytuniu.

Нүрить (чёмъ), dymić, kadzić; || = (что), palic (fajke, tytuń), kurzyć; || пёдзіć (wóдке); || Нүриться, dymić się; || ка-дзіć się; || być пёдзосум, palonym (o wóдке). *Imśł. б.* нурённый, kadzony, palony, kurzony, пёдзоны.

Нүрица, -ы, *ж.* (mn. Нүры), kura, kokoszka.

Нүричй, курзы. *Med.* нуричья слёпотá, hemerolopja, kuroślep, nocna ślepotá; || = *Bot.* jaskótcze ziele wielkie, złotnik.

Нүрий, *об.* Нуриный.

Нүрна, *zdr. об.* Нүра.

Нүриóзный, ciekaawy, zajmujący.

Нүрлынанье, -нья, *n.* kieranie, strakanie, krzyk żórawi.

Нүрлынатъ, нурлынуть, kierać, strukać (o żórawiach).

Нүрникъ, -а, *m.* pierog z kurą; || kurnik, szopa na kury; || przekupień ptastwa domowego; || chałupa bez komina, w której dym od pieca przez otwór w dachu wychodzi.

Нүрнóй, nie mający komina dymowego.

Нүрная избá, *об.* Нүрникъ (chałupa bez komina).

Нүрнóсна, -и, *ж.* kobieta mająca nos zadarty.

Нүрнóсный, krótkonosy, zadartego nosa.

Нүрóнь, -рнá, *m.* kurek u broni; || lon esowaty na końcu osi. Нүрнóвый, kurkowy. Взвести нүрóнь, kurek odwieść.

Нүролэсить, figle płacać, robić niedorzeczności.

Нүролэсникъ, -а, *m.* figlarz, psotnik, swawolnik.

Нүролэсница, -ы, *ж.* figlarka, psotnica, swawolnica.

Нүролэсничать, *об.* Нүролэсить.

Нүролэсь, *об.* Нүролэсникъ.

Нүропатна, *zdr.* Нүропаточна, -и, *ж.* kuropatwa, kuropatka.

Нүропáчй, kuropatwi.

Нүрослэпникъ, -а, *m.* Bot. dereń (krzak).

Нүрослэпъ, -а, *m.* Bot. kurzyślád, kurzyślép.

Нүрочна, -и, *ж.* *zdr.* kurka, mała kurka.

Нүрсивъ, -а, *m.* (нурсивный шрифтъ), *Druk.* kursywa, italika, druk naśladowujący pismo.

Нурсовóй, kursowy.

Курсь, -а, *m.* kurs, bieg pieniędzy; || droga po której okret płynie; || kurs nauk.
Куртажъ, -а, *m.* faktorstwo, stan faktora, maklera; || faktorne, pieniądze faktor-

Куртина, -ы, *ж.* Fort. kurtyna; || część ogrodu zasadzona drzewami.

Куртна, -тии, *zdr.* курточна, -чни, *ж.* kurta, kurtka, kurteczka, suknia kusa.

Курчавна, -и, *ж.* kobieta mająca włosy kędzierzawe; || *Bot.* łobodrzew.

Курчавость, -и, *ж.* kędzierzawość.

Курчавый, кędzierzawy.

Курчавѣть, кędzierzawieć.

Курчатый, *ob.* Курчавый.

Курчѣнна, -и, *ж.* *pog.* mizerna kura.

Курчѣнокъ, -нна, *m.* *zdr.* kurczątko.

Курь, -ѣ, *mn.* *ob.* Мурица. || * Курь строить женщинѣ, umizgać się, smalić cholewki do kobiety.

Курьерство, -а, *n.* stan, obowiązek kurjera.

Курьерский, kurjerski, gończy. Ъхать на курьерскихъ, jechać końmi kurjerskimi.

Курьеръ, -а, *m.* kurjer, goniec.

Куря. *przyp. dr.* куряти, *n.* *ob.* Цыплёнокъ.

Курятина, -ы, *zdr.* курятинна, -и, *ж.* kurczęcina, mięso kurczęce.

Курятникъ, -а, *m.* kurnik, szopa na kury; || przekupień ptastwa domowego; || złodziej kur, co kury kradnie.

Курятница, -ы, *ж.* złodziejka kur.

Курятный, kurniczy. Курятный рядъ, гупек kurniczny.

Курятня, -и, *ж.* kurnik, szopa na kury.

Курячий, *ob.* Куриный.

Кусаа, -и, *wsp.* mający lub mająca zwyczaj kąsać, gryźć; || Szczypawka (*owad*).

Кусаніе, -іа, *n.* kąsanie, gryzienie.

Кусать, kąsać, gryźć; || szczypać; || кусаться, kąsać się, gryźć się. * Товаръ зтого кусается, towar ten bardzo jest drogi. *Imsl. b.* кусанный, kąsany.

Кусище, -а, *n.* *zdr.* wielki kawał.

Кусювый, з кавалковъ lub sztuczek składający się.

Кусовая ира, pierwszy świeży kawior, najlepszego gatunku.

Кусобъ, -сна, *zdr.* кусобчень, -чна, *m.* *кѣс.* kawał, kawałek, kąsek; || część, sztuka (*np.* płótna).

Кустарникъ, -а, *zdr.* кустарничень, -чна, *m.* krzak, krzaczek; || *жб.* krzaki.

Кустарный, зły, lichy, jaki taki, tuzinkowy. Кустарная работа, wyrоб tuzinkowy. Кустарный товаръ, зły towar.

Кустинъ, -а, *m.* *zdr.* krzaczek; *ob.* Кусть.

Кустистый, krzaczysty, krzewisty.

Куститься, rosnać, zarastać krzakami.

Кустище, -а, *zdr.* *n.* krzaczysko, wielki krzak.

Куатовой, krzakowaty.

Кустъ, -а, *zdr.* кустонъ, -стна, кустбчень, -чна, *m.* krzak, krzaczek.

Кусь, -а, *m.* *кѣс.* kawał.

Кутаніе, -іа, *n.* otulanie, okrywanie.

Кутасъ, *zdr.* кутасинъ, -а, *m.* kutas.

Кутать, otulać, okrywać, osłaniać.

Кутѣнь, а, *m.* hulanka, pijatyka.

Кутѣнинъ, -а, *m.* *pog.* człowiek z duchownego stanu, syn księdzowski.

Кутерма, -ы, *ж.* zawierucha, kurzawa, zamieć; || niesnaska; || podrybek, gatunek łososia.

Кутило, -ы, *m.* bibosz, pijak.

Кутить, kęcić się w kółko (*o wietrze*); || * hulać, birbantować.

Кутія, *ob.* Кутья.

Кутный, trzonowy. Кутныя зубы, зѣбы trzonowe.

Кутонъ, -тра, *m.* Anat. kącik oka.

Кутра, -ы, *ж.* *Bot.* toina.

Куть -а, *m.* kąt w izbie.

Кутья, -тый, *ж.* przenica (*lub ryż*) gotowana z miodem i rodzenkami, którą na pogrzebie umarłego pożywają.

Кухарна, -и, *ж.* kucharka.

Кухмистръ, -а, *m.* kuchmistrz, kucharz.

Кухня, *zdr.* кухонна, -и, *ж.* kuchnia, kuchenka.

Кухонный, kuchenny.

Кущый, mający krótki lub obcięty ogon, кус.

Куча, -и, *ж.* kupka, gromada; || tłum (*ludzi*).

Кучеляба, *ob.* Цѣлибуха.

Кучерской, do stangreta należący, stangrecki.

Кучерь, -а, *m.* stangret, woźnica.

Кучечна, -и, *ж.* *zdr.* kupka, gromadka.

Кучить, skupiać, gromadzić.

Кучища, -и, *ж.* wielka kupka.

Кучна, -и, *ж.* *zdr.* kupka.

Кучмерна, -и, *ж.* gatunek mchu.

Кучунъ, *ob.* Научунъ.

Куша, -и, *ж.* Zool. młotek (*рыба*).

Кушанъ, -а, *m.* pas.

Кушанье, -нья, *n.* jedzenie.

Кушать, jeść, pić, obiadować.

Кушачень, -чна, *m.* *zdr.* pasek.

Кушетна, -и, *ж.* szesław.

Кушнерство, -а, *n.* kuśnierstwo, białoskórnictwo.

Кушнеръ, -а, *m.* kuśnierz, białoskórnik.

Кушуръ, -а, *m.* *Bot.* sitowina szpilkowa; *ob.* Ситникъ.

Кушь, -а, *m.* stawka (*w grac*).

Къ, Но, *przymk.* k, ku, do, dla, na. Лю-

бовъ нь людямъ, miłość ku ludziom. Къ востону, ku wschodowi. Ни стѣверу, ku północy. Къ понцу, подь конецъ, ku końcowi. Къ вечеру, подь вечеръ, ku wieczorowi. Иду нь брату, иде до брата. Со-

браться нь десяти часамъ утра, zebrać się na dziesiątą godzinę z rana. Пригла-

ойть къ обѣду, zaprosić na obiad Прибѣгнуть къ Богу, udać się do Boga. Къ стыдѣ моему я долженъ въ этомъ сознаться, wstydzę się, że muszę to wyznać. Приговорить къ смѣрти, skazać na śmierć. Я имѣю къ нему отвращеніе, mam wstręt do niego. Любовь къ Богу, miłość Boga. Подойти къ кому, zbliżyć się do kogo. Онъ близокъ къ смѣрти, bliski jest śmierci. Онъ не мнѣ охладѣлъ, stał się oziębłym dla mnie. Приложить руку къ прошенію, położyć rękę na prośbie, podpisać się. Къ чему клонится эта рѣчь, ku czemu (do czego) ta mowa zmierza? Этотъ цвѣтъ къ нему идѣть, этотъ цвѣтъ ему въ лицу, dobrze mu w tym kolorze, ten kolor mu do twarzy. Войти къ кому въ домъ, stać się uczestnikiem w czym interesie. Переимѣниться къ лучшему, polepszyć się.

Кумваль, об. Кимваль.

Л.

Л, dawniej nazywana Люди, wymawia się jak polska litera L.

Лабазиниѣ, -а, m. kupiec zbożowy, przekupień mączny; || Bot. tawiuła błotna (*rotina*).

Лабазъ, -а, m. Лабазня, -и, ż. śpichlerz; || handel zbożem, skład mąki. Лабазный, śpichlerzowy.

Лабарданъ, -а, m. sztokfisz solony.

Лабзиться (оноло ногѣ), pochlebiać się komu.

Лабиринтъ, -а, m. labirynt.

Лабрантъ, -а, m. manipulator, pomocnik naczelnika laboratorjum.

Лабратористиѣ, -а, m. Artyl. pracujący w laboratorjum.

Лабраторія, -и, ż. laboratorjum, pracownia.

Лабраторный, należący do laboratorjum. Artyl. Лабраторныя издѣлія, palne wyroby, sztuczne ognie.

Лабраторъ, -а, m. об. Лабрантъ.

Лабрадѣръ, -а, m. Min. labrador (*камієн*).

Лавъ, -ы, ż. lawa, wyrzut gór wulkanicznych; || most pływający; || ława, ławka.

Лаванда, Лавенда, -ы, ż. Bot. lawenda.

Лавина, -ы, ż. bałwan lodu staczający się z gór, lodozwał.

Лавиринеѣ, об. Лабиринтъ.

Лавированіе, -іа, n. Лавировка, -и, ż. lawirowanie, krążenie.

Лавировать, lawirować, krążyć.

Лавна, -и. zdr. лавочка, ż. ławka, ławeczka; || sklep, kram.

Лавниниѣ, -а, m. Star. Rusk. об. Засѣдатель.

Лавочниниѣ, -а, m. kramarz, handlarz.

Лавочница, -ы, ż. żona kramarza.

Лавочный, kramarski, sklepowy.

Лавра, -ы, ż. wielki klasztor; || najlepszy gatunek indychtu (*farby*).

Лавровый, laurowy, wawrzynowy. Лавровый листь, bobek. Лавровый венецъ, wieniec wawrzynowy.

Лавръ, -а, m. laur, wawrzyn.

Лавчѣнна, -и, ż. pog. lichy kram.

Лагерный, obozowy, oboźny.

Лагерь, -я, m. obóz. Стоять лагеремъ, obozować, stać obozem, Снять лагерь, zdjąć obóz.

Лаглинь, я, m. Mar. lina z węzłami.

Лагуна, -ы, ż. łaguna, jezioro w błotnistém miejscu.

Лагуна, -и, ż. Лагунъ, -а, m. zdr. лагунчикъ, małżnica, małżniczka; || Mar. bezka do trzymania wody.

Лагъ, -а, m. narzędzie do mierzenia drogi okrętowej; || rząd armat jednego boku okrętowego, bitnia.

Ладанниниѣ, -а, m. Bot. złotojęść (*roślina*).

Ладѣйна, -и, ż. zdr. об. Ладья.

Ладѣйный, statkowy; || łódzasty.

Ладѣйщиниѣ, -а, m. sternik.

Ладить, nastrajać (*instrument muzyczny*): || godzić, jednać; || być w zgodzie; || naprawiać, przyprawiać; || Ладиться, zgadzać się z kim, porozumieć się; || urządzać się, udawać się. Онъ со всеми ладить, on ze wszystkimi jest w zgodzie. Они не ладятъ между собою, gniewają się z sobą, mają na pieńku. Дѣло это ладится, не ладится, ten interes szyкује się, nie szyкује się. Всѣ у него не ладится, wszystko mu się nie szyкује.

Ладно, psk. ładnie, zgodnie, dobrze, pomyślnie.

Ладный, zgodny.

Ладонка, -и, ż. woreczek z kościelném kadzidlém lub z jakąś relikwią do noszenia na szyi razem z krzyżem; || kadzielnica.

Ладонка, zdr. об. Ладонь.

Ладонница, -ы, ż. puszka do kadzidla.

Ладончатый, Bot. dłoniasty, spleśszczony.

Ладонь, Ладань, -а, kadzidło; || росной ладонь, benzoin, gatunek wonnej żywicy; || земной ладонь, kozłek, baldrian (*roślina*). Ладонный, kadzidlony, kadzidłowy.

* Дышать на ладонь, być blizkim śmierci.

Ладонь, -и, ż. dłoń.

Ладѣша, об. Ладонь (*używa się w liczbie mnogiej*: Ладѣши). Бить въ ладѣши, klasnąć.

Ладунка, Лядунка, -и, zdr. ладуночка, -чи, ż. ładownica, ładowniczka; || pudło do schowania narzędzi szewskich.

Ладъ -а, m. Muz. akord, zgoda; || rodziałka na szyi instrumentów muzycznych, np. gitary i t. p.; || zgoda, jedność.

Ладыга, -и, *ж. об.* Подшипникъ.
 Ладъевидный, Ладъеобразный, *Bot.* łód-
 kowaty.
 Ладья, -дья, *ж.* statek o jednym masz-
 cie; || łódź, łódka, czółno; || wieża (*w grze*
szachowej).
 Лажный, тучаący się ażю.
 Лажь, -а, *т.* ażю, zmiennie.
 Лазарётный, szpitalny.
 Лазарётъ, -а, *т.* szpital.
 Лазея, -ея, *здр.* лазейна, -и, *ж.* przełaz,
 przełazek, miejsce przełazenia.
 Лазить, Лазать, лазіі, плаці się, wdра-
 рываі się; || *Gmin.* Лазить пчёлъ, лазііі
 pszczoly, podbieraі pszczoly.
 Лазна, -и, *ж.* таженіе.
 Лазня, -и, *ж.* deska z dziurami zamiast
 drabiny służаца.
 Лазоревна, -и, *ж.* sikora błękitna (*ptak*).
 Лазоревый, лазуровый, błękitny.
 Лазулить, -а, *т.* lazulit, lazulec (*mine-
 ral*).
 Лазуревка, *об.* Лазоревна.
 Лазуревый, *об.* Лазоревый.
 Лазурникъ, -а, *т.* lapis lazuli, лазуровый
 kamień.
 Лазурь, -и, *ж.* lazur, farba jasnobłęki-
 tna; || smalta; || błękit nieba.
 Лазутчество, -а, *н.* szpiegostwo, szpie-
 гованіе.
 Лазутчикъ, -а, *т.* szpieg.
 Лазутчица, -ы, *ж.* szpiegująca kobieta.
 Лазья, *об.* Летонья.
 Лай, -ая, *н.* szczekanie; || *obelga, ła-
 janie.
 Лайна, -и, *ж.* skóra psia, biała, wypra-
 wna, bez sierści.
 Лайновый, zrobiony z wyprawnej psiej
 skóry.
 Лайей, -ея, *т.* lokaj.
 Лайейская, -ой, *ж.* izba lokajska, przed-
 pokoj.
 Лайейский, lokajski.
 Лакировальный, do lakierowania słu-
 жащы.
 Лакировальщикъ, *об.* Лакировщикъ.
 Лакированіе, -іа, *н.* lakierowanie.
 Лакировать, налакировать, lakierowaі,
 wykierowaі. *Imś. б.* лакіро́ванный,
 lakierowany.
 Лакировка, -а, *ж.* lakier, lakierowa-
 ніе.
 Лакировщикъ, -а, *т.* lakiernik.
 Лакмусъ, -а, *т.* lakmus, farba błękitna.
 Лакмусовый, lakmusowy.
 Лакновый, lakierowy.
 Лакновщикъ, -а, *т.* fabrykant lakie-
 ров.
 Лаконецъ, -нца, *т.* *об.* Лаконна.
 Лаконить, karmііі kogo łакотkami; ||
 Лакониться, jeііі łакотki, byііі łакотым.
 Лаконна, -и, *ж.* smakosz, łакотnik.
 Лаконно, *пск.* smacznie.
 Лаконство, -а, *н.* łакотstwo na przy-
 смачки, przysmaczek, łакocie.

Лаконный, łакотny na przysmaczki; ||
 smaczny, przyjemny. Лаконный кусочекъ,
 przysmaczek, wyśmienity kasek. *Онъ ла-
 номъ до денегъ, chciwy pieniędzy.
 Лаконизмъ, -а, *т.* lakonizm, sposób wy-
 ражания się jak najkrótszy.
 Лаконический, lakoniczny.
 Лакрица, -ы, *ж.* korzeń lukrecji; || lukre-
 cja smażona.
 Лакричникъ, -а, *т.* *Bot.* lukrecja, słod-
 кі korzeń.
 Лаксфорель, -и, *ж.* łososiopstrąg (*ryba*).
 Лакъ, -а, *т.* lakier, pokost.
 Лаль, -а, *т.* rubin (*камień drogi*).
 Лампа, -ы, *ж.* lampa.
 Лампада, -ы, *здр.* лампадна, лампадоч-
 ка, -и, *ж.* lampka, lampeczka.
 Лампадный, lampowy.
 Лампадочна, *здр.* *об.* Лампада.
 Лампась, -а, *т.* taśma, pas, skrawek.
 Ламповщикъ, -а, *т.* lampiarz, fabrykant
 lamp.
 Ламповый, lampowy.
 Лампочка, -и, *ж.* *здр.* lampka.
 Ландкарта, -ы, *ж.* mapa, karta geogra-
 ficzna.
 Ландшафтный, krajobrazowy, pejzažo-
 вы. Ландшафтный живописецъ, malarz
 pejzażów.
 Ландшафтъ, -а, *т.* krajobraz, pejzaż.
 Ландышъ, -а, *т.* *Bot.* konwalia, lanka,
 lanuszka. Ландышевы, konwajowy.
 Ланита, -ы, *ж.* Kość. *Sl.* policzek, lice.
 Ланитный, policzkowy, licowy, licny.
 Ланпась, *об.* Лампась.
 Ланцетникъ, *здр.* *об.* Ланцетъ.
 Ланцообразный, *Bot.* lancetowaty,
 nakształt lancetu.
 Ланцетъ, -а, *т.* *Chir.* lancet.
 Ланій, лани, od łani.
 Лань, -и, *ж.* *Zool.* łania.
 Лапа, -ы, *ж.* łapa; || hak do chwytania;
 || ramię kotwicy; || obęgi do wyjmowania
 z ognia rozpalonych kul lub kamieni; ||
 dziurki u zawiasów żelaznych przybitych
 do drzwi; || koniec drzewa ściosany захо-
 дзящы w fuзę; || *Bot.* Медвѣжья лапа,
 akant, barszcz (*roślina*). *Нагрѣть лапу,
 uciuć grosza.
 Лапистый, łапцасты, łapiasty.
 Лапись, -а, *т.* kamień piekielny, sale-
 trzan srebra.
 Лапица, -и, *ж.* łapsko, wielka, niezgra-
 бна łapa.
 Лапка, -и, *ж.* *здр.* łapka, łapeczka.
 Лапотникъ, -а, *т.* robiащы łuczaki, łap-
 cie, kurpie; || chłop w łuczakach cho-
 дзящы.
 Лапотница, -ы, *ж.* kobieta w łuczakach
 w łапciach, w kurpiach chodзяца.
 Лапотъ, -птя, *т.* łuczaki, łапcie, kurpie
 z kory brzoзowej.
 Лапоухий, klapouchy.
 Лáпочка, -и, *ж.* *здр.* łapka, łапeczka; ||
 *moje serce, moja duszko.

Лапта́, -ы, *ж.* gra w piłkę.
Лаптище, -а, *n. zgr. ob.* Лапоть,
Лопухъ, -а, Лопушникъ, -а, *m. Bot.* Io-
pian popolity, łopuch.
Лапчатна, -и, *ж. Bot.* pięcperst, pięc-
perstowe ziele, pięciornik.

Лапчатоногий, *Nat.* pletwonogi (*o pta-
kach*).

Лапчатый, łapczasty, łapkowaty; || *з* ła-
pek zrobiony (*o futrze*). *Гусь лапчатый,
ob. Гусь.

Лапша́, -и, makaron domowy.
Ларецъ, -ца, *m.* skrzynia, szkatuła.
Ларчикъ, -а, *m.* skrzynka, szkatułka.
Ларь, -я, *m.* skrzynia wielka; || skrzynia
na makę (*w młynach*).

Ласа, Ласина, -ы, *zdr.* Ласинка, -и, *ж.*
plama, plamka obdłużna.

Ласить, заласить, plamić, poplamić.
Ласица, -ы, *ж. Zool.* łasica, łaska.
Ласна, -и, *ж.* łaskawość, życzliwość, do-
broć, łagodność; || pieszczoty.

Ласкание, -ия, *n.* łaszenie się, pochlebia-
nie.

Ласкатель, -я, *m.* pochlebca.
Ласкательница, -ы, *ж.* pochlebica.

Ласкательный, pochlebny.
Ласкательство, -а, *n.* pochlebstwo.

Ласкательствовать, pochlebiać.
Ласкать, гласкаć, pieścić kogo; || Лас-
каться (*къ кому*), łasić się (*do kogo*), przy-
milać się (*do kogo*), pieścić się; || pochlebiać
sobie. *Ласкать себя надеждою, karmić
się nadzieją. Ласкать ребёнка, pieścić
dziecko. Собака ласкается къ своему
хозяину, pies łasi się do swego pana.

Ласкаюсь успѣхомъ, pochlebiam sobie,
że poszczęści mi się, że mi się to uda.

Ласново, *psk.* uprzejmie, z uprzejmo-
ścią, łaskawie, grzecznie.

Ласновость, -и, *ж.* uprzejmość, grzeci-
wość, łaskawość, łagodność.

Ласновый, uprzejmy, grzeczny, łaska-
wy, łagodny; || ugłaskаны (*o zwierzętach*).

Ласочка, *ob.* Ласица.
Ластиться, łasić się, przymilać się, *ob.*
Ласкаться.

Ластича, *ob.* Ласточка.
Ластовень, -вня, *m.* (Ластовичный ко-
рень), *Bot.* tojeść ziele.

Ластовичный, — Ластовичная трава́, ja-
вк łeże ziele wielkie, żłotnik.

Ластовица, -ы, Ластовка, -и, *ж.* цы-
киел, klin u koszuli pod pachą; || *ob.* Лас-
точка.

Ластовый, przewozowy. Ластовое су-
дно, statek przewozowy.

Ласточка, -и, *ж.* jaskółka (*ptak*); || *Zool.*
łasica, łaska.

Ласточный, jaskółczy; || *Bot.* Ласточная
трава́, *ob.* Ластовичный.

Ластъ, -а, *m.* miara zbożowa (12 ćwier-
ci); || becza (120 pudów).

Латина, -ы, *ж.* łata, drań, drаница.

Латинизмъ, -а, *m.* sposób mówienia
właściwy językowi łacińskiemu.

Латинистъ, -а, *m.* łacinnik.
Латинский, łaciński.

Латка, -и, *ж.* brytfanna; || łata, łatka,
szmat.

Латникъ, -а, *m.* pancernik.
Латный, pancerny.

Латунъ, -а, *m. Bot.* laktuka, sałata.
Латунный, *Bot.* laktukowy, *ob.* Латунъ;
|| mosiężny.

Латунъ, -и, *ж.* mosiądz.
Латы, -ъ, *m.* pancierz.

Латынщикъ, -а, *m.* łacinnik.
Латынь, -и, *ж.* (латинский языкъ), łaci-
na, język łaciński.

Лафа́, -ы, *ж. Gmin.* zysk, korzyść.
Лафетъ, -а, *m.* laweta, łoże, osada ar-
maty na kołach. Лафетный, lawetowy.

Лашанъ, -а, *m.* klapa na piersiach
u sukni.

Лачуга, *zdr.* лачужна, -и, *ж.* chałupa,
chałupka, lepianka. Лачужный, cha-
łupny.

Лаяние, -ия, *n.* szczekanie.
Лаять, szczekać; || Лаяться, *Gmin.* lżyć
się, kłóćć się.

Лбина, *ob.* Лобовина.
Лбище, -а, *n. ob.* Лобъ, *zgr.* łbisko (*Star.*).

Лобовый, *ob.* Лобовой.
Лганье, -ия, *n.* łganie, kłamanie, zmyśla-
nie.

Лганье, -ня, *n.* łgarstwo, kłamstwo.
Лгать, łgać, kłamać.

Лгуниска, -и, *m. zdr.* łgarzyk.
Лгунище, -а, *m. zgr.* wielki łgarz, kłam-
ca.

Лгунь, -а, *m.* łgarz, kłamca.
Лгунья, -ни, *ж.* łgarka, kobieta kłam-
liwa.

Лебедá, -ы, *ж. Bot.* łoboda (*roślina*).
Лебедина, -ы, *ж.* mięso łabędzie.
Лебединый, łabędzi.

Лебедна, -и, *ж. zdr.* лебѣдочна, samica
łabędź; || *Mar.* kołowrot, winda pionowa;
|| *Gmin.* * Лебѣдна, Лебѣдушна, młoda,
ładna kobieta.

Лебѣдочна, -ни, *ж. Druk.* kleszcze do
przytrzymania arkusza.

Лебѣдушна, -и, *ж. zdr. ob.* Лебѣдна.
Лебѣдь, -я, *m.* Лебѣдь, -и, *ж.* łabędź.

Лебяжий, *ob.* Лебединий.
Левада, -ы, *ж.* część łaki ogrodzona na
pastwisko dla kłaczy żrebrnych i źrebiąt;
|| ogród owocowy (*w południowej Rosyi*).

Левантинный, lewantynowy, należący do
lewantyny (*ob.* Левантинъ). Левантинная
фабрика, fabryka lewantynowa.

Левантиновый, lewantynowy, zrobiony
z lewantyny (*ob.* Левантинъ). Левантин-
ное платье, suknia lewantynowa.

Левантинъ, -а, *m.* lewantyna (*materia
jedwabna*).

Левантский, wschodni, sprowadzony ze
Wschodu.

Левашиниць, -а, Левашъ, -а, *m.* gatunek pręga z jagodami lub konfiturami.
Левандиць, Левантиць, -а, *m.* *Mar.* liny otaczające brzegi żagla dla umocnienia ich.

Левиниць, -а, *m.* *zdr.* lewek, lwiątko.
Левитъ, -а, *m.* lewita, z kapłańskiego pokolenia Lewi syna Jakóba.

Левіаванъ, -а, *Lewjatan*, *ob.* Проходиль.
Левніаситъ, *Mal.* gruntować, leutrykować.

Левнась, -а, *m.* *Mal.* tło, grunt malowania.

Левной, -оя, *m.* *Bot.* lewkonja. Левнойный, lewkoniowy.

Левнорѣя, -ѣя, *ж.* *Med.* białopłynienie.

Левъ, *przyp.* др. льва, *m.* *Zool.* lew; || Морской левъ, lew morski; || *Astr.* Lew (*konstellacja*).

Легатство, -а, *n.* legacja, urząd legata.

Легать, -а, *m.* legat, poseł papieski.

Легатский, legacki.

Легация, -ия, *ж.* legacja, poselstwo szczególnie papieskie.

Легель, -я, *m.* *Archit.* belki na poprzek leżące pod krokwiami.

Легированіе, -іа, *n.* aljaż, mieszanina.

Легировать, іащуть, wiązać, mieszać.

Легіонъ, -а, *m.* legjon. Легіонный, legjonyowy.

Лёгкий, lekki, letki, niecięzki; || skory; || zwinny, łatwy; || słaby. Лёгонъ какъ перо, lekki jak pióro. Воздухъ лёгче воды, powietrze jest lżejsze od wody. Лёгкий сонъ, sen niemocny, czujny. Лёгкая рана, lekkie poranienie. Лёгкий слогъ, s'yl łatwy.

* Лёжное поведѣніе, naganne, rozpustne prowadzenie. На лёгкую руну, od ręki, lekko, płocho. Съ лёгкой руні, w samą porę, w szczęśliwą godzinę. Лёжное ли дѣло, to nie żarty, to nie bagatela! * Лёгонъ на поминъ, o wilku mowa, a wilk tu, *Przysł.*

Лёгкий, *mn.* *ob.* Лёжное.

Легко, lekko, letko, niecięzko; || łatwo, zwinnie.

Легковатый, nieco lekki.

Легковой, używany do przewożenia niecięzkich rzeczy. Легковой извошникъ, dożkarcz.

Легковѣрие, -іа, *n.* Легковѣрность, -и, *ж.* łatwowierność.

Легковѣрно, *psk.* łatwowiernie.

Легковѣрный, łatwowierny.

Легковѣсный, nie wiele wazący, niecięzki.

Лёжное (Лёгкий *mn.*), płuca.

Легкомысленно, *psk.* lekkomyślnie.

Легкомысленность, -и, *ob.* Легкомыслие.

Легкомысленный, lekkomyślny.

Легкомыслие, -іа, *n.* lekkomyślność.

Легкоплавный, łatwy do topienia.

Легкоплавность, -и, *ж.* topność.

Лёгкость, -и, *ж.* lekkość; || łatwość; || zwinność, szybkość.

Легкотный, *ob.* Лёгочный,

Лёгонный, leciuchny; || bardzo łatwy.
Лёгонько, *psk.* leciuchno, powoli, roma-leńku, *ob.* Легко.

Лёгохонень, *ob.* Лёгонный.

Лёгочница, -ы, *ж.* *Bot.* płucnik, miodunka (*roślina*).

Лёгочный, płucny, płucowy.

Легчать, stawać się lżejszym; || ucinąć, ustać (*o wietrze*).

Лёгче, лżej, lekciěj; || łatwiej.

Легчить, ulgę czynić; || trzebić, wala-szyć.

Лѣда, *ob.* Лйда.

Лѣдаций, *ob.* Лядаций.

Лѣдвенець, *ob.* Лядвенець.

Лѣденецъ, -ица, *m.* cukier lodowaty.

Лѣденить, lodowacić, zamrażać, ozię-biac.

Лѣденѣтъ, lodowacieć; || drętwieć od zimna.

Лѣдешникъ, -а, *m.* zimorodek (*ptak*).

Лѣдина, *ob.* Лядина.

Лѣдникъ, -а, *m.* lodownia; || cypel lodowaty góry.

Лѣдница, -ы, *ж.* lodownica, naczynie do lodu,

Лѣдовитка, -и, *ж.* *Bot.* śnieżnica (*roślina*).
Лѣдовитый, lodowaty.

Лѣдовщикъ, -а, Лѣдоколь, -а, *m.* co lód na lodownię wyłamuje.

Лѣдокольный, lodołomny, łamiący lód.
Лѣдокольня, -и, *ж.* lodołom, miejsce gdzie lód na lodownię wyłamują.

Лѣдокольщикъ, *ob.* Лѣдовщикъ.
Лѣдокъ, -днѣ, *m.* *zdr.* lodek, kawałek lodu, *ob.* Лѣдь.

Лѣдорѣзъ, -а, *m.* izbica lub filar chroniący most od kry.,

Лѣдоходъ, -а, *m.* ruszenie lodów, ruszczanie lodu.

Лѣдочень *m.* *zdr.* *ob.* Лѣдокъ.

Лѣдь, *przyp.* др. льда, *m.* lód.

Лѣдяной, lodowy.

Лѣечка, -чки, *ж.* *zdr.* *ob.* Лѣйна.

Лѣечный, lejkowy, *ob.* Лѣйна.

Лѣжалый, zleżały.

Лѣжаніе, -іа, *n.* leżenie.

Лѣжанка, -и, *ж.* *zdr.* лѣжаночка, przypiecek, przymurek piecowy, ława przy piecu;

|| słomka, pardwa, gatunek bekasów (*ptak*).

Лѣжать, leżeć; || znajdować się. Домъ лѣжить на берегу озера, dom leży, znajduje się na brzegu jeziora. Это лѣжить у меня на сердцѣ, это лѣжить на моёмъ совѣсти, ciąży mi to na sercu, na sumieniu.

На нёмъ лѣжить весь домъ, na nim (le-ży) całe gospodarstwo.

Лѣжачий, leżący; || oparty o co.

Лѣжачка, -и, *ж.* leżaczki. Въ лѣжачку, *psk.* w leżaczki, leżąc; || *Bot.* *ob.* Вероника.

Лѣжебонъ, -а, *m.* leżuch, leniwiec, próżniak.

Лѣжень, -жня, *m.* *Archit.* legar, podpora, dyl; || *ob.* Лѣжебонъ.

Лѣнмя, *psk.* leżąc, leżący.
 Лезвѣе, -ея, Лѣзо, -а, Лезьѣ, -ѣя, *n.*
 ostrze (noża i t. p.).
 Лейбъ-гвардѣецъ, -а, *m.* lejbguardzista,
 lejbguardzista.
 Лейбъ-гвардѣйскій, lejbguardyjski.
 Лейбъ-гвардія, -ія, *ж.* lejbguardja, lejb-
 garda, gwardja przyboczna.
 Лейбъ-гренадѣрскій, lejbgrenadjerski.
 Лейбъ-гренадѣръ, -а, *m.* lejbgrenadjer,
 lejbgranadjer.
 Лейбъ-гусарскій, lejbhuzarski.
 Лейб-гусаръ, -а, *m.* lejbhuzar.
 Лейбъ-драгунскій, lejbdragoński, lejb-
 dragański.
 Лейбъ-драгунъ, -а, *m.* lejbdragon, bejb-
 dragan.
 Лейбъ-ѣгеръ, -я, *m.* lejbjejer, strzelec
 przyboczny, nadworny.
 Лейбъ-кирасиръ, -а, *m.* lejbkirysjer,
 lejbkiraszjer.
 Лейбъ-кучеръ, -а, *m.* lejbkuczer, stangret
 bokowy, nadworny.
 Лейбъ-мѣдникъ, -а, *m.* lejbmedyk, do-
 кторъ przyboczny u dworu.
 Лейбъ-рѣта, -ы, *ж.* kompanja pułku
 przybocznego.
 Лѣйна, -и, *ж.* konewka do podlewania; ||
 lejek; || łopatka do wyrzucania wody ze
 statku.
 Лейтенантскій, *Mar.* lejtnański.
 Лейтенантша, -и, *ж.* żona lejtnanta.
 Лейтенантъ, -а, *m.* Mar. lejtnant, ranga
 w marynarce odpowiadająca randze kapi-
 тана w armji. Капитанъ-лейтенантъ, ran-
 га marynarska odpowiadająca randze ma-
 жора armji.
 Лекало, -а, *n.* Cies. szablon, model, for-
 ма; || *Artyl.* kaliber.
 Лекарна, *ob.* Лѣкарна.
 Лекарскій, *ob.* Лѣкарскій.
 Лекарственный, *ob.* Лѣкарственный.
 Лекарство, *ob.* Лѣкарство.
 Лекарь, *ob.* Лѣкарь.
 Лексикографическій, leksykograficzny,
 słownikarski.
 Лексикографія, -ія, *ж.* leksykografja, u-
 кладаніе słowników.
 Лексикографъ, -а, *m.* leksykograf, tru-
 щіащю się układaniem słowników.
 Лексикологическій, leksykologiczny.
 Лексикологія, -ія, *ж.* leksykologja, nau-
 ка о słownikach i ich układaniu.
 Лексикологъ, -а, *m.* leksykolog.
 Лексиконный, słownikowy.
 Лексиконъ, -а, *m.* *zdr.* лексикончикъ,
 дукціонаръ, słownik, słowniczek.
 Лекторъ, -а, лекторъ, prelegent.
 Лекція, -ія, *ж.* лекція, prelekція, odczyt.
 Лѣлень, -а, *m.* *ob.* Нозодбѣ.
 Лѣбѣаніе, -іа, *n.* piastowanie, pieaszco-
 ніе.
 Лѣбѣать, piastować, pieścić. *Imś. a.*
 лѣбѣанный, piastowany, pieaszczony.
 Лѣмбинъ, *ob.* Алѣмбикъ.

Лѣмехъ, Лѣмешъ, -а, *m.* lemiesz (*u рѣ-
 го*). Лѣмеховый, lemieszowy.
 Лѣмма, -ы, *ж.* *Mat.* Log. lemma, założe-
 ніе, którego dowiedzenie potrzebne jest
 do założenia następnego.
 Лѣмниската, -ы, *ж.* *Mat.* linja krzywa ma-
 jąca postać cyfry 8.
 Лѣна, -ы, *ж.* Лень, -а, *m.* lenno, lenność,
 lemaństwo, maństwo, hołdownictwo.
 Лѣнникъ, -а, *m.* lennik, wassal; || *lnianka*
 (roślina).
 Лѣнный, lenny, feudalny.
 Лѣнонь, -ннѣ, *m.* gatunek łososia (*ry-
 бо*).
 Лѣнта, -ы, *zdr.* лѣнточка, -и, *ж.* wstęga,
 wstążka, wstążeczka.
 Лѣнточникъ, -а, *m.* fabrykujący lub prze-
 даający wstążки.
 Лѣнточница, -ы, *ж.* fabrykująca lub prze-
 даająca wstążки.
 Лѣнточный, wstążkowy.
 Лѣнь, *przyp.* др. льна, *m.* *Bot.* len; ||
 гóрный, каменный лѣнь, амјант, azbest
 (minerál).
 Леопардовый, *Zool.* lampartowy.
 Леопардъ, -а, *Zool.* lampart.
 Лепестковый, płatkowy, listkowy, od
 listku kwiatowego.
 Лѣпестъ, -а, *zdr.* Лѣпестокъ, -ствѣ, *m.*
 płatek, kawałek (materji); || listek; || *Bot.*
 płatek (kwiatowy).
 Лѣпестчатый, *Bot.* z płatków, listków
 kwiatowych złożony.
 Лѣпетаніе, -іа, *n.* *ob.* Лѣпеть.
 Лѣпетать, jąkać się, paplać, bełkotać,
 бѣкаć; || mówić niezrozumiale; || szczebio-
 таć.
 Лѣпетливый, бѣкотливый, gadatliwy,
 pletliwy, szczebiotliwy.
 Лѣпетунъ, -а, *m.* papla, paplarz, gawę-
 да.
 Лѣпетунья, -нья, *ж.* papla, gawędziarka,
 kobieta gadatliwa.
 Лѣпеть, -а, *m.* paplanie, bełkotanie,
 szczebiotanie, świągotanie.
 Лѣпѣха, -и, *ж.* placek, pampuch; || *Gmin.*
 kobieta tłusta, pyzata, pyza.
 Лѣпѣшна, Лѣпѣшечка, -и, *ж.* placuszek.
 Лѣпта, -ы, *ж.* *Bibl.* drobna moneta mie-
 dziana ¼ denara; || Лѣпта вдовы, grosz
 wdowi.
 Лѣса, -ы, *ж.* włosie, włosień u wѣды, wѣ-
 dna nić.
 Лѣстно, *psk.* pochlebnie, zaszczytnie.
 Лѣстный, pochlebny, zaszczytny.
 Лѣстовка, -и, *ж.* rodzaj koronek, ро-
 циорков (*u starowieców*).
 Лѣсть, -и, *ж.* pochlebstwo.
 Лѣтаніе, -іа, *n.* *ob.* Лѣтъ.
 Лѣтаргическій, letargiczny.
 Лѣтаргія, -ія, *ж.* letarg, śmiertelność.
 Лѣтать, latać.
 Лѣтонь, -ствѣ, *m.* otwór w ulu, oko ula,
 dziura. Летомъ, *psk.* lotem, lotnie, szyb-
 ко; || wolant (*do gry*).

Летучесть, -и, *ж.* lotność, zdatność do latania.

Летучій, latający; || *Chem.* lotny.

Лётъ, -а, *м.* Летаніе, -ія, *н.* lot, latanie, polot. На лету, *об.* Налету, Лётюмъ, летюмъ, *пск.* lotem, pędem.

Лётѣть, полетѣть, лecieć, polecieć; || рeдзіць.

Летяга, -и, *ж.* Zool. polatucha, wiewiórka latająca.

Лечёбный, Лечить, *об.* Лѣчѣбный, Лѣчить.

Лечь, *об.* Ложиться.

Лещадна, *здр. об.* Лещадь.

Лещадникъ, -а, *м.* łupek dachowy.

Лещадный, fizowy, *од.* fizy.

Лещадь, -и, *ж.* fizy, płyta z kamienia cienko wyciosana.

Лещевина, -ы, *ж.* mięso leszczowe.

Лещинъ, -а, *м.* *здр.* leszczыk, mały leszcz.

Лещина, -ы, *Star.* Лѣца, -и, *ж.* leszczыna, krzak leszczыnowy.

Лещинный орѣхъ, *м.* orzech laskowy.

Лещинникъ, -а, *м.* lasek leszczыnowy.

Лещовый, leszczowy, *од.* leszcza ryby.

Лещъ, -а, *м.* leszcz (ryba).

Лжеананія, -и, *ж.* Bot. grochowe drzewo.

Лжеапостолъ, -а, *м.* fałszywy apostoł.

Лжемудрець, -а, *м.* sofist, fałszywy mędrzec.

Лжемудрствовать, mędrkować.

Лжемудрый, sofistyczny, wykrętny.

Лжеприсяга, -и, *ж.* krzywoprzysięstwo.

Лжепророкъ, -а, *м.* fałszywy prorok.

Лжепророчество, -а, *н.* fałszywe proroctwo.

Лжепророчествовать, fałszywie prorokować.

Лжесвидѣтель, -я, *м.* fałszywy świadek.

Лжесвидѣтельница, -ы, *ж.* fałszywie świadcząca kobieta.

Лжесвидѣтельство, -а, *н.* fałszywe świadectwo.

Лжесвидѣтельствовать (на корѣ), fałszywie świadczyć.

Лжеумствование, -іа, *н.* sofizmat, dowodzenie kręte i oparte na fałszu.

Лжеученіе, -іа, *н.* fałszywa nauka.

Лжеучитель, -я, *м.* fałszywy nauczyciel, błędnie со wykładający.

Лжехристь, -а, *м.* fałszywy Chrystus, fałszywy messjasz.

Лжецарь, -я, *м.* uzurpator.

Лжець, -а, Лживецъ, -вца, *м.* łgarz, kłamca, fałszerz.

Лживица, -ы, *ж.* łgarka, kobieta kłamliwa.

Лживо, *пск.* fałszywie, kłamliwie, błędnie, fałszywie.

Лживость, -и, *ж.* łgarstwo (*Star.* łga), kłamstwo, fałsz.

Лживый, lżywy, kłamliwy, fałszywy, zmyślony.

Лжица, -ы, *ж.* Kośc. Sl. lżyka, lżyeczka.

Ли, -ль, ли? czy? czyli? lubo, chociaż, aczkolwiek. — Не знаю, правда ли это или нѣтъ, nie wiem, czy to prawda, czy (albo) nie? Знаешь ли, что я тебѣ скажу, wiesz li co ci powiem? Злословятъ ли, угнетаютъ ли, терпи, chociaż o tobie źle będą mówić, albo też cię prześladować — cierp.

Либераль, -а, *м.* liberalista (*во значе. нии политическомъ*).

Либеральность, -и, *ж.* liberalność.

Либеральный, liberalny.

Либо, *спѣн.* albo, lub, czyli, bądź. Либо побѣдить, либо умереть, umrzeć lub zwyciężyć. Либо одинъ, либо другой, albo ten, albo inny. || Либо кладие się по выразахъ: гдѣ (*gdzie*), когда (*kiedy, gdy*), который (*który*), кто (*któ*), куда (*dokąd*), что (*co*), *об.* те выразы — Либо, łącząc się з stopniem wyższym przysłówka болѣе, по którym następuje spójnik чѣмъ, — służy do uformowania wielu sposobów mówienia, np. Болѣе чѣмъ когда либо, bardziej jak kiedykolwiek. Болѣе чѣмъ гдѣ либо, więcej niż gdziekolwiek. Болѣе чѣмъ кто-либо, więcej jak ktokolwiek. Болѣе чѣмъ для кого-либо, więcej niż dla kogokolwiek. Болѣе чѣмъ съ кем-либо, więcej niż z kimkolwiek.

Либрация, -и, *ж.* Astr. libracja, wahanie się księżyca.

Ливень, -вня, *м.* ulewa, deszcz ulewny.

Ливеръ, -а, *м.* podrob, podroba, drobne wewnętrzne części wyjęte з bitych zwierząt; || lewar, hewar, narzędzie do dobywania płynu з głębokiego naczynia.

Ливмя, *пск.* ulewnie. Дождь ливмя льѣтъ, deszcz leje jak з cebra.

Ливный, ulewny.

Ливрѣя, -ѣя, *ж.* liberja.

Лига, -и, *ж.* liga, związek.

Лигатура, -ы, *ж.* Chem. alljaż, mieszanina, || Chir. binda, bandaż. Лигатурный, przymieszany, dodany.

Лизаніе, -іа, *н.* lizanie.

Лизать, лизнуть, lizać, lizać; || Лизаться, lizać się. *Imśl. b.* Лизанный, лизнутый, lizany, zlizany.

Лизоблудъ, *об.* блюдолизъ.

Лизунецъ, -нца, *м.* Apt. lambitywum.

Лизунъ, -а, *м.* lizun, lizun.

Лизунья, -нья, *ж.* kobieta lizać lubiąca.

Ликвидамбра, -ы, *ж.* Bot. drzewo ambrowe.

Ликвидационный, likwidacyjny, obrachunkowy.

Ликвидация, -и, *ж.* likwidacja, obrachunek.

Ликёрный, likworowy, likierowy.

Ликёръ, -а, *м.* likwor, likier.

Ликованіе, -іа, *n.* cieszenie się, radowa-
nie się.

Ликовать, cieszyć się, radować się.

Ликторъ, -а, *m.* liktor (*u Rzymian*), ce-
саръ.

Липъ, -а, *m.* chór (*aniołow, śpiewaków*);
|| pieśń radości; || wyobrażenie oblicza na
obrazie Św.

Лилейный, liljowy, biały jak lilja.

Лилійъ, *ob.* Нырѣнь.

Лилія, *in*, Лилея, *ѳи.* *ж.* *Bot.* lilja.

Лилѳовый, fioletowy.

Лилѳвѣть, stawać się fioletowym.

Лилѳъ, *ob.* Козодой.

Лиманъ, -а, *m.* buchta, odlewisko, od-
пoga, zatoka.

Лимонадный, limonadowy, lamoniado-
wy.

Лимонадчикъ, -а, *m.* robiący lub prze-
dający limoniadę.

Лимонадчица, -ы, *ж.* robiąca lub prze-
dająca limoniadę.

Лимонадъ, -а, *m.* limonada, lemoniada.

Лимонный, cytrynowy, cytryny.

Лимонъ, -а, *m.* *zdr.* Лимончикъ, cytryна,
cytrynka.

Лимфа, *ob.* Пасона.

Лимфатический, *ob.* Пасочный.

Лингвистика, -и, *ж.* lingwistyka, nauka
języków.

Лингвистический, lingwistyczny.

Лингвистъ, -а, *m.* lingwista.

Линеваніе, -іа, *n.* linjowanie.

Линевать, linjować, linje znaczyć (*na
papierze*). *Imsl. b.* Линеванный, linjowany.

Линейна, -и, *ж.* *zdr.* Линейчка, linja, linjał,
linijka; || **Нотная линейна**, linja na nuty
muzyczne; || **Woj.** linja czyli prosta droga,
poprowadzona przed frontem namiotów w
obozie; || gatunek szerokiej i podługow-
atej dorózki z przegródka, wzdłuż na
kilka osób po obu stronach; || zwyczajna
otwarta dorózka na dwie osoby.

Линейный, linjowy.

Линѣнь, *нѣна*, *m.* *Mar.* linka osmolona,
do karania majtków; || **Линѣнь**, *zdr. ob.*
Линь.

Линѣя, *ѳи.* *ж.* *ob.* Линія, Линейна.

Линія, -и, *ж.* linja; || **Woj.** szereg; || пле-
mie, ród; || dwunasta część cala (*miarą*).

Линный, wypierzony (*o ptakach*).

Линовище, -а, *n.* skóra (*z weża*).

Линь, -я, *m.* *zdr.* Линѣнь, lin; || *Mar.*
przywiązanie do statku liną.

Линьна, -и, *m.* *ob.* Линяніе.

Линючьсть, -и, *ж.* wypłowiałość, spło-
wiałość.

Линючий, blakowny, blakujący.

Линялый, wypłowiały, spłowiały; || wy-
ліпiałу (*zwierz*), wypierzony (*ptak*).

Линяніе, -іа, *n.* linienie, wylinienie zwie-
rząt; || pierzenie się (*ptasza*); || płowienie,
blakowanie (*koloru*).

Линять, полинять, linić się (*star. linіеѣ*),
mierśь ronіć, skóгę odmieniać (*o zwierzę-*

tach); || pierzyć się (*o ptaszwie*); || zmieniać
kolor, farbę (*czego*); || płowieć, blakować.

Липа, -ы, *ж.* *Bot.* lipa (*drzewo*). Камен-
ная липа, lipowiaz, olejnica.

Липецъ-пца, *m.* lipiec, miód przasny,
przedni; || dawna ruska nazwa miesiąca
Lipca.

Липина, -ы, *zdr.* липинна, -и, *ж.* lipina,
drzewo lipowe.

Липища, -и, *ж.* *zgr.* wielka lipa

Липка, -и, *ж.* *zdr.* lipka, mała lipa. •

Облупить ногѣ накъ липку, zniszczyć ko-
го, zrujnować.

Липкость, -и, *ж.* lipkość, lepistość, kle-
jowatość.

Липнуть, *ob.* Лънуть.

Липнякъ, -я, *m.* *zdr.* липнячѣнь, чна́, las
lipowy.

Липовица, -ы, *ж.* woda lipowa, liposok.

Липовый, lipowy. Липовая корá, łyko,
lipowa kora.

Липочка, -чка, *ж.* *ob.* Липка.

Липучий, *ob.* Липкий.

Лира, -ы, *ж.* *Muz.* lira; || *Astr.* Lira (*kon-
stellacja*).

Лиранъ, -а, *m.* *ob.* Тюльпановое дерево.

Лирникъ, -а, *m.* liryk, poeta liryczny.

Лирический, liryczny.

Лирный, liray, od liry.

Лиса, -ы, *ж.* *Zool.* lis, liszka; || * chytry,
flut, ćwik.

Лисенонъ, -нна, *zdr.* лисеночекъ, чна, *m.*
lisek, liseczek, lisiątko.

Лисировать, залисировать, *Mal.* stabić
malować, zamalować.

Лисица, -ы, *ж.* *Zool.* lis, liszka.

Лисичий, *ob.* Лисий.

Лисичка, -и, *ж.* *zdr.* lisek, mały lis, mała
liszka.

Лисий, lisi.

Лисна, -и, *ж.* *zdr. ob.* Лиса́.

Лисохвѣсть, -а, *m.* *Bot.* lisi ogon (*ro-
dzaj trawy*).

Листва, -ы, *ж.* *zб.* liście, liść.

Лиственница, -ы, *ж.* *Bot.* sosna, modrzew.

Лиственничный, modrzewowy.

Лиственный, listny; || liściasty, liściсты.

Листвень, -и, *ж.* *ob.* Лиственница.

Лиственьтъ, облиственьтъ, liście się,
okруwać się, окруć się liśćmi.

Лиственякъ, Листвянъ, -я, *m.* las mo-
drzewowy.

Листвяница, *ob.* Лиственница.

Листель, -я, *m.* *Archit.* listwa, listewka.

Листикъ, -а, *m.* *zdr. Bot.* listek; || арку-
шек (*paperu*), *ob.* Листъ.

Листистый, liściсты, nakształt liścia.

Листный, *ob.* Лиственный.

Листобить, -а, *m.* robiący błachy meta-
lowe.

Листобойна, -и, *ж.* machina do ciągnię-
nia metalu w błachy.

Листоватый, liściowaty, nakształt liś-
cia.

Листовѣртна, -и, *ж.* motyl nocny.
Листовой, liściowy; || blachowy, blaszkowy.

Листокъ, -стнѣ, *м.* listek; || arkuszek, kartka, ćwiartka (*papieru*); || feljeton, świąstek.

Листообразный, liściowaty, mający kształt liścia.

Листопадъ, -а, *м.* czas opadania liścia, jesień; || dawna ruska nazwa miesiąca Listopada.

Листопадъ, -и, *ж.* *Gmin.* czas spadania liścia.

Листосѣбъ, -а, *м.* Zool. czerw', czerwiec robaczek wydający kolor czerwony.

Листочень, -чня, *м. zdr. об.* Листокъ.

Листочный, liściowy.

Листъ, -ѣ, *м.* (*мн.* листьѣ), list, liść (*drzewo, ziół*). || (*мн.* листьѣ), karta, arkusz (*papieru*); || blacha, blaszka. Заглавный листъ, karta tytułowa. Книга въ листьѣхъ, książka w arkuszach, niezłożona. Книга въ листъ, książka w arkuszach, in folio. Мѣдный, желѣзный листъ, blacha mosiężna, żelazna. || Открытый листъ, blankiet.

Praw. Исполнительный листъ, nakaz egzekucyjny. Закладной листъ, list zastawny. Расчѣтный листъ, lista obrachowania. Присяжный листъ, term nata przyięgi. Охранный листъ, glejt, list bezpieczeństwa. Похвальный листъ, świadectwo pochwały, atestat. || *Art.* Александрійскій листъ, senes (*drzewko*).

Лисѣйчій, *об.* Лисій.

Литавра, -ы, *ж.* *Muz.* kotły, rodzaj bębna.

Литавринь, -а, *м.* *Muz.* bijący w котлу.

Литѣйна, -ой, *ж.* gisernia, ludwisarnia, lejarnia.

Литѣйный, odlewалny, od lania. || Литѣйный дворъ, *об.* Литѣйна.

Литѣйщикъ, -а, *м.* giser, ludwisarz, odlewnik.

Литера, -ы, *ж.* litera, głoska, czcionka.

Литеральный, dostowny, trzymający się lityry,

Литераторъ, -а, *м.* literat.

Литература, -ы, *ж.* literatura, piśmienictwo.

Литературный, literacki.

Литинъ, -а, *м.* pasta, kamień drogi fałszywy.

Литина, -ы, *ж.* Литинъ, -а, *м.* Chem. nieodkwas litynu, *об.* Литій.

Литій, -ія, *м.* lityn, metal do rzędu alkalicznych należący.

Литіа, -іа, *ж.* litanja; || modlitwa za umarłych.

Литѣвье, -вья, *н.* четвертый żołądek u zwierząt przeżuwających, ślaz.

Литографированіе, -ія, *н.* litografowanie.

Литографировать, litografować. *Imśl. ж.* литографированный, litografowany.

Литографическій, litograficzny.

Литографія, -ія, *ж.* litografja.

Литографъ, -а, *м.* litograf.

Литологическій, litologiczny.

Литологія, -ія, litologia, nauka o kamieniach.

Литологъ, -а, *м.* litolog.

Литонья, -ньи, *ж.* trzeci żołądek u zwierząt przeżuwających, ślaz.

Литохромія, -ія, *ж.* litochromja, nauka nadawania litografjom za pomocą kolorytu podobieństwo do olejnego malowidła.

Литровать, lutrować, oczyszczać (*пр сiаркѣ i saletрѣ*).

Литургическій, liturgiczny, od liturgji.

Литургія, -ія, *ж.* liturgia, służba Boża, msza.

Лить, лаć, wylewać, odlewać; || Литьсѣ, лаć się, cieć.

Литьѣ, -тьѣ, *н.* lanie, odlewanie, wylwanie.

Лифный, stanowy, od stanu (*u sukni*).

Лифъ, -а, *м.* stan (*u sukni*).

Лихачъ, -чѣ, *м.* zuch, walny, łebski człowiek; || * обротны, зрѣчны doróžkarz.

Лихва, -ы, *ж.* Star. lichwa, procent; || korzyść, zysk. * Воздѣть съ лихвою, wy wynagrodzić sownice, obćicie, z lichwѣ.

Лихвенный, lichwiarski.

Лихо, -а, *н.* złe, szkoda, nieszczęście.

Лихо привелó егó судѣ, лихо sprowadziło go tutaj. Поминать ногó лихомъ, chować urazę, namiętać komu.

Лихо, *пск.* złośliwie; || зрѣчние, walnie, łebsko.

Лиходѣтель, -я, *м.* przekupujący kogo.

Лиходѣтельница, -ы, *ж.* przekupująca kogo.

Лиходѣтельство, -а, *н.* przekupienie kogo, przekupstwo.

Лиходѣй, -ѣя, *м.* szkodliwiec, wróg.

Лиходѣйка, -и, *ж.* niezycziwa, szkodliwa kobieta, nieprzyjaciółka.

Лиходѣйный, niezycziwy, szkodliwy.

Лиходѣйскій, szkodzący, złośliwy.

Лиходѣйство, -а, *н.* złość, złośliwość.

Лиходѣйствовать, szkodzić komu, być niezycziwym.

Лихой, зły, złośliwy, lichy; || зрѣчны, walny, łebski; || погѣдливый, rozłukany, chyży, рѣczy. *Gmin.* лилая болѣзнь, padaczka.

Лихоимецъ, -ица, *м.* lichwiarz, zdzierца.

Лихоимный, Лихоимственный, lichwiarski, zdzierczy.

Лихоимство, -а, *н.* lichwiarstwo, zdzierство.

Лихоимствовать, lichwѣ браć, zdzierаć.

Лихоманна, -и, *ж.* *Gmin.* zimnica, feбра.

Лихорадна, -и, *ж.* Med. febra, (gorączка). Переменяющаяся лихорадна, gorączка perјодыcznie wracająca. Безперервная лихорадна, gorączka ciągła, nieprzerwa-

па. Изумительная лихора́дка, gorączka *szczerca*.

Лихора́дочный, febrowy, gorączkowy.

Лихора́дочный пароксизмъ, paroksyzm.

Лихость, -и, *ж.* злосѣ, злосѣливость.

Лихоше́рный, зły, milczkiem *gruzacy* (*o psach*).

Лицо́, Лицо́, *ж.* *n.* twarz, oblicze, lice, li-
ca, mina; || osoba; || front (*domu*); || prawa
strona, dobra strona (*materji, sukna*).

Убитое лицо́, zneřkana, zmęczona twarz.
Пере́мѣниться въ лицо́, zmienić się na
twarzy. На нёмъ лицо́ нѣтъ, on zbladł,
twarz jego zupełnie zmieniła się. Она́
хороша́ лицо́мъ, piękna jest z twarzy.
Богъ отвращаетъ своё лицо́ отъ грѣшника,
Bóg odwraca swoje oblicze od grzesz-
nika. Пѣредъ лицо́мъ собра́нія, w obec
zgrupowania. Мы стояли лицо́мъ къ не-
прия́телю, stawiliśmy czoło nieprzyjacielowi.
Мы встрѣтились лицо́мъ къ лицу́,
spotkaliśmy się oko w oko. Домъ стоитъ
лицо́мъ на улицу́, dom stoi frontem od ulicy.
|| Лицо́ высшаго сословія, osoba wyż-
шего stanu. Зна́тное лицо́, znakomita o-
soba. *Смотрѣть на лицо́, być stronnym,
parcjalnym. Дѣйстви́ющее лицо́, osoba
działająca (*na scenie teatru*). || Вотъ лицо́
матеріи, а вотъ ей изна́нна, to jest pra-
wa, a to jest lewa strona materji. *Пока-
зывать товаръ лицо́мъ, znaleźć się dobrze,
zachwalić co, podnieść wartość czego.
Продать товаръ лицо́мъ, dobrze sprzedać
swoj towar. Поста́вить свидѣтелей и
обвиняемаго съ лица́ на лицо́, sprowadzić
świadków w obec oskarżonego. у меня́
на лицо́ двѣ тыся́чи рублёй, mam gotów-
kę (*w gotowiznie*) два tysiące rubli. Всѣ
члены собра́нія были на лицо́, wszyscy
członkowie zgrupowania byli obecni. Она́
одѣта къ лицу́, ubrana do twarzy.

Лицевать́, облицевать́, upiększać, ozdabiać
powierzchnię; || wykładać ze-
wnętrzną bok ściany kamieniem lub czer-
mieniem.

Лицевой́, przodowy, prawy, licowy. Ли-
цевая́ сторона́ дѣла, front domu. Лицевая́
сторона́ матеріи, licowa, dobra strona ma-
terji.

Лицеде́й, -ѣя, *m. nieus.* aktor, *об.* Анте́рь.

Лицеде́йна, -и, *ж.* *nieus.* aktorka, *об.* Ан-
трисса.

Лицеде́йство, -ія, *n.* *nieus.* widowisko
teatralne.

Лицеэ́рбие, -ѣя, *n.* wpatrywanie się, pa-
trzenie się.

Лице́й, -ѣя, *m.* liceum.

Лице́йскій, licealny, z liceum.

Лицейстѣ́, -а, *m.* uczeń z liceum.

Лицеде́рнить, być obłudnym, fałszować.

Лицеде́рие, -ѣя, *n.* Лицеде́рность, -и, *ж.*
hypokryzja, obłuda, fałsz.

Лицеде́рно, *psk.* obłudnie, fałszywie.

Лицеде́рный, obłudny, fałszywy.

Лицеде́рство, *об.* Лицеде́рие.

Лицеде́рствовать, *об.* Лицеде́рнить.

Лицеде́рь, -а, *m.* hypokryt, obłudnik.

Лицеоце́ртаніе, -ѣя, *n.* szczególne *rys*
twarzy ludzkiej.

Лицепріятіе, -ѣя, *n.* stronność, parcjal-
ność.

Лицепріятный, stronny, parcjalny.

Лицево́на, -и, *ж.* nadawanie ozdoby po-
wierzchniej, polerowanie; || narzędzie
do polerowania.

Лицево́щикъ, -а, *m.* nadający czemu ozdo-
bę powierzchnią, polerownik.

Лицо́, -а, *n.* *zdr.* twarzyчка, buzia-
czek.

Лицо́на, -ы, *ж.* larwa, maska, pozór,
płaszczki, przykrywka; || blacha (*zamka
u drzwi*).

Лицо́нна, -и, *ж.* *zdr.* blaszka zamkowa,
w którą się klucz wkłada; || *Nat.* gąsienica,
larwa, poczwarka, jedno z przeistoczeń o-
wadu.

Лицо́нный, maskowany, przykryty, ро-
зорный, *об.* Лицо́на.

Лицо́ночка, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Лицо́нна.

Лицо́, *psk.* osobicie, własną osobą.

Лицо́й, лицовы́, twarzny, od lica, twa-
rzy; || *об.* Лицевой́. Лицо́ны сапоги, buty
licowe.

Лицо́ность, -и, *ж.* osobistość; || osoba.

Лицо́ный, osobisty.

Лицо́вость, -и, *ж.* liszajowatość.

Лицо́вый, Лицо́ватый, liszajowaty.

Лицо́й, -ѣя, *zdr.* лишае́къ, -шайка́, *m.*
Med. liszaj (*na ciele ludzkim*); || liszaj na
drzewie, rodzaj mchu, porost; || mech
Islandzki.

Лицо́йникъ, -а, *m.* *Bot.* liszaj, mech,
porost.

Лицо́йный, liszajowaty, peten liszaju.
Лицо́ть, лишить, pozbawiać, pozbawić
кого czego, wyzwać, wyzuc, ogałacać,
ogółocić kogo z czego; || Лицо́ться, po-
zbawiać się, być pozbawionym, wyzwać
się, stracić, utracić, postradać. Вы ли-
шаете себя большаго удовольствія, па-
траці на тѣм wiele przyjemności. Его́ ли-
шили всего́ состоянія, ogołociono, wyzuto
go z całego majątku. Судьба́ лишила́ его́
всего́, los odebrał mu wszystko. Слухъ
зтотъ лишенъ всаго́ основанія, pogło-
ska ta jest pozbawioną wszelkiej podstawy,
wcale jest bezzasadna. Лишить́ себя жи-
зни, odebrać sobie życie. Лишиться́ зрѣ-
нія, utracić wzrok. Лишиться́ чувствъ,
omdleć, stracić zmysły. *N. N.* лишается́
чиновъ и дворя́нства, *N. N.* osądzono na
ustratę rang i szlachectwa.

Лише́ть, -ына, *zdr.* лише́чень, -ча, *m.*
przewyżka, nadatek; || *Hand.* bonifikacja,
korzyść, wynagrodzenie.

Лише́ние, -ѣя, *n.* pozbawienie, wyzucie
z czego, utrata, postradanie; || niedosta-
tek, zbywanie na pierwszych potrzebach
życia.

Лишить́, *об.* Лишо́ть.

Лішне, *psk.* zbyt, nazbyt, nadto, zanad-
co, nader.

Лішний, zbyteczny, zbytni, niepotrze-
bny.

Лишь, *psk.* tylko, tylko co, skoro, akoro
tylko, ledwie, zaledwie. Лишь бы, byle,
żeby, tylko.

Ліальний, do lania, do odlewania służą-
cy. Ліальное искусство, sztuka lania,
odlewania z metalu.

Ліало, -а, *n.* forma do odlewania; || lera,
przypustnica, przystawka na dole kro-
kiew, *ob.* Ляло.

Лобанчинь, -а, *m. zdr. ob.* Лобань; ||
tak wespółstwo w Rossji nazywa monetę
złotą zagraniczną.

Лобань, -а, *m.* łbisty, tęgiego, wielkiego
łba.

Лобзаніе, -іа, *n.* całowanie.

Лобзати, обლობзати, całować, ucało-
wać; || Лобзаться, całować się.

Лобинь, -а, *m. zdr.* czołko, łebek.

Лобковый, z samych czołowych kawał-
ków, z łebków zwierząt złożony (*o fu-
sach*); || *Anat.* do kości wstydliwéj nale-
żący. Лобковая кость, kość wstydliva.

Лобный, czelny, czołowy. Лобное мѣс-
то, miejsce trącenia złoczyńców.

Лобовина, -ы, *ż.* czoło, łeb, kość czołowa.

Лобовый, czołowy, od czoła.

Лобонь, -бна, *zdr.* лобочекъ, -чна, *m.*
Anat. górnka Wenusowa.

Лобь, *przyp. dr.* лба, *zdr.* лобонь, лоб-
чель, czoło, łeb.

Лобызати, *ob.* Лобзати.

Ловещій, łowiecki, łowczy.

Ловець, -вца, *m.* łowiec, myśliwy.

Ловить, łowić, łapać, chwycać.

Ловный, zręczny, zgrabny, zwinnie, obro-
тны; || wygodny, dogodny.

Ловно, *psk.* zręcznie, zgrabnie, zwinnie,
obrotnie; || wygodnie, dogodnie.

Ловность, -и, *ż.* zręczność, zgrabność,
zwinność, obrotność.

Ловленіе, -іа, łowienie, łapanie, chwya-
таніе.

Ловля, -и, *ż.* Ловь, -а, *m.* łapanie; ||
звѣриная ловля, polowanie, łowy; || рыб-
ная ловля, połów ryb.

Ловушна, -и, *zdr.* ловушечна, -и, *ż.* paść,
łapka, pułapka.

Ловче, *psk.* zręcznieј, zwinnieј, *ob.*
Ловко.

Ловчивый, podatny do łowienia.

Ловчій, łowczy; || do łowów przyzwyczaj-
ony.

Логарифмъ, -а, *m.* *Mat.* logarytm.

Логика, -и, *ż.* loika, logika.

Логикъ, -а, *m.* loik, logik.

Логически, *psk.* loicznie, logicznie.

Логическій, loiczny, logiczny.

Логвина, -ы, *zdr.* логвинна, -и, *ż.* dół,
parów, dołek, mały parów.

Логовище, Логово, -а, *n.* łożysko, lego-
wiścio.

Логогрифъ, -а, *m.* logograf, zagadk-
głoskowa.

Логомъ, *psk.* na płask.

Логь, -а, *m.* miejsce nizkie, wydrażone
|| łoże rzeki; || odłóg, pole zapuszczone.

Лодѣйный, *ob.* Ладѣйный.

Лодна, *zdr.* лодочна, -и, *ż.* łódka, czółno,
czółenko, czołnko.

Лодочникъ, -а, *m.* łodnik, przewoźnik.

Лодочный, łódkowy, czółnowy.

Лодчѣнна, -и, *ż.* *pog.* czółnisko.

Лодыга, -и, *zdr.* лодыжна, *ż.* kostka u
nogi, głowizna, kut.

Лодыжечный, Лодыжный, kostkowy, do
kostki u nogi należący.

Лодья, *ob.* Ладья.

Лона, -и, *ż.* łoże u bronii; || łoża w tea-
trze.

Ломбина, -ы, *zdr.* ломбинна, -и, *ż.* wy-
drażenie, wklęśność, dołek, rowek.

Ломбистый, pełen dołków.

Ломе, -а, *n.* łoże; || łoże, łożysko, koryto
rzeki.

Ломевой, łożowy, od łoża bronii.

Ломевье, -вья, *n.* kotłina, miejsce, gdzie
ryby w zimie przebywają.

Ломѣнь, -жня, *m. zdr. ob.* Логь.

Ломементъ, -а, *m.* Fort. leżysko, zakop
zrobiony na szczycie stoku lub innego ja-
kiego dzieła opranowanego przez nieprzy-
jaciół.

Ломенный, *ob.* Ломевой.

Ломесна, -ъ, *ż.* Коść. *Sł.* łono macie-
rzyńskie.

Ломечка, -и, *ż.* *zdr.* łyżeczka. Чайная
ломечка, łyżeczka od herbaty; || dołek
u łożądka.

Ломечникъ, -а, *m.* łyżkarz, robiący łyż-
ki; || *Bot.* warzecha.

Ломечница, -ы, *ż.* tygiel złotniczy.

Ломечный, łyżkowy; || *Bot.* Ломечная
трава, warzecha.

Ломинна, -ы, *ż.* *zdr.* ломинна, wydra-
żenie, dołek, wklęśność.

Ломинить, выломинить, wydrażać, wydra-
żyć.

Ломиться, лечь (*cz. przysł.* лѣгу), kłaść
się, położyć się; || *Mar.* zarzucić kotwicę,
stanąć okrętem.

Ломна, -и, *ż.* łyżка; || *Artyl.* narzędzie
do chwytania kul zapalonych; || *Anat.* łyż-
ka, koniec kości pierślowej, mostek; ||
kastanjety; || ломни, -мень, *mn.* rowek,
rznięcie w rowki.

Ломновидный, łyżkowaty, nakształt
łyżki.

Ломнонь, *psk.* *Mal.* wzdłuż. Класть
кирпичи ломнонь, układać cegły wzdłuż.

Ломно, *psk.* kłamliwie, fałszywie, myl-
nie.

Ломность, -и, *ż.* fałsz, fałszywość, nie-
prawda, kłamstwo.

Ломный, fałszywy, zmyślonny, kłamli-
wy.

Ломонь, -жня, *m. ob.* Ломѣнь.

Ломчатый, łyżkowaty.
 Ломь, *przyp. dr. лм*, *ж.* kłamstwo, fałsz, łygarstwo.
 Лоза, -ы, *zdr.* лозочна, -и, *ж.* różga, wić, wita, gręć; || виноградиная лоза, latorośl winna; || *ob.* Іва.
 Лозань, -а, *м.* cięcie różgi.
 Лозный, latoroślny.
 Лознякъ, -а, *м.* *ob.* Ивнякъ.
 Лозочна, -и, *ж.* *zdr.* *ob.* Лоза.
 Лозунгъ, -а, *м.* *Woj.* godło, hasło.
 Локаніе, -іа, *н.* chleptanie, chlipanie.
 Локать, chleptać.
 Локомотивъ, -а, *м.* lokomotywa, parowóz.
 Локонъ, -а, *м.* lok, pukiel włosów.
 Локотникъ, -а, *м.* poręcz (*u* krzesła); || poduszka pod ręce.
 Локотной, łokciowy.
 Локоть, *przyp. dr.* локтя, *м.* *zdr.* локотъ, -тя, локоточень, -чна, łokieć (*prze- gub rękі*); || łokcie *u* rękawa; || łokieć (*miara*).
 Локтевой, *ob.* Локотной; || *na* łokcie мие- шюу.
 Локтище, -а, *н.* *zgr.* łokcisko, wielki łо- кіець, *ob.* Локоть.
 Ломаная, -ой, *ж.* nuta raz wiązana, ósem- ка (*u* muzyce kościelnej).
 Ломаніе, -іа, *н.* łamanie.
 Ломать, ломывать, ломать, rozłamywać; || rozwalać, burzyć, wywracać; || Ломать- ся, ломать się; || разбивать się, tłuc się; || * krzywić się, robić grymasy; || * upierać się, przy czém, być upartym; || * Ломаться впередъ кѣмь, pusznie starać, chlepić się, drożyć się. Меня ломають лихорадка, fevera mnie trzęsie. Ломать надъ чѣмь голову, ломать nad czém głowę, suszyć sobie szędz nad czém. *Imśl. d.* ломаный, łama- ны, potłuczony i t. d. Ломаная посуда, па- слупня potłuczone. Ломанья числа. *Aryt.* ломки (*liczby*). Говорить ломаннымъ языкомъ, kaleczyć język, mówić zepsutym językiem, szwargotać.
 Ломбардный, lombardowy.
 Ломбардскій, do lombardu należą- цу.
 Ломбардъ, -а, *м.* lombard, dom pożycz- ский.
 Ломберный столъ, стół do grania (*u* карты).
 Ломберъ, -а, *м.* lombr (*francuzka gra u* карты).
 Ломикамень, -шня, *м.* *Bot.* łomikamię (*roślina*).
 Ломить, druzgotać, kruszyć, rozбивать, ломать || sprawiać łamanie w kościach; || влѣмывать się, wdzierać się; || žáдаć дорого, zbyt wielką cenę; || Ломиться, ломаться, uginać się; || гвалтем się gdzie доставать, влѣмывать się.
 Ломша, -и, *ж.* łamanie; || kopalnia (ка- штени); || nieporządek, nieład, kłopot; ||

Ломша табакъ, zbieranie tytoniu; || Ломша соли, dobywanie soli z jeziora.
 Ломный, kruchy, nietrwały.
 Ломность, -и, *ж.* kruchość, łomność.
 Ломливый, dumny, wyniosły.
 Ломовинъ, -а, *м.* szkapra pociągowa.
 Ломовой, łomny, do kruszenia służący.
 Ломовой извощинъ, furman ciężary wożą- цу. Ломовая лошадь, koń pociągowy. Ло- мовая работа, ciężka robota.
 Ломонось, -а, *м.* *Bot.* przyszczeniec.
 Ломота, -ы, *ж.* łamanie w kościach, reu- матызм.
 Ломотный, łamiający, denny, reumatyczny.
 Ломотъ, *przyp. dr.* лоття, *м.* *zdr.* лот- тинь, -а, ломотонъ, -тя, ломоточень- чна, gleń, glenia, kawał, kawałek, kawa- łeczek (*chleba*).
 Ломтище, -а, *н.* wielki gleń, wielki ka- ваł chleba.
 Ломъ, -а, *м.* łom, odłamki; || drag żela- зny; || łamanie (*w* kościach), reumatызм.
 Въ ломъ, въ лому, do ciężkiej pracy. Пу- стить лошадь въ ломъ, oddać konia do ciężkiej pracy. Отдать серебрó въ ломъ, oddać srebro do przetopienia, do odlania *na* nowo, do przerobienia.
 Лонгиметрический *Mat.* longimetryczny.
 Лонгиметрія, -іа, *ж.* longimetrja, наука о миезреніи дългоści.
 Лono, -а, *н.* łono, piersi, pierś.
 Лопанецъ, -нца, *м.* banika szklanna; || garnек глиняны od горяца łatwo pęкаю- цу.
 Лопаніе, -іа, *н.* trzaskanie, pękanie.
 Лопарный, *Mar.* do sznura przy бло- ках окрѣтовых належачу.
 Лопарь, -я, *м.* *Mar.* sznur u блоków о- крѣтовых.
 Лопастъ, -я, *ж.* wstęга szeroka u czepka; || łopata wiosła, pióro wiosła; || kruczki u szpady.
 Лопата, -ы, *ж.* łopata.
 Лопатень, -тя, *м.* narzędzie do wyrzu- нания, wyrzucania.
 Лопатна, -и, *ж.* *zdr.* лопаточна, -чна, łо- патка; || kopytka do rozrabiania; || kiel- нia, narzędzie mularskie; || *Anat.* kość łopatkі; || *Archit.* pilaster, kolumna prostokątna. || * Дуть во всё лопати, pędzić со тылка można wyskoczyć.
 Лопатникъ, *ob.* Землекопъ.
 Лопатный, łopatowy, łopatkowy, łopat- чзаны.
 Лопаточна, *zdr.* *ob.* Лопатна.
 Лопать, лопнуть, лопаться, trzaskać, pęкаć, ломать się.
 Лопать, на лопаться, *Gmin.* żréc, żrzéc, najeść się lub napić się nieumiarkowanie, do sytości.
 Лопость, *ob.* Лопастъ.
 Лопотнй, -й, *ж.* łoskot, trzask.
 Лопуха, -и, *ж.* ospa wietrzna.
 Лопухъ, -а, Лопушникъ, -а, *м.* *ob.* Ло- пухъ.

Лорнѣтець, -тца, *m. zdr.* mała lornetka.
 Лорнѣтний, lornetkowy, od lornetki.
 Лорнѣть, -а, *m.* lornetka.
 Лосиць -а, *m.* Zool. mały łos (zwierzę),
 об. Лось.
 Лосина, -ы, *ż.* łosica, skóra łosia, zamsz.
 Лосинный, łosiowy, z łosiej skóry.
 Лосій, łosi, od łosia.
 Лоскнутъ, об. Лосниться.
 Лосновой, połyaskowy, dający połyask.
 Лоскутинъ, -а, *m. zdr.* об. Лоскуть.
 Лоскутникъ, -а, *m.* tandeciarz; || obdar-
 tus, gałganami okryty.
 Лоскутница, -ы, *ż.* tandeciarka; || kobie-
 та obdarta.
 Лоскутний, gałganowy, tandeciarski.
 Лоскутний рядъ, targ tandeciarski, tan-
 deta.
 Лоскуть, -а, *m. zdr.* лоскутѡнь, -тнѡ,
 лоскутѡчень, чна, szmata, gałgan, skra-
 wek, kawał, kawałek; || szpargał (papier-
 ru).
 Лоскутьѡ, тья, *n.* zb. szmaty, gałgany,
 skrawki.
 Лоснь, -а, *m.* politura, glans, połyask.
 Положить ногѡ въ лоснь, zabić kogo na
 poły. * Ленаць лосномъ, leżeć jak nieży-
 ву, jak zabity.
 Лоснисть, -и, *ż.* błyskawość, glanso-
 wność.
 Лоснистый, błyskawy, glansowny, lśni-
 асу.
 Лосниться, lścić się.
 Лоснить, połyaskiwać.
 Лососина, -ы, *ż.* łososina, mięso łososie.
 Лососій, łososi, łososiowy.
 Лосось, -я, *m. zdr.* лосѡсонъ, -сна, łosoś
 (ryba).
 Лось, -я, *m.* Zool. łos (zwierz).
 Лотерѣйный, loteryjny.
 Лотерѣя, -ѣи, *ż.* loterja.
 Лѡтѣя, -ѣи, *ż.* Bot. lotos (roślina).
 Лѡтковый, należący do blatu drewnia-
 nego, do rynny i t. d. об. Лѡтѡнь.
 Лѡтѡ, nieod. loteryjka, rodzaj gry z nu-
 merami na gałkach i na tabliczkach.
 Лѡтѡнь, -тнѡ, *m. zdr.* лѡтѡчень, -чна,
 drewniany blat (handlarzy obnoszących to-
 wary); || rynna, || mała szufa (do zboża); ||
 misa podługowata.
 Лѡтѡчный, об. Лѡтѡрѣй.
 Лѡттерѣя, об. Лѡтѣя.
 Лѡть, -а, *m.* łót (waga); || Mar. ołowian-
 ка (do mierzenia głębokości morza); || Bot.
 łotos (roślina).
 Лѡхѡнна, -и, *ż.* об. Лѡхѡнь.
 Лѡхѡнный, balejny.
 Лѡхѡночна, -чни, *ż.* zdr. об. Лѡхѡнна.
 Лѡхѡночный, об. Лѡхѡнный.
 Лѡхѡнь, -и, *ż.* balja, szaflik, ceberek.
 Лѡхмотникъ, -а, *m.* obdartus, gałganami
 okryty.
 Лѡхмотница, -ы, *ż.* kobieta obdarta.
 Лѡхмотье, -тья, *n.* zb. łachmany, gałga-
 ну.

Лѡховина, -ы, *ż.* łososina, mięso łososie.
 Лѡхъ, -а, *m.* Bot. oleaster, oliwnik; ||
 wierzba płacząca, || łosoś zimowady
 w jeziorze (ryba).
 Лѡцманский, rotmański.
 Лѡцманъ, -а, *m.* rotman, przewodnik
 statku wodnego.
 Лѡшадѣнна, -и, *m. zdr.* лѡшадѣночна,
 -чни, szkapa, szkapka, konik.
 Лѡшадиный, koński.
 Лѡшадина, лѡшадѡчна, -и, *ż.* zdr. konik,
 koniczek.
 Лѡшадушна, -и, *ż.* zdr. koniczek.
 Лѡшадь, -и, *ż.* koń; || wodnaja лѡшадь,
 коі рзесны (zwierz).
 Лѡшанѡвый, мулѡwy, мулі.
 Лѡшань, -а, *m. zdr.* лѡшчѣнь, чнѡ, мулі,
 mulik (zwierz).
 Лѡшачиха, -и, *ż.* mulica, samica мулі.
 Лѡшачій, мулѡwy, мулі.
 Лѡщѣние, -ѣя, *n.* polerowanie, gładzenie.
 Лѡщѣнна, -и, *ż.* płótno glansowne.
 Лѡщило, -а, *n.* Лощилна, -и, *ż.* żelazko
 lub stal od polerowania, gładzidło, gład-
 dyszka.
 Лощильникъ, -а, *m.* polerownik, glanso-
 wnik.
 Лощильница, -ы, *ż.* kobieta zajmująca
 się polerowaniem.
 Лощильный, służący do polerowania, do
 gładzenia.
 Лощильня, -и, *ż.* warsztat, miejsce do
 polerowania, do glansowania.
 Лощильщикъ, об. Лощильникъ.
 Лощилна, -ы, *ż.* zdr. лощинна, -и, об.
 Лѡжбина.
 Лощить, polerować, glansować, gładzić;
 || Мысль. unosić się po powietrzu, nie ma-
 chając skrzydłami (o ptakach); || Лощить-
 ся, być polerowanym, glansowanym, gład-
 dzonym. *Imsl. b.* лощѣный, polerowany
 i t. d.
 Лощѡнна, об. Лощѣнна.
 Лубѡвой, łubowy, łubiany.
 Лубѡвь, -внѡ, *m. zdr.* лубѡчень -чна, об.
 Лубъ; || *Chir.* łubki, w które się bierze
 złamana kość.
 Лубѡчный, łubiany, łubowy; || sztycho-
 wany, rznіęty na łubie. Лубѡчная картин-
 на, rznіęta na łubie rycina, маѣј wartoścі.
 Лубъ, -а, *m.* łub, łubek, kora cienka
 drzewna; || Bot. miazga w drzewie.
 Лубяной, об. Лубѡчный.
 Лугѡвина, -ы, *ż.* część łąki.
 Лугѡвица, -ы, Лугѡвна, -и, *ż.* szajka
 (ptak).
 Лугѡводство, -а, *n.* uprawa łąk.
 Лугѡвой, łąkowy, łączny, od łąki.
 Лугъ, -а, *m.* łąka.
 Лудѡ, ѡ, *ż.* skała z pod wody wystająca,
 szkopol.
 Лудильный, do pobielania cyną służący
 Лудильщикъ, -а, *m.* pobielacz cyną.
 Лудить, pobiełać cyną. *Imsl. b.* pobie-
 lany cyną.

Луна, -и, *ж.* kałuża.
 Лунайка, -и, *ж.* murawa, miejsce suche
 trawa porośnię w pośród lasu.
 Лунайнникъ, -а, *м.* Bot. mulnica (roślina).
 Лунѣнь, -яна, *м.* zdr. łączka, mała łączka.
 Лунѣние, -я, *н.* pobielanie, polewanie
 суна.
 Лунѣчень, -чка, *м.* zdr. ob. Лунѣнь.
 Луница, -ы, *ж.* zdr. kałużka, mała ka-
 жуза.
 Луница, -и, *ж.* zgr. kałużysko, wielka
 kałuża.
 Луза, -ы, *ж.* ob. Блуза.
 Лузга, -и, *ж.* szew u worka rogózkowego.
 Лузгъ, -а, *м.* Anat. kącik w oku, kącik
 oczny, ob. Глузгъ.
 Луна, -и, *ж.* skrzywienie, zgięcie; || krętość,
 zakręt rzeki; || łęk u siodła.
 Лунавецъ, -вца, *м.* obłudnik, krętacz,
 matacz.
 Лунавица, -ы, *ж.* obłudnica, podstępnicza,
 kretalska.
 Лунавить, слунавить, używać, użyć for-
 telów, wybiegów, przebiegów, matacz.
 Лунаво, *psk.* obłudnie, podstępnie.
 Лунавство, -а, *н.* obłuda, podstep.
 Лунавый, obłudny, podstępny, chytry.
 Луноватый, kręty.
 Луновица, -ы, *ж.* cebula, cebulka, główka
 od cebuli.
 Луновицевидный, cebulaty, cebulasty.
 Луновищеносный, Bot. główkorodny, ro-
 dzacy czyli noszący główki lub cebulki.
 Луновичный, cebulaty, cebulasty, cebu-
 лowy, cebulkowy, cebulny. Луновичный
 растенія, rośliny cebulowe.
 Луновка, -и, *ж.* zdr. cebulka.
 Луновчатый, ob. Луновицевидный.
 Луновый, cebulowy.
 Луношко, -а, *н.* zdr. луншечко, -чка,
 kobiałka, kosz z kory, kobiałeczka.
 Лунь, -а, *м.* łuk (część koła), łuk, ka-
 білак, obłak; || łuk (do strzelania); || Bot.
 cebula.
 Лунпъ, -я, *м.* melis, cukier nierafinowa-
 nary.
 Луна, -ы, *ж.* księżyc. Четверть луны,
 Квадра księżуца. Полная луна, pełnia.
 Лунатизмъ, а, lunatyzm.
 Лунатинъ, -а, *н.* lunatyk. Жѣнщина
 лунатинъ, lunatyczka.
 Лунация, -и, *ж.* Astr. lunacja, odmiana
 księżуца.
 Луна, -и, *ж.* dołek, dołeczek okrągły
 w ziemi.
 Лунный, księżуcowy.
 Луносеменинъ, -а, *м.* Bot. miesięczne
 ziarno.
 Луночка, -чик, *ж.* zdr. ob. Луна; || Mat.
 wykrawek nakształt księżуца; || Anat. ro-
 vek, osada zęba w szczęce.
 Луночный, korytkowaty, komórkowaty.
 Лунь, -я, *м.* sokół błotny. *Онъ бѣлъ
 какъ лунь, wiyu jak gołąbek, siwuteńki.

Лупѣжникъ, -а, *м.* zb. belki jodłowe
 z kory obłupione.

Лупинъ, -а, *м.* Bot. słonecznik strączy-
 sty.

Лупить, obdzierać z łupiny, obierać,
 obłupić z kory; || *Слупить, wydźwić co
 z kogo, wykpić; || Лупиться, odpadać ka-
 wałkami, pekać; || wykluwać się (z jaja,
 o piskletach). *Imśl. b.* Луплений, obłu-
 piony, obdarty.

Лупление, ія, *н.* łupienie, obłupywanie,
 obieranie.

Лусна, -и, *ж.* łupina, łupinka (orzecha
 i t. d.).

Лусначь, -я, *м.* Bot. psidławiec (roślin-
 na).

Лутóшка, -и, *ж.* młoda lipa z kory obłu-
 pioną.

Лутóнь, -ня, *м.* zdr. Лутóчень, -чка,
 nurogę (piak).

Лучевой, promieniowy; || Лучевая кость,
 Anat. promień, kość przedramienna.

Лучезарно, *psk.* promienisto, lśniące.

Лучезарность, -и, *ж.* promienistość, ja-
 sność, świetność.

Лучезарный, promienisty, jasny, świet-
 ny, lśniący.

Лучеть, -чка, *м.* zdr. cebulka.

Лучѣнь, -чнѣ, *м.* łuczek, mały łuk (do
 strzelania), mały obłak.

Лучемѣръ, -а, *м.* radjometr, narzędzie
 astronomiczne, używane na morzu do bra-
 nia wysokości południowej słońca.

Лучеобразный, w kształcie promieni.

Лучепреломление, ія, *н.* Fiz. refrakcja,
 łamanie się światła.

Лучина, -ы, *ж.* zdr. Лучинна, łuczyno,
 drzazga, trzaska, drzazczka.

Лучинный, łuczynny.

Лучиночка, Лучинушка, -и, *ж.* zdr. ob.
 Лучина.

Лучистый, promienisty, pełen promie-
 ni.

Лучить, łowić ryby nocą przy świetle.

Лучной, łukowy, łuczny; || cebulowy.

Лучше, *psk.* lepiej. Какъ нельзя, луч-
 ше, jak najlepiej. Какъ можно, сколь
 возможно лучше, jak można najlepiej.

Всего лучше, najlepsza rzecz, co najle-
 psza, najlepiej. Всего лучше никому не

говорить объ этомъ, najlepiej nikomu nie

nie mówić o tém. Всего лучше вамъ са-
 мимъ туда ѣхать, będzie najlepiej, gdy

pan sam tam pojedziesz. Она лучше, го-
 раздо лучше своей сестры, ona jest le-

psza, daleko lepsza od swojej siostry.

Лучший, (stop. wyż. przymiotnika Хоро-
 ший), lepszy, najlepszy. Когда нечего го-
 ворить, самое лучшее молчать, kiedy nie

ма со мѣтъ, najlepsza rzecz jest mil-
 чать. Я ожидалъ лучшаго, spodziewa-

лъмъ się czegoś lepszego.

Лучъ, -я, *м.* promień, światło; || *Рос-
 покъ* łuczynnych drzewien do mamienia

ryb.

Луца́, -й, *ж. об.* Лусна́.
Луце́ние, -ия, *n.* wyluszczenie, obłuskiwanie.

Луца́на, -ы, *ж. об.* Лусна́.
Луца́ть, łuszczyć, wyluszczać, wyluskiwać; || Луца́ться, łuszczyć się, wyluszczać się, obłuskiwać się. *Imśł. b.* Луца́ный, łuszczony, wyluszczony.

Лы́ва, -ы, *ж.* las gęsty na bagnach.
Лы́ва, -и, *ж.* łyżwa. *Наво́стричь лы́ми, zwinąć chorągiewkę, uciec, zemknąć.
Лы́мник, -а, *m.* łyżwiarz, chodzący na łyżwach.

Лы́мница, -ы, *ж.* ślad na śniegu od łyżwy.

Лы́мный, łyżвовый.
Лы́знуть, uciec, umknąć.
Лызо́к, -ка, *m.* zemknienie. Дать лы́зна, drapać.

Лы́ко, -а, *n.* łyko lipowe. **Gmin.* Онъ лы́ко не вьяметъ, spił się jak bela. *Przysł.* Не всякое лы́ко въ строну́, niekiedy trzeba być powolniejszym, wyrozumialszym.

Лы́новый, łyцзаны, łyкову.
Лы́лы, -ь, *mn.* *Gmin.* oszukaństwo, oszustwo; || szyderstwo, pośmiech.
Лыса́стый, łyсовату.
Лыога́ч, -а, *m.* wysokiego, szerokiego czoła.

Лыси́на, -ы, *ж. zdr.* Лыси́нна, -и, łyсина, łyсінка; || łyсінка, gwiazdka, strzałka na czole końskim; || plama (*na materji*).

Лысу́н, -а, *m.* *Zool.* pies morski roczду; || skóra tego psa.

Лысу́ха, -и, *ж.* łyска, kokoszka wodna (*рыак*).

Лысы́й, łyсы, pleszowaty.

Лысо́тъ, облысо́тъ, łyсיע, wулысיע.

Лытнн, -онъ, *mn.* *Gmin.* łyтки.

Лычно, -а, *n. zdr. об.* Лы́ко.

Лы́чный, łyкову.

Ль, *об.* Ли.

Львѣно́къ, -нка, *m.* lwiątko.

Львннн, лви.

Львица, -ы, *ж.* lwica, samica lwa.

Львообразный, do lwa podobny.

Льгота, -ы, *ж.* ulga, ulżenie ciężaru, podatкѡвъ, uwolnienie od czego; || *Praw.* dobrodziejstwo.

Льготить, увалняіа od ciężарѡвъ, podatкѡвъ.

Льготный, увалняіащу od pewnych podatкѡвъ, dla ulgi дану. Льготннн грамо́та, list увалняіащу (*od podatкѡвъ*).

Льдина, -ы, *ж. zdr.* Льди́нна, -и, kra, bryła, bryłka, bryłeczka lodu na rzесе.

Льдини́ца, -и, *ж. zgr.* wielka kra, bryła lodu.

Льды́стый, lodowaty, pefen lodu.

Льдяно́й, *об.* Леда́ной.

Льзя, можна. Льзя ли это дѣлать, сзу можна то робіі? Не льзя, nie można, об. Нельзя.

Льнянопрядильный, do lnu przedzenia wлззщу.

Льнопрядильня, -и, *ж.* przędzalnia lnu.
Льнуть, Лпнуть, прилпнуть, лгнаѣ, przyłgnąć, przylepić się; || *umizgać się do kogo.

Льнянка, -и, *ж.* *Bot.* wyżlin, lnicca, lnianka (*roślina*).

Льняный, lniany.

Льстець, -а, Льсты́вецъ, -вца, *m.* pochlebca.

Льсты́вица, -ы, *ж.* pochlebница.

Льсты́во, *psk.* pochlebnie.

Льсты́вость, -и, *ж.* pochlebianie, pochlebstwo.

Льсты́вый, pochlebny.

Льсты́тель, Льсты́тельница, *об.* Льотець.

Льсты́тельный, *об.* Льсты́вый.

Льсты́ть, pochlebiać; || łyсיע się; || Льсты́ться, pochlebiać sobie, spodziewać się.

Лья́ло, -а, *n.* *Mar.* sam spód wnętrзу okrętu; *об.* Liąło.

Лья́ма, -ы, *ж.* lama (*zwierz z Peru*).

Лѣвннн, -ы, *ж.* lewa strona.

Лѣво, *psk.* въ лѣво, на лѣво, lewo, w lewo, na lewo.

Лѣвшá, -и, *ж.* mańka, lewica, lewa ręka; || mańkut.

Лѣвшáкъ, -а, *m.* mańkut.

Лѣвы́й, lewy.

Лѣзть, leżь, wлззיע, wdzierać się, wdrapуwać się na górę; || піаѣ się (*o roślinach*); || ciągnąć się.

Лѣкарка, -и, *ж.* lekarka, kobieta, która zajmuje się leczeniem.

Лѣкарскій, lekarski, należący lub wлззיעу lekarzowi; || używany przy kuracji.

Лѣкарственный, lekarski, medyczny.

Лѣкарство, -а, *n.* lekarstwo.

Лѣкаръ, -я, *m.* lekarz.

Лѣнивецъ, -вца, *m.* leniwiec, próżniak; || *Zool.* leniwiec (*zwierz*).

Лѣнивица, -ы, *ж.* leniwa, gnuśna kobieta.

Лѣниво, *psk.* leniwie, gnuśnie.

Лѣнивость, *об.* Лѣньность.

Лѣнивчинъ, -а, *m. об.* Лѣнивецъ; || *czepek domowy nocny.

Лѣнивый, leniwy, gnuśny. *Kuch.* Лѣни́выя щи, kapuśniak (*z świeżej kapusty*).

Лѣнить, излѣнить, dawać, dać powѡд do lenistwa; || Лѣниться, lenić się.

Лѣнотный, leniwy, gnuśny, niedbały.

Лѣньность, -и, *ж.* lenistwo.

Лѣнтáй, -яя, *m.* leniuch.

Лѣнтáйна, -и, *ж.* leniuszka.

Лѣнь, -и, *ж.* leń, leniwość.

Лѣпильщинъ, -а, Лѣпннн, -а, *m.* robotnik odlewający roboty szycerskie, lepiarz.

Лѣпнть, слѣпнть, kleić, skleić; || ukształcić model z gliny lub wosku, odlewać, odlać w formę; || Лѣпиться, lepić się, zlepiać się, kleić się, skleić się; || * іс po czém wzakіем z trudnościá.

Лѣпка, -и, *ж.* lepienie, klejenie; || modelowanie.

Лѣпній, lepki, klejowaty.
 Лѣпность, -и, ж. lepkość, klejowatość.
 Леплѣніе, -іа, п. об. Лѣпна.
 Лѣпной, lepny, klejny; || modelowany. Лѣпное изображеніе, figura modelowana.
 Лѣпота, -ы, ж. piękność, nadobność, ozdoba, okazałość.
 Лѣпшинь -а, т. об. Лѣпильшинь.
 Лѣса, -овъ, тн. rusztowanie, об. Подшóтки.
 Лѣса, -ы, ж. об. Лѣса.
 Лѣсенна, -и, ж. zdr. drabinka, schodki.
 Лѣсина, -ы, ж. pień drzewa.
 Лѣсистый, lesisty, pełny lasów.
 Лѣсище, -а, п. zgr. las wielki.
 Лѣсникъ, -а, т. leśniczy, gajowy; || дрzewem handlujący.
 Лѣсничество, -а, п. leśnictwo, gospodarstwo leśne; || nauka leśnicza.
 Лѣсничій, -аго, т. leśniczy, gajowy.
 Лѣсной, leśny; || obfitujący w lasy.
 Лѣсотанина, -и, ж. botanika leśna, nauka o roślinach leśnych.
 Лѣсовать, przebywać w lasach; || половаć w lasach na dzikie zwierзета.
 Лѣсоводецъ, -дца, т. zajmujący się rozkrzewianiem lasów.
 Лѣсоводственный, do leśnictwa należący.
 Лѣсоводство, -а, п. leśnictwo, nauka leśnicza.
 Лѣсоводъ, -а, т. об. Лѣсоводецъ.
 Лѣсовщикъ, -а, т. dozorca leśny, gajову.
 Лѣсокъ, -ска, т. zdr. lasek, laseczek.
 Лѣсопильный, do piłowania дрzewа xдатny. Лѣсопильный заводъ, tartak.
 Лѣсопильня, -и, ж. tartak.
 Лѣсопромышленникъ, -а, т. дрzewem handlujący.
 Лѣсосѣна, -а, т. Лѣсосѣна, -и, ж. lasek, w którym od czasu do czasu robią się wręby; || natonie, natonia, natoń, porąb.
 Лѣсосѣнный, należący do poręбу.
 Лѣсохозяинъ, -а, т. właściciel lasu porąбаного.
 Лѣсохозяйственный, odnoszący się do gospodarstwa leśnego.
 Лѣсохозяйство, -а, п. gospodarstwo leśne.
 Лѣсичекъ, -чна, т. об. Лѣсокъ.
 Лѣстницз, -ы, ж. (Коśc. sl. Лѣстница), schody, drabina.
 Лѣстничный, schodowy, drabinowy.
 Лѣсъ, -а, т. las, bór. Опушка лѣса, brzeg, krawędź lasu. Красный лѣсъ, bór choinowy, iglasty. Чёрный лѣсъ, liściасты las Строевой лѣсъ, дрzewo budowlane, budulec. Дремучій лѣсъ, густы las *Przyśl.*
 Кто въ лѣсъ, кто по дрова, ten do sasa, а ten do lasa.
 Лѣта, -тъ, тн. об. Лѣта.
 Лѣтній, letni.
 Лѣто, -а, п. lato; || rok; || тн. лѣта, wiek, życie.

Лѣтовать, latować, lato gdzie prze-mieszkać.
 Лѣтовище, -а, п. об. Лѣтовье;
 Лѣтовье, -я, п. leża letnia, miejsce latowania.
 Лѣто-лѣтенски, *psk.* Gmin. calusieńkie lato, przez całe lato.
 Лѣтописаніе, -іа, п. latopisarstwo, dziejopisarstwo; || latopis, rocznik, kronika.
 Лѣтописатель, -я, Лѣтописецъ, -ца, т. latopisiec, kronikarz, dziejopis.
 Лѣтописный, latopisarski, kronikarski.
 Лѣтопись, -и, ж. latopis, rocznik, kronika.
 Лѣторасль, -и, ж. latorośl, przyrostek roczny na дрzewie.
 Лѣтосчисленіе, -іа, п. chronologia.
 Лѣтось, *psk.* gmin. przeszłogolata lub roku.
 Лѣтошній, przeszłego lata, przeszłогoczny.
 Лѣчебникъ, -а, т. książka lekarska.
 Лѣчебница, -ы, ж. szpital, lazaret.
 Лѣчебный, lekarski.
 Лѣчѣніе, -іа, п. leczenie, kuracja.
 Лѣчить, leczyć, kurować; || Лечиться, leczyć się, kurować się.
 Лѣчуха, об. Лючерна.
 Лѣшій, -аго, т. boruta, djabeł leśny.
 Лювеобильный, pełen miłości, uprzejмоści.
 Любознникъ, -а, т. zalotnik, galant, gach, umizgacz.
 Любознничанье, -нья, п. zaloty, zalecanie się, umizgi.
 Любозничать (объ нѣмъ), zalecać się, umizgać się, grzeczności wyprawiać, przy-milać się.
 Любезно, *psk.* mile, uprzejmie, przyje-mnie, wdzięcznie.
 Любезность, -и, ж. uprzejmość, przyje-mność.
 Любѣзный, kochany, luby, miły; || uprzej-му, przyjemny, grzeczny.
 Любимецъ, -мца, zdr. Любимчивъ, -а, т. ulubieniec, faworyt.
 Любимица, -ы, ж. ulubienica, faworytka.
 Любимый, т. ulubiony, ukochany, luby.
 Любистокъ, -стка, т. Bot. lubczyk, lub-szczyk.
 Любитель, -я, т. miłośnik, amator.
 Любительница, -ы, ж. miłośnica, ama-torka.
 Любить, kochać, lubić, miłować, mieć w czѣм upodobanie. Любить Бѣга, kochać Boga. Любить ближняго, kochać bliźniego. Любить музыку, lubić muzykę. Любить вино, lubić wino. Онъ любить чтобы ему льстили, ma w tym upodobanie, aby mu pochlebiano.
 Любки, -овъ, тн. próżne pole w warca-bach.
 Любо, *psk.* przyjemnie, miło. Любо не любо, rad nie rad.
 Любоваться, любоваться, unosić się nad czѣм, podziwiać co, dziwić się czemu,

впатрывать się w co z przyjemnością, mieć upodobanie w czym. Любowaćся природою, podziwiać naturę. Любowaćся прекрасною картиною, unosić się nad pięknym obrazem. Я не люблюсь albo не могу полюбоваться на ея красоту, nie mogę dosyć wydziwić się jej piękności.

Любовина, -ы, *zdr.* любовинка, -и, *ж.* chuda część mięsa

Любовишна, -и, *ж.* miłości, umizgi.

Любовникъ, -а, *м.* kochanek.

Любовница, -ы, *ж.* kochanka.

Любовничій, kochankowy.

Любовно, *psk.* miłośnie.

Любовный, miłośny.

Любовь, -бви, *ж.* miłość, zamiłowanie.

Любовь къ Богу, miłość Boga. Любовь въ ближнему, miłość bliźniego. Любовь въ наукамъ, zamiłowanie nauk. Жениться во любви, ożenić się z miłości.

Любодѣй, Любодѣйный, Любодѣйство, Любодѣйствовать, *об.* Przelubodѣй i t. d.

Любознание, -ия, *п.* Любознательность, -и, *ж.* zamiłowanie nauk, umiejętność.

Любознательный, miłujący naukę.

Любой, wyborowy, wybierany podług życzenia, podług upodobania; || upodobану. Вотъ разныя матеріи, выбираете любую, oto rozmaite materje, wybieraj pan jaka się spodoba. *Gmin.* Онъ намъ любовь, on nam się podoba, my go lubimy.

Любомудрецъ, -дрца, *м.* filozof.

Любомудрие, -ия, *п.* filozofja.

Любомудрствовать, filozofować.

Люломудрый, filozofski.

Любопытность, -и, *ж.* ciekawość.

Любопытный, ciekawy.

Любопытство, -а, *п.* ciekawość.

Любопытствовать, być ciekawым.

Любоустрание, -ия, *п.* lubieżność, rozпуста, rozkosze.

Любоустрасно, *psk.* lubieżnie, rozkosznie.

Любоустрасный, lubieżny, rozkoszny, rozpustny. Любоустрасная болѣзнь, choroba syfilityczna.

Любустаніе, -ия, *п.* chciwość, chęć zysku, łakomstwo.

Любустанітель, -я, *м.* chciwy zysku, interesowny człowiek.

Любустанітельница, -ы, *ж.* kobieta chciwa zysku, interesowna.

Любустанітельный, chciwy zysku, łakomy, zyskowy.

Любчестіе, Любчестивый, *об.* Честолубіе, Честолубивый.

Люди, dawna sławiańska nazwa litery д.

Люди, -ей, *мн.* ludzie; || слудзы, czeladź, robotnicy. *Прав.* окольные люди, mieszkanцы okoliczni. * Вывести когъ въ люди, wykierować kogo na człowieka. * Выдти въ люди, wykierować się na człowieka.

Людность, -и, *ж.* ludność.

Людный, ludny, zaludniony.

Лудоѣдна, -и, *ж.* kobieta ludożerca.

Лудоѣдство, -а, *п.* ludożerstwo.

Лудоѣдъ, -а, *м.* ludożerca; || rekin, żarłок (*ryba*).

Людская, -ой, *ж.* izba czeladna, izba dla służących.

Людской, ludzki, właściwy ludziom, człowieczy. || Людская комната, изба, *об.* Людская.

Людскость, -и, *ж.* ludzkość, uprzejmość, grzeczność.

Людъ, -а, *м.* lud, naród.

Люкъ, -а, *м.* *Mar.* luka, otwór w płacie okrętowym.

Люльня, -и, *zdr.* люлечна, kołyska, kolebka. Люлюнать, люлюнать, лулаć, улулаć, усыпιαć dziecko, śpiewając i kołysząc.

Люнеть, -а, *м.* *Forz.* luneta, szcanc.

Люпинъ, -а, *м.* *Bot.* słonecznik strączyсты.

Люстра, -ы, *ж.* żyrandola, pajak.

Люстраторъ, -а, *м.* lustrator, który stan dochodow lustruje, rewiduje (*z jakiej dzierzawy*).

Люстрацінный, lustracyjny.

Люстрація, -ия, *ж.* lustracja, rewizja dochodow (*z jakiej dzierzawy*).

Люстриновый, lustrynowy.

Люстринь, -а, *п.* lustryn (*rodzaj materji jedwabnej*).

Лютенный, lutniowy od lutni.

Лютенщикъ, -а, *м.* lutniarz, co robi lutnie.

Лютеранинь, -а, *м.* luteran, luteranin, należący do wyznania luterskiego.

Лютеранка, -и, *ж.* kobieta wyznania luterskiego.

Лютеранскій, luterski.

Лютикъ, -а, *м.* *Bot.* tojad, wilczy jad (*зие*).

Лютність, -а, *м.* lutnista, grający na lutni.

Лютня, -и, *ж.* *Muz.* lutnia.

Лютю, *psk.* okrutnie, srogo.

Лютость, -и, *ж.* okrutność, okrucieństwo, srogość.

Лютый, okrutny, srogi.

Лютый, -аго, *м.* dawna nazwa miesiąca Lutego.

Люцерна, -ы, *ж.* *Bot.* lucerna, koziorożec.

Лягавый, legawy. Лягавая собака, pies legawy, wyżeł.

Ляганіе, -ия, *п.* wierzganіе, brykanie (*o koniach*).

Лягать, Лягнуть, Лягаться, wierzgać, wierzгнать, брыкаć (*o koniach*).

Лягливый, wierzглиwy.

Лягнуть, *об.* Лягать.

Лягуха, -и, *ж.* *Gmin.* жаба.

Лягушенонъ, -нна, *п.* *zdr.* żabiątko, mała żabka.

Лягүшечій, żabi, od жабы.

Лягүшечна, -и, *ж.* *zdr.* mała żabka.

Лягүшечникъ, -а, *п.* *Bot.* żabi ściek (*roslina*).

Лягушка, -и, *ж.* żaba.
 Лягушкообразный, do żaby podobny.
 Лягушникъ, *об.* Лягушочникъ.
 Ляда, Лядина, -ы, *ж.* pasza lub pole zarosłe młodocianym lasem.
 Лядащій, лядзны, ладаци.
 Лядвѣйный, lędźwiany, lędźwiowy, ledźwiny; || udowy, od uda.
 Лядвенець, -нца, *м.* Bot. lotos (roślina).
 Лядвея, -ей, Ляшка, -и, *ж.* lędźwie, || udo, udziec.
 Лядунка, *об.* Ладунка.
 Лядъ, -а, *м.* Gmin nieszczęście.
 Ляка, *об.* Переляна.
 Лямка, -и, *ж.* szleja, pas, rzemyk do dzwigania czego, naplecznik. * Тянуть лямку, wykonywać ciężką pracę.
 Лямочникъ, -а, *м.* bis ciągnący, holujący statek wodny.
 Лямочный, szlejowy, *об.* Лямка.
 Ляпать, ляпнуть, Gmin. klapnąć, klapnąć, walić, walnąć; || *Сляпать, spartolić, spartaczycь, skleić, zrobić jak partacz. Онъ ляпнулъ его по щеке, klapnął go w pysk.
 * Ляпнуть словечко, wymówić się z cзѣm, nieostroźnie co powiedzieć. *Inst. б.* Сляпаный, spartaczony.
 Ляшка, -и, *здр.* Ляшечка, *об.* Лядвея.
 Лящникъ, -а, *м.* Bot. onowodek (roślina).

M.

M wуmawia się jak polska zgłoska M.
 Мавзолей, -ей, *м.* mauzoleum, grobowiec, pomnik grobowy.
 Магазиный, magazynowy.
 Магазищикъ, -а, *м.* utrzymujący магазин, skład towarów.
 Магазинь, -а, *м.* магазин, skład, sklep.
 Книжный, магазинъ, księgarnia, sklep książkowy. Чайный магазинъ, магазин solny.
 Хлѣбный магазинъ, магазын z zboże, śpichlerz, śpichrz.
 Магазинь-вахтеръ, -а, *м.* podoficer mający dozór nad rządowym magazynem.
 Магарычь, -я, *м.* Gmin. kuban, łapowe.
 Магія, -а, *м.* czarnoksiężnik, czarodziej.
 Магістерскій, magistrowy, do magistra (naук) należący; || mistrzowski, do wielkiego mistrza (*np.* krzyżaków) należący, *об.* Магістръ.
 Магістерство, -а, *н.* stopień magistra nauk; || wielkie mistrzostwo (*np.* krzyżaków).
 Магістратскій, magistratowy.
 Магістратъ, -а, *м.* magistrat, rada miejska, urząd miasta; || dom, sądownictwo

miejskie złożone z kupców dla spraw stanu kupieckiego.
 Магістръ, -а, *м.* magister (naук); || wielki mistrz (*krzyżaków*).
 Магіческій, czarnoksięski, czarodziejski.
 Магія, -и, *ж.* magia, czarnoksiężstwo.
 Магнатскій, magnacki, *об.* Магнатъ.
 Магнатъ, -а, *м.* magnat, wielki pan.
 Магnezійный, magnezjowy.
 Магnezія, -и, *ж.* magnezja.
 Магнетизёрскій, do magnetyzora należący.
 Магнетизёрство, -а, *н.* magnetyzowanie.
 Магнетизёръ, -а, *м.* magnetyzor, magnetyzer.
 Магнетизировать, magnetyzować.
 Магнетизмъ, -а, *м.* magnetyzm. Животный магнетизмъ, magnetyzm zwierzęcy.
 Магнетическій, magnetyczny.
 Магнитець, -ца, *м.* *здр.* magnesik.
 Магнититъ, намагнититъ, magnesować, namagnesować.
 Магнитный, magnesowy.
 Магнитъ, -а, *м.* magnes, magnet.
 Магній, -ія, *м.* Chem. metaliczny pierwiastek magnezji.
 Магнолія, -и, *ж.* Bot. *об.* Бобрівникъ.
 Магометанинь, -а, *м.* mahometanin.
 Магометанка, -и, *ж.* mahometanka.
 Магометанскій, mahometaniski.
 Магъ, -а, *м.* mag, czarnoksiężnik.
 Мадригаль, -а, *м.* madrygał (*wierszyk*, zawierający komplement).
 Маерановый, majeranowy, majerankowy.
 Маеранъ, -а, *м.* Bot. majeran, majeranek.
 Маета, Маётникъ, *об.* Маята, Маятникъ.
 Маётность, majątność, włość.
 Маюрный, Муз. w wyższym tonie.
 Мажоръ, -а, *м.* Муз. ton wyższy.
 Мазаницъ, *об.* Мазанка.
 Мазаніе, -іа, *н.* *об.* Мазна,
 Мазанка, -и, *ж.* lepianka, glina oblepiona chata.
 Мазаный, namazany, pomazany, smarowany.
 Мазать, мазывать, мазнуть, mazać, smarować; || мазаться, mazać się, smarować się.
 Мазилка, -и, *ж.* kwacz, kiść malarska, || * licy malarz.
 Мазильщикъ, -а, *м.* mazacz.
 Мазна, -и, *ж.* mazanie, smarowanie.
 Мазнуть *об.* Мазать.
 Мазурикъ, -а, *м.* Gmin. złodziej, rzeźmieszek.
 Мазурка, -и, *ж.* mazur, mazurek (*танец*).
 Мазурочный, do mazura należący, *об.* Мазурка.
 Мазъ, -а, *м.* *здр.* мазикъ, kij bilardo-
 вы, || podwyższenie stawki (*w grze*).

Мазь, -и, *ж.* maść maź.
 Май, -ая, *м.* maj miesiąc.
 Майдань, -а, *м.* majdan, warsztat, fabryka, zakład; || gra w karty lub kostki.
 Майка, -и, *ж.* Майский жукъ, chrząszcz (owad).
 Майна, -ы, *ж.* об. Ледокольная.
 Майнинь, -а, *м.* Bot. jednolist.
 Майский, majowy.
 Майсовый, maizowy, maisowy, об. Маюв.
 Майсь, -а, *м.* Bot. maiż, mais, turecka pszenica, kukurydza.
 Маюранъ, М юранъ, об. Маеранъ.
 Маюратный, Маюратский, do majoratu należący.
 Маюрать, -а, *м.* majorat.
 Маюрский, majorowy, do majora należący, majorowi właściwy.
 Маюрство, -а, *н.* majorstwo, ranga, stopień majora.
 Маюрша, -и, *ж.* żona majora.
 Маюръ, -а, *м.* major, stopień wojskowy.
 Манальный, maczalny.
 Мананіе, -іа, *н.* maczanie.
 Манаронный, makaronowy.
 Манаронщикъ, -а, *м.* wyrabiający lub sprzedający makarony.
 Манароны, -нъ, *мн.* makaron, makarony.
 Манать, маннуть, maczać, zanurzać; || ciągnąć (świecę); || Манаться, być maczanym, być ciągniętym.
 Манлерить, zajmować się meklerstwem, faktorstwem, stręczycielstwem.
 Манлерский, maklerski, faktorski.
 Манлерство, -а, *н.* maklerstwo, faktorstwo, stręczycielstwo.
 Маклець, -а, *м.* makler, faktor, stręczyciel. Биржевой манлеръ, przebierca (spekulujący na kursa wymiany).
 Маннуть, об. Манать.
 Маювица, об. Маювна, Мануша.
 Маювна, -и, *ж.* makówka; || wierzch głowy, korona, tonsura na głowie; || wierzchołek, szczyt; || Bot. Водяныя маюви, grzybenia, wodna lilja.
 Маювиннь, -а, *м.* placek маювы.
 Маювочный, makówkowy, маювы.
 Маювый, маювы.
 Макрель, -и, *ж.* makrela (ryba morska).
 Макулатура, -ы, *ж.* makulatura, szpaguły, papiery niepotrzebne.
 Макулатурный, makulaturny.
 Макуша, -и, Маювица, -ы, *ж.* zdr. макуша, макушечка, wierzch głowy, korona; || wierzch, szczyt (góry, drzewa i т. п.).
 Макъ, -а, *м.* Bot. mak.
 Малага, -и, *ж.* malaga (wino).
 Малакія, -и, *ж.* samogwałt, onanizm.
 Малахай, -ая, *м.* zdr. малахайчикъ, -а, kapuza, czapka z kłapami związanemi u wierzchu.

Малахитовый, malakitowy, malachitowy.
 Малахитъ, -а, *м.* Min. malakit, malachit (kamień).
 Малевальный, do malowania należący.
 Малеваніе, -іа, *н.* Малёвка, -и, *ж.* malowanie (jedną farbą), robota malarska, pozielanie (malować).
 Малевать, malować (j dną farbą), pozielать (mury). *Imst. b.* малёванный, намалёванный, malowany, namalowany; || pozielany.
 Малёный, *zdr.* maleńki, об. Мальный.
 Малёнько, *psk.* zamało, zbyt mało.
 Малёхонень, малutki, малuteńki, малуchnы, малuczki, малuški, малusieńki.
 Малецъ, -льца, *м.* об. Мальчинь.
 Малинь, -а, *м.* Mysł. ślad, trop zajęczy.
 Малина, -ы, *ж.* malina, jagoda malinowa; || krzak malinowy, maliny.
 Малининь, -а, *м.* maliniak, krzaki malinowe; || malinnik, trunek malinowy.
 Малиновый, malinowy.
 Малиновна, -и, *ж.* trunek malinowy; || trzcinniczek (ptaszek).
 Малиновый, karmazynowy (kolor).
 Мálnа, -и, *ж.* Stol. węgielnica, śmiga, szmiga; || *Gmin.* najmłodsza córka.
 Мáло, *psk.* mało, niewiele. Мáло ли я просилъ егò обь зтомъ, ile to razy prosiłem go o to! Мáло ли что говорить о нёмъ, małoż to rzeczy gadają o nim! Мáло того что онъ гл. пь, но онъ ещё и золь, nie dosyć tego, że jest głupi, ale zły jeszcze. Ни мáло, об. Нимáло. Мáло-пáмáлу, pocału, powoli, zwolna. Мáло-мáльси, *psk.* nieco, bardzo mało.
 Маловажность, -и, *ж.* małoważność, маля wartość.
 Маловажный, mało ważny, mało znaczący.
 Маловáто, *psk.* zamało.
 Маловáтость, -и, *ж.* małość, szczupłość.
 Маловáтый, nieco mały, szczupły.
 Маловодіе, -я, Маловодье, -дя, *н.* brak wody (w rzece).
 Маловодный, nieobfitujący w wodę, mialki.
 Маловре́менно, *psk.* krótkotrwałe.
 Маловременность, -и, *ж.* krótkotrwałość.
 Маловременный, krótkotrwały.
 Маловѣрие, -іа, *н.* małowierność.
 Маловѣрна, -и, *ж.* mało wiary mająca.
 Маловѣрный, małowierny.
 Маловѣрство, -а, *н.* об. Маловѣрие.
 Маловѣръ, -а, *м.* małowiarek, niedowiarek.
 Маловѣсность, -и, *ж.* lekkoważność.
 Маловѣсный, lekkoważny.
 Маловѣтріе, -іа, *н.* wiatr mały, bezwiertze.
 Малоду́ше, -іа, *н.* słabość duszy, ducha, brak energii, mofoduszność.
 Малодушничать, mieć mało odwagi.
 Малодушно, *psk.* bezsilnie, bez energii.
 Малодушный, bojaźliwy, słabéj duszy.

Малозначачій, Малозначущій, mało znaczący.
 Малозначительность, -и, ж. małoznacznoscь.
 Малозначительный, об. Малозначачій.
 Малой, -аго, *m.* chłopiec, służący, двóброй малой, chłopiec niczego, poczciwy chłopiec.
 Малоизвѣстность, -и, ж. niewiadomoscь.
 Малоизвѣстный, niewiadomy, mało znany.
 Малоимущій, niemający.
 Малоискусный, niebiegły, niezdatny, niedolny.
 Малолѣтность, -и, ж. małoletnoscь.
 Малолѣтный, małoletni, młody.
 Малолѣтокъ, -тка, *m.* małoletni, niepełnoletni (do 14-tu lat).
 Малолѣтство, -а, *n.* об. Малолѣтность.
 Малолюдіе, -ія, *n.* Малолюдность, -и, ж. nieludnoscь, mało ludnoscь.
 Малолюдный, niezaludniony, mało zaludniony.
 Малолюдство, -а, *n.* об. Малолюдіе.
 Маломальски, об. Мάλο.
 Малоопытность, -и, ж. brak [doświadczenia].
 Малоопытный, mało doświadczony.
 Мало-по-малу, об. Мάло.
 Малосопѣтный, posiadający szczupły majątek.
 Малорослость, -и, ж. wzrost mały.
 Малорослый, nie wielkiego wzrostu.
 Малосвѣдущій, niуміеjтны, nieświadomy.
 Малосиліе, -ія, *n.* brak siły.
 Малосильный, mało silny.
 Малосочность, -и, ж. mało soczystoscь.
 Малосочный, mało soku mający.
 Малость, -и, ж. małość, drobnoscьka.
 Малоуміе, -ія, *n.* brak rozumu, rozsadku.
 Малоумный, bezrozsądny.
 Малоупотребительность, -и, ж. rzadkoscь używania.
 Малоупотребительный, mało, rzadko używany.
 Малоцѣнность, -и, ж. tanioscь, niska cena.
 Малоцѣнный, tani, niską cenę mający.
 Малочисленность, -и, ж. mało ilość.
 Малочисленный, nieliczny.
 Малуха, -и, ж. *Gmin.* najmłodsza córka lub najmłodsza siostra.
 Малый, *zdr.* ма́ленькій, (*stop.* wyж. мѣньшій, мѣньше, *stop.* najwyж. малѣйшій), mały, maleńki [mniejszy, mniej, najmniejszy]; || об. Малой. У него пѣтеро дѣтѣй, малъ ма́ла мѣньше, ма пѣциоро дѣтѣй, jeden mniejszy od drugiego. Безъ ма́даго пять санѣнь, пѣцъ сѣжні безъ ма́ла.
 Мальшъ, -а, *m.* *Gmin.* człowiek małego wzrostu; || najmłodszy syn.
 Мальса, -ы, ж. *Bot.* malwa, ślaz (roślina).

Мальгá, -й ж. *Gmin.* małe dziecię; || drobna rybka.
 Мальта, -ы, ж. smoła skalna.
 Мальханщикъ, -а, *m.* *Gmin.* oszust, oszoкапиец; || maściodzię, об. Мальхánъ.
 Мальхánъ, -а, *m.* *Gmin.* maść, plaster.
 Мальчинъ, -а, *m.* chłopiec, chłopczyk; || слуга, służący Мálъчикъ съ пálъчинъ, chłopiątko, maleństwo. Я тебѣ не мálъчикъ, nie jestem twym слуга.
 Мальчишна, -и, *n.* malec, chłopczyk; || слуга, służący, об. Мálъчинъ.
 Мальчуга, -и, Мальчугánъ, -а, *m.* *Gmin.* chłopczyczek.
 Малѣйшій, об. Мálый.
 Малѣть, maleć, mniejszym się stawać.
 Малютна, -и, ж. *zdr.* малюточна, dziecko, dzieciątko, niemowlę.
 Малявна, -и, ж. drobna rybka.
 Малярѣха, -и, ж. żona malarza pokojowego.
 Малярство, -а, *n.* malarstwo pokojowe.
 Маляръ, -а, *m.* malarz pokojowy.
 Ма́ма, -ы, ж. mama, matka; || mamka; || dozorczyni nad mamkami.
 Ма́мантовый, mammutowy.
 Ма́мантъ, -а, *m.* Zool. mamut.
 Ма́менна, -и, ж. *zdr.* mamunia, mateczka.
 Ма́мзель, -и, ж. *Gmin.* panna francuzka; || gubernantka.
 Ма́мна, -и, ж. mamka.
 Ма́ммонтовый, Ма́ммонтъ, об. Ма́мантъ...
 Мамо́на, -ы, ж. *Kośc. Sl.* bogactwo.
 Мамо́нь, -а, *m.* *Gmin.* żołądek, brzuch.
 Ма́муль, -и, ж. dzika kotka.
 Ма́мура, -ы, ж. *Bot.* malina Szwedzka.
 Ма́мушна, -и, ж. *zdr.* об. Ма́мна.
 Ма́ндагáръ, -а, *m.* *Bot.* pokrzyk włóski (*roślina*).
 Ма́неврйровать, manewrować.
 Ма́невръ, -а, *m.* *Woj.* manewr, *m.* ма́не́вры, manewra, obroty wojskowe.
 Ма́неженъ, -ня, *n.* ujeżdżanie, tresowanie koni.
 Ма́нежить, ujeżdżać, tresować konie.
 Ма́нежный, ujeżdżony, tressowany; || *wymuszony, z przysadami.
 Ма́нежь, -а, *m.* maneż, ujeżdżalnia.
 Ма́нежнь, -а, *m.* Mal. manekin.
 Ма́не́ра, -ы, ж. об. Ма́не́ръ.
 Ма́не́ристый, об. Ма́не́рный.
 Ма́не́риться, przesadzać, być wymuszonym, wykwintnym.
 Ма́не́рна, -и, ж. *Woj.* naczynie na wodę dla żołnierzy, blaszana fłaszka polowa, obozowa, manierka.
 Ма́не́рно, *psk.* przesadnie, *x* przesada, przesadzając.
 Ма́не́рный, wymuszony, przesadny.
 Ма́не́рочна, -и, ж. *zdr.* об. Ма́не́рна.
 Ма́не́ръ, -а, *m.* Ма́не́ра, -ы, ж. sposób, tryb, zwyczaj. Какимъ ма́не́ромъ, w jaki sposób? У всѣаго своя ма́не́ра, każdy swoim trybem, każdy किए swoim stro-

jem. На манёр, на sposób, nakształt. На Французскій манёр, на sposób Francuzki

Маніета, -ы, *ж.* mankiet, mankietek; || *ж.* aboty u koszuli.

Маніетна, -и, *ж.* Bot. przewrotnik (*rodzina*).

Маніетница, -ы, *ж.* mankietnica, kobieta robiąca mankiety.

Маніетный, mankietowy.

Манить, kiwać, migać; || wabić, mamicić.

Маніфестъ, -а, *м.* manifest. Милостивый маніфестъ, amnestja, ułaskawienie. Подвести ногу подь милостивый маніфестъ, *об.* Подводить.

Манійшка, -и, *ж.* kołnierzyk, półkoszulka.

Маніе, *об.* Мановеніе.

Манна, -ы, *ж.* Bot. manna, sok zsiadły ciekący z różnych roślin; || *Bibl.* manna niebieska.

Манникъ, -а, *м.* Bot. manna, trawa maniana, gatunek kostrzewy.

Манний, manniany. Манная крупá, maniana kasza.

Мановеніе, -іа, *н.* skinienie, danie znaku ręká

Мантелётъ, -а, *м.* Woj. mantolet.

Мантілія, -и, *ж.* *здр.* мантиліяна, -и, mantylka.

Мантія, -и, *ж.* płaszcz monarszy, purpura, кара biskupia.

Манускриптный, manuskryptowy, rękopismowy, rękopiśny.

Манускриптъ, -а, *м.* manuskrypt, rękopism.

Мануфактура, -ы, *ж.* manufaktura, rękodzielnia.

Мануфактурістъ, -а, [м *ж.* rękodzielnik, fabrykant

Мануфактурный, manufaktorny, rękodzielny, fabryczny.

Марзъмь, -а, *м.* Med. wycieńczenie, chudnienie.

Марáль, -а, *м.* jelen Syberyjski.

Марáльщикъ, -а, *об.* Марáтель.

Марáние, -іа, Марáнье, -ня, *н.* brudzenie; || bazgranie, gryzolenie.

Марáтель, -я, *м.* bazgracz, nieumiejętnie malujący, lub zły pisarz, który lada co pisze.

Марáтельница, -ы, *ж.* kobieta nieumiejętnie malująca, lub licha autorka.

Марáть, walać, brudzić; || *bazgrać, gryzmołić; || *czernić, oczernić; || przekreślać; || Марáться, walać się, brudzić się, walać się. *Imśl. б.* маранный, bazgrany, gryzmołony.

Марганецъ, -нца, *м.* Chem. braunsztyn, Medokwas manganезji, manganезja.

Марганцовый, manganезjowy.

Маргарита, -ы, *ж.* Маргаритъ, -а, *м.* ро́зка.

Маргаритна, -и, *ж.* Bot. stokroć.

Маргаритный, perełkowy, z perełką, *об.* Маргарита.

Мáрево, -а, *н.* mamidło, miraż, zjawisko optyczne przedstawiające w bliskości przez odbicie w powietrzu bardzo odległe przedmioty.

Марéна, -ы, *ж.* Bot. marzanna (*rodzina*).

Марéнный, marzanowy, *об.* Марéна.

Марзány, *мн.* Druk. garniowanie, ozdoby.

Мариністъ, -а, *м.* malarz widoków morskich.

Маринováть, Маринировать, маруновать. *Imśl. б.* маринованный, марунованы.

Маріонетна, -и, *ж.* marjonetka.

Мáрна, -и, *ж.* brudzenie; || *здр.* марочна, -и, liczman, marka (*и* graczk; || znak, znaczek, cecha; || marka (*waga*), grzywna.

Марназітовый, z żelaznego siarczku.

Марназітъ, -а, *м.* Min. siarczki żelazny.

Мариграфскій, margrabski.

Мариграфство, -а, *н.* margrabiostwo.

Мариграфъ, -а, *м.* margrabia.

Мариграфиня, -и, *ж.* margrabina.

Маріерскій, markierowy.

Маркёръ, -а, *м.* markier (*przy grze bilardow j*).

Марнізь, -а, *м.* markiz.

Маркіза, -ы, *ж.* markiza.

Маркізы, -ъ, *мн.* markizy, daszek osłoneczny nad oknem.

Маріировать, znaczyć, kłaść marki, znaki.

Маритáнскій, markietanski.

Маритáнтъ, -а, *м.* markietan.

Маритáнна, -и, *ж.* markietanka.

Мáрний, brudzący się, plamisty; || brudzący, plamiący, walający.

Марно́сть, -и, *ж.* plamienie, brudzenie, własność tego co plami, brudzi.

Маріше́йдерскій, *Górn.* do mierniczego należący.

Маріше́йдеръ, -а, *м.* *Górn.* mierniczy, geometra.

Мáрморъ, Мáрморный, *об.* Мра́моръ, Мра́морный.

Мародёрство, -а, *н.* kradzież, łupieństwo popełnione przez żołnierzy w sąsiedztwie obozu.

Мародёръ, -а, *м.* maruder, żołnierz odbiegający obozu dla łupienia i kradzieży.

Мáрочна, *об.* Мáрна.

Мáрочный, марkowy, od marki, *об.* Мáрна.

Мáрсель, -я, *м.* Mar. żagiel bocianiego gniazda.

Мáрсовый, Mar. do bocianiego gniazda należący. Мáрсовый матрощъ, majtek siedzący na bocianiem gnieździe.

Марсь, -а, *м.* Mar. bocianie gniazdo, pokład z belki naokoło masztu; || *Astr.* Mars (*planeta*); || Chem. nazwa żelaza.

Мáртвскій, marcowy.

Мартъ, -а, *m.* miesiąc Marzer.
 Мартышка, -и, *ж.* *zdr.* мартышечна, małpa, małpeczka ogoniasta; || jaskółka morska *(ptak)*.
 Марушка, -и, *ж.* plama na ciele.
 Марципанъ, -а, *m.* marcepan.
 Марціальный, żelazny, natury żelaza.
 Марціальная вода, wody żelazne.
 Маршаль, -а, *m.* marszałek *(dworu)*.
 Маршалский, marszałkowski.
 Маршалство, -а, *n.* marszałkostwo.
 Маршанція, -и, *ж.* *Bot.* porostnica, wątrobnе ziele gwiaździste.
 Марширование, -я, *n.* *ob.* Маршировка.
 Маршировать, *Woj.* marszerować, marszerować.
 Маршировка, -и, *ж.* marszerowanie, marszerowanie.
 Маршрутъ, -а, *m.* *Woj.* marszruta, ciąg drogi.
 Маршъ, -а, *m.* *Woj.* marsz, maszerunek.
 Церемоніальный маршъ, defilowanie *(wojska)*. Пройти церемоніальнымъ маршомъ, defilować.
 Марь, -и, *ж.* *Bot.* gęsia stopa, gęsia nogą, mączyniec.
 Марьянинъ, -а, *m.* *Bot.* krowia pszenica, krowia reż.
 Масна, -и, *ж.* maska, larwa.
 Маскарадный, maskaradny, maskaradowy.
 Маскарадъ, -а, *m.* maskarada.
 Маскировать, замаскировать, maskować, zamaskować; || Маскироваться, замасковаться. *Imśl. b.* маскированный, zamaskowany.
 Масленая, Масленик, Масленистый, Масленица, Масленичный, *ob.* Масляна.....
 Масленіе, -я, *n.* smarowanie masłem lub olejem.
 Маслени-нокъ, *mn.* *Gmin.* oliwki *(owoce oliwnego drzewa)*.
 Масленный, maślny; || olejowy, olejny.
 Маслина, -ы, *ж.* oliwa, oliwne drzewo.
 Маслинный, oliwny, oliwkowy.
 Маслистый, *ob.* Маслянистый.
 Маслить, maślic, masłem lub olejem mazać, smarować; || Маслиться, być smarowanym masłem lub olejem. *Imśl. b.* маслеинный, smarowany masłem lub olejem.
 Маслица, *ob.* Маслина.
 Маслице, -а, *n.* *ob.* Масло.
 Масличина, *ob.* Маслина.
 Масличный, oliwny.
 Масло, -а, *n.* masło; || olej, olejek || Деревянное масло, oliwa. Пóстное масло, olej konopny *(do potraw pastnych)*. Настóровоє масло, olejek rycinowy. Нупорóчноє масло, olej witrjolowy. Масло чёрное или каменное, nafta, olej ziemny, alkaly. || Соборовать масломъ, dawać кому ostateczne помазаніе olejem świętym.
 *Идѣть мазь по маслу, idzie, udaje się co

jak po mydle, w tém niema żadnej trudności.

Маслоббй, -бй, *m.* *ob.* Маслоббйщикъ.
 Маслобойный, do wybijania masła słu-żący; || olejarny. Маслобойный станокъ, machina do wybijania oleju.
 Маслобойня, -и, *ж.* olejarnia, miejsce wybijania oleju, olejnia.
 Маслобойщикъ, -а, *m.* maślarz.
 Масляная, -ой, *ж.* tydzień przed wielkim postem, ostatni tydzień karnawału, zapusty, *ob.* Масляница.
 Масляникъ, -а, *m.* maślak *(grzyb)*.
 Маслянистый, tłusty, oleisty.
 Масляница, -ы, *ж.* tydzień przed wielkim postem, ostatni tydzień karnawału, zapusty; || maśniczka, puszka od masła.
 Масляничный, zapustny, karnawałowy
 Масляная, -и, *ж.* maśówka *(owad)*.
 Масляный, *ob.* Масленный.
 Масонскій, masoniski, frankmasonski, wolnomularski.
 Масонство, -а, *n.* masonstwo, frankmasonerja, wolne mularstwo.
 Масонъ, -а, *m.* frankmason, wolny mularz.
 Масса, -ы, *ж.* masa, wielka ilość, stos, купа; || skupienie cząstek; || Конкурсная масса, massa upadłości, massa konkursowa; || мязга *(papieru)*, || Масса воды, wodostan.
 Массивность, -я, *ж.* grubość, miąższość, trwałość.
 Массивный, gruby, ciężki, mocny, trwały.
 Мастанъ, -а, *m.* *Gmin.* majster, zdatny, biegły.
 Мастерить, Мастачить, majstrować, robić co, wykonywać.
 Мастерича, -ы, *ж.* zajmująca się ręczną robotą lub rzemiosłem; || kobieta wprawna, zdolna, zgrabna do robót. Швейная мастерича, szwaczka. Кружевная мастерича, koronkarka. Она мастерича риковать, она celuje w rysunkach.
 Мастеровой, rzemieślniczy; || rzemieślnик, robotnik.
 Мастерская, -ой, *ж.* pracownia, warsztat.
 Мастерский, *psk.* doskonale, po mistrzowsku.
 Мастерской, doskonały, mistrzowski.
 Мастерское произведение, arcydzieło. || Мастерская ловаѣна, kielnia, narzędzie mularskie.
 Мастерство, -а, *n.* rzemiosło, profesja, majsterstwo.
 Мастеръ, -а, *m.* majster; || zdolny, zdatny, zręczny, biegły. Сапожный мастеръ, szewc. Золотыхъ дѣлъ мастеръ, złotник. Горн. Кричный мастеръ, fryszor. Онъ на всё мастеръ, do wszystkiego jest zdatny. Онъ мастеръ своего дѣла, do brze się zna na swojej rzeczy.

Мастыва, -и, *ж.* mastyka, mastykowa ży-
wca.
Мастыновы, *об.* Мастычны.
Мастыты. *Коśc. Sl.* świeży (o oliwie).
Мастытая старость, różna, lecz czerstwa
starość.
Мастыхын, -а, *м.* kopystka do zbiera-
nia i mieszania farb rozrobionych.
Мастычны, mastykowy. Мастычное дё-
рево mastykowe drzewo.
Мастодонт, -а, *м.* mastodont (zwierze
przedpotopowe).
Масть, -и, *ж.* maść (o kartach); || kolor,
barwa; || maść koni, sierść tego a tego ko-
loru.
Маштаб, -а, *м.* skala, stopa miary,
pomiar.
Матожь, -я, *м.* plama ciemnożółta na
twarzy u kobiet ciężarnych.
Математика, -и, *ж.* matematyka.
Математик, а, *м.* matematyk.
Математически, *пск.* matematycznie.
Математический, matematyczny.
Матереубыство, -а, *н.* matkobójstwo.
Матереубійца, -ы, *всп.* matkobójca, *м.*
matkobójczyni, *ж.*
Материнь, -я, *м.* ziemia stała, twarda,
tędy; || *Geogr.* odmorze.
Материнна, -и, *ж.* *Bot.* macierzynka, ма-
cierzanka (roślina).
Матерински, *пск.* po macierzyńsku.
Материнский, Матерский, macierzyn-
ski.
Материализм, -а, *м.* materjalizm.
Материалистический, materjalistyczny.
Материалист, -а, *м.* materjalista; ||
trzymający zioła aptekarskie, korzeni-
nik.
Материаль, -а, *м.* materjał, zapas.
Материально, *пск.* materjalnie.
Материальный, materjalny.
Матерійца, -ы, *ж.* *здр.* tkaneczka, тка-
niczka (jedwabna i t. p.), *об.* Матерія.
Матерія, -и, *ж.* materja, rzecz, przed-
miot, watek; || *Med.* ropa, posoka, mater-
ja; || materja, tkanina.
Материнь, -а, *м.* *об.* Бёлокопытник.
Матерний, *об.* Материнский.
Матерой, stały (o ziemi); || ogromny, tę-
gi.
Матерость, -и, *ж.* ogromność, tęgość.
Матерство, -а, *н.* macierzyństwo.
Матерчатый, uszyty z jedwabnej ма-
терji.
Матерь, -и, *ж.* matka.
Матерьть, Маторьть, заматерьть, за-
моторьть, тwardnieć, stwardnieć; || ро-
манąć powiększać się; || *гнуśnieć, hartо-
wać się, zahartować się do czego, na co,
być zatwardziałym.
Матица, -ы, *ж.* podwalina, belka pułap
utrzymująca; || *Star. Rus.* oryginał, au-
tentyk.
Матка, -и, *ж.* *Gmin.* matka; || samica,
maciora (u zwierząt); || matka, królowa
pszczół; || macica (kruszczowa, kryształo-

wa); || *Górn.* рудная матка, złoże; || *Anat.*
macica; || *Bot.* matecznik.

Матинь, матczyn, матczynы, do matki
należący. *Bot.* маткина думна, fjołek.

Матия, Мотня, -й, *ж.* matnia, pośredek
sieci.

Матовый, matowy, bez blaska, poł-
sku.

Маторьть, *об.* Матерьть.

Маточка, -и, *ж.* *здр.* mateczka, matula;
|| maciora, matka (u zwierząt), samica.

Маточинь, -а, *м.* matecznik, klatecz-
ka, gdzie matka pszczół się więzi; || *Bot.*
jajecznik (u roślinach); || miodownik (ro-
ślina).

Маточница, -ы, *ж.* *Bot.* maruna (roślina);
|| *Med.* hysterja, maciczna choroba.

Маточный, *Anat.* maciczny; || hystery-
czny.

Матрацинь, -а, *м.* Матрацица, -ы, *ж.*
ten lub ta co materace robi.

Матраць, -а, *м.* materaca.

Матрённа, -и, *ж.* *Bot.* ruta.

Матрицула, -ы, *ж.* księga wpisowa ro-
dów szlacheckich.

Матрица, -ы, *ж.* *Dr.* matryca drukarska,
matryca, forma, w której się odlewają li-
tery.

Матрбзский, Матрбсский, majtkowy,
majtkowski.

Матрбзь, Матрбсь, -а, *м.* majtek.

Матуха, -и, *ж.* niedźwiedzica mająca
niedźwiedzęta.

Матушка, -и, *ж.* *здр.* matuchna, matula,
mama, mamunia, mamula.

Матушкинь, матczyn, матczynы, ма-
тушцины, do matki należący *Матушкинь
сынбнь, pieszczoszek, faworyt.

Мать, -а, *м.* mat, koniec jakiej gry
(w szachach); || *ostateczność, stan rozpa-
czy; || mat, robota matowa (u złotników);
|| mata, plecionka ze słomy lub szpaga-
tów do obcierania nóg.

Мать, -тери, *ж.* matka. Крёстная мать,
chrzestna matka Посажёная мать, *об.* По-
сажёнй. *Мать сыра земля, ziemia na-
sza wspólna matka.

Мать и Мачиха, *Bot.* podbiał (roślina).

Маунный, *Bot.* kozłkowy, baldrijanowy,
об. Маунь.

Маунь, *м.* *Bot.* kozłek, baldrijan (roślina).

Махална, -и, *ж.* oganka, oganiaczka.

Махало, -а, *н.* wachlarz, *об.* Вёрь,
Опахало; || *об.* Махальной.

Махальной, -аго, *м.* *Woj.* żołnierz dają-
cy znak ręką.

Махальный, do machania służący.

Махальце, -а, *н.* *здр.* *об.* Махало.

Маханье, -я, *н.* machanie, chwianie, ма-
wanie cзём.

Махать, махнуть, machać, machнць,
kiwać, kiwnąć, poruszać; || dawać znak
ręką; || *Gmin.* прёдко co robić, odbyć; ||

Махаться, chłodzić się wachlarzem; || ко-

Дукаć się, powiewać Мигомъ намахалъ двѣ страницы, w mgnieniu oka nagрузolił dwie strony. Въ одни сўтки онъ махнулъ изъ Варшавы въ Берлинъ, w ciętej jednej doby dostał się z Warszawy do Berlina. *Онъ махнулъ изъ подполковниковъ въ генералы, z podpótkownika podskoczył na stopień generała; *Онъ махнулъ рукою на это дѣло, dał pokój tej sprawie, rzucił ją.

Машина, Машиный, Машинистъ, об. Машина, Машинный, Машинистъ.

Махнуть, об. Махатъ.

Маховикъ, -а, m. (маховбе колесо), Mech. tryb, koło ruchoczone, koło ze skrzydłami miarkujące ruch maszyny.

Маховой, do machania służący; || wahadłow; || należący do skrzydła wiatraka. Маховыя перья, lotne pióra, lotki u ptaków. Маховое колесо, об. Маховикъ.

Махомъ, psk. natychmiast

Махорка, -и, ж. tytuł najniższego ganku.

Махотный, Gmin. об. Крѣхотный.

Махровый, pełny, dubeltowy (o kwiatkach).

Махъ, -а, m. mach, zamach, poruszenie; || wahanie się; || śmigła, skrzydło wiatrakowe. Однимъ махомъ, od jednego razu, za jednym uderzeniem, jednym ciągiem, duszkiem (pijąc). *Дать маху, oszukać się, zawieść się na czém.

Маца, -ы, ж. Dr. pipka drukarska do nadania farby na formy

Мачиха, -и, ж. macocha.

Мачта, -ы, ж. maszt.

Мачтовникъ, -а, m. (мачтовый лѣсъ), masztowina, masztowe drzewo, drzewo na maszty zdatne.

Мачтовщикъ, -а, m. robiący maszty.

Мачтовый, Мачтовой, masztowy, ob. Мачтовникъ.

Машина, -ы, ж. machina (maszyna).

Машинално, psk. machinalnie.

Машинальный, machinalny.

Машинистъ, -а, m. maszynista.

Машинна, -и, ж. zdr. machinka (maszynka).

Машинный, machinowy (maszynowy).

Маштабъ, об. Масштабъ.

Маякъ, -а, m. wieża lub słup do latarni morskiej; || wieża do dawania znaków.

Маятникъ, -а, m. perpendykuł, wahadło.

Маятниковый, wahadłow, do wahadła, perpendykułu należący.

Маять, измаять, Gmin. mordować, z mordować, nużyć, znużyć, męczyć, zmęczyć; || Маяться, mordować się, męczyć się.

Маячить, промаячить, Gmin. biedę klepacъ.

Маячный, do latarni morskiej należący.

Мгла, -ы, ж. mgła.

Мглистый, mglisty.

Мгновеніе, -іа, n. mgnienie oka, chwila moment.

Мгновенно, psk. chwilowo, momentalnie, w oka mgnieniu.

Мгновенный, chwilowy, momentalny.

Мебель, -и, ж. mebel, mn. meble.

Мебельный, meblowy.

Мебельщикъ, -а, m. handlujący meblami lub robiący meble.

Меблированіе, -іа, n. meblowanie.

Меблировать, meblować, w meble opatrzyć.

Меблировка, -и, ж. umeblowanie (domu).

Меблировщикъ, -а, m. meblujący.

Медаль, -и, ж. medal.

Медальеръ, Медальщикъ, -а, m. rzeźbiarz medalii.

Медальна, -и, ж. zdr. medalik.

Медальный, medaljowy.

Медальщикъ, об. Медальеръ.

Медальонъ, -а, m. medaljon.

Медвеникъ, -а, m. trzmiel (owad).

Медвѣдина, -ы, ж. niedźwiedzina, mięso niedźwiedzie

Медвѣдница, -ы, ж. niedźwiedzica, samica niedźwiedzia; || Astr. Niedźwiedzica, wóz na niebie, wóz niebieski (konstelacja).

Медвѣднице, -а, n. niedźwiedzisko, wielki niedźwiedź.

Медвѣдка, -и, ж. wielki hebel ciesielski; || wóz na niskich kołach do przewożenia ciężarów; || Artyl. okara; || Bot. oleśnik.

Медвѣдокъ, -диз, m. niedźwiadek (owad)

|| бобр inoty (w Kamczatce).

Медвѣдь, -я, m. niedźwiedź

Медвѣдѣтина, об. Медвѣдина.

Медвѣдѣтникъ, -а, m. niedźwiedzник, ten co prowadzi niedźwiedzi.

Медвѣженонь, -ниа, m. niedźwiedzятко.

Медвѣжина, об. Медвѣдина.

Медвѣжій, niedźwiedzий.

Медвяникъ, об. Медвеникъ.

Медвяный, мидовый; || Медвяная роса, miodowica, miodonka.

Меделянна, -и, ж. brytan (pies).

Меделянская собака, об. Меделянна.

Медикаментъ, -а, m. об. Лѣкарство.

Медикъ, -а, m. medyk, lekarz, doktor.

Медистый, miodzisty, w miód obfitujący.

Медлитель, -я, m. mitręga, powolny, opieszалы.

Медлительность, об. Медленность.

Медлительный, об. Медленный.

Медлить, mitrężyć, zwlekać, ociągać się.

Медовареніе, -іа, n. warzenie miodu pitnego.

Медоваренный, Медоварный, warzenia miodu pitnego тyczący się. Медоваренный заводъ, об. Медоварня.

Медоварня, -и, ж. miodowarnia, warzelnia miodu pitnego.

Медоваръ, -а, m. miodowar, ten co miód pitny warzy lub syci.

Медоватый, miodowaty.
 Медовина, -ы, *ж.* miodowina, woda miodem sycona.
 Медовинь, -а, *м.* miodownik, piernik; || *Min.* kamień miodowy
 Медовный *об.* Медовый.
 Медовщик -а *м.* przedawacz miodu.
 Медовый, Медовой, miodowy.
 Медокъ, -днѣ, *м. zdr.* miodek, *об.* Мёдъ; || gatunek wina czerwonego.
 Медоносный, miód wyrabiający
 Медосось, -а, *м.* kolibry, kolibryk, ptak-muszka.
 Медоставъ. *об.* Медоваръ.
 Медоточивый, miodopłynny, słodziuchny.
 Медуница, -ы, *ж.* Bot. miodunka, płу-чник (roślina); || *Gmin.* pszczoła.
 Мёдъ, -а, *м.* miód; || miód pitny
 Межа, -и, *ж.* granica; || miedza (*pas ziemi dla rozgraniczenia między dwoma polami*).
 Межгорный, Межгорье, *об.* Междугорный, Междугорье.
 Междометіе, -іа, *п.* Gram. wykrzyknik.
 Междоѣсачіе, -іа, *п.* Astr. międzymie-дзечны czas.
 Междорѣчје, -іа, *п.* międzyrzecze.
 Междоумокъ, *об.* Межеумокъ.
 Междоусобица, -ы, *ж.* *Gmin.* niesnaski domowe, rozterki; || *об.* Междоусобіе.
 Междоусобный, wewnętrzny, domowy.
 Междоусобная война, wojna domowa.
 Между, Межь, między, pomiędzy. Между тѣмъ. tym czasem, Между прочимъ, między innymi, zresztą. Между нами будь сказано, mówiąc między nami.
 Междубрвіе, іа, *п.* międzybrwie, miejsce między brwiami.
 Междугорный, между горами znajdujący się
 Междугорье, -рья. *п.* międzygórze, miejsce między горами.
 Междудѣіствіе, -іа, *п.* Teatr. antrakt.
 Междукостный, Anat. międzykostny, между коśćями
 Международный, międzynarodowy.
 Междурѣберный, Anat. międzyрѣбровый.
 Междустолбіе, -іа, *п.* Archit. odległość między filarami.
 Междустрочіе, -іа, *п.* przedział między linjami, wierszami, to co napisane między linjami.
 Междустрочный, międzylinjowy, połowy między wierszami.
 Междоумокъ, -мна, *м.* nienależący do żadnego staru społeczeństwa.
 Междоусобіе, *об.* Междоусобіе.
 Междуцарствіе, -іа, *п.* bezkrólewіе.
 Межеваніе, -іа, *п.* mierzenie roli, rozmiar, rozgraniczenie gruntów.
 Межевать, мierzуть, rozmiarъ grunta. *ж.м.* *б.* межеванный, mierzony, rozmieszаны.
 Межевка, -и, *ж.* *об.* Межеваніе.

Дубровскій, Русско-Польскій Словарь.

Межевой, mierniczy; || graniczny.
 Межевщикъ, -а, *м.* mierniczy, jeometra praktyczny.
 Межевщикій, do mierniczego należący.
 Межевина, -ы, *ж.* susza wśród lata
 Меженний, śródletni, wśród lata będący.
 Меженъ, -и, *ж.* śród ciecie, środek lata.
 Межеумокъ, -мна, *м.* statek wodny do przewożenia soli (*на рзече Каміе*); || *об.* Междоумокъ.
 Межина, -ы, *ж.* *Gmin.* odległość między dwoma domami.
 Межностный, Межрѣберный, *об.* Междукостный, Междурѣберный.
 Межникъ, -а, *м.* wą-ki, próżny pas gruntu między zasianymi polami, szeroka miedza; || *Star.* mierniczy, jeometra praktyczny
 Межуточный, *об.* Промежуточный.
 Межь *об.* Между.
 Мезанинный, do mezaniny należący; *об.* Мезанинь.
 Мезанинь, -а, *м.* Archit. mezanina, oddziałka
 Мезга, -и, *ж.* miazga, biel w drzewie; || wytłoczony z kartofli.
 Мездра, -ы, *ж.* kawałki mięsa poobrzynane ze skóry, miedzra; || lewa strona wyprawionej skóry (*у garbarzy*).
 Мездрина, -ы, *ж.* *об.* Мездра.
 Мездринный клей, клей тегі stolarski.
 Мездритъ мездрыць, oczyszczать skórę z pozostałych kawałków mięsa.
 Мездровый, *об.* Мездринный.
 Меланхоликъ, -а, *м.* melancholik, hypokondryk
 Меланхолический, melancholiczny.
 Меланхолия, -и, *ж.* melancholja, hypokondrja.
 Меливо, *об.* Меливо.
 Мелёда, -ы, *ж.* mitrega, zmuda, marudzenie; || praca potrzebująca dużo czasu; || gra w obrączki powiktane w kółka.
 Мелёдыть, mitregzyć, marudzić, zmu-дзіć.
 Меленка, -и, *ж.* *zdr.* młynek.
 Меленький, *zdr.* drobniutki, *об.* Мелкій.
 Мелень, -а, *м.* młon, rękojeść u żarn; || wałek do tarcia tabaki.
 Меливо, -а, *п.* *Gmin.* мака, mlewo, meł-сiе.
 Мелизна, -ы, *ж.* *об.* Мёлность.
 Мелилоть, -а, *м.* melilot, melot, koni-сzyna, nostrzyk (roślina).
 Мелина, -ы, *ж.* mielizna.
 Мелить, *об.* Мелчить.
 Мелкій, drobny, miałki; (*спор.* *ж.м.* мёл-че, мёлѣй, мёлчѣй); || niegłęboki, płytki; || mało, pomniejszy, mało znaczący.
 Мёлно, *пск.* miałko, drobno; || nieгłęboko, płytko.
 Мелководіе, -іа, *п.* miałczyzna, miel-сzа, (*в рзече, морзу*), płytkość, nieгłębokość wody.
 Мелководность, -и, *ж.* *об.* Мелководіе.

Мелководный, płytki, niegłęboki.
 Мелкозернистый, drobnoziarnisty.
 Мелкозубый, -и, ж. miałka piła.
 Мелкозубый, małe, drobne zęby mający.
 Мелкопомѣстный, małą posiadłość mający.
 Мелкопомѣстный дворянинъ, drobny mały szlachcic, szlachetka.
 Мѣлкость, -и, Мелкота, -ы, ж. drobność, małość; || miałkość, płytkość, niegłębokość.
 Мелкотравный, Мелкотравчатый, *Star.* okryty drobnemi trawami, upstrzony, wzorzysty. * Мелкотравчатый помѣщикъ, szlachcina, szlachetka, biedny szlachcic.
 * Мелкотравчатый чиновникъ, urzędniczek, urzędnik małego znaczenia.
 Мелодически, *psk.* melodycznie, melodyjne.
 Мелодическій, melodyczny, melodyjny.
 Мелодія, -и, ж. melodia.
 Мелодрама, -ы, ж. melodrama.
 Маломанія, -и ж. melomanja, miłość muzyki, passja do muzyki.
 Меломанъ, -а, *m* miłośnik muzyki.
 Мелочной, drobiazgowy; || помniejszych, mało znaczący; || zajmujący się drobiazгами. Мелочная торговля, handel drobiazgowy, kramarski, sprzedaż na sztuki, na drobne części. || Мелочной человекъ, człowiek drobiazgowy.
 Мѣлочъ, -и, ж. drobiazg, drobnotka, bagatela; || drobna moneta, pieniądz drobny, drobne, moneta zdawkowa. Продавать по мелочамъ, sprzedawać na sztuki, na drobne części. Входить въ мелочи, быть щепетильнымъ, wchodzić w szczegóły, wglądać w drobnotki, trudnić się drobiazгами.
 Мелюзга, Мелюзга, -и, ж. zb. drobne rybki, drobiazg, narybek.
 Мелчить, kruszyć, druzgotać.
 Мель, -и, ж. miel, mielizna, odmiel, miałczyzna.
 Мельниканіе, -іа, *n.* miganie.
 Мелькать, мелькнѣть, migać się, mignąć się.
 Мельномъ, *psk.* mimochodem, nawiasem; || szybko, прѣтко, рачым пѣдем. Я видѣлъ его только мелькомъ, widziałem go tylko mimochodem. Я проѣхалъ мелькомъ, przyjechałem рачым пѣдем.
 Мельникъ, -а, *m.* młynarz.
 Мельница, -ы, ж. młyn. Мельница вѣтреная, wiatrak; = ручная, młyn parowy; = шлющильная, walcownia; = кофейная, młynek do kawy.
 Мельничиха, -и, ж. żona młynarza.
 Мельничій, Мельничихинъ, мłynарский, млыдъски.
 Мельче, *ob.* Мѣлкій.
 Мелѣть, обмельѣть, stawać się miałkim, płytkim; || stanać na mieli.
 Мелюзга, -и, ж. *ob.* Мелюзга.
 Мелюсъ, -а, ж. melis (cukier nierafinowany).

Меморія, *и,* ж. memoria; || *Hand. rap* tularz.

Менѣкъ, -нѣнѣ, *m. zdr. ob.* Мень.

Меньшанъ, -а, *m. Gmin.* syn lub brat najmłodszy.

Мѣньше, *ob.* Мѣнѣ.

Меньшинство, -а, *n.* mniejszość, mniejsza liczba (*głosów przy wyborach*).

Мѣньший, mniejszy, najmiejszy. Самовѣньшее чѣ ты можешь сдѣлать, это извиниться передъ нимъ, co najmniej możesz zrobić, to go przeprosić. По мѣньшей мѣрѣ, przynajmniej.

Меньшой, мѣдсый (*w rodzeństwie*).

Мѣнѣе, Мѣньше, мнѣи. Мѣнѣе всего, albo всего мѣнѣе, najmnieј. jaknajmnieј. Хотя тебѣ это не нравится, но тѣмъ не мѣнѣе ты долженъ это сдѣлать, jakkolwiek to nie podooba ci się, jednakowoż musisz to zrobić. Онъ тѣмъ мѣнѣе достоинъ твоихъ милостей, чѣто не цѣнить ихъ, мнѣи jeszcze zasługuje na twoje łaski przez to, że mało ich ceni. Чѣмъ болѣе ты будешь торопить его, тѣмъ мѣнѣе онъ сдѣлаетъ, im więcej uędziesz go naglić, tém mнѣи; онъ zrobi. Я не уступлю ему этъ лошади мѣнѣе накъ за сто рублѣа, nie odstąpię mu tego konia niżej, jak za sto rubli. Самые любезные люди суть тѣ, которые всего мѣнѣе оскорбляютъ самолюбіе дру ихъ, najprzyjemniejszymi ludźmi są ci, którzy najmnieј obrażają własną miłość innych.

Мѣргель, -я, *m.* margel.

Мѣргельный, marglowy.

Мерзѣна, -и, ж. mrzeżna, gatunek sieci na ryby.

Меренѣкъ, -нѣнѣ, *m. zdr. ob.* Мѣринъ.

Мерѣть, умираетъ.

Мерѣчиться, śnić się; || сніć się, зжівіаць сѣ w marzeniu.

Мерзѣлецъ, -вцѣ, *m.* obrzydliwiec, szkaradnik, niegodziw ec.

Мерзѣвица, -ы, Мерзѣвна, -и, ж. obrzydliw., szkar dnica.

Мерзительный, *ob.* Мѣрзній.

Мерзить, омерзить (кому), brzydzić, obrzydzić (komu jадко), odstręczać, odstręczyć, wpoić odrazę ku czemu; || obrzydzić sobie co, nie cierpieć czego.

Мѣрзній, obrzydliwy, szkaradny.

Мѣрзно, *psk.* obrzydliwie, szkaradnie.

Мерзноватый, nieco zamarзły.

Мѣрзлость, -и, ж. zmarзłość,

Мѣрзлый, zmarзły.

Мерзлянь, -а, *m.* zmarзлак, цаловіек на mrozy zbyt czuły.

Мерзлятина, -ы, ж. co zmarзлого.

Мѣрзнуть, marznąć.

Мѣрзостно, *psk.* obrzydliwie, szkaradnie.

Мѣрзостный, *ob.* Мѣрзній.

Мѣрзость, -и, ж. obmierзłość, obrzydliwość.

Мерзѣть (кому), stawać się obrzydłym.

Мерзѣть (кому), stawać się obrzydłym.

Меридіанъ, -а, *m. Geogr.* merydjan, południk.

Меридіона́льний, merydjonalny, południkowy.

Ме́, инецъ, -нца, *m. zdr. ob.* Мёринь.

Мерин. совый, merynosowy, z merynosu (*materji*).

Меринось, -а, *m.* merynos (*baran z cienką wlną*).

Мёринь, -а, *m.* wałach, koń wałaszony.

Ме, нуть, mierzchnać, ciemnieć, mrozyć się.

Меркурій, -ія, *m. Astr.* Merkury, (*planeta*); || *Chem.* merkurjusz żywe srebro.

Меркуріальний, merkurjalny, z żywym srebrem.

Мерлань, -а, *m.* wytlinek (*ryba morską*).

Мерлуха, -и, *ж.* skóka barania.

Мерлушечій, ze skórek baranich.

Мерлушна, -и, *ж. zdr. ob.* Мерлуха.

Мёртвенность, -и, *ж.* martwość, odrętwiałość, śmiertelna bladeść.

Мёртвенный, śmiertelny, blade jak śmierć.

Мёртвѣцци, *psk. (o pijanym).* Мёртвѣцци пьянь, pijany jak sztok, całkiem pijany jak bela.

Мёртвѣць, -а, *m.* umarły, trup; || * duch zmarłego, strach.

Мёртвечина, -ы, *ж.* ściерв, ściерво, падо, martwe zwierzę; || cielsko ludzkie.

Мёртвечинный, ściервовый.

Мёртвительный, przyprawiający o śmierć, śmiertelny.

Мёртвить, przyprawіаць о śmierć, pozabawіаць życia.

Мёртво, *ob.* Мёртвѣцци.

Мёртворождённый, nieżywo urodzony.

Мёртвость, -и, *ж.* martwość, odrętwiałość.

Мёртвый, martwy, umarły, trup. * Мёртвый цветъ лица, trupi kolor twarzy. * Мёртвый языкъ, język umarły. * Мёртвый капиталъ, martwy kapitał. * Мёртвый якорь, kotwica największa. * Мёртвый сонъ, sen grobowy. * Мёртвая голова, trupia głowa. * Пить мёртвую чашу, pić zanadto aż do odurzenia się.

Мёртвѣтъ, омертвѣтъ, obumierać, obumierać; || дрѣтвѣць, трѣтвѣць, стрѣтвѣць

Мерцаніе, -ія, *n.* przyćmienie; || * słaby blysk.

Мерцать, zmierzchać się; || wydawać słaby blysk.

Мессія, -ія, *m.* messjasz.

Месті, Месть, zamiatać, zmiatać; || ciskać, rzucać; || Местіся, местісь, być zamiatanym. *Imsl. d.* метѣнный zamieciony.

Месть, -и, *ж. ob.* Мщѣніе.

Месть, *ob.* Месті.

Металлическій, metaliczny.

Металлоидный, do metalu podobny.

Металловый, metalowy.

Металлоносный, zawierający w sobie метале.

Металлорѣзные нѣмницы, nożyce do krajania metalów.

Металлургическій, metalurgiczny.

Металлургія, -ія, *ж.* metallurgia, sztuka wydobywania kruszców.

Металлургъ, -а, *m.* metallurg.

Металль, -а, *m.* metal, kruszec. **Колодильный металлъ, spiż.**

Метаніе, -ія, *n.* miotanie, rzucanie, ciskanie.

Метатель, -я, *n.* ciskacz.

Метательный, rzutny, rzucały.

Метать, Метнуть, miotać, rzucać, ciskać, ciskać; || родзіць, urodzić (*o zwierzętach*).

Метаться, miotać się, ciskać się, rzucać się. Метать нами, ciskać каміеніе. Метать бомбы, rzucać bomby. Метать стрѣлы, puszczać strzały. || Кошні мечуть котать, kotka rodzi kocięta. || Рыба мечетъ икру, ryba ikrę wypuszcza.

Метать жребій, rzucać losy, losować. Метать пѣтли, dzurki obszywać (*u krawca*).

Метать кровь, krew puszczać. Метать баннь, bank t zymać (*w grze*). Метать ружьёмъ, robić bronіа. || Онъ мечется наъ угорѣлый, albo наъ угорѣля кошиа, бiega jak oparzony. * Это всё въ гл за мечется, wszystkim to wpada w oczy.

Метаться къ кому, udawać się do kogo. Метаться на ногѣ, napadać, rzucać się na kogo. *Imsl. d.* метанный, rzucony, ciśnio-ny i t. d.

Метафизика, -и, *ж.* metafizyka.

Метафизинъ, -а, *m.* metafizyk.

Мет физическій, metafizyczny.

Метафора, -ы, *ж.* metafora, przenośnia.

Метафорическіи, *psk.* metaforyczny.

Метафорическій, metaforyczny.

Метѣлица, -ы, *ж. ob.* Мятѣлица.

Метѣлка, -и, *ж. ob.* Метля; || miotełka do czyszczenia sukien.

Метѣлочна, -и, *ж. ob.* Метѣлка.

Метѣль, -и, *ж. ob.* Мятѣль.

Метѣльный, miotłowy, *ob.* Метля.

Метѣльный, *ob.* Мятѣльный.

Метѣльщикъ, -а, *m.* zamiatacz; || miotłarz, co miotły robi i sprzedaje.

Метѣльщица, -ы, *ж.* zamiataczka; || miotłarka.

Метѣніе, -ія, *n.* zamiatanie.

Метеорическій, Метеорный, meteorologiczny, meteorowy, do meteora należący.

Метеоролитъ, -а, *m.* aerolit, kamień spadły z powietrza.

Метеорологическій, meteorologiczny.

Метеорологія, -ія, *ж.* meteorologia.

Метеорологъ, -а, *m.* meteorolog.

Метеоръ, -а, *m.* meteor, zjawisko nadzwyczajne.

Мѣтній, Мѣткость, *ob.* Мѣтній, Мѣткость.

Метля, -ы, *ж.* miotła; || *Gmin.* ogonukomety; || *Bot.* stokłosa żytna.

Метліна, -и, Метлица, -ы, *ж.* *Bot. ob.* Метля.

Метловище, -а, *n.* miotlisko, trzonek miotły.

Метлообразный, miotłopodobny.

Метнуть, *ob.* Метать.

Метода, -ы, *ж.* Методъ, -а, *m.* metoda, sposób, droga w postępowaniu, pewny rezultat.

Методически, *psk.* metedycznie.

Методический, metodyczny.

Методъ, -а, *m.* *ob.* Метода.

Метонимия, -и, *ж.* *Retor.* metonimja

Метонимический, metonimiczny.

Метранцажъ, -а, *m.* *Druk.* robotnik układający druk w stronnice.

Метрина, -и, *ж.* księga stanu cywilnego; || zbiór aktów tyczących się szlacheckich rodów.

Метрический, metryczny, do metryki należący. Метрическое свидетельство, poświadczenie urzędzin, ślubu, pogrzebu, wzięte z księgi kościelnej. Метрическая книга, *ob.* Метрина. || Метрическая система, miara metryczna wedle miary metra.

Метрологический, metrologiczny.

Метрология, -и, *ж.* metrologja, nauka o miarach.

Метронómъ, -а, *m.* *Muz.* metronom, narzędzie do mierzenia taktu muzycznego.

Метрополія, -и, *ж.* katedra, przy której jest metropolita; || miasto, w którym mieszka metropolita; || kraj lub prowincja pod zarządem metropolity; || kraj panujący w stosunku do swych osad czyli odległych prowincji.

Метръ, -а, *m.* metr, miara wiersza; || metr, miara długości.

Метчикъ, -а, *m.* *Мечк.* świder, stalowa sztaba.

Метиль, -я, *m.* tętka (*owad*).

Мефитический, zaraźliwy, smrodliwy.

Механизмъ, -а, *m.* mechanizm, skład, budowa.

Механика, -и, *ж.* mechanika.

Механикъ, -а, *m.* mechanik.

Механически, *psk.* mechanicznie.

Механический, mechaniczny.

Мечевой, mieczowy, od miecza.

Меченосецъ, -сца, *m.* miecznik, co miecz wosi.

Меченосный, miecz noszący.

Мечеобразный, kształt miecza mający.

Мечётный, meczetowy, *ob.* Мечеть.

Мечеть, -и, *ж.* meczet, bożnicza mahometañska.

Мечинь, -а, *m.* mieczyk, mały miecz; || *Bot.* mieczyk (*roślina*).

Мечный, mieczowy.

Мечта, -ы, *ж.* Мечтание, -ия, *n.* mara,

pojęcie, marzenie, przywidzenie.

Мечтатель, -я, *m.* marzyciel, skłonny do marzeń, fantastyk.

Мечтательница, -ы, *ж.* marzycielka, skłonna do marzeń.

Мечтательность, -и, *ж.* illuzja, marzenie, skłonność do marzeń; || *zarozumia-

łość, wysokie o sobie rozumienie, duma, wyniosłość.

Мечтательный, fantastyczny, zmyślony, urojony; || *dumny, wyniosły.

Мечтать, marzyć, roić co w głowie, wystawiać sobie; || *trzymać, rozumieć o sobie wiele; || Мечтаться, marzyć się, roić się.

Мечь, -я, *m.* miecz; || ostropysk (*ryba*).

Мзда, -ы, *ж.* nagroda, zapłata; || zysk, korzyść.

Мздовоздаётель, -я, *m.* nagrodziciel, nagradzający.

Мздовоздаяние, -ия, *n.* nagrodzenie, odwet.

Мздоимецъ, -мца, *m.* zdzierca, łupieżca, winny zdzierstw.

Мздоимный, przekupny, przedajny.

Мздоимство, -а, *n.* przekupstwo, przedajność, zdzierstwo.

Мздоимческий, zdzierczy.

Мздолюбець, -бца, *m.* człowiek interesowany, chciwy datków, zysków.

Мздолюбивый, interesowany, chciwy datków, zysków.

Мигание, -ия, *n.* miganie, mruganie oczyma.

Мигать, мигнуть, mrugać ustawicznie oczyma, mrugać; || migać, dawać znak miganiem.

Мигачъ, *ob.* Мигунъ.

Мигунъ, *ob.* Мигать.

Миговой, *ob.* Мгновенный.

Мигрень, -и, *ж.* *Med.* migrena.

Мигунъ, -я, *m.* mrugacz oczyma.

Мигунья, -ньи, *ж.* mrugaczka oczyma.

Мигъ, -а, *m.* mgnienie oka, moment.

Мигомъ, въ одинъ мигъ, w oka mgnieniu.

Мизантропический, mizantropiczny, odлюдny, nienawidzący ludzi.

Мизантропъ, -а, *m.* mizantrop, odludek.

Мизирь, -я, *m.* *Zool.* pająk ziemny.

Мизёрно, *psk.* mizernie, nędznie, lichy.

Мизёрность, -и, *ж.* biedność, nędza, niedostatek, nikkczemność.

Мизёрный, mizerny, biedny, nędzny, nikkczemny.

Мизинець, -нца, *zdr.* мизинчикъ, -а, *m.* mały palec u ręki lub nogi.

Микрометръ, -а, *m.* *Astr.* mikrometr.

Микроскопический, Микроскопный, микроскопичны.

Микроскопъ, -а, *m.* mikroskop, drobnowidz.

Микстура, -ы, *ж.* *zdr.* микстура, *Apł.* mikstura (*lekarstwo*). Микстурный, do mikstury należący.

Милашка, -и, *wsp.* miły człowiek lub miła kobieta, duszka.

Миленный, милutki, miluchny.

Милиціонный, milicyjny, do milicji należący.

Милиція, -и, *ж.* milicja, siła zbrojna, wojsko ziemskie.

Милліонёръ, -а, *m.* milioner, bogacz milionowy.

Милліонёрка, -и, *ж.* milionerka, bogaczka milionowa.

Милліонёрскій, milionerski.

Милліонный, milionowy.

Милліонщикъ, -а, *m.* Милліонщица, -ы, *ж.* об. Милліонёръ, Милліонёрка.

Милліонъ, -а, *m.* Aryt. milion (1,000,000).

Мило, *psk.* miło, lubo, przyjemnie.

Милваніе, -ія, *n.* miłosierdzie, politowanie, litość, ułaskawienie.

Милваніе, -ія, *n.* pieczotliwość, pieczототу, tkliwość, czułość.

Милватель, -я, *m.* łaskawca, dobroczynca.

Милватъ, przebaczać, ułaskawiać.

Милватъ, peщicъ kogo; || Милватъся, peщicъ się.

Милвидно, *psk.* mile, przyjemnie, wdzięcznie.

Милвидность, -и, *ж.* miłe, przyjemне гусу twarzy.

Милвидный, miły, przyjemny, wdzięczny.

Милосёрдіе, -ія, *n.* miłosierdzie, litość.

Милосёрдо, *psk.* miłosiernie, litościwie.

Милосёрдовать, Милосёрдствовать, litować się.

Милосёрдый, miłosierny, litościwy.

Милостивецъ, -вца, *m.* łaskawca, dobrodziej.

Милостивица, -ы, *ж.* łaskawczyni, dobrodziejka.

Милостиво, *psk.* miłościwie, łaskawie, uprzejmie, łagodnie.

Милостивы, łaskawy, uprzejmy, litościwy, przychylny, życzliwy. Богъ милостивъ къ намъ, Bóg łaskaw na nas. || Милостивый Госудъръ, Łaskawy Paniel albo: Wielmożny Mości Dobrodziejul

Милостынераздаватель, -я, *m.* об. Милостынникъ.

Милостынный, jałmużniczy.

Милостыня, -я, *ж.* zdr. милостынна, jałmużна.

Милость, -и, *ж.* łaska, łaskawość, względy, dobroć, dobrodziejstwo; || nagroda, wynagrodzenie. Я прошу у васъ одной милости, proszę pana o jedną łaskę.

Быть у кого въ милости, być u kogo w łасе. Дѣлать что изъ милости, z łaski co robić. По милости Божіей, z łaski Bożkiej. По вашей милости, z pańskiej łaski. Божією милостію, z łaski Bożej. Просить милости, prosić o łaskę. Сдѣлать милость, bądź pan łaskaw. || Онъ получилъ монаршую милость, wynagrodzonym został przez monarchę. || Милости прѣдъ нами, witamy! Что угодно вашей милости, co pan łaskawy sobie życzy?

Милотный, об. Милотный.

Милочка, Милуша, Милушка, -и, *ж.* miłka osoba, miłutkie stworzenie.

Милый, miły, luby, przyjemny. Не об хорошу милъ, а по милу хорбшь, *Przysł.* nie to ładne co jest ładne, ale to co się komu podoba. Милые бранятъся только тѣшатся, *Przysł.* kto się kocha ten się kłóci.

Мильный, milowy, na oznaczenie mil.

Мильный столбъ, słup milowy.

Мила, -и, *ж.* mila (*miara drogowa*).

Мимики, -и, *ж.* mimika, migi, gesta.

Мимикъ, -а, *m.* umiejący dobrze nadładować ruchy, gesta.

Мимический, mimiczny.

Мимо, *psk.* mimo, obok, tuż, blisko.

Мимолётный, przechodzący, krótkotrwały; || *znikomý.

Мимоходомъ, *psk.* mimochodem, przechodząc мимо; || *ubocznie, nawiasem, mówiąc nawiasem.

Мимобѣдомъ, *psk.* mimojazdem, przejazdem.

Мимобѣжнй, przejeżdżający мимо.

Мина, -ы, *ж.* Woj. mina, podkop.

Мина, -ы, *ж.* mina, wyraz twarzy.

Минарётъ, -а, *m.* minaret.

Миндалевидный, mający kształt migdału, migdałowaty.

Миндальна, -ы, *ж.* zdr. миндальника, -и, migdał, migdałek; || *Anat.* gruczołki pod językiem, przy korzeniu języka.

Миндальный, migdałowy.

Минералогический, mineralogiczny.

Минералогія, -и, *ж.* mineralogja.

Минералогъ, -а, *m.* mineralog.

Минеральный, mineralny.

Минерный, *Woj.* minerski, podkopniczy.

Минёръ, -а, *m.* *Woj.* minier, podkopnik.

Минёя общая, *Kośc.* rytuał, księga o brządków kościelnych, rubrycella. Минёя праздничная, książka z wykazem niedziel i świąt. Минёя чётъ, żywoty świętych.

Министёрскій, ministerski.

Министёрство, -а, *n.* ministerstwo, ministerjum.

Министръ, -а, *m.* minister.

Миниатюра, -ы, *ж.* minjatura.

Миниатюристъ, -а, *m.* minjaturzysta, malarz minjatur.

Миниатюрный, w minjaturze. Миниатюрный живописецъ, об. миниатюристъ. Миниатюрный портрётъ, portret w minjaturze.

Минный, *Woj.* minowy, подкорову, об. Мина.

Минованіе, -ія, *n.* koniec, skończenie; || mijanie.

Миноватъ, минуть, mijać, minąć, przechodzić, przejść, upływać, upłynąć.

Минора, -и, *ж.* minóg (*ryba*).

Минорный, *Muz.* minorowy.

Миноръ, -а, *m.* *Muz.* minor.

Минусъ, -а, *m.* *Mat.* mniej, znak odejmowania (—).

Минута, -ы, *ж.* minuta, chwila, moment.
Минутный, minutny, minutowy, chwilo-
 вы, momentalny.
Мину, очка -и, *ж. zdr.* minutka, chwilka,
 momentik, *ob.* Минута.
Минуть, *ob.* Миновать.
Минциабинетъ, -а, *м.* gabinet zawierają-
 щий в себе різне monety i medale.
Минципробиреръ, -а, *м.* próbując, mone-
 те у mennicy, probierz.
Миражъ, -а, *м.* Fiz. miraż, zjawisko
 optyczne, *ob.* Марево,
Мирволитъ, помирволитъ, pobлаzać, po-
 таć wac komu.
Мирна, -и, *ж.* *Вол.* krzak wydający ro-
 синny wo k.
Миротель, -я, *м.* jednający, godzący.
Миротельница, -ы, *ж.* jednająca, godzą-
 ца.
Миротельный, pojednawczy.
Ми ить, jednać, godzić; || **Мириться**,
 jednać się, godzić się.
М. радъ, -ы, *ж.* dziesięć tysięcy, ćma.
Мирно, *psk.* spokojnie, w ciszy, zgo-
 дnie.
Мирный, spokojny, cichy, zgodny.
Мировая, -ой, *ж. ob.* Мировой.
Мировой, тущагы się pokoju, spokojно-
 сти. Мировой посредникъ, sędzia polubow-
 оу, rojemca. || **Мировая** или **Мировая**
дѣла, umowa polubowna.
Мировщикъ, -а, *м.* pośrednik.
Мировщикъ, -ы, *ж.* pośredniczka.
Ми, олюбиво, *p. k.* spokojnie, zgodnie.
Мирюлюбивость, -и, *ж.* spokojność; за-
 шітованіе спокою.
Мирюлюбивый, lubiący pokój, spokojny.
Мирюлюбіе, -іа, *н. ob.* Мирюлюбивость.
Мирлюбно, Мирюлюбность, Мирюлюб-
 ный, *ob.* Мирюлюбиво, Мирюлюбивость,
Мирюлюбивый.
Миронъ, -а, *м. zdr.* мирончинъ, boleń
 (ryba).
Мирра, -ы, *ж.* mirra, żywica z Arabji.
Миртовый, mirtowy.
Миртъ, -а, *м.* Bot. mirt.
Миръ, -а, *м.* pokój, spokój, zgoda.
Миса, -ы, *ж. zdr.* миска, -и, миса, миска.
Ми очный, do misy należący, *ob.* Миса.
Миссіонерскій, missjonarski.
Миссіонеръ, -а, *м.* missjonarz.
Миссія, -и, *ж.* missja, posłannictwo, zle-
 ченіе; || legacja, poselstwo, ambasada.
Мистика, -и, *ж.* мистыка, badаніе та-
 йемніе.
Мистикъ, -а, *м.* badacz тайемніе.
Мистицизмъ, -а, *м.* мистыцызность.
Мистически *psk.* мистыцызне,
Мистическій, мистыцызный, тайемнічы.
Мителъ, -я, *м.* Druk. gatunek liter dru-
 карских, więзszych.
Миткалевый, Миткальный, perkalowy,
 картопову.
Митра, -ы, *ж.* mitra, инфула бискупіа.
Митрополитскій, metropolitalny.

Митрополитство, -а, *н.* godność metro-
 polity.
Митрополитъ, -а, *м.* metropolita.
Митрополія, -и, *ж.* metropolja, djeceзја
 arcybiskupia; || miasto główне какого
 крају.
Мичманскій, należący do podporucznика
 на окрѣсіе, *ob.* Мичманъ.
Мичманъ, -а, *м.* Mar. porucznik на
 окрѣсіе.
Мишенный, celowy, tarczowy.
Мишень, -и, *ж.* cel (на луфе strzelby); ||
 blaszka з wazничną prostopadle идящą
 szczeliną на каздым з двохъ коіцѣв
 джоптры; || тарца celowa.
Мишурá, -ы, *ж.* злыхъ, fałszywe złoto
 lub srebro.
Мишурный, szychowy.
Мишечскій, bajeczny.
Мишечскій, mitologiczny.
Мишология, -и, *ж.* mitologia, bajeczность.
Мишологъ, -а, *м.* mitolog.
Мишь, -а, *м.* mit, podаніе mitologiczne,
 opowiadanie о bogach.
Міазма, -ы, *ж.* Med. mjazma, wyziew za-
 разлиwy.
Мишлогическій, mjologiczny, muskułowy.
Мишология, -и, *ж.* Anat. mjologja, nauka
 о muskułach.
Миробытіе, -іа, *н.* stworzenie świata; ||
 іstnienie, byt świata.
Миробытныи, odnoszacy się do stworze-
 нia lub іstnienia świata.
Мирозданіе, -іа, *н.* budowa świata.
Мироправитель, -я, *м.* światorządca (о
 Bogu).
Мирозозданіе, *ob.* Мирозданіе.
Мирозозерцаніе, -іа, *н.* wpatrywanie się
 в świat.
Мирѣздъ, -а, *м.* * darmoзjad, pasożyt;
 || czлowiek utrzymujący się lub жуыящы
 się kosztem społeczeństwa.
Мірскій, światowy, świeцкі, ziemski; ||
 гминny, wлощіаński. Мірская жизнь, życie
 doczesne. Мірские люди, ludzie świeцкы
 (nie duchовні). || Мірская сходна, schadzka
 wлощіаńska, gminna. Мірскія дѣла,
 sprawy ziemskie. Мірскія земля, grunt
 wлощіаński.
Міръ, -а, *м.* świat; || гмин, gmina, gro-
 мада, zgromadzenie. На весь міръ мягко
 не постелешъ, *Przysł.* nikt się jeszcze не
 urodził, собу wszystkim dogodзіл. Онъ
 выбранъ миромъ, obrаным został przez
 całe zgromadzenie, przez całą gromadę.
 Ходить по міру, żeбраć, chodzić прозю-
 нымъ chlebie.
Мірянинъ, -а, *м.* osoba świeцка (nie ду-
 човна); || mieszkaniec wsi, wлощіанин.
Мірянка, -и, *ж.* kobieta świeцка, niена-
 лежача до стану duchовного; || mieszkan-
 ка wsi, wлощіанка.
Младенецъ, -нца, *м.* dziecko, niemѣ-
 влѣ. Грудной младенецъ, dziecko przy
 пiersi.

Младѣнческіи, niemowlęcy; Младѣнческая -ой, *ж. Med.* padaczka dziecienna.

Младѣнчество, -а, *м.* wiek niemowlęcy, dziecienny, dzieciństwo.

Младость, Младый, *Косц. Sl.* Младъ, *об. Молодость, Молодой, Молодь.*

Младшій, *stop. wyż.* młodszy, *об. Молодой.*

Млѣно, а, *н. Косц. Sl. об. Молоко.*

Млековидный, mlekowaty, do mleka podobny.

Млекогінный, *Med.* przyczyniający się do wycieszenia mleka.

Млеконосный, *Anat.* mleko zawierający, Млекообразный, *об. Млековидный.*

Млекопитающий, mlekiem karmiący.

Млекопитающее животное, zwierzę ssące.

Млѣносѣдъ, -а, *м. об. Модмарениникъ.*

Млѣчный, *Косц. Sl. об. Молочный. || Astr.* Млѣчный путь, droga mleczna.

Млѣть, обомлѣть, młdeć, zemdleć.

Мнемоника, -и, *ж.* mnemonika, sztuka dopomagania pamięci.

Мнемоническіи, mnemoniczny, *об. Мнемоника.*

Мнимо, *psk.* podług mniemania.

Мнимый, mniemany, urojony, pozorny.

Мнительность, -и *ж.* podejrzliwość, nieufność, wątpliwość, niepewność.

Мнительный, podejrzliwy, wahający się, niepewny (*siebie*).

Мнить, мниѣть, sądzić; || Мниться, здаваѣть się. Мнятся мнѣ, mnie się zdaje.

Многій, mnogi, wieloraki, liczny, (*mn. многіе, wiele, wielu*). Онъ знаетъ многое, on wiele umie, posiada dużo wiadomości.

Онъ во многомъ превосходитъ своего брата, w wielu względach przechodzi swego brata.

Я во многомъ несогласенъ съ нимъ, w wielu rzeczach z nim się nie zgadzam.

Я вѣрю этому по многимъ причинамъ, wierzę temu z wielu przyczyn.

Пряме многіе думали, что..., dawniej wielu myślało, że...

Многіе мужины, wielu mężczyzn.

Много, *psk.* mnogo, wiele, wielce, dużo.

Много добра не надобѣтъ, *Przysł.* od przybytku głowa nie boli.

Много сулить, да мало даѣтъ, *Przysł.* obiecanka sanka.

Многобѣіе, -іа, *н.* wielobóstwo.

Многобѣіникъ, -а, *м.* wielobozca, bałwochwalca.

Многобѣіный, wielobożny, bałwochwalczy.

Многобратство, -а, *н. Bot.* klasa roślin wielostupkowych.

Многобратіе, -іа, *н.* wielożeństwo; || *Bot.* klasa roślin wielopłciowych.

Многобратный, wielożenny.

Многоводіе, -іа, *н.* obfitość wody.

Многоводный, w wodę obfitujący.

Многоглаголаніе, -іа, *н. Косц. Sl.* wielo-

Многоглаголивый, *Косц. Sl.* wielomowny.

Многоголовникъ, -а, *м. Bot.* rodzaj paproci.

Многогранникъ, -а, *м. Mat.* wielościan.

Многогранный, wielościenny.

Многоженецъ, -нца, *м.* Многоженный, wielożeniec.

Многоженство, -а, *н. об. Многобратіе.*

Многоземельный, zawierający w sobie wielką przestrzeń gruntów.

Многозначительность, -и, *ж.* rozległość, obszerność znaczeń (*np. wyrazu*).

Многозначительный, mający rozległość, obszerne znaczenie (*np. wyraz*).

Многозначашій, mający znaczenie, więźność, znaczący, wielkiej wagi.

Многозначительность, -и, *ж. об. Многознаменательность.*

Многозначительный, *об. Многознаменательный.*

Многократно, *psk.* wielokrotnie.

Многократность, -и, *ж.* wielokrotność.

Многократный, wielokrotny, kilkakrotny. *Gram.* Многократный видъ, forma słowa wielokrotna.

Многолепестный, *Bot.* wielopłatkowy.

Многолѣтіе, -іа, *н.* długoletnie; || modlenie się w czasie nabożeństwa o długoletcie N. Pana, osób Cesarzkiej familji i innych.

Многолѣтний, długoletni, długożyjący; || *Bot.* trwały (o roślinach żyjących więcej jak dwa lata).

Многолюдіе, -іа, *н.* ludność wielka, natłok ludzi.

Многолюдный, ludny, zaludniony.

Многолюдино, -а, *н. об. Многолюдіе.*

Многомушіе, -іа, Многомушество, -а, *н. Bot.* klasa roślin wielopęcikowych.

Многоногіи, *Nat.* wielonogi.

Многоногий, -а, *м.* Многоножица, -ы, *ж.* stonoga (*owad*).

Многоножка, -и, *ж. Bot.* gatunek paproci.

Многообразіе, -іа, *н.* Многообразность, -и, *ж.* rozmaitość, wielokształtność.

Многообразный, rozmaity, wielokształtny.

Многопольный, *Agr.* mający wiele rozmaitych pól.

Многопольное сельское хозяйство, podział pól celem kolejnej ich uprawy.

Многоразлічіе, -іа, *н.* rozmaitość.

Многоразлично, *psk.* rozmaicie, różnie.

Многоразличный, rozmaity, różny.

Многорѣчивость, -и, *ж.* wielomówność, gadatliwość.

Многорѣчивый, wielomówny, gadatliwy.

Многословоіе, -іа, *н. об. Многорѣчивость.*

Многословный, *об. Многорѣчивый.*

Многосложный, złożony, powstający z wielu części; || *Gram.* wielozgłoskowy

Многоствóрчатый, *Nat.* wielościenney (o *muszlach*).

Многосторонний, wielostronny; || *об.* Многосторонний.

Многосторонность, -и, *ж.* wielostronność.

Многосторонный, *Mat.* wieloboczny, wielokątny.

Многострада́тельный, wiele cierpiący.

Многото́мный, z wielu tomów złożony.

Многотру́дность, -и, *ж.* nadzwyczajna pracowitość.

Многотру́дный, bardzo ciężki, połączone z wielką pracą, utrudzający.

Многоуго́льный, -а, *м.* *Mat.* figura wieloboczna i wielokątna, wielokok.

Многоуго́льный, wielokątny.

Многоцвѣ́тный, *Bot.* wielobarwny.

Многоцѣ́нность, -и, *ж.* kosztowność.

Многоцѣ́нный, kosztowny.

Многочисленно, *psk.* licznie, mnogo.

Многочисленный, liczny, mnogi.

Многочлѣ́нный, *Gram.* z wielu części złożony (*okres*); || z wielu członków złożony.

Многоязы́чный, w wielu językach.

Множе́ние, -ия, *n.* pomnażanie.

Множе́ственность, -и, *ж.* mnogość, mnóstwo.

Множе́ственный, многи. *Gram.* Множе́ственное число, liczba mnoga.

Множе́ство, -а, *n.* mnóstwo.

Множи́мый, мно́зны. *Aryt.* Множи́мое число, мно́зна, liczba množna.

Множи́тель, -я, *м.* *Aryt.* мно́жник.

Множи́ть, мно́зучь, помна́жачь; || Мно́житься, мно́зучь ся, rozmна́жачь ся.

Мнѣ́ние, -ия, *n.* zdanie, opinja, mniemanie, rozumienie. Обще́ственное мнѣ́ние, opinja powszechna. Я то́го мнѣ́ния, что надо..., jestem tego zdania, iż trzeba... По мнѣ́нию большинства, według zdania większości. Мнѣ́нием положи́ть, uchwalić.

Могйла, -ы, *ж.* *zdr.* Могй́лна, grób, mogiła, mogiłka.

Могйльница, -ы, *ж.* *Bot.* barwinek (*roślina*).

Могйльный, grobowy.

Могйльщикъ, -а, *м.* grobarz.

Могйльщикйй, do grobarza należący.

Могйлякъ, -а, *м.* *об.* Могйльщикъ, || grobarz (*wezal*).

Могоры́чь, -я, *м.* *об.* Магары́чь.

Могута́, Могута́, -ы, *ж.* *Gmin.* moc, siła.

Могуче́сть, -и, *ж.* potęga, siła, dzielność.

Могучйй, potężny, silny, dzielny.

Могучникъ, -а, *м.* *Bot.* palecznik (*roślina*).

Могущественно, *psk.* potężnie.

Могущественный, potężny.

Могущество, -а, *n.* potęga.

Могущйй, potężny, możny.

Мода, -ы, *ж.* moda.

Моде́ль, -и, *ж.* *zdr.* Моде́льиа, model wzór, mały model, wzorek.

Моде́льный, modelowy, wzorowy.

Моде́льщикъ, -а, *м.* robiący i sprzedający modele.

Моди́стка, -и, *ж.* modystka, modniarka.

Модни́нь, -а, *м.* modniś, frycyk modny.

Модница, -ы, *ж.* modnisia.

Модничать, trzymać się mody.

Модно, *psk.* modnie, według mody.

Модный, modny, podług mody.

Мо́дуль, -я, *м.* *Archit.* miara dowolna do oznaczenia stosunków w architekturze.

Мо́жется, *nieos.* ma się, powodzi się. Мнѣ́ всё какъ-то не мо́жется, czuję się niezдоровym, jakoś źle mi jest.

Мо́жжевелина, -ы, *ж.* *zdr.* Мо́жжевелина, -и, jagoda jałowcowa.

Мо́жжевеловый, jałowcowy.

Мо́жжевелиникъ, -а, *м.* *zdr.* Мо́жжевелиникъ, -и, jałowiec.

Мо́жжевелный, *об.* Мо́жжевеловый.

Мо́жжуха, -и, *ж.* jagody jałowcowe przez zimę zachowane; || miechunek, miechunki, garliczki (*roślina*).

Мо́жно, *nieos.* można.

Мо́заика, -и, *ж.* mozaika.

Мо́заическйй, Мо́заичный, mozaikowy.

Мо́зги, -объ, *мн.* *об.* Мо́згъ. *Kuch.*

Теля́чи мо́зги potrawa z mózżków cięłych.

Мо́зглость, -и, *ж.* jełkość; || стѣхлизна, zgnitość; || oschość, chorowitość.

Мо́зглый, jełki, zepsuty; || стѣхлы, zgniły; || oschły, chorowity.

Мо́зглявый, wąты, chorowity.

Мо́зглянь, -я, *м.* *Gmin.* mizerny, zchorzały, charlak.

Мо́зглятина, -ы, *ж.* *Gmin.* zgnilizna, stęchlizna.

Мо́згнуть, psuć się; || chudnąć, niszczyć.

Мо́згови́на, -ы, *ж.* wewnątrz w kościach napelnione szpikiem; || rdzeń w roślinach.

Мо́зговой, mózgowy.

Мо́згъ, -а, *м.* mózг; || Мо́згъ въ костя́хъ, szpi; || *Miner.* Ка́менный мо́згъ tok kamienny (*rodzaj gliny*).

Мо́зжече́нь, -чнй, *м.* *Anat.* mózżdek, muszczek, (*tylna część mózgu*).

Мо́зжить, łapać, druzgotać, trzaskać, gruchotać, pękać. Мнѣ́ мо́зжить го́лову, głowa mi od bólu pęka, głowa mnie bardzo boli.

Мо́золина, -ы, *ж.* miejsce po odcisku pozostałe.

Мо́золистый, mający dużo odcisków, nagniotków; || rdetwiały.

Мо́золи́ть, намозоли́ть, odciskać, odgniać. *Мо́золи́ть язы́къ, pleść trzy po trzy, bzdurzyć.

Мо́зо́ль, -и, *ж.* odcisk, nagniotek (*Star.* modzel); || zadek го́у у ма́р. *Мо́зо́ль

ми наживать чтонибудь, zarabiać co siękła praca, mozolić się.

Мозольный, odciskowy, pagniotkowy; || mozolny, trudny. *Мозольные деньги, pieniądze ciężko zapracowane.

Мой, моя, мое, *zaim.* мой, moja, moje.

Мойна, -н, *ж. об.* Мытьё.

Моилань, -я, *м. Gmin.* sknera, kutwa, skapiec.

Моилачить, *Gmin.* skapić, kutwić.

Моилонь, -я, *м. gnat,* kość z ciała sterca; || *Anal.* głowica kości stawowej; || *Zool.* cyranka (*gatunek dzikiej kaczki*).

Милый, мокрый wilgotny.

Минуть, moknąć.

Моной, -оя, *м. Zool.* pies morski, rekin, żarłok (*ryba morska*).

Мокредина, -ы, *ж.* mokrzyzna, mokrzyско, trzęsawisko.

Мокредь, -и, *ж.* czas mokry, dżdżysty; || мокрость, wilgoć.

Мокренький, *zdr.* dosyć mokry.

Мокреть, -и, *ж. об.* Мокредь.

Мокрехонень, *зубе.* мокрый.

Мокрець, -я, *м. Wet.* mokrzyca, parch w рещине (*choroba końska*).

Мокрица, -ы, *ж. zdr.* Мокрична, -и, stonóg pospolity (*owad*); || *Bot.* ptasia mięta, kurzyлер.

Мокричный, do stonoga należący, *об.* Мокрица.

Мокричник, -а, *м. Bot.* kurzymor, ziele.

Мокро, Мокро, *psk.* mokro, wilgotno.

Мокровато, *psk.* mokrawo, nieco mokro.

Мокроватый, mokrawy, nieco mokry.

Мокротá, -ы, *ж.* мокрость, wilgoć.

Мокротá, -ы, *ж.* flegma.

Мокротина, -ы, *ж.* charkoty, flegma.

Мокротистый, flegmisty, mający dużo flegmy.

Мокротный, z flegмы, z humorów pochodzący.

Мокрый, mokry.

Мокрѣть, stawać mokrym, wilgotnym.

Моксъ, -а, *м. Chir.* rodzaj kauteryzacji, zapalając na ranie bawełnę lub kłaki.

Мола, -ы, *ж.* tama z kamieni rzucona w portach dla złамания пѣду воды.

Молва́, -ы, *ж.* pogłoska, wieść, szemranie.

Молвѣть, mówić, powiedzieć co.

Молѣбенный, na nabożeństwie śpiewany lub czytany.

Молѣбень, -бна, *м.* litanja, nabożeństwo dziękczynne (śpiewanie *Te Deum*).

Молѣбный, proszący, śpiewany lub czytany na nabożeństwie, na litanji, *об.* Молѣбенный.

Молѣботвѣ, -я, *н.* litanja, nabożeństwo proszące, modlenie się.

Молѣльня, -и, *ж. об.* Молѣнная.

Молетчина, -ы, *ж.* dziurka przez mola wytoczona.

Молибдѣнь, -а, *м. Chem.* molibden (*met.*).

Молитва, -ы, *ж.* modlitwa, prośba.

Молитва Господня, modlitwa Pańska, Ojciec nasz. || Братъ молитву, odbywać ceremonję religijną, kiedy kobieta pierwszy raz po połogu idzie do kościoła.

Давать молитву, udzielać modlitwę zmagającą grzechy pierwszego dnia po połogu kobiety.

Молитвенникъ, -а, *м.* Молитвословъ, książka do nabożeństwa.

Молительный, modlitewny, proszący.

Молить, prosić kogo o coś, prosić pokornie; || Молиться, modlić się.

Молна, -и, *ж. об.* Молотье.

Моллюсь, -а, *м. Nat.* mięczак.

Молненный, błyskawiczny.

Молнія, -и, *ж.* błyskawica.

Молодая, -ой, *ж. об.* Молодой.

Молодѣнь, -и, *ж. zb.* młodzież.

Молодѣнький, *zdr.* młodziutki.

Молодѣхонень, młodzieuchny, młodzieу-течки.

Молодѣцки, *psk.* walnie, łośско, odważnie, walecznie.

Молодѣцкій, walny, łośski, odwажный, waleczny.

Молодѣць, -дцá, *м. (Gmin.* Молодець),

мłodzian, zuch, chwát, junak.

Молодѣческий, *об.* Молодѣцкій.

Молодѣчество, -а, *н.* odwaga, waleczność, zuchwałość, junakerja.

Молодизна, -ы, *ж.* piana na młodem piwie, młodzie.

Молодинъ, -я, *м.* młodek, młodziak, gołąb' młody; || *Gmin.* нów', początkowa kwadra księżyца.

Молодило, -а, *н.* Молодильникъ, -а, *м. Bot.* rozchodnik, wronie masło (*roślina*).

Молодѣть, odmładzać; || młodzić (*o piwie*); || Молодѣться, odmładzać się; || musować, wydawać szum, pianę.

Молодна, -и, Молодница, -ы, *ж.* мłода kobieta; || мłodka, мłода kokoszka.

Молодой, мłоды, nie stary. Молодая, nowożениец, pan młody. Молодая, nowożenna, panna młoda.

Молодость, -и, *ж.* młodość.

Молодуха, -и, *ж. Gmin.* мłода kobieta.

Молодушна, -и, *ж. zdr. об.* Молодна.

Молодцоватый, тѣги, okazały, przystojny.

Молодчикъ, -а, *м. об.* Молодѣць.

Молодчина, -ы, *ж. об.* Молодѣць.

Молодѣть, młodniec.

Моложавить, *об.* Молодѣть.

Моложавость, -и, *ж.* wygląдание мłодо, постаć мłодоści.

Моложавый, мłодо wygląдаjący.

Моложавѣть, *об.* Молодѣть.

Молозиво, -а, *н.* siara, pierwsze mleko po porodzeniu.

Молоки, -ѣ, *mn.* mlecz rybi.

Молоко, -а, *н.* mleko. Обознѣшься на мѣлонѣ, станешь дуть и на воду, *Przysł.* kto się na gorącym sparzy, to potem na zimne dmucha.

Молоносось, -а, *m.* *młokos, młodzięszuk.

Молотилна, -и, *ж.* młóciarnia, machina młóscąca zboże.

Молотило, -а, *n.* bijak u serów.

Молотильный, młockowy, do młócenia używany.

Молотильня, -и, *ж.* miejsce gdzie młóscą zboże; || młóciarnia, *ob.* Молотилна.

Молотильщикъ, -а, *m.* młócek.

Молотить, молачивать, młócić; || **Молотиться**, być młóconym, młócić się. *Imś. б.* молочённый, młócony.

Молотковый, *ob.* Молотовой.

Молотобецъ, -бойца, *m.* bijący młотem.

Молотобойня, -и, *ж.* Górн. młотовины, hammerszlag.

Молотовая, -би, *ж.* hamernia.

Молотовище, -а, *n.* stylizko, toporzysko, młóscisko, trzonek od młота.

Молотовой, **Молотковый**, młотовы, młотковы. **Молотковыя карты**, karty do grania pierwszego gatunku.

Молотокъ, -тия, *m. zdr.* молоточень, -чна, młótek, młóteczek; || *Anat.* młótek w uchu. *Продавать съ молотка, продавать przez licytację.

Млотъ, -а, *m.* młот.

Млотъ, малывать (*cz. terazn.* мелю), młéć; || *бzdурьбъ, paplać. *Imś. б.* млолы, mełty, mielony.

Млотъе, -тя, *n.* młócenie.

Млотьба, -ы, *ж.* młócka, młócba, czas młócenia.

Молочай, -ая, **Молочайникъ**, -а, *m.* Bot. wilcze mléko, euforbja.

Молочёние, -ия, *n. ob.* Млотьба.

Молочистый, mleczysty (*o rybach*).

Молочно, -а, *n. zdr.* mleczeko.

Молочникъ, -а, *m.* garnuszek od mléka lub śmietanki; || mleczak, sysak (*o zwierzętach*); || mleko sprzedający; || mleczek (*roślina*).

Молочница, -ы, *ж.* mleczarka; || *Med.* афу, bedłki.

Молочничекъ, -чна, *m. zdr. ob.* Молочникъ.

Молочный, mleczny.

Молощникъ, **Молощница**, **Молощный**, *ob.* Молочникъ, Молочница, Молочный.

Молча, **Молчаливо**, *psk.* w milczeniu.

Молчаливость, -и, *ж.* milkliwość, skłonność do milczenia, charakter milczący.

Молчаливый, milkliwy, milczący.

Молчальникъ, -а, *m.* Kośc. pustelnik, który ofiarował się Bogu prowadzić życie milczące.

Молчаніе, -ия, *n.* milczenie.

Молчанка, -и, *ж.* gra, w której pierwszy kto przerwie milczenie musi dać fant.

Молчатъ, milczeć.

Молчотъ, *psk.* *Gmin.* milczkiem, *ob.* Молча.

Молчунъ, -а, *m.* milczek, mruk.

Молчунья, -ни, *ж.* kobieta milcząca.

Моль, (spójnik objaśniający *gmin.* kładzie się przy słowie na oznaczenie cudzej mowy). Скажи, моль, что не велѣно пуокать, więc powiedz, że nie kazano wpuścić.

Моль, -и, *ж.* mól; || *zб.* mole.

Моль, -я, *m.* *Muz.* mol, pół tonu niżéj.

Мольба, -ы, *ж.* modła, modlitwa, *prośba*.

Мольбертъ, -а, *m.* sztaluga (*do stawiania obrazów u malarzy*).

Мольный, *Muz.* od mola, pół tonu niżéj zaczynający się

Моментъ, -а, *m.* moment.

Монархиня, -и, *ж.* monarchini.

Монархически, *psk.* monarchicznie, w sposób monarchiczny.

Монархический, monarchiczny.

Монархъ, -а, *m.* monarcha.

Монастырна, -и, *ж.* klasztornica, *panna* w klasztorze wychowana.

Монастырский, klasztorny.

Монастырщина, -ы, *ж.* miejsce do klasztoru należące.

Монастырь, -я, *m.* klasztor.

Монахия, -и, *ж.* mniszka, zakonnica.

Монахъ, -а, *m.* mnich, zakonnik.

Монашенъ, -шна, *m.* trociczka pachnąca.

Монашеский, mniszy, mnichowski.

Монашество, -а, *n.* mnichowstwo, stan mnichowski, zakonnictwo.

Монашествовать, żyć w mnichowstwie, być mnichem.

Монашествующий, *ob.* Монахъ.

Монета, -ы, *ж.* moneta, pieniądże. Звончая монета, moneta brzęcząca. Ходячая монета, moneta w biegu będąca. Мелкая монета, pieniąдз drobny, moneta zdawkowa.

Монетна, -и, *ж.* *zdr.* mała moneta; || nummulit, gatunek kopalny zwierząt miękkich.

Монетный, monetny, monetowy, menniczny, menniczny. Монетный дворъ, mennica, dom menniczny.

Монетодѣланіе, -ия, *n.* mennictwo.

Монетодѣлатель, -я, **Монетчикъ**, -а, *m.* mincarz, mennicznik.

Монетчикий, do mincarzew należący lub im właściwy.

Монисто, -а, *n.* naszyjnik.

Монограмма, -ы, *ж.* monogram.

Монография, -и, *ж.* monografia.

Монологъ, -а, *m.* monolog, rozmowa z samym sobą.

Монополисть, -а, *m.* monopolista, samokupiec.

Монополья, -и, *ж.* monopoljum samokupstwo.

Монотонія, -и, *ж.* monotonia, jednostajność.

Монотонный, jednostajny.

Монохордъ, -а, *m.* *Muz.* narzędzie o je-

dněj stránie dla znaczenia podziału dźwięków.

Монументальный, monumentalny, na pamięćkę wzniesiony, wiekopomny.

Монументный, pomnikowy, należący do pomnika.

Монументщикъ, -а, *m.* ten co robi grobowce, pomniki grobowe, nagrobki.

Монументъ, -а, *m.* monument, pomnik; || grobowiec.

Мопсъ, -а, *zdr.* мопсикъ, -а, *m.* мопс, мопсик.

Моралистъ, -а, *m.* moralista.

Мораль, -и, *ж.* nauka obyczajowa, moralna, moralność, sens moralny.

Мо-ально, *psk.* moralnie.

Моральный, moralny, obyczajowy.

Морганіе, -іа, *n.* mrugаніе.

Моргать, моргнуть (глазѣми), mrugać, mrugnąć (*oczy*ma).

Моргунь, -а, *m.* mrugacz.

Моргунья, -нѣи, *ж.* mrugaczka.

Мо гъ, -а, *m.* morg (*miara powierzchni*).

Морда, -ы, *ж.* mordа, pysk.

Мордастый, pyskаты.

Мордашка, -и, *ж.* mały brytan (*pies*).

Мордна, -и, *ж.* *zdr.* mordka, mała mordа, *ob.* Морда.

Мордовникъ, -а, *m.* *Bot.* tojad (*roślin*na).

Мордочка, -и, *ж.* *zdr.* *ob.* Мордка.

Море, -я, *n.* morze. Вытти въ море, puścić się na morze. За моръ, за море, za morzem, za morze, bardzo daleko. ||

Разливанное море, obitość wina. На егѣ обѣдѣ было рз иванное море, u niego na obiedzie piło ie mпѣstwo wina. Сидѣть у моря и ждѣть погоды, *Przysł.* trudnić się czѣm, czekając czegoś lepszego.

Морель, -и, *ж.* *zdr.* морелька, dzika wiłnia (*drzewo*), merunkа.

Мореплаваніе, -іа, *n.* żegluga.

Мореплатель, -я, *m.* że larz.

Мореплательный, żeglarski.

Морехѣдство, Мо ехѣць, Морехѣдный, *ob.* Мореплаваніе, Мореплатель, Мореплательный.

Моршвина, -ы, *ж.* skѣra konia morskiego, morsa.

Моршвыи, do konia morskiego należący, *ob.* Моржъ.

Моржъ, -а, *m.* kołъ morski, mors.

Морить, morzyć; || Морить известь, gasić, lasować wapno.

Моршвина, -ы, *ж.* nać marchwiana.

Морковникъ, -а, *m.* potrawa z marchwi ugotowanej; || liście marchwi.

Морковный, marchwiany.

Морковь, -ови, *zdr.* моряовна, -и, *ж.* marchew', marchewka.

Моркотно, *psk.* *Gmin.* markotnie, markotno, smutno, przykro.

Моркѣтный, *Gmin.* markotny, smutny, przykry.

Морѣвой, морѣвой. Морѣвая язва, мор, морѣвое powietrze.

Мѣровый, морѣвой, od mory (*ikaniny*).

Мѣроженница, -ы, *ж.* forma do lodѣw.

Мѣроженіе, -іа, *n.* mrozenie.

Мѣроженое, -аго, *n.* lody.

Мѣрозѣй, -ѣя, *m.* *ob.* Морозѣй.

Мѣрозець, -зца, *m.* *zdr.* mrozik, *ob.* Мѣрозь.

Мѣрозить, mrozić; || Мѣрозиться, wystawiać się na mrѣz, marznąć, zamarznąć.

На дворѣ морѣзить, na dworze marznieć, mrѣ bierze. *Imśl. b.* морѣженный, морѣженный, zamrozony.

Мѣрозно, *nieos.* mroжно, zimno.

Мѣрозный, mroжны, zimny.

Мѣрозѣй, -ѣя, *m.* szczelina w drzewie pęklѣm od mrozu.

Мѣрозь, -а, *m.* mrѣz. * Меня морѣзь по конѣ подираетъ, dreszcz mnie przechodzi.

Мѣроковать, *Gmin.* pojmovać cokolwiek.

Мѣронь, -а, *m.* *Gmin.* oszukanie, окрѣпнiе; ciemność, *ob.* Мрѣнь.

Мѣросить, мѣрѣць. Дождь морѣситъ, deszcz dr bny pada, mży.

Мѣроченіе, -іа, *n.* okpiwanie, durzenie.

Мѣрочить, okpiwać, durzyć, odrwiwać.

Мѣрошка, -и, *ж.* *Bot.* malina porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Мѣрошникъ, -а, *m.* maliny porzeczko-liśc

Морянь, -á, *m.* marynarz, żeglarz.
 Моряна, -ы, *ż.* pomorszczyzna, wiatr morski; || przybieranie wody w ujściu rzeki od wiatru morskiego.

Морянинъ, -а, *m.* pomorzczyk, mieszkaniec nadmorski.

Москитъ, -а, *m.* mosquito (owad).

Мосновна, -и, *ż.* sikora czarna, sikora wosnowka (*ptak*).

Москотильный, korzenny. Москотильный рядъ, sklepy korzenne.

Москотъ, -и, *ż.* *Zb.* wszelkie farby, saletra, koperwas, nafta i inne materiały w rzemiosłach i sztukach używane.

Мослѡкъ, -á, *m.* przeguby skrzydłowe u ptaków.

Мосолъ, -слá, *m.* gnat wielki wołowy.

Мостикъ, -а, *m.* *zdr.* mostek, mały most.

Мостильщикъ, -а, *m.* brukarz.

Мостить, мащивать, brukować; || wykładać tarcicami, deskami; || Моститься, być brukowanym; || podnosić się na rusztowaniu. *Imst. б.* мощёный, brukowany.

Мостни, -овъ, *mn.* mostek, kładka przez zamazniętą rzekę; || *Archiv.* rusztowanie.

Мѡстникъ, -а, *m.* Star. budujący mosty.

Мостовая, -ой, *ż.* bruk.

Мостовина, -ы, *ż.* belka mostowa, pokład mostowy.

Мостовое, -аго, *m.* *об.* Мостовщина.

Мостовой, mostowy, od mostu; || brukowy, od bruku.

Мостовщикъ, -á, *m.* mostowniczy.

Мостовщина, -ы, *ż.* mostowe, opłata za przewóz przez most.

Мостовье, -вья, *n.* skóry niezupełnie wyrobione (*u garbarzy*).

Мостѡкъ, -стнá, *m.* *zdr.* mostek, *об.* Мость.

Мостолыга, -и, *ż.* *об.* Мосолъ.

Мосточекъ, -чка, *m.* *об.* Мостѡкъ.

Мость, -á, *m.* most.

Мосьна, -и, *ż.* mops.

Мотальница, -ы, *ż.* motowidło.

Мотальный, motowidlny.

Мотальщикъ, -а, *m.* matacz, zwijacz na motowidło.

Мотальщица, -ы, *ż.* mataczka, zwijająca na motowidło.

Мотаніе, -іа, *n.* motanie, nawijanie na motowidło; || ruszanie, trzęsienie (*głowa*); || marnowanie, trwonienie.

Мотать, motać, nawijać na motowidło; || ruszać, trząść (*głowa*); || marnować, trwonić.

Мотивировать, wywodzić, wyprowadzać rzecz, wytuszczać powody do czego. *Imst. б.* мотивированный, wywiedziony, wytuszczony, wymotywowany.

Мотивъ, -а, *m.* Muz. motyw, myśl zasadnicza.

Мотихна, -и, *m.* *zdr. об.* Моть.

Мотнуть, *об.* Мотать.

Мотня, -и, *ż.* *об.* Матня.

Мотоватость, -и, *ż.* marnotrawność, rozrzutność.

Мотоватый, marnotrawny, rozrzutny.

Мотовило, -а, *n.* *zdr.* мотовильце, -а, motowidło, motowidełko.

Мотѡвка, -и, *ż.* marnotrawnica, гождѡтница.

Мотовскій, *psk.* marnotrawnie, rozrzutnie.

Мотовской, marnotrawny, rozrzutny.

Мотовство, -á, *n.* marnotrawstwo, rozrzutność.

Мотовязъ, -а, *m.* *zdr.* мотовязокъ, -зна, motuz, sznurek do związywania czego.

Мотодилъ, *об.* Молодilo.

Мотѡкъ, -тнá, *m.* motek (*nici*).

Мотѡря, -и, *ż.* szpulka (*do zwijania nici*); || boleń (*ryba*).

Мотѡчень, -чна, *m.* *zdr.* moteczek, *об.* Мотѡкъ.

Мотушка, -шни, *zdr.* мотушечка, -чни, *ż.* motowidło (*na nici*); || cewka w kołowrotku.

Моть, -а, *m.* motek; || marnotrawca, rozrzutnik.

Мотыга, -и, *ż.* marnotrawca, rozrzutnik.

Мотына, -и, *ż.* motyka, rydel, oskard.

Мотылѡкъ, -льнá, *zdr.* мотылѡчень, -чна, *m.* motylek, motleczek.

Мотыль, á, *m.* motyl; || rękojeść.

Мотыльниковый, motylkowy.

Мотылять, motylkować, latać tam i sam.

Мѡха, -и, *zdr.* мѡшна, -и, *ż.* mszycza, kwiatopsuj.

Мохнá, -ы, *ż.* pierze na nogach niektórych ptaków, kosm wełny; || *Bot.* pięćlistnik, pięćperst, pięciornik (*ziele*).

Мохнатна, -и, *ż.* kokosz kosmatanoga, ptak kosmatonogi.

Мохнатость, -и, *ż.* kosmatość.

Мохнаточна, -чни, *ż.* *об.* Мохнатна.

Мохнатый, kosmaty.

Мохнатѡтъ, обмохнатѡтъ, kosmacieć, okosmacieć.

Мохноногий, kosmatonogi.

Мохноножка, -и, *ż.* *об.* Мохнатна.

Мохнорылый, z kosmatym pyskiem (*o psach*).

Моховинъ, -á, *m.* *zdr.* Bot. gatunek grzyba; || *Min.* agat drzewiasty.

Моховой mchowy; || mszysty, mchem obrosły.

Мохорна, -и, *ż.* *об.* Махѡрна.

Мохоръ, -а, *m.* *zdr.* мохорѡнъ, -рнá, frędzla, frędzelka; || *Bot.* Мохры, -ѡвъ, długie listeczki kwiatowe czyli ząbki po kraju.

Мохроватый, dubeltowy (*o kwiatach*).

Мохровый, fręzlowy; || dubeltowy (*o kwiatach*).

Мохрнѡ, á, *m.* niechluj.

Мохъ, *przyр.* dr. мха u мѡха, *m.* mech, puch, mieszek (*u niektórych zwierząt*); || mszyna, mszyste miejsce.

Мочá, -й, *ж.* *Med.* урина.
Мочáгъ, -á, *м.* Мочáнина, -ы, *ж.* sapisko, sapowisko, moczaga, moczadlo.

Мочáнинникъ, -а, *м.* wielka bagnista przestrzeń ziemi, trzęsawisko, bagnisko, moczazg.

Мочáнинный, Мочáнный, bagnisty, błotnisty.

Мочáлина, -ы, *здр.* мочáлинка, -и, *ж.* Łuko, Łuczko lipowe.

Мочáлить, измочáлить, rozdzieláć на włókna, na żyłki; || Мочáлиться, być rozdzielonym na włókna, na żyłki.

Мочáлна, -и, *ж.* Łyko lipowe; || wiecheć, ściερka z Łyka lipowego.

Мочáло, -а, *н.* Łyko lipowe.

Мочáльный, Łuczаны, z Łyka lipowego.

Мочевáна, -ы, *ж.* kałuża. *Chem.* pierwiastek farbujácy урýне.

Мочевóи, мочову, урýпову.

Мочегонительный, *Med.* урýне педзасу.

Мочепускáтельный канáль, *Anat.* ureter, канáл prowadzácy урýне do печергá.

Моченáе, -я, *н.* moczenie, maczanie.

Моченосный, урýпову.

Мочепузырный, *Anat.* печерзowy.

Мочерѣзь, -а, *Med.* rzęcię w нёрках, strangurja.

Мочетеченáе, -я, *н.* *Med.* cieczenie урýну.

Мочетóчный, *Med.* pomagájący do cieczenia урýну.

Мóчечный, Łuczasty, włóknisty.

Мочýло, *об.* Мочýльня.

Мочýльный, do moczenia служácy.

Мочýльня, -и, *ж.* miejsce do wymaczania czego.

Мочýть, мáчивать, мочуýть, maczáć, zmaczáć, zwilzáć; || Мочýться, moknáć; || урýне puszczáć. Дóждь смочýль зёмлю, deszcz zwilzył ziemię. Мочýть лён, мочуýть лен. Мочýть сукно, dekatyzowáć sukno. *Imsl. б.* мочёный, moczony.

Мóчна, -и, *ж.* moczenie, maczanie; || стёрванáе, dekatyzowanie (*sukna*); || włóкно; || Мóчна уха, klapka, mięksiz, dolna częśc уха.

Мочновáтый, włóкnisty.

Мóчный, Мóчный, mocny, silny.

Мочь, -и, *ж.* (*Ковс. Sl.* Мочь), moc, siła. Кричáть что есть мочи, krzyczéć co gardła stáje. Это мнѣ не въ мочь, to przechodzi moje siły. Мочи нѣтъ, nie do wytrzymania, nie sposób.

Мочь, мóдз, здоláть potráфиć. Вотъ всё что могу для тебá сдѣлать, oto wszystko co mogę dla ciebie uczynić. Скóлько могу, o ile mogę. Не мóжетъ быть, быть не мóжетъ, być nie może, nie podobna. || *Nicos.* Не мóжется, *об.* Мбóнется.

Мошѣнь, -шиá, *м.* *здр.* meszek, *об.* Мохъ, Мошѣнка, Мошбнка, -и, *ж.* *здр.* woreczek, *об.* Мошна́.

Мошѣнникъ, -а, *м.* szalbierz, złodziej, łajdak, oszust, łotr.

Мошѣница, -ы, *ж.* złodziejka, łajdaczka.

Мошѣничать, oszukiwáć, szalbierzycь, okpiwáć, kraścь.

Мошѣнически, *psk.* w sposób złodziejski, szalberski, łajdacki.

Мошѣнический, złodziejski, szalberski, łajdacki.

Мошѣничество, -а, *н.* złodziejstwo szalbierstwo, oszustwo, łotrstwo.

Мошѣночка, Мошбночка, -и, *ж.* *здр. об.* Мошна́.

Мошна, -и, *ж. об.* Мохá.

Мошнара́, -ы, *ж.* *Zb.* mnóstwo mszyc.

Мошна́, -ы, *ж.* moszna, worek, (*osobliwie skórzany*); || *Anat.* moszna, worek jádrowy, jádrownik.

Мошóнь, -шиá, *м.* *здр. об.* Мошѣнь.

Мошѣниé, -я, *н.* brukowanie; || dylowanie.

Мóщи, бѣи, *мн.* коści świętych, relikwje.

Мóшный, Мощь, *об.* Мóчный, Мочь.

Мраволѣвъ, -льва, *м.* mrówkolew, mrówkołów (*owad*).

Мракъ -а, *м.* mrok, ciemność.

Мраморный, marmurowy.

Мраморъ, -а, *м.* marmur.

Мрачить, мрочуýть, ёмичь, zaciemniáć; || Мрачиться, stawáć się ciemnym, posepным, chmurzyć się.

Мрачно, *psk.* ciemno, posepnie.

Мрачность, -и, *ж.* ciemność, posepność.

Мрачный, ciemny, posepny.

Мрѣжа, Мрѣжный, *об.* Мерѣжа, Мерѣжный.

Мскусовый, Мскувь, *об.* Мýскосовый Мýскусь.

Мститель, я, *м.* mściciel.

Мстительница, -ы, *ж.* mścicielka.

Мстительность, -и, *ж.* mściwość.

Мстительный, mściwy.

Мстить, mścić się.

Мудрѣненький, *здр.* dosyć trudny, *об.* Мудрѣный.

Мудрѣно, *psk.* sztucznie, zęczenie; || trudno, niepodobna. Это мудрѣно сдѣлано, zęczenie to zrobiono. Мудрѣно на воѣхъ угоди́ть, trudno wszystkim dogodzić. Пóслъ ётого не мудрѣно, что онъ разорýло, w skutek tego nie dziwnego, że zrujnowáł się.

Мудрѣный, sztuczny, zęcзны; || trudny; || dziwaczny, osobliwy.

Мудрѣць, -цá, *м.* mędrzec,

Мудрить, мудровáть, мęдркowáć, rozumowáć,

Мúдро, *psk.* mądrze, roztropnie; || * Мудро́, zęczenie, gracko.

Мудролюбѣе, Мудролюбѣць, Мудролюбивый, *об.* Лобомудрие и т. д.

Мúдрость, -и, *ж.* mądrość; || trudność.

Мúдрость Сократа, mądrość Sokratesa.

Тутъ нѣтъ никакой мѹдрости, w tѣm nie ma żadnej trudności.

Мѹдрствовать, rozumuwać.

Мудрый, mądry.

Мужать, возмужать, mężnieć, zмѣ-
тнѣіе, dochodzić wieku мѣзkiego; || Муж-
аться, nabierać мѣзтва, odwagi, odwа-
жаć się.

Мужелѹнецъ, -нца, Мужелѹнникъ, -а,
m. pederasta, popełniający pederastjā,
sodomita.

Мужелѹнство, -а, n. pederastja, sodomja.

Муженѣчь, -ннѣя m. zdr. мѣзулек, мѣзуло.

Мужескій, мѣзкі.

Мужественно, psk. мѣзние, odwа́жне
śmiało.

Мужественность, -и, ж. мѣзтво, odwaga,
śmiałość.

Мужественный, мѣзны, odwа́жны, śmia-
ły.

Мужество, -а, n. мѣзтво, dojrza-
łość wieku; || мѣзтво, odwaga.

Мужеубійство, -а, n. мѣзобѹйство.

Мужеубійца, -ы, ж. мѣзобѹцзини (wła-
stwego мѣза).

Мужиовѹто, psk. gburowato, po pro-
stacku.

Мужиовѹтость, -и, ж. gburowatość, pro-
stackwo.

Мужиовѹтый, gburowaty, prostak.

Мужинь, -ѣ, m. chłop, włościanin; || ●
gbur.

Мужиній, chłopski, wieśniaczy; || ● gbu-
rski, prostaczy.

Мужичѣнь, -чнѣя, m. zdr. хлопок; ob.

Мужинь.

Мужичѣнно, -а, m. pog. хлописко.

Мужичество, -а, n. gburowstwo, grubijań-
stwo.

Мужичина, -ы, m. duży, wysoki chłop.

Мужичишко, ob. Мужичѣнно.

Мужичище, -а, m. zgr. об. Мужинь, Му-
шчина.

Мужичій, ob. Мужиній.

Мужична, -и, ж. хлопка, wieśniaczka; ||
● grucjanka, nieokrzeszana.

Мужній, Мужнинь, мѣзѹвскій, мѣзѹв-

мужской, mѣзкі.

Мужчина, Мужина, -ы, zdr. мужинна, -и,
m. мѣзсччызна.

Мужь, -а, m. ма́з, ма́зѹнек, (mn. Муж-
шѣя); || mn. мужи, мѣзѹвие.

Муза, -ы, ж. муза.

Музей, -ея, Музеумъ, -а, m. muzeum.

Музульманинь, Музульманскій, Му-
зульманство, ob. Мусульманинь i t. d.

Музыка, -и, ж. музыка.

Музыкально, psk. według prawideł му-
зыки.

Музыкальный, музыкальный, muzyczny.

Музыкантскій, do muzykanta należą-
щій.

Музыкантъ, -а, m. muzykant.

Музыкантша, -и, ж. muzykantka.

Му́на, -и, ж. мѣка, мѣцѣнство, utrapie-
nie.

Муна́, -и, ж. ма́ка.

Муномоль, -а, m. młynarz; || młowo,
mѣлце, zmjelenie.

Муномольный, do młewa, do mѣла
макі służący.

Муномольня, -и, ж. (Мукомольная мѣл-
ница), młyn do mѣcia maki służący.

Муносѣйный, do przesiewania ма́ки
służący.

Муносѣйна, -и, ж. mytlownia.

Мунсунь, -а, m. gatunek stynki (ryby),
mrzewka.

Мула, -ы, ж. об. Мѹла.

Мула́тка, -и, ж. mulatka.

Мула́тъ, -а, m. mulat.

Муленонь, -ннѣя, m. młoteczek, mały мул.

Муль, -а, m. мул ob. Ишань.

Мультипликато́рь, -а, m. Astr. multi-
plikator, pomnożyciel.

Мумия, -и, ж. mumja, || kolkotor, farba
czerwona.

Мунда, -ы, ж. об. Вьюнь.

Мундиришко, -а, n. pog. mundurzysko.

Мундирный, mu dur'ny.

Мундировать, обмунди́ровать, umundu-
rować (żołnierza); || Мунди́риваться, ob-
мунди́роваться, umundúwać się, ubrać się
(o żołnierzach). Imst. b. обмунди́рованный,
umundurowany.

Мунди́ровка, -и, ж. umundurowanie,
ubranie żołnierzu.

Мунди́рчинь, -а, m. zdr. mundurek, mały
mundur.

Мунди́рь, -а, m. mundur, uniform.

Мундѹхъ, -а, m. kucharz nadworny.

Мундшѣнь, -а, m. podczasy.

Мунштукъ, Муштукъ, -ѣ, m. wedzidło,
munsztuk; || munsztuczek w instrumentach
dętych i t. p. Мунштучный, munsztuko-
wy.

Мунштучить, класть мунштук w зѣбу
konia.

Мунициѹнный, Муниция, ob. Амунициѹн-
ный, Амуниция.

Мурава, -ы, ж. glazura, polewa (na garn-
kach).

Муравѣя, -ѣя, ж. murawa, trawnik.

Муравей, -вѣя, m. mrówka (owad)

Муравейникъ, -а, m. mrówisko, kopiec
mrówczy; || Zool. mrówkojad.

Муравейный, ob. Муравинный.

Муравить, glazурować, powlekać gla-
zurą, polewać garnki; || Муравиться, być
glazурованым, polewanым. Imst. b. му-
равленый, glazурованы, polewany.

Муравка, -и, ж. zdr. об. Мурава, Муравѣя.

Муравление, -иѣя, ob. Муравка, -и, ж. gla-
зурование, polewanie.

Муравчатый, centkowany, nakrapiany
(o tkaninach).

Муравщикъ, -а, m. ten co naczynia gla-
зуруе, polewa.

Муравьѣдь, -а, m. Zool. mrówkojad.

Муравьиный, mrówczy, mrówkowy.
 Муравьиный, mrówisty, pełen mrówek.
 Мурашекъ, -шна, *m. zdr. ob.* Мурашь.
 Мурашка, -и, *ж. zdr.* mrówka, mróweczka.
 Мурашь, -á, *m.* drobna mrówka (*w poroższkaniach znajdujaca się*).
 Мурёна, -ы, *ж.* murena (*ryba*).
 Мурлыканье, -нья, *n.* mruczenie (*kota*).
 Мурлыкать, Мурлыкать, мурлыкнуть, mrużyć, markotać.
 Мурлыканье, -нья, *n. ob.* Мурлыканье.
 Муравый, zielonawy.
 Муругий, ciemnobrunatny, ciemnokasztanowy.
 Мурчанье, -ля, *n.* mruczenie niedźwieдzia.
 Мурчать, mrużyć (*o niedźwieдziach*).
 Мурь, -а, *m. ob.* Мурава.
 Мусатить, н мусатить, wecować, wywecować, o trzyć, wyostrzyć.
 Мусать, - , *zdr.* мусатить, *m.* stalka do ostrzenia, wecowania.
 Мусийный, Мусийский, *ob.* Музыкальный.
 Мусиля, *ob.* Музына.
 Мусятель, *ob.* Мушатель.
 Мусятный, Мускать, *ob.* Мушкательный, Мушкать.
 Мускуловатый, nieco muskulasty.
 Мускуль, -а, *m.* muskuł, *ob.* Мышца.
 Мускусовый, mięsowy.
 Мускусъ, -а, *m.* piżmo, myszka.
 Мусление, -я, *n.* ślinienie.
 Муслить замуслить, ślinić; || Муслиться, ślinić się.
 Муслянь, -á, *m.* śliniący.
 Мусоль, *ob.* Мосоль.
 Мусорить, rzucać gruz.
 Мусорный, gruzowy.
 Мусорникъ, -а, *m.* wywozący gruz.
 Мусрь, -а, *m.* gruz, rum, rumowisko.
 Муссонъ, -а, *m.* wiatr periodyczny.
 Мусть, -д, *m.* moszcz, młode wino.
 Мусульманин, -а, *m.* muzułman, mahometanin, muslemin.
 Мусульманка, -и, *ж.* muzułmanka, mahometanka.
 Мусульманский, muzułmański, mahometanski.
 Мусульманство, -а, *n.* mahometanstwo.
 Мутить, mącić, wieszać; || klócić (*napój*); || бурзѣ, wichrzyć (*pokój publiczny i. p.*); || мутиться, mącić się, mieszać się; || заеріаі сја; || бурзѣ сја.
 Мутноватость, -и, *ж. об.* Мутность.
 Мутноватый, mętнаwy.
 Мутность, -и, *ж.* mętność, nieklarowność.
 Мутный, mętny, nieklarowny; || прысміону.
 Мутнѣть, stawać się mętным.
 Мутновка, -и, *zdr.* мутновочка *ж.* mętew', drzewienko rosochate do klócenia płynów, koziółek; || * kobieta gadatliwa.

Муть, -и, *ж.* męt, męty.
 Муфель, -я, *m.* Chem. rodzaj tygielka.
 Муфлонъ, -а, *m.* baran dziki, stepowy.
 Муфта, -ы, *zdr.* муфточка, -ки, *ж.* mufta, muftka, zarękawek.
 Муха, -и, *ж.* mucha. Шпанская муха, kantaryda.
 Мух имеданинъ, Мухаммеданский, Мухаммеданство, *ob.* Магометанинъ.
 Мухогонка, -и, *ж.* odgoniaczka, ogonka od much.
 Мухоловна, -и, *ж.* muchołówка (*ptak*); || siatka na muchy, motyle i t. p.
 Мухоловный, do łapania much służący.
 Мухом. рный, do zabijania much służący.
 Мухоморъ, -а, *m.* muchomor, muchoводz, muchołówка (*grzyb*).
 Мухортый, kasztanowaty, cisawy (*o koniach*).
 Мухояръ, -а, *m.* bucharska tkanina bawełniana na wrół z wełną lub jedwabiem.
 Мученинъ, -а, *m.* męczennik.
 Мученица, -ы, *ж.* męczennica.
 Мученический, мученицкий, мучеński.
 Мученичество, -а, *n.* męczeństwo.
 Мученичий, *ob.* Мученичій.
 Мучеіе, -я, *n.* męka, męczenie.
 Мучитель, -я, *m.* męczyciel, tyran, dręczyciel.
 Мучительница, -ы, *ж.* męczycielka, tyranka, dręczycielka.
 Мучительный, męczący, dręczący.
 Мучительски, *psk.* okrutnie srodze.
 Мучительский, okrutny, srogі, nielitościwy, tyrański.
 Мучительство, -а, *n.* tyranja, okrucieństwo, nieludozkość, ucisk.
 Мучить, męczyć, dręczыть, tyranіć, dokuczаć; || Мучыться, męчыть сја, дречыть сја, cierpieć.
 Мучиниъ, -á, przekupień mączny.
 Мучнистый, mączasty, mączny.
 Мучнить, mączыть, mąka walać, *posураć*; || Мучныться, mąką być powalanым.
 Мучной, mączny.
 Мушійный, Мушій, muszy, od muchy, dla much.
 Мушка, -и, *ж. zdr.* muszka, mała mucha; || muszka (*z kitajki przyklepiona na twarz*); || Шпанская мушка, *Med.* wezykatorja; || *Artyl.* cel na łufie strzelby i t. p.; || *mn.* мушка, -шень, nakrapianie, srokaćinka (*na ekaninach*).
 Мушатель, -я, *m.* muszkatela, wino muszkателowe.
 Мушкательный, muszkатowy, muszkатоловы, muszkатny.
 Мушкать, -а, *m.* muszkat, gałka muszkатowa, орzech muszkатowy.
 Мушкетёрский, Мушкетёрный, muszkетерский, muszkietier uzbrojony.
 Мушкетный, muszkietowy.
 Мушкетонъ, -а, *m.* karabinek.
 Мушкетъ, -а, *m.* muszkiet.

Мушнить, *об.* Мучнить.
 Муштáбель, -я, *м.* malsztok, laska u ma-
 larzy dla opierania ręki przy malowaniu.
 Муштровать, musztrować, ćwiczyć żoł-
 нierz, w obrotach wojskowych; || * суро-
 во z kim się obchodzić.
 Муштунъ, *об.* Мундштунъ.
 Мушчатый, muszkowaty, w muszli.
 Мущина, *об.* Мужчина.
 Мховáтый, mchowaty, do mchu подо-
 бну.
 Мховина, -ы, *ж.* miejsce mchem zarosłe.
 Мховый, *об.* Моховой.
 Мчаніе, -іа, прѣдкіе unosenіе, porywa-
 ніе, пѣдзеніе.
 Мчать, unosić, porуwać; || Мчатъся, uno-
 сіе się, porуwać się, пѣдзіć.
 Мшáникъ, -á, *м.* szopa mchem poobty-
 кана od zimna.
 Мшáнка, -и, *ж.* Bot. karmnik (roślina).
 Мшáнный, *об.* Моховой.
 Мшáрина, -ы, *ж.* miejsce mszyste, mchem
 obrosłe.
 Мшáристый, chropawy.
 Мшáрить, kosmacić, mszyć; || Мшйтъся,
 mszyć się, kosmacić.
 Мшáриниъ, -а, *м.* *об.* Мшáрина.
 Мшáрь, -я, *м.* bagno mchem obrosłe.
 Мшéникъ, *об.* Мшáниниъ.
 Мшина, -ы, *ж.* zdr. мшинка, -и, miejsce
 mszyste, mchem obrosłe; || kosmatość, nie-
 гładkość (na tkaninach).
 Мшйстый, mszysty, pełen mchu.
 Мшйтъ, замшйтъ, mszyć, mchem okła-
 даć, kosmacić; || Мшйтъся, mszyć się, kos-
 macić.
 Мщéніе, -іа, *н.* Местъ, *прзуп.* dr. Мѣсти,
ж. mszczenie się, zemsta.
 Мыза, -ы, *ж.* dom wiejski, folwark.
 Мызгать, biegać tam i sam.
 Мызникъ, -а, *м.* właściciel folwarku.
 Мызный, folwarkowy, folwarczаны.
 Мынаница, -ы, Мынанка, -и, *ж.* ochlica,
 szczotka dróciана, grzebień do czesania
 lcu, konopi.
 Мынать, czesać (*len*); || porуwać, unosić;
 || Мынаться, szybko jeździć lub biegać
 там i napowртó; || kofatać się, prowadzić
 życie próżniаче, bez celu. *Гóре мынать,
 trasaować się, kłopotаć się.
 Мынизъ, -а, *м.* gatunek łososia (рыба).
 Мынъ, -а, *м.* *об.* Мычаніе.
 Мыленіе, -іа, *н.* mydlenie.
 Мыленна, -и, *ж.* *об.* Мыльня.
 Мылистый, mydlisty, mydlasty.
 Мылить, mydlіć; || Мылйтъся, naciегаć
 się mydłem, pienić się. *Imst. ó.* мылен-
 вый, namылony.
 Мылній, łatwo się rozpuszczajúcy (*о му-
 дле*).
 Мылность, -á, *ж.* łatwość rozpuszczenia
 мле (mydła).
 Мыло, -а, *н.* mydło; || пiana на коніах.
 Мыловарéніе, -іа, *н.* mydlarstwo.
 Мыловáрна, -и, *ж.* mydlarka.

Мыловáрничатъ, mydlarstwem się tru-
 дніć.
 Мыловáрный, mydlarski. Мыловáрный
 заводъ, *об.* Мыловарня.
 Мыловáрство, -а, *н.* *об.* Мыловарéніе.
 Мыловáрна, -и, *ж.* mydlarnia, warsztat
 mydlarski.
 Мыловáрь, -а, *м.* mydlarz.
 Мыловáтый, *об.* Мылистый.
 Мыловидный, mydlowaty, na kształт
 мыдла.
 Мыловка, -и, *ж.* talek, talk.
 Мыльникъ, -а, *м.* mydlarz, handlujúcy
 mydłem; || Bot. mydlница (roślina).
 Мыльница, -ы, *ж.* mydlniczka, puszka
 на мыдло.
 Мыльный, mydlny, mydlany; || Мыль-
 ный каменъ, mydleniec, kamień mydlaty;
 || Bot. Мыльная трава, mydlница.
 Мыльня, -и, *ж.* umywalnia, część łазни.
 Мыльце, -а, *н.* zdr. mydełko.
 Мыльщинъ, -а, *м.* myjąca kogo lub со.
 Мыльщица, -ы, *ж.* myjąca kogo lub
 со.
 Мылякъ, -á, *м.* mydlak (kamień).
 Мырды, -ѣ, *зб.* rówki na podniebieniu
 u koni.
 Мысець, -оца, Мысінъ, -сина, *м.* zdr.
об. Мысь.
 Мысленно, *пск.* myślą, w myśli.
 Мысленный, w myśli robiony, odbywa-
 јący się myślą, umysłowy; || urojony, бѣ-
 дajúcy tworem sameј мысли, utworzony
 w myśli, pomysłowy.
 Мыслөдѣлительный знакъ, *м.* Gram.
 pauza czyli znak przerwanej mowy.
 Мыслөте, *н.* nazwa sławiańskiej глоски
 М. *онъ мыслөте пишеть, tacza się,
 kręci się jak chmiel po tyce (*о pijanym*).
 Мыслителъ, -я, *м.* człowiek rozważajú-
 цу, myślący.
 Мыслителный, rozumujúcy, zaciекају-
 цу się w теоріах.
 Мыслитъ, (*czas teraz.* Мышлю), myśleć,
 rozumіеć, mniemać, sądzić, rozważаć.
 Мысль, -и, *ж.* myśl, zdanie.
 Мысль, -а, *м.* przылádek, cypel.
 Мытарить, szalbierzyć, okpiwać; || мар-
 нотравіć, trwониć.
 Мытарна, -и, *ж.* kobieta przebieгла,
 oszustka; || marnotrawnica.
 Мытарничать, *об.* Мытарить.
 Мытарный, szalbierski, fałszywy, об-
 лудny.
 Мытарство, -а, *н.* oszustwo; || *прóба,
 doświadczenie z czѣм. *Пройти сивозъ
 воѣ мытарства, wiele doświadczyć на
 sobie.
 Мытаръ, -á, *м.* Kósc. Sł. mytnik, celnik;
 || *szalbierz, oszust.
 Мытенный, *об.* Мытний.
 Мытйтъся, mieć biegunkę (*о zwierз-
 тачк*).
 Мытникъ, Мытчикъ, -а, *м.* Star. mytnik,
 celnik.

Мытница, -ы, Мытня, -и, *ж.* mytnica celnica, komora celna.

Мытный, мытна, celny, od *цѣл.* Мыт-ный дворъ, *об.* Мытница.

Мыто, -а, *п.* star. myto, сѣло.

Мыть, -а, *т.* biegunka (*у звierząt*).

Мыть, -и, *ж.* pora pierzenia się (*у ptactw*).

Мыть, мывѣть, мыѣ, помывѣть, праѣ; || Мыться, мыѣ się. *Imś. б.* Мытый, мыту.

Мытьѣ, -тьѣ, *п.* mycie, pomywanie, pranie.

Мычагѣтна, -и, *ж.* alka grzywiasta (*ptak*).

Мычаніе, -іа, *п.* guczenie, ryk (*bydła*).

Мычатъ, гучеѣ (*о bydle*).

Мычна, -и, *ж.* kądziel lnu.

Мышѣстый, koloru myszatego; || на-репленію мyszамі.

Мышачій, *об.* Мышіный.

Мышелѣвна, -и, *ж.* łapka на мyszы.

Мышелѣвный, do łapania мyszы слѣ-жаѣу.

Мышелѣвъ, -а, *т.* kot łapiący мyszы; || *Nat.* garog, kaniuk, myszolѣw popospolity.

Мышѣнокъ, -ина, *т.* myszѣtko, мysz-ка.

Мышечный, muszkułowy.

Мышеѣдина, -ы, *ж.* Мышеѣдіе, -іа, *п.* szkody spustoszenie od szczurѣw i мы-ву.

Мышіный, Мышіій, мyszы, od мyszы.

Мышка, -и, *ж.* zdr. myszka.

Мышка, и, *ж.* pacha, podpasze; || musz-kuł. Держѣть шляпу подъ мышкою, trzy-маѣ kapelusza pod pachѣ.

Мышленіе, -іа, *п.* myślenie.

Мышца, -ы, *ж.* muszkuł; || *Kość. Sl.* ręka, moc, siła.

Мышь, -и, *ж.* mysz. Летѣчая мышъ, nie-топерѣ.

Мышьѣковѣтый, Мышьѣковѣстый, *Chem.* мајаѣу в собіе арсеник.

Мышьѣковѣый, arsenikowy.

Мышьѣнъ, -ѣ, *т.* Chem. arsenik.

Мышьѣчный, *об.* Мышьѣковѣый.

Мышелѣкъ, -лѣкъ, *т.* Anat. kłykiec u pałcѣw.

Мѣдиновѣтельный, do rozplaszczania мѣди слѣжаѣу.

Мѣдиплавиленный, мѣдиоплавноу, мѣ-диотопну.

Мѣдистый, мѣдзисты, мѣдѣ в собіе мајаѣу.

Мѣдѣть, мѣдзіау покрывѣть со.

Мѣдникъ, -а, *т.* kotlarz.

Мѣдническій, kotlarski.

Мѣдничество, -а, *п.* kotlarstwo, гѣ-мосло котларские.

Мѣдничиха, -и, *ж.* żona kotlarza, ko-сларка.

Мѣдноцѣтный, koloru мѣдзіаного.

Мѣдный, мѣдзіаны, з мѣди.

Мѣдѣ, -и, *ж.* мѣдѣ; || pieniąдѣ мѣдзіа-

ne; || naczynia мѣдзіане. Красная мѣдѣ мѣдѣ czerwona. Жѣлтая мѣдѣ, mosiądz.

Мѣдѣнистый, мѣдзисты, мѣдѣ в со-біе мајаѣу.

Мѣдѣяница, -ы, *ж.* *Nat.* padalec, kruchy waż.

Мѣдѣянка, -и, *ж.* gryszpan, grynszpan, rdza мѣдзіана; || paskudnik, śmierdziel (*rodzaj chrząszczѣw*).

Мѣлѣніе, -іа, *п.* kredowanie.

Мѣлѣть, вымѣлѣть, kredować, kredѣ биелѣть; || Мѣлѣться, быѣ kredowanым, kredѣ pobielаным.

Мѣловѣтый, kredziasty, мајаѣу в собіе kredѣ.

Мѣловидный, do kredы подобны.

Мѣловѣй, kredziаны, з kredы.

Мѣловѣ, -лѣкъ, *т.* zdr. kredka, kawałek kredы (*do pisania*). *Игрѣть на мѣловѣ, грѣць на kredыту.

Мѣль, -а, *т.* kreda.

Мѣна, -ы, *ж.* miana, zamiana.

Мѣновѣй, Мѣновѣной, zamienny, do за-мѣяны. Мѣновѣя торгѣвля, handel за-мѣяenny.

Мѣновѣщикъ, -ѣкъ, *т.* wekslarz; || заме-ниаѣ (*wszelkich rzeczy*).

Мѣновѣщѣца, -ы, *ж.* zamieniająca (*wszel-kie rzeczy на inne*).

Мѣняло, -ы, *т.* zmieniający pieniąдѣ, wekslarz.

Мѣняльный, do zamienienia слѣжаѣ-су.

Мѣняльщикъ, -а, *т.* *об.* Мѣновѣщикъ.

Мѣнять, мѣниаѣ, odmieniaѣ, zamieniaѣ; || Мѣняться, мѣниаѣ się, zamieniaѣ się.

Мѣра, -ы, *ж.* miara, rozmiar; || środek, sposѣb, postępienie; || nadmiar. Въ мѣру, в миарѣ, згоднѣ з чѣм, odpowiedenio czemu.

По мѣрѣ, в stosunku, stosunko-wo. По крайней мѣрѣ, przynajmniej.

Мѣрило, -а, *п.* miara, skala, stopa.

Мѣрильный, *об.* Мѣрительный.

Мѣритель, -я, Мѣрѣльщикъ, -а, *т.* miernik, mierniczy.

Мѣрительный, do mierzenia слѣжаѣу, mierniczy.

Мѣрѣть, *об.* Мѣрѣть.

Мѣрка, -и, *ж.* zdr. Мѣрѣчка, miara, miarka.

Мѣрно, *psk.* podług miary, dokłадnie.

Мѣрный, trzyмајаѣу миарѣ, wymiеро-ny, dokłадny.

Мѣропрѣнѣтіе, -іа, *п.* przedsięwzięcie ţrodkѣw.

Мѣсто -а, *п.* miejsce; || miejsce, posada, obowiѣzek; || plac; || *Hand.* paka, bela to-варѣw, skrzynia, kolis; || *Anat.* чѣсѣь po-косталѣ в масіцу по выданію плѣду.

Мѣстоблѣстѣтель, -а, *т.* zastępcа, на-миестник, wikary.

Мѣстоимѣнный, *Gram.* zaimkowy.

Мѣстоимѣніе, -іа, *п.* *Gram.* zaimek.

Мѣстоположеніе, -іа, *п.* połozenie мѣ-сца, miejscowość.

Мѣстопробываніе, -іа, n. miejsce pobytu, osiadłość.

Мѣсторождѣніе, -іа, n. miejsce urodzenia; || *Geol.* leżenie pokładów ziemi, rozkład ich.

Мѣсятка, -а, ж. gałka, kluska do karwienia karpiów; || mieszanek, otręby dla psów.

Мѣсяцесловный, kalendarzowy.

Мѣсяцесловъ, -а, m. kalendarz.

Мѣсяць, -а, m. księżyc; || miesiąc.

Мѣсячина, -ы, ж. miesięczny obrok, miesięczne.

Мѣсячникъ, -а, m. bydlątko miesiąc majace; || *ob.* Лунатникъ; || *Bot. ob.* Трепѣль.

Мѣсячно, psk. jasno, widno od światła księżyca.

Мѣсячное, -аго, ж. regularność miesięczna (*u kobiet*).

Мѣсячный, księżycowy; || miesięczny.

Мѣта, -ы, ж. meta, kres, cel.

Мѣтить, znaczyć, dążyć, zmierzać na cзѣм; || Мѣтить вочто, dążyć, zmierzać do czego, mieć co na widoku, godzić na co, na kogo; || Мѣтиться, być znaczoným, cechowaným. *Imś. b.* мѣченный, poznaczony, nacechowany.

Мѣтка, -и, ж. znak, znamię.

Мѣтко, psk. trafnie, akurat, w sam raz.

Мѣткій, trafny.

Мѣткость, -и, ж. trafność.

Мѣточка, -и, ж. zdr. znaczek, *ob.* Мѣтна.

Мѣточный, do znaczenia służący.

Мѣховой, futrzаны; || do miecha (do дѣца) należący.

Мѣховщикъ, -а, m. kupiec futrami handlujący, kuśnierz.

Мѣховщица, -ы, ж. kobieta futrami handlująca, żona kuśnierza.

Мѣховщикій, kuśnierski.

Мѣходуй, -уя, m. miechodmuch, robiący miechem w kaźni.

Мѣхъ -а, m. (mn. Мѣхи), bukłak, naczynie skórzane na poroje; || miech, mieszek (do dmuchania).

Мѣченіе, -іа, n. znaczenie, cechowanie (*np. bielizny*).

Мѣшална, -и, ж. mątew', kozielek; || *Ryb.* ogon jesiotra (*ryby*).

Мѣшаніе, -іа, n. mieszanie.

Мѣшатъ, mieszać, mieszać; || przeszkadzać komu; || Мѣшаться, mieszać się; || wtrącać się, wdawać się w co. *Imś. b.*

Мѣшаный, mieszany.

Мѣшѣнь, Мѣшѣнь, -шіа, m. wór, worek, mieszek; || *mitrega, powolny, niezgrabny, olszowy Marcin; || *Górn.* Рудной

Мѣшѣнь, czerep.

Мѣшѣчатый, workowaty, mający kształt worka.

Мѣшѣчень, -чка, m. mieszek, woreczek, worebka.

Мѣшѣчный, workowy.

Мѣшканіе, -іа, n. ociąganie się, zwłoka. **Мѣшкати, ociągać się, opóźniać się zwlekać, mitregować.**

Мѣшкѣтость, -и, ж. opieszalność, niecierzenie, powolność, niezgrabność.

Мѣшкѣтый, worowaty, miechasty (o sukniach); || *niezgrabny, opieszaly.

Мѣшкѣво, psk. opieszale, zwolna; || niezgrabnie.

Мѣшкѣтность, -и, ж. opieszalność, powolność.

Мѣшкѣтный, opieszaly, powolny.

Мѣшѣнь, -шіа, m. ob. Мѣшѣнь.

Мѣщанинь, -а, m. mieszczanin (*niższego stanu*).

Мѣщанка, -и, ж. mieszczańka (*niższego stanu*).

Мѣщанскій, mieszczański, miejski.

Мѣщанство, -а, n. mieszczaństwo, stan miejski.

Мягкій, miękki, miętki (st. wyż. Мягче, miękciej); || *czuły, tkliwy, delikatny.

Мягло, psk. miętko, miętko.

Мягковатый, miękawy.

Мягкоконій, Naś. miękką skórą mający.

Мягкононо, zdr. miękkuchno, bardzo miętko, *ob.* Мягло.

Мягкосердечно, psk. tkliwie, czule.

Мягкосердечный, ob. Мягкосердѣый.

Мягкосердѣе, -іа, n. Мягкосердѣость, -и, ж. tkliwość, czulość, łagodność.

Мягкосердѣый, Мягкосердѣчный, tkliwy, чулы, łagodny.

Мягкость, -и, ж. miękkość, miętkość; ||

***łagodność.**

Мягкошерстный, miękką sierść mający (o owieczkach).

Мягчайшій, najmiejszy.

Мягче, ob. Мягкій.

Мягченіе, -іа, n. miękczenie.

Мягчительный, Med. rozmięczający,

zmięczający, folgujący.

Мягчить, miękczyć, zmiękczać, rozmiękczać; || Мягчиться, miękczyć się, miękkim się stawać.

Мягчѣть, miękczець, miękчнѣць.

Мязга, Мязговый, ob. Мязга, Мязговый.

Мяздра, Мяздрѣвый, Мяздрить, ob. Мяздра, Мяздрѣвый, Мяздрить.

Мянина, -ы, ж. plewy, otręby.

Мянинникъ, -а, m. plewnik, plewnia.

Мянинный, plewny, otręбны.

Мянишь, -а, m. zdr. мянишемъ, -шнѣ, ośodka w chlebie; || miękisz owoców; || mięsistość w ciełe.

Мяный, zmiękły.

Мянуть, mięкчнѣць, mięкчець.

Мяноно, Мяноный, zdr. ob. Мяно, Мяноный.

Мяный, zmiękły.

Мяность, -и, ж. mięsistość, miękkie części ciała; || miękisz owoców; || *Artyl.* zmierzany i miałko rozarty proch, mączka prochowa.

Мякушка, -и, *ж.* zgniłka, odleżałka, ule-
żałka (o owocach).
Мяло, -а, *п.* Мялица, -ы, Мялка, -а, *ж.*
мiedlica, cierlica do konopi lub lnu.
Мяльный, do miedlenia należący.
Мяльня, -и, *ж.* miejsce do miedlenia lnu,
konopi i t. p.
Мяльщикъ, -а, *м.* miedlarz, co len lub
konopie miedli.
Мяльщица, -ы, *ж.* miedlarka, co len lub
konopie miedli.
Мямить, *Gmin.* żuć powoli; || gadać pół-
gębkiem, mówić jakby miał kłaki w gębie,
czytać bąkając.
Мясистый, mięsisty.
Мясникъ, -а, *м.* rzeźnik.
Мясница, -ы, *ж.* Weter. zapalenie sadła
(choroba końska).
Мясничанье, -ья, *п.* rzeźnictwo, han-
dlowanie mięsem.
Мясничать, handlować mięsem.
Мясническій, ob. Мясничій.
Мясничество, -а, *п.* ob. Мясничанье.
Мясничиха, -и, *ж.* żona rzeźnika, rzeźnicz-
ка.
Мясничій, rzeźniczy, do rzeźnika nale-
żący.
Мясное, -ого, *п.* mięsiwo, mięsne, po-
тrawy mięsne.
Мясной, mięsny, mięsisty. Мясныя лав-
ки, janki mięsne. Мясныя части тѣла,
części mięsiste.
Мясо, -а, *п.* mięso. Мед. Дійное мясо,
narost gąbkowaty w ranie.
Мясопустный, mięsopustny. Мясопуст-
ная недѣля, tydzień mięsopustny, zapust-
ny, tydzień przed wielkim postem.
Мясопустъ, -а, *м.* Мясопустіе, -ія, *п.*
Kośc. niedziela o 56 dni przed Wielkano-
szą, dzień, od którego począwszy, według
przepisów kościelnych, nie pozwala się
jeść mi-*sa*, ob. Згловѣніе.
Мясоѣдный, odnoszący się do dni mię-
snych (w które wolno jeść mięso; ob. Мя-
соѣдъ; || mięsożerny (o zwierzętach).
Мясоѣдъ, -а, *м.* Мясоедіе, Мясоѣд-
не, -нія, *п.* dni mięsne.
Мясоѣ, -ѣ, *п.* zdr. mięsko, ob. Мясо.
Мята, -ы, *ж.* Bot. mięta.
Мятѣливість, -и, *ж.* Мятѣличество,
-а, *п.* burzliwość umysłu.
Мятѣливый, burzliwy, buntowniczy,
niespokojny.
Мятѣльникъ, -а, *м.* burzyciel, buntownik,
rokoszанин.
Мятѣжница, -ы, *ж.* burzycielka, bunto-
wnica, rokoszanka.
Мятѣжничать, burzyć się, buntować się,
podnosić rokosz.
Мятѣжничій, Мятѣжническій, burzliwy,
buntowniczy, rokoszowy.
Мятѣжный, buntowniczy, niesforny, nie-
posłuszny.
Мятѣжь, -ѣ, *м.* bunt, rokosz, powstanie.
Мятѣлистый, śnieżysty, pełen śniegu.

Мятель, -и, Мятѣлица, -ы, *ж.* zawierucha,
szaruga, śnieżnica, zawieja.

Мятіе, -іа, *п.* miedlenie, gniesienie.

Мятлинь, -я, *м.* Мятлица, -ы, *ж.* Bot. ма-
жовка Юотна (roślina).

Мятный, miętowy. Мятныя лепішчы
pastylki miętowe.

Мять, мяć, gniesć, ugniatać; || miedlić
|| deptać; || Мятся, gniesć się, być gnie-
cionym, miedlić się; || * wahać się, być
w niepewności co wybrać, nie wiedzieć na
co się odważyć.

Мяунанье, -нья, *п.* miauczenie (o ko-
tach).

Мяунать, miauczeć, miauknąć.

Мяушка, -и, *ж.* Bot. żydowska wiśnia.

Мячовой, piłkowy, od piłki do gra-
ня.

Мячь, -ѣ, *м.* zdr. мячинъ, piłка (do gra-
ня do zabawy).

Мърница, -ы, *ж.* Kośc. chrzызма, па-
czynіе do chowania chrzызма.

Мърный, Kośc. chrzызмову.

Мъро, -а, *п.* Kośc. chrызмо, маść
z balsamu i oliwy.

Муроварѣніе, -іа, *п.* Kośc. przyrządze-
ніе chrызма.

Муроваръ, -а, *м.* Kośc. zajmujący się
przyrządzeniem chrызма.

Муроварный, Kośc. do przyrządzenia
chrызма należący.

Муронѣсица, -ы, *ж.* Kośc. jedna z tych
świętych niewiast, które ciało Chrystus-
owe balsamowały.

Муропомазаніе, -іа, *п.* Kośc. namaszcze-
ніе olejem świętym.

Муропомазанинь, -а, *м.* namaszczenie,
pomazaniec.

Муропомазаница, -ы, *ж.* namaszczeni-
ца, pomazannica.

Муропомазывать, chrызмować, бiega-
тować, namaszczać olejem świętym.

Муротчивый, wonność wydający.

Мурохранительница, -ы, *ж.* ob. Мърница.

Н.

Н wymawia się jak Polska głoska N.

На, *przyim.* na. Весті на казнъ, про-
wadzić na karę śmierci. Онъ имѣтъ
притязаніа на умъ, sądzi, że jest rozu-
мny, ma pretensję do rozumu. Плыть
на парусахъ, rozwinać żagle, płynąć. На
нѣмъ были цѣли, miał na sobie kajdany.
Одинъ на одинъ, sam na sam. Онъ по-
хѣжъ на отца, podobny jest do ojca.
Стоять на часахъ, być на warcie. Сто-
ять на молитвѣ, modlić się. На сколько
могу, o ile mogę. Онъ на всѣ руки, do
wszystkiego jest zreczny. Ходить на нос-
тылахъ, chodzić o kuli. Жениться на
вдовѣ, ożenić się z wdową. Острагадъ-

тось этихъ людѣй: это обманники на обманникѣ, strzeżcie się tych ludzi; to jest zgraja oszustów. Идти на караулъ, іść на wartę. На нѣмъ много долговъ, на mnóstwo długów. На дняхъ, w tych dniach. На прошедшей недѣлѣ, w przeszłym tygodniu, przeszłego tygodnia. На другой день, drugiego dnia, nazajutrz. Не смотри на..., pomimo (tego).

На, *wykrz.* на! на! наці! weź to! bierz! masz! На, это тебѣ на водку, oto masz na wódkę. Вотъ тебѣ на, otóż masz!

Набавка, Набавлять, *об.* Надбавка, Надбавлять.

Набалдашникъ, -а, *zdr.* набалдашничать, -чна, *m.* гаika, gałeczka u laski.

Набаловать, *об.* Нашалить

Набалтывать, наболтать, namieszac (czego w co); || напарлаć, nagadać; || Набалтываться, наболтаться, nagadać się, напарлаć się.

Набальзамировать, *об.* Бальзамировать.

Набрѣшничать, wyfrymarczyć.

Набать, -а, *m.* trwoga, dzwoniение на гвалт.

Набатный, на гвалтъ używany, *об.* Набать.

Набедерникъ, -а, *m.* czaprak (u koczobó).

Набедренникъ, -а, *m.* polica, część nadbrzeczna organu, stuła (u wyższego Prasoławnego duchowieństwa).

Набережная, -ой, *ж.* nabrzeże, wybrzeże, włoca nadbrzeżna między rzeką a domami.

Набережный, nabrzeżny, przybrzeżny.

Набивать, набить, nabijać, nabić, przebijac; || natykać, natkać; || napychać, напсхаć, wupychać, wypсхаć (co czym); || набиваться, być nabijanym, wupychanym; || * zapraszać się gwałtem, wciskać się, być natrętnym, naprzykrzać się. *Imsl. b.* набитый, nabity, ponabijany, napchany, wupchany. * Набитый дуранъ, straszny dupiec.

Набивка, -и, *ж.* nabijanie; || wytłaczanie, odbicie (na tkaninach).

Набивной, nabijany, wybijany; || друкованы. * Набивная цѣна, cena podwyższona.

Набили, -лонъ, *m.* warsztat tkacki

Наблочный, do tego warsztatu należący

Набрать, набрѣть, nabierać, набрать, zbierać, zebrac; || *Druk.* składać, złożyć; || всагача, браć do wojska, werbować; || добирать, dobrać (rozadzkę z kawałków drzewa); || Набираться, nagromadzać się, nagromadzić się, zbierać się, zebrac się; || *Druk.* składać się, złożyć się; || przyzwyczajac się do czego, набраć nałogu, zwyczajу i с.р. *Imsl. b.* набранный, nabrany, nazbierany, złożony, dobrany, nagromadzony.

Набитый, *об.* Набивать.

Набить, *об.* Набивать.

Набить, *об.* Набивать.

Наблоснѣть, наблоснить, napchlicь, pcheł napuścić.

Наблюдатель, -я, *m.* dostrzegacz, badacz, obserwator, nadzorca, inspektor.

Наблюдательница, -ы, *ж.* przestrzegaczka, badawczyni, obserwatorka, dozorczyca.

Наблюдательность, -и, *ж.* zdolność uważania, obserwowania czego, zastanawiania się nad czѣm.

Наблюдательный, uważający, dostrzegający, zastanawiający się.

Наблюдать, наблють, uważac co, zastanawiac się nad czѣm, obserwowac, spozstrzegac; || czuwać nad czѣm, baczność mieć nad czѣm, dozorowac. *Imsl. b.* наблюденный, spozstrzeżony, obserwowany.

Наблюденіе, -іа, *n.* dostrzeżenie, obserwacja, уважаніе, dogłадание.

Наблюдинъ, -а, *m.* pokrywka na różni-сек.

Наблюсти, *об.* Наблюдать.

Набожничать, być nabożnym.

Набожно, *рск.* nabożnie, pobożnie.

Набожность, -и, *ж.* nabożność, pobożność.

Набожный, nabożny, pobożny.

Набой, -оа, *m.* deska na kraju małych statków wodnych nabita dla podwyższenia burtu.

Набойна, -и, *ж.* płотно drukowane, kartuna; || skóorka obcasowa (u szewców).

Набойникъ, -а, *m.* stępel do nabijania broni; || tłok do ubijania.

Набойчатый, друкцовый, kartunowy, z płótna drukowanego.

Набойчикъ, -а, *m.* drukarz płótna.

Набойный, krzywo stojący, na jeden bok skrzywiony.

Наболтать, *об.* Набалтывать.

Набольший, *Gmin.* najpierwszy, najstarszy, główny, naczelny, nacelnik.

Наболѣть, rozboleć się, zacząć mocno boleć, naboлеć się, naciерpieć się болу. Палець наболѣлъ, palec rozbolał się, mocniѣj zaczął boleć. * Сердце наболѣло отъ гóрести, serce rozdziera się od smutku.

Наболѣлый, nabolaly.

Набористый, marszczkowaty, fałdzisty.

Наборна, -и, *ж.* Dr. nabieranie czcionek, składanie druku; || Stol. robota wykłada-

na.

Наборная, -ой, *ж.* Druk. izba zecerska.

Наборный, Druk. do składania druku służący; || wykładany, składany; || przybrany. Наборный парнѣть, nakładana rozsadzka. Наборная збура, przybrany, ustrojony zaprząg (na konia).

Набороздить, nabródzić, brózd naróbić.

Наборщикъ, -а, *m.* zaciągacz rekrutów do wojska; || Druk. zecer.

Наборъ, -а, *m.* rekrutowanie, zaciąganie rekrutów do wojska, konskrypcja; || Druk.

zabieranie, składanie druku; || składanie, zbieranie, dobieranie.

Набра́нивать, **набрѣсть**, **натраfiać** na co, najść; || **нагромадzać** się, **zгромадzać** się. **Набрело́** мно́го наро́ду, **zгромадзило** się мно́stwo ludzi.

Набра́нивать, **набродить**, *Рyb. наловить* ду́жо *ryb niewodem.*

Набра́сывать, **набро́сить**, **набро́сать**, **нарзуса́ć**, **нарзуси́ć**; || **Набра́сываться**, **нарзуси́ć** się. *Imst. b. набро́шенный, нарзусо́ну.*

Набра́ть, *об. Набира́ть.*
Набрѣсть, *об. Набра́нивать.*
Набродиться, **нави́дѣчь** się, **зну́дѣчь** się, **змордова́ć** się.

Набро́сать, *об. Набра́сывать.*
Набро́сить, *об. Набра́сывать.*
Набры́згивать, **набры́згать**, **напрыски́вать**, **напрыска́ć**, **накгра́иać**, **накрѣпи́ć**.
Набрю́нать, **набурче́ć**, **на́тажа́ć**.
Набрю́шникъ, *-а, м. binda z jakiegokolwiek* бадзъ *tkaniny na brzuch.*

Набу́хать, **набу́хнуть**, *об. Бухнуть.*
Набѣ́гать, **набѣ́жать** (на что), **впада́ć**, **впа́сć** na co, **натраfiać**, **натраfiić**; || **на́сцига́ć**, **на́сć гна́ć**, **надбiegáć**, **нада́жаć**, **допе́дзаć**, **догана́ć**; || **натѣчь** się, **збiegáć** się. **Толпа́** наро́да **набѣ́жала** на **площа́дь**, **тлumu** **ludu** **збiegały** się на **плацу**.

Набѣ́гъ, *-а, м. najście, wkroczenie, wciśkanie* się; || **напад**, **напа́сć**; || **нава́л**, **напłýв**. **Набѣ́гомъ**, *psk. od jednego razu, wnet, skoro.*

Набѣ́жать, *об. Набѣ́гать.*
Набѣ́ливать, **набѣ́лить**, **набиeláć**, **набиelíć**, **robieláć**, **robielić**, **ubieláć**, **ubielić**; || **Набѣ́ливаться**, **bielić** się, **ubieláć** się.

Набѣ́ло, *psk. na czysto. Переписа́ть* на **бѣло**, **przepisać** na **czysto.**

Нава́га, *-и, ж. dorsz, pomuchla (ryba).*
Нава́нивать, **наво́зить**, **наве́зти**, **наве́зть**, **наво́зиць**, **наwiéзć**; || **Нава́ниваться**, **бу́ć** **наwieziónym**. *Imst. b. наведе́нный, наwiezióну.*

Нава́нишивать, **нава́нсить**, **шзува́ксова́ć**, **нашзува́ксова́ć**, **навоскова́ć**; || **Нава́нишиваться**, **бу́ć** **нашзува́ксо́nym**, **навоскова́nym**.

Нава́ливать, **нава́лить**, **нарзуса́ć**, **нарзуси́ć**, **нагромадза́ć**, **нагромадзи́ć**; || **Нава́ливаться**, **нарзуси́ć** się, **нагромадза́ć** się; || **напieráć** się. *Imst. b. нава́ленный, нарзусо́ну, нагромадзо́ну.*

Нава́лка, *-и, ж. nagromadzenie, narzucanie; || pewna gra w karty.*

Нава́льсироваться, **нава́лцова́ć** się, **ду́жо** **walcова́ć**.

Нава́льщикъ, *-а, м. ładownik, ładujący, pakujący, tragarz.*

Нава́лять, **нава́лкова́ć**, **нагнае́сь**; || * **зrobić** co **niedbale, skoro.**

Нава́ляться, **длugo** **taczáć** się **gdzie**, **длugo** **leżéć** (*np. w łóżku*).

Нава́ра, *-ы, ж. Nawarъ, -а, м. Kuch. ро-*

злта **po wierzchu** **rosofu**, || **stalenie**; || **нава́ра** (*stawa dla psów*).

Нава́ривать, **наварить**, **наварзы́ć**, **наго́това́ć**; || **настали́ć**; || **спѣи́ć**; || **Нава́риваться** **бу́ć** **наварзо́nym**, **нагото́ваным**; || **бу́ć** **наста́лоным**; || **бу́ć** **спѣо́nym**. *Imst. b. нава́ренный, наварзо́ну, нагото́вану, настале́ну.*

Нава́рка, *-и, ж. zwarka, część spojona; || zwarzanie.*

Наварно́й, **тлuszczem** **pokryty**, **бѣдзэ́ць** **z** **pozłota**; || **zwarzony**, **spѣony**.

Нава́стривать, **наво́стриць**, **нао́страза́ć**, **нао́стрыць**; || **Нава́стриваться**, **бу́ć** **нао́трзо́nym**, **wostrzónym**; || * **впра́wiać** się, **влѣ́жь** się **w** со. * **Наво́стриць** **уши**, **на́дста́виць** **ucha**. * **Наво́стриць** **лыжи**, **дра́па́нэć**, **земкна́ć**. * **Наво́стриць** **руну**, **mieć** **wpráwną** **ręke**. *Imst. b. наво́стренный, наво́стрѣнный, нао́стрыну.*

Нава́щивать, **наво́щить**, **woskова́ć**, **навоскова́ć**; || **Нава́щиваться**, **бу́ć** **навоскова́nym**. *Imst. b. наво́щенный, навоскова́ну.*

Наведе́ние, *-ия, н. naprowadzenie, naciągnięcie (farba); || stawienie (mostów); || naprowadzenie, wycelowanie (armaty); || Наведѣние* **о́право́нь**, **poinformowánie** się, **zebranie** **wiadomości**; *об. Спра́вна.*

Наве́зти, **Наве́зть**, *об. Нава́нивать.*

Навербо́вать, *об. Вербо́вать.*

Наве́рстка, *-и, ж. powetowanie, wynagrodzenie, wrócenie kosztów i strat.*

Наве́рствовать, **наверста́ть**, **wynagradzáć**, **odzyskáć**, **powetова́ć** **koszta** **i** **straty**; || **Наве́рствовать**, **бу́ć** **wynagradzanym**, **odzyskanym** **i** **t. d. *Imst. b. наведе́нный, wynagrodзо́ну, odzyskanу.***

Наве́ртка, *-и, ж. nawiercenie, nakręcenie; || muterka, macica szrubna.*

Наве́ртывать, **наверну́ть**, **накрѣса́ć**, **накрѣси́ć**; || **Наве́ртываться**, **бу́ć** **накрѣса́nym**. * **У** **него** **на** **глазэхъ** **наверну́лись** **слѣзы**, **лзу** **mu** **staneły** **w** **oszlach**, * **Наверну́лся** **го́сть**, **trafił** **się** **го́сć**. *Imst. b. наведе́нный, накрѣсо́ну.*

Наве́рчивать, **наверте́ть**, **наwiercáć**, **наwiercíć** (*np. dziur*), **наświdрова́ć**; || **Наве́рчиваться**, **бу́ć** **наwierчо́nym**, **наświdrowаным**. *Imst. b. наведе́нный, наwierчо́ну, наświdrowану.*

Навесель, *psk. mieć trochę w głowie, бу́ć* **podchmielonym**.

Навѣ́сти, *об. Наводи́ть.*

Навѣ́чerie, *-ия, н. wilija, wigilija.*

Навѣ́зничъ, *psk. na wznak.*

Навзры́дь, *psk. łkając, szlochając.*

Навзря́чь, *psk. na pierwsze spojrzenie, na spostrzeżenie samo.*

Навива́льный, **звijáльny**, **do** **звijáния** **stuzą́cy**.

Навива́льня, *-и, ж. motowidło; || narzędzie* **do** **звijáния**.

Навива́льщикъ, *-а, м. matacz, звijający* **na** **motowidło**.

Навивальщица, -ы, ж. nawijaczka, с о двіја прѣдзѣ, nici.

Навивать, навить, nawijać, nawinać, двіјаć, zwinać; || pleść, splatać; || nakreśać, pakreśić; || ładować, naładować; || **Навиваться**, być nawijanym, nakreśanym i t. d. **Навить** возъ сѣна, навить тѣлгу **обнош**, наладовать wóz sianem. *Imśl. b.*

Навивный, nawijany, nakreśony i t. d. **Навивна**, -и, ж. nawijanie, zwinienie, motanie; || nawicie, osnowa, skreśenie, splotka; || наладование (wozu).

Навивной, об. **Навивальный**.

Навигационный, żeglarski, spławny.

Навигация, -и, ж. żegluga, żeglowanie.

Навинчивать, навинтить, przyszlubować, wszrubowywać; || **Навинчиваться**, być przyszlubowywanym. *Imśl. b.* навинченный, przyszlubowany.

Навирать, навратъ, nakłamać, napleść, napaplać; || **Навираться**, napaplać się. *Imśl. b.* навранный, nakłamany, napaplany, pagadany.

Навислый, obwisły, spadzisty.

Нависнуть, obwisnąć, zwisnąć.

Навись, -и, ж. część obwista

Навлекать, навлечь, ściagać, ściągnąć, przyciąć, przyciągnąć, naprowadzać, naprowadzić, naciagać, naciągnąć. *Imśl. b.* навлеченный, ściągnięty, przyciągnięty.

Наводить, навести, навести, naprowadzać, naprowadzić, nakierować, skierować, sprowadzać, sprowadzić; || **Наводиться**, być naprowadzanym, nakierowanym, sprowadzanym. *Imśl. b.* наведенный, naprowadzony, nakierowany.

Наводна, -и, ж. naciągnięcie (np. farbam); || **Наводна зерпальная**, polewa zwierciadeł.

Наводненіе, -іа, n. powódź, wezbranie wód.

Наводнять, наводнить, zalewać, zalać, zatapiać, zatopić; || **Наводняться**, być zalewanym, zatapianym. *Imśl. b.* наводненный, zalany, zatopiony.

Наводнение, -іа, n. namowa, poszepty, podniecanie, pobudzanie.

Навозить, об. **Наваживать**.

Навозить, унавозить, nawozić gnoj, gnojem, gnoić (*grunt*). *Imśl. b.* навоженный, gnojony.

Навозиться, nasawolić się; || = съ **тъмь**, namęczyć się, nadęczyć się

Навозный, gnojny, gnojony. **Навозная** луча, gnojowisko.

Навозъ, -а, m. nawóz, gnoj.

Наво́й, -о́я, m. nawój, utok, wał tkacki.

Наво́йникъ, -а, m. *Artyl.* laseczka do nawijania papieru na ładunki.

Наво́йня, -и, ж. *Mech.* wałek pionowy.

Наволанивать, наволочь, nawłóczyć, nawlec, ściagać, ściągnąć, nanaszać, nanosić; || **Наволаниваться**, być nawleka-

nym ściaganym, nanoszonym. **На небу** наволокло, niebo się zachmurzyło.

Наволока, -и, ж. *zdr.* nawoloczna, ро- włoś ka, nawleczka.

Наволочь, -а, m. łąka nad rzeką namulona; || wysoki brzeg nad morzem.

Наволочный, powłóczkowy, nawleczkowy.

Наво́нать, nasmrodzić.

Навораживать, наворонить, naczarować; || przepowiadać.

Наворачивать, наворотить, nagromadzać, nagromadzić, nakładać, nałożyć, parakować; || *obarczać, obarczyć, obciążać, obciążyć kogo czém. *Imśl. b.* навороченный, nagromadzony, nałożony, parakowany.

Н ворovať, nakraść.

Навѣрсить, об. **Вѣрсить**.

Наворчать, об. **Набрюзжать**.

Наво́стрить, об. **Навѣстривать**.

Наво́щить, об. **Навѣщивать**.

Наврять, об. **Навирать**.

Наврѣдь, *psk.* za ledwie, rzecz wątpliwa, kto wie? **Наврѣдъ** ли тань, kto wie, że tak się rzecz ma?

Навсегдѣ, *psk.* nazawsze.

Навыворотъ, *psk.* na wywrót, na wspak, z odwrotnej strony; || opacznie.

Навыкать, навыннуть, nawykać, nawyknać, uprawiać się, uprawić się.

Навылный, nawykły, wprawny.

Навыкъ, -а, m. nałóg, przyzwyczajenie, wprawa.

Навычный, об. **Навылный**.

Навы́чивать, навьючить, juczyc, ojuczyć, obładować ciężarem, opakować. *Imśl. b.* навьюченный, ojuczony, obładowany.

Навѣвать, навѣять, nawiewać, nawiać, zawiewać, zawiąć. *Imśl. b.* навѣянный, nawiany, zawiany.

Навѣдываться, навѣдаться, dowiadywać się, dowiedzieć się o kim, o czém.

Навѣрно, *isk.* pewno, na pewno, z pewnością, bez wątpienia.

Навѣрную, навѣряннѣ, *psk.* najpewniejszym sposobem, najpewniej.

Навѣсить, об. **Навѣшивать**.

Навѣсна, -и, ж. nawieszenie, założenie (*drzwi*); || *Chem.* ważenie, przeważenie.

Навѣсный, obdachowy, obdaszkowy; || *Artyl.* **Навѣсный выстрѣль**, wystrzał obłakowaty.

Навѣстить, об. **Навѣщать**.

Навѣсь, -а, m. przeddaszek, obdaszek, daszek ściany od deszczu broniący.

Навѣтки, -токъ, *mn.* przytyk, przy- mówka.

Навѣтливый, **Навѣтный**, potwarzcy, podstępny.

Навѣтренный, на вѣtrze znajdujący się. **Навѣтренная сторона**, strona od wiatru.

Навѣтъ, -а, m. potwarz, obmowa.

Навѣчно, *psk.* na wieki, na zawsze.

Навѣшивать, **навѣсить**, nawieszać, nawiesić, zawieszać, zawiesić, rozwieszać, rozgawieszać; || **Навѣшиваться**, być nawieszanym, zawieszanym, rozwieszanym. *Imśl. b.* навѣшенный, nawieszony, zawieszony, rozwieszony.

Навѣщать, **навѣстить**, odwiedzać, odwiedzić kogo, nawiedzać, nawiedzić.

Навѣять, *ob.* **Навѣвать**.

Навязать, *ob.* **Навязывать**.

Навязать, **навязнуть**, uczerpić się, przyczepić się, przyłgnąć.

Навязень, *-зня, m.* krótki cep (*do młócenia zboża*).

Навязна, *-и, ż.* nawiązanie, rzecz nawiązana; || dorobienie pończoszkową robotą.

Навязной, nadwiązany, dorobiony pończoszkową robotą.

Навязнуть, *ob.* **Навязать**.

Навязчивость, *-и, ż.* natarczywość, natrętność, naprzykrzoność.

Навязчивый, natarczywy, natrętny, naprzykrzony

Навязывать, **навязать**, nawiązywać, nawiązać, nadwiązывать, nadвязаć, przywiązывать, przywiązać; || robić pończoszkową robotą co; || *narzucać, wkładać na kark co komu; || **Навязываться**, *narzucać się komu z czém. *Imśl. b.* навязанный, nawiązаны, nadwiązаны, przywiązаны.

Нагáдить, napaskudzić; || nabrudzić, naspzecić.

Нагайна, *-и, ż.* krótki i gruby bicz z rzemieni.

Нагалище, *-а, n.* futerał na fuzję.

Нагарь, *-а, m.* knot upalony od świecy; || *у меня нагарь на языке, mam język zalepiony, zasklepiony (*od gorączki*).

Нагель, *-я, m.* *Mar.* gwoźdź drewniany.

Нагибáние, *-ия, n.* nachylanie, naginanie.

Нагибáть, **нагнуть**, nachylać, nachylić, naginać, nagiąć; || **Нагибáться**, nachylać się, naginać się. *Imśl. b.* нагнутый, nachylony.

Нагибна, *-и, ż. ob.* **Нагибáние**.

Нагишомъ, *psk.* nago, goło.

Наглазникъ, *-а, m.* siatka na oczy dla ochrony od owadów; || skórką zasłaniająca oczy koniom.

Наглазный, zasłaniający oczy; || widoczny, oczywisty, wpadający w oczy.

Наглець, *-а, m.* zuchwalec, natręt.

Нагло, *psk.* zuchwale, natrętnie, bezczelnie.

Наглость, *-и, ż.* zuchwalstwo, natrętność, bezczelność.

Наглухо, *psk.* szczelnie.

Наглый, zuchwały, natrętny, bezczelny.

Наглядна, *-и, ż.* przypatrywanie się.

Наглядно, *psk.* przez przypatrywanie się.

Наглядный, nabywany przez przypatrywanie się.

Наглядѣться, **Насмотрѣться**, **напáтрызѣть** się, przypatrzeć się.

Нагнаивать, **нагноить**, **нагнаивать**, **пагноить**; || **Нагнаиваться**, **гопיעь**, **згопיעь**.

Нагнать, *ob.* **Нагонять**.

Нагнетать, **нагнестъ**, **нагнаивать**, **пагнестъ**, **нацискаць**, **нациснаць**, **призтылцаць**, **призтылцзць**. *Imśl. b.* нагнетённый, нагнетённый, нациснёный, нациснёный, призтылцзёный.

Нагнивать, **нагнуть**, **гопичь** się, **зачодзичь** гора.

Нагноёние, *-ия, n.* ropienie się, ropienie.

Нагноить, *ob.* **Нагнаивать**.

Нагнуть, *ob.* **Нагибать**.

Наговáриванье, *-ня, n.* obmawianie, ogadanie, oczernienie; || **чзáговáние** (*словами, шепотом*); || **Наговáриваться**, **наговáриться**, **пагадаць** się. *Imśl. b.* наговáрённый, обмáвiony, обгадаы, oczerniony.

Наговáрна, *-и, ż.* **Наговáрь**, *-а, m.* **ро**twarz, **обмова**.

Наго́й, **наги**, **го́й**; || *чистый, jawny.

Наго́ло, *psk.* do naga, odkrycie. **Мечъ наго́ло**, мечъ wyjęty z pochwy. **Деревня сгорѣла наго́ло**, wieś spaliła się do szczytu.

На́голову, *psk.* na głowę. **Разбítъ войско на́голову**, porazić wojsko na głowę, do szczytu.

Наголодáться, wycierpieć głód.

Наго́льный, bez wierzchu będący, bez pokrycia. **Наго́льный тулупъ**, kożuch bez pokrycia.

Наго́нь, *ob.* **Догонь**.

Нагоняй, *-я, m.* nagana ostra, wyłajanie.

Нагоня́ть, **нагна́ть**, **допедзачь**, **допедзичь**, **доганиаць**, **догнаць**; || **напедзачь**, **напедзичь**, **нагромадзачь**, **нагромадзичь**; || **набиаць**, **набиць** (*обречець*); || *wyłajać, zbużować kogo, dać nagane komu; || **надыстыловаць** (*wólkę*); || **застосоваць** co do czego (*np. wydatki do dochodów*); || **Нагоня́ться**, **сѣгнаць** змгнучь się; || **буць** **допедзачым**. *Imśl. b.* нагонянный, допедзачы, догонiony, напедзачы, нагромадзачы i t. d.

Нагорáживать, **нагородить**, **попрзеградзачь**; || **наскáдаць**, **нагромадзачь**, **нагромадзичь**; || *напелесць, **набжаць** (*np. niedo-rzeczności*). *Imśl. b.* нагорóженный, попрзеградзачы, нагромадзачы.

Нагорáть, **нагорѣть**, **розпáлаць** się, **розпáлиць** się, **розгрзвэаць** się, **розгрзачь** się; || **напáлаць** się, **напáлиць** się (*o свѣцзачь*). **У меня во рту нагорѣло**, mam usta zalepione, zasklepiene (*od gorączki*).

Нагорный, **нагорны**, **гórны**; || **wyniosły**.

Нагородить, *ob.* **Нагорáживать**.

Нагорье, *-рья, n.* górzysta część kraju, wzgórze.

Нагорѣлый, **напáлony**.

Нагорѣть, *ob.* **Нагорáть**.

Нагоститься, dość długo w gościnie zabawie się.

Нагость, -и, **Наготѣ**, -ы, *ж.* nagość.

Наготѣвливать, наготовлять, наготѣвлять, przygotowywać, przygotować, przysposabiać, przysposobić; || **наготоваць**, **наготовиць**. *Imsl. b.* наготѣвленный, przygotowany, nagotowany.

Наготовиться, dostarczyć w ilości dostatecznej.

Награбить, nagrabic (*grabiami*); || **нарабować**. *Imsl. b.* нагрѣбленный, nagrabiony; || **нарабowany**.

Награвировать, wyrzować. *Imsl. b.* награвированный, rytowany.

Награда, -ы, *ж.* nagroda, wynagrodzenie.

Наградный, nagrodzony, od nagrody, w nagrodę dany.

Наградѣть, награждать, nagradzać, nagrodzić, wynagradzać, wynagrodzić; || **дарzyć**, obdarzyć, udarować kogo czém.

Награждение, -я, *н.* wynagrodzenie, gratyfikacja.

Награнить, *об.* Гранить.

Награфить, *об.* Графить.

Нагребать, нагрѣсть, nagrabiаć, nagrabic, zgarniаć, zgarniаć.

Нагребщина, -а, *т.* Górн. parażacz, zakładacz.

Нагромоздить, nagromadzić, nawalić, akupić.

Нагрубить (кому) niegrzeczności, грубѣяństwa komu nagadać.

Нагрудникъ, -а, *т.* papierśnik, ozdoba piersi na piersiach; || blacha kirasu; || **подпирьникъ**, rzemień pod piersiami koźłozemi; || **заłożни** na piersi.

Нагрудный, papierśny.

Нагружать, нарузить, ładować, наладować, nakład.ć, налożyć; || **Нагружаться**, ładować się, być ładowanym, наладованым; || *спіеć się, upić się. *Imsl. b.* **Нагруженный**, наладованы.

Нагрузна, -и, *ж.* ładunek, ciężar, наладowanie.

Нагрузчикъ, -а, *т.* ładownik, co na wodzie statki ładuje.

Нагрунтовать, *об.* Грунтовать.

Нагрѣвальный, -а, *т.* szkandela do wuzrzewania (*np.* pościeli).

Нагрѣвальный, ogrzewalny.

Нагрѣвать, нагрѣть, nagrzewać, nagrzać, ogrzewać, ogrzać; || **Нагрѣваться**, nagrzewać się, ogrzewać się, być nagrzewаным, ogrzewаным. || *нагрѣть кому бока, wyłoić komu skóре. *Imsl. b.* **Нагрѣтый**, nagrзаны, ogrзаны.

Нагрѣшить, nagrzeszyć, popełnić wiele grzechów.

Нагрязнить, nabłocić, błotem zawalać.

Нагрязнуть, nagle naskoczyć, nadejść niespodzianie.

Нагубникъ, -а, *т.* kaganiec (*wkładany do pysk*).

Нагулиться, nahulać się, naspacerować się.

Нада, *об.* **Надо**.

Надавать (*czas przysz.* **Надаб**), **надавать**, dać wiele.

Надавливать, надавить, nagniatąć, nagnieść, naciskać, nacisnąć. *Imsl. b.* **Надавленный**, nagnieciony, naciśnięty.

Надаивать, надoить, nadoić, wydoić, *Imsl. b.* **Надоенный**, nadojony.

Надѣлбывать, надолбить, wydrązać, wydrążyć; || **Надѣлбываться**, być wydrążonym.

Надарить, obdarzyć, odarzyć. *Imsl. b.* **надаренный**, obdarowany.

Надбавить, *об.* Надбавлять.

Надбавка, -и, *ж.* naddawek, naddatek, przydatek, podwyższenie.

Надбавлять, надбавить, przydawać, przydać, dodawać, dodać, naddawać, naddać, podwyższać, podwyższуć; || **подкупить** kogo (*w licytacji*), więcej obiarować; || **Надбавляться**, być przydawanым, dodawanым i t. d.

Надбавочный, dodatkowy, przydatkowy.

Надбoй, -бѣ, *т.* większa ilość cegieł przydawana kupującым w razie straty lub potłuczenia takowych.

Надбрoвный, znajdujący się nad brwiami.

Надбрoшье, -я, *н.* Anat. wierzchnia część brzucha, nadbrzusze.

Надвигать, надвинуть, nasuwać, nasунаć (*na co*); || **Надвигаться**, nasуwać się. *Imsl. b.* **Надвинутый**, nasunięty.

Надводный, nadwodny, над водą бeдъдъсу. **Надводная** часть судна, część statku nie zanurzona, po nad wodą.

Надворный, nadworny, przy dworze бeдъдъсу, podworny. **Надворное** строение, budowla na podwórzu. **Надворный** совѣтникъ, radca nadworny, radca dworu.

Надворье, рѣя, *н.* podwórze.

Надвязывать надвязать, podrabiać, podrobić pończochę. *Imsl. b.* **Надвязанный**, podrobiony.

Надглавный, над głową znajdujący się.

Надглавная точка, *об.* Zenith.

Надглядывать, dozorować, czуwać nad czém, bacznosc mieć nad czém.

Надгробіе, -я, *н.* napis na nagrobku.

Надгробный, nagrobny, nadgrobny; || **погрзбewoy**. **Надгробный** камень, nagrobek. **Надгробная** рѣчь, надгробное слово, mowa poгрзbowa, kazanie poгрзbowe.

Надавать, наддѣть, podnosić, podnieść cenę, więcej obiarować.

Наддѣтокъ, -тка, *т.* *об.* **Наддѣча**.

Наддѣточный, *об.* **Надбавочный**.

Наддѣтчикъ, -а, *т.* większą cenę podajęcy.

Наддѣтчица, -ы, *ж.* większą cenę podajęca.

Надд́а́ча, -и, *ж.* przydatek, dodatek, przewyżka nad to co rzecz oszacowana lub nad cenę kupna.

Наддверный, nad drzwiami będący.

Надвѣжа, -и, *ж.* Gmin. *об.* Надвѣжда.

Надвѣжда, -ы, *ж.* nadzieja, otucha.

Надѣжно, *psk.* pewno, z pewnością, niezawodnie, niechybnie; || mocno, trwa-
ле.

Надѣжность, *н.* *ж.* pewność, stałość; ||
moc, trwałość.

Надѣжный, *реwny*, niechybny, stały.

Надѣргивать, надѣргать, надѣрнуть, natargać, natargnać, naskubać, naskubnąć, nawyrywać, narwać. *Imst. v.* Надѣрганый, natargany, naskubany, nawyrywany.

Надзвѣздный, wyżej gwiazd znajdujący się. Надзвѣздный сводъ, sklepienie niebios, niebieskie stropy.

Надзира́ние, -ия, *н.* dozór, czuwanie nad czym.

Надзира́тель, -я, *м.* dozorca, doglądacz; || nad orga, inspektor (*в школах*).

Надзира́тельница, -ы, *ж.* nadzorczyni.

Надзира́тельский, do nadzorcy należący, nadzorczy.

Надзира́тельство, -а, *н.* nadzor, doglądanie czego; || obowiązek nadzorcy, inspektora (*школ*).

Надзира́тельница, -и, *ж.* żona nadzorcy, inspektora.

Надзира́ть, (надъ чѣмъ или за чѣмъ), dozorować, doglądać.

Надзѳрщица, -а, *м.* dozorca.

Надзѳрщица, -ы, *ж.* dozorczyini.

Надзѳръ, -а, *м.* dozór, doglądanie. || Прокурорский надзѳръ, urząd publiczny.

Надвѳриться, nadzieić się, bardzo po-
dziwiać.

Надирать, надрать, надierać, nadrzeć, nadarć; || Надираться, być ponadziar-
ным, nadartym. Надрать кому́ уши, wytargać za uszy. *Imst. b.* Надраный, nadarty, podarty.

Надирь, -а, *м.* *Astron.* nadyr, punkt nieba pomysłany pod naszymi nogami.

Надирывать, надироль, надирывать, nadirować, nadzszczywać, nadzszczepać; ||

Надирываться, być nadirowywanym. *Imst. b.* Надирольный, nadirowany.

Надирольный, *Anat.* nad kolanem będący.

Надирьиле, -ия, *н.* *Nat.* pochwka skrzydлова (*у оwадѳw*).

Надирьильный, nad skrzydłami będący.

Надирывать, надкусить, надгрызть, nadgryzć, nadkusić.

Надирывать, надирывать, надирывать, nadłomять, надломить, nadłamywać, nadłamać;

|| Надирываться, być nadłamywanym. *Imst. b.* Надирьильный, nadłamany.

Надирять, *nieos.* potrzeba, należy, należy, выпадает Родителям надле-

жить заботиться, о воспитании дѳтѳй, rodzicom należy troszczyć się о wychowaniu dzieci. Ему надлежало подумать об этомъ, należało mu pomyśleć о тѳм.

Надирьильный, należyты, zgodny з чѳтѳм, odpowiedni.

Надирьиль, -ья, *н.* *Anat.* nadczole, чѳпѳщѳ czaszki nad czolem.

Надирьить, надирьить, *об.* Надирьивать.

Надирьить, -а, *м.* wyłamanie, wybicie.

Надирьильный, *Anat.* nad łopatką się znajdujący.

Надирьиваться, nadumać się, napuszać się.

Надирьение, -ия, *н.* *об.* Надирьенность.

Надирьенно, *psk.* dumnie, pysznie.

Надирьенность, -и, *ж.* duma, nadętość, рucha, zarozumiałość.

Надирьенный, dumny, надѳты, pyszny, zarozumiały, napuszony.

Надо, *прzymk. об.* Надѳ.

Надо, Надобно, *nieos.* trzeba, potrzeba, należy.

Надобность, -и, *ж.* potrzeba, potrze-
bność.

Надобный, potrzebny.

Надодрать, *об.* Надирать.

Надоить, *об.* Надиривать.

Надокучать, надокучить, напрыкчать się, напрыкчуть się; *об.* Надѳдѳть.

Надолба, -ы, *ж.* kobylica (*прzy barjerach*).

Надолбить, *об.* Надирьивать: || *wbić, wpoić co komu в глѳwѳ з usilnością.

Надолбня, -и, *ж.* *Achit.* upust

Надолбо, *psk.* на дълго, на дълги czas.

Надоразумить, *об.* Надѳумливать.

Надорвать, *об.* Надиривать.

Надосаждать, надосаждать, nadokuczać, nadokuczyć, напрыкчаться się, напрыкчуть się.

Надоумливать, надѳумить, podawać, подаць myśl, doradzać, doradzić.

Надѳдѳть, надѳбѳть, напрыкчаться się, напрыкчуть się, dokuczać, dokuczyć.

Надирьивать, надирьить, надирьивать, nadpirować, nadpirować; || Надирьиваться, być nadpirowywanym. *Imst. b.* Надирьильный, nadpirowany.

Надирьильный, -а, Надирьильный, -я, *м.* Hand inossant, przekaziciel wekslu, bi-
letu i t. p.

Надирьивать, надирьить, nadpisуwać, nadpisać, adresować, zaadresować; || in-
dossować (*weksel*)

Надирьиль, -и, *ж.* Надирьильное, -ия, *н.* nadpis, napis, adres; || indossowanie, przekaz zapisany na odwrotnej stronie wekslu i t. p.; || *Pravo.* Возвратить прошѳние

съ надирьилью, odrzucić prośbę; || Бланковая надирьиль, blankiet. *Pravo.* Исполнительная надирьиль, klauzula ekspedycyjna.

Надирьильный, nad ołtarzem znajdujący się

Надрубать, надрубить, nadrubać, nadciąć; || nadbudować; || **Надрубаться**, być nadrabianym, nadciąćym; || być nadbudowanym. *Imsl. b.* надрубленный, nadrabiany, nadciąćty.

Надрубна, -и, *ж.* **Надрубъ**, -а, *м.* nadrabianie, nadciąćcie.

Надрывать, надорвать, nadrywać, nadterwać, sprawić sobie ból jaki (*np. w krzyżach*) od dzwigania ciężaru; || **Надрываться**, nadrywać się, naderwać się, poderwać się; || **надpsуwać** się. ***Животини надрывать**, boki zrywać, śmiać się do rozpuku. **Надорвать лошадь**, naderwać konia. **Надрываться от смѣха**, zanosić się od śmiechu, ledwie nie ręknać od śmiechu. *Imsl. b.* надорванный, naderwany.

Надрывчивый, podległy z mordowaniu, znużeniu, zerwaniu (*o koniach*).

Надрывъ, -а, *м.* naderwanie, miejsce naderwane; || zerwanie się, poderwanie się (*od dzwigania ciężaru*).

Надрыхнуться, *Gmin.* dobrze się wyграть.]

Надрѣзь, -а, *м.* narznięcie, nacięcie.

Надрѣзывать, надрѣзать, nadrzynać, naderznąć, nadcinać, nadciąć; || **Надрѣзываться**, być nadrzynanym, nadcinanym. *Imsl. b.* наддрѣзанный, naderznięty.

Надсада, -ы, *ж.* poderwanie się, nadwreżenie sobie zdrowia przez zbyteczny wysiłek.

Надсадить, *об.* Надсаживать.

Надсадна, -и, *Ciesl.* jarzmo.

Надсáдный, trudny, ciężki, wymagający zbytecznego wysiłku.

Надсаживать, надсаждать, надсадить, podrywać, poderwać, nadwreżyć siły, dzwiganiem ciężaru; | **Надсаживаться**, podrywać się i t. d. **Надсадить лошадь**, naderwać, zamęczyć konia. **Онъ надсадил себя работою**, zmordował się od pracy. **Надсадить ногу со смѣхом**, rozśmieszyć kogo do rozpuku. *Imsl. b.* надсаженный, poderwany, nadwreżony.

Надсматривать, надсмотреть, dozorować, doglądać, pilnować.

Надсмотрщикъ, -а, *м.* dozorca, doglądacz.

Надсмотращица, -ы, *ж.* dozorczyni.

Надсмотръ, -а, *м.* dozór, dozорованіе.

Надсмотреть, *об.* Надсматривать.

Надсмѣхаться, *об.* Надсмѣхаться.

Надставить, *об.* Надставлять.

Надста́вна, -и, *ж. zdr.* **Надста́вочна**, stawka, przystawienie, przystaweczka.

Надставлять, надставить, nadstawiać, nadstawić, nadsztukować; || **Надставляться**, być nadstawianym, nadsztukowywanym, nadrabianym. *Imsl. b.* надста́вленный, nadstawiony i t. d.

Надста́вочна, *об.* Надста́вна.

Надстроивать, надстроить, nadbudowywać, nadbudować, przybudowywać, przybudować; **Надстроиваться**, być nadbudowy-

wanym, przybudowywanym. *Imsl. b.* надста́вленный, nadbudowany, przybudowany. **Надстройна**, -и, *ж.* przybudowanie (*над czém*).

Надстроить, *об.* Надстробивать.

Надстрóчный, *Gram.* над wierszem, nad linją pisma położony. **Надстрóчное** двоеточіе, dwie kropki kładzione nad niektóremi samogłoskami (...).

Надсыпать, надсыпать, przysypywać, przysypać. *Imsl. b.* надсыпанный, przysypаны.

Надсѣдать, надсѣсть, opadać, opaść (*w ziemię*), pochylać się, poniżyć się (*w budowlach*); || **Надсѣдаться**, wysadzać się, wysilać się.

Надсѣдъ, używa się tylko w następującem wyrażeniu: **Смѣяться до надсѣду**, śmiać się d rozpuku.

Надсѣать, надсѣчь, nadcinać, nadciąć, nadrubać, nadrabić. *Imsl. b.* надсѣченый, nadciąćty, nadrabiany.

Надсѣть, *об.* Надсѣдать.

Надува́го, -а, *м.* oszust, oszukaniec.

Надува́льщикъ, -а, *м. об.* **Надува́ло**,

Надува́льщикъ, -ы, *ж.* oszustka.

Надувать, надуть, nadymać, padać, nawiewać, nawiać, dmuchać; || * **осзукивать**; || **Надуваться**, nadymać się, napętniać się powietrzem; || **дасаць** się, gniewać się. *Imsl. b.* надутый, nadęty, nawiany.

Надумывать, надуматься, namyślać się, zdecydować się.

Надураться, nablaznować się.

Надуто, *psk.* nadęto, przesadnie.

Надутость, -и, *ж.* nadętość, przesada.

Надутый, nad. ty, wyduęty; || * **надѣты**, napuszony (*styl*), prz. sadny; || * **пысзны**, dumny

Надутъ, *об.* **Надувать**.

Надушать, надушить, perfumować, naperf mować; || **Надушаться**, naperfumować się. *Imsl. b.* надушенный, naperfumowany.

Надь, *przmk.* (przed spółgłoskami **Надо**, **наде**), **над**.

Надымлять, надымить, dymem napuszczać, napuścić, nadymić; || **Надымляться**, być nadymionym. *Imsl. b.* надымлёный, nadymiony.

Надышать, ogrzać albo napętnić powietrze oddechem.

Надѣвать, надѣть, nadziewać, nadziać, wdziewać; **надѣть**, || **Надѣваться**, być nadziewanym, wdziewanym, wkładanym; || **wdziewać** się, wkładać się. *Imsl. b.* надѣтый, wdziаны, włożony (*na co*).

Надѣлать, narobić, nagotować. *Imsl. b.* надѣланный, narobiony, nagotowany.

Надѣленіе, -ія, *н.* wydzielenie, oddzielenie.

Надѣль, -а, *м.* scheda, część gruntu uwolnionym włościanom odstąpiona przez ich dawniejszych panów.

Надѣлять, надѣлить, wydzielać, wydzielić, да кому, заопатрѣць, заопатрѣць,

obdarzać, obdarzyć; || Надѣляться, być wydzielanym, zaopatrzoným, obdarzoným. *Imśl. b.* надѣлённый, wydzielony, zaopatrzony, obdarzony.

Надѣяться, mieć nadzieję, spodziewać się czego, ufać komu, czemu.

Наединѣ, *psk.* samotnie, na osobności.

Наёмнѣсь, najеzyć się, napuścić się.

Наёмникъ, -а, *m.* najemnik, robotnik.

Наёмница, -ы, *ż.* najemnica, robotnica.

Наёмничій, najemniczy.

Наёмный, najemny, do najęcia.

Наёмщикъ, -а, *m.* wynajmujący kogo lub co.

Наёмщица, -ы, *ż.* wynajmująca kogo lub co.

Наёмъ, *przyp. dr.* найма, *m.* najem, najęcie u kogo, wynajęcie komu. Отдѣча въ наёмъ, wynajęcie. Наёмъ скотѣ, pacht.

Плѣта за наёмъ земли, opłata za dzierżawę gruntu. Плѣта за наёмъ дома, zapłata za wynajęcie domu. Плѣта за наёмъ нвартиры, komorne. Жить по найму, или въ наймахъ, najmować się (*do roboty*), służyć u kogo, iść do służby. Ходить въ наймахъ, być wynajmowanым, najmować się.

Намаловъть, nadawać wiele nagród, wypagać od іё wielu; || obdarzyć.

Намаловаться (на ногѣ), zaskarżyć, oskarżyć.

Намарить, napieć, nasmażyć; || париліе тосно. *Imśl. b.* намаренный, napieczony, nasmażony; || паралон тосно.

Намать, *ob.* Намимать, Наминать.

Нам дановый, szmergelowy.

Намдакъ, -а, *m.* szmergiel.

Намечь, *ob.* Намигать.

Намива, -ы, *ż.* zysk, nabytek; || *Ryb. pęta*, przynęта.

Намивать, намить, nabywać, nabyć, zarabiać, zarobić; || dorabiać się czego, łogacić się; || pozostawać długо w jakimъ miejscu, przemieszkіwać. Намить долгъ, zadłużyć іё. Намить бѣду, ściągnąć na siebie nieszczęście. Онъ намилса на зтомъ мѣстѣ, dorobił się majątku na тѣй posiadzie.

Намивный, nabyty, do nabycia; || zarobiony; || zyskowny, korzystny; || używany do przyn. ty (*ryb*).

Намигать, намечь, napalać, napalić; || rozpalać, rozpalić; || wypalać, wypalić (*znaki, piętna*); || Намигаться, być napalanым, rozpalanым. *Imśl. b.* намиженный, napalony, rozpalony.

Намилиться, dożyć całych sił swoich.

Намимать, намить, naciskać, nacisnąć, przyciskać, przycisnąć, przygniatać, przygniеść; || Намиматься, przyciskać się, przygniatać się. *Imśl. b.* намитый, przycisnięты, przygniеiony.

Наминать, намать, zъynać, пазаć. *Imśl. b.* наматый, zъѣты.

Намиратьсь, намраться, najadać się, паеёć się, narzcć się.

Намитокъ, -тка, *m.* nabytek, zarobek.

Намиточно, *psk.* zyskownie, korzystnie.

Намиточный, zyskowny, korzystny.

Намушнать, nabączyć.

Назѣди, *psk.* w tyle.

Назѣдъ, *psk.* nazad, wstecz, w tył, Па-титься назѣдъ, cofać się. Взять назѣдъ своё слово, cofnąć dane слово. Требовать назѣдъ, żądać zwrotu czego, upominać się o со. Отдѣты назѣдъ, zwrócić, na по-wo oddać, Отнести назѣдъ, odnieść. Уѣ-хать назѣдъ, odjechać. Два дня тому на-зѣдъ, два dni temu. Мѣсяць тому назѣдъ, miesiąc temu. Съ мѣсяцѣ тому назѣдъ, prawie miesiąc temu. Тудѣ и назѣдъ, tam i napowrót.

Назѣбаніе, -іа, *n.* nazwanie, nazwisko, miano.

Назѣбать, *ob.* Назывѣть.

Назѣмъ, -а, *m.* nawóz, gnój.

Назѣмъ, *psk.* Gmin. na ziemię, na dół.

Назиданіе, -іа, *n.* zbudowanie, dobry przykład, nauczanie.

Назидательно, *psk.* w sposób budujący, nauczający, przykładowy.

Назидательный, budujący, nauczający, przykładowy.

Назидать, dawać dobry przykład, budować добрымъ поступкомъ, наuczаё, dawać naukę; || Назидаться, браё добры przykład, uczyć się, czerpać naukę.

Назлѣ lub На злѣ, *psk.* на злѣсть.

Назначать, назначить, назначать, назна-чачь, wyznaczać, wyznac yć, предназна-чачь, przeznaczать; || мianować (*na urzqd*).

Назначаться, być назначаным, назна-чзаным, przeznaczаным, mianowanым. *Imśl. b.* Назначенный, назначony mianowany.

Назначеніе, -іа, *n.* powołanie, назна-чение, przeznaczanie, wyznaczenie; || mianowanie, nominacja (*na urzqd*); || *Handl.* Назначеніе товаровъ, konsygnacja. Назначеніе чловѣка на землѣ, powołanie człowieka na ziemi. Отправиться на мѣ-сту своего назначенія, udać się w prze-значzone sobie miejsce. Назначеніе на вакантное мѣсто, nominacja на wakujące miejsce. Назначеніе цѣны, oznaczenie ceny.

На зойливо, *psk.* bezczelnie, натрѣтне, zuchwale.

Назойливость, -и, *ż.* bezczelność, натрѣ-тнѣсть, zuchwałość.

Назойливый, bezczelny, натрѣтны, зу-чхвалы.

Назѣла, -ы, *ż.* Gmin. uprzykrzenie, przekora, zлѣсть. Въ назѣлу, *psk.* на prze-кор, на злѣсть.

Назрѣвать, назрѣть, dojrzewаё, до-зрѣть, dojrzewаё, dojrzеть; || *Med.* обиграё się (*o wrzodzie blizkim pęknięciu*).

Назубѣтъ, -бѣта, *m.* зубѣкъ, pilnik do napіlowania зѣбѣw w pile.

Назубривать, назубривать, зубковаё, па-чинаё, naciаёть зубки; || wyszczerbiaё. *Imśl. b.*

Назубренный, ząbkowany, nasinany, wy-
szczybiony.

Называть, назвѣть, nazywać, nazwać,
mianować; || zapraszać, sprosić, naspra-
szać; || **Называться**, nazywać się, miano-
wać się; || zapraszać się. *Imśl. b.* называе-
мый, названный, nazywany, nazwany.

Назывчивый, natrętny, naprzykrzony,
nieproszony.

Называть, -а, *m.* zaproszenie (*wielu osób*).

Назваться, зивѣть przez długi czas;
|| *nagapić się.

Назваться, **Назваться**, *Gmin.* upić
się.

Называть, **Называть**, naziębnąć,
oziebnąć, namarznąć.

Наи, naj, kładzie się łącznie przed przy-
miotnikami i przysłówkami dla wyrażenia
stopnia najwyższego.

Наибольше, *psk.* największej.

Наивность, -и, *ż.* naiwność, szczerota,
prostota, dobroduszość, prostoduszność.

Наивно, *psk.* naiwnie, prosto, bez wy-
мусу i wytworu, ze szczerotą, dobrodu-
sznie

Наивный, naiwny, szczerzy, prosty, otwar-
ty, dobroduszny, prostoduszny.

Наигрывать, наигрѣть, wygrywać, wy-
grać, odgrywać, odegrać (*np. pieśń jaką*
na muzycznym instrumencie); || *wygrywać,
nawygrywać (*np. dużo pieniędzy*).

Найдёнышъ, -а, *m.* dziecko znalezione
po rzutek.

Наизворотъ, *psk.* na wywrót; || на opak,
w brew zdrowemu rozsądkowi, na wspak,
ob. **Навыворотъ**.

Наизнанку, *psk.* na lewą, na złą stronę.

Надѣть платье наизнанку, wziąć na sie-
bie suknię na lewą stronę.

Наизустный, na pamięć nauczony.

Наизустъ, *psk.* na pamięć; || bez наму-
ду. Учить стихи наизустъ, uczyć się wier-
szów na pamięć. Говорить наизустъ, мѣ-
вить z pamięci.

Наилучший, najlepszy. **Наилучшимъ об-
разомъ**, w najlepszy sposób.

Наименование, -ия, *n.* nazywanie, miano-
wanie, wymienienie.

Наименовать, *ob.* **Именовѣть**.

Наименьший, najmniejszy.

Наименѣе, najmniej.

Наипаче, *ob.* **Наибольше**.

Наискивать, наискѣть, wyszukiwać, на-
в wyszukiwać, zbierać, nabierać; || **Наиски-
ваться**, długo czego szukać.

Наискорѣе, najprędzej.

Наискорѣишій, najprędszy.

Наискосокъ, **Наискосъ**, *psk.* ukośnie.
ż. ukosa, w poprzek.

Найти, *ob.* **Находить**.

Найтие, -ия, *n.* zstąpienie (*Ducha Świę-
tego*); || wpływ.

Нанадить, nakadzić.

Наказание, -ия, *n.* kara, ukaranie. Уго-

ловное наказаніе, кара główna. Исправі-
тельное наказаніе, кара dyscyplinarna.

Наказательный, karny, do karania.

Наказѣть, *ob.* **Наказывать**.

Наказный, *Star.* zawierający w sobie
rozkaz, instrukcyjny; || **Наказный атаманъ**,
pełniący obowiązki atamana (*u kozaków*),
tymczasowo.

Наказуемость, -и, *ż.* karność.

Наказъ, -а, *m.* nakaz, przepis; || instruk-
cja.

Наказывать, наказѣть, karać, ukarać
кого; || = кому, nakazywać, nakazać co
komu, zalecać, zapowiadać, przykazywać;
|| **Наказываться**, być karanym. *Imśl. b.*
наказанный, karany, ukarany.

Накалывать, накалѣть, rozognіаć, rozog-
нїіć, rozpalać, rozpalić; || **Накалываться**,
być rozognionym, rozpalonym. *Imśl. b.*
накаленный, rozogniony, rozpalony.

Накалка, -и, *ż.* **Накаль**, -а, *m.* rozognіа-
ніе, rozognienie, rozpalenie, rozpalenie.

Накалывание, -ия (*тѣла*), *n.* centkowa-
ние ciała kłóciem igły; || **накѣвание**; || на-
рѣбаніе, natupаніе дрzewa; || **припїнаніе**,
przypięcie kwiatów, wstążki na cо.

Накалывать, накалѣть, przykѣловать, przy-
kѣлѣć; || нарѣбывать, нарѣбѣć; || **припїна-
ть**, przypiąć; || **накалываться**, być nakѣтым,
нарѣбаным, natupаным, przyпїнанным. *Imśl. b.*
накалѣтый, nakѣты, нарѣбаны, natu-
pany, przyпїеты.

Наканифолить, *ob.* **Канифолить**.

Наканунѣ, *psk.* w przeddzień, w wigilję.

Наканять, *ob.* **Накапывать**.

Накапливать, *ob.* **Накопывать**.

Накапчивать, неопитить, wędzić, на-
wędzić, korpсić, nakorpсić; || **Накапчивать-
ся**, być wędzonym, korpсоным. *Imśl. b.*
накопчѣнный, wędzony, nawędzony.

Накапывать, накапѣть, nakapywać, на-
караć; || **Накапываться**, być nakapanym.
Imśl. b. напананный, nakapany.

Накапывать, накопѣть, nakorywać, на-
кораć, wiele कराć; || **Накапываться**, на-
коруwać się, być nakoranym. *Imśl. b.* на-
копаный, nakorany.

Накармливать, накармѣть, nakarmić,
parać, nasycić, насыциć. *Imśl. b.* накар-
мленный, nakarmiony, насыcony.

Накатѣть, *ob.* **Накатывать**.

Накатѣться, nawozić się, najeżdзіć się
dowoli.

Накатить, *ob.* **Накачивать**.

Накатина, -ы, *ż.* belka, tram.

Накат-а, -и, *ż.* wałek maglowy.

Накатиниѣ, -а, *m.* maglowник, *ob.* **Занѣ-
ниниѣ**; || okrągłak, okrągłe drzewo (*na su-
fity i podłogi*).

Накатный потолокъ, *ob.* **Накатъ**.

Накатъ, -а, *m.* (накатный потолокъ),
pótap, powała.

Накатывать, накатѣть, nawijać, nawi-
nać (*na wałek*); || nataczać, natoczyć, ta-
czaniem wiele okrągłych rzeczy nagro-

madzać. *Imsl. b.* нанатанный, nawinięty, nataczany.

Наначать, *об.* Наначивать.

Наначаться, nahuścić się.

Наначивать, наначать, pomprować, pomprować; || Наначиваться, być pomprowanym. *Imsl. b.* наначенный, pomprowany.

Наначивать, нанатить, nataczać, natoczyć, taczaniem, zsuwaniem, wiele rzeczy nagromadzać; || Наначиваться, być nataczanym.

Нанашивать, наносить, kosić, nakosić;

|| Нанашиваться, być koszonym. *Imsl. b.* наношенный, koszony, koszony.

Нанашивать, навасить, zakwaszać, zakwasić; || Нанашиваться, być zakwaszanym, kwasić się. *Imsl. b.* нанашенный, zakwaszony.

Нанидять, *об.* Нанидывать.

Нанида, -и, *ж.* narzucanie, narzucenie.

Въ наниду, *psk.* Носить шубу въ наниду, nosić futro zarzucane na ramiona (*nie biorąc w rękawy*).

Нанидой, narzucany, pozsony bez rękawów (*o sukni*).

Нанидывать, нанидять, narzucać, narzucić; || Нанидываться, rzucać się, narzucać się. *Imsl. b.* нанинутый, narzucony.

Нанипать, нанипть, wykpiać, wykpieć, pienić się; || окрывать się czem skorupiatym.

Нанипь, -и, *ж.* piana; || nawar, osad co się ustało na spodzie; || zsiadłość kamienia, stalaktyt; || zgęstnienie.

Нанипѣлый, przywarły (*do naczynia od gotowania*).

Нанипть, *об.* Нанипать.

Нанисать, наниснуть, kwaśnieć, zakwaszać.

Нанладецъ, -дца, *т. zdr. об.* Накладъ.

Нанладна, -и, *ж.* nadstawienie, podwyższenie (*np. ścian*); || powiększenie ceny na co; || podzycie (*sukni*).

Нанладно, *psk.* kosztownie, ze stratą.

Нанладная, -ой, *ж.* ceduła ładunkowa, frachtbif, konesement.

Нанладной, podniesiony, podwyższony; || fałszywy, podrobiony; || wykładany blaszką srebra (*o naczyniach*).

Нанладный, kosztowny, niekorzystny, nierzeczony, żadnego zysku.

Нанладочный, *об.* Накладной.

Нанладъ, -а, *т.* uszczerbek, strata, szkoda, ekspens.

Нанладывать, нанласть, nakładać, nałożyć; || Нанладываться, być nakładanym. *Imsl. b.* нанладенный, nałożony, nałożony, *об.* Налагать.

Нанланяться (*кому*), nakłaniać się, wiele ukłонów oddać komu, naprosić się kogo.

Нанласть, *об.* Нанладывать.

Нанлевать, *об.* Нанлѣвывать.

Нанлеветать (*на кого*), naobmawiać, zagadać, dopuścić się potwarzy.

Нанлѣвывать, нанлевать, dziobać, padziobać; || Нанлѣвываться, нанлеваться, padziobać się, najęść się (*optakach*). *Imsl. b.* нанлѣванный, padziobany.

Нанлѣвывать, нанлѣнуть, Нанлѣвываться, нанлѣнуться, wykluwać się (*z jaja, o piskleciach*).

Нанлѣвывать, нанлеить, naklejać, nakleić klejem, powlekać, powlec; || Нанлѣываться, być naklejanym. *Imsl. b.* нанлѣенный, naklejony.

Нанлѣйна, -и, *ж.* naklejanie; || rzecz przyklejona do czego.

Нанлѣной, —нанлѣнная работа, wykładanie, fornirowanie mebli drzewem.

Нанлеть, *об.* Нанлѣвывать.

Нанлѣщиць, -а, *т.* oklejający ścianу papierem.

Нанлѣть, -а, *т.* miejsce zanitowane, przebite gwoździem; || *potwarz, obmowa.

Нанлѣывать, нанлѣпать, nitować, zanitować; || *potwarz, szkalować. *Imsl. b.* нанлѣпанный, zanitowany; || *potwarczy.

Нанлнать, нанлнать, nawoływać, nawołać; || Нанлнать на себя, sprowadzać, ściagać na siebie (*np. nieszczęście*).

Нанлобучивать, нанлобучить, naciskać, nacisnąć, nasuwać, nasunąć (*czapkę, kapelus*) na głowę zbyt nisko.

Нанлобучна, -и, *ж.* nagana, bura.

Нанлонѣние, -и, *н.* pochyłość, spadzi-
stość, nachylenie; || *Gram.* tryb.

Нанлонить, *об.* Наклонять.

Нанлонность, -и, *ж.* pochyłość, spadzi-
stość; || skłonność do czego, ku czemu.

Нанлонный, поchyły, spadzisty; || skłon-
ny do czego.

Нанлонъ, -а, *т.* pochyłość, nachylenie; || pochodzistość, stoczystość na dół; || skła-
dana буда kocza (*dla przykrycia od deszczu lub słońca*).

Нанлонять, нанлонать, nakłaniać, nakłonicь, nachylać, nachylić, naginać, nagiąć; || Нанлоняться, nakłaniać się, nachylać się, naginać się. *Imsl. b.* нанлонѣнный, nakłoniony, nachylony, nagięty.

Нанлоняться, *об.* Називаться.

Нанлнуть, *об.* Нанлѣвывать.

Нановаленка, -и, *ж.* *здр.* kowadełko, *об.* Нановальня.

Нановаленный, kowadłowy, od kowadła.

Нановывать, нановать, nakowywać, nakować, nakucь, kując na czem, nabijać; || przygotowywać kowaniem, kuciem; || lutować, zalutować; || Нановываться, być kowanym, lutowanym. *Imsl. b.* нанова-
ный, nakowany.

Нановыривать, нановырять, nadłuby-
wać, nadłubać; || *sporządzać, sporządzać.

Наношмый, skórny, naskórny, osatkowy, wysypkowy. Наношная болѣзнь, choroba osatkowa.

Нанолѣчивать, нанолотить, nabijać, nabіć, wbić, wbić; || Нанолѣчиваться, być

побіянум. *Наколѣтитъ кому бока, wuzgzmosci komu skore. *Наколѣчивать цѣну, podwyższac cenę. Наколѣчивать нѣтъ, zbierać pieniądze, grosz. *Imsl. b.* наколоченный, nabity.

Наколѣвывать, наколѣвать (на ногу), pasczarowywać, pasczarować; || зарѣбывать чужоземскими sztukami.

Наколѣка, -и, ж. strój kobiety na głowę.

Наколѣбрѣдитъ, об. Колобрѣдитъ.

Наколѣтитъ, об. Наколѣчивать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣпывать, нак лупать, nawydfubować, nadłubać; || Наколѣпываться, być wydfubowanym.

Наколѣнникъ, -а, m. nakolaniek (u zbroi); || sztylpa (u butow).

Наколѣць, psk. nakoniec.

Наколѣчникъ, -а, m. zlf. nakonieczniczeń, -чна, skówka, skóweczka (u szpady u laski); || mn. nakonieczniki, fienzle.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣніе, -ія, n. nagromadzenie, skupianie, skupienie, pawat.

Наколѣять, наколѣтъ, nagromadzać, nagromadzić, skupiać, zbierać, siezbierać; ||

Наколѣяться, nagromadzać się, skupiać się, zbierać się. *Imsl. b.* наколѣнный, nagromadzony, nazbierany.

Наколѣтитъ, об. Наклѣчивать.

Наколѣтѣлый, об. Заколѣтѣлый.

Наколѣтъ, об. Заколѣтъ.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Наколѣтъ, об. Наклѣвывать.

Налáживать, наладить, naprawiać, naprawić, sprostować, usposobić, uporządzić; || nastroić instrument muzyczny; || *ustawicznie klepać jedno; || Налáживаться, być naprawianym, nastrajanym i t. d. *Imśl. b.* налáженный, naprawiony, nastrojony i t. d.

Налакирбыва́ть, налакировать, об. Лакировать.

Налáкомиться, наесть się łakotek (*do żytości*).

Налакóтничь, об. Налбóтничь.

Налáмывать, наломать, наламывать, па́лать; || Налáмываться, być наламываемым. *Imśl. b.* наломанный, наламаны.

Налáчивать, наложить, об. Ложить.

Налгáть, паклать, нагáть; || =на когó, обтóвить, нагáдаć potwarze na kogo; || Налгáться, паклать się, wiele kłamstwa пагáдаć.

Налегáть, налечь, налегаć, ciężеć, naciskać, nacisnąć; || *гнeсь, ciemiężуć, uciskać; || przykładać się do czego, pilnie pracowáć; || Налегáться, położyć się na co, opierać się na czém.

Налеги́, *psk.* lekko, z lekka; || без пакунку (*podróżować*).

Наледенѣ́ый, lodem pokryty.

Наледенѣ́ть, lodem się pokryć.

Наледи́ца -ы, Наледь, -и, *ż.* lód narzły warstwami.

Налемáть, одлежеć; || Налемáться, належеć się, długo лежеć.

Налетáть, налетѣ́ть, nalatywać, nalecieć, nalatać, przylatać, przylecieć; || спадаć, спраść, враść на kogo. Въ садѣ налетѣло воробѣ́вь, do ogrodu naleciało mnó two wróblі. Наши уланы налетѣли на неприя́теля, nasi ulani wpadli na nieprzyjaciela. Налетѣло мно́го листьевъ, spadło dużo liści.

Налётный, przelotny; || przelatujący, wędrowny.

Налету́, *psk.* w lot; || szybko, zwinnie, zručnie. Убить птицу налету́, zabić ptaká w lot. Пойма́ть плато́нь налету́, szybko złapać chustkę.

Налеть, -а, *m.* nadlatywanie; || *bystry парад; || *Chem.* kwiat, wybór, najprzedniejsza część.

Налетѣ́лый, об. Налётный.

Налетѣ́ть, об. Налетáть.

Налечь, об. Налегáть.

Налива́ть, нали́ть, налеваć, налаć, злеваć, злаć; || rozlewać, rozlać; || Налива́ться, налеваć się, налаć się, злеваć się, злаć się, rozlewać się, rozlać się; || *Mar.* Налива́ться водою́, заopatrywać się w wodę do picia. *Imśl. b.* налитой, nalany, zланы, rozланы.

Наливка, -и, *ż.* likwor, nalewka, trunk i nalewania spirytusem lub wódką na jaгody, owoce i t. p. || налевание, rozlewание.

Наливничь, -а, *m.* *Nat.* wymoczek, robaczek w płynach, infuzorja.

Наливнóй, przezroczysty i soczysty (*o owocach*); || Наливнóе колесо́, koło w mlynie wodnym.

Наливничь, -а, *m.* об. Наливничь.

Наливочка, -и, *ż.* *zdr.* об. Наливничь.

Наливочный, likworowy; || Наливочное живóтное, об. Наливничь.

Наливчатый, об. Наливнóй.

Наливь, -а, *m.* wypełnianie się, sok krążący w zbożu lub owocach, czas dojrzalóści; || налеw, nalanie; || w ogóle sok w owocach.

Нализáться, об. Назю́зиться.

Налимецъ, -нца, *m.* *zdr.* miętusek, об. Налимъ.

Налимий, miętosowy.

Налимъ, -а, *m.* miętos (*ryba*).

Налинѣыва́ть, налиновать, об. Линева́ть.

Налипáть, налипнуть, нальну́ть, прилепаć się, przyklepić się, lgnáć, przylgnáć.

Налитографирова́ть, об. Литографирова́ть.

Нали́ть, об. Налива́ть.

Наличничь, -а, *m.* *zdr.* налйчничень, -чка, rama, listwa, futro (*u drzwi, okien*); || blaszka zamkowa (*u drzwi*), gdzie klucza wkłada się

Налично́сть, -и, *ż.* gotowizna. Въ налйчности илѣ́тся тысяча рублѣй, pozostaје тысяć rubli w gotowiznie.

Наличный, gotowy, w gotowiznie; || rzeczystwy, istotny; || obecny. Плати́ть налйчными денѣгами, płacić gotowemі pieniędźmi, gotówką. Н личныхъ въ ротѣ двѣсти человекѣ́вь, obecnych w kompanji dwieście osób. Наличный составъ войска, rzeczywista liczba żołni rzy w wojsku. Наличная сторона́ дома, front domu.

Налишекъ, -шка, *m.* об. Лишень.

Налишний, об. Лишний.

Налбóничь, -а, *m.* czótko, część ubrania na koma nad oczyma; || naczołek, przepaska na czole noszona.

Налбóный, naczolny.

Налбóбокъ, -бка, *m.* об. Налбóничь.

Налобызáться, об. Нацѣловáться.

Налови́ть, об. Налáвливать.

Наловъ, -а, *m.* *Ryb.* tonia, połów.

Налогъ, -а, *m.* podatek. Поземельный, налогъ, podatek gruntowy, poradnie.

Наложение, -ния, *n.* położenie, nałożenie, obciążenie. Наложение податей, nałożenie podatków. Наложение запрещения на илѣ́ние, zajęcie majątku z przyaresztowaniem, zajęcie sądowe.

Наложить, об. Налáждывать.

Наложница, -ы, *ż.* nałożnica.

Наложнический, nałożniczy, poboczny.

Налой, -бя, *m.* pulpit kościelny.

Налойный, pulpitowy.

Налобóтничь, -а, *m.* nałótkietnik (*u zbroi*); || skórzane rękawice przez rybaków i niektórych rzemieślników używane.

zmarszczyć, fałdować, zfałdować; || Наморщиваться, marszczyć się, zmarszczać się, być zmarszczonym. Наморщивать лобъ, marszczyć czoło. *Imsl. b.* Наморщенный, zmarszczony.

Намостіть, *об.* Намастивать.

Намотать, *об.* Наматывать.

Намочить, *об.* Намачивать.

Намошеничать, naszachrować, naszalbierzyć.

Намусливать, намуслить, *об.* Муслить.

Намучать, намутить, мациć, памациć, змаціć; || *Намутить (кому на ногу), obmócwić, oczernić, spotwarzyć (*kogo*).

Намучиться, намęczyć się, natrudzić się.

Намучнить, памачуць, мақа wiele порубаć.

Намывать, намыть, змуwać, памуць, wiele помуць. *Намыть кому голову, змыць кому голову, natrzeć kapitułę. *Imsl. b.* Намытый, памуты, wymуты.

Намывной, naniesiony przez wodę.

Намынаться, włóczyć się długi czas, przedzić czas w próżniactwie.

Намыливать, намылить, памыдлаć, памыдлиć. *Imsl. b.* Намыленный, памыдлоны.

Намыть, *об.* Намывать.

Намыливать, намылить, nakredzać, nakredzić, kredą wyscierać, wytrzeć; || Намыливаться, być kredą wytartym. *Imsl. b.* Намыленный, намылёный, nakredzony.

Намыливать, намынить, namieniac, nazmieniac, wiele czego zmienić. *Imsl. b.* Намыленный, nazmieniany.

Намыряться, zamierzać, mieć zamiar.

Намырение, -іа, *n.* zamiar, zamysł, wióok.

Намыривать, намырять, намырить, намierzать, namierzycь, wiele odmierzać; || Намыриваться, być namierzаным, odmierzanым.

Намыстникъ, -а, *m.* namiestnik; || застєрца przełożonego nad klasztorem.

Намыстнический, namiestnikowski.

Намыстничество, -а, *n.* namiestnikowstwo, namiestnictwo.

Намыстничій, *об.* Намыстнический.

Намысто, *об.* Вмысто.

Намытить, *об.* Намычать.

Намытна, -и, *ж.* naznaczenie; || znak, znaczek, oescha.

Намычать, намычивать, намытить, назначуць, naznaczać, naznaczyć, znaki назначь поробиć; || celować, mierzyć; || Намычаться, być naznaczаным i t. d.

Намышивать, намышать, намieszать, przymieszать; || Намышиваться, być намieszаным. *Imsl. b.* Намышанный, намieszаны.

Намыкать, намыннуть, миєкнаць, памієкаć.

Намыть (*cz. przysz.* намну), *об.* Намынаць.

Намышивать, наносить, nanopasać, nanoposić. *Imsl. b.* Намышенный, naniesiony.

Нанесение, -іа, *n.* nanoszenie, sprowadzenie. Нанесение кому оскорбления, skrzywdzenie kogo.

Нанесть, *об.* Наносить.

Нанизывать, нанизать, nawlekać, nawlec (*na nitkę, na sznurek, np. perły i. p.*); || Низываться, być nawlekаным. *Imsl. b.* Низанный, nawleczony.

Нанизать, Низнаа, -и, *ж.* nawlekanie (*na nitkę*); || to co nawleczono.

Нанимать, нанять, (*cz. przysz.* Найму), najmować, nająć; || Наниматься, być najmowanым. *Imsl. b.* Нанятый, najety.

Нанна, -и, *ж.* nankin (*kanina bawelniана*).

Нанковый, nankinowy.

Наносить, нанести, нанесть, nanoposić, nanieść, podnosić, podnieść; || nagnać, napędzić, nawiać; || *справлять, справить, zrzадzać, zrzадzić, wyrządzać, wyrządzić, zадаваць, zадаć; || На оситься, być naniesionым, podniesionым i t. d. Ветромъ нанесло много снѣгу, wiatr napędził, nawiał wiele śniegu. Нанести смертельный ударъ, zadać cios śmiertelny. Нанести кому обиду, obrazić kogo. *Imsl. b.*

Нанесённый, naniesiony i t. d.

Нанссить, *об.* Намышивать.

Наносный, naznoszony, nagromadzony na stos; || naniesiony przez wodę; || udzielający się кому (*o chorobach*).

Нанось, -а, *m.* nasyp, stos, kapa; || przybucie gruntu przez ustąpienie wód, odserp.

Нанюжиться, napiеścić się.

Нанюхаться, nawachać się.

Нанять, *об.* Нанимать.

Наобумъ, *psk.* bez zastanowienia się.

Наострить, *об.* Навастривать.

Наотность, *psk.* ukośnie, na ukos, z ukosa.

Наотмашь, *psk.* na odmach, na wstecz.

Наотрѣзь, *psk.* krótko, stanowczo, krótko a węzłowато.

Нападать, напасть, napadać, napaść; || dokuczać кому; || przesładować; || oponować, dopadać, dopaść.

Нападать, *об.* Нападывать.

Нападение, -іа, *n.* napad, napadnienie; || napaść, najście, zaczepka.

Нападни, -новъ, *m. mn.* przesładowania.

Нападчивый, przesładowczy.

Нападывать, нападать, napadać, napaść, nawyrуwać się dużo.

Напавать, напоить, параяць, параваць, паройć; || Напаваться, параяć się, параваць się. *Imsl. b.* Напоенный, напоiony.

Напайна, -и, *ж.* nalutowanie, przylutowanie; || rzecz przylutowана.

Напа́нность, парaskudzic; || * nabroic
niego.

Напа́лывать, наполати, па́лаці, па́лець,
па́лаць, łażąc nagromadzać się.

Напа́лонь, -лна, *m.* paluch u rękawicy
па wielki palec; Напа́лочный, paluchowy.
Напа́лый, парадлу.

Напа́ривать, напарить, парарзаć, пара-
рзуć; || Напа́риваться, parzyć się w łaźni.
Imsl. b. напаренный, парарzony.

Напа́рье, -рья, *n.* świder, świderok.
Напа́сать, напасты, заopatrywać, зао-
patrzyć, przysrasabiać, przysposobić w za-
расу. *Imsl. b.* напасённый, заopatrzony.

Напаотйов, достарчуć.
Напа́сть, -я, *ж.* параць, niedola, bieda,
przygoda.

Напа́сть, *об.* Напа́даты.
Напа́хивать, напахаты, паогуваць, па-
огаć, зогаć; || Напа́хиваться, być паога-
лым. *Imsl. b.* напаханный, паоганы, зога-
ну.

Напа́хтаты, паробіць ма́ла.
Напа́чкаты, rowalać, posmolić, poplu-
gawić. *Imsl. b.* напачканный, rowalany,
posmolony.

Напа́яты, *об.* Напа́иваты.
Напа́яты, напечы, папикаць, папиеć; ||
Напа́ятыся, być папиечоным. *Imsl. b.* на-
печённый, папиечоны.

Напа́робо́й, *пск. об.* Напа́рерывъ.
Напа́реди, *пск.* zprzodu.
Напа́рэдъ, *пск.* naprzód, wprzód, wprzó-
dy.

Напа́робо́рь, *пск.* naprzekor, на пржеко-
ре, wbrew, на зłość.

Напа́рерывъ, *пск.* на wyścigi, uganiając
się.

Напа́реты, *об.* Напа́рматы.
Напа́рехваты, *об.* Напа́рерывъ.
Напа́рниць, -я, *zdr.* напёрничекъ, -чка,
m. róbnik, pudełko na róba.

Напа́рсникъ, -а, *m.* ulubieniec, faworyt;
|| рактора́, папёрсциё (u Izraelitów).

Напа́рсница, -ы, *ж.* faworyтка.
Напа́рсный, папёрсны, на пiersiach по-
стопу.

Напа́рсникъ, -а, *m. zdr.* напёрстничекъ,
-чка, obrączka od zycia haftu wkładana
na mały palec.

Напа́рстоць, -стна, *zdr.* напёрсточекъ,
-чка, *m.* parasték, parasteczek.

Напа́рсточная тра́ва, *об.* Напа́рстянка.
Напа́рсточникъ, -а, *m.* rzemieślnik па-
parstki robiący.

Напа́рстянка, -и, *ж.* Bot. parastnik (ro-
dźina).

Напа́стриты, *об.* Напа́щраты.
Напа́чатаніе, -іа, *n.* wydrukowanie.

Напа́чататы, надруковаць, wydrukоваць,
wytoszuć; || Напа́чататыся, być надруко-
ваным, wydrukowanym. *Imsl. b.* напеча-
танный, надрукowany, wydrukowany.

Напа́чатыва́ты, напечатлѣть, wraźać,

wrażenie uczynić; || Напа́чатыва́тыся, зо-
стаć się, utwierdzić się w pamięci.

Напа́чы, *об.* Напа́каты.

Напа́щраты, напестриты, pstrzyć, па-
pstrzyć, upstrzyć, nakłaść kolorów bez
gustu i wyboru; || Напа́щратыся, być
pstrzonym. *Imsl. b.* напещрённый, upstrзо-
ну.

Напа́ива́тыся, напійтыся, напїаць się, па-
пїіć się; || upїаць się, upїіć się.

Напа́ива́ты, напїиты, пїіловаць, папї-
їоваць; || Напа́ива́тыся, być пїілованым.
Imsl. b. напїленный, папїілованы.

Напа́илонь, -лна, *zdr.* Напа́илочекъ, -чка,
m. pilnik, pilniczek.

Напа́илочный, pilnikowy.
Напа́ина́тыся, напїуться (на что), поту-
каć się, поткаñć się, траćić о со.

Напа́праты, напепреты, папierać, напрзеć,
паcикаць, паcиснаць; || наcierać, натрзеć (*np.*
на nieprzyjaciela). *Imsl. b.* напёртый, па-
party, паcїіньты.

Напа́иса́ты, паписаць, улоуць; || напаловаць
(*np. obraz*); *об.* Паcїаць. *Imsl. b.* напїсан-
ный, папїсаны і t. d.

Напа́ита́ты, *об.* Напа́їтываты.

Напа́итоць, -тна, *m. zdr.* напїточекъ,
-чка, нарбї, trunek.

Напа́їтываты, напїтаты, кармаć, накар-
міć, насысаць, насысїіć; || напаваць; || Напа́-
їтыватыся, кармаć się, || напаваць się, на-
сїаќнаць, wсїаќаць w siebie wilgoć. *Imsl. b.*
напїтанный, накарміоны, насысоны, на-
попону і t. d.

Напа́їтыся, *об.* Напа́ива́тыся.

Напа́ихива́ты, напїхаты, напїхнўты, па-
ручаць, папчааць, опу́чаць сзём; || Напа́-
ихива́тыся, być папучаным. *Imsl. b.* напї-
ханный, папчааны.

Напа́ича́ты, папчааць, папаковаць; || На-
пїчыва́тыся, папчааць się, обїеć się.

Напа́плавля́ты, наплавляты, наплавїты,
спїавїаць дрzewo; || топїіć, стопїіć, прета-
пїаць, розтопїіć, одлеваць (*metal*). *Imsl. b.*
наплавленый, спїавїіоны; || стопїіоны, од-
ланы.

Напа́плавонь, -вїа, *m.* пїав маły u сїеці.

Напа́плавь, -а, *m.* пїунїенїе statku wo-
сїowego wtedy, gdy przestają wiosłami
robić; || Идїти напїавомъ, пїунаць z rozпе-
ду; || топїенїе, stalaktyt; || пїав u сїеці.

Напа́плавной, пїувајасу.

Напа́плавнаты (глаза́), wупїаќаць осы; ||

Напа́плавнатыся, папїаќаць się.

Напа́пласта́ты, Напа́пласта́ты, папїаќаць сго-
го на пїаты, kawalki.

Напа́плевыва́ты, наплеваты, пїлаць, па-
пїлаць, напїлć.

Напа́плїкїй, мајасу grzbiet modrawy (o
niektórych ptakach).

Напа́плеска́ты, *об.* Напа́плїскыва́ты.

Напа́плесни, -новъ, *m. mn.* pluskanie, од-
бїяніе fał.

Напа́плїскыва́ты, наплеска́ты, пїлскаць, па-

pluskać; || Наплёскиваться, być napluska-
wym. *Imśl. b.* napлёсканный, napлuskаны.

Наплетать, наплётъ, naplatać, napleść,
wrobic czego plesieniem; || * napleść trzy
po trzy, nabajać. *Imśl. b.* Наплётённый,
warplesiony.

Наплётіе, -ція, *n.* Наплётніиъ, -я, *m.* на-
гамнік.

Наплодить, napłodzić, wiele czego spłod-
zić, rodzić; || nahodować, rozmnożyć; ||
Наплодиться, napłodzić się, rozmnożyć
się.

Наплутаться, nabląkać się, nablądzić
się.

Наплутевать, naszachrować, naszałbie-
гауэ; || Наплутеваться, wiele naszachro-
wać.

Наплывать, наплыть, napływać, napły-
nąć, nasiekać, nasieć.

Наплывной, napłyniony.

Наплывъ, -я, *m.* napływ, napłynienie.

Наплылой, *ob.* Наплывной.

Наплыть, *ob.* Наплывать.

Наплёсневѣлый, *ob.* Заплёсневѣлый.

Наплясаться, wytąńczyć się.

Напнуться, *ob.* Напниаться,

Напоганить, splamić, skalać; || Напога-
ниться, być splamionym, skalanym. *Imśl. b.*

напоганенный, splamiony, skalany.

Напогребца, -ы, *ż.* sklepienie, półnar
nad równicą.

Наподобіе, *psk.* naksztalt, na podobień-
stwo.

Наподрядъ, *prk.* na jeden i tenże wzór,
nieprzerwanie, wciąż, w rząd.

Наподхватъ, *psk.* zaraz, natychmiast,
w mgnieniu oka.

Напоевать, паравать, poić.

Напоёніе, -ія, *n.* napojenie.

Напойна, -я, *ż.* *Gmin.* szczypta, niuch
tabaki.

Напоить, *ob.* Напавать.

Наползать, *ob.* Напалзывать.

Наползти, *ob.* Напалзывать.

Наполировать, *ob.* Полировать.

Наполненіе, -ія, *n.* napełnienie.

Наполять, Наполивать, напо́лнить,
napełniać, napełnić; || Наполяться, napeł-
ніе się. *Imśl. b.* напо́лненный, napełniony.

Наполотъ, naplecь, wyplecь. *Imśl. b.* на-
волотый, napielony.

Наполье, -ля, *n.* przestępek z ciągłych
pół złożona.

Напо́льный, napolny, napolowy, na polu
będący.

Напомаживать, напомадить, pomado-
wać, pomadować; || Напомаживаться,
pomadować się. *Imśl. b.* напомаженный,
pomadowany.

Напоминаніе, -іа, *n.* przywołanie,
wzmianka.

Напомина́тельный, odbywający się na
pamięć czego, przywołujący.

Напо́минать, напо́мнить, напо́мянуть,

przywołinać, przywołinać, przywołinać
wspominać, wzmiankować.

Напо́минове́ніе, *ob.* Напо́мина́ніе.

Напора́шивать, напорешить, напорёс-
напрóснуть, prósząc nasypywać.

Напо́рливо, *psk.* natarczywie, zuchwale.

Напо́рливость, -и, *ż.* natarczywość, za-
chwalełość.

Напо́рливый, natarczywy, zuchwały.

Напо́рный, napieraający, naciskający.

Напо́рожи́е, *psk.* próżno, bez czego
bez ładunku.

Напо́рь, -я, *m.* napieranie, naporcie, ||
atak, szturm.

Напо́слѣдокъ, *psk.* naostatek, nareczenie,
nakoniec.

Напо́слѣдяхъ, *psk.* *Gmin.* na ostatku,
przy końcu.

Напо́тѣлый, napotniały, wspotniały.

Напо́тѣть, Напо́тѣться, wypocić się, po-
rządnie się spocić.

Напра́вить, *ob.* Напра́влять.

Напра́вна, -я, *ż.* poprawienie; || naostrze-
nie.

Напра́вленіе, -іа, *n.* kierunek, skierowa-
nie.

Напра́вливать, *ob.* Напра́влять,

Напра́влять, напра́вить, kierować, na-
kierować, zwracać, zwrócić; || naostrzać,
naostrzyć (*np.* brzytwy). *Imśl. b.* напра́-
вленный, skierowany.

Напра́во, *psk.* na prawo, wprawo.

Напра́сливый, gwałtowny, poręczny, po-
pędliwy.

Напра́слина, -ы, *ż.* niesłuszne обвине-
ние, pśądzenie.

Напра́сно, *psk.* napróżno, nadaremnie.

Напра́сный, próżny, nadaremny; || nie-
справiedliwy, niesłuszny.

Напра́шивать, напросить, wyprasać,
żebrać, wyżeбраć; || зwoить, зwoіаć,
spraszać, sprosić. *Imśl. b.* напра́шанный,
wyproszony, wyżeбраний.

Напре́дь, *psk.* wprzód, przedtém.

Напрестóліе, -ія, *n.* (Антиміонъ), Ко́с-
chusta z wizerunkiem złożenia Zbawiciela
do grobu, na której mszę odprawiają
w kościele Prawosławnym.

Напрестóльный, na ołtarzu złożony, po-
stawiony.

Напримѣръ, *psk.* naprzykład.

Напрока́зить, напрока́зничать, nabroić,
napsocić.

Напрока́тъ, *psk.* w najem. Взять на
прока́тъ, wziąć co w najem. Дать на про-
ка́тъ, oddać co w najem.

Напроле́тъ, *psk.* wskróś.

Напроломъ, *psk.* na wylot.

Напропалу́ю, *psk.* do upadłego, jak sza-
lony, do ostatka. Онъ играеть въ карты
на пропалу́ю, gra w karty do upadłego,
jak szalony.

Напросить, *ob.* Напра́шивать.

Напро́сливый, natrętny, bezwstydný.

Напрóтивъ, naprzeciw, naprzeciwko; || przeciwnie. Онъ живётъ напрóтивъ моего дома, mieszka naprzeciwko mego domu. Трудъ укрѣпляетъ тѣло, а праздность напрóтивъ ослабляетъ его, praca wzmacnia ciało, przeciwnie próżniactwo osłabia go.

Напруживать, напружить, napręzać, naprężyć, nateżać, nateżyc; || Napруживаться, napręzać się, nateżać się. *Imsl. b.* напруженный, naprężony, nateżony.

Напрыгать, naskakać; || Напрыгаться, naskakać się.

Напрыгивать, напрыгнуть, naskakiwać, naskoczyć na со.

Напрыскивать, напрыскать, napręskiwać, napręskać, skrapiać, skropić, pokrapiać, pokropić; || Напрыскиваться, być napręskanym, skrapianym. *Imsl. b.* напрысканный, napręskany, skrapiany.

Напрыскъ, -а, *m.* nakrapianie.

Напрѣвать, напрѣть, *об.* Прѣть.

Напрягай, -ая, *m. об.* Нагоняй.

Напрягать, напрячь, napręgać, naprężyć, napiąć, napiąć, naciągać, naciągając; || Напрягаться, napręgać się, naciągać się, nateżać się, napięgać się, naciągać się. *Imsl. b.* напряженный, naprężony, napięty i t. d.

Напрядать, напрячь, wiele pruć, napręzać. *Imsl. b.* напряденный, sprzędziony.

Напряженіе, -ія *n.* naprężenie, nateżenie, naciągnięcie; || usiłowanie.

Напряженность, -и, *ж.* wyteżenie, wyprężenie, usilność.

Напрямятъ, Напрямяи, *psk.* wprost, bez okródkі.

Напрячь, *об.* Напрядать.

Напрячь, *об.* Напрягать.

Напугать, nastraszyć, przestraszyć; ||

Напугаться, przestraszyć się. *Imsl. b.* Напуганный, nastraszony.

Напудривать, напудрить, pudrować, napudrować; || Напудриваться, pudrować się.

Напудрить кому голову, змучь кому голову, zburczyć, złać kogo. *Imsl. b.* напудренный, napudrowany.

Напумать, *об.* Напугать.

Напумкать, Напумчать, напумкать, napuszczać, napuścić, nawpuszczać; || *Myśl.* spuszczać, spuścić (*psy ze swory*); || Напумкаться, napadać, rzucać się (*na со, na kogo*); || * gromić, naganiać, łajać. Напумстить на себя дурь, udawać głupiego.

Напумстить на ногу страхъ, nabawić kogo strachu. Напумститься на плоды, obeźrzeć się owoców. *Imsl. b.* напущенный, napuszczony.

Напущенный, napuszczany, nawpuszczany. Напущенные сапоги, buty z wysokimi cholewami.

Напущь, -а, *m.* gwałtowny napad, napaucie; || *Myśl.* spuszczenie psów ze sfory; || * bura, zburzenie, wyłajanie.

Напустить, *об.* Напумкать.

Напутьать, *об.* Напутьывать

Напутьственный, na drogę dany lub udzielony.

Напутьствие, -ія, *n.* komunja dana konającemu; || opatrzenie na drogę.

Напутьствовать, opatrzyć konającego Sakramentami Świętymi; || opatrzyć kogo na drogę. Напутьствовать кого желаніемъ счастливаго пути, życzyć komu szczęśliwej drogi. Напутьствовать къ смерти, przygotować kogo do śmierci. *Imsl. b.* напутьственный, opatrzony i t. d.

Напутьывать, напутьать, płać, napłacać, nawiklać, zwiklać; || * naplesć, nagać, dać plotek. *Imsl. b.* напутьанный, napłatanу, nawikłany.

Напухать, напухнуть, nabrzmiwać, nabrzmieć, puchnąć, napuchnąć, nabrzęknąć.

Напухлость, -и, *ж.* puchlina nabrzmiłość.

Напухлый, napuchły, nabrzękły, nabrzmiały.

Напухнуть, *об.* Напухать.

Напучивать, напучить, wzdymać, wzdąć, wznosić, wzniesić; || Напучиваться, wzdymać się, wznosić się. *Imsl. b.* напученный, wzdęty.

Напущать, *об.* Напущать.

Напыливать, напылить, napylać, napylić, pyłem со pokryć, naprószać, naprószyć, nakurzyć; || Напыливаться, być napylanym, naprószanym. *Imsl. b.* напыленный, napyłony, naprószony.

Напыщать, napuszać, nadymać, nadać, wbić w pychę; || Напыщаться, napuszać się, pyszczyć się. *Imsl. b.* напыщенный, napszony, nadęty.

Напыщенно, *psk.* napuszenie, z przysadą. Напыщенность, -и, *ж.* nadętość (*stylu*).

Напыщенный, napszony, nadęty.

Напѣвать, напѣть, pocić, zanócić sobie; || * = кому, ganić, łajać wymawiać komu. || * = на кого, potwarzać, szkalować kogo; || Напѣваться, naśpiewać się.

Напѣвный, śpiewny.

Напѣвъ, -а, *m.* nuta, melodia, śpiew.

Напѣивать, напѣинить, zapieniać, zapienić, pianać zapełniać; || Напѣиваться, zapieniać się, mussować.

Напѣть, *об.* Напѣвать.

Напяливать, напялить, napiąć, napiąć, rozpiąć, rozpiąć; || naciągać, naciągając; || Напяливаться, być napianym, naciąganym. *Imsl. b.* напяленный, napięty, rozpięty, naciągnięty.

Напячивать, напятить, uderzać, uderzyć о со, trącić. *Imsl. b.* напяченный, uderzony о со, potrąconу.

Нарабóтывать, нарабóтать, wiele robić, narobić; || zarabiać, zarobić, zaprasować; || Нарабóтаться, naprasować się, natrudzić się. *Imsl. b.* Нарабóтанный, narobiony, naprasowany.

Наравитъ, *psk.* w równi, w równej sfercie, równo.

Нара́довать, nacieszyć, sprawić radość;
 || Нара́доваться, nacieszyć się, naradować się.
 Нара́ждать, наро́дить, rodzić, narodzić, urodzić, narządzać, narządzić; || Нарожда́ться, rodzić się, narodzić się, zrodzić się, narządzać się, mnożyć się. Мѣсяцъ наро́дился, księżyc przybył po nowiu (*t. j. ukazała się pierwsza kwadra*).
 Нарамникъ, -а, *m.* (Омофоръ), naramiennik (*należący do ubrania biskupów*).
 Нарастать, нарасти, narastać, narosnąć, narощать, wzrastać, wzrosnąć, powiększać się, powiększyć się, pomnażać się, pomnożyć się, zbierać się, nabierać się.
 Нарастить, *об.* Нарощивать.
 Нарасхвѣть, *psk.* szybko, прѣдко, natchmiast. Сѣбно нарасхвѣтъ, siano sprzedaje się прѣдко, dobrze, ubiegają się o niego.
 Нарощивать, нарощать, наростить, naraszczать, naroscić, pomnażać; || *Ciesł.* powiększać wzdluż (*deskę*).
 Нарвалъ, -а, *m.* Zool. narwał, jednorzęс morski.
 Нардныи, Нардовый, *Boł.* nardowy, *об.* Нардь.
 Нардь, -а, *m.* *Boł.* nard, gatunek lewendy (*roślina*).
 Нардѣвать, нардѣть, dojrzewać дозрѣть, wystać się (*o wrzodzie*).
 Нардѣлость, -и, *ж.* obieranie się (*wrзodu*).
 Нардѣлый, dojrzалы, nabраны.
 Нардѣть, *об.* Нардѣвать.
 Нареканіе, *я,* *n.* narzekanie, przyzana, wyrzut.
 Нарекать, нарѣчь, назуwać, nazwać, давать назвіско; || = на когѣ, przyganiать, przyganić, wyrzucать co komu, wymawiać; || Нарекаться, назуwać się, mianować się, być назуваным. *Imśł. б.* Нареченный, названу.
 Наречіе, -іа, *n.* nazwanie, mianowanie, nadanie nazwiska.
 Нарѣчь, *об.* Нарекать.
 Нарисовать, *об.* Нарисовывать.
 Нарисовна, -и, *ж.* narysowanie, rysunek.
 Нарисовывать, нарисовать, rysować, narysować, wyrисовать, nakreślić; || Нарисовываться, być rysowanym. *Imśł. б.* Нарисованныи, naryсовану.
 Наричательный, іменны, nominalny.
 Наричательная цѣна акцій, cena nominalna на акці. *Gram.* Наричательное имя іміе розполіте, ogólне, gatunkowe.
 Наркотинъ, -а, *m.* Chem. narkotyна, pierwiarstek odurzający w opium.
 Наркотическій, narkotyczny, odurzający.
 Наровить, *об.* Норовить.
 Наровнѣ, *об.* Наравнѣть.
 Наро́децъ, -дца, *m. zdr.* *об.* Нарбдь.
 Наро́дить, Наро́диться, *об.* Нарожда́ть, Нарожда́ться.

Наро́дность, -и, *ж.* narodowość.
 Наро́дный, narodowy; || ludowy, gminny, popularny; || publiczny, pospolity. Наро́дный духъ, харантеръ, duch, charakter narodowy. Наро́дный прѣздникъ, uroczystość narodowa. Наро́дная нужды, potrzeby ludu. Наро́дная любовь, miłość 1 ludu, popularność. Наро́дныя пѣсни, pieśni gminne, pieśni ludu. Наро́дное пресвѣщеніе, oświecenie narodowe, publiczne. Наро́дная перепись, spis ludności.
 Наро́дное право, право narodów.
 Наро́довѣдѣніе, -іа, *n.* etnografja, opisanie szczegółowe narodów.
 Наро́додержавіе, Наро́доуправленіе, -іа, *n.* demokracja, gminowładztwo.
 Наро́донаселеніе, -іа, *n.* ludność, zaludnienie.
 Наро́дь, -а, *m. zdr.* наро́децъ, -дца, naród, lud; || ludek; || mnóstwo, stek ludzi.
 Простой наро́дь, pospólstwo, gmin. Тамъ было довольно всякаго наро́ду, dosyć tam było rozmaitych ludzi.
 Нарожда́ть, *об.* Нарожда́ть.
 Нарожде́ніе, -іа, *n.* zrodzenie, wzrost.
 Нарожде́ніе мѣсяца, początek nowiu, now' księżyca.
 Нарожникъ, -а, *m.* węgielnica, (*narzędzie*);
 Наросль, -и, *ж.* narost, narośl.
 Наростень, -стнй, *m.* bedłka, rodzaj grzybów.
 Наростить, *об.* Нарощивать.
 Наростовать, гдакаа (*o kurach*); || trzeć się (*o śledziach*).
 Наросъть, -а, *m.* narost, narośl; || zarodek u jajka.
 Нарочито, *psk.* celująco, znacznie.
 Нарочитый, celujący, znaczny.
 Нарочно, *psk.* umyślnie.
 Нарочный, umyślny. Письмо послано съ нарочнымъ, list odesłano przez umyślnego posłańca.
 Нартучивать, нартучить, nacierać, nacierzeć merkurjuszem.
 Нарубать, нарубить, narąбаць, narąбіć; || nadraбаць, nadraбіć, nacinać, naciąć, zrobić znak, cięсця; || Нарубаться, być narąбаным. *Imśł. б.* нарубленный, narąбану.
 Нарубна, -и, *ж.* narąbanie, nacięсие.
 Нарубной, nadraбану.
 Нарубъ, -а, *m. об.* Нарубна.
 Наруганіе, *об.* Поруганіе.
 Наругательство, *об.* Поругательство.
 Наругаться (надъ нѣмъ), naurąгаць, urąгаć się, wyszydzić.
 Наружи, *psk.* zewnątrz, zewnętrznie.
 Наружно, *psk.* powierzchownie; || pozornie.
 Наружность, -и, *ж.* powierzchowność, pozor, zewnętrzność.
 Наружный, zewnętrzny, zwierzchni, powierzchowny; || pozorny.
 Наруна́вникъ, -а, *m.* rękawek dla ochrony sukni od psucia

Нарумянивать, нарумянить, rózować, ósować; || Нарумяниваться, rózować się. *Imś. b.* нарумяненный, urózowaуу.

Наручень, -чия, *m.* narucnik, narucienik; || Наручни, *m.* kajdanki na ręce (*u przelantów*).

Нарушáть, нарушить, naruszać, naruszyć, ubliżać, ubliżyć (*np. prawom*); || Нарушáть, złamać (*np. przysięgę*); || гwałциć, pogwałциć, zgwałциć (*np. prawa*); || прекрaцзаć, przykroczyć (*np. zakaz*); || przestápić, zakłócić (*np. spokoјność*). || Нарушáться, być naruszаным, łamanym, gwałconym i t. d. *Imś. b.* нарушанный, naruszony, złamanу, pogwałconу i t. d.

Нарушэние, -ия, *n.* pogwałcenie (*praw i t. p.*), zakłócenie (*spokoјności i t. p.*), przestápienie, przekroczenie (*przepisów i t. p.*). Нарушэние, обяза́нностей службы, przeniewierzenie się на urzędzie. Нарушэние присяги, złamanie przysięgi.

Нарушитель, -я, *m.* gwałциciel, burzyciel, wichrzyciel; || прекрaцза́jący (*право i t. p.*).

Нарушителница, -ы, *ж.* гwałциcielka, burzycielka, wichrzycielka; || прекрaцза́жа (*право i t. p.*).

Нарушить, *ob.* Нарушáть.

Нарциссовый, narcyzowy.

Нарыось, -а, *m.* *Boł.* narcyz (*kwiat i roślina*).

Нáры, -ь, *ж.* *m.* przycza, tapczan, tarczan.

Нарывáть, нарывáть, narуwać, narуwać; || wystać się, obierać się (*o wrzodzie blizim pęknięcia*). *Imś. b.* нарванный, narwany i t. d.

Нарывáть, нарывáть, губ, кораб, накораб. *Imś. b.* нарывтый, narуту, nakorabaуу.

Нарывной, wezykatoryjny, mający własność naciągания речержа. Нарывной пластырь, wezykatorja.

Нарывь, -а, *m.* wrzód, czyrak.

Нарыльникъ, -а, *m.* kaganiec (*wkładаны на pysk niektórych zwierząt*).

Нарыскаться, nabiegać się, z mordować się bieгаjąc.

Нарысь, -а, *m.* *Mysl.* trop liś.

Нарыть, *ob.* Нарывáть.

Наръзать, *ob.* Наръзывать.

Наръзвѣтся, nasawolić się.

Наръзка, -и, *ж.* nacięcie, nadcięcie; || *Proś.* mierzenie roli на miary kwadratowe, rozmiar gruntów, pomiar.

Наръзно́й, karbowany. Наръзно́е ору́дье, lufa broni palnej karbowanej wewnátrz.

Наръзывать, наръзывать, narzynać, narzynać, nacinać, naciągć, nakrawać, nakrawać; || mierzyć grunta, rozmierzać; || Наръзываться, być narzynаным, nacinaпым, nakrawаным; || być rozmierзаным; || *Gmin.* *spić się, upić się, pijаным być.

Imś. b. наръзанный, narznięту, nacięту, nakrawану.

Наръзъ, -а, *m.* *ob.* Наръзка.

Наръчье, -ия, *n.* dialekt, narzecze; || *Gram.* przysłówek.

Нарюмиться, *Gmin.* napłakać się.

Нарядить, *ob.* Наряжáть.

Нарядливость, -и, *ж.* ozdobność, strojenie się.

Нарядливый, ustrojony, ubрану, wymuskану.

Нарядно, *psk.* wytwornie, wykwintnie, stroјnie.

Нарядный, elegancki, wytworny, wykwintny, strojny, ozdobny; || wyznaczony, naznaczony, przeznaczony, nakazаны.

Наряду, *psk.* *ob.* Наравнѣ.

Нарядчикъ, -а, *m.* zawodwca robotników; || kredencarz.

Нарядъ, -а, *m.* ubiór, strój; || nakaz, rozkaz, wyznaczenie, zlecenie, delegowanie; || spis potraw; || *Artyl.* zaprawa racowa.

Наряжáть, нарядить, ubierać, ubrać, stroić, ustroić; || nakazywać, nakazać, wyznaczać, wyznaczyć, delegować; || Наряжáться, ubierać się, stroić się; || być nakazywanым, wyznaczаным, delegowanым. *Imś. b.* ubрану, ustrojony; || nakazаны, wyznaczony, delegowany.

Насадить, *ob.* Насаждáть.

Насадка, -и, *ж.* nasadzenie (*czego*); || osadzenie (*czego na co*); || nadsztukowanie.

Насаждение, -ия, *n.* sadzenie (*np. drzew*).

Насаживать, насаждáть, насаждать, насаждать, nasadzać, nasadzić, zasadzać, zasadzić; || osadzać w ręczkę, w trzonek; || *zaprowadzać, zaprowadzić, rozkrzewiać, rozkrzewić; || Насаждáться, być nasadzаным, zasadзаным; || *zaprowadzać się, rozkrzewiać się. *Imś. b.* насаждённый, nasadzony, zasadzony i t. d.

Насадивать, насадить, smarować, posmarować, posmarować sadłem; || Насадиваться, smarować się sadłem. *Imś. b.* насадённый, nasmarowany sadłem.

Насандáливать, насандáлить, farbować, nafarbować sandałem. * Насандáлить носъ, od zbytесного upijania się dostać nos czerwony. *Imś. b.* насандáлённый, nafarbowаны sandałem.

Насаривать, насорить, narpuszać, narpuszyć, naśmiecić; || Насариваться, być narpuszоным, naśmieconым. *Imś. b.* насорённый, narpuszony, naśmieconу.

Насасывать, насосать, nasysać, nassać; || naciągáć, naciągáć; || Насасываться, nasysać się. *Imś. b.* насосанный, nassану, naciągnięту.

Насахаривать, насахарить, ocukrować, nasukrować, ocukrować, osłodzić; || Насахариваться, być ocukrowаным. *Imś. b.* насахарённый, ocukrowаны, osłodzony.

Насвёрливать, насверлить, śwидроваć,

наświdrować; || Насвѣрливаться, być świdrowanym. *Imśl. b.* насвѣрленный, наświdrowаны.

Насвистывать, насвистать, wygwizdywać, wygwizdać (*np. piosnkę*).

Населѣніе, -іа, *n.* osada, nasiedlenie, zaludnienie; || ludność.

Населять, населить, zaludniać, zaludnić, osadzać, osadzić; || zamieszkiwać, zamieszkać. *Imśl. b.* населенный, zaludniony, nasiedlony, zamieszkały.

Насиживать, насидѣть, pędzić, przepędzać (*przez alembik*); || wysiadywać jajca, siedzieć na jajach (*o ptakach*); || *psuć zdrowie przez długie siedzenie; || Насиживаться, być przepędzonym (*przez alembik*); || długo siedzieć. *Imśl. b.* насименный, przepędzony (*przez alembik*); || wysiedzony.

Насиливаться, насилиться, przymuszać się, przymusić się, usiłować się, przykładać, przyłożyć się.

Насиліе, -іа, *n.* gwałt, przemoc, przymus.

Насиловать, гвалціць, przymuszać kogo. *Imśl. b.* насилованный, zgwałcony, przymuszony.

Насилу, *psk.* zaledwie, z trudnością; || наконец Онъ тань слабъ, что насилу ходитъ, такъ jest słaby, że zaledwie chodzi. Н силу я тебя дождался, наконецъ дочекаłem się ciebie.

Насильникъ, -а, *m.* гвалціciel.

Насильничать, гвалціць, czynić гвалт кому, dopuszczać się гвалту, zmuszać, zmusić.

Насильно, *psk.* гвалтем, przemocą, siłą.

Насильный, гвалтовны, гвалтем wyдарты, zmuszony, przymuszony.

Насильственно, *ob.* Насильно.

Насильственный, гвалтовны. Насильственная смерть, śmierć гвалтовна.

Насильство, -а, *n.* *ob.* Насиліе.

Наснивать, насинить, nadawać, nadać kolor niebieski, pofarbować na niebiesko. *Imśl. b.* насиненный, nafarbowany kolorem niebieskim.

Наснабливать, насноблить, skrobać, naskrobać, strugać, nastругаць; || Наснабляться, być skrobanym, struganym. *Imśl. b.* наснобленный, naskrobany, nastруганы.

Насказъ, -а, *m.* potwarz, obmowa.

Насказывать, насказывать, naopowiadać, naopowiedzić, nagadać, napleść; || =наого, ogadywać, ogadać, czernić, oczernić kogo.

Наснакивать, наснакивать, наснокнутъ, насночить, naskakiwać, naskoczyć, naparadać, naparzać na kogo niespodzianie.

Насвернить, napaskudzić.

Насквѣзь, *psk.* wskroś, na wskroś; || на выlot.

Наснитаться, natulać się, nawłóczyć się.

Наснобъ, -а, *m.* podskok, podskoczenie.

Насноблить, *ob.* Наснабливать.

Наснокнутъ, *ob.* Наснакивать.

Насноро, *psk.* napręde. Скоро насноро, jak najprędzej.

Насночить, *ob.* Наснакивать.

Наскребать, наскрѣсть, naskrobać. *Imśl. b.* наскребенный, naskrobany.

Наскучивать, наскучать, наскучить, naprzykrzać się, naprzykrzyć się, sprzykrzać się, sprzykrzyć się.

Наслаждаться, насладиться, cieszyć się, nacieszyć się, radować się, naradować się, znajdować rozkosz w czém, używać rozkoszy, smakować w czém.

Наслаждѣніе, -іа, *n.* rokosz, upodobanie.

Насластить, *ob.* Наслащивать.

Наслать (*cz. przysz.* нашілѣ), *ob.* Насылать.

Наслащивать, насластить, osładzać, osłodzić; || Наслащиваться, być osładzanym. *Imśl. b.* наслащенный, osłodzony.

Наслоняться, nawłóczyć się, nawalać się.

Наслудъ, -а, *m.* woda w czasie odwilży na lód występująca.

Наслужить, używa się tylko в прыслѣвкѣмъ немого або недѣлго, *np.* Эта карета непрочно, немого (недѣлго) наслужить, ta karetta nie jest trwała, niewiele (nieдолго) posłuży.

Наслушиваться, наслушаться, nasłuchać się, dosyć posłuchać, wiele słuchać; || częstѣмъ слухaniem oswoić się з чѣм.

Наслушаться, wiele lub często słysząc o kim, о чѣм.

Наслышна, -и, *ż.* слух, wieść. По наслышкѣ *psk.* ze слуху, ze słyszenia.

Наслѣдіе, -іа, *n.* paścizna, dziedzictwo, spadek. Отцовское наслѣдіе, dziedzictwo по ojcu, ojcowizna.

Наслѣдникъ, -а, *m.* dziedzic, spadkobierca; || nastęzca. Наслѣдникъ престѣла, nastęzca tronu. *Prav.* Наслѣдникъ по завѣщанію, sukcesor testamentowy.

Наслѣдница, -ы, *ż.* dziedziczka, spadek biorąca; || następczyni (tronu).

Наслѣдническій, Наслѣдничій, dziedziczny, dziedzicowy, spadkobierczy.

Наслѣдникъ, dziedziczny, spadły на kogo в spadku. Наслѣдникъ, принць, nastęzca tronu, królewicz.

Наслѣдованіе, -іа, *n.* dziedziczenie, następstwo. Наслѣдованіе престѣла, dziedziczność tronu. Право наслѣдованія, право następstwa, prawo sukcesjonalne.

Наслѣдовать, dziedziczyć, odziedzичь, wziąć spadek по kim, następować, następic. *Imśl. b.* наслѣдованный, wzięty в spadku, odziedzичony.

Наслѣдственно, *psk.* dziedzicznie, spadkiem.

Наслѣдственность, -и, *ж.* dziedziczność, własność dziedziczenia, prawo dziedziczenia, право do sukcesji, право dziedziczenia po kim majątku.

Наслѣдственный, dziedziczny, spadkowy, sukcesyjny, sukcesyjalny. Наслѣдственное имѣние, dobra dziedziczne. Наслѣдственная болѣзнь, choroba dziedziczna.

Наслѣдство, -а, *н.* dziedzictwo, spadek, sukcesja. По наслѣдству, w spadku, dziedzicznie. Лишить ногó наслѣдства, wydziedziczyć kogo. *Прав.* Ванантно наслѣдство, spadek wakujący. Наслѣдство послѣ родителей, (родовое имѣние, вóтчина), ojcowizna, dziedzictwo po rodzicach, по ојцу і дзиадку, majątność z dawnych lat do jednego rodu należąca.

Насмалить, насмолить, oblepiać, oblepić mazią, smołą, nasmalać, nasmolić. *Imsl. б.* насмоленый, nasmolony.

Насматриваться, насмотрѣться, *об.* Наглядѣться.

Насморить, *об.* Насмалить.

Насморить, nasmarkać, zasmarkać. *Imsl. б.* насморканный, nasmarkany, zasmarkany.

Насморъ, Насбркъ, -рна, *т.* katar, ryma.

Насмотрѣться, *об.* Наглядѣться.

Насмѣхаться, насмѣяться (надъ иѣмъ, надъ чѣмъ), naśmiewać się, naśmiać się (z kogo), wyśmiewać, wyśmiać (kogo), szydzić (z kogo).

Насмѣхъ, *psk.* żartem, на żart, żartujemy.

Насмѣшить, rozśmieszyć.

Насмѣшка, -и, *ж.* pośmiesz, wyśmianie, żart, naigrzawanie się, szyderstwo, urąganie. Обратить что въ насмѣшку, wyśmiać, wyszydzić со. Сказатъ что либо въ насмѣшку, żartem со powiedzieć.

Насмѣшливо, *psk.* szyderczo, urągliwie, żartobliwie.

Насмѣшливость, -и, *ж.* szyderstwo, szyderzenie, naśmiewisko, żartobliwość.

Насмѣшливый, szydujący, szyderczy, żartobliwy.

Насмѣшникъ, -а, *т.* naśmiewacz, szyderca, drwiarz, żartowniś.

Насмѣшница, -ы, *ж.* szydująca, lubiąca żartować.

Насмѣшничать, naśmiewać się, wyśmiewać, szydzić.

Насмѣшнически, *psk.* *об.* Насмѣшливо.

Насмѣшническій, *об.* Насмѣшливый.

Насмѣшничество, -а, *н.* *об.* Насмѣшливость.

Наснось, Насносяхъ, *psk.* bliska ролюгу (o kobiecie).

Наснѣжить, śniegiem napruszyć.

Насовывзть, насовать, napuchać, napchać, napakowywać, napakować; || Насо-

ываться, napakowywać się, naciskać się, natłaczać się. *Imsl. б.* насованный, napchany, napakowany i t. d.

Насовывать, насунуть, posuwać, posuwać; || wkładać (suknie), wdziwać; || Насоываться, trącić, stuknąć, uderzyć się о со. *Imsl. б.* насунутый, posunięty, włożony.

Насовѣтовать, doradzić со кому.

Насолить, nasolić, posolić; || * Насолить (кому), dogryźć, dopiec (komu). *Imsl. б.* насоленный, насолёный, nasolony, posolony.

Насорить, *об.* Насаривать.

Насосать, *об.* Насасывать.

Насосецъ, -ца, *т.* *здр.* sikaweczka, nie wielka pompa; || długi cylindrowy robak.

Насосинъ, -а, *т.* *здр.* *об.* Насось.

Насосный, pompowy.

Насось, -а, *т.* sikawka, pompa; || *Górn.* pompa kopalniowa; || *Wet.* nabrzmienie błony podniebiennej u konia; || Винный насось, lewar winny.

Насохлый, nadeschły.

Насохнуть, *об.* Насыхать.

Наспѣхъ, Наспѣхъ, *об.* Наскоро.

Насреди, *об.* Посреди.

Наставать, настать, nastawać, настаć, nadchodzić, nadejść, następować, nastąpić, zbliżać się, zbliżyć się.

Наставитель, -я, *т.* *об.* Наставникъ.

Наставительный, pouczający, budujący.

Наставить, *об.* Наставлять.

Наставка, -и, *ж.* nadsztukowanie.

Наставлѣние, -ия, *н.* nauczanie, przestroga, instrukcja.

Наставливать, наставить, nastawiać, nastawić, zostawiać, zostawić; || sztukować, nadsztukować; || obracać, wycelować (działo ku pewnemu punktowi), mierzyć, kierować; || Наставляться, być nastawianym, zastawianym, sztukowanym i t. d. *Imsl. б.* наставленный, nastawiony, zastawiony, nadsztukowany i t. d.

Наставникъ, -а, *т.* nauczyciel, mistrz.

Наставница, -ы, *ж.* nauczycielka, ochmistrzyni.

Наставническій, nauczycielski.

Наставничество, -а, *н.* nauczycielstwo.

Наставничій, *об.* Наставническій.

Наставной, nadsztukowany.

Наставочка, -и, *ж.* *здр.* *об.* Наставка.

Наставочный, *об.* Наставной.

Наставывать, настоять, nalewać, naleć plynem (ziola i t. p.); || nalegać, nalezdź;

|| Наставывать, naciagać, naciągnąć (o herbacie, ziołach). *Imsl. б.* Настоянный, nalany, naciągnięty.

Наставлять, насталить, nastalać, stalić (żelazo). *Imsl. б.* Насталенный, stalony.

Нстанавливать, настановить, wiać, nastawić, zastawiać, zastawić; станавливаться, być nastawianym,

wianym. *Imsl. b.* настанóвленный, nastawiony, zastawiony,

Настáние, -я, *n.* nastanie, nadejście, nastąpienie, zbliżenie się.

Настáновить, *об.* Настáнавливать.

Настáтъ, *об.* Настáвátъ.

Настѣгивать, настѣгать, smagać, nastagać, narobić pęgów; || przepikowywać, pikować. *Imsl. b.* настѣганный, nastagany, przepikowany.

Настѣжь, *psk.* na óścież.

Настигáтъ, настигнуть, настичь, доścигаć, doścignáć, doganiać, dogonić, doścignáć, doścignáć. *Imsl. b.* настигнутый, dościgniony, dogoniony, dościgniony.

Настигнѣние, -я, *n.* doścignienie, doścignięcie, dogonienie, doścignięcie.

Настилáтъ, настлáтъ, rozpościerać, rozpostrzeć, porozwieszać, rozciągać, rozciągnáć; || naścierać, naścierać, pokrywać, pokryć, wykładać, wyłożyć, nakładać, nałożyć. Настилáтъ полъ, wykładać tarcicami, deskami, dać podłogę z tarcic. Настилáтъ потолокъ, dać sufit, powałę. *Imsl. b.* настланный, rozpostarty, rozciągnięty, pokryty, wyłożony.

Настилка, -и, *ż.* naścieranie, rozpościeranie, wysłanie, układanie, wykładanie; || *Szewc.* podszawa w obówie wewnętrzna. Настилка полóвъ, wykładanie deskami podłóg, wysłanie posadzki.

Настилочный, do wyścierania, nakładania służyący.

Настичь, *об.* Настигáтъ.

Настлáтъ, *об.* Настилáтъ.

Настовикъ, -а, *m.* *Mysl.* zając pokazujący się po spadnięciu piewszego śniegu.

Настóйна, -и, *ż.* Настóй, -о́я, *m.* nalewanie płynem, nalew, naciąg, infuzja, wystój; || * Настóйна, trunek, nalewka (z *złód i z. p.*).

Настóйчиво, *psk.* uporczywie, z naleganіем, nieodstępnie.

Настóйчивость, -и, *ż.* uporczywość, naleganіе, wytrwałość, wytrwanie.

Настóйчивый, uporczywy, nalegający, wytrwały.

Настóльный, на stole położony, znajdujący się.

Насторáживать, насторáжить, *Mysl.* zastawiać, nastawiać, nastorczáć, nastorczáć. насторáжать, насторáжить; || * Насторáжить, уши, насторáжить uszy; || Насторáживаться, być zastawianym, nastorczáваться. *Imsl. b.* насторáженный, nastawiony, nastorczony, насторáжены i t. d.

Настóяніе, -я, *n.* naleganіе.

Настóятель, -я, *m.* starszy, przełożony klasztoru, przeor, opat. Настóятель монастырскаго óкруга, prowincjał. Настóятель цѣркви, pleban; || prałat.

Настóятельскій, dó przełożonego klasztoru należący, opacki.

Настóятельно, *psk.* usilnie, z naleganіем, pilnie, nagle.

Настóятельность, -и, *ż.* nagła potrzeba. Настóятельный, nagły, nagle potrzebowany, p lny.

Настóятельство, -а, *n.* przeogát, przeogástwo, opactwo.

Настóять, zbliżać się, zbliżyć się, być blizkim czego, nadchodzić, nasuwać się. Настóять óпасность, niebezpieczeństwo jest blizkiém. Въ дѣньгахъ настóить большая надóбность, nasuwa się nagła potrzeba pieniędzy.

Настóять, *об.* Настáивать

Настóяться, wystać, spędzić cały pewny czas na staniu, zmęczyć się długo czekając na co.

Настóящий, terazniejszy, tegoczesny, niniejszy, dzisiajszy, obecny, przytomny (*gdzie*); || prawdziwy, istny, istotny, rzeczywisty, szczery (nie sfałszowany). Въ настóящее время, w obecnym czasie, teraz. Въ настóящую минуту, w tѣj chwili. Въ концѣ настóящаго гóда, w końcu tego roku, bieżącego roku. Настóящее зóлото, szczerе зóлото. Вотъ настóящая причина егó разорѣнія, to jest istotna przyczyna jego zrujnowania się. Снизите мнѣ настóящую цѣну, proszę mnie powiedzieć istotną cenę (*towaru*). Тепѣрь настóящая порá сажáть дѣревья, teraz najwłaściwsza pora sadzenia drzew || *Gram.* Настóящее время, czas terazniejszy,

Настрáивать, *об.* Настрáивать

Настрáчивать, настроичить, stembnować, nastembnować; || * Настрóчить, предко napisáć. *Imsl. b.* настрóченный, nastembnowany.

Настрашить, nastraszyć (*kogo*).

Настращáтъ, zastraszyć, przestraszyć, odstraszyć, nabawić trwógi (*kogo*). *Imsl. b.* настращенный, przestraszony, odstraszony.

Настригáтъ, настричь, nastrzygać, nastrzydз. *Imsl. b.* настриженный, nastrzyжony.

Настрóгать, nastrugać, naheblować. *Imsl. b.* настрóганный, nastrugany, naheblowany.

Настрóго, *psk.* jak najsurowiѣj.

Настрóивать, настрóить, budować, na budować; || * skierować, nakierować (*na dobre lub zде*); || * nabroić (*np. fígłów*); || nastrajać, nastróić (*instrument muzyczny*); || Настрóиваться, być nabudowanym, nastrajanym. *Imsl. b.* настрóенный, nabudowany, nastróжены i t. d.

Настрóйна, -я, *ż.* nastrojenie (*instrumentu muzycznego*).

Настрóйщикъ, -а, *m.* nastrajający instrumenta muzyczne.

Настрóчивать, настрóчить, *об.* Настрáчивать

Настрóгивать, Настрóгáтъ, *об.* Настрóгáтъ.

Настрѣливать, настрѣлять, strzelać, nastrzelać. *Imsl. b.* настрѣленный, nastrzelany.

Настря́пывать, настря́пать, nagotowywać, przygotować (*jedzenia*). *Imśl. b.* настряпаный, nagotowany.

Настужа́ть, настудить, nastudzać, nastudzić, wystudzać, wystudzić, ostudzać, ostudzić; || Настуна́ться, wystudzać się, ostudzać się. *Imśl. b.* настуженный, nastudzony, wystudzony, ostudzony.

Наступа́тельно, *psk.* zaczepnie.

Наступа́тельный, zaczepny.

Наступа́ть, наступить, następować, nastąpić, nadeptywać, nadeptać; || napadać, paraś kogo, rzucać się na co, na kogo, napastować; || napierać, nacierać na....; || nastawać, nastać, nadchodzić, nadejść, zbliżyć się, zbliżyć się.

Наступле́ние, -я, *n.* nadejście, zbliżenie się, nastanie; || natarcie, napad.

Наступчи́во, *psk.* natarczywie.

Наступчи́вость, -и, *ж.* natarczywość.

Наступчи́вый, natarczywy.

Наступь, -а, *m.* natarcie, napad, zaczepka.

Настурци́й, -я, *m.* *Bot.* nasturcja (*roślina*).

Насть, -а, *m.* powierzchnia śniegu zmarзлого po odwilży.

Настыва́ть, настынуть, настыть, остыва́ть, остыгна́ть, wystyгаć, wystygnać.

Насты́лый, остыглы́, wystygły.

Настыль, -и, *ж.* *ob.* Насть.

Настынуть, настыть, *ob.* Настыва́ть.

Насулить, naobіecywać.

Насунуть, *ob.* Насовывать.

Насупливать, насупить, nasepiać, nasepić; || Насупливаться, nasepiać się, zachmurzyć się. *Imśl. b.* насупленный, nasepiony, zachmurzony.

Насупротивь, *psk.* naprzeciwko, *ob.* Напротывь.

Насурьмивать, насурьмить, *ob.* Сурьмить.

Насусливаться, насуоулиться, *Gmin.* upijać się, upić się.

Насухо, *psk.* nasucho, zupełnie sucho.

Насучивать, насучить, nakręcać, nakręcić; || Насучиваться, być nakręcanym. *Imśl. b.* насученый, nakręcony.

Насучка, -и, *ж.* skręcanie, nakręcanie.

Насушивать, насушить, nasuszać, nasuszyć; || Насушиваться, być nasuszаным. *Imśl. b.* насушённый, nasuszony.

Насушна, -и, *ж.* naszananie.

Насущный, codzienny, powszedni.

Насчитывать, насчитать, parachowywać, parachować, naliczać, naliczyć; || Насчитываться, być rachowanым, liczonым. *Imśl. b.* насчитанный, parachowany.

Насыла́ть, насыла́ть, насыла́ть, насыла́ть. *Imśl. b.* насланный, nasłany.

Насыла, -и, *ж.* nasłanie, nasłanie.

Насыпа́ть, насыпать, насыпува́ть, насыпува́ть; || Насыпаться, насыпува́ть się. *Imśl. b.* насыпаный, насыpany.

Насыпать, *ob.* Насыпать.

Насыпка, -и, *ж.* nasypka, nasypanie.

Насыпной, насыпану, nawieziony (*o ziemie i t. p.*).

Насыпь, -а, *m.* kosz młyński nad kamieniem.

Насыпь, -и, *ж.* naspa, wysypka, nasyp, przyspa (*ziemi*); || бляски złote lub srebrne nasypywane na materję.

Насытить, *ob.* Насыщать.

Насыха́ть, насыхну́ть, przysychać, przyschnąć.

Насыща́ть, насытить, насыса́ть, насысичь, karmić, nakarmić; || * zadawalniać, zadowolnić; || *Chem.* насыса́ть co czём, dość czego rozpuszczać w ріynie; || Насыща́ться, насыса́ть się. *Imśl. b.* насыщённый, насыcony.

Насыщёние, -я, *n.* насыcenie, n karmienie, || * zaspokojenie, zadowolenie.

Насыва́ть, насыять, zasiewać, zasiać, przesiewać, przesiać; || przesiewać sitem; || Насыва́ться, być nasiewаным, przesiewаным. *Imśl. b.* насыянный, zasiaany, przesiany.

Насывь, -а, *m.* wysiew.

Насыда́ть, насысть, osiadać, osieść, nasiaда́ть, nasiąść.

Насыдна, -и, *ж.* kokosz, kura wysiadująca jają, kwoka z kurczętami; || *Astr.* Plejady, Baby (*konstellacja*).

Насыдникъ, -а, *m.* przестка (*roślina*).

Насыда, -а, *m.* zawiązek, zaród (*w jaję*).

Насывать, *ob.* Насывать.

Насына, -и, *ж.* nacięcie, znak; || laska atamańska (*u Dońskich kozaków*).

Насынальный, do nacięcia służący.

Насына́ть, насычь, nacinać, naciąć, naciąć, nasiecać, nasieć; || narzynać, narzynać; || Насына́ть золотомъ, blachmalować. *Imśl. b.* насыченый, nacięty, nasiekany i t. d.

Насыоное, -аго, *n.* owad.

Насыонойный, owadożеру.

Насыль, осидлы (*o kurzu*).

Насыривать, насырить, siarkować, nasiarkować, nasiarczyć; || Насыриваться, być siarkowanым. *Imśl. b.* насыренный, nasiarkowany, nasiarczony.

Насысть, -и, *ж.* насысть, -а, *m.* zdr. насыстонь -отня, *m.* kurnik, gdzie kury zasiadają na grzędzie. grzędą dla kur.

Насыть, *ob.* Насыда́ть.

Насычна, -и, *ж.* narąbanie, nacięcie, karb; || blachmalowanie, robota Damasceńska.

Насычь, *ob.* Насына́ть.

Насыять, *ob.* Насыва́ть.

Ната́пливать, нато́лнять, нато́лнить, popchnąć, popchnąć; || szturchać, naszturchać; || Ната́пливаться (*на что*), tracić się o co; || wdawać się z kim, przestawać, ocierać się o kogo. Нато́лнять кому́ бока, па́тлус кому́ бока. *Imśl. b.* нато́лннутый, popchnięty, szturchnięty.

Ната́пливать, нато́пить, napalać, napalić (*w ріесю*); || natapiać, natopić; || Ната́-

спаваться, być paralonym (o piecu). *Imsl. b.* натопленный, paralon; || natopiony.

Ната́птывать, натопа́ть, nadeptywać, nadeptać, udeptywać, udeptać. || Натáптываться, być nadeptywanym. *Imsl. b.* нато́панный, nadeptany.

Ната́ривать, натори́ть, wyuczać, wyuczyc, utresować (konia i t. p.), przyzwyczaić, przyuczyc do czego, wdroyć, ułożyć do czego.

Ната́снивать, ната́снать, натащи́ть, naciągać, naciągnąć, nawlekać, nawlec, napażać, napażać, nanieść, wiele czego przyposić, znosić; || Натáсниваться, być napażonym, nawleczonym i t. d. *Imsl. b.* ната́снанный, ната́щенный, nawleczony, nanieiony.

Ната́чивать, нато́чить, naostrzać, naostrzyć, wyostrzać, wyostrzyć; || ната́чать, naticzyć, wiele czego tokarską robotą wyrabiać; || Натáчиватьсь, być naostrzonym, naticzonym. *Imsl. b.* нато́ченный, naostrzony, naticzony.

Натащи́ть, об. Натáснивать. Натве́рживать, натве́рдить, uczyć się na pamięć; || Натве́рживать руну, wprawлять ręce do czego; || Натве́рживаться, być utrzymywаным w pamięci. *Imsl. b.* натве́рженный, wyuczony na pamięć, utrzymany w pamięci.

Натво́рить, rozczуnić, rozrobić, zamiesić; || * nabroić.

Нате́на, -и, ж. *Myśl.* uganianie się psów za zwierzem.

Нате́нать, нате́чь, naciekać, naciec; || *Myśl.* uganiać się za zwierzem (o psach).

Нате́ный, naciekły.

Нате́нь -а, м. napływ wody; || stalaktyt, zjadłość kamienna, об. Капéльникъ.

Натере́бливать, натере́бить, trzebić, natrzebić, nawyruwać, narwać, nadzierać, nadrzeć, nadarć; || Натере́бливаться, być trzebionым, wyrуwanым i t. d. *Imsl. b.* натере́бленный, natrzebiony, nawyruwany i t. d.

Натере́ть, об. Натирáть. Натерпéться, wycierpieć, dotrwać w cierpieniu, wytrzymać udręcenie do końca.

Натэ́совать, натэ́сать, ociosywać, obciosать; || Натэ́соваться, być obciosываным. *Imsl. b.* натэ́санный, obciosаны.

Нате́чна, -и, ж. об. Натэ́на.

Натирáть, натере́ть, nacierać, natrzeć, wycierać, wytrzeć; || rozcierać, rozetrzeć (*farby*); || smarować, nasmarować (*maścią*); || Натирáться, nacierać się, rozcierać się, smarować się; || * okrzezać się, wyksztalcić się. *Imsl. b.* натэ́ртый, natarty, rozтарты, nasmarowany.

Натирна, -и, ж. Натирáние, -ия, n. nacieranie, natarcie.

Натиснивать, натиснать, натиснуть, naciskać, nacisnąć, przyciskać, przycisnąć, natłaczać, natłoczyć, napychać, napaść; || Натисниваться, naciskać się,

natłaczać się, napychać się. *Imsl. b.* натиснанный, натиснутый, naciśnięty, przyciśnięty, natłoczony, napażony.

Натиснь, -а, м. piętno, odbicie, odcisk, ślad; || natarcie, napad, uderzenie.

Натиснуть, об. Натиснивать.

Натка́ть, natkać, utkać. *Imsl. b.* нати́каный, natkany, utkany.

Наткну́ть, об. Наты́кать.

Натолка́ть, Натолни́уть, об. Натáлнивать. Натолко́вывать, натолко́вать, powtarzać kilka razy, wpaść, wpoić, namawiać, skłaniać do czego; || Натолко́ваться, nagaдаć się. *Imsl. b.* натолко́ванный, wpojony, nagadany.

Натолочь, natłuc. *Imsl. b.* натолочённый, natłuczony.

Натопи́ть, об. Натáпливать.

Натопа́ть, об. Натáптывать.

Натопи́ривать, натопи́рить, nastoperzać, nastoperzyć, rozpościerać, rozprostować, jeździć, najeżdżać, nastorczyć, nastorzyć; || Натопи́риваться, nastoperzać się, najeżdżać się, nastorzyć się.

Наторго́вывать, наторго́вать, targować, utargować. *Imsl. b.* наторго́ванный, utargowany.

Натори́ть, об. Натáривать.

Наторё́лый, przywyкły, nawykły, wprawny.

Наторё́ть, przywyкnać, nawyкnać, wprawić się.

Нато́чить, об. Натáчивать.

Натоша́нь, *psk.* na czezo.

Натра́вливать, натра́вить, naszczуwać, naszczуać (o psach); || * podniecać, połudzać.

Натрэ́скается, *Gmin.* najęść się do sytości.

Натри́й, -ия, м. *Chem.* natryjum, sodjum (*metal*).

Натро́вый, z natryjum złożony.

Натро́новый, natronowy, z natronu; об.

Натрэ́.

Натро́нь, -а, м. об. Натрэ́,

Натру́бить, natrąbić.

Натру́сить, natrząść.

Натру́ситься, natrwożyć się, należeć się.

Натру́сна, -и, ж. rożek na proch, prochownica. Въ натру́ску, posypując, przupruszając cзём.

Натрэ́, -а, м. *Min.* natron, soda znajdująca się w przyrodzeniu w stanie suchym. Натрэ́сывать, Натрэ́сать, натрэ́сти, натрэ́сывать, natrzasać, natrząć, натрэ́зывать. *Imsl. b.* натрэ́сенный, natrząsаны.

Нату́га, -и, ж. wyprężenie, wyciężenie.

Нату́живать, нату́жить, нате́жать, нате́żyć, wyprężać, wyprężyć; || Нату́живаться, нате́жаться, wypręжаться się. *Imsl. b.* нату́женный, нате́женный, wypręженный.

Нату́жный, Нату́жливый, trudny, moczolny, ciężki, nużący.

Нату́ра, -ы, ж. natura, przyrodzenie.

Рисовать съ нату́ры, rysować z natury.

Получать продовольствие дэньгами, albo

натурою, въ натурѣ, odbierać produkta zredukowane na pieniądze lub w naturze, sama rzeczka.

Натуральность, -а, *m.* naturalista.

Натурально, *psk.* naturalnie; || zapewne, bez wątpienia.

Натуральный, naturalny, przyrodzony.

Натуральная история, historia naturalna.

Натуральная трость, laska z sitowia.

Натурный классъ, klasa gdzie z natyru gysuja.

Натурщикъ, -а, *m.* *Mal.* człowiek nagі do malowania użyty, żywowór.

Натурщица, -ы, *ж.* kobieta do malowania użyta.

Натушевывать, натушевать, *об.* Тушевать.

Натынальень, -ля, *m.* kół, którym się robi w ziemi dziura do posadzenia drzewa.

Натыкать, натыкать, natykać, natkać, wtykać, wetknąć. *Imsl. b.* натыканный, натуканы.

Натыкать, натинуть, wsadzać, wsadzić na ostrze; || Натыкаться, potykać się, trafić się o co, wleźć na co. *Imsl. b.* натынутый, натинутый, wsadzony na ostrze.

Натѣшить, rozweselić się, uradować; || Натѣшиться, rozweselić się, uradować się.

Натягивать, натянуть, pociągac, pociagnąć, pociągac, pociagnąć, naprężac, naprężac, naprężac, wciągać, wciągnąć; || Натягиваться, pociągac się; || *упиѣть się. *Imsl. b.* натянутый, pociągnięty.

Натягъ, -а, *m.* Натяга, -и, *ж.* *Bed.* narzędzie żelazne do pociągania obręczy; || *Slus.* szrubostak.

Натяжна, -и, *ж.* *zdr.* натяжочна, -чи, łapina w wierszu dla miary lub rymu; || выражение накрѣсане, wyszukane; || Въ натяжку, obcisłe, obcisło.

Натянуть, *об.* Натягивать.

Натяжной, obcisły.

Наугадъ, *psk.* bez namysłu, na los szczęścia.

Наука, -и, *ж.* nauka, wiedza, umiejętność; || terminowanie u majstra. *Впередъ наука, na przyszłość niech to służy ci za naukę.

Науствитель, -я, *m.* poduszczacz, poduszczyciel, poduszczuacz.

Наутѣвъ, *psk.* uciekając. Пуотиться наутѣвъ, dać drapaка, pierzchnąć.

Научать, научить, nauczać, nauczyć (кого); || Научаться (чему), uczyć się, wyuczać się (czego). *Imsl. b.* наученный, нащозну, wuczony.

Научный, naukowy.

Наушница, -ы, *ж.* poduszczycielka.

Наушна, -ы, *ж.* Наушникъ, -а, *m.* klapy a szarki dla zakrycia uszu.

Наушникъ, -а, *m.* potwarzca, oszczerca, plotka, papla.

Наушница, -ы, *ж.* potwarczyna, potwarczyna, plotkarka.

Наушничать, potwarzca, obmawiać.

Наушничество, -а, *n.* potwarz, oszczercstwo.

Наущать, наустить, poduszczac, poduszczyc, podbudzac, podbudzić, instygować, podmawiać, podmówić. *Imsl. b.* наущённый, poduszczony, pobudzony, podmówiony.

Наущёние, -я, *n.* poduszczenie, podmówienie, namówienie, pobudzenie.

Нафабрить, *об.* Фабрить.

Нахайливый, *об.* Нахальный.

Нахалиться, *об.* Нахальничать.

Нахаль, -а, *m.* zuchwalec, natrętnik.

Нахална, -и, *ж.* zuchwałka, kobieta natrętna.

Нахальничать, zuchwale postępować, być natrętnym.

Нахально, *psk.* zuchwale, natrętnie, bezczelnie.

Нахальный, zuchwały, natrętny, bezczelny.

Нахальство, -а, *n.* zuchwalstwo, natrętność, bezczelność.

Нахвалывать, нахвалать, *об.* Хвалать.

Нахаривать, нахарнать, charkać, nacharkać. *Imsl. b.* нахарнианный, nacharkаны.

Нахвалиться, nachwalić się, — używa się tylko z przeczeniem не (*nie*), np. Я не нахвалюсь, albo: Я не могу довольно нахвалиться моимъ поваромъ, nie mogę mego kucharza dosyć nachwalić się.

Нахвастьвать, нахвастьвать, нахвастьваться, chełpić się zbytecznie, nakłamać.

Нахвывать, нахватать, nachwytać, папараć wiele czego, nazbierać; || нахывать, набуć чего bezprawне; || нахватать долгу, zadłużyć się, zaciagnąć długi; || Нахвататься, папараć, nazbierać czego bezprawне. *Imsl. b.* нахванный, nachwytаны, папараны.

Нахлѣбаться, objeść się, obczekić się (*plynnych potraw*); || *Gmin.* upić się, spić się.

Нахлѣстать, nachłostać.

Нахлѣстна, -и, *ж.* płat skórzany; || *Cies.* deska dla umocnienia czego przybita; || *pagana, repymanda, bura.

Нахлѣбучивать, нахлѣбучить, *об.* Нахлѣбучивать.

Нахлѣпнуть, przykrywać, zatrzasnąć.

Нахлѣпотаться, nakłopotać się, nafradować się, namordować się.

Нахлынуть, napłynąć, wiele zebrać się; || *nadejść niespodzianie, nagle zaskoczyć. На меня, albo: но мнѣ нахлынули гости, nagle mnie zaskoczyli goście.

Нахлѣбникъ, -а, *m.* stołownik.

Нахлѣбница, -ы, *ж.* stołownica.

Нахлѣбстаться, *Gmin.* nachłystać się, upić się.

Нахмуривать, нахмурить, zmarszczać, zmarszczyc (np. czoło), zaszepić, zaszepić

|| Нахму́риваться, najeżyć się (o *ptakach*); || zachmurzać się, zasępiac się. *Imśl. b.* нахмуренный, zmarszczony, zasępioń, zachmurzony.

Нахнынаться, пап'акаць ся, nabeczeć się.

Находить найти, znachodzić, znajdować, naleźć, znaleźć, zastać; || познавать, poznać po czém; || odkrywać, odkryć, wy, naleźć; || trafić, natrafić na co, napotkać; || надходить niespodzianie, zaskoczyć, napadać; || улегалъ czemu, być wystawionym na co; || Находиться, znajdować się;

|| *налеźć się, trafnie odpowiedzieć *lub* działać przytomnie. Я нашёл егò за обедомъ, zastałem go przy obiedzie. Охотнѣе нашёлъ въ лѣсу на медвѣдя, шушкѣ напоркалъ въ лѣsie niedźwiedzia. Корабль нашёлъ на мель, okręt trafił na mieliznę. На него находятъ припаднѣи бѣшенства, on dostaje napadów szaleństwa. * На него иногда находятъ по часамъ, czasami ma bzika w głowie. * Что это на васъ нашло сегоднѣ, co takiego dziś z panem się dzieje, *lub* co za kaprys dziś przyszedł panu do głowy?

Przyśł. Нашла носà на камень, trafiła kosa na kamień. * Найти ногò своєю милостю, okazać komu swoją łaskę. * *Iron.* Не на того нашёлъ, nie na swego trafił omylił się! Нашёлъ друга, to mi przyjaciela! Нашёлъ съ кѣмъ знаться, niema co mówić, piękna znajomość! Нашёлъ кому повѣрить свою тайну, było też komu zwierzyć się ze swoją tajemnicą. Винаватые нашлись, winowajców znalezione.

* Онъ нашёлся и умѣлъ выпутаться изъ затрудненія, dobrze się znalazł i potrafił wyrwać się z kłopotu. Находиться въ добромъ здоровьѣ, mieć się dobrze (*przez wzgląd na zdrowie*). *Imśl. b.* найденный, znalezione.

Находиться (об. Ходить), nachodzić się, chodźć do z mordowania, namęczyć się przez chodzenie.

Находна, -и, *zdr.* находочна, rzecz znaleziona, odkryta przypadkowo i szczęśliwie, nalazek.

Находный, przypadkowo znalezione.

Находчивость, -и, *z.* przytomność уму, zwinność, zręczność.

Находчивый, przytomny, zwinny, zręczny.

Находчивъ, -а, *m.* naleźca, znaleźca.

Находчица, -ы, *z.* znaleźcielka.

Нахождение, -я, *n.* znajdowanie się. *Руч.* Нахождение въ живыхъ, pozostanie się przy życiu.

Нахоложивать, nachолодить, wychłodzić, wychłodzić, wystudzać, wystudzić; || Нахоложиваться, oziębiać się, wystygać. *Imśl. b.* нахоложенный, wychłodzony, wyłodzony.

Нахохряться, об. Нахохливаться.

Нахрапомъ, Нахрапобъ, *psk.* przemocą, gwałtem.

Нацарапывать, нацарапать, nadrapывать, nadrapać; || набазграць, nagryzmolić. *Imśl. b.* нацарапанный, nadrapany, nabazgrany.

Нацвѣтъ, -а, *m.* wełna niższego gatunku.

Національно, *psk.* po narodowemu.

Національный, narodowy.

Нація, -и, *z.* naród.

Нацѣживать, нацѣдить, nacedzać, nacedzić; || Нацѣживаться, być nacedzanym. *Imśl. b.* нацѣженный, нацѣженный, nacedzony.

Нацѣливать, нацѣлить, celować, wyscelować, nastawiać, nastawić; || Нацѣливаться, wymierzać do kogo, wycelować broń palną. *Imśl. b.* нацѣленный, wycelowany, wymierzony.

Нацѣловаться, nasałować się.

Нацѣплять, нацѣпить, nacerpiac, nacerpić, nawieszać, nawiesić; || Нацѣпляться, przyczepiać się do czego, być nacerpianym, nawieszanym. *Imśl. b.* нацѣпленный, nacerpienny.

Начадить, naswѣдить, swѣду narobić. *Imśl. b.* начаденный, naswѣдzone.

Начало, -а, *n.* początek, źródło, pierwsza przyczyna; || pierwiastek, zasada, podstawa, pochodzenie; || Начала, -ь, *mn.* początki, pierwsze zasady (*nauki*). || Въ началѣ пятого, zaraz po czwartej (*godzinie*). || Быть подь началомъ, być wysłanym за jakie przewinienie do klasztoru pod dozór dla poprawy moralnej (*mówi się o duchownych osobach*).

Начальникъ, -а, *m.* naczelnik, zwierzchnik.

Начальница, -ы, *z.* dyrygująca czém, przewodniczka.

Начальнический, Начальничий, naczelnicy, zwierzchniczy.

Начальный, początkowy, pierwiastkowy, pierwszy, pierwotny; || elementarny.

Начальственный, do zwierzchnictwa należący, zwierzchnictwu właściwy.

Начальство, -а, *n.* naczelnictwo, władza; || dowództwo, komenda.

Начальствование, -я, *n.* dowództwo, dowodzenie.

Начальствовать, dowodzić, być dowódcą.

Начать, -я, *n.* zacząć.

Начатокъ, -тка, *m.* początek, pierwiastek.

Начать, об. Начинать.

Наченывать, наченанить, wybijać (*monetę i t. p.*). *Imśl. b.* наченаненный, wybity.

Начёлонъ, -лна, Начельникъ, -а, *m.* początek, przepaska na czole noszona (*u dziewcząt wołciańskich*).

Начёрнивать, начернить, brudzić, pobrudzić, smolić, posmolić; || naczerniac,

начернить. *Imsl. б.* начерни́нный, начер-
слонь.

Начерно, *psk* на brudno, w bruljonie.

Начерпывать, начерпать, начерпаѣ,
начерпаѣ; || Начерпываться, быѣ на-
сеграну. *Imsl. б.* начерпанный, на-
сеграну.

Начертание, -я, *n.* зарыс, план, szkic.

Начертать, *об.* Начертывать.

Начертательный, linjowy, graficzny,
przedstawiający co w rysunku, opisujący,
opisowy.

Начертить, *об.* Начерчивать.

Начерчивать, начертать, nakreślać, na-
kreślić, narysować; || описуѣ со, даѣ на
pismie, wykładać, wyłożyć; || Начерты-
ваться, быѣ nakreślanym, rysowanym
i t. p. *Imsl. б.* начертанный, nakreślony,
narysowany, opisany.

Начерчивать, начертить, rysować, na-
rysować (*plan i t. p.*), kreślić, nakreślić; ||
Начерчиваться, быѣ rysowanym, nakre-
ślanym.

Начесть, *об.* Начитывать.

Начесть -а, *m.* начесание (*np. lnu*); || за-
драпаніе, zdrapanіе.

Начесывать, начесать, начесывать на-
чесаѣ; || задрапуѣ, задрапаѣ, подрапаѣ.
Imsl. б. начесанный, начесаны, задрапа-
ну.

Начетверо, *psk* на cztery części.

Начётный, defektowy, brakujący.

Начётчикъ, -а, *очытаны, świadомы*
pism.

Начётчица, -ы, *ж.* *очытана.*

Начётъ, -а, *m. zdr.* начётѣцъ, -тца, de-
фект, brak (*w pieniędzach*).

Начинание, -я, *n.* rozpoczynanie, ||
przedsięwzięcie, zamiar.

Начинатель, -я, *m.* rozpoczynający, rozpo-
czynający; || przedsiębierca.

Начинательница, -ы, *ж.* rozpoczynająca,
rozpoczynająca; || przedsiębierczyni

Начинательный, zaczynający, wyrażа-
jący zaczęcie. *Gram.* Начинательный гла-
голь, słowo zaczynające.

Начинать, начать, **зачунаѣ, засчаѣ,**
розпозчунаѣ, розпозчаѣ; || надкроїѣ; || вы-
стосоваѣ, uformowaѣ, wytoczyѣ. Начи-
на́тьсѣ, **зачунаѣ сѣ, розпозчунаѣ сѣ.** Начи-
на́йте зтоѣт пирогъ пѣна не простыѣ.

Надкроїѣ теѣ пирогъ добрѣки не wystygł.
Онъ началъ со мною дѣло, wystosował,
wytoczył mi proces. *Przysl.* Началъ за

здравію, а свѣль за упокой, koniec nie
odpowiada początkowi. Праздники не ча-
лись, święta сѣ розпозчѣты. *Imsl. б.* нача-
тый, начатой, **зачѣты, розпозчѣты.**

Начинивать, Начинять, начинять, на-
дзiewаѣ, надзѣаѣ, faszerowaѣ, napelniaѣ,
napelnić, nabijaѣ, nabіѣ; || Начиниваться,
быѣ надзiewаным, faszerowanym; || тем-
поваѣ сѣ (*o rybach*). *Imsl. б.* начинен-
ный, начиненный, **надзѣану, faszerowany,**
napelniony, nabity.

Начинна, -и, *ж. zdr.* начиночна, -чки, на-
дзѣаніе, надзѣваніе, faszerowanie.

Начиночный, до надзѣванія, faszero-
wania należący.

Начинщикъ, -а, *m.* poczynaacz, пара-
тник, podżegacz (*zwad, niezgód*), podnie-
ta.

Начинь, -а, *m.* początek, rozpoczęcie.
Przysl. Начинь дѣло красить, dobry po-
czątek połowa roboty.

Начинять, *об.* Начинивать.

Начисто, *psk.* на czysto, do czysta; ||
w ręcz, bez ogródki, wprost. Переписать
просьбу начисто, przepisać prośbę na czy-
sto. || Отказъть начисто, odmówić bez o-
gródki, wręcz.

Начитанность, *очытаніе, nabycie wia-*
domości przez czytanie.

Начитанный, *очытаны.*

Начитать, *вучытаѣ; || Начитаться,
начытаѣ сѣ, przez czytanie wielu dzieł
nabyć wiadomości. *Imsl. б.* начитанный,
вучытаны.*

Начитывать, начесть, парачовываѣ,
parachowaѣ, nali заѣ, naliczyć *Imsl. б.*
начтѣнный, parachowany, naliczony.

Начихаться, nakichaѣ сѣ.

Нашалить, наброїѣ, wiele figlów napła-
taѣ; || Нашалиться, naszwalić сѣ.

Нашататься, nawalesaѣ сѣ; || долго ро-
зостаѣ без заѣя:а, bez zatrudnienia.

Нашатырный, *Chem.* ammoniakalny.

Нашатырь, -я, *m.* *Chem.* amonjak.

Нашойникъ, -а, *m. zdr.* нашейничекъ,
-чна, naszyjnik, obróża.

Нашелушить, *нашущуѣ, naobieraѣ; ||*

Нашелушиться, быѣ нашущеным, naobie-
ranym *Imsl. б.* нашелушѣнный, нашущо-
пу, naobierany.

Нашептаніе, -я, *n.* **Нашепотъ, -а, m.**
szepkanie, szepty.

Нашептывать, **нашептатъ, szepтаѣ,**
szepnaѣ со до уха, **нашептываѣ, насзе-
птаѣ;** || *Gmin.* **зачсараѣ, urzec kogo**
szepтaniem. *Imsl. б.* нашептанный, насзе-
птаны.

Нашествие, -я, *n.* najście, wpadnienie,
napad, wkroczenie; || **Нашествие Святаго**
Духа, zstąpienie, udzielanie Ducha Św.

Нашивать, **нашйть, naszywaѣ, naszyć,**
przyszyć, przyszyć (*do czego*); || **на-
зыѣ, naszyć czego wiele;** || **Нашиваться,**
быѣ naszywаным. *Imsl. б.* **нашйтый, на-
szyты.**

Нашивать, *об.* Носить, *Nestć.*

Нашивна, -и, *ж.* **нашываніе, naszycie,**
przyszywanie, przyszycie, lamowanie; ||
Woj. **szewron, galon noszony na ramie-**
niu.

Нашивной, *naszyty, przyszywany.*

Нашлѣнникъ, -а, *m.* naszelnik (*o sz-*
przegu).

Нашйть, *об.* **Нашивать.**

Нашлѣнникъ, -а, *m.* *Her.* osoba **z**
wierzeń szyszaka, helmu.

Нашлёпаты, wychlastać kogo (*ręka*).
Imsl. b. нашлёпанный, wychlastany (*ręka*).
 Нашпиговать, *об.* Шпиговать.
 Нашпиливать, нашпилить, szpilikować, paszpilekować, szpilkami nasadzać, nasadzic; || Нашпиливатьсь, być szpilikowanym.
Imsl. b. нашпиленный, paszpilekowany.
 Нашпёрникъ, -а, *m.* rzemyk przytrzymujący ostrogi.
 Наштѣпать, *об.* Штѣпать.
 Наштукарить, *об.* Штукарить.
 Наштукатурить, *об.* Штукатурить.
 Нашумѣть, nahałasować, nakrzyżować.
 Нашъ, -а, *m.* dawna nazwa głoski H.
 Нашъ, *m.* наша, *ж.* наше, *n.* nasz, *nasza, nasze.*
 Нашѣна, *об.* Нашѣна.
 Нашчепать, naszczepać. *Imsl. b.* нашчепанный, naszczepany.
 Нашщипывать, нашщипать, uszczykać, uszczknać, uszczyknać, szczypiać urywać, skubać, naskubać, gwać, narwać, naobrywać. *Imsl. b.* нашщипанный, uszczknięтый, naskubany, narwany.
 Нашѣна, -и, *ж.* płat skórzany, łata na bócie, na trzewiku.
 Нашѣдаты, нашѣсть, kąsaniem nagryzać, nakąsać, pokąsać; || najadać, stawać się dłużnym za jedzenie czego po wiele razy; || Нашѣдаться, najadać się.
 Нашѣдить, *об.* Нашѣживать.
 Нашѣдка, -и, *ж.* (wjeżdżanie konia); || ułożenie psów гоńczyх до polowania.
 Нашѣдникъ, -а, *m.* jeździec, harcownik, kawalerzysta; || розбójник morski, korsarz; || ochotnik konny, partyzant wojenny; || *Zool.* ichneumon, rodzaj łasicy.
 Нашѣдница, -ы, *ж.* kobieta jeżdżąca konno, amazonka.
 Нашѣдничать, prowadzić wojnę partyzancką; || harcować.
 Нашѣдническій, partyzancki; || korsарски; || harcowny.
 Нашѣдничество, -а, *n.* partyzanstwo; || harcowanie.
 Нашѣдничій, *об.* Нашѣдническій.
 Нашѣдь, -а, *m.* najazd, wtargnięcie; || najazd, przybycie niespodziane.
 Нашѣжать, нашѣхать, najeżdżać, najeżdzać, jадзe паротка, natrafić, wjeżdżać na eo; || przybywać jадзe gromадnie.
 Нашѣхать на неприятеля, natrafić na nieprzyjaciela. Нашѣхало иупцѣвъ на ярмарку, na jarmark najeżdżało mnóstwo kupców.
 Нашѣживать, нашѣдить, njeżdżać, njeżdżic (*konia*); || zarabiać jeżdżąc konno lub powozem; || Нашѣживаться, być njeżdżалым; || wiele jeździć. *Imsl. b.* нашѣженный, njeżdżony.
 Нашѣжій, -аго, *m.* przyбуты, обсу, роцѣзны.
 Нашѣсть, *об.* Нашѣдаты.
 Нашѣхать, *об.* Нашѣжать.
 Нашчепатризовать, *об.* Зашчепатризовать.

Наибедничать (на ногѣ), nagadać na kogo, spotparzyć, oczernić.

Наявѣ, *psk.* на jawie, nie we śnie.

Найдривать, найдрѣть, nabierać, nabrac, zbierać się (*o wrzodach*).

Найривать, rzerpolić, grać licho. Найривать на скрипѣть, rzerpolić na skrzyrcach.

Не, *psk.* nie. Это можетъ не уdatься, to może się nie udać.

Онъ сердить, и не безъ причины, gniewa się, i nie bez przyczyny.

Не то чтобы она была красива, а не дурна собѣю, nie można powiedzieć żeby była ładna, ale nie szpetna.

Не такъ глупъ, не taki głupi. Не на что купить, niema za co kupić.

Не къ чему, не зачѣмъ туда ходить, niema po co tam chodzić.

Не у кого спросить, niema u kogo spytać się. Не о чемъ писать, niema o czѣмъ pisać.

Небезвыгодный, mogący być korzystnym.

Небезспѣрный, mogący być przedmiotem sporu, sprzeczeki.

Небеса, *об.* Небо.

Небесный, niebieski, niebiański; || бо-ски.

Неблаговременно, *psk.* nie wcześniej, nie w porę.

Неблаговременность, -я, *ж.* niewczesność, niestosowność.

Неблаговременный, niewczesny niestosowny.

Неблагодарно, *psk.* niewdzięcznie.

Неблагодарность, -и, *ж.* niewdzięczność.

Неблагодарный, niewdzięczny.

Неблагонадежность, -и, *ж.* niepewność, wątpliwość.

Неблагонадежный, niepewny, wątpliwy.

Неблагопристойно, *psk.* nieprzystojnie, nieprzyzwoicie, nieobyczajnie.

Неблагопристойный, nieprzystojny, nieprzyzwoity, nieobyczajny.

Неблагоприятный, niesprzyjający, nieprzyjazny, niepomyślny.

Неблагоразумие, -я, *n.* nierozsądnosc, nierozum.

Неблагоразумно, *psk.* nierozsądnie.

Неблагоразумный, nierozsądny.

Неблагородно, *psk.* nieszlachetnie.

Неблагородный, nieszlachetny, godny pogardy, niecny, nieczemny, podły.

Неблагодичный, nieporządny.

Небо, -а, *n.* (mn. небеса), nebo (*niebiosa*); || Небо, podniebienie (*w ustach*).

Небожитель, -я, *m.* niebianin.

Небожительница, -ы, *ж.* niebianka.

Небозѣръ, -а, *m.* wniebożrzał (*ryba morska*).

Небольшой, niewielki, nieduży. Это дитяти съ небольшимъ три года, а дзеско niedawno skończyło trzy lata. Дѣло стало за небольшимъ, sprawa ta wstympana została o małą rzecz.

Небосклѣнь, -а, *m.* horyzont, widnokrę, widnokrę.

Небрежѣніе, -іа, *n. ob.* небрежность.
Небрежливо, Небрежливость, Небрежливый, *ob.* Небрежно, Небрежность, Небрежный.

Небрежно, *psk.* niedbale, opieszale.
Небрежность, -и, *ж.* niedbalstwo, niedbałość, opieszalność

Небрежный, niedbały, opieszaly.
Небывалый, niebyły, niesłuchany, nadzwyczaj rzadki, nie dawniejszy; || урою, nierodobny, niestworzony; || niedoświadczony. Это небывалый случай, то неслучану wypadek, Говорить о небывалых вещахъ, mówić o niestworzonych rzeczach. Небывалые подвиги, nierodobne do uwierzenia czyny. Небывалый человекъ, człowiek niedoświadczony.

Небывальщина, Небылица, -ы, *ж.* zmyślenie, utwór wyobraźni, fikcja, bajka. Рассказывать небылицу въ лицахъ, bając, pleść nie wiedzieć co, baśnie powiadać.

Небытие, -іа, *n.* niebyt, niebytność, niestnienie.
Небытность, -и, *ж.* nieobecność, nieprzytomność.

Неважный, nieważny, nic nieznaczący.
Неварѣніе, -іа, *n.* (жѣлудка), niestrawność (żołądka).

Недалекъ, *psk.* niedaleko.
Невеличекъ, niewielki, mały.

Невещественно, *psk.* niematerialnie, duchowo.

Невещественность, -и, *ж.* niematerialność.

Невещественный, nie materialny.
Невзгода, -ы, *ж.* nieszczęście, niedola, niepowodzenie.

Невзирая, *psk.* pomimo (tego), pomimo względu, wbrew, przeciw; *ob.* Несмотря.

Незначай, *psk.* niespodzianie, niespodziewаніе, znieścacka, przypadkiem, przypadково.

Незрѣчность, -и, *ж.* nieporozumienie, nieokazałość.

Незрѣчный, nieporozumny, nieokazywały.
Невыскаательный, niewymagający, niezrozumiały.

Невидаль, -и, Неvidальщина, -ы, *ж.* osobliwość, rzadkość, rzecz rzadka, cud, dziw.

Невидимка, -и, *ж.* Gmin. osoba co się może niekiedy stać niewidzialną przez czar; || talizman, który może zrobić człowieka niewidzialnym.

Невидимо, *psk.* niewidzialnie.
Невидимость, -и, *ж.* niewidzialność.

Невидимый, niewidzialny.
Невидный, niepozorny, drobny.

Невинно, *psk.* niewinnie.
Невинность, -и, *ж.* niewinność.

Невинный, Невинень, niewinny, niewinny.

Невкусно, *psk.* niesmacznie.
Невкусный, niesmaczny.

Невѣстительный, nierozległy, nieobszerny, mało mający miejsca.

Невѣстно, *ob.* Неумѣстно.
Невѣстность, -и, *ж.* nieprzyswoitość.

Невѣстный, nie na swoim miejscu, nieprzyswoity.

Невниманіе, -іа, *n.* Невнимательность, -и, *ж.* nieuwaga, niebacznosc, lekceważenie, pogarda.

Невнимательный, nieważny, niebaczący.

Невнятно, *psk.* niezrozumiale, niewyraźnie.

Невнятный, niezrozumiały, niewyraźny.
Нево время. Не во время, *psk.* nie w porę, niewczesnie, w nieczas.

Неводъ, -а, *m. zdr.* Неводонъ, -днѣ, Рыб. niewód, sieć wielka. Неводный, do niewodu należący.

Неводъ, -а, *m.* zmniejszenie (bydła).
Невозбранно, *psk.* wolno, bez przymusu.

Невозбранный, wolny, nieprzymuszony.

Невозвратный, невозвратно, *ob.* Безвозвратный, Безвозвратно.

Невоздержаніе, -іа, *n.* niepowściągliwość, niewstrzemięźliwość.

Невоздержно, *psk.* niepowściągliwie, niewstrzemięźliwie.

Невоздержность, -и, *ж.* *ob.* Невоздержаніе.

Невоздержный, niepowściągliwy, niewstrzemięźлиwy.

Невоздѣланный, nieuprawiony.
Невозможно, *psk.* niepodobna, *ob.* Невозможный.

Невозможность, -и, *ж.* niemożność, niepodobienstwo.

Невозможный, niepodobny, który się stać nie może. Это физически невозможно, w tym jest fizyczne niepodobienstwo. Мнѣ невозможно исполнить твоѣ желаніе, nie jestem w stanie wypełnić twoje życzenie. Это никакъ невозможно сдѣлать, tego na żaden sposób nie można uczynić. Требовать невозможнаго, wymagać rzeczy niepodobnych.

Неволять (нѣ чему), przymuszać (do czego); || Неволяться, przymuszać się.

Невольникъ, -а, *m.* niewolnik; || braniec, jeniec.

Невольница, -ы, *ж.* niewolnica, branka.
Невольническій, niewolniczy.

Невольничество, -а, *n.* niewola, niewolnictwo

Невольничій, *ob.* Невольническій.
Невольно, *psk.* mimowolnie, z musu.

Невольный, mimowolny; || прzymuszону; || znajdujący się w niewoli.

Неволя *zdr.* Неволюшка, -и, *ж.* niewola, poddaństwo, jarzmo; || nagła potrzeba, konieczność, mus, przymus. Выкупить изъ неволи, wykupić z niewoli. Неволя заставляетъ меня работать съ утра до

вѣчера, potrzeba zmusza mię pracować od rana do wieczora. **Что за неволя бхать въ такой дождь, со за konieczność jechać w taki deszcz?** Неволю, по неволѣ, *psk.* gwałtem, przemocą, w brew woli czyjjej, z musu. Его взялъ въ службу неволю, взято go do służby z musu. По неволѣ замолчишь, zmuszony byłem zamilczeć.

Невообразимый, nie do pojęcia, niepojęty, przechodzący wszelkie wyobrażenie.

Неворотъ, -и, *ж.* suknia, która jeszcze nie była nicowana.

Невпопадъ, *psk.* nietrafnie, nie w porę, niestosownie.

Невразумительно, *psk.* niezrozumiale, niewyraźnie.

Невразумительность, -и, *ж.* niezrozumiałość, niewyraźność.

Невразумительный, niezrozumiały, niewyraźny.

Невредимо, *psk.* w dobrym stanie, w całości, bez uszkodzenia.

Невредимость, -и, *ж.* nieskazitelność, całość.

Невредимый, nieskazitelny, nieuszkodzony, cały.

Невступно, *psk.* niezupełnie, niezwszy-
stkiem.

Невступный, niezupełny; || *Astr.* Невступный лунный мѣсяць, miesiąc księżycowy o 29 dniach.

Невтерпежъ, *psk.* nie do wytrzymania, nieznośnie.

Невыгода, -ы, *ж.* strata, szkoda, uszczerbek, ujma.

Невыгодно, *psk.* ze szkodą, z ujmą, niekorzystnie.

Невыгодный, niekorzystny, szkodliwy, stratny.

Невыносимо, *psk.* nie do wytrzymania, nie do zniesienia, nieznośnie.

Невыносимый, nieznośny.

Невыразимо, *psk.* niewypowiedzianie, nie do opisanja.

Невыразимый, niewypowiedziany, trudny do opisanja, nie dający się wyrazić.

Невѣдомо, *psk.* niewiadomo.

Невѣдомый, niewiadomy, nieznanu.

Невѣдь, *psk.* wiele, niezmiernie, tyle, że i wystawić sobie niepodobna, nie wiedzieć, *Объ этомъ невѣдь что подумаютъ, nie wiedzieć, со о тѣмъ pomysła.*

Говорили, онъ невѣдь какой богачъ, mówiono, że on niezmiernie jest bogaty.

Невѣдѣние, -я, *n.* niewiedomość, niewiadomość, nieznajomość, brak nauki.

Невѣжа, -и, Невѣжда, -ы, *wsp.* nieświadому, ciemny, bez nauki, nieuk; || kobieta nieświadoma, ciemna, bez nauki; || nieokrzesany, niegrzeczny, prostak, gbur; || nieokrzesana, niegrzeczna, prostaczka.

Невѣжественный, nieświadому, ciем-
ну.

Невѣжество, -а, *n.* nieświadomość,

ciemnota, nieuctwo; || grubość, nieokrzesaność, prostactwo, niegrzeczność.

Невѣжливо, *psk.* niegrzecznie.

Невѣжливость, -и, *ж.* niegrzeczność.

Невѣжливый, niegrzeczny.

Невѣжничать, niegrzecznie postępować.

Невѣйка, -и, Невѣйница, -ы, *ж.* zbożo w plewach, niewyjawiane.

Невѣрие, -я, *n.* Невѣрство, -а, *n.* niedowiarstwo, niewiara.

Невѣрно, *psk.* niedokładnie, mylnie. Это происшествіе описано невѣрно, wy-
padek ten opisany niedokładnie.

Невѣрность, -и, *ж.* niewierność, wiaro-
łomstwo, przeniewierzenie się; || niedokła-
dność, błąd.

Невѣрный, niewierny, wiarołomny, nie-
pewny; || niedokładny, mylny.

Невѣроятность, -и, *ж.* niepodobieństwo,
niepodobność do prawdy, wątpliwość.

Невѣроятный, niepodobny do prawdy,
nie do uwierzenia, niesłychany.

Невѣрь, -а, *m.* niedowiarek.

Невѣсомый, nie dający się zważyć.

Невѣста, -ы, *ж.* narzeczona, oblubienica,
panna młoda, na wydaniu; || osoba stoso-
wonego wieku do zamężścia. У него дочь унѣ
невѣста, już ma córkę na wydaniu; || Хри-
стова невѣста, Oblubienica Chrystusowa.

Невѣстка, -и, *ж.* zdr. Невѣстуха, syno-
wa (*Star. niewiastka*), żona syna; || бра-
това (żona brata). Прзысл. Вевѣсткѣ на
отмѣстку, wet za wet darmo nic, piękne
za nadobne.

Невѣсть, *psk.* Gmin. niewiadomo. Не-
вѣсть нудѣ запропастился, niewiadomo
gdzie zginął.

Невѣяница, -ы, *ж.* об. Невѣйка.

Невѣянный, niewyjawiany, w plewach
(o zbożu).

Негáрный, niedosyć mocny, tęgi (*wódcę*).

Негáшенная извѣсть, -и, *ж.* warno niega-
szone.

Негáдѣ, *psk.* niema gdzie. Мнѣ негáдѣ
лечь, nie mam gdzie się położyć. Я бы
вамъ досталъ денегъ, да негáдѣ взять,
dostarczyłbym panu pieniądze, ale nie
mam gdzie wziąć.

Негибный, nieugięty, niezłомny.

Негибность, -и, *ж.* nieugiętość, niezłом-
ność.

Негáдний, негáдки, nierówny.

Негибный, -негибное дерево, cis, cis-
we drzewo, об. Тисъ.

Негибная, -и, *ж.* Воля. żywotnik, drzewo
żywia.

Негибный, niegniący.

Негодникъ, -а, *m.* об. Негодяй.

Негодница, -ы, *ж.* об. Негодяйна.

Негодно, *psk.* niegodziwie, źle.

Негодный, niegodny, niegodziwy, nie-
zdatny, nieczemu, nie wart, lichy.

Негодное сунно, liche sukno. Негод-
ная земля, licha, niezdatna do uprawy.

ву ziemia. Него́дный, челове́къ, niegodziwy człowiek. Него́дная же́нщина, kobieta złego życia, niegodziwa. Него́дный мальчи́шна, swawolnik, psotnik, szalec, lampart. Него́дное дѣло, zła sprawa. Него́дный въ употребленію, nieoddatny do użycia. Него́дный лѣсъ для постройки, niezdatne do budowania drzewo.

Негодова́ніе, -іа, *n.* gniew, oburzenie. Негодова́ть, вознегодова́ть, narzekać, wyrzekać (*na* co), niechęć okazać, być nie kontentym, oburzać się na co.

Него́дь, -а, *m.* Gmin. niepowodzenie; || neurodzał, zły żniwa.

Него́дѣи, -ѣя, *m.* ladaco, hultaj, łajdak, niegodziwiec.

Него́дѣина, -я, *f.* hultajka, łajdaczka, niegodziwa.

Негостепі́мно, niegościnnie.

Негостепі́мность, -и, *f.* niegościnnosć.

Негостепі́мный, niegościnnie, Негоціа́нтъ, -а, *m.* kupiec na wielką skalę.

Негоціа́ція, -іа, *f.* negocjacja, układy.

Негра́мотный, niepiśmienny, nieumiejący czytać i pisać.

Негрёнокъ, -на, *m.* murzynek.

Негрита́нна, -я, *f.* murzynka.

Негрита́нный, murzyński.

Негръ, -а, *m.* murzyn.

Неда́вний, niedawny.

Неда́вно, *psk.* niedawno.

Неда́вность, -и, *f.* niedawność.

Недалё́ній, niedaleki, blizki. * Онъ бочень недалёкъ, bardzo jest ograniczony, gburowaty.

Недалёно, *psk.* niedaleko, blisko.

Недалё́чно, *psk.* Gmin. ob. Недалёно.

Недалё́ный, niedaleki, blizki. * Э́тотъ челове́къ неда́льняго ума́, jest to człowiek ograniczonego rozumu.

Неда́льновидность, -и, *f.* nieprzeznosć, niebacznosć.

Неда́льновидный, nieprzeznorny, nieбачны.

Недви́жимость, -и, *f.* nieruchomosć, brak ruchu, nieczynnosć; || nieruchomosć, majątek nieruchomy, własnosć gruntowa.

Недви́жимый, nieruchomy, gruntyanny, niezachwany. || Недви́жимое и́мѣніе, ob.

Недви́жимость,

Недви́жный, nieruchomy, nieczynny.

Недоборъ, -а, *m.* reszta, pozostaosć zaiegłosci.

Недоброжелате́ль, -я, *m.* człowiek niezyczliwy, niechętny.

Недоброжелате́льница, -ца, *f.* kobieta niezyczliwa, niechętna.

Недоброжелате́льный, niezyczliwy, niechętny.

Недоброжелате́льство, -а, *n.* niezyczliwość, niechęć.

Недобросо́вьѣстно, *psk.* bezsumiennie, nierzetelnie, niesumiennie.

Недобросо́вьѣстность, -и, bezsumienność, nierzetelność, zła wiara.

Недобросо́вьѣстный, bezsumienny, nierzetelny, zły wiary.

Недоброхотство, Недоброхотный, ob. Недоброжелательство, Недоброжелательный.

Недоброхотъ, ob. Недоброжелате́ль.

Недодаре́нный, niedowarzony, niedogotowany.

Недодаръ, -а, *m.* niedowarzenie, niedogotowanie; || niedowarzonego co.

Недодѣ́тъ, niedowidzić, nie dobrze widzić, mieć krótki wzrok.

Недово́льный, niezadowolony, niekontent.

Недодѣ́ручна, -и, *f.* niedobór, brak do uzupełnienia całkowitej ilości.

Недодѣ́рие, -іа, *n.* niedowierzenie, nieufnosć, wątpliwosć, niepewnosć.

Недодѣ́рчиво, *psk.* z nieufnoscią, wątpliwie.

Недодѣ́рчивость, -и, *f.* nieufanie, podejrzliwość, brak wiary.

Недодѣ́рчивый, niedowierzający, podejrzliwy, nieufny, niepewny.

Недодѣ́съ, -а, Недодѣ́сонъ, -она, *m.* niedowazenie, niepełna waga.

Недодѣ́шивать, недодѣ́сить, недодѣ́щать, недодѣ́зуć.

Недога́дна, -и, *f.* ob. Недога́дливость.

Недога́дливость, -и, *f.* niedomyślnosć.

Недога́дливый, niedomyślny.

Недога́ръ, -а, *m.* brak tęgosci (*w* wodce).

Недогла́дна, -и, *f.* niedopatrzenie, nieważnosć.

Недогла́дивать, недогла́дѣть, недopatrzeć, niedopatrzeć, nie spostrzegać, nie spostrzedz.

Недодáча, -ы, *f.* niedodanie, brak.

Недодѣ́ла, -и, *f.* niedokończenie.

Недозво́лненный, niedozwolony, zabroniony.

Недозрѣ́лость, -и, *f.* niedojrzałosć.

Недозрѣ́лый, niedojrzały.

Недоимна, -и, *f.* zdr. Недоимочна, -чна, zalegosć, zaległa nalezytosć.

Недоимочный, zaległy, niedobrany.

Недоимчить, -а, *m.* kontrybuent oprózniający się z wypłata.

Недоисъ, -я, *f.* Слѣт. drugi niedokwas.

Недоисрѣ́тъ, -а, *m.* brak paszy.

Недоисуръ, -а, *m.* niedobór wódki.

Недоисъ, -и, *f.* Недоисонъ, -сна, *m.* niedolisek, lis młody na początku jesieni zabity, krótkowłosy.

Недолѣ́въ, -а, *m.* niedostateczny połów ryb.

Недолѣ́тъонъ, -тва, *m.* Недолѣ́тъ, -и, *f.* nieletni, małoletni.

Недолюбивать, prawie, nie bardzo kochać, nie bardzo lubić. Я его недолюбиваю, nie bardzo go lubię.

Недомогать, *Prów.* niedomagać, być nie-
co cierpiącym na zdrowiu.

Недомолвна, -и, *ж.* niedomówienie wyra-
wu, opowieści.

Недосмоль, -а, *м.* Żle zmielone zboże.

Недомѣривать, недомѣрять, недомѣ-
рзачь, niedomierzyć, nie dodać miary; ||
Недомѣриваться, nie znajdować należyt-
ej miary.

Недомѣрь, -а, *м.* niedomiar.

Недомѣрьонь, -рна, *м.* Ryb. ryba niedo-
rosła.

Недомѣрять, *об.* Недомѣривать.

Недомѣсна, Недомѣсь, -и, *ж.* niedognie-
cione ciasto.

Недоносонь, -сна, *м.* niedonosek, nie-
dochodek, płód niedonoszony, poroniony,
zaświat, pomiotek.

Недонось, -а, *м.* połóg przed czasem,
poronienie; || niedostarczenie czegokol-
wiek.

Недопѣна, -и, *ж.* chleb niedopieczony.

Недопѣкльи, niedopieczony.

Недопесь, -и, *ж.* Недопѣсонь, -сна, *м.*
lisek jesienny krótkociercia.

Недопечатка, -и, *ж.* niedokładnie wydru-
kowane, wytłoczone litery, lub wyrazy.

Недопись, Недопісна, -и, *ж.* miejsce nie-
zapisane.

Недоплата, -ы, *ж.* niedopłaćcenie.

Недопой, -оля, *м.* brak napoju (*dla by-
dła*).

Недопринять, nie wszystko odebrać.

Недопродавать недопродать, nie wszy-
тко wyprzedawać, wyprzedać. *Imś. b.*

недопроданный, nie zupełnie wyprzedany.

Недопродана, -и, *ж.* niewyprzedanie
wszystkiego.

Недоработна, -в, *ж.* robota nieskończo-
na.

Недоразумѣвать, недоразумѣть, nie
зупеліне pojmować, рожаć, rozumieć, zro-
zumieć, wąpic.

Недоразумѣние, -ія, *н.* niezrozumienie,
wąpliwość.

Недоразумѣть, *об.* Недоразумѣвать.

Недордѣльи, niedojrzały, nienabrany
(*o wrzodzie*).

Недордѣь, -а, *м.* nieurodzaj.

Недосиживать, недосидѣть, nie wysia-
dywać, nie wysiedzić.

Недосилонь, -лна, *м.* nie mający jeszcze
siły dostatecznej.

Недослышать, недослышеć.

Недослышна, -и, *ж.* niedosłyszzenie.

Недосмотрѣние, -ія, *н.* Недосмотръ, -а,
м. niedostrzeżenie (*czego*), nieuwaga, roz-
targnienie.

Недосмотрѣть, *об.* Неодглядѣть.

Недособоль, -я, *м.* sobol młody, jesien-
ny, krótkowłosy. Недособолій, należący do
sobola młodego.

Недосоль, -а, *м.* niedosolenie, brak soli
w jakiej potrawie.

Недосохлы, niewyuchły.

Недоспѣльи, *об.* Недозрѣльи.

Недостатонь, -гна, *м.* zdr. недостато-
чекъ, -чна, niedostatek (*czego*), brak; ||
wada, ułomność.

Недостаточно, *psk.* niedostatecznie, nie-
dosyć.

Недостаточность, -и, *ж.* niedostate-
czność.

Недостаточный, niedostateczny; || nie-
zupelny, niecały; || Недостаточный гла-
голь, *Gram.* słowo ułomne.

Недостижимость, -и, *ж.* niedościgłość
niepojętość.

Недостижимый, niedościgły, niepojęty
nieostępny.

Недостойно, *psk.* niegodnie.

Недостойный, niegodny.

Недоступность, -и, *ж.* niedostępność.
nieprzystępność.

Недоступный, niedostępny, nieprzystę-
pny.

Недосугъ, -а, *м.* brak czasu wolnego.
Мнѣ недосугъ, nie mam czasu.

Недосужно, *psk.* Мнѣ недосужно, nie
mam czasu.

Недосчитываться, недосчитаться, Не-
дочитываться, недочитаться, недочестъ-
ся, nie dorachowywać się, nie dorachować
się.

Недосѣвъ, -а, *м.* Недосѣвна, -и, *ж.* za-
siew, zasiewek niedostateczny.

Недопрѣга, -и, *ж.* Bz. balsamina, niety-
kałek, niecierpek; || *wsp.* człowiek obraźli-
wy, lub kobieta obraźliwa.

Недотыка, -и, *м.* *об.* Недотрѣга (*во рода
wspól.*).

Недоудзонь, -здна, *м.* uździenica.

Недоумѣвать, nie pojmować, nie domy-
ślać się; || powątpiewać; być w niepewno-
ści względem czego, wahać się.

Недоумѣние, -ія, *н.* niepewność, wąpli-
wość, wahanie się.

Недоучь, -а, *м.* mędrak, półmędrak,
niedouczony.

Недочестъся, *об.* Недосчитываться.

Недочѣтний, niedorachowany, defekto-
wy.

Недочѣть, -а, *м.* deficyt, brak w ra-
chunkach.

Недочитаться, Недочѣться, Недочй-
тываться, *об.* Недосчитываться.

Недѣшлый, niedoszły, niedojrzały; ||
niegotowy, niedopieczony; || *Gmin.* niewy-
doskonalony, niewprawny; || krótkowłosy
(*o młodych zwierzętach*).

Недѣдни, -овъ, *mn.* niedojadki, niedo-
gryzki; || osłabienie, postradanie sił z бра-
ку jedzenia, paszy (*o bydłe*).

Недѣругъ, -а, *м.* nieprzyjaciel, wróg,
przeciwnik.

Недѣугъ, -а, *м.* niemoc, choroba.

Недѣужный, Недѣужливыи, chorowity, sta-
bowity.

Недѣйствительность, -и, *ж.* niewa-
żność; || *Med.* bezskuteczność. Недѣйста-

тельность браня, неважность, шиважность
малѣнства.

Недѣйствительный, *bezkutečný, nie-
kutečný*; | неважно (*akt, kontrakt i t. p.*),
nie nieznaczący, śaden.

Недѣлимое, -аго, *n.* indywiduum, jedno-
śta, każdy przedmiot pojedynczo wzięty.

Недѣлимость, -и, *ż.* niepodzielność.

Недѣлимый, niepodzielny.

Недѣльна, -и, *ż. zdr. ob.* Недѣля.

Недѣльно, *ob.* Neosnovátельно.

Недѣльный, tygodniowy; || *Kośc. Sz.*
niedzielný.

Недѣльный, *ob.* Neosnovátельный.

Недѣлься, *psk. gmin.* Недѣлю недѣль-
ся, przez caluteńki tydzień.

Недѣльщина, -ы, *ż.* zapłata tygodniowa
robotników.

Недѣля, -и, *ż.* tydzień; || *Kośc. Sz.* nie-
dziela, dzień niedzielny. Святая, Свѣт-
лая недѣля, tydzień Wielkanocy. Чѣ-
резъ недѣлю, за tydzień. Я пробывъ у
него съ недѣлю, przepędziłem u niego
tydzień. Черезъ двѣ недѣли,
за два tygodnie. Каждую недѣлю, со ты-
днемъ. Недѣли черезъ три, за trzy tygo-
dnie blisko.

Недѣятельность, -и, *ż.* nieczynność,
bezczynność.

Недѣятельный, nieczynny, bezczynny.

Неестественный, niaturalny.

Нежданно, *psk.* niespodzianie.

Нежданный, Нежданый, niespodziany.

Нежеланіе, -ія, *n.* niechęć, odraza, od-
calenie się, usunięcie się od czego.

Нежели, *sp.* niż, niżeli, aniżeli. Прѣжде
нежели, niż, pierwój niż, przed tѣm niż.
Лучше молчать, нежели худо говорить,
lepiej milcѣć, niż źle mówić. Работаетъ
болѣе, нежели ногдѣ-либо, pracuje wiѣcej
niż kiedykolwiek. Я окончу это дѣло
прѣжде нежели уѣду, skończę tę pracę
pierwój niż odjadę.

Нежилецъ, -льця, *m.* chory będący bez
nadziei życia. Онъ нежилецъ, on długo
tuć nie będzie.

Незабвенный, niezapomniany, pamię-
tny.

Незабудна, -и, *ż. zdr.* незабудочна,
-чи, *Bot.* niezapominajka, pacierzyczka.

Незавидно, *psk.* miernie, nieszczególi-
wie, średnio.

Незавидный, mierny, nieszczególny, po-
polity, nie wart zazdrości.

Независимо, *psk.* niezależnie, niezawi-
ście, nie zważając na..., bez względu
na...

Независимость, -и, *ż.* niezależność, nie-
zawisłość.

Независимый, niezależny, niezawisty.

Независтный, niezawistny, niemający
wiści, niezazdrośny.

Незаглядный, nie do naprawienia, nie-
poprawowany.

Незадолго, *psk.* niezadługo. Это про-

сходило незадолго до его прибытія,
zdarzyło się to niezadługo przed jego
przybyciem.

Незадорный, *Gmin.* bardzo mierny.

Незазорно, *psk.* bez skazy, nienagan-
nie.

Незазорность, -и, *ż.* nienagannosc.

Незазорный, któremu niema nic do za-
rzucenia, wolny od zarzutu, nienaganny.

Незаконнорожденный, nieprawý, natu-
ralny, z nieprawego łoża.

Незаконно, *psk.* nieprawnie, wbrew pra-
wu, bezprawnie, nielegalnie.

Незаконность, -и, *ż.* nieprawność, brak
praw do czego, nielegalność.

Незаконный, nieprawý, nieprawny, nie-
legalny. Незаконныя мѣры, nieprawne,
nieprawidłowe środki. Незаконныя дѣ-
ти, dzieci naturalne.

Незалупа, -ы, *ż.* Anat. stulejka.

Не замай-меня, *ob.* Ne tróń-меня.

Незамать, *Gmin.* używa się tylko w try-
bie rozkazującym, np. Не замай, не за-
майте, nie rusz, nie ruszajcie.

Незамедлительно, *psk.* bez zwłóki, nie-
zwłocznie.

Незамѣимость, -и, *ż.* niezamienność,
niepodleganie zamianie.

Незамѣимый, niezamienny, niedający
się zastąpić niczѣm.

Незамѣтно, *psk.* nieznacznie.

Незамѣтный, nieznaczny.

Незапамятный, dawny, od niepamię-
tnych czasów, odwieczny.

Незапно, Незапный, *ob.* Внезапно, Вне-
запный.

Незаслуженный, niezasłużony.

Незваный, niezaproszony, nieproszony.

Незгода, Незгодье, *ob.* Несгода, Несго-
дые.

Нездоровиться, неопоздоровиться, (*сло-
во nieosób*), chorować, nieomagać. Ему
нездоровится, czuje się chorym, słabym.

Нездоровость, -и, *ż.* szkodliwość (*zdro-
wiu*).

Нездоровый, słaby, niezdrów; || szko-
длиwy zd. owiu (*np. klimat*). Я нездорѣвъ,
jestem słaby.

Нездоровье, -вья, *n.* słabość, lekka cho-
roba.

Неземной, niezemski, niebieski, nie-
biański.

Незлѣбие, -ія, *n.* łagodność, dobroć, łá-
skawość.

Незлѣбный, Незлѣбный, łagodny, do-
bry, łaskawy.

Незнаемо, *psk.* niewiadomo. Пришѣлъ
незнаемо кто, przyszedł niewiadomo kto.

Незнаемость, -и, *ż.* niezajomość, nie-
wiadomość.

Незнаемый, niezajomy, niewiadomy.

Незнаюмецъ, -ица, *m.* niezajomy.

Незнаюмна, -и, *ż.* niezajoma.

Незнакомый, niezajomy, nieznaný. Не-
знакомый человекъ, osoba niezajoma.

Онъ мнѣ незнакомъ, nie znam go. Я съ шимъ незнакомъ, nie mam z nim znajomości. Мы болѣе незнакомы, znajomość między nami już jest zerwana.

Незнаніе, -іа, *n.* nieświadomość, brak nauki, niewiedomość.

Незначительно, *psk.* nieznacznie.

Незначительность, -и, *ж.* nieważność, szczerość, пісoбѣ.

Незначительный, nieznaczny, nieważny.

Незрѣлость, -и, *ж.* niedojrzałość.

Незрѣлый, niedojrzały.

Незыблемо, *psk.* niezachwianie, nieporuszenie, stale.

Незыблемость, -и, *ж.* niezachwianosc, nieporuszoność, stałość.

Незыблемый, niezachwany, nieporuszony, stały.

Незобѣжннмь, Незобѣжннмь, *ob.* Незобѣжннмь, Незобѣжннмь.

Незобѣжно, *psk.* nieuchronnie, nieochybnie, niezбѣднe.

Незобѣжннмь, -и, *ж.* nieuchronność, nieochybnosc, niezбѣднość.

Незобѣжннмь, nieuchronny, nieochybnny, niezбѣдny.

Неизвѣданный, niedoświadczony, niezgłębiony, niewyczerpany.

Неизвѣстно, nie wiadomo.

Неизвѣстность, -и, *ж.* niewiedomośc, nieznajomośc, niepewnośc. Я былъ въ неизвѣстности о томъ, что произошло, nie byłem pewny tego co się działo.

Неизвѣстный, niewiadomy, nieznany, nieznajomy; || niepewny czego, wątpliwy.

Неизглабланный, *Kośc. Sl. ob.* Niezrechenный.

Неизгладимо, *psk.* niezatarcie, trwale, wytrwale.

Неизгладимый, niezatarty, trwały.

Неизлѣчимо, *psk.* nie do wyleczenia.

Неизлѣчимость, -и, *ж.* niepodobieństwo wyleczenia.

Неизлѣчимый, nieuleczony, na który niema lekarstwa, niepodobny do wyleczenia.

Неизмѣнно, *psk.* nieodmiennie, stale.

Неизмѣнность, -и, *ж.* nieodmienność, stałość.

Неизмѣнный, nieodmienny, stały.

Неизмѣримо, *psk.* niezmiernie, ogromnie.

Неизмѣримость, -и, *ж.* niezmierność, ogrom.

Неизмѣримый, niezmierny, ogromny.

Неизобразимо, *psk.* nie do opisanja.

Неизобразимый, trudny, niepodobny do opisanja.

Неизреченно, *psk.* niewypowiedzianie, niewyomownie.

Неизреченный, niewypowiedziany, nieumy.

Неизслѣдимый, niedocieczony, niepojęty.

Неизсякаемый, niewyczerpany.

Неизлѣчимость, Незлѣчимый, *ob.* Незлѣчимость, Незлѣчимый.

Неизяснимо, *psk.* nie do wytłumaczenia, niepojętne.

Неизяснимый, niepodobny do wytłumaczenia, niepojęty.

Неймѣтся, *Gmn.* Ему неймѣтся, сѣловек не до поправленja.

Неимовѣрно, Неимовѣрность, Неимовѣрный, *ob.* Невѣроятно, Невѣроятность, Невѣроятный.

Неимущество, -а, *n.* ubóstwo, nędza.

Неимушій, ubogi, nędzny.

Неимѣние, -іа, *n.* brak, niedostatek. За неимѣнемъ, по неимѣнью, w niedostatku..., z powodu iż nie..., w razie niedostatku. За неимѣнемъ денегъ, w niedostatku pieniędzy.

Неискусно, *psk.* niezręcznie, niezgrabnie.

Неискусный, niezręczny, niezgrabny.

Неискусство, -а, *n.* niezręczność, niezgrabność.

Неисповѣдимо, *psk.* niepojętne, nie do pojęcia, nie do wytłumaczenia.

Неисповѣдимость, -и, *ж.* niepojętność, niezrozumiałość.

Неисповѣдимый, niepojęty, niezrozumiały, niewytłumaczony.

Неисполненіе, -іа, *n.* niewypełnienie.

Неисполнимый, niewykonalny, nie mogący być wykonanym.

Неиспорченность, -и, *ж.* czystość (*np.* obyczajów), poprawność (*np.* języka, mowy), nieskażoność, niezepsutość.

Неиспорченный, czysty, poprawny, nieskażony, niezepsuty.

Неисправимость, -и, *ж.* nieprzetłamane wady, niemozgno poprawienia.

Неисправимый, nieprzetlamany, któremu trudno zaradzić, niemogący być poprawionym.

Неисправно, *psk.* niedokładnie, niedbale, nieporządnie.

Неисправность, -и, *ж.* niedokładność, niedbałość, zaniedbanie.

Неисправный, niedokładny, niedbały, nieporządny, niepoprawny.

Неиспытанный, niezbadany, niedocieczony, niedościgły.

Неистово, *psk.* szalenie, z szaleństwem, do szaleństwa, wściekle.

Неистовство, -а, *n.* wściekłość, szaleństwo, zapalczywość. Придти въ неистовство, wściekać się, rozżość się.

Неистовство бури, wściekłość burzy.

Неистовствовать, wściekać się, szaleć.

Неистовый, wścieклы, szalony, zapalczywy, rozżukany, pałający gniewem.

Неистошнмь, Неисчерпаемый, nieprzebrany, niewyczerpany.

Неисчислимо, *psk.* nieprzeliczenie, nie do obliczenia.

Неисчислимый, nieobrachowany, nie-
policzony.

Нейти, Не идти, nie iść, ob. Идти.

Нейтрализовать, Chem. neutralizować,
osłabiać moc czego.

Нейтралитетъ, -а, m. neutralność, nie-
ważenie do żadnej strony.

Нейтральный, neutralny (w polityce); ||
Слем. obospólny, obojętny.

Неклассный, niemający klasy, rangi
(o urzędnikach); || nieklassowy (w szkołach).

Некленъ, -а, m. Bot. klon tatarski.

Неключимый, nieużyteczny, nieczemny.

Некнижный, nieuczony.

Некогда, psk. nie ma kiedy, nie ma cza-
су (wobnego). Мнѣ некогда, nie mam cza-
су. Мнѣ некогда гулять, nie mam cza-
су spacerować.

Некончаемый, nieskończony.

Некошній, staby, zgrzybiały; || lychy.

Некрасиво, psk. nieładnie, niepięknie.

Некрасивый, nieładny, niepiękny.

Некрестъ, -и, wsp. niechrzta, niechrzцо-
ду, ni. chrzczona.

Некрологический, nekrologiczny, opis-
jący życie zmarłego.

Некрология, -и, ż. nekrologja.

Некстати, psk. niestosownie, nie w ро-
ке, nie na swoim miejscu, mylnie.

Нектаринъ, -а, m. gatunek brzoskwini.

Нектарница, -и, ż. ob. Демонось.

Нектарный, nektarowy.

Нектаръ, -а, m. nektar (napój Olimpij-
skich bogów).

Некуда, psk. niema gdzie. Сегодня мнѣ
некуда ъхать, dziś nie mam gdzie jechać.

Неладно, psk. źle, nie dobrze.

Неладный, зły, nie dobry, lychy.

Нелёгкая, прzym. Gmin. moc djabelska,
startowska, duch зły, nieczysty, djabeł.

Нелёгкая тебя принесла, djabli tu się
przywieśli! Кудá его нелёгкая занесла,
dokąd go djabli ponieśli?

Нелицепіёмно, psk. bezstronnie, nie
wważając na osobę.

Нелицепіёмный, bezstronny.

Неловный, niezgrabny, niezręczny; ||
niewygodny, niedogodny. Неловная рука,
гдсе niezgrabne. Надо быть очень нелов-
нымъ, чтобы не успѣть въ зтомъ, trzeba
być bardzo niezręcznym, aby nie dopiąć
tego. Этотъ инструментъ очень неловокъ,
ten instrument bardzo jest niedogodny.

Неловно, psk. niezgrabnie, niezrecznie;
|| niewygodnie, niedogodnie. Онъ неловно
танцуетъ, niezgrabnie tańczy. Ему здѣсь
неловно, jakoś niedobrze tu mu
jest.

Неловность, -и, ż. niezgrabność, niezrę-
чność; || niedogodność.

Неложно, psk. prawdziwie, rzeczywiście,
nie, niefałszywie.

Неложность, -и, ż. правда, rzeczywistość.

Неложный, prawdziwy, rzeczywisty, isto-
nie, niefałszywy.

Нельзя, nieosob. nie można. Этого нель-
зя сдѣлать, tego nie można zrobić. Нельзя
ли вамъ поговорить ему о моёмъ дѣлѣ,
czy nie może pan rozmówić się z nim o
moim interesie? Какъ нельзя лучше, jak
najlepij. Какъ нельзя болѣе, do najwyż-
шего stopnia. Какъ нельзя хуже, jak naj-
gorzej.

Нельзя, używa się z przyimkiem до, ja-
ко przysłówек, i znaczy do ostatniego
stopnia, do zbytku. Онъ до-нельзя разо-
рѣнь, zrujnował się do ostatniego stopnia.
Это сочиніе разхвалили до-нельзя, dzie-
ło to wychwalone zostało do zbytku.

Нельма, -ы, ż. nelma (ryba).

Нелѣпца, -ы, ż. ob. Нелѣпость.

Нелѣпо, psk. niedorzecznie, głupio.

Нелѣпость, -и, ż. niedorzeczność, głup-
stwo.

Нелѣпый, niedorzeczny, głupi.

Нелюбовь, -бви, ż. nieprzyjazn, niechęć.

Нелюбъ, прzym. Gmin. nieprzyjemny,
niechęty.

Нелюдима, -и, ż. odludka, mizantrop-
ка.

Нелюдимость, -и, ż. Нелюдимость, -а, n.
odludność, mizantropja.

Нелюдимъ, -а, m. odludek, mizantrop.

Немало, psk. nie mało.

Немаловажный, znaczny, ważny.

Немалый, nie mały.

Немедленно, psk. natychmiast, niezwło-
cznie.

Немедленный, niezwłoczny, najbliżej
następujący, skory.

Немерцающий, nie dający się zgasać,
zaćmić się, niezmienny.

Немилосердие, -ия, n. nieśaskawość, sro-
gość.

Немилосердный, nieśaskawy, srogі, nie-
litościwy.

Немилость, -и, ż. nieśaska, oziębłość.

Попастъ къ кому въ немилость, poraść
w czyją nieśaskę.

Неминуемо, psk. nieuchronnie, nieochy-
бно, z pewnością.

Неминуемость, -и, ż. nieuchronność, nie-
ochyбноść.

Немногій, nieuchronny, nieochybny.

Немногіе, прzym. m. mn. nie wielu, mało
liczba (ludzi), nie wszyscy. Немногіе изъ
людей пренебрегаютъ денежными выго-
дами, nie wielu jest ludzi co gardzą zys-
kiem pieniężnym. Немногіе его понимали,
mało było osób co go rozumieli. Онъ пи-
салъ для немногихъ, pisał dla niewielu
osób. Немногое, małość, bagatela. Въ не-
многихъ словахъ, w kilku słowach, krótko
mówiąc.

Немного, psk. zdr. немножно, немножеч-
но, niewiele, cokolwiek, trocha, troszka,
troszeczka, cokolwieczek.

Неможется, nieosob. niema zdrowia.

Немолчно, psk. nie milcząc, bez ustanku,
nieustannie, ustawicznie, nieprzerwanie.

Немолчный, ciągle mówiący, bezustan-
лу, ustawiczny, nieprzerwany.

Немочь, (сз. *ter. nemogu*), занемочь
(чѣмъ), chorować, zachorować (na co).
Немощь, лихорадка, choruje na febre.
Немощь, Немощь, -и, ж. niemoc, choroba,
słabość. Чёрная немощь, niemoc czarna.

Немощный, chory, słaby, niedołężny.
Немыслимый, nieprzypuszczalny, nie-
mogący być przyjętym, niepodobny do
przyopuszczenia, do wystawienia sobie w
myśli czyjejkolwiek.

Ненавидѣть, возненавидѣть, nienawi-
dzić, znienawidzić (*kogo*).

Ненавистливый, ненавистіа tchnący,
nienawistny.

Ненавистникъ, -а, *m.* nienawistnik, nie-
nawidzący kogo lub co.

Ненавистница, -ы, ж. nienawidząca kogo
lub co.

Ненавистный, nienawisny, nienawistny,
pełen nienawisć; || wzbudzający niena-
wiść, obrzydły, obmierzły.

Ненависть, -и, ж. nienawiść, odrazą,
wstręt, obmierzłość.

Ненаглядный, kochany, drogi, luby, na
которого nie można dosyć napatrzeć się.

Ненаградимый, niepowetowany, niewy-
pagrodzony.

Ненадѣжный, słaby, wątki, kruchy; || nie-
pewny, wątkliwy. Ненадѣжное здоровье,
słabe zdrowie. Средства егo къ суще-
ствованію весьма ненадѣжны, jego środ-
ki do utrzymania siebie bardzo są niepew-
ne. Ненадѣжный человекъ, człowiek
któremu nie można zaufać.

Ненадлежащій, nienależyty, niewłaści-
wy.

Ненадобность, -и, ж. nieużyteczność, nie-
przydatność.

Ненадобный, nieużyteczny, nieprzydat-
ny; *ob.* ненужный.

Ненаказанно, *psk.* bezkarnie.

Ненаказанность, -и, ж. bezkarność.

Ненаказанный, nieukarany.

Ненарочно, Ненарочно, *psk.* nieumyśl-
nie, nienaumyślnie, przez nieuwagę, przy-
падkiem.

Ненарочный, nieumyślny, przypadkowy.

Ненарушимо, *psk.* nienaruszenie, niety-
kalnie, święcie.

Ненарушимость, -и, ж. nienaruszalność,
nietykalność.

Ненарушимый, nienaruszony, nietykal-
ny, święty i nietykalny.

Ненастливо, *ob.* ненастно.

Ненастливость, -и, ж. słota, niepogoda.

Ненастливый, Ненастный, słotny, dżdży-
sty, niepogodny.

Ненастно, *nieosob.* słotliwie, słotno, nie-
pogodnie, ze słońca. Сегодня на дворѣ не-
настно, słotno dziś na dworze, jest słońca.

Ненастье, -стья, *n.* słońca, niepogoda.

Ненасытимо, *psk.* nienasyćenie, chci-
wie.

Ненасытимость, -и, ж. nienasyćenosc,
nienasyćona żądza, chciwość, łakomstwo.
Ненасытимый, nienasyćony, pożądlivy,
chciwy, łakomy.

Ненасытно, *ob.* Ненасытимо.

Ненасытность, -и, ж. *ob.* Ненасыт-
ность.

Ненасытный, *ob.* Ненасытимый.

Ненасытство, -а, *n.* *ob.* Ненасытимость.

Ненаѣда, -ы, *wsp.* *Guin.* obżartuch,
żarłok.

Ненаѣдный, Ненаѣдчивый, obżarty, żar-
łoczny, nienasyćony.

Ненужный, niepotrzebny, nieprzydatny,
niepożyteczny.

Необдуманно, *psk.* bez zastanowienia
się, nierozmyślnie, nierozważnie.

Необдуманность, -и, ж. nierozmyślność,
nierozważność.

Необдуманный, nierozmyślny, nieroz-
ważny.

Необезпеченный, niezabezpieczony, nie-
ustalony.

Необитаемый, niezamieszkały.

Необоримость, -и, ж. nieprzejrzaność,
niezmierzoność, przestrzeń bez granic,
ogrom.

Необозримый, nieprzejrzany, niezmie-
rzony, niezmierny, ogromny, nieprzelicz-
ony.

Необоримость, -и, ж. niewyciężoność.

Необоримый, niewyciężony, niepokona-
ny.

Необрѣзанный, -а, *m.* nieobrzezany
(u dawnych Izraelitów), cudzoziemiec.

Необузданно, *psk.* niepowściągliwie, roz-
pustnie, rozwięźle.

Необузданность, -и, ж. niepowściągli-
wość, rozpusta, rozwiązłość.

Необузданный, niepowściągliwy, rozp-
stny, rozwiązły, niepohamowany.

Необходимо, *psk.* koniecznie, niezbędnie,
pilno.

Необходимость, -и, ж. konieczność, nie-
zbędność, potrzeba nagle.

Необходимый, konieczny, niezbędny,
nieodzownie potrzebny, pilny.

Необходительность, -и, ж. nietowarzys-
kość, nieuprzejmość.

Необходительный, nietowarzyski, nie-
uprzejmy.

Необъяснимо, *psk.* nie do wytłómacze-
nia.

Необъяснимый, niepojęty, niedający
się pojąć, wytłómaczyć.

Необъятно, *psk.* nieograniczenie, nie-
zmiernie, ogromnie.

Необъятность, -и, ж. nieograniczoność,
przestrzeń bez granic, ogrom, niezmierność.

Необъятный, необъемлемый, nieoga-
niczony, niezmierny; || niedocieczony, nie-
pojęty.

Необыкновенно, *psk.* nadzwyczajnie,
niezwykle, nader.

Необыкновенность, -и, *ж.* nadzwyczajność.

Необыкновенный, nadzwyczajny.

Необычайно, Необычайность, Необычайный, *об.* Необыкновенно, Необыкновенность, Необыкновенный.

Неоглядную, *psk.* Gmin. nieogładając sie.

Неограничимо, *psk.* nieograniczenie, bez granic.

Неограниченный, nieograniczony.

Неодиократно, *psk.* niejednokrotnie.

Неодиократный, niejednokrotny.

Неодобрение, -ия, *н.* nagana, nieprzystawanie na co, zaprzeczenie czego.

Неодобрительно, *psk.* nagannie.

Неодобрительный, *psk.* naganny.

Неодолимо, неодолимый, *об.* Непреодолимо, Непреодолимый.

Неодушевлённый, nieożywiony, bez życia, nieżywoty.

Неожидаемо, Неожидаемость, Неожидаемый, *об.* Неожиданно, Неожиданность, Неожиданный.

Неокончательный, — *Gram.* nieokńczające nachlonienie, tryb bezokoliczny.

Неологизмъ, -а, *м.* neologizm, nowy zwrot mowy.

Неологический, neologiczny.

Неология, -ии, *ж.* neologia, wprowadzenie nowych wyrazów.

Неописанно, *psk.* nie do opisanja.

Неописанный, nieopisany, nie do wyrażenia, nie do opisanja, niewypowiedzianu.

Неоплатно, *psk.* bez możności zapłaćenia.

Неоплатность, -и, *ж.* niemożność zapłaćenia.

Неоплатный, niemający z czego zapłaćić.

Неопредѣленно, *psk.* niepewnie, niedokładnie, niedobitnie, nieograniczenie; || *Gram.* nieokreślnie. Отвѣчать неопредѣленно, odpowiadać niedokładnie.

Неопредѣленность, -и, *ж.* nieokreślność, niewyraźność, niejasność.

Неопредѣленный, nieokreślony, niewyraźny, неясны, niedokładny, niedobitny; || *Gram.* неопредѣленный видъ, tryb bezokoliczny.

Неопредѣлимость, -и, *ж.* *об.* Неопредѣленность.

Неопредѣлимый, niedający się określić, opisać, oznaczyć.

Неопредѣлительно, Неопредѣлительность, Неопредѣлительный, *об.* Неопредѣлимо, Неопредѣлимость, Неопредѣлимый.

Неоровергаемый, *об.* Неоровержимый.

Неоровержимо, *psk.* niezaprzeczenie, bez zaprzeczenia, niezbitie, nieodpornie.

Неоровержимость, -и, *ж.* niezaprzeczoność.

Неоровержимый, niezaprzeczony, niezbity.

Неопратно, *psk.* niechlujnie, brudny, nieczysto.

Неопратность, -и, *ж.* niechlujność, nieporządek, nieochędoństwo.

Неопратный, niechlujny, brudny, nieczysty, nieochędozny.

Неопытность, niedoświadczenie, nieświadcomość.

Неопытный, niedoświadczony, nieświadcому.

Неорганический, nieorganiczny.

Неослабно, *psk.* nieustannie, ustawicznie, pilnie.

Неослабность, -и, *ж.* przykładanie się do czego, usilność, pilność.

Неослабный, nieustanny, ustawiczny, pilny, usilny, pracowity.

Неосмотрительно, *psk.* nierozważnie, niebaczenie.

Неосмотрительность, -и, *ж.* nierozważność, niebacznosc.

Неосмотрительный, nierozważny, niebaczny.

Неосновательно, *psk.* bezzasadnie, niegruntownie.

Неосновательность, -и, *ж.* bezzasadność, niegruntownosc.

Неосновательный, bezzasadny, niegruntowny.

Неоспоримо, *psk.* niezaprzeczenie, bez zaprzeczenia.

Неоспоримость, -и, *ж.* niezaprzeczoność.

Неоспоримый, niezaprzeczony.

Неосторожно, *psk.* nieostrożnie, nieoglednie.

Неосторожность, -и, *ж.* nieostrożność, nieogledność.

Неосторожный, nieostrożny, nieogledny.

Неосуществимый, niewykonalny.

Неосъдлый, nieosiadły, koczujący, niemający stałej osiadłości.

Неосвязаемость, -и, *ж.* niedotykalność.

Неосвязаемый, niedotykalny.

Неотвергаемый, nieodparty, niezбиты (*довод и т. п.*).

Неотвратимый, nieuchronny, niechybny, nieunikniony.

Неотвязчивость, Неотвязчивый, *об.* Безтовязность, Безотвязный.

Неотёсанный, nieociosany; || * nieokrzesany, gruby.

Неоткуда, *psk.* niema zkad. Ему неоткуда о томъ знать, on niema zkad o tém wiedzieć.

Неотлужный, nieodwłoczny.

Неотлучно, *psk.* nierozłącznie, nieodstepnie.

Неотлучность, -и, *ж.* nierozłączność, nieodstepność.

Неотлучный, nierozłączny, nieodstepny.

Неотмѣнный, *об.* Безотмѣнный.

Неотмѣняемость, -и, *ж.* nieodwołalność, nieodzownosc.

Неотъёмный, nieodwołalny, nieodzwu.
 Неотступно, *psk.* nieodstepnie, usilnie, uprzczywie.
 Неотступность, -и, *ж.* nieodstepność, usilność, uprzczywość,
 Неотступный, nieodstepny, usilny, uprzczywy.
 Неотхбдность, *об.* Неотлчность, Неотчуждаемость.
 Неотхбдный, *об.* Неотлчный, Неотчуждаемый.
 Неотчуждаемость, -и, *ж.* nieprzedawalność (*tego, czego zbyć, sprzedać nie wolno*).
 Неотчуждаемый, nieprzedawalny, którego nie można zbyć, sprzedać.
 Неотъёмлемость, -и, *ж.* niemożność przedawnienia, wygaśnięcia praw do czego, nieodwołальность.
 Неотъёмлемый, Неотъёмный, nie dający się przedawnić, niewygasły, nieodwołalny.
 Неохота, -ы, *ж.* wstręt, odraza, niechęć.
 Мнѣ неохота бхать на бал, nie mam chęci jechania na bal.
 Неохотно, *psk.* niechętnie.
 Неоцѣнено, *psk.* nieoszacowanie.
 Неоцѣненный, nieoceniony, nieoszacowany.
 Неощутительный, niedający się uczuć, nieznaczący, niedostrzeżony.
 Непамятозлбие, -и, *н.* niepamiętanie na szrage.
 Непарный, nieparzysty.
 Непереводимый, niedający się przetłómaczyć.
 Непереходящій глаголь, *Gram.* słowo nieprzechodnie (nijakie).
 Неплатѣжь, -а, *т.* niezapłacenie, nieuiszczenie się.
 Неплатѣльщикъ, -а, *т.* niemający z czego zapłacić.
 Неплодіе, -и, *н.* Nieплодность, -и, *ж.* nieurodzajność, || nieploдność.
 Неплодный, nieurodzajny; || nieploдny.
 Неплотный, niezgęszczony, nie silnie sprojony.
 Непобѣдимо, *psk.* walecznie, bitnie.
 Непобѣдимость, -и, *ж.* niezwyciężoność, waleczność.
 Непобѣдимый, niezwyciężony, waleczny.
 Неповадно, *psk.* nie mając powodu.
 Неповинно. Неповинность, Неповинный, *об.* Невинно, Невинность, Невинный.
 Неповиновѣние, -и, *н.* nieposłuszeństwo, niesforność, niekarność.
 Неповоротливо, *psk.* opieszale, niezgrabnie, niezgrzecznie.
 Неповоротливость, -и, *ж.* opieszalność, niezgrabność, niezgrzeczność.
 Неповоротливый, opieszaly, niezgrabny, niezgrzeczny.
 Непогода, -ы, *ж.* niepogoda, słota, czas niepogodny.
 Непогодливый, niepogodny, słotny.

Непогрѣшительно, *psk.* bezgrzesznie.
 Непогрѣшительность, Непогрѣшимость, -и, *ж.* bezgrzeszność; || nieomylność.
 Непогрѣшительный, Непогрѣшимый, bezgrzeszny, || nieomylny.
 Неподалебну, *psk.* koło, około, blika, podle, obok czego.
 Неподатной, wolny od podatków.
 Неподвижно, *psk.* nieruchomie.
 Неподвижность, -и, *ж.* nieruchomoś, nieporuszoność,
 Неподвижный, nieruchomy, nieporuszony; || Неподвижная звѣзды, gwiazdy stałe.
 Неподвѣдомственность, -и, *ж.* nieodpowiedność jurysdykcji lub władzy urzędowej do rodzaju sprawy.
 Неподвѣдомственный, nieodpowiedni jurysdykcji lub władzy urzędowej do rodzaju sprawy.
 Неподдѣльность, -и, *ж.* prawdziwość, niefałszywość.
 Неподдѣльный, prawdziwy, niefałszywy.
 Неподднупность, -и, *ж.* prawość, poczciwość, rzetelność, sumiennosc.
 Неподднупный, праву, poczciwy, rzetelny, sumienny, niedający się przekupić.
 Неподлежаніе, -и, *н.* Неподлежность, -и, *ж.* niewłaściwość, nieodpowiedność.
 Неподражаемо, *psk.* nie do naśladowania.
 Неподражаемость, -и, *ж.* niepopobieżstwo do naśladowania.
 Неподражаемый, niedościgniony, niedościgły, którego trudno naśladować.
 Неподступный, nieprzystępny, niedostępny.
 Неподходящій, trudny do załatwienia, do wyorządzenia, do ułożenia. Это дѣло неподходящее, sprawa ta jest trudną do załatwienia.
 Непозволительно, *psk.* zabroniono, niewolno, nie dozwolono; || * nieprzystojnie, nieprzyzwoicie.
 Непозволительный, zabroniony, niedozwolony; || * неprzystojny, nieprzyzwoity.
 Непоколебимо, *psk.* niezachwianie, niezmiennie, stale.
 Непоколебимость, -и, *ж.* niezachwianość, niezmiennosc, stałość.
 Непоколебимый, niezachwany, niezmienny, stały.
 Непокорность, -и, *ж.* Непокорство, -а, *н.* nieuległość, nieposłuszeństwo.
 Непокорный, nieuległy, nieposłuszny.
 Непокровѣнный, *Косч.* Sł. nieokryty, goły.
 Неполнота, -ы, *ж.* brak zupełności, dopełnień, dodatków.
 Неполный, niezupełny, niekompletny, niecałkowity.
 Непохёрно, *psk.* nadwyzczaj, zbytecznie, niezmiernie.
 Непохёрность, -и, *ж.* zbyteczność, niezmierność, ogromność.

Непомѣрный, nadzwyczajny, zbyteczny, niezmierny, ogromny.

Непонятливость, -и, *ж.* brak sprytu, głupota, ograniczoność rozumu.

Непонятливый, ograniczony, głupi.

Непонятно, *psk.* nie do pojęcia, nie do wytłómaczenia.

Непонятность, -и, *ж.* niezrozumiałość.

Непонятный, niezrozumiały, nie do pojęcia, nie do wytłómaczenia.

Непорочно, *psk.* w czystości, w niewinności.

Непорочность, -и, *ж.* czystość, niewinność.

Непорочный, czysty, niewinny.

Непорядокъ, Непорядочность, Непорядочный, *об.* Беспорядокъ, Беспорядочность, Беспорядочный.

Непосидень, -дня, *т. об.* Непосѣдъ.

Непослушание, -я, *п.* Непослушливость, -и, *ж.* nieposłuszeństwo.

Непослушный, Непослушливый, непослушны.

Непослѣдовательно, *psk.* niekonsekwentnie, nielogicznie.

Непослѣдовательность, -и, *ж.* niekonsekwentność, nielogiczność.

Непослѣдовательный, niekonsekwentny, nielogiczny.

Непосрѣдственно, *psk.* bezpośrednio.

Непосрѣдственность, -и, *ж.* bezpośredniość.

Непосрѣдственный, bezpośredni.

Непостижимо, *psk.* niezrozumiale, nie do pojęcia, nie do wytłómaczenia.

Непостижимость, -и, *ж.* niepojętność, niedościgłość.

Непостижимый, Непостижный, неpojęтy, niedościeszony, niedościgły.

Непостоянно, *psk.* niestale, niestatecznie, zmiennie.

Непостоянный, niestały, niestateczny, zmienny.

Непостоянство, -а, *п.* niestałość, niestateczność, zmiennosc.

Непосѣдъ, -а, *т.* człowiek ciągle krzątający się, który nie lubi długo pozostawać na jednem miejscu. Онъ большой непосѣдъ, on nie lubi długo siedzieć na miejscu.

Непосѣдка -и, *ж.* kobieta krzątająca się, która nie lubi długo pozostawać na jednym miejscu.

Непотребникъ, -а, *т.* nierządник, niegodziwiec.

Непотребница, -ы, *ж.* nierządnicа.

Непотребно, *psk.* nierządnie, niegodziwie.

Непотребный, niepotrzebny, nieprzydatny; || * nierozsądny, rozpustny.

Непотрѣбство, -а, *п.* nierząd rozpusta.

Непочѣмъ, *psk.* Gmin. nie nie znaczy, nie nie warto. Это ему непочѣмъ, to dla niego nie nie znaczy, to go wcale nie

obchodzi. Дѣньги ему непочѣмъ, pieniądze dla niego nie mają żadnej wartości. Ему непочѣмъ солгать, dla niego nie nie znaczy skłamać.

Непочтѣние, -я, *п.* Непочтительность, -и, *ж.* nieuszanowanie, uchybienie komu.

Непочтительно, *psk.* bez winnego uszanowania.

Непочтительный, uchybiający winnemu szanowaniu.

Неправда, -ы, *ж.* nieprawda, niesprawiedliwość.

Неправда, *psk.* to nieprawda.

Неправдоподобіе, -я, *п.* niepodobieństwo do prawdy.

Неправдоподобный, niepodobny do prawdy.

Неправдывый, niezgadający się z prawdą.

Неправедно, *psk.* niespradliwie, niesłusznie.

Неправедность, -и, *ж.* niesprawiedliwość, niesłuszność.

Неправедный, niesprawiedliwy, niesłuszny.

Неправильно, *psk.* nieregularnie, nieforemnie, niepoprawnie, błędnie.

Неправильность, -и, *ж.* nieregularność, brak porządku, niepoprawność, błędność.

Неправильный, nieregularny, niepoprawny, błędny.

Неправо, *psk.* niesprawiedliwie, niesłusznie.

Неправость, -и, *ж.* niesprawiedliwość, niesłuszność.

Неправый, niesprawiedliwy, niesłuszny. Онъ неправъ, on niema słuszności.

Непраздная, -ой, *ж.* Gmin. kobieta w ciąży.

Непреклонно, *psk.* niezłomie.

Непреклонность, -и, *ж.* niezłomność.

Непреклонный, niezłomny.

Непреложно, *psk.* niewzruszenie, nieodmiennie, nieodzownie.

Непреложность, -и, *ж.* nieodmienność, nieodzownosc.

Непреложный, niewzruszony, nieodmienny, nieodzowny.

Непремѣнно, *psk.* niezawodnie, koniecznie, nieodbitcie, niechybnie, z pewnością.

Непремѣнность, -и, *ж.* niezawodność, konieczność, nieochybność, pewność.

Непремѣнный, niezawodny, konieczny, nieochybny, pewny. Непремѣнный секретарь (академіи), sekretarz dożywotni (akademii). Непремѣнное условіе, warunek nieodbity, istotny.

Непреборимость, Непреборимый, *об.* Неборимость, Неборимый.

Непреодолимо, *psk.* nie do przewyciężenia, nie do pokonania, nieodparcie.

Непреодолимость, -и, *ж.* nieprzewyciężoność, niepokonaność.

Непреодолимый, nieprzewyciężony, niepokonany, nieodparty, nieprzeparaty.

Неперервний, *об.* Безперервний.
 Непрестанный, *об.* Безпрестанный.
 Непривыкный, nieprzyzwyczajony, nie-
 zwykły.
 Непривычна, -и, *ж.* nieprzywykłość.
 Непривычный, nieprzywykły.
 Непригоже, *psk.* Gmin. nieładnie, nie-
 przyzwowicie, nieprzystojnie.
 Непригожество, Непригожество, ства,
n. szpetność, brzydota.
 Непригожий, nieładny, szpetny, brzydki;
 || nieprzystojny, nieprzyzwoity.
 Неприносительно, *psk.* nietykalnie.
 Неприкосновенность, -и, *ж.* nietykal-
 ность; || Неприкосновенность чему, *об.* Не-
 причастность.
 Неприкосновенный, nietykalny; || Непри-
 косновенный чему, *об.* Непричастный.
 Неприличие, *я, n.* Неприличность, -и, *ж.*
 nieprzyzwoitość, nieprzystojność.
 Неприлично, *psk.* nieprzyzwowicie, nie-
 przystojnie.
 Неприличность, -и, *ж.* nieprzyzwoitość,
 nieprzystojność.
 Неприличный, nieprzyzwoity, nieprzy-
 stojny.
 Непримирио, *psk.* nieprzejednanie, nie-
 ablaganie.
 Непримиримость, -и, *ж.* nieprześlaga-
 ność.
 Непримиримый, nieprześlagany, nieu-
 błagany.
 Непримѣтно, *об.* Незамѣтно.
 Непримѣтный, *об.* Незамѣтный.
 Непринужденно, *psk.* niewymuszenie,
 swobodnie.
 Непринужденность, -и, *ж.* niewymuszo-
 ność.
 Непринужденный, niewymuszony, swo-
 bodny.
 Неприятие, *я, n.* nieprzyjęcie, odrzu-
 cenie na bok, odmowa.
 Непристойно, Непристойность, Непри-
 стойный, *об.* Неприлично, Неприличие, Не-
 приличный.
 Неприступно, *psk.* niedostępnie, nie-
 przystępnie.
 Неприступность, -и, *ж.* niedostępność,
 nieprzystępność.
 Неприступный, niedostępny, nie przy-
 stępny.
 Неприсутственный, — неприсутствен-
 ные дни, dni, w których niema posiedze-
 нia władz, dni niesądowe.
 Непритворно, *psk.* szczerze.
 Непритворный, szczerze.
 Непричастность, -и, *ж.* (чему), nieuczest-
 nictwo, nieprzyjmowanie udziału w czym.
 Непричастный, obcy czemu, nienależą-
 cy do czego, niemający udziału w czym,
 spółnictwa. Я не причастен этому дѣ-
 лу, nie należę do tej sprawy.
 Неприемлемый, niemogący być przyjęтым.
 Неприязненно, *psk.* nieprzyjaźnie, nie-
 chętnie, niezyczliwie.

Неприязненность, -и, *ж.* niezyczliwość
 niechęć.
 Неприязненный, nieprzyjazny, niezysa-
 liwy, niechętny.
 Неприязнь, -и, *ж.* nieprzyjaźń.
 Неприятель, -я, *m.* nieprzyjaciel.
 Неприятельница, -ы, *ж.* nieprzyjaciółka.
 Неприятельски, *psk.* po nieprzyjaciels-
 ku.
 Неприятельский, nieprzyjacielski.
 Неприятно, *psk.* nieprzyjemnie, nie miło.
 Неприятность, -и, *ж.* nieprzyjemność.
 Неприятный, nieprzyjemny.
 Непробудный, pogrążony w sen wiecz-
 ny.
 Непродолжительность, -и, *ж.* nie długie
 trwanie.
 Непродолжительный, niedługotrwały,
 przemijający, krótki. Въ непродолжи-
 тельномъ времени, niezadługo.
 Непрозрачность, -и, *ж.* nieprzezroczy-
 stość.
 Непрозрачный, nieprzezroczysty.
 Непроизвольно, *psk.* mimowolnie, niechcą-
 cy.
 Непроизвольный, mimowolny, niechżą-
 cy.
 Непрѣмахъ, albo Не прѣмахъ, *nieod., об.*
 Прѣмахъ.
 Непромокаемость, -и, *ж.* gęstość (*ma-*
terji nieprzesiākającej).
 Непромокаемый, nieprzesiākający, nie-
 przeciekający, niezamakający.
 Непроницаемость, -и, *ж.* nieprzenikli-
 wość.
 Непроницаемый, nieprzenikliwy.
 Непростительно, *psk.* nie do przebacze-
 nia.
 Непростительный, niezasługujący na
 przebaczenie.
 Непротѣна, -и, *ж.* papier, który nie prze-
 bija.
 Непроходимость, -и, *ж.* bezdroże, bez-
 drożność.
 Непроходимый, nieutorowany, nie do
 przebycia. Непроходимая дорога, droga
 zła, nie do przebycia.
 Непроходность, Непроходный, *об.* Не-
 проходимость, Непроходимый.
 Непрочно, *psk.* nietrwale.
 Непрочность, -и, *ж.* nietrwałość.
 Непрочный, nietrwaly.
 Непробѣдный, Непробѣжный, niepodobny
 lub niedogodny do przejazdu.
 Неравенство, -а, *n.* nierówność, różnica.
 Неравно, *psk.* nuż, a nuż, a jeśli, a mo-
 że, dajmy że... Неравно онъ спрѣситъ,
 a jeśli zapyta się?
 Неравносторонний, *Mat.* różnoboiczny.
 Нерадивецъ, -вца, *m.* niedbalec, leni-
 wiec.
 Нерадивица, -ы, *ж.* kobieta niedbała, le-
 niwa, opieszala.
 Нерадиво, *psk.* niedbale, leniwie, opie-
 szale.

Нерадивость, -и, *ж.* niedbalstwo, leniwo, opieszalosc.
Нерадивый, niedbały, leniwy, opieszалый.
Нерадивіе, -іа, *п. об.* Нерадивость.
Нерадѣть (о чѣмъ), nie dbać (о со).
Неразборчиво, *пск.* nieczytelnie, niewyгаalnie.
Неразборчивый, niewykwinny, niewyгубный, niewymagający, nietrudny w wyborze; || nieczytelny, niewyraźny. Онъ неразборчивъ на бѣду, niewymyślny w jeźdzeniu.
Неразвитость, -и, *ж.* brak wykształcenia.
Неразвитый, niewykształcony.
Неразвязность, -и, *ж.* niezgrabność, niezręczność.
Неразвязный, niezgrabny, niezręczny.
Неразвязчивость, -и, *ж. об.* Неразвязность; || upór, zaciętość.
Неразвязчивый, uparty, zacięty.
Неразгаданный, nieodgadniony, niedający się pojąć, wylómaczyć.
Неразговорчивый, mało mówiący.
Нераздѣлимость, **Нераздѣлимый**, *об.* Нераздѣльность, **Нераздѣльный**.
Нераздѣльно, *пск.* nierozłącznie, spólnie, razem.
Нераздѣльность, -и *ж.* niepodzielność.
Нераздѣльный, niepodzielny; || niepodzielony, spólny.
Неразлучно, *пск.* nierozłącznie.
Неразлучность, -и, *ж.* nierozłąчность.
Неразлучный, nierozłączny.
Неразрушимо, *пск.* niewzruszenie, nieparuszenie, nietykalnie.
Неразрушимость, -и, *ж.* nieuległość zniszczeniu, nienaruszonosc.
Неразрушимый, nieulegający zniszczeniu, nienaruszony, nietykalny.
Неразрывно, *пск.* nierozzerwanie, nierozłącznie.
Неразрывность, -и, *ж.* nierozzerwanosc, nierozłąчность.
Неразрывный, nierozzerwany, nierozłączny.
Неразрѣшимость, -и, *ж.* niepodobiestwo rozwiązania, rozstrzygnięcia.
Неразрѣшимый, trudny, niepodobny do rozwiązania, do rozstrzygnięcia.
Неразсудительность. **Неразсудительный**, *об.* Безразсудность, Безразсудный.
Неразуміе, -іа, *п.* nierozum, głupstwo, niedorzeczność.
Неразумный, nierozsądny, głupi, niedorzeczny.
Неразъ, *албо* Не разъ, nieraz, nie jeden разъ.
Нераспаянно, *пск.* bez skruchy, bez żalu.
Нераспаянность, -и, *ж.* zatwardziałość serca, trwanie w grzechu.
Нераспаянный, zatwardziały grzesник.

Нерасположеніе, -іа, *п.* niezyczliwość, niechęć ku komu.
Нерасположенный, niezyczliwy, niechętny.
Нераспорядительность, -и, *ж.* nieszykowność, niezręczność; || niezdatność do rozporządzenia чѣмъ.
Нераспорядительный, nieszykowny, niezречный; || niezdolny do rozporządzenia чѣмъ.
Нерастворимость, -и, *ж.* Chem. nierozpuszczalność.
Нерастворимый, nierozpuszczalny.
Нерасторопно, *пск.* opieszale, powoli, zwolna, niezgrabnie, niezręcznie.
Нерасторопность, -и, *ж.* opieszalosc, powolność, niezgrabność, niezręczность.
Нерасторопный, opieszалый, powolny, niezgrabny, niezręczny.
Нервическій, nerwisty. *Med.* Нервическая горячка, zapalenie mózgu.
Нервникъ, -а, *п.* Bot. osep (roślina).
Нервный, nerwowy.
Нервъ, -а, *п.* Anat. nerw.
Неретѣ, -ѣ, *п.* więcierz, wiersza do łowiенна ryb.
Нерѣта, -ы, *ж.* gatunek muszli.
Нерѣбный, nielekliwy, niebojaźлиwy.
Нерѣвно, *пск.* nierówno, niejednostajnie.
Нерѣвность, -и, *ж.* nierówność, niejednostajność.
Нерѣвный, nierówny, nie jednej miary i t. p., niejednostajny, niejednakowy, rozmaity. Нерѣвная дорога, nierówna droga (z wybojami). Нерѣвный бракъ, małżeństwo z osobą niższą stanem. Нерѣвный счётъ (съ дробями), rachunek nieczysty, niejasny (z ulamkami).
Нерѣвня, -и, *всп.* osoba różniаса się z kim co do wieku lub stanu. Жениться на нерѣвно, ożениć się z osobą różną wiekiem lub stanem. Выдти, за нерѣвно, wyjść za małъ за osobę różną wiekiem lub stanem.
Нерѣдъ, -а, *п.* neurodzaj.
Нерѣпа, -ы, *ж.* Zool. fokа, cięле morskie.
Нерѣповый, do fokі, cięлęcia morskiego należący.
Нерѣпятина, -ы, *ж.* mięсо fokі lub cięлца morskiego.
Нерѣпчій, *об.* Нерѣповый.
Нерукотворенный, nie rękami ludzkimi zrobiony, stworzony przez Boga.
Нерушимо, *пск.* niewzruszenie, niezmiennie.
Нерушимость, -и, *ж.* niewzruszonosc, niezmiennosc.
Нерушимый, niewzruszony, niezmienny.
Нерѣдко, *лбо* Не рѣдко, *пск.* często, кроć.
Нерѣшимость, -и, *ж.* wahanie się, kołuchanie się, wątpliwosc, niepewność со począć. Быть въ нерѣшности, wahać się, nie wiedzieć со począć.

Нерѣшимый, nierozstrzygnięty, nie do rozwiązania.
 Нерѣшительно, *psk.* wahając się.
 Нерѣшительный, niezdecydowany, wahający się.
 Неряха, -и, *wsp.* niechluj, niechlujka, fiadra.
 Неряшество, -а, *n.* Неряшливость, -и, *ж.* niechlujstwo.
 Неряшливый, nieporządný, niechlujny.
 Несбыточность, -и, *ж.* niemożność, niepodobienstwo, niepodobność, rzecz niemażąca pozorowi prawdy, przedsięwzięcie nie mogące przyjść do skutku.
 Несбыточный, niemożny, niepodobny, niemający pozorowi prawdy, niemogący przyjść do skutku.
 Несвоеврѣменно, *psk.* nie w czas, nie w porę.
 Несвоеврѣменность, -и, *ж.* niewczesność, niestosowność.
 Несвоеврѣменный, niewczesny, niestosowny.
 Несвойственно, *psk.* niewłaściwie.
 Несвойственный, niewłaściwy.
 Несвѣдущій, nieświadomy czego, bez nauki.
 Несвѣзца, -ы, *ж.* gmatwanina, brak sensu; || brak spojenia, związku.
 Несвѣзно, *psk.* nieskładnie, bez związku.
 Несвѣзность, -и, *ж.* brak spojenia, związku.
 Несвѣзный, niepołączony, niespoiony, bez związku, nieskładny.
 Несгорѣмость, -и, *ж.* własność nieulegania spaleniю.
 Несгорѣмый, nieulegający spaleniю.
 Несговѣрчивость, -и, *ж.* niewyrozumiałość, upór.
 Несговѣрчивый, niewyrozumiały, uporczywy, z którym trudno trafić do řadu.
 Несѣние, -я, *n.* niesienie, dźwiganie.
 Несѣние креста, podniesienie krzyża (*przez Chrystusa*).
 Несказанно, *psk.* niewypowiedzianie, nie do wyrażenia.
 Несказанный, niewypowiedziany.
 Нескладница, Нескладно, Нескладность, Нескладный, *ob.* Несвѣзца, Несвѣзно, Несвѣзность, Несвѣзный.
 Несклоняемость, -и, *ж.* *Gram.* nieodmienność (*przez przypadki*).
 Несклоняемый, *Gram.* nieodmenny (*przez przypadki*).
 Несноро, *lnb* Не сноро, *ob.* Сноро.
 Нескрѣмно, *psk.* nieskromnie, nieprzywoіcie.
 Нескрѣмность, -и, *ж.* brak skromności, nieprzywoіtość.
 Нескрѣмный, nieskromny, неprzywoітый.
 Неслухъ, -а, *m.* *Gmin.* nieposłuszny.
 Неслыханно, *psk.* niesłuchanie, w sposób nadzwyczajny.

Неслыханный, niesłuchany, nadzwyczajny, niebýwały, nadzwyczaj rzadki.
 Неслышный, niedający się słyszeć, lekki, ulotny.
 Несмотря на..., lub Не смотри на..., помимо, помимо względu, без względu на..., wbrew, przeciw.
 Несмысленность, Несмысленный, *ob.* Безсмысленность, Безсмысленный.
 Несмѣтно, *psk.* bez liku.
 Несмѣтный, niezliczony, nieprzeliczony.
 Неснѣсно, *psk.* nieznośnie, nie do wytrzymania, przykro.
 Неснѣсность, -и, *ж.* trudność, do wytrzymania, przykrość.
 Неснѣсный, nieznośny, przykry.
 Несоблюденіе, -я, *n.* pominięcie, niezachowanie.
 Несовершеннолѣтній, małoletni, niepełnoletni, niedorośli.
 Несовершенство, -а, *n.* brak doskonałości, ułomność.
 Несовершено, *psk.* niezupełnie, niedokładnie.
 Несовершеннѣнный, niedokonany, niezupełny.
 Несовмѣтность, -и, *ж.* niezgodność, sprzeczność, przeciwieństwo.
 Несовмѣстный, niezgodny, sprzeczny.
 Несогласіе, -я, *n.* Несогласица, -ы, *ж.* niezgoda; || niezgodzenie się, nieporozumienie, niesnaska. По несогласію, z powodu niezgodzenia się.
 Несогласно, *psk.* niezgodnie, przeciw, przeciwko, sprzecznie. Говорить несогласно съ здравымъ расудномъ, mówić przeciwko zdrowemu rozsądkowi.
 Несогласность, -и, *ж.* niezgoda, rozdwojenie.
 Несогласный, niezgodny, sprzeczny, nieodpowiedni. Я не согласенъ съ вами, nie zgadzam się z вами. Онъ согласенъ между собою въ мнѣніяхъ, zgadzają się w swoich zdaniach. Я не согласенъ на ваше предложеніе, nie zgadzam się na pański wniosek.
 Несоглашеніе, -я, niezgadanie się, odmienne widzenie rzeczy.
 Несоизмѣримость, -и, *ж.* niepomierność, niespółmierność.
 Несоизмѣримый, niepomierny, niespółmierny.
 Несокрушимость, -и, *ж.* pewność, stałość, niepokonaność.
 Несокрушимый, pewny, stały, niepokonany.
 Несомнѣтельно, Несомнѣтельность, Несомнѣтельный, *ob.* Несомнѣнно, Несомнѣнность, Несомнѣнный.
 Несомнѣнно, *psk.* niewątpliwie, bez wątplenia.
 Несомнѣнность, -и, *ж.* niewątpliwość, pewność, niezmienność.
 Несомнѣнный, niewątpliwy, pewny, niezmienny.

Несоразмѣрность, -и, *ж.* dysproporcja, nierówność.

Несоразмѣрный, nieroporcjonalny, nierówny.

Несостоявшийся, niedoszły, niebyły.

Несостояние, -ия, *н.* Несостоятельность, -и, *ж.* niemożność zapłacenia, niewypłacalność, niewyplatność, upadłość.

Несостоятельный, niemający z czego zapłacić. Несостоятельный должникъ, dłużnik upadły. Объявить себя несостоятельнымъ, zbankrutować.

Несподручный, niedogodny, nie na ręce.

Неспорить, Неспориться, *nieos.* nie sporo iść. Работа неспорится, робота nie sporo idzie. Торговля у него неспорится, handel mu nie sporo, nie dobrze idzie.

Неспоро, *psk.* nie sporo, nie dosyć.

Неспорый, niesporo, nie dosć znaczny.

Неспособность, -и, *ж.* niezdolność, niezdatność. Неспособность къ совершению гражданскихъ дѣйствій, bezwłasnowolność, niezdolność prawna (używania pewnych praw i t. p.).

Неспособный, niezdolny, niezdatny; || *Praw.* pozbawiony własnej woli, niezdolny do używania pewnych praw.

Несправедливо, *psk.* niesprawiedliwie, niesłusznie.

Несправедливость, -и, *ж.* niesprawiedliwość, niesłuszność.

Несправедливый, niesprawiedliwy, niesłuszny.

Неспѣлость, Неспѣлый, *об.* Нездѣлость, Нездѣлый.

Неспячень, -чна, *т.* *Bot.* portulaka, kuzza noga ogrodowa (roślina).

Несравненно, *psk.* nierównanie, bez porównania.

Несравнимый, nierównany, niezrównany.

Несродный, przeciwny naturze, niezwyyczajny.

Нестарѣлка, -и, *ж.* *Bot.* tysiącznik, krwawnik (ziele).

Нестерпимо, *psk.* nieznośnie, nie do wytrzymania.

Нестерпимость, -и, *ж.* niemożność wytrzymania czego.

Нестерпимый, nieznośny.

Нести, nieść, nosić, dźwigać, przynosić, wprowadzać; || рогуwać z sobą; || odbywać, pełnić (obowiązki jakie); || пречещушчаць; || збрыкаць się (o koniach); || чуць со, слышеть; || cierpieć, znosić; || Нестися, nosić, znosić jaja, siedzieć na jajach (o kurach); || бидзць szybko, lecieć, pędzić; || pływać, płynąć, бегнаць (o wodzie); || ходзіць мідзю людзьмі, обегать (o вѣсці i t. p.).

По рѣнѣ несётъ лёдъ, *nieos.* rzeka рогувае з собою лёдъ. Онъ несётъ разныя обязанности, on pełni rozmaite obowiązki. Курь несуть яйца, kury niosą jaja, kury siedzą na jajach. Лошади несутъ, коніе збры-

калы się. Отъ него несётъ свѣухой, od niego чуць wódkę. Несётъ въ окно, od okna чуць суг, od okna wieje. *Нести на сѣрдцѣ, ukrywać cierpienie. *Нести вздоръ, дичь, чепуху, околѣсную, bredzić, прawić nie do rzeczy, прawić androny. *Нести небылицу, zmyślać, прawić bajki. *Онъ всё своё несётъ, nie ustąpi swego zdania, ciągle powtarza jedno i to samo. Куда васъ Богъ несётъ, dokąd pan dążyysz? Корабль несётся по вѣтру, okręt buja z wiatrami. Несутся слухи, obiegają wieści.

Нестроевой, *Woj.* nie we froncie znajdujący się, nieszeregowy.

Нестроимо, *psk.* niezgodnie; || w nieładzie, w nieporządku.

Нестройность, -и, *ж.* niezgodność, dysharmonja; || nieład, nieporządek.

Нестройный, niezgodny, dysharmonijny; || помieszаны, w nieładzie, w nieporządku.

Несушка, -и, *ж.* *Gmin.* kura nieśna. Несуцѣственный, niemający istotnej wartości.

Несходно, *psk.* niejednakowo, bez podobieństwa do czego, niezgodnie z czѣm; || niekorzystnie, bez korzyści. Я продалъ товаръ несходно, sprzedałem towar bez korzyści.

Несходность, -и, *ж.* różność, różnica (między czѣm a czѣm), nierówność, niezgodność.

Несходный, niepodobny (jeden do drugiego), niezgodny, nierówny; || wyniosły, wysoki, wygórowany. Несходная цѣна, wysoka, wygórowana cena.

Несходство, -а, *н.* *об.* Несходность.

Несчастье, -ия, *н.* nieszczęście.

Несчаствиво, Несчаствивый, *об.* Несчастьно, Несчастный.

Несчастьно, *psk.* nieszczęśliwie.

Несчастный, nieszczęśliwy.

Несчѣтный, niezliczony, nieprzeliczony.

Несъѣдобный, nieprzydatny do jedzenia.

Нетѣль, -и, *ж.* jałowica, jałowka.

Нетерпимость, -и, *ж.* nietolerancja.

Нетерпливо, *psk.* niecierpliwie.

Нетерпливый, niecierpliwý.

Нетерпение, -ия, *н.* *об.* Нетерпимость.

Нетѣсь, -а, *т.* kamień nieciosany.

Нетлѣние, -ия, *н.* Нетлѣнность, -и, *ж.* niepodległość zepsuciu, nieskazitelność, nieskażoność.

Нетлѣнно, *psk.* nieskazitelnie, nieskażenie, bez zepsucia się.

Нетлѣнный, nieskazitelny, nieskażony, niezepsuty; || wieczny, niewygasły.

Нетольно (*прест.* нетоимо), *ниetylko*, nie dosyć na тѣмъ że.... Онъ нетольно глупъ, но и золь, nie dosyć na тѣмъ, że jest głupi, ale do tego zły jeszcze.

Нетопырь, -а, *т.* *Zool.* nietoperz.

Непрѣзво, *psk.* porijanemu; || niewstrze-
mieźliwie.

Непрѣзвость, -и, *ж.* nietrzeźwość, pijań-
stwo; || niewstrzemięźliwość.

Непрѣзвый, nietrzeźwy, pijany; || nie-
wstrzemięźliwy. Онъ непрѣзваго пове-
дѣнія, oddaje się pijaństwu. Въ непрѣз-
вомъ видѣ, być pijanym, upitym.

Непронь-меня, *Bot.* nietykałek, niecier-
pek (*roślina*).

Неуваженіе, Неуважительно, Неуважи-
тельность, *ob.* Nepoczténie, Nepocztitel-
no, Nepocztitelność.

Неувядаемый, nigdy niewiedniejący.

Неугасаемый, *ob.* Неугасимый.

Неугасимо, *psk.* w stanie niegasnacym.

Неугасимость, -и, *ж.* nieugaszonosc.

Неугасимый, nieugaszony, niegasnacy.

Неугомонно, *psk.* niez mordowanie, bez
znuzenia; || nieswornie, swawolnie.

Неугомонность, -и, *ж.* burzliwość, swa-
wola, ruchawosc, niespokojność.

Неугомонный, burzliwy, swawolny; ||
niez mordowany, nieznuzony, ruchawy, ży-
wy, niespokojny.

Неугомонь, -и, *wsp. Gmin.* osoba niespo-
kojna, swawolna, burzliwa.

Неудалый, *Gmin.* niezręczny, niezgra-
bny; || ndżny, kiepski.

Неудача, -и, *ж.* nieudanie się, niepowo-
dzenie, bezskuteczność, niepomyślny sku-
tek. Мнѣ во всёмъ неудача, nie mi się
nie udaje.

Неудачливо, Неудачливый, *ob.* Неудач-
но, Неудачный.

Неудачно, *psk.* niepomyślnie.

Неудачность, -и, *ж.* *ob.* Неудача.

Неудачный, niepomyślny, bezskuteczny,
bezowocny, daremny.

Неудержимо, *psk.* nieodpartie.

Неудержимый, nieodparty, niepowścią-
gniomy.

Неудобно, *psk.* niedogodnie.

Неудобность, -и, *ж.* niedogodność.

Неудобный, niedogodny.

Неудобоваримый, niestrawny.

Неудобопонятно, *psk.* niejasno, niezro-
zumiale, niedobitnie.

Неудобопонятность, -и, *ж.* niejasność,
niezrozumiałość, niedobitność.

Неудобопонятный, niejasny, niezrozu-
miały, niedobitny.

Неудобство, -а, *n.* niedogodność.

Неудовольствие, -ія, *n.* niezadowolenie,
nieukontentowanie, przykrość, nieprzyje-
mność. Къ великому моему неудоволь-
ствию я долженъ сознаться, z wielką dla
mnie przykrością muszę wyznać... || *Praw.*
Изъявленіе неудовольствия на приговоръ
суда, objawienie niepoprzestania na wy-
roku (*sądu*).

Неужели, *psk.* czy można? czy podobna?
czy w samej rzeczy? Неужели это правда,
czy można aby to była prawda? Неужели

онъ это сдѣлалъ, czy podobna aby on to
uczynił?

Неуживчивость, -и, *ж.* nieużytość, nie-
wrozumiałość, charakter wymagający,
trudny, ciężki.

Неуживчивый, nieużyty, niedający się
nakłonić ku czemu, nie mający chęci być
użytecznym komu, z którym trudno tra-
fić do ładu.

Неужли, Неужто, *Gmin. ob.* Неужеля.

Неуклонно, *psk.* nieochybnie, z pewno-
ścią, nieodmiennie, stale.

Неуклонный, nieochybnly, pewny, nie-
zmienny, stały.

Неуклончивый, niezłomny, nieugięty.

Неуклюже, *psk.* niezgrabnie, niezręcz-
nie.

Неуклюжесть, -и, *ж.* niezgrabność, niez-
ręczność.

Неуклюжий, niezgrabny, niezręczny, klo-
cowały.

Неуноризненно, *psk.* nienagannie, bez
zarzutu, bez skazy.

Неуноризненность, -и, *ж.* nienagannosc,
wolność od zarzutu.

Неуноризненный, nienaganny, wolny od
zarzutu.

Неуносительно, *psk.* niezwłocznie, na-
tychmiast, nie tracąc czasu.

Неуносительность, -и, *ж.* niezwłoczność,
prędkość, szybkość.

Неуносительный, niezwłoczny, prędki,
skory.

Неупротиво, *psk.* niepohamowanie,
gwałtownie.

Неупротивость, -и, *ж.* niepohamowa-
nie, nieugiętość, niepowściągliwość.

Неупротивый, niepohamowany, nie-
ugięty, nieposkromiony, niepowściągliwy.

Неуень, *ob.* Неучь; || byk młody w robo-
cie jeszcze nie używany.

Неуловимый, niedający się ująć, schwy-
cić; || trudny do pojęcia.

Неумойна, *ob.* Неумывна.

Неумолимо, *psk.* bez litości, niezłomnie.

Неумолимость, -и, *ж.* nielitościwość, nie-
nieubłagalność, niezłomność.

Неумолимый, nielitościwy, nieubłagany,
niezłomny.

Неумолчно, *psk.* ustawicznie, nieustan-
nie.

Неумолчный, ustawiczny, nieustanny.

Неумолчный, *ob.* Неумолчно,
Неумолчный,

Неумывно, *psk.* bez umycia się.

Неумытый, prawy, nieskazitelny, nie-
jący się przekupić, nieposzlakowany.

Неумышленно, *psk.* niechcący, nie-
wolnie, nieumyślnie.

Неумышленность, -и, *ж.* nieumyślność,
brak namysłu.

Неумышленный, nieumyślny, nie-
умышленный.

Неумѣнье, -нья, *n.* nieumiejętność, nieświadomość, brak nauki.

Неумѣренно, *psk.* nieumiarkowanie, nieporządliwie.

Неумѣренность, -и, *ż.* nieumiarkowanie.

Неумѣренный, nieumiarkowany, nieporządliwy.

Неумѣстно, *psk.* niestosownie, nie w miejscu, nieprzyzwoicie.

Неумѣстность, -и, *ż.* niestosowność, nieprzyzwoitość.

Неумѣстный, niestosowny, nieprzyzwoity.

Неуплата, -ы, *ż.* niezapłacenie.

Неупотребительность, -и, *ż.* *ob.* Неупотреблѣние.

Неупотребительный, nieużywany, wyszły z użycia.

Неупотреблѣние, -ія, *n.* nieużywanie.

Неупросимость, *psk.* Nieuprosimый. *ob.* Неумолимость, Неумолимый.

Неуравнительность, -и, *ż.* nierównomierność, niestotośność.

Неуравнительный, nierównomierny, niestosowny.

Неурожай, -яя, *m.* nieurodzaj.

Неурожайный, nieurodzajny.

Неурядица, -ы, *ż.* nieład, nieporządek.

Неурядливо, *psk.* niechlujnie, brudno.

Неурядливость, -и, *ż.* niechlujność, niechędość.

Неурядливый, niechlujny, brudny.

Неуспѣшно, **Неуспѣшный**, *ob.* Безуспѣшно, Безуспѣшный.

Неуспѣхъ, *ob.* Неудача.

Неустой, -оя, *m.* Неустойка, -и, *ż.* niedotrzymanie słowa; niedotrzymanie umowy, zobowiązania się; || zastrzeżenie kary za niedotrzymanie umowy, kara wadjalna.

Неустойчивый, niesłowny, niedotrzymujący danego słowa, lub umowy.

Неустрасимо, *psk.* nieustraszenie, odważnie.

Неустрасимость, -и, *ż.* nieustraszonność, odwaga.

Неустрасимый, nieustraszony, odważny.

Неустроенный, nieurządzony.

Неустройство, -а, *n.* nieporządek, nieład, zamieszanie.

Неуступчиво, *psk.* upornie, uporczywie.

Неуступчивость, -и, *ż.* uporczywość.

Неуступчивый, uporczywy.

Неусыпно, *psk.* czujnie, bacznie, niezmordowanie.

Неусыпность, -и, *ż.* czujność, baczność, przeczność.

Неусыпный, czujny, baczny, przeczny, niezmordowany.

Неутолимый, nieukoiony, nieugaszony, nienasycony; || * uporczywy, nieuśmierzony.

Неутолимая жажда, nieukoione pragnienie. **Неутолимая боль**, nieuśmierzony, party ból.

Неутомимо, *psk.* niezmordowanie.

Неутомимость, -и, *ż.* nieustrudzoność, niezmordowana gorliwość.

Неутомимый, niezmordowany, nieustrudzony.

Неутрализовать, **Неутрализовать**, **Неутрализовать**, *ob.* Неутрализовать, Неутрализовать, Неутрализовать.

Неутѣшность, -и, *ż.* niemożność pocieszenia, żal nieutulony.

Неутѣшный, niepocieszny, pozbawiony pociechy, nieutulony.

Неучѣность, -и, *ż.* brak nauki, nieświadomość.

Неучтивецъ, -вца, *m.* człowiek niegrzeczny.

Неучтивица, -ы, *ż.* kobieta niegrzeczna.

Неучтиво, *psk.* niegrzecznie.

Неучтливость, -и, *ż.* niegrzeczność.

Неучтливый, niegrzeczny.

Неучъ, -а, *m.* człowiek bez wychowania, nieokrzesany, gbur.

Неучь, -и, *ż.* kobieta bez wychowania, nieokrzesana, gruba.

Неуязвимый, **Неуязвляемый**, niemogący być ranionym; || * nietykalny.

Неформенный, nie według formy, bez zachowania formy.

Нефорощъ, -и, *ż.* Bot. gatunek piołunu.

Нефть, -и, *ż.* nafta, olej ziemny.

Нефтяной, naftowy.

Нехотѣние, -ія, *n.* niechcenie, niechęć, odraza.

Нехотя, *psk.* niechząc.

Нехристь, **Нехристь**, -и, *vosp.* Gmin. niechrześcijanin, niechrześcijanka.

Нечаянно, *psk.* niespodzianie.

Нечаянность, -и, *ż.* niespodzianość; || nieprzewidziany wypadek.

Нѣчего, **Нѣчему**, niema co, niema czego, niema czemu i t. d. **Нѣчего обь этомъ говорить**, niema co mówić o tém. **Тобѣ нѣчего бояться**, niemasz czego się bać. **Мнѣ нѣчего дѣлать**, nie mam co robić, nie mam nic do roboty. **Нѣчего много говорить**, nie traćmy dużo słów. **Этимъ нѣчего шутить**, z tego nie trzeba żartować, lub to nie są żarty.

Нечестивецъ, -вца, *m.* niezbożnik, bezbożnik, niecnota.

Нечестивица, -ы, *ż.* bezbożnica, niecnota.

Нечестиво, *psk.* niezbożnie, bezbożnie, występnie, niegodnie.

Нечестивый, niezbożny, bezbożny, zbrodniczy, nieprawy.

Нечестіе, -ія, *n.* niezbożność, bezbożność, bluźnierstwo, zbrodnia, nieprawość.

Нечѣтка, -и, *ż.* *ob.* Нечѣть.

Нечѣтно, *psk.* niewyraźnie, nieczytelnie.

Нечѣтний, niewyraźny, nieczytelny.

Нечѣтный, nieparzysty.

Нечѣть, -а, *m.* nierówna, nieparzysta liczba.

Нечисто, *psk.* nieczysto, brudno, nieporządnie.

Нечистоплѣтно, *psk.* niechlujnie, brudno, nieochędoźnie.

Нечистоплѣтный, niechlujny, brudny, nieochędoźny.

Нечистота, -ы, *ж.* nieczystość, niechlujność, nieochędostwo; || plama, zmaza, skalanie się.

Нечистый, nieczysty, niechlujny, nieochędoźny; || splamiony, skalany. Нечистый духъ, нечистая сила, злы дух, джабѣл. Нечистый выговоръ, błędne, złe wymawianie (*wyrazów*). Нечастое дѣло, родејрзана, nieczysta sprawa. *Онъ на руду нечистъ, ма дугіе рече, lubi kraść.

Нечистъ, -я, *ж.* Gmin. świerzba, krosty, parczy; || choroba syfilityczna.

Нечувствительно, *psk.* nieznacznie, powoli.

Нечувствительность, -я, *ж.* nieuczucie. Нечувствительный, nieuczucie; || nieznaczny, niedostzeżony, niedający się dostrzedz.

Нешто, *psk.* Gmin. ob. Pózwъ.

Нешто, *psk.* Gmin. niech już i tak będzie, niema co robić. Довольне ли ты ётоу платоу? Нешто, коли больше не дашь, czy zadowolony jesteś z téj płacy? — Нечъ жазъ i так będzie, gdy więcej nie dajesz.

Нешадно, *psk.* nielitościwie, niemiłosiernie.

Нешадный, nielitościwy, niemiłosierny.

Неявка, -я, *ж.* nieokazanie (*biletu, wezwołu i t. p.*); || niestawienie się (*w sądzie*).

Неявочный, nieokazany, nieprzedstawiony, ukryty.

Неявственно, Неявственный, об. Невнятно, Невнятный.

Неясыть, -я, *ж.* Star. Sl. pelikan, baba (*psk.*).

Ни, *sp.* ni, ani. Изъ всѣхъ мойхъ друзей ни одинъ не помогъ мнѣ, ze wszystkich moich przyjaciół żaden mi nie pomógł. Онъ ни во что не вмѣшивается, do niczego się nie miesza, nie wtrąca się. Онъ ни въ чёмъ не сознался, do niczego się nie przyznał. Я не виновать ни словомъ, ни дѣломъ, ani słowem, ani czynem nie zgrzeszyłem. Ни такъ, ни сякъ, ani tak, ani owak. Ни то, ни сѣ, ani to, ani owo. Ни съ того, ни съ сего, ni ząd, ni zowąd. Ни зъ что, ни про что, ni zasz, ni nianicz. Ни за что на свѣтѣ, za nic w świecie. Я ни съ кѣмъ не видѣлся, z nikim się nie widziałem. Какъ ёто для меня ни тяжело, но я должень его наказать, jakkolwiek to jest dla mnie ciężko, jednak muszę go ukarać. Чтô я ему ни говориль, я не могъ убѣдить его, nie zważając na moje wszystkie przed tawienia, nie mogłem go przekopać.

Нива, -ы, *ж.* niwa, rola.

Нивелірный, do niwelacji odnoszący

Нивелірованіе, -я, *п.* niwelacja, zrównywanie.

Нивелірованный, niwelowany, zrównаны, wyrównаны (*o płaszczynie*).

Нивеліроватъ, niwelować, dochodzić spadziścioci ziemi, zrównać, wyrównać.

Нивеліровка, -я, *ж.* ob. Нивелірованіе.

Нивеліровщикъ, -а, *м.* niwelator, równający wszystko pod jedną miarę.

Нивеліръ, -а, *м.* ob. Нивеліровщикъ; || narzędzie do niwelacji.

Ниворосль, -я, *ж.* trawa rosnąca na niwie.

Нивѣсть, *psk.* Gmin. niewiedzieć, niewiadomo. Онъ нивѣсть приѣхалъ, нивѣсть тамъ остался, niewiedzieć czy przyjechał, czy też tam pozostał. || Bardzo, niezmiernie, ogromnie. Нивѣсть какъ много, niezmiernie wiele.

Нивяный, do niwy odnoszący się, rolny.

Нигва, -ы, *ж.* Zool. pchła amerykańska.

Нигдѣ, *psk.* nigdzie.

Нимайше, *psk.* st. najwyż. z wielką uniżonością, uniżenie, z wielką pokorą, kornie, pokornie.

Нимайший, *st. najwyż.* najniższy, униżony, pokorny. Вашъ нимайший слуга, униżony слуга, najniższy sługa.

Ниме (*st. wyż.* *psk.* niżно), niżѣ, pod, pod spodem. Онъ нивѣтъ двумя этажами ниме, mieszka o dwa piętra niżѣ. Тономъ ниме, o jeden ton niżѣ. Эта книга ниме критики, та książka nie warta krytyki, nędzna, licha. Продаватъ вещь ниме ея стоимости, sprzedawać rzecz za niższą cenę niż warta. Ниме ое ё, niżѣ, poniżѣ.

Ниме (*st. wyż.* ob. Низній), niższy, mniejszy, ob. Низший. Мой домъ ниме вашего, mój dom jest niższy od pańskiego. Онъ не высокая роста, а брать его ещё ниме, on jest niewysokiego wzrostu, lecz brat jego jeszcze niższy.

Нимѣ, *sp.* ani, nawet nie, wcale nie. Нимеизложненный, niżѣj wytuszczoony, wyczoony.

Нимеизясненый, niżѣj wyjaśniony. Нимеимѣнованный, niżѣj wymieniony, nazwany, wzmiankowany.

Нимеозначенный, niżѣj oznaczony.

Нимеописавшийся, niżѣj podpisany.

Нимепоименованный, об. Нимеименованный.

Нимеприведенный, niżѣj przytoczony.

Нимереченный, niżѣj wzmiankowany, powiedziany.

Нимесказанный, niżѣj powiedziany.

Нимеслѣдующій, назѣрпую.

Нимеслѣдующее, -аго, *п.* co następuje, jak następuje. Онъ пишетъ мнѣ нимеслѣдующее, pisze do mnie jak następuje.

Нимеупомянутый, niżѣj wzmiankowany.

Нижній, niższy, spodni, dolny.

Ниспáсть, *об.* Ниспадáть.

Ниспослáние, -ія, *n.* zesłanie.

Ниспосылáть, ниспослáть, зсылáть, зєдлáть; || Ниспосылáться, быць зсыланым. *Дмт.* б. ниспосланный, zesłany.

Ниспровєрáть, ниспровєрєгнуть, выврасáть, вывргóсícь, обалáть, обалícь, прєвєтрасáть, прєввгóсícь (*porządek*). *Имсл.* б. ниспровєрєгнутий, ниспровєрєженный, выввгóсону, obalony i t. d.

Ниспоскáть, *об.* Споскáть.

Нисхóдить, нисхóтити, schodzić, zejść, zstєrowáć, zєstapić.

Нисхóдящій, зстєпny. Нисхóдящяя лїня родствá, лїня зстєпна покровєнствá.

Нитáнь нисянь, *пск.* ni tak, ni owak.

Нитáмь, нисямь, ni tam, ni owdzie.

Нитєвїдnyй, Нитєобráзnyй, cienki, пїткóваты.

Нїтна, -и, *здр.* Нїточка, -чки, *ж.* nitka, niteczka. Нїтна жємчугу, sznurek pereł.

* На живую нїтку, на прєдє. Висѣть на нїткѣ *lub* на нїточкѣ, на волоскѣ, wisieć na niteczce, на włosku, t. j. być w wielkim niebezpieczeństwie. (*utrącenia życia i t. p.*). * Хóдить по нїточкѣ, *об.* Хóдить. * Обóбрáть ногó до послѣдней нїтки, знівзчєзєть кóго, згнїтовáть. Нїтка для шитья, длугóсць нїтки потрібнєй до шзця на газ.

Нїточникъ, -а, *m.* niciarz.

Нїточница, -ы, *ж.* niciarka.

Нїточnyй, niciany.

Нїтчáнка, Нїтчáтка, -я, *ж.* *Boł.* wodno nici.

Нїтчáты, niciany.

Нить, -и, *ж.* nić, nitka; || *Boł.* włóknó; || * рзєд длугї.

Нїтяникъ, -а, *m.* kapota płócienna, szlafrok.

Нїтяnyй, *об.* Нїтчáты.

Нїць, *пск.* Star. Sl. twaráżу ku ziemi. Пáсть нїць, ұрасѣ twaráżу ku ziemi.

Нїчєй, нїчєй, нїчєй, do nikogo nie należący, żaden.

Нїчєницы, -ь, Нїчєнки, -нокъ, *ж.* mn. nicienice, nicielnice, niczelnice, w warsztacie tkackim nicie kręcone, prostopadle.

Нїчкóть, *пск.* *об.* Нїць.

Нїчó, *прзуп.* dr. ничегó, nic; || * дрóбностка, соѣ.

Нїчóжєство, -а, *n.* nicósć, nicestwo, znikómósć.

Нїчóжити, *об.* Уничóжити.

Нїчóжнóсть, -и, *ж.* nicestwo, nicósć; || нєвáжнóсць, нїчєзнóсць.

Нїчóжnyй, znikomy, podlegający zniszczeniu, kruchy, nietrwały; || nic nieznaczący, nieważny.

Нїчуть, *пск.* wcale nie, bynajmniej, *об.* Нискóльню.

Нїчья, -чєй *ж.* Kart. Сыгрáть въ нїчью, zagrać bez przydatku z żadnej strony.

Нїшкнуть, *Gmin.* milczєć, nic nie mówić.

Нїшто, *пск.* *Gmin.* zasłużył na to, słusznie, sprawiedliwie. Этого негодяя засадили въ тюрму: нїшто єму, tego niegodziwca wprakowano do więzienia: zasłużył na to!

Нїщáть, обнїщáть, ubożєć, zubożєć; || Нїщáться, udawać ubogiego.

Нїщяя, -єй, *ж.* żebraczka,

Нїщенка, -и, *ж.* об. Нїщяя.

Нїщенски, *пск.* po żebracku.

Нїщенкый, żebracki.

Нїщенство, -а, *n.* żebractwo, żebrania.

Нїщенствóвать, жебраć, żyć w nєдзє.

Нїщєтá, -ы, *ж.* nєдза, ubóstwo.

Нїщїй, ubogi, biedny; || жебрак.

Но, *sp.* abo, lecz.

Новєнькый, *здр.* nowiutki, nowiuteńki, *об.* Новый.

Новєхóнєнь, новєшенєнь, nowiuchny, nowiusieńki.

Новизнá, -ы, *ж.* nowotnósć, nowósć.

Новинь, -а, *m.* nowicjusz, odbywający nowicjat w zakonie, w klasztorze.

Новинá, -ы, *здр.* новинка, -и, *ж.* nowina, nowizna, rola nowo zrana, grunt wykarczowany, majdan, wola; || плóтно суrowє, niebielone; || nowalja, nowalijka, owoc lub jarzyna pierwszy raz dane.

Новинnyй, nowinny, od nowiny, od pola nowo wyoranego; || плáсону з плóтна суrowєго, niebielonego.

Новица, -ы, *ж.* nowicjuszka, nowicjat w zakonie odbywająca.

Новичєкъ, -чкá, *m.* nowak, nowo przybyły.

Новобráнєць, -нца, *m.* nowozacїєzny, nowozacїєгнєты, nowo zabrany do wojska, rekrut.

Новобráнnyй, nowozacїєzny (*do wojska*). Новобráчnyй, -аго, *m.* nowoženiec, pan młody. Новобráчная, -ой, *ж.* panna młoda. Новобráчnyє, *mn.* nowożeńcy.

Нововвєдєніє, -їя, *n.* nowy pomysł, nowósć, rzecz nowa, niedawno wprowadzona.

Нововвóдїмnyй, nowowprowadzany.

Новогóдnyй, noworoczny.

Новозавѣтnyй, nowozakonnny, według Nowego Testamentu.

Новоизданный, nowo wydany.

Новоизбранnyй, nowowybrany.

Новоизобрѣтєніє, -їя, *n.* nowy wynalazek.

Новоизобрѣтєнnyй, nowowynaleziony.

Новокрєщєнєць, -нца, *m.* nowochrzcєnєcie, nowoochrzczony.

Новокрєщєнна, -и, *ж.* nowoochrzczona.

Новолунїє, -їя, *n.* nów, początkowa kwadra księżyca.

Новомóдно, *пск.* nowomodnie, podług najnowszej mody,

Новомóдnyй, nowomodny.

Новомóсцїє, -їя, *n.* об. Новолунїє.

Новооткрѣтый, nowowynaleziony, nowoodkryty.

Новопрі́зжїй, -аго, *m.* nowoprzybyły.

Новорождённый, nowonarodzony, nie-
swięty.

Новоселье, -ья, *n.* nowosiedliny, nowe
mieszkanie.

Новость, -и, *ж.* nowość, || nowina.

Новый, nowy.

Новь, -и, *ж.* nowina, rola nowo zorana.

Новѣйшій, *stop. najwyż.* najnowszy.

Новѣть, поновѣть, wznowiać się, wzno-
wić się.

Ногá, -и, *ж.* noga, stopa; || правило на
Buty. * Подстáвить кому́ ногу, podstawić
komu nogę aby upadł, podejść kogo. * По-
стáвить, поднять ногó на ноги, postawić
kogo na nogach, t. j. polepszyć stan czyj
lub zdrowie. Встáть на ноги, ustalić się,
zabrać twóragi. * Ни ного́ю но мнѣ, niech
noga twoja nigdy u mnie nie postanie.
Быть съ нѣмъ на корóткой, на дружеской
ногѣ. Być z kim w przyjacielskich stosun-
kach w ścisłej przyjaźni. *Woj.* Постá-
вить войснá на военную ногу, на мирную
ногѣ, wystawić wojsko na stopie wojen-
nój, na stopie pokojowej. Побѣнать со
ногъх ногъ, biegnąć со tchu. Унать съ
ногъх ногъ, upaść jak długi. *Woj.* Идти
съ ногоу, iść krok za krokiem. Ногá въ
ногу, postępować zwolna. Сбить съ
ногъ, wyrzócić, przewrócić kogo. * Срѣ-
нить съ ногъ, zbić ze szychu kogo, zmie-
ścić, zawstydzić kogo. * Онъ лѣвою но-
го́ю съ постѣлю встáлъ, on dzis jest
w złym humorze. * Жить на большую
ногу, żyć po pańsku * Давáи Богъ ноги,
сидѣа съ tylko sił starczy. * Протянуть
ноги, umrzeć.

Ногáвнa, -и, *ж. zdr.* Ногáвочнa, znak
обшуты naokoło nogi kurzěj.

Ноголбмъ, -а, *m. Med.* łamanie w no-
гах

Ноготнй, -бвъ, *m. mn. Bot.* nogietki (ro-
ślina).

Ноготъ, *przyр. dr.* ногтá, *m. zdr.* ного-
то́въ, -тна, paznokieć, paznokieć, pazno-
gietek, paznokietek, * Принáть подъ но-
гѣтъ lub къ ногтю, przywłaszczyć со су-
дзего; || * trzymać kogo krótko, ostro,
wryzie.

Ногтйще, -а, *n. zgr.* wielki paznokieć.

Ногтоѣда, Ногтоѣдица, -ы, *ж. Med.* za-
nogeica, nabrzmiałość za paznokciem.

Ножвище, -а, *n.* klinga noża.

Ножѣвнa, -и, *ж.* piłka ręczна.

Ножѣвникъ, -а, *m.* nożownik, fabrykant
nożów lub sprzedający je.

Ножѣвшина, -ы, *ж. Gmin.* bitwa krwawa.

Ножѣщикъ, -а, об. Ножѣвникъ,

Ножѣвый, поноу.

Ножѣнна, -и, *ж. zdr.* półeczka.

Ножечни, -онъ, *mn. zdr.* nożyczki, об.

ножичицы.

Ножѣнна, ножечна, -и, *ж.* półeczka.

Ножинъ, -а, *m. об.* Ножъ.

Ножичень, -чна, *m. zdr.* об. Ножъ.

Ножница, -и, *ж. zgr.* noga wielка.

Ножнице, -а, *n. zgr.* nożyско, ogromny
grubý roboty нѣз.

Ножка, -и, *ж.* półeczka, półeczka; || нѣзка (od
stолu, krzeselka i t. p.); || *Bot.* ogonek szy-
pułka.

Ножничы, -ъ, *mn.* nożyсе.

Ножнѣвка, -и, *ж.* pochewka skrzydłowa
owadów.

Ножны, -бвъ, *ж. mn.* pochew, pochwa.

Ножный, ножны, nodze właściwy.

Ножъ, -а, *m. zdr.* ножишь, -а, нѣз. По-
рочинный ножишь, scyzoryk. Костяной
ножъ, gładyszка, нѣз do składania papie-
ru w arkusze lub do rozcinania.

Ноздреватость, -и, *ж.* gąbkowatość,
dziurkowatość.

Ноздреватый, гąbkowaty, dziurkowaty.

Ноздреватѣть, stawać się gąbkowatym,
dziurkowatym.

Ноздрина, -ы, *ж. zdr.* Ноздринка, -и,
dziurkowatość.

Ноздря, -и, *ж.* nozdrze.

Ноздряной, nozdrzany.

Номерь, -а, *m.* numer.

Номоканонъ, -а, *m.* nomokanon, zbóże
postanowień kościelnych.

Нона, -ы, *ж. Mus.* dziewięta нута.

Нонче, *Gmin. об.* Нынче.

Нонѣ, *Gmin. об.* Нынче.

Норá, -ы, *ж.* nora, jama dla zwierząt.

Нордныи, *Mar.* północny.

Нордъ, -а, *m. Mar.* północ, strona pół-
nocна.

Нордъ-вѣсть, *m. Mar.* od północy na
zachód, strona północnowschodnia.

Нористый, pełen nor, dziur.

Норица, -ы, *ж.* Wel, norzyса, choroba
końska.

Норица, -и, *ж.* norzysko, wielка nora,
jama.

Норна, -и, *ж. zdr. об.* Норá; || *Zool.* wydra
(zwierz).

Норна, -ы, *ж.* norma, wzór, правило,
zasada.

Нормальный, normalny, wzorowy, zasa-
dniczy.

Норнинъ, -а, *m.* lis młody nie wychodzą-
cy jeszcze z nory

Норовить, szukać okazji do czego, przy-
чепиáć się; || działać na czyją korzyść,
w czym interesie. Онъ такъ и норовить,
накъ бы съ нѣмъ поспориться, сáгло
szuka okazji, aby z kimkolwiek pokłócić
się. Онъ норовить всё дѣтямъ своимъ,
од діяла tylko на korzyść swoich dzieci.

Норовъ, -а, *m. Gmin.* narów, obyczaj,
пагоѣ. Лошадъ съ норовомъ, ко́н narowli-
сты. || *Przysł.* Что горѣдъ, то норовъ, что
дѣревнa, то обычаи, со kraj to obyczaj.

Норрнъ, -риá, *m. Zool.* łasica, łaska.

Носáстый, nosaty, dużego nosa.

Носáтникъ, -а, *m.* wołek zbożowy (owad).

Носáтый, об. Носáстый

Носáчъ, á, *m.* nosal, człowiek z wielkim
nosem.

Носикъ, -а, *m. zdr.* nosek.
Носилки, -онъ, *ж. mn.* lektyka, nosze, tragi, mary.
Носилочный, odnoszący się do lektyki, noszów, trag, mar.
Носильным, do codziennego noszenia szkafu (o sukni i t. p.).
Носильщикъ, -а, *m. tragarz*, postugacz do noszenia czego.
Носить, нашивать, nosić, dzwigać; || nieść, znosić (*жаго*); || unosić; || Носиться, być noszonym, nosić się; || unosić się w powietrze; || pływać po wierzchu, bujać; || niszczyć się, drzeć się, zużywać się (*о sukniach*); || obiegać (*о вѣтѣхъ i t. p.*). *Imsl. b.*
ношенный, noszony, zniszczony, zużyty.
Носище, -а, *n.* nosisko, nos ogromny.
Носка, -и, *ж.* Ношение, -ия, *n.* noszenie, dzwiganie.
Носный, nośny, nosisty, dający się długo nosić, trwały wnoszeniu; || Ноская курица, kura nośna, nosząca jaja.
Носность, -и, *ж.* trwałość (*w noszeniu*).
Носовой, nosowy; || na przodzie okrętu znajdujący się. *Anal.* Носовой хрящъ, chrząstka nosowa. *Gram.* Носовой звукъ, brzmienie nosowe, przez nos wymawiane. *Mar.* Носовой парусъ, żagiel na przodzie okrętu. Носовой платокъ, chustka od носа.
Носовщикъ, -а, *m.* robotnik znajdujący się на przodzie statku, okrętu.
Носокъ, -скá, *m. zdr.* nosóчекъ, -чна, nosek, rurka (*u naczynia*); || część pończochy okrywająca stopę u nogi; || szkarpetka; || koniec (*u butów, trzewików*).
Носология, -ия, *ж.* nosologia, nauka o chorobach w ogólności.
Носороговый, nosorożcowy.
Носорогъ, -а, *m. Zool.* nosorożec.
Носъ, -а, *m. zdr.* носикъ, -а, носокъ, -скá, nos, nosek; || dziób (*u ptactwa*); || sztaba, przód (*okrętu*); || cypel, klin ładу wchodzący do morza. * Наклеить кому носъ, dać komu nosa. Повѣсить носъ, spuścić nos na kwintę. * Клевать носомъ, być pijanym i kiwać się.
Носячий, -аго, *m.* handlarz obnoszący towary.
Нота, -ы, *ж.* nota (*дипломатyczna*); || *Muz.* нота (*музычна*).
Нотариальный, notarialny.
Нотарій, -ия, *Notariusz*, -а, *m.* notariusz.
Нотный, нотowy, do нотъ należący.
Ноты, -ѣ, *mn. Muz.* ноты, *об.* нота.
Ночвы, -ѣ, *ж. mn. zdr.* ночовки, -вокъ, nieска, nieсукá.
Ночевать, nocować.
Ночевье, -вья, *n.* Ночевна, -я, *ж.* nocowanie.
Ночесь, *psk. Gmin.* przeszłej nocy.
Ночешній, *Gmin.* przeszłonocny.
Ночлѣгъ, -а, *m.* nocleg.
Ночлѣжница, -я, *m.* mający swój nocleg gdzie.

Ночлѣжница, -ы, *ж.* mająca swój nocleg gdzie.
Ночлѣжное, -аго, *n.* płaca za nocleg.
Ночлѣжный, noclegowy.
Ночникъ, -а, *m.* kaganek nocny; || *Artyl.* lontownik.
Ночница, -ы, *ж.* kobieta pilnująca w nocy chorego; || nietoperz.
Ночной, nocny.
Ночь, -и, *ж.* Н чью, *psk.* nocą, w nocy, podczas nocy. *Gmin.* Ночь ноченски, przez caluteńką noc.
Ночь — и — день, *об.* Стѣнница.
Ночью, *об.* Ночь.
Ноябрскій, listopadowy.
Ноябрь, -я, *m.* listopad.
Нравиться, понравиться, podobać się, spodobać się.
Нравный, kapryśny, dziwaczny, kłębny.
Нравоописание, -ия, *n.* opisanie obyczajów.
Нравоописательный, opisujący, obyczajowy.
Нравоучение, -ия, *n.* nauka obyczajowa, moralna; || sens moralny (*w bajce*).
Нравоучитель, -я, *m.* autor piszący o moralności, moralista.
Нравоучительный, obyczajowy, moralny.
Нравственно, *psk.* moralnie.
Нравственный, moralny.
Нравъ, -а, *m.* charakter, usposobienie, skłonność, humor (*хълѣхъ добры*). || Прийти по нраву, spodobać się.
Ну, ну, ну же, а ну же! dalej, prędzej! отбѣ. Ну отвѣчайте, ну же, odpowiadajcie! Ну же, dalej! Ну его, precz z nim! || Снѣ бросились въ объятія другъ къ другу, и ну плакать, ну цѣловать, rzucili się w objęcia jeden drugiemu, i ну плакать, ну całować się! Ну пожалуй, я и на это согласанъ, dobrze, niech tak będzie, zgadzam się i na to! || Ну умъ поваръ, ну умъ обѣдъ, to mi kucharz, to mi obiad! Ну вотъ онъ и говорить, отбѣ онъ мови. Ну канъ albo ну бѣли онъ узнать объ этомъ, а ну онъ się dowiе o тѣмъ?
Нужда, -ы, *ж.* potrzeba, konieczność, nieodzowność, mus, przymus, bieda, needza. Какáя мнѣ нужда до его дѣла, па оо mi się przyda jego sprawa? Понуждѣ, отъ нужды, z potrzeby, z musu.
Нуждаться, potrzebować, być w potrzebie.
Нуждающийся, potrzebny, będący w potrzebie.
Нуждица, -ы, *ж.* *zdr.* potrzeбка, mała potrzeba, *об.* Нужда.
Ну же, *wykrz.* ну же! а ну же!
Нужникъ, -а, *zdr.* нуничень, -чна, *m.* wychodek, prywet.
Нужный, potrzebny, niezbędny, konieczny. Мнѣ нужно его видѣть, potrzebuję z nim się widzieć. Что вамъ нужно, czego pan potrzebujesz? Кого вамъ нужно, o kogo pan pytasz się? Сколько вамъ нужно

Онъ хочетъ товаръ, ile pan żąda za swój towar? Если будетъ нужно, w razie potrzeby. Я заказую всё нужное на ярмаркѣ, заказуя, co mi potrzeba kupuję na jarmarku. Очень нужно мнѣ знать объ этомъ, nie mnie to nie obchodzi, nie dbam o to! Очень нужное письмо, bardzo pilny list. Очень нужное дѣло, bardzo pilny interes. Нужно мѣсто, ob. Нумникъ.

Нуна! Нуно! *wykrz.* по. Нуна, осмѣлься подойти ко мнѣ, по, spróbuj tylko zbliżyć się do mnie!

Нунанье, -ня, *n.* нуканье, *wykrzykiwanie* ну! налегание, поганаганье.

Нунать, нукать, поварчать ну! поганаганье lub przynajmniej, wołać ну!

Нуль, -я, *zdr.* нуликъ, -а, *m.* zero.

Нумерация, -и, *ж.* numerowanie, распознавание номерами; || *Arg.* liczenie, wyliczenie.

Нумерить, Нумеровать, номеровать, распасывать номерами. *Imś.* б. нумерованный, номерованы.

Нумеровна, -и, *ж.* номерованье.

Нумеръ, -а, *m.* об. Номеръ.

Нумизматика, -и, *ж.* numizmatyka.

Нумизматикъ, -а, *m.* numizmatyk, знавецъ старыхъ монетъ.

Нумизматическій, numizmatyczny.

Нунциатура, -ы, *ж.* urząd nuncjusza папизма.

Нунцій, -и, *m.* nuncjusz, посылъ папизма.

Нунция, -и, *ж.* *Astr.* wahanie się, колебание się (*osi ziemskiej*).

Нути *wykrz.* нузе, зачинающий

Нути, об. Нуна.

Нутренний, об. Внутренний.

Нутрець, -я, *m.* *Wet.* rodzaj choroby *bońskiej*; || *wnętr.* человекъ, коно, кириозъ, *ogot* мажачу ядра скрыте вewnątrz, lub *jedno*.

Нутрб, *Gmin.* об. Нутрб.

Нутрозёмный, *we* вewnątrz земли находящийся.

Нутръ, -я, *m.* вewnątrz, внутренность.

• Это ему не по нутрѣ, то mu się nie podobа, не до вкуса.

Нутрянной, *wewnętr.* *z.*

Нынѣ, Нынече, *psk.* нинѣ, *dziś, teraz.*

Нынѣшній, нинѣшны, *dzisiejszy, teraźniejszy.*

Нырковый, *nurkowy, nurowy, ob.* Ныркъ.

Нырнуть, об. Нырать.

Ныркъ, -ря, *m.* *Zool.* nur, nurek, *nurokaczka.*

Ныранье, -я, *n.* *nurkowanie.*

Нырать, нырнуть, *nurkować, nurka dawać, zanurzać się, zanurzyć się, na dno się spuszczać; || * wścibiać się, wszędzie biegać.*

Ныть, (*cz. ter. nód*), *czuć* болю, *ból* глuchy *ciężki*; || *tesknić, martwić się.* *Зубы* ноютъ, *zuby* боля. *Serдце* ноеть, *serce* tęskni.

Нѣга, -и, *ж.* *pieszczotliwość, pieszczota, rozkosz, miękkość, zniechęcałość.*

Нѣгдѣ, *psk.* *niegdzie, gdzieś, gdziekolwiek.*

Нѣдро, -а, *n.* *łono, wnętrze.* Въ нѣдрахъ земли, *we* вewnątrz *ziemi.* * Нѣдро Авраама, *łono* *Abrahama,* *wieczny* *sprzeczunek.*

Нѣженіе, -іа, *n.* *pieszczenie.*

Нѣженка, -и, *wsp.* *pieszczoch, pieszczozek, pieszczotka.*

Нѣжить, *pieścić, cackać; || Нѣжиться, pieścić się, cackać się.* *Imś.* б. *нѣжный, pieszczony.*

Нѣженныйый, *zdr.* *bardzo* *delikatny, tkliwy, czuły* *i t. p., ob.* *Нѣжный.*

Нѣжничать (съ нѣмъ), *pieścić się (z kim), przymilać się (komu).*

Нѣжно, *psk.* *delikatnie, tkliwie, czule, rzewnie.*

Нѣжность, -и, *ж.* *czułość, tkliwość, słodycz, delikatność, rzewność.*

Нѣжный, *czuły, tkliwy, słodki, delikatny, rzewny.*

Нѣжнона, -ы, *wsp. ob.* *Нѣженна.*

Нѣкій, *niejaki, pewny.*

Нѣкогда, *psk.* *dawniej, niegdysь, przedtém, kiedyś.*

Нѣкоторый, *niektóry, jakiś, niejakiś, pewien.* Въ продолженіи нѣкотораго времени, *w ciągu* *niejakiego* *czasu.* На нѣкоторое время, *na* *niejaki* *czas.* Нѣкоторые утверждаютъ, что....., *niektórzy* *utrzymują, że.....* Въ нѣкоторыхъ случаяхъ, *w pewnych* *przypadkach.* Въ этомъ есть нѣкоторая вѣроятность, *ma to* *w* *sobie* *niejakie* *podobieństwo* *do* *prawdy.*

Нѣкто, *nieod.* *ktosь, jedna* *osoba,* *pewna* *osoba, nieznanomy.*

Нѣкуда, *psk.* *niema* *gdzie, niema* *dokąd.*

Нѣмкѣ, -и, *ж.* *Zool.* *osa* *bez* *skrzydła.*

Нѣмой, *niemy, niemowa. Нѣмая, niema.*

Нѣморозденный, *niemy* *od* *urodzenia.*

Нѣмота, -и, *ж.* *niemota, niemość, niemienie.*

Нѣмотствовать, *być* *niemym.*

Нѣмтырь, -я, *m.* *Gmin.* *niemy, niemowa.*

Нѣмтырка, -и, *ж.* *niema.*

Нѣмый, об. Нѣмой.

Нѣмѣтъ, онѣмѣтъ, *niemieć, onemieć; || dretwieć, trętwieć, strętwieć.*

Нѣсколькй (*używa się tylko w liczbie mnogiej*), *kilku, kilka, kilkoro.* Я расказу́ это въ нѣсколькихъ словахъ, *opowiem to* *w* *kilku* *wyrazach.* Въ нѣсколькихъ верстахъ отъ горада, *o* *kilka* *wiorst* *od* *miasta.* || По нѣскольну, *psk.* *po* *kilka.* Онъ зарабатываетъ по нѣскольну рублѣй въ день, *zarabia* *po* *kilka* *rubli* *dziennie.*

Нѣскольну, *psk.* *cokolwiek, trochę, nieco, kilka, kilku.* Онъ нѣскольну упрямъ, *cokolwiek* *jest* *on* *uparty.* Я его нѣскольну знаю, *trochę* *znam* *go.* Нѣскольну лѣтъ тому назадъ, *kilka* *lat* *temu, przed* *kilku* *laty.*

Нѣтъ, *niema, niemasz; || nie.* Всѣ забрались, *a* *ego* *нѣтъ* *какъ* *нѣтъ, albo:*

нѣтъ да нѣтъ, wszyscy się zebrali, a je-
go jak niema tak niema, albo: niema a
niema. || Были ли вы въ цѣркви? Нѣтъ,
сцу рап былеś w kościele? nie. Онъ не
сказалъ ни да, ни нѣтъ, nie powiedział
ani tak, ani nie. Никакъ нѣтъ, wcale nie.
Нѣтъ ещё, jeszcze nie.

Нѣчто, nieco, coś.

Нѣшто, *Gmin.* alboż, chyba.

Нѣхало, -а, *n.* *Myśl.* wѣхъ, вѣтръ (*u*
rosa).

Нѣханіе, -іа, *n.* wѣchanіе; || заѣywanie
tabaki.

Нѣхать, нюхнѣть, wѣхачъ, powѣхачъ; ||
wіetrzyć, zwіetrzyć; || заѣывачъ, заѣычъ та-
baki. || Нюхаться, wѣхачъ się (*o psach*).

Няньчить, нянѣчьчѣ piastowac (*dziecko*);
|| Няньчиться, piесіć się (*z dziećmi*).

Няня, -и, *ж. zdr.* няньна, нянюшка, нянѣ-
ка, piastunka.

Нярка, -и, *ж.* gatunek łososia (*ryba*).

О.

О wymawia się jak polskie O. W wielu
wyrazach gloska ta wymawia się prawie
jak a, np. голова = галава, хорошо = ха-
рашо. Głoska O ma wyraźne brzmienie
tylko w sylabach, nad któremi znajduje
się akcent, np. волость, острый, дорогой,
тудzież w jednosylabowych, np. Богъ,
тронь, годъ.

О, Обь, Обо, *pmk.* o, ob. Ударить о на-
мень, uderzyć o kamień. Обь эту пору,
o tej porze. Идти съ нѣмъ, iść z kim, wziąwszy się pod rękę.
Это случилось о Троицъ, to się zdarzyło
w dzień św. Trójcy. Жалю обь нѣмъ,
żałuję go. Обь этомъ много писали,
o тѣмъ wiele pisano.

О, *wykrzyk.* o! О Боже! О! мань я
страдаю, O! jak ja cierpię!

Оазь, Оазисъ, -а, *m.* oaza, oazys, prze-
strzeń okryta vegetacją wśród pustyń
piaszczystych.

Оба, *m. i n. przyp. dr.* обѣихъ, obadwa,
obydwa.

Обѣ, *ж. przyp. dr.* обѣихъ, obie, obie-
две, obydwie. Обѣого поля, obojej pólci.
Глядѣть въ оба, mieć się na ostrożno-
ści.

Обабить, *Gmin. Iron.* ożenić, babę, żonę
dać komu; || Обабиться, ożenić się, babę,
żonę wziąć sobie.

Обаграть, обагрить (крѣвью), czerwie-
nić, oczerwienić, zakrwawiac, zakrwawić,
krwią broczyć, zbroczyć; || Обагряться, być
zakrwawianym, krwią zbroczanym. *Imśl. b.*
обагрѣнный, zakrwawiony, krwią zbro-
сzony.

Обанкрутить, *ob.* Обанкручивать.

Обанкрутъть, zbankrutować.

Обанкручивать, обанкрутить, do ban-

kructwa kogo przyprowadzić, być przy-
czyną czyjego bankructwa; || Обанкру-
титься, zbankrutować. *Imśl. b.* обанкру-
ченный, zbankrutowany.

Обаяніе, -іа, *n.* urok, oczarowanie.

Обаятельный, pełen uroku.

Обвалить, обвалить, nagromadzać,
nagromadzić naokoło, obkładać, obłożyć,
obsypuwać, obsypać; || nakładać, nakładać
stos. Обвалиться, obalać się, rozpadać
się. *Imśl. b.* обваленный, nagromadzony
i t. d.

Обвалить, обвалить, walać, obwalać
(ciasto w mące); || Обвалиться, być wa-
lanym.

Обвалъ, -а, *m.* zawalenie się (*ziemi, mu-
tu i t. p.*), obsunięcie się; || *Görn.* Обвалъ
шахты, spadisko, pinga.

Обвалить, *ob.* Обвалиться.

Обваривать, обварить, zlewać, zlać
ukropem, oparzać, oparzyć; || smarować
smołą (*u szewców*); || Обвариваться, opa-
рzyć się ukropem. *Imśl. b.* обваренный,
oparzony.

Обварна, -и, *ж.* oparzenie, naparzenie.

Обварный, обварной, oparzany, zapa-
rzany. Обварное тѣсто, ciasto zaparza-
ne.

Обвастривать, обвастрить, заострять,
zaostrzyć; || Обвастриваться, być zao-
strzanym. *Imśl. b.* обвастренный, обво-
стренный, zaostreny.

Обващивать, обващить, пасierać, па-
trzeć woskiem; || Обващиваться, być па-
cierаным woskiem. *Imśl. b.* обващенный,
natarty woskiem.

Обведеніе, -іа, *n.* ogrodzenie; || оточе-
ніе. Обведеніе заборожь, oparkanie.

Обвезти, *ob.* Обвезти.

Обвѣртка, Обвѣртка, -и, *ж.* obwolot, opa-
kowanie, obwinіęcie, obwijac, pokrycie; ||
окладка (*na książki*); || *Bot.* odziecka,
odzieżka, okrywka u kwiatów.

Обвѣрточный, do obwinіęcia służący,
pakowy.

Обвѣртывать, обвѣртывать, обвѣрчи-
вать, обвертѣть, обвернуть, обернуть,
zawijać, zawinać, obwijac, obwinac, opa-
kowywać, opakować; || Обвѣртываться,
zawijać się, obwijac się, opakowywać się.
Imśl. b. обвѣрнутый, обернутый, обвині-
ты, opakowany.

Обвѣрчивать, *ob.* Обвѣртывать.

Обветшалость, -и, *ж.* zwietszenie, chy-
lenie się do upadku, zgrzybiałość, prze-
starzałość, zbutwiałость.

Обветшалый, zwietszały, zgrzybiały,
przestarzały, nadwątlony, stary.

Обветшаніе, -іа, *n. ob.* Obветшалость.

Обветшать, zwietszyć, zestarzyć się,
schylić się do upadku.

Обвивать, обвить, обвивать, обвивать,
owijać, owinać; || Обвиваться, обвивать się,
owijać się, okracac się. *Imśl. b.* обвитый,
obwinієты, owinієты, okraczony.

Обвинёніе, -іа, *n.* obwinienie, oskarżenie, akt oskarżenia, przewinca. **Онъ сѣдѣтъ по обвинёнію въ измѣнѣ**, oskarżono go przed sądem o zdradę.

Обвинитель, -я, *m.* oskarżyciel.

Обвинительница, -ы, *ж.* oskarżycielka.

Обвинительный, oskarżający, obwiniający. **Обвинительные пункты**, пункта oskarżenia.

Обвинять, обвинить, obwiniać, oskarżać, oskarżyc; || **Обвиняться**, być oskarżаным, обвиняным. *Imsl. б.* обвинённый (въ преступлѣніи), oskarżony (o występku).

Обвислость, -и, *ж.* obwisłość, pochylóść.

Обвислый, obwisły, wiszący, zwieszony, pochylу.

Обвиснуть, obwisnąć, nachylić się.

Обвить, *об.* Obwivать.

Обводить, обвести, prowadzić, wprowadzić (*kogo koło czego, по чёмъ*); || **отачать**, otoczyć, obwieść, opasać, opasać; || **Обводиться**, być otaczаным, opasываным. *Imsl. б.* обведённый, otoczony, opasany.

Обводна, -и, *ж.* *об.* Obwedenіе.

Обводный, naokoło idący, opasujący kołem.

Обводъ, -а, *m.* obwód, obręb, opasanie; || *Mat.* linja kołowa (*figury geometrycznej*).

Обвозить, обвезти, obwozić, obwieźć, wozić wszędzie w jakim celu, rozwozić. *Imsl. б.* обвезённый, obwieziony, rozwieziony.

Обвозъ, -а, *m.* obwożenie, obwiezienie.

Обвоинникъ, -а, *m.* *Воѣ* powóб, wilec.

Обволанить, обволочь, powlekać, powlec, okrywać, okryć, osłaniać, osłonić, zasłaniać, zasłonić.

Обвораживать, обворожать, обворожить, czarować, oszarować; || zachwycać, porываць. *Imsl. б.* обворожённый, oszarowany, zachwycony.

Обворовывать, обворовать, okraść, okraść. *Imsl. б.* обворованный, okradzionу.

Обворожать, *об.* Obworazhивать.

Обворожёніе, -іа, *n.* oszarowanie.

Обворожительно, *psk.* czarująco, zachwycająco.

Обворожительный, czarujący, zachwycаяjący.

Обворожить, *об.* Obworazhивать.

Обвострить, обвоцить, *об.* Obwastривать, Obwastивать.

Обвыкать, обвыкнуть, *об.* Privыкать, Privыкнуть.

Обвѣвать, обвѣять, opętać, ochędożyć (*zбоже*).

Обвѣнчивать, обвѣнчать, dawać, dać ślub; || **Обвѣнчиваться**, обвѣнчаться, złączyć się, złączyć się węzłem małżeńskim; **бѣнчить** się, ożениć się (*о мѣжczyźnie*), pójść за kogo (*о kobiecie*). *Imsl. б.* обвѣнчаный, zaślubiony.

Обвѣстить, *об.* Obwѣshивать.

Обвѣстить, *об.* Obwѣshать.

Обвѣсъ, -а, *m.* ukrzywdzenie w wadze, zła, nierzetelna waga.

Обвѣшивать, обвѣшать, zawieszać, zawiesić, uwieszać, wyścielać, okrywać *czѣmъ*; || **Обвѣшиваться**, wieszać co na siebie. *Imsl. б.* обвѣшанный, zawieszony, uwieszony.

Обвѣшивать, обвѣсить, szukać, szukać kogo na wadze; || **Обвѣшиваться**, mylić się na wadze. *Imsl. б.* обвѣшеный, szukany, ukrzywdzony na wadze.

Обвѣщать, обвѣстить, obwieszczać, obwieścić, zawiadamiać, zawiadomić, ogłaszać, ogłosić. *Imsl. б.* обвѣщённый, obwieszczony, zawiadomiony, ogłoszony.

Обвѣщеніе, -іа, *n.* obwieszczenie, zawiadomienie, ogłoszenie.

Обвѣзять, *об.* Obvyezивать.

Обвязка, -и, *ж.* obwiązka, opaska.

Обвязочный, do obwiązania służący.

Обвязывать, обвязать, obwiązывать, obwiązać, zawiązywać, zawiązać; || **Обвязываться**, być obwiązываным, zawiązywanым. *Imsl. б.* обвязанный, obwiązаны, zawiąзаны.

Обгаживать, обгадить, brudzić, zabrudzić, walać, zawalać, powalać; || **Обгаживаться**, brudzić się, walać się. *Imsl. б.* обгаженный, zabrudzony, zawalаны.

Обгаживать, *об.* Obgonять.

Обгибать, обогнуть, obginać, obgiąć, oginać, ogiać; || *Mar.* Обгибать *мысь*, przebyć przylądek, przepłynąć za суpek; || **Обгибаться**, obginać się, oginać się. *Imsl. б.* обогнутый, obgięty, ogięty.

Обгить, -а, *m.* obgięcie, ogięcie; || **закрѣтъ**, zakręcanie się.

Обглядывать, *об.* Oglądывать.

Обглаживать, *об.* Oglazhивать.

Обглядать, *об.* Oglodать.

Обглядывать, обглядѣть, *об.* Oglądывать, оглядѣть.

Обговаривать, обговорить, *об.* *Наговаривать*.

Обговоръ, *об.* *Наговоръ*.

Обгонка, -и, *ж.* wyścig, prześcig; || *об.* *Случка*.

Обгонять, обогнать, wyprzedzać, wyprzedzić, iść naprzód, wyścigać, wyścignąć, przegonić; || *uprzedzać kogo w *czѣmъ*, przewyższać.

Обгонъ, -а, *m.* *об.* Obgonна.

Обгорать, обгорѣть, ogorzeć, opalać się, opalić się.

Обгорѣлый, ogorzały, opalony, osmолony od ognia.

Обгорять, *об.* Obgorать.

Обгрызать, *об.* Ogrызать.

Обдавать, обдать, oblewać, oblać (*модла*); || doznawać gwałtownego wzruszenia, wpływu czegośkolwiek. **Меня обдало хлѣдомъ**, zimno przeszło po mnie.

Обдѣривать, обдарить, obdarzać, obdarzyć, obdarować, udarować.

Обдѣргивать, обдѣргать, обдѣрнуть, oskubywać, oskubać, obrywać, oberwać; || obciągać, obciągnąć, i oprawiać, poprawić (np. suknię); || Обдѣргиваться, obciągać, poprawiać na sobie (suknię); || omylić się w dawaniu kart. *Imśl. b.* обдѣрганый, обдѣрнутый, oskubany, oberwany, obciągnięty.

Обдѣрживать, обдержѣть, ulepszać, ulepszyć przez używanie; || Обдѣрживаться, przez używanie stawać się lepszym. *Imśl. b.* обдѣрживанный, ulepszony przez używanie.

Обдѣрнуть, об. Обдѣргивать.
Обдѣрять, ободрять, obdzierać, obedrzeć, odrzeć; || obłupić (z kory); || Обдѣряться, obdzierać się, obedrzeć się. *Imśl. b.* ободранный, obdarty, odarty.

Обдѣвало, -ы, m. Gmin. oszust.
Обдѣвать, обдѣуть, odmuchiwać, odmuchać, odmuchnąć; || Gmin. oszukiwać. *Imśl. b.* обдѣутый, odmuchany.

Обдѣуманіе, Обдѣумываніе, -ія, n. rozważenie, rozważanie, narady.

Обдѣумывать, обдѣумать, obmyślać, obmyślić, rozważać, rozważyć, przewracać w myśli, rozmyślać nad czѣm, układać sobie co. *Imśl. b.* обдѣуманный, obmyślany i t. d.

Обдѣлывать, об. Обдѣлать.
Обдѣлать, об. Обдѣлѣть.
Обдѣлѣна, -и, z. obrobienie, wypracowanie; || wprawienie, osadzenie, oprawa.

Обдѣлывать, обдѣлѣть, obrabiać, obrobić, wypracowywać, wypracować; || oprawiać, uprawić; || wyporządzać, wyporządzić, szykować, uszykować; || Обдѣлываться, obrabiać się; || uprawiać się; || szyковать się. *Imśl. b.* обдѣланный, obrobiony, oprawiony, sporządzony i t. d.

Обдѣлѣть, обдѣлѣть, ukrzywdzać, ukrzywdzić kogo (w podziale); || Обдѣлѣть, być ukrzywdzonym (w podziale). *Imśl. b.* обдѣлѣнный, ukrzywdzony (w podziale).

Обезглавить, об. Обезглавливать.
Обѣзглавленіе, -ія, n. ścięcie głowy (winowajcy).

Обезглавливать, обезглавить, ścinać, ściąć głowę (winowajcy). *Imśl. b.* обезглавленный, któremu ścięto głowę.

Обездѣнѣть, zostać bez pieniędzy.
Обеззабѣчивать, обеззабѣтить, zabezpieczać, zabezpieczyć, ubezpieczać, ubezpieczyć, zaspakajać, zaspokoić; || Обеззабѣчиваться, zabezpieczać się, ubezpieczać się, zaspakajać się. *Imśl. b.* обеззабѣченный, zabezpieczony, ubezpieczony, zaspokoiony.

Обеззубѣть, stracić zęby.
Обезлиственѣть, pozbyć się liści (o drzewie).

Обезлиствить, pozbawić liści.

Обезлюдить, wyłudnić.

Обезлюдѣть, wyłudnić.

Обезнадѣживать, обезнадѣжить, pozbawiać, pozbawić kogo nadziei; || Обезнадѣживаться, tracić nadzieję. *Imśl. b.* обезнадѣженный, pozbawiony nadziei.

Обезпорѣдить, об. Обезлюдить.
Обезпорѣдѣть, об. Обезлюдѣть.

Обезображеніе, -ія, n. zeszczenie, oszczerzenie.

Обезображивать, обезобразить, zeszczać, zeszcścić, oszczać, oszcścić; || Обезображиваться, oszczać się. *Imśl. b.* обезображенный, zeszczenony, oszczerzony.

Обезопасить, zabezpieczyć.
Обезоруженіе, -ія, n. rozbrojenie.

Обезоруживать, обезоружить, rozbrajać, rozbroić; || Обезоруживаться, być rozbrajanym. *Imśl. b.* обезоруженный, rozbrojony.

Обезпамѣть, stracić przytomność, pozbawić się pamięci.

Обезпѣченіе, -ія, n. zabezpieczenie, zabezpieczenie, zapewnienie, kaucja. Представить въ обезпѣченіе 10 000 рублѣй, зложыть 10 000 rubli jako kaucję. Я дам вамъ всевозможныя обезпѣченія, дамъ рпну wszelkie możebne zapewnienia, zabezpieczenia

Обезпѣчивать, обезпѣчить, zabezpieczać, zabezpieczyć, zapewniać, zapewnić; || Обезпѣчиваться, zabezpieczać się. Обезпѣчить слѣдующій долгъ на суммѣ причитающейся должнику отъ другою лица и записанной въ ипотѣчной книгѣ, subintabulować. *Imśl. b.* обезпѣченный, zabezpieczony, zapewniony.

Обезпокоивать, обезпокоить, naprzykrzać się komu, utrudzać, utrudzić, niepokoić, zniepokoić; || Обезпокиваться, troszczyć się, lękać się o co. *Imśl. b.* обезпокоенный, zniepokojony, utrudzony.

Обезсиліе, -ія, n. osłabienie, pozbawienie sił.

Обезсилывать, обезсилить, osłabiać, osłabić, wycieńczać, wycieńczyć siły; || Обезсилываться, об. Обезсилѣть. *Imśl. b.* обезсиленный, osłabiony, i osławiony sił, wycieńczony.

Обезсилѣть, ораѣ зъ сил, osłabnąć, wycieńczyć się.

Обезслѣвливать, обезслѣвить, znieślawiać, znieślawić, osławiać, osławić; || Обезслѣвливаться, tracić sławę, dobre imię; || być znieślawionym, osławionym. *Imśl. b.* обезслѣвленный, znieślawiony, osławiony.

Обезсмѣртить, unieśmiertelnić; || Обезсмѣртиться, być unieśmiertelnionym.

Обезумить, pozbawić kogo rozumu.
Обезумѣть, stracić rozum.

Обезцѣчивать, обезцѣстить, bezceścić, zbzczać, hańbić, zhańbić, znieważać, znieważać, znieślawiać, splamić; || Обезцѣчиваться, być zhańbionym, znieważonym

і т. д. *Imś. b.* обезчещенный, zhańbio-
лу, znieważony i t. d.

Обезьяна, -ы, *ж. zdr.* обезьянна, -и,
маїра, маїпецзка.

Обезьяничать, маїроваць.
Обезьянный, маїри.

Обезьяночка, -и, *ж. zdr.* маїпецзка.
Обезьянский, маїром właściwy.

Обезьянство, -а, *н.* маїpiarstwo, маї-
rowanie.

Обелисковый, podobny do obelisku, pi-
ramidalny.

Обелиск, -а, *м.* obelisk, piramidalny
pomnik z jednego kamienia.

Обергатель, -я, *м.* ochroniciel, zacho-
wuwacz, obrońca.

Обергательница, -ы, *ж.* ochronicielka,
zachowawczyni, obronicielka.

Обергательный, ochronny, strzegący,
broniący, obrończy, opiekuńczy.

Обергательство, -а, *н.* strzezenie, straż
czego, doglądanie, ochrona, obrona.

Обергать, оберечь, ochraniać, ochro-
nić, strzedz, pilnować czego, zasłaniać,
zasłonić, opiekować się kim, czém, mieć
opiekę nad kim. *Imś. b.* обережанный,
ochroniony, zasłoniiony i t. d.

Обережение, -ия, *н.* ochronienie, strzeże-
ние.

Обережить, brzemienią, ciężarną u-
czynić.

Обереженеть, заїść w ciążę, stać się
brzemienią, ciężarną.

Оберечь, *об.* Обергать.

Обертка, *об.* Обвертка.

Обертывать, обернуть, завиваць, зави-
наць, обвиваць, обвиваць в со; || obracać,
obróćić (*dokoła*), przewracać, przewróćić;
|| Обертываться, завиваць się, обвиваць się;
|| зwracać się, obracać się, oglądać się,
obejrzeć się; || obchodzić się (*np. bez wie-
niędzy*); || przemieniać się в со. Обер-
нуть вь одинь конець, póјсье gdzie i za
jedną газą powróćić do siebie. Онъ о-
бернулся ко мнѣ, obróćić się do mnie.
Онъ часто обертывался назадъ, często
оглądał się в тыл *Imś. b.* обернутый, за-
виниety, обвиниety.

Оберъ-аудиторъ, -а, *м.* *Woj.* starszy
audytor, sędzia wojenny.

Оберъ-гофмаршалъ, -а, *м.* wielki mar-
szalek dworu.

Оберъ-гофмейстеръ, -а, *м.* wielki och-
mistrz dworu.

Оберъ-егермейстеръ, -а, *м.* starszy łow-
czy dworu.

Оберъ-кондукторъ, -а, *м.* starszy кон-
дуктор (*przy kolei żelaznej*).

Оберъ-контролёръ, -а, *м.* starszy кон-
тролёр.

Оберъ-офицеръ, -а, *м.* oficer niższy адъ
do stopnia majora.

Оберъ-полимейстеръ, -а, *м.* oberpollo-
majster.

Оберъ-провіантмейстеръ, -а, *м.* oberpro-
wjantmajster (*заopatrujący wojsko w ży-
wność*).

Оберъ-прокурёръ, -а, *м.* prokurator па-
czелny.

Оберъ-священникъ, -а, *м.* (главный
священникъ арміи), starszy kapelan
armji.

Оберъ-секретаръ, -я, *м.* starszy секре-
тарз (*synodu lub senatu*).

Оберъ-штальмейстеръ, -а, *м.* wielki
mistrz obrzędów (*dworu*).

Оберъ-шеннь, -а, *м.* (*Star.* главный ви-
ночёрпий), starszy podczaszny dworu.

Оберъ-штальмейстеръ, -а, *м.* (*Star.* ве-
ликий конюшій), wielki koniuszy dworu.

Обечайна, -и, *ж.* opaska, obręcz (*wokoło
sita, rzeszota i t. p.*).

Обечайна, -и, *ж. об.* Ячейа.

Обжалование, -ия, *н.* oskarzenie, zaskar-
zenie. *Прав.* Обжалование судебныхъ
рѣшеній, wzruszenie wyroków sądowych.

Обжаловать, oskarżyć, zaskarżyć. *Imś. b.*
обжалованный, zaskarżony.

Обжечь, *об.* Обжигать.

Обжигать, обжигать, być pierwszym mie-
szkańcem в новомъ будынку; || Обжигать-
ся, przyzwyczajać się do nowego mieszka-
nia, oswoić się з nowem mieszkaniem.

Обжигальщикъ, -а, Обжигатель, -я, *м.*
wypalacz, robotnik со wypala cegły, garn-
ki i t. p.

Обжигание, -ия, *н.* opalenie, wypalenie
(*wapna, cegły*); || *Chem.* przeciąganie kil-
kakrotnie metalu przez ogień przed sto-
pieniem; || *Górn.* Обжигание рудъ, praże-
nie rud.

Обжигательный, до wypalania służący.
Обжигательная печь, piec do wypalania,
do topienia.

Обжигать, обжечь (*cz. przysz.* обжугъ),
opalać, opalić (*ślupy, pale i t. p.*); || wupa-
lać, wypalić (*cegły, garnki i t. d.*); || opa-
rzać, oparzyć (*rekę i t. p.*); || Обжигаться,
буć opalonym, wypalonym; || *oparzać się
(*np. ukropem*); || sparzać się (*na czém*). ||
Обжигшись на молонѣ, станешь дуть и на
воду, *Przysz.* kto się на gorącym sparzy,
i na zimne dmucha. *Imś. b.* обосжённий,
opalony, wypalony, oparzony.

Обжигъ, -а, *м.* opalenie (*ślupów, pali i
t. p.*); || oparzelina, rana з oparzenia; ||
ilość cegieł на raz wypalona.

Обжидать, обождать, *об.* Подождать.

Обжираться, обожраться, obżerać się,
obeżreć się, opakować się czego.

Обжигъ, *об.* Обжигать.

Обюга, -и, *ж.* oparzenie się, zparzenie
się.

Обжора, -ы, *wsp.* obżartuch, żarłok.
 Обжорливость, -и, *ж. об.* Obżornostwo.
 Обжорливый, obżarty, żarłoczny.
 Обжорный-ряд, sklepy garkuchniane.
 Обжорство, -а, *п.* obżarstwo, obżarostwo.
 Обзаведёние, -я, *п.* zaopatrzenie we wszystkie potrzeby. Обзаведение домо́мъ, zagospodarowanie, zaopatrzenie się w to wszystko, co potrzebne do gospodarstwa.
 Обзаводить, обзавести, опатрывать, опатрывать we wszystkie potrzeby (*dom i t. p.*); || **Обзаводиться**, zagospodarować się, заопатрывать się w to wszystko, co potrzeba do gospodarstwa. *Imsl. b.* обзаведённый, заопатранный.

Обзаводство, -а, *п.* об. Обзаведение.
 Обзоръ, -а, *м.* przegląd, rzut oka, wykaz.
 Обивать, обить, obijać, obić, otłukać, otłuc; || выбивать, оклеить, выклеить (*obiciem*); выстучать, окрывать чзёмъ; || **Обиваться**, выстучивать się (*o sukni i t. p.*), zużywać się. || * **Обить у ногó крылья**, podciąć kogo.
 * **Обивать у ногó пороги**, bardzo często chodzić do kogo. * *Imsl. b.* обитый, обиты, otłuczony i t. d.

Обивна, -и, *ж.* obijanie, garnirowanie; || sam materiał do wybijania, garnirowania, pokrycia czego; || **Обивни**, -вонъ, *мн.* łuszczy i żyłki po wyjęciu ikry z ryby.

Обивной, do obicia, do garnirowania służący.

Обида, -ы, *ж.* obraza, uraza, krzywda, ukrzywdzenie, ubliżenie. **Причинить, нанести кому обиду**, ukrzywdzić kogo, ubliżyć komu. **Онъ не дастъ себя въ обиду**, on nie pozwoli ubliżyć sobie, bezkarnie. **Не въ обиду вамъ будь сказано**, powiem bez urazy dla pana. || * **Эта цѣна будетъ вамъ не въ обиду**, ta cena będzie przystępna dla pana, ta cena pananie zrazi.

Обидливый, об. Обидчивый.
 Обидчивость, -и, *ж.* drażliwość, opryskliwość, obrażenie się byle чзёмъ.

Обидчивый, obraźliwy, opryskliwy, wraźliwy, obrażający się lada чзёмъ.

Обидчикъ, -а, *м.* obraźiciel, napastnik.
 Обидчица, -ы, *ж.* obraźicielka, napastnica.

Обижать, обидѣть, obrażać, obrazić, urażać, urazić, krzywdzić, pokrzywdzić, ukrzywdzić (*kogo*), ubliżać, ubliżyć (*komu*); || **Обижаться**, obrażać się, urażać się. *Imsl. b.* обиженный, obrażony, urażony, ukrzywdzony.

Обилие, Обиловать, Обильный, об. Изобиліе, Изобиловать, Изобильный.

Обиноваться, обинуться, powątpiewać, wahać się.

Обиняки, -овъ, *м. мн.* ogródki, wybiegi, niewyznaczone, omawianie, obwijanie słów w bawełnę.

Обирало, -ы, *м.* zdzierca, oszust.

Обирать, обобрать, обierać obrać, oczyszczać, oczyszczać; || odzierać, odrzeć, obdzierać, wyzuć kogo z czego. **Его обирають**,

obdzierają, okradają go. || **Хлопóть, неприятностей не оберёшься**, niepodobiestwo opędzić się kłopotom, nieprzyjemnościom.

Обирна, -и, *ж.* zbieranie; || **Обирни**, -рокъ, *мн.* resztki po zbieraniu (*owoców i t. p.*).

Обиро́ха, -и, *м.* об. Обирало.

Обитаемость, -и, *ж.* mieszkalność, zamieszkalność.

Обитаемый, zamieszkały.

Обита́ище, -а, *п.* przemieszkwanie.

Обита́ние, -я, *п.* zamieszkanie.

Обита́тель, -я, *м.* mieszkaniec.

Обита́тельница, -ы, *ж.* mieszkanka.

Обита́ть, zamieszkiwać.

Обитель, -и, *ж.* klasztor, || *Kośc. Sl.* помешканіе, pobyt, stanowisko.

Обительский, klasztorny.

Обить, об. Обивать.

Обиходъ -а, *м.* użytek, użycie, używanie, potrzeba. **Для своего обихода**, dla własnego użytku. **Для домашняго обихода**, dla potrzeb domowych.

Оби́каловать, обико́лѣть, otłukać, otłuc, obrąbywać, obrąbić; || opinać, opić (*np. szpilkami*).

Оби́каловать, обико́пать, об. **Закі́пывать, закі́пать.**

Оби́каловать, обико́пать, об. **Ока́пывать, ока́пать.**

Оби́каловать, обиката́ть, objeżdżać, objeżdżić (*np. karetę*); || wałkować, uwałkować; || **Оби́каться**, być objeżdżanym. *Imsl. b.* обикатанный, objeżdżony.

Оби́каловать, обикатить, об. **Ока́чивать, окатить.**

Оби́дывать, обида́ть, об. **Они́дывать, они́дять.**

Оби́лаживать, обложить, обила́ть, okładać, obkładać, obłożyć; || nakładać, nałożyć (*podatek i t. p.*); || ubierać, garnirować; || **Оби́лаживаться**, otaczać się, otoczyć się, obłożyć się; || **оби́лаживаться**, otaczać się, otoczyć się; || być ubieranym, garnirowanym.

Обложить сбóромъ, zaregulować opłatę.

Обложить поземельнымъ обро́номъ, czynszować. **Обложить податью**, opodatkować.

Обложить товары пошлиною, наложить сія на towary. *Imsl. b.* обladenный, обложенный, obłożony, nałożony.

Оби́левать, обилѣть, Оби́лейна, об. **Они́левать, они́лѣть, Ои́лейна.**

Оби́лачивать, обиколотить, об. **Омола́чивать, околотить.**

Обиколотъ, об. **Оби́лачивать.**

Обико́пать, об. **Оби́каловать.**

Обира́дывать, обира́ть, обира́сть, okradać, okraść kogo. *Imsl. b.* обира́денный, обира́денный, okradziony.

Оби́сывать, обисуа́ть, огрыза́ть, ogryzać, okazywać w koło. *Imsl. b.* обисуанный, ogryziony, obkaszany.

Обла́ва, -ы, *ж.* *Mysl.* obława, rodzaj polowania.

Обла́вный, do obławy należący.

Облагать, обложить, опасаť, оточуť miejsce obronne, obszczać, obszczać, blokować; || **Облагаться**, okrywać się, okryć się. Небо обложилось тучами, niebo okryło się chmurami. Обложить медвѣдя въ лѣсу, obszczyć niedźwiedzia w lesie, *об.* Обкладывать.

Облагодѣтельствовать, obdarzyć, obdarować dobrodziejstwami. *Imsl. A.* **облагодѣтельство**ванный, obdarzony dobrodziejstwami.

Облагороженіе, -іа, *n.* uszlachetnienie.

Облагороживать, **облагородить**, uszlachetniać, uszlachetnić, dodawać godności; || **Облагороживаться**, być uszlachetnianym, nabierać godności. *Imsl. b.* **облагороженный**, uszlachetniony.

Обладаніе, -іа, *n.* posiadanie, władanie.

Обладатель, -я, *m.* posiadacz, władca, właściciel.

Обладательница, -ы, *ż.* posiadaczka, władczyni, właścicielka.

Обладать (нѣмь), posiadać, mieć (*na własność*), mieć w posiadaniu, władać.

Облаживать, облажить, *об.* Наладить.

Облаживать, облажить, *об.* Изладить.

Облаивать, облаіять, oszczekiwać, *oszczekiwać* (*o psach*); || *об.* Поносить.

Облако, -а, *n.* obłok.

Обламывать, обламывать, обламывать, *об.* обламывать; || **Обламываться**, być обламываемым. **Обламывать вѣтви у деревьевъ**, обламывать gałęzie z drzew. *Imsl. b.* **обламыванный**, obłamany.

Обламывать, обламить, rozbić, rozbić, rozlamować, rozłamać, połamać (*na kawalki*), zerwać, potrzaskać; || **Обламываться**, обламиться, rozbić się, rozbić się, złamać się, połamać się (*na kawalki*), zawalić się, zapaść się, runąć. Большой снѣг обламывает иногда кровлю, wielki śnieg czasami łamie dach. *Imsl. b.* **обламывленный**, rozbity, połamany, zerwany, potrzaskany.

Облапа, -ы, *ż.* *об.* Подлѣсникъ.

Облапять, łapami objąć, ścisnąć, uściśkać (Porówn. przestarzały polski wyraz: *облапѣть*). Медвѣдь облапять охотника, niedźwiedź ścisnął łapami myśliwego.

Облапошивать, облапошить, *Gmin.* oszuścić, oszwaбіć, oszołomić, wystrychnąć na dudka. *Imsl. b.* **облапошенный**, oszukany i t. p.

Облапчивать, облапчить, uprzejmie z kim się obchodzić, obejść, uprzejmie kogo przyjąć. *Imsl. b.* **облапченный**, uprzejmie przyjęty przez kogo.

Областной, prowincjonalny.

Область, -я, *ż.* prowincja, kraj, część państwa; || * dziedzina, pole, zakres, *obwód*. Въ области науки, w dziedzinie nauk.

Обла́тна, -и, *ż.* *zdr.* обла́точнъ, *n.* opłatek, *opłateczek*.

Обла́точный, opłatkowy, **Обла́точная форма**, forma do robienia opłatków.

Облачать, облачить, oblekać, oblec, *n.* bierać, ubrać w ornat (*kapłański*); || **Облачаться**, kłaść na siebie ornat, przywdziawać ornat. *Imsl. b.* **облачёный**, ubrany w ornat.

Облачёніе, -іа, *n.* oblekanie, przywdzianie; || ornat, zwierzchni kapłański ubiór przy odprawianiu nabożeństwa.

Облачить, *об.* **Облачать**.

Облачно, -а, *n.* *zdr.* obłoczek,

Облачно, *n.* *eo.* (есть), obłoczno, obłoczno, pochmurno.

Облачный, obłoczny, obłoczysty, pochmurny.

Облегать, **Облежать**, **Облечь**, otaczać, otoczyć, okrąжаć, okrążyć; || **облегать**, blokować, otoczyć zewsząd warownię.

Облегчать **облечить**, ułatwić, uśmierzyć, ulżyć k mu, ująć (*ciężaru, trudu*), przynosić, przynieść ulgę, złagodzić, ukoić; || **Облегчаться**, ulżyć sobie, złagodzić, zwolnić, ukoić się; || **быть** **злагодзным**, uśmierzonым, ukojonым. **Облегчить корабль во время бури**, wyrzucić z okrętu część ładunku dla ulżenia mu w czasie burzy. **Облегчить своё сердце**, ulżyć sobie na sercu. *Imsl. b.* **облегчённый**, ułatwiony, złagodzony i t. d.

Облегчение, -іа, *n.* ułatwienie, uśmierzenie, ulga, ulżenie, złagodzenie; || **Облегчение податей**, zmniejszenie (*podatków*), ulżenie (*w ciężarach*).

Облегчительный, łagodzący, ulżający, uśmierający.

Облегчить, *об.* **Облегчать**.

Обледенѣлый, zlodowaciały.

Обледенѣть, zlodowacieć.

Облеженіе, -іа, *n.* obłężenie, blokowanie.

Облежать, *об.* **Облегать**.

Облежать, облечь, oblekać, oblec, odziewać, odziać, okrywać, okryć; || **przyodziać** (*władzą, godnością*); || **odziewać** się, **okrywać** się. **Облежать свои мысли въ блестящій слогъ**, oblec myśli swoje w piękny styl. * **Облечь ногу** nieograniczoną властью, przyodziać kogo nieograniczoną władzą. **Надо облечь зтогъ актъ въ законную форму**, ten akt trzeba oblec w formę legalną. *Imsl. b.* **облечённый**, oblezony, odziany i t. d.

Облетать, **облетѣть**, oblatywać, obłecić; || **выprzedzać** w lataniu; || **opadać** **opasać**, zwałać się, zwalić się (*o liściach na drzewie*); || **przebieгаć**, **przebieгнать**, **przebieдзъ**, **zwiedzać**, **zwiedzić** (*wiele miejsc*).

Облецовый, składający się z kłód, kłóców, pni. **Облецовое нрѣпаніе**, **облецовыя полати**, wypieranie szerzyn, albo kasztowanie.

Облець, -а, *m.* kłoda, kłoc, pień.

Облечь, *об.* **Облежать**.

Обливанецъ, -нца, *m.* ochrzczony oblaniem wodą zamiast погруżenia.

Обливаніе, -іа, *n.* oblewanie.
 Обливанна, -и, *ж.* ochrzczona obłaniem wodą zamiast pogrzeżenia.
 Обливать, облить, (*cz. przysz.* обольв, oblewać, oblać; || Обливаться, oblewać się. || * Обливаться слезами, zalewać się łzami, rozplakać się. * Сърдце обливається кровью, serce zakrwawia się. *Imst. d.* обліватий, obłany, zalany.
 Обливина, -ы, *ж.* okrągły kraj piłowanėj *cz.*ski.
 Облиивистый, маajúcy okrągлы kraj; *об.* Обливина.
 Обливной, do oblewania służący; || облаву, polanu. Обливная говядина, mięсо polane sosem.
 Облигаціонный, obligacyjny.
 Облигація, -и, *ж.* obligacja, zobowiązanie się, świadectwo zaciąгнутого дѣлу, oblig, rewers.
 Облизывать, облизать, облизывать, облизать, wylizywać, wylizać; || Облизываться, облизывать się, wylizывать się. *Imst. d.* облізаний, oblizany, wylizany.
 Облинь, -а, *m.* oblicze, twarz, fizjonomia, gęsy twarzę.
 Облипать обліпнуть, обольнуть, przystawать mocno, być obcisłym, obelgnąć, obelnać, przylgnąć w około.
 Облиственіе, -іа, *n.* Bot. pokrycie się liśćmi.
 Облиственѣть, pokryć się liśćmi.
 Облить, *об.* Обливать.
 Облицевать, *об.* Лицевать.
 Обличать, обличить, przekonywać, przekonać kogo, dowieść komu czego, przeświadczyć; || wyjawiać, wyjawić, publicznie wykrywać, opisywać; || Обличаться, być przekonywanym. *Imst. d.* обличенный, przekonany, przeświadczony, wyjawiony, wykryty.
 Обличеніе, -іа, *n.* przekonanie, przeświadczenie, dowiedzenie; || wyjawienie publiczne, wykrycie.
 Обличитель, -я, *m.* przekonawca, przeświadczyiciel; || oskarżyciel.
 Обличительница, -ы, *ж.* przekonywaczka, przeświadczyicielka; || oskarżycielka, donosiicielka.
 Обличительный, przekonywający, wyjawiający.
 Облобызать, *об.* Лобызать.
 Обложение, -іа, *n.* okładanie, opasanie, obciążenie (*miejsca*), obsaczenie; || Обложные податями, nałożenie podatków.
 Обломить, *об.* Обладывать, Облагать.
 Облой, -оя, *m.* złód, złóдь, gołoledź. Облойный, pokryty złóдьзіа, gołoledzią.
 Облончиваться, облончиться, opierać się, oprzeć się o łokieć, łокciem, łокциами *с.*со.
 Обломать, *об.* Обламывать.
 Обломить, *об.* Обламывать.
 Обломонь, -ня, *m.* obłamek, odłamek, złamek.

Обломки, -овъ, *m. mn.* szczątki, niedobitki, ostatki, gruzy.
 Обломъ, -а, *m.* obłamek; || *Archit.* obłamek gzymśu.
 Облунъ, *об.* Облученъ.
 Облупа, -ы, *ж.* m. ejśce obłupane.
 Облупало, -ы, *m.* *Gmin.* oszust, oszukaniec.
 Облупаніе, -іа, *n.* obłupywanie.
 Облупать, облупить, облупывать, облупить, obdzierać, obdrzeć z łupiny obierać, obrać; || * obdzierać, obdrzeć, ogałacać, ogołocić kogo; || Облупаться, łupać, łuszczyć się, być obłupanym. *Imst. d.* облупленный, obłupany, obrany, odarty.
 Облученъ, -чнѣ, *m.* nasad u sań, nasad wozowy.
 Облугать, обогать, потварzać, спотварzyć, szkalować, oszkalować. *Imst. d.* обоганный, spotwarzony, oszkalowany.
 Облыжно, *psk.* fałszywie, kłamliwie.
 Облыжный, fałszywy, potwarczy.
 Облый, *Star.* okrągлы; || *gruby, niezgrabny.*
 Облысѣлый, wylysiały.
 Облысѣть, wylysieć.
 Облѣзать, облѣзть, обтязіть, oblezić; || wypadać, wyprać.
 Облѣзлый, oblazły, obliniały.
 Облѣзть, *об.* Облѣзать.
 Облѣниться, zleniwieć, stać się leniwym.
 Облѣплять, облѣпять, oblepiać, oblepic; || * obsterpywać, obstarpic; || Облѣпляться, być oblepianym. *Imst. d.* облѣпленный, oblepiony.
 Обмазка, -и, *ж.* obmazanie, osmarowanie.
 Обмазывать, обмазывать, обмазывать, обмазывать, osmarowywać, osmarować; || Обмазываться, być обмазыwanym. *Imst. d.* обмазанный, obmazany.
 Обманывать, обмануть, умасzać, умасzyć, умасzać, obm czyć; || Обманываться, być умасzanym, умасzauym. *Imst. d.* обманнутый, umoczony.
 Обмалывать, обмолоть, ulepszać, poprawiać (*kamienie młyńskie*) mieleniem; || mleć, zemleć (*zboże*). *Imst. d.* обмолоты, zmielony.
 Обманна, -и, *ж.* (цинковая) *Min.* blanda; || = (роговая) horablанда; || = (угольная) antracyt.
 Обманно, *psk.* podstępnie.
 Обманный, подступны, zwodniczy, łudzacy.
 Обмануть, *об.* Обманывать.
 Обманчиво, *psk.* zdradliwie, zdradnie, w sposób zwodniczy.
 Обманчивость, -и, *ж.* złudzenie, podstęp zwodniczy.
 Обманчивый, zwodniczy, łudzacy, maмиаcy.
 Обманщикъ, -а, *m.* oszust, oszukaniec.
 Обманщица, -ы, *ж.* oszustka.

Обманщическій, обманщичій, oszustowski.

Обманъ, -а, *m.* oszukaństwo, oszukiwanie, podstęp, fałsz, kłamstwo. Обманомъ, *psk.* об. Обманно. Вести въ обманъ, zwieść, zmylić kogo. Вдаться въ обманъ, dać się uwieść. Оптический обманъ, złudzenie optyczne.

Обманывать, обмануть, oszukiwać, oszukać, zwodzić, zwieść, łudzić; || Обманываться, oszukiwać się, być oszukiwanym. *Imsl. b.* обманутый, oszukany.

Обмарывать, обмарать, brudzić, zabrudzić, smolić, posmolić, walać, powalać; || Обмарываться, brudzić się, smolić się, walać się, być powalany; || * paskudzić. *Imsl. b.* обмаранный, zabrudzony, zasmolony, powalany.

Обмасливать, об. Замасливать, Намасливать.

Обматывать, обмотать, motać, omotać, obwijać, obwinać, nawijać, nawinać; || Обматываться, być omotanym, obwijanym, obwijać się. *Imsl. b.* обмотанный, omotanу, nawinięty.

Обмахивать, обмахнуть, opędzać, opędzić, oganiać (*np. muchy*); || otrzepywać, otrzepać (*np. kurz*); || Обмахиваться, chłodzić się (*wachlarzem*), opędzać się, oganiać się (*od much*); || * oszukiwać się, omylić się.

Обмачивать, обмочить, obmaczać, obмосуць, umaczać, umосуць, zamaczać, замосуць; || Обмачиваться, być obmaczanym; || замачаць się, pomaczać się. *Imsl. b.* обмоченный, obmaczany i t. d.

Обмачтование, -я, *n.* Mar. opatrzenie w maszty.

Обмачтовывать, обмачтовать, opatrzyć w maszty. *Imsl. b.* обмачтованный, opatrzony w maszty.

Обмежевывать, обмежевать, odgraniczać, odgraniczyć, mierzyć, zmierzyć, odmierzyć (*grunt*). *Imsl. b.* обмежеванный, odgraniczony, odmierzony.

Обмелѣние, -я, *n.* naspa z piasku (*w rzecе*).

Обмелѣть, mniej głęboką się stawać przez opadanie (*o rzecе*).

Обмерзать, обмерзнуть, obmarzać, obmarznąć.

Обметать, обмести, obmiatać, omiatać, zamiatać, zamieść, wymieść; || Обметаться, być obmiatanym, zamiatanym. *Imsl. b.* обметанный, obmieciony, zamieciony.

Обметица, -ы, *ж.* Обметка, -овъ, *мн.* обметчины, kurz od mąki.

Обметъ, -а, *m.* obzycie dziurek u sznaku; || *Myśl.* sieć na łowienie soboli; || *Слов.* okwitnienie, zamienienie się w poróbi.

Обметывать, обметать, obzycać, obzycić; || oblamować, obzycь szlakiem, dać szlak do czego; || Обметываться, być obrzucanym, oblamowanym. *Myśl.*

обметать тенетами, obrzucić sieć. У него обметало лицо, na twarzy wysypały mu krosty. *Imsl. b.* обметанный, obrzucony, oblamowany i t. d.

Обминать, обмять, udeptywać, udeптаć, ugniatать, ugnieść; || *—лошадь, objeżdżać konia (*po długim stanie*); || Обминаться, zmiękczać się, uginать się pod czѣм. *Imsl. b.* обмятый, udeptany, ugnieciony.

Обмираніе, -я, *n.* obumieranie, omdlewanie.

Обмирать, обмереть, (*cz. przysz.* обомру) obumierać, obumrzeć, omdlewać, omdleć.

Обмишенываться, обмишениться, chybiać, chybić celu; || omylić się w swoich rachubach.

Обмокать, обмокнуть, maczać się, zmaczać się, помачаць się.

Обмошный, zmokły.

Обмокнуть, об. Обмокать.

Обмолачивать, обмолотить, omłacać, omłócić; || Обмолачиваться, być omłaczanym. *Imsl. b.* обмолоченный, omłócony.

Обмолвиться, об. Обмолвливаться.

Обмолвка, -я, *ж.* omylenie się w mówieniu.

Обмолвливаться, об. Обмолвиться, шулить się w mówieniu.

Обмолотить, об. Обмолачивать.

Обмолоть, -а, *m.* omłot (zboża).

Обмолоть, об. Обмалчивать.

Обморозивать, обморозить, zamrażać, zamrozić, omrozić. *Imsl. b.* обморозенный, zamrożony.

Обморокъ, -ря, *m.* zemdleńie, mdłość.

Обморочивать, обморочить, mamić, omamić, tumanić, otumanić, oszukiwać, oszukać, nadużywać łatwości czyjjej. *Imsl. b.* обмороченный, omamiony, oszukany.

Обмотать, об. Обматывать.

Обмочить, об. Обмачивать.

Обмундировка, -я, *ж.* Обмундирование, -я, *n.* umundurowanie.

Обмундировывать, обмундировать, umundurować; || Обмундироваться, być umundurowanym. *Imsl. b.* обмундированный, umundurowany.

Обмывать, Омывать, обмыты, омыты, obmywać, obmyć, omywać, omyć; || змываць, змыць, porywać, porwać, unosić, unieść. Водю обмыло берега, вода porwała za sobą brzegi. *Imsl. b.* обмытый, obmyty, omyty.

Обмылки, -вокъ, *ж.* *мн.* pomylje, pomylki, obmywki.

Обмывать, обмынуть, kawalić, zatarasować.

Обмыкать, oczyścić len od paździerzony || obzarpać (*suknie*); || *Gmin.* *обiegać, biegać od miejsca do miejsca.

Обмылки, -омъ, *мн.* mydliny.

Обмыты, об. Обмывать.

Обѣна, -ы, *ж.* об. Обѣнѣ.

Обѣннвать, обѣннѣть, обѣннѣть, за-
мѣниаѣ, замѣнить, замѣниаѣ, замѣнить, од-
мѣниаѣ, одмѣнить; || Обѣннваться, за-
мѣниаѣ сѣ, wymieniaѣ со за со, zamieniaѣ
со на со, pomieniaѣ сѣ z kim. *Imsl. б.*
обѣннанный, zamieniony, zmieniony, od-
mieniony.

Обѣннанный, zamienny.

Обѣннѣ, -а, *т.* zamiana.

Обѣннѣть, об. Обѣннѣть.

Обѣннривать, обѣннрѣть, обѣннрѣть, об-
мѣрзаѣ, obmierzаѣ, wymierzаѣ, wymie-
rzyѣ, zmierzаѣ, zmierzыѣ; || oszukiwaѣ
w mierzени (sprzedajаѣ со); || Обѣннрѣ-
ваться, byѣ wymierzаным; || mylic сѣ
w mierzени. *Imsl. б.* обѣннранный, ob-
mierzony i t. d.

Обѣннронѣ, -рна, *т.* miara fałszywa.

Обѣннрочный, do miary fałszywej odno-
szący сѣ.

Обѣннрѣ, -а, *т.* pomiar, miara; || ukrzy-
wdzenie w miarze.

Обѣннрѣть, обѣннрѣть, об. Обѣннривать.

Обмяклость, -и, *ж.* zmiękczenie, osła-
bienie.

Обмякнути, zmięknаѣ, zmięknыѣ сѣ.

Обмятъ (*cz. przysz. obmnu*), об. Обмянѣть.

Обнадѣживать, obнадѣнить (ногѣ чѣмъ),
zapewniaѣ, zapewnić kogo o czѣm, czynić
komu nadzieję; || Обнадѣживаться, upre-
wniaѣ сѣ o czѣm, spodziewаѣ сѣ czego.
Imsl. б. obнадѣженный, zapewniony.

Обнажѣть, обнажить, обнажаѣ, обнажыѣ,
odslaniaѣ, odsłoniѣ; || wyjmowaѣ, wyjąѣ
z pochwy (orzę); || *demaskowaѣ, odkry-
waѣ; || Обнажаться, обнажаѣ сѣ; || odkry-
waѣ сѣ, odsłaniaѣ сѣ; || *demaskowaѣ сѣ.
Imsl. б. обнажѣнный, obnaжony i t. d.

Обнайтѣвать, об. Найтѣвать.

Обнардѣвание, -иѣ, *н.* ogłoszenie, ob-
wieszczenie.

Обнардѣвывать, обнардѣвывать, ogłaszaѣ,
ogłosiѣ, obwieszczaѣ, obwiesciѣ.

Обнардѣвание, -иѣ, *н.* wykrycie, ujawnie-
nie, wyśledzenie, odkrycie. Обнардѣвание
тайны, odkrycie tajemnicy. *Prav.* обна-
рдѣвание наслѣдства послѣ пропавшаго
безъ вѣсти, послѣ безвѣстно-отсутствую-
щаго, utworzenie spadku po znikłym, po
nieobecnym. *Prav.* Обнардѣвание прои-
шества, ustanowienie przedmiotu czynu.

Обнардѣживать, обнардѣжить, wykrywaѣ,
wykryѣ, odkrywaѣ, odkryѣ; || objawiaѣ,
objawiѣ, wydaѣ, wydaѣ kogo; || Обнардѣ-
живаться, objawiaѣ сѣ, okazaѣ сѣ, sь-
odkrywaѣ сѣ, wychodziѣ на jaw. *Imsl. б.*
обнардѣженный, wykryty, odkryty, objawio-
ny.

Обнардѣцы, -евъ, *т.* mn. об. Опутна.

Обнардѣвать, обнардѣть, обнардѣть, obno-
ciѣ, nosiѣ na oko; || = plатье, częstem
noszeniem robiѣ odzieж dogodną do użyt-
ku; || Обнардѣваться, obedrzeѣ сѣ z odzieжу.
Imsl. б. обнардѣшенный, obniesiony, obnoszony.

Обнесѣние, -иѣ, *н.* obwiedzenie, otocz-
nie, opasanie. Обнесѣние каменною стѣ-
ною, obmurowanie.

Обнести, Обнести, об. Обносить.

Обнижѣть, обнизить, zniżаѣ, zniżыѣ; ||
Обнижѣться, zniżаѣ сѣ. *Imsl. б.* обни-
женный, zniżony.

Обнизывать, обнизывать, nasadzaѣ, nasa-
dziѣ (*up. perlami*); || Обнизываться, byѣ nasa-
dzаным. *Imsl. б.* Обнизанный, nasadzo-
ny.

Обнижѣть, обнижѣть, obejmowaѣ, objаѣ
(ramionami), uściskaѣ, uściskaѣ; || *ota-
czaѣ, otoczyѣ, ogarniaѣ, ogarnaѣ; || *poj-
mowaѣ, pojaѣ (rozumem); || Обнижѣться,
objemowaѣ сѣ, objаѣ сѣ, ściskaѣ сѣ, uścis-
kaѣ сѣ; || byѣ otaczаным, ogarnяным.
Imsl. б. обнижѣтый, objęty.

Обнижѣть, зубожаѣ, podupaѣ.

Обнижѣние, -иѣ, *н.* zubozenie, zuboжа-
łość, podupałość.

Обнижѣть, зубожеѣ, podupaѣ.

Обнова, -ы, *ж.* nowa rzecz, nowa suknia,
użyta pierwszy raz. *Wsprыsnываѣ об-
нову, piѣ z powodu przywdziania po-
wѣj sukni.*

Обновитель, -ѣ, *т.* odnowiciel.

Обновительница, -ы, *ж.* odnowicielka.

Обновить, об. Обновлять.

Обновна, -и, *ж.* об. Обнова.

Обновление, -иѣ, *н.* odnowienie, przywró-
cenie do dawnego stanu; || *odbudowa-
nie.

Обновляѣть, обновить, odnawiaѣ, odno-
wiѣ, przywróciѣ do dawnego stanu; || na-
prawiaѣ, naprawiѣ, zrestaurowaѣ, odbudo-
waѣ; || najpierwszy raz czego używaѣ,
użyѣ; || Обновляѣться, odnawiaѣ сѣ, napra-
wiaѣ сѣ, odbudowywaѣ сѣ. *Imsl. б.* обнов-
лѣнный, odnowiony, przywrócony, napra-
wiony, odbudowany.

Обносить, обнести, обнести, obnosiѣ,
obniesѣ; || podajaѣ со przy stole ominаѣ
kogo; || otaczaѣ, otoczyѣ (*parkanem*), opa-
saѣ (*murem*); || *potwarzaѣ, szkalowaѣ; ||
Обноситься, byѣ obniesionым, otoczаным.
Imsl. б. обнесѣнный, obniesiony, otocz-
ony, opasany, i t. d.

Обносный, potwarczy.

Обносонѣ, -сна, *т.* zdr. Обносоченѣ,
-чна, suknia stara, znoszona.

Обносывать, обносывать, obwаchiwaѣ,
obwаchaѣ, zwаchaѣ, przewаchaѣ, zwie-
trzyѣ.

Обнять, об. Обнимать.

Обо, Обь, об. О.

Обобрѣть (*cz. przysz. Obrę*), об. Об-
рѣть.

Обобрѣчивать, обобрѣчить, nakładaѣ,
pałozыѣ czynsz, oczynszowaѣ; || Обобрѣ-
чиваться, byѣ oczynszованым. *Imsl. б.*
обобрѣченный, oczynszowany.

Обобрѣчна, -и, *ж.* oczynszowanie.

Обобщѣть, обобщить, uogólniaѣ, uogóln-
niѣ, rozciągnаѣ na ogół, u powszechniaѣ,

upowszechnić; || **Обога́ться**, udzielać się drugim, upowszechniać się, stawać ogólnym, przystępnym dla ogółu. *Imś. b. обобщенный*, upowszechniony, uogólniony.

Обогати́тель, -я, *m.* z bogaciel.
Обогати́тельница, -ы, *ż.* z bogacielka.
Обогати́тельный, z bogacający.
Обогаща́ть, **обогати́ть**, z bogacać, z bogacić; || **Обогаща́ться**, z bogacać się. *Imś. b. обогашенный*, z bogacouy.

Обогаще́ние, -ия, *n.* z bogacenie. **Обогаще́ние рудъ**, *Górn.* przygotowanie rud kruszcowych.

Обогна́ть, *ob.* **Обогна́ть**.
Обогну́ть, *ob.* **Облиба́ть**.
Обоготворе́ние, -ия, *n.* ubóstwianie, uwielbianie.

Обоготворя́ть, **обоготвори́ть**, ubóstwiać, ubóstwić, uwielbiać, uwielbić; || *szalenie kochać, przepadć za kim; || **Обоготворя́ться**, być ubóstwianym, uwielbianym. *Imś. b. обоготворенный*, ubóstwiany, uwielbiany.

Обогрѣва́ть, **обогрѣ́ть**, ogrzewać, ogrzać; || **Обогрѣва́ться**, ogrzewać się. *Imś. b. обогрѣтый*, ogrzany.

Ободвѣрина, -ы, *ż.* nadprzodek, górna belka (*u drzewie*).

Ободвѣ́ръ, -а, *m. ob.* Дворъ.
Ободонъ, -дня, *m. zdr.* **Ободбече́нь**, -чня, *m. ob.* Ободъ.

Ободб́очный, kołkowy, obwódkowy. *Anal.*
Ободб́очная кишка́, kiszka tłusta, kolkowa.

Ободра́ть (*cz. przysz.* обдеру́), *ob.* **Обдира́ть**

Ободре́ние, -ия, *n.* zachęta, zachęcenie.

Ободри́тель, -я, *m.* zachęciciel.
Ободри́тельница, -ы, *ż.* zachęcicielka.

Ободри́тельно, *psk.* w sposób zachęcający.

Ободри́тельный, zachęcający, ośmielający.

Ободри́ть, **ободри́ть**, zachęcać, zachęcić, ośmielać, ośmielić, dodawać, dodać ochoty, odwagi; || **Ободри́ться**, nabierać ochoty, odwagi, ośmielać się, być zachęcanym. *Imś. b. ободреннй*, zachęcony, ośmielony.

Ободъ, -а, *m.* dzwono koła, obwód koła; || kółko, obręcz.

Оббесторонни́й, obustronny.
Оббма́ние, -ия, *n.* ubóstwianie, uwielbianie.

Оббма́тель, -я, *m.* czciciel, wielbiciel; || *zamiłowany w kim.

Оббма́тельница, -ы, *ż.* czcicielka, wielbicielka.

Оббма́ть, ubóstwiać, uwielbiać; || *kochać szalenie.

Оббма́ть, *ob.* Подождать.
Оббмра́ться, *ob.* Обжираться.

Оббзецъ, -зца, *m. zdr. ob.* **Оббзъ**.

Оббзнача́ть, **оббзначи́ть**, oznaczać, oznaczać, określać, określić, wskazywać, wskazać; || **Оббзнача́ться**, być oznaczanym, określanym; || да́; się widzieć lub poznać. *Imś. o. оббзначенный*, oznaczony, określony, wskazany.

Оббзначе́ние, -ия, *n.* oznaczenie, określenie, wskazanie, wskazówka.

Оббзнача́ть, *ob.* **Оббзнача́ть**.

Оббзначичи́й, **Оббзначичей**, -аго, **Обббной**, -аго, *m. Woj.* wążmajor, oficer dozorujący zaprzęgów wojska.

Оббзрѣва́ть, **оббзрѣ́ть**, oglądać, obejrzeć, robić przegląd, rzucać okiem, rozpatrywać, rozpatrzeć; || **Оббзрѣва́ться**, oglądać się; || być ogladanym, rozpatrywanym; || przepatrzeć, przeoczyć, prześlepić; || *Mysł.* stracić ślad, trop.

Оббзрѣ́ние, -ия, *n.* przegląd, obejrzenie, oglądanie.

Оббзъ, -а, *m.* transport, szereg wozów (*z towarami i t. p.*); || *Woj.* furgony, bagaże i inne potrzebne dla wojska rzeczy.

Оббй, -бйа, *m.* owoce wiatrem zrzucone z drzewa.

Оббй, -евъ, *m. mn.* obicie, obicia.

Оббйма, -ы, *ż.* wyrwant, cybant; || zwoga, ankra do murów.

Оббймица, -ы, *ż.* gniazdo bloku, na czém blok obraca się; || obręcz żelazny (*ściskający koniec palu lub słupa drewnianego do ubicia w ziemię*).

Оббжны, -ъ, *mn.* żędra, żużle z obrabianego żelaza.

Обббный, обббцоу. **Обббный ма́стеръ**, *ob.* **Обббщикъ**.

Обббй, *ob.* **Обббодить**.

Обббйщикъ, -а, *m.* tapicer.

Обббйщица, -ы, *ż.* tapiczerka; || *żona* tapicera.

Обббра́сть, *ob.* **Обббрадыва́ть**.

Оббббнива́ть, *Gmin.* oblekać, **оббббива́ть**, *zawijać*, okrywać ze wszystkich stron; || **Обббббнива́ться**, oblekać się, pokrywać się. Niebo **обббббнивается** тучами, niebo obleka się chmurami.

Обббббнива́ть, **оббббббнива́ть**, ociosywać, ociosać, okrzesywać, okrzesać z grubsza; || *robić co niezgrabnie, grubo, po partaku. *Imś. b. оббббббннй*, ociosany, okrzesany z grubsza; || zrobiony niezgrabnie, grubo.

Оббббббать, *ob.* **Оббббббать**.

Оббббббна, -и, *zdr.* **Обббббббна**, -чни, *ż.* błona, błonka w ciele zwierzęcym; || słój kory najbliższy drzewa.

Оббббббна, -и, *ż.* powłoka, obwinicie, pokrywa, powierzchność; || błona.

Оббббббць, *ob.* **Обббббббць**.

Оббббббць, *ob.* **Обббббббць**.

Оббббббць, -я, *m.* zwodziciel, kusiciel.

Оббббббцьница, -ы, *ż.* zwodzicielka, kusicielka.

Обольстително, *psk.* **powabnie**, **ponętnie**, **posiagajaco**, **ułudnie**.

Обольстителный, **zwodniczy**, **powabny**, **ponętny**, **posiagajacy**, **ułudny**.

Обольщать, **обольстить**, **zwodzić**, **zwieść**, **uwodzić**, **uwieść**, **nęcić**, **znęcić**, **łudzić**, **złudzić**, **omamiać**, **omamić**, **ujmować** **zwodniczym** **powabem**; || **zasłepiać**, **zasłepić**; || **Обольщаться**, **łudzić** **się**, **mamić** **się**, **omamiać** **się**. *Imśl. b.* **Обольщённый**, **zwiadziony**, **uwiadziony**, **znęcony**, **złudzony** i t. d.

Обольщение, **-ия**, *n.* **zwodzenie**, **uwodzenie**, **ponęta**, **przyłuda**.

Обомкнуть, *ob.* **Обмыкать**.

Обомлѣлый, **odrętwiały**, **zdrętwiały**; || **osłupiały**, **omdlały**.

Обомлѣние, **-ия**, *n.* **odrętwienie**, **ostupienie**, **zdumienie**; || **omdlenie**.

Обомлѣть, **odrętwieć**, **osłupieć**, || **omdleć**.

Обоняние, **-ия**, *n.* **powonienie**, **węch**.

Обонятельный, **węchowy**, **od wężchu**, **od powonienia**.

Обонять, **węchać**.

Оборачивать, **оборотить**, **обracać**, **обрócić**, **przewracać**, **przewrócić**; || **премieniać** **w co**; || **Оборачиваться**, **obracać** **się**, **przewracać** **się**; || **премieniać** **się** **w co**. *Imśl. b.* **оборóченный**, **obrócony**, **przewrócony**.

Оборванецъ, **-ница**, *m.* **obszarpaniec**, **obdartus**.

Оборваница, **-ы**, *ż.* **kobieta obszarpana**, **obdarta**.

Оборвать, *ob.* **Обрывать**.

Оборна, **-и**, *zdr.* **обóрочна**, **-чки**, *ż.* **fałbana**, **fałbanka**.

Оборона, **-ы**, *ż.* **obrona**, **bronienie**, **ochrona**, **poparcie**.

Оборонитель, **-я**, *m.* **obronca**, **obroniciel**.

Оборонительница, **-ы**, *ż.* **obronicielka**.

Оборонительный, **odporny**, **obronny**.

Оборонять, **оборонить**, **bronić**, **obronić** (*kogo, czego*), **zasłaniać**, **zastłonić**, **zastłonić** (*przed czym, od czego*); || **Обороняться**, **bronić** **się**, **zastłaniać** **się**. *Imśl. b.* **оборонѣнный**, **obroniony**, **zastłoniony**.

Оборотень, **-ня**, *m.* **wilkolak**, **wilkołek**.

Оборотить, *ob.* **Оборачивать**.

Оборотливо, *psk.* **obrotnie**, **zręcznie**, **umiejętnie**, **przemysłnie**, **sprytnie**.

Оборотливость, **-и**, *ż.* **obrotność**, **zręczność**, **biegłość**, **przemysłność**, **spryt**.

Оборотливый, **obrotny**, **zręczny**, **biegły**, **przemysłny**, **sprytny**.

Оборотный, **obrotowy**, **obiegowy**, **obracajacy** **się**; || **odwrotny**; || **powrotny**, **od zwrotu**. **Оборотный путь**, *ob.* **Обратный**.

Оборотный капитал, **kapitał obrotowy**, **obiegowy**. **Оборотная сторона**, **odwrotna strona** (*np. w medalu*).

Оборотъ, **-а**, *m.* **odwrotna strona**; || **obróć**, **obieg**; || **jazda** **z powrotem**; || **zwrot (monety)**; || **kurs**, **bieg (monety)**. || **На обо-**

ротъ, **odwrotny**, **na wspak**, **we wstecznym** **porządku**, **wzajemnie**, **nawzajem**.

Обóрочна, **-и**, *ż.* **ob.** **Обóрна**.

Оборъ, **-а**, *m.* **ob.** **Обóрышь**.

Обóрышный, **odrzucony**, **zabrakowany**.

Обóрышь, **-а**, *m.* **wybióрки**, *mn.*; **brak**.

Обослать, *ob.* **Обсылать**.

Обóчина, **-ы**, *ż.* **Ciesiel** **bankiet**.

Обоюдно, *psk.* **wzajemnie**, **zobopólnie**, **obustronnie**; || **dwuznacznie**.

Обоюдность, **-и**, *ż.* **wzajemność**, **zobopólność**, **obustronność**; || **dwuznaczność**.

Обоюдный, **wzajemny**, **zobopólny**, **obustronny**; || **dwuznaczny**.

Обоюду, *psk.* **obustronnie**, **z obu stron**.

Обработать, *ob.* **Обработывать**.

Обработка, **-и**, *ż.* **wyrobienie**, **obrobienie**; || **uprawa**, **uprawienie** (*gruntów*).

Обработывать, **обработывать**, **obrabiać**, **wyrabiać**, **wyrobić**; || **uprawiać**, **uprawić** (*grunt*); || **nadawać**, **nadać** **kształt**; || **pracować**, **być** **zajętym** **jaką** **pracą**; || **układać**, **ułożyć**, **uporządkować**, **wyporządkować**, **uszykować**, **naprawić**; || **Обработываться**, **być** **obrabianym**, **uprawianym** i t. d. *Imśl. b.* **обработанный**, **obrobiony**, **wyrobiony**, **uprawiony**.

Обравнивать, **обравнять**, **обровнять**, **zrównywać**, **zrównać**.

Обрадовать, *ob.* **Радовать**.

Образецъ, **-ца**, *m.* **wzór**; || **przykład**.

Образина, **-ы**, *zdr.* **образинна**, **-и**, *ż.* **larwa**, **szpetna** **twarz**, **twarzysko**.

Образни, **-овъ**, *m. mn.* **Boł** **aronek** (*roślina*).

Образная, **-ой**, *ż.* **osobny pokój**, **gdzie są święte** **obrazy**, **przeznaczony** **do** **modlenia** **się**; || **pracownia** **malarzy** **obrazów** **św.**

Образной, **obrazowy**.

Образованіе, **-ия**, **formowanie** **się**, **tworzenie** **się**, **organizacja**, **układ**; || **kształcenie**, **ukształcenie**, **wychowanie**.

Образованность, **wykształcenie**, **cywilizacja**, **oświecenie**, **okrzesanie**.

Образованный, **wykształcony**, **cywilizowany**, **oświecony**, **okrzesany**; *ob.* **Образовать**.

Образователь, **-я**, *m.* **założyciel**, **organizator**; || * **nauczyciel**, **ochmistrz**.

Образовательница, **-ы**, *ż.* **założycielka**; || * **nauczycielka**, **ochmistrzyni**.

Образовательно, *psk.* **symbolicznie**.

Образовательный, **kształcący**, **formujący**; || **symboliczny**, **przenośny**, **pod postacią**.

Образовать, **образовывать**, **uformować**, **formować**, **ukształtować**, **nadać** **kształt** (*czemu*); || **uorganizować**, **organizować**; || **nauczyć**, **uczyć** (*kogo czego*), **wykształcić**, **wykształcać**, **okrzesać**, **ucywilizować**, **cywilizować**; || **Образоваться**, **образовываться**, **uformować** **się**, **ukształtować** **się**, **organizować** **się**; || **uczyć** **się**; || **wykształcać** **się**.

Образонбсець, -сца, *т.* Кошс. noszący **ва** процесjach образу św.

Образумить, *об.* Образумливать.

Образумление, -ия, *п.* nauczanie kogo rozumu; || upamiętanie się.

Образумливать, **образумить**, upamiętwać, upamiętać, nauczyć kogo rozumu;

Образумливаться, upamiętywac się, przujść do rozumu, zastanawiac się. *Imśl.* **образумленный**, upamiętany, upamiętny, nauczony rozumu.

Образцовый, wzorowy, przykładowy. **Образцовое произведение**, arcydzieło, mistrzowskie dzieło. **Образцовая штра**, miara urzędowa służąca za wzór.

Образчикъ, -а, *т.* okaz, próbka.

Образъ, -а, *т.* (*mn.* Образы), obraz, podobieństwo, kształt, postać, forma, wyobrażenie; || sposób, tryb (*np.* życia); || obraz św. (*mn.* obrazá). **Слѣдующимъ образомъ**, w następujący sposób. **Нѣкоторымъ образомъ**, niejakim sposobem. **Равнымъ образомъ**, podobnie, równie, zároveň. **Надлежащимъ образомъ**, należyście. **Приличнымъ образомъ**, przyzwoicie. **Инымъ образомъ**, w przeciwnym razie, winny sposób. **Законнымъ образомъ**, ważnie, legalnie.

Обрамливать, **обрамить**, oprawiac, oprawić w ramy, w ramki.

Обранивать, **обронить**, upuszczac, upuścić, gubić, zgubić.

Обратить, *об.* Обращать.

Обратный, odwrotny, powrotny, wsteczny. **Я встрѣтилъ его на обратномъ пути**, spotkałem go na drodze z powrotem.

Обратный порядокъ, odwrotny porządek. *Mat.* **Обратная пропорція**, stosunek odwrotny. || **Обратная сторона**, odwrotna strona (*np.* w medalu). * **Обратное дѣйствие**, oddziaływanie, działanie odporne.

Обратныя лошади, konie odesłane, nawróć zwrócone (*z jednej pocztowej stacji a drugą*).

Обращатель, -я, *т.* obracający co w co zwracający. **Обращатель въ вѣру**, nawracający na wiare.

Обращать, **обратять**, obracać, obrócić, zwrócić (*co ku czemu*), ściagać, ściagnąć na siebie (*czując wiare*); || obracać, obrócić co w co, zamienić w co; || nawracac, nawróć (*na wiare*); || obracać, obrócić na co, używac, użyć do czego; || obracać, obrócić naokoło; || **Обращатся**, obracać się (*do kogo, ku czemu*); || obracać się (*naokoło*); || obracać się, zamieniać się w co; || **Обращаться съ кѣмъ**, obchodzić się, obejść się z kim, traktować kogo (*w jaki sposób*). *Imśl.* **б. обращенный**, obrócony, zwrócony i t. d.

Обращение, -ия, *п.* obrót (*np.* księżycy), kręcenie się do koła; || kurs, obieg (*money*), krążenie, cyrkulacja (*krwi*); || obrócenie czego w co, zamienianie na co; || = **въ вѣру**, nawrócenie na wiare; || stosunki,

związki, przestawianie z kim; || *Ret.* **wzwanie**, obrócenie się; || **Обращение въ деньги**, **въ капиталъ**, spieniężenie. **Итъить изъ обращенія**, wysocac z obiegu.

Обревисованіе, -ия, *п.* zrewidowanie, rewizja.

Обревисовать, *об.* Обревисывывать.

Обревисовка, -и, *ж.* *об.* Обревисованіе.

Обревисывывать, **обревисовать**, **говѣдować**, zrewidować, oglądać, obejrzeć.

Обрѣкать, **обрѣчь**, przeznaczac, **прещазнaczyć**, poświęcac, poświęcić (*co komu*), skazać, osądzić; || **Обрѣкаться**, być przeznaczanym, poświęcanym, skazanym, osądzanym. *Imśl.* **б. обреченный**, przeznaczony, poświęcony i t. d.

Обременение, -ия, *п.* obciążenie, obciążenie.

Обременительный, uciążliwy.

Обременять, **обременить**, obciążac, obciążać, obarczac, obarczać; || **Обременяться**, być obciążanym, obarczanym, **дзвигac** ciężar. *Imśl.* **б. обремененный**, obciążony, obarczony.

Обремитить, *об.* Ремитить.

Обречение, -ия, *п.* poświęcenie się, przyrzeczenie; || skazanie, osądzenie.

Обрѣчь, *об.* Обрѣкать.

Обривать, **обрить**, golić, ogolić; || **Обриваться**, być golonym, golić się. * **Обрить ногѣ до чиста**, obrać kogo ze wszystkiego, ogolić kogo, okraść. *Imśl.* **б. обрѣтый**, ogolony.

Обрисовывать, **обрисовать**, rysować, narysować, odrysować, odznaczać, odznaczyć, zkrіcować, nakreślić; || **Обрисовываться**, odbijać się na tle, przybierać formę, być odrysowanym, nakreślonym. *Imśl.* **б. обрисованный**, odrysowany, nakreślony i t. d.

Обрить, *об.* Обривать.

Обробѣть, *об.* Робѣть.

Обровнять, *об.* Обравнивать.

Обрѣнь -а, *т.* czynsz, podatek pieniężny (*woloscianski*).

Обрѣнный, karbowany, wyrzynany, rznięty. **Обрѣнная работа**, karbowanie, wyrabianie dłótkiem.

Обрѣслый, zarosły (*trawą*).

Обрѣстать, **обрѣсти**, **obracać**, **obrosnac**.

Обротный, do uźdzenia należący, *об.* **Обротъ**.

Обротъ, -и, *ж.* uźdzenia.

Обрѣчить, *об.* Обобрѣчивать.

Обрѣчнинъ, -а, *т.* czynszownik.

Обрѣчный, czynszowy; || **oczysznowany**.

Обрубать, **обрубить**, **obrubować**, **obrubiac**, ociosować, ociosac; || **obrubować**, **obrubac** (*dzieliznę, chustki i t. p.*). *Imśl.* **б. обрубленный**, obrubiony, ociosany.

Обрубонь, -бна, *zdr.* **обрубочекъ**, -чек *м.* kłoc, kłoda, klocek, kłódka.

Обру́бъ, -а, *m. zdr.* обрубець, -бца, osembrowanie. Дровяной обру́бъ, tratwa szczarowa.

Обру́гать, злѣяаць, zelżyc. *Imśl. b.* обруганный, злѣяану, zelżony.

Обру́сить, *Cies.* ściesać pod kątem prostym, obłamać, oberznać w kwadrat, zrobić brus.

Обру́сить, rozszerzyć Ruski język, Ruskie zwyczaje i obyczaje.

Обру́снiе, -iя, *n.* szerzenie Ruskiego języka, Ruskich zwyczajów i obyczajów.

Обру́сѣть, przyjąć wszystko co jest Ruskiem, język, zwyczaje i obyczaje.

Обру́чальный, do zaręczyn należący.

Обру́чальный обря́дъ, zrekowiny, zaręczynu. Обру́чальное кольцо, pierścień ślubny.

Обру́чать, обручить, odbywać, odbyć obrzęd zaręczenia, zaręczyć, zarękować, zaślubić, zaślubić; || Обру́чаться, być zaręczonym. *Imśl. b.* обручённый, zaślubiony, zaręczony.

Обру́чѣнiе, -iя, *n.* zrekowiny, zaręczynu, zaślubiny.

Обру́чѣннiк, -а, *m. Star.* zaręczony, rap młody, narzczony; || oblubienieć.

Обру́чѣнница, -ы, *ż.* narzczona; || oblubienica.

Обру́чнiк, -а, *m. zdr. ob.* Обручь.

Обру́чить, *ob.* Обручать.

Обру́чище, -а, *n. zgr. ob.* Обручь.

Обру́чнiк, -а, *m.* bednarz.

Обру́чннiк, -а, *m. Star. ob.* Обручѣннiк.

Обру́чница, -ы, *ż. Star. ob.* Обручѣнница.

Обру́чнiй, obreçny, obreçzowy.

Обру́чь, -а, *m.* obreçz.

Обру́шивать, обрушить, wywrasać, wywrócić, obalać, obalić; || Обру́шиваться, wywrasać się, obalać się; || *nacierać, uderzać na kogo. *Imśl. b.* обрушенный, wywrócony, obalony.

Обру́шивать, обрушать, *Gmin.* czyścić, opętać, przebierać (zboże).

Обру́шина, -ы, *ż.* zawalenie się (ziemi, muru i t. p.), zwalisko, obalisko.

Обру́шать, обрушить, *ob.* Обрушивать (1 i 2).

Обру́вать, обрывать, окоರುವать, окорав. *Imśl. b.* обрытый, окорану.

Обру́вать, оборвать, угуwać, угуwać, обгугуwać, oberwać; || Обру́ваться, угуwać się, обгугуwać się, згуwać się; || spadać, zwałać się, obalać się. *Оборвать ногу, dopieć komu do żywego, dokuczyć, zwićзчить. *Imśl. b.* обрванный, oberwany, zerwany i t. d.

Обру́вонъ, -вна, *m.* угуwak.

Обру́вь, -а, *m.* urwisko.

Обру́згивать, обрузгать, обрузнуть, обрызгивать, обрызгать, skrapiać, skropić;

|| Обру́згиваться, być обрызгиваным,

skrapianym. *Imśl. b.* обрызганный, обрызганы, skrapiany.

Обру́ты, *ob.* Обрывать.

Обру́занець, -нца, *m.* obrzezaniec.

Обру́занiе, -iя, *n.* obrzezanie; || obrzniećcie.

Обру́зывать, *ob.* Обрѣзывать.

Обру́зной, oberznięты, obcięты; || obcięты, oddzielony (od *czyjój własności*).

Обру́зная бумага, papier oberznięты (po brzegach). Обру́зная земля, grunt obcięты, oddzielony (od *innego właściciela*).

Обру́зонъ, -зна, *zdr.* обрѣзочепъ, -ча, *m.* odcinek, skrawek, okrawek.

Обру́зь, -а, *m.* brzeg (u książki lub papieru); || нозъ, rzezak introligatorski; || гудел od obcinania gazonu; || *Archit.* uster w murze, od którego ściana staje się cieńszą; || cebrzyk, szaffik. Книга съ золотымъ обру́зомъ, książka z złotem brzegami. || Въ обру́зь, *psk.* ściśle, szczerzenie, nie chybując ani trochę, ani mniej ani więcej.

Обру́зывать, обрузять, obrzynać, oberznać, obcinać, obciąć; || obrzezywać, obrzezać; || obkrajać; || skaleczyć; || strzyдъ, spuścić (*włosy*); || *Archit.* robić usterу w murze; || Обру́зываться, kaleczyć się, być obrzynam, obcinanym. *Imśl. b.* обрузанный, obcięты.

Обру́тать, обрѣсти, обрѣсть, znajdować, znaleźć, odkrywać, odkryć, wynaleźć; || Обру́таться, byćznanym, mieć się, podziewać się gdzie. *Imśl. b.* обрѣтѣнный, znaleziony, odkryty, wykryty.

Обру́тѣнiе, -iя, *n.* znalezienie, wynalezienie; || odkrycie. *Kosc.* обрѣтѣнiе честнаго креста, znalezienie świętego krzyża.

Обру́шечивать, обрѣшѣтить, łacić, ołacić, przybijać, przybić łaty.

Обру́злость, -и, *ż.* zmarszczenie, zwiędnięcie, zwiędniałość.

Обру́зглыи, zmarszczony, pomarszczony, zwiędnięты.

Обру́згнуть, *ob.* Брѣзгнуть.

Обру́тѣнъ, -тня, *m.* młody pies zgrabemі łapami.

Обру́хатить, ciężarna, brzemienną grobić.

Обру́хатѣть, zająć w ciążę.

Обру́дливый, uważający na formę, surowo przestrzegający form, wyszukany w ceremonjach, wymagający.

Обру́дннiк, -а, *m.* księga opisująca obrzędъ.

Обру́днiй, obrzędowy, obrządkowy.

Обру́дъ, -а, *m.* obrzęd, obrządek, ceremonia; || procedura, postępowanie sądowe.

Обру́жать, обрядить, uprawiać, uprawić bite bydło.

Обса́да, -ы, *ż.* osadzenie, wysadzenie (*drzewami*).

Обса́живать, obsажать, obsадить, obsадzać, obsadzić, wysadzać, wysadzić; || Обса́живаться, być obsadzonym, wysadza-

лум. *Imśl. b.* obsadzenny, obsadzony, wysadzony.

Обса́ливать, обса́лить, смагować, wysmaгować, zasmaгować (*np. lojem*), tłuszczyć, stłuszczyć; || **Обса́ливаться, смагować się, zasmaгować się, zwałać się** tłustością, zawałać się. *Imśl. b.* obsalenny, zasmagowany, zawalony.

Обса́сывать, обса́сать, wysysywać, wysysać. *Imśl. b.* obsasanny, wysanny.

Обса́харивать, обса́харить, wkładać cukru do czego, ocukrować, osłodzić; || Обса́хариваться, lodowacieć (*o cukrze*), cukrzeć, zcukrzeć (*o konfiturach, owocach*). *Imśl. b.* obsacharenny, ocukrowany.

Обсерва́торія, -и, ż. obserwatorjum.

Обсерваціо́нный, Woj. obserwacyjny.

Обска́ивать, обска́ить, wyscigać, wyscignąć kogo na koniu.

Обсидіа́нь, -а, m. rodzaj kamienia czarnego używanego dawniej za zwierciadło.

Обсо́сать, об. Обса́сывать.

Обсо́хлый, obeschly.

Обсо́хнуть, об. Обсы́хать.

Обста́вливать, обста́влять, обста́вить, обста́влять, обста́вить; || Teatr. wystawić na scenę (*szukę dramatyczną*), rozdać role; || **Обста́вливаться, być obstawianym.** *Imśl. b.* obstawlenny, obstawiony.

Обста́ивать, обста́ить, bronić, obronić, strzymywać, twierdzić, obstawać za kim.

Обста́новка, -и, ż. obstawianie, obstawienie; || wystawienie sztuki teatralnej na scenie.

Обста́тельно, psk. gruntownie, dokładnie, punktualnie, szczegółowo.

Обста́тельность, -и, ż. gruntowność, dokładność, punktualność, szczegółowość.

Обста́тельный, gruntowny, dokładny, punktualny, szczegółowy.

Обста́тельствєнный, Gram. okolicznokciowy (*przysłówek*).

Обста́тельство, -а, n. okoliczność, zdarzenie, wypadek, traf; || rzecz, interes, prawa.

Обста́ть, ісć; || znajdować się, być. **Ісć обста́ть** благополучно, wszystko ідіzie dobrze.

Обстра́гивать, обстро́гать, oheblować, oheblować, ostrugивać, ostrugać; || Обстра́гиваться, być heblowanym, ostrugиваным. *Imśl. b.* obstronganny, oheblowany, ostrugany.

Обстра́ивать, обстро́ить, zabudowywać, zabudować; || Обстра́иваться, zabudowywać się. *Imśl. b.* obstroenny, zabudowany.

Обстра́чивать, обстро́чить, obsteбnować, obsteбnować; || Обстра́чиваться, być steбnowanym. *Imśl. b.* obstročenny, obsteбnowany.

Обстрига́ть, обстричь, об. Острига́ть, остричь.

Обстрога́ть, об. Обстра́гивать.

Обстро́ить, об. Обстра́ивать.

Обстро́чить, об. Обстра́чивать.

Обстру́кция, -и, ż. *Med.* obstrukcja, zatwardzenie żołądka.

Обстра́ливать, ostrzeliwać (*z dział*); ||

Обстра́ливаться, być ostrzeliwanym. *Imśl. b.* obstrzelenny, ostrzelony.

Обсту́пать, обступить, obstepować, obstarіć, otaczać, otoczyć, okrążyć; || Обсту́паться, об. Оступаться. *Imśl. b.* obstuplenny, obstariony, otoczony, okrążony.

Обсу́живание, Обсужде́ние, -я, n. roztrząsanie, obradowanie, rozprawa, гова́р, rozpatrywanie się.

Обсу́живать, обсу́ждать, обсу́дить, нарадаzać się, obradować, rozważać, roztrząsać, rozpatrywać, rozpatryć. *Imśl. b.* obsuzhdenny, rozważony, roztrząsany, rozpatrzony.

Обсу́шивать, обсу́шить, osuszać, осу́шить; || Обсу́шиваться, osuszać się. *Imśl. b.* obsushenny, osuszony.

Обсчитыва́ть, обсчита́ть, обчесть, oszukiwać, oszukać przy rachowaniu; || Обсчитыва́ться, прерачова́ть się, omylić się w rachowaniu. *Imśl. b.* obsčitanny, oszukany w rachowaniu.

Обсыла́ть, обсо́лать, обсы́лать, обсо́лать, розы́лать, rozesłać do różnych miejsc; || Обсыла́ться, wzajemnie co посы́лать jeden do drugiego, oznajmiać, oświadczać, obwieścíć.

Обсыпа́ть, обсы́пать, obсы́пывать, obсы́пать; || Обсы́паться, aradać się, zawałać się, obsuwać się, obsuwać się (*o murze, ziemi*). *Imśl. b.* obsypanny, obsypany.

Обсы́хать, обсо́хнуть, obsychać, obeschnać.

Обсе́вать, обсе́ять, obsiewać, obsiać, zasiewać, zasiać; || Обсе́ваться, być obsiewanym, zasiewanym; || obsiewać swoje pole. *Imśl. b.* obsejanny, obsiany, ziasiany.

Обсе́вка, -и, ż. obsiew, obsiewanie, obsianie; || **Обсе́вки, -вонь, mn.** wysiewki, otręby.

Обсе́вонь, -вка, m. obsiew, miejsce niezasiane, pominięte przypadkiem śród zasianego gruntu.

Обсе́въ, -а, m. об. Обсе́вка.

Обсе́дать, обсе́сть, obsiadać, obsiaść, obsieść, naokoło czego zasiadać.

Обсе́кать, обсе́чь, ociosywać, ociosać, obcinać, obciąć, obśieć; || Обсе́каться, być obciosуwanym, obcinanym; || pociąć się (*o włosach*). *Imśl. b.* obścenny, obciosany, obcięty.

Обсе́менять, обсе́менить, об. Обсе́вать, обсе́ять.

Обсе́сть, об. Обсе́дать.

Обсе́чь, об. Обсе́кать.

Обсе́ять, об. Обсе́вать.

Обта́ивать, обта́ять, odtapiać, odtopiać, stopić, roztopić; || odtajać, zaszynać, top-

nić, puszczać, zamróz. *Imsl. b.* обтáнный, odtajany, stopiony.

Обтáчивать, обточить, odtaczać, odtoczyc, wytoczyć tokarską robotą; || Обтáчиваться, być odtaczanym, wytaczanym. *Imsl. b.* обтóченный, odtoczony, wytoczony.

Обтáчивать, обтáчать, przyszywać, przyszyć jedno na drugie; || Обтáчиваться, być przyszytym jedno na drugie. *Imsl. b.* обтóченный, przyszyту.

Обтáять, *ob.* Обтаивать.

Обтеkáть, обтéчь, oprýwać, oprýnać, płynąć około czego, oblewać.

Обтерéть, *ob.* Обтирать.

Обтесáть, *ob.* Обтесывать.

Обтесáя, -и, *z. Cies.* osztorcowanie, oheblowanie, ociosanie. Обтесáя крómюк у досóк, osztorcowanie kraju desek.

Обтесýвать, обтесáть, ociesywać, ociosуwać, ociesać, osztorcować, zheblować; || Обтесýваться, być ociosуwanym. *Imsl. b.* обтесáнный, ociosany, osztorcowany.

Обтéчь, *ob.* Обтеkáть.

Обтирать, оти́рать, обтерéть, отерéть, obcierać, ocierać, obetrzeć, otrzeć, wycierać; || Обти́раться, obcierać się, wycierać się. *Imsl. b.* обтёрты́й, obтары, wytarty.

Обтовóй, hurtowny, rызáтловы.

Обтовщи́н, -á, *m.* prowadzący handel hurtowny.

Обтомь, *psk.* на hurt, hurtem, rызáтлет.

Обточáть, обточить, *ob.* Обтáчивать.

Обтыkáть, обтыкать, obtykać, otykać, obetkać, otkać, obetknać. *Imsl. b.* обтыканный, obetkany, otkany.

Обтáгивать, обтáгнуть, obciągáć, obciągáć, powlekać, powlec, okrywać, okruc; || rozciągáć, rozciągáć; || Обтáгиваться, obciągáć się. *Imsl. b.* обтáнутый, obciэгнуты́й, powleczony, okrucy.

Обтáжня, -и, *z.* obciisko. Въ обтáжню, obciisko, obciisle, przylegając do ciała (*o odzieniach*).

Обтáжной, obciэганы. Обтáжняя пúговицы, guziki obciэгane.

Обувáльный, wzuwalny, do obucia służący. Обувáльный рогъ, róg do łatwiejszego wzuwania obuwia.

Обувáть, обúть, obuwać, obuć; || dostarczać obúwie; || *oszukiwać, oszukać, okpic; || Обувáться, obuwać się. *Обúть ногó изъ сапоговъ въ лáпти, przyprawić kogo o zgubę, przywieść do upadku. *Imsl. b.* обутый, obuty.

Обувь, -и, *z.* obówie, obuwie.

Обуглывать, обúглить, zamieniać, zamienić w węgiel; || Обúгливаться, być zamienianym w węgiel. *Imsl. b.* обугленный, zamieniony w węgiel.

Обу́живать, обúзить, zwęzać, zwęzić, ściесánić, ściесáнить; || Обу́живаться, zwęzać się. *Imsl. b.* обу́женный, zwęzony.

Обу́за, -ы, *z.* ciężar, kłopot, ambaras.

Обу́здáние, -ия, *n.* pohamowanie, poskromienie.

Обу́здывать, обу́здáть, hamować, pohamować, poskramiać, poskromić, усми́рzać, усми́рzyć; || Обу́здываться, być pohamowanym, poskromianym, усми́рzanym. *Imsl. b.* обу́зданный, pohamowany i t. d.

Обу́зить, *ob.* Обу́живать.

Обуреáние, -ия, *n.* wzburzenie, wstrząśnienie; || wzruszenie gwałtowne.

Обуреáть, wzruszać, wstrząsać, miotać czém, poruszać, podniecać, wicherzyć; || Обуреáваться, wzruszać się, wstrząsać się, wicherzyć się i t. d. Корáбль обуреáють волны, bałwany miotają okrętem. Обуреáваться стрáстями, być igraszką námiетности.

Обу́словливать, обу́словить, kłaść warunki, uwarunkować; || Обу́словливаться, być zależnym, zawisłym, zależeć, zawisnąć. *Imsl. b.* обусловленный, uwarunkowany, zależny, zawisły.

Обу́ть, *ob.* Обувать.

Обухъ, -а, *m.* obuch, ucho siekiery; || *człowiek tępy, pień, mazgaj. *Przysł.* Онъ на обухъ ромъ молотить, зернá не уронить, ze wszystkiego potrafi wyciągnąć zysk, jest to wielki skapiec. Плétью обу́ха не перебьешь, *ob.* Плеть.

Обучáть, обучить, nauczać, nauczyć; || Обучáться (чemu), uczyć się czego, nauczyć się. *Imsl. b.* обучённый, nauczony, wyuczony.

Обучéние, -ия, *n.* nauczanie, nauczanie, nauka, wychowanie.

Обучить, *ob.* Обучáть.

Обу́шникъ, -а, *m.* narzędzie kowalskie służące do naprawiania siekier.

Обу́ять, opranować, ogarnáć.

Обхáживать, обхóдить, przebieгáć, przebieдз, zwiedzáć, zwiedzić. Я обхóдиль весь гóродъ, zwiedziłem całe miasto.

Обхáривать, обхáрнить, oplуwać, oplуć, oplwać. *Imsl. b.* обхáранный, oplwany.

Обхватить, *ob.* Обхвáтывать.

Обхвáть, Охвáть, -а, *m.* długość obu ramion, ná ręce, objęcie, ogarnienie.

Обхвáтывать, обхвáтить, obejmować, objáć, ogarniać, ogarnáć; || Обхвáтываться, być obejmowanym, ogarnianym. *Imsl. b.* обхвáченный, objety, ogarnięty.

Обхóдительно, *psk.* uprzejmie.

Обхóдительность, -и, *z.* uprzejmość, przystępność.

Обхóдительный, uprzejmy, przystępny.

Обхóдить, обхóйти, obchodzić, obejść, omijać, omináć; || wyprzedzać, iść naprzód; || *Woj.* zająć z tyłu, wziáć tył; || pomináć, zostawić kogo bez nagrody, okazywać łaskę z uszczerbkiem drugiego (*np. w otrzymaniu posady*); || Обхóдиться, traktować kogo (*w jaki sposób*), obejść się

в kim; || kosztować (*rowną sumę*), spro-wadzać wydatki; || obchodzić się czem, przestawać na czem, obchodzić się, obejść się bez czego. **Обойти** весь город, obejść, obchodzić całe miasto. Мы обошли их поподаёку отъ города, wyprzedziliśmy ich niedaleko od miasta. *Woj.* **Обойти** неприятеля, zająć z tyłu неприятеля. Его обошли чиномъ, zostawiono go bez pominięcia na wyższą rangę. Онъ обошёлся со мною очень вѣжливо, przyjął mnie bardzo grzecznie. Просто обходиться съ дѣмъ, poufalić się z kim, obchodzić się poufale. Домъ обошёлся ему очень дорого, dom kosztował go bardzo drogo. Я и безъ него обойдусь, obejść się i bez niego! *Imsl. b.* обойдённый, obchodzony, ominięty, wyprzedzony i t. d.

Обходной, naokoło идący, obchodzący. **Обходня** стража, patrol, rond, об. Дозоръ.

Обходъ, -а, *m.* obchód, obejście doko-ла, zakręt, zбочение z drogi, okръжение.

Обходнение, -ия, *n.* przestawanie z kim, obcowanie, obejście się.

Обчесать, об. **Обчесывать**.

Обчестъ, об. **Обчестывать**.

Обчесывать, **Очесывать**, **обчесать**, **очесывать**, **очесать**, **очесуваѣ**, **очесать**, **вчесывать**, **вчесуваѣ**, **вчесаѣ**; || **Обчесываться**, **быѣ** **очесуванымъ**, **вчесуванымъ**. *Imsl. b.* обчещанный, очесывану, вчесаны.

Обчѣтъ, -а, *m.* omylenie się w rachunku.

Обчищать, **обчистить**, **очысцять**, **очысцѣ**, **очѣдоуѣ**, **очѣдоуѣ**; || **Обчищаться**, **очысцять** **себѣ**, **быѣ** **очысцзанымъ**. *Imsl. b.* обчищенный, очысzczony.

Обшанцовать, *Woj.* oszańcować, око-расъ; || **Обшанцовать** **его**, oszańcować się, **око**раѣ **себѣ**.

Обшаривать, **обшарить**, **претрзасываѣ**, **претрзасаѣ**, **шпераѣ**, **шукаѣ**. *Imsl. b.* **обшаренный**, **претрзасаны**, **обшуканы**.

Обшибать, **обшибить**, **обижаѣ**, **обиѣ**, **зби-жаѣ**, **збиѣ** **зупѣлне**, **наokoło**.

Обшивать, **обшить** (*cz. przysz. обшить*), **обшываѣ**, **обшыѣ**; || **одзiewаѣ**, **одзиаѣ**, **przyodziewаѣ**, **przyodziazъ** **kogo**; || **oszelo-ваѣ**, **ofutrowаѣ** (*deskami*); || **Обшиваться**, **заopатраѣ** **себѣ** **в** **бѣлзнуѣ** **и** **сукне**; || **быѣ** **обшыванымъ**. *Imsl. b.* обшитый, обшыты, одзианы i t. d.

Обшивна, -и, *ж.* podszycie, garnirowa-ние; || **oszalowanie**, **ofutrowanie** (*deskami*).

Обшивни, *mn. ob.* **Пѣшевни**.

Обшивной, **обламованы**, **обшыты** **шля-кѣмъ**; || **узываны** **до** **garnirowania**, **до** **podszycia**, **oszalowania**, **ofutrowania**.

Обширно, *psk.* **obszernie**, **rozlegle**.

Обширность, -и, *ж.* **obszerność**, **rozle-гłość**.

Обширный, **obszerny**, **rozlegly**.

Обшить, об. **Обшивать**.

Обшлагъ, -а, *m.* **wyłoga**, **wyłog** (*u rękaw-щu*).

Обще, *psk.* **spólnie**, **razem**, **łącznie**. **Общерамѣйскій**, **для** **całej** **armji** **прѣ-значены**.

Общенитель, -я, *m.* **zakonnik** **в** **класзто-рге** **жыяѣ**, **braciszek**.

Общенительно, *psk.* **в** **способъ** **товары-ски**, **społeczny**.

Общенительность, -и, *ж.* **towarzyskość**.

Общенительный, **товарыски**, **społeczny**. **Общенильскій**, **łatwy** **в** **пожыци**, **stworzony** **до** **spo-łeczного** **пожыcia**.

Общенилие, -ия, **Общенительство**, -а, *n.* **жыcie** **товарыски**, **społeczne**; || **osobne** **urządzenie** **niektórych** **klasztorów**, **gdzie** **zakonnicy** **nie** **mają** **własności**, **lecz** **wszyst-ko** **dostają** **od** **klasztora**.

Общепольный, **пowszechny**, **ogólny**. **належачу** **до** **całego** **narodu**, **narodowy**. **Общепольный** **языкъ**, **język** **narodowy**, **mowa** **narodowa**. **Общепольное** **право**, **prawo** **powszechnie**.

Общепольность, -и, *ж.* **pożytek** **ogólny**.

Общепольный, **pożyteczny** **для** **ogółu**.

Общественный, **społeczny**, **товарыски**, **wspólny**, **spólny**, **powszechny**, **gminny** **po-сполиты**, **publiczny**. **Общественное** **благо**, **dobro** **powszechnie**. **Общественная** **поль-за**, **pożytek** **powszechny**. **Общественная** **низнъ**, **жыcie** **publiczne**, **społeczne**. **Об-щественное** **мнѣние**, **opinja** **powszechna**. **Общественные** **должнѣности**, **urzędy** **publi-czne**. **Общественное** **имущество**, **mają-tek** **gminny** (*włościański*).

Общество, -а, *n.* **społeczeństwo**, **społе-czność**, **товарыство**, **stowarzyszenie**, **współka**; || **gmina**; || **zgrupowanie**, **korpo-раcja**, **cech**. **Чеховъ** **рождѣнь** **для** **обще-ства**, **człowiek** **stworzony** **jest** **do** **товары-ства**. **Учѣное** **общество**, **товарыство** **на-уkowe**. **Общество** **анонимное**, **акціонер-ное**, **współka** **anonimna**, **bezimienna**; — **на** **паяхъ**, **współka** **udziałowa**; — **благотво-рительное**, **товарыство** **dobroczynności**; — **страховое** (**отъ** **огня**), **товарыство** **ogniowe**; — **кредитное**, **товарыство** **kre-дыtowe**. **Дворянское**, **купеческое**, **мѣ-щанское** **общество**, **zgrupowanie** **szlach-ty**, **kupców**, **mieszczan**. **Цеховое** **обще-ство**, **zgrupowanie** **cechowe**. **Сельское** **общество**, **gmina** **wiejska**, **gromada** **wiej-ska**.

Общепотребительный, **пowszechnie** **u-жыwany**, **пowszechnie** **przyjęty**.

Община, -ы, *ж.* **wspólność** **majątku**; || **gmina**, **połączenie** **kilku** **wsi** **pod** **jednym** **zarządem**; || **stowarzyszenie** **osób** **płci** **żeń-skiej** **в** **целу** **religijnym**, **bez** **przyjęcia** **ślubów** **zakonnych**.

Общинный, **gminny**, **до** **gminy** **належачу**.

Общипывать, **обшипать**, **оскубываѣ**, **оскубаѣ**, **обруваѣ**, **oberваѣ**; || * **obdzieraѣ**, **obedrzeѣ**, **odrzeѣ**, **wyzuѣ** **kogo** **z** **czego**; || **Общипываться**, **быѣ** **оскубыванымъ**. *Imsl. b.* **общипанный**, **oskubany**.

Общительность, -и, *ж.* hojność, szczodroblowość; || przychylność, życzliwość.

Общительный, hojny, szczodrobliwy; || przychylny, życzliwy.

Общій, ogólny, ogólnowy, wspólny, powszechny. На общее иждивение, общим иждивением, общим kosztem. Общее мнение, opinia powszechna. Общій родъ, *Gram.* rodzaj wspólny. Общее собрание, зebraние ogólnе. Общее благо, dobro powszechне. Общій столъ, stół gospodarski. Въ общихъ выраженияхъ, mówiąc ogólnikami.

Общникъ, -а, *м.* wspólnik, biorący w czyn udział; || współpracownik (*akademji sztuk pięknych*).

Общица, -ы, *ж.* współniczka.

Общность, -и, *ж.* wspólność.

Объ, Обо, *об.* О.

Объединить, *об.* Объединять.

Объединение, -ия, *н.* ujednostajnienie, ujednoczenie.

Объединять, объединить, zjednoczać, zjednoczyć, ujednoczyć, w jedno łączyć; || Объединяться, zjednoczyć się, ujednoczyć się. *Imst. b.* объединенный, ujednoczony.

Объективъ, -а, *м.* (объективное стекло), *Opt.* szkielko ku widokowi obrócone, t. j. ostatnie w perspektywie, szkło przedmiotowe.

Объемистый, znaczней объётомъ, gruby.

Объёмъ, -а, *м.* obwód, *об.* Обхватъ; || rozciągłość, objętość, grubość; || *Muz. d.* arazou, przestrzeń dźwięków od najniższego do najwyższego (*w głosie lub instrumencie*).

Обыгрывать, *об.* Обыгрывать.

Обиозёмиться, zezdzoziemceć.

Обыскивать, *об.* Обыскивать.

Обусловливать, *об.* Обусловливать.

Объёдало, -а, *м.* Объёдала, -ы, *wsp.* paraszyt, darmozjad, darmozjadka.

Объёдать, объёсть (*cz. przysz.* объёмъ) objadać, objeść; || ogryzać, ogryзć; || objadać, objeść kogo, często napraszać się na obiad do kogo; || Объёдаться, objadać się, obżераć się. *Imst. b.* объёденный, objedzony, ogryзiony.

Объёдки, -овъ, *mn.* niedojadki.

Объёздить, *об.* Объёзжать.

Объёздка, -и, *ж.* utresowanie, ujeżdzenie konia.

Объёздникъ, -а, Объёздной, -аго, *м.* objeżdżający w nocy posterunki dla przekonania się w ich czujności, ulice miast i t. p.

Объёзчикъ, -а, *м.* dozorca, strażnik celný.

Объёздъ, -а, *м.* objażdżka (*po kraju*); || rewizja, wizytowanie (*np. urzédników*); || zakręt, zboczenie z drogi, kołowanie, okrąжение: || Объёздъ, объёздная страна, patrol, objażdżka.

Объёзжать, объёхать, objeżdżać, об-

jechać, wędrować, jeżdżąc dozierać porządku, zbacać ze zwykłej drogi, omijać; || wysięgnąć, prześcignąć; || otaczać, oskoczyć.

Объёзживать, Объёзжать, объёздить, objeżdżać, objeżdżić, ujeżdżać, wprawiać do jazdy (*konia*); || Объёзживаться, być objeżdżаным, ujeżdżаным. *Imst. b.* объёзженный, objeżdżony, ujeżdżony, wprawiony do jazdy.

Объёзжий, objeżdny. Объёзжая дорога, zakręt, zboczenie ze zwykłej drogi.

Объёсть, *об.* Объёдать.

Объёхать, *об.* Объёзжать.

Объявитель, -ля, *м.* deklarent, oświadczyciel.

Объявительница, -ы, *ж.* kobieta składająca deklaracja, oświadczająca lub zeznająca со.

Объявительный, zawierający oświadczenie, zeznanie.

Объявить, *об.* Объяслять.

Объявление, -ия, *н.* Объявна, -и, *ж.* ogłoszenie, oznajmienie, obwieszczenie, oświadczenie, deklaracja, uwiadomienie, zawiadomienie. Объявление приказа, ogłoszenie rozkazu. Объявление приговора, oznajmienie wyroku (*sądu*). Объявление о вступлении въ брань, zapowiedzie. *Prav.* экзекуционное объявление, wezwanie ekzekucyjne. Объявление соглашения, poprzestanie на чём.

Объявлять, объявить, оглашать, огласить, oznajmiać, oznajmić, obwieszczać, obwieścić, oświadczać, oświadczyć, deklarować, zadeklarować, uwiadamiać, uwiadomić; || Объясляться, być ogлашаным, oznajmianym, oświadcзаным i t. d. *Imst. b.* объявленный, ogłoszony, oznajmiony, oświadczony i t. d.

Объягниться, *об.* Ягниться.

Объядание, -ия, *н.* со najlepszego w jedzeniu, sam kwiat, sam wybór.

Объясачивать, объясачить, obciążać, obciążуё daną, nakładać, nałożyć haracz. *Imst. b.* объясачиванный, obciążony daną, haraczem.

Объяснение, -ия, *н.* objaśnienie, wykład, wytłómaczenie, deklaracja, oświadczenie. У меня съ нимъ было объяснение, miałem z nim rozmowę, wchodziłem w potrzebne objaśnienia. Объяснение въ любви, oświadczenie się z miłością.

Объяснитель, -я, *м.* objaśniający, tłumacz, komentator.

Объяснительный, objaśniający, wykładający.

Объяснять, объяснить, objaśnić, objaśnić, wytłómaczyć, wytłómaczyć, wykladać, wyłożyć; || Объясняться, być objaśnianym, wyjaśnianym; || rozmówić się z kim. *Prav.* неспособный объясняться, niezdolny do wysłowiemia. *Imst. b.* объяснённый, objaśniony, wyjaśniony i t. d.

Обязательный, obowiązujący; || usługny, przyjęty.

Обязательство, -а, *n.* zobowiązanie się, przyrzeczenie, oblię, obligacja, umowa, kontrakt. Вступить въ обязательство, zobowiązać się. Долговое обязательство, oblię. Обязательство по договору, zobowiązanie umowne. Письменное обязательство, uшова на piśmie.

Обязывать, обязать, obowiązywać, obowiązać, zobowiązać, zobowiązywać, zmuszać, zmusić, skłaniać, skłonić. Обязать присягою, звязать przysięгą. Онъ обязанъ ему состояниемъ, низиою, winien mu majątek, życie. Я ему ничѣмъ не обязанъ, nie mu nie jestem winny, nie jestem mu obowiązany. *Imś. b.* обязанный, obowiązаны, zobowiązаны.

Оваль, -а, *m.* owal, forma owalna. Овальность, -и, *ж.* owalność, jajowatość, obłość.

Овальный, owalny, okrągło-podługowaty, jajowaty, obly.

Овдовѣлый, owdowiały.

Овдовѣть, *ob.* Вдовѣть.

Овѣнь, *przyp. dr.* Овна, *m.* Kośc. *Sl.* baran; || *Astr.* Baran (*konstellacja*).

Овершивать, овершить, pod strych układać, ułożyć (*stóg siana*).

Овершье, -шья, *n.* wierch stogu siana.

Овѣсть, *przyp. dr.* овса, *m.* owies.

Овѣчий, owczy.

Овѣчка, -и, *ж.* *odr.* owieczka, *ob.* Овца.

Овинный, do suszarni zbożowej należący.

Овинъ, -а, *odr.* овинець, -нца, *m.* suszarńca zbożowa, stodoła.

Овладѣвать, овладѣть, opranowywać, opranować, zdobywać, zdobyć.

Овладѣние, -іа, *n.* opranowanie, zdobycie.

Оводистый, pełen gieзów, śleпów, śleпaków.

Оводь, -а, *m.* gieз, śлеп, śлепак (*owad*).

Овощная, -ой, *ж.* warzywnia, skład, sklep warzywny czyli jarzynny.

Овощникъ, -а, *m.* sprzedający ogroduwiny, ogroduwizny, jarzynny, wloszczynny.

Овощница, -ы, *ж.* przekupka sprzedająca ogroduwizny, wloszczynny i t. p., zielniarka.

Овощный, warzywny, jarzynny, wloszczyniany.

Овощъ, -а, *m.* ogroduwizna, jarzyna, wloszczynna, potażerja.

Оврагъ, -а, *m. zdr.* овражень, -жня, вадъ, вадбѣ, вадолѣк.

Овражистый, вадозисты, вадолисты, паровисты.

Овражна, -и, *ж.* *ob.* Суслинь.

Овражникъ, -а, *m.* *Bot.* świnia sałata, prosinka.

Овсянникъ, -а, *m.* chлѣб owsiany.

Овсяница, -ы, *ж.* Овсянничникъ, -а, *m.*

Bot. trawa manianna, gatunek kostrzewy
Овсянна, -и, *ж.* *Zool.* dzwonic, poświerka (*ptaszek*).

Овсяный, owsiany.

Овца, -ы, *ж.* овса.

Овцеводство, -а, *n.* chów, wychow owiec.

Овцеводъ, -а, *m.* hodownik owiec.

Овчарна, -и, *ж.* owczarski pies.

Овчарникъ, -а, *m.* Овчарня, -ни, *ж.* owczarnia.

Овчарный, owczarny, do owczarni należący.

Овчаръ, -а, *m.* owcarz.

Овчина, -ы, *ж.* *zdr.* овчинка, -и, овсян lub barania skóra.

Овчинникъ, -а, *m.* garbarz skór owczych lub baranich.

Овчинный, uszty z skór owczych lub baranich. Овчинный, тулупъ, kozuch.

Овшивѣть, *ob.* Вшивѣть.

Огаживать, огадить, brudzić, zabrudzić, zbrudzić, zbrukać, zwałać, splamić, kalać; || * obrzydzać, obrzydzić (*komu jađło*), odstreczać, odstreczyć; || Огаживаться, brudzić się, walać się, plamić się, kalać się *Imś. b.* огаженный, zbrudzony, zbrukany, zwalany, splamiony, skalany.

Огарни, -овъ, *mn.* żužel, żuże.

Огаронъ, -рна, *m. zdr.* огарочень, -чка, ogarek, kawałek świecy niedopalonej.

Огарочный, żużlowy.

Огаръ, -а, *m.* ogorzałość od słońca.

Огаръ, -и, *ж.* *ob.* Огарни.

Оглавить, *ob.* оглавлѣть.

Оглавие, -іа, *n.* *Archit.* głównica, kapitel kolumny.

Оглавлѣние, -іа, *n.* spis rzeczy (*zawartych w książce*), sumaryusz, treść.

Оглавлъ, -и, *ж.* nagłówek w uздzienicy.

Оглавлѣть, оглавить, spisywać, spisać krótki rejestr rzeczy, zawartych w książce.

Огладывать, оглодаты, оглодыwać, оглодаć, огрызувать, огрыzać, огрызć.

Оглаживать, огладить, выгладzać, выгладzić, polerować, wypolerować; || * оглажасаć, оголосить kogo z czego. *Imś. b.* оглаженный, выгладзены, wypolerowany.

Огласитель, -я, *m.* глосицил, оглосицил, огласзający со.

Огласительный, оглошны, огласзający.

Огласить, *ob.* Оглашать.

Огласна, -и, *ж.* глоснось, розгłos, jawнось, ослawa, ujma sławy; || hałas. Пустить въ огласку, надаć czemu глоснось, jawнось, розгłosить. Это дѣло получило огласку, sprawa ta stała sie głośną. Для избѣжанія огласки, dla uniknienia hałasu, rozgłosu.

Оглашать, огласить, огласзać, оглосить, obwoływać, obwołać, oznajmiać, oznajmić, zwiastować; || *Kośc.* zapowiadać małżeństwo, czytać zapowiedź małżeństwa; || nauczać, nauczyć, nawracać do wiary; || Оглашаться, być gloszonym, obwoływanym

zarowiadany i t. d.; || zabrzmieć, rozlegać się, brzmieć czém, być pełnym odgłosu. *Imsl. b.* оглашённый, ogłoszony, obwołany, zarowiedziany i t. d.

Оглашение, -ія, *n.* zarowiedź (*matkeshawa*); || katechizacja; || przyjęcie katechumeny, *ob.* Оглашённый.

Оглашённый, -аго, *m.* katechumen, w pierwszych wiekach kościoła chrztu czekający i do niego się przygotowujący.

Оглашённая, -ой, *ż.* katechumena.

Оглобелный, należący do hołobli, *ob.*

Оглобля, -и, *ż.* hołobla. Оглобли, -ей, *m.* hołoble, dyszle podwójne poboczne, do zaprzęgu w nich konia.

Оглодаты, *ob.* Огладывать.

Оглодышь, -а, Оглодонъ, -дна, *m.* ogryzek, kawalek obkaszany, objedzony.

Оглохлый, ogłuchły.

Оглохнуть, *ob.* Глохнуть.

Оглупеть, *ob.* Глупеть.

Оглушаты, оглушаты, ogłuszać, ogłuszyć, zagłuszać, zagłuszyć, ogłuszać, ogłuszyć, głuchym czynić. *Imsl. b.* оглушённый, ogłuszony, zagłuszony.

Оглушение, -ія, *n.* ogłuszenie.

Оглушительно, *psk.* w sposób ogłuszający, przeraźliwie.

Оглушительный, ogłuszający, przeraźliwy.

Оглядка, -и, *ż.* obejrzenie się; || * бłąd,omyўка. Бънать безъ оглядки, zmykać, nie oglądając się w tył, co tchu stanie.

Оглядливый, ogledny, ostróżny, baczny, przeczony.

Оглядывать, оглядѣть, oglądać, obejrzeć.

Оглядываться, оглянѣться, obzierać się, oglądać się, obejrzeć się. Не успѣшь оглянѣться, какъ я это кончу, ani spostrzeżesz, jak ja to skończę. И оглянѣться не успѣли, какъ лѣто прошло, i nie spostrzeżliśmy się, jak lato przeszło. Оглянись на себя, какъ ты самъ, po sobie miarkuj, lub spojrzuj na siebie, jaki sam jesteś! Застанѣшь надъ собою! Иди да оглядывайся, bądź ostrożnym, baczny.

Оглядѣться, obejrzeć się; || rozpatrzyć się, zorjentować się.

Огневидный, ognisty.

Огневийъ, -а, *m.* krzemień; || *Med.* karbunkuł, iskrzyk, wrzód ognisty.

Огневица, -ы, *ż.* *Med.* gorączka, || *Bot.* śliczne ziele, zębownik, bertam.

Огневна, -и, lis lub skórka lisia ogniowej sierści.

Огневой, ognisty.

Огнедышущий, огнем buchający, огнем жгущий. Огнедышущая гора, wulkan.

Огнемѣтный, ogniorzutny.

Огнемѣръ, -а, *m.* pirometr, ogniomierz.

Огненный, ogniowy, ognisty; || * rozпалку, gorejący, palający.

* Огнепоклонение, -ія, *n. ob.* Огнепоклонничество.

Огнепоклонникъ, -а, *m.* czciciel ognia.

Огнепоклоннический, ogniochwalczy, *ob.* czciciela ognia należący.

Огнепоклонничество, -а, *n.* ogniochwalstwo, czczenie ognia.

Огнепоклонничий, *ob.* Огнепоклоннический.

Огнепостоянный, *Chem.* ogniotrwały.

Огнестрѣльный, palny. Огнестрѣльное оружье, broń palna.

Огнеупорный, *ob.* Огнепостоянный.

Огнивица, -ы, *ż.* krzesiwo.

Огнивный, do krzesiwa należący.

Огниво, -а, *n.* *zdr.* огнище -а, krzesiwo, krzesiwko; || *Woj.* dekel u broni palnej; || *Görn.* belka ociosana naokoło i używana przy urządzeniu tam; || na statkach rzecznych belka, na którą nawija się lina przy wyciągnięciu kotwicy.

Огнистый, ognisty.

Огнищанинъ, -а, *m.* *Star.* zamożny obywatel.

Огнище, -а, *n.* *Star.* ognisko.

Огнианка, -и, *ż.* *ob.* Огнева.

Оговаривать, оговорить, tłumaczyć, wytłumaczyć, objaśniać, objaśnić, wykladać, wyłożyć; || ogadywać, ogadać, posądzać, posądzić, ganić, zganić, naganiać, naganić; || donosić, donieść kogo przed sądem, oskarżać, oskarżyć, zaskarżać, zaskarżyć kogo, opowiadać fałszywie; || Оговариваться, wymawiać się, wymówić się, tłumaczyć się, usprawiedliwiać się. *Imsl. b.* оговоренный, wytłumaczony, objaśniony; || ogadany, posądzony; || oskarżony i t. d.

Оговорка, -и, *ż.* *zdr.* оговорочна, -чки, wyłożenie rzeczy, wytłumaczenie, objaśnienie; || zastrzeżenie sobie czego, zachowanie sobie pewnych praw, klauzula, warunek, zawarowanie. Принимая мое предложение, онъ сдѣлалъ оговорку, przystając na moje предложение, zastrzegł sobie (to a to), uczynił warunek. Въ условіе включили слѣдующую оговорку, do kontraktu położono następującą warunek.

Оговорный, obwiniający, posądzający; || obwiniony, posądzony; || wykladający, objaśniający.

Оговорщикъ, -а, *m.* donosiciel, denuncjant, oskarzyciel.

Оговорница, -ы, *ż.* donosicielka, denuncjantka, oskarzycielka.

Оговоръ, -а, *m.* doniesienie, denuncjacja, oskarżenie (*fałszywe*).

Оголить, *ob.* Оголять.

Оголь, -и, *ż.* *ob.* Оглавь.

Оголять, zgłodnieć, *ob.* Голодать.

Оголять, оголить, obnażać, obnażać; || golić, ogolić; || Оголяться, obnażać się.

Imsl. b. оголённый, obnażony, ogolony.

Огонёнь, нья, *m.* ogień, ogienek, ogie-

огонь. Блудящие огоньки, meteory, ognie świętojańskie.

Огонёчек, -чка, *т. zdr. об.* Огонёкъ.

Огонь, -я, *т. Mar.* obręcz telakny, do którego przywiązują linę.

Огонь, *przyp. др.* огня, *т. огień.* *Пройти сквозь огонь и воду, wiele uciepieć. *Онъ огонь огнёмъ, on jest gorący, zapalczuwę, popędliwy. *Woj.* Бѣглый огонь, gęsty ogień. Потѣшные, увеселительные огни, fajerwerki. *Med.* Антоновъ огонь, gangrena.

Огородивать, огородить, ogradzać, ogrodzić, otoczyć, opasać; || Огородиваться, ogradzać się. *Imśl. б.* огороженный, ogrodzony.

Огородецъ, -дца, *т. zdr. об.* Огородѣ.

Огородить, *об.* Огородивать.

Огородишко, -а, *н. rog.* nędzny warzywny ogród.

Огородникъ, -а, *т.* ogrodnik, utrzymujący ogród warzywny.

Огородничество, -а, *н.* chodzenie około ogrodów jarzyn, warzywa, ogrodnicy.

Огородничій, należący do utrzymującego ogród warzywny.

Огородный, należący do огорода warzywnого.

Огородъ, -а, *т.* ogród warzywny.

Огородшить, *Gmin.* zmieszać kogo, zbić ze sztychu.

Огорчать, огорчить, martwić, zmartwić, zasmucać, zasmucić, trapić, strapić; || Огорчаться, martwić się, smucić się, trapić się. *Imśl. б.* Огорченный, zmartwiony, zasmucony, strapiony.

Огорчение, -ия, *н.* zmartwienie, utrapienie, smutek.

Огорчительно, *psk.* smutnie, przykro.

Огорчительно, zasmucający, smutny, przykro.

Огорчить, *об.* Огорчать.

Огорѣлышъ, -а, *т.* kawał drzewa opalony; || człowiek opalony (*od słońca*).

Огорьклый, zgorzkniały.

Огорьнуть, *об.* Горьнуть.

Ограбить, zrabować, obdrzeć. *Imśl. б.* ограбленный, zrabowany, obdarty.

Ограда, -ы, *ж.* ogrodzenie, przedmurze; || *обропа, opieka.

Оградный, przedmurny.

Оградять, оградить, ogradzać, ogrodzić; || *осланиа, zasłaniać przed czём, od czego; || Оградяться, być ogradzonym, osłanianym. *Imśl. б.* огражденный, ogrodzony, osłoniiony.

Ограждение, -ия, *н.* ogrodzenie; || osłoniienie, opiekowanie się.

Огранивать, огранить, szlifować, oszlifować. *Imśl. б.* ограненный, oszlifowany

Ограничение, -ия, *н.* ograniczenie.

Ограниченно, *psk.* miernie, średnio, mało.

Ограниченность, -я, *ж.* ograniczonosc, mierność.

Ограничивать, ограничить, ograniczać, ograniczyć; || *ścieśniać, ścieśnić; || Ограничиваться, ograniczać się, ścieśniać się, przestawać. *Imśl. б.* ограниченный, ograniczony, ścieśniony; || *mierny, pospolity, nieszczególny.

Огребать, огрестъ, zgrabiać, zgrabiać (*grabiami*); || * *Gmin.* Огребать деньги, zbierać pieniądze, grosz.

Огрѣбки, -овъ, *mn.* zgrabki (*np. siano*).

Огрестъ, *об.* Огребать.

Огромно, *psk.* ogromnie, niezmiernie, nadzwyczaj.

Огромность, -я, *ж.* ogromność, ogrom, niezmierność.

Огромный, ogromny, niezmierny.

Огрубввать, огрубѣть, grubowacieć, grubieć, grubszym się stawać, tyć.

Огрубѣлый, zgrubiały.

Огрубѣние, -ия, *н.* zgrubienie.

Огрубѣть, *об.* Огрубввать.

Огрузять, огрузнуть, занурzać się, занурzyć się, zatapiać się, zatopić się w czём, zapuszczać się.

Огрузный, занурzony, zapuszczony w глѣб.

Огрыза, -ы, *всп.* Огрызень, -зня, *т.*

Gmin. gbur, człowiek swarliwy, kłótiliwy.

Огрызать, огрызть, ogryzać, ogryźć, obkasać; || Огрызаться, odcinać się, ogryzać się, bronić się zębami; || *odburkiwać, odburknać. *Imśl. б.* огрызанный, ogryziony.

Огрызливый, odgryзающий się, odcinający się.

Огрызокъ, -зка, *т.* ogryzek.

Огрызть, *об.* Огрызать.

Огрѣвать, огрѣть, ogrzewać, ogrzać. *Imśl. б.* огрѣтый, ogrzany.

Огрянить, obryzgać, powalać błotem; || Огряниться, zabłocić się, błotem powalać się. *Imśl. б.* огряненный, zabłocony.

Огузокъ, -зка, *т.* oguzie wołowe, ogonowa sztuka mięsa.

Огузье, -зья, *н.* podogonie.

Огуменникъ, Гумѣнникъ, -а, *т.* gumno, klepisko; || геѣ dzika.

Огуменный, przeznaczony lub należący do gumna.

Огурецъ, -ца, *т.* ogórek.

Огуречникъ, -а, *т.* Bot. boraks pospolity.

Огуречный, ogórkowy. Огуречная трава, *об.* Огуречникъ.

Огурчикъ, -а, *т. zdr.* ogóreczek.

Огустввать, огустѣть, gęstnieć, zgęstnieć.

Огустѣлый, zgęstniały.

Огустѣть, *об.* Огустввать.

Огущать, огустить, robić, zrobić gęstszém, zgęścić.

Огущёние, -я, *n.* gęsznienie, zgęszczenie.

Ода, -ы, *ж.* oda, śpiew.

Одабривать, *об.* Odobrивать.

Одавливать, **одавить**, przygniatać, przygnięść.

Одаль, **Поодаль**, *psk.* opodal, niezbyt daleko.

Одаривать, **одарять**, **одарить**, obdarzać, obdarzyć, udarować. *Imśl. b.* одарённый, obdarzony.

Одвёрье, -рья, *n.* futrówka, futryny (*и дрzwi*).

Одёжда, -ы, *ж.* (*Gmin.* одёжа, *zdr.* одёжа), odzież. *Przysł.* По одёжи протяги-вать ножки, *об.* Протягивать.

Одеколён, -я, *m.* wódka kolońska.

Одёргивать, *об.* Обдёргивать.

Одеревёнлость, -и, *ж.* twardnienie, stwardnienie; || одрётвIALOĆ.

Одеревёнлый, stwardziały, odrętwiały.

Одеревённие, -я, *n.* *об.* Одеревён-лость.

Одеревёнть, stwardnieć, odrętwieć.

Одержанье, -я, *n.* otrzymanie. **Одер-жанье побёды**, wygrana.

Одёрживать, **одержать**, otrzymywać, otrzymać; || **Одёрживаться**, przyzwyczajać się. Птична одержалась въ клеткѣ, ptaszek przyzwyczał się do klatki. **Одер-жать верхъ надъ...**, przemódz, mieć wyż-шоść, wziąć nad kim górę. **Одержать по-бёду надъ врагами**, otrzymać zwycięstwo nad nieprzyjaciółmi. *Imśl. b.* одержан-ный, otrzymany.

Одержимый, opranowany, dotknięty. **Одержимый болёзнию**, dotknięty chorobą. **Одержимый бѣсомъ**, opętany od złego du-cha.

Одёрнуть, *об.* Обдёргивать.

Одернѣлый, przykryty darnią.

Одернѣть, porosnąć darnią.

Одернѣть, **одернить**, darniować, odar-nić, odarniować.

Одёръ, -дрá, *m.* wycięzione bydlę nie-датне do roboty.

Одеснью, *psk.* Star. Sl. na prawicy, po prawej stronie.

Одинажды, *об.* Одинажды.

Одинайи, **Одиановый**, jednaki, je-днаkowy, taki sam. **Одинайи ножи-чень**, scyzoryk o jedném ostrzu. **Оди-аная кровать**, łóżko na jedną osobę.

Одиано, **Одианово**, *psk.* jednakо, tak samo, zarównо, podobniež.

Одиановый, *об.* Одинайи.

Одианость, **Одиановость**, -и, *ж.* je-днакоść, tożsamość.

Одиначна, -и, *ж.* rzecz pojedyncza, nie-такая пара. По одиначиѣ, *psk.* oddziel-ние, odrębnie, osobno, z osobna, jeden za drugim, po jednemu.

Одинёхонень, **Одинь-одинёхонень**, са-митаёлки.

Одинёшенень, *об.* Одинёхонень.

Одиннадцатый, jedenasty. Въ одинна-цатомъ часу, podziesiątej, pomiędzy dzie-siątą a jedenastą (*godziną*). Въ началѣ одиннадцатого, zaraz po dziesiątej. Въ исходѣ одиннадцатого, blisko jedenastej, przed jedenastą. Четверть одинна-цатого, kwadrans na jedenastą.

Одиннадцать, jedenaście.

Одинонйи, samotny, sam jeden; || czło-wiek bez familji.

Одиночество, -а, *n.* samotność.

Одиночна, -и, *wsp.* samotnik lub samo-tnica; || jedyny robotnik w rodzinie wło-ściańskiej zdalny na rekruta.

Одиночный, samotny, sam jeden.

Одиночыйи, składający się z jednego kawałka pełnej miary (*o materji, tkani-nie*).

Одинъ, *m.* (*ж.* одна, *n.* одно, *m.* *m.* один, *ж.* *i* *n.* однѣ), jeden, jedna, jedna, jedno; || jedyny, jedyna, jedyne; || sam, sa-ma, samo. Это стоить одинъ рубль, to kosztuje rubla. У него только одинъ сынъ, ma tylko jednego сына. Ни одинъ, ani jeden, żaden. Ни одинъ не пришёлъ, żaden (nikt) nie przyszedł. Онъ пришёлъ одинъ, on przyszedł sam. Не я одинъ, а всё это говорятъ, nie ja tylko, lecz wszyscy to mówią. Одно его молчанье до-называется, что онъ неправъ, samo jego milczenie dowodzi, że nie ma słuszności. Не одно только богатство составляетъ счастье, но и спокойная совѣсть, nie sa-mo tylko bogactwo stanowi szczęście, ale i spokojne sumienie. Я прошу васъ объ одномъ, proszę pana tylko o jedną rzecz. Одно беспокоить меня, это..., tylko jedna rzecz mnie niepokoi, to jest...

Одичалость, -и, *ж.* zdiczałość.

Одичалый, zdiczały.

Одичать, zdziczeć; || unikać ludzi, towa-rzystwa.

Однá, *об.* Одинъ.

Однажды, *psk.* raz, jednokrotnie.

Однано, **Однано-же**, *psk.* jednak, jedna-kowož, przecie, wszakże.

Однйи, *об.* Одинъ.

Одно, *об.* Одинъ.

Однобортный, jednorzędny, z jednym tylko rzędem (*o sukni*).

Однобратство, -а, *n.* Bot. klasa roślin jednowiązkowych.

Однобрачье, -я, *n.* *об.* Единобрачье.

Одновесельный, jednowiosłowy.

Одновременно, *psk.* współcześnie, je-dnocześnie; || jednorazowo.

Одновременность, -и, *ж.* współczesność, jednoczesność.

Одновременный, jednoczesny z czém, współczesny; || jednorazowy.

Одновѣрецъ, -рца, *m.* *об.* Единовѣрецъ.

Одновязный, *Muz.* raz wiązany, prze-kreślony. Одновязная нота, нота raz wiązana, ósemka.

Одногла́вый, jednoglôwy. Одноглава́я дѣрковь, kościół o jednéj kopule, o jednéj bani.

Одногла́зый, jednooki.

Одногнѣздый, *Bot. pojedynczy, niedubelowy.*

Одногодо́къ, -дна, *m. rôwiennik, rôwnych lat lub w jednym roku urodzony; ||* mający jeden rok od urodzenia. Жеребѣнь одногодо́къ, zrebę jednoroczne.

Одногубна, -и, *ж. Bot. gądział,*

Однодворецъ, -рца, *m. człowiek stanu pośredniego między szlachtą a chłopami, właściciel posiadacz. Однодворна, -и, ж. жена lub córka tego właściciela.*

Одноднѣвный, jednodzienny, żyjący tylko dzień jeden.

Однодольный, jednoliściniowy. Однодольное растѣние, *Bot. roślina jednoliścienne.*

Однодѣство, -а, *n. Bot. klasa roślin oddzielnopłciowych.*

Однодѣство, -а, *n. Bot. monogamia, jednożeństwo.*

Однозвучіе, -іа, *n. Mus. zgodność tonów.*

Одноземець, -мца, *m. об. Единоземець.*

Однозначащій, bliskoznaczny Однозначащее слово, wyraz bliskoznaczny, bliższego znaczenia z drugim, synonim.

Одноимѣнный, jednego imienia, noszący jedno imię, imiennik noszący także imię, jak i drugi.

Однокалиберный, jednego kalibru.

Однокашникъ, -а, *m. kolega razem się stołujący.*

Одноколѣска, -ски, *ж. об. Одноколка.*

Одноколѣсный, *об. Одноколый.*

Одноколка, -и, *ж. karjolka, kabriolet.*

Одноко́лочна, -и, *zdr. kabrioletik.*

Одноко́лочный, do kabrioletu należący.

Одноко́лый, o jedném kole, jednokołowу.

Одноко́лѣнный, jednoszczepowy, z tegoż szczepu, plemienia pochodzący.

Одноко́лѣчатый, *Bot. jednokolankowy, jednokolankowaty, jednokolenny.*

Одноко́нечный, jednokończaty, jednospiczasty.

Одноко́нный, jednokonny, o jednym koniu.

Одноко́пѣтный, *Nat. pojedyncze kopyta mający.*

Одноко́рытникъ, -а, *m. об. Однокашникъ.*

Одноко́ратно, *psk. jednokrotnie, jednorazowie.*

Одноко́ратный, jednokrotny, jednorazowy. *Gram. Однократный видъ, forma jednolitwa (o słowach).*

Одноко́ровный, z jednéj krwi pochodzący, przyrodni.

Одноко́пѣстный, *Bot. jednoplątkowy.*

Одноко́пѣчный, *Gram. mający jedną osobę.*

Одноко́лѣтний, jednoletni, jednoroczny; ||

jednych lat, jednego wieku. *Bot. Однолѣтнее растѣние, roślina roczna, która się co rok zbiera i zasiewa,*

Одноко́лѣтокъ, -тка, *m. об. Одногодокъ.*

Одноко́мѣство, -а, Одноко́мѣіе, -іа, *n. Bot. klasa roślin jednopręcikowych.*

Одноко́мѣстный, o jedném siedzeniu, jedno siedzenie mający, na jedną osobę (*o powozie*).

Одноко́мѣсячникъ, -а, *m. Bot. wietrznica, zawilec (roślina).*

Одноко́пѣгій, jednonogi.

Одноко́пѣзіе, -іа, *n. jednostajność.*

Одноко́пѣзно, *psk. jednostajnie.*

Одноко́пѣрный, jednostajny.

Одноко́пѣый, *об. Одноглазый.*

Одноко́пѣмѣнный, *об. Единоплеменный.*

Одноко́пѣчанинъ, -а, *m. kolega pułkowy, wojskowy, z jednego pułku.*

Одноко́пѣлый, na jeden rząd guzików zapinany; || *Bot. jedнопціowy,*

Одноко́пѣльный, — Одноко́пѣльные дрова, drzewo opałowe, krótko szczepane.

Одноко́пѣгій, jednonogi, jednorozny.

Одноко́рогъ, *об. Единорогъ.*

Одноко́родець, -дца, *m. jednorodźca, jedноплеmieniec, człowiek tegoż plemienia, rodu (z drugim).*

Одноко́родность, -и, *ж. jednorodność.*

Одноко́родный, jednorodny.

Одноко́рунїй, jednoręki.

Одноко́ручный, jednoręczny.

Одноко́селье, -лья, *n. przysiółek.*

Одноко́слѣнный, *Gram. jednozгłoskowy.*

Одноко́спальный, — Одноко́спальная кровать, łóżko pojedyncze, na jedną osobę.

Одноко́ствольный, — Одноко́ствольное ружье, fuzja o jednéj lufie.

Одноко́створчатый, *Nat. pojedynczy (o muszlach).*

Одноко́стороннїй, jednostronny; || * wyłączeni, ciasny, ściśly, ściśle wzięty.

Одноко́сторонность, -и, *ж. jednostronność; || wyłączeńość.*

Одноко́тѣнь, -а, *m. gwoździ calowy do przybijania desek, lat i t. p.*

Одноко́ухїй, jednouchy, o jedném uchu z drugim uciętém.

Одноко́фамїлець, -льца, *m. tegoż samego imienia, nazwiska, noszący jedno imię*

z kimkolwiek, noszący także imię, imiennik.

Одноко́фамїлица, -ы, *ж. imiennica, imienniczka, kobieta tegoż z drugą imienia, nazwiska.*

Одноко́фамїльный, imienniczy, tegoż imienia,

Одноко́цвѣтный, jednokolorowy.

Одноко́члѣльный, mający jeden otwór (*o piecach*).

Одноко́члѣнный, *Gram. z jednego zdania złożony (okres, perjod); || Mat. Одночлѣнная величина, monom (w algebrze), wielkość wyrażona bez znaku mniżej lub więcej.*

Одношёрстный, jednéj sierści, maścisty (о *zwierzętach*).

Одношківный, o jednym kołowrotku (о *Mokach*).

Однозтáнный, jednopiętrowy.

Одногóдникъ, -а, *m.* Bot. jednojagoda, parus, wronie oko.

Однѣ, *ob.* Одинъ.

Одобрѣніе, -іа, *n.* pochwała, przyzwolenie, zezwolenie, potwierdzenie czyje, zdanie pochlebne.

Одобривать, *ob.* Одобрять.

Одобритель, -ля, *m.* pochwalający kogo lub co.

Одобрительница, -ы, *ж.* pochwalająca kogo lub co.

Одобрительный, pochwalający, pochwalny.

Одобрять, одобривать, одобритъ, pochwalać, przyzwalać, zezwalać, potwierdzać; || Одобряться, zobowiązać, być pochwalanym, potwierdzanym. *Imśl. b.* одобренный, pochwalony, zezwolony, potwierdzony.

Одолѣй, -ея, *m.* Bot. ostromlecz (*roślina*).

Одолѣнь, -я, *m.* Bot. grzybień, lilja wodna.

Одолжѣть, одолжить, pożyczać, pożyczyć, dopomódz, przyjść w pomoc komu; || обowiąзуwać, zobowiązać sobie kogo, oddać usługę, usłużyć komu; || Одолжѣться, przyjmować czyje usługi, być zobowiązującym. *Imśl. b.* одолженный, dłużny, zobowiązany, winien (*mu to a to*).
Одолженный ему жи́знию, winien mu życie.

Одолжѣть, zadłużyć się.

Одолженіе, -іа, *n.* pożyczenie (*komu*); || услуга, przysługa, posługa, zobowiązanie; || przyjemność. Онъ здѣлалъ мнѣ большіе одолженіе, okazał mi wielką usługę. Сдѣлайте одолженіе, bądź pan łaskaw, bądź pan tak grzeczny.

Одолжителность, -и, *ж.* usłużność, zobowiązanie, grzeczność.

Одолжительный, obowiązujący, usłúжный.

Одолжить, *ob.* Одолжѣть.

Одолжѣвать, одолѣть, przewycięzać, przewyciężyć, przemagać, przemódz, przewyższać, górować nad czѣm, przygniatać, przygniеść.

Одолжѣніе, -іа, *n.* przewyciężenie, przeżеженіе.

Одолѣть, *ob.* Одолжѣвать.

Одомѣтръ, -а, *m.* *ob.* Путемѣтръ.

Одóнье, -нья, *n.* stę́рта (*zboża*).

Одроль, *ob.* Одеръ.

Одръ, -á, *m.* Ко́с. *Sl.* łożę; || *nosze* niertelne, mary.

Одряхлѣть, zestarzeć się, *ob.* Дряхлѣть.

Одувѣнчикъ, -а, *m.* Bot. brodawnik, ро́дóжник.

Одувѣть, одуть, odmuchiwać, odmuchać, zdmuchiwać, zdmuchać (*np. kurtę*).

Одумываться, одуматься, odmieniać, odmienić zdanie, zamiar, rozmyślić się.

Одурáчивать, одурáчить, durzyć, odurzyć kogo, wystrychnąć na dudka, wysmiać; || Одурáчиваться, śmieszny, głupim się stawać, durzeć. *Imśl. b.* одурáченный, odurzałъ, wystrychnięty na dudka, wysmiany.

Одурникъ, -а, *m.* *ob.* Белладона.

Одурь, -и, *ж.* odurzenie, obłąkanie, zamęt; || Bot. Собная одурь, *ob.* Белладона.

Одурѣлый, odurzony, zdurzony, obłąканы.

Одурѣніе, -іа, *n.* *ob.* Одурь.

Одурѣть, odurzyć się, *ob.* Дурѣть.

Одутловатость, -и, *ж.* *ob.* Одутлость.

Одутловый, Одутлый, Одутловатый, одѣты, pucłowaty, mający pełne policzki, tłusty na twarzy.

Одутлость, -и, *ж.* nadęcie, nabrzmienie, nabrzimialość, obrzękłość.

Одуться, -а, *m.* Zool. rybojez (*ryba*).

Одуть, *ob.* Одувѣть.

Одушевителный, оживляjący.

Одушевить, *ob.* Одушевлять.

Одушевленіе, -іа, *n.* nadanie życia, duszy, ożywienie.

Одушевлять, одушевить, wlewać, wlać duszę, życie, nadawać, nadać życie, оживать, оживіть, dodawać, dodać ducha, natchnąć czѣm; || Одушвлѣться, nabierać, nabrać życia, оживать się, оживіть się. *Imśl. b.* одушевлённый, оживiony, natchniony.

Одышна, -и, *ж.* astma, ciężki oddech, dychawica.

Одышлывыи, astmatyczny, mający dychawicę

Одышникъ, -а, *m.* Bot. świerzbница (*roślina*).

Одышный, dychawiczny; || Bot. Одышная трава, *ob.* Одышникъ.

Одѣваніе, -іа, *n.* odziewanie, ubieranie.

Одѣвать, одѣть, odziewać, odziać, ubierać, ubrać, okrywać, okryć; || ubierać się, wkładać na siebie suknię; || okrywać się. *Imśl. b.* одѣтый, odziany ubrany, okryty.

Одѣбать, одѣлить, rozdzielać, porozdzielać, rozdawać, porozdawać; || przy podziale nie dodawać należącej części. *Imśl. b.* одѣбленный, rozdzielony, podzielony, wydzielony.

Одѣть, *ob.* Одѣбать.

Одѣало, -а, *n.* kołdra.

Одѣальный, do kołdry należący.

Одѣальце, -а, *n.* zdr. kołderka.

Одѣаніе, -іа, *n.* odzież, szata.

Омать, *ob.* Ожимать.

Омѣга, Омѣга, -а, *ж.* oparzelizna, oparzenie.

Омѣгъ, -а, *m.* *ob.* *ob.* ożeg, ożeg do wzruszenia tętna w piersi.

Ожерёбится, *ob.* Жерёбится.

Ожерелокъ, -лка, *zdr.* ожерелочекъ, *чаша, т. Star.* futrzany kołnierz; || obróza (*na szyi psa*).

Ожерелье, -лья, *n.* naszyjnik, obrecz, ozdoba na szyi (*z perel, korali i t. p.*).

Ожесткый, stewardziały.

Ожесточать, ожесточить, jątrzyć, rozjątrzyć (*umysł*), oburzać się, oburzyć; ||

Ожесточаться, rozjątrzyć się. *Imśl. b.* ожесточённый, rozjątrzony, oburzony.

Ожесточёние, -ія, *n.* rozjątrzenie (*umyślnie*), oburzenie.

Ожестѣлый, stewardziały.

Ожестѣние, -ія, *n.* stwardnienie.

Ожечь, *ob.* Обжечь.

Оживать, ожить, одычь, оzyć; || pokrpeiać się, pokrpezić się.

Оживительный, оżywczy, ożywiający.

Оживлёние, -ія, *n.* ożywienie, orzeźwienie.

Оживлять, оживить, dawać życie, ożywiać, ożyć, orzeźwiać, orzeźwić; || Оживляться, ożywiać się, nabierać życia. *Imśl. b.* оживлённый, ożywiony.

Оживотворёние, *ob.* Оживлёние.

Оживотворительный, *ob.* Оживительный.

Оживотворять, оживотворить, *ob.* Оживлять.

Ожигать, *ob.* Обжигать.

Ожидание, ія, *n.* oczekiwanie, spodziewanie się.

Ожидать, oczekiwać, spodziewać się. *Imśl. b.* ожданнный, oczekiwanу.

Ожимать, ожать, (*cz. przysz. omny*), naciskać, nacisnąć.

Ожина, -ы, *ż.* Bot. języczna, orzyna (*owoc*), *ob.* Ежовина.

Ожимать, ожать (*cz. przysz. omny*), roztupać, roząć. *Imśl. b.* ожатый, roznięты.

Ожога, *ob.* Обжога.

Озаботить, *ob.* Озабочивать.

Озабочёние, -ія, *n.* troskliwość, staranie, kłopot, nawał roboty, zafrasowanie.

Озабочивать, озаботить, zadawać, zadać troski, frasować, zafrasować; || Озабочиваться (чѣмъ), zatrudniać się, pracować nad czѣм, dokładać starania w czѣm.

Imśl. b. озабоченный, zafrasowany.

Озадачивать, озадачить, zadawać кому трудности, wprowadzać, wprowadzić kogo w kłopot, nabawić кому kłopotu.

Imśl. b. озадаченный, wprowadzony w kłopot.

Озарёние, -ія, *n.* oświecanie, oświecenie.

Озарять, озарить, oświecać, oświecić, świecić blask.

Оземь, *psk.* o ziemię, na dół.

Озеристый, jeziorzysty, pełen jezior.

Озерище, -а, *n.* miejsce gdzie dawniej było jezioro.

Озерко, -а, *n. zdr.* jeziorko.

Озёрный, jeziorny, od jeziora.

Озеро, -а, *n.* jezioro.

Озимница, -ы, *ż.* *Star. ob.* Озимь.

Озимный, Озимый ozimy. Озимый хлебъ, zboże ozime.

Озимовать, *ob.* Зимовать.

Озимовый, Озимый, *ob.* Озимный.

Озимь, -и, *ż.* ozimina.

Озирать, оглядаć; || Озираться, oglądać się.

Озлащать, озлатить, *rozłacać, rozłocić (*o słowcu*); || Озлащаться, być rozłacanym. *Imśl. b.* озлащённый, rozłoczony.

Озлить, *ob.* Злить.

Озлобить, *ob.* Озлоблять.

Озлоблёние, -ія, *n.* rozdrażnienie, złość.

Озлоблять, озлобить, rozdrażniać, rozdrażnić, rozgniewać, rozzłościć; || Озлобляться, gniewać się, złościć się. *Imśl. b.* озлобленный, rozdrażniony, rozgniewany, rozłoszczony.

Ознакомливать, ознакомить, obznajmiać, obznajomic, zapoznawać, zapoznać, dać poznać co; || Ознакомливаться, obznajmιαć się z czѣm; || zapoznawać się, zaznajmιαć się z kim. *Imśl. b.* ознакомленный, obznajomiony.

Ознаменованіе, -ія, *n.* znak; || памятка.

Въ ознаменованіе своей благодарности, на знак lub w dowód swej wdzięczności.

Въ ознаменованіе побѣды, на памятку zwycięstwa.

Ознаменовывать, ознаменовать, znamionować, oznajmιαć, oznajmic, okazywać, okazać, oświadczać, oświadczyć; ||

славить, głosić; || Ознаменовываться, (крестомъ), żegnać się. *Imśl. b.* ознаменованный, znamionowany.

Означать, означить, oznaczać, oznaczać, naznaczać, naznaczyć, wskazywać, wskazać; || значить, mieć znaczenie; ||

Означаться, pказывать się, pokazać się; być naznaczonym. *Imśl. b.* означенный, oznaczony, naznaczony, wskazany.

Означёние, -ія, *n.* oznaczenie, wskazanie, skazówka.

Означить, *ob.* Означать.

Озноба, -ы, *ż.* odzieгienie, odmrozenie.

Ознобить, *ob.* Озноблять.

Озноблёние, ія, *n.* *ob.* Озноба.

Озноблять, ознобить, odzieгbiać, odzieгbić, odmrażać, odmrozić. *Imśl. b.* ознобленный, odzieгбiony, odmrozony.

Ознобъ, -а, *m.* dreszcz, drzenie, mrowie, zimno. Лихорадочный ознобъ, ogryzka, ogryzka, zimnica.

Озолотить, ozłocić; || *wzobogacić.

Озорникъ, -а, *m.* zuchwalec, zawadajaka.

Озорница, -ы, *ż.* kobieta zuchwała.

Озорничать, stawać się zuchwałym.

Озорнический, zuchwalczy.

Озорничество, -а, *n.* zuchwalstwo, zuchwalność.

Озорный, zuchwały.

Озорочѣнь, -чія, *m. ob.* Зрачѣнь

Озябать, озябнуть, зięбнаць, ззіębнаць, zięć zimno. Я озябъ, zimno mi. У меня ноги озябли, nogi mi zięбnіęły.

Озяблый, зięбnіęты.

Озябнуть, об. Озябать.

Ой, wykrz. o! ol || Ой ли? czy istotnie tak jest?

Онаблүчить, об. Каблүчить.

Оказаніе, -іа, n. okazanie, wyświadczenie, poparcie. Для оказанія помощи, dla dopomożenia, dla przyniesienia pomocy.

Оказія, -іа, ж. об. Случай.

Оказывать, оказатъ, оказываць, okazać, świadczyć, wyświadczyć; || Оказываться, pokazywać się, objawiać się, być rozpoznаным. *Imś. б. оказанный, okazany, oświadczony.*

Окаимить, szlakiem obzycь.

Окалечить, okaleczyć.

Окалина, -ы, ж. fuz metalów, żędra, żuzle.

Окальвать, об. Обкальвать.

Окаменить, об. Окаменять.

Окаменѣлость, -и, ж. skamieniałość.

Окаменѣлый, skamieniały.

Окаменѣніе, -іа, n. skamienienie, zamienienie się w kamień.

Окаменѣть, skamienieć, zamienić się w kamień.

Окаменять, окаменитъ, zamieniać, zamienić, obracać, obrócić w kamień. *Imś. б. окаменённый, zamieniony w kamień.*

Оканчивать, окончитъ, коңчить, докоңчать, докоңчить, skoңczyć; || Оканчиваться, коңчить się, об. Коңчатъ. *Imś. б. оканченныи, dokończony skończony.*

Оканпать, об. Закапать.

Оканчивать, оопнтитъ, корціць, окопціць, wędzić; || одымιαć, одымичь.

Оканывать, окопать, окопуваць, окопаć (rowem); || Оканываться, Woj. oszańcować się. *Imś. б. окопанныи, okopany.*

Окармливать, оокормитъ, *отруваць, отруć, zatrуваць, zatrucь (np. szczurów). *Imś. б. оокормленныи, otruty.*

Окатать, об. Окаывать.

Окатецъ, -тца, m. zdr. об. Окатъ.

Окаывать, окататъ, заокраглаć, заокраглиць; || Окаываться, заокраглиць się. *Imś. б. окатанныи, заокраглony.*

Окачивать, окатитъ, облеваць, облаć (wodą), skrapiać, skropić; || Окачиваться, облеваць się, skrapiać się. *Imś. б. окаченныи, oblanу, skropiony.*

Окашивать, оокоситъ, косиць, skosić, окошić w kolo; || Окашиваться, być okoszonym.

Окашникъ, -а, m. bezbożnik, niezbożnik.

Окашница, -ы, ж. bezbożnica, niezbożnica.

Окашный, bezbożny, niezbożny; || пржедлету.

Окашество, -а, n. bezbożność, niezbożność; || *nęдза, stan opłakany.

Океанскій, oceaniski, об. Океанъ.

Океанъ, -а, m. ocean.

Окидывать, окидатъ, окинуть, obrzucać, obrzucić, obwieść czēm; || obsypуваць, obsypać, wysypуваць, wysypać; || ogarniać, ogarnać, obejmować, objąć; || otaczać, otaczać się; || Окидываться, obrzucacь się, otaczać się, okrywać się, osłaniać się; || porastać, obrastać. Окидатъ избу землю, obrzucić, obłozуć chatę ziemią. Пламя окинуло домъ, płomień ogarnął dom. Окинуть глазами собраніе, obejrzeć zebranie w około. Окинуть взглядомъ весь городъ, rzucić okiem na całe miasto, obejrzeć miasto w około. У него отъ лихорадки окинуло губы, wargi obsypало mu od febrу. Окинуться рогатками, zatara-sować się rogatkami. Окинуться плащёмъ, zrzucić na siebie płaszcz, obwinąć się w płaszcz. Лѣсъ уже окидывается, las już porasta liściami. *Imś. б. окиданныи, окинутый, obrzuconу, obsypany, ogarniony, osłoniony i t. d.*

Окисаніе, -іа, n. kwaśnienie; || Chem. niedokwaszenie.

Окисать, окиснуть, kwaśnicь, skwaśnić; || Chem. niedokwasicь się

Окисель, -сла, m. Chem. niedokwasze.

Окиселёный, -іа, n. Chem. niedokwaszenie.

Окисленныи, Chem. niedokwaszony.

Окислить, об. Окислять.

Окислость, -и, ж. kwaśność.

Окислый, skwaśniały, kwaśny.

Окислять, окислитъ, Chem. kwasicь, niedokwasicь.

Окиснуть, об. Окисать.

Окись, -и, ж. Chem. niedokwas.

Окладистый, gestу, szeroki. Окладистая борода, broda gesta i szeroka.

Окладна, -и, ж. obłożenie, okładanie; || pokrycie.

Окладной, etatowy; || poborowy. Окладная книга, księга podatków, poborów.

Окладная подать, podatek ustanowiony.

Окладное малованье, пенсія etatowa, przywiązana do posady.

Окладъ, -а, m. oprawa, ozdoba, przystrojenie św. obrazu (ze zota, srebra i drogich kamieni i t. p.); || Окладъ лица, kształt twarzy; || podatek ustanowiony;

|| пенсія, płaca służbowa, etat.

|| Оклевать, об.. Оклеывать.

Оклеветательный, potwarczy.

Оклеветывать, оклеветатъ, spotwargać, spotwarzyć, osławiać, osławicь, oczerniać, oczernić, obmawiać, obmówicь. *Imś. б. оклеветанныи, spotwarzony.*

Оклеветать, оклеватъ, odziobywać, odziobać. *Imś. б. оклеванныи, odziobany.*

Оклевать, оклеитъ, оклеяць, оклеиць; || Оклеваться, być oklejonym. *Imś. б. оклеенныи, oklejony.*

Оклепка, -и, ж. oklejenie; || матерјаł użyty do oklejenia.

Оклеить, об. Оклеывать.

Онлѣйщикъ, -а, *m.* oklejający ścianę papierem.

Онлиивать, Онлиивать, онлиивать, онлиивать, окrzykiwać, okrzyknąć, wołać, zawołać na kogo; || ogłaszać zapowiedź (*małżeńską*); || Онлииваться, dawać okrzyk (*jedyn drugiemu*), wołać (*jedno do drugiego*), odpowiadać na wołanie.

Онливъ, -а, *m.* okrzyk, obwołanie, wołanie (*na kogo*); || apel.

Онличка, -и, *ж. об.* Онликъ; || заповѣдь małżeńська, ogłoszenie w kościele imion zawierających małżeństwo.

Онно, -а, *n.* okno. Слуховое онно, okienko w dachu. Волоковое, выдвинутое онно, okno z zasówką (*w izbach włoczańskich*). Красное онно, wielkie okno w środku ściany (*w izbach włoczańskich*).

Оно, -а, *n.* (*Star. Sl. mn. очи, очеса*), oko; *об.* Глазъ. Всевидящее око, Opatrzność Boska; || *Min.* око міра, око світа, Hydrofan (*kamien*).

Оновать, *об.* Оковывать.

Оновна, -и, *ж.* okowanie, okucie.

Оновщикъ, -а, *m.* okowacz, okowywacz, kowal

Онновъ, -а, *m.* każd okowana żelaznym obręczem; || miara sypkich ciał.

Онновы, -ѣ, *m. mn.* okowy, kajdany, pęta, żelaza.

Онновывать, онновать, okowywać, okować, okuć; || okować, okuć w kajdany; || Онновываться, być okowywanym. *Imst. б.* окнованный, okuty.

Онновачивать, онновотить, objąć, objąć naokoło; || nasadzać, wbiąć, powbiąć naokoło (*stłupy i t. p.*); || Онновачиваться, być objаным, wбианым. *Imst. б.* онновоченный, obity, wбиты, nasadzony.

Онновованіе, -іа, *n.* oczarowanie.

Оннововывать, оннововать, oczarowywać, oczarować. *Imst. б.* онновованный, oczarowany.

Онновейтъ, przebieдз, objechać naokoło. Онновѣсная, -ой, Онновѣсница, -ы, *ж.* niedorzeczności, głupstwa, brednie. Несті онновѣсную, nie do rzeczy gadać, pleść trzy po trzy.

Онновлица, -ы, *ж.* okolica, okręg, obwód; || мановіе, zboczenie z drogi, zakręt; || око́л по wsiach, zagrodzenie, zagroda, obora. Бхать онновлицею, jechać мановсемъ. * Говорить онновлицею, mówić z ogródка.

Онновлично, *psk.* okolicznie, ze wszystkimi szczegółami, dokładnie.

Онновличность, -и, *ж.* okolica, przynależność; || szczegół, ogródка, wybieg, omówienie; || *Mal.* przydatek, część przydatkowa (*обязово*). * Говорить безъ онновличности, mówić bez ogródek.

Онновличный, okoliczny, poblizki, sąsiedzки.

Онновличный, przydatkowy, boczny, uboczны; || mówiący okolicznie, z ogródką.

Около, naokoło, wokół, wokoło, koło czego, około, blisko, prawie. Обойти около дома, obejść naokoło domu. Это случилось около десяти лѣтъ тому назадъ, bedzie temu blisko dziesięciu lat, jak to się zdarzyło, Onъ получилъ около ста рублѣ, odebrał blisko stu rubli. Это стоить десять рублѣй или около того, kosztuje to dziesięć rubli lub prawie tyle.

Околлоплодіе, -іа, *n.* Околлоплодникъ, -а, *m.* Bot. nasiennik.

Околлоплосный, *Astr.* podbiegunowy, naokoło bieguna ziemskiego.

Околосердечный, *Anat.* w około serca leżący.

Околосердце, -іа, *n.* *Anat.* osierdzie, błона, sercowa.

Околотень -тня, *m.* nie mogący być poprawionym pomimo odbierania plag.

Околотить, *об.* Онновачивать.

Околотокъ, -тня, *m.* okolica, sąsiedztwo, sąsiedni mieszkańcy wsi; || okręg.

Околоточный, sąsiedni, okręgowy; || *гевірову*.

Околотъ, *об.* Онновывать.

Околь, -а, *m. об.* Онновышь.

Онновышь, -а, *zdr.* онновышень, -шна, *m.* opaska, bramowanie, obszewka, szlak (*na około czapki*).

Онновольность, -и, *ж.* okolica.

Онновольный, okoliczny, przyległy, sąsiedni. *Prav.* Онновольные люди, mieszkańcy okoliczni.

Онновольвать, онновольтъ, zdychać, zdechnąć (*o zwierzętach*); || дрѣтвѣе, zdrѣтвѣе (*od zimna*), sztywnieć, zesztynieć.

Онновольный, zdechły.

Онновольтъ, *об.* Онновольвать.

Онновольина, -ы, *ж.* gruby koniec belki lub drzewa.

Онновольистый, mający gruby koniec, *об.*

Онновольина.

Онновольокъ, -лка, *m.* drapak, pomiotło wytarte.

Онновольватый, krótкі, podcięты, podobny do miotły wytartej (*o drodze*).

Онновольчность, -и, *ж.* koniec, krawędź, kraniec, kończyна.

Онновольница, -ы, *ж.* gama, oprawa okienна.

Онновольничникъ, -а, *m.* rzemieślnik ramy okienne robiący.

Онновольничный, do ram okiennych należący.

Онновольный, okienny. Онновольное стекло, szyба, szkło okien.

Онновольпачивать, онновольпатить, konopaczycь, przetykać szparę włókami, pakułami, konopiami; || Онновольпачиваться, być przetykanym pakułami i t. p. *Imst. б.* онновольпаченный, przetykany pakułami i t. p.

Онновользывать, zrobić kontuzję. *Imst. б.* онновользанный, dotknięты kontuzją.

Онновольце, -а, *n. zdr.* okienko.

Онновольчаніе, -іа, *n.* skończenie, ukończenie

окончание; || **закончение** (*w wyrażeniu*).

Окончательно, *pek.* ostatecznie, stanowczo.

Окончательный, ostateczny, stanowczy, kończący; || **ко́нцовый**, ostatni. **Окончательный** приговоръ, wyrok stanowczy.

Окончательный слогъ, wyloska końcowa.

Окончина, *об.* Окóнница.

Окончить, *об.* Окóнчивать.

Окопáть, *об.* Окопáывать.

Окопникъ, -а, *m.* *Bot.* żywokost lekariski, pospolity.

Окопный, okorowy.

Окопítь, *об.* Окопáчивать.

Окопéлый, okopciáły.

Окопéть, okopciéć.

Окопщикъ, -а, *m.* *Woj.* pionier, żołnierz używany do kopania rowów i t. d.

Окопéцъ, -а, *m.* okop, wał, fossa z wałem naokoło czego idąca.

Окорáчивать, okorótítь, ucináć, uciáć, skracáć, skróciéć, przykróciéć. *Przysł.* okorótítь не воротитъ, strata rozumu uczy. *Imśl. b.* okoróченный, ucięty, skrócony.

Окоренáть, *об.* Окоренáть.

Окоренéть, wkorzenić się.

Окоренáть, okoreniáć, wkorzeniać, wkorzeniéć, ugruntowáć, umocniéć; || **Окоренáться**, wkorzeniać się; || **wmacniáć** się, ustalać się.

Окорéнна, -я, *ж.* *об.* Окорéрн.

Окорéрнъ, -а, *m.* otrucie, truciźna.

Окорнáть, obciáć krótko, ostrzydz kuso.

Окорóковый, od szynki; *об.* Окорóвъ.

Окорóвъ, -я, *m.* szynka, udziec wieprzowy uwędzony.

Окорóстéлый, krostawy, stropiasty.

Окорóстéть, skrostawieć, ostrupieć.

Окорótítь, *об.* Окорáчивать.

Окосíть, *об.* Онашивáть.

Окосмáтéлый, okosmaciáły.

Окосмáтéть, okosmaciéć, obrośéć włosami.

Окостенéвать, окостенéть, kośnieć, zamieniać się, zamienić się w kość; || **здéтвиецъ**, zdrétwieć (*od zimna*). *Imśl. b.* окостенéлый, skostniały, skościáły; || **здéтвiаły** (*od zimna*).

Окостенéлость, -я, *ж.* skościáłość; || **одрétвiаłość**.

Окостенéлый, skostniały; || **одрétвiаły**.

Окостенéние, -я, *n.* skostnienie; || **одрétwienie**.

Окостенéть, *об.* Окостенéвать.

Окóстонъ, -стна, *m.* mięсо z kościá, *гe-говъ*.

Окóтiтьсá, okóciéć się (*o kocicy*).

Окоченéлость, -я, *ж.* odrétвiаłość, zdrétвiаłość.

Окоченéлый, odrétвiаły, zdrétвiаły.

Окоченéть, odrétwieć, zdrétwieć.

Окóшецко, -а, *n.* *sdr.* okieneczko, okien-

okóшечный, *об.* Окóнный.

Окóшно, -а, *n.* *об.* Окóно.

Окóрадывать, *об.* Окóрадывать. **Окóравáть**, окóрiть, окрáвáć, окрáжéć, окрóиéć, обciнáć, обciáć; || **Окóравáться**, mylicь się w krajaniu, źle skróiéć.

Окóрáна, -я, *ж.* kraniec, kończyна, kraj pograniczny.

Окóрáывать, окóрáлать, nakrapiáć, pokrapiáć.

Окóрáсить, *об.* Окóрáшивать.

Окóрáсна, -я, *ж.* pomalowanie, *po*farbowanie.

Окóрáсть, *об.* Окóрадывать.

Окóрáшивать, окóрáсить, malowáć, pomalowáć, farbowáć, *po*farbowáć, ufarbowáć; || **Окóрáшивáться**, byéć malowanym, farbowanym. *Imśl. b.* окóрáшенный, pomalowany, ufarbowany.

Окрéстítь, ochrzciéć; || **Окрéстítься**, ochrzciéć się. *Imśl. b.* окрéщенный, ochrzczony.

Окрéстность, -я, *ж.* okolica, obwód, *жe-грес*.

Окрéстный, okoliczny, sąsiedni.

Окрéсть, *Star.* naokoło, wokoło.

Окривéлый, pozbawiony oka.

Окривéть, postráдáć oko.

Окривáвать, окривáнуть, окrzykiwáć, okrzykнáć, *przymuszáć* krzyzczeniem, wołaniem.

Окривéть, -я, *m.* okrzyk, wołanie.

Окривáть, окривáть, oskrzydлáć, oskrzydлiéć; || * **ożywiáć**, ożywiéć, dodawáć, dodać ochoty, odwagi; || **Окривáться**, oskrzydлáć się; || * **ożywiáć** się, dostawáć ochoty, odwagi. *Imśl. b.* окривéнный, oskrzydлony; || * **ożywiony**, pobudzony.

Окристáлизовáвать, окристáлизовáть, окрystalizowáć, okrysztalizowáć; || **Окристáлизовáваться**, byéć okrysztalizowanym. *Imśl. b.* окристáлизованный, окрыsztalizowany.

Окритиновáть, *об.* Критиновáть.

Окричáть, okrzyceć, osławić.

Окровоáвить, *об.* Окровоáвить.

Окровоáвление, -я, *n.* skrawienie.

Окровоáвить, окровоáвить, окровениéть,

okrwawiacь, okrwawić, skrwawić, pokrwawić; || **Окровоáвлятьсá**, okrwawiacь się, skrwawiacь się. *Imśl. b.* окровоáвленный, okrwawiony, skrwawiony.

Окрóвень, -óйна, *m.* okrawek, obcinek.

Окрóить, *об.* Окóравáть.

Окрóиéть, *об.* Крóиéть.

Окроплéние, -я, *n.* skropienie, pokropienie.

Окроплáть, окроплiть, skrapiacь, skropić, pokrapiacь, pokropić; || **Окроплáться**, skrapiacь się, pokrapiacь się. *Imśl. b.* окроплéнный, skropiony, pokropiony.

Окрóшна, -я, *ж.* potrawa na zimno z *de*брьch okrawków piekzeni i ogórków *z* *ś*mietaną, z kwasem i t. p., chłodnik.

Окру́га, -и, *ж. об.* Округъ.
 Округлѣніе, -іа, *n.* zaokrąglenie.
 Округлѣть, *об.* Округлѣть.
 Округлость, -и, *ж.* okrągłość, okrągła-wość.
 Округлый, okrągły, okrągławy.
 Округлѣть, округлѣть, заokrąglać, заokrąglic; || Округлѣться, być заokrągla-нымъ. *Imsl. б.* округлѣнный, заokrągłony.
 Округъ, -а *m.* okręg; || część kraju, pro-wincja.
 Окружѣть, окружить, okrążyć, okrążyć, otaczać, otoczyć, obwodzić, obwieść; || Окружѣться, być okrążанымъ, otaczанымъ. *Imsl. б.* окруженный, okrążony, otoczony.
 Окружистый, obszerny, rozległy, prze-stronny.
 Окружить, *об.* Окружѣть.
 Окружѣніе, -іа, *n.* okrąg, obwód koła.
 Окружность, -и, *ж.* okrąg, obwód koła; || okolicja.
 Окружной, окружной, okręgowy, obwo-dowy; || okólny, okoliczny, sąsiedni. Окру-жные селѣнія, okoliczne wsie. Окружное шисьѣ, okólnik, list okólny.
 Окрывѣть, окрѣть, *об.* Покрывѣть, по-крыть.
 Окрѣплость, -и, *ж.* skrzepić, stężalność, stwardniałość.
 Окрѣплый, skrzepły, stężалы; || tęgi, ścierpły (*o napojach*).
 Окрѣплѣть, окрѣплѣть, skrzepiać, skrze-pić, wzmacniać, wzmocnić, nadawać, na-dać tęgosc, ztężać, stwardnieć, mocno abijać; || Окрѣплѣться, pokrzepiać się, po-krzepić się, wzmacniać się, wzmocnić się, stwardnieć, stwardnieć. *Imsl. б.* окрѣплѣн-ный, pokrzepiony, wzmocniony.
 Окрѣпнуть, skrzepnąć, zdrętwieć, wzmoc-nić się.
 Оксофтъ, -а, *m.* okseft (*miara płynów*).
 Октава, -ы, *ж.* Muz. oktawa.
 Октантъ, -а, *m.* Astr. oktant (*narzędzie astronomiczne*).
 Октаэдръ, -а, *m.* *об.* Осьмигранникъ.
 Октѣихъ, Осмогласникъ, -а, *m.* ośmio-głośnik, księga kościelna ze śpiewami na ośm głosów.
 Октѣбрскій, październikowy, od miesiąca Października.
 Октѣбрь, -я, *m.* Październik miesiąc.
 Окунировѣть, oczkować, wszczepić (*drze-во*).
 Окунировѣна, -и, *ж.* oczkowanie, wszcze-пленіе (*drzewa*).
 Окунѣсть, -а, *m.* okulista, oczny doktor.
 Окунѣвый, okuniowy, od okunia.
 Окунывать, окунуть, занурzać, зану-рзѣть, pogrążyć, pogrążyć; || Окунываться, занурzać się, pogrąжать się. *Imsl. б.* оку-нутый, занурzony, pogrążony.
 Окунь, -я, *m.* zdr. окунѣть, -нѣть, okun, okuniek (*ryba*).
 Окупѣть, окупѣть, okupować, okupić;

выкупować, wykupić; || Окупѣться, окупу-вать, wykupywać się; || оплаcać się. Дорѣ-вня окупѣется, доходами, wieś оплаca się przez dochody, lub dochody оплаcają wieś. *Imsl. б.* окупленный, okupiony, wykupiony, оплаcony.

Окупъ, -а, *m.* okup, wykup.
 Окупѣзѣть, uciąć ogon krótko (*jakiemu zwierzęciu*); || ukracać, skracać zanadto (*np. suknię*).

Окурѣвать, окурѣть, okadzać, okadzić, na-każać, nakadzić; || trzymać nad dymem. *Imsl. б.* окурѣнный, okadzony.

Окусѣть, *об.* Обкусывать.

Окусокъ, -сна, *m.* ogryzek.

Окусывать, *об.* Обкусывать.

Окутывать, окутѣть, otulać, otulić, o-wijać, obwijać, owinać, okrywać, okryć; || Окутываться, otulać się, owijać się, okry-wać się. *Imsl. б.* окутанный, otulony, owinięty, okryty.

Оладья, -дѣи, *ж.* rodzaj placzków, pącz-ków.

Олеандръ, -а, *m.* Bot. oleander, płożo-wiec.

Оледенѣть, *об.* Оледенѣть.

Оледенѣлый, zlodowaciały; || zdrętwia-ły od zimna.

Оледенѣніе, -іа, *n.* zlodowacenie; || zdrę-twienie od zimna.

Оледенѣть, zlodowacieć.

Оледенѣть, оледенѣть, lodowacieć, zlo-dowacieć, w lód obrócić.

Олей, -я, *m.* Kośc. Śl. oliwa.

Олѣнина, -ы, *ж.* jelenina, mięso jelenia, skóra jelenia.

Олѣница, -ы, *ж.* łania.

Олѣній, jeleni.

Олѣнь, -я, *m.* Zool. jeleń; || *бѣверный* олѣнь, renifer; || летучій олѣнь, jelonek (*owad*). Олѣнь токуѣть, jeleń krzyczy, wrzeszczy.

Олѣшникъ, Олѣшникъ, -а, *m.* młody, ol-szowy gaj.

Олива, -ы, *ж.* oliwa, oliwne drzewo.

Оливенѣть, -а, *m.* Min. oliwienit, arse-nian miedzi.

Оливинъ, -а, *m.* Min. oliwin, chryzolit, perydat (*kamień*).

Оливѣна, -и, *ж.* oliwka (*owoc*); || * guzik w kształcie oliwek.

Оливновыи, oliwkowy, oliwczany. Олив-вовое масло, oliwa. Оливновыи цвѣтъ, ko-lor oliwkowy.

Оливный, oliwny. Оливная вѣтвь, ga-лѣзка oliwna.

Олигархическій, oligarchiczny, kilka-władny.

Олигархія, -іа, *ж.* oligarchja.

Олигархъ, -а, *m.* oligarcha, możnowładca.

Олимпіада, -ы, *ж.* Hist. olimpiada, prze-ciąg lat 4 między igrzyskami olimpijskie-mi.

Олифа, *об.* Алѣфа.

Олифить, *об.* Алифить.
 Олицетворение, -я, *н.* uosobienie, per-
 sonifikacja,
 Олицетворять, олицетворить, uosabiać,
 uosobić, wystawić jako istotę żyjącą. *Imśl.*
 Олицетворенный, uosobiony.
 Олово, -а, *н.* cyna (*metal*).
 Оловянный, Оловяничий, Оловяни-
 щий, -а, *м.* konwisarz (*który naszkynia cy-
 nowe leje*).
 Оловянный, cynowy.
 Олтарь, *об.* Алтарь.
 Олуховатый, głupowaty, gburowaty.
 Олух, -а, *м.* wałkoń, niezgraba, bał-
 wan, głupiec.
 Олюстра, -ы, *ж.* olstro, futerał na pisto-
 lety, *об.* Чушна.
 Ольха, -и, *ж.* *Bot.* olsza (*drzewo*).
 Ольховина, -ы, *ж.* olszyna, drzewo ol-
 шowe.
 Ольховник, -а, *м.* gaj olszowy.
 Ольховый, olszowy.
 Олшанка, -и, *ж.* gatunek pięgзы (*ptak*),
 Олшняк, -а, *об.* Олешняк.
 Оляповатый, *об.* Аляповатый.
 Омачивать, *об.* Обмачивать.
 Омеговый, *Bot.* szalejowy; *об.* Омегъ.
 Омегъ, -а, *м.* *Bot.* szalej, cykuta, sza-
 лех, świniа wesz (*ziele*).
 Омешник, -а, *м.* *Bot.* olszaniec (*ziele*).
 Оме́ла, -ы, *ж.* *Bot.* jemieli, jemioła, je-
 шiolka.
 Омерзительно *psk.* obrzydliwie, ohydnie.
 Омерзительность, -и, *ж.* obrzydzenie,
 obrzydłość, omerzłość.
 Омерзительный, obrzydливый, ohydny,
 omerzły.
 Омерзить, obrzydzić.
 Омерзѣлый, obrzydły, obmerzły.
 Омерзѣние, -я, *н.* wstręt, obrzydzenie
 do czego.
 Омерзѣть, obrzydнать, stać się obrzy-
 длым.
 Омерзять, obrzydzać, obrzydлым czynić.
 Омерняк, -а, *м.* *Bot.* *об.* Омегъ.
 Омертвѣлость, -и, *ж.* skońnienie, strę-
 твѣłość; || bladость śmiertelna.
 Омертвѣлый, skostniały, osłupiały, strę-
 твѣяły; || blady jak śmierć.
 Омертвѣние, -я, *н.* *об.* Омертвѣлость.
 Омертвѣть, omerzwić, zdrętwić, osłu-
 пѣć.
 Омѣть, -а, *м.* sterta (*zboża*).
 Омнибусный, omnibusowy.
 Омнибусъ, -а, *м.* omnibus, pojazd pu-
 блыchny dla wielu.
 Омовение, -я, *н.* obmycie.
 Омофѣръ, -а, *м.* (Нарамни́къ), narannik,
 беретал (*do wbrania biskupa*).
 Омочать, омочить, omaczać, omoczycь,
 omaczać, zmoczycь; || Омоча́ть, zmaczać
 się, pomaczać się. *Imśl.* *б.* omoczenny,
 zmoczony.

Омрачать, омрачить, mrosczyć, zaciem-
 niać, zaciemnić, ścić, zaćmić, zamglić,
 zaslepić; || Омрачаться, mroscąc się, zaciem-
 niać się. *Imśl.* *б.* omrażenny, zaciemnio-
 ny, zamroczony.
 Омрачение, -я, *н.* przyćmienie, zaćmie-
 nie; || zaslepienie.
 Омрачительный, ściący, oslepiający.
 Омрачить, *об.* Омрачать.
 Омулѣвина, -ы, *ж.* mięso łososie.
 Омулѣвый, łososi.
 Омуть, -я, *м.* łosoś jesienny (*ryba*).
 Омуть, -а, *м.* głębia, odmet (*w jeziorze
 lub rzecze*). * Попасть въ ому́ть, wpaść
 w niezszczęście. *Przysł.* Въ тихомъ ому́тъ
 чѣрти водятся, cicha woda brzegi rwie.
 Она́, *ж.* ona, *об.* Онъ.
 Она́грій, осли.
 Она́гръ, -а, *м.* dziki osioł.
 Онѣ, *мн.* oni, *об.* Онъ.
 Онисовый, onyksowy.
 Онискъ, -а, *м.* onyks, gatunek agatu
 (kamień).
 Онинь, -а, *м.* *złr.* nazwa litery O.
 Оно́, *н.* ono; *об.* Онъ.
 Оногдась, ономедня, ономясь, *psk.*
 Prow. onegda, onegdaj, onegdy, ongi
 (przestarzałe polskie), onego dnia, kiedyś.
 Онтологія, -я, *ж.* ontologia, rzecz o je-
 stestwach.
 Онуча, -и, *ж.* *Gmin.* szmat do obwijania
 нѡг w butach.
 Онучина, -ы, *ж.* kawał szmatu do obwi-
 jania нѡг.
 Онъ, *м.* (*ж.* она́, *н.* оно́, *мн.* онѣ, онѣ),
 он, (она, оно).
 Онъ, *м.* nazwa litery O.
 Оный, она́я, оно́е, онъ, ова, ово.
 Онѣ, *мн.* one, онѣ, Онъ.
 Онѣтлѡсть, -и, *ж.* strętwiałość.
 Онѣтлѡый, oniemiały, niemy; || strę-
 твѣяły.
 Онѣтлѡние, -я, *н.* oniemienie; || strętwie-
 nie.
 Онѣтлѡть, *об.* Нѣтлѡть.
 Оолить, -а, *м.* *Min.* skamieniałość jak-
 by z ikry rybiej.
 Опадать, опасть, opadać, opaść, спа-
 даć, spaść, zniжаć się, zniżyć się.
 Опадѣние, -я, *н.* opadnienie, spadnienie.
 Опаздывать, опоздать, opóźniać się,
 opóźnić się, spóźniać się, spóźnić się.
 Опанавать, опануть, opajać, opoić, spoić
 kogo; || otrуwać, otrucь. *Imśl.* *б.* opođu-
 мыи, opojonу, spojony.
 Опанавать, опануть, lutować, olutować,
 залutować.
 Опанна, -и, *ж.* olutowanie.
 Опанла, -ы, *ж.* *Star.* nielaska, postrada-
 nie łaski (*szczególniej ze strony panу-
 ceго*).
 Опалзывать, ослзять, ослзѣть, ослз-
 жѣть.

Опалить, *об.* Опалять.
 Опаль, -а, *м.* *Min. opal* (*kamień*).
 Опалывать, ополоть, opielać, opleć; ||
 Опалываться, być opielanym. *Imś. б.*
 ополотый, opielony.
 Опалый, opadły; || spadły z ciała, sehu-
 dły.
 Опаль, -я, *ж.* liście i owoce opadłe z
 drzewa.
 Опальный, wpadły w niełaskę, *об.* Опá-
 ла; || skonfiskowany; || pozostawiony bez
 dozoru czuwania nad czém, opuszczony,
 zaniedbany.
 Опалять, опалить, opalać, opalić; || Опá-
 ляться, opalać się. *Imś. б.* опаленный,
 opalony.
 Опамätываться, опамätоваться, przy-
 chodzić, przyjść do siebie, odzyskać zmy-
 sły, upamiętać się.
 Опара, -ы, *ж.* rozczyna, rozczynianie
 ciasta.
 Опарывать, опарить, umniejszać, umniej-
 szać ciepło w łaźni.
 Опарникъ, -а, *м.* dziełka do rozczynia-
 нia ciasta.
 Опарный, rozczynny, *об.* Опара.
 Опаршивѣлый, oparszywały.
 Опаршивѣть, *об.* Паршивѣть.
 Опарывать, опороть, oprówać, oprócъ; ||
 Опарываться, być oprówanym. *Imś. б.*
 опоротый, opróty.
 Опасаться, опастися, obawiać się, le-
 каć się.
 Опасение, -я, *н.* obawa, bojaźń. Подъ
 опасениемъ, в заstrzeżении, pod ryго-
 рем, pod zagrożeniem.
 Опасливость, -и, *ж.* bacność, przezor-
 ность, ostrożność, lekliwość, nieśmiałość.
 Опасливый, baczny, przeczorny, ostroż-
 ны, lekliwy, nieśmiały.
 Опасно, *пск.* niebezpiecznie.
 Опасность, -и, *ж.* niebezpieczeństwo.
 Опасный, niebezpieczny; || * Опáсная
 грамота, *Star.* giejt, list bezpieczeństwa.
 Опáсть, *об.* Опадать.
 Опáхало, -а, *н.* wachlarz.
 Опáхаловидный, опáхалообразный, w
 kształcie wachlarza.
 Опáхальный, wachlarzowy.
 Опáхальце, -я, *н.* *zdr.* wachlarzyк.
 Опáхальщикъ, -а, *м.* wachlarник, robią-
 цу wachlarze.
 Опáхивать, опáхать, oborywać, oborać;
 || Опáхиваться, być oborywanym. *Imś.*
 б. опáханный, oborany.
 Опáхивать, опáхнуть, wachlować, wa-
 chlowaniem oganiać, ogonicъ; || otrzepywać,
 otrzепаć (*np. kurz z czego*); || Опáхивать-
 ся, wachlować się, wachlowaniem oganiać
 się; || otulać się, otulić się czém.
 Опáхъ, -а, *м.* *об.* Опáшь.
 Опáшка, *яко пск.* Надѣть, nosić na
 опáшку, zarzucić na ramiona, nie biorąc
 w rękawy (*одzież*).

Опáшной, noszony na ramionach, nie
 biorąc w rękawy (*одzież*).

Опáшь, -и, *ж.* rzar, ogon bydlęcy.

Опéка, -и, *ж.* opieka, opiekuństwo. Опá-
 дать ногó въ опéку, pozbawić własnej
 woli.

Опéкунский, opiekunowy, opiekuńczy.
 Опéкунский совѣтъ, rada opiekuńcza

Опéкунство, -а, *н.* opiekuństwo.

Опéкунствовать (надъ чѣмъ), opieku-
 nem być, mieć kogo w opiece.

Опéкунъ, -а, *м.* opiekun. Опéкунъ-блв-
 ститель, opiekun przyданы.

Опéкунша, -и, *ж.* opiekunka.

Опéорикъ, -ина, *м.* *Bot.* opieńka (*grzyb*).

Опéпелить, spopielić, zamienić w ро-
 піół, w perzунę. *Imś. б.* опéпеленный,
 w ропіół obrócony.

Опéпéние, -я, *Chem.* spopielenie, za-
 mienienie w ропіół.

Опéра, -ы, *ж.* opera.

Опéраторъ, -а, *м.* operator, chirurg.

Опéраціонный, obrany dla działań wo-
 jennych.

Опéрація, -и, *ж.* *Chir.* operacja.

Опéреживать, опередить, wyprzedzać,
 wyprzedzić kogo. *Imś. б.* опереженный,
 wyprzedzony.

Опéрénный, оперзопы, pierzem pokry-
 ты.

Опéреть, *об.* Опираť.

Опéриться, *об.* Оперяťся.

Опéрмантъ, -а, *м.* auripigmentum, kot-
 блinacja siarki i arszeniku.

Опéрять, оперить, opierzać, opierzyć,
 pierzem pokrywać; || Оперяťся, оперить-
 ся, opierzać się, opierzyć się, w pierze
 obrastać, obrosnąć; || * nabierać, набраć
 sił, odżywić się, poprawić się.

Опéчáливать, опéчáлить, zasmucać, za-
 смućić; || Опéчáливаться, zasmucać się.
Imś. б. опéчáленный, zasmucony.

Опéчáтать, *об.* Опéчáтывать,

Опéчатна, -и, *ж.* оmyłka druku.

Опéчáтывать, опéчатать, опéчэтову-
 вать, опéчэтовать, przyłożyć pieczęcie; ||
 Опéчáтываться, być опéчэтованым.
Imś. б. опéчатанный, опéчэтованы.

Опéчень, -чна, *м.* fundament do stawie-
 нia pieca.

Опéчина, -ы, *ж.* речуна, речуна, рачу-
 на (*przez. речуна*), glina z pieca okru-
 szona.

Опéчище, -а, Опéчье, -чья, *н.* miejsce
 lub resztki rozrzuconego pieca.

Опиáло, -ы Очивáльщикъ, -а, *м.* opój,
 pasorzyt.

Опиáть, опиáть (ногó), pić na koszt
 drugiego; || Опиáться, opijać się, opić się,
 pić zbytёcznie, narażając zdrowie.

Опиáвки, -вонъ, *м.* niedopitki, reszta
 niedopita, pozostała w naczyniu, z któре-
 го inni pili.

Опиливать, опилить, opilowywać, opilo-

ває; || Опілюватися, був опілюваным.
Imsl. b. Опиленный, опилённой, опілювану.

Опілюнокъ, -яка, *m.* odpiłek, kawalek odpiłowany; || Опілюки, -люнокъ, *mn.* opilki, trocinny.

Опірувати, оперётъ, оперіає, оперзеє; || Опіруватися, оперіає ся (*na czém*). *Imsl. b.* опертый, оперты.

Опісаніє, -ія, *n.* opis, opisanie, skreślenie. Описаніє примётъ, rysopis, opis rysów twarzy; || Описаніє имущества, *Praw. akt i inwentarz majątku zajętego.*

Опісатель, -я, *m.* opisujący, opisujący. Описательница, -ы, *ж.* opisująca, opisująca.

Опісательный, opisujący, opisowy.

Опісать, *об.* Описывать.

Опіска, -и, *ж.* omyłka w pisaniu, w piśmie.

Опісно́й, *Praw.* skonfiskowany, zajęты на скарб.

Опісчикъ, Опіщикъ, -а, *m.* *Praw.* inwentator, spisujący (*majątku i s. d.*).

Описывать, описать, описуває, описає, описує, описати; || *Praw.* конфисковать, skonfiskować, займає на скарб; || инвентовать, do inwentarza wciągać, wpisywać, spisować; || *Mat.* описуває (*o linii krzywej otaczającej figurę*); || Опісываться, був опісываным до инвентарза, spisany; || Опісатьсь, омыліє ся в писаню. *Imsl. b.* описанный, opisany.

Опись, -и, *ж.* spis, rejestr, inwentarz; || *Praw.* акт и инвентарз majątku zajęтого; || заєчіє сядове.

Опіть, *об.* Опивать.

Опіумъ, *nieod.* Опій, -ія, *m.* opium.

Оплавить, *об.* Оплавливать.

Оплавни, -овъ, *mn.* gręzy w topieniu powstające.

Оплавливать, оплавить, oczyszczать, ożuczyć pławieniem, przetopieniem (*o kruszcu*); || Оплавливаются, oczyszczать ся плавieniem, przetopieniem.

Оплавивать, оплавнати, оплавиває, оплавиває; || Оплавиваться, був оплавиваным.

Оплата, -ы, *ж.* wypłata, płacenie, uiszczenie się.

Оплатить, *об.* Оплачивать.

Оплатный, płatny, wypłatny, даєчы ся виплатіє.

Оплачивать, оплатити, оплатає, виплатиє; || Оплачиваться, оплатиє ся, виплатиє ся. *Imsl. b.* оплаченный, opłacony.

Оплевывать, олевать, олуває, олує; || *огардzać, pogardzić, znieważać, znieważиє; || Оплевываться, олуває ся, був олуваным. *Imsl. b.* оплеваный, opluty.

Оплеть, *об.* Оплетать.

Оплетать, оплеть, оплатає, оплеть; || *оплётыває, szukaє одвідь кого; || *Gmin.* оплётать, zjeść z chciwością; || Оплетаться,

быв оплатаным. *Imsl. b.* оплетённый, opleciony.

Оплеуха, -и, Оплеушина, -ы, *ж.* policzek, uderzenie w twarz.

Оплёчникъ, -а, *m.* Оплётче, -чья, *n.* парамникъ, częśc sukni od kołnierza do łopatek.

Оплодотворёніє, -ія, *n.* zapłodnienie.

Оплодотворительный, zapłodniający.

Оплодотворять, оплодотворить, zapłodniać, zapłodnić; || Оплодотворяться, був заплоднйаным. *Imsl. b.* оплодотворённый, zapłodniony.

Оплотъ, -а, *m.* zasłona, obroza, warownia.

Оплошальность, -и, *ж.* *об.* Оплошность.

Оплошальный, opieszaly, niedbały.

Оплошать, *об.* Плошать.

Оплошливость, Оплошка, *об.* Оплошность.

Оплошливый, *об.* Оплошный.

Оплошно, *psk.* niedbale, nieroztropnie.

Оплошность, -и, *ж.* niedbalstwo, nieroztropność, nieuwaga, roztrągnienie.

Оплошный, niedbały, nieroztropny, nieuważny, roztrągniony.

Опльвать, опльнати, опльває, опльнає, опльнати около czego, żeglować koło czego; || спльвати ся, топіє ся (*o świecach*); || спльвати ся, топіє ся (*o świecach*).

Опльвчивый, спльвajúчы, topliwy.

Опльвать, *об.* Опльывать.

Опльсновѣлый, opleśniały.

Опльсновѣть, *об.* Пльсновѣть.

Опльшивѣлый, ośliznialy.

Опльшивѣть, *об.* Пльшивѣть.

Опоганіє, -ія, *n.* splugawienie, onieczyszczenie.

Опоганивать, опоганити, plugawić, splugawić, onieczyszczyć; || Опоганиваться, був сплугавіоным, onieczyszczonym. *Imsl. b.* опоганенный, splugawiony, onieczyszczony.

Оподельдѣнь, -а, *m.* *Med.* opodeldok.

Опоеть, -ынка, *m.* abelek, babelek, cięła skóra.

Опоєніє, -ія, *n.* opojenie; || *отручіє.

Опоздальный, opóźniony, spóźniony.

Опозданіє, -ія, *n.* opóźnienie, spóźnienie.

Опоздать, *об.* Опоздывать.

Опознавать, опознати, rozpoznawać, rozpoznać; || Опознаваться, був розпознаваным; || *омыліє ся, помыліє ся в чѣм, wziąć jedno za drugie. *Imsl. b.* опознанный, rozpoznany.

Опозоривать, опозорить, hańbić, zhańbić, zniesławić, zbezczестиć; || Опозориваться, був zhańbionым, zniesławionым. *Imsl. b.* опозоренный, zhańbiony, zniesławiony.

Опо́йковый, abelkowy, *об.* Опоекъ.

Опоить, *об.* Опавивать.

Опо́на, -и, *ж.* margiel, mergiel, ił (*gatunek wustej ziemi*); || rodzaj skrzyni przy formowaniu lanego żelaza.

Ополаскивать, ополоснуть, ополоснѣть, орлѣкиваѣ, орлѣкаѣ, обмываѣ, обмусѣ; || Ополаскиваться, орлѣкиваѣ ся; обмываѣ ся. *Imsl. b.* ополосканный, орлѣкану.

Оползати, *об.* Спалзывать.

Оползти, *об.* Опалзывать.

Ополѣвня, -и, *ж.* plewnia, plewnik, склад на plewy.

Ополоснати, ополоснѣть, *об.* Ополаскивать.

Ополѣть, *об.* Опалывать.

Ополчати, ополчити, узражаѣ, узброиѣ, powoływaѣ, powołaѣ do bronі; || Ополчати ся, узражаѣ ся, stanаѣ pod bronіа. *Imsl. b.* ополченныи, узбројоны, powołаны do bronі.

Ополченецъ, -нца, *m.* wojownik z zaciąga obrony krajowej, pospolitego ruszenia, орѣзник z milicji.

Ополченіе, -іа, *n.* uzbrojenie, stan zbroјny; || milicja, wojsko nieregularne, pospolite ruszenie.

Ополчити, *об.* Ополчати.

Опомѣлонъ, *об.* Ономѣлонъ.

Опомѣлье, -лья, *n.* drażek od pomiotła.

Опомнѣваться, опомнѣти ся, урамиѣтываѣ ся, урамиѣтаѣ ся; || одзискаѣ przytomność, змыслѣ, przyjѣ do siebie.

Опора, -ы, *ж.* podpora, oparcie; || wsparcie, obrona.

Опораживать, опорознѣть, wyрóżниаѣ, wурóžnić, robiѣ co рóžnym; || Опораживаться, stawаѣ ся рóžnym. *Imsl. b.* опорозненныи, wyрóżнионы.

Опорный, опорны, podpierający.

Опорознить, *об.* Опораживать.

Опороситься, *об.* Пороситься.

Опорѣть, *об.* Опарывать.

Опорѣчивать, опорѣчить, ганѣѣ, zganѣѣ, przyganiaѣ; || oczerniaѣ, oczernѣ kogo, hańbiѣ, zhańbiѣ, znieśławiѣ. *Imsl. b.* опорѣченныи, oczerniony, zhańbiony, znieśławiony.

Опоръ, -а, *m.* *об.* Опора. Сканати во вѣсь опоръ, рѣдиѣ kopia czawałem, w czawał, na czawał, galopem,

Опостылый, Опостыльлый, obrzydliwy, obrzydły, wstręt, odrazęsprawiający, ohydny.

Опостыльть, obrzydнѣаѣ, staѣ ся кому obrzydłym, nienawistnym.

Опохмѣлять, опохмѣлѣть, ро upiciu ся zаdаwaѣ tѣgi trunk (niby dla орѣзѣwienia на други dzieѣ); || Опохмѣляться, ро upiciu ся używaѣ tѣgiego trunku.

Опочивальня, -и, *ж.* sypialnia, pokój sypialny.

Опочивать, опочѣть, odpoczywaѣ, odpocząѣ, spoczywaѣ, spocząѣ; || zasypiaѣ, uśpaѣ.

Опочистый, йоваты, marglowy, *об.* Опѣка.

Опояска, -и, *ж.* zdr. opojсочка, -и, opajска, pasek.

Опоясывать, опоясати, opasywaѣ, opasaѣ, przepasywaѣ, przepasaѣ; || Опоясываться, opasywaѣ ся, przepasywaѣ ся. *Imsl. b.* опоясанныи, opasany, przepasany.

Опоясъ, -и, *ж.* *об.* Опояска.

Опозиция, -іа, *n.* propozycja, орѣр, sprzeciwienie ся czemu.

Опозиціонный, оррозуцијny, sprzeciwiający ся, sprzeczny.

Оправа, -ы, *ж.* oprawa, osada, osadzenie, wprawienie.

Оправданіе, -іа, *n.* usprawiedliwienie, niewinienie, obrona; || uwolnienie oskarżonego.

Оправдательный, usprawiedliwiający, przywiedziony на poradcie lub usprawiedliwienie czego, broniający.

Оправдывать, оправдати, usprawiedliwiaѣ, usprawiedliwiѣ, niewinniaѣ, uniewinnѣ. *Prav.* Оправдати обвиняемаго, wyrokiem uwolнѣ oskarżonego. || Оправдываться, usprawiedliwiaѣ ся, uniewinniaѣ ся. *Imsl. b.* оправданныи, usprawiedliwiony, niewinni.

Оправить, *об.* Оправлять.

Оправка, -и, *ж.* *об.* Оправа; || prawidło żelazne (narzędzie).

Оправлять, опрвати, poprawiaѣ, poprawić, uporzаdkaѣ, uporzаdzić, wyрорзаdzić, przyszykowaѣ; || osadzaѣ, osadzić, oprawiaѣ, oprawić, wprawiaѣ, wprawić; || usprawiedliwiaѣ, usprawiedliwiѣ; || Оправляться, poprawiaѣ na sѣbie co; || poprawiaѣ ся, przychodзи do zdrowia; || byѣ oprawiającym, osadzанym, wprawianym. *Imsl. b.* опрavlennyи, poprawiony, osadzony, wprawiony i t. d.

Оправной, опрavnы w co, oprawiony.

Оправочный, służący do oprawienia, wprawienia, osadzenia. Оправочная пила, cienki pilnik.

Оправщикъ, -а, *m.* robotnik osadzający drogie kamienie, oprawiacz.

Опрастывать, опростати, wyрóžниаѣ, wyрóžnić, орóžниаѣ, орóžnić; || Опрастываться, byѣ wyрóžnianym. *Imsl. b.* опростанныи, wyрóžнионы, орóžнионы.

Опрашивать, опросить, wybadywaѣ, wybadaѣ, wyрyтуwaѣ ся, wyрyтаѣ ся, wywiadываѣ ся.

Опредѣленіе, -іа, *n.* określenie, definicja; || postanowienie, wyrok, decyzja, zdanie, rozsądek; || mianowanie, nominacja (na urzаd); || wyznaczenie, naznaczenie (stałe); || wejście, objęcie (urzędu, posady).

Опредѣленіе науки, określenie nauki. *Prav.* Судейское опредѣленіе, wyrok sądowy.

Постановить, сдѣлать опредѣленіе, wydaѣ wyrok, rozsądzѣ sprawę jaką, wniesѣ zdanie. Частное опредѣленіе, wyrok przedstanowczy. Опредѣленіе наказанияи wymierzenie, wymiar kary. Опредѣленіе Всевышняго, wyroki Boskie.

Опредѣленіе сената, postanowienie sena-

бу. Определёние жалования, вызначение пенсий. Определёние въ должность, номинация на урядъ. Вступленіе въ должность, обіясне посады. Вступленіе въ военную службу, wejście do służby wojskowej.

Определённо, *psk.* pewno, z pewnością, stanowczo, ściśle, dokładnie.

Определённость, -и, *ж.* dokładność, dokładne oznaczenie, treściwość, związłość.

Определительно, *об.* Определённо.

Определительность, *об.* Определённость.

Определительный, określny, określony, oznaczony, wyraźny, dokładny, ścisły, stanowczy, związły, treściwy.

Определять, определять, определять, определять, определять; || postanawiać, postanowić, wyrokować, zawyrokováć; || przeznaczать, предназначать, wyznaczać, wyznaczyć; || мianować (на урядъ), używać, użyć kogo do czego; || Определяться (въ должность), otrzymywać posadę, wchodzić w służbę; || być określanym, przeznaczanym i t. d. *Imsl. б.* определённый, określony, postanowiony, zawyroкованы, przeznaczony i t. d. || Определённый известною суммою, likwidowany.

Опречь, prócz, okrom.

Опробовать, *об.* Пробовать.

Опроверганіе, -ія, *n.* zabicie (dowodów przeciwnika), odparcie zarzutów, refutacja.

Опровергатель, -я, *m.* zbijacz, odpiерач.

Опровергательница, -ы, *ж.* kobieta, która со odpiера, broni.

Опровергательный, zbijający, odpiерający.

Опровергать, Опровергнуть, odpiерать, odprzezać, zbijać, zbić (*прzeciwnika*), zaprzeczać, zaprzeczć, obalać, obalić; || Опровергаться, być zbijanym, zaprzeczanym, odpiераным, obalać się. *Imsl. б.* опроверженный, опровергнутый, збиты, odparty, obalony.

Опроверженіе, -ія, *n.* zabicie, odparcie dowodów, zarzutów; || *Praw.* duplika.

Опрокидывать, опрокинуть, вывгасать, вывгасить, przewracać, przewrócić; || Опрокидываться, вывгасать się, przewracać się; || *w гнѣвѣ повставать противъ кому, обурзаться, быть зазартым на кого. **Всѣ** на него опрокинулись, wszyscy на niego się обурзыли. *Imsl. б.* опрокинутый, вывгасону, przewгасону.

Опронидь, -и, *ж.* положеиіе przewгасонного до горы nogami. Поставить надну опронижду, przewгасить кажда до горы nogami.

Опрометчиво, *psk.* popędliwie, poruwczo, nierozważnie, bez rozgway.

Опрометчивость, -и, *ж.* popędliwość, poruwczosc, nierozważność.

Опрометчивый, popędliwy, poruwczo, nierozważny.

Опрометью, *psk.* bez względu na nic, со tchu, pędem, szybko.

Опросить, *об.* Опрáшивать.

Опрóсныи, badawczy.

Опростать, *об.* Опрáстывать.

Опростоволосить, zdjając czépek, nakrycie głowy z kogo, rozczochrać włosy; || Опростоволоситься, zdjając з siebie czépek, nakrycie з głowy; || *omylic się, pomylic się w czém, wziąć jedno за другіе.

Опрóсчикъ, -а, *m.* wypytywacz, wybadywacz, indagator.

Опрóсница, -ы, *ж.* która wywiaduje się о czém.

Опрóсь, -а, *m.* wypytywanie się; || *Przesl.* indagacja.

Опротестовать, zaprotestować (*wексел, билет*), zadekларować, że wексел i t. p. nie został опфасону.

Опротестованіе, -ія, *n.* protestacja (*wекслу i t. p.*).

Опротівзть, czuć obrzydzenie до czego.

Опрощать, опростить, упроścić, zrobić прощєіеjszym.

Опрыскивать, опрыскать, опрыскнуть, opryskać, oprysnać, obrzygzać, obrzygгивать, obrzygzać, obrzygnąć; || Опрыскиваться, opryskiwać się, obrzyггивать się. *Imsl. б.* опрысканный, opryskany, obrzyгганы.

Опрѣвать, опрѣть, psuć się od zbytecznej wilgoci.

Опрѣлина, -ы, *ж.* miejsce popsute od zbytecznej wilgoci.

Опрѣснѡнь, -а, *m.* chleb niekwaszony, bez rozczynu; || maca (*u Żydów*).

Опрѣдки, -овѣ, *mn.* resztki od przedzenia.

Опрѣсть, oprząść; || uczynić godnym до użycia; || *Gmin. zrzcć.

Опрѣтливость, -и, *ж.* ochędóstwo.

Опрѣтливый, chędogi, ochędозный.

Опрѣтно, *psk.* czysto, schludnie, chędogo.

Опрѣтность, -и, *ж.* *об.* Опрѣтливость.

Опрѣтный, czysty, schludny, chędogi.

Оптика, -и, *ж.* optyka.

Оптикъ, -а, *m.* optyk.

Оптимизмъ, -а, *m.* optymizm.

Оптимистъ, -а, *m.* optymista.

Оптический, optyczny.

Опуснать, опустить, опусzczać, опуścić, spuszczać, spuścić, popuszczać, popuścić; || zwalniać, zwolnić; || опусzczać, опуścić, tracić, stracić; || Опуснаться, опадать, spadać, опусzczać się, spuszczać się; || tracić sprężystosc; || pochylać się, uginać się pod czém. * Опуснать руни, крылья, stracić mię, odwage, być znużоным. *Онъ опустился, опуcił się, zaniebдаł się. *Imsl. б.* опущенный, опущену, опущену, опущену, опущену i t. d.

Опусной, spuszcзаны. Опусное оше,

ождо z zasówką. Fort. опусни́яя рѣшет-
на, krata spustna w bramie twierdzy.

Опускъ, -а, *m.* spuszczenie; || spust, u-
rust.

Опустить, *об.* Опуснать.

Опустошать, опустошить, spustoszać,
wypustoszyć, niszczyć, zniszczyć; || Опу-
стошáтьсѧ, być pustoszonym, niszczonym.
Imśl. b. опустошённый, spustoszonv zni-
szczony.

Опустошёнiе, -iя, *n.* spustoszenie, zni-
szczenie.

Опустошитель, -я, *m.* spustoszyciel, ni-
szczyciel.

Опустошительница, -ы, *ż.* spustoszyciel-
ка, niszczycielka.

Опутошительный, pustoszący, niszczą-
cy.

Опустошить, *об.* Опутошáть.

Опустѣвать, опустѣть, wyludniać się,
wyludnić się, stać się pustym, spustosza-
łym.

Опустѣлый, spustoszały, wyludniony.

Опустѣнiе, -iя, *n.* spustoszałość, wylu-
dnienie.

Опустѣть, *об.* Опустѣвать.

Опутать, *об.* Опутывать.

Опутина, -ы, *ż.* (Обнаси́, -объ), *zdr.*
опутинна, -и, *Mysl.* pęciny, rzemienie na
nogi sokołów pierwszy raz wypuszczonych
na łowy.

Опутчикъ, -а, *m.* *Mysl.* sietniczy, ten
który sieci rozstawia przed łowami.

Опутывать, опутать, pętać, spętać,
krępować, skrepować, obwiązywać, obwią-
zać, okręсаć, okręсіć; || * uwikłać kogo
w со, wplątać; || Опутываться, wić się
około czego, okręсаć się, zaplątać się, u-
wikłać się. *Imśl. b.* опутанный, spętаны,
skrepowаны, uwikłаны i t. d.

Опухатъ, опухнуть, puchnąć, opuchnąć,
nabrzimiewać, nabrzemieć.

Опухлый, spuchnięты, одѣты, nabrzmia-
ły.

Опухнуть, *об.* Опухатъ,

Опухоль, -и, *ż.* napuchłość, nabrzmienie.

Опушáть, опушить, bramować futrem;

|| Опушáтьсѧ, być obramowanym futrem;
|| окрывать się pierzem; || окрывать się
лісіами (o drzewach). *Imśl. b.* опушённый,
obramowany (futrem) i t. d.

Опушечка, -чки, *ż.* *об.* Опушна.

Опушечный, do obramowania należący;
|| ажга́нну, brzegowy, *об.* Опушна.

Опущёнiе, -iя, *n.* opuszczanie, spadnie-
nie.

Опытность, -и, *ż.* doświadczenie, znajо-
мость rzeczy.

Опытный, doświadczony; || oparty na
doświadczeniach. Опытный человекъ,
człowiek doświadczony. Опытная физика,
fizyka oparta na doświadczeniach, ekspe-
rymentalna.

Опытъ, -а, *m.* doświadczenie; || próba; ||
rys krótki. Знать по опыту, znać со z do-
świadczenia. Въ видѣ опыта, na próбе.

Опытъ анатоміи, rys anatomji. Это егѧ
первый опытъ, to jego pierwsza próba.

Опьянѣлый, upojony, pijany.

Опьянѣть, upić się.

Опѣшить, *Woj.* straciwszy konia ісѧ pie-
chotą; || *Gmin.* zmieszać się, stracić gło-
wę; || Опѣшиться, zsiąść z konia і ісѧ pie-
chotą.

Опѣть, *psk.* жнову, powtórnie.

Орава, *об.* Арава.

Оракуль, -а, *m.* wyrocznia, miejsce wy-
роковъ.

Орало, -а, *n.* oradło, plug,

Оральный, орны, rolny.

Орангутангъ, -а, *m.* *Zool.* orangutang,
(maіpa).

Оранжерейный, oranżeryjny.

Оранжерейщикъ, -а, *m.* utzymujący о-
ранжерја.

Оранжеря, -ѧ, *ż.* oranżerja, trepauz.

Оранина, -ы, *ż.* rola, grunt uprawny.

Ораніе, -iя, *n.* oranie, uprawa roli; ||

Оранье, -нья, wrzeszczenie, nader głośne
krzyczenie.

Орань, *об.* Оранина,

Ора́рий, -iя, Ора́рь, -я, *m.* stuła, pas
zwieszony z obu ramion djakona.

Ора́тай, -ая, *m.* oracz, rolnik.

Ора́тельный, орны, do orania służący,
rolniczy.

Ора́торія, -и, *ż.* krasomówstwo; || *Muz.*
oratorjum.

Ора́торски, *psk.* krasomównie.

Ора́торский, krasomówski.

Ора́торь, -а, *m.* mówca.

Ора́ть, (czas teraz. орѧ), ораć. *Imśl. b.*
оранный, zoranу.

Ора́ть, (czas teraz. орѧ), *Gmin.* wrze-
szчеć, głośно krzyczeć.

Орбита, -ы, *ż.* *Astr.* orbita, droga prze-
biegana przez ciało niebieskie.

Организа́ція, -и, *ż.* organizacja, urzą-
dzenie.

Организмъ, -а, *m.* organizm.

Органистъ, -а, *m.* organista.

Органический, organiczny.

Органа, -и, *ż.* krata spustna w bramie
twierdzy.

Органный, organowy, od organów. *Muz.*

Органный пунктъ, kawałek śpiewu wyko-
nany bez akompanjamentu.

Органъ, -а, *m.* *Muz.* org, any.

Органъ, -а, *m.* organ, narzędzie zmu-
słowe, organ, członek ciała działający.

Органъ зрѣнiя, organ wzroku; — слуха —
słuchu; — обонянія, — powonienia; — вкуса.

— smaku; — осязання, — dotykania.

Ордá, -ы, *ż.* horda, plemię Tatarów; ||
tłumu ludu.

Орденский, orderowy. Орденский напитокъ, kapituła orderów. Орденская, лента, wstęga orderu.

Орденъ, -а, (*m. mn.* орденá), order. Орденъ св. Владимира, order św. Włodzimierza; || орденъ (*mn.* орделы), zakon mnichów; || *Archit.* porządek. Орденъ Дорический, porządek Dorycki.

Ордеръ, -а, *m.* ordynans, rozkaz, nakaz, Ординарецъ, -ца, *m.* Woj. ordynans, żołnierz ordynansowy.

Ординарный, ordynaryjny; || *zwyczajny*; || *rzeczywisty*. Ординарный чай, herbata *zwyczajna*, ordynaryjna. Ординарный профессоръ, profesor *zwyczajny*, *rzeczywisty*.

Ордината, -ы, *ж.* *Mat.* prostopadła spuszczona z obwodu linii krzywej na jej oś. Ординаторъ, -а, *m.* ordynator, lekarz ordynujący w szpitalu, lekarz *doglądający* chorych.

Ордина́нсъ-гаузь, -а, *m.* kancelarja komendanta placu,

Ордина́та, -ы, *m.* *ob.* Ордина́та.

Орды́нский, do hordy należący, *ob.* Орда́.

Оре́ль, *przyp.* др Орла́, *m.* orzeł; || *Astr.* Созвѣздіе Орла, Orzeł (*konstelacja*).

Оржа́вѣтъ, *ob.* Ржа́вѣтъ.

Оржаной, *ob.* Ржаной.

Оржа́тъ, -а, *m.* orszada.

Оригина́ль, -а, *m.* oryginał, pierwotwór, pierwopis, wzór; || * oryginał, dziwak; || *Druk.* manuskrypt, z którego zecer składa w drukarni, lub książka do przedrukowania dana.

Оригина́льно, *psk.* oryginalnie, w sposób szczególny.

Оригина́льность, -и, *ж.* oryginalność; || *dziwactwo*.

Оригина́льный, oryginalny, pierwotworny; || * dziwny, dziwaczny.

Орйктогно́зія, -и, *ж.* oryktognozja, część nauki mineralogji.

Орйктологическій, oryktologiczny, *tyczą* się nauki o rzeczach kopalnych.

Орйктологія, -и, *ж.* oryktologia, nauka o rzeczach kopalnych.

Орйонъ, -а, *m.* *Astr.* Orjon, rożen na niebie (*gwiazda*).

Орйе́стровать, *Muz.* orkiestrować, układać do wykonania w orkiestrze.

Орйе́стровна, -и, *ж.* *Muz.* układanie do wykonania w orkiestrze.

Орйе́стровый, orkiestrowy, do orkiestry należący.

Орйе́стра, -а, *m.* orkiestra, kapela.

Орйи́шь, -а, *m.* *ob.* Пóлба.

Орлеа́нъ, -а, *m.* *Bot.* orlean, plewka *sterwona* otaczająca nasienie drzewa Орлеанового, roślina *farbierska*.

Орле́йцинь, -а, *Kośc.* ten co rozpościera kobierzec z wyobrażeniem орла dla arcybiskupa (*w Kościele Prawosławnym*).

Орле́ние, -іа, *Star.* stępowanie w wyobrażeniem орла.

Орле́нокъ, -нна, *m.* орле, orlątko.

Орле́ць, -а, *m.* kobierzec okragły z wyobrażeniem орла, na którym arcybiskup stoi w czasie nabożeństwa (*w Kościele Prawosławnym*); || *Min.* rogowy kamień rogowiec.

Орле́шникъ, *ob.* Орле́йцинь.

Орлики, -овъ, *mn.* *Bot.* orlik, cynowód.

Орлинь, -а, *m.* *zdr.* орле, mały орзеł.

Орлиный, орли, орлову.

Орли́тъ, *Star.* nakładać stępel z wyobrażeniem орла.

Орлица, -ы, *ж.* orlica, samica орла.

Орличникъ, *m.* *Bot.* *ob.* Орлянь.

Орлі́й, *ob.* Орлиный.

Орло́въ, -а, *m.* *Mar.* podłoga na spodzie okrętu.

Орля́нь, -а́, *m.* *Zool.* sęp alpejski; || *Bot.* gatunek paproci.

Орля́нна, -и, *ж.* *Gmin.* gra w przerzucanie monety z wyobrażeniem орла.

Орйнтологическій, ornitologiczny.

Орйнтологія, -и, *ж.* ornitologia, ptakoznawstwo.

Орйнтоло́гъ, -а, *m.* ornitolog.

Орйнтома́нія, *ob.* Птицегаданіе.

Орбйне́ць, -нца, *m.* *Bot.* gatunek szszawiu.

Орбѣ́лый, stchórzaly, przestraszony.

Орбѣ́тъ, *ob.* Робѣ́тъ.

Оршата́, оросити, zraszać, zrosić, skrapiać, skropić, odwilżać, odwilżyć, oblewać, oblać; || Оршата́сья, być oroszany, odwilżany, skrapiać się. *Imśł. b.* орошѣный, zroszony, skropiony, odwilżony.

Ороше́ние, -іа, *n.* zroszanie, skrapianie odwilżanie.

Орймѣ́нтъ, *ob.* Опермѣ́нтъ.

Ортографі́я, *ob.* Ореографі́я.

Ортепедическій, ортепедyczny.

Ортепеді́я, -и, *ж.* ортепеджа, nauka o *naprawieniu* ułomosci ciała.

Орудені́ый, mineralizowany, na kruszec obrócony.

Оруденѣ́тъ, *ob.* Руденѣ́тъ,

Оруді́е, -іа, *n.* narzędzie, instrument; || armata, działo. Батерейное тяжёлое орудіе, działo ustawione na baterji. На́ръзное орудіе, działo karbowane wewnątrz. Полевое орудіе, działo polowe. Осадное орудіе, działo oblężnicze.

Орудный, organiczny.

Оружейникъ, -а, *m.* puszkarz.

Оружейный, puszkarski; || *zbrojowy*, od *zbrojowni*, arsenału. Оружейный заводъ, fabryka zbroi. Оружейный ма́стеръ, puszkarz. Оружейный дворъ, *zbrojownia*, arsenał. Оружейная палата, sala, gdzie zachowuje się różnaita broń i dawno sprzęty.

Оружейна, -и, *ж.* *Star.* miejsce, gdzie

przygotowywano i chowano broń, zbrojownia.

Оруженбсець, -сца, *т.* оруężник, poszający оруęż, giernсек.

Оружие, -я, *п.* broń, оруęż. Огнестрѣльное оружие, broń palna. Бѣлое, холодное оружие, broń sieczna, zimna, biała. Поднять оружие, podnieść оруęż, wziąć się do broni. Положить оружие, złożyć оруęż, podać się.

Орумянить, зарумиеніе, zrumieniē.

Орѣховка, *об.* Кедровка.

Орѣховый, orzechowy.

Орѣхъ, -а, *здр.* орѣшекъ, -шна, *т.* orzech, orzeszek. Волошскій czyli Греціи орѣхъ, orzech włoski. Водяной орѣхъ, kotawka, wodny orzech (roślina). Чернильный орѣхъ, galas.

Орѣшина, -ы, *ж.* орех (drzewo); || лещчина, laskowe drzewo.

Орѣшковый, galasowy.

Орѣшникъ, -а, *т.* lasek лещчипову, лещчина.

Орѣсина, ы, *ж.* kij gruby.

Ортографическій, ortograficzny.

Ортографія, -и, *ж.* ortografja, pisownia.

Оса, -ы, *ж.* osa (owad).

Осада, -ы, *ж.* Woj. oblężenie.

Осадистый, łatwy do wstrzymania w biegu (o koniu).

Осадить, *об.* Осаждать,

Осадка, -и, *ж.* powstrzymanie, powściągnięcie (*np.* koni); || opadnienie; || *Chem.* osad, precipitata.

Осадивать, осаднить, drasnać, zadrapać, zetrzeć (skórę).

Осадный, облѣзничу. Осадное положеніе, stan oblężenia.

Осадокъ, -дна, *т.* osad, fuz, szlam, ustoiny, sediment; || *Chem.* *об.* Осадка.

Осадочный, *Chem. Geol.* osadowy, wartwiany. Осадочныя порѣды, osadowe pokłady.

Осаждать, *об.* Обсаживать.

Осаждать, -я, *т.* oblegający.

Осаждать, осадить, oblegać; || *Chem.* precipitować, tworzyć osad na dnie; ||

Осаждаться, być obleganym. *Imst. б.* осажденный, oblężony.

Осаживать, осадить, wstrzymywać, wtrzywać, powściągnąć; || осадzać, осадzić, wysadzać, wysadzić; || *Chem. об.* Осаждать; || Осаживаться, być wstrzymywалым; || опадать, opaść, pochylać się, ustępować. *Imst. б.* осажанный, wstrzymanу, powściągnięту i t. d.

Осанисто, *psk.* okazałe, poważные.

Осанистый, okazały, poważны.

Осанка, -и, *ж.* postawa, okazałość.

Осанна, *neod. Kośc.* hossanna (Zbaw nas Panie).

Осачивать, осочить, *Myśl.* osaczać, oblaczać, osaczyć, obsaczyć, ostępować Zwiezdu, oskakіwać; || *Chem.* odłączyć pianę od

topionego metalu. *Imst. б.* осочённый, osaczony, obsaczony.

Осачивать, *об.* Осочить.

Освидѣтельствованіе, -ія, *п.* przejrzzenie, zrewidowanie, sprawdzenie.

Освидѣтельствовать, nawiedzać, odwiedzać, zrewidować, odbyć rewizję, sprawdzić. *Imst. б.* освидѣтельствованный, zrewidowany, sprawdzony.

Освистывать, освистать, wygwizdywać, wygwizdać; || Освистываться, być wygwizdywanym. *Imst. б.* освистанный, wygwizданы.

Освободитель, -я, *т.* oswobodziciel, wybawiciel.

Освободять, освободить, oswobadzać, oswobodzić, wyzwalać, wyzwolić, uwalniać, uwolnić; || Освободяться, oswobadzać się, uwalniać się, wyzwalać się. *Imst. б.* освободённый, oswobodzony, wyzwolony, uwolniony.

Освобождёніе -ія, *п.* oswobodzenie, wybawienie, uwolnienie, usamowolnienie. Освобождёніе отъ наказанія, дарowanie kary. Освобождёніе имѣнія отъ залѣга, wykupienie majątku z zastawu.

Освоивать, освоить, przywłaszczać, przywłaszczyć sobie; || аклиматизовать; || Освоиваться (съ чѣмъ); przyzwyczajać się, obeznać się.

Освѣдомиться, *об.* Освѣдомляться.

Освѣдомленіе, -ія, *п.* dowiedzenie się, rozpoznanie.

Освѣдомляться, освѣдомиться (очѣмъ), dowiadywać się, dowiedzieć się.

Освѣжать, освѣжить, odświeżać, odświeżyć (powietrze), przewietrzać, przewietrzyć; || Освѣжаться, być odświeżanym, przewietrzanym. *Imst. б.* освѣжённыи, odświeżony.

Освѣжительный, oświetlający

Освѣтить, *об.* Освѣщать.

Освѣтлять, освѣтлить, *Chem.* klarować, sklarować, przeczścić.

Освѣщать, освѣтить, oświecać, oświecić, świecić komu, przyświecać; || Освѣщаться, być oświetlanym. *Imst. б.* освѣщённый, oświecony, oświetlony.

Освѣщёніе, -ія, *п.* oświecenie, oświetlenie.

Освятитель, -я, *т.* poświęciciel.

Освятительный, poświęcalny.

Освящать, освятить, poświęcać, poświęcić, uświęcać, uświęcić; || Освящаться, być poświęcanym, uświęcanym. *Imst. б.* освящённый, poświęcony, uświęcony.

Освящёніе, -ія, *п.* święcenie, poświęcenie.

Осево́й, осіову, od osi, *об.* Ось.

Оселина, -ы, *ж.* sworzeń (u powozu).

Осёлочъ, -ля, *здр.* осёлочекъ, -чка, *т.* oselka, kamień do ostrzenia; || kamień probierski.

Осёлочный, do oselka należący, *об.* Осёлочъ.

Осблѣ, -ола, *m.* osieł, osioł; || **Діалі**
осблѣ, *об.* Ослянкъ.
Осенній, jesienny.
Осенчаль, -а, *m.* *Мудл.* sokół w jesieni
 słowiony.
Осень, -и, *ж.* jesień.
Осердить, rozgniewać, rozłościć; ||
Осердиться, rozgniewać się, rozłościć się.
Imśl. b. осерженный, осерженный, rozgnie-
 wany.
Осеребрять, осеребрить, srebrzyć, ро-
 серебрѣть, posrebrzyć; || **Осеребряться**, być
 posrebrzanym. *Imśl. b.* осеребрённый, ро-
 серебрзаны.
Осерчалый, rozgniewany.
Осерчатъ, *об.* Серчатъ.
Осетрина, -ы, *ж.* jesiotrowina, jesiotrzyna.
Осетринный, jesiotrowy.
Осетръ, -а, *m.* jesiotr (*рыба*).
Осётъ, *об.* Осётъ.
Осилывать, осилить, przemagać, prze-
 módz, przewycięzać, przewyciężyć; ||
 dokazać czego, pokonać, dokończyć, ро-
 stawić na swoim. Я не могу осилить этой
 работы, nie mogę dokończyć téj roboty.
Осилъ, -а, *m.* pełta, stryczek.
Осйна, -ы, *ж.* osiczyna, osina (*drzewo*).
Осинный, -а, *m.* las osikowy, osiczny.
Осойновикъ, -а, *m.* hubka maśluk (*grzyb*).
Осойновый, osikowy.
Осойный, osowy, do osy.
Оспать, оспнуть, ochrzypіеć, ochrzy-
 пнѣć.
Оспло, *psk.* głosem ochrzypłym.
Осплость, -и, *ж.* ochrzypłość, chrupka.
Осплый, ochrzypły.
Оспнуть, *об.* Оспать.
Оспротить, osierocić, sierotę uczynić.
Оспротѣлый, osierociаły.
Оспротѣть, osierociеć, sierota zostać.
Осйстый, kosmaty, włosisty.
Осй, *об.* Оойный.
Оскабливать, оскаблить, oskrobywać,
 oskrobać; || **Оскабливаться**, być oskroby-
 wanym. *Imśl. b.* оскабленный, oskrobany.
Оскалывать, оскалить, wyszczerzać, wy-
 wszczерzyć (*zęby*). *Imśl. b.* оскаланный, wy-
 wszczерzony.
Оскалина, -ы, *ж.* zadra na desce.
Оскалить, *об.* Оскалывать.
Освернение, -ня, *n.* zbroczenie, skala-
 nie się, zmaza; || profanacja, zbezczeszcze-
 nie rzeczy świętych, obraza.
Освернитель, -я, *m.* profanującą, nie-
 szanującą rzeczy świętych.
Освернительница, -ы, *ж.* profanująca,
 nie szanująca rzeczy świętych.
Освернительный, profanujący, ponie-
 wieraający, hańbiący (*np. świętość*).
Освернять, освернить, plamić, spla-
 мić, skalać; || profanować, sprofanować,
 bezczeszczyć co świętego; || zbroczyć; ||
Осверняться, plamić się, być skalanym,
 sprofanowanym. *Imśl. b.* освернённый,

splamiony, skalany, sprofanowany, zbro-
 czony.

Ослаблять, ослабить, osłabiać, osłabić

się, osłabić się, * zęby wyszczerzać

Ослаблять, *об.* Ослаблять.

Ослобить, -ля, *m. zdr.* osłóbczeni, -чна,
 trzaska od drzewa (*z pod siekiery*), odła-
 mek, cząstka (*np. bomby*).

Осользень, -зя, *m.* kiks (*wo bilardzie*),
 chybiecie kuli w którą się mierzy.

Оскома, **Оскомина**, -ы, *z.* oskoma, osko-
 mina, drętwienie zębów po kwasach, cierp-
 nienie.

Оскопить, kastrować, wytrzebić.

Оскопление, -я, *ж.* kastracja, wytrzebie-
 nie.

Оскорбитель, -я, *m.* obraziciеiel, obra-
 жаяjący.

Оскорбительница, -ы, *ж.* obrazicielka,
 obrażająca.

Оскорбительно, *psk.* obelżywie, z obra-
 жая, znieważając.

Оскорбительный, obrażający, obelżywy,
 ubliżający.

Оскорбить, *об.* Оскорблять.

Оскорбление, -я, *n.* obelga, obraza, znie-
 вага, krzywda; || przykreść. **Оскорбление**
Величества, zbrodnia obrazonego Maje-
 statu.

Оскорблять, оскорбить, obrażać, obra-
 жиć, znieważać, znieważać, urażać, urazić;
 || zasmucać, zasmucić; || **Оскорбляться**, о-
 бражаться, urażать się, zasmucać się. *Imśl. b.*
 оскорблённый, obrażony, znieważony, ура-
 жony.

Оскорбить, *об.* Оскорбить.

Оскотинить, zbestwić, znikszемnić, ||
Оскотиниться, zbyдлечіеć, zbestwić się.

Оскреба́ть, оскресть, oskrobywać, о-
 skrobać. *Imśl. b.* оскребённый, oskroбау.

Оскреби, -омъ, *m.* oskrobiny.

Оскресть, Оскрести, *об.* Оскреба́ть.

Осудѣвать, осудѣть, ubożeć, zubo-
 żeć; || słabnąć, osłabnąć.

Осудѣлый, zubożały; || osłupiały.

Осудѣние, -я, *n.* zubozenie; || osłabie-
 nie.

Осудѣть, *об.* Осудѣвать.

Ослабить, *об.* Ослаблять.

Ослабление, -я, *n.* osłabienie, rozprze-
 żenie.

Ослаблый, osłabiały; || zwolniony.

Ослаблять, ослабить, osłabiać, osłabić,
 popuszczać, popuścić, zwolnić.

Ослабнуть, *об.* Ослабѣвать.

Ослабѣние, -я, *n.* osłabienie, pozba-
 wienie sił.

Ослабѣвать, ослабѣть, osłabнуть,
 słabnąć, osłabnąć, opadać z sił; || tracić,
 stracić chęć.

Ослабѣлый, osłabiały.

Ослабѣние, -я, *n.* osłabienie, niemoc.

Ослабѣть, *об.* Ослабѣвать.

Ославлять, ославить, osławiać, osławić,
 cztować, czujéj sławie, obmawiać, oga-

дуwać; || **Ославля́ться**, osławiać się. *Imśl.* б. osławленный, osławiony, obmówiony, ogadany.

Осластѣть, osławiać, *ob.* Подосластѣть, подслащать.

Ослѣнокъ, -нка, *m.* osłęk, osłatko.

Ослизлый oslizły.

Ослизнуть, osliznąć, osliznić.

Ослинь, -а, *m.* żdr. osielek; || **wołek** zbożowy (*owad*).

Ослинникъ, -а, *m.* Bot. nocna świeca (*roślina*).

Ослиный, osli, osłowy.

Ослица, -ы, *ż.* oslica.

Ослицынь o oslicy należący.

Ослий, *ob.* Ослиный.

Ослѣвъ, do osła należący.

Ослопась, -а, *m.* osłarz, pastuch osłów.

Ослопина, -ы, *ż.* drag, żerdź; || * dragal, bałwan, głupiec.

Ослопный, osiężały, niezgrabny.

Ослопъ, *ob.* Ослопина.

Ослухъ, -а, *m.* *ob.* Ослушникъ.

Ослушаніе, -іа, *n.* nieposłuszeństwo.

Ослушваться, osłuszać się, nie słuchać, *być* nieposłusznym.

Ослушливый, nieposłuszny.

Ослушникъ, -а, *m.* nieposłuszny.

Ослушница, -ы, *ż.* nieposłuszna.

Ослушность, -и, *ż.* nieposłuszeństwo.

Ослушный, nieposłuszny, krnąbrny.

Ослышаться, nie dosłyszeć, przesłyszec się, omylić się w słyszeniu.

Ослышка, -и, *ż.* przesłyszenie się, niedosłyszenie, omyłka żąd pochodząca.

Ослѣпительно, *psk.* w sposób zaślepiający, jaskrawie, jaskrawo, rażąco.

Ослѣпѣтельность, -и, *ż.* jaskrawość, blask rażący.

Ослѣпительный, zaślepiający, rażący wzrok, jaskrawy.

Ослѣпить, *ob.* Ослѣплѣть.

Ослѣплѣніе, -іа, *n.* osłepienie, pozbawienie wzroku; || * zaślepienie, nierozważność, omamienie.

Ослѣплѣть, osłepić, osłepiać, osłepić, pozbawiać, pozbawić wzroku; || * zaślepić, zaślepić, omamiać, omamieć; || **Ослѣплѣть** -ся, *być* śleпym na со, zaślepiac się. *Imśl.* б. osłеплenny, osłepiony, zaślepiony.

Ослѣплѣнный, osłepiony, zaślepiony.

Ослѣпнуть, *ob.* Слѣпнуть.

Ослѣнь, -а, *m.* osieł dziki.

Ослѣтникъ, -а, *m.* osłara,

Ослѣчий, *ob.* Ослиный.

Осмѣловать, osmolić, osmalać, osmolić, *nasmalac*, *nasmolić*; || **Осмѣливаться**, *być* osmolonym. *Imśl.* б. osmolenny, osmolony, *nasmolony*.

Осмѣривать, osmótrzyć, przeglądać, przejrzeć, oglądać, obejrzeć; || **rewidować**, *rewidować*. || **Осмѣриваться**, oglądać się; || **rozpatrywać** się (*w czym*); || **omylić** się (*patrzeć na со*). **Дайте мнѣ время осмótrzyć** -ся, **zostawcie mi czas do rozpatrzenia** się,

osmótrzenia się. **Онъ шѣлъ и всё осмѣтривался**, *idąc*, *ciagle* się *ogładał*. **Это не онъ, вы осмótrѣлись**, *to nie on, ale pan się omylił patrząc*. *Imśl.* б. **осмótrѣнный**, *przejrzany, obejrзany, zrewidowany*.

Осмѣринъ, **Осмѣрна**, **Осмѣна**, **Осмѣуха**, *ob.* **Осмѣринъ** **Осмѣрна**, **Осмѣяна**, **Осмѣуха**.

Осмѣтокъ, -тка, *m.* obuwie znoszone, zdeptane.

Осмогласиниъ, -а, *m.* *ob.* **Октóбихъ**.

Осмóлна, -и, *ż.* osmolenie.

Осмóлѣть, *ob.* **Осмóлѣвать**.

Осмóтрительно, *psk.* ogłędnie, bacznie, przezornie, ostrożnie, roztropnie.

Осмóтрительность, -и, *ż.* ogłędność, bacznosc, przezorność, ostrożność, roztropność.

Осмóтрительный, ogłędny, baczny, *przezorny, ostrożny, roztropny*.

Осмóтрцинь, -а, *m.* rewizor.

Осмóтрщиескии, **осмóтрщичий**, *do rewizora* należący.

Осмóтръ, -а, *m.* przegląd, przejrzanie, obejrzenie, rewizja; || *Woj.* *rewja*. *Praw.*

Осмóтръ **на мѣстѣ**, *obejrzenie* miejsca, *zejście* na miejsce *w celu* obejrzenia.

Осмóтрѣніе, -іа, *n.* obejrzenie; || *przezorność, ostrożność*.

Осмыкивать, **осмыкать**, **осмыкать**, **осмыкнѣть**, **smorgać**, **ogładzać**, **ogładzić**; || **Осмыкиваться**, *być* *osmykanym, gładzonym*. *Imśl.* б. **осмыканныи**, **осмыканы**, **огładzony**.

Осмѣивать, **осмѣять**, **высмѣивать**, **высмѣивать**; || **Осмѣиваться**, *być* *wysmiewanym*. *Imśl.* б. **осмѣянный**, **wysmiany**.

Осмѣливаться, **осмѣлиться**, **осмѣлять** się, **осмѣлилъ** się, **odważać** się, **odważyć** się.

Осмѣяніе, -іа, *n.* *wysmianie, szydzenie, pośmiech, pośmiewisko*.

Осмѣять, *ob.* **Осмѣивать**.

Оснастить, *ob.* **Оснащивать**.

Оснастка, -и, *ż.* (*кораблѣй*), *opatrzenie* okrętu *w żagle, liny* *inne* *porządki*; || *rynштunek*.

Оснастный, *do* *opatrzenia* *okrętu* *należący, ob.* **Оснастка**.

Оснастцинь, -а, *m.* *majster* *opatrzący* *okręt* *we* *wszystkie* *potrzeby*.

Оснащивать, *Mar.* *opatrwać* *okręt* *w* *żagle, liny* *inne* *potrzeby*. *Imśl.* б. **оснащennyи**, *opatrзony* *we* *wszystkie* *potrzeby*.

Оснащивъ, *ob.* **Оснастцинь**.

Осно́ва, -ы, *ż.* *osnowa, nawicie* *u* *tkacza, postawa*; || *tło* (*maserji*); || *podstawa, nasada*; || *rys, zarys*.

Осно́ваніе, -іа, *n.* *fundament, założenie* (*czego*), *zasada*; || *počzątki, pierwsze* *zasady*; || *Mat.* *podstawa* *w* *figurach* *geometrycznych*; || *Chem.* *zasada*.

Осно́ватѣль, -я, *m.* *założyciel, fundator*.

Осно́ватѣльница, -и, *ż.* *założycielka, fundatorka*.

Основа́тельно, *psk.* mocno, trwale, gruntownie, fundamentalnie; || opierając się na zasadach.

Основа́тельность, -и, *ж.* zasadność, dokładność, gruntowność.

Основа́тельный, засадничы, докладны, gruntowny, pewny; || rozsądny, obdarzony zdrowym rozsądkiem.

Основа́ть, *об.* Основывать.

Осно́вный, *Тк.* stanowiący osnowe, osnuty; || istotny, zasadniczy, fundamentalny, zakładowy, węgielny, główny, będący podstawą. Осно́вный капита́л, kapitał zakładowy. Осно́вные ча́сти, istotne części. Осно́вныя вещества́, pierwiastki. Осно́вныя числа́, pierwiastkowe liczby.

Осно́вщикъ, -а, *м.* *Тк.* ten co daje wątki tkać, osnowujący.

Осно́вщица, -ы, *ж.* *Тк.* ta co daje wątki tkać, osnowująca.

Основа́вать, основа́ть, zakładać, założyć (*fundament i t. p.*), wystawiać, wystawić, wznosić, wnieść, zasadzać, zasadzić, opierać, oprzeć na zasadzie; || zaprowadzać, zaprowadzić co, ustanowić; || Основа́ваться, zakładać się, zasadzać się, opierać się i t. d. *Imśl. б.* основанный, założony, wystawiony, wzniesiony, oparty na zasadzie i t. d.

Осба́, -ы, osoba (męczyzna lub kobieta). Знатная осба́, osoba znakomita. Высочайшая осба́, osoba panująca. Осба́бы оббого по́ла, osoby pici obojój.

Осба́енно, *psk.* oddzielnie, odrębnie, osobno, zosobna; || nadewszystko, szczególnieј, zwłaszcza, osobliwie, przedewszystkiem. Они живу́тъ осба́енно, mieszkają oddzielnie. У него́ больша́я способность къ поэзи, осба́енно къ лирической, ma wielką zdolność do poezji, szczególnieј do lirycznej. Я осба́енно желаю́, чтобы́ это осталось между́ нами, przedewszystkiem туже́ sobie, aby то między nami pozostało.

Осба́енность, -и, *ж.* coś właściwego komu, czemu, szczególnie. Въ осба́енности, w szczególności, szczególnie, osobliwie; *об.* Осба́енно.

Осба́енный, osobny, oddzielny, odrębny; || в szczególну, niezwykły, osobliwy, wyłączny. Они живу́тъ не вмѣстѣ, у нихъ осба́енныя кварти́ры, oni nie razem mieszkają i mają oddzielne lokale. Это осба́енный человекъ, to osobliwy człowiek. Дѣло трѣбуе́тъ осба́еннаго вниманія, та справа́ wymaga szczególnieј uwagi. Осба́енная шилость, szczególna łaska.

Осба́ливо, *об.* Осба́енно.

Осба́ливость, *об.* Осба́енность.

Осба́ливый, *об.* Осба́енный.

Осба́нникъ, *об.* Осба́нникъ.

Осба́но, *об.* Осба́о.

Осба́нность, -и, *ж.* osobność, oddzielność, odrębność.

Осба́ный, osobny, oddzielny, odrębny.

Осба́нникъ, -а, *м.* samotnik, sam jeden; ||

oddzielny grunt lub oddzielne pole. Осба́нникотъ, *psk.* oddzielnie od innych, sam jeden.

Осба́о, *psk.* osobno, oddzielnie.

Осба́оровать, *об.* Соба́оровать.

Осба́обый, oddzielny, odrębny.

Осба́на, -и, *ж.* *Мысл.* osaczenie zwierza w kniei; || *Bot.* osoka, turzycza.

Осба́оровый, sokорову, od topoli sokору.

Осба́орина, -ы, *ж.* дерево sokорове, topola sokора, древно sokоры.

Осба́орникъ, -а, *м.* sokorzyna, lasek z sokоры.

Осба́оноръ, -и, *ж.* topola sokора (*дрzewo*).

Осба́онъ, -а, *м.* *об.* Осба́на.

Осба́лить, *об.* Осба́лять.

Осба́лодѣть, *об.* Солодѣть.

Осба́лять, осба́лить, солиć, osolić; || Осба́ляться, być osolonym.

Осба́ливѣть, *об.* Сопливѣть.

Осба́сонъ, -сна, *м.* *здр.* осба́сочекъ, -чка, prosiak, prosie niedorośle.

Осба́оть, -а, *м.* *Bot.* oset.

Осба́онуть, *об.* Осба́хать.

Осба́очить, *об.* Осба́чивать.

Осба́очка, -и, *ж.* *Мысл.* osaczenie zwierza w kniei, *об.* Осба́на.

Осба́очникъ, -а, *м.* *Bot. об.* Осба́на; || осба́очник, со zwierzęta osacza, ostępuje, okrąжа.

Осба́очный, do osoki, do turzycy należący, *об.* Осба́на.

Осба́па, -ы, *ж.* оспа. Корба́ва осба́па, оспа крoвiа. Летуча́я осба́па, кур, odra, wiesznа оспа. Привива́ть осба́пу, szczepić оспе.

Осба́пный, ospowy.

Осба́пина, -ы, *здр.* осба́пина, -и, *ж.* krostka ospowa.

Осба́привива́ние, -ия, *н.* szczepienie ospy.

Осба́привива́тель, -я, *м.* wszczepiający ospe.

Осба́привива́тельница, -ы, *ж.* wszczepiająca ospe.

Осба́привива́тельный, szczepienia ospy туща́я się.

Осба́приваема́ый, Осба́примый, kwestjonowa-ну, sporny, mogący być przedmiotem sporu, sprzeciżki.

Осба́привать, осба́прить, zaprzeczać, zaprzечиць (*czego komu*), odmawiać, odpó-wić, spór prowadzić o co, spierać się, rozpierać się prawnie o co, zbijać kogo, potykać się z kim. Онъ осба́приваетъ у меня́ это насле́дство, правне rozpiera się за мно́ю о tę sukcesję. Осба́привать чьѣ мнѣ-ние, zbijać czyje zdanie. *Imśl. б.* осба́прива-ний, zaprzeczony, odmówiony i t. d.

Осба́рмать, *об.* Осра́млять.

Осба́рмление, -ия, *н.* osromocenie, zawsty-żenie, znieważenie.

Осба́рмлять, осба́рмать, sromić, osromić, hańbić, zhańbić, zawstyżać, zawstyżić, znieważać, znieważać; || Осра́мляться, sromić się, hańbić się. *Imśl. б.* осра́млен-

ый, ogromosony, zhańbiony, zniważony, zawstyżony.

Оставаться, остаться, zostawać, zostać, pozostawać, pozostać, zostawać się, zostać się, opóźniać się, opóźnić się; || przebywać. Оставаться кому должнымъ, zostać dłużnym кому. Сколько остаётся за мною, jak wiele dłużny jestem? За вами остаётся десять рублей, od pana należy się mi dziesięć rubli. Что оставалось мнѣ дѣлать въ подобномъ случаѣ, czóż miałem czynić w takim razie? Остаться въ долгу, nie uiścić się z długu. * Онъ въ долгу не останется, отплатить, on odda wet za wet, zemści się, lub nie daruje tego. Имѣние это осталось за нимъ, ten majątek pozostał przy nim. Вы въ нападѣ не остаетесь, pan nie straci na тѣм. Остаться въ дѣвцахъ, въ дѣвкахъ, pozostać panną, nie pójść za mał. Остаться за штатомъ, sprać z etatu (o urzędniku). Счастливо оставаться, bądźcie zdrowi!

Оставлѣніе, -іа, n. опущение, поручение (czego, kogo), zaniedbanie; || прѣбачение, опущение (grzechu). Съ оставлѣніемъ въ должности, z zachowaniem posady. По оставлѣніи службы, po wyjściu ze służby. Поручикъ N. назначается адъютантомъ съ оставлѣніемъ въ томъ же полку, porucznik N. został mianowanym na adjutanta z pozostawieniem w tymże pułku. *Прав.* оставлѣніе въ дозорѣніи, uwolnienie tymczasowe od kary, od sądu (ob instancji).

Оставлять, оставить, zostawiać, zostawić, opuszczać, opuścić, zaniechać, porzucić, porzucić; || zatrzymywać, zatrzymać, mieć u siebie, odkładać, odłożyć; || oddawać, oddać, składać, złożyć w czyje ręce, powierzyć co komu; || прѣбачать, прѣбачуць, odpuszczać, odpuścić. *Имѣ. б.* оставленный, zostawiony, opuszczony, zaniechany i t. d. Оставьте это, nie ruszajcie tego! Оставьте это намѣрѣніе, niech pan porzuci ten zamiar. Оставьте меня въ покоѣ, daj mi pan pokój. Онъ оставилъ городъ, on opuścił miasto. Оставить службу, porzucić służbę. Онъ не оставяетъ его ни днёмъ, ни ночью, nie odstępuje go ani w dzień, ani w nocy. Оставить миръ, porzucić świat, урѣзъ. Оставить безъ послѣдствія, *Прав.* udaremnić. Оставлять за собою право на что-либо, zastrzegać sobie prawo na co. Силы меня оставляютъ, siły mnie opuszczają. Богъ никогда не оставяетъ надѣющихся на Него, Bóg nigdy nie opuszcza tych, którzy w Nim pokładają nadzieję. Оставить у себя, за собою, для себя, zachować, zatrzymać, mieć u siebie. Оставить вину, прѣбачуць winę. Не оставяйте меня вашими совѣтами, nie odstawiaj mi pan swoich rad. Не оставяйте меня безъ отвѣта, nie omieszkaaj pan dać mi odpowiedź.

Оставъ, -а, m. szkielec, kościotrup.

Осталый, *Gmin.* об. Остальной.

Осталь, -и, ж. pozostałość, reszta.

**Остальной, pozostały, resztujący, збы-
ваjący. Всѣ остальное, pozostałość, re-
szta.**

**Останавливать, остановить, остано-
вить, zastanawiać, zastanowić, zatrzymy-
wać, zatrzymać, wstrzymywać, wstrzy-
маć; || zawiesić co, przerwać, suspen-
dować; || Останавливаться, zastanawiać się,
zatrzymywać się, wstrzymywać się; || зсте-
повачъ, заjechać gdzie; || замieszкиваць,
przebywać, stawać, stanąć gdzie, zosta-
wać, zostać. Остановить выдачу жало-
ванья, wstrzymać wypłatę pensji. Онъ
работаетъ не останавливаясь, pracuje
bezustannie, bez wycoczynku. Часы о-
становились, zegarek stanął. Онъ остано-
вился въ Европейской гостинницѣ, stanął
w hotelu Europejskim. На чёмъ остано-
вился нашъ разговоръ, на чёмъ наша
rozmowa stanęła? Остановиться въ по-
стройкѣ (lub: съ постройкой) дома, за-
трzymać się z budowaniem domu. Я на-
писалъ пять страницъ не останавливаясь,
napisałem pięć stroniec bez wycoczynku,
jednym ciągiem. *Имѣ. б.* остановленный,
zatrzymany, wstrzymany, zawieszony,
przerwany i t. d.**

Остановна, -и, ж. опóźнение, спóźне-
ние, zwłoka, przerwa, прерывание, запрѣ-
станіе, устаніе, zawieszenie. Остановна
въ этомъ дѣлѣ произошла оттого, что...
та sprawa została przetrzymana dla tego, że...
Въ работѣ произошла остановна, w robo-
cie zaszła zwłoka. За нимъ только оста-
новна, tylko na niego trzeba czekać, lub:
on tylko jeden zwleka.

Остановлѣніе, -іа, n. zatrzymanie, wstry-
маніе, zатамованіе, запрѣстаніе, устаніе.
Остановлѣніе исполненія преговора,
wstrzymanie wykonania wyroku. Остано-
влѣніе кровотеченія, zатамованіе, u-
śmierzenie krwotoku. Остановлѣніе по-
носа, устаніе biegunki.

Остановлять, об. Останавливать.

**Остановочный, wstrzymujący, odвлека-
jący.**

Останокъ, -нка, m. reszta, ostatek; || ро-
токъ; || *мн.* останки, -овъ, брѣнные ос-
танки, zwłoki, ciało umarłego.

Остароль, -ря, m. grzybialec.

Остарбый, grzybiały, zestarzały.

Остарбъ, об. Старбъ.

Остатокъ, -тка, m. *zdr.* ostateczność,
ча, reszta, szczatek, pozostałość; || *Hand.*
остатокъ, осталная сумма, остальное в
счѣту, zwaga. Безъ остатка, w całość
całkowicie.

Остаточный, pozostały.

Остаться, об. Оставаться.

Остѣгивать, остѣгать, остѣгнуть, chl

stać, wychłostać, osmagać; || fastrzygo-
wać, przyfastrzygować.

Остѣнна, -и, *ż.* szlak, obrąbek (*u ko-
smi*).

Остѣнь, *prz. dr.* ботна, *m.* Star. oścień,
bódziec; || środek, centr.

Остеологическій, osteologiczny.

Остеология, -и, *ż.* osteologia, nauka o
położeniu i kształcie kości.

Остеотомія, -и, *ż.* osteotomia, rozbie-
ranie kości.

Остепенять, остепенить, ustatkować; ||

Остепеняться, ustatkować się.

Остервенить, *ob.* Остервенять.

Остервенѣлый, wściekły, rozjuszony.

Остервенѣние, -я, *n.* wściekłość, rozju-
szenie.

Остервенять, остервенить, przyprowa-
dzać, przyprowadzić do wściekłości, roz-
juszać, rozjuszyć; || Остервеняться, wście-
kać się, rozjuszać się.

Остерегание, -я, *n.* przestrzeżenie.

Остерегатель, -я, *m.* przestrzegacz.

Остерегательный, przestrzegający.

Остерегать, остеречь, предостеречь,
ostrzeżać, ostrzedz, przestrzeżać, prze-
strzedz; || Остерегаться, strzedz się, chro-
nić się, być ostrożnym.

Остереженіе, *ob.* Остерегание.

Остеречь, *ob.* Остерегать.

Остистый, ościsty, kościsty.

Остовъ, *ob.* Оставъ.

Остовый, wschodni, *ob.* Восточный.

Остѣйчивость, -и, *ż.* Mar. własność u-
trzymania się w równowadze (*o okręcie*).

Остойчивый, Mar. utrzymujący się
w równowadze (*okręt*).

Остолбенѣлый, osłupiały.

Остолбенѣние, -я, *n.* osłupienie.

Остолбенѣть, osłupieć.

Остолѣнина, -ы, Остолѣнь, -а, *m.* bał-
wan, głupiec, wałkoń, niezgraba.

Остолѣние, -я, *n.* Archit. głownica, ka-
miał kolumny.

Осторожно, *psk.* ostrożnie, opatrnie.

Осторожность, -и, *ż.* ostrożność.

Осторожный, ostrożny, opatrny.

Острѣгивать, острогать, обstrugiwać,
obstrugać, heblować, oheblować; || Острѣ-
гиваться, być obstrugiwanym, heblowa-
nym. *Imś. b.* остроганный, obstrugany,
oheblowany.

Остраѣна, -и, *ż.* groźba, surowe, ostre
warownienie.

Острая, -ой, *ż.* Gram. znamie nad sa-
mogłoską ('), wskazujące akcent w mó-
wieniu, podniesienie głosu, przygłos.

Острѣе, -ей, *n.* ostrze.

Острѣние, -я, *n.* ostrzenie.

Острѣный, *zdr.* (*ob.* Острый). *Острѣ-
ный мальчикъ, dowcipny, bystrego rozumu
chłopczyk. Острѣное оловцо, trafne,
dowcipne słówko.

Острѣно, *zdr.* *psk.* dowcipnie. *bro*
skazano ostrѣно, bardzo dowcipnie *to*
powiedziano.

Острѣхонень, *zgr.* niezmiernie ostry, *ob.*
Острый.

Остригать, остричь, ostrzygać, ostrzydz,
ścinać, ściagać; || Остригаться, być ostrzy-
ganym. *Imś. b.* остриженный, ostrzy-
zony.

Остриженіе, -я, *n.* Острижна, -и, *ż.* o-
strzyżenie, ścinanie.

Острильщикъ, -а, *m.* ostrzący, szlifują-
cy, śliferz.

Острить, Вострить, ostrzyć; || *dowcip-
kować; || Остриться, być ostrzonym.

Остричь, *ob.* Остригать.

Остриѣ, -я, *n.* *ob.* Острѣе.

Острѣ, *psk.* ostro; || *dowcipnie. Дер-
жать ухо острѣ, pilnować czego, słuchać
uważnie, mieć staranie o czém.

Острѣатость, -и, *ż.* przystość.

Острѣатый, przyostry, nieco ostry

Острѣвѣрхій, spadzisty.

Острѣвидъ, *ob.* Рысь.

Острѣвистый, wyspowaty.

Острѣвитаній, -а, *m.* wyspiarz, miesza-
kaniec wyspy.

Острѣвитанка, -и, *ż.* wyspiarka, miesza-
kanka wyspy.

Острѣвонъ, -внѣ, Острѣвонень, -чка, *m.*
zdr. wysepka.

Острѣвской, wyspowy, wysepny. О-
стровской нитѣль, *ob.* Острѣвитаній.

Острѣвъ, -а, *m.* wyspa; || *Мысль.* las oto-
czony zewsząd polem.

Острѣвье, -вья, *n.* żerdź z obciętemi sę-
kami.

Острѣгъ, -я, *ż.* ość, oścień (*narzędzie ry-
backie*).

Острѣгать, *ob.* Острѣгивать.

Острѣглазый, bystrooki.

Острѣголовый, śpiczasty, kończasty.

Острѣгубы, -овъ, *mn.* obciąż, obciążł.

Острѣгубъ, -а, *m.* wieś częstokołem obwa-
rowana; || wieża, więzienie.

Острѣжникъ, -а, *m.* więzień, arezant; ||
dozorca więzienny.

Острѣжный, więzienny, ob więzienia.

Острѣзубы, *ob.* Острѣгубы.

Острѣконіи, ostrokwaśny (*o płynach*).

Острѣконіе, -я, *n.* śpiczastość, koń-
czastość.

Острѣконічно, *psk.* śpiczasto, kończasto,
w koniec ostry.

Острѣконічный, śpiczasty, kończasty.

Острѣкрѣвъ, *ob.* Острѣлистникъ.

Острѣлистникъ, Острѣлисть, -а, *m.* *Вѣт*
ostrokraw, wyższa wiecha.

Острѣпильвать, остропить, *ob.* Стрѣ-
пять.

Острѣрыль, -а, *m.* *ob.* Мечъ-рыба.

Острѣслѣвъ, -а, *m.* dowcipni.

Острѣсть, -и, *ż.* ostrość.

Острѣта, -ы, *ż.* ostrość, tęgość, cierpkosć

bystrość dowcipu, przenikliwość; || dowcip, trafne, dowcipne słówko.

Остроугольный, *Mat.* ostrokatny.

Остроумецъ, -ца, *m.* człowiek dowcipny.

Остроумле, -я, *n.* dowcip.

Остроумно, *psk.* dowcipnie.

Остроумный, dowcipny; || мудре выналезионы, помышланы.

Остроухобсна, -и, *ж.* *Zool.* kaczkа дятлова.

Остругать, *об.* Острогать.

Остружины, -нъ, *mn.* ostruzyny.

Остружна, -и, *ж.* ostruganie.

Оstrupьбый, *Med.* ostrupiały.

Оstrupьтъ, *Med.* strupem się nakryć.

Острый, (*Gmin.* вострый) ostry, kończasty, kończasty, spiczasty; || ostry, cierpki, przykry; || przenikający, dojmujący (*wiatr i t. p.*); || kołący, szczypiący (*w język*); || dowcipny.

Острьтъ, ostrzyć się, stawać się ostrym.

Острьянь, -я, *m.* dowcipny człowiek.

Остуда, -ы, *ж.* oziębłość, niezadowolenie.

Остунать, остудить, ostudzać, ostudzić, oziębiać, oziębić; || Остунаться, stygnąć, być ostudzonym. *Imśl. b.* остуженный, ostudzony, oziębiony.

Оступаться, оступиться, źle stąpić, potknąć się.

Оступь, -и, Оступна, -и, *ж.* potknięcie się.

Ость, -а, *m.* *Mar.* wschód (*strona nieba*).

Остывать, остынуть, остыть, остыгач, остыгач, wystygач, wystygач; || * стаć się oziębлым, остыгачъ в чзём.

Остылый, остылъ.

Остынуть, остыть, *об.* Остывать.

Ость, -и, *ж.* *Bot.* ość u kłosa; || *Anat.* kość rasiierzowa.

Осудить, *об.* Осудать.

Осудь, -а, *m.* używa się z przeczeniem: не въ осудь, nie dla nagany, nie dla posądzения.

Осудать, осудить, osądzać, osądzić, skazać (*np. na karę*); || ganić, zganić, posądzacz, krytykować. *Imśl. b.* осудённый, osądzony, skazany. Осудённый въ отсутствию, за неявиу въ судъ, osądzony за niestawienie się w sądzie на termin.

Осудёние, -я, *n.* osądzenie, skazanie; || zganiecie, posądzenie.

Осудённый, osądzony, skazany. Осудённый на гранданскую смерть, суwилне шаръ.

Осунуться, schudnąć, wychudnieć; || вьзачь со не там gdzie potrzeba przez помылкѣ.

Осушивать, осушать, осушить, осушач, осушач, wysuszać, wysuszać, wysuszyc; || * wypróbnic, wуріе do dna (*butelke, kieliszek i t. p.*); || Осушиваться, осушачь się, wysuszać się.

Осушать болота, осушачь bagno. Осушать

поля, odrenować pola. *Imśl. b.* осушанный, osuszony, wysuszony i t. d.

Осушна, -и, *ж.* osuszenie, wysuszenie. Подлочеvная осушна, *об.* Дренажъ.

Осушный, do wysuszenia służący.

Осуществить, *об.* Осуществлять.

Осуществление, -я, urzeczywistnienie, istotnienie, spełnienie, dopełnienie (*czego*).

Осуществлять, осуществить, urzeczywistniać, urzeczywistnić, spełniać, spełnić co, dopełniać, dopełnić czego, uskutecznić, uskutecznić, doprowadzić do skutku. || Осуществляться, spełniać się, przychodzić do skutku. *Imśl. b.* осуществлённый, uczeszczywiony, spełniony, dopełniony, uskuteczniony.

Осчастливить, uszczęśliwić.

Осыпать, осыпать, obsypуwac, obsypać, osypуwac, osypać; || * ozdabiać wzdając drogic kamieniami; || Осыпаться, obsуwac się, zwalać się (*o murze, ziemi*); || wystrzepiac się (*o tkaninach*). Осыпать ного милостями, osypуwac dobrodziejstwу. У меня всё тѣло осыпало, całe ciało mi osypало (*wrzodami*). Земля во рву осыпалась, ziemia w row się zawaliła, obsunęła się. Шерстяныя матеріи легно осыпаются, materje wełniane łatwo wystrzepiają się. Рожь созрѣла, осыпается, żyto dojrzало, osypuje się. *Imśl. b.* осыпанный, obsypаны, osypаны i t. d.

Осыпна, -и, *ж.* osypание.

Осыпной, posypаны ziemią; || przystrojony, osadzony drogiemi kamieniami, *об.* Осыпь.

Осыпь, -и, *ж.* zawalenie się (*ziemi, muru i t. p.*); || przystrojenie, osada z drogich kamieni.

Осырѣлый, zwilgotniały.

Осырѣтъ, zwilgotnieć.

Ось, -и, *ж.* oś (*u wozi, u koda*); || oś przechodząca lub pomysłana przez środek ciała; || dłугие włosy, dłуга sierć (*w futrach*).

Осьмериловый, zawierający w sobie ośmak, liczbę ośm.

Осьмеринъ, -а, *m.* ośmak, liczba ośm zamukająca.

Осьмерить, ośm razy powtórzyć, dać w ośmnaśób.

Осьмеричью, осьмерично, *psk.* ośm razy. осьмеричный, ośmioraki, z ośmiu złożony.

Осьмерка, -и, *ж.* ośemka (*w kartach*).

Осьмерной, *об.* осьмеричный.

Осьмерня, -и, *ж.* ośmiorka, zaprząg w ośm koni.

Осьмеро, ośm.

Осьмигранникъ, -а, *m.* *Mat.* ośmiościan, ośmiokat.

Осьмигранный, ośmiościenny, ośmiokatny.

Осьмидесятый, ośmdziesiąty.

Осьмиконечный, ośmkoncowy.

Осьминыиіе, -я, *n.* Bot. klasa roślin ośmiopięciokowych.

Осьмиугольникъ, -а, *Mat.* ośmiokąt.

Осьмина, -ы, *zdr.* ообминна, -и, *ж.* ośmina (*miara zbozowa*).

Осьмнадцатый, ośmnasty.

Осьмнадцать, ośmnaście.

Осьмогласникъ, -а, *m.* об. Октябрь.

Осьмой, Восьмой, ośmy. Въ восьмыхъ, по ośme, po raz ośmy.

Осьмоинадцать, ośmnasty.

Осьмуха, -и, *ж.* ośma część, об. Осьмушка.

Осьмушечный, składający ośmą część.

Осьмушка, *zdr.* осьмушечна, -я, ośemka, ośma część, półciwrtka. Книга въ осьмушку, książka w ośemkę (*in octavo*).

Осѣдать, osied, opadać, opasać, pochylać się; || *Chem.* precypitywać, tworzyć osad na dnie.

Осѣдлать, об. Осѣдлывать.

Осѣдлость, -и, *ж.* siedlisko, stałe zamieszkanie. Имѣть осѣдлость, mieć stałe zamieszkanie.

Осѣдывать, осѣдлать, osiodływać, osiodlać; || Осѣдываться, być osiodlanym. *Imśl. b.* осѣдланный, osiodłany.

Осѣдлый, osiadły zamieszkały.

Осѣяться, oszczędzać, spalić na panewce, przydłować (*o broni palnej*).

Осѣялый, w ziemię zapadły, pochylony.

Осѣивать, osiewać, zasiewać, zasiać; || Осѣиваться, zasiać się.

Осѣинить, об. Осѣять.

Осѣиіе, -я, *n.* ocienianie, osłanianie; * udzielanie błogosławieństwa (*krzyżem lub ręką*).

Осѣять, ocienять, ocienić, osłaniać, osłonić; || * udzielać błogosławieństwa (*krzyżem lub ręką*); || Осѣяться, być ocienianym, osławianym; || zegnać się.

Осѣяться крестомъ, lub крестнымъ знаменіемъ, zegnać się, kłaść na sobie znak krzyża świętego. *Imśl. b.* осѣянный, ocieniony, osłoniiony.

Осѣривать, osierить, siarkować, osiarkować; || Осѣриваться, być siarkowanym. *Imśl. b.* осѣренный, osiarkowany.

Осѣсть, об. Осѣдлать.

Осѣтить, osiecić, usidlić (*kogo*).

Осѣчка, -и, *ж.* spalenie na panewce (*broń palnej*).

Осѣчься, об. Осѣяться.

Осязаемость, -и, *ж.* dotykalność.

Осязанный, об. Осязательный.

Осязаніе, -я, *n.* dotykание, dotknięcie się.

Осязательный, dotykalny.

Осязать, dotykać; || Осязаться, być dotykanym.

Отáva, -ы, *ж.* potraw, siano jesienne, поотóрніе koszona łąka.

Отáвникъ, -а, *m.* Bot. lwi listek (*roślina*).

Отанелáнить, об. Танелáнить.

Отáвлять, otónić, opalać, opalić,

ogrzewać, ogrzać (*piec*); || Отáпливаться, być opalanym, ogrzewanym. *Imśl. b.* отóпленный, opalony, ogrzany.

Отáра, -ы, *ж.* trzoda.

Отáрщикъ, -а, *m.* pastuch, pasterz.

Отáвить, об. Отáвлять.

Отáвка, -и, *ж.* ujmowanie, ujęcie, odjęcie.

Отáвлять, отáвить, ujmować, ująć, odejmować, odjąć; || Отáвляться, być ujmowanym, odejmowanym. *Imśl. b.* отáвленный, ujęty, odjęty.

Отáвляться, отóбмáться, odprężyć, gać się, odprysnąć się.

Отáрабáнить, skończyć bębienie, bicia w bęben.

Отáбить, odbić, odbijać, odbić (*raz, uderzenie*), odpierać, odeprzeć; || *po* tłuć, stłuc; || *od* tupać, oderwać; || *wy* dobywać, wydobyć, dobyć czego; || **Отáвиться**, *od* рuć, odprężyć, odpierać, odeprzeć, odrażać; || *po* збыть się czego; || *bronі* się; || *tłuć* się, odbijać się; || *być* *od* рывающим; **Отáбить** *нападѣніе*, odeprzeć *нападѣніе*, *напад.* У *непріятеля* отáбили *пять орудій*, *od* *непріятеля* zdobyto *pieć armat.* Онъ отáбилъ у *меня* *многихъ* *знакомыхъ*, *oddalił* *od* *меня* *wielu* *znajomych.* Это *срѣдство* отáвляетъ *дурной впускъ* во *рту*, *ten* *środek* *pomaga* *do* *usunięcia* *złego* *smaku* *w* *ustach.* Отáвить *охоту* *къ* *чему*, *odstręczać* *od* *czego*, *zrażać.* Отáбить *зору*, *Woj.* *wybić* *capstrzyk.* *Рунь* отáвляетъ, *broń* *od* рuć. || * *Насилу* я отáбилъ *отъ* *докучливаго* *гостя*, *le* *dwie* *mogłem* *się* *pozbyć* *natrętnego* *gościa.* * **Отáбиться** *отъ* *рунь*, *zepsuć* *się*, *popsuć* *się*, *gorszym* *się* *stać.* *Imśl. b.* отáбитый, odbity, odparty, dobyty i t. d.

Отáвниа, -и, *ж.* odbijanie, odbicie.

Отáвниой, odbijający. *Chem.* Отáвниой *огонь*, *ogień* *rewerberowy.* *Kuch.* Отáвниа *нотлѣта*, *kotlet* *bity.* *Muz.* Отáвниа *трель*, *trel* *z* *przyciskiem.* Отáвниой *вѣтеръ*, *przeciwny* *wiatr.*

Отáбрáние, -я, *n.* odebranie, zabieranie, wybieranie. *Praw.* Отáбрáние *показаній* *отъ* *свидѣтелей*, *wysłuchanie* *świadców.*

Отáбрáть, отóбрáть (*cz. przyz.* *отóберу*), *po* гувать, *po* гwać, *od* бierać, odebrać, забирать, *zabrac*, *zabrać*, *odejmować*, *od* *jąć*; || *wy* бierać, *wybrać* *co* *w* *czém*, *od* *kładac*, *od* *łożyć* *na* *bok*; || **Отáбрáться**, *być* *od* бieranym, *zabieranym* *i* *t.* *d.* **Отáбрáть** *мнѣніе*, *отвѣтъ*, *зарпуть* *ся* *o* *зданіе*, *o* *odpowiedz.* **Отáбрáть** *показаніе* *отъ* *свидѣтелей*, *wysłuchiwać* *świadców.* *Imśl. b.* отóбранный, *odebrany*, *zabrany*, *wybrany* *i* *t.* *d.* **Поотóбраннымъ** *отъ* *свидѣтелей* *показаніямъ*, *po* *wysłuchaniu* *świadców.*

Отáбитіе, -я, *n.* odpieranie, odparcie.

Отáбить, об. Отáвлять.

Отáблáговѣстити, oddzwonić, *ukończyć* *dzwonienie* (*np. na* *msze*).

Отблагодарить (*за* *что*), *odwdziżyć*.

Отблескъ, -а, *м.* odbicie światła, blasku.
Отблеснуть, rzucić światło, blask.
Отбониться, *об.* Отбаниваться.
Отбой, -бя, *м.* odpór, odparcie; || *Вой.* odwrót, cofanie się, rejterada. || *Мнѣ* пѣть отъ него отбою, nie mogę się od niego odczepić.
Отбоянить, -а, *м.* łopatka do gry w piłkę, palant.
Отбойный, służący do odbijania. **Отбойный вѣтеръ**, gwałtowny, przeciwny wiatr.
Отбойный шнуръ, sznurek mularski, ogrodniczy i t. p. **Отбойная лопатка**, *об.* Отбойникъ.
Отборанивать, отборонить, odbywać, odbyć bronowanie, odbronować.
Отборна, -и, *ж.* odbieranie, wybieranie, odejmowanie; || wyrzucanie, rzeźba około czego; || *Stol.* laskowanie, wydrążenie żłobовате.
Отборный, wyborowy, wyborny.
Отборонить, *об.* Отборанивать.
Отборщикъ, -а, *м.* brakujący, robiący wybór w czym, przebierający.
Отборщица, -ы, *ж.* brakująca, robiąca wybór w czym, przebierająca.
Отборъ, -а, *м.* wybór.
Отбойривать, отбойрять, odmawiać, odmówić grzesznie, pozbyć się kogo; || **Отбойриваться** (отъ кого), pozbywać się kogo, wykresać się.
Отбражничать, wyhуляć się, skończyć pijatykę.
Отбраниваться, odgrzyzać się, odcinać się, na łajanie odpowiadać łajaniem.
Отбрасывать, отбросить, odrzucać, odrzucić; || * odłączać, odłączyć, wybierać, wybrać co z pomiędzy czego; || odbijać, rzucać (*blask, światło*); || **Отбрасывать** ся, odbijać się w czym (*o blasku, o świetle*), być odrzucanym i t. d. *Imst. б.* отброшанный, отброшенный, odrzucony, oddity i t. d.
Отбривать, отбрить, kończyć, skończyć golenie; || * zburzyć, zfukać kogo.
Отбивать, отбить, odbywać, odbyć, закатывать, zakatwić; || odjeżdżać, odjechać, wydalać się, wydalіć się; || unikać. **Отбивать барщину**, odbywać pańszczyznę. **Государь** изволилъ отбить изъ столицы, *М. Рап* raczył odjechać ze stolicy. **Отбивать отъ суда**, unikać sądu, chować się przed sądem.
Отбитіе, -іа, *н.* odjazd, wyjazd, wyruszenie, wyjście zкъд.
Отвѣгать, отвѣгать, unikać, unikać, oddalać się, oddalić się, утыкаć, unknąć.
Отвѣгать, przestać бiegać; || бieganiem спeчьзуть (*np. ноги*).
Отвѣливать, отвѣлѣть, wybielać, wybiеліть; || **Отвѣливаться**, być wybielanym. *Imst. б.* отвлѣленный, wybielony.
Отвѣлка, -и, *ж.* bielenie (*np. тунку*).
Отвага, -и, *ж.* odwaga, śmiałość.
Отвѣдять, *об.* Отвѣживать.

Отвѣда, -и, *ж.* odzwyczajenie.
Отвѣживать, отвѣдять (отъ чего), пагаzać, wystawiać, ryzykować, stawieć na los szczęścia; || **Отвѣживаться** (на что), odważać się, odważyć się, wystawiać się, пагаzać się (*na przypadki*).
Отвѣжно, *psc.* odważnie, śmiało.
Отвѣжность, -и, *ж.* odwaga, śmiałość.
Отвѣжный, odważny, śmiały.
Отвѣливать, отвѣлить, odwalać, odwalić, odchyлаć, odchyліć, odrzucać, odrzucić; || odbijać, odbić, odpływać, odpłynąć (*od brzegu*); || **Отвѣливаться**, odpadać, oprać, odrуwać się. *Imst. б.* отвлѣнный, отвлѣнный, odwalony, odchyłony, odbity, odpadły.
Отвалина, -ы, *ж.* odwalina, sztuka odzwalana.
Отвалить, *об.* Отвѣливать.
Отвална, -и, *ж.* odwalenie, odchylenie, odpadnienie.
Отваль, -а, *м.* urwa, zawalenie się (*ziemi, muru i t. p.*); || odbicie (*od brzegu*), ruszenie statku z miejsca; || *Górn.* hałda; || uszko u sochy. **Ѣсть до отвѣлу**, jeść do syta, do sytości, objeść się, obezрać się.
Отвальное, -аго, *н.* portowe, zapлата od stania w porcie.
Отвальная лопатка, odkładnica w płугу.
Отвалить, odwałковать, zwałковать; || **wywałковать** кому skórę, wybić kogo.
Отваривать, отварить, wygotowywać, wygotować, wywarzać, wywarzyć. *Imst. б.* отваренный, wygotowany, wywarzony.
Отварна, -и, *ж.* gotowanie, ugotowanie, warzenie.
Отварный, wygotowany, wywarzony.
Отваръ, -а, *м.* odwar, woda z odgotowania czego pozostała.
Отведеніе, -іа, *н.* odprowadzenie; || odalenie, nadanie кому чего.
Отвезеніе, -іа, *н.* odwiezienie.
Отвезті, отвезть, *об.* Отвозить.
Отвергать, отвергнуть, odrzucać, odrzucić, nie przyjmować, nie przyjąć; || **Отвергаться**, być odrzucanym, nieprzyjmowanym; || **вырзекать** się, **зрзекать** się чего. *Imst. б.* отверженный, отвергнутый, odrzucony, nieprzyjęты.
Отвердѣвать, отвердѣть, **тwardnieć**, stwardnieć.
Отвердѣлость, -и, *ж.* twardość, stwardniałość, narost twardy na skórze.
Отвердѣлый, stwardниаły.
Отвердѣніе, -іа, *н.* *об.* Отвердѣлость.
Отвѣрдѣть, *об.* Отвѣрдѣвать.
Отверженіе долга, konsolidacja.
Отвержденный, konsolidowany.
Отверженецъ, -нца, *м.* potępiony, potępieniec.
Отверженница, -цы, *ж.* potępioна.
Отверженіе, -іа, *н.* odrzucenie, nieprzyjęcie; || **выгзещение** się, **зрзещение** się чего.
Отверженникъ, -а, *м.* *об.* Отверженецъ.

Отвёрженица, -ы, *ж.* *об.* Отвёрженица.
Отвёрзать, **отвёрзать**, **Косц. Ст.** *отвѣ-
раѣ*, *отворзучь*; || **Отвёрзаться**, *отвѣраѣ*
сѣ. *Имсл. б.* *отвёрзатый*, *отварты*.

Отвёржение, *Star. Sl.* **Отвёрстие**, -ія, *н.* *от-
вог.* *Archiv.* *рѣшѣтчатое отвѣрстїе*, *греззот.*

Отвёрнуть, *об.* **Отвёртывать**.

Отвёртка, -и, *ж.* *шрусztak*, *шрусztaczek*
(до odkręcania).

Отвёрточный, *odkrętny*, *do odkręca-
nia*.

Отвёртывать, **отвёртѣть**, **отвёрнуть**,
odkręcać, *odkręcić*, *odśrubować*; || *odwra-
cać*, *odwrócić*; || **Отвёртываться**, **отвёр-
нуться**, *odkręcać się*, *odkręcić się*, *odśru-
bowywać się*, *odśrubować się*; *odwracać się*,
odwrócić się. *Имсл. б.* *отвёрченный*, *отвёр-
нутый*, *odkręcony*, *odśrubowany*.

Отвёртѣться, *wykręcić się*, *zręcznie wy-
winać się przed czēm*.

Отвести (*cz. przysz. отвѣду*), *об.* **Отво-
дить**.

Отвѣвать, **отвѣть**, *odwijać*, *odwinać*.

Отвѣливать, **отвѣлять**, **отвѣлинуть**, **От-
вѣливаться**, *wywijać się*, *wywinać się*, *wy-
kręcać się*, *wykręcić się*, *wymijać*, *wymi-
nać przed czēm*.

Отвинчивать, **отвинтить**, *odśrubowywać*,
odśrubować, *odkręcać*, *odkręcić*; || **Отвин-
чиваться**, *odśrubowywać się*, *odkręcać się*.
Имсл. б. *отвинченный*, *odśrubowany*, *od-
kręcony*.

Отвисать, **отвиснуть**, *obwisać*, *obwis-
nąć*.

Отвислый, *obwisły*.

Отвиснуть, *об.* **Отвисать**.

Отвить, *об.* **Отвивать**.

Отвлѣкательный, *odwlekający*, *odciąga-
jący*. *Woj.* *отвлѣкательное нападеніе*, *dy-
wersja*.

Отвлѣкать, **отвлѣчь**, *odciągać*, *odcią-
gnąć*, *odrywać*, *oderwać*, *odwracać*, *odwró-
cić*, *odwlekać*, *odwlec*; || *oddalać*, *odalić*,
odwodzić, *odwieść od czego*; || **Отвлѣкаться**,
odciągać się, *odrywać się*, *odwracać się*,
odwlekać się i t. d. *Праздники отвлекли
меня от занятій*, *święta oderwali mnie od
zatrudnień*. *Имсл. б.* *отвлѣченный*, *odcią-
gnięty*, *oderwany*, *odwleczony*; || *oderwa-
ny*, *abstrakcyjny*, *wyrażający myśl oderwa-
waną*.

Отвлѣчение, -ія, *н.* *odwleczenie*, *oder-
wanie*, *odwrócenie*, *oddalenie*; || *oderwa-
nie*, *abstrakcja*, *uważanie rzeczy oderwa-
ne*.

Отвлѣченно, *psk.* *abstrakcyjnie*, *oderwa-
wanie*, *bezwzględnie*.

Отвлѣченность, -и, *ж.* *abstrakcja*, *zagłę-
bianie się w myślach oderwanych*.

Отвлѣченный, *об.* **Отвлѣкать**.

Отвлѣчь, *об.* **Отвлѣкать**.

Отводины, -ѣ, *тн.* *Gmin.* *uczta sprawia-
na przez rodziców po wydaniu za mąż córki*.

Отводить, **отвести**, *odwodzić*, *odwodzić*,
odwieść, *odprowadzać*, *odprowadzić*, *od-*

wracać, *odwrócić*; || *wyznaczać*, *wyzna-
czyć (grunt i t. p.)*; || *Praw.* *ekscerpować*, *wy-
łączać*. **Отводить** *солдатамъ квартиры*,
wyznaczać kwaterynek dla żołnierzy. **От-
водить свидѣтелей**, *Praw.* *wyłączać świad-
ków*. **Отводить** *смородину*, *porzucić*
i zakopać w ziemię gałęzie porzeczki.
Отвести Душу, *użyć sobie na sercu*. *Имсл.
б.* *отведѣнный*, *odwiedziony*, *odprowadzo-
ny*, *odwrócony* i t. d.

Отводна, -и, *ж.* *об.* **Отведѣние**.

Отводный, *odprowadzający*, *sprowadza-
jący*. **Отводный караулъ**, *Woj.* *podśluch*,
straż obserwacyjna.

Отводокъ, -дна, *м.* *zdr.* *отводочекъ*, *чма*,
*gałązka zasadzona w ziemię dla rozkrze-
wienia*, *latorośl*, *latorostka*.

Отводъ, -а, *м.* *об.* **Отведѣние**; || *wymów-
ka*, *wytkomaczenie się*; || *skrzydła (u sani)*;
|| **громовой отводъ**, *konduktor (chroniący
od piorun)*, *gromochron*; || *Praw.* *ekscer-
cja*, *wyłączenie*. **Отлагательный отводъ**,
ekscerpcja odkładająca.

Отвозить, **отвести**, *odwieźć*, *odwozić*,
odwieźć. *Имсл. б.* *отвѣзѣнный*, *odwiedziony*.

Отвозка, -и, *ж.* **Отвозъ**, -а, *м.* *transport*,
przewóz, *przewożenie*.

Отвозный, *transportowy*.

Отвозъ, *об.* **Отвозка**.

Отволанывать, **отволочь**, *odwlekać*, *od-
wlec*, *ociągac*, *ciągnąć za sobą*; || *być po-
ciągany*.

Отволглый, *odwilgły*, *zwilgotniały*.

Отволгнуть, *odwilgnąć*, *zwilgotnieć*.

Отволочка, -и, *ж.* *odwleczenie*.

Отволочь, *об.* **Отволанывать**.

Отвоанывать, **отворожить**, *odczaro-
wywać*, *odczarować*; || **Отвораживаться**,
odczarowywać się. *Имсл. б.* *отворожѣнный*,
odczarowany.

Отвораживать, **створожить**, *obracać na
twarog (mleko)*; || **Отвороживаться**, *obra-
cać się na twarog*. *Имсл. б.* *отворожѣн-
ный*, *obrócony na twarog*.

Отворачивать, **отворотить**, *odwracać*,
odwrócić; || *zawijać*, *zawinać (rękawy)*,
podgijać, *podkasać (suknię)*; || **Отворачивать-
ся**, || *odstępczać się*, *odstęczyć się*, *obrzy-
dzić sobie co; od* || *suwać się*, *odwracać się*;
|| *być odwinęty*, *zakasany*, *podkasa-
nym*. *Имсл. б.* *отвороченный*, *odwrócony*,
zawinięty, *zakasany* i t. d.

Отворить, *об.* **Отворять**.

Отворожить, *об.* **Отвораживать**.

Отворотить, *об.* **Отворачивать**.

Отворотный, *do odwracania służący*.

Отворотные сапоги, *bóty ze sztylpami*.

Отворотный корень, *об.* **Мандагаръ**.

Отвороть, -а, *м.* *więcej używa się w
liczbie mnogiej*: **Отвороты**, -овъ, *klapy
na piersiach u sukni*, *sztylpy u bótów*.

Отворочать, *об.* **Ворочать**. **Gmin.* *от-
ворочать бока*, *wygarbować komu skórę*.

Отворять, **отворить**, *otwierać*, *отво-
рзучь*, *odmykać*, *odemknąć*; || **Отворять**

кровь, puszczać krew komu; || **Отворять-ся**, otwierać się, odmykać się. *Imsl. b.*

отворенный, otwarty, odemknięty.

Отвратительно, *psk.* obrzydliwie, szkaradnie.

Отвратительность, -и, *ж.* obrzydliwość, szkaradność.

Отвратительный, brzydki, obrzydliwy, szkaradny.

Отвращать, **отвратить**, odwracać, odwrócić, odstręczać, odstręczyć; || **одсувать**, odsunąć, oddalać, oddalić; || **Отвращаться**, odwracać się, odsunąć się, oddalać się. *Imsl. b.* **отвращённый**, odwrócony.

Отвращение, -я, *n.* odwrócenie, oddalenie, odsunięcie; || **отдраза**, wstręć.

Отвсёду, *psk.* zewsząd.

Отвыкать **отвыкнуть**, odwykać, odwyknąć, odzwyczajając się, odzwyczajając się.

Отвыклым, odwyклым, odzwyczajоным.

Отвыкнуть, *об.* **Отвыкнать**.

Отвычка, -и, *ж.* odzwyczajenie.

Отвѣать, **отвѣять**, odwiewać, odwiać, odbijać przeciw głównemu kierunkowi wiatru; || **кофчзть** opielanie, oczyszczanie zbroża; || **Отвѣаться**, być odwiewanym, opielanym. *Imsl. b.* **отвѣанный**, odwiany, wywiany.

Отвѣдывать, **отвѣдать**, kosztować, skosztować; || **пробовать**, spróbować czego, doświadczać, doświadczyć. **Отвѣдите** этого вина, skosztуйте tego вина. **Отвѣдать** счастья въ военной службѣ, spróbować szczęścia w służbie wojennej. *Imsl. b.* **отвѣданный**, skosztowany, spróbowany.

Отвѣчать, skończyć ceremonje ślubu (*u* *kosciele*).

Отвѣсить, *об.* **Отвѣшивать**.

Отвѣсоно, *psk.* prostopadle, pionowo, spadzisto.

Отвѣсность, -и, *ж.* prostopadłość, pionowość, spadzistość.

Отвѣсный, prostopadły, pionowy, spadzisty.

Отвѣсонь, -она, *m. об.* **Отвѣсь**.

Отвѣсь, -а, *m.* pion, gruntwaga (*u* *mu-larzy i t. p.*) По отвѣсу, prostopa-dle.

Отвѣтить, *об.* **Отвѣчать**.

Отвѣтный, zawierający w sobie odpo-wiedź.

Отвѣтственность, -и, *ж.* odpowiedzial-ność. **Взаимная отвѣтственность**, soli-darność, wzajemna odpowiedzialność je-dnych za drugich.

Отвѣтственный, odpowiedzialny.

Отвѣтствовать (*на что*), odpowiadać, dawać odpowiedź; || **Отвѣтствовать** (*за что*), brać odpowiedzialność na siebie.

Отвѣтчикъ, -а, *m.* biorący na siebie od-powiedzialność; || *Praw.* obżałowany, po-zwany. **Отвѣтчикъ по апелляци**, zaapello-wany.

Отвѣтчица, -ы, *ж.* kobieta biorąca na

siebie odpowiedzialność; || *Praw.* obża-лована, pozwana.

Отвѣтъ, -а, *m.* odpowiedź; || **рачуна-сь**, sprawa. **Въ отвѣтъ на ваше письмо**, od-powiadając na list pański. **Дать отвѣтъ** Бóгу, zdać rachunek przed Panem Bo-giem. *Praw.* Позвать нъ отвѣту, posi-gnać kogo do odpowiedzialności.

Отвѣчать, **отвѣтнить**, odpowiadać, od-powiedzić, dawać, dać odpowiedź; || **быть** odpowiedzialnym za co lub za kogo.

Отвѣшивать, **отвѣсить**, odważać od-ważyć, zważać, zważyć; || *Archit.* spraw-dzać pionem prostopadłość (*murа*); || **От-вѣшиваться**, być odważanym, zważanym.

***Отвѣситься** **кому поклонъ**, nisko **кому** się uklonić. ***Отвѣситься** **кому ударъ**, me-cno kogo uderzyć. *Imsl. b.* **отвѣшанный**, odważony, zważony.

Отвѣять, *об.* **Отвѣвать**.

Отвѣзывать, **отвѣзать**, odwизывать, od-wизать; || **Отвѣзваться**, odwизывать się; || ***одчепиать** się. **Насилу** **отъ него отвѣ-зился**, ledwie się odchepiłem od niego.

Да отвѣжишь **отъ меня**, daj mi pan pokó!

Imsl. b. **отвѣзанный**, odwизанный.

Отгавливать, **отговѣть**, odbywać, **од-быть** пост, odpościć; **wyspowiadać** się i przyjąć komunja.

Отгадать, *об.* **Отгадывать**.

Отгадка, -и, *ж.* zgadnienie, rozwiązanie zagadki.

Отгадчикъ, -а, *m.* zgadywacz.

Отгадчица, -ы, *n.* zgadywaczka.

Отгадь, -а, *m.* odgadnienie. **На отгадь**, *psk.* bez namysłu, na los szczęście.

Отгадывать, **отгадать**, odgadywać, od-gadnąć, zgadywać, zgadnąć; || **Отгады-ваться**, być odgadywanym, zgadywanym.

Отганивать, **отганить**, **кофчзть**, skoń-czyć pedzenie (*wodaki*); *об.* **Отганить**.

Отгашивать, **отгостить**, odbywać, **од-быть** gdzie gościć.

Отгибать, **отгнуть**, odginać, odgina-ть; **отгибаться**, odginać się. *Imsl. b.* **отгнута-тый**, odgnięty.

Отгибна, -и, *ж.* odginięcie.

Отгибной, do odginania, do odgięcia służący; || odginający się.

Отгибъ, -а, *m.* odginięcie; || **мѣсце** **од-гисте**.

Отглагольный, *Gram.* pochodzący od słowa, czasownika.

Отгнивать, **отгнить**, gnąć, odgnąć.

Отговаривать, -нья, *n.* odmawianie, odradzanie.

Отговаривать, **отговорить**, odmawiać, odmówić, odradzać, odradzić; || **Отговариваться**, wymawiać się, wzbraniać się, przyjmując co na siebie, składać się **wymów-ками**; || **унивиниать** się, usprawiedliwiać się.

Отговорить, skończyć, przestać mówić.

Отговорна, -и, *ж.* zdr. otgoborczna, **чмч**, wymówka, wymawianie się.

Отговорочный, wymówny, który ma
szóbkę, usprawiedliwienie.

Отговѣть, *об.* Отгавливать.

Отголосокъ, -ска, *м. zdr.* отголосочекъ,
эхо, odgłos, echo.

Отгѣнка, -и, *ж.* odpędzenie, odprowadze-
nie; | odgon przy wypalaniu wódki.

Отгѣнный, przez odgon oddzielony, o-
czyszczony.

Отгѣнь, -а, *м. об.* Отгѣнка.

Отгонять, отогнать, odpędzać, *одпѣ-
дзić*; || kończyć, skończyć pędzenie (*wód-
ki*); || Отгоняться, być wypędzanym.

Imsl. b. отогнанный, odpędzony.

Отгораживать, отгородить, odgradzać,
odgrodzić; przegradzać, przegrodzić; ||

Отгоразниться, odgradzać się, przegra-
дzać się. *Imsl. b.* отгоразненный, odgro-
дзony.

Отгорать, отгорѣть, odpalać się, odpa-
lić się; || przestać palić się, wypalić się.

Отгоревать, przestać smuć się.

Отгорода, -ы, *ж.* odgrodzienie, przegro-
dzenie, miejsce odgrodzone.

Отгородить, *об.* Отгораживать.

Отгородка, -и, *ж.* przegroдка, przegro-
dzenie, *об.* Отгорода.

Отгорѣлый, odpalony.

Отгорѣть, *об.* Отгорать.

Отгребать, отгрести, отгрѣть, odgra-
баć, odgrabić; || odbijać, odbić od brzegu
robiąc wiosłami, odpływać. *Imsl. b.* от-
гребенный, odgrabiony.

Отгрызать, отгрызть, odgryzać, od-
gryźć; || Отгрызаться, odgryzać się, gry-
zieniem, kąsaniem bronić się; || *odcinać
się. *Imsl. b.* отгрызенный, odgryzony.

Отгүлявать, отгүлять (отъ чего), od-
calać się, oddalić się (*np.* od obowiązku),
często być nieobecnym; || odпочаć, wy-
спрачгować się; || Отгүляваться, nabierać
силу przy odпочынку на czystem powie-
trzu.

Отгүль, -а, *м.* częste oddalenie się (*np.*
od obowiązku), nieobecność.

Отдавальный, służący do zwolnienia,
до popuszczenia lin, szpagatów, szпа-
гѣвъ.

Отдаватель, -я, *м.* oddawca.

Отдавательница, -ы, *ж.* oddawczyni.

Отдавать, отдать, oddawać, oddać, wy-
dawać, wydać, zwracać, zwrócić; || wręczać,
wręczyć, powierzać, powierzyć; || Отда-
ваться, oddawać się, poddawać się, ustę-
pować; || odmijać się, rozlegać się; || tracić
(*część*). Отдать на откуп, puścić w
дзержавę, wydzierзавиць. *Woj.* отдать
честь, prezentować broń. Отдать подъ
заставу, dać w zastaw, na zastaw, заста-
вить. Отдать это на ваше усмотрѣние,
stawiam to do woli pańskiej. Отдать
долг природѣ, выплатиць дѣг натурзе,
сплатиць. Это румь отдаётъ, ta broń od-
руча. *Отдать кому на душу, *Prawe.*

Отдать себе кому deferować. Отдать ногъ
въ опеку, *Prawe.* pozbawić własnej волі.
Я отдаю это вамъ на выборъ, pozosta-
wiam to do wyboru pańskiego. *Mar.*
Отдавать паруса, rozwijać żagle. Отдать
якорь, rzucić kotwicę. Отдать причалъ,
бечеву, odwiązać, spuścić z lin. Отдать
корму, odwiązać, spuścić z lin (*statek*).
На дворѣ отдаю, zwolniаю. Больному
отдало, chory czuje ulżenie. || Далёко от-
давались пушечные выстрѣлы, strzały
atmatnie да еко się rozlegały. Вино от-
даётся горечью, вино траці gorьчзз. У
меня въ лѣвомъ плечѣ отдаётся сильная
боль, czuję silny ból w lewem ramieniu.
Отдаться съ судномъ ниже, zбoczyć statek.
Матанутая веревка отдалась, wy-
тежзона lina osłabiała. *Imsl. b.* отданный,
oddany, wydany i t. d.

Отдавливать, отдавить, odgniatać, od-
gniеić; || nadeptywać, nadeptać (*nastąpi-
wszy na co*); || Отдавливаться, być odgνια-
таным. *Imsl. b.* отдавленный, odgniecio-
ny, nadeptany.

Отдавна, *об.* Издавна.

Отдаление, -я, *н.* oddalenie, odległość.

Отдаленно, *psk.* daleko, w znaczném
oddaleniu.

Отдаленность, -и, *ж.* odległość, oddale-
nie.

Отдаленный, oddalony, odległy, daleki.

Отдалить, отдалить, oddalać, oddalić,
usuwać, usunąć, odwracać, odwrócić; ||

Отдалиться, oddalać się, usuwać się, od-
wracać się. *Imsl. b.* отдаленный, oddalo-
ny, usunięty.

Отдание, -я, *н.* oddanie, *об.* Отда-
ча.

Отдаривать, отдарить, oddarowywać,
oddarować, odwdzięczać, dawać dar za
dar; || Отдариваться, wzajemnie dawać
dar za dar.

Отдѣточный, mogący być oddanym, па-
jęтым.

Отдѣтчикъ, -а, *м.* oddawca, odprowa-
dziciel rekrutów; || выдаjący зарпзу бу-
вности, prowiantu.

Отдать, *об.* Отдавать.

Отдача, -и, *ж.* oddawanie, oddanie, зло-
жение, wręczenie. Отдача долга, uiszче-
nie się z dѣгу. Отдача въ рекруты, за-
ciąganie do wojska. Отдача въ насѣмь,
pajесие, wпуајесіе (*komu*). Отдача на
хранение, зложение на depozyt. Отдача
на поруки, wzięcie poręczenia. Отдача
имѣнія прѣжнему владѣльцу, deokкупа-
cja. Отдача въ арендное оддержаніе,
puszczenie w dzierzawę, wydzierзавіе-
nie.

Отдвигивать, отдвигать, отодвигать,
отодвинуть, odsuwać, odsunąć, oddalać,
oddalić; || Отдвигаться, odsuwać się, usu-
wać się, oddalać się, odstepować. *Imsl. b.*
отодвинутый, odsunięty.

Отдвижной, odsuwający się, ruchому.

Отдвинуть, *об.* Отдвигать.

Отдежуривать, отдежурить, odbywać, odbyć dużur.

Отдѣрживать, отдѣрнуть, odsuwać, odsunąć, odsłaniać, odsłonić; || Отдѣрживать-ся, odsuwać się, odsłaniać się. *Imśl. b.*

Отдѣрнутый, odsunięty, odsłonięty.

Отдѣржня, -и, *ж.* odsunięcie, odsłonięcie.

Отдѣрнуть, *об.* Отдѣрживать.

Отдирать, отодрать, oddzierać, oddziierać; || Отдираться, oddzierać się. *Отодрать ного-либо, wychłostać kogo. *Imśl. b.*

Отодранный, oddarty, *wychlostany.

Отдирчивый, *Myśl.* oddalający się od psiarzni. Отдирчивая собака, pies, który sam zwierza goni.

Отднѣвать, odbyć dzienną służbę, odbyć dużur.

Отдохновение, -я, *н.* spoczynek, odpoczynek, wytchnienie.

Отдохнуть, *об.* Отдыхать.

Отдубасить, *об.* Дубасить.

Отдувать, отдуть, отдунуть, oddmuchiwać, oddmuchiwać, odwiać, odwiać; || Отдуваться, oddychać, odetchnąć, odpocząć; || *прзепѣсать szaleństwa, nieprzyjemności, beknąć; || pozbywać się czego.

Его отдули на обѣхъ корѣхъ, wytrzepali go na wszystkie boki. Онъ отдулся отъ назанія, wymknął się od kary. *Теперь отдувайся за старыя грѣхи, teraz trzeba przypęсать stare grzechy. *Отдуваться своими боками, drogo со przepęсать. *Imśl. b.* отдутый, oddmuchnięty, odwany i t. d.

Отдумывать, отдумать, odmieniać, odmienić zdanie, zamiar, odstąpić od czego, porzucić со, poprzestać czego. *Imśl. b.* отдуманный, zaniechany, porzucony, porzestany.

Отдунуть, *об.* Отдувать.

Отдуть, *об.* Отдувать.

Отдушна, -ы, *здр.* отдушина, -и, *ж.* otwór do przewiewu, przewiewnik, luft.

Отдушникъ, -а, *м.* luft, przedech piecowy.

Отдыхать, отдохнуть, odpoczywać, odpocząć, wypoczywać, wypocząć, odetchnąć, wytchnąć; || спозывать, spać, wysypiać się, wyspać się.

Отдыхъ, -а, *м.* odpoczynek, spoczynek.

Отдышна, -и, *ж.* oddech, odetchnienie.

Отдѣлать, *об.* Отдѣлывать.

Отдѣленіе, -я, *н.* oddzielenie, rozdzielenie, odłączenie; || oddział, wydział, sekcja.

Отдѣленный, oddzielony, rozdzielony.

Отдѣлимый, даjący się oddzielić, rozdzielić, rozłączny.

Отдѣлительный, oddzielający, rozłączający.

Отдѣлить, *об.* Отдѣлать.

Отдѣлка, -и, *ж.* obrobienie, wykończenie, wykonanie.

Отдѣль, -а, *м.* oddział, rozdział.

Отдѣлывать, отдѣлать, dokonywać, dokonać czego, kończyć, ukończyć со; || porządkować, uporządkować, wyporządkować, wyporządzić; || w niwecz obracać, obrócić, zepsuć, uszkodzić; || przyozdabiać, przyozdobić; || Отдѣлываться, być dokonanym, ukończonym; || pozbywać się kogo, czego, uwolnić się od czego. Отдѣлавъ эту работу, примись за другую, ukończywszy tę pracę, weźmь się do innej. Вы хорошо отдѣлили вашу квартиру, pan dobrze wyporządził swoje mieszkanie. Живописецъ умѣ совѣтъ отдѣлалъ свою картину, malarz już zupełnie swój obraz ukończył. Отдѣлывать чернѣ, naszkicować głównie tylko rysy, obrobić z grubszą. * Вы славно отдѣлили этого наглеца, doskonale pan uporządził tego zuchwalca. *Какъ вы отдѣлили свое платье, jak też pan powalał swoją suknię? Онъ такъ отдѣлалъ свою шляпу, что она никуда не годится, do takiego stopnia popsuł swój kapelus, że ten na nic się nie zdał. Какъ мнѣ отдѣлаться отъ этого наглеца, w jaki sposób pozbyć się tego zuchwalca? Онъ отдѣлался тѣмъ, что его побранили, skończyło się на тѣм, że go tylko wyłajano. Онъ дешево отдѣлался, uwolnił się od tego małym kosztem. *Imśl. b.* отдѣланный, dokonany, ukończony i t. d.

Отдѣльно, *psk.* oddzielnie, odrębnie, osobno.

Отдѣльность, -и, *ж.* oddzielność, odrębność, osobność.

Отдѣльный, oddzielny, odrębny, osobny.

Отдѣлять, отдѣлить, oddzielać, oddzielić, odłączać, odłączyć, odosobniać, odosobnić; || Отдѣляться, oddzielać się, odłączać się, odosobniać się. *Imśl. b.* отдѣленный, oddzielony, odłączony, odosobniony.

Отенать, отечь, spływać, topić się (*o świecach*); || nabrzmiewać, puchnąć.

Отѣнлость, -и, *ж.* nabrzmiałość, puchlina.

Отѣнлый, nabrzmiały, obrzęкły.

Отѣнь, -а, *м.* puchlina wodna.

Отелиться, *об.* Телиться.

Отѣль, -а, *м.* ocielenie się.

Отѣль, -я, *м.* hotel.

Отемнять, отемнить, zaciemniać, zaciemnić; || Отемняться, być zaciemnionym.

Отеребить, *об.* Отеребливать.

Отеребни, -овъ, *мн.* paczesi, zgrzebie.

Отеребливать, отеребить, oskubywać, oskubać, обрывать, oberwać, wydzierать, wydrzeć; || Отеребливаться, być oskubywanym, obrywanym, wydzieranym.

Имѣл. б. отвербленный, odkubany, oberwany, wydarty.

Отвертъ, об. Отирать.

Отъѣзжать, отъѣзжать, об. Отъѣзжать.

Отъѣзжий, Gmin. об. Отъѣзжий.

Отъць, przyc. dr. otcia, m. ojciec. Душевный отъць, spowiednik. Посаженный отъць, об. Посаженный. Крѣотный отъць. ojciec chrzestny.

Отъчески, рѣк. ро оjcowski.

Отъческій, ojcowski.

Отъчественный, ojczysty.

Отъчество, -а, n. ojczyzna. Любѣзь къ отъчеству, miłość ojczyzny.

Отъчь, об. Отекать.

Отмать, об. Отнимать, Отминать.

Отмечь, об. Отмигать.

Отнимать, отнять, коңczyć, skoңczyć życie, przeżyć, przestać żyć; || коңczyć, skoңczyć czas służby lub mieszkania. **Имѣл. б.** отнитый, отнитой, przeżyty.

Отнимать, отнять, Mal. об. Бликовать.

Отнигальница, -ы, ж. winomierz, alkoholometr.

Отнигальный, odpalalny, do odpalania żelazu.

Отнигать, отмечь, odpalać, odpalić; || odhartować (stal); || próbować (gorzałkę); || **Отнигаться, odpalać się.** **Имѣл. б.** отомшанный, odpalony.

Отнигъ, -а, m. próba gorzałki przez wupalenie, odpalenie.

Отнидѣлый, rozrzedziały.

Отнидѣть, rozrzadzić, rzadkim się zrobić.

Отнидывать, отнидывать (укоб-либочто), przywłaszczać, przywłaszczać sobie co, przyswajać, przyswoić. **Имѣл. б.** отниданный, przywłaszczony, przyswojony.

Отнидльонъ, -а, m. odnoga żyły.

Отнимать, отнять (cz. przysz. otomny), wyciskać, wycisnąć, wyciskać, wycisnąć; || **Отниматься, być wyciskanym, wyciskalnym.** **Имѣл. б.** отматыи, wycięty, wycięnięty.

Отнимать, отнять (cz. przysz. otomny), odzynać, odzwać, koңczyć, skoңczyć, odbyć żniwo. **Имѣл. б.** отматыи, odzjęty.

Отнинь, -а, m. odbycie żniwa, odzycie.

Отнирѣный, wyrasty, otęściały.

Отнирѣть, wyrastć się, otęścić.

Отнить, об. Отнимать.

Отъастранать, zjeść śniadanie, skoңczyć śniadanie.

Отъавивать, отъавивать, коңczyć, skoңczyć dzwonicie.

Отъавль, -а, m. об. Отголбсонъ.

Отъавчать, przestać wydawać dźwięk.

Отъавливать, отъавлять, odziebiać, odziebić (jaką część ciała).

Отъавлчивать, отъавлчивать, rozłuscać, rozłuscać; || коңczyć, skoңczyć rozłuszenie;

|| **Отъавлчивать, być rozłuskanym.** **Имѣл. б.** отъавлченный, rozłuskany.

Отъавять, отъавять, odwoływać, odwołać, назад zawołać; || **зывать, wezwać;** ||

Отъавяться, odzywać się, odpowiadać; || **оъавдывать, oświadczyć;** || **розлгать się (o głosie, huk);** || **сзуть, słyсać (nd. odór);** || **давать się we znaki;** || **буть odwołanym.**

Имѣл. б. отъаванный, odwołany, wezwany.

Отъавный, odwołalny; || **брзмиаць, rozlegający się (o głosie).** **Отъавный граматы, listy** odwołujące (przez które poseł odwołany jest z obcego dworu).

Отъавывивый, głośny, wydający odgłos.

Отъавь, -а, m. odwołanie (kogo żąda), przywołanie napowrót; || **odpowiedz, odpis;** || **wzmianka, oświadczenie, doniesienie, zdanie;** || **odgłos;** || **Praw. отъавь на приговоръ, odwołanie się od wyroku;** || **Praw. отъавь третьяго лица, oprozcza przez trzeciego;** || **отъавь прѣтвль заочнаго рѣшенія, nota oprozcujna.**

Отъавать, отъавнуть, odmarzać, odmarznąć.

Отъавлый, odziebiony, odmrożony.

Отъавнуть, об. Отъавать.

Отирать, об. Обтирать,

Отназіаніе, -іа, n. odmówienie; || **zapis, przekaz.**

Отназіной, zapisany, przekazany, legowany.

Отназіный, odmowny.

Отназічникъ, -а, m. delegowany z sądu dla oddania komu ruchomości, dla wprowadzenia w posiadanie.

Отназіць, -а, m. (въ чѣмъ), odmówienie, odmowa, wypowiedzenie, odzrucenie; || || **(отъ чѣго), zrzeczenie się;** || **uwolnienie, oddalenie (ze służby);** || **Praw. — (за морѣ), intromissja, wprowadzenie sądowe do posiadania ziemi lub innej jakiej posiadłości nieruchomości, przekaz, przelew majątku;** || **Muz. bekar.**

Отназіывать, отназіять, odmawiać, odmówić, nie przyjmując; || **odprawiać, odprawić (np. ze służby);** || **zapisywać, zapisać** co komu, przekazać; || **odwołać** rozkaz poprzednio dany; || **podziekować** odmownie, grzecznie odprawić; || **Praw. odprawić** powoda z sądu; || **wprowadzać, wprowadzić** sądownie do posiadania nieruchomości; ||

Отназіываться, odmawiać, wzbraniać się od czego, nie przyjmować czego; || **вырзекать** się czego, зрзекать się (prawa jakiego i t. p.); || **odstąpić** od czego, porzucić co; || **złożyć** koronę, złożyć urząd, władzę. **Имѣл. б.** отназіанный, odmówiony, odwołаны i t. d.

Отналіывать, отналіять, odhartowywać, odhartować (żelazo); || **Отналіываться, być odhartowanym.**

Отналіывать, отпелѣть, odkupywać, odkupować, rozłupywać, rozłupać, odrąbywać, odrąbać; || **odpinać, odpiąć;** || **Отналіывать**

ся, być odłupywanym, rozłupywanym, odgrzebany. *Imśl. b.* отіолотый, odłupany, odgrabanu.

Отпаываніе, -ія, *n.* odkopywanie.

Отпаывать, отпапать, wykopywać, wykopać, wygrzebywać, wygrzeбаć, odgrzeбувать, odgrzeбаć; || Отпаываться, być odkopywanym, odgrzebываным. *Imśl. b.* отіобанный, wykopany, odgrzebany.

Отпаулить, odbyć wartę, straż.

Отпамливаніе, -ія, *n.* karmienie, tuczenie.

Отпамливать, откормить, karmić, tuczyć; || odkarmiać, odkarmić, kończyć karmienie (*dziecka*). *Imśl. b.* отіормленый, odkarmiony; || utuczony.

Отпатать, *ob.* Отпатывать.

Отпатить, *ob.* Отпатывать.

Отпать, -а, *m.* odskok, cofanie się, odskakiwanie w tył (*armaty*).

Отпатывать, отпатить, odtaczać, odtoczyc; || wozic taczkami; || Отпатываться, odtaczać się, odtoczyc się.

Отпатывать, отпатать, odmaglować (*bieliznę*); || zbić, wygrzmocić, wytatarować, wyłoić skórę.

Отпачивать, отпачать, kończyć, ukończyć pomprowanie, wuprompywać; || Отпачиваться, отпачнуться (отъ чегó), oddalać się, odsuwać się; || Отпачиваться (отъ ногó), unikać (*kogo*); || być wuprompywanym. *Imśl. b.* отпачанный, odprompywany, wuprompywany i t. d.

Отпашивать, отпашить, Отпашиваться, kończyć koszenie, odkosić. *Imśl. b.* отіошанный, odkoszony.

Отпашливать, отпашлять, отпашлянуть, Отпашливаться, odkaszać, odkaszlnąć.

Отпидать, *ob.* Отпидывать.

Отпидна, -и, *z.* odrzucanie, odkładanie.

Отпидной, odrzucany, odkładany.

Отпидывать, отпидать, отпиднуть, odkładać, odłożyć, odrzucać, odrzucić; || odkrywać, odkрыć (*przykrytą rzecz*); || Отпидывать, odkładać się, odrzucać się. *Imśl. b.* отіиданный, отпиднутый, odłożony, odrzucony i t. d.

Отпипать, отпипеть, przestać kipieć, готować się.

Отпидна, -и, *z.* Отпидыванье, -нья, *n.* odkładanie, odwlekanie.

Отпидать, -а, *m.* zwłoka, odwłoka, odroczenie.

Отпидывать, отпидать, отпиднуть, odkładać, odłożyć na bok, odłaczając, odłaczyc; || Отпидывать, отпиднуть, wuprzegac, wuprzegadź (*konie*); || odwlekać, zwlekać; || Отпидываться, być odkładanym, odłączаным, odwлеканым, wuprzegаным. *Imśl. b.* отіошанный, odłożony, odłączony, odwleczone, wuprzegzone.

Отпидываться, отпидаться, żegnać się, pożegnać się; || odpowiadac na ukłony, uklonić się.

Отпидать, *ob.* Отпидывать.

Отпидывать, отпидать, dziobać, wydziobać. *Imśl. b.* отілёванный, wydziобану.

Отпидывать, отпидать, odklejać, odkleić; || kończyć, skończyć klejenie; || Отпидываться, odklejać się, odkleić się. *Imśl. b.* отілёанный, odklejony.

Отпидына, -и, *z.* odklejenie.

Отпидываться, отпидываться, отпидываться (на что), odzywać się, odezwac się.

Отпидына, -а, *m.* odezwanie się, odgłos.

Отпидоніе, -ія, *n.* odwiedzenie, odroczenie, odchylenie, odprawienie kogo od czego. Отпидоніе направленье магнитной стрѣлки, nachylenie się igły magnisowej.

Отпидонить, *ob.* Отпидонять.

Отпидончивый, odbijający się (*o światła*).

Отпидонь, -а, *m.* pochyłość, schyłek.

Отпидонять, отпидонить, odwozić, odwieść, odchylic, odchylic, odprawadzac, odprawadzic, odcigać, odcigać, odradzac, odradzic; || Отпидоняться, odchylic się, schylac się, nachylac się; || usuwać się, oddalać się. *Imśl. b.* отіолонённый, odwieziony, odchyiony, odprawadzony, odcigañy i t. d.

Отпидыривать, отпидырять, отпидыривать, wydlubywać, wydlubać; || Отпидыриваться, wydlubywać się. *Imśl. b.* отпидыриванный, wydlubany.

Отпидыривать, отпидырять, *Kart.* zadać, zadać wszystkie kozery, atu.

Отпидыривать, *Kart.* zagrać, zagrać, odprawiając swemu partnerowi.

Отпидыривать, отпидырять, odbijać, odbić, wybijać, wybić; || zbić, wygrzmocić. Отпидыривать, отпидырять, wytatarować, wyłoić komu skórę. *Imśl. b.* отіолонённый, odбитый, wybity, zbity.

Отпидыривать, отпидырять, odczarowywać, odczarować. *Imśl. b.* отіолдыванный, odczarowany.

Отпидына, -и, *z.* odłupanie; || odpriccie.

Отпидонь, -яна, *m. zdr.* отпидонь, чина, skrawek, kawatek, kawateczek, wiór.

Отпидотить, *ob.* Отпидачивать.

Отпидоть, *ob.* Отпидывать.

Отпидопывать, отпидопынуть, отпидопынуть, *ob.* Отпидыривать.

Отпидоль, Отпидоль, *psk.* zkąd? z jakiego miejsca?

Отпидомандыривать, отпидомандыривать, komenderować, odkomenderować, wykommenderować, wyprawic, wyslac kogo dokąd. *Imśl. b.* отіомандыриванный, odkomenderowany, wyprawiony, wysланы dokąd.

Отпидопачивать, отпидопачивать, wujmować, wujac pakuly (*ze szpar*); || kończyć, skończyć zatykanie szpar pakulami. *Imśl. b.* отіомопачанный, po wyjęciu pa-

kułów (ze szpar); || pozatykany pakula-mi.

Откопаніе, -іа, *n.* odkopanie.

Откопáть, *об.* Откáпывать.

Откормить, *об.* Откáрмливать.

Откóрма, -и, *ж.* wykarmienie, utuczenie.

Откосить, *об.* Откáшивать.

Откóсный, укóсный, ско́сный.

Откóсь, -а, *m. zdr.* откóсокъ, -она, ukos, poszyłość, spadziłość; || *Cies.* откóсы, -овъ, *mn.* skarpy.

Откочевáть, *об.* Откочéвывать.

Откочéвка, -и, *ж.* zmiana koczowiska.

Откочéвывать, откочевáть, odmienіа́ть, odmienі́ть koczowisko, przenosić się, przemieszczать się z jednego miejsca na drugie.

Откраивáть, откройтѣ, odkrawáć, odkраі́а́я, odkroić; || Откраивáться, być odkrawanym, odkrajаным. *Imsl. б.* откро́енный, odkrojony.

Открашивáть, открасить, odmalowáć, skutecznić, skończyć malowanie, ufarbowanie czego; || Открашивáться, być odmalowanым. *Imsl. б.* открас́енный, odmalowany.

Откривáть, откритáть, *Мысл.* tracić głos od zbytniego szczekania (*o psach*). || odkrzykiwáć, odkrzykна́ć.

Открóвение, -іа, *n.* wyjawienie, objawienie (*uczynione komu przez Boga*), objawienie, religja objawiona.

Открóвенно, *psk.* szczerze, otwarcie.

Открóвенность, -и, *ж.* szczerо́ść, otwartо́ść.

Открóвенный, szczery, otwarty.

Откручивáть, открутитѣ, odkręcać, odkręcić (*co było skręcone*); || Откручивáться, odkręcać się. *Imsl. б.* откру́ченный, odkręcony.

Открывáтель, -я, *m.* odkrywacz, wynalazca.

Открывáть, открытѣ, odkrywáć, odkryć, wykrywáć, wykryć, odsłaniać, odsłonić, otwierać, otworzyć, odmykać, odezmkна́я; || rozkładać, rozłożyć (*książkę i т. р.*); || początkowo wprowadzać co, zaprowadzać; || rozpoczynać, rozpocząć, zagajа́я, zagaі́ć (*posiedzenie*); || objawiać, objawić; || Открывáться, odkrywáć się, odsłaniać się, otwierać się, odmykać się; || być zaprowadzanым, rozpoczynać się. Отвры́ть лáвну, заłożyć handel. Откры́ть вáмпанію, rozpocząć wojnę. Откры́ть палъбу, zacząć strzelać. Ему́ открыли вредитѣ на сто тысячъ рублѣй, utworzono mu kredyt na sto tysięcy rubli. Онъ отвы́рь мнѣ свою тайну, objawił mi swoje tajemnice. Я хочу откры́ться вамъ, chcę przed panem się zwierzyć. Кáждый день открывáются на нѣмъ новы́е долги, codzien wynajdują się nowe długi przez niego zaciągnięte. У негó открылась лихорáдка, okazała się u niego febra. Отвы́рывается случáй, następcza się okazja. Вы получите мѣсто, нанѣ то́лько откро́-

ется вáкáнція, pan dostanie miejsce, жáл только się znajdzie wakująca posada. *Imsl. б.* открытый, odkryty, wykryty, otwarty, odsłoniony i т. d.

Открылокъ, -ла, *m.* Górн. galerja bo-czna (*w kopalniach*); || żyła kruszcu, rozgá-żezienie podkopu, miny, gałąź.

Открытіе, -іа, *n.* odkrycie, wykrycie; || wynalazek, wynalezienie; || otwarcie, zagajenie (*posiedzenia, obrad*). Открытіе тайны, wykrycie tajemnicy. Открытіе Амэрики, odkrycie Ameryki. Открытіе театра, otwarcie teatru.

Открыто, *psk.* otwarcie, jawnie.

Открытый, otwarty, otworzony, odkryty, jawny. Открытый врагъ, jawny nieprzyjaciel. Открытый воздухъ, otwarte, wolne powietrze. Въ открытомъ полѣ, w otwartém polu, pod gołym niebem. Открытое мѣсто, różne miejsce. Открытый листъ, blankiet, papier niezapisany z podpisem nazwiska, powierzony па czyje ręce do zapisania.

Открыть, *об.* Открывáть.

Отку́да, *psk.* zkąd, odkąd?

Откупáть, откупитѣ, wzią́жъ в дзержáвѣ, задзержáвиć; || Откупáться (*отъ чегó*), wykupić się, odkupić się, uwolnić się. *Imsl. б.* откупленный, zadzержáwiony, wykupiony.

Откупáть, wykupać; || Откупáться, wykupać się.

Откупно́й, puszczony w дзержáвѣ, wydзержáwiony, arendowany; || дзержáwный, odbierany z дзержáвы. Откупные дохóды, dochody z дзержáвы.

Откупоривáть, откупоритѣ, odkorkowуwáć, odkorkować; || Откупоривáться, być odkorkowywanым. *Imsl. б.* откупоренный, odkorkowany.

Откупорна, -и, *ж.* odkorkowanie.

Откупщикъ, -а, *m.* дзержáвца, arendarz, || monopolizant; || винный откупщикъ, пропinator.

Откупщица, -ы, *ж.* дзержáвczyni, areндарка.

Откупщи́чій, do дзержáвцы, areндарза пропinatora należący.

Откупъ, -а, *m.* дзержáва, wynajęcie, areнда. Винный откупъ, пропинаcja, wydзержáwienie, wyszynk парóжów. Братъ на откупъ, wzią́жъ дзержáвѣ, wzią́жъ в дзержáвѣ, заarendować. Отдавáть на откупъ, пуścić в дзержáвѣ, wydзержáвиć. Держáть на откупѣ, trzymać в дзержáвѣ, arendować.

Откусáть, откусить, *об.* Откусывáть.

Откусни, -овъ, *mn.* kawałki odkąszone.

Откусывáть, откусать, откусить, odkąsуwáć, odkąsаć, odgryзáć, odgryзić; || Откусывáться, być odkąsуwanым, odgryзаным. *Imsl. б.* откусанный, откусанный, odkąsзony, odgryзony.

Откушать, зjesć obiad, kolacją, lub па-рić się czego. Господá откушали, па-

Отлогоберегін, mający brzegi spadzi-
ste.

Отлѳгость, -и, *ж.* spadziųtoųć, pochy-
łoųć.

Отлѳгъ, -а, *м.* *об.* Отлѳгость.

Отлѳженіе, -іа, *н.* odłaczanie, oddziele-
nie; || odpadnięcie (*np.* od wiary).

Отлѳнистый, *об.* Отлѳгій

Отлѳжить, *об.* Отлѳдываѳть, Отлѳгаѳть.
Отлѳжнѳй, odkładany. Отлѳжнѳй ворот-
никъ, koųnierz odkładany.

Отлѳмаѳть, *об.* Отлѳмываѳть.

Отлѳмить, *об.* Отлѳмывать.

Отлѳмна, -и, *ж.* Płogmlenie, -іа, *н.* odła-
manie, zwalenie.

Отлѳмокъ, -мка, *zdr.* отлѳмочекъ, -чка,
м. odłamek.

Отлѳмъ, -а, *м.* odłam, złamanie.

Отлупиваѳть, отлупиѳть, отлупываѳть, od-
łupać, oddzierać, odedrzeć, oddarć; || От-
лупиваѳться, отлупываѳть, oddzierać
się. *Imųl. б.* отлупленный, odłupany, od-
darty.

Отлучаѳть, отлучиѳть, отлучаѳть, odłā-
czyć, oddzielać, oddzielić; || Отлучаѳть отъ
цѳркви, wykłāć od koųcioła, rzucić klā-
twę, ekskomunikować; || Отлучаѳться, od-
dalać się, często być nieobecny; || уни-
каć, unikāć; || być wykłętym od koųcioła.
Imųl. б. отлученный, odłaczony, oddzielo-
ny; || wykłety od koųcioła, ekskomuniko-
wany.

Отлученіа, -іа, *н.* odłaczanie, oddziele-
nie. Отлученіе отъ цѳркви, klātwa od ko-
ųcioła, ekskomunika.

Отлучительный, wyłaczający.

Отлучиѳть, *об.* Отлучаѳть.

Отлучка, -и, *ж.* nieobecnoųć, oddalenie
się.

Отлучный, odosobniony; || wymagający
wudalenia się.

Отлыгательство, -а, *н.* *об.* Отлыжна.

Отлыгаться, отолганный, łgarstwem wy-
kręcać się, wykreć się.

Отлыжна, -и, *ж.* wykrećenie się łgar-
stwem.

Отлыниваѳть, отлыниѳть, oddalać się, czę-
сто być nieobecny, usuwać się.

Отлѳпленіе, -іа, *н.* odlepienie.

Отлѳпливаѳть, отлѳплиѳть, отлѳпить, od-
lepiāć, odlepić; || Отлѳпливаѳться, odlepiāć
się. *Imųl. б.* отлѳпленный, odlepiony.

Отлѳпнать, отлѳпнуть, отлѳпнать, odciāć.

Отлѳзываѳть, отлѳзывать, wymazywaѳть, wy-
mazać, koųczyć mazanie. *Imųl. б.* отлѳ-
занный, wymazany.

Отмѳливаѳть, отмѳлитиѳть, wymadlać, wy-
modlić, modlitwā wyprosić; || Отмѳливаѳть-
ся, koųczyć modlenie się; || wypraszać co
modlać się.

Отмѳлчиваѳсь, отмѳлчѳться, milcze-
нием cierpliwie co znoųić, nie odpowiadać
na czynione obelgi.

Отмѳлываѳть, отмѳлѳть, odmlewaѳть, od-
mleć, koųczyć, skoųczyć mlewo.

Отмѳниваѳть, отмѳнитиѳть, odwabiać, odwa-
bić, odmawiać, odmówić, odwodzić, odwieųić
od czego, odciāgać, odciāgnāć.

Отмѳнка, -и, *ж.* odwabienie, odowiedzenie
od czego.

Отмѳываѳть, отмѳотѳть, odmotywaѳть, od-
motāć, odmwiāć, odwinać; || Отмѳываѳться,
być odmotywanym. *Imųl. б.* отмѳотанный,
odmotany.

Отмѳакиваѳть, отмѳакаѳть, отмѳакнуѳть, od-
machāć, odmachnāć, machaniem wstecz
odprzeć; || szybko co dokonać, spełnić,
dzielnie się sprawić; || Отмѳакиваѳсь, od-
pierać machaniem.

Отмѳахъ, -а, *м.* *об.* Отмѳашна.

Отмѳиваѳть, отмѳичиѳть, odmaczać, od-
moczyć; || Отмѳиваѳться, być odmacza-
nym. *Imųl. б.* отмѳоченный, odmoczony.

Отмѳашка, -и, *ж.* odmach, machanie
wstecznae.

Отмѳашъ, *ж.* używa się tylko z przyim-
kiem: на отмѳашъ, na wstecz, odwrócona
ręka. Удѳрить ногу на отмѳашъ, uderzyć
kogo na wstecz.

Отмѳебаніе, -іа, *н.* pomiar, rozmiar
(gruntųw), mierzenie, odgraniczenie.

Отмѳебываѳть, отмѳебѳть, mierzyā,
mierzyć, rozmierzać, rozmierzyć (*Grun-
ta*); rozgraniczać, rozgraniczyć; || Отмѳе-
бываѳсь, być rozmierzonym, rozgrani-
czonym. *Imųl. б.* отмѳебанный, rozmie-
rzony, rozgraniczony.

Отмѳелистый, mający mieliznę, miāłki.

Отмѳелый, miāł czysty.

Отмѳель, -и, Отмѳелина, -ы, *ж.* mielizna.

Отмѳерзѳть, отмѳерзнѳть, odmarzać, od-
marznāć.

Отмѳерзлый, odmarzły, zmarznięty.

Отмѳерзнѳть, *об.* Отмѳерзѳть.

Отмести, *об.* Отметѳть.

Отметѳательный, odrzucający, zaprze-
czający.

Отметѳать, отмѳестиѳть, odmiatāć, odmieųāć,
zamiatać, zamieųać; || Отметѳаѳсь, być od-
miatanym, zamiatanym. *Imųl. б.* отмѳетѳен-
ный, odmieciony, zamieciony.

Отметѳать, отмѳетнуѳть, Koųc. *Sl.* odrzu-
cać; || nie przyjmować, odmawiać. *Imųl. б.*
отметѳанный, odrzucony.

Отметѳываѳть, отмѳелѳть, odrzucać, od-
rzucić, zrzucać, zrzucić; || Отметѳываѳсь,
być odrzucanym. Отметѳать пѳчу земли,
odrzucić kupę ziemi. *Imųl. б.* отмѳетанный,
odrzucony.

Отмѳиваѳть, отмѳиѳть (*cz. przycz. отомну*),
odgniāć, odgnieųć, gniecieniem zmieų-
czyć. *Imųl. б.* отмѳитый, odgnieciony.

Отмѳиѳна, -ы, *ж.* kawał ziemi oddzielony,
porwany wodā.

Отмѳиѳный, oddzielony, uniesiony, por-
wany wodā.

Отмокать, отмѳокнуѳть, odwilgotnieć, od-
wilgnać; || odstawać. Грязъ отъ колѳсъ
отмокла, błoto od kolѳs odstało.

Отмо́нный, odwilgotniały, namoknięty.
Отмо́кнуть, *об.* Отмо́кать.
Отмо́лаживать, *отмо́лодить* rozrzędzacъ,
rozrzędzić, zmiekszać, zmiekczyć (*alaba-*
ster). *Imśl. б.* отмо́ложенный, rozrzędzony,
zmiekczony.

Отмо́лачивать, отмо́лотить, odmłacać,
odmłócić, kończyć, skończyć młócenie.
Imśl. б. отмо́лоченный, odmłócony.

Отмо́лить, *об.* Отмо́ляивать.
Отмо́лодить, *об.* Отмо́лаживать.
Отмо́лодна, -и, *ж.* rozrzędzanie, zmiekc-
szanie (*alabastru*), *об.* Отмо́лаживать.

Отмо́лотить, *об.* Отмо́лаживать.
Отмо́лότη, -а, *т.* odmłócenie.
Отмо́лότη, *об.* Отмо́ляивать.
Отмо́лчаться, *об.* Отмо́лчиваться.
Отмо́раживать, отмо́розить, odmrażać,
odmrozić; || Отмо́раживаться, być odmra-
żanym. *Imśl. б.* отмо́раженный, odmrozo-
ny.

Отмо́тать, *об.* Отмо́тывать.
Отмо́тонок, -тка, *т.* odmotek, odwijek
(*z motka*).

Отмо́чить, *об.* Отмо́чивать.
Отмо́ститель, -я, *т.* mściciel.
Отмо́стительница, -ы, *ж.* mścicielka.
Отмо́стительный, służący do zemsty.
Отмо́стить, *об.* Отмо́щать.
Отмуштровать, skończyć musztrę.
Отмо́щать, отмо́стить, mścić się, odemścić
się, zemiścić się; || Отмо́щаться, być ode-
mszczonym, zemszczonym. *Imśl. б.* Отмо́щен-
ный, odemszczony, zemszczony.

Отмо́щение, -я, *н.* zemsta.
Отмо́ывать, отмо́ять, odmywać, odmyć;
|| kończyć mycie; || podmywać; || Отмо-
ываться, być odmywanym. *Imśl. б.* отмо́-
ытый, odmyty.

Отмо́ывна, -и, *ж.* obmywanie, zmywanie.
Отмо́ывки, -овъ, *мн.* pomyjki, woda któ-
ра się co opłukało.

Отмо́ывать, отмо́кнуть, odmykać, ode-
mknać (*kluczem*), otwierać, otworzyć; ||
Отмо́ываться, odmykać się. *Imśl. б.* отмо́-
ынутый, odemknięty.

Отмо́ывать, skończyć czesanie lnu. * От-
мо́ывать гóре, odklepać biedę.

Отмо́ывать, *об.* Отмо́ывать,

Отмо́ычна, -и, *ж.* *Slus.* wytrych.

Отмо́ылина, Отмо́ылый, Отмо́ыль, *об.* От-

мо́ылина, Отмо́ылый, Отмо́ыль.

Отмо́ына, -ы, *ж.* zniesienie, skasowanie,
odewołanie, zastąpienie czego czém; || róż-
ница. Отмо́ына смертнóй казни, zniesienie
kary śmierci. Отмо́ына пошлины, skasowa-
ние cla. *Прав.* Отмо́ына рѣшенія, uchyle-
ние wyroku, *об.* Отмо́ынение. Въ отмо́ыну
этихъ статей постановлены другія, те
артикулы są zastąpione innymi. Между
отмо́ыни вещами нѣтъ никакой отмо́ыны, ро-
зницы теми rzeczami niema żadnej róż-
nicy.

Отмо́ынение, -я, *н.* sofnięcie, odwołanie

(*ustawy*), skasowanie, kasacja. Отмо́ынение
приказанія, cofnięcie rozkazu. Отмо́ынение
приговора, skasowanie wyroku, kasacja.

Отмо́ынительный, odwołujący, cofający,
znoszący, unieważniający, rozwiązujący.

Отмо́ынить, *об.* Отмо́ынять.

Отмо́ынно, *пск.* odmiennie, w sposób wy-
сшы, lepiej niż inny; || bardzo, nadzwyczaj.
Отмо́ынно хорошо, bardzo dobrze, wybornie.
Онъ одѣвается отмо́ынно отъ другихъ, и
бiera się inaczej niż inni.

Отмо́ынность, -и, *ж.* odmiennoscъ, różność,
|| wyższoscъ, wyborność.

Отмо́ынный, odmienny, różny; || wyższy,
wyborny.

Отмо́ынять, отмо́ынить, znosić, znieść, cof-
ać, cofnąć, odwoływać, odwołać, kaso-
wać, skasować, unieważniać, unieważnić;
|| Отмо́ыняться, być zawieszаным, cofа-
ным, odwoływаным i t. d. Отмо́ынить за-
конъ, odwołać prawo. Отмо́ынить смерт-
ную казнь, znieść karę śmierci. Отмо́ы-
нить контрактъ, skasować, unieważnić
kontrakt. Отмо́ынить, приговоръ, znieść,
skasować wyrok (*sądu*). *Imśl. б.* отмо́ынен-
ный, zniesiony, cofnięty, odwołаны i t. d.

Отмо́ыривать, отмо́ырять, отмо́ырить, od-
mierzać, odmierzycъ, wymierzać, wymie-
rzyć (*pewną ilość czego*); || Отмо́ыриваться,
быć odmierzаным, wymierzаным. *Imśl. б.*
отмо́ыренный, odmierzony, wymierzony.

Отмо́ырь, -а, *т.* odmierzenie.

Отмо́ыта, -ы, *ж.* nota, przypisek, znak
cecha.

Отмо́ытина, -ы, *ж.* znaczek, oznaka, cecha
Отмо́ытитъ, *об.* Отмо́ычать.

Отмо́ытна, -и, *ж.* adnotacja, przypisek;
|| *Прав.* Охранительная отмо́ытна, ostrze-
жение z protestacją.

Отмо́ычать, отмо́ытить, notować, zано-
товать, znaczyć, zaznaczyć; || Отмо́ычаться,
быć notowanым, zaznaczanым. *Imśl. б.* от-
мо́ыченный, zanotowany, zaznaczony.

Отмо́ыялость, -и, *ж.* zmieknienie.

Отмо́ыялый, zmieknły.

Отмо́ыянуть, zmieknąć, zmiekczyć się.

Отмо́ытъ, (*ср. przysz. отомну*), *об.* Отмо-
ынять.

Отмо́ышивать, отмо́ышать, niszczyć, zni-
сzyć, zedrzać (*obuwie, odzienie*). *Imśl. б.*
отношенный, zniszczony, zdarty.

Отмо́ысение, -я, *н.* odniesienie. *Hand.*
Отмо́ысение суммы въ часъ, wartość w o-
brachunku.

Отмо́ымать, отмо́ыть (*czas przysz. отниму*),
odejmować, odjąć, ujmować, ująć, zabie-
rać, zabrać, odrywać, oderwać, po-
zabawiacъ, pozbawić; || *Chir.* amputować,
urznąć, uciąć (*noge, rękę i t. d.*); || Отмо-
ыматься, być odejmowanым, ujmowanым,
zabieranым i t. d.; || być dotknięтым пара-
лижем, być pozbawionым ruchu, władzy
(*o części ciała*). *Imśl. б.* отмо́ытый, odjęty,
ujęty, zabrany, oderwany i t. d.

Отмо́ыга, -и, *ж.* *об.* Отро́гы.

Отпáйна, -и, *ж.* edlutowanie.

Отпáлызывать, отпóлызать, отпóлзть, od-
szogáć się, odszogiáć się, odházic, odleżć.

Отпáлина, -ы, *ж.* об. Отпáль.

Отпáривать, отпáрить, паразáć, пара-
гуэć, pará со odgrzewáć, wrzátkiem со
malowáć dla odmczenia; || парзýć в лáзни;
|| *chłostać, wychłostać, osmagać, skro-
pić; || Отпáриваться, býć паразаным; ||
parзýć się в лáзни.

Отпáрывать, отпорóть, odparać, od-
próć, rozprówać, rozpróć; || Отпáрывать-
ся, odprówać się, rozprówać się. *Imsl. б.*
отпорóтый, odpróty, rozpróty.

Отпáхивать, отпáхать, odorywać, od-
stáć.

Отпáхивать, отпáхнуть (мухъ), oga-
niać, ogonić, ognáć (*muchy*), odganiać, od-
gonić, odpedzáć, odpedzić; || Отпáхивать-
ся (отъ мухъ), oganiać się, opedzáć się.

Отпáшка, -и, *ж.* odoganie, ukończenie
ogania.

Отпáять, об. Отпáивать.

Отперётъ, об. Отпáрять.

Отпечáтание, -ия, *н.* wydrukowanie.

Отпечáтать, об. Отпечáтывать.

Отпечáтка, об. Отпечáтание.

Отпечáтокъ, -тка, *м.* odbicie, wybicie,
pierwsze odbicie (*druku*); || *cecha, piętно,
znak (*jako wyraz wewnętrznego usposobie-
nia*).

Отпечáтывание, -ия, об. Отпечáтание.

Отпечáтывать, отпечáтатъ, drukowáć,
wydrukowywać, wydrukować, odbijać, od-
bić, wytłaczać, wytłoczyć, odcisnąć na
szém; || Отпечáтываться, wydrukowywać
się, odbijać się, wytłaczać się, wyciskać
się. *Imsl. о.* Отпечáтанный, wydrukowa-
ny, odbity i t. d.

Отпивáть, отпáть, nadpijáć, nadpić, nie-
со wyrpiáć; || коңczyć, skoңczyć picie, do-
pijáć, dopić. *Imsl. б.* отпитый, nadpity.

Отпиливать, отпилáть, odpiłowywać,
odpiłować; || Отпиливаться, býć odpiłowy-
wanym. *Imsl. б.* отпиленный, odpiłowa-
ny.

Отпи́лка, -и, *ж.* odpiłowanie.

Отпи́локъ, -лка, *м.* kawał, kawałek od-
piłowany.

Отпи́рание, -ия, *н.* odmykanie, otwiera-
nie.

Отпи́рательства, -а, *н.* zaprzeczenie,
zaprzeczenie czego, zaparcie się, wyprze-
kanie się.

Отпи́рать, отперётъ, (*см. прыяз. оте-
пру*), otwierać, otworzyć, odmykać, odem-
knáć; || Отпи́раться, otwierać się, odmy-
kać się; || *zaprzeczać, zaprzeczyć со, за-
пречь się czego. *Imsl. б.* отпертый, отве-
тсону, odemknięty.

Отпи́рна, -и, *ж.* otwieranie; || *знавка, за-
сѣвка* otwierająca.

Отпировáть, skoңczyć bankietowanie,
bankietowanie, sprawić, wyprawić (*masale i*
á. p.).

Отпíть, об. Отпáивать.

Отпíхивать, отпíхать, отпíхнуть, od-
rychać, oderchnáć, odsuwać, odsunáć.
Imsl. б. отпíхнутый, oderchnięty, odsu-
nięty.

Отпláта, -ы, *ж.* odpłacanie wzajem-
nością, odwet, nagroda, wynagrodzenie.

Отплатíть, об. Отпláчивать.

Отплатный, odpłatny.

Отплатчикъ, -а, *м.* odpłacający wzaj-
emnością, nagradzający.

Отплатчикá, -ы, *ж.* odpłacająca wzajem-
nością, nagradzająca.

Отпláчение, -ия, *н.* об. Отпláта.

Отпláчивать, отплатíть, odpłacać, od-
płacić (*wzajemnością*), wynagradzáć, wy-
nagrodzić; || Отпláчиваться, odpłacać się,
odpłacić się; býć odpłacanym, wynagra-
dzanym. *Imsl. б.* отпláченный, odpłaco-
ny, wynagrodzony.

Отплéвывать, отплéвать, отплéнуть,
spluwać, spluнаć; || Отплéываться, plwa-
нием odpowiadać na plwanie.

Отплéскивать, отплéскать, отплéснуть,
wypluskiwać, wypluskać, wyplusнаć; || От-
плéскиваться, býć vypluskiwanym, wy-
pluskanym.

Отплетáть, отплести, отплéсть, odpła-
tać, odpłeść; || коңczyć, skoңczyć płeczenie;
|| Отплетáться, odpłatać się; || *отплетáть-
ся отъ чего, odczepiać się. *Imsl. б.* от-
плетённый, odpleciony.

Отплывáть, отплыть, odplywać, odply-
наć.

Отплýтие, -ия, *н.* odplynięcie.

Отплыть, об. Отплывáть.

Отплясывать, отплясáть, odtańcowy-
wać, odtańcować; || tańcowanie коңczyć. |
Отповéдной, отповéдный, об. Отвёт-
ный.

Отповéдь, *prześl.* odpowiedź, об. От-
вётъ.

Отпóй, -бя, *м.* tuczenie, karmienie cie-
lęcia mlekiem (*na zabicie*).

Отпойть, об. Отпáивать.

Отполáсничать, отполоснать, отполо-
снуть, oprókiwać, oprókać; || коңczyć opró-
kanie; || Отполáсничаться, oprókiwać
się. *Imsl. б.* отполоснанный, oprókany.

Отползáть, отползти, об. Отпáлызывать.

Отполировáть, об. Полировáть.

Отполосна́ть, об. Отполáсничать.

Отполосовáть, об. Полосовáть; || *чу-
chłostać, ówczycь.

Отпорна, об. Отпáрия; || odprócia.

Отпорный, odporny, odpierający, obró-
ny.

Отпорóвъ, -рва, *м.* odpróty kawał ca-
ły.

Отперóть, об. Отпáрывать; || *
рётъ рэзгами, wychłostać, wyćwiczy

Отпоръ, -а, *м.* zátór, zatorowanie
walenie (*np. lodów w rzece*); || opró-
parcie.

Отпóстаться, odpóścić, prześl.

Отвѣтчивать, utraktować, uraczyć, skończyć częstowanie, traktowanie; || wytrzeć, dać w skórę, zwićzyć.

Отпотѣлый, spotniały.

Отпотѣть, spocnieć; || przestać potnieć.

Отправка, *об.* Отправленіе.

Отправитель, -я, *м.* wysyłacz, wysyłający со.

Отправительница, -ы, *ж.* wysyłająca.

Отправить, *об.* Отправлять.

Отправка, -я, *ж.* *об.* Отправленіе,

Отправленіе, *я*, *н.* wyprawa, wyprawienie, odprawianie, ekspedycja, przesłanie czego; || załatwienie (*spraw*), wykonywanie, odbywanie, pełnienie, sprawowanie. **Отправленіе писемъ**, przesłanie listów. **Отправленіе товаровъ**, wyprawienie towarów. **Отправленіе должности**, pełnienie obowiązków, urzędowanie. **Отправленіе церковныхъ требъ**, pełnienie czynności duchownych, kościelnych. **Жизненные отправленія**, działанія, funkcje żywotne. **Отправленіе священнаго обряда**, odprawianie obrządku świętego.

Отправлять, отпра́вить, **выпра́влять**, **выпра́вить**, odprawiać, odprawić, ekspedjować, wyekspedjować, wysyłać, wysłać, przesyłać, przesłać, odsyłać, odesłać; || załatwiać, załatwić, wykonywać, wykonać, odbywać, odbyć, pełnić, wypełnić, sprawować, sprawić. || **Отправляться**, wyjeżdżać, udawać się gdzie, ruszać, wyruszyć z miejsca, być odprawianym, wysyłanym, załatwianym, wykonywanym i t. d. ***Отправить кого на тотъ свѣтъ**, wyprawić kogo na tamten świat, przyczynić się do jego śmierci. **Отправлять должность секретаря**, pełnić obowiązki sekretarza. **Отправлять службу**, odbywać, pełnić służbę, sprawować urząd. **Отправлять торговлю**, zajmować się handlem, prowadzić handel. **Отправлять барщину**, odbywać pańszczyznę. **Отправиться изъ города въ деревню**, wyjechać z miasta na wieś. **Почта отправилась**, poczta odjechała. **Отправиться въ церковь**, pójść do kościoła. **Отправиться въ концертъ**, udać się na koncert. **Отправиться въ каретъ**, pojechać karetą. **Отправиться пѣшкомъ**, pójść piechotą. ***Отправиться на тотъ свѣтъ**, umrzeć. **Отправиться на почтовыхъ**, wziąć pocztę, jechać pocztą. ***Отправиться на своемъ на двоѣмъ**, *об.* Двоѣ. *Imś. b.* отпра́вленный, **выпра́вiony**, odesłany, załatwiony, odbyty i t. d.

Отпраздновать, odbyć uroczystość, odświętkować, odbyć święto.

Отпрашивать, отпра́сывать, **выпра́сывать** o urlop, o uwolnienie; || **выпра́сывать**, **выпра́сывать** со; || **Отпрашиваться**, otrzymać urlop, uwolnienie, prośbą uwolnić się, wyzwać się od czego. *Imś. b.* отпра́шенный, **выпра́сзанный**.

Отпрыгать, odskakać, odbyć skakanie.

Отпрыгивать, отпрыгнуть, odskakiwać, odskoczyć.

Отпрыскивать, отпрыскнуть, отпрыскаться, odpryskiwać, odprysnąć; || **пущать кы (o латоро́шлах)**.

Отпрыскъ, -а, *м.* kiel latorośli, latoroška.

Отпрыскнуть, *об.* Отпрыскивать.

Отпрягать, отпрячь, wyprzeгаć, wyprządз, odprzeгаć, odprządз; || **Отпрягаться**, wyprzeгаć się. *Imś. b.* отпряженный, wyпре́ззанный, одпре́ззанный.

Отпрядять, отпрясть, kończyć, skończyć przedzenie, uprząć.

Отпрядывать, отпрядать, отпряднуть, odskakiwać, odskoczyć.

Отпрясть, *об.* Отпрядять.

Отпрячь, *об.* Отпрягать.

Отпугивать, отпугнуть, odstraszać, odstraszyć, odpłascać, odpłoszyć, spłoszyć.

Отпускать, отпу́щать, отпус́тить, odpuszczać, odpuścić, popuszczać, popuścić, wypuszczać, wypuścić, uwalniać, uwolnić, odprawiać, odprawić, dać znak odejścia; || **выпра́влять**, **выпра́вить**, wywozić, wywieźć, **выпрыводзть**, **выпрыводзть**; || **выпла́сывать**, **выпла́сывать** (*fundusz*), wydawać, wydać towar; || **odpuszczać**, **odpuścić**, **przebaczать**, **przebaczать**, darować; || **naostrzачь**, **naostrzачь**, **wyostrzачь** (*szablę*, *pałasz*); || **Отпускаться**, być odpuszczanym, wypuszczonym, odprawionym i t. d. **Назнá отпу́тила сто тысячь рублѣй на эту постройну**, rząd wydał sto tysięcy rubli na ten budynek. **Этотъ купецъ никому не отпу́скаеть въ долгъ**, ten kupiec nikomu nie daje na kredyt. **Отпу́стить на волю**, dać wolność, usamowolnić. ***Отпу́стить остроу**, wypalić dowcip. ***Отпу́стить душу на покаяние**, błagam o darowanie miżycia, nie narazaj mię na zgubę duszy! *Imś. b.* отпу́щенный, odpuszczony, wypuszczony, odprawiony i t. d.

Отпуская, -ой, *ж.* *przest.* karta wolności, pismo uwolnienia z poddaństwa (*dawnych włościan*).

Отпуская, pożegnany, od pożegnania; || wywozowy, wyprawiony (*za granicę*); || uwolniony, usamowolniony; || urlopowany (*oficer*, *żołnierz*). **Отпуская аудіенція**, posłuchanie pożegnalne. **Отпуская товары**, towary wywozowe (*za granicę*).

Отпускъ, -а, *м.* urlop, uwolnienie na pewny czas; || wyprawienie, wywóz (*towarów*); || **koncept**, napisanie na czarno.

Отпустительный, do darowania, do przebaczenia. **Ко́сць отпу́стительная мо́лтва**, modlitwa czytana przez kapłana po skończeniu nabożeństwa.

Отпустить, *об.* Отпускать.

Отпустъ, -а, *м.* **Ко́сць**. *об.* **Отпустительный**, **Отпустительная мо́лтва**; || **przebaczenie** (*grzechów*).

Отпѣтать, *об.* Отпѣтывать.

Отпутешествовать, skończyć podróż.

Отпутывать, отпутать, rozplątywać, rozplątać, rozwikłać, rozmotać; || Отпутываться, rozplątać się, rozwikłać się; || * wywikłać się, wybrnąć z czego. *Imśl. b.*

отпутанный, rozplątany, rozwikłany.

Отпущать, об. Отпущать.

Отпущение, -ия, *n.* uwolnienie, usamowolnienie; || odpuszczenie, darowanie, przebaczenie. Отпущение грѣховъ, odpuszczenie grzechów.

Отпущенникъ, -а, *m.* wyzwoleniec, niewolnik nadany wolnością.

Отпущеница, -ы, *ż.* wyzwolenica, niewolnica nadana wolnością.

Отпѣвальный, до грѣбу умарлыхъ належачу. Отпѣвальный обрядъ, obchód pogrzebowy.

Отпѣваніе, -ія, *n.* odprawienie nabożeństwa przy pogrzebie umarłych.

Отпѣвать, отпѣть, odprawiać, odprawić nabożeństwo przy pogrzebie umarłych; || przestać śpiewać. * Я ему славно отпѣль, porządnie go zbuczałem, sfukałem. *Imśl. b.* отпѣтый (покойникъ), nieboszczyk po odśpiewaniu nabożeństwa żałobnego. || * Это отпѣтый лгунъ, to zawołany Igarz.

Отпѣвъ, -а, *m.* kończenie nabożeństwa, odśpiew.

Отпѣть, об. Отпѣвать.

Отпачивать, отпачитить, odpychać, odepchnąć, odpierać, cdeprzeć; || Отпачиваться, sofać się, usuwać się. *Imśl. b.* отпаченный, odepchnięty, odparty i t. d.

Отработаніе, -ія, *n.* odrobienie, ukończenie roboty.

Отработать, об. Отработывать.

Отработка, -и, *ż.* об. Отработаніе.

Отработывать, отработать, kończyć, skończyć robotę, odrabiać, odrobić; || robotą odpłacać; || Отработываться, kończyć swoją robotę; || być odrabianym. *Imśl. b.* отработанный, odrobiony.

Отрава, -ы, *ż.* otrócić; || trucizna.

Отравитель, -я, *m.* winny otrucia, truciiciel.

Отравительница, -ы, *ż.* winna otrucia, truciicielka.

Отравить, об. Отравлять.

Отравление, -ія, *n.* otrucie, zatrucie.

Отравливать, отравлять, отравить, truć, zatruczać, otruć, zatrucić; || Отравляться, otruczać się, zatruczać się. *Imśl. b.* отравленный, otruty.

Отравный, trujący.

Отравщикъ, -а, *m.* об. Отравитель.

Отравщица, -ы, *ż.* об. Отравительница.

Отрада, -ы, *ż.* pociecha, ulga, ulżenie (*czemu*).

Отрадный, pocieszający, radośny.

Отражатель, -я, *m.* об. Рефлекторъ,

Отражательный, odbijający, oddalający. Отражательный огонь, ogień używany w robotach chemicznych w ten spo-

sób, że płomień działa w pewnym kierunku. Отражательное зеркало, lusterko metalowe przy lampie odbijające światło, об. Рефлекторъ,

Отражать, отразить, odpychać, odepchnąć, odpierać, odeprzeć, odwracać, odwrócić, odbijać, odbić (*uderzenie*), podbijać, podbić, zawojować; || odbijać, odbić (*światło*); || Отражаться, odbijać się, oddziaływać na... *Imśl. b.* ограженный, odbity.

Отраждать, об. Отрождать,

Отражение, -ія, *n.* odparcie, odbicie, zbicie, odwrócenie, || *Fiz.* odbicie, odbijanie (*światła*).

Отразительный, odpychający.

Отразить, об. Отражать.

Отраивать, об. Отроить, wydawać, wydać rój nowy (*o ulu*); || Отраиваться, odziewając się od poprzedniego roju, wydawać rój nowy.

Отрапортовать, об. Рапортовать.

Отрасль, -и, *ż.* kiel, wypustek z drzewa, latorośl, latorostka; || *Geogr.* uboczny łańcuch gór; || * галязъ (*część nauki i t. p.*); || * potomek.

Отрастать, об. Отростать.

Отращивать, об. Отрощать.

Отрѣбіе, -ія, *n.* wybiórki, resztki mieszciny.

Отрезвить, об. Отрезвлять,

Отрезвление, -ія, *n.* otrzeźwienie.

Отрезвлять, отрезвить, wytrzeźwiać, wytrzeźwić || Отрезвляться, wytrzeźwiać się. *Imśl. b.* отрезвленный, wytrzeźwiony.

Отрекать, Отрицать, отречь, zaprzeczać czemu; || Отрекаться, Отрицаться (*отъ чего*), zapierać się, zaprzeczać się czego, wyrzekać się; || odstępować od czego, porzucać co; || abdykować; || odprzysięgać się.

Отрекомендовать, об. Рекомендовать.

Отрепать, об. Отрепливать.

Отрепки, -овъ, *mn.* kłaki, poczesie (*lnu, konopi i t. d.*).

Отрепливать, отрепять, otrzepywać, otrzepać (*len i t. d.*); || Отрепливаться, być otrzepywanym *Imśl. b.* отрѣпанный, otrzепаны.

Отрѣпье, -пья, *n.* об. Отрѣпки; || gałgany, łachmany.

Отречение, -ія *n.* (*отъ чего*), zrzeczenie się, wyrzeczenie się czego; || Отреченіе отъ престола, złożenie korony, abdykacja. Отреченіе отъ наслѣдства, zrzeczenie się spadku; || odprzysiężenie się; || *Bibl.* Отреченіе св. Петра, wyparcie się św. Piotra. Отречь об. Отрекать.

Отринуть, odrzucić, wyłączyć, odepchnąć. *Imśl. b.* отринутый, odrzucony, wyłączony, odepchnięty.

Отрицание, -ія, *n.* przeczenie, zaprzeczenie, odrzucenie.

Отрицатель, -а, *м.* zapieracz, który się zapiera czego.

Отрицательница, -и, *ж.* która się zapiera czego.

Отрицательно, *рек.* odmównie, przecząco.

Отрицательный, odmówny, przeczący, zaprzeczający; || *Mat.* odjemny, отрицательное количество, ilość ze znakiem odjemnym.

Отрицать, *об.* Отрешать.

Отрогъ, -а, *м.* *Geogr.* odnoga (góry).

Отродить, *об.* Отрождать.

Отродовъ, -дья, *м.* kiel, wypustek в дрzewа.

Отродье, -дья, *н.* ród, plemie.

Отрождать, отродить, odradzać, odrodzić; || Отрождаться, odradzać się; || *разсказъ* kły (o дрzewach).

Отрожденье, -я, *н.* odrodzenie się, odrodzenie.

Отроень, -йна, *м.* reszta roju pszczół, który się oddzielił z ula.

Отровница, -и, *ж.* dziewczynka mająca od 7 do 15 lat.

Отроць, -а, *м.* chłopiec mający od 7 do 15 lat; || *Kosc. Sł.* niewolnik, sługa.

Отростать, отрості, odrastać, odrósć.

Отростить, *об.* Отрощать.

Отростокъ, -етка, *здр.* отросточекъ, *чпа, м.* odrostek, odróśl, kiel.

Отрочески, *рек.* dziecinnie, по dzieцинству.

Отроческій, dziecinny, chłopięcy, młodясиану, młodzieńszy,

Отрочество, -а, *н.* wiek dziecinny, młodящезу.

Отрочествовать, być w wieku dzieциннум, młodzieńczым.

Отрочій, *об.* Отроческій.

Отрощать, отростить, dawać, dać ród. *Imś. б.* отрощенный, отрощенный, зарожнїеу.

Отрубать, отрубать, odrąbywać, odrąbać, odsiekać, odsiec, odcinać, odciąć; || Отрубаться, być odrąbywanym. *Imś. б.* отрубленный, odrąbanу, odsiekану, odcięзу.

Отрубеватый, otrębiasty.

Отрубеной, Отрубейный, отрубзу.

Отруби, -ей, *мн.* отрѣбу.

Отрубистый, отрѣбиасты.

Отрубить, *об.* Отрубать.

Отрубна, -и, *ж.* odrąbanie, odcięcie.

Отрубный, отрѣбову.

Отрубновъ, -бна, *здр.* отрубочекъ, *чпа, ж.* kawał odcięty od belki lub deski.

Отрубъ, -а, *м.* odręb.

Отрубной, отрѣбову.

Отрывать, отрывать, wykopywać, wykopać, wydobywać, wydobyć, wygrzeбуwać, wygrѣбаć; || Отрываться, отрываться, być

wykopywanym, wykopywanym i t. d. *Imś. б.* отрывать, wykopywany i t. d.

Отрывать, оторвать, odrywać, oderwać; || Отрываться, оторваться, odrywać się, || * wydzierać się, wydrzeć się czemu. *Imś. б.* оторванный, oderwany.

Отрывисто, *рек.* urywkowo, dorywczo.

Отрывистость, -и, *ж.* dorywczość.

Отрывистый, dorywczy, urywkowy, ucinany.

Отрывна, -и, *ж.* wykopanie, wygrzeбаніе, wydobycie; || *выгубаніе.*

Отрывокъ, -вня, *здр.* отрывочекъ, *чпа, м.* kawał, kawałek, skrawek; || * ułomek, ułamek, urywek (z jakiego dzieła).

Отрывками, *пск.* dorywkami.

Отрывочно, *пск.* dorywczo.

Отрывочный, urywkowy.

Отрывчиво, Отрывчивость, Отрывчивый, *об.* Отрывисто, Отрывистость, Отрывистый.

Отрывъ, -а, *м.* przegwa, miejsce przегwania.

Отрыгать, отрыгнуть, odrzycać, odrzynać, odbijanie z żołądka wydawać;

|| Отрыгаться, przeżuwać pokarmу;

|| Отрыгаться, odrzycać się, odbijać się; || *Gmin.* wznowiać się, powtarzać się (o chorobie); || *nieos.* Миѣ отрыгается, odbija mi się, mam odbijanie z żołądka.

Отрыжна, -и, *ж.* odbijanie się pokarmów (z żołądka); || *Gmin.* recyduwa, wpadnięcie na nowo w chorobę.

Отрыть, *об.* Отрывать.

Отрѣзаніе, -я, *н.* oderżnięcie.

Отрѣзать, *об.* Отрывать.

Отрѣзна, -и, *ж.* oderżnięcie, odcięcie. — Отрѣзна земли, wywłaszczenie gruntu w skutek pomiarów.

Отрѣзной, odcięты, odkrojony; || *уціеу*, *об.* *уціеу.*

Отрѣзонъ, -зна, *здр.* отрѣзочекъ, *чпа, м.* odryzek, odkrawek; || *Mat.* odcinek koła.

Отрѣзь, -а, *м.* rozcięcie, przecięcie, przerżnięcie; || * Отказать на отрѣзь, odmówić całkiem, zupełnie, na czysto.

Отрѣзывать, отрѣзывать, odrzynać, oderżać, odcinać, odciąć, odkrawać, odkrajać;

|| *wywłaszczać*, *wywłaszczyć* część gruntu (przy pomiarach); || Отрѣзывать, odrzynać się, odkrawać się. *Imś. б.* отрѣзанный, oderżnięты, odcięты, odkrajanу.

Отрѣзанный, *ломоть въ хлѣбу* не пристаётъ, *interes* skończony.

Отрѣшать, отрѣшить, oddalać, oddalić, odprawiać, odprawić, usuwać, usunąć;

|| *odłączać*, *odłączyć*, *oddzielać*, *oddzielić* od czego; || Отрѣшаться, być oddalonym, odprawianым; || *быć* *odłączаным*, *odzielаным*, *usuwanым*. *Imś. б.* отрѣшенный, oddalony, odprawiony, usunięты, *odłączону*, *odдзельону*.

Отрѣшеніе, -я, *н.* (отъ *дѣлшности*) odwołanie (z urzędu), oddalenie.

Отрѣшить, *об.* Отрѣшать,
 Отрядить, *об.* Отрять.
 Отрядный, *Woj.* oddziałowy.
 Отрядъ, -а, *м.* *Woj.* oddział. **Передовой отрядъ**, przednia straż, awangarda. **Легучий отрядъ**, lekki oddział jazdy nieporożającą nieprzyjaciela.
 Отрять, отрять, отрядить, выправлять, выправить доклад, выписывать, выписать, высылать, выслать; || Отряться, быть выправленным, выправленным, выписанным, выписанным, высланным, высланным. *Imst. б.* стражанный, выправленный, выписанный, высланный, odkomenderowany.
 Отрясать, отрясти, отрясать, отрясе (np. owoce z drzewu); || Отрясаться, быть отрясанным. *Imst. б.* отрясанный, отрясанный.
 Отряхи вать, отряхивать, трепать, вытрясать, (np. suknię z pyłu); || Отряхиваться, отрясаться. *Imst. б.* отряхнутый, вытрясанный.
 Отсадить, *об.* Отсаживать.
 Отсадня, -и, ж. przesadzanie (roślin).
 Отсадня, -дня, *м.* odrosł, roślina przesadzona.
 Отсаживать, отсадить, przesadzać, przesadzić (o roślinach); || *Gmin.* skaleczyć; || Отсаживаться, быть przesadzанным. *Imst. б.* отсаженный, przesadzony.
 Отсаживать, отсосать, odsysać, odessać; || престаць ссаць. *Imst. б.* отсосанный, odsysany.
 Отсвѣтъ, -а, *м.* odbijanie się światła, blask odbity, odbłask.
 Отсвѣчивать, гнусаць światło, blask, lśnić się; || Отсвѣчиваться, odbijać blask (w czém).
 Отселить, *об.* Отселять,
 Отсёлонь, -лня, *м.* mała wioska osiedlona włościanami z poblizkiej wsi wielkiej.
 Отсѣль. Отсѣль, *psk.* Kość. *Sl.* odjazd, od tego czasu; || з tego miejsca, zjad.
 Отселять, отселить, przesiedlać, przemieszczać (włościan).
 Отсидживать, отсидѣть, odsładywać, odsiedzieć, сидением огниаць аз до одрѣтвенія jakiej części ciała; || сидеть в więzieniu czas naznaczony za karę, сидением odpokutowywać. *Imst. б.* отсидженный, odsiedzony.
 Отсинить, *об.* Синить.
 Отснабливать, отснаблить, odkrobywać, odkrobać; || Отснабляться, быть odkrobywanym. *Imst. б.* отснабленный, odkrobany.
 Отснаживать, отснажать, swalować, pędzić końmi jak najrzej.
 Отснаживать, отснажить, отснажить, odkakować, odkoczyć; || одгywać się, odzyskać się, odpaść.
 Отснаблить, *об.* Отснабливать.
 Отснажить, *об.* Отснаживать.
 Отснажь, -а, *м.* odskoczenie, odskok.
 Отснажить, *об.* Отснаживать.
 Отсирѣбать, отсирѣсти, отсирѣсть, od-

skrobywać, odkrobać; || Отсирѣбаться, быть odkrobywanym. *Imst. б.* отсирѣбанный, odkrobany.

Отсирѣби, -бѣ, *мн.* oskrobiny.
 Отсирѣсти, отсирѣсть, *об.* отсирѣбать.
 Отсланивать, Отслонять, отслонять, odsłaniać, odstonić; || odsuwać, odsunąć, odkrywać, odkryć; || Отсланиваться, usuwać się, oddalać się, odchodzić; || быть odsłanianym. *Imst. б.* отслоненный, odstloniony.

Отслоение, -я, *н.* *об.* Отслоина.
 Отслоивательный, *Chir.* odpadający martwami cząstkami z ciała i t. p.
 Отслоиваться, отслоиться, *Chir.* opadać z cząstek martwych.

Отслоина, -и, *ж.* *Chir.* odpadanie cząstek martwych z ciała i t. p.

Отслонить, отслонять, *об.* Отсланивать.
 Отслонь, -а, *м.* grzebnię, odkładana część sprzętu (np. u ławeczki).

Отслуга, -и, *ж.* odługa, wzajemna przysługa.

Отслуживать, отслужить, wybywać, wybyć czas określony służby; || отправлять, odprawić (np. mszę), celebrować; || odsługiwać, odsłużyć, wzajemnością się odplacać, wywzajemniać się; || wysłużyć się, zestarzeć się, zejść z pola. *Imst. б.* отслуживанный, odsłużony i t. d.

Отслушивать, отслушать, wysłuchiwać, wysłuchać. *Imst. б.* отлушанный, wysłuchany.

Отсубывать, отсунуть, odsuwać, odsunąć, odpychać, odepchnąć; || Отсубываться, odsuwać się, быть odpychanym. *Imst. б.* отсунутый, odsunięty, odepchnięty.

Отсубывать, отсубывать, odradzać, odradzić.

Отсубать, *об.* Отсубывать.

Отсубный, uschły.

Отсубнуть, *об.* Отсубать.

Отсубчение, -я, *н.* przedłużenie, odroczenie, odwleczenie, *об.* Отсубчина.

Отсубчивать, отсубчить, odkładać, odłożyć, zwlekać, zwlec, przedłużać, przedłużyć, odroczyć; || Отсубчиваться, быть odkładanym, zwlekany i t. d. *Imst. б.* отсубченный, odłożony, odroczony, przedłużony.

Отсубчина, -и, *ж.* odroczenie, termin, zwłoka, przedłużenie; || *Praw.* remiaja, defalka.

Отставать, отстать, pozostawać, pozostać (w tyle); || ustępować, ustąpić komu w czym; || cofać się, cofnąć się, usuwać się, sunąć się, odступować, odstąpić; || спозніаць się, спозніць się, опозніаць się, опозніць się; || oddalać się, oddalić się. **Мы вышли вѣсть, но дорогомъ онъ отсталъ отъ насъ, wyszliśmy razem, lecz w drodze on pozostał w tyle za nami. Онъ очень отсталъ отъ своего вѣна, on nie idzie z postępem wieku. Въ рощи онъ не отстаетъ отъ своихъ богатыхъ сест.**

дой, со до przepychu, nie ustępuje swoim bogatym sąsiadom. Отста́ть отъ дурной привычки, pozbyć się złego nałogu. Отста́ть отъ игры, porzucić grę. Штунатурна отстала отъ стѣны, sztukaterja odpadła od muru. Часы отстаю́тъ, zegarek spóźnia się. Отстаньте отъ меня, вы мнѣ мѣшаете, daj mi pań pokój i nie przeszkadzaj mi.

Отста́вна, -и, ж. dymisja, oddalenie się z urzędu, uwolnienie od służby. Быть въ отста́вкѣ, pozostawać uwolnionym od służby. Подать въ отста́вку, podać się do dymisji. Уволить въ чистую отста́вку, stanowczo uwolnić od służby. Находящийся въ отста́вкѣ, uwolniony od służby. * Это платѣе просится въ отста́вку (износилась), ta suknia potrzebuje zamiany na inną (została wytarta).

Отста́влиять, Оста́вливать, отста́вить, odstawiаć, odstawić, odsuwać, odsunąć; || uwalniać, uwolnić od służby, dawać, dać dymisję; || Оста́вляться, być odstawionym, odsuwanym; || być uwolnionym od służby. *Imsl. b.* оста́вленный, odstawiony, odsunięty; || uwolniony od służby.

Отста́вной, uwolniony od służбы, dymisjonowany. Оста́вной поручикъ, porucznik dymisjonowany. Оста́вной чиновникъ, urzędnik uwolniony od służбы. * Оста́вной лезы барабанищъ. *Iron.* człowiek do niego niezdatny.

Отста́ивать, отста́ить, wystawać, wystać, stać aż cały pewien czas upłynie, przedzić cały pewien czas na staniu; || броне, obronić, zastaniаć, zastonić; || dawać, dać się ustać, dać się wystać (*o płynach*); || Оста́иваться, uciec się gdzie pod...., schronić się przed czym, gdzie, pod....; || выстаивать, выстаивать, stać się. Я отста́илъ объёмъ, pozostawałem aż do końca mszy. Оста́ить на часахъ, stać cały pewien czas na warcie. Защитникъ отста́илъ моё дѣло, adwokat obronił moją sprawę. Полицейные отста́или мой домъ, strażacy uratowali mój dom. Оста́ить нбги, długo stojąc zmесzyć nogi. Корабль отста́ился отъ бури въ гавани, okręt w czasie burzy zostawał w przystani. Я отста́ился отъ дождя подъ воробятами, schroniłem się przed deszczem pod bramę. Вино отста́илось, вино wystało. *Imsl. b.* отста́янный, wystały.

Отста́лый, pozostały w tyle; || одла́чивать, oderwany. Корова отста́лая отъ ста́да, krowa, która pozostała w tyle stada. Отста́лая штунатурна, oderwana sztukaterja. * Оста́лый человекъ, человекъ давныхъ wyobrażeń, w tyle wieku swojego, opieszалы.

Отста́навливать, отоста́новить, отста́вливать, odstawić, posuwać, posunąć; || Оста́вливаясь, być odstawionym, posuwanym. *Imsl. b.* отоста́вленный, odstawiony, posunięty.

Отста́ть, *об.* Оста́ваться.

Отста́гивать, отста́гнуть, odpinać, odpiąć, rozpinać, rozpiąć; || Оста́гиваться, odpinać się, rozpinać się. *Imsl. b.* отста́гнутый, otrpięty, rozpięty. || Оста́гивать отста́гать, przepikować, pikować (*suknia koidre*), stebnować, wystebnować; || * отста́гать, wychłostać, oćwiczyć. *Imsl. b.* отста́ганный, przepikowany, wystebnowany.

Отста́ой, -я, м. Оста́ойна, -и, ж. osad, co się ustało na drodze.

Отста́ойный, уста́лый (*пłyn*), oczyszczony. Оста́ойчивый, zdolny bronić siebie i innych.

Отста́оранивать, отста́оронять, отста́оронить, odstawiаć, odstawić na bok, na stronę, postawić na bok, odsuwać, odsunąć; || wyłączyć, wyłączyć, oddalać, oddalić, odrzucać, odrzucić; || Оста́ораниваться, być odstawianym na bok, odsuwanym; || usuwać się, schodzić na bok, na stronę. *Prav.* Оста́оранить свидѣтели, wyłączyć świadków. Оста́оранить отъ дѣла, oddalić od czynności (*urzędowych*). Онъ отста́оранить отъ себя войское подозрѣние, uchylił od siebie wszelkie podejrzenie. Оста́оранить отъ должности, odwołać kogo z posady. *Imsl. b.* отста́оранный, odstawiony, odsunięty na bok, na stronę i t. d.

Отста́ойние, -ия, n. odległość, oddalenie. Оста́ойть (*cz. przysz. отстою*), być odległym, oddalonym. Деревья эта отоста́ойтъ отъ гóрода на 10 вёрст, та вѣсь на 10 вiorst jest odległą od miasta.

Отста́раждать, wycierpieć, dotrwać w cierpieniu.

Отста́ривать, отста́рить, odbudowywać, odbudować; || Оста́риваться, być budowanym. *Imsl. b.* отста́рѣнный, odbudowany, wybudowany.

Отста́раніе, -ия, n. wyłączenie, oddalenie, uchylenie; || одво́лание (*kogo z posady*), cofnięcie, odwołanie (*ustawy*).

Отста́ранить, *об.* Оста́оранивать.

Отста́ривать отста́рчить, ко́нчить стѣбнование, wystaבnować; || Оста́риваться, być стѣбнованым. *Imsl. b.* отста́рочекъ, wystѣбнованы.

Отстригать, отста́ричь, odstrzygać, odstrzyżь, nożycami obcinać, obciąć; || Отстригаться, być strzyżonym. *Imsl. b.* отста́риженный, wystrzyżony.

Отстрогать, wyheblować, wygładzić.

Отстро́йна, -и, ж. odbudowanie, wybudowanie.

Отстро́ить, *об.* Оста́ривать.

Отстру́ать, *об.* Отстрогать.

Отстрѣливать, отста́рѣлить, odstrzelіwać, odstrzelać, odstrzelić, strzelaniem odrыва́ть. *Imsl. b.* отста́рѣленный, odstrzelанны. На войнѣ ему отста́рѣлили руку, на wojnie odstrzelono mu rękę. || Оста́рѣливать, отста́рѣлять, strzelać nawzajem, odpowiadać strzałami z broni palnej; || От

стрѣливаться, odstrzeliwać się, strzelaniem bronić się.

Отстрѣлить, отстрѣлять, *об.* Отстрѣлявать.

Отстрѣпывать, отстрѣпать, gotować, przyrządzać, przyrządzić jedzenie; || ко́нчить, skończyć przyrządzenie jedzenia; || * brudzić, zbrudzić, zwałać. *Imsl. b.* отстрѣпанный, przyrządzony, odgotowany (*o jedzeniu*).

Отступать, отступить, Отступаться, отступиться, (отъ чего), odstąpić, usuwać się, usunąć się, oddalać się, oddalić się, cofać się, cofnąć się; || оцѣгать się, unikać czego; || zmieniać, zmienić co poprzedнего, naruszać, naruszyć; || wyrѣкать się, wyrѣчь się, odприсягать się, odприсягнуть się (*wiary*); || porzучать, porzучить, opuszczać, opuścić. Отступать отъ истины, oddalać się od prawdy. Отступить отъ контракта, нарушzyć контракт. Отступать отъ закона, уwićать праву. Отступитъ, отступиться отъ вѣры, odприсягнуть się wiary. Отступиться отъ наслѣдства, wyrѣчь się spadku. Отступитъ отъ предпріятя, odstąpić od przedsięwzięcia, zaprzeczyć przedsięwzięcia. Отступиться отъ жены, отъ дѣтей, opuścić żonę, dzieci. Онъ неисправимъ и потому я отступилъ отъ него, jest to człowiek nie do poprawy, i dla tego porzучилъ go, dałem mu pokój.

Отступленіе, -я, *н.* *Woj.* odwód, cofanie się, rejterada; || Отступленіе отъ чего, ustep, zбочenie od głównego przedmiotu; || odприсяженіе się, wyrѣчение się (*wiary, бѣдодв*); || погwałчение (*прав i t. p.*).

Отступникъ, -а, *м.* odszczepieniec, przeniewierца.

Отступница, -ы, *ж.* odszczepienica, przeniewierczyni.

Отступничество, -а, *н.* odszczepieństwo, przегниевierstwo.

Отступный, *Woj.* do odvodu, rejterady odnoszący się, odwodowy. Отступный бой, бѣгнienie na odwód.

Отступь, -а, *м.* odwód, cofanie się wojska; || odstep, odstąpienie.

Отсудить, Отс, живатъ, отсудить (отъ кого что), przysądzać, przysądzić (*co кому*), zawyroковаć, zdecydować; || odradzać, odradzić. *Imsl. b.* отсудженный, przysądzony.

Отсужденіе, -я, *н.* *Praw.* ewikcja, wуczenie z posiadania, pokonanie prawem.

Отсуливать, отсулить, przyобіецуwać, przyобіецаć; || Отсуливаться, być обіецуваным. *Imsl. b.* отсуленный, przyобіецаны.

Отсутнуть, *об.* Отсбывать.

Отсутственный, nieobecny, nieprzytomny.

Отсутствіе, -я, *н.* nieobecność, nieprzytomność, niebytność, niestawienie się на termin lub wezwanie. *Praw.* безвѣстное отсутствіе, zniknienie, zaginięcie.

Отсутствовать, być nieobecny, nieprzytomny.

Отсутствующій, nieobecny, nieprzytomny.

Отсучивать, отсучить, odwijać, odwипаć; || odkрѣсать, odkрѣсать (*co było skрѣcone*); || Отсучиваться, odwипаć się; || być odkрѣсаным. *Imsl. b.* отсученный, odwипаety, odkрѣcony.

Отсушивать, отсушить, ususzać, ususzyć, wysuszać, wysuszyć; || ко́нчить, skończyć wysuszenie; || Отсушать, sprawiać usychanie, schudnienie, opadnienie (*ciała*), wysuszyć; || *Gmin.* odczarować, zdjąć czary, odczynić czary, zdjąć urok.

Отщипывать, отщипать, отщѣсть, wyliczać, wyliczyć, odрабывать, odрабować. *Imsl. b.* отщипанный, wyliczony, odрабowany.

Отсылать, отослать (*cz. przysz. отослать*) odsyłać, odesłać, odправлять, odправић; || Отсылаться, być odsyланым, wyprawianым. *Imsl. b.* отосланный, odesłany, odправiony.

Отсылка, -и, *ж.* przesłanie, wyprawienie czego; || odesłanie na powrót, zwрѣcenie.

Отсылный, wyznaczony do odesłania, wyprawiony.

Отсыпать, отсыпать, odсыпывать, odсыпать, nadebrać, zestrychować co z górą nasypane; || wykładać, wyłożyć, wydawać, wydać; || odmierzać, odmierzyć; || * Отсытаться (*денгами*), odплатać się (*pieniędzy*). *Imsl. b.* отсыпанный, odсыпаны, odmierzony.

Отсыпаться, отоспаться, wysypіаć się, wyspać się, używać dostatecznie snu dla wywczasowania się.

Отсыпка, -и, *ж.* отсыпаніе, -я, *н.* odsypka, odсыpanie, отсыпаніе.

Отсыпной, odсыпwany, odmierзаны.

Отсыпной хлѣбъ, ordynarja.

Отсырѣлый, zwilgotniały.

Отсырѣніе, -я, *н.* zwilgotnienie, zawilgoczenie.

Отсырѣть, zwilgotнiеć.

Отсыхать, отсохнуть, usychać, uschnąć. Отсѣвать, отсѣять, odsiewać, odsiać, przesiewać, przesiać; || przestawać, przestać siać; || Отсѣваться, być odsiewаным, przesiewаным. *Imsl. b.* отсѣянный, odsiany, przesiany.

Отсѣвъ, -а, *м.* odsiew, przesianie.

Отсѣдать, отсѣсть, odsiać, odsiać, odsiać, siać dalej, cofać się aby siać gdzie indziej; || odstawać, oddzielać się od czego; || opadać (*na dno*).

Отсѣдина, -ы, *ж.* rozpadlina.

Отсѣдь, -а, *м.* osad, osadzony w dno opady, ustoić.

Отсѣкъ, отсѣкъ, odсіеć, odсіеć, odсіеć, odсіеć, odсіеć, odсіеć; || Отсѣкаться, być odсіеаным, odрабываным. *Imsl. b.* отсѣченый, odсіеты, odрабаны.

Отсѣкъ -а, *м.* odсіеć, kawał czego odсіеты, odрабаны.

Отсѣлый, osiadły, opadły na dno; || od-
padły, odłączony od czego.

Отсѣсть, *об.* Отсѣдать.

Отсѣченіе, -іа, *n.* ucięcie, odcięcie, od-
rwanie.

Отсѣчка, -и, *ж.* odsiecz, odcięcie.

Отсѣчь, *об.* Отсѣкать.

Отсюда, *psk.* ztąd, stąd; || затем, z tęg
przyczyny, z tego powodu, dla tego, więc.
Далеко ли отсюда до города, jak daleko
ztąd do miasta? Вонь отсюда, precz
ztąd! Отсюда можно заключить, что.....,
z tego powodu można wnioskować, że.....

Оттавать, оттаёт, оттаять, оттаять, zaczy-
нают таять, пущаять замрзъ; || со заморо-
женного распущаять за посрединством тая-
нія.

Отталина, -ы, *здр.* отталинка, -и, *ж.*
міеісце gdzie lud lub śnieg stajał.

Отталивать, оттолкнуть, одручать,
oderpnąć; || Отталиваться, być одру-
чаным. *Imśl. b.* оттолкнутый, oderpnię-
ty.

Оттапливать, оттопить, odtopiać, odo-
pić; || Оттопить печь, skończyć palenie
w piecu; || Оттапливаться, być odtopia-
ным. *Imśl. b.* оттопленный, odtopiony.

Оттапывать, оттопять, oddeptywać,
oddeptać, nadepnąć, nadepnąć; || Отта-
пываться, być oddeptywanym, *Imśl. b.*
оттопанный, oddeptany.

Оттащить, wytargać, wyczubić kogo.

Оттащить, оттащить, оттащить, cią-
gnąć za sobą, odciągać, odciągać, odej-
mować, odjąć; || Оттащиваться, być od-
ciągанным, odejmowanym. *Imśl. b.* отта-
щенный, odciągnięty.

Оттачивать, отточить, zaostriać, zao-
strzyć, wyostriać, wyostryć; || wytaczać,
wytoczzyć, wyrabiać na warsztacie tokar-
skim. *Imśl. b.* отточенный, zaostrzony;
|| wytoczony.

Оттащить, *об.* Оттащивать.

Отталяй, odtajały.

Оттаяние, -іа, *n.* odtaianie.

Оттаять, *об.* Оттаивать.

Оттепель, -и, *ж.* odwilż.

Оттербливать, оттербеть, оддierać,
odedrzeć, odskubywać, odskubać, otrze-
biać, otrzebić, odtaigać; || Оттерблять-
ся, być oddzierаным, odskubywanym i t. d.
Imśl. b. оттербленный, oddarty, odsku-
баны i t. d.

Оттерпеть, *об.* Оттирать.

Оттерпливаться, оттерпѣться, cierpli-
wie co znosić, dotrwać w cierpieniu.

Оттѣсывать, оттѣсать, odciocywać, od-
ciosać, ciosaniem odcinać, odciąć; || Оттѣ-
сываться, być odciocywanym. *Imśl. b.* от-
тѣсанный, odciocyany.

Оттирать, оттереть, odcierać, odetrzeć,
ocyszczać, oczyścić przez tarcie, nacie-
ranie; || trzeć aby ocucić, do życia wra-
cić i t. p.; || odpierać, odprzeć; || Отте-
реть (отъ мѣста, отъ должности), wysa-

dzić, wyrugować; || Оттираться, wycierać
się. *Imśl. b.* оттертый, odarty, odparty,
wysadzony, wyrugowany.

Оттискивать, оттиснуть, drukować, wy-
drukować, odbijać, odbić, wytłoczyć; || od-
gniatać, odgnieść, zgnieść; || Оттискивать-
ся, być odbijanym, wytłaczanym.

Оттискъ, -а, *m.* odbicie (*w druku, w sztychu*
i t. p.), wytłaczanie, wydrukowanie

Оттиснуть, *об.* Оттискивать.

Оттого, *psk.* dla tego. Онъ не пришёл
оттого, что боленъ, dla tego nie przyszedł
że jest chory.

Оттолкать, odrzucać, odrzucić, odру-
чать, oderpnąć. На силу оттолкаль отъ
себя этого человека, z trudnością oder-
pnąłem od siebie tego człowieka.

Оттолкнуть, *об.* Стталкивать.

Оттоль, оттолѣ, *psk.* stamtąd. Изъ
Варшавы поѣду во Вильню, а оттолѣ
отправляюсь въ Петербургъ, z Warszawy
pojadę do Wilna, a stamtąd udam się do
Petersburga.

Оттопать, *об.* Оттопывать.

Оттопить, *об.* Оттапливать.

Оттопка, -овъ, *mn.* osad od rzeczy roz-
topionej (*np. łoju*).

Оттопять, *об.* Оттапывать.

Оттопывать, оттопать, oddeptywać, od-
deptać, zdeptywać, zdeptać; || Оттопывать-
ся, być oddeptywanym, zdeptywanym.
Imśl. b. оттопанный, oddeptany, zdeptyany.

Оттопыривать, оттопырить, rozpoście-
раć, rozpostrzeć, wyciągać, rozszerzać; ||
Оттопыриваться, rozpościerać się, wycią-
gać się, rozszerzać się, roztaćcać się.
Imśl. b. оттопыренный, rozpostarty, wy-
ciągnięty i t. d.

Оттогъ, отторгнуть, odrywać, oder-
wać, wydierać, wydrzeć; || rozłączać, roz-
łączać; || Отторгаться, odrywać się, wy-
дierać się. *Imśl. b.* отторженный, oder-
wany, wydarty, rozłączony.

Отторженецъ, -нца, *m.* wyrzutek.

Отторжение, -іа, *n.* oderwanie się od
кого, rozbrat z czѣm, oddzielenie, rozłączenie.

Оттрѣпывать, оттрѣпать, trzeć, mig-
dlic (*konopie*), otrzepywać, otrzepać; ||
chtostać, wychłostać, ćwiczyć, zwićzyć; ||
Оттрѣпываться, być otrzepywanym. *Imśl.*
b. оттрѣпанный, otrzепany.

Оттрясать, оттрясти, otrząsać, otrząść,
otrząsać. *Imśl. b.* оттрясанный, otrzą-
снiety.

Оттряхивать, оттряхнуть, *об.* Оттрясать.

Оттуги, -ъ, *mn.* rzemień od łyzew.
Оттуда, *psk.* ztamtąd, ztąd, z тамtego
miejsca.

Оттушёвать, *об.* Оттушёвывать.

Оттушёвка, -и, *ж.* cieniowanie rysunka
перя, tuszem i t. p.

Оттушёвывать, оттушёвать, cieniować
rysunek tuszem i t. p.; || Оттушёваться,
быć cieniowanым. *Imśl. b.* оттушёван-
ный, wycieniowany.

Оттыкать, ототкнуть, odukać, odetkać, odszpuntowywać, odszpuntować; || Оттыкаться, odukać się, odszpuntowywać się. *Imśl. b.* ототкнутый, odetknięты, odszpuntowany.

Оттѣнвать, оттѣнять, оттѣнить, cieniować, wycieniować; || *odróżniać, odznaczać; || Оттѣнваться, być cieniowanym. *Imśl. b.* оттѣненный, wycieniowany.

Оттѣнна, -и, ж. cieniowanie.

Оттѣнокъ, -нка, м. odcień.

Оттѣночный, do cieniowania należący.

Оттѣнь, -и, ж. *Actr.* odcień; || об. Оттѣнъ.

Оттѣнять, об. Оттѣнвать.

Оттѣснять, оттѣснить, odpychać, odępsać, odępnąć, odrzucać, odrzucać, odrzucać, odępnąć; || wysadzić, wyrugować; || Оттѣсняться, być odpychanym, odrzucanym, odępnianym. *Imśl. b.* оттѣсненный, odępnięты, odrzucony, obparty.

Оттѣгивать, оттѣгать, wymóżyć co na kim za pośrednictwem procesu, wyprocesowywać. *Imśl. b.* оттѣганный, wyprocesowany; || = оттянуть, odcigać, odciągnąć, odwlekać, odwleczыть, odwlec; || pociągać, ciągnąć za sobą; || przewlekać (*proces*); || Оттѣгиваться, przedłużać; || być odciganym, odwlekany. *Imśl. b.* оттѣгнутый, przedłużony, odciągnięты, odwleczony.

Оттѣжка, -и, ж. odwołка.

Оттѣнуть, об. Оттѣгивать.

Оттуживать, odwieczерzać, skończyć wieczерzę.

Отуманивать, отуманить, zamglić, mgłą zakryć, zaćmić; || *zmieszać kogo, zbić ze zmysłu, durzyć, odurzyć; || Отуманиваться, okrywać się mgłą, ćmić się. *Imśl. b.* отуманенный, zamglony, zaćmiony; || одурзхону.

Отуривать, отурить, *Prowinc.* на nurcie wody obracać statek rufą w dół rzeki; || *завугасаć, zawrócić komu głowę. *Imśl. b.* отуренный, на nurcie воды obrócony.

Отурна, -и, ж. obrót statku rufą w dół rzeki na nurcie воды.

Отутюживать, отутюжить, odprasowywać, odprasować. *Imśl. b.* отутюженный, odprasowany.

Отучать, отучить, kończyć науке, uczenie się; || odcуzać, odcуczyć; odzwyczajać, odzwyczajać; || Отучиваться, przestać się uczyć; || odzwyczajać się, odzwyczajać się. *Imśl. b.* отученный, odcуzony, odzwyczajony.

Отучиѣлость, -и, ж. otyłość.

Отучиѣлый, otyły.

Отучиѣние, -іа, н. tycie, utyćcie, nabieraиe tuszy.

Отучиѣть, utyć.

Отхаживать, отходить, odchodzić, odejść; || chodźć за czѣм, starać się o со; || *Kart.* grać. || Онъ взялся отхаживать въ судѣ моѣ дѣло, wziął na siebie stara-

nie w sądzie o moję sprawę. || Надо было отходить червоного туза, trzeba było zagrać asa kierowego.

Отхаркивать, отхаркать, отхаркнуть, odcharkiwać, odcharkać, odcharknać, odkaszłać; || Отхаркиваться, być odcharkiwanym. *Imśl. b.* отхаркнутый, odcharkany.

Отхлѣбывать, отхлѣбать, отхлѣбнуть, odchlipywać, odchlipać; || Отхлѣбываться, być odchlipуwanym. *Imśl. b.* отхлѣбанный, отхлѣбнутый, odchlipany.

Отхлестать, wychłostać, zewzić.

Отхлѣпывать, отхлѣпать, отхлѣпнуть, trzaskać, otrzaskać, trzaskaniem obić; || zużywać со czѣstem chodzeniem (*np. obuwіe*). *Imśl. b.* отхлѣпанный, отхлѣпнутый, otrzaskany, obity.

Отхлынуть, odplynać, cofnąć się, ustąpić się (o wodach o falach); || ustąpić, cofnąć się (o tłumie ludu).

Отходить, отойти, odchodzić, odejść, oddalać się, oddalić się, odstępować, odstąpić; || opuszczać, opuścić, porzucać, porzucić; || umierać, umrzeć, skończyć; || odstawać, oddzielać się. Отойти отъ мѣста, porzucić miejsce (*służbę, obowiązek*).

Стѣна отошла, mur odchylił się. Обѣднѣя отошла, msza skończyła się. Больной отходить, chory umiera, Поваръ отъ меня отошелъ, kucharz porzucił służbę u mnie. Мѣрзлая говядина ещѣ не отошла, mięso zamrożone jeszcze nie odtaіало. *Переводчикъ отошелъ отъ подлинника, tłumacz oddalił się od oryginału. *Отойти въ вѣчность, przemieść się do wieczności, umrzeć. *Сердце у него ещѣ не отошло, on jeszcze się gniewa, jego gniew nie ustał. При размежеваніи отъ меня отошло двадцать десятинъ земли, przy rozgraniczeniu uбыło mi dwadzieścia morgów gruntu; || об. Отхаживать, Отходящий.

Отходная, -ой, ж. modlitwa nad konającу.

Отходный, odosobniony, samotny. Отходная комната, odosobniony, uboczny pokój. Отходное мѣсто, об. Отходъ.

Отходчивый, potulny, łagodny; || łatwo zapominający uraze, niezawzięty.

Отходъ, odchód, odejście, odjazd; || koniec; || wychodek, przewet. На отходѣ, przy końcu, na dokończeniu. При отходѣ почты, przy odejściu poczty. Обѣднѣя на отходѣ, msza się kończy.

Отходящий, odchodzący. *Praw.* Отходящий изъ частнаго владѣнія, wуwłaszczeniu.

Отхоний, odosobniony, oddzielny. Отхонее мѣсто, wychodek, przewet.

Отхотѣть, stracić ochotę; || Отхотѣться, nieos. odechcieć się. Хотѣль купить домъ, да отхотѣль, chciałem dom kupić, ale ochotę straciłem. Мнѣ отхотѣлось

Ихать въ театрѣ, odechciało mi się je-chać do teatru.

Отцвѣлый, okwitły.

Отцвѣтаты, отцвѣтати, okwitać, okwitnąć, przestać kwitnąć.

Отцвѣтъ, -а, *т.* Отцвѣтанье, -я, *н.* okwitnienie, okwitanie.

Отцеименный, patronymiczny, (*о imieniu*), *об.* Отчественный, Отчество.

Отцеубійственный, ojcobójczy.

Отцеубійство, -а, *н.* ojcobójstwo.

Отцеубійца, -ы, *всп.* ojcobójca, ojcobójczyni.

Отцовскій, ojcowski.

Отцовщина, -ы, *ж.* Gmin. spadek po ojcu.

Отцѣживать, отцѣждать, utaczać, utoczyć, wycedzić.

Отцѣловаться, odcałować się, nacałować się; || *Star.* całowaniem krzyża św. od oskarżenia się oczyścić.

Отцѣплить, *об.* Отцѣплять.

Отцѣпленье, -я, *н.* Отцѣпка, -я, *ж.* odzepienie, odpięcie.

Отцѣплять, отцѣплить, odzierać, odzierać, odpiąć, odpiąć; || *Star.* calowaniem krzyża św. odzierać się, odpiąć się. *Imstl. b.* отцѣпленный, odezepiony, odpięty.

Отчѣливать, отчѣлить, odcumowywać, odcumować, odwiązywać, odwiązać, cumę, linę od pąka, odbijać, odbić od brzegu; || *Mul.* odwiązywać sznur wskazujący prostą linię budującego się muru; || Отчѣливаться, odbijać, odbić od brzegу, odcumować. *Imstl. b.* отчѣленный, odcumowany.

Отчѣлка, -я, *ж.* Отчѣль, -я, *т.* ruszenie statku wodnego z miejsca.

Отчѣски, *пск.* po części.

Отчѣяться, отчѣяться, rozpaczać, powątpiewać, zwątpiewać, zwątpić, nadz. eje tracić, utracić. Доктора отчѣваются въ его выздоровлѣніи, lekarze tracą nadzieję, aby on wyzdrowiał.

Отчѣяніе, -я, *н.* rozpacz, zwątpienie. Предаться отчѣянію, oddać się rozpaczy. Повергнуться въ отчѣяніе, wpaść w rozpacz. Приводить въ отчѣяніе, doprowadzać do rozpaczy. Я въ отчѣяніи отъ того, что не могу удовлетворить вашему желанію, jestem w rozpaczy, że pańskiemu życzeniu nie mogę zadosyć uczynić.

Отчѣянно, *пск.* szalenie, na zabój, na śmierć; || без надеи, rozpaczliwie. Сражаться отчѣянно, walczyć na śmierć, na zabój. Онъ отчѣянно боленъ, jest chory bez надеи (*na jego wyzdrowienie*).

Отчѣянность, -я, *ж.* rozpacz, rozpaczliwość.

Отчѣянный, rozpaczliwy, rozpaczający; || odważny, śmiały, zuchwały, szalony.

Отчѣянная болѣзнь, choroba nie do uratowania, nie do wyleczenia. Быть въ отчѣянности положеніи, znajdować się w stanie

rozpaczliwym. Отчѣянный игръбъ, szalony gracz. Это человекъ отчѣянный, jest to człowiek zuchwały.

Отчѣяться, *об.* Отчѣяваться.

Отче, *прзур.* 5-ты Коѣс. *Sl.* ojciec. *Онъ знаетъ это канъ, Отче нашъ“, то знамо му jest jak „Ojciec nasz“.

Отчеименный, *об.* Отцеименный.

Отчеканивать, отчеканить, *об.* Чеканить.

Отчѣрживать, отчѣрнить, odkreślać, odkreślać, odznaczać, odznaczycь; || Отчѣрживаться, być odkreślanym. *Imstl. b.* отчѣрженный, odkreślony, odznaczony.

Отчѣрчивать, отчѣртить, oddzielać, odgraniczać linjami, sztrychami; || *кощчѣ* nakreślenie (*planu*); || Отчѣрчиваться, być oddzielanym linjami, sztrychami. *Imstl. b.* отчѣрченный, oddzielany, odgraniczony linjami, sztrychami.

Отчѣсать, *об.* Отчѣсывать.

Отчѣскій, *об.* Отчѣскій.

Отчѣственный, pochodzący od ojca (*o imieniu*). Отчѣственнаго имя, *об.* Отчество.

Отчество, -а, *н.* przezwiśko według ojcowskiego imienia, z odmianą jego zakonczenia w rodzaju męzkim на овъ, вичъ, инъ, ичь, w żeńskim zaś на ова, вна, инна, ишна. Иванъ Ивановъ и Ивановичъ, Сергѣй Ильинъ и Ильичъ, Анна Петрова и Петровна, Дарья Никитина и Никитишна.

Отчѣсть, *об.* Отсчитывать.

Отчѣсывать, отчѣсать, odziesiąć, odziesiąć, wyczesywać, wyczesać; || *Gmin.* bić, zbic, wybić; || Отчѣсываться, przestać czesać się. *Imstl. b.* отчѣсанный, odezszany, wyczesany.

Отчѣтисто, *об.* Отчѣтливо.

Отчѣтистый, *об.* Отчѣтливый.

Отчѣтливо, *пск.* dokładnie, akuratnie, wyraźnie, звѣзле, treściwie.

Отчѣтливость, -я, *ж.* dokładność, dokładne oznaczenie, punktualność, звѣзлость, treściwość.

Отчѣтливый, dokładny, punktualny, akuratny, ścisły, звѣзлы, treściwy.

Отчѣтность, -я, *ж.* rachunkowość, zdawanie rachunków; || odpowiedzialność.

Отчѣтный, rachunkowy; || odpowiedzialny, który winien zdać rachunek.

Отчѣть, -а, *т.* obrachunek; || dokładne oznaczenie, sprawozdanie; || odpowiedzialność.

Отчѣзна, -ы, *ж.* ojczyzna.

Отчизнолюбець, -бца, *т.* patriota.

Отчимъ, Вѣтчимъ, -а, *т.* ojczym.

Отчина, Вѣтчина, -ы, *ж.* ojcowizna, добра, ziemskie dziedzizne.

Отчинникъ, -а, *т.* *Star.* właściciel dóbr ziemskich, dziedzicznycy.

Отъѣмщикъ, -а, *m.* gwałtem co zabierający.

Отъѣмщица, -ы, *ż.* gwałtem co zabierająca.

Отъѣмъ, -а, *m.* porwanie, gwałt, ujęcie, zabranie; || zmniejszenie (*plynu*). **Отнять** **отъѣмомъ**, гwałtem zabrać.

Отыгрывать, **Отыгрышь**, *об.* **Отыгрывать**, **Отырышь**.

Отымалка, -и, *ż.* ściierka, gałgan; || suknia powalana; || *wsp.* *niechluj, niechlujka.

Отымать, **отыять**, (*cz.* teraz. **отъемлю**, *cz.* *przysz.* **отымю**), *об.* **Отнимать**.

Отымённый, *Gram.* imieniowy, z imienia uformowany.

Отымуды, *psk.* *Gmin.* skądinađ.

Отыскивать, *об.* **Отыскивать**.

Отыбдаты, **отыбты**, kończyć, skończyć jedzenie; || odgryzać, odgryźć; || **Отыбдаться**, tuć, nabierać tuszy; || *Gmin.*

* odcinać się, nie dać sobie na głbie grać. *Imśl. b.* **отыбденный**, odgryziony.

Отыбдить, przestać jeździć, skończyć jazdę; || być zużyтым od jazdy.

Отыбдный, odjezdny.

Отыбды, -а, *m.* odjazd, wyjazd.

Отыбзаты, **отыбхаты**, odjeżdżać, odjechać.

Отыбзній, odjeżdżający. **Отыбзнее** **поле**, *Myśl.* pole od wsi oddalone.

Отыбты, *об.* **Отыбдаты**.

Отыбхаты, *об.* **Отыбзаты**.

Отызнаменовывать, **отызнаменоваты**, kończyć, skończyć egzaminowanie.

Отявленный, wszystkim wiadomy, jawny. **Отявленный** **путь**, jawny oszust.

Отыгрывать, **отыграть**, odegrywać, odgrywać, odegrać, przegrane odzyskiwać przez grę (*w karty*); || kończyć, ukończyć granie (*jakiego utworu muzycznego*); || przedstawiać rolę jakiej osoby (*o aktorach*); || **Отыгрываться**, wetować przegrane; || * zrzęcznie wykręcać się z trudnych okoliczności. *Imśl. b.* **отыграный**, odegrany.

Отыгрышный, odegrany, powetowany.

Отыгрышная **партія**, powetowanie (*w grze*).

Отыгрышь, -а, *m.* kart, odwet, odpłata.

Отыкать, *об.* **Отыканыть**.

Отысканіе, -іа, *n.* odszukanie.

Отыскивать, **отыскать**, odszukiwać, odzyskiwać; || wynajdywać, wynaleźć, odkrywać, odkryć; || **Отыскиваться**, być **отысканым**. *Imśl. b.* **отысканный**, odszukany, wynaleziony.

Отяготительно, *psk.* uciążliwie.

Отяготительность, -и, *n.* uciążliwość.

Отяготительный, uciążлиwy.

Отяготить, *об.* **Отягощать**.

Отяготѣлый, ociężały.

Отяготѣніе, -іа, *n.* ociężenie, ociężałość.

Отяготѣть, ociężać, stać się ciężkim.

Отягощать, **Отягчать**, **отяготить**, **отягчить**, obciążać, obciążуć; || **Отягощать** **быć** **obciążаным**. *Imśl. b.* **отягощённый**, **отягчённый**, **obciążony**.

Отягощёніе, **Отягчёніе**, -іа, *n.* obciążenie.

Отягчать, *об.* **Отягощать**.

Отягчёніе, -іа, *n.* *об.* **Отягощёніе**.

Отягчить, *об.* **Отяготить**.

Отяжелѣлый, *об.* **Отяготѣлый**.

Отяжелѣть, *об.* **Отяготѣть**.

Офицерскій, *oficerski*.

Офицерство, -а, *n.* oficerstwo, ranga oficera.

Офицерша, -и, *ż.* żona oficera.

Офицёръ, -а, *m.* oficer.

Офиолить, *об.* **Офитъ**.

Официально, *psk.* urzędownie.

Официальность, -и, *ż.* urzędowość.

Официальный, urzędowy.

Официантскій, do oficjalisty, posługaczka należący.

Официантъ, -а, *m.* oficjalista, posługacz.

Офранцузить, *zfrancuzić*; || **Офранцузиться**, *zfrancuzić się*. *Imśl. b.* **офранцузенный**, *zfrancuszczoney*.

Охабень, -бня, *m.* *Star.* suknia szeroka mężka i niewieścia.

Оханіе, -іа, *n.* jęczenie, stękanie.

Оханна, *zdr.* оханочна, -и, *ż.* objęcie, пагече, narączka. **Схватить** **въ** **оханну**, pochwyć w ról objawszy kogo lub co.

Оханывать, **оханять**, **охануть**, ściakać, ściśnąć; || obdzierać, obedrzeć.

Охаты, **охнуть**, jezczyć, zajęcзyć, stękać, zastękać.

Охавывать, **охватить**, *об.* **Обхавывать**.

Охлада, -ы, *ż.* ochłoda.

Охладительный, ochładzający.

Охладитъ, **Охлаждать**.

Охлаждать, **охладѣть**, **ostygać**, **ostygnać**, **ochłonać**.

Охладѣлый, **ostygły**, **oziębły**.

Охладѣть, *об.* **Охлаждать**.

Охлаждать, **Охолощивать**, **охладить**, **охлодить**, **охладzać**, **ochłodzić**, **oziębiać**, **oziębicъ**; || * **Охлаждать**, **zmniejszać** **zapal** (*np. namiętności*); || **Охлаждаться**, **ostygać**, **oziębiać się**, **stać się oziębłym**. *Imśl. b.* **охладѣнный**, **охолощённый**, **ochłodzony**, **zziębnięty**.

Охлаждёніе, -іа, *n.* ochłodzenie oziębienie.

Охлопокъ, -пка, *m.* **Охлопье**, -пя, *n.* **рачеś**, **kłaki**.

Охмелить, *об.* **Охмелять**.

Охмелѣлый, *pijanу*.

Охмеліе, -іа, *n.* **upicie się**.

Охмелѣть, *об.* **Хмелѣть**.

Охмелять, *об.* **Опохмелять**.

Охнуть, *об.* **Охаты**.

Охобень, *об.* **Охабень**.

Охолощивать, *об.* **Охлаждать**.

Охолощивать, **охолостить**, **trzebicъ**, **wałaszyć**; || * **obdzierać**, **obedrzeć**; || **Охоло-**

живаться, być trzebionym, wałaszonym.
Imśl. b. охолощённый, trzebiony, wałaszony.

Охорашивать, przystrajać, przystroić, przybrać w со; || Охорашиваться, przystrajać się.

Охота, -ы, *ж.* chęć, ochota, życzenie; || polowanie, łowy.

Охотиться, mieć pociąg do czego, zamiłowanie w чём; || polować.

Охотник, -а, *м.* miłośnik, amator czego; || myśliwy.

Охотница, -ы, *ж.* miłośnica, amatorka.

Охотнический, Охотничий, myśliwski, łowiecki.

Охотно, *пск.* chętnie, z chęcią, z ochotą.

Охотность, -и, *ж.* żarliwość, gorliwość, gotowość.

Охотный, żarliwy, gorliwy. * Охотный рядъ, гynek, gdzie sprzedają ptactwo, drób.

Охотий, ochoczy, chętny.

Охра, Вохра, -ы, *ж.* okra, farba żółta.

Охранение, -я, *н.* ochrona, obrona, zasłonięcie od czego.

Охранитель, -я, *м.* stróż, opiekun.

Охранительница, -ы, *ж.* strażniczka, opiekunka.

Охранительный, obronny, ochronny.

Охранить, *об.* Охранять.

Охранный, *об.* Охранительный. Охранный листъ, glejt, list bezpieczeństwa.

Охранять, охранять, ochraniać, ochronić, bronić, obronić, strzedz; || Охраняться, ochraniać się, bronić się, strzedz się.

Imśl. b. охранённый, obroniony.

Охрение, Вохрение, -я, *н.* pokrycie okra.

Охреанъ, -а, *м.* *Gmin.* prostak, człowiek nieokrzesany.

Охрипать, охрипнуть, ochrzypnąć, ochrzypnąć.

Охрипло, *пск.* ochrzypło.

Охрипость, -и, *ж.* ochrzypłość.

Охрипый, ochrzypły.

Охрипнуть, *об.* Охрипать.

Охристый, окру (*ochry*) pełen.

Охритъ, Вохритъ, окра, ochra powlekać.

Охромѣлый, okulawiały.

Охромѣть, *об.* Хромѣть.

Охрусталовать, *об.* Окристаллизовывать.

Охряный, *ж.* окру, z ochry.

Охуждатель, -я, *м.* przyganiacz, ganiiciel.

Охуждательница, -ы, *ж.* ganiicielka.

Охуждать, paganiać, ganić; || Охуждаться, być ganionym. *Imśl. b.* охуждённый, zganiony.

Охуждение, -я, *н.* pagana, zganienie.

Охуливать, охулить, przyganiać, przyganić, paganiać, paganić; || Охуливаться, być ganionym.

Охула, -и, *ж.* Охуление, -я, *н.* pagana, przygana. Ояъ на свой руку охули не волонитъ *Przysł. ob.* Руна.

Охъ, *wykrz.* o! o!

Оцарапать, оцарапить, *об.* Оцарапывать,

Оцарапка, -и, *ж.* zadraśnienie, podrapanie.

Оцарапывать, Оцарапливать, оцарапить, zadrasnać, drasnać, podrapać; ||

Оцарапываться, zadrasnać się, podrapać się. *Imśl. b.* оцарапанный, оцарапленный, оцарапнутый, zadraśnięты, podrapаны.

Оцветать, *об.* Отцветать.

Оцетъ, *прзуп. др.* оцта, *м.* *Kośc. Sl.* ocet, *об.* Уксусъ.

Оцтяный, ocowy.

Оцѣдить, оцѣдять, *об.* Процѣдить.

Оцынготѣть, *об.* Цынготѣть.

Оцѣнение, -я, *н.* oszacowanie, ocenienie.

Оцѣнывать, оцѣнить, oceniać, ocenić, szacować, oszacować; || Оцѣниваться, być cenionym, szacowanym. *Imśl. b.* оцѣнённый, oceniony, oszacowany.

Оцѣнна, -и, *ж.* ocenienie, oszacowanie, ewolucja, otaksowanie.

Оцѣночный, выражающий цену, służący do ocenienia.

Оцѣнщикъ, -а, *м.* taksator, biegły wyznaczony do oszacowania, umiejący cenić.

Оцѣнщикий, do taksatora należący.

Оцѣпеневать, оцѣпенеть, drętwieć, zdrętwieć.

Оцѣпенѣлость, -и, *ж.* zdrętwiałość.

Оцѣпенѣлый, zdrętwiały.

Оцѣпенѣние, -я, *н.* zdrętwienie.

Оцѣпенѣть, *об.* Оцѣпеневать.

Оцѣплить, *об.* Оцѣплать.

Оцѣпление, -я, *н.* otoczenie (*zańcuchem, wojskiem i t. p.*).

Оцѣплять, оцѣпить, otaczać, (*zańcuchem, wojskiem i t. p.*); || Оцѣпляться, być otaczanym i t. d. *Imśl. b.* оцѣпленный, otoczony i t. d.

Оцѣповый, do збравя u studni należący.

Оцѣпъ, Онепъ, -а, *м.* збрав u studni.

Очаговый, ogniskowy.

Очагъ, -а, *м.* ognisko.

Очажный, *об.* Очаговый.

Очанна, -и, *Bot.* przetacznik łąkowy (*rosłina*).

Очарование, -я, *н.* oczarowanie, urok, wdzięk.

Очарователь, -я, *м.* czarownik, czarujący.

Очаровательница, -ы, *ж.* czarownica, czarująca.

Очаровательно, *пск.* czarująco, ujmująco.

Очаровательный, czarujący, ujmujący.

Очаровывать, очаровать, czarować, oczarować, zachwycać, zachwyć, ujmować, ująć; || Очаровываться, być oczarowywanym. *Imśl. b.* очарованный, oczarowany.

Очевидецъ, -дца, *m.* świadek naoczny, очевидно, *psk.* widocznie, oczywiscie. Очевидность, -и, *ж.* oczywistość. Очевидный, widoczny, oczywisty. Очевидные свидѣтели, *об.* Очевидецъ.

Очѣкивать, очѣканивать, wyrzynać dół-kiem na około, karbować; || Очѣкиваться, być wyrznanym, karbowanym. *Imsl. d.* очеканенный, wyrzynany, karbowany.

Очѣлонъ, -лна, *m.* miejsce na około otworu u pieca.

Очень, *psk.* bardzo, nader.

Очень, *об.* Оцѣпъ.

Очервивѣлый, zobaczały.

Очервивѣть, zobaczeć.

Очервленнѣть, очервленити, farbować, ufarbować na czerwono.

Очередной, kolejny, идący kolejно, на przemiany

Очередоваться, *об.* Чередоваться.

Очередь, -и, *ж.* kolej przypadająca na kogo, następstwo. Теперь мой очередь, teraz na mnie kolej. Ваша очередь отвѣчать, na pana kolej odpowiadać. Его произвели въ очередь, awansowano go jako będącego na kolei. Его произвели не въ очередь, awansowano go w drodze łaski (*z uszczerbkiem drugiego*). Это дѣло соотойтъ на очереди, sprawa ta przeszła do rozstraszania następującej z porządku kwestji.

Очереть, -а, *m.* sitowina, trzcina błotna (*roślina*).

Очеретянка, -и, *ж.* trzcinnik (*ptak*).

Очернивать, очеркнуть, *об.* Очернивать, очернить.

Очернь, -а, *m.* rys, контур, зарыс; || szkic, wykaz, Очернь лица, rysy twarzy. Очернь поэмы, szkic poematu. Очернь исторіи, зарыс historii.

Очернение, -ия, *n.* oczernienie, potwarz. Очернивать, очернить, очернить, czernić, uczernić; || *oczerniać, obmawiać; || Очерниваться, być oczernianym; || *podlic się, spodić się. *Imsl. d.* очернённый, uczerniony; || oczerniony, obmówiony.

Очерствѣлый, czersty (*o chlebie*);

Очерствѣние, -ия, *n.* stwardnienie.

Очерствѣть, *об.* Черствѣть.

Очертаніе, -ия, *n.* зарыс, szkic; || kształt, układ,

Очертить, *об.* Очернивать.

Очерчивать, очертать, określać, okre-
слиć; || Очерчиваться, być określanym.

* Очертя голову, *об.* Голова.

Очесать, *об.* Очесывать.

Очески, -овъ, *m. mn.* paczesie.

Очесывать, очесать, *об.* Очесывать.

Очѣчникъ, -а, *m.* futeralik na okulary.

Очѣчный, okularowy.

Очи-, -бій, *mn. об.* Око.

Очинение, -ия, *n.* об. Очинна.

Очинъ, -а, *m.* zatemperowanie pióra; || *об.* Очинна.

Очистительный, zmazujący winę. || Очистительная присяга, przysięga oczyszczająca od jakiej winy.

Очистить, *об.* Очищать.

Очистка, -и, *ж.* oczyszczenie; || usprawiedliwienie, uniewinnienie; || wypaczenie, uiszczenie się, wypełnienie zobowiązań. Это послужитъ къ его очисткѣ, *Praw.* to posłuży do uniewinnienia jego, *об.* Отсуждение. Таможненная очистка, wypacanie cła na komorze. Очистка пошлinoю, oclenie

Очитонъ, -тна, *m.* *Bot.* rozchodnik (*roślina*).

Очищать, очистить, oczyszczać, oczyścić, || płacić, zapłacić; || opuszczać, opuścić miejsce, ewakuować, wypróżniać; || obierać, obrać, obedrzeć z łupiny; || Очищаться, oczyszczać się i t. d. Очистить себя присягою, uniewinnić się przez przysięgę. Очистить совѣсть, ulżyć sumieniu. Очистить недоимку, uiszczyć się z zaległości. Очистить товары пошлinoю, opłacić cło z towarów. Очистить квартиру, opuścić mieszkanie. * Игроки его совѣсть очистили, szulerowie zupełnie go wyzuli z pieniędzy. Очистить счётъ, sprawdzić rachunek. Очистить но́бъ отъ грѣховъ, dać komu rozgrzeszenie. Очиститься отъ грѣховъ покаяниемъ, odpokutować za grzechy. *Imsl. d.* очищенный, oczyszczony i t. d.

Очищение, -ия, oczyszczenie; || выплата, uiszczenie się, sprawdzenie (*rachunku*); || wypróżnienie, opuszczenie (*miejsca*); || odpokutowanie, zmazanie winy, rozgrzeszenie.

Очки, -бѣвъ, *m.* okulary. Зелёные, ох-
ра́нные очки (окуляры), konserwy.

Очко, -а, *n.* oczko (*w drzewie, w latoro-
śli*); || око, punkt (*w kartach do grania*); || *Mar.* dziurka na końcu szpagatu.

Очкование, -ия, *n.* oczkowanie, okulizowanie.

Очковать, oczkować, okulizować, szczepить.

Очковая змѣя, wąż okularnik.

Очной, очный, *Praw.* Очная стáвна, поставление свидковъ в obec oskarzoneго, konfrontacja. *Bot.* Очная трава, *об.* Очанна.

Очнуться, *об.* Очунаться.

Очрватить, *об.* Оберѣмнить.

Очрватляя, -ой, *ж.* sieżarna, brze-
mieanna.

Очрватѣть, *об.* Чрватѣть.

Очувствоваться, очувствоваться, upamiętwać się, upamiętać się, odzyskać przytomność, przyjść do siebie.

Очунаться, очунуться, очнуться, *об.* Очувствоваться.

Очутиться, znajdować się, znaleźć się, być gdzie, nagle się pokazać, zjawić się.

Ошалѣлый, oszalały, szalony, bezroz-
sumny.

Ошялѣть, об. Шалѣть.

Ошаривать, ошарить, wyszukiwać, wy-
zukać, przetrząsać co; szperać, wyszpera-
ć.

Ошеѣн, *przyp dr.* ошеѣна, *m.* część
miejsa ścięta koła szyi (*cieleca, barania*
i t. d.).

Ошеѣнникъ, -а, *zdr.* ошеѣнничекъ, -чка,
m. obróba (*na szyi psa*).

Ошеломлять, ошеломить, ogłuszać o-
głuszyć, odurzać, odurzyć. *Imś. b.* оше-
ломлённый, ogłuszony, odurzony.

Ошелудивить, зараzić świerzбіączką.

Ошелудивѣлый, oświezbowaciały.

Ошелудивѣть, oświezbowacieć.

Ошелушать, ошелушить, rozłupywać
łupiny, odzierać z łupin; || Ошелушаться,
opadać z łupinek, z plewki. *Imś. b.* оше-
лудѣнный, rozłupany, odarty z łupin.

Ошельмовать, zhańbić, zbezczeszcić,
zniechęcić, znieślawić. *Imś. b.* ошельмо-
ванный, zhańbiony i t. d.

Ошибать, ошибити, oślukać, ośluc, obi-
jać, obić. * Ошибать кому крылья, lub
pѣрья, obcinać, podcinać kogo. *Nieos.* Его
ошибаетъ обморскомъ, mdłość go napada.

Ошибаться, ошибиться, mylić się, ому-
лиć się.

Ошибна, -и, *zdr.* ошибочна, оmyłka,
pomyłka, błąd, uchybienie. Сдѣлать о-
шибку, popełnić błąd. Онъ сдѣлалъ это
по ошибкѣ, uczynił to przez pomyłkę.
Ошибку въ фальшь не ставятъ, *Przysł.*
об. Фальшь.

Ошибочно, *psk.* mylnie, błędnie.

Ошибочность, -и, *zdr.* mylność, błędność.

Ошибочный, mylny, błędny.

Ошпаривать, ошпарить, oparzyć, wypra-
żyć ukropem; || Ошпариваться, być opa-
rzonym. *Imś. b.* ошпаренный, oparzony.

Ошинать, об. Шинать.

Оштрафовывать, оштрафовывать, nakła-
дасъ, nałożyć na kogo karę pieniężną, uka-
раć kogo. *Imś. b.* оштрафованный, uka-
ранy.

Оштунатурить, об. Штунатурить.

Ошурни, -овъ, *m. mn.* ostatki, szczątki,
nedobitki.

Ошуюю, *psk.* Kość. *Sl.* po lewéj ręce.

Осчастливить, об. Осчастливить.

Оцениться, об. Щениться.

Ощепокъ, -пка, *m.* grzech, wstyd.

Ощетиниваться, ошетиниться, najeżać
się, najeżyć się, nastrożać się, nastrożyć
się.

Ощипывать, щипать, об. Общипы-
вать.

Ощупание, -ія, *n.* Ощупь, -и, *zdr.* obmasa-
nie, chodzenie jak po omacku.

Ощупью, *psk.* po masce, po omacku.

Ощупывать, ощупать, masać, wymasać,
masać po omacku, próbować ostrożnie.

Imś. b. ощупанный, pomasany, wymasa-
ny.

Ощутительно, *psk.* dotykalnie, wyra-
źnie.

Ощутительность, -и, *zdr.* zdolność przy-
mowania wrażeń, drażliwość, dotkliwość,
dotykalność.

Ощутительный, drażliwy, dotkliwy, do-
tykalny.

Ощущать, ощути́ть, uczuwać, uczuć,
poszuwać, poszuc; || Ощущаться, dawać
się uczuć.

Ощущение, -ія, *n.* uczucie, wrażenie, po-
ruszenie.

Оягниться, об. Ягниться.

II.

П давнѣй называно покой, dxіś wy-
mawia się jak polska głoska P.

Пáва, -ы, *zdr.* pawa, pawica.

Пáвечерница, -ы, Пáвечерня, -и, *zdr.* Kość.
krótkie niespory.

Павилина, Павилица, -ы, об. Повиліца.

Павильонъ, -а, *m.* namiot, płótno roz-
pięte; || pawilon, skrzydło gmachu.

Павіанъ, -а, *m.* pawjan, gatunek małpy.

Павлиниться, pysznić starać.

Павлиній, Павлиновій, об. Павлинный,
Павлинчикъ, -а, *m. zdr.* pawik, mały,
młody paw'.

Павлинь, -а, *m.* paw'.

Павлинный, pawi.

Пáвозонъ, -зна, *m.* szalupa używana
przy wielkich statkach.

Пáволонá, -и, *zdr.* tkanina jedwabna lub
bawełniana.

Пáволичитый, Пáволичный, zrobiony
z tkaniny jedwabnej lub bawełnianej.

Пáволичный, -а, *m.* zasłona, pokry-
wa.

Пáворозъ, -а, *zdr.* páворозонъ, -зна, *m.*
sznurek do ściągania sakiewki.

Пáвочка, Пáвушка, -и, *zdr.* mała pawa.

Павъ, -а, *m.* об. Павлинъ.

Пáвѣтеръ, -а, *m.* wiatr pomyślny.

Пáголенокъ, -нна, *m.* cholewka, tyłka a
pończochy.

Пáгуба, -ы, *zdr.* zguba, nieszczęście.

Пáгубно, *psk.* z ubnie.

Пáгубность, -и, *zdr.* zgubność, szkodli-
wość.

Пáгубный, zgubny, szkodliwy.

Пáдалина, Пáдалица, -ы, Пáдаль, -а, *zdr.*
owoce z drzewa opadłe od wiatru; || ziarna
opadłe podczas zbioru żyta i na drugi rok
wyrósnięte na polach.

Пáдалище, -а, *n.* Пáдаль, -а, *zdr.* podło,
ścierwo.

Пáдать, пасть, (*cz. przysz. wadú*), ро-
даć, paść, spadać, upadać, podupaдаć, ро-
гинаć, marnieć.

Пáдѣшь, -а, *m.* *Grom. przypadek, spa-
dek.*

Падѣнь -а, *m.* pomor bydła.
 Падѣніе, -іа, *n.* spadnięcie, opadanie; || *Mat.* spotkanie się linii lub powierzchni
 в інна.
 Падіна, -ы, Падь, -и, *ж.* dolina głęboka.
 Падній, łąкому, chciwy na co, łapczy-
 wу.
 Падность, -и, *ж.* łąkowość, chciwość,
 łapczywość.
 Падло, а, *n. ob.* Падалище.
 Падубъ, -а, *m.* jesion, *ob.* Ясень.
 Падунъ, -а, *m.* wodospad.
 Падучая болѣзнь, падачка, wielka cho-
 роба, kaduk.
 Падчирица, -ы, *ж.* pasierbica.
 Падь, -и, *ж. ob.* Падіна.
 Павой, szczęśliowy, do działu należący,
ob. Пай.
 Паёнъ, *przyp. др.* пайна, *m.* racja żoł-
 nierska miesięczna mąki żytniej.
 Памѣніе, -іа, *n.* Пазовна, -и, *ж.* żłobko-
 ваніе, fugowanie.
 Памесній, do paziów należący. Памес-
 ній корпусъ, корпус paziów.
 Памитникъ, -а, *m.* Bot. siano tatarskie.
 Памитный, pastewny, pastwiskowy.
 Памить, -и, *ж.* pastwisko.
 Памъ, -а, *m.* паъ.
 Пазанки, -овъ, *mn.* Муш. ślad, trop za-
 јечу.
 Паздерникъ, -а, *m.* dawna nazwa mie-
 яца Paździerznika; || wiatr zimny.
 Паздєрь, -а, *m.* Паздеріе, -іа, *n.* Коос.
 St. paździerz konopne.
 Пазикъ, -а, *m. ob.* Пазъ.
 Пазило, -а, *n.* Пазиникъ, -а, *m.* hebel do
 robienia rowków.
 Пазитъ, żłobkować, fugować. *Imśl. ж.*
 пазбинный, żłobkowany, fugowany.
 Пазиникъ, а, *m. ob.* Пазило.
 Пазный, żłобову, fugову.
 Пазовна, -и, *ж. ob.* Памѣніе.
 Пазолки, -локъ, *mn.* porośl, z którego
 ług zrobiono.
 Пазурникъ, *ob.* Петрушечникъ.
 Пазуха, -и, *ж.* pazucha, zanadra, zana-
 drze, racha.
 Пазушина, -ы, *ж.* wydrążenie, wklęśłość,
 dziura.
 Пазушистый, mający wydrążenie, wklę-
 śłości.
 Пазъ, -а, *m.* żłобек, fuga, rowek; || *Mar.*
 kłaki zaruchane między klepki statku.
 Пай, -я, *m.* dział, część, cząstka (*przy-
 радающа кому, на кого*); || *Hand.* акція
 в компаниахъ handlowych, obligacja u-
 działова.
 Пайца, -ы, *ж.* koszyk z łodny плечiony.
 Пайца, -и, *ж.* lutowanie.
 Пайцёвый, do działu należący; *ob.* Пай.
 Пайщинъ, -а, *m.* spółnik (*во handlu*), ак-
 ционаръ (*во компаніахъ*).
 Пайщина, -ы, *ж.* spółka kilku osób в ја-
 вленъ przedsięwzięciu.
 Пала, -и, *ж.* Zool. gatunek morskiej świni.

Пангаузный, składowy.
 Пангаузъ, -а, *m.* pakhauz, skład na to-
 wary.
 Панебóтный, do pakiebotu, statku mor-
 skiego należący.
 Панебóтъ, -а, *m.* pakiebot, statek mor-
 ski.
 Панебѣць, -тца, *m. zdr.* mały pakiet,
 mała paczka.
 Панѣтный, pakietowy.
 Панѣть, -а, *m.* pakiet, paczka.
 Панинь, -а, *m.* Bot. klon tatarski.
 Панилина, -ы, *ж.* włóknno pakuły, paczesi.
 Панилунъ, -а, *m.* Bot. przetacznik łąkowy
 (roślina).
 Паниля, -и, *ж.* paczeń, kłaki.
 Панильный, kłакowy, pakuлову.
 Паниватъ, pakować.
 Панолонъ, -лва, *m.* kołek, którym się
 przybija darnina.
 Паноститъ, испаностить, psuć, zepsuć,
 partaczyć, spartaczyć; || paskudzić, spask-
 kudzić, zabrudzić, zbrudzić, zbrukać. *Imśl.*
 б. испаноченный, zepsuty, spaskudzony,
 zabrudzony.
 Паностинъ, -а, *m.* partacz, broiciel.
 Паноστιца, -ы, *ж.* partaczka, broiciel-
 ка.
 Паностинчать, partaczyć, psuć.
 Паноство, *psk.* brzydko, szkaradnie,
 brudno, nieporządnie.
 Паностный, brzydki, szkaradny, brudny,
 nieporządny.
 Паноство, -и, *ж.* paskudztwo, nieczystość,
 nieporządek, plugastwo.
 Паланка, -и, *ж.* palanka, pewien rodzaj
 fortyfikacji.
 Палата, -ы, *ж.* izba; || trybunał. Палата
 депутатовъ, izba deputowanych. Назѣн-
 ная палата, izba skarbowa. Гражданская
 палата, trybunał cywilny. Уголовная па-
 лата, sąd kryminalny. Оружейная па-
 лата, zbrojownia. * У него умá палата, on
 jest wielkiego rozumu, ma wielki rozum.
 || Палаты, -ѣ, *mn.* pałac.
 Палатна, -и, *zdr.* palatoczna, *ж.* namiot,
 namiotcik; || magazyn, skład. Пробирная
 палатна, probiernia.
 Палатный, *ob.* Палатскій.
 Палаточный, namiotowy, od namiotu.
 Палатскій, należący do izby skarbowej,
 trybunatu cywilnego, sądu kryminalnego
 i t. d.
 Палачъ, -а, *m.* kat, mistrz.
 Палашникъ, -а, *m. zdr.* pałasik; *ob.* Па-
 лашъ.
 Палашникъ, -а, *m.* żołnierz od ciężkiej
 jazdy.
 Палашный, pałaszowy, od pałasza.
 Палашъ, -а, *m.* pałasz.
 Палевый, rajлову, płову.
 Паленина, -ы, *ж.* spaleniżna.
 Паленіе, -іа, *n.* palenie.
 Палёный, spalony.
 Палеографіческій, paleograficzny.

Палеографія, -и, *ж.* paleografia.
 Палеонтологическій, paleontologiczny.
 Палеонтологія, -и, *ж.* paleontologia.
 Палестина, -ы, *ж.* Star. obszerna płaszczyna, krajina.
 Палестра, -ы, *ж.* palestra, szermierka, sztuki szermierskie (u dawnych Greków i Rzymian).
 Палестрический, palestryczny.
 Палець, -льца, *м.* palec; || *Mech.* зуб (w koła zębatego). Большой палець (у руки), wielki palec (u ręki). Указательный палець, mały palec, palec wskazujący. Безымянный палець, czwarty palec u ręki od wielkiego, serdeczny. Большой палець у ноги, wielki palec u nogi. Пальцы у обезьянь, palce u małpy.
 Палечный, Пальцевой, палецасты, paleczny. *Mech.* Палечное колесо, koło palczaste.
 Палисадина, -ы, *ждр.* palisadina, -и, *ж.* kół, pal z palisady.
 Палисадникъ, -а, *м. ждр.* palisadniczeń, -чна, orpalisadowanie; || zamknięcie, ogrodzenie.
 Палисадный, palisadowy.
 Палисадъ, -а, *м.* Fort. palisada, ogrodzenie kołami, rożen.
 Палитель, -я, *м.* podpalający.
 Палительный, palny, zapalny. Палительная овъчна, lont do zapalania działa.
 Палитра, -ы, *ж.* Mal. paleta.
 Палить, palić; || dogrzewać (o słotcu); || strzelać. *Вой.* Пали, Пли, ognia! strzelaj!
 Палица, -ы, *ж.* maczuga; || laska, kij.
 Пална, -и, *ж.* kij, laska. Опира́ться палноу, на палну, kijem się podpierać. Пална сургучу, laska laku. Барабанная пални, pałki od bębna.
 Паллада, -ы, *ж.* Astr. Pallas (planeta).
 Палладій, -ія, *м.* Chem. palladium (metal).
 Палладіумъ, Palladium, posag Minerwy в Troi; || * реко́жмія безопасности. За́щитъ есть палладіумъ правосудія, право jest реко́жмія справедливости.
 Паломникъ, -а, *м.* pielgrzym (do mieјec świętych).
 Палочка, -и, *ж.* zdr. kijek, laseczka.
 Палочникъ, -а, *м.* Bot. kulowiej (roślina).
 Палочный, kijowy, od kija, laski.
 Палочье, -чья, *зб.* prety, różgi używane dla karania.
 Палтусина, -ы, *ж.* mięсо płaszcz, śladry (ryby morskiej).
 Палтусъ, -а, *м.* płaszcz, śladra (ryba morska).
 Палу́ба, -ы, *ж.* Mar. pokład okrętowy; || *Artyl.* skrzynka dla przewiezienia naboјów; || *Archit.* obłak przy budowie, łabłak, łuk; || rusztowanie sklepienia.
 Палу́бить, opалу́бить, stawiać, postawić rusztowanie dla roboty sklepień.
 Палу́бный, pokładowy, od pokładu okrętowego. Палу́бное судно, statek pokładowy.

Паль, -а, *т.* Mar. sztaba żelazna, do której przytwierdza się okręt.
 Пальба, -ы, *ж.* strzelanie z broni, ogień. Пушечная пальба, kanonada, strzelanie z dział. Пальба рядами, взводами, огień plutonowy.
 Пальма, -ы, *ж.* Bot. palma, drzewo palmowe.
 Пальмовый, palmowy.
 Пальникъ, -а, *м.* *Artyl.* lontownik.
 Пальто, *nieod.* palto.
 Пальцевой, *об.* Палечный.
 Пальцеобразный, *Bot.* palcowaty, nakształt palców.
 Пальчикъ, -а, *м.* zdr. paluszek.
 Пальщикъ, -а, *м.* zapalacz miny, подкора.
 Палья, -льи, *ж.* łososiopstrąg (ryba).
 Памятливость, -и, *ж.* dobra pamięć.
 Памятливый, pamiętny.
 Памятникъ -а, *м.* pomnik; || memoriał, pamiętnik. Надгробный памятникъ, nagrobek.
 Памятный, pamiętny. Памятная книжка, dziennik domowy, notatki. Памятно мнѣ, przypominam sobie.
 Памятование, -іа, *н.* pamiętanie.
 Памятовать, pamiętać, pomnieć; || Памятоваться, *nieos.* Pamięтується мнѣ, przypominam sobie.
 Памятца, -ы, *ж.* książeczka z imionami zmarłych, odczytywana przy nabożeństwach żałobnych.
 Память, -и, *ж.* pamięć; || pamięтка. Слабая память, krótka pamięć. * У него память короче воробьиного носа, ma najgorszą pamięć. Это совсѣмъ вонь изъ памяти, albo это вышло у меня изъ памяти, wypadło to mi z pamięci. Приводить себя на память, przypominать sobie. Блаженный памяти отецъ его, świętej pamięци jego ojciec. Онъ безъ памяти влюбленъ въ неѣ, szalenie w niѣ zakochany. * Я дамъ ему о себѣ память, będzie on o mnie pamiętał || Сегодня память по отцу моѣму, dziś pamięтка po moim ojcu.
 Панагіаръ, -а, *м.* wazynie na chleb poświęcony (używany na hostję, prosforę), na cześć Bogarodzicy.
 Панагіа, -іа, *ж.* obrazek św., noszony na piersiach przez biskupów; || chleb poświęcony (prosfora) na cześć Bogarodzicy.
 Панденты, -овъ, *mn.* pandekta, dyplomata (decyzje prawników rzymskich zebrałe przez Justyniana).
 Панагіриъ, -а, *м.* panegyryk, mowa pochwalna.
 Панагіриетъ, -а, *м.* autor panegyryka, pochwały, chwalcа.
 Панагірический, panegyryczny.
 Панблина, -ы, *ж.* jedne z desek składających futrowanie ścian.
 Панель, -и, *ж.* lamperja; || chodnik.
 Панельный, do lamperji nalezący.

Панибрáтство, -а, *n.* poufałość, poufały toń.

Панибрáть, -а, *m.* towarzysz, pan brat, poufales, zażyły przyjaciel. Быть съ нѣмъ на панибрáта, приходзиць зъ ким до poufałości, заżyłości, pozwalać sobie wiele, chciaць быць зъ ким за пан брата.

Панинадило, -а, *n.* świeчник wielki wielогратиену (*wiszący w środku kościoła*). Панинадильный, до tego świeчника należący.

Панихíда, -ы, *ж.* nabożeństwo żałobне, egzekwje.

Панихíдный, до nabożeństwa żałобного należący.

Панический, powszechny. Панический страхъ, трвога powszechna, popłoch.

Панорáма, -ы, *ж.* panorama.

Пансионёрка, -и, *ж.* pensjonerka, wychowаниса пенсји, закладу наукового; || емерытка.

Пансионёръ, -а, *m.* pensjoner; wychованес пенсји, закладу наукового; || емерыт.

Пансионный, до пенсји, закладу наукового należący; || до пенсји, емерытуры należący. Содержáтель пансиона, утрzymujący пенсјя.

Пансио́нь, -а, *m.* пенсја, заклад наукову; || пенсја, емерытура.

Панские товары, тканины и матерје.

Панталóны, -овъ, *mn.* pantalony, сподние.

Пантеизмъ, -а, *m.* panteizm.

Пантейсть, -а, *m.* panteista.

Пантео́нь, -а, *m.* panteon.

Пантографъ, -а, *m.* pantograf, нарзѣдие до механичного прерысовываня.

Пантомíна, -ы, *ж.* pantomina, выражение uczuć przez mię, ruchami ciała.

Пантомимный, pantomimiczny.

Пантомимъ, -а, *m.* актор выражающий uczucia przez mię, ruchami ciała.

Панфирь, *об.* Рысь.

Панцерникъ, -а, *m.* pancernik.

Панцырный, pancerny.

Панцырь, -я, *m.* pancierz, kirys.

Панейрь, *об.* Рысь.

Папа, -ы, *m.* папиез.

Пáпенька, -и, *m.* zdr. ojczulko.

Пáпертный, *ж.* przysionkowy.

Пáперть, -и, *ж.* przysionek (*kościola*).

Папильотка, -и, *ж.* papilot.

Папирóса -ы, *zdr.* папирóска, -и, *ж.* papieros, papieróska.

Папиръ, Папирóсь, -а, *m.* papyrus (*roślina*).

Папистъ, -а, *m.* papista.

Папистка, -и, *ж.* papistka.

Пáпка, -и, *ж.* тектура зъ папиеру; || *тока* rysunki i t. p.

Пáпковый, тектуrowy.

Пáпоротниковый, *об.* Пáпоротный.

Пáпоротникъ, -а, *m.* Bot. paproć.

Пáпоротный, paprosiowy.

Пáпороть, -и, *ж.* zdr. папоротокъ, -тва,

m. staw, artekulacja у птасzych skrzydeł; || błona między palcami у wodnych ptaków; || Bot. paproć.

Пáпочная трава, *об.* Мелісеа.

Пáпский, папиезкий.

Пáпство, -а, *n.* папиезтво, влада папиезка.

Пáпствованіе, -іа, *n.* рзáду папиезкие.

Пáпствовать, zajmować stolicę apostolską.

Папуша, -и, *ж.* wiązka liści tytoniowych; || папуć.

Папушинь, -а, бiała domowy chleb.

Папушный табáнь, тытуń liściowy.

Пáра, -ы, *ж.* para (*z samca i samicy*), пара (*wołów, koni*), пара (*butów, rękawiczek i t. p.*); || два, двоје, стадио (*mąż i żona*).

Пáра плáтьа, kompletне ubranie. Пáра въ мазуриць, пара тафцáщихъ мазура.

Подбирáть подъ пáру, добierać до пары, do маści, do koloru.

Пáрабола, -ы, *ж.* Ret. parabola, прыповіеć; || Geom. parabola, linja krzywa.

Пáраболический, *psk.* w paraboli, przez przypowieć, opisując parabolę.

Пáраболический, Парабóльный, парабóличный, w parabole.

Пáраграфъ, -а, *m.* paragraf (§).

Пáрадировъ, парадоваць, pysznie, зъ okazałością występować.

Пáрадный, парадны, galowy, okazały, okazały, wystawny, przepyszny.

Пáрадная кóмната, pokój paradny. Пáрадная постель, łózko paradne. Пáрадное крыльцо, schody paradne. Пáрадное плáтье, ubiór, strój galowy.

Пáрадь, -а, *m.* parada (*wojskowa*), przeгляд; || ubiór, strój. || Церковный парáдь, parada зъ процесјя коścielná.

Пáразитъ, -а, паразыт, pasorczytny, збытечны.

Пáралитинъ, -а, *m.* paralytyk, dotknięty paralizem.

Пáралитичный, paralizowany. || Bot. Парáличная трава, przestęp.

Пáраличъ, -а, *m.* Med. paraliż.

Пáраллáсь, -а, *m.* Astr. paralaksa.

Пáраллелогрáмъ, -а, *m.* Mat. parallelogram, równoległobok.

Пáраллелипéдь, -а, *m.* Mat. parallelipiped, równoległoscian.

Пáралялель, -я, *m.* parallela, porównanie. Пáралялельно, *psk.* równoległe.

Пáраллельность, -и, *ж.* równoległość.

Пáраллельный, równoległy.

Пáрапéтный, до парáпету należący.

Пáрапéть, -а, *m.* Fort. parapet, mur, murек do pasa.

Пáрасóль, -я, *m.* parasol.

Пáрасóльнымъ, parasolowy.

Пáрделей, -ей, *m.* Zool. *об.* Рысь.

Пáрдаль, -я, *m.* *об.* Барсь.

Пáрдва, -и, *ж.* złomka (*ptak*); *об.* Бекáсь.

Пáрдунъ, *об.* Фордунъ.

Пáрдусь, Пáрдь, *об.* Барсь.

Паремійникъ, -а, *m.* *Kość.* księga zawierająca wybrane ustępy z Pisma Św., odczytywane w pewne święta.

Паремія, -ій, *ż.* ustęp lub wiersz z Pisma Św.

Паренёнъ, -ённѣ, *m. ob.* Пáренъ.

Паренина, -ы, *ż.* odłóg, pole leżące odłogiem, odłożysko, ugor.

Пареніе, -іа, *n.* bujanie, unoszenie się po powietrzu.

Пареніе, -іа, *n.* parzenie, naparzenie.

Пáренъ, -рня, *m.* *Gmin.* chłopiec, młody człowiek.

Парі, *nieod.* zakład, założenie się o co.

Паримáхерскій, перукарскі

Паримáхеръ, -а, *m.* perukarz.

Паринъ, -ѣ, *m.* перука

Пáрильный, do parzenia należący, od łaźni parowej.

Пáрильня, -и, *ż.* łaźnia parowa.

Пáрильщикъ, -а, *m.* łaźniennik, łaźniebnik.

Пáрильщица, -ы, *ż.* łaźniennica.

Пáристый, do pary dobrany (o koniach).

Парить, воспарить, буяць, unosić się, unieść się po powietrzu.

Парить, парzyć (o zlewaniu ukropu lub *ż. p.*); || gotować na parze; || parzyć (*w łaźni*); || * trzepać, ćwiczyć różgami; || pozostawić odłogiem (*pole*); || Париться, parzyć się w łaźni; || gotować się na parze; || parzyć się (o *ptastwie*). *Imśl. б. páрeнный, parzony.*

Паричёнъ, -чнѣ, *m. zdr.* peruczka.

Паріетный, posadzkowy.

Паріетчикъ, -а, *m.* stolarz robiący posadzki, podłogi w tafle.

Паріетъ, -а, *m.* posadzka, podłoga w tafle.

Пáрниі, długo parę wodną wstrzymujący (*w łaźni*).

Паркъ, -а, *m.* zwierzyniec, ogród oparkaniowy; || *Artyl.* park, wozy, furgony.

Парламентёрный, parlamentarski, od parlamentarza.

Парламентёръ, -а, *m.* *Woj.* parlamentarz. Парламентскій, należący do parlamentu, parlamentowy.

Парламентъ, -а, *m.* parlament.

Пáрма, -ы, *ż.* barwna (*ryba*), *ob.* Барвенѣ.

Пармазанъ, -а, *m.* ser parmski.

Парниковый, inspektowy.

Парникъ, -ѣ, *m.* inspekt.

Парникъ, -а, *m.* do pary, do maści dobrany.

Парничёнъ, -чнѣ, *m. zdr.* nie wielki inspekt.

Парнишка, -и, *m.* *Gmin.* chłopaczek, mały chłopiec.

Парной, ciepły, gorący. Парное молоко, świeże mléko, dopiero co wydojone; Парное мясо, świeże mięso z niedawno zabitego wołu.

Пáрный, do pary dobrany; || zaprzężony w dwa konie.

Парови́нь, -а, *m.* statek parowy; || kocioł parowy; || narzędzie do wypuszczania pary.

Паровозный, do lokomotywy, parowozu należący.

Паровозъ, -а, *m.* lokomotywa, parowóz.

Паровой, parowy; || inspektowy; || wędzony. Паровая баня, łaźnia parowa. Паровая машина, машина parowa. Паровой котёлъ, *ob.* Парови́нь. Паровые огурцы, ogórki inspektowe. Паровые сѣльди, śledzie wędzone. Паровое поле, ugor, odłóg, pole leżące odłogiem.

Пародировать, parodjować, trawestować, przenicować, przedrzeźniać.

Пародистъ, -а, *m.* autor parodji.

Пародическій, parodjowany.

Пародія, -іа, *ż.* parodja, przedrzeźnianie.

Пароксизмъ, -а, *m.* *Med.* paroksyzm, napad, napadanie choroby.

Пáроли (*w grze kartowej*), — загнуть páроли, oddać w dwójnasób, z lichwą odwetować. Загнуть páроли на короля, на туза, заgiąć parol do króla, do asa.

Пáроль, -ѣ, *m.* *Woj.* parol, hasło.

Пáрольный, hasłowy, od hasła.

Пáромный, promowy.

Пáромщикъ, -а, *m.* przewoźnik (*na promie*).

Пáромъ, -а, *m.* prom.

Пáромникъ, -а, *m. zb.* młody, drobny lasak, *ob.* Лѣсосѣнь.

Пáроходный, parowy. Пароходная пристань, przystań, miejsce gdzie statki parowe przystają. Пароходное сообщеніе, *ob.* Пароходство.

Пáроходство, -а, *n.* żeglowanie statków parowych.

Пáроходъ, -а, *m.* statek parowy.

Пáрочна, -и, *ż. zdr.* paruczka, *ob.* Пáра.

Пáртёрный, parterowy.

Пáртёръ, -а, *m.* parter (*w teatrze*).

Пáртёсъ, -а, *m.* *Star.* śpiew na rozmaite głosy, według prawideł harmonji.

Пáртизанить, działać po partyzańsku.

Пáртизанскій, partyzański.

Пáртизанство, -а, *n.* partyzantstwo.

Пáртизанъ, -а, *m.* partyzant, dowódzca oddziału partyzantów.

Пáртикулярно, *psk.* prywatnie.

Пáртикулярный, prywatny. Пáртикулярное платье, ubranie cywilne.

Пáртитура, -ы, *ż.* *Muz.* partytura.

Пáртитурный, do partytury należący.

Пáртионный, oddziałowy. *Woj.* Пáртионный начальникъ, naczelnik niewielkiego oddziału wojska lub rekrutów; || *Gorn.*

Пáртионный офицеръ, urzędnik w górnictwie, przewodniczący górnikom.

Пáртиа, -іа, *ż.* partja, stronnictwo; || partja (*w grze*); || *Woj.* niewielki oddział wojska, lub rekrutów; || *Handl.* część towarów kupionych lub przeznaczonych na

przedaż; || partja, osoba na wydaniu, do ożenienia się; || *Muz.* związek głosów, dźwięków.

Парусина, -ы, *zdr.* парусинка, -и, *ж.* płótno żaglowe.

Парусинный, *ж.* ubranie z żaglowego płótna.

Парусить, *Mar.* znajdować się pod wiatrem wiatru.

Парусник, -а, *м.* żagielnik, co żagle robi.

Парусный, żaglowy.

Парусь, -а, *zdr.* парусь, -сна, *м.* żagle, żagielek. Плыть на всѣхъ парусѣхъ, płynąć, rozwinąwszy wszystkie żagle. Поднять паруса, rozwinąć żagle. Подобрать паруса, zwinąć żagle na maszt.

Флотъ изъ десяти парусовъ, flota z dziesięciu okrętów.

Парчѣ, -и, *ж.* brokadja, złotogłów.

Парчевый, brokadjowy.

Парчица, -ы, *ж.* *zdr.* об. Парчѣ.

Паршій, -ей, *м. mn.* parchy, świerzba.

Паршивецъ, -вца, *м.* parszywy, świerzbowaty, brudas.

Паршивица, -ы, *ж.* parszywa, świerzbowata, brudna kobieta.

Паршивость, -и, *ж.* parszywość.

Паршивый, parszywy.

Паршивѣть, parszywieć, oparszywieć.

Парь, -а, *м.* para, wyziew; || *odłóg. Плыть на всѣхъ парѣхъ, *Mar.* rozwinąć wszystkie żagle, płynąć. || Оставить нашу въ пару, zapuścić pole na odłóg. Поднимать парь, uprawiać pole leżące odłógiem.

Пасатный, об. Пасатный.

Пасение, -ия, *н.* Пасьба, -ы, *ж.* pasienie, paszenie.

Пасивиль, -я, *м.* paszkwil, śwистек.

Пасивильный, paszkwilowy, obelżywy, obrażający.

Паслёновый, — паслёновыя растѣнія, rośliny z familji psianek.

Паслень, -а, *м.* Паслень, -и, *ж.* słodkocz, gatunek psianki (roślina).

Пасменный, należący do pasma, stanowiący pasmo.

Пасмо, -а, *н.* pasmo.

Пасмурно, *psk.* pochmurno, posepnie.

Пасмурность, -и, *ж.* pochmurność, posepność.

Пасмурный, pochmurny, posepny.

Пасовать, пасовать, (w grze kartowej).

Пасона, -и, *ж.* *Med.* limfa, wodnistość.

Пасочный, *Med.* limfatyczny.

Паспортный, paszportowy.

Паспортъ, -а, *м.* paszport.

Пассажирный, passażerski.

Пассажирский, об. Пассажирный.

Пассажиръ, -а, *м.* passażer, podróżny.

Пассажъ, -а, *м.* przejście, przechód, przejście, przechodu.

Пасатный, — пасатные вѣтры, wiatry

try perjodyczne, regularne, o pewnych epokach wiejące.

Пассивный долгъ, dług winny, należny, należytość bierna.

Пассивъ, -а, *м.* stan bierny, об. Ативъ.

Пастбище, -а, *н.* pastwisko.

Пастбищный, pastewny.

Паства, -ы, *ж.* pastwisko; || *Bibl.* *трудо да овиец.

Паственный, об. Пастбищный.

Пастель, -и, *ж.* pastel, suche farby.

Пастельный, *Mal.* pastelowy, z suchych farb.

Пастернакъ, -а, *м.* *Bot.* pasternak.

Пасті, паść, wyganiać na paszę; || **Bibl.* паść овце; || Паотіся, паść się.

Пастила, -ы, *ж.* об. Постила.

Пастіся, об. Пасті.

Пасторский, pastorski, do pastora należący.

Пасторство, -а, *н.* pastorstwo, kapłaństwo ewangelickie.

Пасторша, -и, *ж.* żona pastora.

Пасторъ, -а, *м.* pastor, duchowna osoba wyznania ewangelickiego.

Пастрижи, -женъ, *ж. mn.* barwica, пострзыны (z sukna lub drzew).

Пастухъ, -а, *м.* pastuch, pasterz.

Пастушеский, Пастуший, pastuszy, pasterski.

Пастушка, -и, *ж.* pastuszka, pasterka.

Пастырки, *psk.* po pastersku, jak добры пастерз.

Пастырский, pastuszy; || pasterski, od pasterza duchownego,

Пастырство, -а, *н.* pasterstwo.

Пастырствовать, być pasterzem.

Пастырь, -я, *м.* pasterz; || духовный пастырь, pasterz duchowny.

Пасть, -и, *ж.* paszcza, paszcзeka; || отворъ, czelуście; || лапка на мыши.

Пасть, (cz. przysz. паду), об. Падать.

Пастьба, -ы, *ж.* paszenie.

Пасха, -и, *ж.* pascha, paska (u żyдов); || baranek Wielkanocy; || *Пасха, Светлое Христово Воскресение, Wielkanoc; || Святое Wielkanocne зложено з тварогу і яй.

Пасхали, -и, *ж.* (Зрѣчая), paschalja, wyrachowanie kiedy przypadają Święта Wielkanocne і inne.

Пасхальный, paschalny, wielkanocny.

Пась, Пазь, -а, *м.* pas, rzemień na котум się утрzymuje повоз.

Пась, pas (w grze kartowej), wyrażenie oznaczające, że ten kto to mówi, grać nie będzie. Я пась, mówię pas.

Пасынонь, -ниа, *м.* pasierb.

Пасьяна, -и, *ж.* pasieka, pszczelnik.

Пасъчникъ, -а, *м.* pasiecznik, bardnik.

Пасъчный, pasieczny, należący do пасіекі.

Пататуйка, об. Потатуйка.

Патентный, patentowy, mający диплом.

Пайло, -а, *n.* Паильникъ, -а, *m.* młotek do sprajania, lutowania.

Паильница, -ы, *ж.* lutownica, tygiel szlacheński, sprajalny.

Паильный, sprajalny, lutowny. Паильная труба, rurka metalowa, za pomocą której kieruje się płomień ku jakiemu przedmiotowi.

Паильцо, -а, *n.* об. Паёло.

Паильщикъ, -а, *m.* lutownik, со spraja, lutuje.

Паилье, -я, *n.* sprajanie, lutowanie.

Паильельный, об. Паильный.

Паить, sprajać, lutować; || Паяться, być sprajanym, lutowanym. *Imśl. b.* паыный, шайанный, sprajany, lutowany.

Паиць, -а, *m.* rajaco, błazen.

Пёвговый, Пёвгъ, *Kośc. Sł. ob.* Пихтовый, Пихта.

Педагогиня, -и, *ж.* об. Педагогія.

Педагогъ, -а, *m.* pedagog, nauczyciel.

Педаль, -и, *ж.* pedał (*w organach, w forserjanie*).

Педантизмъ, -а, *m.* Педанство, -а, *n.* pedantyzm, pedantyn, pedanterja.

Педантка, -и, *ж.* pedantka.

Педантскій; педантучны.

Педанство, -а, *n.* об. Педантизмъ.

Педантъ, -а, *m.* pedant.

Педель, -я, *m.* pedel, woźny uniwersytecki.

Пейзажистъ, -а, *m.* malarz krajobrazów.

Пейзажный, do krajobrazów należący.

Пейзажный живописецъ, об. Пейзажистъ.

Пейзажная живопись, malowanie krajobrazów.

Пейзажь, -а, *m.* krajobraz.

Пекарный, piekarniany. Пекарное ремесло, piekarstwo.

Пекарня, -и, *ж.* piekarnia.

Пекарскій, piekarski.

Пекарство, -а, *n.* piekarstwo.

Пекарь, -я, *m.* piekarz.

Пенлеванна, -и, *ж.* мака żyтна pet wana.

Пенлеванный, z żyтнѣй маки petlowa.

Пенло, -а, *n.* *Kośc. Sł.* wrząca смола, жужащая siarka; || piekło; || *uciażliwa robota.

Пеленá, -ы, *ж.* obrus; || obrus okrywający oltarz; || zasłona, sałun; || pielucha, powicie, powijaczka.

Пеленальный, pieluszany, od pieluch.

Пеленáние, -я, *n.* obwijanie w pieluchy.

Пеленáть, опеленáть, powijać, powić, obwinać w pieluchy; || Пеленáться, być powijanym, obwijanym w pieluchy.

Пелённа, *zdr.* пелёночна, -и, *ж.* pielucha, pieluszka.

Пелёночный, pieluszczany.

Пелерина, -ы, *zdr.* пелеринна, -и, *ж.* reletyna.

Пелёсинá, -ы, пелёсинна, -и, *ж.* plecha, pleszyna, plamka innego koloru na skórze zwierząt.

Пелесовáтый, об. Пелесойстый.

Пелесойстый, okryty plamami innego koloru, об. Пелёсинна.

Пелёский, pstry, upstrzony, tarantowaty.

Пелёкánъ, -а, *m.* pelikan, baba (*ptak*); || rodzaj alembika szklannego.

Пелёвый, miękinny, plewny.

Пелынь, Пелынный, об. Полюнь, Полюнный.

Пельмёнь, -я, *m.* rodzaj kołduna, pieroga z mięsem.

Пёмза, -ы, *ж.* pomexs.

Пёмзовáть, глэдзиć, polerować.

Пёмзównя, -и, *ж.* pumeksowanie.

Пёмзовый, pumeksowy.

Пенёнь, -нькá, *zdr.* пенёчень, -чна, *m.* pieniek; || Пеньки, -ówъ, *mn.* korzenie, trzonki, z których u ptaków wyrastają pierza.

Пенный, sztrafowy, karny.

Пенсионеръ, об. Пансионёръ.

Пенсионерá, об. Пансионёрка.

Пенсионный, do pensji, do emerytury należący; || do pensji, do zakładu naukowego należący.

Пенсионъ, об. Пансионъ, Пёнсия.

Пёнсия, -и, *ж.* pensja, emerytura, pieniądze na życie, piаса odbierana na przeżycie dożywotne lub czasowe.

Пентаметръ, -а, *m.* wiersz daktylospondeiczny.

Пентаздръ, -а, *m.* об. Пятигранникъ.

Пентюхъ, -а, *m.* prostak, mazgaj, niezgraba.

Пень, *przyp. dr.* пня, *m.* pień; || *глу-риес, niezgraba. Черезъ пень колоду валить, robić co byle збуць, jak z łaski, jak za парадá. *Стать въ пень, stanąć jak wrytu, nie umieć nic powiedzieć.

Пенькá, -и, *ж.* konopie.

Пенькóвыи, konopny.

Пеньновáзь, -а, *m.* robotnik do wiązania konopi.

Пёня, -и, *ж.* zarzut, wyrzut czyniony komu; || kara pieniężna.

Пенáть, пенепáть (ному), зарзучаć, зарзучиć komu со, czynиć komu zarzuty.

Пепелистый, popielisty, dający wiele popiołu.

Пепелить, испепелить, obracać, obrócić w popiół.

Пепелище, -а, *n.* pogorzeliisko; || земля i siedlisko odebrane w spadku od przodków.

Пепеловидный, Пепеловцвётный, колоту popielatego.

Пепель, -пла, *m.* popiół.

Пепельникъ, об. Зольникъ.

Пепельница, -ы, *ж.* popielnica, пачыниć do popiołu.

Пепельный, popielaty, popiołowy.

Пеплопритягáтель, -я, *m.* turmalin (*камень*).

Первачъ, -á, *m.* pierwszy najлєршы бутек pytłowanѣй маки.

Первенець, -нца, *m.* pierworodny (*syn*); || pierwszy dojrzwały owoc.
 Пёрвественный, przodkujący, mający pierwszeństwo, główny.
 Пёрвенство, -а, *n.* pierworodność; || przodkowanie, pierwszeństwo, wyższość.
 Пёрвенствовать, przodkować.
 Пёрвенний, *zdr.* najpierwszy.
 Пёрвина, -ы, *zdr.* пёрвина, -и, *ż.* pierwszyna, czynność po raz pierwszy dokonana, rzecz nowa, nowina,
 Пёрвобра́чие, -ия, *n.* pierwsze małżeństwo.
 Пёрвобра́чный, od pierwszego małżeństwa.
 Пёрвобы́тность, -и, *ż.* stan pierwotny, początkowy, dawniejszy.
 Пёрвобы́тный, pierwotny, początkowy, dawniejszy.
 Пёрвове́рховный, najpierwszy, najstarszy.
 Пёрвове́анный, pierwozwany, pierwój wezwany (miano św. Andrzeja).
 Пёрвове́данный, najpierw stworzony, || *Teol.* pierwiastkowy, pierwotny.
 Пёрвове́данный, na pierwszym stopniu wiedzy, do pierwszego rzędu, do pierwszej klasy należący.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwszy męczennik, miano św. Szczepana.
 Пёрвове́дучи́ца, -ы, *ż.* pierwsza męczennica, miano św. Tekli.
 Пёрвове́дучи́е, -я, *n.* przodkowanie, naczelnictwo, zwierzchnictwo.
 Пёрвове́дучи́е, -а, *n.* pierwiastek, zasada, początek.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* naczelny wódz, Пёрвове́дучи́е, *psk.* początkowo, pierwiastkowo, pierwotnie.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* początkowy, pierwiastkowy, pierwotny. По первоначальной цѣнѣ, za tyle ile kosztowało.
 Пёрвове́дучи́е, -я, *n.* Первообра́зность, -и, *ż.* oryginalność, pierwotność.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwotny, pierwiastkowy; || *Gram.* pierwotny (*np.* wyraz).
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwotwór, oryginał.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwszy raz wydrukowany.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwszy, przedni, przodkujący; || najstarszy, najdawniejszy.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwszy, najdawniejszy stołeczny gród Moskwa, pierwsza stolica.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* przewodniczący (*senator*).
 Пёрвове́дучи́й, -я, *n.* pierwsza droga ziłkowa.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierworodny.
 Пёрвове́дучи́е, -я, *n.* pierworodność.
 Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierworodny.
 Пёрвове́дучи́й, -я, *m.* arcybiskup, prymas.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* arcybiskupski, prymasowski.

Пёрвове́дучи́е, -а, *n.* prymasostwo.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* najwyższy kapłan.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* do najwyższego kapłana należący, pontyfikalny.

Пёрвове́дучи́е, -а, *n.* prymasostwo.

Пёрвове́дучи́й, -я, *n.* Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwszy z początku nocy sen.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* do pierwszego stopnia, do pierwszej kategorii należący (*o kupcach*).

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwszorzędnym.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* do pierwszej pracy uczącego się czegokolwiek.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pierwszy; || starszy; || celniejszy, przedni. Вь нача́ль пёрваго, zaraz po dwunastej (*godzinie*). Пёрвое что́ нужно сдѣлать, это..., pierwsza rzecz potrzebna do zrobienia jest to... Во пёрвыхъ, po pierwsze.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* jedenasty.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pergaminowy.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* wyrabiacz pergaminu.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* pergamin.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Пёрвове́дучи́й, -а, *m.* Pergamentnyj.

Перебивать, перебить, tłuc, potłuc, roztłuc, powybijać; || rozabiać, wybić; || wziąć komu coś, porwać, sprzątnąć coś pod nosa; || przerywać, przerywać; || przesenić, przesenić; || przetrząsać, przetrząść; || Перебиваться, potłuc się, być potłusconym. Перебить стаканы, potłuc szklanki. Перебить чьи-либо рѣчь, przegnać komu mowę. Перебить у кого мѣсто, wysadzić kogo z miejsca. Перебивать всаюю всячиною, handlować starzyzną, kramarzyć. Отъ скораго чтѣнія дѣти перебиваютъ языки, przez рѣдкіе czytanie dzieci źle wymawiają wyrazy. Перебиваться нѣе-нань, съ копѣями на копѣи-ну, biedę kierać, nie mieć z czego żyć. *Imśl. b.* перебитый, potłuczony, pobity, wubity.

Перебивка, -и, ж. przetrząsanie (*np. wodny*); || przesypywanie (*mak*); || przecenianie, podawanie zbyt małej lub wielkiej ceny.

Перебивной, przetrząsany.

Перебирать, перебрать, przebierać, робіе выбѣр в сѣмъ; || przewracać, przewrócić; || przetrząsać, przetrząść; || przepiekać, przepierzyć, przegradać, przegrodzić; || zabierać coś częściami (*w różne czasy*); || dochodzić winy i karać jednego po drugim; || Перебираться, przeprawiać się, przеносić się, przeprowadzać się. Перебирать овоци, обierać jarzynie. Перебирать листы въ книгѣ, przewracać karty w książce. Перебирать струны, dotykać strun. Перебирать чѣтми, odmawiać różaniec. Въ течѣние го́да онъ перебралъ товаровъ на тысячу рублѣй, в ciągu roku dobrał na tysiąc rubli towarów. Онъ ихъ всѣхъ перебралъ, wszystkich ukarał, jednego po drugim. Перебратсь на другую квартиру, przeprowadzić się do innego mieszkania. *Imśl. b.* перебранный, przebrany, przewrócony i t. d.

Перебить, об. Перебивать.

Перебѣй, -бя, м. bieg wody poniżej rzeki i w kierunku przeciwnym biegowi wyżej; || nierówne bicie zegaru; || podwyższenie lub niżenie ceny na licytacji.

Перебѣйка, -и, ж. Ryb. żerdzie powtykane pod kątem, do którego naganiają ryby.

Перебѣйщикъ, Перебѣйщикъ, -а, м. podający ceny w kupnie, przepiastający; || przekupieś.

Переболтать, об. Перебалтывать.

Переборазживать, перебороздить, przebródzić, przebródzić.

Переборанивать, переборонить, przepropowywać, przebronować.

Переборна, -и, ж. przeprowadzenie się (*do innego mieszkania*); || przepierzenie, przeforsztowanie; || * nagana, zgromienie, кара.

Переборный, збытні, збыteczны, przewyższający.

Перебороздить, об. Переборазживать.

Переборонить, об. Переборанивать.

Переборочна, -и, ж. zdr. ob. Переборна.

Переборочный, przegrodowy, do pierzenia należący.

Переборъ, -а, м. przewyżka, to coś zostaje po potraceniu; || * nagana, zgromienie, ścisłe dochodzenie czego, skaranie; || Переборы, -овъ, мн. skały podwodne, progi rzeczne.

Перебранивать, перебродить, wałęsać się, włóczyć się; || fermentować, burzyć się.

Перебранивать, перебранить, łajać, wylać wielu (*jednego po drugim*); || Перебраниваться, kłócić się, wadzić się.

Перебранна, -и, ж. sprzeczką, zwada, kłótnia.

Перебрасывать, перебросать, перебрѣсать, rzucać, rzucić, przetrzucać, przetrzucić; || Перебрасываться, przetrzucać się, rzucać do siebie, być przetrzucanym; || przeskakiwać. *Imśl. b.* переброшенный, rzucony, przewrócony.

Перебрать, об. Перебирать.

Перебрести, перебрѣсть, przejść z trudnością, przewlec się; || przebyć rzekę w bród.

Перебродить, об. Перебранивать.

Перебросать, перебрѣсать, об. Перебрасывать.

Перебудить, obudzić (*wszystkich*), obudить.

Перебивать, być w kilku miejscach, zwiedzić kilka miejsc. Я вездѣ перебивалъ, и въ Парижѣ и въ Лондонѣ, wszędzie byłem, i w Paryżu i w Londynie. Перебивать, перебыть, odwiedzać w różnym czasie. У насъ сегодня много гостей перебивало, dziś nas odwiedziło mnóstwo gości, dziś mieliśmy dużo gości.

Перебѣгать, перебѣгать, przebiegać, przebiegdz; || prześcigać, prześcignąć, przegonić; || uciekać, uciec.

Перебѣгъ, -а, м. przebieganie, przebieżenie; || ucieczka.

Перебѣжать, об. Перебѣгать.

Перебѣжна, -и, ж. об. Перебѣгъ.

Перебѣжникъ, -а, м. zbieg, dezertor. Перебѣливать, перебѣлать, на ново pobielać, pobielić; || zanadto pobielać, psuć przez zbyteczne pobielanie; || przepisywać coś na czysto (*z bruljonu*). *Imśl. b.* перебѣленный, pobielany na nowo; || przepisany na czysto.

ПЕРЕВАЖИВАТЬ, перевожмать, przelećcować, cugle inaczej założyć.

ПЕРЕВАИВАТЬ, перевалить, przewalać, przewalić na inną stronę, przewracać, przewrócić, przetrzucać, przetrzucić coś z jednego miejsca na inne, przeciągać, przeciągnąć coś na inne miejsce; || ПЕРЕВАЛИВАТЬСЯ, przechylać się, przechylić się z jednej strony na drugą; || gibać się idąc. Ему уже за сѣмьдесятъ перевалило, on już ma przeszło siedmдесятъ lat.

Imśl. b. переваленный, przerzucony, przeciagnięty, przechylony.

Перевална, -и, *ż.* przewalanie, przewracanie.

Перевалъ, -а, *m.* przeciągnięcie statku od jednego brzegu do drugiego; || przerzucanie.

Перевалать, przewalkować, || ukarać (*wielu*); || Перевалаться, tarzać się, wywalić się w błocie; || rozchorować się. *Imśl. b.* переваленный, przewalkowany.

Переваривать, переварить, приготовить, przegotować; || długo gotować; || trawić, strawić, przerobić (*pokarmy*); || на nowo kuć żelazo w ogniu; || Перевариваться, przegotowywać się; || trawić się. *Imśl. b.* переваренный, przegotowany, przetrawiony.

Переварка, -и, *ż.* przegotowanie.

Переварный, kilka razy przegotowany, wugotowany.

Переселенецъ, -нца, *m.* przesiedleńca, włoscianin przesiedlony z jednej ziemi na drugą.

Переселёнка, -и, *ż.* włoscianka przesiedlona z jednej ziemi na drugą.

Переведёние, -я, *n.* przesiedlenie; || wykorzenienie, wytepienie.

Перевезёние, -я, *n.* przewiezienie.

Перевезти, перевезть, *ob.* Перевозить.

Перевёрнуть, *ob.* Перевёртывать.

Перевёртатъ, *ob.* Перевёртывать.

Перевёртка, -и, *ż.* Druk. łamano szpalt na nowo, równanie szpalt.

Перевёртывать, перевёртатъ, Druk. łamać równać szpaltu na nowo. *Imśl. b.* перевёрстанный, złamany, zgównany.

Перевёртка, -и, *ż.* przewrócenie, przekroczenie.

Перевёртывать, перевернуть, przewracać, przewrócić; || * nadawać, nadać czemu inny kierunek; || Перевёртываться, przewracać się. *Imśl. b.* перевёрнутый, przewrócony.

Перевёрчивать, перевертѣть, przekreślać, przekreślić; || Перевёрчиваться, przekreślać się. *Imśl. b.* перевёрченный, przekreślony.

Перевёршатъ, перевершить, po przejrzeniu osądzoną sprawę, inaczej ją rozstrzygnąć, wydać inny wyrok; || реституować; || Перевёршаться, inaczej być osądzonym, rozstrzygniętym. *Imśl. b.* перевёршённый, inaczej osądzony, rozstrzygnięty.

Перевёршёние, -я, *n.* po przejrzeniu osądzoną sprawę, wydanie innego wyroku, *ob.* Перевёршатъ; || рестytucja.

Перевозити, перевезть, *ob.* Переводить.

Перевозудывать, перевозудать, на nowo zauzduwać, zauzdać. *Imśl. b.* перевозуданный, на nowo zauzdany.

Перевивать, перевить, przewijać, przepłacać, || przekreślać, przekreślić; ||

przeplatać, przepłesć; || nawijać, nawinać, obwijać, obwinać; || Перевиваться, powikłać się, poplątać się, być przewijanym, przekreślonym, przeplatanym. *Imśl. b.* Перевитый, przewinięty, przekreślony, przepłeciony.

Перевивка, -и, *ż.* przewijanie, przeplatanie.

Перевивной, przekreślony, zwinięty; || ozdobiony przeplataniem.

Перевирать, переврять, powtarzać, powtórzyć kłamstwo; || przekreślać, przekreślić jaką rzecz, jakie opowiadanie, fałszywie tłómaczyć, nadawać czemu inne znaczenie. *Imśl. b.* перевранный, przekreślony, fałszywie opowiedziany.

Перевисать, перевиснуть, stracić równowagę przechylić się na bok.

Перевислый, pochylony na bok.

Перевиснуть, *ob.* Перевивать.

Перевить, *ob.* Перевивать.

Переводина, -ы, *zdr.* переводинка, -и, *ż.* belka główna, tram; || Archit. architrav, część między kapitelem a fryzem.

Переводитель, -я, *m.* niszczyciel, spoztnik; || Handl. remittent, cedent, doręczajcy weksel, wydawca wekslu, ten który drugiemu weksel przekazuje i do odebrania należnej na nim sumy upoważnia.

Переводить переводить, przenosić, przynieść (*зкъд докъд*); || przekładać, przełożyć, tłómaczyć, przetłómaczyć; || wytepić, wytepić, wykorzeniać, wykorzenieć; || przeprowadzać, przeprowadzić, odprowadzać, odprowadzić; || przesiadka, przesiadki; || бавиць się plotkami, wypaplać co, donosić, doniesić; || Переводиться, być przenoszonym, przekładanym, tłómaczonym; || być wytepianym, wykorzenianym; || być przeprowadzanym i t. d. Перевести арестанта изъ одной тюрьмы въ другую, wyprowadzić aresztanta z jednego więzienia do drugiego. Перевести имѣние на имя своей жены, przynieść prawo posiadania majątku na imię swej żony. Переводить на деньги, Handl. redukować na pieniądze. Переводить съ Русскаго на Польскій языкъ, tłómaczyć z języka Ruskiego na Polski. Переводить стихами, przekładać wierszem. Перевести мышѣй, wytepić myszy. Эта болтуня любитъ переводить вѣсти, ta papla lubi donosić nowiny. Перевести духъ, на nowo odechnąć. *Imśl. b.* переводённый, przeniesiony, przełożony, przetłómaczony i t. d.

Переводный, przeniesiony, przelany; || przekazany, odesłany; || przełożony, tłómaczony. Переводное имѣние, majątek oddany w posiadanie komu innemu. Переводный вѣсель, trata, przekaz pieniężny wystawiony przez jedną osobę na drugą, leca za pośrednictwem trzeciej pokucę się mającą, ciągnięty weksel. Переводная надпись, indossowanie, przekaz zapisany na odwrotnej stronie wekslu i t. p. Перевод-

на статью, artykuł tłumaczony. * Переводный рѣчи, plotki, komeraże.

Переводческий, tłumaczowi właściwy, do tłumacza należący.

Переводчикъ, -а, *m.* tłumacz; || * plotka rapla, co donosi.

Переводчица, -ы, *ж.* tłumaczka; || plotka, rapla, co donosi.

Переводъ, -а, *m.* przewiezienie (*z miejsca na miejsce*), przenoszenie; || przelanie, złanie, zlewek (*fakiego prawa na inną osobę*); || oddanie, złożenie, odstąpienie; || przekład, tłumaczenie; || strata, stracenie.

Переводъ офицера изъ одного полка въ другой, przeniesienie oficera z jednego pułku do drugiego. Переводъ долга, przelanie długā (*na inną osobę*). *Hand.* Переводъ денегъ, przekaz, przelew. Переводъ дѣньгамъ, strata pieniędzy. Переводъ денегъ посредствомъ вѣнселя, trata, *ob.* переводный. Переводъ Горация, przekład dzieł Horacjusza. *Cieśl.* Стропильный переводъ, wiązanie dachowe. Переводъ, -овъ, *m.* rygle, santy.

Перевозить, *ob.* Переваживать.

Перевозить, перевезти, перевезть, przewozić, przewieźć, przeprowadzać, przeprowadzić; || Перевозиться, przewozić się, przeprowadzać się. *Imśl. b.* перевезѣнный, przewieziony, przeprowadzony.

Перевозна, -и, *ж.* przewóz, przewożenie, transport, przenoszenie.

Перевозное, -аго, *n.* opłata za przewóz, przewozowe.

Перевозный, przewozowy, transportowy.

Перевозчикъ, -а, *m.* przewoźnik.

Перевозъ, -а, *m.* *ob.* Перевозна.

Перевой, -оя, *m.* *ob.* Обивка.

Переваливать, перевалочъ, przewlekać, przewlec, przeciągać, przeciągnąć, włożyć za sobą; || Переваливаться, wlec się, być przewlekany, przeciąganym (*z jednej strony na drugą*). *Imśl. b.* перевалоченный, przewleczony, przeciągnięty.

Переволока, -и, *ж.* Переволонъ, -а, *m.* *ob.* Волонъ.

Переволочина, *ob.* Переволдина.

Переволочъ, *ob.* Переволчина.

Переворачивать, переверотить, przewracać, przewrócić, obracać, obrócić na drugą stronę; || * odmieniać, odmienić, zmieniać, zmienić, przekształcać, przekształcić; || Переворачиваться, przewracać się, obracać się. Переворачивать сѣно, przesuszać siano, przewracając je w pokosach. Переверотить платъ, przenicować suknię. *Imśl. b.* перевероченный, przewrócony, przenicowany.

Переворашивать, переворашить, wzruszać, wzruszyć, przewracać, przewrócić, przetrząsać; || Переворашиваться, być wzruszanym, przewracanym, przetrząsanym. *Imśl. b.* переворашенный, wzruszony, przewrócony, przetrząśnięty.

Переверотить, *ob.* Переворачивать.

Переверотъ, -а, *m.* nagła zmiana, przemiana, rewolucja, wzburzenie. Политический переверотъ, wstrząśnienie polityczne. Естественные перевероты, przemiany natury. Государственный переверотъ, zamach polityczny, krok gwałtowny stanowiący o losie państwa. Въ его мысляхъ и чувствахъ произошёл переверотъ, w jego myślach i uczuciach zaszła nagła zmiana.

Переверотать, poprzeврасаć.

Переверошить, *ob.* Переворашивать.

Перевошникъ, -а, *m.* *ob.* Перевозчикъ.

Перевощиный, Перевощиный, przewoźничъ, do przewoźnika należący.

Переверать, *ob.* Перевирать.

Перевиручка, -и, *ж.* przewyżka nad cenę sprzedawcy.

Перевѣвать, перевѣять, przewiewać, przewiać (zboże). *Imśl. b.* перевѣянный, przewiany.

Перевѣдываться, перевѣдаться, rozprawiać się, rozprawić się, rozmówić się z kim o czem. Я съ нимъ перевѣдаюсь, ja z nim się rozprawię.

Перевѣчивать, перевѣичать, na nowo dawać ślub; || dawać ślub razem (kilku stałym); || Перевѣчиваться, na nowo ślub brać. *Imśl. b.* перевѣчанный, na nowo zaślubiony.

Перевѣрить, *ob.* Перевѣрять.

Перевѣрка, -и, *ж.* sprawdzanie, sprawdzanie.

Перевѣрять, перевѣрить, sprawdzać, sprawdzić. *Imśl. b.* перевѣренный, sprawdzony.

Перевѣсить, *ob.* Перевѣшивать.

Перевѣсный, przeważający; || Перевѣсный мостъ, most na belkach wiszący.

Перевѣсь, -а, *m.* przewaga; || wyższość, większość znaczenia. Перевѣсь голосовъ, większość głosów. *Woj.* Румьѣ на перевѣсь, broń na ramię!

Перевѣшать, powiesić (*na szubienicy*). *Imśl. b.* перевѣшанный, powieszony.

Перевѣшивать, перевѣсить, przeważać, przeważać; || przewieszать, przewiesić (*z jednej strony na drugą*); || на nowo wazyć, zważyć; || Перевѣшиваться, przeważać się. *Imśl. b.* перевѣшанный, przeważony.

Перевязать, *ob.* Перевязывать.

Перевязна, -и, *ж.* przewiązanie, obwiązanie, opatrzenie ran; || bandażowanie, bandaż na rany lub rupture; || *ob.* Перевязня.

Перевязный, do obwiązania, do bandażowania należący, do opatrzenia ran; || do obwiązania zdolny. *Archit.* Перевязная каменная, kamienie wystające w murze, do których się ma później coś przymurовать.

Перевязывать, перевязать, obwiązywać, obwiązać, związywać, związać; || opatru-

wać rane; || na nowo przerabiać pończoszkową robotą co; || **Перевязываться**, obwiązuwać się, opasywać się czém. *Imsl. b.* **перевязанный**, obwiązany, związany i t. d.

Перевязь, -и, ż. temblak, pas skórzany przez ramie, naplecznik; || szarfa, wstęga przepasująca w pas.

Переганивать, **перегадить**, plugawić, plugawić, zwałać; || psuć, zepsuć, popsuć, zeszepecić. *Imsl. b.* **перегаженным**, plugawiony, zawałany, zepsuty, zeszepeczony.

Переганивать, **перегонять**, **перегнать**, przeganiać, przegonić, prześcigać, prześcignąć, wyprzedzać, wyprzedzić, || **перепеждать**, **перепеждать**; *Chem.* **педzić**, **перепеждать** przez alembik; | ulatniać, ulotnić, obracać w parę. *Imsl. b.* **переганный**, przegoniony, wyprzedzony, przepędzony i t. d.

Перегарный, przepalony. **Перегарное вино**, wódka, moc której jest większa nad ustanowioną próbę.

Перегарь, -а, m. przepalenie; || *ob.* **Перегарный**.

Перегачивать, **перегачить**, gacić, groblę bić, robić tamę, ścielić z łaszyn lub gałęzi drogę przez bagno i t. d.

Перегібаць, **перегнать**, przeginać, przeginać; || **Перегібацься**, przeginać się. *Imsl. b.* **перегнутый**, przegięty.

Перегібно́й, wygięty we dwoje.

Перегібь, -а, m. skrzywienie, zgięcie.

Переглаивать, **переглядить**, przeprasowywać, przeprasować. *Imsl. b.* **переглаженный**, przeprasowany.

Переглядка, -и, ż. **Перегляды**, -овь, m. atrzelanie oszuma.

Переглядывать, **переглядѣть**, przegłądać, przejrzeć, oglądać, obejrzeć; || **Переглядываться**, **переглядываться** (miedzy sobą), patrzeć, spoglądać na siebie.

Переглядѣть, *ob.* **Переглядывать**.

Перегнаивать, **перегноить**, gnoić, przegniając, przegnoić; || **Перегнаиваться**, być gnojonym. *Imsl. b.* **перегноенный**, przegnojony.

Перегнать, *ob.* **Переганивать**.

Перегнивать, **перегнить**, gnić, zgnić.

Перегной, -оя, m. gnój popsuty.

Перегнойть, *ob.* **Перегнивать**.

Перегнуть, *ob.* **Перегібаць**.

Переговаривать, **переговорить**, układać się o co, traktować; || **помовіть**, **розмовіть** się; || **powtarzać**, **powtórzyć** (co kto inny **powiedział**), **przegadywać**, **przegadać**; || **розвадаць**, **posądzić**; **Переговариваться**, **розмавіаць**, **prowadzić rozmowę**, **розмавіаць** się.

Переговорный, umowny, tuzający się układów. **Переговорная трубка**, trąbka do podania, daleko głosu.

Переговорщикъ, -а, m. negocjator, prowadzący układy, układający się; || gaduła, **obmowa**, oszczerca, potwarca.

Переговорщица, -ы, ż. prowadząca układy, układająca się; || obmownica, potwarczyni.

Переговоръ, -а, m. więcej używa się w liczbie mnogiej: **Переговоры**, -овь, układy, umowa, rokowanie, negocjacja; || **obmowa**, **obgadanie**.

Перегодѣть, **зачекаць** cierpliwie.

Перегодовальный, przez rok trzymany.

Перегодовать, rok gdzie przebyć.

Перегонка, -и, ż. przegon, przegnanie; || *Chem.* **перепеждение** na wyskok, przedystylowanie, ulatnianie. **Въ перегонку**, *psk.* na wyżsiję.

Перегонный, **перепежденый** (*пłyn na czyniejszy*).

Перегоночный, *ob.* **Перегонный**.

Перегонщикъ, -а, m. dystylator.

Перегонь, -а, m. spędenie; || *Chem.* **перепеждение** na wyskok, przedystylowanie.

Перегонять, *ob.* **Переганивать**.

Перегорачивать, **перегородить**, **преградzać**, **прегородzić**, **przedzielać**; || **Перегорачиваться**, być przegradzanym. *Imsl. b.* **перегороженный**, przegrodzony.

Перегорать, **перегорѣть**, **przypalać** się, **przypalić** się.

Перегорѣда, -ы, ż. *ob.* **Перегорѣдна**.

Перегорѣдить, *ob.* **Перегорачивать**.

Перегорѣдна, *zdr.* **Перегорѣдочна**, -и, ż. przegródka, **zprzeperzenie**.

Перегорѣдочный, **przegródkowy**.

Перегорѣдкий, **zgorzkniały**, **zgorzклый**.

Перегорѣкнуть, **zgorzкнѣть**.

Перегорѣлый, **przegorzały**, **przypalony**.

Перегорѣть, *ob.* **Перегорачь**.

Переграничивать, **переграничить**, **oznaaczać**, **oznaczyć** nowe granice.

Перегребывать, **перегребить**, **перегребѣть**, **grabić** (*grabiami*) z miejsca na miejsce; || **wyprzedzać** robiąc wiosłami.

Перегруживать, **перегружать**, **перегружать**, **przeładowywać**, **przeładować** (*ze statku na statek*); || **przeładowywać**, **nazbyt obarczać**, **obładowywać**; || **Перегруживаться**, być **przeładowywanym**. *Imsl. b.* **перегруженный**, **przeładowany**.

Перегрузка, -и, ż. **przeładowanie**, **przekładanie**.

Перегрузой, **przeładowywany**.

Перегрызать, **перегрызть**, **перегрызачь**, **przegryzać**, **przegryзѣть**; || **Перегрызаться**, być **przegryzanym**; || **грызѣть** się, **kąsać** się; || **огрызачь** się, **kłócić** się z kim za b. *Imsl. b.* **Перегрызенный**, **przegryзiony**.

Перегрызнить, **zabrudzić**; || **Перегрызнить** się, **zabrudzić** się.

Перегузня, -и, ż. *Zool.* **perewiaska**, **perewiza**, **perewizka**.

Перегуль, -а, m. **hulatyka**, **pijatyka**.

Перегулять, **spić** się.

Передаватель, -я, m. **przekazca**, **ustępujący** co innemu.

Передавательница, -ы, ż. **ustępująca** co innemu.

Передавать, передать, (cz. *ter. передав, przyszły* передамъ), подава, подае (z rąk do rąk), oddawać, oddać; || przesyłać, przesłać, komunikować, zakomunikować; || doręczać, doręczyć; || przekazywać, przeka-zać; || przepłacać, przepłacić więcej niż warto; || nadawać, nadać po wiele raku, dać wiele; || Передаваться, przechodzić, przejść, zbiedz (np. do nieprzyjaciela); || podawać co z ręki do ręki; || być oddawanym, podawanym. Отець передаль сыну своё имѣніе, ojciec przekazał synowi swój majątek. Передавать приказанія начальника, komunikować rozkazy naczelnika. Передавать новости, udzielać nowiny. Учитель хорошо передаётъ ученикамъ свой познаніа, nauczyciel dobrze udziela uczniom swoich wiadomości. Передать кому свой права на наследство, przelać na kogo swoje prawo do dziedzictwa. Передать вексель, przekazać weksel. Передать письмо въ собственныя руки, wręczyć list do rąk własnych. Этотъ актёръ хорошо передаётъ свой роли, ten aktor dobrze oddaje swoje role. Передайте ему моё почтёніе, proszę złożyć mu moje uznanowanie. Передайте ему моё благодарность, proszę oświadczyć mu moją wdzięczność. Онъ передаль за товары и понёс много убытку, przepłacił za towary i wiele na tem stracił. *Imśl. b.* переданный, переданный, oddany, przesłany, zakomunikowany, doręczony i t. d.

Передавливать, передавить, rozgniatать, rozgnieść, przysgniatать, przysgnieść, powyciskać, wydusić.

Пер даривать, передарить, rozdarowywać, rozdarować, obdarzać, obdarzyć. *Imśl. b.* передарённый, obdarzony.

Передатокъ, -тка, *m.* naddatek.

Передаточный, przenośny, przelenny; || naddany, nadpłacony; || udzielający, okazujący co komu, zaprodukowany.

Передатчикъ, -а, *m.* przekazca, który ustępuje, oddaje co drugiemu; || zbieg, zdrajca.

Передать, *ob.* Передавать.

Передача, -и, *ż.* odstąpienie; || przesłanie; || wydanie; || przekaz, przelanie, przemieszenie (*prawa i t. p.*); || naddatek; || naczynie z lodem do ochłodzenia wina.

Передача извѣстій по телеграфу, przesłanie wiadomości przez telegraf. Передача квартирны, odnajęcie. Передача, уступка капитала, zbycie kapitału. Передача долга, zlanie długu.

Передачный, naddawkowy.

Передбанникъ, -а, *m.* pokój przed łaźnią.

Передбанный, przed łaźnią znajdujący się.

Передвѣивать, передвѣить, przedstylowywać, przedstylować, przepędzać, przepędzić (*пѣым*) na wyskok (przez alembik); || Передвѣиваться, być przepędzonym przez

alembik. *Imśl. b.* передвѣенный, передвѣенный, przepędzony przez alembik.

Передвигать, Передвигать, передвѣивать, передвинуть, przesuwać przesuwać, przestawiać, przestawić, ruszać z miejsca; || Передвигаться, przesuwać się, ruszać się z miejsca. *Imśl. b.* передвиганный, передвинутый, przesuwany, przesunięty, przestawiany, przestawiony.

Передвижка, -и, *ż.* przesunięcie, przesuwanie.

Передвижной, do przesuwania dogodny, przesuwalny.

Передвинуть, *ob.* Передвигать.

Передвоённый, -я, *n.* Передвойна, -и, *ż.* przepędzenie na wyskok, przedstylowanie.

Передвѣить, *ob.* Передвѣивать.

Передѣргивать, передѣргать, передѣрнуть, przeciągać, przeciągnąć, przewlekać, przewlec; || zrzęcznie przesuwać, porwać kartę (*w grze*). *Imśl. b.* передѣргнутый, przeciągnięty, przewleczony.

Передѣржатель, -я, *m.* przechowywacz, przechowujący co lub kogo.

Передѣржательница, -и, *ż.* przechowywaczka, przechowująca (*co lub kogo*).

Передѣржательство, -а, *n.* przechowywanie, przechowanie (*czego lub kogo*).

Передѣрживать, передѣржать, претрzymуwać, претрzymać, przechowywać, przechować; || выдавать, выдаć, wyłożyć, stracić (*dużо pieniędzy na co*); || Передѣрживаться, być претрzymуваным i t. d. *Imśl. b.* передѣржанный, претрzymany, przechowany; || wydany, wyłożony, stracony.

Передѣржна, -и, *ż.* naddanie, naddatek części przypadającej; || Kart. przesunięcie, porwanie karty.

Передѣрнуть, *ob.* Передѣргивать.

Передирать, передрать, rozdierać na wiele kawałków, porozdzierać, rozdziierać; || * chłostać (*różgami i t. d.*); || Передираться, być rozdieranym w kawałki; || kłócić się, bić się. *Imśl. b.* передранный, rozdarty w kawałki.

Передни, -овъ, *mn. ob.* Передонъ.

Передновыи, na przodzie wozu używany, *ob.* Передонъ.

Передневать, dzień przebyć gdzie.

Передникъ, -а, *m. zdr.* Передничекъ, -ча, *m.* fartuch, fartuszek.

Передний, przedni, pierwszy.

Передняя, -ей, *ż.* przedpokój.

Передовой, przedni, przodkujący. Передовой отрядъ, передовѣе войско, przednia straż, awangarda. Передовой человекъ, człowiek postępowy. Передоваѣ статья, artykuł wstępny (*w gazecie*).

Передовщикъ, -а, *m.* starszy fowczy (*w łowach na sobole*); || starszy robotnik na statkach wodnych.

Передокладывать, передоложить, na nowo referować, donosić, donieść, dawać,

zdać sprawę, przedstawiać, przedstawić powtórnie, reprodukować.

Передѡкъ, -дня, *m.* przednia część nogi, łopatką (*zp. ciełeca*); || średnia część stopy u nogi ludzkiej między piętą a palcami; || przyszuwa w obuwiu; || przód wozu, karety i t. p.

Передопросить, *Praw.* przysłuchać powtórnie.

Передражнивать, передразнивать, передразнить, naśladować ruchy, giesta, przedrzeźniać.

Передроблять, передробить, rozdrabiać, dzielić, podzielić na części, na kawałki, rokrajać; || передробляться, być rozdrabianym, podzielanym, krajanym na części, na kawałki.

Передроглый, przeziębły.

Передрогнуть, przeziębnąć.

Передряблый, zupełnie zwiędły.

Передрябнуть, zupełnie zwiędnąć.

Передряга, -и, *ж.* wielka trwoga, rozpłoch.

Передумать, передумать, namyslać się, namyślić się, odmienić zdanie.

Передушить, podusić, udusić.

Передь, Передо, *ob.* Предь.

Перёдъ, -а, *m.* przód, przednia część, strona, front; || przyszłość. Перёдъ дома, front domu. Взять перёдъ, wyprowadzić kogo. Это годится для переду, to mi się przyda na przyszłość.

Передѡвать, *ob.* Переодѡвать.

Передѡвать, *ob.* Передѡвывать.

Передѡливать, передѡлять, na nowo, powtórnie podzielać, podzielić.

Передѡлна, -и, *ж.* przrabianie, zmiana, przemiana, obrócenie czego w co.

Передѡль, -а, *m.* nowy, powtórny podział; || przerobienie.

Передѡливать, передѡлять, przerabiać, przerobić, zmieniać, zmienić, przemieniać, przemienić, obracać, obrócić co w co; || narabiać, narobić, wiele czego narobić. *Imśl. b.* передѡланный, przerobiony.

Передѡльный, powtórny podziału tycający się; || Передѡльная прибыль, znoszenie pewnego aljażu w monecie, aljaż w monetach złotych i srebrnych przechodzący przepis, ale cierpiany przez rząd.

Передѡтъ, *ob.* Переодѡтъ.

Переѡмный, przejęty, tamowany w drodze, zajęty (*przez zajęcie prawne*).

Переѡмщикъ, -а, *m.* przejemca, przejemacz, ten który przejmuje jaką rzecz, przejmujący.

Переѡмщица, -ы, *ж.* ta, która przejmuje jaką rzecz, przejmująca.

Переѡмъ, -а, *m.* schwytnie, zajęcie (*prawnie*), przejęcie, zatamowanie w drodze; || wynagrodzenie za schwytnie, za przejęcie; || kibić (*u sukni*).

Переѡмаривать, переѡмарить, przesmażać, przesmażyć, przepiekać, przepiec; || *na* nowo smażyć; || переѡмариваться, być

пресмаżanym, przepiekanym. *Imśl. b.* переѡмаренный, przesmażony.

Переѡмать, *ob.* Переѡмать, Переѡмать.

Переѡдывать, *ob.* Переѡдывать.

Переѡвывать, переѡвывать, przeżuwać, przeżuć; || Переѡвываться, być przeżuwanym. *Imśl. b.* переѡванный, przeżuty.

Переѡнить, роżenić; || Переѡниться, роżenić się.

Переѡчь, *ob.* Переѡгать.

Переѡивать, переѡить, przeżywać, przeżyć, pozostać przy życiu; || przemieszkawać, przemieszkawać (*w wielu miejscach*).

Переѡишій (ногѡ), *Praw.* pozostały przy życiu.

Переѡжить, переѡчь, przepalać, przepalić; || zbytecznie przepalać; || przepalając rozdzielić; || Переѡгаться, być przepalanym. *Imśl. b.* переѡжённыи, przepalony.

Переѡдывать, переѡдывать, przeczekać, czas jakiś na czekaniu przepędzić, zaczekać. *Imśl. b.* переѡджанныи, przeczekаны.

Переѡмать, переѡидать, przerządzać, przerządzać. *Imśl. b.* переѡмненныи, przerządzony.

Переѡнать, переѡнать, wyżynać, wyżąć, wszystko zżąć; || Переѡнаться, być wyżynanym. *Imśl. b.* переѡнатыи, wyżeży.

Переѡить, *ob.* Переѡивать.

Переѡивать, dzwonić w dzwony kościelne naprzemian, poczynając od większego dzwonu aż do najmniejszego, i odwrotnie.

Переѡвать, *ob.* Переѡывать.

Переѡвѡнь, -а, *m.* dzwonicie z przestankami, *ob.* Переѡивать.

Переѡимѡвалый, przezimowany.

Переѡимѡвание, -ия, *n.* zimowisko.

Переѡимѡвать, przezimować.

Переѡимѡвна, -и, *ж.* *ob.* Переѡимѡвание.

Переѡнобитъ, przeziębić, przemrozić.

Переѡрѡвывать, переѡрѡчь, przejrzawać, przeżrzwawać, przeżrzeć, przeżrzeć, zbytecznie dojrzawać.

Переѡрѡвлый, przejrzały, przestały.

Переѡрѡчь, *ob.* Переѡрѡвывать.

Переѡывать, переѡвать, namawiać, namówić, przeciągać kogo na stronę czyją, podmawiać.

Переѡябѡть, переѡябнуть, przeziębnąć.

Переѡяблый, przeziębły.

Переѡябнуть, *ob.* Переѡябѡть.

Переѡигрывать, переѡигрывать, grać, zagrać powtórnie, powtarzać, powtórzyć granie. *Imśl. b.* переѡигранныи, powtórnie grany.

Переименование, -ия, *n.* przemianowanie, przewzwanie inaczej; || zamianowanie kogo na co, wyznaczenie kogo do innej godności lub do innego urzędu.

Переименовывать, переименовать, переименовать, *przeznawać, przeważać kogo inaczej, przemianować;* || *mianować, zamianować, wyznaczyć kogo do innej godności, lub do innego urzędu. Imśł. b. переименованный, inaczej przezwany;* || *zamianowany (od. wyżej).*

Переимна, -и, ж. przejęcie, schwywanie. **Переимчиво, psk.** pojętnie, zrozumiale, łatwo.

Переимчивость, -и, ж. pojętność, zdolność, zdatność, zręczność.

Переимчивый, поjęтны, zdolны, здатны, zręczны.

Переимщик, об. Перебщик.

Переиначивать, переиначить, przeinaczać, przeinaczyć, przekształcać, przekształcić, przeistaczać, przeistoczyć; || **Переиначиваться, przeinaczać się, przekształcać się, przeistaczać się. Imśł. b. переиначенный, przeinaczony, przekształcony, przeistoczony.**

Переискивать, переискать, wszędzie szukać; przetrząsać. Imśł. b. переисканный, wszędzie szukany, przetrząśnięty.

Перейти, об. Переходить.

Переказъ, -а, м. (Переводъ суммы), Handl. transport.

Перекалывать, перекалить, powtórnie hartować, zahartować (stal); || *zbytecznie hartować;* || **Перекалываться, hartować się. Imśł. b. перекаленный, перекаленный, powtórnie, lub zbytecznie hartowany.**

Перекать, -а, м. zbyteczne hartowanie.

Перекалывать, перекалоть, rozłupywać, rozłupać, połupać, porąbać; || *zabijać, zakławać, zakłuć;* || *przekławać, przekłuć;* || *przepinać, переиць (szpilkami z jednego miejsca na drugie);* || **Перекалываться, być połupanym, porąbanym;** || *zabijać się, zakławać się;* || *być przepinanym. Imśł. b. перекалотый, rozłupywany, porąbany, przekłuty.*

Перекальный, — перекальная печь, piec hutny, hutniczy.

Переканчивать, перекантить, przekopać, przekopcić, przedymiać, przedymić; || **Переканчиваться, być przekopconym, przedymionym.**

Переканывать, переканять, przekopуwać, przekорać; || **Переканываться, być przekоруwanym. Imśł. b. переканпанный, przekорпаны.**

Перекатать, об. Перекатывать.

Перекатъ - поле, -я, н. Воѣ. миколажек, wietrznik.

Перекатить, об. Перекатывать.

Перекатна, -и, ж. toczenie się.

Перекатный, przetoczysty, dający się przetoczyć; || *Geol. przenoszący się z jednego miejsca na drugie (o kamieniach).*

Перекать, -а, м. huk, łoskot (*grzmotowy*); || *ob. Перекатна.*

**Перекатывать, перекатать, przeważ-
ковать, przeważковать, przemaglować;**

|| * *karac, ukarac (wszystkich);* || **Перекатать, перекатить, przetaczać, przetoczyć, przewalać, przewalić.** || **Перекатываться, przetaczać się;** || *być maglowanym powtórnie. Imśł. b. перекатанный, przetoczony, przemaglowаны.*

Переканывать, переканить, kosić, skosić (wiele) || **Переканываться, być koszo-
ным.**

**Переканшивать, перекансить, przekwa-
сzać, przekwasić;** || **Переканшиваться, być
кwaszonym. Imśł. b. переканшеный, przekwaszony.**

Переканять, об. Перекидывать.

Перекидна, -и, ж. przetrzucanie.

Перекидной, przetrзутны.

**Перекидывать, перекидать, перекид-
нуть, przetrzucać, przetrzucić;** || **Перекид-
ваться, być przetrзucаным. Imśł. b. пере-
кинутый, przetrзucаны.**

**Перекипать, перекипеть, przegotowy-
wać się, przegotować się, przекіpieć.**

Перекипёлый, przegotowany.

Перекипеть, об. Перекипать.

**Перекисать, перекиснуть, zbytecznie
kwasic się, kisać.**

**Перекислый, przekwasniały, który się
stał zbytecznie kwasnym.**

Перекись, -и, ж. Chem. nadkwas.

Перекладина, -ы, zdr. Перекладина,
-и, ж. belka, mała belka poprzeczna.

Перекладна, -и, ж. przekładanie czego-
czém; || *przystawka.*

**Перекладной, przekładny. Ъхать на
перекладныхъ,jechać pocztowemi kołmi
na pocztowym wozie, który na każdej sta-
cji zamienia się na inny, i dla tego podró-
żny przesiadując, musi przekładać i swoje
rzeczy, czyli zabierać je z sobą.**

Перекладъ, -а, м. об. Перекладна; ||
Gorn. kopa, wciąs.

**Перекладывать, перекладь, перекла-
нить, znówu co robić, zrobić, odbudować,
na nowo postawić, przestawić, przerobić;**
|| *przekładać, przełożyć, przestawiać,
przestawić, w stos układać, kłaść co na
co;* || *zawijać, zawinać w co, otaczać, oto-
czyć dokoła, okrywać, okryć;* || *zapadło
nakładać, nałożyć;* || *przerachowywać,
przerachować, przeliczyć;* || **Перекладыва-
ться, przekładać się, przełożyć się, p-
stawiać się, przestawiać się. Перекладыва-
ть печь, przestawiać piec. Перекладыва-
ть дрова, układać w stos drzewo opało-
ве. Перекладить изъ жармана въ жар-
манъ, przełożyć co z jednej kieszeni w
drugą. Перекладывать стеклянную посу-
ду сьномъ, przekładać naczylnia szklan-
ne sianem. Перекладить соли въ мушанье,
nasolić potrawę, zbytecznie posolić, przeso-
lic. Imśł. b. перекладенный, перекладе-
нный, przestawiony, przekładаны, przełożony i t. d.**

**Переключать, переключить, przeklejać,
przekleić, oklejać, okleić na nowo, prze-**

kleić; || Перекле́ваться, być oklejany na nowo. *Imsl. b.* перекле́нный, oklejo-
ну на nowo.

Перекли́кать, перекли́кать, перекли́-
нуть, przywoływać, przywołać, zwołać po
imięni, przyzywać, przyzwać; || Перекли-
каться, wołać jeden na drugiego; || być
przywoływanym.

Перекли́чка, -и, *ż.* apel, przyzyw, zwo-
ływanie żołnierstwa; || wołanie.

Перекова́ть, *ob.* Перекóвывать.

Перекóвывать, перекóвывать, prze-
kęсаć, przekęсіć, prorpzekęсаć; || wy-
wгасаć, wywгóсіć, psuć, zepsuć, zniszczyć.
Imsl. b. перекóванный, przekęсоny,
wywгóсоny, zepsuty.

Перекóвна, -и, *ż.* przekucie.

Перекóвочный, przekuty.

Перекóвывать, перекóвать, przekowy-
wać, przekuwać, przekować, przekuć; ||
Перекóвываться, być przekowywanym,
przekuwanym. *Imsl. b.* перекóванный,
przekowany, przekuty.

Перекóлачивать, перекóлотить, przebi-
яć, przebić (*np. гво́здъ z jednego miejsca
na drugie*); || выби́яć, wybić, wytrзepy-
wać, wytrзepać; || wszystko tłuc, potłuc,
porozтлukać; || Перекóлачиваться, *не́дз-
не życie pędzić, żyć Bóg wie jak; || być
przebijanym, wybijanym. *Imsl. b.* перекó-
лочённый, przeбиты, pobity, potлuczo-
ny.

Перекóлоть, *ob.* Перекáлывать.

Перекóмнивать, перекóмнать, wszyst-
ko miąć, zmiąć, gnieść, zgniесь, przez
ściskanie niegładkim co robić; || Перекóм-
ниваться, być zgniеcionym, pomięтым.
Imsl. b. перекóманный, zgniеciony, ści-
снiety od gnieсenia, pomięty.

Перекóпань, -и, *ż.* *ob.* Перекóпъ.

Перекóпать, *ob.* Порекáпывать.

Перекóпный, kanałowy, od kanału, *ob.*

Перекóпъ.

Перекóптитъ, *ob.* Перекáпчивать.

Перекóптѣть, przekopcieć.

Перекóпъ, -а, *m.* kanał, rów.

Перекóрный, sprzeczny.

Перекорóбить, sprazycь, skrzywić; || Пе-
рекорóбиться, sprazycь się, skrzywić się.
Imsl. b. перекорóбленный, sprazony, skrzy-
wiony.

Перекорóщикъ, -а, *m.* kłótniarz, lubiący
szukać zaszepki.

Перекорóщица, -ы, *ż.* kłótniarka, lubią-
ca szukać zaszepki.

Перекорóть, -а, *m.* sprzeczka, sprzecz-
anie się. На перекорóть кому, na złość,
wbrew, przeciw komu.

Перекорóться, sprzeczać się, spierać
się.

Перекóбина, -ы, *ż.* krzywizna.

Перекóситъ, *ob.* Перекáшивать.

Перекóсь, -и, *ż.* *ob.* Перекóбина.

Перекочёвание, -ия, *n.* Перекочёвка, -и,
а. zmiana koczowiska.

Перекочёвывать, перекочёвать, zmie-
niać, zmienić koczowisko.

Перекра́ивать, перекро́ить, крајаć,
przekрајаć na nowo, inaczej. *Imsl. b.*
перекрёбленный, перекроёный, przekrojo-
ny.

Перекра́сить, *ob.* Перекра́шивать.

Перекра́ска, -и, *ż.* przefarbowanie.

Перекра́сонъ, -ска, *m.* sukno lub tkani-
na brzefarbowana.

Перекра́шивать, перекра́сить, przefar-
bować; || mnóstwo nafarbować; || Перекра-
шиваться, być przefarbowanym. *Imsl. b.*
перекра́шенный, przefarbowany.

Перекреститъ, *ob.* Перекрещивать.

Перекрестный, rozstajny, rozdrożny,
od rozdrogi, rozdroża; || krzyżowy, z ró-
żnych kierunków idący. Перекрестный
огóнь, перекрестные выстрѣлы, ogień
krzyżowy.

Перекрестонъ, -стка, *m.* rozstajnia,
rozstajna droga, rozdroże.

Перекрестъ, -я, *m.* przechrзta, prze-
chrзzony na wiare chrześciańską (*Zyd*).

Перекрещёнецъ, -нца, *m.* przechрзце-
niec, inowierca, który przyłączył się do
innej religii.

Перекрещёние, -ия, *n.* przechрзчение.

Перекрещённа, -и, *ż.* która przyłączyła
się do innej religii.

Перекрещивать, перекреститъ, na nowo
chrзcić, przechрзcić, ochрзcić; || зéгнаć,
przeзéгнаć, czynić nad kim znak krzyża
świętego, błogosławić; || Перекрещивать-
ся, na nowo chrзcić się, przechрзcić się; ||
зéгнаć się, przeзéгнаć się, kłaść na sie-
bie znak krzyża świętego; || przерзynać
się jedno z drugim, krзьзоваć się (*o dro-
gach*). *Imsl. b.* перекрещённый, перекре-
щённый, przechрзzony.

Перекривитъ, przekrzywić, wykrzywić.

Перекрививать, перекривать, przekrzy-
зецć, krзьikiem głośnym przemódz kogo.

Перекро́йка, -и, *ż.* przykrawanie ina-
czej, przykrajanie na nowo (*sukni*).

Перекро́ить, *ob.* Перекра́ивать.

Перекру́чивать, перекру́тить, wykre-
саć, wykрęсіć, przekрęсаć, przekрęсіć; ||
зwiąзуwać, zwiąзаć ręce (*np. злодiеjom*);
|| Перекру́чиваться, być przekрęсанym.
Imsl. b. перекру́ченный, przekрęсоny.

Перекрывать, перекрыть, przykrywać,
znowu nakrywać, nakryć; || przebić karte
zadaną (*to grze*); || Перекрываться, być
przykrywanym, nakrywanym na nowo.
Imsl. b. перекрытый, przekрыты, nakрыты.

Перекрышка, -и, *ż.* przekrycie; || przebi-
cie karty (*w grze*).

Перекрё́плять, перекрё́плить, umoco-
wać; || prawnie zabezpieczyć za kim dzie-
dzictwo; || парafować, zaparafować. *Imsl. b.*
перекрё́пленный, umocowany, zabez-
печzony za kim; || zaparafowany.

Перекру́чивать, перекру́чивать, пе-
ренувы́ривать, перекру́чивать, пе-
ренувы́ривать, przewгасаć, przewгóсіć do

góry nogami; || Перекунуться, przewracać się, przewrócić się do góry nogami, dać kozła, *Imśl. b.* перекунутий, przewrócony do góry nogami.

Перекунуться, sprowinować się przez chęć dziecka, (z wielu osobami), || *ściąć się zaprzyjaźnić, pobratać (z wielu osobami).

Перекунать, перекунить, przekupować, przekupić, skupować, skupić, wykupować, wykupić wszystko; || nakupowywać, nakupować, nakupić, wiele czego skupić; || kupując podnosić cenę, dać drożej, dać więcej nad innych. *Imśl. b.* перекуплений, przekupiony, nakupiony.

Перекупна, -и, *ż.* przekup, przekupowanie, dawanie więcej nad innych.

Перекупной, przekупiony, wykupiony (za wyższą cenę).

Перекупня, -и, *ż.* towar uzyskany przekupem.

Перекупщикъ, -а, *m.* przekupień, handlarz.

Перекупщица, -ы, *ż.* przekupka, handlarzka.

Перекупщикій, przekupniowy, od przekupna.

Перекупъ, -а, *m. ob.* Перекупна.

Перекунивать, перекунить, przekadzać, przekadzić; || zanadto kadzić, wykadzić; || *pijąc się do zbytku; || zbytnie pędzić (wódke). *Imśl. b.* перекуненный, przekadzony, okadzony; || zbyt przepędzony przez alembik.

Перекуръ, -а, *m.* sbytnie pędzenie wódki, superata.

Перекусать, рокасаć; || Перекусаться, рокасаć się. *Imśl. b.* перекусанный, рокасаны.

Перекусывать, перекусить, przekąsować, przekąsać, przegryzać, przegryźć; || *przekąsić, zakąsić, posilić się trochę. *Imśl. b.* перекусенный, przekąsany, przegryziony.

Перелагать, переложить, przekładać, przełożyć (z jednego miejsca na drugie), kłaść położyć na...; || przekładać, tłómaczyć, przetłómaczyć; || aranżować, przekładać utwór muzyczny z jednego instrumentu na inny, lub na kilka i przeciwnie; || *перелагаться, być przekładanym. *Imśl. b.* переложенный, przełożony.

Перелаживать, переладить, porządkować, uprządkować co na nowo; || przestrajac, przestroić (*instrumenci muzyczny*). *Imśl. k.* перелаженный, na nowo uporządkowany, przestrojony.

Перелаживать, перелазить, przełazić, przeleść.

Перелазъ, -а, *m.* przełazenie; || *Mysl.* przebieg, przebieganie zajęcia przez pole.

Перелаживать, переломить, przełamywać, przełamać, rozłamywać, rozłamać (na dwie części); || Переломать, грушотать, zgruchотать, potrzaskać, rozbić,

potłuc; || Перелаживаться, переломиться, przełamywać się, rozłamywać się (na dwie części); || być łamanym, rozbitym, potłuczonym i t. d. *Imśl. b.* переломанный, переломленный, przełamany, rozłamany, potrzaskany, rozбиты, stłuczony.

Перелегать, перелечь, przewracać się, przewrócić się (z jednego boku na drugi), obracać się, obrócić się; || kłaść się, położyć się (z jednego miejsca na drugie); || rozciągać się, rozciągnąć się, rozpościerać się, rozlegać się (*np. woprzek drogi*).

Перелелый, zleżały, odleżały.

Перелживать, переленать, odleżeć, odleż, długiem leżeniem nadwreżyć sobie co; || Перелживаться, zleżeć się.

Перелетать, перелетать, przelatywać, przelатаć, przelecieć.

Перелётный, przelotny, przelatujący.

Перелётныя птицы, ptaki przelotne, wędrownie.

Перелётъ, -а *m.* lot, przelot.

Перелетать, *ob.* Перелетать.

Переливать, перелить, przelewać, przełać, rozlewać, rozłać, odlewać, odlać; || Переливаться, przelewać się. Переливать въ бутылки, butelkować, ścigać w butelki. *Переливать изъ пустого въ порожнее, na drobnostkach czas marnować.

Переливна, -и, *ż.* rozlewanie.

Переливной, przelewny, przelany, na nowo odlany.

Переливчатый, mieniący się (o kolorze).

Переливъ, -а, *m.* przelewanie; || stopniowa odmiana w głosie, w kolorach, w dźwiękach, w cieniowaniu.

Перелизывать, перелизать, wylizywać, wylizać. *Imśl. b.* перелизанный, wylizану.

Перелиневать, polinjować, zalinjować.

Перелинна, -и, *ż.* lenienie się (zwierząt), pierzenie się (ptastwa).

Перелинный, wylinały.

Перелинять, lenić się (o zwierzętach) pierzyć się (o ptastwie).

Перелистывать, перелистовать, przegruszać, przegrzудzić karty w książce i t. p., książkę przeglądać, przejrzeć.

Перелить, *ob.* Переливать.

Перелифтовый, chalcedonowy.

Перелифтъ, -и, *m.* Min. chalcedon.

Переловить, вылапать, polapać, wylowić. *Imśl. b.* переловленный, wylapanу, wylowiony.

Перелогъ, -а, *m.* ugór, pole ugiorem leżące.

Переложение, -ия, *n.* przykład, przekładanie; || *Mat.* przełożenie i zmieszanie porządku.

Переложить, *ob.* Перекладывать, Перелажать.

Перелой, -ей, *m.* *Med.* rzączka, rzączka.

Перелобная трава, *Bot.* dziewięciosięć, trawa parnaaka.

Переломать, *об.* Переламывать.

Переломить, *об.* Переламывать.

Переломлѣніе, *-іа, n.* przełamanie, złamanie. Переломлѣніе лучей, refrakcja, łamanie się światła.

Переломъ, *-а, m.* wyłamanie, złamanie; || przesilenie (*w chorobie*). *Переломъ воотѣ, śródporoście. *Дѣлать что на переломъ, robić co na przekorę komu, wbrew, przeciw.

Перелопываться, перелопаться, рѣкаć się, poręкаć się.

Перелуда, *-ы, ж.* pobielanie, posynowanie na nowo.

Перелуживать, перелудить, на nowo robielać, robielić, synować, posynować. *Imst. б.* перелуженный, на nowo robielanу, posynowanу.

Перелѣзѣть, перелѣзѣть, przełazić, przeleźć.

Перелѣсокъ, *-она, m.* młody lasек, gaik. Перелѣсье, *-сья, n.* kawał pola śród lasu, otwarte miejsce w lesie.

Перемазать, *об.* Перемазывать.

Перемазна, *-и, ж.* przesmarowanie, wysmarowanie, mazanie.

Перемазывать, перемазать, smarować, wysmarować, posmarować, mazać, замазаć; || Перемазываться, smarować się, намазывать się. *Imst. б.* перемазанный, wysmarowany, posmarowany, zamazany.

Перемалывать, перемолоть, przemielać, przemleć, wszystko помleć; || Перемалываться, być przemielanым. *Imst. б.* перемолотый, przemielony.

Переманивать, переманить, oddalając kogo od innych, namawiać, przeciągać na swoją stronę, przynęcać, przynęcić, odmawiać, odmówić.

Перемарать, *об.* Перемарывать.

Перемарна, *-и, ж.* przekreślenie, zmazanie; || poprawka.

Перемарывать, перемарать, przekreślać, przekreślić; || zamazywać, zmazać, walać, powalać; || poprawiać, przekreślając; || Перемарываться, być przekreślanым, zamazywanым, powalanым. *Imst. б.* перемаранный, przekreślony, zamazany i t. d.

Перемáхивать, перемáхить, перемáхнуть, прескáкиваć, прескóчызь; || przebieгаć, przebieгнаć, przebieдз z szybkością; || Перемáхиваться, podawać znaki rѣка.

Перемáчивать, перемóчить, збытечно́е smaczacь, wszystko пом. czacь.

Перемáчиваться, перемóстить, переbrукóвывать, переbrукóваć; || Перемáчиваться, być переbrукóваным. *Imst. б.* перемóщенный, переbrукóвану.

Перемáяться, wytrzymać chorobę, cierpienie lub нѣдзг.

Перемѣнаться, иеремѣнѣтьсѣ, прреставѣть на niejaki czas, прерываć się; || мѣнѣть сѣ, jedno drugим застѣповатѣ. Перѣ-

мѣнающаяся лихорáдна, gorączka perjdycownie wrasająca.

Перемѣжѣваніе, *-іа, n.* nowe rozgraniczenie gruntów, powtórny pomiar.

Перемѣжѣвать, *об.* Перемѣжѣвывать.

Перемѣжна, *об.* Перемѣжѣваніе.

Перемѣжѣвывать, перемѣжѣвать, на nowo мѣрзучь, wymѣрзчь (*grunta*); || Перемѣжѣываться, на nowo być wymѣрзаным, rozgraniczanым. *Imst. б.* перемѣжѣванный, на nowo wymѣрзony, rozgraniczony.

Перемѣжна, *-и, ж.* przerwa, przestanie на czas niejaki, wstrzymanie się.

Перемѣжливыи, перемѣжный, прерываны, прерывающы сѣ на czas niejaki.

Перемѣрзѣть, перемѣрзнуть, przemarzacь, przemarznacь, zmarznacь.

Перемѣрзѣніе, *-іа, n.* przemarzanie.

Перемѣрзлыи, przemarзły.

Перемѣрзнуть, *об.* Перемѣрзѣть.

Перемѣтѣть, перемѣстѣть, на nowo зрѣмиатаć, zamieść.

Перемѣтѣть, *об.* Перемѣтѣывать.

Перемѣтнѣть, *об.* Перемѣтнѣть.

Перемѣтнѣть, *об.* Перемѣтѣывать.

Перемѣтнѣи, прерзутны. * Перемѣтнѣная сумѣ, niedochowujący sekretu, papla, gadatliwy, człowiek niestateczny.

Перемѣтнѣи, niestały, niestateczny.

Перемѣтнѣи, *-а, m.* zbieg, dezter; || человек прерзутны, niestały w swoich zdaniach i uczuciach, zdrajca.

Перемѣтнѣца, *-ы, ж.* kobieta przerwana, niestała w swoich zdaniach i uczuciach, zdrajczyni.

Перемѣть, *-а, m.* przerzut, przerzucenie, *об.* Перенїдна; || uciekanie, umykanie. dezercja; || *Ryb.* sznur z haczykami do łowienia ryb.

Перемѣтѣывать, перемѣтѣть, перемѣтнѣть, прерзрзучаć, прерзрзучіć; || fastrzygować, przyfastrzygować на nowo; || Перемѣтѣываться, прерзрзучаć сѣ; || przechodzić на stronę nieprzyjaciół, zdradzacь. *Imst. б.* перемѣтанныи, перемѣтнѣтнѣи, прерзрзучону, przyfastrzygowаны на nowo.

Перемѣи, *-овъ, mn.* umizgi, strzelanie oczyma.

Перемѣивать, перемѣигнѣтьсѣ, strzelać oczyma, rozmawiać на миги.

Перемѣинать, перемѣить, (*cz. przysz. перемѣи*), przegniatać, przegnieść, на nowo гнѣеіć; || wszystko гнѣеіć, depłać, przydeptywać; || wzruszacь, poruszacь; || Перемѣинаться, przegniatać сѣ. * Перемѣинаться сѣ ноги на ногу, dreptać, tupać nogami. *Imst. б.* перемѣитнѣи, przegniecionу, podeptаны.

Перемѣпле, *-іа, n.* zawiesznie broni, зазејм.

Перемѣинуть, *об.* Перемѣинать.

Перемѣга, *-и, ж.* przewaga, przesilenie.

Перемогать, перемóчь, przemagać, przemódz, przeważać, przewazyć;

Перемогаться, pasować się z chorobą; || przeczyszczać się.

Перемонный, przemokły.

Перемонать, перемонуть, przemakać, przemoknąć, zmoknąć.

Перемолачивать, перемолотить, прещлѣсѣ, skłócić młócenie; || Перемолачиваться, być przemłasanym. *Imś. b.* перемолоченный, przemłócony.

Перемолвить (слово), pomówić, rozmówić się kim. Не съ кѣмъ перемолвить слова, nie ma z kim rozmówić się.

Перемолвна, -и, ж. rozmowa, dyskurs.

Перемолотить, *об.* Перемолачивать.

Перемолотъ, *об.* Перемалывать.

Перемоль, -а, *м.* przemienienie; || збытне przemienienie.

Переморить, wymorzyć głodem. *Imś. b.* переморенный, wymorzony głodem.

Переморозить, przemrozić, zamrozić. *Imś. b.* перемороженный, przemrożony, zamrożony.

Перемостить, *об.* Перемашивать.

Перемотать, *об.* Перемашивать.

Перемочить, *об.* Перемашивать.

Перемочь, *об.* Перемогать.

Перемудрять, перемудрить, przewyżzać, przewyżшчъ kogo w chytróści; || на мэдркованіе wysilać się z własną swoją азкодą.

Перемутить, змачіс, замачіс; || * ро-клѣсіс, poróżnić (*wszystkich*).

Перемывать, перемыть, przemycać, przemyc, wymywać, wymyc, wypierać, wyprać; || Перемываться, na nowo być wymy-тым, wypranym. *Imś. b.* перемытый, przemuty, wymuty, wyprany.

Перемыкивать, перемыкать, czesać, wyczesać len; || * зносіс, cierpieć (*nie-szczęścia i t. p.*).

Перемычка, -и, ж. czesanie lnu; || *Мил.* przesklepienie; || тана; || Перемычка глины, załamowanie gliny.

Перемѣна, -ы, ж. odmiana, zmiana; || rzecz trzymana w zapasie dla odmienienia innej. Имѣть нѣсколькo перемѣнъ мѣтъя, mieć kilka sukien do przewdziania.

Перемѣненіе, -ія, *н.* przemienienie, odmienienie.

Перемѣнить, *об.* Перемѣнять.

Перемѣнность, -и, ж. zmienność, niesta-лоść.

Перемѣнный, zmienny, niestały, mie-нящъ się. Перемѣнное платье, suknia do przewdziania. Перемѣнные лошади, rozstawione konie, stacja rozstawionych koni. *Астр.* Перемѣнная звѣзда, gwiazda niestała.

Перемѣчивость, *об.* Перемѣнность.

Перемѣчивый, *об.* Перемѣнный.

Перемѣняемость, -и, ж. zmienność.

Перемѣнять, перемѣнить, przemieniac, przemienić, zmieniać, zmienić, odmieniac, odmienić; || Перемѣняться, przemieniac się, odmieniac się; || =чѣмъ, мѣниац

się za co, zamieniac się, pomieniac się z kim. *Imś. b.* перемѣненный, przemieniony, zmieniony, odmieniony.

Перемѣривать, Перемѣрять, перемѣрить, перемѣрять, przemierzać, przemierzyc, na nowo mierzyć; || wymierzać, wymierzyc (*wszystko*); || Перемѣриваться, być przemierzаным. *Imś. b.* перемѣренный, przemierzony.

Перемѣрна, -и, ж. Перемѣръ, -а, *м.* przemierzanie, przemierzenie, powtórne mierzenie.

Перемѣрять, Перемѣрять, *об.* Перемѣривать.

Перемѣсна, -и, ж. przegniatanie.

Перемѣстить, *об.* Перемѣщать.

Перемѣсь, -а, *м.* *об.* Перемѣсна; || збы-течна мака przy gniecieniu ciasta.

Перемѣсь, -и, ж. mieszанina, zbierani-na.

Перемѣтить, на nowo положить знак, ceche, rozznaczyć; || положить znaki, cecchy, rozznaczyć (*wszystko*). *Imś. b.* перемѣченный, rozznaczony.

Перемѣшивать, перемѣшывать, przegniatać, przegnieść, zagniatać; || Перемѣшиваться, być przegniatаным.

Перемѣшивать, перемѣшать, mieszać, promieszać co z czѣм, zmieszać; || помоча, powiłać, poplać; || Перемѣшиваться, być mieszаным. *Imś. b.* перемѣшанный, promieszанny, zmieszанny.

Перемѣщать, перемѣстить, przestawiac, przestawić, umieszczac, umieścić gdzie indziej; || Перемѣщаться, przestawiac się, przestawić się, być przestawia-ным. *Imś. b.* перемѣщенный, przestawio-ny.

Перемѣщеніе, -ія, *н.* przestawienie, przeniesienie, umieszczenie gdzie indziej,

Перемѣялый, zmiekkաły.

Перемѣянуть, zmiekkчыć się.

Перемѣять (*czas przysz.* перемнѣ), *об.* Переминать.

Перенашивать, переносить, przenaaszac, przenosić, przeniesić; || зуыуац, зуычъ przez czѣсте noszenie; || cierpieć, przecierpieć, znosić; || Перенашиваться, być przenoszоным. *Imś. b.* перенашенный, przenoszony.

Перенесеніе, -ія, *н.* przeniesienie, znie-sienie.

Перенесті, Перенестъ, *об.* Переносить,

Перенизывать, перенизывать, przewle-каć, przewlec, nawlekać, nawlec. *Imś. b.* перенизанный, przewleczony, nawleczony.

Перенимать, перенять (*cz. przysz.* переймнѣ), przejmować, przejąć, łapać, złapać, chwytac, schwytać; || nauczać się, nauczyć się czego, przyuczać się, przyuczyć się do czego, naśladować; || Перениматься, być przejmowanым, naśladowa-ным. Перенимать бѣглоцовъ, chwytac zbiegów. Перенять письмо на почтѣ, przejąć list na pocztę. Онъ переняль у

отца это трудное искусство, nauczył się od ojca tej trudnej sztuki. **Перенимать вѣтеръ**, *Mar.* mieć wiatr pomysłny przed innym statkiem. *Imśl. b.* перенятый, przyjęty, złapany, schwytany; || naśladowały, wyuczony.

Переніе, -іа, *n.* pierzenie, obrośnienie pierze.

Переносить, *ob.* **Перенáшивать**.

Переносить, **перенести**, **перенѣть**, **прzenosić**, **przenieść** (*z kąd, dokąd*); || appellować od sądu do sądu; || donosić, donieść, powtarzać co kto powiedział; || doznawać, doznać, doświadczać, doświadczyć, wycierpieć, wycierpieć; || **Переноситься**, **przeprowadzać się** (*na inne mieszkanie*); || **прzenosić się**. Онъ любитъ переносить вѣсти, on lubi bawić się plotkami. Много несчастьи перенѣя я въ свою жизнь, wiele nieszczęść doświadczyłem w mojem życiu. Онъ не можетъ переносить моря, on ma wstręt od morza. Онъ ничего не можетъ перенести, on nic nie może cierpliwie wytrzymać. **Переносить голодъ и хлѣбъ**, cierpliwie znosić głód i chłód. Я переносю иногда мыслію въ дни моего дѣтства, niekiedy przenoszę się myślą w czasie mego dzieciństwa. *Imśl. b.* переносенный, przeniesiony, appelowany, doznany, doświadczony i t. d.

Переносица, -ы, *ж.* wyższa część nosa.

Переносна, -и, *ж.* przenoszenie, przenosiny.

Переносно, *psk.* przenośnie, figurycznie, pod postaciami.

Переносный, przenoszony z jednego miejsca на другое; || przenośny, figuryczny.

Переность, -а, *m.* przenoszenie, przeniesienie; || *Hand.* **Переность суммы**, odłóg, przeniesienie, latas (*w rachunkach z jednej stromicy na drugą*); || **Переносы**, -овъ, *mn.* plotki, komeraże.

Переносъ, -ея, *n. ob.* **Переносица**.

Переночѣвывать, **переночевать**, **прzenosowywać**, **przenocować**.

Перенощинь, -а, *m.* pleciuch, plotkarz.

Перенощица, -ы, *ж.* plotka, plotkarka.

Перенуздывать, *ob.* **Перевзнуздывать**.

Перенумеровать, **заличбować**. *Imśl. b.* **перенумерованный**, **заличбowany**.

Перенюхивать, **перенюхать**, **wąchać**, **zwąchać**, **przewąchać**, **zwiąchać**; || **Перенюхиваться**, **wąchać się**, **zwąchać się**; || * **zmawiać się**, **zmówić się** z kim. *Imśl. b.* **перенюханный**, **прzewąchany**, **zwiąchany**.

Перенять, *ob.* **Перенимать**.

Переобувать, **переобуть**, **przeobuwać**, **przeobuć**, **przezuwać**, **przezuć** (*obuwie*); || **Переобуваться**, **przezuwać się**, **zmieniać obuwie**. * **Переобуть изъ сапоговъ въ лапти**. *Przysł.* **przywiesić do upadku**, **wziąć kogo**. *Imśl. b.* **переобутый**, **przeobuty**.

Пероодѣвать, **пероодѣть**, **przebierać**,

przebrać kogo, **przestrajać**, **przestroić**; || **Пероодѣваться**, **przebierać się**, **przestrajać się**. *Imśl. b.* **пероодѣтый**, **przebrany**, **przestrojony**.

Переоорать, **прzeorać**.

Переоосвидѣтельствованіе, -іа, *n.* **zuprewizja**.

Переоощника, -и, *ж.* **detaksacja**.

Перепадать, **перепастъ**, **czasami padać**, **przepadać**; || *nieos.* **зyskiwać**. **Перепадать дожди**, **czasami padają deszcze**. **Перепепадетъ снѣгъ**, **czasami śnieg pada**. **На этомъ мѣстѣ ему много перепадаетъ**, **na tém miejscu on dużo zyskuje**.

Перепадчивый, **ślabowity**, **ślabego здrowia**.

Перепавать, **перепаять**, **przelutowywać**, **przelutować**. *Imśl. b.* **перепаянный** **przelutowany**.

Перепавать, **перепойть**, **upać**, **upoi** (*kilka osób*).

Перепайка, -и, *ж.* **powtórne lutowanie**.

Перепаноститъ, **spaskudzić**. *Imśl. b.* **перепанощенный**, **spaskudzony**.

Перепалывать, **переползти**, **przezołgać się** (*dokąd*).

Перепалка, -и, *ж.* (**Перепальный огонь**), **Woj.** **ogień z ręcznej broni**, **strzelanie z obydwóch stron**.

Перепалывать, **переполоть**, **na nowo pleć**, **przepleć**. *Imśl. b.* **переполотый**, **przepletły**.

Перепальный огонь, *ob.* **Перепалка**.

Перепаривать, **перепарить**, **dlugo wygotowywać**; || **parzyć**, **zlewać ukropem**. *Imśl. b.* **перепаренный**, **wygotowany**; || **zlany ukropem**, **wyparzony**.

Перепархивать, **перепорхать**, **перепорхнуть**, **przelatywać**, **przelecieć z jednego miejsca na другое**.

Перепарывать, **переперороть**, **przeparać**, **przepróć**; || **rozparać**, **rozpróć**; || **члѣстаć**, **wychłostać**, **ćwiczyć**, **oćwiczyć** (*wiele osób*). *Imśl. b.* **перепоротый**, **przepróty**, **rozpróty**.

Перепахивать, **перепахать**, **przeorywać**, **przeorać**; || **Перепахиваться**, **być przeorywanym**. *Imśl. b.* **перепаханный**, **przeorany**.

Перепачкивать, **перепачкать**, **walać**, **powalać**, **smolić**, **zasmolić**, **zabrudzić**; || **Перепачкиваться**, **walać się**, **smolić się**, **brudzić się**. *Imśl. b.* **перепачанный**, **powalany**, **zasmolony**, **zabrudzony**.

Перепашка, -и, *ж.* **przeoranie**.

Перепаять, *ob.* **Перепавать**.

Перепекать, **перепѣчь**, **zbytecznie piec**, **upiec**, **wypiekać**, **wypiec**, **przepalać**; || **Перепекаться**, **zanadto być wypiekany**, **przepalany**. *Imśl. b.* **перепеченный**, **перепеченный**, **zanadto wypieczony**, **przepalony**.

Перепелѣсый, **piegowaty**; || **pstry**, **pstrokaty**;

Перепелиный, **przebieńczy**.

Перепёлка, -и, *ж.* przepiórka (*ptak*). Перепёлка ваганаець, przepiórka wabi się.

Перепёлочный, *об.* Перепеліний.

Перепель, -а, *м.* przepiór (*ptak*).

Перепелястый, *об.* Перепелёсий.

Перепелятник, -а, *м.* krogulec; || їowiec krogulców.

Перепелячий, *об.* Перепеліний.

Перепечатание, -ія, *н.* Перепечата, -и, *ж.* przedruk, przedrukowanie.

Перепечатывать, перепечатать, przedrukowywać, przedrukować; || Перепечатываться, być przedrukowywanym. *Imś. б.* перепечатанный, przedrukowany.

Перепёчь, *об.* Перепекать.

Перепивать, перепить, pić więcej od innych, przepijać, przepić kogo; || Перепиваться, upijać się.

Перепиливать, перепилить, przepiłowувать, przepiłować; || być przepiłowуwanym. *Imś. б.* перепиленный, przepiłowувану.

Перепілка, -и, *ж.* przepiłowanie.

Переписаніе, -ія, *н.* przepisanie, zdjęcie kopji; || korespondencja, korespondowanie.

Переписать, *об.* Перепісывать.

Переписной, spisowy, popisowy, tyczący się spisu ludności.

Переписчик, -а, *м.* przepisowywacz, kopiści; || spisownik, spisywacz.

Переписчица, -ы, *ж.* przepisowaczka.

Переписывание, -ія, *н.* przepisывание.

Переписывать, переписать, przepisywувать, przepisać, spisywувать, kopjować; || Переписываться, być przepisywanym; || korespondować, prowadzić korespondencja. *Imś. б.* переписанный, przepisany.

Перепись, -и, *ж.* inwentarz, spis znajdujących предметов; || obliczenie, obrachowanie, spis (*ludności*), rewizja. Народная перепись, spis ludności.

Перепищик, *об.* Перепісчикъ.

Перепищица, *об.* Перепісчица.

Переплавлять, Переплавливать, переплавить, przetapiać, przetopić (*kruszcze*), przelewać, przelać, na nowo odlać; || przepлавлять, przepławić (*przez rzekę*), przepłodzić w pław (*np. drzewo*); || Переплавливаться, być przetapianym, odlewать на nowo; || być przepławіonym (*przez rzekę*). *Imś. б.* переплавленный, przetopiony, odlany na nowo; || przepławіony.

Переплачивать, переплатить, przepłacać, przepłacić, za wiele płacić; || выплацивать в разные часы; || Переплачиваться, być wypłacanym (*w różne часы*). *Imś. б.* переплаченный, przepłacony.

Переплетать, переплести, przepłacać, przepleść; || splatać, spleść на nowo; || опрავлять, oprawić (*książkę*). *Imś. б.* переплетённый, przeplecony; || oprawiony.

Переплётная, -ой, *ж.* warsztat introligatorski.

Переплётный, introligatorski

Переплётчикъ, -а, *м.* introligator.

Переплётчиный, należący do introligatorów.

Переплётъ, -а, *м.* oprawa książki; || gama okienna.

Переплывать, переплыть, przepływувать, przepłynąć.

Перепой, -бя, *м.* przepicie się zbytecznie.

Перепойть, *об.* Перепіаывать.

Переполаснивать, переполаснять, przepłókiwувать, przepłókać; || Переполасниваться, być przepłókiwanym. *Imś. б.* переполасненный, przepłókanу.

Переползать, переползти, *об.* Перепіазывать.

Переполнять, переполнить, przepelnіаć, przepelnіić; || Переполняться, być przepelnіаным. *Imś. б.* переполненный, przepelnіony.

Переполоскать, *об.* Переполаснивать.

Переполотъ, *об.* Перепалывать.

Переполоть, -а, *м.* przepłoch, popłoch, rozruch, zamieszanie.

Переполоть мужеский, *Bot.* płodzień, mikołajek (*roślina*).

Переполошить, затрвоżyć, rzucić postrach, trwogę; || Переполошиться, затрвоżyć się, przestraszyć się. *Imś. б.* переполошенный, zatrwożony, przestraszony.

Перепонка, -ы, *здр.* перепонка, перепоночка, -и, *ж.* błona, błonka.

Перепоночный, należący do błony.

Перепончатый, błonisty.

Перепороть, *об.* Перепарывать.

Перепортить, popsuć, zepsuć; || Перепортиться, popsuć się, zepsuć się. *Imś. б.* перепорченный, popsuty, zepsuty.

Перепорхатъ, *об.* Перепархивать.

Перепорхнуть, *об.* Перепархивать.

Перепоясывать, перепоясать, przepasувать, przepasać; || Перепоясываться, być przepasуwanym. *Imś. б.* перепоясанный, przepasany.

Переправа, -ы, *ж.* przeprawa, przejście, przechód (*wojska i t. p.*); || przewóz (*przez rzekę*); || *Woj.* бегніеніе в часіе przeprowу.

Переправить, *об.* Переправлять.

Переправна, -и, *ж.* naprawa, reperacja, zreperowanie.

Переправление, -ія, *н.* przeprowadzenie, przewóz; || naprawienie, zreperowanie.

Переправлять, переправить, przeprawіаć, przeprawіаь, przewozіć, przewieźć; || направиать, направиć, poprawіаć, poprawіć, prostowаć, sprostowаć; || Переправляться, przeprawіаь się, przewozіć się; || направиать się, prostowаć się. *Imś. б.* переправлённый, przeprawіony, przewіезiony; || направиону, sprostowану, poprawіону.

Перепробовать, akosztować, pokosztować (*wszystko*), wypróbować, poprobować; || doświadczyć, doznać, spróbować, użyć.

Я перепробовал всё эти вина, skosztowałem te wszystkie wina. Он перепробовал всё средства, on użył wszelkich środków. *Imśl. b.* перепробованный, skosztowany, pokosztowany, wyprobowany i t. d.

Перепродавать, перепродать, одпрzedawać, одпрzedać; || Перепродаваться, być одпрzedawanym. *Imśl. b.* перепроданный, одпрzedany.

Перепродавецъ, -вца, *m.* одпрzedawca.

Перепродажа, -и, *ж.* одпрzedaż.

Перепродажный, тyczący się одпрzedaży.

Перепруда, -ы, *ж.* grobla, tama, || робienie tamy (*w poprzek rzeki*).

Перепружать, перепрудить, groble robić, tamować, przetamować; || Перепружаться, być tamowanym. *Imśl. b.* перепруженный, przetamowany.

Перепрыгивать, перепрыгнуть, przeakakiwać, przeskoczyć.

Перепрывать, перепрять, przygotowywać się, przygotować się, wywarzać się, wywarzyć się; || zanadto pocić się, spocić się, przepocić się.

Перепрълый, wygotowany, wywarzony; || przepocony.

Перепреть, *об.* Перепрывать.

Перепрягать, перепрячь, przeprzegać, przeprzadzić; || Перепрягаться, być przeprzeganim. *Imśl. b.* перепряженный, przeprzeżony.

Перепряжна, -и, *ж.* przeprzag.

Перепрясть, wyprząść (*wszystko*).

Перепрячь, *об.* Перепрягать.

Перепугивать, перепугать, przestraszać, przestraszyć, nabawić strachu; || Перепугиваться, przestraszać się. *Imśl. b.* перепуганный, przestraszony.

Перепугъ, -а, *m.* przestрах, trwoga.

Перепутывать, перепутать, plątać, poplątać, wikłać, powikłać; || * zagmatwać, poplątać; || uwikłać, wmieścić w co (*wiele osób*); || Перепутываться, plątać się, wikłać się. *Imśl. b.* перепутанный, popląтany, powikłany, zagmatwany.

Перепутье, -тья, *n.* dom przy drodze będący. Зайти къ кому на перепутье, wstąpić do kogo po drodze, mimochodem.

Переработание, -я, *n.* przerobienie.

Переработать, *об.* Переработывать.

Переработка, -и, *ж.* *об.* Переработание.

Переработывать, переработать, przegrabiać, przerobić; || wiele robić, narobić; || trawić, strawić (*o żołądku*); || wyrabiać, wyrobić, wypracować; || Переработываться, przegrabiać się. *Imśl. b.* переработанный, przerobiony, wypracowany.

Переранить, zranić (*wiele osób*). *Imśl. b.* сорераненный, zraniony.

Перервать, *об.* Перерывать.

Перержавълый, przerdziały.

Перержаветь, zerdzawieć, okryć się rdzą całkiem.

Перерождаť, переродить, odradzać,

odrodzić; || Перерождаться, odradzać się. *Imśl. b.* перерожденный, odrodzony.

Перерождение, -я, *n.* odrodzenie się.

Перерослый, przerosły.

Переростать, перерости, переробеть, przerastać, przerosnąć.

Перерубать, перерубить, przerać, porąbać; || Перерубаться, być przerębanym. *Imśl. b.* перерубленный, przeraбany.

Перерубка, -и, *ж.* przeraбanie, porąbanie.

Перерывание, -я, *n.* przerywanie.

Перерывать, перерывать, przekopywać, przekopać; || przewracać, poprzewracać. Перерыл всё мой книги и бумаги, przewracał wszystkie moje książki i papiery. *Imśl. b.* перерытый, przekopany; || poprzewracany.

Перерывать, перервать, przerywać, przerwać, zrywać, zerwać; || Перерываться, przerywać się, zrywać się. *Imśl. b.* перерванный, przerwany.

Перерывка, -и, *ж.* przekopanie, || przerwa, przerwanie, rozdarcie.

Перерывчатый, przerywany, nie ciągły.

Перерывъ, -а, *m.* rozерwanie, przerwanie, przerwa. На перерывъ, *об.* Наперерывъ.

Перерывать, *об.* Перерывать.

Переръзной, przerznięty, przecięty.

Переръзь, -а, *m.* przerznienie, przecięcie.

Переръзывать, переръзать, przerynać, przerznąć, przecinać, przeciąć; || зарынаć, зарznąć, zabijać, wymordować; || Переръзываться, przerynać się, przecinać się; || зарынаć się. *Imśl. b.* переръзанный, przerznięty, przecięty; || зарныты, wymordowany.

Перерядить, *об.* Переряжать.

Переряжание, -я, *n.* przestrajanie, przebieranie.

Переряжать, перерядить, przestajać, przestroić, przebierać, przebrać; || Переряжаться, przestajać się, przebierać się. *Imśl. b.* переряженный, przestrojony, przebrany.

Пересадить, *об.* Пересажать.

Пересадна, -и, *ж.* przesadzanie (*roślin*).

Пересадный, przesadzony.

Пересажение, *об.* Пересадна.

Пересаживать, пересадить, przesadzać, przesadzić; || przenosić, przemieść (*z miejsca na miejsce*); || Пересаживаться, być przesadzonym, przenoszonym. *Imśl. b.* пересаженный, przesadzony, przeniesiony.

Пересаживаться, пересесть, przesiadać, przesiąść, przesiadać się, przesiąść się.

Пересаливать, пересалить, walać, zwalić łojem i t. p.

Пересаливать, пересолить, przesałać,

przesolić. *Imśl. b.* пересолінний, перволюнный, przesolony.

Пересвітовать, пересвітотать, przewidywać, przewizdać (*mocniej od in-nych*); || wygwizdywać, wygwizdać; || Пересвітотуватися, na gwizdanie odpowiadać gwizdaniem.

Переселенець, -ця, *m.* emigrant, wychodzień.

Переселеніє, -ія, *n.* wędrówka (*ludów*), emigracja. Переселеніє душъ, metamorfozoza, przejście duszy w inne ciało.

Переселенка, -и, *ж.* emigrantka.

Переселить, переоселить, przesiadłać, przesiadlić, przenosić, przeniesić; || Переселиться, przesiadłać się, przenosić się, przeprowadzać się. Переселить крестъ изъ одной губерніи въ другую, przesiadlić włościan z jednej gubernji do drugiej. Переселить изъ деревни въ городъ, przeprowadzić się ze wsi do miasta. Переселиться въ вѣчность, przejść się do wieczności.

Пересидивать, пересидѣть, siedzieć, przebywać gdzie dłużej jak trzeba; || przez сія сиденіє чуць дратwienie w nogach.

Пересилывать, пересилить, przemagać, przemódz, przeważać, przeważać.

Переснаблять переоблбить, przeheblnować, przeheblnować; || прескромбывать, прескромбать. *Imśl. b.* перескромбленый, przeheblnowany, прескромбаны.

Пересказать, *об.* Пересказывать.

Пересказной, słyszany od innych.

Пересказчикъ, -а, *m.* plotka, papla, co donosi, z językiem chodzi; || opowiadacz.

Пересказчица, -ы, *ж.* papla, plotkarka.

Пересказы, -овъ, *m. mn.* plotki, kome-
dye, gadanina.

Пересказывать, пересказать, powiadać, opowiedzić, powtarzać, powtórzyć. *Imśl. b.* пересказанный, opowiedziany, powtórzony.

Перескакивать, перескочить, перескочить, прескаківаць, прескочыць.

Переснакивать, переснакиать, прегазать, прегоніць, wyrzedzać, wyrzedzić.

Переснащикъ, *об.* Пересказчикъ.

Пересноблить, *об.* Переснаблять.

Перескочнуть, *об.* Переснакивать.

Перескочъ, -а, *m.* прескок, skok zrobiony przez co.

Перескочить, *об.* Переснакивать.

Пересластить, *об.* Переслащивать.

Переслать, (*cz. przysz.* перешлю), *об.* Пересылать.

Переслащивать, пересластить, przesładzać, przesłodzić, zanadto osłodzić. *Imśl. b.* преслащєнный, przesłodzony.

Переслушивать, переслушать, przesłuchывать, przesłuchać, wysłuchiwać, wysłuchać. *Imśl. b.* переслушанный, przesłuchаны, wysłuchаны.

Переслѣдованіє, -ія, *n.* powtórne badanie, powtórne śledztwo.

Переслѣдывать, переслѣдовать, na nowo śledzić, sądzić jaką sprawę, wprowadzać nową indagację. *Imśl. b.* переслѣдованный, na nowo osadzony, indagowany.

Переслѣжина, -ы, *ж.* skrzywienie belki; || zaдраснієніє.

Пересматривать, пересмотрѣть, przeglądać, pzejrzeć, przepatrywać, przepatrzeć; || Пересматриваться, być przeglądаным, przepatrywanym. *Imśl. b.* пересматриванный, przejrzany, przepatrzony.

Пересматривать, -а, *m.* przeglądacz, rewizor.

Пересматривать, -ы, *ж.* przeglądająca, rewidująca co.

Пересмотрѣть, -а, *m.* przejrzanie, obejrzenie. *Praw.* пересмотрѣ дѣла, рѣшенія, рестytucja.

Пересмотрѣть, *об.* Пересматривать.

Пересмѣивать, пересмѣхатъ, пересмѣивать, wysmiać, wysmiać, szydzić, wyszydzić; || Пересмѣиваться, usmiechać się wzajemnie do siebie; || być wysmiewanym.

Пересмѣхнуться, usmiechnąć się wzajemnie do siebie.

Пересмѣшить, rozśmieszyc.

Пересмѣшка, -и, *ж.* wysmiewanie, szydzenie.

Пересмѣшливость, -и, *ж.* żartobliwość, szyderstwo.

Пересмѣшливый, żartobliwy, szydzący.

Пересмѣяніє, -ія, *n.* wysmiewanie, szydzenie, wydrwianie.

Пересмѣять, *об.* Пересмѣивать.

Пересмѣялый, porękaný na skórze, stwardniały od wiatru lub gorąca. Пересмѣялыя губы, poręcane wargi.

Пересмѣгнуть, porękać lub stwardnieć (*od wia'ru lub gorąca*).

Переснащивать, *об.* Переснащивать.

Переснащия, -и, *ж.* *Mar.* odmiana lin, sprzętu okrętowego.

Переснащивать, переснащить, na nowo opatrywać, opatrzeć okręt we wszystkie porządki, uzbroić. *Imśl. b.* Переснащєнный, na nowo opatrzony we wszystkie porządki.

Пересолаживать, пересолодить, zanadto dodawać, dodać słodcu.

Пересолить, *об.* Пересолаживать.

Пересоль, -а, *m.* przesolenie, słoność zbyteczna.

Пересохлый, zbyt wysuszony, wyschły, oschły.

Пересохнуть, *об.* Пересыхать.

Переспать, *об.* Пересыпать.

Переспоривать, переспорить, przedysputować, przekonać kogo dysputując, przegadać, przeswarzyć. *Imśl. b.* переспорєнный, przedysputowany.

Переспрашивать, переспросить, wypytywać, wypytać, powtórnie: pytać, wybadać. *Imśl. b.* переспросєнный, powtórnie wypytany, wybadany.

Переопрѡсь, -а, *m.* powtórne wypytywanie, przebadanie.

Пересрѡчивать, пересрѡчить, przedłu-
żać, przedłużyć termin, po skończeniu
pierwszego. *Imśl. b.* пересрѡченный, prze-
dłużony.

Пересрѡчна, -и, *ż.* przedłużenie terminu
(*po skończeniu pierwszego*).

Пересрѡчный, przedłużenia terminu ty-
czący się.

Пересобривать, пересобрить, kłócić, po-
kłócić, rozważyć; || Пересобриваться, kłó-
cić się, pokłócić się.

Переставать, перестать, przestawać,
przestać.

Переставить, *ob.* Переставлять.

Переставна, -и, *ż.* Переставленіе, -іа,
n. przestawienie, przestawianie; || przełoże-
nie, przekładnia wyrazów.

Переставливать, переставлять, пере-
ставить, przestawiać, przestawić; || prze-
kładać, przełożyć (*z miejsca na miejsce*);
|| Переставливаться, być przestawianym,
przekładanym. *Imśl. b.* переставленный,
przestawiony, przełożony.

Переставывать, перестоять, stać dłużej
nad czas oznaczony; || Переставываться, psuć
się, zepsuć się od długiego stania, zosta-
wania na jednem miejscu.

Переставливать, перестановить, *ob.*
Переставлять.

Перестановна, -и, *ż.* przestawienie; ||
przełożenie, przekładnia (*wyrazów*).

Перестарѣлый, przestarzały.

Перестарѣть, przestarzeć (*o drzewach*).

Перестать, *ob.* Переставать.

Перестѣгивать, перестегать, na nowo
perzekowywać, perzekowywać; || na nowo
zarinać (*np. guziki*); || * chłostać; || Пере-
стѣгиваться, być perzekowanym. *Imśl. b.* пе-
рестѣганный, perzekowany na nowo.

Перестигать, перестигнуть, перестичь,
prześcigać, prześcignąć, wyścigać, wyści-
gnąć. *Imśl. b.* перестигнутый, перестиг-
нутый, prześcignięty.

Перестигнѣніе, -іа, *n.* prześcignięcie.

Перестилать, перестлать, prześciлаć,
prześciłać, inaczej stlać; || przydyłować, ina-
czej dyłami wykładać, wyłożyć.

Перестилна, -и, *ż.* prześcielenie, stłanie
inaczej; || przydyłowanie.

Перестирать, *ob.* Перестирывать.

Перестирна, -и, *ż.* wupranie na nowo.

Перестирывать, перестирать, праć, wu-
прияć, wuprać (*bieliznę*); || Перестирыва-
ться, być wupieranym, praniem oczy-
szczanym. *Imśl. b.* перестиранный, prze-
prany, wuprany.

Перестичь, *ob.* Перестигать.

Перестлать, *ob.* Перестлать.

Перестой, -оя, *m.* długie stanie; || ze-
psucie się trunków od długiego stania.

Перестойлый, zepsuty w ciągu długiego
stania, przestały.

Перестоять, *ob.* Переставывать.

Перестрагивать, перестрогать, prze-
heblowywać, przeheblować; || Перестра-
гиваться, być przeheblowywanym. *Imśl. b.*
перестроганный, przeheblowany.

Перестрагивать, перестробить, przebu-
дowywać, przebudować; || na nowo nastra-
іаć, nastrѡić (*instrument muzyczny*); || Пе-
рестрагиваться, być przebudowywanym; ||
być nastrajany. *Imśl. b.* перестробный,
przebudowany; || na nowo nastrojony.

Перестрагивать, перестрочить, prze-
stѣbnowywać, przestѣbnować. *Imśl. b.*
перестроченный, przestѣbnowany.

Перестрогать, *ob.* Перестрагивать.

Перестрой, -оя, *m.* przestrojenie (*instru-
менту muzycznego*).

Перестройна, -и, *ż.* przebudowanie.

Перестроить, *ob.* Перестрагивать.

Перестрочить, *ob.* Перестрагивать.

Пе еструивать, *ob.* Перестрагивать.

Перестрѣливать, перестрѣлать, prze-
strzelać, przestrzelić, nastrzelać; || Пере-
отрѣливаться, strzelać do siebie. *Imśl. b.*
перестрѣльный, przestrzelony.

Перестрѣлна, -и, *ż.* ogień z ręcznej bro-
ni, strzelanie wzajemne.

Перестрѣль, -я, *m.* doniesienie (*strzelań,
pocisku*).

Перестрѣлать, *ob.* Перестрѣливать.

Переступать, переступить, przcho-
dzić, przejść przez co na drugą stronę,
przekraczać, przekroczyć; || ledwie suwał
nogami, iść pomału.

Переступѣнь, -яніа, *ż.* Боа, przestęp, ma-
ojca (*roślina*).

Переступить, *ob.* Переступать.

Переступный, krzyżujący się. Переступ-
ные стихи, większe z gumami przekładan-
nemi.

Пересудачивать, пересудачить, *Gmim.*
posadaać, posadzić, przyganiać, przyganić
(*co komu*).

Пересудать, *ob.* Пересудать.

Пересудачить, -а, *m.* posadziiciel, surowy
krytyk; || *Star. Prawo.* na nowo rozpatru-
jący sprawę.

Пересудачница, -ы, *ż.* posadziicielka, kry-
tykująca.

Пересудъ, -а, *m.* *Star.* powtórne rozpatr-
zenie i zdecydowanie sprawy; || Пересуды,
-овъ, *m.* plotki, komerage, obmowa.

Пересудать, пересудывать, пересу-
дить, na nowo sądzić, rozpatrywać spra-
wę; || posadaać, przyganiać; || Пересуди-
ться, пересудиваться, na nowo być są-
dzonym, rozpatrywanym. *Imśl. b.* Пере-
судженный, пересудженный, na nowo roz-
patrzone, osądzony.

Пересупонить, przemocować rzemienie
chomąta.

Пересучивать, пересучить, przekrѣcać,
prekrѣcić, skrѣcać, skrѣcić (*np. jedwab*).
Imśl. b. пересученный, пересученный,
prekrѣcony, skrѣcony.

Пересу́чна, -я, *ж.* *kręcenie, skręcenie* (*np. jedwabiu*).

Пересушѣніе, -ія, *н.* *przesuszenie*.

Пересушыва́ть, **пересушить**, **пресушва́ть**, **пресушzyć**, **высушва́ть**, **высушzyć**; || **Пересушыва́ться**, **быть пресушываемым**, **высушываемым**. *Imś. б.* *пересушѣнный, пресушзаны, wysuszony*.

Пересу́шка, -я, *ж.* *об.* **Пересушѣніе**.

Пересчитыва́ть, **пересчитать**, **перече́сть**, **przeliczáть**, **przeliczyć**, **прерачо́вывать**, **прерачова́ть**; || **Пересчитыва́ться**, **быть прерачываемым**, **прерачовываемым**. *Imś. б.* *пересчитанный, перече́нный, przeliczony, przerachowany*.

Пересыла́тель, -я, *м.* **пресыла́ч**, **пресыла́ющий**.

Пере́сылательница, -ы, *ж.* **пресыла́ющая**.

Пресыла́ть, **переслать**, **пресыла́ть**, **przesłáть**, **posyłáть**; || **Пресыла́ться**, **быть пресылаемым**, **посылаемым**. *Imś. б.* *пресланный, przesłany, posłany*.

Пресы́лка, -и, *ж.* **пресы́лка**, **пресыла́ние**. **Послать ко́го** **пересыла́ть**, **odeślać kogo** **pod konwojem**.

Пресы́льный, **Пресы́лочный**, **пресыла́ный**.

Пресыла́ть, **переспа́ть**, **спа́ть збы́т длу́го**.

Пресыпа́ть, **пересыпать**, **пресыпува́ть**, **przesypáть**, **posypowáть**, **posypać**. *Imś. б.* **пресыпанный**, **пресыпаны**.

Пресыпной, **пресыпаны**; || **на ново** **пресыпаны** **i** **помieszаны**.

Пресы́тить, *об.* **Пресыча́ть**.

Пресыча́ть, **пересохну́ть**. **Пресыща́ть**, **пересы́тить**, *об.* **Пресыща́ть**, **пресы́тить**.

Пресыще́ніе, *об.* **Пресыще́ніе**.

Пересѣва́ніе, -ія, *н.* *przesiewanie*.

Пересѣва́ть, **пересѣять**, **пресѣва́ть**, **przesiawáть**; || **пылова́ть**, **претрза́сать** **на ново** **przez sito**; || **Пересѣва́ться**, **быть пресѣваемым**, **претрза́сываемым**. *Imś. б.* **пересѣянный**, **przesiany, przetrząsnięty**.

Пересѣ́вь, -а, *м.* **збы́teczny** **zasiew**.

Пересѣ́датель, **пересѣ́сть**, **пресѣда́ть**, **przesiadáć**, **przesiąść**.

Пересѣ́дина, -ы, *ж.* **rozpadlina**. **Пересѣ́дина** **на** **ко́мѣ**, **padanie** **się** **skóry**.

Пересѣ́дывать, **пересѣ́датель**, **пресѣдо́датель**, **przekulbaczyć**. *Imś. б.* **пересѣ́данный**, **przesiodłany, przekulbaczony**.

Пересѣ́нать, **пересѣ́чь**, **пресѣина́ть**, **пресѣи́чь**, **przerzynáć**, **przerzynáć**; || ***chłostać**, **wychłostać**, **obić** (*wiele osób*); || **Пересѣ́наться**, **пресѣина́ть** **się**, **przerzynáть** **się**; || **крызѣ́вывать** **się** (*o drogach*). *Imś. б.*

Пересѣ́ченный, **пресѣи́чь**, **прерзніе́тъ**; || **пресѣ́ченный**, **wychłostany**.

Пересѣ́че́ніе, **пресѣина́ние**, **пресѣи́чь**, **zeryzowanie**. *Mat.* **то́чна** **пересѣ́че́нія**, **pkt** **przecięcia** (*linji*).

Пересѣ́чка, -и, *ж.* *об.* **Пересѣ́че́ніе**.

Пересѣ́чь, *об.* **Пересѣ́нать**.

Пересѣ́ять, *об.* **Пересѣ́вать**.

Перета́пливание, -ія, *н.* **przetapianie**

(*np. masła*); || **претра́пание** (*np. w piecach*).

Перета́пливать, **перетопи́ть**, **претра́пва́ть**, **przetapiać**, **przetopić** (*np. masło, cynk i t. d.*); || **претра́пала́ть**, **претра́пали́ть** (*np. we wszystkich piecach*); **Перета́пливаться**, **быть претра́пываемым**, **претра́пываемым**. *Imś. б.* **перетопленый**, **przetopiony, przetapony**.

Перета́пывать, **перетопта́ть**, **миеси́ть**, **zamiesić** (*glinę*); || **заете́вывать**, **zadeptać**; || **нищы́ть**, **zniszczyć**, **zedrzeć** (*obowie*). *Imś. б.* **перетоптанный**, **zamieszany, zdeptany, zniszczony, zdarty**.

Перета́сывать, **перетасна́ть**, **перета́щить**, **претасна́чь**, **przeciągać**, **przeciągnąć** (*z miejsca na miejsce*), **претасна́чь**, **przewlekać**, **przewlec**; || ***о́крада́ть**, **kraść**, **ukraść**; || **Перетасна́ваться**, **быть претасна́ваемым**, **претасна́ваемым**; || **сига́нать** **się**, **wlec** **się**. *Imś. б.* **перетасна́ченный**, **przeciągnięty, przewleczony**.

Перетерѣ́ть, *об.* **Перетерпа́ть**.

Перетерпа́ть, **перетерпа́ть**, **вытры́мувать**, **wytrzymać**, **znosić**, **zniesić** **cierpliwie**.

Перетерпа́ть, **перетерѣ́ть**, **выcieráть**, **wytrzeć**; || **претасна́чь**, **przetrzeć**, **tarciem** **przedziurawiać**; || **Перетерпа́ться**, **выcieráть** **się**, **przecierać** **się**. *Imś. б.* **перетерѣ́тый**, **wytarty, przetarty**.

Переты́кать, *об.* **Перетыка́ть**.

Переты́нуть, *об.* **Перетыкива́ть**.

Перетолкова́ть, *об.* **Перетолковыва́ть**.

Перетолкови́нь, -а, *м.* **претасна́ющий** **lub** **falszynie** **wykładający** **rzecz**.

Перетолкови́ца, -ы, *ж.* **претасна́ющая** **lub** **falszynie** **wykładająca** **rzecz**.

Перетолкови́вать, **перетолковва́ть**, **претасна́чь**, **tłómaczyć**, **wykładać** **co** **falszynie**; || **Перетолкови́ваться**, **быть претасна́ваемым**, **wykładanym** **falszynie**. *Imś. б.* **перетолкованный**, **przekrecony, wyłożony** **falszynie**.

Перетолчи́ть, **претлѣ́ть**, **potłuc**. *Imś. б.* **перетолчи́нный**, **przetłuczony**.

Перетопи́ть, *об.* **Перета́пливать**.

Перетопи́ня, *об.* **Перета́пливание**.

Перетопи́ня, -овъ, *mn.* **gręzy**, **to** **oo** **po** **stopieniu** **zostaje**.

Перетопта́ть, *об.* **Перета́пывать**.

Переторговва́ть, *об.* **Переторговыва́ть**.

Переторгови́нь, -а, *м.* **претасна́ющий**.

Переторгови́ца, -ы, *ж.* **претасна́ющая**.

Переторгови́вать, **переторговва́ть** (**что** **у** **но́г**), **posunąć** **cenę** (*przy kupnie*); || = (**чѣ́мъ**), **przekupować**, **przekupić** **i** **sprzedawać** **na** **nowo**.

Переторпи́ня, -и, *ж.* **relicytacja**.

Перетра́вить, **отру́чь** (*wiele osób*); || **Myśl** **zagnać**, **zapędzić** (*wiele zwierząt*).

Перетру́сить, *об.* **Перетрушыва́ть**.

Перетру́сна, -и, *ж.* **претрза́сывание**; || **postrach**, **zamieszanie**.

Перетрушыва́ть, **перетру́сить**, **претрза́сывать**, **przetraszać**; || **Перетрушыва́ться**, **быть претрза́сываемым**.

Перетру́ситься, **претрза́сывать** **się**, **przełknąć** **się**.

Перетрясать, *об.* Перетря́сывать.
Перетрясна, -и, *ж.* przetrząśnienie; || *об.*
Передра́га.

Перетря́сывать, перетря́сать, перетря́сти, przetrząsać, przetrząść; || Перетря́сываться, być przetrząszanym. *Imśl. b.* перетря́сенный, przetrząśnięty.

Перетря́живать, перетря́хнуть, претрząсаć, przetrząsać. *Imśl. b.* перетря́хнутый, przetrząśnięty.

Переты́кать, переты́кать, przetykać, przetkać, przerabiać, przerobić. Переты́кать шёлком, przetykać jedwabiem (*np. materje*).

Переты́кивать, переты́кать, переты́нуть, wbijać, wbić, powbijać (*zdbyw w inne miejsce*), utykać, poutykać, wetknąć; || Переты́киваться, być wbijanym, utykanym. *Imśl. b.* переты́нутый, wetknięty, poutykany (*w inne miejsce*).

Переть, naciskać, napierać, nacięгаć, па...

Перетя́гать, wygrać sprawę, proces przeciwko komu.

Перетя́гивать, перетя́нуть, przeciągać, przyciągać (*z miejsca na miejsce*); || претвазаć, przeważać; || ścisnąć, ścisnąć; || Перетя́гиваться, ścisnąć się, ścisnąć się; || *Mar.* ciągnąć ku sobie statek za pomocą liny; || być przeciąganym. *Imśl. b.* перетя́нутый, przeciągnięty, przeważony, ścisnięty.

Перетя́жка, -и, *ж.* ściskanie; || podzelenianie obuwia.

Перетя́жники, -а, *м.* pas szeroki do ściskania się.

Перетя́нуть, *об.* Перетя́гивать.
Перетя́жной, służący do ściągania. Перетя́жные сапоги, podzeleniane buty.

Перу́лонок, -лика, *здр.* перу́лочень, -чка, *м.* uliczka poboczna, zaułek. Глухой перу́лонок, ulica bez wyjścia, nieprzechodnia niecała.

Переу́ступать, переу́ступить, przelewać, przelać (*swoje prawo na drugiego*).

Переу́ступна, -и, *ж.* przelew, przelewanie (*swego prawa na drugiego*).

Переу́туживать, переу́тужить, przeprasowywać, przeprasować.

Переучать, переучивать, переучить, на nowo uczyć, nauczać; || Переучивать-ся, на nowo się uczyć; || być wyuczonym на nowo. *Imśl. b.* переучённый, на nowo wyuczony.

Перехаживать, переходить, przechодить, przejść.

Перехватать, *об.* Перехватывать.

Перехватить, *об.* Перехватывать.

Перехватна, -и, *ж.* przejęcie, ujęcie (*np. wbiegow*); || *zakąśka, śniadanie naprędcе.

Перехватъ, -а, *м.* kibić, talja, stan. На перехватъ, *psk.* на wyścigi, wyścигiem. || Перехваты, -овъ, *mn.* bole przed porodem.

Перехватывать, перехватать, пере-

хватить, chwycić, schwycić, ująć, przytrzymać, przytrzymać; || pożyczać, pożyczyc u kogo (*na niejaki czas*); || zakąśić, zjeść co na prędcе; || Перехватываться, być chwytanym, przytrzymywanym. *Imśl. b.* перехваченный, schwyтany, ujęty, przytrzymany.

Перехворать, zachorować (*jeden po drugim*).

Перехитрять, перехитрить, przemąщzać, przejść kogo w chyтości; || zbyt wyszukiwać, robić co wyszukaném, czedzić.

Переходить, перейти, przechodzić, przejść; || przypadać na kogo, wypadać, dostać się komu; || *Min.* wydobywać się, wyciągać się; || zmieniać się w co, zamieniać się na co, przestaczać się, obracać się w co; || przebiegać, przebiez, przebiegać. Перейти через Альпы, przebyć Alpy. Это имѣние перешло къ нему по наслѣдству, ten majątek dostał mu się w spadku. Ссора эта перешла въ драку, та sprzeczka zamieniła się na bójkę. Я переходилъ всё улицы, przebieгłem wszystkie ulice. Перейти къ наступательнымъ дѣйствіямъ, przystąpić do działań zaczepnych.

Переходный, przejściowy, czasowy, tymczasowy, przemijający.

Переходчивый, zmienny, niestały.

Переходъ, -а, *м.* przejście, przechód; || Переходы, -овъ, *mn.* galerja, przejścia pokryte, korytarze.

Переходящій глаголь, -а, *м.* Gram. słowo przechodnie, czasownik przechodni.

Переходженіе, -іа, *н.* *об.* Переходъ.

Перецарапывать, перецарапать, rozdrapywać, rozdrapać. Перецарапываться, перецарапаться, podrapywać się, podrapać się. *Imśl. b.* перецарапанный, podrapany.

Перецъ, -рца, *м.* pierprz. Стручновы́й перецъ, pierprz turecki. Дини́й перецъ, wilcze łyczko (*drzewko*).

Перецыганывать, перецыганить, wuśmiewać, wuśmiać, wyszydzić kogo.

Перецѣживать, перецѣдить, претедзаć, przedcedzić; || Перецѣживаться, претедзаć się. *Imśl. b.* перецѣженный, перецѣженный, przedcedzony.

Перецѣживать, перецѣнить, на nowo oceniać, ocenić, przetaksować; || Перецѣживаться, на nowo być ocenionym. *Imśl. b.* перецѣженный, на nowo oceniony, przetaksonowany.

Перецѣнна, -и, *ж.* nowe otaksonowanie.

Перечеканивать, перечеканить, на nowo bić, wybijać (*monety*). *Imśl. b.* перечеканенный, на nowo wyбиты.

Перечеканна, -и, *ж.* wybijanie, wyciskanie на nowo (*monety*).

Переченіе, -іа, *н.* przeczenie, sprzeciwianie się.

Перечень, -чня, *м.* treść, summarjusz, wyciąg, krótki zbiór; || całość, summa,

ogół; || *Praw.* kopja skargi podanej przez powoda.

Перечёркивать, перечёркать, перечеркнуть, przekreślać, przekreślić; || wymazać, wymazać; || *Перечёркиваться*, być przekreślonym, wymazywanym. *Imśl. b.* *перечёрканный*, *перечёркнутый*, *перечёрклены*, *wymazаны*.

Перечёркивать, перечернить, посчернить, poszczernić na nowo; || wszystko poszczernić; || brudzić, zabrudzić; || przekreślać, porząwać napisane. *Imśl. b.* *перечерченный*, *poszczerнёны*, *zabrudzony*.

Перечёркивать, перечертить, на пожо kreślić, przekreślać, przekreślić, przerysowywać, przerysować. *Imśl. b.* *перечёрченный*, *на nowo skreślony*, *przekreślony*, *przerysowany*.

Перечесать, *ob.* *Перечёсывать*.
Перечесць (*cz. przyszł.* *перечтý*), *ob.*
Пересчитывать, *Перечитывать*.
Перечёсь, -а, *m.* zadrażnienie skóry od rozczesывания.

Перечёсывать, перечесать, на nowo rozczesywać, rozczesać (*włosy*); || zanadto skrobać, drapać; || *Перечёсываться*, być на nowo czesanym; || skrobać się, drapać się. *Imśl. b.* *перечёсанный*, *на nowo rozczesаны*, *uczesаны*.

Перечётъ, -а, *m.* przeliczenie, przerahowanie, naliczenie więcej niż należało; || liczenie jednego za drugim. *Я всёхъ знаю на перечётъ*, *znam wszystkich porzeczególe*.

Перечинивать, перечинить, на nowo geregować, zregerować, przeregerować, parąwiać, porąwiać, porąwawić; || temperować (*pióta*). *Imśl. b.* *перечинённый*, *przeregерованы*, *porąwiony*.

Перечинна, -и, *ż.* geregacja, parąwa, parąwienie.

Перечисленье, -я, *n.* wyliczenie, obliczenie, obrachunek; || przeniesienie, przeprowadzenie (*z jednego stanu w drugi*).
Перечисленье въ другія мѣстности страны, przesiedlenie się do innych miejscowości kraju.

Перечислять, перечислить, wyliczać, wyliczyć, obliczać, obliczyć; || przеносić, przенести (*z jednego stanu w drugi*). *Imśl. b.* *перечислённый*, *wyliczony*, *obliczony*.

Перечистить, *ob.* *Перечистять*.
Перечистна, -и, *ż.* czyszczenie, oczyszczenie.

Перечитывать, перечитатъ, przeczytywав, przeczytać, odczytywać, odczytać; || *Перечитываться*, być czytowanym. *Imśl. b.* *перечитанный*, *przeczyтаны*, *одчытаны*.

Перечить, поперечить (*ному*), sprzeciwiać się (*komu*), w poprzek stawać.

Перечисать, перечистить, przeczyszczać, przeczyszczić, wyczyszczać, wyczyszczić na nowo; || czyścić, wyczyszczyć (*wszystko*); || *Перечисаться*, być wyczyszczanym. *Imśl. b.*

b. *перечисённый*, *wyczyszczony*, *przeczyszczony*.

Перечневой, krótki, zebrany i przedawiony w treści, treściwy, summaryczny.

Перечнить, -а, *m.* *Вол.* pierzycza mała, pierzyczka, rzeżucha psia, włoska.

Перечница, -ы, *ż.* pierznica, pierzniczka.

Перечный, pierzowy. Перечная трава, rzeżucha ogrodowa.

Перешагивать, перешагнуть, stapać, przestąpić, przechodzić, przejść; || *Перешагать*, przebiez. *Я перешагалъ всё улицы*, *przebiegłem wszystkie ulice*.

Перешаривать, перешарить, szukać, przetrząsać, przetrząsać. *Imśl. b.* *перешарённый*, *szukany*, *przetrząsany*.

Перешёнь, -ёйна, *m. Geogr. zdr.* *Перешёмень*, -чна, *międzymorze*, *przesmyk*.

Перешёптываться, szeptać sobie nawzajem do ucha.

Перешёпты, -овъ, *m.* szepty, szeptańie.

Перешибать, перешибить, przełamywać, przełamać, gruchotać, zgruchotać (*на двоје*), roztraskać, potrzaskać, stłuc. || *Гвин.* *góre brać*, *wziąć nad kim*.

Перешибъ, -а, *m.* wyłamanie, złamanie, wybicie, atłuczenie.

Перешиванье, -я, *n.* przesywanie, szycie na nowo.

Перешивать, перешить (*cz. przysz.* *перешý*), przesywać, szyć, uszyć na nowo; || *Перешиваться*, być przesywanym. *Imśl. b.* *перешитый*, *uszyты на nowo*.

Перешивна, -и, *ż.* *ob.* *Перешиванье*.

Перешивной, *на nowo uszyты*.

Перешить, *ob.* *Перешивать*.

Перецеголать, przewyżzyć kogo w wystrojeniu, w wytworności, wykwintności.

Перещипывать, перещипать, przeskuбуwać, przeskuбаć. *Imśl. b.* *перещипанный*, *przesкубаны*; || *Перещипываться*, być przeskubywanym. *Imśl. b.* *перещипанный*, *przesкубаны*.

Перещупывать, перещупать, wymacać, wymasać, obmacywać, obmacać; || *Перещупываться*, być obmacywanym. *Imśl. b.* *перещупанный*, *obmacаны*.

Переѣдать, переѣсть, przегрызać, przегрызć, przecinać zębami; || *Перезъ* *zjadać*, *zjeść*; || **прежѣдаć*, *niszczyć*; || *Переѣдаться*, być przегрызанym i t. d. *Imśl. b.* *переѣденный*, *przegрызiony* i t. d.

Переѣздить, objechać, zwiedzić (*wiele krajów*).

Переѣзна, -и, *ż.* przejazd; || przeprowadzenie się (*на inne mieszkanie*).

Переѣздъ, -а, *m.* *ob.* *Переѣзна*.

Переѣзжанье, -я, *n.* przejeżdżanie, przejechanie.

Переѣзжать, переѣхать, przejeżdżać,

przejechać; || przeprowadzać się, przeprowadzić się (*np. na inne mieszkanie*).

Переѣхать, *об.* Переѣзжать.

Перезнаменованіе, -ія, *n.* powtórne egzaminowanie.

Перезнаменовывать, перезнаменовываться, на novo egzaminować, przeegzaminować; || Переэкзаменовываться, повторне здавать экзамен. *Imśl. b.* переэкзаменованный, przeegzaminowany.

Перигей, -ей, *m.* *Astr.* perigeum, punkt najbliższej odległości planety od ziemi.

Перигейя, -ія, *m.* perihelja, punkt najbliższej odległości od słońca.

Перила, -ъ, *mn.* poręcze, balustrada.

Перильный, порęczowy, balustradowy.

Перильца, Перильцы, -лець, *mn.* *zdr.* *об.* Перила.

Перина, -ы, *ж.* pierzyna, piernat.

Перинный, pierzynny, piernatowy.

Перистиль, -я, *m.* *Archit.* perystyl, galerja z kolumn odosobnionych.

Перистый, pierzysty.

Периться, опериться, pierzyć się, w pierze obrastać, obrosnąć (*o ptakach*).

Периферія, -ія, *ж.* *Mat.* okręg, obwód (*linji krzywój*).

Перифраза, -ы, *ж.* omówienie, zamiast jednego wyrazu użycie kilku.

Перифразический, omówny, *об.* Перифраза.

Периодически, *psk.* perjodycznie.

Периодический, perjodyczny, okresowy.

Периодъ, -а, *m.* perjod, obieg, przeciąg czasu; || okres (*to mowie*).

Перна, -и, *ж.* sam koniec świda.

Перналовый, perkalowy.

Перналь, -я, *m.* perkal.

Перла, -ы, *ж.* Перло, -а, *n.* perła.

Перламутовый, z perłowój macicy.

Перламуть, -а, *m.* macica perłowa.

Перлинь, -я, *m.* *Mar.* rodzaj liny grubej od 3 do 6 cali.

Перловникъ, -а, *m.* *Bot.* trawa perłowa, perłówka.

Перловый, —перловая крупа, kasza perłowa; || Перловый perłowy, z perł.

Перломуть, -а, *m.* *об.* Перломуть.

Перль, -а, *m.* perła.

Пермень, *об.* Пельмень.

Пернатка, -я, *ж.* pióro morskie (*rodzaj zwierzkowzewu, piópa*).

Пернатый, pierzасты. Пернатя, *mn.* piastwo.

Перо, -а, *n.* pióro. Писчее перо, pióro do pisanja. Стальное перо, pióro stalowe, stalka. *Przysł.* Что написано перомъ, то не вырубишь топоромъ, слово вѣтъ, прямо грунт.

Перовникъ, -а, *m.* piórnik, piórnica.

Перовой, skrzydłowy, używany w skrzydłach wiatraków.

Перочинный ножиць, *m.* scyzoryk.

Перпендикулярно, *psk.* prostopadłe, pionowo.

Перпендикулярность, -и, *ж.* prostota, pionowość.

Перпендикулярный, prostopadły, pionowy.

Перпендикуляръ, -а, *m.* *Mat.* linja prostopadła.

Персей, -ей, *m.* *Astr.* Perseusz (*konstel.*).

Перси, -ей, *mn.* piersi.

Персиновый, brzoskwiniowy. Персиновое дерево, brzoskiew, brzoskwinia (*drzewo*).

Персинъ, -а, *m.* brzoskiew (*drzewo*); || brzoskwиния (*owoc*).

Персона, -ы, *ж.* osoba (*мужczyzna lub kobieta*).

Перспектива, -ы, *ж.* perspektywa, widok otwarty.

Перспективный, wystawiający w perspektywie.

Перстень, -стня, *zdr.* перстень, -ныя, pierścień, pierścionek.

Перстень, -я, *m.* pierścienica, szkatułka na pierścienie.

Перстневой, pierścieniowy, pierścienны.

Перстневой палець, czwarty palec u ręki od wielkiego, serdeczny.

Персть, -я, *m.* palec, *об.* Палець.

Персть, -и, *ж.* proch, ziemia.

Перуный, перуновыи, piórunowy, grzmotowy.

Перунъ, -а, *m.* piórun.

Перхать, перхнуть, *nieos.* krztusić się, zakrztusić się.

Перхота, -ы, *ж.* krztuszenie się.

Перхотина, -ы, *ж.* flegma.

Перхотунъ, -я, *m.* charkotliwy.

Перхотунья, -ныя, *ж.* charkotliwa.

Перцеидецъ, -дця, *m.* tukan (*ptak*).

Перчатка, -и, *ж.* *zdr.* перчаточка, -и, rękawiczka.

Перчаточникъ, -а, *m.* rękawicznik.

Перчаточница, -ы, *ж.* rękawicznica.

Перчаточный, rękawiczny.

Першить, *nieos.* krztusić się.

Перышко, -а, *n.* pióro.

Перышкы, -я, *m.* przedający pióra.

Перяной, pierzаны. Перяной рядъ, akłady pierza i puchu.

Песецъ, -ца, *m.* *Zool.* lis biały, piesak.

Песина, -и, *ж.* ciemna przega (*w futrze*);

|| *Bot.* psi zab (*roślina*).

Песинчатый, mający wiele ciemnych przęgów, *об.* Песина.

Песинъ, -а, *m.* piesak.

Песий, psi; || Песьи дни, dni kanikularne; *Astr.* Песья звезда, Syrjusz (*gwiazda*).

Пескаръ, *об.* Пискаръ.

Песни, -ей, *m.* *mn.* piaski, piaskozyzna.

Песноватый, piaskowaty.

Песнирой, -оя, *m.* piasecznik, piaskowy węgorz.

Песобѣй, -ѣя, *m.* *Bot.* zimowit (*roślina*).

Песокъ, -снѣ, *zdr.* песочекъ, -чия, *m.* piasek, piaseczek. Золотоносный песокъ, piasek złoto w sobie zawierający. Сахарный песокъ, cukier nierafinowany, mączka cukrowa. * Стрѣнть на песокѣ, stawiać na piasku co nietrwalego * Онъ изъ песку верёвки вѣтъ, ze wszystkiego potrafi wyciągnąć zysk.

Песочница, -ы, *ж.* piasecznica, piaseczniczka.

Песочный, piaseczny, piaskowy. Песочные часы, klepsydra, zegar piaseczny.

Пестинный, *Bot.* należący do súpka, organu samicznego, *ob.* Пестинь.

Пестинь, -а, *m.* *Bot.* súpек, organ samicy; || tuczek.

Пестовой, tuczkowy, tuczokowy, *ob.* Пестъ.

Пестредина, *ob.* Пестредь.

Пестрединный, cwelichowy, *ob.* Пестредь.

Пестрѣние, -я, *n.* pstrzenie.

Пестреный, pstrokaty.

Пестрѣць, -а, *Bot.* hubka, żagiew, gróchno (*grzyb*).

Пестрина, *ob.* Пестротá.

Пестрить, pstrzyć, pstrym robić; || *nieos.* ścić się. У меня въ глазахъ пестрить, ści mi się w oczach.

Пестроватый, nieco pstry.

Пестротá, -ы, *ж.* pstroczna.

Пеструха, *zdr.* пеструшка, -и, *ж.* pstrąg (*ryba*); || mysz leming.

Пестро, *psk.* pstro.

Пестрый, pstry.

Пестрѣть, pstrzyć się, pstro odbijać.

Пестрядь, *ob.* Пестредь.

Пестрянь, -á, *m.* *ob.* Пестрѣць.

Пестъ, -а, *m.* tuczek mozdierzowy.

Песцовый, lisi. Песцовая шуба, futro z białych lisów.

Песчанникъ, -а, *m.* piaskowiec (*kamień*).

Песчанна, -и, *ж.* glina z piaskiem pomieszana; || wróblowiec, trznadel (*ptak*).

Песчаный, piasczysty.

Песчина, -ы, *zdr.* песчинна, -и, *ж.* ziarnko, ziarneczko piaskowe, piaseczek.

Пѣсь, *przyp.dr.* пса, *m.* pies, *ob.* Собáна.

Петарда, -ы, *ж.* petarda do wysadzania muru i t. p.

Пѣтельница, -и, *ж.* *zdr.* пѣтелка, *ob.* Пѣтля.

Пѣтельный, пѣтелkowy, zawiaskowy.

Пѣтитъ, -а, *m.* *Druk.* petyt.

Пѣтлица, -ы, *ж.* пѣтля, pętlica; || haft (*na żołnierzu mundura*).

Петровни, -вонъ, *mn.* post przed świętem Apostołów Piotra i Pawła.

Петровъ-день, *m.* święto Apostołów Piotra i Pawła.

Петрушечникъ, -а, *m.* *Bot.* pietraszник, Piotrowe ziele, pietruszka dzika.

Петрушечный, pietruszkowy.

Петрушка, -и, *ж.* *Bot.* pietruszka.

Печалить, опечалить, smucić, zasmucić, trapić; || Печалиться, smucić się, trapić się.

Печаль, -и, *ж.* smutek, žal, troska.

Печально, *psk.* smutnie, żałośnie.

Печальный, smutny, żałosny. Печальное платье, żałoba.

Печатальщикъ, -а, *m.* drukarz.

Печатание, -я, *n.* drukowanie (*książki*); || pieczętowanie (*listu*).

Печатать, drukować; || pieczętować; || Печататься, być drukowanym, pieczętowanym.

Печатна, -и, *ж.* pieczętka.

Печатникъ, -а, *m.* drukarz.

Печатничий, do drukarza należący.

Печатный, drukowany, drukarski; || osteplowany. Печатный станъ, станокъ, prasa drukarska. Печатная глина, glinка pieczęтна. Печатный дворъ, *ob.* Печáтня.

Печáтня, -и, *ж.* drukarnia.

Печáточна, -и, *ж.* *zdr.* *ob.* Печáтна.

Печáточникъ, -а, *m.* pieczętkarz, соrobi pieczętki.

Печáточный, pieczętkowy.

Печáть, -и, *ж.* pieczęć; || *Praw.* opieczętowanie sądowe, obsygnacja; || druk, prasa; || czcionki, charakter, litery drukarskie, pismo. Постановлѣнія относящіяся къ печáти, przepisy prawowe. Царьовна печáть, pismo kościelno-słowiańskie. Грамáданская печáть, pismo Ruskie czyli nowe.

Печѣние, -я, *n.* pieczenie.

Печѣнна, -и, *ж.* wątроба.

Печѣновая трава, *ж.* *Bot.* wietrznica, zawilec (*roślina*).

Печѣночна, -и, *ж.* *zdr.* wątробка.

Печѣночникъ, -а, *m.* *Bot.* gruzыwo (*roślina*).

Печѣночный, wątробny.

Печѣный, pieczony.

Печень, -и, *ж.* *Anat.* wątроба.

Печенье, -нья, *n.* pieczywo, ciasta, ciasteczka.

Печеньѣ, -нья, *n.* bryłka, gruzełek skrzepłyj krwi.

Печерница, -ы, *ж.* *ob.* Шампиньонъ.

Печей, -ой, *ж.* piekarka.

Печиво, -а, *n.* ciasta, pieczywa.

Печина, -ы, *ж.* pieczywa, pecyna, glina z pieca, z ogniska okruszona.

Печище, -а, *n.* gruzы do pieca pozostałe.

Пѣчка, -и, *ж.* *zdr.* *ob.* Печь.

Пѣчникъ, -á, *m.* zdun, со piece stawia.

Пѣчно́й, piecowy.

Пѣчура, -ы, *n.* wydráżenie w ścianach pieców.

Пѣчурный, pełen wydráżeń, wklęsłości, jaskiniowaty, *ob.* Пѣчура.

Пѣчурна, -и, *ж.* *ob.* Пѣчура.

Печь, -и, *ж.* piec; || jedno pieczywo chleba; || ilość wypalanych na raz cegieł i t. p.

Онъ изъ семи печей хлѣбы ѣдаль, *Przysł.* bywalec, który bywał w Bywalicach. Чтó есть въ печи, то и на столѣ мечи, *Przysł.*

wysadzić się na uczęstowanie kogo.

Печь, piec, smażyć; || palić, dopiekać, opalać; || Пѣчься, być pieczonym, piec się; || *ob.* Пѣчься.

Пешніа, -й, *ж.* drąg żelazny z zaostrozonym końcem.

Пещера, -ы, *ж.* pieczara, loch, jaskinia.

Пещеристый, *об.* Печуристый.

Пещерна, -и, *т.* pieczarka, mała jaskinia.

Пещерный, pieczarowy.

Пещиса, Печься (о комъ, о чѣмъ), troszczyć się (o co, o kogo), mieć staranie, piecze.

Пивішно, -а, *т. р. г.* piwsko.

Пивница, -ы, *ж.* piwnica (do trzymania piwa).

Пивной, piwny.

Пиво, -а, *н.* piwo.

Пивовареніе, -іа, *н.* piwodarstwo, warzenie piwa.

Пивоваренный, piwowski. Пивоваренный заводъ, browar.

Пивоварничать, piwodarstwem trudnić się.

Пивоварный, *об.* Пивоваренный.

Пивоварня, *здр.* пивоваренка, -и, *ж.* browar.

Пивоваръ, -а, *м.* piwodar.

Пивцо, -а, *н.* *здр.* piwko, *об.* Пиво.

Пигалица, -ы, Пигалка, -и, *ж.* *об.* Лугова.

Глухая пиголица, *об.* Пыиникъ.

Пигва, -ы, *ж.* pigwa (owoc).

Пигвовый, pigwowy.

Пигмѣй, -ѣя, *т.* pigmejczyk, karzeł.

Пигусть, -а, *т.* zupa kwaśna z ogórkami.

Пижма, -ы, *ж.* Boł. wrotycz, zeniszek.

Пижмовый, wrotyczowy, *об.* Пижма.

Пизанъ, *об.* Бананъ.

Пижа, -и, *ж.* pika, zdida, lanca.

Пиженіе, -іа, *н.* piszczenie (ptaszka).

Пижать, пижнуть, pisać, pisnąć (o ptaszce). * Онъ не смеѣтъ пижнуть, не смеѣ pisać.

Пикенёрный, do pikieniera, pikownika należący.

Пикинёръ, -а, *м.* pikinjer, żołnierz uzbrojony pika.

Пикѣтный, pikietowy.

Пикѣтъ, -а, *т.* Woj. pikiet, straż, чату; || pikiet (gra w karty).

Пики, -ь *mn.* pik, nazwa jednej z dwóch czarnych maści w kartach, wino.

Пикникъ, -а, *т.* piknik, uczta spółkowa.

Пижнуть, *об.* Пижать.

Пиковна, -и, *ж.* winna karta, pik.

Пиковый, Kart. pikowy, winny.

Пикъ -а, *т.* Geogr. cypel wysokości góry.

Пила, -ы, *ж.* piła.

Пила-рыба, -ы, *ж.* piła morska (ryba).

Пилавъ, -а, *т.* pilaw, potrawa z ryżu i baraniny (w Turcji).

Пилѣніе, -іа, *н.* piłowanie.

Пилигримка, -и, *ж.* pielgrzymka.

Пилигримскій, pielgrzymski.

Пилигримство, -а, *н.* pielgrzymstwo.

Пилигримъ, -а, pielgrzym.

Пиликало, -а, Пиликальщикъ, -а, *т.* rzęпа, *ж.* grający (na skrzypcach).

Пиликаніе, -іа, *н.* rzępolenie.

Пиликать, пиликать, rzępolić, *ж.* граѣ (na skrzypcach).

Пилильщикъ, *об.* Пильщикъ.

Пилить, распилить, пиловать, rozpiłować; || Пилиться, być piłowanym. *Imśl. b.* пиленый, piłowany.

Пилна, -и, *ж.* *здр.* piłka, piłeczka.

Пилна, пиловна, *об.* Пилѣніе.

Пилообразный, do piły podobny, kształt piły mający.

Пилочка, -и, *ж.* *здр.* piłka, piłeczka.

Пильный, пиловы. Пильная мельница, tartak. Пильный лѣсъ, drzewo zdadne do piłowania na deski. Пильныя доски, tarcice.

Пильщикъ, -а, *т.* piłacz, tracz co piłuje.

Пилюнь, -а, *т.* gatunek puszczyka (ptak).

Пилюлечка, Пилюлька, -и, *ж.* *здр.* piguleczka, *об.* Пилюля.

Пилюля, -и, *ж.* pigułka.

Пилястра, -ы, *ж.* Archit. pilastr, słup

prostokątny przy ścianie, nadgrast.

Пинать, пнуть, копать, копать ногу.

Пингвинъ, -а, *т.* Zool. gatunek gęsi.

Пинна, -и, *ж.* rodzaj małego statku zaokrąglonego w tyle do ładowania.

Пиногоръ, -я, *т.* Zool. zając morski.

Пинюнь, -ниа, *т.* корниціе, рхниціе пога.

Пипа, -ы, *ж.* miara na trunki.

Пиперментовый, z pieprzowej mięty.

Пиперментъ, -а, *т.* mięта pieprzowa.

Пирамида, -ы, *ж.* piramida, ostrosłup. Woj. ружейная пирамида, broń ustawiona w koźty.

Пирамидальный, piramidalny.

Пиримидна, -и, *ж.* *здр.* piramidka.

Пирамидный, piramidowy.

Пиратъ, -а, *т.* pirat, rozbójnik morski.

Пирный, biesiadny, godowy.

Пированіе, -іа, *н.* biesiadowanie, ucztowanie, godowanie.

Пирователь, -я, *т.* biesiadnik, godownik.

Пировать, biesiadować, godować, ucztować, bankietować.

Пирогъ, -а, *т.* pirog, pasztet. Ъшь пирогъ съ грибами, а дерни языкъ за зубами, *Przysł.* cicho, szal język za zębami!

Пирожнице, -а, *н.* wielki pirog.

Пирожникъ, -а, *т.* pasztetnik, piekarz pierogów, ciast.

Пирожница, -ы, *ж.* pasztetniczka, zajmująca się pieczeniem pierogów, ciast.

Пирожное, -аго, *н.* ciasteczka, ciasta.

Пирожный, pasztetowy.

Пирожня, -и, *ж.* pasztetnia, sklep pasztetnika.

Пиромонъ, -жнѣ, *т.* *здр.* pasztecik, pierożek.

Пирометръ, -а, *т.* pirometr, ogniomierz (narzędzie do mierzenia tęgości ognia).

Пиронъ, -а, *т.* karbunkul (drogi kamień).

Пиротехніа, -іа, *ж.* pirotechnja, sztuka

у́звца огня, sztuka robienia fajerwerków.

Пирофóръ, -а, *m.* Chem. pirofor, preparat chemiczny zapalający się w powietrzu.

Пиррихiй, -iя, *m.* miara wiersza (° ~ °).

Пирушка, -и, *ж.* hulanka, uczta.

Пиру́тъ, -а, *m.* kręcenie się w kółko.

Пиршество, Пиршество́, -а, *n. ob.* Пиръ.

Пиршествова́тъ *об.* Пировать.

Пиръ, -а, *m.* uczta, gody, bankiet.

Писана, -и, *m.* człowiek piśmienny, od pióra, pracujący piórem; || pięknie piszący; || * pismak, bazgracz, lichy autor.

Писангъ, -а, *m.* Bot. banan, figa Adamowa (drzewo).

Писание́, -iя, *n.* pismo, pisanie. Священное Писание, Pismo Święte.

Писанный, писаны; || malowany (pędzlem).

Писарскiй, należący do piszczyka, przepisywacza, pisarski.

Писарская, -ой, *ж.* pisarnia.

Писарь, -я, *m.* pisarek, piszczyk, przepisywacz, pisarz, kopista.

Писатель, -я, *m.* pisarz, autor, literat.

Писатель икóнь, malarz obrazów świętych.

Писательница, -ы, *ж.* autorka, literatka.

Писа́тъ, написа́тъ, писыва́тъ, писа́тъ, написа́тъ, писыва́тъ; || malować, namalować (pędzlem); || Писа́ться, писа́тъ się, wyrażać na piśmie czém zostajemy, tytułować się; || być malowanym (pędzlem). *Imśl. b. пiсанный, писаны, написаны.*

Писе́ць, -сца, *m. ob.* Писарь.

Писка́рь, -я, *m.* kielb (ryba), piskorz.

Писка́тъ, пискну́тъ, писzczéтъ, писка́тъ, пискну́тъ.

Пискли́во, *psk.* piskliwie.

Пискливо́сть, -и, *ж.* piskliwość.

Пискливы́й, пискливы.

Пискну́тъ, *об.* Писна́тъ.

Пискозобъ, -а, *m.* kielba morska, olazanka (ryba).

Пискотня́, -и, *ж.* piszczenie, pisk.

Писку́нь, -я, *m.* piskała, piszczek.

Писку́ня, -нья, *ж.* piszczka.

Писка́, -а, *m.* pisk.

Пистолете́цъ, -ца, Пистолети́къ, -а, *m. zdr.* pistolecik.

Пистолети́къ, -а, *m.* holstra.

Пистолети́ный, pistoletowy.

Пистолети́тъ, *m.* pistolet.

Писто́ль, -и, *ж.* pistolet (moneta złota i ósmych krajów); || Star. pistolet.

Пису́лька, -и, *ж.* karteczka, bilecik.

Писцо́вый, pisarski. Писцо́вые кнiги, lista dóbr ziemskich z wykazem ich wartości, sporządzona przez rząd.

Писчебума́жный, — Писчебума́жная фабрика, fabryka papieru.

Писча́й, do pisania służący. Писча́я бумага, papier do pisania.

Письменникъ, -а, *m.* Gmin. umiejący czytać i pisać.

Письменница, -ы, *ж.* Gmin. umiejąca czytać i pisać.

Письменно, *psk.* na piśmie.

Письменность, -и, *ж.* piśmiennictwo.

Письменный, писаны, piśmienny; || писарскiй; || do pisania służący. Письменный дѣла, pisma, noty w sprawie jakiej. Письменный принадле́жности, artykuły potrzebne do pisania. Письменный сто́лъ, stolik do pisania, kantorek. Письменный сло́гъ, styl listowy, właściwy listom.

Письмо́, *zdr.* писмецо́, -а, *n.* list, liścik; || pismo, pisanie; || charakter, sposób pisania. Поздравительное письмо́, list z powinszowaniem. Просительное письмо́, list proszący. Окру́жное письмо́, obiegник. За́имное письмо́, oblig.

Письмовникъ, -а, *m.* książka z wzorami listów, sekretarz.

Письмовный, listowy. Письмовный сло́гъ, styl listowy.

Письмоводе́цъ, *об.* Письмоводитель.

Письмоводитель, -я, *m.* sekretarz; || kierujący sprawami kancelarji.

Письмоводительство, -а, *n.* kierowanie sprawami kancelarji.

Письмово́дство, *об.* Письмоводительство.

Письмонбсе́цъ, -сца, Письмонпода́тель, -я, *m.* listonosz, bryfregier.

Письмянный, *об.* Грамотный.

Пита́ние, -я, *n.* żywienie, karmienie.

Пита́тель, -я, *m.* żywiciel, karmiciel.

Пита́тельница, -ы, *ж.* żywicielka, karmicielka.

Пита́тельность, -и, *ж.* pożywność, posilność.

Пита́тельный, pożywny, posilny.

Пита́тъ, жу́иць, карма́тъ, зажу́иць, поси́лаць, подсы́лаць, утрымува́тъ; || Пита́ться, жу́иць się, карма́тъ się, сьци́сь się, поси́лаць się. Онъ пита́еть чѣлое семе́йство, утрыму́е са́ла́ родзи́не. Земля́ пита́еть расте́нiя, земля жу́и ро́слину. * Пита́тъ наде́жду, жу́иць w sobie nadziéе. * Пита́тъ къ кому́ ненави́сть, мие́тъ ненави́сть до кого́. * Пита́тъ къ кому́ отвраще́ние, мие́тъ до кого́ одра́же. || Пита́ться ово́щами, жу́иць się jarзума́ми. * Пита́ться наде́ждою, карма́тъ się наде́ждою. Пита́ться сво́ими труда́ми, утрымува́тъ się ze сво́е́й пра́цы.

Пите́йный, pitny, używany do picia; || trunkowy, szynkowy, należący do napojów spirytusowych. Пите́йный ме́дъ, ме́дъ pitny. Пите́йное заведе́ние, zakład szynkowy. Пите́йный до́мъ, szynk, szynkownia. Пите́йный сборъ, podatek od trunków.

Пити́е, *об.* Пити́е.

Питоме́цъ, -ца, *m.* wychowanec.

Питоми́ца, -ы, *ж.* wychowanka.

Питомни́къ, -а, *m.* szkółka (drzewek).

Питомство́, -а, *n.* wychowanie; || opieka, dozór, nadzór, baczenie.

Питомческiй, do wychowania służący.

Питүльникъ, -а, *m.* *Bot.* koci pusk, ba-
dył.
Питүхъ, -а, *m.* pijak.
Пить, піс. Пить чашу ируговую, піс
z kolei zdrowie wszystkich przytomnych.
Пить горькую чашу, *об.* Горькій. * Пить
мѣртвую чашу, спижає się jak bela.
Питье, -тья, *n.* picie, napój.
Пиханіе, -іа, *n.* pchanie.
Пихать, пихнуть, pchać, pchnąć, po-
pchnąć; || Пихаться, pchać się, przeciskać
się; || szturchać, popychać kogo.
Пихта, -ы, *ж.* *Bot.* świerk (*drzewo*).
Пихтовникъ, -а, *m.* las świerkowy.
Пихтовый, świerkowy.
Пичкать, опухать, karmić *czém*, napе-
дзід (*żołddek*).
Пичуга, -и, *ж.* *Gmin.* ptaszek.
Пишна, -и, *ж.* pliszka, praczka, trzęsio-
ogonek (*ptaszek*).
Пища, -и, *ж.* pokarm, jedzenie.
Пищаль, -и, *ж.* rzerznica, broń dawniej
używana; || śmigownica, waż, rodzaj daw-
nych armat; || piszczałka, fujarka.
Пищальникъ, -а, *m.* *Bot.* gatunek bzu; ||
Star. kanonjer.
Пищальный, do rusznicy należący, *об.*
Пищаль.
Пищать, pisać.
Пищевареніе, -іа, *n.* trawienie (*pokar-
mu*).
Пищеварительный, służący do trawie-
нія.
Пищеприемный, — *пищеприемное* горло
Anat. kanał pokarmowy.
Пищонъ, -щнѣ, *m.* wabik (*na ptaki*).
Пищуха, -и, *ж.* *Zool.* żаяж górny.
Пищень, -з, gatunek mały.
Пианиссимо, *psk.* *Muz.* pianissimo, bar-
dzo cicho, bardzo powoli.
Пианистъ, -а, *m.* fortepianista, grający
na fortepianie.
Пианистка, -и, *ж.* fortepianistka, grająca
na fortepianie.
Пиано, *psk.* *Muz.* piano, cicho, powoli,
łagodnie; || *об.* Фортепиано.
Піедесталь, *об.* Пьедесталь.
Піеса, -ы, *ж.* sztuka (*dramatyczna*), ka-
walek (*muzyki, poezji*).
Піята, *об.* Поэтъ.
Піитникъ, -и, *ж.* poetyka, sztuka gymo-
twórcza.
Піитическій, *об.* Поэтическій.
Піонерный, pionerski.
Піонеръ, -а, *m.* *Woj.* pionier, żołnierz do
robienia dróg, do kopania rowów i t. p.
używany.
Піонъ, -а, *m.* *Bot.* piwonja.
Піявица, *об.* Пійавка.
Піявчий, pijawczy, pijawczаны.
Піявка, *zdr.* Пійавочна, -и, *ж.* pijawka, pi-
jaweczka.
Піявочный, wysuszany przez pijawkę,
właściwy pijawkom.

Піаьмъ, Піаьнъ, -а, *m.* *Druk.* żelazo wуру-
kie do prasowania.

Піаваніе, -іа, *n.* pływanie; || żegluga, że-
glowanie.

Піаватель, -я, *m.* pływak, pływak;
|| żeglarz, podróżujący po morzach.

Піавательный, pływny, do pływania
służący, sposobny. Піавательныя перья,
pletwy (*u ryb*). Піавательныя ноги, ple-
twowate nogi (*u niektórych ptaków*).

Піавать, pływać; || żeglować; || bujać
(*w powietrzu*).

Піавень, -вня, *m.* wyspa nizka na rzece,
czaszami zalewana wodą; || *Chem.* topień.

Піавиновій, szpatowy. Піавиновя
кислотѣ, kwas szpatowy, *об.* Плавильнъ.

Піавилennyй, do topienia (*kruszców*)
służący. Плавилennyй заводъ, gisernia,
fabryka gdzie leją, odlewają z metalu.

Піавилennyя трубочна, rurka metalowa
za pomocą której kieruje się płomień
ku jakiemu przedmiotowi. Плавилenny-
ная печь, huta do topienia kruszców. Плав-
илennyй горшокъ, tygielek do topienia
kruszców, topnik.

Піавильникъ, -а, *m.* *об.* Плавилennyй
(горшокъ).

Піавильный *об.* Плавилennyй.

Піавильня, -и, *ж.* topielnia, huta do to-
pienia kruszców.

Піавильщикъ, -а, *m.* gisier, odlewający
z metalu.

Піавить, сплавлять wodą (*np.* *drzewo*); ||
плавить, topić, przetapiać (*metale*). *Imst.* *б.*
плавлennyй, плавлennyй, плавильный, топлю-
пу.

Піавна, -и, *ж.* spławianie (*wodą*); || пла-
wienie, topienie (*metalów*).

Піавній, topiący się.

Піавность, -и, *ж.* własność topienia się.

Піавленіе, -іа, *n.* spławienie, topienie
(*metalów*).

Піавно, *psk.* płynnie, z łatwością.

Піавность, -и, *ж.* płynność, gładkość
(*stylu*).

Піавной, spławiony (*np.* *las*).

Піавный, płynny, gładki, łatwy. Плав-
ный слогъ, гładki styl. Плавная рѣчь,
mowa płynna. Плавная походна, lekki
chód.

Піавобъ, *об.* Поплавобъ.

Піавунчикъ, -а, *m.* *Zool.* kokoszka wo-
dna (*ptak*).

Піавунъ, -а, *m.* *Bot.* widłak (*z rodzaju
mchów*); || *Горн.* sok rzadki wyciekający
z wielkiego pieca.

Піавщикъ, -а, *m.* spławiający las, lub
prowadzący statki, spławiciel.

Піавъ, -и, *ж.* *Min.* żelazo stopione, prze-
znaczone do przerobienia.

Піазма, -ы, *ж.* *Min.* agat ciemno-ziele-
nego koloru (*kamień*).

Піаанальщикъ, -а, *m.* *Gmin.* płaszcy,

пłaczek, ten który na pogrzebie płacze najęty; || skarżący się na kogo.

Планиальница, -ы, ж. płaczка, płaczka, ta która na pogrzebie płacze najęta; || skarżycielka się na kogo.

Плѣкание, -ія, n. płacz, płkanie.

Плѣкатель, -я, m. płaczący, smutny.

Плѣкательница, -ы, ж. płaczка, smutna.

Плани́тый паспортъ, об. Плани́ть.

Плани́ть, -а, m. paszport wydawany włościanom dla przemieszkowania w innych miejscach.

Плани́ть, płakać; || Плани́ться, żalić się, skarżyć się, narzekać na co.

Планировальня, -и, ж. warsztat robotnika okrywającego srebrem w blaszki (naczynia stołowe).

Планировальщикъ, -а, m. plakownik, robotnik okrywający srebrem w blaszki (naczynia stołowe i t. p.).

Планировать, okrywać blaszką srebrną (naczynia stołowe i t. p.). *Imśł. б. Планированный*, okryty blaszką srebrną (o naczyniach stołowych i t. p.).

Планировка, -и, ж. okrywanie blaszką srebrną (naczynia stołowych i t. d.).

Планировщикъ, об. Планировальщикъ.

Планивый, об. Планисивый.

Плѣкса, -ы, wsp. płakwa.

Плѣсивый, płacziwy.

Плани́нь, -а, m. *Boł* krwawnica, krwawnik.

Плани́чий, płaczący. *Boł* Плани́чая ява, wierzba płacząca.

Плани́ша, -и, ж. *Gmin*. kobieta opętana, krzycząca, w stanie chorobliwym, ob. Кли́шуша.

Пламенистый, płomienisty.

Пламени́нь, -а, m. pochodnia; || glutloch, otwór dymiański, którym płomień wychodzi; || *Boł*. płomyk (roślina).

Пламенно, *psk.* płomiennie, gorąco; || żarliwie, gorliwie.

Пламенный, płomienny, gorący; || żarliwy, gorliwy.

Пламень, -меня, m. płomień.

Пламенѣть, płomienić się, płomienieć; || płonąć, pałać. Пламенѣть любовью, паłać miłością.

Пламя, -мени, n. *zdr.* płamечко, -а, płomień, płomienieć, płomyk.

Плани́та, -ы, ж. planeta.

Плани́тникъ, -а, m. *Astr.* narzędzie przedstawiające układ i bieg planet.

Плани́тный, planetarny, planetowy. Пла́нѣтье круговраще́ние, bieg planet, droga planet. Плани́тная систе́ма, system planetarny.

Плани́гло́бие, -бія, mappa całego świata. Плани́метрический, planimetryczny, do geometrii płaszczynu należący.

Плани́метрия, -ія, ж. planimetria, геометрія płaszczynu.

Планирова́ние, -ія, n. plantowanie, zrównywanie, niwelowanie (*drogi, placu i t. d.*).

Планирова́ть, plantować, zrównywać.

Планировка, -и, ж. ob. Планирова́ние.

Планисфе́ра, -ы, ж. *Astr.* sfera prostokreślna, karta wyobrażająca dwa półkola w powierzchni płaskiej.

Плани́на, *zdr.* плани́ночка, -и, ж. listwa, listewka; || *Mar.* haczyk drewniany do zaczepiania lin.

Плани́таторъ, -а, m. plantator, właściciel plantacji, ob. Плани́тациа.

Плани́тациа, -и, ж. plantacja, zakład rolniczy (*w Ameryce*).

Плани́шевый, об. Бли́ншевый.

Плани́шеръ, -а, m. *Mar.* część okrętu nad wodą.

Плани́ше́тъ, -а, m. brykła w gorsecie; || *Mat.* narzędzie matematyczne do zjedmowania planów.

Плани́шый, należący do planu, do rysunku, który wyobraża horyzontalne położenie budynku lub gruntu ziemi.

Плани́ть, -а, m. plan, rysunek, zarząd; || zamiar, projekt.

Плѣстание, -ія, n. płatanie, rozplatanie.

Плѣстанный, płastанный, rozplatany.

Плѣстать, płатаć, rozплатаć (*губе*); || Плѣстаться, być płatanym.

Плѣстаться, проплататься, *Gmin.* długo i niechętnie się zajmować jaką trudną robotą.

Плѣстина, -и, ж. plastyka, sztuka nadawania kształtów.

Плѣстля́ня, об. Плющилля.

Плѣсти́льщикъ, -а, m. ten co rozплата губе, ob. Платѣть.

Плѣсти́на, -ы, *zdr.* пласти́нна, -и, ж. płaska i podługowata część (drzewa, żelaza i t. d.), belka rozплатана, rozszczępiena; || grzbiet skóry sobolowej.

Плѣсти́нникъ, -а, m. *zbiор.* rozплатane drzewo, rozплатane belki.

Плѣсти́нчатый мѣхъ, futro uszyte z grzbietów skóry (*n. p. sobolowej*).

Плѣсти́чески, *psk.* plastycznie.

Плѣсти́ческий, plastyczny.

Плѣстова́ть, rozdzielać na części, *ob.* płasty, płatki, płatać.

Плѣстова́й, złożony z pastrów, płatków i t. d. Плѣстова́й мѣдь, plaster miedzi.

Плѣсть, -а, m. pokład (ziemi, gruntu); || plaster, płatek; || *Görn.* рудной пласты́ warstwa.

Плѣсты́рный, plasterowy.

Плѣсты́рь, -я, m. plaster. Мягчи́тельный пласты́рь, djachilum. Нарыви́й пласты́рь, plaster ciągnący.

Плѣта, -ы, ж. płaca, wypłata, opłata, *ob.* płata. Плѣта звѣною монѣтою, wypłata monetą brzęcząca. Плѣта по заѣмноу письму, zapłacenie weksla. Плѣта за мѣстоу, zapłata za mieszkanie, najem. Плѣта

са помоль, zapłata od mlewa. Плата вперёдъ, forszus, pieniądze даны з горы. Плата за малярскій трудъ, stręczne.

Платёжный платну, wyłaczalny.

Платѣнь, -а, *m.* плаценіе, wypłacenie, wypłata, uiszczenie się. Долгъ платѣнемъ прасень, *Przysł. ob.* Долгъ.

Платѣщичь, -а, *m.* плащасу, płatnik, dłużnik.

Платѣщица, -ы, *ж.* плащаса, dłużnica. Платина, Платина, -ы, *ж.* platyna, białe złoto (*metał*).

Платинировать, окруwać blaszką platynową (*miedz, porcelanę*).

Платинировка, -и, *ж.* окруwanie blaszką platynową (*mielzi, porcelany*).

Платинный, Платиновый, platynowy.

Платить, плачивать, заплатитъ, плащасі, wypłacać, wypłacić, uiszczasі się, uiszcіć się (*z długu*); || * odwdzięczać, wdzięcznością odpłacać; || Платиться, być wypłaconym.

Платить, заплатитъ, łątać, załatać.

Платонъ, -тнѣ, *zdr.* платочонъ, -чна, *m.* chustka, chusteczka. Носовой платонъ, chustka do nosa. Шейный платонъ, chustka na szyję.

Платформа, -ы, *ж.* *Art.* плоскіе pokrycie dachu, taras, pomost.

Платъ, -а, *m.* *Gmin.* chustka.

Платье, -тья, *n.* suknia, odzienie. Продавецъ старого платья, handlarz starzyszy, tandeciarz. Свадебное платье, ślubna suknia. Траурное платье, żałoba.

Платьемойный, należący do mycia, do prania odzieży.

Платьеце, -а, *n.* *zdr.* sukienka, *ob.* Платье.

Платяное, -аго, *n.* regularność miesięczna kobiet.

Платяной, до одзienia służący lub należący. Платяной шкафъ, szafa na suknie.

Платфонъ, -а, *m.* pułap, sufit.

Плѣха, *zdr.* плѣшка, плѣшечна, -и, *ж.* stos, rusztowanie (*dla tracenia zbrodniarzy*); || грубы клок дрзвѣа, kłoda. Положить голову на плѣху, зложить голову на rusztowanie, oddać голову под мечъ katowski. Нести голову на плѣху, ponieść голову на rusztowanie.

Плачь, -а, *m.* *Woj.* płac.

Плачь-адъютантъ, -а, *m.* adjutant płac.

Плачь-майоръ, -а, *m.* płac major.

Плачь-парадное мѣсто, -а, *n.* *ob.* Плачь-парадъ.

Плачь-парадъ, -а, *m.* płac broń (*do zapewrów*).

Плачь-фбрна, *ob.* Платформа.

Плачевно, *psk.* opłakanie, boleśnie, żalownie, smutnie.

Плачевный, opłakany, godny politowania, bolesny, żaloszny, smutny.

Плачѣніе, -іа, *n.* płacenie

Плачѣніе, -іа, *n.* łatanie.

Плачливый, płaczliwy.

Плачь, -а, *m.* płacz, płаканіе. *Вѣн.* юдоль плача, dolina płaczu.

Плашнотный мостъ, *m.* ponton, pontonowy most.

Плашнотъ, Плашнотуть, -а, *m.* statek z płaskим dnem używany do przewożenia wielkich ciężarów, lub do oparcia mostu.

Плашмя, *psk.* płazem, на płask.

Плашмяной, на płask położony. Плашмяная кладка кирпича, układanie cegły na płask.

Плашной, złożony z kłoców (*drzewa*).

Плащаница, -ы, *ж.* Kości. płachta lniana, на której zwykle odmalowane zmarłe ciało naszego Zbawiciela. Ужываю ją в Православнымъ kościele podczas obchodu pamiętki мѣки і zmarłych wstania Chrystusowego.

Плащъ, -а, *m.* płaszcz.

Плева, -ы, *ж.* *Aryt.* błona; || *Bot.* miękkiny, plewa.

Плевана, -и, *m.* spluwacz.

Плевальникъ, -а, *m.* Плевальница, -ы, *ж.* spluwaczka, naczynie do spluwania.

Плевальный, do płucia służący.

Плевание, -іа, *n.* płucie, płwanie.

Плевать, плюнуть, плуцъ, spluwać, pluwać; || Плеватьсь, плуцъ jeden на другого.

Плевель, -а, *m.* (*mn.* Плевелы), *Bot.* chwast, kąkol; || miękiny, plewa.

Плевельный, plewny.

Плевистый, plewisty.

Плевонъ, -внѣ, *m.* mlwocina; || robaczek od muchy (*na mięsie*).

Плѣвый, lichy, marny, nic nieznaczący. Это плѣвое дѣло, to rzecz licha, nic nie warta.

Племенитость, -и, *ж.* obfitość plemienia, rodu (*ludzi*).

Племенитый, liczny (*o plemieniu*).

Плѣмя, -мени, *ж.* naród; || plemie, pokolenie, ród; || rasa. На плѣмя, на przypiódek, на przychówek (*o zwierzętach*).

Племянница, *ob.* *zdr.* Племянница.

Племянникъ, -а, *m.* synowiec (*syn brata*), siostrzeniec (*syn siostry*).

Племянница, -ы, *ж.* synowica (*córka brata*), siostrzenica (*córka siostry*).

Племянничень, -чка, *m.* *zdr.* *ob.* Племянничень.

Племянническій, Племянничій, synowcowy, do siostrzeńca, do synowicy, do siostrzenicy należący.

Племянный, do rozmnożenia zostawiony. Племянный окошъ, przychówek. Племянный быкъ, byk stadnik.

Пленѣ, -ы, *ж.* skaza на metalu, на marturze i t. p.; || *Bot.* łupina, łuszczyna; || blaszka, łama.

Пленотый, szczeliniasty, zadrowaty.

Пленка, Пленочка, *zdr.* *ob.* Пленѣ.

Плѣнчатый, błoniasty, skórkowaty (*o metalach*); || szczeliniasty, wiele szczelin, rębów mający.

Плеоназмъ, -а, *n.* pleonazm, powtórzenie wyrazu lub myśli, bez któregoby się można obejść.

Перерэзы, -ъ, *mn.* wyłogi batystowe na krawkach noszone w żalobie.

Плескание, -іа, *n.* pluskanie, bryzganie; || **klaskanie** (*ręкома*).

Плескать, **плеснуть**, pluskać, plusnąć, bryzгаć; || **klaskać** (*ręкома*).

Плескъ, -а, *m.* tryskanie, tryśniecie; || **klaskanie** (*ręкома*).

Плѣскъ, -а, *m.* ogon z piórami u wielkich ryb, plusk rybi.

Плесна, -ы, *ж.* Anat. podeszwa, spód stopy.

Плесневой, podeszwowy, do spodu stopy należący.

Плеснуть, *об.* Плескать.

Плѣсо, -а, *n.* prosto idąca przestrzeń wody przy brzegach lub między wyspami.

Плести, **плесть**, pleść, splatać; || **Плестіся**, wić się około czego; || wlec się (*нога за ногою*); || być plecionym.

Плетейный, do plecienia, splatania służący.

Плетельщикъ, -а, *m.* wyplatacz. **Плетельщикъ** корзинъ, koszykarz.

Плетельщица, -ы, *ж.* wyplataczka.

Плетица, -ы, *ж.* warkocz, plecionka; || kosz.

Плетѣние, -іа, *n.* plecienie, robienie kornek.

Плетѣнна, *zdr.* Плетѣночка, -и, *ж.* *об.* Плетеница.

Плетѣный, pleciony.

Плетень, **Плетѣнь**, -тнѣ, *m.* płot, plecionka z chrustu.

Плетешѣнь, -шнѣ, *m.* plecionka, kosa, włozu splecione; || sznurek.

Плетей, -ей, *ж.* koronkarka, co koronki robi.

Плѣтка, -и, *ж.* *zdr.* biczyk, batozek (*z rzemienia plecionego*).

Плетнѣвый, z gałęzi, z chrustu spleciony.

Плетнѣвая изгородь, płot, plecionka.

Плѣточка, *об.* Плѣтка.

Плетушка, -и, *ж.* koszyk.

Плеть, -и, *ж.* bicz, bat, batóg (*z rzemienia plecionego*); || *Bot.* waś, organ nitkowa-ty. Плетью обуха не перешибъшь, *Przysł.*

Слова мур не przebijesz.

Плечевой, pleczny, plesowy, barkowy, ramieniowy. Плечевая кость, ramie od łopatki do łokcia. Плечевая лопатка, kość łopatkowa.

Плѣчино, -а, *n.* *zdr.* ramionko, *об.* Плечо.

Плечной, *об.* Плечевой.

Плечо, -а, *n.* ramie, barka, łopatkowa. **Пощипать** плечами, ruszać ramionami. **Плечо телѣтны**, łopatkowa cielęcina. * **Говорить о плечу**, mówić bez przygotowania, z koryta. **На плечу**—чб, *Woj.* na ramie broń.

Плѣды, -ъ, *mn.* *Astr.* Plejady, Baby, gwiazda z kurczętami (*konstellacja*).

Пли! *Woj.* *об.* Палить.

Плѣнтусовый, plintowy, *об.* Плѣнтусъ.

Плѣнтусъ, -а, *m.* plinta, rodzaj stolnicy kwadratowej u podstawy lub u wierzchu kolumny; || opaska naokoło muru.

Плѣсна, *об.* Вертиголівка.

Плѣсовый, pluszowy, *об.* Плисъ.

Плѣстовна, -и, *ж.* czerwonogardź, pliszka czerwoną (*ptak*).

Плисъ, -а, *m.* plusz, (wszelka materja z długim włosem).

Плѣта, -ы, *ж.* kamień ciosowy, fiiza, orcel; || tafla kamienna na posadzkę; || blacha żelazna u pieca.

Плѣтна, -и, *ж.* dusza w żelazku do prasowania; || tafla (*czokolady i t. p.*).

Плѣтныи, fizowy, ciosowy.

Плѣтнянъ, -а, *m.* kamień ciosowy.

Плѣтоломный, do łomu kamieni służący.

Плѣтоломня, -и, *ж.* łomnia kamieni, kamieniołom.

Плѣточна, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Плѣтна.

Плѣца, -ы, *ж.* szufła do nabierania wody (*na stawkach wodnych*).

Пловѣць, -вцѣ, *m.* pływacz; || żeglarz.

Пловучий, pływający. **Пловучий мостъ**, most złożony z dwóch tak, że wierzchni zachodzi na spodni za pomocą lin i bloków, most ruchomy.

Пловъ, *об.* Плавъ.

Плодить, rozkrzewiać, rozmnażać; || **Плодиться**, rozkrzewiać się, rozmnażać się.

Плодовитка, -и, *ж.* gatunek jabłoni obficie owoc wydającej.

Плодовито, *рек.* obficie; || rozwlekłe. **Онъ пишетъ плодовито**, pisze rozwlekłe.

Плодовитость, -и, *ж.* płodność, urodzajność, obfitość; || rozwlekłość. **Плодовитость ума**, niewyczerpanie rozumu. **Плодовитость словъ**, rozwlekłość wyrazów.

Плодовитый, płodny, urodzajny, bujny, obfity, niewyczerpany; || rozwlekły, przewlekły. **Плодовитое воображеніе**, bajna wyobraźnia. **Плодовитый писатель**, niewyczerpany autor. **Плодовитый слогъ**, styl rozwlekły.

Плодовый, owosowy.

Плодоносіе, *об.* Плодородіе.

Плодоносный, *об.* Плодородный.

Плодоперемѣнный, płodzomy, **Плодоперемѣнное сельское хозяйство**, płodzomy, system wiejskiego gospodarstwa.

Плодородіе, -іа, *n.* **Плодородность**, -и, *ж.* urodzajność, żyzność, płodność.

Плодородный, urodzajny, żyzny, płodny.

Плодосмѣнный, *об.* Плодоперемѣнный.

Плодотвореніе, -іа, *n.* owocowanie, wydawanie owoców.

Плодотворить, zapładniać, użyźniać.

Плодотворный, zapładniający, użyźniający.

Плодоудный, żywiący się owocami, roślinami.

Плодущій, płodny, żyzny.

Плодь, -я, *m.* owoc, frukt; || *owoc. *akutek* korzyść; || dziecko, płod.

Плоёние, -я, *n. ob.* Плой.

Пломёние, -я, *n.* rozmowienie.

Плой, -оя, *m.* Плойна, -и, *z.* fałdowanie (*szelizny*).

Плойть, fałdować (*bielizny*).

Пломба, -ы, *z.* plomba, znak komory celnej lub fabryki.

Пломбирова́ние, -я, *n.* plombowanie; || wyłożenie ołowiem.

Пломбирова́ть, plombować, podawać plomby na towarach; || zaplombować (*zad*).

Пломбирова́щикъ, -а, *m.* plombujący towarу (*na komorze celnej*).

Плоскій, płaski, równy; || *пłaski, bez dowcipu lub gustu, gminny, pospolity.

Плоско, *psk.* płasko, równo; || *пłasko, pospolicie.

Плоскогубцы, -евъ, *m.* obcegi płaskie.

Плоскодóнный, płaskodenny, mający дно płaskie, nie głęboki (*o stawkach*).

Плоскомѣрие, -я, *n.* planimetrja, geometrja płaszczyzn.

Плоскость, -и, *z.* płaszczyzna, równina;

|| *Mat.* ślad linii obracającej się w około stałego punktu drugiej linii; || płaskość, płytkość, czczość, bezsensowność; || *Geogr.* возвышенная плоскость, płaszczyzna ciągnąca się na pewnej wyniosłości.

Плостильня, *ob.* Плющильня.

Плостильщикъ, -а, *m. ob.* Плющильщикъ.

Плостить, *ob.* Плющить.

Плотва, -ы, *z.* płoć, płocica, płoтка (*ryba*).

Плоти́къ, -а, *m. zdr. ob.* Плоть.

Плоти́на, -ы, *zdr.* плотинна, -и, *z.* grobla, tama.

Плоти́нный, grobelny, tamowy.

Плотить, sprajać, wiązać.

Плоти́ца, -ы, *zdr.* плотична, -и, *z.* об. Плотва.

Плоти́къ, -а, *m.* cieśla.

Плотнить, zgęszczać.

Плоти́нчатъ, ciesielstwem trudnić się.

Плоти́ческий, ciesielski, do cieśli należący.

Плоти́чество, -а, *n.* ciesielstwo, ciecielka.

Плоти́чій, ciesielski.

Плоти́чный, robiony przez cieśli, ciesielski. Плоти́чная работа, robota ciesielska.

Плотно, *psk.* szczelnie, obcisło, ściślo, dychtownie; || mocno, trwale; || pilnie, usilnie; || obficie, podostatkiem. Приста́вить шнапль плотно къ стѣнѣ, przysunąć szafę blisko samej ściany. Шить плотно, szyć mocno. Серту́къ сидить плотно, surdut leży obcisło. Сидѣть плотно за рабо́тою, usilnie pracować. Плотно наѣсться, najеść się podostatkiem, dobrze sobie podjeść.

Плотнова́тый, nieco zgęszczony, nieco mospny.

Плбтность, -и, *z.* gestość, skupienie *szafstek*, trwałość, moc.

Плбтны́й, gesty, dychtowny, szczelny, ślmy, trwały, ściśly, mocny, pewny, stały.

Плоти́ть, mocnym się stawać, mężnieć.

Плотовое, -аго, *n.* opłata za pranie *bielizny* na tratwie, na promie, lub za prze-wóz przez rzekę.

Плотовой, promowy, od promu.

Плотилю́бъць, -бца, *m.* rozkosznik, lubieżnik.

Плотиугодіе, -я, *n.* cielesność, lubieżność.

Плотиугодливый, cielesny, lubieżny.

Плотиодець, -дца, *m.* mięsożerca.

Плотиодный, mięsożerny.

Плоти́й, *psk.* cielesnie.

Плоти́кой, cielesny.

Плотъ, -а, *m.* tratwa, prom.

Плотъ, -и, *z.* ciało; || kadłub, tułów (*nie licząc nóg i głowy*); || *Anat.* skórka; || *вра́ч-*ная плотъ, napłotek.

Плоти́яный, *ob.* Тѣлесный.

Плѳха, -и, *z.* *Myśl.* droga przez las wy-gąbana.

Плѳхо, *psk.* źle, mizernie, nędznie, lichy.

Плѳова́тый, *psk.* nieco źle, mizernie.

Плѳова́тый, nieco zły, nie dobry, mi-

zerny, nędzny, lichy.

Плѳовець, -вца, *m.* *Bot.* wilcze łyczko.

Плѳовѳова́тый, pospolity, prostacki.

Плѳо́й, zły, mizerny, nędzny, lichy.

Плѳо́нень, nieco lichy, nędzny, mizer-

ny.

Плѳо́хость, -и, *z.* nędzny, lichy, mizerny stan.

Плѳе́ние, -я, *n.* wiązanie, sprajanie, *ob.*

Плѳить.

Плѳа́ть, оплоша́ть, być niedbałym, nie-

ostrożnym, mylić się, omylić się; || pogor-

szać się, mieć się gorzej. Не плѳай, что́-

бы не обмануться, bądź ostrożny, aby się

nie oszukano. Я оплоша́ль, купивши та-

кую плѳую лошадь, omyliłem się, gdyм

купиł tak lichego konia. Дѳла́ его плѳа́-

ють, jego interesa pogorszają się, znajду-

ją się w złym stanie. *Przysł.* На Бога на-

дѳйся, а самъ не плѳай, *ob.* Богъ.

Плѳше (stopień wyższy przysłѳка Плѳ-

хо, i przymiotnika Плѳо́й), gorzej.

Плѳечна, *ob.* Плѳшна.

Плѳшна, -и, *z.* naczynie okrągłe z gliny,

kaganiec płaski; || słoik.

Плѳа́дна, -и, *z.* mały plac; || pomost; ||

плацък między schodami (*do odpoczywa-*

nia).

Плѳа́дној, rynkowy, placowy; || * nie-

przyzwoity, niski, gminny, prostacki. Плѳ-

ща́дныя рѳчи, плоца́дној язы́къ, wyга-

żenia gminne, mowa prostacka.

Плѳа́дъ, -и, *z.* plac, rynek; || płaszczy-

зна, powierzchnia.

Плѳи́льный, *ob.* Плющильный.

Плѳи́льня, *ob.* Плющильня.

Плѳи́льщикъ, *ob.* Плющильщикъ.

Иаелѣдовать по праву, objać w spadku tytułem prawa. Онъ принимаеть по браадинамъ, on przyjmuje w święta. Онъ сдѣлалъ это по ненависти ко мнѣ, oskupił to z nienawiści do mnie. По поддѣрѣнію въ воровствѣ, w skutek podejrzania o złodziejstwo. По обвиненію въ убійствѣ, w skutek oskarżenia o zabójstwo. Судя по этому, sądząc podług tego. По моему мнѣнію, podług mego zdania. По несогласію, z powodu, iż nie nastąpiła zgoda. Обратитесь къ нему по этому дѣлу, udaj się pan do niego względem tej sprawy. Онъ мнѣ родня по женѣ, jestem z nim spokrewniony ze strony mej żony. По сіе время dotychczas dotąd. Идти по дрова, *Gmin.* iść po drzewo. Снучать по женѣ, tęsknić za żoną. Носить трауръ по отцу, chodzić w żałobie po ojcu. Онъ вздыхаетъ по ней, wzdycha za nią. Плакать по братѣ, opłakiwać brata. Выстрѣлить по кошу, wystrzelić w kogo.

Поалѣть, *об.* Алѣть.

Поармѣйски, *psk.* po wojskowemu.

Поагрѣвъть, *об.* Багрѣвъть.

Поаиваться (ногѣ или черѣ), obawiać się cokolwiek.

Поа́рски, *psk.* po pańsku.

Побасѣнна, -и, *ж.* *zdr.* побасѣнчова, bajeczka, przypowieść.

Побатаііонно, *psk.* *Woj.* dzieląc się na bataljony, bataljonami

Побаивать, *об.* Баивать.

Поберегать, побере́чь, oszczędzać, oszczędzić; || chować, zachować, pilnować, przypilnować; || Поберега́ться, ostrzegać się, pilnować się.

Побере́жнннъ, -а, *м.* *Prow.* вiatr od brzegów wiejący; || *Star.* stróż nad brzegiem.

Побере́жннй, przybrzeżny, przy brzegu leżący.

Побере́жье, -ья, *н.* przybrzeże.

Побере́чь, *об.* Поберегать.

Побивать, побить, pozabijać, pobić, wybić; || zwycięzać, zwyciężyć; || пustoszyć, spustoszyć, popsuć, uszkodzić; || Побиваться, być pobijanym, pustoszonym i t. d. Побить всѣхъ неприятелей, wyciąć wszystkich nieprzyjaciół. Градь побилъ весь хлѣбъ, lub Градомъ весь хлѣбъ выбило, grad całkiem zniszczył zboże. Побиться объ закладъ заłożyć się о со. *Imśl.* b. побитый pobity, wybity, wprostozony i t. d.

Побира́ть, побра́ть, zabierać, zabrać; || Побираться, chodzić o proszonym chlebie. Чортъ тебѣ поберѣ, lub Чтобы тебѣ чортъ побралъ, niech cię djabli weźmie!

Побиро́ха, -и, *ж.* żebraczka.

Побить, *об.* Побивать.

Побі́еніе, -іа, *н.* wybicie, wyrznięcie.

Поблагодарить, *об.* Благодарить

Поблагодіятствовать, *об.* Благопріятствовать.

Поблама́ть (кому), pobłagać

Поблажна, -и, *ж.* pobłaznię.

Поблмилій, zblakły, który stracił kolor, zwiędły.

Поблнннуть, *об.* Блнннуть.

Поблднѣть, *об.* Блднѣть.

Побожиться, *об.* Божиться.

Побѣи, бѣвъ, *мл.* pla zi, bicie.

Побѣище, -а, *н.* wielka krwawa bitwa;

|| pole bitwy, pobojuwisko.

Поболта́ть, *об.* Болта́ть.

Побѣае, Побѣольше, *psk.* stop. wyć więcej, bardziej.

Поборать, поборѣть, zwycięzać, zwyciężyć, zwalczyć, pokonać.

Поборнннъ, -а, *м.* zwycięzca; || obrońca walczący za co lub za kogo, obroniciel.

Поборннща, -ы, *ж.* obrońcielka.

Поборѣть, *об.* Поборать.

Поборъ, -а, *м.* pobór, danina.

Побѣоно, *psk.* przydatkowo, nie wprost, drogą uboczną, z boku.

Побѣчннй, przydatkowy; || poboczny, z linii pobocznej; || naturalny, z nieprawego łoża.

Побѣарски, *об.* Побарски.

Побѣаться, *об.* Бѣаться.

Побранивать, побранить, *Іажа*ć, *Іажа*ć kogo; || Побраниваться, kłócić się.

Побраина, -и, *ж.* kłótnia, zwada, sprzeczka.

Побратанецъ, -нца, *м.* *Gmin.* brat nazwany, pobratym.

Побрататься, *об.* Брататься.

Побратимъ, а, *м.* *Gmin.* *об.* Побратанецъ.

Побратски, *psk.* po bratersku.

Побра́ть (чз. *przysz.* поберу́), *об.* Побирать.

Побре́згать, *об.* Бре́згать.

Побре́ста. побобеть, рѣдѣ по сичу, zwolnia.

Побрить, *об.* Брить,

Побродить, *об.* Бродить.

Побродяга, -и, *wsp.* włóczęga.

Побросать, powyrzucić.

Побрызгивать, побрызгать, pobryzgiwać, pobryzgać, nabryzgać.

Побряивать, побрянуть, brzdąkać, obzdąkać.

Побранушна, -и, *ж.* zabawka dziecinna, bawidełko, grzechotka.

Побудитель, -я, *м.* pobudziciel, poruszyciel, poduszyciel.

Побудительница, -ы, *ж.* pobudzicielka, poruszycielka, poduszycielka.

Побудительннй, pobudzający, zachęcający. Побудительная причина, główny powód, główna przyczyna, powód.

Побудить, *об.* Побумдять.

Побудна, -и, *ж.* *Woj.* pobudka, bicie w bębnу nad świtem.

Побуждѣть, побудить, pobudzać, pobu-

будъ, zachęcać, zachęcić; || Побуждаться, być pobudzanym, zachęcanym. *Imśl. b.*

побужденный, pobudzony, zachęcony.
Побуждѣніе, -іа, *n.* pobudka, pobudzenie, podniesienie, zachęcanie, bodzenie, podniecia, pochop.

Побурѣлый, zrudziały, rudy.
Побурѣть, *ob.* Бурѣть.
Побыва́ть (у кого) odwiedzić (*kogo*), odwiedzić (*jakie miejsce*).

Побыль, -и, *ж.* *Bot. ob.* Волчѣцъ.
Побыть, побуць, pobawić się gdzie, jaki czas pozostać. Онъ побыль на балѣ съ часъ и уѣхалъ, pobawił się z godzinę czasu na balu i odjechał. Побудь здѣсь пока я возвращусь, zostań tutaj aż powrócę.

Побѣгать, pobiegać.
Побѣгъ, -а, *m.* ucieczka, dezercja, ucieczka, ucieczka; || *Bot.* latorośl, kieł, kły (*które rośnie roślina*).

Побѣда, -ы, *ж.* zwycięstwo.
Побѣдитель, -я, *m.* zwycięzca.
Побѣдительница, -ы, *ж.* zwyciężycielka.

Побѣдительный, zwycięзкий.
Побѣдить, *ob.* Побѣждать.
Побѣдный, zwycięзкий, tryumfalny. **Побѣдная пѣснь**, pieśń zwyciężna. **Побѣдѣніе** знаніи, *ob.* Трафѣніе.

Побѣдоносѣцъ, -ца, *m.* zwycięzca.
Побѣдоносца, -ы, *ж.* zwyciężycielka.
Побѣдоносно, *psk.* zwycięзко.
Побѣдоносный, zwycięзкий.
Побѣжать, umykać, umknąć.

Побѣждать, побѣдить, zwycięжаць, zwyciężyć, pokonywać; || Побѣждаться, zwycięжаць się, być zwyciężanym. *Imśl. b.*

Побѣжденный, zwyciężony, pokonany.

Побѣжна -и, *ж.* chód, stąpanie, noszenie (*konia*).

Побѣжникъ, -а, *m.* дługi rzemień zabezpieczający dyszel w zaprzęgu psów (*w Kamczatce*).

Побѣлить, pobielić, wybielić.
Побѣлѣть, *ob.* Блѣлѣть.

Повадить, Повадиться, *ob.* Пованивать.

Повадна, -и, *ж.* nawykienie, przyzwyczajenie, nałóg; || *Gmin.* pobłażanie.

Повадливый, nałogowy, nawykły.
Повадный, przywykły, wrodzony.

Повадчикъ, -а, *m.* podmówca, podżегач do czegoś złego, instygator, podnieца.

Повадчица, -ы, *ж.* instygatorka.

Пованивать, повадить, przyzwyczajać, przyzwyczajać, przyzwyczajać, przyzwyczajać się, przyzwyczajać.

Пованиваться, przyzwyczajać się, przyzwyczajać.

Повадить нувшинъ по воду ходитъ, тамъ ему и голову полонить, przysł. do czasu dzban wodę nosi, aż się ucho urwie.

Поваливать, повалить, zlekka walać, walować, gnieść, *ob.* Валиять; || Повали-

ваться, przewracać się z боку na bok, tacać się.

Повалить, wywrócić, przewrócić, obalić, powalić; || Повалиться, wywrócić się, przewrócić się, obalić się. Повалить нѣгѣ на землю, powalić na ziemię. Народъ повалиль на площадь, народъ tłumem cisnął się na plac. *Imśl. b.* поваленный, wywrócony, obalony i t. d.

Повалка, -и, *ж.* pował, położenie jednego przy drugim jak pomost, pokot, leżenie pokotem. Въ повалку на pował.

Повальный, epidemiczny, powszechny; || Повальный, обыскъ, *ob.* Обыскъ.

Повалить, *ob.* Поваливать.

Поваренка, -и, *ж.* kuchenka.
Поварення, -ой, *ж.* *ob.* Поварня.

Поваренный, kuchenny. **Поваренное искусство**, sztuka kucharska, kucharsztwo. **Поваренная соль**, sól kuchenna, (*Chem. wolosolan*).

Повареночъ, -нка, *m.* kuchcik, kuchta.

Повариха, -и, *ж.* kucharka.
Поварничать, kucharzyć.

Поварня, -и, *ж.* kuchnia.
Поварской, kucharski.

Поваръ, -а, *m.* kucharz. **Голодъ лучшій поваръ**, przysł. głód najlepsza przyprawa, najlepszy kucharz.

Поведѣніе, -іа, *n.* sprawowanie się, konduita.

Повезти, повезть, powieźć, zawieźć, odwieźć, poprowadzić, przeprowadzić. *Ему повезло, wiedzie mu się, szczęści mu się.

Повелитель, -я, *m.* władca, władca, rozказца, wszechwładny pan, rozkazujący.

Повелительница, -ы, *ж.* władczyni, władarka, wszechwładna pani, rozkazująca.

Повелительно, *psk.* sposobem nakazującym, tonem rozkazującym.

Повелительный, nakazujący, rozkazujący, dumny, nieodzowny. *Gram.* повелительное наклонѣніе, tryb rozkazujący.

Повелѣвать, повелѣть, nakazywać, казачь, nakazać, rozказывать, rozказаць, polecać, polecieć, władać, dowodzić; || **Государь повелѣть объявить слѣдующее**, N. Pan rozkazał ogłosić co następuje.

Мой долгъ повелѣваетъ мнѣ это, mój obowiązek nakazuje mi to. **Повелѣвать войскомъ**, dowodzić wojskiem. **Законъ повелѣваетъ почитать своихъ родителей**, prawo nakazuje szanować swoich rodziców. **Честь повелѣваетъ это**, honor to nakazuje.

Повелѣніе, -іа, *n.* nakaz, rozkaz, polecenie.

Повелѣть, *ob.* Позелѣзѣть.

Повергать, повергнуть, składać, złożyć; || rzucać, rzucić; || przedstawić, przedstawić, podawać, podać, ofiarować; || **Повергаться**, padać na twarz, kłaniać się, bić czołem (*ko nu, przed kim*), rzucać się,

padać (do nóg). Повернуть трофей нъ ногамъ побѣдителя, зложить трофея u stóp zwycięzcy. Расточительность повергла его въ нищету, marnotrawstwo doprowadziło go do nędzy. Она поверглась передъ святою иконою, padła na twarz przed św. obrazem. Повернуться нъ чьимъ ногамъ, rzucić się do nóg czyich. Повернуться въ пропасть, rzucić się do przepaści.

Повернуть, об. Повертывать.

Повертатъ, об. Повертывать.

Поверстна, -и. ж. porównanie, zrównanie.

Поверстно, psk. od wiorsty, licząc od wiorsty.

Поверстный, rozłożony na wiorsty, podług liczby wiorst; || оплацаны od wio sty. Поверстная плата, оплата od wiorsty. Поверстный срокъ, termin oznaczony ze względu na odległość.

Повертывать, повертатъ, porównывать, porównać kogo z kim (co do pensji, urzędu i t. p.); || Повертываться (съ кѣмъ) wygrywnywać, sprostać komu, równać się, dosięgać, dosięgnąć, doścignąć. *Imś. b.* поверстанный porównany, wyrównany i t. d.

Повертывать, повернуть, завгасаць, zawrócić, skręcać, skręcić, zakręcać, zakręcić, obracać, obrócić; || Повертываться, завгасатъ, zawracać się, skręcać się, zakręcać się, obracać się. *Imś. b.* повернутый, zawrócony, skręcony, zakręcony, obrócony. Повертѣть, pokręcić, zakręcić, obrócić (przez niejaki czas); || Повертѣться, pokręcić się przez niejaki czas.

Поверхностно, psk. powierzchniownie.

Поверхностный, powierzchowny.

Поверхность, -и, ж. powierzchownia, powierzchowność, strona zewnętrzna. Плоская поверхность, powierzchnia płaska, płaszczczyzna.

Поверхъ, ро, на, над. Поверхъ земли, na ziemi. Поверхъ воды, nad wodą.

Повершить, dokonać, ukończyć.

Повеселить, rozweselić, zabawić, pobawić; || Повеселиться, rozweselić się, zabawić się, pobawić się.

Повеселѣть, stać się wesołym, rozweselić się.

Повѣсть, Повѣсть, poprowadzić, doprowadzić. Это ни нъ чему не поведѣтъ, to do niczego nie doprowadzi.

Повечеріе, -іа, n. nabożeństwo wieczorne.

Повечерѣть, об. Вечерѣть.

Повечеряты, Kość. Sl. ob. Поуминать.

Повзводно, psk. Woj. dzieląc się na płótony.

Повздѣрить, об. Вздѣрить.

Повивальный, północny. Повивальная бабна, akuszerka.

Повиваніе, -іа, n. powijanie, trudnienie się akuszerstwem.

Повивать, повить, powijać, powić, обвить (w piśnuchy); || znać się na akuszer-

stwie, pomagać przy położeniu. *Imś. b.* повитый, powity.

Повивное, -го, n. płaca akuszerce.

Повидатъся, zobaczyć się.

Повиданному, psk. jak się zdaje.

Повилика, -и, Повилица, -ы, ж. Bot. kanianka.

Повиличный, kaniankowy.

Повинить, обвинить kogo, winnym kogo osadzić; || Повиниться, przyznać się do winy.

Повинная, -ой, ж. przyznanie się do winy, skrucha. Принести повинную, przyznać się do winy.

Повинность, -и, ж. ciężar, podatek, czynsz, powinności; || признание się do winy; || подданіе się czemu, upokorzenie się, posłuszeństwo. Городскія повинности, powinności miejskie. Репрутская повинность, branie do wojska.

Повинный, obowiązаны, należны, winны, winien; || послушный, pokorny, zeznający swoją winę.

Повиноватѣсь, być posłusznym, słuchać, podlegać.

Повиновѣніе, -іа, n. posłuszeństwo, uległość, подданіе się czemu.

Повисать, повиснуть, zawisnąć, zwieszać się; || spadać, za nisko spadać, być obwisłym.

Повислый, obwisły, zwiesisty.

Повиснуть, об. Повисать.

Повистѣть, висѣть przez nie. aki czas.

Повитѣха, -и, ж. zdr. повитушка, Gmin. baba położnic pilnująca, dzieci odbierająca, akuszerka.

Повить, об. Повивать.

Повихать, повихнуть, wykрѣсать, wykрѣcić, wywichnąć, zwichnąć; || Повихаться, wywichnąć się; || nachylać się na bok; || *Повихнуться, popsuć się, gorszym się stać, oddalić się od prostej drogi.

Повлѣчь, потягачь, ciągnąć (za sobą); || Повлѣчься, wlec się, ciągnąć się.

Поводить, poprowadzić.

Поводить, повести, ruszać, ruszyć (czem); || prowadzić wzrok po czym, pociągnąć okiem po czym; || nieca. paczyć, spaczyć, skrzywiać, skrzywić Поводить руками, ruszać rękoma. Поводить глазами, prowadzić wzrok po czym. Дѣсну повелѣ, deska się skrzywiла.

Поводить, об. Повививать.

Поводливый, powodny, uległy; || łatwo skłaniający się do czego, łatwo zgadzający się.

Поводъ, -а, zdr. Поводонъ, -днѣ, m. rowód, cugiel, cugielek; || rowód, przyczyna, pobudka, okazja. Вѣсти лошадь за поводъ, prowadzić konia na powódzie. По какому поводу его арестовали, z якого powodu aresztowano go? Онъ разсердился безъ всякаго повода, rozgniewał się bez żadnej przyczyny. По этому поводу, по поводу этого я скажу вамъ... z tego powodu powiem...

Повѣнь, -ѣнья, *m.* *Bot.* powój, wilec.

Повозить, *об.* **Пованмивать**.
Повозиться, szamotać się, namęczyć się.
*Довольно я съ нимъ повозился, дохуъ з нимъ się namęczyłem.

Повозна, -и, *ж.* wóz, fura, furmanka.
Поворачивать, **поворотить**, obracać, obrócić, przewracać, przewrócić, nawracać, nawrócić; || **Поворачиваться**, **обращать** się, przewracać się, nawracać się; || **спіе-зучь** się, **увіаць** się, **крзатаць** się. ***Поворотить** оглобли, **заврочіть** się (*z drogi*).
Му, **поворачивайся**, **звіяй** się **прѣдзѣл**! **спіежь** się!

Поворина, -ы, *ж.* kawał drzewa łączący dwie belki lub deski.

Поворачивані, *psk.* po złodziejsku.
Поворачивать, okradać od czasu do czasu.

Поворотить, *об.* **Поворачивать**.
Поворотливо, *psk.* obrotnie, zwinnie.
Поворотливость, -и, *ж.* obrotność, zwinność.

Поворотливый, *обrotny*, *zwinny*.
Поворотный, *zwrotny*, *obracający się*; || *zwrotnikowy*. **Поворотный кругъ**, *Geogr.* tropik, *zwrotnik*.

Поворотъ, -а, *m.* obrót, obracanie się, krążenie; || **закрѣтъ**, **збоченіе** z drogi; || **зврот**, **обрѣтъ** rzeczy; || **закрѣченіе** (*machiny i t. p.*). **Рѣна дѣлаеть нѣскольо поворотовъ**, rzeka kilka razy zakręca się w bok. **При поворотѣ улицы**, **на закрѣченіе** ulicy. **Поворотъ солнца**, przesilenie dnia z nosą. **Поворотъ корабля**, zmiana kierunku okrętu. ***Поворотъ**, **общественнаго мнѣнія**, **луб въ общественномъ мнѣніи**, zmiana opinji publicznej.

Поворочать, ruszać, przewracać przez niejaki czas.

Повреждать, **повредить**, psuć, popsuć, nadwierać, nadwierać, szkodzić, uszkodzić; || = **кому**, **szkodzić** **кому**; || **Повреждаться**, **psuć** się, **буць** **надверѣжонымъ**, **uszkodжонымъ**. *Imśl. b.* **повреждѣнный**, **повреждѣнный**, **popсуty**, **надверѣжоны**, **uszkodжоны**. **Повреждѣнный умъ**, **умыслъ** **облѣжакану**. **Повреждѣнная рунѣ**, **гѣка** **скалечона**. **Повреждѣнный корабль**, **окрѣтъ** **uszkodжону** **на морзу**.

Повреждѣніе, -нія, *n.* **надверѣженіе**, **uszkodженіе**, **zepsucie**, **skaженіе**. **Повреждѣніе лѣгкихъ**, **надверѣженіе рѣс**. **Повреждѣніе корабля**, **товаровъ** **uszkodженіе** **окрѣту** **на морзу**, **uszkodженіе** **на товаргахъ**. **Повреждѣніе ума**, **поміешаніе** **уму**. **Повреждѣніе нравовъ**, **zepsucie** **обузайовъ**. **Повреждѣніе членовъ**, **калество** **члѣнокв** (*czł. l. a*).

Повременить, **почекать**.
Повременно, *psk.* **perjodycznie**, **о** **назначонумъ** **часіе**.

Повременный, *perjodyczny*, *wracający*

въ **оначачонумъ** **часіе**. **Повременное** **наданіе**, **пismo** **perjodyczne**, **czasopismo**.

Повсегодно, *psk.* **co rok**, **corocznie**.
Повсегодный, **coroczny**.
Повседнѣвно, *psk.* **codziennie**.
Повседнѣвный, **codzienny**, **powszedni**.
Повсемѣстно, *psk.* **wszędzie**, **powszadchnie**.

Повсемѣстный, **powszedchny**, **ogólny**.
Повсемѣсячно, *psk.* **co miesiąc**, **comiesięcznie**.

Повсемѣсячный, **comiesięczny**, **co miesiąc** **przyпадаjący**.

Повсечасно, *psk.* **co godzina**, **każdej** **godziny**.

Повсечасный, **co godzina** **przyпадаjący**.

Повстрѣчаться (**съ** **нѣмъ**), **spotkać** **ся** (*z kim*).

Повсюдный, **powszedchny**, **въ** **каждумъ** **міеясу** **бѣдасу**.

Повсюду, *psk.* **wszędy**, **wszędzie**.

Повтореніе, -іа, *n.* **powtórzenie**, **repetycja**.

Повторительно, *psk.* **po kilkakrotnie**; || **powtóre**, **po другіе**.

Повторительный, **powtarzany**, **kilkakrotnie**, **wielokrotnie**.

Повторять, **повторить**, **powtarzać**, **powtórzyć**; || **ponawiać**, **ponowić**; || **Повторяться**, **powtarzać** **ся**, **буць** **powtarзанымъ**, **ponawіанымъ**. **Повторять урокъ**, **powtarzać** **лекцые**. **Надо повторить это лѣкарство**, **trzeba** **ponowić** **to lekarstwo**. **Повторить приказаніе**, **ponowić** **rozkaz**. *Imśl. b.* **повторѣнный**, **powtórжону**, **ponowіону**.

Повывезати, **powywozić**.
Повывести, **powyprowadzać**.
Повыдергать, **powyruwać**.
Повынести, **powynosić**.
Повырубать, **wyrąbać** **wszystko**.
Повысить, *об.* **Повышать**.

Повытчить, -а, *m.* *Star.* **pisarz sądowy**.

Повыть, -тя, *n.* *Star.* **wydział aktów sądowych** **pod** **кierunkiem** **pisarza sądowego**, *об.* **Повытчить**.

Повычка, -и, *ж.* *Gwin.* **przyzwyczajenie**, **nałóg**.

Повышать, **повысить**, **podwyższać**, **podwyższyc**; || **wynieść** **на** **wyższy** **stopień**, **на** **wyższą** **godność**; || **Повышаться**, **буць** **podwyżшанымъ**, **wyniesionымъ** **на** **wyższy** **stopień**. *Imśl. b.* **повышенный**, **podwyżшону**, **wyniesionu** **на** **wyższy** **stopień** **i t. d.**

Повыше, (*st. wyż.* *psk.* **Высоно**), **wyżej**.

Повышеніе, -ія, *n.* **awans**, **awansowanie**, **promocja**, **postąpienie** **wyżej**, **posunięcie** **на** **wyższy** **stopień**, **wyniesienie**; || *Muz.* **Повышеніе** **голоса**, **podniesienie** **głosu**, **ton** **głośniejszy**.

Повѣвать, **powiewać**.

Повѣдать, оповидаць. *Imś. b.* повѣданный, оповидаиану.

Повѣренный, -аго, *m.* plenipotent, pełnomocnik; || **Повѣренный въ дѣлахъ**, pełnomocnik sprawujący interesa w zastępstwie ambasadora lub ministra pełnomocnego, *ob.* **Повѣрять**.

Повѣрить, uwierzyć, *ob.* **Вѣрить**.

Повѣрна, -и, *ż.* weryfikacja, sprawdzanie, sprawdzenie; || **Ревизья**, kontrola; || *Азѣл.* próba, sprawdzenie.

Повѣрочный, weryfikacyjny, sprawdzający, do weryfikacji należący.

Повѣрье, -рья, *n.* podanie, mniemanie między ludem.

Повѣрять, **повѣрять**, powierzać, powierzyć со кому, poruczać со кому; || **справдзаць**, **справдзѣць**, porównywać, porównać, skonfrontować; || **мѣць** зауфаніе do кого, зауфачь кому; || **Повѣряться**, być powierzanym, sprawdzanym, porównywanym i t. d. *Imś. b.* **повѣренный**, powierzony sprawdzony, porównаны i t. d.

Повѣса, -ы, *m.* swawolnik, psotnik, roztrzeraniec.

Повѣсить, *ob.* **Вѣшать**.

Повѣсичанье, -нья, *n.* swawola, swawolenie, rozpusta.

Повѣсичать, swawolicь, lampartować się.

Повѣсичество, -а, *n.* *ob.* **Повѣсичанье**.

Повѣствованіе, -ія, *n.* opowiadanie, powieść.

Повѣствователь, -я, *m.* opowiadacz.

Повѣствовательница, -цы, *ż.* opowiadaczка.

Повѣствовательный, opowiadający, powieściowy.

Повѣствовать оповидаць (*o czém*).

Повѣстить, *ob.* **Повѣщать**.

Повѣстна, -и, *ż.* obwieszczenie, zawiadomienie, oznajmienie, wezwanie. || *Прав.* rozew, zapozew; || *Вой.* capstryk, uderzenie w bęben pod wieczór do spoczynku.

Повѣсть, -и, *ż.* powieść.

Повѣтеръ, *psk.* z wiatrem pomysłnym. **Плыть повѣтеръ**, z wiatrem помыслным рѣпнать.

Повѣтранный, заразливы (*np.* *wyziew*), powietrzny, od powietrza.

Повѣтріе, -ія, *n.* powietrze, zaraza.

Повѣтвый, powiatowy.

Повѣть, -а, *m.* powiat.

Повѣщать, **повѣстить**, zawiadamіаць, zawiadomicь, oznajmіаць, oznajmicь. *Imś. b.* **повѣщенный**, zawiadomiony, oznajmienу.

Повѣщеніе, -ія, *n.* zawiadomienie, oznajmienie.

Повѣять, zawiачь, zacszачь wіаць.

Повѣдять, **повѣянуть**, wіеднать, звіеднать.

Повязать, *ob.* **Повязывать**.

Повязна, -и, *ż.* *Gmin.* przepaska na

głowie (*ubiór włościanek*); || **binda**, **напѣсць** || **обвизаніе**, *ob.* **Повязывать**.

Повязной, do обвизанія, do завязанія звизачу.

Повязочный, przepaskowy, przewiazkowy.

Повязывать, **повязать**, **обвизывать**, **обвизать**, **завязывать**, **завязать**; || **кідь** **нікідь** робіць роічсозсзку роботу со; || **Повязываться**, **окрѣсачь** сѣ, **обвизачь** сѣ, **обвизывать** сѣ. *Imś. b.* **повязанный**, **обвизанный**, **завязанный**.

Повязь, -и, *ż.* *ob.* **Повязна**.

Повѣлый, powiędły.

Повѣнуть, *ob.* **Повѣдять**.

Поганецъ, -нца, *m.* plugawiec; || **bisurman**, **поганіац**, niechrześcianin.

Поганивать, **погонить**, **попѣдзачь**, **попѣдзѣць**; || ***Іажаць**, **фукачь**.

Поганить, **заничсзсзчачь**, **профановачь**, || **Поганиться**, **буть** **заничсзсзчаным**, **профанованым**.

Поганка, -и, *ż.* plugawa kobieta; || **bisurmauka**, **поганка**, niechrześcianka; || **bedłka**, **гнопник**, **bedłka** niejadalna (*gatunek grzybow*).

Поганый, nieczysty, plugawy.

Поганышь, -а, *m.* **gatunek** **grzyba**, *ob.* **Поганка**.

Погань, -и, *ż.* nieczystość, plugawstwo.

Погасачь, **погаснуть**, **гаснать**, **згаснать**.

Погасить, *ob.* **Погашать**.

Погасмый, **згаслы**.

Погаснуть, *ob.* **Погасачь**.

Погашать, **погасить**, **гасіць**, **згасіць**; || **przytłumіаць**, **погашіць**; || **umarzачь**, **umorzучь** (*np.* *dług*). *Imś. b.* **погашенный**, **згасззз**.

Погашеніе, -ія, *n.* **gaszenie**, **zgaszenie**; || **umorzenie** (*np.* *długow*).

Погибать, **погибнуть**, **гінать**, **згінать**, **губіць** сѣ.

Погибель, -и, *ż.* **zguba**. ***Согнуть** **всѣ** **въ** **три** **погібели**, *ob.* **Согнуть**.

Погибельный, **zgubny**, **szkodliwy**

Погиблый, **zgubiony**, **zginiony**.

Погибнуть, *ob.* **Погибать**.

Погнль, -и, *ż.* **zgięcie**, **skrzywienie**.

Погладить, *ob.* **Поглаживать**.

Поглаживать, **поглядить**, **гласкаць**, **рогласкаць** (*rekq*).

Поглазть, **погаріць** сѣ, **погавроніць**.

Поглотить, *ob.* **Поглощать**.

Поглохнуть, **погшсчачь** (*o roślinach*).

Поглощать, **поглотить**, **пошлїаіаць**, **пошлїонаць**, **пошукачь**, **пошкучачь**; || **Поглощаться**, **буть** **пошлїаіаным**, **пошуканым**. *Imś. b.* **поглощенный**, **пошлїоніеу**, **пошкнїеу**.

Поглощеніе, -ія, *n.* **pochlōnienie**, **pochlōnienie**.

Поглумиться, **зазартовачь** **z** **кого**, **wyszczіць**.

Поглупеть, *ob.* **Глупеть**.

Поглядывать, **поглядать**, **спогладать**, **розггачь**; || **bacznosc** **мѣць** **над** **czém**.

Поглядѣть, poratrzeć; || Поглядѣться, poratrzeć się.
 Погнать, об. Погонять.
 Погнивать, погнить, gnić, zgnić, pognić.
 Погнуть, погнать; || Погнуться, погнать się. *Imśl. b.* погнутый, погнѣтый.
 Погнушаться, об. Гнушаться.
 Погнѣваться, pogniewać się.
 Погнѣдно, *psk.* parami, po parze, po dwa razem.
 Поговаривать, powiadać.
 Поговорить, pomówić, rozmówić się.
 Поговорна, -и, *ж.* *Gmin.* pogadanka, gawęda; || sentencja, maksyma, krótka myśl, zdanie, przysłowie; || wieść, pogłoska.
 Погода, -ы, *ж.* pogodny lub niepogodny stan atmosfery; || burza. Приятная погода, czas piękny, pogoda. Дурая погода, зły czas, słońce. Поднялась сильная погода, powstała gwałtowna burza.
 Погодить, poszekać, zaszekać.
 Погодишна, -и, *пog.* czas obrzydliwy, wzaruga, pluskota.
 Погодна, -и, *ж.* *zdr. ob.* Погода.
 Погодни, -овъ, *wsp. mn.* dzieci urodzone rok po roku, jedno po drugim.
 Погодливый, niepogodny, słotny, dżdżysty.
 Погодно, *psk.* co rok, corocznie.
 Погодовѣстникъ, -а, *м.* petrel, ptak morski zwiastujący zazwyczaj burzę.
 Погодушна, -и, *ж.* *zdr. ob.* Погода.
 Погожий, *Gmin.* pogodny.
 Поголовно, *psk.* żadnego nie wjujmując, od każdej głowy, od osoby, podług ilości głów, osób.
 Поголовный, поголовно, od głów, od osób, wedle ilości głów, osób. Поголовная подать, поголовные, podatek od głów, od osób.
 Поголовщина, -ы, *ж.* branie do wojska wszystkich obowiązujące, powszechne uzbrojenie, rozpolite ruszenie.
 Погонна, -и, *ж.* zburzenie, zburzowanie.
 Погонный, w dłuż idący, rozciągnięты.
 Погонная самёна, саженъ в длину. Погонный ремёна, шлейка do noszenia broni. *Mar.* Погонная пушина, armata na przodzie statku, używana w czasie prześladowania nieprzyjaciół.
 Погоничий, -а, *м.* *zdr.* naramienniczek.
 Погоничикъ, -а, *м.* poganiacz (*bydła*); || goniec; || ciura obozowy, woźnica wojskowy.
 Погоничий, do przewodnika (*bydła*) należący.
 Погонь, -а, *м.* pogoń, ściganie; || *Woj.* naramnik, naramiennik; || fusy, wytłóczyony z winogron i t. p., osad wina, wódki.
 Погоня, -и, *ж.* ściganie, poszukiwanie, uganianie się. Пуститься за кѣмъ въ воюноу, doganiać kogo, pędzić za kim.
 Погоняй, -яя, *м.* sieć wielka na wyzy.
 Погонялка, -и, *ж.* bicz, bat.

Погонять, погнать, poręczać, porędzić, gnać, gonić, poganiać; || naglicь, znaglicь, nastawać; || *naganiać, gromić, zgromić, łajać, połajać; || Погоняться, uganiać się, upęczać się.

Погорать, погорѣть, palić się, spalić się (*od słońca, od posuchy*); || pogorzeć, uciepć od pożaru, stracić swe mienie z przyczyny pożaru.

Погоревать, potęsknić, przez czas jakiś zostać pod wpływem uczucia tęsknoty.

Погоріе, -ія *n.* wieś położona na wzgórzcu.

Погорный, na wzgórzcu wystawiony.

Погородский, *psk.* po miejsku.

Погорѣлый, pogorzały, spalony.

Погорчаться, unieść się (*гнiewem i t. p.*).

Погосподский, *psk.* po pańsku.

Погостить, krutko zabawić gdzie w gości.

Погостный, cmentarski.

Погостъ, -а, *м.* kościół z cmentarzem, kościół z należącymi do niego zabudowaniami i gruntem

Поготбову, *psk.* *Gmin.* bardziej,

Пограничье, -ія, *n.* pogranicze.

Пограничный, граничный, pograniczny, przy granicy leżący, ościenny.

Пографский, *psk.* po hrabiowsku, jak hrabiemu przystoi.

Погребальный, погребову. Погребальное шествіе, orszak pogrzebowy, кондукт

Погребальщикъ, -а, *м.* grabarz.

Погребаніе, -ія, *n.* pogrzeb, chowanie umarłego.

Погребатель, -я, *м.* grabarz, grzebiący umarłych.

Погребательный, об. Погребальный.

Погребать, погребсти, grzebać, pogrzebać, chować, pochować umarłego; || Погребаться, być grzebanym, chowanym. *Imśl. b.* погребённый, pogrzebany, pochowany.

Погребеніе, -ія, *n.* chowanie ciała umarłych, grzebanіе umarłych, pogrzeb.

Погребёць, -бца, *м.* *zdr.* погребчинъ, -а, puzderko na fiaski, szklanka, filiżanka i t. p. (*na drogę*).

Погребной, пиwничны, do lodowni należący; || w piwnicach sprzedawany.

Погребовый, об. Погребной

Погребонъ, -бна, Погребчинъ, -ча, *м.* *zdr.* piwniczka, об. Погребъ.

Погребсти, об. Погребать.

Погребщикъ, -а, *м.* winiarz, piwnicę utrzymujący.

Погребчиний, winiarski, do utrzymującego piwnicę należący.

Погрѣбъ, -а, *м.* piwnica, lodownia.

Погрести, погребсть, об. Погребать; || пограбить (*grabiami*).

Погрозить (*ному*), pogrozić.

Погромять, погромить, pustoszyć, spustoszyć.
 Погромъ, -а, *m.* spustoszenie, zniszczenie.
 Погрубѣлый, zgrubiały.
 Погрубѣть, zgrubiеć.
 Погрудно, *psk.* kupami, w kupy, stosami w stосу.
 Погружальный крестъ, krzyż nurzany w wodę przy jej święcenію.
 Погружать, погрузить, pograżać, pograżуć, zanurzać, zanurzyć; || Погружаться, pograżać się, zanurzać się. *Imsl. b.* погруженный, pograżony.
 Погружение, -іа, *n.* pograżenie, zanurzenie.
 Погрузать, погрузнуть, zatapiać się, zatopić się, zatonąć, іść na dno.
 Погрузить, *об.* Погружать.
 Погрузна, -и, *ж.* ładowanie.
 Погрузный, pograżony, zatopiony.
 Погрузнуть, *об.* Погружать.
 Погрунтовать, *об.* Грунтовать.
 Погрустить, *об.* Погоревать.
 Погрызть, погрызть.
 Погрѣшать, погрѣшить, grzeszyć, zgrzeszyć; || mylić się, pomylić się.
 Погрѣшение, -іа, *n.* zgrzeszenie; || ро-блѣдzenie.
 Погрѣшительно, *psk.* mylnie, błędnie.
 Погрѣшительность, mylny, błędny.
 Погрѣшить, *об.* Погрѣшать.
 Погрѣшность, -и, *ж.* omyłka, pomyłka, бляд.
 Погрязно, *psk.* grzędami, w grzędy.
 Погрязать, погрязнуть, grząznąć, grzęznąć, zagrzęznąć; || *zapuszczać się, zapuścić się, wpaść, wpaść w występki i t. p.
 Погрязлый, zagrzęзły.
 Погрязнуть, *об.* Погрязать.
 Погрязнѣть, *об.* Грязнѣть.
 Погубитель, -я, *m.* zgubiciel, niszcyciel.
 Погубительница, -ы, *ж.* zgubicielka, niszcycielka.
 Погубительный, zgubny, szkodliwy.
 Погублять, погубить, gubić, zgubić, przyprawіć o zgubę, przywieść do упад-ку, niszczyć, zniszczyć, rujnować, zruinować, trwonić, strwonić. Эта страсть погубила егѣ. та namієтностъ zgubiła го.
 Губить время, tracić, trwonić czas. *Imsl. b.* погубленный, zgubiony, zniszczony i t. d.
 Погудка, -и, *ж.* *Gmin.* melodia, śpiew, ton; || *żarcik, słówko żartobliwe. Стара погудка на новыи ладъ, *pryuzl.* zawsze jedno i to samo.
 Погуливать, spacerować; || hulać, под-рѣіаć czasami; || *szyдзіć z kogo.
 Погулять, spacerować.
 Погусарски, po huzarsku.
 Погустѣть, *об.* Густѣть.
 Подаватель, -я, *m.* podawca, oddawca, podawacz.

Подавательница, -ы, *ж.* oddawczyni; || rozdawczyni.
 Подавать, подать, podawać, подаё, ofiarować, przedstawiać; || даё, wydaё на стѣл (poirawе, obiad); || Подаваться, posu-wać się, posunąć się (*naprod lub w tyd*); || usuwać się, usunąć się, ustępować, уста-рїіć; || być podawanym, przedstawianym.
 Чай поданъ, herbata już на stole. По-дать жалобу на ногѣ, *об.* Жалоба. По-дать вѣксель на взысканію, poszukiwać wурлату wekslu. Подать отзывъ прѣ-тивъ забчнаго рѣшенія, заłożyć опору-сѣя. Подать исьнъ, *об.* Исьнъ. Подайся впередъ, posuń się naprzѣд. Онъ долго упорствовалъ въ откѣзъ, но наконецъ подѣлся, on długo opierał się przy swo-jem nakoniec ustąpił. *Imsl. b.* поданный, podany, wydаны i t. d.
 Подавить, *об.* Подавлять.
 Подавление, -іа, *n.* przytłumienie, ście-śnienie, zgniecenie.
 Подавливать, przyciskać z lekka.
 Подавлять, подавить, przygniатъ, przygnieść, dusić, udusić; || przytłumiаć, przytłumić, stłumić; || Подавляться, być przygniатаным, przytłumianym; || Пода-виться, udławіć się, udusić się. *Imsl. b.* подавленный, przygnieciony, uduszony, przytłumiony.
 Подавно, *psk.* tem więcѣј, тѣм hard-зіѣј.
 Подѣгра, -ы, *ж.* *Med.* podagra.
 Подѣгрить, -я, *m.* podagrzyk.
 Подѣгрический, podagryczny.
 Подарить, podarować, *об.* Дарить.
 Подарокъ, -рокъ, *zdr.* подарочекъ, -чна, *m.* podarunek, prezent.
 Подарочный, podarunkowy.
 Податель, -я, *m.* podawca, oddawca; || okaziciel; || rozdawca. Податель вся-михъ благъ, rozdawca wszelkich łask, do-бродziejstw i t. p. Отвѣчайте съ подѣ-телемъ этого письма, proszę odpowie-дзіё przez oddawcę tego listu. Подѣ-тель прошенія, podający проше.
 Податливость, -и, *ж.* powolność на чы-је жѣданіе.
 Податливый, powolny на чыје жѣданія, лѣтво жгадзаясѣю się.
 Податной, податковъ, податкуясѣю, uległy podatkom, opodatкованы.
 Податность, *об.* Податливый.
 Податный, *об.* Податливый.
 Подать, -и, *ж.* podatek. Онладнѣя по-дать, podatek stały. Поземельная по-дать, podatek gruntowy. Подать за со-держаніе корчмы, karczemne. Подым-ная подать, podumne.
 Подать (*cz. teraz*, подаё, *cz. прыуз.* по-дѣмъ), *об.* Подавать.
 Подача, -и, *ж.* podawanie, podanie; || Подѣчка, -и, *ж.* *zdr.* datek.
 Подайние, -іа, *n.* podawanie, jałmużna.
 Питаться подайніемъ, żebrać.

Подбавить, *об.* Подбавлять.
Подбавка, -и, *ж.* przydatek, dodatek.
Подбавлять, **подбавить**, przydawać, przydać, dodawać, dodacъ; || **Подбавляться**, *быть* przydawаным, dodawanым. *Imśl. b.* подбавленный, przydany, dodany.
Подбагоринь, -а, *м.* Ryb. pomocnik rybaka szukającego hakiem ryby.
Подбагринь, -а, *м.* haczyk używany do połowu ryb.

Подбагривать, *Ryb.* pomagać do zaczepiania hakiem wielkich ryb.

Подбалочинь, -а, *м.* knag, przypuśnica.
Подбалчивать, **подбалтить**, rozrabiać, rozrobić, rozpuścić *co (w płynie jakim)*, rozтворzyć (wodę), zaprawiać, zaprawić; || **Подбалчиваться**, *быть* rozrabianым, rozpuszczаным i t. d. *Imśl. b.* подбалтанный, rozrobiony, rozpuszczony i t. d.

Подберезинь, *об.* Берёзовинь.
Подбивать **подбить**, **подбива́ть**, **подбить**; || **подсывать**, **подсzyć**, **клясть** **подсзевку**; || ***подвиса́ть**, **побуджа́ть**; || **Подбиваться**, *быть* **подсываным**; || **взвизгивать**, **взвизгивать**; || = **къ кому**, **вбизгивать** *въ* **чужья́** **ла́ску**, **приподоба́ть** **се́** **кому**. *Imśl. b.* **подбитый**, **подбиты**, **подсзыты**, i t. d.

Подбивна, -и, *ж.* **подбicie**; || **подсзевка**.
Подбирать, **подобрать** (*чз. przysz.* **подберу́**), **збира́ть**, **збира́ть**, **назбира́ть**, **позбира́ть**; || **подгина́ть**, **подгиа́ть**, **подкаса́ть** (*су-кни́е*); || **добира́ть**, **добра́ть** (*до пары, do maseci, do koloru*); || **зжда́ть** (*о zwierzętach*); ||

Подбираться, *быть* **добieranым** (*до пары i t. d.*); || **стара́ть** **се́** **кому** **приподоба́ть**; || **зближа́ть** **се́**, **присува́ть** **се́** **до** **кого** **сичащезет**, **вешка́ть** **се́** **гдзие** **покрыюму**; || * **убыва́ть**. **Подбирать** **подмладну** **подъцветь** **матери́**, **добира́ть** **подсзевку** **до** **кoloru** **матери́**. **Подобрать** **ключь**, **добра́ть** **клучза**, **вустара́ть** **се́** **о** **инны** **клучз**. **Подобрать** **плать**, **подкаса́ть** **сукни́е**. **Подобрать** **мáрусь**, **звина́ть** **загил**. **Запасы** **подбира́ются**, **запасы** **убыва́ют**. *Imśl. b.* **подобранный**, **збранный**, **назбиранный**, **добраный** i t. d.

Подбить, *об.* **Подбивать**.
Подблюдинь, -а, *м.* **podkładka** **pod** **rólmiski**, **wazy** i t. p.

Подблюдный, **podkładany** **pod** **rólmiski** i t. p.; || ***Подблюдная** **пѣсня**, **пиеśń** **спiewана** **в** **роspólstwie** **przez** **кobiety**, **в** **święta** **Bożego** **Narodzenie**, **podczas** **wródenia** **nad** **rólmiskami**.

Подбѣй, -ѣя, *м.* **podszewka**; || **подбicie** **свѣчками** (*butów*).

Подбѣйна, -и, *ж.* **kowadełko** **do** **свѣкованя** **butów**; || **deska** **przybita** **u** **spodu** **czegokolwiek**.

Подбѣйный, **podbijalny**, **od** **podbijania**.
Подболтать, *об.* **Подбалчивать**.
Подболтна, -и, *ж.* **przymieszanie** **czego** (*do płynu*).

Подбѣра, -ы, *ж.* **Ryb.** **sznury** **po** **brzechach** **sieci**.

Подбѣристый, **dobrze** **sporzadzony**.
Подбѣра, -и, *ж.* **deseczki** **położone** **po** **między** **belkami** **sufitu**.

Подбѣрный, **dobrano**, **odpowiedni**. **Подбѣрные** **карты**, **podrobione** **karty** (*dla szachowania w grze*).

Подбѣродникъ, -а, *м.* **rzemień** **u** **сugli** **pod** **szyją** **jucznych** **zwierząt**.

Подбѣродонь, -дна, *zdr.* **Подбѣродочень**, -чна, *м.* **podbródek**, **podbródeczek**.

Подбѣродочный, **podbródkowy**.
Подбѣринь, -а, *м.* **wybierający**, **dobierający**.

Подбѣрщица, -ы, *ж.* **wybierająca**, **dobierająca**.

Подбѣрь, -а, *м.* **wybranie**, **dobieranie**; || **napięcie**, **obcas**; || **podwójna** **podłoga**; || *Kart.* **uporządkowanie**, **układ** **kart**; || **spiczasta** **część** **statku** **morskiego**. **На** **подбѣрь**, **сам** **wyбѣр**, **najlepszego** **gatunku**. **Въ** **этой** **лáвкѣ** **товáры** **на** **подбѣрь**, **в** **тym** **скładzie** **wszystkie** **towary** **w** **najlepszym** **gatunku**, **lub**: **в** **тym** **скładzie** **wyбѣр** **najlepszych** **towarów**.

Подбѣчениваться, **подбѣчениться**, **ушмова́ть** **се́**, **уца́ть** **се́** **pod** **boki**, **взjáчь** **се́** **pod** **boki**, **rozпieráть** **се́**.

Подбѣрсывать, **подбѣрсить**, **podrzucać**, **podrzucić**; || **Подбѣрсываться**, *быть* **podrzucаным**. *Imśl. b.* **подбѣрошенный**, **podrzucony**.

Подбѣривать, **подбѣрить**, **podgalać**, **podgolić**; || *Gmin.* **oszwabiać**, **oszwabić**, **oszołomic**. *Imśl. b.* **Подбѣритый**, **podgolony**.

Подбѣрѣть, *об.* **Подбѣрсывать**.
Подбѣрюшина, -ы, *ж.* **podbrzusze**.

Подбѣрюшинь, -а, *м.* **pas** **idący** **po** **pod** **brzuchem** **konia**.

Подбѣрюшный, **podbrzuszny**. **Подбѣрюшный** **ремень**, *об.* **Подбѣрюшинь**.

Подбѣрутылочинь, -а, *м.* **podstawka** **pod** **butelką**.

Подбѣгáть, **подбѣгна́ть**, **przybiegáć**, **przybieđz**, **nádbiegać**, **nádbieđz**.

Подбѣгна, -и, *ж.* **pobielanie**; || **nabiál**.
Подбѣгль, -а, *м.* *Bot.* **podział** (*rośliny*).

Подвáлецъ, *zdr. ob.* **Подвáль**.

Подвáливáть, **подвáлить**, **podtacać**, **podtoczyć**, **podsuwać** **co** **pod** **co**, **tocząc** **sunąc**; || **Подвáливáть**, *быть* **podtaczаным**. *Imśl. b.* **подвáленный**, **podtoczony**.

Подвáль, -а, *м.* **loch**; || **sucha** **piwnica** **pod** **domem** **lub** **pod** **inną** **budowlą**; || **mieśzkание** **na** **samym** **dole** **gmachu**; || **lamua**, **magazyn**.

Подвáльный, **piwniczny**, **pod** **domem** **znajdujący** **се́**, *об.* **Подвáль**.

Подвѣзѣть, **Подвѣзѣть**, (*чз. przysz.* **подвезу́**), *об.* **Подвѣзить**.

Подвѣргать, **подвѣргнуть**, **wystawiać**, **wystawić**, **narażać**, **narażić**; || **poddawáć**, **poddać**, **dać** **pod** **czyje** **roztrząsanie**. **Подвѣргнуть** **ногѣ** **наказáнию**, **wymierzyć** **кому** **карę**. **Это** **подвѣргáеть** **его** **большой**

опасности, to naraża go na wielkie niebezpieczeństwo. **Подвергать опасности** swoją жизнь, narażać na niebezpieczeństwo życie swoje. **Подвергнуть вещество** химическому анализу, poddać jakie ciało pod analizę chemiczną, rozłożyć ciało na pierwiastki. **Подвергнуть вопрос** зрѣлому обзудженію, wziąć jaką kwestję pod ścisłą rozwayę. **Подвергать сомнѣнію**, zakwestjonować. **Подвергнуть кого отвѣтственности**, do odpowiedzialności kogo pociągnąć. **Подвергнуть штрафу**, skazać na karę pieniężną. **Подвергаться опасности**, narażać się na niebezpieczeństwo. **Подвергнуться наказанію**, ponieść karę, ścisnąć na siebie karę. *Imśl. b.* подверженный, подвергнутый, выставиоу, narażоны і t. d. Онъ подверженъ падучей болѣзни, ma napady wielkiej choroby. Всѣ люди подвержены смѣрти, wszyscy ludzie ulegają śmierci.

Подвернуть, ob. Подвертывать.

Подвертка, -и, ж. podkładka, podstawka. **Подвертывать, подвернуть, подсувать, подsunąć, подтыкать, подеткнать, подкладать, подложить, wsadzić; || Подвертываться, надходить, надеясь niespodzianie, nagle zakończyć, wpaść, wkraść się, wcisnąć się, wścibiać się. Онъ подвернулъ ему бумагу къ подписанію, подsunął mu referat do podpisu. Нога у него подвернулась и онъ упалъ, нога mu się poróżniła і on upadł. Ребѣнокъ подвернулся под лошадь, dziecko trafiło pod nogi konia. Онъ подвернулся очень кстати, nadszedł w sam czas. Приситель подвернулся къ судѣ въ добрый часъ, interesant trafił do sądziego w pomyślnей porze (względem swojej просьбы). *Imśl. b.* подвернутый, подsunути, подłożony, zaskочzony і t. d.**

Подвеселить, ob. Подвеселять.

Подвесель, подвеселькомъ, psk. w stanie podweselonym, podochoconym, podehmieionym, podpiętym.

Подвеселять, подвеселить, подвеселять, podweselić, rozochocić trunkiem; || Подвеселяться, podweselać się, podchmieлять się.

Подвести, подвѣсть (cz. przysz. подведутъ), ob. Подводить.

Подздохи, -овъ, mn. Anat. trzewa, jelita.

Подздѣшный, Anat. jelitowy.

Подвивать, подвить, подвивать, podwić, nieco zawijać, zakręcać; || Подвиваться, być podwijanym, zakręcanym. *Imśl. b.* подвитый, подвинутый, завинутый, zakręcony.

Подвивка, -и, ж. zawijanie włosów.

Подвиной, подвинутый.

Подвигать, подвинуть, poruszać, poruszать, posuwać, posunąć; || Подвигаться, poruszać się, posuwać się. *Imśl. b.* подвинутый, poruszony, posунутый.

Подвигивать, poruszać, posuwać, poruszać lub czasami.

Подвигнуть, pobudzić, wzбудzić, skłонить, poruszyć; || Подвигнуться, być pobudzonym, poruszonym. Подвигнуть могъ на состраданіе, wzбудzić w kim litość. Подвигнуться на состраданіа, mieć litość nad kim. *Imśl. b.* подвигнутый, pobudzony, poruszony.

Подвигъ, -а, m. czyn, świetne, wielkie dzieło.

Подвижникъ, -а, m. szermierz, zapaśnik; || waleczник.

Подвижница, -ы, ж. zapaśnica, w zapasy idąca; || walecznica.

Подвижной, ruchomy; || ruchливый.

Подвижность, -и, ruchomość; || ruchливость.

Подвизаться, odznaczać się, popisywać się; || walczyć, wojować.

Подвинуть, ob. Подвигать.

Подвить, ob. Подвигать.

Подвластность, -и, ж. podwładność, podległość.

Подвластный, подwładny, podległy.

Подвода, -ы, ж. podwoda, wóz, furmanka, fornalka z kołmi. **Поставка подводу, повинность** dawania wozów z kołmi na potrzeby рządu, robocizna sprząjąca.

Подводить, подвести, подвѣсть, przyprowadzać, przyprowadzić, przybliżać, przybliżyć, przedstawiać, przedstawić kogo; || wprowadzać kogo gdzie ukradkiem; || надавать, nadać jaki kolor (np. marmuru). Подвести войско под стѣны города, przyprowadzić wojsko pod mury miasta. Подвести навалѣра къ дамъ во время танцевъ, przedstawić kawalera damie w czasie tańców. Слуга подвѣлъ воровъ, służący ukradkiem wprowadził złodziejów. Подвести что подъ цвѣтъ мрамора, nadać czemu kolor marmuru. **Подводить фундаментъ, ob. Фундаментъ. Подвести домъ подъ крышу, ukończyć stawianie murów domu. Подвести слухай подъ законъ, zastosować prawo do wypadku. Подвести ногъ подъ милостивый манифестъ, przyrucić kogo do ubawienia, do amnestji. Подвести итогъ, podsumować. *Imśl. b.* подведѣнный, przyprowadzony, wprowadzony, przedstawiony і t. d.**

Подводный, podwodny, pod wodą będący; || od podwód, tyczący się podwód lub nakazanych furmanek, ob. Подвода; || Подводный камень, skała w morzu, szkopuі.

Подводчикъ, -а, m. ten co na podwodach, t. j. na furmankach dawanych z nakazu рządu jeździ; || podwódca, instygator, podżegacz.

Подводъ, -а, m. podejście, doprowadzenie kogo do złego, fortel.

Подвое, psk. po dwa.

Подвозить, подвезти, подвезать, podwozić, podwieźć, przywozić, przywieźć; || **Подвезаться**, być podwożonym. *Imsl. b.* подвезенный, podwieziony.

Подвóзный, przewieziony (*częściami*).

Подвóзчикъ, -а, *m.* podwoźnik.

Подвóзь, -а, *m.* podwóz.

Подвóлакнать, подвóлочь, podciągać, podciągnąć, wlec jaki przedmiot pod drugi; || **Подвóлакнаться**, być podciąganim. *Imsl. b.* подвóлоченный, podciągnięty.

Подвóлока, -а, *ж.* podciąganie; || *strych*, poddasze.

Подвóлбный, *strychowy*, od *strychu*.

Подвóлочь, *об.* Подвóлакнать.

Подвóрáчивать, подвóротить, podginać, podgiąć, podkasać, podgarnąć, podkręсаć, podkręсаć, zakręсаć, zakręсаć; || **Подвóрáчиваться**, być podginanym, podkręсаным. *Imsl. b.* подвóроченный, podgięty, podkręсony i t. d.

Подвóрное, -аго, *n.* *Star.* podymne, podatek z każdego dymu.

Подвóротить, *об.* Подвóрáчивать.

Подвóротня, -и, *ж.* deska, którą się zastawia próżna przestrzeń wzdłuż dolnej części bramy.

Подвóрье, -рья, *n.* dom zajezdny; || dom w mieście z kościołem lub kaplicą dla czasowego zamieszkania biskupów djecezjalnych.

Подвóрянски, *psk.* po szlachecku, jak wypada na szlachcica.

Подвóхъ, -а, *m.* *Star.* zamiar zdradziecki.

Подвóщикъ, *об.* Подвóзчикъ.

Подвóшать, подвóсить, podwyżсаć, podwyżсzyć, wywyżсаć, wywyżсzyć, podnosić, podnieść; || **Подвóшаться**, podвысáть się, wywyżсáć się, podnosić się. *Imsl. b.* подвышенный, podwyżсzony, podniesiony.

Подвóвять, подвóять, podwieać, podwiać, poddmuchуwać; || *орелáć*, ochóдоżyć zboże. *Imsl. b.* подвóянный, podwiany, ochóдоzony (*о збожу*).

Подвóдомственность, -в, *ж.* obręb właдзы; || *podległość*, podwładność.

Подвóдомственный, *podległy*, podwładny.

Подвóбный, ślubny. **Подвóбное** влáтье, suknia ślubna.

Подвóсить, *об.* Подвóшивать.

Подвóска, -и, *ж.* *zdr.* подвóсочна, przyczepka, ozdóbka przyczepiona np do kółczyków, do zegarka.

Подвóсный, przyczepiony, przymocowany do czego.

Подвóсочный, do przyczepiania służącego.

Подвóсь, -и, *ж.* *об.* Подвóска.

Подвóтренный, pod wiatrem znajdujący się.

Подвóшивать, подвóсить, przywiesзać, przywiesić, zawiesзać, zawiesić, przyczep-

iać, przyczepić; || **Подвóшиватьсь**, być przywiesзаным, zawieszаным, przyczepianым. *Imsl. b.* подвóшенный, przywieszону, zawieszону, przyczепionу.

Подвóзание, -ия, *n.* podwiązanie, przywiązanie.

Подвóязи, -ей, *ж.* *mn.* *Archit.* rusztowania.

Подвóязка, -и, *ж.* podwiązka; || *об.* Подвóзание.

Подвóязной, do podwiązania służący; || do rusztowania należący.

Подвóязочна, *zdr. об.* Подвóязка.

Подвóязочный, podwiązkowy.

Подвóязывать, подвóязать, podwязуwać, podwязать, przywязуwać, przywязать; || stawiać, postawić rusztowanie (*przy budowaniu wysokich gmachów*); || **Подвóязываться**, być podwязуwanym. *Imsl. b.* подвóязанный, podwязаны.

Подгáдить, głúpio postąpić, głúpstwo zrobić.

Подгáлстучникъ, -а, *m.* dusza kładziона w chustkę na szyję.

Подгáбять, подогнуть, podginać, podgiąć; || *zaginać*, *zagiąć* dla obrábienia (*мр. чустки*); || *podkasać* (*suknię*), *zawináć* (*ре-кавы*); || **Подгáбяться**, podginać się, podgiąć się, wginać się, ugiąć się. *Imsl. b.* подогнутый, podgięty, zagięty, podkasаны, zawинięты.

Подгáбной, podginający się, zaginający się.

Подгáдывать, подглодáть, podgryзáć, podgryзć. *Imsl. b.* подглоданный, podgryзiony.

Подгáзный, pod oczyma znajdujący się.

Подгáзье, -зья, *n.* dołek pod oczyma.

Подглодáть, *об.* Подгáдывать.

Подгáдчикъ, -а, *m.* podglądacz, *спиег.*

Подгáдчица, -ы, *ж.* та która podgláда, *подпáтрjuje*, *спиегуje*.

Подгáдывать, подгáдыбть (*за пѣтъ*), podgláдаć, *спиеговáć*, *выспиеговáć*.

Подгáнивать, подгáнить, podgniwać, podgnić.

Подгáнта, -ы, *ж.* **Подгáнтъ**, -а, *m.* podnieta, podniет, paliwo, drzazga do podpalenia; || *podżeganie*, podniecenie, podnieta, *побудка*.

Подгáнтать, podnieсаć, podpalać; || *побудзáć*, *подусзсзáć*, *подзегáć*.

Подгáнтъ, *об.* Подгáнта.

Подговáривать, подговóрить, podmawiać, podmówić, *namawiać*, *namówić*. *Imsl. b.* подговóреннй, podmówiony, *namówiony*.

Подговóрчикъ, -а, *m.* podmawiacz, *namawiacz*, *instygator*, *подусзсзциел*.

Подговóрщица, -ы, *ж.* *instygatorka*, *подусзсзциелка*.

Подговóрь, -а, *m.* podmawianie, *namowa*
Подголовокъ, -внa, *m.* skrzynia podłúна z wiekiem spadziem.

Подгónна, *об.* Подгónь.

Подгónный, *прзуредзаны в wielkiój łoóci (o bydle).*

Подгónь -а, *т.* *bydło na sprzedat sprzedzone.*

Подгонять, подогнать, podganiać, podgonić, podeгнаć, podpedzać, podpedzić, zapredzać, zapredzić; || *przystosowywać, przystosować, potrafić, ugodzić; || Подгоняться, być podganiąnym, podpedzanym, zapredzanym. *Imśl. b.* подгонанный, podgoniony, podpedzony i t. d.

Подгорать, подгореть, przypalać się, przypalić się, przypiekać się, przypiec się.

Подгорный, podgórnny, leżący, położony lub mieszkający u stóp góry.

Подгородный, pod miastem znajdujący się.

Подгóрье, -рья, *н.* podgórze, okolica podgórna, dolna pochyłość góry.

Подгорельный, przypalony, przypieczony.

Подгорюниваться, подгорюниться, *об.* пригорюниваться.

Подготовна, -и, *ж.* Podgotowienie, -ia, *н.* przygotowanie, przyrzadzanie.

Подготовлять, подготóвить, przygotowywać, przegotować, przyrzadzać, przyrzadzić.

Подгрудный, podpiersiowy. Подгрудная кость, mostek, kość piersiowa.

Подгрудок, -дка, *т.* (Лалóна), podgardle zwieszone (*u wołu*), łałok.

Подгуюнь, -зня, *т.* pielucha, pieluszka.

Подгульвать, подгулять, подгульнуть, podchmielać się, podchmielić się, podrić, podpić sobie. * Обдъ подгуляль, obiad się nie udał.

Поддавать, поддать, poddawać, poddać pod władzę; || dodawać pary, powiększać parę (*w łaźni*); || Поддаваться, poddawać się; || улегаć, ustępować komu, oddawać się. Не поддаваться, dostać placu, podołać, wydołać komu. *Imśl. b.* подданный, poddany, uległy.

Поддавший, -óвъ, *мн.* gra w arcaby, w której ten wygrywa, kto wszystkijbierki oddaje.

Подданивать, *об.* Подтанивать.

Поддальбивать, поддолбить, poddłubывать, poddłubać, wydrażać, wydrażyć z pod spodu; || Поддальбиваться, być poddłubываным, wydrażаным z pod spodu. *Imśl. b.* поддальбленный, poddłubany, wydrażony z pod spodu.

Подданная, -ой, *ж.* poddanka, poddana, bezwzględnie podległa w swych powinностяхи монарше, krajowi.

Подданический, poddańczy, homagjalny, hołdowniczy.

Подданный, *т.* poddany, bezwzględnie подлегły w swych powinностяхи монарше, krajowi. Подданный обоюдный, różнорядовый.

Подданство, -а, *н.* poddaństwo, bez-

względna wedle praw podległość монарше, krajowi.

Поддать, *об.* Поддавать.

Поддвигать, паддвинуть, podsuwać, podsunąć; || Поддвигаться, podsuwać się, być podsuwanым. *Imśl. b.* поддвинутый, podsunięty.

Поддергай, -ая, *т.* *Gmin.* mający zbyt krótkие suknie.

Поддёргивать, поддёрнуть, podsuwać, podsunąć; || подкасаć, podginać (*suknie*); || Поддёргиваться, być podsuwanым, подкасаным. *Imśl. b.* поддёрнутый, podsunięty, подкасаный.

Поддёрживать, поддёржать, utrzymывать, utrzymać, podpierać, podeprzeć, wspierać, wesprzeć, zachowywać, zachować; || Поддёрживаться, być utrzymываным, przytrzymываным, подбieranым i t. d. * Поддёрживать розговóръ, prowadzić i utrzymывать przez pewien czas rozmowę.

* Поддёржать своё достоинство, utrzymać swoją godność. Он поддёрживает это бѣдное семейство, он wspiera tę ubogą rodzinę. Поддёржать чье мнение, podeprzeć czyje zdanie. Поддёрживать переписку, utrzymывать korespondencję. *Imśl. b.* поддёржанный, utrzymаны, подparty, wsparty i t. d.

Поддёрнуть, *об.* Поддёргивать.

Поддолбить, *об.* Поддальбивать.

Поддóнный, поддóнок, поддóнь, -а, *т.* spodek, poddenek, podstawka pod dno naczynia.

Поддорóнный, *об.* Подорóнный.

Поддувать, поддуть, podwiewać, podwiać; || * podżegać, poduszczać.

Поддымки, -овъ, *т.* Поддымье, -мья, *н.* czas opalenia pieca w izbach chłopskich.

Поддѣвало, -а, *т.* oszust.

Поддѣвать, поддѣть, wdziевать, wdziac (*co pod suknie, pod spód*); || zaczepiac, zaczepić, zahaczać, zahaczyć; || oszukiwać, oszukać; || kraść, ukraść.

Поддѣвна, -и, *ж.* *Gmin.* kaftan noszony pod spodem wierzchniej sukni.

Поддѣланіе, -ія, *н.* Поддѣлка, -и, *ж.* podrobienie, sfałszowanie.

Поддѣловать, поддѣлать, podrabiać, podrobić, sfałszować, sfałszować; || Поддѣльваться, być podrabianым, sfałszованым. *Imśl. b.* поддѣланный, podrobiony, sfałszowany.

Поддѣльный, podrobiony, sfałszowany, udany.

Поддѣльщикъ, -а, *т.* fałszerz. Поддѣльщикъ монеты, fałszerz monety.

Поддѣльщица, -ы, *ж.* fałszerka.

Подённа, -и, *ж.* owad jednodzienny, dziennik.

Подённикъ, -а, *т.* dziennik, książka do zapisywania codziennych czynności.

Подённо, *psk.* całodziennie, со дня, w ciągu całego dnia. Крестьянъ работамъ

на своего господина подѣнно, własność pracowali na swego pana całodziennie.

Подѣнный, całodzienny, całodniowy; || dzienny, własny za każdy dzień. Подѣнная плата, плата dzienna robotnikowi. Подѣнная работа, robota, praca całodzienna, całodzienna.

Подѣщикъ, -а, *m.* wyrobnik dzienny, najemnik.

Подѣщица, -ы, *ж.* robota dziennie opłacona.

Подѣщица, -ы, *ж.* wyrobница dzienna, najemnica.

Подѣргать, poszarpać, potargać.¹

Подѣргиваніе, -іа, *n.* szarpanie; || darcie (*в зодѣлку*).

Подѣргивать, ciągnąć в тѣ і в оуа stroпe, targać, szarpać; || Подѣрнуть, powlec, ociągnąć со; || Подѣргиваться, подѣрнуться, powlekać się, ociągać się. *Imsl. b.* подѣрнутый, powleczony, ociągnięty.

Подѣржаніе, -іа, *m.* użycie, używanie czego przez неіакі czas. Дать или взять что на подѣржаніе, pożyczyć со кому на неіакі czas lub wziąć со u kogo do używania.

Подѣржать, potrzymać; || użyć czego, przez неіакі czas; || Подѣржаться, потрzymać się. *Imsl. b.* подѣржанный, потрzymану. Подѣржанное платье, suknia kużyta, wynoszona.

Подѣрнуть, *об.* Подѣргивать.

Подѣстно, *psk.* librami, на libry. Попуять бумагу подѣстно, kupować papier на libry.

Подѣстный, sprzedawany librami (*о папierce*).

Подешевѣлый, staniały.

Подешевѣть, *об.* Дешевѣть.

Поджаривать, поджарить, podsmażać, podsmażуć, podpiekać, podpiec; || Поджариваться, być podsmażану, podpiekanу. *Imsl. b.* поджаренный, podsmażony,

поджаристый, nieco przrumieniony.

Поджарить, *об.* Поджаривать.

Поджарый, chudy, wychudły.

Поджать, *об.* Поднимать.

Поджесудочный, podź їадкову.

Поджечь, *об.* Поджигать.

Поджиготниль, -а, *m.* poręga (*у koni*); || *Gmin.* uderzenie в brzuch.

Поджиготье, -тя, *n.* podbrzusze.

Поджига, -а, *wsp.* Поджигатель, -я, *m.* podpalacz; || * podżegacz, podmawiacz до czego злого.

Поджигательница, -ы, *ж.* podpalaczka; || * podżegaczka, podmawiacz do czego злого.

Поджигательство, -а, *n.* podpalanie.

Поджигать, поджечь, (*сз. przysz.* поджигу), podpalać, podpalić; || * podżegać, podburzać, podburzać; || Поджигаться, być podpalану. *Imsl. b.* подожженный, podpalony.

Поджиданіе, -іа, *n.* oczekiwanie.

Поджидать, czekać, oczekiwać.

Поджилки, -ловъ, *ж. m.* *Gmin.* podkolanek.

Поджимать, поджать, zakładać, założyć, podkładać, podłożyć pod со, pod siebie. Поджимать ноги, siedzieć założуwszy nogi pod siebie. Поджать хвостъ, ogon pod siebie wtulić, schować; * stracić на żywości, на ochocie. *Imsl. b.* поджатьи, założony, podłożony.

Поджога, -и, подпай (*для podpalenia pieca*); || podpalenie; || * подмовеца, podżegacz, podnieta.

Подзаводный, zaliczony do fabryki; || znajdujący się blisko fabryki. Подзаводские крестьяне, własności zaliczeni do fabryki. Подзаводские жители, mieszkańcy z okolic fabryki.

Подзадоривать, подзадорить, rozjadrzać, rozdrażнić, drażnić, podniecać, poduszczać; || Подзадориваться, być rozjadrзану, drażнionу, poduszczану. *Imsl. b.* подзадоренный, rozjadrzony, rozdrażнiony, poduszczony.

Подзадорный, под правем badacy.

Подзарвать, подзарить, *об.* Подзадоривать.

Подзатылокъ, -лца, *m.* kark, tył szyi.

Подзатыльникъ, -а, *m.* ubiór głowy u kobiet на тыльнй części karku; || * uderzenie в kark.

Подземелье, -лья, *n.* podziemie, sklep podziemny, loch.

Подземельный, Подзёмный, podziemny, pod ziemią idący.

Подзоръ, -а, *m.* ługowina, zола.

Подзорный, obserwacyjny. Подзорная труба, luneta, perspektywa.

Подзоръ, -а, *m.* obserwowanie, wypatrywanie; || brzez, s łag, ługówka (*у sukni*), garniowanie; || fi anka otaczająca u góry łózko; || *дѣше.* nad oknem i t. p.

Подзывать, подзывать, (*сз. przysz.* подзеву), przywoływać, przywołać, pozywać, rozwać, wzywać, wezwać; || * namawiac, namówić. *Imsl. b.* подозванный, przywołаны, rozwoны

Подзвизкине, *psk.* Wojdywizjami.

Подзвиться (чему), zadziwić się czemu.

Подирать, подрать, rozdierać, rozdrzeć; || targać, potargać (*за włosy*); rzać się, sprzączyć się. Меня по комъ подираетъ lub морозъ по комъ подираетъ, dresz mnie przechodzi, mrowie mi по ciele przechodzi. Отъ жару подрало дѣсну, od gorąca deska spaczyła się.

Поднапывать, поднолоть, подрабывать, подрабывать, podgrabać; || подпнаць, подпнаць (*szpilkami*). *Imsl. b.* поднолотый, подрабаны; || подпнѣты.

Поднапъ, -а, *m.* *об.* Нашилыва.

Поднапывать, подкопать, подкоруwać, подкоруаць; || Поднапываться, подкоруwać się; || * starać się zaszkodzić кому, pod-

stawiać komu nogę aby upadł. *Imśl. b.* подбланный, podkopany.

Подна́рмливать, *об.* Прина́рмливать.

Подна́тывать, подна́тять, поднатѣть, podtaczać, podtoczyć; || Подна́тываться, być podtaczanym. *Imśl. b.* поднатанный, podtoczony.

Подна́чивать, подна́тывать, *об.* Подна́тывать.

Подна́шивать, подна́сѣть, kosić, skosić; || Подна́шиваться, być koszonym, ściąć się; || * zginać się. *Imśl. b.* подна́шенный, koszony, ścięty.

Подна́шивать, подна́сѣть, podkwaszać, podkwaścić; || Подна́шиваться, być podkwaszanym. *Imśl. b.* подна́шенный, podkwaszony.

Подни́дять, *об.* Подни́дывать.

Подни́дой, podrzucony.

Подни́дывать, подни́дять, подни́нуть, podrzucić, podsować, podsunąć; || Подни́нуть подметѣ подь сапогі, podzelaować buty. || Подни́дываться, być podrzucanym. *Imśl. b.* подни́данный, подни́нутый, podrzucony.

Подни́дышь, -а, *zdr.* подни́дышень, -шка, *m.* podrzutek.

Подни́нуть, *об.* Подни́дывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, -дня, *m.* jajko podsadzone pod kurę aby innych naniosta.

Подни́лать, -и, *zdr.* подни́лать, -чи, *z.* podkładka, podstawka; || podszewka (*u sukni*).

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

Подни́лать, *об.* Подни́лывать.

мѣки, заіѣк. Войскá посланныя въ подкрѣпленіе, војска пошлѣна на wzmoцнѣніе.

Подкрѣплять, подкрѣпить, wzmoцnіаć, wzmoцnіć, pokrzerpіаć, pokrzerpіć; || wspoмагаć, podpierać, podeprzeć; || utwierdzać, poprzeć со czѣм; || Подкрѣплятьсѣ, wzmoцnіаć сіе, pokrzerpіаć сіе і т. д. Подкрѣпить больнаго лѣкарствомъ, wzmoцnіć chorego lekarstwem. *Эти слова подкрѣпляютъ моѣ мнѣніе, wyrazy te sлужą na poparcіe mego zdania. Подкрѣпить овою силой, pokrzerpіć swoje sіly. *Imsl. b.* подкрѣпленный, wzmoцniony, pokrzerpio-ny, poparty і т. д.

Поднуліа́ть, *Gmin.* podpić, podchmie-ліć sobie.

Поднупáть, поднупіть, przekupywać, przekupіć kogo. *Imsl. b.* поднупленный, przekupiony.

Поднупной, przekupny, sprzedajny. Поднупь, -а, *m.* przekupienie kogo, sprzedaжно́сть, przekupstwo.

Поднупный, pod krzakiem rosnący. Подлаживать, подладить, podstrajać, podstroіć (*instrument muzyczny*); || Подлаживаться, stosować сіе do innych в шпiewіe lub в instrumentach muzycznych; || * dogadzajаć komu starać сіе mu przypodobаć, stosować сіе do kogo.

Подлázь, -а, Подлázа, -ы, *m.* pochlebs-са, intrygant.

Подламывать, подломить, подламуваць, подламаць, заламуваць, заламаць; || Подламываться, заламуваць сіе, быць подламуваным. *Imsl. b.* Подломленный, подла-маны, заламаны.

Подласкиваться, подласкиваться (къ кому), przypochlebiać сіе, przypochlebić сіе.

Подлѣдный, pod lodem сіе znajdujący.

Подлежательный, podległy.

Подлежать, podlegać, ulegać, быць завислым od kogo lub od czego, należeć, odносіть сіе (do obrѣбу władzy, do instancji), ściagać сіе, тyczyć сіе, kwalifikować сіе. Это дѣло подлежить окружному суду, sprawa, та kwalifikuje сіе do sądu okręgowego. Это дѣло подлежить спору, sprawa та podlega sporom. Это подлежить сомнѣнію, to jest rzecz wątpliwa. Это не подлежить нимаѣйшему сомнѣнію, w тѣм niema żadnej wątpliwości. Это преступленіе подлежить смертной казни, та zbrodnia zasługuje на карę śmierci.

Подлежащее, -аго, *m.* *Gram.* podmiot, subjekt.

Подлежащій, właściwy (komu lub czemu), dający сіе zastosować, uległy, ulegający, zasługujący на со. Подлежащій рекрутской повинности, ulegający zaciągowи wojakowemu. Подлежащее присутственное шбота, właściwa jurysdykcja (do której sprawa należy). Подлежащая къ дѣлу статья Свѣда Законовъ, artykuł kodeksu

praw dający сіе zastosować do sprawy. Поступо́въ подлежащій тюремному заключенію, występек ściągający на сіеbie карę więzienia. Подлежащій отвѣту, *ob.* отвѣтчикъ.

Подлѣнаръ, *ob.* Подлѣнаръ. Подлетать, подлѣтѣть, podlatywać, podlecieć; || przylatywać, przylecieć.

Подлѣць, -а, *m.* निकземник, niepoczci-wiec, podły człowiek.

Подлѣщаться, *ob.* Подолѣщаться. Подлѣвать, подлѣть (*cz. przysz.* подолѣь), podlewać, podlać; || Подлѣваться, быць подлѣваным. *Imsl. b.* подлѣтый, podlany.

Подливка, -и, *zdr.* подливочна, чни, *ż.* podlewanie; || подлева, sos, rozczyн; || за-права з warпа.

Подливной, do rozlewania sлужący. *Mech.* Подливное колесо, коło poruszane biegiem wody з dolnej jego czѣści.

Подливочникъ, -а, *m.* sosjerka.

Подливъ, *ob.* Подливка. Подлизывать, подлизать, podlizywać, podliżać; || Подлизываться, быць podlizywanым. *Imsl. b.* подлизанный, podlizany.

Подлинникъ, -а, *m.* oryginał, wzór, autentyk. Подлинникъ контракта, oryginał kontraktu.

Подлинно, *psk.* prawdziwie, doprawdy, w istocie, в rzeczy samѣй.

Подлинность, -и, *ż.* prawdziwość, autentyczność. Подлинность подписи, własno-речность podpisu.

Подлинный, prawdziwy, autentyczny, oryginalny, własny. Подлинное письмо, list oryginalny. Подлинныя его слова, własne jego słowa. Утверждать за подлинное, przypuszczаć że tak istotnie było.

Подлипала, *wsp.* pochlebca, pochlebica. Подлипальство, -а, *n.* pochlebstwo.

Подлипать, подлинуть, przylepiać сіе, przylepić сіе, przyliгać, przylgnać; || * = къ кому, przypochlebiać сіе.

Подлить, *ob.* Подливать. Подличать, podle postępować, upadać сіе.

Подло, *psk.* podle, gnuśnie. Подлобный, pod czołem сіе znajdujący. Подлобье, -ья, *n.* dotek oczny, jama oczna. Смотрѣть изъ подлобья, patrzeć на kogo з pod oka, з гнiewem.

Подлогъ, -а, *m.* fałszerstwo, oszustwo, podstęp; || *Praw.* podstawienie.

Подложить, *ob.* Подкладывать. Подложнический, подложничий, oszustom właściwy, zwodniczy, szalbierski.

Подложно, *psk.* fałszywie, podstępnie. Подложность, -и, *ż.* fałsz, fałszywość; || *Praw.* podstawienie.

Подложный, fałszywy, podstawiony.

Подлопотный, -а, *m.* zgięcie łokcia, przygub u łokcia; || назычие на łokciu u rękawa.

Подломить, *ob.* Подламывать.

Подлопáточный, *Anat.* podłopatkowy.

Подлость, -и, ж. podłość, nieczemność.
Подлунный, podzięzycowy. Подлунный
міръ, świat ziemski.

Подлый, podły, nieczemny, gnuśny.

Подль, przyluk. podle, obok, przy.

Подлѣзать, подлѣзть, подлѣзці, pod-
leść.

Подлѣнарскій, do podlekarza, do ро-
шесника lekarza należący.

Подлѣнаръ, -я, m. podlekarz, pomocnik
lekarza.

Подлѣплатъ, подлѣпнѣть, podlepać, pod-
lepić; || Подлѣплатъся, być podlepianym.

Imśl. b. подлѣпленный, podlepiony.

Подлѣсникъ, -а, m. Bot. kopytnik (*roś-
lina*).

Подлѣсничій, -аго, m. pomocnik leśni-
czego, gajowego.

Подлѣсокъ, -сна, m. mały lassek; || сѣ-
тек psi (*roślina*).

Подлѣсье, -сья, n. podleście, miejsce
w bliskości lasu położone.

Подлѣнна, -а, ж. kobieta podła, niska,
gnuśna.

Подмáзна, -и, ж. smarowanie, pomaza-
ние; || powłoka, tynk.

Подмáзывать, подмáзать, podmazы-
wać, podmazać, podsmarowywać, podsmar-
ować; || Подмáзываться, być podmazы-
wуwanym, podsmarowywanym. *Imśl. b.*

подмáзанный, podmazany, podsmarowa-
ny.

Подмáлѣвывать, подмáлѣвáть, podma-
lowуwać, podmalować.

Подмáнивать, подмáннѣть, mamić, wo-
лаć na migi; || łudzić, złudzić, zwabiać,
zwabić. *Imśl. b.* подмáненный, przywo-
ланы na migi; || zwabiony.

Подмáнна, -и, ж. zwabienie, mamienie,
przyłuda, pocięta.

Подмáнь, -а, m. ob. Подмáнна.

Подмарѣнникъ, -а, m. Bot. przylutja,
lezcыca (*roślina*).

Подмáсливать, подмáслить, smarować,
podsmarować masłem; || Подмáсливаться,
smarować się masłem. *Imśl. b.* подмá-
сленный, podsmarowany masłem.

Подмáстерье, -рѣя, m. terminator, cze-
лáдник gźemieślnicy.

Подмáхивать, подмáхнѣть, wycierać,
wytrzeć (*kurz*); || *podpisуwać naprędcе.

Подмáчивать, подмóчить, zamaczać,
zamoczуć, podmóczyć; || Подмáчиватьоя,
być podmaczанym. *Imśl. b.* подмóчен-
ный, podmoczony.

Подмерзáть, подмерзнуть, podmarzać,
podmarzácь, przymarzać, przymarznáć.

Подмерзáлый, podmarzły, przymarzły.

Подмерзнуть, об. Подмерзáть.

Подмести, подмести, об. Подметáть.

Подметáльщикъ, -а, m. zamiatacz.

Подметáльщица, -и, ж. zamiataczka.

Подметáть, подмести, подмести, pod-
miatać, podmieść, zamiatać, zamieść; ||

Подметáться, być podmiatanym, odmia-

tanym. *Imśl. b.* подметѣнный, odmia-
cony, zamieciony.

Подметáть, об. Подметѣвывать.

Подметѣна, -и, ж. poddelowanе, nota
rocznа. *Онъ сму ивъ подметѣни не
годится, nie wart jest mu zъemьka utwo-
wika rozwiázacь.

Подметнѣть, об. Подметѣвывать.

Подметѣнный, podzъisny, podzъiscony,
podłożony. Подметѣное письмо, paszkwil,
paskwil, osławny list, osławne pismo.

Подметѣное дитя, об. Подметѣтъшь.

Подметѣточный, do podzъelowania należą-
cy.

Подметѣчикъ (письма), pisarz paszkwi-
lów, ten co skrycie podzъuca listy osław-
wne.

Подметѣница, -ы, ж. та co skrycie pod-
zъuca listy osławwne.

Подметѣывать, подметáть, подметнѣть,
podzъucać, podzъucić; || fastrzыговáć,
przyfastrzыговáć; || podzъelować, dać pod-
zъelowanie; || Подметѣваться, być podzъe-
canym; || być fastrzыgowанym. *Imśl. b.* под-
метѣнный, подметнѣтый, podzъucony,
przyfastrzыgowany, podzъelowany.

Подметѣтъшь, об. Подмидышь.

Подмигивать, подмигнуть, miгаć, mi-
gnać.

Подминáть, подмиáть, (ср. *przysł.* подо-
мнѣ), tratować, potrawać; || Подминáться,
być tratowanym. *Imśl. b.* подмиáтый, ро-
tratowany.

Подмóга, -и, ж. pomoc, podpora, wspar-
cie.

Подмóгáть, подмóчь, dopomagać, do-
pomóž.

Подмóкнáть, подмóкнѣть, moknąć, pod-
moknąć, zamoknąć.

Подмóкнѣлый, podmokły, zamokły.

Подмóкнѣть, об. Подмóкнáть.

Подмóкнáживать, подмóкнáдить, odmła-
dzać, odmłodzić; || podmładzać, podmłó-
dzić, słodzić, zaprawiacь, zaprawić słodem,
sprawiacь w płynie fermentację; || Подмó-
кнáживаться, odmładzać się; || być zapra-
wianym słodem. *Imśl. b.* подмóкнóжен-
ный, odmłódzony; || zaprawiony słodem.

Подмóлвдѣть, об. Потаннѣть.

Подмóлвдѣть, об. Подмóлáживать.

Подморáживать, подморóзить, zamra-
żać, zamrozić; || nieos. marznáć; || Подмо-
рáживаться, być zamrażанym. На дво-
рѣ подморáживаеьтъ, на дворзе marznie.
Imśl. b. подморóженный, zamrożony.

Подмоскóвная, -ой, ж. kaźda osada bli-
sko miasta Moskwy położona.

Подмóстѣть, об. Подмáщивать.

Подмóстни, -овъ, m. mn. rusztowanie.

Подмóчить, об. Подмáчивать.

Подмóчна, -и, ж. podmoczenie, zamó-
czenie u sьpodu, zmoczenie w części.

Подмóчь, об. Подмóгáть.

Подмывáть, подмиыть, podmywać, pod-
myć; || podpłókiwać, podrywać ciágnęta

подшуванием (о тласе, прядіе воды). ||
 Мена ташъ и подываётъ, там
 охотѣ, сіагнѣ мнѣ соѣ до...
 Подмызонтъ, зна, т. дом mieszkalny

близkości folwarku leżący.
 Подмызонтъ, зна, т. дом mieszkalny
 Подмыль, -ья, п. mydliny (тн.).
 Подмыты, об. Подмываты.
 Подмышна, -и, ж. Anat. podpasze, miej-
 sce pod pachą.

Подмышновый, Anat. podpaszny.
 Подмыта, -ы, ж. Подмытіе, -ія, п.
 odmiana; || podstawienie, substy-
 tusja.

Подмытивать, подмытивъ, подмиеніаъ,
 подмиеніи, заміеніаъ, заміеніи; || podsta-
 wiacъ, podstawicъ со в мѣсцу czego, pod-
 stawicъ kogo на чуже мѣсца, podkładacъ,
 podłożyć на мѣсца czego. *Imśl. б. под-
 мытвенный, подмиеніонъ, podstawionъ.*

Подмытвый, умыслне подмиеніонъ
 в мѣсцу czego innego.

Подмытвннъ, -а, т. умыслне подмие-
 няющу, podstawiaющу со в мѣсцу چه-
 го innego.

Подмытвница, -ы, ж. умыслне подмие-
 няюща, podstawiaюща со в мѣсцу چه-
 го innego.

Подмытвъ, об. Подмыта.

Подмытивъ, об. Подмытивать.
 Подмытивъ, прzymieszacъ.
 Подмытна, Подмытвъ, -и, ж. Подмытвъ, -а,
 т. прzymieszanie; || mieszanina, alljaż.

Подмытчатъ, подмытчитъ, dostrzegać,
 dostrzedz, obserwować, uważać, zastana-
 wiacъ się; || Подмытчатъся, być dostrzega-
 нымъ, obserwowanымъ. *Imśl. б. подмытчен-
 ный, dostrzeżонъ.*

Подмытшивать, подмытшнать, dawać, do-
 dać, podmieszacъ, przymieszacъ czego; ||
 Подмытшиваться, być podmieszанымъ. *Imśl. б. подмытшенный, podmieszанъ, przymie-
 szанъ.*

Подмытвъ, об. Подмытвннъ.
 Подмытвннъ, -а, т. podkomornik.

Подмытвъ, -ря, я. мѣсца под пры-
 сцъ.

Подмытвръдъ, -а, т. Подмытвръдъ, -дья, pod-
 szewka wewnątrz obuwia.

Подмытвдннъ, -а, т. Star. odbierają-
 цу spadek w razie śmierci prawdziwego
 następcy.

Подмытвдіе, -ія, podwładność, posłu-
 zenie dla zwierzchników, podrzędność.
 Подмытвдіенный, podwładny, podrzęd-
 ны.

Подмытвдіе, -а, п. об. Подмытвдіе.
 Подмытвдннъ, -ой, ж. świat cały.

Подмытвдннъ, земскі.
 Подмытвдннъ, Подмытвдннъ, -ся, п. pod-
 niebie, górna przestrzeń pod niebem.

Подмытвдннъ, Anat. podniebienny. Gram.
 Подмытвдннъ буквы, litery podniebienne.

Подмытвдннъ, -бья, п. podniebiecie.
 Подмытвдннъ, -ія, я. podniesienie; || przy-

pisanie, poświęcenie, dedykowanie, ofiaro-
 wanie.

Подмытвдннъ, подмытвдннъ, об. Подмытвдннъ.
 Подмытвдннъ, *psk.* do dziś dnia.

Подмытвдннъ, подмытвдннъ, podnosić, pod-
 nieść, podejmować, podjąć; || Подмытвдннъ,
 ея, podnosić się, podnieść się, wznieść się,
 wznieść się, wzbijać się, wzbicъ się do го-
 ру, powstawać, powstać. Подмытвдннъ на ве-
 ргъ руну, zamierzycъ się, porwać się, pod-
 nieść rękę на kogo. Подмытвдннъ на себѣ
 руну, targnacъ się на własne życie. Подмытвдннъ
 займа, niedzwiedza. Подмытвдннъ цѣну на хлѣбъ,
 podnieść cenę на zbożu. Онъ razorился,
 но друзья егѣ подняли, on się zrujnował,
 lecz przyjaciele poratowali go. Подмытвдннъ
 вопрѣсь, wznieścicъ kwestję. Подмытвдннъ на-
 руща, żagle rozwinąć, rozpuścicъ. Подмытвдннъ
 иринъ, wszczynacъ hałas. Подмытвдннъ
 ногѣ на сѣтхъ, wyśmiać, wyszydzcъ kogo.

Подмытвдннъ оружіе, podnieść oręż, wziąć się
 do broni, powstać. Подмытвдннъ носъ, za-
 dzierać nos do góry. Орѣль подмытвдннъ
 до облаковъ, орѣль wzbił się do oboków.
*Imśl. б. подмытвдннъ, podniesionъ, wznie-
 sionъ i t. d.*

Подмытвдннъ, об. Подмытвдннъ.
 Подмытвдннъ, -ія, п. odnowienie, od-
 świeżenie, naprawa.

Подмытвдннъ, подмытвдннъ, odnawiacъ, odno-
 wicъ, odświeżacъ, odświeżycъ, naprawiacъ, na-
 prawicъ; || Подмытвдннъ, być odnawianымъ,
 odświeżанымъ, naprawianымъ. *Imśl. б. под-
 мытвдннъ, odnowionъ, odświeżонъ, na-
 правionъ.*

Подмытвдннъ, -ой, ж. tajniki serca, skry-
 те myśli, skrytość. *Онъ знаётъ всю
 подмытвдннъ, znane mu są wszystkie
 skrytości.

Подмытвдннъ, -ія, я. podnózek, podnożec.
 Подмытвдннъ колбнны, piedestal kolumny.

Подмытвдннъ, -и, ж. stopień u powozu.
 Подмытвдннъ, -мень, ж. тн. kawał materji
 заścielanу pod nogi ślub biorących w ko-
 ściele.

Подмытвдннъ, pod nogami znajdujący
 się. Подмытвдннъ кормъ, pastewnik, tra-
 wnik (dla bydła).

Подмытвдннъ, -сца, Подмытвдннъ, -а, т. zdr.
 об. Подмытвдннъ.

Подмытвдннъ, подмытвдннъ, podnosić, pod-
 nieść, przynosić, przynieść, || przedsta-
 wiacъ, przedstawicъ, ofiarować, dedykować.
*Imśl. б. подмытвдннъ, podniesionъ, przy-
 niesionъ i t. d.*

Подмытвдннъ, -а, т. Pog. licha taca, об.
 Подмытвдннъ.

Подмытвдннъ, -а, т. roznoszący napoje
 (w szynku).

Подмытвдннъ (св. przyz. подмытвдннъ), об. Под-
 мытвдннъ.

Поды, *przymk.* об. Поды.

Поды, *nieos.* przystoi, należy się.
 Не поды, не поды, не поды вамъ гово-

ить такъ, nie przystoi, nie należało tak wam mówić.

Подобень, -бна, *m. Kośc. wzorowy wiersz, według nuty którego śpiewane są inne wiersze.*

Подобиться, уподобиться, *Kośc. Sl. być podobn.*

Подобіе, -іа, *n. podobieństwo; || kształt. На подбіе сахарной головы, na kształt głowy cukru.*

Подоблачный, подоблочный, pod oblokami się znajdujący.

Подобно, *psk. podobnie, równie. Подобно тому какъ... такъ jak...*

Подобный, подобный, równy, takiż, tegoż rodzaju.

Подобострастіе, -іа, *n. niewolnicze przywiązanie się do czego; || униженность, służalstwo.*

Подобострастно, *psk. służalczo, niewolniczo.*

Подобострастный, służalczy, niewolniczy, czolgający się.

Подобрать, *ob. Подбирать.*

Подовинь, -а, *m. cegła ogniskowa w piecu.*

Подовый, Подовой, ogniskowy, trzonowy; || на ognisku, na trzonie pieczony.

Подогонье, -нья, *n. podogonie, część zaprzęgu na konie.*

Подогнать, *ob. Подгонять.*

Подогнуть, *ob. Подгибать.*

Подогрѣваніе, -іа, *n. odgrzewanie, przygrzewanie.*

Подогрѣвать, подогрѣть, odgrzewać, odegrzać, przygrzewać, przygrzać; || Подогрѣваться, być odgrzewanym. *Imśł. b.*

Подогрѣтый, odegrzany, przygrzany.

Подожда́ть, zaczekać, poczekać.

Подозвать, *ob. Подзывать.*

Подозрительно, *psk. podejrzliwie.*

Подозрительный, podejrzliwy, skłonny do ciągłego podejrzenia; || podejrzану, nierówny, posądzony o co.

Подозрѣваніе, -іа, *n. podejrzywanie, posądzanie.*

Подозрѣвать (кого въ чѣмъ), mieć kogo w podejrzeniu, posądzać kogo; || Подозрѣваться, być podejrzanym, posądzanym. Подозрѣвать слугу въ крадѣжъ, mieć służącego w podejrzeniu o kradzież.

Онъ подозрѣвается въ измѣнѣ, posądzają go o zdradę.

Подозрѣніе, -іа, *n. podejrzenie, posądzanie o co; || zarzut. Подозрѣніе пало на него, na niego padło podejrzenie.*

Я имѣю сильное подозрѣніе на этого человека, mam silne podejrzenie na tego człowieka. Его оставили въ сильномъ подозрѣніи, padło nań silne podejrzenie, ja-кобы... Онъ арестованъ по подозрѣніи въ воровствѣ, aresztowano go, jako podejrzanego o kradzież.

Подбій, *ob. Удой.*

Подбійникъ, -а, *zdr. Подбійничекъ, -чекъ, m. skorek, skoriec, dojnica.*

Подойти, *ob. Подходить.*

Подоконникъ, -а, *m. podpora pod oknem. Подоконный, do niższej części okna należący.*

Подоконный, -ниа, *m. Подоконье, -нье, n. ob. Подоконникъ.*

Подблѣ, -а, *m. podolek, kraj spodni, sukni kobiecej, część niższa spódnicy do dołu.*

Подблѣнный, -а, *m. szlak u ornata. Подблѣно, psk. szczęściami.*

Подольщаться, подольщаться, przypochlebiać się, przypochlebić się.

Подомашнему *psk. po domowemu.*

Подомѣтъ, -а, *m. odometr, narzędzie do mierzenia drogi przebieżonej.*

Подобны, -овъ, *m. mn. ustoiny, osad, fus. Подобочный, подобный, zawierający w sobie ustoiny, osad.*

Подоплѣна, -и, *ż. Подоплѣче, -чья, n. Gmin. płócienna podszywka u koszul chłopskich, od kołnierza do pasa ciągnąca się.*

Подопрѣвать, подопрѣть, psuć się, zepsuć się od wilgoci, od zaprzętości.

Подопрѣлый, zaprzęto.

Подопрѣть, *ob. Подопрѣвать.*

Подорвать, *ob. Подрывать.*

Подоромать, podrozeć, zdrozeć.

Подоромить (уżywa się tylko z przeczeniem не). Я не подорому этимъ нѣтъ, wcale dbać nie będą o to miejsce.

Подоромная, -ей, *ż. karta podrózna (urzędowe świadectwo, że się opłaciło rzędowni za pozwolenie jechania pocztą, za którym dają się konie na stacjach pocztowych).*

Подоромникъ, -а, *m. Zool. dzwoniца, рошvierka (ptaszek); || Bot. babka ziele.*

Подоромный, przy drodze leżący; || potrzebny, zdalny przy podróży, podróźny.

Подорѣшникъ, -а, *m. Bot. ob. Поддѣшникъ.*

Подоса, -ы, *ż. ob. Подобь.*

Подосина, -ы, *ż. podosek, kawałek żelaza pod osią ze spodu wzdłuż całej osi.*

Подосиновинь, -а, *m. hulka maślak (rodzaj grzyba).*

Подосна, *ob. Подосина.*

Подосләнець, -нца, *m. podsłuchacz, szpieg.*

Подослать, *ob. Подсылать.*

Подоспѣвать, подоспѣть, przychodzić, przyjść w porę, zdążyć.

Подостлать, *ob. Подостилать.*

Подось, -и, *ż. krótki włos na sobolach i innych futrach.*

Подотвѣтный, odpowiedzialny.

Подотнать, подотннуть, *ob. Подтнвать.*

Подохлый, zdechły.

Подохнуть, pozdychać, zdechnąć.

Подоходный, dochodu tyszący się.

Подбшва, -ы, *ж.* stopa, spodnia płaszcóć nogi, podszawa (*część nogi*); || podszwa (*u biał, u trzewika*); || spód (*góry*).

Подбшвенный, подбшвениый, podszwiany, podszwowy.

Подпадать, подпасть, popadać, porać w co, podpaść czemu, ściągnąć na siebie, narażać się; || przyciskać się, przycisnąć się, przytulać się, przytulić się do kogo, do czego. Подпасть подъ наказаніе, подъ гнѣвъ, ściągnąć na siebie karę, gniew. Дитя подпало нъ матері, dziecko przytuliło się do matki.

Подпáивать, подпойть, podweselać, podweselić, podchmielić kogo.

Подпáивать, подпаать, lutować, podlutować.

Подпáностить, zaszkodzić (*komu*), psuć, zepsuć, popsuć.

Подпáлизывать, подползті, podpełzać, podpełznąć (*pod co*), podłazić pełzając, czolgając się.

Подпáливать, подпáлить, podpalać, podpalіć; || Подпáливаться, podpalać się; || być podpalanym. *Imsl. b.* подпáлённый, podpalony.

Подпáлина, -ы, *ж.* podpalone miejsce.

Подпáлить, об. Подпáливать.

Подпáлна, -и, *ж.* *Kuch.* zatarta mąka z masłem.

Подпáривать, подпáрить, dusić, udusić (*mięso*), gotować na parze; || Подпáриваться, być duszonym, gotowanym na parze (*o mięsie*). *Imsl. b.* подпáренный, uduszony, ugotowany na parze.

Подпáрный, *Kuch.* ugotowany na parze.

Подпáрывать, подпорётъ, odparać, odprócъ; || Подпáриваться, odparać się. *Imsl. b.* подпáротый, odpróty.

Подпасть, об. Подпадать.

Подпáхивать, подпáхнуть, zamiatać, wміеść zlekką. *Imsl. b.* подпáхнутый, zlekką zamieciony.

Подпáхивать, подпахать, podogrywać, podograć, od spodu zograć; || Подпáхиваться, być podogrywanym. *Imsl. b.* подпáханный, podograny.

Подпаать, об. Подпáивать.

Подпéна, -и, *ж.* podpieka, skórka chleba lub innego pieczywa, od spodu przy pieczeniu.

Подпенать, подпéчь, smażyć, przypiekać, przypiec od spodu; || Подпенаться, smażyć się, być przypiekanym od spodu. *Imsl. b.* подпéченный, подпечёный, подпáжонь, przypieczony.

Подперётъ, об. Подпáрять.

Подпéрля, -и, *ж.* skrzydło, szczebel w kole młyńskim.

Подпéрокъ, -рна, *м.* jedna z dwóch dezek stanowiących szczebel koła młyńskiego.

Подпéчатывать, подпéчатать, drukować, dodrukować, więcej co wydrukować;

|| подпéчатować pod cudzą pieczęcią; || піеczęтować u dołu. *Imsl. b.* подпéчатанный, dodrukowany, подпéчатовану.

Подпéчень, -чка, Подпéчники, -а, *м.* podpiecek, schowek pod piecem.

Подпéчь, об. Подпенать.

Подпéчье, -чья, *п. об.* Подпéчень.

Подпівать, подпійть, podpiąć, podpiąć.

Подпівивать, подпівилть, podpiłowywać, podpiłować; || Подпівиваться, być podpiłowywanym. *Imsl. b.* подпівленный, podpiłowany.

Подпівилть, -лна, *м.* pilnik.

Подпівочный, pilnikowy.

Подпівральный, подпіврательный, do podpierania służący.

Подпіврять, подпіврётъ (*cz. przysz. подпруть*), podpierać, podeprzeć; || Подпівраться, podpierać się, być podpieranym. *Imsl. b.* подпівртый, подparty.

Подписаніе, -я, *п.* podpisanie.

Подписать, об. Подписывать.

Подписа, -и, *ж.* zobowiązanie się na piśmie; || prenumerata, przedpłata (*na piśmie perjuryczne i t. d.*). Обязать ногó подпискою, wziąć od kogo zobowiązanie się na piśmie.

Подписной, podpisem stwierdzony. Подписная цѣна, cena prenumeraty, warunki prenumeraty.

Подписчикъ, -а, *м.* prenumerator, przedpłaciciel (*na piśmie i t. d.*); || подписаны, podpisujący się.

Подписчица, -ы, *ж.* prenumeratorka, przedpłacicielka; || подписана, podpisująca się.

Подписывать, подписать, podpisывать, подписать; || Подписываться, подписывать się; || prenumerować, składać przedpłatę (*na piśmie, na dzieło*), zapisać się. Подписаться подъ чужую руну, naśladować, podrobić czyj podpis. *Imsl. b.* подпáсанный, podpisаны.

Подпись, -и, *ж.* podpis.

Подпійть, об. Подпáивать.

Подпáчивать, подпáлить, powstawić łątę, podtatać. *Imsl. b.* подпáченный, podtatany.

Подплетать, об. Подплетать.

Подплётá, -ы, *всп.* Подплетáло, -ы, *м.* *Gmin.* oszust, oszukiwiec.

Подплетать, подплеть, подплатать, подплéсь; || *Gmin.* *podstawiać, podstawić komu nogę, podajść; || *oszukiwać, oszukać; || Подплетаться, być подплатаным. *Imsl. b.* подплетённый, подплетiony.

Подплывать, подплыть, подплыwać, подплынаць.

Подплывывать, таңковать w takt подлуг muzyki lub śpiewу.

Подпойть, об. Подпáивать.

Подползти, об. Подпáлизывать.

Подполковникъ, -а, *м.* podpułkownik.

Подполновица, -ы, *ж.* жена podpułkownika, podpułkownikowa.

Подполновничий, podpułkownikowski.

Подполонь, -лья, *т.* podszewka pod rękami u sukni.

Подполье, -лья, *п.* miejsce pod podłogą.

Подпольный, pod podłogą znajdujący się.

Подпора, -ы, *ж.* zdr. podpora, -и, podpora; || *Ciesl.* отбосная подпора, słupek wiszący; || *podpora, wsparcie.

Подпорный, podporny, podpierający.

Подпорье, -ья, *п.* podproże rzeczeń, miejsce w rzekach poniżej progów.

Подпорьт, об. Подпарывать.

Подпорочка, -чки, *ж.* zdr. podpórka, об. Подпора.

Подпорочный, na podpórę służący.

Подпоручий, -ья, *т.* podporucznik.

Подпоручица, -ы, *ж.* жена podporucznика, podporucznikowa.

Подпоручий, podporucznikowski.

Подпочва, -ы, *ж.* pokład ziemi znajdujący się pod wierzchnim gruntem.

Подпочвенный, znajdujący się pod gruntem ziemi.

Подпоясать, об. Подпоясывать.

Подпояска, -и, *ж.* zdr. подпоясочка, -чи, podpasowanie; || pas.

Подпоясывать, подпоясать, подпасывать, подпасаć; || Подпоясываться, подпасывать się. *Imśl. б.* подпоясанный, подпасаны.

Подправлять, подправлять, поправлять, поправляć, prostować, sprostować со; || Подправляться, być поправленным, prostowanym. *Imśl. б.* подправленный, поправляны, sprostowany.

Подпрапорщик, -а, *т.* podchorąży.

Подпрапорщица, -ы, *ж.* жена podchorążего.

Подпрапорщичий, podchorążowski.

Подпряга, -и, *ж.* podpręga, podpręg (u siódła).

Подпрягивать, подпрягивать, подпасывать, подпасаć, ścisnąć, ścisnąć podpręgie (o koniach), об. Подпряга.

Подпряжный, podpręgowy, об. Подпряга.

Подпрыгивать, подпрыгивать, podskakiwać, podskoczyć.

Подпрыгать, об. Припрыгать.

Подпутье, -ья, *п.* *Anal.* podpręcze, część brzucha niżej pępera.

Подпустить, подпускать, подпустить, przypuszczać, przypuścić, dopuszczać, dopuścić; || wpuszczać, wpuścić, dodawać, dodać (o płynach); || Подпускаться, być przypuszczаным, dopuszczаным, wpuszczаным. *Imśl. б.* подпущанный, подпущенный, przypuszczony, dopuszczony, wpuszczony.

Подпускать, -а, *т.* przypuszczenie, dopuszczenie.

Подпустить, об. Подпускать.

Подпушивать, подпушать, подпушить, podszycać, podszycć futrem; || Подпушиваться, być futrem podszywanым. *Imśl. б.* подпушенный, futrem podszyty.

Подпушка, -и, *ж.* podszycie futrem; || wykładka futrzana.

Подпушать, об. Подпускать.

Подпъвать, подпбть, przyspięwać, przyspięwać, towarzyszyć komu w spianiu.

Подпятна, -и, *ж.* *Mech.* kółko w które wchodzi oś koła i t. p.

Подпятонь, -тня, Подпятиний, -а, *т.* pięta u obów.

Подпятный, pod piętą znajdujący się.

Подравнивать, подравнять, подравниwać, подравnać, zrównywać, zrównać; || Подравниваться, być zrównываным od spodu, od dołu. *Imśl. б.* подравненный, podrawniany, zrównany.

Подрабть, услужьć komu, zobowiązać sobie kogo, nastęczyć co komu.

Подражание, -ия, *п.* naśladowanie.

Подражатель, -я, *т.* naśladowca.

Подражательница, -ы, *ж.* naśladowczyni.

Подражательный, naśladowniczy.

Подражать (кому или чему), naśladować (kogo w czym), iść w ślady.

Подраживать, подражать, nieco rozdrażnić, rozdrażnić, podrażnić, uskutecznić drażnienie przezczas jaki.

Подраздѣленіе, -ия, *п.* podział.

Подраздѣлять, подраздѣлять, podzielać, podzielić, robić podziały; || Подраздѣляться, dzielić się znnowu na części, podzielać się. *Imśl. б.* подраздѣленный, podzielony.

Подразнить, об. Подраживать.

Подразумѣвать, przypuszczać со, domyślać się czego; || Подразумѣваться, być przypuszczаным. *Imśl. б.* подразумѣваемый, przypuszczаны.

Подрастать, подрості, подроеть, подгастаć, подрогаć.

Подрасть, об. Подирать.

Подрасться (съ кѣмъ), robić się z kim, poczuć się.

Подреберный, podżeberny.

Подреберье, -ья, Подреборіе, -ия, *п.* podżebrze, część ciała podżebrami.

Подремать, podrzymać.

Подризиний, -а, *т.* alba kapłńska.

Подробно, *prsk.* szczegółowo, dokładnie.

Подробность, -и, *ж.* szczegół, pojedyncze części. Дальнейшія подробности дѣла, rozgałęzienia sprawy.

Подробный, szczegółowy, dokładny.

Подровнять, об. Подравнивать.

Подрожать, mieć drzenie przez czas jakiś (od zimna i t. p.).

Подростать, подроеть, об. Подра-

Подростонъ, -тка, *zdr.* подро́сточекъ, -ча, *m.* dorosły młodzieniec; || подлоте́к (młode dziewczę wychodzące z lat dziecinnych, poczynające się rozwijać).

Подрость, -а, *m.* wyrostek.

Подрость, *ob.* Подрастать.

Подрубать, **подрубить**, подре́вывать, **подгба́ть**, **подгба́ть**, **подгба́ть**, **подгба́ть**; || **подкѣда́ть**, **подло́жить** belki pod budowę; || **Подруба́ть-ся**, **бу́ть** подрубываным, подгбаным. *Imsl. b.* подрубленный, подгбаны, подcięты.

Подруга, -и, *ż.* towarzysza, przyjaciółka.

Подрудонь, -дня, *m.* Gór. miał rudy.

Подруженна, -и, *ż.* *zdr.* *ob.* Подруга.

Подружески, *psk.* по przyjacielsku

Подружить, **запрюжа́ть** kogo z kim, **прюжа́ть** z kým; || **Подружи́ться**, **спрюжа́ть** się

Подружка, -и, *ż.* *ob.* Подруга.

Подруивный, **под рѣками** znajdujący się; || **становя́ть** drugi gatunek. **Подруивная** мука, мука другого gatunku.

Подруививать, **подруививать**, **рѣзовать**, **урѣзовать**; || **румянѣть**, **подрумянѣть**; || **Подруививаться**, **рѣзовать** się. *Imsl. b.* подрумяненный, урѣзованы; || **подрумяниены**.

Подручникъ, -а, *m.* pomocnik.

Подручный, **подрѣчный**; || **dogodny**, **wygodny** do ręki. **Подручная** лошадь, **ко́нь** зарпѣzony przy drugim do rowozu z prawej strony.

Подрывать, **подрыть**, **подкорывать**, **подкорать**, **подгывать** podgrę; || **Подрывать-ся**, **бу́ть** подкорываным. *Imsl. b.* подрытый, подкораны.

Подрывать, **подорвать**, **wysadzać**, **wysadzić** w powietrze; || * = **когѣ-либо**, **шкодѣть** komu; || **Подрывать-ся**, **бу́ть** **wysadzаным** w powietrze; || * = **корывать** się, **stawać** się **шкодѣть** komu. *Imsl. b.* **подорыванный**, **wysadzony** (w powietrze).

Подрывной, **do wysadzenia** w powietrze służący.

Подрывать, -а, *m.* **wysadzenie** w powietrze; || * = **шкода**, **strata**, **ujma**, **uszczerbek**.

Подрыть, *ob.* **Подрывать**.

Подрѣзать, **подрѣзать**, *ob.* **Подрѣзы-вать**

Подрѣзна, -и, *ż.* **podrzynanie**, **podcinanie**.

Подрѣзной, **poderżnięty**, **podcięty** od **rodu**.

Подрѣзь, -а, *m.* **podcięcie**, **nacięcie** od **rodu**

Подрѣзывать, **подрѣзать**, **подрѣзать**, **podcinać**, **podcinać**, **obcinać**, **obcinać**, **podkupać**, **podkupać**. *Imsl. b.* **Подрѣзанный**, **podcięty**, **poderżnięty**.

Подрѣзь, -и, *ż.* **miejsce** **narżnięte** w skórze; || **okucie** **żelazne** **u sani**, **u płozów** **sanajuch**.

Подрѣштина, -ы, *ż.* **Cieśl.** **słup** **między** **krokwiemi**.

Подряблый, *ob.* **Передряблый**.

Подрябнуть, *ob.* **Передрябнуть**.

Подрядить, *ob.* **Подряжать**.

Подрядный, **liwerunkowy**, **dostawny**.

Подрядчикъ, -а, *m.* **dostawca**, **liwerant**.

Подрядческий, **liwerantski**, **liwerantowy**.

Подрядъ, -а, *m.* **dostawa**, **liwerunek**, **antreprezya**. **Подрядъ** **на поставку** **муки**, **dostawa** **mąki** **za ugodzoną cenę**. **Ставить дрова по подряду**, **dostarczać** **drzewo** **oparłowe** **hurtem**. **Взять**, **снять** **подрядъ** **на поставку**, **на постройку**, **podjejmować** **się** **dostawę** **czego**, **dostarczenia** **materiałów** **na budowanie**. **ЗаклЮчить** **подрядъ** **на поставку**, **на работу**, **ułożyć** **się** **dostarczenie** **materiałów**, **o wykonanie** **robót**.

Подряжать, **подрядить**, **kontraktować**, **z kim** **o liwerunek**, **o dostawę** **lub** **o robotę** **jakaś**, **godzić**, **zgodzić** **kogo**; || **Подряжаться**, **podjejmować** **się** **liwerunku**, **dostawę** **jakięj**, **godzić** **się**. *Imsl. b.* **подряженный**, **zgodzony**.

Подрясникъ, -а, *m.* **sutana**, **suknia** **osób** **duchownych**.

Подса́да, *ob.* **Заса́да**.

Подса́живать, **подоза́дить**, **podsadzać**, **podsadzić**, **pomagać** **wleźć** **na co**; || **zasáдzać**, **zasáдzać** **roślinę** **lub** **drzewo** **w** **miejsce** **uschniętych**; || **Подса́живаться**, **zasáдzać** **się** (*o roślinach i drzewach*). *Imsl. b.* **подса́женный**, **podsadzony**, **zasadzony**.

Подса́ливать, **подса́лить**, **smarować**, **wysmarować** **łustością**; || **Подса́ливаться**, **smarować** **się** **łustością**. *Imsl. b.* **подса́ленный**, **wysmarowany** **łustością**.

Подсвѣстывать, **подсвѣснуть**, **przygwi-здыwać**.

Подсвѣчникъ, -а, *zdr.* **подсвѣчичень**, -ча, *m.* **lichtarz**, **lichtarzyk**.

Подсвѣчный, **lichtarzowy**.

Подси́живать, **подси́дѣть**, **podchodzić**, **podjeść** **kogo**.

Подси́нивать, **подси́нить**, **farbować**, **na-farbować** **króchmalikiem** **niebieskim** (*bieliznę*); || **Подси́ниваться**, **бу́ть** **farbowаным** **króchmalikiem** **niebieskim**.

Подсна́бливать, **подсна́бить**, **podskro-bywać**, **podskrobać**. *Imsl. b.* **подсна́бленный**, **podskrobany**.

Подсна́зничъ, -а, *m.* **podpowiadacz**.

Подсна́зница, -ы, *ż.* **podpowiadaczka**.

Подсна́зывать, **подсна́зять**, **podpowia-dać**, **podpowiedzieć**.

Подсна́ивать, **подсна́ить** **къ кому**, **къ чему**), **przyskakiwać**, **przyskoczyć** (*do kogo, do czego*), **rzucać** **się** (*do kogo, ku czemu*).

Подсна́ивать, **подсна́чить**, **подско-инуть**, **podskakiwać**, **podskoczyć**, **robić** **skok** **w górę**, **skokiem** **szybko** **przybiegać**.

Подско́бить, *ob.* **Подсна́бливать**.

Подско́ннуть, **podskoczyć**, *ob.* **Подсна́ивать**.

Подскрѣбать, **подскрѣсти**, **podskrѣсть**, **podskrobywać**, **podskrobać**. *Imsl. b.* **подскрѣбанный**, **podskrobany**.

Подслащивать, подслащать, подсластить, осладzać, osłodzić, słodyczy dodać, dodać; || Подслащиваться, być osładzającym. *Imśl. b.* подслащённый, osłodzony.

Подслуживать, подслужить, выслушивать, wyświadczyć komu przysługę; || Подслуживаться, przysługiwać się komu, nadskakiwać, pochlebiać komu.

Подслужливый, usłużny.

Подслушивальщик, -а, *m.* podsłuchiwacz.

Подслушивальщица, -ы, *ż.* podsłuchiwaczka.

Подслушивать, подслушать, подслушивать, podsłuchać. *Imśl. b.* подслушанный, podsłuchany.

Подслеповатый, подслепый, krótko widzący.

Подсматривальщик, -а, *m.* podglądacz, szpieg.

Подсматривальщица, -ы, *ż.* podglądaczka, kobieta szpiegująca.

Подсматривать, подсмотреть, подглядать, podejrzeć, szpiegować, wyszpieговать.

Подсмóтрщина, -а, *m. ob.* Подсмóтривальщик.

Подсмóтреть, -а, *m.* podstrzeżenie, szpiegowanie, szpiegostwo.

Подсмóтреть, *ob.* Подсмóтривать.

Подсмѣивать, подсмѣять (ногó), Подсмѣиваться (надъ кѣмъ), wysmiewać, wyśmiać (*kogo*).

Подсніжинь, -а, *m. ob.* Молоділо.

Подсніжный, podśnieżny, pod śniegiem się znajdujący.

Подсоба, -ы, pomoc, dopomożenie.

Подсоблять, подсобить, dopomagać, dopomódz, wspierać, wesprzeć.

Подсовывать, подсовать, подсунуть, podsuwać, podsunać; || wtrącać, wtrącić co komu do ręki nieznacznie, wścibić; || Подобываться, podsuwać się. *Imśl. b.* подсунутый, podsunięty.

Подсокóльничій, -аго, *m.* pomocnik głównego sokołника.

Подсолить, nasolić, posolić; || = кому, powiedzieć co nieprzyjemного lub zrobić przykróść komu. *Imśl. b.* подсолённый, nasolony.

Подсолнечная, -ой, *ż.* cały świat podsolneczny.

Подсолнечник, -а, *m.* Bot. słonecznik.

Подсолнечный, podsloneczny, *ob.* Подсолнечная.

Подсосать, *ob.* Подсасывать.

Подсохлый, podeschły.

Подсохнуть, *ob.* Подсыхать.

Подспаривать, подспарить, przysparzać, przysporzyć; || dopomagać, dopomódz komu pracę.

Подспóрь, -ря, *n.* pomoc, wsparcie, wspomóżenie; || przydatek, dodatek.

Подстава, -ы, *ż.* konie do przemiany na

stacji; || miejsce gdzie trzymają konie do przemiany na stacji; || *Praw. Star.* nasadzenie kogo, użycie kogo do czego.

Подста́вить, *ob.* Подставля́ть.

Подста́вка, -и, подставка; || *podpora;*

|| *podstawa* u skrzypców i t. p.

Подста́вливать, подста́влять, подста́вить, podstawiac, podstawić, podkładać pod co, podsuwać; || *zamieniać, zamienić co na co, dawać jedną rzecz za drugą.* *Imśl. b.* подста́вленный, podstawiony, położony i t. d.

Подста́вной, odwodowy, apasowy, od zapasu; || *falszywy, podsunięty.* Подста́вныя ло́шадѣ, konie rozstawione na stacji pocztowej (*do przemiany*).

Подста́вочка, -и, *ż. zutr. ob.* Подста́вка.

Подста́вочный, подста́вный; || do *podporu*, do podstawki należący, *ob.* Подста́вка.

Подста́роста, -ы, *m.* pomocnik wójta.

Подста́рывать, подста́реть, podfastrzygowywać, podfastrzygować, podszywać, podszyć (*podszewkę*). *Imśl. b.* подста́ранный, podfastrzygowany, podszyty.

Подста́рывать, подста́рнуть, poganiać, popędzać, popędzić, zaciąć biczem, osmażyć, chłostać, wychłostać. *Imśl. b.* подста́рнутый, zacięty biczem, wychłostany.

Подста́регательство, -а, *n.* zasadzka, zaczajenie się na kogo zdradzieckie.

Подста́регать, подста́речь, *czatować, czyhać na co, szpiegować, śledzić; || Подста́регаться, być szpiegowanym, śledzonym.* *Imśl. b.* подста́режённый, *uratrzu*ny, wyszpiegowany, wyśledzony.

Подсти́лать, подослать, podścielać, podścielić, podesiać, podkładać, podłożyć pod co; || *Подсти́латься, być podścielanym, podkładanym.* *Imśl. b.* подсти́ланный, podścielony, podłożony.

Подсти́лка, -и, *ż.* podścielanie, podkładanie pod co; || podścielka, poście.

Подсти́лочный, do podścielania służący.

Подсто́жник, -а, *m.* podkład, na którym się stóg zakłada, założenie stogu.

Подсто́й, -бя, *m.* drzewa poschłe na pniu.

Подсто́йник, -а, *m. ob.* Подсто́й.

Подсто́йный, poschły na pniu (*o drzewach*).

Подсто́рожить, *ob.* Сто́рожить.

Подстраивать, подстро́ить, *nastrajać, nastróić (instrument muzyczny).* *Imśl. b.*

подстро́енный, *nastrójony.*

Подстрека́ние, -я, *n.* podżeganie, poduszczanie.

Подстрека́тель, -я, *m.* podżegacz, poduszczacz.

Подстрека́тельница, -ы, *ż.* podżegaczka, poduszczycielka.

Подстрека́тельный, podżegający, poduszczający, podniecający.

Подстрека́тельство, -а, *n.* podżeganie, poduszczanie.

Подстрека́ть, подстрека́нуть, *podusz-*

скад, podzegać, podniecać, podniecić, podbudzać, podbudzić kogo do czego, obudzić, obudzić. Подстрелить чье-либо любопытство, obudzić cziya, ciekaжосé.

Подстригать, подстричь, podstrzygać, podstrzyż, podcinać, podciąć nożycami (np. włosy); || Подстригаться, być podstrzyganym, podcinanym. *Imśl. b.* подстриженный, podstrzyżony, podcięty.

Подстропильный, *Archit.* pod krokwią, znajdujący się. Подстропильная связь, связь, об. Пролетень.

Подстрочный, położony między wierszami; || dosłowny, literalny. Подстрочный переводъ, przekład dosłowny.

Подстрѣливать, подстрѣлить, podstrzelać, podstrzelić; || Подстрѣливаться, być podstrzelanym. *Imśl. b.* подстрѣленный, podstrzelony.

Подстрѣлина, -ы, ж. *Archit.* zastrzał, belka poprzeczna.

Подстрѣлить, об. Подстрѣливать.

Подступать, подступить, zbliżać się, zbliżyć się, posuwać się, posunąć się, iść, postępować, postąpić naprzód.

Подступь, -а, м. zbliżenie się, nadzieicie; || parad, atak, szturm.

Подстывать, подстыть, ostygać, ostygnąć; || nieco marznąć, zamarzać.

Подстылый, ostygły, oziębły.

Подстыть, об. Подстывать.

Подстѣнокъ, -на, м. *Archit.* podpora muru, ściany, mur poprzeczny umacniający mur główny.

Подсудимость, -и, ж. stan obwinionego, oskarżonego.

Подсудимый, -аго, м. obwiniony, oskarżony.

Подсудность, -и, ж. właściwość sądu dla jakiej osoby, jurysdykcja.

Подсудный (чemu), sądowi jakiemu odległy.

Подсумонь, -мва, м. *Woj.* ładownicзка.

Подсумочный, pod ładownicзką się znajdujący.

Подсунуть, об. Подсобывать.

Подсурливать, подсурмить, czernić, poszczernić (*brwi*).

Подсусывать, подсусшить, podsuszać, podsuszyć; || Подсусиваться, być podsuszanym. *Imśl. b.* подсушенный, podсушенный, podsuszony.

Подсылать, подослать (*cz. przysz.* пошло), podsyłać, podesłać, posyłać kogo niedaleko lub sekretnie; || Подсылаться, być podsyłanym sekretnie. *Imśl. b.* подосланный, posłany, wysłany pokryjomu.

Подсылна, -и, ж. Подсылъ, -а, м. podsyłka, podsyłek; || rzecz pokryjomu odsyłana.

Подсылный, podsyłany sekretnie.

Подсылщинъ, -а, м. podsyłacz.

Подсылщица, -ы, ж. podsyłaczka.

Подсылать, подсылать, podsyruwać, podsyruwać, przysyраć; || Подсыпаться,

być podsyruwanym. *Imśl. b.* подсыпанный, podsypany.

Подсыль, Подсыльна, -я, ж. podsyрка, przysyrka.

Подсытить, об. Подсычивать.

Подсыхать, подсохнуть, podsuchoć, podeschnąć.

Подсычивать, подсытить, podsiadzać, podsiódzić wodą miodową, podsucać. *Imśl. b.* подсыченный, podsiódzony, podsycony.

Подсѣвать, подсѣять, podsiewać, podsiąć, dosiewać, dosiać; || Подсѣваться, być podsiewanym. *Imśl. b.* подсѣянный, podsiany, dosiany.

Подсѣяна, -и, ж. Подсѣвъ, -а, м. przysiew, przysiewek.

Подсѣдать, подсѣсть, (*cz. przysz.* подседу) нь кому-либо, przysiaдаć, przysiaść.

Подсѣдельникъ, -а, м. podpręg (*u siodła*).

Подсѣдельный, podsiodłowy, pod siódłem będący; || wierzchowy. Подсѣдельная лошадь, koń pod siódłem, koń wierzchowy.

Подсѣдина, -ы, ж. *Wet.* rozpadlina w рсcinie (*u koni*).

Подсѣдь, -а, м. siwizna, siwy włos w futrach; || об. Подсѣдина.

Подсѣяна, -и, ж. об. Новина.

Подсѣять, подсѣчь, podcinać, podciąć, podrebywać, podgraбać; || Подсѣяться, być podcinanym, podrebywanym; || * uginąć się. У меня ноги подсѣяются отъ страха, nogi uginają mi się od strachu.

Imśl. b. подсѣченный, podcięty.

Подсѣнь, -а, м. drag żelazny z ostrym końcem, z okuciem do łamania kamieni.

Подсѣсть, об. Подсѣдать.

Подсѣчь, об. Подсѣять.

Подсѣять, об. Подсѣять.

Подтѣивать, подтѣять, tajać, topnieć powoli.

Подтѣвала, -ы, *wsp. Gmin.* об. Подтѣивальщинъ.

Подтѣивальщикъ, -а, м. potakiwacz, rochleba.

Подтѣивальщица, -ы, ж. potakiwaczka, rochlebiająca.

Подтѣивать, подтѣивуть, potakiwać, twierdzić że tak jest.

Подтѣивать, подтолкнуть, pchać, poruchać, nacierać na kogo, trącać, trącić (*np. łokciem*).

Подтѣпывать, подтѣять, podpalać, podpalić (*w piecu*); || Подтѣпываться, być podpalanym. *Imśl. b.* подтѣпленный, podpalony.

Подтѣснять, об. Подтѣснивать.

Подтѣснивать, подтѣснить, podwlekać, podwlec, podciągać, podciągnąć. *Imśl. b.* подтѣщенный, podwleczony, podciągnięty.

Подтасовывать, подтасовать, tasować, układać karty po szulersku w celu oszukiwania; || Подтасовываться, być tasowa-

пум. *Imś. b.* подтасованный, *tasowany* (*namyślnie dla oszukania*).

Подта́чивать, подточить, *podostrezać*, *podostrzyć*, *wesować*, *podwesować*; || *podtaczać*, *podtoczyć*, *podgrzyzać*, *podgrzyźć* (*o robakach i t. p.*); || Подта́чиваться, *być podostrzonym*, *podtaczonym*. *Imś. b.* подто́ченный, *podostrzony*, *podtoczony*.

Подта́чивать, подтачать, *przykazywać*, *przyszyć* jedno na drugie.

Подта́щить, *ob.* Подта́снивать.

Подта́ять, *ob.* Подта́ивать.

Подтверди́тельно, *psk.* в способ *potwierdzający*, *potwarzany* *kilkakrotnie*.

Подтверди́тельный, *potwierdzający*, *potwarzany* *kilkakrotnie*.

Подтверди́ть, *potwierdzić*, *potwierdzać*, *zatwierdzić*; || *powtórnie przykazywać*, *przykazać*, *ponawiać*, *ponowić*, *potwarzać*, *powtórzyć* *rozkaz*; || Подтверди́ться, *być potwierdzonym*. Подтверди́ть присягою, *złożyć* *przysięгę* *potwierdzającą*. Подтверди́ть *примазание*, *ponowić* *розказ*. Подтверди́ть *о строгом* *исполнении* *закона*, *повторить* *розказ* *о ściśle* *выполнении* *права*. Служь *это* *не* *подтверждается*, *рогłoska* *ta* *nie* *potwierdza* *się*. *Imś. b.* *podtwierdźbennyj*, *potwierdzony*.

Подтверди́ние, *-ia*, *n.* *potwierdzenie*, *zatwierdzenie*; || *poradcie*. В *подтверждении* *моих* *словъ*, *na* *poradzie* *słów* *moich*.

Подте́кать, *подтечь*, *podciekać*, *podciec*.

Подте́лакъ, *-ляк*, *m.* *cielak*, *roczny* *cielak*.

Подтенети́ть, *się* *obrzucić*; || *Gmin.* *odwrócić* *szyję* *uwagę*, *zmylić* *kogo*.

Подте́реть, *ob.* Подте́рять.

Подте́сывать, *подтесать*, *podciosywać*, *podciosać*, *obcinać*, *obcinać* *od* *spodu*, *od* *dołu*; || Подте́сываться, *być* *podciosywanym*. *Imś. b.* *podtęsanennyj*, *podciosany*.

Подте́чь, *ob.* Подте́нать.

Подти́ривать, *подтибрить*, *Gmin.* *zgręcić* *kraść*, *akraść*. *Imś. b.* *podtibrennyj*, *zgręcznie* *skradziony*.

Подти́рать, *подтереть*, (*cz.* *przysz.* *подотру*), *podcierać*, *podtrzeć*, *wycierać*, *wytrzeć*; || Подти́раться, *wycierać* *się*. *Imś. b.* *podtęrtnyj*, *podtarty*, *wytarty*.

Подти́рна, *-я*, *ж.* *podcieranie*, *wycieranie*; || *ściogka*.

Подти́снивать, *подти́снать*, *подти́снуть*, *podtykać*, *podetknąć*. *Imś. b.* *podtęsanennyj*, *podtęsnutyj*, *podetknięty*.

Подто́къ, *-а*, *m.* *podciekanie*, *cieczenie* *pod* *co*; || *wanionka* *stawiana* *dla* *odbiegu* *руки*.

Подто́пливать, *ob.* Подта́пливать.

Подто́пка, *-я*, *ж.* *podpalka*, *drzazga* *do* *podpalenia*.

Подто́пывать, *ob.* Подта́пливать

Подто́пъ, *-а*, *m.* *gatunek* *wosku*.

Подтра́вливать, *подтраивать*, *podszewować*, *podszczuć* (*psa*); || * *podżegać* *podniecać* (*np. kłótnie*). *Imś. b.* *podtrawlowennyj*, *podszczuwany*.

Подтру́бить, *-бля*, *m.* *гупна*.

Подтруни́вать, *подтрунить* (*надъиби*), *wyśmiewać*, *wyśmiać* *kogo*, *wyszzydzać*, *wyszydzić*.

Подты́кать, *подотыкать*, *podtykać*, *podetkać*, *rozpoczętą* *tkaninę* *robić* *dalej*, *nadykać* (*sukno*, *plótno*). *Imś. b.* *podotykanennyj*, *podetkany*.

Подты́кать, *подты́нать*, *подотынуть*, *podtykać*, *podetknąć*; || Подты́каться, *być* *podtykanym*. *Imś. b.* *podotyknutyj*, *podetknięty*.

Подты́гивать, *подтыгуть*, *podciągać*, *podciągnąć*, *podsuwać*, *podsunąć*; || *ciągnięciem* *podłużyć*; || *wtórować* *komu* *głosem* (*w śpiewie*); || Подты́гиваться, *podciągać* *się*, *podsuwać* *się*; || *przysięgać* *się*, *przysuwać* *się*. *Imś. b.* *podtęgnutyj*, *podciągnięty*, *podsunięty* *i* *t. d.*

Подты́жка, *-я*, *ж.* *podciąganie*; || Подты́жи, *-жень*, *mn.* *szelki*, *szelki*.

Подты́шникъ, *-а*, *m.* *haczyk* *u* *dyszla*.

Подты́нуть, *ob.* Подты́гивать.

Подты́пать, *подты́пнуть*, *Gmin.* *skradać*, *akradać* *potajemnie*.

Подува́ть, *подуть*, *dmuchać*, *dać*, *rozwiewać*, *zawiać*.

Поду́дять, *ob.* Дуды́ть.

Подума́ть, *pomysłać*, *zastanowić* *się*.

Поду́мывать, *często* *rozmyślać* *o* *czém*.

Подура́ции, *psk.* *po* *głupiemu*.

Подура́чить, *oszukać*, *wywieść* *w* *pole*, *nadużyć* *łatwowierności* *czyjjej*; || Подура́читься, *roszawolić*, *pośliznąć*, *narodzić* *niedorzeczności*.

Подури́ть, *ob.* Дуры́ть.

Подури́бный, *zbrzydnyj*.

Подури́ть, *ob.* Дурнѣть.

Подусти́тель, *-а*, *m.* *poduszczyciel*.

Подусти́тельница, *-ы*, *ж.* *poduszczycielka*.

Подусти́тельный, *poduszczający*.

Подусти́ть, *ob.* Подуша́ть.

Подусть, *-а*, *m.* *piód* (*ryba*).

Поду́ть, *ob.* Подува́ть.

Подути́нникъ, *-а*, *m.* *druciana* *podstawka* *pod* *żelazko*.

Поду́чать, *подучивать*, *подучать*, *przedszczać* *poduczując* *kogo*, *wprawić*, *wprawić* *do* *czego*; || Подучи́ваться, *poduczać* *się*, *wprawić* *się*. *Imś. b.* *poduczenennyj*, *poduczony*, *wprawiony*.

Подуше́вно, *psk.* *po* *przyjacielaku*.

Подуше́вный, *przyjacielaki*, *przyjazny*, *przyjający*.

Подуше́чка, *-я*, *ж.* *zdr.* *poduszczeczka*, *ob.* Подушка.

Подуше́чный, *poduszkowy*, *do* *poduszki* *należący*.

Поду́шна, -и, *ж.* poduszka, || *Archit.* belka lub szyna poprzeczna.

Поду́шный, poduszny, z duszy, z człowика liczący się, opłaczany, pogłówny. Поду́шный окладъ, сборъ, podatek poduszny, z duszy, pogłówny, osobowy. Поду́шныя дѣньги, поду́шное, poduszne, pogłowne.

Поду́щать, поду́стить, poduszczać, poduszczыć, podbudzać, podbudzić.

Подхв́ать, -а, *м.* schwytanie, rozchwytanie; || podpasze (*u sukni*); || *Górn.* podpraga. На подхв́ать, *пск. об.* Napodхв́ать.

Подхв́атывать, подхв́атить, подхв́татъ, podchwycić, porywać, porwać, chwytatъ, schwycić; || *odrzec, odeprzec, zacząć mówić po kim; || wtórować w śpiewie; || Подхв́атываться, być podchwytуwanym, porуwanym. *Imsl. б.* подхв́аченный, подхв́ачуony, porwany.

Подхв́остникъ, -а, *м.* podogonie, gziemiel pod ogon koński podchodzący.

Подходи́ть, подойти, podchodzić, podejść, nadchodzić, nadejść; || zbliżać się, zbliżyć się; || *graniczyć z czѣm, być w sąsiedztwie. Кора́бль подошёлъ нъ гавани, okręгъ zbliżył się ku przystani. Подхо́дятъ прázдники, б́вiята się zbliżają. Лѣсъ зтотъ подо́дитъ нъ моёй пашнѣ, ten las graniczy z moją rolą, z mojem ornem polem. Эти цвѣта подо́дятъ одинъ нъ другому, te kolory są podobne jeden do drugiego. Подойти́ подъ мѣру mieć stowowną miarę.

Подхо́дна, -и, *ж.* Garb, żelazko do obskrobывания skór z mięsa.

Подхо́дчивый, przystępny, uprzejmy, nadskakujący.

Подхо́дъ, -а, *м.* zbliżenie się, podstąpienie.

Подхо́мтникъ, -а, *м.* poduszka chołmatna.

Подцо́пать, подцо́пнуть, сарпа́ць, podchwycić, porwać; || ukraść.

Подцвѣ́чать, подцвѣ́чивать, подцвѣ́тить, nadawać, nadać kolor, barwić; || Подцвѣ́чаться, być kolorowanym. *Imsl. б.* подцвѣ́бный, kolorowany, ubarwiony.

Подцвѣ́чь, *об.* Подцвѣ́плать.

Подцѣ́пна, -и, *ж.* przyczepienie, zahaczenie; || przyczepka, hak.

Подцѣ́плѣние, Подцѣ́пливание, -я, *н.* przyczepienie.

Подцѣ́пливать, подцѣ́плать, подцѣ́плать, przyczepiać, przyczepić, zaczepiać, zaczepić, zahaczać, zahaczycъ; || schwytatъ, schwycić, łapać, złapać; || Подцѣ́пливаться, подцѣ́платься, przyczepiać się, zaczepiać się. *Imsl. б.* подцѣ́пленный, przyczepiony, zaczepiony.

Подцо́ливать, подцо́лить, wyróвнуваць, wyrównać pod pion.

Подцо́локъ, -ла, *м.* łódź z ostrym spodem do przewożenia lin na statek.

Подцо́локъ, -а, *м.* żołnierz przeznaczony do zastąpienia sztyldwacha w razie potrzeby.

Подцо́ль, *пск.* podczas, czasami.

Подцо́шій, -аго, Подцо́шникъ, -а, *м.* Star. podczaszy.

Подцо́лестный, *Anat.* pod szczęką znajdujący się.

Подчерёвный, *об.* Подчерёвный.

Подчерёвывать, подчерёчивать, подчерёвнуть, podkreślać, podkreślić; || Подчерёвваться, być podkreślanym. *Imsl. б.* подчерёбный, подчерёбнутый, podkreślonу.

Подчерёвывать, подчерёнить, czernić, poczernić; || Подчерёвваться, być poczernianym. *Imsl. б.* подчерёбный, poczerinionу.

Подчерт́ить, *об.* Подчерёвывать.

Подчерёвывать, *об.* Подчерёвывать.

Подчёрвание, -я, *н.* częstowanie, traktowanie.

Подчёрывать, поподчёрывать, częstować, poczęstować, traktować, potraktować.

Подчи́нение, -я, *н.* posłużeniestwo czemu, кому, poddanie się czemu, кому.

Подчи́ненность, -и, *ж.* subordynacja, podwładność, podległość, zawisłość, podrzędność.

Подчи́нять, подчинить, poddawać pod zwierzchnictwo, poddać pod co, co czemu; || Подчиняться, poddawać się czemu, кому. *Imsl. б.* подчинѣнный, podwładny, podrzędny, niższy.

Подчи́стить, *об.* Подчищать.

Подчи́стка, -и, *ж.* podczyszczenie, oczyszczenie; || podskrobanie (*aktu, pisma*).

Подчи́щать, подчистить, podczyszczać, podczyścić, oczyszczać, oczyścić; || obcinać, obciąć gałązki niepotrzebne (*na drzewie*); || Подчищаться, być podczyszczanym, oczyszczanym. *Imsl. б.* подчищѣнный, podczyszczony, oczyszczony.

Подцо́сь, -а, *м. об.* Спажня.

Подчрё́вие, -я, *н.* Anat. podbrzusze.

Подчрё́вный, podbrzuszny.

Подшо́йникъ, -а, *м.* podpinka pod brodą u konia.

Подшо́рство́къ, -стка, *м.* puch rosnący w czasie zimy pod sierścią u niektórych zwierząt.

Подшиба́ть, подшибить, podbijać, podbić (*нр. oko*); || zabijać, zabić; || подставляć, podstawić komu nogę, aby upadł. *Imsl. б.* подшибѣнный, podbity.

Подшива́ть, подшить (*чз. przysz. подошь*), podszуwać, podszycъ; || подбиваć od spodu го́дźдзiami (*deski*). *Imsl. б.* подшитый, podszyty, podbity.

Подшивна, -и, *ж.* podszуwanie, podbijanie; || podszewka; || podsiebitka (*pułapów*), danie pułapu, powału.

Подшивно́й, подszyты lub do podszуwania służący.

Подшпинникъ, -а, *м.* Mech. żelazo

в котромъ сѣ обращаетъ оубъ какого цилиндра.

Подшить, *об.* Подшивать,

Подшиперъ, -а, *т.* pomocnik kapitana okrętu kupieckiego.

Подштанники, -овъ, *т. мн.* gacie, gaty.

Подштурманъ, -а, *т.* Mar. pomocnik sternika.

Подшучивать, подшутить (надъ нѣмъ), żartować, zażartować (*z kogo*).

Подщобѣнна, -и, *ж.* Mul. podprawka.

Подщѣлывать, подщелкнуть, *об.* Прищѣлывать.

Подщѣчина, -ы, *ж.* wklęśność pod szczegłami u konia.

Подъ, -а, *т.* ognisko, trzon w piecu.

Подъ, подо, *przymk.* pod, ku, przy, podle, obok czego i t. d. Заснуть подъ шумъ волнь, заснать przy szumie baławów. Състь подъ дѣрево, usiąść pod drzewem. Подъ вечеръ, ku wieczorowi.

Емудъ подъ сорокъ лѣтъ, ma blisko czterdziestu lat. Състь подъ окно, usiąść przy oknie. Подъ новыи годъ, w wigiliję nowego roku, na nowy rok. Подъ пьяную руку, po pijanemu. Ъхать подъ гору, jechać pod górę. Земля подъ егородомъ, ziemia zajęta na ogród warzywny.

Подѣмистый, dzwigający na sobie душо сѣзаровъ, ładowny.

Подѣмный, podnoszący się. Подѣмный мостъ, most zwodzony. Подѣмное орудіе, drąg, dzwignia, środek do poruszenia czego. Подѣмная лшадъ, koń pociągowy. Подѣмная окончина, gama zasuwająca się. Подѣмныи дѣньги, kosztа podróży.

Подѣмщицк, -а, *т.* Druk. składający arkuszami dzieło drukowane.

Подѣмщица, -ы, *ж.* która со podnosi, zbiera, układa.

Подѣмъ, -а, *т.* podjęcie, podnoszenie; || część nogi przy голени, podbicie; || dzwignia, lewar (*do poruszenia czego*); || Druk. składanie w arkusze dzieła drukowanego.

Подѣмъ тѣла понойника, eksportacja zwłok nieboszczyka. Сапоги въ подѣмъ узин, bóty są ciasne na podbiciu.

Дѣньги на подѣмъ, pieniądze na podróz. *Онъ лёгонъ на подѣмъ, nie lubi długo pozostawać na jednemъ miejscu. *Онъ тяжѣль на подѣмъ, nie lubi nigdzie wychodzić, siedzi w domu, jest piecuch.

Въ подѣмъ, *рк.* w sam raz, w samą miarę, podług siły.

Подѣйгрывать, *об.* Подыгрывать.

Подѣизбица, -ы, *ж.* Gmin. śpiżarnia pod chałurą.

Подѣинящикъ, -а, *т.* korzystający z jakiego prawa pod cudzym imieniem; || zajmujący się handlem pod imieniem innego.

Подѣйскиваться, *об.* Подыскиваться.

Подѣдаты, подѣсть, podjadać, pod-

jeść, podgryzać, podgryźć; || Подѣдатыся, być podjadany, podgryzany *Imię* *б.* подѣданныи, podjedzony, podgryziony.

Подѣздный, do ganku, do podjazdu należący, *об.* Подѣздъ.

Подѣздъ, -а, *т.* ganek, przysionek do podjeżdżania, podjazd.

Подѣзжать, подѣхать, podjeżdżać, podjechać; || * = нъ кому, wmawiać, wmówić со w kogo. *Вишь съ чѣмъ подѣхаль, żartujesz sobie, chcesz abym wierzył temu!

Подѣзжній, — подѣзжая дорога, droga, alea do podjazdu prowadząca.

Подѣсть, *об.* Подѣдаты.

Подѣхать, *об.* Подѣзжать.

Подѣязычный, podjezyczny.

Подѣярѣнный, podjarzemny, zaprzęgający się pod jarzmo. Подѣярѣнныи шивотныи, bydlę robocze.

Подѣяческй, do pisarza, kancelisty, kancelarzysty należący; || pieniacki, właściwy pieniaczom.

Подѣячий, -аго, *т.* kancelarzysta; || pieniacz wykrętnie prowadzący sprawę w sądach.

Подѣйрывать, подѣйрывать, *Muz.* przygrywać, wtórować.

Подѣмать, поднаты, (*cz. przysz.* подыму), *об.* Поднимать.

Подѣмный, podymny. Подѣмная податы, podymne, podatek od każdego dymu, od chaty, od gospodarstwa chłopskiego po wsiach.

Подѣйскиваться, подѣйскиваться, podglądać, szpiegować, śledzić.

Подѣйскной, szpiegowski, właściwy szpiegowi.

Подѣйскъ, -а, *т.* szpiegowanie.

Подѣшаты, odetchnąć.

Подѣщицк, -а, *т.* sp. eg.

Подѣщица, -ы, *ж.* szpiegująca kobieta.

Подѣваты, подѣтъ, podziewać, podziać gdzieś, zarzucać, zarzucić, zostawiać, zostawić, chować, schować; || Подѣватыся, podziewać się, dostawać się gdzie, zostawać w niewiadomemъ miejscu.

Подѣйствоваты, wywrzeć wpływ, skutkować, przynieść (*korzystać i t. p.*). Лѣкарство подѣйствовало хорошо, lekarstwo dobrze skutkowało. Увѣщания мой не подѣйствовали на него, moje przestrogi nie wywarły na niego żadnego wpływu.

Подѣлать, *об.* Подѣлывать.

Подѣлаться, *об.* Подѣлаться.

Подѣлка, -и, *ж.* zdr. подѣлочка, robótка.

Подѣлочный, używany de małych robót.

Подѣлывать, подѣлать, porabiać, zatrudniać się.

Подѣльный, *об.* Подѣлочный.

Подѣлаться, подѣлаться (съ нѣмъ),

dzielić się, podzielić się (*z kim*), rozdzielać się, rozdzielić się.

Подѣтски, *psk.* po dziecinnemu, jak dziecię.

Подѣть, *ob.* Подѣвать.

Подюженно, *psk.* na tuziny, tuzinami.

Подюжѣлый, змѣжнялы.

Подюжѣть, *ob.* Дюжѣть.

Поединокъ, -нка, *m.* pojedunek.

Поединчикъ, -а, *m.* pojedynkujący się.

Поелину, *sp. Star. nieuz.* ponieważ, gdyż.

Поѣмистый, *ob.* Поѣмный.

Поѣмный, czasowo zatopiony, zalany wodą.

Поѣмъ, -а, *m.* wylew, wezbranie rzeki.

Поѣние, -ія, *n.* pojenie.

Помадничать, *ob.* Жадничать.

Помалованіе, -ія, *n.* obdarzenie, wypagrodzenie; || наданіе.

Помалованный, *ob.* Помаловать.

Помаловать, udarować, obdarzyć szczerą, nadać, udzielić (*prawo jakie, godność*), nagrodzić kogo; || odwiedzić kogo; || Помаловаться, zaskarżyć, oskarżyć kogo.

Помаловать кому имѣніе, nadać komu majątek.

Помаловать кому орденъ, lub: Помаловать кого орденемъ, udzielić komu order.

Прошу помаловать ко мнѣ на обѣдъ, proszę abyś był łaskaw być u mnie na obiedzie.

Помалуйте сюда, proszę iść tu. *Добро помаловать, witajże!

Я помалуюсь на него министру, oskarżę go przed ministrem. *Imsl. b.* помалованный, obdarzony, nagrodzony; || nadany.

Помалуй, *psk.* niech tak będzie, dajmy do to, że... jak ci się podoba. По мнѣ помалуй, co do mnie, zgadzam się.

Помалуйте, *psk.* proszę, bądź łaskaw, bądź tak grzeczny.

Пожалѣть, *ob.* Жалѣть.

Пожарить, podpiec, upieć.

Пожарище, -а, *n.* pogorzelisko.

Пожарный, pożarny, ogniowy; || -аго, *m.* żołnierz broniący szeregania się pożaru, strażak.

Пожарная команда, straż ogniowa.

Пожаръ, -а, *m.* pożar, ogień. Ночью одѣлаас пожаръ, w nocy wazczął się ogień.

Пожаръ! pali się!

Пожатіе, -ія, зрѣціе, żniwo; || ściągnięcie.

Пожать, *ob.* Пожнмать, Пожннать.

Пождальнй, poczekany, zaczekany.

Пождать, poczekać, zaczekać.

Пожывавать, пожавать, żyć, pożyć.

Imsl. b. поживанный, pożyty.

Пожеланіе, -ія, *n.* życzenie.

Пожелать, *ob.* Желать.

Пожеланный, pożółkły, żółtkły.

Пожелннуть, pożółknać, żółtknać.

Пожелтнть, pożółcić, żółto pomalować.

Пожелтѣлый, *ob.* Пожеллный.

Пожелтѣть, pożółknieć, pożółknać, żółtym się stać.

Поженить, pożenić; || Пожениться, pożenić się.

Поженна, -и, *z. zdr. ob.* Пожня.

Поженски, *psk.* po kobiecemu, jak kobieta.

Пожертвованіе, -ія, *n.* ofiarowanie, ofiarę.

Пожертвовать, *ob.* Жертвовать.

Пожестилый, stwardniały.

Пожестинуть, stwardnieć.

Пожестѣлый, *ob.* Пожестилый.

Пожестѣть, *ob.* Пожестинуть.

Пожечь, *ob.* Пожнгать.

Пожива, -ы, *z.* zysk, korzyść, pożytek.

Здѣсь ему нѣтъ поживы, плохая пожива, niema tu dla niego żadnego pożytku, nic nie wskóra.

Поживать, mieć się (*źle, dobrze, przez wzgląd na zdrowie*). Какое поживаго, jak się macie?

Поживиться, *ob.* Поживляться.

Поживишка, -и, *z. póg.* żadna korzyść, żaden zysk.

Поживна, -и, *z. zdr.* mała korzyść, mały zysk.

Поживляться, поживиться, korzystać, skorzystać z czego, pożywić się, zyskać.

Тутъ есть чѣмъ поживиться, jest z czego tu skorzystać. Тутъ ничѣмъ не поживишься, nie pożywisz się tu, nie nie wskórasz.

Поживоchnа, -и, *z. zdr. ob.* Пожива.

Пожнгать, пожечь, palić, popalić, spalić; || Пожнгаться, być palonym. *Imsl. b.*

пожнженный, popalony, spalony.

Пожндѣть, zrzadnieć, zrzadzić, zrzadzić, rzadszym się stać.

Пожнзненный, dożywni, dozgonny.

Пожнзненный пансіонъ, pensja dożywnia.

Пожилое, -аго, *n.* komorne, płaca najmu od mieszkania.

Пожилой, podeszły, niemłody. Пожмья деньги, *ob.* Пожилое.

Пожнмать, пожать (*cz. przyszł. пожнмъ*), zżymać, zżać, ścisnąć, ścisnąć; || Пожнматься, zżymać się, kulic się; || *wahać się, być w niepewności.

Пожнмать плечами, wzruszać ramionami. *Imsl. b.* пожатый, ściśnięty.

Пожнмать, пожать (*cz. przyszł. пожнмъ*), zżymać, zżać; || *zbiierać, zebrać; || Пожнматься, być zżynamym. *Imsl. b.*

пожатый, сматый, zżęty.

Пожнрать, пожрать, pożerać, pożreć, pochłaniać, pochłonać; || Пожнраться, być pożeranym. *Imsl. b.* пожраный, pożarty, pochłonięty.

Пожнрѣть, utyc.

Пожнтки, -овъ, *m. mn.* rzecz, sprzęt, manatki, ruchomości.

Пожнть, pożyć, być przy życiu czas jaki; || przemieszkąć gdzie.

Пожнтьѣ, -тя, *n.* czas pomieszkania, pobycia na jakim miejscu.

Пожниво, *ob.* Живо.

Поздравительница, -ы, *ж.* winszuj4ca. Поздравительный, winszuj4cy, z powinszowaniem. Поздравительное письмо, list w powinszowaniu, list winszuj4cy.

Поздравить, *об.* Поздравлять.

Поздравленіе, -іа, *н.* winszowanie, powinszowanie.

Поздравлять, поздравить (кого съ чѣмъ), winszować, powinszować (*кому czego*). Надо поздравить его съ женитьбою, trzeba mu powinszować z powodu jego ożenienia się. Поздравляю васъ съ новымъ годомъ, winszuję panu, lub pani, nowego roku.

Позеленить, *об.* Зеленить.

Позеленѣлый, pozieleni4ły.

Позеленѣть, *об.* Зеленѣть.

Поземельное, -аго, *н.* czynsz gruntowy, podatek gruntowy.

Поземельный, gruntowy, ziemski. Поземельная книга, kadaster, ocenienie posiadłości ziemskich według miejscowych właściwości.

Поземистый, Поземный, nizki, nie wysoki.

Позѣмъ, -а, *м.* grunt, ziemia, pole, posiadłość; || навозъ, гној.

Позже, *об.* Позднѣе.

Позитуря, -ы, *ж.* pozytura, postawa, ułożenie.

Позиція, -іа, *ж.* Woj. pozycja, stanowisko.

Позлащать, позлащать, rozłacać, rozłocić; || Позлащаться, być rozłaczanym. *Imśl. б.* позлащённый, rozłoczony.

Познавать, познать (*cz. teraz. poznać, cz. przysz. poznać*), rozznawać, rozznac, rozoznawać, rozoznac; || Познаваться, rozpoznawać się, rozznac się, ocenić kogo lub co według słusznej wartości; || być rozznawanym. *Imśl. б.* познанный, poznany.

Познакомить, познать, poznać; || Познакомиться, poznać się, zapoznać się. *Imśl. б.* познанный, pozнанный.

Познаніе, -іа, *н.* poznanie, rozpoznanie, znajomość czego, wiadomość, wiedza.

Познать, *об.* Познавать.

Позноблять, познобить, pomrącać, pomrozić.

Позобать, *об.* Помлевать.

Позовонъ, -вна, *м.* Zeg. kawałek metaliczny poruszający repetier.

Позолота, -ы, *ж.* pozłota, pozłocenie.

Позолотить, pozłocić.

Позорить, опозорить, hańbić, zhańbić, bezczescić, zbezczescić, zniesławić; || Позоряться, hańbić się.

Позорщикъ, -а, *н.* widowisko.

Позорно, *psk.* haniebnie, gromotnie.

Позорный, haniebny, gromotny. Позорный столбъ, pregiera.

Позоръ, -а, *м.* hańba, wstyд.

Позубоскалить, nieść podartować, podartować, podrwinkować z koga.

Позумѣнный, pasamonowy, galonowy, szmuklerski.

Позумѣтщикъ, -а, *м.* pasamonnik, szmuklerz.

Позумѣтщикій, do szmuklerza należący.

Позумѣнтъ, -а, *м.* pasamaд, pasama, lamówka, galon.

Позывагъ, позвать (*cz. przysz. pozowy*), pozywać, pozwać, zapozwać, wzywać, wezwać, wołać, zawołać; || * mieć ochotę, pociąg do czego. Меня позвали къ директору, zawołano mię do dyrektora. Позвать ного къ суду, zapozwać kogo przed sąd. Меня позываетъ на ѣду, jeść mi się chce, mam apetyt. *Imśl. б.* позванный, pozwany, zawołany.

Позывистый, *Mysł.* powolny, posłuszny zawołaniu (*o psach*).

Позывный, *Praw.* pozywny, pozwowy, od pozwu.

Позывъ, -а, *м.* chęć, ochota, apetyt; || porywanie; || *Praw.* pozew, pozwanie przed sąd, sytuacja. Позывъ на питьѣ, pragnienie, spragnienie. Позывъ на работу, porywanie na wymioty.

Позывагъ, poziewać; || * pogapić się.

Позывота, -ы, *ж.* *об.* Зывота.

Позывывать (wymawia się позывывать), ziewać często.

Позыбать, позыбнуть, marznąć od zima, zmarznąć

Позыблый, przemarznięты.

Позыбнуть, *об.* Позыбать.

Пѳво, -а, *н.* napój zmieszany z męką i t. d. dla krów.

Поизвѳбичи, *psk.* po furmańsku.

Поило, -а, *н.* napój dla bydła.

Поильный, do pojenia służący.

Пойма, -ы, *ж.* 4ака вода залана, okleśn4 wodą zalana.

Поиманіе, -іа, *н.* pojmanie, złapanie, schwytanie.

Поимать, pojмаć, schwycić, uchwycić, złapać. *Imśl. б.* пойманный, schwytany, złapany.

Поименно, *psk.* imiennie, po imieniu.

Поименный, imienny.

Поименованіе, -іа, *н.* nazwanie, oznaczenie.

Поименовать, nazwać, dać imię, wymienić, wyszczególnić. *Imśl. б.* поименованный, nazwany по имени, wymieniony, wyszczególniony.

Поимна, -а, *ж.* *об.* Поиманіе.

Поимщикъ, -а, *м.* pojmacz, *Przest.* ten który kogo chwyt4, ima, bierze.

Поимщица, -ы, *ж.* та która kogo chwyt4, ima, bierze.

Поиманный, Поиманно, *об.* Поиманіе.

Поименно.

Поимный, pojony mlekiem (*o ciel4tach*).

Поискать, poszukać.

Поискъ, -а, *м.* szukanie, poszukiwanie; || *Woj.* rekonesans, rozpoznanie.

Поистинѣ, *psk.* doprawdy, prawdziwie.

Пойти, рѣйсѣ, выйсѣ. Ему пошѣль двадцатый годъ, онъ już zaczął dwudziesty rok (*żył*). Онъ разсердилоя и пошѣль причать, rozgniewał się i zaczął krzyczeć. Пойти со двора, выйсѣ z domu. Пойти въ бубны, съ бубень, *Kart.* grać kargo. Пойти съ козыря, рѣйсѣ w atu. Она за него не пойдѣтъ, она за него nie pójdzie (*za niego*). Богатство не пошлѣ ему въ прокъ, bogactwo nie przyniosło mu korzyści. Онъ пошѣль на соору, on szuka kłótni, zacerpki. Если дѣло умѣ пошлѣ на то, gdyż rzecz tak się ma, gdyż idzie o to. Я купилъ дюжину рубашекъ, онѣ пойдуть надолго, kupiłem tuzin koszul, które na długo mi wystarczą.

Пойть, роісѣ, napawać.

Пона, рѣки, dopóki, покадъ, такъ дѣлго какъ; || азъ, tym czasem. Пона это будеть продолжаться, dopóki będzie to trwało. Ну и шелъ зо покá горячо, *Przysł.* trzeba drzeć tylko kiedy się daje. Я подожду покá это будеть кончено, poczekaam, aż to wiéc skończy. Вы можете расплагать этою сумкою, а съ меня покá доволно одногб шалованья, możesz pan rozporządzać się tą sumką, dla mnie tym czasem dosyć będzie mojej pensji.

Поназаніе, -іа, n. okazanie; || *Praw.* zeznanie, świadectwo.

Поназатель, -я, m. pokazywacz; || donosiciel; || *Mat.* wykładnik.

Поназательница, -ы, ж. ukazicielka; || donosicielka.

Поназательскій, do zeznania, do świadectwa należący.

Поназать, об. Поназывать.

Поназаци, *psk.* po kozacku.

Поназной, выставной, выставионы на видок.

Поназъ, -а, m. pokazanie, okazanie; || pokaz, okaz, wystawa.

Поназывать, поназать, pokazywać, pokazacъ, wskazywać, wskazać, okazywać, okazać; || wyznawać, wyznać co, świadczycъ, zeznawać, zeznać; || Поназыватьсья, pokazywać się, okazywać się, wydawać się, zdawać się. *Imsl. b.* показанный, pokazany, wskazany, okazany i t. d.

Понаовски, *psk.* po jakiemu to?

Пональ, Пональный, об. Бональ, Бональскій.

Поналывать, поналооть, кѣсѣ zwolna, nieco pokłóć *Imsl. b.* поналоеть, pokłóty.

Поналнать, pogawędzić.

Понамѣоть, *psk.* tymczasem.

Понарать, об. Карать.

Понатать, помагловаць; || поволицѣ/во обшраци; || Понататься, przejechać się.

Понатистый, об. Понатый.

Понатить, potoczyć, zacząć toczyć; || поjechać (w powozie), puścić się dokąd szybko; || Понатиться, potoczyć się, zje-

chać gdzie. * Понатиться об смѣху, рѣкнаць ze śmiechu.

Понато, *psk.* spadzisto, pochyło.

Понатость, -и, ж. spadzistość, pochyłość.

Понать, -а, m. об. Понатость.

Понатый, spadzisty, pochyły, potoczysty.

Поначать, pokołyсаć, pohustać. * Поначать головою, pokiwać głową.

Поначивать, kołyсаć od czasu do czasu, poruszać; || Поначиваться, kołyсаć się, poruszać się; || chwiać się.

Поначить, wstrząснаć, wzruszyć, zachwiać; || Поначнуться, wstrząснаć się, wzruszyć się, zachwiać się. *Imsl. b.* поначнутый, wstrząśnięty, wzruszony, zachwiany.

Понаяніе, -іа, n. pokuta, pokutowanie, żałowanie za grzechy.

Понаянная, -ой, ж. izba akazanych na karę śmierci.

Понаянный, -а, m. pokutnik.

Понаяница, -ы, ж. pokutnica.

Понаянный, pokutny.

Понаяться, uczynić pokutę.

Понвитається, pokwitować się.

Понивать, об. Кивать.

Понидать, понинуть, porzucić, porzucić, opuszczać, opuścić, zostawić, zostawić. *Imsl. b.* понинутый, porzucony, opuszczony, zostawiony.

Понидывать, rzucić często lub pomału.

Понидышь, -а, m. porzucony, opuszczony przez swoją matkę (o zwierzętach).

Понинуть, об. Понидать.

Понипно, *psk.* pakami. Продавать товары понипно, sprzedawać towary pakami.

Понлажа, -и, ж. złożenie, ułożenie; || pakunek, ładunek; || manatki, rupiecie.

Понланяться, понлониться, czcić, wielbić, kłaniać się (*dości*), oddawać uszanowanie; || kłaniać się, pokłonicъ, ukłonicъ

Понланяться истинному Богу, czcić prawdziwego Boga. Понлонитесь отъ меня вашему брату, proszę odemnie ukłonicъ się bratu pańskiemu.

Понласно, *psk.* klassami.

Понласть, поклащѣ, об. Класть.

Понлепать, обмѣвить, spotwarzyć kogo.

Понлепный, обмѣвнны, потварчы.

Понлепщикъ, -а, m. obmówca, potwarca.

Понлепница, -ы, ж. obmównica, spotwarczycielka.

Поклѣнь, -а, m. obmowa, potwarz.

Поклнать, zawołać.

Поклонѣніе, -іа, n. oddanie pokłonu, uwielbienie, uszczenie.

Поклонный, уклонный, od ukłonu. Поклонная гора, miejsce wznieśle blisko miasta, na gościńcu, z kąd podróżni oddają ukłony kościołom.

Поклончивый, об. Поклонливый.

Поклонщикъ, -а, m. ciągle kłaniający się.

Поклонница, -ы, ж. ciągle kłaniająca się.

Поклонѣнъ, -а, *т.* pokłon, ukłon. Земной поклонѣнъ, ukłon, nachylenie głowy aż do ziemi. Отдаты кому поклонѣнъ, ukłonić się komu.

Поклонятыся, *об.* Покланятыся.

Покляный носъ, nos spłaszczony przy końcu.

Поклятыся, przysiądz, zaprzysiądz со, porzysiądz.

Покняжески, *пск.* po książęcemu, jak książę.

Покняжить, rzadzić księstwem przez niejaki czas.

Покоевый, pokojowy, domowy.

Покоець, -ойца, *т. zdr.* pokoik, pokoi-czek, *об.* Покой.

Покозаци, *пск.* po kozacku.

Покозыгять, *об.* Нозыгять.

Покой, -оя, *т.* pokój, spokój, cichość, spokojność; || pokój, stancja, izba; || да-вна назва литеры П. Жить въ покой, żyć w pokoju, spokojnie. Удалитыся на покой, usunąć się zkad, od czego, porzucić zawód jaki. Оставьте меня въ покой, dajcie mi pokój. Онъ никому не даѣтъ покоя, нико-му не daje spokojności. Вѣчный ему по-кой, Panie świeć nad jego duszą! Дай му Panie niebo (*о умарѣлых*).

Покойникъ, -а, *т.* nieboszczyк.

Покойница, -ы, *ж.* nieboszka, nieboszczy-са.

Покойно, *пск.* spokojnie, cicho; || dogod-ние, wygodnie.

Покойный, спокойны, cихы; || dogodny, wygodny; || *zmarły, nieboszczyк. Покой-ная жизнь, życie spokojne. Покойный эки-панъ, dogodny rowóz. Покойная лошадь, spokojny, obłaskawiony koń. Покойное платье, suknia dogodna. Покойный харак-теръ, łagodny charakter. * Мой покой-ный отецъ, mój nieboszczyк ojciec.

Покойтъ, uspokoić, uspokajać, spokoj-ноścią obdarzać; || Покойтыся, używać спо-койности, sprostować, odproszować.

Покочивать, покочотить, поклепуваѣ, роколатѣ, wbijać, wbić; || бить, zбиć, wy-гнать. *Imsl. б.* покоченный, покле-пу, робиты, выбиты.

Покочѣтъ, покочѣнуть, poruszyć, за-схваіть; || Покочѣтъся, zachwiać się. *Imsl. б.* покочѣбанный, zachwiany.

Покочинку, *пск.* ile, jak wiele.

Покочотить, *об.* Покочивать.

Покочѣтъ, *об.* Покочивать.

Покочупать, *об.* Ночупать.

Покочѣнне, -я, *н.* pokolenie, ród, ste-рniowanie rodu, linja.

Покочѣнно, *пск. об.* Ночѣно.

Покочѣнный, тучащы się pokolenia, ро-ду; || do kolan sięgający. Покочѣнная ропись, tablica rodowodna, genealogicz-на.

Покочѣтъ, pozdychać.

Покочѣтиты, szpary pozatykać раку-шамъ, koporiami.

Покочичить, рокощчыѣ, укощчыѣ, жѣ-щчыѣ.

Покочѣнне, -а, *т.* Praw. zwyczaj, nałóg.

Покочѣнне, -я, *т.* upokorzenie, pokona-ние, podbicie, zwycięzenie.

Покочѣтель, -я, *т.* zwycięzca, zdobywca.

Покочѣтелища, -ы, *ж.* zwycięzcielka.

Покочѣтъ, *об.* Покочѣтъ.

Покочѣливость, -и, *ж.* pokorność, posłu-шенство.

Покочѣливый, pokorny, posłuszny.

Покочѣнная, -ой, *ж.* (Покочѣнный видъ), pasport na szukanie sobie zarob-ku.

Покочѣмь, даѣ cokolwiek jeść, даѣ obrok.

Покочѣрна, -и, *ж.* zarobek, korzyść, zysk.

Покочѣръ, -а, *т.* obrok, pasza, strawa, karmienie.

Покочѣрно, *пск.* pokornie, uniżenie.

Покочѣрность, -и, *ж.* pokorność, posłuше-нство, poddanie się. Изъявѣтъ покочѣр-ность, poddać się.

Покочѣрный. (*ст. najwyж.* покочѣрнѣйшій), najpokorniejszy, najniższy, pokorny, uni-żony, posłuszny.

Покочѣрнѣше, *пск.* najpokorniej, z naj-większą pokorą, uniżonością.

Покочѣрѣтъ, ропащчыѣ, зпащчыѣ; || Покочѣрѣтъся, ропащчыѣ się, спащчыѣ się. *Imsl. б.* покочѣрѣнный, ропащчоны, спащчоны.

Покочѣрство, *об.* Покочѣрность.

Покочѣрствовать, слухаѣтъ, быѣ послуш-ным, podlegać.

Покочѣръ, покочѣръ, подбѣжаѣтъ, подбѣ-тъ, poddać pod władzę, zwycięжаѣтъ, zwycię-жчыѣ, upokarzać, upokorzyć; || Покочѣръся, roddawać się, poddać się komu, быѣ ро-слъшным кому. *Imsl. б.* покочѣрѣнный, подбѣты, zwycięжчоны, upokorзony.

Покочѣтъ, покочѣтъ, nieco skosić; || wszыст-ко skosić. *Imsl. б.* покочѣщенный, skoszony.

Покочѣтъ, wykrzywić, ukośnym zrobić; || Покочѣтъся, skrzywić się; || =на ногѣ, krzywo spojrzeć na kogo.

Покочѣтътъ, *об.* Носмѣтътъ.

Покочѣнный, до покочѣнения належачу. По-кочѣсныя мѣста, łąki (*do koszenia*).

Покочѣнъ, -а, *т.* pokos, koszenie; || łąka obfitująca w trawę; || małe skrzywienie.

Покочѣра, -и, *ж.* kradzież; || rzecz ukra-dziona.

Покочѣраситы, *об.* Покочѣривать.

Покочѣрѣллы, poczerwieniały, zarumie-няiony.

Покочѣраснѣтъ, *об.* Краснѣтъ.

Покочѣрасѣтъся, *об.* Краооувѣтъся.

Покочѣрасѣтъ, *об.* Краоусть.

Покочѣривать, покочѣсать, маловаѣтъ, ро-маловаѣтъ, farbować, pofarbować.

Покочѣрѣянски, *пск.* po chłopsku.

Покочѣрѣтъ, pokrzywić, nieco nakrzywić; || Покочѣрѣтъся, pokrzywić się. * Покочѣ-

Вѣтъ душой, działać niesumiennie. *Imśl. b.*
покривлённый, pokrzywiony.

Покринъ, *об. Мандрагоръ.*

Покрѳвецъ, -вца, *т. zdr. Коѳс. покровѳ-*
вѳс, nakrycie kielicha z hostjǎ.

Покровитель, -я, *т. protektor, opiekun,*
obrońca.

Покровительница, -ы, *ж. protektorka,*
opiekunka.

Покровительственный, opiekuńczy, o-
brończy.

Покровительство, -а, *н. protekcja, opie-*
ka, obrona.

Покровительствовать (кому, чему), pro-
tegować, opiekować się kim, czѳm, opieka-
ć co, kogo.

Покрѳвская церковь, kościół Matki Bo-
skiej Opiekuńczej.

Покрѳвъ, -а, *ж. pokrowa, pokrowiec; || **
opiekowanie się; || święto Matki Boskiej
Opiekuńczej; || Покрѳвъ на грѳбъ, саѳун
okrywajǎcy trumnę.

Покрой, -оя, *т. krój (sukni).* * На одинъ
покрой, на jedno kopyto.

Покроить, *об. Кроить.*

Покрѳма, -ы, *ж. zdr. pokrѳmna, pokrѳ-*
moczna, krajka.

Покрѳмочный, krajkowy.

Покрошь, -и, *ж. об. Покрѳма.*

Покропѳть, *об. Кропѳть.*

Покропить, *об. Кропить.*

Покрошить, *об. Крошить.*

Покруглѳть, nieco zaokrǎglić.

Покруглѳть, nieco zaokrǎglić się.

Покружить, *об. Кружить.*

Покрупѳть, *об. Крупѳть.*

Покрутить, *об. Крутить.*

Покрученикъ, -а, *т. Star. najemnik do*
łowu soboli (w Syberji).

Покручиниться, nieco zmartwić się, za-
smucić się.

Покрывало, -а, *н. zastona, osłona, po-*
krycie.

Покрывальный, do pokrycia słuǎący.

Покрывально, -а, *н. zdr. pokryweczka,*
osłona, об. Покрывало.

Покрывать, покрывать, pokrywać, pokryć,
przykrywać, przykryć, zakrywać, zakryć;
|| Kart. bić, kryć starszǎ kartę, kozeram;
|| Коѳс. po ukończeniu pieśni powtѳrnie
бѳрѳваѳ ten sam wiersz, od ktѳrego się
pieśń zaczyna; || Покрываться, zkrываѳ
się. Imśl. b. pokryтый, pokryty, okryty.

Покрынъ, -а, *ж. об. Мандрагоръ.*

Покрывать, *об. Покрывать.*

Покрышка, -и, *ж. pokrywka, pokrycie,*
*nakrywka, przykrywka. * Gmin. Чтѳбы*
ему ни дна, ни покрышки, об. Дно.

Понѳда, понѳдова, *об. Понѳ.*

Понумиться, *об. Кумиться.*

Понупатель, -я, *т. об. Понупцинь.*

Понупательница, -ы, *ж. об. Понупцица.*

Понупѳть, wyкарѳć (kogo).

Понуѳать, kupować, nabywać; || Пону-
ѳаться, być kupowanym.

Понупна, -и, *ж. kupno, zakupienie; ||*
sprawunek, kupiona rzecz.

Понупной, nabyty, kupiony.

Понупцинь, -ѳ, *т. kupujǎcy co, naby-*
ca.

Понупцица, -ы, *ж. kupujǎca co.*

Понуривать, понурить, kadzić, poka-
dzić; || pokurzyć (np. fajkę); || Gmin. upi-
jać się.

Понусѳть, *об. Понусывѳть.*

Понутить, *об. Кутить.*

Понушѳть, zjeść lub wypić trochę.

Понушѳаться, понуситься, próbować,
spróbować czego, ważyć, kusić się o co,
odwǎżać się, odwǎżyć się; || popełnić za-
mach na co, na kogo, przeciw czemu, tar-
gnąć się na co, na kogo.

Понушѳение, -я, *н. zamiar, usiłowanie,*
zamach. Понушѳение на преступление, ku-
szczenie się na popełnienie przestępstwa.

Полѳ, -ы, *ж. poła (u sukni); || wierzach*
stołu ruchomy i spuszczalny; || Пѳлы, тѳ.
*чѳщѳ скѳры здѳjęтѳ з brzucha byka. * Изъ*
пѳлы въ полѳу, z rǎk do rǎk (oddǎć co).

Полавировать, lawirować, płynѳć zygza-
kiem przez niejaki czas.

Полавочный, *Hand. sklepowy. Полѳ-*
вочныя дѳньги, полавочный сборъ, pie-
niǎdza zbierane od sklepѳw.

Полагѳть, положить, pokładać, poło-
żyć, układać, ułozыć, nakładać, nałozыć; ||
przypuszczać, przypuścić, myśleć, sǎdzić,
rozumieć; || roztrzygać, roztrzygnǎć, de-
cydować, zdecydować, postanawiać, po-
stanowić; || naznaczać, naznaczyć, ustalać,
ustalić; || uważać, widzieć, dostrzegać
w kim co. Положить конѳць беспорѳд-
камъ, połozыć tamę nieporzǎdkom. Онъ
положилъ своего противника на мѳстѳ,
trupem połozыł, zabił swego przeciwnika
*na miejscu. * Положить зубы на полѳу,*
*об. Зубъ. * Положить дѳло подъ сумнѳ,*
об. Сумнѳ. Какъ вы полагаѳте, jak rap-
myślił! Я полагаю, что надѳбно согла-
ситься, sǎdzę, że trzeba się zgodzić. Я по-
лагаю своею обязанностью предупредить
ваѳ, uważam za obowiǎzek uprzedzić
pana. Надѳ полагаѳть, что....., trzeba
przypuszczać, iż..... Положимъ, что это
удастся, dajmy, że to się uda. Я полагаю
сиѳро отправиться въ путь, myślę wkrѳ-
се się udać w podrѳż. Полагаю за досто-
вѳрное, uważam jako rzecz pewnǎ. Я по-
лагаю еѳ за чѳстнаѳа человека, mam go
za człowieka uczciwego. Въ военномъ
совѳтѳ положили дѳйствовать наступѳ-
тельно, w radzie wojennej postanowiono
działać zaczepnie. Ему положили большѳе
жалованье, wyznaczono mu wielkǎ pensję.
Я полагаю свое удовольствие въ чтѳния
книгъ, znajduję dla siebie przyjemnoсь
w czytaniu ksiǎżek. Онъ положилъ свои
лѳшадѳ въ сто рублѳй, ocenił swego kon-
nia w stu rublach. Полагаюсь на васъ, на
ваше слово, zdaje się na pana, na rad-

поле słowo. Na stómъ мѣстѣ малованѣя не полагается, do tego miejsca (posady) przepaja nie jest przywiązana. *Imśl. b. położony*, położony, położony, włożony, zadusudowany, postanowiony i t. d.

Поладить, pogodzić się, pojednać się. Полакѣски, *psk.* po lokajsku, z lokajka.

Полакироватъ, *об.* Лакировать.

Полакѣнить, *об.* Лакочить.

Полакнать, *об.* Ласкать.

Полакты, *-ей, mn.* rodzaj pomostu w izbach chłopskich umieszczonego pod pułapem, górka; || *Myśl.* rodzaj kołyski urządzonej na drzewie (dla strzelania ztamtąd zwierząt).

Полактыни, *psk.* po łacinie.

Полакть, poszczekać; || Полакться, роуѣсѣть się.

Пѣлаба, *-ы, ж.* *Bot.* pszenica orkisz.

Пѣлабный, orkiszowy, *об.* Пѣлаба.

Пѣлабада, (*przyp. dr.* полугѣда), рѣл роука.

Пѣлаблоса (*въ*), *psk.* рѣлгѣlosem, nie на сау гѣлос.

Пѣлабень, (*przyp. dr.* полудня), роуѣднѣ; || строна швата на прѣцѣв рѣлнocy лежѣща, *об.* Югъ.

Пѣлабѣсти, (*przyp. dr.* полудѣсти), рѣл шугу (*papieru*).

Пѣлабѣвнѣй, роуѣднѣowy.

Пѣлабнѣнь, *-а, m.* podwieczorek.

Пѣлабнѣчатъ, жѣсѣ, odbywać podwieczorek.

Пѣлабѣшны, *-ы, ж.* рѣл тuzina, sześć.

Пѣла, *-я, n.* pole; || brzeg, margines (*w ksiązce i t. p.*); || skrzydło (*u kapelusza*); || Пѣла въ гербѣ, dzielnica; || Паровѣе шѣла, ugór. Въ отырытошъ пѣла, pod gózem niebem. Одногѣ пѣла агода, *Przysł.* to jeden djabeł, oba lepi.

Пѣлаватъ, polewać. Пѣлавица, *-ы, ж.* *Bot.* mietelnica. Пѣлаводѣство, *-а, n.* uprawa roli, rolnictwo.

Пѣлавоѣй, polowy, polny.

Пѣлагѣче, (*stóp. wyż. przym.* Лѣгнѣй i *psk.* Легно), лѣж. Больному сегѣдня пѣлагѣче, шѣору дзѣс жузе się лепѣй.

Пѣлагѣчѣть, polekczyć, ulżyć.

Пѣлажѣть, poleżeć, odpocząć.

Пѣлашѣватъ, spoczywać od czasu do czasu.

Пѣлазно, *psk.* korzystnie, pożytecznie.

Пѣлазнѣсть, *-и, ж.* pożyteczność.

Пѣлазнѣный, korzystny, pożyteczny.

Пѣлаѣй, *-ѣя, m.* *Bot.* miętkiew', polej, роуѣжај мѣтѣу.

Пѣлашѣнна, *-и, ж.* polemika, spory literackie.

Пѣлашѣчѣснѣй, polemiczny.

Пѣлашѣтъ, polatać.

Пѣлашѣть, *-а, m.* polot, lot, latanie; || * бујаѣѣ (нр. *wyobraźni*), wzlatywanie (*myśla*).

Пѣладно сокола по полѣту, а дѣбра шѣлод-

ца по рѣступи, *Przysł.* roznać ptaka po pierzu.

Пѣлашѣватъ, polatywać.

Пѣлашѣтъ, polecieć.

Пѣлашѣть, *об.* Пѣлашѣть.

Пѣлазанѣ, *-я, n.* pełzanie, czołganie *шѣ.*

Пѣлазѣть, *об.* Пѣлазѣть.

Пѣлазѣнѣй, ślizki.

Пѣлазнѣшъ, *psk.* pełzając, czołgając *шѣ.*

Пѣлазѣть, Пѣлазѣть, pełzać, czołgać *шѣ.* шѣсѣть się po ziemi. Реѣбѣношъ пѣлазѣть *об.* полу, dziecko pełza po ziemi.

Пѣлазѣунъ, *-а, ж.* pełzaczy; || Пѣлазѣунѣ, *-ѣвъ, mn.* czołgacze, ptaki czołgające się, *яко* to: rarygi i t. d.

Пѣлазѣунѣя, *-нѣя, ж.* pełzaczka.

Пѣлазѣчѣй, czołgający się, pełzający, шѣжажѣсь się po ziemi.

Пѣлава, *-ы, ж.* podlewa, sos; || polewa на нацзѣпнѣахъ зъ глѣны i t. p.

Пѣлавалѣннѣй, do polewania służący.

Пѣлавалѣннѣнь, *-а, m.* Poliwálnia, *-я, ж.* polewaczka, dzban do polewania (*kwiatów i t. d.*).

Пѣлавалѣнѣ, *-я, n.* polewanie.

Пѣлавалѣть, полѣть, polewać, polać; || Пѣлавалѣться, polewać się. *Imśl. b.* полѣвалѣть, polany.

Пѣлавалѣна, *об.* Полѣва.

Пѣлавалѣнонѣй, zaprotiony, zalany; || do polewania służący.

Пѣлагонѣнь, *-а, m.* Mat. wielokąt; || *Fort.* tarcza do wrzucania się w strzelanie.

Пѣлаграфѣчѣснѣй, poligraficzny.

Пѣлаграфѣфѣя, *-и, ж.* poligrafja (*w bibliotekach*), wydział obejmujący poligrafów.

Пѣлаграфѣфѣць, *-а, m.* poligraf, autor piszacy w wielu materjach.

Пѣлазѣать, polizać.

Пѣлазна, *об.* Улѣна, Полѣчнос.

Пѣлазнѣлѣй, spłowiąły, wyliniały.

Пѣлазнѣять, *об.* Лѣнѣять.

Пѣлапѣнь, *-а, m.* *Nat. Med.* polip.

Пѣлапѣвалѣннѣй, do polerowania służący.

Пѣлапѣвалѣннѣя, *-и, ж.* polerownia.

Пѣлапѣвалѣнѣ, *-я, n.* polerowanie.

Пѣлапѣвалѣть, наполировѣть, отполировѣть, polerować, wypolerować.

Пѣлапѣвалѣна, *об.* Полировѣнѣ.

Пѣлапѣвалѣщѣннѣнь, *-а, m.* polerownik.

Пѣлапѣвалѣщѣница, *-ы, ж.* polerownica.

Пѣлапѣвалѣднѣнь, *об.* Пѣлапѣвалѣднѣнь.

Пѣлапѣвалѣвѣрѣй, Полиставѣрѣнѣнь, *-а, m.* ornat arcykapłański krzyżem ozdobiony.

Пѣлапѣнь, *-а, m.* polis, świadectwo ubezpieczenia w stosunkach handlowych i t. d.

Пѣлапѣвалѣчѣснѣй, politechniczny, роуѣшѣгѣсѣony rozmaitym naukom i sztukom.

Пѣлапѣвалѣнна, *-и, ж.* polityka; || *grzeczność*, grzeczne obejście się.

Пѣлапѣвалѣннѣнь, *-а, m.* polityk; || *człowiek* zręczny; || grzeczny, ujmujący w obejściu się.

Политипажный, rytowany, sztychowany
 на древе.
 Политипажъ -а, *m.* drzeworyt, rycina
 на древе.
 Политическi, *psk.* politycznie.
 Политическiй, polityczny.
 Политичный, zгечны, zgrabny, obro-
 ту.
 Политѹра, -ы, *ж.* politura, połyск; || wy-
 гадzona tektura z papieru.
 Политѹрный, do polityry naleжасы.
 Поить, *об.* Поливать.
 Полица, -ы, *ж.* рѳка.
 Полица, -ы, *ж.* *об.* Набѣдренникъ.
 Полицейскiй, policyjny.
 Полицейстритъ, *об.* Лицейстритъ.
 Полиция, -и, policja.
 Полицейстерскiй, do policmejstra на-
 лежасы.
 Полицейстеръ, -а, *m.* policmejster,
 prezydent policji. Оберъ-полицейстеръ,
 ober-policmejster.
 Поличное, -аго, *n.* dowѳдъ kradzieжy lub
 innego wystѣпка.
 Политичный, dowѳдный, за dowѳдъ слѹжасы.
 Полидръ, *об.* Многогранникъ.
 Поляна, -и, *ж.* рѳка; || паневка w palnej
 broni.
 Полювникъ, -а, *m.* рѳкownik.
 Полювница, -ы, *ж.* рѳкownikowa, жонка
 рѳкownika.
 Полювническiй, Полювничiй, рѳкownik-
 kowski, рѳкownikczy.
 Полковѳдецъ, -дѹа, *m.* wѳдз, dowѳдzca.
 Полковѳдство, -а, *n.* dowѳдztwo.
 Полковѳй, рѳкѳкѳу.
 Полюкъ, -а, *m.* рѳк.
 Полюно, *psk.* pejno; || dosyć. Налить ста-
 вѣнъ полюно, nalać pejnъ szkiankę. Полюно
 а больше не играю, dosyć wiґcej nie gram.
 Полюно плакать, przestaћ плакаć. Полюно,
 полюноте церемонитъся, dosyć tych cere-
 монji, skończmy te ceremonje.
 Полюватый, nieco pejny.
 Полювлѣстiе, -иѹ, *n.* wszechwładztwo,
 władza najwyжsza.
 Полювлѣстно, *psk.* wuzzechwładnie.
 Полюводіе, -иѹ, *n.* wzbranie wody
 (w rzekach).
 Полювѣсность, -нѹ, *ж.* pejna waga.
 Полювѣсный, важны, належытѣй wagi.
 Полюгрѹдный, мажасы пiersi pejne.
 Полюкровіе, -иѹ, *n.* Med. zbytnia obfi-
 тось крѹи, krwistość.
 Полюкровный, pletoryczny, zbytniej
 обѳтоści крѹи, krwisty.
 Полюлицый, pejnѣй twarжy.
 Полюлюніе, -иѹ, *n.* pejna księжyca.
 Полюлючiе, -иѹ, *n.* pejnomocnictwo, pej-
 номосность, missja, posłannictwo, polecе-
 ніе dane posłannikowi.
 Полюлючный, pejnomocny.
 Полюлючiе, -иѹ, *n.* obѳтось векѳв, во-
 мѹстѳоść.

Полносѳчный, обѳтѹжасы w соки, wоску-
 sty.
 Полюность, -и, *ж.* *об.* Полюнѳта.
 Полюнѳта, -ы, *ж.* pejność; || сажкѳвитѳоść;
 || obszerność, rozległość.
 Полюнѳчный, *об.* Полюнѳчный.
 Полюнѳчъ, -и, *ж.* рѳинос; || рѳиносна stro-
 на шѳиата.
 Полюнѳщный, *об.* Полюнѳщный.
 Полюный, pejen, pejny, сажы, сажкѳвиты,
 зупеjny, kompletny; || pejny, тѳусты; || об-
 szerny, rozlegлы, суты, dostatni, dokładny.
 Полюнѣтъ, полюнѣтъ, pejnym się stawаћ,
 тѹć, тѹсциеć.
 Полю, *psk.* otwarcie.
 Полюбѳкiй, przepadzisty (o koniu).
 Полюва, -ы, *ж.* Bot. plewa.
 Полювинъ, -а, *m.* рѳл, полюва czego; ||
 рѳл сеглы; || chodniczek (na podłodze); ||
 szczotka do zamiatania. Прибыли полю-
 винъ на полювинъ, procentu сто ob sta.
 Полювина, -ы, *ж.* полюва. Быть объ пѣтъ
 въ полювинѣ, належѣć, ісь do полювы зким.
 Это въ полювину дорѳме, o полюве дорѳ-
 жѣй. На полювинѣ, въ полювинѣ дорѳга,
 w рѳл drogi. Полювина втораго, w рѳл do
 drugiej (godziny). || * Я видѣл егѳ дра-
 жайшѹю полювину, widzialem jego naj-
 droдзszъ poлюwicę, małжонкę.
 Полювина, -и, *ж.* zdr. полювка, *об.* По-
 лювина; || sztuka sukna pewnѣй miary.
 Полювинный, полювичны-
 Полювинѳнѳ, -нна, *m.* полюва сажѣй ста-
 ки рѳтна lub innѣй jakіеј tkaniny.
 Полювинчатый, на рѳл podzielony
 Полювинщикъ, -а, *m.* spѳlnik, w spѳлос
 z kim бѣдасы.
 Полювинщица, -ы, *ж.* spѳлницzka, w spѳлос-
 ce z kim бѣдасы.
 Полювица, -ы, *ж.* deska podłѳgowa.
 Полювинъ, -а, *m.* kolonista częściѳowy,
 osadnik oddajасы dziedzciwѳ чęść zbio-
 рѳѳв.
 Полювѳдѣ, -дѹа, *n.* przybieranie i wy-
 lew rzek.
 Полювѳй, podłѳgowy; || пѳцѳowy; || zamia-
 тѹжасы podłѳgi w hotelu lub sklepie. Полю-
 вѹя шѳтна, szczotka do zamiatania pod-
 лѳгѳ.
 Полювѳй, рѳѳowy, буланы.
 Полювѳѳ, -вѣѹ, *n.* zѳ. рѳѳѳѳки сегіа.
 Полювѳлый, *об.* Полювѳый.
 Полювѣтъ, рѳѳѳѳѳ.
 Полюгiй, Полюгѳго, Полюгѳоотъ, *об.* Стад-
 гiй, Отлѳгѳо, Отлѳгѳоотъ.
 Полюгрѹдный, odkрѹтѹ pierѳ мажасы.
 Полюгѳъ, -а, *zdr.* полюмѣкъ, -жѳнѹ, *m.* sp-
 шѳона u лѳжzka.
 Полюжѣніе, -иѹ, *n.* полюжѣніе, stanowienie,
 pozycja, stan; || teza, zdanie w materji
 prawa, filozofji i t. p.; || regulamin, we-
 внѣтрzне urzъдzenie, przepis, uchwаła,
 nakaz. Опровергѣтъ чѣй-либѳ филѳсофѳ-
 ческiя полюжѣніѹ, zbijać zadania filozoficz-

Поліцейське положеніє, urządzenie policyjne. **Урочныя положенія**, zasady techniczne (do kosztorysów). **Положеніє о шестынахъ**, ustawa włociańska. **Находиться на военномъ положеніи**, znajduje się на stopie wojennej.

Положительно, *pek.* pewno, z pewnością, stanowczo.

Положительный, pewny, stanowczy. **Стам. положительная степенъ**, stopień stopni.

Положить, *об.* Полагать.

Полозевой, płożowy, do wozic należący.

Полозь -а, *т.* (m. polóz, zm. płoży). **Полозь**, -а, *т.* *Zool.* położ, boa, wąż duciel.

Полокать (nieу. polskie: położyć), *po* sztercъ, pochlipcъ.

Полокъ, *przyр.* dr. polkъ, *zdr.* polbчeнь, -ча, miejsca podniesione w łaźniach do pocenia się, pocielnica, potnik; || stół spradzisty w jatkach dla wyłożenia na nim mięsa lub ryby na sprzedaż; || *Górн.* bono, ławka, szaniec, przestанек.

Полольничъ, -а, *т.* narzędzie do pełcia. **Полольный**, do pielenia służący.

Полольничья іорка, лопáточна, *об.* Полольничъ.

Полольничъ, -а, *т.* pielacz.

Полольница, -ы, *ж.* pielaczка.

Поломать, *об.* Ломать.

Поломъ, -а, *т.* rzeczy połamane.

Поломя, **Полымя**, -мени, *н.* płomień; *об.* **Плáмя**. Изъ огня да въ полымя, *Przysł.* z deszczu pod ryne.

Полонить, zabierać w niewolę (w czasie wojny).

Полонъ, *об.* Пльнъ.

Полоса, -ы, *ж.* pręga; || pas (ziemi, nieba), strefa; || szyna, sztaba; || brózdа, sрілacеcъ, zagон. Ръзать полосами, krajać na pasy.

Стальная полоса, sztaba stalowa. **Песчаная полоса**, piaszczysta okolica, piaszczysty kraj. **Южная полоса Россіи**, południowa strefa Rossji. **Дождъ идеть полосою**, deszcz pada wzdłuż okolicy. **Земелáшeцъ засъваетъ свой полюс**, rolnik zasiewa swój zagон. *Несчастіе иногда проходить полосою, nieszczęścia niekiedy następują jedne po другіе.

Полосатна, -и, *ж.* owad prążkowany.

Полосатый, w paski, w prążki poruszony, karbowany.

Полосать, располосать, **полоснуть**, w paski гнáть; || **Полосаться**, w paski być gніетым.

Полосить, paskować, w paski pstrzyć; || rozdzielać na sztaby (*np.* żelazo); || **Полосаться**, okrywać się w różnobarwne prążki.

Полосна, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Полоса.

Полоснáльничъ -а, *т.* pіóкacъ.

Полоснáльничъ, -ы, *ж.* pіóкacъкa.

Полоснáніе, -іє, *н.* pіóкacіє; || **Med.** **Полоснáніе**, -нъ, *н.* pіóкacіє, dekokt do pіóкacіє gardła.

Полоснáтельница, -ы, *ж.* naczynie do pіóкacіє.

Полоснáтельное, -аго, *н.* **Med.** pіóкacіє, dekokt do pіóкacіє gardła.

Полоснáтельный, pіóкacіє, do pіóкacіє sлужáщы.

Полоснáть, pіóкacъ; || **Мор.** **Полоснáть** **Полоснáться**, тлuc сię (o żagлу, w który wiatr доcъ mocno nie dmіє); || **Полоснáться**, pіóкac сię, pluskac сię w wodzie, być pіóкacы; || pluskac сię jak kacъka. *Imsl.* б. *полосанный*, pіóкacы.

Полосной, sztabowy (o metalach). **Полосное** желъзо, sztabowe желъзо.

Полосовать, расплосовать, dzielić, podzielić na sztaby (o metalach); || **Полосоваться**, dzielić się na sztaby. *Imsl.* б. *полосованный*, na sztaby podzielony.

Полосовой, *об.* Полосной.

Полосочна, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Полоса.

Полость, -и, *ж.* wklęścość, próżnia.

Полотёние, -а, *н.* ręcznik; || * futrowanie z drzewa, marmuru i t. p. na ścianach domu; || * część deski ze czterech stron szerokim i wznioślejszym brzegiem otoczonej; || * powierzchnia skrzydeł u wiatraków.

Полотёрный, froterowy.

Полотёрский, froterski.

Полотёръ, -а, *т.* froter.

Полотковый, wzdłuż rozplątany.

Полотнице, -а, *т.* bryt, bret.

Полотно, -а, *н.* płótno; || naspa, planъ ziemny (na kolejach żelaznych i t. p.).

Полотняный, pіócienny. **Полотняная фабрика**, fabryka pіótna. **Полотняная рубашка**, koszula pіócienna.

Полотонъ, -тка, *т.* poletek, połowa gęsi, kacъki i t. p.

Полоть, -и, *ж.* poćeć.

Полоть, pleć, wyrуwać chwast; || **Полотья**, pleć сię, być oczyszczаным z chwastów. *Imsl.* б. *полотый*, pełty, pielony.

Полотьё, -тя, *н.* pećcie, pielenie.

Полоуміе, -іє, *н.* pomieszanie zmysłów.

Полоумный, mający pomieszanie zmysłów, szalony, bezrozumny.

Полочень, -чна, *т.* *zdr.* *об.* Полонъ.

Полочка, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Полна.

Полочный, do pіóki należący; || **панеу** **кору**, *об.* panewki, *об.* Полна.

Полошить, всполошить, переполошить, trwożyć, zatrwożyć, przestraszać, przestraszyć; || **Полошиться**, всполошиться, trwożyć сię, zatrwożyć сię, przestraszać сię, przestraszyć сię.

Полшливый, łęклиwy.

Полошить, wypolerować.

Полшиво, -а, *н.* półpiwek, podpiwek, słabe piwo.

Полстевой, do коса, do pokrycia futrzanego lub wełnianego należący, *об.* **Полоть**.

Полотить, piłnić.

Полоть, -и, *ж.* *zdr.* *об.* полотна, кос, дека, pokrycie futrzane lub wełniana.

Полстянбй, *об.* Полстевбй.
 Пблсыта (въ), *рск.* w stanie wrбfnasy-
 soum.
 Полтѣята, *Muz.* рбфтактн.
 Пблтвбй, rozcięty na dwie роѡowy, *об.*
 Пблоть.
 Полтина, -ы, *ж. zdr.* полтйнна, -и, *ж.* рбѣ-
 твѣла, 50 коп.
 Полтора, *przyp. dr.* полўтора, рбѡтора.
 Полтораста, рбѡтораста, 150.
 Полуанкеронь, -рна, *т.* рбѡанкерек,
об. Анкеронь.
 Полуанкерочный, рбѡанкерowy.
 Полуаршинный, -а, *т.* миара рбѡарш-
 знова, *об.* Аршинь.
 Полуаршинный, рбѡаршзновy, *об.* Ар-
 шинь.
 Полубѣйна, -и, *ж.* baja cienka.
 Полубѣйновыи, z cienkiej bai.
 Полубѣронь, -рна, *т.* mała barka.
 Полубѣрхатный, рбѡаксамитny.
 Полубѣрхатъ, -а, *т.* рбѡаксамит.
 Полубастіонь, -а, *т.* Fort. рбѡба-
 стїон.
 Полубатальбнъ, -а, *т.* Woj. рбѡбата-
 лїон.
 Полубатїсть, -а, *т.* рбѡбатyst.
 Полубогиня, -и, *ж.* рбѡбогини.
 Полуббгъ, -а, *т.* рбѡбожек.
 Полуббчбнбнь, -нна, *т.* рбѡбарылек.
 Полуббчка, -и, *ж.* рбѡббчек.
 Полубумажный, рбѡбавѣмїаны.
 Полубутылка, -и, *ж.* рбѡбутелек.
 Полувалитъ, -а, *т.* Archit. listewka na
 murze, kolumnie i t. p.
 Полуведбрный, рбѡвїадровy, *об.* Полу-
 ведро.
 Полуведрб, -а, *н.* рбѡвїадра, миара
 рїуднбв.
 Полувзвбдь, -а, *т.* Woj. рбѡлбдзїалъ,
 рбѡрїухбн.
 Полугарный, — Полугарное вїнб, *об.*
 Валу аръ.
 Полугаръ, -а, *т.* wodka po raz pierw-
 szy przepędzona.
 Полугласный, — Полугласная бѣва,
грам. рбѡгїлбска.
 Полугнилбй, навроѡт згниў.
 Полугодичный, рбѡрбчзны.
 Полугодїе, -їя, *н.* рбѡрбчзе.
 Полугодовѣый, рбѡ року маїащy.
 Полугодовбй, рбѡрбчзны.
 Полугодонь, -дна, *т.* рбѡрбчзнїак.
 Полуда, -ы, *ж.* pobielenie (*naczyń meta-
 лowych*).
 Полуденный, -а, *т.* wiatr роѡднїю-
 вы.
 Полудбнный, рбѡдзїенny.
 Полуденный, роѡднїювы.
 Полуденный кругъ, роѡднїк, обрбсз
 ав sferze przechбдзщy об бїегуна до
 бїегуна.
 Полудень, -дня, *т. об.* Пблдень.
 Полудбньга, *об.* Полўшна.
 Полудинїй, рбѡдзїки.

Полудїть, росыпować, сыпа pobiелс; ||
 Полудїться, буѣ pobiеланым сыпа. *Ima*
 б. полумбнный, сыпа pobiеланy, росып-
 wаны.
 Полудбнный, *об.* Полудбнный, пол-
 денный.
 Полудбльный, stanowїащy роѡовѣ ja-
 кїей чзсїи.
 Полудбля, -и, *ж.* роѡова jakїей чзсїи.
 Полуместнокрылїй, — Полуместнокры-
 лїя настїномїым, ргбд оवादбв z рyсзс-
 кїем lejkowatym.
 Полувзвбрь, -я, *т.* рбѡвзвєрь.
 Полуимперїалъ, -а, *т.* рбѡимперїалъ (*мо-
 нета*).
 Полукафтѣнь, -а, *т.* Полукафтѣня,
 -нїя, *н.* kurtka, kozakinka.
 Полувадрѣтець, -тца, *т.* Druk. рбѡ-
 kwadracik.
 Полукагїлїй, рбѡокрагїлy.
 Полукругъ, -а, *т.* Полукругїе, -їя, *н.*
 рбѡколе.
 Полумбртвыи, wrбѡumarїy.
 Полуметаллъ, -а, *т.* рбѡкрusзец.
 Полумрѣнь, -а, *т.* рбѡцїемнобс.
 Полумбсїащъ, -а, *т.* рбѡ ксїєзщy, ксїє-
 зщy на nowїu; || ксїєзщy двуроцїе (*herb*
państwa Turckiego); || Fort. fortyfikacja
 w рбѡксїєзщy.
 Полумбсїащый, рбѡмїесїєщны.
 Полунагїлице, -а, *н.* Woj. рокрысїе
 skбrzane na zamek (*fuzji*).
 Полунагбй, рбѡнагї.
 Полундра, *wykrz.* strzeж сїє (*aby nie*
спадблб) || *Копєрь* оѣ полундрбй lub пол-
 лундрбнный копєрь, кафар (*maszyna do*
wbijania palбw).
 Полуночнїй, -а, *т.* козбдбї (*ptak*); ||
 Gmin. ро носач сїє тїкаїащy.
 Полуночнїца, -ы, *ж.* ро носач сїє тїка-
 їаща.
 Полуночнїй, рбѡносчы.
 Полуночнїца, -ы, *ж.* Кошс. naboжє-
 стwo odprawїane w косїеце о рбѡносчєй
 годзїїнїе.
 Полунощный, *Косс. Sl. об.* Полунощнїй.
 Полунощъ, *Косс. Sl. об.* Пблнощъ.
 Полуоборбтъ, -а, *т.* рбѡ оброту, рога-
 зzenie сїє uboczne.
 Полуобстровъ, -а, *т.* рбѡвысра, рбѡвысєр.
 Полуоткрытый, рбѡотwarty.
 Полупаралїчъ, -а, *т.* Med. parapлєксїа.
 Полуписовыи, manszestrowy.
 Полупись, -а, *т.* manszester.
 Полуполтїннїй, -а, *т.* цвїтерѣ rubla,
 25 коп.
 Полупопѣрбчнїй, -а, *т.* Mat. рбѡсрєд-
 нїса, промїєнъ.
 Полупрозрачнїй, рбѡпрєзрбчзсты.
 Полупроцбнтный, рбѡпроцентowy.
 Полупроцбнтъ, -а, *т.* рбѡпроцент.
 Полупудовнїй, -а, *т.* цїєжар, гвїхт 20
 фунтовy.
 Полуухбвыи, на рбѡ z пухемъ.
 Полупьяный, wrбѡрїїаны.

Полурѣта, -ы, *ж.* półkompanja.
 Полурѣтний, до półkompanji należący.
 Полусабля, -и, *ж.* Woj. krótki pałasz.
 Полуопаогій, -ѡвъ, *zdr.* полусапожни,
 -евъ, *т. мн.* półbóty, półbóci.
 Полусвѣтъ, -а, *т.* światło на рѡ́л tyl-
 ко оwіесязaje przedmioty.
 Полусѣнный, рѡ́спіацу.
 Полусорочіны, -ъ, *ж. мн.* nabożeń-
 stwo żałobne we 20 dni po śmierci sзvjěj
 obгравіане.
 Полусѡтня, -и, *ж.* półsetek.
 Полустипше, -ія, *н.* półwiersze.
 Полустропйло, -а, *н.* Cies. przyrubnica.
 Полусунѡ, -а, *н.* drag.
 Полусунѡнный, драпову.
 Полусуточный, двунастогодзинну, рѡ́-
 добу trwający.
 Полусфера, -ы, *ж.* półsfera.
 Полутантний, - полутантная нѡта, *Муз.*
 półnota.
 Полутѡнь, -а, *т.* Муз. półton.
 Полутѡнный, з рѡ́тону składający się.
 Полуторна, -я, *ж.* deska półtora cala
 gruba.
 Полуторний, рѡ́торачну.
 Полутрауръ, -а, *т.* рѡ́л żałoby.
 Полутѣнь, -и, *ж.* półcień; || *Astr.* po-
 wiczny cień ciał niebieskich.
 Полууствъ, -а, *т.* dawny charakter
 isma średni między kościelno-sławіаń-
 skim a szybkіем ukłосnem писанием.
 Полуучѣнный, рѡ́лuczony, niedoucзony.
 Полуфѡрма, -ы, *ж.* półforma.
 Полуфунтовинъ, -а, *т.* półfunicie, рѡ́-
 funta, gwіacht wаżący półfunta.
 Полуфунтовій, рѡ́фунтову.
 Получасовѡй, рѡ́гѡдзинну.
 Получатель, -я, *т.* odbieracz, który co
 odbiera, otrzymuje, osoba, do którѡй
 adresowany jest list.
 Получательница, -ы, *ж.* odbierająca,
 otrzymująca, kobieta, do którѡй adreso-
 wany jest list.
 Получать, получить, odbierać, odebrać,
 dostać co, otrzymуwać, otrzymać co, o-
 стиаgnąć co, dopiąć czego, zyskać, skorзы-
 маć, rozзыскаć, ұjąć sobie; || Получаться,
 być odbieranу, otrzymувану и т. д.
 Получить обиду, być obrażону. Полу-
 чить наказаніе, ponieść karę. Получить
 выговоръ, замѣчаніе, dostać nagанę.
 Получить насморкъ лихорадку, dostać
 kataru, febrу. Получить убытокъ отъ
 спекуляціи, narazić się на stratę w sku-
 покъ spekulacji. Получить наследство,
 odebrać spadek. Получить по асонгно-
 вѣ, realizować assygnację. Получить
 товары въ долгъ, wyborgować.
 Полученіе, -ія, *н.* odebranie, otrzyma-
 ніе. Полученіе займа, zaciągnięcie ро-
 зычки.
 Получить, *об.* Получить.
 Получка, -и, *ж.* *об.* Полученіе.
 Получульнъ, -нѡ, *т.* półpończoszka.

Полушѡгъ, -а, *т.* półkrok.
 Полушаріе, -ія, *н.* półsferze, рѡ́л kulę,
 рѡ́л świata, połowa ciała kulistego.
 Полушѡлковый, рѡ́лjedwabny.
 Полушерстяной, рѡ́лwełnianу.
 Полушечникъ, -а, *т.* Полушечная тра-
 ва. *Bot.* tojeść, pieniążек (*roślina*).
 Полушечный, маajúcy wartość $\frac{1}{4}$ ко-
 пiejки. Полушечная трава, *об.* Полушеч-
 никъ.
 Полушна, -и, *ж.* drobna moneta wart-
 оści $\frac{1}{4}$ kopiejki.
 Полуштѡбъ, -а, *т.* Stoł. hebel do robie-
 нia rowków.
 Полуштѡфъ, -а, *т.* półgarnca, рѡ́лflaszka.
 Полуштрихъ, -а, *т.* półśrodkowy гув
 w styczу.
 Полушубѡкъ, -ѡна, *т.* krótki kozuch.
 Полуснадрѡнно, *psk.* Woj. półszwa-
 dronami.
 Полуснадрѡнь, -а, рѡ́лszwadron.
 Полфунта, рѡ́лfunta.
 Полфута, рѡ́лstopу (*miara*).
 Полъчнѡ (за), *psk.* за połowę ceny.
 Полчасѡ, *przyp. dr.* получасѡ, рѡ́го-
 dzину.
 Пѡлщине, -а, *н.* Kośc. Sl. wielka masa
 wojska.
 Пѡлщение, -ія, *н.* pilńnienie.
 Пѡль, -а, *т.* podłoga; || плѣс, rodzaj.
 На полы, на рѡ́л, przez połowę. Изъ по-
 лу, *об.* Исполу.
 Пѡлыгала, -ы, *wsp.* wspierający czыje
 kłamstwo.
 Пѡлыгать, wspierać czыje kłamstwo.
 Пѡлый, niezаслонiony, otwarty, рѡ́лзу;
 || przybierający, wylewający. Пѡлая грудь,
 piersi niezаслонione. Пѡлое мѣсто, рѡ́-
 źне miejsce. Пѡлая вода, przybieranie
 i wylew rzek.
 Пѡлымя, *об.* Пѡлмя. Изъ огні да въ
 пѡлымя, *об.* Огѡнь.
 Пѡлынка, -и, *ж.* nakadzenie з рѡ́лцнн і
 божего дрzewka.
 Пѡлынный, рѡ́лцннову, рѡ́лцннкову.
 Пѡлынъ, -и, *ж.* *Bot.* piołun.
 Пѡлынѡй, -нѡй, *ж.* miejsce niezamarзле
 на rzekach, odkrytych lodem.
 Пѡлысѣтъ, *об.* Лысѣтъ.
 Пѡльза, -ы, *ж.* korzyść, рѡ́лзтек; || inte-
 res; || ulga, ulżenie. Общѡя польза, до-
 бро посполите. Общественная польза,
 interes publiczny. Частная польза, inte-
 res prywatny. Пѡльза ваша трѣбу-
 етъ, чтобы..., interes pański wymaga,
 aby... Въ пользу бѣдныхъ, на korzyść
 ubogich. Сѡбра кончилась въ егѡ пѡль-
 зу, kłótnia skończyła się з jego korzy-
 сци. Онъ расположенъ въ моѡ пользу,
 on jest dobrze usposobiony, uprzedzony
 dla mnie, jest życzliwy. Отъ этого лѣ-
 карства нѣтъ никакой пользы, от tego ле-
 карства żadnej ulgi niema.
 Пользование, -ія, *н.* użytkowanie, ho-
 рyzystanie з czego; || kuracja, leczenie.

Пользовать, kurować, leczyć; || Пользоваться (чѣмъ), użytkować, rozporządzać cześć; || korzystać z czego; || kurować się, leczyć się. *Imśl. b.* пользованный, kurowany, leczony.

Пользователь, польза, -льца, *m.* użytkujący, przychodów

Пользовательство, -ля, *n.* używanie przychodów.

Польный, *об.* Полевой.

Польской, -аго, *m.* polonez, taniec polski.

Польстить, *об.* Лстить.

Пользть, zacząć wziąć (*np. na górę*).

Польниться, lenić się.

Польница, -ы, *ж.* stos drzewa łupanego, stos szczap.

Польно, *zdr.* полѣнцо, -а, *n.* (*mn. полѣнья*), polano drzewne.

Польный, polanowy, od polana.

Польсна, -и, *ж.* *Bot.* szczyr.

Польсовщина, -а, *m. об.* Лѣсовщина.

Польтник, полѣтчик, -а, *m.* najemnik pracujący tylko przez lato.

Польчивать, полѣчить, leczyć, wyleczyć, kurować, wykurować; || Польчиваться, leczyć się, kurować się.

Полубезничать, z przymileniem zalecać się.

Полубить, polubić, pokochać, zamiłować; || Полубиться, podobać się.

Полубоваться, nacieszyć się, napieścić się.

Полубовник, -а, *m.* kochanek.

Полубовница, -ы, *ж.* kochanka.

Полубовно, *psk.* dobrowolnie, zgodnie.

Полубовный, dobrowolny, zgodny.

Полубытствовать, być nieco ciekawym.

Полусный, biegunowy.

Полусь, -а, *m.* *Geogr.* biegun.

Полягушечки, *psk.* po żabiemu, jak żaba.

Поляна, -ы, *ж.* łąka w lesie; || Поляны, -ѣ, *m.* masa lodu w morzach biegunowych.

Полянина, *об.* Няженина.

Полянна, -и, *ж.* *zdr. об.* Поляна,

Поляризация, -и, *ж.* *Fiz.* polaryzacja.

Поляризовать, *Fiz.* wprawić promienie słoneczne w polaryzację. *Imśl. b.* поляризованный, polaryzowany.

Полярность, -и, *ж.* *Fiz.* polarność, własność obracania się ku biegunowi różnemu.

Полярный, biegunowy.

Помáда, -ы, *ж.* pomada.

Помáдить, pomáдовать; || Помáдиться, pomáдовать się. *Imśl. b.* помáженный, pomáдованы.

Помáдна, -и, *ж.* *zdr. об.* Помáда.

Помáдный, pomáдовый.

Помáдчик, -а, *m.* robiący pomáde.

Помáзание, -я, *n.* pomazanie; || намазание (*w sakramentach*).

Помáзаник, -а, *m.* pomazaniec, намазание (pomazany uroczyście na godność najwyższą).

Помáзаница, -ы, *ж.* pomazanica, намазана na godność najwyższą.

Помáзать, *об.* Помáзывать.

Помáзѡнъ, -знá, *m.* пędzel od smoły.

Помáзывать, помáзать, pomazывать, pomazać, smarować, posmarować, nasmarować; || намазывать, намаścić (*olejem świętym*); || Помáзываться, mazać się, pomazać się, smarować się, nasmarować się; || być намазанным (*olejem świętym*).

Помáзать по губáмъ, wystrychnąć kogo na dudka, osadzić na koszu. *Imśl. b.* pomazany, pomazany; || намазанный.

Помáнивать, помáнать, помáнуть, maczać, umaczać (*co w czém*); || Помáниваться, być maczanym.

Помáленьку, *zdr.* помáлѣхоньку, *psk.* pomalu, pomalutku, pomaleńku, pomalusińku, pomalutęku, pomaluśku, zwolna, powoli.

Помáлу, *об.* Помáленьку.

Помáлчивать, помолчáть, chować, zachować milczenie.

Помáнивать, помáнить, przywabiać, przywabić, przynęcać, przynęcić.

Помáнуть, *Kośc. Sł.* Помáвать, poruszać.

Помáнна, -и, *ж.* wabienie, pońeta.

Помáрна, -и, *ж.* miejsce na piśmie zakreślone i zamazane, przekreślanie.

Помáрывать, помáрать, wymazywać, wymazać, wykreślać, wykreślić; || Помáрываться, być wymazanym, wykreślanym. *Imśl. b.* помáранный, wymazany, wykreślony.

Помáсливать, помáслить, olejem lub masłem smarować, posmarować; || Помáсливаться, być smarowanym. *Imśl. b.* помáсленный, posmarowany.

Помáтерѣть, помáторѣть, *об.* Матерѣть, маторѣть.

Помáтроски, *psk.* pomajtkowski, jak majtkowie.

Помáтывать, помотáть, żyć rozrzutnie, trwonić.

Помáхивать, помáхáть, machać, pomachać, kiwać, rokiwać, *об.* Махáть.

Помáчивать, maczać po trosze; || Помáчиваться, maczać się trochę.

Помáдлить, zacząć ciepłiwie, zwlec.

Помелѣще, -а, *n.* pomielisko, drzewce od pomięta.

Помелѡ, -á, *zdr.* помелѡцѡ, pomiotło.

Помелѣнать, migać przez niejaki czas.

Помелѣный, do pomięta należący.

Помелѣть, *об.* Мелѣть.

Помелѣше, *psk. st. równy*, cokolwiek mniej.

Померáнецъ, -ницá, *m. Bot.* gorzka pomarańcza.

Померáнцевый, помараńцевой. Померáнцевый цвѣтъ, kwiat pomarańcowy,

kolor pomarańczowy. Померанцевое дѣрево, pomarańcza, drzewo pomarańczowe.

Помереть (ср. *przys.* помру), об. Помирать.

Померещиться, об. Мерещиться.

Померзать, померзнуть, zmarzać, zmarznąć.

Померзлый, zmarzły.

Померзнуть, об. Померзать.

Помернать, помернеть, ściemniać się, ściemnić się, przyciemnić się, zniczać, znicznąć.

Помернлость, -и, ж. przyciemnienie.

Померилый, przyciemniony.

Померинуть, об. Помернать.

Помертвѣлый, podobny do umarłego, bardzo bład.

Помертвѣние, -ия, н. bładosc śmiertelna.

Помертвѣть, об. Мертвѣть.

Помѣть, -а, т. gnój, łajno; || поміт, рlód samicy на раз wydany.

Помѣывать, rzucać; || zamiatać.

Помѣтать, pomarzyć trochę.

Помигивать, помигать, pomrugiwać oczyma.

Помилowanie, -ия, н. przebaczenie, darowanie, odpuszczenie winy komu, łaska, ulaskawienie.

Помиловать, przebaczyć, darować, odpuścić winę komu, ulaskawić; || zlitować się nad kim, zmiłować się. Помилуй что ты дѣлаешь, zlituj się co robisz? Помилуй Богъ, broń Boże! Господи помилуй, Panie zlituj się!

Помимо, *psk.* pomimo, nie zważając на со. Онъ сдѣлалъ это помимо меня, uczynił to pomimo mojej wiedzy.

Помилосѣрствовать, mieć litość, zlitować się.

Помилуй, помилуйте, об. Помиловать.

Поминальщикъ, -а, т. obchodzący pamiętkę śmierci czyjjej, lub modlący się за zmarłych.

Поминальщица, -ы, ж. obchodząca pamiętkę śmierci czyjjej, lub modląca się за zmarłych.

Поминание, -ия, н. modlitwa za umarłych.

Поминанье, -нья, *zdr.* поминаньице, -а, н. książeczka, zawierająca imiona umarłych, które się odmawiają podczas modlitwy żalobnej.

Поминать, помянуть, wspominać, wspomnieć; || obchodzić pamiętkę за zmarłych; || Поминаться, być wspomina um. *Не поминайте меня лихою, об. Лихо, *Пошнйий накъ звали, znikł jak kamfora! Помойный дѣдя, не тѣмъ будь помянуть, былъ презлой человекъ, nieboszczyk wuj, odpuść mu Boże, był bardzo złośliwy człowiek. *Imśl. b.* помянутый, помянутый, wspomniony.

Поминать, помать, gnieść, pognieść,

deptać, podeptać. *Imśl. b.* помятый, pognieciony, podeptany.

Поминни, -онъ, ж. тп. modlitwa за umarłych; || ступа, uczta pogrzebowa.

Поминование, об. Поминание; || Заупокойное поминование, nabożeństwo żalobne. Поминование по усопшимъ, dzień zaduszny.

Поминутно, *psk.* co chwila, гах wгах, nieustannie, bez ustanku.

Поминь, -а, т. wspomnienie, wzmianka; || modlitwa за umarłych. О немъ и помину не было, и въ поминъ не было, o nim ani wzmianki nie było. Любви нѣтъ и въ поминъ, ani śladu miłości nie pozostało. Легонъ на поминъ, *Gmin. ob.* Лѣтній.

Помйны, -овъ, тп. об. Поминни.

Помогать, помереть, umierać, umrzeć.

*Помирать со смѣху, pekać ze śmiechu,

Помирить, об. Мирить.

Поминть, pamiętać, в памяти mieć; ||

Поминтся, *nieos.* przypomina się, zdaje się. Поминтся мнѣ, что..., przypominam sobie, że...

Помножать, помножить, *Aryt.* pomnażać, pomnożyć, odbywać mnożenie; || Помнаматься, być pomnażanym. *Imśl. b.* помноженный, pomnożony.

Помножение, -ия, н. pomnażanie, rozmnażanie.

Помножить, об. Помнамать.

Помога, -и, ж. pomoc, wsparcie.

Помогать, помочь, pomagać, pomóc, dopomagać, dopomódz, wspierać, wesprzeć.

Помби, -евъ, т. тп. pomocy.

Помойникъ, -а, т. Помойница, -ы, ж. naczynie do zlewania pomocy.

Помойный, помойный, об. помуй.

Помокать, помокнуть, помокнать, namoknąć.

Помоклявый, namokły.

Помокнуть, об. Помокать.

Помолвить, об. Помолвливать.

Помолвна, -и, ж. загэгзуну, змówину; || ugoda, umowa.

Помолвливать, помолвить, загэгзунъ, przyrzec, wydać óbrке; || układać się o со, umówić się z kim. *Imśl. b.* помолвленый, загэгзуну.

Помолить, попросить; || Помолиться, помолить się.

Помологический, pomologiczny.

Помология, -ия, ж. pomologia, owocoznawstwo.

Помолодѣции, *psk.* mężnie, odważnie.

Помолодить, odmłodzić, odświeżyć.

Помолодѣлый, odmłodzony, odświeżony.

Помолодѣть, об. Молодѣть.

Помоложавѣть, об. Моложавѣть.

Помолотить, помлосіс. *Imśl. b.* помолоченный, pomłócony.

Помолбъ, -а, т. mlewo, zmieszenie, mielecie, męście.

Помонасти́рска, *pek.* po klasztornemu, jak w klasztorze.

Помонаше́нски, *pek.* po mnichowsku, jak mnich, na sposób mniszy.

Помора́, *ob.* Умбра.

Поморгать, pomrużać.

Поморе́ць, *-рица, m.* pomorzanie, mieszaniec nadmorski.

Поморіе́, *-ія, n.* pomorza, kraj po nad morzem.

Поморозить, pomrozić.

Поморосить, pomrożyć, popryskać.

Поморскій, pomorski, przymorski.

Поморщивать, поморщить, marszczyć, pomarszczać, pomarszczyć, zmarszczać, zmarszczyć; || Поморщиваться, marszczyć się, zmarszczać się. *Imśl. b.* pomórzczeni-yj, pomarszczony, zmarszczony.

Поморя́нинъ, *-а, m. ob.* Поморець.

Поморя́нка, *-и, ž.* pomorzanka.

Помощь, *-а, m. poważa, podłoga.*

Помотать, *ob.* Поматывать.

Помохнатѣть, *ob.* Мохнатѣть.

Помочи́, *-ѣи, pasek, na którym prowadzą dzieci; || szelki, szlejki.*

Помочить, pomoczyć, namoczyć.

Помочь, *-и, ž. ob.* Помощь. Богъ помочь, pomagaj Bóg, pomóż, dopomóż Boże, szczęście Boże.

Помочь, *ob.* Помогать.

Помощени́чать, szachrować trochę, przez niejaki czas.

Помоществова́ние, помоществова́ть, *ob.* Wspomożenie, wspomoczenie.

Помощникъ, *-а, m.* pomocnik.

Помощница, *-ы, ž.* pomocnica.

Помощный, pomocny, posiłkowy. Помощное войско, wojsko posiłkowe.

Помощь, *-и, ž.* pomoc, wspomozienie.

Помпа, *-ы, ž.* Mech. pompa.

Помповый, pompowy.

Помпѣнь, *-а, m.* Woj. pompon, gałka (na kaskach).

Помрачать, помрачить, zamraczać, zamroczyć, zaciemniać, zaciemnić, zasłaniać, zasłonić, zakrywać, zakryć; || zaślepić, zaśлеpić; || Помрачаться, zamruczać się, zaciemniać się. *Imśl. b.* помрачѣннѣи, zamroczony, zaciemniony, zasłoniiony, zakryty.

Помрачѣніе, *-іа, n.* zamroczenie, zaćmienie; || *zaślepienie.

Помрачить, *ob.* Помрачать.

Помудрѣть, *ob.* Мудрѣть.

Помутить, zamącić; || *pokłócić, poróżnić; || Помутиться, stać się mętным; || *zaćmić się, zamroczyć się. *Imśl. b.* помучѣннѣи, zamącony.

Помучить, zmęczyć; || znudzić kogo; || Помучиться, namęczyć się, wycierpieć. *Imśl. b.* помученнѣи, zmęczoney, namęczoney.

Помчаться, powlec, unieść; || Помчаться, ruszyć, wyruszyć z miejsca, polecieć, porędnąć galopem.

Помыкать, popychać, posyłać kogo stąsto; || *niedbale nosić swoją suknię; || *Myśl.* wyuczać ptaków.

Помыкать, *ob.* Мыкать.

Помылки, *-овъ, ž. mn.* mydliny.

Помыслъ, *-сла, m.* myśl, pomysł, zamiar.

Помыслить, pomysleć.

Помысль, *-сла, m. ob.* Пomyсьель.

Помышленіе, *-іа, n.* myśl, zamiar, namysł, cel, widok.

Помышлять, myśleć o czym, rozważać, zamierzać.

Помѣлѣть, *ob.* Мѣлѣть.

Помѣнѣть, *ob.* Мѣнѣть.

Помѣнѣться, *ob.* Мѣнѣться.

Помѣрить, помѣрять, *ob.* Мѣрять.

Помѣсѣть, ugnieść.

Помѣсный, *-аго, m.* mieszaniec (o potworach).

Помѣстительность, *-и, ž.* objętość, przestworność, przestronność, obszerność, rozległość.

Помѣстительный, obszerny, rozległy, przestronny.

Помѣститѣль, *ob.* Помѣщать.

Помѣстно, *pek.* miejscami, nie wszędzie.

Помѣстный, miejscowy, prywatny; || mający posiadłość ziemską, dobra; || składający posiadłość ziemską lub do niej odnoszący się. Помѣстная система, system feudalny, lenny.

Помѣстье, *-стья, n.* dominjum, własność ziemska, ziemia z osiadłymi na niej właścicielami, jako własność pańska, dobra.

Помѣсь, *-и, ž.* mieszanie rass zwierząt, krzyżowanie ich; || mieszaniec (z różnych rass zwierząt).

Помѣсячно, *pek.* miesięcznie, co miesiąc.

Помѣсячный, miesięczny.

Помѣта, *-ы, ž.* znak; || datowanie, oznaczenie, prezentata, widymata, zacyfrowanie, zaparafowanie. Помѣта заднаго числѣмъ, antydatowanie. Помѣта, что документъ умѣ находился въ разсмотрѣніи извѣстнаго управленія, widenda.

Помѣтѣть, *ob.* Помѣчать.

Помѣтка, *-и, ž.* znak, znaczek.

Помѣха, *-и, ž.* przeszkoda, zawada.

Помѣчать, помѣтѣть, znak dawać, dać, położyć, znaczyć, notować, zanotować; || datować, położyć datę, widymować, widendę kłaść, położyć. *Imśl. b.* помѣченнѣи, oznaczony, zanotowany; || datowany.

Помѣшанный, cierpiący pomieszanіе змысловъ, warjat.

Помѣшатѣльство, *-а, n.* pomieszanie змысловъ, warjacja.

Помѣшать, przeszkodzić; || wzruszyć, przewrócić. Помѣшать дрова въ печь, roznieść ogień w piecu.

Помѣшаться, zmysły stracić, zwarzować, oszaleć. Онъ помѣшался на музыкѣ, szaleje za muzyką. Онъ помѣшался на томѣ, что будетъ министромъ, głowa jego ciągle nabita myślą, aby się stać ministrem.

Помѣшкать, zaszekać, zatrzymać się.
Помѣщать, помѣстить, помещать, umieścić, położyć, ulokować, naznaczyć miejsce, dać miejsce; || давать, даć кому помѣшканіе; || umieścić (w piśmie), zamieścić w protokole; || Помѣщаться, mieścić się, zmieścić się; || nając помѣшканіе, urządzić się, usadowić się; || zajmować miejsce, tyle a tyle miejsca, mieścić w sobie, obejmować. Помѣстить капиталъ въ банкъ, umieścić kapitał w banku. Я помѣстился въ гостинницѣ, nająłem mieszkanie w hotelu. Мѣбель не можетъ помѣститься въ этой комнатѣ, meble nie mogą pomieścić się w tym pokoju. *Imś. b.* помѣщённый, pomieszczony, umieszczony, ulokowany i t. d.

Помѣщеніе, -іа, *n.* место, umieszczenie, włożenie; || помѣшканіе, lokal. Въ этой квартирѣ худое помѣщеніе, to помѣшканіе jest bardzo niewygodne.

Помѣщикъ, -а, *m.* dziedzic, obywatel, posiadacz dóbr.

Помѣщина, -ы, *ż.* czynsz, dochód dziedzica z gruntu uprawianego przez właścian.

Помѣщица, -ы, *ż.* dziedziczka, obywatelka posiadająca dobra.

Помѣщикій, należący do dziedzica, obywatela, posiadacza dóbr.

Помануть, *ob.* Поминать.

Помануть (cz. przysz. помнѹ), *ob.* Мянть.

Понавынать, понавыннуть (нѣ чѣмѹ), przyzwyczajać się, przyzwyczaić się, nawykać, nawyknać.

Понавѣдаться, *ob.* Навѣдаться.

Понадавать, *ob.* Надавать.

Понадобиться, być potrzebnym. Мнѣ понадобились деньги, potrzebne mi były pieniądze, lub potrzebowałem pieniędzy. Эта книга мнѣ понадобится, ta książka będzie mi potrzebna. Если понадобится, w razie potrzeby.

Понадѣяться (на кого, на что), zdać się na kogo, na co, zaufać komu.

Понамарѣха, -и, *ż.* żona zakrystjana.

Понамарскій, zakrystjański.

Понамарь, -я, *m.* zakrystjan.

Понапрасну, *ob.* Напрасно.

Понаторѣлый, *ob.* Наторѣлый.

Понаторѣть, *ob.* Наторѣть.

Понатужиться, zdobyć się na co, zdobyć sił.

Понедѣльникъ, -а, *m.* poniedziałek. Чѣтвый понедѣльникъ, pierwszy poniedziałek wielkiego postu.

Понедѣлничать, w poniedziałki pościć.

Понедѣлничный, poniedziałkowy.

Понедѣльно, *psk.* tygodniowo, co tydzień.

Понедѣльный, tygodniowy.

Понедѣльникъ, -а, *m.* robotnik, najemnik tygodniowy.

Понедѣльщина, -ы, *ż.* robota, najem tygodniowy.

Понедѣльщица, -ы, *ż.* robotnica, najemnica tygodniowa.

Понѣне, *Kośc. Śl.* ponieważ, albowiem, gdyż.

Понемногу, po trochu, zwolna, powoli. Понеприятельски, *psk.* nie po przyjacielsku, jak nieprzyjaciel, wróg.

Понесеніе, -іа, *n.* odniesienie; || * подѣіе. Понесеніе наказанія, odcierpienie kary.

Понесті, ponieść, занесть, odnieść; || подѣіе, wypełnić; || wytrzymać, znieść, cierpieć; || poruwać, pochwyć, unieść; || заіеіе w ciążę, brzemienną zostać; || Понестися, zbrukać się (o koniach), pędnąć. Понесті оскорбленіе, znieść obelgę. Понесті наказаніе, odcierpieć karę. Лошади понеоі, коніе зbrukały się. *Imś. b.* понесенный, poniesiony, занесенный, odniesiony, подѣіе i t. d.

Понимать, понизить, понищать, понизыть, знизать, знизыть, spuszczać, spuścić, opuszczać, opuścić na dół; || Пониматься, знизать się, spuszczać się, opuszczać się, opadać, spadać na dół, schylać się. Понизить цѣну на товаръ, obniżyć cenę na towar. Понизить скрипну, тонъ скрипки, знизыть тонъ skrzypców. Акции понимаются, акціе спадają. Вода въ рѣкѣ начинаетъ пониматься, вода w rzece zaczyna opadać. *Imś. b.* пониженный, zniżony, opuszczony i t. d.

Пониже, (*sl.* wyższy przysł. Низко), со-ко-ль-векъ ниже, poniżej.

Пониженіе, -іа, *n.* понижение, знизение, opadnięcie, opadanie, zmniejszenie. Пониженіе воды, opadanie wody. Пониженіе акцій, spаданіе акціи. Пониженіе цѣны, знизение ceny. Пониженіе денежнаго курса, spаданіе papierów publicznych.

Понизить, *ob.* Понимать.

Понизовый, *ob.* Низовый.

Понинать, пониннуть, spuszczać, spuścić на дół głowę lub oczy.

Понинный, spuszczony, obrócony на дół, ku ziemi. Съ понинной головою, z głową na dół.

Пониннуть, *ob.* Понинать.

Пониманіе, -іа, *n.* pojęcie, zdolność pojmowania, zrozumienie.

Понимать, понять (*cz. przysz. поймѹ*), pojmować, pojąć, rozumieć, zrozumieć; || zalewać, zalać, zatopić; || Пониматься, być pojmowanym, rozumianym; || zalewać się wodą, zatapiać się; || parzyć się (*o piastwie*). Я не терплю этого, — понимаешь? не cierpie tego, — czy rozumiesz? Я не понимаю по мѣіеіи, nie rozumiem po niemiecku. Вода понала низменную мѣіа, вода zalała niziny. *Imś. b.* понятый, pojęty, zrozumiany i t. d.

Понитновыи, Пониточный, z grubego sukna, *ob.* Понитонъ.

Понитонъ, -тка, т. gatunek grubego sukna ról wełny ról nici, kapota wieśniacka z tego rólta uszyta.

Пониточный, об. Понитновыи.

Пониченски, рск. po żebracku, **jak żeбрасу.**

Поновить, об. Поновлять.

Поновление, -ия, н. odnowienie, odświeżenie.

Поновлять, поновить, odnawiać, odnowić, odświeżać, odświeżyć; || Поновляться, być odnawianym, odświeżanym. *Imśl. њ.* поновлённый, odnowiony, odświeżony.

Поновѣтъ, об. Новѣтъ.

Поноравливать, поноровать, wyczekiwać, wyczekać, wyglądać (*dogodnej chwili*); || =ному, pobлаzać, być w porozumieniu z kim.

Поноровна, -я, ж. поблаżanie, porozumienie z kim.

Поноравливать, об. Поноравливать.

Поноситель, -я, м. potwarca, obmówca.

Поносительница, -ы, ж. potwarczyni.

Поносительный, потварчы, obmowny.

Поносить, потварzać, obmawiać, osławлять, szkalować.

Поносить, ponosić, uskutecznić przez pewien czas noszenia.

Поносна, -и, ж. *Мысль.* со psom rzucając do aportowania. **Носить поноску, aportować.**

Понобоно, рск. haniebnie, niegodziwie.

Поносный, haniebny, niegodziwy; || *Med.* biegunkowaty, об. Понобъ.

Поносчивый, przyuczony do aportowania (*o psie*).

Понось, -а, т. *Med.* biegunka, djarja.

Поношение, -ия, н. hańba, sromota, obelga, obmowa, potwarz.

Понравиться, об. Нравиться.

Понтёр, -а, т. *Kart.* osoba grająca do bankiera.

Понтирование, -ия, н. об. Понтировка.

Понтировать, *Kart.* grać do bankiera.

Понтировка, -и, ж. *Kart.* granie do bankiera.

Понтировщик, об. Понтёръ.

Понтоёрный, Понтоёрский, *Woj.* do pontoniera należący, об. Понтоёръ.

Понтоёръ, -а, т. *Woj.* pontonier, żołnierz z artylleryji od pontonów.

Понтонный, pontonowy. Понтонный мостъ, ponton, most z dwóch łodzi spojenych, łódź z masażdu służąca do stawiania mostów dla wojska.

Понтонь, -а, т. *Woj.* ponton.

Понудитель, -я, т. przymusić.

Понудительница, -ы, ж. przymusićelka.

Понудительный, przymuszający, przymusowy.

Понудать, понудить, przymuszać, przymusić, naglić, nacierać na kogo; || Понудаться, być przymuszanym, naglonym.

Imśl. њ. понуждѣнный, przymuszony, naglony.

Понуждение, -ия, н. przymus, przymuszenie kogo do czego, zmuszenie.

Понужальщикъ, -а, т. porędzacz, przymusićel.

Понужальщина, -ы, ж. przymusićelka, porędzająca.

Понужание, -ия, н. przymuszanie, naglenie.

Понужать, przymuszać, naglić.

Понуря, -ы, *wsp.* чоловіек понуры, kobieta понура.

Понуривать, понурить, opuszczać, opuścić, spuszczać, spuścić, nachylać, nachylić. Лошадь понуриваетъ голову, koń na dół spuszcza głowę.

Понурно, рск. z głową na dół spuszczoną.

Понурность, -и, ж. pochyłość, spadzistość.

Понурный, похуły, spadzisty; || mający nachyloną głowę (*o koniu*).

Понурый, об. Понурный.

Понунъ, рск. dotąd, do tego czasu.

Понурливый,* przebiegły.

Поняtie, -ия, н. pojęcie, pojmowanie; || wyobrażenie, pomysł, myśl, idea. **У него живое поняtie, on ma bystre pojęcie. Это выше его понятия to przechodzi jego pojęcie. Поняtie Бѣга, myśl o Begu. Онъ не имѣеть никакого понятия объ этомъ искусствѣ, on nie ma żadnego wyobrażenia o tѣj sztuce.**

Понятливость, -и, ж. pojętność, zdolność pojmowania, bystrość dowcipu, rozzarnienie.

Понятливый, поjętny, bystry, sprytny, sposobny, roztropny.

Понятно, рск. zrozumiale, jasno, wyraźnie, dobitnie.

Понятный, zrozumiały, jasny, wyraźny, dobitny; || об. Понятливый.

Понятый, -аго, т. świadek przybrany, asystent (*przy poszukiwaniu, przy zewizji i t. p.*).

Понять (*cz. przysz.* пойму), об. Понимать.

Пообиниться, przyzwyczaić się powoli do nowego mieszkania.

Пообзавестися, powoli zaopatrzyć się w sprzęty domowe, zagospodarować się.

Пообзапоминаться, powoli obznajmic się.

Пообондать, zaczekać trochę.

Пообѣ дать, zjeść, skończyć obiad.

Пообѣщать, naobiecować.

Поодаль, рск. opodał, w pewnym oddaleniu.

Поораторски, рск. wymownie, jak mówcom przystoi.

Поохотиться, об. Охотиться.

Поохотничья, рск. po myśliwsku, jak myśliwym przystoi.

Поочерѣдно, рск. kolejnie, po kolei, z porządku, następnie.

Поочерёдний, kolejny, idący kolejno, na przemianę, luzując się.

Поощрєніє, -іє, *n.* zachęcenie.

Поощритель, -я, *m.* zachęcający, robu-
dzający.

Поощрительница, -ы, *f.* zachęcająca, ro-
budzająca.

Поощрительный, zachęcający.

Поощрять, поощрить, zachęcać, zachę-
cić; || **Поощряться**, być zachęcanym. *Imś.*
б. Поощрєнный, zachęcony.

Попадать, попасть, wrapać, wpaść, ро-
паść, trafić, natrafić, natrafić na kogo, na
co; || dostawać, dostać, dosięgać, dosię-
gnąć; || być przytomnym, obecnym czemu,
gdzie; || **Попадаться**, dawać się złapać,
wpaść w szuje ręce; || trafić się, natrafić
się; || dawać się parotykać. **Попасть** въ
нелюбовь, wpaść w niełaskę. **Попасть** къ
кому въ немилость, wpaść u kogo w nie-
łaskę. Онъ попалъ на счастливаю мысль,
trafił na szczęśliwą myśl. **Попасть** въ
цѣль, trafić w cel, do celu. Не **попасть**
въ цѣль, chybić celu. Въ него выстрѣли-
ли, но не попали, do niego strzelano, ale nie
trafiono. **Попасть** на праздникъ, przy-
падkiem być obecnym na uroczystości. На
силу мы попали на дорогу, z trudnością
odszukaliśmy drogę. **Попасть** на непри-
ятеля, spotkać się z nieprzyjacielem. Онъ
попалъ мнѣ на встрѣчу, spotkałem się
z nim. Наконецъ я попалъ на хорѣшого
управляющаго, наконецъ natrafiłem на
добраго rzadcę. Собака попала на слѣдъ,
pies wpadł na trop. * **Попасть** въ просань,
wleźć w błoto, w kłopot. **Попасть** въ чеще,
въ славу, nabyć honorów, chwały. * **По-
пасть** на чьи либо мысли, zgadnąć czyje
myśli. * Ему попало въ голову, on podpił
sobie, podochocił sobie, ma w szubie,
w szubku. * Во время этого слѣдствія
ему попало въ карманъ, w czasie tego
śledztwa on wzbogacił się. Маня попало,
маня ni попалo, na śleпо, byle jak. Кому
попало, komukolwiekбадъ, lada komu,
pierwszemu lepszemu. **Попасться** въ руки
неприятеля, wpaść w ręce nieprzyjaciela.
По этому дѣлу попалося нѣсколю чинов-
никовъ, w skutek тѣй sprawy zamieszano
kilku urzędników. Взять что попадѣтся,
wziąć со się trafi pod rękę. Эта книга по-
палаась мнѣ у букиниста, tę książkę zna-
lazłem u antykwaryusza. **Попасться** кому
на встрѣчу, napotkać kogo. * **Попасться**
на удочку, dać się złapać, zwiеść, oszu-
kać. **Попадѣтся** онъ, dostanie się mu za
to! **Попадѣтся** онъ мнѣ, ja go złapię! На-
конечъ онъ мнѣ попался, наконецъ wpadł
mi w ręce! **Попадѣтся** онъ мнѣ въ руки,
wpadnie on w moje ręce (*odgrazając się*).

Попадать, popadać.

Попадъ (узува się tylko z przyimkiem
въ), въ попадъ, не въ попадъ, *ob.* Впопадъ,
Невпопадъ.

Попады, -ды, żłona księdza (prawosła-
wnego).

Попарно, *psk.* parami, w parach.

Попархивать, przelatywać.

Попарывать, попоротъ, rozparać, roz-
grób zwolna. *Imś.* б. попоротый, rozporoty.

Попасино, *psk.* pasmami.

Попасті, poraść, poras odprawić.

Попастырски, *psk.* po pastersku, jak
właściwie pastarzom, kapłanom.

Попасть, *ob.* Попадать.

Попахивать, попахать, роогуwać, ро-
огаć. *Imś.* б. паханный, рооганы.

Попѣнно, *psk.* rachując od pnia. **Платить**
попѣнно, płacić od pnia.

Попѣнный, rachowany od pnia. **Попѣн-
ная** дѣньги, płaca od każdego pnia drze-
wa porąbanego.

Попенять, *ob.* Пенять.

Поперѣгъ, w poprzek; || *ob.* Наперенбрь.

Поперемьбно, *psk.* na przemianę, kole-
jz, z kolei.

Поперѣтчикъ, -а, *m.* przeciwnik, sprze-
ciwiałający się komu, czemu.

Поперѣтчица, -ы, *f.* przeciwnica, prze-
ciwniczka, sprzeciwiająca się komu, czemu.

Поперѣчнина, -ы, *zdr.* Поперѣчнина, -я, *f.*
poprzeczna belka, poprzeczny tram.

Поперѣчить, *ob.* Перечить.

Поперѣчникъ, -а, *m.* średnica, djametr;
|| szerokość.

Поперѣчно, *psk.* poprzecznie, ukośnie.

Поперѣчный, poprzeczny. * **Встрѣчный**
и поперѣчный, *ob.* Встрѣчный (w pierw-
szym znaczeniu).

Поперсье, -ся, *n.* napierśnik, ubranie
na piersi człowieka.

Попечєніє, -іє, *n.* piecza, pieczołowitość
o co, staranie, troskliwość.

Попечитель, -я, *m.* opiekun, kurator.

Попечитель учебнаго округа, kurator
okręgu naukowego.

Попечительница, -и, *f.* opiekunka, ku-
ratorka.

Попечительно, *psk.* troskliwie, staran-
nie.

Попечительный, troskliwy, staranny; ||
opiekunczy.

Попечительство, -а, *n.* kuratela, obo-
wiązki kuratora, zarządztwo.

Попечительствовать, opiekować się, sta-
ranie mieć.

Попивать, попійть, popijać; || upijać się.

Попирание, -іє, *n.* tratowanie, podepta-
nie, przygniatanie; || pogardzanie kim,
czém; || podbicie, przewyższenie; || **Попи-
раться**, być tratowanym, deptanym, przy-
gniatanym. *Imś.* б. попіранный, strato-
wany, podeptany, przygnięciony; || pogar-
dzony; || podbity.

Пописывать, pisywać.

Попійть, *ob.* Попивать.

Попихивать, попихать, попихнуть, ро-
рuchać, porchnąć.

Поплавать, popływać.

Поплавѡкъ, -вѡкъ, *m.* sztuka drzewa pływająca i utrzymująca się; || kawał drzewa lub wiązka pływająca i wskazująca gdzie zarzucona kotwica; || knotek osadzony na korku i pływający na oliwie (*w lampce, w kaganku nocnym*).

Поплатить, zapłacić, wypłacić; || Поплатиться, uiścić się; || przepłacić co czém, odrokutować za co. **Поплатиться съ заимодавцами**, zaspokoić swoich wierzycieli. Онъ поплатился здоровьемъ за эту неосторожность, за тѣ неосторожность przepłacił zdrowiem.

Поплывавать, поплывѣть, spluwać, spluwać.

Поплѣнь, -а, *m.* rodzaj materji z jedwabiu i wełny.

Поплужный, рѣсоны з рѣгу земли, рѣлну.

Поплыть, porplуnąć.

Поплясывать, поплясѣть, tańcować, ро-таńcować.

Попѡвичъ, -а, *m.* syn księdza.

Попѡвна, -ы, *ж.* córka księdza.

Попѡвскій, księdзу, do księdza należący.

Попѡвство, -а, *n.* stan, godność księdza.

Попѡйна, -и, *ж.* pijatka, hulanka.

Пополѣть, *psk.* na róі, na роіowę! Чуръ пополѣть, to powinno іść na роіowę.

Грѣхъ пополѣть, *об.* Грѣхъ.

Пополдничать, *об.* Полдничать.

Поползень, -зня, *m.* dziecię raczkujące, które chodzić jeszcze nie może; || *Zool.* kowalik (*ptak*).

Поползновѣние, -ія, *n.* skłonność, pociąg do czego, popęd, chęćka, pokusa.

Поползновѣнный, skłonny do czego.

Поползть, Поползть, dopełnić.

Пополнѣние, -ія, *n.* dodatek, przyrządek, dopełnienie, uzupełnienie.

Пополнять, пополнить, dopełniać, dopełnić, uzupełniać, uzupełnić, skompletować, dodać со; || Пополняться, być dopełnianym, uzupełnianym. *Imsl. б.* пополненный, dopełniony, uzupełniony.

Пополнѣть, *об.* Полнѣть.

Пополоскѣть, порѡіокаѣ, trochę wypлѡ-каѣ; || Пополоскѣться, być порѡіоканым, *Imsl. б.* пополосканный, порѡіоканы.

Пополѡсно, *psk.* zagonami.

Пополѡсный, podzielony na zagony.

Пополѡтъ, poplec, powyruwać chwast.

Пополугѡдно, *psk.* рѡігосownie.

Пополудни, *psk.* po południu.

Попользовать, *об.* Пользовать.

Попомнить, *об.* Помнить.

Попѡна, -ы, *ж.* czaprak, deka, opona, *ж.* krycie na konie.

Попѡнка, -и, *ж.* *zdr. об.* Попѡна.

Попѡнный, czaprakowу, oponowу, dekowу.

Попорѡтъ, *об.* Порѡтъ.

Попортить, popsuć; || Попортиться, ро-рсуć się. *Imsl. б.* попорченный, popsuty.

Попоститься, Попѡстничать, роісćіе przek-меjакі czas.

Попѡтчивать, *об.* Пѡтчивать.

Попѡтѣть, trochę sproić się.

Поправить, *об.* Поправлять.

Поправка, -и, *ж.* *zdr.* poprawka, naprawa, naprawienie, reperacja; || *poprawka*, korekta, sprostowanie pomyłek.

Поправлѣние, -ія, *n.* poprawienie, naprawienie, polepszenie.

Поправлять, поправитъ, poprawiać, ро-рrawić, naprawiać, naprawić, reperować, zreperować; || polepszać, polepszyć (*здоровіе*); || prostować, sprostować; || **Поправляться**, być poprawianym, naprawianym, prostowanym i t. d. *Imsl. б.* поправленный, poprawiony, naprawiony, sprostowany i t. d.

Попрѣть, *об.* Попирѣть.

Попрѣжнему, *psk.* po dawnemu, jak dawniej.

Попрѣканіе, -ія, *n.* wyrzuty, wymawianie.

Попрѣкатель, -я, *m.* zarzucający со кому, wymѡвца.

Попрѣкательница, -ы, *ж.* wyrzucająca со кому.

Попрѣкательскій, wyrzucający, wymawiający.

Попрѣкѣть, попрекнуть, wyrzucać, wyrzucić со кому, wymawiać, wymѡwić. **Попрѣкѣть когѡ**, lub кому благодѣянїемъ, wymawiać кому dobrodziejstwo.

Попрѣнь, -а, *m.* wyrzut, wymѡвка, wymawianie кому czego.

Попрѣчный, *об.* Попрѣкательный.

Пѡприще, -а, *n.* plac walki, szranki; || zawѡd, stan, * pole. **Учѡное пѡприще**, lub пѡприще учѡной дѣятельности, zawѡd naukowy. **Воѡнное пѡприще**, stan wojskowy. **Пѡприще жизни**, bieg życia. **Пѡприще воѡнныхъ дѣйстви**, teatr wojny, ро-боjowisko.

Пѡпрїательски, *psk.* po przyjacielsku.

Пѡпрѡбовать, *об.* Прѡбовать.

Пѡпросить, poprosić; || **Пѡпроситьсѣ**, prosbę zanieść (*o uwolnieniu*), wyprosić się.

Пѡпрѡсту, *psk.* po prostu, bez ceremonji.

Пѡпрѡшѣйка, -и, *wsp.* natrętnik lub natrętnica, kto często prosi.

Пѡпрѡшѣйничать, * żebrać.

Пѡпрѡшѣйство, -а, *n.* * żebranina.

Пѡпрѡщѣться, роżegnać się.

Пѡпрыгивать, попрыгать, skakać, ро-skakać.

Пѡпрыгунъ, -а, *m.* skoczek, skakacz; || * człowiek zmienny, zmiennego charakteru.

Пѡпрыгунья, -ни, *ж.* skoczka, та która skacze.

Пѡпрыскивать, попрыскѣть, ро-крapiаć, ро-крapiіć; || **Пѡпрыскиваться**, ро-крapiаć się. *Imsl. б.* апрысканный, ро-крapiіony, акрapiіony.

Пѡпрыжнѣть, wyprostować.

Пѡпрѣтать, ро-чѡwać; || **Пѡпрѣтѣтьсѣ**,

pochowac się. *Imsl. b.* попіртанный, ро-
chowany.

Поптичьы, *psk.* jak ptaki.

Попугай, -ая, *zdr.* попугайчынъ, -а, *m.*
Zool. papuga.

Попугайчій, рапузу, od papugi.

Попугивать, попугать, straszycь, postra-
szycь, trochę nastraszyć.

Попудно, *psk.* pudami, na pudu.

Попурі, *nieod.* *Muz.* popury, podpury,
zbieranina.

Попускать, попустить, *Kośc. Sl.* do-
puszczacь, dopuścić, dozwalać, dozwolić,
nie wzbraniać. *Imsl. b.* попущенный, do-
puszczony, dozwolony.

Попустому, Попусту, *psk.* napróžno,
nadaremnie.

Попутать, попутать; || *poraść; || *wwieść,
uwieść, namówić. Грѣхъ егѡ попуталь,
popadł w grzech. Лукавый егѡ попуталь,
zły duch go namówił.

Попутешествовать, *ob.* Путешество-
вать.

Попутниковый, — Попутниковыя расте-
нія, rośliny babkowe, *ob.* Попутникъ.

Попутникъ, -а, *m.* *Bot.* babka (*roślina*).

Попутный, спѡдрѡдѡзну. Попутный то-
варщищъ, towarzyszyz podrѡży. Попутный
вѣтеръ, wiatr pomyślny.

Попутчикъ, -а, *m.* towarzyszyz podrѡży.

Попутчица, -ы, *ż.* towarzyszka podrѡży.

Попущать, *ob.* Попускать.

Попущеніе, -ія, *n.* popuszczenie, dopusz-
czenie, zwolnienie. Божіе попущеніе, do-
puszczenie Boskie.

Попь, -а, *m.* ksiądz, duchowna osoba.
Канѡвъ попь, танѡвъ и приходъ, *Przysł.*
jaki szczer, takie i jabłko, jaka nać, така
i маць. Изъ поповъ да въ дьяконы, *Przysł.*
z piesa na łeb sprać.

Попытать, Попытаться, porobowacь,
sprobowacь, kusić się o co, doświadczyć; ||
wystawić się, narazić się na co.

Попытка, -и, *ż.* próba, doświadczenie,
zamiar, usiłowanie, krok uczyniony w ja-
kim celu. Попытка нъ побѣгу, zamiar
ucieczki. Онъ сдѣлалъ попытку полу-
чить это мѣсто, uczynił krok w celu otrzy-
mania tego miejsca. Попытка не штука
lub не пытка, а спрось не бѣда, *Przysł.*
pytać się wolno.

Попыхъ -а, *m.* prędkość, роіріеch. Онъ
это сдѣлалъ въ попахъхъ, lub въ попы-
хѡвъ, uczynił to z роіріеchu.

Попьянствовать, прижаć się ргмъ піе-
жаки czas.

Попѣтушья, *psk.* jak kogut.

Попѣть, заспіеваць trochę.

Попятать, *ob.* Пятать.

Попятка, -и, *ż.* odwrotanie, cofnięcie się,
zwrócenie się czego.

Попятный, wsteczny, cofający się. Спер-
едъ онъ согласился, а встѡпъ в на попят-
ный дворъ, z początku on się zgodził, ро-
бнѣй заа cofnął się.

Попятчикъ, -а, *m.* ten co nie dotrzymuje
danego słowa.

Попычивать, софаć; || Попычиваться, со-
фаć się; || запіегаć się.

Пора, -ы, *ż.* pora, czas. Съ тѣхъ поръ,
съ той поры, od owej chwili, od téj chwili.

До сихъ поръ, do dziś dnia, dotychczas.

До тѣхъ поръ пока ..., doróbytu aż....

Съ которыхъ поръ, od jakiego czasu? Де
которыхъ, поръ, do jakiego czasu? Де

поры до времени, do niejakiego czasu.

Съ давнихъ поръ, od dawnego czasu. На
ту пору, wtedy. Онъ ещё въ порѣ, on

jeszcze w sile wieku. Въ пору, не въ по-
ру, *ob.* Впору.

Пора, -ы, *ż.* Поръ, -а, *m.* por, dziurka
przeduchowa, tok transpiracji.

Пораболѣпствовать, *ob.* Раболѣпство-
вать.

Поработать, porpracowacь.

Поработитель, -я, *m.* ujarzmiiciel, zdo-
bywca.

Поработительный, ujarzmiający, zdo-
bywczy.

Поработать, поработить, ujarzмиаć,
ujarzmić, podbiјаć, podbić; || Поработать-
ся, poddawać się, stawacь się niewolnikiem.

Imsl. b. порабощенный, ujarzмиony, pod-
bity.

Порабощеніе, -ія, *n.* ujarzmienie, nie-
wola, poddaństwo.

Поравну, *psk.* w równi, na równe częsci.

Поравнять, зрѡвнаć, wyprostowacь; || По-
равняться, zamienić się w rzecz podobną
do innej; || stanacь w równi, wyrównacь (*komu*).

Imsl. b. поравненный, зрѡwnany.

Порáдовать, pocieszyć, ucieszyć; || По-
радоваться, pocieszyć się, ucieszyć się.

Imsl. b. порáдованный, pocieszony, ucie-
szony.

Порадѣть, *ob.* Радѣть.

Порамать, поразить, uderzacь, uderzyć,
ugodzić kogo czym; || dziwić, zadziwić,
zdjąć podziwieniem; || pobić, przerazić,
porazić, zwałić kogo; || Пораматься, być

uderzanym, zdziwionym, porażonym. По-
разить ногѡ ниніаломъ, uderzyć kogo

sztyletem. Егѡ поразило грѡмомъ, piorun
uderzył w niego. Я былъ порамень ея

урастой, zdziwiony byłem jей pięknością.

Эта печальная вѣсть поразила егѡ, ta
smutna wiadomość przeraziła go. *Imsl. b.*

пораженый, uderzony, zdziwiony, prze-
rażony, i t. d.

Пораздать, породить, rodzić, porodzić,
płodzić, spłodzić; || tworzyć, stworzyć, spra-
wić, sprowadzić, wznieścь, wznieść, pobu-
dzać, pobudzić. *Imsl. b.* порозданный,
zrodzony i t. d.

Поразеніе, -ія, *n.* porażka, uderzenie,
cios. Нанести поразеніе неприятелю, ро-
біć, przegracь nieprzyjaciela.

Пораздумать, *ob.* Раздумать.

Поразитель, -я, *m.* pogromca.

Поразительно, *psk.* w sposób uderzają-

cy, cudnie, cudownie, nad podziw. Oná поразительно хороша собою, она чудовно jest piękna.

Поразительный, uderzający, rażący, przerażający.

Поразить, об. Поражать.

Поразсказать, об. Рассказать.

Поразсудить, об. Разсудить.

Поразширить, rozszerzyć trochę.

Порамница, -ы, ж. об. Орарій.

Порамница, об. Нарамникъ.

Поранить, об. Ранить.

Пораскидать, Пораскинуть, об. Раскидать.

Пораспороть, об. Распороть.

Пораспросить, wypytać, dowiedzieć się.

Порастаскать, об. Растаскать.

Порастрасти, об. Растрясти.

Порвать, porwać, zerwać, potargać, rozdzierać; || Порваться, porwać się, zerwać się, rozdzierać się. *Imśl.* б. порванный, porwany, zerwany, potargany.

Поробачески, *psk.* по dziecinному, jak dziecko.

Поробачиться, być dziecinnym.

Поревновать, об. Ревновать.

Поревѣть, poryczeć, pobeczeć.

Порей, -яя, *m.* Bot. porę (roślina).

Пореклодовать, об. Реклодовать.

Порѣчка, -и, ж. Bot. porzeczka (czernona).

Поржавѣть, об. Ржавѣть.

Порисновать, odważyć się na co.

Пористый, dziurkowany.

Порицаніе, -іа, *n.* nagana, potępienie.

Порицатель, -я, *m.* ganiiciel, który wszyst-
во gani.

Порицательница, -ы, ж. ganiicielka, która
wszystko gani.

Порицательный, naganny.

Порицать, ganić, wyrzucić co komu; ||

Порицаться, być ganionym.

Поровну, *psk.* об. Поравну.

Поровнять, об. Поравнять.

Порогъ, -а, *m.* próg (u drzwi); || Geogr. katarakta, spad wód z wysokości (rzecz-
ceń). * Обить пороги. об. Обивать.

Порода, -ы, ж. ród, urodzenie, pochodzenie, gniazdo; || pokolenie, plemię, rasa; || *Min.* macisa, osada; || pokład (ziemi, grun-
tu). Горная порода, górotwór. Наносная порода, skład piływowy. Осадочная, осадочная порода, pokład wulkaniczny.

Породистый, z dobrej gasy pochodzący, dobrej krwi, dobrego chowu.

Породить, об. Пораждать.

Породить (ногю съ нѣмъ), sprokrownić;

|| Породиться, sprokrownić się.

Породный, z знакомого рода pochodzący; || об. Породистый.

Порождать, об. Пораждать.

Порождѣніе, -іа, *n.* ród, plemię.

Порожистый, pełen katoraki, wod-
wadów (o twakach).

Порожня, Порожня, *psk.* próżno, bez ładunku.

Порожнить, опорожнить, wupróżnić, wupróżnić.

Порожний, próżny, pusty, niemający ładunku.

Порожнякъ, -я, *m.* próżny wóz, bez ładunku.

Порожнякка, -и, ж. *Gmin.* koń bez ładunku.

Порожнить, śpiewać fałszywie w chórze.

Порожнично, *psk.* częstkowo, szczegółowo, poszczególne.

Порожничный, częstkowy, szczegółowy, poszczególne.

Порожь, *psk.* oddzielnie, odrębnie, osobno.

Порожь, -а, *m.* kiernoz, odynieć, dzik samiec.

Порожѣтина, -ы, ж. mięso kiernoza.

Поройтѣся, wydać rój (o ulu).

Поройть, -а, *m.* wada, występuk, ułomność, przywaga; || brak, niedostatek. Лошадь безъ пороковъ, koń bez żadnej wady. Бѣдность не поройтъ, *Przysł.* ubóstwo nie hańbi człowieka.

Поройть, об. Паройть.

Поронить, поронять, poronić, utronić, uruścić; || zgubić; || Порониться, spadać, wpaść, gubić się.

Поросѣнокъ, -нка, *zdr.* porosѣночекъ, -чка, *m.* prosię, prosiątko, prosiaczek.

Пороситься, опороситься, oprzeć się (o maciorze).

Порослый, zarosły.

Поростать, порости, porastać, porość, porość, pokrywać się roślinnością i t. d.

Поростъ, -а, *m.* Bot. porost wodny (rodzaj roślin skrytopielców).

Поросѣтина, -ы, ж. prosięcina, mięso prosięce.

Поросѣтникъ, -а, *m.* об. Ястребна.

Поросѣчий, prosięcy.

Поротно, *psk.* Woj. kompanjami, об. Рота.

Пороть, próć, rozparać; || płatać (rybę); || * chłostać, smagać, kropić. * Пороть дичь, вздоръ, pleść trzy po trzy, bzdu-
rzyć, prawieć nie do rzeczy. * Пороть горячню, об. Горячиа. *Imśl.* б. поротный, roz-
проты, rozplątany, wychłostany, osmagany.

Поротье, -тя, *n.* prócie.

Пороховница, -ы, ж. prochownica, pudełko na proch.

Пороховѣ дерево, об. Крушинникъ.

Пороховой, прохову. Пороховой магазинъ, prochownia. Пороховой заводъ, fabryka prochu.

Пороховщикъ, -я, *m.* prochownik, mający prochu.

Порохъ, -а, *m.* proch (strzalecki).

Пороченіе, -іа, *n.* ganieńie, zniesławienie.

Порочить, опорочить, ganić, zganіać, zniesławлять, zniesławіаć.

Порѣчно, *psk.* występnie.
 Порѣчность, -и, *ж.* zępuscie.
 Порѣчный, zepsuty.
 Порѣша, -и, *ж.* pierwszy śnieg jesienny.
 Порошина, -ы, *zdr.* Порошина, -и, *ж.*
 руѣк, proszek, ziarno prochowe.
 Порошить, prószyc; || Порошиться, pró-
 szyc się, drobnemi cząstkami spadać.
 Снѣгъ порошить, śnieg prószy, pada.
 Порошковатый, proszkowaty.
 Порошкообразный, podobny do proszku.
 Порошница, *ob.* Пороховница.
 Порошонъ, -шка, *m.* proszek. Слаби-
 тельный порошонъ, proszek na przeczy-
 szenie.
 Пѣрснать, *Myśl.* szczwacъ, pobudzać psy
 do gonienia zwierza.
 Пѣрта, -ы, *ж.* porta (*Ottomańska*).
 Порталь, -а, *m.* *Archit.* facjata budo-
 wli.
 Портальный, facjатовы.
 Пѣртерный, porterowy, *ob.* Пѣртеръ.
 Пѣртеръ, -а, *m.* porter (*наpoj*).
 Пѣртикъ, -а, *m.* *Archit.* portyk, przy-
 zionek; || *Mar.* małe okienko.
 Пѣртить, psuć, szkodzić; || Пѣртиться,
 psuć się. *Imśl. b.* пѣрченный, испѣрчен-
 ный, pepsuty, zepsuty.
 Пѣртище, -а, *n.* tuzin guzików; || wierzch
 шкни sprutěj.
 Пѣртіи, -ѣвъ, *m. mn.* gatki.
 Пѣртная, бѣи, *ж. ob.* Пѣртниха.
 Пѣртнина, -ы, *ж.* płótno grube, proste.
 Пѣртниха, -и, *ж.* szwaczka.
 Пѣртно, -а, *n. ob.* Пѣртнина.
 Пѣртной, -аго, *m.* krawiec.
 Пѣртной, кравіецкі. Пѣртное мастер-
 ствѣ, кравіецтво. Пѣртныхъ дѣлъ мас-
 теръ, кравіец.
 Пѣртняга, -и, *m.* liche krawiec, partacz,
 łatacz.
 Пѣртняжескій, кравіецкі.
 Пѣртняжить, кравіецтвом się trudnić.
 Пѣртняжничество, -а, *n.* кравіецчы-
 зна.
 Пѣртняжный, кравіецкі.
 Пѣртной, portowy, od portu. Порто-
 выя дѣньги, орѣлата w porcie, portowe.
 Портошой, бѣа, *m.* pracъ, piorący bieli-
 зне.
 Портомойное, -аго, *n.* pralnie, zapłata
 od prania.
 Портомойный, do prania służący.
 Портомойня, -и, *ж.* pralnia.
 Портошья, -бѣи, *ж.* praczka.
 Порто-франко, *n. nieod.* port wolny,
 gdzie towary nie płacą podatku chyba
 wchodząc w głąb kraju.
 Портѣчный, gatkowy, od gatek, od
 wrodni рѣсиенныхъ.
 Портрѣтець, -ца, Портрѣтинъ, -а, *m.*
 malr. portrecik.
 Портрѣтисть, -а, *m.* malarz portre-
 товъ.

Портрѣтный, portretowy. Портрѣтный
 живописецъ, malarz portretów.
 Портрѣтчикъ, -а, *m. ob.* Портрѣтисть.
 Портрѣтъ, -а, *m.* portret. Снимать
 съ ногѣ портрѣтъ, malować czyj por-
 tret.
 Портулановый, portulakowy, *ob.* Пор-
 туланъ.
 Портуланъ, -а, *m.* *Bot.* portulaka, ku-
 rza noga ogrodowa (roślina dająca kolor
 purpurowy).
 Портулачный, portulakowy.
 Портупейный, pendentowy, do pasa od
 szpady należący.
 Портупей прапорщикъ, -а, *m.* *Woj.* pod-
 oficer w piechocie (szlacheckiego pochod-
 zenia).
 Портупей-юнкеръ, -а, *m.* *Woj.* podofi-
 cer w kawalerji (szlacheckiego pochodze-
 nia), junker.
 Портупея, -ѣи, *ж.* pendent, pas od szpa-
 dy.
 Портфель, -я, *m.* portfel, pugilares.
 Портшѣзъ, -а, *m.* lektyka.
 Пѣртъ, -а, *m.* port, przystań; || *Mar.*
 strzelnica w burcie okrętowym; || zastona
 ogradzająca port.
 Пѣртянина, Пѣртяница, -ы, *ж.* parć, gru-
 бе płótno.
 Пѣртяной, -и, *ж.* szmat do obwijania
 нѣг w butach.
 Пѣртяной, parцианъ, z grubego płótna.
 Порубѣжный, pograniczny, przygrani-
 czny.
 Порубѣжье, -жья, *n.* pogranicze.
 Порубень, -бѣи, *m.* kraj, brzeg (*barki*).
 Порубить, porąbacъ.
 Порубка, -и, *n.* porąbanie, wyrąbanie,
 wyrębъ.
 Порубщикъ, -а, *m.* rąbacz, rębacz.
 Поруганіе, -іа, *n.* urąganie, obelga,
 zniewaga.
 Поругатель, -я, *m.* urągacz, hańbiciel.
 Поругательница, -ы, *ж.* urągaczka, hań-
 bicielka.
 Поругательный, obelżywy, zelżywy,
 znieważający.
 Поругательство, -а, *n. ob.* Поруганіе.
 Поругать, porącać kogo; || *znieważycъ,
 zhańbicъ; || Поругаться, pokłócić się, ро-
 вадzić się. *Imśl. b.* поруганный, znie-
 ваžený, zhańбiony.
 Поруба, -и, *wsp.* ręczyciel, ręczycielка,
 порѣзциел, порѣзциелка; || порѣка, рѣ-
 кожня, порѣчение. Я за брата пору-
 ною, рѣзеъ за брата. Сестра за меня по-
 рубою, сестра за mnie рѣзчу. Круглая,
 круговая поруба, solidarność, wspólna
 порѣка, wzajemne zobowiązanie się,
 wspólna odpowiedzialność jednych za
 другихъ. Поруба по вѣкселю, порѣзчи-
 цiel wekslu. Отдаты на поруби, oddać
 за порѣчениемъ.
 Порусски, *psk.* po rusku, po rossyjski.

Порусѣтъ, *об.* Русѣтъ.

Порутчикъ, -а, *м.* *Woj.* porucznik.

Порутчица, -ы, *ж.* poruczniczowa, жена поручника.

Порутчический, порутчичий, порусьпиковский, *од* поручника.

Поручать, поручить, поручаѣ, поручебъ (*со кому*), powierzać, powierzyć, polecać, polecić, nakazać; || Поручатье, *буѣ* polecанум, поручанум; || *об.* Ручатьея, *Imst.* б. поручённый, поручзону, powierzony, polecony, nakazany.

Поручённый, -а, *м.* *Bot.* marek, sierpnica.

Поручёние, -я, *н.* poruczenie, polecenie (*czego кому*), zlecenie. Чиновникъ особенныхъ поручёній, *уръдникъ од* szczególnыхъ поручеѣ. По поручёнію министра, судá, *з* polecenia ministra, sądu.

Поручень, -чня, *м.* poręcze (*na schodach i gankach*).

Поручикъ, *об.* Порутчикъ.

Поручитель, -я, *м.* poręczyciel, zaręczyciel.

Поручительница, -ы, *ж.* poręczycielka, zaręczycielka.

Поручительный, поручающу, polecaющу; || порęczaющу, зарęczaющу, kaucyjну.

Поручительство, -а, *н.* poręka, зарęczenie, ręczenie, rękojmia.

Поручить, *об.* Поручать.

Поручиться, *об.* Ручаться.

Поручический, поручичий, *об.* Порутчический.

Поручный, podpisany, порęczony. Поручная запись, акт порęczenia.

Поручь, -а, *м.* narękawek *w* ubiorze kapłańskim.

Порфира, -ы, *ж.* purpura, szkarłat, wierzchni uroczysty ubiór monarchów.

Порфирный, порфировый, purpurowy.

Порфиросець, -сца, *м.* noszący purpurę, monarcha.

Порфиросица, -ы, *ж.* nosząca purpurę, monarchini.

Порфиросный, purpurę noszący, monarchy.

Порфирордный, purpurorodny, urodzony *w* purpurze, *z* monarchszej krwi pochodzący.

Порфиръ, -а, *м.* *Min.* porfir (*kamień*).

Порханіе, -я, *н.* przelatywanie, podlatywanie.

Порхать, przelatywać, podlatywać.

Порхнуть, podlecieć.

Порцеланить, -а, *м.* *Min.* porcelaniec (*kamień feldszpatowy*; || *rodzaj* muszli pojedynczej *z* otworem podłużnym karbowanym).

Порціонный, порцуйны, часткову. Порціонныя деньги, strawne pieniądze dane *w*ane codziennie *na* jedzenie.

Порціонъ, -а, *м.* *Woj.* racja, porcja

chleba lub furażu, którą dają żołnierzowi.

Порція, -и, *ж.* porcja, sztuka czyli część wyznaczona dla kogo.

Порча, -и, *ж.* uszkodzenie, psucie; || *zepsucie, skażenie (*moralne*); || *Gmin.* zaszkarowanie, czary.

Поршень, -шня, *м.* wałek drewniany lub metalowy, używany *w* pompach *i* т. р., стѣpel, tłok.

Поры, овъ, *ж.* *mn.* poru, dziurki potowe.

Порывать, porywać, szarpać, targać; || Порываться, porywać się, usiłować się.

Порывисто, *psk.* gwałtownie, poruwczo.

Порывистый, гwałtowny, poruwczy, rozhuwany.

Порывистость, -и, *ж.* гwałtowność, porędlivość, poruwczość.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ души, uniesienie ducha. Порывъ усердія, gorliwość. Порывъ гнѣва, uniesienie gniewu. Порывъ любви, zapal miłości. Порывъ отчаянія, uniesienie rozpaczy. Въ порывѣ бѣшенства, *w* zapalczywości, *w* szaleństwie. Порывъ страсти, zapal namiętności. Порывъ вѣтра, zerwanie się wiatru.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ души, uniesienie ducha. Порывъ усердія, gorliwość. Порывъ гнѣва, uniesienie gniewu. Порывъ любви, zapal miłości. Порывъ отчаянія, uniesienie rozpaczy. Въ порывѣ бѣшенства, *w* zapalczywości, *w* szaleństwie. Порывъ страсти, zapal namiętności. Порывъ вѣтра, zerwanie się wiatru.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

Порывъ, -а, *м.* zerwanie się, гwałtowność; || uniesienie, wzniesienie, zapal.

порядкомъ числительныя имена, imiona liczbowe porządkowe.

Порядкомъ, *psk.* należyście, porządnie, w porządku, zachowując porządek, na pierwsze; || *rażnie*, bardzo, mocno. **Идти порядкомъ**, iść w porządku. Я его порядкомъ пожурилъ, porządnie go zgromiczem. Его порядкомъ обманули, porządnie go oszukano.

Порядокъ, -дѣла, *m.* porządek, szyk; || *устройство*, forma, formalność. Привести въ **порядокъ**, uporządkować, uszykować. По алфавитному **порядку**, podług porządku alfabetycznego. Считать по **порядку**, отъ начала до конца, rachować jedno po drugim, od początku do końca. Дѣло идётъ своимъ **порядкомъ**, rzecz idzie swoją drogą, dalej postępuje. Судебный, законный **порядокъ**, droga sądowa, zgodna z prawem. Гражданский, хозяйственный **порядокъ**, droga cywilna, ekonomiczna. Массажный **порядокъ**, droga kassacji. Сокращенный **порядокъ**, postępowanie akróscopne. Судебнымъ **порядкомъ**, sądownie. Законнымъ **порядкомъ**, правнне zgodnie z prawem, legalnie. **Порядокъ дѣлъ**, wywód spraw. **Порядокъ дѣйствій**, sposób działania. **Порядокъ подсудимости**, właściwość sądu. **Порядокъ вступленія дѣлъ**, kolej wpisów. Въ **порядкѣ**, według porządku. Сокращеннымъ **порядкомъ**, summarycznie.

Порядочно, *psk.* niezgorzėj, dosyć dobrze; || *rażnie*, porządnie, należyście, przyzwyczajenie, *ob.* **Порядкомъ**.

Порядочный, porządy, przyzwoity; || *niezgorzsz*, który udzię; || *належыты*, znaczny. **Порядочная жизнь**, porządne życie. **Порядочный человекъ**, porządy człowiek. **Порядочное вино**, niezgorzsze wino. Это **порядочная цѣна**, to znaczna cena. *Gram.* **порядочныя числа**, imiona liczbowe porządkowe.

Поряжать, *ob.* **Подряжать**.

Посадить, posadzić, wsadzić, osadzić; || **всадить** (*drzewa i t. p.*) **Посадить на хлѣбъ и воду**, zostawić o chlebie i wodzie. **Посадить въ тюрьму**, wsadzić do więzienia. **Посадить подъ арауль**, wsadzić do aresztu, aresztować. **Посадить порабль на мель**, osadzić okręt na młynie. *Imśl. b.* **посаженный**, **посаженный**, posadzony, wsadzony, osadzony.

Посадна, -и, *ż.* zasadzenie; || *звѣженіе*, ściśnienie (*u sukni, u buta*).

Посадникъ, -а, *m.* **Star.** posadnik, первый достояникъ в давныхъ рнакихъ мѣстахъ.

Посадский, *Star.* w przedmieściu mieszkający, lub do przedmieścia należący.

Посадской, -аго, *m.* в передмѣстци mieszкаjący; || mieszczanin mający prawo prowadzić handel.

Посадъ, -а, *m.* przedmieście.

Посажено, *psk.* sążniami, na sążnie.

Посаженное, -аго, *n.* sążniowe, płaca o sążnia czego.

Посаженный, sążниowy, на sążне мѣрзону.

Посаженный, przybrаны. **Посаженный отецъ**, ojciec przybrany. **Посаженная мать**, matka przybrana.

Посабить, сенę nieco zniżyć.

Посвѣтатъ, *ob.* **Свѣтатъ**.

Посвѣинси, *psk.* po świńsku.

Посвѣстатъ, pogwizdać, poświstać

Посвѣстие, -а, *m.* poświst, świstanie, gwizdanie.

Посвѣстывать, pogwizdywać, poświstывать.

Посвѣойси, *psk.* według swego zdania, po swojemu.

Посвѣотыся (съ *нѣмъ*), spokrewnić się przez małżeństwo.

Посвѣинуться, przyzwycząić się pomалу.

Посвѣжѣть, odświeżyć się.

Посвѣтѣть, poświecić.

Посвѣтлѣть, *ob.* **Свѣтлѣть**.

Посвѣтси, *psk.* po świecko.

Посвязатъ, pozwiązywać.

Посвящать, **посвятить**, poświęcać, poświęcić, wyświęcać, wyświęcić (*np. kapłana*); || *поświęcić*, oddać co komu na ofiarę, poświęcić komu co; || *przyписуwać*, *przyписаć* komu, *dedykować* (*dzieło, książkę*); || **Посвящаться**, być poświęcanym, wyświęcanym; || *być* *przyписуваным*, *dedykowanym*. *Imśl. b.* **посвященный**, **поświęcony**, **wyświęcony**, **dedykowany**.

Посвященіе, -іа, *n.* poświęcenie, wyświęcenie; || *ofiarowanie*, *przyписanie*, *dedykacja*.

Поселенець, -нца, *m.* osadnik, kolonista; || *ob.* **Поселенный**.

Поселенна, -и, *ż.* osadnica, kolonistka.

Поселенный, -аго, *m.* wygnany i zesłany na osiedlenie w Syberji.

Поселеночный, do osadnika, do kolonisty należący.

Посѣлонь, -лиа, *m.* mała wieś, osada.

Посѣльски, po wiejsku.

Поселянинъ, -а, *m.* włościanin, wieśniak, chłop, kmietek.

Поселянина, -и, *ż.* włościanka, wieśniaczka, chłopka.

Поселянский, wiejski, wieśniaczy, chłopski.

Поселать, **поселить**, osiedlać, osiedlić, osadzać, osadzić; || **wpajać*, *wpoić*, *wrzącać*, *wrzącić*; || **Поселаться**, osiadać, zamieszkać, usadowić się. *Imśl. b.* **поселенный**, osiedlony, osadzony.

Посемѣно, *psk.* familjami, rodzinami.

Посемѣнный, zawierający w sobie imiona osób, składających rodzinę, familję.

Посердѣть, **пogniewać**; || **Посердѣтса**, **пogniewać** się.

Посеребрѣніе, -іа, *n.* posrebrzenie.

Посеребрать, **посеребрить**, **posrebrzać**, **posrebrzyć**; || **Поосеребряться**, **być** **posre-**

brzanym. *Imśl. b.* посеребрѣнный, посеребрѣный, posrebrzony.

Посивѣтъ, *об.* Сивѣтъ.

Посидѣлка, *об.* Сидѣлка.

Посидѣлки, -лѣкъ, *ж. мн. Gmin. wie-szornicy*, zebranie wiejskich kobiet i dziewcząt w jesienne i zimowe wieczory dla mniejszych robót, dla zabaw i t. p.

Посидѣть, posiedzieć.

Посиживать, siedzieć, przesiadywać.

Посильный, odpowiedni siłom i zdolnościom.

Посинить, *об.* Синить.

Посильно, *psk.* według sił i zdolności.

Посинѣлый, posiniały.

Посинѣть, *об.* Синѣть.

Посирѣтски, *psk.* jak sierota, biednie, mizernie.

Поскѣбливать, поскѣблѣть, poskrobywać, poskrobać. *Imśl. b.* поскѣблѣнный, poskrobany.

Посканѣть, poskakać; || pogalopować.

Поскирдно, *psk.* brogami, stertami.

Поскитаться, powalać się, potulać się.

Поскѣблѣть, *об.* Поскѣбливать.

Поскользаться, poskoźnięться, poślizgać się, poślizgnąć się.

Посконина, -ы, *ж.* gruba prosta tkanina.

Поскобникъ, -а, *м.* *Boz.* sadziec (roślina).

Поскобный, konopny.

Поскопъ, -и, *ж.* *Boz.* konopie; || przedziwo konopne.

Поскрѣбки, -овъ, *мн.* oskrobiny.

Поскрѣбышь, -а, *м.* mały placek upieczony z oskrobin ciasta.

Поскучать, znudzić się.

Послабитель, -я, *м.* pobłażający komu.

Послабительница, -ы, *ж.* pobłażająca komu.

Послабленіе, -іа, *н.* pobłażanie; || porużczenie, zfolgowanie.

Послаблять, послабить, popuszczać, poruścić, folgować, pofolgować; || pobłażać. *Imśl. b.* послаблѣнный, popuszczony, pofolgowany.

Посланецъ, -нца, *м.* posłaniec.

Послание, -іа, *н.* posłanie, wysłanie; || list, epistoła. Послание президента Соединенныхъ Штатовъ, złanie sprawy prezydenta Stanów Zjednoczonych przy zwołaniu kongressu. Послания Апостольскія, listy Apostolskie. Пастырское посланіе list pasterski (*biskupa i t. p.*).

Посланникъ, -а, *м.* poseł.

Посланница, -ы, *ж.* posłowa, żona posła.

Посланническій, poselski.

Посланный, -аго, *м.* posłaniec.

Послать, (*ср. przysz.* пошлѣ), *об.* Пешлать.

Послѣнь, -и, *ж.* *об.* Павелъ.

Послѣвица, -ы, *ж.* przysłowie.

Послѣвичный, przysłowiowy, przysłѣwny, od przysłowia.

Послѣга, -и, *ж.* usługa, usłużenie.

Послужить, posłużyć, przebyć na służbie, na usługach czas jakiś; || być użytecznym, przydać się na coś; || dopomóc, przyłożyć się do czego. Это обстоятельство

posлужило нь его оправданію, ta okoliczność posлужыла do jego usprawiedliwienia. Это ни нь чему не послужило, to na nic się nie zda, to do niczego nie doprowadzi. Это послужило ему во вредъ, to mu zaszkodziło. Это послужитъ ему въ пользу, to mu wyjdzie na korzyść.

Послужной, służebny, służbowy. Послужной спйсонъ, lista stanu służby.

Послухъ, -а, *м.* Star. świadek.

Послушаніе, -іа, *н.* uległość, posłuszeństwo; || nowicjat, próba klasztorна.

Послушать, posłuchać; || Послушаться, usłuchać kogo, czego.

Послушествовать, *Коśc. Śl. об.* Свидѣтельствовать.

Послушливо, *об.* Послушно.

Послушливость, *об.* Послушность.

Послушатель, *об.* Послушный.

Послушникъ, -а, *м.* nowicjusz klasztorny.

Послушница, -ы, *ж.* nowicjuszka klasztorна.

Послушно, *psk.* posłusznie, ulegle.

Послушность, -и, *ж.* posłuszeństwo, uległość.

Послушный, posłuszny, uległy.

Послышать, usłyszeć, zasłyszec, poczuc; || przeczuć, odgadnąć, domyslić się; || Послышаться, rozleźć się (*o głosie, kuku*); || nieos. posлышалось, zdaje się, wіdzi się co komu. Послышало сердце невзгѣду, serce przeczuło nieszczęście. Мнѣ что-то послышалось, coś ми się здаѣло. Мнѣ послышался его гѣлосъ, mnie się zdaje, że słyszę jego głos. Вдругъ послышался шумъ, nagle dał się słyszec hałas.

Послѣ (*przym. wymagający 2-go przyp.*), *po*; || *psk.* różniej, potem. Послѣ праздниково, po świętach. Послѣ обѣда, po obiedzie. Онъ пришѣлъ послѣ всѣхъ, przyszedł różniej od wszystkich. Мы поговоримъ объ этомъ послѣ, pomówimy o tém różniej. Я его послѣ не видѣлъ, różniej go nie widziałem.

Послѣдки, -овъ, *м. мн.* resztki.

Послѣдній, ostatni; || pośledni, gorazego gatunku, pospolity.

Послѣдованіе, -іа, *н.* postępowanie z kim; || obrządek służby kościelnej.

Послѣдователь, -я, *м.* naśladowca, stronnik.

Послѣдовательница, -ы, *ж.* naśladowczyni, stronniczka.

Послѣдовательно, *psk.* jeden po drugim, raz po raz, zwolna, stopniowo.

Послѣдовательность, -я, *ж.* następstwo, postępowanie po sobie.

Послѣдовательный, по sobie następujący, jeden po drugim idący, konsekwentny.

Послѣдовать, zapadać; || postępować za kim, nasładować kogo, iść w czyje ślady. **Послѣдовало рѣшеніе суда**, zapadł wyrok sądu, *об.* Слѣдовать.

Послѣдокъ, -два, *м.* koniec, reszta, ostatek.

Послѣдочный, pozostały.

Послѣдственно, *пск.* następnie, а затемъ, przeto.

Послѣдственный, wynikający, wypadający.

Послѣдствіе, -ія, *н.* skutek, następstwo. **Въ послѣдствіи**, wypływanie czego z czego. **Въ послѣдствіи**, w następstwie, w skutku czego, stosownie do...

Послѣдующій, następny, następujący, идący туż потомъ.

Послѣдъ, -а, *м.* reszta, ostatek; || *Med.* części pozostałe w macicy po wydaniu płodu.

Послѣдышь, -а, *здр.* послѣдышень, -шка, *м.* najmłodsze lub ostatnie urodzone dziecko.

Послѣзавтра, *пск.* pojutrze.

Послѣзавтрашній, pojutrzejszy.

Послѣнь, *об.* Паслѣнь.

Послѣобѣденный, poobiedni.

Послѣпотѣпный, reperopowy.

Послѣсловіе, -ія, *н.* pomowa, słowa autora да czytelnika położone на końcu dzieła.

Послѣужинный, po kolacji będący.

Посматривать, spoglądać; || strzedz kogo, dozorować.

Посмѣртный, pośmiertny, po śmierci zdarzony, znajdujący się т. р. **Посмѣртное сочиненіе**, dzieło pośmiertne, т. ј. po śmierci autora wydane.

Посмотрѣть, popatrzyć, spojrzeć; || strzedz, dozorować; || **Посмотрѣться**, przejrzeć się.

Посмуглѣлый, ciemno-brunatny, ого-рзгалу, opalony.

Посмуглѣть, *об.* Смуглѣть.

Посмѣваться (надъ кѣмъ), naśmiewać się (z kogo).

Посмѣль, śmielęć.

Посмѣнно, *пск.* naprzemiанъ.

Посмѣть, *об.* Смѣть.

Посмѣшище, -а, *н.* pośmiewisko.

Посмѣяніе, -ія, *н.* śmiech, pośmiech, pośmiewisko. **Предать на посмѣяніе**, wystawić на śmiech.

Посмѣяться, pośmiać się, trochę się zaśmiać.

Посѣбие, -ія, *н.* pomoc, wsparcie, wspomоженіе, środek, sposоb. **Денежное посѣбие**, wsparcie pieniężne. **Книга эта до-стаетъ слабое посѣбие для учащихъ**, та książka stanowi małą pomoc dla uczących się. **Учебное посѣбие**, przewodnik naukowy.

Посѣбиями моими при составленіи **этой** книги были слѣдующія сочиненія, при укладаніи **тея** книжки корчился **и** **на-стѣпующихъ** **дзей**.

Посѣбленіе, -ія, *н.* pomaganie.

Посѣблѣть, **посѣбить**, pomagać, pomóć.

Посѣбникъ, -а, *м.* pomocnik.

Посѣбница, -ы, *ж.* pomocnica.

Посѣбрать, **pozierać**; || **Посѣбрать**, **буć** **pozieranym**. *Imśl. b.* **посѣбранный**, **pozieranym**.

Посѣбствовать, wspomagać, wspierać.

Посѣвывать, **посовать**, **посунуть**, **po-суwać**, **posunąć**, **popychać**, **popchnąć**; || **често** **посуляć** **kogo** **gdzie**; || **Посѣвывать-ся**, **posuwać** **się**.

Посѣвѣтиться, *об.* **Совѣтиться**.

Посѣвтовать, *об.* **Совѣтовать**.

Посократить, skrócić trochę.

Посолдатски, *пск.* po żołniersku.

Посолить, posolić.

Посоловѣлый, który stał się **буланым** (*o koniach*).

Посоловѣть, *об.* **Соловѣть**.

Посоль, -сла, *м.* poseł.

Посольскій, poselski.

Посольство, -а, *н.* poselstwo.

Посольствовать, **posłować**, **poselstwo** **справоваć**.

Пососать, *об.* **Посасывать**.

Посотенный, *пск.* stami, po sto.

Посохлый, zeschły.

Посохнуть, *об.* **Посыхать**.

Посохъ, -а, *здр.* **посошень**, -шка, *м.* laska, kij; || laska **pastusza** **zakrzywiona**; || **pastorał** (*biskupi*).

Посѣшникъ, -а, *м.* podczas nabożeństwa **trzymający** **pastorał** **biskupi**.

Поспасть, **pospadać**, **opaść**; || **schudnąć**.

Поспать, **pospać**, **przespać** **się** **trochę**.

Поспесивиться, *об.* **Спесивиться**.

Поспесивѣть, *об.* **Спесивѣть**.

Поспѣлить, **spіować**.

Поспорить, **pokłócić** **się**, **powadzić** **się**, **posprzeczać** **się**; || **walczyć** **o** **pierwszeń-ство** **w** **czѣm**.

Поспѣвать, **поспѣть**, **dojrzewać**, **doj-rzeć**; || **коńczyć** **się**, **буć** **gotowym**, **przygo-тованым**; || **przychodzić**, **przyjść** **w** **porę**, **zdażyć**, **trafić**, **wystarczać**, **wystarczyć**.

Плоды **поспѣвають**, **owoce** **dojrzewają**.

Обѣдъ **поспѣлъ**, **obiad** **już** **jest** **gotów**.

Ваше **платье** **поспѣеть** **къ** **завтраму**, **szu-кня** **pańska** **będzie** **gotowa** **na** **jutro**. **Онъ**

поспѣлъ **на** **переличку**, **stanął** **w** **samej**

porę **do** **apelu**. **Я** **не** **поспѣлъ** **къ** **обѣду**,

не **trafiłem** **na** **obiad**. **Вы** **идѣте** **слиш-комъ** **скоро**, **я** **не** **могу** **поспѣть** **за** **вами**,

pan **idzie** **zbyt** **prędko**, **nie** **могу** **zdażyć** **za**

panem.

Поспѣлый, **dojrzały**.

Поспѣть, *об.* **Поспѣвать**.

Поспѣшать, **поспѣшить**, **spieszyć**, **spie-зуть** **się**. **Поспѣшить** **да** **людѣи** **наспѣ-шить**, **co** **nagle**, **to** **po** **djabie**.

Поспѣшествовать, pomagać, dopomagać, wspierać.

Поспѣшительный, rozpieszny, rozpieszajacy.

Поспѣшить, *об.* Поспѣшать.

Поспѣшливо, *об.* Поспѣшно.

Поспѣшливость, *об.* Поспѣшность.

Поспѣшливый, rozpieszny, skory, przedki.

Поспѣшно, *пск.* spiesznie, przedko, skoro.

Поспѣшность, -и, *ж.* rospiech, przedkość, skorość, szybkość, popędliwość, poręczność. Это дело требуетъ поспѣшности, ten interes nie cierpi zwłoki.

Поспѣшный, spieszny, rozpieszny, przedki, skory; || потушный (*wiatr*).

Посрамитель, -я, *м.* szkalownik, człowiek łączący kogo.

Посрамительница, -ы, *ж.* kobieta łącząca kogo.

Посрамительно, *пск.* haniebnie, ohydnie.

Посрамительный, haniebny, ohydny.

Посрамить, *об.* Посрамлять.

Посрамление, -я, *н.* sromota, hańba, wstydy, niesława.

Посрамлять, посрамить, hańbić, shaftić kogo, zawstydząć, zawstydzić, zniesławić; || Посрамляться, hańbić się, zawstydząć się. *Imsl. b.* посрамлённый, zhańbiony, zawstydzony, zniesławiony.

Посреди, wśród, pośród.

Посредникъ, -а, *м.* pośrednik.

Мировой посредникъ, rozjemca. Отдать на рѣшение посредниковъ, zdać się на kompromis, skoczyć interest przez kompromis.

Посредница, -ы, *ж.* pośredniczka.

Посреднический, pośredniczy, polubowny, pojednawczy.

Посредничество, -а, *н.* pośrednictwo.

Посредственно, *пск.* pośrednio, miernie.

Посредственность, -и, *ж.* mierność, mierny stan, brak zalet.

Посредственный, mierny, pomierny, średni, rozpólny, nieszczególny; || pośredni, nie wprost dotyczący.

Посредство, -а, *н.* środek, sposób; || посредничество.

Посредствомъ, *пск.* za pośrednictwem, za pomocą czego.

Посрывать, podrównać, uczynić nieco równym.

Посрочно, *пск.* terminami, w terminach.

Посрочный, opłacony lub wydawany w terminach.

Поссорить, *об.* Ссорить.

Поставецъ, -вца, *м.* szafka; || kredens.

Поставить, *об.* Поставлять.

Поставна, -и, *ж.* dostawa, liwerunek; || postawienie (*posąg, pomników*); || *Teatr.* wystawienie (*sztuki na scenie*). Снять поставну, przedsięwziąć liwerunek, podjąć się dostawy czego.

Поставление, -я, *н.* postawienie, wystawienie, naznaczenie.

Поставить, postawić, stawić, postawić gdzie, wystawiać, wystawić, umieszczać, umieścić, przystawiać, przystawić; || przykładać, przyłożyć; || dostarczać, dostarczyć czego; || wyświęcać, wyświęcić (*на księdza*); || Поставляться, być stawianym, postawianym, umieszczanym, dostarczаным i t. d. Поставить на часы, postawić на варце. Поставить бани, postawić bańki. Поставить мұшну нъ загалму, postawić wezykatorję на kark. Поставить муну на армію, dostarczać mąkę dla wojska. Поставить въ священника, wyświęcić на księdza. Поставить солдаты въ строй, uszykować żołnierzy. Поставить ремизъ, zrobić remizę (*w kartach*). Поставить оперу на сцену, wystawić оперę на scenę. Поставить солдаты на постой, поміестиć żołnierzy на kwatery. * Поставить на своёмъ, postawić на swoim. Поставляю себя за счастье служить вамъ, uważамъ за szczęście służyć panu. Долгомъ поставляю предупредить васъ, pocztyuję за obowiązek uprzedzić pana. Поставить въ необходимость, *об.* Необходимости. Поставить что кому на видъ, *об.* Видъ. Ему поставили въ обязанность сдѣлать это, на него włożono obowiązek zrealizować to. Ему поставили въ вину зтотъ поступокъ, obwiniono go за ten postępek. *Imsl. b.* поставленный, поставiony, umieszczony, przyłożony i t. d.

Поставной, dostawny, dostawiony, dostarczony.

Поставочный, dostawny, liwerunkowy.

Поставщикъ, -а, *м.* dostawca, liwerant.

Поставщица, -ы, *ж.* dostarczająca potrzebę do magazynów lub składów.

Поставъ, -а, *м.* krośna tkackie; || каміеи мұшнські; || szafka; || кавалъ тканiny krosienkowej.

Постадно, *пск.* stadami, trzodami.

Постановить, *об.* Постановлять.

Постановна, -и, *ж.* postawienie, stawianie; || выставление (*sztuki teatralnej*).

Постаковление, -я, *н.* rozporządzenie, postanowienie, przepis, nakaz; || *об.* Постановна, Постановление приговора, zapadnięcie wyroku, wydanie wyroku.

Постановлять, постановить, postanawiać, postanowić, ustanawiać, ustanowić, uchwalać, urządzać, urządzić, udeterminować. Постановить правила, położyć zasady. Постановить приговоръ, рѣшение, wydać wyrok. *Imsl. b.* постановленный, postanowiony, uchwalony, udeterminowany.

Постараться, *об.* Стараться.

Постариковски, *пск.* jak staremu przystoi.

Постарѣлый, zastarzały.

Постарѣть, *об.* Старѣть.

Постатѣно, *пск.* kategorjami.

Постегать, wychłostać różgami; || *пск.* pikać (*suknię, koldrę*).

Постельіполе, -я, *n.* *Вод. rogownica (rod-mia).*

Постѣль, -я, *zdr.* постельна, -я, *ж.* ро-
щел, іѣзко послане; || пласка строна се-
глы lub тафii; || *Artyl.* pomost baterji.

Постельный, рошциелny.

Постѣля, -и, *ж.* об. Постель.

Постепенно, *psk.* stopniowo, stopniami.

Постепенность, -и, *ж.* stopniowosc.

Постепенный, stopniowy.

Постепеновець, -вца, *m.* человек ро-
щерову.

Постерѣтъ, об. Стерѣтъ.

Постерѣчь, об. Стерѣчь.

Постигать, постигнуть, постичь, spro-
тыкаѣ, sproткаѣ, przytrafiaѣ się, przytrafiѣ
się; || нарадаѣ, schwyciѣ (*o chorobie*); || docie-
ciekaѣ, dociee, pojmowaѣ, pojąѣ, przeni-
kaѣ, przeniknaѣ; || быѣ dociekanym, poj-
mowanym. Его постигла внезапная бо-
лѣзнь, naradła go nagła choroba. Меня
постигло несчастье, nieszczęście mnie
sprotkało. Я постигла твой намѣренія,
pojmuje twoje zamiary. *Imsl. b.* пости-
гнутый, постиженный, pojęty, docieczony,
przenikniony i t. d.

Постигнѣніе, -ія, *n.* doścignienie, dosię-
gnięcie, pojęcie, przeniknienie.

Постигнимость, -и, *ж.* zrozumiałość, jas-
ność.

Постигнимый, zrozumiały, jasny, poję-
ty.

Постиллѣ, -ы, *ж.* gatunek gęstych powi-
deł z owoców.

Постиллѣть, постлѣть (*cz. przysz. по-
стелѣ*), рошциелаѣ, postaѣ, rozšcielaѣ, ро-
zesлаѣ, rozrošcieraѣ, rozpostrzeѣ; || *Пости-
дѣться*, быѣ рошциеланym, rozšciеланym.
Калѣ постѣлеш, такъ и выспишься,
Przyd. як кто рошциеле, так się i wyspi.
Imsl. b. постланный, posłany, rozesłany,
rozpostarty.

Постилла, -я, *zdr.* Постилочна, *ж.* посла-
ние; || рошциѣлка dla bydła.

Постирѣть, wypraѣ trochu.

Поститься, рошциѣ, zachowywaѣ post.

Постичь, об. Постигать.

Постлѣть, об. Постиллѣть.

Постиникъ, -а, *m.* ustawicznie poszczęcy.

Постиница, -ы, *ж.* ustawicznie poszczęca.

Постинчанье, -нья, *n.* poszczenie, za-
chowywanie postu.

Постинчать, рошциѣ, zachowywaѣ post.

Постинический, właщциwy poszczęcy
ustawicznie.

Постинчество, -а, *n.* poszczenie, nie je-
дzenie pokarmów mięsnych, wstrzemięzli-
wość.

Постный, postny. * **Постное лицо**, wy-
chudła twarz. **Постное масло**, olej wy-
щозочny z nasienia konopnego.

Постой, -ѣя, *m.* nocleg; || *Woj.* kwate-
runek. Билѣтъ на постой, palet kwate-
runkowy. Свобода отъ постоя, uwolnie-

nie od kwaterunku. Свободный отъ по-
стоя, wolny od kwaterunku. **Поставить**
на постой, pomieścić на kwaterunku..

Постойный, kwaterункowy.

Постонатъ, об. Стонатъ.

Постопно, *psk.* guzami, licząc на guzu
(*o papierze*).

Посторониться, об. Сторониться.

Посторонний, obcy, postronny, cudzo-
ziemski, inny, innego rodzaju; || przypad-
kowy, zdarzający się trafem, od czasu do
czasu, przydatkowy. **Посторонние люди**,
obcy ludzie. **Посторонния обстоятель-
ства**, okoliczności przypadkowe. **Постор-
онние доходы**, dochody przydatkowe.

Постоялецъ, -льца, *m.* lokator.

Постоялица, -ы, *ж.* lokatorka.

Постоялое, -аго, *n.* komorne, opłata za
mieszkanie.

Постоялый, do mieszkania, do kwate-
runku należący. **Постоялый дворъ**, ober-
ża, karczma.

Постояльщикъ, об. Поотоялецъ.

Постояльщица, -ы, *ж.* об. Постоялица.

Постоянно, *psk.* stale, z wytrwałością,
nieustannie.

Постоянность, -и, *ж.* об. Постоянство.

Постоянный, stały, stateczny, porządny.

Постоянство, -а, *n.* stałość, stateczność.

Постоять, postaѣ, побуѣ przez czas ja-
кіś на miejscu stojąc, zatrzymaѣ się; || =
за ногѣ либо, obroniѣ, trzymaѣ czyją stro-
нѣ. **Постой здѣсь**, пока я возвращуся,
zatrzymaj się tu aż wrócę. **Постой**, ро-
стой, wstrzymaj się! Онъ за себя постѣ-
ять, он nie ustąpi ani kroku.

Пострадать, przecierpieѣ, ucierpieѣ, ро-
ниѣ cierpienia.

Постраствовать, powędrowаѣ przez
czas jakiś.

Постращѣть, postraszyć, trochę nastra-
szyć.

Постригать, постричь, postrzygaѣ, ро-
strzydъ (*np. laika na stan duchowny*); ||

Постригаться, быѣ postrzyżonym. **По-
стричься въ монахи**, wstąpiѣ do zakonu,
zostaѣ mnichem. *Imsl. b.* постриженный,
postrzyżony.

Постриженецъ, -нца, *m.* postrzyżeniec,
do klasztoru postrzyżony, mnich.

Постриженница, -ы, *ж.* do klasztoru ро-
strzyżona, mniszka.

Постриженіе, -ія, *n.* postrzyżyny.

Постричь, об. Постригать.

Построгать, poheblowaѣ. *Imsl. b.* ро-
строганный, poheblowany.

Построеніе, -ія, *n.* stawianie, budowa-
nie; || rozkład, układ; || *Mat.* konstrukcja.

Постройна, -я, *ж.* budowanie, budowla.

Построить, zbudowaѣ, wybudowaѣ; ||
Woj. ustawiѣ w szereg, rzędem, uszyko-
waѣ, uformowaѣ; || Построиться, быѣ wy-
будowanym; || uszykowaѣ się, uformowaѣ
się. *Imsl. b.* построенный, wybudowany,

ustawiony w szereg, uszykowany, uformowany.

Постройщикъ, -а, *m.* budujący.

Постройка, -и, *zdr.* постройочна, *ж.* роstronek ziemnienny lub konopny.

Постройочный, постройочный, od роstronka.

Постройно, *psk.* wierszami, od wiersza.

Постройный, od wiersza płacony lub liczony.

Пострѣль, -а, *m.* *Med.* apopleksja; || рsotnik, swawolnik.

Пострѣлять, postrzelać.

Пострапать, *ob.* Стряпать.

Пострахать, *ob.* Страхнуть.

Постудить, wystudzić trochę.

Постунать, *ob.* Постучать.

Поступивать, postukiwać.

Поступательный, postępujący, stopniowy, stopniowany.

Поступать, поступить, postępować, роstarć, obchodzić się, obejść się z kim, traktować kogo (*w jaki sposób*); || wchodzić, wejść; || Поступаться, ustępować, odступować, rzec się praw do czego. Онъ поступилъ дурно въ этомъ дѣлѣ, онъ źле роstarпилъ в тѣй справіе. Поступать благоразумно, разумне postępować. Поступить противъ заповѣди Божіей, przekroczyć przykazanie Boskie. Поступить на службу, wstąpić do służby. Поступить въ рекруты, zostać rekrutem. Имѣние поступило въ казну, majątek skonfiskowano na skarb. Въ сенатъ поступило прошѣние, do senatu zanesioną została prośba.

Поступленіе, -іа, *n.* wejście, wniїście; || objęcie (*urzędu, posady*); || wprowadzenie czego; || wpływ, wpłynienie dochodów (*do skarbu*). Поступленіе въ должность, на службу, przyjęcie urzędu, wejście do służby. Поступленіе податей, wpłynienie podatków

Поступной, ustąpniony, odstąpniony.

Поступокъ, -па, *m.* postępek, postępowanie, czynunek.

Поступчивый, powolny.

Поступь, -и, *ж.* chód, stąpanie, ruch.

Постучать, Постучаться, zapukać, роstrukać.

Постъ. (*przyp. dr.* поста), post; || (*przyp. dr.* поста), *Woj.* stanowisko, posterunek. Наблюдать постъ, zachowywać post. Наложить постъ, nakazać post. Великий постъ, wielki post. Рождественный постъ, adwent. Петровъ постъ, post (cztero-tygodniowy) przed świętem Piotra i Pawła. Успенский постъ, post (dwa tygodnie) przed świętem Wniebowzięcia N. Panny Marji.

Постыдять, *ob.* Постыжать.

Постыдно, *psk.* haniebnie, ohydnie.

Постыдный, haniebny, ohydny.

Постыжать, постыдить, zawstydzать, zawstydzić, hańbić, zhańbić; || Постыжаться, wystydzić się; || być zhańbionym.

Постылость, -и, *ж.* oziębłość, obojętność, wstręt, obrzydzenie do czego.

Постылый, obrzydliwy, odrażający, nieprzyjemny, niemiły.

Постыльть, опостыльть, stawać się, stać się obrzydliwym, odrażającym, nieprzyjemnym, niemiłym.

Посу́да, -ы, *ж.* naczynia stołowe, statki.

Посудина, -ы, *ж.* jakiegokolwiek naczynie.

Посудинный, -а, *m.* szafa lub półka kuchenna.

Посудяться, посудиться (чѣмъ), роżу-чаać, роżуczyć со кому, pomagać, pomóc komu w czym.

Посулить, *ob.* Сулить.

Посуль, -а, *m.* obietnica, rzecz obiecana.

Посульный, obiecany.

Посунуть, *ob.* Посовывать.

Посуливать, посулить, *ob.* Насуливать.

Посурмить, poczernić (*brwi*).

Посуточно, *psk.* od doby do doby, со 24 godzin.

Посуточный, od doby до dobytrwający, со 24 godzin.

Посу́тжить, *ob.* Сутяжить.

Посу́ху, *psk.* ładem, на ładzie.

Посушить, posuszyć, wysuszyć.

Посчастливиться, *nieos.* poszczęścić się, udać się, powieść się. Ему посчастливилось выиграть въ лотерею, poszczęściło mu się wygrać na loterję.

Посчастливить, *nieos.* poszczęścić się. Сегодня ему посчастливило въ игрѣ, dziś służyło mu szczęście w grze.

Посчитать, роrachować; || Посчитаться, роrachować się; || * покłócić się.

Посы́лание, -іа, *n.* posyłanie, wysyłanie.

Посы́лать, послать, посылать, posłać, wysyłać, wysłać, przesyłać, przesłać; || Посы́латься, być posyланым. *Imśl. b.* по́сланный, posłany.

Посы́лка, -и, *ж.* *zdr.* посылочна, posyłanie, posłanie, przesyłka, przedmiot przesyłany, paczka; || *Log.* główna propozycja w syllogizmie.

Посы́лочный, używany до przesyłek; || до записывания przesyłek służący (*np. rejestr*).

Посы́льный, -ого, *m.* posłaniec.

Посы́льщикъ, -а, *m.* posyłaacz, odsyłaacz, роsyłający со dokąd.

Посы́льщица, -ы, *ж.* роsyłaczka, odsyłaaczka, роsyłająca со dokąd.

Посы́пание, -іа, *n.* posypywanie.

Посы́пать, посыпать, роsyрywać, роsyрać, usuрывать, usuрać, nasурывать, nasурać; || Посы́паться, сураć się, роsyрывать się. *Imśl. b.* посыпанный, роsyрany.

Посы́пка, -и, *ж.* sypanie, роsyрание; || rzecz до роsyрywania.

Посы́хать, посохнуть, роsyрхаć, роschnąć (*o roślinach*).

Посѣ́вать, посѣять, siać, посiewać, засiewać, zasiać. *Imśl. b.* посѣянный, роsiany, zasiony.

Посѣвъ, -а, *m.* sianie, zasiew, wysiew siejba.

Посѣдѣлый, posiwiaty, osiwiaty.

Посѣдѣть, *ob.* Сѣдѣть.

Посѣнать, посѣчь, рабаць, porabać, росяць, росячаць; || * chłostać, ćwiczyć; || **Посѣнаться**, być rąbanym, wycinanym. *Imsl. b.* посѣченый, посѣченый, porąbany, росячу; || * wychłostany, ćwiczony.

Посѣвъ, -а, *m.* spuszczenie drzew w lesie, ścinanie, wyrub; || przetrzczenie, skaleczenie.

Посѣрить, rozsiarkować.

Посѣрѣть, szarzym się stać.

Посѣсть, -а, *m.* siedzenie na jajach, wysiadanie na jajach.

Посѣтитель, -я, *m.* odwiedzający drugiego w jego domu, gość.

Посѣтельница, -ы, *ż.* odwiedzająca kogo, oddająca wizytę, gościa.

Посѣтовать, narzekać, lamentować przez czas jakiś.

Посѣщать, посѣтить, odwiedzać, odwiedzić, nawiedzać, nawiedzić kogo, uczęszczać gdzie; || dotknąć czém. **Посѣтить** пріятеля, odwiedzić przyjaciela. Онъ посѣщаетъ только театр, uczęszcza tylko do teatru. Господь посѣтилъ его тяжкою болѣзnią, Bóg go nawiedził ciężką chorobą. Зараза посѣтила эту страну, zaraza dotknęła ten kraj. *Imsl. b.* посѣщенный, odwiedzony, nawiedzony.

Посѣщение, -я, *n.* odwiedziny, nawiedziny, wizyta.

Посѣять, *ob.* Посѣвать.

Посяганіе, -я, *n.* об. Посягательство.

Посягатель, -я, *m.* ten co porywa się na kogo, na co, naruszający cudze prawo, robiący kpmu krzywdę zuchwale, napadający na kogo.

Посягательница, -ы, *ż.* ta co porywa się на kogo, на co, naruszająca cudze prawo, robiąca komu krzywdę zuchwale, napadająca на kogo.

Посягательный, popełniający zamach, naruszający, nadwężający.

Посягательство, -а, *n.* zamach.

Посягать, посягнуть, popełniać, popełnić zamach на co, przeciw czemu, targnąć się на co.

Потаѣница, -ы, *ż.* *Boz.* łuskienik sprolity.

Потаѣнно, *psk.* potajemnie, skrycie.

Потаѣнность, -и, *ż.* tajemniczość, skrytość.

Потаѣнный, tajemny, tajny, potajemny, skryty.

Потазать, *Gmin.* potając, wyburzyć.

Потайникъ, -а, *m.* miejsce tajemne, skryte; || skała w morzu, szkopuń.

Потайной, *ob.* Потаѣнный.

Потакало, -ы, *wsp. ob.* Потакальщикъ.

Потакальщикъ, -а, *m.* potakiwacz, za wiele potakający komu.

Потакальщица, -ы, *ż.* potakiwaczka, za wiele potakająca komu.

Потаканіе, -я, *n.* potakiwanie, potakanie.

Потакать, потакнуть, potakiwać, potakować.

Поталкивать, потолкать, потолкнуть, potargać, potargać, poruchać, porchnąć. *Imsl. b.* потолкнутый, potargony, porchnięty.

Поталь, -и, *ż.* cienka blaszka miedziana dla pokrycia czegokolwiek zamiast pozłoty.

Потанцовать, potaćcować.

Поталивать, потопить, opalać, opalić piec, napalać, napalić.

Потатывать, потоптать, подептувать, подептаць. *Imsl. b.* потоптанный, подептаны.

Потарачить, *ob.* Тарачить.

Потасна, *ob.* Потасовна.

Потаскивать, потаскать, ciągnąć, роцяgnąć powoli, wlec, powlec; || **Потаскиваться**, ciągnąć się, wlec się. *Imsl. b.* потасканный, роцяgnięty powleczoney.

Потаскуха, Потаскушка, -и, *ż.* nierządnicа.

Потаскушничать, prowadzić życie nierządne.

Потасовна, -и, *ż.* czubienie, targnienie kogo за czub, за włosy. Ему дали славную потасовку, wyczubiono go porządnie.

Потассий, -я, *m.* potassium (ciężko metaliczne).

Потатуйна, -и, *ż.* dudek (ptak).

Потатчинь, -а, *m.* psujący dziecko piezczotami, *ob.* Потакальщинь.

Потатчица, -ы, *ż.* psująca dziecko piezczotami, *ob.* Потакальщица.

Потачливый, potakający.

Поташный, potasowy, potażowy.

Поташь, -а, *m.* potaż.

Поташить, роцяgnąć, powlec, porwać; || **Поташиться**, роцяgnąć się, powlec się.

Поттвердить, utwierdzić sobie w pamięci.

Потворникъ, *ob.* Потатчинь.

Потворница, -ы, *ż.* *ob.* Потатчица.

Потворство, -а, *n.* potakanie.

Потворствованіе, -я, *n.* *ob.* Потворство.

Потворствовать, *ob.* Потакать.

Потворщинь, -а, *m.* *ob.* Потатчинь.

Потѣть, потѣчь, cieć, płynąć.

Потѣнь, -а, *m.* ślad, znak pozostały od płynu, od cieczy.

Потѣмки, -монь, *mn.* ciemność, zmrok. Мы выѣхали изъ города уже въ потѣмкахъ, wyjechaliśmy z miasta już o zmroku. Сидѣть въ потѣмкахъ, siedzieć po ciemku.

Потемнить, *ob.* Потемнѣть.

Потемнѣлый, росяемнially.

Потемнѣніе, -я, *n.* zaciemnienie, ocieimnienie.

Потемнѣть, *ob.* Темнѣть.

Потемнѣть, потемнѣть, zaciemnić, za-

ciemnić, zaćmić; || Потемняться, być za-
ciemnianym. *Imst. b.* потемнѣнный, за-
ciemниону, заćmiону.

Потеплѣть, *об.* Теплѣть.

Потеребѣть, *об.* Теребѣть.

Потерѣть, *об.* Потирѣть.

Потерпѣть, прзецерпѣть, wycierpieć; ||
cierpieć, znośić, dozwalać, pozwalać na со.
Я не потерплю такихъ беспорядковъ, не
буде cierpieć takiego nieporządku. По-
терпѣть большіе убытки, ponieść wielkie
straty. Потерпѣть кораблекрушеніе, na-
razić się na rozbicie okrętu. Потерпите
немного, miejcie trochę cierpliwości.

Потерпѣвшій, uszkodowany, pokrzyw-
dzony.

Потеря, -и, *ж.* strata czego, zguba, szko-
да, uszczerbek.

Потерять, *об.* Терять.

Потесь, -и, *ж.* drygawka (*rude* stratiwa-
ny).

Потѣчь, zacząć ciec.

Потирание, -ія, *n.* nacieranie pociera-
nie.

Потирать, потерѣть, pocierać, potrzebować;
|| Потираться, nacierać się, ucierać się.

Онъ довольно потѣрся въ свѣтѣ, zna
dobrze świat, dosyć żył w świetle.

Потирь, -а, *m.* kielich kościelny.

Потискивать, потискнать, przyciskać,
przyciskać.

Потитулъ, *psk.* Prawo. (*mówi się o prob-
bach na imię Najjaśniejszego Pana*): we-
дług wiadomej formy, z zachowaniem praw-
nem przepisanych warunków.

Потихоньку, *psk.* zdr. potixohonьку,
cichutko, cichuteńko.

Поткнуться, *об.* Спотыкаться.

Потливость, -и, *ж.* łatwość pocenia
się.

Потливый, łatwo pocący się.

Потникъ, -а, *m.* potnik, pilśń pod sio-
дło, wojłok.

Потный, sposony; || wilgotny (*o ziemi,
o polach*).

Потовой, potowy, potny, od potu. Пото-
вая баня, łaźnia parowa. Потовыя капли,
krople sprawujące poty. * Потовая копѣй-
ка, grosz w pocie czoła zarobiony.

Потогонный, *Med.* poty sprawujący.

Потокъ, -а, *m.* potok, strumień.

Потоліку, *psk.* Star. tyleż, o tyle.

Потолкнать, porchać, poszturchać; ||
Потолкаться, tłuc się. *Я довольно по-
толкнлся между людьми, dosyć tłukłem
się po świecie.

Потоловать, pomówić, rozmówić się.

Потолокъ, -лнѣ, *m.* pułap, sufit.

Потолочина, -ы, *ж.* belka lub tarcica su-
fitowa.

Потолочный, pułapowy, sufitowy.

Потолочъ, potłasc, stłuc.

Потолстѣлый, pogrubiały, utyły.

Потолстѣть, utuć, pogrubieć.

Потоль, потолѣ, *Star. об.* Дотолѣ.

Потомно, *psk.* tomani, częściami.

Потомонъ, -ица, *m.* potomek; || *m.* По-
томни, potomstwo.

Потомственно, *psk.* dziedzicznie, spad-
kiem.

Потомственный, dziedziczny, spadły na
кого w spadku.

Потомство, -а, *n.* potomstwo.

Потому, *psk.* dla tego, albowiem.

Потонуть, *об.* Потопать.

Потончать, потонѣть, *об.* Тончать, Те-
нѣть.

Потопать, потопнуть, потонуть, tonać,
potonać.

Потопить, *об.* Потопливать, потоплять.

Потопленіе, -іе, *n.* zatopienie, zalanie.

Потоплый, zatopiony.

Потоплять, потопить, zatapiać, zatopić,
zalewać, zalać; || Потопляться, być zata-
pianym, zalewanym. *Imst. b.* потоплен-
ный, zatopiony, zalany.

Потопный, potopowy, z czasów poto-
pu.

Потоптать, *об.* Потоптывать.

Потопъ, -а, *m.* potop.

Поторапливать, поторопить, naglić,
znaglić, przyspieszać, przyspieszyć, popę-
dzать, popędzić; || Поторапливаться, пото-
ропиться, śpieszyć, pośpieszyć, śpieszyć
się.

Поторговать, potargować, pohandlo-
wać; || Поторговаться, potargować się.

Потормошить, *об.* Тормошить.

Поторопить, *об.* Поторапливать.

Потосновать, smuć się przez czas ja-
kiś.

Поточина, -ы, *ж.* potok, strumień.

Поточить, naostrzyć trochę, *об.* Те-
чить.

Поточный, potokowy, od potoku.

Потрава, -ы, *ж.* stratowanie przez by-
дло (*zasianych gruntów*).

Потравить, poszczawać (*zającą, wilka
i t. d.*); || wypasać, spaść, stratować przez
byдло (*łąkę, zboże*). *Imst. b.* потравлен-
ный, poszczwany; || spaszony, stratowa-
ny.

Потрѣта, -ы, *ж.* wydatek, ekspens, koszt,
strata.

Потрѣтитъ, *об.* Трѣтитъ.

Потрафлять, потрафить, potrafić, po-
trafić, umieć co zrobić; || dogadzać, dogo-
dzić komu. На него трудно потрафить,
trudno mu dogodzić. *Imst. b.* потраф-
ленный, trafony.

Потрѣба, -ы, *ж.* potrzeba.

Потребитель, -я, *m.* spozrywca, konsu-
ment.

Потребительница, -ы, *ж.* która со ро-
требује, spozuwająca.

Потребить, *об.* Потреблять.

Потреблѣніе, -іе, *n.* spozycie, konsump-
cja, spozywanie piodbów.

Потреблять, потребить, sprożyć, wyprzebować; || **Потребляться**, być sprożanym, potrzebowanym. *Imsl. b.* **потреблённый**, sprożyty, wyprzebowany.

Потребникъ, -а, *m.* *ob.* **Требникъ**; || *ob.* **Опрѣснокъ**

Потребно, *nieos.* trzeba, potrzeba jest. **Потребность**, -и, *ż.* potrzeba, konieczność. **Потрѣбный**, potrzebny, niezbędny, konieczny.

Потребовать, *ob.* **Требовать**. **Потребовивать**, **потребовивить**, zatrząść, zarwożyć, niepokoić, zniepokoić; || **Потребовиваться**, **потребовивиться**, trwożyć się, lękać się, bać się o co. *Imsl. b.* **потребовивенный**, zatrwożony, zniepokojony.

Потрепать, obderzeć łyczko z konopi lub lnu; || poklepać.

Потрѣсать, *Gmin.* zeżreć. **Потрѣсаться**, porękać się, potrzaskać się.

Потрѣсивать, trzaskać, pukać. **Потрѣтно**, *psk.* kwartalnie, co trzy miesiące.

Потрогивать, **потрогать**, dotykać, dotykać zlekka, ruszać, poruszać.

Потроховый, patrochowy, od patrochów, *ob.* **Потрохъ**.

Потрохъ, -а, *m.* patroch, wnętrze, wnętrzności, kiszki.

Потрошѣние, -ія, *n.* patroszenie, wyjmowanie wnętrzności, czyli patrochów, szczególnież zwierzęcych.

Потрошилщикъ, -а, *m.* ten co patroszy, wnętrzności wyjmuje (*zwierzęce*).

Потрошить, **выпотрошить**, patroszyć, **wypatroszyć**, wnętrzności wyjmować (*zwierzęce*). *Imsl. b.* **потрошеный**, wypatroszony.

Потрудить, trudzić, niepokoić; || **Потрудиться**, trudzić się, mozolić się; || ***пофатыговать** się.

Потрунить (**надъ кѣмъ**, **надъ чѣмъ**), **podrwić** (*z kogo, z czego*), nieco pożartować, pośmiać się.

Потрясать, **потрясти**, trząść, **wstrząсać** czѣm, **potrzасаć** czѣm, **wzruszać**, **poruszać** co; || **Потрясаться**, **wstrząсаться** się, **poruszać** się. *Imsl. b.* **потрясѣнный**, **wstrząснѣтый**.

Потрясѣние, -ія, **wstrząснѣние**, **wzruszenie**, **wzbурzenie**.

Потряхивать (**что**, **чѣмъ**), **potrzасаć**. **Потуги**, -овъ, *m. mn.* boleści przed **połogiem**.

Потуда, *psk. Gmin.* potąd, pótу. **Потумивать**, **потумить**, **вмусиць** się, **zamusicь** się przez czas jakiś.

Потузить, wyczубиць kogo.

Потуплять, **потупить**, **spuszczać**, **спусиць** (*oczy, głowę*); || **потупляться**, być **nachylanym**, **spuszczanym** na dół. *Imsl. b.* **потупленный**, **spuszczony** na dół.

Потуривать, **потурить**, **naглиць**, **poręсać**, **popędzić** kogo.

Потусклиый, **posiemniały**.

Потускнуть, *ob.* **Тускнуть**.

Потускнѣлый, *ob.* **Потускнѣлый**.

Потускиеть, *ob.* **Тускнуть**.

Потухать, **потухнуть**, **gasnąć**, **zgasnąć**.

Потухлый, **zgasły**.

Потухнуть, *ob.* **Потухать**.

Потучнѣть, *ob.* **Тучнѣть**.

Потушати, **потушить**, **gasić**, **pagaszać**, **pagasić**, **zgaszać**, **zgasić**; || ***zaspakajać**, **zaspokoić**, **ukoić**, **uciszyć**.

Потушѣние, -ія, *n.* **pagaszenie**, **zgaszenie**.

Потчивать, **częстować**.

Потщаться, *ob.* **Тщиться**.

Поть, -а, *m.* **pot**.

Поть, -а, *m.* (**рыба**), **potfisz**, **gatunek** **wieloryba**.

Потылица, -ы, *ż.* *Gmin.* **silne uderzenie** **w kark**, **szturchaniec**, *ob.* **Затрѣщина**.

Потысячно, *psk.* **tyśiącami**, **po tyśiąc**.

Потѣлый, **spotniały**.

Потѣние, -ія, *n.* **spocenie** się.

Потѣснить, **ścisnąć**, **stulić**; || **Потѣсниться**, **ścisnąć** się, **przytulić** się **do czego**;

|| **żenować** się, **przymuszać** się. *Imsl. b.* **потѣснѣнный**, **ściesnѣiony**.

Потѣть, **pocić** się.

Потѣха, -и, *ż.* **posiecha**, **uciecha**, **rozrywka**, **zabawa**.

Потѣшатъ, **потѣшить**, **bawić**, **zabawiać**, **zabawić**, **rozrywać** kogo; || **Потѣшаться** (**чѣмъ**), **bawić** się, **rozrywać** się, **pedzić** **czas** **na zabawie**; || = **надъ кѣмъ**, **żartować** **z kogo**.

Потѣшливый, **pociesny**, **zabawny**.

Потѣшникъ, -а, *m.* **śmieszek**, **żartownik**, **facecjonat**, **trefniś**.

Потѣшный, **zabawny**, **wesoły**. **Потѣшный**, **огонь**, **fajerwerk**. **Потѣшная** **рота**, **kompanja** **utworzona** **z młodzieży** **szlacheckiej** **przez Piotra W.** **za młodu**.

Потягаться, **poprawować** się, **poprosować** się.

Потягиваніе, -ія, *m.* **posiąganie**.

Потягивать, **потянуть**, **posiągać**, **posiąгnać**, **powlec**; || *Gmin.* ***upijać** się; || **Потягиваться**, **wyciągać** się, **wyciąгnać** się, **posiągać** się, **posiąгnać** się. *Imsl. b.* **потянутый**, **posiąгнѣтый**, **powleczony**.

Потяговый, **posięgłowy**, *ob.* **Потягъ**.

Потягъ, -а, *m.* **posięgiel**.

Потянуть, *ob.* **Потягивать**.

Поубавить, **zmniejszyć** trochę.

Поубрать, *ob.* **Убрать**.

Поубыть, **убыć**, **zmniejszyć** się.

Поудале, *stop. wyż.* **przyniotn.** **Удалый**, **śmielý**, **odważniejszy**, **waleczniejszy**.

Поудить, **połowić** **węдą**.

Поужинать, *ob.* **Ужинать**.

Поужить, *ob.* **Ужить**.

Поумничать, *ob.* **Умничать**.

Поумнѣть, *ob.* **Умнѣть**.

Поунать, *ob.* **Унать**.

Поупрямиться, *ob.* **Упрямиться**.

Поурочно, *psk.* wyznaczając robotę na zadania.

Потру́, *psk.* z gana.

Почуаць, поучить (ногó, чегу́), nauczać, nauczyć (kogo, czego), dawać naukę; || Почуа́цца (чегу́), uczyć się, czerpać naukę.

Почу́еніе, -іа, *n.* nauka, nauczanie; || казаніе.

Почу́ительный, nauczający, dydaktyczny.

Почу́ить, *об.* Почуа́ть, проуча́ть.

Пофантазі́ровать, być w marzeniu przez czas jakiś.

Пофанфаро́нить, odznaczyć się fanfaronadą.

Поплòтски, *psk.* po marynarsku.

Попрант́ить, *об.* Франт́ить.

Похáбникъ, -а, *m.* bezwstydnik, bezczelny.

Похáбница, -ы, *ж.* bezwstydnica, bezczelnicą.

Похáбничать, dopuszczać się bezwстыдн.

Похáбно, *psk.* bezwстыдnie, bezczelnie, sromotnie, sprośnie.

Похáбный, bezwстыдный, bezczelny, sromotny, sprośny.

Похáбство, -а, *n.* bezwстыд, bezczelność sprośność.

Похáбствовать, *об.* Похáбничать.

Похáживать, походить, przechadzać się, przejść się; || uczęszczać do kogo.

Похвала́, -ы, *ж.* pochwała. Превозно́сить ногó похвала́ми, *об.* Превозно́сить.

Похвалéние, -іа, *n.* pochwalanie.

Похвал́ивать, pochwalać, wychwalać.

Похвал́ить, *об.* Похвал́ять.

Похвальба́, -ы, *ж.* przechwałka, chełpliwość.

Похва́льно, *psk.* chwalebnie, chlubnie.

Похва́льный, chwalebny, ehlubny, rochwalny, przynoszący pochwałę, godny pochwały, zasługujący na pochwałę. Похва́льное свидéтельство, list pochwalny (jako nagroda ucznióm za pilność w naukach). Похва́льное слóво, panegiryk, pochwała osoby.

Похвал́ять, похвал́ить, pochwalać, rochwalić; || Похвал́яться, wychwalać się, chełpić się; || być chwalonym. *Imśl. b.* похвалéнный, pochwalony.

Похва́рывать, często chorować, być chorowitym.

Похва́стать, chełpić się z czego.

Похватáть, pochwytać, rozchwytáć.

Похвáтски, *psk.* walnie, łepsko, śmiało, odważnie.

Похвер́ень, -а, *m.* Górn. tłuczka.

Похворáть, pochorować.

Похвóрецъ, -а, *m.* Górn. ruda tłuczкова.

Похил́еть, *об.* Хил́еть.

Похит́итель, -я, *m.* przynawłaszczyciel, wudzierca; || porywający gwałtem kobietę.

Похит́итель престóла, uzurpator, samozwaniec.

Похит́ительница, -ы, *ж.* przywłaszczycielka.

Похит́ить, *об.* Похищáть.

Похитр́ить, chyttrze postąpić.

Похищáть, похит́ить, chwytać, pochwyć, porywać, porwać; || przywłaszczáć, przywłaszczуć (*władzę*); || Похищáться, być chwytanym, porywanym. *Imśl. b.* похищéнный, schwytany, porwany, przywłaszczony.

Похищéние, -іа, *n.* zabor, porwanie, przywłaszczenie, pochwyccenie.

Похлéбать, *об.* Похлéбывать.

Похлéбна, -и, *ж.* zdr. похлéбочна, polewka, zupa.

Похлéбочный, polewczany, od polewki, zupy.

Похлéбывать, похлéбать, jeść, zjeść łyżką coś rzadkiego (*np. polewkę, zupę*), chlipać, chlipnąć, wciągać, wciągnąć w siebie.

Похлéстывать, похлестáть, trzaskać z biczа, chłostać, wychłostać, oćwiczyć.

Похлопотáть, *об.* Хлопотáть.

Похлòпывать, похлòпать, poklaskiwać, poklaskać.

Похлéбство, -а, *n.* pochlebstwo, pobłażanie.

Похмел́е, -ля, *n.* ból głowy od upicia się, od podchmielenia.

Похмел́ьный, czujący ból po przepiciu, od podchmielenia.

Походить (на что́, на ногó), być podobnym do kogo, do czego; || *об.* Похáживать.

Похòдна, -я, *ж.* chòд, ruch, stąpanie, postawa.

Похòдный, marszowy, polowy; || *покупну, odbył przedki mający (*o towarach*).

Похòдный лазарéтъ, ambulans, szpital idący za wojskiem.

Похòдь, -а, *m.* wyprawa wojenna, kampanja, pochòд, marsz (*wojska*); || *Mar.* wyprawa morska; || przewyżka w wodzie; || przedki odbył towarów.

Похòдя, *psk.* nieustannie, bez ustanku.

Похòждéние, -іа, *n.* awantura, przygoda.

Похòжий, podobny.

Похòжийничать, похòжийствовать, *об.* Хòжайничать.

Похолòдеть, *об.* Холодéть.

Похорон́ить, *об.* Похорон́ять.

Похорон́ьный, pogrzebowy.

Пòхороны, -рòнь, *mn.* pogrzeb.

Похорон́ять, похорон́ить, chować, rochować, grzebać, pogrzebać (*umarłego*); ||

Похорон́яться, być chowanym, grzebanym. *Imśl. b.* похоронéнный, pochowany, po-

grzebany

Похорòшьть, *об.* Хорошéть.

Похот́ливо, *psk.* požádliwie, lubieźnie.

Похот́ливость, -и, *ж.* požádliwòść, bieżność.

Похотливый, pożądlivy, lubieżny.
 Похотный, *об.* Похотливый.
 Похоть, -и, *ж.* *об.* Похотливость.
 Похотѣніе, -іа, *н.* żądza, chciwość.
 Похотѣть, pożądać, łakomić się na со.
 Поохотать, *об.* Хохотать.
 Похрабриться, *об.* Храбриться.
 Похрапывать, похрапѣть, chrapać, ro-
 chrapywać, chrapać.
 Похристіянски, *пск.* po chrześcijańsku.
 Похриотосываться, *об.* Христосывать-
 ся.
 Похромать, *об.* Хромать.
 Похудѣлый, schudziały, zmierzniały.
 Похудѣть, *об.* Худѣть.
 Похулить, *об.* Хулить.
 Похула, -и, *ж.* nagana, zgromienie.
 Похѣривать, похѣрить, wykreślać, wy-
 kreślić, wymazywać, wymazać. *Imśl. b.*
 вохѣренный, wykreślony, wymazany.
 Поцарѣпать, *об.* Царѣпать.
 Поцарски, *пск.* po carsku, po cesarsku.
 Поцарствовать, królować, panować
 przez czas jakiś.
 Поцвѣсті, pokwitnąć.
 Поцеремониться, *об.* Церемониться.
 Поцыгански, *пск.* po sydańsku.
 Поцѣловать, *об.* Цѣловать.
 Поцѣлуй, -уя, *м.* pocałunek, całuc.
 Почаививать, почаивать, mlaskać, mla-
 spać, pomlaskiwać, smokać, smoknąć.
 Почарочно, *пск.* mierząc na małe szkła-
 weczki.
 Почасту *пск.* często.
 Почаііе, *ія, н.* poczynanie, zaczęcie.
 Початой, poczęty, poczęty.
 Початонь, -тка, *н.* początek, poczęcie;
 || przęda, uprządek, pęczek; || *Gerold.*
 podługowaty rombus (*w herbie*).
 Почать, (*cz. przysz.* poczną), *об.* Почи-
 вать.
 Почаще, *ст. выж.* *пск.* często, częściej.
 Почва, -ы, *ж.* grunt, ziemia twarda, ро-
 клад.
 Почваніться, *об.* Чваниться.
 Почвенный, gruntowy, twardą ziemię
 stanowiący. Почвенное колесо, koło młyń-
 скіе poruszane wodą od dołu.
 Почеловѣчески, *пск.* po ludzku.
 Почему, почѣмъ, *пск.* dla czego, czemu,
 dla tego to; || jak, w jaki sposób, jakto!
 Почему онъ не приходитъ, czemu он не
 przychodzi? Вотъ почему я это сдѣ-
 лалъ, отъо то, для tego to zrobiłem. По-
 чему знать, что впередъ случится, czy
 można wiedzieć, co może się stać na przy-
 szłość. Почему вы знаете, skąd pan wie
 o тѣмъ?
 Почѣривать, почеркать, bazgrać, za-
 bazgrać.
 Почеркъ, -а, *м.* pismo, charakter.
 Почѣривать, почернить, poczerniać,
 poczernić; || wymazywać, wymazać.
 Почернѣлый, zczerniały.

Почернѣть, *об.* Чернѣть.
 Почерпаніе, -іа, *н.* czerpanie, branie.
 Почерпать, почерпнуть, czerpać, па-
 czerpać, zacierpnąć, brać. *Imśl. b.* по-
 черпнуый, poczerpnuty.
 Почѣрпать, czerpać trochę, przez czas
 jakiś.
 Почерствѣлый, zczerstwiały.
 Почерствѣть, *об.* Черствѣть.
 Почертovski, *пск.* po czartowski, ро-
 djabelsku.
 Почесать, poczesać; || Почесаться, ро-
 czesać się.
 Почесть, -и, *ж.* zaszczyt.
 Почѣсть, *об.* Почитать.
 Почесуха, -и, *ж.* świerzba, krosty.
 Почѣсывать, skrobać, drapać; || Почѣ-
 сываться, skrobać się, drapać się, czo-
 chać się о со; || świerzbić, śwędzić. По-
 чѣсывать голову, skrobać się w głowę.
 У него спина почѣсывается, świerzbi го-
 вора.
 Почѣтный, honorowy, zaszczytny, го-
 дny szacunku; || poczesny. Почѣтное мѣ-
 сто, pierwsze miejsce. Почѣтный членъ,
 członek honorowy. Почѣтный гражда-
 нинъ, poczesny (*znaczniejszy*) obywatel.
 Почѣтъ, -а, *м.* cześć, uszanowanie, ро-
 ważanie.
 Почечный, nerkowy, nerczany.
 Почечуй, -уя, *м.* hemoroidy.
 Почечуйникъ, -а *м.* Bot. sporysz wielki
 (*roślina*).
 Почечуйный, hemoroidalny. Почечуй-
 ная трава, *об.* Почечуйникъ,
 Почивальный, sypialny. Почивальная
 комната, sypialnia.
 Почивальня, -и, *ж.* sypialnia.
 Почиваніе, -іа, *н.* spoczywanie, wspanie.
 Почивать, spoczywać, spać.
 Починать, почать, poczynać, począć,
 napoczynać, napocząć, zaczynać, zacząć;
 || Починаться, poczynać się, napoczynać
 się, zaczynać się. *Imśl. b.* початой, ро-
 czety.
 Починѣніе, -іа, *н.* *об.* Починна.
 Починивать, починить, naprawiacь, на-
 правić, reperować, zreperować; || Почини-
 ватьоя, być naprawianym, reperowanym.
Imśl. b. починенный, naprawiony, zreper-
 rowany.
 Починна, -и, *ж.* naprawa, naprawianie,
 naprawienie, reperacja.
 Починный, początkowy, poczynający.
 Починонъ, -нна, *м.* rola lub przysiółek
 на miejscu niedawno wykarczowanego
 lasu.
 Починь, -а, *м.* uścienie po pierwszej ran-
 czego, pierwsza sprzedaż w dniu (*w kup-
 ca*), początek.
 Почислить, *об.* Числить.
 Почистить, poszucić, wyczyścić.
 Почистна, -и, *ж.* podskrobanie (*na pi-
 śmie*).

Почитай. *Gmin. ob.* Почтй.
Почитаніе, -іа, *n.* poważanie, szanowanie.

Почитатель, -я, *m.* wielbiciel, czciciel.
Почитательница, -ы, *ż.* wielbicielka, czcicielka.

Почитать, почтйть, czcić, uszczyć, szanować, szanować, uszanować, poszanować, poważać, zaszczyć kogo; || Почитаться, być szanowanym, poważаным. Он почтйль меня своєю друбною, zaszczyćł mnie swoją przyjaźnią.

Почитать, почётъ, uważać za to a to; || Почитаться, być uważаным за to a to, uchodzić за со. Егo почтають за чётнаго человека, uważają go за człowieka uszcзwego. Почётъ полезнымъ, uważać со за rzecz pożyteczną. Он почтаётся хоршымъ докторомъ, он uważаны jest за доброго doktora, uchodzi за доброго doktora.

Почитать, раскытаć, jakiś czas czytać się займаć.

Почитывать, czyтыwać.
Почйть (*cz. teraź. почю*), *Kośc. Sl.* просыуwać, спочаć, леżeć.

Почна, -и, *ż. zdr.* почечна, nerka, nerekzka; || *Bot.* рачок (*kwiatu, oczko w drzewie, latorośl*) *Min.* рудная почна, kopalnia, w której kruszce лежa kupkami; nerka, minerał nerkowego kształtu.

Почковатый, nerkowaty.
Почковать, szczepić, fancować.
Почковидный, nerkowaty.
Почковый, *Bot.* рачкову, do рачка naleжaący; || nerkowy.

Почковьюнь, -а, *m.* сма, motyl nocny.
Почта, -ы, *ż.* poczta. Пассажирская, писменная, или курьерская почта (за нретаждъ возимая), poczta osobowo-listowa czyli kurjerska (*karekami przewożona*). Тяжелая почта, poczta wozowa. Легкая почта, poczta zwyczajna listowa. Письменная почта, poczta listowa, konna. Городская почта, poczta miejska.

Почтальонъ, -а, *m.* pocztyljon, bryffreger listowy.

Почтамтский, pocztowy.
Почтамтъ, -а, *m.* pocztamt, dom gdzie się znajduje poczta dyrekcja.

Почтарский, pocztarski.
Почтартъ, -я, *m.* pocztarz.

Почтдиректорский, do dyrektora pocztъ належaący.

Почтдиректоръ, -а, *m.* dyrektor pocztъ.

Почтёние, -іа, *n.* uszanowanie, szacunek.
Съ истиннымъ почтёниемъ остаётся Вашимъ N. N., z prawdziwymъ szacunkiemъ pozostaje... Зявидѣтельствуите моё почтёние Вашей супругѣ, proszę oświadczyć моё uszanowanie małżonce Pana. Къ нему не имѣють никакого почтёнія, wcale go nie szanują. Моё почтёние lub: моё вамъ почтёние, моё uszanowanie, моё uszanowanie panu, witam pana!

Почтённо, *psk.* z poszanowaniem.
Почтённый, szanowny, skrogedny, godny poszanowania.

Почтй, *psk.* prawie, ledwie nie, bez mała.
Почтйтельно, *psk.* z uszanowaniem, z poważaniem.

Почтйтельность, -и, *ż.* uszanowanie, poważanie, взглядъ, взгляды.
Почтйтельнымъ, pełen uszanowania, z poszanowaniem.

Почтйть, *ob.* Почитать.
Почтмйстерский, pocztmistrzowski.
Почтмйстерша, -и, *ż.* żona pocztmistrza.

Почтмйстеръ, -а, *m.* pocztmistrz.
Почтй, *psk.* *Kośc. Sl.* po co, dla czego, czemu.

Почтовой, Почтовый, pocztowy.
Почтсодержатель, -я, *m.* poczhalter, posthalter.

Почувствовать, *ob.* Чувствовать.
Почудиться, *nieos.* zdać się, przywidzić się. Миѣ почудилось, что....., zdawało mi się, że....

Почуйтъ, *ob.* Чуйтъ.
Почагать, pokroczyć, kroczyć, postąpić, ройсь.

Почаливать, пошалить, swawolić, swawolić.

Почалѣть, *ob.* Шалѣть.
Почарить, *ob.* Шарить.
Почаркать, *ob.* Шаркать.

Почаывать, пошатать, пошатнуть, zachwiewać, zachwiać, poruszać, poruszyć; || Почаываться, zachwивать się, pochylać się to w tę, to w ową stronę. *Imst. d.* пошатанный, пошатнутый, zachwiany, poruszony

Почвырять, *ob.* Швырять.
Пшевелить, пошевелить, poruszać, poruszyć; || Пшевеливаться, poruszać się.
* Онъ и пальцемъ не пошевелитъ, ani się poruszy, próżнуje.

Пшевени, -ей, *mn.* szerokie sanki wyściełane wewnątrz łubem.

Пшелушить, *ob.* Шелушить.
Пшентать, poszeptać.

Пшентомъ, *psk.* szepcąc.
Пшережно, *psk.* *Wojsk.* szeregami.

Пшлина, -ы, *ż.* сѣо, опѣта. Отпустина пшлина, сѣо wychodowe, ewekt. Привозная пшлина, сѣо wchodowe, import. Транзитная пшлина, сѣо przechodnie. Судебная пшлина, koszta wpisu. Гербовая пшлина, koszta stempla.

Пшлинный, celny, сѣowy, od сѣа. Пшлинный оборъ, dochód celny.

Пшло, *psk.* gminnie, pospolicie.
Пшлыи, gminny, spopolity, powtarzany, oklepany.

Пштопать, *ob.* Штопать.
Пштофно, *psk.* flaszkami. Продавать вино пштофно, sprzedawać wino flaszkami, *ob.* Штофъ.

Пштунатурить, *ob.* Штунатурить.

Поштучно, *psk.* sztukami, kawałami. Платить столарю поштучно, płacić stolarzowi od każdej sztuki osobno.

Поштучный, od każdej sztuki płacony lub na sztuki sprzedawany.

Пощумѣть, побурчать.

Пощутить, *ob.* Пошучивать.

Пощутовски, *psk.* po blażeńsku.

Пощучивать, пошутить, żartować, żartować.

Пощушкать, poszeptać, czas jaki spędzić na szepcaniu, na rozmowie cichей до уха.

Пощада, -ы, *ж.* łaska, litość, zmiłowanie się, miłosierdzie, przebaczenie, darowanie winy; || pardon, darowanie życia zwyciężonemu. Просить пощады, prosić o łaskę, o litość. Безъ пощады, bez litości. Онъ никому не даётъ пощады, nad nikim nie ma litości.

Пощадить, *ob.* Щадить.

Пощегольскій, *psk.* elegancko, po elegancku, wykintnie modnie.

Пощеголять, *ob.* Щеголять.

Пощенотать, *ob.* Щенотать.

Пощёлкивать, пощёлкать, poklaskiwać, poklaskać (*palcami lub językiem*).

Пощеніе, -іа, *n.* poszczenie, zachowanie postu.

Пощепать, poszczepać, rozszczepać.

Пощечина, -ы, *zdr.* poщёчинка, -и, *ж.* policzek. Дать кому пощёчину, wyciąć кому w policzek, dać komu w papę.

Пощипывать, пощипать, poszczыпуwać, poszczыраć.

Пощупывать, пощупать, помасуwać, помасася.

Пощдать, поѣсть, zjadać, zjeść; || пожегъ, пожегъ; || травіć, niszczyć; || поѣдаться, zjadać się, być wyjadanym i t. d.

Пощдомъ, *psk.* z całej mocy, zajadle. * Онъ его поѣдомъ съѣлъ, on zajadle zezłъ go, mocno mu uwłoczył.

Пощдъ, -а, *m.* orszak, poczet; || поціагъ (*колеи залазнѣй*). Свадебный поѣздъ, orszak weselny. Похоронный поѣздъ, orszak pogrzebowy. Товарный поѣздъ, поціагъ towarowy, *ob.* Поѣздъ.

Пощдъ, -а, *m.* odjazd, wyjazd.

Пощжалой, -аго, *m.* goniec, posłaniec.

Пощжматой, -аго, Пощжманнъ, -а, *m.* towarzysz orszaku (*на веселу*).

Пощсть, *ob.* Поѣдать.

Пощхать, pojechać.

Пощзия, *и,* *ж.* poezja.

Пощзаминовать, poegzaminować.

Пощзонимить, oszczedzić trochę.

Пощзма, -ы, *ж.* poemat.

Пощкадронно, *psk.* szwadronami.

Пощтическы, *psk.* poetycznie.

Пощтическій, поетычкы, поетускы.

Пощтому, dla tego to, dla tego тѣ, то тѣ.

Пощть, -а, *m.* poeta.

Пощвиться *ob.* Пощялаться.

Пощявлѣніе, -іа, *n.* pokazanie się, zjawienie się.

Пощялаться, поощявиться, pojawiać się, pojawić się, zjawiać się, zjawić się, показывать się, показать się; || nadchodzić, падежъ, przychodzić, przyjeść, przybywać, przybyć; || pochodzić zkąd. Откуда онъ поощявился, zkąd się on wziął. Откуда у него поощявились дѣньги, zkąd się u niego wzięły pieniądze? У него теперь поощявились дѣньгонки, teraz on jest przy pieniżkach.

Пощягнаться, *ob.* Ягниться.

Пощяроквыи, wełniany, *ob.* Поощярокъ.

Пощярокъ, -риа, *m.* wełna z мѣлыхъ banków.

Пощясненіе, -іа, *n.* wyjaśnienie, objaśnienie.

Пощяснить, -а, *m.* robiący lub sprzedający pasy, przepaski.

Пощяснительный, wyjaśniający, objaśniający.

Пощяснить, *ob.* Пощяснить.

Пощясница, -ы, *ж.* krzyż w ciele, pacierz.

Пощясничный, krzyżowy, pacierzowy.

Пощясной, do pasa naleжący; || по пас. Пощясной портретъ, portret po piersi.

Пощяснѣть, *ob.* Яснѣть.

Пощяснѣть, поощяснить, wyjaśniać, wyjaśnić, objaśniać, objaśnić; || Пощяснѣться, być wyjaśnianym, objaśnianym. *Imś. љ.* поощяснѣнный, wyjaśniony, objaśniony.

Пощясъ, -а, *ж.* поощясокъ, -ска, поощясочень, -чна, *m.* pas, przepaska, pasek; || *Geogr.* pas nieba, strefa; || pasmo gór.

Пощябаба, -ы, *zdr.* прабаба, прабабушка, -и, *ж.* prababka.

Пощявда, -ы, *ж.* prawda. Въ правду, за правду, wistocie, w rzeczy samej, istotnie, rzeczywiście, prawdziwie; || Русская Правда, zbiór dawnych Ruskich praw W. K. Jarosława i jego dzieci.

Пощявдывъ, *psk.* z prawością, prawdziwie, rzetelnie.

Пощявдивость, -в, *ж.* prawość, prawdziwość, rzetelność.

Пощявдивый, праву, prawdziwy, rzetelny.

Пощявдолѣбецъ, -бца, *m.* miłośnik prawdy.

Пощявдолѣбца, -ы, *ж.* miłośnica prawdy.

Пощявдолѣбие, -іа, *n.* miłość prawdy.

Пощявдодѣбие, -іа, *n.* podobieństwo do prawdy.

Пощявдодѣбно, *psk.* według wielkiego podobieństwa do prawdy.

Пощявдодѣбный, podobny do prawdy.

Пощявдѣдникъ, -а, *m.* Kośc. Sł. błogosławiony, świętobliwy.

Пощявдѣдница, -ы, *ж.* Kośc. Sł. błogosławiona, świętobliwa.

Пощявдѣдничество, -а, *n.* Kośc. Sł. stan błogosławionego, błogosławieństwo, świętobliwość.

Праведничій, *Kości Śl.* do błogosławio-
wego, świętobliwego należący.

Праведно, *psk.* sprawiedliwie, święcie.

Праведность, -и, *ж.* życie święte, świę-
tobliwość.

Праведный, справiedliwy, słuszny; ||
благославию, cnotliwy, niebianin.

Правель, -а, *м.* *Star.* egzekucja, wyma-
ganie długów.

Правило, -а, *н.* prawidło, zasada, regu-
ła, przepis. Грамматическое правило,
reguła gramatyczna, prawidło gramatycz-
ne. Четыре правила арифметики, cztery
działania arytmetyczne. Тройное прави-
ло, *Арым.* reguła trzech. Правила мона-
стырская, reguły klasztorne. Правила
Священнаго Писанія, kanon Pisma Świę-
того. Я принял за правило, wziąłem so-
bie za zasadę. Человек без правил,
człowiek bez zasad, niemoralny.

Правило, -а, *здр.* prawidło, -а, *н.* ster,
rudel; || *Мул.* węgielnica; || *Мысл.* ogon u
chartów; || *Артыл.* kierownik, drażek celo-
wniczny.

Правилье, -ля, *н.* prawidła na buty; ||
Мул. listwa do wyciągania karnesów,
гумсбв.

Правильно, *psk.* regularnie, foremnie,
porządnie.

Правильность, -и, *ж.* poprawność, regu-
larność (*np.* *rysów*), foremność, ściśle
przestrzeganie prawideł, zasad, dokła-
дność, akuratność.

Правильный, poprawny, regularny, fo-
ремny, dokładny, akuratywny; || *legalny.*

Правильный, sterowy, rudlowy. Пра-
вильная перья, lotki, dłuższe pióra u pta-
ków.

Правильщик, -а, *м.* nastawiający zwi-
chnione członki.

Правитель, -я, *м.* rzadca, zarządca, za-
wiadowca, kierownik, zarządzający, admi-
nistrator, dyrygujący czём, dyrektor.

Правитель канцелярий, dyrektor kancela-
рji. Правитель дѣлъ, zarządzający спра-
вами.

Правительственный, rządowy.

Правительство, -а *н.* rząd, wyższa wła-
дза.

Правительствовать, rządzić, rząd спра-
вовать.

Правительствующій Сенатъ, Senat rzą-
дzący.

Править, rządzić, zarządzać, zawiady-
wać, kierować czём, prowadzić со, ды-
гуować; || sterować, prowadzić (*statek*); ||
poprawiać; || prostować; || wprawiać (*чело-
вѣкъ вывихнѣты*); || odbywać, pełnić (*обо-
вѣзки jakie*); || usprawiedliwiać; || сплсать,
wypłсать (*дѣлги*); || Правиться, *Star.* uspra-
wiedliwiać się; || być rządзоным, kierowa-
ным i t. d. Править мороблѣмъ, rządzić
куретом. Править рулѣмъ, sterem кiero-
вать. Править государственными дѣла-
ми, sterem państwa kierować. Править

лошадый, zimpамемъ, powozić, kierować
kołmi, dostawiać powozem. Править вер-
рктурные листы, poprawiać korekty.

Править должность, pełnić obowiązек.

Править именины, obchodzić dzień imie-
nin. Править бритву, wescować, ostrzyć
brzytwę. Править обвиненнаго, wyrokѣм
уволнить оскарженного. Править долгъ,
egzekwować dług. *Imsl. б.* правленный,
poprawiany, prostowany i t. d.

Правление, -я, *н.* wprawianie, obciąga-
nie, ostrzenie (*np.* *brzytew*); || kierowanie
(*kołmi*).

Правление, -я, *н.* rząd, zarząd, urząd;
|| zawiadostwo, kierowanie, kierunek
czego, administrowanie, administracja,
rządzenie. Волостное правление, zarząd
gminny. Губернское правление, rząd gu-
бернialny.

Правнука, -и, *ж.* prawnuczka.

Правнукъ, -а, *м.* prawnuk.

Правнучата, -ъ, *всп. mn.* prawnuczeta.

Правнучекъ, -чка, *м. zdr.* prawnuczek.

Правнучна, -и, *ж. zdr.* prawnuczka.

Право, *psk.* prawdziwie, istotnie, do
правды.

Право, -а, *н.* prawo; || наука права, pra-
woznawstwo. Право, сильного, право mo-
цнѣйшого, право pięściowe. Право за-
воеванія право zaborcze. Право прира-
щѣнія, *Прав.* право przybycia. Продама
имѣнія на правѣ инвентарномъ, sprzedaż
majątku z dobrodziejstwem inwentarza.

Пожизненное право, dożywocie. Право
гражданства, право indygenatu. Право
на пособіе, legitymacja do wsparcia. Пра-
во выкупа, możność odkupu. Право на-
олѣдованія, право brania spadku. Дѣй-
ствующее право, право obowiązujące.

Право участія въ пользовани и выгодахъ
имѣнія, służebność z dóbr. Право бѣдно-
сти, *Прав.* świadectwo ubóstwa. Право
представленія, *Прав.* zastępstwo Я въ пра-
вѣ говорить такъ, mam prawo tak mó-
wić. Дать кому право, nadać komu pra-
до czego, upoważnić, umocować kogo. За-
оддѣть съ правомъ голоса, zasiadać
z prawem głosowania. Права и преиму-
щества мѣщанскаго ослловіа, prawa miej-
skie. По праву, на mocy prawa, tytułem
права. По какому праву вы это сдѣла-
ли, na mocy jakiego права pan to uczyni-
łeś? По праву наследника, по праву по-
иунки, jako dziedzic, jako nabywca.

Правовый, prawny.

Правовѣдецъ, -дѣа, *м.* prawoznawca,
prawnik.

Правовѣдѣніе, -я, *н.* prawnictwo, pra-
woznawstwo.

Правовѣрне, -я, *н.* prawowierność, zго-
дność z powszechną wiarą.

Правовѣрный, prawowierny, zgodny
z powszechną wiarą.

Праведушіе, -я, *н.* prawość, poczди-
wość, szczerość

Праводушно, *psk.* poczcziwie, szczerze.
Праводушный, prawy, poczcziwy, szcze-

ст.

Правомыслящій, prawomyślny, rozsz-

сл.

Правонарушѣніе, -іа, *n.* naruszenie, ubli-

женіе права.

Правооснованіе, -іа, *n.* tytuł prawny.

Правописаніе, -іа, *n.* pisownia, ortogra-

фіа.

Православіе, -іа, *n.* zgodność z powsze-

chną wiarą, prawosławie. Недѣля пра-

вославія, pierwsza, wstępna niedziela wiel-

kiego postu.

Православный, zgodny z powszechną

wiarą, prawosławny.

Правость, *об.* Правотá.

Правоспособность, -и, *ж.* zdolność пра-

вна do zawierania jakiego aktu, możność

zawarcia umów i t. d.

Правоспособный, mający zdolność пра-

вна do zawierania jakiego aktu i t. d.

Правосудіе, -іа, *n.* sprawiedliwość.

Правосудно, *psk.* sprawiedliwie.

Правосудный, sprawiedliwy.

Правота, -ы, *ж.* prawość, słuszność; ||

зgodność z prawem.

Правый, prawy; || sprawiedliwy, słusz-

ны; || niewinny, bez winy. Его признали

справымъ, uznano go za niewinnego. Вы

справы, rap ma racją, słuszność.

Прагматический, pragmatyczny, rzeczo-

пу.

Прáдѣдовскій, pradziadowski.

Прáдѣдь, -а, *zdr.* прáдѣдушка, -и, *m.*

pradziad, pradziadek.

Прáздненство, -а, Праздненство, -á, *n.*

święto, uroczystość, obchód solenny.

Прáздникъ, -а, *m.* święto, dzień świę-

teczny, uroczystość. Праздникъ Пáсхи,

свято Wielkanocne. Праздниковъ прáз-

дникъ, niedziela Wielkanocna. Храмовый

прáздникъ, свято patrona miejsca jakie-

го. Дванадесятый прáздникъ, uroczyste,

wielkie święto. Быть у прáздника, 1)

знаждовать się w kościele w свято patrona

miejscowego, i 2)* narazić się na nie-

сприятельность lub doświadczyć niepowodze-

nia.

Прáздничать, świętkować.

Прáздничный, świąt czny.

Прáдно, *psk.* próżno, nic nie robiąc.

Прáзднованіе, -іа, *n.* obchód, obchodze-

ніе (*np.* święta).

Прáздновать, święто obchodzić; || прó-

жзковать.

Прáзднолюбѣць, -бца, *m.* próżniak, прó-

жзкуюący.

Прáзднолюбівый, próżнуjący, próżни-

акі.

Прáзднолюбіе, -іа, *n.* próżniactwo.

Прáзднословить, pleść głupstwa, andro-

шу.

Прáзднословіе, -іа, *n.* próżnomówność,

свесе слова.

Прáзднословный, próżnomówny, gada-

тливый.

Прáздность, -и, *ж.* próżnowanie, прó-

жзновать.

Прáдношатáтельство, -а, *n.* włóczęgo-

ство, wałęsanie się.

Прáдношатáющийся, -агося, *m.* tułają-

ący się, wałęsający się, włóczęга.

Прáздный, próżny, niezajęty, wakuujący;

|| próżнуjący. Праздное мѣсто, próżne,

niezajęte miejsce. Прáздный человекъ,

próżnujący człowiek, próżniak. Прáздная

жизнь, próżne życie. Прáздная слова,

niepotrzebne wyrazy.

Прáзелень, -и, *ж.* farba blado-zielona,

блэкитно-zielonawa.

Прáктика, -и, *ж.* praktyka, doświadcze-

ніе, wprawa, wykonanie.

Прáктиковатъ, практиковать, zajmować

się praktyką, leczeniem chorych i t. p.

Прáктикъ, -а, *m.* praktyk, znający прак-

тыкѣ, doświadczony i biegły w czѣм.

Прáктически, *psk.* praktycznie, w wy-

konaniu, z doświadczenia, przez wprawę.

Прáктический, praktyczny, stosowany

w wykonaniu, nabyty z doświadczenia,

z używania.

Прáмáтерній, od pramatki, prarodzi-

cielki.

Прáмáтеръ, -и, *ж.* Ewa, prarodzicielka

rodzaju ludzkiego.

Прáмъ, -а, *m.* mały statek o wiosłach

i żaglach.

Прáотець, -ца, *m.* Adam, prarodziciel

rodzaju ludzkiego; || ojciec całej familji.

Прáотцы, -овъ, *m. mn.* przodkowie, dzia-

dowie, naddziadowie. Недѣля прáотець,

niedziela poprzedzająca свято Bożego

Narodzenia.

Прáотеческий, Праотцѣвскій, праіосов-

ски, pierwszego przodka należący.

Прáотчій, *об.* Праотческий.

Прáпорный, chorągwiаны.

Прáпорщикъ, -а, *m.* chorąży.

Прáпорщица, -ы, *ж.* żona chorążego.

Прáпорщицкий, Прáпорщицкій, chorąжов-

ски, do chorążego należący.

Прáпоръ, -а, *m.* chorągiew, proporzec;

|| Star. chorągiew, kompanja żołnierzy.

Прáпрáбáбна, -и, *ж.* praprababka.

Прáпрáдѣдовскій, prapradziadowski.

Прáпрáдѣдь, -а, *m.* prapradziad.

Прáродитель, -я, *m. об.* Прáотець.

Прáродительница, -ы, *ж. об.* Прáмáтеръ.

Прáродительскій, *об.* Праотческий.

Прáсоль, -а, *m.* kość nabywający hur-

tem mięso lub rybę i sprzedający je.

Прáсь, -а, *m.* Bot. por (rosłina).

Прáхъ, -а, *m.* Kość. Sl. proch, pył; ||

poroіу zmarłych. Прáвратитъ въ прáхъ,

obrócić w poroіу, w perzynę. Склонитъ

челó въ прáхъ, *об.* Склонить. Здѣсь по-

чонитя прáхъ моего друга, tu spoczy-

вають пороіу mego przyjaciela. Миръ

праху троёму, pokój twoim poroіоіом.

* Прахъ съ шимъ, *bierz go licho*.
 Пра́чешная, -ой, *ж.* pralnia.
 Пра́чешный, do praczek, do prania ma-
 laczou.
 Пра́чка, -и, *ж.* praczka.
 Пра́ща, -и, *zdr.* пра́щница, -ы, *ж.* prosa.
 Пра́щникъ, -а, *м.* procarz, procnik.
 Пра́щурой, do ojca prapradziada sto-
 wiający się.
 Пра́щуръ, -а, *м.* ojciec prapradziada.
 Пра́щъ, -а, *м.* ob. Пра́ща.
 Пре, *prze*; — przyimek używany przy slo-
 wach i innych częściach mowy, z rzeczo-
 сownikami i przysłówkami kładzie się
 z stopniem najwyższym dla dobitniejszego
 wyrażenia, i znaczy: *bardzo, mocno, ar-
 cy*. Преглупый, arcy głupi, преглупо, bar-
 dzo głupio; премудрый, bardzo mądry;
 оremилосердый, najlitościwszy; просвя-
 тый, przynajświętszy.
 Пребыва́ние, -ия, *н.* przybywanie, by-
 ność, pobyt, zamieszkanie, zostawanie
 gdzie. Постоянное пребыва́ние, stałe za-
 mieszkanie. Имѣющій гдѣ пребыва́ние,
 zamieszkały gdzie.
 Пребыва́ть, пребы́ть, przebywać, *pre-
 bye*, pobycь, zostawać, zostać gdzie, trwać,
 dotrwać. Пребыва́ю благосклоннымъ вамъ,
 pozostaję panu życzliwy.
 Превзойти *об.* Превосходить.
 Превозвыси́ть, *об.* Превознести.
 Превозвыша́ть, *об.* Превозносить.
 Превозмога́ть, превозмо́чь, przemagać,
przemodz, przewycięzać, przewyciężyć,
 pokonywać, pokonać.
 Превозможе́ние, -ия, *н.* przemożenie,
 przewyciężenie, pokonanie.
 Превознесе́ние, -ия, *н.* wywyższenie, za-
 chwalenie, zalecanie.
 Превозносить, превознести, wynosić
 pod niebiosa, wielbić, uwielbić, wychwa-
 lać, wychwalić, wystawiać, wystawić; ||
 Превозноситься, wynosić się, ruznić się,
 wiele o sobie trzymać, nadymać się. *Imśl.*
б. превознесённый, wywyższony, wychwa-
 лony.
 Превозносли́вость, -и, *ж.* wyniosłość, na-
 дętosć, ruzność, dumność.
 Превозносли́вый, вышю́стый, надęты, ру-
 зный, dumny.
 Превосходи́тельный, jaśnie wielmożny
 (*tytuł przywiązany do pewnych godności*).
 Превосходи́тельство, -а, *н.* об. Вашъ.
 Превосходи́ть, превзойти, wychodzić,
 wyjść po za..., wyżej nad co, przewyższać,
 przejść kogo, przewyższyć czém, w czém,
 przeważać, przewazyć.
 Превосходи́мо, *psk.* wybornie, przewy-
 борnie, wysmienicie.
 Превосходи́мость, -и, *ж.* об. Превосход-
 ства.
 Превосходи́мый, wyborny, przewyборny,
 wysmienity.
 Превосходи́ство, -а, *н.* wyższość, prze-
 вага, wysmienitość.

Превосходи́ствовать, *об.* Превосходи́ть.
 Прева́тно, *psk.* na orał, oraczenie, krowo,
 na wywrót.

Прева́тность, -и, *ж.* zmienność, kole-
 losu, niestałość; || fałszywość, niedokła-
 dność, skażenie, błędność.

Прева́тный, зміenny, niestały; || fał-
 шыwy, niedokładny.

Прева́щать, прева́тить, przemieniać,
 przemienić, przeistaczać, przeistoczyć,
 obracać, obrócić co w co; || преобразя́ть,
 преобразить; || превра́щать, превра́тить; ||
 przekształcać, przekształcić, przekręcać,
 przekręcić, przekraczać, przeinaczyć; ||
 Прева́щаться, przemieniać się, przeista-
 czać się, obracać się i t. d. *Imśl. б.* прева-
 щённый, przemieniony, przeistoczony, obró-
 cony i t. d.

Прева́щение, -ия, *н.* przekształcenie się,
 przeobrażenie, przemiana, obrócenie cze-
 go w co, zamienienie.

Прева́ситель, *об.* Прева́ситель.

Прева́спренный, *Коśc. Śl.* najwyższy;
 || wzniosły, wielki. Прева́спренный умъ,
 wzniosły rozum.

Прева́спренность, -и, *ж.* *Коśc. Śl.* wyż-
 szość, górność.

Прева́шать, прева́ситель (кого чѣмъ),
 przewyższać, przewyższyć, przechodzić,
 górę brać, wziąć nad kim; || Прева́шаты-
 ся, być wyższym, mieć górę, wyższość, gó-
 rować nad kim. *Imśl. б.* прева́шенный,
 przewyższony, wywyższony.

Прева́ше, *psk. Коśc. Śl.* wyżej.

Прева́шение, -ия, *н.* przewyżka, nad-
 miar. Прева́шение вла́сти, nadużycie
 władzy.

Прева́чно, *psk.* przedwiecznie.

Прева́чность, -и, *ж.* przedwieczność.

Прева́чный, przedwieczny.

Прегра́да, -ы, *ж.* przegroda, zapora, ta-
 ma, zawada, przeszkoda.

Прегра́дить, *об.* Прегра́ждать.

Прегра́дь, -а, *м.* *Boł.* rodzaj tojadu (*roś-
 لینا*).

Прегра́ждать, прегра́дить, przegradzać,
 przegradzić, zagradzać, zagrodzić; || *
 przeskadzać, przeskodzić; || Прегра́-
 даться, być przegradzanym, zagradza-
 ным. *Imśl. б.* прегра́дѣнный, przegro-
 dzony, zagrodzony.

Прегра́шать, прегра́шить, grzeszyć,
 zgrzeszyć.

Прегра́шение, -ия, *н.* grzech, zgrzeszenie.

Предава́ть, преда́ть, oddawać, oddać,
 wręczać, wręczyć, zdawać, zdać, oddać do
 rąk, wydać kogo, co, komu, zdradzać,
 zdradzić; || Предава́ться, oddawać się, po-
 święcać się, być wydawanym i t. d. Пре-
 да́ть забвенію, puścić w niepamięć. Пре-
 да́ть акаѣтовъ, rzucić kłętвę. * Преда́ть
 землѣ, pochować, pogrzebać. * Преда́ть
 Богу духъ, oddać ducha Bogu, wyzionać,
 wypuścić ducha. Преда́ть себя во́лѣ Бо-
 жией, polecieć się Bogu. Преда́ться во́лѣ

Предать, zdać się na wolę Opatrzności. Онъ совершено преданъ своему долгу, онъ хранилъ się poświęcił swemu przyjaźnielowi. *Imśl. b.* преданный, oddany | t. d.

Преданіе, -я, n. oddanie, wydanie kogo, zdradzenie; || podanie, tradycja. **Преданіе суду**, oddanie pod sąd, kwalifikacja pod sąd.

Преданно, *psk.* z poświęceniem się.

Преданность, -я, f. poświęcenie, oddanie się.

Преданный, oddany, poświęcony; || szczerze życzliwy (*w listach*).

Предатель, -я, m. zdrajca.

Предательница, -ы, f. zdrajczyni.

Предательство, *psk.* zdradziecko, po zdradziecku.

Предательский, zdradziecki.

Предательство, -а, n. zdrada, wiaryłomstwo.

Предать, *ob.* Przeważyć.

Предбрачный, przedślubny.

Предбудущий, przyszły.

Предвареніе, -я, n. uprzedzenie, zapobieganie; || ostrzeżenie.

Предваритель, -я, m. uprzedziciel.

Предварительница, -ы, f. uprzedzicielka.

Предварительно, *psk.* przedwstępnie, przed czym, poprzednio.

Предварительный, przedwstępny, poprzedni, który powinien się rozstrzygnąć nasamprzód. **Предварительный вычет**, branie naprzód, pobieranie częściowe z sumy.

Предварять, **предварять**, uprzedzać, ostrzedzić, przestrzegać, przestrzedz, ostrzegać, ostrzedz; || **Предваряться**, być uprzedzanym, przestrzegającym. **Предварять** кого обь опасности, przestrzedz kogo o niebezpieczeństwie. **Предварять** кого своимъ приходомъ, wyprzedzić kogo. *Imśl. b.* **предваримый**, uprzedzony, ostrzedzony.

Предвзять, wziąć poprzednio, uchwyć wrzód od innych. **Предвзятый**, poprzednio powzięty. **Предвзятое намереніе**, zamiar poprzednio powzięty.

Предвидѣніе, -я, n. przewidzenie, przewiadowanie.

Предвидѣть, przewidzieć; || **Предвидѣться**, być przewidzianym. *Imśl. b.* **предвидѣнный**, przewidziany.

Предвкусать, **предвкусить**, kosztować со naprzód, przescuwać, przescuć.

Предвкусеніе, -я, n. smak, próba smaku, przescuwanie.

Преводитель, -я, m. wódz, dowódca; || przewodnik. **Преводитель дворянства**, marszałek szlachty.

Преводительница, -ы, f. przewodnicząca.

Преводительский, do wodza, do do-

wódczy należący; || do marszałka szlachty należący.

Преводительство, -а, n. dowództwo, komenda; || godność marszałka szlachty.

Преводительствовать, przewodzić, dowodzić czém.

Преводительша, -я, f. żona marszałka szlachty.

Преводить, przewodzić.

Превозвѣстителъ, *ob.* **Превозвѣстникъ**.

Превозвѣститъ, *ob.* **Превозвѣщать**. **Превозвѣстителный**, przewiadający.

Превозвѣстникъ, -а, m. przewiadacz, zwiastun.

Превозвѣстница, -ы, f. przewiadaczka, zwiastunka.

Превозвѣщать, **превозвѣститъ**, przewiadać, przepowiedzieć, oznajmiać, oznajmic. *Imśl. b.* **превозвѣщенный**, przepowiedziany.

Превозвѣщеніе, -я, n. przepowiedzenie.

Превозглаюная недѣля, Kość. trzecia niedziela przed wielkim postem.

Превѣдѣніе, -я, n. wiedza przyszłości.

Превѣстять, *ob.* **Превѣщать**.

Превѣстие, -я, n. przepowiednia, zwiastowanie; || przecucie.

Превѣстникъ, *ob.* **Превѣстникъ**.

Превѣчно, *psk.* przedwiecznie, od wieków, przed wszystkimi wiekami.

Превѣчность, -я, f. przedwieczność, istność od wieków.

Превѣчный, przedwieczny, odwieczny, od wieków będący.

Превѣшаніе, -я, n. przepowiednia, wróżba.

Превѣщатель, -я, m. przewiadacz.

Превѣщательница, -ы, f. przewiadaczka.

Превѣщательный, przewiedni.

Превѣщать, **превѣститъ**, przewiadać, przepowiedzieć; || **Превѣщаться**, być przewiadanym.

Превгѳріе, -я, n. przedgórze, miejsce przed górą.

Превгѳрный, przed górą leżący.

Превдверіе, -я, n. wejście, przedsien, przysionek; || * początek, pierwsza przyczyna.

Превдермация, zwierchni, wyższy.

Превзнаменованіе, -я, n. przepowiedzenie, przepowiednia, znak, prognostyk.

Превзнаменовывать, **превзнаменовать**, przewiadać, przepowiedzieć, prorokować, wyprorokować. *Imśl. b.* **превзнаменованный**, przepowiedziany, wyprorokowany.

Превзначать, **превзначить**, *Миз.* godniej tonu oznaczać, kłaść znak tonu przed ni-

ta; || *ob.* **Превзначать**.

Предначініе, -іа, *n.* *Mm.* означеніе годзaju tonu.

Предначініть, *об.* Предначініть.

Предисловіе, -іа, *n.* przedmowa, *wtępa.*

Предисловійный, przedmowny, *wtępaу.*

Предик, -овъ, *тп. об.* Прэдык.

Предлагать, предложить, представлять,

представить, składać, złożyć, przekładać,

przełożyć, deferować, naznaczać, nazna-

czyć, proponować. Предлагать *кого въ*

должность, proponować kogo na urząd.

Предложить присягу, deferować przysię-

ge. Предложить вопросъ, zadać pytanie.

Предложить тость, wznieść czyj toast, pić

czyje zdrowie. Онъ предложилъ мнѣ

ѣхать съ мнѣй, proponował mi, abym

z nim razem jechał. *Imś. б.* предлѣнен-

ный, przedstawiony, przełożony, propo-

nowany i t. d.

Предложить, * nadchodzić, zbliżać się;

|| мнѣ со przed sobą, oczekiwać. Мнѣ

предложить дальній путь, mam przed so-

бą daleką podróż.

Предлогъ, -а, *m.* pozór, pretekst; || *вы-*

словіе; || *Gram.* przyimek.

Предложеніе, -іа, *n.* propozycja, wnio-

sek, projekt wniesiony; || *Gram.* zdanie,

założenie; || зафіарованіе; || *Praw.* кому-

нікат, zaprodukowanie czego.

Предложить, *об.* Предлагать.

Предложный, *Gram.* przyimkowy. Пред-

ложный падѣнь, przypadek siódmy (узу-

вану з przyimkami въ, о, по, при).

Предметный, przedmiotowy, зворѣсны

къ предметови, będący przedmiotem.

Предметъ, -а, *m.* przedmiot, rzecz, ma-

terja, cel, to co sobie zakładamy, widok.

Предметъ преподаванія, przedmiot wy-

кладu. Предметы вѣдомства, zakres

władzy. Поступая такъ, онъ имѣлъ въ

предметъ получить мѣсто, działając w ta-

ки sposób, miał na celu otrzymanie miej-

сca. Это у него давно въ предметъ, od-

dawna ma on to na widoku, dąży do tego.

Предметный, przedmiotowy. *Woj.* пред-

метное уирѣплѣніе, szaniec przedmosto-

ву.

Предметіе, -іа, *n.* przedmieście.

Предметникъ, -а, *m.* poprzednik.

Предметница, -ы, *ж.* poprzedniczka.

Предметный, przedmieściowy, odprzed-

mieścia.

Предначініть, предначініть, *prze-*

znaczać, przeznaczyć, wyznaczać, wyzna-

czuć; || Предначініться, *буѣ* przeznacza-

луп, wyznaczanym. *Imś. б.* предначі-

чешный, przeznaczony, wyznaczony.

Предначініе, -іа, *n.* przeznaczenie,

wyrok nieodzwony.

Предначіртывать, предначіртыть, *skre-*

ślać, skreślić со *нарѣдъ*, przedwstępnie

zamierzać. *Imś. б.* предначіртанный,

przedwstępnie skreślony, zamierzony.

Предначіртаніе, -іа, *n.* skreślenie przed-

stawione, plan poprzedni.

Предначіртыть, *об.* Предначіртывать.

Прэдыкъ, -два, *m.* przodek.

Предопредѣленіе, -іа, *n.* przeznaczenie,

wyrok nieodzwony; || nieodzwowność losu,

zrzadzenie losu.

Предопредѣлить, предопредѣлить, *prze-*

znaczać, przeznaczyć na co, do czego, *po-*

stanawiać, postanowić; || Предопредѣлить-

ся, *буѣ* przeznaczanym, postanawianym.

Imś. б. предопредѣленный, przeznaczo-

ny, postanowiony.

Предопредѣлющий, przedstanowczy (*пр-*

вырок).

Предоставить, *об.* Предоставить.

Предоставленіе, -іа, *n.* pozostawienie

(*do woli czyjjej*), zachowanie (*sobie czego*),

zawarowanie, zastrzeżenie. Съ предоста-

вленіемъ себѣ права, zastrzegając sobie

prawo. Съ предоставленіемъ ему права,

zostawiając mu prawo.

Предоставить, предоставлять, *pozosta-*

wiać, pozostawić, zostawić, zostawić, od-

dawać, oddać co do czyjjej dyspozycji,

ustąpić czego, pozwolić co zrobić, dore-

zczać, doręczyć; || Предоставляться, *буѣ* *zosta-*

stawianym, oddawanym, ustępowanym i t. d.

Предоставляю это дѣло на ваше суждѣ-

ніе, zdaję tę sprawę na sąd pański. Пре-

доставить на волю судьбы, oddać na los

szczęścia. Предоставить себѣ право, za-

strzedz sobie prawo. Предоставляется ему

(дѣлать то и то), mocen jest (*czyścić to o*

to). *Imś. б.* предоставленный, zostawie-

ny, oddany i t. d.

Предостерегать, *об.* Остерегать.

Предостереженіе, -іа, *n.* ostrzeżenie,

przeostroga, zawiadomienie, upomnienie.

Предостеречь, *об.* Остеречь.

Предосторожно, *psk.* ostrożnie, prze-

zornie.

Предосторожность, -и, *ж.* ostrożność,

przezorność. Мѣры предосторожности,

środki ostrożności.

Предосторожный, ostrożny, przezorny.

Предосудительно, *psk.* nagannie, han-

niebnie, niegodziwie, z ujmą, z uszczerb-

kiem czego.

Предосудительность, -и, *ж.* haniebność,

niegodziwość.

Предосудительный, naganny, hanie-

bny, niegodziwy.

Предотвращать, предотвратить, *od-*

wracać, odwrócić, usuwać, usunąć, odda-

wać, oddalić, odwiekać, odwlec; || *Предот-*

вращаться, odwracać się, oddalać się, od-

wlekać się. *Imś. б.* предотвращенный,

odwrócony, oddalony, odwleczony.

Предотвращеніе, -іа, *n.* oddalenie, un-

jęcie czego.

Предохраненіе, -іа, *n.* zachowanie *od*

czego, zapobieżenie, ochrona *od*...; ||

prezerwatywa, środek zapobiegający

czemu.

Предохранительница, -ы, *ж.* **zapobiegaczka** ezemu.

Предохранительный, **охраняющу**, **охраняющу**, **zachowawczy**, **zachowujący** od czego, **zapobiegający** czemu.

Предохранять, **охранять**, **охранять**, **охранять**, **охранять**, **zachowywać**, **zachować** od czego, **zapobiegać**, **zapobiedz** czemu, **ostrzegać**, **ostrzedz**; || **Предохраняться**, **быть охраняемым**, **zachowywanym** i t. d. *Imśl. b.* **предохраненный**, **охраняемый**, **zachowany** od czego i t. d.

Предписать, -и, *ж.* **ob. Szesztót.**

Предписание, -и, *ж.* **przepis**, **połączenie**, **załączenie**, **rozporządzenie**, **nakaz**.

Предписывать, **предписать**, **наказывать**, **наказывать**, **наказывать**, **rozkazywać**, **rozkazywać**, **rozkazywać**, **połączać**, **połączać**, **dyktować** (*np. prawa*); || **Предписываться**, **быть наказываемым**, **połączanym** i t. d. *Imśl. b.* **предписанный**, **наказанный**, **połączony** i t. d.

Предплечье, -я, *ж.* **Anat. ramię górne**, **część ręki** od łokcia do pięści.

Предполагать, **предположить**, **припускать**, **припускать**, **domniemywać**, **domniemywać** się, **domniemywać** się, **zamierzać**, **zamierzać**; || **Предполагаться**, **быть припусканным**, **domniemywanym** i t. d. **Человек предпологаёт**, **а Бог располагает**. **chłop strzela**, **а Pan Bóg kłuję niesie**. *Imśl. b.* **предположенный**, **припущенный**, **domniemywany** i t. d.

Предположение, -и, *ж.* **przywzięcie**, **domniemanie**. *Przyw.* **Предположение** о томъ кто ного пережилъ, **domniemanie** **przeżyicia**.

Предположительно, *psk.* **podług** **przywzięcia**, **domniemania**.

Предположительный, **припущенный**, **oparty** на **domysle**, **konjunkturalny**.

Предположить, **об. Предполагать**.

Предпослать, **об. Предпослать**.

Предпосланный, **przedostatni**.

Предпосылать, **предпослать**, **напрзод wysyłać**, **wysyłać**, **porządzać** со; || **Предпосылаться**, **напрзод** **быть wysyłаным**, *Imśl. b.* **предпосланный**, **напрзод** **wysłany**.

Предпотопный, **przedpotopowy**.

Предпочитать, **предпочесть**, **прекładać**, **przełożyć** со **над** со, **кого** **над** **кого**, **wyżej** **stawić**, **przenosić**; || **Предпочитаться**, **быть** **прекладаемым**, **przenoszonym** **над** со, **над** **кого**. *Imśl. b.* **предпочитанный**, **wyżej** **postawiony** **над** со, **над** **кого**.

Предпочтёние, -и, *ж.* **pierwszeństwo** **danie** **komu**, **czemu**, **przenoszenie**, **prekładanie** **jednego** **над** **drugie**, **szczególnie** **względny**. **Предпочтительно**, *psk.* **przed** **innymi**, **przedewszystkiem**.

Предпочтительность, -и, *ж.* **wyższość**, **pierwszeństwo**.

Предпочтительный, **zasługujący** на **pierwszeństwo**, **wyższy**, **lepszy**, **który** **więcej** **wart**.

Предприниматель, -я, *ж.* **przedsiębiorca**.

Предпринимать, **предпринять**, **przedsiębrać**, **przedsięwziąć**, **złożyć** **sobie** **co**, **uwiązać** **się** **na** **co**; || **Предприниматься**, **быть** **przedsięwzięтым**. *Imśl. b.* **предпринятый**, **przedsięwzięty**.

Предпринятие, -и, *ж.* **przedsięwzięcie**, **zamiar**, **usiłowanie**.

Предпринять, **об. Предпринимать**.

Предпримчиво, *psk.* **śmiało**, **odważnie**, **stanowczo**, **reolutnie**.

Предпримчивость, -и, *ж.* **przedsiębiorstwo**, **odwaga**.

Предпримчивый, **przedsiębiorczy**, **śmiały**, **odważny**.

Предприятие, -и, *ж.* **przedsięwzięcie**.

Предразсудок, -а, *ж.* **przesąd**, **uprzedzenie**.

Предразсуждение, -и, *ж.* **ob. Предразсудок**.

Предрасположение, -и, *ж.* **usposobienie**.

Предречение, **Предречать**, **об. Предсказание**, **Предсказать**.

Предречёние, **об. Предсказание**.

Предречь, **об. Предсказать**.

Предрѣшать, **предрѣшить**, **naprzód decydować**, **zdecydować**, **naprzód** **wnioskować**.

Предсёрдие, -и, *ж.* **Anat. uszko (serca)**.

Предсказание, -и, *ж.* **przepowiednia**, **wróżba**.

Предсказатель, -я, *ж.* **przepowiadacz** **przyszłych** **rzeczy**.

Предсказательница, -ы, *ж.* **przepowiadaczka** **przyszłych** **rzeczy**.

Предсказывать, **предсказать**, **przepowiadać**, **przepowiedzieć**; **Предсказываться**, **быть** **przepowiadаным**. *Imśl. b.* **предсказанный**, **przepowiedziany**.

Предсмертный, **śmierć** **poprzedzający**.

Предсмертная борьба, **pasowanie** **się** **ze** **śmiercią**, **konanie**.

Представать, **предстать**, **stawać**, **stać**, **stanać**, **stawić** **się** **przed** **kim**.

Представитель, -я, *ж.* **representant**, **zastępca**.

Представительность, -и, *ж.* **representacja**, **okazałość**.

Представительница, -ы, *ж.* **representatka**, **zastępczyni**.

Представительный, **representacyjny**; || **okazały**, **wystawny**. **Представительное** **правление**, **ząd** **representacyjny**.

Предотавление, -и, *ж.* **representacja**, **okazanie**, **pokazanie** **czego**, **zaprodukowanie**, **propozycja**, **wystawienie**, **przedstawienie**, **przełożenie**, **złożenie**; || **предотавление**, **prezentowanie** **кого** (*np. u dworu*); || **komunikat**. **Эта драма имѣла сѣбою** **предотавленіе**, **ten** **dramat** **miął** **czterdzięci** **reprezentacji**. **Предотавленіе** **о** **przewodstwie**, **przedstawienie** **na** **wyższy** **urząd**, **na** **wyższy** **stopień**. **Предотавленіе** **na** **рѣшеніе** **wyższych** **instancji**, **re-**

kursa, czyli odwołanie się do decyzji wyższych instancji. Представление посланника императору, przedstawienie posła cesarzowi. Представление доказательств, okazanie dowodów.

Представлять, представить, представлять, представить, подавать, подача со устием lub на письме, wystawiać, wystawić (dramat na teatrze), wyobrażać, wyobrazić, produkować, zaprodukować, reprezentować, okazywać, okazać; Представяться, представлять się, rekomendować się; || być przedstawianym, wystawianym i t. d.; || удаwać (np. chorego). Представить обвинённого на допросу, представить обвинённого до indagacji. Представить кого ко двору, представить kogo u dworu. Представить свидетелей, postawić świadków. Представить драму, wystawić dramat. Представте себя на моём месте, wyobraź pan siebie na mojem miejscu. Представить сущность предмета, usubstancjonować. Представить законныя обстоятельства, wylegitymować się. Представлять доказательства, składać dowody. Онъ представляется огорчённымъ, udaje strapionego. Если представится случай, w przypadku, gdyby.... *Imst. b.* представленный, przedstawiony, подаду, wystawiony i t. d.

Предстание, -ия, n. stawienie się. Предстатель, -я, m. pośrednik, орёdownик, wstawiający się za kim, obrońca, protektor. Предстательница, -ы, z. pośredniczka, орёdowniczka, wstawiająca się za kim, protektorka.

Предстательство, -а, n. wstawienie się за kim, причесунienie się, орёdownictwo, opiekanie się.

Предстательствовать, wstawiać się за kim, причесуняиць się за kim, być pośredником.

Предстать, об. Представать. Предстоятель, -я, m. Kości. Sł. obecny, przytomny; || superjor, przełożony (w klasztorach).

Предстоять, być bardzo blizkim czego, być wystawionym na со, zagrożonym; || ятawać, stać przed kim, stawiać się; || być przytomnym, obecnym czemu, gdzie. Мне предстоитъ поѣздка, muszę wkrótcejechać, muszę odbyć podróż. Ему предстоитъ большой подвигъ, lub ему предстоитъ совершить большой подвигъ, musi on dokonać wielkiego czynu. Вамъ предстоитъ отвѣчать, na pana kolej odpowiadać. Ему предстоитъ опасность, zagraза на niebezpieczeństwo.

Предстоящее, -аго, n. *Mat.* mnożnik w algebrze.

Предубданіе, -ія, n. prezydowanie, przewodniczenie czemu, kierowanie czём.

Предсѣдатель, -я, m. prezes, prezydent.

Предсѣдательница, -ы, z. prezydentka, która prezyduje, przewodniczy jakiemu zgromadzeniu.

Предсѣдательскій, prezesowski, prezydentский.

Предсѣдательство, -а, n. prezesowanie.

Предсѣдательствовать, prezyдовать.

Предсѣдательствующій, -аго, m. prezydujący, przewodniczący czemu, kierujący czём.

Предсѣдаты, siedzieć wyżej od innych, mieć pierwsze miejsce; || об. Предсѣдательствовать.

Предтеча, -и, m. Kości. Sł. poprzedник, zwiastujący przyjscie czyje, zwiastun, przyslaniec; || назва św. Jana przyslanca, об. Креститель.

Предтеченскій, названый по имени św. Jana Przyslanca; || należący до kościoła lub klasztoru św. Jana Przyslanca.

Предубѣждать, предубѣдить, uprzedzać, uprzedzić, wpoić uрzedzenie, upromować, upać; || Предубѣждаться, być uprzedzanym. *Imst. b.* предубѣждённый, uprzedzony.

Предубѣждение, -іа, n. uprzedzenie przeciw komu, czemu; || przesąd.

Предубѣdomтъ, об. Предубѣdomлять.

Предубѣdomление, -ія, n. заwіаdomienie, uwiadomienie.

Предубѣdomлять, предубѣdomить, uwiadamiać, uwiadomić, заwіаdomiać, заwіаdomić, dawać, dawać znać, uprzedzać, uprzedzić o czём. *Imst. b.* предубѣdomленный, uwiadomiony, заwіаdomiony.

Предугадывать, предугадать, zgadywać, zgadnąć со napрѣд, przewidzieć, przeczyć, przewidywać, przewidzieć; || Предугадываться, być zgadywanym, przewidzuanym, przewidzuanym. *Imst. b.* предугаданный, zgadniony, przecзuty, przewidziany.

Предуготовительный, przygoтовательny, przyspasabiający.

Предуготовить, об. Приготовлять.

Предуготовление, -ія, n. przygoтовanie, przysposobienie.

Приготовлять, przygoтовать, przygoтовывать, przygoтовать со napрѣд, przyspasabiać, przysposobić; Приготовляться, przygoтовываться, przygoтовываться, przyspasabiać się. *Imst. b.* приготованный, przygoтованный, przysposobiony.

Предударение, -ія, n. *Миз.* appogiatura (appodżatura), oólna nazwa małej nuty, pochodzącej z wzięcia całego tonu z gory, lub tylko półtonu z dołu leżącej nuty.

Предузнавать, предузнать, poznawać, poznać napрѣд, rozpoznawać, rozpoznac;

|| Предузнаваться, być poznawanym, rozpoznawanym napрѣд. *Imst. b.* предузнанный, poznany, rozpoznany napрѣд.

Предузнание, -ія, n. wiedzа przyszlności, przewidzenie, przezorność.

Предумышление, -ія, n. rozmyśl

Предупрѣдительно, *psk.* uprzednio, przedawie.

Предупрѣдительность, -я, *ж.* uprzedzoność, zyczliwość.

Предупрѣдительный, uprzedzający, tycałliwy.

Предупрѣдять, предупредить, uprzedzić, uprzedzić, pierwěj przybyć przed drugim, uprzedzić kogo w czym, zając się czym przed innymi; || uprzedzać, uprzedzić kogo o czym, uwiadomić; || Предупрѣдяться, być uprzedzanym. *Imśl. b.* предупредительный, uprzedzony.

Предупрѣдѣніе, -іа, *н.* uprzedzenie, zawiadomienie wczesne.

Предускорять, *об.* Предупрѣдять.

Предусматривать, предусматрѣть, przewidywać, przewidzieć; || Предусматриваться, być przewidywanym. *Imśl. b.* предусматривательный, przewidziany.

Предусмотрительно, *psk.* przezornie, roztropnie, ostrożnie.

Предусмотрительность, -я, *ж.* przezorność, roztropność, ostrożność.

Предусмотрительный, przezorny, roztropny, ostrożny.

Предусмотрѣть, *об.* Предусматривать.

Предустраниать, предустранить, usuwać, usunąć, odwracać, odwrócić; || Предустраняться, usuwać się, odwracać się. *Imśl. b.* предустраненный, usunięty, odwrócony.

Предхрѣміе, -іа, *н.* przysionek (w kościele).

Предчувствіе, -іа, *н.* przeczucie.

Предчувствовать, прѣчувать; || Предчувствоваться, być прѣчувуваным.

Предшественникъ, -а, *м.* poprzednik.

Предшественница, -ы, *ж.* poprzedniczka.

Предшествовать, poprzedzać.

Прѣдъ, Прѣдѣ, прѣдо, прѣредо, *psk.* (wymagający przyr. 4 i 6), przed, przede. Идти прѣдѣ суду, stawić się przed sądem. Идти прѣдѣ Богомъ, Bóg mi świadkiem. Прѣдѣ лицомъ чѣлаго свѣта, przed obliczem całego świata. За годъ прѣдѣ этимъ, rok przed tym, Не прѣдѣ добрымъ онъ такъ вѣселъ, jego wesołość nie wróży nic dobrego.

Прѣдидущій, poprzedni, poprzedzający; || *повыказу, вытѣжъ* powiedziany. Прѣдидущее, -аго, *н.* Log. zdanie poprzednie.

Прѣдѣбденный, przedobiadowy.

Прѣдъявитель, -я, *м.* okaziciel (listu, wekslu), wystawca, wystawiciel.

Прѣдъявительница, -ы, *ж.* okazicielka.

Прѣдъявительный, okazający, wystawiający, zawierający w sobie okazanie.

Прѣдъявленіе, -іа, *н.* okazanie (biletu, wekslu), zaprodukowanie. Венсель на прѣдъявленію, weksel mający się zapłacić за prostem okazaniem. *Прав.* Прѣдъявленіе иска, wytoczenie sprawy. Прѣдъявленіе документовъ, zaprodukowanie dowodów.

Прѣдъявлять, прѣдъявить, okazywać,

okazać (weksel, list), produkować, zaprodukować, składać, złożyć, podawać, podać, wystawiać, wystawić; || Прѣдъявляться, być okazywanym, podawanym, wystawianym. Прѣдъявить контрактъ, okazać, zaprodukować kontrakt. Прѣдъявлять венсель, remittować. Прѣдъявить на кого претензію, *об.* Pretensja. *Прав.* Прѣдъявлять споръ закаржаć. Прѣдъявлять право, gościć право.

Прѣдѣль, а, *м.* granica, kres, zakres, obręb, miara; || *конiec; || udział, los, przeznaczenie; || Коѣс. Ст. крај, obwód, okręg. Прѣдѣль жизни, kres życia.

Прѣдѣльный, graniczny, za granicę służący.

Прѣемникъ, -а, *м.* dziedzic, spodbierca, posiadający spadkiem, następca; || następca po kim w obowiązku; || *Прав.* stojący po czyjem prawie.

Прѣемница, -ы, *ж.* dziedziczka, następczyni.

Прѣемничество, -а, *н.* następstwo, następowanie po kim; || branie spadku.

Прѣемственно, *psk.* w spadku, jeden po drugim.

Прѣемственность, -я, *ж.* *об.* Прѣемничество.

Прѣемственный, należący do brania spadku; || przechodzący od jednego do другого.

Прѣжде, *psk.* przedtém, dawniej, niegdys; || *przyim.* przed, wprzód, wprzódy. Идти прѣжде, jak dawniej. Прѣжде окончанія года, przed ukończeniem roku. Я узналъ это прѣжде васъ, dowiedziałem się o tém wprzódy od pana. Прѣжде времени, zawczasu. Прѣжде всего, przede wszystkim. Прѣжде нежели, прѣжде чѣмъ, pierwiej niż. Онъ теперь поѣтъ лучше, чѣмъ пѣлъ прѣжде, teraz on lepiej śpiewa niż dawniej.

Прѣдѣбывшій, dawniejszy, poprzedni, przedtém, dawniej.

Прѣдѣврѣменно, *psk.* przed czasem, na wczesnie.

Прѣдѣврѣменность, -я, *ж.* przedwczesność.

Прѣдѣврѣменный, przedwczesny, wczesny.

Прѣдѣосвященный, pierwěj święcony, poświęcony. Прѣдѣосвященная обѣдня, msza św. Grzegorza w wielkim poście odprawiana.

Прѣдшній, poprzedni, przeminiony, przeszły, dawny, dawniejszy. При прѣдшнемъ правительствѣ, за poprzedniego rządu. Въ прѣдшнее время, за dawnych czasów. Онъ поѣтъ лучше прѣдшнего, więcj upija się niż przedtém. По прѣдшнему, *об.* Попрѣдшнему.

Прѣзидентскій, prezydencki.

Прѣзидентство, -а, *н.* prezydencja, urząd prezydenta.

Прѣзидентъ, -а, *м.* prezydent.

Презирать, презрѣть, pogardzać, pogardzić; || Презираться, być pogardzanym. *Imśl. b.* презрѣнный, pogardzony.

Презрительно, *psk.* z pogardą, pogardliwie.

Презрительность, -и, *ж.* pogardliwość, wzgarda, obrzydzenie.

Презрительный, заслужающу на wzgardę, ohydny, szkaradny.

Презрѣніе, -іа, *n.* pogarda, wzgarda.

Презрѣнно, *ob.* Презрительно.

Презрѣнный, *ob.* Презрительный.

Презрѣть, *ob.* Презирать.

Презузь, -а, *m.* prezes (*sqdu wojennogo*).

Презубытовъ, -тна, *m.* zbyteczność, szubtek, dostatek, co nam zbywa od potrzeb

Презубиловать (чѣмъ), obfitować w co. Презубильный, bardzo piękny, przepyszny, okazały.

Премущественно, *psk.* szczególnie, nadewszystko.

Премущественный, przeważający, najgłówniejszy, górujący.

Премущество, -а, *n.* pierwszeństwo dane komu, czemu, przenoszenie, przekładanie jednéго над другіе; || prerogatywa, przywilej, nadanie; || *Praw.* dobrodziejstwo.

Премуществовать, mieć pierwszeństwo, wyższość.

Преисподній, *Kośc. Sł.* podziemny, bardzo głęboki. Преисподняя, -ей, *ж.* piekło.

Прейсь-курантъ, -а, *m.* wykaz cen, cennik.

Преклонѣніе, -іа, *n.* schylenie (*np. głowy*); || *namówienie, przekonanie, przeświadczenie kogo.

Преклонить, *ob.* Преклонять.

Преклонность, -и, *ж.* skłonność, schylek, bliski koniec. Преклонность лѣтъ, wiek podeszły, starość.

Преклонный (къ чему), skłonny do czego; || podeszły, blizki końca. Преклонныя лѣта, wiek podeszły, starość.

Преклонять, преклонить, nakłaniać, nakłonicь, nachylać, nachylić, uginać, zginać, zgiąć; || *skłaniać, skłonicь (*ku czemu*), uprzedzać, uprzedzić dobrze dla czego, uprosobicь; || Преклоняться, nakłaniać się, nachylać się, zginać się; || *skłaniać się. *Imśl. b.* преклоненный, nakłoniony, nachylony, zgięty; || skłoniony.

Прекословить, sprzeciwić się, przeciwсудь.

Прекословіе, -іа, *n.* sprzeczność, przeciwсудіе, przeciwсудство.

Прекословно, *psk.* sprzecznie z чѣмъ.

Прекословный, sprzeczny, przeciwсудящы się.

Прекрасно, *psk.* bardzo pięknie, ładnie, ładnie, prześlicznie.

Прекрѣсный, bardzo piękny, ładny, cenny, prześliczny.

Прекращать, прекратитъ, przerywać, przerwać, wstrzymywać, wstrzymać, przestawać, zaprzestać czego, poprzestać. *Imśl. b.* прекращѣнный, przerywany, wstrzymany, poprzestany.

Прекращѣніе, -іа, *n.* zaprzestanie, ustanie, przerwa, zawieszenie. Прекращѣніе дѣла по причинѣ нехожденія по оному, *Praw.* peremeja czyli umorzenie postępowania. Прекращѣніе тѣмбы, upadek procesu. Прекращѣніе платежей, zawieszenie wypłat. Прекращѣніе работъ, zaprzestanie работ.

Прелагать, *ob.* Перелагать.

Прелѣстникъ, -а, *m.* zwodziciel.

Прелѣстница, -ы, *ж.* zwodzicielka.

Прелѣстно, *psk.* zachwycająco, powabnie.

Прелѣстность, -и, *ж.* powabność.

Прелѣстный, powabny, wdzięczny, zachwycający.

Прелѣсть, -в, *ж.* powab, wdzięk, pomoc.

Преложить, *ob.* Прелагать.

Преломить, *ob.* Преломлять.

Преломлѣніе, -іа, *n.* łamanie, rozłamanie.

Преломлять, преломить, *ob.* Переламывать.

Прельститель, -я, *ob.* zwodziciel.

Прельстительница, -ы, *ж.* zwodzicielka.

Прельстительный, ujmujący, powabny, zachwycający.

Прельщать, прельстить, czarować, oczarować, zachwycać, zachwycić; || zwodzić, zwieść, łudzić, ujmować, ująć zwodniczym sposobem; || Прельщаться, być oczarowanym, zachwyconym, zachwycać się, łudzić się. *Imśl. b.* прельщѣнный, oczarowany, zachwycony.

Прельщѣніе, -іа, *n.* ułuda, uwodzenie, zwodzenie.

Прелюбодѣй, -ѣя, *m.* cudzołożnik, cudzołożca.

Прелюбодѣйна, -а, *ж.* cudzołożnica.

Прелюбодѣйничать, *ob.* Прелюбодѣйствовать.

Прелюбодѣйный, cudzołożny, od cudzołóstwa

Прелюбодѣйственный, *ob.* Прелюбодѣйный.

Прелюбодѣйство, -а, Прелюбодѣііе, -іа, *n.* cudzołóstwo.

Прелюбодѣйствовать, cudzołozycь.

Прелюдія, -іа, *ж.* *Muz.* preludja, przegrываніе, przegrывка.

Прематерой, bardzo gruby, tęgi, silny.

Премилосердый, najmłodszy.

Преминуть (*ужыва się tylko z прещеніем*), omieszkacь, chybić, zaniebać. Не премину уведомить васъ, nie omieszkam doniesć panu.

Премія, -и, *ж.* nagroda (*akademiczna*); ||
 додаток do wygranéj (*w loteryjach*).

Премноріє, -ихъ, *мн.* bardzo wiele o-
 бѣдъ.

Премного, *рск.* bardzo wiele, збытно.

Премнѡмство, -а, *н.* wielkie mnѡ-
 стwo.

Премудре, *рск.* bardzo mądrze, roznm-
 ніє.

Премудрость, -и, *ж.* mądrość.

Премудрый, мудры, bardzo mądry.

Пренебрегатель, -я, *м.* gardzący czém,
 niedbalec.

Пренебрегательница, -ы, *ж.* gardząca
 czém, niedbająca o со.

Пренебрегательный, pogardliwy.

Пренебрегать, пренебречь, (чѣмъ, что),
 pogardzać (czém), nie stać o со, niedbać,
 zaniedbać; || Пренебрегаться, być pogar-
 dzanym, zaniedbywanym. *Imst. b.* прене-
 брѣнный, pogardzony, zaniedbany.

Пренебреженіє, -іа, *н.* pogarda, zanied-
 banie.

Пренебречь, *об.* Пренебрегать.

Преніє, -іа, *н.* spór, dysputa, rozprawa,
 dyskusja, *об.* Прѣніє.

Пренумерантъ, -а, *м.* prenumerator, *об.*
 Подписчикъ.

Пренумерация, -иа, *ж.* prenumerata, sub-
 скурсія.

Преподаніє, -іа, *н.* przewaga, góro-
 wanie.

Преподать, przeważać, górować.

Преподаній, przeważający, naj-
 гówniejszy, górujący.

Преобразать, преобразить, преобра-
 зать, преобразить, przekształcać, prze-
 kształcić, przemieniać, przemienić; || Пре-
 образиться, przemienić się (*o Jezusie
 Chrystusie*). *Imst. b.* преобразённый,
 преобразёны, przekształcony, przemie-
 нiony.

Преображеніє, -іа, *н.* przeobrażenie; ||
 Преображеніє Господне, przemienienie
 Pańskie (*na górze Tabor*).

Преображенскій, stosujący się do świę-
 та Przemienienia Pańskiego; || należący
 do klasztoru lub do kościoła Przemieni-
 нia Pańskiego.

Преобразитель, *об.* Преобразователь.

Преобразить, *об.* Преобразовать.

Преобразованіє, -іа, *н.* reforma, reor-
 ганизация, zmiana, ulepszenie.

Преобразователь, -я, *м.* reformator, re-
 организатор.

Преобразовательница, -ы, *ж.* reforma-
 торка.

Преобразовательный, reformatorski.

Преобразовывать, преобразовать, ре-
 формировать, zreformować, przetwarzać,
 przekształcać, przekształcić, zaprowa-
 дzać, zaprowadzić ulepszenia; || Преобра-
 зовываться, przekształcać się. *Imst. b.*
 преобразованный, zreformowany, prze-
 kształcony, ulepszony.

Преодолимый, do przewycięzenia, mo-
 гаący być przewyciężonym.

Преодолѣвать, преодолюеть, премоу-
 сцѣzać, przewyciężyć, przemagać, prze-
 мѡdz, pokonywać, pokonać; || Преодолю-
 ваться, być zwyciężanym, pokonywanym.
Imst. b. преодолённый, przewyciężony,
 pokonany.

Преодолѣніє, -іа, *н.* przewyciężenie,
 pokonanie.

Преодолѣть, *об.* Преодолювать.

Преосвящённый, Преосвящённѣйшій,
 przewielebny (*tytuł biskupów i t. p.*).

Преосвящёнство, -а, *н.* przewielebność.

Препинаніє, -іа, *н.* wstrzymywanie.
Gram знаки препинанія, znaki przestankowe.

Препинательный, przestankowy, *об.*
 Препинаніє.

Препираніє, -іа, *н.* zabicie (*np. dowodów
 przeciwnika*), odparcie dowodów, zarzu-
 тѡw.

Препираться, sprzeczać się, dysputo-
 вать.

Преподаваніє, -іа, *н.* wykład, nauka,
 nauczanie.

Преподаватель, -я, *м.* nauczyciel, pro-
 fessor.

Преподавательница, -ы, *ж.* nauczyciel-
 ка.

Преподавать, преподать, dawać, dać
 nauki, nauczać, nauczyć, objaśniać, obja-
 śnić, wykladać, wyłożyć; || Преподаваться,
 być wykładanym, objaśnianym. *Imst. b.*
 преподаанный, wyłożony, objaśniony.

Преподобіє, -іа, *н.* wielebność (*tytuł
 księży i zakonników*).

Преподобный, Kości. St. świętobliwy,
 bogobojny; || wielebny (*tytuł zakonników*).

Преподобный отецъ, wielebny ojciec!

Преполовеніє, -іа, *н.* Kości. podzielenie
 na połowy; || środa czwartego tygodnia po
 Wielkiejnocy.

Препона, -ы, *ж.* zawada, przeszkoda.

Препоручать, *об.* Поручать.

Препорученіє, *об.* Порученіє.

Препоручитель, -я, *м.* powiernik.

Препоручительница, -ы, *ж.* powierni-
 ца.

Препоручительный, polecający, powie-
 rzający.

Препоручить, *об.* Поручить.

Препоясывать, препоясать, przepasy-
 вать, przepasać; || Препоясываться, prze-
 пасывать się. *Imst. b.* препоясанный, prze-
 пасаны.

Препроводать, препроводить, премоу-
 сцѣzać, przestać; || przepędzać (*czarą*). *Imst. b.*
 препроводённый, przestany, przepędzony.

Препроводженіє, -іа, *н.* przestanie; ||
 przepędzenie (*czarą*).

Препятствие, -іа, *н.* zawada, przeszk-
 да.

Препятствованіє, -іа, *н.* przeszkad-
 nie.

Препиттовать (кошу вѣдѣти), *prze-
szkadzac*.

Прерваніе, -іа, *n.* przewa, przerwa-
nie.

Прерваніе, -іа, *n.* sprzeciwianie się,
sprzeciganie się; || *Pravo.* spróg, zarzut. Пре-
рваніе о подсудности, *spróg* о attribu-
cie.

Пререкаться, *zbijać, odpierać zarzuty.*
Прерыва́ть, *prerwać, przerywać,*
przerwać; || **Прерыва́ться**, *być przerywa-
nym.* *Imśl. b.* прерванный, przerwany.

Прерывисто, *prerывчато, прерывчиво,*
prk. z przerwami, z przestankami, nie
ciągłe.

Прерывистый, *прерывчатый, прерыв-
чивый, poprzerywany, przerywany, nie*
ciągły.

Пресвитеріаннинъ, -а, *m.* prezbiterja-
nin.

Пресвітерскій, *kapłański.*

Пресвітерство, -а, *n.* kapłaństwo.

Пресвітеръ, -а, *m.* kapłan, ksiądz.

Пресвятый, *prześwięty.*

Пресловѣтость, -и, *ż.* znamienitość.

Пресловѣтый, *znamienity.*

Преслѣдованіе, -іа, *n.* prześladowanie,
ściganie. *Pravo.* Судѣбное преслѣдованіе,
dochodzenie sądowe.

Преслѣдователь, -я, *m.* prześladowca.
Преслѣдовательница, -ы, *ż.* prześla-
dowczyni.

Преслѣдовать, *prześladować, ścigać.*
Imśl. b. преслѣдованный, prześladowa-
ny.

Пресмыканіе, -іа, *n.* czołganie się, peł-
zanie.

Пресмыкаться, *czołgać się, pełzać.*

Преспокійно, *prk.* najspokojniej.

Преспокійный, *bardzo spokojny.*

Прессованіе, -іа, *n.* prassowanie; ||
Görn. gniecenie.

Прессова́ть, *prassować.*

Прессъ, -а, *m.* prassa, machina do ści-
skania czego.

Преставленіе, -іа, *n.* Kośc. Śl. zgon,
śmierć, koniec. **Преставленіе свѣта**, *ko-
niec świata.*

Преставля́ться, *przestawiać się, Kośc. Śl.*
zejść ze świata, skonać, umrzeć.

Престарѣлость, *ż.* przestarzałość, *wiek*
podszły.

Престарѣлый, *przestarzały.*

Престоноаслѣдіе, -іа, *n.* następstwo na
tron.

Престоль, -а, *m.* ołtarz; || *tron;* || *Star.*
katedra biskupia. Главный престоль,
wielki ołtarz.

Престольный, *ołtarzowy;* || *tronowy.*
Престольный городъ, *stolica.*

Преступа́ть, *przestępować, przestę-
pić przez co, przekroczyć;* || * *gwał-
cić, zgwałcić (prawa i t. p.); przekraczać,*
przekroczyć; || **Преступа́ться**, *być prze-
stępowanym, zgwałconym.*

Преступленіе, -іа, *n.* przestąpienie,
przekroczenie; || *zbrodnia, występek, prze-
stępstwo, wykroczenie.* **Преступленіе за-
кона**, *rogwałcenie prawa.* Уголовное про-
ступленіе, *krzyminiał, kryminalność.* Пои-
мать ного на самомъ преступленіа, *zła-
раć kogo na gorącym uczynku.* Госуда-
рственное преступленіе, *przestępstwo sta-
nu.* Преступленіе умышленное и неумыш-
ленное, *przestępstwo rozmysłne i nieroz-
mysłne.*

Преступникъ, -а, *m.* przestępca, *zbrod-
niarz, winowajca.*

Преступница, -ы, *ż.* zbrodniarka, *wino-
wajczyni.*

Преступническій, **преступный**, *do prze-
stępcy należący.*

Преступно, *prk.* występnie, *zbrodnico.*

Преступный, *występny, zbrodniczy.*

Пресуществовать, *ob.* **Пресуществовать.**

Пресуществованіе, -іа, *n.* Teol. transsub-
stancja, *przemienienie się istoty chleba i*
*wina przy komunji na ciało i krew Chry-
stusa.*

Пресуществовать, **пресуществовать**, *zmie-
niać istotę czego na inną.*

Пресыщать, **пресытить**, *nasycać, nasy-
cić, zbytecznie, przesycać, przesyć;*
|| **Пресыщаться**, *nasycać się zbytecz-
nie.* *Imśl. b.* пресыщенный, *nasycony*
zbytecznie.

Пресыщеніе, -іа, *n.* sytność, *nasycenie*
się zbytecznie.

Пресѣпаніе, *ob.* **Пресѣченіе.**

Пресѣпать, **пресѣчь**, *przecinać, prze-
ciąć, zagradzać, zagrodzić, zatamować;* ||
* *zapobiegać czemu;* || **Пресѣпаться**, *być*
*przecinanym, zagradzanym, zatamowa-
nym.* *Imśl. b.* пресѣченный, *przecięty,*
zagrodzony, zatamowany.

Пресѣченіе, -іа, *n.* zerwanie, *zniesienie;*
|| *zapobieżenie.*

Пресѣчь, *ob.* **Пресѣпать.**

Претвореніе, -іа, *n.* przetworzenie, *prze-
istoczenie, przekształcenie, przemienie-
nie.*

Претвора́ть, **претвора́ть**, *przetwarzać,*
przetworzyć, przeistaczać, przeistoczyć,
przemieniać, przemienić; || **Претвора́ться**,
*przetwarzać się, przeistaczać się, prze-
mieniać się.* *Imśl. b.* претворенный, *prze-
tworzony, przeistoczony, przemieniony.*

Претендентъ, -а, *m.* pretendent, *ubie-
gający, starający się o co.*

Претензіа, -іа, *ż.* pretensja, *domaganie*
się, roszczenie sobie prawa do...; || * *obza-
łowanie, skarga, impetycja.* Онъ на меня
въ претензіа, *ma do mnie pretensję.* *Pravo.*
Подать, предъявить на ного претензіа,
podać skargę na kogo.

Претерпѣваніе, -іа, *n.* wycierpienie,
cierpliwe wytrwanie, zniesienie czego.

Претерпѣвать, **претерпѣть**, *cierpieć,*
*ucierpieć, cierpliwie znosić, znieść, wy-
trzymywać, wytrzymać, doświadczać, do-*

świadczyć, doznawać, doznać czego, ponieść co; || Претерпѣваться, być doświadczanym, doznawanym i t. d. *Imśl. b.* претерпѣнный, wycierpiany, doświadczany, doznany i t. d.

Претерпѣніе, *об.* Претерпѣваніе.

Претерпѣть, *об.* Претерпѣвать.

Претительно, *psk.* sposobem groźnym, в гроźба.

Претительность, *-н, ж.* гроźба, odgrажаніе się.

Претительный, odgrажающу, zakazuещу, zabraniaющу.

Претить, *Kośc. Sł.* zabraniać, zabronić, zakazywać, zakazać; || гроzić, robić pogroźki, odgrажać się; || *nieos.* czuć do czego obrzydzenie.

Претиковеніе, *-ія, n.* zawada, potknięcie się, przeszkoda. *Каме́нь претиковеніа, przyczyna, usterka, przeszkoda.

Претиковенный, omylny.

Преторский, pretorowy, pretorjalny, *об.* Преторъ.

Преторъ, *-а, m.* pretor, wyższy urzędnik в dawnym Rzymie, sędzia miejski.

Претываніе, *-ія, n. об.* Претиковеніе.

Преувеличеніе, *ія, n.* przesada, przesadzanie, przebieganie miary w czém.

Преувеличивать, преувеличить, przesadzać, przesadzić (*во czém*), przebieгаć, przebrać miarę; || Преувеличиваться, być przesadzаным. *Imśl. b.* преувеличенный, przesadzony.

Преумно, *psk.* bardzo rozumnie, dowcipnie.

Преумный, bardzo rozumny, dowcipный.

Преуспѣвать, преуспѣть, postępować, postęp w czém uczynić.

Преуспѣваніе, *-ія, n.* postęp, postąpienie в czém.

Проходящій, przechodzący.

Проходженіе, *-ія, n.* przechodzenie.

Процессія, *-ія, ж. Astr.* ruch wsteczny punktów równonocnych; || процессія.

Прощеніе, *-ія, n.* groźba; || zakaz, wzbrowienie. *Praw.* прещеніе законовъ, pozbawienie własnej woli. Состоящій подъ законнымъ прещеніемъ, bezwłasnowolny.

При, *przymk.* przy, za, nad, pod. Городъ лежитъ при рѣкѣ, miasto leży nad rzeką. При Петръ Великомъ, za Piotra Wielkiego, za czasów Piotra Wielkiego. При размежеваніи, podczas rozgraniczenia gruntów. Быть при мѣстѣ, mieć jaką posiadłość. При всякомъ случаѣ, w każdym razie. При жизни отца, za życia ojca. *Это не при васъ писано, to dla pana rzecz zupełnie obca, niezrozumiana.

Прибавить, *об.* Прибавлять.

Прибавка, *-и, ж.* dodanie, dodatek, powiększenie, podniesienie, podwyżka. Прибавка жалованья, podwyżka pensji.

Прибавленіе *-ія, n.* dopełnienie, doda-

tek, przydatek, apendyks. Прибавленіе къ приговорю, къ контранту, оговору, klauzula.

Прибавлять, прибавить, dodawać, додаć, przydawać, przydać, powiększać, powiększyć, podwyższać, podwyższyć; || Прибавляться, przybywać, przybyć, być dodawanym, przydawаным, powiększаным. Прибавлю къ этому объясненію только одно слово, do tego objaśnienia tylko jeden wyraz dodam. Прибавить жалованье слугѣ, podwyższyć płacę służącemu. Прибавить шагу, przyspieszyć kroku. *Imśl. b.* прибавленный, dodany, przyданы i t. d. Прибавокъ, *-вна, zdr.* прибавочень, *-ча, m. об.* Прибавка.

Прибавочка, *-и, ж. об.* Прибавка.

Прибавочный, dodatkowy, przydatkowy.

Прибалтывать, приболтать, *об.* Подбалтывать, подболтать.

Прибаутка, *-и, ж.* przypowieśćka.

Прибаюкивать, прибаюкивать, usypiać, uspić dziecko śpiewaniem.

Приберегать, приберечь, przechowywać, przechować, zachowywać, zachować, ukрывать, ukryć; || Приберегаться, przechowywać się, ukрывать się. *Imśl. b.* прибереженный, przechowany, ukрyty.

Прибрежный, nadbrzeżny.

Прибережье, *об.* Побережье.

Приберечь, *об.* Приберегать.

Прибыватель объявленій, przybijający obwieszczenia na murze.

Прибывать, прибить, przybijać, przybić; || przewracać, przewrócić na ziemię, powalić; || przystawać, przypluwać. Прибываться, być przybijаным. Прибывать гвоздями, przybijać gwoździami. Егo прибили, zbito go. Дождемъ прибило пыль, od deszczu kurz opadł. Вѣтромъ прибило судно къ берегу, wiatr zapędził statek do brzegu. Градомъ прибило хлѣбъ, grad powalił zboże. Прибывать зарядъ въ ружье, nabijać broń. *Imśl. b.* прибитый, przybity, powalony i t. d.

Прибывна, *-и, ж.* przybijanie.

Прибывной, łatwy do przybijania.

Прибратель, *-я, Прибрательщикъ, -а, m.* zbieracz, sprzątac.

Прибрательница, Прибрательщица, *-и, ж.* zbieraczka, sprzątaczk.

Прибрать, прибрать, (*cz. przysz.* приберу), uprzątać, uprzątnąć, sprzątać, sprzątnąć; || porządkować, uporządkować; || dobierać, dobrać; || zabierać, zabrać; || Прибраться, być sprząтаным, porządkowanym; || przystrajać się. Прибрать комнату, sprzątnąć pokój. Прибрать книги, porządkować książki. Приберите эти вещи, schowajcie te rzeczy. Прибрать ключъ, dobrać klucz. Прибрать подкладку подъ цвѣтъ матеріи, *об.* Подбирать. * Прибрать что къ рукамъ, 1) schować, przywłaszczyć co sobie, obrócić co na swo-

жѣ korzyć; 2) poskramiać. hamować, powściągać. Богъ его прибралъ, Bóg go powołał do siebie, on umarł. Прибраться на тотъ свѣтъ, umrzeć. *Imśl. b.* прибранный, sprzątnięty, uporządkowany, dobrany i t. d.

Прибить, *ob.* Прибивать.

Приблѣживать, swawolić.

Приближать, приблизить, przybliżyć, przybliżyć, zbliżać, zbliżyć; || Приближаться, przybliżyć się, zbliżać się. *Imśl. b.* приближенный, przybliżony.

Приближеніе, -іа, *n.* przybliżenie, zbliżenie; || *Mat.* przybliżenie (*w rachunku*).

Приближенность, -и, *ż.* bliskość.

Приближенный, bliski. Приближенные, *m.* osoby otaczające kogo.

Приблизительно, *psk.* przez przybliżение.

Приблизительность, -и, *ż.* przybliżение (*w rachunku, w oszacowaniu czego*).

Приблизительный, взіятъ przez przyближеніе, rachowany. Приблизительное стекло, szkło przybliżające przedmioty, bliższemi niż są pokazujące.

Приблѣзнить, *ob.* Приближать.

Прибѣй, -бѣя, *m.* przybicie; || miejsce brzegu o które zawsze wodą bije, skała.

Прибѣйна, -ы, *ż.* deska przybita, przybitka, łagiew, sztrasbaum.

Прибѣйникъ -а, *zdr.* приборничекъ, чва, *m.* Artyl. wyciór (*do dziala*).

Прибѣйный, przybijalny; || przybierаясу, pędzący do brzegu (*o wietrze*).

Приболѣтный, przy bagnie znajdujący się.

Приболѣтье, -тья, *n.* miejsce przy bagnach.

Приболѣтать, *ob.* Подболѣтать.

Приболѣтка, *ob.* Подболѣтка.

Приборна, -и, *ż.* sprzątanіе, uporządkowanie.

Приборникъ, -а, *m.* *ob.* Отичка.

Приборъ, -а, *m.* porządek, ład, układ; || narzędzie, aparat; || sprzęt, || naczyнie; || nakrycie stołowe. Химическій приборъ, aparat chemiczny. Кухонный приборъ, sprzęt kuchenny. Накрыть столъ на десятъ приборовъ, nakryć stół na dziesięć osób. Чайный приборъ, serwis do herbaty. Шорный приборъ, ubiór na konia w zaprzęgu.

Прибѣчиваться, *ob.* Подбѣчиваться.

Прибрасывать, прибрѣснуть, przyrzucać, przyrzucić, dorzucać, dorzucić (*co do czego*); || Прибрасываться, być przyrzucanym. *Imśl. b.* прибрѣшенный, przyrzucony.

Прибрать, *ob.* Прибирать.

Прибрѣніе, -іа, *n.* nadbrzeże.

Прибрѣжный, *ob.* Прибрежный.

Прибрести, przywlec się, przybyć wlec się, przyjąć bieżący pomiar.

Прибрѣснуть, *ob.* Прибрасывать.

Прибываніе, -іа, *n.* powiększenie, podniesienie, przybicie, anie, wylew (*rzek*).

Прибылой, przybyły; || powiększony, przybrany.

Прибыль, -и, *ż.* zysk, korzyść; || przybierаніе (*rzeki*). Водѣ идѣтъ на прибыль, вода przybiera.

Прибыльно, *psk.* zyskownie, korzystnie.

Прибыльный, zyskowy, korzystny.

Прибытіе, -іа, *n.* przybycie, przyjazd, przyjście, przyjazd.

Прибытокъ, -тка, *m.* *zdr.* przybyтокъ, чка, *ob.* Прибыль.

Прибыточный, *ob.* Прибыльный.

Прибыть, *ob.* Прибивать.

Прибѣгать, прибѣгнуть, udawać się, udać się do..., uciec się do kogo, do czego.

Прибѣгать, прибѣгать, przybiegać, przybiegnąć, przybieść.

Прибѣжище, -а, *n.* schronienie, przytułek, ucieczka.

Привада, -ы, *ż.* przynęта, przyłuda.

Приваивать, приваивать (*нѣ чену*), przyzwyczajać, przyzwyczaić (*do czego*), wdrożyć, obłaskawić, oswojać, oswoić, przywabiаć, przywabić; || Приваиваться, przyzwyczajаясь, wdrażаясь i t. d. *Imśl. b.* приваивенный, przyzwyczajony, wdrożony, oswojony i t. d.

Приваливать, привалить, przywalać, przywalić, przytłaczać, przytłoczyć, || бить do głowy (*o krwi*); || przybijаяć, przybić (*do ląd*), do brzegu; || zgromadzać się tłumnie; || Приваливаться, przywalać się, przysuwać się, kłaść się przy czém. *Imśl. b.* приваленный, przywalony, przytłoczony i t. d.

Приваль, -а, *m.* przybicie do lądu, do brzegu; || *Med.* bicie krwi do głowy; || *Woj.* wytchnienie, spoczynek.

Привальное, -аго, *n.* Star. płaca od przybycia do lądu.

Приваривать, приварить, przygotowywać, przygotować, dogotowywać, dogotować; || lutować, przylutować. *Imśl. b.* приваренный, dogotowany; || przylutowany.

Приварина, -ы, *ż.* przywara, to co przywrzало do garnka, przyskrobek.

Приварить, *ob.* Приваривать.

Приварна, -и, *ż.* przygotowanie, dogotowanie; || przylutowanie.

Приварный, dogotowany; || przylutowany.

Приварокъ, -рна, *m.* *ob.* Приваръ.

Приварочный, *ob.* приварный.

Приваръ -а, *m.* jedzenie dogotowane; || *ob.* Вариво.

Приватный, prywatny, partykularny.

Приведеніе, -іа, *n.* przeprowadzenie.

Приведеніе доказательствъ, argumentacja, szereg dowodów. Приведеніе рѣки въ судоходное состояние, usławienie rzeki. Приведеніе въ порядокъ, porządkowanie, uregulowanie.

Привезеніе, -іа, *n.* przywiezienie.

Привезти, привезть, *ob.* Привозить.

wać, przyczarować, zaszarować; || **Приворо́титься**, być szarowanym. *Imś. b. szarowany.*

Приворо́тникъ, *ob.* **Привра́тникъ**.

Приворо́тный, przy bramie, a bramę znajdujący się; || *Gmin.* * szarowny.

Привра́тникъ, -а, *m.* odźwierny, fur-tjan.

Привра́тница, -ы, *f.* odźwiernia, fur-tjanika.

Привра́ть, *ob.* **Привира́ть**.

Привста́вать, привста́ть, podnosić się, podnieść się trochę.

Привыка́ть, привыкну́ть (къ чему), przywykać, przywyknąć, przyzwyczajać się, przyzwyczaić się (*do czego*).

Привы́клый, przywyкły, przyzwyczajony.

Привы́кнуть, *ob.* **Привыка́ть**.

Привы́чка, -а, *f.* przywyknienie, przyzwyczajenie, nałóg, zwyczaj.

Привы́чивый, łatwo do czego przyzwyczajający się.

Привы́чный, zwyкły, zwyczajny.

Привѣ́ать, **привѣ́ать**, **привѣ́ива́ть**, **привѣ́ива́ть**.

Привѣ́са, -ы, *f.* przyczepka.

Привѣ́сить, *ob.* **Привѣ́шивать**.

Привѣ́сокъ, -а, *m.* *ob.* **Привѣ́са**.

Привѣ́сь, -а, *m. zdr.* **привѣ́сокъ**, -сокъ, dodatek do wagi.

Привѣ́тливо, *pek.* uprzejmie, grzecznie.

Привѣ́тливость, -и, *f.* uprzejmość, grzeczność.

Привѣ́тливый, uprzejmy, grzeczny.

Привѣ́тный, witający, pełen uprzejmości.

Привѣ́тственный, przywitalny, winszujący. **Привѣ́тственная** рѣчь, powitanie, słowa miane do kogo.

Привѣ́тствие, -іа, *n.* powitanie.

Привѣ́тствовать, witać, przywitać, mieć słowo do kogo, winszować.

Привѣ́тъ, -а, *m.* powitanie, oświadczenie szczerych życzeń.

Привѣ́шивать, **привѣ́сить**, przyczepiać, przyczepić; || przywagać, przywagać, przydawać, przydać do wagi. *Imś. b. привѣ́шенный*, przyczepiony; || przyważony, przydany do wagi.

Привѣ́ять, *ob.* **Привѣ́ать**.

Привѣ́ядать, **привѣ́януть**, *ob.* **Увидѣ́ть**, **увидѣ́ть**.

Привѣ́язанность, -и, *f.* przywiązanie, przychylność.

Привѣ́язанный (къ чему, къ кому), przywiązany, przychylny.

Привѣ́зять, *ob.* **Привѣ́зывать**.

Привѣ́зья, -а, *f.* uwiązanie, przywiązanie; || uwięź, postronek, sznur i t. p. do szwaczania; || * zaczepka, napaść.

Привѣ́зній, trzymany na uwięzi.

Привѣ́зчивость, -и, *f.* zwadliwość, skłonność do kłócenia się, szukanie zaczepki.

Привѣ́зчивый, zwadliwy, krótkliwy.

Привѣ́зывать, **привѣ́зять**, **привѣ́зывать**, **привѣ́зять**, uwiązywać, uwiązać; || robić kogo przychylnym dla siebie; || **Привѣ́зываться**, być przywiązywany; || **Привѣ́зывать** кому, * stać się, być przychylnym dla kogo, polubić, przywiązywać się do kogo, przykładać się do czego; || * **привѣ́зяться** się do kogo, towarzyszyć komu ciągle, szukać kłótni, zaczepki. *Imś. b. привѣ́занный*, przywiązany, uwiązany i t. d.

Привѣ́зья, -и, *f.* uwięź, postronek, sznurek i t. p. do uwiązania.

Привѣ́януть, *ob.* **Увянуть**.

Пригарать, *ob.* **Пригорать**.

Пригарни, -ковъ, *мн.* przygorzałość, przypalenina.

Пригарный, **рачна́у** **прзупаленіем**, spalenizną.

Пригаръ, -в, *f.* przypalenie, spalenie.

Привѣ́зживать, **привѣ́зждать**, **привѣ́зждать**, **привѣ́зждать**, przygwadzić, przygwodzić, przybijać, przybić gwóźdźmi; || **Привѣ́зживаться**, być przygwadzianym. *Imś. b. привѣ́зженный*, przygwadzony.

Привѣ́зждение, -іа, *n.* przygwóźdzenia.

Привѣ́здить, *ob.* **Привѣ́зживать**.

Привѣ́бать, **привѣ́буть**, **привѣ́бать**, **привѣ́бать**, zginać, zginać; || **Привѣ́баться**, **привѣ́бать** się, zginać się. *Imś. b. привѣ́бнуты*, przygięty, zgięty.

Привѣ́жывать, **привѣ́жывать**, **привѣ́жывать**, **привѣ́жывать**, przyglądać, przyglądać; || **Привѣ́жываться**, być przygladzonym. *Imś. b. привѣ́женный*, przygladzony.

Привѣ́жатель, -я, *m.* ten co zaprasza, zapraszający.

Привѣ́жательница, -ы, *f.* ta co zaprasza, zapraszająca.

Привѣ́жательный, zapraszający.

Привѣ́жывать, **привѣ́жывать**, **привѣ́жывать**, **привѣ́жывать**, zaprosić, wzywać, wezwać; || **Привѣ́жываться**, być zapraszonym, wzywanim. *Imś. b. Привѣ́женный*, zaproszony, wezwany.

Привѣ́жение, -іа, *n.* zaproszenie, zaprosiny, wezwanie.

Привѣ́жубость, -и, *f.* dostateczna głębokość.

Привѣ́жубый, dosyć głęboki (*o brzozi przy głębinie wody*).

Привѣ́жухъ, -а, *m.* przygluch, nieco głuchy.

Привѣ́жна, -и, *f.* dozór, czuwanie nad czem, wpatrywanie się w co, uważanie czego.

Привѣ́жный, przystojny, przyjemny.

Привѣ́жчивый, który staje się zwyczajnym od częstego przygladzania się czemu; || przytepiiony, niejasny (*o okularach*).

Привѣ́жывать, **привѣ́жывать**, *ob.* **Привѣ́жывать**, **привѣ́жывать**.

Привѣ́жываться, **привѣ́жываться** się.

Привѣ́жывать (*ca. przyjez. приговѣ*), *ob.* **Привѣ́жывать**.

Привѣ́жывать, **привѣ́жывать**, **привѣ́жывать**, **привѣ́жывать**, przygniać, przygniać; || **Привѣ́жываться**, być przygnio-

танум. *Imś. b.* пригнетѣнный, przygnieciony.

Пригнусь, -и, *ж.* мѡwienie przez nos.

Пригнушивать, мѡвить przez nos.

Приговаривать, wyrokować, wydać wyrok, skazać kogo na co, osądzić; || годzić, ogodzić (*np. robotników*). *Imś. b.* приговорѣнный, skazany, osądzony i t. d.

Приговорна, -и, *ж.* przyznanie, dobór wyrażen.

Приговорный, wyrokowy.

Приговоръ, -а, *м.* wyrok, dekret (*sądu*).

Приговоръ освобождающий отъ суда, wyrok uwalniający oskarżonego. Приговоръ высшаго мѣста не позволяющаго подавать на апелляцію, wyrok sądu w ostatniej instancji. Приговоръ судя присяжныхъ, werdykt, zdanie przysięgłych. Постановление приговоръ, wydać wyrok.

Пригода, -ы, *ж.* pożytek, korzyść.

Пригодиться, przydać się do czego, zdać się na co.

Пригодно, *psk.* potrzebnie, pożytecznie, odpowiednio czemu.

Пригодность, -и, *ж.* об. Пригода.

Пригодный, potrzebny, pożyteczny, odpowiedni czemu.

Пригоже, *psk.* Star. ładnie, pięknie.

Пригоженький, *zdr.* ładniutki, pięknutki, об. Пригожий.

Пригожество, -а, *н.* об. Пригожество.

Пригожий, ładny, piękny.

Пригожество, -а, *н.* об. Пригожество.

Приголовонъ, -вна, *м.* zamotok, zamotroć, wyskok.

Приголодь, -и, *ж.* Gmin. съ приголодью, przygodność, półwytość.

Приголубивать, приголубить, głaskać, pogłaskać, pieścić, pieścić ś. *Imś. b.* приголубленный, pogłaskany, popieszczony.

Пригонна, -и, *ж.* przygnanie, przypedzenie (*bydła*); || сплwienie (*drzewa*); || przyzostowanie (*ubioru*).

Пригонный, przygnany, przyprzedzony (*o bydło*); || przystosowany (*o ubiorze*) i t. d.

Пригонъ, -а, *м.* об. Пригонна.

Пригонять, пригнать, przyręzać, przyręzić; || сплwiać, сплwić; || przystosowywać, przystosować. *Imś. b.* пригнанный, przyrędzony, сплwiony, przystosowany.

Пригоранивать, пригородить, przygradzać, przygradzić, przybudowywać, przybudować; || Пригораниваться, być przygradzanym, przybudowywanym. *Imś. b.* пригораненный, przygradzony, przybudowany.

Пригорать, пригорѣть, przyręcać się, przyręcać się.

Пригородить, об. Пригораняться.

Пригородна, -и, *ж.* przygradzenia, przybudowanie.

Пригородный, przy miasteczku leżący, znajdujący się.

Пригородъ, -а, *м.* *zdr.* przygradowa, -дѣл,

Star. miasto znajdujące się w obrębie administracji innego większego miasta lub miasta okregowego.

Пригоронъ, -рна, *zdr.* przygórcze, -ча, *м.* pagórek, wzgórek.

Пригоршни, -ней, *ж.* *мл.* przygarść, przygarście.

Пригорѣлый, przyręcony, przyręszony. *Chem.* Пригорѣлая древесная кислота, kwas octowy otrzymywany z dystalacji drzewa.

Пригорѣть, об. Пригорать.

Пригорюниваться, пригорюниться, zamuscać się, zamścić się.

Приготовлять, об. Приготовлять.

Приготовительный, przygotowawczy.

Приготовить, об. Приготовлять.

Приготовление, -ия, *н.* przygotowanie, przysposobienie, sporządzenie. Приготовление на преступленію, przygotowanie przestępstwa.

Приготовлять, приготовить, przygotowywać, przyręcać, przysposabiać, przysposobić, szyковать, uszyковать, ustawiać, ustawić; || Приготовляться, przygotowywać się, przysposabiać się, szyковать się. *Imś. b.* приготовленный, przygotowany, przysposobiony.

Пригрозить, pogrozić.

Пригрѣвать, пригрѣть, przygrzewać, przygrzać; || Пригрѣваться, być przygrzewanym.

Пригүльный, zbłąkany, nie mający właściciela. Пригүльная лошадь, zbłąkany koń.

Придавать, придать, dodawać, dodać, przydawać, przydać; || Придаваться, być dodawanym, przydawanym. *Imś. b.* приданный, dodany, przydany.

Придавливать, придавить, przygniatać, przygnieść, przyciskać, przycisnąć; || Придавливаться, być przygniatanym, przyciskanym. *Imś. b.* придавленный, przygnięciony, przyciśniony.

Приданница, -ы, *ж.* panna posażna.

Приданое, -аго, *н.* posag.

Придатокъ, -тка, *м.* *zdr.* przydatoczek, -чка, przydatek, dodatek.

Придаточный, dodatkowy. *Gram.* придаточное предложение, zdanie nawiasowe. Придача, -и, *ж.* przydatek, dodatek (*przy zamianach*).

Придѣрникъ, -а, *м.* odwierny, fur-tjan.

Придѣрница, -и, *ж.* odwierna, fur-tjanka.

Придѣрный, przy drzwiach znajdujący się.

Придвигать, придвигать, придвинуть, przysuwać, przysunąć; || Придвигаться, przysuwać się. *Imś. b.* придвинутый, przysunięty.

Придворный, nadworny; || дворянъ, żyjący u двора monarchego.

Придѣргивать, придѣрнуть, przyciągać, przyciągnąć do siebie. *Imś. b. придѣрнутый, przyciągnięty.*

Придѣрживать, придержать, przytrzymać, przytrzymać; || Придѣрживаться, czekać się; || *наśladować co. *Imś. b. придѣржанный, przytrzymany.*

Придѣрнуть, об. Придѣргивать. Придѣраться, придѣраться (къ вому), zaczepki szukać, powodu do zwady, kłótcy.

Придѣрка, -н. ж. zaczepka. Придѣрчивый, swarliwy, kłótlivy. Придѣрщикъ, -а, m. kłótniarz, lubiący szukać zaczepki. Придѣрщица, -ы, ж. kłótniarka, lubiąca szukać zaczepki.

Придѣрощникъ, -а, m. Bot. sporysz wielki (roślina).

Придѣрощный, przydrożny, przy drodze zostający. Bot. Придѣрощная иглолка, szklak, szakłak (krzew).

Придѣраться, об. Придѣраться.

Придти, об. Приходить.

Придумывать, придумать, wynajdywać, wynaleźć (xrosób do czego), wymyślać, wymyślić. *Imś. b. придуманный, wynaleziony, wymyślony.*

Придурь, -и, ж. tępość głowy, głupota; || przywidzenie, dziwactwo. Онъ съ придурью, szalona pałka, warjat, postrzelony, ma muchy w nosie.

Придушить, об. Задушить.

Придыхание, -ия, n. Gram. aspiracja, przydech.

Придыхать, wciągać w siebie; || wymawiać z przydechem głoskę.

Придѣлать, об. Придѣлывать.

Придѣла, -и, ж. dorobienie; || rzecz dobiona, przystawka.

Придѣлъ, -а, m. uboczny ołtarz w kościele, kaplica.

Придѣлывать, придѣлать, dorabiać, dorobić; || Придѣлываться, być dorabianym. *Imś. b. придѣланный, dorobiony.*

Придѣльный, należący do ubocznego ołtarza w kościele, kapliczny.

Прижаривать, жарить, przypiekać, przypieć, przypalać, przypalić; || Прижариваться, być przypiekanym, przypalanym. *Imś. b. жаренный, przypieczony, przypalony.*

Прижать, об. Прижимать.

Прижечь, об. Прижигать.

Приживать, принять, płodzić, spłodzić (dziecie), rodić, zrodzić. *Imś. b. прижитый, принятой, spłodzony, xrodzony.*

Прижигание, -ия, n. Chirurgia, wypalenie na części ciała.

Прижигательный, palący, wypalający, wуглуający.

Прижигать, прижечь, przypalać, przypalić, wupalac, wupalic; || Прижигаться, być przypalanym, wupalanym. *Imś. b. прижиганный, przypalony, wupalony.*

Прижигъ, -а, m. przypalenie, miejsce przypalone; || blizna od przypalenia.

Прижимать, прижать (cz. przysz. прижму), przyciskać, przycisnąć, naciskać, nacisnąć, ścisnąć, ścisnąć, przytulać, przytulić; || дрęczyć, ciemiężyć, uciskać, tęczyć, przygnębiać; || Прижиматься, cisnąć się, przytulać się, Прижать дитя къ сердцу, przytulić dziecko do serca. Секретарь прижимаетъ бѣдныхъ просителей, sekretarz uciska ubogich, zgłaszających się do niego z prośbą. Прижаться къ стѣнѣ, przytulić się do muru. * Дѣньги у него есть, да онъ прижимается, ma pieniądze, ale jest skąpy, z którego trudno co wykołatać. *Imś. b. прижатый, przyciśnięty, naciśnięty i t. d.*

Прижимка, -и, ж. ucisk; || urąganie, dokuczanie, przygryzek.

Прижимщикъ, -а, m. ciemiężyiciel, gnębiiciel

Прижимъ, -а, m. przyciskanie.

Прижинать, прижать (cz. przysz. прижну), zżynać, zżąć.

Прижинъ, -а, m. żęcba, zbiory.

Прижить, об. Приживать.

Прижиться, przyzwyczajając się, przyzwyczaić (np. do mieszkania).

Прижмуривать, прижмурить, przyzmużać, przyzmużyć, zamrużać, zamrużyć (oczy); || Прижмуриваться, cokolwiek przyzmużać oczy. *Imś. b. прижмуренный, przyzmużony, zamrużony.*

Призадумываться, призадуматься, zamyslać się, zamyślić się.

Призвание, -ия, n. powołanie, zdatność do czego; || wezwanie, zwołanie.

Призвать, об. Призывать.

Приземистый, nizki (o roślinach); || nizkiego wzrostu (człowiek).

Призирать, призрѣвать, przyzierać, przyzierać, doglądać, dozorować, dojrzeć, mieć staranie o kim, opiekować się kim. *Imś. b. призренный, protegowany, kim się opiekują, kogo popierają.*

Призма, -ы, ж. pryzmat, graniastosłup. Призматическій, pryzmatyczny, graniastosłupowy.

Признавать, признавать (cz. teraz. признаю, cz. przysz. признаю), przyznawać, przyznać, uznawać, uznać; || позnać kogo po niewidzeniu się; || akceptować; || rekonoskować; || Признаваться, przyznawać się, wyznawać, przyznać się do czego. Признавъ своимъ незаконнаго ребенка, przyznać nieprawe dziecko za swoje. Мы признали за благо одѣлать..., przyznaliśmy za dobre uczynić.... Признавъ предложение, przyznać się do czego. Признавъ себя победѣннымъ, uznać się pokonanym. Признавъ что-либо недѣйствительнымъ, umieścić. Не признавать, zapierać co, nie uznawać czego. Признавъ на арестуаціи, przyznać się do winy. Признаваться ему въ любви, oświadczyć

объ з мѣлосціа. *Imsl. б.* признанный, признаны. признаны и т. д.

Признакъ, -а, *м.* знак, ознака, poznaka, rozszlaka; || symptomat, objawienie się choroby и т. д. **Поступокъ** зтотъ есть признакъ благородной души, czyn ten jest oznaką szlachetnej duszy. **Признакъ** престоупнаго умысла, oznaka występного zamiaru.

Признаніе, -іа, *п.* wyznanie, zeznanie, przyznanie się do czego, przyznanie czego. **Признаніе** учинённое внѣ судá, przyznanie zasadowe. **Признаніе** въ любви, oświadczenie się z miłością.

Признательно, *пск.* wdzięcznie; || szczerze, otwarcie.

Признательность, -и, *ж.* wdzięczność.

Признательный, wdzięczny.

Признать, *об.* Признавать.

Призовый, ujęty, schwytany, zdobyty.

Призракъ, -а, *м.* pozór, cien tylko czegoś, przywidzenie, urojenie; || * widmo, mara. **Призракъ** воображенія, utwór wyobraźni. **Призракъ** очáстїа, urojenie szczęcia.

Призрачный, urojony, fantastyczny.

Призрѣть, *об.* Призирать.

Призрѣвать, *об.* Призрѣть.

Призрѣніе, -іа, *п.* doglądanie, dozór, opieka, staranie o czém, pomoc, wsparcie. **Приказъ** общественнаго призрѣнія, komitet wsparcia publicznego. **Домъ** призрѣнія убогихъ, dom schronienia ubogich, szpital ubogich.

Призрѣть, *об.* Призирать.

Призь, -а, *м.* Mar. zlobycz, okręt schwytany u nieprzyjaciela; || nagroda; || fiskła, znaczek do gry.

Призываніе, -іа, *п.* przywoływanie, wzywianie.

Призывать, призвать, wołać, powoływać, przywołać, wzywać, wezwać; || prosić, upraszać; || Призыватьсь, być przywoływanym, wzywany. *Imsl. б.* призванный, przywołany, wezwany.

Призывъ, -а, *м.* powołanie (do wojska), zwołanie, wezwanie.

Приказаніе, -іа, *п.* rozkaz, nakaz, rozporządzenie; || *Hand.* zlecenie. По приказанію министра, z rozkazu ministra. **Впередъ** до приказанія, do dalszego rozporządzenia.

Приказать, *об.* Приказывать.

Приказной, -аго, *м.* *Gmin.* kancelista, protokolista, pisarz.

Приказнослушатель, -іа, *м.* *об.* Приказной

Приказный, kancelaryjny. **Приказный** ослѣгъ, styl sądowy. *Приказная сторона, pięciacz, wykrętnie prowadzący sprawę w sądach.

Приказъ, -а, *м.* rozkaz, polecenie, rozporządzenie, rozporządzenie; || *Woj.* rozkaz dzienny; || sąd, jurysdykcyja, urząd, kancelarja.

Приказывать, приказать, rozkazywać, rozkazać, nakazywać, nakazać, polecić; || **Приказываться**, być rozkazywanym. **Приказалъ** долго жить, *об.* Жить. *Imsl. б.* приказанный, rozkazany, nakazany, polecony.

Прикалѣтокъ, -тка, *м.* furtka w bramie. **Борода** съ воротá, а **ушь** съ прикалѣтокъ, *Przysł.* główka jak makówka, a rozumu pusto.

Прикалывать, приколѣть, zakłówać, zakłóć, dobić, dobić; || przypinać, przypiąć (*np.* szpilkami); || **Прикалываться**, zakłówać się; || przypinać się. *Imsl. б.* приколотый, przykłoty, przypięty.

Прикалывать, *об.* Приколпать.

Прикармливать, прикормить, przywabiać, przywabić karmieniem; || spożywać, spożyć, wypotrzebować pokarm). **Прикормленный**, zwabiony karmieniem; || spożyty.

Прикасаться, прикоснуться (къ чему), dotykać się, dotknąć się.

Прика́тывать, прикатить, przytaczać, przytoczyć (co z góry), przywalać, przywalić; || **Прикатываться**, przytaczać się, przywalać się. *Imsl. б.* прикачанный, przytoczony, przywalony.

Прикатывать, прикатать, maglować, zmaglować, wałcem równać, urównać; || **Прикатываться**, być maglowanym, urównywanym. *Imsl. б.* прикатанный, wymaglowany, wyrównany.

Прикащикъ, -а, *м.* subjekt handlowy, kommissant; || dozorca, kredencarz (*na wsiach*).

Прикащица, -ы, *ж.* zona subiekta handlowego, kommissanta.

Прикащичий, do subiekta handlowego należący, do dozorczy wiejskiego, *об.* Прикащичь.

Приидать, *об.* Приидывать.

Приидна, -и, *ж.* przyzyszt, przyzuczenie; || przywazenie na wagach.

Приидчивый, skryty, umiejący tać, ukrywać; || zaraźliwy, udzielający się komu.

Приидывать, приидать, приинуть, przyzuczać, przyzucić; || dokładać, dołożyc, przydawać, przydać; || przywazac, przywazyc (na wagach); || przymierzac, przymierzyć (*np.* suknie); || **Приидывать** оя, być przyzucanym, przydawanym i t. d.; || udawać, udać, zmyślać, zmyślić; || udzielać się drugim. **Приинуть** что на вѣсы, sprawdźcie wagę. **Приинуться** больнымъ, udać chorego. У него **приинулся** къ ногѣ Антоновъ огонь, gangrena rzuciła się mu w nogę. Ко мнѣ **приинулся** лихорадка, dostałem febrę. *Imsl. б.* приинутый, przyzuczony, dołożony, przydany.

Приипать, приипѣть, przywierac, przywrac, gotując się ze wrzeniem, trącąc części płynne, przylegać (*np.* do garnka).

Приипать, -и, *ж.* przywaga.

Прики́пѣтъ, *об.* Прики́пѣтъ.

Прикладна, -и, *ж.* призо́женіе, dołożenie, dodanie, przydanie; || garnirowanie, podszełka, podszycie i t. d. *об.* Прикладъ.

Прикладной, dodany, przydany, zastósowanу. Прикладная математика, математика stosowana, zastosowana. Прикладной часть, *Mar.* dzień nowiu lub pełni księżycа.

Прикладный, kolbowy (*o fuzji*); || należący do garnitura podszełki i t. d. *об.* Прикладъ.

Прикладъ, -а, *м.* przyłożenie, dołożenie, dodanie, przydanie; || garnirowanie, podszełka, podszycie i t. d. (*o sukni*).

Прикладывание, -іа, *н.* przyłożenie, dokładanie. Прикладывание руни къ документу, stwierdzenie podpisem документа. Прикладывание печати къ документу, przykładanie pieczęci, stwierdzenie pieczęcią dokumentu.

Прикладывать, Прилагать, приложить, приласть, przyłączać, przyłączyć, dołączać, dołączyć, załączać, załączyć, dodawać, dodać, przydawać, przydać; || stosować, przystosować, zastosować; || przykładać, przyłożyć, położyć (*np. pieczęć*); || Прикладываться, być przydawanym, dodawanym, stosowanym, przykładanym; || wymierzać do kogo, wycelować broń palną; || *са́ловать, ustami się dotykać z powodu uszanowania. *Приложить науку въ ремесла́мъ, zastosować naukę do rzemiosł. Приложить печать къ свидетельству, przyłożyć pieczęć na świadectwie. Приложить руку къ прошенію, położyć podpis, podpisać się. *Приложить руни, pilnie, gorliwie wzięąć się do roboty. *Приложить уши, dać ucho, skłonić уха. *Ума́ не приложу́, *об.* Умъ. Приложиться въ ко́гo и выстрѣлитъ, wycelować broń palną do kogo i wystrzelić. Приложиться во кресту́, uса́ловать крестъ. *Imst. b.* приложенный, прикладенный, przyłączony, przydany, dodany i t. d.

Приле́ивать, приле́ить, przyklejać, przykleić; || Приле́иваться, być przyklejanym. *Imst. b.* прилеенный, przyklejony.

Приле́ина, -и, *ж.* przyklejenie; || rzecz przyklejona.

Приле́ить, *об.* Приле́ивать.

Приле́ивать, прилепа́тъ, przynitowywać, przynitować, zaklepywać, zaklepać; || = *на ко́гo, potwarzać, szkalować; || Приле́иваться, być przynitowywanym, zaklepywanym. *Imst. b.* прилепанный, przynitowany, zaklepany.

Приклонё́ние, -іа, *н.* przychylenie, nachylenie.

Приклоня́тъ, приклоні́тъ, nachylać, nachylić, nakłaniać, nakłonić, przyginać, przygiąć. *Imst. b.* приклоненный, nachylony, nakloniony.

Приключа́тъ, приключі́тъ, sprawiać, sprawiáтъ, zrzádzіć, sprowadzić; || Приклю-

ча́ться, zdarzać się, zająć, przytrafiać się, przytrafić się. Со мно́ю, lub: мнѣ́ приключилось несча́стье, zdarzyć mi się nie-szczęście.

Приключё́ние, -іа, *н.* zdarzenie, wypadek, przypadek, przыгода. Искáтель приключё́ній, awanturnik, awanturzysta, narażający się na osobliwe wypadki.

Приключывать, прино́вѣтъ, przykuwać, przykuwać, przykować, przykuć; || przywiązać, uwikłać w więzy, uwiązać na łańcuchu; || Приключываться, być przykuwanym. *Imst. b.* прикованный, przykuty.

Прико́штитъ, *Gmin. wywalić kogo rozзадніе, wygarbować.

Приколáчивать, приколóтитъ, przybijać, przybić (*gwóździami*); || bić, wybić, zadawać razy; || Приколáчиваться, być przybijanym. *Imst. b.* приколóченный, przybity, pobity.

Приколдо́вывать, приколдо́вѣтъ, przyczarowywać, przyczarować; || Приколдо́вываться, być przyczarowywanym. *Imst. b.* приколдо́ванный, przyczarowany.

Приколáна, -и, *ж.* przypięcie (*szpilkami*); || rzecz przypięta.

Приколóтитъ, *об.* Приколáчивать.

Приколóтъ, *об.* Прика́лывать.

Приколóтъ, -а, *м.* kóń, pał.

Прикоманди́рывать, прикоманди́ровѣтъ, przyłączać, przyłączyć, dodawać, dodać. Прикомандировать офи́цера къ гвардѣйскому н рпучу, przyłączyć oficera do korpusu gwardji. *Imst. b.* прикомандированный, przyłączony, dodany.

Прико́пѣтъ, прико́питъ, skupiać, skupić, zbierać, nazbierać, do kupy gromadzić, nagromadzić, robić zbytnie zapasy; || Прико́пяться, skupiać się, zbierać się do kupy. *Imst. b.* прико́пленный, skupiony, zebrany do kupy i t. d.

Прико́пѣтъ, -а, *м.* przebieganie wody (*np. w rzece*); || *Fort.* aprosza, przykop, podchód.

Прико́рмитъ, *об.* Прика́рмливать.

Прико́рмка, -и, *ж.* przynęta, przyłuda, karm.

Прико́рмище, -а, *м.* wabiący, karmiący ptaków, drób.

Прико́рмъ, -а, *м.* *об.* Прико́рмка.

Прико́рчутъ, przykucznać, usiąść w kaczki, przytulić się.

Прикоснове́ние, -іа, *н.* dotknięcie, dotknięcie. *Mat.* точка прикоснове́нія, punkt dotyczny.

Прикоснове́нно, *psk.* przyległe, obok, tuż.

Прикоснове́нность, -и, *ж.* stykanie się, przyległość; || uwikłanie kogo w co, wzajemne łączenie się, uczestnictwo, udział w czym. Прикоснове́нность къ дѣлу, *Prav.* uwikłanie się w sprawię, uczestnictwo, udział w sprawię.

Прикоснове́нный, przytykający, przyleглы. Прикоснове́нный къ дѣлу, *Prav.* u-

включаны в справе, poszlakowany, współwzajemny.

Прикоснуться, *об.* Прикасаться.

Прикосый, zezowaty.

Прикось, -и, *ж.* ukos, ukośność; || zez, zezowatość.

Приочёвывать, приочевать, przybywać, przybyć dokąd dla koczowania.

Прираивать, прироить, przykrawać, przykrawać, przykroić (*suknię*). *Imś. b.*

прироённый, przykrojony.

Прирапывать, pokrapiać.

Прираса, -ы, *ж.* ozdoba; || *przesada, zmyślenie, dołożenie czego w opowiadaniu.

Прирашивать, прирасить, przyozdabiać, przyozdobić, upiekszać, upiekszyć; || *przydawać co w opowiadaniu, rozprawić szeroko, przesadzać; || Прирашиваться, być przyozdabianym, upiekszanym. *Imś. b.* прирашённый, przyozdobiony, upiekszony; || przesadzony.

Приринивать, приринуть (*на ногу*), krzyczeć, zakrzyczeć (*na kogo*), łajać, bujować, zbuzować (*kogo*).

Прирой, -оя, *т.* Приройна, -и, *ж.* przyrojenie; || przykrawek.

Прироить, *об.* Прираивать.

Приручиниваться, приручиниться, zamycać się, zasmuć się.

Прирывать, прикрыть, przykrywać, przykryć, ukrywać, ukryć, nakrywać, nakryć; || *Woj.* zasłaniać, zasłonić, bronić, obronić; || Прирыватьсь, przykrywać się, ukrywać się, zasłaniać się, bronić się. *Imś. b.* прикрытый, przykryty, ukryty i t. d.

Прирытие, -ия, *н.* przykrycie, nakrycie; *Woj.* konwój, eskorta.

Прикрыть, -а, *т.* *Bot.* tojad (*roślina*).

Прикрыть, *об.* Прирывать.

Прирѣпа, -ы, *ж.* przyznosowanie, nie-

прирѣпить *об.* Прирѣплать.

Прирѣплёние, -ия, *н.* przyznosowanie.

Прирѣплать, прирѣплить, wzmacniać, przyznosować, utwierdzać, utwierdzić; ||

прирѣплаться, wzmacniać się, utwierdzać się. *Imś. b.* прирѣплённый, przyznosowany, utwierdzony.

Прикупать, прикупить, przykupować, przykupić, dokupować, dokupić; || Прикупаться, być przykupowywanym. *Imś. b.*

прикупленный, przykupiony, dokupiony.

Прикупна, -и, *ж.* przykupno, rzecz przykupiona; || karta pozostała po rozdaniu grającym.

Прикупной, przykupiony. Прикупный карт, karta pozostała po rozdaniu grającym.

Прикупной, przykupiony. Прикупный карт, karta pozostała po rozdaniu grającym.

Прикупочка, -чки, *ж.* *об.* Прикупна.

Прикупь, *об.* Прикупна.

Прикусить, *об.* Прикусывать.

Прикусна, -и, *ж.* przykaska. Пить чай

въ прикуску, pić herbatę, trzymając mały odgryziony kawałek cukru w ustach.

Прикусочна, -и, *ж.* *zdr. об.* Прикусна.

Прикусывать, прикусить, przekąsywać, przekąsić. *Прикусить язык, ukąsić się w język, zatrzymać dla siebie co się miało powiedzieć.

Прикушивать, прикушать, kosztować, skosztować potrawy lub napoje dla sądenia o nich, smakować, próbować smaku. *Imś. b.* прикушанный, skosztowany.

Прилавокъ, -ва, *т.* *zdr.* прилавочекъ, -чка, przyławek, pokładny stół, deska lub stół przed kramem, на którym towary układają.

Прилагательное имя, *Gram.* przyimiownik.

Прилагать, *об.* Прикладывать.

Прилаивать, приладить, zastosowywać, zastosować, przyrządowywać, przyrządować, przyrządować, przyrządzić, przyrządzić, przyrządzić; || Прилаиваться, być zastosowanym, przyrządzanym, przyrządzanym. *Imś. b.* прилаивенный, zastosowany, przyrządzony, przyrządzony.

Прилакомить, zwabić przysmaczkami.

Приласнивать, приласкать, przygłaskać, przygłaskać, przywabiać; || Приласниваться, (мъ кому), łasić się, lizać się. *Imś. b.* приласнанный, przygłaskany, przywabiony.

Прилгать, *об.* Прилыгать.

Прилгать (къ чему). przylegać, przytykać, stykać się.

Прилганіе, -я, *н.* pilność, gorliwość.

Прилганать (къ чему), przylegać, przytykać; || *przykładać się do czego, być pilnym.

Прилганій, przyległy, przytykający, obok położony.

Прилжно, *psk.* pilnie, gorliwie.

Прилжность, -и, *ж.* *об.* прилганіе.

Прилжный, pilny, gorliwy.

Прилетать, прилететь, przylatywać, przylecieć.

Прилётный, przylotny, przylatujący (o ptakach).

Прилеть, -а, *т.* przylot, przylecenie (ptaków).

Прилеть, *об.* Прилетать.

Прилечь, położyć się, wroczać na krótki czas

Приливать, прилить, przylewać, przylać, dolewać, dolać; || przybywać, napływać, wypływać; || być obfitym, ciągnąć się; || Приливатьсь, przylewać się, dolewać się; || przybierać, podnosić się (o wodzie).

Кровь приливаетъ къ голові, krew bije do głowy. *Imś. b.* Прилитый, прилитой, przylany, dolany.

Приливна, -и, *ж.* przylanie, przylew, dolewka.

Приливной, przylany, dolany; || odlany.

Приливъ -а, *т.* przylew, przybieganie,

podnoszenie się wody, napływ; || *natłok. Морской приливъ, przyływ morza. Приливъ народа въ городъ, napływ ludu do miasta. Приливъ крови къ головѣ, bicie krwi do głowy.

Прилизывать, прилизать, przylizywać, przylizać; || Прилизываться, być przylizowanym. *Imśl. b.* прилизанный, przylizowany.

Прилипа, -и, *ж. об.* Уліпа.

Прилипаемый, *об.* Пограничный.

Прилипа́ла, -ы, *ж.* trzymonaw, trzymonawek (*ryba*).

Прилипа́ло, -а, *м.* *Gmin. об.* Подлипа́ла.

Прилипа́ть, прилипа́нуть, прилипа́нуть, przylepić się, przylepić się, lgnąć, przylgnąć; || udzielać się komu, być zaraźliwym (*o chorobach*).

Прилипа́лый, przygniony, przylepiony.

Прилипа́нуть, *об.* Прилипа́ть.

Прилипа́чивость, -и, *ж.* zaraźliwość (*o chorobie*).

Прилипа́чивый, zaraźliwy.

Прили́стни́нь, -а, *м.* *Bot.* przysadka liściowa.

Прили́ть, *об.* Прилива́ть.

Прилича́ть, *об.* Изобича́ть.

Приличѣніе, *об.* Изобличѣніе.

Приличествовать, godzić się (*godzi się*), przystać (*przystoi co komu*).

Приличіе, -іа, *н.* przyzwoitość, przystojność.

Прили́чива, *psk.* przyzwoicie, przystojnie.

Прили́чный, przyzwoity, przystojny.

Приложѣніе, -іа, *н.* przyłożenie, zastosowanie, przystosowanie; || dodatek, część przydatkowa, załączenie. Приложѣніе печати, przyłożenie pieczęci. Приложѣніе науки къ ремесламъ, przystosowanie nauki do rzemiosł. Съ приложѣніемъ копій, z załączeniem kopji.

Приложіть, *об.* Прили́дывать.

Прилу́на, -и, *ж.* *Gmin.* przynęta, przynęta.

Прилуча́ть, прилучіть, пѣсці, przyjąć, ludzić, przyłodzić, przyzwyczajając, przyzwyczajać kogo do czego; || Прилуча́ться, być, znajdować się gdzie przypadkowo; || zdarzać się, zdarzyć się, przytrafiać się, przytrafić się. *Imśl. b.* прилучѣнный, przyjęcony, przyzwyczajony.

Прилучна, -и, *ж. zdr. об.* Прилу́на.

Прилига́ть, прилига́ть, przyłgiwać, przysłać, mówiąc prawdę dodawać kłamstwo.

Прилипа́нуть, *об.* Прилипа́ть, Ли́нуть.

Прили́зъать, прили́зъать, przyliżać, przyliżać.

Прили́плѣніе, -іа, *н.* przyklepienie.

Прили́плять, прили́пить, przylepiać, przylepić; || Прили́пляться, przylepiać się; || przywiązywać się do czego, do kogo.

Прили́пость, -оста, *ж.* przylepek, przylepka.

Прили́сонъ, -сна, *ж.* laszek w bliskości wielkiego lasu.

При́ма, -ы, *ж.* *Muz.* pierwsze skrzypce, || stróna la

Примадо́нна, -ы, *ж.* primadonna, pierwsza śpiewaczka.

Примáзывать, примáзать, przylepiać przylepić do czego; || smarować, posmarować; || pomadować, wypomadować (*włosy i t. p.*); || Примáзываться, przylepiać się, smarować się; || *Gmin.* *różować się, lub blanszować się.

Примáнивать, примáнить, przyjęsć, przyjęć, przywabiać, przywabić; || tańczyć, złudzić, mamić; || Примáниваться, być przyjęconym, przywabianym. *Imśl. b.* примáненный, przywabiony, przyjęcony.

Примáнна, -и, *ж.* pońeta, przyluda.

Примáнный, przyludny. Примáнная дудка, wabik, świstawka. Примáнная птица, ptak wabiący ptastwo.

Примáнчиво, *psk.* powabnie, ujmująco.

Примáнчивость, -и, *ж.* powab, pońeta, przynęta.

Примáнчивый, powabny, pońetny, ujmujący.

Примáсливать, примáслить, smarować, posmarować masłem; || Примáсливаться, smarować się masłem. *Imśl. b.* примáсленный, posmarowany masłem.

Примасосні́й, prymasowski.

Примасъ, -а, *м.* prymas.

Примáчивать, примочіть, zmaczać, smoczyć, namaczać, namoczyć; || zwilżać, zwilżyć; || Примáчиваться, zmaczać się; || zwilżać się. *Imśl. b.* примоченный, zmocsony, zwilżony.

Примáчивать, примостáть, stawiać, przystawiać rusztowanie; || dodawać, dodać nowy bruk. *Imśl. b.* примостѣнный, przystawiony, dodany.

Примѣжѣвывать, примѣжѣвать, rozmierzając dodawać grunta. *Imśl. b.* примѣжѣванный, dodany przez rozmierzenie.

Примѣльнáться, spowszednieć, spospolić, przestać być osobliwością przez częste patrzenie na jedną i tę samą rzecz.

Примерзáть, примѣрзнуть, przyzmarzać, przyzmarznąć.

Примѣрзлый, przyzmarzły.

Примѣтáть, примѣстá, zamiatać, zamieść; || Примѣтáться, być zamiatanym, *Imśl. b.* примѣтѣнный, zamieciony.

Примѣтáть, *об.* Примѣтáывать.

Примѣтна, -и, *ж.* przyfastrzygowanie.

Примѣтáывать, примѣтáть (*cz. przystrymać*), przyrzucać, przyrzucić; || szyć przed ścięciem, przed igłą, fastrzygować. *Imśl. b.* примѣтанный, przyrzucony; || przyfastrzygowany.

Приминáть, приминáть, deptać, przydeptać, przygniatać, przygnięść. *Imśl. b.* приминáтый, przydeptany, przygnięciony.

Примирѣніе, -іа, *н.* pogodzenie, pojednanie.

Примири́тель, -я, *м.* pojednawca.

Примири́тельница, -ы, *ж.* pojednawczy-
ца.

Примири́тельный, pojednawczy.

Примири́ть, примири́ть, jednać, pojed-
nać, godzić, pogodzić; || Примири́ться, jed-
nać się, godzić się. *Imśl. b.* примири́нный,
pojednany, pogodzony.

Примкну́ть, *об.* Примыка́ть.

Примолáживаться, примолодиться, mieć
staranie wydawać się młodym.

Примолáчивать, примолотить, przymłó-
cić, przymleć, więcej jeszcze wymłócić,
dla dodania do zmielonego. *Imśl. o.* при-
молóченный, przymłócony.

Примолви́ть, додаć, przydać (*mówiąc*).

Примолв́ка, *об.* При овóрка.

Примолкнóть, zamilknąć.

Примолодиться, *об.* Примолáживаться.

Примолóть, -а, *т.* przymłócenie.

Примолóть, *об.* Прималы́вать.

Примолъ, -а, *т.* przymłócenie.

Приморáживать, приморóзить, zamra-
zać, zamrozić. *Imśl. b.* примороженный,
zamrożony.

Приморіе, *об.* Поморіе.

Приморóзить, *об.* Приморáживать.

Приморскій, nadmorski.

Примосты́ть, *об.* Примáщивать.

Примочить, *об.* Примáчивать.

Примóчка, -и, *ж.* przymóczenie. Глаз-
ная примóчка, woda do oczu.

Примчáть, przywieźć прѣдко; || Прим-
чаться, przybiedz, nadbiedz, przyjechać
прѣдко.

Примыка́ть, примкнóть, przymykać,
przymknąć, przysuwać, przysunąć zlekką;
|| *Woj.* Примкнóть штыкъ къ ружью,
nasadzić bagnet na broń; || zemknąć się,
złączyć się, przyłączyć się. *Imśl. b.* прим-
кнутый, przymknięty, nasadzony, przyłą-
czony.

Примыкающий, przytykający, obok po-
łożony, przyległy.

Примѣненіе, -іа, *н.* zastosowanie, przy-
stosowanie.

Примѣнительно (къ чему́), *пск.* stoso-
wanie do..., zgodnie z..., w myśl czego.

Примѣнительный, dający się zastoso-
wać, zgodny z...

Примѣнять, примѣнить, stosować, przy-
stosować, porównywać, porównać; || Прим-
ѣняться, stosować się, zgodzać się z
czѣм. *Imśl. b.* примѣненный, zastosowa-
ny, porównany.

Примѣривать, Примѣрять, примѣрять,
przymierzać, przymierzać; || Примѣривать-
ся, być przymierzаным. *Imśl. b.* примѣ-
реный, przymierzony.

Примѣрно, *пск.* przykładnie; || в при-
ближеніи, przez przybliżение, przez порóв-
нание.

Примѣрный, przykładny, wzorowy; ||
взяты przez przyближение.

Примѣрь, -а, *т.* przykład, wzór; || над-

datek do miary. Э́тот человекъ при-
мѣрь великодушія, ten człowiek jest wzo-
rem wspaniałomyślności. Подáть, пона-
зáть примѣрь, даć przykład. На при-
мѣрь, на przykład. По примѣру, на
wzór. Вашъ домъ не въ примѣрь лучше
моерó, dom pański bez porównania jest
lepszy od mego. Не въ примѣрь другий,
bez względu na innych.

Примѣрять, *об.* Примѣривать.

Примѣсь, -а, *т.* Примѣсь, -и, *ж.* przy-
mieszanie, mieszanina, aljaż.

Примѣта, -ы, *ж.* znak, oznaka, znaczek,
cecha; || Примѣты, -ѣ, *мн.* gysoria, opis
rysów twarzy.

Примѣтить, *об.* Примѣчáть.

Примѣтъ, *об.* Примѣта.

Примѣтливость, -и, *ж.* uważność, bac-
ność.

Примѣтливый, uważny, baczny.

Примѣтно, *пск.* widocznie, znacznie.

Примѣтний, widoczny, znaczny.

Примѣчаніе, -іа, *н.* uwaga, spostrzeże-
nie, przypis, przypisek, dopisek.

Примѣчательно, *пск.* niepospolicie, zna-
cznie.

Примѣчательность, -и, *ж.* rzecz godna
wzidzenia, osobliwość.

Примѣчательный, godny uwagi, znako-
mity, znaczny, niepospolity.

Примѣчáть, примѣтити, uważać со, spo-
strzegać, spostrzedz; || Примѣчáть за
нѣмь, czuwać nad kim, bacność mieć nad
kim; || Примѣчáться, być uważаным, spo-
strzegаным. *Imśl. b.* Примѣченный, ува-
жаны, spostrzeżony.

Примѣшивать, примѣсять, przygniatać,
przygnięć, w gnieceniu przydawać, przy-
dać; || Примѣшиваться, być przygniata-
nym. *Imśl. b.* примѣшенный, przygnie-
ciony.

Примѣшивать, примѣшáть, przymie-
szać, domieszać; || *уwikłać kogo w со,
wmięszać. *Imśl. b.* примѣшанный, przy-
mieszаны.

Примять (*cz. przysz.* примнѹ), *об.* Прим-
нáть.

Принадлежáть, należeć; || wchodzić w со;
być częścią czego.

Принадлежность, -и, *ж.* zależność, przy-
należność, własność; || własność, przymiot;
|| materjał, sprzęty, ruchomości. По при-
надлежности, *пск.* odnośnie, komu należy
(o tém wiedzieć lub wyrokować). Артилле-
рийская, фабричная принадлежность, ма-
терьял артылерыјски, fabryczny. Домъ съ
принадлежностями, dom z przynależно-
ściami.

Принаряна́ть, принарядить, przyozda-
biać, przyozdobić, przystrajać, przystróić;
|| Принаряна́ться, przyozdabiać się, przy-
strajać się. *Imśl. b.* принаряненный,
przyozdobiony, przystrojony.

Принево́ливать, принево́литъ, zmuszać,
zmusić, przymuszać, przymusić; || Прине-

обливаться, być przymuszanym. *Imśl. b.* приневоленный, przymuszony, zmuszony.

Принесѣніе, -іа, *n.* przyniesienie. Присѣсѣніе присяги, złożenie przysięgi.

Принесті, принестъ, об. Приноситъ.

Принимать, принимать, nachylać się, nachyліć się, przytulać się, przytulіć się. Принимнуть ухомъ, przyłożyć ucho. Ребѣнонь прининъ нъ матера, dziecię przytuliło się do matki.

Приниматель, -я, *m.* przyjmujący kogo lub co. Приниматель венсела, akceptant, zobowiązujący się zapłacić weksel na term.

Принимать, принять, przyjmować, przyjąć, odbierać, odebrać, otrzymywać, otrzymać, brać, wziąć; || przypuszczać, przypuścić kogo do czego; || akceptować (*weksel*); || Приниматься, przyjmować się, być przyjmowanym, odbieranym, otrzymываемым, браć się, zabierać się; || używać się, браć się в значеніи jakim; || приймаć się (*o roślinie*); || *предсѣбрать, przedsięwziąć. Принять святое крещеніе, przyjąć chrzest święty, być ochrzczoneм. Принять лѣнарство, заучь лекарство. Принять во вниманіе, въ уваженіе, wziąć со на uwagę, zważyć. Принимать что въ хорошю или дурную сторону, zważyć со в добрѣй lub złѣй strony. Принимать участіе въ чѣмъ, być interesowanym в чѣмъ, браć udział. *Woj.* Принимать направо, posuwać się на bok. Принимать команду, oddawać rozkazy komenderującego. Я приняль его за иностранца, wziąłem go za cudzoziemca. Принять нъ свѣдѣнію, об. Свѣдѣніе. Принять нъ сердцу, об. Сердце. Принять въ расчетъ, въ соображеніе, mieć со на увадзѣ. Принять младенца отъ купѣли, trzymać dziecię do chrztu, być ojcem chrzestnym.

Принять въ шутку, obrócić со в żart. Приняться за роботу, wziąć się do pracy. Приняться за старое, wrócić się do давныхъ рѣчеху. *Худо ему будетъ, если я примусъ за него, źle mu będzie, kiedy użyję przeciwko niemu surowychъ средствъ. *Imśl. b.* принятыи, принятой, przyjęты, odebrany, otrzymany i t. d.

Приноготка, -я, *ż.* Bot. gwoździec (*roślina*).

Приноравливать, приноровить, przystosowywać, przystosować, przyprawiać, przyprawić; || przypasować, przypasować; || Приноравливаться, stosować się podługъ kogo, podługъ okoliczności, przydawać się do czego. *Imśl. b.* приноровленный, przystosowany, przypasowany.

Приноровна, -я, *ż.* przystosowanie, zastosowanie, przyprawienie.

Приноровлять. об. Приноравливать.

Приноровчивый, łatwy в позыциу.

Приноситель, -я, *m.* przynoszący со кому.

Приносительница, -я, *ż.* przynosząca со кому.

Приносить, пронесті, принестъ, przynieść, przynieść, zaność, zanieść; || ofiarować, składać ofiarę; || Приноситься, być przynoszonym. * Принести повинную, podać się wyrokowi, przystać на zdanie przeciwnika. * Приносить удовольствіе, robić przyjemność. * Принести благодарность, złożыć dziękę, podziękować. Принести въ даръ, даć со кому в дарсе. * Приносить мольбу, zaność modły. *Imśl. b.* принесенный, przyniesiony.

Приносная, -ой, *ż.* pokój в дома родителей отдавая niemowlęta.

Приносный, przyniesiony.

Приносъ, -я, *m.* przyniesienie, podarunek.

Приношеніе, -іа, *n.* dar, datek, ofiara, ofiarowanie.

Принудительный, прzymusowy. Принудительный сборъ податей, egzekucja, wyбираніе прzymusowe podatkw.

Принудять, принудить, прzymuszać, прzymusić, naglić, znaglić; || Принудяться, być прzymuszanym. *Imśl. b.* принуденный, прzymuszony.

Принуденіе, -іа, *n.* przymus, przymuszenie.

Принуденно, *psk.* гwałтем, прzymocą; || прzymuszenie, nienaturalnie.

Принуденность, -я, *ż.* wymuszoność, wymuszenie, przymus.

Принуденный, прzymuszony, wymuszony, napięty.

Принцесса, -ы, *ż.* księżna.

Принципалловый, princmetalowy, об. Принципаллъ.

Принципаллъ, -я, *m.* Min. princmetal, mieszanina metaliczna biała albo żółta.

Принць, -я, *m.* książę.

Принятіе, -іа, *n.* przyjęcie, otrzymanie, odebranie.

Принять, об. Принимать.

Припадать, припасть, упадаć, упаść; || przytulać się, przytulіć się; || przypadać, przypaść; || zapadać, zapaść на zdrowiu. Припадаю нъ ногамъ вашимъ, upadam do nóg pańskich. Дитя припало нъ груди матери, dziecię przytuliło się do piersi matki. Старушна часто припадаетъ, starszka często на zdrowiu zapada. У него припала охота нъ путешествованію, przyszła mu ochota do podróźowania. Припадать на ногу, kulawieć nieco.

Припадошь, -дна, *m.* paroksyzm, napad choroby.

Припадочный, *Med.* symptomatyczny, objawiający chorobę.

Припавать, припавать, lutować, przylutować, spoić; || być przyprawianym. *Imśl. b.* припаванныи, przylutowany.

Припавна, -я, *ż.* przylutowanie, spojenie.

Припáлызывать, приползти, przyczołgać się.

Припáлыть, припáлыть, przypalać, przypalić. *Imsl. b.* припáлённый, przypalony.

Припáлытовать, *об.* Припáлнить. Припáлыть, припáрыть, парарзаć, парарзыć, ogrzewać, ogrzać; || Припáрываться, być парарзаным. *Imsl. b.* припáрённый, pararzony.

Припáрна, -и, *ж.* kataplazma. • Дать кому припáрну, sprawić komu łaźnię, ukarać kogo porządnie.

Припáсать, припáстí, заopatrywać, заopatryzyć w со, przyotowywać, przygotować; || Припáсаться, być заopatrywanым. *Imsl. b.* припáсённый, заopatrzony, przygotowany.

Припáсный, *об.* Запáсный.

Припáсь, -а, *т.* zapas (*żywności*), prowiant, zasób. Съёстные припáсы, wiktuały.

Припáхивать, припахать, przyorywać, przyorać; || Припáхваться, być przyorywanым. *Imsl. b.* припáханный, przyorany.

Припáхивать, pachnąć, zapach wydawać.

Припáшна, -и, *ж.* przyoranie; || то со przyorano do innéj ziemi.

Припáять, *об.* Припáывать.

Припáёз, -и, *ж.* przypieczona część (*chleba*), przypiekłość; || miejsce na stońce wystawione. • Съ боку припáёза, *об.* Бокъ.

Припáёльный, do przypiekania służący. Припáёльные щипцы, żelazko do przypiekania włosów.

Припáёть, припáёть, przypiekać, przypieć; || Припáёться, być przypiekanым. *Imsl. b.* припáённый, przypieczony.

Припáёть, -а, *т.* zysk w wadze upieczonego chleба в рогуивании до илосци użytéj со tego мáки. Пудъ хорóшей ржаной муш даёть полпáда припáёну, pud dobrej żytniej мáки daje zysku póf пуда в upieczonym chlebie.

Припáётна, -и, *ж.* przydrukowanie; || przypieczętowanie.

Припáётывать, припáётать, przydrukowywać; || przypieczętowywać; || Припáётываться, być drukowanым, pieczętowanым. *Imsl. b.* припáётанный, przydrukowany, przypieczętowany.

Припáечень, -чна, *т.* przypiesek.

Припáечь, *об.* Припáёть.

Припáливать, припáлить, przypilowywać, przypilować. *Imsl. b.* припáлённый, przypilowany.

Припáрыть, припереть, замыкаć, замкнаć; || припáрыć, przyprzeć, przyciskać, przyciskać; || Припáрыться, być замыканым, przywierаным. *Imsl. b.* припáртый, zamknięty, przyparty.

Припáсать, *об.* Приписывать.

Приписна, -и, *ж.* dopisek, postscriptum;

|| wpisanie, zapisanie, wciągnięcie do ksiąg, do rejestrów, wpis.

Приписный, przydany, przeznaczony do czego; || wcielony do czego, wciągnięty do rejestrów, zapisany.

Приписывать, приписать, przypisywać, przypisać, dopisywać, dopisać; || wpisywać, wpisać, zapisywać, zapisać, wciagać, wciągnąć na listę; || przypisywać, przyznawać со соі ie, komu, odnosić, odnieść; || Приписываться, wpisywać się, zapisywać się. *Imsl. b.* приписанный, przypisany, zapisany i t. d.

Припись, -и, *ж.* *об.* Приписна. Припись иъ духовной, kodycył, dodatek do testamentu.

Припихивать, припихнуть, przyruchać, przyruchnąć || Припихиваться, być przyruchanым. *Imsl. b.* припиханный, припихнутый, przyruchnięty.

Припáвить, *об.* Припáвливать.

Припáвна, -и, *ж.* przyplaw, splaw, splawienie.

Припáвливать, припáвить, przyplawiać, przyplawić, splawiać, splawić; || Припáвливаться, być przyplawianым, splawianым. *Imsl. b.* припáвленнный, przyplawiony, splawiony.

Припáвъ, -а, *т.* *об.* Припáвна.

Припáчивать, припáтить, przyplacać, przyplacić, dopłacać, dopłacić; || Припáчиваться, być przyplacanым, dopłacanым. *Imsl. b.* припáчанный, przyplacony, dopłacony.

Припáтеть, припáстí, przyplatać, przyplieść; || * wtracać, wtracić, dodawać, dodać; || Припáтеться, być przyplatanым, wplatanым; || пáёть się, wić się до горы (*o roślinach*); || * mieszać się, wtracać się do czego; || wlec się по ziemi. *Imsl. b.* припáтённый, przypleciony i t. d.

Припáлодить, *об.* Припáлжать.

Припáлдный, przychówkowy, на przychówek trzymany.

Припáлдь, -а, *т.* przychówek, przybitek в тродзие.

Припáлжать, припáлдить, przypladzać, przyplodzić; || Припáлжаться, przypladzać się. *Imsl. b.* припáлженный, przypladzony.

Припáлывать, припáлыть, przypływać, przypływać.

Припáлыщивать, припáлынуть, płaszczuć, spłaszczać, spłaszczuć; || Припáлыщиваться, być spłaszczanым. *Imsl. b.* припáлыщутый, spłaszczony.

Припáлыщый, tańcować podług muzyki.

Приподнимать, приподнять, nieco podnosić, podnieść w górę, podwyższać, podwyższuć; || Приподниматься, podnosić się, wznosić się; || роść, rosnąć, podrastać. *Imsl. b.* приподнятый, podniesiony, podwyższony.

Приподыиáть, *об.* Приподнимать.

Прирѣстѣть, *стлв.* *адг.* прирѣстѣть, *чкв.* *т.* przyrostek.

Прирѣсть, *-а.* *т.* przyrost, wzrost, wzrastanie.

Прирѣсть, *об.* Прирѣстать.

Прирѣщать, *об.* Прирѣщать.

Прирѣбать, прирѣбѣть, przyrąbać, dorąbać. *Imśl. b.* przyrębennyj, przyrąbanu, dorąbanu.

Прирѣбѣнный, pograniczny.

Прирѣзать, *об.* Пр рѣзывать.

Прирѣзка, *-и.* *ж.* przyrznięcie, przyrzżwanie.

Прирѣзывать, прирѣзать, przyrzynać, przyrzynać, dorzynać, dorzynać, zarzynać, zarzynać; || Прирѣзывается, być przyrzynanym, dorzynanym i t. d.

Прирѣчный, nadrzeczny, nad rzeką leżący, nadbrzeżny.

Прирѣдѣть, *об.* Принаряжать.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, zasadzać, zasadzić pŃonki; || = за что, przymuszacъ, przymusić, zniwalać (*np. do robo'yu*). *Imśl. b.* прирѣдѣнный, zasadzony.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, posolić, przyzolić trochę; || Прирѣдѣваться, być trochę przyzsolonym.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, smarować, wysmarować łojem; || Прирѣдѣваться, być smarowanym łojem. *Imśl. b.* прирѣдѣнный, wysmarowany łojem.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, wsysać, wssać, wssać, wsiagać w siebie; || Прирѣдѣваться, wpijać się, wsiagać w со. *Imśl. b.* прирѣдѣнный, wsyany, wsiąknięty i t. d.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, swatać, powatać; || Прирѣдѣваться, swatać się, starać się o rękę czyją.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, przygwizdywać, przygwizdać.

Прирѣдѣть, *-и.* *н.* przywłaszczenie sobie. Прирѣдѣть, прирѣдѣть, присвоить, przyzwajać, przyswoić, przywłaszczać, przywłaszczać sobie; || прирѣдѣть, przyznawać sobie; || прирѣдѣть, przywiązać (*np. cene, wartosc do czego i t. d.*); || Прирѣдѣть, przyzwajać się, przywłaszczać się. *Imśl. b.* прирѣдѣнный, przyswojony, przywłaszczony.

Прирѣдѣть, *-я.* *т.* przywłaszczyciel.

Прирѣдѣтельница, *-ы.* *ж.* przywłaszczycielka.

Прирѣдѣть, *об.* прирѣдѣть.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, *Myśl.* przyzwyczajacъ, przyzwyczaić psy do sfory; || Прирѣдѣть, być przyzwyczajanym do sfory. *Imśl. b.* прирѣдѣнный, przyzwyczajony do sfory.

Прирѣдѣть, *об.* Прирѣдѣть.

Прирѣдѣть, *-ля.* *т.* przysiołek, mała wioska blisko większej leżąca.

Прирѣдѣть, do przysiołka należący.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, powiększacъ, po-

większacъ ludność osad; || Прирѣдѣть, osiedlacъ się. *Imśl. b.* прирѣдѣнный, osiedlony.

Прирѣдѣть, *об.* Прирѣдѣть.

Прирѣдѣть, *-и.* *ж.* przypowiastka, dołożenie czego w powieści ludu.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, przydawać, przydać со w opowiadaniu, w powieści ludu; || Прирѣдѣть, być przydawanym w opowiadaniu.

Прирѣдѣть, przyrędzacъ swałem.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, прирѣдѣть, przyskakiwać, przyskoczyć.

Прирѣдѣть, *-а.* *т.* przyskok.

Прирѣдѣть, *-и.* *н.* zmartwienie, utrapienie, zgryzota, troska, smutek, žal. *Къ* прирѣдѣть, *ж.* żalem wyznaje, iż...

Прирѣдѣть, *psk.* przykro, smutnie.

Прирѣдѣть, zasmucający; || smutny, zasmucony, strapiony.

Прирѣдѣть, *об.* Прирѣдѣть.

Прирѣдѣть, *-и.* *ж.* *об.* Прирѣдѣть.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, przykrzacъ się, naprzykrzacъ się.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, opierać, opierać (*przy czem*), przyrnacъ, przyrnacъ; || Прирѣдѣть, opierać się o со. *Imśl. b.* прирѣдѣнный, oparty o со.

Прирѣдѣть, *об.* Прирѣдѣть.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть, послащивать, послащивать, послащивать, *об.* Подлащивать.

Прирѣдѣть, *об.* Приговорна.

Прирѣдѣть, *-и.* *н.* *об.* Приговорна; || *Gram.* przyrostek, partykuła zraszczająca się z wyrazem.

Прирѣдѣть, — *Gram.* Prislówna cząstka, *об.* Prislówie.

Прирѣдѣть, *-и.* *н.* oparcie.

Прирѣдѣть, *об.* Прирѣдѣть.

Прирѣдѣть, *-и.* *ж.* *об.* Prislónie.

Прирѣдѣть, do zastoni nia służący.

Прирѣдѣть, *-а.* *т.* podpora.

Прирѣдѣть, *об.* Прирѣдѣть.

Прирѣдѣть, *-и.* *ж.* usługa, sposób służenia; || służba, służdy, czeladz. *Opudijnna* прислуга, kanonierzy po prawej i lewej stronie działa.

Прирѣдѣть, przysługiwać, usługiwać; || Прирѣдѣть (нѣ кому), zasługiwać się usilnie кому, nadskakiwać, zabiegi czynić o względy czyje.

Прирѣдѣть, *-и.* *ж.* uslužność.

Прирѣдѣть, uslužny.

Прирѣдѣть, *-а.* *т.* sluga; || * nadskakiwacz, pochlebca.

Прирѣдѣть, *-ы.* *ж.* sluzząca; || * pochlebca.

Прирѣдѣть, прислушать, sluchacъ, podsluchiwacъ, podsluchacъ; || Прирѣдѣть (нѣ чему), przysluchiwacъ się. *Imśl. b.* прирѣдѣнный, podsluchany.

Прирѣдѣть, прирѣдѣть (за чѣмъ), dozorowacъ, strzedz kogo, czuwacъ nad czem, miecъ bacznoscъ nad czem; || Прирѣдѣть, przypatrywacъ się, wpatry-

ваѣ się; || przypatruwać się czemu aż do znu-
dzenia. *Imśl. b.* присмотрѣнный, ustrze-
жону.

Присмирѣлый, uciszony, uspokojony.
Присмирѣть, uciszyć się, uspokoić się.
Присмотрѣть, *об.* m. doглядacz, do-
зорца.

Присмотрѣтельница, *-ы, ж.* dozorczeni.
Присмотрѣть, *-а, т.* dozór.
Присмотрѣть, *об.* Присматривать.
Присниться, *об.* Сниться.
Присно, *пск. Коѣс. Sl.* wiecznie, wieku-
ście.

Приноблаженный, *Коѣс. Sl.* błogosła-
wiony.

Присносущный, *Коѣс. Sl.* wiekuisty.
Присовокупительный, do заłączenia сту-
пца, dodatkowy.

Присовокупить, *об.* Присовокуплять.
Присовокупление, *-я, н.* przyłączenie,
заłączenie, dodatek.

Присовокуплять, присовокупить, przy-
łączać, przyłączyć, dołączać, dołączyć, do-
dawać, dodać; || Присовокупляться, być
przyłączanym i t. d. *Imśl. o.* присовоку-
пленный, przyłączony i t. d.

Присовѣвывать, присунуть, przysuwać,
przysunąć; || Присовѣваться, przysuwać
się. *Imśl. b.* присунутый, przysunięty.

Присовѣтывать, присовѣтовать, dora-
ждать, doradzić.

Присоединение, *-я, н.* przyłączenie, do-
łączenie.

Присоединительный, przyłączający, do-
łączający.

Присоединять, присоединить, przyłą-
щать, przyłączyć, dołączać, dołączyć, doda-
wać, dodać, przydawać, przydać; || Присое-
диняться, przyłączać się, dołączać się, do-
dawać się. *Imśl. b.* присоединенный, przy-
łączony i t. d.

Присолить, *об.* Присоливать.

Присосать, *об.* Присасывать.

Присосѣдяться, *Gmin.* usiąść, umieścić
się obok kogo lub czego.

Присохлый, przyschły.

Присохнуть, *об.* Присохнуть.

Приспичить, *Gmin.* przyspieszać, nagić,
przyprowadzić do ostateczności. Чтѣ это
приспичило вамъ ѣхать такъ скоро, сѣ
то was nagli takъ прѣдко odjeżdżać? Энъ
его приспичило, jakъ же onъ spieszył!

Приспособлять, приспособить, przyspo-
sobiacъ, przygotowywać, przystosowywać,
przystosować, wyporządzać, wyporządzić
co; || Приспособляться, przysposobiacъ się,
przygotowywać się. *Imśl. b.* приспособлен-
ный, przysposobiony, przygotowany i t. d.

Приспѣшная, *-ой, ж.* piekarnia paszte-
kowa.

Приспѣшникъ, *-а, т.* piekarz, paszтетник;
manipulator (przy operacjach chemicz-
nych lub fizycznych).

Приспѣшница, *-ы, ж.* piekarka, paszte-
teczka.

Приспѣшничать, trudnić się piekar-
stwem, paszтетничествомъ.

Приставание, *-я, н.* przybijanie do ла-
ду, do brze; || ставание, zatrzymanie
się; || przyleganie; || naprzykrzanie się.

Приставать, пристаѣть, przybijacъ, przy-
bić do ладу, do brzegu; || ставать, stanąć,
zatrzymacъ się; || przylegacъ, przylegać, przy-
lepiacъ się; || przystawać, przystacъ, przyłą-
czacъ się do kogo, do czego; || przystawać,
zezwałać na co; || nalegać, naprzykrzacъ
się; || przykładać się do czego; || zarażać,
zarazić, udzielać się, udzielić się (*o choro-
bach*). Приѣзжая въ городъ, я всегда
пристаѣю у знакомыхъ, kiedy przyjeżdżam
do miasta, zawsze zatrzymuję się u znajo-
mymъ. Къ должнику пристаѣтъ замо-
дницы, wierzycciele nalegają na dłuż-
ника Оспа пристаѣла къ ребѣнку, ospa
zaraziła dziecko. Лошадъ пристаѣла, koń
zmordował się. Въ ваши лѣта не приста-
ло щеголять, w wieku pańskim eleganto-
wać się nie przystoi. Гусарскій мундиръ
къ нему очень пристаѣлъ, mundur huzar-
ski bardzo mu do twarzy.

Приставна, *-и, ж.* przystawka, dodanie,
przydanie, przyłączenie.

Приставливать, Приставлять, приста-
вить, przystawiacъ, przystawić co do че-
го; || подпирать, podeprzeć co, oprzeć; ||
naznaczać, naznaczyć kogo na jakie miej-
sce, użyć kogo do czego, powierzyć komu
co; || przydawać, przydać, dodawać, do-
dać; || Приставляться, приставляться,
być podpieranym, opieranym i t. d. При-
ставить сторожа къ дому, przeznaczyć
stróża do pilnowania domu. *Приставить
кому рога, *об.* Rogъ. *Imśl. b.* представ-
ленный, przystawiony, podparty, oparty i t. d.

Приставной, przydany; || zszywany.

Приставъ, *-а, т.* kommissarz, przystaw,
dozorca. Винный приставъ, akcyznik.
Частный приставъ, kommissarz policji
wykonawczej. Становой приставъ, przy-
staw stanowy, przełożony ziemskiej poli-
cji. Слѣдственный приставъ, sędzia in-
struent, indagujący najprѣдъ oskarżе-
nych. Турѣмный приставъ, dozorca wię-
zenia.

Пристальный, przybłąканы, przypadkiem
przybyły; || знузѣны, zmordowany. При-
сталая собака, pies przybłąканы. При-
сталая лошадъ, koń znuзѣны.

Пристально, *пск.* pilnie, uważnie, z u-
вагą, usilnie, gorliwie, ciągle, ustawicznie,
bezustannie. Пристально читать,
слушать, czytać, słuchać uważnie. При-
стально рабѣтать, pilnie pracować. При-
стально смѣтрѣть, ciągle patrzyć.

Пристальность, *-и, ж.* pilna uwaga.

Пристальный, pilny, uważny, usilny,
gorliwy, ciągły, ustawiczny, bezustanny.

Пристанище, *-а, н.* przystań, || schro-
nienie, przytułek, ucieczka.

Пристанодержатель, *-я, т.* dający schro-

nienie, przytułek (np. *przemycaczom, osobom podjrzanym i t. p.*).

Пристанодержательство, -а, *n.* dawanie schronienia osobom podejrzanym.

Пристанной, do przystani należący.

Пристанокъ, -на, *m.* *Star.* przystań. Солдатскій пристанокъ, wypoczynek, zatrzymanie się.

Пристань, -и, *ж.* przystań, port; || schronienie, przytułek, ucieczka; || schronienie osób podejrzanych.

Пристать, *об.* Приставать.

Пристѣгивать, пристегать, пристегнуть, przysięgać, ściegiem przyszywać, przyszyć; || przyprzegać, przyprzadź (*копия*); || Пристѣгиваться, ściegiem być przyzywany; || przyprzegać się. *Imśl. b.* пристеганный, ściegiem przszyty; || Пристегнутый, przyprzeżony.

Пристойно, *рк.* przystojnie, przyzwoicie.

Пристойность, -и, *ж.* przystojność, przyzwoitość.

Пристойный, przystojny, przyzwoity.

Пристраивать, *об.* Пристривать.

Пристраить, *об.* Пристращать, пристращивать.

Пристраіе, -іа, *n.* stronność, parcjalnosc; || zamiłowanie w czym, passja do czego. Выказать пристраіе въ дѣлѣ, być stronnym w jakiej sprawie. Пристраіе въ музыкѣ, zamiłowanie w muzyce.

Пристраіно, *рк.* stronnie, parcjalnie.

Пристрастный, stronny, parcjalny.

Пристращать, пристращить (къ чему), zamiłowanie obudzać, obudzić w kim do czego, wdrażać, przywyczać; || Пристращаться, zajmować się czem, mieć upodobanie w czym, upodobać sobie co, oddawać się czemu, przywiązując się do czego. *Imśl. b.* пристращенный, zamiłowany, wdroniony i t. d.

Пристращивать, пристращить (кого либо), zastraszać, zastraszyć, nabawić komu strachu.

Пристривать, пристроить, przybudowywać, przybudować; || umieszczać, umieścić kogo gdzie, przeznaczać, przeznaczyć do czego, na co; || Пристриваться, być przybudowywanym, umieszczanym i t. d. *Imśl. b.* пристроенный, przybudowany, umieszczony i t. d.

Пристроіна, -и, *ж.* przybudowanie.

Пристроить, *об.* Пристривать.

Приструивать, приструить, zmuszać, zmusić kogo do czego, nalegać na kogo, przycisnąć kogo.

Пристрѣливать, пристрѣлять, dobijać, dobić do śmierci. *Imśl. b.* пристрѣленный, пристрѣлянный, dobity do śmierci.

Пристрѣпывать, пристрѣпать, przywarzać, przywarzyć, więcej ugotować. *Imśl. b.* пристрѣпанный, przywarzony, przygotowany.

Приступаніе, -іа, *n.* przystępowanie, rozpoczęcie czego, branie się do czego.

Приступать, приступить, przystępować, przystąpić, przybliżyć się, przybliżyć się; || zabierać się, zabrać się do czego, wziąć się do...; || napierać, nacierać na..., nastawać; || Приступаться, przybliżyć się, przybliżyć się, przystąpić, dostąpić. Приступить къ исполненію прозита, wziąć się do wypełnienia projektu. Приступить къ разсмотрѣнію вопроса, przystąpić do rozważania rzeczy. Къ нему нельзя приступить, do niego nie można się zbliżyć, dostąpić.

Приступный, przystępny, dostępny.

Приступочъ, -на, *m. zdr.* приступочень, -чна, stopień (*fu karety, powozu*); || Fort. bank wałowy, bankiet, ławka, podnóże; schodek w przedpiersieniu.

Приступъ -а, *m.* początek, zaczęcie; || приступ; || szturm. Взять городъ приступомъ, wziąć miasto szturmem. Къ нему приступу нѣтъ do niego nie masz przystępu. Къ этому товару нѣтъ приступу, do tego towaru niema przystępu, t. j. szalenie drogi.

Пристыжать, пристыдить, zawstydzать, zawstydzić. *Imśl. b.* пристыженный, zawstydzony.

Пристѣнный, przy ścianie, przy murze znajdujący się lub rosnący i t. p.

Пристѣнь, -а, *m. zdr.* пристѣнокъ, -на, *m.* przyscianek, przymurek. miejsce obok ściany lub muru. *Играть въ пристѣнокъ, rzucać medziane pieniądze o mur, wygrywać i przegrywać w miarę tego, jak te odskakują od muru i spadają obok innych pieniędzy.

Пристягивать, пристягнуть, przyprzегать, przyprzадз; || Пристягиваться, być przyprzеганym. *Imśl. b.* пристягнутый, przyprzeżony.

Пристяжна, -и, *ж.* przyprzэгка, przyprzегание; || koń na przyprzэгке, koń dodatni; || ostronki, któremi dodatni koń przyprzeżony.

Пристяжной, przyprzeżony. Пристяжная лошадь, koń przyprzeżny, koń dodatni.

Присяжь, -и, *ж. об.* Присяжна.

Присудитель, -я, *m.* przysądzający.

Присудительница, -ы, *ж.* przysądzająca.

Присудительный, przysądzający.

Присудъ, -а, *m.* wyrok; || *Star.* jurgydykcja, sądownictwo.

Присуджать, присудить (къ чему), osądzać, osądzić, skazać (*na karę*); || przysądzać, przysądzić komu co, przysądzać prawo do czego; || doradzać, doradzić; || Присуджаться, być przysądzanym. *Imśl. b.* присудженный, przysądzony.

Присудженіе, -іа, *ж.* przysądzenie czego кому.

Присунуть, *об.* Приобывать.

Прио́утственный (день), dzień sessjonalny, przeznaczony do służby urzędowej, kancelaryjnej. Прио́утственные мѣста, urzędy (kollegjalne, administracyjne).

Прио́утствие, -іа, *n.* izba audjencyjalna, izba sądowa, sessja, posiedzenie; || obecność, przytomność asystencja. Прио́утствие дѹха, przytomność umysłu.

Прио́утствовать, być przytomnym, obecnym; || zasiadać (*np. w sądzie i t. p.*).

Прио́утствующій, zasiadający (*w radzie, senacie i t. d.*); || obecny, przytomny.

Прио́учивать, прио́учить, przykręcać, przykręcić jedną nitkę do drugiej; || Прио́учиваться, być przykręcanym i t. d. *Imśl. b.* прио́ученный, przykręcony.

Прио́ушивать, прио́ушить, przysuszać, przysuszyć, || Прио́ушиваться, być przysuszаным. *Imśl. b.* прио́ушенный, przysuszony.

Прио́ушіи, *Коѣл. Sl.* obecny, istniejący *w* тѣй chwili.

Прио́сылать, прио́слать, przysyłać, przysлать; || Прио́сылаться, być przysланым. Прио́сылать вмѣсто себя повѣреннаго, wyгнѣzać się przez pełnomocnika. *Imśl. b.* прио́сланный, przysłаны.

Прио́сылка, -и, *ж.* przysылка, przysłanie; || rzecz przysłана кому.

Прио́сылный, przysłаны.

Прио́сыпать, прио́сыпать, przysypуwać, przysураć, posуруwać, posураć; || przурусzać, przурусzyć. *Imśl. b.* прио́сыпанный, przысупаны.

Прио́сыпка, -и, *ж.* przысупка.

Прио́сыпной, do posуpania sлужащю.

Прио́сыпной, *об.* Прио́сыпной.

Прио́сыхать, прио́сохнуть, przысухаć, przысухнѣć.

Прио́сѣвать, прио́сѣять, przысiewać, przысiаć; || Прио́сѣваться, być przысiewаным. *Imśl. b.* прио́сѣянный, przысiаны.

Прио́сѣданіе, -іа, *n.* przысiаданіе; || ukłон, ukłонienie się, dygnienie.

Прио́сѣдѣть, прио́сѣсть (*cz. przыс. присiаду*), przысiадаć, przысiась; || dygać, dygnѣć, robić ukłон, kłaniać się, nieco kolana przыginając.

Прио́сѣдливо, Прио́сѣдливость, Прио́сѣдливый, *об.* Усидчиво, Усидчивость, Усидчивый.

Прио́сѣнѣть, прио́сѣчь, ścinać, ściаć. Прио́сѣнѣть огнь, krzesać ognia. *Прио́сѣнѣть азынь ному, gębę кому zamkнѣć, zmusić do milczenia. *Imśl. b.* прио́сѣченый, ściєty.

Прио́сѣсть, -а, *m.* czas, przez który się siedzi przy robocie jakiej, nie wstawając *w* шіеяса; || posiedzenie jednorazowe. Въ о́динъ прио́сѣсть, za jednym razem, od га-лу, od pierwszego razu.

Прио́сѣсть, *об.* Прио́сѣдѣть.

Прио́сѣять, *об.* Прио́сѣвать.

Прио́сiага, -а, *ж.* przысiєга. Прио́сiага на

вѣрность службы, przысiєга złożona przy objęciu urzędu. Прио́сiага ного нъ прио́сiагѣ, wezwać do złożenia przысiєgi. Ложная прио́сiага, krzywо rzысiєгtwo.

Прио́сiагѣть, прио́сiагнѣть, przысiєгаć, składać, złożуć, wykonać przысiєгę.

Прио́сiаганіе, -іа, *n.* przысiєганіе.

Прио́сiадка, -и, *ж.* przысiаданіе. Прио́сiасть, въ прио́сiадку, таңезуć zginając kolana.

Прио́сiажничесный, do przысiєгtego należąщю.

Прио́сiажничество, -а, *n.* обовіязек przысiєгtego.

Прио́сiажныи, przысiєгты, przысiєжны. Судъ прио́сiажныхъ, sąd rzысiєгтыч. Прио́сiажный повѣренныи, obrońca sądowy.

Прио́сiаивать, прио́сiаить, таіć, zатаіć, ukrywać, ukryć, przыchowywać, przыchować; || Прио́сiаиваться, таіć się, ukrywać się, chować się. *Imśl. b.* прио́сiаиванныи, utajony, ukryty i t. d.

Прио́сiаивать, прио́сiаинуть, *об.* Подтаіивать, подтаіинуть.

Прио́сiаина, *об.* Проталина.

Прио́сiаинивать, прио́сiаинѣть, прио́сiаинѣть, przуручаć, przуручнѣć, popуchać, popuchнѣć; || Прио́сiаиниваться, być przуручаным, popuchаным. *Imśl. b.* прио́сiаинанныи, прио́сiаинутый, przуручнѣты, popuchнѣты.

Прио́сiаптывать, прио́сiаптѣть, przыдептывать, przыдептѣć, podeптывать, podeптѣć; || zwałać brudnemi nogami. *Imśl. b.* прио́сiаптанныи, przыдептаны.

Прио́сiаскивать, прио́сiаскѣть, przысiагаć, przысiагнѣć, wlec, przыwlec; || зузуывать, зузуыć, walać, powalać *sukнiє*; *Gmin.* zbić, wygrзmocić; || Прио́сiаскиваться, сiагнѣć się, wlec się za kim, за сzѣm. *Imśl. b.* прио́сiасканныи, przысiагнѣты, przыwlecзony.

Прио́сiачивать, прио́сiачѣть, stebnować, przыstebnować. *Imśl. b.* прио́сiачанныи, przыstebnowany.

Прио́сiачивать, прио́сiачѣть, tocenіem przыgrabіаć, przыrobić; || ostrзыć, wecować. *Imśl. b.* прио́сiачанныи, utoczony, naostrзony.

Прио́сiачѣть, *об.* Прио́сiаскивать.

Прио́сiаять, stopić się, rozpuścić się zupełнiє.

Притво́рѣть, *об.* Притво́рѣть.

Притво́рно, *psk.* pozornie, fałszywie, udаным sposobem, nieszczерze.

Притво́рность, -и, *ж.* skrytość, obłуда.

Притво́рный, udаны, nieszczеры, obłудны, fałszywy, pozorny.

Притво́рство, -а, *n.* udаніе, zмысленіе, *об.* Притво́рность.

Притво́рствовать, удаваć, uдаć, zмыслѣć, zмысліć.

Притво́рчивый, skłонny do udаваніа, do zмысланіа.

Притво́рщикъ, -а, *m.* obłудник, czлowiek fałszywy, nieszczеры.

Притворщица, -ы, *ж.* obłudnica, kobieta fałszywa, nieszczera.

Притворь, -а, *м.* fuga w ramach okiennych lub u drzwi; || skrzydło drzwi, podwojów; || *Коѡс. Сл.* przysionek, portyk (kościola).

Притворять, притворить, прzymykać, przymknąć; || Притворяться, udawać, udac (co nie jest), zmyślać, zmyślić; || być przymykanym. *Imśl. б.* притворенный, przymknięty.

Притенать, притѣчь, przyciekać, przycieć, przepływać, przepływać; || **Коѡс. Сл.* przychudzić, przybiegać.

Притереть, *об.* Притирать.

Притѣсна ирѡмонь, *Сіес.* przyciesanie krawędzi.

Притѣсывать, притесать, przyciosować, przyciosać. *Imśl. б.* притѣсанный, przyciosany.

Притѣчь, *об.* Притенать.

Притинный, należący do miejsca szyldwachów, do czaty.

Притинь, -а, *м.* miejsce szyldwachów, czata.

Притирание, -ія, *н.* nacieranie, pocieranie czém; || Притирание, -ня, *н.* blanszowanie (twarzy).

Притирательный, do pocierania służący.

Притирать, притереть, pocierać, potrzeć, nacierać, natrzeć; || Притирать лицо, blanszować twarz; || Притираться, być pocieranym, nacieranym; || blanszować się. *Imśl. б.* притёртый, potarty, natarty.

Притирка, -и, *об.* Притирание.

Притискивание, -ія, *н.* przyciskanie, przytłaczanie.

Притискивать, притискать, притиснуть, przyciskać, przycisnąć, przytłaczać, przytłoczyć; || Притискиваться, przyciskać się, przytłaczać się. *Imśl. б.* притисканный, притиснутый, przyciśnięty, przytłoczony.

Притискь, -а, *м. об.* Притискивание; || przylepka, pięteczka w bochenku chleba, którą się z drugim styka w piecu.

Притиснуть, *об.* Притискивать.

Притихать, притихнуть, *об.* Затихать, затихнуть.

Притиать, Притинуть, *об.* Притыкать.

Притонь, -а, *м.* przypływ, napływ; || wpaść do rzeki do rzeki lub do jakiego wodozbioru.

Притолачивать, притолочить, przygniatć, przygnieść, przytłukać, przytłuc; || Притолачиваться, być przygniatanym, przytłukanym. *Imśl. б.* притолоченный, przygnieciony, przytłuczony.

Притолкать, притолкнуть, *об.* Приталачивать.

Притолока, -и, *ж.* nadprożek (u drzwi).

Притолочить, *об.* Приталачивать.

Притолочь, potłuc, poroztłukać.

Притомить, znużyć, zmęczyć, zmordować, pomordować; || Притомиться, znużyć

się, zmęczyć się, zmordować się. *Imśl. б.* притомлённый, znużony, zmęczony, zmordowany.

Притонь, -а, *м.* schronienie ludzi podejrzanych (лотров).

Притопнуть, *об.* Притопывать.

Притоптать, *об.* Притоптывать.

Притопывать, притопнуть, tupać, tupać nogami, drepcieć.

Приторачивать, приторочить, *об.* Оторачивать, оторочить.

Приторговывать, приторговать, targować, stargować; || utargować z zyskiem; || prowadzić drobny handel; || Приторговываться (къ чему), ryć się o cenę towarów. *Imśl. б.* приторгованный, stargowany.

Приторно, *пск.* ckliwie, nudnie, nie do smaku.

Приторность, -и, *ж.* ckliwość, brak smaku.

Приторный, ckliwy, nudny, przykry, przeciwny w smaku.

Приточить, *об.* Притачивать.

Притрава, -ы, *ж.* przynęta, żer, witerunek (dla zwierząt i ptaków).

Притравливать, притравить, kłaść, położyć przynętę, witerunek (dla zwierząt i ptaków); || gryźć trawę, spaszć ją; || wyniszczać, wyniszczyć polewaniem. *Imśl. б.* притравленный, przynęcony witerunkiem, spaszony, wyniszczony polowaniem.

Притрогиваться, притронуться, *об.* Дотрогиваться, дотронуться.

Притузить, *Gmin.* wybić, wytłuc kogo.

Притулиться, *Gmin.* przytulić się.

Притуманить, *англ.* okryć się, zamurzyć się; || **б.* być posepnym, smutnym.

Притуплять, притупить, stępieć, stepić, przytępić; || **б.* osłabiać, osłabić. Притупить зрѣние, osłabić wzrok.

Притча, -и, *ж.* przypowieść, parabola, allegoria; || bajka, apolog.

Притыкать, притыкать, przytykać, przytkać, do wytkanego dodawać więcej, tkać dalej to samo; || Притыкаться, być dodawanym do wytkanego. *Imśl. б.* притканный, przytkany.

Притыкать, притынуть, przypinać, przypiąć, przytykać, przytknąć, wtykać, wetknąć. *Imśl. б.* приткнутый, przypięty, przytknięty.

Притыкать, притыкать, zatykać, zatknąć, szpuntować, zaszpuntować. *Imśl. б.* притканный, zatkany, zaszpuntowany.

Притыснение, -ія, *н.* uciemiężenie, gnębienie, ucisk, prześladowanie.

Притыснитель, -я, *м.* prześladowca, ciemięzca, gnębiel.

Притыснительница, -ы, *ж.* prześladowczyni, gnębielka.

Притыснительный, gnębiący, uciskający.

Притыснять, притыснить, prześlado-

wać, uciskać, gnębić, ciem iężyć; || **напие-
гаć, nacierać** na...; || **Притѣсниться**, być
prześladowanym, uciskanym, gnębionym
i t. d. *Imśl. b.* притѣсненный, пресе-
дowany, uciskany, gnębiony i t. d.

Притягательный, прyziciгающий. При-
тягательная сила, siła przyciągająca, at-
trakcja.

**Притягивать, притянуть, прyziciгаć,
pryzicignąć;** || **Притягиваться, быть прyzici-
гаемым;** || **зближать się.** *Imśl. b.* притяну-
тым, przyciągnięтым.

Притяжатель. об. Стяжатель.

**Притяжательный, прyzицзасzczający, на-
быwczy.** *Gram.* притяжательное мѣсто-
именіе, zaimek dzierżawczy.

Притяженіе, -іа, n. прyziciгание, attrak-
cja.

Притязаніе, -іа, n. pretensja, roszcze-
nie prawa do czego, domaganie się czego.

Притязательный, wymagający.

Притянуть, об. Притягивать.

Прифуговка, -и, ж. *Cieśl.* przyfugowanie.

Прихаживать, ucześzczać, przychodzić.

**Прихваливать, прихвалить, przychwa-
ляć, przychwalić, pochwalać, pochwalić.**

Прихвѣрывать, często chorować.

**Прихвѣстывать, прихвѣстать, при-
хвѣстнуть, przygiwać** (*Star. przytygać*),
przydawać co nad prawdę.

Прихватить, об. Прихвѣтывать.

Прихвѣтна, -и, ж. ujęcie, uchwycenie
ręka.

**Прихвѣтывать, прихвѣтить, chwytacь,
pochwycić, łapać, złapać, porywać, por-
wać;** || **роуцзачь, роуцзчыć** u kogo, **зачіа-
гнаć роуцзчкѣ.** *Плоды прихвѣтило мо-
розоу, wróz nieco uszkodziło owoce.

*Его чаото прихвѣтываетъ, он często за-
pada na zdrowiu. *Imśl. b.* прихвѣченный,
schwytany, złapany i t. d.

Прихворнуть, zachorować.

Прихвостень, -стня, m. nieodstępny,
ciężle chodzący za kim. Эта собѣна на-
стоящій прихвостень хозяина, ten pieś
jak cień nieodstępnie swego pana.

Прихвостникъ, -а, m. об. Прихвостень.

Прихлебатель, -я, m. pochlebca, darmo-
zjad, pasożyt, próżniak.

Прихлебательница, -ы, ж. pochlebica.

Прихлѣбна, -и, ж. przypicie przy jedze-
niu.

**Прихлѣбывать, прихлѣснуть, wychлѣп-
таć, wychлѣпнаć;** || **прзупіаć** przy jedze-
niu.

**Прихлѣстывать, прихлѣснуть, chłostać,
wychłostać, smagać, osmagać;** || **Прихлѣ-
стывать въ чѣму, прыскаć, прыснаć, трыскаć,
трыснаć (o wodzie).** *Imśl. b.* прихлѣстанный,
wychłostany, osmagany.

**Прихлѣпывать, прихлѣпнуть, zatrzaski-
wać, zatrzasnać, z trzaskiem zamknać
(drzwi);** || **прзугниааć, прзугниѣć;** ||
Прихлѣпываться, быть прзугзаскиваным.
Imśl. b. прихлѣпнутый, zatrzasnięty.

**Приходить, прити, przychodzić, przyjeść,
przybywać, przybyć, nadchodzić, nadejść,
nastawać, nastać;** || **wпадаć, wпаść w со,**

|| **Приходиться, pasować;** || **прзупадаć;
należeć;** || **kosztować.** **Приходите къ намъ
почаще, proszę szczęścię do нас przycho-
dzić. Съ чѣмъ пришлѣть, съ тѣмъ в у-
шѣль, jak przyszedł tak i poszedł.** Само-
ги пришли по моимъ ногамъ, боты ми ра-
суя. Ключъ не приходится къ замку,
klucz nie pasuje do zamka. Дверь не
плотно приходится, drzwi nie dobrze się
zamykają, Мнѣ пришлось проработать
всю ночь, zmuszony byłem pracować całą
noc. Вамъ придется отвѣчать, panu
wypada być odpowiedzialnym. Эта ло-
шадь пришлакъ мнѣ во ста рубляхъ, ten
koń kosztował mię sto rubli. Это придетъ
вамъ слишкомъ дорого, będzie to ko-
sztowało pana zbyt drogo. Мнѣ прих-
одится доплатить вамъ десять рублѣй,
przypada mi dopłacić panu dziesięć rubli.
Мнѣ приходится съ васъ пять рублѣй,
należy mi się od pana pięć rubli. Онъ
приходится ему въ родствѣ, on jest
z nim spokrewniony. Прити въ во-
зраст, dojść pełnoletności. Приходить
подъ мѣру, trzymać miarę, мнѣ правешъ
прзеписаны wzrost, aby być прзетымъ на
rekruta.

Приходный, приходowy. Приходная
книга, księga przychodu.

Приходорасходный, — Приходорасход-
ная книга, księga przychodu i rozchodu.

Приходорасходчикъ, -а, m. kasjer.

Приходной, парафjalny. Приходскій
священникъ, proboszcz. Приходская цер-
ковь, kościół парафjalny.

Приходъ, -а, m. przyjście, przybycie; ||
przychód, dochód; || парафjа. Сколько мо-
раблѣй было въ приходѣ, ile okrętów
przybyło? Записать въ приходъ записать
na przychód.

Приходанинъ, -а, m. парафjанин, do pa-
рафjи należący.

Приходанка, -и, ж. парафjанка, do pa-
рафjи należąca.

Приходная, -ей, ж. przedpokój.

Приходный, przechodni, przybyły, obey.

**Прихлѣвать, прихлѣть, мнѣ стараніе
o kim, o czym, przyozdabiać, przysstrajać;**

|| **Прихлѣваться, здобиć się, stroić się.**
Imśl. b. прихлѣленный, przyozdobiony, przys-
strojony.

Прихотливо, psk. według swojego wi-
dzi mi się, kapryśnie, grymasnie, dziwacz-
nie.

Прихотливость, -и, n. kaprys, dziwactwo,
nieznośne dla innych postępowanie.

**Прихотливый, kapryśny, dziwaczny, nie-
znośny.**

Прихотникъ, -а, m. kapryśnik, grymasnik.

Прихотница, -ы, ж. kapryśnica, gryma-
śnica.

Прихотничить, kapryścić, grymasić.

Прихоть, -и, ж. kaprys, widzimi się, dziwactwo, urojenie.

Прихрабриться, udawać zucha, okazać odwagę.

Прихрапывать, kuleć.

Прицвѣтникъ, -а, *m.* *Bot.* przysadka kwiatowa.

Прицѣливательный, do celowania służący. *Artyl.* Прицѣливательный илинь, celownicza szpona.

Прицѣливать, прицѣлить, прицѣливаться, celować, wycelować, wymierzać, wymierzyć. *Imsl. b.* прицѣленный, wycelowany, wymierzony.

Прицѣль, -а, *m.* celowanie; || *Artyl.* тарца celowa, cel; || *Artyl.* шруба celowa.

Прицѣльный, celowy. Прицѣльный огонь, ogień tkwiący.

Прицѣливаться, прицѣлиться (нъ чему), wypytywać się o cenę (*np. towaru*).

Прицѣпка, -и, ж. wypytywanie się o cenę; || dodatkowa cena.

Прицѣплить, *об.* Прицѣплять.

Прицѣпка, -и, ж. zaczeplenie, zawadzenie o coś; || * zacepka, zaceplenie; || hazard o zaceplenia czego; || *Bot.* wąs (*organ nitkowaty*), łodyga śrubowata u roślin pnących się.

Прицѣплять, прицепить (нъ чему), przyczepiać, przyczepić, zaczepiać, zaczepić; || Прицѣпляться, przyczepiać się, zaczepiać się; || *об.* Подираться. *Imsl. b.* прицѣпленный, przyczepiony, zaczepiony.

Прицѣлочка, *об.* Прицѣлка.

Прицѣлочный, do zaceplania służący.

Прицѣливание, -я, *n.* cumowanie.

Прицѣливать, прицѣлить, прицѣливающийся, przywiązać statek liną, cumować, przycumować; || Прицѣливаться, być cumowanym. *Imsl. b.* прицѣленный, przycumowany.

Прицѣлка, -и, ж. przywiązanie do statku liną.

Прицѣль, -а, *m.* lina do przywiązania statku, cumo; || kół, pal (*dla przywiązania statku*); || sznurek mularski.

Прицѣльный, do cumowania służący.

Прицѣстень, -а, *m.* Kość. pieśń podczas komunji Św. śpiewana.

Прицѣстить, *об.* Прицѣщать.

Прицѣстие, -я, *n.* komunja św., pożywanie Ciała i Krwi Pańskiej; || *Gram.* imię słów.

Прицѣстникъ, -а, *m.* komunikujący się, przyjmujący komunję św.

Прицѣстница, -ы, ж. komunikująca się, przyjmująca komunję św.

Прицѣстный (чему), mający udział, uczestnictwo w czym; || Прицѣстный дѣлу, implekowany; || Прицѣстный стихъ, *об.* Прицѣстень.

Прицѣщать, причащать (кого либо Святыхъ Таинъ), odprawiać komunję św., komunikować kogo; || Прицѣщаться (Святыхъ Таинъ), przyjmować komunję

św., pożywać Ciało i Krew Pańską. *Imsl. b.* причащенный, со przyjął komunję św. Причащение, -я, *n.* (Святыхъ Таинъ), komunja, pożywanie Ciała i Krwi Pańskiej.

Причернивать, причернить, *об.* Почернивать, почернить.

Причесать, *об.* Причѣсывать.

Прическа, -и, ж. fryzowanie, fryzura.

Причѣсть, *об.* Причитать.

Причѣсывать, причѣсать, uczesywać, uczesać, ubierać, ubrać włosy; || Причѣсываться, uczesywać się, ubierać sobie włosy. *Imsl. b.* причѣсанный, uczesany.

Причѣтникъ, -а, *m.* djak kościelny.

Причѣтнический, do djaka kościelnego należący.

Причать, -а, *m.* duchowieństwo, kler (do jednej parafji należący), służba kościelna.

Причѣть, -а, *m.* co zbywa w rachunku.

Причина, -ы, ж. przyczyna, powód, racja, pobudka; || *Gmin.* nieprzewidziany przypadek.

Причинение, -я, *n.* sprawienie, zarządzanie czego.

Причинный, przyczynny; || *Gmin.* przykry.

Причинять, причинить, sprawiać, sprawić, zrządać, zrządzić co, spowodować; || Причиняться, być sprawianym, zrzadzonym. *Imsl. b.* причиненный, sprawiony, zrzadzony, spowodowany.

Причисление, -я, *n.* zaliczenie, doliczenie; || przyłączenie.

Причислять, причислить, zaliczać, zaliczyć, doliczać, doliczyć; || przyłączać, przyłączyć, umieszczać, umieścić, pomieścić; || Причисляться, być zaliczanym, doliczanym i t. d. *Imsl. b.* Причисленный, zaliczony, doliczony, przyłączony i t. d.

Причитать, причѣсть, (*cz. przysz. причту*), zaliczać, zaliczyć, doliczać, doliczyć, przyłączać, przyłączyć, przydawać, przydać; || Причитаться, liczyć się, należyć, przypadać, wypadać, wypadać, wypaść, być zaliczonym, doliczonym i t. d. Причитать въ вину, na złe wykładać każdy krok czyj. Онъ причитається мнѣ дядю, on jest moim wujem (stryjem). За товаръ причитається доплатить сто рублѣй, pozostaje dopłacić za towar sto rubli. *Imsl. b.* причтѣнный, zaliczony, przyłączony, przydany i t. d.

Причитаются, należny, przynależny. Причитающаяся денѣги, należność, dług. Доля причитающаяся по раздѣлу, tantiżма.

Причть, -а, *m.* *об.* Причѣть.

Причудиться, *нигов.* przywidzieć się, udawać się.

Причудливо, *poł.* dziwacanie, kapryśnie.

Причудливость, -и, ж. dziwaczność.

Причудливый, dziwaczny, kapryśny.

Причудникъ, -а, *m.* dziwak, kapryśnik.
Причудница, -ы, *ż.* dziwaczka, kapryśnica.

Причудничать, dziwaczycь, kapryśić.
Причуды, -ь, *mn.* dziwactwa, kapryśy.

Причуживать, причужать, *Myśl.* tropić, wytropić, śledzić, wysz edzić zwierza (*opsach*).

Пришлывать, swawolić troche.

Пришаркивать, шаркнуть, szurgać, szurgotać, poszurgać (*nogami*).

Пришелець, -льца, *m.* przychodzień, przybysz, cudzoziemiec.

Пришелица, -ы, *ż.* cudzoziemka.

Пришельникъ, -а, *m.* przybysz, cudzoziemiec.

Пришельница, -ы, *ż.* cudzoziemka.

Пришельническій, Пришельничій, właściwy przybyszom, cudzoziemcom.

Пришешливать, ob. Пришешливать.

Пришествіе, -іа, *n.* przyście, przybycie.

Пришибать, пришибить, uderzyć, uszkodzić, skaleczyć; || dobijać, dobić, mordować, zamordować. *Imśl. b.* пришибенный, uderzony, uszkodzony i t. d.

Пришивать, пришить, przyszywać, przyszyć; || Пришиваться, być przyszywanym.

Imśl. b. пришитый, przyszyty.

Пришивка, -и, *ż.* przyszycie; || przyszyтого со.

Пришивной, przyszywany.

Пришить, ob. Пришивать.

Пришлецъ, -а, *m. ob.* Пришелець.

Пришлый, przybyły.

Пришпильвать, пришпильить, przyszpilać, przyszpilić, przypinać, przypiąć szpilkami; || пришпильваться, być przypinanym szpilkami. *Imśl. b.* пришпильный, przyszpilony.

Пришпоривать, пришпорить, špinać, špiąć konia ostrogami. *Imśl. b.* пришпоренный, špięty ostrogami.

Прищелкивать, прищелкнуть, klaskać, prztykać (*palcami*); || trzaskać, trzasnąć, zamykać, zamknąć z trzaskiem; || Прищелкаться, замыкаć się z trzaskiem. *Imśl. b.* прищелкнутый, z trzaskiem zamknięty.

Прищепить, ob. Прищепливать.

Прищепление, -іа, *n.* przyłączenie.

Прищепливать, прищеплять, прищепить, przyciskać, przycisnąć, przycignąć, przyciągnąć. *Imśl. b.* прищепленный, przycinięty, przycięciony.

Прищепъ, -а, *m.* *Boł.* zgraz, różeczka z долного gatunku drzewa uszczepiona w pieńki.

Прищуръ, -ы, *wp.* *Gmin.* szugać, szugaczka.

Прищурение, Прищуривание, -іа, *n.* szuganie oczyma.

Прищуривать, прищурить, szugotać oczu.

Прищуръ, -я, *ż.* przyzwyczajenie się do szugania oczyma. Смотреть съ прищурью, patrzeć przyzwyczajając oczu.

Приёмка, -и, *ż.* odbieranie, otrzymywanie, przyjęcie.

Приёмлеость, -и, *ż.* zdolność do przyjęcia czego.

Приёмникъ, -а, *m.* odbierający co; || *Chem.* resucjent, fjola (*do robót chemicznych*), dzwon w maszynie pneumatycznej.

Приёмный, do przyjmowania służący.

Приёмная комната, sala ustępowa. Приёмный отецъ, приёмная мать, mniחi którego oddano nowicjusza na naukę, mniszka której oddano nowicjuszkę na naukę.

Приёмщикъ, -а, *m.* resucjent, ten co odbiera; || poborca (*podatków*).

Приёмъ, -а, *m.* przyjmowanie, przyjęcie; || dozis, doza, danie; || obejście się. За одинъ приёмъ, однимъ приёмомъ, за jednym razem, od razu. У него грубые приёмы, on ma grybe obejście się. Для изведеія физическихъ опытовъ необходимо наблюдать известныя приёмы, dla doświadczeń z fizyki potrzebne pewne procedury. *Woj.* ружейныя приёмы, robienie bronią.

Приёмышъ, -а, *m.* wychowaniec, dziecię wzięte na wychowanie.

Приимчивый, uprzejmy, sprzedający; || łatwo przyjmujący, zdolny przyjęć со, pojętny

Приискивать, приискать, wyszukiwać, szukać, wynajdywać, wynaleźć; || Приискиваться, być wyszukiwanym i t. d.

Приискъ, -а, *m.* znalezienie, wynalezienie; || kopalnia, mina, żupa. Золотые прииски, kopalnie złota.

Приободрять, приободрить, pobudzać, pobudzić, podnosić, podnieść serce, zapał, ośmielać, ośmielić; || Приободряться, ośmielać się, nabierać odwagi. *Imśl. b.* приободренный, ośmielony.

Приобрѣсть, ob. Приобрѣтать.

Приобрѣтаніе, -іа, *n.* nabywanie.

Приобрѣтатель, -я, *m.* nabywca

Приобрѣтательница, -ы, *ż.* nabywczyni.

Приобрѣтать, приобрести, nabywać, nabycь, zyskać, pozyskać; || Приобрѣтаться, nabywać się, być nabywanym. *Imśl. b.* приобрѣтённый, nabyty, pozyskany.

Приобрѣтение, -іа, *n.* nabycie, nabytek, dorobek.

Приобучать, приобучить, ob. Приучать, приучить.

Приобщать, приобщать, załączać, załączyć, przydawać, przydać; || Приобщаться, заłączać się, przydawać się; || Приобщаться Святыхъ Таинъ, przyjmować komunję świętą, pożywać Ciało i Krew Pańską. *Imśl. b.* приобщённый, ten со przyjął komunję.

Приобщение, -іа, *n.* przydanie, przyłączenie; || komunja, pożywanie Ciała i Krwi Pańskiej; || Приобщение къ дѣлу, złączenie do akt.

Приобщать, ob. Приобщать.

Приобынать, *об.* Привыкать.
Приобынный, przywykły, przyzwyczajony.

Приобынуть, *об.* Привыкнуть.
Приодѣвать, *приодѣть*, przykrywać, przykryć; || przyodziewać, przyodzierać; || **Приодѣваться**, przykrywać się, przyodziewać się. *Imśl. b.* **приодѣтый**, przykryty, przyodziany.

Приоръ, -а, *т. об.* **Настоятель**.
Приосаниться, przyjąć minę **поважна**, przybrać na siebie postać okazałą.

Приостановление, -ія, *н.* zatrzymanie, wstrzymanie; || zawieszenie (*np.* **jakiego rozporządzenia na niejaki czas**).

Приостанавливать, **приостановить**, zatrzymywać, zatrzymać, wstrzymywać, wstrzymać, suspendować; || **Приостанавливаться**, zatrzymywać się, wstrzymywać się; || być zawieszanym, przerywanym na czas. *Imśl. b.* **Приостановленный**, zatrzymany, wstrzymany, zawieszony.

Приострять, **приострять**, *об.* **Завѣстривать**.

Приосѣнать, **приосѣнить**, *об.* **Осѣнять**.
Приохочивать, **приохотить** (къ чему), zachęcać, zachęcić, pobudzać, pobudzić (*do czego*); || **Приохочиваться**, być zachęcanym, pobudzanym. *Imśl. b.* **приохоченный**, zachęcony, pobudzony.

Приготовительный przygotowawczy.

Приготовить, *об.* **Приготовить**.

Приготовление, *об.* **Приготовленіе**.

Приготовлять, *об.* **Приготовлять**.

Приударить, *мощнѣе* uderzyć, pogonić; || **Приудариться**, *Gmin.* rzucić się. *Нучеръ приударилъ лошадей*, stangret zaciął biczem konie. *Дождь приударилъ*, deszcz siłnѣе zaczął padać. *Онъ приударился бѣжать*, on puścił się na ucieczkę.

Приукрашать, **приукрасить**, przyozdabiać, przyozdobić; || **Приукрашаться**, przyozdabiać się. *Imśl. b.* **приукрашенный**, przyozdobiony.

Приумножать, **приумножить**, pomnażać, pomnożyć, powiększać, powiększyć; || **Приумножаться**, pomnażać się, powiększać się. *Imśl. b.* **приумноженный**, pomnożony, powiększony.

Приумножение, -ія, *н.* pomnożenie, powiększenie.

Приумножить, *об.* **Приумножать**.

Приумолкнуть, zamilknąć, umilknąć.

Приунылый, zasmucony, smutny.

Приуныть, zasmuć się.

Приурочивать, **приурочить** (къ чему), zastosowywać, zastosować; || **Приурочивать** (къ времени), odnosić (*do pewnego czasu, do pewnej epoki*). *Imśl. b.* **приуроченный**, zastosowany i t. d.

Приурочна, -и, *ж.* przystosowanie, odniesienie (*do pewnego czasu, do pewnej epoki*).

Приусугублять, *об.* **Усугублять**.

Приутихать, **приутихнуть**, *об.* **Притихать**, **притихнуть**.

Приучать, **приучить**, przyuczać, przyuczyć, przyzwyczajając, przyzwyczajając; || **Приучаться**, przyuczać się, przyzwyczajając się. *Imśl. b.* **приученный**, przyuczony, przyzwyczajony.

Приучение, -ія, *н.* przyuczenie, przyzwyczajenie.

Приѣдать, **приѣсть**, pojechać, pojeść, wszystko zjeść; || **Приѣдаться**, częstemъ *jeźdzeniem* obmierzić sobie co; || być *pojeżdżonym*, *zjedżonym*.

Приѣдчивый, со się łatwo obmierźnie w *jeźdzeniu*.

Приѣздъ, -а, *т.* przyjazd, przybycie.

Приѣзжать, **приѣхать**, **приѣзждать**, **приѣжать**, **приѣзжать**, przybywać, przybyć.

Приѣзжий, -аго, *т.* przybyлец, przybyły, obcy, nie tutejszy.

Приѣсть, *об.* **Приѣдать**.

Приѣхать, *об.* **Приѣзжать**.

Приютить, dać przytułek, schronienie; || **Приютиться**, schronić się gdzie, znaleźć przytułek.

Приютный, ochronny.

Приютъ, -а, *т.* przytułek, przytulisko, schronienie. **Дѣтскій приютъ**, ochrona dzieci.

Приязненный, przyjazny, przyjacielski.

Приязнь, -и, *ж.* przyjaźń, przyjacielstwo.

Приятель, -я, *т.* przyjaciel.

Приятельница, -ы, *ж.* przyjaciółka.

Приятельски, *psk.* po przyjacielsku.

Приятельскій, przyjacielski.

Приятіе, -ія, *н.* *об.* **Принятіе**.

Приятно, *psk.* przyjemnie, mile.

Приятность, -и, *ж.* przyjemność, wdzięk.

Приятный, przyjemny, miły, wdzięczny.

Приятство, -а, *н.* *об.* **Приятность**.

Приятствовать, sprzyjać, *życzliwym* być *komu*.

Пріять, *об.* **Принимать**.

Про, о, dla, *przym.* wymagający *przypadku 4-go*. 1) **Zamiast для (dla)**. **Занастись нужнымъ** про домашній **обиходъ**, uczynić potrzebne zapasy dla domowego użycia, *lub* zaopatrzyć się w domowe potrzeby. 2) **Zamiast пріямка о**. **Про него говорятъ дурно**, о nim źle mówią. **Про себя**, do siebie. **Сказать что нибудь про себя**, powiedzieć cokolwiek do siebie. **Думать про себя о чемъ нибудь**, myśleć w sobie o czémkolwiek.

Проахать, stękać przez niejaki czas.

Проба, -ы, *ж.* próba, doświadczenie, **пробование**; || **проба металловъ**; || **Teatr. проба**;

|| **прóbka**, wzorek.

Пробавляться, **пробавиться** (чѣмъ), *ж.* **істнѣе**, mieć z czego się utrzymywać; || **преставать**, **престать** на чѣм, **контентовать** się чѣм, **обываць** się, **обуць** się чѣм.

Пробалтывать, **пробалтывать**, **взрывать**, **взрывать**, **бурzyć**, **взбурzyć** (*пłyn, ciecz*); || **мówić** lub **czytać** nader **прѣдко** i **нiewyraźnie**; || **rozgłaszać**, **rozgłosić**, **wypaplać**; || **Пробалтываться**, **bruk** **zbijać**, **пробалтываться**.

ваѣ, włóczyć się, wałęsać się; || wyupałać się, wygadać się z czém. *Imśl. b.* проболтанный, wzruszony, wzburzony (*o pływaniu*), || rozgłoszony, wyupalany i t. d.

Пробалагурить, przebaraszzkować, na baraszkowaniu, na rozrywках czas przepędzić.

Пробарабанить, przebęбnić, dać znak za pomocą bębna.

Пробесѣдовать, spędzić czas na rozmowach.

Пробивальникъ, -а, *m.* Пробивальня, -и, *ж.* narzędzie do przebijania piecą gisierskiego.

Пробивать, пробить, przebijać, przebić, przesywać, przesyć, przedziurawiać, przedziurawić; || torować, utorować droge; || przegrać, stracić; || bić, wybijać, wybić (*o zegarze, o godzinie*); || Пробиваться, przedzierać się przez co, przebijać, przebić; || lada z czego żyć, utrzymywać się; || silić się na co, wysilać się. Дождь пробилъ платье, deszcz na wskrós zmoczył suknię. Пробить закладъ, przegrać zakład. Я пробилъ ему сто рублѣй, przegrałem mu w zakład сто rubli. Пробило два часа, wybiła druga godzina. Пробиться сивозъ толпу, przedrzeć się przez tłum. Трава начинаеть пробиваться, trawa zaczyna puszczać. Подкладна у сюртука пробиваетъся, podszewka u surduta niszczy się, zużywa się. Онъ пробиваетъся трудями, on za ledwie utrzymuje się z pracy. Годъ пробился я съ этимъ негодяемъ, но не могъ его исправить, cały rok męczyłem się z tym niegodziwcem, lecz nie mogłem go poprawić. *Imśl. b.* пробитый, przeбиты i t. d.

Пробирать, пробать (*cz. przysz.* проберу), odłączać, odłączyć, oddzielać, oddzielić; || przebierać, robić wybór w czém; || plec, wyrываć chwast; || Пробираться, zakradać się, zakraść się, wkradać się, wkraść się, przenikać, przechodzić co wskrós; || dążyć, zmierzać, skierować się ku czemu. Пробрать волосы на головѣ, odbierać włosy na głowie. Пробрать малину, przebierać maliny. Пробирать коноплю, plec konopie. Воры пробрались въ домъ, złodzieje wkradli się do domu. Неприятель пробравается лѣсомъ, nieprzyjaciel dąży przez las. *Imśl. b.* пробранный, odłączony, przebrаны i t. d.

Пробирерь, -а, *m.* probierz, probujący monetę w mennicy.

Пробирный, пробирский, пробирчы. Пробирный камень, камень пробирчы. Пробирное искусство, sztuka próbowania kruszców.

Пробирщикъ, -а, *m.* об. Пробирерь.

Пробить, об. Пробивать.

Пробна, -и, *ж.* korek do zatykania.

Пробновыи, korkowy.

Проблема, -ы, *ж.* problema, zagadnienie, zadanie do rozwiązania.

Проблематически, *psk.* problematycznie, zagadkowo.

Проблематический, problematyczny, zagadkowy, niejasny.

Проблеснивать, проблеснѣть, проблѣскивать, проблѣснѣть.

Проблескъ, -а, *m.* błysk, blask.

Проблудить, пролудѣть, блѣкать się przez niejaki czas.

Пробный, próbny, z próbą, probierчы; || на пробу зробiony, wzorowy, za próbę służący. Пробное серебро, srebro z próbą, na którym jest próba. *Druk.* Пробный листъ, arkusz na пробу wybity.

Пробование, -я, *n.* próbowanie, doświadczanie.

Пробовать, попробовать, próbować, попробować; || kosztować, próbować smaku; || Пробоваться, być próbowаным. *Imśl. b.* пробованный, пробованы.

Прободать, прободсти, прободать, прободѣть, bodać przekłóć. *Imśl. b.* прободенный, przebodzony.

Пробой, -оя, *m.* skobel, skobelek (*u drzewi*); || пробой. Идти на пробой, іść przebojem, na пробой.

Пробйна, -ы, *ж.* dziura przebita.

Пробойникъ, -а, *m.* przebijak, żelazko do robienia dziur; || *Artyl.* przetyczka, ry-nadel, drót do chędożenia dziurki w armacie od zapału.

Пробойный, skoblowy, skobelny; || биты, utorованы (*o drodze*).

Пробойчикъ, -а, *m.* *zdr. ob.* Пробой (*w pierwszym znaczeniu*).

Проболтать, об. Пробалтывать.

Проболѣть, przechorować.

Проборазживать, об. Бороздить.

Проборанить, об. Боронить.

Проборна, -и, *ж.* odbieranie, oddzielenie.

Проборнотать, przebąknąć, zamruczoć.

Пробороздить, об. Бороздить.

Проборонить, об. Боронить.

Пробороться, pasować się, mocować się, biedować (*przez pewien czas*).

Проборный, należący do przedziału (*w włosach*), об. Проборъ.

Проборъ, -а, *m.* przedział (*w włosach*).

Пробостъ, об. Прободать.

Пробочна, -и, *ж.* *zdr.* koreczek, об. Пробна.

Пробочникъ, -а, *m.* grajcar, grajcarek; || со korki robi lub sprzedaje.

Пробочный, об. Пробочный.

Прображничать, przehulać, na hulankach, na rozpuszcie przemarnować.

Пробрасывать, пробросить, przerzucать, przerzucić; || Пресбрасываться, być przerzucаным. *Imśl. b.* пробросанный, przerzucony.

Пробрать, об. Пробирать.

Пробривать, пробрить, golić, ogolić (*po części lub miejscami*).

Пробродить, włóczyć się (*czas niejaki*),

wałesać się, tułać się; || fermentować; || *Ryb.* wyciągać sieć (brodnia) rybu.

Пробросать, *об.* Пробрасывать.

Пробрызгать, *об.* Брызгать.

Пробудить, *об.* Пробуждать.

Пробудь, -а, *т.* przebudzenie, ocknienie.

Пробуждать, пробудить, przebudzać, przebudzić, obudzać, obudzić. *Imst. b.* пробужденный, przebudzony, obudzony.

Пробуждение, -ия, *н.* przebudzenie się.

Пробуравливать, пробуравить, śwідrować, prześwidrować, przewiercić; || Пробуравливаться, być śwідrowanym. *Imst. b.* пробуравленный, prześwidrowany.

Пробуравить, пробурить, *об.* Пробуравливать.

Пробыть, przepędzić, pozostać gdzie czas niejaki.

Пробѣгать, пробѣжать, przebiegać, przebież, przejść, przebyć; || * przeglądać, przejrzeć, rzucić okiem.

Пробѣгать, spędzić czas na bieganii, nalać się.

Пробѣжать, *об.* Пробѣгать,

Пробѣливать, пробѣлить, wybielać, wybielić, ubielać, ubielić; || Пробѣливаться, być robielanym, ubielanym. *Imst. b.* пробѣланный, robielony, ubielony.

Пробѣлка, -и, *ж.* wybielenie, ubielenie.

Пробѣль, -а, *т.* przewa; || miejsce lub kartka biała w książce lub w rękopiśmie; || *Druk.* kwadrat (do zapewnienia miejsca). Пробаживать, prowadzić, przeprowadzać.

Проваландаться, *Gmin.* dużo stracić czasu (*np. nad jaką robotą*).

Проваливать, провалить, obalać, obalić; || przejść, przesunąć się (*w umie*); || Проваливаться, upadać, upaść, spadać, spaść, runąć; || obalać się, zapadać się. Куда онъ провалился, gdzie on się podział? Провались, idź do katal! *Imst. b.* проваленный, провалённый, obalony, zapadły i t. d.

Провалина, -ы, *ж.* zapadlina, rozpadlina.

Провалить, *об.* Проваливать.

Проваль, -а, *т.* zawalenie się, otwór, wyłam, zapadlina; || *Górn.* załamy, zwaliska; || *Med.* dziura od wrzodu.

Провалить, przez czas niejaki falować; || Провалиться, być falowanym; || * walać się, leżeć w łóżku przez czas niejaki.

Прованский, — прованское масло, oliwa.

Проваривать, проварить, warzyć, uwarzyć, gotować, ugotować; || dratwę smołą smarować (*u szewców*); || Провариваться, być warzonym; || być smołą smarowanym. *Imst. b.* проварённый, uwarzony, ugotowany; || smołą wysmarowany.

Проващивать, провощить, woskować, nawoskować; || Проващиваться, być woskowanym. *Imst. b.* провощённый, nawoskowany.

Проведение, -ия, *н.* przeprowadzenie, prowadzenie, kierowanie czym. Проведение линии, nakreślenie linii.

Провезение, -ия, *н.* przewiezenie, przewóz.

Провезти, *об.* Провозить.

Провёртывать, повертѣть, провернуть, przewiercać, przewiercić, prześwidrować; || Провёртываться, być przewiercanym, śwідrowanym. *Imst. b.* проверченый, провернутый, przewiercony, prześwidrowany.

Провеселиться, pobawić się przez niejaki czas.

Провестъ, *об.* Проводить.

Провидѣние, -ия, *н.* Opatrzność (Boska).

Провидѣние, -ия, *н.* przewidzenie.

Провидѣть, przewidzieć. *Imst. b.* провидѣнный, przewidziany.

Провизнать, zaskowyczeć.

Провизия, -и, *ж.* żywność, prowiant; || *Hand.* fundusz na pokrycie (*wydatków i t. p.*).

Провизоръ, -а, *т.* prowizor, pomocnik aptekarza.

Провиниться, *об.* Провиняться.

Провинить, *об.* Провинчивать.

Провинция, -и, *ж.* prowincja.

Провинциаль, -а, *т.* mieszkaniec na prowincji.

Провинциалка, -и, *ж.* mieszkanka na prowincji.

Провинциальный, prowincjalny.

Провинчивать, провинтить, przesrubować, przewiercić; || Провинчиваться, być szrubowanym. *Imst. b.* провинченный, przesrubowany.

Провиняться, провиниться, przewiniać, przewinić, dopuszczać się winy, stawać się winnym.

Провисеть, być zawieszonym przez niejaki czas.

Провиантмейстеръ, -а, *т.* prowiantmeister, ten który zaopatruje wojska w żywność, w prowiant. *Оберъ-провиантмейстеръ*, główny prowiantmeister.

Провиантская, -ой, *ж.* komisja żywności, провианту.

Провиантский, провиантовый, провиантский.

Провиантъ, -а, *т.* prowiant, żywność dla wojska.

Проводить, провести, провѣсть, prowadzić, przeprowadzać, przeprowadzić; || * przepędzać, przepędzić (czas), przebywać, przebyć; || * zwodzić, zwieść, łudzić, oszukać. *Imst. b.* проведённый, przeprowadzony, przepędzony i t. d., *об.* Провождать.

Проводна, -и, *ж.* *об.* Проводъ.

Проводникъ, -а, *т.* przewodnik; || *Fiz.* przewodnik (*ciepłota, elektryczności*).

Проводница, -ы, *ж.* przewodnica.

Проводничий, до przewodника należący. Проводной, проводный, przeprowadzony; || używany do przeprowadzenia czego.

Проводъ, -а, *м.* odprowadzenie, przewo-
dzenie; || каналъ подземный, водо-
токъ.

Проводы, -овъ, *м. мн.* odprowadzenie
(*np. gościа w podróż*); || uwodzenie, łudze-
nie.

Провожаніе, -ія, *н.* odprowadzanie ko-
go, towarzyszenie komu.

Провожатый, -аго, *м.* przewodnik.

Провожать, проводить, przeprowadzać,
przewozić, odprowadzać, odprowa-
dzić kogo, towarzyszyć komu; || konwojo-
wać; || Провожаться, być odprowadzanym.

Провожать, przeprowadzać (*czas*), prze-
bywać (*gdzie*).

Провозвѣститель, -я, *м. об.* Провозвѣст-
никъ.

Провозвѣстить, *об.* Провозвѣщать.

Провозвѣстіе, *об.* Провозвѣщеніе.

Провозвѣстникъ, -а, *м.* przewodniczący,
oznajmiiciel, ogłosiciel.

Провозвѣстница, -ы, *ж.* przewodnicząca,
oznajmiicielka, ogłosicielka.

Провозвѣщать, провозвѣщать, prze-
prowadzać, przeprowadzić, oznajmiać, oznaj-
mić; || Провозвѣщаться, być przeprowa-
dzanym. *Imśl. b.* провозвѣщенный, prze-
powiedziany.

Провозвѣщеніе, -ія, *н.* przeprowadzenie,
przepowiednia.

Провозгласить, *об.* Провозглашать.

Провозглашать, провозгласить, ogła-
szać, ogłosić, obwieszczać, obwieścić; ||
Провозглашаться, być ogłaszczanym, ob-
wieszczanym. *Imśl. b.* провозглашённый,
ogłoszony, obwieszczony.

Провозглашеніе, -ія, *н.* ogłoszenie, ob-
wieszczenie, proklamacja.

Провозить, провозить, przewozić, prze-
wozić, przewieźć; || Провозиться, być prze-
wożonym. *Imśl. b.* провезённый, prze-
wieziony.

Провозиться, * namęczyć się, nadre-
czyć się. Я цѣлый день провозился съ
приготовленіемъ къ дорогѣ, cały dzień
namęczyłem się przygotowaniem do drogi.

Провозка, -и, *ж. об.* Провозъ.

Провозный, transportowy.

Провозъ, -а, *м.* transport, przewóz, do-
stawa.

Проволѣивать, проволѣчь, przewle-
kać, przewlec; || пррциагаць, пррциагнаць
(*np. drót*); || *Проволѣить, odwlekać, zwle-
kać, zwłóczyć (*np. jaką sprawę*); || Прово-
лѣиваться, być przewlekanym, пррциа-
гануць, odwlekanym i t. d. *Imśl. b.* про-
волѣочный, przewleczony, пррциагнѣты,
odwleczony i t. d.

Проволока, -и, *ж.* drót. Крѣпелная про-
волока, drót blacharski.

Проволѣить, *об.* Проволѣивать.

Проволѣчка, -и, *ж.* odwołка, zwłoka,
przewłoka, zamitręzenie.

Проволочка, -а, *ж. zdr.* dróćnik, *об.* Прѣ-
волока.

Прѣволоочный, drócianny.

Прѣволѣчь, *об.* Проволѣивать.

Прѣволѣлый, zasmrodzony, śmierdzący.

Прѣволѣть, prześmierdnąć.

Прѣворить, *Gmin.* pośpieszać, związać
się, uwijać się.

Прѣворно, *pek.* прѣдко, szybko, zwi-
ніе.

Прѣворность, -и, *ж. об.* Прѣворство.

Прѣворный, прѣдки, szybko, zwinny.

Прѣворнѣе, *pek.* (*st. wyż.* Прѣворно),
прѣдѣй.

Прѣворство, -а, *н.* прѣдкость, szybkość,
zwinność.

Прѣворчать, *об.* Ворчать.

Прѣворчить, *об.* Прѣващивать.

Прѣвѣвать, прѣвѣять, przewiewać, prze-
wiewać; || wiać, przewiewać, przewiać (*zbo-
że*); || Прѣвѣваться, być przewiewanym.
Imśl. b. прѣвѣанный, przewiany.

Прѣвѣдывать, прѣвѣдать (*о чѣмъ*), do-
wiadуwać się, dowiedzieć się, dociec; || Прѣ-
вѣдывать (*кого*), odwiedzać, odwiedzić,
nawiedzać, nawiedzić kogo. *Imśl. b.* прѣ-
вѣданный, dowiedziony i t. d.

Прѣвѣвать, opęłać, ochędozać zboże.
Прѣвѣривать, прѣвѣрить, *об.* Прѣвѣ-
рять.

Прѣвѣрка, *об.* Повѣрка.

Прѣвѣрять, *об.* Повѣрять.

Прѣвѣрять, *об.* Прѣвѣшивать.

Прѣвѣсный, на чыстымъ повітрзху wy-
suszony.

Прѣвѣсъ, -а, *м.* niedowaga.

Прѣвѣтривать, прѣвѣтрить, przewie-
trzać, przewietrzyć; || Прѣвѣтриваться,
быć przewietrzanym. *Imśl. b.* прѣвѣтре-
ный, przewietrzony.

Прѣвѣшивать, прѣвѣстить, wysuszać,
wysuszyć na powietrzu (*np. rybę*); || умыш-
леніе lub przez omyłkę nie dowazać; || Прѣ-
вѣшиваться, wysuszać się na powietrzu;
|| mylić się w wazeniu.

Прѣвѣять, *об.* Прѣвѣвать.

Прѣвѣливать, прѣвѣлить, wysuszać, wy-
suszyć на сłońcu (*np. rybę*); || Прѣвѣли-
ваться, być wysuszczanym на сłońcu. *Imśl. b.*
прѣвѣланный, wysuszony на сłońcu.

Прѣгалина, -ы, *ж.* miejsce w rzecze oczu-
szczone z lodu; || *об.* Прѣсѣка.

Прѣгарать, *об.* Прѣгорать.

Прѣгарина, -ы, *ж.* Прѣгарь, -а, *м.* miej-
sce przepalone.

Прѣгланіивать, прѣгланіить, przeprowadzać,
przepędzić czas на prasowaniu; || прр-
дзиуравіе пррсауяць; || Прѣгланіиваться,
быć пррсауаным. *Imśl. b.* прѣгланіенный,
przепрасуwany.

Прѣглазѣть, przeprowadzić niejaki czas na
gapieniu się.

Прѣглатывать, проглотить, połykać,
połknąć, pochlaniać, pochlinać; || Прѣглат-
ываться, być połykanym, pochlania-
nym. *Imśl. b.* проглотенный, połknięty.

Прѣглотить, *об.* Прѣглатывать.

Проглѣдывать, проглянуть, przeglądać, przejrzeć; || przebić się, przebić się, rozstrzywać się, pokazać się.

Проглѣдывать, проглядѣть, przepędzać, przepędzić czas na patrzeniu; || nie dostrzec, nie dostrzedz; || rozpatrywać się, rozpatrzyć się w czym.

Прогнание, -ия, n. przepędzenie.

Прогнать, ob. Прогонять.

Прогнивать, прогнить, przegniwać, przegnić.

Прогнѣвлять, прогнѣвать, прогнѣвить, гнiewać, rozgniewać, drażnić, podrażnić, rozdrażnić; || Прогнѣваться, rozgniewać się.

Проговаривать, проговорить, mówić, powiadać; || spędzić czas na gadaniu, na rozmowie; || wymawiać, wymówić wyraźnie; || kończyć, skończyć mowę, wypowiedzieć. *Imśl. b.* проговорѣнный, opowiedziany, wymówiony i t. d.

Проголодѣть, przegłodzić się, przemożać się głodem; || Проголодѣться, czuć głód.

Прогонка, -и, ж. pędzenie bydła.

Прогонный, z dalekich stron przepędzony (o bydłe); || сплавны (o drzewie); || Прогонные деньги, zapłata za przejazd poczta, koszta podróży.

Прогонщикъ, -а, m. pędzący bydło; || сплавляjący drzewo.

Прогонь, -а, m. ob. Прогонка; || сплавienie drzewa; || droga pomiędzy dwoma ogrodzeniami płotów prowadząca do pastwiska; || *Archiv.* podłużnica.

Прогоны, -овъ, m. mn. opłata pocztowa od koni. Курьерские прогоны, taksa kurjerska.

Прогонять, прогнать (cz. przysz. прогнать), wypędzać, wypędzić, rozpędzać, rozpędzić; || сплавлять (drzewo na rzecze), pędzić (bydło); || Прогоняться, być wypędzanym, сплавляным i t. d. *Imśl. b.* прогнанный, wypędzony, сплавiony i t. d.

Прогорѣть, прогорѣть, przepalać się, przepalić się; || zupełnie spalić się, zgorzeć.

Прогоревать, trapić się, martwić się niejakі часa.

Прогорьклость, -и, ж. zgorzkniałość.

Прогорьклый, zgorzkniały.

Прогорькнуть, zgorzкнѣть.

Прогорѣлый, przepalony, zgorzały.

Прогорѣть, ob. Прогорѣть

Прогостить, pogосić, przebyć gdzie jako gość, побуć w gościnie jakiś czas.

Программа, -ы, ж. program, oznajmienie.

Прогребать, прогрестй, прогрѣсть, rozgrzebywać, rozgrzeбаć, oczyszczać rozgrzebыванием; || grасować, wygrасować (улицę огrodu); || robić wiosłem jakiś czas. *Imśl. b.* прогребѣнный, rozgrzebany, wygrасованы i t. d.

Прогрѣть, przegrзміеć.

Прогрессивный, postępowy, stopniowy
Прогрессія, -и, ж. *Mat.* progressja, **postęper**.

Прогрестй, прогрѣсть, ob. Прогребать.
Прогрѣть, -а, m. postęper.

Прогрохотать, przegrзміеć.

Прогрызѣть, прогрызть, przегryzać, przегryзć; || Прогрызѣться, być przегryzanym. *Imśl. b.* прогрызенный, przегрызiony.

Прогуливать, прогулять, przechadzać się, przejść się, spacerować się; || przehulać, przetrwonić; || zaniedbywać, zaniedbać; || świętować, nic nie robić; || Прогуливаться, spacerować, przechadzać się.

Прогуля, -и, ж. spacer, przechadzka.

Прогуль, -а, m. samowolne opuszczenie jakiego zajęcia się lub pracy.

Прогульный, zaniedbany, ob. Прогуль.

Прогулять, ob. Прогуливать.

Продавание, -ия, n. sprzedaż.

Продавать, продѣть (cz. teraz. продава, cz. przysz. продамъ), sprzedawać, sprzedać; || Продаваться, sprzedawać się. *Imśl. b.* проданный, sprzedany.

Продавецъ, -вац, m. sprzedawca. Продавецъ лѣкарственныхъ веществъ, materjalista.

Продавливать, продавить, przeciskać, przecisnąć; || Продавливаться, być przeciskanym. *Imśl. b.* продавленный, przecisnięty.

Продажа, -и, ж. sprzedaż. Продажа публичная, съ молотка, съ торговъ, licytacja. Продажа съ торговъ произведенная на рискъ и страхъ несостоятельнаго приобрѣтателя, licytacja na niebezpieczeństwo. Продажа векселя, negocjacja. Питѣйная продажа, propinacja. Распивочная продажа, szynkowanie trunków. Мелочная продажа, sprzedaż cząstkowa. Оптовая продажа, sprzedaż hurtowa, ogółowa.

Продажно, psk. przedajnie.

Продажность, -и, ж. przedajność.

Продажный, do sprzedania przeznaczony; || продажны, zakupny.

Продѣвливать, продолбить, przedłubывать, przedłubać; || Продѣливаться, być przedłubываным. *Imśl. b.* предѣбленный, przedłubаны.

Продѣть, ob. Продавать.

Продвигать, продвинуть, przасуwać, przесуwać; || Продвигаться, przасуwać się. *Imśl. b.* продвинутый, przesunięty.

Продвигать, суwać, ruszać jakiś czas. *Imśl. b.* продвиганный, suwany.

Продержить, odbyć dyżur.

Продѣргивать, продѣрнуть, przewlekać, przewlec, przeciągać, przeciągnąć; || Продѣргиваться, być przewlekаным, przeciąганым. *Imśl. b.* продѣрнутый, przewleczony, przeciągnięty.

Продѣргивать, продѣргать, plec, wугу-

wać, wyrwać chwast; || Продѣргиваться, być wyrwanym i t. d.

Продѣрживать, продержать, przetrzymywać przetrzymać; || Продѣрживаться, przetrzymywać się. *Imśl. b.* продержанный, przetrzymany.

Продѣржка, -и, *ż.* przetrzymanie, zatrzymanie.

Продѣрзостно. *psk.* natrętnie, bezczelnie, zuchwale.

Продѣрзостный, natrętny, bezczelny, zuchwały.

Продѣрзость, -и, *ż.* zuchwalstwo, bezczelność.

Продѣрнуть, *ob.* Продѣргивать.

Продиктовать, подыктować.

Продирывать, przedziurawić, dziury zrobić w czym.

Продиравѣть, przedziurawić się.

Продирать, продрать, przedzierać, przedrzeć; || * прcierać, przetrzeć (*oczy ro wyspaniu się*); || Продираться, przedzierać się; || прzerwnać się (*przez tłum*). *Imśl. b.* продранный, przedarty.

Продлить, przedłużyć, przewlec; || Продлиться, przewlec się.

Продневать, *ob.* Дневать.

Продовольственный, służący на выживание, alimentarny.

Продовольствие, -я, *n.* zaopatrzenie w żywność i t. p., zasilenie żywnością, prowiant, utrzymanie, pożywienie. Народное продовольствие, publiczne zasilenie żywnością.}

Продовольствовать, zaopatrywać w żywność, karmić, żywić; || Продовольствоваться, być zaopatrzonym w żywność, karmić się, żywić się.

Продолбить, *ob.* Продалбливать.

Продолговато, *psk.* podługowato, podłużnie.

Продолговатость, -и, *ż.* podługowatość.

Продолговатый, podługowaty, podłużny.

Продолжатель, -я, *m.* autor dalszego ciągu dzieła.

Продолжать, продолжить, przewlekać, przewlec, przeciągać, przeciągnąć; || przedłużać, przedłużyć; || Продолжаться, przewlekać się, ciągnąć się, przedłużać się, trwać długo. *Imśl. b.* продолженный, przedłużony.

Продолжение, -я, *n.* dalszy ciąg, trwanie, następstwo; || przedłużenie. Въ продолжение, *psk.* w ciągu, pod czas czego, w czasie. *Прав.* продолжение тяжбы, *Star.* lityspencja.

Продолжительно, *psk.* długo, przewlekle.

Продолжительность, -и, *ż.* długi przeciąg, nieprzerwany bieg, ciągłość, ciągłe trwanie.

Продолжительный, ciągły, długo trwający, przewlekły.

Продолжить, *ob.* Продолжать.

Продольно, *psk.* w dłuź, w podłuż.

Продольный, podłużny, w podłuż.

Продорожение, -я, *n.* Ciesł. fugowanie (*desek*).

Продорожить, *ob.* Дорожить.

Продрать, *ob.* Продирать.

Продрекать, przedzryмаć.

Продрогнуть, przeziębnać.

Продувать, продуть, przedmuchać, przedmuchać przez co; || przewiewać, przewiać (*o wietrze*); || Продуваться, być przedmuchałym. * Продуться въ карты, zgrać się.

Продувной, przebiegły, obrotny, chytry.

Продукт, -а, *m.* plód, produkt, wyrób, produkcja.

Продумать, spędzić czas na rozmyśleniu.

Продуть, *ob.* Продувать.

Продурчить, wywieść w pole, nadużyć łatowości czyjej, oszukać; || Продурчиться, przebłąznować.

Продушина, -ы, *zdr.* продушника, -и, *ż.* przeduch, otwór przeduchowy; || прzerwbla (*w lodzie na rzece*).

Продырать, продырять, przedziurawiać, przedziurawić; || Продыряться, być przedziurawianym. *Imśl. b.* продыренный, przedziurawiony.

Продышать, odetchnąć, wydać oddech.

Продѣваніе, -я, *n.* przewlekanie (*np. igły*).

Продѣвательный, do przewlekania służący.

Продѣвать, продѣть, przewlekać, przewlec; || Продѣваться, być przewlekanym. *Imśl. b.* продѣтый, przewleczoney.

Продѣлать, pracować jakiś czas nad czym; || *ob.* Продѣловать.

Продѣлка, -и, *ż.* przełom, przebiecie; || * wybieg, fortel, podejście, przebiegi.

Продѣловать, продѣлать, przebijać, przebić (*na wskroś*), przedziurawić; || czyścić, opełać, przebierać (*zboże z plewy*).

Продѣльный, przebity, przedziurawiony; || oczyszczony, przebrany (*o zbożu*).

Продѣть, *ob.* Продѣвать.

Проектировать, tworzyć projekta, zamierzać co, zamysłać.

Проектный, projektowy.

Проектъ, -а, *m.* projekt, zamiar, zamysł.

Проемный, na wskroś przechodzący.

Проемъ, -а, *m.* dziura na wskroś, na wyłot.

Прожаривать, прожарить, dobrze piec, upiec, wypiekać, wypiec, usmażyć; || Прожариваться, być dobrze wypiekanym. *Imśl. b.* прожаренный, dobrze wypieczony, usmażony.

Прожать (*cz. przysz.* прожмъ), *ob.* Прожимать, Прожинать.

Прождать, długo czekać, przeczekać.

Промѣвывать, промѣвать, przeżuwać, przeżuć. *Imśl. b.* промѣванный, przeżuty.

Прожентёръ, -а, *m.* projektista, czło-
wiek reifen projektów.

Прожентировать, *ob.* Проентировать.

Прожелобить, *ob.* Желобить.

Прожельть, -и, *ж.* żółtość przebijająca
przez inną farbę.

Прожечь, *ob.* Прожигать.

Проживаніе, -іа, *ж.* przebywanie, prze-
mieszkiwanie.

Проживать, *прожить*, *żyć*, *przeżyć*, *życie*
przepędzać, *przepędzić*; || *przebywać*, *prze-
być*, *przemieszkiwać*, *przemieszkąć*; || *wy-
dawać*, *wydać*, *wydatkować* (*pieniądze*); ||
Проживаться, *trwonić*, *marnować*, *ekspen-
sować*. *Imśl. b.* прожитый, przeżyty i t. d.

Прожигательный, *do* przepalania słu-
żący.

Прожиганіе, -іа, *n.* przepalanie.

Прожигательный, *przepalający*, *wypa-
lający*.

Прожигать, *прожечь*, *препалаć*, *пре-
паліć*; || **Прожигаться**, *препалаć* się. *Imśl. b.*
прожженный, **прожженный**, *prepalony*.

Прожиліна, -ы, *ж.* *zdr.* прожилінна, -и,
ob. Прожилокъ.

Прожилочекъ, -лна, *m.* *zdr.* прожилочекъ,
-чна, *żyła*, *żyłka* w marmurze lub innych
kamieniach.

Прожиль, -и, *ж.* fibra, włókno.

Прожимать, *прожать*, *wyciskać*, *wyci-
сnać*, *wygniatać*, *wygnieść*. *Imśl. b.* про-
жатый, wyciśnięты, wygnieciony.

Прожинать, *прожать*, *odbywać*, *odбыć*
żniwo.

Прожитокъ, -тна, *m.* utrzymanie, ży-
wienie; || *dostatek*, *mienie*.

Прожить, *ob.* Проживатьъ.

Прожитьё, -тья, *n.* przeżycie, utrzyma-
nie.

Прожіга -и, *ж.* wypalenie, miejsce wy-
palone.

Прожібра, -ы, *wsp.* żarłok, obżartuch.

Прожібливо, *psk.* żarłocznie, obżarcie.

Прожібливость, -и, *ж.* żarłoczność, ob-
żarstwo.

Прожібливый, *żarłoczny*, *obżарты*.

Прожібрство, *ob.* Прожіблнвость.

Прожумнать, *zabrzдкнć* (*o owadach*),
взгег *wydać*, *brzdąknąć*; || ***Прожумнать**
уши, *ob.* Ухо.

Проза, -ы, *ж.* proza.

Прозаніиъ, -а, *m.* prozator.

Прозайческий, *prozą* napisany; || *proza-
iczny*.

Прозанладывать, *прозанладать*, *пре-
згтуwać*, *презгтаć* zakład; || *w* *zastaw* *od-
dawać*, *oddać*.

Прозваніе, -іа, *n.* *przez* *wisko*, *przydo-
шек*, *miano*.

Прозвать, *ob.* Прозыватьъ.

Прозвенеть, *przedzwonić*.

Прозвище, -а, *n.* *przez* *wisko*, *wazwisko*,
przydomek.

Прозвонить, *oddzwonić*.

Прозэнторъ, -а, *m.* *prosektor*, *przygoto-
wujący* *preparata* *anatomiczne*.

Прозелень, -и, *ж.* *terrawerda* (*farba*).

Прозимовать, *ob.* Зимовать.

Прозирать, *прозрётъ*, *przezierać*, *през-
рзецъ*, *wzrok* *odzyskać*; || *Kośc. Sł.* *przewi-
dywać*, *przewidzieć*.

Прознаменоватъ, *zapowiadać*, *препро-
виадаć*, *przepowiedzieć*.

Прозопопёя, ёи, *ж.* *prozoepa* (*figura* *re-
toryczna*).

Прозорливо, **Прозорліво**, *psk.* *przezor-
nie*, *przenikliwe*.

Прозорлнвость, **Прозорлнвость**, -и, *ж.*
przezornosc, *przenikliwość*.

Прозорлнвыи, **Прозорлнвыи**, *przezorny*,
przenikliwy.

Прозрачно, *psk.* *przezroczyście*.

Прозрачность, -и, *ж.* *przezroczyściość*.

Прозрачный, *przezroczy* *ty*, *przejrzy-
sty*.

Прозрэніе, -іа, *n.* *przejrzénie*, *przy-
wrocénie* *wzroku*.

Прозывать, *прозвать*, *przeżywać*, *пре-
ззwać*, *nadawać* *nazwisko*, *imie*; || **Прозы-
ваться**, *przeżywać* się. *Imśl. b.* *prózwан-
ный*, *przezwany*.

Прозввать, *zaspać*, *zaniedbać*, *opuścić*
jaką *okazję*; || *przeziwać*, *przepędzić*
czas *jakisъ* *na* *ziewaniu*.

Прозябаемое, -аго, *n.* *roślina*, *istota* *ro-
ślinna*.

Прозябаемость, -и, *ж.* *roślinność*.

Прозябаніе, -іа, *n.* *wegetacja*, *rośnienie*.

Прозябать, *rosnąć*, *wzrastać*, *wegeto-
wać*.

Прозябать, *прозябнуть*, *зієбнать*, *пре-
зієбнать*.

Прозябёніе, -іа, *n.* *rośnienie*, *wegetacja*;
|| *roślina*, *ziele*.

Прозябнуть, *ob.* Прозябать.

Пройгрывать, *проиграть*, *przegrywać*,
przegrać (*stracić* *w* *karty*); || *przepędzać*,
przepędzić *czas* *na* *graniu* *w* *karty*; || *pre-
zггуwać* *na* *jakim* *narzędziu* *muzycznym*;

|| **Пройгрывать** *się*, *zггуwać* *się*, *zггтаć* *się*;
być *przegrywanym*. *Imśl. b.* *проигранныи*,
przegrany.

Пройгрышный, *przegrany*, *stracony*.

Пройгрышь, -а, *m.* *przegrana* (*np. gra*),
strata.

Пройдóха, -и, *wsp.* *oszust*, *chytzгacъ*,
przebieglecъ.

Прозведёніе, -іа, *n.* *produkcja*, *wyda-
wanie* *plodów*, *produkt* *ziemny* *i* *t* *p*; ||
utwór, *praca*, *dzielo*, *plód* *umysłowy*; ||
Aryt. *wypadek* (*z* *działania* *arytmetyczne-
go*).

Прозвестіи, *произвётъ*, *ob.* *Произво-
дить*.

Прозводитель, -я, *m.* *producent*; || *Мат.*
punkt *z* *którego* *powstaje* *linja*. **Проз-
водитель** *письменныхъ* *дёлъ*, *referent*.

Производительность, siła produkująca, tworząca.

Производительный, produkujący, tworzący.

Производить, произвести, произвѣсть, творzyć, stworzyć, sprawić, działać, działać; || płodzić, spłodzić, rodzić, zrodzić, wydawać, wydać (*na świat*); || podwyższać, podwyższyć, awansować (*kogo*); || wyprowadzać, wyprowadzić, wywodzić, wywieść, odbywać, odbyć; || **Производиться**, stwarzać się, powstawać, odbywać się, pochodzić, być podwyższanym, awansowanym. *Прав.* Производить дѣло, pertraktować. Производить торговлю, prowadzić handel. Произвести въ генералы, awansować na генерала. Произвести черезъ чинъ, nadać rangę o jeden stopień wyżej. Произвѣсть въ очередь, не въ очередь, *об.* Очередь. Производить дѣло въ судѣ, prowadzić sprawę. Производить слѣдствие, prowadzić śledztwo. Производить судъ, sądzić sprawę jaką. Произвести смотръ войскамъ, odbyć rewję wojsk. *Имсл. б.* произведённый, utworzony, sprawiony i t. d.

Производный, *Gram.* pochodzący, pochodny (*np. wyraz*).

Производство, -а, *n.* wyniesienie, posunięcie (*na wyższy stopień*), postępowanie roboty, dzieła i t. p.; || wykonanie, robota, załatwienie; || *Gram.* pochodzenie (*wyrazów*); || **Производство дѣла въ судѣ**, dochodzenie sądowe w sprawie jakiej.

Производственный слогъ, *Gram.* zgłoska przyczerpiona na końcu, suffiks.

Произволѣние, -ія, *n.* chęć, upodobanie.

Произвѣль, -а, *m.* wola, dobra wola; || samowładność, samowolność.

Произвѣльно, *psk.* samowolnie, dowolnie, samowładnie; || добровольно, bez przymusu, z własnej ochoty.

Произвѣльный, samowolny, dowolny, samowładny; || добровольно, nieprzymusowo.

Произнесѣние, -ія, *n.* wypowiedzenie, wyrecytowanie (*мowy*); || odczytanie (*decyzji, wyroku*).

Произносить, произнести, произнѣсть, wymawiać, wymówić, wypowiadać, wypowiedzieć, odczytywać, odczytać wyrok кому; || Произноситься, wymawiać się, być wymawianym, wypowiedzianym i t. d. *Имсл. б.* произнесённый, wymówiony, wypowiedziany i t. d.

Произношеніе, -ія, *n.* wymawianie, wymówienie.

Произойти, *об.* Происходить.

Произраждать, выдавать (*плоды*), płodzić, rodzić, tworzyć.

Произрастать, произрасти, rosnąć, rość, puszczать кты, wypustki (*o ziarnach, o drzewach*).

Произрастѣние, -ія, *n.* roślina, istota roślinna. Произрастѣние земли, ziemiopłód.

Произрасти, *об.* Произрастать.

Произшествіе, -ія, *n.* wypadek, zdarzenie.

Прѣйма, -ы, *ж.* przechód, przejście (*np. pod mostem*); || dziurka w uchu na kolczyk; || rozpor, rozporok (*u sukni*); || kolczyk ołowiany, którym uszy przetykają.

Принимать, przetyкать (*uszy*).

Принимованіе, -ія, *n.* przezwisko, nazwisko.

Принимовывать, преименовать, призывать, przezwać, nazywać, nazwać; || **Принимовываться**, być przyzywanym, nazywanym. *Имсл. б.* преименованный, przyzwany.

Приснивать, присніать, długo szukać; || *sidła na kogo stawiać. *Имсл. б.* приснианный, długo szukany.

Прѣиски, -овъ, *m. mn.* podstępny, intrygi.

Пристѣкать, пристѣчь, wypływać, wypłynąć, brać, wzięść początek, źródło; || wynikać, wynikać, pochodzić, zachodzić, zająć.

Присхожденіе, -ія, *n.* pochodzenie, ród.

Присшествіе, -ія, *n.* **Произшествіе.**

Пройти, *об.* Проходить.

Пройтисья, przejść się, *об.* Прохаживаться.

Прокажённый, trędowaty.

Прокіза, -ы, *ж.* trąd (*choroba*).

Прокізить, swawolić, figle robić.

Прокізливый, swawolny.

Прокізникъ, -а, *m.* swawolnik, figlarz.

Прокізница, -ы, *ж.* swawolnica, figlarzика.

Прокізничать, *об.* Прокізить.

Прокізы, -ы, *mn.* swawole, figle.

Прокілявать, прокалить, *об.* Калить.

Прокіпчивать, прокоптить, przewędzać, przewędzić, przedymić; || **Прокіпчиваться**, być przewędzanym.

Прокіпывать, прокопать, przekapywać, przekapać.

Прокіпывать, прокопать, przekopywać, przekopać; || **Прокіпываться**, być przekopywanym. *Имсл. б.* прокопанный, przekopany.

Прокірауливать, прокараулить, предупредить, przepędzić czas na strzeżeniu; || не доstrzegać, nie dostrzedz, przeoczyć.

Прокірмивать, прокормить, wykarmiać, wykarmić, żywować, żywić, utrzymywać, utrzymać; || выдавать, выдаć, wypotrzebować; || **Прокірмиваться**, żywić się, utrzymywać się, mieć z czego się utrzymać. *Имсл. б.* прокормленный, wykarmiony, żywiony i t. d.

Прокатать, *об.* Прокатывать.

Прокатить, *об.* Прокатывать.

Прокáтна, -и, *ж.* bicie na blachy, płaszczenie.

Прокáтный, do potoczenia, do obracania służący; || wynajęty za pewną cenę, *об.* Прокáть (w drugim znaczeniu).

Прокáть, -а, *м.* pomost, dywanie do przetoczenia czego; || najem, najęcie. Отдáть на прокáть, wynając co komu.

Прокáтывать, прокáтáть, прокáтить, toczyć, przetoczyć; || *przejeżdżać, jazdą przemarnować pieniądze; || płaszczyc, spłaszczyc (*metały*); || Прокáтываться, toczyć się; || przejeżdżać się (*w powozie*). *Imśł. б.* прокáтанный, przetoczony i t. d.

Прокáчать, *об.* Прокáчивать.

Прокáчаться, pokołyzać się.

Прокáшливать, прокáшлять, długo kaszlać; || Прокáшливаться, odkaszać, kaszaniem wyrzucać flegmę.

Проквáшивать, проквáсить, przekwaszać, przekwasic, zakwaszać, zakwasic. *Imśł. б.* проквáшенный, przekwaszony, zakwaszony.

Прокидывать, прокидáть, przerzucать, przerzucic. *Imśł. б.* прокиданный, przerzuczony.

Прокидывать, прокинуть, mimo rzucić, rzucic; || chybić rzucając. *Imśł. б.* прокинутый, chybiony w przerzucaniu.

Прокинуть, *об.* Прокидывать.

Прокипать, прокипéть, przygotowywać się, przygotować się.

Прокипятить, приготовить; || Прокипятиться, przygotowywać się.

Прокисáть, прокиснуть, kwaśnieć, przekwaśnieć.

Прóкисель, -и, *ж.* kwaskowatość, kwassek.

Прокислый, przekwaśniały.

Прокиснуть, *об.* Прокисáть.

Проклáдина, -ы, *ж.* belka lub listwa poręczna.

Проклáдна, -и, *ж.* przekładka, rzecz jaka do przekładania między czym.

Прокладной, do przekładania służący.

Прокладывать, проклáсть, prołozить, przekładać, przełożyc; || *sprawdzać, sprawdzić (*rachunek*); || mylic się, pomylic się w rachowaniu; || *Mar.* oznaczać na kartei morskiej położenie geograficzne statku; || Прокладываться, być przekładanym. *Imśł. б.* проло́женный, przełożony i t. d.

Прокладывать, проло́жить, torować, utrować (*drogę*); || Прокладываться, być torowanym. *Imśł. б.* проло́женный, utrowany.

Проклажáться, *Gmin.* saskać się, pieścić się, nie spieszyć się.

Прокламáция, -и, *ж.* proklamacja, odezwa.

Проклáсть, *об.* Прокладывать.

Проклэ́вывать, проклевать, проклéнуть, przedziobywać, przedziobać, przekłuwać, przeklucć; || Проклэ́вываться, być

przedziobywanym; || przekłuwać się, przeklucć się, wykluwać się, wykłucć się (*o pi-skłétach*). *Imśł. б.* проклéванный, prze-dziobаны i t. d.

Проклэ́вывать, проклéть, przekleicć; || Проклэ́ваться, być przeklejanym. *Imśł. б.* проклéанный, przeklejony.

Прокли́нание, -ия, *н.* przeklinanie.

Прокли́нать, проклéть, przeklinać, przekłáć, wyklinać, wykłáć; || Прокли́няться, być przeklinanym. *Imśł. б.* проклéтый, przeklęty.

Прокли́нывать, проклíнить, wbijać, wbić klin.

Проклóнуть, *об.* Проклэ́вывать.

Проклэ́ть, *об.* Прокли́нать.

Проклэ́тие, -ия, *н.* przeklęcie, przekleń-stwo, wyklęcie.

Проклэ́тый, przeklęty.

Проковы́ривать, проковы́рять, przedłubywać, przedłubać; || Проковы́риваться, być przedłubywanym. *Imśł. б.* проковы́ранный, przedłubany.

Проколáчивать, проколотить, wbijać, wbić na wskroś; || wytrzcypуwać, wytrzcypáć (*kurz*) *Imśł. б.* проко́лочный, wbity na wskroś, wytrzcypаны (*z kurzu*).

Проколоть, *об.* Проколáчивать.

Проколóпывать, проколóпать, przedłubywać, przedłubać. *Imśł. б.* проколóпанный, przedłubany.

Проконопáчивать, проконопáтить, przetykać, przetknać, poprzetykać konopiami; || Проконопáчиваться, być przetykanym konopiami. *Imśł. б.* проконопáченный, poprzetykany konopiami.

Проко́нсуль, -а, *м.* prokonsul (*w dawnym Rzynie*), gódcza prowincji.

Прокопáть, *об.* Прокопáчивать.

Прокоп́ный, przekorowy, przekorany.

Прокоп́тить, *об.* Прокопáчивать.

Прокоп́т́лый, przekopciały.

Прокоп́т́ть, przekopcieć.

Прокоп́ь, -а, *м.* przekop, rów, kanał.

Прокормить, *об.* Прокормливать.

Прокормлэ́ние, -ия, *н.* Prokórma, -и, *ж.* wyżywienie, utrzymanie, pożywienie.

Прокормь, -а, *м.* Prokórmléние, -ия, *н.* wydatki na wyżywienie, na utrzymanie.

Прокорп́ть, *Star.* trudnić się bezustannie.

Прокоси́ть, przekosicć, pokosicć czas jakiś. *Imśł. б.* проко́шенный, przekoszony.

Прокочэ́вывать, прокочэ́вать, koczować, przekoczować.

Прокра́дывать, прокра́сться, przekradać się, przakraść się, przemykać się, przechodzić pokryjomu.

Прокра́сить, *об.* Прокра́шивать.

Прокра́сться, *об.* Прокра́дываться.

Прокра́шивать, прокра́сить, pomalować, pofarbować, nadawać, nadać tło, grunt pod malowanie; || Прокра́шиваться, być

malowanym, farbowanym. *Imsl. b.* прокра́шенный, pomalowany, pofarbowany.

Прокрича́ть, zakrzyчеć, wykrzyknąć.
Прокули́кать, przepędzić czas jakiś na pijatuce, na hulance.

Прокурива́ть, прокурить, przekadzać, przekadzić, wykadzić; Прокурива́ться, być przekadzany. *Imsl. b.* прокуренный, przekadzony.

Прокурóрская, -ой, *ж.* izba prokurator-ska.

Прокурóрский, prokurator-ski.

Прокурóрство, -а, *н.* prokuratorstwo.

Прокурóрь, -а, *м.* prokurator. Обер-прокурóрь, prokurator naczelny.

Прокусыва́ть, прокусать, прокусить, przegryzać, przegryźć; || Прокусыва́ться, być przegryzany. *Imsl. b.* прокуса́нный, прокушеный, przegryziony.

Прокути́ть, przehułać, przemarnować, roztrwonić; || Прокути́ться, zrujnować się на hulankach, pijatykach.

Пронь, -а, *м.* korzyść, zysk, pożytek, powodzenie. Что вь́ этомь про́ну, яка корзусь з tego? Идти́ вь́ про́ну, wyjść na korzyść, na dobre komu, udawać się, powodzić się. Ему́ ничтó нейдётъ вь́ про́ну, wszystko mu się nie powodzi. За-ластись вь́ про́ну, zaopatrzać się w co.

Пролага́ть, проломить, torować, prze-торова́ть, poprowadzać, poprowadzić (*dro-ge*).

Прола́за, -ы, *всп. об.* Пройдо́ха.

Прола́зить, wścibiać się gdzie.

Прола́зничать, *об.* Прола́зить.

Прола́зь, -а, *м.* przełaz, otwór do prze-łazenia; || **об.* Пройдо́ха.

Прола́номливать, прола́номить, marno-ва́ть, przemarnować на łakotki, przełako-сić, przejeść; || Прола́номлива́ться, być marnowanym на łakotki. *Imsl. b.* прола́номленный, przemarnowany на łакот-ки.

Прола́мывать, проломать, проломить, przełamywać, przełamać, wyláмывать, wylámacь, przebijać, przebić, wybijać, wy-біć; || Прола́мыва́ться, być przełamywa-ным, przebijanym i t. d. *Imsl. b.* проло́-маный, проломленный, przełamany i t. d.

Пролащива́ть, пролощить, wygładzać, wygładzić, polerować, wypolerować; || Пролащива́ться, być wygładzanym, pole-rowanym. *Imsl. b.* пролощённы́й, wygład-zony, wypolerowany.

Проле́жалый, zleżały.

Проле́жать, *об.* Проле́живать.

Проле́жень, -жня, *м.* (więcej się używa w liczbie mn. Проле́жни, -жней), starcie skóry, odleżenie, miejsce odleżałe na cie-le; || *Cies.* belki dachowe, podwiązka, przycięś, podwalina.

Проле́живать, пролежать, przelegać się, przeleżeć, leżeć długo w łóżku; || odleżeć sobie boki.

Пролета́ть, пролететь, przelatywać,

przelecieć; || przemijać, przeminąć (*о сса-sie*).

Пролётна, -н, *ж.* gatunek drożdżki.

Пролётный, przelotny, przelatujący; || *przemijający, znikomy. Пролётныя дро́жки, *об.* Пролётна.

Пролётъ, -а, *м.* przelot; || otwór (*np. w murze i t. d.*). На пролётъ, *об.* Напро-лётъ.

Пролететь, *об.* Пролетать.

Пролечива́ть, пролечить, *об.* Пролѣчи-вать, пролѣчить.

Пролива́ть, пролить, przelewać, prze-лаć, rozlewać, rozlać, wylewać, wylać; || Пролива́ться, przelewać się, rozlewać się, wylewać się. *Imsl. b.* пролі́тый, przela-ny, rozlany i t. d.

Проливной, ulewny (*deszcz*).

Проливъ, -а, *м. zdr.* проливецъ, -вца, *Geogr.* przesmyk morski, cieśnina mor-ska.

Проли́тие, -ія, *н.* przelew, przelanie, rozlanie.

Проли́ть, *об.* Пролива́ть.

Про́логъ, -а, *м.* dolina lub niskie miej-sce między górami.

Про́логъ, -а, *м.* Kośc. księga *Żywotów* Świętych; || prolog, przemowa, wstęp (*w sztukach dramatycznych*).

Про́ломить, *об.* Про́кладывать.

Про́ломать, *об.* Про́ламывать.

Про́ломить, *об.* Про́ламывать.

Про́ломный, do łamania służący, łomny.
Про́ломъ, -а, *м.* przełom, przerwa; || wyłom, breszta. *Идти́ на про́ломъ, іść на przeboj.

Про́лысина, -ы, *ж.* miejsce słabiej far-bą powleczone.

Про́лѣзатъ, пролѣзть, przełazić, prze-леżć.

Про́лѣйтись, napróżnować się.

Про́лѣсна, -и, *ж.* Про́лѣсникъ, -а, *м.* *Bot.* szczyg.

Про́лѣсонъ, -сна, *м. об.* Про́слѣна.

Про́лѣтовать, *об.* Лѣтовать.

Про́лѣчива́ть, пролѣчить, kurować, le-czyć przez jakiś czas; || robić wydatki na kurację; || Про́лѣчива́ться, kurować się.

Про́малчива́ть, промолчать, przemil-czać, przemilczeć, zachować milczenie.

Про́малыва́ть, промолотъ, przemiełać, przemleć; || *szybko mówić, trzepać. *Imsl. b.* промолоты́й, przemielony.

Про́манывать, проманить, łudzić, złu-dzić, uwodzić, uwieść.

Про́марширова́ть, *Woj.* przemaszero-ваć.

Про́матывать, промотать, marnotra-wić, zmarnotrawić, trwonić, roztrwonić, marnować, zmarnować; || Про́матыва́ться, zniszczyć się, zubożeć przez marnotraw-stwo. *Imsl. b.* промотанны́й, zmarnowany i t. p.

Про́махива́ть, промахать, промахну́ть, odmachać, odmachnąć; || *Gmin.* trwonić,

roztrwonić; || *Gmin.* szybko jechać; || Промáхиваться, nie trafić, chybiać.

Пріомахъ, -а, *m.* chybienie; || оmyłka, бłąd. * Онъ не промахъ, nie głupi.

Промáчивать, промочить, przemaszać, przemoczyć, zmaszać, zmoczyć. * Промочить горло, napić się trochę. *Imśl. b.* промóченый, przemoczony.

Пріомашна, -и, *ж.* об. Пріомахъ.

Пріомаяться, намечуць się.

Пріомаичить, об. Маяичить.

Пріомедленіе, -ія, *n.* орб́зненіе, врб́зненіе.

Пріомедлывать, промедлитель, орб́зніаць się, орб́зніць się, срб́зніаць się, срб́зніць się.

Пріомежду, *прзгит.* (рзгáдкy пррзпадкiемъ 2-имъ), мiędzy, ромiежду. Пріомежду горы, мiędzy гóрами.

Пріомежутокъ, -тка, *m. zdr.* промежуточекъ, -чка, ро́сроекъ, пррзедіа́лъ, пррзерва, одстѣр. Пріомежутокъ вр́емени, пррзечіагъ czasu.

Пріомежуточный, ро́сроекowy.

Пріомежь, об. Пріомежду.

Пріомельнать, промелькнуть, об. Мельнать, мелькнуть.

Пріомерзать, промерзнуть, пррземарзачь, пррземарзачь.

Пріомерзлый, пррземарзлы.

Пріомерзнуть, об. Пріомерзать.

Пріометать, прометить, промечь, заміааць, заміеаць, wymіааць, wymіеаць; || Пріометаться, заміааць się. *Imśl. b.* прометённый, zamieciony.

Пріомётывать, прометать, пррзержуаць, пррзержуаць; || пррзержуаць, пррзержуаць; || Пріомётываться, быць пррзержуаць; || быць пррзержуаць. *Imśl. b.* прометанный, пррзержуаць; || пррзержуаць.

Пріомечтать, ромарзуць час неіаки.

Пріомзглость, Пріомзглый, Пріомзгнуть, об. Пріомзглость і т. d.

Пріоминать, промать, пррзегніааць, пррзегніеаць (*np. gline*); || мiагъ (*len, konopie*); || * пррзепровадзачь, пррзеіеждзачь (*konia*); || Пріоминаться, быць пррзегніааць і т. d.

Imśl. b. промътый, пррзегніеаць і т. d. Пріомзглость, -и, *ж.* стѣхлосць, іеіакоаць (*łuskości і т. p.*).

Пріомзглый, стѣхлы, іеіаки.

Пріомзгнуть, стѣхнаць, зепсуаць się.

Пріоміна, -ы, *ж.* роуекъ утворзены пррзез водę іеаааць з гóры, wydráżenie; || пррзереіа (*w łodzi*).

Пріомінный, водą wyіулаканы, wydráżony.

Пріомінаць, промінаць, пррземакааць, пррземакнааць.

Пріомінный, пррземаклы.

Пріомінаць, об. Пріомінаць.

Пріомлачивать, промолотить, пррземлааць, пррземлосць, пррземлосааць, wymłócić. *Imśl. b.* пррземлосченый, пррземлосаць.

Пріомлывать, пррземлосць, wymłócić; ||

Пріомлывать, nieostrożnie powiedzieć co, wygadać się. *Imśl. b.* промолвленый, пррземлосченый, wygadany.

Пріомолиться, сррзедіеаць час на modlenie się.

Пріомолотить, об. Пріомлачивать.

Пріомолоть, об. Пріомлачивать.

Пріомолчать, об. Пріомлачивать.

Пріоморáживать, проморозить, пррземеіааць, пррземеіаць; || Пріоморáживаться, быць пррземеіааць. *Imśl. b.* проморóженный, пррземеіаць.

Пріоморить, wymorzyć. Пріоморить безъ обіада, wymorzyć głodem, zostawić bez obiadu. Пріоморить на рабóтъ, обіагзуаць роботą.

Пріоморозить, об. Пріоморáживать.

Пріомотать, об. Пріомлачивать.

Пріомочать, об. Пріомлачивать.

Пріомучить, змеіуаць, удрęчыаць, знузуаць; || пріомучиться, намечуаць się. *Imśl. b.* пріомученый, змеіуаць і т. d.

Пріомчать, szybko пррзедіеаць, пррзечеіеаць;

|| Пріомчаться, пррземеіаць się.

Пріомшить, об. Мшить.

Пріомывальный, пррземувалны, до пррземуванія служаць.

Пріомывальня, -и, *ж.* мiеаце до оплóкiвания руды.

Пріомывальщикъ, -а, *m.* оплóкiвагзуаць рудę.

Пріомывальщикій, до оплóкiвагзуаць рудę należаць.

Пріомываніе, -ія, *n.* обмуваніе, оплóкiвание.

Пріомывательное, -аго, *n.* леватува, енема.

Пріомывательный, об. Пріомывальный.

Пріомывать, промать, пррземуаць, пррземуаць, оплóкiвааць, оплóкiвааць; || одгувааць, рогувааць, unosіць (*woda*); || Пріомываться, быць пррземуаць. *Imśl. b.* промытый, пррземуаць.

Пріомывна, -и, *ж.* пррземуваніе.

Пріомысль, -сла, *m.* стан, профрсса, спосб до зыаця, rzemiosło. Звѣранный пріомысль, іовіеаць, мыіуаць. Рыбный пріомысль, ryboіуаць. Гóрный пріомысль, górnictwo.

Пріомысленный, пррземysłowy.

Пріомыслитель, -я, *m.* (о *Boгу*), dawca wszelkiego dobra.

Пріомыслительный, opiekuńczy.

Пріомыслить, об. Пріомышлять.

Пріомысловый, пррземysłowy.

Пріомысль, -а, *m.* опатрзносць (*Boska*).

Пріомытаривать, об. Пріомлачивать.

Пріомытарить, об. Пріомотать.

Пріомыть, об. Пріомыть.

Пріомышленникъ, -а, *m.* пррземysłowiec, człowiek oddany jakiemu пррземysłowi, rękodzielnik.

Пріомышленница, -ы, *ж.* oddana jakiemu пррземysłowi.

Прообразовательный, nakreślający przyszłość, przepowiadający.

Прообразовывать, прообразовать, nakreślać, nakreślić przyszłość, znamionować, przepowiadać; || Прообразовываться, być nakreślanym naprzód, znamionowanym, przepowiadаным. *Imśl. b.* прообразованный, naprzód wyobrazony, przepowiedziany.

Проолифить, pokostem powlec.

Проолифивание, -ия, *n.* pokostowanie.

Проорать, przeorać.

Проохать, przejechać, przestękać.

Пропадать, пропасть, przepadać, przepaść, odpadać, odpaść, ginać, zginać, znikać, zniknąć, schodzić, zejść; || marnieć, stawać się, stać się niezdatnym; || губить się, wradać, wpaść w nieszczęście; У меня пропала собака, згинаł mi pies. Онъ безъ вѣсти пропалъ, wiadomo gdzie znikł. У него пропала охота путешествовать, odpadła mu ochota podróżowania. Онъ у тебя занял сто рублей, пиши пропало, ты никогда не получишь этихъ денегъ, on pożyczyl od ciebie sto rubli, żegnaj się z niemi, nigdy nie odbierzesz tych pieniędzy.

Пропажа, -и, *ż.* zguba, rzecz zgubiona; || strata, utrata czego.

Пропазить, wydrażyć żłobki, fugi.

Пропаивать, пропить, przepijać, przeprić, pijąc tracić pieniądze.

Пропазывать, проползти, przepełzać, przepełznąć, czołgać się, przeczolgać się.

Пропалить, strzelać czas jakiś.

Пропалой, —на пропалую, *об.* Напропалую.

Пропалявать, прополоть, przepiełać, przepiełcić; || Пропаляваться, być przepiealanym. *Imśl. b.* прополотый, przepielony.

Пропарывать, пропороть, rozparać, rozpróc; || Пропарываться, być rozparаным. *Imśl. b.* пропоротый, rozпроту.

Пропасовать, *об.* Пасовать.

Пропасть, przepędzić czas на пасении bydła.

Пропасть, -и, *ż.* przepaść, otchłań; || *мно́ство, niezmierna moc, wielość. Онъ издержалъ пропасть денегъ, wydał мно́ство pieniędzy. У него пропасть враговъ, ma мно́ство nieprzyjaciół. У него пропасть ума, on nadzwyczaj jest rozumny. Тфу пропасть, tam do licha, cóż tu u licha!

Пропасть, *об.* Пропадать.

Пропахивать, пропахать, przeorywać, przeorać; || Пропахиваться, być przeorywanym. *Imśl. b.* пропаханный, przeорану.

Пропашка, -и, *ż.* przeoranie.

Пропащинь, -а, *m.* Agr. gatunek płуга.

Пропащій, przepadły, zgubiony.

Пропечатать, пропечь, przepiekać, przepić; || Пропечататься, być przepiekanym. *Imśl. b.* пропеченный, przepieczony.

Пропереть, *об.* Прописать.

Пропечатать, drukować czas niejaki.

Пропивать, пролить, przepijać, przepić, marnować pieniądze na pijatykę; || Пропиваться, być przepijanym. *Imśl. b.* пропиты́й, przepity.

Пропилывать, пропилиять, przepilowywać, przepilować. *Imśl. b.* пропиленный, przepilowany.

Пропинать, пропять (*cz. przysz.* пропну), *Ко́с.* Śl. krzyżować, ukrzyżować.

Пропирать, пропереть, przepierać, przeprać, przesuwac, przesunac, popychac, popchać. Пропрётый, przeparty, przesunięty i t. d.

Пропировать, przebankietować.

Прописание, -ия, *n.* zapisanie; || *Med.* zapisanie recepty.

Прописать, *об.* Прописать.

Прописна, -и, *ж.* wciagnienie do rejestrów, do ksiąg, wpisanie; || wiza, poświadczenie (*pasportu*); || miejsce w piśmie opuszczone.

Прописной, opuszczony w spisie (*ludności*). Прописная буква, litera wielka, początkowa.

Прописывать, прописать, zapisywać, zapsać, opisywać, opisać szczegółowo, wykładać, wyłożyć; || wciągnąć, wciągnąć do rejestrów, zaoblatować; || wizować, położyć wizę, poświadczyć; || zapisywać, zapsać (*lekarstwo choremu*); || opuszczać, opuścić w spisie (*ludności*); || Прописываться, być zapisywanym, opisywanym, wciagnanym do rejestrów i t. d. Прописать ходъ дѣла, wyłożyć postępowanie sprawy. Прописать паспортъ, wizować pasport. Я цѣлый день прописалъ, przez cały dzień pisałem. *Imśl. b.* прописанный, zapisany, opisany, wyłożony, wizowany i t. d.

Прописъ, -и, *ż.* wzór do pisania kaligraficzny. Написать прописью, oznaczyć literami, oznaczyć cyfrę literami.

Пропитание, -ия, *n.* wyżywienie, utrzymanie. Снискивать пропитание, zarabiać na chleb.

Пропитывать, пропитать, żywić, wyżywiać, wyżywić, karmić, wykarmić, utrzymywać, utrzymać; || Пропитываться, żywić się, karmić się, utrzymywać się; || nasiąkać. *Imśl. b.* пропитанный, wyżywiony, wykarmiony; || nasiąknięty.

Пропить, *об.* Пропивать.

Пропахивать, пропахать, przepiekać, przepiechnąć; || Пропахиваться, przepiekać się. *Imśl. b.* пропаханный, пропахнутый, przepiechnu.

Пропищать, przepiszczець.

Проплавать, płynąć czas jakiś.

Пропланать, проплакаться, na płаканіа pewien czas przepędzić.

Проплотать, проплотить, przepiełać, przepiełcić. *Imśl. b.* проплотенный, przepieciony.

Проплутать, błąkać się czas jakiś.

Проплы́вать, проплы́ть, przepływać, przepłynąć.

Пропля́сывать, пропля́вать, tańcować, przetańcować.

Проповѣ́даніе, -іа, *n.* ogłoszenie nauki, kazanie.

Проповѣ́датель, -я, *m.* opowiadający naukę, kaznodzieja.

Проповѣ́дать, *об.* Проповѣ́дывать.

Проповѣ́дникъ, -а, *m.* kaznodzieja.

Проповѣ́днически, *psk.* jak kaznodziejom przystoi.

Проповѣ́дническій, kaznodziejски.

Проповѣ́дничество, -а, *n.* kaznodziejstwo.

Проповѣ́дничій, *об.* Проповѣ́дническій.

Проповѣ́днóй, проповѣ́днóй, zawierający w sobie kazania, z kazaniem.

Проповѣ́дывать, проповѣ́дать, kazanie prawić, nauczać; || ogłaszać, obwieszczać, opowiadać; || Проповѣ́дываться, być ogłaszanym, opowiadającym. *Imst. b.* проповѣ́данный, ogłoszony, opowiedziany, obwieszczony.

Проповѣ́дь, -и, *ż.* kazanie; || ogłoszenie, obwieszczenie, opowiadanie.

Пропóй, -бя, *m.* przepicie, pijatyka.

Пропóить, *об.* пропóивать.

Прополáскивать, прополоскáть, przepłókiwać, przepłókać; || Прополáскиваться, być przepłókiwanym. *Imst. b.* прополосканный, przepłókanu.

Проползáть, проползáть, *об.* пропóлзывать.

Прополоскáть, *об.* Прополáскивать.

Прополóть, *об.* Пропóивать.

Пропорóть, *об.* Пропóивать.

Пропорошóть, przeproszyć, zrobić guzdek za pomocą przepróchły. *Imst. b.* пропорошённóй, przeprószony.

Пропорхнóть, przelecić.

Пропорциóнально, *psk.* proporcjonalnie, stosunkowo.

Пропорциóнальнóсть, -и, *ż.* proporcjonalność, stosunkowość.

Пропорциóнальнóй, proporcjonalny, stosunkowy.

Пропóрция, -и, *ż.* proporcja, stosunek.

Пропосты́ться, przepóścić.

Пропотѣ́ть, przepócić się, spócić się.

Пропрыгáть, przeskakáć.

Попря́сть, przeprzáść.

Пропускáние, -іа, *n.* przepuszczenie, opuszczenie.

Пропускáть, Пропущáть, пропусты́ть, puszczać, puścić, przepuszczać, przepuścić, dozwalać przejść przez jakie miejsce; || opuszczać, opuścić, pomijać, pomiąć, omieszkáć, zaniedbywać, zaniedbać, przepomnieć, wymknáć się; || opuszczać, opuścić, wypuszczać, wypuścić, wyrzucić, wyrzucić; || filtrować, oczyszczać płyn, osadzić; || Пропускáться, być przepuszczanym, mieć wolne przejście gdzie; || być opuszczanym, wyrzucanym; || być filtrowanym, przecedzanym.

wanym, przecedzanym. Wrēmía dla ́zoto przepuśceno, po czasie, juź nie rychło, czas juź upłynął na to. Пропусты́ть mіdnóсть skwoź sьбуру бума́гу, przecedzić płyn przez bibułę. Бума́га пропускáетъ чернóло, papier przebija. Пропусты́ть слухъ, roznieść pogłoskę, rozgłosić co. * Пропусты́ть мíмо уше́й, *об.* Уши. Пропускáть чтó мíмо глазъ, patrzeć na co przez szparę, zamykáć na co oczy, tolerowáć. *Imst. b.* пропущеннóй, przepuszczony, opuszczony i t. d.

Пропускнóй, przepustny, którego można przepuścić, pozwolić wejść i wyjść, zawierający dozwoleńie; || filtrujący, przepuszczający przez siebie (*przym.*). Пропускнóй видъ, pasport. Пропускнáя бума́га, bibuła.

Прóпуснь, -а, *m.* przepuszczenie, wolne przejście; || opuszczenie; || pasport.

Пропусты́ть, *об.* Пропускáть.

Пропутешество́вать, przepędrowáć, przebyć kraj podrużując; || wydać duño pieniędzy na podróź.

Пропьянствовáть, upijać się, spijać się (*czas jakiś*).

Пропѣ́вать, пропѣ́ть, przyśpiewуwać, prześpiewáć. *Imst. b.* пропѣ́тый, prześpiewаны.

Пропя́tie, -іа, *n.* ukrzyżowanie.

Прорабóтывать, прорабóтать, przepędzáć, przepędzić czas na pracy, długo pracowáć.

Прорáмна, -и, *ż.* prorámочна, -и, *ż.* część koszuli męskiej na ramieniu od kołnierza do rękawa.

Прорастáть, прорастáть, puszczać kły, wydawać wypustki, zarastać.

Прóрва, -ы, *ż.* rozpadlina, rowek; || wazkie na rzece miejsce; || żarłok, obżartuch.

Прорвáть, *об.* Прорывáть.

Проревѣ́ть, ryknáć, zaręczeć.

Прорекáтель, *об.* Прорица́тель.

Прорекáть, проречéь, *Kośc. Sł.* prorokowáć, przepowíadać, przepowiedzieć; || Прорекáться, być przepowíadanym. *Imst. b.* проречённóй, przepowiedziany.

Проречéние, *об.* Прорица́ние.

Проречéть, *об.* Прорекáть.

Проржáвѣть, przerdzewieć.

Проржáть, рзeć, рзáć (*o koniu*).

Прорисóвывать, прорисóвать, przerysowуwać, przerysowáć (*przez szkło lub przez papier przezroczysty*); || Прорисóвываться, być przerysowywanym. *Imst. b.* прорисóваннóй, przerysowany.

Прорисы́, -и, *ż.* przerys, przerysowanie.

Прорица́лице, -а, *n.* wyrocznia, wyrocznica.

Прорица́ние, -іа, *n.* *Kośc. Sł.* przepowíadanie, przepowiednia, prorokowanie.

Прорица́тель, -а, *m.* przepowíadacz, wróźbiarz.

Прорица́тельница, -ы, *ż.* przepowíadaczka, wróźka.

Прорицательный, przepowiedni, pro-rocki.

Прорицать, *Kośc. Sz. ob.* Prorokować.

Пророкъ, -а, *m.* prorok, wieszcz.

Проронить, opuścić, wypuścić.

Прорость, -сти, Прорось, -и, *ж.* tłułość (*w mięsie*).

Пророческій, prorocki, wieszczy.

Пророчественный, proroczy, zawierają-
cy w sobie prorocstwo.

Пророчество, -а, *n.* prorocstwo.

Пророчествовать, prorokować.

Пророчить, напророчить, przepowiadać,
przepowiedzieć, wróżyć.

Пророчица, -ы, *ж.* prorokini, wieszczka.

Прорубать, прорубить, przerebywać,
przerąbać; || Прорубаться, być przerebo-
wanym; || *Woj.* przebijać się, przerynać
się (*przez brodek nieprzyjaciół z pałaszem
w rękę*). *Imśl. b.* прорубленный, przera-
баны.

Прорубка, -и, *ж.* przerebanie.

Прорубное, -аго, *n.* przerebne, opłata
od prania nad przereglą (*na rzecz*), *ob.*

Прорубь.

Прорубщикъ, -а, *m.* przerebnik, który
robi przereble lub miejscami wycina (*łód
na rzecz*).

Прорубь, -и, *ж.* przerebła, otwór w lo-
dzie wyrąbany (*na rzecz i t. d.*).

Проруха, -и, *ж.* omyłka, błąd. И на
старуху бывает проруха, *ob.* Старуха.

Прорываться, проруться, obru-
зывать, звалить, старчать; || * mylić
się, błąd popełnić.

Прорывать, прорвать, rozdzierać, ro-
zedrzeć; || porywać, porwać, unosić, unieść
(*o wodzie*); || rozbić, rozprożyć (*szuki nie-
przyjacielskie*); || Прорываться, rozdzierać
się, rozszarpać się, przebijać się, gwałtem
gdzie się dostać. *Imśl. b.* прорванный,
rozdarty, porwany i t. d.

Прорывать, прорыть, przekopywać, prze-
корать; || Прорываться, przekopywać się.
Imśl. b. прорытый, przekopany.

Прорывъ, -а, *m.* rozjątrzenie gany, roz-
ganieńie; || przepok, rów, kanał.

Прорыдать, szlochać, płakać czas ja-
kiś.

Прорыскать, kręcić się gdzie, wałęсаć
się.

Прорыть, *ob.* Прорывать.

Прорычать, zarzyczeć.

Прорызать, *ob.* Прорызывать.

Прорызной, przerzypany, porprerzypa-
ny.

Прорызь, -а, *m.* przerznięcie, przecięcie.

Прорызывать, Прорызать, прорызать,
przerzynać, przerznąć, przecinać, prze-
ciąć; || Прорызаться, przerzynać się; ||
wyrzynać się (*o zębach*). *Imśl. b.* проры-
занный, przerznięty.

Прорызь, -и, *ж.* *ob.* Прорызь; || *надъ, ста-
тек* do chowania ryb żywych.

Прорѣха, -и, *ж.* dziura (*u sukni*); || prze-
krój na kieszeń u sukni.

Просадить, *ob.* Просаживать.

Просамать, rozsądzić, przepędzić cza-
s na sadzeniu.

Просаживать, просадить, przesażać,
przesadzić; || * trwonić, roztrwonić, zmar-
notrawić. *Imśl. b.* просажанный, przesa-
dzony.

Просань, -а, *m.* fabryka powrozów, lin;
|| * kłopot, ambaras, zawikłanie, gmatwa-
nina. * Попансть въ просань, wleźć w bło-
to, w kłopot.

Просаливать, просолить, przesalać, prze-
solić; || Просаливаться, być przesalanym.
Imśl. b. просоленный, przesolony.

Просасывать, прососать, просасы-
ваться, przesiąkać, przesiąknać, przecie-
kać, przecieć. *Imśl. b.* прососанный, prze-
siałki.

Присачиваться, присочиться, przesa-
zać się, przesączyć się.

Просвѣтываніе, -іа, *n.* zaręczyny.

Просвѣтывать, просвѣтатъ, зарęczać,
zaręczyć, зарęковаць, zrękować (*córkę ko-
mu za żonę*), zmwiać córkę z kogo.
Imśl. b. просвѣтанный, зарęczony.

Просвернать, przebłysnać.

Просверкивать, просвернуть, przebły-
скиwać, przebłysnać, migać, mignąć.

Просверленіе, -іа, *n.* przeświadowanie.

Просверливать, просверлить, prześwi-
drowywać, prześwidrować; || Просверли-
ваться, być prześwidrowywanym. *Imśl. b.*
просверленный, prześwidrowany.

Просвира, *ob.* Просфорá.

Просвиренная -ой, *ж.* izba gdzie prosfo-
ry пека, *ob.* Просфорá.

Просви́рка, -и, *ж.* *zdr. ob.* Просвира́.

Просви́рки, -рокъ, *mn.* *Bot.* śláz (*rosi-
na*).

Просви́рковый, *Bot.* ślázowy.

Просви́рница, -ы, Просви́рня, -и, *ж.* ko-
bieta, która prosfory piecze, *ob.* Просфорá.

Просви́рный, просфорowy, *ob.* Просфорá.

Просви́рня, *ob.* Просфи́рница.

Просви́рнякъ, *ob.* Проскурнякъ.

Просви́рочка, -и, *ж.* *zdr. ob.* Просфи́рна.

Просви́стывать, просви́статъ, просви-
стѣть, wyświстаć, wygwizdać.

Просви́жнать, просви́жнить, odświeżać,
odświeżyć (*np. powietrze*), ochładzać, ochł-
odzić; || Просви́жаться, być odświeżanym,
ochładzać się.

Просвѣтитель, -я, *m.* oświeciciel, który
rozszerza światło, oświeca.

Просвѣтительница, -ы, *ж.* oświecicielka,
która rozszerza oświatę, oświeca.

Просвѣтительный, oświecający, rozsze-
rzający oświatę.

Просвѣтитъ, *ob.* Просвѣщать.

Просвѣтлять, *ob.* Просвѣтлять.

Просвѣтлѣть, stać się jasnym.

Просвѣтлять, просвѣтлить, klarować,
sklarować, oczyszczać, oczyścić (*plym*).

Imsl. b. просвѣтлённый, sklarowany, oczyszczony; || оswiecony.

Просвѣтъ, -а, *m.* prześwit, odbłask; || *Archit.* otwór w murze na drzwi lub okno.

Просвѣчивать, przeświecać.

Просвѣщать, просвѣтить, оswiecać, oswiecić, rozszerzać oświatę; || **Просвѣщаться**, оswiecać się. *Imsl. b.* просвѣщённый, оswiecony.

Просвѣщёние, -ия, *n.* oświata, oświecenie. **Народное просвѣщёние**, oświecenie publiczne.

Просѣлонъ, -ля, *m.* okolica między wsiami znajdującymi się na ubocznej drodze; || droga poprzeczna, uboczna drożyna.

Просѣлочный, — **Просѣлочная** дорога, droga uboczna.

Просиживать, просидѣть, przesiadywać, przesiadzić.

Просинець, -нца, *m.* dawna nazwa miejscowości Stycznia.

Просинь, -и, *ж.* błękitnawość. **Съ просинью**, błękitnawo.

Проситель, -я, *m.* podający prośbę o co, chodzący za interesami, starający się o co, dopraszający się czego, sollycytant.

Просительница, -ы, *ж.* podająca prośbę o co, chodząca za interesami, starająca się o co, dopraszająca się czego, sollyciantka.

Просительный, proszący.

Просительский, do podającego prośbę należący.

Просить, prosić; || **Просить** на ногѣ, oskarżać kogo; || **Проситься**, dopraszać się o co, chodzić za czém, starać się o co. *Imsl. b.* прошенный, proszony.

Просіявать, просіять, zaświecać, zaświecić, zajaśnieć.

Проснабливать, проснаблѣть, przeskrobywać, przeskrobać; || **Проснабливаться**, być przeskrobywanym. *Imsl. b.* проснабленный, przeskrobany.

Проснакать, przeskakać czas jakiś.

Проснакивать, проснакать, przejeżdżać, przejechać рѣдем (*konno*).

Проснакивать, просночить, проснокнуть, przeskakiwać, przeskoczyć, przeskoczyć.

Просноблѣть, *об.* **Проснабливать**.

Проснокнуть, *об.* **Проснакивать**.

Проснользнуть, wysliznąć się, wymknąć się.

Просномидія, -и, *ж.* *Kość.* ta część mszy, pod czas której odbywa się ofiarowanie Chleba i Wina.

Просночить, *об.* **Проснакивать**.

Проскрѣбать, проскрѣсть, przeskrobywać, przeskrobać; || **Проскрѣбаться**, być przeskrobywanym.

Проскрипѣть, skrzypnąć.

Проскурнякъ, *а. m. Bot.* topolówka (*roślina*).

Прослабить, przeczyszczyć żołądek (*o lekarstwie*).

Прославление, -ия, *n.* wysławienie, uwielbienie; || wyniesienie do chwały wiecznej.

Прославлять, прослăвить, wysławiać, wysławiać, uświecić; || oślawiać, obmawiać, ogadywać; || chwalić, wielbić (*Boga*); || **Прославляться**, sławić się, wsławić się, stać się sławnym; || słynać. *Imsl. b.* прославленный, wsławiony i t. d.

Прослезить, rozrzewnić kogo; || **Прослезиться**, rozplakać się, rozrzewnić się.

Прослобень, -лойна, *m.* *Min.* cienki pokład (*między rzeczami kopalnemi*).

Прослоняться, *об.* **Прощататься**.

Прослужение, -ия, *n.* zostawanie pewien czas na służbie.

Прослуживать, прослужить, zostawać, zostać pewien czas na służbie.

Прослушивать, прослушать, przesiłuchiwać, przesiłuchać, wysłuchiwać, wysłuchać.

Прослывать, прослѣть, słynać, zasłynać, sławnym się stać.

Прослышать, *об.* **Услышать**.

Прослѣдовать, przejść, przeprowadzić się, przejechać gdzie, przez co; || rozpatrzyć (*np. sprawę jaką*).

Просмăливать, просмăлить, nasmolac, nasmolić, smarować, posmarować, pokrywać, pokryć smołą; || **Просмăливаться**, być smolonym, pokrywanym smołą. *Imsl. b.* просмолённый, nasmolony.

Просмăтривать, просмăтрѣть, przegłądać, przejrzeć, rzucić okiem; || **Просмăтривать** się, rozpatrzyć się w czém; || **Просмăтривать**, przeoczyć, prześlepić; || **Просмăтриваться**, być przegładanym, rozpatrywanym i t. d. *Imsl. b.* просмăтрѣнный, przejrzany, rozpatrzony i t. d.

Просмăлить, *об.* **Просмăливать**.

Просмăтръ, -а, *m.* roztrząsanie, rozbiór, przejrzanie; || opuszczenie, niedostrzeżenie.

Просмăтрѣть, *об.* **Просмăтривать**.

Проснуровывать, проснуровѣть, przesznurowywać, przesznurować, przewlec sznurkiem; || **Проснуровываться**, być sznurowanym. *Imsl. b.* проснурованный, przesznurowany, przewleczony sznurkiem.

Проснуться, obudzić się.

Просо, -а, *n.* *Bot.* proso.

Просовѣть, *об.* **Просовѣвать**.

Просовна, -и, *ж.* prasulec, sztuczka z drewna, na której krawcy przyprasowują szwy.

Просовѣвать, просунуть, przesuwać, przesunąć; || **Просовѣваться**, przesuwać się. *Imsl. b.* просованный, просунутый, przesunięty.

Просодическій, przodyczny, iloczynowy.

Просодія, -и, *ж.* przodzia, iloczyn.

Просолить, *об.* **Просалывать**.

Просо́ль, **Просо́ль**, -а, *m.* rybak solący губę.

Просо́ль, -и, *ж.* lekkie przesolenie.

Просо́льный, zleпка posolony.

Просо́ль, przesiąknąć solą.

Просо́нки, -о́въ, *m. mn.* **Просо́нь**, -ня,

n. sen lekki, drzumanie. Въ просѣнкахъ, съ просѣнья, *psk.* drzumaјас, przez sen.

Просоѣтъ, *sapnać.*

Прососать, *ob.* Просасывать.

Просообразный, podobny do ziarek pro-sa. *Med.* просообразная сыпь, wysupanie drobnych krostek.

Прососъ, -а, *m.* szpara w lodzie utwo-rzona ciezczeniem wody.

Просѣхлый, przeschły, wyschły.

Просѣхнуть, *ob.* Просыхать.

Просочиться, *ob.* Просачиваться.

Проспать, *ob.* Просыпаться.

Проспѣтъ, -а, *m.* prospect, zapowie-dzenie dzieła, pisma i t. p.; || prospect, widok. Нѣвскій проспѣтъ, newski pro-spekt (*ulica w Petersburgu*).

Проспорить, przedysputować.

Проспрягать, *Gram.* czasować, odmie-nіаі сѣслово.

Просрѣчивать, просрѣчить, przetrzy-mywać, przetrzymać termin, chybić, uchy-bić terminu; || opuszczać, opuścić, spóźniać się, spóźnić się. *Imst. b.* прсрѣченный, przedawniony, przetrzymany w terminie, spóźniony; || *Praw.* prekludowany.

Просрѣчка, -и, *ж.* zwłoka, spóźnienie; || *Praw.* prekluzja.

Простаивать, простоять, przepędzać czas na staniu, przestać, wystać czas nie-jaki; || zatrzymywać się, zatrzymać się, przemieszkивать, pozostawać. Я простоя-лъ всю обѣдню, stojąc wysłuchałem са-лѣ msze. Полнь простоялъ въ этомъ гѣ-родѣ всю зиму, pułk pozostawał w тѣм mieście przez całą zimę,

Простакъ -а, *zdr.* прстачёкъ -чка, *m.* prostak, gamoń.

Простѣгивать, простегать, простегнуть, przepikowywać, przepikować (*suknie, koł-derę*); || przcinać, przeciąć czѣм nawskrѣs, przechłostać; || Простѣгиваться, być piko-wanym. *Imst. b.* прстѣганный, прстѣ-гнутый, przepikowany i t. d.

Простирать, wyprać, wymуц.

Простирать, простѣръ, rozpościerać, rozprostrecь, rozciągać, rozciągnąć, przedłużать, przedłużyć; || Простираться, rozpościerać się, rozciągać się, dochodzić до czego. Простирать руки нъ небу, wycią-гаі ręce ku niebu. Онъ простѣръ свой дерзость до того, что ударилъ егѣ, swoje zuchwalstwo po unął tak dalece, że go uderzył. Странá эта простирается до моря, kraj ten rozciąga się do morza. Вой-ско это простирается до сорока тысячъ человекъ, liczba tego wojska dochodzi do czterdziestu tysięcy ludzi. *Imst. b.* прстѣртый, rozpostarty i t. d.

Простительность, -и, *ж.* przebaczalność, łatwość do przebaczenia, pobłażanie.

Простительный, zasługujący на przeba-сzenie, na pobłażanie.

Простить, *ob.* Прощать.

Просто, *psk.* po prostu, bez sztuki i prze-

sady, szczerze, otwarcie. Просто одѣ-ваться, skromnie się ubierać. Просто обходиться съ кѣмъ, obchodzić się z kим po prostu. Я просто скажу ему, что я думаю, otwarcie mu powiem, co myślę, Просто нá просто, prościuteńko, zupełnie prosto.

Простовато, *psk.* głupowato, po prostac-ku.

Простоватость, -и, *ж.* głupota.

Простоватый, głupowaty, prostacki.

Простоволосый, nie mający на głowie czepka lub ubioru.

Простодушие, -ія, *n.* dobrodusznoscь, otwartoscь, szczerość, szczerota.

Простодушно, *psk.* dobrodusznie, otwar-cie, szczerze.

Простодушный, dobroduszny, otwarty, szczery.

Простой, prosty, nieskładany, niezłożo-ny, zwyczajny, zwykły, ordynaryjny, po-spolity; || próżny, wolny, nie zajęty. Про-стой обѣдъ, zwyczajny objad. Нѣтъ ни-чего прще, to rzecz najprostsza. *Chem.* простыя тѣла, ciała proste. Онъ такъ простъ, что всякій мѣметь обмануть егѣ, do takiego stopnia jest głupi, że każdy może go oszukać. Простая бумага, па-пир ordynaryjny, || papier zwyczajny (*nie stęplowany*).

Простое письмо, list zwy-чайny, nierekomendowany i t. p. Простое мѣсто, miejsce wolne, niezajęte. Простой народъ, pospółstwo. Простымъ глазомъ, голимъ okiem (*bez okularow i t. p.*).

Простой, -оя, *m.* pozostawanie na je-dném miejscu, oczekiwanie; || pozostawa-nie w obcym domu nad termin znaczo-ny; || pozostawienie domu lub mieszkania bez wynajęcia go lokatorom.

Простойный, за oczekiwanie заплаcono-y. Простойные дни, dni po terminie zosta-wione dla uiszczenia się z dлугu.

Простоваша, -и, *ж.* kwaśne mlęko.

Простолодинна, -и, *ж.* kobieta prosta, z gminu.

Простолодинство, -а, *n.* pospółstwo, prosty, pospolity lud.

Простолодинъ, -а, *m.* prosty człowiek, z gminu.

Простолудіе, -ія, *n.* об. Простонародье.

Простонародный, gminny, pospolity.

Простонародье, -дья, *n.* gmin, pospół-stwo.

Простонать, zastęкаć.

Просторно, *psk.* przestronnie, obszernie; || nie ludno. Онъ живѣтъ просторно, on ma obszernie mieszkanie. Въ цѣркви было просторно, w kościele nie było lu-dno.

Просторный, przestronny, obszerny.

Простѣръ, -а, *m.* przestwór, obszerność; || nieudność.

Просторѣчіе, -ія, *n.* mowa potoczna, po-spolita.

Прстосердѣіе, -ія, *n.* Прстосердѣч-

мечь, -и, *ж.* szczerota, szczerocść, prostota ducha, niewinność.

Простосердечно, *пск.* szczerze, otwarcie, w prostocie serca, niewinnie.

Простосердечный, *шчзры*, prosty, otwarty, czystego serca, niewinny.

Простота, -ы, *ж.* prostota, skromność; || szczerota, czystość serca; || * głupota.

Простофиля, -и, *всп.* Gmin. głupiec, kier.

Простойть, *об.* Prostaivat.

Пространно, *пск.* obszernie, rozciągle, rozlegle, rozwlekle.

Пространный, *пск.* obszerny, rozciągly, rozlegly.

Пространность, -и, *ж.* obszerność, rozciągłość, rozległość.

Пространство, -а, *п.* przestrzeń, rozległość.

Пространствовать, przepędzić czas jakiś w podrózach.

Прострачивать, прострочить, шьć ściегием; || прострачиваться, być wszywającym ściегием. *Имсл. б.* простроченный, wszyty ściегием.

Простригать, простричь, wystrzyгаć, wystrzyдз (częściami). *Имсл. б.* простриженный, wystrzyжony.

Прострочить, *об.* Prostraivat.

Прострѣливать, прострѣлить, przestrzelać, przestrzelić. *Имсл. б.* прострѣленный, przestrzelony.

Прострѣлина, -ы, *ж.* przestrzelina, przestrzał, miejsce przestrzelone.

Прострѣлить, *об.* Prostraivat.

Прострѣль, -а, *м.* przestrzał; || *Bot.* sanka, czarne ziele.

Прострѣльный, —Прострѣльная трава, *Bot.* tojad (roślina).

Прострапать, zajmąć się gotowaniem jedzenia czas jakiś.

Простуда, -ы, *ж.* przeziębienie.

Простудить, *об.* Prostudat.

Простудливый, skłonny do przeziębienia.

Простудный, od przeziębienia, z przeziębienia. Простудная лихорадка, gorączka z przeziębienia.

Простужать, простуживать, простудить, wystudzać, wystudzić, ochładzać, ochłodzić; || przeziębιαć, przeziębιαć; || простуживаться, простужаться, przeziębιαć się; || być ochładzanym. *Имсл. б.* простуженный, przeziębiony i t. d.

Простуживать, *об.* Prostudat.

Проступать, проступить, przechodzić, przejść, przyciskać się, przycisnąć się przez co, przebijać się, przebić się; || проступаться, przestępować, przestąpić, chybić w stapaniu; || * przekroczyć, przewinąć.

Проступонь, -пна, *т.* wykroczenie, przegroczenie, przewinienie.

Простучать, zastukać.

Простывать, простынуть, простыть, stygnąć, przestygać, przestygnąć; || * ustawać. * И слѣдъ простылъ, *об.* Слѣдъ.

Простылый, przestygly, ostygly.

Простынный, prześcieradlowy.

Простынуть, *об.* Prostavat.

Простыня, -и, *ж.* prześcieradło.

Простыть, *об.* Prostavat.

Простѣнонь, -нна, *т. zdr.* простѣночень, -чна, *Archit.* przeforsztowanie, mur cienki wewnątrz gmachu; || mur między dwoma oknami.

Простѣночный, od przeforsztowania i t. d., *об.* Prostaivon.

Простянь, -а, *т. об.* Prostan.

Простянка, -и, *ж. zdr.* простяночка, -чли, kobieta lub panna niewytornych obyczajów, naiwna, dobroduszna; || wóz z kołmi nienaładowany, próżny.

Простячонь, -чнй, *т. об.* Prostan.

Просудить, *об.* Prosudivat.

Просудь, -а, *т.* *Praw.* omyłka w sądzieniu sprawy.

Просуетиться, zakłopotać się.

Просуживать, просудить, odbywać sprawę sądową w ciągu pewnego czasu; || Просуживаться, procesować się w ciągu pewnego czasu.

Просунуть, *об.* Prosovivat.

Просутяжить, zrobić dużo wydatków na procesowanie się.

Просуха, -и, *ж.* wysychanie dróg i gruntu na wiosnę.

Просушивать, просушить, przesuszać, przesuszyć, wysuszać, wysuszyć; || Просушиваться, przesuszać się, wysuszać się. *Имсл. б.* просушенный, przesuszony, wysuszony.

Просушна, -и, *ж.* przesuszanie.

Просфирня, -и, *ж. об.* Просфирница.

Просфора, -ы, *ж.* święcony chleb używany na hostję do mszy św. (*w kościele Prawosławnym*).

Просфорный, do przesfory należący, *об.* Просфора.

Просчитывать, просчитать, przeliczać, przeliczyć, przepędzać, przepędzić czas na liczeniu, na rachowaniu; || Просчитывать и просчитываться, mylić się, omylić się w liczeniu, w rachowaniu. *Имсл. б.* просчитанный, przeliczony, przerachowany.

Просыпаться, просыпать, rozsyпывать, rozsyпаć przez nieostrożność; || Просыпаться, rozsyпывать się. *Имсл. б.* просыпанный, rozsyпаны.

Просыпаться, проспать, przesyпιαć, przespać, zaspać; || przesyпιαć co, przez niedbalstwo tracić, omieszkać, zaspać. Я проспаль всю ночь, przespałem całą noc. Проспать хмель, przespać się po upiciu. *Имсл. б.* проспанный, przespany.

Просыпаться, проспаться, wytrzeźwić się, wyszumieć. || Просыпаться, проспаться, obudzać się, obudzić się.

Просы́пъ, *m.* (*używa się tylko w przyp. 2-im*): obudzenie się; || wytrzeźwienie.

Спать без просы́пу, spać bez przerwy nie budząc się. Онъ просы́пу не зна́еть, ciągle jest pijany.

Просыха́ть, просо́хнуть, przesuszać, przeschnąć.

Про́сба, -ы, *ж.* prośba, podanie; || petycja, частная про́сба, podanie incydentalne. Проше́ние третьяго лица́ о принятіи уча́стия въ дѣлѣ́ совоку́пно съ истцо́мъ или отвѣтчи́комъ, podanie interwencyjne.

Про́сва́льный, przesiewalny, do przesiewania służący.

Про́сва́ть, про́свѣть, przesiewać, przesіа́ть; || Про́сва́ться, być przesiewanym. *Imśl. b.* про́сва́нный, przesiany.

Про́сва́чный, *об.* Про́сва́льный.

Про́сва́ть, про́свѣть, występować, wystąpić на вierzch, przesiąkać (*o wodzie*); || wyrastać, wyrosnąć.

Про́сва́дина, -ы, *ж.* szczelina, dziupla, rozpadlina; || *об.* Про́сва́дь.

Про́сва́дный, туча́щий się szczeliny, rozpadliny, *об.* Про́сва́днина.

Про́сва́дь, -и, *ж.* siewnica.

Про́сва́ние, -ія, *n.* przerąbywanie, wycinanie.

Про́сва́, Про́сва́, -и, *ж.* wyrąb w lesie, droga w lesie, przebita wzdłuż lasu.

Про́сва́ть, про́свѣть, przerąbywać, przerąба́ть, wycinać, wyciąć; || Про́сва́ться, być przerąbywanym, wycinanym.

Про́сва́, -а, *m.* *об.* Про́сва́.

Про́сва́лый, wystajáщий, przebijajáщий się, przedzierajáщий się.

Про́сва́ть, -и, *ж.* część tkaniny wyrabiana pomiędzy wałem tkackim a berdem.

Про́сва́ть, *об.* Про́сва́дь.

Про́сва́чный, przerąбаны, wycięты. Про́сва́чная въ лѣсу́ дорога́, droga przebita wzdłuż lasu.

Про́сва́ть, *об.* Про́сва́нь.

Про́сва́ть, *об.* Про́сва́ть.

Про́сва́ние, -ія, *n.* przesiąkanie.

Про́сва́ть, про́сва́ннуть, przesiąkać, przesiąкна́ть.

Про́сва́ный, przesiąkły.

Про́сва́ннуть, *об.* Про́сва́нать.

Про́сва́нникъ, -а, *m.* *Бод.* kłosówka (*rodli-na*).

Про́сва́ница, -ы, *ж.* wysepka prosowa; || *Med.* wysuranie drobnych krost na ciele.

Про́сва́нникъ, -и, *ж.* *Zool.* poświerka (*ptak*).

Про́сва́ной, prosiany, z prosa zrobiony, jaglany.

Про́сва́вать, про́сва́ять, топі́ть (*lody i t.p.*); || тajeć, puszczать, topnieć.

Про́сва́лина, -ы, *ж.* *zdr.* про́сва́линна, -и, мѣ́йсце гдѣ́ снѣгъ розта́ял

Про́сва́ливать, про́сва́лнать, про́сва́ливать, рѣча́ть, роруча́ть, выпу́ска́ть, выпіе́га́ть кого, nacierać na kogo; || Про́сва́лива́ться, przeciskać się (*np. przez natłok*).

Imśl. b. про́сва́ланный, про́сва́лнанный, wypchany, pchnięty, wyparty i t. d.

Про́сва́ливать, про́сва́лнать, tłuc, potłuc, utłuc.

Про́сва́нцовать, przetańcować.

Про́сва́ливать, про́сва́лнать, przepalać, przepalić (*w piecu*); || Про́сва́лива́ться, być przepalanym. *Imśl. b.* про́сва́ланный, przepalony.

Про́сва́ливать, про́сва́лнать, przedeptywać, przedeptać (*np. ścieżkę*); || niszczyć, zniszczyć, zużywać, zużyć, zedrzeć (*o obó-wiu*). *Imśl. b.* про́сва́ланный, wydeptany, zniszczony i t. d.

Про́сва́ливать, wlec, ciągnąć, dźwigać czas jakiś; || Про́сва́лива́ться, włóczyć się, chodzić długo za czym. Про́сва́ланный, przewleczoney, przeciągnięty i t. d.

Про́сва́ливать, про́сва́лнать, ciągnąć (*ku sobie, za sobą, przed siebie, do siebie*), wlec, włóczyć за sobą; || zwlekać, przedłużać; || Про́сва́лива́ться, ciągnąć się, wlec się. *Imśl. b.* про́сва́ланный, przewleczoney, przeciągnięty.

Про́сва́ливать, zmieszać karty; || Про́сва́лива́ться, być zmieszonym. *Imśl. b.* про́сва́ланный, zmieszany (*o kartach*).

Про́сва́ливать, про́сва́лнать, *об.* Тача́ть.

Про́сва́ливать, про́сва́лнать, przetacać, przetoczyć (*o robakach*); || przeprowadzać na toczydle, wyostrzać; || Про́сва́лива́ться, być przetaczanym. *Imśl. b.* про́сва́ланный, przetoczony.

Про́сва́ливать, *об.* Про́сва́ливать.

Про́сва́ливать, *об.* Про́сва́ливать.

Про́сва́ливать, potwierdzić, powtarzać, powtórzyć (*np. lekcję zadaną*); || Про́сва́лива́ться, powtarzać się. *Imśl. b.* про́сва́ланный, powtórzony.

Про́сва́ливать, протѣ́чь, przeciekać, przecieć, płynąć; || upływać, upłynąć, przemijać, przeminać. Бума́га протѣ́каетъ, papier przebiega. Ло́дка протѣ́каетъ, czółno ciecie, zacieka. Вре́мя быстро протѣ́кло, czas szybko upłynął.

Про́сва́ливать, -а, *n.* protektorat, opieka.

Про́сва́ливать, protektorski.

Про́сва́ливать, -а, *m.* protektor, opiekun, obrońca, dobroczyńca.

Про́сва́ливать, -и, *ж.* protekcja, opiekowanie się.

Про́сва́ливать, upłyniony, przeszły.

Про́сва́ливать, протѣ́бить, trzebić, wytrzebić, wyrу́wać, wyrwać zielsko, plewić; || Протѣ́блива́ться, trzebić się, być wyrу́wanym. *Imśl. b.* протѣ́бленный, wytrzebiony i t. d.

Про́сва́ливать, *об.* Протѣ́рять.

Про́сва́ливать, przecierpieć.

Про́сва́ливать, *об.* Протѣ́ывать.

Про́сва́ливать, protestancki.

Про́сва́ливать, -а, *m.* protestant.

Про́сва́ливать, -и, *ж.* *об.* Протестова́ние.

Протестова́ние, -іа, *n.* protestacja, o-

świadczenie przeciw czemu; || zaprotestowanie (*weksłu, biletu*).

Протестова́ть, protestować się; || zaprotestować (*weksel, bilet*). *Imśl. b. протестованный*, zaprotestowany.

Протестъ, -а, *m.* protest, protestacja, zaprotestowanie. Протестъ прокурора, odwołanie się prokuratora; || *ob. Жалоба*.

Протѣсывать, протѣсать, przeciosywać, przeciosać, obciosywać, obciosać; || Протѣсываться, być przeciosywanym. *Imśl. b. протѣсанный*, przeciosany, obciosany.

Протѣчь, *ob. Протекать*.

Протівень, вня, *m.* brytfana; || *Star.* корья (*образу*), przepisanie; || rysunek, z którego robią się rzeczy.

Противительный, przeciwny, odpierający, odporny. *Gram. противительный союзъ*, spójnik wyrażający przeciwstawienie.

Противиться, sprzeciwiać się, opierać się.

Противлѣніе, -іа, *n.* opór, opieranie się, sprzeciwianie się.

Противникъ, -а, *m.* przeciwnik, sprzeciwiający się.

Противница, -ы, *ż.* przeciwnica, sprzeciwiająca się.

Противническій, Противничій, do przeciwnika należący.

Противно, *psk.* przeciwnie, niestosownie; || неприязненно, przykro. Мнѣ противно смотрѣть на это, przykro mi patrzeć na to. Это мнѣ противно, znieść tego nie mogę.

Противность, -и, *ż.* przeciwieństwo, kontrast, niestosowność; || неприязненность, przykreść. Въ противность, в brew czemu, в brew woli czyjś i t. p., bez względu na co, z pogardzeniem czego.

Противный, przeciwny, odporny; || неприязenny, przykro, odstręczający, nudny, nudzący.

Противоборець, -рца, *m. ob.* Противоборникъ.

Противоборникъ, -а, *m.* przeciwnик, antagonistista.

Противоборница, -ы, *ż.* przeciwnica.

Противоборный, Противоборственный, przeciwniczy, неприязnicielski.

Противоборство, -а, Противоборствование, -іа, *n.* opór, opieranie się, sprzeciwianie się.

Противоборствовать, opierać się, sprzeciwiać się (*кому, czemu*).

Противодѣйственный, oddziaływający.

Противодѣйствие, -іа, *n.* oddziaływanie, działanie odporne, reakcja.

Противодѣйствовать, oddziaływać, działać odporно.

Противолежачій, naprzeciw stojący, znajdujący się, przeciwny.

Противолихорадочный, *Med.* leczący gorączki.

Противополагать, противоположить, sta-

wić, postawić co naprzeciw czego; || zarzucać, zarzucić co komu, przeczycь czemu; || Противополагаться, być postawianym naprzeciw czego, zarzuconym. *Imśl. b. противоположенный*, naprzeciw postawiony.

Противоложеніе, -іа, *n.* przeciwność, działanie przeciwne; || *Ret.* antyteza (*figura retoryczna*).

Противоположительный, *ob.* Противоположный.

Противоположить, *ob.* Противополагать.

Противоположно, *psk.* przeciwnie, odwrotnie, в brew czemu.

Противоположность, -и, *ż.* przeciwność, przeciwieństwo, kontrast, różnica uderzająca.

Противоположный, przeciwny, przeciwny.

Противорвотный, *Med.* działający przeciw wymiotom.

Противорѣчивый, sprzeczny.

Противорѣчить, przeczycь, zaprzeczać, sprzeciwiać się komu, opierać się czemu, utrzymywać zdanie przeciwne, być sprzecznym (*jedno drugiemu*).

Противорѣчіе, -іа, *n.* sprzeczność, przeczenie, sporność, sprzeciwianie się.

Противоскорбүтный, *ob.* Противоцинготный.

Противостать, *ob.* Противостоять.

Противостояніе, -іа, *n.* przeciwstawienie, opór; || *Astr.* odległość 180 stopni jednego ciała niebieskiego od drugiego, przeciwność.

Противостоятъ, противостать, opierać się czemu, komu, stawiać opór, oprzeć się komu, wytrzymywać, wytrzymać co, wystać.

Противострастіе, -іа, *n. ob.* Антипатія.

Противосудорожный, *Med.* działający przeciwko kurczom.

Противоцинготный, *Med.* leczący skorbut.

Противочүмный, *Med.* ubezpieczający przeciw zarazie.

Противодіе, -іа, *n.* lekarstwo przeciw trucizny, antydot.

Противодяный, *Med.* przeciw truciznie działający.

Противу, *ob.* Протівь.

Противувенерическій, *Med.* leczący choroby weneryczne.

Противувоспалительный, *Med.* leczący zapalenie.

Противуглістный, *Med.* przeciw robakom działający.

Противуестественный, przeciwny naturze; || nadnaturalny, nadprzyrodzony, nadwyzszający.

Противузаконный, bezprawny.

Противуломотный, *Med.* leczący bóle artretyczne.

Противучахоточный, *Med.* leczący schoty.

Противуэпилептическіи, *Med. antyepileptyczny*, zapobiegający od napadów epilepsji (*rzucawki*).

Противъ, *przymk.* (*wymaga przyp. 2-go*), przeciw, naprzeciw, naprzeciwko.

Протирáть, **протерѣть**, przecierać, przetrzeć; || przedzierać, przedrzeć; || **Протирáться**, przecierać się, przetrzeć się; || **przedzierać się**, przeciskać się, przecisnąć się (*przez natłok*). **Протерѣть глазá**, przetrzeć sobie oczy. ***Протерѣть глаза Дѣньгамъ**, roztrwonić pieniądze. ***Протерѣть кому бонá**, ukarać kogo dla poprawy, nauczycь obyczajności. *Imsl. b.* протѣртый, przetarty, przedarty i t. d.

Протискивать, **протискать**, **протиснуть**, przeciskać, przecisnąć, przetłaczać, przetłoczyć; || **Протискиваться**, przeciskać się, przecisnąć się. *Imsl. b.* протисканныи, протиснутый, przecięnięty, przetłoczony.

Проткáть, *об.* **Протыкáть**.

Проткну́ть, *об.* **Протыкáть**.

Протодіаконскій, do archidjakona należący.

Протодіаконство, -а, *n.* archidjakonat, godność archidjakona.

Протодіаконъ, -а, *m.* archidjakon.

Протоіерей, -ей, *m.* starszy ksiądz (*w kościele Prawoslawnym*).

Протоіерейскій, do starszego księdza należący (*w kościele Prawoslawnym*).

Протоіерейство, -а, *n.* godność starszego księdza (*w kościele Prawoslawnym*).

Протоколистскій, do protokolisty należący.

Протоколистъ, -а, *m.* protokolista.

Протоколъ, -а, *m.* protokół; || wywód słowny.

Протоколный, protokółowy, od protokółu.

Протокъ, -а, *m.* potok, struga, strumień.

Протолнáть, *об.* **Протáлнивать**.

Протолковáть, przedpędzić pewien czas na rozmowie.

Прителóчь, *об.* **Протáлнивать**.

Протолить, zmęczyć, znużyć kogo; ||

Протомитьсá, namęczyć się, namordować się.

Протопить, *об.* **Протáлнивать**.

Протопница, -ы, *ж.* żona księdza starszego (*w kościele prawoslawnym*).

Протопнскій, *об.* **Протоіерейскій**.

Протополь, *об.* **Протоіерей**.

Протоптáть, *об.* **Протáптывать**.

Проторговывáть, **проторговáть**, prowadzić handel, handlować czém; || **handlując tracić**, stracić, przehandlować; || **Проторговываться**, źle prowadząc handel zgubować się, *Imsl. b.* проторгованныи, przehandlowany.

Протóрка, -и, *ж.* strata, uszczerbek (*w handlu*).

Прóтори, -ей, *ж.* *mn.* strata, wydatki. *кошта*, *експенс*.

Протóрина, -ы, *ж.* mieszce przetarte.

* **Протóрить**, utrzeć, utrować drogę; || zmusić długo czekać.

Протóриться, ponieść straty.

Протосковáть (*по номъ, о чѣмъ*), smuć się, trapić się, gryźć się, martwić się (*czas jakiś*).

Прототипъ, -а, *m.* prototyp, wzór, oryginał.

Протóчина, -ы, *ж.* *zdr.* протóчинка, -и, dziura w drzewie stoczona od robactwa; || strumyk, potok; || biała pręga na łbie (*u psów*).

Протóчить, *об.* **Протáчивать**.

Протóчный, przeciekający.

Протрава, -ы, *ж.* wygryzanie, wyżeranie; || rodzaj pokostu utrzymującego płatki srebra, złota i t. d.

Протравливать, **протравить**, przetrawiać, przetrawić; || *bejcować*; || *Artyl.* przetykać, przetkać rymadlem; || **Протрáвливаться**, być przetrawianym, *bejcowanym*. *Imsl. b.* протравленный, przetrawiony, *bejcowany*.

Протравни́нь, -а, *m.* *Artyl.* przetyczka, rymadło.

Протрезвлѣніе, -іа, *n.* wytrzeźwienie.

Протрезвливать, **Протрезвлять**, **протрезвить**, wytrzeźwiać, wytrzeźwić; || *Artyl.* **протрезвливаться**, wytrzeźwiać się. *Imsl. b.* протрезвлѣнный, wytrzeźwiony.

Протрѣпливать, **протрѣпáть**, odzierać, obdrzeć łyczko z konopi, czesać len; || **Протрѣпливаться**, być odzieranym, czesanym. *Imsl. b.* протрѣпанныи, obdarty, oczesany.

Протрубить, przetrąbić, zatrąbić; || * rozgłosić.

Протрясывать, **протрясти**, przetrząsywać, przetrząsać, przetrząsnąć; || **Протрáсываться**, otrząsać się, otrzępywać się. *Imsl. b.* протрясѣнный, przetrząśnięty.

Протряхивать, **протряхнуть**, *об.* **Протрáсывать**, **протрясти**.

Протурить, wypędzić, wyгнаć, odprawić.

Протухáть, **протухнуть**, zateęchać, zaętechnąć, stęchnąć, zaśmierdnąć.

Протухлый, zateęchły, stęchły, zaśmierdły.

Протухнуть, *об.* **Протухáть**.

Протыкáть, **проткáть**, tkąć przez czas niejaki, przetkać; || **Протыкáться**, być tkanym, przetykanym. *Imsl. b.* протыканныи, przetkany.

Протыкáть, **протынуть**, przetykać, przetknać, wtykać co na wylot czego, przebijać, przebić, przekłóć; || **Протыкáться**, być przetykanym i t. d. *Imsl. b.* протыкнутый, przetknięty i t. d.

Протѣсня́ться, **протѣсниться**, przeciskać się, przecisnąć się, przetłaczać się, przetłoczyć się.

Протягáть, przeprowować, na procesa stracić, przepieniać, przeprocesować; ||

Протягаться, zniszczyć się przez procesa, przeprosować się.

Протягивать, протянуть, przeciągać, przeciągać, wyciągać, wyciągać; || zwlekać, przedłużać, przedłużać; || przewlekać, przewlec, odwlekać, odwlec; || Протягиваться, przeciągać się, wyciągać się i t. d. *Imsl. b.* протянутый, przeciągnięty, wyciągnięty i t. d.

Протяжѣніе, -ія, *n.* rozciągłość, przestrzeń, rozległość, długość.

Протяжиа, -и, *ж.* odwłoka, przewłoka.

Протяжно, *psk.* rozwlekle, rozciągle.

Протяжность, -и, *ж.* rozwlekłość, rozciągłość.

Протяжный, rozwlekły, rozciągly.

Протянуть, *об.* Протягивать.

Проулонъ, *об.* Переулонъ.

Проучивать, проучить, учzyć się, nauczyć się (*lekcyj*); || учzyć obyczajności, strofować, karać dla poprawy; || Проучиваться, учzyć się przez czas niejaki. *Imsl. b.* проученный, nauczony i t. d.

Проушина, -ы, *ж.* dziura (*np. w siekierze, w mlotku i t. p.*).

Профессорскій, professorski.

Профессорство, -а, *n.* professorstwo, godność profesora.

Профессоръ, -а, *m.* professor.

Профиль, -и, *ж.* profil, widok boczny; || przecięcie pionowe z góry budynku.

Профильный, profilowy.

Профильровать, профильтровать, *об.* Процѣживать.

Профитить, *об.* Промотать.

Профоскій, *Woj.* do czyszciciela należący, *об.* Профось.

Профось, -а, *m.* *Woj.* czyszciciel.

Прохаживать, проходить, przechadzać, przechodzić, chodzić czas jakiś.

Прохаживаться, проходиться, пройтися, przechadzać się, przechodzić się, przejść się, spacerować, przespacerować się.

Прохватывать, прохватить, przecинаć, przeciąć zębami; || przejmować, przejąć, przenikać, przeniknąć.

Прохворать, przechorować.

Прохвостскій, Прохвость, *об.* Профоскій, Профось.

Прохлада, -ы, *ж.* chłód, chłodek, świeżość powietrza.

Прохладительный, ochładzający, orzeźwiający.

Прохлаждать, *об.* Прохлаждать.

Прохладно, *psk.* chłodno, zimnawo.

Прохладность, -и, *ж.* *об.* Прохлада.

Прохладный, chłodny, chłodzący.

Прохлаждать, *об.* Охлаждать.

Прохлаждать, прохлаждать, ochładzać, ochłodzić, ostudzać, ostudzić; || Прохлаждаться, chłodzić się, ochładzać się; || * рещіє się, sacka się. *Imsl. b.* прохлажденный, ochłodzony.

Прохлаждѣніе, -ія, *n.* ochłoda, ochłodzenie.

Прохластать, wychłostać, wysmacać.

Прохластывать, прохластнуть, chłostać, przechłastać, przeciąć (*np. liczem*).

Прохлопотать, spędzić czas na клопотках.

Прохластывать, przejechać, przeminać, upływać, upływać. Гдѣ домъ господина N? вы прошли его, gdzie dom pana N? pan go ominął. Чернила проходятъ сквозь бумагу, atrament przebija przez papier.

Пройти всѣ чины, przejść przez wszystkie rangi. * Онъ прошёлъ сквозь огонь и воду, *Przysł.* bywał on w Bywalicach, wiele wycierpiał. Проходить счётъ, rozpatrywać rachunki. Рѣна прошла, rzeka puściła.

Проходить должность, pełnić obowiązek. Проходить исторію, фізику, учzyć się historii, fizyki. Это не пройдѣтъ ему даромъ, to mu nie wyjdzie na sucho.

Проходить, chodzić czas jakiś, biegać.

Онъ цѣлый день проходилъ попустому, on cały dzień chodził nadaremnie. Слуга два часа проходилъ за лѣнярствомъ, służący przez dwie godziny chodził po lekarstwie.

Проходиться, *об.* Прохаживаться.

Проходникъ, -а, *m.* długo tokarskie.

Проходной, przechodni. Проходной домъ, dom przechodni. *Anat.* проходная кишка, kanał odchodowy.

Проходъ, -а, *m.* przejście, przechód; || *Anat.* kanał, otwór. * Онъ не даѣтъ мнѣ прохода, оъ негo нѣтъ прохода, on ustawicznie mi nudzi, narzekrza się mi. || *Anat.* Слуховой проходъ, otwór słuchowy. Мочевой проходъ, ureter, kanał odchodowy uryny. Задній проходъ, otwór odchodowy.

Проходженіе, -ія, *n.* przechodzenie, przejście; || wykład (*historji i t. d.*).

Проходной, przechodni, przechodzący, мимо идący; || przechodzień, podróżny.

Прохлаживать, прохладить, ochładzać, ochłodzić, oziębiać, oziębić, ostudzać, ostudzić; || Прохлаживаться, ochłodzić się, ochładzać się, oziębiać się. *Imsl. b.* прохоложенный, ochłodzony, ostudzony i t. d.

Прохолодь, -и, *ж.* chłód umiarkowany.

Процарапывать, процарапать, przedрапуwać, przedrapać; || Процарапываться, być przedrapуwanym. *Imsl. b.* процарапанный, przedrapany.

Процвѣстїи, Процвѣсть, *об.* Процвѣтатъ.

Процвѣтаніе, -ія, *n.* przekwitanie, kwitnienie.

Процвѣтатъ, процвѣстїи, процвѣсть, przekwitać, przekwitnąć; || * być w stanie kwitnącym.

Процентный, procentowy.

Процѣнтъ, -а, *m.* procent. Слѣжный процѣнтъ, процѣнтъ на процѣнтъ, rekambja.

Уважны проценты, stora procentowa.
Недобочныя проценты, zalegióść procentowa.

Процёсія, -іа, *ж.* processja.
Процессуальное дѣйствіе, *Прав.* ро-
терование sądowe.

Процэсць, **Процэсь**, -а, *м.* proces, спра-
ва; || постерование, дзiапаніе; || proceder
(w naukach ścisłych). **Затѣять** кому **про-
цэсць**, wystosować komu proces. **Химі-
чэскі** процэсць, proces chemiczny. **Про-
цэсць** разлoжэнiя, proces rozkładu (na
pierwiastki).

Процѣнiвать, процѣдiть, przecedzać,
przecedzić; || **Процѣнiваться**, przecedzać
się. *Imśl. b.* процѣнженнiй, przecedzony.

Процѣхнiть, знікаць, niszczyć, губіць сiя
(przez czas niejaki), suchoty mieć, długo
na suchoty chorować.

Прóченіе, -іа, *н.* zachowanie; || прэзна-
чэнiе (czego na jaki cel).

Процѣривать, прочерниуть, nakreślać,
nakreślić.

Процѣсывать, процесаць, starannie wy-
czesywać, wyczesać; || задрапаць sobie скó-
гę przez чесаніе. *Imśl. b.* процѣсаннiй,
wyczesany i t. d.

Прóчѣтнiй, źле прэрачаваны; прэзна-
чоны do прэчытання.

Прóчѣть, -а, *м.* мiўка w rachunku. **Для**
прóчѣту, do czytania.

Прочинать, прочинiуть, przekłówać, prze-
клóć (*np. wrzód*); || **Прочинаться**, być prze-
клóваным.

Прочистить, об. **Прочищать**.

Прочiстна, -и, *ж.* об. **Прочищѣніе**.

Прочiтывать, прочитать, прочесть, прэ-
сцiтуваць, прэчытаць, odczytać. *Imśl. b.*
прочитанный, прочтѣннiй, прэчытаны.

Прóчить, chоваць, zachowyваць, utr-
муваць; || гoтoваць komu co, chоваць dla
кого, прэзначаць. *Imśl. b.* прóчѣннiй,
chowany, прэзначоны i t. d.

Прочищать, прочистить, прэчысцзаць,
прэчысцiць; || **Прочищаться**, прэчысц-
заць сiя; || **выяснiаць сiя** (o недѣе). *Imśl. o.*
прочищѣннiй, прэчысцзены, выяснiо-
ну.

Прочищѣніе, -іа, *н.* прэчысцзэнiе, o-
чсцзисцзѣніе.

Прóчiй, inszy, inny, drugi. **Мѣжду прó-
чимъ**, мiѣжду иннemi. **И прóчѣе**, i tak
далѣй. **И пр, и пр.**, i t. d., i t. d.

Прóчнiуть, об. **Прочинать**.

Прóчно, *psk.* mocno, trwale.

Прóчностъ, -и, *ж.* mocność, trwałość.

Прóчнiй, mocny, trwały.

Прóчтѣніе, -іа, *н.* прэчытання.

Прочъ, *psk.* precz, na bok, na stronę,
далѣй. **Прочъ отъ меня**, precz odemnie.
Поди прочъ, poszedł precz! idź precz!
Прочъ эти бумаги, precz z temi papierami.
Я не прочъ отъ этого, nie mam
przeciwno temu. **Я не прочъ отъ добраго**
дѣла, nie zrzekam się dobrego uczynku.

Прóшанъ, -а, *м.* żebraк.

Прóшататься, wałaszać сiя przez niejaki
czas.

Прóшва, -ы, *м.* *Kraw.* wypustka jedwa-
bna, sukienna i t. p.

Прóшѣдшiй, прэсцiзлы, zesзлы. *Gram.*
прóшѣдшеє врѣмя, czas прэсцiзлы.

Прóшеніе, -іа, *н.* próśba (*na piśmie*), su-
плика, podanie; || прoсшеніе, żądanie, do-
maganie сiя. *Прав.* одностороннее прo-
шеніе, podanie interwencyjne.

Прóшѣптывать, прoшенать, szeptać,
szepnąć.

Прóшѣствіе, -іа, *н.* upłynienie, przejście.

Прóшибать, прoшибить, przebiyać, prze-
bić, прэстрзелаць, прэстрзелиць; || **Прoши-
баться**, chybiać, nie trafić do celu; ||
Gmin. mylić сiя. *Imśl. b.* прoшибеннiй,
przebity i t. d.

Прóшибна, -и, *ж.* *Gmin.* omyłka.

Прóшивать, прoшить, прэсцiзуваць, прэ-
сцiзуць; || **Прóшиваться**, być прэсцiзуваным.

Прóшивна, -и, *ж.* прэсцiзцие, прэсцiзува-
ніе; || шев прэсцiзуваны.

Прóшивной, прэсцiзуваны.

Прoшипѣть, засыцзеть; || **сыкаць** przez
czas niejaki.

Прóшить, об. **Прóшивать**.

Прóшкóливать, прoшкóлить, strofować,
uczycь, наuczycь кого rozumu, obyczajno-
ści; || **Прoшкóливаться**, odebrać porządną
naukę, наuczycь сiя obyczajności. *Imśl. b.*
прoшибленнiй, strofowany, наuczony.

Прóшлѣць, -а, *м.* об. **Прóйдѣха**.

Прóшлoгóднiй, zesзлoroczny, прэсцiзо-
roczny.

Прóшлiй, zesзлы, прэсцiзлы.

Прóшмыгнiуть, прэсцiзлизнаць сiя, przem-
кнаць сiя.

Прóшнурóвывать, об. **Проснурóвывать**.

Прóшпикóвывать, насзпикóваць. *Imśl. b.*
прóшпикóваннiй, насзпикówany.

Прóшумѣть, hałasować czas jakiś.

Прóщальнiй, pożegnalny. **Прóщаль-
нiй обѣдъ**, obiad na pożegnanie. **Прó-
щальнiе дни**, днiе przed wielkim постем
kiedy wyznawcy kościoła prawosławnego
jeden drugiemu даруня winy i urazy. **Прó-
щальнiа грамаота**, pismo odpustne, które
według kościelnego obrządku ksiądz wkła-
da do ręki umarłemu przed pogrzebem.

Прóщаніе, -іа, *н.* pożegnanie.

Прóщать, прoстить, прэбачаць, прэ-
бачыць, дароваць, odpuszczать, odpuścić; ||
уласкавіаць, уласкавіць; || **Прóщаться**, być
прэбачаным; || **згнаць сiя**. **Я этого ему**
не прóщiу, ja tego mu nie даруня.
Прoстiть прэстiупнiка, уласкавіць występcę.
Онъ дóлженъ мнѣ сто рублѣй, no полови-
ну я ему прóщамъ, on winien mi sto rubli,
ale połowę tego даруня mu. **Прóщай**, прo-
стi, другъ мой, bądź здórw lub згнаць
сiя мój przyjacielu! **Прóщайте**, bądźcie
здórwі, згнаць was! **Прoстiться съ итѣмъ**
пожéгнаць сiя z kim. *Imśl. b.* прóщѣннiй

пробачзону, дарованы, утаскавiony. Прощённые или прощальные дни, *об.* Прощальный.

Проще (*ст. wyższy przym.* простой, *i przysl.* просто), прощій. Проще всего, или всего проще, најпрощіей.

Прощеголять, przepędzić czas на strojeniu się; || wydać dużo pieniędzy на stroje.

Прощелыга, -и, *т. Gmin.* *об.* Пройдóха.

Прощёние, -ія, *n.* przebaczenie, darowanie, odpuszczenie, utaskawienie. Просить прощёния, prosić o przebaczenie. Прощёние грёховъ, odpuszczenie grzechów.

Прощипывать, прощипать, przeskubywać, przeskubać, przetargać, przerzedzić (*o roślinach*); || Прощипываться, być skubanym, targanym, przerzedzanym. *Imsl. b.* прощипанный, przeskubany, przetargany, przerzedzony.

Прощдать, прощсть (*cz. przysz.* прощмь), przejadać, przejeść; || przegrzyzać przegrzyć; || Прощдаться, wydać dużo pieniędzy на jedzenie; || być przegrzyzanym. *Imsl. b.* прощденный, przejezony.

Прощдина, -ы, *ж. zdr.* прудинна, -и, mieszce przegrzyzione, przekasane.

Прощдчивый, wyżerający, wygrzyзающий.

Прощдзить, przejeżdżić; || jeżdżąc, stracić na podróże; || jeździe napróżно; || utrzeć, utorować drogę; || Прощдзиться, zmarnować dużo pieniędzy i a jeżdzeniu.

Прощдсия, *psk.* w przejeździe. Я былъ въ Вѣнѣ только прощдомъ, tylko w przejeździe byłem w Wiedniu.

Прощдь, -а, *m.* przejazd; || podróż.

Прощжнать, прощхать, przejeżdżać, przejechać, ujechać; || Прощжняться, przejeżdżać się.

Прощживать, Прощжнать, прощдзить, wdrażać, układać konia do regularnego biegu.

Прощжній, -аго, *m.* przejezdny; || podróżny, przejeżdżający. Прощжая дорога, droga przejezdna, ludna.

Прощсть, *об.* Прощдать.

Прощхать, *об.* Прощжнать.

Прощзаминовать, wyegzaminować.

Проявить, *об.* Проявлять.

Проявлёние, -ія, *n.* objawienie, wyjawienie, pokazanie na jaw, okazanie się.

Проявлять, проявить, wyjawiać, wyjawić, objawiać, objawić, wykazywać, wykazać, okazywać, okazać; || Проявляться, wyjawiać się, objawiać się, wykazywać się, okazywać się, pokazywać się, проявляться. *Imsl. b.* проявленный, проявленный, wyjawiony, objawiony i t. d.

Прояснить, прояснить, wyjaśnić się, wyjaśnić się, wypogadzać się, wypogodzić się.

Проясниться, проясниться, *об.* Прояснить.

Прояснить, *об.* Прояснить.

Прояснять, прояснить, wyjaśnić, wy-

jaśnić; || Проясниться, wyjaśnić się, być wyjaśnianym. *Imsl. b.* прояснённый, wyjaśniony.

Прудить, запрудить, robić tamę, groblę, tamować, zatamować bieg wody; || puszczać urynę.

Прудовой, stawowy, od stawu.

Прудъ, -а, *m.* staw.* Этимъ хоть прудъ пруди, pełno tego, czapką rzucić, to trafisz w to a to (czego bardzo wiele).

Пружина, -ы, *zdr.* пружинна, -и, *ж.* sprężyna; || * powód, przyczyna.

Пружинный, sprężynny.

Пружить, пружить, wyprężać; || Пружитьсь, wyprężać się.

Прусанъ, -а, *m.* rodzaj karaluchów (*owad*).

Прутёць, -ця, *m.* łoża, łożyna (*do uwiązania konopi i t. p.*).

Прутинъ, -а, *m.* *zdr.* *об.* Пруть.

Прутковый, прётowy, od прётa. Прутковая сталь, stal w paskach. Прутковая икра, kawior nieoczyszczony. Прутковая рыба, rozdwojona i suszona ryba.

Прутянь, -а, *m.* drobny młody łąsek.

Прутовой, *об.* Прутковый.

Пруть, -а, *m.* прёт, cienka laska, różga, różczka; || прётъ żelazny lub z innego metalu; || mała sztaba metalu lana.

Прутяной, прęcиковый, праѣиковый.

Прущъ, -а, *m.* *об.* Гераний.

Прыганіе, -ія, *n.* skakanie.

Прыгать, прыгивать, прыгнуть, skakać, skoczyć, podskakiwać, podskoczyć.

Прыгучинь, -а, *m.* konik polny; || *об.* Сканунь.

Прыгъ (*skrócenie czasownika прыгнуть*), skok. Разбѣжался да и прыгъ въ воду, rozleciał się, rozbiegł się i skoczył do wody.

Прыжобъ, -инá, *m.* skok, podskoczenie.

Прыскалка, -и, *ж.* kropidełko lub szczoteczka (*do popryskiwania, nakrapiania*).

Прысканіе, -ія, *n.* popryskiwanie, nakrapianie.

Прыскать, прыснуть, прыскаć, прыскаć, skrapiać, skropić, pokrapiać, pokropić; || Прыскаться, pokrapiać się, skrapiać się. *Imsl. b.* прысканный, popryskany, skropiony.

Прыскъ, -а, *m.* prysk, прыснїęcie; || rodzaj rurki do opryskiwania kwiatów.

Прыскъ (*skrócenie słowa прыснуть*). Водою прыскъ ему въ лицо, wodą prysnął mu w twarz.

Прыснуть, *об.* Прыскать.

Прытній, прѣдки, skóry, zwинny, zwроту.

Прытно, *psk.* прѣдко, skoro, zwиние, zwротіе.

Прытность, -и, *ж.* прѣдкость, скороść, zwинность, zwротность.

Прытче (*ст. wyż. przym.* прытній), прѣдзѣй, zwиннїей.

Прыть, -и, *ж.* прѣд szybki, прѣдки bieg; ||

взубко́с, звинно́с. Сна́нать во всю прыть, рѣдзіц со тлько мо́жна wyskoczyć. Пу́стить ло́шадь во всю прыть, пу́ścić ко́ня в цзвал.

Прящеватый, przyszczoaty, krostowaty.

Прящеватѣть, опрыщеватѣть, przyszczeć, przyszczyć się, przyszczami się okrywać.

Прящевина, -ы, ж. miejsce na ciele gdzie wrzód рѣкі.

Прящевѣть, об. Прящеватѣть.

Прящене́цъ, -ницá, m. *Bot.* rodzaj jasniego (*roślina*).

Прящъ, -á, zdr. прыщикъ, m. przyszczyk, bąbel.

Прѣлый, zaprzały; || zaoigniony (*o oczach*).

Прѣль, -и, ж. zaprzałość.

Прѣние, -я, n. zaprzeczenie, zająście zgniłizną od przenia, potnienie; || gnicie; || об. Прѣние.

Прѣсноватый, об. Прѣсный.

Прѣсноводный, chowający się w rzecznej (przańsnej) wodzie (*np. ryby*).

Прѣсно́сть, -и, Прѣсно́та, -ы, ж. przańsność, przymiot tego co jest niekwaszoném, słodkóс.

Прѣсный, przańsny (*Star.* prześny), niekwaszony, słodki.

Прѣсня́нь, -а, m. przańsник, chleb bez drożdży.

Прѣть, прѣцъ, potnieć, pocić się; || wygotowywać się.

Пря, -и, ж. *Kośc. Sl.* sprzeczka, zwada, kłótnia (*star. polsk. przá*).

Прядáть, пря́нуть, skakać, skoczyć, skokáć.

Пряде́ние, -я, n. przędzenie.

Прядиво, -а, n. przędziwo.

Прядильный, przędzalny, do przędzenia.

Прядильный заво́дъ, об. Прядильня.

Прядильня, -и, ж. przędzalnia.

Прядильщинъ, -а, m. prządek.

Прядильщица, -ы, ж. prządka.

Прядь, -и, ж. przędza, nić.

Пря́на, -и, ж. przędziwo.

Пряжене́цъ, -ницá, m. gatunek ciasteczka w masle smażonego.

Пряженіе, -я, n. smażenie w masle.

Пряженцо́вый, do ciasteczka w masle smażonego należący, об. Пряжене́цъ.

Пряженчи́нь, -а, m. zdr. об. Пряжене́цъ

Пряжечка, -и, ж. zdr. sprzączeczka.

Пряжечный, sprzączkowy.

Пряжить, smażyć w masle.

Пря́жна, -и, ж. sprzączка.

Пря́лна, -и, ж. zdr. прялочна, kądziel.

Пря́меньный, zdr. bardzo prosty, pod linją prostą, об. Прямо́й.

Пря́менно, *psk.* bardzo prosto, wprost.

Пря́мехонень, prościuteńki, prościusieńki, prościuchny, prościutki.

Пря́мехонько, *psk.* prościuteńko, prościusieńko, prościuchno, prościutko.

Пря́мизна́, -ы, ж. prostość, prosty kierunek czego.

Пря́минь, -á, m. człowiek szczery, otwarty, poczciwiec; || Идти́ прями́нь, іі́дти prostą drogą. Сказáть на прями́нь, на прями́ни, powiedzieć wprost, bez ogróдки, об. Напрями́нь,

Пря́мина́, -ы, ж. linja prostopadła do poziomu.

Пря́миць, prostować, poprawiać. *Imśl. b.* прямлѣнный, wyprostowany, poprawiony.

Пря́млѣние, -я, n. prostowanie.

Пря́мо, *psk.* prosto, w prostěj lenji, wprost; || szczerze, otwarcie; || istotnie, prawdziwie, rzeczywiście; || bezpośrednio.

Смотрѣть кому́ прямо́ въ глаза́, patrzeć komu oko w oko. Я пришѣлъ прямо́ изъ дому, przyszedłem wprost z domu. Говорить прямо́, mówić otwarcie. Я прямо́ высказалъ ему́ всю правду́, szczerze mu wypowiedziałem całą prawdę. Онъ прямо́ чѣстный человекъ, jest to prawdziwie poczciwy człowiek.

Пря́моду́шие, -я, n. prawość, szczerość, otwartość.

Пря́моду́шный, prawy, szczery, otwarty.

Пря́мой, prosty, nie krzywy; || szczery, otwarty; || istotny, prawdziwy, prawy, bezpośrednio.

Пря́мой наслѣдникъ, spadkobierca w linji prostej. Пря́мое сообщѣние, komunikacja bezpośrednio.

Пря́мые нало́ги, podatki stałe. Пря́мое восхо́ждение, *Astr.* wschodzenie gwiazdy na horyzoncie. Чело́вѣкъ прями́й, człowiek szczery, otwarty.

Пря́мой христіани́нь, prawdziwy chrześcianin.

Пря́мокры́лый, — Пря́мокры́лыя наслѣдши́я, owady prostoskrzydłe.

Пря́моли́нейный, *Mat.* prostokreśny, z linji prostych.

Пря́морогі́й, prostorogi.

Пря́мотá, -ы, ж. prawość.

Пря́моуго́льный, -а, m. prostokąt.

Пря́моуго́льный, prostokątny.

Пря́мый, об. Пря́мой.

Пря́мя, -и, ж. linja prosta, kierunek prosty.

Пря́нникъ, -а, m. piernik.

Пря́ница, -ы, ж. forma na pierniki.

Пря́нченъ, -ча, m. zdr. pierniczek.

Пря́нчинникъ, -а, m. piernikarz.

Пря́нчинный, pierniczny, piernikowy.

Пря́новáтость, -и, ж. об. Пря́но́сть.

Пря́ннуть, об. Прядáть.

Пря́ный, korzenny, ostry, pieprzny.

Пря́сельникъ, -а, m. *Bot.* przęślica, szafrań płowy, dziki krokos, kądziel, wrzesciono.

Пря́сельница, -ы, ж. przęślica, kądziel.

Пря́сло, -а, n. przęśło, część parkanu, płotu; || kwadrat, czworobok (*w druku*).

Пря́сть, прзя́сць; || Пря́сься, być przędzonym. * Пря́сть уша́ми, storczyć uszy (*o koniach*). *Imśl. b.* пряденный, przędzony.

Прятаніе, -іа, *n.* chowanie.
 Прятать, спрятать, chować, schować, ukrywać, ukryć; || Прятаться, chować się, kryć się, ukrywać się. *Imśl. b.* спрятаный, schowany.
 Прятки, *mn.* Играть въ прятки, grać w chowanego.
 Пряха, -и, *ж.* prządka, przędziarka.
 Псалмопѣвецъ, -вца, *m.* psalmista, śpiewak psalmów, psalmista Pański (Król Dawid).
 Псалмопѣніе, -іа, *n.* psalmowanie, śpiewanie psalmów.
 Псаломникъ, -а, *m.* psalmista, twórca psalmów.
 Псаломническій, należący do psalmisty.
 Псаломный, Псаломскій, psalmowy.
 Псаломщикъ, -а, *m.* psalterzysta, lektor kościelny.
 Псаломъ, -лмá, *m.* psalm.
 Псалтирный, należący do psalterza.
 Псалтирщикъ, -а, *m.* ten co czyta psalmu za zmarłych, psalterzysta.
 Псалтирь, Псалтырь, -я, *m.* psalterz; || *Muz.* psalterjon, instrument muzyczny o stróinach.
 Псалтырникъ, *об.* Псаломщикъ.
 Псалтырь, *об.* Псалтирь.
 Псарный, псиарну. Псарный дворъ, psiarnia.
 Псарня, -и, *ж.* psiarnia; || *зб.* psy do polowania.
 Псарскій, *Mysl.* należący do dojeżdżacza.
 Псарь, -я, *m.* *Mysl.* dojeżdżacz.
 Псевдонимъ, -а, *m.* pseudonim, autor piszący pod zmyśloném imieniem.
 Пси́на, -ы, *m.* mięso psie; || odor od psów.
 Пси́нна, -и, *ж.* *Bot.* psianka, psinka (*roślina*).
 Психическій, psychiczny.
 Психологическій, psychologiczny.
 Психологія, -и, *ж.* psychologia, nauka o duszy.
 Психологъ, -а, *m.* psycholog.
 Пси́ца, -ы, *ж.* psica, suka.
 Псо́вица, -ы, *ж.* *Mysl.* długie włosy na przednich łapach psów myśliwczyc.
 Псо́вый, пси. Псо́вый охотникъ, myśliwy z psami. Псо́вая охота, polowanie z psami.
 Псообразный, do psa podobny.
 Псо́ра, -ы, *ж.* *Med.* świerzba.
 Псо́фія, -и, *ж.* wrzaskot (*ptak*).
 Пта́ха, -и, *ж.* *Gmin.* ptak.
 Пта́шечій, ptaszęcy, ptasi.
 Пта́шечка, -и, *ж.* *zdr. об.* Пта́шка.
 Пта́шій, ptasi.
 Пта́шка, -и, *ж.* ptaszek.
 Пте́нецъ, -нца, *m.* *zdr.* пте́нчикъ, -а, *ptaszek*, ptaszętko; || * dzieciątko.
 Пти́ца, -ы, *ж.* ptak. Дворобыя лтицы, drób, domowe ptactwo. Птицы пѣвчія, ptaki śpiewające. * Обстрѣленная птица, człowiek doświadczony, nie w ciemię bity.

Птицеводство, -а, *n.* chowanie ptaków, drobiu.

Птицеволхованіе, Птицегаданіе, -іа, *n.* ptaszowieszczba, wieszzczenie z ptaków.

Птицеловный, należący do ptasznictwa.

Птицеловня, -и, *ж.* łapka, siđła na łowie nie ptaków.

Птицеловство, -а, *n.* ptasznictwo.

Птицеловъ, -а, *m.* ptasznik.

Птичий, ptasi. *Artyl.* Птичий язы́къ, grajcar do wykręcania kul lub naboju.

Птичий клей, lep, którym łowią ptaki.

Птичий дворъ, podwórko na chowanie drobiu, domowych ptaków. *Bot.* Птичье гнѣздо, ptasze gniazdo, pasternak polny, pasternaczek.

Птичка, -и, *ж.* *zdr.* ptaszek.

Птичникъ, -а, *m.* ptasznik, sprzedający ptaszki; || ptaszarnia, ptaszyniec.

Публика, -и, *ж.* publiczność.

Публикація, -и, *ж.* ogłoszenie, obwieszczenie. *Praw.* Публикація о розыскѣ, pozew edyktały (*list gończy*).

Публиковать, распубликовать, оглашать, ogłosić, obwieszczać, obwieścić, podawać, podać do wiadomości.

Публично, *psk.* publicznie, jawnie, głośnie, powszechnie.

Публичный, publiczny, jawny, głośny, powszechny, ogólny. Публичное гулянье, spacer publiczny. Публичные увеселенія, zabawy publiczne. Публичный воръ, jawny złodziej.

Пуга, -и, *ж.* szerszy koniec jaja.

Пугало, Пугалище, -а *n.* straszyló.

Пуганіе, -іа, *n.* straszenie.

Пугать, пугнуть, испугать, straszycь, przestraszycь, lękać; || nabawiać strachu, bojaźni, trwogi; || Пугаться, przestraszать się, lękać się. Я порядкомъ пугнул егó, nabawiłem go wielkiego strachu. Онъ всего пугается, on wszystkiego się lęka.

Imśl. b. пуганный, пуганый, испуганный, przestraszony, przełękniony.

Пугачъ, -а, *m.* *об.* Филинъ.

Пугливо, *psk.* lękliwość, bojaźliwość.

Пугливость, -и, *ж.* lękliwość, bojaźliwość.

Пугливый, lęкливый, bojaźливы.

Пугнуть, *об.* Пугать.

Пуговица, -ы, *zdr.* пуговка, пуговичка, -и, *ж.* guzik, guziczek.

Пуговочникъ, -а, *m.* guzikarz.

Пуговочница, -ы, *ж.* guzikarka.

Пуговочный, guzikowy.

Пудель, -я, *m.* pudel (*pies*); || *Mysl.* чybienie, nietrafienie

Пудинговый камень, *Min.* kamień uformowany z drobnych glazików поłączonych тwardym cementem.

Пудингъ, -а, *m.* *Kuch.* puding, budyń; || *об.* Пудинговый камень.

Пудовый, -а, *m.* гвicht 40-to funtowy.

Пудовой, pudowy. Пудовая гиря, *об.*

Пудовникъ.

Пўдра, -ы, *ж.* pudr.
 Пўдреникь -а, Пўдремантель, -я, *м.*
 pudermantel, podwłóśnik.
 Пўдреница, -ы, *ж.* pudernik, puszka z pudrem.

Пўдрение, -іа, *п.* pudrowanie.
 Пўдрить, напўдрить, pudrować, napudrować; || Пўдриться, pudrować się. * Напўдрить кому голову, wylać kogo. *Iusl.*
б. pudrenny, napudrenny, pudrowany, napudrowany.

Пўдряный, pudrowany. Пўдряная кисть, pędzlik do pudru.

Пудь -а, *м.* pud (40 funtów).

Пужать, *об.* Пугать.

Пужливость, *об.* Пугливость.

Пужливый, *об.* Пугливый.

Пузань, *здр.* пузанчикь, -а, *м.* brzuchacz, brzuchal.

Пузастый, Пузатый, brzuchaty; || Ёписту, wypukły.

Пузище, -а, *п.* zgr. brzuszysko.

Пузо, -а, *п.* Gmin. brzuch gruby.

Пузыреватый, pęcherzowaty, pęcherzykowy.

Пузырёкь, -рѣкѣ, *здр.* пузырёчекь, -чка, *м.* haczeczka szklanna; || пęcherzyк, bańka.

Пузыристый, pęcherzysty.

Пузыриться, bańki puszczać, wyguszczać z siebie pęcherzyki, nadymać się; || * prysznić się.

Пузырище, -а, *п.* zgr. *об.* Пузырь.

Пузырковатый, *об.* Пузыристый.

Пузыринь, -а, *м.* Bot. wyżbin (roślina).

Пузырный, pęcherzowy.

Пузырчатый, *об.* Пузыристый.

Пузырь, -я, *м.* pęcherz, || bąbel, bańka (na wodzie, z mydła); || bąbel, pęcherzyk na cieple; || butelka pękata, ampułka.

Пўкалка, -и, *ж.* pukałka (rodzaj zabawki dziecięcej).

Пўкать, пўкнуть, pukać, puknąć, trzaskać, trzasnąć.

Пўкля, *об.* Бўкля.

Пўкнуть, *об.* Пўкать.

Пўвольна, -и, *ж.* *здр.* *об.* Пўня.

Пўкольный, *об.* Бўкольный.

Пўковязь, -а, *м.* wiążący w wiązki.

Пўкь, -ѣ, *здр.* пучѣкь, -чкѣ, *м.* pęk, pęszek, wiązanka, bukiet; || poduszeczka (u siódła). Пўкь или пучѣкь розонь, pęk źzek. Пучѣкь цвѣтовъ, bukiet kwiatów. Пучѣкь волосъ, kłószek włosów. Пўкь лѣмы, wiązanka słomy.

Пўлевый, kulowy, od kuli.

Пўлелитня, -и, *ж.* forma do odlewania

ўльна, -и, *ж.* *здр.* kulka, mała kula; || w niektórych grach, pieniądze ze ek grających.

льсовый, pulsowy, od pulsu.

льсочѣтъ, -а, *м.* narzędzie do rachobicia pulsu.

Пўльсь, -а, *м.* puls. Щўпать пўльсь, brać za puls.

Пўля, -и, *ж.* kula (karabinowa). * Слить пўлю, skłamać, zejść.

Пўлярда, -ы, Пўлярдна, -и, *здр.* пулярдочка, -и, *ж.* pularda, kura utuczona.

Пўмна, -ы, *ж.* funtowa skóra (na podeszwy).

Пўмповый, z funtowej skóry, *об.* Пўмна.

Пўнктирный, kropkowany, do kropkowania (przy malowaniu, przy rysowaniu).

Пўнктирование, -іа, *п.* kropkowanie (malując, rysując).

Пўнктировать, kropkować (malując, rysując); || *Муз.* kropkować, punktować; || Пўнктироваться, być kropkowanym. *Imsl.*

б. пўнктированный, kropkowany.

Пўнктировка, -и, *ж.* *об.* Пўнктирование.

Пўнть, -а, *м.* punkt, ustęp, artykuł, paragraf, przedmiot, cel, materia, pozycja, miejsce pewne, oznaczone; || *Мар.*

punkt, w którym się znajduje statek ze względu na szerokość i długość geograficzną. Сборный пункт, punkt zebraania się.

Нєприятель былъ разбитъ на всѣхъ пунктахъ, nieprzyjaciel został pobity na wszystkich pozycjach. *Прав.* просительный пунктъ, żądanie. Вопросные пункты, interrogatorje, pytania. Обвинительные пўнты, punkta oskarżenia.

Пўночка, -и, *ж.* Zool. śnieguła (ptaszek); || рошверка (ptaszek).

Пўнощникь, -а, *м.* Druk. robiący stęple do lania liter, *об.* Пўнощъ.

Пўнощъ, -а, *м.* Druk. stępel z wzorem liter, które się potem odbijają na matrycy do lania czc onek.

Пўнощовый, ponsowy.

Пўнощовой, ponsowy.

Пўншь, -а, *м.* poncz.

Пўня, -и, *ж.* stodoła na słome.

Пўпавна, -и, *ж.* Пўпавникь, -а, *м.* Bot. rumian farbiarski, rumianiec śmierzący, psi rumien, piel.

Пўпковидный, Пўпковатый, pęrkowaty.

Пўповина, -ы, *ж.* Anat. pępowina, sznurek pęrkowy.

Пўповникь, -а, *м.* Bot. babka (ziele), rozłog.

Пўпощъ, -пнѣ, *м.* *здр.* пупощекь, -чка, *об.*

Пўпъ. Птичий пўпощъ, wole (u niektórych ptaków).

Пўпощный, pęrkowy.

Пўпъ, -ѣ, *м.* pęp, pępek.

Пўпирь, -ѣ, *м.* *здр.* пупыришьень, -шна, krostka, kropka, pęcherzyk, pryszcz.

Пўпышь, -а, *здр.* пўпышьень, -шна, *м.* паk, kiel (roślinny), pączek (kwiatu).

Пўрга, -и, *ж.* *Про. inc.* zawierucha śnieżna.

Пўрганецъ, -нца, *м.* Gmin. proszek na womity.

Пўрпуровый, purpurowy, szkarłatny.

Пўрпуръ, -а, *м.* purpura, szkarłat, kolor purpurowy.

Пускѣй, Пусть, *рк.* niechaj, niech.

Пускѣніе, -іа, *п.* puszczenie.

Пускѣть. Пущать, пускѣть, puszczać, puścić, wruszczać, wrpuścić; || ciskać, cisnąć szém, rzucać, rzucić; || pędzić, porędzic; || przypuszczać, przypuścić kogo do czego, przozwalać, pozwolić na co; || Пускѣтъся, puszczać się, rzucać się, wdawać się w co, udawać się, rzucać się. Онъ пускѣтъ въ него тарѣлкою, cisnął na niego talerzem. Пускѣтъ лошадь во весь духъ, пуścić konia w cwał. * Пускѣтъ пылъ въ глаза, mydlić komu oczy, туманиć, oszukiwać. Пускѣтъ въ отставку, udzielić dymisję. Пускѣтъ въ отпущку, udzielić urlop. Пускѣтъ что въ продажу, wystawić co na sprzedaż. Пускѣтъ по міру, lub съ сумою, przyprowadzić kogo do żebraćstwa. Пускѣтъ что въ оглѣску, rozgłosić co. Пускѣтъся въ игру, oddać się grze. Пускѣтъся въ литературу, poświęcić się literaturze. Пускѣтъся на неприятеля, rzucić się na nieprzyaciela. Пускѣтъся въ разсуждѣнія, wdać się w rozszowania. Онъ пускѣтъся давать совѣты, miesza się do dawania rad. Пускѣтъся на удалю, на удачу, на счастье, пуścić się na los szczęścia, byle gładko, na ryzyko, na niepewne. *Імсл. б.* пущенный, puszczoney, wypuszczony i t. d.

Пустельга, -и, *ж.* pustułka (*ptak*).

Пустѣхонень, *здр.* próżniuteńki, próżniusieńki, *об.* Пустой.

Пустить, *об.* Пускѣть.

Пусто, *об.* Пустой.

Пустоватый, *об.* Пустой.

Пустоголовый, -аго, *м.* głupi, niedołączga

Пустодомъ, -а, *м.* zły gospodarz, o dom swój niedbający.

Пустодомна, -и, *ж.* zła gospodyni, o dom swój niedbająca.

Пустой, pusty, próżny, czczy; || próżny, daremny, nadaremny, zwodniczy, błąhy. У него въ карманѣ пусто, ma próżną kieszeń. У него въ головѣ пусто, ma pusto w głowie. * Изъ пустого въ порожнее переливать, na drobnostkach czas marnować.

Пустоколѣсница, -ы, *ж.* kłos niemający ziarna.

Пустокормъ, -а, *м.* człowiek lub zwierze nie warci żywienia.

Пустомѣлить, paplać, gadać, pleść

Пустомѣльство, -а, *н.* paplanie, gadulstwo.

Пустомѣля, -и, *всп.* papla, gaduła.

Пустоплѣсье, -сья, *н.* okolica niezaludniona wzdłuż jeziora lub rzeki.

Пустоплѣтство, -а, *н.* zmindactwo, wchodzenie w drobiazgi.

Пустоплѣтъ, -а, *м.* zmind, ciemięga, wchodzący w drobiazgi.

Пустопорѣжній, пустопорѣжній, próżny,

niezajęty (*o miejscu*); || nieuprawiony, nieuprawny.

Пусторѣсль, -и, *ж.* Bot. bez popolity, czarny.

Пусторыль, -а, *м.* Bot. cybusznik.

Пустосвятный, świętoszkowaty, obłudny.

Пустосвятство, -а, *н.* bigoteria, obłuda.

Пустосвятъ, -а, *м.* świętoszek, bigot, nabożnisz.

Пустосвятка, -и, *ж.* bigotka.

Пустосѣль, -и, *ж.* Bot. tawuła (*roślina*).

Пустословить, paplać, bzdurzyć.

Пустословіе, -іа, *н.* próżnomówność, paplanie, gadulstwo.

Пустословна, -и, *ж.* papla, świegotka.

Пустословный, próżnomówny, próżny, nie mający sensu.

Пустословъ, -а, *м.* papla, gaduła, gaduła.

Пустота, -ы, *ж.* próżnia, miejsce gdzie nic nie ma, || * próżność, czczość.

Пустоцвѣтъ, -а, *м.* czczy kwiat nie wydający owocu.

Пустошить, *об.* Опустошить.

Пустошка, -и, *ж.* dudek (*ptak*).

Пустошь, -и, *ж.* pustka, grunt niezaludniony, nieuprawiony, miejsce, pole puste; || * głupstwo, niedorzeczność.

Пустынникъ, -а, *м.* pustelnik.

Пустынница, -ы, *ж.* pustelnica.

Пустынничать, pustelnicze życie prowadzić.

Пустынническій, pustelniczny.

Пустынничество, -а, *н.* pustelnictwo, życie pustelnicze.

Пустынничій, *об.* Пустынническій.

Пустынничитель, -я, *м.* *об.* Пустынникъ.

Пустынничествовать, *об.* Пустынничать.

Пустынный, pusty, niezamieszkały, opuszczony, bezludny, odludny, samotny.

Пустынский, do ustronnego klasztoru pustelników należący, *об.* Пустынь.

Пустынь, -и, *ж.* *об.* Пустыня.

Пустынька, -и, *ж.* mały klasztor pustelników na ustroniu.

Пустыня, -и, *ж.* pustynia, zarza.

Пустыриникъ, -а, *м.* Bot. paraza, skaza, lwi ogon, wilk zielny, wilk zielony.

Пустыръ, -я, *м.* plac pusty między domami.

Пустышка, -и, *ж.* nic, bagatela; || *Мysl.* suka, która jeszcze nie była szczenną.

Пусть, *об.* Пускѣй.

Пустѣтъ, опустѣтъ, stawać się, stać się pustym, wyludniać się, wyludnić się.

Пустякъ, -а, *м.* Пустяки, -овъ, *мн.* bagatela, fraszka, drobnostka, drobiazg.

Пустячный, błąhy, czczy, nic nie znaczący, nieważny.

Путаница, -ы, *ж.* płatana, zawikłanie; || * gmatwanina, nieład (*w myślac lub słowach*).

Путаніе, -іа, *н.* płatanie, wikłanie.

Путань, -я, *ж.* nici, jedwab lub sznury poplątane.

Путать, пúтывать, plątać, wikłać, motać; || Путаться, plątać się, wikłać się. *Imśl. b.* путанный, popląтany, powikłany.

Путеводитель, -я, *м.* przewodnik.

Путеводительница, -ы, *ж.* przewodniczka.

Путеводительный, *об.* Путеводный.

Путеводный, przewodniczący, wskazujący drogę.

Путеводство, -а, *н.* przewodniczenie, wskazywanie drogi.

Путеводствовать, przewodniczyć, wskazywać drogę.

Путевой, drogowy, drożny; || do podróży służący, podróжный. Путевыя издержки, koszta podróży. Путевой компас, *Mar.* kompas, bussola. Путевыя мѣры, miary linjowe.

Путейскій, w służbie zostający w zarządzie komunikacji lądowych i wodnych.

Путемѣрь -а, *м.* narzędzie do mierzenia drogi przebieżonej.

Путепроводъ, -а, *м.* wjadukt, most na arkadach (*для походу паровозов*).

Путесчисленіе, -іа, *н.* *Mar.* obrachowanie codzienne pobieżnej drogi przez stacje.

Путеуказатель, -я, *м.* książka służąca za przewodnika w podróży.

Путешественникъ, -а, *м.* podróżnik, podróżny, podróżujący.

Путешественница, -ы, *ж.* podróżująca.

Путешественный, do podróży należący.

Путешествіе, -іа, *н.* podróż, podróżowanie.

Путешествовать, podróżować, odbywać podróż.

Путына, -ы, *ж.* *Mar.* przepływ z jednego miejsca na drugie.

Путлице, -а, *н.* rzemień od strzemienia.

Путлѣ, -ѣ, *н.* pęto, sznurek lub rzemień do przytrzymywania lub związania czego (*нр. ptaka*).

Путлянка, -и, *ж.* labiryнт.

Путникъ, -а, *м.* wędrownik, podróżny.

Путница, -ы, *ж.* wędrownica, podróżująca.

Путный, rozsądny, porządny, zdalny. Это путный человекъ, to jest człowiek porządny, jak się należy. Онъ ничего не сдѣлалъ путнаго, nie zrobił nic zasługującego на уваге.

Путовый, pętowy, związujący. Путовая кость, pęcина, przегуб koński.

Путы, -ѣ, *нн.* hamulec do powściągania koni; || пѣта, wędzidło, więzy, kajdany.

Путь, -я, *м.* droga; gościeniec, kolej, podróż; || korzystać, pożytek, dobry skutek; || środek, sposób dojścia czego. Млечный путь, *Astr.* droga mleczna. Зайти къ нему по пути, zajść, wstąpić do kogo po drodze, mimochodem. Сухимъ путёмъ, ладом. Водянымъ путёмъ, wodą, na statku

(*плынѣć*). Мокрый путь, *Chem.* działanie chemiczne za pomocą płynów. Сухой путь, *Chem.* działanie chemiczne drogą suchą, t. j. za pomocą ognia. Что въ томъ пути, яка з tego korzyść? co з tego? Будеть ли путь въ этомъ дѣлѣ, czy dojdzie do skutku та sprawa? Въ этомъ юношѣ будетъ путь, ten młodzieniec wiele доброго obiecuje. Въ нёмъ не будетъ пути, to jest człowiek do niczego. Онъ безъ пути строгъ, on bezrozsądnie jest surowy. Ему ничто въ путь нейдеть, jemu nic się nie udaje. Его путёмъ побрали, porządnie go wylajano. Путёмъ ему досталось, raźnie go zgromiono.

Пухленький, pulchniutki.

Пухлина, -ы, *ж.* puchlina, nabrzmienie, nabrзмяłość.

Пухлый, опухлы, nabрзмяты.

Пухлякъ, -а, *м.* sikora (*ptak*); || *Bot.* wilcze łyczko (*roślina*).

Пухнуть, распухнуть, пухнѣть, спухнѣть, nabрзмиеть, nabрзмиеть.

Пуховикъ, -ѣ, *м.* *здр.* пуховичёкъ, -чнѣ, ро́щелъ пухова.

Пуховинна, -и, *ж.* puszek.

Пуховникъ, -а, *м.* *Bot.* oleander, рѣчowiec.

Пуховый, пухову. Пуховая шляпа, kapelusъ kastorowy.

Пухоньсь, -а, *м.* *об.* Пушина.

Пухъ, -а, *м.* puch, puszek; || kutnerek на niektórych owocach. * Разорить въ пухъ, zrujnować do szczętu. * Разбить неприятеля въ пухъ, rozproszyć nieprzyjaciela. * Разрядиться въ пухъ, być wystrojonym, wymuskаным.

Пучеглазить, wlepiać w со oczy, wytrzeszczać oczy на со, на kogo.

Пучеглазъ, -а, *м.* gap, gądoń.

Пучеглазый, маajúcy wypukłe oczy, wytrzeszcжаajúcy oczy.

Пучёкъ, -чнѣ, *м.* *здр.* пучёчень, -чна, *об.* Пукъ.

Пучина, -ы, *ж.* otchłań, bezdeń, wir, głębia.

Пучинный, wirowу, bezdenny.

Пучить, wzdymać, nadymać; || Пучиться, wzdymać się, nadymać się.

Пучковый, pęczkowy, *об.* Пукъ.

Пуша, -и, *ж.* puch (*у некоторыхъ звierzat*).

Пушёнъ, *об.* Пушокъ.

Пушечка, -и, *ж.* *здр.* armatka.

Пушечникъ, -а, *м.* *об.* Пушкаръ.

Пушечный, armatni.

Пушинна, *об.* Пуховинна.

Пушистый, окрыты пухем lub kutnerkiem; || *Bot.* wełnisty.

Пушить, опушить, wykładać, obszywać, bramaować futrem; || *Gmin.* łajać, fukać, lżyć; || Пушиться, пухем się okrywać, опierać się (*о ptakach i t. d*); || пущать ракowie, pęкаć się (*о drzewach*).

Пушица, -ы, *ж.* *Bot.* wełnianka.

Пушка, -и, *ж.* armata, działo.
 Пушкарский, kanonierski.
 Пушкаръ, -я, *м.* kanonier.
 Пушникъ, -а, *м. об.* Цыкорей.
 Пушница, -ы, *ж.* Bot. plewa (*na zbożu*).
 Пушной, futrzany; || pomieszany z plewa (*o zbożu*).
 Пушокъ, шкѣ, *м. zdr.* puszek, *об.* Пухъ; || meszek (*na brodzie*).
 Пушь, -и, *ж.* puch; || towar futrzany, futra.
 Пуща, -и, *ж.* Star. las gęsty, gąszcz (*puszcza*).
 Пущать, *об.* Пускать.
 Пуща, *psk.* bardziej, gorzej, nad, więcej, najwięcej. Онъ пѣтъ пуща прѣжняго, więcej рѣје якъ прздѣтѣм. Я боюсь егѣ пуща смѣрти, боје się go więcej, niż śmierci. Пуща всего, nadewszystko. Но что мѣня сѣрдить пуща всего, такъ это....., lecz co najwięcej mnie gniewa, jest to..... Это ему пуща ножа, on nie może znieść tego.
 Пхать, *об.* Пихать.
 Пхинѣвникъ, -а, *м.* Bot. kokornak powojowy.
 Пхнуть, *об.* Пихать.
 Пчела, -ы, *ж.* pszczoła.
 Пчелинецъ, -нца, *м. об.* Пчеловѣдъ.
 Пчелиный, pszczoli, pszczoli.
 Пчелистый, obfitujący w pszczoły.
 Пчёлка, -и, *ж. zdr.* pszczołka.
 Пчеловѣдство, -а, *н.* pszczelnictwo, hodowanie pszczół.
 Пчеловѣдъ, -а, *м.* pszczolarz, pszczolnik, pasiecznik, bartnik.
 Пчелосѣска, -и, *ж.* Bot. głucha, nieparząca pokrzywa.
 Пчѣлочка, -и, *ж. zdr.* pszczołeczka.
 Пчелоядъ, *об.* Кобѣць.
 Пчѣлникъ, -а, pszczelnik, miejsce gdzie ule stoją; || Bot. miodownik (*roślina*).
 Пчѣльный, *об.* Пчелиный.
 Пшенецъ, -ницѣ, *м. об.* Плѣвель.
 Пшеница, -ы, *ж.* pszenica. Яровая пшеница, jara pszenica, jarka. Озимая пшеница, ozima pszenica. Турецкая пшеница, *об.* Пшеничка.
 Пшеничка, -и, *ж.* Bot. kukurudza.
 Пшеничный, przennieczny, przenny.
 Пшённикъ, *об.* Пшонникъ.
 Пшенѣ, -а, *н.* proso, jagła; || Сарачинское пшенѣ, рyz.
 Пшѣнецъ, -ницѣ, *м. об.* Плѣвель.
 Пшонникъ, -а, *м.* kasza prosiana, jagłana.
 Пшонный, prosiany, jagłany.
 Пшониковый, zrobiony ze skóry renifera.
 Пшоникъ, -а, *м.* Zool. renifer młody, bezrogi, młody północny jelen; || gatunekIEWKI (ptak); || * Gmin. niziołek, karzeł, żebietek.
 Пшонить, przybijać kłakami kulę w broń; || Пшониться, jeździć się.

Пшонникъ, -а, *м.* Artyl. grajcarek na końcu stempla do wykęciania flejtucha z broni palnej, wykręt, kulociąg.

Пшонный, przybitkowy, *об.* Пшнь.

Пшаніе, -іа, *н.* palenie się, gorzenie, pałanie.

Пшальць, gorzeć, palić się, buchać płоміеніем; || gorieć, pałać, płонаць, płоміеніеć. || Дрова въ каминѣ пылали, drzewo w kominie paliło się. Горѣдъ пылаеть, miasto pali się, bucha płоміеніем. * Пшальць любѣвью къ кому, pałac miłością. Пшальць глѣвомъ, płонаць gniewem.

Пшылнка, -и, *ж. zdr.* пылиночка, -и, *ж.* pyłek.

Пшылстый, pełen pyłu, zakurzony.

Пшылть, курzyć, pruszyć; || Пшылться, kurzyć się.

Пшылкий, płоміеніеяący, płонаący, płоміеністы, gorejący; || * гораць, запалчыуу, ognisty, żyуу, popędлиуу, гwałtownуу. Пшылкий огонь, ogień płоміеністы. Пшылкая любѣвь, gorąca miłość. Пшылное воображеніе, żyуа wyobrażenia. Пшылкий рыуъ, charakter popędлиуу.

Пшылко, *psk.* żarliwie, gorliwie, запалчыууе.

Пшылность, -и, *ж.* запалчыууость, uniesienie się, гwałtownость, запалъ, ogień, żarliууость.

Пшылвѣтый, rozsypujący się na proch; || Bot. pyłkowy.

Пшылъ, -а, *м.* płоміеи; || * запалчыууость, uniesienie, запалъ, ogień.

Пшылъ, -и, *ж.* pył, kurz, proch. * Пшылать пыль въ глаза, zaproszyć oczy piaskiem, туманиć, oszukiуаć. || Цвѣтчная пыль, Bot. pyłek (*zapładniający pył roślin*).

Пшылникъ, -а, *м.* Bot. główka pyłkowa, woreczek na pyłek zapładniający w kwiatach.

Пшылный, zakurzony, pełen kurzu, pyłu.

Пшылей, -ейя, *м.* Bot. sporyz wielki (*roślina*).

Пшылейникъ, -а, *м. об.* Пшылей.

Пшылнуть, *об.* Пшылать.

Пшылонть, -рнѣ, *м.* pchnięcie, szturchnienie, uderzenie.

Пшылать, пшылнуть, pchać, pchnąć, szturchać, szturchnąć, uderzać, uderzyć; || * wysyłać często kogo dokąd; || Пшылатьсь, porучаć się, szturchać się; || бось (*rogactwi*).

Пшыланіе, -іа, *н.* próbowanie, doświadczenie; || badanie na torturach.

Пшылать, próbować, doświadczać; || badać, męczyć na torturach; || Пшылатьсь, próbować czego, kusić się o со. *Imś. б.* пытаный, badany.

Пшылтка, -и, *ж.* tortura, мѣка, badanie na torturach. * Подвергать пытку, trzymać kogo jak na мѣках.

Пшылтиууость, -и, *ж.* wypytywanie, wybadууwanie, dochodzenie czego, ciekaууость.

Пытливый, badawczy, ciekaуу.
Пыточный, torturowy. Пыточные ору-
дья, narzędzie torturowe.

Пыхать, об Пыхать.
Пыхнуть, об. Пыхать.
Пыхтѣніе, -я, sapanie, dąsanie się.
Пыхтѣть, sapać, robić piersiami dy-
sząc; || dąsać się, gniewać się.

Пыхать, пыхнуть, sapać, buchać, bu-
chnąć; || dawać płomień, palić się płomie-
niem, zapalić się. Лошадь ржёт и пы-
шетъ, koń rży i sapie. Отъ пѣчи такъ и
пышетъ, piec bardzo jest rozgrzany. *Онъ
пышетъ гнѣвомъ, on pała gniewem.

Пышка, -и, ж. zdr. пышечка, -чи, рączek
(gatunek ciasta w maśle smażonego).

Пышно, psk. pysznie, okazałe, wysta-
wnie.

Пышность, -и, ж. przepych, wystawność,
okazałość.

Пышный, przepyszny, okazały, wysta-
wny.

Пыщить, напищить, puszyć, nadymać,
nadać; || пыщиться, надymać się.

Педесталь, -а, m. pedestał, podstępie,
postument słupa, podstavek.

Пьянхонекъ, zdr. pijaniusieńki, pija-
niuteńki.

Пьяница, -ы, ж. pijak; || Bot. łochinia,
gatunek borówki.

Пьяничникъ, -а, m. Bot. rododendron
sibiryjski.

Пьянство, -а, n. pijanstwo.

Пьянствовать, upijać się.

Пьянчуга, -и, wsp. pijaczysko.

Пьяный, pijany. Мертвѣчи пьянъ, pi-
jany jak sztok, jak bela. Пьяный медъ,
miód tegi.

Пьянѣть, опьянѣть, stawać się, stać się
pijanym.

Пьянѣга, Пьянѣжка, -и, wsp. об Пьян-
чуга.

Пѣвать, об. Пѣть.

Пѣвецъ, -вца, m. śpiewak; || poeta, opie-
wający со.

Пѣвца, -ы, ж. śpiewaczka.

Пѣвунъ, -а, m. lubiący śpiewać, śpie-
wak.

Пѣвунья, -ньи, ж. lubiąca śpiewać, śpie-
waczka.

Пѣвучесть, -и, ж. śpiewność, harmonja
dźwięków.

Пѣвучій, śpiewny.

Пѣвческая, -ой, ж. Kość śpiewalnia, miej-
sce gdzie śpiewają, śpiewać się uczą.

Пѣвческій, śpiewacki.

Пѣвчій, śpiewający; || = ага, m. śpie-
wak kościelny.

Пѣганка, -а, ж. Zool. kaczka nosowa, cy-
ranka.

Пѣгій, pstrokaty, petry.

Пѣжина, -ы, ж. zdr. пѣвица, -а, okrę-
гла plama na białej sierci.

Пѣна, -ы, ж. pianka || мина, minowina,

mus na trunkach. Стекланая пѣна, żu-
żel szklisty.

Пѣнистый, pienisty, pieniający się, musa-
jący.

Пѣнить, pienić, zapieniać; || Пѣниться,
pienić się, musować.

Пѣние, -я, n. śpiewanie; || śpiew; || pia-
nie (koguta).

Пѣнна, -и, ж. kożuszek na śmietance lub
na innéj jakiejś cieczy; || Zool. piegża (pta-
szek); || Min. морская пѣнна, piana mor-
ska, pianka.

Пѣнновыи, Min. z piany morskiej. Пѣн-
новая труба, fajka z piany morskiej.

Пѣнникъ, -а, m. okowita, wódka naj-
czystsza; || Bot. klejowiec (roślina); | Kuch.
mleczne jedzenie z przetopionych kożusz-
ków (ze śmietanki).

Пѣнность, -и, ж. pienistość, musowanie się
Пѣнный, pienny, pieniający się. Пѣнное
вино, wódka najczystsza, об. Пѣннѣя.

Пѣночка, -и, ж. zdr. об Пѣнна.

Пѣсельникъ, -а, m. śpiewak, śpiewający
w chórze (pieśni ludu).

Пѣсенка, -и, ж. zdr. piosnka, piosnecz-
ka.

Пѣсенникъ, -а, m. umiejący pieśni śpie-
wać; || zbiór piosnek, książka z pieśniami.

Пѣсенница, -ы, ж. umiejąca pieśni śpie-
wać.

Пѣсенный, pieśniowy, od pieśni.

Пѣснопѣвецъ, -вца, m. pieśniotwórca,
psalmista (król Dawid).

Пѣснопѣние, -я, n. Kość. śpiew treści
duchownéj; || wiersz liryczny.

Пѣснотворство, -а, n. pieśniarstwo, dar
tworzenia pieśni.

Пѣснь, -и, ж. pieśń, hymn; || пѣснь пѣ-
сней, pieśń nad pieśniami (Salomona).

Пѣсня, -и, ж. zdr. пѣсенка, piosnka, pio-
снeczka, śpiewka. * Это ещё долгъ пѣсня,
na to długo jeszcze trzeba czekać, Пер-
вую пѣсенку зардѣвшись спѣть, Przysł.
rozczątek zawsze jest trudny.

Пѣстованіе, -я, n. piastowanie, pielę-
gnowanie.

Пѣствовать, piastować, pielęgnować.

Пѣстунъ, -а, m. piastun.

Пѣстунья, -ньи, ж. Prow. piastunka.

Пѣтель, -а, m. Kość. Sł. kogut, об. Пѣ-
тухъ.

Пѣтухъ, -а, m. kogut, kur. Индѣйскій
пѣтухъ, indyk, jęдор (samiec). * Вста-
вать съ пѣтухами или до раннихъ пѣту-
ховъ, wstawać nad ranem.

Пѣтушиться, pysznie stapać, grzebieć,
podnosić, pysznym a nadętym być, pysz-
nić się, kokoszyć się; || * gniewać się.

Пѣтушище, -а, m. kogucisko.

Пѣтушій, kogoci. || Bot. пѣтушій грѣбо-
шонъ, szelązek. Пѣтушья голубна, ро-
круза глуха, nieparząca.

Пѣтушки, -овъ, m. mn. Bot. trsewilk,
obuwik (zielen).

Пѣтушникъ, -а, *m.* *Bot.* *gnidosz (roślina).*
 Пѣтушонъ, шна, *m. zdr.* kogutek, kogucik; || морской пѣтушонъ, ptak bitny (*gatunek czajek*).

Пѣть, пѣвать, śpiewać, opiewać, głosić, stawić; || пѣа (o koguciu); || Пѣться, być śpiewanym. || Пѣть молебень, śpiewać Te Deum, hymn dziękczynienia. Овидій пѣлъ любовь, Owidjusz opiewał miłość. * Онъ поётъ одну и ту же пѣсню, wiesznie powtarza to samo. * Онъ Лазаря поётъ, cienko śpiewa, ukrywa się pod płaszczukiem pokory. * Теперь онъ другое поётъ, inaczej teraz śpiewa, spuszczył z kwinty.

Пѣхота, -ы, *ż.* piechota, infanterja.

Пѣхотинецъ, -нца, *m.* żołnierz pieszy, piechur.

Пѣхотный, piechotny, pieszy.

Пѣхододецъ, -дца, *m.* człowiek pieszy, piechotą chodzący.

Пѣходна, -и, *ż.* piechotą chodząca.

Пѣходный, pieszy. Пѣходная дорога, ścieżka, droga przeznaczona dla idących. Пѣходный мостикъ, mostek, kładka dla przechodzących.

Пѣходня, -и, *ż.* chodnik (*na moście*).

Пѣходство, -а, *n.* chodzenie pieszo.

Пѣходъ, -а, *m.* pieszo idący.

Пѣхонь, *psk. zdr. ob.* Пѣхонь.

Пѣшій, pieszy, piechotny.

Пѣшка, -и, *zdr.* пѣшечка, *ż.* pieszek, piónek, chtopek (*w grze szachowej*); || warcab, dama w warszabach; || * człowiek zaden, zero, nulla; || математическая пѣшка, zagadka matematyczna. * Пѣшки точить, brednie prawić.

Пѣхонь, *psk.* pieszo, piechotą.

Пѣшнй, -й, *ż.* drąg żelazny, dzwignia.

Пяденца, -ы, *ż.* g sienia drzewna (*owad*).

Пяденный, stanowiący пядь (*miarę pędzi*).

Пядень, -дени, Пядь, -и, *ż.* пядь, miara pędzi. * *Przysł.* Будь онъ хоть семи пядей во лбу, и тогда ему не успѣть въ стою, niech będzie mądry jak Salomon, i wtedy nie pójdzie mu to dobrze.

Пяление, -ия, *n.* napinanie, naciąganie, rozciąganie. Пяление глазь, wlepianie, wytrzeszczanie oczu.

Пялечный, krosienny, krosienkowy.

Пялить, напинаць, rozпинаць, naciągaць, rozciągaць, wyciągaць; || wytrzeszczać, wlepiaць (*oczy na kogo*); || Пяляться, wspinaць się, podnosić się. *Imś b.* пяленный, наплету, rozплету, naciąгнуьты i t. d.

Пяль, -а, *n.* laska lub deska, na której naciągają (*np. skóre*). Пялы, -я, *m.* naciągало, narzędzie do naciągania.

Пяльцы, -лецъ, *mn.* krośna, krosienka.

Пясликъ, *ob.* Паслёнь.

Пятъ, -ы, *ż.* pięta; || *Archit.* каміоъ w аркадзі wystający над inne i засынающу рѣкколе аркады. Гнаться по пятъ,

ob. Гнаться. * Ходить за кѣмъ по пятъ, ісć tuż за kim.

Пятанъ, -а, *m.* piąтак, pieniąдз мiedziany pięciokopiejkowy.

Пятачень, -чна, *m.* piątaczek, pieniąдз srebrny pięciokopiejkowy.

Пятаный, *ob.* Пятикопеечный.

Пятерникъ, -а, *m.* pięć na jeden funt (*o świecach*); || pięć sążni długości i pięć wierszków średnicy (*o belkach*); || nić lub sznur pięciodrutowy; || gwicht pięciofuntowy.

Пятиричный, — пятиричное число, liczba pięć, piątka.

Пятёрна, -и, *ż.* piątka (*w kartach*).

Пятерной, z pięciu równych części składający się.

Пятернй, -й, *ż.* liczba pięć; || u ręki pięć palców razem.

Пятеро, pięcioro.

Пятёрочнй, -и, *ż. zdr. ob.* Пятёрна.

Пятовёрстный, pięciowiorstowy.

Пятиглавный, o pięciu kopułach (*o kościele*).

Пятигранникъ, -а, *m.* Mat. pięciogran, pięciokąt.

Пятигранный, pięciograniasty, pięciokątny.

Пятигривенный, mający wartość 50 kopiejek.

Пятидесятилетіе, -ия, *n.* pięćdziesięciolecie, przesiąg czasu pięćdziesiątletniego. Пятидесятилетний, pięćdziesiątletni, pięćdziesięcioletni.

Пятидесятникъ, -а, *m.* pięćdziesiątnik, dowódzca 50 ludzi.

Пятидесятница, -ы, *Kośc.* Zielone Świątki, Zesłanie Ducha Świętego.

Пятидесятый, pięćdziesiąty.

Пятиднѣвный, pięciodniowy, pięciodzienny.

Пятижённый, *Bot.* należący do klasy roślin pięciolupkowych.

Пятижёнство, -а, *n.* *Bot.* klasa roślin pięciolupkowych.

Пятижённйе, -ия, *n.* *Kośc.* pięcioro ksiąg Mojżeszowych.

Пятикопеечникъ, -а, *m. ob.* Пятанъ.

Пятикопеечный, przedający się po 5 kopiejek.

Пятилиственный, -а, *m.* *Bot.* pięciolist, pięćperst, pięciornik ziele.

Пятльна, -и, *ż.* pięć lnu składający się z pięćdziesięciu garśc.

Пятилетіе, -ия, *n.* pięćlecie, czas pięćlecie.

Пятилѣтній, pięćlecie.

Пятимужний, *Bot.* pięciopięcikowy.

Пятимужство, -а, *n.* *Bot.* klasa roślin pięciopięciowych.

Пятимьсячный, pięćmiesięczny.

Пятина, -ы, *ż.* piąta część czego; || *Star.* jedna piąta część dziedziny Nowogrodzkiej.

Пятинна, -и, *ż.* motek nici składający się z pięciu pasem.

Пятипóльный, — пятипóльное сѣльское хозяйство, podział pól na pięć części celem kolejnej ich uprawy.

Пятипроцѣнтный, pięć procentowy.

Пятирублѣвый, pięciorublowy.

Пятисóтый, pięciostny.

Пятистóпный, pięciomiarowy (*wiersz*).

Пятистрóнный, pięciostróenny, o pięciu strónach.

Пятить, popiątć, cofać, cofnąć, posuwać, posunąć w tył; || Пятиться, cofać się, posuwać się w tył. *Imśl. b.* пяченый, cofnięты, posunięты w tył.

Пятигóльный, -а, *Mat.* pięciokąt.

Пятигóльный, pięciokątny.

Пятифунтовинь, -а, *m.* gwicht pięciofuntowy.

Пятифунтовóый, pięciofuntowy.

Пятна, -и, *ж. zdr.* piętno, piątka, ob.

Пятá. * Душá ушла въ пятки, об. Душá.

Пятнадцатипóечный, mający wartość 15 kopiejek.

Пятнадцатый, piętnasty.

Пятнадцать, piętnaście.

Дáйте ему пятнадцать рублѣй, dajcie mu piętnaście rubli. Дáйте ему рублѣй пятнадцать, dajcie mu z piętnaście rubli.

Пятнáние, -ия, *n.* piętnowanie, cechowanie; || * osławianie, czernienie.

Пятнáть, piętnować, cechować; || *osławiać, czernić; || Пятнáться, być piętnowanym, cechowanym. *Imśl. b.* пятнанный, piętnowany, cechowany.

Пятница, -ы, *ж.* piątek. Страстнáя пятница, wielki piątek.

Пятничать, *Gmin.* poświęć w piątki.

Пятничныи, piątkowy.

Пятно́, -а, *n.* piętno, plama. Родимое пятно́, blizna, plama przyrodzona, znak, z którym się rodzi dziecko, mysz.* Это́тъ поступокъ бóдетъ ему въ члнмъ пятно́мъ, ten postępek zawsze będzie go hańbić, plamić.

Пятный, piętowy, od pięty.

Пятнышко, -а, *n. zdr.* plamka, plameczka.

Пятóнь, -тнá, *m.* pięć sztuk czego; || *Kośc. Sl.* piątek.

Пятóчень, -чка, *m. zdr., об.* Пятóнь (*w 1-ym znaczeniu*).

Пяточна, -и, *ж. zdr.* piętka, mała pięta.

Пяточныи, об. Пятный.

Пятый, piąty. Двѣ пятыхъ, dwie piąte (domyśla się części). Пятый часъ, po czwartej (*godzinie*). Въ началѣ пятого, zaraz po czwartej (*godzinie*). Въ исходѣ пятого, przed piątą. Четверть пятого, kwadrans na piątą. Въ пятыхъ, po piąte. * Разсказа́ть черезъ пятое въ десятое, об. Десятый.

Пятыйнадесять, об. Пятнадцатый.

Пять, -и, pięć.

Пятьдесять, pięćdziesiąt. Это стоить пятьдесять рублѣй, to kosztuje pięćdzie-

siąt rubli. Это стоить рублѣй пятьдесять, ro kosztuje z pięćdziesiąt rubli.

Пятна́десять, об. Пятна́дцать.

Пятьсо́ть, pięćset.

Пятьб, pięć razy.

Пячение, -н, *n.* cofanie.

Р.

Р wymawia się jak polska głoska R. Dawna nazwa téj głoski руи (*ry*).

Раба́, -ы, *ж.* niewolnica, służebnica.

Рабо́лѣние, -ия, *n.* służalstwo, niewolnicze przywiązanie się do czego, podłość, nikczemność.

Рабо́лѣнно, *psk.* służalczo, niewolniczo, podle, nikczemnie.

Рабо́лѣнность, -и, *ж. об.* Рабо́лѣние.

Рабо́лѣнный, służalczy, niewolniczy, podły, nikczemny.

Рабо́лѣство, -а, *n. об.* Рабо́лѣние.

Рабо́лѣствовáние, -ия, *n. об.* Рабо́лѣние.

Рабо́лѣствовáть, zniżać się, poniżać się, czołgać się, podlic się.

Рабо́та, -ы, *ж.* robota, praca, trud; || dzieło, płód umysłowy. Рабо́та на уро́нь, robota na sztukę (*bez względu na czas*).

Чѣрная рабо́та, gruba robota. Египетская рабо́та, ciężka i długa praca. Земляная рабо́та, wysypywanie gruntu, drogi, sypanie grobli, robota grabarska, łopatawa, kopana, ziemna. Килóвая рабо́та, robota kilifowa czyli łapania. Кирóчная или боева́я рабо́та, robota klino-młotowa czyli rąbania. Порохóстрѣльная рабо́та, robota strzelana. Фашинная рабо́та, robota faszynowa. Дерновáя рабо́та, robota darniowa. Кузнечная рабо́та, robota kowalska. Крóвельная рабо́та, robota blacharska. Слѣсарная рабо́та, robota ślusarska. Печнáя рабо́та, robota zduniska. Малýрная рабо́та, robota malarska.

Рабо́та по перестройкѣ, robota rekonstrukcyjna. Рабо́та нъ поддержкѣ здáния, robota konserwacyjna (*bulynku*). Пóтолкоустýпная рабо́та, *Górn.* odbudowa wschodowa, odwrotna lub wznosząca się, czyli stropowa. Почвоустýпная рабо́та, odbudowa wschodowa, prosta lub spuszcza-

jąca się, czyli spagowa. Катóрная рабо́та, ciężka robota. Безплáтная рабо́та, darmocho. Пѣшая рабо́та, robocizna piesza.

Рабо́таніе, -ия, *n.* robienie, pracowanie. Рабо́тать, рабо́тывать, robić, pracować.

Рабо́тишка, -и, *ж. rog.* licha robota, niewielka praca.

Рабо́тливый, pracowity.

Рабо́тникъ, -а, *m.* wyrobnik, robotnik, pracownik; || parobek.

Работница, -ы, *ж.* robotnica, pracownica.

Работничій, robotniczy.

Работывать, *об.* Работать.

Работящій, pracowity.

Рабѣчій, roboczy, od roboty; || wyrobniczy; || robotny, pracowity.

Рабѣчій, -аго, *м. об.* Работникъ. Рабѣчій на рѣчныхъ судахъ, *flis.* Рабѣчій оъ копны, kopiarz, kopczarz (*robotnik od gabiący pewną ilość dni za wyznaczone mu w korach zboże*). Рабѣчій въ мастерскихъ, warsztatowy. Рабѣчій классъ, klasa wyrobnicza. Рабѣчій день, dzień roboczy. Рабѣчій крестьянинъ, pracowity włościanin. Рабѣчій домъ, dom zarobkowy, dom roboczy, dom poprawy. Рабѣчая лошадь, koń roboczy, fernalski. Рабѣчій стѣликъ, stolik do roboty.

Рабѣчая, -ей, *ж. об.* Мастерская; || pracownia, warsztat.

Рабски, *пск.* niewolniczo.

Рабскій, niewolniczy.

Рабство, -а, *н.* niewola, jarzmo, służebność.

Рабствовать, zostawać, być w niewoli; || *об.* Раболѣтствовать.

Рабъ, -а, *м.* niewolnik, człowiek w niewoli żyjący; || *Косц.* Sł. służebnik, służący.

Рабынинъ, -а, *м. Star.* syn niewolnicy.

Рабыня, -и, *ж. об.* Раба.

Раввинскій, rabiniczny, rabiński.

Раввинистъ, -а, *м.* rabinista.

Раввинъ, -а, *м.* rabin, nauczyciel żyдоу-вкi.

Равдуха, Равдужный, *об.* Ырха, Ирховый.

Равелинъ, -а, *м. Fort.* rawelin, окоп zewnętrzny (*w pił księżyca*).

Равендунъ, -а, *м.* płótno żaglowe.

Равендучный, z płótna żaglowego zrobiony.

Равенство, -а, *н.* równość, jednakość.

Равнѣние, -ія, *н.* zrównanie, spłaszczenie, układanie, ustawienie do równi, pod równią, poziomowanie; || wyprostowanie, wyciągnięcie pod linią prostą, pod sznur.

Равнѣнно, равнѣхонью, равнѣшенью, *з. и. н.* równiuteńko, równiuchno, *об.* Равно и Ровно.

Равнина, -ы, *ж.* równina, płaszczyna.

Равно, *пск.* równo, równie, zarówno, w równi, jednakowo, tak samo, toż samo. Я люблю равно всѣхъ моихъ дѣтей, lubię jednakowo wszystkie moje dzieci. Онъ заботится обо мнѣ, а равно о моихъ дѣтяхъ, troszczy się o mnie, również i o moichъ dzieciachъ. Это для меня всё равно, to dla mnie wszystko jedno.

Равноапѣстольный, Равноапѣстольскій, równoapostolom.

Равнобѣдренный, *Mat.* równopamienny (*trójk. t*).

Равнобѣннй, равнобѣннчнй, *Mat.* równoboczny (*trójkat*).

Равноврѣменность, -и, *ж.* Mech. jednoczesność.

Равноврѣменный, *Mech.* jednoczesny, odbywający się w równym przeciągu czasu.

Равновѣсье, -ія, *н.* równowaga. Привести въ равновѣсье, postawić w równowadze.

Равновѣсно, *пск.* z równowagą.

Равновѣсный, równoważny.

Равнодѣнственникъ, Равнодѣнникъ, -а, *м. Geogr.* równik, ekwator.

Равнодѣственный, równikowy, тучащя się równика; || тучащя się porównania dnia z nocą.

Равнодѣствие, -ія, *н. Astr.* porównanie dnia z nocą, przesilenie dnia z nocą.

Равнодушье, -ія, *н.* obojętność, oziębłość.

Равнодушно, *пск.* obojętnie, oziębło.

Равнодушный, obojętny, oziębły.

Равнозначный, synonimiczny.

Равнолѣтне, -ія, Равнолѣтность, -и, *ж.* równoletność.

Равнолѣтний, równoletni, równego wieku będący.

Равнолѣтно, *пск.* równie, podobnie, także.

Равнолѣтность, -и, *ж.* jednakowość, równość, proporcjonalność, stosunkowość.

Равнолѣтный, jednakowy, równy, proporcjonalny, stosunkowy.

Равнообразье, -ія, *н.* jednostajność.

Равнообразно, *пск.* jednostajnie.

Равнообразность, -и, *ж.* jednostajność.

Равнообразный, jednostajny.

Равноотстоящій, *Mat.* równooddalony.

Равноправный, równe, jednakowe prawo mający do czego.

Равносиліе, -ія, *н.* równa siła, równa mający do władza.

Равносілный, równomocny.

Равносторонній, *Mat.* równoboczny.

Равностойщій, равнѣй wartości, wynoszący tyleż.

Равность, -и, Равнотѣ, -ы, *ж.* równość, zgodność w czѣm, podobieństwo.

Равноугѣльность, -и, *ж.* *Mat.* równość kąta.

Равноугѣльный, równokątny.

Равноцѣнно, *пск.* равнѣй, jednakowej wartości.

Равноцѣнность, -и, *ж.* równocеннось, równowartość czego.

Равноцѣнный, равнѣй, равнѣй wartości, wynoszący tyleż.

Равный, равнѣй, jednakowy, podobny, takiż, tegoż rodzaju.

Равняние, -ія, *н.* zrównywanie.

Равнять, равнаць, zrównywać, układać do poziomu; || porównywać (*kogo z kim*); || wyciągać pod linią prostą, pod sznur, prostować; || Равняться, равнаць się z kim; ||

буѣ równanym, układanym do poziomu; || *Woj.* stawak szeregim.

Рáди, (*przyjm.* rzadzący *przyр.* 2-gim), dla. **Сего рáди, тогó рáди**, dla tego to, w tym to celu, z тѣй przyczyny, przeto, **прæзæ со.** **Чегó рáди**, dla tego, z тѣй przyczyny. **Егó простили рáди егó мóлодóсти**, przebaczone mu przez wzgląd na jego młodość. **Прóсить Христá рáди**, żeбраć, прóсить jałmużny. **Рáди Бóга, для Вóга**, na miłość Boską.

Рáдивость, -и, *ж.* gorliwość, pilność.

Рáдиво, *psk.* gorliwie, pilnie.

Рáдивый, gorliwy, pilny.

Рáдикáль, -а, *т.* radykalista; || *Mat.* znak pierwiastkowy (V).

Рáдинальнó, *psk.* radykalnie, w źródle, z gruntu, sięgając samychże zasad.

Рáдикáльный, radykalny, pierwiastkowy, zasadniczy, sięgający samych zasad.

Рáдинсь, -а, *т.* *Mat.* pierwiastek, *об.* Körnen.

Рáдись, **Рэдись**, -а, *т.* **Рэдисна**, -и, *ж.* radysa, rzodkiewka.

Рáдиомѣтръ, -а, *т.* *об.* Лучемѣръ.

Рáдиусь, -а, *т.* *Mat.* promień (kóła).

Рáдованіе, -іа, *н.* radowanie się, radość.

Рáдовать, **обráдовать**, sprawiać, sprawiać komu radość, cieszyć, pocieszyć; || **Рáдоваться** (чему), radować się, cieszyć się (и czego). *Imst. b.* обрадованный, uradowany, ucieszony.

Рáдоница, -ы, *ж.* wtorek pierwszego tygodnia по Wielkiej Nocy, kiedy wyznawcy Kościoła Prawosławnego przychodzą на сментарз і над могилami swoich krewnych śpiewają pieśni Wielkanocne.

Рáдостно, *psk.* radosnie, wesoło.

Рáдостный, radosny, wesoły.

Рáдость, -и, *ж.* radość.

Рáдуга, -и, *ж.* tęcza.

Рáдушникъ, -а, *т.* *Min.* feldszpat (kamień).

Рáдушный, tęczyowy; || w tęczę, w kóлогу tęчы. **Рáдушный камень**, *об.* Рáдушникъ.

Рáдушіе, -іа, *н.* otwartość, uprzejmość, serdeczność, dobroduszość, życzliwość.

Рáдушно, *psk.* otwarcie, uprzejmie, serdecznie, dobrodusznie, życzliwie.

Рáдушный, otwarty, uprzejmy, serdeczny, dobroduszny, życzliwy.

Рáдь, rad czemu, kontent z czego, zadowolony; || **готów до чего, готowy.** **Каиъ я радъ вась встрѣтити**, cieszę się z tego, że рана спотыкам. **Онъ очень радъ этóму случаю**, онъ bardzo jest zadowolony z тѣй okoliczności. **Онъ рáдь умерѣть за отѣчество**, rad umrzeć за ojczyznę. **Я радъ стараться**, rad jestem starać się. **Рáди стараться**, chętnie będziemy się starać.

Рáдніе, -іа, *н.* staranie, staranność, żarliwość, gorliwość, pilność.

Рáдѣтель, -а, *т.* żarliwiec, żarliwy skronnik.

Рáдѣтельница, -ы, *ж.* żarliwa, gorliwa (kobieta).

Рáдѣть, **порадѣть** (о чѣмъ, о комъ чему), starać się (o co), dbać (o co), przykładać się (do czego).

Рáеиъ, *przyр.* dr. **раи́на**, *Opt.* przyrządek, szkielek; || *Anat.* tęcza naokoło źrenicy oka; || pudełko ze szklami i z obrazkami, optyka; || *Teatr.* paradyż.

Рáждáть (*Gmin.* **раи́ать**), **родить**, **родzić**, **porodzić**, odbywać, odbyć **полог**, **urodzic**, **powić**, **wydać** на świat (*dziecko*); || **wydawać**, **wydać** (*np. plody*); || **sprawiacь**, **sprawić**, **zrobić**; || **Рáждáться**, **rodzić** się, **powstawać**, **przychodzić** на świat. **Эта землі́ выпáхана, ничегó не родитъ** (на ней ничегó не родится), ten grunt jest wycieńczony, nic nie wydaje. **Онá умѣ не раи́ать**, она już przestała rodzić dzieci.

У мени́ родилась счастливая мысль, szczęśliwa myśl przyszła mi do głowy. **Каиъ мать родилá**, w го́лым, w nagim stanie, bez żadnego przykrycia. *Imst. b.* рождѣнный, zrodzony, urodzony i t. d.

Рáзбáвлять, **разбáвить**, **rozrabiacь**, **rozrobić**, **rozpuszczać**, **rozpuścić** co (*w płynie jakiém*), **rozmięszać**, **rozpuścić**, **rozтворzyć**; || **Рáзбáвливаются**, **быć** **rozrabianым**, **rozpuszczаным** i t. d. *Imst. b.* **разбáвленный**, **rozrobiony**, **rozpuszczony** i t. d.

Рáзбáвливаются, **разболѣться**, **silniejъ** **zaczynać** **boleć**; || **rozchorować** się, **roznieмóдъ**. **У мени́ голо́вá разбáливается**, **глова** **zaczyna** **mi** **silniejъ** **boleć**.

Рáзбáлывать, **разболтáть**, **rozbełtać**, **rozlać** **co** **czѣм**, **rozmięszać**; || **rozgłaszać**, **rozgłosicь**, **trábić**, **roztrábić**. *Imst. b.* **разбóлтанный**, **rozmięszany** i t. d.

Рáзбáвлять, **разбить** (*cz. przysz.* **разобью**), **тлúc**, **potлúc**, **stлuc**, **rozbijacь**, **rozbić**; || **rozbijacь**, **rozproszyć**; || **rabować**, **zrabować**; || * **zmięszać** **kogo**, **zbić** **z** **sztychu**; **przerwać**, **zerwać**, **wstrzymać**; || **Рáзбáвляться**, **тлuc** **się**, **rozbiacь** **się**; || **быć** **rozбитым**, **rozproszаным**. **Рáзбитъ** **на** **голову**, *об.* **Нáголову**. **Обозы** **разбили** **дорóгу**, **гзед** **прæжездáющихъ** **вóзов** **попсу** **дорóгу**.

Рáзбитъ **пáлáтну**, **rozpiacь** **namiot**. **Рáзбитъ** **лáгерь**, **станáць** **oboziem**. **Сапоги** **тѣсны**, **ихъ** **надó** **разбитъ**, **бóту** **въ** **ciasne**, **trzeba** **je** **rozciągnáć**. **Рáзбитъ** **завáль**, *Med.* **odetkać**, **otworzyć** (*zatkane kanały*). **Тарелка** **разбилась**, **talerz** **stłukъ** **się**. **Стáнáнь** **разбился**, **szklanka** **съ** **stłuká**. *Imst. b.* **разбитый**, **potлuczony**, **stлuczony** i t. d. **Рáзбитая** **лóшадь**, **koń** **podбиты** (*który się podbił na nogi*).

Рáзбивна, -и, *ж.* **тлuczenie**, **rozbić**. **Продавать** **въ** **разбивку**, **przedawać** **czástkowo**, **szczególowo**. **Спрашивать** **въ** **разбивку** (**урóнь**), **wyгукwami** **слухáć** (*lekcię*).

Разбивной, **Разбивочный**, **rozdzielny**, **даjący** **ся** **розлáчь**, **czástkowy**. **Разбивной** **фунтъ**, **збиór** **мiedzianych** **kubków** **wchodzácych** **jedен** **w** **друки** **i** **станови́** **cych** **фунт** **на** **wáгę**.

Разбивчивость, uleganie stłuczeniu się, kruchość, nietrwałość.

Разбивчивый, ulegający stłuczeniu się, kruchy, nietrwały; || z trudnością rozczyniany, rozrabiany (o mące).

Разбирание, -ия, *n.* rozbieganie, rozkładanie; || roztrząsanie; || zwalenie.

Разбиратель, -я, *m.* rozbiegacz, roztrząsacz.

Разбирательство, -а, *n.* roztrząsanie, dyskusja. **Разбирательство дѣла**, przedmioty sporu administracyjnego, instrukcja sprawy.

Разбирать, **разобрать**, **розвалать**, **розвалить**, **розбирать**, **разобрать** (na części), rozłożyć; || rozkupić (towary); || wyczytać, oddecyfrować, rozwikłać; || rozbiierać, roztrząsać, rozważać, rozpatrzyć się w czym, rozwikłać co; || analizować, rozkładać; || **Разбираться**, być rozwalanym, rozbiieranym, rozkładanym i t. d. **Разобрать стѣну**, rozwalić mur. **Разобрать машину**, **часы**, **ружьё**, **разобрать machine**, zegar, broń. **Разобрать деревянный домъ**, **разобрать** na części dom drewniany. **Всѣ товары разобраны**, wszystkie towary są rozbrane, rozkupione. **Я не разберу этого почерка**, nie mogę wyczytać tego pisma. **Если хорошо разобрать это дѣло**, jeżeli dobrze rozważyć tę sprawę. **Я не разберу этого дѣла**, nie mogę rozwikłać tej sprawy. **Разбирать нѣгю**, rozbiierać, roztrząsać krytycznie dzieło jakie, zdawać o niem sprawę. **Разобрать бумаги** (лежащія въ беспорядкѣ), uporządkować papiery. **Его разбираетъ досада**, **зависть**, **злоба**, **завидь** go dręczy. **Хмель разбираетъ его**, muż mu się chmielem zagrzewa. **Дѣло ещё разбирается судомъ**, sprawa ta jeszcze jest rozpatrywana w sądzie. *Imś. b.* разобраный, rozwalony, rozbrанны, rozłożony i t. d.

Разбитой, żywy, rzeski, ruchomy, zwinny, zwrotny, rozgarniony, rozwiązły. **Разбитой паренъ**, zuch, zuchwalec.

Разбить, *ob.* **Разбивать**.

Разбланиваться, zrobić się knaбnym, nie słuchać, rozwrzeszczać się.

Разбогатѣть, *ob.* **Богатѣть**.

Разбродиться, набраться odwagi.

Разбой, -боя, *m.* rozboj, rozbojstwo, rabunek. **Морской разбой**, rozbojnictwo morskie.

Разбойникъ, -а, *m.* zbójca, rozbojnik, rozbojca, rabuś, łotr. **Морской разбойникъ**, rozbojnik morski, korsarz; || *Orniś.* шевка (ptak morski).

Разбойница, -ы, *ż.* rozbojniczka.

Разбойничанье, -нья, *n.* *ob.* **Разбойничество**.

Разбойничать, trudnić się rozbojem, rozbojstwo czynić, rozbijać, rabować. **Разбойничать на морѣ**, **розбиаць на морзу**.

Разбойнически, *psk.* rozbojniczo, jak rozbojnik, jak rozbojniczy.

Разбойнический, rozbojniczy, rozbojczy. **Разбойничество**, -а, *n.* rozbojnictwo, rozbojstwo.

Разбойничий, *ob.* **Разбойнический**. **Разбойничья шайка**, banda rozbojników. **Разбойничье судно**, statek rozbojników morskich.

Разболтать, *ob.* **Разбалтывать**.

Разболѣться, *ob.* **Разбалчиваться**.

Разборна, -и, *ż.* sortowanie; || *ob.* **Разбирание**.

Разборный, rozbiernalny, składany.

Разборчиво, *psk.* ogłędnie, rozsądnie; || wybrydnie.

Разборчивость, -и, *ż.* ogłędność, rozsądek, rozeznanie; || wybrydność, przebieganie, wymyślność.

Разборчивый, ogłędny, rozsądny, roztropny; || wykintny, wymyślny, trudny w wyborze, wybredny, wymagający. **Разборчивый вносъ**, wykintny gust. **Онъ разборчивъ въ нушаняхъ**, on jest wybredny w jedzeniu. **Разборчивая невеста**, panna na wydaniu wybredna w wyborze męża.

Разборъ, -а, *m.* wybór, wybieranie, wybieranie; || różnica, rozróżnienie, rozeznanie; || sprzedaż, odbyt, pokup; | gatunek; | rozbiór, roztrząsanie; || analiza, rozbiór, krytyka. **Сдѣлать разборъ между нѣгями**, zrobić wybór w ksiązkach. **Безъ разбора**, bez różnicy. **Съ разборомъ**, rozsądnie, roztropnie, ogłędnie. **На зтотъ товаръ большій разборъ**, ten towar ma wielki odbyt. **Карты перваго разбора**, karty pierwszego gatunku. **Разборъ дѣла**, załatwienie sprawy. **Разборъ тѣмбнаго дѣла**, rozbiór procesu sądowego. **Грамматический, критический разборъ**, rozbiór gramatyczny, krytyczny, recenzja. * **Придти въ черновъ нь шапочному разбору**, przyjść do kościoła kiedy msza kończy się. * **Я знаю его только по шапочному разбору**, znam go tylko z widzenia.

Разботѣлый, opasły, otyły.

Разботѣть, stać się opasłym, otyłym.

Разбраживаться, zaczynać ledwie chodzić po chorobie; || fermentować, robić (o płynach w fermentacji), burzyć się; || rozchodzić się w różne strony, rozszypować się, rozproszyć się.

Разбранить, wyłajać, wybuzować; ||

Разбраниться, pokłócić się.

Разбрасывать, **разбросать**, **разбросить**, rozrzucać, rozrzucić, porozrzucać, rozwalić, rozwalić; || **Разбросать на вѣтеръ**, roztrwonić, rozrzucić; || **Разбрасываться**, być rozrzucanym. *Imś. b.* разбросанный, rozrzucony.

Разбрата́ться, **розбратаць** się, **розбратъ** z kim uczynić, poróżnić się z kim.

Разбрестися, **Разбрестись**, *ob.* **Разбраживаться** (w ostatniem znaczeniu).

Разбродиться, *ob.* **Разбраживаться**.

Разбрѣдъ, -а, *m.* rozsyпка, rozproszenie. Всѣ люди въ разбрѣдѣ, wszyscy ludzie (*śladzy*) rozbiegli się w różne strony.

Разбросать, разбросить, *об.* Разбрасывать.

Разбрызгивать, разбрызгать, разбрызгивать, rozpryskiwać, rozpryskać, rozprysnąć; || **Разбрызгиваться**, być rozpryskiwanym. *Imśl. b.* разбрызганный, разбрызнутый, rozprysnięty.

Разбрюзжаться, mruzyć pod nosem, odburkiwać, burczyć.

Разбужать, Разбуждать, разбудить, budzić, rozbudzać, rozbudzić, obudzać, przebudzać, obudzić. *Imśl. b.* разбужденный, разбуженный, przebudzony, obudzony.

Разбухать, разбухнуть, пęcznić, napęcznić.

Разбухлый, napęczniały.

Разбухнуть, *об.* Разбухать.

Разбуяниться, narobić natasu.

Разбѣгаться, разбѣжаться, rozbiegać się, rozbieść się, iść, pójść w rozsyпkę, pierzchać, pierzchnąć; || **розпѣдаться** się, rozpędzić się, rzucić się, rzucić się do czego. При первомъ нападѣннн непріятельскнй отрядъ разбѣжался, за первымъ атаккнмъ неперпрыжачл pierzchnął. Онъ разбѣжался и перепрыгнулъ черезъ ровъ, rozpędził się i przeskoczył rów. Онъ разбѣжался въ цѣрковь, а службѣ уже кончилась, sunął się do kościoła, ale msza już się skończyła. У меня глаза разбѣжались, *об.* Глазь.

Разбѣгаться, rozbiegać się, szybko pędzić w różne strony.

Разбѣтъ, -а, *m.* rozped, zapęd, rozпędzenie się, rzucenie się do czego; || **мѣйсе прѣзне на осн и пояздѣвъ**, niezajęte przez piastę.

Разбѣжаться, *об.* Разбѣгаться.

Развѣзживать, развозжать, rozuzdywać, rozuzdać, rozkiełznać, rozchełznać, odwязать, odwязать lejce; || **Развѣзживаться**, rozuzdywać się, rozkiełznać się (*o lejcach*). *Imśl. b.* развѣзжанный, rozuzданы, rozkiełznаны.

Развѣничаться, udawać poważnego, kokoszć się, wynosić się.

Развѣливать, развалить, rozwalać, rozwalić, rozrzucać, rozrzucić, obalać, obalić; || **Развѣливаться**, rozwalać się, obalać się; || * **розпѣраа** się. *Imśl. b.* развѣленный, rozwalony, obalony.

Развѣлина, -ы, *ж.* rozwalina, rozwalisko, gruzu.

Развѣлистый, rozłożysty, szeroki.

Развѣлнать, -и, *ж.* rozwalanie, rozrzucanie.

Развѣль, -а, *m.* Górн. szyp w kopalni, otwór w górze; || szлар, czлар, pewny chód koński; || поchyłość brzegѣвъ u naczuń; || Mok, natłok, ciżba, tłum.

Развѣривать, разварить, rozgotowy-

wać, rozgotować; || **Развѣриваться**, być rozgotowywanym. *Imśl. b.* развѣренный, rozgotowany.

Развѣрнать, -и, *ж. об.* Развѣръ.

Развѣрной, rozgotowany, mięкко ugotowany.

Развѣръ, -а, *m.* rozgotowanie.

Развѣденецъ, -нца, *m.* mężczyzna rozведziony z żoną.

Развѣденіе, -ія, *n.* rozprowadzenie, rozłączenie, rozdzielanie; || rozpuszczenie (*woda*); || chów, hodowanie, hodowla (*bydła*); || rozkrzewienie, rozsądzenie (*roślin, drzew*); || uprawa (*tytoniu*); || **Развѣденіе моста**, rozebranie, rozsuwanie mostu; || **Развѣденіе зубьевъ** у пилы, ukośne naostrzenie zębѣвъ u piły.

Развѣденна, -и, *ж.* rozwódка, kobieta rozwiedziona z mężem.

Развѣдривать, развѣдриться, wypogadzać się, wypogodzić się.

Развѣреживать, развѣредить, rozjątrzać, rozjątrzyć, rozdrażnić, rozdrażnić (*ranę, urzód*); || **Развѣреживаться**, rozjątrzać się. *Imśl. b.* развѣреженный, rozjątrzony.

Развѣрзать, развѣрзти, *Kośc. Śl.* (Развѣрзати), rozwiergać, rozewrzeć, roztworzyć, roztworzyć.

Развѣрнуть, *об.* Развѣртывать.

Развѣрстаніе, -ія, *n.* rozkład, rozłożenie na wielu, podział na części, rozdział. **Развѣрстаніе земель**, regulacja gruntѣвъ. **Прннуднтельное развѣрстаніе земель**, rozsegregowanie.

Развѣрстна, -и, *ж. об.* Развѣрстаніе.

Развѣртывать, развѣрстать, rozdzielać, rozdzielić, rozłożyć na wielu, podzielić na części, iść do działu; || **Развѣртываться**, być rozdzielanym, rozkładanym na części, на wielu. *Imśl. b.* развѣрстаннй, rozdzielony, rozłożony na części.

Развѣртна, -и, *ж.* rozwijanie, rozwinięcie, odwianie, odwinięcie; || **отвореніе**, rozłożenie (*książki i t. p.*).

Развѣртывать, развѣрнуть, rozwijać, rozwinać, odwijać, odwinać; || **отвѣраа**, otworzyć, rozkładać, rozłożyć (*książkę i t. p.*); || **Развѣртываться**, rozwijać się, odwijać się, отвѣрааа się, rozkładać się; || **рѣкаа**, rozkwitać. **Развѣрнуть полотно**, rozłożyć płótno. **Развѣрнуть книгу, письмо**, otworzyć książkę, list. **Вѣѣ развѣрнуть колонну**, rozwinać kolumnę (wojska). **Цвѣтнн начинają развѣртываться**, kwiaty już zaczynają рѣкаа. **Этѣѣ юноша ещѣ не развѣрнулса**, ten młodzieniec jeszcze się nie rozwinął. * **Онъ развѣрнулса для прѣздннка**, z powodu święta nie żałuje worka. *Imśl. b.* развѣрнутый, rozwinęty, otwarty i t. d.

Развѣрчивать, развѣртѣтъ, rozkręcać, rozkręcić, odkręcać, odkręcić, odśrubowywać, odśrubować; || **розszerзаа**, rozszerzyć, rozprzestrzenić, rozprzestrzenić, || **Раз-**

вѣрчиваться, rozkręcać się, odkręcać się; || rozszerzać się, rozprzestrzeniać się. *Imsl. b.* развѣрченый, rozkręcony, odkręcony i t. d.

Развеселять, развеселить, rozweselać, rozweselić; || Развеселяться, rozweselać się.

Развести, об. Разводить.

Развиваніе, -ія, n. rozwijanie, rozwój. Развивать, развить (*cz. przysz.* разовью), rozkręcać, rozkręcić; || * развиваю, rozwinąć; || Развиваться, rozkręcać się; || * развиваю się. *Imsl. b.* развитый, rozkręcony, rozwinięty.

Развивна, -и, ж. об. Развиваніе.

Развивнаться, rozkwitnąć się.

Развилна, -ы, zdr. развилина, -и, ж. rozszczepienie, widełkowatość; || rosocha, rozsocha.

Развилыстый, rozsochaty, rozłożysty.

Развильять, rozgiąć.

Развинчивать, развинтить, odszrubовывать, odszrubować, odkręcać, odkręcić; || Развинчиваться, być odszrubовываемым, odkręcanym. *Imsl. b.* развинченный, odszrubowany, odkręcony.

Развираться, разовратиться, ciągle kłamać.

Развитіе, -ія, n. rozwój, rozwinięcie, rozwijanie się, wejście w szczegóły.

Развить, об. Развивать.

Развлекать, развлечь, rozwlekać, rozwlec, rozciągać, rozciągnąć, odciągać, odciągnąć od czego; || * rozrywać, rozzerwać kogo czém; || Развлекаться, mieć rozrywkę, rozrągnięcie; || być odвлеченым, odciąганым. *Imsl. b.* развлеченный, rozrągniony; || odвлечены, odciągnięty.

Развлеченіе, -ія, n. rozrywka, rozrągnięcie.

Разводитель, -я, m. об. Разводчикъ.

Разводить, развести, развѣсть, rozdzierać, rozdzielić, na wielu rozkładać, rozłożyć, rozstawić, rozstawić; || rozłączać, rozłączyć (*np. małżonków*); || rozkrzewіать, rozkrzewić, hodować, pielęgnować; || rozwodzić, rozwieść, odprowadzać w różne strony; || mieszać, зміешzać, pomiешzać со з чѣм, rozprowadzać, rozprowadzić, przymieszать со до czego, łączyć со з чѣм; || rozpuszczać, rozpuścić (*np. farbę*); || topic, stopić, rozpuszczać, rozpuścić, rozrzedzać, rozrzedzić; || Разводиться, być rozdzielanym, rozłączanym, rozkrzewіаным i t. d. Развести солдатъ по квартирамъ, rozstawić żołnierzy по kwaterach. Развести паравулъ, rozstawić warte. Разводить дерущихся, rozłączyć kłócących się. Развести муна съ женою, rozwieść małżonków. Разводить рогатый снотъ, hodować bydło. Развести мостъ, rozprowadzić most. Разводить зубья у пилы, ukośnie naostrzyć węby u piły. Развести спиртъ водою, roz-

mieszać spiritus z wodą. Оттепель развела лёдъ на рѣкѣ, odwilż rozpuściła лёдъ на rzecze. Мар. разводитъ волненіе, toczyć bałwany, kołysać się. Пароходъ разводитъ пары, statek parowy zbiera parę, rozgrzewa się. Развестись съ мужемъ, съ женою, rozwieść się z mężem, z żoną. Растенія разводятся посредствомъ семянъ, rośliny rozmnażają się przez nasiona. *Imsl. b.* разведенный, rozdzielony, rozłączony, rozwiedziony i t. d.

Разводна, -и, ж. об. Разведеніе.

Разводная, -ой, ж. prośba o rozwodzie (*małżonków*); || wyrok sądowy o rozwodzie, list rozwodowy.

Разводный, разводной; || до parady wojskowej, do przeglądu wojskowego należący.

Разводчикъ, -а, m. uprawiacz, założyciel (*np. ogrodu*).

Разводъ, -а, m. rozdawanie, porozdzіеланіе, rozkład, rozłożenie na wielu; || развод (*małżонków*); || *Woj.* parada, przegląd (*wojska*).

Разводы, -овъ, m. mn. kwiaty (*na deseni*).

Развозить, развести, развѣсть, rozwozić, rozwieść, porozwozić; || Развозиться, być rozwożonym. *Imsl. b.* развезенный, rozwieziony.

Развозиться, rozswawolić się.

Развозна, -и, ж. rozwożenie.

Развозный, rozwozowy, transportowy.

Развозъ, -а, m. об. Развозна.

Разволанывать, разволочь, rozwlekać, rozwiбчить, roznaszać, poroznaszać, roznosić, roznieść; || Разволанываться, być rozwlekanym i t. d.

Развопиться, rozplakać się, ciągle lamentować.

Разворачивать, разворотить, rozrzucać, rozrzucić, przewracać, przewrócić; || rozłupywać, połupać, rozłupać. Разворотить нучу камней, rozrzucić stos kamieni. Жаромъ разворотило доску, od gorąca deska się rozłupała. Лдомъ разворотило мостъ, лёд zerwał most. *Nicos. Gmin.* Отъ сильного ушиба у него разворотило руку, w skutek mocnego stłuczenia ręka mu nabrzmiała. *Imsl. b.* развороченный, rozrzucony, przewrócony i t. d.

Разворашивать, разворашить, rozrzucać, rozrzucić, porozrzucать, sprawić nieład; || zakłócić spokojność, wprowadzić w помешаніе. *Imsl. b.* разворошенный, rozrzucony, помешаны i t. d.

Развороваться, oddać się złodziejству.

Разворовывать, разворовать, okradać, okraść. *Imsl. b.* разворованный, okradziony.

Развратитель, -я, m. zaszczepiający zo-

zepsucie, podmawiający na rozpustę, gorszyciel.

Развратительница, -ы, *ж.* zaszczepiająca zepsucie, podmawiająca na rozpustę, gorszycielka.

Развратительный, gorszący, psujący (*обучае i t. p.*).

Развратить, *об.* Развращать.

Развратник, -а, *м.* rozpustnik.

Развратница, -ы, *ж.* rozpustnica.

Развратничать, prowadzić życie rozpustne, rozwieźć.

Развратно, *пск.* rozwieźle.

Развратность, -и, *ж.* rozpusta, rozwieźłość, zgorzenie.

Развратный, rozpustny, rozwieźлы; || przewrotnы, psujący, każący, niegodziwy.

Разврать, -а, *м.* rozpusta, zgorzenie, zepsucie obyczajów; || herezja, kacerstwo.

Развращать, развратить, psuć, zepsuć, kazić, skazić, gorszyć, zgorzyć; || Развращаться, psuć się, kazić się, stawać się rozpustным, превrotnым. *Imsl. б.* развращённый, zepsuty, skażоны.

Развращение, -я, *н.* zepsucie, skażenie.

Развращённость, *об.* Развратность.

Развиться, rozptakać się, rozbeczeć się.

Развѣчивать, развѣчить, rozжучать, rozжучуць; || Развѣчиваться, być rozжучаным. *Imsl. б.* развѣченный, rozжучzony.

Развѣючка, -и, *ж.* rozjuczenie.

Развѣ, *пск.* snadź, może, alboż, chyba *те..* Развѣ онъ не придѣтъ, alboż он не przyjdzie? Я непременно придѣ къ вамъ развѣ дождь помѣшаетъ, niezawodnie do pana przyjdę, chyba że deszcz przeskodzi.

Развѣвать, развѣять, rozwiewać, rozwiać, rozdmuchiwać, rozdmuchać, rozpedzać, rozpedzić, rozpraszać, rozproszyć, rozrzucać, rozrzuć; || Развѣваться, powiewać, bujać; || być rozpedzanym, rozpraszаным i t. d. Вѣтеръ ртвѣвалъ сѣно по лугу, wiatr rozproszył siano po łące. Вѣтеръ развѣвалъ тѣчи, wiatr rozpedził chmury. Знамена развѣваются, sztandary powiewają. *Imsl. б.* развѣванный, rozwiany, rozpedzony, rozrzucony i t. d.

Развѣдать, *об.* Развѣдывать.

Развѣдка, -и, *ж.* zwiedzanie, poszukiwanie; || *Górn.* kopanie, szukanie w ziemi kruszców.

Развѣдочный, używany do zwiedzenia, do poszukiwania; || używany do kopania, szukania w ziemi kruszców.

Развѣдывать, развѣдать (*о чѣмъ*), wywiadywać się, wywiedzić się, dopytywać się, dopytać się, wybadywać, wybadać; || zwiedzać, zwiedzić; || Развѣдываться (*съ чѣмъ*), żądać kłómaczenia z czego od kogo, rozprawać się z kim. *Imsl. б.* развѣданный, wywiedziony, dopyтаны, wybadаны i t. d.

Развѣчивать, развѣчить, rozwodzić, rozwieść małżeństwo; || detronizować, złożyć z tronu. *Imsl. б.* развѣчанный, rozwiedziony; || detronizowany, z'оżоны z tronu. **Развѣсистый**, rozłożysty, gałęzisty (*о drzewach*).

Развѣсить, *об.* Развѣшивать.

Развѣсь, -а, *м.* wyważenie, odważenie.

Развѣсы, -овъ, *м. mn.* gwichty oznaczonej ciężkości używane do wagi.

Развѣшивать, ртвѣсить, ważyć, odważyć, zważyć, przeważać, przeważуць; || rozwieszać, rozwiesić, rozpościerać, rozpostrzeć; || Развѣшиваться, być ważonym i t. d., rozgał zić się, zwieszać się. **Развѣсить цѣбикъ чаю на фунты**, zważyć pakę herbaty na funty. Старый вязъ широко развѣсилъ свой вѣтви, stary wiaz szeroko rozgałęził się. * **Развѣсить уши**, dać ucho czemu. *Imsl. б.* развѣшенный, odważоны, zważоны i t. d.

Развѣшивать, развѣшать, rozwieszać, rozwiesić, zawieszać, zawiesić, porozwieszać; || Развѣшиваться, być rozwieszаным. **Развѣшать картины по стѣнамъ**, porozwieszać obrazy na ścianach. *Imsl. б.* развѣшанный, rozwieszony.

Развѣять, *об.* Развѣвать.

Развѣзать, *об.* Развѣзывать.

Развѣзана, -и, *ж.* rozwiązanie, koniec, zakończenie (*dramatu, sprawy i t. p.*).

Развѣзно, *пск.* bez przymusu, zwinnie.

Развѣзность, -и, *ж.* łatwość ruchów, nieprzymuszoność, zwinność, obrotność, zręczność.

Развѣзный, niewymuszony, zwinny, obrotny, zręczny.

Развѣзывать, развѣзать, rozwiązywać, rozwiązać, odwiązywać, odwiązać; || uwalniać, uwolnić kogo; || rozstrzygać, roztrzyгnać; || Развѣзываться, rozwiązywać się, odwiązywać się; || uwalniać się, uwolnić się, pozbywać się, pozbyć się; || = **оъ нѣмъ**, odcepiać się od kogo; || być rozwiązywanym, rozstrzyганым i t. d. * **Развѣзать кому рѹни**, uwolnić kogo od jakiego zobowiązania się. * **Вино развѣзало ему языкъ**, wino zrobiło go gadatliwym.

* **Кончите вашъ сѣтъ и ризнянѣ меня**, niech pan skończy swój rachunek i kwita z nami! **Развѣзать тѣмбу**, rozstrzyгnać sprawę. **Развѣзаться съ нѣмъ**, odcepiać się od kogo. *Imsl. б.* развѣзанный, rozwiąзаны, odwiąзаны, uwolнiony i t. d.

Разгадываться, Разговляться, разговѣться, po ukończeniu postychy dni pierwszy raz używać mięsnych potraw.

Разгадка, -и, *ж.* odgadnienie, rozwiązanie zagadki.

Разгадчикъ -а, *м.* odgadujący (*np. zagadkę jaką*).

Разгадочка, -ы, *ж.* odgadująca (*np. zagadkę jaką*).

Разгадывать, разгадать, odgadывать, odgadnąć; || Разгадываться, być odgad-

ваным. *Imśl. b.* разгáданный, odgadnię-
ту.

Разгánивать, Разгоня́ть, разогна́ть (cz.
przysz. razgnóń), rozpedzać, rozpedzić.
Imśl. b. razógnанный, rozpedzony.

Разгáрь, -а, *m.* silny ogień, żar; || за-
ред. Въ самомъ разгарѣ страсти, в
первѣмъ заредіе наміѣтності.

Разгибáть, разогну́ть, разгну́ть, rozgi-
nać, rozgiąć, odginać, odgiąć, prostować,
wyprostować; || Разгибáться, rozginać się,
prostować się. *Imśl. b.* razógnутый, roz-
gięty.

Разгибнóй, rozginający się.
Разгибъ, -а, *m.* rozgięcie, rozchylanie.
Разгильди́й, -яй, *m.* wartogłów, mazgaj,
trżpiot.

Разглабóланіе, Разглабóльствие, -іа, *n.*
Kośc. Śl. rozprawianie, rozgadywanie.

Разглабóльствовать, *Kośc. Śl.* rozpra-
wiać.

Разгáнивать, разгáдить, wygładzać,
wygładzić, prasować, wyprasować; || Раз-
гáниваться, być wygładzanym, praso-
ваным. *Imśl. b.* razgláненный, wygła-
dzony, wyprasowany.

Разгáслить, *ob.* Разгáслать.
Разгáсна, -и, *ż.* rozgłoszenie, pogłoska,
głosność; || nieporozумienie. Пустить въ
разгáсну, rozgłosić.

Разгáслáтель, -я, *m.* rozgłosiciel.
Разгáслáтельница, -ы, *ż.* rozgłosiciel-
ка.

Разгáслать, разгáслить, rozgłaszać,
rozgłosić, rozpowiadać, odpowiedzieć; ||
Разгáслáться, być rozgłaszanym. *Imśl. b.*
razgláшенный, rozgłoszony.

Разгáсленіе, -іа, *n.* rozgłoszenie.
Разгáглядывать, разгáлдьть, rozpatry-
wać, rozpatrzyć, rozpoznawać, rozpoznać.

Разгáнивать, разгнои́ть, rozgnająć, roz-
gnoić, ropieć, obracać się w ropę; || Раз-
гáниваться, rozgnajać się. *Imśl. b.* раз-
гноенный, rozgnojony.

Разгнивáться, разгниться, gnić, zgnić.
Разгно́еніе, -іа, *n.* ropienie się, ropie-
ніе, rozgnojenie.

Разгнои́ть, *ob.* Разгáнивать.

Разгну́ть, *ob.* Разгибáть.

Разгнивля́ть, разгнивля́ть, gniewać, roz-
gniewać; || Разгнивля́ться, rozgniewać się.
Imśl. b. razgniwанный, rozgniewany.

Разгнивживáться, разгнивжди́ться, za-
gnieżdzać się, zagnieżdzić się.

Ризговáривать, rozmawіаć.

Розговля́ться, *ob.* Розгáвливаться.

Розговоріться, rozmówić się; || загадаć
сіе.

Разговóрно, *psk.* w kształcie rozmów,
djalogicznie.

Разговóрный, w kształcie rozmów, dja-
логiczny.

Разговóрчивость, -и, *ż.* rozmowność.

Разговóрчивый, rozmówny, lubiący roz-
mawіаć.

Разговóрь, -а, *m.* rozmowa, konwersa-
cja, rozmawianie.

Разговля́ться, *ob.* Разгáвливаться.

Разгóнисто, *psk.* rozwlekle, obszerny.

Разгóнистый, rozwlekle, obszerny.

Разгóнна, -и, *ż.* rozpedzanie, rozgánia-
ніе.

Разгóнный, w pogoń wysłany, do posy-
łania służący.

Разгóнь, -а, *m. ob.* Razógnia; || биег, jaz-
да, rozjazd, ekskursja; || *Druk.* odstępy
między wyrazami (w druku). Всѣ лошадѣ
въ разгóнь, wszystkie konie są na rozja-
zdach.

Разгоня́ть, *ob.* Разгáнивать.

Разгорáнивать, разгородіть, rozgra-
dzać, rozgrodzić, rozbierać, rozebrać ogra-
dzenie; || przegradzać, przegrodzić, sta-
wiać, postawić przepierzenie. *Imśl. b.*
razgoróженный, rozgrodzony, przegrodzo-
ny.

Разгорáться, разгорѣться, rozpalać się,
rozpalić się; [zaczерwieniаć się od ognia; ||
rozgrzewаć się, rozgrzać się, wпадаć w жа-
р, rozniecać się. * Война разгорáется,
wojna się zapaliła. У него́ зубы разго-
рѣлись на это блюдо, а́з ślinkę їyka на
widok тѣj potrawy.

Разгородіть, *ob.* Разгорáнивать.

Разгорóдна, -и, *ż.* ogrodzenie, przepie-
zzenie.

Разгорѣться, *ob.* Разгорáться.

Разгорчáть, разгорчити́ть, rozpalać,
rozpalić, rozgrzewаć, rozgrzać; || * rozja-
trzać, rozjatrzyć, gniewać, rozgniewać; ||
Разгорчáться, rozpalać się; || jatrzyć się,
gniewać się. *Imśl. b.* razgorчэнный, roz-
palony i t. d.

Разгорчэніе, -іа, *m.* rozpalenie, roz-
grzanie; || rozjatrzenie.

Разгорчити́ть, *ob.* Разгорчáть.

Разгостіться, rozgóścić się.

Разграбіть, *ob.* Разграбля́ть.

Разграбленіе, -іа, *n.* zrabowanie, obdar-
cie.

Разграбля́ть, разграбити́ть, rabować, zra-
bować, splądrować; || Разграбля́ться, być
rabowanym. *Imśl. b.* razgrabленный, zra-
bowany, splądrowany.

Разграничэніе, Разграничываніе, -іа, *n.*
rozgraniczenie.

Разграничивать, разграничить, rozgra-
niczać, rozgraniczyć; || Разграничыва́ться,
być rozgraniczanym. *Imśl. b.* разграни-
ченный, rozgraniczony.

Разграфна, -и, *ż.* papier zalinowany,
podkładany pod inny dla prostego писания.

Разграфля́ть, разграфити́ть, *ob.* Графити́ть.

Разгрéбать, разгрéс, и, разгрéсть, roz-
grzebywać, rozgrzebać; || Разгрéбáться,
być rozgrzebywanym. *Imśl. b.* разгрéбн-
ный, rozgrzebany.

Разгромить, *об.* Разгромлѣть.
Разгромлѣніе, -іа, *н.* zdruzgotanie, spustoszenie.

Разгромлѣть, разгромить, druzgotać, zdruzgotać, gruchotać, rozgruchotać; || spustoszyć, spustoszyć, niszczyć, zniszczyć; || Разгромлѣться, druzgotać się, kruszyć się i t. d. *Imśl. b.* разгромлѣнный, zdruzgotany, spustoszony i t. d.

Разгрѣнь, -а, *т.* spustoszenie, zniszczenie; || неѣад.

Разгружать, разгрузить, wyładowywać, wyładować, zdejmować ciężary; || Разгружаться, być wyładowywanym. *Imśl. b.* разгруженный, wyładowany.

Разгруженіе, -іа, *н.* *об.* Разгрузна.

Разгрузить, *об.* Разгрузить.

Разгрузна, -и, *ж.* wyładowanie, zrzucanie ciężaru, ładunku, zdjęcie z wozu i t. p.
Разгрузный, — разгрузное судно, statek do wyładowania służący.

Разгрызать, разгрызть, rozgryzać, rozgryźć. *Imśl. b.* разгрызенный, rozgryziony.

Разгрязать, разгрязнуть, obracać się obrócić się w błoto, stać się błotnistym.

Разгуливать, spacerować, przechadzać się; || * Разгуливать, разгулять, przechadzka, chodzeniem dla rozrywki rozpędzać нр. сен, smutek; || Разгуливаться, rozweselać się, stawać się bardzo wesołym, oddawać się zabawie; || wypogadzać się, wyjaśniać się. Пойду разгулять мой грусть, рѣдѣ на spacer, aby rozpędzić мой smutek. Читая разгуляя я мой сонъ, сътаѣя rozpędзиłem мой сен. Народъ разгулялся, lud oddał się zabawom. На мѣбъ разгуливается, niebo się wyjaśnia, wypogadza się.

Разгуль, -а, *т.* hulatyka, pijatyka; || hultaj, *об.* Гуляна. Народъ теперь въ разгуль, lud teraz hula.

Разгульный, rozpustny, rozwiązły (w obyczajach).

Разгулять, *об.* Разгуливать.

Раздаваніе, -іа, *н.* rozdawanie, rozdzielanie, rozdawnictwo, szafowanie.

Раздаватель, -я, *т.* rozdawca, szafarz.

Раздавательница, -ы, *ж.* rozdawczyni, udzielająca czego.

Раздавать, раздѣть, rozdawać, rozdać, rozdzielać, rozdzielić, wydzielać, wydzielić, szafować; || Раздаваться, być rozdawanym i t. d.; || rozszerzać się, rozciągać się; || rozstępować się, ustępować na bok; || rozlegać się, odzywać się, dać się słyszeć. Раздавать милостыню, rozdawać jałmużnę. Сапоги раздались, боты rozszerзиły się. Толпа раздалась, tłum rozstąpił się. Раздайтесь, пропустите меня, ustąpiе на bok, dajcie mi przejść. Изрѣдна раздавался громъ, czasami rozlegały się grzmoty. Еднугъ раздался звонъ колокола, nagle dał się słyszeć odgłos

dzwona. *Imśl. [b.* rozdанный, rozdany i t. d.

Раздѣвливать, раздавить, rozgniatać, rozgnieść, druzgotać, zdruzgotać; || Раздѣвливаться, być rozgniatanym, druzgotanym. *Imśl. b.* раздавленный, rozgnieciony, zdruzgotany.

Раздѣвливать, раздолбить, wydrąжаć, wydrążyć.

Раздѣривать, раздѣрить, rozdarowywać, rozdarować; || Раздѣриваться, być rozdarowywanym; || być bojnym на подарунки. *Imśl. b.* раздѣренный, rozdarowany.

Раздѣточный, do rozdania przeznaczony.

Раздѣтчинь, -а, *т.* *об.* Раздаватель.

Раздѣть, *об.* Раздавать.

Раздѣча, -и, *ж.* *об.* Раздаваніе.

Раздѣивать, раздвоить, rozdawać, rozdwoić; || Раздѣиваться, rozdawać się *Imśl. b.* раздвоенный, rozdwojony.

Раздвигивать, раздвигать, раздвигать, раздвинуть, rozsuwać, rozsunąć; || Раздвигаться, rozsuwać się. *Imśl. b.* раздвинутый, rozsunięty.

Раздвигина, -и, *ж.* rozsuwanie.

Раздвигной, rozsuwalny, który się łatwo rozsuwa.

Раздвинуть, *об.* Раздвигивать.

Раздвоеніе, -іа, *ж.* Раздвой, -бя, *т.* Раздвойна, -и, *ж.* rozdwojenie.

Раздвойть, *об.* Раздѣивать.

Раздѣривать, раздѣрнуть, rozsuwać, rozsunąć, odsunąć; || Раздѣриваться, być rozsuwanym, rozciągany. *Imśl. b.* раздѣрнутый, rozsunięty, rozciągnięty; || Раздѣривать, раздѣрять, szarpać, poszarpać, rozdzierać, rozedrzeć, rozrywać, rozerwać; || Раздѣриваться, być szarpanym, rozdieranym. *Imśl. b.* раздѣранный, poszarpany, rozdarty, rozerwany.

Раздѣрять, разодрать, rozdzierać, rozedrzeć, rozrywać, rozerwać, rozszarpywać, rozszarpać, roztargać; || * szarpać, trapić; || Раздѣряться, rozdzierać się, rozrywać się. *Imśl. b.* разодранный, rozdarty, rozerwany i t. d.

Раздѣбривать, *Gmin.* gadać, paplać, gawędzić.

Раздѣбары, -овъ, *mn.* *Gmin.* gadanina, paplanie.

Раздѣбрить, udobruchać, uczynić kogo добрым, łaskawym, liłościwym; || Раздѣбриться, udobruchać się, stać się добрым, łaskawym, liłościwym.

Раздѣбрѣть, *об.* Добрѣть.

Раздѣoble, -ля, *н.* rozkosz, życie wygodne, spokojne, szczęśliwe.

Раздѣорить, kłócić się, swarzyć się.

Раздѣорный, kłóтливый, zwadливый, swarлиwy.

Раздѣорь, -а, poróżnienie, rosterk, kłótnia, niezgoda.

Раздосадовать, rozgniewać, rozjątrzyć;
 || Раздосадоваться, rozgniewać się, rozjątrzyć się. *Imśl. b.* раздосадованный, rozgniewany, rozjątrzony.

Раздражать, rozdrażniać, rozdrażnić, rozjątrzać, rozjątrzyć; || Раздражаться, rozjątrzać się, być rozdrażnionym. *Imśl. b.* раздражённый, rozdrażniony, rozjątrzony.

Раздражение, -я, *n.* rozdrażnienie, wzburzenie, rozjątrzenie.

Раздражимость, *ж.* drażliwość.

Раздражимый, drażliwy.

Раздражительность, *ж.* drażliwość.

Раздражительный, drażliwy, чулы на со || drażniący, s rawujący podrażnienie. Раздражительный характер, drażliwy charakter. Раздражительное лекарство, drażniące lekarstwo.

Раздражить, *об.* Раздражать.

Раздраживать, раздражать, drażnić, rozdrażnić, gniewać, rozgniewać.

Раздробительный, rozdrobiony, detaliczny; || sprzedawany drobniaczково, szczegółowo.

Раздробить. *об.* Раздроблять.

Раздробление, -я, *n.* rozdrobienie, podział na drobne części; || wyłamanie, złamanie (*np.* kości).

Раздроблять, раздробить, rozdrabiać, rozdrobić, dzielić на części, porozdzielać, tłuc, potłuc на кавалки, rozkruszać, rozkruszyć; || gruchotać, zgruchotać, druzgotać, zdruzgotać; || wyłamywać, wyłamać, złamać; || Раздроблять, być rozdrabianym, potłuczonym на кавалки i t. d. *Imśl. b.* раздроблённый, rozdrobiony, potłuczony на кавалки, wyłamаны, złаманы i t. d.

Раздружать, раздружить, rozgrywać, rozgrywać з чужь з kim przyjaźń, poróżnić przyjaciół, || Раздружаться, згrywać з kim przyjaźń, poróżnić się.

Раздувальный мѣхъ, miech kowalski.

Раздувальщикъ, -а, *m.* rozdmuchywacz (*ognia*), miechodmuch.

Раздувальщица, -ы, *ж.* kobieta zajmująca się rozdmuchiwaniem ognia.

Раздувать, раздуть, rozdmuchywać, rozdmuchnąć, rozdmuchać, rozdyмаć, rozдѣć; || rozpraszać, rozproszyć; || nabrzmiewać, puchnąć; || podniecać, wzbudzać; ||

Раздуваться, rozdmuchывать się i t. d. *Imśl. b.* раздутый, rozdmuchany, nabrzmiały i t. d. Раздуло бы тебя гордой, *Gmin.*

bodajesъ peklъ zebyś peklъ.

Раздумчивость, -и, *ж.* niepewność, wahanie się.

Раздумчивый, niepewny, wahający się.

Раздумывать, раздумать, namыслиać się, wahać się, być w niepewności; || odmieniać, odmienić zdanie, odstępować, odstąpić od czego, porzucić со, zaprzestać czego, odkładać, odłożyć. Я долге раздумываль, принять ли это мѣсто, длго się namыслиаłem, czy mam przyjąć to miejsce? Я со-

гласился не раздумывая, nie długo myślic przystаłem на то. Тутъ нечего раздумывать, niema tu o cѣмъ длго myśleć. Я хотѣль купитъ домъ, но раздумалъ, chciałem kupić dom, lecz odstąpiłem od tego. Я раздумалъ ѣхать за границу, porzuciłem zamiar jechania за granicę.

Раздѣлье, мья, *n.* niepewność, wahanie się, namysł. Егѡ раздѣлье взяло, nie wie, na со zdecydować się, waha się, jest w niepewności.

Раздуриться, rozswawolić się.

Раздутость, -и, *ж.* wzdęcie, одѣcie, одѣтоść, nabrzmienie, napuchłość.

Раздуть, *об.* Раздувать.

Раздушить, раздушить, perfumować, naperfumować; || Раздушаться, perfumować się. *Imśl. b.* раздушённый, naperfumowany.

Раздѣваніе, -я, *n.* rozbieranie, rozbieganie się (*z odzienia*).

Раздѣвать, раздѣть (*cz. przysz.* раздѣну), rozbierać, rozebrać (*z odzienia*); || odkрывать, odkрывать, odsłaniać, odstониć; || Раздѣваться, rozbierać się, odkрывать się. *Imśl. b.* раздѣтый, rozebrany, odkрyty.

Раздѣять, *об.* Раздѣловать.

Раздѣленіе, -я, *n.* rozdzielenie, podział, rozdział. Раздѣленіе голосѡвъ, scyssa.

Раздѣлимость, -и, *ж.* rozdzielność, rozdzielność.

Раздѣлимый, podzielnый, dający się dzielić.

Раздѣлитель, -я, *m.* rozdzieliciel, rozdzielca, który rozdziela.

Раздѣлительница, -ы, *ж.* rozdzielicielка, która rozdziela.

Раздѣлительный, dzielniczy; || идący на przemіану.

Раздѣлить, *об.* Раздѣлять.

Раздѣлка, -и, *ж.* obrachunek; || rozплата, zapłata, zapłacenie, zaspokojenie kogo; || opaska, przedział, warstwa sadzonych cegieł około rury piecowej.

Сдѣлать съ поставщикомъ раздѣлку въ деньгахъ, obliczyć się, obrachować się zliwerantem. Потрѣбовать кого нъ раздѣлки, зааждать od kogo sprawozdania ze swoich czynności. Раздѣлка въ долгѣхъ своихъ, zapłacenie długѡвъ swoich.

Раздѣлочный, do obrachowania, do rozплату należący.

Раздѣль, -а, *m.* dział, podział на części; || rozdział (*ksiąжки*). Раздѣль имѣнія между наследниками, podział majątku między spadkobiercami. Жить въ раздѣль, mieszkać oddzielnie, osbno.

Раздѣловать, раздѣлать, płациć, zapлациć, wypлациć; || Малъ. robić odcienia, nieznaczne przejścia; || robić з cegieł przedziałъ naokoło rury piecowej; || Раздѣльваться, иициć się (*np.* з *дуги*), skwитować się, obrachować się, obliczyć się; || rozправляć się, rozправіć się, powetować

па kim krzywd i t. p. Раздѣлать работниовъ, obliczyć się z robotnikami, zapłacić robotnikom. Раздѣлать цвѣты, robić odcięcia w kwiatach. Раздѣлаться съ долгами, uiścić się z długów. Раздѣлаться съ заимодавцами, zaspokoić kredytowców. Раздѣлаться съ мастераовими, zapłacić rzemieślnikom. Я съ нимъ раздѣлаюсь, ja z nim się rozprawię. Онъ дешово со мною не раздѣляется, on małym kosztem nie odcepi się ode mnie. Я съ нимъ раздѣлаюсь за эту обиду, potętuje na nim tę krzywdę.

Раздѣльноногіи, palczasty, ze stopą o palcach (rodzaj zwierząt), z palcami niepołączonemi błoną (o ptactwie).

Раздѣльно, psk. oddzielnie, osobno, odrębnie.

Раздѣльность, -и, ж. rozdzielność, odrębność.

Раздѣльный, podzielný, na podział przeznaczony; || rozdzielony, podzielony; || oddzielny, rozłączony. Раздѣльный актъ, akt podziału (majątku).

Раздѣлять, rozdzielać, dzielić, podzielić, rozdzielać, rozdzielić; || podzielać, brać w cześć udział, mieć co wspólnego z kim; || * różnić, poróżnić (kogo z kim); || Раздѣляться, dzielić się, rozdzielać się, rozdzielić się. *Imsl. b.* раздѣлённый, rozdzielony, rozdzielony.

Раздюжбый, rozuty.

Раздюжеть, об. дюжеть.

Размалобитъ, rozczulić, wzruszyć; ||

Размалобиться, rozczulić się. *Imsl. b.* размалобленный, rozczulony.

Размалованіе, -іа, n. degradacja, zdegradowanie.

Размаловать, zdegradować. *Imsl. b.* размалованный, zdegradowany.

Размаловаться, rozżalić się на кого przed kim.

Размать, об. Разнимать.

Размѣвывать, размѣвать, rozżuwać, rozżuć, przeżuwać, przeżuć; || * wyjaśniać, tłumaczyć; || Размѣвваться, być rozżuwanym. * Ему надо всё размѣвать, или ему надо размѣвать и въ ротъ положить, jemu wszystko potrzeba wyjaśnić należyście. * Наконѣцъ онъ размѣвалъ это, iakończ on to zrozumiał. *Imsl. b.* размѣванный, rozżuty.

Разжениться, rozwieść się (z żoną).

Разжечь, об. Разжигать.

Разжива, -ы, ж. zysk, korzyść; || polepszenie swego położenia. Дать что-либо на разживу, dać co komu, aby miał korzyść z tego.

Разживаться, разжиться, bogacieć się, zбогачіть się; || dostać czego, wystarać się czego. Онъ разжился отъ подрядовъ, онъ збогачіть się przez liwerunek. Намъ бы шло разжиться дѣньгами, chciałbym dostać pieniędzy.

Разжигать, разжечь (cz. przysz. разо-

жгъ), rozpalać, rozpalic, rozżarzać, rozżarzyć; || podniecać; || Разжигаться, rozpalać się, rozżarzać się; || rozniecać się.

Разжидливость, -и, ж. rozrzędzanie.

Разжидительный, rozrzędzający.

Разжидить, об. Разжимать.

Разжидбый, rozrzędzony.

Разжидеть, rozrzędzić.

Разжимать, разжидить, rozrzędzać, rozrzędzić; || Разжиматься, rozrzędzać się.

Imsl. b. разжимённый, rozrzędzony.

Разжиміе, -іа, n. rozrzędzenie.

Разжимать, размать (cz. przysz. разо-

жму), rozzwierać, roztworzyć (np. usta, rękę); || Разжиматься, rozzwierać się.

Imsl. b. разжиматый, roztworzony.

Разжиреть, об. Жиреть.

Разжиться, об. Разживаться.

Раззадоривать, раззадорить, drażnić, podrażnić, podżegać, podbudzać, podbudzić; || Раззадориваться, wpaść, wpaść w gniew, unosić się, unieść się. *Imsl. b.* раззадоренный, rozdrażniony i t. d.

Раззнаошиться, zerwać z kim znajomość.

Раззолачивать, раззолотить, pozłacać, pozłocić; || Раззолачиваться, być pozłacanym. *Imsl. b.* раззолоченный, pozłocony.

Раззѣваться, wciąż ziewać, rozdziewać gębę.

Раззечь, -а, m. zdr. razik, об. Разъ.

Раззнуть, об. Раззвать.

Раззия, -и, wsp. zdr. раззияна, gap, gapion.

Раззительный, uderzający, rażący, prze-rażający.

Раззть, uderzać; || бить, razić.

Разлагать, rozłożyć, Chem. rozkładać, rozłożyć, rozbierać, rozbrać, analizować; || об. Раскладывать; || Разлагаться, rozkładać się на pierwiastki, gnić. *Imsl. b.* разлаженный, rozłożony i t. d.

Разладить, об. Разлаживать.

Разладь, -а, m. Разладица, -ы, ж. niezgodność; || waśń, zwaśnienie, niesnaski.

Разладье, -дья, n. niezgodność, nieporozumienie.

Разлаживать, rozładzić, rozstrajać, rozstroić; || poróżnić, poróżnić się, zrywać, zerwać (np. przyjaźń); || Разлаживаться, rozstrajać się. Онъ другъ съ другимъ разладили, poróżnili się z sobą. Это дѣло разладило, та sprawa nie przyszła do skutku. *Imsl. b.* разлаженный, rozstrojony i t. d.

Разлакомить, rozłakomić; || Разлакомиться, rozłakomić się (na łakotki). *Imsl. b.* разлакомленный, rozłakomiony.

Разламивать, разломить, łamać, połamać (na kawalki); || Разламливаться, łamać się, kruszyć się. *Imsl. b.* разломленный, połamany.

Разламывать, разломать, rozłamywać, rozłamać, rozwałać, rozwalić, rozgruszać

rozrzucić; || Разлѣмываться, rozłamywać się, rozwalać się. *Imśl. b.* rozłomanny, rozłamany, rozwalony.

Разлѣяться, rozszczekać się (*o psach*). Разлѣмиваться, размежаться, rozlegać się, rozleżeć się, długo leżeć, rozciągać się, wyciągać się, || chorować, rozchorować się.

Разлетѣться, rozлетѣться, rozlatywać się, rozlecieć się (*o ptakach*), w różne strony lecieć; || * rozpadać się, rozbijać się.

Разлетѣться, rozlatać się, latać ciągle, bezustannie.

Разлѣтывать, latać do koła, latać tu i owdzie, bujać sobie, przelatywać z miejsca na miejsce.

Разлетѣться, przelecieć, szybko przebieз, nadbieз; || *ob.* Разлетѣться.

Разлѣчься, rozleдз się, rozwalić się.

Разливальный, do rozlewania służący. Разливальная лѣйна, лѣзка wazowa, лѣзка do rozlewania.

Разливанное море, obfitość napojów, trunków, вина podstatkiem.

Разливать, разлить (*cz. przysz. разоль*), rozlewać, rozlać, porozlewać, wylewać, wylać; || butelkować; || * rozpościerać; || Разливаться, rozlewać się, wylewać się; || * rozpościerać się. *Imśl. b.* разлитый, разлитый, rozlany.

Разливна, -и, *ж.* rozlewanie w różne naszynia, butelkowanie.

Разливъ, -а, *т.* wylew (*rzeki*); || *ob.* Разливна.

Разливаніе, -іа, *п.* Разлиёвна, -и, *ж.* ѓпjowanie, rozлjнjowanie.

Разлиёвывать, разлиёвывать, rozлjнjowywać, rozлjнjować; || Разлиёвываться, być rozлjнjowywanym. *Imśl. b.* разлиёванный, rozлjнjowany.

Разлинка, -и, *ж.* czas lenienia się zwierzѣт.

Разлитіе, -іа, *п.* rozlanie, wylanie, wylew; || *ob.* Разливна. Разлитіе рѣки, wylew rzeki.

Разлить, *ob.* Разливать.

Различать, различить, rozrѣzniać, rozrѣznіć, odznaczać, odznaczyć; || Различаться, rozrѣzniać się, odznaczać się.

Различіе, -іа, *п.* rozrѣznienie, odrѣznienie.

Различествовать, rozrѣzniać się, rozrѣznіć się.

Различительный, odrѣzniający.

Различіе, -іа, *п.* różnica, odrѣznienie, rozrѣznienie.

Различно, *psk.* różnie, rozmaicie.

Различность, -и, *ж.* *ob.* Различіе.

Различный, rozmaity, różny.

Разлѣгий, поchyły, spadzisty; || rozлѣжysty.

Разлѣгость, -и, *ж.* *ob.* Разлѣгий.

Разлѣгъ, -а, *т.* поchyłość, spadzistość, rozлѣжystość.

Разломіе, -іа, *п.* rozkład (*na pier-*

wiastki); || gnicie, psucie się; || *Mat.* zamiana zrѣwnania algebraicznego na інше.

Разлѣжистый, *ob.* Разлѣгий.

Разлѣжнть, *ob.* Разлагать, Разсилать, вать.

Разломаніе, -іа, *п.* *ob.* Разломна.

Разломать, *ob.* Разлѣмывать.

Разломить, *ob.* Разлѣмливать.

Разломна, -и, *ж.* rozwalenie, zburzenie.

Разломъ, -а, *т.* rozłam, miejsce rozłamania.

Разлѣпываться, разлѣпаться, разлѣпнуться, рѣкнаć, рѣкнать, rozпѣкаć się, rozпѣкнать się, roztrzaskać się, roztrzasać się.

Разлуна, -и, *ж.* rozлѣczenie, rozstanie się.

Разлупать, разлупить, *ob.* Облупать.

Разлучать, разлучить, rozлѣczać, rozлѣczyć, rozdzielać, rozdzielić; || Разлучаться, rozлѣczać się, rozstawać się. *Imśl. b.* разлучённый, rozлѣczony.

Разлучіе, -іа, *п.* rozлѣczenie. *Praw.* разлучёние супруговъ, separacja. Разлучёние отъ стола и лѣна, rozлѣчение со do stołu i łoza (*małżonkѣw*).

Разлѣзаться, разлѣзться, rozлѣзić się, rozleżeć się, drzeć się, rozedrzeć się (*o starych materyjach*); || * тыć, utyć.

Разлѣивнться, разлѣивнться, lenić się, rozlenić się.

Разлѣпить, разлѣпить, rozlepiać, rozlepіć, odlepiać, odlepіć, rozklejać, rozkleіć; || nalepiać, nalepіć, ponalepiać, poprzylepiać, ponaklejać (*w rѣznych miejscach*); || Разлѣплаться, rozlepiać się, rozklejać się. *Imśl. b.* разлѣпленный, rozlepiony, naleпiony, rozkleпiony.

Разлѣщенный, *ob.* Лѣха.

Разлѣбить, przestać choać.

Размѣзать, *ob.* Размѣзывать.

Размазнѣ, -іа, *ж.* rzadko gotowane kuru.

Размѣзывать, размѣзать, rozmazywać, rozmazać, smarować, posmarować; || gryzmolіć, bazgrać, licho malować; || * rozprawiać szeroko. *Imśl. b.* размѣзанный, rozmazany.

Размѣлывать, размѣлѣть, rozmielać, rozmlęć; || Размѣлывать, być rozmielanym. *Imśl. b.* размѣлѣтый, rozmielony.

Размѣрывать, размѣрять, rozmazywać, rozmazać, walać, powalać, bazgrać, nabazgrać; || Размѣрываться, być rozmazywanym i t. d.

Размѣсливать, размѣслить, rozpuzczać, rozpuścić w maśle, krasіć, okrasіć masłem; || * przydawać со w opowiadaniu, zmyślіć. *Imśl. b.* размѣсленный, rozpuzczony w maśle i t. d.

Размѣтывать, размѣтывать, rozmotać, rozplatać; || trwonić, roztrwonić, marnować, zmarnować; || Размѣтываться, Размѣтаться, rozmotać się. *Imśl. b.* размѣтанный, rozmotany.

Размахивать, размахать, размахнуть, machać czym, rozmachać, kołysać; || **Размахиваться, rozmachać się, zamachnąć się** (*ręka dla uderzenia*), kołysać się.

Размахъ, -а, m. wahanie się (*wahadła*), kołysanie się; || zamachnienie (*skrzydeł*). **Съ размаху, z całej siły.**

Размачивать, размочить, размачзвать, размочзывать; || **Размачиваться, быть размачзанным.** *Imśl. b.* размоченный, rozmoczony.

Размачтование, -ия, n. zdjęcie masztów. **Размачтовывать, размачтовать, Mar.** zdejmować, zdjąć maszty (*zokrętu*), maszt zbić, zwalić; || **Размачтовываться, stracić maszty.** *Imśl. b.* размачтованный, bez masztów.

Размашисто, psk. rozwlekle. **Ить размашисто, зыб** po pańsku, na wielką skalę. **Писать размашисто, писаць** bez wymuszenia, szeroko.

Размашистый, rozwlekły, szeroki; || **смѣла, niewymuszony.**

Размашна, -и, ж. gesta, ruchy ciała, rąk, machanie rękami, gibanie się.

Размежевание, -ия, n. rozgraniczenie gruntów, pomiar.

Размежевывать, размежевать, разграничать, разграничить grunta; || **Размежевываться, rozgraniczać** grunta między sobą. **Сосѣди размежевались полюбовно,** sąsiedzi polubownie rozgraniczyli grunta między sobą. *Imśl. b.* размежеванный, rozgraniczony, wymierzony.

Размелчать, размелчить, dziелить, dziелить, zetrzeć na drobne kawałki, kruszyć, zkruszzyć, druzgotać, zdruzgotać. *Imśl. b.* размелченный, starty na drobne kawałki, zkruszony, zdruzgotany.

Разметать, разметать, розміаать, розмііть; || **Разметаться, быть розміааным.** *Imśl. b.* разметанный, rozmieciony.

Разметать, об. Разметывать.

Разметна, -и, ж. rozm'atanie, rozrzucanie. **Разметный, rozrzucalny, rozrzutny.** **Star.** разметная грамота, pismo oznajmujące wypowiedzenie wojny.

Разметъ, -а, m. об. Разметна; || **Star.** zerwanie pokoju.

Разметывать, разметать, rozrzucать, rozrzucить, porozrzucать; || **Разметываться, rozrzucать się;** || **rozciąгать się, wyciąгать się, wyciąгнать ręce** i nogi. *Imśl. b.* разметанный, porozrzucаны; || **rozciąгнеты, wyciąгнеты.**

Разминать, размять (*cz. przysz.* разошнѣ), rozgniatać, rozgnieść, rozмяć; || * **опроводзачь, опроводзичь** (*коня перед запрягем*), wdrażać do regularnego biegu; || **Разминаться, быть розгниатаным;** || **розгущать się, агитацији зазывать.** *Imśl. b.* размятый, rozgnieciony.

Размножать, размножить, розмнозачь, розмнозучь, помнозачь, помнозучь, повѣкзачь, повѣкзучь; || **Размножаться, roz-**

mnażać się, pomnażać się, powѣкзачь się. *Imśl. b.* размноженный, rozmnożony, powiększony.

Размножение, -ия, n. rozmnożenie, pomnożenie.

Размножать, размножить, roztrzaskивать, roztrzaskać, druzgotać, zdruzgotać, tłuc; || Размножаться, быть roztrzaskиваным i t. d. Я размножил себѣ голову, stłukłem sobie głowę. *Imśl. b.* размноженный, roztrzaskany, zdruzgotany, stłuczony.

Размножение, -ия, n. roztrzaskanie, zdruzgotanie, stłuczenie.

Размокать, размокнуть, розмакаць, розмокнуць, розмікаць, розмікнуць. *Imśl. b.* размоченный, rozmoczony.

Размоклый, rozmokły, rozмікły.

Размокнуть, об. Размокать.

Размоблиться (сѣ нѣмъ), poróżnić się, pokłócić się z kim.

Размоблять, -и, ж. poróżnienie, niezgoda. **Размолотить, przez** długie młócenie rozierać nawязкѣ u сербów.

Размолотъ, rozemleć, об. Размалывать; || **Размолотья, быть rozmielonym;** || * **ціагль гадать, плеснь** ni w pięć ni w dziewięć.

Размоль, -а, m. melcie, zmielenie, młowo.

Размотать, об. Разматывать.

Размотна, -и, ж. rozmotanie.

Размочаливать, размочалить, rozdzielать, rozdzielіть на włókna biciem, tлuczeniem, otłukać, otłuc; || **Размочаливаться, быть rozdzielаным на włókna biciem, tлuczeniem.** *Imśl. b.* размочаленный, rozdzielony biciem i t. d.

Размочить, об. Размачивать.

Размочна, -и, ж. rozmoczenie.

Размучить, długo мѣзчить, дрѣзчить.

Размывать, размыть, змываць, змыць, сплѣкаць, оплѣкаць, пѣдем воды rozrzucать w różne strony, wydrąзачь; || * **Размыть руни, обмыць ręce** (t. j. ze strony kobiety po połogu dać podarunek akuszerce). *Imśl. b.* размытый, змыты i t. d.

Размыкать, roztratować (*o koniach*); || * **розпѣдзичь.** Размыкать гóре, розпѣдзичь smutek.

Размыслить, об. Размышлять.

Размытаривать, размытарить, trwonіć, roztrzawnіć, marnować, zmarnować; || **Размытариваться, быть trwonionym, marnowanym.** *Imśl. b.* размытаренный, roztrzawniony, zmarnowany.

Размытъ, об. Размывать.

Размышление, -ия, n. rozważa, zastanowienie, namysł, rozpamiętywanie.

Размышлять, размыслить, rozważać, rozważыць, zastanawiać się, zastanowić się nad czym, namyslać się, rozmyslać nad czym, rozpamiętywać.

Размѣна, -ы, ж. zamian, zamiana.

Размѣивать, размѣнять, размѣнйть, розмѣнйаць, розмѣнйіць, змѣнйаць, змѣнйіць, wymieniać, wymienić, zamieniać, zamienić; || **Размѣиваться, zamieniać się, za-**

mienić się i t. d. *Imśl. b.* размѣнный, зміеніоны, zami niony i t. d.

Размѣнный, zamienny.

Размѣнь, -а, *m. ob.* Размѣна.

Размѣнять, *ob.* Размѣнивать.

Размѣрѣніе, -іа, *n.* rozmiar, rozmierzenie, wymierzenie.

Размѣривать, размѣрить, размѣрять, rozmierzać, rozmierzyć, wymierzać, wymierzyć; || * stosować, zastosować (co do czego); || Размѣриваться, być rozmierzanym. *Imśl. b.* размѣренный, rozmierzony i t. d.

Размѣрь, -а, *m.* rozmiar, wymiar, podziałka; || stosunek, proporcja; || metr, miara wiersza; || miara długości; || Размѣрь вознагражденія, norma wynagrodzenia; || Размѣрь взноса, wysokość opłaty, *ob.* Стѣпень. Въ размѣрь *psk.* w stosunku, stosunkowo.

Размѣрять, размѣрять, *ob.* Размѣривать.

Размѣсѣить, *ob.* Размѣшивать.

Размѣска, -я, *ж.* rozmieszanie, rozczynienie.

Размѣстѣить, *ob.* Размѣщать.

Размѣтѣть, *ob.* Размѣчать.

Размѣтка, -я, *ж.* oznaczenie, zrobienie znaku.

Размѣчать, размѣтѣть, znaczyć, naznaczyć, odznaczać, odznaczyć; || Размѣчаться, być naznaczanym, odznaczanym, *Imśl. b.* размѣченный, naznaczony, odznaczony.

Размѣшивать, размѣсѣить, rozrabiać, rozrobić, rozpuszczać, rozpuścić co (to płynie jakim), roztworzyć, rozmięzać; || Размѣшиваться, być rozrabianym, rozpuszczanym i t. d. *Imśl. b.* размѣшенный, rozrobiony, rozpuszczony, rozczyniony i t. d.

Размѣшивать, размѣшать, przewracać, przewrócić, wzruszać, wzruszyć, mięszać, rozmięszać, rozmaćcać, rozmacić, rozczyniać, rozczynić; || Размѣшиваться, przewracać się, wzruszać się i t. d. *Imśl. b.* размѣшанный, rozmięszаны, przewrócony, wzruszony i t. d.

Размѣщать, размѣстѣить, umieszczать, umieścić, rozstawiać, rozstawić, rozlokować, ułokować, rozkładać, rozłożyć; || Размѣщаться, umieścić się gdzie, zamieszkiwać; || być umieszczanym, rozstawianym i t. d. *Imśl. b.* размѣщенный, umieszczony, rozstawiony i t. d.

Размѣщеніе, -іа, *n.* umieszczenie, rozkład, rozłożenie, rozstawienie; || *Woj.* dyslokacja, rozkładanie wojska na stanowiskach; || *Gram.* Размѣщеніе словъ, składnia, konstrukcja; || Размѣщеніе солдатъ по квартирамъ, rozlokowanie żołnierzy по кwaterach; || *Прав.* размѣщеніе кредиторовъ, kollokacja.

Размягчать, размягчить, rozmięкчаць, rozmięкчыць, zmięкчаць, zmięкчыць; ||

Размягчаться, rozmiękczać się, zmiękczać się.

Размягчѣніе, -іа, *n.* rozmięczenie, zmięczenie.

Размягчить, *ob.* Размягчать.

Размянать, размякнуть, rozmięкаć, rozmięкнѣć.

Размять (*cz. przysz.* rozmiąć), *ob.* Разминать.

Разнашивать, разносить, rozszerzać, rozszerzyć, rozchodzić (*obuwie*); || Разнашиваться, być rozszerzanym, rozchodzonym. *Imśl. b.* разношенный, rozszerzony, rozchodzony.

Разнемогаться, разнемочься, rozchoговать się, w chorobę wpaść.

Разнесѣніе, -іа, *n.* odnoszenie.

Разнести, Разнѣсть, *ob.* Разносить.

Разнизывать, разнизать, ściągać, ściągнѣć, zwlekać, zewlec (*perły ze sznurka*); || ubierać, ubrać perłami; || Разнизываться, być ściągаным i t. d.

Разнимать, разнять (*cz. przysz.* razniąć), rozdzielać, rozdzielić, rozłączać, rozłączyć; || * прерывать, прервать. Разнять драгу, прервать кѣтви, bijatykę. Разнять трупъ, rozciąć, rozczłonkować tupa. *Imśl. b.* разнятый, rozdzielony, rozłączony i t. d.

Разнить (въ чѣмъ), niezgadzać się, stanowić rozdzwięк; || Разниться, różnić się, *ob.* Рѣзнить.

Разница, -ы, *ж.* różnica, różność. Человѣкъ чловѣку рѣзница, człowiek od człowieka różni się. Обѣщать и дать большія рѣзница, wcale co innego obiecać a co innego dać, insza (rzecz) obiecać, insza dać. Накупить рѣзной рѣзницы, n-kupić wszelkich rozmaitości. Продавать по рѣзницѣ, sprzedawać na sztuki, na drobne części.

Разничный, detaliczny, drobiazgowy, szczegółowy, cząstkowy. Разничный торговецъ, kupiec cząstkowo handel prowadzący. Разничная продама, handel cząstkowy, sprzedaż towarów na sztuki, na drobne części.

Разно, *psk.* różnie, rozmaicie.

Разновидность, -и, *ж.* różnokształtność.

Разновидный, różnokształtny.

Разновлѣстіе, -іа, *n.* różnowładność.

Разногласный, różnooki, mający oczy nie jednego koloru; || zézwowaty.

Разногласить, *Muz.* nie harmonjować, brzmieć niezgodnie, wydawać dźwięk lub głos niezgodny, śpiewać niezgodnie || * niezgadzać się z kim, być innego zdania, пречыць.

Разногласица, -ы, *ж.* Разногласіе, -іа, *n.* niezgodność, rozdzwięк, dysharmonja tonów; || niezgodność, różność w zdaniach; || wszysja, rozdwojenie.

Разногласно, *psk.* niezgodnie, nieharmonijnie; || sprzecznie, różnie.

Разногласный, niezgodny, nieharmonijny; || niezgodny w zdaniach.

Разноголосица, *об.* Разноголосица.

Разноименный, różne imiona, różne nazwy mający.

Разномышленный, różniący się zdaniem, mniemaniem, różnomyślny.

Разномыслие, -ия, *н.* niezgadzanie się, odmienne widzenie rzeczy, różność zdań, mniemań.

Разнопоместный, różnodziedziczny.

Разнородность, -и, *ж.* różnorodność.

Разнородный, różnorodny.

Разнородство, -а, *об.* Разнородность.

Разноречиво, *пск.* sprzecznie z cзём, niezgodnie.

Разноречивость, -и, *ж.* sprzeczność, niezgodność, sporność, odparcie zarzutów.

Разноречивый, sprzeczny, niezgodny, przeciwny.

Разноречить, удерживать zdanie przeciwnе, zbijać, odierać zarzuty, opierać się czemu.

Разноречие, -ия, *н.* sprzeczność, niezgodność, odpór, sporność.

Разносить, разнести, разнести, roznosić, roznieść (*w różne miejsca*), obnosić, obnieść; || rozrzucać, rozrzuć, rozpedzać, rozpedzić; || roznaszać, rozsiewać, rozsiać; || *nieos.* nadymać się, nabrzimiewać, ociekać; || **Разноситься**, roznosić się, być roznaszanym, obnaszanym; || rozsiewać się, rozpraszać się, rozrzucać się, rozpedzać się. * **Разносить** вѣсти. rozsiewać pogłoski, rozgłaszać. Всѣ судя разнесло бурею, wszystkie statki burza rozrzucała.

У него разнесло чѣму, twarz mu nabrzimiała. *Imst. b.* разнесённый, rozniesiony, rozrzucony i t. d.

Разносить, *об.* Разнашивать.

Разноска, -и, *ж.* roznoszenie, obnoszenie.

Разносный, do roznoszenia, do obnoszenia służący, puszczany w obieg.

Разносторонний, *Mat.* różnoboczny, różностronny.

Разносторонность, -и, *ж.* różностronność.

Разность, -и, *ж.* różność, różnica, różnica; || *Mat.* reszta, przewyżka, różnica, dyferencja. Онъ говорил о разныхъ разностяхъ, mówił o rozmaitychъ rzeczachъ.

Разнось, -а, *м.* *об.* Разносна.

Разнота, -ы *ж.* *об.* Разность.

Разноцветность, różnobarwność, różność kolorów.

Разноцветный, różnobarwny, różnych kolorów.

Разноцентренный, *Mat.* różnośrodkowy (*о okręгахъ kota*).

Разночинецъ, -ица, *м.* nieszlachecki, pochodzący z nieszlacheckiego rodu.

Разночинный, pochodzący z nieszlacheckiego rodu.

Разночинство, -а, *н.* stan nieszlachecki.

Разношерстный, nie jednokrotnej sierści.

Разнощникъ, -а, *м.* handlarz obnoszący drobne towary i t. p.

Разнощица, -ы, *ж.* handlarz obnosząca drobne towary i t. p.

Разноязычный, wielojęzyczny.

Разновствовать, różnić się w чём.

Разнуздывать, разнуздать, rozuzdać (*konia*), wyuzdać, rozkietznać, rozkietznać; || **Разнуздываться**, rozuzdać się, być rozuzdanym.

Разный, różny, rozmaity.

Разнь, -и, *ж.* *об.* Разница.

Разнживать, разнжить, rozpieszczać, rozpieścić; || **Разнживаться**, rozpieszczać się. *Imst. b.* разнженный, rozpieszczony.

Разнохивать, разнохвать, zażywać (*tabake*), zażyć (*tabake*); || * wąchać, zwąchać, przewąchać, wietrzyć, zwietrzyć, szperać, wyszperać; || **Разнохиваться**, dużo wąchać; || **Разнохивать** wiele tabaki. *Imst. i.*

Разноханный, zwąchany i t. d.

Разнять, *об.* Разнимать.

Разобидать, разобидеть, krzywdzić, skrzywdzić, obrażać, obrazić; || **Разобидаться**, odrażać się. *Imst. b.* разобиденный, skrzywdzony, obrażony.

Разоблачать, разоблачить, zdejmować, zdjąć ornaty kapłańskie; || * wykrywać, wykryć, wyjawiać, wyjawić, wydawać, wydać na jaw; || **Разоблачаться**, zdejmować z siebie ornaty kapłańskie. *Imst. b.* разоблаченный, po zdjęciu ornatów kapłańskich; || * wykryty, wyjawiony.

Разобрание, *об.* Разбирание.

Разобрать, *об.* Разбирать.

Разобцать, разобцить, odosobniać, odosobnić, odтсзачь, odтсзачь; || **Разобцаться**, odosobniać się, odтсзачь się. *Imst. b.* разобцённый, odosobniony, odтсзачь.

Разобцение, -ия, *н.* odosobnienie, odтсзачь; || *Fiz.* odosobnienie ciała które się ma elektryzować.

Разобцительная окамейна, *Fiz.* stoleczek o szklanych nogach dla odosobnienia ciała elektryzowanego od ciała otaczającego.

Разобцить, *об.* Разобцать.

Разоваться, *об.* Разираться.

Разовый деньги, *mn.* dodatkowa zapłata aktorom i aktorkom teatru.

Разогнать, rozpedzić.

Разогнуть, *об.* Разгибать.

Разогорчать, разогорчить, zasmucać, zasmucić, trapić, strapić, martwić, zmartwić; || **Разогорчаться**, smuć się, trapić się, martwić się. *Imst. b.* разогорчённый, zasmucony, utrapiony, zmartwiony.

Разогрѣвать, разогрѣть, rozgrzewać, rozgrzać; || **Разогрѣваться**, rozgrzewać się. *Imst. b.* разогрѣтый, rozgrzаны.

Разодѣвать, разодѣть, wystrajać, wyстроić kogo wysadnie, ozdobić; || **Разодѣваться**, wystrajać się wysadnie, ozdobić. *Imst. b.* разодѣтый, wystrojony i t. d.

Разодрать, *об.* Раздирать.

Разойтись, *об.* Разойдётся.
 Разомь, *-ня, т. zdr. razik, об. Разъ.*
 Разомь, *psk. об. Разъ.*
 Разопрѣвать, разопрѣть, *przeć, roze-*
przeć, potnieć, spótnieć od gorąca; || pęc-
nieć, rozpęcnieć, napęcnieć (np. groch).
 Разопрѣлый, rozprzaly, spótniały od
 gorąca; || rozpęcniały, napęcniały.
 Разопрѣть, *об.* Разопрѣвать.
 Разорать, rozorać na nowo; || * Разо-
 раться, rozkrzyczéć się.
 Разорвать, *об.* Разрывать.
 Разорение, *-я, n.* zniszczenie, zburze-
 nie, spustoszenie; || * bieda, nędza, nie-
 szczęście, zguba, upadek, zrujnowanie się.
 Онъ теперь въ ираиньмъ разорении, teraz
 on zupełnie zrujnowany.
 Разорнать, *рзс. ciągle.*
 Разоритель, *-я, m.* pustoszyiciel, burzy-
 ciel, niszczyiciel.
 Разорительница, *-ы, ж.* pustoszyicielka,
 burzycielka, niszczyicielka.
 Разорительный, pustoszący, niszczący,
 zgnubny.
 Разорить, *об.* Разорять.
 Разоружение, *-я, n.* rozbrojenie (*okrętu*
lub baterji).
 Разоруживать, разоружить, *Mar.* roz-
 brajać, rozbroić (*okręt lub baterję*); || Разо-
 руживаться, być rozbrajanym. *Imst. б.*
 разоруженный, rozbrojony.
 Разорь, *-а, т. об.* Разорение. Въ разо-
 рь разорить, zrujnować do szczętu.
 Разорять, разорить, rujnować, zrujno-
 вать, niszczyć, zniszczyć, pustoszyć, spu-
 stoszyć. Вконецъ разорить, zrujnować
 do szczętu. *Imst. б.* разорённый, zrujno-
 ваны, zniszczeni, spustoszeni.
 Разослать, *об.* Разсылать.
 Разоспаться, rozespąć się, w skutek
 urania nabrąć wielkiej ochoty dłużej spać.
 Разостлать, *об.* Разстилать.
 Разохочивать, разохотить, dodawać,
 dodać komu ochoty do czego, obudzić
 w kim chęć do czego; || Разохочиваться,
 nabierać ochoty, chęć do czego, gustu do
 czego, gustować, mieć skłonności ku czemu,
 robić co dla własnej przyjemności. *Imst. б.*
 разохоченный, mający ochotę, chęć do
 czego i t. d.
 Разочарование, *-я, n.* uwolnienie od
 otamienia, odczarowanie, rozczarowanie,
 zdjęcie uroku.
 Разочаровывать, разочаровать, odcza-
 ровывать, odczarować, rozczarowywać, roz-
 czarować, odczунić czary, zdjęć urok; ||
 Разочаровываться, odczarowywać się, ро-
 збувать уroku справленого прелъ hого lub
 со, zobojętnić ku czemu. *Imst. б.* разо-
 чарованный, odczarowany, rozczarowany,
 zobojętniony ku czemu.
 Разочень, *-чка, т. zdr. об. Разочъ.*
 Разработано, *-я, n.* uprawa, uprawле-
 ние (*rola*), użytkowanie, dobywanie, cią-
 гание korzyści; || kopanie, wykopywanie.

Разработна, *-и, ж.* uprawowanie, uprawa,
об. Разработание, || *Görn.* разработна мѣ-
 сторондѣний, wyrobienie pokładów. Раз-
 работна пластовъ, wyrobienie warstw.
 Разработна жиль (въ рудникахъ), wyro-
 бление жул. Разработна штоновъ, што-
 вѣрновъ wyrobienie składów piętowych.
 Разработывать, разработать, uprawіаć
 (*rolę*); || obrabiać, obrobić; || dobywać (*z ko-*
palni), kopać, wykopywać; || Разработы-
 ваться, być uprawianym, obrabianym, do-
 bywanym, kopanym i t. d. * Разработы-
 вать науку, uprawіаć naukę. *Imst. б.*
 разработанный, uprawiony, obrobiony,
 wykopany i t. d.
 Разравнение, *-я, n.* zrównanie, wyró-
 wnanie, spłaszczenie.
 Разравнивать, разравнять, zrównywać,
 zrównać со, wyrównywać, wyrównаać, wy-
 глądać, wyгладzić; || Разравниваться,
 być zrównываемым. *Imst. б.* разравнён-
 ный, разрównенный, zrównаны, wyrównаны.
 Разранать, разранить, rozbić, rozbić,
 gruchotać, rozgruchotać; || Разранаться,
 wszчаć się, wybuchnąć, powstać gwałto-
 вно, roztrzaskać się. Надъ городомъ
 разразилась гроза, nad miastem powstała
 gwałtowna burza. Разразиться смѣхомъ,
 parsknąć od śmiechu. Разразиться гнѣ-
 вомъ, unieść się gniewem. *Imst. б.* разо-
 раненный, rozbity, zgruchotany i t. d.
 Разравнивать, *об.* Разравнять.
 Разранивать, разранять, gubić, zgubić,
 rozrzucać, rozrzucić. *Imst. б.* разраня-
 ный, zgubiony, rozrzucony.
 Разрастаться, разростись, rozrastać
 się, rozrość, rozrosnąć się.
 Разревѣться, rozryчеć się; || rozbeczeć
 się, rozплакаć się.
 Разрисовывать, разрисовать, rozmalo-
 вывать, rozmalować. *Imst. б.* разрисо-
 ванный, rozmalowany.
 Разровнять, *об.* Разравнивать.
 Разроматься, разродиться, rodić, ро-
 родzić; || rozmnażać się, rozmnożyć się,
 rozrodzić się.
 Разрѣзывать, разрѣзнить, rozrywać,
 rozerwać, rozłączać, rozłączyć, oddzielać,
 oddzielić; || Разрѣзываться, być rozłącза-
 ным, oddzielаным. *Imst. б.* разрѣзен-
 ный, rozerwany, rozłączony i t. d.; || defe-
 ктову (*np. tom jakiéj książki*).
 Разронять, *об.* Разравнивать.
 Разростись, *об.* Разростаться.
 Разрубать, разрубить, rozrywać, roz-
 габать, rozścinać, rozściąć; || Разрубаться,
 być rozrywanym, rozścinanym. *Imst. б.*
 разрубленный, rozgąbany, rozściгты.
 Разрубна, *-я, ж.* rozgąbanie.
 Разрубъ, *-а, m.* rozgąb, miejsce rozgą-
 бане.
 Разругать, wyлажаć, wyburczeć; || Раз-
 ругаться, pokłócić się. *Imst. б.* разру-
 ганый, wyлажаны.
 Разрумянить, разрумянить, kłaść,

zakłaść różę, różować, naróżować; || Разрумяниваться, różować się; || zaczerwienić się, zarumienić się. *Imśl. b.* разрушительный, naróżowany; || zaczerwieniony, zarumieniony.

Разрушать, разрушить, obalać, obalić, rozwalac, rozwalić, burzyć, zburzyć; || * wywrascać, wywrócić, niszczyć, zniszczyć, psuć, zepsuć; || Разрушаться, obalać się, rozwalać się, burzyć się, niszczyć się i t. d. Разрушить здание, rozwalić budynek. Разрушить городъ, zburzyć miasto. * Время всё разрушаетъ, czas wszystko niszczy. * Разрушить чьи намѣренія, zniweczyc czyje zamiary. * Разрушить здоровье, zrujnować zdrowie. *Imśl. b.* разрушенный, obalony, rozwalony, zburzony, zniszczony i t. d.

Разрушение, -іа, *n.* zburzenie, obalenie, rozwalenie, wywrócenie, zniszczenie, upadek.

Разрушимость, -и, *ж.* uleganie zniszczeniu.

Разрушимый, ulegający zniszczeniu.

Разрушитель, -я, *m.* niszczyiciel.

Разрушительница, -ы, *ж.* niszczyicielка.

Разрушительный, niszczący, psujący, burzący; || * гроzący, wywróceniem.

Разрывать, разрыть, ругь, rozkopywać, rozkopать; || Разрываться, być rytym, rozkopуwanym. *Imśl. b.* разрытый, rozkopуwany.

Разрывать, разорвать, rozrywać, rozzerwać, drzec, rozdzierać, rozdrzeć; || targać, potargać, szarpać, poszarpać, zrywać, zerwać; || przerywać, przerwać; || Разрываться, rozrywać się, drzec się, rozdzierać się i t. d.; || przerywać się. Разрывать письмо, rozdrzeć list. Волкъ разорвалъ овцу, wilk poszarpał owcę. * Разорвать миръ, złamać, zerwać pokój, sprzymierzenie. Разорвать дружескія связи, przerwać stosunki przyjacielskie. Пушку разорвалъ, armata rozsadzoną została.

* У меня сердце разрывается, serce mi się kraje. * Разрываются отъ досады, рѣкає ze złości. Не разорваться же мнѣ, przecież nie mogę wszędzie zdążyć, starczy na wszystko. *Imśl. b.* разорванный, rozzerwany, rozdarty i t. d.

Разрывной, Разрывный, do rozerwania, do rozsądzania służący. *Artyl.* разрывная бочна, beczka piorunująca.

Разрывчатый, wzorzysty.

Разрывчивый, łatwo rozdzierający się. Разрывъ, -а, *m.* zerwanie (*stosunkow, związkow*); || przerwa, rozdarcie.

Разрывъ-трава, podług zabobonów ludu jest to трава, która służy do zerwania лѣвсучьихъ и отворанія замковъ, *об.* Камноломна.

Разрыть, *об.* Разрывать.

Разрыхление, -іа, *n.* wzruszenie ziemi, coli.

Разрыхлять, разрыхлить, wzruszać,

wzruszyć, ziemię, rolę; || Разрыхлиться, być wzruszanym i t. d.

Разрѣмать, разрѣдить, rozrzedzać, rozrzedzić; || Разрѣматься, rozrzedzać się. *Imśl. b.* разрѣманный, rozrzedzony.

Разрѣмienie, -іа, *n.* rozrzedzenie.

Разрѣмивать, *об.* Разрѣмать.

Разрѣзать, *об.* Разрѣвывать.

Разрѣзвиться, rozsawolić się.

Разрѣзна, -и, *ж.* porąbanie na sztuki, на kawałki.

Разрѣзной, rozcinаны, rozлупаны. Разрѣзной бархатъ, aksamit w kwiaty, w desen.

Разрѣзь, -а, *m.* rozerznięcie, rozcięcie; || miejsce naderzniete; || profil, widok jakiego przedmiotu z boku. Въ разрѣзь, w sam środek. Попало ядро въ разрѣзь, kula armatnia trafiła w sam środek.

Разрѣзывать, разрѣзать, rozrznac, rozzerznac, przerznac, przerznac, rozkrawać, rozkrawać, rozkroić, rozcinać, rozciąć; || Разрѣзываться, być rozrznаным, przerznаным, it. d. *Imśl. b.* разрѣзанный, rozerznięты, przerznięты i t. d.

Разрѣшать, разрѣшить, rozstrzygać, roztrzygnąć, decydować, zadecydować; || rozwiązywać, rozwiązać; || dawać, dać, pozwolenie na co, uwalniać, uwolnić; || Разрѣшаться, być rozstrzyганым, decydowanym i t. d. Разрѣшить вопросъ, rozstrzyгnać pytanie. Разрѣшить отъ эпитиміи, uwolnić od pokuty (zadanей przez spowiednika). Разрѣшить опредѣленіе въ службу, zadecydować sprawowanie urzędu, wstąpienie na służbę. Коѡс. Разрѣшить на рыбу, на мясо, dać pozwolenie na jedzenie ryby, mięsa. Онъ разрѣшенъ на израсходование этой суммы, ma uprawозwienie do експенсованія тей суммы. Она разрѣшилась отъ бремени, она odbyła роіог, porodziła. Разрѣшать отъ грѣховъ, rozgrzeszać, dawać rozgrzeszenie, absolwować. *Imśl. b.* разрѣшенный, rozstrzyгniony, zadecydowany i t. d.

Разрѣшение, -іа, *n.* rozstrzyгнiе, rozwiązanie; || одпущение, uwolnienie; || разрешение на со. Разрѣшение задачи, rozwiązanie задачи. Духовное разрѣшение, indulg. Разрѣшение отъ грѣховъ, одпущение грѣховъ, rozgrzeszenie. Коѡс. Разрѣшение на рыбу, на вино, разрешение на jedzenie ryby i picie wina. Разрѣшеніе отъ бремени, роіог, porozdzenie. Прендевременное разрѣшеніе отъ бремени, poronienie.

Разрѣшимость, -и, *ж.* podobieństwo rozwiązania (*trudności i t. d.*).

Разрѣшимый, даjący się rozwiązać

Разрѣшительный, rozstrzyгający, decydujący; || rozwiązujący, rozgzeszający, odpustny.

Разрѣшить, *об.* Разрѣшать.

Разрѣмиться, rozsłochać się.

Разрядить, *об.* Разряжать.

Разрядна, -и, *ж.* Druk. ustępy między literami i wierszami (*w druku*).

Разрядникъ, -а, *м.* Fiz. ekscytator (*narzędzie służące do zobrazowania butelki Lejden-skiej*).

Разрядный, порядный rozłożony; || ты-сзасы się stopnia, rangi.

Разрядъ, -а, *м.* kategoria, klasa, od-dział; || rozkład, rozłożenie w porządku; || stopień; || Star. jurydykja, do której na-leżało nominowanie na urzędy.

Разряжать, разрядить, stroić, wystroić kogo nadzwyczajnie; || wykრесać, wykресić (*bronь palną*); || Разряжаться, stroić się nadzwyczajnie; || wykресać się (*o bronі palnej*). *Imśl. b.* разряженный, nadзвычай-но wystrojony; || wykресоу (*o bronі palnej*).

Разряжёнiе, -iя, *н.* wystrojenie; || wykрече-ние naboju z bronі palnej.

Разсада, -ы, *ж.* rozsada, rosada, rośliny młode, które gęsto zasiane rosną w kupie, a potem podrosnięte rozsadzają się.

Разсадить, *об.* Рассаживать.

Разсадна, -и, *ж.* rozsazdenie, przesa-żdzanie (*roślin*).

Разсадникъ, -а, *м.* szkółka drzewek.

Разсадный, рассадной, rozsadowy, od rozsady.

Рассаживать, рассадить, rozsadzac, rozsazdic, przesażacz, przesażacz; || Рассаживаться, rozsazżacz się. *Imśl. b.* рассаженный, rozsazdony, przesażzony.

Рассаривать, рассорить, rozsypuwać, rozsyрać, rozrzucac, rozrzucić, rozpra-żacz, rozproszyć, rozsiewac, rozsiazć; || trwonić, roztrwonić; || Рассариваться, roz-сыпуwać się, rozrzucac się i t. d. *Imśl. b.* рассорённый, rozsyрany, rozrzucony, roz-пρόςzony i t. d.

Рассверливать, рассверлить, rozświ-дrowуwać, rozświdrowac. *Imśl. b.* рас-сверлённый, rozświdrowany.

Разовирьплый, wściekły, rozbezwia-ły, rozpuszczony.

Разовирьплёиё, -iя, *н.* wściekłość, roz-bestwienie, rozjuszenie.

Разовирьплётъ, wścieкаć się, rozbe-stwic się, rozjuszyć się.

Рассвѣтаніё, -iя, *н.* świtanie, rozednie-ние.

Рассвѣтатъ, świtać, rozedniewac, roze-дnieć.

Рассвѣтъ, -а, *м.* świt, świtanie. Я всталъ съ рассвѣтомъ, ўли на рассвѣтъ, wsta-лём о świcie.

Расселёиё, -iя, *н.* rozsiedlenie.

Расселить, расселить, rozsiedlac, roz-сiedlic, osadzac, osadzic (*po różnych mie-jscach*); || Расселиться, rozsiedlac się, osia-дac po różnych miejscach. *Imśl. b.* рас-селённый, rozsiedlony, osadzony.

Рассеребрить, rozrebrzyć.

Рассерживать, рассердить, gniewac, rozgniewac; || Рассерживаться, gniewac

się. *Imśl. b.* рассержённый, rozgniewa-лу.

Рассиживаться, рассидѣться, długo gdzie siedzieć, przesiadywać; || засыпac siedzieć на jajah (*o ptakach samiecach*).

Рассказатъ, *об.* Рассказывать.

Рассказъ, -а, *м.* opowiadanie, powieść.

Пустые рассказы, brednie.

Рассказывать, рассказатъ, opowiadać, opowiedzieć, rozpowiadać, wypowiedzieć; || Рассказываться, być opowiadаным.

Imśl. b. рассказанный, opowiadаны.

Расснажаться, rozskoczzyć się; || cwało-уac, galopуac.

Расси:щникъ, -а, *м.* opowiadacz.

Рассищница, -ы, *ж.* opowiadaczka.

Рассночиться, rozlećć się на kawalki po рёкнёциу; || * rozbiegac się.

Расслаблёиё, -iя, *н.* osłabienie. || *Med.* рас-слаблёиё члёнувъ, naruszenie paraliżem.

Расслаблять, расслабить, osłabiać, osłabić, zwałić, pozbowić sił; || Рассла-бляться, być osłabianым, tracić siły. *Imśl. b.* расслаблённый, osłabiony.

Расслабвѣтъ, расслабѣть, рассла-бнуть, słabnac, osłabnac, spadać, spaść z sił.

Расслаблёиё, -iя, *н.* osłabienie, spadnie-ние z sił.

Расслаблѣый, osłabiały, osłabiony, z sił spadły.

Расслабѣть, *об.* Расслабвѣтъ.

Расславить, *об.* Расславлять.

Расславлёиё, -iя, *н.* rozslawienie, rozgło-żzenie.

Расславлять, расславить, rozslawiac, rozslawic, rozgłaszac, rozgłosić; || Рассла-вляться, być rozslawianым, rozgłasза-пым. *Imśl. b.* расславлённый, rozslawio-ны, rozgłoszony.

Расслащивать, разоластить, *об.* Под-слащивать.

Расслобывать, расслоить, odejmować, odjąć stojami; || Расслобваться, być odej-мowanым stojami. *Imśl. b.* расслобённый, odjęty stojami.

Расслушивать, расслушать, wsluchi-уac się, wsluchać się, dosłyszec, przysłu-чиуac się, wysłuchiуac, wysłuchać, sly-żecz, usłyszec; || Расслушиваться, być słyszаным, dosłyszаным. *Imśl. b.* рас-слушанный, dosłuchany, wysłuchаны.

Расслышать, dosłyszec, usłyszec. *Imśl. b.* расслышанный, dosłyszаны, usłyszаны.

Рассматривать, рассмотрѣть, rozpa-tryуac, rozpatrzyć, przegładać, przeje-рзec; || roztrząсac, roztrząсnac, rozważac, rozważyć, rozpoznawac, rozpoznać; || Рас-сматриваться, być rozpatrywаным, roz-трząсаным, rozpoznawanым. *Imśl. b.* рас-сматрённый, rozpatrzony, roztrząсаны i t. d.

Разсмотрительно, *об.* Осмотрительно.

Разсмотрительность, -и, *ж.* об. Осмотрі-тельность.

Разсмотрительный, *об.* Осмотрительный.
Разсмотрѣніе, -іа, *n.* rozpatrzenie, rozważenie, rozpoznanie.
Разсмотрѣть, *об.* Разсматривать.
Разсмѣшить, rozśmieszyć. *Imśl. b.*
Разсмѣшбнный, do śmiechu pobudzony.
Разсмѣяться, rozśmiać się.
Разснастить, *об.* Разснашивать.
Разснастка, -и, *ж.* обозначеніе окрѣта з żagli, lin i t. p.
Разснащеніе, -іа, *n.* *об.* Разснастка.
Разснашивать, разснастить, obnażać, obnażуć okręt z żagli, lin i t. p.; || Разснашиваться, być obnażаным з żagli, lin i t. p. *Imśl. b.* разснащённый, obnażony з żagli, lin i t. p.
Разснуровывать, разснуровать, rozsznurowуwać, rozsznurować; || Разснуровываться, rozsznurować się. *Imśl. b.* разснурованный, rozsznurowany.
Разсовывать, разсовать, rozsuwać, rozspanać; || * odsyłać, odesłać w różne strony; || * rozpychać, rozepchnąć, || rozdawać, porządawać *co (różnym osobom)*. *Imśl. b.* разсованный, rozsunięty i t. d.
Разсовѣтывать, *об.* Отсовѣтывать.
Разсолодить, *об.* Солодить.
Разсолодѣлый, *об.* Солодѣлый.
Разсолодѣть, *об.* Солодѣть.
Разсо́ль, -а, *m.* lak, woda solą nasycona, rosół słony; || *Górn.* соляной разсо́ль, solanka, surowica.
Разсо́льный, lakowy, od laku, rosółu słonego.
Разсорить, *об.* Разсоривать.
Разсорить, *об.* Разсоривать.
Разсортировать, разсортировать, sortować, gatunkować, dobierać, dobrać wedle gatunków; || Разсортироваться, być sortowanym i t. d. *Imśl. b.* разсортированный, sortowany, rozgatunkowany.
Разсо́ха, -и, *ж.* rozsocha, rozoszka, rozsochacina (*tu sochy do oranía*).
Разсо́хнуть, *об.* Разсохнуть.
Разсо́шистый, rozsochaty, rozsochowaty, widłowaty, gałęzisty.
Разспѣсиваться, stać się bardzoдушным, pysznym.
Разспрочиваніе, -іа, *n.* *об.* Разспрочка.
Разспрочивать, разспрочить, przedłużać, przedłużyć termin (*wypłaty*), rozkładać, rozłożyć na raty; || Разспрочиваться, być przedłużonym na terminy.
Разспрочка, -и, *ж.* przedłużenie terminu, rozłożenie na raty. Разспрочка въ платежѣ, zawieszenie w opłacie.
Разспривать, разспривать, kłócić, pokłócić kogo з kim, poróżnić; || Разсприваться, kłócić się, pokłócić się, poróżnić się. *Imśl. b.* разсприванный, pokłócony, poróżнiony.
Разставаніе, -іа, *n.* rozstanie się, rozłączenie się.
Разставаться, разстаться, rozstawać się, rozstać się, rozłączać się, rozłączyć się.

Разстáвить, *об.* Разставлять.
Разстáвка, -и, *ж.* Разстáвленіе, -іа, *n.* rozstawienie, rozszerzenie.
Разстáвливать, разстáвлять, разстáвить, rozstawiać, rozstawić; || rozpuszczać, rozpuścić, rozszerzać, rozszerzyć (*np. suknię cianą*); || Разстáвляться, być rozstawianым, rozpuszczаным. *Imśl. b.* разстáвленный, rozstawiony, rozpuszczony.
Разстанáвливать, разстанóвить, ustawiać, ustawić, porozstawiać, porobić odstepy, szykować, uszykować; || Разстанáвливаться, być ustawianым, rozstawianым odstepami. *Imśl. b.* разстанóвленный, ustawiony, rozstawiony, uszykowany (*odstepami*).
Разстанóвка, -и, *ж.* ustawienie, rozstawienie, szyкованіе; || przedział; || odпочыnek, odпочыние, wytchnienie, przestанек. Чита́ть съ разстанóвкой, czytа́ть з przestанkami, nie ciągle. Идти́, ѣхатъ съ разстанóвками, iść, jechać з odпочынкiem.
Разстáться, *об.* Разставаться.
Разстегáй, -а́я, *m. zdr.* разстегáйщикъ, -а, wiejska suknia u kobiet; || rodzaj piezoga, ciasta.
Разстѣгивать, разстѣгáть, разстѣгнуть, rozpin.ać, rozpiąć, odpiąć, odpiąć; || Разстѣгиваться, rozpinać się, odpiąć się. *Imśl. b.* разстѣгнутый, rozpięty, odpięty.
Разсти́лать, разсти́лать, rozścielać, rozzesłać, rozpościerać, rozpostrzeć; || Разсти́латься, być rozścielanым, rozpościerać się; || * unіażać się, zozgać się, podlieć się. *Imśl. b.* разсти́ланный, rozścielony, rozpostarty.
Разсти́лка, -и, *ж.* rozścielenie, rozpościeranie.
Разстоя́ться, rozstękać się.
Разстояніе, -іа, *n.* odległość, oddalenie. Въ нѣкоторомъ разстояніи отъ гóрода, w pewnej odległości od miasta. На разстояніи пяти вёрстъ, w odległości pięciu wiorst. На разстояніи румѣйнаго выстрѣла, na wystrzał fuzji. Внѣ выстрѣла, po za óbrębem wystrzału.
Разстраивать, *об.* Разстрівать.
Разстрига, -и, *m.* ksiądz з капла́нства złożony, zakonnik з habitu wызuty.
Разстригáть, разстричь, składać, złożу́ć з капла́нства, з habitu wызуwać, wызучу́ć; || Разстригáться, być з капла́нства złożоным, з habitu wызутым. *Imśl. b.* разстриженный, з капла́нства złożony, з habitu wызuty.
Разстриженіе, -іа, *n.* złożenie з капла́нства, wызучenie з habitu.
Разстро́й, -о́я, *m.* roztrój, niezgodność, dysharmonja.
Разстро́ивать, разстро́ить, rozstrajać, rozstroić (*np. instrument muzyczny*); || wkláć, zawikłáć, gmatwać, zagmatwać, mieszać, pomieszać; || wprowadzać, wprowadzić nieład, nieporządek w co; || Раз-

стрѣваться, rozstrajac się, mięszac się, wkiac się i t. d. *Imś. b.* разстроеныи, rozstrojony, pomieszany, zawikłany i t. d. Разстро́йка, -и, ж. rozstrojenie; || niezdność; || nieporządek, nieład, zamieszanie.

Разстро́йство, -а, н. pomieszanie, zamieszanie, zamęt, nieporządek, nieład. Умственное разстро́йство, pomieszanie zmysłów. Разстро́йство здоровья, zepsucie zdrowia.

Разстро́ить, *об.* Разстро́ивать.

Разстрѣливать, разстрѣлять, rozstrzeliwać, wystrzelać, по wiele razy strzelając, cały zapas wypotrzebować; || =rozstrzelić, roztrzaskać со бронią ognistą; || śmierć komu zadać z broni palnej przez strzelanie z pewnej liczby łuf razem, zwykle за карę; || Разстрѣливаться, być rozstrzelanym, wystrzelanym. *Imś. b.* разстрѣленный, rozstrzelony, wystrzelony.

Разступаться, разступиться, rozstepować się, rozstąpić się, ustępować, ustąpić, uchylać się, uchylić się.

Разсудительно, *пск.* rozsądnie, roztropnie, rozważnie.

Разсудительность, -и, ж. rozsądność, roztropność, rozważność.

Разсудительный, rozsądny, roztropny, rozważny.

Разсудить, *об.* Разсудѣть, Разсудѣть.

Разсудиться, *nieos.* raczyć, chcieć, podobać się. Ему разсудилось спросить меня, podobalo mu się mnie zapytać. Ему не разсудилось прийти ко мнѣ, nie chciało mu się przyjść do mnie.

Разсудливый, *об.* Разсудительный.

Разсудокъ, -дна, *м.* rozsądek.

Разсудѣть, разсудить, *Gmin.* rozsądząć, rozsądzić; || Разсудѣться, być rozsądzanym. Разсудите насъ, bądź pan naszym sędzią. Разсудите меня съ братомъ, bądź pan se zią między mną a moim bratem. Кто ихъ разсудить, kto ich rozsądzi!

Разсудѣть, разсудить, rozmować, rezonować, rozważać; || mniemać, sądzić, wnosić o czym z czego; || naradzać się, naradzić się; || zastanawiać się, zastanowić się; || postanawiać, postanowić. Тутъ нечего много разсудѣть, lub что тутъ много разсудѣть, niema tu o czym rezonować, poco tu rozmować. Судъ разсудѣль объ этомъ дѣлѣ, sąd naradzał się względem téj sprawy. Я долго разсудѣль о томъ, что мнѣ дѣлать, długo nad tém się zastanawiałem, co mam zrobić? Онъ разсудилъ это сдѣлать, postanowił to uczynić. Онъ не разсудилъ этого сдѣлать, nie chciał za dobre tego uczynić.

Разсудѣніе, -іа, н. rozmowanie, narady; || parada, obradowanie. Это разсудѣніе ни на чёмъ не основано, to rozmowanie na niczym nie jest oparte.

Безъ разоумѣній, дѣлайте что вамъ представляють, nie rozumując, czynicie co wam pokazują. Во время разсудѣній объ этомъ дѣлѣ, в czasie obrad nad tą sprawą. Учёное разсудѣніе, rozprawa naukowa. Въ разсудѣніи сего, ze względu na to, względem tego, co się tego tyczy.

Разсуживать, *об.* Разсужать.

Разсунуть, *об.* Разсѣвывать.

Разсупонивать, рассупонить, chomąć rozwiązywać, rozwiązać (*u konia*).

Разсучивать, рассучить, rozkręcać, rozkręcić; || rozwałkować, rozwałkować (*ciasto*); || Разсучиваться, rozkręcać się. *Imś. b.* рассученный, rozkręcony, rozwałкованы.

Разсучка, -и, ж. rozkręcanie; || rozwałкование.

Рассчѣть, *об.* Рассчѣсть.

Рассчѣтисто, Рассчѣтистый, *об.* Расчѣтисто, Расчѣтистый.

Рассчѣтливо, Рассчѣтливость, Рассчѣтливый, *об.* Расчѣтливо, Расчѣтливость, Расчѣтливый.

Рассчѣтный, *об.* Расчѣтный.

Рассчѣть, -а, *м.* *об.* Расчѣть.

Рассчѣтывать, рассчитѣть, *об.* Расчѣтывать, расчѣтѣть.

Рассыланіе, -іа, н. rozsyłanie.

Рассылѣть, расслѣть, rozsyłać, rozesłać; || Рассылѣться, być rozsyłanym. *Imś. b.* рассланный, rozesłany.

Рассылка, -и, ж. *об.* Рассыланіе.

Рассылный, do posyłania używany, postanieniec; || woźny w sadach. *Рассылная книга*, księga ekspedycji.

Рассылщикъ, -а, *м.* posłaniec.

Рассыпаніе, -іа, н. rozsypanie.

Рассыпать, рассыпать, rozsypuwać, rozsyrać; || rozpraszać, rozproszyc; || Рассыпаться, rozsypuwać się; || rozpraszać się; || rozbiegać się w różne strony. * Рассыпаться въ похвалахъ, być rozwlekłym w pochwałach, wynurzać się w pochwałach. * Рассыпаться мелкимъ бѣомъ передъ кѣмъ, łasić się, lizać się, nadskakiwać, przupochlebiać się. *Imś. b.* рассыпанный, rozsypany i t. d.

Рассыпной, rozsypujący się, rozprasający się; || przeznaczony do rozsypania. Въ рассыпную, *пск.* w rozsypkę, в неадазие, nieporządnie, jak się кому podoba; || *Woj.* oderwanemi, rozproszonemi grupami.

Рассыпчивость, -и, ж. kruchość, łomność, krupiałość.

Рассыпчивый, kruchy, łomny, krupisty.

Рассыхаться, рассыхнуться, rozsychać się, rozeschnąć się.

Рассвѣтель, -льня, *м.* wór na ziarno do zasiewu.

Рассвѣтаніе, -іа, н. rozsiewanie.

Рассвѣтѣль, -я, *м.* rozsiewacz (*nowin*, plotkarz).

Разсвѣтательница, -ы, *ж.* rozsiwaczka (powin, plotkarka).

Разсвѣать, разсѣвать, засѣвать, засіаць, rozsiwacъ, rozsiacъ; || rozszerzacъ, rozszerzycъ; || rozsyruwacъ, rozsyracъ, rozpraszacъ, rozproszycъ, rozrzucacъ, rozrzucicъ; || **Разсѣваться**, rozsiwacъ się, rozszerzacъ się, rozsyruwacъ się, rozpraszacъ się i t. d. * **Разсѣвать** слухи, rozsiwacъ, rozszerzacъ pogłoski. **Разсѣять** толпу, rozpedzić tłum. **Разсѣять** опасенія, usunąć obawy. *Imś. ж.* разсѣянный, rozsiany, rozrzucony i t. d.

Разсѣвъ, -а, *м.* rozsiwanie.

Разсѣдаться, разсѣстяться, рѣкacъ, порѣкacъ się, rozłupywacъ się, rozłupacъ się, rozpadać się, rozpacъć się.

Разсѣдина, *об.* Разсѣлина.

Разсѣдывать, разсѣдлать, rozsiodlywacъ, rozsiodlacъ; || **Разсѣдываться**, rozsiodlywacъ się. *Imś. ж.* разсѣданный, rozsiodlany.

Разсѣнать, разсѣчь, rozcinacъ, rozciacъ, przecinać, przeciąć, rozkrawacъ, rozkroicъ; || **разсѣиать**, rozczinacъ, rozczlonkowacъ; || **Разсѣиать** ся, rozczinacъ się, przecinać się i t. d. *Imś. ж.* разсѣченный, rozcięty, przecięty i t. d. **Разсѣлина**, -ы, *ж.* szczelina, dziupla, rozpadlina.

Разсѣлый, rozpadnięty, rozpekły.

Разсѣстяться, usadowić się, usiąść wygodnie; || *об.* Разсѣдаться.

Разсѣяніе, -іа, *н.* rozsypanie, rozproszenie, rozpierzchnienie się; || rozrywka, rozrągnięcie.

Разсѣянность, -и, *ж.* rozrągnięcie.

Разсѣянный, rozsypany, rozproszony; || rozzerwany, rozrągniony.

Разсѣять, *об.* Разсѣвать.

Разсѣирать, разсѣбрать, stroicъ, wystroicъ, przystroicъ, ubieracъ, ubracъ; || **Разсѣираться**, wystrajacъ się, wystroicъ się, ubieracъ się, ubracъ się. *Imś. ж.* разсѣбранный, wystrojony, ubrany.

Разсѣваніе, -іа, *н.* rozzuwanie, zdejmowanie obuwia.

Разсѣвать, разсѣуть (*cz. przysz. разсѣуть*), rozzuwacъ, rozzucъ; || **Разсѣваться**, rozzuwacъ się. *Imś. ж.* разсѣу́тый, rozzuty.

Разсѣврѣніе, -іа, *н.* nabranie innego przekonania.

Разсѣврѣять, разсѣврѣить (ногъ въ чѣмъ), przekonywacъ, przekonać inaczej; || **Разсѣврѣяться**, nabieracъ innego przekonania. *Imś. ж.* разсѣврѣ́нный, przekonany inaczej.

Разсѣглонъ, -лна, *м.* kąt wewnętrzny (*во выробахъ маіающъхъ wiele kątów*).

Разсѣзнавать, разсѣзнать, dowiadywacъ się, dowiedzieć się o чѣмъ.

Разсѣкращать, разсѣкрасить, przyozdabiać, przyozdobicъ; || **Разсѣкращаться**, przyozdabiać się. *Imś. ж.* разсѣкращенный, przyozdobiony.

Разсѣмнннъ, -а, *м.* rozumny człowiek.

Разсѣмница, -ы, *ж.* rozumna kobieta.

Разсѣмно, *psk.* rozumnie, mądrze.

Разсѣмный, rozumny, mądry.

Разсѣмъ, -а, *м.* rozum, rozumienie; || значение, дух, мысл. **Войти въ разсѣмъ**, być w wieku dojrzałym. **Разсѣмъ** закона, дух, мысл пража. **Вы это не въ томъ разсѣмъ** принимаете, pan to pojmuje nie w тѣмъ znaczeniu.

Разсѣмніе, -іа, *н.* rozumienie, pojmowanie.

Разсѣмѣть, rozumieć, pojmować. **Разсѣмѣтся**, *nieos.* ma się rozumieć. **Само собою разсѣмѣтся**, rozumie się samo przez się.

Разсѣуть, *об.* Разсѣвать.

Разсѣутьивать, разсѣутьивить, prasowacъ, wprasowacъ, przeprasowacъ żelazkiem; || **Разсѣутьиваться**, być prasowanym. *Imś. ж.* разсѣутьивенный, przeprasowany.

Разсѣучивать, разсѣучить, wyuczacъ, wyuczycъ, nauczacъ, nauczycъ; || **Разсѣучиваться**, nauczacъ się (*na pamięć*); || **одучать** się, од- выкacъ. *Imś. ж.* разсѣученный, wyuczony.

Разсч....., *об.* Расч.....

Разсч....., *об.* Расч.....

Разсч....., *об.* Расч.....

Разсч....., *об.* Расч.....

Разсч....., *об.* Расч.....

Разсчъ, -а, *м.* (2-гі дрзгд. *licz. mn.* разсчъ), raz, kroć; || raz, cios, uderzenie. **Дать кому разсчъ**, raz komu zadać. **Съ разсчу**, od razu, do razu. **Кончить дѣло разсчомъ** ukończycъ sprawę od razu. **Онъ разсчомъ всё выплатилъ**, on zapłacił wszystko na raz. **Снѣльно разсчъ** говорилъ я тебѣ это, ile to razy mówilemъ ci o тѣмъ. **Одинъ разсчъ нудá** ни шлѣ, niech już będzie jeszcze raz jeden! **Канъ разсчъ**, *psk.* akurat, w sam raz, zaraz. **Вы канъ разсчъ въ пѣру пріѣхали**, w sam raz pan przyjechałeś. **Его домъ канъ разсчъ** противъ церкви, jego dom znajduje się wprost naprzeciwъ kościoła. **Подождите яемного**, я канъ разсчъ возвращусь, proszę cokolwiek zaczekać, zaraz wrócę.

Разсчъ, *psk.* razu jednego, raz, kiedyś. **Разсчъ онъ приходилъ** ко мнѣ и говорить, razу jednego przychodzi do mnie i mówi.

Разсчъ, расъ, roz, *przyim. nierozłączny*, który w połączeniu z czasownikami wyraża: rozdzielenie, wzmocnienie, powiększenie, oznaczenie miejsca, zmiana położenia, poruszenie w różne strony, rozdwojenie.

Разсчѣмистый, tęgi, mocny (*o napojach*), upajający.

Разсчѣмный, rozjemny, rozjętny, któreго можно a rozjacъ, rozdzieić, rozbiерany.

Разсчѣмчивый, *об.* Разсчѣмистый.

Разсчѣмщикъ, -а, *м.* rozjemca (*sporu*), jednacz, pogodziciel.

Разсчѣмщица, -ы, *ж.* pogodzicielka, та która jedna kogo z kim, która pogodziła.

Разсчѣмъ, -а, *м.* rozjem, rozejm, jednanie, ugoda; || rozjęcie, rozebranie.

Разъѣдаты, разьѣсть, rozjadać, rozjeść, wygryzać, wygryźć; || Разъѣдаться, być rozjadanym, wygryzanym; || * roztyć się od zbytecznego jedzenia; || rozjadać się, jeść dużo. *Imśl. b.* разьѣденный, rozjedzony, wygryziony.

Разъѣдять, *об.* Разьѣжнивать.

Разъѣдяться, dużo jeźd-ić.

Разъѣздъ, -а, *м.* rozjazd, rozjeżdżenie się, rozjechanie się; || objazdźka, patrol konny.

Разъѣзжаты, rozjeżdżać, ciągle jeździć. Разъѣзжаты по баламъ, uczęszczać na bale, często jeździć na bale.

Разъѣзжаться, разьѣхаться, rozjeżdżać się, rozjechać się, mijać się, omijać się, ominać się z powozem, jadąc ominać kogo; || * rozdzierać się, rozszarpać się (*o sukni i t. p.*).

Разъѣжнивать, разьѣдять, torować, utorować drogę przez częste jeżdżenie; || Разъѣжниваться, być torowanym. *Imśl. b.* разьѣжонный, utorowany.

Разьѣсть, *об.* Разъѣдаты.

Разьѣхаться, *об.* Разъѣзжаться.

Разьярёние, -ія, *н.* rozjątrzenie, rozjązzenie.

Разьярёты, разьярёты, rozjątrzać, rozjątrzyć, rozjązzać, rozjązzyć, doprowadzać, doprowadzić do wściekłości; || Разьярётыся, rozjątrzać się, rozjązzać się. *Imśl. b.* разьярённый, rozjątrzony, rozjąszony.

Разьяснёние, -ія, *н.* objaśnienie, wyjaśnienie czego.

Разьяснивать, разьяснѣть, Разьясниваться, разьясниться, *nieos.* wypogadzać się, wypogadzić się, wyjaśniać się, wyjaśnić się. На небѣ разьяснивають, niebo się wypogadza. На небѣ разьяснѣло, niebo się wypogodziło. Небо начинать разьясниваться, niebo zaczyna wypogadzać się.

Разьяснѣть, *об.* Разьяснивать.

Разьяснѣть, разьяснить, objaśniać, objaśnić, wyjaśniać, wyjaśnić; || Разьяснѣтьса, objaśniać się, wyjaśniać się. *Imśl. b.* разьяснённый, objaśniony, wyjaśniony.

Разьятіе, -ія, *н.* rozjęcie, rozdzielenie; || рождение, *об.* Розьѣмъ; || rozczłonkowanie, dyssekcja (*trupa*).

Разьыгрѣть, *об.* Разьыгрывать.

Разьыгрѣться, rozzawolic się; || zapędzіć się w grze.

Разьыгрывать, разьыгрѣть, rozgrywać, rozegrać, wykonywać, wykonać jaką muzykę; || пасть на лотерѣ; || odgrywać, odegrać (*jaką rolę*); || Разьыгрываться, rozgrywać się, być wykonywanym (*o muzyce*); || być ciągniętym w loterję; || * wzburzyć się. Антеры пренрасно разьыграли новую драму, акторы выборне odegrali nowy dramat. Разьыгрывать ивартѣть, wykonywać kwartet. Море разьыгралося, море wzburzyło się. Румянецъ разьыгрался у ней на щекѣхъ, rumieniec wystąpił na

jej twarzy. Игра наша разьыгралась въ ничью, zkwitowaliśmy się graniem.

Разьымѣть, *об.* Разьимѣть.

Разьысканіе, -ія, *н.* poszukiwanie, badanie, śledzenie, śledztwo, szukanie kogo, czego, rewizja.

Разьыскатель, -я, *м.* szukający kogo, czego; || badacz.

Разьыскательница, -ы, *ж.* szukająca kogo, czego.

Разьыскивать, разьыскѣть, szukać, poszukiwać, wyszukać, badać, wybadać, śledzić, wysłedzić, chodzić za cѣмъ; || Разьыскиваться, być szukanim, poszukiwanym, badanym i t. d. *Imśl. b.* разьысканный, wyszukany, wybadany, wysledzony.

Разьыскить, -а, *м.* *об.* Разьыскатель.

Разьывѣть, разьынуть, rozdziawiać, rozdziewiać, rozdziewić, otwierać szeroko (*gębę, paszczę*); || Разьывѣться, rozdziewiać się i t. d. *Imśl. b.* разьынутый, szeroko otwarty, otworzony (*o gębie, paszczy*).

Рай, *прзр.* др. рая, *м.* raj.

Рай-дерево, *Bot.* sokora (*drzewo*).

Райна, -ы, *ж.* *Mar.* drag masztowy, reja.

Районій, *rajski.* *Ornith.* Райская птица, rajski ptak.

Райна, -и, *ж.* trumna na relikwie św.

Райа, -я, *ж.* pierwszy wyskok okowity otrzymywany za pomocą dystalacji.

Райёта, -ы, *ж.* gęsa (*w fajerwerkach*).

Райётный, гасовый, od gasy, *об.* Райёта.

Райёточна, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Райёта.

Райёточникъ, -а, *м.* robiący gasy.

Райёточный, *об.* Райётный.

Райята, -ы, *ж.* *об.* Райитинья.

Райитина, -ы, *ж.* прѣт wielkokwiatowy, z wielkokwiatu (*drzewa*), z szczodrzeńca.

Райитниковый, wielkokwiatowy, szczodrzeńcowy, *об.* Райитина.

Райитникъ, -а, *м.* wielkokwiat (*drzewa*), szczodrzeniec.

Райитовый, *об.* Райитниковый.

Райовина, -ы, *ж.* koncha, muszla, małżowina; || Жемчужная райовина, perłowa macica; || *Archit.* łobek, rowek, rznienie w rowki; || *Wet.* rogowina, tylna część nogi u konia nad kopytem; || *Mar.* przywet, wychodek na okręcie.

Райовинный, muszловый, konchовый.

Райовистый, muszловатый, małżоватый.

Райовый, rakовый, gасу.

Ралообразная живётный, *мн.* skorupiaکی (*gromada zwierząt*).

Ралоѣдна, -и, *ж.* ptak żywiący się krabami.

Рануша, -и, *ж.* małż jadalny.

Рань, -а, *м.* rak; || *Astr.* rak (*konstellacja*); || *Med.* rak (*choroba*); || Морской рань, krab, rak morski.

Рало, -а, *н.* *Kośc.* Sił. radło; || *Anat.* *об.* Ралообразная кость.

Ралообразная кость, *Anat.* kość lemieszowa, międzynozdrzowa.

Рана, -ы, *zdr.* rana, -и, *ż.* rana, rana, rana, *osada* okien, obrazów i t. d.
Раночна, -и, *ż.* *zdr.* ranecka, *ob.* Rana.
Раночивъ, -а, *m.* rannik, ten co robi ranę.

Раночный, rannowy.
Рана, -ы, *ż.* rana.
Ранговый, do rangi należący.
Рангуть, -а, *m.* Mar. maszty, zapas masztów okrętowych.

Рангъ, -а, *m.* ranga, stopień.
Ранение, -ия, *n.* ranienie.
Раненный, raniony.
Ранёнько, *psk.* raniuteńko, raniutko.
Ранётовый, ranetowy, *ob.* Ранеть.
Ранеть, -а, *m.* raneta, gatunek jabłek.
Ранёхон, *no, psk.* raniuteńko, raniusieńko.
Ранецъ, -нца, *m.* Woj. tornister, toboła.
Ранёшенько, *psk.* raniusieńko.
Ранжирный списокъ, *Woj.* spis żołnierzy podług ich wzrostu.

Ранжирвать, *Woj.* ustawiać w szereg, rzędem żołnierzy i konie (*podług ich wzrostu*).

Ранжиръ, -а, *m.* *Woj.* porządkowanie żołnierzy i koni (*podług ich wzrostu*).
Ранить, поранить, ranić, zranić. *Imśl.* *ob.* raneniy, raniony.

Ранна, -и, *ż.* *zdr.* rana, mała rana.
Ранний, ranny, poranny; || *wczesny*, *zawczesny*, *przedwczesny*.

Рано, *psk.* rano, rankiem, na początku dnia; || *wcześniej*, *zawczasu*, *rychło*, *prędко*. *Рано ли, поздно ли; рано, или поздно, прѣдзѣй lub рѣзніей.* Онъ пришёл *довольно рано*, przyszedł dosyć *прѣдко*, *wcześniej*. Онъ всталъ *рано*, on wstał *рано*, *над rankiem*. Не опѣшите, ещё *рано*, *ещё się ran nie spieszy*, jeszcze jest *wcześniej*. Ещё *рано обѣдать*, jeszcze nie *masz jeść obiad*. *Нань рано вы встанѣте*, *o której godzinie ran wstaję?* *Рано встанѣщій*, ranny, rano wstający.

Рановато, *psk.* cokolwiek *zawcześniej*.
Рановременно, *psk.* *zawcześniej*, *предwześnie*.

Рановременность, -и, *ż.* *przedwczesność*.
Рановременный, *przedwczesny*.

Раночна, -и, *ż.* *zdr.* ranecka, *malutka rana*.

Ранткъ, -а, *m.* *zdr.* *ob.* Рантъ.
Рантъ, -а, *m.* obszewka, wyłóg, *lamówka*, szlak (*u sukni, u butów*).

Ранункуль, -а, *m.* *Bot.* jaskier (*roślina*).
Ранцовый, tornistowy, tobołowy, *ob.* *Ранецъ*.

Ранше, *ранѣе*, *st. wyśl.* *Рано*, *psk.* *раніей*, *wcześniej*, *rychлѣй*, *прѣдзѣй*. Онъ пришёл *ранѣе моего*, on przyszedł *wcześniej odemnie*. *Ранѣе обыкновеннаго*, *wcześniej jak zwykle*. *Нань можно ранѣе*, *jaknajwcześniej*. *Не ранѣе пяти часовъ*, *nie прѣдзѣй jak o godzinie piątej*. Онъ *приѣдетъ не ранѣе нань черезъ мѣсяць*, *nie прѣдзѣй przyjedzie jak za mie-*

sięc. Онъ пришёл *ранше всѣхъ*, онъ przyszedł *wcześniej od wszystkich*.

Ранá, Ропá, -ы, ж. *Górn.* woda stona na jeziorach *krystalizujących się*.

Раніра, -ы, *ż.* *floret*, spada z *gałką na końcu*, do *fechtowania*.

Ранірный, *floretowy*, *ob.* *Раніра*.

Ранірщикъ, -а, *m.* *fechtmistrz*, *szermierz*.

Рапортовать, *отрапортовать*, *raportować*, *donosić*, *donieść*, *уведомлять*, *уведомить*; || **Рапортваться**, *ogłaszać się* *за что*, *czém*; || *być donoszonym*, *уведомленным*.

Рапортъ, -а, *m.* *raport*, *doniesienie*, *уведомление*.

Ранункуль, -а, *m.* *Bot.* *rozponka*, *rozponka*, *rozprzonka* (*ziele*).

Раскѣиваться, *раскѣяться* (*въ чѣмъ*), *żałować czego*, *kruszyć się*, *czuć żal*, *skruche*.

Раскаленіе, -ия, *n.* *rozpalenie* *do czerwoności*; || *rozpalenie* *do białości*.

Раскалывать, *раскалить*, *rozpalać*, *rozpalić* (*do czerwoności*, *do białości*); || **Раскалываться**, *rozpalać się*, *być rozpalonym*. *Imśl. b.* *раскалѣнный*, *rozpalony* (*do czerwoności*, *do białości*).

Раскалывать, *расколѣть*, *rozłupywać*, *rozłupać*, *rozszczepуwać*, *rozszczepać*; || *rozciągać tkaninę* *przyginając na końcach szpilkami*; || **Раскалываться**, *rozłupywać się*, *rozszczepуwać się*. *Imśl. b.* *расколѣтый*, *rozłupany*, *rozszcepiony*.

Раскалываться, *Gmin.* *rozpapać się*.

Раскапывать, *раскопѣть*, *rozkopуwać*, *rozкопаć*; || *wyrwać*, *wywrócić*, *obalać*, *obalić*; || **Раскапываться**, *być rozкопуваным*. *Imśl. b.* *раскопаный*, *rozkopany*.

Раскармливаніе, -ия, *n.* *tuczenie*, *karmienie*.

Раскармливать, *раскормить*, *tuczyć*, *roztuczyć*, *rozkarmiać*, *rozkarmić*; || **Раскармливаться**, *tuczyć się*, *wypaść się*, *спаść się*, *być tuczonym*, *karmionym*.

Раскѣива, -и, *wsp.* *krzywonogi*, *krzywоногъ*, *z koszlawemi nogami*, *koszlawy*, *koszlawca*.

Раскарячивать, *раскарячить*, *rozkraczać*, *rozkraczyć* (*nogi*); || **Раскарячиваться**, *rozkraczać się*.

Раскатать, *ob.* **Раскатывать**.
Раскататься, *długo przejeżdżać się*, *спрагтовать*.

Раскѣистый, *spadzisty*, *pochozisty*.

Раскатить, *ob.* **Раскатывать**.

Раскѣтный, *pochyły*, *spadzisty*.

Раскѣть, *pochyłość*, *spadzistość*, **Раскѣты** *грома*, *grzm ty piorunowe*.

Раскатывать, *раскатать*, *раскатить*, *rozвиваć*, *rozwinąć*; || *utłaczać*; || *maglować* (*bieliznę*); || *walkować*, *rozwalkować* (*ciasto*); || **Раскатываться**, *rozтасzać się*, *rozвиваć się* i t. d. *Imśl. b.* *раскатанный*, *rozwinięty*, *rozwalkowany* i t. d.

Раскѣивать, *раскѣать*, *rozkołусуwać*,

Раскопѣть, *об.* Раскопѣвать.
Раскопка, -и, *ж.* kopanie, skopywanie, szukanie w ziemi; || *Görn.* wyrobisko.
Раскормить, *об.* Раскармливать.
Раскоробить, *об.* Покоробить.
Раскорчивать, **раскорчить**, **розгинаѣ**, **розгиаѣ**, **розсуваѣ**, **розсунѣ**. *Imsl. б.* расворченный, rozgięty, rozsunięty.
Раскосый, **zezowaty**, **zezem patrzacy**.
Расношѣливаться, **расношѣлиться**, *Gmin.* wydaваѣ, wydaѣ pieniądz.
Расрадывать, **расрасть**, **розкрадаѣ**, **розкраѣ**; || **Расрадываться**, **быѣ** **розкраданым**. *Imsl. б.* расраденный, rozkradziony.
Расраивать, **раскроить**, **кражаѣ**, **покражаѣ**, **выкroiѣ**; || **розкражаѣ** (*glowę*); || **Раскольническій**, **Раскольничій**, **odszczępieński**, **heretycki**.
Расольчивый, **łupny**, **pekający**.
Расонопачивать, **расонопатить**, **одежмоваѣ**, **оджаѣ** **кѣлки** **копорне**; || **Расонопачиваться**, **быѣ** **розбавионым** **кѣлков** **копорных**. *Imsl. б.* расонопаченный, розбавионны кѣлков копорных.
Расраиваться, **быѣ** **кражаным**. *Imsl. б.* **раскрѣонный**, **выкрожонны**, **розкрожонны**.
Расрапывать, **расрапнать**, **накрапнѣ**, **сентковаѣ**; || **быѣ** **накрапаным**, **сенткованым**. *Imsl. б.* **расрапанный**, **накрапанны**, **сенткованны**.
Расрасавица, -ы, *ж.* *Gmin.* **pięknosc**, **kobieta ładna**, **śliczna**, **ładobna**, **piękniśia**, **pięknota**.
Расрасить, *об.* **Расрашивать**.
Расраска, -и, *ж.* **kolowanie**, **illuminowanie**.
Расраснѣть, **Расраснѣться**, **заскраснѣнѣ** **сѣ**, **зарумнѣнѣ** **сѣ**.
Расраснѣлый, **заскраснѣялы**.
Расрасъ, *об.* **Расрадывать**.
Расрашиватель, -я, *м.* **illuminujący** **rysunki**, **kolorujący**.
Расрашивательница, -ы, *ж.* **illuminująca** **rysunki**, **kolorująca**.
Расрашивать, **расрасить**, **malowaѣ**, **romalowaѣ** **róznemi** **farbami**; || **illuminowaѣ**, **kolorowaѣ** **rysunki**; || * **упѣкшаѣ**, **прзудаваѣ** **со** **в** **орowiadaѣ**; || **Расрашиваться**, **быѣ** **malowanым** **róznemi** **farbami**. *Imsl. б.* **расрашенный**, **romalowany**, **kolowany**.
Расрритиковѣть, **розкрытковаѣ**, **зганиц**, **уваѣ** **зе** **злѣ** **тылко** **строу**.
Расричѣть, **оглузыѣ**, **одрузѣ** **крыкѣ**; || **обудѣ** **огло** **крыкѣ**; || **Расричѣться**, **розкрычѣѣ** **сѣ**; || **накрычѣѣ** (*na kogo*), **наумуѣлѣ** (*komu*). **Онѣ** **нѣ** **всю** **гѣлову** **расричѣли**, **онѣ** **всзры** **крыкѣ** **одрузѣли** **ми** **глову**. **Танѣ** **врѣпно** **епаль**, **что** **насилу** **могли** **егѣ** **разбудить**, **спѣ** **так** **мосно**, **из** **zaledwie** **здола** **го** **обудѣ**. **Хоть** **расричѣсь**, **нигѣ** **не** **услышитѣ**, **крычѣ** **иле** **chcesz**, **никѣ** **не** **услышы**. **Не** **знаю**, **за** **что** **онѣ** **на** **меня** **расричѣлся**, **нѣ** **виѣм**, **за** **со** **онѣ** **мнѣ** **наумуѣлѣ**?

Раскроить, *об.* **Расраивать**.
Расрошивать, **расрошить**, **kruszyѣ**, **pokruszyѣ**, **nakruszyѣ**; || **Расрошиваться**, **kruszyѣ** **сѣ**. *Imsl. б.* **расрошѣнный**, **pokruszony**, **nakruszony**.
Расрѣчивать, **расрѣтѣть**, **одкрѣсаѣ**, **одкрѣсѣ** (*co* *było skręcone*), **розвикѣлѣ**; || **розвязываѣ**, **розвязѣ**; || **одкрѣсаѣ** **сѣ**. *Imsl. б.* **расрѣченный**, **одкрѣсѣ**.
Расрѣчиняться, *Gmin.* **zmartwiѣ** **сѣ**, **zgrzyѣ** **сѣ**.
Расрѣывать, **расрѣть**, **открываѣ**, **одкрыѣ**, **отwierѣ**, **отворзыѣ**; || * **одстанѣ**, **одстѣнѣ**, **объявѣ**, **wynurzyѣ**, **открываѣ**, **одкрыѣ**, **выкываѣ**, **выкрызѣ**, **выдаѣ** **со**, **ко**, **го**; || **Расрѣваться**, **открываѣ** **сѣ**, **отwierѣ** **сѣ**; || **одстанѣ** **сѣ**, **объявѣ** **сѣ** **и** **т. д.** *Imsl. б.* **расрѣтый**, **открыты**, **отворзѣ**, **одстѣнѣ** **и** **т. д.**
Расрѣтѣ, -ля, *н.* **wykrycie**, **odstęnie**, **objawienie**, **wynurzenie**.
Расрѣть, *об.* **Расраивать**.
Расрудахтаться **розгдакаѣ** **сѣ** (*okurack*).
Расрулиняться, *Gmin.* **ciągle** **hulaѣ**, **piѣ**, **urѣ** **сѣ**.
Расрупанѣ, -я, *н.* **rozkupywanie**, **pokup**.
Расрупать, **раскупить**, **розкупуваѣ**, **розкуповаѣ**, **розкупѣ**; || **Расрупѣться**, **быѣ** **розкупуваным**. *Imsl. б.* **раскупленны**, **розкупѣ**.
Расрупа, *об.* **Расрупанѣ**.
Расрупоривать, **раскупорѣть**, *об.* **Откупоривать**.
Расрупорка, *об.* **Откупорка**.
Расруривать, **расрурѣть**, **zapalaѣ**, **zapaliѣ** (*np. fajkę*); || **wypalaѣ**, **wypaliѣ** (*np. dużo tytmu*); || **Расруриваться**, **быѣ** **zapalanым**, **wypalanым**. *Imsl. б.* **расруренны**, **zapalony**, **wypalony**.
Расрурывать, **расрусѣть**, **расрусѣть**, **розгрызаѣ**, **розгрыѣ**; || * **розумѣѣ**, **розумѣѣ**, **пожаѣ**; || **Расруриваться**, **быѣ** **розгрызаным**. *Imsl. с.* **расрушенны**, **розгрызѣ**.
Расрутывать, **расрутѣть**, **открываѣ**, **одкрыѣ**, **одстанѣ**, **одстѣнѣ**; || **Расрутываться**, **открываѣ** **сѣ**, **одстанѣ** **сѣ**. *Imsl. б.* **расрутанны**, **открыты**, **одстѣнѣ**.
Распадѣть, **распаѣть**, **rozpadaѣ** **сѣ**, **rozpaѣ** **сѣ**, **rozwalaѣ** **сѣ**, **rozwalѣ** **сѣ**.
Распаденѣ, -ля, *н.* **rozpadniѣ**, **uradek**.
Распаивать, **распазѣть**, **Cieśl.** **rozszę**, **rozszęrzyѣ**, **rozszępieaѣ**, **rozszępie**, **rozszępie** **za** **pośrednictwem** **fugi**. *Imsl. б.* **распаивенны**, **rozszęzronny**, **rozszęzepiony** **и** **т. д.**
Распаивать, **распаѣть**, **одлutowываѣ**, **одлutowѣ**; || **Распаиваться**, **одлutowываѣ** **сѣ**. *Imsl. б.* **распаиванны**, **одлutowанны**.
Распаивать, **распойѣть**, **уражаѣ**, **урѣ**, **спражаѣ**, **спрѣ**. *Imsl. б.* **распойенны**, **урѣ**.
Распайка, -и, *ж.* **odlutowanie**.
Распалзыватьсѣ, **расползѣтьсѣ**, **розпѣлзаѣ** **сѣ**, **розпѣлзаѣ** **сѣ**, **в** **рѣзнѣ** **стрѣны** **роз**

łazić się; || rozłazić się, rozdzierać się (o sukniach i t. p.)

Распáливать, распáлить, wypotrzebować proch przez strzelanie z broni; || Распáливаться, być wypotrzebowanym przez strzelanie.

Распáлить, об. Распáяять, Распáливать. Распáлять, распáлить, rozpałać, rozpalic, rozgrzewać, rozgrzać; || zapalać, zapalić (np. gniewem); || Распáлиться, rozpałać się, rozgrzewać się; || zapalać się (np. gniewem).

Распáривать, распáрить, rozparzać, rozparzyć; || Распáриваться, być rozparzanym. *Imśl. b.* распáренный, rozparzony.

Распáривать, распéръть, грóб, rozparać, rozpróб; || Распáриваться, грóб się, rozparać się. *Imśl. b.* распóротый, rozpróты.

Распáхивание, распахáние, -ия, n. rozozogowanie.

Распáхивать, распахáть, rozozogować, rozozagáć (pługiem rozwalac); || Распáхиваться, być rozozogowanym. *Imśl. b.* распáханный, rozozagany.

Распáхивать, распахнóть, roztwierać, roztworzyć, otwierać, otworzyć; || odwijać, odwinąć; || Распáхиваться, odwijać się, otwierać się. *Imśl. b.* распáхнутый, roztworzony, otworzony, odwinięты.

Распáшка, -и, ż. rozoganie; || отwór u niewodu. Нараспáшку, *pek.* rozpięto, * śmiało, bez zawady. Он ходитъ въ сюртукъ нараспáшку, chodzi w rozpiętym surducie.

Распáшной, rozpięты (o sukniach).

Распáять, об. Распáивать.

Распéание, -ия, n. odświeżenie w piecu (chleba), || * nagana, gęrymanda, bura.

Распéать, распéчь, odświeżać, odświeżyć w piecu (chleb); || * napominać, напошнić, fukać, sfukać, dawać, dać burę, грóмić, згрóмić kogo. *Imśl. b.* распéченный, w piecu odświeżony.

Распéлёнывать, распéленáть, rozwijać, rozwinać z pieluch (dziecko); || Распéлёнываться, być rozwijanym z pieluch. *Imśl. b.* распéлёнанный, rozwinięты z pieluch.

Распéчь, об. Распéнать.

Распéщрение, -ия, n. upstrzenie.

Распéщрять, распéщрить, pstrzyć, upstrzyć; || pstrzyć się, upstrzyć się. *Imśl. b.* распéщренный, upstrzony.

Распéвать, распiть (cz. przysz. разопь), выпiяć, выпić, pić, popiяać zwolna, выпрóбнiаć, выпрóбнić (butelke); || Распéваться, rozpiяać się, być выпijanym. *Imśl. b.* распiтый, выпiты.

Распéвочный, propinacyjny. Распéвочная продажа, drobiazgowa sprzedaż, wyszynk trunków.

Распéление, Распéливание, -ия, n. rozpiłowanie, rozpiłowywanie.

Распéливать, распiлить, rozpiłowywać, rozpiłować; || Распéливаться, być rozpi-

łowywanym. *Imśl. b.* распiленный, rozpiłowany.

Распéлка, Распéловка, -и, ж. об. Распéление.

Распéниание, -ия, n. ukrzyżowanie.

Распéнить, распéять, распнóть (cz. przysz. распнó), rozpinać, rozpiąć na krzyżu, ukrzyżować; || Распéниться, być ukrzyżованым; || *—за ногó, usilnie brónić kogo, рёчьуć за kogo, за kim. *Imśl. b.* распéтый, распнóтый, ukrzyżованы.

Распéрять, распéреть (cz. przysz. разопрý), rozpierać, rozperzczać; || Распéряться, być rozpiieranym. *Imśl. b.* распéртый, rozparty.

Распéсáние, -ия, n. opisanie, wykaz, oznaczenie, klasyfikacja.

Распéсáть, об. Распéсывать.

Распéсáться, długo, szeroko napisáć; || об. Распéсывать.

Распéска, -и, ж. pomalowanie (ścian, murów); || kwit, pokwitowanie, rewers, óświadczenie. Долговáя распéска, карта рёсна (z długi). Распéска въ получёнии, kwit odbiorczy, recepisso (dowód odbioru). Тáйная распéска (тайное письмо), przeciw-pismo. Я далъ ему эти бумаги подъ распéснó, oddalem mu te papiery za pokwitowaniem.

Распéсочный, kwitowy, rewersowy.

Распéсывать, распéсáть, malować, pomalować (ścianę, mur); || opisywać, opisać, wyrażać, wyrazić, określać, określić; || Распéсываться, być malowanym; || — въ чéмъ, podpisywać się, kwitować (z czego). *Imśl. b.* распéсанный, pomalowany; || opisanу, wyrażону.

Распéть, об. Распéивать.

Распéхивать, распéхáть, распéхнóть, rozprychać, rozperchnáć, rozsuwać, rozsuнаć. *Imśl. b.* распéханный, распéхнутый, rozprychаны, rozperchnięты.

Распéивать, об. Распéлавливать.

Распéлавна, -и, ж. lanie z metalu, odłowanie, topienie się, roztopienie.

Распéлавливать, Распéлавлять, распéлавить, roztopiać, roztopić, lać, odlewać, odlać. *Imśl. b.* распéлавлённый, roztopiony, odlany.

Р-сплавнáя печь, piec szmelcowу, dy-marka.

Распéлáняться, rozpiłакáć się.

Распéлáстáть, об. Распéлáстывать.

Распéлáстна, -и, ж. rozpiłatanie, rozcięcie.

Распéлáстывать, распéлáстáть, rozpiłatakáć, rozcinać, rozciąć (wzdłuż); || Распéлáстываться, być rozpiłatanym, rozcinanym. *Imśl. b.* распéлáстанный, rozpiłatany.

Распéлáта, -ы, ж. wypłata, zapłata, płacenie, uiszczenie się. Онъ тугъ на распéлáту, trudno со wykołатаć z niego, jest skapy.

Распéлáтный, przeznaczony do wypłасания, wydatkowy.

Распláчивать, расплатить, выпláсac, выпláсacь, спláсacь; || Распláчиваться, выпláсacь сь, шзсacь сь, квітowacь сь з ким. Расплатиться съ долгами, uiсicь сь з дугow. Расплатиться съ заимодáвцáми, skвітowacь сь з вiзчyцeлáми. *Imsl. б.* расплáченнýй, выплáсowý, skвітowowý.

Распláчивать, расплáчить, rozпláсzсacь, rozпláсzсacь; || быcь rozпláсzсacь. *Imsl. б.* расплóщeннýй, rozпláсzсowý.

Расплéснивать, расплéснáть, рóзплюскiвáц, rozплюскáц; || Расплéсниваться, rozплюскiвáц сь. *Imsl. б.* расплéснáннýй, rozплюскáнý.

Расплетáть, расплести, расплётъ, rozплатáц, rozплéсц; || Расплетáться, rozплатáц сь. *Imsl. б.* расплетéннýй, rozплéсцowý.

Расплóдить, об. Расплóжáть. Расплóдъ, -á, m. rozплóд, rozплóдeк, rozкzрzewиeнiе, rozmнoжeнiе; || рóд, плeмiе.

Расплóжáть, расплóдить, rozплáдzáц, rozплóдzиcь, rozmнáжáц, rozmнoжыcь; || *rozпpawiáц шepokow, rozшepzáц мowу; || Расплóжáться, rozплáдzáц сь, rozmнáжáц сь. *Imsl. б.* расплóжéннýй, rozплóдzowý, rozmнoжowý.

Расплóжeнiе, -iя, n. rozплóдzенiе, шлoжeнiе.

Расплóхъ, въ расплóхъ, об. Врасплóхъ. Расплóщить, об. Распláчивать.

Расплывáться, Расплытьсá, rozплывáц сь, rozплынáц сь, w рóзнe стpонý плынáц, rozплынáц; || rozплывáц сь, rozплынáц сь (o wodzиe i инныч плынáч), rozлeвáц сь. Расплывчивость, -и, ж. Chem. плынось, топниeнiе.

Расплывчивýй, Chem. плынный, топни́жý.

Расплытьсá, об. Расплывáться. Расплýснуть, об. Расплýщивать.

Расплýщeнiе, расплýщивáние, -iя, n. rozпláсzсeнiе, rozпláсzсáчeнiе.

Расплýщивать, расплýщить, расплýснуть, rozпláсzсáц, rozпláсzсыcь; || Расплýщиваться, быcь rozпláсzсáчeннýм. *Imsl. б.* расплýщeннýй, расплýснутýй, rozпláсzсowý.

Расплýсáться, rozпáчowáц сь ciáглe, шeустáжáц тáчowáц.

Распнýть, об. Распнáть. Распознавáть, распознáть, rozеzнáвáц, rozеzнáц, rozпozнáвáц, rozпozнáц; || Распознáваться, быcь rozеzнáвáчeннýм, rozпozнáчeннýм. *Imsl. б.* распóзнáннýй, rozеzнáчeннýй, rozпozнáчeннýй.

Распойть, об. Распáивать. Располагáть, расплóжить, rozклáдáц, rozлóжыcь, rozстáвiáц, rozстáвiц, устáвiц, цыкwовáц, rozпopzáдzáц, rozпopzáдzиcь; || зáклáдáц собиe, зáлoжыcь собиe co, зáмiеrзáц, зáмiеrзыcь собиe co; || Располагáться, пpыгoтowывáц сь, пpыгoтowáц сь до чeгow, нá co, стáвáц, стáнáц гдзиe, зáжáц

миeсцe, oбoзowáц, стáц oбoзeм, rozлóжыcь сь; || decыдowáц сь, zdecыдowáц сь; || rozклáдáц сь, rozлóжыcь сь. Расплóжить войснá нá возвышeнiи, умiещиcь войскo нá wynиoслóстц. Онъ шepшó расплóжилъ сьoбe войснo, он дoбрzе rozстáвiц сьoбe войскo. Расплóжить войснá нó дeрeвнiямъ, rozлóжыcь, rozлoкowáц войска po wсиáч. Архитeнтopъ шepшó расплóжилъ сьoбe зтoтá дoмъ, *lub* расплóжилъ нó мнáты въ зтoмъ дoмъ, бudoвничы дoбрzе rozmиeщиц пoкoиe w тым дoмy. Я расплóжилъ eгo въ вáшу пóльзý, склóнилъ го нá стpонý пáнскá. Располагáть сьoими пpáвáми, rozзráдzáц сьoими пpáвáми, кoрзыстáц з сьoими пpáв. Нeсoвeршeннoлбтнiе нe мóгyтъ располагáть сьoими имънiемъ, nieпeлнoлeтнi нe мoгá rozпopzáдzáц сьoим мáжáткeм. Я расплóжáю зáвтpá выйхáть, мáм зáмиáр жyтpó wyjeчáц. Войснá расплóжились нá бивáнáч войска бивáкyжá. Онъ пpеспoи́нo расплóжились нá двáнъ, нájwyгoднeй усáдwиц сь нá кyнáпiе. Расплóжиться лáгeрoмъ, rozлóжыcь сь oбoзeм, стáнáц oбoзeм. Мы расплóжились бхáть въ дeрeвню, пoстáнoвились жeчáц нá вiеш. Купцы расплóжились съ тoвáрáми, кyпцý rozлóжыц сьoбъ тoвáр. *Imsl. б.* расплóжeннýй, rozлóжowý, rozстáвiowý, устáвiowý, i t. d. Сeгoднiя я нe расплóжёнъ рáбoтáть, dzиsь нe мáм yспoсoбeнiá до рoбoты. Онъ нъ вáмъ хýдo расплóжéть, нe jest дoбрzе yспoсoбiowý длá рáнá. Быть расплóжéннýмъ нъ чáхóткъ, мiець склóннoсь до шyчoт.

Распóлзáться, об. Распáлзывáться. Распóлзáться, длyгo пeтзáц.

Распóлзсти́ся, об. Распáлзывáться. Распóлжeнiе, -iя, n. rozклáд, úклад, цыкwовáние, yпopzáдкowáние, склóннoсь; || здoлнoсь, здáтнoсь, yспoсoбeнiе, чeгъ.

Распóлжeнiе сáдá, rozклáд oгoрoдy. Распóлжeнiе кóмнáт, rozклáд пoкóйóв. Распóлжeнiе нъ болъзнiямъ, склóннoсь до чoрóб. Распóлжeнiе нó мýзыкъ, здáтнoсь до мýзыкi. Блáгoдáрю вáмъ зá вáше дóбрoе нó мнъ распóлжeнiе, dzиeкyжe пáну зá дoбрe чeгi длá мнiе. Распóлжeнiе словъ, Gram. пopзáдeк wyрáзów. Распóлжeнiе дýхá, hумor, yспoсoбeнiе дyчá. Быть въ вeсёлoмъ, въ шepшeмъ распóлжeнiи дýхá, быcь w вeшoлý n, w дoбpым hуморzе. Быть въ дyрóмъ распóлжeнiи дýхá, быcь w злým hуморzе. Распóлжeнiе войснъ нó квартiрáмъ rozлóжeнiе войска нá лeжe.

Распóлжeннýй, об. Располагáть. Распóлжыть, об. Располагáть.

Распóлсóвывать, распóлсóвáть, rozдзiерáц, rozедрeдзeц нá циeнкiе i wáжкiе пáски; || Распóлсóвывáться, быcь rozдзiерáчeннýм i t. d. *Imsl. б.* распóлсóвáннýй, rozдáртý нá циeнкiе i wáжкiе пáски.

Распорна, -и, *ж.* rozporzka, drewniko do rozpiegania; || rozprówanie, rozszywanie; || *Górn.* pryka.

Распорóть, *об.* Распорáть.

Распорóчка, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Распорна.

Распорь, -а, *м.* rozpieganie; || *об.* Рао-порна.

Распорядитель, -я, *м.* rzádcza, zarzadzajacy, zawiadowca, gospodarz.

Распорядительница, -ы, *ж.* rzádczyni, zawiadowczyni, gospodyni.

Распорядительность, -и, *ж.* czynność, działalność, obrotność, sprawność, biegłość w sprawowaniu rzeczy.

Распорядительный, czynny, działалы, obrotny, справny, biegлы, rozrządzajúcy.

Распорядить, *об.* Распоряжать.

Распорядошь, -дна, *м.* porządek, szządzenie.

Распорядочный, porzádzkujúcy.

Распоряжать, распорядить, Распоряжаться, распорядиться, rozporzázdać, rozporzázdzić, rozrządzáć, rozrządzáć; || zawiadowáć, zarzázdać czém; || dowodzić czém, rozkazywáć, wládać czém; || rozporzázdać się. Онъ распоряжается всёмъ домомъ, распоряжаетъ всёмъ въ этомъ домѣ, онъ гзází салым домом, wszystko w tym domu pod jego rozporzázdeniem znajduje się. Правительство распорядилось, насчетъ прекращенія этихъ беспорядковъ, rząd wydał rozkazы względem przytłumienia tych nieporzázdków. Онъ прекрасно распоряжаетъ, lub распоряжается своимъ имениемъ, онъ выборне зарзázда свым majątkiem.

Распоряжение, -ия, *н.* rozporzázdenie, rozrządzenie, uporzázdkowanie. Подлежашій свободному распоряжению, rozrządzалу. Сдѣлать распоряжение, zrob.ć rozporzázdenie, posczynić rozporzázdenia.

Распотѣлый, spotniały.

Распотѣшать, распотѣшить, rozśmieszać, rozśmieszyć, rozweselać, rozweselić, pobudzać, pobudzić do śmiechu.

Распотѣть, spotnieć.

Распоясание, -ия, *н.* Распояска, -и, *ж.* rozpasanie, rozpięcie.

Распоясывать, распоясать, rozpasуwáć, rozpasáć, rozpiąć, rozpiąć; || Распоясываться, rozpasуwáć się, rozpiąć się. *Imst. b.* распоясанный, rozpasаны, rozpiety.

Расправа, -ы, *ж.* sąd, jurysdykcja, wymiar sprawiedliwości; || кара. Судебная расправа, судъ и расправа, wymierzenie sprawiedliwości. У меня съ нимъ горóтняя расправа, прѣдко ukaram go jak się należy. Дѣло дошло до расправы, wypadło wymierzyć karę. * Собственноручная расправа, ukaranie wymierzone własną ręką.

Распрáвить, *об.* Распрáвлять.

Распрáвление, -ия, *н.* wyprostowanie.

Распрáвливать, распрáвить, prostowáć, wyprostowáć; || porzázdkowáć, uporzázdko-

wáć, ukłádać, ułożыć; || Распрáвливаясь, być uporzázdkowanym, ukłádanym; || Рао-прáвляться, dáć sobie z kim radę. Я оъ нимъ расправлюсь, ja dam sobie z nim radę, będzie on pamiętał! *Imst. b.* рао-прáвленный, wyprostowany, uporzázdkowany, ułożony i t. d.

Распрáшивать, распросить, выпытывáть, выпытáть, dopytywáć, dopytáć, wywiadywáć; || Распрáшиваться, być wypytywany i t. d. *Imst. b.* распрóшенный, wypytany i t. d.

Распрéдѣленіе, -ия, *н.* rozkład, rozłożenie (*no wielu*), porzázdkowanie, rozdzielenie, repartycja, naznaczenie, wyznaczenie. Распрéдѣленіе по классамъ, по разрядамъ, klasyfikacja.

Распрéдѣлительный, wydzielajacy, rozdzajacy; || porzázdkujúcy, rozporzázdalny.

Распрéдѣлять, распредѣлить, розрзázдаć, rozrządzáć, wyznaczać, wyznaczyć, rozdzielać, rozdzielić, rozkłádać, rozłożыć, porzázdkowáć, uporzázdkowáć; || Рао-прéдѣляться, być rozrządzаным, wyznaczаным, rozdzielаным, wykładаным. Распрéдѣлять по жребію, losowáć. Распрéдѣлять по классамъ, klasyfikowáć, porzázdkowáć. Распрéдѣлять налогы, rozkłádać podatki. Распрéдѣлить по родамъ, rozgatunkowáć.

Распрéдавать, распродáть, rozsprzedawáć, rozsprzedáć, wyprzedawáć, wyprzedáć; || Распрéдаваться, być rozsprzedawanым, wyprzedawanым. Всѣ изданіе этой книги распродано, cała edycja tej książki jest wyczerpana. *Imst. b.* распроданный, rozprzedаны, wyprzedаны.

Распрéдажа, -и, *ж.* rozprzedanie, sprzedáż, wyprzedáż.

Распрéсить, *об.* Распрáшивать.

Распрéстирать, распостёрть, rozpościerać, rozpostrzeć, rozciągać, rozciągnáć; || Распрéстираться, rozpościerać się, rozciągnáć się. *Imst. b.* распостёртый, rozpostarty. Встрѣчать кого съ распостёртыми объятіями, spotykać kogo z otwartymi rękami, z radością.

Распрéститься, *об.* Распопрáщаться.

Распрéстраненіе, -ия, *н.* powiększenie, rozszerzenie, rozkrzewienie; || upowszechnienie, rozprzeznienie; || rozwinięcie (*przedmiotu*).

Распрéстранитель, -я, *м.* rozszerzyciel, rozkrzewiciel.

Распрéстранительница, -ы, *ж.* rozszerzycielka, rozkrzewicielka.

Распрéстранительный, rozszerzajacy.

Распрéстранять, распостранить, powiększać, powiększyć, rozszerzać, rozszerzyć, rozkrzewiać, rozkrzewić; || upowszechniać, upowszechnić; || rozprzezniać, rozprzeznienić; || rozwináć, rozwinąć (*przedmiot*); || Распрéстраняться, powiększać się, rozszerzać się, rozkrzewiać się; || upowszechniać się, rozprzezniać się; || roz-

wijać się, rozwinąć się. *Imśl. d.* **распростра-
щенный**, powiększony, rozszerzony i t. d.

Распрóсь, -а, *m.* badanie; || pytanie, za-
пытание.

Распрóщаться, распрóститься, żegnać
się, pożegnać się z kim.

Распрыгаться, rozkoczyć się, pierz-
chać w różne strony, w skok rozbiegać
się; || dużo skakać.

Распрыскивать, распрыскать, rozpry-
skiwać, rozpryskać, rozprysnąć; || **Распры-
скиваться**, rozpryskiwać się, rozlatywać
się kropkami wokoło. *Imśl. d.* **распры-
скинный**, rozpryskany.

Распря, -и, *ż.* spór, sprzeczka, kłótnia,
zwada, swar, zajęcie, nieporozumienie, za-
targi.

Распряганіе, -іа, *n.* rozprzeganie, wy-
przeganie.

**Распрягáть, распрячъ, rozprzegać, roz-
прзэдъ**, wyrzegać, wyrzэдъ (*konie*); ||
Распрягáться, być rozprzeganym, wy-
przeganym. *Imśl. d.* **распряженный, roz-
прзэдъ**, wyrzэдъ.

Распрямить, об. Распрямлять.

Распрямлénіе, -іа, *n.* wyprostowanie.

**Распрямливать, Распрямлять, распря-
мить**, wyprostowywać, wyprostować; ||
Распрямливаться, być wyprostowywanym,
wyprostowywać się. *Imśl. d.* **распрямлен-
ный**, wyprostowany.

Распугивать, распугáть, распугнуть,
**розпрэдáć, rozпрэдáć, rozпласáć, rozпдо-
зудъ;** || **Распугиваться**, być rozпрэдánym,
розпласáлым. *Imśl. d.* **распуганный, roz-
прэдъ**, sproszony.

Распудривать, распудрить, pudrowáć,
wypudrowáć; || * **зныуáć, зныуć** komu gło-
ве, wtyrać kaptułę, zgromić; || **Распу-
дриваться**, być wypudrowanym. *Imśl. d.*
распудренный, napudrowany.

**Распуживать, распужáть, об. Распужи-
вать.**

Распуживать, pukać, pękać, pąkowie
ruszczać, rozwijać się (*o pączkach, o kwia-
tach*).

Распужола, -и, *ż.* pączek rozpukły, roz-
winięty.

Распусканіе, -іа, *n.* rozpuszczenie; || roz-
wiązanie.

Распуснáть, распущáть, распустить,
rozpuszczać, rozpuszcić, uwalniać, uwol-
nić; || rozwijać, rozwinąć; || rozprowadzać,
rozprowadzić (*np. sól w wodzie*), rozcień-
czać; || rozparać, rozprócъ; || rozwiązywać
rozwiązać (*np. jakie zgromadzenie*); || **Рас-
пуснáться, rozwijać się** (*o pączkach*), roz-
puszczać się i t. d. * **Распустить гóрло,**
глóтну, krzycheć na całe gardło. **Рас-
пустить о комъ дурные слухи, roznieść**
о kim złe wieści. **Распустить работни-
ковъ, odgrawić robotników.** *Imśl. d.* **рас-
пущенный, rozpuszczony, rozwinięty i t. d.**

Распустна, -и, *ż.* czas cieknięcia się (*zwi-
erząt*).

Распúтаніе, -іа, *n.* rozplątanie.

Распúтать, об. Распúтывать.

Распúтчик, -ы, *ż.* droga zła, zepsuta.

Распúтье, -іа, *n.* rozstaj, droga rozstajna.

Распúтно, *psk.* rozwięzale, nierządnie.

Распúтний, *n.* rozwięzły (*w obyczajach*),
zepsuty, nieporządny, nierządny.

Распúтство, -а, *n.* rozwięzłość (*w обыча-
ях*), rozpuszta, zepsucie, nierząd, nierzą-
dne życie.

Распúтствовать, prowadzić życie nie-
rządne, wdawać się w rozpustę.

Распúтывать, распúтать, rozплатывáć,
rozплатáć, rozwickáć; || **Распúтываться,**
rozплатывáć się, być rozплатывáным. *Imśl. d.*
распúтанный, rozплату, rozwickаны.

Распúтье, -тя, *n.* **об. Распúтца.**

Распухáніе, -іа, *n.* puchnienie, rozпuch-
nięcie.

**Распухáть, распухнуть, пучнáć, roz-
пучнáć, nabrzmiewáć.**

Распухлый, rozпучлы, nabrzmiały.

Распухнуть, об. Распухать.

**Распучывать, распучить, надумáć, на-
дáć, nabrzmiewáć.**

Распущáть, распущить, robić, zrobić
puszystym, okryć puchem lub kutnerem;
|| * **wyláć;** || **Распущáться, stać się pu-
szystym.** *Imśl. d.* **распущенный, okryty**
puchem lub kutnerkiem.

Распущить, об. Распущать.

Распущáть, об. Распущать.

Распущénіе, об. Распусканіе.

**Распылáться, розпóдоміеніе się, розпра-
щáć się** mocno.

Распырáть, розгзучіć, розпрэдáć.

Распытывать, распытáть, wybadywać,
wybadać.

Распѣвáть, wolno, przewlekłe śpiewáć.

Распѣвъ, -а, *m.* śpiew przewlekły. **На-
распѣвъ, psk.** przeciągłym głosem.

Распѣть (*cz. przysz. распоб*), prześpie-
wáć.

Распѣться, rozśpiewáć się, zapędzić się
w śpiewaniu.

**Распѣливать, распѣлить, rozpinać, roz-
пíć, rozciąгáć, rozciąгнáć;** || **Распѣли-
ваться, rozpinać się, rozciąгáć się.** *Imśl. d.*
распѣленный, rozпíety, rozciąгнеты.

Распѣтіе, -іа, *n.* ukrzyżowanie; || krzyż,
krucyfiks.

Распѣть (*cz. przysz. распнų*), **об. Распи-
нáть.**

Растáгъ, -а, *m.* Wof. dzień odpoczynku,
dniówka wojskowa w marszu.

Растáивать, растáить, растáять, tajać,
**roztajać, roztopić się, rozpuszczać się, roz-
puszcіć się.** *Imśl. d.* **растáинный, rozto-
пiony, rozpuszczony.**

Растанелáивать, растанелáинить, Mar.
okręt rozstroić, takielazę pozierać.

**Растáливать, растáлить, растáли-
нуть, rozпучháć, rozерпчнáć, rozтрáć,**
rozтрáćć; || **Растáливáться, растáлинáть-
ся, być rozпучháным, rozтрáчаным.** *Imśl. d.*

б. растопленный, rozepchnięty, roztracony.

Растапливать, Растоплять, растопить, rozpalać, rozpalic (*w piecu*); || roztopiać, roztopić (*np. wosk i t. p.*); || Растапливаться, rozpalać się; || roztopiać się. *Imśl. б. растоп енный, rozpalony, roztopiony.*

Растаптывать, растоптать, rozdeptywać, rozdeptać, podeptać, tratować, roztratować; || rozdeptywać (*buty, trzewiki*), *Imśl. б. растоптанный, rozdeptyany.*

Растаскивать, растаскать, растащить, roznosić, roznieść w różne strony, rozchwytywać, rozchwytać, poruwać, porwać, rozkradać, rozkraść; || Растаскиваться, być rozchwytywanym, poruwanym i t. d. *Imśl. б. растасканный, растасченный, rozniesiony w różne strony, rozchwytany i t. d.* || Растаскивать, растащить, rozłączać, rozłączyć (*np. bijących się z sobą*).

Растасовать, przeniść z miejsca na miejsce, porobić odmiany.

Растаяние, -ия, *n.* roztopienie się.

Растаять, *об. Растаивать.*

Растворение, -ия, *n.* otworezenie; || rozpuszczenie, rozrobienie, przejście w stan płynny; || Растворение воздуха, temperatura, stan powietrza.

Растворимость, -и, *ж.* rozpuszczalność.

Растворимый, rozpuszczalny.

Растворительный, mający własność rozpuszczania, sprawiający rozpuszczenie.

Растворный, Растворчатый, mogący otwierać się.

Растворь, -а, *m.* rozczyn, płyn w którym со rozpuszczono, mieszanina. Известниковый или известный растворь, wapno zrobione z piaskiem.

Растворять, растворить, roztwierać, rozтворzyć, otwierać, otworzyć; || rozczyniać, rozczynić, rozrabiać, rozrobić, rozpuszczać, rozpuścić; || Растворяться, być roztwieranym, otwieranym, rozczynianym i t. d. || Растворяющее средство, środek rozpuszczający. *Imśl. б. растворенный, растворенный, rozтворzony, otworzony, rozpuszczony i t. d.*

Растегай, -ая, *zdr.* растегайчинь, -а, *m.* mały pierożek.

Растекаться, растёкься, rozciekać się, rozciec się, rozплыwać się, rozплынаć.

Растение, -ия, *n.* *zdr.* растеньице, -а, *n.* roślina, roślinka.

Растеребливать, растеребить, ciągnąć w tę i w ową stronę, targać, szarpać. *Imśl. б. растеребленный, potargany, rozszarpany.*

Растереть, *об. Растирать.*

Растерзание, -ия, *n.* rozszarpanie, rozzerwanie.

Растерзывать, растерзать, szarpać, rozszarpać, rozгьwać, rozerwać; || Растерываться, być rozszarpanym, rozгьwanym. *Imśl. б. растерзанный, rozszarpany, rozerwany.*

Растеривать, растерить, utracać, tracić, stracić, potracić, gubić, zgubić; || Раотериваться, tracić się, gubić się, ginąć; || змиещать się, stracić głowę. *Imśl. б. раотерянный, stracony, zgubiony.*

Разтеряха, -и, *wsp.* utracający, utracająca, gubiący, gubiąca często со.

Растечь, *об. Растенать.*

Расти, роść, rosnać; || * powiększać się, przyrastać.

Растирание, -ия, *n.* rozścieranie.

Растирать, растереть (*cz. przysz. разо, тру*), rozcierać, roztrzeć; || Растираться, być rozcieranym. *Imśl. б. растёртый, rozarty.*

Растирна, -и, *ж.* *об. Растирание.*

Растискивать, растиснуть, rozgniatć, rozgnieść; || Растискиваться, być rozgniatanym. *Imśl. б. растиснутый, rozgnieciony.*

Растительность, -и, *ж.* roślinność.

Растительный, roślinny.

Растить, hodować, pomagać rośnieniu.

Растить, *об. Растыкать.*

Раститель, -я, *m.* gwałциciel, skaziciel.

Растительница, -ы, *ж.* gwałциcielka, skazicielka.

Растлѣвать, растлѣть, gwałcić, zgwałcić, kazić, skazić; || Растлѣваться, być gwałconym. *Imśl. б. растлѣнный, zgwałcony, skażony.*

Растлѣние, -ия, *n.* zgwałcenie, skażenie.

Растонь, -а, *m.* odnoga (*rzeki*).

Растолкать, *об. Расталкивать.*

Растолкаться, ciągle pchać, popychać; || *об. Расталкивать.*

Растолкнуть, *об. Расталкивать.*

Растолкование, -ия, *n.* wyjaśnienie, wytłómaczenie, wyłożenie

Растолковаться, ciągle rozmawiać, rezonować, rozgadać się, począć gadać bez końca.

Растолковывать, растолковать, wyjaśniać, wyjaśnić, tłómaczyć, wytłómaczyć, wykladać, wyłożyć; || Растолковываться, być wyjaśnianym, tłómaczonym, wykladanym. *Imśl. б. растолкованный, wyjaśniony, wytłómaczony, wyłożony.*

Растолочь, roztluć, utłuć; || Растолочься, być tłuczonym. *Imśl. б. растолчѣнный, roztluczony, utłuczony.*

Растолстѣлый, otуły.

Растолстѣть, roztyć, roztyć się, stać się otулым, bardzo tłustym.

Растолчение, -ия, *n.* utłuczenie.

Растопить, *об. Растапливать.*

Растоптать, *об. Растаптывать.*

Растопыривать, растопырить, rozstawiać, rozstawić (*np. palce*), rozszerzać, rozszerzyć, rozsuwać, rozsunąć, rozpościerać, rozpostrzedz, * rozczepierzać, rozczepierzyć; || Растопыриваться, być rozstawianym, rozsuwanym i t. d. *Imśl. б. растопыранный, rozstawiony, rozsunięty i t. d.*

Расторгать, расторгнуть, rozszarpuwać, rozszarpać, rozrywać, rozerwać, zrywać, zerwać, rozwiązywać, rozwiązać; || **Расторгаться**, być rozrywanym, zrywanym, rozwiązywanym. *Imsl. b.* **расторженный, расторгнутый**, rozerwany, zerwany i t. d.

Расторгиваться, расторгаться, rozszerzać, rozszerzyć swój handel; || **збогачать, збогачить** się handlem.

Расторжание, -я, n. zerwanie, rozwiązanie, rozchwianie się. **Расторжение брана, rozwiązanie** małżeństwa, związku małżeńskiego, rozwód. **Расторжение сомнительства, separacja** co do stołu (*małżonków*). **Расторжение условия, контракта, zerwanie** umowy, kontraktu, infrakcja.

Расторжана, -и, ж. rozszerzenie handlu; || handel zamienny (*towarowy*).

Растормошить, rozruchać, rozkołysać; || przeszkodzić komu spać.

Расторопно, psl. prędko, skoro, szybko, obrotnie, zwinnie.

Расторопность, -и, ж. prędkość, szybkość, obrotność, zwinność.

Расторопный, прѣдки, skory, szybki, обротны, zwinny.

Растосноваться, nadzwyczaj być zasmuconym.

Расточать, расточить, trwonić, roztrwonić, marnować, zmarnować; || Кош. Sl. rozpędzać, rozpędzić, rozpraszać, rozprószyć; || **Расточаться, być** trwonionym, marnowanym; || *Кош. Sl.* rozpraszać się. *Imsl. b.* **расточенный, roztrwoniony, zmarnowany.**

Расточение, -я, n. trwonienie, marnowanie; || rozproszenie.

Расточитель, -я, m. ma notrawca.

Расточительница, -ы, ж. marnotrawczyni.

Расточительно, psk. marnotrawnie, rozrzutnie.

Расточительность, -и, ж. marnotrawstwo, rozrzutność.

Расточительный, marnотравны, rozrutzny.

Расточить, об. Расточать.

Ра́стра, -ы, ж. *Muz.* astrum, pióro z blachy mosiężnej do ciągnięcia ryg do нót muzycznych, po pięć linij razem.

Ра́страда, -ы, ж. об. Ра́стравление.

Ра́стравить, об. Ра́стравливать.

Ра́стравление, -я, n. rozdrażnienie, rozjątrzenie (*rany*).

Ра́стравливать, Ра́стравлиять, ра́стравить, rozjątrzać, rozjątrzyć (ranę); drażnić, podrażnić; || wygryzać, wygryзть; || **podniecać, podniecić, poduszczać, pobu-дzać, pobudzić; || Ра́стравливаться, być** rozjątrzanym i t. d.; || **быć** wygryzanym i t. d. *Imsl. b.* **растравленный, rozjątrзо-вы, rozdrażниony, wygryзiony** i t. d.

Ра́стражирить, об. Тра́жирить.

Ра́страда, -ы, ж. roztrwonienie, trwонienie, rozszastanie, zmarnowanie, rozszastowanie || uronienie.

Ра́страчивать, ра́стратить, trwонić, roztrwonić, szastać, rozszastać, marnо-

wać, szafować, rozszafować; || Ра́страчи-ваться, być trwonionym, marnотrawio-ny i t. d. *Imsl. b.* **растраченный, strwo-ниony, zmarnowany** i t. d.

Ра́стрвонение, -я, n. zatrwozenie, za- niepokojenie.

Ра́стрвонивать, ра́стрвонить, за- трва́zać, zatrwożyć, niepokoić, zniepokoić, wzruszać, wstrząsać, wstrząsnąć; || Ра́стрвониваться, zatrва́zać się, się, niepokoić się i t. d. *Imsl. b.* **ра́стрвоненный, zatrwożony, zaniepokojony** i t. d.

Ра́стрение, -я, n. rygowanie papieru, linjowanie papieru do pisania нót, *об.* Ра́стра.

Ра́стрѣна, -ы, wsrp. rozczochrany, roz- cz chrana, mający lub mająca włosy roz- czochrane.

Ра́стрѣливать, ра́стрѣпать, rozczо- чраć, rozkudłać (włosy); || odkrecać, odkrećić, odmotać; || **миѣдlic** len lub konopie; || **Ра́стрѣливаться, być** rozczochranym. *Imsl. b.* **ра́стрѣпанный, rozczochrany, roz- kudłany, rozpuszczony.**

Ра́стрѣкаться, ciągle зрѣć, зрѣć; || **об.** Ра́стрѣкиваться.

Ра́стрѣкиваться, ра́стрѣкаться, рас- трѣснуться, рѣкаć, порѣкаć, рѣкнаć, trza- скаć, rozłupać się, rozpadać się, rozpaść się.

Ра́стриць, rygować papier, linjować па- pier do pisania нót.

Ра́строгивать, ра́строгать, rozзусаć, rozзучić, przewracać, przewracać; || ја- трзүć, rozjątrзүć (*ranę*); || **wzruszać, wzru- szыć, rozczulać, rozczulić; ||** drażnić, pod- drażnić, rozdrażnić (*np. pszczoły*); || **Ра́- трогиваться, wzruszać się, rozczulać się.** *Imsl. b.* **ра́строганный, rozзучony, prze- wrócony; ||** rozjątrзony; || **wzruszony, roz- czulony.**

Ра́стрүбь, -а, m. rozarty koniec тра́- ки, rogu i t. p. **Ра́стрүбы, -овь, m. mn.** nacholewki z podwójnej skóry u butów.

Ра́стрүсна, -и, ж. Ра́стрүшение, -я, n. trzęsionka, rozprószenie, rozsypanie.

Ра́стрүшивать, ра́стрүсить, rozпрó- szać, rozпрószыć, rozсыпуwać, rozсыпаć; || Ра́стрүшиваться, być rozпрószаным, roz- сыпываным. *Imsl. b.* **ра́стрүшенный, roz- прószony, rozсыпаны.**

Ра́стрясывать, Ра́стрясать, ра́стрясти, ра́стрясть, roztrząsać, roztrząsnąć, prze- trząsając rozзусаć; || trwонić, roztrwонić, **rozзусаć, rozзучić (np. pieniądze); ||** Ра́стрясываться, roztrząsać się, rozзусаć się. *Imsl. b.* **ра́стрясиный, roztrzą- снiety, rozзучony.**

Ра́стрясение, -я, n. roztrząszenie, roz- зучenie.

Ра́тушевать, об. Ра́тушевывать.

Ра́тушевка, -и, ж. cieniowanie rysunku sepją, tuszem i t. p.

Ра́тушевывать, ра́тушевать, cienio- вать, wycieniować rysunek sepją, tuszem i t. p.; || **Ра́тушеываться, być** cieniowa-

рум i t. d. *Imsl. b.* rastushëbannyi, wy-sleniowany i t. d.

Расть, -а, *m. cz.* czas dojrzewania owoców.

Растыкать, растыкать, пруц, sprуц, od-prуc (*kaning*). *Imsl. b.* rastkannyi, od-pruty i t. d.

Растыкивать, растыкать, powtykiwać, powtykać (*to różne strony*); || przedziurawiać, przedziurawić wytkając; || *porozeyać. *Imsl. b.* rastkannyi, powtykany.

Растъшиться, rozweselić się, ubawić się.

Растыкаться, rozszczekać się.

Растягивать, растянуть, rozciągać, rozciągnąć, rozszerzać, rozszerzyć; || zwlekać, przedłużać; || mówić powoli, rozprawić szeroko; || Растягиваться, rozciągać się, wyciągać się, *Imsl. b.* rastyanutyi, rozciągnięty, wyciągnięty.

Растягивание, -ия, *n.* wyciągnięcie, rozciągnięcie, rozszerzenie się.

Растяжка, -и, *z.* rozciągnięcie. Въ растяжку, *ob.* Врастяжку.

Растягивать, przechadzać się; || Растягиваться, rozguchać się.

Растхвалять, расхваливать, wychwalać, wychwalić; || Расхвливаться, wychwalać się. *Imsl. b.* rastkhalennyi, rastkhalennyi, wychwalony.

Растхвалять, расхвалять, rozgłaszać, rozgłosić co, chwalić się, chętnie chwalić; || Расхваляться, chwalić się, chętnie się, wynosić siebie w pochwałach.

Расхвораться, rozchorować się.

Расхититель, -я, *m.* grabieżnik, zagrabiasz, zdierca, wydzierasz, derus, złodziej.

Расхитительница, -ы, *z.* kobieta która łuje z łupieżstwa, z wydzierstwa, złodziejka.

Расхищать, расхитить, rabować, grabować, zdierstwa popełniać, kraść, okraść, przywłaszczając, przywłaszczując sobie; || Рахищаться, być rabowanym, zdieranym, okradanym. *Imsl. b.* raschiщennyi, grabowany, skradziony, okradziony.

Расхищение, -ия, *n.* grabowanie, zdierstwo, okradzenie, przywłaszczenie; || забог.

Расхлебывать, Расхлебать, zajadać jeść co rzadkiego, jeść łyżką.

Расхлестывать, расхлестать, chlasta-aniem roztrzepać, roztrzepić, wychlastać; || Расхлестываться, chlостанием być roztrzепianym. *Imsl. b.* raschiщennyi, roztrzepiony i t. d.

Расхлываться, rozszlochać się.

Расхлывать, расхлывать, roztrasa-ть, rozbić z trzaskiem; || Расхлываться, расхлываться, ciągle klasnąć rękami.

Расхлываться, rozchwiać się w różne strony.

Расхлываться, rozbeczeć się, rozszlochać się.

Расходиться, разойтись, rozchodzić się, rozejść się, rozłączać się, rozłączyć się; || krzyżować się z kim, spotykać się idąc w odwrotnym kierunku, mijając się, mijając się, rozminąć się z kim; || rozpущать się, rozpuścić się (*w płynie jakim*); || rozpadać się, rozpaść się, oddzielać się, oddzielić się, rozdzielać się rozdzielić się; || różnić się w czym. Мы съ нимъ разошлись, pokrzyżowaliśmy się z nim. Сахаръ разошёлся, cukier rozpuścił się. Дорога эдъсь расходится, droga tu się rozchodzi. * Я съ нимъ расхожусь во мнѣняхъ, różnię się z nim w zdaniach. Расходящаяся линия, *Mat.* linje rozchodzące się.

Расходиться, często ходиць; || * розгнiewać się, przybierać ton groźny.

Расходна, -и, *z.* *Mech.* przestrzeń potrzebna dla działania maszyny.

Расходникъ, -а, *m.* *Bot.* wolowe oko, św. Jana kwiat.

Расходный, roschodowy, od roschodu, wydatkowy, od wydatku. Расходная книга, księга wydatków. Расходные деньги, pieniądze na zwyczajne wydatki.

Расходование, -ия, *n.* wydatkowanie.

Расходовать, израсходовать, выдавать, выдаć, wydatkować, ekspensować, wyekspensować; || Расходываться, być wydawanym, ekspensowanym.

Расходчикъ, -а, *m.* wydatkujący, płatnik.

Расходчина, -ы, *z.* wydatkująca.

Расходъ, -а, *m.* wydatek, rozchód, експенс, koszt; || sprzedaż, obdyt, obracanie na jaki użytek. Манцелярские расходы, матерьяла. *Прав.* расходы общие, семейные, wspólne ciężary małżeńskie. Записать въ расходъ, zapisać do rozchodu. Выводить въ расходъ деньги, wykazać w rachunkach pieniądze do rozchodu. Всего въ расходъ, lub зтотъ расходъ составляет сто рублѣй, wydatek wynosi сто rubli. На зтотъ товаръ большой расходъ, na ten towar wielki jest obdyt. Всѣ люди въ расходъ, wszyscy слуды są на посылках, są nieobecni.

Расходнение, -ия, *n.* *Mat.* rozchodzenie się dwóch linii w różnych kierunkach.

Расхоний, rozchodowy, wydatkowy; || przeznaczony do zwyczajного, powszedniego użytku. Расхонер вино, zwyczajне вино.

Расхоложивать, расхолодить, ochладzać, ochłodzić, ostудzać, ostудzić; || Рахоложиваться, być ochładzanym, ostуджаным. *Imsl. b.* raschlojennyi, raschlojennyi, ochłodzony, ostudzony.

Расхолодна, -и, *z.* Расхоложение, -ия, *n.* studzenie, chłodzenie, ostudzenie, ochłodzenie.

Расхомутать, zdjąć chоматъ z konia.

Расхорохориться, *ob.* Хорохориться.

Расхихотаться, parsknąć od śmiechu.

Расцара́пывать, расцара́пать, расцара́пнуть, rozdrapywać, rozdrapać, podrapać, zadrapać; || Расцара́пываться, być podrapanym, zadrapanym. *Imśl. b.* расцара́панный, расцара́пнутый, rozdrapany, rozdraśnięty.

Расцвѣ́лый, rozkwitły.

Расцвѣ́сть, *об.* Расцвѣ́тать.

Расцвѣ́таніе, -іа, *n.* kwitnienie.

Расцвѣ́тать, расцвѣ́сть, rozkwitać, rozkwitnąć.

Расцвѣ́тить, *об.* Расцвѣ́чать.

Расцвѣ́ть, -а, *m.* rozkwitnienie.

Расцвѣ́чать, *об.* Расцвѣ́чивать.

Расцвѣ́ченіе, -іа, *n.* kolorowanie, nakładanie farb, malowanie.

Расцвѣ́чивать, Расцвѣ́чать, расцвѣ́тить, kolorować, koloryzować, naprowadzać rozmaitemi kolorami, barwić, ubarwić; || *Mar.* ubierać, ubrać w rozmaite chorażwie (*określ.*); || Расцвѣ́чиваться, być koloryzowanym, barwionym; || *Mar.* być ubieranym w chorażwie i t. d. *Imśl. b.* расцвѣ́ченный, kolorowany, ubarwiony i t. d.

Расцыгани́вать, расцыгани́ть, *Gmin.* wyśmiewać, wyśmiać, wyszydzать, wyszydzić.

Расцѣ́ловать, wysaľować; || Расцѣ́ловаться, wysaľować się. *Imśl. b.* расцѣ́лованный, wysaľowany.

Расцѣ́неніе, -іа, *n.* otaksowanie, oszacowanie, ewaluacja.

Расцѣ́нивать, расцѣ́нить, taksować, otaksować, szacować, oszacować; || Расцѣ́ниваться, być taksowanym, szacowanym. *Imśl. b.* расцѣ́ненный, otaksowany, oszacowany.

Расцѣ́нна, -и, *ж.* *об.* Расцѣ́неніе.

Расцѣ́плить, *об.* Расцѣ́плять.

Расцѣ́пліе, -іа, *n.* odwiązание, spuszczenie z uwiązania, odłączenie, oderwanie.

Расцѣ́плять, расцѣ́плить, odwiązywać, odwiązać, odłączać, odłączyć, odrpywać, oderwać; || Расцѣ́пляться, być odpinanym, odwiązywanym i t. d. *Imśl. b.* расцѣ́пленный, odwiązаны, odłączony i t. d.

Расцѣ́питься, zadzierać nosa, nadyмать się, pysznić się.

Расцѣ́рпывать, расцѣ́рпать, wyczerпывать, wyczerпаć; || * rozwickać, rozmotać, trafić do ładu z czѣм; || Расцѣ́рпываться, być czerpanym. *Imśl. b.* расцѣ́рпанный, wyczerпаны.

Расцѣ́рчивать, расцѣ́ртить, linjować, polinjować; || nakreślać, nakreślić (*na planie*). *Imśl. b.* расцѣ́рченный, polinjowany, nakreślony.

Расцѣ́сана, -и, *ж.* rozczesanie (*włosów na głowie*).

Расцѣ́совать, расцѣ́совать, rozczesывать, rozczesać; || rozdrapywać, rozdrapać; || Расцѣ́соваться, rozczesывать się; || rozdrapywać się. *Imśl. b.* расцѣ́санный, rozczesаву, rozdrapanу.

Расчѣ́сть, *об.* Расчѣ́тывать.

Расчѣ́твертѣть, *об.* Четвѣ́ртѣть.

Расчетвертовать, *об.* Четвертовать.

Расчѣ́бство, Расчѣ́бистый, *об.* Расчѣ́тливо, Расчѣ́бливый.

Расчѣ́тливо, *psk.* oszczędnie, z wyrachowaniem.

Расчѣ́тливость, -и, *ж.* oszczędność; || огледность (*w postępowaniu*).

Расчѣ́тливый, осzczędный; || * wyrachowany, огледny.

Расчѣ́ть, -а, *m.* rachuba, wyrachowanie, obrachowanie, rachunek, porachowanie się. **Обмануться въ расчѣ́тъ**, przerachować się. **Принять, взять что́ либо въ расчѣ́тъ**, policzyć, porachować со, wziąć со па uwagę. **У меня съ нимъ короткій расчѣ́тъ**, ja z nim прѣ́дко się rozprawię.

- **Расчѣ́ниться**, wynosić się, pysznić się

Расчисленіе, -іа, *n.* wyrachowanie, obrachowanie, obliczenie.

Расчислѣ́вать, Расчислѣ́ть, расчислѣ́ть, wyrachowywać, wyrachować, obrachowywać, obrachować; || Расчислѣ́ваться, być wyrachowywanym, obliczanym. *Imśl. b.* расчислѣ́нный, wyrachowany, obrachowany, obliczony.

Расчѣ́стить, *об.* Расчѣ́щать.

Расчѣ́стна, -и, *ж.* oczyszczenie, wykarczowanie; || uprzątnienie. **Расчѣ́стна лѣса для полѣй и покосовъ**, rudowanie,ycinanie lasu на pola i łąki.

Расчѣ́таться, czytać wiele, ciągle сьу-таć.

Расчихаться, często kichać.

Расчихать, расчѣ́стить, oczyszczać, oczyścić, rozczyszczać, rozczyszcić; || rudować, karczować (*pole*); || rozświećlać (*las*); || **Расчихаться, расчѣ́ститься**, być oczyszczanym, rozczyszczanym, karczowanym; || **wyjaśnić się**, wyjaśnić się, wypogadzać się, wypogodzić się (*o niebie*). *Imśl. b.* расчиханный, oczyszczony, rozczyszczony, wykarczowany i t. d.

Расчищѣ́ніе, -іа, *n.* rozczyszczenie. **Расчищѣ́ніе лѣса**, rozświećlenie lasu. **Расчищѣ́ніе поля**, rudowanie.

Расчѣ́хать, *Gmin.* zakosztować, zaprobować smaku; || poznać, rozpoznać.

Расчѣ́тывать, расчѣ́тывать, расчѣ́сть, rachować, wyrachować, obrachować, liczyć, obliczyć, policzyć; || = ногѣ, obrachować się z kim, zapłacić; || **Расчѣ́тываться**, obrachowywać się, obliczać się; || * powetować, wynagrodzić. **Онъ расчѣ́тываетъ на ваше снисхождѣніе**, on liczy на powłażanie z pańskіей strony. **Не расчѣ́тывайте на эти дѣньги**, niema со liczyć на te pieniądze. * **Я расчѣ́таюсь съ нимъ**, nauczę ja go rozumu. * **Я расчѣ́таюсь съ нимъ за эту обиду**, powetuję на nim тѣ́ж krzywdy. *Imśl. b.* расчѣ́танный, wyrachowany, obrachowany, obliczony i t. d.

Расшалѣ́ться, rozsławolić się.

Расшатывать, расшатать, wzruszać, wstrząsnąć, rozruchywać, rozruchać, zachwiać; || **Расшатываться, wzruszać się, chwiać się i t. d.** *Imśl. b.* расшатанный, wzruszony, zachwiany.

Расшвартовить, Mar. odwiązać, spuścić z lin (*okręt*).

Расшвартовление, -я, n. ruszenie okrętu z miejsca.

Расшвырять, porozrzучаť.

Расшевеливать, расшевелить, wzruszać, wzruszyć, poruszać, poruszyć, podniecať, podnieść; || **Расшевеливаться, wzruszać się, poruszać się i t. d.** *Imśl. b.* расшевелённый, wzruszony, poruszony i t. d.

Расшибать, расшибить, rozbijać, rozbić, rozłtuc; || **Расшибаться, rozbijać się; || uderzać się mocno, stłuc się, rozbić się.** *Imśl. b.* расшибенный, rozbity, stłuczony.

Расшиба, -и, ж. rozbitcie, rozłtuczenie.

Расшиба, -ы, ж. statek wodny z pokładem i masztem (*na rzece Woldze*).

Расшивать, расшить (cz. przysz. разошью), rozparać, rozprówać, rozpróć; || **расшиваться, rozparać się, próć się.** *Imśl. b.* расшитый, rozpróty; || **расшива, -у.**

Расширение, -я, n. rozszerzenie, rozпрестрzenie, powiększenie; || **Різ. rozszerение się.** **Расширение кровеносной жилы, об. Аневризмъ.**

Расширитель, -я, m. *Chir.* narzędzie służące do rozszerzenia lub trzymania otwartemi organów ciała.

Расширительность, -и, ж. об. **Расширяемость.**

Расширительный, służący do rozszerzenia lub trzymania otwartemi organów ciała.

Расширяемость, -и, ж. rozszerzalność.

Расширяемый, rozszerzalny.

Расширять, расширить, rozszerzać, rozszerzyć, rozпрестрzeniać, rozпрестрzenieć, rozciągać, rozciągać; || **Расширяться, rozszerzać się i t. d.** *Imśl. b.* расширенный, rozszerzony i t. d.

Расшифровывать, расшифровать, decyfrować, wyczytywać, wyczytać pismo odдане cyframi lub znakami. *Imśl. b.* расшифрованный, decyfrowаны.

Расшумѣться, rozkrzyчać się, rozhałasować się.

Расшутиться, wiele żartować.

Расщебенивать, расщебенить, об. Щебенить.

Расщедриваться, расщедриться, ставаť się, стаť się hojnym, szczodrobliwym.

Расщеливаться, расщелиться, trzaskać, potrzaskać, pękać, pękać, rozpadać się, rozpaść się.

Расщелина, -ы, ж. szczelina, szpara, rozpadlina

Расщепление, -я, n. rozszczepianie, rozщипаніе.

Расщепать, об. Расщепывать.

Расщепистый, rozzczepisty.

Расщепить, об. Расщепывать.

Расщепление, об. Расщепаніе.

Расщеплять, об. Расщепывать.

Расщель, -а, m. rozszczep u pióra, cęćcie pióra.

Расщепывать, расщепать, расщепить, rozszczepуwać, rozszczepać, rozłпыуwać, rozłparać; || **Расщепываться, rozszczepуwać się.** *Imśl. b.* расщепанный, rozszczепану.

Расщипание, -я, n. rozskubanie.

Расщипывать, расщипать, skubać, skuć; || **Расщипываться, być skubаным.** *Imśl. b.* расщипанный, wyskubаны.

Ратай, -ая, m. *Косб. Śl.* rataj, kmiец, rolnik; || **вожак.**

Ратификация, -и, ж. ratyfikacja, zatwierdzenie.

Ратифиновать, ratyfikować, затвердзаć.

Ратманский, właściwy ratmanom, rajcom miejskim, об. Ратманъ.

Ратманъ, -а, m. ratman, radny, rajca miejski, członek magistratu lub ratusza.

Ратникъ, -а, m. wojak, żołnierz, zaciężny, żołnierz z zaciągu obrony krajowej.

Ратничий, właściwy wojownikом.

Ратный, wojskowy. Ратное поле, поле bitwy, pobojowisko.

Ратоборець, -ца, m. wojownik.

Ратоборный, wojowniczy.

Ратоборственный, об. Ратоборный.

Ратоборство, -а, n. walka, bitwa.

Ратоборствовать, wojować, walczyć.

Ратовать, walczyć.

Ратовище, -а, n. oszczепisko, drzewiec u piki.

Ратуша, -и, ж. ratusz.

Ратушный, ratuszowy.

Рать, -и, ж. wojna; || **војско.**

Рафинадъ, -а, m. cukier oczyszczony, rafinowany.

Рафинированье, -нья, n. rafinowanie, oczyszczenie (*сukru i t. d.*).

Рафинировать, rafinować, oczyszчаć (*сukier i t. d.*). *Imśl. b.* рафинированный, rafinowany, oczyszczony.

Рахманный, оціежау, nierzutki, niezgrabны, niezгечзны.

Рационализм, -а, m. racjonalizm, odpozzenie wszystkiego do rozumu, jako do jedynей zasady.

Рационалист, -а, m. racjonalista, котору wyprowadза swe wniosки z zasad rozumовых, rozumująсу.

Рационально, psk. racjonalnie, zgodnie z rozumem.

Рациональный, racjonalny, zgodny z rozumem.

Раціонный, porcyjny.

Раціонъ, -а, m. racja, porcja (*фuraжу*).

Рачекъ, -чна, *m. zdr.* rączek, *ob.* Рачъ.
Рачёние, -я, *n.* pilność, staranność, gorliwość.
Рачитель, -я, *m.* starający się o co, мажэсу staranność o чём.
Рачительница, -ы, *ж.* starająca się o со, мажажа staranność o чём.
Рачительно, *psk.* pilnie, starannie, gorliwie.
Рачительность, -и, *ж. об.* Рачёние.
Рачительный, pilny, pieczołowиты, staranny, gorliwy.
Рачить, starać się, pilnie коło czego chodzić.
Рашкётъ, -а, *m.* Druk. rama z dekla w prasie drukarskiej dla przytrzymywania papieru i zakrywania odstępów między stronіcami (drukując).
Рашуль, -я, *m.* węgliк do rysowania.
Рашперъ, -а, *m.* roszt, ruszt, krata na której się co piecze lub smaży.
Рашпиль, -я, *m.* raszpla, skrobaczka.
Рашпля, -и, *ж.* Zool. anioł morski (ryба).
Раштра, *ob.* Ра́стра.
Ращёние, -я, *n.* dopomaganie rośnięciu; hodowanie.
Рваніе, -я, *n.* darcie, wyrwanie.
Рвать, drzeć, rozdierać, rozedrzeć, **зарпаць**, rozszarpaць; || **рваць** со, wyrwać, **вурваць**, wydzierać, wydrzeć; || **рваць**, ból sprawiać; || **nieos.** womitować, bluć, rzygać; || **Рва́ться**, rozdierać się; || **зрываць** się, porываць się; || **вурываць** się (*np.* з *ра́к*); || **силіць** się на со; || **дрэчыць** się, трапіць się; || **міець** че́ць gorа́са ку czemu. **Вѣтеръ** рвётъ паруса, wiatr szarpie żagle. **Мўшна** рвётъ, wezykatorzja sprawia silny ból, гwanіе. Его рвётъ нѣльчу, womituje żółcią. **Тнань** рвётся, матеря drze się. **Пойманний воръ** рвётся изъ рукъ городоваго, złapanу złodziej usiłuje wyrwać się z rąk policjanta. **Они** рвўтсе другъ передъ другомъ услужитъ вамъ, oni jeden przed drugim на гwałт стара́я się usлужыць пану. **Онъ** рвётся на войну, ma че́ць gorа́са ісь на wojnę. *Imsl. b.* рванний, rozdarty, rozszarpаны i t. d.
Рвёние, -я, *n.* żarliwość, gorliwość, gotowość.
Рвота, -ы, *ж.* wymioty, womity.
Рвотина, -ы, *ж.* womit, blwociny; || skaza w odlewaniach z metalu lub w drogim kamieniu.
Рвотное, -аго, *n.* Med. lekarstwo на womity.
Рвотный, wymiotowy, od wymiotu. **Рвотный порошокъ**, proszek на wymioty.
Рдестъ, -а, *m.* Bot. wodnica (roślina).
Рдѣлый, zacerwieniony, заруміеніау.
Рдѣние, -я, *n.* czerwienienie.
Рдѣть, рдѣться, czerwienić się.
Реагёнтъ, -а, *m.* Chem. oddziaływacz.
Реагёнция, -и, *ж.* Chem. odczynek.
Реактивный, oddziaływający.

Реактивъ, *ob.* Реагёнтъ.
Реактивировать, Chem. oddziaływać, działać odporно.
Реанція, -и, *ж.* reakcja, oddziaływanie, działanie odporne.
Ребёнокъ, -нна, *zdr.* ребёночекъ, -чна, *m.* dziecko, dziecko, dzieciątko. **Грудной ребёнокъ**, niemowlę, niemowlątko. **Ребята**, -ъ, *zdr.* Ребятішки, -шень, *mn.* dzieci.
Ребёрный, żebroууу.
Ребристый, żebroууу, duże żebra мажэсу.
Ребрó, -а, *n.* żebro; || **brzeg**, **краведъ**, **край** u niektórych rzeczy (*np.* на *filizance*, на *szlance*, на *talerzach*, на *pieniądzach*); || **Mat.** węgiel, kąt uformowany przez zetknięcie dwóch powierzchni; || **Mar.** klepki okrętu. * **У него послѣдняя копейка ребрóмъ**, wydaje swój ostatni grosz, nie utrzyma, nie uchwaja grosza.
Ребрóвый, kantowy, наłożony на bok czyli на kant. **Ребрóвая кладиа кирпачей**, składanie на kant cegieł.
Ребята, *mn. ob.* Ребёнокъ.
Ребятішки, *ob.* Ребёнокъ.
Ребятчески, *psk.* dziecinnie, po dziecinemu.
Ребя́ческий, dziecinny.
Ребичество, -а, *n.* dzieciństwo; || * **недоречцы**, блага́нство.
Ребичиться, dziecinnie postępować.
Ребичий, *ob.* Ребя́ческий.
Рѣва, -ы, *всп. ob.* Ревунь.
Ревенный, iubarbarowy.
Ревентухъ, -а, *m. ob.* Равендуль.
Ревень, -ня, *m.* **Вл.** rabarbar, rabarbarга, rabarbarum.
Ревисный, до спису ludności podany.
Ревисная скізна, spis ludności.
Ревизионный, rewizyjny.
Ревизія, -и, *ж.* spis ludności; || **rewizja**, przegląd, przejrzenie.
Ревизовать, rewidować, rewizować, przeglądać, sprawdzać; || **Ревизоваться**, być rewidowanym.
Ревизовна, -и, *ж.* rewidowanie, przeglądanie.
Ревизоръ, -а, *m.* rewizor.
Ревисный, *ob.* Ревисный.
Ревматизмъ, -а, *m.* Med. reumatyzm.
Ревматический, reumatyczny.
Ревнивецъ, -вца, *m.* zazdrośnik, zawistnik.
Ревнивица, -ы, *ж.* zazdrośnica, zawistна.
Ревниво, *psk.* zazdrośnie, z zazdrością, zawistnie.
Ревнивость, -и, *ж.* zazdrość, zawiść, **ненавісь** miłosna, żaluzja.
Ревнивый, zazdrośny, zawistny.
Ревнитель, -я, *m.* żarliwy о со, **żarliwieц**, gorliwieц, obrońca.
Ревнительница, -ы, *ж.* kobieta gorliwa, obrońciелка.
Ревнительный, gorliwy.

Ревнованіе, -іа, *n.* spółubieganie się, spółzawodnictwo; || zazdrość.
 Ревновать zazdrościć, być zazdrosnym; || naśladować co; || *Kośc. Sl.* starać się o co usilnie.
 Ревностно, *psk.* gorliwie.
 Ревностный, gorliwy.
 Ревность, -и, *ж.* gorliwość, || zazdrość, зависть.
 Революціонный, rewolucyjny.
 Ревунъ, -а, *m.* głośно, wrzaskliwie płaczący; || * бриважазы збыт глосно grubym głosem.
 Ревунья, -нѣа, *ж.* głośно, wrzaskliwie płacząca.
 Рѣвъ, -а, *m.* ryk, guczenie, ryknienie (*zwierzat*). Львиный рѣвъ, ryk lwi. Ослиный рѣвъ, гучение osła. Рѣвъ волнь морскихъ, гучение bałwanów morskich.
 Рѣвнѣіе, -іа, *n.* ryczenie, *ob.* Рѣвъ.
 Рѣвѣть, гучеѣ; || wrzeszczeѣ, huczeѣ; || bezczѣѣ. Быкъ рѣвѣтъ, byk gучы. Вѣтеръ рѣвѣтъ, wiatr hучы. Дѣти рѣвѣтъ, dzieci bezча.
 Регалии, -іа, *ж.* *mn.* regalia, oznaki godności monarszѣі, insygnja.
 Регель, -я, *m.* *Ciesiel.* podpora, miecz-kołopek.
 Регентский, regencki, regentowski, od regenta.
 Регентство, -а, *n.* regenctwo, godność regenta.
 Регентъ, -а, *m.* regent, rejent, tymczasowy rządcа, zastępujący miejsce monarchy w państwie.
 Регантъ, -а, *m.* kierujący chórem śpiewaków.
 Регистраторский, do registratora należący.
 Регистраторъ, -а, *m.* registrator, urzędnik kancelarji utrzymujący regista. Коллѣжский регистраторъ, ranga 14-jej klasy w służbie cywilnej.
 Регистратура, -ы, *ж.* registratura, wpiływanie w regista.
 Регламентный, do regulaminu należący, *ob.* Регламентъ.
 Регламентъ, -а, *m.* regulamin, zbiór reguł czyli przepisów jakiego ustanowienia.
 Регулярно, *psk.* regularnie, ściśle, akuratnie.
 Регулярность, -и, *ж.* regularność, foremność, ściśłość.
 Регулярный, regularny, foremny, ści-алу.
 Регуляторъ, -а, *m.* *Mat.* regulator.
 Редакторский, redaktorski.
 Редакторъ, -а, *m.* redaktor.
 Редакция, -іа, *ж.* redakcja, redagowanie (*np. pisma, газеты і т. п.*); || spisywanie, składanie, sporządzenie (*np. aktu jakiego*).
 Редантъ, -а, *m.* *Fort.* szaniec w piłę.
 Редимированіе, -іа, *n.* redagowanie.
 Редисъ, -а, *m.* *zdr.* редиска, -и, *ж.* *ob.* Редисъ.

Редуть, -а, *m.* *Fort.* reduta, okop.
 Редѣстръ, -а, *zdr.* редотринъ, *m.* *регендъ*, lista, spis, doręcznik, katalog. Редѣстръ входящихъ бумагъ, dziennik podawczy. Редѣстръ исходящихъ бумагъ, dziennik ekspedycyjny, czyli ekspedycji wychodzących (*z kancelarji*). *Прав.* Редѣстръ дѣлъ дисциплинарныхъ, kontrola spraw karno-ści. Редѣстръ рѣшеній и приговоровъ судѣйскихъ, serjarz. Редѣстръ слѣдующихъ къ докладу дѣлъ (очередной списокъ), wokanda. Настольный редѣстръ, wykaz podręczny.
 Рѣечка, -и, *ж.* *zdr.* *ob.* Рѣйка.
 Режиссерский, reżyuserski.
 Режиссёръ, -а, *m.* *Teatr.* reżyser, завia-дowca sceniczny.
 Резедá, -ы, *ж.* *Bot.* rezeda.
 Резедовый, rezedowy.
 Резервный, rezerwowy, odwodowy.
 Резервуаръ, -а, *m.* rezerwuар, sadzaw-ка.
 Резервь, -а, *m.* *Woj.* rezerwa, siły od-wodowe.
 Резидентский, rezydencjalny, rezyden-сjonalny.
 Резидентъ, -а, *m.* rezydent, poseł pe-wnей rangi przy dworze zagranicznym, wysłaniec.
 Резиденція, -іа, *ж.* rezydencja, miejsce pomieszkania monarchy.
 Резина, -ы, *zdr.* резинна, -и, *ж.* gumala-стыка, kauczuk, rodzaj gummy elastycz-nej.

Резинновый, *ob.* Резинный.
 Резинластиковый, *ob.* Резинный.
 Резинластикъ, -а, *m.* *ob.* Резина.
 Резинластический, *ob.* Резинный.
 Резинный, gumalastykowy, kauczukowy.
 Резолюція, -іа, *ж.* postanowienie, wyrok, decyzja, sentencja wyroku.
 Резонансъ, -а, *m.* *Muz.* odgłos, oddźwięк (*o instrumentachъ muzycznych*); || та часть фортепиано, дека, на которой są wyciąгнѣ-те stróny.
 Резонно, *psk.* słusznie, rozsądnje, jak należy.
 Резонный, słuszny, rozsądny.
 Резонъ, -а, *m.* słuszność, racja, dowód, powód, przysługa. Это не резонъ, то не racja. А! это резонъ, то слusznie!
 Результатъ, -а, *m.* rezultat, wniosek, skutek.
 Рей, -ѣа, *m.* *Mar.* reja, drag maczutowy; *ob.* Райна.
 Рейдъ, -а, *m.* *Mar.* miejsce na morza przed portem do stawania na kotwicy.
 Рѣйка, -ы, *zdr.* рѣечка, *ж.* tата (*przybijana na krokwiакъ*), listewka kwadratowa do zapełniania szczelin między тарцисами.
 Рейнвѣйнъ, -а, *m.* wino реńskie.
 Рейсфѣдеръ, -а, *m.* sztucцыкъ на оловекъ; || піоро гувоннице, рејсграфъ.
 Рейсь, -а, *m.* *Mar.* przejazdка okręта.

Рейтарскіі, rajtarski, do rajtara nale-
жы, *об.* Рейтарть.

Рейтарть, -а, *м.* rajtar, dawniczyj ka-
валерzysta, kiryśnik.

Рейтніхть, -а, *м.* masztalierz.

Рейтузный, do rajtuzów należący, *об.*
Рейтузы.

Рейтузы, -ы, *мн.* rajtuzy, spodnie sze-
рокіе do jazdy, szarawary.

Рекамбіо, *н.* rachunek powrotny, опла-
та przy powtórным змiненіи wекслу gdy
был zaprotestowany.

Реквизиціонный, rekwizycyjny.

Реквизиція, -и, *ж.* *Woj.* rekwizycja, žá-
даніе, wезваніе (*ze strony wladzy*).

Рекетмейстерь, -а, *м.* osoba, która da-
внiей przyjmowała просьбы dla przedsta-
вления N. Panu.

Рекогноцировать, *Woj.* rekonosko-
wać, dochodzić, śledzić (*np. fortecę lub
wojska nieprzyjacielskie*).

Рекогноцировка, -и, *ж.* *Woj.* rekonos-
kowanie, rozpoznawanie, rekonesans.

Рекомендательный, rekomendacyjny,
polecający, zalecający.

Рекомендация, -и, *ж.* rekomendacja, ро-
сленіе, zalesеніе.

Рекомендовать, отрекомендовать, ре-
комендовать, zareкомендовать, polecać,
polecić, zalecać, zalecić; || **Рекомендо-
ваться**, zalecać się czemu, polecać się ко-
му *Imśl. b.* рекомендованный, zareко-
mendowany, poleczony, zalecony.

Рекрутить, -а, *м.* *здр. об.* Рекруть.

Рекрутскіі, rekrucki. **Рекрутскіі на-
борь**, zaciąg do wojska, rekrutowanie.
Рекрутская повинность, powinność zаци-
гowa.

Рекруть, -а, *м.* rekrut, nowozацигный.

Ректорскіі, rektorski.

Ректорство, -а, *н.* rektorstwo, stopień
rektora.

Ректорь, -а, *м.* rektor (*университету*).

Рели, -ей, *ж.* *мн.* belka od huśtania się,
huśtawka.

Религіозно, *пск.* religijnie, pobożnie.

Религіозность, -и, *ж.* religijność, pobo-
żność.

Религіозный, religijny, pobożny.

Религія, -и, *ж.* religia, wyznание, wiara.

Рельефный, wупуклы.

Рельефь, -а, *м.* wупукло-рзеѣба, wупу-
кла robota.

Рельсь, -а, *м.* rels (*на kolei Źelaznej*).

Реляція, -и, *ж.* *Woj.* relacja, doniesie-
ніе.

Ремезь, -а, *м.* *Zool.* remis, remis, si-
kora Wołyńska.

Ремённый, rzemieenny.

Ремёнь, -ня, *м.* rzemień.

Ремёшникь, -а, *м.* rymarz, rzemieś-
лник robiący około rzemieni.

Ремёшениць, -а, *м.* rzemieślnik.

Ремёшеница, -ы, *ж.* rzemieślniczka.

Ремёлошничать, trudnić się rzemie-
śлem.

Ремёшенический, *об.* Ремёшеничий.

Ремёшеничество, -а, *н.* rzemieślnictwo,
trudnienie się rzemieśлem.

Ремёшеничий, rzemieślniczy, rzemieś-
лникову.

Ремёшленность, *об.* Ремёшленничество.

Ремёшленный, rzemieślniczy. **Ремёшлен-
ные люди**, rzemieślnicy. **Ремёшленная
управа**, urząd dla spraw rzemieślniczych.

Ремесло, -а, *н.* rzemieśлo; || stan, zaję-
cie. **Сапожное ремесло**, szewstwo, szew-
ctwo, rzemieśлo szewca.

Ремёшек, **Ремёшонь**, -шнá, *м.* *здр.*
rzemyk, rzemyczek.

Ремизить, *Kart.* remizić, przegrywać
stawki w grze preferansowej, przywiąza-
ne do pewnej maści.

Ремизь, -а, *м.* *Kart.* stawka w grze пре-
ферансowej przegrana. **Поставить ремизь**,
об. Ремизить.

Ремонтирование, -иá, *н.* remonta, кон-
сервация. **Ремонтирование шоссеиной де-
рoги**, konserвация szosy.

Ремонтировать, naprawiać, konserwo-
wać, заopatrzać w potrzebne zapasy i t. p.; ||
Ремонтироваться, być naprawianym,
konserwowanym i t. d.

Ремонтировка, -и, *ж.* remonta, zakup.

Ремонтный, do remontu należący.

Ремонтъ, -а, *м.* *Woj.* remonta, konie
zakupione dla jazdy; || coroczny wydatek
na utrzymanie w porządku jakiej włości;

|| pieniądze wydawane na rozmaite ре-
раcje.

Ремянка, -и, *ж.* *Zool. об.* Пóпольень.

Ренклодь, -а, *м.* renkłada (*gatunek
śliwek*).

Ренонсь, -а, *м.* renons, posiadanie си-
льных карт pewnego jednego koloru (*w grze
kartowej*).

Ренсковой, winny. **Ренсковой погребь**,
sklep winy, piwnica winna.

Ренское, -аго, *н.* wino reńskie; || *Gmin.*
wogóle wino.

Рента, -ы, *ж.* procent zapewniony przez
rząd wierzycielom; || dochód z wydzierża-
wienia ziemskiej posiadłości, w ogólności
wszelki dochód; || **Непрерывная пожизнен-
ная рента**, renta wieczysta, wypłata doży-
wotnia.

Репеень, -пейнá, *м.* *здр.* kołeczki u
ostrogi; || blaszka przytrzymująca gałkę
u kaszkieta; || *об.* Репей.

Репей, -бá, *м.* nasiona łopianu pospoli-
tego; || wstążka od kapelusza lub od war-
kocza; || *Archit.* ozdoba snycerska lub ma-
larska wystawiająca gałęzie i t. p. w her-
bach, gałęź drzewa z owocami.

Репейниковый, łopianowy, łopuchowy.

Репейникь, -а, *м.* *Bot.* łopian pospolity,
łopuch; || szyszka nasienna łopianu.

Репейный, łopianowy, łopuchowy.

Репіічатый, *Bot.* szorstki, nieładki.
 Репертуарный, do repertuaru należą-
 су.
 Репертуаръ, -а, *m.* repertuar, rejestr
 sztuk teatralnych przeznaczonych do gra-
 нia.
 Репетиторский, do korrepetytora nale-
 жący.
 Репетиторъ, -а, *m.* korrepetytor, prze-
 водник w powtarzaniu z uczniami zada-
 ных лекцій.
 Репетиція, -и, *ж.* repetycja, powtarza-
 ніе, powtórzenie; || próba (*w teatrze*); || ре-
 петycja, bicie (*godzin i t. p.*). Часы съ ре-
 петичією, zegarek repetyjer, bijący.
 Репетичный корабль, *Mar.* okręt powta-
 рзаjący znaki okrętu admirałkiego.
 Репиниъ, -а, *m. ob.* Репяшник.
 Реполовый, do pliszki czerwogardі
 należący.
 Реполовъ, -а, *m.* *Zool.* pliszka czerwо-
 nogardі.
 Репортовать, Репортъ, *ob.* Raport.....
 Репыйстый, *Bot.* mający szyszki nasien-
 ne lopianu.
 Репяшникъ, -овъ, *m.* *Bot.* gwiazdeczki (*zie-
 le*).
 Рескриптъ, -а, *m.* reskrypt.
 Ресмусъ, -а, *m. ob.* Réismasъ.
 Ресница, -ы, *ж.* zdr. реснична, -и, rzęsa,
 rzęsy oczu.
 Ресничный, rzęsny, od rzęsy ocznej.
 Республика, -и, *ж.* rzecz pospolita.
 Республиканецъ, -нца, *m.* republikanin.
 Республиканка, -и, *ж.* republikanka.
 Республиканский, republikański.
 Рессоръ, -ы, *ж.* resor, sprężyna utrzy-
 муjąca pudło powozu w zawieszaniu nad
 główném wiązaniem osi z kołami.
 Рессорный, resorowy, sprężynny.
 Ресстово письмо, list adresowany *poste
 restante* (*до востребованія*).
 Рестораторский, należący do restaura-
 тора, utrzymującego traktjernihę.
 Рестораторъ, -а, *m.* restaurator, utrzy-
 муjący traktjernihę.
 Ресторация, -и, *ж.* restauracja, traktj-
 ernia.
 Ретивое, -аго, *n.* *Gmin.* serce.
 Ретиво, *psk.* gorliwie, zapalczywie, ро-
 гувczo.
 Ретивость, -и, *ж.* gorliwość, zapalczy-
 воść, рогувчозь.
 Ретивый, gorliwy, zapalczywy, рогув-
 чу.
 Ретирада, -ы, *ж.* *Woj.* cofanie się, rejte-
 rada (*wojska*).
 Ретирадный, rejteradny, od rejterady,
 odwrotowy.
 Ретироваться, *Woj.* rejterować, cofać
 się, odstepować.
 Реторта, -ы, *ж.* *Chem.* retorta.
 Ретраншементъ, -а, *m.* *Fort.* szaniec,
 окоп.

Рефлекторъ, -а, *m.* *Opt.* reflektor, па-
 рзедзіе odbijające promienie światła.
 Реформа, -ы, *ж.* reforma, poprawa, ulop-
 szenie.
 Реформатский, reformacki, zreformо-
 wany, reformowany.
 Реформатъ, -а, *m.* reformata, należący
 do kościoła protestanckiego.
 Реформатка, -и, *ж.* należąca do kościoła
 protestanckiego.
 Реформация, -и, *ж.* reformacja.
 Рефранторъ, -а, *m.* *Astr.* refraktor, da-
 лекowidz.
 Рефракция, -и, *ж.* *Astr.* refrakcja, Іа-
 маніе się światła.
 Рецензентъ, -а, *m.* recenzent, krytyk.
 Рецензировать, krytykować, rozpatry-
 вать jakie dzieło.
 Рецензия, -и, *ж.* recenzja, krytyka ja-
 кiego dzieła.
 Рецептура, -ы, *ж.* część medycyny трак-
 тująca o pisaniu recept.
 Рецептурный, тущący się recept.
 Рецептъ, -а, *m.* recepta, przepis lekar-
 ства, przepis lekarski.
 Реципиентъ, -а, *m.* *Chem.* recypjent, fjo-
 ла (*do robót chemicznych*).
 Речёние, -ія, *n.* wyrażenie, wyraz, spo-
 сób mówienia.
 Речённый, rzeczony.
 Речистый, *ob.* Рѣчистый.
 Речитативъ, -а, *m.* *Muz.* recitativo
 (*wym. rzeczytatywo*), opowiadanie napół
 mieszane ze śpiewem i towarzyszeniem
 z rzadka odzywających się instrumentów.
 Речь, Речи, *Кошч. Sl.* rzecz, rzeknąć.
 Решетина, решетить, решётка, решето,
 об. Рѣш.....
 Рёя, -и, *ж. ob.* Рей.
 Ржа, *ob.* Ржавчина.
 Ржавина, *ob.* Ржавчина.
 Ржавистый, rdzawy, rdzysty.
 Ржавить, rdzą pokrywać.
 Ржавость, -и, *ж.* rdza, zardzewiałość.
 Ржавчина, -ы, *ж.* rdza; || śniedz, głownia
 (*choroba zboża*).
 Ржавый, zardzewiały.
 Ржавѣть, заржавѣть, rdzawіеć, zardza-
 віеć.
 Ржаніе, -ія, *n.* rżenie (*konі*).
 Ржанна, -и, *ж.* *Zool.* ładowiec (*ptak*).
 Ржаной, żytny, *ob.* Ромъ. Ржаная му-
 ча, żytnia mąka.
 Ржать, rżеć (*o konі*).
 Рига, -и, *ж.* stodoła, suszarnia (*dla zbo-
 żа*); || ilość omlóconego zboża.
 Ридерсы, -овъ, *m.* *Mar.* sztuki drzewa
 łączące dolne części statku z górnymi.
 Ридиниаль, -я, *m.* woreczek na schowa-
 ніе roboty używany przez kobiety.
 Різа, -ы, *ж.* ornat, ubiór kapłański koś-
 cielny; || szata, przystrojenie św. obrazów
 (*ze złota, srebra, drogich kamieni*).
 Різицы, -ъ, *mn.* dalmatyka, ubiór koś-
 cielny.

Ризни, -зонь, *тл.* tkanina, w którą ojciec chrzestny i matka chrzestna przyjmują dziecko przy chrzcie św.

Ризница, -ы, *ж.* zakrystja, westjarnia, szatnia, gdzie składają odzienie kościelne i t. p.

Ризничій, -аго, *м.* zakrystjan.

Ризный, ornatowy.

Ризохранилище, -а, *п.* об. Ризница.

Ризы, -ь, *ж. тл.* об. Риза.

Рикошѣтный, odbitkowy, odskakujący.

Рикошѣтъ, -а, *м.* Artyl. odskok kuli armatniej.

Римесь, -а, *м.* (переводъ денегъ), Hand. przesyłka.

Ринуть, об. Рѣять.

Рипида, -ы, *ж.* Kość. okrągły na długiej rękojeści osadzony obraz cheruba, który podczas mszy djakon powiewa nad N. Sakramentem.

Рисованный, ryzykowany, ryzykowy, pierewny, hazardowny.

Рисовать, риснуть, ryzykować, stawić na los szczęścia, odważyć się na co, parażyć, wystawiać.

Рисовой, ryzykowy, hazardowy. *Рисовой договоръ, kontrakt losowy.

Рискъ, -а, *м.* los, ryzyko.

Рисовальный, rysunkowy.

Рисовальщикъ, -а, *м.* rysownik.

Рисовальщица, -ы, *ж.* rysująca.

Рисованіе, -іа, *п.* rysowanie.

Рисовать, рисовывать, rysować; || **Рисоваться**, przybierać na siebie kształtną postać; || być rysowanym. *Имсл. б.* рисованный narysowany.

Рисовна, -и, *ж.* rysowanie, rysunek, рисунок

Рисовый, ryżowy.

Ристалище, -а, *п.* gonitwa, plac wyścigowy.

Ристаніе, -іа, *п.* gonitwa, wyścigi.

Ристательный, gonitewny, wyścigowy.

Ристать, *Коśc. Сл.* szybko biedz lub jeździć.

Рисуночъ, -нна, *здр.* рисуночень - чма, *м.* rysunek, rysunczek, odrys.

Рись, -а, *м.* ryż.

Риторика, -и, *ж.* retoryka.

Риторический, retoryczny.

Риторнѣль, -и, *ж.* *Муз.* zwrotka powtarzająca się na końcu każdej strofy ballady, piosneczki i t. d.; || kawałek muzyki przed arją lub po arji.

Риторский, retorski.

Риторствовать, być retorem, oratorem, mówcą, pisać wymownie.

Риторъ, -а, *м.* zajmujący się retoryką; || wykładający retorykę.

Рифить, зарифить, *Мар.* zniżać, zniżywać.

реје.

Рифъ, -а, *м.* *Мар.* rafa, skała pod wodą; || oczka w żagla, przez które się przewlekają sznurki dla ściągania żagli.

Риѣма, -ы, *ж.* rytm, końcówka.

Риѣмачъ, -а, *м.* gumopis, wierszoklepa.

Риѣмичесоній, rytmiczny.

Риѣмовать, gumować, kleić wiersze.

Риѣмоплѣтъ, Риѣмотворецъ, Риѣм-

тнѣчъ, об. Риѣмачъ.

Риѣмъ, -а, *м.* *Муз.* rytm.

Робберъ, -а, *м.* rober, podwójna partja (*w grze wista*).

Робѣнонь, Робѣночень, *Gmin.* об. Ребѣнонь.

Робній, bojaźliwy, nieśmiały, lękliwy.

Робно, *пск.* bojaźлиwie, nieśmiało, lękliwie.

Робость, Робкость, -сти, *ж.* bojaźliwość, nieśmiałość, lękliwość.

Робѣтъ, обробѣтъ, tchórzycъ, stchórzycъ, lękać się, zleknać się.

Ровѣсникъ, -а, *м.* rówiennik.

Ровѣсница, -ы, *ж.* rówiennica.

Ровѣсничество, -а, *п.* równość wieku, rówiennictwo.

Ровѣсный, równego wieku.

Ровинъ, -а, *м.* zdr. rowek.

Ровина, об. Равнина.

Ровно, *пск.* akurat, w sam raz, dokładnie, właśnie tak jak należy; || zupełnie, całkowicie, całkiem; || płynnie, z łatwością.

Ровно въ два часа, jak raz o godzinie drugiej. Онъ ровно ничего не понимаетъ, онъ zupełnie nic nie rozumie, nie rozumie nic a nic. **Читатъ ровно**, czytać płynnie.

Ровность, -и, *ж.* równość.

Ровный, równy, jednakowy, jednostajny, gładki; || gruby (*względem nici i tkanin*); || płynny, łatwy, bez wymuszenia.

Ровная дорога, gładka droga. * **Ровный характеръ**, jednostajny charakter. **Ровное чтеніе**, płynne czytanie. **Ровный слогъ**, styl płynny. **Ровное полотно**, grube płótno. **Ровная ѣзда**, mierna jazda.

Ровный счѣтъ (безъ дробей), rachunek okrągły (*bez ułamków*).

Ровня, -и, *всп.* rówiennik, rówiennica, podług wieku i stanu.

Ровъ, (*прзуп. др. рва*), *м.* rów.

Ровной, należący do rowu.

Рогастийъ, -а, *м.* *Бол.* krępciszek.

Рогастый, rogasty, wielkorogi.

Рогатина, -ы, *здр.* рогатинка, -и, *ж.* oszczer, drażek z widłami.

Рогатка, -и, *здр.* рогаточка, -и, *ж.* rogatki, kobyłina (*stawiana np. w poprzek drogi*); || kuna żelazna, obręcz z kolcami; || *Zool.* jaźwica, jaźwiec (*ryba*).

Рогаточникъ, -а, *м.* dozorca nad rogatkami.

Рогатый, rogaty, rogi mający. **Рогатый спотъ**, rogaczna.

Рогатѣтъ, rogacieć, rogów dostawać.

Рогачъ, -а, *м.* jelonek (*owad*).

Роговий, -а, *м.* grzebień rogowy; || pewny pokład ziemi w skarach mieszanych.

Роговой, rogowy; || * rogowy, od rogu, rożku do trąbienia. **Роговий грѣбень**, grzebień rogowy. **Роговай музыка**, му-

зюка на rogach, на rozkach (w Rosyji).
Роговое серебро, srebro rogowe.

Рогожа, -и, *zdr.* рогожина, *ж.* rogoża, rógóža, mata z sitowia, plecionka. Попасть въ мульна въ рогожну, *Przysł.* об. Кулѣвъ.

Рогожникъ, -а, *м.* rogożnik, со robi lub przedaje rogoże.

Рогожный, rogożowy.

Рогозь, -а, *м.* *Bot.* rogozie, sit, sitowie, об. Ситиниъ.

Рогоносецъ, -ца, *м.* chodzący z rogami, rogacz (*maq niewiernej żony*).

Рогонось, -а, *м.* rogacz (*ryba*).

Рогоплодникъ, -а, *м.* *Bot.* rogożnica.

Рогохвость, -а, *м.* osa leśna (*owad*).

Роголина, -ы, *ж.* об. Роголя.

Рогольни, -лень, *мн.* *Bot.* kotewki wodne, orzech wodny.

Роголя, -и, *zdr.* рогольна, *ж.* krzywulec, drzewo krzywe; || krzywizna, krzywosc.

Рогъ, -а, *м.* róg (*u bydlat*); || róg, роzek (*do granic, do trąbienia*). Олѣчій рогъ, róg jeleni (*w rzemiosłach używany*). Рогá луны, rogi księżycy (*księżyc dwurożny*). Рогъ изобилія, róg obfitości. Пороховой рогъ, prochownica. * Приставити кому либо роги, przypiąć, przyprawić rogi (*np. mężowi*).

* Стереть, сломить рогъ, сбить кому рога, przytrzeć komu rogi, pnieżyć, upokrzyć kogo. * Согнуть въ бараній рогъ, об. Сгибать.

Родѣньна, -и, *ж.* *zdr.* об. Родня.

Родильница, -ы, *ж.* położnica, kobieta w położu zostająca.

Родильный, położniczy. Родильный домъ, об. Родильня.

Родильня, -и, *ж.* dom, instytut położniczy.

Родимецъ, -мца, *м.* *Med.* padaczka u dzieci; || *Star.* krewny, pokrewny.

Родимчиъ, -а, *м.* *zdr.* об. Родимецъ (*w pierwszym znaczeniu*).

Родимый, rodzinny, ojczysty. Родимая сторона, kraj rodzinny. || *Gmin.* Не шоль меня, родимый (или родимая), иди за него, не прzymuszaj mię mateczko (lub ojczulku) іść за него за маж. || Родимое пятно, blizna, znamię na ciele od urodzenia; || *Gmin.* mysz.

Родина, -ы, *ж.* kraj rodzinny, ojczysty. Тоска по родинѣ, tęsknota do kraju.

Родинна, -и, *ж.* *zdr.* bliźnica na ciele od urodzenia.

Родины, -ъ, *мн.* połów, porodzenie.

Родители, -ей, *мн.* rodzice, ojciec z matką.

Родитель, -я, *м.* rodzic, rodziciel, ojciec.

Родительница, -ы, *ж.* rodzica, rodzicielka, matka.

Родительный падѣжъ, *Gram.* przyrądek drugi, dopełniacz.

Родительски, *psk.* po rodzicielsku, jak rodzice.

Родительский, rodzicielski, od ojca i matki, ojcowski, macierzyński. Родительская суббота, об. Суббота. Родительское наследіе, ojcowizna, dziedzictwo po rodzicach.

Родить, об. Рамдаты.

Родичъ, -а, *м.* *Star.* krewny, krewniak.

Родниковый, zdrojowy, źródłany. Родниковая вода, woda zdrojowa.

Родиниъ, -а, *м.* *zdr.* родничекъ, -ча, zdroj, źródło.

Родной, krewny, spokrewniony, powinowaty; || rodzony; || rodzinny, ojczysty, macierzyński. Родной братъ, brat rodzony. Родной отецъ, własny ojciec.

Родной край, kraj rodzinny. Родной языкъ, ojczysty język. Родные, *мн.* pokrewieństwo, krewni.

Родный, spory, duży, rosły. Родные поросята, rosłe, duże prosięta. Родные яблоки, duże jabłka.

Родня, -и, krewny lub krewna; || *зб.* pokrewieństwo, krewni. Онъ миѣ родня, on jest mi krewny. У него большая родня, on ma dużo krewnych.

Родовой, dziedziczny; || rodzajowy, rodowy, właściwy całemu rodzajowi. Родовое дворянство, szlachta urodzona, rodowita, ze starodawnego rodu. Родовое наследіе, dziedzictwo po rodzicach, dziedzina. Родовое имѣніе, majątek dziedziczny.

Родовспомогательный, położniczy, akuszerski.

Родонаслѣдственный, dziedziczny.

Родоначальникъ, -а, *м.* założyciel rodu, familji i t. d.

Родословіе, -ія, *н.* genealogja.

Родословная, -ой, *ж.* rodowód.

Родословъ, -а, *м.* genealog.

Родственникъ, -а, *м.* krewny, powinowaty.

Родственница, -ы, *ж.* krewna, powinowata.

Родственный, spokrewniony, związkami krwi połączony.

Родство, -а, *н.* pokrewieństwo. Я съ нимъ въ родствѣ, jestem z nim spokrewniony.

Духовное родство, kumowstwo.

Родъ, -а, *м.* ród, urodzenie, племіе, pokolenie, familja; || rodzaj, gatunek; || Родъ занятія, fach; || urodzaj. Онъ происходитъ отъ знатнаго рода, on pochodzi ze znakomitego rodu. Изъ рода въ родъ, z pokolenia do pokolenia. Человѣческій родъ, rodzaj ludzki. Есть разнаго рода звѣри, są rozmaitego rodzaju zwierzęta.

Избрать родъ жизни, obrać sposób życia. Нѣчто въ этомъ родѣ, coś w tym rodzaju. Нынѣ хлѣбу родъ, zboże w tym roku dobrze się urodziło. Онъ родомъ Французъ, to rodowity francuz. Я родомъ изъ Москвы, urodziłem się w Moskwie. Сколько ему отъ роду лѣтъ, ile on ma lat od urodzenia? Отъ роду, съ роду, *psk.* nigdy

в życiu, як żyє. Оть роду не видѣль я ничегѣ подобнаго, як żyє, ніс подобнаго не видзіаєм. Онь оть роду (или оть роду) не были наказанъ, nigdy в życiu не бул каганы. Зтого и оь рѣду не было, nigdy в życiu tego nie było.

Рѣды, -овъ, тл. procreation, połów. Рѣннв рѣды, роłów przed czasem, poronienie. Мучиться рѣдами, być w położu.

Рѣдѣна, -в, ж. Bot. rózeniec.

Рѣвнѣ, -а, т. од. Рѣвна.

Рѣвна, Рѣвня, -н, ж. kosz z brzozowej kory на zbieranie rojów pszczół, kosz rojowy.

Рѣна, -н, ж. twarz brzydka, szkaradna, bardzo szpetna; || *Med.* róża, zapalenie на skórze з боєм; || *Bot.* ślaz, gatunek wielkiej malwy.

Рѣмать, об. Рамдать.

Рѣмдѣніе, -я, н. rodzenie, powicie; || urodzenie, narodzenie się, urodziny. **Допазѣтельство занѣнности рѣмдѣнія, выводъ роду.** Сегодня день его рѣмдѣнія, dziś jego urodziny.

Рѣмдѣнный, об. Рамдать.

Рѣмдѣственскій, до Свята Божего Нарождения належачу, годову. Рѣмдѣственскій постъ, адwent. Рѣмдѣственская цѣрковь, коściół Божего Нарождения. Рѣмдѣственскіе морѣзы, zimna, mrozy в czasie świąt Божего Нарождения.

Рѣмдѣство, -а, н. narodzenie. Рѣмдѣство Христово, Boże Narodzenie.

Рѣмевый, Med. właściwy zapaleniu róży.

Рѣмѣнь, -жня, т. rozek, mały róg; || rógъ, trąbka; || smoczek з rogu dla karmienia dzieci; || *Слуховой рѣмѣнь*, trąbka słuchowa, uszna; || *Bot.* Сладній рѣмѣнь, św. Јапа згагаѣсца, chleb świętojаński; || **Осазѣтельный рѣмѣнь**, macek, macka, narzędzie macania (u owadów); || instrument muzyczny дѣту postaci rogu; || **Почтовой рѣмѣнь**, trąbka pocztowa; об. **Рожнїй**.

Рѣменѣць, -нца, т. Bot. akant, barszcz.

Рѣменица, -ы, ж. położnica, об. Рѣдильница.

Рѣмѣнь, -жня, т. koł, pal. * Прѣтив рѣмнѣ не полѣзешъ, ніс над сіє, и коѣ над сіє не скозчу.

Рѣмечень, -чна, т. од. Рѣмѣнь.

Рѣмечннѣ, -а, т. grający на rogu; || *Bot.* drzewko różkowe, chléb świętojаński wudające.

Рѣмечннѣй, од крві баѣками пущажаєсѣ. Пустить кому рѣмечннѣю кровь, postawić bałki.

Рѣмнїй, -овъ, тл. *Chir.* bałki. Поставить кому рѣмнїй, postawić bałki.

Рѣмнѣвый, об. Рѣмечннѣй.

Рѣмнѣць, -а, т. hak drewniany до wudobuwania сіана ze stogu.

Рѣмѣнь, рѣмѣчень, об. Рѣмѣнь, Рѣмѣчѣнь.

Рѣмъ, прѣп. др. рми, ж. *Bot.* żyto (*Star.*

reż). * На обухъ ромъ молѣтитъ, зернѣ не уронить, *Przysł.* об. Обухъ.

Рѣза, -ы, ж. *Bot.* róża (roślina i kwiat); || drobny brylant.

Рѣзанъ, -а, т. róża, об. Рѣза.

Рѣзвальнѣ, -льня, т. * leniuch, ospalec.

Рѣзвальнѣ, -н, ж. poslední gatunek juchta, skóry baranięj.

Рѣзвальнї, -ей, тл. sanie chłopskie, obłaczaste, szerokie.

Рѣзга, -н, ж. różga.

Рѣзговый, од różgi.

Рѣзговѣньнѣ, -ня, н. pierwszy dzień мѣсны (po poście).

Рѣзгрѣмъ, об. Разгрѣмъ.

Рѣзданный, розданы, об. Раздавать.

Рѣздыхъ, -а, т. odpoczynek, spoczynek, wytchnienie, zatrzymanie się.

Рѣзѣтна, -н, ж. *Archit.* róża, ozdoba architektoniczna.

Рѣзлѣгъ, -а, т. *Bot.* liścień (roślina).

Рѣзмаринннѣ, розмарынову.

Рѣзмаринѣ, -а, т. *Bot.* rozmaryn.

Рѣзмахъ, об. Размахъ.

Рѣзнитѣ, Рѣзнитѣ, не згадзѣтѣ сѣ (пр. в спѣвѣ); || Рѣзнитѣся, Рѣзнитѣся, рѣзнитѣ сѣ.

Рѣзница, -ы, ж. różnica. Въ рѣзницу, *psk.* cząstkowo, szczegółowo, об. Рѣзница.

Рѣзничннѣй, чзѣсткову,szczegѣлову, sprzedawany cząstkowo, szczegółowo. Рѣзничннѣй торговѣць, handlarz szczegółowу.

Рѣзно, psk. oddzielnie, osobno, nie razem.

Рѣзный, oddzielny, osobny.

Рѣзовидннѣй, Bot. majcy kształt róży.

Рѣзовидннѣя растѣнія, famija róż.

Рѣзовый, -а, т. *Min.* kwarcец różowy.

Рѣзовый, рѣзову, рѣзаны.

Рѣзоновнѣ, -н, ж. wódka różana.

Рѣзскнзннѣ, -ей, ж. тл. об. Рѣзскнзннѣ.

Рѣзсып, -н, ж. drobne ziarnka, wszystkie co jest sypnѣm. Золотонѣсная рѣзсып, piasek złoty в sobie zawierajcy. Въ рѣзсып, *psk.* в nieładzie, в nieporzadku.

Рѣзыгрышннѣй, не wygrywajcy и nie przegrywajcy.

Рѣзыгрышь, -а, т. rozegrana, stawka, która cała czѣściami została wygrana, o którą skończono grѣ (w karty), skwitowanie się з przegranej.

Рѣзыскнзннѣ, -я, н. об. Рѣзыскъ.

Рѣзыскннѣй, śledczy, badalny.

Рѣзыскъ, -а, т. badanie, śledztwo, do chodzenie czego. Производитѣ рѣзыскъ, badać, robić śledztwo, instrukcją, dochodzić czynu.

Рѣзь, об. Рѣзнѣ. Человѣкъ челѣвѣку рознь, lub рѣзннцз, человек od человека сѣ рѣзни, об. Рѣзница.

Рѣй (прѣп. др. рѣя), т. рѣй (*pszczół*).

Рѣйннѣй, ројову, од роју, до роју належачу; || ројну, рѣй складажачу.

Рѣйстый, роисты, пѣлен ројѣв.

Рѣйтѣся, роіѣ сѣ, ројами wylatywać (o pszczolach).

Ровамбóль, -а, *m.* *Bot.* rokambuł, gatunek szosnku, szczypiorku hiszpańskiego.
Рокéть, -а, *m.* *Bot.* mech gałązkowy.
Рокирование, -ия, *n.* zastonienie króla słońcem (*w grze szachowej*).
Рокировать, zastonić króla słońcem (*w grze szachowej*).
Роковой, zgubny, nieszczęsny, fatalny, nieuchronny, losem przeznaczony.
Рокотáть, *Star.* rozlegać się (*o hukach i t. p.*), brzmieć czém, haczyć (*o grzmocie, o działach*).
Рокотъ, -а, *m.* *Star.* grzmot, huk grzmotu, odgłos, trzask, łoskot.
Рокъ, -а, *m.* los, przeznaczenie, zrządzenie losu.
Роль, -и, *ж.* *Teatr.* rola.
Рóля, -и, *ж.* *об.* Роль.
Романиста, -а, *m.* romansista, pisarz romansów.
Романически, *psk.* nadzwyczajnie, cudownie, jak w romansach, właściwie romansom.
Романический, nadzwyczajny, cudowny właściwy romansom.
Ромáньсъ, -а, *m.* *Muz.* romans, kompozycja do śpiewu, w formie pieśni.
Романтизмъ, -а, *m.* romantyczność, nowa szkoła poezji.
Романтически, *psk.* romantycznie, stylem romantycznym.
Римантический, romantyczny.
Ромáнь, -а, *m.* romans, powieść, opowiadanie.
Ромáшка, -и, *ж.* *Bot.* rumianek.
Ромáшковый, rumiankowy.
Рóмбовый, od rombusu, równoległoboku, *об.* Ромбъ.
Ромбоидальный, **Ромбоидный**, romboidalny, równoległoboczny.
Ромбойдъ, -а, *m.* *Mat.* romboida, bryła sześcienna.
Ромбъ, -а, *m.* rombus, równoległobok.
Рóмецъ, -ца, **Рóмиць**, -а, **Ромонъ**, -ня, *m.* *zdr. об.* Ромъ.
Ромъ, -а, *m.* rum, arak.
Рóндикъ, -а, *m.* nagłówek w uzdzienicy.
Рондо, *n.* *неод.* rondo (*rodzaj poezji i muzyki*).
Ронна, -и, *ж.* *об.* Соя.
Ронáть, upuszczać со, wypuszczać со з гак на землю; || траcić, губиць піора (*o ptakach*). * Такой поступокъ роняеть егò въ общественномъ мнѣнии, takie postępowanie szkodzi mu w opinji publicznej.
Ропá, -ы, *ж.* *об.* Рапá.
Ропотливость, -и, *ж.* mrukliwość, markotliwość.
Ропотливый, mrukliwy, markotliwy.
Ропотникъ, -á, *m.* *об.* Роптáтель.
Ропотный, narzekający, szemrzący.
Ропотъ, -а, *m.* Роптáние, -ия, *n.* narzekanie, szemranie.
Роптáтель, -я, *m.* narzekający, szemра-
 я́щу.

Роптáть (на чтó), szemrać, narzekać.
Росá, -ы, *ж.* rosa.
Росина, -ы, *zdr.* rosинка, -и, *ж.* kropła, kropelka rosy.
Росистый, rosisty, pełen rosy, rośny.
Росить, **оросить**, rosić, zrosić, rosą zmoczyć. *Nieos. росить*, rosa pada.
Рóсказни, -ей, *mn.* zabawne opowiadania.
Росношество, -а, *n.* zbytek, przesada w czém.
Росношествовать, zbytkować, przesadzać w czém.
Росношникъ, -а, *m.* rozrzutnik, marnotrawca, rozkosznik.
Росношница, -ы, *ж.* rozrzutnica, kobieta rozrzutna, marnotrawna, rozkosznica.
Росношничать, *об.* Росношествовать.
Росношно, *psk.* wystawnie, zbytkownie, pysznie, rozkosznie.
Росношность, -и, *ж.* wystawność, zbytek, przepych, rozkosz.
Росношный, wystawny, zbytkowy, pyszny, rozkoszny.
Рóсношь, -и, *ж.* przepych, zbytek, wystawność, okazałość, rozkosz.
Рóслый rosły, wysoki.
Росникъ, -á, *m.* *Bot.* rosiczka.
Росница, -ы, *ж.* *Bot.* przywrotnik, gwiazdosz.
Росной лáдонъ, benzoin, benzoes (*gatunek wonnej żywicy*).
Рóсный, rośny, od rosy. **Рóсная капля**, *об.* Росина.
Росóль, *об.* Разсóль.
Роспáшка, **Роспáшь**, -я, *ж.* *об.* Распáшка.
Роспáска, *об.* Распáсна.
Роспись, -и, *ж.* spis, lista, inwentarz, katalog, specyfikacja, wyszczególnienie, rejestr, rejestr, wykaz. **Госудáрственная роспись доходовъ и расходовъ**, budżet państwa. **Роспись отправляемыхъ товаровъ**, накладная, faktura.
Роспуски, -овъ, *m.* podługowaty wóz na czterech kołach, używany do przewożenia ciężarów.
Роспускъ, -а, *m.* wypuszczenie, rozpuszczenie, uwolnienie.
Роспухоль, -и, *ж.* napuchłość, nabrzmienie.
Россомаха, -и, *ж.* *Zool.* rosomak (*zwierz.*).
Россомаши, **Россомашечий**, rosomaszy, od rosomaka.
Ростбифъ, -а, *m.* rostbif, pieczeń wołowa po angielsku przyrządzona.
Роствернь, -а, *m.* *Archit.* podwaliny, na których zakłada się fundament (*budynku*).
Ростй, **Ростить**, *об.* Растй, Растить.
Рóстить, gościć, kielkować, trzymać zwilżonemi nasiona przed ich kielkowaniem; || Рóститься, pszczać кly (*o ziarnie*), rodzić się, schodzić (*o nasieniu*); || гдакаць przed zniesieniem jaja (*o kurach*); || трещь się (*o rybách*).

Ростнѣвый, zawierający w sobie kielki (w *roślinach*), kielkowy.

Ростовщій, -а, *m.* lichwiarz.

Ростовщица, -ы, *ж.* lichwiarka.

Ростовщій, lichwiarski.

Ростовой, procentowy, nabyty od procentów. Ростовыя деньги, pieniądze procentowe, zebrane od procentów, przez lichwę.

Ростѣвъ, -ствѣ, *m.* kieliek (w *roślinie*).

Рѣстополь, -я, *ж.* przybieranie wody (w *rzecz*).

Росторѣнша, -в, *ж.* *Bot.* oset miękki, bodziak

Рострѣльный, w kształcie przodu okrętoowego. Рострѣльная колонна, korona lub kolumna rostralna, t. j. z wizerunkiem przodu okrętoowego (u *starożytnych*).

Рострѣгъ, -а, *m.* *Bot.* przetacznik łąkowy (*roślina*).

Ростъ, -а, *m.* wzrost, postawa; || procent, lichwa. Онъ малаго роста, lub малъ ростомъ, on jest małego wzrostu. Онъ ростомъ съ меня, on jest mego wzrostu. Онъ растянулся во весь ростъ, wyciągnął się jak długi, wzduż. Портрѣтъ во весь ростъ, portret w całej postaci. || Отдѣтъ деньги въ ростъ, oddać pieniądze na procent. Ростъ на ростъ, procent на процент.

Ростъ, -а, *m.* *Kuch.* roszt, ruszt, kratka kuchenna żelazna; || wiązanie podobne do kraty, które pod piec dają (w *hutach*).

Рѣсхмель, Рѣсхмѣль, -и, *ж.* podchmiel, podchmielenie.

Рѣсянна, -и, *ж.* *Bot.* rosiczka.

Рѣта, -ы, *ж.* *Woj.* kompanja, oddział żołnierzy.

Рѣта, -ы, *ж.* *Коѣс.* *Sl.* przysięga.

Рѣтинъ, -а, *m.* *zdr.* usteczka.

Рѣтище, -а, *n.* *zgr.* usta wielkie, pysk.

Рѣтимистрѣный, rotmistrzowski.

Рѣтимистрѣство, -а, *n.* rotmistrzowstwo, godność rotmistrza.

Рѣтимистрѣша, -и, *ж.* żona rotmistrza.

Рѣтимистрѣ, -а, *m.* rotmistrz.

Рѣтный, *Woj.* do kompanji należący.

Рѣтный командирѣ, dowódzca kompanji.

Рѣтѣвый, gębny, ustny.

Рѣтозѣй, -ѣя, *m.* gap, gamuś, gamoń.

Рѣтозѣйка, -и, *ж.* kobieta gapiowata, gara.

Рѣтозѣйничать, gapić się, gawronić.

Рѣтозѣйство, -а, *n.* gapiostwo.

Рѣтозѣить, *ob.* Рѣтозѣйничать.

Рѣтозѣя, -ѣи, *wsp.* *ob.* Рѣтозѣй, Рѣтозѣйка.

Рѣтѣвъ, -ствѣ, *m.* *zdr.* *ob.* Рѣтинъ.

Рѣтотникъ, -а, *m.* *Bot.* przytulja, lepczysa.

Рѣтъ *przyp.* *dr.* рта, *m.* usta, gęba. Въ рѣтъ ничего нейдѣтъ, nie mam żadnego smaku. Онъ вина въ рѣтъ не берѣтъ, nie pije żadnego вина, wcale nie pije вина.

Ему надо въ рѣтъ мѣсть, jemu trzeba

nakłѣść w głowę, nauczyć, nabechtać.

* Хлопѣтъ полонъ рѣтъ, być po uszy w kłopotach. Сегѣдня я ещѣ ничего во рѣтъ не имѣлъ, dziś jeszcze nic w gębie nie miałem. Имѣтъ волчій рѣтъ и лисій хвѣстъ, *Przysł.* *ob.* Вѣлчій.

Рѣхля, -и, *wsp.* gnuśnik, człowiek opie-szały, powolny; || gnuśnica, kobieta opie-szała, powolna.

Рѣштѣйнъ, -а, *m.* *Min.* rubryka.

Рѣща, -и, *ж.* gaj, gaik, lasek.

Рѣшеніе, -іа, *n.* wyrażczenie, *справіа*-nie że co wyrośnię.

Рѣяль, -я, *m.* *Muz.* pantaleon, pantaljon, fortepian.

Рѣтѣчься, upierać się, stawać w drodze (o *koni*).

Рѣтѣчливый, uparty, stający w drodze (*koń*).

Рѣтище, *ob.* Рѣтище.

Рѣтѣвый, gębny.

Рѣтѣистый, dużo żywego srebra w sobie zawierający.

Рѣтѣуть, żywѣмъ srebrem powlekѣć.

Рѣтѣтый, z żywego srebra, merkurjalny.

Рѣтѣть, -и, *ж.* rtęć, żywe srebro, merkurjusz.

Рѣтѣчение, -іа, *n.* powlekanie żywѣмъ srebrem.

Рѣбана, -и, *m.* rębacz, ten co się rѣбие z drugimi, zawadźjaka.

Рѣбанѣонъ, -ниа, *m.* mały hebel ciesielski.

Рѣбань, -а, *m.* *ob.* Рѣбанѣонъ.

Рѣбаха, -и, *ж.* koszula.

Рѣбачъ, -ѣя, *m.* *ob.* Рѣбана.

Рѣбашѣнна, -и, *ж.* *rog.* koszulisko.

Рѣбашечна, -и, *ж.* *zdr.* koszulka.

Рѣбашечный, koszulowy.

Рѣбашница, -и, *ж.* *zgr.* dużа koszula.

Рѣбашна, -и, *ж.* koszula, || lakier okrywający łaskę z trzciny; || maś u koni, sierć, kolor jѣj. * Пустить ногѣ въ рѣбашнѣ, zrujnować kogo, przyprawić o zgubę, przywieść do upadku. * Остѣться въ однѣй рѣбашнѣ, zgnędnieć, w nѣдзѣ zostać, zrujnować się, ogołocіć się. Свой рѣбашна къ тѣлу ближе, *Przysł.* bliźsza koszula ciała jak rodzona ciocia.

Рѣбѣжный, graniczny.

Рѣбѣжь, -а, *m.* granica.

Рѣбель, Рѣбель, -я, *m.* magłowniczka, wałkownica.

Рѣбѣць, -бѣцѣ, *m.* karb, obrѣbek; || bliźna, ślad rany, szram; || czepl, drugi żѣłѣdek u zwierząt przeżuwających.

Рѣбинный, rubinowy, od rubinu, z rubinu.

Рѣбиновый пѣрстѣнь, пѣрстѣицѣ rubinowy.

Рѣбиновый, rubinowy, do rubinu należący, wtaścawy mu. Рѣбиновый цвѣтъ, kolor rubinowy.

Рѣбинъ, -а, *m.* *Min.* rubin (*kamiѣń drogi*).

Рубить, rąbać, ciąć, ścinać, siekać; || *Woj.* rąbać, ciąć (*mieczem, palaszem*); || obierać; || rąbać się, bić się (*na palaszem*); || być rąbanym, ścinanym i t. d. Рубить лёсь, ścinać las, spuszczać drzewo w lesie. Рубить напусту, siekać, szatkować kapustę. Рубить говядину, siekać mięсо. Рубить платни, obierać chustki. Рубить избу, stawiać chatę. *Cieśl.* Рубить въ замѣнъ, fugować, fugami spajać (dwie sztuki drzewa lub deski). * Дождь рубить, pada kroplisty i silny deszcz. * Онъ рубить со всего плеча, онъ на словахъ сечётъ и рубить, nie obwiya w bawelnę, сага гёба мови nie zważając на nic. *Imst.* б. рубленый, rąbany, siekаны i t. d.

Рубище, -а, n. łachmany, odzienie pozsarpane, łatane.

Рубишный, do łachmanów należący, pozsarpany.

Рубна, -и, ж. rąbanie, wyrąb, ścinanie; || stawianie, budowanie. Рубна лёса, ścinanie, spuszczenie drzew w lesie, wyrąb. Рубна избу, stawianie chaty. *Cieśl.* рубит брёвень въ замѣнъ, fugowanie, spajanie fugami.

Рублёвикъ, -а, m. moneta rubel srebrny.

Рублёвый, rublowy, wartości rubla.

Рубль, -я, *zdr.* рублинъ, -а m. rubel, rubelek. * Взглянѣть, словно рублёмъ подарить, kiedy spojrzy, aż sercu miło się robi.

Рубрика, -и, ж. *Min. ob.* Вапь.

Рубцеватый, pełen blizn, szwów.

Рубцы, -овъ, m. mn. flaki.

Рубчатый, karbowany.

Руганіе, -іа, n. urąganie, szkalowanie, łajanie.

Ругатель, -я, m. urągacz, szyderca.

Ругательница, -ы, ж. lżycielka, krzywdzicielka, która krzywdzi mową.

Ругательно, *psk.* zelżywie, obelżywie.

Ругательный, zelżywy, obelżywy.

Ругательство, -а, n. urągliwość.

Ругать, ругнуть, lżyć, zelżyć, łajać, złajać, gromić, zgromić; || Ругаться, urągać się, łajać się. *Imst.* б. руганный, łажану.

Руда, -ы, ж. ruda, kopalnia, miна, żupa, żула kruszcu; || krew.

Руденъть, mineralizować się.

Рудинъ, -а, m. kopalnia kruszcu. Ту-полежачій рудинъ, *Górn.* wyrobisko czyli pole wyrobione

Рудинный, do kopalni należący.

Рудной, rudny, od rudy. Рудной мѣшѣ, *Górn.* czerep.

Рудовый, mocny, rosnący na suchym gruncie (*o lesie*).

Рудожёлтый, rudo-żółty.

Рудосиатель, -я, m. wynalazca rudy, odkrywca rudy.

Рудопыный, kopalny.

Рудопыня, -и, ж. kopalnia.

Рудопынь, Рудопыньи, -а, m. górnik.

Рудопынь, -и, ж. *ob.* Рудопыня.

Рудомѣтна, -и, ж. kobieta krew puszczająca (komu).

Рудомѣтний, do puszczenia krwi służący. Рудомѣтные рожи, баўки.

Рудомѣть, -а, m. puszczający krew.

Рудопромывальный, Рудопромывочный, do zmywania metalów służący.

Рудоразборка, -и, ж. *Górn.* przebieieranie metalów.

Рудоразборщикъ, -а, m. *Górn.* przebieierający metale.

Рудослѣвие, -іа, n. metalurgia, sztuka, wydobywania kruszców.

Рудослѣвъ, -а, m. metalurg.

Рудотвореніе, -іа, n. mineralizacja.

Рудотворить, mineralizować.

Рудянить, krwią broczyć.

Рудяный, krwawy.

Ружейникъ, -а, m. rusznikarz, płatnierz, puszkarz.

Ружейный, karabinowy, ruszniczy, flintowy, od broni, do broni należący. Ружейный замо́нъ, zamek fuzji. Ружейный стволъ, lufa u broni palnej. Ружейный выстрѣль, wystrzał z broni palnej, z fuzji. На выстрѣль, на wystrzał (*fuzji*).

Ружейный огонь, ogień z ręcznej broni. Ружейный мастеръ, *ob.* Ружейникъ.

Ружейня, -и, ж. puszkarnia, kowalnia plotnierska.

Ружье, -ья, *zdr.* ружецѣ, -а, n. broń, fuzja, karabin, flinta, karabinek, fuzyjka.

Становиться подъ ружье, stawać pod bronią. Стоять подъ ружьемъ, въ ружье, stać pod bronią. Положить ружье, зложить broń. Къ ружью! do broni!

Рука, -и, ж. ręka, dłoń; || * характер (*pisma*); || * strona. У него на рукахъ пять человекъ дѣтей, on ma pięćoro dzieci na karku. Все хозяйство на ея рукахъ, ona ma całe gospodarstwo w swém ręku, zarządza całém gospodarstwem. * Опустить руки, stracić odwagę. Иди рука объ руку, prowadzić się pod ręce.

Теперь онъ въ моихъ рукахъ, teraz trzymam go w ręku. Ударить по рукамъ, zgodzić się na co, podać jeden drugiemu ręce. Это имѣние перешло въ друга руни, перешло изъ руни въ руни, ten majątek przeszedł do kogo innego. * Прибратъ что къ рукамъ, obrócić co na swoją korzyść. * Прибратъ ногѣ къ рукамъ, trzymać kogo krótko, w rzyce. * Набить руку, nauczyć się pisać wprawnie lub co robić. * Онъ на всѣ руни, on do wszystkiego jest zdolny. Носить ногѣ на рукахъ, pielęgnować kogo, opiekować się kim. * Онъ дерзновъ на руку, on jest bij zabij, porywczy do bicia. * Онъ тяжель на руку, on ma ciężką rękę. Это ему съ руни, to mu po ręce, na rękę. Эта сабя ему по рукамъ, ten pałasz mu na rękę, łodogony. Вотъ превосходное лѣнство отъ лихоради, накъ ру-

вой сниметь, ото выборне лекарstwo на febrę, niezawodnie przejdzie, jakby nic nie było. *Kart.* Быть въ рунѣ, zaczynać грѣ (pierwszym z porządku). Быть за руной, pierwszą rękę mieć, pierwszemu z adawać kartę. Войти въ руну, zaczynać грѣ. Прининуть что на руну, poznać wagę jakiej rzeczy, w przybliżeniu, trzymając ją w ręku. Это письмо его руні, ten list jest pisany jego własną ręką. Приложить руну, podpisać co, położyć swój podpis, stwierdzić podpisem. Подписаться подь чью руну, podrobić czyj podpis. * Это большой руні плуть, to jest wielki oszust. Дѣлать что на скорую руну, robić co od ręki, lada jako, byle збыć. * Наргѣть руні, wраносzyć się, wzbогачиць się w sposób nieprawу. Сбыть что съ руні, pozbyć się czego. * Это ему сошло съ руні, zdołał umknąć szszęśliwie, uszło mu to na sucho. Этотъ товaрь съ руні нейдѣть, ten towar wcale niema odbytu. * Это изъ руні вонь, to do niczego. * Это изъ руні вонь кань дурно, to do niczego nie podobne, to źle w najwyższym stopniu. * Узнать что изъ вѣрныхъ руні, dowiedzieć się o czѣм z pewnego źródła. * Глядѣть изъ чьихъ руні, zależeć od kogo. * Нанонѣчь у меня руні развязаны, lub онъ развязaль мнѣ руні, nakoniec wcale nie jestem krepowany, lub on dał mi wszelką wolność (działania). * Держать чью руну, trzymać czyją stronę. * Взять чью руну, przejść na czyją stronę. * Это ему и на руну, to mu właściwie na rękę, dogodnie. * Онъ на свой руну охули не положить, nie da sobie utrзеć nosa nikomu, sam je swój chлѣб, chowając się przed drugimi. Съ лёгкой руні, w pomyślнą porę, w samą porę. Вы помогли мнѣ и съ вaшей лёгкой руні я выигралъ дѣло, pan mi dopomogłeś w samą porę i sprawę wygrałem. * Онъ отбился отъ руні, on jest nie do porawienia. Отсюда тудá руні подaть, stąd aż dotąd blizienteńko, bardzo blisko. * Псднять, наложить на себя руні, targнać się на swoje życie. * Подь пьяную руну, po pijanemu. Подь веселую руну, w dobrym humorze. Это перо шѣ по руні, то піро для мнѣ jest bardzo dogodne. * У него подь руні не стой, nie zaczepляj go, bo będzie зły. * Онъ ему съ руні, on trzyma за nim, ob staje. *Woj.* На руну, złożyć bagnet do ataku!

Рунавецъ, -вца, *m. zdr.* rękawek.

Рунавица, -ы, *ж.* rękawica z jednym tyłko dużym palcem.

Рунавична, -и, *ж.* rękawiczka z jednym tyłko dużym palcem.

Рунавичинь, -а, *m.* rękawicznik.

Рунавичный, rękawiczny.

Рунавище, -а, *n. zgr.* rękawiczysko.

Рунавный, rękawowy, od rękawa.

Рунавокъ, -внá, Рунавочень, -чна, *m. zdr.* rękawek.

Рунавь, -á, *m.* rękaw; || odnoga, ramię (*rzeki*); || kiszka, rura skórzana do prowadzenia wody; || *Anat.* pochwa maciczna; || *Ryb.* matnia, pośrodek sieci; || pytel młyński. Служить спустя рукава, służyć nie-dbale. Жить спустя рукава, żyć o nic się nie troszcząc.

Рунастый, мажасу silne lub długie ręce.

Рунабить, -тя, *n.* uderzenie ręką, podanie sobie ręki (na znak zobowiązania się, *umowy i t. p.*).

Рунаблудіе, -іа, *n.* samogwałt, onanizm. Рунаблудникъ, -а, *m.* samołożnik, onanista.

Рунаблудный грѣхъ, *ob.* Рунаблудіе.

Рунаблудство, -а, *n. ob.* Рунаблудіе.

Рунаблудствовать, popełniać samogwałt.

Рунаводитель, -я, *m.* przewodnik.

Рунаводительница, -ы, *ж.* przewodnicz-ка.

Рунаводительный, prowadzący, przewodniczący.

Рунаводительство, -а, *n.* przewodniczenie, kierowanie czѣm.

Рунаводительствовать, *ob.* Рунавод-ствовать.

Рунаводственный, *ob.* Рунаводитиль-ный.

Рунаводство, -а, *n.* przewodnictwo; || dzieło podręczne, rys jakiej науки, zasady.

Рунаводствовать (чѣмъ), wieść, wodzić, powodzić, kierować (czѣm); || Рунаводствоваться, trzymać się czego. Я рунаводствую въ правописаніи грамматичною NN., co do pisowni, trzymam się grammatyki NN.

Рунадѣліе, -іа, Рунадѣлье, -льа, *n.* робота ręczна.

Рунадѣльинь, -а, *m.* rękodzielnik, trudniący się robotą ręczną.

Рунадѣльница, -ы, *ж.* trudniąca się robotą ręczną.

Рунадѣльничать, trudnić się robotą ręczną.

Рунадѣльный, pracowity, umiejący roboty ręczne.

Рунакрыльы животныя, *Nat.* gatunek nietoperzów.

Рунамесло, Рунамесленникъ, *ob.* Ремесло, Ремесленчикъ.

Рунаоминь, -а, *zdr.* рунаоминичень, -чна, *m.* dzbanek do mycia, naczynie do mycia.

Рунапашный бой, *ob.* Рунапашъ.

Рунапашъ, -и, *ж.* бój pięściowy, бicie się pięściami.

Рунаписный, rękopisny, rękopisowy, rękopismowy.

Рунаписи, -и, *ж.* rękopism, manuskrypt.

Рунапеснание, -іа, *n.* oklaski, poklask.

Рунапескатель, -я, *m.* klaskacz, ten co oklaski daje.

Рукоплескать, oklaski dawać, przyklaskiwać.

Рукополагать, **рукоположить** (ногб-ли-бо), ordynować, święcić, wyświęcić; || **Рукополагаться**, być ordynowanym, wyświęcanym. **Рукоположить** ногó во священниии, wyświęcić kogo na księdza. *Insz. b.* **рукоположенный**, wyświęcony.

Рукоположение, -я, *n.* ordynowanie, wyświęcenie (*np. na księdza*).

Рукоположить, *об.* **Рукополагать**.

Рукоприкладство, -а, *n.* stwierdzenie, poświadczenie podpisem.

Рукоприкладствовать, stwierdzać, poświadczać podpisem.

Рукоприкладчик, -а, *m.* stwierdzający, poświadczający podpisem.

Рукоприкладчица, -ы, *ż.* stwierdzająca, poświadczająca podpisem.

Рукоприкладывание, -я, *n.* *об.* **Рукоприкладство**.

Рукотворный, **Рукотворенный**, ręka ludzką zrobiony.

Рукоцвѣтъ, -а, *m.* *Bot.* łewkonja.

Рукоятка, -и, *ż.* rękojeść, rączka.

Рулада, -ы, *ż.* *Muz.* rulada, równanie się śpiewu, głosu.

Рулевна, -и, *ż.* *Mar.* zawiasa u steru.

Рулевой, stérowy, rudlowy; || = **аро**, *m.* stérnik.

Рулетка, -и, *ż.* ruleta (*rodzaj gry hazardownej*).

Рулеточка, -и, *ż.* *zdr.* mała ruleta, *об.* **Рулетка**.

Рулеточный, do rulety należący, *об.* **Рулетка**.

Рулъ, -я, *m.* *Mar.* stér, rudel.

Рульный, w rolkę, w trąbkę zwinięty.

Рульный табакъ, tytuń w rołkach.

Рүля, -и, *ż.* rolka, zwitek tytoniu.

Румбъ, -а, *m.* *Mar.* każdy z 32 wycinków w bussoli.

Румпель, -я, *m.* *Mar.* drąg stéru.

Румяна, -ы, *ż.* *Bot.* znojowiec Włoski.

Румянение, -я, *n.* rumienienie, różowanie.

Румянецъ, -нца, *m.* rumieniec, rumiałość twarzy.

Румянить, **нарумянить**, rumienić, narumienić, różować; || **Румяниться**, różować się.

Румянка, -и, *ż.* *об.* **Румяна**.

Румянность, -и, *ż.* rumianność, czerwoność (*np. twarzy*).

Румянце, -а, *n.* okrążek cynkowy, kółko cynkowe.

Румяны, -ѣ, *ż.* *mn.* róż, barwiczka, rumienidło (*do różowania twarzy*).

Румяный, rumiany, czerwony.

Румянѣтъ, rumianym się stawać.

Рундүкъ, -я, *m.* *zdr.* **рундучёкъ**, -чнй, wypieszenie ze stopniami.

Рундъ, -а, *m.* *Wojs.* ront, patrol.

Рунический, runiczny, sposobem run piwany, *об.* **Рүны**.

Рүнистый, kosmaty, obrosły.

Рүнный, od runa, wełniany; || *stadam* *piwajacy (o rybach)*.

Рүно, -я, *n.* runo, skóra z wełną; || *masa ryb jednego rodzaju zebranych na jednym punkcie*; || wiązka grochu z łodygami.

Рүны, -ѣ, *mn.* runy, pismo starożytne, Skandynawskie.

Рүпазъ, -а, *m.* świder do przebijania skał, granitu.

Рүпоръ, -а, *m.* *Mar.* trąba głosowa.

Рүсанъ, -я, *m.* zając przez cały rok mający siwą sierć na grzbiecie.

Рүсалка, -и, *ż.* rusałka (*istota bajeczna*). **Рүсальная недѣля**, *Gmin.* tydzień przed Zielonemi Świątkami.

Рүсачій, od siwego zająca.

Рүсленникъ, -а, *m.* *об.* **Квасникъ**.

Рүслень, -я, *m.* *Mar.* oparkaniecie u burtu okrętu.

Рүсло, -а, *n.* łoże, koryto (*rzeki*).

Рүсбородый, rusobrody.

Рүсоватый, rusawy, rusowaty.

Рүстинъ, -а, *m.* rodzaj ozdoby w wiejskim stylu.

Рүстинный, *Archit.* do ozdoby w wiejskim stylu należący, *об.* **Рүстинъ**.

Рүсый, rusy, piowy, blond.

Рүсѣтъ, rusowacieć.

Рүта, -ы, *ż.* *Bot.* ruta.

Рүтный, rutowy, *об.* **Рүта**.

Рүхлость, -и, *ż.* kruchość.

Рүхлый, kruchy.

Рүхлѣтъ, kruszeć, kruchym się stawać.

Рүхлядой, -аго, *m.* mający dozór nad sprzętami, ruchomościami klasztorne.

Рүхлядъ, -и, *ż.* ruchomostki, sprzęty; ||

Мягная рүхлядъ, futro, towar futrzany.

Рүхляновый, margielowy.

Рүхлянь, -а, *m.* *Min.* margiel, mergiel.

Рүхнуть, **рүхнуться**, ruwać, ruwać się, obalić się, oberwać się.

Рүчаніе, -я, *n.* *об.* **Рүчательство**.

Рүчатель, -я, *m.* *об.* **Поручитель**.

Рүчательница, -ы, *ż.* *об.* **Поручительница**.

Рүчательный, ręczący.

Рүчательство, -а, *n.* rękojmia, zabezpieczenie, ewikcja, kaucja.

Рүчатъся, **поручитъся**, ręczyć, zabezpieczyć.

Рүчевой, *об.* **Рүчешный**.

Рүчевѣъ, *przyp. dr.* **ручей**, *m.* *zdr.* strumyk, strumyczek.

Рүчей, (*przyp. dr.* **ручей**), strumień.

Рүчешный, -а, *m.* *Bot.* miech rzeczny.

Рүчешна, -и, *ż.* ręczyna, ręczynka.

Рүчища, -и, *ż.* *zgr.* ręczysko.

Рүчна, -и, *ż.* *zdr.* rączka; || ucho (*u nacznia*); || gałka, klamka (*u drzwi*); || rączka (*u rądlu i t. p.*).

Рүчнийъ, -а, *m.* ręcznik.

Рүчница, -ы, *ż.* *Star.* rusznica (*broń dawniej używana*).

Ручной, ręczny; || oswojony, ugiaskany. Ручные пальцы, palcy u ręki. Ручная мельница, młynek do mielenia kawy. Ручная баба, tłuک brukarski. Ручной закладъ, zastaw ręczny, z rąk do rąk oddany, wręczony. Ручная бѣлка, wiewiórka oswojona.

Ручьистый, strumienisty, pełen strumieni.

Ручиться рýнать, лаć się strumieniem. Рушалка, -и, ж. млынек do czyszczenia zboża z plewy.

Рúшать, крајаć, odkrawаć, przerzynać; || czyścić, opelać, przebierać (zboże z plewy).

Рúшение, -ия, n. zawalenie się, zapadnienie.

Рушитель, -я, m. niszczyciel, burzyciel.

Рушительница, -ы, ж. niszczycielka, burzycielka.

Рушить, выврócić, преврócić, obalić, ob. Разрушать; || Рушиться, runаć, завалиć się, obalić się. *Insl. b.* Рушенный, выврóченный, преврóченный, obалонь.

Рцы, nazwa глоски starostwianańskiej i guskiej P.

Рыба, -ы, ж. ryba. *Zb.* Мелкая рыба, drobiazg rybi, narybek. Красная рыба, gatunki jesiotra. || *Astr.* Рыбы, mn. ryby, znak zодjaku. * Онъ ни рыба, ни мясо, t. j. czлowiek bez charakteru, bez staleго zдания, ani to, aniowo.

Рыбакъ, -а, m. rybak. *Przysl.* Рыбакъ рыбака далеко въ плёсѣ видитъ, lub: рыбака рыбака видитъ издалена, swój swego szuka.

Рыбарский, об. Рыбачий.

Рыбарство, -а, n. об. Рыболóвство.

Рыбарь, -я, m. rybak.

Рыбачий, Рыбачий, rybacki.

Рыбочка, -и, ж. *zdr.* rybeczka, rybeńka.

Рыбенный, rybi.

Рыбина, -ы, ж. ryba; || *Mar.* orczyki (u okrętu).

Рыбистый, rybny, obіty w ryby.

Рыбица, -ы, ж. *zdr.* rybka, Бѣлая рыбаца, osobny gatunek łososia.

Рыбица, -ы, ж. *zgr.* wielka ryba.

Рыбий, rybi. Рыбий клей, karuk, klej rybi. Рыбий жиръ, tran.

Рыбна, -и, ж. *zdr.* rybka.

Рыбный, rybny, obіty w ryby. Рыбный рядъ, jatki rybne, Рыбный торговецъ, rybny przekupiecъ. Рыбная торговна, rybna przekupka. Рыбное кушанье, рыбный столъ, rybne jedzenie. Рыбная ловля, об. Рыболóвство.

Рыбовóдство, -а, n. przechowanie ryb. Рыб ловный, rybolówny. Рыболóвная сѣть, sieć na ryby.

Рыболóвство, -а, n. rybolówstwo.

Рыболóвъ, -а, m. rybak; || *mwka* (ptak morski).

Рыболовственный, -а, m. rybny kupiec, przekupiecъ.

Рыболовственность, -и, ж. rybny handel.

Рыболовственный, do rybного handlu należący.

Рыбоѣдъ, -а, m. żywiący się rybami.

Рыбоѣденіе, -ия, n. jedzenie ryb.

Рыбы, -ѣ, mn. *Astr. ob.* Рыба.

Рыганіе, -ия, n. об. Рыгота.

Рыгáть, рыгнóть, rzyгаć, rzyгнаć; || рыгáться, *nieos.* odbijać się.

Рыгота, -ы, ж. rzyganie, odbijanie się.

Рыданіе, -ия, n. szlochanie, płacz.

Рыдáть, szlochać, rzewnie płakać.

Рыдвãнь, -а, m. *zdr.* rydwãnczyk, -а, *Star.* rydwan, rydwanik do podróży.

Рыжãнь, -а, m. włosy lisowate mający; || кои lisowaty, буланы.

Рыжебóродый, czerwonobrody, rudobrody.

Рыжевóтость, -и, ж. rudawość, lisowatość.

Рыжевóтый, rydzawy, rudawy, czerwono-nawy, lisowaty.

Рыжестъ, -и, ж. rudowość (włosów).

Рыжёхонень, m. zupełnie rudy, lisowaty.

Рыжечáлый, rydzawy, jasnocisawy (o koniu)

Рыжиновый, od rydza, (grzyba).

Рыжикъ, -а, *zdr.* ryżичень, | -ча, m. rydz (grzyb).

Рыжий, rydzy, rudy, czerwonożółty. Рыжие волосы, rude włosy. Рыжая лошадь, кои буланы.

Рыжóнь, жнã, m. odrzyczenie, odbicie się głośnie (zołodka).

Рыжётъ, порыжётъ, stawać się rудым, lisowatym, lisieć.

Рыканіе, -ия, n. ryczenie.

Рына́ть, рынóть, ryczeć, zaryczeć.

Рынь, -а, m. об. Рыканіе.

Рылейный, kobzowy, об. Рылѣ.

Рылейщикъ, -а, m. grający na kobzie, kobzjarz.

Рыло, -а, n. pysk, morda (u zwierząt); || гул, гулек (swini) * Онъ не смыслить ни ўха ни рыла, об. Смыслить.

Рыльникъ, -а, m. *Bot.* wyżlin (ziele).

Рыльце, -а, n. pyszczek, mordka, гулек; || dziobek, nosek (u naczyń); || *Bot.* brodawnik, podróznik.

Рылѣ, ж. *przyp. dr.* рылѣй, kobza, staroświecka lutnia czyli lira, bandurka.

Рылястый, pyskaty, ryjkowaty.

Рышь, -а, m. *Mar.* kółko żelazne do przyswязywania lin.

Рында, -ы, ж. *Mar.* uderzenie w dzwon okrętowy na oznaczenie południa.

Рынокъ, -ика, m. rynek, targ, targowisko.

Рыночный, rynkowy, od rynku, targowу.

Рынутъся, rzucić się, buchnąć.

Рысакъ, -а, m. *zdr.* рысачень, -чи, kłusak, кои kłusem chodzący.

Рысёнокъ, -на, *m* gusiątko, młody gus. Рысёный, добрее кłусующу (о коню). Рысистые бѣги, jazda kołmi kłusującemi.

Рысій, гуси, *об.* Рысь. * Рысье зрѣніе, bystry wzrok. Рысій бѣгъ, kłus.

Рысканіе, -іа, *n.* вагазаніе сія, włóczenie сія; || bieganie psów.

Рыскать, прѣдко бiegać, kłusować; || * вагазат сія, włóczyć сія, kłusać сія.

Рысливый, вагазajú сія, włóczący сія.

Рыскунъ, -а, *m.* włóczęга, próżniak.

Рыскунья, -нѣи, *ж.* kobieta włócząca сія, próżniaczka.

Рыскучій, прѣдко бiegający (о psach).

Рыскъ, -а, *m.* Myśl. прѣдкі бiega.

Рысца, -ы, *ж.* zdr. kłusik.

Рысь, -и, *ж.* kłus, trucht, gus; || Zool. gus (zwierzę).

Рытвина, -ы, *ж.* wyrwa, grunt powyrwany potokiem, brózda od deszczowej wody.

Рытіе, -іа, *n.* gucie, kopanie.

Рыть, гусь, kopać; || przewracać, przetrasać, szukać со; || Рыться, grzebać (jak kura); || szperać, szukać, przewracać w czém. *Imś. б.* рытый, ruty, kopany.

Рыхлить, изрыхлить, wzruszać, wzruszyć (ziemię, rolę), pulchnym robić.

Рыхловатый, chrupawy, nieco pulchny.

Рыхлость, -и, *ж.* pulchność, kruchość, lekkość, miękkość.

Рыхлый, pulchny, kruchy, lekki, miękki.

Рыхлѣть, pulchnieć, stawać сія kruchym, lekkim, miękim.

Рыцарски, *psk.* po gycersku.

Рыцарский, gycerski.

Рыцарство, *a, n.* gycerstwo.

Рыцарь, -я, *m.* gycerz. Рыцарь крестовыхъ походоу, krzyżownik idący на wojnę krzyżową.

Рычагъ, -а, *zdr.* рычажёнъ, -жнѣа, *m.* drag, дразек, дзвигнѣа, lewar, lewarek.

Рычажный, дразню, od draga, lewarоу.

Рычаніе, Рычатъ, *об.* Рычаніе, Рынать.

Рьяность, -и, *ж.* zapał, zapalczywość, porędlіwość.

Рьяный, zapalczywy, porędlіwy.

Рѣдennyй, *zdr.* bardzo rzadki, nie gęsty, rzodziuchny.

Рѣдечна, -и, *ж.* zdr. rzodkiewka.

Рѣдечный, rzodkwiаны, rzodkwiowy.

Рѣдизна, -ы, *ж.* rzadkość, nie gęstość.

Рѣдить, przerzedzać; || rozstawiać (rzedz, *wiersze w druku*).

Рѣдній, rzadki, niegęsty, przerzedzony; || rzadki, niepospolity, nie często траfiający сія, nadzwyczajny. Рѣдній день пролѣднѣа безъ ссоры, rzadko то, aby dzień przeszedł bez kłótni. Рѣдній день пролѣднѣа безъ того, чтобы она не поссорилась.

лись, rzadko kiedy przejdzie dzień, aby сія nie pokłóciła.

Рѣдно, *psk.* rzadko, nie często, od czasu do czasu; || niegęsto, zdala, zdaleka, w pewnej odległości jeden od drugiego.

Рѣдноватый, rzadkawy, nieco rzadki.

Рѣдноволосый, rzadkie, nie gęste włosy mający.

Рѣдность, -и, *ж.* rzadkość, niegęstość; || osobliwość, rzecz rzadka.

Рѣднина, -ы, *ж.* rzadkie, niegęste płótno.

Рѣднинный, z rzadkiego, nie gęstego płótna zrobiony.

Рѣдыль, -и, *ж.* Archit. otwór w murze z kratą.

Рѣдь, -и, *ж.* *об.* Рѣднина.

Рѣдня, -и, *ж.* Bot. rzodkiew. * Онъ надобѣл мнѣ хуже горной рѣднѣа, nie mogę сія pozbyć tego nudziarza, lezie domnie jak smoła.

Рѣдньовникъ, -а, *m.* Рѣдньовня, -и, *ж.* liść rzodkwiаны, nać od rzodkwi.

Рѣдъчица, -и, *ж.* zgr. wielka rzodkiew.

Рѣдѣть, przerzedzać сія, rzadkim stawać сія.

Рѣдѣга, -и, *ж.* wór od siana.

Рѣжа, -и, *ж.* sieć z szerokimi okami.

Рѣже (stopień wyższy przystówka Рѣдно), rzadziej.

Рѣжи, -ей, *ж.* mn. rodzaj traw pod mosty wielkie, używane zamiast pali.

Рѣжуха, -и, *ж.* Bot. rzerzucha ogrodowa.

Рѣзана, -и, *m.* rznąć, rozcinać lubiący; || * skory do szabli, rębacz, zawadjaka.

Рѣзанъ, -а, *m.* Stól. rzezak, strugacz, olśnik; || kraj (u pługa).

Рѣзальщикъ, -а, *m.* krajczy; || patroszyciel, со rybu patroszy.

Рѣзаніе, -іа, *n.* rznіęcie, krajanie.

Рѣзать, рѣзывать, rznąć, krajać; || rzezać, zarzynać, zabijać; || rznąć, wyrzynać na kamieniu, na miedzi; || nieos. mieć rznіęcie (w brzuchu); || Рѣзаться, bić сія, zabijać сія; || wyrzynać сія (o zębach); || być krajаным, rznіętym, wyrznanym i t. d. * Рѣзать правду, mówić śmiało, krótko a węzłowато. * Онѣжесю ночь рѣзалио въ баннѣ, przez całą noc grali do upadłego w faraona.

Рѣзвиться, swawolić, dokazywać.

Рѣзво, *psk.* swawolnie, żywo, żwawo, rzeško.

Рѣзвость, -и, *ж.* swawola, swawolenie, żywość, żwawość.

Рѣзвунъ, -а, *m.* swawolnik.

Рѣзвунъя, -нѣи, Рѣзвуха, -и, *ж.* swawolnica.

Рѣзвый, swawolny, żywy, żwawy; || rzečki, rzutki (o koniach).

Рѣзвѣкъ, -а, *m.* *об.* Рѣзвунъ.

Рѣзецъ, -ца, *m.* rylec, dłuto snycerskie; || Kuch. kółeczko do rznіęcia ciasta; || ręb przedni (o zwierzętach).

Рѣзка, -и, *ж.* rznięcie, krajanie; || siekacz, nóż rzeźniczy; || sieczka, słoma pościeta drobno na karm dla zwierząt domowych.

Рѣзкій, преразлівы, пренікливы, острый, прыкры, cierpli, uszczypliwy. Рѣзкій глосць, wrzaskliwy, преразлівы глос. Рѣзкія слова, слова uszczyпливе. Рѣзкое мнѣніе, суrowe zdanie. Рѣзкій вкусць, острый смак. Рѣзкія краски, jaskrawe, газдце kolory. Рѣзкія тѣни, cienie прегруwane. Рѣзкій въздухъ, вѣтеръ, powietrze ostre, wiatr ostry.

Рѣзно, *psk.* преразліwie, преніклиwie, прыкры, uszczyплиwie.

Рѣзкость, -и, *ж.* преразлівость, пренікливость, остросць, прыкросць, cierpkosць, uszczyпливосць.

Рѣзніа, -ой, *ж.* pracownia rzeźbiarska.

Рѣзной, рytu, rznięty (*na kamieniu, na drzewie*), rzeźbiarski, ozdobiony snycerską robota.

Рѣзня, -и, *ж.* rzeź.

Рѣзуха, -и, *ж.* Bot. judra (*roślina*).

Рѣзчикъ, -а, *м. об.* Рѣщикъ.

Рѣзь, -и, *ж.* rznięcie, ból wewnętrzny.

Рѣзьба, -ы, *ж.* snycerska robota, sztuczowanie, rycie (*na metalu*), rznięcie (*na kamieniu*).

Рѣна, -и, *ж.* rzeka, *zdr.* рѣчка. Рѣна стала, rzeka stanęła, zamarзła. Рѣна вскрылась, rzeka puściła. Вверхъ по рѣнкѣ, pod wodę (holując), w górę. Внизъ по рѣнкѣ, z wodą (płynąc), na dół.

Рѣноставъ, -а, *м.* czas kiedy rzeki zamarзają.

Рѣпа, -ы, *ж.* rzepa.

Рѣпица, -ы, *ж.* rzarp', ogon bez sierci (*u zwierząt*); || bąbel na kuperku (*u ptaków*).

Рѣпища, -и, *ж.* *zgr.* wielka rzepa.

Рѣпка, -и, *ж.* rzepka.

Рѣпникъ, -а, *м.* rosada rzepna; || рзепико, pole rzepne.

Рѣпный, rzepny.

Рѣпчатый, rzepiasty, do rzepy podobny.

Рѣсница, рѣсничнымъ, *об.* Ресн....

Рѣхнутья, *об.* Ряхнутья.

Рѣченька, -и, *ж.* *zdr.* rzeczka, mała rzeka; || Рѣчѣнка, *rog.* mała, licha rzeka.

Рѣчной, rzeczny.

Рѣчь, -и, *ж.* mowa, przemowa, odezwa; || слово, wyraz, mowa potoczna, sposób wyrażania się, rozmowa; || *star. Pol.* rzecz, zdolność mówienia, wymowa. Произнеоти, сказать рѣчь, mieć mowę. Пустыя рѣчи, próżna gadanina. Надгробная рѣчь, mowa pogrzebowa. Безумная рѣчи, nierozważne słowa. Завести рѣчь о чѣмъ, wtargić слово о чѣмъ, wdać się w rozmowę, wprowadzić jaką myśl do swej mowy. О чѣмъ у васъ рѣчь, о co idzie? * Ваша рѣчь впереди, pan będzieś mówić, kiedy kolej na niego przyjdzie.

Рѣшать, рѣшить, порѣшить, rozstrzy-

gać, rozstrzygnąć, rozwiązywać, rozwiązać, decydować, zdecydować, zadecydować, postanowić co, w чѣмъ, o чѣмъ, stanąć na чѣмъ; || sądzić, osądzić sprawę jaką, sądzić o чѣмъ, wyrokować o чѣмъ, wnosić o чѣмъ z czego; || Рѣшаться, ostatecznie postanawiać co, decydować się. Надо порѣшить это дѣло, trzeba z tą sprawą skończyć. Чтѣ, какъ, чѣмъ рѣшили въ совѣтъ, co i jak ostatecznie postanowiono w radzie? Рѣшили ретироваться, postanowiono cofnąć się. Рѣшить чью участь, rozstrzygnąć czyj los. Рѣшено: я їду, rzecz skończona: jadę! По разсмотрѣнїи этого дѣла рѣшили, что надо..., po rozpatrzeniu tej sprawy stanęło na тѣмъ, że potrzeba.... Онъ рѣшилъ это въ своемъ умѣ, wziął sobie to pod rozwagę. На что вы рѣшаетесь, naco pan się decydujesz? *Imś. d.* рѣшѣнный, рѣшѣный, rozstrzygnięty, zdecydowany, postanowiony i t. d. *Praw.* Рѣшѣное дѣло, sprawa stanowczo osądzona.

Рѣшѣние, -я, *н.* postanowienie, wyrok, zawyrokowanie, decyzja, rozstrzygnięcie, orzeczenie, rezolucja; || sąd o rzeczach, rozsądek; || rozwiązanie (*zadania*). Рѣшѣние дѣла, osądzenie sprawy. Постановить рѣшѣние, postanowić wyrok. Рѣшѣние задачи, rozwiązanie zadania. Рѣшѣние воспослѣдовавшее по подобному дѣлу, lub по подобному вопросу, prejudykat. Рѣшѣние по существу дѣла, wyrok stanowczy. Судѣбное рѣшѣние, judykat. Рѣшѣние третейскаго суда, kompromis.

Рѣшѣтина, Решѣтина, -ы, *ж.* łata przybijana na krokwiach, łączenie; || претак, rzeszoto.

Рѣшѣтить, обрѣшѣтить, łациć, pobijać łatami. Рѣшѣтить стѣны, przybijać łaty lub trzcinę pod tynk.

Рѣшѣтице, -а, *н.* *zgr.* wielkie rzeszoto, *об.* Ршѣто.

Рѣшѣтка, -и, *ж.* kratka, kratka; || kwadraciki, wzory (*w haftowaniu*).

Рѣшѣтникъ, -а, *м.* rzeszotarz, претачник.

Рѣшѣтный, rzeszotny, претакowy; || sitny, pytlowany. Рѣшѣтная мука, mąka sitna, pytlowana.

Рѣшѣто, -а, *н.* rzeszoto, претак, durzslak.

Рѣшѣточка, -и, *ж.* *zdr.* krataczka, *об.* Ршѣтка.

Рѣшѣточникъ, -а, *м.* gatunek grzyba.

Рѣшѣточный, kratowy, kratowy.

Рѣшѣтко, -а, *н.* *zdr.* rzeszotko, претачек.

Рѣшѣтчатый, kraciany, na kształt kratki, w kratki. *Anat.* ршѣтчатая кость, kość pewna w czasie.

Рѣшимость, -и, *ж.* postanowienie, odwaga; || rozwiązanie (*zadania, pytania*), rozstrzygnięcie, rozwikłanie.

Рѣшитель, -я, *m.* rozstrzygacz, który co rozstrzyga, stanowi.

Рѣшительница, -ы, *ж.* kobieta, która co rozstrzyga, stanowi.

Рѣшительно, *psk.* stanowczo, ostatecznie, z pewnością, ani wątpić że..., nieodzownie, nieodbitnie, koniecznie, wyraźnie, śmiało, odważnie, zupełnie, wcale, całkowicie. **Рѣшительно не понимаю** этого человека, stanowczo nie rozumiem tego człowieka. **Онъ рѣшительно желалъ** этого, wyraźnie życzył sobie tego. **Онъ рѣшительно ничего не дѣлаетъ**, on wcale a wcale nic nie robi. **Отвѣчать рѣшительно**, odpowiadać stanowczo.

Рѣшительность, -и, *ж.* postanowienie, odwaga, śmiałość, stanowczość.

Рѣшительный, śmiały, pewny siebie, odważny, rezolutny, stanowczy, ostateczny, nieodbitny; || *Praw.* peremptoryczny, prekluzyjny. **Рѣшительный характеръ**, śmiały характер. **Рѣшительный человекъ**, człowiek rezolutny. **Рѣшительный бой**, stanowcza bitwa. **Рѣшительнымъ тономъ**, tonem stanowczym. **Рѣшительный срокъ**, termin prekluzyjny. **Рѣшительное опредѣленіе**, wyrok peremptoryczny.

Рѣшить, *об.* Рѣшать.

Рѣщикъ, -а, *m.* rzeźbiarz, rytownik. **Рѣщикъ печати**, pieczętkarz, **Рѣщикъ на деревъ**, rytownik na drzewie, drzeworyтник. **Рѣщикъ на мѣди**, sztycharz.

Рѣять, ринуть, szybko płynąć, popłynąć; || гwałtownie wiać, dąć, szumieć (*о вѣtrze*); || **Ринуться**, rzucić się, wpaść. **Ринуться на неприятеля**, rzucić się на неприятеля.

Рѣвень, -я, *m.* dawna nazwa miesiąca Września.

Рѣумить, *Gmin.* płakać, beczeć.

Рѣюнка, -и, *ж.* kieliszek; || tylna część kafi (*od pieca*).

Рѣюмочна, -и, *ж.* *zdr.* kieliszeczek.

Рѣюмочный, kieliszkowy.

Рѣбенный, *zdr.* nieco dziobaty, ospowaty.

Рѣбѣць, -бца, *m.* pstrąg (*рыба*).

Рѣбинъ, -а, *m.* mały statek wodny o dwóch lub czterech wiosłach.

Рѣбина, -ы, *ж.* jarzębina, drzewo i jagody z tego d zewa; || bliźna, dziobek po ospie.

Рѣбинка, -и, *ж.* *об.* Рѣбина; || *Bot.* krwawик (*rodzaj roślin*).

Рѣбинникъ, -а, *m.* miejsce zasadzone drzewami jarzębinowemi; || drożdż większy, jemiakucha (*ptak*).

Рѣбиновна, -и, *ж.* wódka jarzębinowa.

Рѣбиновый, jarzębinowy.

Рѣбить, marszczyć. **Вѣтеръ рѣбить поверхность воды**, wiatr marszczy powierzchnię wody; || *nieos.* **Рѣбить въ глазахъ**, śmi się w oczach.

Рѣбна, -и, *ж.* kurapatwa (*ptak*).

Рѣбоватый, *об.* Рѣбенный.

Рѣбой, dziobaty, ospowaty; || centkowitzu, nakrapiany, pstry (*о ptakach*).

Рѣбость, -и, *ж.* dziobatość, ospowatość.

Рѣбчиковый, jarząbkowy.

Рѣбчикъ, -а, *m.* jarząbek.

Рѣбий, *об.* Рѣбой.

Рѣбъ, -и, *ж.* marszczki (*на wodzie*); || *po-woj (roślina)*.

Рѣбѣть, порябѣть, stawać się, stać się dziobatym; || marszczyć się (*np. jak wiatr powierzchnię wód*).

Рѣвца, -ы, *ж.* ropuchoryb (*рыба морская*).

Рѣда, -ы, *ж.* umowa o cenę przy kopaniu jakich rzeczy, lub przy wynajęciu robotników; || *Star.* testament.

Рядить, *п.* рядить, подрядить, godzić, najmować; || **Рядить**, нарядить, stroić, przystroić, ubierać, ubrać; || **Рядиться**, *п.* рядиться, подрядиться, godzić się, umawiać się (*о цене*); || **Рядиться**, нарядиться, stroić się, przystroić się, przyodzabić się, przyozdobić się. *Imstl. b.* ряженный, zgodzony; || przystrojony, ubrany. *Gmin.* Суженой и ряженой, kawaler losem на мѣжа przeznaczony.

Рядная, -ой, *ж.* zapis posagowy, spis rzeczy posagowych.

Рядный, умовіонъ, zgodzony. **Рядная цѣна**, cena умовіана. **Рядная запись**, *об.* Рядная.

Рядовой, -аго, *m.* szeregowy, prosty, zwyczajny. **Рядовой солдатъ**, szeregowiec, prosty żołnierz.

Рядонъ, дна, *m.* *zdr. об.* Рядъ.

Рядомъ, рядномъ, *psk.* wraz, razem, obok siebie.

Рядчикъ, -а, *m.* ten co godzi, godziciel.

Рядъ, -а, *m.* rząd, szereg; || jatki, краму, targ, targowisko pokryte. *Woj.* справа, слева **рядами**, на право, на lewo szeregami, **Пальба рядами**, ogień szeregowy. **На ряду**, на равнѣ съ прочими, *об.* **Наравнѣ**. **Съ ряду**, *об.* **Сряду**. **Рыбный рядъ**, jatki rybne. **Птичий, охотный рядъ**, sprzedaż drobiu. **Мясной рядъ**, jatki rzeźnicze.

Ряженіе, -ія, *n.* godzenie, najmowanie; || ubieranie, strojenie.

Ряженный, *об.* Рядить.

Ряпуха, -и, *ж.* *zdr.* ряпушка, mżzana, kiełb, murena, marena (*рыба*).

Ряса, -ы, *ж.* *zdr.* ряска, -и, wierzchnia, szeroka suknia księży i zakonników.

Рясофорный, nowicjusz zakonny, który ma pozwolenie od przełożonego klasztoru do noszenia habitu klasztorного z kapicą.

Рясофоръ, -а, *m.* w klasztorach: noszenie habitu z kapicą przed wyświęceniem на zakonника.

Ряхнѹться, oszaleć, zwarjować.

С.

С, wymawia się jak polaka głoska S, dawniej nazywana *Сюсо*.

Сабадилла, -ы, *ж.* weratryna, gatunek roślinnej zasady (alkaloidu), sabadyllina.

Сабанъ, -а, *м.* narzędzie rolnicze o dwóch końcach, podobne do pługa.

Сабельна, -и, *ж.* *здр.* szabelka, pałasik.

Сабельникъ, -а, *м.* Bot. kosaciec.

Сабельный, szabelny, od szabli, pałasowy.

Саблица, -и, *ж.* *згр.* szablisko, szablica.

Сабля, -и, *ж.* szabla, pałas; || mieczyk, miecznik (*рыба морская*); || Bot. *об.* Сабельникъ.

Сабурный, Сабуровый, aloesowy.

Сабуръ, -а, *м.* Bot. aloes.

Саванъ, -а, *м.* koszula śmiertelna; || *ж.* zioło, giezioło.

Саваофъ, -а, *м.* Bibl. Bóg zastępów.

Савасіана, *об.* Придоронникъ.

Савна, -и, *ж.* Zool. kaczką zimówka, *об.* Аингачъ.

Саврасно, -а, *н.* koń maści jasnogniadej w żółtą wpadającą.

Саврасый, maści jasnogniadej w żółtą wpadającą (*о конiach*).

Сага, -и, *ж.* saga, zaga, utwór poetyczny Skandynawów starożytnych.

Саго, *неод.* sago (*роślinна*).

Саговыи, od sago. Саговая пальма, drzewo palmowe Indji Wschodnich.

Садить, -а, *м.* *здр.* ogródek.

Садитель, -я, *м.* sadzący, szczepiący drzewa.

Садить, *об.* Самать.

Садиться, състь, siadać, sieść, sięść, usiąść; || wsiadać, wsiąść; || osiadać, osiąść; || zsiadać się, sięść się, opadać, opaść, gęstnieć, krzepnąć; || kurczyć się, skurczyć, zbiegać się, zbiegnąć się; || zachodzić (*о słoncu*). Садиться, състь за стоół, siadać, usiąść do stołu. Деревянный домъ обыкновенно садится, drewniany dom zwykle zapada w ziemię. Насыпъ съла, ziemia nawieziona opadła, osiadła. Гуща садится на дно бутылки, gęszcz opada lub osiada na dno butelki. Полотнъ въ отирь садится, płótno w praniu kurczy się. Сундо съло, sukno zstąpiło się, zbieгло się. Сольце садится, słonце zachodzi. У него на глазу садится бельмо, u niego na oku robi się bielmo. Карáбль съль на мель, okręt osiadł na mielczyźnie. Пыль садится на мѣбель, kurz opada на meble.

Садishly, -а, *м.* *пog.* ogrodzina, nędzny, lichy ogród.

Садище, -а, *м.* *здр.* ogrodzisko, wielki ogród.

Садна, -и, *ж.* sadzenie (*роślinн*); || kurczenie, zstąpienie (*np. sukna*); || Chem. osad, opadnienie.

Садный, kurczący się, zbiegający się.

Садныйи, sadzawkowy, sadzawiczny.

Саднить, осаднить, ссаднить, саднить, sednić, skórę przecierać.

Садно, -а, *н.* sadno, sedno, rana pochodząca z przetarcia skóry.

Садить, czuć ból od sadna, od przetarcia skóry.

Садонникъ, -а, *м.* ogrodnik.

Садонница, -ы, *ж.* żona ogrodnika, ogrodnikowa; || ogrodniczka.

Садонничать, ogrodnictwem się trudnić.

Садонический, ogrodniczy, ogrodnikowy.

Садоничество, -а, *н.* ogrodnictwo, ogrodnictwo, chodzenie około ogrodów.

Садоничий, *об.* Садонический.

Садоводецъ, -дцá, *м.* trudniący się ogrodnictwem.

Садоводственный, do ogrodnictwa należący.

Садоводство, -а, *н.* ogrodnictwo, uprawa ogrodów.

Садоводъ, -а, *м.* *об.* Садоводецъ.

Садовый, ogrodowy.

Садонъ, -днá, *м.* sadzawka, sadzawica, sadz ruchomy na ryby lub na ptactwo.

Садочекъ, -чка, *м.* *здр.* ogródek.

Садъ, -а, *м.* ogród. Фрунтовыи садъ, ogród owocowy.

Сáечна, -и, *ж.* *здр.* *об.* Сáйна.

Сáечникъ, -а, *м.* który piecze lub sprzedaje chlebъ przemieczny, *об.* Сáйна.

Сáечница, -ы, *ж.* która piecze lub sprzedaje chlebъ przemieczny, *об.* Сáйна.

Сáечный, należący do chleba przemiecznego. Сáечная продáжа, sprzedaż chleba przemiecznego, *об.* Сáйна.

Сáжа, -и, *ж.* sadza, sadze. * Рубáшна на нѣмъ сáжа сáмею, koszula на nim czarna jak sadza.

Сáжална, -и, *ж.* *об.* Садонъ.

Сáжална, -и, *ж.* kól, którym się robi w ziemi dziura do posadzenia drzewa.

Сáжалныйи, służący do wsadzania. Сáжалныйи колъ, *об.* Сáжална.

Сáжалщикъ, -а, *м.* sadzący, szczepiący (*дрzewa*)

Сáжалница, -ы, *ж.* sadząca, szczepiąca (*дрzewa*).

Сáжаніе, -іа, *н.* zasadzenie, wsadzenie.

Сáжать, садzić, posadzić gdzie (*кого*); usadzać, usadzić (*до czego*); || zasadzać, zasadzić, nasadzać, nasadzić (*роślinы*). Сáжать пуговицы на жилѣтъ, przyszywać guziki do kamizelki. Сáжать дѣтѣмъ за учѣнье, zasadzać, zmuszać dzieci do nauki. Сáжать подъ караулъ, wsadzić do areztu.

Сáжденіе, -іа, *н.* sadzenie, zasadzenie.

Сáженецъ, -нцá, *м.* cały lub porożrzypany на części owoc zasadzony w ziemię,

-aby wyrosł; || cebula wyrośnięta z główek, ale nie z nasienia.

Саженье, *об. Сажаніе.*

Сажённый, *сажніowy.*

Сажень, Сажень, -и, *ж. Сажень квадратная, кубическая, погонная, сажен квадратowy, кубiczny, бieżący, podłużny. Сажень маховая, сажен карбовый. Сажень посая, сажен возничью czyli косу. Плавать оаженьями, płynąć z rozciągnionemi rękami.*

Сазанина, -ы, *ж. mięсо karpie (ryba).*

Сазаний, *karpi, karpiowy,*

Сазань, -а, *м. karp (ryba).*

Сайга, -и, *ж. Zool. jasnowisiec, gatunek kozy dzikiej.*

Сайдань, -а, *м. Star. sajdak, kołczan na łuk i strzałę.*

Сайдачинь, -а, *м. uzbrojony w sajdak, об. Сайдань.*

Сайна, -и, *ж. gatunek pszenicznego chleба.*

Санва, -ы, *ж. Woj. niewielki worek z owsem, przywiązany przez kawalerzystów do siodła.*

Санкость, -а, *м. zwierchnia szata arcybiskupa.*

Санкурни, -онь, *ж. mn. Prow. skóry owcze, baranki z długą wełną czarną lub siwą.*

Сань, -а, *м. worek siatkowy do wyjmowania ryb z sadzu.*

Салазки, -зонь, *mn. zdr. салазочки, чонь, sanki, saneczki małe.*

Салазочный, *do małych sanek należący.*

Салануша, -и, *ж. śledź mały, serdel.*

Салануший, *serdelowy.*

Саланушна, -и, *ж. zdr. об. Салануша.*

Саланушный, *об. Салануший.*

Саламандра, -ы, *ж. Zool. salamandra.*

Саламата, -ы, *ж. lemieszka.*

Салатникъ, -а, *м. salaterka, naczynie do sałaty; || amator sałaty.*

Салатница, -ы, *ж. об. Салатникъ (w 1-м значеніи).*

Салатный, *sałaciany, sałatowy.*

Салать, -а, *м. Bot. sałata ogrodowa; || laktuka, sałata głowiasta.*

Саление, -ія, *н. pocieranie łojem, sadłem i t. p.*

Саленый, *nasmarowany łojem, sadłem i t. p., tłusty.*

Салёпъ, -а, *м. Bot. salep (roślina).*

Салець, -льца, *м. tłuszcz (u koni).*

Салить, *smarować łojem, sadłem i t. p.*

|| brudzić tłustością; || Салиться, smarować się łojem, sadłem i t. p.; || brudzić się tłustością.

Сало, -а, *н. sadło; łój. Свиное сало, słonина, || kra na rzece na początku jej заварженія.*

Салопница, -ы, *ж. robiąca salopy; || * kobieta poszająca na sobie podartą salopę i prosiąc о jałmużnę.*

Салопный, *salopowy.*

Салопъ, -а, *м. salopa.*

Салотопный заводъ, *об. Салотопня.*

Салотопный, *служащий do topienia łoju.*

Салотопня, -и, *ж. izba w której topią łój.*

Салотопъ, -а, *м. odlewający łój, со łój topi.*

Салфётка, -и, *ж. zdr. салфёточка, -и, serweta, serwetka.*

Салфётчинь, -а, *м. fabrykant serwet.*

Салфётчный, *serwetowy.*

Сальникъ, -а, *м. Anat. błona okrywająca trzewa z przodu; || potrawa z wątroby i płuc posiekanych; || Mech. osobny przyrząd w cylindrach parowych i pneumatycznych, który przeszkadza, aby para i powietrze wychodziły przez otwór w cylindrze.*

Сально, *psk. tłusto.*

Сальный, *тлusty; || łojowy. Сальный пёрьень, Bot. żywokost lekarski, pospolity.*

Салютация, -и, *ж. об. Салютъ.*

Салютовать, *отсалютовать (ному), Woj. salutować.*

Салютъ, -а, *м. Woj. salutacja, wystrzał z dział na powitanie lub uczczenie.*

Самбуль, -а, *м. Bot. bez pospolity czarну.*

Самецъ, -ица, *м. samiec.*

Самна, -и, *ж. samka, samica.*

Самнинь, *samiczny, należący do samicy właściwy jej.*

Самобытно, *psk. samobytnie, samoistnie.*

Самобытний, *samobytny, samoistny.*

Самоварець, -рца, *м. zdr. samowarek, об. Самоваръ.*

Самоварный, *do samowaru należący.*

Самоварчинь, -а, *м. zdr. об. Самоварець.*

Самоваръ, -а, *м. samowar.*

Самовидецъ, -дца, *м. świadek naoczny.*

Самовидица, -ы, *ж. kobieta świadek naoczny, kobieta świadcząca.*

Самовидный, *oczny, naoczny. Самовидный свидетель, об. Самовидецъ.*

Самовластвовање, -ія, *н. samowładztwo, absolutyzm.*

Самовластвовать, *rządzić samowładnia.*

Самовластитель, -я, *м. samowładzca.*

Самовластительница, -ы, *ж. samowładczynи.*

Самовластительно, *psk. samowładnie, absolutnie.*

Самовластіе, -ія, *н. władza absolutna, nieograniczona.*

Самовластно, *psk. samowładnie, z władzą nieograniczoną.*

Самовлаотный, *samowładny, nieograniczony.*

Самовозгараніе, -ія, *н. zapalenie się czegokolwiek bez postronnej przyczyny.*

Самовозгорательный, *zapalający się bez postronnej przyczyny.*

Самоволіе, -ія, *n.* samowolność.
Самовольникъ, -а, *m.* człowiek samowolny.

Самовольница, -ы, *ж.* kobieta samowolna.

Самовольничать, działać, postępować samowolnie.

Самовольно, *psk.* samowolnie, wedle własnej tylko woli, arbitralnie.

Самовольный, samowolny; || *krnąbrny*; || nieupoważniony, niedozwolony.

Самовольство, -а, *n.* swawola, rozpuszta, niesworność, rozpasanie się.

Самовольствовать, *об.* Самовольничать.
Самовольщина, -ы, *ж.* *Gmin.* tłum ludzi swawolnych, rozpustnych.

Самогласная буква, *Gram.* samogłoska.

Самоговорящий гербъ, herb odpowiedni nazwisku tego co go nosi, *np.* **Волновъ отъ волна** (wilka) i t. d.

Самодвигъ, -а, *m.* *Mech.* samoruch, automat.

Самодвижность, -и, *ж.* samoruszność, stan automatu.

Самодвижный, samoruchy, samoruszny, mający własność poruszania się sam przez się, automatyczny.

Самодержавіе, -іа, *n.* samodzierstwo, jedynowładztwo, samowładztwo.

Самодержавно, samodzierstwo, jedynowładnie, samowładnie.

Самодержавствовать, panować samowładnie,

Самодержецъ, -нца, *m.* samodzierstca, jedynowładzca, samowładzca.

Самодержица, -ы, *ж.* samodzierstczyni, samodzierstwica, samodzierstwicielka, samowładczyni, jedynowładczyni.

Самодовольно, *psk.* z wielkiem o sobie rozumieniem, z upodobaniem w samym sobie.

Самодовольный, mający wielkie o sobie rozumienie, upodobanie w samym sobie, zarozumiały.

Самодовольство, -а, *n.* wysokie o sobie rozumienie, upodobanie w samym sobie, zarozumiałość.

Самодувный мѣхъ, wiatrak, za pomocą którego roznieca się ogień.

Самодѣятельный, samodzielny, działający sam z siebie.

Самодѣльный, zrobiony bez pomocy sztuki, samodzielny.

Самодѣльщина, -ы, *ж.* samodziela.

Самозабвѣніе, -іа, *n.* zapomnienie się.

Самозванецъ, -нца, *m.* samozwaniec.

Самозванство, -а, *n.* samozwanstwo.

Самоистина, -ы, *ж.* aksjomat.

Самолѣтный челнокъ, *Ткас.* czółenko *gachome*.

Самолѣтъ, -а, *m.* prom na rzekach pływający na linie, od jednego brzegu do drugiego. **Новѣръ-самолѣтъ** (*w bajkach*), latający sam sobą.

Самолѣтчикъ, -а, *m.* samolotnik.

Самолйчность, -и, *ж.* osobista przytomność, znajdowanie się przy czem, obecność; || *Прав.* tożsamość osoby.

Самолйчный, osobicie przytomny, obecny, znajdujący się przy czem.

Самолѣнная снасть, *об.* Самолѣвъ.

Самолѣвъ, -а, *m.* samolѣwka, łapka.

Самолѣбецъ, -бца, *m.* samolub, egoista.

Самолѣбивый, samolubny.

Самолѣбіе, -іа, *n.* samolubstwo, miłość własna.

Самонителный, zarozumiały, uprzedzony o sobie.

Самонитіе, -іа, *n.* zarozumiałość, uprzedzenie o sobie.

Самонадѣянность, -и, *ж.* zarozumiałość, wielkie o sobie rozumienie.

Самонадѣянный, zarozumiały.

Самонравіе, -іа, *n.* krnąbrność, upór.

Самонравный, krnąbrny, uporczywy.

Самобладаніе, -іа, *n.* przytomność umysłu.

Самоотверженіе, -іа, *n.* wyrzeczenie się samego siebie, abnegacja.

Самоотреченіе, *об.* Самоотверженіе.

Самоохотно, *psk.* z własnej ochoty, bez przymusu.

Самоохотный, nie wymuszony, dowolny, z dobrej woli.

Самопалъ, -а, *m.* samopał, gatunek dawniej strzelby.

Самопознаніе, -іа, *n.* poznanie samego siebie.

Самопроизвольно, *psk.* samowolnie, arbitralnie.

Самопроизвольный, samowolny, arbitralny.

Самопрѣлна, -и, *ж.* kołowrotek.

Самопрѣлочный, do kołowrotka należący.

Саморѣдна, -и, *ж.* *об.* Саморѣдонъ.

Саморѣдный, samorodny, naturalny; || *Min.* rodzimy, nie zmieszany z niczém (*metal*).

Саморѣдонъ, -дна, *m.* metal rodzimy, nie zmieszany z niczém.

Самосадна, -и, *ж.* sól na jeziorach sama się krystalizująca.

Самосадочная соль, *об.* Самосадна.

Самоскорѣйшій, najkrótszy, niezwłoczny. **Въ самоскорѣйшемъ времени**, niezwłocznie, natychmiast, niebawem, w najkrótszym czasie.

Самосохраненіе, -іа, *n.* strzeżenie się, ostrożność, zachowywanie się.

Самостоятельно, *psk.* niezależnie, samoistnie, samobytnie. *Прав.* **признаніе самостоятельности**, usamowolnienie.

Самостоятельный, niezależny, samoistny, samobytny. *Gram.* **самостоятельный глаголъ**, słowo rzeczowne.

Самострѣлъ, -а, *m.* *Star.* kusza ręczna; || *Мыл.* samostrzał, łapka, podstęp.

Самость, *об.* Себялюбіе.

Самосудность, **Самосудный**, *об. Самоуправство, Самоуправный.*

Самобийственный, **самобójczy.**

Самобийство, *-а, n. samobójstwo.*

Самобийца, *-ы, wsp. samobójca i samobójczyni.*

Самобуйственно, *psk. z zaufaniem w sobie, z pewnością, śmiało.*

Самобуйренность, *-и, ж. заufanie w sobie, pewność, śmiałość.*

Самобуйренный, *zaufany w sobie, pewny siebie, śmiały.*

Самоуправно, *psk. samowolnie, arbitralnie.*

Самоуправный, *samowolny, arbitralny.*

Самоуправство, *-а, n. samowolność, arbitralność.*

Самоуправствовать, *samowolnie postępować.*

Самочитель, *-я, m. dziełко podręczne do nauczania się czegokolwiek bez pomocy przewodника.*

Самочуна, *-и, wsp. samouk, który nauczył się lub uczy się czego без помощи przewodника; || samouczka (o kobietach); || uczenie się без помощи innych, без przewodника.*

Самохвэл, *-а, m. samochwał, samochwalec.*

Самохвэлна, *-и, ж. samochwałka.*

Самохвэлство, *-а, n. samochwalstwo.*

Самохотно, *psk. об. Самоохотно.*

Самохотный, *об. Самоохотный.*

Самощётный, *naturalnego koloru (o drogich kamieniach).*

Самощётъ, *-а, m. pantograf, narzędzie do mechanicznego przerysowywania; || Mech. winda do podnoszenia ciężarów.*

Самшитовый, *bukspanowy.*

Самшитъ, *-а, m. bukszan, drzewo bukszanowe.*

Самъ, *(у́зюва się dla nadania większego znaczenia zaimkom osobistym i osobom), sam, без drugiego, без nikogo, jeden tylko. Самъ по себѣ, osobno, na osobności, sam jeden. Онъ о́зь отъ себѣ, lub самъ че́резъ себѣ проигралъ это дѣло, sam winien, że przegrał tę sprawę. Самъ - другъ, jeden z drugim, dwoje, we dwoje. Самъ третій, самъ-четвёртй, самъ-пятъ, jeden przy dwóch, jeden przy trzech, jeden przy czterech, jeden przy pięciu i t. d. Самъ не свой, sam nie swój, nie wie co z sobą poradzić.*

Самый, *sam, самы, nie inny, istotny.*

1. У́зюва się dla nadania większego значения предметом. Это тотъ самый чело́вѣкъ, о кото́ромъ я говорилъ вамъ, jest to ten sam człowiek, o którym panu mówiłem. Самыя по́чести не сдѣлали его о́чашливымъ, nawet zaszczyty szczęśliwym go nie uczyniły. Это самое и погубило его, właśnie to jego zgubiło. Вотъ самыя его слова, oto właśnie jego слова.

2. Самый́ у́зюванъ y прzymiotnikami

oznacza stopień najwyższy: Онъ чело́вѣкъ самый́ чести́ный, to jest najrozcześniészy człowiek. Самый́ лучши́й, najlepszy. Самое́ лучше́е молча́ть, najlepsza rzecz milczeć. Самое́ ду́рное что́ мо́жетъ слу́читься, это..., co najgorszego może się zdarzyć, jest to....

Сангвини́къ, *-а, m. człowiek krwisty.*

Сангвинический, *krwisty.*

Санда́лить, *farbować sandałowem drzewem.*

Санда́лие, *-я, n. Kość. Sl. sandał, treпка, gatunek obuwia u starożytnych, składający się z podeszwy przywiązanej do nogi rzemieniem.*

Санда́ль, *-а, m. sandał, drzewo sandałowe.*

Санда́льный, *sandałowy.*

Сандара́новый, *sandarakowy, об. Сандара́нъ.*

Сандара́нъ, *-а, m. sandarak, rodzaj żywicy.*

Са́ндринъ, *-а, m. Archit. gzems nad oknem.*

Са́ни, *-ѣй, ж. mn. sanie, sanki; || Mar. ciesielka i sznury pod statkiem, za pomocą których spuszcza się go na wodę. Не въ свой са́ни не сади́сь, Przysł. nie wtrącaj się w cudze rzeczy.*

Са́ники, *-нонь, ж. mn. zdr. sanki.*

Са́нникъ, *-а, m. robiący lub sprzedający sanie.*

Са́нный, *sanny, sankowy. Са́нный путь, droga sanna.*

Са́новито, *psk. majestatycznie, wspaniale, okazałe.*

Са́новитость, *-и, ж. ważność, powaga, poważna, okazała mina, zasność rodu.*

Са́новитый, *majestatyczny, wspaniały, okazały, poważny, zasny.*

Са́новникъ, *-а, m. dygnitarz, wysoki urzędnik, osoba piastująca wielki urząd.*

Са́новный, *piastujący wielki urząd, dostojny, dygnitarski.*

Са́ночки, *-чень, mn. zdr. saneczki.*

Са́ночный, *sankowy.*

Са́нь, *-а, m. dostojństwo, godność, wysoki urząd. Са́нь священства, godność kapłańska.*

Са́па, *-ы, ж. Fort. podkop, koszokop.*

Сапа́мъ, *неод. rodzaj ма́пы Amerykańской.*

Сапѣ́рный, *saperski, od saperów.*

Сапѣ́ръ, *-а, m. Woj. saper.*

Сапиро́вать, *кораć motyką, podkopywać.*

Сапиро́вка, *-и, ж. podkopywanie.*

Сапо́гъ, *-а, m. zdr. сапо́мѣнь, жна́, бѣт, бѣчик.*

Сапо́жико, *-а, m. pog. bucina, stary, znoszony but, źle zrobiony.*

Сапо́жико, *-а, zgr. bucisko.*

Сапо́жникъ, *-а, m. szewc.*

Сапо́жница, *-и, ж. szewczycha, trudniąca się rzemiosłem szewckim.*

Сапожничать, trudnić się rzemiosłem szewckim.

Сапожническій, szewcki.

Сапожничество, -а, *n.* szewstwo, rzemiosło szewckie.

Сапожничиха, -и, *ż.* szewcowa, żona szewca.

Сапожничій, *ob.* Сапожническій.

Сапожный, butowy, od buta. Сапожный наблунть, *obcas.* Сапожный крючѣтъ, *haczyk*, narzędzie do wciągania butów na nogi. Сапожный мастеръ, *szewc* (*majster*). Сапожное мастерство, *szewstwo*.

Сапожный рядъ, *kramy szewckie*.

Сапунъ, *ob.* Сопунъ.

Сапфирный, Сапфировый, *szafirowy*.

Сапфиръ, -а, *m.* *Min.* szafir.

Сапъ, -а, *m.* *Wet.* nosacizna (*choroba końska*).

Сарай, -ая, *m.* *zdr.* сараецъ, -раійца, szopa, zabudowanie przy domach dla różnych складов; || *wozownia*. Сарай для дровъ, *drwalnia*.

Сарайный, do szopy, do wozowni należący.

Сарайчинъ, -а, *m.* *zdr.* małaszoпа, szopka.

Сараище, -а, *m.* *zgr.* wielka szopa.

Сарана, -ы, *ż.* *Bot.* gatunek lilji.

Саранча, -и, *ż.* szarańcza.

Сарафанецъ, -ица, *m.* *zdr.* *ob.* Сарафанъ. Сарафаница, -ы, *ż.* wieśniaczka, włóścianka serafan poszycza, *ob.* Сарафанъ.

Сарафанный, *sarafanny*, od *sarafana*, *ob.* Сарафанъ.

Сарафанчинъ, -а, *m.* *zdr.* *ob.* Сарафанъ.

Сарафанъ, -а, *m.* *sarafan*, długa suknia kobieca bez rękawów, z przodu zapinana na guziczki (*u wieśniaczek*).

Сарачинское лшено, *Bot.* ryż.

Сардэль, *ob.* Сардина.

Сардина, -ы, Сардина, -и, *ż.* Сардинъ, -а, *m.* sardyna, sardynka (*ryba*).

Сардоникъ, -а, *m.* *Min.* sardonik, sardonic.

Сардонически, *psk.* sardonicznie.

Сардоническій, *sardoniczny*.

Саребарановый, z potażу Astrachańskiego.

Саребаранъ, -а, *m.* potaż Astrachański.

Саржа, -и, *ż.* szarsza, lekka materia wełniana z jedwabnemi nićmi pomieszana.

Саржевый, *szarszowy*.

Сарказмъ, -а, *m.* *sarkazm*, przycinek, *ostra przysłowka*.

Саркастически, *psk.* sarkastycznie, *szydersko*, z docinkami.

Саркастическій, *sarkastyczny*, *szyderski*.

Саркофагъ, -а, *m.* *sarkofag*, nagrobek.

Сарсапариль, -и, *ż.* *Bot.* *sarsaparilla*.

Сарсапарильный, z *sarsaparilli*.

Сарычъ, -а, *m.* *garog* (*ptak*).

Сассапариль, *ob.* Сарсапариль.

Сассапарильный, *ob.* Сарсапарильный.

Сассифрасовый, *sasafrasowy*.

Сассифразъ, -а, *m.* *Bot.* *sasafras* (*drzewo*).

Сатана, -ы, *m.* *szatan*, zły duch, *djaboł*.

Сатира, -ы, *ż.* *satyra*.

Сатирикъ, -а, *m.* *Satyryk*.

Сатирически, *psk.* *satyrycznie*.

Сатирическій, *satyryczny*.

Сатиръ, -а, *m.* *Argus*, gatunek motyla centkowanego; || *Bot.* сатиръ мумескій, *storczyk*.

Сатурнъ, -а, *m.* *Astr.* *Saturn* (*planeta*).

Сафиръ, *ob.* Сапфиръ.

Сафлоръ, -а, *m.* *Bot.* *крокосъ*; || *Chem.* niedokwas kabaltu pomieszany z piaskiem.

Сафьянный, Сафьяновый, *safjanowy*.

Сафьянъ, -а, *m.* *safjan*.

Сахарецъ, -ица, *m.* *zdr.* *ob.* Сахаръ.

Сахарить, *насахарить*, *обсахарить*, *сукровачъ*, *сукрем* *pospywać*, *posypać*.

Сахарница, -ы, *ż.* *кукиерничка*.

Сахарный, *cukrowy*. Сахарный песокъ, *maczka cukrowa*.

Сахаровареніе, -іа, *n.* *fabrykacja cukru*, *warzenie soku* *na cukier*.

Сахароварительный, służący do *warzenia cukru*.

Сахароварный, *należący do warzenia cukru*. Сахароварный заводъ, *ob.* Сахароварня,

Сахароварня, -и, *ż.* *cukrownia*, *warzelnia cukru*.

Сахароваръ, -а, *m.* *cukrowar*, *fabrykant cukru*, *warzący sok* *na cukier*.

Сахаръ, -а, *m.* *cukier*. Свиной сáхаръ, *octan ołowiu*. * Сахаръ медовичъ, *przebiegły lis*.

Сбавить, *ob.* Сбавлять.

Сбавна, -и, *ż.* *zmniejszenie*, *zniżenie* (*сепу*, *оплату*), *rabat*, *defalka*, *defalkata*.

Сбавна арендной латы, *zwolnienie ceny dzierżawczej*.

Сбавлять, *обавить*, *знижать*, *zniżyć*, *spuszczать*, *спусціть*, *opuszczać*, *opuszcіть*, *zmniejszać*, *zmniejszyć*; || *Сбавляться*, *знижаться*, *спусzczать się*, *zmniejszczать się*. * Сбавить спеси, *ob.* Спесь. *Imst.* *б.* *сбавленный*, *zniżony*, *spuszczony* *i t. d.*

Сбавочный, *stanowiący odtrącenie*, *potrącenie*.

Сберегатель, -я, *m.* *zachowawca*.

Сберегательница, -ы, *ż.* *zachowawczyni*.

Сберегательный, *zachowujący*, *chronящий*, *oszczędзающий*. Сберегательная касса, *kassa oszczędności*.

Сберегать, *сберечь*, *zachowywać*, *zachować*, *ochraniać*, *ochronić*, *oszczędzać*, *oszczędzić*; || *Сберегаться*, *быть* *zachowywanым*, *ochranяным*, *oszczędзаным*. *Imst.* *б.* *сбереженный*, *zachowany*, *oszczędzony*. Сбереженіе, -іа, *n.* *zachowanie*, *oszczędzenie*.

Сберечь, *ob.* Сберегать.

Сбивальный, do *збијания* *уżywаны*.

Сбиваніе, -іа, *n.* *збијаніе*.

Сбивать, *сбить* (*cz. przysz.* *сobby*), *збијать*, *збїть*, *выбїяць*, *выбїць*; || *strącać*, *strącić*; || *odciągać* *od czego*, *odwieść* *od czego*,

odradzać co; || zmieszać kogo, zbić ze sztychu; || obalać, obalić, wywracać, wywrócić, zrzucać, zrzucić, wylamywać, wylać, ubijać, ubić; || wysadzać, wysadzić, wyparować, wyprzeć, wyrugować; || łączyć, zbijać, spoić co z czem; || **Сбиваться**, zbijać, błąkać się, zabłąkać się, zmylić drogę, zabłądzić; || być w sprzeczności z samym sobą, zbijać się; || płatać się, popłatać się, wikłać się, powikłać się. **Лошадь сбита сь дона**, koń zrzucił jeźdźca z siodła. **Сбивать масло**, bić, zbijać masło. **Сбивать сливки, яица**, ubijać śmietankę, jaja. **Сбивать половицы**, zbijać, łączyć z sobą deski podłogowe. **Сбить цену съ товара**, zniżyć cenę na towar. **Онъ принялъ мое предложение, но родные сбили его**, on przyjął moją propozycję, ale krewni odwieśli go od tego. **Сбить подсудимаго при допрощѣ**, zmieszać oskarżonego przy indagacji. **Сбить лезвѣ ножа**, przytępić ostrze noża. **Сбить ногъ съ ногъ**, zwalić kogo z nog, przewrócić kogo. **Сбить съ толку**, *ob.* Толкъ. **Сбить съ пути**, *ob.* Путь. **Сбить рога**, przytrzeć komu rogów, ukrócić czyją dumę. **Сбитыя съ дороги**, zbłąkać się, zmylić drogę. **Подсудимый сбился въ отвѣтахъ**, w odpowiedziach oskarżonego była sprzeczność. **Лошадь сбивается**, koń zmienia swoje ruchy. **Выговоръ его сбивается на Нѣмца**, wyraz jego głosu traci Niemcem. **Вой. сбиться съ пути**, zmylić się w kroku. **Сбиться съ пути**, *ob.* Путь. *Imsl. b.* сбійтый, zбиты, stracony, zrzucony i t. d.

Сбивна, -и, *ж.* *ob.* Сбиваніе.

Сбивчиво, *psk.* w nieporządku, niewyraźnie.

Сбивчивость, -и, *ж.* nieład, nieporządek, pomieszanie, zagmatwanie.

Сбивчивый, zagmatwany, ciemny, niewyraźny. **Сбивчивая лошадь**, koń nierówno wstępujący.

Сбиратель, -я, *м.* *ob.* Собира́тель.

Сбирательница, -ы, *ж.* *ob.* Собира́тельница.

Сбирать, *ob.* Собрать.

Сбитень, -тя, *м.* napój z wody wrzącej, zaprawionej miodem i korzeniami.

Сбитеньщикъ, -а, *м.* sprzedający napój **Сбитень**, *ob.* ten wyraz.

Сбитъ, *ob.* Сбивать.

Сблаговать, *Gmin.* zgłупіеć, stracić zdrowy rozsądek.

Сближать, сблизить, zbliżać, zbliżyć, przybliżać, przybliżyć; || **Сближаться**, zbliżać się, przybliżać się. *Imsl. b.* сблiженный, zbliżony, przybliżony.

Сближеніе, -іа, *н.* zbliżenie, przybliżenie. **Сбой**, -оа, *м.* *Gmin.* odparcie, staranie odwieść, oddalić kogo od czego; || zgraja, gawiedz, tałaństwo.

Сбойна, -и, *ж.* zbijanie, spajanie, złączenie. **Сбойна**, -ы, *ж.* wytłoczyny z nasion, z ziarn, z których wyciśniono olej (*np.* ziarn lnu i t. p.).

Сболтнуть, **Сболтнуться**, wymówić słowo, wymówić się z czem, wygadać się. **Онъ сболтнулъ**, lub **ему сболтулось**, wygadał się.

Сбористый, fałdzysty, fałdowany.

Сборище, -а, *н.* zgrómadzenie, tłum, ciżba, tłok.

Сборна, -и, *ж.* zbieranie, zebranie; || *fałd*, zagięcie.

Сборникъ, -а, *м.* zbiór (*np. prac naukowych*); || *Gmin.* rodzaj stroju na głowie u wieśniaczek.

Сборный, zborowy, od zboru, od zgrómadzenia; || zebrany, nazbierany. **Сборный день**, dzień przeznaczony na zgrómadzenie, na schadzkę. **Сборная комната**, izba zgrómadzenia. **Сборный дѣвѣги**, pieniądze zebrane, składka. **Сборное мѣсто**, schadzka. **Вой. Сборный пунктъ**, punkt zebrania się. **Сборное воскресѣнье**, pierwsza, wstępna niedziela wielkiego postu.

Сборщикъ, -а, *м.* poborca (*податковъ*). **Таможенный сборщикъ**, celnik.

Сборщица, -ы, *ж.* przeznaczona do zbierania czego.

Сборъ, -а, *м.* zebranie, zgrómadzenie czego, gromadzenie się; || zbiór, kolekcja; || **Сборъ подаяній**, kwesta, kwestowanie dla ubogich; || pobór, pobieranie. **Вой. сборъ войскъ**, zbiór wojska. **Бить сборъ**, bełnić na zbiór, na apel. **Сборъ травъ**, zieleńnik. **Подушный сборъ**, podłowne, podatek osobisty **Канцелярскій сборъ**, opłaty kancelaryjne. **Таможенный сборъ**, dochody celne. **Назенные сборы**, należności poborowe. **Церковный сборъ**, obwienca. **Сборъ зерномъ**, подать въ зернѣ, oser. **Сборъ податей**, pobór podatków. **Винокурный сборъ**, podatek gorzelnу.

Сборы, -овъ, *mn.* przygotowanie, przy sposobienie do czego, wybieranie się (*w drodze*); || *fałdy* (*u sukni*).

Сбрасывать, сбросить, zrzucać, zwać, zwać, zwalić, strącać, strącić; || odrzucać, odrzucić kartę (*w grze*); || **Сбрасываться**, być zrzucanym, odrzucanym, || poronić (*o kobiecie gubiącej płód*), zrzucić (*o samicach*). *Imsl. b.* сброшенный, zrzucony i t. d.

Сбрасывать, сбросать, zrzucać, zrzucić co do kupy; || **Сбрасываться**, być zrzucanym do kupy.

Сбрести, *ob.* Брести.

Сбрестися, *ob.* Сбродиться.

Сбривать, сбрить, golić, ogolić, zgolić. || **Сбриваться**, być golonym *Imsl. b.* сбри-тый, ogolony.

Сбродиться, сбрестися, wlec się, ciągnąć się gdzie.

Сбродъ, -а, *м.* zgraja, hałastra, tałaństwo.

Сбросать, *ob.* Сбрасывать.

Сбросить, *ob.* Сбрасывать.

Сбѹхты - барѹхты, *psk. Gmin.* на śle-
po, bez zastanowienia się, bez rozwagi.

Сбываніе, -іа, *n. ob. Сбыть.*

Сбывѹть, **сбыть**, збыуѹаѹ, збыѹѹ, позбы-
уѹаѹ сѹ, позбыѹѹ сѹ, зчыго, odstąpić co; ||
одпрѹуѹаѹ, odprawić, oddalać, oddalić, ru-
gować, wyrugować; || **убыуѹаѹ**, убыѹѹ, opadać,
ораѹѹ, spadać, spaść, zmniejszać сѹ,
zmniejszyc сѹ; || **прѹедауѹаѹ**, sprzedawać za
byle co; || **Сбывѹтьсѹ**, spełniać сѹ, przy-
chodzić do skutku. **Сбывѹть товѹры**,
przedawać towary za byle co, po niskiej
cenie. **Сбыть что сѹ рукѹ**, позбыѹѹ сѹ
czego. **Сбыть безпокойнаго жылца**, wy-
rugować niespokojnego lokatora. **Вода
сбывѹѹет**, вода opada (*w rzecze*). **Цѹна
на хлѹбъ сбыла**, cena na chлѹбъ zmniej-
szyła сѹ. **Надежда моя сбылась**, nadzieja
moja spełniła сѹ. **Это не сбѹдетсѹ**, to nie
przyjdzie do skutku. *Imś. b.* **сбытый**,
zbyty, pozbyty i t. d.

Сбылой, **убылой**, opadły, zmniejszony.
Сбылая вода, **убылая вода** (*w rzecze*).

Сбытіе, -іа, *n.* zbycie, pozbycie сѹ; ||
убыcie, zmniejszenie сѹ.

Сбыточный, **могѹ**czy sprawdź сѹ, speł-
nić сѹ, możebny.

Сбытый, odbytny, łatwy do zbycia, po-
zukiwany, pokupny.

Сбыть, -а, *m.* odbyt, sprzedaż.

Сбѹганіе, -іа, *n.* zbiegnięcie (*z wierzchu
na dół*); || **убыcie**, ustąpienie (*wody w rze-
ce*); || **uciekanie**.

Сбѹгѹть, **сбѹжѹть**, zbiegać, zbiedz, zcho-
dzić, zejść прѹдко на dół; || **уплѹуѹаѹ**,
upłynąć, **убыуѹаѹ**, **убыѹѹ**, ściekać, ściec; ||
блѹkować, płowieć, tracić kolor; || **уцѹекаѹ**,
uciec, **змыкаѹ**, **земкнѹаѹ**; || **Сбѹгѹтьсѹ**, tłum-
nie сѹ zbierać, **прѹыбѹекаѹ**, **прѹыбѹiedz**,
надбѹекаѹ, **надбѹiedz**.

Сбѹгѹть, **побѹiedz**, **рѹбѹѹ**ć dokąd прѹдко.

Сбѹгъ, -а, *m.* stok, ściek, ścieczenie,
zplўнієcie dokąd; || **отворъ** boczny w statku
wodnym dla ścieku.

Сбѹжѹмый, **збіеглѹ**.

Сбѹжаніе, -іа, *n. ob. Сбѹганіе*.

Сбѹжѹть, *ob. Сбѹгѹть*.

Свѹдебна, -и, *ż. zdr.* weseleczko, miлѹ
gody weselne, *ob. Свѹдѹба*.

Свѹдебный, weselny, od wesela, ślubny,
od zaślubin, **Свѹдебный подарѹнок**, dar
weselny. **Свѹдебный день**, dzieñ wesel-
ny. **Свѹдебный пѹрь**, gody weselne. **Свѹ-
дебное плѹтье**, suknia ślubna. **Свѹдеб-
ное кольцо**, ślubna obręczka.

Свѹдѹба, -ы, *ż.* wesele, ślub.

Свѹечна, -и, *ż. zdr. ob. Свѹйна*.

Свѹжизнѹть, *ob. Свѹжить*.

Свѹйна, -и, *ż.* ciskanie do kółka narzę-
dzia mającego kształt goździa(*gra*); || *Mar.*
narzędzie do rozplatania końców liny; *zdr.*
ob. Свѹя.

Свайнобѹйный копѹрь, machina do wbi-
janіа palów, kafar, baba.

Свѹйный, **palowy**. **Свѹйна** бойка, wbi-
janіе palów.

Сваливать, **свалить**, **звалаѹ**, **звалѹ**,
strącać, strącić, zrzucać, zrzucić, wyrwa-
cać, wyrzucić, obalać, obalić; || **складаѹ**,
złożyć co (*w kufe*); || *Mar.* **oddalać**, **odda-
lic**, odsuwać, odsunąć; || **zmniejszać сѹ**; ||
Сваливаться, **звалаѹ сѹ**, **спѹдаѹ**, **обалаѹ**
сѹ, **выгрѹсаѹ сѹ**; || *Mar.* **przyczepiać сѹ**
(*o dwóch okrętach*). **Вѹтромъ свалило дѹ-**
рево, wiatr przewrѹcił drzewo. **Вѹтеръ**
свалил менѹ сѹ ногѹ, wiatr zwałиł менѹ
z ногъ * **Сваливать что сѹ себѹ**, **свали-**
вать сѹ плѹчѹ, **здаѹ**ć со na kogo, **звалиѹ**
со na kogo (*np. wiołq wine*). **Къ вѹчеру**
жаръ свалил, pod wieczór upał zmniej-
szył сѹ. **Свалитьсѹ сѹ лошадѹ**, **спаѹѹ**
z konia. *Imś. d.* **сваленный**, **звалony**,
strącony, obalony i t. d.

Сваливать, **свалѹть**, **folować**, **sfolować**;
|| **Сваливаться**, **бѹѹ**ć folowanym. *Imś. b.*
свалѹнный, **sfolowany**.

Свална, -и, *ż.* nagromadzenie, **навалъ**,
stos; || **тлок**, **натлок**, **ścиск**, **тлѹм**; || **zdejm-**
owanie ładunków ze statków wodnych; ||
Mar. **abordaż**, **przyczepienie сѹ** do okrę-
tu w czasie bitwy.

Свалъ, -а, *m.* **навалъ**, **nagromadzenie**; ||
тлок, **натлок**, **ścиск**, **тлѹм**.

Свалѹнный, w tłumie, w ścisku **wydarzo-**
ny. **Свалѹна дрѹна**, **biłatyka w tłumie**.

Свалѹщикъ, -а, *m.* **zdejmujący ciężary**,
дрѹжник, **tragarz**.

Свалѹть, *ob. Сваливать*.

Сварганить, *Gmin.* **wyporządzić**, **napra-**
wić; || **na прѹдце** co **зрѹбѹ**ć, **sklecić**.

Сваривать, **сварить**, **lutować**, **zlutować**;
|| **Свариваться**, **бѹѹ**ć lutowanym (*o meta-
lach*). *Imś. b.* **сварѹнный**, **zlutowany**.

Сварить, *ob. Варить*.

Сварна, -и, *ż.* **zlutowanie**.

Сварливость, -и, *ż.* **swarliwość**, **кѹтѹл-**
wość, **opryskliwość**.

Сварливыи, **swarliwy**, **кѹтѹллы**, **oprys-**
klywy.

Сварной, **zlutowany**.

Сварѹчный, **złożony z kilku kawałków**
przez **lutowanie** (*o żelazie*).

Сватаніе, -іа, *n.* **swatanie**.

Сватать (**за ногѹ**), **swatać** (*kogo z kim,
lub za kogo*), **proprować kogo za мѹжа** **lub**
жѹнѹ; || **Свататься** (**за ногѹ** **или** **къ ногѹ**),
swatać сѹ (*komu*), **starać сѹ** o pannę, o жѹ-
нѹ. **За ногѹ сватали богѹтую невѹсту**,
jego swatali z bogatą panną. **Онъ свѹ-**
тался къ одной вдовѹ, on swatał сѹ
pewnej wdowie. **За невѹ свѹтались многѹ**
мѹжѹхи, wielu kawalerów starało сѹ
o nią.

Сватовство, -ѹ, *n.* **swatanie**, **swatanie**
сѹ, **starcanie** o pannę, o жѹнѹ; || **покре-**
вѹеѹство przez **звѹязек** **мѹлѹженскѹ**, **ze**
strony мѹжа i **жѹны**.

Свать -а, *m.* **swat**, **swatający**, **дзѹе-**
стѹбъ; || **поwinowaty** (*tak wzajemnie сѹ* **na-**

обещано.... Сверхъ того, что она богата, она молодá и хороша собою, mimo tego, iż jest bogatą, ona jest jeszcze młodą i ładną. Я даль ему дѣсять рублѣй сверхъ того, что былъ ему должень, да-лемъ mu dziesięć rubli nad to, com był jemu winien. Сверхъ чаянія, сверхъ всякаго чаянія, nad spodziewanie, nad wszelkie spodziewanie.

Сверхъестественно, *psk.* nadnaturalnie, *sprosobem* nienaturalnym, nieprzyrodzonym, nadzwyczajnym.

Сверхъестественность, *-и, ж.* nadnaturalność, nieprzyrodzoność, nadzwyczajność.

Сверхъестественный, *nadnaturalny, nieprzyrodzony, nadzwyczajny.*

Сверчаніе, *-ія, n.* świerkanie, cierkanie. Сверчатъ, świerкаѣ, cierкаѣ. Сверчокъ сверчить, świerszcz świerка.

Сверчокъ, *-чнá, m.* świercz, świerszcz, świrk, świerk (*owad*). Знай сверчокъ свой шестокъ, *Przysł.* jeśliś szewc, patrz swego kopyta, nie wtrącaj się w cudze rzeczy.

Свершатъ, свершить, dokonywać, dokończá, dokończáć, dokończyć, ukończyć, skończyć, wypełniać, wypełnić, spełniać, spełnić; || Свершатся, dokonуваѣ się, kończą się, spełniać się, stać się. Свершить стогъ сѣна, ułożyć pod strych stóg siana. Свершить сводъ, wyprowadzić sklepienie. Свершить великій подвигъ, spełnić wielki czyn. Свершилось, нѣтъ его, stało się, jego niemal *Imśl. б.* свершѣный, dokonany i t. d. *ob.* Совершатъ.

Свершѣніе, *-ія, n.* dokonanie, dokończenie, spełnienie.

Свершить, *ob.* Совершатъ.

Сверщъ, *-á, m. ob.* Сверчокъ.

Свести, Свестъ, *ob.* Сводитьъ.

Свивальникъ, *-а, m.* powijak.

Свивальный, do obwijania w pieluchy służący.

Свиваніе, *-ія, n.* zwiјanie, powijanie.

Свивать, свить (*cz. przysz. совьѣю*), zwiјać, zwiјać, skręcać, skręcić; || powiјać, powić w pieluchy; || Свиваться, zwiјać się, skręcać się. Свить веревку, skręcić szpagat. Свить гнѣздо, zrobić gniazdo. *Imśl. б.* свитый, zwiјетъ, skręcony.

Свинокъ, *-вна, zdr.* свиночень, *-чнá, m.* switek, zwój.

Свиночный, zwiјalny skrętny.

Свиданіе, *-ія, n.* widzenie się, spotkanie się z kim, zobaczenie. Мѣсто свиданія, мѣсце zejścia się, schadzki. До свиданія, do widzenia się! do zobaczenia!

Свидина, *-ы, ж.* Bot. świdwa, świdwina.

Свидываться, свидѣться (съ нѣмъ), widywać się, widzieć się, zobaczyć się, spotykać się, spotkać się.

Свидѣтель, *-я, m.* świadek, człowiek świadectwo dający; || *Praw.* человекъ assistingý przy pewnych aktach urzędowych, dający świadectwo на судзіе pod

przysięgą; || *ten* który co widzi lub słyszy; || poświadczyciel, który poświadcza, zaświadcza, przyświadcza. *Praw.* Свидѣтель по поручительству, порęczyciel, świadek за порęką. Свидѣтель представленный противъ свидѣтеля сторонника, świadek odwodowy. Свидѣтель очевидецъ, świadek naoczny.

Свидѣтельница, *-ы, ж.* poświadczycielka, która poświadcza, zaświadcza, przyświadcza czemu.

Свидѣтельскій, до свидковъ należący.

Свидѣтельство, *-а, n.* świadectwo, świadczenie, zeznanie; || zaświadczenie, poświadczenie czego dane на piśmie; || allegat, dowód. По свидѣтельству историковъ, według świadectwa dziejopisów. Свидѣтельство выдаваемое подмастерьями о работѣ, kunszaft, zaświadczenie rzemieślnicze. Ремиссовое свидѣтельство (на получѣніе изъ-за границы товаровъ, на особыхъ правахъ), remisipas. Метрическое свидѣтельство, *ob.* Метрический.

Свидѣтельствованіе, *-ія, n.* świadczenie, zaświadczenie; || rewizja, weryfikacja, sprawdzanie, sprawdzenie, oglądanie, przyglądanie.

Свидѣтельствовать, świadczyć, składać świadectwo, за świадка stawać, zaświadczać, poswiadczać; || wyznawać co, oznajmiać, oświadczać co кому, okazywać; || sprawdzać, rewidować, odbywać rewizję, przeglądać; || Свидѣтельствовать-ся, браć, wzywać kogo на świадка, за świадка, świadczyć się kim; || być zaświadczanym, poświadczanym; || być sprawdzanym, rewidowanym. Свидѣтельствовать кому свой благодарность, oświadczać кому swoją wdzięczność. Свидѣтельствовать чью-либо рѣну, poświadczać czyj podpis. Свидѣтельствовать деньги въ назначеніи, rewidować kasę główną. Мой братъ свидѣтельствуеť вамъ свое почтеніе, mój brat oświadcza panu swoje uszanowanie. Свидѣтельствуюсь нѣбомъ въ моеи невинности, świadczę się niebemъ (Bogiem), że jestem niewinny, lub jak B g на небеи, jestem niewinny. Свидѣтельствуюсь всѣми въ томъ, что я не говорю этого, biore на świадковъ wszystkich, żem tego nie mówił. *Imśl. б.* свидѣтельствованный, poświadczony, zaświadczony.

Свидѣться, *ob.* Свидываться.

Свилеватый, guzowaty, завилы (*o дрзевіе*).

Свилъ, *-и, ж.* guz (*na дрзевіе*).

Свинарный, свиный, свиński.

Свинарня, *-и, ж.* сви́ниарник, chlew dla śwíн, śwínnik.

Свинарь, *-я, m.* сви́нопас, сви́ниаръ, пасъа-цу трзодѣ чхлеwną.

Свиневодство, *-а, n.* pielęгnowanie śwíн.

Свиночь, *-и, m.* olów

Вы свободны принять или отказать, wolno panu przyjąć lub odmówić. Свободное от долговъ имѣніе, niezadłużony majątek. Домъ свободный отъ постоя, dom uwolniony od kwatunku. Свободное произношеніе, łatwe wymawianie. Несвободное произношеніе, trudne wymawianie.

Свободомыслие, -ія, *n.* wolność myślenia.

Сводець, -дца, Свѣдикъ, -а, *m.* zdr. мале sklepienie.

Сводить, свести. на долъ кого спровадzać, спровадzić, odprowadzać, odprowadzić; || зблиzać, зближѣ (кого з kim). знаjomіć, zaznajomіć; || jednać, pojednać, godzić, pogodzić (кого з kim); || спровадzić две osoby do rozmowy, do widzenia się, ułatwić widzenie się з kim; || porwać, zabrać з sobą, uwieść, uprowadzić; || porównywać, porównać, sprowadzać, sprawdzać (różne dzieła i rachunki); || Archił. zamkać, zamknąć sklepienie; || Сводиться, być на долъ спровадзаным. Сведите этого вѣра въ полицію, zaprowadźcie tego złodzieja do policji. * Горе свелѣ его въ могилу, въ гробъ. zmartwienie zaprowadziło, wpędziło go do grobu. Свести продаваць съ понущикомъ, razem спровадzić zaprowadzającego со i kupującego. Сведите меня съ нимъ, proszę mi ułatwić widzenie się, spotkanie się з ним. У меня ночью свелѣ двухъ лошадей, w nocy uprowadzono, skradziono mi dwa konie. Я началъ сводить своѣ рошу, zacząłem spuszczać, ścinać drzewa в моимъ ласку. У него свелѣ рѣку, skurczyła mu się ręka. Свести съчёты, ukończyć, zamknąć rachunki. Свести съ нѣмъ знаомство, zabrać з kim знаjomіość. Свести съ нѣмъ дружбу, sprzyjaćnić się з kim. * Свести съ ума, pozbawić кого rozumu, zawrócić komu głowę. * Сводить концы съ концами, з трудноścią opędzać pierwsze potrzeby, stosować wydatki do przychodu. *Imsi b.* сведѣнный, сведѣный, на долъ спровадzony, odprowadzony i t. d. Сведѣныя дѣти, об. Сведѣнный.

Сводить, zaprowadzić кого dokąd.

Свѣдна, -и, *ж.* спровадzenie на долъ; || Друк. rewizja, ostatnia korekta.

Свѣднѣ, -а, *m.* rajfur, stręczyciel (do nierządu)

Свѣдница, -ы, *ж.* rajfurka, stręczycielka (do nierządu).

Свѣдничанье, -ня, *n.* об. Свѣдничество.

Свѣдничать, stręczыć (do nierządu).

Свѣдническій, rajfurski.

Свѣдничество, -а, *m.* stręczenie do nierządu.

Свѣдничій, об. Свѣдническій.

Свѣдный, складаны, złożony, zbiorowy, zebrały з разныхъ межъ с; || skonfrontowany, porównаны. Свѣдный братъ, об. Сведѣнный.

Свѣдня, -и, *ж.* об. Свѣдница.

Сводообразный, sklepiсты, mający kształt sklepienia, podobieństwo do sklepienia.

Свѣдчатый, sklepiony, ze sklepieniem.

Свѣдчикъ, -а, *m.* stręczyciel, pośrednik (przy kupowaniu, sprzedaży i t. p.). Свѣдчикъ съчётовъ, likwidator.

Сводъ, -а, *m.* Archił. sklepienie, obłęk przy budowie, kabłak, łuk; || zbiór, zebra- nie, kodeks (praw). Стрѣльчатый сводъ, arkada lub łęk spiczasto się kończący.

* Сводъ нѣба, sklepienie niebios. Сводъ съчётовъ, ukończenie rachunków, porachunek, obrachunek. *Gmin.* * Своды сводить, robić, roznosić plotki.

Своеволие, Своевольникъ, Своевольница, Своевольничать, об. Самоволие, i t. d.

Своеврѣменно, *psk.* в самую порę, stosownie.

Своеврѣменность, -и, *ж.* stosowność (przez wzgląd na porę), pomyślna pora.

Своевременный, stosowny, в порę, właściwy.

Своенорыстие, -ія, *n.* chciwość, łakom- stwo, pożądlіwość.

Своенорыстно, *psk.* łakomie, chciwie, pożądlіwie.

Своенорыстный, łakomy, chciwy, pożądlіwy.

Своекоштный, swoim kosztem utrzy- мujący się.

Своенравіе, -ія, *n.* kaprys, upór, upar- tość.

Своенравно, *psk.* kapryśnie, grymaśnie, uporczywie.

Своенравный, kapryśny, grymaśny, u- party, uporczywy.

Своеобразіе, -ія, *n.* oryginalność.

Своеобразно, oryginalnie.

Своеобразность, -и, *ж.* об. Своеобразіе

Своеобразный, oryginalny.

Своеручно, *psk.* własnoręcznie.

Своеручный, własnoręczny.

Свозить, свезти, свезть, зwozić, zwieźć, спровадzać, sprowadzić (co dokąd), wywo- зить, wywieźć (co dokąd); || Свозиться, być zwożonym.

Свозить, zawieźć dokąd i przywieźć ko- го napowrót.

Свѣзна, -и, *ж.* Свѣзъ, -а, *m.* zwiezienie, odwiezienie.

Своѣ, своѣ, своѣ, своѣ, своѣ (swa), swoje (swe).

Своѣйски, об. Посвоѣйски.

Своѣственникъ, -а, *m.* swojak, krewny, powinowaty.

Своѣственный, właściwy, stosowny, na- туралny, wrodzony.

Своѣство, -а, *n.* własność, przymiot, właściwość, przyrodzoność, natura.

Своѣство, -а, *n.* pokrewieństwo, powi- nowactwo.

Своланивать, сволочь, wlec, zawlec, po- wlec, ciągnąć, pociągnąć, włóczyć за sobą; || ściągać, ściągnąć на долъ lub do kupy; ||

Свѣтильникъ, -а, *m.* Коѣс. *St.* świecznik
то свіеча, лampa paląca się.

Свѣтильничное, -аго, *n.* Коѣс. *niespór,*
nabożeństwo wieczorne.

Свѣтильня, -и, *z.* knot; || nitka siarkowa
do wzniecenia ognia.

Свѣтитъ, świecić, oświecać; || poświecać;
świecić komu czas jakiś; || Свѣтитъся,
świecić się, blask wydawać.

Свѣтленькій, *zdr.* bardzo widny, bardzo
jasny, *ob.* Свѣтлый.

Свѣтлѣхонько, *psk.* nieos. zupełnie wi-
дно, jasno.

Свѣтлѣхонькій, zupełnie widny, jasny.

Свѣтлица, -ы, *z.* Свѣтлична, -и, *ob.*

Свѣтѣлка, Свѣтѣлочна.

Свѣтло, *nios.* widno, jasno, że widzieć
można.

Свѣтлобұрый, „jasnokasztanowaty (o ko-
niach).

Свѣтловатый, nieco jasny.

Свѣтлоглубой, jasno-niebieski.

Свѣтлогнѣдой, jasnogniady (o koniach).

Свѣтложелтый, jasnożółty.

Свѣтлозеленый, jasnozielony.

Свѣтлонаштановый, jasnokasztanowa-
ty.

Свѣтлонорйшевый, jasnocynamono-
wy.

Свѣтлолиловый, jasnoliljowy.

Свѣтломалиновый, jasno-karmazynowy.

Свѣтломѣръ, *ob.* Фотомѣтръ.

Свѣтлорұсы, jasny blond (kolor).

Свѣтлоснїй, błękitny, niebieski, мо-
дры.

Свѣтлость, -и, *z.* świetność, światłość,
jasność, blask; || jasność, jaśnie oświecony
(*tytuł książęcy*).

Свѣтлострый, jasnosiwy, jasnoszary.

Свѣтлоцвѣтный, jasnobarwny.

Свѣтлый, świeący, jasny, widny, swia-
тлы; || czysty, przeczyszczony; || pogodny
(*czas, niebo*). Свѣтлая нощь, noc jasna,
widna. Свѣтлая краса, kolorы jasne.

Свѣтлая комната, pokój widny, światły.

Свѣтлый гóлосъ, głos czysty. * Свѣтлый

умъ, rozum oświecony. * Свѣтлыя мину-
ты, czysta вода. Свѣтлое Воскресенье, Wiel-

канос, niedziela wielkanосна. Свѣтлая

недѣля, tydzień wielkanосny.

Свѣтлїйшїй, Jaśnie oświecony (*tytuł*).

Свѣтлѣть, wyjaśniać się, wypogadzać

się; || Свѣтлѣться, świecić się, błyszczець.

Свѣтлянь, -а, *zdr.* свѣтлячень, -чїя, *m.*

robaczek świętojański, świetlik.

Свѣтлозарно, *psk.* świetnie, z wielkim

blaskiem.

Свѣтлозарность, -и, *z.* jasność, blask.

Свѣтлозарный, promieniejący, jaśnieją-
cy.

Свѣтлоноска, -и, *z.* pociósowiec, owad Аме-
рыканскї так mocno świecący w носу, że
przy nim czytać można.

Свѣтоносный, rażący blaskiem, promie-
niejący, świeący.

Свѣтоносъ, -а, *m.* *ob.* Свѣтоноска.

Свѣтописецъ, -ца, *m.* фотограф.

Свѣтописный, fotograficzny.

Свѣтопись, -и, *z.* fotografia.

Свѣтопреставленїе, -їя, *n.* koniec swia-
ta.

Свѣтотѣнь, -и, *z.* *Mal.* urzycmione swia-
tło, światłocien

Свѣточъ, -а, *m.* pochodnia.

Свѣтски, *psk.* po światowemu, zgodnie
ze zwyczajami świata.

Свѣтскїй, światowy, świata się тyczący,
na świecie będący; || wedle świata żyjący,
wedle tonu świata; || świecki (*nie ducho-*

wny, nie zakonny); || doczesny.

Свѣтсность, -и, *z.* światowość, światowe

życie, maniera światowa, światowe zwy-
czaje.

Свѣтъ, -а, *m.* światło, światłość, jasność; ||

świt, brzask, światło dzienne, dzień; || świat,
wszechświat; || społeczeństwo, towarzystwo,
światowe życie, ludzie, osoby. **Цѣмъ**

свѣтъ, чуть свѣтъ, ни свѣтъ, ни заря,
skoro brzask, z pierwszym brzaskiem,
skoro świt, równo ze dnem. **Онъ рұчает-**

ся на чѣмъ свѣтъ стойтъ, przeklina jak
sto djabłów. **Свѣтъ мой** (*wyraz pieszczot-*

liwy), moje kochanie! moje serce!

Свѣчá, -и, *z.* Сальная свѣчá, świca Jo-

жова. Свѣчá литая, мананая, maczanka,

świeca maczana. * Такого чловѣка и со

свѣчой не найдѣшь, nie znajdziesz takie-

го чловѣка, byś go z świecą szukał. **Ни**

Бóгу свѣчá, ни чорту ночерга, *Przysł. ob.*

Богъ. || *Artyl.* Палительная свѣчá, flejtuch

do broni palnej.

Свѣчка, -и, *z.* *zdr.* świeczka, *ob.* Свѣчá.

Свѣчникъ, -а, *m.* robiący lub przedający

świece.

Свѣчнóй, świeczkowej, od świeчек.

Свѣзывать, свѣситъ, zwieszać, zwie-

сиć, wywieszać, wywiesić; || ważyć, zważyć;

|| Свѣшываться, zwieszać się; || być wa-

żonym. *Imst. b.* свѣшонный, zwieszony,
wywieszony; || zważony.

Свѣять, *ob.* Свѣзывать.

Связать, *ob.* Связывать.

Связан, -и, *z.* wiązka, pęк; || *Anal.* wią-

зало; || *Gram.* łącznik, spójnia.

Связность, -и, *z.* więźliwość, treściwość, do-

bitność, ściśłość.

Связно, *psk.* więźle, nieczytelnie.

Связанны, więźлы, nieczytelny.

Связочка, -и, *z.* *zdr.* wiązanka, pęcек,

mały pęк.

Связывать, связать, wiązać, zwiąзы-

wać, wiązać, kрєrować, skрєrować; || spa-

jać, spoić, łączycь, połączycь; || robić na dru-

tach pończoszkową robotą; || Связываться,

być wiązаным, spajanым, łączоным,

крєrowаным; || * wdawać się z kim w со.

Imst. b. связанный, wiązаны, połączony

i t. d.

Связь, -я, *ж.* *Anal.* staw, artykulacja w członkach ciała; || spojenie, związek, połączenie; || następstwo; || ścisły stosunek (*z kim, z czém*); || *Gram.* łącznik, spójnia; || *Archit.* szprangiel, szpraga, ankra, kłama. Мѣжду предложемъ и заключеніемъ нѣтъ связи, pomiędzy zdaniem a wnioskiem niema związku. Тѣсная связь, ścisły związek. Имѣть связь, быть въ связи съ нѣмъ, mieć znajomość, stosunek z kim. Войти съ нѣмъ въ дружескія связи, zabrać przyjaźń z kim. Побѣдна министрa состоитъ въ связи съ этимъ проѣктомъ, wyjazd ministra jest w związku z tym projektem.

Связло, -а, *н.* progowłó.

Святылище, -а, *н.* świątynia.

Святылищный, do świątyni należący.

Святитель, -я, *м.* najwyższy kapłan, arcykapłan, arcybiskup.

Святительскій, arcykapłański, arcybiskupi.

Святительство, -а, *н.* arcykapłaństwo, arcybiskupstwo.

Святить, *Коѡс.* czcić, zachowywać święcie, święcić; || święcić, poświęcać; || **Святить**ся, święcić się; || być poświęconym.

Святки, -тонъ, *мн.* czas zaczynający się od Bożego Narodzenia i trwający do św. Trzech Króli.

Свято, *пск.* święcie.

Святóй (*Коѡс.* *Śl.* **Святóй**), święty. **Святáя недѣля**, tydzień wielkanocny. **Святóй**, -аго, *м.* święty, mający udział w świętości Boskiej. **Святáя**, -ой, *ж.* święta, mająca udział w świętości Boskiej. **Святáя**, **Святыхъ**, *Коѡс.* przybytek w kościele Salomonowym. * Онъ танъ разшумѣлся, что хотъ святыхъ вонъ неси, narobił takiego hałasu, że cały świat się zgorzzył. Чтó одѣлано, то свято, nie odkładaj na jutro, co dziś możesz zrobić.

Святонупецъ, -нца, *м.* świętokурца, symonjak.

Святонупный, symonjacki.

Святонупство, -а, *н.* symonja, świętokupstwo, frymarczenie urzędami duchownemi.

Святость, -и, *ж.* świętość; || życie święte, świętobliwość.

Святотáтѡць, -тца, *м.* świętokradzca.

Святотáтица, -ы, *ж.* świętokradczyna.

Святотáтственный, **Святотáтскій**, świętokradzki.

Святотáтство, -а, *н.* świętokradztwo.

Святотáтствовать, popełniać świętokradztwo.

Святотáть, -я, *всп.* świętokradzca i świętokradczyna.

Святохульникъ, -а, *м.* bluźnierca, kłудciel, osobliwie Boga lub rzeczy świętych.

Святохульничество, -а, *н.* bluźnierstwo, kłудenie, osobliwie przeciw Bogu i rzeczom święтымъ.

Святочный, należący do czasu заску-

наjącego się od Bożego Narodzenia i trwającego do Trzech Króli

Святоша, -и, *всп.* bigot, nabożnia, hipokryt, świętoszek; || bigotka, dewotka.

Святóшество, -а, *н.* hipokryzja, bigoterja.

Святцы, -цевъ, *мн.* kalendarz świąt, świątnik.

Святóй, *об.* **Святóй**.

Святýйна, -и, *ж.* świętość; || rzeczy święte. **Оскорбленіе святýйни**, znieważenie świątyni, rzeczy świętych.

Святýйшество, -а, *н.* świętobliwość (*укуту patriarchy i papieża*).

Святýйшій, najświętszy, świętobliwy.

Священіе, -я, *н.* święcenie, poświęcenie.

Священникъ, -а, *м.* ksiądz, kapłan. **Приходскій священникъ**, paroch, duchowny nad parafją przełożony. **Полковóй священникъ**, kapelan pułku.

Священническій, księży, kapłański.

Священничество, -а, *н.* kapłaństwo, stan kapłański.

Священнодѣйствіе, -я, *н.* odprawianie nabożeństwa, mszy.

Священнодѣйствовать, odprawiać nabożeństwo, mszę.

Священноинокъ, -а, *м.* mnich wyświęcony na kapłana, *об.* **Іеромонахъ**.

Священноинокскій, należący do mnicha wyświęconego na kapłana, *об.* **Іеромонахъ**.

Священно-Іерóй, -ёя, *м.* ksiądz kapłan, *об.* **Священникъ**.

Священно-мученикъ, -а, *м.* święty męczennik (*ze stanu duchownego*).

Священноначаліе, -я, *н.* hierarchja duchowna.

Священноначальникъ, -а, *м.* dygnitarz kościoła.

Священнослуженіе, *об.* **Священнодѣйствіе**.

Священнослужитель, -я, *м.* ksiądz lub djakon.

Священнооулнительскій, do księdza lub djakona należący.

Священный, *святы*; || poświęcany, niecykalny. **Священное Писаніе**, Pismo Święte. **Священная особа** Государя, niecykalna osoba Monarchy, N. Pana.

Священство, *об.* **Священничество**.

Священствовать, być kapłanem, księdzem.

Сгáдить, *ниѡс.* Менá сгáдило, znudziło mię.

Сганашить, skłecić, spartaczyć.

Сганивать, *об.* **Сгонять**.

Сгарáемость, -и, *ж.* palność, własność, skutkiem którój jakiebádz ciało może się palić.

Сгарáемый, palny, łatwo palący się.

Сгарáніе, -я, *н.* palenie się, płonienie ogniem.

Сгарáть, **сгорѣть**, palić się, spalić się, **раіас**. **Сгарáть любóвію**, **раіас** miłością.

Сгибание, -я, *n.* zginanie.
Сгибать, согнуть, zginać, zgiąć, skrzywiać, skrzywić; || Сгибаться, zginać się, skrzywiać się. * Согнуть ногу въ дугу, въ три погібели, въ крюкъ, въ бараній рогъ, do myszel jamy kogo wpędzić, postąpić z kim z całą surowością. *Imśl. b.* согбѣнный, согнутый, згієту. Согбѣнный лѣтами, obarczony wiekiem.

Сгибень, -бня, *m.* gruby placek na dwóch zgięty.

Сгибистый, fałdzisty.

Сгиби, -и, *ж. об.* Сгибание.

Сгибной, zginany, składany.

Сгибнуть, об. Гибнуть.

Сгибъ, -а, *zdr.* сгибнуть, *m.* згієcie, загієcie fałd, fałdzik, skład (w materji, w sukni); || staw, przegub (w ciele); || *Druk.* pewna liczba arkuszy złożonych w jeden zeszyt.

Сгінуть, об. Гинуть.

Сглаживать, сгладить, zgladzać, zglądzić, wygladzać, wyglądzić; || Сглаживаться, zgladzać się, wygladzać się. *Imśl. b.* сглаженный, zglądzony, wyglądzony.

Сглазить, *Gmin.* urzec, zaszarować (nabawić chorobylub nieszczęścia złem spojrzaniem)

Сглазь, -а, *m.* urok, urzeczenie.

Сгладать, об. Глодать.

Сглонуть, połknąć, pochłonać.

Сглупа, *psk.* przez głupstwo.

Сглуповать, głupstwo popełnić.

Сгнаивать, сгноить, zgnajać, zgnoić; ||

Сгнаиваться, być gnojonym. *Imśl. b.* сгноенный, zgnojony.

Сгнести, сгнестъ, об. Сгнетать.

Сгнетаемость, -и, *ж.* ściśliwość, własność ściskania się.

Сгнетать, сгнести, сгнестъ, ścisnąć, tłumić, stłumić, przytłumić; || Сгнетаться, być ściskanym. *Imśl. b.* сгнетѣнный, ściśnięты, przytłumiony.

Сгнетение, -я, *n.* ciśnienie.

Сгнивание, -я, *n.* gnicie.

Сгнивать, сгнить, gnić, zgnić.

Сгноить, об. Сгнаивать.

Сговаривать, сговорить, zaręczać, zaręczyć, przyrzec wydać córkę (za mał), poślubić, poślubić (komu córkę); || Сговорить, przekonać kogo o czymś słowami, mówić co w kogo. *Мнѣ съ тобой не сговорить*, nie mam dosyć słów, abym cię przekonał, nie warto mówić z tobą. *Съ нимъ не сговорить*, nie podobna go przekonać, trudna z nim mowa. || Сговариваться, umawiać się. Я сговорилъ дочъ за его сына, przyrzekłem wydać córkę за jego сына. Они сговорились обогрять меня, umówili się mnie ogrzać. *Imśl. b.* сговорѣнный, зарęczony, poślубiony.

Сговорный, зарęczynny, тyczący się зарęcзун; || об. Сговорчивый.

Сговорчивость, -и, *ж.* skłonność do ustępstwa, ustępowanie, łatwość do zgodzenia się, powolność.

Сговорчивый, skłonny do ustępstwa, łatwy do zgodzenia się, powolny.

Сговоръ, -а, *m.* zaręcзyny, зарęcзowy, змѣовину.

Сгодиться, об. Пригодиться.

Сгольве, -вья, *n. об.* Изгольвье.

Сгонна, -и, *ж.* spędзanie, згромадзание; || сплавление (*drzewa*).

Сгонный, spędзony, згромадзony.

Сгонять, согнать (*cz. przysz. сгоню*), spędzać, spędzić, odpędzać, odpędzić, wyganiać, wygonić, wyгнаć; || згромадзać, згромадзić, збираć, зebrać; || сплавляć, сплавляć (*drzewo*). *Imśl. b.* согнанный, spędзony i t. d.

Сгорание, Сгорать, об. Сгарание, Сгарать.

Сгорбить, об. Горбить.

Сгородить, об. Городить.

Сгорблый, zgorzwały, spalony.

Сгорѣть, об. Сгорать.

Сгоряча, *psk.* w zapale, w zapędzie, w uniesieniu.

Сграблявать, сграбить, zgrabiać, zgraбить, wygrabiać, wygrabić. *Imśl. b.* сграблѣнный, zgrabiony, wygrabiony.

Сграблящикъ, -а, *m.* zgrabiciel, zagarniciel.

Сграблящица, -ы, *ж.* grabiarka, kobieta użyta do grabienia (np. siana).

Сгрѣбать, сгрѣсти, сгрѣсть, згрѣбывать, згрѣбаć, згarnяć, згarnяć, змятаć, zmiesić; || = ногѣ, obiać ręką, ująć w garść, zacapać. *Imśl. b.* сгрѣбѣнный, згрѣбаны, згarnięты.

Сгрѣби, -бокъ, *mn.* oskrobiny.

Сгрѣсти, сгрѣсть, об. Сгрѣбать.

Сгромоздять, сгромоздить, згромадзać, згромадзić, nagromадзić, nagromадзić, nawalać, nawalić; || Сгромоздяться, być згромадзанym. *Imśl. b.* сгромоздѣнный, згромадзony, nagromадзony.

Сгромоздѣние, -я, *n.* nagromадзenie, nawal.

Сгромоздить, об. Сгромоздять.

Сгрубить, об. Грубить.

Сгрубиянить, об. Грубиянить.

Сгружение, -я, *n.* wyładowanie.

Сгружать, сгружить, wyładowywać, wyładować; || Сгружаться, być wyładowywanym. *Imśl. b.* сгружѣнный, wyładowany.

Сгрузна, -и, *ж.* wyładowanie.

Сгрустнуть, сгрустнуть, zasmucić się, zateśknąć, Сгрызать, сгрызть, zgrуzać, zgrуzyć, погрызть. *Imśl. b.* сгрызѣнный, згрузiony.

Сгубить, згубić, zniszczyc. *Imśl. b.* сгублѣнный, згубiony, zniszczony.

Сгуститель, -я, *m.* *Fiz.* kondensator, narzedzie służące do згęszczania płyna elektrycznego.

Сгустить, об. Сгущать.

Сгустѣлость, -и, *ж.* згęstniałość.

Сгустѣлый, згęstniały.

Сгустѣние, -я, *n. об.* Сгущение.

Сгустѣть, згієstnieć.

Сгуща́емость, -и, *ж.* *Fiz.* zgęszczenie się.

Сгуща́ть, сгусти́ть, згęszczać, zгęścić;

Сгуща́ться, згęszczać się.

Сгуще́ние, -ия, *н.* zgęszczenie, zgęszczenie się.

Сда́бривать, сда́брить, uspakając, uspokoić, ukoić, ułagodzić, uśmierzyć; || ulepszać, ulepszyć; || **Сда́бриваться**, stawać się ułagodnym, życzliwym, sprzyjać komu. *Imśl. b.* одобренный, uspokojony, ukojony, ułagodzony.

Сдава́ть, сда́ть (*cz. teraż.* sdać, *cz. przysz.* sdać), oddawać, oddać, zwracać, zwrócić, składać, złożyć w czyje ręce, wręczać, wręczyć, doręczać, doręczyć; || здава́ть, зда́ть resztę, wydáть (*z grubšej monety*); || дава́ть, роздава́ть; || **Сдава́ться**, poddawać się, poddać się; || *nieos.* здава́ть się; || płynąć z biegiem rzeki, na dół. Онъ сдалъ дол́ность, зложилъ урза́д. Сда́ть кому́ по́льнъ, oddać dowództwo nad рѣ́комъ кому́ инemu. Вамъ приходи́тся сда́ть мнѣ́ съ рубля́ де́сятъ ко́пѣенъ, pan musi dać mi z rubla reszty dziesięć kopiejek. Сдава́ть на́рты, дава́ть карты. Сда́ть что́ съ ру́нъ, pozbyć się czego. Сда́ть что́ на ру́ки кому́ ли́бо, зложить со w czyje ręce. Гарнизонъ сдался́ неприа́телю, załoga poddała się nieprzyjacielowi. Сда́ться на капиталя́цію, kapitulować. Мнѣ́ ода́ётся, что́ это́ случится́, zdaje mi się, że to przyjdzie do skutku. *Imśl. b.* сданный, oddany, zwrócony, złożony i t. d.

Сда́вливать, сда́вить, сдавну́ть, ścisnąć, ścisnąć, przyciskać, przycisnąć, dusić, przydusić, zgniatać, zgnieść, przytłumić, przytłumić; || **Сда́вливаться**, być ściskanym i t. d. *Imśl. b.* сдвленный, ścisnięty, zgnieciony i t. d.

Сда́точный, przeznaczony do wydania czego; || odstąpiony, oddany; || oddany do wojska, na rekruta. Сда́точная опись, акт podawczy.

Сда́тчикъ, -а, *м.* oddawca, ustępca.

Сда́тчикъ счёта, здаjący rachunek.

Сда́тчица, -ы, *ж.* oddawczyni, ustępująca со.

Сда́ть, *об.* Сдава́ть.

Сда́ча, -и, *ж.* poddanie się (*fortecy*); || reszta (*co pozostaje kupującemu z biletu bankowego lub monety danej za towar*); || rozdawanie kart (*do gry*); || **сда́ча въ архивъ**, репозycja, złożenie akt w archiwum z powodu ułatwienia przedmiotu.

Сда́вывать, сдаво́ить, podwajać, podwoić, zdwajać, zdwoić, dublować, zdublować; || *Muz.* сда́вывать нѣту, dwa razy brać jedną i tę samę нѣту; || *Мысл.* przebieść dwa razy na jedném miejscu dla ukrycia słabów (*o zajacu*).

Сда́вгивать, сдавгива́ть, сдвинуть, zsuwać, zsunać; || przysuwać, przysunąć, przystawić (*np. deski u podłogi*); || **Сда́вгивать-**

ся, zsuwać się, przysuwać się. *Imśl. b.* сдвинутый, zsunięty, przysunięty.

Сда́вжной, zsuwany.

Сдвинуть, *об.* Сда́вгивать.

Сдаво́йка, -и, *ж.* podwajanie, zdwajanie, dublowanie.

Сдаво́ить, *об.* Сда́вывать.

Сда́ргивать, сда́ргнуть, ściągać, ściągnąć, zrywać, zerwać; || **Сда́ргиваться**, ściągać się, zrywać się. *Imśl. b.* сдѣрнутый, ściągnięty, zerwany.

Сда́ргивать, сдернать, utrzymawać, utrzymać, podierać, podeprzeć (*jaki ciężar*); || wstrzymywać, wstrzymać, zatrzymywać, zatrzymać, przytrzymywać, przytrzymać; || *dotrzymуwać, dotrzymać (*сдаво*). *Imśl. b.* сдѣрнанный, utrzymany, wstrzymany, dotrzymany; || *powściągliwy.

Сда́ргнуть, *об.* Сда́ргивать.

Сда́ирать, содра́ть (*cz. przysz.* sderuć), zdierać, zderzeć, obdzierać, obedrzeć. *Imśl. b.* содранный, zdarty, obdarty.

Сда́ирна, -и, *ж.* zdarcie, obdarcie.

Сда́оба, -ы, *ж.* okaza, przyprawa w jedzeniu.

Сда́обина, -ы, *ж.* *zdr.* сдѣобинна, -и, ciasto, ciasteczko maślane.

Сда́облять, сда́обить, przyprawiać, przyprawić, dołożyć przyprawę, zaprawić czém (*jedzenie dla lepszego smaku*), okrasić.

Сда́обный, zaprawiony młékiem, masłem i jajkami.

Сда́обривать, сда́обрить, *об.* Сда́бривать.

Сда́оброва́ть, *nieos.* (*używa się tylko z przeczeniem не*). Не сда́оброва́ть, źle skończyć, źle, nie dobrze się mieć. Не сда́оброва́ть тебѣ́, źle skończysz.

Сда́оръ, -а, *м.* Anat. błona kiszkowa.

Сда́охлость, сда́охлый, *об.* Зда́охлость, Зда́охлый.

Сда́робить, *Druk.* błędnie skupić wyrazu.

Сда́ружать, сдружить, przyjaźnić, sprzyjaźnić, zaprzyjaźnić kogo z kim; || **Сда́ружаться**, przyjaźnić się.

Сда́увать, сда́унуть, сду́ть, zdmuchiwać, zdmuchnąć; || *wyciągnąć co komu, wydrwić co od kogo, wykpić. *Imśl. b.* сду́тый, zdmuchnięty.

Сда́уру, *psk.* przez głupstwo.

Сда́уть, *об.* Сда́ува́ть.

Сда́ыхаться, сда́охнуться, stęchnąć, zaścęchnąć.

Сда́элять, зда́элять, zrobić, uczynić, sprawić, dokonać, wykonać, *об.* Дѣэлять; **Сда́эляться**, stać się, zrobić się, być sprawionym, wykonanym i t. d. Сда́элять дол́гъ, zaciągnąć dług. Сда́элять замѣтку, zapotaować. Сда́элять кому́ честь, zasyсциć kogo. Сда́элять снла́дчину, złożyć się na со.

Сда́эляна, -и, *ж.* pojednanie, zgoda, porozumienie się, załatwienie sporu, układ, ułowa. Полюбо́ванна, мировая сда́эляна, tran-

заксја, komplancja, układ pojednawczy. Учинить сдѣлку, porozumieć się, ułożyć się. Сдѣлка должника съ заимодавцемъ, układ dłużnika z wierzycielem.

Сдѣлочный, umówny, wedle umowy, umówiony, zmówny.

Се, *psk. Kośc. Sl.* ото, otóż jest.

Сеансъ, -а, *m.* posiedzenie jednorazowe (*u malarza*).

Себя, (2-ги *przyp.* *zaimka zwrotnego*, stosuje się do wszystkich trzech rodzajów i osób, również do obu liczb), siebie (skrót. *się, ся*). Про себя, z osobna, na osobność. Выйти изъ себя, об. Выходить. Вывесть кого изъ себя, wprawić w gniew, rozgniewać kogo. Онъ внѣ себя отъ радости, nie posiada się z radości. * Я что-то не по себѣ, czuję się nieco słabym. * Онъ себѣ на умѣ, об. Умѣ. Самѣ собою, об. Самѣ. || Нiekiedy *zaimki себѣ* i собою szlują się jako dodatnia, np.: Живѣтъ себѣ по маленьку, żyje sobie po maleńku, jako tako. Она очень дурна собою, она jest bardzo brzydka. Она недурна собою, niczego, nie szpetna.

Себялюбѣцъ, -бца, *m.* samolub, egoista.

Себялюбивый, samolubny.

Себялюбца, -ы, *ж.* samolubna, egoistka.

Себялюбствѣ, -я, *ж.* samolubstwo, egoizm.

Севрюга, -и, *ж.* jesiotr gwiazdowy (*рыба*).

Севрюжница, -ы, *ж.* mięсо jesiotra gwiazdowego.

Севрюжій, jesiotrowy, do jesiotragwiazdowego należący, об. Севрюга.

Сегментъ, -а, *m. Mat.* odcinek koła.

Сегоднишній, dzisiejszy.

Сегодня, *psk.* dziś, dzisiaj. Сегодня поутру, сегодня утромъ, dziś rano. Сегодня густо, а завтра пусто. *Przysł.* dziś gody, jutro głody.

Сего ради, *psk.* dla tego.

Седмерица, -ы, *ж. Kośc. Sl.* siódemka, cyfra siedm, siedem.

Седмерицею, *psk.* siedm kroć.

Седмичный, siedmrotny.

Седмизвѣстіе, -я, *n. Astr.* Baby (*konstellacja*).

Седмица, -ы, *ж. Kośc. Sl.* tydzień (*Star. Polsk.* siedmnicą).

Седмичный, tygodniowy.

Седмой, Седьмой, siódmu. Седьмоѣ число *lub* седьмаго числа, siódmego (*miejszca*). Седьмоѣ *lub* седьмаго мая, siódmego maja. Двѣ седьмыхъ, dwie siódmе. Въ седьмыхъ, po siódmе. Седьмой часъ, siódma (*godzina*). Въ седьмомъ часу, po szóstej, między szóstą a siódmą. Въ началѣ седьмаго, zaraz po szóstej (*godzinie*). Въ исходѣ седьмаго, przed samą siódmą (*godziną*). Четверть седьмаго, kwadrans na siódmą (*godzinę*).

Седьмъ, -й, *Kośc. Sl.* об. Семь.

Седьмойнадеять, siedemnasty.

Седьмой, об. Седмой.

Сѣани, -ей, *mn.* gatunek lin okrętowych.

Сезонъ, -а, *m.* sezon, pora roku.

Сей (*ж. сія, n. сіе, mn. сій*), ten, ta, to, *mn. m. ci, ж. te.* Передъ симъ, wprzódy (*o czasie*).

До сего времени, dotychczas, dotąd. Сію минуту, об. Минута. При семъ случаѣ, при сей okazji, przy тѣй sposobności, przy тѣй okazji. За симъ, а затѣм. Прилагаемое при семъ письмѣ, list zawarty w pakiecie. Смотри ниже сего, obacz niżej. Сого ради, об. Ради.

Сѣиминь, -а, *m. zdr.* sejmik, об. Сеймъ.

Сѣимовый, sejmowy.

Сеймъ, -а, *m.* sejm.

Сейчасъ, *psk.* zaraz, niebawem, natychmiast, dopiero co. Вы сейчасъ говорили мнѣ, что..., pan dopiero mówил mi, że... Надо принять это лѣкарство сейчасъ, иначе будетъ поздно, to lekarstwo trzeba wziąć zaraz, w przeciwnym razie zapóźno będzie. Я сейчасъ возвращусь, natychmiast wrócę. Я сейчасъ прѣѣхалъ, dopiero co przyjechałem.

Сенансъ, -а, *m. Mat.* linja sieczna.

Сенвѣстрація, -я, *ж.* Сенвѣстрованіе, -я *n.* об. Сенвѣстръ.

Сенвѣстровать, засенвѣстровать, se kwestrować, zasekwestrować.

Сенвѣстръ, -а, *m.* sekwestr, zajęcie sądowe i oddanie w czyje ręce (*dóbr*).

Секретарский, sekretarski.

Секретарство, -а, *n.* sekretarstwo, urząd sekretarski.

Секретарь, -я, *m.* sekretarz. Оберъ-секретарь, pierwszy sekretarz.

Секрѣтецъ, -ца, *m. zdr.* sekrecik, об. Секрѣтъ.

Секрѣтничать, robić tajemnicę z czego.

Секрѣтно, *psk.* sekretnie, w sekrecie, tajemnie, skrycie.

Секрѣтный, sekretny, tajemny, skryty.

Секрѣтъ, -а, *m.* sekret, tajemnica. Подъ секретомъ, pod sekretem, pod warunkiem zachowania ścisłej tajemnicy.

Сѣкта, -ы, *ж.* Muz. seksta, przedział dwu różnych dźwięków o sześć stopni w górę.

Сѣктантъ, -а, *m. Astr.* sekstant, сектант, szósta część koła (*narzędzie*).

Сѣктетъ, -а, *m. Muz.* sekstet.

Сѣкта, -ы, *ж.* sekta.

Сѣкторъ, -а, *m. Mat.* sektor, wycinek koła.

Сѣкунда, -ы, *ж.* sekunda (*60-та часть минуты*); || *Muz.* struna np. na skrzypcach, leżąca obok najcieńszej, zwanей kwintą; || drugi ton w oktawie.

Сѣкундантъ, -а, *m.* sekundant.

Сѣлава, -ы, *ж.* об. Унлѣя.

Сѣледѣцъ, -ца, *m.* koza, ryba morska z rodzaju śledziów.

Сѣледна, -и, *ж.* śledź (*рыба*).

Сѣледникъ, -а, *m. Bot.* магчуніецъ śmierdzący, gęsia stopa śmierząca, psia łoboda (*roślina*).

Селёдочез, -ччи, *ж. zdr.* śledzik, mały śledź.
 Селёдочный, śledziowy.
 Селезёний, kaczorowy.
 Селезёнка, -и, *ж.* śledziona.
 Селезёночка, -и, *ж. zdr. ob.* Селезёнка.
 Селезёночница, -ы, *ж. Med.* zapalenie śledziony.
 Селезёночный, śledzionowy.
 Селезень, -зня, *м.* kaczor.
 Селенинь, -а, *м. Bot.* held, rodzaj bzu.
 Селёнистый, *Chem.* selenitowy, *ob.* Селенить.
 Селенить, -а, *м. Min.* selenit, sól uformowana z połączenia ziemi wapiennej z kwasem wtrijolowym.
 Селёне, -ія, *н.* sioło, wieś, osada.
 Селёний, -ія, Селёнъ, -а, *м. Chem.* selen, ciało proste, nie metaliczne.
 Селитра, -ы, *ж.* saletra.
 Селитренинь, -а, *м. ob.* Селитроваръ; || saletralnia, ziemia zaletrzana, zaletрę wydająca.
 Селитреница, -ы, *ж. ob.* Селитроварня.
 Селитренный, saletrzаны.
 Селитроварёние, -ія, *н.* робienie saletры.
 Селитроварня, -и, *ж.* saletrарня, фабрика saletры.
 Селитроваръ, -а, *м.* robotnik przy fabricy saletры.
 Селитроватый, saletrowaty.
 Селитронислая соль, *Chem.* saletрзан.
 Селитранный, *ob.* Селитренный.
 Селить, поселить, осадzać, осадzić. (*прzybyszати*), zaludniać, załudnić; || Селиться, osiadać, zamieszkiwać.
 Селитьба, -ы, *ж.* osadzenie, zaludnienie; || sioło, osada.
 Селиться, *ob.* Селить.
 Селó, -а, *н.* sioło, wieś gdzie jest kościół. *Ни кь селу, ни кь гóроду, ни в пiецé, ни в дзiвiецé, т. j. bez sensu, bez składu.
 Сельдерей, -ёя, *м. Bot.* seler, selery (*roślina*).
 Сельдерейный, selerowy.
 Сельдь, -я, *м.* śledź.
 Сельдянинъ, -а, *м.* handlujący śledziами lub łowiący śledzie.
 Сельдяной, śledziowy.
 Сельский, sielski, wiejski; || gromadzki, od gromady, od gminy. Сельский отáроста, wójt gminy.
 Сельцо, -а, *н. zdr.* wioseczka, *ob.* Селó; || wieś, в которой mieszka właściciel majątku.
 Сельчанинь, *ob.* Селянинъ.
 Селянинъ, -а, *м.* wieśniак, chłóп, kmioтек.
 Селянка, -и, *ж.* wieśniaczka, chłóпка; || *ob.* Солянка.
 Сёмга, -и, *ж.* ryba bardzo podobna do łososia.
 Семёйна, -и, *ж. zdr.* familijka, *ob.* Семья.
 Семённый, familijny; || liczną rodzinę mający.

Семейственный, familijny, rodzinny.
 Семейство, -а, *н.* familja, rodzina; || *po*dział rządu в истории naturalnej.
 Семеринóвый, składający się з siedmiu sztuk в funcie; *ob.* Семеринъ (*во drugim znaczeniu*).
 Семеринъ, -а, *м.* miara з siedmiu *czotwerykow*; || cienkie łojowe świeczki, których liczy się siedem sztuk в funcie (*во handlu łojовоми свіцями*); || rodzina składająca się з siedmiu dusz płci męzkiej.
 Семеричный, *ob.* Седмеричный.
 Семёрка, -и, *ж.* Kart. siódemka.
 Семёро, -рыхъ, siedmióro (*Star. Polsk.* siedmióro). Семёро одногó не ждуть, *Przysł.* bez jednego żołnierza wojna być może.
 Семнина, -и, *ж.* łososina, mięso łososie, *ob.* Сёмга.
 Семнаршинный, mający siedem arszynów miary.
 Семибашенный, о siedmiu wieżach.
 Семивершковый, mający siedem wierszków miary.
 Семиглáвый, о siedmiu kopułach (*кошциól*).
 Семидесятилётіе, -ія, *н.* siedmдзiesiąтлecie, siedmдзiesiąтletni przeciąg czasu.
 Семидесятилётній, siedmдзiesiąтletni.
 Семидесятый, siedmдзiesiąты.
 Семиднёвный, siedmiodniowy, siedmiodzienny, tygodniowy.
 Семидюймовый, siedmiocalowy.
 Семинъ, -а, *м.* czwartek siódmego tygodnia по Wielkiej Nocy, в которой поспóлство спiева пiесни i oddaje sięрóżным забавом.
 Семилётіе, -ія, *н.* siedmiolecie.
 Семилётній, siedmioletni.
 Семилётсячный, siedmiomiesięczny.
 Семинаристъ, -а, *м.* seminarzysta, uczeń wychowujący się в seminarjum.
 Семинарія, -ія, *ж.* seminarjum.
 Семинарскій, seminarski.
 Семинедельный, siedmiotygodniowy.
 Семимонтáвный, *Muz.* siedmiooktawny.
 Семипáлый, siedmiopalczasty, siedem palców mający.
 Семипóльный, *Agr.* siedmiopolowy, należący до podziałу pola орного на siedem uczástków. Семипóльное хозяйство, podział pól на siedm uczástków celem kolejnej их uprawу.
 Семипудóвый, siedmiopudowy.
 Семисажённый, siedmioсажніювы.
 Семисóтый, siedmsety.
 Семиструнный, о siedmiu струnach.
 Семитысячный, siedmtysięczny.
 Семигóльбинъ, -а, *м. Mat.* siedmiokąt, siedmiobok.
 Семигóльбиный, siedmiokątnы, siedmiобочны.
 Семифунтóвый, siedmiofuntowy.
 Семіюлогія, -ія, *ж. ob.* Семіютика.
 Семіютика, -и, *ж. Med.* semijotyka, nauka о znakach chorób.

Семіотическій, semejotyczny.
 Семіадцатый, siedmnasty.
 Семіадцать, siedemnaście.
 Семужина, -ы, ж. об. Семнина.
 Семужий, łososi, od łososia, об. Семга.
 Семь, -и, siedm.
 Семьдесят, siedmziesiąt.
 Семьсотъ, siedmset. Семьсотъ лошадей, siedmset koni. Семьсотъ тысячъ рублѣй, siedmkroć sto tysięcy rubli.
 Семья, -ьи, ж. familja, rodzina.
 Семьянинъ, -а, м. członek familji, rodziny; || mający familję, rodzinę.
 Семьянистый, mający liczną familję, rodzinę.
 Сенаторскій, senatorski.
 Сенаторская, -ой, ж. izba senatorska.
 Сенаторство, -а, н. senatorstwo.
 Сенаторша, -и, ж. senatorowa, żona senatora.
 Сенаторъ, -а, м. senator.
 Сенатскій, senacki. Сенатскія Вѣдомости, gazeta senacka.
 Сенатъ, -а, м. senat.
 Сентенція, -и, ж. sentencja, wyrok sądu; || zdanie moralne.
 Сентиментально, psk. sentymentalnie, stale, do przesady czule.
 Сентиментальность, -и, ж. sentymentalność, uczuciowość, skłonność być sentymentalnym.
 Сентиментальный, sentymentalny, чулѣу, do przesady чулѣу.
 Сентябрскій, wrześniowy.
 Сентябрь, -я, м. wrzesień (miesiąc).
 Септѣтъ, -а, м. Mus. septet.
 Септима, -ы, ж. Mus. septyma.
 Сераль, -я, м. seraj, harem.
 Серальскій, serajowy, z seraju, od seraju.
 Серафимскій, seraficki, seraficzny.
 Серафинъ, -а, м. seraf, serafin, anioł pierwszego rzędu, świeцяący jak płомienie.
 Сервисный, serwisowy, od serwisу.
 Сервизъ, -а, м. serwis, sprzęт stołowy.
 Сервитудъ, -а, м. służebność, ciężар przywiązаны do jakichъ правъ.
 Сервитуды, -овъ, тп. (нѣкоторые виды пользованія помѣщичьими угодьями), służebność gruntowa.
 Сердечно, -а, н. zdr. serduszek.
 Сердечникъ, -а, м. sworzeń; || Artyl. dużа ukłадана в armatę dla utrzymania formy; || Bot. serdecznik (ziele).
 Сердечно, psk. serdecznie, szczerze.
 Сердечный, sercowy, od serca; || * serdeczny, szczerzy; || Bot. сердечный корень, rdzest. węzownik, godowe ziele, gajowa miodunka.
 Сердито, psk. gniewnie, zapalczywie.
 Сердитый, gniewny, gniewливы, запалсцуву, поредливу. Онъ сердить на васъ за то, что вы..., онъ gniewa się на рана, же.... Сердить да не силенъ, козлу брать,

Przysł. gniewa się baba na targ, a targ o tém nie wié.

Сердить, gniewać; || Сердиться, gniewać się.

Сердоболіе, -я, н. litość, politowanie, ubolewanie.

Сердобольный, litościwy, ubolewający.
 * Сердобольная вдова, siostra miłosierdzia.

Сердолинный, karneolowy, karnjолоу, krwawnикову.

Сердолинъ, -а, м. Min. krwawnik (kamień).

Сердце, -а, н. serce; || * гнiew, злосць; || Сердце дерева, об. Сердцевина. * У меня отлегло отъ сердца, об. Отлегать. * У меня сердце надрываетъ отъ жалости, serce mi рѣка z litości. * Это у меня на сердце, to mi леży на sercu. * Принимать нъ сердце, smućić się, martwić się. * Привестъ ногу въ сердце, w гнiew kogo wprawić. Сназать что въ сердцахъ, съ сердцемъ, powiedzieć co w гнiewie. Сердце у него отошло, гнiew jego ustał. Имѣтъ на ногѣ сердце, mieć злосць do kogo. * Это ему по сердцу, to mu sprawia przyjemność. Это ему не по сердцу, to mu się nie podoba.

Сердцевидный, serduszkowy, в kształcie serca.

Сердцевидецъ, -дца, м. об. Сердцевѣдецъ.

Сердцевина, -ы, ж. rdzeń, drzeń, drzdzień, mlecъ w drzewie.

Сердцевѣдецъ, -дца, м. (mówiąc o Bogu), sercewiedzca, znający serca, wiedzący głęб sercъ ludzkichъ.

Сердчатъ, осердчатъ, gniewać się, rozгнiewać się.

Сердчишко, -а, н. zdr. serduszek, serdeczko.

Серебаринникъ, -а, м. Bot. różа dzika (krzew), głóg.

Серебаринъ, -а, м. różа dzika (kwiat).

Серебренинъ, -а, м. srebrnik, rzemieślnik od srebra; || об. Серебрянна.

Серебренинскій, Серебренинскій, do srebrnika należący.

Серебрение, -я, н. posrebrzanie.

Серебранный, srebrny.

Серебранный, об. Серебрить.

Серебрильщикъ, -а, м. posrebrzający.

Серебрисый, srebrzysty, lśniący jak srebro; || * дзвiєчзны (np. głos); || об. ебристый свинець, galena, оловъ siarkowany, siarczyк олову.

Серебрить, посеребрить, srebrzyć, посrebrzyć. Имш. б. серебрённый, посеребрённый, srebrzony, posrebrzаны.

Серебро, -а, н. srebro; || moneta srebrna; || рзeczy srebrne. Дѣльное серебро, srebro prawem przepisanej próby, do robienia рзeczy używane. Азотнойслово серебро, saletrzан srebra.

Серебряноносный, srebrzysty, pełen sreбра.

Серебряль, *-á, m. Bot.* kosaciec (roślina).
Серебряльник, *-а, m.* srebrnik, rzemieślnik od srebra.

Серебряльнический, Серебряльничий, *об. Серебряльнический, Серебряльничий.*

Серебряльница, *-и, ж. Bot.* srebrnik (ziela).
Серебряльничий, *об. Серебряльничий.*

Середа, *-ы, ж. środa, środkowy dzień w tygodniu.*

Середина, *-ы, zdr. середина, -и, ж. środek, miejsce zarówno odległe od obu końców.*

Середна, *-и, ж. środkowa część czegośkolwiek. * Середна на половину, Przysł. рад не рад, w pół serjo w pół żartami.*

Середний, *środkowy, wśród других znajdujący się; || średni, mierny, nienajlepszy. Середняя стѣна, mur środkowy. Товары середней руки, nienajlepsze towary, nie dosyć dobre.*

Середной, *środkowy, od środy, od środkowego dnia w tygodniu.*

Середовой, *średni, pośredni.*

Середочка, *-и, ж. zdr. об. Середна.*

Середечка, *-и, ж. zdr. kolczyчек, об.*

Сарѣжна.

Сарѣжня, *-и, ж. zdr. kolczyk, zausznicca; || Bot. kotka, bazia, pączek kosmaty w roślinach.*

Сарѣжня, *-жень, mn. Anat.* nimfy, wargi mniejsze macicy.

Сарѣжный, *kolczykowy.*

Сарѣжчатый, *w kształcie kolczyków. || Bot. Сарѣжчатая растѣнія, rośliny kotkowe, baziowe.*

Саренáда, *-ы, ж. serenada.*

Сарѣанский, *Woj. sierżański.*

Сарѣантъ, *-а, m. Woj. sierżант.*

Сарѣбно, Сарѣбный, *об. Сарѣбно, Сарѣбный.*

Сарѣяга, Сарѣянный, *об. Сарѣяга, Сарѣянный.*

Сарна, *-ы, ж. sarna, koza dzika, giemza. Сарня, -ы, ж. sarnina, mięсо sarny, kozy dzikiéj.*

Сарний, *sarni, od sarny.*

Сарпентинный, *serpentynowy.*

Сарпентинъ, *-а, m. rodzaj kamienia cętkowanego, marmur zielony w białe i czzerwone centki.*

Сарпень, *-пня, m. nazwa Słowiańska miejsca Sierpnia, об. Заревъ.*

Сарпиль, *-а, m. zdr. sierpik, об. Сарпль.*

Сарпиль, *-а, m. Bot. kopr morski.*

Сарпница, *-ы, ж. Bot. sierpnica (roślina).*

Сарповидный, *sierpowaty, mający kształт sierpa, podobieństwo do sierpa.*

Сарповинный, *-а, m. об. Сарпница.*

Сарповый, *sierpowy.*

Сарповобразный, *об. Сарповидный.*

Сарпуха, *-и, ж. Bot. sierpik, jeleni trunk (roślina).*

Сарпушный, *sierpikowy, od sierpiku, об. Сарпуха.*

Сарпль, *-á, m. sierp.*

Сарпьянка, *-и, zdr. сарпьяночка, ж. sierpianka (kawałka cienka).*

Сарпьяночный, *z sierpianki zrobiony, об. Сарпьянка.*

Сарпюартія, *-и, ж. Hand. umowa assekuracyjна о вазеіе okrętu.*

Сарпуть, *-á, zdr. сарпутьёнь, -чяá, m. surdut, surdaćik.*

Сарпутьишно, *-а, m. pog. surducina, недзны, licha surdut.*

Сарпутьище, *-а, m. zgr. surducisko, wielki surdut.*

Сарпутьный, *surdutowy.*

Сарпчать, *об. Сарпчать.*

Сарпья, *-и, ж. kolczyk, zausznicca; || Bot. kotek, kotki, bazia w roślinach.*

Сарпьяничать, *przybierać na siebie poważną minę.*

Сарпьязно, *psk poważnie, serjo, bez żartów.*

Сарпьянность, *-и, ж. powaga, ważność, mina poważна, mina serjo.*

Сарпьяный, *пoważны.*

Сарпья, *-ы, ж. siostra. Двоібродная сарпья, siostra cioteczna lub wujeczna (сёрка ciotki lub wuja). Тройбродная, внучатная сарпья, kuzyna, t. j. córka pochodząca od wuja lub ciotki w trzecim pokoleniu. Сводныя сарпья, siostry przyrodzone, t. j. córki męża i żony z różnych małżeństw.*

Сарпьянь, *przym. siostrzyn, siostrzyn, siostrzyni, siostrzyni, należący do siostry; || siostrzynski, siostrzeński, siostrzynski, od siostry, właściwy siostrze.*

Сарпьяться, *nazywać się siostrą przez przyjaźń, bez pokrewieństwa.*

Сарпьяница, *-ы, ж. siostrzyczka.*

Сарпьяубійство, *-а, n. siostróbójstwo, zabójство siostry.*

Сарпьяубійца, *-ы, wsp. siostróbójca, lub siostróbójczyni.*

Сарпьялиться (надъ нѣмъ), *zlitować się nad kim.*

Сарпьяніе, *-іа, n. ściśnienie; || жѣба, жѣція.*

Сарпьято, *psk. ściśle, zwięźле; || treściwie.*

Сарпьять сарпьято, *писаć ściśle.*

Сарпьятоотъ, *-и, ж. ściśnienie, ściśnięcie; || treściwość, zwięźłość (stylu).*

Сарпьятый, *ściśnięтый; || treściwy, zwięзły (o stylu); || зжѣты (o збоку).*

Сарпьять, *об. Снарпьять, Снарпьять.*

Снарпьять, *зжѣć.*

Снарпьять, *об. Снарпьять.*

Снарпьять, *снарпьять, pozbywać się, pozbyć się kogo, czego. Худое снарпья, не снарпьяет снарпья, Przysł. pokrzuwa nie zginie.*

Снарпьяніе, *-іа, n. palenie, spalenie.*

Снарпьять, *снарпьять (cz. przysz. снарпья), па-ліć, spalić; || Снарпьять, па-ліć się.*

Снидаться, oczekiwać, czekać na siebie.

Снидаемость, -и, *ж.* ściśnienie się, zgrzeszenie się.

Снидаемый, даjący się ściснать.

Снидание, -ия, *н.* ciśnienie, ściśnienie.

Снидательный, ściскающий.

Снидатель, смать (*cz. przysz. сомты*), ściскає, ściснать, згниає, згниє; || **Снидаться**, ściскає się. **Смать бумагу въ коньонъ**, згниєть papier. *Imś. б. сматый*, ściснати, згниєiony.

Снидание, -ия, *н.* zżynanie, żęба.

Снидатель, смать (*cz. przysz. сомты*), ззупає, ззачь, зачь, сцинає, сциає; || **Снидаться**, być zżыпаным. *Imś. б. сматый*, ззэты.

Снинь, -а, *м. об.* Снинаіе.

Сниратель, сонратель, рожеає, рожеє, *zехрєє. Imś. б. сонранный*, рожарты.

Снить, *об.* Снивать.

Сзадзі *psk.* z tyłu.

Сзывать, *об.* Созывать.

Сибаритски, *psk.* jak przystoi na sybarytu.

Сибаритство, -а, *н.* sybarytyzm, звысзaje, налогі, жыє, стан sybaryты.

Сибаритствовать, prowadzić жыє sybaryckie.

Сибарить, -а, *м.* sybaryta, чоловіє замілованы жыєиудыгодным і розкоззач, пієсзєчє.

Сибарить, -а, *м.* Min. szperl (*drogi kamień z gór Uralskich*).

Сибирна, -и, *ж.* Gmin. wierzchnie odzieanie w rodzaju surduta; || grysзspan, grynawran, rdza miedziana; || Gmin. więзienie.

Сивеньный, siwawy, маючы nieco siwości, троєę szedziwy; || Gmin. siwy. **Сивеньный старичєнь**, siwy staruszek.

Сивєхонный, Сивєшенный, сиwiучны, сиwiutki, сиwiuteнки, сиwiусиєнки.

Сивизна, -ы, *ж.* siwość, siwa маєть коня; siwizna, szedziwoć.

Сивна, -и, *м.* коў сиwєй маєци.

Сивоворонка, -и, *ж.* Zool. kraska (*ptak*).

Сивожелєзный, brudno-siwy (*o koniach*).

Сивость, -и, *ж. об.* Сивизна.

Сивуха, -и, *ж.* gorzałka słaba, gorszego gatunku.

Сивучий, do lwa morskiego należący, *об.* Сивучь.

Сивучь, -а, *м.* Zool. lew morski.

Сивуша, -и, *ж. zdr.* gorzałeczka słaba, *об.* Сивуха.

Сивушный, gorzałчаны.

Сивый, siwy. * **Онь врєть наць сивый шпринь**, кłаміє безвстыдніє, безчєлніє.

Сивєть, посивєть, сиwієє, осиwієє, ставає się, стає się сиwым, szedziєє.

Сигара, -ы, *ж. zdr.* сигарна, -и, cygaro.

Сигарный, cygarowy. **Сигарная фабрика**, фабрика cygar.

Сигарочна, -и, *ж. zdr.* małe cygaro.

Сигарочный, -а, *м.* fabrykant cygar lub sprzedający cygara.

Сигарочница, -ы, *ж.* fabrykująca lub sprzedająca cygara; || cygarnica, cygarnicza, futorialik do cygar.

Сигналь, -а, *м.* sygnał, hasło, znak z daleka дану. **Сдєлать сигналь**, даєть sygnał.

Сигнальный, sygnaлову.

Сигнатура, -ы, *ж. zdr.* сигнатурна, -и, *Med.* signatura, karteczka przy lekarstwie, na której oznaczono jak używać to lekarstwo; || *Druk.* liczba lub głoska, lub też liczba i głoska, kilka głєsєk u dołu pierwszej kolumny każdego arkusza, a w niektórych formach і pod środkowymi kolumnami dla oznaczenia następstwa ich po sobie.

Сигнатурный, sygnaturny.

Сиговина, -ы, *ж.* mięsє szubungi (*ryby*).

Сиговый, szubungowy.

Сигь, -а, *м.* szubung (*ryba*).

Сидень, -дня, *м.* dziecko, które chodzić jeszcze nie umie, musi siedzieć; || * *piecuch, domator, legart.*

Сидна, -и, *ж.* dystylowanie, przepєдзание wódки.

Сидрь, -а, *м.* jabłєcznik (*napój*).

Сидьмя, *psk.* siedząc, nie ruszając się z miejsca. **Онь сидьмя сидить дома**, ani ruszy się z domu. **Онь сидьмя сидить за работою**, pilnie pracuje nad robotą, ani się ruszy z miejsca.

Сидьбина, -и, *ж.* rodzaj podługоватого z nakryciem wózka, w którym z obu stron mogą się zmieścić dwóch podróżnych.

Сидьблєць -льца, *м.* czeladnik sklepowу, kupiecki, pomocnik kupca, subjekt.

Сидьблєц, -и, *ж.* dozorczyna chorych.

Сидьбля, dawno w klatce trzymany (*o ptakach*); || dawno w sadzawce trzymany (*o rybach*).

Сидьблєць, -а, *м.* mający dozór nad choremi і usługujący im.

Сидьблєцница, -ы, *ж.* majaca dozór nad choremi і usługująca im.

Сидьбєніє, -ия, *н.* siedzenie. **Сидьбєніє ночью**, по ночамъ, nocne czuwanie, noc przepєдзана na czuwaniu, праца nocna. **Сидьбєніє вьдни**, dystylowanie, пєдzenie wódки. **Сидьбєніє смольи**, пєдzenie smoły. **Сидьбєніє на яичахъ**, siedzenie на jajkach, wysiadуwanie jaj (*o ptakach*).

Сидьбєть, сєсть, сиwивать, siedzieć, sieść, usiąść, siadywać. **Сидьбєть за обєдомъ**, siedzieć przy obiedzie, за stołєm, u stołu.

Сидьбєть за работою, siedzieć nad robotą.

Сидьбєть на яичахъ, siedzieć на jajkach, wysiadуwać jaja (*o ptakach*). **Сидьбєть всю ночь**, czуwаєть w nocу. * **Сидьбєть долго въ вьднємъ чинє**, długo pozostawać w tєj samєj randze.

Сидьбєть, высиdьбєть, пєдзичь, przepєдзичь (*wódкє, smolє*).

Сидьбється, *nieos.* (узыва się tylko z прєзєнтєm не). **Ему не сидеть дома**, nie może wysiedzieć w domu, ciągłє się wлєczy.

Синѣнь, -ня́, *m. zdr.* mała szambunga (*ryba*), *ob.* Сигъ.

Синивать, *об.* Сидѣть.

Сизенькій, *zdr. ob.* Сизый.

Сизѣхонькій, Сизѣшенькій, *zdr.* zupełnie ciemno-modry (*mający kolor mieniący się jak na podgarbku gołębia*).

Сизый, -ия, *m. Astr.* czas pełni lub nowiu księżyca.

Сизоватый, ciemno-modrawy.

Сизокрыленый, *об.* Сизокрылый.

Сизокрылый, mający skrzydła ciemno-modrawe.

Сизый, ciemno-modrawy.

Сизѣть, посизѣть, stawać się, stać się ciemno-modrym.

Сизянь, -я́, *m.* gołąb ciemno-modrawy.

Сила, -ы, *ж.* siła, moc, potęga, władza, gwałtowność, przemoc; || wziętość, znaczenie, powaga. Жизненная сила, siła żywотна. Сила тяготѣнія, cięzenie, siła cięzenia. Это сверхъ моихъ силъ, это мнѣ не подъ силу, to przechodzi moje siły. Это ему по силѣ, to odpowiada jego siłom. Тототъ законъ потерялъ силу, to prawo utraciło swoją moc. Быть въ силѣ, имѣть силу при дворѣ, mieć wziętość u dworu. Быть въ силѣ при министрѣ, mieć wziętość, łaskę u ministra. Въ силу закона, na mocy prawa. Общими силами, wspólnie, do spółki. Силюю, *psk.* przemoca, gwałtem. Всѣми силами, z całej siły, ze wszystkich sił. Работать черезъ силу, pracować nad się, nad miarę. Онъ еще очень слабъ, черезъ силу ходить, on jeszcze bardzo słaby, ledwie chodzi. Выбиться изъ силъ, oprасъ z sił. Взять силу,abrać sił, wartości i t. p., mieć wziętość, powagę, władzę.

Силачка, -и, *ж.* kobieta silna, barczysta.

Силачъ, -я́, *m.* człowiek silny, barczysty. Силиться, silić się na co, usiłować, starać się, dokładać sił.

Силковый, sidłowy.

Силлогизмъ, -а, *m.* syllogizm.

Силлогистическій, syllogistyczny.

Силоть, -ля́, *m.* siła.

Силють, -а, *m.* sylwetka, rysunek twarzy czarno w profilu.

Сильно, *psk.* silnie, mocno, bardzo, nader, nadzwyczajnie, gwałtownie, strasznie, poręczywo, żywo. Сильно морозить, wielки мръзъ бьерзе. Вѣтеръ сильно дуетъ, silny wiatr wieje. Сильно пахнуть, mieć mocny zapach. Сильно настаивать на своёмъ мнѣнїи, bardzo obstawać przy swoimъ zdaniu. Деревья сильно цвѣтуть, drzewa obficie kwitną. Сильно чувствовать, czuć co żywo. Онъ сильно пѣть, onz anadto upija się. Онъ сильно ошибается, on bardzo się myli. Онъ сильно занемогъ, on mocno zachorował.

Сильный, silny, mocny, krzepki, tęgi, nadzwyczajny, гwałtowny, straszny, порęczы, żywy, dojmujący, przenikający,

wielki, ogromny, potężny. Онъ силенъ въ математикѣ, on jest biegły w matematyce, zna się na matematyce. Ромъ нынѣ очень сильна, żyto tego roku nadzwyczajnie urosło. Сильная буря, гwałtowna burza. Сильная вѣра, żywa wiara. Сильное государство, potężne państwo. Сильная засуха, wielka posucha.

Символическій, symboliczny.

Символь, -а, *m.* symbol, godło. Символь вѣры, skład wiary apostołskiej, wyznanie wiary.

Симметрический, symetryczny.

Симметрия, -и, *n.* symetria.

Симоническій, *об.* Святокупный.

Симонія, -и, *ж.* об. Святокупство.

Симпатическій, sympatyczny.

Симпатя, -ия, *ж.* sympatja, spulczucie.

Симусъ, -а, *m.* Archit. ozdoba esowata u góry gzymsu.

Симфонистъ, -а, *m.* symfonista, kompozytor symfonji lub wykonywający ją.

Симфонія, -и, *ж.* symfonia, kompozycja muzyczna na same instrumenta.

Симфоническій, symfoniczny.

Синагога, -и, *ж.* synagoga.

Синаксарій, -ия, *m.* rys krótki żywotów świętych lub świat.

Синапизмъ, -а, *m.* Med. synapizm, gorczыczник.

Синдинъ, -а, *m.* syndyk (*w uniwersytetach*).

Синѣ, *psk.* niebiesko, błękitnie, błękitno. На небѣ синѣ, niebo jest błękitne.

Синева́, -ы, *ж.* błękit, lazur (*niebo*), kolor niebieski, modry, sinizna; || siniec, siniak, sina plama od uderzenia.

Синева́тость, -и, *ж.* kolor błękitny, niebieskawy, modrawy.

Синева́тый, błękitнавы, niebiesкавы, modrawy.

Синеворо́нка, *об.* Синеворо́нка.

Синеголовникъ, -а, *m.* Bot. mikołajek, wietrzник.

Синѣльный, zrobiony z kosmatej jedwabnoj tkaniny; || *об.* Сирѣновый.

Синѣль, -и, *ж.* kosmata tkanina jedwabna; || *об.* Сирѣнь.

Синѣние, -ия, *n.* farbowanie błękitno, modro.

Синенькій, zupełnie siny, modry.

Синеродная кислотá, *Chem.* kwas cyanku.

Синеродъ, -а, *m.* Chem. cyanek, sinek.

Синестъ, -и, Синетá, -ы, *ж.* kolor siny, modry, siność.

Синѣхонькій, zupełnie siny, modry, ciemnobłękitny, ciemnoniebieski.

Синильникъ, -а, *m.* Bot. siniło, urzot, farbownik (*roślina zastępująca indycki*); || *об.* Синильщикъ.

Синильный, надающий color niebieski. Синильная кислотá, kwas pruski.

Синильщикъ, -а, *m.* farbьarz na niebiesко farбуjący.

Синильщица, -ы, *ж.* farbiarka na niebie-
ско farbująca.

Синить, farbować na niebiesko, lazuro-
wać; || lazurować, zaprawiać lazurem, kro-
szmalikiem niebieskim (*bieliznę*).

Синица, -ы, *ж.* sikora (*ptak*). **Синица**
въ рунѣхъ лучше соловья въ лѣсу; не
сули журавля въ небѣ, дай синицу въ
руки, *Przysł.* lepszy rydz niż nic.

Синичій, do sikory należący.

Синична, -и, *ж. zdr.* sikorka (*ptaszek*).

Синій, siny, modry.

Синилить (**Синилить**), -а, *м. Коśc.* naj-
высшыи cywilny urząd.

Синодальный, synodalny.

Синодинь, -а, *м. Коśc.* lista zmarłych.

Синодическій, *Astr.* synodyczny, nale-
жащій do czasu obracania się planet i księ-
жца w stosunku do słońca.

Синодсній, synodalny, od synodu.

Синодъ, -а, *м.* synod. **Святѣйшій си-
нодъ**, najświętobliwszy synod.

Синологъ, -а, *м.* badacz języка Chiń-
skiego.

Синонимическій, **Синонимный**, synoni-
miczny, blizkoznaczący.

Синонимія, -и, *ж.* synonimia (*figura reto-
ryczna*).

Синонимъ, -а, *м.* synonima, wyraz bliz-
ко znaczący.

Синопись, -а, *м.* skrócenie, krótki wy-
ciąg

Синоптическій, synoptyczny, przedsta-
wiający wiele rzeczy w skróceniu. **Сино-
птическая таблица**, krótki przegląd.

Синтаксисъ, -а, *м. Gram.* syntaksa,
syntaksis, składnia.

Синтаксическій, *Gram.* do składni na-
лежащій.

Синтезисъ, -а, *м.* synteza, postępowa-
ніе zbiorowe od zasad do wypadków, a od
przyczyn do skutków.

Синтепа, -ы, *ж.* farena (*ryba*).

Синтетическій, syntetyczny, zbiorowy,
oparty na syntezie.

Синусъ, -а, *м. Mat.* wstawa (sinus).
Обращенный синусъ, wstawa odwrócona
czyли poprzeczna.

Синхронизмъ, -а, *м.* synchronizm, спо-
лечность, спóлчезне odbywanie się.

Синхроническій, synchronistyczny, wska-
зующій спóлчезность, żyjący w tym samym
czasie.

Синь, -и, *ж.* farba ciemno-błękitna, mo-
dra, Berlinerblau; || kruszec ciemno-błęki-
tego koloru.

Синьна, -я, *ж.* krochmalik niebieski (*na
bieliznę*).

Синьтъ, **посиньтъ**, siniec, zsiniec, sta-
wać się, stać się sinym; || **Синьтъся**, wy-
даwać się sinym.

Синюха, -и, *ж. Bot.* bławatek, chabarek
(*roślina w zbożu*).

Синякъ, -а, *м.* siniak, siniec, sina pła-
ma od uderzenia; || *Bot.* lilja Kaspijska.

Сипло, *psk.* chrypliwie.

Сиплость, -и, *ж.* chrypanie, chropowa-
tość.

Сиплый, chrypliwy.

Сипнуть, осипнуть, схрипаť, ochryпić.

Сиповатый, chropawy, chropowaty.

Сиповка, -и, *ж.* fujarka, piszczałka.

Сиповщикъ, -а, *м.* grający na fujarce,
na piszczałce.

Сипотá, -ы, *ж.* chrapliwość (*гłosу*).

Сипъ, -а, *м.* Zool. gatunek sępa.

Сипѣть, mówić głosem chryплиwym.

Сиреневый, bzuowy.

Сирень, -и, *ж. Bot.* lilak, bez Turecki,
bez Włoski.

Сиріусъ, -а, *м. Astr.* syrius, świetna
gwiazda konstellacji Wielkiego Psa.

Сиропецъ -пца, *м. zdr.* syropiek, *об.* Си-
ропá.

Сиротá, -ы, *wsp.* sierota. **Круглый си-
ротá**, niemający ni ojca, ni matki.

Сиротина, -ы, *wsp. об.* Сиротá.

Сиротинна, **сиротна**, **сироточна**, **сиро-
тиншуна**, -и, *ж. zdr.* sierotka, sieroteczka,
об. Сиротá.

Сиротскій, sierocki, sierotny. **Сирот-
скій домъ**, dom sierot, sierotny dom.

Сиротство, -а, *н.* sieroctwo.

Сиротствовать, **Сиротѣть**, pozostawać
sierotą.

Сирый, osierocony.

Сирѣчь, *psk. Коśc.* *Sl.* to jest, a miano-
wicie.

Система, -ы, *ж.* system, systemat, układ,

Систематинь, -а, *м.* systematyk.

Систематически, systematycznie.

Систематическій, systematyczny.

Ситець, -тца, *м.* perkalik, rodzaj płó-
tna farbowanego.

Ситечно, -а, *н. zdr.* siteczko, *об.* Сито.
Чайное ситечно, sitko do nalewania her-
baty,

Ситниковый, sitowy.

Ситникъ, -а, *здр.* ситничень, -чна, *м.*
sit, sitowie (*roślina*); || chleb pyłowy.

Сито, -а, *н.* sito.

Ситовникъ, -а, *м. об.* Ситникъ (*w 1-ым
значеніи*).

Ситовный, **Ситовый**, sitowy.

Ситочный, sitny, od sita.

Ситуаціонный, sytuacyjny, odnoszący
się do położenia (*miejsca*).

Ситуація, -и, *ж.* sytuacja, położenie.

Ситце, -а, *здр.* sitko, *об.* Сито.

Ситцевый, perkalikowy.

Сифились, -а, *Med.* choroba wenerycz-
на.

Сифилистическій, *Med.* weneryczny.

Сіенитовый, syenitowy, sjenitowy, *об.*

Сіенить.

Сіенитъ, -а, *м. Min.* sjenit, kamień złożony

z feldspatu, кварцу i t. d., używany do
budowli.

Сіаніе, -іа, n. rzucanie promieni, blask, połysk; || obwódka promienia na okoto głowy świętych w obrazach; || *Astr.* сѣверное сіаніе, zorza północna.

Сіятельный, яśnie оświecony (*тытул przywiązаны do godności księcia, księżnej, księżniczki, hrabiego, hrabiny, hrabianki*).

Сіятельный князь, яśnie оświecony książel

Сіятельный графъ, яśnie оświecony hrabio!

Сіятельство, -а, n. яśnie оświeconosc, (*тытул przywiązаны do godności księcia i hrabiego, również do ich żon i dzieci*), *об.*

Вашъ.
Сіять, бlyszczецъ, świeциць, świeциць ся, lśnić się.

Снабіо́за, -ы, ж. *Bot.* skabjoza, świerznica (*roślina*).

Сназание, -іа, n. opowiadanie; || opisanie.

Сназать, об. Сназывать.

Сна́зка, -и, ж. *zdr.* сназочка, skazka, bajka, powieść zmyślona, klechda; || *Praw.* objaśnienie, wyjaśnienie czego, zeznanie. Скоро сна́зка сназывается, да не скоро дѣло дѣлается, *Przysł.* łatwo bawić się frazskami, ale nie łatwo co robić. || *Ревимская сна́зка,* spis ludności według rewizji.

Сназочникъ, -а, m. bazarz, bajacz, który skazki, bajdy, baśnie prawi.

Сназочница, -ы, ж. bajarka, bajaczka, prawiąca skazki, baśnie, baje.

Сназочный, bajeczny, zmyślony.

Сназуемое, -аго, n. *Gram.* orzeczenie.

Сназывать, сназать, powiadaць, powiедzieć, opowiadaць, opowiедzieć, rzecъ, wyrzecъ, rzeknąć, прawiць, gadaць; || mieć mowę, kazanie; || Сназывается, ogłaszać się za co, czемъ, podawać się, udawać się za kogo, за co; || mianować się, nazywać się.

Что вы зтими хотите сназать, co pan chce przez to powiedzieć? Между нами

будь сказано, mówiąc między nami, niech to między nami zostanie. Короче сназать, krótko mówiąc, słowem. Таъ сназать,

że так powiem, że так rzekę. Нечего сназать, niema co mówić. Онъ сназывается

дворяниномъ, mianuje się szlachcicem. Онъ сназался

больнымъ, podał się za chorego, zawiadomił, że jest chory. Выходя изъ дому, онъ всегда сназывается

гдѣ его найдти, wychodząc z domu, zawsze oznajmia gdzie go można znaleźć. Я была у него, но онъ дома не сназался, byłем у niego, ale on nikogo nie przyjmuje. *Imst. b.*

сназанный, powiedziany, rzeczony i t. d.

Снаканіе, -іа, n. skakanie.

Снаканать, снакнуть, skakaць, skoczycъ.

Снаканать на конѣ, пѣдци коня сваѣмъ. Снаканать во весь духъ, пѣдци co tchu

стане.
Снакливый, skokliwy, skoczny.

Снакнуть, об. Снаканать.

Снаковой, высьцигову, do konnych высьциговъ należący.

Снакунюкъ, -нкіа, снакунбченъ, -чка, m. *zdr.* об. Снакунь.

Снакунь, -а, m. skoczek, skakacz, który skacze; || biegun (*o koniach*); || piasecznik (*owad*).

Снакунья, -ннн, ж. skoczka, która skacze.

Снала, -ы, ж. *Muz.* skala, cały szereg tonów w muzyce używanych.

Снала, -ы, ж. skała, opoka; || *Star.* brzozowa kora z drzewa odarta.

Сналисты, skalisty, opoczysty.

Сналть, оскалить (зубы), wyszczerzać зѣбу. " Сналть надъ нѣмъ зѣбу, szydzić z kogo.

Снална, -и, ж. wałek (*do walkowania ciasta lub bielizny*).

Сналозубить, Сналозубство, Сналозубъ, об. Зубоскалить, Зубоскальство, Зубоскаль.

Сналочна, -чнн, ж. *zdr.* wałeczek, *об.* Снална.

Сналывать, сколотъ, przekłówając papierъ szpilką, kopjować desen; || zgrыwać, zgrыбуwać, zgrыбаць (*np. лód*); || Сналываться, być kopjowanym przez przekłówanie papieru szpilką; || być zgrыwanym. *Imst. b.* сколотый, skopjowany przez przekłówanie papieru szpilką; || zgrыбаны.

Снальпѣль, -я, m. *Anat.* skalpel, nożyk do dyssekcji anatomicznych; || narzędzie w kształcie dłóta, używane przez kamieniarzy i szlifierzy.

Снальпировать, *Anat.* robić dyssekcję skalpelem; || obdzierać skórę z czaszki, jak czynią dzicy.

Снаме́чна, -и, ж. *zdr.* stołeczek pod nogi, ławeczka; || *об.* Снамя.

Снаме́чный, należący do ławki (*do siedzenia*).

Снаме́йна, -и, ж. ławka do siedzenia; || stołeczek pod nogi.

Снямя, -ѣи, ж. ława, ławka do siedzenia.

Снадованіе, -іа, n. mierzenie wierszy ilością sylab w nich zawartych.

Снадовать, skandować, mierzyć wiersze ilością sylab w nich zawartych.

Снадовна, -и, ж. *об.* Снадованіе.

Снань, -и, *zdr.* nici kręcone.

Снапидарный, Снапидаръ. об. Снапидарный, Снапидаръ.

Снапливать, снапить, nagromadzać, nagromadzić, zbierać, nazbierać, nanaszać, nanosić, nanieść; || Снапливаться, nagromadzać się, zbierać się i t. d. *Imst. b.* онопленный, nagromadzony, nazbierany i t. d.

Снапывать, снапать, skopуwać, skopaць, kopaniem zrzucać, zrzucić; || Снапываться, być skopуwanym. *Imst. b.* онопанный, skopаны.

Снарбъ, -а, m. sprzęt domowe.

Снаредно, *psk.* szkaradnie, brzydко.

Снаредность, -и, ж. szkaradność, obrzydliwość.

Снаредный, szkaradny, obrzydliwy; || • bezecny, niegodziwy.

Снаредъ, -а, m. szkaradnik, niegodziwiec.

Снарлатина, -ы, *ж.* *Med.* szkarlatyna (*choroba*).

Снармливать, снормить, спасац, спащ, wyrasać, wyrasć, paszeniem wypotrzebować; || Снармливаться, być spasany, wyrasany. *Imśl. b.* снормленный, spaszony, wyraszony.

Снатать, *об.* Снатывать.

Снатеретна, -и, Снатертна, -тми, *ж. zdr.* okruszek, serwetka, cienki obrus; || *об.* Снатертъ

Снатертникъ, -а, *м.* obrusnik, tkacz obrusów, serwetnik.

Снатертный, обрусowy; || *Пров.* serwetowy, serwetkowy.

Снатертъ, -и, *ж.* obrus; || *Пров.* serweta (*cienki obrus*).

Снатистый, spadzisty, pochyły, stoczysty.

Снатить, *об.* Снатывать, Сначивать.

Снатъ, -а, *м.* stoczenie (*z jakiego miejsca na dół*); || spadzistość, pochyłość, stoczystość, potoczystość; || całkowity przybór kół u wozu; || raja, roch (*ryba*).

Снатывать, снатать, звижац, звинац, skręcać, skręcić; || Снатываться, звижац się, skręcać się. *Imśl. b.* снатанный, звиняты, skрęcony. || Снатывать, снатить, staczać, stoczycь, zwałać, zwalić; || Снатываться, staczać, się, zwałać się. *Imśl. o.* Сначенный, stoczony, zwalony.

Сначёнъ, -чнй, *м.* skok, podskok.

Сначивать, снатить, обмыwać, обмыц, змыwać, змыц, спłokiwać, спłokać; || Сначиваться, обмыwać się, змыwać się. Снатить столь въ кyxнѣ, обмыц стół w kuchni. *Imśl. b.* сначенный, обмыты, змыты.

Сначна, -и, *ж.* gonitwa, wyścigi konne; || skakanie.

Сначокъ, *об.* Сначёнъ.

Сначъ, -а, *м.* cwał, cwał, szczwał, galop. Въ сначъ, *psk.* cwałem, wwał.

Сначивать, сносить, kosić, skosić (*np. trawę*); || ścinać со з ukosa; || Сначиваться, być koszonym, ścinanym з ukosa. *Imśl. b.* сснощенный, skoszony, ścięты з ukosa.

Снвѣжина, -ы, *ж. zdr.* снвѣжинна, -и, szczelina, szpara, dziura, szczelinka, szparka, dziurka; || *Fig.* por; || *Görn.* буровѣя снвѣжина, otwór świdrowy.

Снвѣжистость, -и, *ж.* dziurkowatość, gąbkowatość, gąbczastość.

Снвѣжистый, dziurkowany, gąbkowaty, gąbczasty.

Снвѣжность, -и, *ж. об.* Снвѣжистость.

Снвѣжный, *об.* Снвѣжистый.

Снвѣжня, -и, Снвѣжня, -и, *ж. об.* Снвѣжина.

Снвѣшивать, снвѣсить, ukwaszać, ukwasnić; || Снвѣшиваться, być ukwaszanym. *Imśl. b.* снвѣшенный, ukwaszony.

Снвѣрна, -ы, *ж.* Kość. *Sl.* niechlujstwo, plugawstwo, замаза.

Снвѣрновець, -вца, *м.* *об.* Мерзѣвецъ.

Снвѣрнавица, -ы, Снвѣрнавна, -и, *ж. об.* Мерзѣвна.

Снвернённе, -іа, *п.* plugawienie.

Снвернитель, -я, *м.* profanujący.

Снвернить, осквернить, plugawić, splugawić, plamić, splamić, kalać, skalać, profanować, sprofanować; || Снверниться, plugawić się i t. d.

Снверно, *psk. об.* Мёрзно.

Снверноновець, -вца, *м.* sprośnomówna, sprośny w mowie człowiek, błaznoś.

Снвернословца, -ы, *ж.* kobieta sprośnomówna, sprośna w mowie.

Снвернословить, błazgonić, sprośno gadać.

Снвернословіе, -іа, *п.* sprośnomówność, sprośna mowa, błazgonienie.

Снвернословна, -и, *ж. об.* Снвернословца.

Снвернословный, sprośnomówny, sprośny w mowie.

Снвернословъ, -а, *м. об.* Снвернословецъ.

Снвернось, -и, *ж.* plugawstwo, sprośność, brud.

Снверный, plugawy, brzydki, nieczysty, bezecny, wszeteczny, sprośny.

Снверъ, -а, *м.* skwer, ogród na placu.

Снвѣтаться, *об.* Поквѣтаться.

Снвѣзистый, dziurkowany; || wróprzezroczysty.

Снвѣзить, przewiewać на wskros (*o wietrze*) || przebiegać się przez со (*o promieniach światła*).

Снвѣзный, -а, *м.* wszelki owoc przezroczysty. * Чай снвѣзный, czarna herbata з dodaniem białych liści.

Снвѣзной, przezroczysty, przejrzysty, на вылот. Снвѣзной вѣтрѣ, cug (*wiatru*), przeciąg; || Снвѣзной дворъ, dziedziniec przechodni (*z jeanej ulicy на drugą*).

Снвѣзъ, przez со, wskrosъ, на wskrosъ, на вылот.

Снворецъ, -рца, *м.* szpak (*ptak*).

Снворна, -и, *ж.* szpak samica.

Снворовый, szpakowy, od szpaka; || * szpakowaty, pstrokaty.

Снелётный, kościotrupi.

Снелётъ, -а, *м.* szkielet, kościotrup.

Снелпть, -а, *м.* sceptyk, powątpiewający о wszystkim.

Снелпическій, sceptyczny.

Снѣрда, -ы, *ж.* Boł. gatunek jastrzębca (*ziele*).

Снѣры, -ъ, *ж. mn.* skały, szkopyły (*u brzegow Finlandji*).

Снидать, снинуть, зрзусаць, зрзучиць, зwałać, звалиć; || zdejmować, zdjąć, ściagać, ściągnać. Снидать снѣгъ съ кровли, зрзусаць снѣгъ з dachu. Снинуть платье, zdjąć suknię. *Imśl. b.* сниданный, снинутый, зрзусоны, зрзjęты.

Снидна, -и, *ж.* зрзучаніе, zwalenie; || zniżenie ceny, rabat, odtrącanie, potrącanie; || *Hand.* damno.

Снидывать, снидать, снинуть, зрзусаць, зрзучиць, zdejmować, zdjąć, *об.* Снидать; || зрзусаць до купы; || знижаць, знизыць (*opłatę*), odtrącać, odtrącić; || ronić, poronić, zrzu-

сад, zrzucić (o samicy gubiącej płód); ||
Снидываться, zrucac się, zwałać się.
Imś. b. сніданный, снінутый, zruczony,
zniżony, odtracony i t. d.

Снинія, -ія, *ж. Ковс. Ст.* namiot, szałas.
Снинія завѣта, przybytek Pański.

Скинуть, *об.* Скидаты, Снидывать.
Скипаться скипѣться, gęstnieć, zgesnać
się przy kipieniu, przy warzeniu się, goto-
waniu się na ogniu.

Скипетръ, -а, *м. берѣ. Вол. Царскій*
скиперъ, dziewanna (*roślina*).

Скипидарникъ, -а, *м. Bot.* kopytnik (*ziele*).
Снопидарный, terpentynowy.

Скипидаръ, -а, *м. terpentyna*.
Скиптръ, -а, *м. об.* Скипетръ.

Скипѣлый, zgęstniały przy kipieniu, przy
warzeniu się, gotowaniu się na ogniu.

Скирдѣ, -ы, *ж. Скирдъ, -а, м. sterta,*
broga (*zboża*), stóg (*siana*).

Скирдный, stertowy, brogowy, stogowy.

Скирръ, -а, *м. Мед.* skir, twardy na-
rost na ciele.

Скисаніе, -іа, *н.* kwaśnienie.
Скисать, сніснуть, Скисаться, kwaś-
нить, skwaśnić.

Скиталець, -лица, *м.* tułacz, człowiek
bez przytułku, bez domu własnego.

Скиталица, -ы, *ж.* tułaczka, kobieta bez
przytułku, bez domu własnego.

Скитальческій, tułacki, tułający się.

Скитаніе, -іа, *н.* tułanie się.

Скитаться, tułać się.

Скитникъ, -а, *м.* pustelnik, samotnik.

Скитническій, pustelniczny.

Скитный, do klasztoru pustelników na-
лежачу

Снить, -а, *м.* klasztor pustelników.

Сницевать, Сницовать, szkicować.

Сниць, -а, *м. об.* Эскизь.

Снидены, -дня, *м.* naszyjnik fermoar,
zameczek, zamykadelko, zapinka.

Снидана, -и, *ж.* składanie, złożenie; ||
складка, złożenie się na co, *об.* Складчи-
на; || fałda, zmarszczka.

Снидани, -ей, *м. mn.* dwa lub więcej
obrazków św., które razem są związane
i w ogół składać się jeden przy drugim
(z metalu lub drzewa).

Снидано, *пск.* składnie, gładко, zwięźле,
harmonijnie.

Снидано́й, складаны.

Снидано́сть, -и, *ж.* harmonja, zgodność,
zgoda; || układność (*np. cięta*).

Сниданный, harmonijny, strojny, zgo-
дny, gładki; || складны, dobrze ułożony,
symetryczny; || kształtny, dobrze zbu-
дowany, piękny.

Снидочный, складkowy (*о pieniąдзках*);
|| складову (*np. магазын*). Складочныя
дѣньги, pieniąдзке складkowe. Складоч-
ное мѣсто склад (*товаров*).

Снидчатый, fałdzisty, z wielu fałdami.

Снидчикъ, -а, *м.* składacz, człowiek
składający się na co, do składki naleжачу.

Снидчина, -ы, *ж.* składka (*о pieniąд-
дзач lub rzeczach*), składanie się na co.

Снидъ, -а, *м.* skład, składność, ukła-
дność, harmonja wzajemna pojedynczych
części, proporcja; || związek (*np. мѣръ*); ||
złgoska, syllaba; || skład, magazyn; || kształ-
тність, kształt nadobny. * Тутъ нѣтъ ни
складу, ни ладу, в тѣм ниема ani складу,
ani ладу. Читать по складамъ, ślabizow-
wać, zgłoskować.

Снидываніе, -іа, *н.* składanie.

Снидывать, сложить, składać, złożуць,
zbierać co do kupy, zrucac, zrucić co; ||
składać (*np. papier*), zginać, zgiąć; || *Ары.*
dodawać, robić dodawanie; || ślabizować,
zgłoskować; || odrzucac, odrzucić na stro-
nę, na bok; wymyślać, wymyślić, zmyślać,
zmyślić co; || układać, ułożyć co, tworzyć,
pisać dzieło i t. p.; || Снидываться,
składać się na co; || tworzyć się, formować
się, ukształcać się; || być składanym, ukła-
даным, zruczanym (*na stos, na kupę*); ||
Ары. dodawać się, być dodawanym.

Снидывать свой вину на другого, składać
(zwalać) swoje winę na drugiego. Сложить
на кого или про кого небылицу, wymyślić
potwarz na kogo. Сложить съ собой дѣл-
ность, *об.* Слагать. Мы сложились, чтобы
помочь этому бѣдному семейству, злo-
жилимы się, aby dopomócъ тѣм ubogіej ro-
dzinie. Эта лошадь молода, она ещё не
сложилась, ten koń jest młody, jeszcze nie
przybrał należytogo kształtu.

Imś. b. сложенный, złożony, zruczony i t. d. || = Сниды-
дывать, сложить, класть, kłaść, położyć
на..... układać, ułożyć, składać, złożуць,
formować, uformować; || Снидываться,
składać się, układać się. Снидывать
дрова въ полѣнницу, układać drzewo na
stos. Сложить въ кучу, nagromadzić na
stos złożуць. Снидывать товары въ ма-
газинъ, składać towary w magazynie.

Снидъ хлѣбъ въ скирды, złożуць збоże
w sterty. * Сложить руки, ręce złożуць, nie
nie robić. *Imś. b.* сложенный, складен-
ный, złożony, ułożony, nagromadzony i t. d.

Снидывать, склевать, wydziobywać,
wydziobać, dziobiąc do ostatka zjadać.
Imś. b. склеванный, wydziobаны.

Сниденье, Снидваніе, -іа, *н.* sklejenie,
sklejanie.

Снидывать, склеить, sklejać, skleić; ||
Снидываться, być sklejanym. *Imś. b.*
склеенный, склеённый, sklejonny,

Снидья, -и, *ж.* sklejenie; miejsce skleione.

Снидять, *об.* Снепывать.

Снидья, -и, *ж.* nitowanie, znitowanie; ||
местце знитоване.

Снидной, nitowany.

Снидны, lochowy, od lochów grobowych.

Снидъ, -а, *м.* loch podziemny, groby
w kościele; || гробъ съ склепиемъ.

Снидывать, склепать, nitować, зни-
товать. || Снепываться, być nitowanym.
Imś. b. склепанный, знитованы.

Слизній, Слизність, *об.* Слизній, Слизотъ.

Слизнуть, Слизь, *об.* Слизнуть, Слизь.

Сликаніе, -ія, *н.* зwoływanie, зwoліаніе.

Сликатъ, сликати, сликннуть, зwoły-
васъ, зwoласъ; || Сликатъся, быс зwoлы-
вумъ. *Imś. б.* сликанный, зwoліану.

Слична, -я, *ж.* *об.* Сликаніе.

Склоненіе, -ія, *н.* schylenie, nachylenie,
skłonienie; || namówienie (*kogo do czego*); ||
pochyłość, spadzistość; || *Gram.* deklina-
cja, przypadkowanie, odmiana przez przy-
padki; || *Astr.* zboczenie, nachylenie się.

Склонить, *об.* Склонять.

Склонность, -и, *ж.* skłonność (*do czego*),
pościąg, usposobienie, chęć, przychylność.

Склонный, склонны (*do czego*), usposo-
бiony, chętny, przychylny, zamiłowany.

Склонъ, -а, *м.* поchyłość, spadzistość.

Склоняемость, -и, *ж.* *Gram.* odmienność
przez przypadki.

Склоняемый, *Gram.* odmieniający się
przez przypadки.

Склонять, склонить, schylać, schylić,
nachylać, nachylić, przechylać, przechylić;
|| skłaniać, skłonić *kogo do czego*, namo-
wiać, namówić *kogo*; || *Gram.* przypadkо-
wać, odmieniać przez przypadки; || Скло-
няться, nachylać się, przechylać się, даć
сіе namówić; || *Gram.* przypadkować się,
odmieniać się przez przypadки. *Imś. б.*
склоненный, schylony, nachylony i t. d.

Скловичать, *об.* Вскловичать.

Склячатъ, склячить, wiązać, związać,
fugować, zafugować, wprawić belkę i t. p.
w fugę.

Склянна, -и, *zdr.* скляничка, *ж.* faszka,
flaszeczka; || *Mar.* klepsydra, zegar piasecz-
ny; || *Mar.* pół godziny podług zegara pia-
сесного.

Скляночный, фaszkowy.

Скля́, -ы, *ж.* kłamra, anka w murze; ||
podków а (*u obuwiа*).

Скбель, -и, *ж.* strug, оśник.

Скбельный, strugowy, оśникову.

Скобить, оскобить, kłamrować, zakла-
mrować; || *Gram.* zamykać w nawiasie (*wyra-
zu i t. d.*); || Скобиться, быс kłamrowану.

Скобна, -и, *ж.* *zdr. об.* Скоба; || kłamка
(*u drzwi i t. p.*); || *Gram.* * nawias.

Скобленіе, -ія, *н.* struganie, skrobanie.

Скоблѣть, strugać, skroбаć; || Скоблѣть-
ся, быс strugану, skroбану. *Imś. б.*
скобленный, скобленый, ostrugаны, oskro-
баны.

Скобочна, -и, *ж.* *zdr. об.* Скобна.

Скобочный, kłamrowу, ankrowу.

Скобать, *об.* Скобывать.

Скобёривать, Скобёривать, *об.* Иско-
бёривать.

Скобзна, -и, *ж.* okucie; || miejsce kuciem
przjone.

Сковорода́, -ы, *ж.* patelnia, brytfanna.

Сковоро́день, -дня, *м.* Ciesiel. kształт
jaskółczego ogona.

Сковоро́дишна, -и, *ж.* *rog.* licha, brzydka
patelnia, panewka.

Сковоро́дища, -и, *ж.* *zgr.* wielka patelnia.

Сковоро́дна, -и, *ж.* *zdr.* mała patelnia,
panewka.

Сковоро́дникъ, -а, *м.* trzonek do podno-
szenia i obracania patelni, przymocowany
do drewnianego kijka.

Сковоро́дный, do patelni należący, *об.*
patelni.

Сковоро́дня, -и, *ж.* *об.* Сковоро́день.

Сковоро́дочна, *zdr. об.* Сковоро́дна.

Сковывать, скывать, lutować, przylu-
tować kawalki żelaza, bić żelazo w stanie
blizkim topienia się; || kuć, kować; || wkła-
даć na *kogo* kajdany, okuwać *kogo* w kaj-
даны; || Сковыватьъся, быс lutowanу, oku-
вану. *Imś. б.* скованный, przyluto-
wany, okuty.

Сковыривать, сковыря́ть, сковыря́ть,
zdrapywać, zdrapać, zdłubywać, zdłubać;
|| Сковыряваться, быс zdrapyвану, zdлу-
бывану. *Imś. б.* сковырнутый, zdra-
паны, zdлубаны.

Скonnуть, *об.* Скonnать.

Ско́номъ, *psk.* w skok, pędem, biegiem.
Gmin. ско́номъ ненаро́момъ, znienacka.

Ско́нь, -а, *м.* skok, podskok, podsko-
czenie; || skrócenie słowa Ско́ннуль. Раз-
бѣялся да и ско́нь въ воду, rozprędził
сіе i od razu skoczył w wodę.

Ско́лачивать, сколотить, zbijać, zbić co
z czego; || zbijać, zbić co z sobą, spoić co
z czём, złączyć; || * zbierać, nazbierać
(pieniądze, grosz); || Ско́лачиваться, быс
zбијану, spajanу i t. d. *Imś. б.* ско-
лоченный, zбиту, spojony, złączony.

Ско́лка, -и, *ж.* przekłówanie; || zrabanie.

Ско́лонъ, -я, *м.* wzorek wykłóty z czego.
Ско́лотень, -тя, *м.* odzież z starych ka-
watków zrobiona.

Сколотить, *об.* Ско́лачивать.

Сколо́ть, *об.* Ско́лачивать.

Ско́лочень, -чка, *м.* *zdr. об.* Ско́лонъ.

Ско́лупывать, сколупать, сколупнуть,
об. Сковырявать.

Ско́ль, *psk.* ile, o ile (o tyle); || jakże, o
jakże; || jakkolwiek. Ско́ль мало нужно
для того, что́бь сдѣлать егo счастливымъ,
jakże мало on potrzebuje, aby uczynić go
szczęśliwym. Ско́ль ни велика егo опы-
тность..., jakkolwiek był bogатым.... Ско́ль
возможно, o ile można. Ско́ль я люблю сво-
боду, столь же ненавижу и своеволие, o ile
miłuję swobodę, o tyle nienawidzę samo-
woli.

Ско́льзить, ско́льзнуть, ślizgać się, po-
śliznąć się, ośliznąć się, zlekka tylko do-
tknąć czego.

Ско́льзній, ślizki; || * niepewny, niebez-
pieczny.

Ско́льзно, *psk.* ślizko.

Ско́льзность, -и, *ж.* ślizkość

Ско́льно, *psk.* ile? o ile, ile razy, jak wiele, tyle ile, tak dalece, że.... Ско́льно я вамъ дол́женъ, ile jestem winien panu? Ско́льно ихъ, ile ich jest? Ско́льно нибудь, cokolwiek, nieco, trochę czego. Понимае ли вы ско́льно нибудь по-нѣмецки, czy pan cokolwiek rozumіє po niemiecku? Ско́льно мнѣ извѣстно, o ile wiem. Ско́льно могу́ судить объ этомъ, o ile mogę o tém sądzić. Ско́льно возможно, o ile można. Всѣ ско́льно насъ ни естъ, ilu nas tylko jest, wszyscy.... Ско́льно я живу, я не видалъ такой вещи, jak żyję na świecie, nie widziałem takiej rzeczy. На ско́льно купили вы этихъ книгъ, за ile (*na jaką sumę*) kupiłeś pantych książek? Я опишу вамъ это происшествіе, na ско́льно оно мнѣ извѣстно, opiszę panu ten wypadek o tyle, o ile jest mi znany. Ско́льно я ни просилъ его, онъ менѣ не послушался, długo prosiłem go, ale on mnie nie usłuchał.

Ско́мнивать, ско́мнать, *об.* Ко́мнать.

Скорморо́хъ, -а, *м.* kuglarz, błazen, szarlatan.

Скорморо́шескій, kuglarski, błazeński.

Скорморо́шество, -а, *н.* kuglarstwo, błazństwo, oszustwo.

Скорморо́шить, Скорморо́шествовать, figlować, błaznować.

Скочнание, -іа, *н.* spełnienie, ukończenie, koniec. До скочнания вѣна, aż do spełnienia wieków, do końca świata.

Скочнать, ско́нчить, || Ско́нчаться, ко́нчить się; || skonać, umrzeć.

Скопа́, -ы, *ж.* Zool. orzeł morski.

Скопа́ть, *об.* Ско́пывать.

Скопе́ць, -ца, *м.* rzeźnicę, kastrat.

Скопече́скій, do rzeźniacza należący, od rzeźniacza.

Скопече́ство, -а, *н.* rzeźniactwo; || kastracja.

Скопидо́мна, -и, *ж.* oszczędna gospodyni.

Скопидо́мство, -а, *н.* oszczędność w gospodarstwie.

Скопидо́мъ, -а, *м.* oszczędny gospodarz.

Скопиль, оскопить, рече́ць, wyrznąć, wyrzezać, trzebić, wytrzebić, kastrować; || Скопиться, być rzeżаным, trzebionym i t. d. *Imśl. b.* oskopлённый, wyrzynity, wytrzebiony i t. d.

Скопиль, *об.* Ско́плять.

Ско́плице, -а, *н.* zgraja, stek, zgromadzenie się.

Ско́пна, -и, *ж.* skopywanie, skopanie.

Ско́пление, -іа, *н.* skupianie, zbieranie, nagromadzenie, nawał, stos. Ско́пление дѣлъ, nawał spraw, zatrudnień, pracy. Ско́пление людей, наро́да, skupienie ludzi, ludu. Ско́пление богатствъ, nagromedzenie bogactw.

Ско́плять, *об.* Ско́пывать.

Ско́пчій, *об.* Скопече́скій.

Ско́пъ, -а, *м.* *об.* Ско́плице; || skupienie, oszczędność, ekonomja.

Ско́рблость, -и, *ж.* skurczoność, zmarszczenie (*np. ciała*).

Ско́рблый, skurczony, zmarszczony.

Ско́рно, *psk.* boleśnie, żałośnie, gorzko, smutnie.

Ско́рнуть, заско́рнуть, kurczyć się, skurczyć się, marszczyć się, zmarszczyć się.

Ско́рный, boleśny, żałośny, smutny.

Ско́рбу́тый, *Med.* skorbutowy, od skorbutu.

Ско́рбу́тъ, -а, *м.* *Med.* skorbut.

Ско́рбь, -и, *ж.* zgrzyzota, zmartwienie, utrapienie, boleść, smutek

Ско́рбѣть, ubolewać, martwić się, smuć się.

Ско́рбящій, боля́щій, боле́сны, цю́рящій, trapiący się.

Ско́ренькій, *zdr.* przeciętki, przecięchny, *об.* Ско́рый.

Ско́ренько, *psk.* dość прę́дко.

Ско́рехонько, Ско́решенько, *psk.* прę́ціутко, прę́ціушно.

Ско́рлупа́, -ы, *ж.* *zdr.* skorupka, -и, *лупина* (*orzeczkowa*), *лупинка*; || skorupa (*jałowa*), skorupka.

Ско́рлупный, *лупиновый*, skorupny; || *Naz.* skorupnyя живото́ныя, skorupiaki.

Ско́рмить, *об.* Ско́рмливать.

Ско́рнякъ, -а, *м.* kuśnierz, białoskurnik.

Ско́рнячество, -а, *н.* kuśniersтво.

Ско́рнячить, трудно́сь się kuśniersтвом.

Ско́рнячій, kuśnierski.

Ско́ро, *psk.* прę́дко, скоро, szybko; за раз, natychmiast, wnet, wkrótce.

Ско́робить, *об.* Коробить.

Ско́роговоро́на, -и, *ж.* прę́дкіе мовіення; || *всп.* прę́дко мовіа́щій lub прę́дко мовіа́щій.

Ско́родить, *Gmin.* włóczyć, bronować.

Ско́ромить, (но́го либо), dawać komu jeść z mięsem w postny dzień; || Ско́рми́ться, łąmacь post, jest z mięsem w postny dzień.

Ско́ромни́къ, -а, *м.* niezachowujący postu, jedzący z mięsem w postny dzień.

Ско́ромница, -ы, *ж.* niezachowująca postu, jedząca z mięsem w postny dzień.

Ско́ромничать, łąmacь post, jeść z mięsem w postny dzień.

Ско́ромный, mięсны, niepostny; || * sprośny, nieczysty.

Ско́ромно́жна, -и, *ж.* stonoga (*owad*).

Ско́ропа́шна, -и, *ж.* narzędzie do прę́дкіего orania.

Ско́ропече́тный отано́въ, -нка́, *Druk.* пра́ва поспієшна.

Ско́ропече́таніе, -іа, *н.* drukowanie przy pomocy прасу поспієzną.

Ско́рописа́ніе, -іа, *н.* skoropism, *об.* Стенографія.

Ско́рописецъ, -ца, *м.* skoropisiec, szybko piszący, *об.* Стенографъ.

Ско́ропись, -и, *ж.* kursywa, pismo прę́дкіе; || stenografia.

Ско́ропости́жно, *psk.* nagle, raptownie.

Ско́ропости́жный, nagły, raptowny.

Скоропреходящій, прѣдко мѣяjący, znikomu.

Скороспѣлка, -и, ж. owoc wcześnieј dojrzալա, jarzyna wcześnieј dojrzալա; || *Bot.* pierwiosnek.

Скороспѣлость, -и, ж. wczesne dojrzewanie.

Скороспѣлый, wcześnieј dojrzալա, przedwczesny.

Скорость, -и, ж. skorość, прѣдкость, szybkość, chyžość.

Скоротить, *об.* **Сократить**.

Скоротѣчно, *psk.* szybko, прѣдко.

Скоротѣчность, -и, ж. szybkość, прѣдкость.

Скоротѣнный, szybki, прѣдки, przemijający. **Скоротѣчная** чахотка, suchoty galopujące.

Скороходскій, do szybkobiegacza, do biegunა należący.

Скороходъ, -а, *m.* szybkobiegacz.

Скорпионникъ, -а, *m.* *Bot.* Lukmus stały, Turnesol.

Скорпионъ, -а, *m.* skorpion, niedźwiadek (*owad*); || *Astr.* Niedźwiadek (*znak zodiaku*).

Скорчивать, **скорчить**, skurczаа, skurczyć, sprawiaа kurcz, ścigaа, ścigaа. **Скорчить** гримасу, skrzywiа się. **Онъ** скорчил жалную рожу, zrobiа płaczącą mine. *Imśl. b.* скорченный, skurczony.

Скорый, skory, прѣдки, szybki, жwаву, gartownу. **Онъ** скоръ на гнѣвъ, прѣдки до гнѣwu. **На** скорую руну, на прѣдсе. **Въ** скоромъ врѣмени послѣ войны, wkrótce po wojnie.

Скорѣ, (*stop. wyж. przyszł. скоро*), прѣдзѣј, гасзѣј. **Скорѣ** всего, najprѣдзѣј. **Манъ** можно скорѣ, jak najprѣдзѣј. **Я** скорѣ умру, немѣли соглашусь на это, гасзѣј umrzeа, niź zgodziа się na to. **Это** скорѣ стихотворецъ, немѣли поэтъ, гасзѣј jest to wierszopis, niź poeta. **Скорѣ** всего, что онъ не согласится на это, najprawdopodobniѣј, że on na to się nie zgodzi.

Скоца, *psk.* (*лядыть*), zezem patrzéа, zérkaа.

Сносять, *об.* **Снашивать**.

Сносна, -и, ж. koszenie (*np. siana*).

Сносъ, -а, *m.* koszenie; || поchyłość, spадzистость.

Скотина, -ы, ж. *zdr.* **Скотинка**, -а, skot, bydło, bydlę, bydлатко; || * bydlę, głupiec, osioł.

Скотникъ, -а, *m.* skotnik, skotapas, skotacz.

Скотница, -ы, ж. pastuszka od krów, skotopaska, skotarka, skotnica.

Скотный, skotny, bydlęcу. **Скотный** дворъ, obora, stajnie на krowу.

Скотовойня, -и, ж. szlachutz, bydlóbejvia.

Скотоводецъ, -дма, *m.* hodujący bydło.

Скотоводство, -а, ж. hodowanie, chów bydła.

Скотоводъ, -а, *m.* *об.* **Скотоводецъ**.

Скотоврачѣбный, weterynarski. **Скотоврачѣбная** наука, weterynarja.

Скотолѣчѣбный, *об.* **Скотоврачѣбный**.

Скотолѣчѣние, -я, *n.* weterynarja.

Скотопасъ, -а, *m.* skotapas, pastuch bydła.

Скотоподобный, do bydлecia podobny.

Скотопригонный дворъ, targ на bydло.

Скотски, *psk.* bydlęcо, po bydlęcemu, po grubijańsku.

Скотскій, bydlęcу, zwierzcы; || * grubijański, brutalny. **Скотскій** падѣжъ, zaraza на bydло, pomorek.

Скотство, -а, *n.* bydlęcость, grubость, brutalstwo.

Снотъ, -а, *m.* bydло, trzoda, bydlę, trzoda domowa; || * bydlę, człowiek bydlęcу, bez rozumu. **Рогатый** снотъ, rogacizna, bydло rogate, woły, krowу. **Экономическій** снотъ, inwentarz żywу, roboczу. **Упряжной** снотъ, sprzeжа.

Сночѣнь, -чна, *m.* *об.* **Сначѣнь**.

Сночить, *об.* **Снануть**.

Сношение, -я, *n.* skoszenie (*np. siana*).

Скрадывать, **скрасть**, wykradaа, wykraść, wnosić, wynieść pokryjomу; || * ukrywaа, ukryа, таіа, zатаіа, chowaа, schowaа; || **Скрадываться**, czaiа się, zasadzaа się na со, ukrywaа się. *Imśl. b.* скраденный, wykradzionу i t. d.

Скраивать, **скройть**, *об.* **Кройть**.

Скрасить, *об.* **Скрашивать**.

Скрасть, *об.* **Скрадывать**.

Скрашивать, **скрасить**, upiększaа, upiększyć, przvozdzabiaа, przvozdzobiа; || **Скрашиваться**, upiększaа się, przvozdzabiaа się. *Imśl. b.* скрашенный, upiększony, przvozdzobiony.

Скребишка, -ы, ж. zgrzebło, narzędzie z żelaza do czyszczenia koni.

Скребонъ, -бна, *m.* *zdr.* скребочень, -чна, skrobak, skrobaczka.

Скрежетаніе, -я, *n.* (*зубоа*), zgrzytanie (*zębо*).

Скрежетать (*зубами*), zgrzytaа (*zębami*).

Скребеть, -а, *m.* *об.* **Скрежетаніе**.

Скребсть (*cz. toraźn. скребѣ*), skrobaа, drapaа; || **Скребться**, skrobaа się, drapaа się. *Imśl. b.* скребѣнный, скребѣнный, skrobany, drapanу.

Скребцать, **скреstitь**, zakładaа, zаłożуа на krzyź, zložуа на krzyź. *Imśl. b.* **скрещѣнный**, zložony на krzyź.

Скривливать, **скривлять**, **скривить**, wykrzywiaа, wykrzywić, skrzywiа; || **Скривливаться**, wykrzywiaа się. *Imśl. b.* скривленный, wykrzywiony, skrzywiony.

Скрималь, -и, ж. *Kośc. tablica (prom, ustaw np. Mojżeszowych)*; || papieránik biskupi, pektorał.

Скринка, -и, ж. *zdr.* скриночка, skrzynka, skrzyneczka, kuferek.

Скрипачъ, -а, *m.* skrzypek, grający на skrzypcach.

Скрипица, -ы, *ж. об.* Скрипка; || *Bot.* bedłka jadowita.

Скрипичный, skrzypcowy, skrzypiczny.

Скрипка, -и, *ж.* *Muz.* skrzypce.

Скрипнуть, *об.* Скрипеть.

Скрипня, Скрипотня, -и, *ж.* skrzyp, skrzypienie.

Скрипочка, -а, *ж.* *Muz. zdr.* skrzypieczki.

Скрипочный, *об.* Скрипичный.

Скрипунъ, -а, *zdr.* скрипунчикъ, -а, *m.* kozka (*owad*); || skrzyrak, skrzypiciel.

Скрипуха, -и, *ж.* *Bot.* gatunek jastrzębca.

Скрипучій, skrzypuły, skrzypiący. Скрипучее дерево долго стоять, *об.* Дерево.

Скрипченка, -и, *ж.* *pag.* liche skrzypce.

Скрипь, -а, *m.* Скрипніе, -іа, *n.* skrzyp, skrzypienie.

Скрипѣть, скрипнуть, skrzypieć, skrzyпаѣ, skrzyпаѣć.

Скромить, *об.* Скромивать.

Скромникъ, -а, *m.* skromniś, człowiek skromny, cichy.

Скромница, -а, *ж.* skromnisia, kobieta skromna, cicha.

Скромничанье, -нья, *n.* skromne postępowanie.

Скромничать, być skromnym, postępować skromnie.

Скромно, *psk.* skromnie.

Скромность, -и, *ж.* skromność, umiarkowanie.

Скромный, skromny, umiarkowany.

Скропать, złatać, spartaczycь; || skleić, skleić, na przedce со зробиć. *Imś. b.* скропанный, zlatany, spartaczony i t. d.

Скропки, -овъ, *mn.* łatanina, partanina.

Скропышь, -а, *m.* zlatana suknia i t. p.

Скругленіе, -іа, *n.* zaokrąglenie.

Скругловать, скруглять, скруглѣть, заокраглаć, заокраглѣć; || заокраглаć się. *Imś. b.* скруглённый, заокраглony.

Скрупуль, -а, *m.* skrupuł, trzecia część granu (*waga*).

Скручивать, скрутить, skrećać, skrećić; || звязуваć, звяззаć, krepować, skrepować; || * *Gmin.* з роспіечам со робиć, odbyваć. *Imś. b.* Скручённый, skrecony i t. d.

Скрываніе, -іа, Скрывательство, -а, *n.* ukrywanie, przechowanie.

Скрывать, скрыть, ukryваć, ukryć, skryć, przechowyваć, przechоваć, таić, заіаіć; || Скрывається, ukryваć się, choваć się, таić się. *Imś. b.* скрытый, укryты i t. d.

Скрытничанье, -нья, *n.* ukrywanie się, явненіе się з чзём.

Скрытничать, ukryваć się, таić się з чзём.

Скрытно, *psk.* skrycie, pokryjomu, ротајемніе.

Скрытность, -и, skrytość, nieotwartość,

nieszczerość. Въ скрытности, в секрете, tajemnie.

Скрытный, ukryty, skryty, tajemny, tajny, umiejący таіć, укryваć.

Скрыть, *об.* Скрывать.

Скрѣпа, -ы, *ж.* przemocowanie, umocowanie; || podpis urzędnika kontrasygnującego, kontrasygnacja; poświadczenie aktu, jego autentyczności, stwierdzenie podpisem, paraflowanie, zaparawowanie.

Скрѣпить, *об.* Скрѣплать.

Скрѣпленіе, -іа, *n.* przemocowanie, umocowanie. Скрѣпленіе акта, korroboracja.

Скрѣпленіе по листамъ, oparawowanie, *об.* Скрѣпа.

Скрѣплать, скрепить, przemocowyваć, przemocować, umocowyваć; || kontrasygnować, poświadczać akt, jego autentyczność, stwierdzać podpisem, świadczyć, widymować, заwidymоваć, poświadczać zgodność kopji z oryginałem, korroborować, cyfrować, zacyfrować, paraflować, zaparawować.

|| *Скрѣпивъ сердце, слушалъ я его дерзости, stłumiwszy w sobie gniew, słuhałem jego obelżywych słów. *Imś. b.* скреплённый, przemocowany, stwierdzony, poświadczony i t. d.

Скрѣпчатъ, *об.* Крепчатъ.

Скрывать, скрывать, skrzywiać, skrzywić, zginać w kabłąk, zginać, zginać; || przesładować, gnębić, dręczyć; || Скрываться, skrzywiać się, zginać i t. d. *Imś. b.* скривённый, skrzywiony, zgięty i t. d.

Скрага, -и, *wsp.* skąpiec, sknѣra.

Скражничать, skąpicь czego, żałоваć czego кому.

Скражничество, -а, *n.* skąpstwo, sknѣrstwo.

Скудѣль, -и, *ж.* *Kośc. Sł.* glina; || naczynie gliniane.

Скудѣльный, *Kośc. Sł.* gliniany; || kruchy, słaby.

Скудненьный, *zdr.* ubożutki, *об.* Скудный.

Скудно, *psk.* nędznie, ubogo, lichy.

Скудность, -и, *ж.* nędza, lichota, niedostatek; || brak próby (*u probierzy*)

Скудный, nędzny, lichy, niedostateczny.

Скудость, -и, *ж.* *об.* Скудность.

Скудоуміе, -іа, *n.* głupota, niedołęstwo.

Скудоумный, głupi, niedołężny.

Скудѣть, ubożeć, stawać się ubogim.

Скука, -и, *ж.* nudy, znużenie.

Скула, -ы, *ж.* kość wystająca policzków; || *Gmin.* kutwa, sknѣra, skąpiec.

Скуластый, mający duże kości policzkowe.

Скуловатый, *об.* Скуластый.

Скуловой, Скульной, do kości policzkowej należący, policzkowy.

Скульпторскій, snycerski, należący do snycerza.

Скульпторство, -а, *n.* snycerstwo.

Скульпторъ, -а, *m.* snycerz.

Скульптурный, snycerski, do snycerza należący.

Снѹмбра, -ы, *ж.* skarp, makrela (*рыба*).
 Снупаніе, -іа, *н.* skupowanie.
 Снупать, снупить, skupować, skupić; ||
 Снупаться, być skupowanym. Снупать
 Венселя, eskontować weksle (*przed termi-
 nom*).
 Снупѣнный, снупѣнень, *здр.* zbyt skapy,
 zaskapy.
 Снупѣнно, *пск.* zaskapo.
 Снупердяй, -яя, *м.* Gmin. skapiec.
 Снупердяйна, -и, *ж.* kobieta skapa.
 Снупецъ, -пца, *м.* skapiec.
 Снупить, *об.* Снупать.
 Снупиться, skapieć, stawać się skapyт.
 Снупна, -и, *ж.* *об.* Снупаніе.
 Снупной, skupiony, naskupowany.
 Снупо, *пск.* skapo.
 Снуповатость, -и, *ж.* skapstwo (*w małym
 stopniu*).
 Снуповатый, nieco skapy.
 Снупой, skapy.
 Снупость, -и, *ж.* skapstwo, sknerstwo.
 Снупщикъ, -а, *м.* skupień, człowiek co
 rozmaite rzeczy skupuje.
 Снупщина, -ы, *ж.* zbior. skupione rzeczy.
 Снупщица, -ы, *ж.* kobieta co rozmaite
 rzeczy skupuje.
 Снупъ, -а, *м.* skupowanie, zakup; || okup,
 okupienie się.
 Снупяга, -и, *всп.* *об.* Сиряга, Снупецъ.
 Снусывать, снусить, odkąsывать, odką-
 сать, odkąsіć, odgryzać, odgryзć; || Снусы-
 ваться, być odkąsываемым, odgryзаным.
Имѣл. *б.* снущенный, odkąsаны, odgryзю-
 ну.
 Снутьвать, *об.* Занутьывать.
 Снuffейна, -и, *ж.* *здр.* *об.* Снuffья
 Снuffейнинъ, -а, *м.* noszący czapczkę
 u góry zaokrągloną, *об.* Снuffья.
 Сауфья, -фья, *ж.* czapczka (*u góry zaokrę-
 глонa*); || czapczka, jako oznaka godności
 nadawana świeckiemu duchowieństwu.
 Снучать, nudzić się, tęsknić. Снучать
 отъ бездѣлья, nudzić się od próżnowania.
 Снучать по родинѣ, tęsknić do kraju ro-
 dzinnego.
 Снучивать, снучить, nagromadzać, на-
 гromadzić, składać, nakłaść do kupy, на-
 збирать; || Снучиваться, nagromadzać się,
 збирать się do kupy. *Имѣл.* *б.* снученный,
 nagromadzony, złożony do kupy, nazбие-
 гану.
 Снучливость, -и, *ж.* tęskliwość, nuda.
 Снучливый, tęskливы, nudny.
 Снучненный, *здр.* nieco nudny.
 Снучнѣнно, *здр.* *пск.* nieco nudnie.
 Снучно, *пск.* nudnie, w nudach.
 Снучновато, *об.* Снучнѣнно.
 Снучноватый, *об.* Снучнѣнный.
 Снучный, nudny, tęskны, smutny.
 Снучшать, зjeść, skosztować.
 Слѡбенный, *здр.* słabiutki, słabiutki, *об.*
 Слѡбый.

Слѡбѣхонный, *здр.* słabiutki, słabiuteniec
 тeczki, słabiუსіenki, słabiუსіhny.

Слѡбже (*стоп.* *выж.* *прzym.* Слѡбный),
 słabiej, wolniej.

Слѡбина, -ы, *ж.* słabizna, słabe miejsce.
 Слѡбительное, -аго, *н.* *Med.* lekarstwo
 na przeczyszczenie, na rozwolnienie.

Слѡбительный, czyszczący, służący на
 przeczyszczenie, rozwalniający.

Слѡбить, przeczyszczać, oczyszczać, roz-
 walniać (*zoładek*).

Слѡбный, słaby, wolny, nieścieśniony.

Слѡбно, *пск.* słabo, niemocno.

Слѡбность, -и, *ж.* słabość, wątłość.

Слѡбнуть, ослабнуть, słabnąć, осла-
 бнать, opadać, opaść z sił; || słabnąć, осла-
 бнать w czѣм, stracić pierwiastkowy hart.

Слѡбо, *пск.* słabo, bezsilnie, wątło, kru-
 cho, nietego, niemocno.

Слѡбовато, *пск.* cokolwiek słabo, wąt-
 тло, niemocno.

Слѡбоватый, cokolwiek słaby, wątлы,
 nietegi, niemocny.

Слѡбоголосный, słabego głosu.

Слѡбогрудый, słabych piersi, mający
 słabe piersi.

Слѡбодуше, -іа, *н.* trwożliwość, małe
 serce, mała dusza, bezsilność, brak emer-
 гji, gnuśność.

Слѡбодушно, *пск.* trwożliwie, bezsilnie,
 gnuśnie.

Слѡбосиліе, -іа, *н.* brak sił, bezsilność.

Слѡбооильный, nie mający dosyć sił,
 bezsilny.

Слѡбость, -и, *ж.* słabość, niemoc, brak
 siły.

Слѡбоуміе, -іа, *н.* osłabienie na umyśle,
 głupota, niedołęztwo.

Слѡбоумный, głupi, niedołęzny, осла-
 бiony на umyśle.

Слѡбый, słaby, bezsilny, wątлы, kruchy;
 || wolny, nieścieśniony, osłabiony.

Слѡбѣть, słabnąć.

Слѡва, -ы, *ж.* sława, chwała, świetność,
 chluba, rozgłos, pogłoska, wieść, głośność,
 słynność, dobre imię. Имѣть хорѣшую,
 худюю славу, lub быть въ хорѣшю, ху-
 дой славі, mieć dobrą lub złą reputację.
 Объ немъ идѣть худая слава, o nim źле
 mówią. Задать пиръ на славу, wyprawić
 ucztę z wielkim rozgłosem, aby wszyscy
 o niej mówili. Онъ спѣлъ на славу, prze-
 dziwnie, przewybornie śpiewał.

Слѡвильщикъ, -а, *м.* Gmin. wystawiający
 Chrystusa w święто Bożego Narodzenia,
 po domach chodząc z pieśniami.

Слѡвить, wystawiać, chwalić, głosić,
 rozgłaszać; || wielbić (*Boga*); || Слѡвиться,
 być wychwalanym; || ступаць. Христѡ сла-
 вить (ходить со крестомъ), śpiewać w
 свято Bożego Narodzenia на чзеść Хры-
 стусовѡ, chodząc z krzyżem po domach
 парafjanów (*mówi się o duchowieństwie*).
 Эта страна славится своими винами, ten
 kraj słynie ze swoich win.

Слѡвливать, словить, збирать, збрать со
 « wierzchu (*np. z płynu jakiego*).

Слѣвно, *psk.* chlubnie, z chwają; || doskonałe, wybornie.

Слѣвный, chwalebny, sławny, głośny, znamienity, znakomity; || doskonały, wyborny.

Слѣволюбѣць, -бца, *m.* człowiek chciwy sławy, ambitny.

Слѣволюбивый, chciwy sławy, ambitny.

Слѣволюбіе, -іа, *n.* chciwość sławy, ambitcja.

Слѣвослѣвить, *Kośc. Sl.* głosić chwałę, wychwalać.

Слѣвослѣвіе, -іа, *n.* *Kośc. Sl.* wychwalanie, pieśń chwalebna, opiewanie; || chwalenie Boga, cześć Bogu oddawana.

Слѣвѣнскій, Słowiański, właściwy Słowianom, należący do Słowian. Церковно-славѣнскій языкъ, język cerkiewno-(kościelno-)słowiański (stary), czyli starosłowiański, używany w nabożeństwie u Słowian, należących do Wschodniego Kościoła.

Слѣвѣнство, -а, *n.* słowiańszczyzna, zwyczaj, mowa i cały byt Słowian.

Слѣвѣнщина, -ы, *ж.* Słowiańszczyzna, zwroty właściwe mowie Słowiańskiej.

Слѣгатель, -я, *m.* składacz, autor (*wierszy, dzieła jakiego*).

Слѣгать, сложить, składać, złożyć (*co z czym*), łączyć, złączyć; || *Aryt.* dodawać, dodać (*liczby*); || dawać, dać na skład; || układać co, ułożyć, komponować, skomponować, pisać, napisać (*np. wiersze*); || Слѣгаться, składać się, łączyć się; || być układanym, komponowanym. Сложить съ себя должность, złożyć urząd. Сложить съ кого долгъ, штрафъ, darować komu dług, karę pieniędzy, *ob.* Składывать.

Imst. b. сложенный, złożony, złączony i t. d.

Слѣдѣнскій, *zdr.* słodziuchny, słodziutki.

Слѣдѣхонскій, Слѣдѣшенскій, słodziusieńki, słodziuteński, bardzo słodki.

Слѣдѣнско, *psk.* dosyć słodko.

Слѣдѣть, osładzać.

Слѣдѣть, *ob.* Слѣмивать.

Слѣдникъ, słodki; || * przyjemny, miły. || *Bot.* Слѣдная трава, barszcz Polski. Слѣдникъ, солодковый корень, słodki korzeń, lakrysa.

Слѣдно, *psk.* słodko; || * przyjemnie, miło, błogo.

Слѣдноватость, -и, *ж.* słodkawość.

Слѣдноватый, słodkawy.

Слѣдноглаголивый, *Kośc. Sl.* słodkomówcu, mający wymowę słodka, miłą, przekonywającą.

Слѣдногласіе, -іа, *n.* głos wdzięczny, przyjemny.

Слѣдногласный, mający głos wdzięczny, przyjemny.

Слѣдвогробный, słodko-gorzkawy.

Слѣднзвучіе, -іа, *n.* melodyjność, przyjemna zgodność dźwięków.

Слѣднзвучный, melodyjny.

Слѣднзѣмь, -а, *m.* *Chem.* glucyna, *roz.* wien gatunek ziemi.

Слѣднокорѣць, -рца, Слѣднокорникъ, -а, *m. ob.* Лакричникъ.

Слѣднокрѣвь, -вца, *m.* ten co śpiewa przyjemnie.

Слѣднокрѣвіе, -іа, *n.* śpiew melodyjny, przyjemny.

Слѣдостно, *psk.* przyjemnie, błogo.

Слѣдостный, przyjemny, błogi.

Слѣдострѣстіе, -іа, *n.* lubieżność, upodobanie w zmysłowości, jurność.

Слѣдострѣстно, *psk.* lubieżnie, rozkosznie, jurnie.

Слѣдострѣсный, lubieżny, rozkoszny, jurny.

Слѣдость, -и, *ж.* słodycz.

Слѣженіе, -іа, *n.* uporządkowanie, sporządzenie; || porozumienie się, zgodzenie.

Слѣжнвать, слѣдѣть, porządkować, uprządkować, sporządzać, sporządzić; || trafić z kim do ładu; || * umawiać się, umówić się z kim. *Imst. b.* слѣженный, uporządkowany, sporządzony i t. d.

Слѣзѣть, wleźć (*na drzewo i t. p.*), wdrapać się gdzie; || spuszczać się, schodzić na dół.

Слѣмливать, *ob.* Слѣмывать.

Слѣмываніе, -іа, *n.* rozwalenie, zburzenie.

Слѣмывать, сломать, сломить, złamywać, złamać, przełamywać, przełamać, rozwalać, rozwalić; || przewycięzać, przewyciężyć, przemagać, przemódz kogo, *co. Imst. b.* сломанный, сложенный, złamany, przełamany i t. d.

Слѣнѣць, -нцѣ, *m.* *Min.* szyst, łupek, łupkowy kamień.

Слѣнцѣватый, łupkowaty.

Слѣнцѣвый, łupkowy.

Слѣстѣна, -ы, *wsp. ob.* Ланомна.

Слѣсти, -ѣй, *mn.* słodycze, przysmaczki, łakocie.

Слѣстолѣбѣць, -бца, *m.* rozkosznik, człowiek w rozkoszach pogrążony, oddany rozkoszom.

Слѣстолѣбиво, *psk.* rozkosznie, sposobem rozkosznym, w rozkoszach.

Слѣстолѣбивый, zamiatowany w rozkoszach.

Слѣстолѣбіе, -іа, *n.* zamiatowanie w rozkoszach, nasyceenie żądz.

Слѣсть, -и, *ж.* słodycz, przysmak, łakoc, *ob.* Слѣсти.

Слѣть (*cz. teraż.* шлю), posyłać, odsyłać; || Слѣться, być posyланym, odsyланym; || =на кого, powoływać się, powołać się, odwoływać się, odwołać się do kogo.

Слѣще (*stop. wyż. przym. слѣдникъ*), słodzić.

Слѣгá, -и, *ж.* długa belka pomiernej grubości.

Слѣгáть, слѣчь (*cz. przysz. слягу*), kłaść się, położyć się do łóżka z powodu choroby.

Слѣгаться, Слѣматься, Слѣчься, zlegać się, zledz, zlegać, leżąc psuć się, wątleć.

Слегна́, *пск.* zlekka, lekko; || * w części, daleka.

Слегаться, **Слёмиваться**, *об.* Слегать-ся.

Слезá, *-ы, ж. zdr.* слезинна, слезиночна,

слёзка, *-и, ж.* łza, łezka. || *Зпт.* Кунушкины

слёзы, *об.* Ятрышники.

Слёзка, *-и, ж. zdr.* *об.* Слезá.

Слезливость, *-и, ж.* płaczliwość, usposo-

wienie do częstego płaczu.

Слезливый, *пłaczliwy.*

Слезинь, *-а, м.* ławnica, naczynie, w

которém у старожытных поган Ізы выlane

на czym погrzebie, przechowywало.

Слёзно, *пск.* не łzami.

Слёзный, *Ізаву, od Ізы, od łez;* || *запла-*

канду, rzewу, płaczący.

Слезоточение, *-ия, н.* *Med.* płynienie łez.

Слезохражище, *-а, н.* *об.* Слезинь.

Слесаришко, *-а, м.* *пog.* lichy ślusarz.

Слесарная, *-ой, ж.* ślusarnia, warsztat

ślusarski.

Слесарный, *ślusarski.* **Слесарная ра-**

бота, *robota ślusarska.*

Слесарня, *-и, ж. об.* Слесарная.

Слесарный, *do ślusarzów należący, wła-*

стичу ślusarzom.

Слесарство, *-а, н.* ślusarstwo.

Слесарь, *-я, м.* ślusarz.

Слесарша, *-и, ж.* żona ślusarza.

Слетать, **слетѣть**, *златуваць, zlecieć,*

opuszczać się z góry na dół w powietrzu;

|| = * *spadać z wysoka, walić się na dół,*

gnąć; || *Слетаться*, *златуваць się;* || = *

zbierać się szybko, zbiegać się. * *Слетать*,

polecieć, pobiegnąć gdzie szybko (*pieszo*

lub konno) *Онъ скоро слеталь въ городъ,*

poleciał do miasta i natychmiast ztamąd

wrócił.

Слётонъ, *-тна, м.* ptaszek młody, pod-

лётка.

Слѣть, *-а, м.* złot, zlatanie, wylot; ||

wzlot, wzlecenie.

Слетѣть, *об.* Слетать.

Слечь (*cz. przysz.* *слягу*), *об.* Слегать.

Слива, *-ы, ж.* śliwa, śliwka (*owoc*); || *држе-*

во śliwowe.

Сливать, **слить** (*cz. przysz.* *солью*), *зле-*

ваць, zlać; || *lać (posagi, dzieła), odlewać*

co (z metalu); || * *zlewać, zlać w jedno,*

zmieszać, pomieszać; || *Сливаться*, *спы-*

wać się, płynąć łączyć się. * *Слить* *пѣлу,*

wypalić jaką niedorzeczność, głupstwo.

Імсł. б. *слитый*, *zланы, odlany i t. d.*

Сливина, *-ы, ж.* drzewo śliwowe.

Сливка, *-и, ж.* zlewanie; || *zdr.* śliwka,

об. Слива.

Сливни, *-вонь, mn.* śmietanka; || *zlewki,*

ostatki wina lub innego napoju z różnych

naczuy, zlane do jednego naczynia.

Сливной, *z różnych naczuy zланы, ро-*

злеваны, помieszаны; || *Med.* *спływający,*

zbiegający się (o wrzodach i t. p.); || *Min.*

zбиты, zgęszczony, silnie spojony

Сливный, *śliwowy.*

Сливнянь, *-á, м.* śliwnik, ogród śliwo-

wy; || *śliwowica, gatunek wódki ze śliwek.*

Сливочки, *-чень, mn. zdr.* śmietanka, *об.*

Сметана.

Сливочникъ, *-а, м.* garnuszek do śnie-

tanki.

Сливочный, *śmietankowy.* **Сливочное**

пирожное, krem.

Сливъ, *-а, м.* opadnienie, opadanie, ро-

zienie (wody w rzece).

Сливянка, *-и, ж.* śliwowica, gatunek wód-

ki ze śliwek.

Сливяный, *śliwowy.*

Слизание, *-ия, н.* zlizanie.

Слизать, *об.* Слизывать.

Слизень, *-зня, м.* ślimaś.

Слизотечение, *-ия, н.* *Med.* śluzotok (*s*

kanadu moczowego).

Слизистый, *śluzowy, od śluzu;* || *кле-*

ватый, szlamowaty.

Слизий, *ślizki;* || *lepki, klejowaty.*

Слизноватый, *nieco ślizki;* || *nieco lepki,*

klejowaty.

Слизность, *-и, ж.* ślizkość.

Слизнуть, *ослізнуть, stawać się, stać*

się ślizkim lub klejowatym.

Слизнуть, *об.* Слизывать.

Слизнянь, *-á, м.* *Nat.* mięczak; || *Bot.*

ślaz dziki (roślina);

Слизость, *об.* Слизность.

Слизунъ, *-á, м.* *Bot.* czosnek Syberyj-

ski.

Слизывать, **слизать**, **слизнуть**, *wylizy-*

wać, wylizać, wyliznąć; || * *kraść, ukrasć co*

кому, urwać czego. *Імсł. б.* *слизанный,*

слизнутый, *wylizany.*

Слизь, *-и, ж.* śluz, klejowatość, szlam.

Слизѣть, *об.* Слизнуть.

Слина, *-ы, ж.* ślina.

Слинистый, *śliniasty.*

Слинить, *ślinić, ośliniać;* || **Слиниться**,

ślinić się.

Слинный, *ślinny, śliniany, od śliny.*

Слиногонный, *Med.* sprawujący płynie-

nie śliny.

Слиноточение, *-ия, н.* *Med.* płynienie śli-

ny, ślinienie się, sączenie się śliny.

Слинтай, *-яя, м.* śliniak, plwacz, *ten co*

ślini mówiąc.

Слинтайна, *-и, ж.* plwaczka, *ta co się śli-*

ni mówiąc.

Слинявый, *śliniący się, zaśliniony.*

Слинявѣть, *śliniać się.*

Слиняй, *об.* Слинтай.

Слинять, *wyliniać (o sierci), spłowieć,*

wypłowieć (o kolorach); || * *zginąć, zniknąć.*

Слипание, *-ия, н.* zlepanie.

Слипать, **слипнуть**, *zamykać się, zam-*

knąć się, zlepiać się, zlepić się (o oczach);

|| *Слипаться*, *zlepiać się, sklejać się.*

Слиптие, *-ия, н.* zlanie, stopienie.

Слитновий, *sztabikowy, w sztabach.*

Слитное серебро, *sztabиковое серебро.*

Слитно, *пск.* *łącznie, razem.*

Слитный, razem złączony, nieoddzielny, spójny.

Слитонъ, -тна, *m. zdr.* сліточемъ, -чка, *шт.* табя (*np.* *želaza*).

Слиточный, *об.* Слиточный.

Слить, *об.* Сливать.

Сличать, сличить, porównywać, porównać, sprawdzać, sprawdzić, konfrontować, skonfrontować (*np.* *dwa tekstia*). *Imś.* *b.* сличённый, porównаны, sprawdzony, skonfrontowany.

Сличёние, -ия, *n.* porównanie, sprawdzanie, konfrontacja.

Сличительный, do porównania służący.

Сличить, *об.* Сличать.

Слишкомъ, *psk.* nadto, zanadto, zawiele, zbyt; || więcej niż....

Слияние, -ия, *n.* połączenie czego z czém, zespolenie; || зbieг, wpływ (*rzek, wód*). При слияніи, nad wpływem, w miejscu gdzie się schodzą (*rzeki*). *Prav.* слияние собственности въ одно нераздѣльное цѣлое, wciele-ние własności.

Слободá, -ы, *ж. zdr.* слободна, -и, *Star.* osada zamieszкана przez ludzi wolnego stanu; || ludna osada znajdujаca się po za obrębem miasta, o jednéj ulicy.

Слободá, -ы, *ж. Gmin.* swoboda.

Слободить, *Gmin.* dać swobodę, pozwo-lenie.

Слободской, z osady po za obrębem miasta, tam osiadły, *об.* Слободá.

Слобожанинъ, osadnik, mieszkанiec lud-nej osady, *об.* Слободá.

Слобожанка, -и, *ж.* mieszkanka ludnej osady, *об.* Слободá.

Словáринъ, -а, *m. zdr.* słowniczek.

Словáришко, -а, *m. pog.* nędzny, liche słownik.

Словáрный, do słownika należący.

Словáрь, -я, *m.* słownik.

Словéсникъ, -а, *m. nieuз.* literet.

Словéсно, *psk.* ustnie, słownie (*nie na piśmie*).

Словéсный, ustny, słowny. *Prav.* Словéсный судъ, sąd słowny, t. j. sąd, w któ-гум sprawу заfatwiają się ustnie. Словéсныя науки, nauki piękне, t. j. wymowa i poezja.

Словéчко, -а, *n.* słówko. Замóвить словéчко, przymówić słówko (przed kim o kim), wstawić się za kim.

Словить, *об.* Славливать.

Словно, *psk.* niby jakby, równie, jak, niejako. Словно какъ бы, niby то.

Слово, -а, *n.* słowo, wyraz, mowa, wła-дза mówienia; || mowa, kazanie. На сло-вахъ, *psk.* słownie, ustnie. Онъ отдѣ-лялъ его на словахъ, zbesztал go słowami.

Честное слово, słowo honoru, uczciwości.

Взять своё слово назадъ, cofnąć dane слово.

Играть, проиграть на слово, грабъ, przegrać на слово, na zaręczenie słowne. Слово Латинское, Gréчесное, wyraz Łaciński, Grecki. Острое, красное слово, trafuc, do-

wcipne słówko, które się udało komu, kon-серчик. Игра словъ, igraszka słów. Сло-во въ слово, отъ слова до слова, słowo w słowo, od słowa do słowa, co do słowa. Съ этимъ словомъ, то mówiąc. Словомъ, однимъ словомъ, jedném słowem, krótkо mówiąc. Надгробное слово, mowa ро-грзбёвова. Похвáльное слово, panegryk, pochwała osoby. Слово за словомъ, od słówka do słówka, koniec końców, w koń-цу. Слово за словомъ, они принялись браниться, od słówka do słówka, за-чзели się kłócić. Къ словоу, *psk.* stosownie, w sam czas, w samą porę, co się тyczy то-го. Не о томъ слово, nie о tem mowa, nie о to tu idzie. Слово судно, pektо-раъ, napiersie u wielkiego kapłана (u Izraelitów). *Star.* Слово и дѣло! denuncja-cja z powodu важного прөстөпства.

Слово, -а, *n.* nazwa Przewańskiej глос-ки С.

Словолицеъ, -тца, *m.* Druk. giser, od-lewacz czcionek drukarskich.

Словолитный, тyczący się odlewания czcionek drukarskich.

Словолитня, -и, *ж.* gisernia, odlewnia czcionek drukarskich.

Словолитчинъ, -а, *m. об.* Сковолицеъ.

Словоохóтливость, -и, *ж.* gadulstwo.

Словоохóтливый, gadatliwy.

Словопроизвёдение, -ия, *n.* źródłosłów, etymologja.

Словопроизводный, źródłosловny, ety-mologiczny.

Словопроизвóдство, -а, źródłosłów.

Словопрёние, -ия, *n.* rozprawa, dysputa.

Словосочинёние, -ия, *n.* Gram. składnia.

Словотолковáние, -ия, *n.* objaśnienie wyrazów.

Словотолковáтель, -я, *m.* objaśniający słownik, glossarjusz.

Словотолковáтельный, objaśniający wy-razy.

Словоударёние, -ия, *n.* prozodja, iloscza, położenie akcentu, przycisk na jakim wy-razie.

Словцо, -á, *n. zdr.* słówko.

Слогоударёние, *об.* Словоударёние.

Слогъ, -а, *m.* syllaba, zgłoska; || *styl,* sposób pisania.

Словáтость, -и, *ж.* słojowatósć; || *Górn.* uławiczenie.

Словáтый, słojowaty.

Слоёние, -ия, *n.* Górn. warstwowanie.

Слоёный, liściсты (*o cieście*). Слоёно тѣсто, liściaste, francuzkie ciasto.

Слоёобразный, słojowaty, śladowaty, warstwowaty.

Сложёние, -ия, *n.* składanie, układanie, tworzenie; || oddalenie się (*z urzędu*); || kompleksja, konstytucja (*ciała*); || *Arytm.* dodawanie. *Prav.* Сложёние платема судёбныхъ издёржень, kompensacja kosz-тów.

Сложёние долга, дарowanie dłуга.

Сложить, *об.* Сладывать, Слагать.

Слѣжно, *psk.* łącznie, spójnie, sposobem złożonym.

Слѣжность, -и, *▲* stan złożony, stan rzeczy złożonych, skomplikowanie; || * завикланіе, popłatanіе. *Prav.* Слѣжность дѣла, inwoluca, powiklanіе (*w procesie*). Шѣнить имѣніе по десятилѣтней, слѣжности дохода, szacować majątek podług ogólnej intraty w ciągu dziesięciu lat. Въ слѣжности это имѣніе даѣтъ пять тысячъ рублѣй дохода, ogólnie rzecz biorąc, ten majątek daje pięć tysięcy rubli dochodu.

Слѣжный, złożony, niepojedynczy, powstający z wielu cząstek, zawikłany, skomplikowany. Слѣжное слово, wyraz złożony. Слѣжная болѣзнь, skomplikowana choroba.

Слой, -ѳя, *m.* pokład (*ziemi, gruntu*), słoj, warstwa jakiegokolwiek substancji, leżąca na drugiej, fiader (*w drzewie*), plastr (*ciasta*). || * Разныя слои общества, różne klasy społeczeństwa.

Слоистый, słojowaty, fiadowaty. Слойть, robić ciasto francuzkie; || Слоитьсь, układać się w plasty (*o ciescie*).

Сломаніе, -іа, *n.* об. Слѣмна.

Сломать, Сломить, об. Сламывать.

Сломка, -и, *ж.* Сломъ, -а, *m.* złamanіе, zwałеніе, zburzenie.

Слониха, -и, *ж.* słonica, samica słonia.

Слоновичинъ, -а, *m.* wodzący słonie, doзorca слоніовъ.

Слоновый, слониову. Слѣновый хобѣтъ, grzba слоніова.

Слонъ, -а, *m.* слѣн.

Слоняться, walczyć się, tułać się, бѣгаться się, włóczyć się.

Слопѣць, -пцѣ, *m.* słopiec, łapka na zwierzętu.

Слуга, -ѳи, *m.* слуга, służący.

Служака, -и, *ж.* gorliwy слуга, służbista.

Служанна, -и, *ж.* służąca, młodzica.

Служащій, w służbie zostający.

Служба, -ы, *ж.* służba, obowiązek, urząd; || * żołnierз. Быть у когѣ во службѣ, на олуѣ, w służbie czujęj zostawać, postęговать тш. Товарищъ по службѣ, об. Со-слушнвецъ. Обязанности по службѣ, powinności służbowe. Съ него взыскали за упушченіе по службѣ, ukarano go za niedbałstwo w służbie. || Божественная служба, służba Boża, msza. || * Не въ службу, а въ дружбу, неси это письмо на почту, bądź łaskaw, bądź tak grzeczny odnieść ten list na pocztę.

Службы, *mn.* (*przyp. dr.* служебъ і служѣ), przyległość, zabudowania gospodarskie (izba dla слуг, pralnia, wozownie, lodownia і t. d.).

Службеникъ, -а, *m.* mszał.

Службениый, służbowу.

Служеніе, -іа, *n.* służеніе, odbywanіе службы, oddawanіе usług.

Служивой, Служивый, -аго, *m.* żołnierз.

Служитель, -я, *m.* służący, lokaj.

Служительница, -ы, *ж.* służąca.

Служительскій, służebniczy, służalsку.

Служить, służыć komu, u kogo, być w służbie, usługiwać. Это ни къ чему, не служить, to na nic się nie przyda. Служить по гражданскому вѣдомству, zostawać w służbie cywilnej. Служить обѣдню, odprawiać mszę.

Служка, -и, *m.* слуга klasztorny.

Служавить, об. Лунавить.

Слупать, слуплять, слупить, zdejmować, zdjąć łupinę, obierać, obrać z łupiny; || * wyciągać, wyciągać co z kogo, wydzwic co, wylepić; || Слупаться, być zdejmowanуm, obrануm z łupin. *Imśl. b.* слупленный, об. Лупить.

Слупивать, об. Слупать.

Слуховой, слухову, należący do слуху. Слуховой рожевъ, trąбка do слуханія dla użytku głuchych. Слуховое окно, okienko w dachu, otwór którydy wpada światło.

Слухъ, -а, *m.* слух, ucho, słyszenie; || wieść, pogłoska. Пѣть по слуху, спіе-ваць ze słyszenia. Идѣтъ, носится слухъ, ходять слухи, powiadają, gadają, słysząc, wieść niesie, chodzą pogłoski. Распустить слухъ, roznieść pogłoskę. Объ немъ ни слуху, ни духу, об. Духъ.

Случай, -ая, *m.* przypadek, wypadek, zdarzenie, raz, traf, los, okazja, sposobność, dogodna pora, uboczna okoliczność. Въ такомъ случаѣ, w takim razie. Въ подобномъ случаѣ, w podobnym wypadku. Въ противномъ случаѣ, w przeciwnym razie. Въ случаѣ несчастья, w razie nieszczęścia. Въ настоящемъ случаѣ, w obecnym zdarzeniu, на ten raz. Во всякомъ случаѣ, w każdym razie. Во всякій случай, na wszelki przypadek. При случаѣ, przy sposobności, przy okazji. По случаю войны, z przyczyny wojny. На случай войны, на przypadek wojny. Купить вещь по случаю, kupić co z okazji. Искать случая, szukać okazji, sposobności. Пользоваться случаемъ, korzystać z okazji, ze sposobности. Смертний случай, wypadek śmierci. * Человѣкъ въ случаѣ, faworyt, który winien co szczególnie względem, zostający w faworach u kogo, mający szczególnie zaufanie (*np. u wyższej władzy*).

Случайно, *psk.* przypadkiem, trafem.

Случайность, -и, *ж.* przypadkowość, trafunkowość, przygodność. Случайности войны, przypadki wojny.

Случайный, przypadkowy, trafunkowy, трафem wydarzony, przygodу, przemijający, przechодни. Случайныя обстоятельства, okoliczności przypadkowe, niebędące istotą rzeczy. Случайный доход, dochód przypadковы. * Случайный человекъ, człowiek wzięты, zostający w faworach u kogo, mający szczególnie заufanie (*np. u wyższej władzy*).

Слѹчать, слѹчить, przypuszczać, przypuścić, łączyć, złączyć (*samca z samicą*); || Слѹчаться, być przypuszczanym. *Imśl. b.* слученный, przypuszczony.

Слѹчаться, случиться, zdarzać się, zdarzyć się, trafiać się, przytrafić się, stać się. Мнѣ не случалось его видѣть, nie zdarzało mi się go widzieć. Могеть случиться, что..., może się zdarzyć, że..... Это может случиться со всякимъ, to każdemu może się przytrafić. Что случилось съ моимъ письмомъ, co się stało z moim listem? На это время у него случились гости, w ten czas on miał u siebie gości.

Слѹчить, *об.* Слѹчать.

Случна, -я, *ж.* parowanie, stanowienie (*o zwierzętach domowych*).

Случный, do stanowienia służащу. Случный меревецъ, ogier, stadnik.

Слушай, *Вой. wolanie*: bacznosc!

Слушаніе, -іа, *н.* słuchanie.

Слушатель, -я, *м.* słuchacz.

Слушательница, -ы, *ж.* słuchaczka.

Слушать, słuchać (*czego*), uważać; || Слѹшаться, słuchać (*kogo*), być posłuszny. *Imśl. b.* слушанный, wysłuchany.

Слыть, słynać.

Слыхатъ, słychać. *Imśl. b.* слыханный, słyszany. Слыханное ли это дѣло, czy to słychana rzecz?

Слушательный, słuchowy, od słuch. *Анат.* слушательный нервъ, nerw słuchowy.

Слышать, słyszcć; || Слѹшаться, być słyszанымъ.

Слышимый, słyszcć się dający.

Слышно, *nieos.* słychać. Слышно, что будетъ война, słychać, że wojna będzie.

Слышанный, słyszalny, słyszcć się dający, w słuch wradający, rozlegający się. Слышеть голосъ, głos słychać. Изрѣдка были слышеть стонъ, od czasu do czasu słysząc dawał się jęk.

Слѣва, *psk.* z lewej strony.

Слѣдить, наследѣть, ślady robić, narobić (*np. nogami na podłozie*); || = *Mysl.* ослѣдить, szukać, wyszukać śladu (*zwierzrza*); || * Слѣдить за чѣмъ, pilnować, starannie, gorliwie chodzić około czego, doglądać, zajmować się czѣмъ. Слѣдить за ходомъ дѣла, doglądać biegu sprawy jakiej.

Слѣдованіе, -іа, *н.* postępowanie, ісце, kroczenie naprzód; || śledzenie, poszukiwanie, badanie; || = чѣму, naśladowanie, naśladownictwo.

Слѣдователь, -я, *м.* (судѣбный), inkwizent sądowy.

Слѣдовательно, *psk.* więc, a więc, a zatemъ, przeto, tedy.

Слѣдовать, іść за kim, postępować за kim, за чѣмъ; || naśladować; || śledzić, badać, robić poszukiwania sądowe, prowadzić instrukcjа sprawу; || *nieos.* następo-

wać po czѣм, іść за чѣмъ, wypływać, wypikać, wypadać. Пслѣ весны слѣдуетъ лѣто, po wiosnie następuje lato. Слѣдовать модѣ, naśladować modę. Изъ этого слѣдуетъ, что я правъ, z tego wypada, że mam słusznosc. Снбльно вамъ слѣдуетъ за вашъ трудъ, ile panu się należy за jego pracę? Болѣе немели слѣдовало, więcej jak należało. Кому, къ кому слѣдуетъ, komu należy (o тѣмъ вѣдѣть lub wyrokować). Намъ слѣдуетъ, jak należy, nalezycie. *Imśl. b.* слѣдованный, *Praw.* dośledzony, badany. *Kośc.* слѣдованная псалтирь, psalterz z dodatkami zwyczajnych nabożeństw i t. p. *Об.* слѣдуемый иъ полученію.

Слѣдственно, *об.* слѣдовательно.

Слѣдственный, śledczy, indygacyjny.

Слѣдственный приставъ, urzędnik śledczy, inkwizent.

Слѣдствие, -іа, *н.* konsekwencja, wniosek, skutek, następstwo; || śledztwo, badanie, dochodzenie, indagacja. Болѣзнь эта есть слѣдствие невоздержанія, ta choroba jest skutkiem niewstrzeżliwości. Въ слѣдствие, *об.* Вслѣдствие. *Praw.* слѣдствие по наследству, дѣло по наследству, postępowanie spadkowe. Нарядить, производить слѣдствие, nakazać śledztwo, przystąpić do śledztwa. Окончателное слѣдствие, śledztwo ordynaryjne, porządkowe. Предварительное слѣдствие, śledztwo summaryczne.

Слѣдуемый иъ полученію, przynależny. Слѣдующій, następujący; || należący, przypadający. На слѣдующій день, dnia następnego, nazajutrz. Въ газетахъ напечатано слѣдующее, w gazetach wydrukowano co następuje. Отдайте слѣдующія ему деньги, oddajcie przypadające mu pieniądze.

Слѣдь, -а, *м.* ślad, trop; || stopa ludzka, noga; || * причына, powód do czego. И слѣдь его простыль, i śladu po nim nie ma, znikł jak kamfora. По горячимъ слѣдамъ, na gorącym uczynku. Слѣдомъ, *psk.* w ślad, tuż po za czѣм, zaraz. Въ слѣдь, *об.* Вслѣдь. И слѣда не мнѣ не млади, чтобы, и слѣда твоего у меня не было, aby noga twoja u mnie nie pozostała. Ему не слѣдь ходитъ туда, nie wypada mu tam chodzić.

Слѣзаніе, -іа, *н.* złączenie. Слѣзатъ, слѣзть, złączyć, zleść; || выпадать. Волосы слѣзли, włosy powypadały. Слѣпѣнь, -пня, *м.* ślep, bak (*owad*). Слѣпеньный, *zdr.* bardzo ślepy, *об.* Слѣпый.

Слѣпѣць, -іа, *м.* ślepy, niewidomy, niewidzący.

Слѣпить, ослѣпить, ślepić, oślepić, nawabić ślepoty kogo.

Слѣпнѣть, *об.* Слѣплять.

Слѣплѣніе, -іа, *н.* zlepianie.

Слѣпливать, слѣплять, слѣпить, lepić,

слѣпѣть, **злѣпѣть**, **склеѣть**, **склеѣть**; || **Слѣпли-**
ваться, **злѣпѣть** себѣ, **склеѣть** себѣ. *Imsl. б.*
слѣпленный, **злѣпленный**, **склепленный**.

Слѣпнуть, **ослѣпнуть**, **слѣпнѣть**, **ослѣ-**
пнѣть.

Слѣпо, *psk.* на **ослѣп**, **слѣпо**, **нигрозва-**
ше.

Слѣповѣтый, **ниесо слѣпу**.

Слѣпой, **слѣпу**, **ниевидому**.

Слѣпокурникъ, **-а**, *m.* **Bot.** **жаскер**, **жа-**
бник.

Слѣпокуръ, *об.* **Курослѣпникъ**.

Слѣпочъ, **-пка**, *m. zdr.* **слѣпочекъ**, **-чна**,
одциск, **вциск** (*np. pieczęci*), **одбicie**, **зле-**
пек, **вциск** **выображеня** **какого**.

Слѣпорожденный, **слѣпу**, **ниевидому** **од**
уродzenia.

Слѣпотѣ, **-ѣ**, **ж.** **слѣпота**, **ниевидомость**; ||
ж. **заслѣпение**. *Med.* **Куриная слѣпотѣ**, **ку-**
рца слѣпота, **гды** **chory** **пры** **жвѣцы** **ни** **ни**
видзи.

Слѣпотствовать, **быть слѣпым**, **ниевидо-**
мым; || * **ни** **видзѣть** **тего** **co** **жест** **очыви-**
стѣм.

Слѣпый *об.* **Слѣпой**.

Слѣпышъ, **-ѣ**, *m. zdr.* **слѣпышѣнокъ**, **-нива**,
слѣпѣц (*gatunek myszy*).

Слюбѣться, **слубѣться**, **кочаць** себѣ, **по-**
кочаць себѣ, **миѣть** **въ** **чѣм** **уподобаніе**; ||
подобаць себѣ, **стаць** себѣ **пры** **жыемум**. **Слѣд-**
ко **слубѣться**, **горько** **разставаться**, **слѣд-**
ко **жест** **кочаць** себѣ, **але** **пры** **жы** **розлѣчаць**
себѣ. **Трудъ** **слубѣлся** **миѣть**, **мам** **уподо-**
баніе **въ** **прасу**, **лѣб** **праса** **жест** **мнѣ** **пры-**
жыма. **Стерпится** **слубѣтся**, *Przysł. об.*
Стерпѣться.

Слѣда, **-ы**, **ж.** **мика**, **камѣнь** **въ** **шчыбі**.

Слѣдистый, **подобный** **до** **мики**, *об.* **Слѣда**.

Слѣдяный, **складающийся** **себѣ** **з** **мики**, **зро-**
шону **з** **мики**, *об.* **Слѣда**.

Слѣзный, **Слѣзъ**, *об.* **Шлѣзный**, **Шлѣзъ**.

Слѣна, **Слѣнить**, *об.* **Слѣна**, **Слѣнить** **и**
т. д.

Слѣнна, **-и**, **ж.** *zdr.* **слѣнка**, *об.* **Слѣна**. *

У **негѣ** **слѣнки** **текутъ** **по** **губамъ**, **слѣне**
роука, *t. j.* **апетыт** **въ** **въ** **будзѣны** **въ** **собіе**
шуми.

Слѣкотный, **слѣотный**, **блѣотный**.

Слѣкоть, **-и**, **ж.** **слѣта**, **блѣта**.

Слѣпать, *об.* **Лѣпать**.

Смѣзать, *об.* **Смѣзывать**.

Смѣзень, **-зня**, *m.* **две** **пошѣвки** **крызста-**
ту **склепѣны** **з** **плѣткѣм** **кolorowym** **пошѣро-**
ду **длѣ** **нашлѣдованя** **дрѣгх** **камѣни**.

Смѣзка, **-и**, **ж.** **смарованіе**, **насмарова-**
ніе; || **смаровидѣ**, **тлѣстѣсть**.

Смазливенный, *zdr. об.* **Смазливый**.

Смазной, **вyszuwaksowany** (*z odwrótnej strony skóry*).

Смазывать, **-ія**, *n.* **смарованіе**.

Смазывать, **смѣзать**, **смароваць**, **вы-**
смароваць; || **Смазваться**, **быть смарова-**
ным **лѣб** **шуваксованым**. *Imsl. б.* **смѣ-**

занный, **wysmarowany**, **wyszuwaksowany**.

Смазь, **-и**, **ж.** **смаровидѣ**.

Смаковѣть, **смарковаць**, **костоваць**.

Смакъ, **-а**, *m.* **смаркъ**.

Смѣлчивъ, **смолчѣть**, **млѣчь**, **замлѣ-**
схѣць.

Смѣльта, *об.* **Шмѣльта**.

Смѣненіе, **-ія**, *n.* **змѣненіе**, **лѣзненіе**.

Смѣнивать, **смѣнить**, **мамѣць**, **змѣнѣць**,
лѣзничѣць, **лѣзничѣць**, **уводничѣць**, **увиѣчь**; || **Смѣни-**
ваться, **быть мамонным**, **лѣззонным**, **уво-**
дзонным. *Imsl. б.* **смѣненный**, **змѣненный**,
лѣззонный, **уведззонный**.

Смѣнна, **-и**, **ж.** *об.* **Смѣненіе**.

Смѣнщикъ, **-а**, *m.* **подмѣняющы** **кого**
до **уцѣчки**.

Смѣнщица, **-ы**, **ж.** **подмѣняюща** **кого**
до **уцѣчки**, **до** **порзученя** **мѣйса** **лѣб**
обовѣзку.

Смарѣдговый, **смарѣдговый**.

Смарѣдъ, **-а**, *m.* **Min.** **смарѣдъ**.

Смарывать, **смарать**, **змарываць**, **зма-**
зачѣць; || **Смарываться**, **змарываць** себѣ. *Imsl. б.*
смаранный, **змаранный**.

Смастачить, **Смастерить**, *об.* **Масте-**
рѣть.

Смѣтѣть, **ослѣбѣць**, **вцѣфѣчь**.

Смѣтываніе, **-ія**, *n.* **одмотываніе**.

Смѣтывать, **смѣтѣть**, **звѣжаць**, **звѣнаць** **на**
мотовидѣ, **мотаць**, **намѣтаць**, **звѣжаць** **на**
кѣлѣк **з** **мотка**; || **Смѣтываться**, **быть звѣ-**
жаным **на** **мотовидѣ**, **мотаным**. *Imsl. б.*
смѣтанный, **намѣтанный**.

Смѣхивать, **смѣхнѣть**, **зрѣжаць**, **зрѣ-**
жичѣць, **стрѣжаць**, **стрѣжачѣць**, **змиѣтаць**, **змиѣчь**;
|| * **шѣнаць**, **шѣнаць**, **уцаць**, **уцаць** (*za jedném*
uderzeniem); || =* **на** **ногѣ**, **быть** **сokolwiek**
подобным **до** **кого**; || **Смѣхиваться**, **быть**
зрѣжаным, **стрѣжаным** **и** **т. д.**

Смѣчивать, **смѣчить**, **змѣчаць**, **змѣчь**,
звѣлаць, **звѣлаць**; || **Смѣчиваться**, **быть змѣ-**
чзаным, **звѣланым**. *Imsl. б.* **смѣченный**,
змѣченный, **звѣланый**.

Смѣчно, *psk.* **смѣчнѣ**.

Смѣчность, **-и**, **ж.** *об.* **Смакъ**.

Смѣчный, **смѣчнѣ**.

Смѣнѣть, **смѣнѣть** (**бчи**), **змыкаць**, **зат-**
кнаць, **змружаць**, **змружѣць** (*oczy*; || **Смѣ-**
нѣться, **змыкаць** себѣ (*o oczach*)). *Imsl. б.*
смѣненный, **заткнѣтый**, **змрѣзанный**.

Смѣнно, *psk.* **въ** **сѣдѣствѣ**, **въ** **близкѣсти**,
подлѣ, **обок**.

Смѣнность, **-и**, **ж.** **стыканіе** себѣ, **прылѣ-**
гѣсть, **лѣзненіе** **ту** **обок**, **близкѣсть**, **сѣдѣ-**
ство.

Смѣнный, **прытыкающы**, **обок** **пошѣзѣны**,
прылѣглы, **осѣинны**, **пограничны**.

Смѣнѣть, **смѣнѣть**, **домышлѣць** себѣ, **до-**
мышлѣць себѣ, **миарковаць**, **пѣмиарковаць**, **роз-**
важаць, **розважѣць**. **Онъ** **смѣнѣль**, **что** **егѣ**
хотѣть **обмануть**, **пѣмиарковаць**, **же** **члѣв-**
го **осзучаць**. **Онъ** **хорошѣ** **смѣнѣть** **своѣ**
выгоды, **он** **добре** **розважаць** **над** **вѣснѣ**
корышчѣми.

Смердь, -а, т. *Star.* człowiek prosty, chłop. Porówn. star. polskie: *Smerd, Smerda, Smierda* (śmierdziuch, plugawiec).

Смердѣть, śmierdzić.

Смерзѣть, смёрзнуть, marznąć, zmarznąć; || **Смерзѣться,** przymarzać, wskutek marznięcia przylepić się.

Смёрзлый, zmarzły, zmarznięty.

Смернѣться, смёрннуться, zmierzchać się, zmierzchnąć się.

Смертельно, psk. śmiertelnie, na śmierć, na zabój; || * **Смертельно,** nadzwyczaj.

Смертельность, -и, ж. śmiertelność.

Смертельный, śmiertelny; || * **Смертельно,** nadzwyczajny.

Смертно, об. Смертельно.

Смертность, -и, ж. śmiertelność, wymiękanie.

Смертный, śmiertelny, śmierci podległy; || **Смертный (человѣкъ),** śmiertelnik. **Всѣ люди смертны,** wszyscy ludzie śmierci podlegają. **Смертныи грѣхъ,** grzech śmiertelny. **Смертныи приговоръ,** skazanie na śmierć. **Смертная казнь,** kara śmierci.

Смертоно́сность, -и, ж. śmiertelność, własność tego co sprawia śmierć, zgubność.

Смертоно́сный, śmierci sprawujący, śmiertelny, zabójczy, zgubny.

Смертоно́сь, -а, т. zadokoz (*chrząszcz*). **Смертоубійственный, morderczy,** zabójczy.

Смертоубійство, -а, н. morderstwo, zabójstwo.

Смертоубійца, -ы, т. morderca, zabójца.

Смерть, -и, ж. śmierć. **Осудить на смерть,** skazać na śmierć. **Быть при смерти,** być śmiertelnie chorym. * **Смерть моя ѣхать на балъ,** strasznie niechce mi się jechać na bal. * **Смерть какъ хочется пить,** na śmierć chce mi się pić. **Я до смерти не люблю этого,** na śmierć nie cierpię tego. **По смерть,** dożywotnie, do śmierci.

Смерчь, -а, т. trąba morską.

Смести, сместъ, об. Сметать.

Сметана, -ы, ж. śmietana (*kwaśna*).

Сметанникъ, -а, т. garnuszek do śmietany; || amator śmietany.

Сметанныи, śmietanowy.

Сметать, Смести, сместъ, zmiatać, zmieść; || **згarniаć, згarniаць (do купу);** || **Сметѣться,** być zmiatanym, zgarnianym. *Imś. b.* сметённый, zmieciony, zgarnięty.

Сметать, об. Сметывать.

Сметна, -и, ж. przenikliwość, zęczność, domyślność.

Сметни, -овъ, мн. śmiecie wymiecione.

Сметникъ, -а, т. *Górn.* las pomieszany, składający się z drzew choinnych i liściastych; || drwa wyrębane w pomieszonym lesie.

Сметничный, — Сметничныи дровѣ, об. сметникъ (*w 2-im znaczeniu*).

Сметывать, сметать, zrzucać co do купу, lub z góry na górę; || **fastrygowacъ, przyfastrygowacъ, zszywacъ** co naprzedce, byle jak; || **Сметываться, być** zrzucanym; || **быć fastrygowаным.** *Imś. b.* сметанныи, zrucony, przyfastrygowаны.

Сметывать, об. Сметать.

Смигиваться, смигнуться, об. *Перемѣгиваться.*

Смиловаться, об. Умилисёрдиться.

Сминание, -ия, н. zagniecenie (*np. ciasta*), deptanie.

Сминать, смять (cz. przysz. сомнѣ), miazć, zmiąć, pomiąć, deptać, udeptać, gnieść, zgnieść, przygniatać, przygnieść, tratować, stratować; || **Сминѣться, być** miętym, deptanym, gniecionym i t. d. *Imś. b.* смѣтый, zmięty.

Смирение, -ия, н. pokora, poddanie się czemu, upokorzenie się.

Смиренинъ, -а, т. człowiek łagodny, spokojny.

Смиреница, -ы, ж. kobieta łagodna, spokojna.

Смиреничать, выдавать się łagodnym, spokojnym.

Смирено, psk. kornie, pokornie, z pokorą, skromnie.

Смиреномудрие, -ия, н. pokora, upokorzenie się.

Смиреномудрствовать, upokarzać się, nie pysznić się, nie być dumnym.

Смиреномудрый, korny, pokorny, skromny, nie dumny.

Смирённость, -и, ж. łagodność, pokorność, skromność.

Смирённый, korny, pokorny, skromny.

Смиритель, -я, т. poskromiciel, pogromца.

Смирительница, -ы, ж. poskromicielka.

Смирительный, poskramiający, poprawny. **Смирительный домъ,** dom poprawy.

Смирить, об. Смирять.

Смирна, -ы, ж. mirra, żywica z Arabii.

Смиренький, zdr. skromniuchny, skromniutki, cichutki, cichuteński, *об.* **Скромный.**

Смирно, psk. spokojnie, cicho; || **cicho!** uciszcie się! || *Woj.* baczność!

Смирность, -и, ж. skromność, łagodność, powolność, spokojność.

Смирный, skromny, łagodny, powolny, cichy, spokojny.

Смирѣть, присмирѣть, uspakajać się, uspokoić się, uciszać się, uciszyć się, umilkać, umilknąć, przestawać, przestać odzywać się.

Смирять, смирить, усмирzać, усмиргнуть, poskramiać, poskromić; || **upokarzać, upokorzycъ, poniżać, poniżycъ;** || **Смирѣться, stawać** się uległym, posłusznym, upokarzać się, uniać się.

Смогать, смочь, змощаць, змощъ, здолаць, być w stanie, wydołać (*czemu*), zrównywać (*komu*), przemagać, przemódz (*kogo*).

Смѡква, -ы, *ж.* *Bot.* figa (*owoc*); || дрzewo figowe, *об.* Смоковница.

Смѡблны, zmokly.

Смѡбнуть, zmoknąć.

Смоковница, -ы, *ж.* дрzewo figowe; || райская lub Индѣйская смоковница, banan, figa Adamowa.

Смоковный, Смоковничный, figowy.

Смола, -ы, *ж.* smoła, żywica. Горная lub шидѡвская смола, smoła żydowska, ziemia, asfalt.

Смѡблываться, Смѡбвиться, umawiać się, umówić się z kim, ułożyć się o co.

Смолеватый, smolasty, zawierający w sobie nieco smoły.

Смолевка, -и, *ж.* *Bot.* firletka, smółka.

Смолевой, smolany, ze smoły; || smolisty, smolny.

Смоленіе, -іа, *н.* smolenie.

Смолильщикъ, -а, *м.* smolnik, smolarz.

Смолистость, -и, smolistość.

Смолистый, smolisty.

Смолить, smolić, namazywać smołą; || Смолиться, być smolonym. *Imśl. b.* смоленый, nasmolony.

Смолка, -и, *ж.* *об.* Смоленіе; || jodłowa lub sosnowa żywica, pomieszana z kwiatami i używana do kadzenia w pokojach; || *Bot. об.* Смолевка.

Смоликатъ, Смоликнуть, umilkać, umilkać, zamilkać, zamilczec.

Смоловарья, Смолокурья, -и, *ж.* smolarня.

Смолоду, *пск.* od młodości, z młodości, od lat młodych.

Смолотитъ, *об.* Молотить.

Смолотъ, *об.* Молотъ.

Смолять, *об.* Смалчивать.

Смоль, -и, *ж.* каждая матерья zawierająca w sobie смоле; || *об.* Смола.

Смольный, smolny, żywiczny; || Смольный монастырь, так się называ (*wielbłąt miejsowości*) pierwszy instytut wychowania panien szlacheckich w Petersburgu.

Смоляня, -и, *ж.* smolarnia.

Смолянка, -и, *ж.* *Bot.* lepnica; || wychowанica instytutu szlacheckiego w Petersburgu, *об.* Смольный (монастырь).

Смоляной, smolny, żywiczny.

Смоляръ, *об.* Смолильщикъ.

Смораніе, -іа, *н.* smarkanie.

Сморкатъ, Смориуть, Смориатъся, smarkać, smarknąć, wysmarkać się.

Смородина, -ы, *м.* krzak porzeczkowy; || porzeczka (*jagoda biała lub czerwona*); || черная смородина, czarna porzeczka.

Смородина, -и, *ж.* *здр. об.* Смородина.

Смородинникъ, -а, *м.* miejsce заросле krzakami porzeczkowemi.

Смородинный, porzeczkowy.

Смородиновка, -и, *ж.* nalewka porzeczкова.

Смородъ, -а, *м.* smród z przepalenia.

Сморчковый, smardzowy.

Сморчокъ. -чка, smardz, smrotnik (*gatunek grzyba*).

Сморщеніе, -іа, *н.* zmarszczenie.

Сморщивать, сморщить, zmarszczać, zmarszczyć; || Сморщиваться, zmarszczać się. *Imśl. b.* сморщенный, zmarszczony.

Смотаніе, -іа, *н.* zwiżanie na motowidło lub na kłѣbek.

Смотать, *об.* Смотывать.

Смотка, -и, *ж.* *об.* Смотаніе.

Смотритель, -я, *м.* nadzorca, dozorca, zawiadowca, inspektor, intendent. Смотритель училища, inspektor szkoły. Смотритель тюрьмы, nadzorca aresztu, więзienia. Смотритель дома, murgrabia. Смотритель складочнаго магазина, складову, dozorca składu, magazynu, magazynowy.

Смотрительница, -ы, *ж.* dozorczyni, nadzorczyni. Смотрительница учебнаго заведѣнія, ochmistrzyni.

Смотрительский, do nadzorcy należący.

Смотръ, -а, *м.* *Woj.* przegląd, rewja, parada. Произвести смотръ, odbyć rewję. Инспекторскій смотръ, inspekcja pułku.

Смотрѣніе, -іа, *н.* dozór, doglądanie.

Смотрѣть, patrzeć, uważać; || dozоровать, bacznosc mieć nad czѣm; || *Woj.* przeglądać, odbywać przegląd, rewję; || Смотрѣться, przeglądać się. Смотрѣть на небо, patrzeć na niebo. Смотрѣть на ногѡ пристально, ciagle przypatrywać się komu. Я смотрю на него какъ на отца, uważam go jako ojca. Слѣдуетъ смотрѣть на смерть, какъ на конецъ нашихъ страданій, trzeba uważać śmierć, jako koniec naszychъ cierpień. Смотрѣть за домомъ, mieć dozór nad domem. Смотрѣть за дѣтьми, doglądać dzieci. * Смотрѣть на что сивозъ пальцы, patrzeć na co przez szpary, poblażać. * Смотрѣть въ оба (т. е. глаза), mieć się na ostrożności, na bacznosci. * Смотрѣть на своѡ пользу, nie opuszczać sposobności korzystania z czego. На него нечего смотрѣть, nie trzeba zwracać na niego uwagi. Смотри по..., podług, według, stosownie do czego, w miarę czego, według tego jak, w miarę tego jak. Смотри по обстоятельствомъ, stosownie do okoliczności. Смотри на..., на взѡр, przez wzgląd, за приглядомъ. Смотри на другихъ, zapatrując się на innych (lub за приглядомъ innych). Не смотри на то, pomimo tego. Смотри на нихъ, и я началъ дѣлать тоже самое, за ихъ приглядомъ to samo i ja zacząłem robić. Не смотри на..., *об.* Несмотри. Онъ того и смотри обманеть, on zawsze gotów jest do oszukaństwa. Того и смотри бѣда будетъ, obawiam się, aby nieszczęście nie spotkało. Того и смотри, что онъ придетъ (т. j. nie życząc jego przyścia), obawiam się, że przyjdzie. Того и смотри, что онъ не придетъ (т. j. życząc aby przy-

szedł), obawiam się że nie przyjdzie, *lub* nuż nie przyjdzie? || *Смотрѣться въ зер-кало*, przyglądać się w lustrze.

Смочить, *об.* Смачивать.

Смошенничать, *zszachrować*, oszukać, okpić.

Смрадно, *psk. nieos.* Въ помнать смрадно, w pokoju śmierdzi.

Смрадность, -и, *ж.* smród, szkodliwość.

Смрадный, śmierdzący, smrodliwy.

Смродъ, -а, *м. об.* Смрадность.

Смуглёръ, -а, *м.* *Mar.* przemycacz towarów.

Смугловатость, Смугловатый, *об.* Смуглость, Смуглый.

Смуголицый, śniadój twarzy.

Смуглость, -и, *ж.* smagłość, śniadość, ciemność.

Смуглый, smagły, śniady, ciemny.

Смуглѣть, посмуглѣть, stawać się, stać się śniadym.

Смуглянь, -а, *м.* brunet, mężczyzna ciemnej, śniadój.

Смуглянка, -и, *ж.* kobieta cery ciemnej, śniadój.

Смудрить, wymajstrować, wykonywać, sztucznie co wyrobić; || * użyć podstępów, fortelów.

Смурый, bury, szary.

Смута, -ы, *ж.* rozruch, rokosz, powstanie.

Смутитель, -я, *м.* podburzyciel.

Смутительница, -ы, *ж.* podburzycielka.

Смутить, *об.* Смущать, Смущать.

Смутни, -тошь, Смутни, -ей, *мн.* plotki, plotkarstwo, obmowa.

Смутнинъ, -а, *м. об.* Смутитель.

Смутница, -ы, *ж. об.* Смутительница.

Смутничать, podburzać, kłócić.

Смутничество, -а, *н.* plotkarstwo, podburzanie.

Смутно, *psk.* w nieładzie, w nieporządku; || niewyraźnie; || trwożliwie, niespokojnie.

Смутность, -и, *ж.* zamęt, niespokój, niepokojność, burzliwość; || trwożliwość, wzruszenie gwałtowne.

Смутный, niespokojny; || burzliwy, trwożliwy, wzruszony; || niewyraźny.

Смущать, Смутить, mącić, zmącić, zamącić, mieszać, zamieszać, kłócić, zakłócić (*wodę i t. p.*); || kłócić, pokłócić kogo z kim, poróżnić. *Imsl. b.* смущенный, zmącony i t. d.

Смущать, Смутить, mącić, zamącić (*wодę*); || *wzruszać, wzruszyć, zatrważać, zatrwożyć; || Смущаться, mieszać się, zmieszać się, tracić głowę, trwożyć się. *Imsl. b.* смущенный, zmącony, wzruszony i t. d.

Смущение, -я, *н.* zamącenie, zakłócenie; || трвога, niespokojność; || wzburzenie, powstanie.

Смывальный, do zmywania służący.

Смываніе, -я, *н.* zmycie, zmywanie, spłókanie.

Смывать, смыть (*cz. przysz. смойу*), zmywać, zmyć; || unosić, unieść (*pedem wody*); || Смываться, być zmywanym i t. d. *Imsl. b.* смытый, zmyty.

Смыкать, сомнѣть, замыкаć, замкнать; || ścisnąć, ścisnąć; || *Cieśl.* wprawiać, wprawić, wstawić, wstawić, osadzić jedno w drugie; || Смыкаться, замыкаć się, być ściskanym i t. d. *Imsl. b.* сомнѣтый, zamknięty i t. d.

Смысленный, roztropny, dowcipny, biegły.

Смыслить (*cz. teraz. смышлю*), rozumieć. * Онъ не смыслить ни уха, ни рыла, *Gmin.* zna się na tém jak śwиня na pieprzu.

Смысль, -а, *м.* sens (*wyrazu, myśli*), rozumienie, znaczenie, myśl; || rozumny sposób sążdenia o rzeczach; || brzmienie (*ukazu, aktu i t. p.*). Прямой, собственный смыслъ, значение właściwe. Переносный смыслъ, уżыcie przenośne wyrazу. Здравый смыслъ, zdrowy rozum. Въ строгомъ смыслѣ это слово значить.....w ścisłym znaczeniu wyraz ten znaczy..... Въ буквальномъ смыслѣ, w znaczeniu dosłowném, biorąc rzecz co do słowa. По тóчному смыслу, biorąc rzecz z całą тóчnością, ściśle biorąc. По смыслу закона, w myśl prawa, według osnowy, brzmienia prawa, w duchu prawa. Природный смыслъ, wrodzony, prosty rozum. Въ этомъ нѣтъ никакого смысла, w tem niema żadnego sensu.

Смыть, *об.* Смывать.

Смыченъ -чнѣ, *м.* smyczek (*do skrзypców i t. p.*); || *Мысл.* smycz (*na charty*).

Смычѣнный, smyczkowy.

Смычка, -и, *ж.* wprawienie (*jednego w drugie*); || zamek, miejsce, gdzie dwie belki wiążą się; || spojenie, spajanie.

Смычѣвый, smyczkowy.

Смышленіе -я, *н.* pojętność, rozumienie.

Смышленность, -и, *ж.* znanie się на czém, rozumienie czego, bystrość dowcipu, rożgarnienie, zрęcность, biegłość w czém, spryt.

Смышлѣный, знаjący się на czém, rożgarniony, поjęтны, bystry, зрęcный, sprytны, rozтpопы.

Смышлять, мыслѣть о czém, роіć sobie co, марзѣть о czém.

Смѣленьный, Смѣлѣхонный, *zdr.* zbyt śmiały, *об.* Смѣлый.

Смѣло, *psk.* śmiało, odwаźnie.

Смѣлость, -и, *ж.* śmiałość, odwага. Извините, если я беру смѣлость спросить объ этомъ, прошę wybaczyć mojej śmiałości, że się о to pytam.

Смѣлый, śmiały, odwажный

Смѣльчанъ, -а, *м.* śmiałek.

Смѣна, -ы, *ж.* zmiana, zastąpienie czego czém; || *Woj.* luzowanie warty, straży; || *Górn.* luzowanie robotników; || *Очередная смѣна*, очередь, alternata.

Смѣненіе, -іа, n. зміненіе, zluzowanie.
Смѣнвать, об. Смѣнить.

Смѣнить, об. Смѣнять.

Смѣнный, przemienialny, zamienialny, mogący być przemieniony, odwołalny.

Смѣнь, -а, m. об. Обмѣнь.

Смѣнять, смѣнить, зміеніа, зміеніі, odmienіа, odmienіі, zastępować, zastąpić kogo, zastąpić kogo kim; || odwoływać, odwołać z urzędu, złożyć; || luzować żołnierza na warcie stojącego, зміеніі; || Смѣняться, зміеніа, зміеніі, luzować się, zastąpić miejsce czyje. *Imsl. b. смѣненный,* zmieniony, zastąpiony, odwołany, zluzowany.

Смѣняться (чѣмъ), pomienіаć się z kim na со.

Смѣривать, Смѣрять, Смѣрять, мѣрzyć, zmierzyc; || Смѣриваться, zmierzаć się. *Imsl. b. смѣренный,* zmierzony.

Смѣстить, об. Смѣщать.

Смѣсь, -и, ж. mieszanina, rozmaitość; || rozmaitości, artykuły o rozmaitych przedmiotach (*w pismach i t. p.*); || *Chem. amal-gama.*

Смѣта, -ы, ж. wykaz szczegółowy materjałów i kosztów budowli, anszlag; || ewaluacja, obrachowanie, wylczenie; || **Финансовая смѣта, Смѣта приходовъ и расходовъ, budżet, stan i wykaz przychodów i wydatków.**

Смѣтливость, -и, ж. przenikliwość, bystrość umysłu, przezorność.

Смѣтливый, przenikliwy, przezorny.

Смѣтный, anszlagowy, kottzatorysowy.

Смѣтчикъ, -а, m. ten co robi anszlag, kottzatorys, obrachowanie.

Смѣть, посмѣть, śmieć, mieć śmiałość, ośmielać się, ośmielić się.

Смѣхотворный, śmieszny, śmieszący, ucieszny, krotofilny.

Смѣхотворство, -а, n. pustota, figle, żartobliwość.

Смѣхотворъ, -а, m. żartowniś, figlarz.

Смѣхъ, -а, m. śmiech, śmiech, śmianie się, pośmiew, pośmiewisko, żart. **Поднять смѣхъ, obudzać śmiech. Ммѣ теперъ не до смѣху, teraz nie mam żadnej ochoty śmiać się. Дѣлать что кому-либо на смѣхъ, robić co komu na żość. Поднимать ногу на смѣхъ, śmiech sobie z kogo stroić, żoыдііć z kogo. Въ смѣхъ, со смѣхомъ, żartem. Я вамъ говорю безъ смѣху, mówię to pann bez żartów,**

Смѣчать, смѣтить, rachować, wyrachować, kalkulować, wykalkulować; || мiарковать, pomiarkować co, domыśлać się, domыśліć się.

Смѣшеніе, -іа, n. zamieszanie, mieszanina, rozmaitość; || powikłanie, pogmatwanie. *Aryt. правило смѣшенія, reguła trzech mieszana (mieszaniny).*

Смѣшивать, смѣшать, mieszać, поміешаць co z чѣмъ; || gmatwać, zagmatwać, wikłać, zawikłać, plątać, zaplątać, do nie-

ładu przyprowadzać, przyprowadzić; || łączyc, złączyć, mieszać, поміешаць, wzięć jedno za drugie; || **Смѣшиваться, mieszać się, gmatwać się, wikłać się, plątać się. *Imsl. b. смѣшанный,* mieszany, zmieszany i t. d.**

Смѣшить, размѣшить, smieszyć, rozsmieszyć, do śmiechu pobudzać kogo.

Смѣшливость, -и, ж. skłonność do śmiechu, śmieszkowanie, żartowanie ze śmiechem.

Смѣшливый, skłonny, łatwy do śmiechu.

Смѣшно, psk. śmiesznie, zabawnie.

Смѣшной, śmieszny, zabawny, ucieszny; || godny śmiechu, żartu; || dziwaczny.

Смѣщать, смѣстить, przenosić, преніеіь z miejsca na miejsce, ruszać do miejsca, złożyć z urzędu; || Смѣщаться, przenosić się, ruszać się z miejsca, być złożonym z urzędu. *Imsl. b. смѣщенный,* przeniesiony z miejsca na miejsce; || złożony z urzędu.

Смѣяться, засмѣяться, śmiać się, uśmiać się.

Смягнуть, schnąć, pękać się (*o ustach, o wargach*).

Смягчать, смягчить, zmiękчаа, zmięкczyć; || * łagodzić, zlagodzić, uśmierzać, uśmierzyć; || Смягчаться, zmięкчааć się, łagodzić się. *Imsl. b. смягченный,* zmięкчонny, zlagodzony.

Смягченіе, -іа, n. zmięкczenie.

Смягчительный, zmięкчajaący, łagodzajacy.

Смягчить, об. Смягчать.

Смятѣніе, -іа, n. zamieszanie, поміешаніе, zamęt, niespokojność, wzruszenie gwałtowne, trwoga; || bunt, rozruch, wzburzenie.

Смятѣнный, поміешаны, niespokojny, wzruszony, stworzony, wzburzony.

Смятка, — Сварить яйцo въ смятку, ugotować jaje na mięкко.

Смять (cz. przysz. соmnу), об. Сминать.

Смърна, об. Смирна.

Снабдить, об. Снабжать.

Снабдѣвать, снабжать, снабдить, dostarczać, dostarczyć czego, заopatrywаа, заopatrzeć w со; || Снабдѣваться, być dostarczаным, заopatrywаным.

Снабженіе, -іа, n. dostarczenie, заopatrenіе.

Снабзанъ, -а, m. *Woj.* worek skórzany z potrzebnymi dla żołnierza rzeczami, który on nosi na plecach w czasie marszu.

Снадобье, -бья, n. przyprawa (*w potrawach*); || *Gmin.* zaprawa lekarska.

Снаравливать, снаровить, об. Сноравливать, сноровить.

Снаружи, psk. zewnątrz, powierzchu.

Снарядить, об. Снаряжать.

Снарядный, narzędziowy, z narzędzi, об. Снарядъ.

Снарядъ, -а, m. narzędzie, instrument,

apparat, machina; || sprzęt, sprzęty, ruchości, materiał. Химический снарядъ, аппаратъ химичны. Хирургический снарядъ, narzędzie chirurgiczne. Снарядъ для подъема тяжести, machina do podniesienia ciężarów. Артиллерийский снарядъ, sprzęty artylleryjskie. Огнестрѣльный снарядъ, zasoby dla broni palnej. Металлический снарядъ, narzędzie do ciskania. Осадный снарядъ, sprzęty oblężnicze, do oblężezia należące.

Снаряжать, снарядить, przygotowywać, przygotować, zaopatrywać, zaopatrzyć w coś; || umundurować (żołnierzy), wystawiać (pułk i t. o.); || uzbrajać (okręt); || Снаряжаться, przygotowywać się, zaopatrywać się, uzbrajać się. *Imsl. b.* снаряжённый, przygotowany, zaopatrzony i t. d.

Снаряжение, -я, n. przygotowanie, zaopatrzenie, uzbrojenie.

Снастить, снастка, об. Оснастить, оснастка.

Снасть, -я, ż. narzędzie, sprzęt; || Корабельная снасти, liny, maszty, żagle okrętowe.

Сначала, psk. z początku, od początku. Снашивать, сносить, znaszać, znosić, znieść, gromadzić do kupy, skupiać; || об. Сносить. *Imsl. b.* сношенный, zniesiony, zgromadzony.

Снащение, -я, n. opatrzenie okrętu w żagle, liny i inne porządki, zbiór wszystkich porządków okrętowych.

Снесение, -я, n. zniesienie, przeniesение, dzwignienie.

Снести, снести, об. Сносить. Снигирь, -я, m. gíl (ptaszek).

Снизать, об. Снизывать.

Снизойти, об. Снисходить.

Снизу, psk. zdołu, ze spodu, od spodu.

Снизывать, снизывать, nawlekać, nawlec на nitkę (np. perły). *Imsl. b.* снизанный, nawleczony на nitkę.

Снимать, снять (cz. przysz. *сниму*), zdejmować, zdjąć, odejmować, odjąć, zrzucать, zrzucić, podnosić, podnieść; || wynajmовать, wynająć (np. pokoje, mieszkanie), brać по цене jakiej; || * malować (portret), kreślić (plan jaki i t. p.); || * objaśniać (świecę); || Сниматься, zdejmować się, odejmować się; || * dać się malować, robić z siebie portret. Снять кушанья со стола забрать потраву ze stołu. Портной снял съ меня мѣрку, krawiec zdiął miarę ze mnie. Снять поставку провіянта, podjąć się dostawy żywności. Снять съ кого портреть, odmalować czyj portret. Снять съ кого либо чины, zdegradować kogo. Снять лёбъ съ поля, zebrać zboże. Снять планъ съ крѣпости, zdjąć plan fortecy. Снять съ кого опеку, uwolnić kogo od opieki. Снять карауль, złuzować wartę. Снять полкъ, otrzymać półk. Снять сливки съ молока, zebrać śmietankę z mleka. Снять допросъ, об. Допрашивать. Снять запре-

щение, об. Запрещение. Это какъ рукой снять, об. Рука. Снять карты, zebrać karty. *Mur.* Сняться съ якоря, podnieść kotwicę, ruszyć okrętem, rozwinąć żagle. *Imsl. b.* снятый, zdjęty, odjęty i t. d. Снятой, — Снятое молоко, mleko, z którego śmietankę zbrano.

Снимка, -я, ż. zdejmowanie (planu); || *Kart.* zdjęcie, zebranie (kart).

Снимки, -окъ, mn. śmietanka, об. Сливки. Снимокъ, -мка, m. kopja (np. z obrazu). Снимокъ съ почерка, съ подписи, facsimile, naśladowanie podpisu, ręki czyjej.

Снискание, -я, n. nabycie, wyszukanie, otrzymanie, zjednanie, pozyskanie.

Снискивание, -я, n. nabywanie, wyszukiвание, pozyskiwanie.

Снискивать, снискать, зарабатывать, зарабатывать, nabywać, nabyć, otrzymywać, otrzymać, dopinać, dopiąć czego, zyskiwać, pozyskać; || Снискиваться, być заробяным, nabywanym, otrzymываемым i t. d. *Imsl. b.* снисканный, заробiony, nabyty, otrzymanу i t. d.

Снисходительно, psk. łaskawie, przychylnie, życzлиwie, względnie.

Снисходительность, -и, ż. łaskawość, przychylność, względność do czego lub do kogo, pobłażanie.

Снисходительный, łaskawy, przychylnы, względny, поблаżający.

Снисходить, снисойти, поблажать (кому, czemu), przepuszczać (кому); || = на что, zezwalać, zezwolić, przystawać, przystаć, być powolnym на żądanie czyje.

Снисхождение, -я, n. об. Снисходительность.

Снитный, śnitkowy, об. Снить.

Снить, -и, ż. Bot. śnitka, podagrzynek, kozia stopa (roślina).

Сниться, присниться, śnić się, przyśnić się.

Сница, -ы, ż. rozгвора в powozie gdzie dyszel wchodzi.

Сноба, psk. znowo, nanowo, powtórnie.

Снобальна, -и, ż. wałek tkacki.

Снобальный, *Ткас.* do nakładania osnowы służący.

Снобальщикъ, -а, m. ten co daje wątkи ткаć, osnowający.

Снобальщица, -ы, ż. та co daje wątkи ткаć, osnowająca.

Снобаніе, -я, n. *Ткас.* osnowanie (płótna).

Снобать, заснобать, сноwać, snuć, osnowуwać, osnować, osnuć, nakładać osnowę на krośna; || * Снобать, снобаться, snuć się, uwijać się, kręcić się; || błąkać się.

Сновидѣние, -я, n. sen, co się śni, senne marzenie.

Снопикъ, -а, m. zdr. sнопек.

Сноповидный, do снопа подобny, kształt снопа mający.

Сноповый, sнопову.

Снопочекъ, -чка, m. sнопек.

Снопобразный, *об.* Сноповидный.

Снопъ, -а, *м.* snop.

Снопавливать, сноровить, stosować, zastosować, przystosowywać, przystosować, zastosowywać, zastosować, przypasowywać, przypasować; || —кому, побилажа (кому); || Снеравливаться, *об.* Приноравливать.

Сноровна, -и, *ж.* przypasowanie, przystosowanie; || * зречность; || * поблажание.

Сноровлять, *об.* Сноравливать.

Сносить, снести, снести, znosić, znieść, przеносить, прzenieść, odnosić, odnieść, zanosić, zanieść, dzwigać, dzwignąć; || выносить, вынести, забирать, забрать, порываць, порваць, уchwycić; || выдерживать, выдерживать, znosić, znieść, pozwalać на со; || одрзучаць, одрзучиць картэ (w grze); || зніжаць ценę, rabat, odstępować z należności; || Сноситься, udzielać со кому, komunikować, znosić się z kim, porozumiewać się pismem; || być znoszonym, przenoszonym i t. d. Снести въ расходъ, zapisać do rozchodu. У него слуга сѣмалъ и снёсь много вещей, jego służący uciekł i zabrał z sobą wiele rzeczy. Вѣтеръ снёсь, lub nieos. вѣтромъ снесло крышу, wiatr zerwał dach. Сносить голодъ, wytrzymywać, cierpieć głód. При торгахъ онъ снёсь пять тысячъ рублёй на поставку матеріаловъ, przy licytacji on odstąpił pięć tysięcy rubli na dostawę materiałów. Эти два вѣдомства часто сносятъ между собою, те два zarządy często z sobą komunikują się. Министръ, снесясь съ губернаторомъ, предписаль....., minister, zniósłszy się z gubernatorem, rozkazał.... *Imśl. b.* снесенный, zniesiony, odniesiony i t. d.

Сносить, *об.* Снашивать.

Сноска, -и, *ж.* odniesienie, zniesienie; || połączenie części kotwicy w jedną całość. Сносливый, cierпливый, wytrzymały; || silny.

Сносно, *пск.* znośnie, jako tako.

Сносный, зноный, do zniesienia, dający się znieść, zcierpieć; || uniesiony, skradzionу.

Снось, -а, *м.* zniesienie, uniesienie; || porwanie, kradzież, rzecz skradziona; || karta odrzucona (w grze). На снось, dla przenесения gdzieindziej, z jednego miejsca на другое.

Снотворный, usypiający, wprawяjący w sen, w ospałość.

Снотолкование, -я, *н.* tłumaczenie snów.

Снотолкователь, -я, *м.* tłumacz snów.

Снотолковательный, do tłumaczenia snów należący.

Снохъ, -и, *ж.* synowa.

Сношение, -я, *н.* stosunki, związki; || претставаніе з кім; || знесіеніе сія; || wiadomość, zdanie sprawy, relacja; || wytrzymaње, zniesienie, wycierpienie.

Снурованіе, -я, *н.* sznurowanie.

Снуровать, заснуровать, sznurować,

zasznurować, ściagać; || Снуроваться, sznurować się, ściagać się.

Снуровна, -и, *ж.* *об.* Снурованіе.

Снуровой, sznurowany, osznurowаны.

Снуръ, -а, *м.* *здр.* snurok, -рнъ, snuroček, -ча, sznur, sznurek, sznureczek.

Снутри, *пск.* zewnątrz, kierunkiem z wnętrza. Дверь заперта снутри, drzwi zamknięte zewnątrz.

Снуть, уснуть, zasypiać, zasnąć, usnąć (o rybach), zdechnąć.

Сныть, -и, *ж.* *об.* Снить.

Снигирь, -я, *м.* *об.* Снигирь.

Сниговой, śniegowy, śnieżny.

Снигъ, -а, *м.* śnieгъ Снѣгъ идѣть, śnieгъ pada. Выпалъ снѣгъ, śnieгъ spadł. * Капъ снѣгъ на голову, zniecka, nie-spodzianie.

Снѣдать, * niszczyć, pożerać, gryźć. Мрачная грусть снѣдаетъ его сердце, okropny smutek gryzie jego serce.

Снѣдоль, -днъ, *м.* *Вол.* trzebula, trybula, trybulka (roślina).

Снѣдъ, -и, *ж.* jadło, pokarm.

Снѣжень, -я, *м.* *здр.* śnieżek, *об.* Снѣгъ; || Снѣжки, -ковъ, *мн.* gałki ze śniegu.

Играть въ снѣжки, bawić się gałkami ze śniegu.

Снѣжина, -ы, *ж.* *здр.* снѣжинна, -и, płatек śniegowy.

Снѣжистый, śnieżysty.

Снѣжить, заснѣжить, śnieżуць, śniegiem powlekać, powlec. *Nieos.* снѣжить, śnieгъ pada.

Снѣжки, *мн.* *об.* Снѣжень.

Снѣжно, *пск.* *nieos.* śnieżно. Сердъ дня очень снѣжно, bardzo śnieżно (jest) dziś.

Снѣжный, śnieżny, pełen śniegu, pokryty śniegiem, śniegowу. Снѣжная гора, góra śniegowa, pokryta śniegiem.

Снѣжинна, -и, *ж.* *Вол.* trójkwiat, pierwiosnek.

Снѣжень, *об.* Снѣмень.

Снѣживаться, снѣхаться, *об.* Станиваться, станнаться.

Снятіе, -я, *н.* zdjęcie, zebranie. Снятіе хлѣба съ поля, zebranie zboża z pola. Снятіе осады, odstąpienie od oblężenia. Снятіе заперенія съ имѣнія, zdjęcie zajęcia sądowego z majątku. Снятіе со креста, zdjęcie z krzyża świętego. Снятіе опіки, uwolnienie od opieki. Снятіе моста, rozzebranie mostu. Снятіе подряда, przyjęcie на siebie dostawy (*np.* jakich materiałów). Снятіе портрета, zrobienie, odmalowanie portretu. Снятіе караула, ściągнienie warty. Снятіе печати, одjęcie pieczęci. *Прав.* снятіе показанія, spisanie wyводу słownого.

Снятковый, stynkowy.

Снятой, *об.* Снимать.

Снитоль, -тнъ, *м.* stynka (rybka).

Снять (*сз. прызш.* сниму), *об.* Снимать. Со, *прzymk. об.* Съ.

Собана, -и, ж. pies. Гончая собана, pies gończy, ogar. Борзая собана, chart. Пастушья собана, овчарка, pies pastuszy, kundel. Лягавая собана, pies legawy, wyżeł. Английская собана, брытан. Болонская собана, болонка, honoczuk. Мяделянская собана, брытан Цѣпная собана, pies na łajscuchu. Морская собана, rekin, żarłok (*ryba*). || *Собану съѣлъ, об. Съѣдѣть.

Собачёна, -и, ж. pog. psiuk, pies mizerny.

Собачёночка, -и, ж. zdr. об. Собачна.

Собачина, -ы, ж. psie mięso.

Собачиться, Gmin. łajać się.

Собачица, -и, ж. zgr. psisko, ogromny pies.

Собачій, psi, od psa. Bot. Собачья голова, trędownik (*roślina*). Собачій зубъ, об. Мандынь. Собачій языкъ, об. Собачина. Собачій хвостъ, grzebienica (*roślina*), об. Гребиниць.

Собачна, -и, ж. piesek, psina, psinka; || haczyk u broni do wstrzymania kurka na pierwszym spuście.

Собачиниць, -а, m. Bot. psi język (*roślina*).

Собесѣдниць, -а, m. osoba, z którą się mówi, współbiesiadnik, człowiek wspólnie, razem biesiadujący.

Собесѣдница, -ы, ж. współbiesiadniczka, kobieta wspólnie, razem biesiadująca.

Собесѣдованіе, -ія, n. rozmowa, rozmawianie z kim.

Собесѣдователь, -я, m. об. Собесѣданиць.

Собесѣдовательница, -ы, ж. об. Собесѣдница.

Собесѣдовать, współbiesiadować, biesiadować wspólnie.

Собина, -ы, ж. Star. własność; || Gmin. to co się oszczędziło, grosz oszczędzony.

Собираніе, -ія, n. zbieranie, zbiór. Собираніе травъ, ekskursja botaniczna na zbieranie roślin, herboryzacja. Собираніе польсье въ послѣ жѣтвы, zbieranie z pola kłosów po żniwie. Собираніе винограда, winobranie, czas winobrania.

Собиратель, -я, m. zbieracz.

Собирательница, -ы, ж. zbieraczka.

Собиратель ый, zbiorowy. Gram. собирательное имя, imię zbiorowe.

Собирать, собратъ (cz. przysz. sobeřy), zbierać, zebrać, pozbierać, zgromadzać, zgromadzić; || sprzątać, sprzątnąć; || składać, złożyć, układać, ułożyć; || Собираться, zbierać się, zabierać się, wybierać się, zgromadzać się i t. d. Собратъ разобранную машину, złożyć rozebraną maszynę.

Собратъ долги, pozbierać długi. Собратъ на столъ, со стола, об. Столъ. Собираться въ нучу, składać на stos. Собираться ногó въ дорогу, wyprawiać kogo w drogę. Собираться въ гости, на балъ, выбирать się на wizyte, на bal. Собирайтесь поскорѣе, śpieszcie się. Я умё собрался, już jestem gotów. Собираюсъ выѣхать, да не могу вораться, muszę wyjechać i nie mogę się

wybrać. Онъ собирается на васъ жаловаться, on ma zamiar zaskarżyć paца. Я всё собираюсъ нъ вамъ, да время не позвалѣтъ, zawsze wybieram się do paца, але czas nie pozwala. Намъ только соберусъ съ денгами, то..., jak tylko będę miał pieniądze, wtedy.... * Собраться съ мыслями, namyślić się, zastanowić się. Собраться съ духомъ, nanowo odetchnąć, odzyskać przytomność, przyjść do siebie. Собраться съ силами, zebrać siły, dobyć sił. *Imśl. b.* собранный, zebrany, zgrodzony i t. d.

Собить, Gmin. oszczędzać, odkładać на bok.

Соблаговоленіе, -ія, n. zezwolenie.

Соблаговолить, zezwelić, raczyć.

Соблазненіе, -ія, n. zgorzenie, zwodzenie, uwodzenie, uwiedzenie.

Соблазнитель, -я, m. zwodziciel, kusiciel.

Соблазнительница, -ы, ж. zwodzicielka, kusicielka.

Соблазнительно, psk. w sposób gorszący.

Соблазнительность, -и, ж. gorszenie, przyłuda, pokusa.

Соблазнительный, gorszący, zwodzący, łudzący.

Соблазнъ, -а, m. zgorzenie, зły przyклад, pokusa.

Соблазнить, соблазнить, zwodzić, zwieść, gorszyć, zgorzyć; || Соблазняться, gorszyć się *Imśl. b.* соблазнённый, zwiedziony, zgorzony.

Соблюдать, соблюсти, zachowywać, zachować, pilnować, dopilnować czego, strzedz; || Соблюждаться, zachowywać się. *Imśl. b.* соблюдённый, zachowany, dopilnowаны i t. d.

Соблюдёніе, -ія, n. dochowywanie, przestrzeganie czego.

Соблюсти, об. Соблюдать.

Соболёнь, -лькѣ, m. zdr. об. Соболю.

Соболи, ёй, m. boa, futerko długie, które kobiety okrecają naokoło szyi.

Соболиный, Соболий, soboli.

Соболь, -я, m. Zool. sobol (zwierzę).

Соболёзнавіе, -ія, n. выражаніе ubolewania, litość, politowanie.

Соболёзнавательный, выражающий ubolewanie, litość, politowanie.

Соболёзновать (о чѣмъ), boleć, ubolewać над чѣмъ, litować się, żałować.

Соборный, Коѣс. soborny, katedralny; || należący do собору, do wielkiego zjazdu duchowieństwa, konsyjum, zboru, synodu. Соборная церковь, kościół katedralny. Соборный свадѣнникъ, ksiądz przy kościele katedralnym.

Соборнь, psk. Коѣс. w asystencji wielu duchownych osób.

Соборованіе, -ія, n. ostatnie olejem świętym namaszczenie.

Соборвать, даѣтъ кому ostatnie ole

том ѿв. намазщение; || **Собороваться**, **быть** намазщаным олеjem святым. *Imsl.*
▲ соборованный, намазщоный олеjem святым, *об. Масло.*

Соборскій, катедралный.

Соборъ, -а, *м.* sobór, zbor, konsylium, synod; || катедрa, tum, główny kościół dycezyj, kościół katedralny.

Собрание, -ия, *н.* zbiór, kolekcja; || **зѣбране**, zgromadzenie, grono, schadzka.

Собраньице, -а, *м. zdr.* małe zebranie, zgromadzenie.

Собрáтство, -а, *н.* bractwo, koleżeństwo.

Собрáтъ, -а, *м.* kolega, towarzysz.

Собрáть, *об.* Собира́ть.

Собственникъ, -а, *м.* właściciel, posiadacz. **Общій собственникъ**, współwłaściciel.

Собственница, -ы, *ж.* właścicielka, posiadaczka.

Собственно, *psk.* właściwie, właśnie to а to, w znaczeniu właściwém.

Собственноручно, *psk.* własnoręcznie.

Собственноручный, własnoręczny.

Собственность, -и, *ж.* własność, posiadłość (*gruntowa*), majątek, mienie. *Прав.* Искъ о правѣ собственности, petitorjum. **Право собственности**, право własności. **На правѣ собственности**, tytułem własności.

Собственный, własny. **Въ собственныя руки**, do rąk własnych. *Gram.* собственное имя, imię własne. *Chem.* собственный вѣсъ, czysta, całkowita waga.

Собутыльникъ, -а, *м.* towarzysz pijatyки.

Событіе, -ия, *н.* zdarzenie, wypadek, czyn.

Совá, -ы, *ж.* sowa (*ptak*).

Совáтъ, сунуть, suwać, sunąć, wsuwać, wsunąć, wsadzać, wsadzić, wścibiać, wścibić, wpychać, wepchnąć, wtrącać, wtrącić nieznaczenie; || **Совáтъся**, wsuwać się, wchodzić cichaczem, wścibiać się, mieszać się, wtrącać się do czego. Онъ вездѣ суется, on wścibia nosa wszędzie. Тудá же суется давать совѣты, bardzo ёзъ potrzebne jego rady! wyrwał się jak Filip z konopii *Przysł.* Кудá ни сунься, вездѣ неудáча, łąziłem wszędzie i nic mi się nie powiodło. *Imsl. б.* сунутый, sunięty, wsуніе́ты i t. d.

Совершáтъ, совершить, dokonywać, dokonać, wykonywać, wykonać, spełniać, spełnić, wypełniać, wypełnić, dopełniać, dopełnić, popełnić; || celebrować, mieć mszę, odprawiać, odprawić mszę; || зпорządzać, zporządzić, zawierać, zawarzyć (*kontrakt i t. p.*); || **Совершáтъся**, dokonywać się, wykonywać się, spełniać się, wypełniać się, dopełniać się i t. d. *Imsl. б.* совершённый, dokonany, wykonany, spełнио́у i t. d.

Совершёние, -ия, *н.* dokonanie, wykonanie, spełnienie, wypełnienie, dopełnienie, popełnienie. **Совершёние подвига**, spełnienie czynu. **Совершёние литургии**, odprawianie mszy św. **Совершёние преступлѣния**, popełnienie występku. **Совершёние купчей крѣпости**, zawarcie aktu wieczystого купна.

Совершённо, *psk.* zupełnie, całkowicie, całkiem, nieodbicie.

Совершеннолѣтіе, -ия, *н.* pełnoletność.

Совершеннолѣтній, pełnoletni.

Совершённый, doskonały, wyborny, skończony; || zupełny, cały, kompletny, całkowity. **Одинъ Богъ совершёнь**, tylko Bóg jest doskonały. **Совершённая красота**, совершённая краса́вица, doskonała piękność. **Совершённый дуракъ**, kompletny głupiec. **Совершённый возрастъ**, pełnoletność. **Это совершённая правда**, to jest zupełna prawda. *Gram.* **Совершённый видъ глагола**, forma dokonana słów.

Совершенство, -а, *н.* doskonałość, ukończenie. **Это верхъ совершенства**, jest to najwyższy szczyt doskonałości, nie lepszego nad to, jest to arcydzieło. **Въ совершенствѣ**, *psk.* doskonale, gruntownie. **Я въ совершенствѣ изучилъ этотъ языкъ**, gruntownie nauczyłem się tego języka.

Совершенствовање, -ия, *н.* doskonalenie, udoskonalenie, wydoskonalenie, doskonalenie się.

Совершенство́вать, усовершенство́вать, doskonalic, udoskonalic; || **Совершенство́ваться**, doskonalic się.

Совершитель, -я, *м.* dopełniiciel, wykonywacz.

Совершительница, -ы, *ж.* dopełniicielka, wykonywająca со.

Совершительный, wykonalny.

Совершить, *об.* Совершáть.

Совиный, sowy, od sowy.

Совна, -и, *ж. zdr.* sówka, mała sowa, *об.*

Совá; || suwanie, wsuwanie.

Совнй, wtrącający się we wszystko, wścibski.

Совладáть, *об.* Совладѣть.

Совладѣлецъ, -льца, *м.* spółwłaściciel.

Совладѣлица, -ы, *ж.* spółwłaścicielka.

Совленáтъ, совлечь, zwlekać, zwlec, zdejmować, zdjąć (*np. odzież*); || **Совленáтъся**, rozbiegać, być zdejmowanym. *Imsl. б.* совлечённый, zwleczону, zdjęты.

Совлечёние, -ия, *н.* zdjęcie, rozebanie.

Совлечь, *об.* Совленáть.

Совмѣстительный, zgodny, mogący się jednoczyć, łączyć, zmieścić.

Совмѣстить, *об.* Совмѣщáть.

Совмѣстникъ, -а, *м.* współubiegający się о со, spółzawodnik, konkurent.

Совмѣстница, -ы, *ж.* współubiegająca się о со, spółzawodniczka, konkurentka.

Совмѣстничанье, -нья, *н. об.* Совмѣстничество.

Совѣстничать (съ нѣмъ), *wspróubiegać* się o со. konkurować.

Совѣстническій, *wspróubiegający* się. **Совѣстничество**, -а, *n.* *wspróubieganie* o со, konkurencja.

Совѣстничій, *ob.* **Совѣстническій**.

Совѣстно, *psk.* *spólnie*, *razem*, *łącznie*.

Совѣстность, -и, *ż.* *zgodność*, *spólność*.

Совѣстный, **Совѣстительный**, *łączny*, *spólny*, *zgodny*.

Совѣщать, **совѣстить**, *łączyć*, *złączyć*, *połączyć*, *godzić*, *pogodzić*; || *Mat.* *położyć* *jednę* *piaszczynę* *na* *drugiej*. *Imsl. b.* **совѣщённый**, *złączony*, *pogodzony*.

Совокупленіе, -іа, *n.* *połączenie* *czego* *z* *czém*, *połączenie* *się*, *związek*, *kojarzenie*, *zespolenie*, *współkowanie*. **Совокупленіе бра́номъ**, *węzeł* *małżeński*. *Imsl. b.* **совокупленный**, *połączony* *i* *t. d.*

Совокупно, *psk.* *spólnie*, *razem*, *łącznie*.

Совокупность, -и, *ż.* *łączność*, *złanie* *się*, *w* *jedno*, *zjednoczenie*, *spójność*.

Совокупный, *połączony*, *złany* *w* *jedno*, *zjednoczony*, *spójony*.

Сово́къ, -ва́, *m.* *szufla*, *szufelka*; || *szturchnienie*.

Совоспита́ніе, -іа, *n.* *współwychowanie*, *wychowanie* *razem* *z* *kim*.

Совоспитани́къ, -а, *m.* *współwychованіе*, *wychowany* *razem* *z* *kim* *інным*.

Совоспитани́ца, -ы, *ż.* *współwychованіца*, *wychowana* *razem* *z* *kim* *інным*.

Сово́чекъ, -чка, *m. zdr.* *szufelka*.

Совпада́тъ, **совпа́сть**, *spólcześnie* *się* *wydarzać*, *wydarzyć*.

Совпаде́ніе, -іа, *n.* *spólczesne* *wydarzenie* *się*, *zbieg*; || *Med.* *spotkanie* *się* (*o* *linjach*, *powierzchniach*); || *Praw.* *konsolidacja*, *pomieszenie*.

Совпа́сть, *ob.* **Совпада́тъ**.

Совратитель, -я, *m.* *zwodziciel*, *uwodziciel*.

Совратительница, -ы, *ż.* *zwodzicielka*, *uwodzicielka*.

Совратительный, *zwodniczy*, *zdradliwy*.

Совраща́тъ, **совратитъ**, *odwracać*, *odwrócić* *kogo* *od* *czego*, *psuć*, *zepsuć* *kogo*, *uwodzić*, *uwieść*; || **Совраща́ться**, *odwracać* *się* *od* *доброго*, *zблacać* *z* *добре́й* *drogi*, *psuć* *się*. **Совратитъ** *ногó* *съ* *пути*, *zepsuć* *kogo*, *naprowadzić* *na* *зłą* *drogę*, *na* *rozpusť*. *Imsl. b.* **совращённый**, *odwrócony* *od* *czego*, *zepsuty*, *naprowadzony* *na* *зłą* *drogę*, *na* *rozpusť*.

Совраще́ніе, -іа, *n.* *odwrócenie*, *naprowadzenie* *na* *зłą* *drogę*, *na* *rozpusť*, *zepsucie*.

Современни́къ, -а, *m.* *spólcześnik*.

Современни́ца, -ы, *ż.* *spólcześnica*.

Современно́сть, -и, *ż.* *spólcześnieść*.

Современный, *spólczesny*.

Совѣсть, *psk.* *ze* *wszystkiem*, *zupе́нне*, *w* *сacлe*, *са́лкіем*. **Вы** *меня* *совѣсть* *позабил*, *pan* *zupе́нне* *o* *мне* *zapomniaeś*.

Я *васъ* *совѣсть* *не* *узналъ*, *w* *сacлe* *pana* *nie* *roznaeem*. **Совѣсть** *не* *та́къ*, *zupе́нне* *со* *іннего*. **Совѣсть** *нѣтъ*, *w* *сacлe* *ніе*.

Совѣстить, **усовѣстить**, *sumienie* *czyj* *wzruszać*, *wzruszyć*, *przekonywać*, *przekonać*, *przeświadczyć*; || **Совѣститься**, *wstydić* *się*.

Совѣстливо, *psk.* *sumiennie*.

Совѣстливый, *sumienny*, *uczciwy*.

Совѣстно, *psk.* *sumiennie*; || *mieć* *na* *sumieniu*, *sumiennie* *wyznawać*, *wstydić* *się*.

Nieos. **мнѣ** *совѣстно*, *mam* *na* *sumieniu*.

Мнѣ *совѣстно* *безпоко́итъ* *васъ*, *wstydzá* *się* *niepokoić* *pana*. **Совѣстно** *говори́тъ* *это*, *wstyd* *o* *tém* *mówić*.

Совѣстный, *sumienny*; || *skrupulatny*.

Совѣсть, -и, *ż.* *sumienie*. **Угрызе́ніе** *совѣсти*, *wyrzuty* *sumienia*. **Это** *лежитъ* *у* *меня* *на* *совѣсти*, *mam* *to* *na* *sumieniu*. **По** *совѣсти*, *podług* *sumienia*. **Могу** *сказа́тъ* *по* *чистой* *совѣсти*, *mogę* *to* *z* *dobrem* *sumieniem* *powiedzić*.

Совѣтникъ, -а, *m.* *radca*; || *doradzca*.

Титуля́рный *совѣтникъ*, *radca* *tytułarny*.

Надво́рный *совѣтникъ*, *radca* *dworu*.

Колле́жскій *совѣтникъ*, *radca* *kollegjalny*.

Статскій *совѣтникъ*, *radca* *stanu*.

Дѣйствительный *статскій* *совѣтникъ*, *rzeczywisty* *radca* *stanu*.

Та́йный *совѣтникъ*, *radca* *tajny*.

Дѣйстви́тельный *та́йный* *совѣтникъ*, *rzeczywisty* *radca* *tajny*.

Совѣтникъ *коммерціи*, *radca* *handlowy*.

Совѣтница, -ы, *ż.* *doradczicielka*; || *żona* *rad* *y*, *radczyna*, *radczyni*.

Совѣтническій, **Совѣтничій**, *radziecki*, *od* *radców*, *należący* *do* *radców*.

Совѣтный, *Star.* *zgodny*, *spokojny*, *przyjacielski*.

Совѣтовальщи́къ, -а, *m.* *doradzca*.

Совѣтовальщи́ца, -ы, *ż.* *doradczicielka*, *doradczyni*.

Совѣтованіе, -іа, *n.* *radzenie*, *narada*.

Совѣтователь, -я, *m.* *doradzca*.

Совѣтовальни́ца, -ы, *ż.* *doradczicielka*.

Совѣтовательный, *doradczy*, *doradzający*, *radny*.

Совѣтовать, *radzić*, *doradzać*, *doradzić*; || **Совѣтоваться**, *radzić* *się*, *paradzać* *się*.

Совѣтчикъ, -а, *m.* *ob.* **Совѣтователь**.

Совѣтчи́ца, -ы, *ż.* *ob.* **Совѣтовательница**.

Совѣтъ, -а, *m.* *rada*, *porada*; || *rada*, *narada*; || * *zgoda*, *przyjaźń*. **Совѣтъ** *приса́жныхъ* *повѣренныхъ*, *rada* *obrończa*.

Жить *въ* *совѣтъ*, *żyć* *zgodnie*, *w* *ściślej* *przyjaźni*.

Совѣщаніе, -іа, *n.* *narada*, *obradowanie*, *układ*, *umowa*. **Совѣщаніе** *врачей*, *kon-syljum* *lekarzy*, *konsultacja*.

Совѣщательный, *doradczy*.

Совѣщаться (*o* *чѣмъ*), *paradzać* *się*, *obradować*.

Согбѣнный, zgarbiony, ugięty, zgięty, pochylony, skórczony.

Согласитель, -я, *m.* pojednawca, rozjemca.

Согласительница, -ы, *ж.* pojednawczyni.

Согласительный, pojednawczy.

Согласить, *об.* Соглашать.

Согласіе, -іа, *m.* zgoda, zgodność, harmonja, zgodzenie się na co, zgodzanie się; || zgoda, jedność, pokój; || зezwolenie. przyzwolenie, przystanie na co; || *Прав.* согласіе собственника, konsens (dominus directus).

Согласно, *psk.* zgodnie, harmonijnie; || zgodnie, bez rozterków, w zgodném pożyciu; || stosownie do..., zgodnie z..., w myśl czego.

Согласность, -и, *ж.* zgodność, harmonja, **Согласный**, zgodny, harmonijny; || zgodny z czѣm. odpowiedni; || *Gram.* spółgłosny. **Согласное пѣніе**, śpiew harmonijny. **Списокъ согласенъ съ подлинникомъ**. kopia zgodna z oryginałem. **Это согласно съ его показаніями**, то się zgadza z jego dowodami. **Согласны-ли вы на это**, czy pan. na to się zgadza? **Согласенъ**, zgadzam się. || *Gram.* согласная буква, spółgłoska.

Согласованіе, -іа, *n.* zgoda, zgodzanie się (*np.* wyrazu z innym), zgodność (kolorów, tonów), nastroszenie (instrumentów muzycznych).

Согласоваться, zgodzać co z czѣm; || Согласоваться, zgodzać się z czѣm, stosować się do czego. *Imśl. b.* согласованный, zgodzony, zastosowany.

Соглашать, согласить, zgodzać, zgodzić, łączyć harmonijnie rozmaite dzwіеki lub głosy; || * porównywać rozmaite zdania jednocząc je z sobą; || * namawiać, namówić, nakłaniać, nakłоніе kogo do czego; || **Соглашаться**, zgodzać się, pogadzać się, przystawać na co; || умawіаć się, układać się, porozumiewać się. *Imśl. b.* согласенный, zgodzony, zjednany i t. d.

Соглашеніе, -іа, *n.* pojednanie, pogodzenie, porozumienie się; || зezwolenie, przyzwolenie. *Прав.* соглашеніе тяжущихся во вредъ противной сторонѣ, komdykt.

Соглядѣтай, -ая, *m.* Kośc. *Sl.* wystawy na zwіаdy, szpieg.

Согнать (*cz. przysz.* согнѣ), *об.* Согнѣть.

Согнивать, согнѣть, *об.* Согнивѣть, согнѣть.

Согнѣть, *об.* Согнѣть.

Согражданнѣ, *a, m.* współobywatel.

Согражданна, -и, *ж.* współobywatelka.

Сограничный, *об.* Пограничный.

Согрѣвать, согрѣть, ogrzewać, ogrzać, **кагрѣвать**, zagrzać, rozgrzewać, rozgrzać; || Согрѣваться, ogrzewać się i t. d. * **Согрѣть себѣ мѣсто**, usadowić się, ustalić się, osiąść gdzie. *Imśl. b.* согрѣтый, ogrzany i t. d.

Согрѣшать, согрѣшить, grzeszyć, zgrze-

szyc; || mylić się, pomylić się, błędzić, zbłądzić.

Согрѣшеніе, -іа, *n.* zgrzeszenie, błąd.

Согрѣшить, *об.* Согрѣшать.

Сода, -ы, *ж.* *Chem.* soda, sól alkaliczna, węgiel sodowy.

Содержаніе, -іа, *n.* utrzymanie, utrzymanіе, zachowanie czego; || płaca od rządu (*w służbie czynnej*), koszt; || зтрыманіе (*kogo, czego, w czѣm, gdzie*); || treść rzeczy (*w piśmie, w dziele i t. d.*), основа. **Быть у ногѣ на содержаніи**, być на зтрыманіи, на czym koszcіе. **Руда съ богатымъ содержаніемъ**, obіта ruda kruszcu. **Содержаніе магазина**. зтрыманіе магазынѣw, manutencja. **Содержаніе почты**, posthalterja. **Содержаніе дорогъ**, konserwacja dróg. **Подать на содержаніе дорогъ**, szarwark. **Безрѣчное арѣндное содержаніе**, dzierżawa wieczysta. **Содержаніе документовъ**, kontekst, treść dokumentów.

Содержатель, -я, *m.* ztrzymujący kogo lub co, gospodarz, właściciel. **Содержатель пансіона**, ztrzymujący pensję, przełożony nad pensją. **Содержатель почтовыхъ лошадей**, ztrzymujący konie na poczcie. **Содержатель гостиницы**, gospodarz, właściciel hotelu. **Содержатель трактира**, oberżysta. **Содержатель постоялаго двора**, karczmarz, gospodarz domu zajezdnego. **Содержатель типографіи**, właściciel drukarni. **Содержатель арѣнды**, dzierżawca. **Содержатель пѣтейнаго дома**, заведѣнія, szynkarz. **Содержаніе въ тюрьмѣ**, osadzenie w więzieniu.

Содержательница, -ы, *ж.* ztrzymująca kogo lub co. **Содержательница пансіона**, ztrzymująca pensję.

Содержать, зтрымаć, ztrzymывать; || даwać на życie, żywić, łożыć na kogo; || mieścić, zawierać w sobie; || **Содержаться**, być зтрыманым, ztrzymуwanym, || mieścić się, zawierać się.

Содовый, sodowy.

Содолнникъ, -а, współdłużnik.

Содомитъ, hałasować.

Содомскій грѣхъ, *об.* Мужелѣжство.

Содомъ, -а, *m.* wrzawa, hałas, harmider, zgiełk; || tłum ludzi hałasujących, ciżba hałasująca.

Содратъ (*cz. przysz.* सदरु), *об.* Сдирать.

Содроганіе, -іа, *n.* drżenie, drganie, dreszcz.

Содрогаться, содрогнуться, drzeć, trząść się, zatrząść się, wzdrugać się, wzdryгнаć się.

Содѣвать, содѣвать, *Kośc. Sl.* czynić, uczynić, działać, zdziałać.

Содѣйственный, współdziałający, uczestniczy, biorący w czѣm udział, pomocny, przyczyniający się do czego.

Содѣйствіе, Содѣйствованіе, -іа, n. wspólnie z kim działanie, współdziałanie, uczestnictwo, pomoc, kooperacja, udział.

Содѣйствователь, -я, m. wspólnie działający, przyczyniający się do czego, pomocnik.

Содѣйствовательница, -ы, ž. wspólnie działająca, przyczyniająca się do czego, pomocniczka.

Содѣйствовать, спólnie z kim działať, mieć udział w czym, przyczyniać się, przykładać się do czego.

Содѣланіе, -іа, n. wykonanie, wypełnienie, przywiedzenie do skutku czego.

Содѣловать, содѣлать, działať, здійснати, czynić, uczynić, wykonywać, wykonać, wypełniać, wypełnić, przyprowadzać, przyprowadzić do skutku; uskuteczniać, uskutecznić; || Содѣлываться, przychodzić do skutku, uskuteczniać się. *Imśl. b.* содѣланный, здійснаний, uczyniony i t. d.

Соединеніе, -іа, n. połączenie, złączenie, zjednoczenie. *Cieśl.* соединеніе стропильнаго перевода, двухъ брусьевъ зубомъ, związanie burtu z krokiewiami.

Соединенно, psk. wspólnie, łącznie, razem.

Соединитель, -я, m. pojednawca, rozjemca.

Соединительница, -ы, ž. pojednawczyni.

Соединительный, łączący, spajający. *Gram.* соединительный союзъ, spójnik łączący.

Соединять, соединить, łączyć, połączyć, złączyć, jednoczyć, zjednoczyć; || Соединяться, łączyć się, jednoczyć się. *Imśl. b.* соединённый, połączony, złączony, zjednoczony. *Geogr.* Соединённые Штаты, Stany Zjednoczone.

Сожалѣніе, -іа, n. żal, żalność, strapienie, politowanie, litość, ubolewanie. *Жъ сожалѣнію моему, z żalemъ wyznam, że.... Жъ сожалѣнію это правда, żałować trzeba, że to jest правда. Безъ сожалѣнія, bez litości.*

Сожалѣть (о комъ, о чёмъ), żałować (кого, czego), ubolewać (nad kim, nad czym), litować się.

Сожечь, об. Сожигать.

Сожитель, -я, m. mąż, małżonek.

Сожительница, -ы, ž. żona, małżonka.

Сожительство, -а, n. współmieszkanie, mieszkanie z kim razem; || stan osób razem mieszkających; || małżeństwo. *Прав.* прекращеніе сожителства, rozłączenie co do osób (małżonków).

Сожительствовать, mieszkać z kim razem, żyć razem.

Сожитіе, -іа, n. об. Сожительство. Сожитіе съ меною, супружеское сожитіе, małżeństwo. Незаконное сожитіе, założnictwo.

Созрѣть, об. Смирѣть.

Созваніе, -іа, n. zwołanie, wezwanie, konwokacja.

Созвать, об. Сзывать, Созывать.

Созвучіе, -іа, n. *Муз.* jednobrzmienność, zgodność tonów, dźwięków; || tym, kadencja, końcówka.

Созвучный, jednobrzmienny, dający przyjemny zbieg głosów, przyjemnie brzmiący.

Созвѣдіе, -іа, n. konstellacja.

Создавать, создатъ, tworzyć, stwarzać, stworzyć, utworzyć; || Созд-ваться, tworzyć się. *Imśl. b.* созданный, stworzony.

Созданіе, -іа, n. stworzenie (*np. świata*), utwór, twór; || istota stworzona, stworzenie.

Создатель, -я, m. stwórca (*о Богу*), stworzyciel, sprawca; || założyciel, fundator.

Создательница, -ы, ž. twórczyni, sprawczyni; || założycielka, fundatorka.

Создать, об. Создавать, Созидать.

Созерцаніе, -іа, n. rozpatrywanie, rozmyślanie, rozważanie.

Созерцатель, -я, m. rozważający co, mający umysł zwrócony ku czemu.

Созерцательница, -ы, ž. rozważająca co, mająca umysł zwrócony ku czemu.

Созерцательный, затопiony w myślѣ, w rozmyślanіи, oddany rozmyślanію, myślący; || teoretyczny.

Созерцать, patrzeć na co, wpatrywać się w co, rozważać, rozmyślać nad czym, zatapiać się w myślach.

Созиданіе, -іа, n. stawianie, budowanie.

Созидатель, -я, m. budujący, tworzący co, twórca, założyciel.

Созидательница, -ы, ž. budująca, tworząca co, twórczyni, założycielka.

Созидать, создатъ, wystавлять, выставлять, wzносить, wznieść, budować, zbudować; || tworzyć, stworzyć, utworzyć; || Созидаться, być wystawianym, budowanym i t. d. Созидать храмъ, budować świątynię. Богъ обздаль міръ изъ ничего, z niczego Bóg stworzył świat. Гомеръ создалъ эпосъ, Homer stworzył eposę. *Imśl. b.* созданный, wystawiony, wzniesiony, stworzony i t. d.

Сознавать, сознать (оз. teraz. сознаю, cz. przysz. сознаю), uznawać, uznать, przekonywać się, przekonać się o czym; || Сознаться, признавать się, признаć się. *Imśl. b.* сознанный, uznаны.

Сознаніе, -іа, n. uznanie, przyznanie za sprawiedliwe, poznanie; || przyznanie się do czego, wyznanie, zeznanie.

Сознательность, -и, ž. wiedza wewnętrzna, sumiennosc.

Сознательно, psk. z wiedzą, z rozważaniem, przytomnie, z przytomnością umysłu, rozmyslnie.

Сознательный, склонny do признанія чего; || размыслиу.

Сознать, об. Сознаться.

Созрѣваніе, -іа, n. dojrzewanie.

Созрѣвать, созрѣть, dojrzewać, dojrzeć.

Созрѣлый, dojrzały.

Созрѣніе, ob. Созрѣваніе.

Созываніе, ob. Созваніе.

Созыватель, -я, m. zwoływacz.

Созывательница, -ы, ж. та, która zwoływa.

Созывательный, зwoływający, wzywający, zapraszający.

Созывать, созвать (cz. przysz. csowú), zwoływać, zwołać, wzywać, wezwać, zapraszać, zaprosić; || Созываться, być zwoływаным i t. d. *Imś. b. созванный, зwoланы, wezwany, zaproszony.*

Созывъ, -а, m. zwołanie, zaproszenie.

Созволеніе, -іа, n. zezwolenie, przyzwolenie.

Созволи́тельный, zezwalający, zawierający w sobie zezwolenie, przyzwolenie.

Созволять, созволять, zezwalać, zezволить, przyzwalać, przyzwолить, рачуь, затверждать, затвердить.

Созыгнаніи, -а, m. współwygnanie, towarzysz wygnania.

Созыгнанница, -ы, ж. współwygnanka, towarzysza wygnania.

Созимѣрность, -и, ж. *Mat.* spółmierność dwu ilości.

Созимѣримый, społmierny, dający się zmierzyć czѣм.

Созименни, -а, m. imiennik, tegoż samego imienia, nazwiska, społmiennik.

Созименность, -и, ж. jednakowość imienia, nazwiska.

Созименный, imiennicy, tegoż imienia.

Созиснаніе, -іа, n. ubieganie się o co, konkurs, konkurencja, ubieganie się o pierwszeństwo, staranie się o co.

Созиснатель, -я, m. społubiegający się, społzawодник.

Созиснательный, konkurujący.

Созиснательство, -а, n. ubieganie się z kim o co, konkurencja.

Созиснать, ubiegać się o co.

Сойти (cz. przysz. сойдú), ob. Сходить.

Сойтіе, -іа, n. społkowanie.

Соковой, sokowy, od соку, ob. Сонокъ.

Соколенокъ, -нна, m. sokole.

Соколецъ, -льа, m. *Wei.* żyła, z której koniom krew puszczaја.

Соколикъ, -а, m. *zdr.* sokolik.

Соколиный, sokoli, od сокола.

Соколиха, -и, ж. samica сокола.

Соколий, ob. Соколиный; || *Bot.* Соколий перелётъ, goryczka (*roślina*).

Сокольня, -и, ж. sokolarnia.

Сокольник, -льа, m. ob. Соколецъ; || *Анат.* żyла u człowieka, z której krew puszczaја.

Соколъ, -а, m. sokol.

Сокольникъ, -а, m. sokolnik.

Сокольникій, sokolniczy, od сокольника;

|| *Star.* sokolnik, towarzysz wielki.

Сократитель, -а, m. skracający, skracający, autor krótkiego zбору z obszerniejszego dzieła.

Сократительно, psk. przez skrócenie.

Сократительный, użyты przez skrócenie.

Сокращать, сократить, skracać, skrócić, przykrócić, zmniejszać, zmniejszyć co; || Сокращаться, skracać się, zmniejszać się. *Arytm.* сократить дроби, sprowadzić ułamki (*do jakiej ilości*). *Imś. b.* сокращенный, skrócony.

Сокращеніе, -іа, n. skrócenie treści; || zmniejszenie, ubycie. Сокращеніе словъ, abrewiatura.

Сокращенно, psk. по krátce, w krótkości, przez skrócenie.

Сокращенность, -и, ж. zwięzłość, treściwość, krótkość, ścisłość.

Сокращенный, skrócony, krótki, zwięзły, ścisły, treściwy. *Prav.* сокращенный порядокъ, rejestr skrócony. Дѣло производящееся сокращеннымъ порядкомъ, sprawa z rejestru skróconego.

Сокровенно, psk. skrycie, tajemnie.

Сокровенность, -и, ж. skrytość, tajemność.

Сокровенный, skryty, tajemny.

Сокровище, -а, n. skarб, zbiór bogactw.

Сокровищница, -ы, ж. skarbnica, skarbiec.

Сокровищный, skarbowy, od skarбу.

Сокрушать, сокрушить, kruszyć, skruszyć, łamać, złamać, gruchotać, zgruchotać, strzaskać, potrzaskać; || * martwić, zmartwić, zasmucać, zasmucić; || Сокрушаться, być kruszonym, łamanym i t. d.; || * martwić się, smuć się, trapić się. *Imś. b.* сокрушенный, skruszony, złаманы i t. d.; || zmartwiony, zasmucony.

Сокрушеніе, -іа, n. skruszenie, złаманіе, pogruchoatanie; || * strapienie (*serca*), zmartwienie.

Сокрушитель, -я, m. burzyciel, niszczyiciel.

Сокрушительный, burzący, niszczący.

Сокрушить, ob. Сокрушать.

Сокрывать, сокрыть, ob. Скрывать, сокрыть.

Сокъ, -а, m. sok; || Древесный сокъ, sok krążący w drzewie.

Солгаты, zelgać, skłamać.

Солдатенокъ, -нна, m, *zdr.* mały synek żołnierza.

Солдатынъ, -а, m. *zdr.* żołnierzyк.

Солдатыня, -ы, m. *zgr.* żołnierz wyсеkiego wzrostu, tęgi żołnierz.

Солдатына, -и, ж. жена żołnierza.

Солдатынскій, żołnierski.

Солдатынство, -а, n. żołnierstwo, żołnierски стан.

Солдатынина, -ы, ж. *Gmin.* rekrutowanie, branie do wojska.

Солдаты, -а, m. żołnierz. Бѣглый солдаты, deserter, sbieg z wojska.

Солеварёніе, -ія, *n.* solarnia, fabryka soli warzonki.

Солеварённый, Солеварный, solowarny.

Солеварня, -и, *ж.* miejsce, w którym warzają sól.

Солеварь, -а, *m.* robotnik od warzenia soli.

Солёніе, -ія, *n.* solenie.

Солёнокислый, *об.* Солянокислый.

Солёность, -и, *ж.* słoność.

Солёный, słony.

Солеизмъ, -а, *m.* Gram. solesyzm, бłą�д przeciw składni.

Солищичь, -а, *m.* солący mięсиwa.

Солисть, -а, *m.* Muz. solista, występujący z грą sam jeden.

Солитеръ, -а, *m.* soliter (*brylant*); || *Med.* soliter (*robak*).

Солить, солиć; || Солиться, być solonym.

Солка, -и, *ж.* *об.* Солёніе.

Солкій, bardzo solony, nasolony.

Солкость, -и, *ж.* soloność.

Солнечникъ, *об.* Подсолнечникъ.

Солнечный, słoneczny. *Bot.* солнечная роса, rosiczka (*roślina*).

Солно, *об.* Солono.

Солнопёкъ, -а, *m.* *Gmin.* miejsce silnie ogrzewane słoncem.

Солнце, -а, *n.* (*mn.* солныцы), słońce.

Солнцестояніе, -ія, *n.* *Astr.* przesilenie dnia z пося.

Солнцестоятельный, należący do przesilenia dnia z пося.

Солнышно, -а, *n.* *zdr.* słonko, słoneczko, *об.* Солнце.

Соло, *неод.* Muz. solo.

Солеварёніе, Соловарный, *об.* Солеварёніе, i t. d.

Соловёй, -вь, *m.* słowik. Соловьё баниами не кормятъ, *Przysl.* *об.* Басня.

Соловка, -и, *ж.* samka słowika.

Соловухень, -шка, Соловухно, -шна, *m.* *zdr.* słowiczek, *об.* Соловёй.

Соловёй, буланы, światło-żółtawy (*o koniach*).

Соловьёный, słowiczy.

Соловёть, посоловёть, stawać się буланым, światło-żółtawym; || *Gmin.* маćić не, z маćіеć się, stawać się не тым (*o oczach z powodu upicia się lub słabości*).

Солодить, zobojęтніе kwas mieszaniną яка, odjęć części kwaśne, słone i t. p., słodzić; || słód robić.

Солодна, -в, *ж.* *об.* Лапрічникъ.

Солодоватый, słodkawy.

Солодовый корень, *об.* Лапрічникъ.

Солодовникъ, -а, *m.* słodnik, mielcaг.

Солодовня, -и, *ж.* słodownia.

Солодовничъ, *об.* Солодовникъ.

Солодь, -а, *m.* słód.

Солодълый, мајасу смак слоду првог родмочзеніе (*o тасе*).

Солодъть, разоолодъть, праубіегаć смак слоду првог родмочзеніе (*o тасе*).

Соломёніе, -ія, *n.* robienie slodu; || *ob.* dzienie.

Солома, -ы, *ж.* *zdr.* солóмна, -и, слóма, слóмка.

Соломата, *об.* Саламата.

Соломенникъ, -а, *m.* materac napchany słomą, siennik.

Соломенный, слóмианы. Солóменная прѣша, strzecha, strecha, dach słomiany.

Соломина, -ы, *ж.* *zdr.* солóминна, -и, слóмка, здзібѣто слóмиана.

Соломистый, слóмиасты, pełen słomy, obfitujący w słomę.

Соломна, -и, *ж.* *об.* Солома.

Соломорѣзна, -и, *ж.* Соломорѣзь, -а, *m.* sieczkarnia, skrzynka do rзнієcia sieczki.

Солонина, -ы, *ж.* *zdr.* солонинна, -и, mięso solone, pekielejsz.

Солонинный, пекиелеjszowy, od mięsa solonego.

Солонка, -и, *ж.* Солонница, -ы, *zdr.* солонічка, -и, -и, solnica, solniczka.

Солono, *рзк.* słono.

Солоноватый, słonawy.

Солоноча, -и, *ж.* *zdr.* солонiczka.

Солоный, słony.

Солончановый, od miejsca, gdzie sól na wierch ziemi wychodzi.

Солончанъ, -а, *m.* miejsce, gdzie sól na wierch ziemi wychodzi.

Солончатый, обфитujący w mięсца, gdzie sól na wierch ziemi wychodzi.

Солонѣть, stawać się słonym.

Соль, -и, *ж.* сол. Поваренная соль, солъ кухенна. Каменная соль, солъ румова.

Chem. солянокислая соль, солник. *Med.* Глауберова соль, солъ глауберска. * Аттѣческая соль, солъ Аттѣцка, starożytny Grecki dowcр.

Сольникъ, -а, *m.* *Bot.* soliróg (*roślina*).

Солынка, -и, *ж.* potrawa zrobiona z kapusty kwaśnej, ryb i t. d., rodzaj bigosu;

|| *Bot.* solanka, солóвка, sodnik.

Солянокислая соль, *Chem.* *об.* Соль.

Солянóч, solny, solony.

Сомннуть, *об.* Смынать.

Сомнамбулизмъ, *об.* Лунатизмъ.

Сомнабулиста, -и *ж.* *об.* Лунатикъ.

Сомнабулисть, -а, *m.* *об.* Лунатикъ.

Сомнительность, -и, *ж.* wątpliwóść, niepewność.

Сомнительный, wątpliwy, niepewny.

Сомнѣваться, усомнѣться (*въ чёмъ*), wątrić, zwątrić, powątrpieć.

Сомнѣніе, -ія, *n.* wątpienie, wątpliwóć, niepewność. *Praw.* сомнѣніе въ подлинности акта, zarzut przeciwko wiarogodności aktu.

Сомѣшка, -ы, *ж.* zamowina, mięсо somowe.

Сомовій, znowowy.

Сомъ, а, *m.* zum (*губа*).

Сомъзданнъ, -а, *m.* współspadkobózca.

Сомата, -ы, *ж.* Млч. сомата.

Сомѣть, -а, *m.* somet (*rodzaj wierszy*).

Сонна, -я, *ж.* *Kart.* в игре басочіе: нај-
бѣзвѣднѣ картѣ мугу гужаѣца луб пружегу-
ваѣца.

Сонливость, -а, *ж.* бѣрloch, *саралос.*

Сонливо, *пск.* ospale.

Сонливость, -и, *ж.* ospalob.

Сонливый, *саралу.*

Соннице, -я, *ж.* Соннѣ, -а, *ж.* Коос., *Sl.*
міејасе згромадженія, synagoga; || згрома-
дження, tłum.

Сонница, -я, *ж.* об. Снотолователь.

Сонно, *пск.* ospale. Сонно смотрѣть,
ospale выгладѣть.

Сонный, сenny, бѣрlacy, ospалу; || неізу-
ву (о rybach). *Med.* оонныя напли, кро-
пле пауријасе. Сонное зелье, орјум. Сон-
ная болѣзнь, об. Спѣчна.

Соня, *прзур.* dr. она, sen, спаніе. Менѣ
илонитъ ко сну, спатъ ми сіе chce. Непро-
будный соня, sen wiesznu, śmierć. Сонъ
сбылся, сонъ въ руну, sen sprawdzil się. Грѣ-
зонъ сонъ, да милость въ Богъ, *Przysł.* sen
штага, Богъ вѣдѣга. * Онь во снѣ Бога мо-
литъ, не вѣе со гадѣ, плечіе тры по тры.

Соня, -я, *всп.* бѣрloch, бѣрlochka; || *Zool.*
koszatka, zwierzątko, z rodzaju szczurów.

Сообитаніе, -ія, *ж.* wspólnе z kim prze-
mieszkiwanie, obcowanie (np. meza żłona).

Сообитать, mieszkać z sobą, obcować.

Соображать, сообразить, stosować, za-
stosować eo do czego, obliczać, obliczyć; ||

zważać, zważyć, rozważać, rozważyć, roz-
бирать, rozebrać, namysлять сіе, namysлić
сіе; || Соображаться (съ иѣмъ, съ чѣмъ),
stosować сіе, zastosować сіе (do kogo, do
czego), zgadzać сіе (z czѣmъ). Сообразнѣ
своѣ мизнь съ обязанностями граждани-
на, zgadzać своје жыціе z повинностями
obywatela. Сообразнѣ расхѣдъ съ при-
ходомъ, zastosowywać wydatki do przy-
chodów. Сообразнѣ обстоятельство дѣла,
rozważać okoliczności sprawy.

Соображеніе, -ія, *ж.* uważanie, wzgląd
na co, rozważanie, rozważa, namysł, kom-
binacja, roztrząsanie, powód, obrachowa-
nie, wyrachowanie, zastosowanie, porówna-
nie. Взять, принять въ соображеніе, зва-
жѣть, взѣжѣть со под розважѣ, pod rozezna-
nie. Рѣшеніе суда основано на слѣдую-
щихъ соображеніяхъ, postanowienie sądu
jest oparte na następujących motywach.
Безъ соображенія, bez rozważa. По сооб-
раженію всѣхъ обстоятельствъ, rozwa-
żuwazy wszystkie okoliczności. По моему
соображенію, według mego wyrachowania.

Сообразительность, -и, *ж.* pojętność, by-
strość umysłu, przenikliwość.

Сообразительный, obdarzony bystrością
pojęcia, umysłu, pojętny, przenikliwy.

Сообразно (съ чѣмъ), *пск.* stosownie
do..., zgodnie z..., w myśl czego, podług,
według, wedle czego, w miarę czego. Со-
образно съ закономъ, zgodnie z prawem,
podług prawa. Сообразно съ обстоятель-
ствами, stosownie do okoliczności.

Сообразность, -и, *ж.* zgodność w сѣмъ,
stosowność, odpowiedność.

Сообразный, zgodny z сѣмъ, stosowny,
odpowiedni, odpowiadający czemu.

Сообразовать, об. Соображать.

Сообща, *пск.* spólnie, razem, łącznie; ||
solidarnie.

Сообщать, сообщать, komunikować,
zakommunikować, udzielać, udzielić со
кому, wiadomości kogo o czѣмъ, okazać,
zaprodukować со; || Сообщаться, udzielać
сіе другимъ, przestawać z kim, wdawać
сіе z kim, łączыć сіе. *Imśl.* б. сообщен-
ный, zakommunikowany, udzielony, uwia-
domiony i t. d.

Сообщение, -ія, *ж.* komunikacja, zwią-
zek, stosunek, obcowanie, przestawanie
z kim; || *Praw.* odezwa, wręczenie, okaza-
nie, zaprodukowanie czego, zakommuni-
kowanie, udzielenie (*papierów i t. p.*); ||
doniesienie, oświadczenie. Министрѣ со-
общилъ это дѣло сенату, tę sprawę mini-
ster zakommunikował senatowi. Имѣть сооб-
щѣніе съ учеными, mieć stosunki z uczo-
nymi. Пути сообщенія, komunikacje (*la-
dowe i wodne*).

Сообщество, -я, *ж.* społeczność, towa-
rzystwo z kim, kompanja.

Сообщительно, *пск.* sposobem udzielają-
cym.

Сообщительный, udzielający, kommuni-
kacyjny.

Сообщникъ, -а, *ж.* spólnik (*zbrodni, wy-
stępku*); || товарищъ, spólnik, przyjmujący
w сѣмъ udział, uczestnik.

Сообщница, -ы, *ж.* spólniczka (*zbrodni,
wstępku*); || товарищызка, spólniczka,
uczestniczka.

Сообщничество, -я, *ж.* spólnictwo (*zbro-
dni i t. p.*); || uczestnictwo, współudział.

Соопенунъ, -а, *ж.* współopiekun.

Соорудитель, -я, *ж.* założyciel, fundat-
tor, wystawca, wystawiacz.

Соорудительница, -ы, *ж.* założycielka,
fundatorka.

Соорудять, соорудить, wznosić, wzniesić
stawić, postawić, wystawić, wystawić
budować, zbudować; || Соорудяться, by-
stawianym, budowanym i t. d. *Imśl.* б. со-
оруженный, wzniesiony, wystawiony, zbu-
dowany.

Сооруженіе, -ія, *ж.* wzniesienie, stawie-
nie, postawienie, wystawienie, budowanie.

Соотвѣтственно (чему), *пск.* stosownie
do..., zgodnie z....

Соотвѣтственность, -и, *ж.* zgodność
z сѣмъ, stosowność, odpowiadanie sobie
(*dwoch rzeczom*).

Соотвѣтственный, zgodny z сѣмъ, od-
powiedni, odpowiadający czemu, zastoso-
wany.

Соотвѣтствованіе, -ія, *ж.* odpowiadanie
чему, stosowanie сіе do czego.

Соотвѣтствовать, odpowiadać toб

сопрѣлый, zepszały, zepsuty od ciepła iłgoci, odleżały.

сопрѣть, *об.* Сопрѣвать.

Сопрягательный, *Gram.* łączący, spraja-

Сопрягать, *сопрячь*, sprzegać, sprządz, *шус*, połączyć, zwiazywać, zwiazyać; || *спрягаться*, sprzegać się, łączycь się, zwiazywać się. Это предприятие сопряжено съ большими трудностями, to przedsięwzięcie jest połączone z wielkimi trudnościami. *Imst. b.* сопряжённый, połączony, zjednoczony.

Сопряжёнiе, -iя, *n.* sprzężenie się, połączenie się, zwiazywanie się.

Сопунъ, -а, *m.* ten co sapie, oddycha silnie.

Сопунья, -нья, *ж.* та co sapie, oddycha silnie.

Сопутникъ, *об.* Спутникъ.

Сопутствованiе, -iя, *n.* towarzyszenie komu (*w drodze*).

Сопутствовать (кому), towarzyszyć кому (*w drodze*).

Сопѣнiе, -iя, *n.* sapanie.

Сопѣть, *сопунуть*, sapać, sapać, silnie oddychać.

Соразмѣривать, *соразмѣрить*, *об.* Соразмѣрять.

Соразмѣрно, *psk.* stosunkowo, w stosunku, w proporcji, w miarę, do wysokości czego. *Prav.* распределѣние по соразмѣрности, rozdzielanie stosunkowe.

Соразмѣрность, stosunek, stosowność, proporcja, rozmiar, miara.

Соразмѣрный (чему), stosunkowy, proporcjonalny.

Соразмѣрять, *соразмѣривать*, zachowywać, zachować stosunek, stosować, zastosować.

Соратникъ, -а, *m.* towarzysz broni.

Сорванецъ, -нца, *m.* urwis, swawolnik.

Сорвать, *об.* Срывать.

Сорви-голова, -ы, *m.* szaleniec, wartogłów.

Сордѣлый, **Сордѣнiе**, **Сордѣть**, *об.* Рдѣ-
лый, Рдѣнiе, Рдѣть.

Соревнованiе, -iя, *n.* ucieganie się o co z kim, spółubieganie się, spółzawodnictwo.

Соревнователь, -я, *m.* spółzawodnik.

Соревновательница, -ы, *ж.* spółzawodniczka.

Соревновать, iść w zawody, iść w wyścigi, uciegać się o co z kim.

Соренiе, -iя, *n.* zaśmiecenie.

Сорить, *насорить*, śmieciami zapełniać, zaśmiecać; || *zanieczyszczать*, zanieczyszczyć.

* **Сорить деньги**, rozrzucać, trwonić pieniądze.

Сорный, nieczysty, śmieciasty, pełen śmieci. **Сорная трава**, chwast, zielsko, ziele podłe.

Соровой, śmieciowy, od śmieci. **Соревья птицы**, ptaki żyjące śmieciami, guajem.

Сорока, -и, *ж.* sroka (*ptak*). Сорока стрелочетъ, sroka skrzekose, szczegone, brzechose, rzebce, krzekce.

Сорокодневный, czterdziestodniowy.

Сорококопѣшный, mający wartość czterdziestu kopiejek.

Сороколѣтiе, -iя, *n.* czterdziestolecie.

Сороколѣтнiй, czterdziestoletni.

Сорокорублѣвый, mający wartość czterdziestu rubli.

Сороковой, czterdziesty.

Сороконожка, -и, *ж.* stonoga (*owad*).

Сорокопуть, -а, *m.* srokosz, samica z rodzaju jastrzębiego (*ptak*).

Сорокусть, -а, *m.* Сорокустье, -тья, *n.* czterdziestodniowe nabożeństwo za umarłego.

Сорочь, -а, czterdzieści. Два сорока, ośmdziesiąt.

Соромить, *Gmin. ob.* Срамить.

Соромскiй, *Gmin. ob.* Срамный.

Соромщина, -ы, *ж.* *Gmin.* sprośność.

Соромъ, -а, *m.* *Gmin. ob.* Срамъ.

Сорочны, -ъ, *mn.* nabożeństwo odprawione w czterdziesty dzień po zgonie czyjem.

Сорочий, sroczy.

Сорочка, -и, *ж.* koszula; || chorągiewka na statku wodnym; || *Anat.* czepek, błona na czaszce, z którą się rodzą niektóre dzieci. * Онъ въ сорочкѣ родился, urodził się w czepku, szczęśliwy.

Сортированiе, -iя, *n.* об. Сортировка.

Сортировать, sortować, wybierać, dobierać, gatunkować, przebierać; || **Сортироваться**, być wybieranym, dobieganym i t. d.

Сортировщикъ, -а, *m.* wybierający, dobierający, gatunkujący.

Сортутить, *об.* Сортучивать.

Сортутъ, -тка, *об.* Сортучна.

Сортучиванiе, Сортученіе, -iя, *n.* amalgomowanie.

Сортучивать, сортучить, amalgamować; || **Сортучиваться**, być amalgamowanym.

Imst. b. сортученный, amalgamowany.

Сортучна, -и, *ж.* *Chem.* amalgama.

Сортъ, -а, *m.* sort, gatunek. **Послѣднiй сортъ** (зерна, крупы), poślad.

Сорубѣнный, pograniczny, ościenny.

Соръ, -а, *m.* śmiecie. * Соръ изъ избы не выносить, nie robić plotki po za domem.

Сосанiе, -iя, *n.* ssanie.

Сосать, ssać; || **Сосаться**, być ssanym.

Imst. b. сосанный, ssany.

Сосватывать, *сосватать*, swatać, zawatać, wyswatać; || **Сосватываться**, być swatanym. *Imst. b.* сосватанный, wyswатаны.

Сосенна, -и, *ж.* *zdr.* sosnka, mała sosna; || szparag (*roślina*).

Сосецъ, -ца, *m.* об. Сосонъ.

Сосиска, -и, *ж.* kielbasa.

Сосисочка, -и, *ж.* *zdr.* kielbaska.

Сосна, -и, *ж.* sosulka, smoczek.
Соснабливать, **соснобить**, **зескробывать**, **зескробаѣ**, **вругаѣ**, **зестругаѣ**; || **Соснабливаться**, **быѣ** **зескробуваным**, **струганым**. *Imsl. б.* **соснобленный**, **зескробану**, **зестругану**.

Соснакивать, **сосночить**, **зескакиваѣ**, **зескокусѣ**; || **одруваѣ** **се**, **одерваѣ** **се**, **одтаваѣ**, **одлечѣ**.

Соснальзывать, **соснользнуть**, **зеѣлизгиваѣ** **се**, **зеѣлизнаѣ** **се**, **зсуваѣ** **се** **близгаѣ**.

Соснобить, *об.* **Соснабливать**.

Сосновыи, **сучковы**.

Сосноннуть, *об.* **Соснакивать**.

Соснользнуть, *об.* **Соснальзывать**.

Сосночить, *об.* **Соснакивать**.

Соскребаѣ, **соскрѣсть**, **зескробываѣ**, **зескробаѣ**; || **згрѣбываѣ**, **згрѣбаѣ**; || **Соскрѣбаться**, **быѣ** **скробаным**. *Imsl. б.* **соскрѣбѣнный**, **зескробану**.

Соснучивать, **соснучиться**, **нудзиѣ** **се**, **знудзиѣ** **се**.

Сослагательное наклонѣние, *Gram.* **трыблѣ** **засу**.

Сослѣние, -иѧ, *п.* **выгнанѣ**.

Сослѣть, *об.* **Ссылѣть**.

Сослѣвѣ, -иѧ, *п.* **згромадженѣ**, **корпорациѧ**, **стан**, **каста**, **классѧ** **лудзи**, **товарыство**. **Дворянское сослѣвѣ**, **noblessѧ**, **szlachectwo**. **Купѣческое сослѣвѣ**, **стан** **купѣcki**.

Сослѣвныи, **належѣ** **до** **згромадженѧ**, **до** **товарыства** **и** **т. д.**, *об.* **Сослѣвѣ**; || **супонимичну**. **Сослѣвныи дух**, **дух** **касты**.

Сослѣвъ, -ѧ, *м.* *об.* **Синоним**.

Сослуживецъ, -вца, *м.* **колега**, **товарышъ** **въ** **службѣ**.

Сослужить (**службу**), **услужѣ**, **прзсѣлугѣ** **кому** **uczyniѣ**.

Сосна, -ы, **Сосна**, -ы, *ж.* **sosna** (*drzewo*).

Соснина, -ы, *ж.* **soŋnina**, **drewno** **sosny**, **belka** **sosnowѧ**.

Соснища, -и, *ж.* **zgr.** **wielka** **gruba** **sosna**.

Сосновна, -и, *ж.* **grubodziѣb** (*ptak*).

Сосновыи, **sosnowy**.

Соснуть, **здрзумаѣ** **се**, **прзспаѣ** **се** **ниесо**.

Соснянѣ, -ѧ, *м.* **zdr.** **соснячѣнѣ**, -чнѧ, **las**, **lasek**, **gajk** **sosnowy**.

Сосѣкъ, -снѧ, *м.* **zdr.** **сосѣчек**, -чка, **сусек**, **brodawka** **piersiowa**, **сусецек**.

Сѣсочна, -и, *ж.* *об.* **Сѣсна**.

Сосредотѣчение, -иѧ, *п.* **centralizaciѧ**, **спровадженѣ** **до** **jednego** **ѣrodkowego** **punktu**, **skupienie** **w** **jedno**.

Сосредотѣчивать, **сосредотѣчить**, **концентроваѣ**, **skoncentrowaѣ**, **зеѣrodkowywaѣ**, **зеѣrodkowaѣ**, **згромадзаѣ**, **згромадзиѣ** **до** **jednego** **punktu**, **ѣrodkѧ**, **skupieѣ**, **ѣciagnaѣ** **w** **jeden** **ѣrodkowy** **punkt**; || **Сосредотѣчиваться**, **концентроваѣ** **се**, **skupiaѣ** **се** **w** **jeden** **ѣrodkowy** **punkt**, **ѣciagaѣ** **се** **w** **jeden** **punkt**. *Imsl. б.* **сосредотѣченныи**, **skoncentrowany**, **zeѣrodkowany** **и** **т. д.**

Составитель, -ѧ, *м.* **autor**, **pisarz**, **redaktor**.

Составительница, -ы, *ж.* **autorka**, **redaktorka**.

Составить, *об.* **Составливать**, **Составлять**.

Составленѣ, -иѧ, *п.* **wyrobienie**, **wpracowanie**, **sporządzenie**, **skompletowanie**, **złożenie**, **układanie** (*np. dzieła*), **ułożenie**, **robienie** (*lekarstwa*). **Составленѣ инвентарѧ**, **ѣписи**, **inventaryzaciѧ**, **Составленѣ записки** **изъ** **дѣла**, **referat**. **Составленѣ ѧкта**, **redakciѧ** **aktu**. **Составленѣ дѣловой** **бумаги**, **referowanie**. **Составленѣ ѣписи** **дѣль**, **rotulaciѧ**. **Составленѣ проѣкта**, **ułożenie** **projektu**.

Составливать, **составить**, **прзстѧвѧѣ**, **прзстѧвиѣ**, **прзнестиѣ** (*z góry na dół*), **здеjmоваѣ**, **поздеjmоваѣ**, **здеjѧѣ**. **Составить** **книги** **съ** **вѣрхней** **пѣлни** **на** **нижнюю**, **прзстѧвиѣ** **ksiѧżki** **w** **wierzchniej** **pѣlki** **na** **niższѧ**. **Составить** **горшѣкъ** **оо** **стола**, **здеjѧѣ** **garnek** **ze** **stołu**.

Составлять, **составить**, **складаѣ**, **злѣзыѣ**, **укладаѣ**, **уложѣ**, **robiѣ**, **зrobiѣ**; || **спорзѧдзаѣ**, **спорзѧдзиѣ**, **redagowaѣ**, **зredagowaѣ**, **spisaѣ**, **wpracowywaѣ**, **wpracowaѣ**; || **stanowiѣ**, **skладаѣ**, **tworzyѣ**, **utworzyѣ** **со**; || **Составляться**, **быѣ** **складаным**, **układаным**, **спорзѧданым** **и** **т. д.** **Составить** **словарь**, **уложѣ** **словник**. **Составить** **себѣ** **кружѣнѣ** **друзѣи**, **добраѣ** **собие** **кѣlko** **przyjaciѣl**. **Слова** **составляѣт** **фразы**, **wyrazy** **skладаѣ** **z** **zdanie**. **Составлять** **бумагу**, **записку**, **referowaѣ**. **Составлять** **лѣкарство**, **robiѣ** **lekarstwo**. **Составить** **прѣѣтъ**, **уложѣ** **projekt**. **Богѧтство** **не** **составляѣт** **счѧстѧ**, **bogactwo** **ни** **stanowi** **szczѣscia**. **ѣто** **составить** **огромную** **сумму**, **to** **uczyni** **ogromnѧ** **summѧ**. **Поступѣкъ** **ѣтѣ** **не** **составляѣт** **прзстѧплѣнѧ**, **ten** **uczynek** **nie** **stanowi** **zbrodni**. **Составить** **оѣбѣзъ**, **зѧврѣѣ** **звѧзѣкъ**, **спикнѧѣ** **се**. *Imsl. б.* **составленныи**, **złożony**, **ułożony**, **sporzѧdzony** **и** **т. д.**

Составной, **злѣzony**, **складаны**; || **зmyѣлѣony**, **szfalszowany**, **podrobiony**.

Составныи, **зуѣпѣлнѧѣ**, **доѣпнѧѣ** **засу**; || **stawny**, **stawowy**, **од** **stawu**, **од** **stawѣwѣ**.

Составъ, -ѧ, *м.* **skład**, **układ** (*jakiѣ* *rzeczy*); || **staw** (*w* *cielo*), **artykulaciѧ**, **budowa** (*ciada*); || **zaprawa**, **mieszanka**, **kompozyciѧ**. **Наличныи** **составъ** **войскѧ**, **rzeczywista** **liczba** **zołnierzy** **w** **pułku**. **Составъ** **присутствѧ**, **komplet** (*zasiadajѧcych*).

Состарить, **зrobiѣ** **starym**.

Состариваться, **состарѣться**, **starzeѣ** **се**, **zestarzeѣ** **се**, **stary** **wyglѧdѧѣ**.

Состѣгивать, **состегѧть**, **стеѣбноваѣ**, **stembnowaѣ**, **wystѣbnowaѣ**, **zestembnowaѣ**; || **Состѣгиваться**, **быѣ** **стеѣбнованым**, **stembnowаным**. *Imsl. б.* **состѣганныи**, **wystѣbnowany**.

Состѣгивать, **состегнуть**, **запѧнѧѣ**, **за-**

Соучастователь, -я, *m.* uczestnik, współnik w części, biorący w czem udział.

Соучаствовать, uczestniczyć, przyjmować w czem udział.

Соучастье, -я, *n.* uczestnictwo, udział w czem, spółnietwo (*w zbrodni i t. p.*).

Соучастник, -я, *m.* uczestnik, współnik, biorący w czem udział. *Прав. соучастникъ въ дѣлѣ*, współprowódz, współprowadzający się, współsprawca.

Соучастница, -ы, *ż.* uczestniczka, współnica, biorąca w czem udział.

Соучастный, uczestniczy.

Соученикъ, -а, *m.* spółcazeń, kolega szkolny.

Соученица, -ы, *ż.* towarzysza, koleżanka szkolna.

Софа, -ы, *ż.* sofa, kanapa.

Софизмъ, -а, *m.* sofizmat.

Софистическій, sofistyczny, oparty na sofizmatach.

Софистъ, -а, *m.* sofista.

Соха, -ы, *ż.* socha.

Сохатый, -аго, *m.* Zool. łós (zwierzę).

Сохнуть, schnąć; || chudnąć.

Сохраненіе, -я, *n.* zachowanie, utrzymanie czego; || strzeżenie, opieka, schowanie.

Сохранитель, -я, *m.* zachowawca.

Сохранительница, -ы, *ż.* zachowawczyni.

Сохранительный, zachowawczy.

Сохранить, *ob.* Сохранять.

Сохранно, *psk.* cało, w całości, nienaruszenie.

Сохранность, -я, *ż.* całość, nienaruszoność.

Сохранный, cały, nienaruszony, nietknięty. *Сохранная казна*, bank depozytowy, depozytny.

Сохранять, *сохранить*, zachowywać, zachować, dochować, utrzymywać, utrzymać w dobrym stanie, przechować w całości, oszczędzić, oszczędzić kogo, strzedz. *Имѣ. б. сохраненный*, zachowany i t. d.

Соцарствовать, społkrólować, społpanować.

Сочевья, *ob.* Чечевья.

Сочевичникъ, -я, *m.* Bot. soczewka (roślina).

Сочевичный, *ob.* Чечевичный.

Сочельникъ, *ob.* Сочельникъ.

Сочельникъ, -а, *m.* wigilija, wilija Woznego Narodzenia i Trzech Króli.

Соченіе, -я, *n.* wytaczanie soku z drzewa.

Сочень, -чня, *m.* placek posmarowany gestym sokiem z siemienia lub upieczony z ciasta rozczynionego sokiem.

Сочетовать, сочетать, łączyć, złączać, połącząc, kojarząc, skojarząc; || **Сочетываться**, łączyć się, kojarzyć się. **Сочетать бракомъ**, połącząc węzłem małżeńskim. **Сочетаться бракомъ**, połącząc się węzłem małżeńskim, ożenić się. *Прав. сочетавающиеся*, strony w małżeństwie.

Сочетаніе, -я, *n.* złączenie, połączenie, skojarzenie, spojenie. **Сочетаніе бракомъ**, połączenie węzłem małżeńskim.

Сочиненіе, -я, *n.* układ, kompozycja, tworzenie, dzieło, utwór, piód umysłowy, piśmo, praca.

Сочиненіице, -я, *n.* *едн.* dziełko, piśmanko.

Сочинитель, -я, *m.* autor, pisarz. **Сочинитель музыки**, kompozytor muzyczny.

Сочинять, *сочинять*, układać, ułożyć, tworzyć, pisać, napisać dzieło; || komponować, być kompozytorem muzyki; || **wymyślać**, wymyślić, zmyślać, zmyślić, wymyślać, wynaleźć; || **Сочиняться**, być układanym, pisanym i t. d.; || *Gram.* zgadzać się, składać się, wiązać się. *Имѣ. б. сочиненный*, ułożony, napisany i t. d.

Сочить, насочить, sok wytaczać, wytoczycь z drzewa, wypuszczać, wypuścić; || * = **высочить**, wyciągać, wyciągnąć, wydrwić co z kogo, wykpić.

Сочельнъ, -я, *m.* kolega, spółczłonek.

Сочно, *psk.* soczysto, z obfitością soku.

Сочность, -и, *ż.* soczystość.

Сочный, soczysty.

Сочувственно, *psk.* sympatycznie.

Сочувственный, sympatyczny.

Сочувствіе, -я, *n.* współczucie, sympatja, sprzyjanie komu, skłonność do kogo;

|| udział w czem; zajęcie, interes, pociąg.

Сочувствовать, sympatyzować; || **заявлять** się czem, brać udział w czem.

Сошество, -я, *n.* zejście, zastąpienie.

Сошка, -и, *ż.* podpora, podpórka; || *Wojb.* drewno na oparcie karabinu.

Сошникъ, -я, *m.* naróg, sosznik (*u соchy*), krój (*u ршуга*); || *Anal.* kość lemieszowa, międzynozdrzowa.

Сошный, sochowy, od sochy, do sochy należący.

Сощипывать, сощипнуть, oskubywać, oskubać; || **Сощипываться**, być oskubywanym. *Имѣ. б. сощипнутый*, oskubany.

Союзникъ, -я, *m.* sprzymierzeniec, sprzymierzony.

Союзница, -ы, *ż.* sprzymierzona.

Союзнический, sprzymierzency.

Союзный, sprzymierzony; || związkowy, federacyjny.

Союзъ, -я, *m.* zjednoczenie, związek, przymierze, sprzymierzenie, liga; || federacja, związek kilku udzielnych krajów; || *Gram.* spółnik. **Брачный союзъ**, węzeł małżeński. **Заклчить союзъ**, zawrzeć przymierze. **Составить союзъ**, spiknąć się.

Соя, -и, *ż.* *здр.* союшка, sojka (ptak); || rodzaj sosu.

Спаданіе, -я, *n.* spадanie.

Спадать, spaсть, spadać, spaść, opaść, wypadać, wypaść; || spadać, zniżać się, opuszczać się, zmniejszać się. *Листья съ дерева спади*, liście z drzewa opadły. *Цѣна на хлѣбъ спадаеть*, zbo-

że w cenie spada. Спаць сь лицз, сь тѣла, schudnąć. Спаць сь гoлoса, stracić głos.

Спадэніе, -іа, *n.* spadnienie, spadnięcie; || змніежсзненіе, зніжэнне (*np.* ceny).

Спадыш, -а, *m.* співак коściелны, który głos stracił.

Спазма, -ы, *ж.* *Med.* spazm, kurcz.

Спазмодическі, spazmowy, połączony ze spazmami.

Спаі, -аа, *m. ob.* Спаіна.

Спаіваць, спаіць, спраіаць, спoіць, лutoваць, zlutować; || Спаівацься, быць лutoва-шyш. *Imst. b.* спаіанный, zlutowany.

Спаіваць, спoіць, праіаць, upoіць, спoіць.

Спаіна, -и, *ж.* lut, zlutowanie; || месцe зlutowania.

Спанoвaць, *ob.* Панoвaць.

Спанoстить, *ob.* Панoстить.

Спаленіе, -іа, *n.* spalenie

Спаленна, -и, *ж.* *zdr.* pokoik sypialny, *ob.* Спальня.

Спаленный, sypialny, do pokoju sypialnego należący.

Спалённый, *ob.* Спалить.

Спалзыват, спoлзти, спусzcзаць сь czoл-гаіаць (*np.* z góry).

Спалить, spalić. *Imst. b.* спалённый, spalony.

Спaлый, spadły.

Спальны, do spania służący; || w sypialnym pokoju używany.

Спальня, -и, *ж.* pokój sypialny.

Спаніе, -іа, *n.* Спаньё, -нья, spanie.

Спаржа, -и, *ж.* *Bot.* szparag.

Спаржевы, szparagowy.

Спаривать, спарить, добераць, добраць do маści, do пары (*o* koniach). *Imst. b.* спаренный, dobrany do маści, do пары.

Спаривать, спорхнуть, wylatywać, wylecieć, ulatywać, ulecieć, frunąć, wyfurkacz (*o* ptaszkach).

Спарывать, спороть, арагаць, sprób. *Imst. b.* споротый, spróty.

Спасаць, спасти, zbawiać, zbawić, wybawiać, wybawić, wyzwalać, wyzwolić, ocalać, ocalić, ratować, uratować; || Спасацься, wybawiać сь, wyzwalać сь, ratować сь. Спасацься вь монастырь, ісь do klasztoru aby prowadzić życie bogobojne. *Imst. b.* спасённый, zbawiony i t. d.

Спасэніе, -іа, *n.* zbawienie, ocalenie, zachowanie, ratunek.

Спасибо, *psk.* dziękuję! niech ci Bóg błogostawi!

Спаситель, -я, *m.* zbawca, wybawca; || Zbawiciel (*Jeżus Chrystus*).

Спасительница, -ы, *ж.* wybawicielka, ochronicielka.

Спасительно, *psk.* zbawiennie.

Спасительность, -и, *ж.* zbawienność.

Спасительный, zbawenny. *Mar.* спайтальная бочка, beczka korkowa, zaczerпnuta z liny a rzucona dla uratowania tonяущих.

Спасовать, pasować, nie brać dokupnąć, nie grać (*w grze kartowej*); || * ustąpić komu w czём, spuścić z tonu, znieść co cierpliwie.

Спасовь, *im. przymiot.*, Zbawiciелw, Zbawicielowy.

Спасный, należący do kościoła Zbawiciela.

Спасти, *ob.* Спасти

Спась, -а, *m.* Zbawiciel (*Jeżus Chrystus*).

Спать, spać, sypiać; || *nieos.* spaťся, spać сь. Послѣ трудовъ хорошo спит-ся, po pracy dobrze сь сь. Мнѣ что-то не спится, nie chcę mi сь jakoś spać.

Спахивать, спaхaть orać, zorać; || Спахиваться, быць oranym. *Imst. b.* спaханный, zorany.

Спахивать, спaхнуть, zdmuchывать, zdmuchnąć. *Imst. b.* спaхнутый, zdmuchnięty.

Спашна, -и, *ж.* zoranie, uprawa roli, sprawianie roli.

Спаініе, -іа, *n. ob.* Спаіна.

Спаіць, *ob.* Спаивать.

Спенаться, спечься, krzepnąć, skrzeпnаć (*o* krwi).

Спенталь, -иля, *m.* widowisko teatralne, spektakl.

Спенулятор, Спенулянт, -а, *m.* spekulant.

Спенуляція, -и, *ж.* spekulacja.

Спеленать, *ob.* Пеленать.

Спенёк, -нён, *m.* jeżyczek lub ząbek, kolec sprzączki.

Спепелять, спепелить, w popiół zamieniac, zamienić, spopielić. *Imst. b.* спепелённый, spopiелony.

Сперва, *psk.* pierwiej, naprzód, zaraz na początku.

Спереди, Спереди *psk.* z przodu.

Спереть, *ob.* Спирать.

Спермацетовый, ze spermaceti, *ob.* Спермацётъ.

Спермацётъ, -а, *m.* spermaceti (*materja biała znajduяca сь w wклёсlościаch czaszki potfiszczw*).

Спёртость, -и, *ж.* ściśnienie, ciężkość (*np.* powietrza), zamkniętość.

Спёртый, ściśniony, p зытлuniony, стлuniony. Спёртый вoздухъ, ciężkie powietrze.

Спесивецъ, -вца, *m.* człowiek dumny, wyniosły, pyszny, nadęty, butny pan.

Спесивиться, быць дumnym, wyniosлым, butnym, pysznym, надётым.

Спесивица, -ы, *ж.* kobieta dumna, wyniosła, надёта.

Спесиво, *psk.* dumnie, z dumą.

Спесивость, -и, *ж.* надётоść, pyszność, dumność.

Спесивый, dumny, wyniosły, pyszny, надёты, butny.

Спесивѣть, stawać сь дumnym, wyniosлым, butnym, pysznym, надётым.

Слѣсь, -и, ж. дума, wyniosłość, pycha; || *Вол.* барская слѣсь, firletka Убавить носу слѣси, przytrzeć kemu rogów, poskromić. Онъ сбавилъ слѣси онъ спустилъ з тоу.

Специфическій, specyficzny, właściwy especially czemu lub na co.

Специалистъ, -а, м. specjalista, człowiek oddający się wyłącznie czemu jednemu.

Специально, *psk.* w szczególności, wyjącznie.

Специальность, -и, ж. specjalność, własność tego co jest szczególném; || то co kto умеетъ выjącznie.

Специальный, specjalny, osobliwy, szczególny, tyczący się jednego przedmiotu.

Спѣци, -и, ж. *мл. Apt.* różne gatunki mięs, zmieszane z mian, ingredjencje, rzeczy wchodzące do czego.

Спечь, *об.* Испечь.

Спивать, спить, odpijać, odpić, nadpijać, nadpić; || **Спиваться**, spijać się, upijać się. **Спиться съ кругу**, śpić się jak hela.

Спика, -и, ж. *Astr.* Kłos Panny (*konstelacja*).

Спиливать, спилить, спиловывать, спиловать. *Imśl. o.* спиленный, спилёный, спилованы.

Спина, -ы, ж. grzbiet, tylna część piersi z pacierzami, która zaczyna się od karku, плесу, krzyż; || тыlna część, tylec. * У него спина чешется, świerzbi go skóra, będzie bity.

Спина, -и, ж. *zdr.* grzbiecik: || grzbiet (*z ryb wykrojony dla suszenia lub wędzenia*); || grzbiet, część sprzętu w plecach; || плесу, tyleк, стан, stanik (*u sukni*).

Спинной, grzbietowy, grzbieтny. *Anat.* **Спинные позвонки**, kość pacierzowa. **Спинной хребетъ**, *об.* Хребетъ.

Спиночка, -и, ж. *zdr.* grzbiecik, *об.* Спина.

Спирально, *psk.* spiralnie, w szrubę.

Спиральный, spiralny, mający kształt szruby, szrubowaty, ślimakowaty.

Спирать, спереть (*cz. przysz. сопру*), spychać, zepchnąć, odierać, odeprzeć; || ścisnąć, ścisnąć, przytłумиać, przytłумić, gniesć, przygniatać, sprawiać ciężkość (*na piersiach i t. p.*), duszność; || **Спираться**, ścisnąć się, ścisnąć się, ciskać się, cisnąć się, przytłумиać się, przytłумić się. *Imśl. b.* спёртый, zepchany, odparty; || ściśnięты, przygnieciony i t. d.

Спиртоватость, -и, ж. własność napoju spirytusowego.

Спиртоватый, spirytusowy, upjający, tegi (*o napojach*).

Спиртовать, spirytusem (wyskokiem) parajać; || **Спиртоваться**, być parajanym spirytusem.

Спиртовый, Спиртовый, spirytusowy, właściwy spirytusowi.

Спиртомѣръ, -а, м. alkoholometr, na-

рзѣдзіе до мierzenia mocy spirytusa, wżskoku.

Спиртный, *об.* Спиртовый.

Спиртъ, -а, м. spirytus, wyskok.

Списаніе, -іа, н. spisanie.

Списатьъ, *об.* Списывать.

Списокъ, -ска, м. *zdr.* spisочекъ, -чка, kopja, przepis z oryginału; || lista, spis, rejestr. **Именной списокъ чиновниковъ**, lista imenna urzędników. **Послужной** lub **Формулярный списокъ**, stan służby. **Полковой списокъ**, kontrola, lista osób w wojsku. **Внести въ списокъ**, wpisać do rejestru. **Выключить изъ списка**, wymazać z listy, przekreślić. *Prav.* очередной списокъ, wokanda.

Списыватель, -я, м. przepisujący, przepisувач, kopista.

Списывательница, -ы, ж. przepisująca, przepisувачка, kopistka.

Списывать, списать, kopjować, skopjować, przepisывать, przepisаć, odpisywać, odpisać; || **Списываться**, być kopjowanym, przepisываным; || = съ кѣмъ, korespondować, listy z kim zamieniać, utrzymуwać z kim stosunki przez listy. *Imśl. b.* списанный, skopjowany, przepisаны.

Спить, *об.* Спивать.

Спихивать, спихать, спихнуть, spychać, zepchnąć, zsuwać, zsunąć. *Imśl. b.* спихнутый, zepchnięты.

Спица, -ы, ж. słupek z jednego końca заостренный (*w parkanach, zagrodach*); || drót do roboty poczoх; || sprycha (*koła wozowego*).

Спичичка, -и, ж. *zdr. об.* Спичка.

Спичечникъ, -а, м. jeleń letni, roczny, roczniak; || pudełko na zapałki.

Спичечный, do zapałek należący.

Спичка, -и, ж. *zdr. об.* Спица (*w 1-м i 2-м znaczeniu*); || zapałka.

Спичникъ, -а, м. sprzedający zapałki.

Спищинъ, -а, м. przepisувач, kopista.

Сплавка, -и, ж. spławianie, stapianie, lanie (*kruszcю*), odlewanie; || сплав, сплавianie (*zboża, drzewa*).

Сплавливаніе, -іа, н. *об.* Сплавка.

Сплавливать, сплавлять, сплавить, сплавлять, сплавить (*np. zboże, drzewo*); || spлавлять, stapiać, stopić (*kruszec*); || **Сплавливаться**, być spлавляным, топić się, rozтаплять się. *Imśl. b.* сплавленный, сплавiony, stopiony.

Сплавный, сплавны, sposobny do żeglugi; || sposobny do сплавiania, do transportowania wodą.

Сплавокъ, -ва, м. kawał stopionych kruszców.

Сплавочный, *об.* Сплавный.

Сплавщикъ, -а, м. spлавляющий drzewo w tratwy, tratwiarz, płyтownik, flis; || сплавщикъ, ten który spлавля, rozтапя (*krusze*).

Сплавъ, -а, м. *об.* Сплавка.

на себя, свар, zwada, kłótnia, zatarg, waść; || sprawa, proces, prawowanie się. A kontrowersja, spór toczony w przedmiotach dotyczących się wiary. **Продьявлять споръ**, wytoczyć komu proces, czynić zarzuty. **Объ зтомъ ещё идеть споръ**, to jeszcze podlega kwestji. **Неть спору объ зтомъ**, o tém niema co spierać się. **Саору неть**, зто лучшее средство, bez zaprzeczenia, jest to najlepszy środek. **Прав. споръ** возникший при исполнениі рѣшенія, spór egzekucyjny. **Споръ о владѣннн**, spór posesoryjny. **Споръ о подвѣдомственности дѣла**, spór o jurysdyкція. **Межевой споръ**, proces graniczny. **Спорый**, spory, wygodny, dogodny, даjący wiele.

Спорный -ный, *ж. Gmin.* sporość, dość znaczna ilość, obfitość; || śniedz, głównia (*в збожу*).

Спорышь, -а, *т. Bot.* sporysz (*roślina*). **Способность**, -и, *ж.* zdolność, zdatność, talent.

Способный, zdolny, zdatny; || помыслны, przyjazny, sprzyjający czemu. **Способное время**, czas przyjazny. **Способный вѣтеръ**, wiatr помыслны.

Способствованіе, -иа, *п.* dopomaganiъ, popieranie.

Способствователь, -я, *т.* pomocnik. **Способствовать**, dopomagać, popierać, wspierać.

Способъ, -а, *т.* sposób, środek; || metoda, droga в поступованіи, pewny porządek.

Способствованіе, -іа, *п.* popieranie, pomaganie.

Способствователь, -я, *т.* popieracz, dopomagacz.

Способствовать, popierać, dopomagać, przykładać się до czego.

Спотыкаться, спотыкнуться, спотыкнуться, potykać się, potknąć się, usterkać się, usterknać się, idąc заводить о со ногъ.

Спотыкливый, potykający się.

Спыхватываться, спыхватиться, przypоминать, przypоминать sobie, spojrzegać się, spojrzездz się.

Справа, *пск.* z prawej strony.

Справа, -ы, *ж. Прав. Стар.* podpis, signature (*секретаря*); || oblata, wniesienie aktu до właściwych книгъ.

Справедливо, *пск.* sprawiedliwie, słusznie, należycie.

Справедливость, -и, *ж.* sprawiedliwość, prawdziwość, prawda, słuszność.

Справедливый, справiedliwy, prawdziwy, słuszny, należyty.

Справить, *об.* Справлять.

Справка, -и, *ж.* informacja, dowiadywanie się, poinformowanie, wyjaśnienie, objaśnienie о чемъ, wiadomośc; || кверенда, розыскивание. **По справѣ**, по наведеніи справки связавъ, что..., poinformовавъу się; pokazało się, że.... **Сдѣлать**

справку о дѣлѣ, zaciągnąć wiadomośc względem sprawy.

Справлять, справить, простować, wyprostować, апростować, poprawіаь, poprawić, reperować, zreperować; || obchodzić (*пс. jaką uroczystość*), wyprawіаь, wyprawić; || **Прав.** stwierdzać, stwierdzić podpisem; || **Справляться (съ чемъ)**, przeglądać, przejrzeć (*пс. rejestr*), wertować książki, radzić się książki; || dowiadywać się, wywiadywać się о чемъ, robić poszukiwania; || przeіаьмывать кого, przyprowadzić до czego, okazać czego, pokonać, dokonać, postawić на swoimъ. **Справлѣть именины**, obchodzić imieniny. **Справлѣть свадьбу**, wyprawіаь wecele. **Справиться съ подлинникомъ**, zajrzeć до oryginału. **Справляться е чемъ здорівѣ**, dowiadywać się о чужь здравіе. **Справляться о цѣнѣ**, wyрyтувать się о cenę. **Я съ нимъ справляюсь**, ja sobie dam з нимъ radę, zamкне mu гебѣ. **Ему не справиться съ зтмъ дѣломъ**, on sobie nie da rady з tymъ interesem. **Имѣ. б. справленнй**, простовану, poprawiony, wyprawiony i t. d.

Справочный, informacyjny, тущащы się objaśнeн, wiadomości; || **Друк.** poprawny, poprawiony, sprostowany. **Справочное мѣсто**, біоо informacyjne. **Справочныя цѣны**, ceny targowe. **Справочный листъ**, poprawny arkusz drukującej się książki.

Справщикъ, -а, *т.* **Друк.** korektor.

Справщикъ, до korektora należащы.

Спрашивать, спрасить, пытат, спытаć, запытувать, запытат кого о со, radzić się з kim; || wymagać, domagać się czego, wymagać по kim чего, жадат, czynіć кого odpowiedzialnym за со; || **Спрашиваться**, запытувать się; || **инос.** жадат, wymagać odpowiedzialności. **Съ васъ спроста за допущеніе зтмъ беспорядковъ**, рал бѣдзиез odpowiedzialnym за те nieporządki. **Зтотъ товаръ нинѣ мало спрашивается**, ten towar mało kto teraz жадат, мало przez кого jest poszukiwany. **Онъ ушѣль не спростъ**, poszedł bez pozwolenia. **Имѣ. б. епрошенный**, запытаны, спытаны i t. d.

Спрованивать, спровадитъ, wyprowadzać, wyprowadzić (*за дрзвѣ*), pozbywać się, pozbyć się кого. **Имѣ. б. спроваженный**, wyprowadzony.

Спроворить, *об.* Проворить.

Спросить, *об.* Спрашивать.

Спроста, **Спроста**, *пск.* bez zastanowienia się, bez namysłu, bez rozważy.

Спросъ, -а, *т.* pytanie о позволеніе; || жаданіе, poszukiwanie; || pytanie, запытаніе, kwestja. **Отлучиться безъ спросу**, odejść безъ позволенія. **По спросу хотѣтъ**, жакіе pytanie, такіе і odpowiadanie.

Hand. спросъ на товаръ, жаданіе, poszukiwanie товарѣв.

Спрыгивать, спрыгнуть, зеаккивать, зеаккозчыć.

Спрыскивать, опрыскать, спрыснуть
skrapiać, skropić, pokrapiać, pokropić; ||
Спрыскиваться, być skrapianym, pokra-
pianym. *Imsl. b.* спрысканный, спрысну-
тый, skropiony, pokropiony.

Спрягать, *Gram.* czasować, odmieniać
słowo przez czasy i t. d.; || **Спрягаться**, od-
mieniac się, czasować się (*o słowach*).

Спряжёнiе, -iя, *n. Gram.* konjugacja,
czasowanie słów.

Спрямить, *об.* **Спрямливать**.

Спрямлёнiе, -iя, *n.* wyprostowanie.

Спрямливать, **Спрямлять**, спрямить, вы-
простовывать, wyprostować; || **Спрямливать-
ся**, wyprostowywać się. *Imsl. b.* спрям-
лённый, wyprostowany.

Спрятать, *об.* **Прятать**.

Спугивать, спугать, спугнуть, пłoszyć,
spłoszyć, straszyć, zastraszyć, odpędzać,
odpędzić z ką; || **Спугиваться**, być płoszo-
nym, straszonym. *Imsl. b.* спуганный,
спугнутый, spłoszony i t. d.

Спусканіе, -iя, *n.* spuszczenie, wypusz-
czenie.

Спускатъ, спустить, spuszczać, spuścić,
wypuszczać, wypuścić; || opus czas, opuścić,
znizać, zniżyć; || pechnąć, zepchnąć
(statek na wodę); || odstanowiąć klacz, pa-
rzyć (piastwo) i t. p.; || **Спускатъся**, scho-
dzić na dół, zstępować, spuszczać się, spa-
dać na dół, upadać, chylić się, opuszczać
się, znizać się, **Спустить** wosnę съ ма-
слоу, stopić wosk z oliwą. **Спустить** пі-
во, ściągnąć piwo z beczki do beczki. *
Эту вину я ему спускаю, ten błąd daruję
mu. * Я это тебѣ не спущу, na sucho to
ci nie wyjdzie. *Imsl. b.* спущенный, spu-
szczony, opuszczony i t. d.

Спусковой, spustny. Спусковая собачка,
cyngiel, spust u broni palnej. Спусковая
окоба, półobrączka otaczająca cyngiel u
broni palnej.

Спускъ, -а, *m.* spuszczenie, spuszczenie,
spust; || *Med.* cerot (masć); || zniżenie
oczek (*u pończosze*); || sparzenie (*o pla-
kach*); || * прѣбаченіе, дарованіе; || *Górn.*
stawidło pogrodkowe; || *Mur.* спускъ изъ-
за стѣны, wyskok, okop. Онъ никому не
даётъ спуску, *lub* у него никому нѣтъ
спуску, nie daruję nikomu.

Спустить, *об.* Спускатъ.

Спустиниъ, -а, *m.* kadz w browarze pi-
wным; || *Chir.* kateter, narzędzie po ope-
racji pęcherza.

Спутай, *psk.* po, potem.

Спутать, *об.* Спутывать.

Спутаниъ, -а, *m.* towarzyszy podróży; ||
Астр. satelita, ogólna nazwa ciał niebies-
kich, krążących około niektórych planet
głównych.

Спутывающа, -а, *n.* towarzyszenie w
drogę.

Спутываиіа, -iя, *n.* podróż.

Спутывать, спутать, плести, poplatać,
wplatać, wplatać, zaplatać; || * шибомі,

poplatać, wplatać jedno za drugie, popla-
tać; || pętać, pętać (*konia t. y.*), spro-
wać, skrepować; || **Спутываться**, okrepać
się, wic się około czego; || mieszać się, w-
kładać się, platać się. *Imsl. b.* спутанный,
poplatany, zawiklany, zamatwany i t. d.

Спуцать, *об.* Спустить.

Спущиниъ, -а, *m. об.* Лощманъ.

Спяна, *psk.* po pijanemu.

Спѣваться, спѣться, співать разом
(dla zgodzenia głosów).

Спѣлость, -и, *ж.* dojrzałość.

Спѣлый, dojrzały.

Спѣть, доjrзевать; || готовать się, być
gotowym, upieczonym.

Спѣть (*ср. przysz.* споў), przyśpiewać,
zaśpiewać, *об.* Пѣть.

Спѣться, *об.* Спѣваться.

Спѣхъ, -а, *m.* śpiech, pośpiech, śpiesz-
ność, skwapliwość. Дѣлать что нъ спѣ-
ху, robić co z pośr. echem. Это не нъ спѣ-
ху, w tém nie niema nagłego. Эта рѣ-
та не нъ спѣху, z tą robotą niema co po-
śpieszać. Отъ спѣху чуть не надѣлалъ
смѣху, *Przysl.* kto się nazbyt spieszy, pó-
źniej dojdzie, t. j. skwapliwość szkodliwa.

Спѣшивать, спѣшить, конного lub кон-
ныхъ заміеніа на пieszыхъ, spieszyć; ||
Спѣшиваться, zsiadać z konia.

Спѣшить, spieszyć, starać się co po-
śpiesznie zrobić.

Спѣшить, *об.* Спѣшивать.

Спѣшно, *psk.* śpiesznie, śpieszno, z po-
śpiechem, pośpiesznie, predko, skoro.

Спѣшность, -и, *ж.* pośpiech, szybkość,
predkość, szybkość.

Спѣшный, nagły, skory, pilny. Это дѣ-
ло спѣшное, jest to pilny interes.

Спѣяиіе, -iя, *n.* dojrzewanie; || powodze-
nie.

Спячивать, спятить, sofać, sofнаć,
wstecz ciągnąć; || * Спячиваться, wypierać
się, słowa nie dotrzymywać. Спятить съ
ума, stracić rozum. *Imsl. b.* спяченый,
cofięты wstecz, ściągnięты.

Спячий, śpiący.

Спячка, -и, śpiączka, letarg.

Срабатать, zrobić, skończyć robotę.

Сравнёиіе, -iя, *n.* porównanie.

Сравнивать, равниять (съ кѣмъ, въ
чѣмъ), porównywać, porównać (*do kogo,
do czego*); || **Сравниваться** (съ кѣмъ, съ
чѣмъ), wyrównywać (*koni, czomu*), być
równym pod względem jakich przyt. o-
tów; || być porównуwanym. *Imsl. b.* сра-
внинный, porównуwany.

Сравнивать, равниять, ровниять, ров-
нувать, zrównać со (plaszczyng); || **Сра-
ниваться**, zrównуwać się.

Сравнивательный, porównуwawcy. *Gram.*
сравнивательные степені, stopień wyższy.
Сравнивательная анатомія, anatomja poro-
wуwawca.

Сравнить, *об.* Сравнивать.

Сравнить, *об.* Сравнивать.

Срамать, сразить, walczyć, zwalczyć, porażać, porazić, obalać, obalić, wywracać, wyrzucić; || * przerażać, przerazić, natrząsać, zatrwożyć; || Сраматься, bić się, walczyć. *Imśl. b.* срамённый, zwalczony, obalony, wyrwcony.

Сраменіе, -я, n. bitwa, walka, potyczka.

Сразить, об. Срамать.

Срамить, hańbić, bezczęścić, sromocić;

|| Срамиться, hańbić się.

Срамний, -я, m. sromotnik, plugawiec, sprośnik.

Срамница, -ы, f. plugawica, kobieta sromota, bezwstydna.

Срамно, psk. sromotnie, haniebnie.

Срамность, -и, f. sromotność, bezczęństwo, szaradność.

Срамный, sromotny, bezecny, szkaradny, haniebny, sprośny, i lugawy.

Срамослѣвецъ, -вца, m. ob. Сиверноолѣвецъ.

Срамослѣвить, об. Сивернослѣвить.

Срамослѣвіе, -я, n. ob. Сивернослѣвіе.

Срамослѣвный, об. Сивернослѣвный

Срамотъ, -ы, f. Срамъ, -а, m. sromota, hańba, bezczęństwo, zniewaga.

Срамивать, сронить, ronić, zronić, zrzucать, zrzucić, strącać, strącić. Imśl. b. сронённый, zroniony, zrzucony i t. d.

Срастаться, сростися, zrastać się, zrość się, zrosnąć się.

Срачинокое пшено, ryż (roślina).

Срѣбреннй, -а, m. srebrna moneta u dawnych żydów.

Срѣбренный, Срѣбрйстый, Срѣбрѣ, об. Срѣбреннй, i t. d.

Срѣбровидный, srebrzysty, srebrnego koloru.

Срѣбробѣецъ, -бца, m. człowiek chciwy na pieniądze, sknera.

Срѣбробѣивый, chciwy на деньги.

Срѣбробѣица, -ы, f. kobieta chciwa на деньги.

Срѣбробѣіе, -я, n. chciwość pieniędzy, łakomstwo.

Средъ, -ы, f. środa, czwarty, środowy dzień tygodnia; || środek, punkt środkowy.

Въ средѣ чѣго либо, w pośrodku czego, na łonie czego, об. Середина.

Средй, Средь, wśród, pośród.

Средиземный, śródziemny. Средиземное море, morze śródziemne.

Средина, -ы, f. środek, pośrodek, punkt środkowy, główny. **Въ самой срединѣ, w samym środku, на самом środkу.** Дершаться средины, trzymać się samego środка. **Разрѣзать по срединѣ, rozciąć przez środek.**

Срединникъ, -а, m. ob. Серединъ.

Срединный, śródkowy.

Среднее вѣсѣ, środziowieckny, od średnich wiewów.

Среднй, -а, m. słowo pośrednie lub przeciętne, średniościе и сл.

Средній, średni, pośreani, środkowy, pomierny, mierny. Средній этамъ, średnie piętro. Средня цѣна, mierna cena.

Средне вѣна, wieki średnie. Человѣкъ среднего роста, człowiek miernego wzrostu. Среднихъ лѣтъ, średniego wieku.

Gram. средний родъ, rodzaj nijaki. Средній глаголъ, słowo nijakie. Среднее слово, stan trzeci. Имяне егѣ даѣтъ ему среднимъ числомъ пять тысячъ рублей доходу, jego majątek przynosi mu dochodu pięć tysięcy rubli w przecięciu.

Средогрудіе, -я, n. Anat. błona międzypłucna.

Средогрудный, należący do błony międzypłucnej.

Средоточіе, -я, n. środek, punkt środkowy.

Средотѣчный, środkowy, centralny, w środku leżący.

Средственио, psk. miernie, średnie, niezgorzj.

Средственнй, mierny, średni, niezgorzszy.

Средство, -а, n. środek, sposób.

Средь, об. Средй.

Сринуть, zrzucić; || Сринуться, zrzucić się. Imśl. b. сринутый, zrzucony.

Срисовывать, срисовать, przerysowywać, przerysować; || Срисовываться, być przerysowywanym. Imśl. b. срисованный, przerysowany.

Сровнйть, об. Срѣвнйвать.

Срѣдннй, -а, m. krewny.

Срѣднйть, об. Породинйть.

Срѣдница, -ы, f. krewna.

Срѣдничй, do krewnych należący.

Срѣднй, wrodzony, naturalny, wtaściwy.

Срѣднйть, об. Породинйть.

Средство, -а, n. pokrewieństwo, powinowactwo; || Chem. spowinowacenie.

Срѣдйсь, psk. jak żyje, przez całe życie.

Срѣнь, -а, m. termin, czas oznaczony; || rata. Уплатить долгъ въ три срѣна, wypłacić dług w trzech terminach, w trzech ratach. **Срѣнь перваго платема, termin pierwszej wpłaty. Hand.** продолженіе срѣна, prolongata. **Заплатить въ срѣнь, w terminie zapłacić. Prav.** окончателный срѣнь, отмаъ за просрѣчкою времени, prekluzja. **Явиться въ срѣнь, на терминіе станаѣ. Пропущенный срѣнь, translats. || Дай срѣнь, poszeckaj tylko!**

Срѣнйть, об. Сравнивать.

Срѣслѣнь, -я, m. pied lub gadka rozdwojona.

Срѣстѣе, об. Срастаться.

Срѣотѣнь, -отѣ, m. zrostek, dwa ciała razem зрѣбнѣе.

Срѣчнѣсть, -а, f. słowotwórc, trzemasłowóć, czas przemasłowy.

Срѣчнй, terminowy, od terminu, ośmiemasłowy. Prav. Срѣчнй, -об, f. срѣчнй.

lesie, wazwanie do suda, zapozew, *ob. Pó-
mít.*

Срубáние, -я, *n. ob.* Срубáна.

Срубáть, срубáть, ścináć, ściáć, wyrá-
búać, wyrábiáć; || *Mar.* wujmować i spus-
zcáć maszy (na statkach wiolowoych). **Сру-
бáть** йáбу, zrobić wráb, ściany drewniane,
na których ma być jeszcze дану dach, *ob.*
Срубъ. *Imś. b.* срубленный, ścięты, wyrá-
báну.

Срубна, -и, *ż.* wyráb, sprazkzanie drze-
wa w lesie, ścinanie.

Срубъ, -а, *m.* wráb, ściany drewnianego
domu, na których jeszcze dachu nie дано.

Сручность, -и, *ż.* zgręczność, dogodność.

Сручный, згрэсны, dogodny.

Срывать, срывать, цугуáć, цугуáć, згу-
уáć, зергуáć, обругуáć, oberгуáć; || **Сры-
вáть**ся, цугуáć się, цугуáć się, згууáć się,
обругуáć się. **Сорвать** бань, zdebanko-
уáć bank. * Это о́лэво нево́льно сорва-
лось у меня съ языка, ten wyraz mimo-
вольно wymknął mi się zmat. * *Nicos.* Сор-
валось, chybiono, nie trafiono. *Imś. b.*
сбранный, zerwany i t. d.

Срывать, срыты, скурууáć, skopáć, zno-
сáć, znieśáć; || **Срывать**ся, być skopууаным.
Imś. b. срытый, skopаны.

Срывать, -а, *m.* zerwanie; || * акыденса,
обругуек, зыск, dochód postronny, często
nieprawny.

Срытие, -я, *n.* skopanie, znieśienie.

Срыть, *ob.* Срывать.

Срѣзание, -я, zerznięcie, wycinanie.

Срѣзать, *ob.* Срѣзывать.

Срѣзокъ, -а, *m.* zrzutek, kawałek
odegnięты.

Срѣзь, -а, *m.* zrzупание, zerznięcie, pod-
krojenie; || miejsce zerznięте.

Срѣзывать, срѣзать, зргзуáć, зерзнáć,
надкргаáć, надкроáć; || **Срѣзывать**ся, być
zргзуаным. * Срѣзать ко́го съ ногъ, zмá-
уáć kogo, zbić ze sztychu. * **Срѣзаться**,
zmieszáć się, stracić głowę. *Imś. b.* срѣ-
занный, zerзnięты, надкrojony.

Срѣтение, -я, *n.* spotkanie. **Срѣтение**
Господне, święто Очищзения Najśw. Пан-
ну Марји, Gromnicе (2-go Lutego).

Срѣтенскій, — Срѣтенская церковь, ко-
ściół Очищзения Najśw. Панну Марји
Gromniczej. Срѣтенскій священникъ,
ksiądz z kościoła Очищзения Najśw.
Панну Марји.

Срѣдить, *ob.* Спрямáть.

Срѣду, *prk.* z kolei, jeden po drugim,
jeden за другим, rzędem, bez przerwy,
ciągle.

Срѣды, -овъ, *m.* przygotowania, przy-
гáдzenia, przyposabiania.

Срямáть, срядáть, przygotуууáć, przy-
готууáć, przyгáдзáć, przyгáдзáć, опá-
тзууáć, опáтзуáć, przyposabiáć, przypos-
abiciáć; || **Срямáть**ся, przyготуууáć się,
wubieráć się i t. d. *Imś. b.* сряженный,
przygotууу, przyгáдзony, опáтзony.

Сседáть, *ob.* Ссáмивáть.

Ссáдна, -и, *ż.* zasadenie; || zstápowanie
(pr. sukna); || kadraśnięcie.

Ссáмивáть, осадáть, zasadáć, zasadzić
(kogo skąd); || wysadáć, wysadzić (na
brzeg); || zerzréc skóre (zaczepiszы czém),
dzasadáć, zadgráznáć; || **Ссáмивáть**ся, być
zasadзаным; || wysiadáć, wysiéc (na brzeg);
|| = ссѣсться, zstáć się (o suknie i t. p.).
Imś. b. ссáменный, zasadзony, wysадзony
i t. d.

Ссáсывать, ооссáть, wysуsáć, wysуsáć.
Imś. b. ссóсанный, wysуsаны.

Ссóбывать, ссóбáть, ссóунуть, сручаáć,
zerchnáć, stráćáć, stráćáć; || **Ссóбывать**
сь мѣста, przedzáć z мѣjsca, wysadzáć,
wyrugууáć. *Imś. b.* ссóунутий, zerchnię-
ты, stracony, wyrugуwany i t. d.

Ссóра, -ы, *ż.* kłótnia, zwada.

Ссóрение, -я, *n.* pokłócenie, przywie-
dzenie kogo do kłótni.

Ссóрить, поссóрить, kłóćcić, pokłóćcić ko-
го z kim; || **Ссóриться**, kłóćcić się.

Ссóрливость, -и, *ż.* kłóćliwość, zwadli-
wość.

Ссóрливый, kłóćливы, zwadliwy.

Ссóрный, sporny.

Ссóрникъ, -а, *m.* kłóćniarz, kłóćnik.

Ссóрница, -ы, *ż.* kłóćniarka, kobieta kłó-
ćliwa.

Ссесáть, *ob.* Ссóсывать.

Ссóхну́ть, *ob.* Ссыхáться.

Ссúда, -ы, *ż.* pożyczka на używanie, wy-
pożyczka, przypożyczka, użyczenie, for-
szus, pieniądze dane z góry, awans. **Ссú-
да** вещей, ссúда на подерманіе, на по-
треблэние, pożyczka на zużycie, na stra-
wienie.

Ссудáть, *ob.* Ссóумáть.

Ссудный, pożyczkowy. **Ссудная** кáса,
kassa pożyczkowa.

Ссудодáтель, -я, *m.* *ob.* Ссудникъ.

Ссудоприимáтель, -я, *m.* biorący w ро-
życzkę.

Ссудникъ, -а, *m.* wypożyczający, ten со
pożycza komu.

Ссóумáть, ссудáть (ногъ чьím), pożycz-
czáć, pożyczуć со кому, czego кому, wy-
pożyczáć, wypożyczуć, udzielać, udzielić,
użyczáć, użycзуć, forszusować, zaplácić
z góry; || **Ссóумáть**ся, być pożyczаным i t.
d. *Imś. b.* ссóуменный, pożyczony, wy-
pożyczony i t. d.

Ссóумение, -я, *n.* pożyczenie, wypożyczenie.

Ссóуну́ть, *ob.* Ссóбывать.

Ссóучавáть, ссóучáть, акрѣсáć, акрѣćcić,
zwjáć, zwináć; || **Ссóучивáть**ся, акрѣсáć
się. *Imś. b.* ссóученный, акрѣсону.

Ссóуча, -и, *ż.* акрѣсenie.

Ссылáть, ссылáть (сз. przыз. ссылáć),
wууáć, wysлáć, odprawiáć, odprawić ko-
го; || oddáć, wурrawiáć dokáд, wysлáć,
zesláć, wуgnáć; || **Ссылáть**ся, być wууá-
даным, odprawианым, wysлáным; || powоу-
уáć się (na со), przywodzić, cytować,

przytaczać co na dowód. *Imśl. b.* сбсламныи, wysłany, odprawiony, zesłany i t. d.

Ссылка -и, *ж.* wygnanie, bannicja, deportacja; || cytacja, cytowanie, przytoczenie, odsylacz, dopisek do którego się od-
сылал

Ссылочникъ, -а, *м.* wyгнанец, zesлалец, człowiek skazany na karę wygnania.

Ссылчица, -ы, *ж.* wyгнанка, kobieta skazana na karę wygnania.

Ссылочный, Ссылный, -аго, *м. об.* Ссылочникъ.

Ссыпать, ссыпаться, зсырууаць, зсыраць; || Ссыпаться, зсырууаць się. *Imśl. b.* ссыпанныи, зсырану.

Ссыхаться, ссохнуться, зсухаць się, zeschnąć się.

Ссѣдаться, ссѣбьтяться, зсѣзачь się, зсѣзичь się, zstępować, zstąpić się (*o suknie*); || зсиадаць się, зсиаść się (*o mlęku*).

Ссѣнать, ссѣчь, ссѣнаць, ссѣиаць, обсѣнаць, обсѣиаць; || Ссѣкаться, być ссѣианым, обсѣианым. *Imśl. b.* ссѣённый, ссѣиы, обсѣиы.

Ссѣвъ, -а, *м.* połędwica wołowa.

Ссѣлый, зсѣзаны, ссѣионы, скуцзаны; || skrzepły, zsiadły (*o mlęku*).

Ссѣбьтяться, *об.* Ссѣдаться.

Ссѣчь, *об.* Ссѣнать.

Ставать, стать, wystarczać, wystarczyć na co, czemu, być dostatecznym do czego, opędzać się, opędzić się czemu, ро-долаць, wydолаць czemu. Мнѣ этого не станеть, mnie to nie wystarczy. У меня денег не стало, zabrakło mi pieniędzy. Надо жить такъ, чтобъ на вѣнь стало, trzeba szanować zdrowia, majątku.

Ставень, вня, *м. zdr.* ставенёнъ, -нѣнъ, okienica, okieniczka (*zewnętrzna*); || *Mar.* zastłona zawieszona u otworu, gdzie wystaje armata; || stawidło (*u służy*).

Ставецъ, -вца, *м.* *Star.* naczynie drewniane lub gliniane.

Ставить, поставитъ, ставливать, ставиаць, поставиаць gdzie, umieszczать, umieścić, pozostawиаць, pozostawiаць; || przystawиаць, przystawиаць, kłaść, położyć co, przykładaць; || wznosiаць, wznieść, stawиаць; || dostarczać, dostarczывать чего; || ordynоваць, święcić, wyswięcaць, wyswięциаць. || Ставить-ся, być stawianым, i t. d. Ставить солдатъ въ строй, во фронтъ, ustawиаць żołnierzy w szereg. Ставить во священнии, wyswięcaць на księdza. Ставить на счётъ, kłaść на rachunek. Ставить ному рожни, ставиаць кому hańki, *об.* По-ставить. || Онъ ни во что ставитъ мою дружбу, on za nic ma moje przyjaźń. Онъ егo ни во что ставитъ, онъ егo ни въ грошь не ставитъ, brzydzi się nim, gardzi nim. *Imśl. b.* ставленый, stawiony, поставiony i t. d.

Ставка, -и, *ж.* postawienie; || namiot; || stawka (*w grze*). *Прав.* очная ставка, konfrontacja, postawienie świadków w obec oskarżonego. Дать обвинёному съ-

свидѣтельскую очную ставку, свести обвинённого и свидѣтеля на очную ставку, sprowadzić świadka w obec oskarżonego.

Ставленникъ, -а, *м.* ordynand, duchowny mający być święconым.

Ставленая грамота, świadectwo на пи-сьме wydawane przez biskupów на dowód ихъ wyswięcenia.

Ставропигіальный монастырь, *об.* Ставропигія.

Ставропигія, -и, *ж.* postawienie krzyжа; || klasztor zostający pod zwierzchnością patriarchy lub najświętszego Synodu.

Стадиться, в стада się згромадzać.

Стадія, -и, *ж.* stadjum, stajе, miara długości (*u Greków*), 125 kroków geometrycznych; || plac do biegu; || *Med.* bieg, perjod choroby.

Стадникъ, -а, *м.* stadnik, dozorca стада, stadny, stadowy parobek, pastuch, koniuch.

Стадный, stadny, stadowy, od стада.

Стадо, -а, *н.* stado, trzoda; || *Star.* zakonnicy jednego i tegoż klasztoru, bracia.

Стаивать, стаять, таяць, стаяць, топичь się, rozpuszczать się, rozpuścić się.

Стаивать, *об.* Стоять.

Стаійный, збираяць się stadami, курами (*o ptakach i zwierzętach*), *об.* Стая.

Стаитъся, в стада się згромадzać (*o ptakach*).

Станянице, -а, *м.* *zgr.* szklanisko.

Станянный, do szklanki naleжачу.

Станянь, -а, *м. zdr.* станячнть, szklanka, szklaneczka; || dolna część pompy.

Станяваться, станянуться, porozумiewаць się, porozумиаць się z kim potajemnie, змo-вить się, być w zмовіе.

Стансель, -я, *м.* *Mar.* ogólna nazwa ukrośnych żagli.

Сталагмитъ, -а, *м.* *Min.* stalagmit, zsiadłość kamienna spadająca w wydrążenia podziemne.

Сталачитъ, -а, *м.* *Min.* stalaktyt, zsiadłość kamienna wisząca w kształcie сопла w grotach i sklepach podziemnych.

Сталыстый, stalisty, peñen стали.

Сталивать, столнать, столкнуаць, зручаць, зерпнаць, страцаць, страциаць; || Стали-ваться, spotykaць się, spotkaць się. *Imśl. b.* столкнутый, зерпниаць, страцону.

Стало быть, а затемъ, а więc, przeto, tedy, tym sposobem.

Сталпливаться, столпиться, tłumnie się збирааць, зebraаць się.

Сталь, -и, *ж.* stal.

Стальная, -и, *ж.* stalка do ostrzenia.

Стальнойникъ, -а, *м.* *Вол.* wilżyna.

Стальной, stalowy.

Стамбулка, -и, *ж.* fajka Turecka do palenia.

Стамедовый, kamlotowy, z kamlotu, *об.* Стамедъ.

Станбѣ, -а, *m.* kamlot, gatunek materji wełnianej.

Станбѣна, Станбѣсна, -и, *ж.* rodzaj małego druta.

Стандеръ, -а, *m.* *Mar.* sztuka drzewa w budowie okrętów.

Станина, -ы, *ж.* *Artyl.* główna ściana łodzia armaty.

Станица, -ы, *ж.* stado (*wilków, gęsi dziwisk*), *ob.* Стая; || osiedlenie kozaków mieszkających na Wołdze i Donie; || oddział kozaków przy wyśledzeniu nieprzyjaciela i t. d.; || klasa śpiewaków kościelnych podzielona według ich zalet co do głosów i umiejętności w śpiewaniu.

Станичный, do osiedlenia kozaków należący, *ob.* Станица.

Становить, становить, *об.* Стáвить.

Становиться, стать, stawać się, stać się, powstać czém, robić się, zrobić się czém, jakim, zaczynać, zacząć co, rozpoczynać, rozpocząć; || zatrzymywać się, zatrzymać się, stanąć. На дворѣ становится холодно, на дворе zaczyna być zimno. Мнѣ становится скучно, начинаю nudzić się. Онъ сталъ лить, онъ началъ уриять się. Я сталъ писать, началъ писать. Становиться на колѣни, клęцзуть. Я не стану туда ходить, не бѣде тамъ ходить. Ему стало лучше, lepiej mu się zrobiło. Ему стало стыдно, zawstydził się. Это дорого станеть, то бѣdzie drogo kosztować. Во что бы то ни стало, niech się stanie co chce, niech kosztuje co chce. Стать въ тулпнѣ, въ пень, *об.* Тупинь, Пень. Стать на якорь, *об.* Якорь. За мною дѣло не станеть, pilnie się тѣмъ zajmuje, odwlekać nie бѣде. Не стало нашего друга, niema już naszego przyjaciela, онъ umarł!

Становище, -а, *n.* obozowisko, rozłożenie wojska на леже, лежа wojska.

Становая шила, *Anat.* szpil pacierzowy.

Становой прѣставъ, пачелникъ ziemski; policji, mający pod swymъ dozoremъ część powiatu.

Становье, -вья, *n.* *об.* Становище.

Станбѣнь, ннѣ, *m.* *zdr.* станбѣчень, -чнѣ, warsztat, warsztacik, staluga. Печатный станбѣнь, праса drukarska. Токарный станбѣнь, кофо tokarskie, warsztat tokarski. Пушечный станбѣнь, леже armatne. Точильный шлифовальный станбѣнь, тосздыло szlifierskie. Пильный станбѣнь, кобылице do pilowania drzewa, kozły. Живописный станбѣнь, staluga malarska. Каретный станбѣнь, спѣд powozowy. Мортарный станбѣнь, kloz moździerzowy.

Станбѣчный, warsztacowy.

Станбѣсь, -а, *m.* strofa, zwrotka.

Станбѣционный, do stacji pocztowej należący. Станбѣционный домъ, dom pocztowy, stacja pocztowa (*rozstawionychъ кені*). Станбѣционный смотритель, przełożony надъ станбѣю, pocztok.

Станбѣция, -и, *ж.* stacja pocztowa; || przy-stanek (*na kolei żelaznej*).

Станбѣ, -а, *m.* postawa, kibić, wzrost; || obóz, stanowisko, wojsko obozujące; || стан u koszuli; || warsztat tkacki; || праса drukarska.

Станбѣль, -я, *m.* *Mar.* kloz drzewa, на którymъ опираяся statekъ budujący go.

Станбѣлывать, стопить, roztopiacъ, roztopić; || Станбѣлваться, być roztopianymъ. *Imstl. b.* stoplennyj, roztopiony.

Станбѣывать, стоптатъ, przygniатать, przygniатеть, rozdeptać; || przytłoczyć obuwie w тылкахъ; || Станбѣваться, попрзпшиатъ się (*о обуви*). *Imstl. b.* стоптанный, przygniатiony, rozdeptany, zdeptany i t. d.

Станбѣучна, -и, *ж.* *Bot.* pomorzycza.

Станбѣние, -иѣ, *n.* usiłowanie, staranie, staranność.

Станбѣтельно, *psk.* starannie, usilnie.

Станбѣтельность, -и, *ж.* staranie о czém, troskliwość, pilność, gorliwość.

Станбѣтельный, старанны, troskliwy, pilny, gorliwy.

Станбѣться, starać się.

Станбѣрдъ, -а, *m.* *Mar.* prawy bokъ okrętu idącъ od тылу okrętowego.

Станбѣренный, staruchny, staruczki.

Станбѣхонный, starszeńki.

Станбѣць, -ца, *m.* starzec; || mnich, zakonnik.

Станбѣнашна, -и, *m.* *Gmin.* starowina.

Станбѣновскій, starcowski, należący do starców.

Станбѣна, -ы, *ж.* *zdr.* старинна, -и, staroświecczyzna, staroświeckość, starożytność; || z dawnychъ czasówъ nabyty majątekъ; || *Bot.* ziele św. Jakóba; || Станбѣна, старинушна, stary człowiek, dziadek. Въ старину, dawniej, niegdysъ, za dawnychъ czasówъ. Жить по старинѣ, держаться старины, trzymać się dawnychъ zwyczajówъ.

Станбѣнный, stary, dawny, starodawny, staroświecki. По старинному, *psk.* po dawnemu, по staroświecku.

Станбѣнушна, -и, *m.* *об.* Станбѣна.

Станбѣть, состарить, robić, zrobić starymъ, starszymъ; || Стариться, starzecъ się.

Станбѣца, -ы, *ж.* staruszka; || mniszka, zakonnica; || dawne koryto rzeki pokryte stojącą wodą.

Станбѣчень, чнѣ, *m.* *zdr.* staruszek, *об.* Станбѣнь.

Станбѣчний, Станбѣчишно, -а, *m.* *пog.* staruch, dziad.

Станбѣчище, -а, *m.* *zgr.* *об.* Станбѣнь.

Станбѣчь-пѣсть, -а, *m.* *Mar.* sztuka drzewa u spodu okrętu z тылу.

Станбѣбытныи, starożytny, dawny.

Станбѣватыи, podstarzały.

Станбѣвѣрческій, starowierczy, trzymający się starój wiary, lub należący do starój wiary.

Старовѣръ, -а, *m.* starowiecra, człowiek trzymający się staréj wiary.

Старовѣрна, -и, *ж.* kobieta trzymająca się staréj wiary.

Стародавность, -и, *ж.* starodawnosc, starozytynosc.

Стародавний, starodawny, starozytny.

Стародубна, -и, *ж.* Bot. Adonis wiosnowy, gorzykwiat.

Старожилна, -и, *ж.* dawna mieszkanka, kobieta z dawnego czasu gdzie zamieszkuje.

Старожиль, -а, *m.* dawny mieszkaniec, człowiek z dawnego czasu gdzie zamieszkuje.

Старозаконный, *об.* Ветхозаконный.

Старолѣтний, *об.* Стародавний.

Старообрядецъ, -дца, *m.* *об.* Старовѣръ.

Старообрядна, -и, *ж.* *об.* Старовѣрна.

Старообрядческій, *об.* Старовѣрческій.

Старопечатный, dawno drukowany.

Старопомѣстный, zdawna posiadłość gruntową mający.

Старосѣлье, -лья, *n.* dawne siedlisko.

Староста, -ы, *m.* wójt (*we wsi*); || надворца (*szpitalny*); || староста церковный, skarbný parafji.

Старостинскій, wójtowski.

Старостиха, -и, *ж.* żona wójta.

Старость, -и, *ж.* starość.

Старуха, -и, *ж.* starucha, stara baba.

Старушенна, starowinka.

Старушечій, до старышки należący.

Старушна, -и, *ж.* staruszka.

Старчески, *psk.* jak przystoi starcom.

Старческій, starcowski, należący do starców lub właściwy starcom.

Старшина, -ы, *m.* starszyna, starszyzna, starszy, przełożony; || najstarszy z gromadzeniu; || syndyk; || Велостной старшина, wójt gminy.

Старшинный, należący do starszyny, przełożonego i t. d.

Старшинство, -а, *n.* starszeństwo. По старшинству, według starszeństwa.

Старшій, starszy, najstarszy; || głównы, пачелны. Старшій прикащикъ въ магазинѣ, głównы, starszy subjekt w magazynie.

Старый, stary, dawny. Принятье за старое, wrócić do czego. * Старá штына, азукáя глупшого абыś go озукáл!

Старь, -рья, *n.* starzyzna, stare rzeczy; || * stazy ludzie.

Старѣйшина, *об.* Старшина.

Старѣть, starzeć się; || wychodzić z mody, z użycia, być przedawnionym.

Стачивать, стасывать, стачить, сцясать, сцяснать, zwlekać, zwlec; || зносіть, зносіть; || окрадаць, окраść, skraść; || Стаскиваться, złazić, zleść, spuszczać się z trudnością na dół (*np.* z łódki); || być сцясаным, zwlekаным i t. d. *Imś. б.* стаснанный, стасанный, сцяснанный, zwleczony i t. d.

Стасовать, zmieszać karty (*do granic*).

Статейна, -и, *ж.* zdr. artykułk, *об.* Статья.

Статейный, на artykuły podzieleny, artykułów należący. *Star.* статейный списокъ, list kategoryczny.

Статина, -и, *ж.* statyka, nauka o równowadze ciał twardych.

Статистина, -и, *ж.* statystyka.

Статистинь, -а, *m.* statystyk, trudniący się statystyką.

Статистическій, statystyczny.

Статисть, -а, *m.* Teatr. statysta, najemnik użyty do sceny dla powiększenia orszaku z jakiej okoliczności.

Статистна, -и, *ж.* Teatr. statystka, najemnica użyta do sceny i t. d., *об.* Статисть.

Статическій, do statyki należący, *об.* Статина.

Статно, *psk.* kształtnie.

Статность, -и, *ж.* kształtność, poważna, okazała mina.

Статный, kształtny, okazały, dobrze zbudowany.

Статочность, -и, *n.* możność, możebność.

Статочный, możebny, dający się zrobić.

Статскій, cywilny (nie wojskowy). Статская служба, służba cywilna. Статскій совѣтникъ, radca stanu. Статское платье, ubranie cywilne.

Статсь-дѣма, -ы, *ж.* dama honorowa.

Статсь-сенретарь, -ѣ, *m.* sekretarz stanu.

Статуѣтна, -и, *ж.* zdr. posazek, figurka.

Статуй, -я, *m.* Gmin. * pień, głupiec.

Статуйна, -и, *ж.* *об.* Статуѣтна.

Статуинный, posagowy, od posagu.

Статуинь, -а, *m.* rzeźbiarz, snycerz.

Статуть, -а, *m.* statut, ustawa.

Статуя, -и, *ж.* statua, posag.

Стать, -и, *ж.* kształt, posag, forma, budowa, układ, ułożenie, skład; || powód, racja, przyczyna. У этой лошади прекрасныя стати, ten koń pięknie jest zbudowany. Подъ стать, jednéj маści, до пары (*о koniach*). Съ накой стати, z jakiego powodu? Накай вамъ была отать говорить ему́ это, яка́ мѣл пау раца́ мовіть му о тѣмъ?

Стать, *об.* Ставать, становиться.

Статсья, стаć się, стасавьć się, дзясцьć, zdarzyć się, przytrafić się, zajść. Чтѣ о́ нимъ стаслось, co się z нимъ przytrafiło? Мовѣть статсья, быć мо́же.

Статсья, -тьи, *ж.* artykuł, odstep, punkt, pozycja, przedmiot, матерja. Статсьями, по статсьямъ, podług artykułów. Оборочная статсья, pozycja czynszowa. Предварительныя статсьи нъ мирному договору, punkta przedugodae.

Стачивать, стасать, стасывать, стачуць, стачуць, стачивать, быць стачуваным. *Imś. б.* стачанный, стачуць. || = стасать, стасуць, наострыць, заліфоваць, zeszlifowaць;

Стáчиваться, być ostrzonym, szlifowanym. *Imśl. b.* сточённый, naostrzony, zeszlifowany.

Стáчка, -и, *n.* szew, szycie, przyszycie; || zмова, porozumienie się z kim, spiknięcie się.

Стáчить, *об.* Стáснивать.

Стáя, -и, *ж.* stado, gromada, kupa (*звiе-твiт, пiасiвa*).

Стáять, *об.* Стáивать.

Стволистый, łodygowaty; || pniasty, pniasty; || rurkowaty.

Стволовый, łodygowaty, w łodygę rosnący; || pniakowy, pniowy, od pnia. Стволовыя растенiя, pniaste rośliny.

Стволь, -а, *m.* pień, łodyga; || rurka, rura; || lufa u broni palnej; || Стволь у пера, pieńek, rurka pióra.

Ство́льный, łufowy, rurowy. Ство́льный мастеръ, rusznikarz, puszkarz.

Створáживать, створóжить, sprawiać, sprawić zsiadanie się, skrzepienie (*о млé-ку*); || Створáживаться, zsiadać się, zsiąść się, skrzepnąć. *Imśl. b.* створóженный, zsiadły, skrzepły.

Створiна, -и, *ж.* Bot. plewa, plewka, łaszczynka

Ство́рный, *об.* Ство́рчатый.

Створъ, -а, *m.* skrzydło drzwi, podwojów.

Стеариновый, stearynowy.

Стеаринъ, -а, *m.* stearyna.

Стéбель, -бля, *m.* *здр.* стебелёнь, -льнá, стебелёчень, -чна, łodyga, łodyżka, pieńek rośliny; || dzierzak, rękojeść u łyżki; || pieńek, rurka pióra.

Стéбельный, łodygowaty.

Стéбельный, łodyżny.

Стéблiвна, -и, *ж.* Bot. szypuleczka.

Стéблистый, łodygowaty, ogonkowaty.

Стéгáльный, do stebnowania, do pikowania służący.

Стéгáльщикъ, -а, *m.* ten co stembnuje, ścięgi robi.

Стéгáльщица, -ы, *ж.* ta co stembnuje, ścięgi robi.

Стéгáние, -iя, *n.* stembnowanie, robienie ścięgów, pikowanie; || cięcie biczem.

Стéгáть, Стéгивать, стéгнуть, ciąć, zaciąć biczem, smagać, osmagać; || pikować, stebnować, ścięgi robić; || Стéгáться, ciąć biczem jeden drugiego; || być pikowanym, stebnowanym. *Imśl. b.* стéгáный, cięty biczem; || pikowany, stebnowany.

Стéгнуть, *об.* Стéгáть.

Стéжна, -и, *ж.* *здр.* стéжечна, ściег, szew; || pikowanie.

Стéзя, -я, *ж.* ściеżка.

Стéнáть, стéчь, ściекаć, ściеc, upływać, spływać; || Стéнáться, zbiegać się, spływać się (*о рзекáч*); || * zbiegać się, zgromadzać się.

Стéклó, -а, *n.* szkło. Окóнное стéклó, szyba, tafła (*w oknie*). Замигáтельное стéклó, *об.* Замигáтельный.

Стенловáтый, podobny do szkła, natęgu szkła.

Стенловáть, zamieniać na szkło.

Стенловидный, podobny do szkła.

Стенлодбiле, -iя, *n.* szklarstwo.

Стенлуе́мость, -и, *ж.* zamienienie się na szkło.

Стенлуе́мый, mogący się zamienić na szkło.

Стéилый, ściеkły.

Стéилышно, -а, *n.* *здр.* szkielekto, *об.* Стéклó.

Стéилядь, -и, *ж.* *Artyl.* gruba nitka dla obwazywania naboјów, rac i t. p.

Стенляни́ть, *об.* Стенловáть.

Стенля́нный, szklanny. Стенля́ный заводъ, huta szklanna.

Стенля́нбъ, остенля́нбъ, zamieniać się, zamienić się na szkło.

Стенлярусь, -а, *m.* wielkie szklanne deki, paciorki.

Стенльонный, *об.* Стенля́нный.

Стенольце, -а, *n.* *здр.* kawałek szkła, szkielekto.

Стенольщи́н, -а, *m.* szklarz, człowiek wstawiający szyby do okien; || rzemieślnik od szkła, szkło robiący.

Стенольщи́чий, szklarski.

Стелáжи, -ей, *m.* ru-zstawiana.

Стéльна, -и, *ж.* *здр.* стéлечна, podestawa u obuwia. * Онъ пьянъ нанъ стéльна, pi-jany jak sztok.

Стéльная корóва, krowa cielna, t. j. z cielęcim chodząca, brzemenna.

Стелюга, -и, *ж.* deska, która się kładzie na kozły lub rusztowanie.

Стемь, -а *m.* *Mar.* sztuka drzewa z przodu okrętu, *об.* Форъ-штевенъ.

Стенáние, -iя, *n.* stękanie, narzekanie.

Стенáть, стéкаć, jęczyć, narzekać.

Стéнга, *об.* Стéнгá.

Стенографический, stenograficzny.

Стенографiя, -и, *ж.* stenografja, skorpismo.

Стенографъ, -а, *m.* stenograf.

Стéнга, -и, *ж.* *Mar.* bocianie gniazdo, pokład z desek naokoło masztu.

Степениться, остепениться, stawać się statecznym, ustatkować się.

Стéпéнный, -а, *m.* człowiek poważny, stateczny.

Стéпéнница, -ы, *ж.* kobieta poważna, stateczna.

Стéпéнничать, być poważnym, statecznym.

Стéпéнно, *psk.* poważnie, z powagą, serjo.

Стéпéнность, -и, *ж.* powaga, poważne ułożenie, ważność.

Стéпéнный, poważny, stateczny.

Стéпень, -и, *ж.* stopień (*жакi kto zajmuje*), godność, szczebel, dostojęństwo; || klasa, ranga. Орде́нь Св. Анны пёрвой стéпени, order św. Anny piérwszej klasy. Гра́м. Положительная, сравнительная, преед-

ходная степенъ, stopień równy, wyższy, najwyższy. *Mat.* возвысить число до второй, до третьей степени, wynieść, podnieść liczbę do drugiej, do trzeciej potęgi.

Степной, stepowy.

Степь, -и, ж. степ.

Сте́рва, -ы, ж. ścierwo.

Стервениться, Стервенѣть, остервенѣть, wściekać się, wściec się, być zażartym na kogo.

Сте́рво, -а, *n. ob.* Стерва.

Стервойдный, ścierwożерczy, żyjący się ścierвом. Стервойдная муха, ścierwowiec.

Стерва́тина, -ы, ж. ścierw, mięso zwierza martwego.

Стереже́ние, -ия, *n.* strzeżenie, pilnowanie.

Стереометри́ческий, stereometryczny, туща́я się stereometriji.

Стереомет́рия, -и, ж. stereometria, наука о мѣрзении бры́л, часть геометрии.

Стереотипный, *Druk.* stereotypowy. Стереотипная доска, tablica, на которой odlany został druk ruchomy.

Стереотипъ, -а, *m.* stereotyp.

Стереотом́ия, -и, ж. stereotomia, наука о przecięciach бры́л і cięciu kamieni.

Стереть, *ob.* Стирать.

Стержень, -жня, *m. zdr.* стержень, -нья, rdzeń, drzeń, mlęcz w drzewie, serce drzewa; || drzeń w wrzodzie; || прад воды в рече; || *Artyl.* żelazny lub drewniany kij, do którego przymocowują racę.

Стержневый, rdzenny, mający в себе rdzeń.

Стерля́дина, *ob.* Стерляжнина.

Стерлядь, -и, ж. *zdr.* стерля́днa, czeczuga (*ryba*).

Стерля́нина, -ы, ж. mięсо czeczugi.

Стерляжий, czeczугу, od czeczуги (*ryby*).

Стерпимый, znośny, dający się znieść, ścierpieć.

Стерпѣть, ścierpieć, znieść, wytrzymać; || Стерпѣться, *nieos.* Stęrpitis, slobьitis, cierpliwość wszystko wytrwa.

Стерхъ, -а, *m. Zool.* bocian biały (*ptak*), *ob.* Бусель.

Сте́сывать, стесать, ściosywać, ściosać, ociosywać, ociosać; || Сте́сываться, być ściosywanym. *Imśl. b.* стесанный, ściosавану.

Стетоско́пъ, -а, *m. Med.* stetoskop, тра́бка акустyczna, którą przytknąwszy do piersi chorego można słyszeć bicie organów в piersiach.

Стехиометри́ческий, stechjometryczny, *ob.* Стехиомет́рия.

Стехиомет́рия, -и, ж. stechjometria (часть chemji stanowiąca naukę o przyrodzonej proporcjonalności).

Стече́ние, -ия, *n.* zbieg, сплыв, zejście się (*wódcz rzek*); || nawal, zgromadzenie się

(*np. hulzi i t. p.*). Стече́ние обстоя́тельств, zbieg okoliczności.

Сте́чна, -и, ж. wścieklizna (*u psów*); || ма́ле дѣто, drożdżo sncerskie.

Стечь, *ob.* Сте ать.

Стибле́ть *ob.* Штибле́ть.

Сти́брить, *Gmin.* skraćć.

Стиле́ть, *ob.* Штиле́ть.

Сти́лна, -и, ж. pokład, stanie po ziemi, rozściełanie; || pokład czego, wysłanie czym. Пластинная стілна, pokład dyłowy.

Стиль, -я, *m.* styl, sposób pisania; || ustalonу przepisami podział і układ czasu.

Стильщи́къ, -а, *m.* pokładający, tafujący posadzkę, podłogę; || Стильщи́къ мосто́вой, brukarz.

Стипенді́я, -и, ж. stypendjum.

Стипендіа́тъ, -а, *m.* stypendysta, uczeń będący на stypendjum.

Стира́нка, -ы, ж. styraks, rodzaj żywicy пахнущей.

Стира́нковый, styraksowy.

Стира́къ, -а, *m.* styraksowe drzewo.

Стира́лка, -и, ж. ścierka.

Стира́льный, pralny, do prania służący.

Стира́ть, стереть (*cz. przysz.* сотру́), ścierać, zetrzeć; || równać, zrównać, gładzić, zgładzić przez rozcieranie; || wycierać, wytrzeć (*np. kurz ze stołu*); || rozcierać, rozetrzeć (*farby*); || zdrapywać, zdrapać; || Стира́ться, być ścieranym, rozcieranym і t. d. *Imśl. b.* стёртый, starty, rozarty і t. d.

Стира́ть, выстирать, праć, wyпраć; || Стира́ться, być pranym. *Imśl. b.* стіраный, prany, wyprany.

Сти́рна, -и, ж. pranie.

Сти́сывать, стіснать, стіснуть, ścisnąć, ścisnąć; || Сти́сываться, być ścisканым. *Imśl. b.* стісанный, стіснутый, ścisnięты.

Стиха́рный, do komży, do alby należący.

Стиха́рь, -я, *m.* komża, alba.

Стиха́ть, стіхнуть, uspokajać się, uspokoić się, ucichać, uciszyć się.

Стихи́ра, -ы, ж. *Kośc. Sł.* pieśń pochwalna.

Стихи́рный, żywiołowy, od żywiołu.

Стихи́я, -и, ж. żywioł, pierwiastek, element.

Стихну́ть, *ob.* Стиха́ть.

Стихокропа́тель, -я, *m.* wierszokleta.

Стихоплётъ, -а, *m. ob.* Стихокропа́тель.

Стихосломе́ние, -ия, *n.* wersyfikacja, wierszowanie.

Стихотворе́ние, -ия, *n.* utwór poetyczny, poezja, wiersze.

Стихотворе́ць, -ца, *m.* rymotwórca, poeta.

Стихотво́рница, -ы, ж. wierszotwórca, poetka.

Стихотворный, poetyczny, rymotwór-
czy.

Стихотворство, -а, *n.* poezja, rymo-
wórstwo.

Стихотворцом, *psk.* jak przystoi poe-
tom, rymotwórcem.

Стихотворческий, rymotwórczy, właści-
wy rymotwórcem, poetom; || poetyczny.

Стихотворь, *об.* Отихотропатель.

Стихъ, -а, *m.* wiersz (*w poezji*); || wiersz
(*w Biblii*); *zdr.* отишѡкъ, -шка, wierszyk.

Стишонни, -овъ, *mn.* wierszydła.

Стило, Стилянка, *об.* Стекло, Силънка:

Стлать, слагъ, rozścielać, rozpościerać,
rozkładać; || мощиць, układać; || Стлаться,
снудъ się, czołгаć się po ziemi (*o roślinach*);
|| być stanym, rozcieranym. *Imśl. b.* стлѣ-
ный, posłany, rozścielony, rozłożony.

Сто, sto.

Стоглавъ, -а, *m.* Star. księga podzielo-
ne na sto rozdziałów, zawierająca w so-
bie postanowienia, ułożone na soborze w
Moskwie r. 1551.

Стоглавый, stogłowy, stugłowy, stogłó-
wny.

Стѡгна, -ы, *ж.* Коѡц. Ст. plac publiczny.

Стѡговый, stogowy.

Стѡгѡлѡвникъ, -а, *m.* Боі. oset Włoski,
Turecki, szubek, czarnobyl, tojad, mordow-
nik, bernardynek ziele, oset folarski, *об.*
Волчѣць.

Стѡгѡдусный, stustopniowy. **Стѡгѡ-
дусный термомѣтръ**, termometr stusto-
pniowy.

Стѡгъ, -а, *m.* stѡg (*siana*).

Стѡбѡчка, -я, *ж.* *zdr.* *об.* Стѡйна.

Стѡмѣнь, -шиа, *m.* *zdr.* stożek, mały
stѡg, *об.* Стѡгъ.

Стѡмище, -а, *m.* *zgr.* wielki stѡg.

Стѡбище, -а, *n.* koczowisko, obóz ludu
koczującego (*w Syberji*).

Стѡйна, -и, *ж.* stanie, zostawanie na je-
днѣмъ miejscu; || ogrodzenie w szynkach
gdzie sprzedają napoje; || podpora, belka
utrzymująca sufit, sztandar, standar, sten-
dar, styndar, wielkie drzewo na podpore
służące; || naczynie nakształъ baryłki z je-
днѣмъ dnem; || *Görn.* stempel, fant, podpo-
ra z drzewa budowlowego.

Стѡйкий, twardy, trwały; || * stały, wy-
trzymały, nieprzełamany, niezachwiany, sta-
teczny, pewny.

Стѡйковыя каблукъ, napiętkи, korki u
trzewików damskich.

Стѡйкомъ, *psk.* stojąc, w stojączki, pro-
sto.

Стѡйкость, -и, *ж.* stałość, wytrzymałość,
stateczność.

Стѡикъ, -а, *m.* stoik, zwolennik filozofji
stoickiej.

Стѡицизмъ, -а, *m.* stoicyzm, filozofja Ze-
вона.

Стѡйчески, *psk.* jak stoik, po stoicku,
niezłomnie.

Стѡйческий, stoicki, niezłomny.

Стѡйло, -а, *n.* miejsce w stajni dla koni,
stanie.

Стѡймость, -и, *ж.* wartość, cena, cennoscъ,
walor. **Стѡймость вѣнселя**, waluta.

Стѡйма, *psk.* *об.* Стойкомъ.

Стѡить, kosztować (*pewną summe*), być
wartym, значыць tyle a tyle, значыць tyle
со....., przynosić tyle a tyle, zasługiwać na
со. **Что вамъ стѡить этотъ домъ**, со ten
dom pana kosztowałъ? **Это ничего не стѡ-
ить**, to nic nie warto. **Ему ничего не стѡ-
ить солгать**, dla niego nic nie значытъ скла-
маѡ. **Статья эта стѡить того**, чтобы еѡ
напечатать, ten artykuł zasługuje na то,
aby го wydrukowano. **Не стѡить гово-
рить обѡ этѡмъ**, nie warto о тѣмъ мѡвить.
Не стѡить благодарности, niema за со
дзѣкаваѡ. **Вамъ стѡить только прина-
зять**, pozostaje panu tylko rozказаѡ.

Стѡкратно, *psk.* stokratnie, stokrѡcъ, sto
razy.

Стѡкратный, stokratny.

Стѡкъ, -а, *m.* сѡіек (*np. z dachu*); || од-
рѣвъ (*водъ*).

Стѡляр, Стѡлярный. **Стѡлярня**, *об.* Стѡ-
ляръ, Столярный, Столярня.

Стѡлбенъ, столбенѣть, słupiec, osłupie-
ć, drętwieć, zdrętwieć.

Стѡлбѣць, -бца, *m.* Druk. kolumna,
szpalta (*w ksiąжке*).

Стѡлбный, -а, *m.* *zdr.* słupek, *об.* Стѡлбъ.

Стѡлбникъ, -а, *m.* Med. katalepszja, strę-
twienie zupełne. * **На него нашѣлъ стѡл-
бникъ**, stanął jak pień wryty, osłupiał.

Стѡлбовой, słupowy, od słupa, od kolu-
mny. **Стѡлбовая дорога**, gościnniec, dro-
ga bita, główна. **Стѡлбовой дворянинъ**,
szlachcic starożytnego rodu.

Стѡлбчанъ, -а, *m.* bazalt, gatunek skałki
wulkanicznej czarnej.

Стѡлбчатый, bazaltowy.

Стѡлбъ, Столпъ, -а, *m.* słup, kolumna,
filar. **Мемѡвой стѡлбъ**, kopiec, meta.

Bibl. **Вавилѡнскій стѡлбъ**, wieża Babilo-
nska. *Fiz.* **Вѡльтѡвъ стѡлбъ**, stos Wolty;

|| **Стѡлбы**, -ѡвъ, *mn.* zorza północna.

Стѡлѣчникъ, Стѡлѣтнинъ, -а, *m.* Gmin.
obrus.

Стѡликъ, -а, *m.* *zdr.* stolik, stoliczek, *об.*
Столъ.

Стѡлѡтвенный, Столѡстный, stolistny,
stulistny.

Стѡлица, -ы, *ж.* stolica, miasto stołecz-
ne.

Стѡличный, stołeczny.

Стѡлишко, -а, *m.* pog. brzydki stѡł.

Стѡлище, -а, *m.* *zgr.* wielki stѡł.

Стѡлкатъ, *об.* Стѡлкивать.

Стѡлкнѡвѡненіе, -іа, *n.* uderzenie się (*je-
дного о drugiego*), starcie się, spotkanie się,
zetknięcie się.

Стѡлкнууть, *об.* Стѡлкивать.

Стѡловая, -ѡй, *ж.* pokѡj jadalny.

Стѡловый, stѡłowy. **Стѡловыя дѣньга**,
пѡса urzędnikom на stѡł, на utrzymanіе się.

Столоначальникъ, -а, *m.* naczelnik biówa.

Столоначальнический, **Столоначальни-ый**, do naczelnika bióga należący.

Столо́чь, *ob.* Истоло́чь.

Стоплати́ть, skupić, w kupę zebrać, zgroma-
dzić; || **Стоплиты́ся**, skupić się, zgroma-
dzić się.

Стоплёние, -ия, *n.* zgrupowanie się, tłumne zbieranie się.

Стопникъ, -а, *m.* stylita, nazwisko da-
wane pustelnikom, obierającym za miesz-
kanie komórkę przy zrzurowanych kolum-
nach.

Стопнотворёние Вавилонское, budowa-
ние wieży Babilońskiej.

Стопль, *ob.* Стольбъ.

Столь, -á, *m.* stół; || jedzenie (*obiad lub*
wieczera). **Общій стóль**, stół gospodar-
ski. **Объденный стóль**, obiad. **Вечёр-
ный стóль**, wieczera.

Столь, *psk.* do tego stopnia, tak, tak da-
лее, tyle. Я никогда́ не видáль стóль
добраго человѣка, nigdy nie widzialem
tak dobrego człowieka. Онъ стóль же
богáтъ, какъ и братъ егó, on tyleż jest
bogатым, jak i brat jego.

Сто́льно, *psk.* tyle, równo, tak wiele, do
tego stopnia. Я былъ у негó стóльно разъ,
tyle razy byłem u niego. Онъ стóльно же
благоразумень, сколько и мужественъ, он
o tyleż jest rozsáдным, o ile odważным.
Я готóвъ защищать егó на стóльно, на
сколько это возможно, jestem gotów go
brónić do tego stopnia, o ile mogę.

Сто́льникъ, -а, *m.* Star. stolnik (*koronny*
urzędник).

Стольчáнь, -á, *m.* stolec, siedzenie w stol-
cu.

Стольѣtie, -ия, *n.* stolecie, stulecie, wiek.

Стольѣтній, stoletni, stuletni.

Столяриха, -и, *ж.* stolarka, żona stola-
rza.

Столярничать, trudnić się stolarstwem.

Столярный, stolarski, od stolarstwa; ||

Столярная, -ой, *ж.* *ob.* Столярня.

Столярня, -и, *ж.* stolarnia, warsztat sto-
larski.

Столярскій, należący do stolarzy, wła-
ściwy stolarzom.

Столяръ, -á, *m.* stolarz.

Стопаніe, -ия, *n.* stękanie.

Стопáть, stękać.

Стопóгъ, -а, *m.* stonoga (*овад*).

Стопóжникъ, -а, *m.* Bot. śledzionka, ра-
протник.

Стопъ, -а, *m.* jęk, jeczenie.

Стопá, ы, *ж.* stopa (*u nogi*); || ślad, trop;
|| гуза (*papieru*); || kubek metaliczny bez
ucha; || dawna miara długości, *ob.* Футъ; ||
etora w wierszu miarowym. **Идти по чьимъ**
стопáмъ, iść za чьим śladem. **Припадáть**
къ чьимъ стопáмъ, падаć do чьих ногъ.

Стопинъ, -а, *m.* Artyl. hejtuch do broni
palnej.

Стопíть, *ob.* Стáпливать.

Сто́пка, -и, *ж.* *zdr. ob.* Стопá (*w 1-m zna-
czeniu*); || *kołek (do wieszania)*; || kregie-
lek soli, farby i t. p.

Стоплáть, -а, *m.* Mar. podszewka da-
wana żaglom.

Сто́пный, стоповы, od stopy, *ob.* Стопá.

Стопнякъ, -á, *m.* Bot. winobluszcz.

Стопоритъ, Mar. umocować za pomocą
krótkich lin.

Стопоръ, -а, *m.* Mar. rodzaj krótkich
lin okrętowych.

Стопосло́wienie, -ия, *n.* skład miary wier-
sza.

Стопáть, *ob.* Стáптывать.

Сто́ль, Mar. w komendzie: stój! hoła!
powoli!

Сто́ра, -ы, *ж.* *ob.* Што́ра.

Сто́рговáние, -ия, *n.* stargowanie, zgo-
dzenie się na cenę.

Сто́рговáть, **Сто́рговáться**, stargować,
stargować się (*o co*), zgadzać się na cenę
czego w targu. Я сторговáль у сосѣда
лóшадь, lub: я сторговáль съ сосѣдомъ
въ покупкѣ лóшадь, stargowałem u sąsia-
da konia. *Inst. b.* сторгованный, stargo-
wany.

Сто́рица, -ы, *ж.* *Kośc. Sl.* sto. Сто́ри-
цею, *psk.* stokrotnie.

Сто́рично, **Сто́ричный**, *ob.* Стократно,
Стократный.

Сто́рожа, -и, *ж.* Star. страж. Быть на
сто́рожѣ, mieć się na ostrożności.

Сто́рожевы́й, страж ма́jący, strzegący
czego. Star. *сторожевой полкъ*, prze-
дня страж. awangarda.

Сто́рожить, czatować na co, śledzić.

Сто́рожи́ха, -и, *ж.* stróżowa, żona stróża;
|| kobieta odbywająca powinność stróża,
stróżka.

Сто́рожна, -и, *ж.* strażnica, miejsce stró-
ży; || mieszkanie stróża; || kordegarda; ||
izba na wstepie do łaźni parowej.

Сто́рожной, czujny, baczny, ostrożny.

Сто́рожно́, -жна, *m.* strzałka, skazówka
u wagi; || zapadka, podstawkę (*w pólapce*).

Сто́рожь, -а, *m.* stróż, strażnik **Сто́рожь**
при доро́жѣ, dróznik **Лѣсной сторожь**, га-
جوی. **Ночной сторожь**, ponocny, ponoc-
ня.

Сто́ронá, -ы, *ж.* *zdr.* сторóнка, -и, stro-
на, bok; || strona (*w procesie lub умо-
wie*); || kraj, okolica. Лицевáя сторо-
на́ дома, *ob.* Лицевой. Въ сторóну, осо-
бно, z osobna, na osobności, na bok.

Поверну́ть въ сторóну, зwrócić się на bok.
Шутки въ сторóну, żarty на stronie, bez
żartów. * **Смотрѣть по сторóнамъ**, gapić
się, gawronić. По сторóнамъ шоссе́ на-
ходятся канáвы, по bokach drogi biteй
znajdują się rowy. * **Отпуститъ ногó** на
всѣ четыре сторóны, puścić kogo aby
szedł gdzie mu się podoba. **Держать себá**
въ сторóну, strónić się, usuwać się od
czego. **Дѣти съ лѣвой сторóны**, dzieci

в неправого ложа. Съ выгодной стороны, zyskownie, korzystnie. Моё дѣло сторона, mnie to się nie тучу, umyвам ręce od tego, to nie moja rzecz. Узнать о чѣмъ сторону, dowiedzieć się о чёмъ droga uboczna. Бранить ногó стороную, lżyć kogo nie wprost. Отдѣть что на сторону, oddać со w obce ręce. Тянущася стороны, strony (*procesujące się*). Сторона причастная въ дѣлу, strona interesowana. Родная оторона, kraj rodzinny. Жить на чужой сторонѣ, mieszkać w obcym kraju. Въ нашей сторонѣ, w naszym kraju.

Сторониться, посторониться, usuwać się, usunąć się na bok, na stronę, ustępować, ustąpić, zchodzić, zejść z drogi, na stronę.

Сторонній, postronny, obcy, cudzy.

Сторонушня, -и, ж. zdr. kraik, krajek, mały kraj, ziemia.

Стосиль, -а, m. Bot. stosił, wielosił (*rosłina*).

Стосноваться (по номъ), stęsknić się (*za kim*).

Сточень, -чнѣ, m. stoczek z wosku.

Сточить, об. Стачивать.

Сточный, od stoku. Сточный жолобъ, сточная труба, ryma, trąba, rura, żłób do sprowadzenia lub odprowadzenia wody, kanał, rynsztok.

Стоязычный, stojęzyczny.

Стоялецъ, -льца, m. lokator, mieszkaniec domu.

Стоялица, -ы, ж. lokatorka, mieszkanca domu.

Стоялый, który przez długi czas pozostawał bez użytku.

Стояние, -ия, n. stanie, trzymanie się na jednem miejscu; || Коść. nabożeństwo поспе, odprawiane w czwartek i sobotę пятого tygodnia wielkiego postu.

Стоянна, -и, ж. pobyt, przebywanie, zostawanie gdzie, wypoczynek w podróży, wytchnienie. Зимняя, стоянна, леże зимowe (*wojska*). Mar. Января стоянна, pozostawienie okrętu на котвицы.

Стоять, стѣивать, stać, stawać, stać на miejscu, zostawać gdzie, znajdować się, być gdzie; || trwać długo; || mieszkać, miesіć się gdzie. Стоять на своёмъ, obставаць przy swoimъ zdaniu, upierać się. Стоять на колѣнахъ, kłезуць, zostawać на kolanach. Стоять на часахъ, stać на варци. Церковь стоять на востокъ, kościół jest obrócony ku wschodowi. Стоять на молитвѣ, modlić się. * Стоять въ данномъ словѣ, dotrzymać przyrzeczenia. Стоять за вѣру, bronić wiary. На чѣмъ свѣтъ стоять, об. Свѣтъ. Жары стояли все лѣто, upały trwały całe lato. Стыть морозъ, trwa mróz. Стыть работа, робота jest wstrzymана.

Стоячий, stojący, nieruchому (*о wodzie*, * рудніе і т.р.). Стоячий неводъ, sieć

rozstawiona wzdłuż brzegu. Mar. стоячий тенеланъ, liny nieruchоме.

Стравливать, стравить, spaszać, spaść травę (*dla bydła*); || niszczyć, zniszczyć; || szczuć, szczуwać; || * poduszczać, pobudzając; || Стравливаться, być spaszаным, niszczenym; || być poduszczоным і t. d. *Imśl. b.* стравленный, spaszony, zniszczону, poduszczону і t. d.

Страдалецъ, -льца, m. męczennik, cierpiący udęczenia, utrapienia.

Страдалица, -ы, ж. męczennica, cierpiąca wiele.

Страдальчески, psk. z udęczeniem, z utrapieniem.

Страдальческій, мѣчеуński, дрęcзону cierpieniami.

Страдальчество, -а, n. męczennictwo, cierpienie

Страданіе, -ия, n. cierpienie.

Страдательность, -и, ж. bierność, stan ciepienia.

Страдательный, bierny, cierpiący. Gram' страдательный глаголь, słowo bierne.

Страдать (cz. teraz. страдаю і стражду), cierpieć, doznawać bólu. Страдать зубами, cierpieć на зѣбу. Страдать головою, cierpieć ból głowy, czuć ból w głowie. Страдать душою, cierpieć moralnie.

Стража, -и, ж. straż, strzeżenie, warta.

Странъ, -а, m. nadzorca, dozorca.

Странъ жатавъ, Astr. stróż zasiewów на полу (*konstellacja*).

Страза, -и, ж. Min. stras, naśladowanie djamentu.

Стразовый, strasowy, об. Страза.

Стравать, строить, potrajać, potroić, w trójnasób pomnażać.

Страмить, Страминий, Страмъ, об. Срамить і t. d.

Страна, -ы, ж. strona; || kraina.

Страница, -ы, ж, zdr. странична -и, stronica (*w książce і t. p.*), karta. Страница перегнута пополамъ, fracta pagina.

Страничный, do stronicy należący.

Странникъ, -а, m. wędrownik, podróżник

Страница, -ы, ж. wędrownica.

Странничать, wędrować; || * odróżniać się, różnić (*od innych*).

Странническій, wędrownичы.

Странно, psk. dziwacznie, dziwnie, szczególnie, niezwykle.

Страннолюбивый, даjący przytułek wędrownиком, pielgrzymом.

Страннолюбца, -ы, ж. даująca przytułek wędrownиком, pielgrzymом.

Страннолюбіе, -ия, n. podejmowanie wędrownиком, pielgrzymом.

Странность, -и, ж. dziwaczność.

Странный, dziwaczny, szczególnie, niezвычайу.

Странствование, -ия, n. wędrowka, wędrowanie, podróżowanie.

Странствователь, -я, m. wędrownik, podróżnik.

Странствовательница, -ы, ж. wędrownica, podróżnica, podróżna.

Странствовать, wędrować, podróżować.

Страстишка, -и, ж. zdr. umizgi, miłośnicy, zaloty.

Страстно, psk. namiętnie, z namiętnością.

Страстный, odnoszący się do cierpień Chrystusa. Страстная недѣля, wielki tydzień. Страстная пятница, wielki piątek.

Страстный, namiętny.

Страстотерпецъ, -ца, m. Kości. Sł. męzczennik.

Страстотерпица, -ы, ж. Kości. Sł. męzczenica.

Страстоцвѣтъ, -а, m. Bot. kwiat Bożej męki.

Страсть, -и, ж. Kości. Sł. m-ka, cierpienie; || namiętność, passja; || *Gmin.* strach, trwoga, bojaźń; || *psk.* nadzwyczajnie, niezmiernie, okropnie. **Страсти Христовы, мѣки Христовы Пана. Книги страсть моя, książki to moja passja. Меня страсть взяла, mam wielki strach. Онъ страсть какъ боленъ, okropnie jest chory. Мнѣ страсть хочется, mam niezmierną ochotę.**

Стратегема, -ы, ж. podstęp w wojnie.

Стратегическій, strategiczny.

Стратегія, -и, ж. strategia, działania wojenne.

Стратегинъ, -а, m. strategik.

Страуъ, ob. Струъ.

Страхованіе, -и, n. zabezpieczenie, ubezpieczenie, assekurowanie.

Страхователь, -я, m. zabezpieczający co u kogo.

Страховать, застраховать, zabezpieчать, zabezpieczyć, assekurować, zaassekurować; || Страховаться, być zabezpieczonym, assekurowanym (przeciw nieprzewидзанымъ wypadkom), ob. Застраховать.

Страховщикъ, -а, m. assekurant, dający assekuracją.

Страхъ, -а, m. strach, bojaźń, trwoga, przerażenie, przestрах; || odpowiedzialność, ryzyko. Взять что на свой страхъ, ryzyując co na swoje odpowiedzialność. Отправленіе денегъ производится на страхъ поставателя, pieniądze odsyłają się на рынокъ подалеку. Подъ страхомъ наказания, pod zagrożeniem kary. Паничешній страхъ, popłoch. Страхъ, *psk.* strasznie, wzalenie, namiętnie, nadzwyczaj, nadzwyczajnie, bardzo, niezmiernie. Онъ страхъ любить танцовать, namiętnie lubi tańczyć. Тамъ было страхъ много народу, tam było ludzi nadzwyczaj wiele, co nie міара. Страхъ какъ богать, strasznie jest bogaty. Ему страхъ хочется, niezmiernie mu się chce.

Страшилище, Страшило, -а, m. straszливо.

Страшить, утрашить, przestraszać, przestraszyć, zastraszać, zastraszyć, nabawić strachu, trwogi; || Страшиться (чего), mieć strach, bać się, obawiać się, lękać się.

Страшливо, psk. bojaźliwie.

Страшливость, -и, ж. bojaźliwość, lękliwość.

Страшливый, bojaźливый, lękливы.

Страшно, psk. strasznie, obrzydliwie, okropnie, wściekle, okrutnie, nadzwyczajnie. Левъ страшно рыкаетъ, lew wściekle рычы. Она страшно дурна собою, она okropnie jest brzydka. Онъ страшно глупъ, strasznie jest głupi.

Страшный, straszny, straszliвы, okropny, szkaradny, obrzydлы.

Стращаніе, -и, n. nastraszenie, odstraszenie, groza.

Стращать, заstraszać, odstraszać, grozić.

Страцивать, ob. Ссучивать.

Стрекать, стрекнуть, кѣс, u³kuć, ubość, ubość; || Стрекаться, кѣс się, bość się; || być kłотымъ.

Стрекоза, -ы, konik polny (owad).

Стрекотать, стректать, стрекнуть, skrzeczeć (o sroce i t. p.); || * szczebiotać, paplać, gwarzyć.

Стрекунь, -а, m. Bot. mulnica.

Стрекъ, -а, m. бак (owad)

Стреглавъ, psk. głową na дół (np. u пащ). Бжнать стреглавъ, lecieć co tchu stanie.

Стремѣшка, -и, ж. strzemiączko u spodni.

Стремительно, psk. gwałtownie, z zapędem.

Стремительность, -и, ж. popędliwość, gwałtowność.

Стремительный, popędливы, гwałtownы.

Стремить, пѣдзичь, unosić; || kierować, prowadzić; || Стремиться, rzacać się, śpieszyć, unosić się; || szymbk płynąć, biegnąć (o wodzie); || * = нъ чему, mieć pociąg do czego, uganiać się za czém, dążyć do czego.

Стремленіе, -и, n. pęd, nurt; || popędliwość, pored, zapęd, dążność, tendencja. Стремленіе души нъ Бгу, westchnienie do Boga.

Стремнина, -ы, ж. spadzistość, przepaścistość.

Стремнинный, ob. Утѣсистый.

Стремнистый, spadzisty, kręty.

Стремя, -мени, ж. strzemіе; || nurt, pęd (rzeki); || *Anal.* strzemіе, strzemionko (w uchu); || *Artyl.* część okucia lawety armatniej.

Стремянна, -и, ж. drabinka drewniana lub z powrozów pleciana.

Стремянникъ, -а, m. strzemiennik, który strzemiona robi.

Стремянной, -аго, m. masztalercz; || *Myśl.* strzelec przyboczny.

Стрѣмянный, strzemienny, strzemiennowu.

Стрѣнда-ы, *ж.* *Mar.* żebro liny, powrota.

Стрѣнжывать, стрѣнжить, pętać, spętać koniowi trzy nogi; || **Стрѣнжываться**, pętać się. *Imsl. б.* стрѣнженный, spęтany (o koniu).

Стрѣпеть, -а, *м.* drop' (ptak).

Стрѣсывать, стрѣсать, *Gmin.* zżerać, żeżreć. *Imsl. б.* стрѣсанный, zżarty.

Стрѣчѣнь, -чнѣ, *м.* umknięcie. Дать стрѣчнѣ, даć drapaка, drapać, ucies, pierzchnąć.

Стрѣгальня, -и, *ж.* postrzygalnia, warsztat do postrzygania sukien.

Стрѣгунь, -ѣ, *м. zdr.* стрѣгунѣць, -нцѣ, ogierek roczny z przystrzyżoną grzywѣ.

Стрѣженіе, -іѣ, *н.* strzyżenie (*np.* owiec); || спущиваніе вѣлосѣв.

Стрѣжка, -и, *ж. об.* Стрѣженіе; || дзичіе ostrzyżоне.

Стрѣжь, -ѣ, *м.* grzebielucha, brzegѣвка, gatunek mniejszej jaskѣлки.

Стрѣхнинь, -а, *м.* Chem. strychnina.

Стрѣчь, стрѣждь, спущивать вѣлосы; || **Стрѣчься**, быć strzyżоным. *Imsl. б.* стрѣженный, strzyżоны.

Стрѣгало, -а, *н. об.* Рубѣнокъ

Стрѣгаль-ѣ, *м.* robotnik na fabryce pargaminѣв.

Стрѣганіе, -іѣ, *н.* struganie, heblowanie.

Стрѣгать, strugać, heblować; || **Стрѣгаться**, быć strugаным, heblowanym. *Imsl. б.* стрѣганный, strugаны, heblваны.

Стрѣгій, srogi, surowy, ostry, przykry, ciŝly.

Стрѣго, *psk.* surowo, ostro, przykro, ŝciŝle.

Стрѣгость, -и, *ж.* surowość, ostrość, przykrość. Мѣры стрѣгости, obostrzenie kar.

Стрѣговій, budowlany; || *Woj.* szeregowy, od szeregu, frontowy. **Стрѣговій лѣсь**, budowlec. **Стрѣговій солдатъ**, szeregowiec, prosty żołnierz.

Стрѣженіе, -іѣ, *н.* rozkład, budowa, układ, skłад; || настроеніе (*instrumentu muzycznego*); || budowa, budowla, budynek.

Стрѣжайшій, *st.* najwyż. najсroзшы, najсurowszy.

Стрѣже, *st.* wyż. srożѣj, surowіѣj.

Стрѣй, -ѣѣ, *м.* *Woj.* front (linji wojska), szereg, szyk bojowy; || *Muz.* zgodność tonѣв, настроеніе (*instrumentѣв muzycznych*). Прогнѣть сивозъ стрѣй, przepuŝcić przez rѣзги. || **Государственный стрѣй**, urzѣдzenie państwa.

Стрѣйна, -и, *ж.* budowanie.

Стрѣйный, budowlany.

Стрѣйно, *psk.* harmonijnie; || porzѣдnie, skłадnie, szykowanie, zgodnie, w porzѣдку.

Стрѣйность, -и, *ж.* porzѣdek, szyk, łад; || stosunek, proporcja; || harmonja, zgodność tonѣв, дзвіѣкѣв.

Стрѣйный, kształtny, udatny, szykowany, dobrze zbudowany, uporzѣdkowany; || harmonijny, przyjemnie brzмиѣць, zgodny. **Стрѣйный станъ**, kształtna postawa, kibic. Скрипка стрѣйна, skrzypce dobrze są nastrojone.

Стрѣйтель, -ѣ, *м.* budownik, budujący; || * starszy mnich, przełѣżony klasztoru.

Стрѣйтельница, -и, *ж.* która co buduje.

Стрѣйтельный, budowniczy, budowlany. **Стрѣйтельный комитѣть**, komitet stawiania budyнкѣв. **Стрѣйтельные матеріалы**, materjały do budowania. **Стрѣйтельные снаряды**, narzѣдзя budownicze.

Стрѣйтельскій, budowniczy, należący do budownika.

Стрѣить, budować; || *Woj.* szykować, ustawiać w szeregi, rzѣdem; || *Muz.* nastrajać (*instrument*); || **Стрѣиться**, ustawiać się w porzѣдку, szeregiem, rzѣdem.

* **Стрѣить вѣдздушные замки**, *об.* Замѣнь.

* **Стрѣить кѣры**, *об.* Кѣры. Не вдругъ Москва строилась, *Przysł.* nie od razu Krakѣв zbudowany. || *Woj.* стрѣиться въ карѣ, formować się w czworobok.

Стрѣить, *об.* Стрѣивать.

Стрѣнѣ, -и, *ж.* wiersz, linja. Въ стрѣнку, сѣ новой стрѣнки, od nowej linji, od ustępu. Красная стрѣнѣ, ustęп od linji. * **Приказная стрѣнѣ**, matacz, pieniacz, wykretacz, postępujący po jurystowsku.

Стрѣмній, chropowaty, nierѣwny.

Стрѣпилина, -и, *ж.* belka stanowiąca część krokwi.

Стрѣпилить, krokwie stawiać.

Стрѣпило, -а, *н. zdr.* стрѣпилицѣ, krokiew, krokwa.

Стрѣпильный, krokiewny, od krokwi.

Стрѣпить, *об.* Стрѣпилить.

Стрѣпиво, *psk.* upornie, uporczywie, nieposusznie.

Стрѣпчивость, -и, *ж.* nieposuszienstwo, kradźność, upѣr.

Стрѣптивный, nieposuszny, kradźbrny, uporczywy.

Стрѣстить, *об.* Стрѣивать.

Стрѣусовый, strusi.

Стрѣусь, -а, *м.* struŝ (ptak).

Стрѣфа, -и, *ж.* strofa.

Стрѣченіе, -іѣ, *н.* stembnowanie, pikowanie; || * прѣдкие писаніе.

Стрѣчить, stembnować, pikować; || * прѣдко писаć; || **Стрѣчаться**, быć stembnowanym, pikowanym. *Imsl. б.* стрѣченный, wystembuowany, wypikowany.

Стрѣчна, -и, *ж. zdr.* *об.* Стрѣнѣ; || *об.* Стрѣченіе.

Стрѣчный, używany w wierszach, w linjach. Стрѣчные знаки, znaki pisarskie, punktacja. Стрѣчныя бунвы, małe litery.

Стрѣченіе, -іѣ, *ж.* skręcenie (*np.* jedwabiu).

Стрѣвокамилъ, *Коѣс. Sl.* *об.* Стрѣусь.

Струбцинга, -ѣ, *ж.* przyrzѣd do ŝciskania u stolarzy.

Струганецъ, -ица, *m.* кристалъ горны.
 Стругать, *об.* Стругать.
 Струговой, heblowy, strugowy; || нале-
 жащы до struga, *об.* Стругъ.
 Струговщикъ, -а, *m.* kierujący strugiem,
 wielką barką czyli galera, *об.* Стругъ.
 Струговщикій, należący до kierującego
 strugiem, *об.* Стругъ (*w 2-m znaczeniu*).
 Стругъ, -а, *m. zdr.* стружень, жина, rod-
 dzaj hebla, rubanka; || strug, gatunek
 wielkiej barki czyli galery.
 Стружить, *об.* Стругать.
 Стружка, -и, *ж.* struganie, heblowanie; ||
 stróżyna, wiór.
 Стружниковый, од стружн, од вiorów.
 Струйка, -и, *ж. zdr.* *об.* Струя.
 Струистый, falisty, strzepiący się, peten
 nurów, prądów.
 Струить, лаć, wylewać; || Струиться,
 cieć, płynąć.
 Струйчатый, мieniący się в deseń, по-
 добны до fali.
 Струнь, -а, *m.* strąg, strączек.
 Струна, -ы, *ж. zdr.* струнка, -и, struna,
 stróna, strunka, strónka. * Задѣть ногó
 за чувствительную струну, trafić в słabość
 czujną, dotknąć delikatnej materji.
 Вытянуться въ струнку, *об.* Вытягивать.
 * Ходить по стрункѣ, *об.* Ходить.
 Струнный, strunny, strunowy, ze strun,
 од strun. Струнный звукъ, strunny dźwięk.
 Струнный инструментъ, instrument mu-
 зyczny strunowy.
 Струночка, -и, *ж. zdr.* strunczka, *об.*
 Струна.
 Струпный, strupiasty, strupliwy.
 Струпакъ, -а, *m. zdr.* strupek, *об.*
 Струпъ.
 Струпватый, strupisty, strupliwy.
 Струпь, -а, *m.* strup, skorupa на ranie.
 Струпѣть, острупѣть, strupieć, stru-
 пем się okrywać.
 Струсить, stchórzéć, zléknąć się.
 Струхнуть, *об.* Струсить.
 Стручѣнь, -чка, Стручѣчень, -чка, *m.*
zdr. об. Струнь.
 Стручѣчникъ, -а, *m.* Bot. cieciorka.
 Стручий, strączasty, strączysty.
 Стручковатый, strączkowy.
 Струйный, nurtowy, *об.* Струя.
 Струвио́въ, Струвокамилъ, Струвь,
Косъ. Sl. об. Струсь.
 Стрыгуша, -и, *ж.* wełna strzyżona.
 Стрѣла, -ы, *ж.* strzała; || Громовая стрѣ-
 ла, piorun, гром; || тодыга дрzewa wznó-
 щаща się wprost z korzenia до горы; ||
Archit. filar zakończony в objąg podpie-
 раjący gmach; || Bot. koniczyna.
 Стрѣлецъ, -льця, *m.* strzelec, łucznik; ||
Astr. Strzelec, znak zодjака.
 Стрѣливать, *об.* Стрѣлять.
 Стрѣлна, -и, *ж.* strzałka; || skazówka, in-
 декс (*u zegara*); || języczek (*u wagii*); ||
 стрѣлна магнитная, igła magnesowa; ||

przyrąmek, ramiączko (*u koszuli*); || тодыга
 (*u kwiątów*); || луковичная стрѣлна, szczy-
 pior u cebuli; || *Archit.* sklepienie ostroza-
 kończone.

Стрѣльный, strzelcowy, од strzelców.
 Стрѣловидный, strzałowaty.
 Стрѣлокъ, -лка, *m.* strzelec.
 Стрѣлимѣть, -а, *m.* rodzaj balisty, ma-
 chiny u starożytnych do ciskania posi-
 sków.

Стрѣлообразный, *об.* Стрѣловидный.
 Стрѣлочка, -и, *ж. zdr.* strzałka, *об.* Стрѣ-
 ла.

Стрѣльба, -ы, *ж.* (изъ ружей), ogień
 z ręcznej broni; || = (изъ пушень), kano-
 pada, strzelanie z dział; || Стрѣльба въ
 ухахъ, strzykanie w uszach.

Стрѣльбище, -а, *n.* strzelbische, do-
 ношность strzelania.

Стрѣльбовый, należący до strzelania,
 strzelbny.

Стрѣльнуть, *об.* Стрѣлять.

Стрѣльный, strzelny.

Стрѣльчатый, na kształt strzały. *Archit.*
 стрѣльчатый сводъ, arkada lub łuk spi-
 czasto się kończący.

Стрѣляние, -ия, *n.* strzelanie.

Стрѣляный, zastrzelony.

Стрѣлять, стрѣливать, стрѣльнуть,
 strzelać, strzelić; || застрѣлаć, застрѣлиć,
 ubijać, ubić (*np. zwierzynę*); || nieos. стрѣ-
 ляеть въ ухахъ, strzyka w uszach; ||
 Стрѣляться, strzelać się, pojedynkować
 się; || być strzelanym.

Стряпаніе, -ия, *n.* gotowanie jedzenia.

Стряпать, gotować jedzenie; || Стря-
 паться, być gotowanym. *Imsl. b.* стря-
 паный, zgotowany.

Стряпня, -и *ж. об.* Стряпаніе.

Стряпуха, -и, *ж.* kucharka.

Стряпческій, adwokacki.

Стряпчество, -а, *n.* Star. adwokactwo.

Стряпчий, -аго, *m.* Star. adwokat.

Стрясать, стрясать, strząsać, strząsańс,
 wzruszać, wzruszyć; || Стрясаться, być
 strązanym, strząsać się. *Imsl. b.* стрясён-
 ный, strząśnięty.

Стряхивать, стряхнуть, otrząsać, otrzą-
 снаć, otrząść; || Стряхиваться, otrząsać się.
 Стряхивать руну, naprawić wybitą ze
 stawu rękę. *Imsl. b.* стряхнутый, otrzą-
 śnięty.

Студенистый, galaretowy.

Студенó, *psk.* zimno.

Студѣность, -и, *ж.* zimność.

Студѣнтскій, studencki.

Студѣнтъ, -а, *m.* student.

Студѣнческій, *об.* Студѣнтскій.

Студѣный, zimny.

Студень, -дня, *m.* galareta.

Студѣнь, -дня, *m.* Star. dawna nazwa
 miesiaca Grudnia.

Студѣнтъ, *nieos.* strząсаć się zimnym,
 oziębiać się.

Студить, остудить, studzić, ostudzić; || Студиться, stygnąć, oziębiać się. *Imś. d. студенный, ostudzony.*

Стужа, -и, *ж.* zimno, mróz.

Стунальце, -а, *п.* młotek, żelazo, którem się sztuka do bramy lub we drzwi.

Стунание, -ия, *п.* stukanie.

Стунать, стунуть, стукаć, stuknąć, колатать, заколатать, пукать, запукать; || Стунаться, стукать się, uderzać, колатать. Стунать, lub стунаться въ дверь, пукать до drzwi. * *Nieos.* Ему стунуло сорокъ лѣтъ, już ма skończonych czterdzieści lat. Стунуться лбомъ о стѣну, uderzyć się czołem o mur.

Стукотня, -и, *ж.* stukanie, trzask, łoskot, wrzask, tartas.

Стукъ, -а, *м.* stuk, kołat, hałas.

Стулинь, -а, *м. zdr.* krzeselko, stołek, małe krzesło.

Стулъ, -а, *м.* krzesło, stołek; || клок в kuchni lub у рѣзника; || pień дрzewa wkopany pod budowę.

Стульничъ, -а, *м.* robiący krzesła.

Стульный, krzesłowy, od krzesła.

Стульчанъ, -а, *м. об.* Стольчанъ.

Ступа, -ы, *ж.* stępa, mōżdziejz (do łobczenia); || * ciężka, niezgrabna kobieta. * Егѡ въ ступлѣ пестомъ не утолчѣшь, to jest zagwożdżony łeb, uparty jak kozioł, nie dający się przekonać.

Ступа, -ы, *ж.* powolny chód konia.

Ступать, ступить, стѣпачь, стѣпичь, ходіть. Ступай скорѣе, ruszaj prędzej. Ступай скорѣе за докторомъ, biegnij, idź prędzej po doktora.

Ступальная мельница, deptak (*młyn*).

Ступенный, stopniowy, schodowy.

Ступень, -ени, *ж. zdr.* ступенька, ступień, schód (*jeden ze schodów*).

Ступеньчатый, składający się зъ wielu stopni, schodków.

Ступить, *об.* Ступать.

Ступица, -ы, *ж.* kłodka u koła wozu.

Ступичный, należący do kłodka u koła, *об.* Ступица.

Ступка, -и, *ж. zdr.* mōżdziejczyk; || кавалецъ стōżkowej, konicznej formy.

Ступня, -и, *ж.* stopa, spодня płaskość nogi.

Ступочка, -и, *ж. zdr. об.* Ступка.

Ступь, -и, *ж.* stępia, kroczy, chód koński.

Стучание, -ия, *п.* stukanie, kołatanie.

Стучать, стукать, пукать, колатать.

Стыдить, wstydzіć, zawstydzать; || Стыдиться, wstydzіć się, zawstydzать się.

Стыдливица, -ы, *ж. об.* Недотрога.

Стыдливо, *пск.* wstydlіwie.

Стыдливость, -и, *ж.* wstydlіwość.

Стыдливый, wstydlіwy.

Стыдно, *nieos.* Стыдно вамъ, wstydzь się pan! Мнѣ за васъ стыдно, wstydzę się за васъ. Не стыдно ли вамъ говорить такъ, сау nie wstydz panu tak mówić? Каю

вамъ не стыдно лгать, jak nie wstydz panu kłamać?

Стыдный, haniebny, sromotny.

Стыдь, -а, *м.* wstydz. Вводить въ стыдь, robić wstydz komu, zawstydzать kogo, nabawiać wstydu.

Стыженье, -ия, *п.* zawstydzienie, upokorzanie, poniżenie.

Стыкать, сотннуть, fugować, przyfugować, przytykać, przytknąć koniec do końca; || Стыкаться, stykać się końcami. *Imś. d.* сотннутый, przyfugowany, przytknięты (*koń em do końca*).

Стыкъ, -а, *м.* fugowanie, przytykanie końca do końca. *Cieśl.* стыни пластинь, połączenie dylów.

Стылый, ostygly, oziębly.

Стылу, *пск.* з тылу.

Стынуть, stygnąć; || marznąć з lekka.

Стыть, *об.* Стынуть.

Стычка, -и, *ж.* stykanie się; || * потычка, utarczka, bitwa || * кłотня, zwada.

Стычной, zetknięты, złączony.

Сть, *wykrz.* stł milcz!

Стьна, -ы, *ж. zdr.* стѣнна, -и, ściana, ścianka; || ogrodzenie, zagrodzenie; || *Aryt.* grubość boków armaty. Каменная стьна, mur. * Общя стьна, mur środkowy.

* Лзть на стьну, szaleć, wściekać się. Я живу съ нимъ обь стьну, mieszkam tuż obok niego. Идти на неприателя стьною, іść на nieprzyaciela ścisniętemи szeregami.

Стьнища, -ы, *ж.* Bot. pomurnik (*rodli-na*).

Стьнный, ścienny, należący do ściany.

Стьнные часы, zegar duży ścienny.

Стьнобитный, murołomny, do rozwalania murów służący.

Стьноломъ, -а, *м.* тарга, baran do łamania murów (*u staroży. ych*).

Стенопісець, -сца, *м.* malarz ścienny, murowy.

Стьнописный, do malowania на murze należący; || malowany на murze.

Стьнопись, -и, *ж.* fresko, al fresco.

Стьночка, -и, *ж. zdr. об.* Стьна.

Стьженье, -ия, *п.* ścisnienie; || uciemienie, gnębienie, ucisk.

Стьжительный, uciskujący, utrudzający, ciężкі.

Стьснать, стьснить, ściskać, ścisnąć, uciskać, ucisnąć; || zawadzać komu, być на przeszkodzie, wprawić на przykre położenie; || Стьсняться, cisnąć się, tłumnie się zbierać, garnąć się gdzie, tłoczycь się gdzie; || żenować się, przymuszać się.

Стягивать, стянуть, ściągać, ściągнать, ściskać, ścisnąć; || wydobywać, wydobyć, wydostać; || * kraść, skraść, porуwać, porwać, забierać, забрать з sobą; || ścieśniać, ścieśniać, kurczyć, skurczyć; || Стягиваться, ściągać się, ściskać się; || cofać się, usuwać się; || kurczyć się; || opasуwać się czēm.

Imsl. b. стяннутый, ściągnięty, wydobyty i t. d.

Стягъ, -а, *m.* drag, dźwignia; || kadłub, tułów (*bydła zabitego*); || *Star.* chorągiew.

Стяганіе, -іа, *n.* nabycie, nabytek.

Стяганіе, -я, *m.* nabywca.

Стягательница, -ы, *ж.* nabywczyni.

Стягательный, chciwy, interesowny.

Стягать, nabywać, dostać czego, wystać się czego.

Стяжка, -и, *ж.* ściąganie.

Стяжной, do ściągания służący; || łatwo ściągający się

Стянуть, *ob.* Stągiwać.

Суббота, -ы, *ж.* sobota (*ostatni dzień w tygodniu*). Великая суббота, wielka sobota (wielkiego tygodnia). Родительская суббота, sobota, w którą odprawia się żałوبне nabożeństwo za umarłych.

Субботники, -овъ, *mn.* sekta odszczepieńców poszczających w sobotę.

Субботній, sobotni, sobotny.

Сублиматъ, -а, *m.* Chem. sublimat.

Сублимация, -іа, *ж.* Сублимирование, -іа, *n.* Chem. sublimacja, sublimowanie, pędzenie suche.

Сублимировать, сублимировать, sublimować.

Субсидія, -іа, *ж.* subsidjum, pomoc pieniężna, zasiłek.

Суглинистый, gliniany, zmieszany z глиною і piaskiem.

Суглинокъ, -нка, *m.* glina z piaskiem і ziemią огородową zmieszана.

Сугорбиться, *ob.* Сгорбливаться.

Сугробинъ, -а, *m.* *zdr. ob.* Сугробъ.

Сугробистый, jąący dużo zaspów, zwалów śniegowых.

Сугробище, -а, *m.* wielki zasep, zwал śnieгу wy.

Сугробный, należący do zaspów śnieговых.

Сугубить, усугубить, podwajać, podwoić; || powiększać, powiększyć.

Сугубо, *psk.* podwójnie.

Сугубый, podwójny.

Суданозина, -ы, *ж.* mięсо sandacza.

Судановый, sandaczy.

Суданъ, а, *m.* *zdr.* судачёнь, -чнѧ, sandacz (*рыба*).

Сударинъ, -а, *m.* *zdr.* Gmin. paniczek; || kochanek.

Сударна, -и, *ж.* Gmin. *pog. ob.* Сударыня; || kochanka, metresa.

Сударушка, -и, *ж.* Gmin. *ob.* Сударыня; || kochanka, metresa.

Сударь, -я, *m.* Моści Panie!

Сударьчинъ, -а, *m.* Gmin. мój panie, kochany panie.

Судачёнь, -чнѧ, *m.* *zdr.* sandaczek, маły sandacz.

Судачина, *ob.* Судановина.

Судачить, Gmin. przygанаіć komu, obтавіаіć kogo.

Судебникъ, -а, *m.* księга praw (sara Iwana IV).

Судебный, sądowy.

Судейская, -ой, *ж.* izba sądowa.

Судейский сѣдзюwski. Судейский приговоръ, wyrok sądowy.

Судейша, -и, *ж.* sędzina, żona sędziego.

Судилще, -а, *n.* miejsce sądowe.

Судить (ногó), sаdzіć (*kogo*); || = о чёмъ, sаdzіć (о чём), wnioskować, wnosіć, mniemać; || Судиться, procesować się, prawować się. *Imsl. b.* суждённый, sądzony.

Судія, -іа, *m. ob.* Судья.

Судно, -а, *n.* (*mn.* суда, *przyp. dr.* судовъ), statek wodny, okręt; || = *Star.* (*zn.* судны, *przyp. dr.* судень), naczynie, statek; || Судно, -а, *n.* stolec. Паровое судно, statek parowy. Нитолёное судно, okręt do połowu wieloryба. Рѣчное судно безъ мачты, galар.

Судный, sądny; || sądowy. Судный день, sądny dzień, ostatni dzień sądu, ostateczny sąd. Судное дѣло, sprawa sądowa.

Судовой, statkowy, okrętowawy.

Судовщикъ, -а, *m.* szuper; || kierujący statkiem wodnym.

Судоговореніе, -іа, *n.* postępowanie sądowe, procedura.

Судонъ, -днѧ, *m.* (*mn.* судни), statki kuchenne do noszenia jedzenia (*np. z restauracji*); || serwis na flaszczyki z oliwą, ostem і t. d.

Судомойна, -и, *ж.* pomywaczka, która myje naczynia kuchenne; || ścierka do obmywania naczynia.

Судомойный, pomywalny.

Судопроизводство, -а, *n.* postępowanie sądowe, procedura sądowa. Судопроизводство конкурсное, lub по конкурсу кредиторовъ, proces konkursowy.

Судопромышленникъ, -а, *m.* zajmujący się dostawą obcych ładункów na swoich statkach wodnych; || zajmujący się budową statków wodnych.

Судорабочій, -аго, *m.* flis.

Судорога, -и, *ж.* konwulsja, kurcz.

Судорониться, Gmin * skapić czego, таіować czego komu.

Судорожный, konwulsyjny.

Судостроеніе, -іа, *n.* budowanie statków wodnych, okrętów.

Судостроитель, -я, *m.* budujący statki wodne.

Судостроительный, do budowania statków wodных służący.

Судоустройство, -а, *n.* organizacja судова.

Судохóдецъ, -дца, *m.* żeglarz.

Судохóдный, żeglowny, сплавны (о рѣкахъ).

Судохóдство, -а, *n.* żegluga (на рѣкахъ).

Судохозяинъ, -а, *m.* właściciel statku wodnego.

Судочина, об. **Судачина**.
Судъ, -а, *м.* sąd, trybunał, jurysdykcja, | gmach gdzie sąd zasiada; || czynność (sądzenia), *т. ж.* roztrząsanie spraw i wydawanie wyroków według prawa i porządku. **Грандъанскій судъ**, trybunał cywilny. **Уголовный судъ**, sąd kryminalny. **Верховный судъ**, trybunał najwyższy sądzący ostatecznie. **Третейскій судъ**, kompromis, sąd polubowny. **Мировой судъ**, sąd pokoju. **Высшая палата суда**, sąd najwyższej instancji. **Окружной судъ**, sąd okręgowy. **Коммерческій судъ**, sąd handlowy. **Судъ присяжныхъ**, sąd przysięгłych. **Отдать подъ судъ**, stawić przedъ sąd. **Отдать подъ судъ военный судъ**, stawić przedъ sąd wojeiny. **Искать суда**, donagać się sprawiedliwości. **Позвать нъ суду**, позвать до sądu. **Просить на ногу въ судъ**, zaskarżyć kogo u sądu. **Вѣдаться съ кѣмъ судомъ**, wystosować кому proces, dochodzić, poszukiwać правне (czego). **Судъ и расправа**, wymierzenie sprawiedliwości. **Норотный судъ**, sąd na пргдце i bez wielu formalności. **Производить судъ по формѣ**, sãdzić sprawę jakã formalnie. **Ходить по судамъ**, об. **Ходить**. **Страшный судъ**, sąd ostateczny. **Не бойся суда**, а бойся судьи, *Przysl.* nie obawiaj się sądu, ale sędziego.

Судьба, -ы, *ж.* los, losy, przeznaczenie, zarządzenie niebios; || traf. **Не судьба ему жениться на ней**, losy nie kazały, aby on z nią się ożenił. **Какими судьбами вы здѣсь**, jakim trafem pan tutaj się znalazł?
Судья, -ды, *м.* sędzia. **Третейскій судья**, arbitr, kompromissarz, sędzia polubowny.

Суевѣрить, об. **Суевѣрничать**.
Суевѣрие, -ия, *н.* zabobon, gusła, przesąd

Суевѣрна, -и, *ж.* zabobonnica, kobieta wierząca w zabobony, w gusła, czary.

Суевѣрничать, być zabobonnym.
Суевѣрно, *psk.* zabobonnie, z przesądami.

Суевѣрность, -и, *ж.* zabobonność.
Суевѣрный, zabobonny, przesądny.
Суевѣрство, -а, *н.* zabobony, gusła, przesady.

Суевѣрствовать, об. **Суевѣрничать**.
Суевѣръ, -а, *м.* człowiek zabobonny, przesądny.

Суемудренный, fałszywie rozumiający.
Суемудрие, -я, *н.* fałszywie rozumowanie.

Суемудрствовать, fałszywie rozumować.

Суелобие, -я, *н.* chęćpliwóć, próżność.
Суелобивый, chęćpliwу, próżny.

Суега, -ы, *ж.* próżność, znikomość, marzenie; || płochość; || * трюска, клопот, фракшак; || * osoba frazobliwa i krzątająca się.
Суегитъся, гласно стъ, chітно стъ, латад

за чтем, увиаѣ стъ, быѣ niespokojnym o со, клопотаѣ стъ.

Суетливо, *psk.* клопотлиwie, niespokojnie.

Суетливость, -я, *ж.* клопотливоść, клопот.

Суетливый, клопотлиwy, клопотny, niespokojny, krzątający się; || niedogodny, trudny, mozolny, ciężki. **Суетливая должность**, ciężки obowiązек.

Суетно, *psk.* napróżno, nadaremnie.

Суетность, -и, *ж.* próżność, znikomość, czczość, płochość.

Суетный, próżny, znikomу, czczy, płochy.

Сужденіе, -я, *н.* sądenie; || wyrok, dekret; || zdanie, mniemanie, sposób sądenia o rzeczach.

Суженый, -аго, *м.* przeznaczony (*losem*). **Суженый женихъ**, narzeczony *losem* przeznaczony. **Суженаго и на конѣ не объѣдешъ**, *Przysl.* со кому przeznaczono то го nie minie.

Суживаніе, **Суживать**, **Сузить**, об. **Съуживаніе**, i t. d.

Суна, -и, *ж.* suka.

Суналенъ, -а, *м.* łyska (*ptak*).

Сунить, suczy, od suki.

Суннишо, -а, *н.* liche sukno.

Сунно, -а, *н.* sukno. * **Держать дѣло подъ краснымъ сунномъ**, trzymać sprawę w zawieszaniu. * **Положить дѣло подъ сунно**, odłożyć sprawę na bok.

Сунновальный, suknowalski, folarski. **Сунновальная земля**, сунновальная глина, folarda, ziemia folarska, suknowalska.

Сунновальня, -и, *ж.* folusz do folowania lub wałkowania sukna.

Суннодѣліе, -я, *н.* wyrabianie sukna. **Суннострижный**, — **Суннострижная машина**, przyrząd do strzyżenia sukna.

Сунноватый, сѣковаты, сѣкаты.

Суновица, -ы, *ж.* об. Берѣзовица.

Суконна, -и, *ж.* płat sukienny.

Суконный, sukienny.

Суконочна, -и, *ж.* zdr. об. Суконна.

Суконщикъ, -а, *м.* sukiennik; || handlujący suknem.

Сукотная (ношна), kotna (o kotce).

Сукровица, -ы, *ж.* otok, gopa, plug, matterja.

Сукровичный, gorowy, pelen ropy, plugu. **Сунъ**, -а, *м.* (*мн.* сучья, -евъ), сѣк (*о древе*); || галяз.

Сулейка, Сулейча, *zdr.* об. Сулей.

Сулейиниъ, -а, *м.* *Bot.* faszowe drzewo. **Сулейничья растѣнія**, *Bot.* faszowe rośliny.

Сулейа, -я, *ж.* *Chem.* sublimat gryzący, żywe srebro, przesolan merkurjum.

Суленіе, -я, *н.* obietnica.

Сулоѣ, -я, *ж.* faszka płaska.

Сулить, посулить, obiecywać, obiecać, przysiękać, przysięze; || Сулитъся, obiecać; || być obiecanym. **Не суля мураса**

Въ сѣбѣ, лѣшче дай синицу въ рѣни,
Przyjdź, lepszy wróbel w ręku, niż żółta
na dachu.

Сулбй, -бй, *m.* мака rozszczyniona mié-
kiem lub wodą.

Султаный, należący do kłtki z piór,
federpusz, *ob.* Султанъ (*во 1-мъ znaczeniu*).

Султанский, султанский.

Султанша, -и, *ж.* sultanka, żona sultana.

Султанъ, -а, *m.* kłtka z piór, federpusz;
| sułtan (*Turecki*).

Сумá, -ы, *ж.* torba, sakwa; || *Woj.* патрбна
сумá, ładownica. * Пустить ногó сь
сумбю, пуścić kogo z torbá, zrujnować ko-
go. * Пойти сь сумбю, pójść z torbá, pójść
na zebranie. * Ходить сь сумбю, z tor-
bá шодzić, zebrać. * Сумá перемётная,
об. Перемётный.

Сумасбрбдничать, bredzić, nie do rze-
су гadać, tracić rozum, szaleć.

Сумасбрбдный, szalony, niedorzeczny,
nirozważny.

Сумасбрбдство, -а, *n.* szaleństwo, nie-
dorzeczność, nierozważność.

Сумасбрбдь, -а, *m.* szaleniec, człowiek
niedorzeczny, nierozważny.

Сумасшэдшій, cierpiący pomieszanie
zmysłów, warjat, obłąkany, szalony.

Сумасшество, -иá, *n.* pomieszanie зму-
шбв, warjacja, obłąkanie.

Суматбха, *об.* Сумотбха.

Сумахъ, -а, *m.* sumak (*drzewko*).

Сумбурный, niedorzeczny, nierozumny,
глупи, swarliwy.

Сумбурщикъ, -а, *m.* kłótniarz, kłótnик,
swadca, wicherzciel.

Сумбурщица, -ы, *ж.* kłótniarka, kobieta
kłótniwa, swarliwa.

Сумбуръ, -а, *m.* bzdurstwo, banaluki,
glupstwo.

Сумеречный, zmierzchowy, szarawy.

Сумерочная баббчка, motyl wieczorny,
łótniak.

Сумерки, -решъ, *m.* pomroka, zmrok,
zmierzch. Въ сумерки, o zmroku, o sza-
рэй godzinie.

Сумётъ, *об.* Сугрббъ.

Сумна, -и, *ж.* zdr. torebka, *об.* Сумá.

Сумна, -ы, *ж.* summa, całość (*z dodania*
wielu ilości); || kwota, fundusz, kapitał,

Сумны государбвственного назначётва,
fundusze publiczne. вспомогаельная

сумна, fundusz зарбтбги. Пенуная

сумна, szacanek kupna. На сумну, до

вусокоци summy.

Сумббатый, buchasty, wosowaty (*о су-
ббн*).

Сумотбха, -а, *ж.* zgiefk, gouruch, namle-
wanie, nieperzadek, nieład, błok, wrota.

Сумотешливо, *пск.* з вкзакдем, з на-
всаем, w nieładzie.

Сумотешливый, kłopotливы, kłóтящы
се.

Сумочка, -а, *ж.* zdr. torebka, *об.* Сумá.

Сумочный, torbowy, torбвny, *об.* torby.

Сумракъ, -а, *m.* zmrok, zmierzch; || сѣ-
мнось.

Сумрачность, -и, *ж.* сѣмнось, pochmur-
нось.

Сумрачный, сѣмны, pochmurny.

Сумчатый, — Сумчатыйя живбтныя, to-
rebkowate zwierzęta.

Сумятица, *об.* Сумотбха.

Сундубъ, -б, *m.* zdr. сундубъ, -уб,
skrzynia, kufer, skrzynka, kuterek.

Сундучишно, -а, *m.* pog. licha skrzynia,
lichy kufer.

Сундучище, -а, *m.* zgr. wielka skrzynia,
wielki kufer.

Сундучиниъ, -а, *m.* robiący skrzynie,
kufry.

Сундучный, skrzynиowy, kufrowy.

Сунуть, *об.* Совать.

Супербрбзь, -а, *m.* *Woj.* rzemyk u ki-
гуса.

Суперь-арббтриъ, -тра, *m.* sędzia przy-
брану.

Суперь-интендентъ, -а, *m.* superinten-
dent (*kościола Ewangelického*).

Супесонъ, -онá, *m.* Супесь, -и, *ж.* ziemia
plaszczysta.

Супецъ, -пца, *m.* zdr. *об.* Сувъ.

Супить, *об.* Хмурить.

Супленіе, -иá, *n.* *об.* Хмуреніе.

Суповой, зурову, росблову. Суповáя
лбжна, лубка wazова. Суповáя чаша,
waza на зуре.

Супбнить, засупбнить, звязуваць, звяз-
заць зреміеніем кбнце chomontowe.

Супбнь, Супбня, -и, *ж.* chomontowy rze-
mien lub sz. agat.

Супорбсая свинья, *об.* Супорбсь.

Супорбсь, -и, *ж.* прона свиня.

Супостатный, Супостатный, *Kosc. Sl.*
nieprzyjaцielski, przeciwniczы.

Супостатъ, -а, *m.* *Kosc. Sl.* nieprzyja-
ciel, wróg, przeciwnik.

Сувротивъ, *пск.* przeciw, naprzeciwko;
|| względnie, porбwnуwajac.

Супруга, -и, *ж.* małżонка.

Супругъ, -а, *m.* małżonek.

Супружесный, małżeński.

Супружественный, należący do małże-
stwa.

Супружество, -а, *n.* małżeństwo.

Супружний, małжонkowy, do małżонка
należący, małжонкови włascиwy, *об.* mał-
жонка pochodzący.

Супъ, -а, *m.* zupa, rosół.

Сургучниъ, -а, *m.* fabrykant laku.

Сургучница, -ы, *ж.* skrzyneczka do laku.

Сургучный, lakowy (*до pieczętowania*).

Сургучъ, -а, *m.* lak (*до pieczętowania*).

Сурдина, -ы, *ж.* *Muz.* surdina, sztuczka
kładzona w instrument muzyczny dla
przytłumienia dźwięku.

Суривый, minіowy.

Сурить, -а, *m.* minіа.

Сурбый, bobakowy, śwинцовы, *об.*
Сурбъ.

Сурна́, -ы́, ж. część głowy u konia między oczyma, od uszu do nosa; || *Gmin.* пуск, morda (*zamiasztwarz*).

Суrowо, psk. surowo, ostro.

Суrowость, -и, ж. surowość, ostrość, ciępkosć.

Суrowскій рядъ, sklepy bławatne.

Суrowый, gruby i niebielony (*o płótnie*); || nieprzyjemny, odrażający, surowy, twar- dy; || ostry, przykry (*o zimnie*).

Суrowьё-вьа, n. gruba, twarda tkanina.
Суrowьтъ, stawać się surowym, ostrym.
Суроманинъ, -а, m. handlujący bławat- nemi materjami.

Суrowъ, -рна, m. bobak, świszcz (*zwierz*).

Суругать, -а, m. surogat.

Сурьма́, -ы́, ж. *Chem.* surmik, antymon.

Сурьмило, -а, m. czernidło do czernie- nia brwi, włosów.

Сурми́ть, czernić (*brwi, włosy*); || **Сур- миться, czernić się.** *Imśl. b.* сурмлёный, czerniony

Сурмлёние, -я, n. czernienie (*włosów*).

Сурмянистый, zmieszany z antymonem.

Сурьяной, autymonjalny.

Сурѣлица, -ы, ж. *Bot.* rzerzucha zimo- wa.

Сусаль, -и, ж. złoto płatkowe, listowe.

Сусальный, — Сусальное золото, ob. Су- саль.

Сусленикъ, -а, m. kryształ kopalny po- piałatego koloru.

Сусликъ, -а, m. *Zool.* świszcz (*Syberyj- ski*); zwierzątko zamierające w zimę.

Суслить, pić powoli, popijać; || ślinić.

Сусло, -а, n. brzeczka, brzęczka, essen- cja ze stodu.

Сусляникъ, -а, m. piernik upieczony w brzeczce.

Сусляный, od brzeczki, ob. Сусло.

Сустванный, stawowy, od stawu (w cieie).

Суствъ, -а, m. zdr. суствъчикъ, staw, stówek (w cieie).

Сусьнь, -а, m. Star. samsiek, samsiek, ob. Замрсь.

Сутки, -токъ, mn. doba, dwadzieścia czterech godzin.

Суточный, z dwudziestu czterech go- dzin składający się.

Сутуга, -и, ж. zdr. сутужна, drut żela- зny.

Сутужникъ, -а, m. koliber, stopień i for- ma czego (*u ślusarzy*).

Сутужный, z drutu żelaznego, ob. Су- туга.

Сутулина, -ы, ж. zdr. сутулинка, -и, akrzywienie, pochyłość (*drzewa*); || garb, zgarbienie (*grzbietu*).

Сутулистый, zgarbiony, pochyły.

Сутулиться, garbić się.

Сутуловаты, nieco zgarbiony.

Сутулость, -и, ж. garbatość, pochyłość.

Сутулый, zgarbiony, pochyły.

Сутяга, -и, wsp. pieniacz, pieniaczka
Матаца, матачка.

Сутяженье, -нья, n. pienienie, ob. Сутя- жливость.

Сутяжить, Star. pieniać, ciągać kogo po sądach, procesować się.

Сутяжливость, -и, ж. pieniaćwo.

Сутяжливый, pieniacki, od pieniaćwa.

Сутяжничать, ob. Сутяжить.

Сутяжнический, pieniacki, właściwy pie- niaczom.

Сутяжничество, -а, n. pieniaćwo.

Сутяжничий, pieniacki, właściwy пienia- czом.

Суфлерный, — Суфлёрная будка, Teatr. suffleria, budka sufflera.

Суфлёръ, -а, m. Teatr. suffler.

Суффраганъ, -а, m. sufragan, namiest- nik biskupji.

Сухарикъ, -а, m. zdr. sucharek.

Сухарный, sucharowy, sucharkowy.

Сухарь, -я, m. suchar.

Сухмень, -и, ob. Засуха.

Сухо, psk. sucho. **Сухо на сухо,** zu- pełnie sucho.

Суховато, psk. suchawo.

Суховатыи, suchawy.

Суховёртка, -и, ж. Bot. główienki (*роś- لینа*).

Суходоль, -а, m. parów, wądół suchy.

Сухонильный, Anat. suchożylny, od su- chych żył.

Сухой (Kocś. Sl. Сухій), suchy; || dawna nazwa miesiąca Marca.

Сухонось, -а, m. gęś Chińska.

Сухоний, suchutki.

Сухопарный, wychudły.

Сухопутный, ładowy.

Сухопутье, -тья, n. droga ładem.

Сухорукий, mający suchą rękę, nie wła- днący jedną ręką.

Сухостой, -бя, m. uschte gąłezie.

Сухость, -и, Сухотá, -ы́, ж. suchość, os- chłość, susza.

Сухотка, -и, ж. Med. suchoty.

Сухотный, suchotny.

Сухощьтъ, -а, m. Bot. kwiatotrwał, nie- śmiertelnik.

Сухощавость, -и, ж. chudość, suchorla- wość.

Сухощавый, suchy, suchorlawy.

Сухощьние, -я, n. suszenie, jedzenie suchych potraw albo niegotowanych.

Сухощьдникъ, -а, m. Bot. ptasia głowa (*roślina*).

Сучень, -чна́, m. zdr. sęczek, ob. Сунь.

Сучение, -я, n. kręcenie (*nici i t. p.*); || wałkowanie (*ciasta i t. p.*).

Сучёчень, -чна, m. zdr. ob. Сучень.

Сучильный, do skręcania służący.

Сучильщикъ, -а, m. skręcający, zwija- jący.

Сучильщица, -ы, ж. skręcająca, zwija- jąca.

Сучить, skręcać, zwijać (*np. nici*); || wał- kować (*ciasto*); || Сучиться, być skręcanym, zwijanym, wałkowanym. *Imśl. b.* сучен-

мый, сучёный, skręcony, zwinięty, wałkowany.

Сучий, suczy, od suki.

Сучка, -и, *ж. zdr.* suczka; || kręcenie, zwijanie, *ob.* Сучение.

Суша, -и, *ж.* stawy ląd; || susza, posucha.

Суше, *st. wyż. przysl.* Сухе, suszěj. Сухе всего, najuszěj.

Сушевой восьмь, drugi-gatunek złotego wosku.

Сушеница, -ы, *ж.* Bot. kocanka, szarota.

Сушение, -ия, *n.* osuszenie, wysuszenie.

Сушило, -а, *n.* Сушильня, -и, *ж.* suszarnia, miejsce do suszenia.

Сушительный, wysuszający, osuszający.

Сушить, suszyć, wysuszać; || * *Gmin.* smucić, trapić; || Сушиться, suszyć się, osuszать się. *Insl. b.* сушённый, сушёный, suszony, wysuszony.

Сушна, -и, *ж. ob.* Сушение.

Сушняк, -Сушняк, -а, *m.* las poschły, drzewo poschłe, stojące na pnju.

Сушь, -и, *ж.* susz, suche rzeczy, suche drzewo; || susza, posucha; || kruche, twarde żelazo.

Существенно, *psk.* ze swojej istoty, rzeczywіście.

Существенность, -и, *ж.* istotność, rzeczywistość.

Существенный, istotny, rzeczywisty.

Сущительное имя, *Gram.* rzeczownik, imię rzeczowne.

Существо, -а, *n.* stworzenie, istota; || osnowa, istota rzeczy, natura. Существо дѣла, przedmiot sprawy. Рѣшение по существу, wyrok stanowczy, wyinstruowanie sprawy. По существу, w treści, w krótkości.

Существование, -ия, *n.* istnienie, trwanie.

Существовать, być, istnieć, trwać; || mieć z czego się utrzymać.

Сущий, istniejący, istny, obecny; || * *azsmery.* prawdziwy, istotny. Сущая правда, szczerą prawdą. Сущий мошённик, prawdziwy oszust.

Сущность, -и, *ж.* istota, rzecz sama, grunt, podstawa, zasada, główna rzecz. Въ сущности, *psk.* w gruncie, w istocie, gruntownie biogaz. Сущность заключенія, konkluzja wniosków. Сущность приговора, рѣшения, sentencja wyroku.

Суяная овца, kotna owca.

Сфальшивить, *ob.* Фальшивить.

Сфера, -ы, *ж.* sfera.

Сферически, *psk.* sferycznie, w kształcie kuli, kulisto.

Сферический, sferyczny, kulisty.

Сфероидъ, -а, *m.* sferoida, figura kulista.

Сфинксъ, -а, *m.* sfinks (*istota bajeczna*).

Сформирование, Сформировать, *ob.* Сформирование, Формировать.

Сфугивать, *ob.* Фуговать.

Сфунуть, *ob.* Фунать.

Схалпать, схалпнуть, chrapnąć, sarnąć, nagle porwać.

Схвастать, Схвастнуть, *ob.* Хвастать, Хвастнуть.

Схватить, *ob.* Схватывать.

Схватна, -и, *ж.* utarczka, potyczka; || kłótnia, zwada.

Схватывать, схватить, chwycić, schwycić, przytrzymać, przytrzymać; || łapać, złapać, napadać, wpaść; || Схватываться, kłócić się, bić się; || * domyślać się, wpaść na myśl; || chwytac się. Егó схватила лихорадка, febra napadła go. Nieos. Егó часто схватывает, он często choruje. Онъ схватился, да поздно, domyślił się, ale było późno. *Insl. b.* схваченный, schwytany i t. d.

Схима, -ы, *ж.* habit mnych Ruskich, którzy zachowują najsurowsze reguły klasztorne.

Схимить, oblec kogo w habit mnych najsurowszego zakonu; || Схимиться, zostać mnichem, zachowując najsurowsze reguły klasztoru.

Схиминь, -а, *m.* mnich zachowujący najsurowsze reguły klasztoru, asceta.

Схимический, ascetyczny, *ob.* Схиминь.

Схитрить, *ob.* Хитрить.

Схлебывать, Схлебать, схлебнуть, chlipać, schlipывать, schlipnąć, wciągać, wciągnąć do siebie.

Схлынуть, pójść w rozsypkę, rozbiędz się.

Сходбище, -а, *n.* schadzka, zgromadzenie się.

Сходень, -дня, *m. ob.* Сходня.

Сходить, сойти, schodzić, zejść, zstępować, zstąpić, ustępować, ustąpić, odchodzić, odejść; || odhуwać, odbyć pielgrzymkę (*do miejsc świętych*); || niknąć, zniknąć, ustępować, ustąpić, ubywać, ubywać, rozchodzić się, rozejść się; || Сходиться, spotykać się; || zgromadzać się || zgadzać się (*z kim w czym*), porozumiewać się. Сойти съ дороги, ustąpić z drogi. Сойти съ рельсовъ, wykoleić się. Сойти съ квартиры, wyprowadzić się z mieszkania. * Сойти съ ума, oszaleć, stracić rozum. Съ ума ты ошелъ, что ли, oszalałeś, czy co? Онъ сходить съ ума по этой женщине, он szaleje za tą kobietą. Эти двѣ дороги охдятся, te dwie drogi z sobą się łączą. Я съ нимъ ошелся въ цѣнѣ, zgodziłem się z nim o cenę. У нихъ дѣло все еще не сходится, oni jeszcze się nie zgodили z sobą. Мат. Сходить въ одну точку, dążyć ku jednemu punktowi.

Сходить (*cz. przysz.* охому), iść, pójść.

Надо сходить на рынокъ, trzeba pójść na rynek. Сходи за докторомъ, idź po doktora.

Сходна, -и, *ж.* schadzka, zebranie, spotkanie się. Сходная сходна, gromada.

Сходно, *psk.* zgodnie z..., stosownie do..., w myśl czego; || за прызетягъ ценя.

Сходно съ подлинникомъ, zgodnie z oryginałem. Я купилъ и продалъ товаръ **сходно**, kupilem i sprzedałem towarъ za przystępną cenę.

Сходный, на schadzkę przeznaczony; || подобно, odpowiedni, zgodny z czém; || помierny, postępnу, amiarkowany.

Сходня, -и, ж. (więcej używa się w liczbie mn. **Сходни**, -ей), deska przeznaczona na brzeg dla zejścia ze statku.

Сходственно, *psk.* zgodnie z...., stosownie do....

Сходственность, -и, ж. zgodność w czém, podobieństwo.

Сходственный, zgodny z czém, odpowiedni, téjże saméj formy.

Сходство, -а, *n.* podobieństwo, zgodность (z sobą). Семейное сходство, *гусу* familijne, typ familijny.

Сходствовать, być подобным, zgodzać się z czém, odpowiadać czemu.

Сходъ, -а, *m.* zejście, zstąpienie; || зеbranie, zgromadzenie. Сельскій сходъ, зеbranie gromadzkie.

Сходный, podobny.

Схоластика, -и, ж. scholastyka.

Схоластический, scholastyczny.

Схоронёние, -ия, *n.* chowanie, pochowanie, pogrzebanie.

Схоронить, schować; || pochować, погrzeбаć. *Imsl. б.* схоронённый, pochowany.

Сцарапывать, сцарапнуть, zdrapywać, zdrapać, zdrараць; || Сцарапываться, być zdrapywanym. *Imsl. б.* сцарапнутый, zdrapnięty.

Сцена, -ы, ж. scena.

Сценический, sceniczny.

Сцѣживать, сцѣдить, cedić, zcedzić, zlewać, zlać, odlewać, odlać; || Сцѣживаться, być scedzanym, odlewанym. *Imsl. б.* сцѣженный, scedzony, zlany, odlany.

Сцѣпить, *об.* Сцѣплать.

Сцѣпка, -и, ж. przyczepka, zaczepka; || kłótnia, waśń.

Сцѣплёние, -ия, *n.* злчзнение, skреpowanie; || спрójное, spojenie; || * wiązanie się, ciągnięcie się łańcuchem, szereg, pasmo, основа.

Сцѣплать, сцѣпнть, zaczepiać, zaczepić, wiązać, związać, sprajać, spojć, łączуć, zлчзчуć, skреpować, акреpować; || Сцѣплаться, rzucać się, porуwać się, napadać na kogo, chwytac się czego; || *Mar.* przyczepiać się do okrętu nieprzyjacielskiego, захаскаć okręt; || być związanуm, sprajanуm i t. d. *Imsl. б.* сцѣплённый, związаны, spojony i t. d.

Сцѣпной, злчзący do zaczepiania, zwiэzania, sprajania i t. d.

Сцѣпъ, -а, *m.* zwora, spraja.

Счлывать, счлать, łączуć, zлчзчуć два statki wodne, z sobą razem zwiэзуwać je linami; || Счлываться, być łączонуm, zwiэ-

зувануm. *Imsl. б.* счланный, zлчзчону, zwiэзуwany linami.

Счлна, -и, ж. łączzenie, zwiэзуwanie linami dwóch statków wodnych; || lina do zwiэзуwania statku.

Счастье, -ия, **Счастье**, -тья, *n.* szczęście.

Счастливецъ, -ца, *m.* człowiek szczęśliwy.

Счастливица, -ы, ж. kobieta szczęśliwa. **Счастливить**, осчастливить, uszczęśliwić, uszczęśliwić kogo.

Счастливо, **Счастливо**, *psk.* szczęśliwie.

Счастливыи, **Счаётливыи**, szczęśliwy, szczęсны. * Счастливъ твой Богъ, счастье твоје, że zdołałeś umknąć!

Счастье, *об.* Счастье.

Счёрпывать, счёрпать, счёрпнуть, збираć, zebrać z wierzchu, szumować, zszumować; || Счёрпываться, być zбиерануm z wierzchu. *Imsl. б.* счёрпанный, zebraны z wierzchu.

Счёрчивать, счёртить, odrysowywać, odrysować; || Счёрчиваться, być odrysowywanуm. *Imsl. б.* счёрченный, odrysowany.

Счесать, *об.* Счёсывать.

Счестъ, *об.* Считать.

Счёсывать, счесать, szczywać, szczyсаć; || Счёсываться, być szczyсывануm. *Imsl. б.* счёсанный, szczyсаны.

Счётная, -ой, ж. izba obrachunkowa.

Счётный, obrachunkowy; || policzony, rachowany. **Счётная книга**, księga obrachunkowa. **Счётное отдѣление**, wydział obrachunkowy. **Счётныя деньги**, policzone pieniądze.

Счетоводецъ, -дца, *m.* rachmistrz, buchhalter.

Счетоводство, -а, *n.* rachunkowość, buchalterja.

Счётчикъ, -а, *m.* officialista, przeznaczony do liczenia pieniędzy (po biórach i t. p.).

Счётъ, -а, *m.* rachunek, liczenie, rachowanie; || notatka, rachunek, wykaz kosztów i t. p. **Тенущий счётъ**, бieżący rachunek, rejestr wykazujący co się winno і со się ma u kogo. **Поставить въ счётъ**, роłożyć w rachunek, zaliczyć. **Остальные деньги по счёту**, summa stanowiąca różnicę wierzytelności od dłугу, zapłacone rachunku. **Выплатить**, zapłacić по счёту, zapłacić rachunek. **Счть друзья не пертътъ**, *Przysł.* kochajmy się jak bracia, rachujmy się jak żydzi. **На счётъ** (насчётъ), *psk.* co się тyczy, względem tego, eo do tego; || kosztem. **Онъ сназалъ это ва счётъ** вшего брата, powiedział to o pańskim bracie. **На счётъ** этого я совершение снаобенъ, eo się тyczy tego jeatem zupełnie spokojny. **Воспитываться на назённый счётъ**, wychowywać się kosztem гаду. **Онъ ещё ничего не рѣшилъ на этотъ счётъ**, względem tego nic jeszcze nie postanowił. **Онъ на хорбшеть**

счёту у министра, on dobrze jest widzia-
ny, ma dobrą reputację u ministra.

Счёты, -овъ, *m. n.* licznik, tablica ra-
chownicza w ramkach, do której równo-
legle są przymocowane druciki z kostka-
mi oznaczającymi liczby.

Счислѣніе, -іа, *n.* liczenie, rachowanie;
|| *Mar.* счислѣніе пути, obrachowanie со-
зданіе przebieżonej drogi przez statek.
Счислять, счислить, rachować, zracho-
wać, liczyć, zliczyć; || Счисляться, rachow-
ać się, liczyć się. *Imśl. b.* счисленный,
zrachowany, zliczony.

Считаніе, -іа, *n.* liczenie, rachowanie.
Считать, счесть (*сз. przysz.* сочѣту),
liczyć, zliczyć, rachować, porachować; ||
справдzać, sprawdzіć (*rachunek*), kontro-
lować; || uważać kogo za jakiego, uważać
за со, mieć за со, за jakiego; || Считать-
ся, *спierać się, kłócić się, wadzić się; ||
быть uważаным за со, за jakiego; || liczyć
się, rachować się, być liczonым, rachowa-
ным. Считать назначеніа, kontrolować
kassjera. Я считаю его честнымъ чело-
вѣкомъ, mam go za poczciwego człowie-
ка. Счѣсться съ хозяйномъ, przeracho-
wać się z gospodarzem. Сочѣтаеться,
собилю я вамъ должень, porachujny się,
ile jestem panu winien? Слѣжба его счи-
тается со дня его совершеннолѣтіа, jego
służba liczy się z dniem jego pełnoletno-
ści. Онъ считается однимъ изъ лучшихъ
мѣдиновъ, on jest uważаным jako najlep-
szy lekarz. Онъ считается со мною ви-
зитами, on wymaga, abym oddawał mu wi-
зугъ за wizytę. *Imśl. b.* считанный, злі-
чззны, porachowany.

Счищать, счистить, oczyszczать, oczyścić;
|| Счищаться, być oczyszczаным. *Imśl. b.*
счищенный, oczyszczзны.

Считаніе, -іа, *n.* *oczyszczenie*.
Счунаніе, -іа, *n.* *Gmin.* łajanie, burcze-
ніе.

Счунать, *Gmin.* łajać, burczyć.
Сшибаніе, -іа, *n.* strącenіе, obalenie,
przewrócenіе.

Сшибать, сшибать, strącać, strącić, oba-
ляć, obalić, przewracіć, przewrócić; || Сши-
баться, bić się, tłuć się; || быть вывраса-
ным, przewrзсаным; || Сшибаться съ чѣмъ,
zбсззть з drogi, zejść na stronę; || быть
strąчаным, obаланым і t. d. Сшибать но-
гъ оъ ногъ, powalić kogo na ziemię. *Imśl. b.*
сшибенный, strąцзны, obалоны і t. d.

Сшибна, -а, *ж.* utarczka, potyczka; ||
кłótnia, zwada, zatarg.

Сшивать, сшить (*сз. przysz.* сешьб),
szyc, uszyć; || zszywać, zszyc; || Сшиваться,
быть zszyваным. *Imśl. b.* сшитый,
szыту, uszыту.

Сшиваніе, -іа, *ж.* zszywanie; || *сз.* miej-
сзз zszyte.

Сшивной, zszywany.

Сшить, *об.* Сшивать.

Сшутить (надъѣмъ), załatwować kogo.

Съ, Со, *przymk.* z, ze, *od.* Съ отчаяніа,
z rozpaczy. По рубль съ человѣка, ро-
rubli od osoby. Съ чѣмъ начать, *od сзз-*
го zacząć? Съ завтрашняго дня, *od ju-*
тра. Съ котрыхъ поръ, *od jakiego сзз-*
са? Я пробуду тамъ съ недѣлю, *rozoz-*
станę tam blisko tygodnia. Съ годъ тому,
blisko rok temu.

Съѣмивать, съѣмить, kurczyć, skur-
czать, skurczыć; || Съѣмиваться, kurczыć
się. *Imśl. b.* съѣманный, skurцзны.

Съѣмка, -а, *ж.* zdejzмованіе planu; ||
przedsięwzięcie, antrepryza. Тригоно-
метрическая съѣмка, triangulacja.

Съѣмни, -овъ, *m. об.* Сливни.

Съѣмный, здѣту, zbrаны; || *do zbiera-*
nia, *do zdejzмованія służący; || do przed-*
sięwzięcia, *do antrepryzy należący.*

Съѣмонъ, -а, *m. об.* Снимать.

Съѣмщикъ, -а, *m.* plan zdejzмуящы; ||
antreprениер, wynajmuящы со u kogo.

Съѣмъ, *przym.* *dr.* съѣма, *m.* antrepry-
za, wynajęcie, podjęcie się.

Съѣграть, *об.* Сыграть.

Съѣзмала, *psk.* *od* dzieciństwa.

Съѣзнова, Съзнова, *psk.* *na nowo, zno-*
wu.

Съѣсподи, Съѣсподі, *psk.* *od* dołu, z
dołu.

Съѣмиваніе, -іа, *n.* ściśnienie, zwięze-
ніе.

Съѣмивать, съѣзнить, ściесніаć, ściес-
ніć, zwięзаć, zwięzić; || Съѣмиваться, ściес-
ніаć się, zwięзаć się. *Imśl. b.* съѣмн-
ный, ściесніоны, zwięззны.

Съѣмничать, *об.* Уничать.

Съѣмъть, *об.* Умъть.

Съѣдать, съѣсть, zjadać, zjeść; || Съѣ-
даться, zjadać się, być zjedаным. * Онъ
собану съѣлъ, on ma wiele odwagi, talen-
tu, on jest silny, djabłu by leб utracіł. *
Онъ въ музыкѣ собану съѣлъ, zawołаны
jest w muzyce. * Гривъ съѣлъ, dostał но-
за, oszukał się. * Онъ зубы съѣлъ, *об.*
Зубъ. *Imśl. b.* съѣденный, zjedзны.

Съѣденіе, -іа, *n.* zjedzenie.

Съѣдобный, даящы się zjeść.

Съѣздить, поjechać gdzie, odbyć ро-
дрóz. * Съѣздить по носу, ściаgnąć kogo
po pysku.

Съѣздовый, zjazdowy.

Съѣздъ, -а, *n.* zjechanie; || zjazd, zjed-
dzanie się, zgromadzenie się. Съѣздъ
суда, kadencja. Съѣздъ съ извартыцъ,
rumacja.

Съѣзнять, съѣхать, zjeżdзаć, zjechać;
|| * spadać, spaść, zsuwać się, zsunąć się;
|| wyprowadзаć się, wyprowadzić się (*z*
mieszkania).

Съѣзманъ, -ой, *ж.* dom policji, cyrkul.

Съѣзманій, *do zjeżdзання służący.*

Съѣзстной, jadalny, służащы до jедз-
нна. Съѣзстные припасы, zapасы, artykuły
żywności, wiktuały.

Съѣзсть, *об.* Съѣздить.

Съѣхать, *об.* Съѣзжать.

Сыворота, -и, *ж.* serwatka, maślanka.
Сывороточный, serwatkowy. *Вот.* Сывороточная трава, przytulja.

Сыграть, odegrać, zagrać, wykonać; || * wprawić (*slub*). Онъ прекрасно сыгралъ этотъ концертъ, bardzo pięknie odegrał ten koncert. Сыграйте вальсъ, proszę zagrać walca. Мы сыграли шесть робберовъ, zagraliśmy sześć robbrów. Сыграть партію на билліардѣ, zagrać partię w bilard. * Сыграть объѣмъ шутку, figla komu wprawić. *Imsl. б.* сыгранный, odegrany, zagрану.

Сыграть, сыграть, odgrywać, odegrać (*przegraną w karty*), odzyskać, powetować; || Сыграваться, odbywać, odbyć reperycję, wprawić się, wprawić się do grania jakiej sztuki muzycznej; || odgrywać się, odegrać się (*przegrawszy w karty*).

Сыграть, сыгнуть, зыкаć, зысць, зыкнаć. **Сынишо**, -а, *м. рог.* зупал, *об.* Сынъ.

Сыновній, зуповски.
Сынъ, -а, *м. zdr.* сынѡнь, -нѣа, сынѡчель, -чна, зуп, зупек, зупасецк, зупесецк, зупалек. *Прав.* Неотдѣльный сынъ, зуп в nierpodzielności zostający. * Матушканынъ сынѡнь, piessozoob, piessozoszek.

Сынъ безъ отца, *Вот.* zimowit (*roślina*).

Сыпаніе, -іа, *н.* зурание.

Сыпать, зурасъ; || Сыпаться, зурасъ się; || * dżdżyć, padać (*o deszczu*), spadać w obfitości; || opadać (*o ziarnie*), wystrzepić się. * Сыпать деньги, lub деньгами, rozrzucasъ, trwonić pieniądze. *Imsl. б.* сыпанный, зуралу.

Сылка, -и, *ж.* *об.* Сыпаніе.

Сылуучестъ, -а, *ж.* зуркоасъ.

Сылуучій, зурки. Сылуучій пеобѡнь, piasek uszawający się pod nogami, ruchomy.

Сыль, -и, *ж.* зурзурание, obsypanie (*krost na ciele i ж. р.*), зурзурать, krostы, wyrzucenie na skórze.

Сырѡщель, -а, *м.* Myśl. послугачъ мажасъ маганіе о жадле для псѡвъ мысливакчихъ.

Сырѡць, -рѣа, *м.* jedwab surowy. Мѡдъ сырѡць, miód niewarzony. Кирпичъ сырѡць, cegotka, cegła niewypalona.

Сырникъ, -а, *м.* pierog nadziewany twarogiem.

Сырній, сѣрну, сѣрову, od sѣra, злѣганъ. Сырняя недѣля, ostatni tydzień zapustny.

Сыря, -и, *ж.* фабрика сѣровъ.

Сыро, nieos. wilgotno. На дворѣ сыро, wilgoć na dworze.

Сыроатный, trochę wilgotny; || zakalisty (*o chlebie*), *об.* Сырѡй.

Сырѡй, сырѡ, wilgotny, zwilgocony, мокрый; || surowy, niedogotowany, zakalisty; || * ступу. Сырѡй воздухъ, wilgotne powietrze. Сырѡя говядина, surowe mięso. Сырѡй хлѣбъ, chléb niedopieczony. Сы-

рѡй матеріалъ, materiał gruby, w piestwiastkowym stanie. Сырѡя дрова, mokre drzewo (*opalone*). Сырѡй человекъ, ступу, człowiek. Сырѡя сталь, *об.* Уилладъ.

Сырѡнь, -рѣа, *м.* lipień szwedzki (*ryba*). Сыромолотный, niesuszony w piecu przed młóceniem (*np. o wies*).

Сыромолотъ, -и, *ж.* мажа ze zboża niesuszonego.

Сыромятный, -а, *м.* białoskórnik.

Сыромятническій, białoskórniczy.

Сыромятничество, -а, *н.* białoskórnicstwo.

Сыромятничій, *об.* Сыромятническій.

Сыромятный, surowcowy, wprawiony od białoskórника, na jерchę wprawny. Сыромятное ремесло, białoskórnicтво.

Сыромятня, -и, *ж.* zakład białoskórniczy.

Сыромять, -и, *ж.* jерcha, wprawna skóга barania i t. d.

Сырѡпецъ, -пца, *м. zdr.* зурокъ, *об.* Сырѡпъ, Сирѡпъ.

Сырѡпять, Сырѡпный, *об.* Сирѡпить, Сирѡпный.

Сырѡпүстнй, -ія, *н.* *об.* Сырѡпүсть.

Сырѡпүстный,— Сырѡпүстная недѣля, tydzień zapustny.

Сырѡпүсть, -а, *м.* ostatni dzień zapustny.

Сырѡпъ, *об.* Сирѡпъ.

Сырѡсть, -и, *ж.* wilgoć, wilgotność; || surowizna.

Сырѡѣга, -и, *ж. zdr.* сырѡѣшна, bedka, mlecza (*gatunek grzybów*).

Сырѣ, -и, *ж.* *об.* Сырѡнь.

Сырѣбый, z jedwabiu surowego.

Сырѣ, -а, *м.* сѣг; || przymiotnik Сырѣ, *об.* Сырѡй.

Сырѣ, -и, *ж.* *об.* Сырѡсть.

Сырѣбъ, -рѣа, *zgr.* surowe zreszcy.

Сырѣтъ, wilgotnić.

Сысиивать, сысиать, szukać, wyszukiwać, wyszukać, wynajdywać, wynaleźć; || Сысииваться, być szukаным, wyszukiwanym i t. d. *Imsl. б.* сысианный, wyszukany i t. d.

Сысианная, -бѡй, *ж.* Star. pozwanie przed sąd.

Сысонъ, -а, *м.* Star. *Прав.* poszukiwanie.

Сытá, -ы, *ж.* вода медом насыcona.

Сытенный, *zdr.* дозүć сыту, *об.* Сытнй.

Сытѡхонный, зусичкны, зусичсѡдкн, зусичткн.

Сытáтъ, насытитъ, wodę miodom насысаć.

Сытнй, сытны, насытны; || сытны; || * зускѡвны. Сытнй рысѡнь, гудакъ гудакъ артыкулы зускѡвности предажа.

Сыто, пак. до сыта.

Сытѡсть, -и, *ж.* сытѡбъ.

Сытнй, сыту, насыcony.

Сытъ, -а, *м.* *Вот.* сытарѡвѡе котленіе.

Сытѣтъ, *об.* Толѡтѣтъ.

Сычугъ, -а, *m.* czwarty żołądek u zwierząt przeżuwających, śluz; || kiszka gruba wierzgowa nadziewana.

Сычубонъ, -шка, *m.* podpuszczka, kwas od którego się mléko zsiada; || *zdr.* kiszka mała.

Сычь, -а, *m.* sówka (*ptak*).

Сыщикъ, -а, *m.* oprawca, łapacz, instygator.

Съваальна, -и, *ж.* pyłownica.

Съверній, *zimny*.

Съверница, -ы, *ж.* *Bot.* borownica, żyleniec (*roślina*).

Съверный, północny. Съверный вѣтеръ, wiatr północny.

Съверовостокъ, -а, *m.* strona nieba północno-wschodnia.

Съверо-восточный, północno-wschodni.

Съверо-западный, północno-zachodni.

Съверо-западъ, -а, *m.* strona nieba północno-zachodnia.

Съверъ, -а, *m.* północ, stronę nieba północną.

Съвѣць, -вца, *m.* siewacz, siewca.

Съвооборотъ, -а, *m.* siejba jednego pola na przemian rozmaitemъ zbożem.

Съвъ, -а, *m.* siew, siejba, zasiew.

Съдальце, -а, *n.* *Кош.* *Śl.* krzesło, stolec.

Съдальщный, — Съдальщная кость, *Anat.* kość kulszowa.

Съдѣлна, -и, *ж.* poduszczyca u szorów końskich, siodełko.

Съдѣльникъ, -а, *m.* siodłarz.

Съдѣльничій, siodłarski.

Съдѣльный, siodłowy.

Съдѣльцо, -а, *n.* *zdr.* siodełko, małe siodło.

Съдѣлчатый, mający kształt siodła.

Съдина, -ы, *ж.* *zdr.* сѣдинна, -и, siwizna.

Съдина въ бороду, а. бѣсъ въ ребро, *Przysł.* w starym piecu djabeł pali.

Съдина, -ы, *ж.* *zdr.* сѣдинна, -и, łam, łom (*w kruszczach*).

Съдланіе, -іа, *n.* siodłanie.

Съдлать, осѣдлать, siodłać; || Съдлаться, być siodłanym.

Съдлстый, łękowaty (*o koniu*).

Съдло, -а, *n.* siodło.

Съдловатый, nieco łękowaty, wygięty.

Съдловина, -ы, *ж.* wklęsłość na wierzchołku góry.

Съдлообразный, mający kształt siodła.

Съдлородый, siwobrody.

Съдоватый, siwowy.

Съдовласый, сѣдволосый, siwowłosy.

Съдоголовый, siwogłowy.

Съдой, siwy, sędziwy.

Съдонъ, -а, *m.* jeździec; || przejeżdżający, pasażer.

Съдоость, -и, *ж.* siwość, siwizna.

Съдѣть, siwieć.

Съкира, -ы, *ж.* siekiera.

Сѣкущая, -ей, *ж.* *Mat.* sieczna (*linja*).

Сѣмена, -ъ, *mn.* nasiona, *об.* Сѣмя.

Сѣменистый, siemienisty, obfity w siemie.

Сѣменить, засѣменить, obsiewać, obsiać, zasiewać, zasiać; || Сѣмениться, wydanem z siebie nasieniem krzewić się, w ziemię pojąć, obrócić się w nasienie (*o zbożu*).

Сѣменникъ, -а, *m.* wysadki (*marceho, burak i t. p.*); || *Bot.* nasiennik.

Сѣменной, nasieniowy. Сѣменныя дѣрвья, nasienniki.

Сѣменовѣстилице, -а, *n.* *Bot.* osadnik nasion.

Сѣменосный, nasieniowy.

Сѣмя, -мени, *n.* (*mn.* сѣмена), *zdr.* сѣмечко, -а, siemie, nasienie; || ziarno w owoc.

Сѣни, -ѣй, *mn.* sień.

Сѣнички, -ченъ, *mn.* *zdr.* *об.* Сѣни.

Сѣнная, -ой, *ж.* *Star.* pokojówka.

Сѣнная, -бѣй, *ж.* targ na siano.

Сѣнникъ, -а, *m.* stodoła na siano; || sprzedający siano.

Сѣнной, sienny, od siana.

Сѣнный, sienny, od sieni.

Сѣно, -а, *n.* siano.

Сѣноваль, -а, *m.* siennica, szopa na siano.

Сѣнокосець -ца, *m.* kosarz.

Сѣнокосный, sianożętny.

Сѣнокось, -а, *m.* sianożęć.

Сѣнокошеніе, -іа, *n.* koszenie siana.

Сѣноставецъ, -вца, *m.* zając Daurycki, *об.* Пищуха.

Сѣнцо, -а, *n.* *zdr.* sianko.

Сѣнцы, -евъ, *mn.* *zdr.* sionki, *об.* Сѣни.

Сѣтъ, -я, *ж.* *Кош.* *Śl.* sieć; || namiot; || baldachym nad ołtarzem w kościele; || * obrona.

Сѣра, -ы, *ж.* siarka; || Сѣра въ ушакъ, węgob nszu, szmalec uszny.

Сѣреніе, -іа, *n.* siarkowanie.

Сѣренка, -и, *ж.* siarniczek, zapałka

Сѣризна, -ы, *ж.* szarosc, szarota.

Сѣротый, siarczysty.

Сѣрить, насѣрить, siarkować, nasiarować; || Сѣриться, być siarkowanym.

Сѣрна, -и, *ж.* *Zool.* młody pies morski.

Сѣрно, -а, *m.* koń szarosiwy.

Сѣрмига, -и, *ж.* siermiega, proste grube sukno; || chłopka sukmana z siermięgi.

Сѣрмяжный, siermiężny.

Сѣрнистоводородный газъ, *Chem.* gaz wodorodny siarkowy.

Сѣрнистый, siarkowy, nasycony siarką.

Сѣрница, -ы, *ж.* siarnica, naczynie do topienia siarki.

Сѣрноводородный, *об.* Сѣрнистоводородный.

Сѣрнокислый, — Сѣрнокислая соль, kwasosiarcz, siarczan.

Сѣрный, siarkowy, siarczany.

СѢро, *psk.* szaro, szarawo.
 СѢроватый, szarawy.
 СѢроопытна, -и, *ж.* serkosz (*ptak*).
 СѢрокъ, -риа, *т. об.* СѢрка.
 СѢропѣгій, siwonakrapiany (*о коніу*).
 СѢрость, -и, *ж.* об. СѢризна.
 СѢрый, szary.
 СѢрь, -и, *ж.* szarogіe, kolor szary.
 СѢрътъ, stawać się szarym.
 СѢрянка, об. СѢрица.
 СѢряный, siarkowy, posiarkowany.
 СѢсть ((*cz. przysz. сяду*), об. Сидѣть, Садиться).
 СѢтна, -и, *ж.* zdr. siatka, siateczka.
 СѢтованіе, -іа, *п.* ubolewanie, lamentowanie.
 СѢтовать (*о чѣмъ*), ubolewać nad чѣмъ, żałować; || =(на что), uskarżać się на co, żalić się.
 СѢточна, -и, *ж.* zdr. об. СѢтна.
 СѢточный, siatkowy.
 СѢтчатокрылый, — СѢтчатокрылыя насекомыя, owady przezroczystoskrzydłe.
 СѢтчаты, siatczаны, siatkowaty.
 СѢть, -и, *ж.* sieć.
 СѢча, -и, *ж.* rzeź, bitwa; || об. Прѣсѣнь.
 СѢчѣніе, -іа, *п.* chłostanie, chłosta; || *Маа. Коническое сѣчѣніе*, przecięcie stożkowe, sekcja koniczna.
 СѢчень, чня, *т.* dawna nazwa miesiąca Stycznia.
 СѢчна, -и, *ж.* siekacz, siekaczka, narzędzie do siekania; || słoma rąbana.
 СѢчь (*cz. teraz. сѣчу*), sieć, siekać, rąbać; || smagać, ćwiczycь (*np. różgami*); || СѢчься, obijać się, wycinać się, wycierać się. *Imsl. б.* сѣченныи, siekany, rąbanу, smagany i t. d.
 СѢялка, -и, СѢяльница, -ы, *ж.* siewnik, narzędzie do siania.
 СѢяльный, siewny, do siania służący.
 СѢяльня, -и, *ж.* об. СѢвальноя.
 СѢянецъ, -нца, *т.* cebula z nasienia wугоста; || drzewko wyrosłe z nasienia.
 СѢяніе, -іа, *п.* siejba, zasiew, wysiew.
 СѢяніе земли, arowanie ziemi.
 СѢянна, -и, *ж.* об. СѢянецъ (*в 2-імъ значеніи*).
 СѢятель, -я, *т.* siewacz.
 СѢятельница, -ы, *ж.* siewaczka.
 СѢятельный, об. СѢяльный.
 СѢять, СѢвать, siać, zasiewać, przesiewać; || pytlować; || СѢяться, być sianym, zasiewanym, pytlowanym. *Imsl. б.* сѣянный, zasiany i t. d.
 Сю, skrócenie zaimka Сію, tę (*об. Сей, Сіа, Сіе*), używa się tylko w następujących wyrażeniach: По сю сторону рѣки, z тѣй strony rzeki. По сю пору, do dziś dnia.
 Судя, *psk.* tu, tutaj.
 Сюрпризь, -а, *т.* siurpryza, coś niespodziewanego.
 Сюртунъ, -а, *т.* об. Сертунъ.
 Сурма, -ы, *ж.* об. Сурма.

Ся, zaimек слова skróconego себѣ, się, —уżywa się dla uformowania słów zaimkowych, np. радоваться, cieszyć się.

Сягать, сягнуть, sięgać, sięgnąć, dosięgać, dosięgnąć.

Сямонъ, -шня, *т.* macki u owadów, różki na głowie, organa dotykania.

Сяннуть, иссянуть, wyczerpać się, schnąć, wysychać, wyschnąć, osychać, ochnąć.

Сянь, *psk. Gmin.* tak, takim sposobem. Тамъ и сямъ, tak i siak. И тамъ и сямъ, siak tak, jako tako.

Сямъ, *psk. Gmin.* Тамъ и сямъ, tu i owdzie, gdzie niegdzie.

Сугилить, Сунодъ, об. Синклить, Синодъ.

Т.

Гłosка Т dawniej nazywała się твёрдо, teraz те, wymawia się jak polska Т.

Табакерна, -и, *ж.* zdr. табакерочна, tabakiera, tabakierka, tabakiereczka.

Табакерочный, tabakierkowy.

Табакоразводитель, -я, *т.* plantator tytoniu.

Табанъ, -а, *т.* tabaka, tytoń. *Gmin.* пить табанъ, zażywać tabakę.

Табала, -ы, *ж.* *Gmin.* używa się tylko w następującym wyrażeniu: бить табалу, baci zбиаć, próżnować.

Табанить, robić wiosłem w kierunku odwrotnym dla cofania się.

Табарганъ, -а, *т.* zdr. табарганчинъ, skoczek (*zwierzatko*), об. Тушанчинъ.

Табачень, -чнѣ, *т.* zdr. табачка, tytoń, об. Табанъ.

Табачишко, -а, *т.* pog. табачзина.

Табачиче, -а, *т.* zgr. табачыско, tytonisko, об. Табанъ.

Табачиниъ, -а, *т.* handlujący tabaką, tytonіемъ; || ten co lubi tabakę zażywać lub fajkę palić.

Табачница, -ы, *ж.* handlująca tabaką, tytonіемъ; || та co lubi tabakę заżywać lub fajkę palić; || пuszka на tytoń.

Табачный, табачны, tytonіowy.

Табачня, -и, *ж.* knajpa gdzie tytoń palę; || пuszka на tytoń; || sklep gdzie табакę, tytoń sprzedają.

Табашникъ, Табашница, об. Табачи....

Табель, -и, *ж.* tabella, lista, spis, wykaz.

Табель о рангахъ, lista rang, stopni. Табель объ уравненіи, tabella regulująca.

Табель о количествѣ доходоѡвъ, tabella regulująca wysokość dochodów. Табель показывающая повинности крестьянъ въ отношеніи къ владѣльцу, tabella prestacyjna.]

Табельный, tabelowy, tabelarny. Табелный день, dzień święteczny, galowy. Таблица, -ы, *ж.* zdr. таблична, -и, tablisa, spis rzeczy, obraz przedstawiający со. Таблица умножёнiя, tablica mnożenia.

Табличный, tabelowy, tabelarny.

Табориться, taborować się, taborem rozkładać się, obozować.

Таборище, -а, *п.* obozowisko.

Таборъ, -а, *м.* tabor, obóz.

Табунный, tabunowy, tabunny, stadny.

Табунонъ, -ниа, *м.* zdr. об. Табунъ.

Табунщикъ, -а, *м.* tabuńszczyk, dozorca stada koni w stepach.

Табунъ, -а, *м.* tabun, wielkie stado koni w stepach.

Табуретецъ, -тца, *м.* zdr. taborecik.

Табуретъ, -а, *м.* taboret, stołek.

Таванить, об. Табанить.

Тавлинна, -и, *ж.* tabakierka z kory brzoховéj.

Таволга, -и, *ж.* Bot. tawuła, spireja, parzydło (krzak).

Таволжннкъ, -а, *м.* krzaki tawuły, об. Таволга.

Таволжный, do tawuły należący, parzydлову, об. Таволга.

Таврить, piętnować, wypalać piętно, знак (na bydle).

Таврô, -а, *п.* piętно, знак wypalony na bydle.

Тавунъ, -а, *м.* Bot. koniczyna.

Таванецъ, -нца, *м.* zdr. об. Таганъ.

Тазаніе, -іа, *п.* łazanie, fukanie.

Тазать, łajać, fukać.

Тазникъ, -а, *м.* zdr. miedniczka, об. Тазъ.

Тазище, -а, *м.* zgr. wielka miednica, об. Тазъ.

Тазомёръ, -а, *м.* Chir. miednicomiар, pelwimetr.

Тазъ, -а, *м.* miednica; Anat. kość krzyżова.

Тайга, -и, *ж.* pospólstwo, lud prosty; || w gesty (w Syberji).

Таймомъ, *пск.* potajemnie, skrycie.

Таймень, -я, *м.* tajemen (ryba),

Тайна, -ы, *ж.* tajemnica, sekret; || Коѡс. sakrament. Тайна крещёния, sakrament chrztu. Святыя Тайны, Przenajświętszy Sakrament, Совершать Святыя Тайны, odprawiać mszę, celebrować. Причащать ся Святыхъ Тайныхъ, przyjmować komunję święтą.

Тайникъ, -а, *м.* tajnik, miejsce lub przejście tajemne, skryte; || gatunek sieci do łowienia ptactwa; || * zakątek, kryjówka, tajniki (serca).

Тайно, *пск.* potajemnie, skrycie.

Тайнобрачiе, -іа, *п.* Bot. klasza roślin skrytopціowych.

Тайнобрачный, Bot. skrytopціowy.

Тайновѣдецъ, -дца, *м.* wiedzący skryтоści serc ludzkich (o Bogu).

Тайнописаніе, -іа, *п.* nauka писанiа cyframi.

Тайнопровозитель, -я, *м.* defraudant.

Тайность, -и, *ж.* tajność, tajemnica, sekret.

Тайнственно, *пск.* tajemnie, skrycie.

Тайственность, -и, *ж.* tajemniczość, skrytość.

Тайственный, tajemniczy, tajny, skрыту.

Тайнство, -а, *п.* tajemnica; || Коѡс. sakrament.

Тайный, tajny, tajemny, potajemny, sekretny, skрыту. Тайная Вечера, Wieczera Pańska.

Тайтъ, таіс, укрыwać; || Тайтъся (отъ морô), kryć się przed kim, укрыwać со. Не хочú грѣха тайтъ, szczerze muszę wyznać.

Танальщикъ, -а, *м.* potakiwacz.

Танальщица, -ы, *ж.* potakiwaczka.

Танать, таннуть, potakiwać.

Танелажить, отанелажить, Mar. opatruwać, opatrzyć okręt we wszystkie porządki.

Танелажмейстеръ -а, *м.* Mar. majster opatrujący statek we wszystkie porządki.

Танелажная, -ой, *ж.* skład, w którym się znajdują porządki okrętowe.

Танелажный, należący do porządków okrętowych.

Танелажъ, -а, *м.* Mar. zbiór wszystkich porządków okrętowych.

Танже, *пск.* także, téż. Точно танже, tak samo.

Тани, *спôjn.* (dodawany do jakiego innego wyrazu). Всѣ тани, przecież, wszelako, об. Всѣ.

Таннуть, об. Танать.

Таковой, об. Такой.

Таковоніи, jaki taki, ujdzie.

Таковъ, такова, таковô, taki, taka, takie. Не таковô егô мнѣніе, on wcale innego zdania. Всѣ они таковы, oni wszyscy są тасу. И былъ таковъ, zemknął, drapnął!

Таной, taki.

Танса, -ы, *ж.* taksa, szacunek, cena; || taks, pies jamnik na krótkich nogach.

Таксаторъ, -а, *м.* taksator.

Таксационный, taksacyjny.

Таксація, -іа, *ж.* taksacja.

Таксированіе, -іа, *п.* taksowanie, szacowanie, ocenianie.

Таксировать, таксовать, taksować, oznaczać cenę czego, oszacować.

Такта, -ы, *ж.* Mus. takt.

Тантина, -и, *ж.* тактыка.

Тантикъ, -а, *м.* тактык.

Тантический, тактычны.

Тантный, Mus. тактову.

Тантъ, -а, Mus. takt.

Танъ, *пск.* tak. Танъ снзать, że tak powiem, że tak rzekę, niejako. Пусть танъ, niech так бѣdzie. Точно танъ, об. Точно. Онъ танъ это снзаль, powiedział to zartem, nie na serio. Танъ называемый, nazywający się. Ни танъ, ни

ома, ni tak, ni owak. **Тамъ и быть**, niech i tak będzie, niech, dajmy na to, że....
А тамъ нанъ, ponieważ. **Тамъ собѣ**, jako tako, niezgorzѣj.

Таланливый, szczęśliwy, fortunny.

Таланливый, utalentowany.

Талантъ, -а, *m.* talent, zdolność.

Таланъ, -а, *m.* Gmin. szczęście, powo-
dzenie.

Талвогъ, -а, *m.* koryto rzeki.

Талеръ, -а, *m.* talar (*moneta*).

Тали, -ей, *mn.* Mar. bloki i liny na okre-
cje.

Талисманъ, -а, *m.* talizman.

Талия, -и, *ж.* kibić, stan wzrostu, talja
postawa; || stanik, część sukni od pasa aż do
ramion; || talja kart.

Талмудистъ, -а, *m.* talmudysta.

Талмудный, talmudyczny.

Талмудъ, -а, *m.* talmud (*księga podań*
u Żydów).

Таловый, rokitowy, z rokity, *об.* Таль.

Таль, -а, *m.* Boś rokity.

Талый, stajały, odtajały, rozפשечony,
rozmarzły.

Таль, -и, *ж.* odwilż; || rzeczy rozmarzłe,
odtajałe.

Тальца, -в, *ж.* talka, zwinięte pasmo ni-
ci, jedwabiu i t. p., motek przędzy.

Тальца, -а, *m.* kamień łupiący się w szybki
przezroczyście.

Тальниковый, rokitowy, *об.* Таль.

Тельный, -а, *m.* *об.* Таль.

Тамариндовый, tamaryndowy, *об.* Та-
мариндъ.

Тамариндъ, -а, *m.* Boś tamarynda, dak-
tyl Indyjski.

Тамбуринъ, -а, *m.* tołumbas.

Тамбурманоръ, -а, *m.* Woj. tamburma-
tor.

Тамбурный, — Тамбурная игла, tambor-
rek do haftowania.

Тамбуръ, -а, *m.* osobny rodzaj haftowa-
nia.

Тамга, -и, *ж.* Skar. plomba, stempel (*на*
owarach).

Таможенинъ, -а, *m.* celnik, poborca
сѣла.

Таможенное, -аго, *m.* сѣло, myto.

Таможенный, celny, od сѣла.

Таможный, *об.* Таможенный.

Таможня, -и, *ж.* komora celna.

Тамошний, tameczny, tamtejszy.

Тамъ, *psk.* tam.

Тамгенсъ, -а, *m.* Mat. styczna linja.

Танецъ, -ица, *m.* taniec.

Танинъ, -а, *m.* Chem. garbnik, pierwia-
stek garbujący skórę.

Танцмейстерский, tancistrzowski.

Танцмейстеръ, -а, *m.* tancistrz.

Танцевальный, taneczny.

Танцованіе, -іа, *n.* tańcowanie, tańcze-
nie.

Танцовать, tańcować, tańczyć.

Танцовщикъ, Танцоръ, -а, *m.* tancerz,
tanecznik.

Танцовщица, -ы, Танцорна, -и, *ж.* tan-
cerka, tanecznicza.

Тапиръ, -а, *m.* Zool. tapir (*zwierz*).

Тара, -ы, *ж.* ciężar naczynia lub pakm-
ku, niezależnie od wagi samego towaru.

Тарабарски, *psk.* nieczytelnie, niezrozu-
miale, powikłanie.

Тарабарский, nieczytelny, niezrozumia-
ły, powikłany. Тарабарская грамота,
тарабарщина, bazgranina, gryzmolenie.

Тарабарщина, -ы, *ж.* *об.* Тарабарский.

Тарананъ, -а, *m.* karaczan, karalucha
(*owad*).

Таранный, należący do тарану, *об.* Та-
ранъ.

Тарантасъ, -а, *m.* powóz podróжный, ма-
jący pudło podobne do karecianego, osa-
dzone na długich drągach zamiast reso-
rów.

Тарантуль, -а, *m.* tarantula, pajзак płu-
cowaty.

Таранъ, -а, *m.* taran, murołom.

Таранъ, -и, *ж.* certa, cyrta (*rybo*).

Таратайна, -и, *ж.* *zdr.* таратайна, wó-
zek o dwóch kołach.

Таратора, -ы, *zdr.* papla, gaduła.

Тараторенье, -нья, *n.* paplanie, gadul-
stwo.

Тараторить, paplać, trzepać.

Тараторна, -и, *ж.* papla, gaduła.

Тараченіе (глазь), -іа, *n.* wytrzeszcza-
nie oczu.

Тарачить, вытарачить (глазѣ), wy-
trzeszczać, wytrzeszczyć (oczy); || * Тара-
читься, starać się naśladować kogo, uga-
niać się za kim, upędzać się.

Тарелка, -и, *ж.* *zdr.* тарелочка, talerz,
talerzyk; || garda u szabli.

Тарелки, -лонь, *mn.* Mus. talerzyki me-
талowe wupukle (*instrument muzyczny*).

Тарелочникъ, -а, *m.* kosz do talerzy.

Тарелочный, talerzowy.

Тарель, -и, *ж.* Artyl. dno u armatъ.

Тарифный, taryfowy.

Тарифъ, -а, *m.* taryfa.

Тарлатановый, organtynowy, z organ-
тynu.

Тарлатанъ, -а, *m.* organtyna (*materja*).

Тароватый, szczodrobliwy, hojny.

Тароковый, — Тароковыя карты, karty
polskie (*do grania*).

Тарпанъ, -а, *m.* koń dziki.

Тартаръ, -а, *m.* tartar, piekło. Въ тар-
тарары, Gmin. do piekła!

Тарханная грамота, Star. list czyniący
niepodległym sądowi.

Тарчъ, -а, *m.* Star. tarcza.

Таска, -и, *ж.* Тасканіе, -іа, *n.* ciągnięcie,
włóczenie, targanie. Дать кому таску,
wytargać kogo за włosy.

Таскать, ciągnąć, włóczyć, targać; ||
kraść, okradać; || szargać; || Таскаться,
uczęszczać gdzie, włóczyć się. *Imśl. б.*

тасканний, ciągniony, włóczony, targany i t. d.
Таскотні, -и, *ж.* włóczenie się.
Тасованіе, -іа, *н.* tasowanie (*карт*).
Тасовать, tasować (*карты*). *Імст. б.* тасованный, tasowany.
Тасова, -и, *ж.* об. Таованіе.
Татарщина, -ы, *ж.* czasы, kiedy Tatarsy панowali nad ziemią Ruską.
Татаурь, -а, *м.* *здр.* татаурецъ, -ица, *рас* zakonniczy; || *рз.* *земіа* уwiązаны u serca dzwonu.
Татуировать, centkować, malować ciało w różne farby, jak czynią dzicy Ameryki.
Татуировка, -и, *ж.* centkowanie ciała farbami lub kłóciem igły (*u dzikich*).
Тать, -я, *м.* *Коśc. Sl.* złodziej.
Табельдонеръ, -а, *м.* nakrywacz stołu, kredencierz (*u dworu cesarskiego*).
Тафта, -ы, *ж.* *здр.* тафтица, -ы, тафтичка, -и, tafta, kitajka, gatunek materji.
Тафтаый, тафтовый, z тафты, kitajkowy, об. Тафта.
Тацеть, -а, *м.* *Воі.* gatunek narcyza.
Тачаніе, -іа, *н.* przyszycie (*jedno na drugie*), szycie szwem.
Тачать, przyszywać jedno na drugie, шкыć szwem.
Тачивать, об. Точить.
Тачна, -и, *ж.* об. Тачаніе.
Ташна, -и, *ж.* *Воі.* kieszeń wisząca u pasa u huzarów.
Ташить, włосć, ciągnąć; || * okradać; || *Ташиться*, ciągnąć się, włосć się, walać się.
Таяніе, -іа, *н.* topienie, tajanie (*lodów, śniegów*).
Таять, tajeć, topić się, rozpuszczać się; || * ginać, niknąć; || * mdleć; || *roztopiacь* (*np. воск*).
Тварогъ, об. Творогъ.
Тварь, -и, *ж.* twór, stworzenie.
Твёрденый, *здр.* dosyć twardy, об. Твёрдый.
Твёрдохонекъ, zupełnie twardy, об. Твёрдый.
Твёрдить, powtarzać często toż samo; || *uczycь* się na pamięć.
Твёрдо, -а, *н.* nazwa litery **Т** w abecadle Słowiańskim.
Твёрдо, *пск.* trwale, mocno, pewnie, silnie, niezachwianie; || *stanowczo*; || *stale*; || * dobrze. **Твёрдо стоить въ своёмъ словѣ**, rzetelnie trzymać danego komu słowa. **Я твёрдо рѣшилъ одѣлать это**, stanowczo zdecydowałem się to uczynić. **Онъ твёрдо сидить на лошади**, mocno się trzyma na koniu. **Твёрдо знать свой урокъ**, dobrze umieć swoje lekcje. **Твёрдо читать**, płynnie, szybko czytać.
Твёрдость, -и, *ж.* twardość, trwałość, moc; || * pewność, stałość, stateczność.
Твёрдый, twardy, trwały, mocny, silny; || * pewny, stały, stateczny. **Онъ твёрдъ въ своёмъ словѣ**, rzetelnie trzyma się

danego słowa. **Твёрдая память**, dobra pamięć.

Твердыня, -и, *ж.* twierdza, forteca.

Твердь, -и *Коśc. Sl.* firmament, utwierdzenie, sklepienie niebios.

Твердѣть, отвердѣть, twardnieć, stwardnieć.

Тверезый, об. Трезвый.

Твёрже, *ст. выш.* *прзysl.* Твёрдо, twar-dziej, mocniej i t. d.

Тверженіе, -іа, *н.* częste powtarzanie tego samego.

Твой, твоя, твоё, twój, twoja, twoje.

Твореніе, -іа, *н.* tworzenie, czynienie, działanie, utworzenie czego; || stworzenie; || *dzieło*, *пруд* umysłowy, utwór.

Творецъ, -ица, *м.* stwórca; || autor.

Творило, -а, *н.* *здр.* творильце, *дѣл* на warно.

Творительный падежъ, -а, *Gram.* przy-padek szósty.

Творить, tworzyć, stwarzać; || *спrawiacь*, *czynić*; || *Твориться*, tworzyć się, *rodzić* się **Творить молитву**, odmawiać modlitwę. **Творить известъ**, rozpoczynać warно. **Творить хлѣбы**, rozpoczynać ciasto na chleb.

Творогъ, -а, *м.* *здр.* твароженъ, -жна, тварог, twarożek.

Творожинный, zsiadły w gruzółki.

Творожиться, zsiadać się (*o mleku*).

Творожиникъ, -а, *м.* *здр.* творожинникъ, -чна, sernik, pierożek nadziewany twarogiem, lub z ciasta pomieszanego z twarogiem.

Творожный, twarozny, twarogowy, od twarogu.

Творческій, twórczy.

Театральный, teatralny.

Театръ, -а, *м.* teatr, widowisko.

Тѣзисъ, -а, *м.* teza, zdanie w materji naukowej, której się broni.

Тѣзна, -и, *wsp.* imiennik lub imiennica, noszący lub nosząca także imię.

Тѣзоименитство, -а, *н.* dzień imienia Cesarza i innych Najwyższych osób.

Тексть, -а, *м.* tekst, sama osnowa; || *слова* opery.

Тенучесть, -и, *ж.* płynność.

Тенучій, płynny, ciekący; || *bieżący* (*o wodzie*).

Тенучій, ciekący, płynący; || *bieżący* (*np. рок*).

Телеграмма, -ы, *ж.* telegram.

Телеграфическій, telegraficzny.

Телеграфъ, -а, *м.* telegraf.

Телѣнокъ, -нка, *м.* *здр.* телѣночекъ, -чка, *цие*, *циелатко*.

Телѣпень, -пня, *м.* *дз.* *цие* *тлусте* i *ни-*зgrabne.

Телескопическій, teleskopiczny.

Телескопъ, -а, *м.* teleskop.

Телефонъ, -а, *м.* telefon.

Телѣць, -льцá, *m.* cielec; || *Astr.* Вук, шпак niebieski.
 Телиться, отелиться, cielić się, ocielić się (*o krowach*).
 Телѣца, -ы, *ж. zdr.* тѣлна, -и, jałowica, jałowka.
 Теллурій, -ія, *m.* tellus (*metal*).
 Тѣлочка, Телушка, -и, *ж. zdr. ob.* Телѣца.
 Тѣльная корова, krowa cielna, *t. j.* z cieleciem chodząca, brzemienна.
 Телѣга, -и, *ж.* wóz chłopski.
 Телѣжна, -и, *ж. zdr.* wózek; || taczka.
 Телѣжникъ, -а, *m.* stelmach, kołodziej.
 Телѣжный, wozowy.
 Теля, -ята, *n.* ciele, cielátko.
 Телятина, -ы, *ж.* cielecina.
 Телячий, cielecy.
 Тѣма, -ы, *ж.* tema, przedmiot, матерja.
 Тѣмень, -мени, *ж.* Gmín. *ob.* Темнота.
 Темлянь, -а, *m. zdr.* темлячѣнь, -чнá, *Woj.* pendant (*u pałasza, szpady*).
 Темненый, *zdr.* dosyć ciemny.
 Темнеть, -и, *ж. ob.* Темнота.
 Темнѣхонный, темнѣхонень, ciemniutefki, ciemniuchny.
 Темница, -ы, *ж.* ciemnica, więzienie.
 Темничный, więzienny, od więzienia.
 Темно, Темно, *psk.* ciemno; || * *zawile, niewyraźnie, niezrozumiale.*
 Темнобагровый, ciemnopurpurowy.
 Темнобурый, ciemnobuły.
 Темноватый, ciemnowy.
 Темноволосый, ciemnowłosy, brunet.
 Темногнѣдой, ciemnogniady, ciemnokasztanowaty (*o koniach*).
 Темножѣлтый, ciemnożółty.
 Темнозеленый, ciemnozielony.
 Темнокрасный, ciemnoczerwony.
 Темнорусый, ciemnorusy, kasztanowaty, szatyn (*o włosach*).
 Темносиний, ciemnobłękitny.
 Темность, -и, *ж.* ciemność.
 Темностврый, ciemnoszary, ciemnosiwу.
 Темнота, -ы, *ж.* ciemnota, ciemność, brak światła, pomrok; || * *niejasność, niezrozumiałość.*
 Темноцвѣтный, ciemnobagwny, ciemnego koloru.
 Темный, ciemny, posępny, ponury; || * *niejasny, zawikłany. * Темный человекъ, człowiek nieświadomy, głupi. * Темная душа, człowiek skryty, umiejący taić, ukrywać.*
 Темнѣть, потемнѣть, ciemnieć, zciemnić się.
 Темнѣться, odbijać się, przybierać formу (*zdaleka*).
 Темпераментъ, -а, *m.* temperament, charakter, usposobienie.
 Температура, -ы, *ж.* temperatura.
 Темпистый, dogodny do używania, do robienia (*bronią*).

Тѣмпо, *nieod. Muz.* tempo, szybkość ruchu koleją przemijających dźwięków.
 Темпъ, -а, *m. Woj.* temp. Zarządanie на двѣнадцать тѣмповъ, nabijanie broni на dwanaście tempów.
 Тѣмя, -мени, *n.* ciemię.
 Темянный, ciemiениowy, od ciемienia.
 Тѣмячко, -а, *n. zdr.* ciemiączko.
 Темяшиться, *nieos.* zdawać się, przedstawiać się, pokazać się.
 Теналь, -и, *ж.* Fort. szanc.
 Тендеръ, -а, *m. Mar.* mały statek wojenny o jednym maszcie; || tender (*u lokomotywy*).
 Тенетить, *Мысл.* łowić sieciami.
 Тенѣтний, sieciowy.
 Тенетó, -а, (*mn.* тенѣта, -ѣ), *m. zdr.*
 тенетцó, sieci myśliwskie.
 Тенѣтчить, -а, *m.* zastawiający sieci.
 Тензуй, -уя, *m.* proszek sprawiający kichanie (*Chinski*).
 Тенористъ, -а, *m.* tenorzysta.
 Тенорный, tenorowy (*głos*).
 Теноръ, -а, *m. Muz.* tenor (*głos*).
 Теодолитъ, -а, *m.* teodolit, narzędzie miernicze do mierzenia kątów.
 Теорема, -ы, *ж.* Mat. twierdzenie, podanie.
 Теоретикъ, -а, *m.* teoretyk.
 Теоретически, *psk.* teoretycznie.
 Теоретический, teoryczny.
 Теорія, -и, *m.* teoria.
 Тенерешний, dzisiejszy, niniejszy, terazniejszy.
 Тенерь, *psk.* teraz.
 Тѣпленый, *zdr.* dosyć ciepły, *ob.* Тѣплымъ.
 Тѣпленно, *psk.* dosyć ciepło.
 Тѣплѣхонень, Тѣплѣхонень, ciepłusieńki, ciepłuteki, ciepłusieniczki.
 Тѣплить, затѣплить, palić, zapalić, zaświecać, zaświecić (*np. lampkę przed obrazem św.*) || Тѣплиться, palić się, świecić się.
 Тѣплица, -ы, *ж.* rośliniarnia, trephauz.
 Тѣплицы, -ѣ, *mn.* cieplice, wody, kąpiele ciepłe.
 Тѣплична, -и, *ж. zdr. ob.* Тѣплица.
 Тѣпличный, do rośliniarni należący, *ob.* Тѣплица.
 Тѣплó, -а, *n.* ciepło (*w ciele i t. p.*).
 Тѣплó, *psk.* ciepło, nie zimno.
 Тепловатость, -и, *ж.* ciepławóść.
 Тепловатый, ciepławy.
 Теплобѣрный, ciepłomierny.
 Теплобѣръ, -а, *m.* ciepłomierz, ciepłомiar, termometr.
 Теплородный, ogrzewający, wydający ciepłik.
 Теплородъ, -а, *m. Fiz.* ciepłik, zasada ciepła.
 Тѣлотá, -ы, *ж.* ciepło, ciepłość || *Косв.* ciepła вода, która przed komunją wlewa się do kielicha.
 Теплотворный, *ob.* Теплородный.

Тепловѣръ, *об.* Теплорѣдъ.
 Теплу́га, -и, *ж.* ciepły pokój; || ciepła odzież.
 Тѣплый, ciepły; || * gorący, żarliwy.
 Теплынь, -и, *ж.* ciepły, gorący.
 Теплѣтъ, ciepłym się stawać.
 Теплѣвѣтика, -и, *ж.* Med. terapeutyka (*część medycyny o chorobach*).
 Теплѣвѣчѣскій, terapeutyczny.
 Теплѣнія, -и, *ж.* *об.* Terapeutyka.
 Терѣбить, targać, skubać, szargać; || Терѣбиться, być targanym, skubanym, szarganym. *Imśl. b.* терѣблѣнный і терѣблѣнный, targany, skubany i t. d.
 Терѣблѣніе, -іа, *н.* targanie, skubanie, szarganie.
 Терѣдѣрѣить, drukować, tłoczyć, *об.* Печатать.
 Терѣдѣрѣщикъ, -а, *м.* drukarz.
 Тѣремѣъ, -а, *м.* *zdr.* teremónъ, -мнѣа, pokój umieszczony oddzielnie na wierzchu domu, lub w połączeniu z samym budynkiem, lub na jego wierzchu.
 Тѣрѣтъ, тирѣтъ (*cz. teraz, try*), trzeci co czѣм, со о со, smarować; || rozcierać (*np. farby*); || dolegać (*o odziewiu lub obuwiu*); || Тѣрѣтъся, trzeci się, smarować się; || trzeci się (*o rybach*). *Imśl. b.* тѣрѣтый, tarty, smarowany.* Тѣрѣтый налѣчь, *об.* Налѣчь.
 Тѣрѣзаніе, -іа, *н.* szarganie, rozdzieranie, targanie; || * дрѣченіе, мѣрзеніе.
 Тѣрѣзѣтель, -я, *м.* дрѣzczyciel.
 Тѣрѣзѣтельница, -ы, *ж.* дрѣzczycielka.
 Тѣрѣзѣтъ, szargać, rozdzierać, targać; || * дрѣzczѣтъ, мѣzczѣтъ; || Тѣрѣзѣтъся, być szarganym, rozdzieranym; || дрѣzczѣтъ się, мѣzczѣтъ się. *Imśl. b.* терѣзанный, szargany, rozdzierany, targany.
 Тѣрѣянь, -а, *м.* Apt. terjak, konfekt apteczny gojący.
 Тѣрка, -и, *ж.* tartka.
 Терминологическій, terminologiczny.
 Терминологія, -іа, *н.* terminologia.
 Тѣрминъ, -а, *м.* termin, wyraz, wyrażenie.
 Термишь, -а, *м.* rodzaj mrówek białych (*wo gorących krajach*).
 Термомѣтричѣскій, termometryczny.
 Термомѣтръ, -а, *м.* termometr.
 Термоскопъ, -а, *м.* termoskop, przyrząd do wskazywania stopni ciepła, czulszy od termometru.
 Тернистый, ciernisty, pełen cierni.
 Тѣрніе, -іа, *н.* Kośc. Sł. ciernie, ciernь.
 Терновище, -а, *н.* ternisko, cierniewіско, miejsce cierniem zarosłe.
 Терновна, -и, *ж.* wódka tarknowa.
 Терновиниць, -а, *м.* krzak ciernіowy.
 Терновыи, terniowy, ciernіowy; || Терновыи вѣнѣць, ciernіowa korona.
 Тѣрнъ, -а, *м.* tarń, tarnina, ciernь.
 Тѣрѣчка, -и, *ж.* *zdr.* mała tartka, *об.* Тѣрѣчка.
 Тѣрѣчный, do tarki należący.
 Терпѣнтинный, terpentynowy.

Терпѣнтинъ, -а, *м.* terpentina.
 Терпѣмость, -и, *ж.* tolerancja. Терпѣмость въ вѣсѣ, remedium na wadze.
 Терпѣмый, cierpiany, znośny.
 Тѣрпкий, ciepki, kwaskowaty.
 Тѣрпкость, -и, *ж.* ciepkość, kwaskowatość.
 Тѣрпнуть, отѣрпнуть, трѣтъвѣць, стрѣтъвѣць, дрѣтъвѣць, здѣтъвѣць.
 Терпугъ, -а, *м.* *zdr.* терпужѣкъ, -жѣкъ, pilnik, raszpla.
 Терпужный, raskpłowy.
 Тѣрпѣливо, *м.* cieppliwie.
 Тѣрпѣливый, cieppliwy.
 Тѣрпѣніе, -іа, *н.* ciepliwość.
 Тѣрпѣтъ, ciepścić, znośić, wytrzymywać; || pozwalać na со, tolerować. *Imśl. b.* терпимый, cierpiany i t. d.
 Тѣраса, -ы, *ж.* Тѣрасъ, -а, *м.* taras.
 Тѣрѣтъ, -а, *м.* Muz. tercet.
 Тѣрѣця, -іа, *м.* Muz. tercja; || Mat. 1/60 sekundy; || gatunek czcionek.
 Тѣрѣніе, -іа, *н.* tracenie, gubienie.
 Тѣрѣтъ, потерѣтъ, tracić, stracić, gubić, zgubić; || Тѣрѣтъся, tracić się, gubić się; || * tracić głowę. *Imśl. b.* потерѣтный, stracony, zgubiony.
 Тѣсакъ, -а, *м.* tasak, tasak, krótki pałasz (*u piechotnych żołnierzy*).
 Тѣсаніе, -іа, *н.* ciosanie.
 Тѣсаръ, -я, *м.* kamieniarz, ociosujący kamienie.
 Тѣсать, тѣсывать, ciosać, ociosać; || Тѣсаться, być ciosanym. *Imśl. b.* тѣсанный, ciosany.
 Тѣсачѣи, -чѣи, *м.* *zdr.* *об.* Тѣсань.
 Тѣсачный, tesakowy, *об.* Тѣсань.
 Тѣсѣмка, -и, *ж.* *zdr.* тѣсѣмѣчка, tasiemka, tasiemeczka.
 Тѣсѣмѣчникъ, -а, *м.* fabrykant tasiemek.
 Тѣсѣмѣчный, tasiemkowy.
 Тѣсѣмѣчатый, tasiemkowaty, do tasiemki podobny.
 Тѣсна, -и, *ж.* *об.* Тѣсаніе; || *всп.* *об.* Тѣзна.
 Тѣслѣнѣсть, -а, *м.* warzęcha, płaskonos (*ptak*).
 Тѣсница, -ы, *ж.* *zdr.* тѣснѣчка, -и, тарѣса, deska cienka, deszczулка.
 Тѣсовый, z desek cienkich zrobiony.
 Тѣсовый лѣсъ, drzewo na deski cienkie zdane.
 Тѣсть, -я, *м.* *zdr.* тѣстюшко, -а, тѣсѣць, świekier (*Star. świekier*), ojciec żony.
 Тѣсъ, -а, *zdr.* tarcica, deski cienkie wyheblowane.
 Тѣсьма, -ы, *ж.* taśma.
 Тѣсьманныи, tasiemkowy.
 Тѣтерѣвинный, Тѣтерѣвини, cietrzewi.
 Тѣтерѣвъ, -а, *м.* cietrzew; || Глухой тѣтерѣвъ, głuszec; || * głupiec.
 Тѣтерѣи, cietrzewi.
 Тѣтерѣя, Тѣтерѣя, -и, *ж.* cietrzew, samka cietrzewia.
 Тѣтивѣа, -ы, *ж.* cięciwa, struna na łuku wурпѣżѣна,

Тѣтна, -и, *ж. zdr.* тѣтинья, ciotka, ciocia, ciotunia.

Тетрадь, -и, *ж. zdr.* тетрадна, тетрадочна, kajet, poszyt. *Druk.* въ тетрадяхъ, w poszytach, bez oprawy.

Тѣтушна, -и, *ж. об.* Тѣтна:

Теть-де-понь, -а, *м. Woj.* czoło mostu.

Тѣхника, -и, *ж.* technika.

Тѣхническій, techniczny.

Тѣхнологическій, technologiczny.

Тѣхнологія, -и, *ж.* technologia.

Тѣча, -и, *ж. об.* Течь; || wędrówka niektórych zwierząt z jednéj okolicy do drugiej.

Течѣніе, -іа, *н.* płynienie, bieg, pęd, ciąg, przeciąg czasu; || *Med.* upływanie, upływ, spływanie.

Тѣчна, -и, *ж. zdr.* об. Тѣча; || grzanie się (o suce).

Течь, цѣс, płynąć; || upływać; || цѣс (o naczynti i t. p.); || biedz, biegnąć.

Течь, Тѣча, -и, *ж.* otwór w statku, przez który вода wchodzi; || ciec, ciecza.

Тѣща, -и, *ж.* teścia, teściowa (*Star.* teszcz, teszczca); || świekra, matka żony

Тѣбрить, подтѣбрить, краść, украść со кому.

Тѣгель, -гя, *м.* tygiel, naczynie do topienia.

Тѣгельный, tyglowy.

Тѣгрѣнонь, -ниа, *м.* tygrysię, tygrzę.

Тѣгринь, -а, *м.* mały tygrys.

Тѣгриня, -ы, *ж.* tygrzyca, tygrysica, samica tygrysa.

Тѣгровый, tygrysowy, tygrysi.

Тѣгрѣнѣтъ, -а, *м.* rodzaj kota.

Тѣгръ, -а, *м.* tygrys.

Тѣнать, ciurkać, dziobać (o dzięciolach).

Тѣновыи, cwelichowy, drelichowy.

Тѣнь, -а, *м.* cwelich, drelich; || ciurk, dziobanie dzięciola; || *Med.* rodzaj choroby.

Тѣмианный, tymiankowy, cząbrowy, об. Тѣмианъ.

Тѣмианъ, -а, *м.* Bot. tyra, tymianek, czaber, cząbr, sąbr.

Тѣммерманскій, *Mar.* należący do starszego cieśli na okręcie.

Тѣммерманъ, -а, *м.* starszy cieśla na okręcie.

Тѣмоновыи, об. Тѣминный.

Тѣмонъ, -а, *м.* Bot. об. Тѣминъ.

Тѣмооѣева трава, *zdr.* Тѣмооѣевна, Bot. koniczyna, rodzaj pastewnej rośliny.

Тѣмпанъ, -а, *м.* rodzaj instrumentu muzycznego (u dawnych *Hebrajczyków*), kościół, bęben; || *Anat.* bębenek, błonka w uchu; || *Druk.* deka pergaminowa, dekiel; || *Mech.* koła zębate.

Тѣмьянъ, об. Тѣмианъ.

Тѣна, -ы, *ж.* muł, szlam, błoto.

Тѣневѣтъ, zamulać się, okrywać się муłem, szlamem.

Тѣнистый, zamulony, szlamowaty, błonisty.

Тѣнктура, -ы, *ж.* Apt. tynktura, gompuszczzenie płynu w spirytusie.

Тѣнный, szlamowy, mułowy.

Тѣноватый, szlamowaty, mulisty.

Тѣнографическій, typograficzny, drukarski.

Тѣнографія, -и, *ж.* typografia, drukarnia, tłocznia.

Тѣнографскій, drukarski.

Тѣнографщинъ, -а, *м.* typograf, drukarz.

Тѣнографщиній, drukarski, do drukarzy należący.

Тѣнографъ, об. Тѣнографщинъ.

Тѣпунъ, -а, *м.* rurec (u kur i t. p.). * Тѣпунъ тебѣ на языкъ, bodajbysz omiemiał!

Тѣпунѣтъ, отипунѣтъ, rurec dostawać, dostać.

Тѣпъ, -а, *м.* typ, wzór.

Тѣра, -ы, -и, *ж.* długi wyjątek z dzieła prozą lub wierszem.

Тѣранъ, -а, *м.* losowanie, ciągnięcie losów. Подвергать тѣрану по жребію, ciągnąć losem.

Тѣранить, tyranizować, gnębić, uciskać.

Тѣранна, -и, *ж.* tyranka, okrutnica.

Тѣрански, *psk.* tyrańsko, okrutnie.

Тѣранскій, tyrański, okrutny.

Тѣранство, -а, *н.* tyraństwo, tyranja.

Тѣранствованіе, -іа, *н.* tyrantyzacja.

Тѣранствовать, postępować tyrańsko, okrutnie.

Тѣранъ, -а, *м.* tyran, okrutnik.

Тѣратъ, об. Тѣрѣтъ.

Тѣрѣ, *неод.* Gram. pauza, w pisowni znak: —, łącznik (między wyrazami), kreska w wyrazie przedzielonym na końcu wiersza.

Тѣровать, *Mar.* oblepiać mazią, smołą.

Тѣръ, -а, *м.* *Mar.* maź, smoła.

Тѣснаніе, -іа, *н.* ciśnienie, tłoczenie, gniesienie.

Тѣснать, cisnąć, tłoczyć, gniesć; || Тѣснаться cisnąć się, tłoczyć się. *Imśl. b.*

Тѣснанный, tłoczony, ciśniony, gneciony.

Тѣснй, -овъ, *м. mn.* prassa, machina do ściskania czego; || kleszcze. * Быть въ тѣснѣхъ, znajdować się w krytycznym położeniu, w trudnych okolicznościach.

Тѣснуть, об. Тѣснать.

Тѣсномъ, *psk.* szczelnie, ściśle, dychtownie. Чѣмоданъ тѣсномъ набить, tłumok zupełnie napchany.

Тѣсненіе, -іа, *н.* odbicie, odbijanie (w druk, w sztuce i t. p.), wytłoczenie, wydrukowanie. || wydanie, edycja. Свобода тѣсненія, wolność druku.

Тѣснить, тѣснуть, вытѣснить, odbijać, odbić, tłoczyć, wytłoczyć, drukować, wydrukować.

Тѣсовый, cisowy, об. Тѣсь.

Тѣсѣчки, -овъ, *м. zdr.* об. Тѣснѣ.

Тѣсь, -а, *м.* cis (drzewo).

Титанъ, -а, *m.* *Min.* tytan, metal żółto-czerwony; || *Minol.* Tytan, nazwisko wspólne obryzomom walczącym przeciw Jowiszowi.

Титочка, -и, *ж.* *odr.* cysek, *od.* Титыа.

Титочный, cuckyowy.

Титла, -ы, *ж.* Титло, -а, *n.* tytel, znak

skrócenia w Słowiańskiej pisowni.

Титулозаніе, -іа, *n.* tytułowаніе.

Титуловать, tytułowать.

Титуль, -а, *m.* tytuł, napis książki, dzie-

ла; || tytuł, formula, dostojność czyje

oznaczająca.

Титульный, tytułowу.

Титулярный, — Титулярный совѣтникъ,

radca tytułarny, honorowy.

Титыа, -и, *ж.* pierś, cysek.

Тифонъ, -а, *m.* trąba morska, powietrz-

ка.

Тифусъ, -а, *m.* *Med.* tyfus.

Тихій, cichу, spokojny, łagodny.

Тихнуть, ucichać, uspakajać się.

Тихо, *psk.* cicho, spokojnie, łagodnie,

akomnie.

Тихомолношъ, Тихомолною, *psk.* cicha-

шем, z cicha; || w milczeniu.

Тихонравіе, -іа, *n.* łagodność, spokoj-

ność charakteru.

Тихонравный, łagodnego, spokojnego

charakteru (*człowiek*).

Тихонькій, cichutki, cichuteńki, *od.* Ті-

хія.

Тихонько, потихоньку, *psk.* cicho, zci-

cha, po malutku, zwolna.

Тихость, -и, *ж.* cichość, spokojność, ł-

agodność.

Тихододъ, -а, *m.* *Zool.* leniwiec (*zwie-*

rzę).

Тихохонько, *psk.* cichutko, cichuteń-

ko.

Тихо, *st. wyz. przysl.* Тихо, ciszej.

Тихина, -ы, *ж.* cichość, spokojność, ci-

хо.

Тихомъ, *psk.* cicho, z cicha, z lekka,

po malutku, cichaczem.

Тишь, -и, *ж.* *od.* Тишина.

Тіара, -ы, *ж.* tjara, troista korona pa-

reska.

Ткальный, tkacki, do tkania służący.

Ткальный станъ, warsztat tkacki. Ткаль-

ный челнокъ, czółenko.

Ткальня, -и, *ж.* tkalnia, tkaczewnia.

Тканна, -ы, *ж.* *od.* Ткань.

Тканіе, -іа, *n.* tkanie, robota tkacka.

Ткань, -и, *ж.* tkanina, tkanka.

Тканье, -нъя, *n.* pika, gatunek tkaniny

bawełnianej.

Тканьеый, pikowy, z tkaniny baweł-

nianej.

Ткатель, -я, *m.* *od.* Ткань.

Ткать, tkacъ; || Ткаться, być tkanым.

Imz. *ж.* тканыи, tkanу.

Ткацкая, -ой, *ж.* *od.* Ткальня.

Ткацкіи, tkacki, tkaczy. Ткацкіи ста-

ноиъ, warsztat tkaczy. Ткацкое полотно,

plótno tkackie.

Ткачество, -а, *n.* tkactwo.

Ткань, -я, *m.* tkacz, rzemieślnik zajmu-

jący się tkaniem.

Ткачиха, -и, *ж.* tkaczka, kobieta zajmu-

jąca się tkaniem.

Ткэнна, -ы, *ж.* *Bot.* koziróg, wiciokrzew,

koźłowe ciernie, licznik.

Ткнуть, *od.* Ткнать.

Тлетворный, *Kośc. Sz.* zaraźliwy, zada-

jący śmierć.

Тлительный, skazitelny.

Тлиться, zarzyć się, gorzeć bez płomie-

nia.

Тло, -а, *n.* szczeń, szczeń; — używa się tyl-

ko w wyrażeniu: до тла, do szczeń, ze

szczeń.

Тлєніе, -іа, *n.* zepsucie, skażenie, zбóт-

wienie.

Тлєнность, -и, *ж.* podleganie psuciu się,

zбóтwіаłość, skazitelnosc.

Тлєнный, podlegający zepsuciu się, ska-

żony, skazitelny, znikomу, przenikający

się.

Тлєнь, -а, *m.* zgnilizna, zбóтwіаłość,

psucie się, skażenie.

Тлєть, psuć się; || Тлється, tlec, tlic,

przysłumionым ogniem palić się, gorzeć

bez płomienia, zarzyć się.

Тля, -и, *ж.* gnicie, zgnilizna; || *mszyca*

(*owad*).

Тма, -ы, *ж.* ćma, ciemnota, ciemność; ||

тлум czego, mnóstwo, gestwa, tłuszcza; ||

Тма кромѣшная, *Kośc. Sz.* piekło.

Тминный, kminowy.

Тминъ, -а, *m.* *Bot.* kmin, kminek (*rodź-*

na).

Тмнть, затмнть, ćmicъ, zaciemniać.

Тмудій, nieprzeliczony. Тма тмуща,

nieprzeliczone mnóstwo.

То, *spójn.* odpowiadający wyrazom:

то, jeśli, jeżeli, kiedy, ponieważ, i t. p.

То тутъ, то тамъ, то ту, то оwdzie. Онъ

то здоровъ, то бленъ, раз ма się dobrze,

drugi raz źle. Если ты ослушаешся, то

тебя накажутъ, jeśli nie usłuchasz, to

będziesz karany. Когда такъ, то я со-

гласенъ, kiedy tak, то się zgadzam. Да

и то, а і то. Это слово употребляется

тільки въ богословіи, и то рѣдко, ten wyraz

używa się tylko w teologii, a i to rzadko.

За то, за то, natychmiast, nawzajem, dla

tego też. Матерія хороша, за то и дере-

гá, матерја jest dobra, dla tego też i дере-

га. Не то чтобы она была красавица,

а не дурна особа, даймы на то, że ona

nie jest piękna, ale zawsze jest niezbyt-

на. А не то, inaczej, jeżeli nie, w prze-

сичным razie. Онъ сказалъ мнѣ то-то а

то-то, powiedział mi to a to. То-то а

естъ, въ томъ-то и дѣли, dla tego też toł

dla tego też właśnie! Чтѣ то онъ пох-

лываетъ, со тѣм он porabia? Объ этомъ

то и хотѣлъ я говорить съ вами, właśnie

о тѣм хсцаѣмъ з ранемъ мѡвѣ. Тѡ-то обрѡдуется онъ, узнѡвѡши объ зтомъ, якъ тѡзъ то онъ сѣ уцесѣ, кѣду сѣ довиѣ о тѣмъ. Я и говорѣть-то съ нимъ, и смѡтрѣть-то на негѡ не хочю, не досуѣ на тѣмъ, же не хсѣе з нимъ мѡвѣ, але наветъ патрѣбѣ на негѡ не хсѣе. Мнѣ чтѡ-то не здорѡвится, якѡс ми не добрзе, якѡс чуѣе сѣ слѡбумъ..

То, *zaim. n. to*; || *ob. Тотъ.*

Товѡришно, -а, *m. pog.* злѡ, недобрѡ товѡваръ.

Товѡрищески, *psk.* по колежеѣску, якъ коледы.

Товѡрищескѣй, колежеѣски.

Товѡрищественнѣй, wspѡlkowy, спѡлководу.

Товѡрищество, -а, *n.* товѡрѡzystwo, wspѡлка, спѡлка, stowarzyszenie; || колеженstwo.

Товѡрищъ, -а, *m.* товѡрѡрызш, спѡлник; || спѡлководник, колега, камрат; || przydawni, pomocnik, asystent. Товѡрищъ по торгѡвлѣ, *Hand.* stowarzyszony. Банникъ N. съ товѡрищи, bankier N. i spѡlka. Поплутнѣй товѡрищъ, товѡрызш подрѡзу. Товѡрищъ по оружѣю, товѡрызш брони. Товѡрищъ предѣдѡтѡла, wice-prezes. Товѡрищъ минѣстра, poboczник, pomocnik, zastѣpujacy ministra.

Товѡрнѣй, товѡрѡгу.

Товѡрѡвѣдѣнѣе, -ѣя, *n.* znajomѡсѣ wлѡсносѣ, dobroci i ceny товѡрѡв.

Товѡръ, -а, *m.* товѡр. Залѣжалѣй товѡвъръ, товѡръ oddawna лежѡщу в sklepie. * Показѡть, продавѡть товѡръ лицѡмъ, *ob.* Лицѣ, Подѡшвеннѣй товѡръ, skѡra на podszwy.

Тогдѡ, *psk.* wtedy, в ten czas, tedy.

Тогдѡ-же, в tym samym czasie.

Тогдѡшнѣй, ѡвczesny, ѡвčasowy.

Тогустунъ, -а, *m.* Bot. wiciokrzew Kaukaski.

То-естъ, to jest, a raczѣj.

Томѣимѡннѣй, jednakowego imienia, nazwiska.

Томѣслѡвѣе, -ѣя, *n.* powtarzanie tejже samej myslѣ innemi sлѡwy.

Томѣслѡвнѣй, tozsamo wyrazajacy innemi sлѡwy.

Темѣслѡвъ, -а, *m. ob.* Синѡнимъ.

Тѡмѣдественнѣй, jednaki z чѣмъ, taki sam.

Тѡмѣдество, Тѡмѣство, -а, *n.* tozsamѡсѣ, jednakѡсѣ.

Тѡмѡ, *psk.* рѡвнѣе, рѡвнѣед, to samo, takte.

Тѡкарня, -ѡй, *f. ob.* Тѡкарня.

Тѡкарничѡть, тѡкарѣ, sobѡтѡ, токарскѡ вырѡбѡлѡ.

Тѡкарнѣй, токарски. Тѡкарнѣй стѡнѡлъ, кѡле токарские.

Тѡкарня, -я, *f.* tokarnia, izba tocarska.

Тѡкарскѣй, do tocarza nalezacy.

Тѡкарство, -а, *n.* tokarstwo.

Тѡкаръ, -ѣ, *m.* tocarz.

Тѡкарѣй, -ѣя, Тѡкарѣй, -ѣя, *m. zdr.* товѡмаринѣй, токарчинѣй, -а, тлѡцекъ do rozbiwania, тлѡцекъ drewniany.

Тѡмно, *psk.* tylko.

Тѡновѡть, токовѡть, перкаѣ сѣ, parzyt sѣ (o ciѣtrzewiach).

Тѡнографѣческѣй, *Med.* tokograficzny.

Тѡнографѣя, -ѣя, *z. Med.* tokografja.

Тѡксинографѣческѣй, *Med.* toksykograficzny.

Тѡксинографѣя, -ѣя, *z. Med.* toksytofografja, opisanie trucizn.

Тѡксинологѣческѣй, toksykologiczny.

Тѡксинологѣя, -ѣя, *z.* toksykologia, nauka o truciznach.

Тѡкъ, -а, *m.* tok, potok, strumienъ, bieg, cieczenie, plynienie; || klepisko w stodole; || *Fiz.* pтун; || tok, kapelusik okrągлы, ubiѡr glѡwy (u kobiet).

Тѡлкѡнѣе, -ѣя, *n.* szturchanie, trѡcanie.

Тѡлкѡтъ, толкунѣй, szturchaѣ, szturchaѣ, trѡcaѣ, trѡcaѣ, potraciѣ, pchaѣ, popchnaѣ, uderzaѣ, uderzѣ; || Толкѡтъсѡ, szturchaѣ sѣ, pchaѣ sѣ; || uderzaѣ sѣ; || pukaѣ; || * wлѡczyt sѣ, prѡznѡwaѣ.

Тѡлкѡчѣ, -ѣя, *m. zdr.* толкѡченѣй, чѣя, тлѡк, тлѡцек, стѣпор; || ten co opala i тлѡцѣe alabaster.

Толкунѣй, *ob.* Толкѡтъ.

Тѡлкѡво, *psk.* zrozumiale, dobitnie, rozsѡdnie.

Тѡлкѡвѡнѣе, -ѣя, *n.* wyklѡd, objaсnienie, wytлѡmaczenie, komentarz.

Тѡлкѡватѣль, -ѣя, *m.* wyklѡdacz, komentator.

Тѡлкѡватѣльница, -ѣя, *z.* wyklѡdajaca, objaсniajaca со.

Тѡлкѡватѣльнѣй, тлѡмѡчѡщѡ, objaсniajacy.

Тѡлкѡватѣ, тлѡмѡчѡщѣ, przekлѡdѡ, wyklѡdѡ со, objaсniaѣ; || rozprawiѡ, mѡwiѡ о чѣмъ; || Толкѡватѣсѡ, byѣ wyklѡdanym, objaсnianym i t. d. *Imsl. b.* толкѡваннѣй, тлѡмѡчѡzony, wytлѡzony, objaсniony i t. d.

Тѡлкѡвитѡ, *psk. ob.* Толкѡво.

Тѡлкѡвитѡсѣ, -ѣя, *z.* roztropnѡсѣ, rozsѡmienie, znanie sѣ на чѣмъ, bystroсѣ poпѣcia.

Тѡлкѡвитѣй, rozthropny, rozsѡmny, rozsѡsѡdny.

Тѡлкѡвнѣй, -а, *m. Kosc. Sl.* тлѡмѡчѡ, wyklѡdacz. Перевѡдъ св. Писѡнѣя семѣдесятѣ толкѡвнѣновъ, przekлѡd Pisma św. przez siedмѣdziesiѣciu тлѡмѡчѡвѡв.

Тѡлкѡвнѣй, rozthropny, sprytny, rozsѡsѡdny; || wyklѡdny, nalezycie dokлѡdny, wytлѡsѡniony.

Тѡлѡтѣя, -ѣя, *z.* tлѡk, tлѡm.

Тѡлкунѣй, -ѣя, *m.* bekas morski (ryba); || wujek (owad).

Тѡлкунѣй, -ѣя, *m.* skrzywienie, zgiѣciѣ (w rѣсcu); || тлѡцекъ мѡдзѣierzowy; || *ob.*

Тѡлкунѣй рынѡнѣй.

Толкучий рынок, -аго -нна, *m.* targ tandeciarski.

Толкучна, -и, *ж.* tłuczek moździerzowy.

Толчь, -а, *m.* sens, rozsądek, znaczenie; || doktryna, nauka, sekta; || opinja, głos publiczny. Въ этомъ толку нѣтъ, в тѣмъ sensu niema. Раскóльники раздѣляются на многіе толки, odszczepieńcy podzieleni są na wiele sekt. Народные толки, opinja narodu. Говорить толкомъ, mówić wyraźnie, jasno. Говорить съ толкомъ, mówić rozsądnie. Сбить когó съ толку, zbić kogo ze sztychu, zmieszać kogo. Добиться толку, *об.* Добивать. Знать толк въ музыкѣ, znać się na muzyce.

Толмаченый, tłómaczowy, *об.* Толмачъ. Толмачить, tłómaczyć, wykładać; || objaśniać ustnie.

Толмачъ, -а, *m.* tłómacz, który ustnie przekłada co mówionego z jednego języка на другі; || czajka (*ptak*).

Толóна, -и, *ж.* poddeptanie, traktowanie rosнącego zboża lub trawy; || wysłanie na robotę wszystkich bez wyjątku włóścian.

Толонно, -а, *n.* мака з оwsa utłúченого і wysuszoneго.

Толононнана, -и, *m.* Bot. niedzwiedzie grono, ма́чница (*roślina*); || ryba solona zepsuta.

Толоннанный, Толононнанный, з оwsa отлúченого і wysuszoneго, *об.* Толонно.

Толочить, *Star.* deptać, traktować rosнąceе zboże lub травę.

Толóчь, tłúc, rozтлúкаć; || Толбчюса, tłúc się; || * wałęsac się, włóczyć się. *Imsl. ж.* толченый, tłuczony.

Толпá, -ы, *ж.* tłum, gromada.

Толпиться, tłúmic się, zbierać się, gromadzić się.

Толстенень, dosyć gruby, nie cienki, оtyлу.

Толсто, *psk.* grubo, nie cienko.

Толстобрóхий, brzuchaty, оtyлу.

Толстовáтникъ, -а, *m.* muszla złożona.

Толстовáтый, grubowaty, nieco gruby.

Толстогóубый, grube wargi mający.

Толстокожій, — Толстокожій шавóтня, *Nat.* zwierzęta gruboskórne.

Толтололистиний, -а, *m.* Bot. tłustosз (*roślina*).

Толстоногій, grube, tłuste nogi mający.

Толстоносна, -и, *ж.* grubodzióб (*ptak*).

Толстопузый, *об.* Толтобрóхий.

Толстотá, -ы, *ж.* grubość; || *Med.* bryłowatość.

Толстóуха, -и, *ж.* *zdr.* толстóуха, gruba, оtyла, tłusta kobieta.

Толстýтый, gruby, nie cienki, оtyлу.

Толетбѣть, grubieć, grubowacieć, grubымъ się stawacъ, tyć.

Толотáль, -á, *m.* *zdr.* толотáчкѣнъ, -чнá, оtylec, оtyлу, tłúscioch, eszówiek gruby, оtyлу.

Толча, -и, *ж.* tłuczca, tłucz, kawáлки chleба suszone і tłúczone.

Толчѣнный, do tłúczenia sлúжýчу.

Толчѣние, -ия, *n.* tłúczenie.

Толчѣный, tłuczony.

Толчѣй, -ей, *ж.* tłucznia, stępornia, *mya* stęporowу.

Толчѣнь, Толчѣнь!, -чнá, *m.* szturchaniec; || porchnięcie, wprawienie w ruch, siła rzutu, poręć.

Толща, -и, *ж.* bryła (*ziemia*); || gęstość; grubość, miąższość.

Толще, *st.* wyż. przym. і przysł. Тóлстый, Тóлсто, grubiej.

Толщинá, -ы, *ж.* grubość.

Толь, *psk.* do tego stopnia, tak dalece.

Толбно, *psk.* tylko.

Томбóуй, úя, *m.* *Mar.* kawał drzewa lub wiązka pływająca і wskazująca gdzie заруcona kotwica.

Тóминь, -а, *m.* *zdr.* tomik, *об.* Томъ.

Томительный, мѣцýчу, дрѣцýчу, przyкры, нуžýчу.

Томить, мѣцýчу, дрѣцýчу; || мѣцýчу się, * *Chem.* томить сталь, за pomocą cementacji węgla з żelazem otrzymуwać stal.

Imsl. ж. томлѣный, мѣцзону, дрѣцзону.

Томище, -а, *m.* *zgr.* tom wielki (*jakiego dzieła*).

Томлѣние, -ия, *n.* znużenie, opadnienie з siły, osłabienie; || tęsknota.

Томлннна, -и, *ж.* stal otrzymana за pomocą cementacji węgla з żelazem.

Тóмно, *psk.* słabo, jakby w omdleniu.

Тóмность, -и, *ж.* osłabienie, słabość.

Тóмный, słaby, wáты, omdlewający; || tęskny.

Томпáновый, tombakowy.

Томпáнь, -а, *m.* tombak (*aljaзъ мѣди з цынкiем*).

Томъ, -а, *m.* tom (*dzieła jakiego*).

Томѣть, истомѣть, слабнáć, osлабнáć, з siły spadać, spaść.

Тóненьнйй, *zdr.* cieniutki, cieniuchny, *об.* Тóннйй.

Тóненьно, *psk.* cieniutko.

Тонѣхонень, cieniúsieńki, cieniuteńki, cieniúsieneczki, cieniuteneczki, *об.* Тóннйй.

Тонѣхонньо, *psk. об.* Тонѣнньо.

Тонѣшенень, *об.* Тонѣхонень.

Тонѣшенньо, *об.* Тонѣхонньо.

Тонизнá, -ы, *ж.* cienkość.

Тонина, -и, *ж.* *Muz.* główna нота в музýчнымъ dziele.

Тонинá, -ы, *ж.* *об.* Тонизнá.

Тонить, отонить, cienчýчу, cienчýчу, заstrugać, zheblować.

Тоническйй, *Muz.* będący główną podstawą tonu; || *Med.* dający jedności ciała, organom в dziele, wzmacniający.

Тонкйй, cienki, wysmukły, lekki, delikatny, wytwórný; || * przebiegły, bystry, przenikлýwy.

Тóнно, *psk.* cienko. Гдѣ тóнно, тамъ и рѣбѣса, *Przysł.* nieszczęśliwy człowiek, co do jego brzegu nie zawinie, chyba wie-

cheć albo miotła, albo na pochyłe drzewo i kozy skaczą.

Тонковатый, *zdr.* nieco cienki.

Тонкозернистый, *Min.* składający się z najdrobniejszych cząsteczek podobnych do ziarna.

Тонкокожий, Тонкокожистый, cienką skórę mający.

Тонконосый, — Тонконосыя птицы, *Nat.* ptaki cienkim nosem opatrzone.

Тонкорунный, mający cienką wełnę (o *owcach*).

Тонкость, -и, *ж.* cienkość.

Тонкошерстный, *об.* Тонкорунный.

Тонкоша, -и, *всп.* osoba mająca cienką szyję.

Тонна, -ы, *ж.* *Mar.* waga 62 pudów, czyli przestrzeń z 40 kubicznych stóp, miara porównywania objętości okrętu.

Тоннель, -я, *м.* tunel, loch podziemny lub podwodny dla przechodzenia wozów kolei żelaznej.

Тонуть, тонąć.

Тончавость, -и, *ж.* wychudłość, szczupłość.

Тончавый, wychudły, szczupły.

Тончатъ, *об.* Тончѣтъ.

Тончить, *об.* Тонить.

Тонь, -а, *м.* *Muz.* ton, dźwięk; || *Mal.* koloryt; || * sposób mówienia, tłumaczenia się, postępowania; || ma to samo znaczenie co Тонна (*обачь ten wyraz*).

Тонька, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Тоня.

Тоньше, Тонше, *ст. wyж.* *прzym.* Тонкий, cieniiej, subtelniej.

Тонѣтъ, cieńszéć, cieńszym się stawać.

Тоня, -и, *ж.* *Ryb.* ton, tonia, miejsce gdzie zarzucają sieci; || połów ryb sieciami.

Топазовый, topazowy, *об.* Топазъ.

Топазъ, -а, *м.* topaz (*drogi kamień*).

Топаніе, -іа, *н.* tupanie.

Топать, топнуть (ногами), tupać, tupnąć. Топенантъ, -а, *м.* *Mar.* lina służąca do utrzymywania w równi drąga żaglu.

Топильный, do opału należący, opalowy.

Топить, топотить, palić, выпаліć (*в пещу*); || = Раstopить, stopić, roztopić; || = утопить, utopić; || = затопить, zatopić; ||

Топитьсѣ, palić się, выпаліć się (*о пещу*); || розтараіć się; || тонąć, затапаіć się. *Имѣл. б.* топленый, топленный, palony, topiony.

Топический, — Топическое лѣкарство, лѣкарство zewnętrzne przykładane на скаръ choreg.

Топина, -и, *ж.* topienie, roztopianie; || palenie в пещу; || часть пещи gdzie drzewo się pali; || sam piec.

Топкий, błotnisty, błotny, bagnisty; || grzyski, grzeski; || łatwy do ogrzewania.

Топиость, -и, *ж.* bagnistość; || grząskość.

Топленіе, -іа, *н.* topienie, roztopianie; || palenie (*в пещу*).

Топливо, -а, *н.* materiał używany на opał.

Топлый, namokły, przemokły.

Топлюшка, -и, *ж.* pokój ciągle ogrzewany; || kuchnia.

Топляки, -овъ, *м. mn.* drzewo zatopione в czasie сплавiania.

Топнуть, *об.* Тонуть, Топать.

Топографический, topograficzny.

Топография, -и, *ж.* topografia.

Топографъ, -а, *м.* topograf.

Тополевый, topolowy.

Тополь, -я, *м.* *Bot.* topola (*drzewo*). Душистый тополь, sokora.

Топольникъ, -а, *м.* topolina, gaj topolowy.

Топорикъ, -а, *м.* *zdr.* siekierka, *об.* Топоръ

Топоришко, -а, *м.* *пog.* liche, niezgrabny topór, licha, niezgrabna siekiera.

Топорище, -а, *н.* toporzysko, rękojeść topora lub siekiery.

Топорка, -и, *ж.* papugonur północny (*ptak*).

Топорникъ, -а, *м.* pokrowiec на ostrze toporowe noszony przez cieśli; || *Bot.* siekierzica (*roślina*).

Топорный, toporowy, siekierowy; || * gruby, nie gładki.

Топорникъ, -рнѣ, *м.* *zdr.* siekierka; || *Chir.* puszczadełko, narzędzie do puszczania krwi, sznuper; || *об.* Топорка.

Топорщить, *об.* Топырить.

Топоръ, -а, *м.* topór, siekiera.

Топотня, -и, *ж.* mocne tupanie (*nogami*).

Топоть, -а, *м.* tętet.

Топочный, należący do palenia пещов.

Топсель, -я, *м.* *Mar.* żagiel bocianiego гniaзда.

Топтаніе -іа, *н.* deptanie.

Топтатъ, deptać, tratować, gnieść, przygniatać; || miesić (*глинѣ i t. p.*); || przytłaczać (*обувію в тилках*); || brudzić, walić nogami (*np. podługę*); || tokować (*о пѣках*); || Топтатъсѣ, być deptanym, gniecionym; || топać, tupotać nogami; || parzyć się (*о пластwie*). *Имѣл. б.* топтаный, топтаны, gnieciony i t. d.

Топучий, grząski, topielisty.

Топырить, wyciągać (*реце i t. p.*), rozstawiać (*ноги*), wytrzeszczać (*oczy*); || rozczepierzać (*о ptakach*); || Топыриться, rozpościerać się, rozszerzać się; || jeżyć się.

Топь, -и, *ж.* topiel, topielisko, trzęśawisko.

Тора, -и, *ж.* pięćoro ksiąg Mojżeszowych, на które Żydzi przysięgają.

Торба, -ы, *ж.* kobałka, koszyk з тьха albo wici zrobiony; || worek з овsem układany на голову koniom.

Торбале, -а, *н.* tłok, stempel в помпеі.

Торбенный, Торбовый, należący do worka з овsem.

Торбетъ, -а, *м.* płaszcz (*рыба морска*).

Торгашество, -а, *n.* facjenda, kramarstwo.

Торгашъ, -ѣ, *m.* facjendarz, kramarz.

Торгованіе, -іа, *n.* handlowanie, targowanie.

Торговать, handlować, targować; || Торговаться, targować się.

Торговецъ, -вца, *m.* kupiec.

Торговка, -и, *ж.* kupcowa.

Торговля, -и, *ж.* handel. Привозная торговля, handel przywozowy, inwektowy. Отпускная торговля, handel wywozowy, ewektowy.

Торговый, handlowy, handlowny, targowy, kupiecki. Торговый городъ, miasto handlowne. Торговый день, dzień targowy. Торговая баня, łaźnia rozpólna, dla rozpólstwa. Торговая казнь, kara śmierci odbywana na placu publicznym.

Торгъ, -а, *m.* targ, przedaź; || handel, handlowanie czém; || targowanie; || targowisko, rynek. Торги, -овъ, *mn.* licytacja. Мѣной торгъ, handel zamienny.

Торель, *об.* Taréł.

Тореніе, -іа, *n.* przyzwyczajenie, nawyknienie; || torowanie (*drogi*); || * zwłóczenie kogo.

Торець, -рца, *m.* częściej używa się w liczbie mnogiej Торцы, -евъ, koniec belki, || kostka, odpiłowywany kawał belki używany do brukowania.

Торжественно, *psk.* uroczyście, solennie.

Торжественность, -и, *ж.* uroczystość.

Торжественный, uroczysty, solenny; || tryumfalny.

Торжество, -ѣ, *n.* uroczystość, święto uroczyste, solenny obchód; || tryumf, zwycięstwo.

Торжествованіе, -іа, *n.* uroczyste święcenie, obchodzenie uroczyste (*święta*).

Торжествовать, uroczyście obchodzić, święcić; || tryumfować; || = восторжествовать (*надъ чѣмъ*), przemódz, przewycięzyć со.

Торжище, -а, *n.* targowisko, rynek.

Торжищный, targowy.

Торить, выторить, przyzwyczajać, przyuczać, świczyć; || zwlekać, kazać długo czekać, zatrzymywać; || = проторить, torować, utorować; || Ториться, długo czekać, zatrzymując się gdzie.

Торйца, -ы, *ж.* Bot. sporek (*roślina*).

Тормажить, затормажить, hamować, zahamować (*о колѣхъ*); || tamować, zatamować, przytrzymywać, przytrzymać.

Тормазный, należący do hamulca.

Тормазь, -а, *m.* żelazna sztaba (*на зубъwach u sanek*); || hamulec.

Тормошеніе, -іа, *n.* szarpanie, targanie.

Тормошить, затормошить, szarpać, targać; || * naprzykrzać się komu, niepokoić.

Торный, utorowany.

Торовато, hojnie, szczerze.

Тороватость, -и, *ж.* hojność, szczerość.

Тороватый, hojny, szczerdy.

Торона, -ѣ, *m. mn.* troki w tyle siodła.

Торопить, naglić kogo, przyśpieszać; ||

Торопиться, śpieszyć się, kwapić się.

Торопкій, prędki, popędliwy, *poruwczy*, skwapliwy; || bojaźliwy, nieśmiały.

Торопно, *psk.* prędko, skoro, *poruwczy*, skwapliwie; || bojaźliwie, nieśmiało.

Торопность, -и, *ж.* prędkość, popędliwość, *poruwczosć*, skwapliwość; || bojaźliwość, nieśmiałość.

Тороплёніе, -іа, *n.* naglenie, przyśpieszenie.

Торопливо, *psk.* pośpiesznie, skwapliwie.

Торопливость, -и, *ж.* pośpieszność, skwapliwość; || lekliwość.

Торопливый, поśpieszny, skwapliwy; || lekliwy.

Торопыга, -и, *wsp.* Gmin. osoba bardzo prędka, skwapliwa.

Торопъ, -и, *ж.* zbyteczny pośpiech, skwapliwość. Въ торопяхъ, w pośpiechu, z pośpiechu.

Торопѣть, оторопѣть, lękać się, ulęknać się, mieszać się, zmieszać się, trwożyć się, zatruwożyć się.

Торосъ, -а, *m.* więćiej używa się w liczbie *mn.* Торосы, -овъ, bryły lodu nagromadzone jedna na drugiej.

Тороторить, Тороторка, *об.* Таратор...

Тороченіе, -іа, *n.* taśmowanie, garnirowanie, obszycie.

Торочить, garnirować, obszywać; || przywiązywać do troków, *об.* Торона. *Imś. b.* тороченный, торочёный, garnirowany, obszyty.

Торочна, -и, *ж.* *об.* Тороченіе.

Торпанъ, -а, *m.* *об.* Тарпанъ.

Торсь, -а, *m.* torso, statua bez głowy, bez rąk lub bez nóg; || tułów, kadłub.

Тортъ, -а, *m.* tort.

Торфъ, -а, *m.* torf.

Торфяникъ, -а, *m.* grunt torfowy; || skład torfu.

Торфянистый, torfowy, zawierający w sobie torf.

Торфаній, Торфовый, torfowy.

Торцевать, оторцевать, obciosywać kawałki belki w kostki (*do brukowania*); || brukować kostkami

Торцевой, — Торцевая мостовая, bruk drewniany wyłożony z kostkówek, *об.* Торець.

Торцы, -овъ, *mn.* *об.* Торець.

Торчаніе, -іа, *n.* sterczenie.

Торчатъ, стержецъ, wystawać.

Торчёнъ, Торчёнъ, -чнѣ, *m.* rzecz stercząca; || *Mur.* koniec cegły ułożony wprostek muru.

Торчкомъ, Торчмѣ, *psk.* prosto stojąc, stercząc.

Торбъ, наторбъ (*нъ чѣмъ*), nawykać, nawyknać, przyzwyczajając się, przyzwyczaić się.

Тоска́, -и, *ж.* *tesknota*, smutek, zmartwienie; || *nudy*. **Наводи́ть тоску**, *nudzić*, *naprawiać* krzącać się.

Тоскливо, *psk.* *teskliwość*, *tesknie*.

Тоскливость, -и, *ж.* *teskliwość*, *tesknota*.

Тоскливый, *teskliwy*, *teskny*.

Тоскovať, *tesknić*. **Тоскovať по рѣдѣ**, *tesknić do kraju*.

Тость, -а, *м.* *toast*, zdrowie które się *pije*. **Предложи́ть задрáвный тость**, *wprowadzić czyje zdrowie*.

Тѣчаотъ, *psk.* *natychmiast*, *zaraz*.

Тотъ, та, то, ten, та, to (*м.* *тѣ*). **Ни то, ни себѣ**, *ani to, ani owo*. **Я дамъ вамъ денегъ съ тѣмъ**, чтобы вы уплатили свой долгъ, *dam panu pieniędzy pod warunkiem, abyś pan uiścił swe długi*. **Я слышавошъ усталъ**, чтобы идти туда, къ тому *шлѣ* нибъ и неюгда, *zbyt jestem zmęczony, abym tam szedł, zresztą nie mam czasu*. **И того**, *ogólna summa*, *całkowita*, *ogół*, *ogółem*. **Хлѣбъ 10 коп.**, *masło 40 коп.*, *соль 5 коп.*, *и того 55 коп.*, *хлѣб 10 коп.*, *масло 40 коп.*, *соль 5 коп.*, *огółем 55 коп.*

Точёние, -я, *н.* *ostrzenie*; || *robota tokarska*.

Точечна, -и, *ж.* *kropeczka*, *punkcik*.

Точило, -а, *н.* *toczydło*, narzędzie do *ostrzenia*.

Точильница, -ы, *ж.* *kamień szlifierski*.

Точильный, *tokarski*; || *szlifierski*. **Точильный станокъ**, *koło tokarskie*. **Точильный камень**, *kamień szlifierski*. **Точильный ремѣнь**, *pasek do ostrzenia brzytw*.

Точильня, -и, *ж.* *szlifiernia*.

Точильщикъ, -а, *м.* *szlifierz*.

Точить, *taczyć*, *вытáчивать*, *toczyć*, *robić tokarską robotę*; || *натáчивать*, *наточить*, *ostrzyć*, *naostrzyć*, *szlifować*, *wy-zlifuwać*; || *источить*, *przegryźć*, *wyгрыźć*; || *Косъ*. *Сл.* *wylewać*, *ronić (szy)*; || **Точиться**, *przesiąkać*, *przebijać się*; || *быть тоczonym (tokarską robotą)*; || *быть ostrzonym*, *szlifowanym*. * **Точить** *lub грызть* *зубы на ногъ*, *mieć do kogo urazę*. **Точить лясы**, *głupstwo*, *niedorzeczność* *prawić*. *Imśl. b.* *tóченный*, *точѣный*, *тоczony*, *ostrzony*, *szlifowany* i t. d.

Точить, *оттóчить*, *kropkować*, *wykropkować*.

Точна, -и, *ж.* *ostrzenie (np. siekiery)*; || *Gram.* *punkt*, *kropka (znamię pisarskie)*. **Точна съ запятой**, *średnik*; || *punkt w geometrii*, *bez żadnego wymiaru*; || *точна замерзання*, *zero*, *w termometrze punkt lodu topiącego się*.

Точновыи, *kładziony na długość*. **Точовая кладна** *кирпичей*, *kładzenie cegieł na długość*.

Точнѣхонько, **Точнѣшенько**, *psk.* *najdokładniej*, *najzupełniej*.

Точно, *psk.* *dokładnie*, *zupełnie*, *akuratnie*; || *рзeczywiście*, *w samęй рзeczy*, *do prawdy*; || *рównie jak*, *niby*, *jakby*. **Онъ**

точно *повóллилъ* *данное ему поручѣние*, *on akuratnie wypełnił dane mu polecenie*. **Точно** *ли вы это слышали*, *czy do prawdy pań słyszałeś o tém?* **Точно** *танъ*, *такъ jest, istotnie*. **Онъ точно** *помъшамъ*, *on jakby oszalał*. **Точно** *нашь бы*, *jak gdyby*. **Точно** *танше*, *такъ samo*.

Точность, -и, *ж.* *dokładność*, *dokładne oznaczenie*, *punktualność*, *akuratność*; || *treściwość*, *zwięzłość*. **Въ точности**, *psk.* *dokładnie*, *zupełnie*, *dosłownie*.

Точный, *dokładny*, *wyraźny*, *ściśly*, *punktualny*, *akuratny*; || *prawdziwy*, *istotny*; || *zupełnie podobny*.

Точнѣи, *чнѣи*, *м.* *cegiła położona na długość*.

Точь въ точь, *psk.* *dokładnie*, *właśnie* *jak potrzeba*, *kubek w kubek*.

Тошнить, *nieos.* *nudzić*, *mdleć*; || *czuć mdłości*, *nudność*, *cklić się*, *cknić się*, *zabierać się na womity*. **Меня тошнить**, *lub* *мнѣ тошниться*, *nudzi mię*, *mdło mi*.

Тошно, *nieos.* **Мнѣ тошно**, *mdło mi*, *nudzi mię*; || * *nudzi mi się*, *przykrzy mi się*.

Тошноватый, *zdr.* *nieco mdły*, *ckliwy*, *ob.* **Тошный**.

Тошнотá, -ы, *ж.* *mdłość*, *nudność*, *ckliwość*.

Тошный, *nudny*, *nudzący*, *mdły*, *ckliwy*; || *nieprzyjemny*, *odrażający*, *obrzydły*.

Тошáть, *отошáть*, *stábnąć* (*przez długie nieużywanie pokarmu i napoju*); || * *chudnąć*.

Тóщй, *czczy*, *próźny*; || *chudy*, *wychudły*, *oschły*.

Травá, -ы, *ж.* *trawa*, *ziele*, *murawa*, *trawnisko*. **Собирáть травы**, *zbierać rośliny*, *ziola*. **Поставить лошадь на траву**, *postawić konia na trawie*, *dawać mu trawę*. * **Послѣ насъ** *хоть трава не рости*, *po naszym śmierci niech się stanie co chce*.

|| *Bot.* **Андрѣева трава**, *przetacznik*. **Волóвья трава**, *wilżyna*. **Волшѣбая трава**, *czarnokwit*, *czarownik*. **Вшивая трава**, *gnidosz*. **Дóнная трава**, *tawuła błotna*. **Живучая трава**, *gądział*. **Зáчья трава**, *szczaw polny*, *szczawik*. **Корóвья трава**, *ob.* **Рѣзуха**. **Лѣнарѣвенная трава**, *roślina lekarska*. **Лóжечная трава**, *ob.* **Лóжечникъ**. **Морская трава**, *morszczyzna*, *roślina nadmorska*. **Стѣнная трава**, *ob.* **Стѣнница**. **Татáрская трава**, *kosaciec*. **Тимоевѣва трава**, *ob.* **Рмáнецъ**. **Чихóтная трава**, *tyśiacznik*, *krwawnik*.

Травень, -вня, *м.* *dawna nazwa miesiąca Maja*.

Травѣнѣтъ, *trawą* *zarastać*.

Травинка, -и, *ж.* *ziółko*, *zióteczko*.

Травистый, *trawisty*, *pełen trawy*, *obfitu w trawę*.

Травить, *tráвливать*, *спраść*, *спрасzać* *trawę*; || *szczwać*, *szczuć* *psami (np. zająca)*; || *trawić*, *wytrawiać (np. serwaserem)*; || *Mar.* *popuszczać* *liny przytrzymującęj*

szagiel spodem; || Травиться, być spazm-
nym; || być szczwanym.

Травна, -и, *ж. об.* Травлѣніе; || *zdr.* трав-
ка.

Травлѣніе, -ія, *n.* spasanie (*żakt*); ||
szczwanie, szczucie; || травienie, wytra-
wienie (*np. serwaserem*).

Травля, -и, *ж.* szczwanie, polowanie
z psami.

Травникъ, -а, *m.* zielnik, zbiór roślin; ||
księga z opisem roślin; || trawnik, miejsce
obfitujące w trawę; || *Zool.* piegża (*pta-
szek*); || wódka naciągnięta na rozmaitych
ziolach.

Травнистый, *об.* Травистый.

Травничѣнь, -чнѣ, *m. zdr. об.* Травникъ.

Травной, trawiasty.

Травовѣдецъ, -дца, *m.* znawca roślin,
botanik.

Травовѣдственный, zielniczy, botanicz-
ny.

Травовѣденіе, -ія, *n.* zielnictwo, bota-
nika.

Травовѣдство, -а, *n. об.* Травовѣдѣніе.

Травосѣйный, zasiewany trawą.

Травосѣяніе, -ія, *n.* sianie trawy.

Травочка, -и, *ж.* trawka, ziółeczko.

Трoвoядный, żywiący się trawami, zioła-
mi, trawożerny.

Травчатый, wzorzysty, kwiecisty (*o ma-
terjach, tkaninach*).

Травянка, -и, *ж.* farba z roślin.

Травяной, *об.* Травной.

Трагантовая камѣдь, gumma dragant.

Трагантъ, -а, *m. Bot.* dragant (*drzewko*).

Трагедія, -и, *ж.* tragedia.

Трагиомедія, -и, *ж.* tragikomedja.

Трагиокомический, tragikomiczny, pół-
śmieszny.

Трагикъ, -а, *m.* tragic, autor tragedji;
|| aktor tragiczny.

Трагически, *psk.* tragicznie; || * smutnie.

Трагический, tragiczny; || * smutny.

Траекторія, -и, *ж.* *Mat.* linja po którój
bieży jakie ciało.

Трактатный, traktatowy.

Трактатъ, -а, *m.* traktat, układ, umo-
wa; || rozprawa (*o przedmiotach nauko-
wych*).

Трактирный, do traktjerni należący.

Трактирщикъ, -а, *m.* traktjernik, ober-
żysta, restaurator.

Трактирщица, -ы, *ж.* traktjerka, kobieta
utrzymująca traktjer, restaurację.

Трактирщикій, do traktjernika, do
oberżysty należący.

Трактирь, -а, *m.* traktjernia, restaura-
cja, oberża.

Трактовать (*о чѣмъ*), traktować, roz-
prawiać o czym.

Трактової, od traktu, drogi bitěj, gość-
cinca.

Трантъ, -а, *m.* trakt, droga wielka lub
bita, gościniec.

Трамбованіе, -ія, *n.* ubijanie taranem,
klepaczem (*np. drogi*).

Трамбовать, ubijać taranem, klepa-
czem (*np. droge*).

Трамбовка, -и, *ж.* taran, klepacz, baba,
Транцендѣнтный, *Mat.* transcendental-
ny, mogący się zastosować do niezmiernej
liczby.

Траншейный, okopowy.

Траншея, -ѣи, *ж.* *Fort.* okop, rów rznie-
ty pod obleganą fortecą i zasłaniający
pracujących.

Трапѣза, Трапѣза, -ы, *ж.* *Коśc. Sl.* stół
jedzenie; || ołtarz w kościele; || refektarz
(*w klasztorach*); || *Star.* plac przed kościo-
łem ze strony zachodniěj.

Трапѣзникъ, -а, *m.* szafarz w klaszto-
rach.

Трапѣзный, do stołu, do jedzenia i t. d.
należący, *об.* Трапѣза.

Трапѣзовать, jeść, pożywać.

Трапѣция, -и, *ж.* *Mat.* trapeza, czworo-
kąt o dwóch bokach nierównych a równo-
ległych.

Трапѣциодъ, -а, *m.* *Mat.* trapezoida,
czworokąt niemający boków równoległych.

Трапъ, -а, *m.* *Mar.* schody okrętowe.

Трасировать, *Hand.* zadawać weksel,
trassować.

Трасировка, -и, *ж.* zadawanie weksla,
trassant.

Трасировщикъ, -а, *m.* zadawca weksla,
trassant.

Трата, -ы, *ж.* strata, wydatek niepotrze-
bny.

Тратить, трачивать, wydawać, mieć
wydatki, ekspensować; || tracić, gubić; ||

Тратиться, dużo wydawać, tracić. *Imst. б.*
траченый, wydawany, ekspensowany i t. d.

Трауматовый, składający się z gatunku
piaskowca, *об.* Трауматъ.

Трауматъ, -а, *Min.* gatunek piaskowca.

Траурный, żałobny.

Трауръ, -а, *m.* żałoba. Глубокий трауръ,
gruba żałoba.

Трафаретить, malować, pociągając far-
bą po wystrzyganych wzorkach.

Трафаретъ, -а, *m.* *zdr.* трафаретна, -и,
ж. wzorek wystrzygany do malowania po-
kójów i t. d.

Трафить, потрафить, trafić, ugodzić w
cel; || *Mal.* uchwycić podobieństwo; || *Gmin.*
Трафиться, *nieos.* trafić się, zdarzyć się.

Траченіе, -ія, *n.* tracenie, ekspensowa-
nie, marnowanie.

Трачивать, *об.* Тратить.

Тракторія, -и, *ж.* *Artyl.* linja strzalo-
wa, linja wystrzału.

Трѣба, -ы, *ж.* *Коśc. Sl.* ofiara, ofiarowa-
nie; || postęga religijna.

Трѣбникъ, -а, *m.* rytuał, księga obrzę-
dów kościelnych, oficjusz, brewjarsz.

Трѣбованіе, -ія, *ж.* żądanie, poszukiwa-
nie, wymaganie, domaganie się, reklama-
cja, zgłaszanie się po coś; || wezwanie

по со; || *wezwanie (ze strony władzy)*; || *interpelacja*; || *rekwizowanie*; || *potrzebowanie*. *Praw.* Обратное трѣбованіе, *regres*. Встрѣчно трѣбованіе, *žadanie wzajemne*. Трѣбованіе въ судѣ, *судача*, *розованіе przed sąd, pozew*. Обратное трѣбованіе *общественности*, *rewindykacja*. Одностороннее трѣбованіе, *иллация*. || По трѣбованію *прокурора*, на *wezwanie prokuratora*. По первому трѣбованію, *przy pierwszém żądaniu, wezwaniu*. Трѣбованіе *подводъ для войскъ*, *rekwizowanie wozów z kołmi dla wojska*.

Трѣбователь, -я, *m.* *žadający czego*.

Трѣбовательница, -ы, *ż.* *žadająca czego*.

Трѣбовательность, -и, *ż.* *domaganie się, wymaganie, pretensja*.

Трѣбовательный, *wymagający, wiele wymagający*. *Praw.* трѣбовательные *пункты*, *konkluzja*.

Трѣбовать, *žadacъ, domagać się, wymagać, potrzebowacъ, pytacъ, zapytywacъ*; || *wzywacъ, upominacъ się o co, dopominacъ się czego*; || *kazacъ, nakazywacъ, polecacъ*; || *przywoływacъ, kazacъ się stawicъ*; || *pozywacъ, pozwacъ (przed sąd)*; || *reklamowacъ*. Трѣбоваться, *być żądanym, wymaganym, potrzebowanym i t. d.* Трѣбовать *подводъ для войскъ*, *rekwizowacъ wozy z kołmi dla wojska*. Трѣбовать *обратно, назадъ*, *rewindykowacъ (własność)*, *upominacъ się o co, dopominacъ się czego*. *Egó trębującъ въ городъ*, *wołają go do miasta, każą mu się tam stawicъ*. *Онъ потребовалъ доктора*, *kazał zawołać doktora*. Трѣбовать *въ судъ*, *wezwać przed sąd*. *На это трѣбуется много времени*, *то wymaga dużo czasu*. *Imśl. b.* трѣбованный, *žadany, wymagany, potrzebowany i t. d.*

Трѣбуха, -и, Трѣбушина, -ы, *ż.* *trzewa, wnętrzości (brzuszne)*.

Трѣбушинный, *trzewny, trzewowy*.

Трѣвога, -и, *ż.* *trwoga, niespokojność, poręch, alarm*. *Woję ударить трѣвогу*, *bić w bęben na alarm*.

Трѣвоженіе, -ія, *n.* *trwożenie, niepokojenie*.

Трѣвожить, *встрѣвожить, trwożyć, zatrwożyć, niepokoić, zniepokoić*; || *Трѣвожиться, trwożyć się, niepokoić się, troszczыć się, lękać się*. *Imśl. b.* *встрѣвоженный*, *strwożony, zaniepokojony i t. d.*

Трѣвожливый, *trwożliwy, lękliwy*.

Трѣвожный, *zatrważający, trwożliwy*.

Трѣволнѣніе, -ія, *n.* *zamieszanie, tworga*.

Трѣгловый, *trójglowy*; || *три копулы мажасы (np. kościół)*.

Трѣгранный, *trójgraniasty*.

Трѣгубый, *zajęcza wargę мажасы, z роціята wargę на свѣтъ urodzony*.

Трѣзво, *psk.* *trzeżwo, wstrzemięzliwość, z umiarkowaniem*.

Трѣзвонить, *trzykrotnie dzwonicъ wo wszystkie dzwony kościoła*.

Трѣзвонщикъ, -а, *m.* *dzwoniący*.

Трѣзвонъ, -а, *m.* *dzwонienie jakby w takt*; || *Mar.* *dzwонienie na gwalt*.

Трѣзвучіе, -ія, *n.* *Muz.* *podział złożony z trzech całych tonów*.

Трѣзвый, *trzeżywy, niepijany*; || *wstrzemięzliwość, umiarkowany*.

Трѣзубецъ, -бца, *m.* *trójzęb, berło trójzębne*.

Трѣзубный, *trójzębny*.

Трѣзубъ, -а, *m.* *trójzęb*.

Трѣйбгертъ, *Трѣйбфенъ*, -а, *m.* *Met.* *piec do oczyszczenia metali*.

Трѣйшхата, -ы, *ż.* *Górn.* *studnia do wydobywania rud*.

Трѣлистый, *trełowy, ob.* *Трель*.

Трѣлить, *trełowacъ, trełami śpiewacъ*.

Трель, -и, *ż.* *Muz.* *treł*.

Трѣльный, *trełowy*.

Трѣнзель, -я, *m.* *tręzła, tręzelka, uzda, uzdeczka na konia*.

Трѣніе, -ія, *n.* *tarcie*.

Трѣнѳъ, *ob.* *Трѣножнякъ*.

Трѣножить, *pętacъ (konia)*.

Трѣножникъ, -а, *m.* *trójnożek*.

Трѣножный, *trójnożny*.

Трѣпакъ, -а, *m.* *Gmin.* *taniec narodowy*.

Трѣпална, -и, *ż.* *Трѣпало*, -а, *n.* *klepaczka, trzepadło (np. do lnu)*.

Трѣпальный, *do klepania, do trzepania służący*.

Трѣпальщикъ, -а, *m.* *odzieraający (np. łyczko z konopi)*.

Трѣпальщица, -ы, *ż.* *odzieraająca (np. łyczko z konopi)*.

Трѣпанация, -ія, *ż.* *Chir.* *przecinanie kości czaszkowej*.

Трѣпанировать, *Chir.* *robić operację trepanu, trepanowacъ*.

Трѣпанировна, -и, *ż.* *ob.* *Трѣпанация*.

Трѣпаніе, -ія, *n.* *trzepanie, klepanie (np. lnu, konopi)*.

Трѣпанъ, -а, *m.* *zdr.* *трѣпанчикъ*, -а, *Chir.* *trepan, świder kostny*.

Трѣпать, *трѣпливать, trzepakъ, trzecъ, międlicъ (konopie)*; || *слагаъ в тѣ і ова строге, targacъ*; || *Трѣпаться, być trzepanym i t. d.* *Трѣпать ногѣ по плечу*, *klepacъ kogo po ramieniu*. *Imśl. b.* *трѣпанный*, *trzepany i t. d.*

Трѣпель, -а, *m.* *trypoli, tripola, kamień kruchy gliniasty do szlifowania metali*.

Трѣпетаніе, -ія, *n.* *drżenie, drganie, trzęsienie*.

Трѣпетать, *drzecъ, drgacъ, trzącъ się, баcъ się, lękać się*; || *Трѣпетаться, gnać się, szamotać się*.

Трѣпетный, *drżący*.

Трѣпеть, -а, *m.* *drżenie*.

Трѣпливать, *ob.* *Трѣпаніе*.

Трѣплѳъ, *ob.* *Трѣпало*.

Тресна, -и, *ż.* *sztokfisz (ryba)*.

Треснална, -и, *ж.* *Bot.* rodzaj drzewa Amerykańskiego.

Треснаніе, -іа, *n.* *Gmin.* żarcіе.

Треснатъ, *Gmin.* źręc.

Треснатъся, *пѣкаѣ*, rozpadaѣ сіа.

Тресновій, *sztokfiiszowy.*

Треснотнѣ, -и, *ж.* trzaskanie, trzeszczеніе, trzask.

Треснучій, trzaskący, trzaskający. **Треснучій морозъ**, trzaskący, тѣгі, wielki, silny mróz.

Треснучникъ, -а, *m.* *Bot.* szeleńnik, trzeszczki.

Треснь, -а, *m.* trzask, trzaskanie, trzeszczenie.

Треснуть, silnie uderzyć; || **Треснуться**, uderzyć сіа о со; || spaść; || **Треснуть**, *пѣкаѣ*, *порѣкаѣ* сіа, rozłupaѣ сіа. * **Треснуть съ досады**, *пѣкнаѣ* ze złości.

Третейскій, polubowny, rozjemczy. **Третейскій судъ**, sąd polubowny, kompromis, *об.* *Запись.*

Третины, -ѣ, *mn.* *Kośc.* modlitwy trzeciego dnia po śmierci zmarłego odprawiane.

Третично, *psk.* po raz trzeci.

Третичный, trzykrotny.

Третій, trzeci. **Третій часъ**, trzecia godzina. **Въ третью часу**, po drugіеј (*godzinie*), między drugą a trzecią. **Въ началѣ третьяго**, zaraz po drugіеј. **Въ исходѣ третьяго**, blisko trzecіеј. **Въ третихъ**, po trzecіа. *Praw.* трѣты лица, strona trzecia.

Третійнадесять, *об.* *Тринадцатый.*

Третній, tercjałowy, czteromiesięczny.

Треть, -и, *ж.* tercjał, trzecia część roku, cztery miesiące.

Третьягоднишній, który сіа zdarzył więдсѣј jak rok przed тѣм.

Третьягоднѣ, *psk.* przedwczoraj, onegdaj.

Треугольникъ, trójkąt.

Треугольный, trójkątny. **Треугольная шляпа**, kapelusъ stosowany.

Треухъ, -ѣ, *m.* *Gmin.* czapka z klapkami; || policzek.

Трефовна, -и, *ж.* karta treflowa, żółędna.

Трефовый, treflowy, żółędny.

Трефоль, -и, *ж.* *Bot.* koniczyna, dzięcielina.

Трефольный, z koniczyny, z dzięcieliny, *об.* *Трефоль.*

Трефоль, -овъ, *ж.* *mn.* trefl, maść w kaptach, żółадз. *Ходъ* ть съ тrefль, граѣ trefl.

Требунчужный паша, trójbuńczuczny basza, basza z trzema buńczukami (z trzema ogonami końskіemi), basza trzytұiny.

Трехвѣзная, -ой, *ж.* *Muz.* нота trzy razy wiązана.

Трехвѣнный, trójogniowy (*o lańcach*).

Трезубчатый, trójjębny, trójkоńczaty.

Трехлистый, trzylistny, trójlistny.

Трехлистовой, trzyarkusowy. **Трехлистовѣ желѣзо**, trzy blachy żelazne wazzące jeden pud.

Трехлѣтіе, -іа, *n.* trzylecie, przeciąg czasu trzech lat.

Трехлѣтній, trzyletni.

Трехмачтовій, trzymasztowy, o trzech masztach (*okrę*).

Трехмѣстный, trzy siedzenia mający (*o powozach, karetach*).

Трехмѣсячный, trzymiesięczny.

Трехнедѣльный, trzytygodniowy.

Трехпольный, trzypolowy, o trzech polach. **Трехпольное хозяйство**, trzypolowe gospodarstwo, czyli trzypolowa gospodarka (gospodarstwo mające podzielone wszystkie grunta na trzy zmiany kolejno po sobie następujące: ugorową, oziminną i jarzynną).

Трехполѣнный, dający сіа podzieliѣ на trzy polana.

Трехпудовой, trzyпудowy.

Трехслонный, *Gram.* trzyślосkowy.

Трехствольный пистолѣтъ, pistolet trzy lufy mający.

Трехстопный стихъ, trzymiarowy wiersz.

Трехсторонный, *Mat.* o trzech stronach, trójboczny.

Трехструнный, o trzech strunach, trzechstrunny.

Трехфунтовый, trzechfuntowy.

Трехцвѣтный, trójkolorowy.

Трехчлѣнный, z trzech części сіа składający. *Mat.* trzechлѣнное количество, trynom (*w algiebrze*), wielkość złożona z trzech wyrazów.

Трехсотный, trzechsetny.

Трехъзатанный, trzypiętowy.

Трехъязычный, trzyjęzyczny (*np. słownik*).

Трешкуютъ, **Трешкоть**, -а, *m.* statek mały o wiosłach i żaglach.

Трещаніе, -іа, *n.* trzeszczenie, trzaskanie.

Трещатъ, trzeszcze, trzaskaѣ, *пѣкаѣ*. **Трещѣтна**, -и, *ж.* grzechotka, gruchotka; || *Artyl.* skrobak, skrobaczka; || * papla, gaduła.

Трещина, -ы, *ж.* *zdr.* трещинна, -и, gozpadlina, szczelina, dziopla, szpara.

Трещиноватый, szczelinisty pełen szczelin.

Три, trzy.

Тривѣсторонникъ, -а, *m.* *Тривѣстрица*, -ы, *ж.* *Bot.* błonica.

Тригонометрически, *psk.* trygometryczнѣ.

Тригонометрія, -и, *ж.* *Mat.* trygometryja, *мѣрка* o mierzeniu kątów.

Тридевятъ, *psk.* trzy razy dziewięć. * **За тридевятъ земель**, *въ тридесѣтомъ гоударствѣ* (*wyrażenie używane w kleszczach gminnych*), na krańcach świata.

Тридесятый, *об.* Тридцатый.
 Триднѣвно, *psk.* w ciągu trzech dni.
 Триднѣвныи, trzydniowy, trzydzienny.
 Тридцатый, trzydziesty. Дѣвать тридцатыхъ, dziewięć trzydziestych.
 Тридцать, *-и, ж.* trzydziestka, trzydziesiąt. Тридцать лѣтъ, trzydzieści lat. Лѣтъ тридцать, ze trzydzieści lat, blisko trzydziestu lat.
 Тринды, *psk.* trzykroć, trzy razy.
 Трина, *-ы, ж.* *Siar.* obchód pamiętki po zmarłych u pogan; || igrzyska, turnieje guserskie na pamiętkę umarłych.
 Тринѣвныи, trzypaszczęki, trójpaszczęki (*Cerber*).
 Тринирій, *-я, м.* *Kośc. Sl.* świecznik o trzech ramionach.
 Трико, *nieod.* gatunek wełnianej tkaniny.
 Тринратно, Тринраты, *psk.* trzykroć, trzy razy.
 Трилистникъ, *-а, м.* *Bot.* koniczyna.
 Трилистныи, *Bot.* trzylistny, trójlistny, o trzech liściach.
 Тримѣство, *-а, н.* *Bot.* klasa roślin trzypęcikowych.
 Тримѣсячіе, *-я, н.* ćwierćrocze, kwartał.
 Тринадесятый, *Kośc. Sl. об.* Тринадцатый.
 Тринадесять, *Kośc. Sl. об.* Тринадцать.
 Тринадцатый, trzynasty. Въ тринадцатыхъ, po trzynaste.
 Тринадцать, trzynaście.
 Триномія, *-и, ж.* *Mat.* trynomja (w algebrze), wielkość złożona z trzech wyrazów.
 Триповый, z трупы зробiony, *об.* Трипъ.
 Трипъ, *-а, м.* матерія wełniana lub siłana, postrzygana jak aksamit.
 Трисвятый, *Kośc. Sl.* trzykroć święты (*Bogu*).
 Трѣота, *przyp. dr.* трѣхобѣтъ, trzysta.
 Триангуляція, *-и, ж.* działania trygonometryczne z трѣюкатами.
 Трѣидиный, *Teol.* jeden w trzech osobach.
 Трѣо, *nieos. Mus.* trio, śpiew na trzy głowy.
 Трѣодіонъ, *-а, м.* Трѣоль, *-и, ж.* *Kośc.* księga z pieśniami kościelnymi. Трѣодъ цвѣтная, rytuał Wielkanocy. Трѣодъ постная, rytuał wielkopostny.
 Трѣола, *-ы, ж.* *Muz.* trjolet.
 Тримувиръ, *-а, м.* tryumwir, jeden ze trzech mężów powołanych na tenże sam urząd.
 Триумфальный, tryumfalny.
 Триумфъ, *-а, м.* tryumf.
 Троанаръ, *-а, м.* *Chir.* bodziec (narzędzie do przekłuwania).
 Трѣганіе, *-я, н.* ruszenie, dotykanie, dotknięcie.
 Трѣгательно, *psk.* czule, tkliwie, rozrzewniający.

Трѣгательный, czuły, tklivy, rozrzewniający.

Трѣгать, трѣгивать, трѣнуть, dotykać, dotknąć, rnszac, ruszyć; || * wzruszać, wzruszyć, rozczulić, rozczulić; || Трѣгаться (съ мѣста), ruszać się (z miejsca); || * być wzruszonym, dotkniętym; || * psuć się (o mięsie, o rybie). *Imsl. b.* трѣганый, трѣнутый, ruszany, wzruszany. * Омь трѣнуть, jest to warjat, postrzelony, шибка w głowie.

Трѣе, *przyp. dr.* трѣихъ, троје. У него трѣе дѣтѣй, on ma troje dzieci. На трѣе, na trzy części.

Трѣобращіе, *-я, н.* Трѣобращность, *-и, ж.* трѣоженство, трзecie małżeństwo.

Трѣобращный, трѣоженныи, трzeci raz оженіоны; || z трзeciego małżeństwa (o dzieciach).

Трѣоженецъ, *-нца, м.* трзeci raz оженіону.

Трѣоженство, *-а, н.* трѣоженство, трзecie małżeństwo.

Трѣозубецъ, *-бца, м.* Трѣозубъ, *-а, м.* трѣозуб.

Трѣоратно, *psk.* trzykroć, trzy razy.

Трѣоратный, trzykrotny.

Трѣоіе, *-я, н.* dzielenie na trzy części; || троіеніе, потроіеніе (u rolników), oranie трзeci raz nizowy; || троіеніе się w oczach.

Трѣоетсный гвоздь, *об.* Трѣоетсѣ.

Трѣоетсѣ, *-а, м.* гождъ do przybijania trzech tarcie ułożonych jedna na drugą.

Трѣочка, *-и, ж.* *zdr. об.* Трѣоіка.

Трѣочникъ, *-а, м.* woźnica, który w zaprzęгу na trzy konie.

Трѣочный, zaprzęzony we trzy konie.

Трѣочная упряжь, *об.* Трѣоіка.

Трѣи, *przyp. dr.* трѣихъ, троје (уżywa się przed rzeczownikami, niemającymi liczby pojedynczej).

Трѣи самі, троје саиъ, *об.* Трѣо.

Трѣоіка, *-и, ж.* трѣюка, zaprzęg we trzy konie; || liczba trzy wyrażająca; || Карѣ карта mająca trzy oka.

Трѣоіни, *-ей, мн. wsp.* тројacy, трзeci razem urodzeni, trzy bliźnowie.

Трѣоіникъ, *-а, м.* *zdr.* трѣоіникѣнь, *-чнѣ, швіеце*, których trzy na funt idzie; || deska trzycalowa, trzycalówka; || belka trzysąźniowej długości; || nić трѣодрѣтowa.

Трѣоіниковый, z trzech składający się, *об.* Трѣоіникъ.

Трѣоіничникъ, *-а, м.* тројак, трѣоіник, трѣоіny bliźniak.

Трѣоіной, потрѣоіны. *Arytm.* трѣоіное правило, reguła trzech.

Трѣоіственно, *psk.* trzykrotnie, потрѣоіenie.

Трѣоіственность, *-и, ж.* троіstość.

Трѣоіственный, троісты, потрѣоіны.

Трѣоіть, троіć, dzielić na trzy części, na troje; || rolę трзeci raz przeorywać; || трѣодрѣтowo robić, skręcać; || Трѣоіться *nieos*

(въ глазахъ), *troi się w oczach*, potrójnie się wyduje.

Трѳица, -ы, *ж.* Trójca.

Трѳицкій, до коścioла św. Trójcy należący. Трѳицкая лавра, klasztor św. Trójcy.

Трѳицынь день, pierwszy dzień zielonych świątek.

Трѳичатка, -и, *ж.* trzy rzeczy razem зрозѳе (*np. orzechy*).

Трѳичный, до свѳетѳей Trójcy stosujący się *Boi*. Трѳичная трава, gatunek ѳіојка trzycolorowego.

Тронъ, -а, *м.* podpręg (*u siodła*).

Тромбонистъ, -а, *м.* *Muz.* trombonista.

Тромбонъ, -а, *м.* trombon (*нарѳедzie muzyczne*).

Трѳнная, -ой, *ж.* sala tronowa.

Трѳнный, тронный, sala tronowa.

Трѳнуть, *об.* Трѳгать.

Тронъ, -а, *м.* tron.

Тропá, -ы, *ж.* drożyna, ścieżka.

Тропáрь, -я, *м.* wiersz kościelny.

Тропикъ, -а, *м.* *Geogr.* tropik, zwrotnик.

Тропинка, -и, *ж.* *zdr. об.* Тропá.

Тропическій, тропиковый, zwrotnиковый; || *przenoјny, об.* Тропъ.

Тропка, -и, *ж.* *zdr. об.* Тропá.

Тропъ, -а, *м.* *Ret.* trop, figura, zwrot krasomѳwski.

Трѳсанъ, -а, *м.* ocel u podkowy.

Трѳстильный, до скрѳцаня używany.

Трѳстина, -ы, *ж.* trzcina.

Трѳститъ, скрѳцаć (*np. nici*).

Трѳстка, -и, *ж.* *zdr. об.* Трѳсть.

Трѳстниковый, trzcinyowy, trzciny.

Трѳстникъ, -á, *м.* trzcинisko, miejsce заросле trzcинá. Сахарный трѳстникъ, trzcина cukrowa. Индѳйскій трѳстникъ, bambus, trzcina Indyjska.

Трѳсточна, -и, *ж.* *zdr.* trzcinka, laseczka.

Трѳсть, -и, *ж.* trzcina, laska trzcинna; || *Muz.* stroik, płaski munsztuczek u klarynetu.

Трѳстянка, -и, *ж.* sikora wąсотка (*ptak*); *piszczałka* z trzciny.

Трѳстяной, trzcинiany, trzcинny.

Трѳсь, -а, *м.* *Mar.* linka, mała linka.

Тротуарный, chodnikowy, *об.* Тротуáрь.

Тротуáрь, -а, *м.* chodnik.

Трѳть, -а, *м.* trucht (*chód konia*).

Трѳфѳей, -ея, *м.* trofeа, znaki zwycięskie.

Трѳхѳей, -ея, *м.* trochѳей, miara wiersza składająca się z длѳгий i krѳткѳй zгłoski (— 0).

Трѳхѳеическій, trocheiczny (*wiersz*), *об.* Трѳхѳей.

Трѳщѳеніе, -іа, *н.* скрѳцаніе (*np. nici, porozѳów i t. p.*).

Трѳбродный братъ, wujeczny брат, ze strony wuja pochodzący, w trzecim stopniu pokrewieństwa.

Трѳсяній, тројакі.

Трѳяно, *psk.* trojako.

Трубá, -ы, *ж.* trąba, trąbka; || *rusk.* Дѳмова, печная трубá, komin dymowy.

Вылетѳть въ трубу, зрујnować się. Прѳводная трубá, rura kanałowa. Вѳдостѳчная, стѳчная, спусковáя трубá, rura wodę odprowadzająca. Желѳзная трубá, rura żelazna. *Gorn.* насáдная трубá, rura wierzchnia. Всáсывающая трубá, gynna ssáca. Поршнѳвая трубá, gynna tłokowa. Заливная, помáрная трубá, sikawka ogniowa. Подзѳрная, зрительная трубá, luneta, perspektywá. Говорная трубá, trąba stentorska. *Anat.* Фаллѳпиевы матѳчные трубы, trąby Fallopa.

Трубáчевскій, до трѳбачы należący, трѳбачовый, trębacki.

Трубáчь, -á, *м.* trębacz.

Трубить, трубáć. * Онъ вездѳ трубить объ этомъ, *онъ wszędzie o tѳm gлѳсно гада.*

Трубна, -и, *ж.* trąbka; || *rusk.* || trąbka, zwitek, wafek; || Курительная трубна, fajka do palenia tytoniu; || Зрительная трубна, luneta, perspektywka; || Почтовой рѳжѳнь, trąbka pocztowa.

Трубная, -ой, *ж.* szѳра na sikawkę ogniowe.

Трубникъ, -а, *м.* parobek od sikawek ogniowych; || трѳбач.

Трубный, трáбны, од трáбы, до трáбы należący; || kominowy, rurowy.

Трубѳрѳсь, -а, *м.* rodzaj muszli.

Трубоцѳветъ, -а, *м.* *Bot.* Bignonia.

Трубочистный, kominiarzski.

Трубочистъ, -а, *м.* kominiarz.

Трубочна, -и, *ж.* *zdr.* rureczka; || fajeczka.

Трубѳчникъ, -а, *м.* fajczarz, fajkarz, со fajки robi; || tytoniarz, со fajкѳ lubъ palić.

Трубѳчный, до fajки należący; || używany do robienia fajek (*o gлинѳie*).

Трубáтна, -и, *ж.* gatunek ryby; || *rusk.* *wieć (robak)*; || gatunek muszli.

Трубáчатый, Трубчатый, rurkowaty.

Трудить, даваć кому яку прáсѳ, zatrudнiаć kogo robotá, utrudнiаć kogo; || Трудиться, прáсѳоваć (*надъ чѳзем*).

Труднѳень, Труднѳенный, *zdr.* nieco trudno, *об.* Трудный.

Труднѳень, nieco trudno, niełatwo.

Трудно, *psk.* trudno, niełatwo, cięzко.

Трудновато, *об.* Труднѳенько.

Трудновáтый, *об.* Труднѳенъ.

Трудность, -и, *ж.* trudność.

Трудный, trudny, niełatwy, cięzki.

Большѳй очень труднѳ, choremu bardzo jest źle.

Трудѳвой, прáсѳá нabyты, zapracowany, dorobkowy.

Трудѳлюбѳць, -бца, *м.* człowiek pracowity.

Трудѳлюбиво, *psk.* pracowicie.

Трудѳлюбивый, pracowity.

Трудѳлюбіе, -іа, *н.* pracowitość, pilność.

Домъ трудолюбія, dom roboczy, dom pracy.

Трудъ, -á, *m.* trud, praca, móżół; || **фатуга**, znużenie, namaganie się, zmordowanie; || **трудно́сть**, ciężkość. **Онъ съ трудомъ ходитъ**, on ledwie chodzi. **Съ большимъ трудомъ**, z wielką trudnością, z wielkiem namaganiem się. **Безъ труда**, z łatwości.

Труженникъ, -а, *m.* pracownik, pracowity człowiek, robotnik.

Труженница, -ы, *ż.* pracownica, pracowita kobieta, robotnica.

Труженическій, móżolny, pracowity.

Трунило, -ы, *m.* zatorniś, drwinkarz.

Трунить (надъ кѣмъ), żartować, drwić (z kogo).

Трупный, trupi.

Трупорозъятель, -я, *m.* anatomik.

Трупорозъяtie, -ia, *n.* anatomja, dyssekcja.

Трупорѣховатость, -и, *ż.* gnicie (drzewa).

Трупорѣховатый, zgniły, nadgniły; || **dziurkowaty** o lodzie).

Трупорѣшина, -ы, *ż.* dziura w drzewie stoczona od robactwa.

Труппа, -ы, *ż.* trupa (aktorów).

Трупъ, -а, *m.* trup, ciało martwe.

Трусей, -ей, *ż.* *ob.* Трусиха,

Трусить, truchleć, bać się, tchórzeć.

Трусить, po wierzchu czѣm potrzasać, posypywać. *Imśl. ъ.* трушѣный, trzęsiony, posypany, nasypywany.

Трусиха, -и, *ż.* kobieta łękliwa, tchórzowata.

Тусишко, -и, *m.* *zdr. ob.* Трусъ.

Трусна, -и, *ż.* natrzęsywanie, nasypanie.

Трусливость, -и, *ż.* tchórzostwo, bojaźliwość.

Трусливый, tchórzowski, bojaźliwy **Онъ не трусливаго десятка**, *ob.* Десятонъ.

Трусватый, tchórzowaty.

Трусость, -и, *ż.* *ob.* Трусливость.

Трусъ, -а, *m.* tchórz.

Трутень, -тя, *m.* truteń, trąd (*owad*); || leniuch, gnuśnik.

Трутить, ścisnąć, gnieść.

Трутникъ, -á, *m.* maślak, koźlak (*grzyb*).

Трутница, -ы, *ż.* pudełko blaszane na próchno, ogniwo.

Трутовика, -ы, *ż.* smardz (*grzyb*).

Трутъ, -а, *m.* próchno, żagiew, hubka.

Труха, -и, *ż.* paproch z siana.

Трухлеватость, *ob.* Трухлость.

Трухлеватый, spróchniały.

Трухлость, -и, *ż.* spróchniałość.

Трухлый, spróchniały.

Трухнуть, иструхнуть, próchnieć.

Трухнуть, *ob.* Трусить.

Трушѣние, -ia, *n.* natrzęsywanie, sypanie.

Трущоба, -ы, *ż.* ciasny kąt, zakątek, dziura, lice mieszkanie. * **Жить въ трущобѣ**, mieszkać w zakątku, mieć lice mieszkanie.

Трынъ-трава, *ż.* *nieod.* nic, rzecz małej wagi, drobnostka, fraszka. **Ему всё трынъ-трава**, wszystko mu na nic, na nie nie znała.

Трюмъ, *n.* *nieod.* wielkie zwierciadło stojące; || *Archit.* mur między dwoma oknami.

Трюмъ, -а, *m.* *Mar.* spód, duo okrętu.

Трюфель, -я, *m.* trufia (*rodzaj grzyba*).

Трюфельный, truflowy.

Тряпича, -ы, *ż.* *zdr.* тряпична, тряпочна, -и, ścierka, szmat, gałgan, ściereczka, szmatek, gałganek.

Тряпичникъ, -а, *m.* gałganiarz, handlujący gałganami.

Тряпичница, -ы, *ż.* gałganiarka, handlująca gałganami.

Тряпичный, ściekowy, gałganowy.

Тряпка, -и, *ż.* *ob.* Тряпича.

Тряпочна, -и, *ż.* *zdr. ob.* Тряпича.

Тряпѣ, -пья, *zb.* gałgany, szmaty.

Трясѣние, -ia, *n.* trzęsienie.

Трясина, -ы, *ż.* trzęsawisko, bagno.

Трясинный, z trzęsawicy, z bagna.

Трясна, -и, *ż.* wstrząśnienie; || stukanie, tłuczenie się powozu. * **Задать кому трясню**, wygarbować, wytrzeпаć kogo.

Трясний, trzęski, trzęsący (*o drodze, o powozie*).

Трясогузна, -и, *ż.* pliszka (*ptak*).

Трясти, тряхнуть, trząść, trząsnąć; ||

Трястися, trząść się. * **Тряхнуть карманомъ**, wiele wydać pieniędzy. * **Тряхнуть стариню**, oddać się rozkoszom młodości, nie zważając na swój podeszły wiek. **Поль трясѣтся**, podłoga trzęsie się.

Трясулька, -и, *ż.* gatunek stroju kobiecego na głowę; || *Bot.* tawuła, parzydło.

Трясучна, -и, *ż.* febra perjodycznie wracająca; || *Bot.* drzączka (*roślina*); || *ob.* Стрѣпель.

Трясучная болѣзнь, *ż.* choroba połączona z drganiem członków ciała.

Трясца, -ы, *ż.* *ob.* трясучна.

Тряхнуть, *ob.* Трясти.

Туалетный, tualetowy.

Туалетъ, -а, *m.* tualeta.

Тубероза, -ы, *ż.* *Bot.* tuberoza.

Туберозный, tuberozowy, od tuberozy.

Туго, *psk.* tego, silnie, mocno, trudno, uporczywie, ściśniono, niełatwo; || *skapо.

Тугой, *zdr.* тугоный, туговатый, tęgi, wyteżony, wypreżony, sztywny, ściśniony, napięty; || *skapу.

Тугость, -и, *ż.* tegość, wyteżenie, wypreżenie, sztywność.

Туда, *psk.* tam, owdzie, tamtędy.

Тумѣние, -ia, *n.* smutek, żal, ubolewanie.

Тумить (о чѣмъ), smucić się, żałować, ubolewać.

Тузѣмецъ, -мца, *m.* krajowiec.

Тузѣмный, krajowy.

Тузѣмство, -а, *n.* indygenat, prawo obywatelstwa.

Тузить, затузить, оттузить, tuzować, wutuzować, bić, wybić pięściami, objąć, obić komu boki.

Тузлѣкъ, -а, *m.* rosół słony do solenia ryb surowych.

Тузъ, -а, *m.* *Kart.* tuz, *as.* * Дать мому туза, uderzyć kogo pięścią.

Тукань, -а, *m. ob.* Перцеядецъ.

Тукъ, -а, *m. Kośc. Sl.* tuk, tłuścność; || *całow.* gnój na grunt.

Тулѣчка, Тулѣйка, -и, *ж. zdr. ob.* Тульѣ.

Тулить, вытулить, гιάć, wyginać, wyгιάć.

Тулна, *ob.* Втулка.

Туловище, -а, *n.* toľub, туľow, kadľub.

Туловищный, toľubowy, kadľubowy.

Тулумбасъ, -а, *m. Star.* tuľumbas, rodzaj бѣвна; || *Gmin.* uderzenie pięścią w głowę.

Тулупанъ, -а, *m.* глупыса, petrel (*ptak*).

Тулупецъ, -нца, *m. zdr. ob.* Тулупъ.

Тулъ, -а, *m. Kośc. Sl.* koľczan, sajdk (*Star. tuľ*).

Тулпанъ, *ob.* Тюльпанъ.

Тулья, -льи, *ж.* denko, wierzch kapelusza lub czapki; || podszewka u kapelusza lub czapki.

Тумá, -ы, *ж.* mieszaniec (*o zwierzętach*).

Туманъ, -á, *m.* tuńczyk (*ryba morska*); || ozorki przyprawne z бiekługi, wyzu, ryby z rodzaju jesiotra; || *uderzenie pięścią w głowę.

Туманить, отуманить, мгля pokrywać, pokruć; || Туманиться, отуманиться, затуманиться, мгlicь się; || chmurzyć się, smucić się.

Туманно, *psk. nieos.* mglisto, posepnie.

Туманность, -и, *ж.* mglistość.

Туманный, zamglony, chmurny, mglisty; || * posepny, smutny; || * ciemny. *Astr.*

Туманные пятна, mgliste, mgławе gwiazdy.

Туманъ, -а, *m.* мгла.

Тумба, -ы, *ж. zdr.* тумбочка, -и, podstawa, podstúpie, piedestal; || słupek barjerowy.

Тумпановый, Тумпанъ, *ob.* Томп....

Тумбстный, endemiczny, właściwy pewnemu krajowi.

Тундра, -ы, *ж.* trzęsawisko, bagnó. okolicami chem zarosła (*w krajach północnych*).

Тундровый, trzęсawiczny.

Тундряникъ, -á, *m. Bol.* podsadnik.

Туне, *psk. Kośc. Sl. ob.* Даромъ Напрáсно.

Тунець, -нца, *m.* tuńczyk (*ryba morska*).

Тунейдецъ, -дца, *m.* паразыт, darmo-жд, pasorczyт.

Тунейдный, leniwy, gnuśny, karmiący się z cudzej pracy.

Тунейдство, -а, *n.* lenistwo, próżnia-ство, gnuśność.

Туника, -и, *ж.* tunika, suknia spodnia (*u starożyтnych*).

Тупанъ, -а, *m.* нóз tępy do odrzynania mięса ze skóry.

Тупей, -ей, *m.* czupryna, tupet, czub.

Тупинь, -а, *m. Zool.* papugonor róбно-спу (*ptak*); || tępy нóз. *Стать въ тупинь, zaciąć się w mowie, urwać, nie wiedząc co robić. *Поставить въ тупинь, przywieść kogo do milczenia, wprowadzić w ambarras.

Тупить, иступить, tępicь, stepić, wytępicь; || Тупиться, przytępicь się.

Тупица, -ы, *ж.* tęа siekiera, tępy нóз; || * tęпа голова, niepojęтny, głupi.

Тупо, *psk.* tępo, nieostro; || * ciężко, z trudnością.

Туповатость, *ob.* Түпость.

Туповатый, tęповаты, nieco tępy; || * неpojęтny.

Тупоголовъ, -а, *m.* dorada (*ryba*).

Тупоголовый, глуповаты.

Тупой, tępy, nieostro; || * неpojęтny, głupi; || * słaby (*o wzroku*).

Тупоконачный, tęпоконачаты, nieспiczasty.

Тупоносна, -и, *ж.* gatunek kaczki dzi-kiей.

Тупоносый, mający koniec tępy, nieostro; || tępy, nieспiczasty.

Тупость, -и, *ж.* tępość, nieostrość; || * неpojęтność.

Тупоугльный, *Mat.* tęпокатny, rozwar-токатny.

Тупоуміе, -іа, *n.* глупство, глупота.

Тупоумный, глупі, tępy.

Тупѣть, stawać się tęпым; || słabnąć (*o wzroku*).

Турбонить, -а, *m.* muszla w kształcie śruby.

Турѣчная пшеница, *ob.* Пшеничка.

Турѣчкіе бобы, *ob.* Бобъ.

Туристъ, -а, *m.* turysta, подрођуający.

Турять, протурить, naglicь, przynaglicь; || wypędzać, wypędzić.

Турій, турзы, do тура należący, *ob.* Туръ (*w 2-м znaczeniu*).

Турмалиновый, турмалиновый, z турма-лину.

Турмалинь, -а, *m.* *Min.* turmalin (*ga-tum-k kamie-ia*).

Турникетъ, -а, *m. Chir.* zaciskadło, żу-юścisk.

Турнирный, turniejowy.

Турниръ, -а, *m.* turnieje, gonitwa rycer-ска.

Турпанъ, -а, *m. zdr.* турпанчикъ, kaczka czarna.

Турсы, -овъ, *mn.* niedorzeczności, глупства, androny, banaluki. Несті, разсказывать турысы на колѣсахъ, плаwić, pleść androny.

Туухтанъ, -а, *m. Zool.* ptak bitny.

Турфованіе, -іа, *n.* Górn. poszukiwanie w глáб.

Турфъ, Турфяникъ, Турфянистый, ол-Торф....

Турь, -а, *m.* Fort. kosz osłaniający robotników przy obłożeniach; || tur, *Star. ob.*
Буйволь, **Зубрь**; || dziki baran; || *Kart.* kolej przypadająca na kogo w dawaniu kart.

Тускло, *psk.* ciemno, niejasno, niewidno.
Тускловатость, -и, *ж.* ob. **Тусклость**.
Тускловатый, ob. **Тусклый**.
Тусклость, -и, *ж.* przyćmienie, zamglenie (*tlasku, poloru*).

Тусклый, przyćmiony, zamglony.
Тускнуть, **Тускнѣть**, ciemnieć, zciemnieć, zamglić się.
Туснь, -а, ob. **Тусклость**.
Түтовий, морговый. **Түтовое дѣрево**, морва, дерево морвовое.
Түтошній, *Gmin.* tutejszy, swojski.
Туть, *psk.* tu, tam. **Не туть-то было**, **вудайmniej** rzecz się nie tak ma, daleko jeszcze do tego.

Туть, -а, *m.* *Vol. ob.* **Түтовий**.
Туфель, -фля, *zdr.* **туфельна**, -и, *m.* pantofel, pantofelek.
Туфельный, pantoflowy.
Туфлишка, -и, *ж.* *rog.* pantoflisko.
Туфля, -и, *ж.* ob. **Туфель**.
Тувоватый, natury tuфа, ob. **Туфь**.
Тувовый, tuflowy.
Туфь, -а, *m.* tuf, kamień kruchy zwykle znajdujący się pod warstwą ziemi wegetacyjnej.

Тухлость, -и, *ж.* stęchlizna, psucie się, gnicie.
Тухлый, stęchły, zepsuty, zgniły.
Тухлятина, -ы, *ж.* stęchłe, zepsute artykuły żywności.
Тухнуть, **протухнуть**, **тęчнаѣ**, **сучнаѣ**, **śmierdziѣ**.
Тухнуть, **потухнуть**, **gasnaѣ**, **zgasnaѣ**.
Тухоль, -и, *ж.* ob. **Тухлость**.
Тучя, -и, *ж.* urewicz, dymna żużel w kominach hutnych pieców.
Туча, -и, *ж.* chmura; || * **chmara**, **mnóstwo**.

Тучевой, właściwy chmurom.
Тучка, -и, *ж.* *zdr.* chmurka, ob. **Туча**.
Тучнить, **утучнить**, **тачуѣ**, **утучниѣ**; || **узыжняѣ**, **узыжниѣ** (*np. pole*).
Тучно, *psk.* tłusto; || **обficie**.
Тучность, -и, *ж.* otyłość, opasłość; || **жыпноѣ**.

Тучный, tłusty, opasły, otyły; || **жызны**.
Тучнѣть, **утучнѣть**, **туѣ**, **утуѣ**, **спаѣ** się.
Тучнякъ, -а, *m.* ob. **Жировникъ**.
Туша, -и, *ж.* tusza, ciało uważane pod względem objętości i ilości mięsa, **тусзсу**; || **wierz** bity wypatroszony, także **bagan** lub **owca**.

Тувевальный, do tuszowania służący.
Тувевание, -и, *n.* tuszowanie, cieniowanie tuszem.
Тувевать оттушеввать, tuszować, cieniować tuszem.
Тувевна, -и, *ж.* cieniowanie rysunku tuszem.

Тувевый, tuszowy, od **tuszu**, **farby Chińskiej**, ob. **Тушь**.

Тушка, -и, *ж.* *zdr.* ob. **Тыша**.
Тушѣние, -и, *n.* gaszenie.
Тушило, -а, *n.* narzędzie do gaszenia węglów.

Тушить, **гасиѣ**; || **Тушитъся**, **быѣ gaszonym**.
Тушканинъ, -а, *m.* *Zool.* skoczek, żerboa (*zwierzatko*).

Тушь, -а, *m.* *Muz.* muzyka trąb i rogów grywana na wiwat.

Тушь, -и, *ж.* tusz, tusza, farba Chińska czarna, atrament Chiński
Тфу, *wykrz.* fe! pfe! pfuj! **Тфу пронасть**, do diabła! co u diabła!

Тщание, -и, *n.* staranność, pilność.
Тщательно, *psk.* starannie, pilnie.
Тщательность, -и, *ж.* staranność, pilność.

Тщательный, staranny, pilny.
Тщедушие, -и, *n.* **Тщедушность**, -и, *ж.* bezsilność, niemoc, chorowitość.
Тщедушный, bezsilny, niemocny, chorowity.

Тщеславиться (**чѣмъ**), **chełpiѣ** się, **chlubić** się (*z czego*).
Тщеславіе, -и, *n.* próżność, chełpliwość, przechwalanie się.

Тщеславный, próżny, chełpliwy.
Тщета, -и, *ж.* marność, próżność.
Тщѣтно, *psk.* marnie, napróżno, nadaremnie.

Тщѣтность, -и, *ж.* daremność, próżność.
Тщѣтный, daremny, próżny.
Тщивый, ob. **Тщательный**.
Тщиться, **потщиться**, **usiłować**, **staraѣ** się, **postaraѣ** się.

Ты, *przyp.* dr. **тебя**, *ty*.
Тыканіе, -и, *n.* wytkanie, zatykanie; || * **мówienie** komu *ty*.

Тыкать, **ткнуть**, **втыкаѣ**, **wetknaѣ**; || **кѣбѣ**, **укѣбѣ**; || **Тыкаться**, **быѣ втыканым**.
Тыкать, **ткнуть**, **тыкаѣ** kogo, **мówиѣ** komu *ty*; || **Тыкаться**, **мówиѣ** sobie *ty*, **тыкаѣ** się.

Тыква, -ы, *ж.* тыква, dynia zwyczajna, **bania**.

Тыквенникъ, -а, *m.* potrawa, kasza z тыкwy, dyni zwyczajnej.

Тыквенный, тыквовый, дыниовый, ob. **Тыква**.

Тыкнуть, ob. **Тыкать**.
Тыковна, -и, *ж.* *zdr.* ob. **Тыква**.
Тыковникъ, ob. **Тыквенникъ**.
Тыковный, ob. **Тыквенный**.
Тыль, -а, *m.* tył, **зад**.
Тыльный, tylny.
Тыловый, plotowy, ob. **Тынь**.
Тынь, -а, *m.* *zdr.* **тынокъ**, **нѣа**, **plot**, **plotek**.

Тысячній, **Тысячницей**, -аго, *m.* **тысячник**, mający pod sobą **тысяѣ** стражниковъ **земскіей** **полици** (*w сіолах, осадach i мѣстечках*).

Тысяча, -и, *ж.* tysiąc.
 Тысячелистникъ, -а, *м.* Bot. stokroć (roślina).
 Тысячелѣтіе, -іа, *н.* tysiąclecie, przeciąg czasu obejmujący w sobie tysiąc lat.
 Тысячелѣтній, tysiącletni, tysiącoletni.
 Тысяченогъ, -а, *м.* stonoga (owad).
 Тысячникъ, -а, *м.* bogacz tysiące liczący.
 Тысячный, tysięczny, z tysiąca złożony.
 Тычѣкъ, -чкѣ, *м.* об. Тычѣкъ.
 Тычина, -ы, *ж.* тycz, tyka, żerdź.
 Тычинка, -и, *ж.* zdr. об. Тычина; || Bot. pręcik pyłkowy.
 Тычинникъ, -а, *м.* płot z gałęzi; || *жб.* тyczki.
 Тычка, -и, *ж.* pręcik, organ samczy roślin.
 Тычѣкъ, -чкѣ, *м.* kamień (lub cegła) ułożony jak długi w mur; || uderzenie pięścią.
 Тычѣ, -чѣя, *жб.* тyczki.
 Тѣма Тѣминъ, об. Тма, Тминъ.
 Тѣлесно, *пск.* cieleśnie, w postać ciała.
 Тѣлесность, -и, *ж.* cieleśność.
 Тѣлесный, cieleśny; || fizyczny, podpadający pod zmysły.
 Тѣлистый, об. Тѣльный.
 Тѣло, -а, *н.* ciało. Сломѣніе тѣла, об. Тѣлосломѣніе. Спадѣть съ тѣла, chudnąć.
 Тѣлогрѣя, -ѣи, *ж.* zdr. тѣлогрѣйка, тѣлогрѣчка, -и, об. Душегрѣя.
 Тѣлодвиженіе, -іа, *н.* ruchu ciała; || giest, giestykulacja.
 Тѣлосломѣніе, -іа, *н.* skład ciała, kompleksja.
 Тѣлохранитель, -я, *м.* wojak ochraniający osobę monarchy.
 Тѣльный, -а, *м.* Star. об. Тѣльный арестъ.
 Тѣльное, -аго, *н.* potrawa z ryb bez оści.
 Тѣльной цвѣтъ, kolor cielisty.
 Тѣльный, отулѣ, tłusty; || Тѣльный арестъ, krzyż przy chrzcie otrzymany i na gołych pi-rsiach noszony.
 Тѣльце, -а, *н.* zdr. cialko, об. Тѣло.
 Тѣльцо, -а, *н.* koniec jajka.
 Тѣнѣвой, cieniowy.
 Тѣнистый, cienisty.
 Тѣнить, оттѣнить, cениować, cienie dawać.
 Тѣнникъ, -а, *м.* miejsce cieniste; || за-люпа od świcy.
 Тѣнь, -и, *ж.* cień.
 Тѣсненіе, -іа, *н.* ciśnienie, ściskanie; || ciężkość (na piersiach i t. p.), duszność.
 Тѣсненькій, теснѣнемъ, *здр.* zbyt ciasny.
 Тѣснѣхонекъ, bardzo ciasny.
 Тѣснина, -ы, *ж.* ciasnina, ciasne przejście, wąwoz.
 Тѣснить, ścisnąć, gnieść; || * uciskać, uciemіаzać, prześladować kogo.
 Тѣсно, *пск.* ciasno.

Тѣсновáто, *пск.* nieco ciasno.
 Тѣсновáтый, nieco ciasny.
 Тѣсность, -и, *ж.* ciasność, wąskość.
 Тѣснотá, -и, *ж.* ciasnota, tłok, ścisak.
 Тѣсный, ciasny, wązki; || trudny; || *сб.* слы.
 Тѣсто, -а, *н.* ciasto, мака rozczyniona.
 Тѣстовáтый, ciastowaty, nakształt ciasta.
 Тѣстаный, ciastowy, z ciasta; || używany do trzymania ciasta (*np.* garnet).
 Тѣшеніе, -іа, *н.* bawienie, zabawienie, rozweselenie.
 Тѣшить, cieszyć, bawić, zabawiać kogo, rozweselać; || Тѣшиться, cieszyć się, bawić się, rozrywać się, weselić się; || Тѣшиться надъ чѣмъ, żartować z kogo.
 Тѣканье, нья, *н.* lekkie uderzenie о со, potrącenie.
 Тѣкать, тѣкнуть, z lekka uderzać о со; || Тѣкаться, zlekka uderzać się о со, тлосъ.
 Тюнь, -á, *м.* pak, paka (*np.* towardo).
 Тюлевый, tiulowy, z tiulu zrobiony.
 Тюленевый, ze skóry psa morskiego zrobiony.
 Тюленина, -ы, *ж.* mięso psa morskiego.
 Тюлений, od psa morskiego.
 Тюльнъ, -я, *м.* Zool. pies morski; || * wałkoń, niezgraba.
 Тюль, -я, *м.* tiul, tul, tkanka siatkowa.
 Тюльпáнный, tulipanowy. Тюльпáнное дѣрево, drzewo tulipanowe.
 Тюльпáнъ, -а, *м.* zdr. тюльпáчникъ, Bot. tulipan.
 Тюнь, -я, *м.* bela nankinu.
 Турбáнъ, -а, *м.* turban, zawój.
 Турѣмникъ, -а, *м.* więzień.
 Турѣмница, -ы, *ж.* kobieta zamknięta w więzieniu.
 Турѣмный, więzienny, od więzienia.
 Турѣмщикъ, -а, *м.* dozorca więzienny.
 Турьмá, -ы, *ж.* więzienie, wieża.
 Турюкъ, -а, *м.* worek, który złoczyńcom podczas kary śmierci na głowę nadziewano.
 Түря, -и, *ж.* zdr. түрька, okruszyny chlebne rozmoczone w kwasie (об. Квасъ) lub w wodzie z solą.
 Түтень, -тня, *м.* tygielek do topienia metalów.
 Түтүнь, -á, *м.* tytuń.
 Түфáкъ, -á, *м.* zdr. түфячѣкъ, -чкѣ, materac, materacyk; || * niedolega.
 Түфячѣшко, -а, *м.* pog. brzydki materac.
 Түвнáнь, -нья, *н.* szczerkanie.
 Түвнáть, түвнáнуть, szczerkać.
 Түга, -и, *ж.* cug, ciągnięcie; || об. Тягáть.
 * Дать түгу, даć drapaка, drapnąć, ucłес.
 Тягáние, -іа, *н.* prawowanie się, процесowanie się.
 Тягáться, prawować się, процесовать się, агитować sprawę; || іść w zawody, ubiegać się о со z kim.

Тягалець, -á, *m.* czynszownik.
Тяглистый, rozszerzalny, dający się rozplaszczać.

Тягло, -á, *n.* czynsz; || pańszczyzna ciąгла, ciężar; || część gruntu uprawiana przez chłopa; || *Star.* mąż i żona (*podczas poddaństwa włościan*).

Тягловый, uległy podatkom, czynsz płасагу.

Тяглый, *об.* Тягловый; || ciągowy, do ciąгу przeznaczony, roboczy. Тяглый скотъ, было робоче.

Тягостный, uciążliwy, przykry.

Тягость, -и, *ж.* ciężkość, ciężar.

Тяготá, -ы, *ж.* *об.* Тягость.

Тяготить, отяготить, ciężać, obciążać; || Тяготиться, być obciążanym.

Тяготѣние, -іа, *n.* *Fiz.* ciężenie, siła ciężenia.

Тяготѣть, ciężać ku jednemu punktowi.

Тягучесть, -и, *ж.* ciągłość, giętkość, rozszerzalność, własność rozplaszczania się.

Тягучий, dający się ciągnąć, giętki, rozszerzalny, dający się rozplaszczać.

Тягучна, -и, *ж.* *Bot.* rzemiennica (*roślina*).

Тяжба, -ы, *ж.* *здр.* тяжёбна, -и, proces, sprawa, spór. Тяжба о правѣ владѣнія, proces posesoryjny. Тяжба о размежеваніи, spór graniczny.

Тяжебникъ, -а, *m.* procesujący się, mający sprawę w sądzie.

Тяжебница, -ы, *ж.* procesująca się, mająca sprawę w sądzie.

Тяжебный, procesowy, do sprawy w sądzie należący. Тяжебныя дѣла, akta procesu, sprawу w sądzie.

Тяжелёный, *здр.* nieco ciężki.

Тяжелёхонёный, *здр.* bardzo ciężki.

Тяжеліна, -ы, *ж.* ciężkość, ciężar.

Тяжелó, *psk.* ciężko; || ładownie; || * trudno.

Тяжеловáтый, nieco ciężki.

Тяжеловѣсный, wiele wáżący.

Тяжеловѣсъ, -а, *m.* *Min.* topaz Syberyjski.

Тяжелогру́зный, ciężko naładowany.

Тяжелость, -и, *ж.* ciężkość.

Тяжелый, ciężki; || ładowny; || * trudny.

Тяжёлая жёнщина, kobieta ciężarna, brzemіenna.

Тяжелѣть, отяжелѣть, ciężać, ciężkim się stawać, ociężać.

Тяжесть, -и, *ж.* ciężar, ciężkość; || brzemіе.

Тяжкий, ciężki, uciążliwy.

Тяжучійся, *m.* procesujący się, litygant, *об.* Тяжебникъ.

Тяжь, -á, *m.* rzemień lub powrót mocno naciągnięty od końca osi ku wierzchniemu kołcu hołobli.

Тянуть, -іа, *n.* ciągnienie.

Тянуть, ciągnąć, wlec; || wyciągać, rozszerzać; || wáżyć, przeważać; || * zwlekać, ociągać, przeciągać; || Тянуться, rozciągać się, ciągnąć się; || odwlekać się; ||

trwać, wystarczać; || іść wzduż czego, ciągnąć się wzduż czego. Голова сахара тянетъ двадцать фунтовъ, głowa cukru wáży dwadzieścia funtów. * Тянуть чьё либо сторону, trzymać się czyjej strony. * Меня тянетъ; тянетъ съ души, mam silne nudności. Меня тянетъ ко сну, sen mnie morzy, spać mi się chce. Голова сахара тянулась у меня болѣе мѣсяца, głowa cukru wystarczyła mi więcej jak na miesiąc. * Тянуться съ кѣмъ, starać się kogo naśladować. * Тянуться за богатствомъ, dobijać się bogactwa.

Тяпаніе, -іа, *n.* ciupanie.

Тяпать, тяпнуть, ciupać, ciupнáć; || * сарап, сарпáć, краść, украść (*покрытому*).

Тяпна, -и, *ж.* нóз рzeźничу szeroki.

Тяпъ да ляпъ (*выраженіе przyszłowie, oznaczające niedbale i прѣдкие wykonanie czego*), сар, лар, чар, jako tako, napрeдe. Тяпъ да ляпъ, да и клѣтна, сар, лар і коніe!

Тяпнинъ, do таты, do тatusia należący, *об.* Тата.

Тяпнина, *и, m.* tatuś, tatek, татulo.

Тяпнинкинъ, do таты należący.

Тата, -и, *m.* tata, tatek, татка.

У.

У, samogłoska, wymawia się jak Połskie U.

У, *psk.* u, przy, tuż, przed, od, pod, koło, blisko, podle, obok. Онъ дожидáлъ меня у дверей, oczekiwał на mnie przed drzwiami. Сидѣть у окна, siedzieć przy oknie. Сидѣть уamina, siedzieć przed kominkiem. Быть у ногъ въ милости, mieć łaskę u kogo. Ходатайствовать у министра, wstawiać się przed ministrem. Пóле моё усамог лѣса, moje pole znajduје się tuż obok lasu. Я сидѣлъ у стѣны, siedziałem obok muru. У него (есть) много дѣнегъ, on ma duzo pieniędzy. У него (есть) гóсти, ma gości. У меня дурная пáмьятъ, mam słabą pamięć. У вса́ного (есть) свой вкусъ, každy ма swój gust.

Убавить, *об.* Убавлять.

Убавна, -и, *ж.* zmniejszenie, zniżenie (*np. opłaty*), ujęcie.

Убавленіе, -іа, *n.* *об.* Убавна.

Убавлять, убавить, zmniejszać, zniżać, зніжаць, зніżyć, ujmować, ująć; ||

Убавляться, zmniejszać się, ubywać. *Imś.* б. убавленный, zmniejszony, zniżony.

Убавочный, ubytkowy, ujemny.

Убавивать, убавивать, usypiać, *прѣд спиваніемъ (dziecko)*; || Убавиваться, być usypianym.

Уберегать, убирать, ochraniać, ochроніć, zachowywać, zachować, utrzymывать

utrzymać w całości; || Уберегаться (от чего), strzedz się, chronić się. *Imśl. b.*

Убережённый, ochroniony, zachowany i t. d.

Убивалка, -и, ж. bijak, stepor, baba.

Убивание, -ия, н. zabijanie; || ubijanie, równanie (ziemi).

Убивать, убить, zabijać, zabі; || ubijać, równać, zrównać (ziemię); || Убиваться, забіа́ть się, ubijać się; || równać się. *Imśl. b.*

Убитый, zabity; || ubity, zrównany.

Убивка, -и, ж. ubijanie, równanie (ziemi).

Убиратель, Убирательница, Убиральщик, Убиральщица, об. Уборщик.

Убирать, убрать, sprzątać, sprzątnąć, uprzątać, uprzątnąć, zbierać, zebrać; || porządkować, uprządkować, zdobić, ozdobić, stroić, ustroić: || *Gmin.* połykać, połknąć, zjeść; || Убираться, stroić się, zdobić się, ubierać się w co; || chować, pakować swoje rzeczy; || *Gmin.* zmykać, drapać.

**Gmin.* убраться на тотъ свѣтъ, umrzeć.

Убраться по-добру, по-здорову, zemknąć, dać drapaка, wynieść się. *Imśl. b.*

Убранный, sprzątnięty, zebrańy, ustrojony i t. d.

Убирка, -и, ж. zbieranie, uprzątanie (np. zboża).

Убитіе, Убіеніе, -ія, н. zabicie.

Убіенный, zabity.

Убіенственный, zabójczy.

Убіство, -а, н. zabójstwo.

Убіцз, -ы, *wsp.* zabójca, zabójczynи.

Ублажаніе, -ія, н. *Gmin.* błaganie.

Ублажательный, *Gmin.* błagalny.

Ублажать, ублажить, *Gmin.* błagać.

Ублюдокъ, -дна, м. mieszaniec (o zwierzętach).

Ублості, zachować, dochować, ucłować.

Убогіи, ubogi, nędzny, biedny; || ułomny, niedołężny; || głupowaty, słabego rozumu, upośledzony na umyśle; || *Görn.* mało w sobie kruszcu zawierający.

Убого, *psk.* ubogo, nędźnie.

Убожество, -а, н. ubóstwo, nędza.

Убожствовать, cierpieć nędzę, biedę.

Убой, -оя, м. bicie bydła; || забіе.

Убойка, об. Убивка.

Убойка, -ы, м. *zdr.* убойка, -и, mięсо забитого bydła.

Убойный скотъ, bydło na rzeź przeznaczон.

Уборець, -ца, м. *zdr.* stroik, об. Уборъ.

Убористо, *psk.* ściśle, zwięzле (o piśmie i друку).

Убористость, -в, ж. ściśłość, zwięzłość (письма i друку).

Убористый, ściśлы, зwięзлы, збиты (o piśmie i друку).

Уборка, -и, ж. uprzątanie, zbiór, zbieranie; || uporządkowanie, narządzenie. Уборка волюсь, ubranie włosów, fryzura.

Уборная, -ой, ж. pokój do ubierania się.

Уборный, strojny, ozdoby. Уборный столік, stolik ze sprzętami do ubierania się, toaleta.

Уборчивость, Уборчивый, об. Убористость, Убористый.

Уборщикъ, -а, м. ten co porządkuje, wyporządza, sprzątaacz; || stroiciel, zdobiiciel.

Уборщица, -ы, ж. ta co porządkuje, wyporządza, sprzątaaczka; || stroicielka, zdobiicielka.

Уборъ, -а, м. ubiór, ubranie, strój.

Убраніе, -ія, н. об. Уборка.

Убранство, -а, н. ustroje, przystrojenie, stroje, ozdoba.

Убрать, об. Убирать.

Убре-ти, zemknąć, ujęć, umknąć.

Убрьсь, -а, м. *Kośc Sl.* kawał płótna, ręczn k (porów.). *Polskie:* ol rus; || rodzaj ozdoby pod koroną na obrazach świętych.

Убываніе, -ія, н. ubywanie, zmniejszenie.

Убывать, убыть, ubywać, ubyć, zmniejszać się, zmniejszyć się; || opadać, opaść (o woźzie w rzekach).

Убыска, -и, ж. об. Убываніе.

Убылой, убыły, opadły; || który się oddalił, opuścił swoje miejsce, posadę; || wakujący, niezajęty.

Убыль, -и, ж. ubywanie, ubytek, zmniejszenie; || opadanie (o woźzie w rzekach).

Убытокъ, -тка, м. *zdr.* убыточекъ, -чка, strata, szkoda, uszczerbek.

Убыточить, изубыточить, паражаць, наразіть кого на stracie.

Убыточно, *psk.* z uszczerbком, zestrata.

Убыточность, -и, ж. strata, uszczerbek.

Убыточ-ый, паражающий на straty, kosztowny, pociągający za sobą koszta.

Убѣгать, убѣжать (cz. przysz. убѣгы), uciekać, uciec; || stronić się, unikać.

Убѣгаться, nabiegać się, biegając спородować się.

Убѣдительно, *psk.* przekonująco, dowodnie, usilnie.

Убѣдительный, przekonujący, dowodny, usilny.

Убѣдить, об. Убѣждать.

Убѣжать, об. Убѣгать.

Убѣждать, убѣдить, przekonувать, przekonać; || Убѣждаться, przekonувать się. *Imśl. b.* убѣжденный, przekonаны.

Убѣждение, -ія, н. przekonanie.

Убѣжище, -а, н. ucieczka, schronienie, przytułek.

Убѣленіе, -ія, н. bielenie, ubielenie.

Убѣловать, убѣлять, убѣлять, ubielać, ubielić, białym czynić, bielić; || Убѣляваться, ubielać się, stać się białym. *Imśl. b.*

убѣленный, ubielony.

Уважать, уважить, szanować, poważać; || mieć wzgląd, uwagę (na kogo, na co); ||

Уважаться, być szanowanym. *Imśl. b.* уваженный, uszanowany; || wzięty na uwagę.

Уваженіе, -ія, н. poważanie, uszanowanie, szacunek, wzgląd na co.

Уважительность, -и, ж. względność, przychylność przez wzgląd na kogo, na co.

Уважительный, zasługujący na względy, na uwagę.

Уважить, *об.* Уважать.

Увалень, -льян, *м.* człowiek niezgrabny, ciężki, leniuch, leżuch.

Уваливать, увалить, folować, ufolować, wałkować, uwałkować, przygniatać, przygnieść; || = увалить, nakłaniać, nakłonicь на bok, krzywo układać, ułożyć co; || Уваливаться, nakłaniać się на bok, krzywić się.

Увальный, wyboisty, pełen wybojów; || *об.* Увальный.

Увалить, *об.* Уваливать.

Уваль, -а, *м.* wybój, pochyłość, spadzi-
stość; || *Gmin.* rozpiezchnienie się, roz-
syпка.

Увальчивый, niezgrabny, leniwy, ciężki.

Увалять, *об.* Уваливать.

Уваривать, уварить, gotować, ugotować, warzyć, uwarzyć; || Увариваться, gotować się, warzyć się.

Уварить, *об.* Уваривать.

Уварна, -и, *ж.* ugotowanie, uwarzenie.

Уваровить, -а, *м.* *Min.* uwarowit (*granat Syberyjski*).

Уварь, -а, *м.* wygotowanie, wygotowa-
nego co.

Уведение, -ия, *н.* uprowadzenie.

Уведение, -ия, *н.* uwięzienie.

Увести, Увезть, *об.* Увозить.

Увеличение, -ия *н.* powiększenie.

Увеличительный, *об.* Увеличительный.

Увеличивать, увеличить, powiększać, powiększyć; || przesadzać, przesadzić; || Увеличиваться, powiększać się. *Imśl. б.* увеличенный, powiększony.

Увеличительный, powiększający. Увеличительное стекло, szkło powiększające. *Gram.* увеличительное имя, imię zgrubiałе.

Увеличить, *об.* Увеличивать.

Увернуть, *об.* Увертывать.

Увертывать, увертать, zrównywać, zrównać; || Увертываться, zrównywać się, być zrównуwanym.

Увертна, -и, *ж.* wykręt, wybieg; || обви-
нение czego.

Увертливость, -и, *ж.* zręczność, obro-
тность, wykrętność.

Увертливый, zręczny, obrotny, wykrętny.

Увертывать, увертеть, увернуть, об-
вить, обвить, обвивать, звивать, звивать. *Imśl. б.* уверченный, обвивный.

Увертываться, увертеться, обвивать się, обвивать się, завивать się, завивать się.

Увертываться, увернуть (от чего), unikать, unikать (czego), wymykać się, вы-
ткнать się; || вымывать się, смывать вытк-
ты, wykresać się.

Увертеть, *об.* Увертывать.

Увертёра, -и, *ж.* *Мух.* uwertara, watep-
do opery.

Уверчивать, *об.* Увертывать.

Увеселение, -ия, *н.* zabawa, rozrywka.

Увеселитель, -я, *м.* dowcipniś, żartow-
niś.

Увеселительница, -ы, *ж.* kobieta wesola, żartobliwa.

Увеселительно, *psk.* zabawnie.

Увеселительный, zabawny, rozwesela-
jący, wesoly, krotochwilny.

Увеселять, увеселить, bawić, ubawić kogo, rozweselać, rozweselić, rozrywać, rozerwać; || Увеселяться, bawić się, roz-
weselać się.

Увести, Увезть, *об.* Уводить.

Увивать, увить (*cz. przysz. увьб*), об-
вивать, обвивать, okręcać, okręcić; || Уви-
ваться, обвивать się, okręcać się; || = обило
ногo, stroić zalety do..., nadskakiwać ko-
mu, pochlebiać. *Imśl. б.* увитый, обви-
ниety, okręcony.

Увивка, -и, *ж.* obwinienie, zawinięcie.

Увивчивость, -и, *ж.* zwinność, uprzejmo-
беjście się.

Увивчивый, zwinny, uprzejmy w obej-
ściu się.

Увидать, увидеть, widzieć co, zobaczyć; ujr-
zieć, spozrzeć; || widzieć się, zobaczyć
się (z kim).

Увивливать, увивлинуть, умыкать, умкнать,
wymkнать się, ujść, uciec, ujść czego, wy-
ślizнать się.

Увинчивать, увинтить, zaśrubowywać,
zaśrubować; || Увинчиваться, być zaśrubo-
wywanym. *Imśl. б.* увинченный, zaśru-
bowany.

Увить, *об.* Увивать.

Увлажать, увлажнивать, увлажнить, zwil-
жаć, zwilżyć; || Увлажниваться, być zwilжа-
nym. *Imśl. б.* увлажненный, zwilżony.

Увлажнение, -ия, *н.* zwilżenie, zwilżanie.

Увлажнивать, *об.* Увлажнять.

Увлечательно, *psk.* powabnie, pociąga-
jąco, poeтnie, w sposób ujmujący.

Увлечательность, -и, *ж.* powabność, coś
pociągającego, ujmującego.

Увлечательный, powabny, poeтny, po-
ciągający, ujmujący.

Увлечать, увлечь, uprowadzać, upрова-
дзicь, porywać, porwać; || * ujmować, ujęć;
|| Увлечаться (чьмъ), unosić się. *Imśl. б.*
увлечённый, uniesiony, porwany.

Увлечение, -ия, *н.* uniesienie, pociąg, por-
wanie.

Увлечь, *об.* Увлечать.

Уводить, увести, увезть (*cz. przysz.*
уведу), unowdzić, uniesić, uprowadzać,
uprowadzić; || porywać, porwać, zabrać
z sobą; || Уводиться, być uprowadzanym,
porywanym. *Imśl. б.* уведенный,upro-
wadzony, uwiedziony, porwany.

Уводка, -и, *ж.* *об.* Уводить.

Уводчик, -и, *м.* porywający gwałtom
(*np. kobiety*), uprowadzający pokrywoma.

Уводь, -и, *м.* uprowadzenie, porwanie.

Увозить, увезти, увезть, uwozić, uniesić
|| Увозиться, być uwożonym. *Imśl. б.* уво-
зённый, uniesiony.

Угарать, угорѣть, zagorywać, zago-
żyć (od *węgla*), dusić się od czadu węgla;
|| wypalać się przy topieniu metalu, tra-
cić pewną część zamieniając się na żużel.

Угарно, nieos. Въ комнатѣ угарно, ро-
кој peřen jest swѣду, w pokoju swąd.

Угарный, swądliwy, peřen swądu.
Угарь, -а, m. swąd (od *pieca, od węgli*);
|| **убытек, ubywanie** (przy *topieniu metalu*).
Угасать, угаснуть, gasnąć, zgasnąć; || *
niknąć, zbliżyć się do śmierci.

Угашать, угасить, gasić, zgasić; || być
gaszonym. *Imśl. b.* угашенный, zgaszony.

Угачивать, угощать, угостить, częсто-
wać, częствовати; || **Угачиваться, угощать-**
ся, być częствованым.

Угибать, угнуть, uginąć, ugiąć, zaginać,
zagiąć; || **Угибаться, uginąć się, zaginać**
się. *Imśl. b.* угнутый, ugięty, zagięty.

Углажививать, укладыть, wygładzać, wy-
gładzić, wyrównywać, wyrównać; || **Угла-**
жививаться, wygładzać się, wyrównywać się,
być wygładzanym, wyrównываным. *Imśl. b.*
углаженный, wygładzony, wyrównany.

Углекислый газъ, Chem. węglanowy
gaz. **Углекислая соль, węglan.**

Углеродный, Chem. węglorodny, zawie-
rający węgiel.

Углеродъ, -а, m. *Chem.* węglík.
Углетворный, об. Углеродный.

Углетворъ, об. Углеродъ.

Угловатый, kątowaty, klinowaty, уло-
женный в катю. * **Угловатый умъ, umysł**
twardy, tępy.

Угловой, kątowy; || narożny, węgielny.
Угловой домъ, dom narożny.

Угломеръ, -а, m. gonjometr, narzędzie
do mierzenia kątów krystalizacji.

Углубление, -я, zagłębienie się; || вкля-
дობа; || *Mar.* = сýдна, ilość wody, która
statek ріпнасу zabiera.

Углублять, углубить, zagłębлять, zagлѣ-
бить; || **погращать, погращать, затapiać, zato-**
picь; || **Углубляться, zagлѣблять się, затapiać**
ся. *Imśl. o.* углубленный, zagлѣбiony,
utorpony.

Угль, об. Уголь.

Углядѣть (за кѣмъ), dostrzedz, dopil-
nować (кого).

Угляръ, -а, m. *Chem.* węglík.

Угнать, об. Угонять.

Угнѣсть, об. Угнетать.

Угнетатель, -я, m. ciemiężca, ciemiężу-
ciel.

Угнетательница, -ы, ж. ciemiężycielka.

Угнетать, угнѣсть, ugniatać, ugnięść,
przyciskać, przycisnąć, przycisnąć; || *
uciskać, gnieść. Imśl. b. угнетенный,
ugniciony; || * uciśniony.

Угнетение, -я, n. ugniatanie, uciśkanie;
|| * **циеміженіе, гнебіеніе, ucisk.**

Угнутъ, об. Угибать.

Уговаривание, -я, n. namawianie, prze-
swiadczenie kogo, przekonanie.

Уговаривать, уговорить, namawiać, na-
mówić kogo do czego, przekonywać, prze-
konać (o czym); || **Уговариваться, umawiać**
się, umówić się. *Imśl. b.* уговоренный,
namówiony, przekonany.

Уговорный, umówiony.

Уговорщикъ, -а, m. namawiacz.

Уговоръ, -а, m. umowa, ugoda. **По уго-**
вору, podług umowy. Съ уговоромъ, pod
warunkiem.

Угода, -ы, ж. dogodzenie, zadość учы-
нение, zadowolenie, satysfakcja.

Угодливость, -и, ж. uprzejmość, uprзе-
ждение чьихъ зыченъ, chęć przypodobania
się, pobłażanie, względy.

Угодливый, uprzejmy, usłużny, pobla-
жающу.

Угодникъ, -а, m. człowiek grzeczny,
uprzejmy, usłużny; || **Угодникъ Божій** lub
Святой **угодникъ, święty, wybrany** Папскі.

Угодница, -ы, ж. kobieta grzeczna,
uprzejma, usłużna; || **Угодница Божія, Świę-**
та, wybrana Папска.

Угодничать, dogadzać, być grzecznym,
uprzejmym, usłużnym.

Угодно, nieos. podoba się. **Канъ вамъ**
угодно, jak się Panu podoba. **Что вамъ**
угодно, co pan sobie życzy? **Не угодно**
ли вамъ чаю, czy nie pozwolipан herbaty?

Богу угодно было его наназать, podobało
się Bogu dotknąć go niezczęściem. **Ему**
не угодно было принять мое предложеніе,
nie raczył przyjąć mojej propozycji. **Сер-**
дитесь сколько угодно, niech się pan гnie-
ва ile mu się podoba. **Имъ дали вина**
сколько угодно, дано im вина do woli.

Сколько душъ угодно, об. Душѣ.

Угодность, -и, ж. dogodzenie, zadość
uczynienie, przysлуга.

Угодный, zgodny z чѣм, odpowiedni; ||
przyjemny, podobający się.

Угодье, -дья, n. użytek, przynależność
gospodarska, wszelki grunt wiejski, wszelka
własność wiejska przynosząca zysk,
jako to: pole, łąka, las, rzeka, jezioro i t.
d.; || **wyгода, dogodność. Полевья у-**
дья, m. grunta. **Лѣсныя угудья, lasy.**

Угодатель, -я, m. człowiek chętnie do-
gadzaющу, uprzejmy.

Угодательница, -ы, ж. kobieta chętnie
dogadzająca, uprzejma.

Угодать, угодить, dogadzać, dogodzić,
zadośćuczynić; || * **trafiac, trafić, ugodzić**
w co, kogo czѣm.

Угодение, -я, n. dogadzanie, przygo-
dobanie się.

Уголень, -льнѣ, m. zdr. **уголѣчень, -чня,**
węgielek.

Уголовный, Praw. kryminalny, głównы.

Уголовное преступление, zbrodnia krymi-
nalna, kryminal.

Уголовное дѣло, спра-
ва kryminalna. **Уголовные законы, ко-**
дексы карны, księga praw kryminalnych.

Уголовный судъ, об. Судъ. **Уголовная**
палата, об. Палата.

Угольщина, -ы, *ж.* *Gmin.* kryminal, zbrodnia kryminalna.

Уголь, *прзрп. др.* углѣ, *м. здр.* угольнѣ, -нѣа, угольчѣнѣ, -чѣа, кѣт, закѣт, рѣг (доми, нѣсѣу), вѣгѣлѣ. Уголь прямой, острый, тупой, кѣт prosty, ostry, rozarty. Уголь возвышенія, кѣт pomierny (*w topografji*). На углу Сенаторской и Медовой (улицы), на rogu Senatorskiej i Miodowej. Загнуть уголь въ книгѣ, zagąć kartkę *w książce (dla naznaczenia)*. Загнуть уголь на тузѣ, zagąć asa, podwoić stawkę (*w kartach*). * Имѣть свой уголь, mieć swój kęt, swój domek.

Уголь, -гя, *т.* вѣгѣл. Древесный уголь, węgiel drzewny. Каменный уголь, węgiel kamienny.

Уголье, -лѣ. *зд.* węgle.

Угольничѣ, *об.* Угольщикн.

Угольничѣ, -а, *т.* вѣгѣлница; || рѣтка кѣтна.

Угольный, węglowy, od węgla. Угольная копь, *ж.* kopalnia węgla ziemnego.

Угольный, кѣtowy, od кѣта, narożny, węgielny, węglowy. Угольный домѣ, dom narożny. Угольный шкафѣ, szafa kętna, *w kącie* umieszczona.

Угольня, -и, *ж.* miejsce gdzie drwa na węgle palę.

Угольщикн, -а, *т.* węglarz.

Угомонить, *об.* Угомонить.

Угомонливый, Угомонный, spokojny, cichy.

Угомонѣ, -а, *т.* cichość, spokojność; || спрочынек, одпрочынек.

Угомонять, угомонить, uspakajać, uspokoić, usmierzać, usmierzyć; || usypiać, uspić (*dziecko*); || zadać komu śmiertelny cios, wyrzucić na tamten świat; || Угомоняться, uspakajać się; || засыпая. *Imsl. b.* Угомоненный, uspokojony, uspiiony i t. d.

Угонна, -и, *ж.* Угонъ, -а, *т.* wyganianie, wygnanie, wypędzanie, wypędzenie; || допѣдzenie, doścignienie, dognanie.

Угонять, угнать, wyganiać, wygnać, wypędzać, wypędzić, upędzać, upędzić; || uwodzić, uwieść, uprowadzać, uprowadzić z sobą; || * śpiesznie odjeżdżać; || Угоняться, uganiać się, upędzać się. За богатыми не угоняться, за bogatymi trudno upędzać się. *Imsl. b.* угнанный, wygnany, wypędzony, upędzony i t. d.

Угораживать, *об.* Огораживать.

Угораздить, *Gmin.* doprowadzić, podnieść do czego, skłonić; || Угораздиться, odwazyć się na co, znaleźć środek.

Угорать, *об.* Угарать.

Угорѣль, -рѣль, Угорѣчѣнѣ, -чѣа, *т. здр.* об. Угорѣ.

Угородить, *об.* Огородить.

Угоронъ, -рнѣа, *т.* pagórek.

Угорѣ, *прзрп. др.* угрѣ, *т.* węgr, rodzaj krosty na twarzy; || węgorz (*ryba*); || Элен-

трйческій угорѣ, węgorz elektryczny, stręstwa (*ryba*); || ślep, ślepek (*owad*).

Угорѣлый, zagorzały (*od gazu węglowego*).

Угорѣть, *об.* Угорать.

Угостить, *об.* Угощать.

Уготавливать, уготавливать, уготовать, przygotowywać, przygotować; || Уготавливаться, przygotowywać się. *Imsl. b.* уготовленный, przygotowany.

Уготованіе, Уготовленіе, -иѣ, *н.* przygotowanie.

Угощатель, -ѣа, *т.* częstujący kogo.

Угощательница, -ы, *ж.* częstująca kogo.

Угощать, *об.* Угашивать.

Угощеніе, -иѣ, *н.* częstowanie.

Угрѣбать, угрѣсть, upływać, upływać robiąc wiosłem.

Угрѣватость, -и, *ж.* osypanie (*twarzy*) węgrami, krostami.

Угрѣватый, węgrowaty, osypany węgrami, krostami.

Угрѣватѣть, węgrowacieć.

Угрѣвина, -ы, węgorzyna, mięso węgorza (*ryby*).

Угрѣвый, węgorzowy, od węgorza.

Угрѣсть, *об.* Угрѣбать.

Угринѣ, -а, *т. здр. об.* Угорѣ (*ryba*).

Угрожать, угрозить, zagrażać, zagrożić, zastraszać, zastraszyć.

Угрожающій, zagrażający.

Угрожѣніе, -иѣ, *н.* zagrożenie.

Угроза, -ы, *ж.* groźba, pogroźka.

Угрозительно, *psk.* groźno, groźnie.

Угрозительный, groźny, groźący.

Угрозить, *об.* Угрожать.

Угрозливо, *об.* Угрозительно.

Угрозливый, *об.* Угрозительный.

Угрызѣть, угрызѣть, ugryźć, ugryzać, ugryźć, kąsać, ukąsać.

Угрызѣніе, -иѣ, *н.* ugryzienie, ukąszenie. * Угрызѣніе совѣсти, zgryzota sumienia.

Угрызѣть, *об.* Угрызѣть.

Угрѣ, *прзрп. др.* угрѣ, *т. об.* Угорѣ.

Угрѣвать, угрѣть, *об.* Согрѣвать.

Угрѣю, *psk.* posępny, ponuro.

Угрѣюмость, -и, *ж.* posępność, ponurość.

Угрѣюмый, posępny, ponury.

Угрѣжѣть, stawać się posępnym, ponurym.

Угрязѣть, угрязнуть, *об.* Погрязѣть.

Уда, -ы, *ж. здр.* ўдочна, -и, węda, wędka.

Удѣбриваніе, -иѣ, *н.* gnojenie (*gruntů*).

Удѣбривать, удѣбрить, gnoić, sterkorzować (*gruntac*); || Удѣбриваться, być gnojonym, sterkorzowanym. *Imsl. b.* удѣбрѣнный, ugnojony.

Удѣва, *об.* Удѣвна.

Удаваться, удѣваться, udawać się, udac się, zdarzać się, zdarzyć się, trafić się, trafić się; || wdawać się, zostać, być jakim podobnym do kogo.

Удавить, *об.* Удавливать.
Удавка, *ж.* петля (*do powieszenia się*);
|| **удушение**.

Удавленница, *-ы, ж.* mięso z bydłęcia udu-
szonego.

Удавленникъ, *-а, м.* ten który się udu-
sił, powiesił.

Удавленница, *-ы, ж.* та która się udu-
siła, powiesiła.

Удавление, *-ия, н.* udušenje, powiesze-
nie.

Удавливать, Удавлять, удавить, дла-
вить, удлвить, дусиць, удусиць, wiązać, wie-
zać; || Удавливаться, удлвиться, дусиць się,
wieszać się. *Imśl. б.* удавленный, udu-
szony, powieszony.

Удавный, *до душения, do powieszenia*
належащу.

Удавщикъ, *-а, м.* ten który kogo udu-
sił, powiesił.

Удавщица, *-ы, ж.* та która kogo powie-
siła, uduśiła.

Удавъ, *-а, м.* Zool. wąż olbrzym, dusi-
ciel.

Удаление, *-ия, н.* oddalenie, usunięcie.

Жить въ удалении отъ свѣта, żyć w od-
далeniu od światła, samotnie. Удаление
отъ должности, odwołanie z posady. *Прав.*
Удаление изъ имѣнія принудительными
мѣрами, eksmisja.

Удалецъ, *-льца, м.* zuch, śmiałek, czło-
wiek odważny.

Удалить, *об.* Удалять.

Удалой, Удалый, śmiały, odważny. Уда-
лой паренъ, удалая голова, *об.* Удалецъ.
На удалю, *psk.* na los szczęścia.

Удаливость, *-а, н.* Удаля, *-я, ж.* zuchwal-
stwo, śmiałość, odwaga.

Удалять, удалять, oddalać, oddalić,
usuwać, usunąć; || wyłączać, wyłączać; ||
Удаляться, oddalać się, usuwać się. Уда-
лить отъ должности, oddalić z posady.

Временно удалить отъ должности suspen-
dować. *Прав.* удалить изъ имѣнія пону-
дительными мѣрами, eksmitować. Уда-
литься отъ свѣта, oddalić się od światła,
żyć samotnie. Удалиться на покой, porzucić
zawód jaki. *Imśl. б.* удаленный, oddalony,
usunęty.

Ударение, *-ия, н.* uderzenie; || **прзциск**
(*w mowie*), акцент в мовиенію, акцент на
syllable, przysłóg, акцент над literą, zna-
mie; || *Muz.* podniesienie tonu.

Ударецъ, *-рца, м.* Ударникъ, *-а, zdr. об.*
Ударъ.

Ударить, *об.* Ударять.

Ударный, *od uderzenia, od ciota.* Удар-
ный колпачекъ, piston (*od broni palnej*).

Ударный инструментъ, narzędzie muzycz-
не на którym się gra uderzając w niego
(*np. bębenek*). Ударный знакъ, ślad zbi-
cia, stłuczenia.

Ударъ, *-а, м.* uderzenie, ciot, raz; ||
опopleksja, uderzenie krwi. * Быть въ
ударѣ, być w sztosie do czego.

Ударять, ударить, uderzać, uderzyć; ||
wpaść, wpaść na kogo, napadać; || wyma-
wiać z przyciskiem; || Ударяться, uderzać się,
tłuc się o co; || = во что, oddawać się че-
му, przykładać się do czego, rzucać się
w со. * Онъ не ударить себя лицомъ въ
грязь, *об.* Грязь. * Ударить по рукамъ,
przystać na со, zgodzić się (*uderzeniem re-
ki w ręce*). * Удариться назадъ, nagle,
śpiesznie cofnąć się, usunąć się. Ударить-
ся объ закладъ, założyć się o со, pojsć
o zakład. *Imśl. б.* ударенный, uderzony
i t. d.

Удаться, *об.* Удаваться.

Удача, *-и, ж.* powodzenie, traf, los szczę-
ścia. Ему во всемъ удача, jemu wszyst-
ko się udaje.

Удачливо, *об.* Удачно.

Удачливый, *об.* Удачный.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачный, *пomyślny, szczęśliwy, trafny.*

Удачивать, *об.* Удачивать.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удачно, *psk.* pomyślnie, szczęśliwie, tra-
fnie.

Удилище, -а, *n.* *Ryb.* wędzisko, przęt wędkowy.

Удило, -а, *n.* wędzidło, część musztuka.

Удильный, wędzidłowy, od wędzidła.

Удильщикъ, -а, *m.* wędkarz, co ryby wędką łowi.

Удиль, **наудиль**, wędzicъ ryby, wędą ryby łowić, nałowić

Удна, -и, *ж. zdr.* wędka.

Удлиненіе, -іа, *n.* przedłużenie.

Удлинять, **удлинить**, przedłużać, przedłużycъ, dłuższym czynić, uczynić; || **Удлинягся**, być przedłużanym. *Imśl. b.* удлинённый, przedłużony, dłuższym uczyniony.

Удобно, *psk.* dogodnie, wygodnie.

Удобность, -и, *ж.* dogodność, wygoda; || **латвоść**.

Удобный, dogodny, wygodny; || **лагодны**.

Удобоваримость, -и, *ж.* strawność, łatwość strawienia (*żołądka*).

Удобоваримый, strawny, łatwy do strawienia.

Удобосполнимость, -и, *ж.* łatwość wykonania.

Удобосполнимый, łatwy do wykonania, dający się wykonać.

Удобоносимый, łatwy do noszenia, lekki

Удобопонятность, -и, *ж.* zrozumiałość.

Удобопонятный, zrozumiały, łatwy do zrozumienia.

Удобосгараемость, -и, *ж.* palność, własność, skutkiem której jakiegobądź ciało łatwo może się palić.

Удобосгараемый, palny, łatwy do palenia.

Удобрение, -іа, *n.* ugnojenie (*gruntu*).

Удобривать, *об.* Удобривать.

Удобрительный, gnojny, gnoisty.

Удобрять, **удобрить**, *об.* Удобривать.

Удобство, -а, *n.* dogodność, wygoda.

Удовище, *об.* Удилище.

Удовлетворение, -іа, *n.* zadośćuczynienie, zaspokojenie, wynagrodzenie, satysfakcja, naprawienie urazy, wynagrodzenie krzywd.

Удовлетворитель, -я, *m.* zadosycъ czynяcy komu.

Удовлетворительница, -ы, *ж.* zadosycъ czynяца komu.

Удовлетворительно, *psk.* dostatecznie, ile potrzeba, w sposób zaspakajacy.

Удовлетворительность, -и, *ж.* dostateczność.

Удовлетворительный, dostateczny, zaspakajacy.

Удовлетворять, **удовлетворять**, zaspakajacъ, zaspokoicъ kogo, zadość uczynić komu, zadowolnić, dogadzacъ, dogodzić komu: || **wynagradzacъ**, wynagrodzić, powtować (*straty i t. p.*); || **Удовлетворяться**, zadość czynić sobie, przestawać na czём,

kontentować się czём. *Imśl. b.* **удовлетворённый**, zaspokoiony, zadowolony i t. d.

Удовольствие, -іа, *n.* uciecha, przyjemność, zabawa, rozrywka, upodobanie, ukontentowanie; || zadość uczynienie, zadowolenie; || satysfakcja.

Удовольствование, -іа, *n.* zadość uczynienie, ukontentowanie, zaspokojenie.

Удовольствоваться, zadowolicъ, zadość uczynić, ukontentować, zaspokoicъ, dogodzić, opatrzycъ kogo czём potrzebným; || **Удовольствоваться** (чёмъ), porzestacъ na czём, kontentować się czём. *Imśl. b.* **удовольствованный**, zadowolony, zaspokoiony i t. d.

Удодъ, -а, *m.* *Zool.* dudek (*ptak*).

Удой, *przyp. dr.* **удой**, *m.* udój, wydój, tyle mléka ile na raz wydojono.

Удойливый, — **Удойливая** корова, krowa dużo mléka na raz dajaca; || *Gmin.* krowa całkowa.

Удолье, -іа, *n.* **Удоль**, -а, *m. об.* Юдоль.

Удостоверение, -іа, *n.* zapewnienie, upewnienie, rękojmia, pewność; || **świadcтво**, poświadczenie, zaświadczenie, zaręczenie, dowód. **Въ удостоверение** чего, dla większej wiary, dla zapewnienia tego.

Удостоверитель, -я, *m.* zapewniciel, ręczyciel.

Удостоверительница, -ы, *ж.* zapewnicielka, ręczycielka.

Удостоверительный, utwierdzajacy, zaręczajacy, zapewniajacy, upewnijacy.

Удостоверять, **удостоверить**, zapewniać, zapewnіć, зарęczać, зарęчыć со, zaświadczać, zaświadczyć, poświadczać, poświadczyć, стwierdzać, стwierdzić, потwierdzać, потwierdzić; || **Удостоверяться** (въ чёмъ), zapewniać się, przeкопуwać się, przeświadczać się. *Imśl. b.* **удостоверённый**, zapewniony, зарęчену, zaświadczony, poświadczony, стwierdzony i t. d.

Удостоеніе, -іа, *n.* uczczenie, zaszczысenie, uczynienie zaszчыту, honoru komu.

Удостоивать, **удостоить**, zaszчысacъ, zaszчысić kogo, uczcić, рacъчыć, chcieć; || **Удостоиваться**, zaslугиwać na со, być godnym czego, być zaszчысаным. *Imśl. b.* **удостоённый**, zaszчысiony i t. d.

Удосуживаться, **удосужиться**, ұлатwiać się, ұлатwicъ się, uwalniać się, uwolnić się od zatrudnień, od interesów.

Удочка, -и, *ж. zdr.* wędka, *об.* Уда.

Удрать, даć drapaka, drapnacъ, uciecъ. ||

* **Удрать** штуку, wypłatać figla.

Удружить, przyżлужycъ się komu w чём, przyжаżн komu okazać.

Удручать, **удручить**, ucіеміацъ, ucіеміаць, dręczyć, ucісacъ, ucісacъ; || **Удручаться**, być ucіеміаэным, ucісаканым, gнёблоным. *Imśl. b.* **удручённый**, ucіеміаэный, udрэсэony i t. d.

-Удрученіе, -іа, *n.* uciemiężenie, udręczenie, ucisk.

-Удручить, *об.* Удручать.

-Удушать, удушить, *об.* Задушать.

-Удушѣніе, -іа, *n.* uduszenie, uduszenie *нѣ.*

Удушливость, -и, *ж.* duszność.

Удушливый, duszący.

Удушье, -шьа, *n.* ciężki oddech, dychawica.

Удь, -а, *m.* Anat. członek męzki.

Удѣленіе, -іа, *n.* wydzielenie, dawanie komu części z czego dzielonego.

Удѣлѣть, *об.* Удѣлѣть.

Удѣлокъ, -ла, *m.* część w nieruchomym majątku.

Удѣль, -а, *m.* udział, podział, majątek nieruchomu, należący do jednego z członków Cesarskiego domu; || * los, przeznaczenie.

Удѣльный, udzielny, koronny; || zarządzający udziałem, *об.* Удѣль; || należący do udziału, *об.* Удѣль; || *Різ.* gatunkowy. Удѣльный вѣсъ, ciężkość gatunkowa.

Удѣлѣть, удѣлѣть, udzielać, udzielić, dawać, dać część z czego; || Удѣлѣться, być udzielаным. *Имѣл.* б. удѣлѣнный, udzielony.

Уединѣніе, -іа, *n.* samotność, ustronie.

Уединѣнно, *psk.* samotnie.

Уединѣнный, samotny, odosobniony.

Уединѣть, уединѣть, odosobniać, odosobnić, odłączać, odłączyć, oddalać, oddalić; || Уединѣться, odosobniać się, odłączać się, oddalać się, prowadzić życie samotne. *Имѣл.* б. уединѣнный, odosobniony, odłączony, oddalony, usamotniony.

Уемистый, objęty, mieszczący, obejmujący wiele в sobie, obszerny.

Уемный, ujemny, podlegający умнѣженію; || * poskramiający.

Уемъ, -а, *прзп.* др. уѣма і уи́нѣ, *m.* ujęcie, umniejszenie; || * poskromienie.

Умаленіе, -іа, *n.* ukaszenie, ukłócie *зд.* дѣлѣм.

Умалѣть, *зд.* дѣлѣм ukasіć, ukłóć.

Умалъ, -а, *m.* *об.* Умаленіе.

Умѣривать, умѣрѣть, piec, upiec; || Умѣриваться, być pieczonym. *Имѣл.* б. умѣренный, upieczony.

Умасать, умаснуть, straszyc, przestразыć, zastraszyć; || Умасаться, баć się, лѣкаć się, przestразыć się.

Умѣсно, *psk.* okropnie, strasznie; || okropnie, nadzwyczajnie, bardzo, niezmiernie. Это умѣсно, to jest okropnie. Она умѣсно дурнѣ, brzydka аъ strach. Я умѣсно люблю это, niezmiernie to lubię.

Умаснуть, *об.* Умасать.

Умасъ, -а, *ж.* *об.* Умасъ. *Какъ прзysłѣток:* аъ strach, nadzwyczajnie, niezmiernе. Умасъ шѣрно сегодня, gorąco аъ strach.

Умасъ, -а, *m.* przestраch, okropność,

strach, postrach, trwoga; || *psk.* аъ strach, nadzwyczajnie, niezmiernе. Придѣти въ умасъ, być przerażonym, przeleknięтым. Умасы войны, okropności wojny. Умасъ шѣрно, gorąco аъ strach.

Умать, *об.* Уимѣть, Уимѣть.

Умѣ, *psk.* już. Не умѣ ли, *об.* Неумѣли.

Умѣ ли ты кончилъ, czy już skończyłeś? Умѣ ли это правда, czy to jest правда? Умѣ ли онъ знавалъ это, czy doprawdy on to powiedział?

Уме, stop, wyж. прzym. Узнѣи і прзыл. Узно, węжѣж.

Умѣвна, Умѣвниинъ, *об.* Умов....

Умѣніе, -іа, *n.* łowienie ryb węдa, węдка.

Умѣнокъ, *об.* Умонокъ.

Уимѣваться, умѣться (у ногѣ), długo u kogo mieszkać, długo u kogo służyć, zostawać в służbie; || =(съ иѣмъ), żyć z kim zgodnie.

Уимѣчивость, -и, *ж.* towarzyskość, skłonność do życia towarzyskiego, charakter towarzyski, pożyćcie, przestawanie, obcowanie, wspólnе z kim życie.

Уимѣчивый, towarzyski, łatwy в позыциу.

Уимѣть, умѣть (*cz. прзysł.* Уимѣ), ugniatać, ugnieść, ściskać, ścisnąć, utłaczać, utłoczyc; || Уимѣваться, być ugniatanым, utłaczаным. *Имѣл.* б. умѣтый, ugnieciony, utłoczony.

Уимѣваться, grymasy robić.

Уимѣотый, gryмасы, przesadny.

Уимѣна, -и, *ж.* (*mн.* уимѣни. -монъ), grymas (*mн.* gryмасы), wydrzeńnianie się.

Уимѣть, умѣть (*cz. прзysł.* умнѣ), утыпаć, узаć (збоѣ).

Уимѣть, поуимѣть, wieczerać, wieczерze czyli kolacja zjeść.

Уимѣнный, wieczерzny, *об.* wieczерzy.

Уимѣнъ -а, *m.* wieczera, kolacja. Пѣолѣ умѣна горчица, *Прзysł.* po śmierci lekarstwo.

Уимѣнъ, -а, *m.* użatek, użęte żniwo.

Уимѣться, *об.* Уимѣваться.

Уимѣще, -а, *m.* wielki wąż.

Уимѣ, *psk.* potem, później. Уимѣ я расказаю вамъ все, później wszystko panu opowiem. Уимѣ я тебѣ, poczekaј, ja cię nauczę!

Уимѣвна, -и, *ж.* porcelanowa muszla.

Уимѣвниинъ, -а, *n.* Bot. węзову języк, nasieźszal (roślina).

Уимѣвочна, -и, *ж.* *здр.* *об.* Уимѣвна.

Уимѣвый, węзову, *об.* węза.

Уимѣ, -а, *m.* wąż (niegadownicy).

Уимѣ, *psk.* już. (*об.* Умѣ і Умѣ.) Мы умѣ отобѣдали, zjedliśmy już obiad. Не умѣ ли, не умѣ те, *об.* Неумѣли. || Ten przysłѣwek kładzie się niekiedy dla większej dobitności: Уимѣ енокльно разъ твердилъ а емѣ это, ile też to razy gadalem mu o tém! || Jako wykrzyknik: Уимѣ я тебѣ негодѣлѣ, poczekaј no hultaju, ja cię nauczę!

Уза, -ы, *ж. Кошч. Sl.* w języku Ruskim używa się tylko w liczbie *mn.* Узы, *przyp. др. узъ, więзу, рѣта.*

Узаконѣніе, -іа, *n.* uprawnienie, ustanowienie postanowienie, uchwała; || ustawa, *prawo*

Узаконѣть, узаконить, легитимовать, uprawniać, uprawnić, postanawiać, postawić, uchwalać, chwalić; || Узаконѣться, być легитимowanym, uprawnianym i t. d. *Imśl. б. узаконѣнный, легитимованы, постановiony, uchwalony.*

Уздѣ, -ы, *ж. узда;* || * hamulec, wędzidło.

Уздѣчка, Уздочна, -и, *ж. zdr.* uzde zka, *об. Уздѣ;* || tranzelka; || *Anat.* wędzidło (*w różnych organach*).

Уздѣчный, do uzdeczki należący.

Узелонѣ, -лнѣ, *zdr.* uzeloczeń, чнѣ, *m.* węzełek; || zawiniątko; || *Anat.* gruczołek.

Узель, -злѣ, *m.* węzeł; || wiązka; || związek; || *Mar.* węzeł (jaki wiążą na linach do mierzenia odległości w żegludze).

Узеньный, *zdr.* wążutki, *об. Узній.*

Узнь, -а, *m.* *Bot.* kurza noba (*rodzina*).

Узить, z wężać; || Узиться, z wężać się.

Узній, wążki (st. wyż. *умѣ*).

Узно, *psk.* wążko.

Узновѣтый, nieco wążki.

Узюгорный, o wążkiѣ szyi.

Узюлистный, *Bot.* wążkoliści.

Узюлѣбый, wążkie czoło mający.

Узюсть, -и, *ж.* wążkość.

Узлатинь, -а, *m.* *Bot.* strusie pióro (*rodz. lina*).

Узлѣстый, węzłowaty.

Узлѣще, -а, *m.* *zgr.* węzliśko.

Узловѣтость, -и, *ж.* węzłowatość.

Узловѣтый, *об. Узлѣстый.*

Узнавать, узнать (*cz. teraż. узнаю, cz. przysz. узнаю*), poznawać, poznać, dociekać, docieć, dowiadywać się, dowiedzieć się; || Узнаваться, być poznawanym. *Imśl. б. узнанный, poznany.*

Узнаніе, -іа, *n.* poznanie.

Узнать, *об. Узнавать.*

Узнинь, -а, *m.* więzień.

Узница, -ы, *ж.* w więzieniu zamknięta.

Узѣристый, *об. Узѣрчатый.*

Узѣрный, wzorzysty.

Узѣрочно, *psk.* wzorzysto, ozdobnie, kosztownie.

Узѣрочный, wzorzysty, ozdobny, kosztowny.

Узѣрчатый, *об. Узѣрный.*

Узѣрчикъ, -а, *m.* *zdr.* wzorek, desen, *об. Узѣръ.*

Узѣрщикъ, -а, *m.* rysownik deseni, wzorów.

Узѣрщица, -ы, *ж.* rysownica deseni, wzorów.

Узѣръ, -а, *m.* desen. Съ узѣрами, w kwiaty da deseni

Узѣрътъ, узѣрѣць, узѣрѣць, obaczyć, zobaczyć.

Уйти (*cz. przysz. уйдѣ*), *об. Уходить.*

Указаніе, -іа, *n.* wskazanie, oznaczenie.

Указатель, -я, *m.* przewodnik; || skazownik, skazówka zegara stonecznego; || znak znaczek (*w ksiązce*); || rejestr, spis rzeczy w dziele znajdujących się, indeks; || *Mat.* wykładnik.

Указательница, -ы, *ж.* przewodniczka.

Указательный, wskazujący. Указательный, wskazujący czyli drugi palec u ręki. *Gram.* указательное мѣстоименіе, zaimek wskazujący.

Указѣть, *об. Указывать.*

Указна, -и, *ж.* skazówka dziecinna (*przyp. czytaniu*).

Указный, ukazowy, od ukazu, zalecony ukazem; || nakazany, postanowiony. Указная мѣбра, miara urzędowa służąca za wzór.

Указчикъ, -а, *m.* doradca, namawiający.

Указчица, -ы, *ж.* doradczyni.

Указъ, -а, *m.* ukaz, rozkaz, mandat.

Указывать, указѣть, ukazywać, ukazać, pokazywać, pokazać, wskazywać, wskazać; || rozkazywać, rozkazać, nakazywać, nakazać, stanowić, postanowić; || Указываться, być ukazywanym, wskazywanym i t. d. *Imśl. б. указанный, wskazany, rozkazany, nakazany, postanowiony. Въ указанное время, w oznaczonym czasie. Въ указанный срокъ, w oznaczonym terminie.*

Укалывать, уколѣть, kłóc, ukłóc; || принаць, upięć; || Укалываться, kłѣć się; || być upinanym. *Imśl. б. уколотый, ukłоты; || upięты.*

Укатывать, укатѣть, ubijać, ubić (*пр. droge*), równać, zrównać; || Укатываться, być ubijanym, równanym. *Imśl. б. укатанный, ubity, zrównany. || Укатывать, укатить, toczyć, obracając poprychać; || odjechać; || Укатываться, toczyć się, być poprychanym przy obracaniu się.*

Укачивать, укачѣть, kołysać, ukołysać (*дѣтце*). *Imśl. б. укачанный, ukołysанный.*

Укашивать, укосить, powoli kosić, wykosić, skosić; || на ukos (ukosnie) zakrawać, zakroić, przycinać, przycięć; || Укашиваться, być koszonym; || być на ukos (ukosnie) krajаным, przycinаным. *Imśl. б. Увѣшонный, wykoszony, skoszony i t. d.*

Укащикъ, Укащица, *об. Укащикъ, Укащица.*

Уквашивать, уквашить, ukwaszać, ukwasić, zakwaszać, zakwasić; || Уквашиваться, być kwaszonym, zakwaszanym. *Imśl. б. уквашенный, ukwaszony, zakwaszony.*

Укнпѣть, укнпѣть, zagotowywać się, zagotować się, wykpieć.

Укнпѣлый, zagotowany; || wygotowany.

Унисать, униснуть, kwaśnić, ukwaśnić.

Унлэдистый, pakowny, ładowny; || Іа-шву do zmiestczenia.

Унлэдна, -и. ж. opakowanie, zapakowanie; || zdr. унлэдочна, -и, skrzynia podró-żna nie wysoka.

Унлэдчикъ, -а, m. trudniący się pakowaniem w paki, skrzynie.

Унлэдчица, -ы, ж. trudniąца się pakowaniem w paki, skrzynie.

Унлэдочный, do pakowania należący.

Унлэдъ, -а, m. żelazo hartowane, twardezone.

Унлэдываніе, -іа, n. pakowanie.

Унлэдывать, унлэсть, улонить, уклэдасъ, клэдасъ, злэдуать, паковаць, упаковаць, запаковаць; || wykłэдасъ, wyлэдуць, wysłасъ (np. podłогę); || usypіасъ, polożyć spać (dziecko). Іmsl. б. унлэданный, улоненный, улоzony, upakowany i t. d.

Унлэдываться, унлэться, улониться, быць клэданым, улозыным, пакowanym i t. d.

Унлэдываться, улэчься, клэсь сь, polożyć сь (spać).

Унлэвать, унлэить, wykлеясъ, wykleić, zaklejasъ, zakleić.

Унлэя, -ѣи, ж. zdr. унлэйна, -и, ukleja, uklejka (ryba).

Унлоненіе, -іа, n. zboczenie, nachylenie się, oddalenie się, usunięcie się od czego. Унлоненіе магнітної стрѣлки, nachylenie się igły magnesowej.

Унлонисто об. Унлончиво.

Унлонистый, об. Унлончивый.

Унлонить, об. Унлонять.

Унлонливо, Унлонливость, Унлонливый, об. Унлончиво, Унлончивость, Унлончивый.

Унлонно, Унлонность, Унлонный, об. Унлончиво, Унлончивость, Унлончивый.

Унлончиво, psk. z uprzejmością, uprzejmie; || wykretnie, dwuznacznie.

Унлончивость, -и, ж. giętkość, gibkość, powolność, uprzejmość.

Унлончивый, giętki, gibki, zwinny, uprzejmy; || wykretny, unikający stanowczego wyrzeczenia o czém.

Унлонь, -а, m. pochyłość, spadzistość.

Унлонять, унлонить, учыласъ, учыліć, usuwasъ, usunąć, odwracasъ, odwrócić, oddalасъ, oddalić; || Унлоняться, учыласъ сь, usuwasъ сь, odwracasъ сь, oddalасъ сь. Іmsl. б. унлонянный, учылony, усуняты i t. d.

Унлонуть, udziobacъ.

Унлончина, -ы, ж. два słupki na krawędzi statku wodnego, dla poruszenia wiosła.

Унловать, Унловшить, Gmia. zabić (kopać).

Унлоачивать, унлоотить, ubіasъ, ubić, wбіasъ, wбіć; || Унлоачиваться, быць ubіа-я-л-ум. Іmsl. б. унлоаченный, ubity, wбиты.

Унлоать, об. Унловывать.

Унлоупывать, унлоупнуть, wydzierać, wydrzeć, wyrуwasъ, wyrуwasъ. Іmsl. б. унлоупнутый, wydarty, wyrwany.

Унлоль, -а, m. ukłóbie, zakłóbie.

Унлоплетовать, об. Клоплетовать. Унлопачивать, унлопачить, zatykasъ, zatkacъ pakułami; || Унлопачиваться, быць zatykanym pakułami. Іmsl. б. унлопаченный, zatkany pakułami.

Унлора, -ы, ж. wyrzut.

Унлорачивать, Унлоротить, skracać, skróćć; || Унлорачиваться, быць skracanym. Іmsl. б. учороченный, skrócony.

Унлорененіе, -іа, n. wkorzenie.

Унлоренять, унлоренить, wkorzeniać, wkorzencić; || Унлореняться, wkorzeniać сь. Іmsl. б. унлорененный, wkorzeniony.

Унлоризна, -ы, ж. wyrzut, nagana.

Унлоризненный, naganny; || obelżywy.

Унлоритель, -я, m. ganićiel.

Унлорительница, -ы, ж. ganićielka.

Унлорительный, Унлорный, naganny. Унлорять, унлорить, wyrzucasъ, wyrzucić со кому, naganiać, naganić.

Уносить, об. Унашивать

Уносительно, psk. opieszale, powolnie.

Уносительный, opieszaly, powolny.

Уносить, уносить, opóźniać сь, opóźnić сь, ociągacъ сь, ociągnacъ сь, marudzić.

Уносеніе, -іа, n. opóźnienie się, ociąganie się, marudzenie.

Унось, -а, m. pokos, ilość trawy skoszonej.

Унрадноу, psk. ukradkiem, pokryjoma, potajemnie.

Унрадна, Украйна, -ы, ж. ukraina, kraj pograniczny.

Унрасить, об. Унрашать.

Унрасть, укрась. Іmsl. б. унраденный, ukradziony.

Унрашать, унрасить, ozdabiać, ozdobić, upiększacъ, upiększycъ. Іmsl. б. унрашешный, ozdobiony i t. d.

Унрашеніе, -іа, n. ozdoba, ustroje.

Унромно, psk. wygodnie, z wygodami, dogodnie.

Унромность, -и, ж. wygoda, dogodność.

Унромный, wygodny, dogodny.

Унропный, koprowy.

Унропъ, -а, m. Kość. naczynie do wody święconej; || woda gorąca; || Bot. koper pospolity.

Унротитель, -я, m. poskromiciel, pogromca uśmierzyciel.

Унротительница, -ы, ж. poskromicielka, uśmierzycielka.

Унротительный, hamujący, karzący, karzący.

Унрощать, унротить, poskramiacъ, poskromić, uśmierzacъ, uśmierzycъ, powściągać, powściągnacъ; || Унрощаться, poskramiacъ сь, uśmierzacъ сь, powściągać сь.

Іmsl. б. унрощенный, poskromiony, uśmierzony, powściągnięty.

Укрощёніе, -іа, *n.* poskromienie, uśmieszenie, uspokojenie.

Укрутіть, *об.* Укручивать.

Укручивать, укрутіть, тосно звязуваѣ со sznurem, szpagatem, krepowaѣ, skrepowaѣ. *Imsl. b.* укрученный, тосно звязаны, skrepowany.

Укрываніе, -іа, *n.* укrywanie, укrycie; || przechowywanie.

Укрыватель, -я, *m.* przechowywacz, przechowujący (*np.* przestępców).

Укрывательница, -ы, *ж.* przechowywaczka.

Укрывательство, -а, *n.* przechowywanie (*np.* przestępów).

Укрываѣ, укryть, przykrywaѣ, przykryć, okrywaѣ, okryć, pokrywaѣ, pokryć; || укrywaѣ, укryć, przechowywaѣ, przechowaѣ; || Укрываѣтся, przykrywaѣ się, okrywaѣ się, pokrywaѣ się; || укryтый, przykryty i t. d.

Укрытіе, *об.* Укрываніе.

Укрыть, *об.* Укрываѣ.

Укрѣпа, -ы, *ж.* umocowanie, rzecz służąca do umocnienia czego.

Укрѣпительный, wzmacniająca, pokrzepiająca.

Укрѣпить, *об.* Укрѣпляѣ.

Укрѣплёніе, -іа, *n.* umocowanie, wzmożenie, utwierdzenie; || ufortyfikowanie, obwarowanie. Укрѣплёніе города, ufortyfikowanie, obwarowanie miasta. Мостовое укрѣплёніе, szaniec przedmостowy. Укрѣплёніе желудка, wzmożenie żołądka.

Укрѣпляѣ, укryплить, umocowywaѣ, umocowaѣ, umocnić, wzmacniaѣ, wzmożnić, utwierdzaѣ, utwierdziѣ; || obwarowaѣ, ufortyfikowaѣ; || zabezpieczaѣ, zabezpieczyѣ, zapewnić со, assekurowaѣ со; || Укрѣпляѣса, stawaѣ się mocniejszym, wzmożnić się, pokrzepiaѣ się, zapewnić się i t. d. Укрѣпить итѣніе за менюю, zapewnić жоніе majątek. *Imsl. b.* укрѣплённый, umocowany, wzmożniony i t. d.

Укусунить, -а, *m.* ościarz, fabrykant octu lub sprzedająca ocet; || flaszczyka z octem, na ocet.

Укусунница, -ы, *ж.* flaszczyka z octem, на ocet.

Укусунислый, — Укусунислая соль, *Chem.* ościan.

Укусунный, octowy, ościany.

Укусунедъ, -а, *m.* Apt. oksymel, napój z octu, wody i miodu.

Укусусъ, -а, *m.* ocet.

Укупоривать, укупорить, korkowaѣ, zakorkowaѣ; || pakowaѣ, zapakowaѣ; || Укупориваѣтся, być korkowanym, pakowanym. *Imsl. b.* укупоренный, zakorkowany, zapakowany.

Укупорна, -а, *ж.* zakorkowanie; || zaporkowanie.

Укупорщина, -а, *m.* korkująca, pakująca.

Укупорщица, -ы, *ж.* korkująca, pakująca.

Укусывать, укусыѣ, kąsaѣ, ukąsaѣ; || ugryzaѣ, ugryzёѣ. *Imsl. b.* укушенный, ukąszony, ugryziony.

Укутывать, укутывать, otulaѣ, otuliѣ, owijaѣ, owinaѣ; || Укутываѣтся, otulaѣ się, owijaѣ się. *Imsl. b.* укутанный, otulony, owinięty.

Укушённіе, -іа, *n.* ukąszenie.

Улавливать, уловить, łapaѣ, złapaѣ, imaѣ, ująѣ, chwycаѣ, schwycиѣ, uchwyć; || Улавливаѣтся, być łapanym, chwytanym. Уловить случай, skorzystać ze sposobności.

Уладить, *об.* Улаживать.

Улаживание, -іа, *n.* uporządkowanie, układ.

Улаживать, уладить, porządkowaѣ, porządkowaѣ, układaѣ, ułożyć, wyporządkowaѣ, wyporządziѣ, szykowaѣ, uszykowaѣ; || naprawiaѣ, naprawиѣ, załatwiaѣ, załatwiѣ; || jednaѣ, pojednaѣ, pogodziѣ. Уладить дѣло, załatwiѣ interes. *Imsl. b.* улаженный, uporządkowany, naprawiony, załatwiony i t. d.

Улаживать, уломать, уломить, odłamywaѣ, odłamaѣ; || * przekonywaѣ, przekonaѣ kogo o чём z trudnością, namówиѣ, skłoniѣ do czego.

Уланский, ułański, od ułańców.

Уланъ, -а, *m.* Woj. ułan.

Уласнать, ubłagaѣ, ulagodziѣ kogo.

Улащивать, уластить, *об.* Уласнать.

Улегаться, улёчься, kłaść się, położyć się; || umieszczaѣ się, umieścić się, wkładaѣ się, włożyć się.

Улей, *przyp.* dr. ульа, *m.* ul.

Улейный, ulowy.

Улепётывать, улепетнуть, zmykaѣ, zemknaѣ, uciekaѣ, uciec

Улетать, улетѣѣ, ulatywaѣ, wylecieѣ, polecieѣ; || * uciekaѣ, uciec.

Улетучиваніе, -іа, *n.* Chem. ulotnienie.

Улетучивать, улетучить, *Chem.* ulatniaѣ, ulotniѣ, w parę, w gaz obracaѣ, obróciѣ; || Улетучиваѣтся, ulatniaѣ się, obracaѣ się w parę, w gaz. *Imsl. b.* улетученный, ulotniony.

Улётъ, -а, *m.* ulot, ulotanie; || wędrówka (*prastwa*).

Улетѣѣ, *об.* Улетать.

Улещать, улестить, namawiaѣ, namówиѣ do czego pochlebiająca кому, wyciągaѣ, wyciągaѣ na со.

Улечься, *об.* Укладываѣтся, Улегаться.

Улизывать, улизнуть, polizywaѣ, poliznaѣ; || * zmykaѣ, zemknaѣ, zmykaѣ, umknaѣ, uciekaѣ, uciec.

Уліна, -н, *ж.* прэкананне кога о со, do-
bód przekonywający o со.

Улітка, -н, *ж.* ślimak; || *Anat.* kość labi-
guntu ucha w kształcie skorupy ślimaka.

Ўлотніка улітною, schody kręcone.

Улітковый, ślimakowy, ślimaczy.

Уліткообразный, маючы kształт ślima-
ка.

Улітніць, -а, *т.* *Bot.* lucerna (roślina).

Уліточка, -н, *ж.* zdr. ślimaczek.

Уліточный, ślimakowy.

Уліца, -ы, *ж.* ulica.

Улічать, улічыць (ногó либо въ чѣмъ),

przekonywać, прэканаць кога о со, do-
wieść komu czego, прэсвідчаць кога; ||

Улічаться, być przekonywanym, прэ-
свідчаным.

Улічэніе, -іа, *н.* przekonanie, прэсвід-
чэнне.

Улічитель, -я, *т.* przekonawca, прэ-
свідчачыццель.

Улічительница, -ы, *ж.* przekonywaczka,
прэсвідчачыццелька.

Улічительный, przekonywający.

Улічыць, ob. Улічати.

Улічна, -н, *ж.* ob. Улічэніе.

Улічний, uliczny.

Уловить, ob. Улавливать.

Уловіна, -н, *ж.* zrzęcnóść, obrotność; ||
wykręt, wybieg, fortel.

Уловлять, ob. Улавливать.

Уловчивость, -н, *ж.* zrzęcnóść, obrotność.

Уловчивый, zrzęczny, obrotny.

Уловъ, -а, *т.* połów (ryb).

Уложеніе, -іа, *н.* upakowanie; || ustawa,
księga praw, kodeks. Уложеніе о наса-
заніяхъ, kodeks karny.

Уложитъ, ob. Уналадывать.

Уломать, уломить, ob. Уламывать.

Уломокъ, ob. Отломонь.

Улочка, -н, *ж.* zdr. uliczka.

Улощать, улощить, ob. Лощить

Улусъ, -а, *т.* koczowisko.

Улучать, улучить, znachodzić, znaleźć,
naleźć, zastać, zdybać. Улучить время,

вкорzystać з часу. Егó рѣдно дома улу-
чить можно, rzadko kiedy można go zdy-
bać w domu.

Улучэніе, -іа, *н.* znalezienie. Улучэніе
удобнаго времени, korzystanie з dogodnego
czasu.

Улучить, ob. Улучать.

Улучшать, улучшить, ulepszać, ulepszyć,
polepszać, polepszyć; || Улучшаться, być
ulepszanym, polepszanym. *Imsl. b.* улу-
шанный, ulepszony, polepszony.

Улучшэніе, -іа, *н.* ulepszenie, polepsze-
nie.

Улучшить, ob. Улучшать.

Улыбаться, улыбиться, uśmiechać się,
uśmiechnąć się. * Должник мой обан-
крутился, и мой денешки улынулись, mój
dłużnik zbankrutował, i pieniądze moje
przepadły.

Улыбна, -н, *ж.* uśmiech.

Улыбнуться, ob. Улыбаться.

Улыбочка, -н, *ж.* zdr. ob. Улыбна.

Улыбчивый, uśmiechliwy, uśmiechający
się.

Ультрамарыновый, ultramarynowy, ob.
Ультрамаринъ.

Ультрамаринъ, -а, *т.* ultramaryn, farba
błękitna з kamienia lazuruwego.

Улѣплять, улѣпить, oblepiać, oblepić,
oklejać, okleić. *Imsl. b.* улѣпленный,
oblepiiony, oklejony.

Улѣсокъ, -ска, *т.* ob. Пролѣсокъ.

Улюлюкивать, ob. Убаюкивать.

Умазывать, умазать, zamazywać, зама-
зачь; || * namawiać kogo до czego (*pochle-
bnemi słowkami*). *Imsl. b.* умазанный,
zamazany.

Умаивать, умаить, *Gmin.* męczyć, zmę-
czyć, trudzić, strudzić, znużyć; || Умаи-
ваться, умаиться, męczyć się, zmęczyć
się, być znużonym i t. d. *Imsl. b.* умаи-
нный, zmęczony, strudzony, znużony.

Умалэніе, -іа, *н.* zmniejszenie.

Умалительно, psk. на матą skalę, aa
mniejszą stopę.

Умалительный, zmniejszający.

Умалить, ob. Умалять.

Умалишенный, obłąkany, cierpiący ро-
мieszanie zmysłów, warjat.

Умалчиваніе, -іа, *н.* zamilczenie.

Умалчивать, умалчать, przemilczać,
przemilczeć, nie wspominać; || Умалчива-
ться, nie być wspomnianym. *Imsl. b.* умол-
ченный, przemilczany, niewspominany.

Умалывать, умолоть, mleć, umleć, ze-
mleć. *Imsl. b.* умолотый, umeły.

Умалять, умалить, zmniejszać, zmniej-
szyc; || Умаляться, zmniejszać się. *Imsl. b.*
умаленный, zmniejszony.

Уманъ, -а, *т.* *Bot.* oman (roślina).

Умаслявать, умаслить, mazać, wyma-
zać, smarować, posmarować (*masłem, tłuszczem*); || * namawiać kogo, skłaniać kogo
до czego (*pochlebnymi słowkami*), rozczu-
lać, rozczulić. *Imsl. b.* умасленный, wy-
mazany, wysmarowany i t. d.

Умаслитвлый, tłustawy,

Умаслить, ob. Умаслявать.

Умастить, ob. Умащать.

Уматывать, умотать, obwijać, obwinać;
|| Уматываться, być obwijanym. *Imsl. b.*
умотанный, obwinięty.

Умачивать, умочить, maczać, umoczyć.
Imsl. b. умоченный, umoczony.

Умащать, умастить, namaszczać, па-
маścić. *Imsl. b.* умашенный, namaszczony.

Умаяніе, -іа, *н.* *Gmin.* zmęczenie, znu-
żenie.

Умаять, ob. Умаивать.

Умбра, -ы, *ж.* umbra (*gatunek glinki*).

Умбровый, umbrowy.

Умедлэніе, -іа, opóźnienie, zwłoka.

Умо́лбный, omlótny, spory.
 Умо́лбъ, -а, *m.* omlóbt, namlób.
 Умо́лбъ, *ob.* Умáльвать.
 Умо́лчáть, *ob.* Умáльчивать.
 Умо́лч, -а, *m.* mełcie, zmienié, mléwo;
 || ubytek, strata przy mlewie.
 Умо́лчáть, умо́лчъ, upraszać, uprosić,
 błagać, ubłagać, wymódlіć. *Imst. b.* умо-
 лённый, uproszony, ubłagany.
 Умоначертáние, -я, *n.* pomysł, idea, wyo-
 brażenie, nakreślenie.
 Умо́ра, -ы, *z.* umor, rozpuk, pękание
 ze śmiechu. Это просто умо́ра, od tego
 trzeba śmiać się do rozpuku! Смотрѣть
 на него умо́ра, bez śmiechu nie podobna
 patrzeć na niego.
 Умо́рительно, *psk.* nader śmiesznie, za-
 бавние.
 Умо́рительный, nader śmieszny, godny
 śmiechu, zabawny.
 Умо́рить, umorzyć, życia pozbawić. *
 Умо́рить кого́ о́б смѣху, dać powód do
 nadzwyczajnego śmiechu, do rozpuku.
Imst. b. уморённый, umorzony, pozbawio-
 ну życia.
 Умо́ръ, -а, *m.* umorzenie, nabawienie
 śmierci, śmierć. Бить до умо́ру, bić na
 śmierć. Смѣяться до умо́ру, zanosić się
 od śmiechu, pękać ze śmiechu.
 Умо́стить, *ob.* Умáчивать.
 Умо́тáть, *ob.* Умáчивать.
 Умо́чить, *ob.* Умáчивать.
 Умо́чна, -и, *z.* namoczenie; || ubytek,
 następowanie od namoczenia (*np. sukna*).
 Умо́ственно, *psk.* umysłowo.
 Умо́ственный, umysłowy.
 Умо́ствование, -я, *n.* dowodzenie, rozu-
 mowanie, rezonowanie.
 Умо́ствователь, rozumujący, opierający
 wszystko na rozumowaniu.
 Умо́ствовать, rozumować, dowodzić, re-
 зонować.
 Умо́дрáть, умо́дрить, мądryм kogo
 czynić, uczynić, oświecać, oświecić; || Уму-
 дрáться, змáдрзец, мądryм się stać,
 oświecać się, oświecić się; || * wykoncep-
 ować, uroić со sobie w głowie. *Imst. b.*
 умодр'нный, змáдрзáлъ.
 Умо́чивать, *ob.* Замучивать.
 Умчáть, porwać, unieść, pochwyć, po-
 ciągnąć; || Умчáться, porędzić, polecieć,
 przedko odjechać.
 Умь, -а, *m.* rozum, umysł, dowcip. *Star.*
Polsk. um. Быть въ своём умѣ, mieć zdro-
 вы rozum. Быть не въ своём умѣ, nie
 mieć zdrowego rozumu. Въ умѣ ли ты,
 сду осзалае́? Сойти съ ума, oszaleć.
 Свести съ ума, *ob.* Сводитъ. Онъ отъ не́а
 безъ ума, он szaleje за nią. Это у меня
 изъ ума вонь, wcale о тэм zapomniáłem.
 У него́ не то на умѣ, он со innego мы́ли.
 У него́ только музыка на умѣ, tylko i му-
 зы́ о muzyce. Это у меня съ ума не
 адѣтъ, nie mogę tego zapomnieć. * Онъ

себѣ на умѣ, szczwany to lis. Взятъ онъ
 за умъ, stać się rozumniejszym, pójść,
 skoczyć po rozum do głowy. Умá не при-
 ложу, нань это сдѣлать, нань быть, nie
 stafo mi wátku, nie wiem jak sobie pora-
 dzić. У него́ заходить, зашёлъ умъ за
 разумъ, ma rozum skrzywiony. Нить
 заднимъ умомъ; Заднимъ умомъ нрѣпоиъ,
ob. Задній.

Умь-да-разумъ, -а, *m.* *Bot. ob.* Куре-
 слѣпъ.

Умыва́льничъ, -а, *m.* umywalnik, umy-
 wadło, naczynie z wodą do umycia się.

Умыва́льный, umywalny, do umycia.
 Умыва́льный сто́линь, stolik z miedzica
 do myć a się.

Умыва́ние, -я, *n.* umywanie, obmycie.

Умыва́нье, -нья, *n.* woda kosmetyk.

Умыва́ть, умы́ть, умыва́ть, умы́ть; || Умы-
 вáться, умыва́ть się. *Imst. b.* умы́тый,
 umyty.

Умысель, -сла, *m.* zamiar, cel, zamysł.
 Съ умы́слу, z umysłu, umyślnie. Безъ
 умы́лу, bez myśli, bez żadnego celu, nie-
 chcący, mimowolnie.

Умыслить, *ob.* Умыслáть.

Умысль, *ob.* Умысэль.

Умы́ть *ob.* Умыва́ть.

Умы́шление, -я, *n.* zamysł, zamiar; ||
 spisek, zмова.

Умы́шленничъ, -а, *m.* wicherzyciel, pod-
 żegacz, knoający spiski.

Умы́шленнически, *psk.* ze złym zamiarem.
 Умы́шленнический, do podżegacza, do
 knoającego spiski naleający, зły zamiar
 маający.

Умы́шленно, *psk.* z umysłu, umyślnie,
 z wiedzą, dobrze wiedząc о тэм.

Умы́шленный, rozmysłny, умы́слны, z
 умы́слу, z namysłem.

Умы́шлáть, умы́слить, knoаць, knuć
 (*spisek, zмова*), namysłáć się nad czém,
 zamierzáć со; || Умы́шлáться, być knoа-
 ным i t. d.

Умѣ́тся, Умѣ́лось *nieos. Gmin.* Нань
 умѣ́тся, тань и дѣлаю, jak mogę tak i
 robię. Нань умѣ́лось, тань и сдѣлалъ,
 jak mogłem tak i zrobiłem.

Умѣ́ние, -я, Умѣ́нье, -нья, *n.* zręczność,
 zgrabność, szykowność. Умѣ́нье нить въ
 свѣтѣ, sztuka życia w towarzysztwie.

Умѣ́ренно, *psk.* umiarkowanie.

Умѣ́ренность, -и, *z.* umiarkowanie, wstrze-
 мiężliwość.

Умѣ́ренный, umiarkowany, wstrzеме-
 žливы.

Умѣ́ривать, умѣ́рить, умѣ́рять, *ob.* Об-
 мѣ́ривать.

Умѣ́ръ, -а, *m.* ubytek, strata przy mie-
 рzeniu.

Умѣ́рять, умѣ́рить, powściągać, po-
 wściągnąć, hamować, pohamować, usmie-
 rzać, usmierzyć, łagodzić, złagodzić, zwol-
 ніć z czego, koić, ukoić; || Умѣ́ряться, ро-

wściągac się, hamować się, uśmierzać się, łagodzić się i t. d.

Умѣйть, *об.* умѣшивать.

Умѣстительный, obszerny, rozległy.

Умѣстить, *об.* умѣщать.

Умѣстность, -и, *ж.* stosowność.

Умѣстный, stosowny, w porę.

Умѣть, съумѣть, umieć со, znać со, zdołać, potrafić, wiedzieć jak.

Умѣшивать, умѣсѣть, умѣшать, ugniatć, ugnieść, mieszać, zamieszać. *Imśl. б.*

Умѣшенный, ugnieciony, zamieszany.

Умѣщать, умѣстить, umieszczać, umieścić, zmieszczać, zmieszcіć; || Умѣщаться, umieszczać się, zmieszczać się. *Imśl. б.*

Умѣщённый, umieszczony, zmieszczony.

Умѣщёніе, -іа, *н.* umieszczenie, zmieszczenie

Умягчать, умягчить, zmiękczać, zmiękczyć; || * łagodzić, ułagodzić, złagodzić.

|| Умягчаться, miękczeć, łagodzić się. *Imśl. б.* умягчённый, zmięczony, złagodzony.

Умягчёніе, -іа, *н.* zmięczenie, złagodzenie.

Умягчить, *об.* Умягчать.

Умять (*cz. przysz.* umnú). *об.* Уминать.

Умяоженіе, -іа, *н.* ugnojenie (*gruntu*).

Умяоживать, умяовозить, ugnajac, ugnojic (*grunt*), nawozic gnoju || Умяоживаться, być ugnajany m. *Imśl. б.* умяоженный, ugnojony.

Унесеніе, -іа, *н.* uniesienie, porwanie.

Унёсть, *об.* Уно́сѣть.

Универсальный, uniwersalny, powszechny, ogólny.

Университѣтскій, uniwersytecki, do uniwersytetu należący.

Университѣтъ, -а, *м.* uniwersytet.

Унижать, унизить, poniżać, poniżyć, zniżać, zniżyć, unіżać, unіżyć, upokarzać, upokorzyć; || zmniejszać, zmniejszyć; || унижаться, unіżać się, upokarzać się; || opadać, zmniejszać się. *Imśl. б.* униженный, unіżony, zniżony i t. d.

Униженіе, -іа, *н.* znizenie, ponizenie, opradnienie; || unіżenie się, spodlenie się.

Униженно, *psk.* unіżenie, pokornie.

Униженность, -и, *ж.* unіżoność, pokora.

Униженный, unіżony, pokorny.

Унизать, *об.* Унизывать.

Унизательно, *psk.* w sposób poniżający, podle.

Унизательность, -и, *ж.* unіżoność, nizkość, podłość.

Унизательный, poniżający, nizki, podły.

Унизить, *об.* Унижать.

Унизывать, унизать, nawlekać, nawlec (*perły, korałe*), ozdabiać, ozdobić (*perłami, korałami*); || Унизываться, być nawlekany m i t. d. *Imśl. б.* унизынный, nawlesony, ozdobiony i t. d.

Унимальщикъ, -а, *м.* uspokoićiel.

Унимальщица, -ы, *ж.* uspokoićielka.

Ун-маніе, -іа, *н.* hamowanie, wstrzymywanie.

Унимательный, hamujący, wstrzymujący.

Унимать, унять, hamować, pohamować, powściągać, powściągnąć, wstrzymwać, wstrzymać, uśmierzać, uśmierzyć; || Униматься, uśmierzać się, przestawać, być hamowanym i t. d.

Унисонъ, -а, *м.* Muz. zgodność tonów.

Уничинать, уничинить, zniewажаć, zniewаżyć, upośledzać, upośledzić, poniżać, poniżyć; || Уничинаться, unіżać się, upokarzać się i t. d. *Imśl. б.* уничиненный, zniżony, unіżony, upośledzony i t. d.

Уничиненіе, -іа, *н.* poniżenie, zniewaga, upośledzenie, pogar'a.

Уничиненно, *psk.* unіżenie, pokornie.

Уничиненный, unіżony, pokorny.

Уничиненность, -и, *ж.* *об.* Уничиненіе.

Уничинительно, *psk.* z unіżeniem, z pokorą.

Уничинительность, -и, *ж.* *об.* Уничиненіе.

Уничинительный, poniżający.

Уничтожать, уничтожить, niweczzyć, niweczzyć, w niwecz obracać, obrócić, kasować, skasować, umorzyć, niszczyć, zniszczyć, znosić, znieść; || Уничтожаться, w niwecz się obracać, kasować się, niszczyć się i t. d. *Imśl. б.* уничтоженный, zniweczony, skasowany, umorzony i t. d.

Уничтоженіе, -іа, *н.* zniweczenie, skasowanie, zniszczenie, zniesienie, umorzenie.

Уничтожитель, -я, *м.* niszczyciel.

Уничтожительница, -ы, *ж.* niszczycielka.

Уничтожительный, niweczający, kasujący, znoszący, umarżający.

Уничтожить, *об.* Уничтожать.

Унія, -и, *ж.* unja (tak się nazywają chrześciance, którzy odłączyli się od Kościoła Prawosławnego i uznali nad sobą zwierzchność Papieża).

Уніятка, -и, *ж.* unitka, należąca do kościoła unickiego.

Уніятскій, unicki.

Уніять, -а, *м.* unita, należący do kościoła unickiego.

Уноравливать, Уноравливать, уноравить, dogadzać, dogodzić, zaspokoić życzenie czyje; || stosować się do czyjej woli; || Уноравливаться, stosować się, zgadzać się z чьём. *Imśl. б.* уноравленный, dogodzony i t. d.

Уно́сѣть, уно́сѣть, unosić, unieść, odnosić, odnieść; || porywać, porwać. *Imśl. б.* уно́сѣнный, uniesiony, odniesiony, porwany.

Уно́сливый, nieprzyzwyczajony do pociernego biegu (*o koniu*).

Уно́сный, uniesiony, porwany, ukradziony. || Уно́сная лошадь, koń lejcowy w leju. Уно́сные ренни, postronki.

Уно́счивый, *об.* Уно́сливый.

Унось, -а, *m.* uniesienie, porwanie; || **Градзязь.**

Унтеръ-офицерскій, podoficerski.

Унтеръ-офицеръ, -а, *m.* podoficer.

Унцовой, *Art.* uncyjny.

Унція, *in.* *z.* *Art.* uncja, $\frac{1}{16}$ część funta.

Унывать, уныть, rozpaczać, do rozpaczy dojść, tracić, stracić nadzieję, odwa-
ge.

Унывно, *psk.* żałośnie, smutnie.

Унылость, -и, *z.* smutek, smętność.

Унылый, smutny, smętny.

Уныние, -я, *n.* smutek.

Уныривать, унырнуть, nurzyć się, ponurzyć się; || * = отъ чего, unikać, uniknąć (*np.* *nieszczęścia*).

Уныть, *ob.* Унывать.

Унятіе, -я, *n.* ujęcie, powściągnięcie, uśmierzenie.

Унять (*cz.* *przysz.* уйму), *ob.* Унимать.

Упаданіе, *ob.* Упадёніе.

Упадать, упасть, upadać, upaść, obalać się, obalić się, opadać, opaść; || do upadku przychodzić, przyjeść.

Упадёніе, -я, *n.* upadnięcie.

Упадонъ, -дна, *m.* upadek, zniszczenie.

Упадъ, -а, *m.* padnięcie. До упаду, *psk.* do upadłego. Смѣяться до упаду, śmiać się do upadłego.

Упанывать, упойть, upajać, upoić, парая-
жаć, napoić; || Упанываться, być parajanym
i t. d. *Imst. b.* упоённий,uprojony.

Упанованіе, -я, *n.* upakowanie.

Упановать, *ob.* Упановывать.

Упановка, -и, *z.* Упановываніе, -я, *n.* pakowanie.

Упановывать, упановать, pakować, упа-
ковать; || Упановываться, być pakowanym.
Imst. b. упанованный, upakowany.

Упалзывать, *ob.* Уползать.

Увалой, Упальный, spadły, wakujący.

Упалое мѣсто, wakująca posada. Упалое
мѣстѣ, odumarszczuzna, odumorek. Упалый
звѣрь въ лѣсу, zwierz ukryty w le-
sie.

Упамятывать, упамятовать, zachowy-
wać, zachować w pamięci.

Упаривать, упарить, parzyć, sparzyć,
zlewać ukropem lub t. p.; || змечыць коня
аъ до ротѣвъ przez szybкѣъ jazdę; || Упари-
ваться, być parzonym, gotowanym w ukro-
pie. *Imst. b.* упаренный, sparzony, ugo-
тованы w ukropie.

Упасать, упасти, chować, zachowywać,
zachować, strzedz. Бѣже упаси, broń Boże!

Упасть (*cz.* *przysz.* упаду), *ob.* Упадать.

Упахивать, пахать, przeorywać, пре-
ораć. *Imst. b.* упáханный, przeorаны.

Упенать, упечь, piec, upiekać, upiec; ||
Упенаться, upiekać się, być upiekanyм.

Gmin. pozbawić się kogo, przyłożyć się,
przyczynić się do czego. * Егѣ упенили
подъ судъ, wzięто go pod sąd. *Imst. b.*
упечанный, upieczony.

Упелёнывать, упеленать, powiajać, powić
w pieluchu; || Упелёнываться, być powi-
janym i t. d. *Imst. b.* упелёнанный, powi-
ты w pieluchu.

Уперёнывать, опередить, *ob.* Предва-
рять, предварить.

Упечатывать, упечатать, pieczętować,
zapieczętować; || drukować, wydrukować.

Упечь, *ob.* Упекать.

Упивать, упить, odpijać, odpić; || Упи-
ваться, upijać się, być pijanym; || być od-
pijanym. *Imst. b.* упитый, odpity.

Упиливать, упилить, piłować, odpiłować.
Imst. b. упиленный, odpiłowany.

Упирать, опереть, opierać, oprzeć, podpie-
раć, podeprzeć; || kierować, nakierować, na-
stawić; || *Gmin.* zarzucać, wyrzucać co ko-
mu (*w oczu*); || Упираться, opierać się, pod-
пierać się; || sprzeciwiać się. *Imst. b.* упёр-
тый, oparty, pod arty.

Уписать, *ob.* Уписывать.

Уписисто, *psk.* ściśle, gęsto (*писаць*).

Уписистый, ściśly, gęsty (*o piśmie*).

Уписывать, Уписать, wpisywać, wpisać;
|| * *Gmin.* pakować, jeść, spożywać bardzo
dużo, łapczywie; || Уписываться, być wpi-
sywanym. *Imst. b.* уписанный, wpisany.

Упитывать, упитать, насыcać, насыциć,
odkarmiać, odkarmić, żywić, wyżywić, pod-
sysać; || Упитываться, насыcać się, być
nasycanym i t. d. *Imst. b.* упитанный,
nasycony, odkarmiony i t. d.

Упить, *ob.* Упивать.

Упихивать, упихать, упихнуть, упа-
ковать, wpakować, układać; || Упихиваться,
быć pakowanym, układanym. *Imst. b.*
упаханый, упихнутый, wpakowany.

Уплата, -ы, *z.* выплата, zapłaćenie, spła-
та, uiszczzenie. Уплата въ счётъ, zali-
czenie.

Уплатный, выплатny, na wypłatę prze-
znaczony.

Уплатывать, уплатить, wypłacać, wy-
платиць, spłacać, spłacić, uiszczać, uiścić;
|| Уплатываться, być wypłacanym i t. d.
Imst. b. уплатённый, wypłacony, spłaцо-
ny, uiszczony.

Уплетать, уплесті, уплесть, upłatać,
upleść, spłatać, spleść; || *Gmin.* zajadać,
zjeść z chciwością; || *Gmin.* uciekać, zmy-
каć прѣдко; || Уплгаться, być uplatanym
i t. d.; || *Gmin.* прѣдко zmyкаć, uciekać.
Imst. b. уплетённый, upleciony, splecio-
ny i t. d.

Уплывать, уплыть, upływać, upłynąć,
odpływać, odpływać; || * uciekać, uciec,
mijać, minać.

Упованіе, -я, *n.* nadzieja, oczekiwanie,
ufność.

Уповательно, *nieos.* jest nadzieja, trzeba
się spodziewać

Уповать, упав, mieć ufność, nadzieję,
pokładać nadzieję, spodziewać się.

Уподобительно, *psk.* względnie, porѣ-
wуwано.

Уподобительный, porównawczy.
Уподобить, *об.* Уподоблять.
Уподобление, -я, *н.* porównanie, przu-
 równanie.

Уподоблять, уподобить, porównywać,
 porównać, przuównywać, przuównać; ||
Уподобляться, być podobnym; || być poro-
 wnywanym. *Imśl. b.* уподобленный, przu-
 równany.

Упождивать, utraktować, ugraszyc, ucze-
 stować. *Imśl. b.* уподчиванный, utrakto-
 wany, ugrazony, uczeztowany.

Упоевать, *об.* Упавать.
Упоение, -я, *н.* upojenie, zachwycenie,
 uniesienie.

Упоенный, urojony, zachwycony, unie-
 siony.

Упоительный, uciążący, zachwycający.
Упоение, -я, *н.* spoczynek, wypoczy-
 nek, odpoczynek, odroczenie, spokój.

Упокой, -бя, *м.* spokój odpoczynek.

Упокоивать, упокоить, odpoczynek da-
 вать, dać, położyć, złożyć dla odpoczynku;
 || **Упокоиваться**, odpoczywać, odpczać,
 spoczywać, sproczać. **Упокой** Господи ду-
 шу мою, wieczny odpoczynek racz mi dać
 Panie! *Imśl. b.* упокоенный, uspokojony,
 używający spokoju.

Упокойтельный, uspakajający.
Упокоить, *об.* Упокоивать.

Уползать, уползти, upełzać, upełznąć.
Уполномочие, -я, *н.* upełnienie, ple-
 nipotencja, pełnomocnictwo.

Уполномоченный, upełniony, umoso-
 wany, pełnomocnik, plenipotent, substy-
 tut; || akredytowany, upełniony od swe-
 го monarchy przy obcym dworze.

Уполномочивать, уполномочить, umoso-
 вать, upełniać, upełniać, dawać, dać
 komu pełnomocnictwo, plenipotencję; ||
 akredytować, upełnić posta przy obcym
 dworze; || **Уполномочиваться**, być upeł-
 nianym i t. d. *Imśl. b.* уполномоченный,
 upełniony i t. d.

Уполювать, уполювить, на ролюе
 zmniejszać, skracać. *Imśl. b.* уполювлен-
 ный, на ролюе zmniejszony, skrócony.

Уполювник, -а, *м.* zdr. уполювничень,
 -ча, warzecha, warzschew, szumownica.

Уполю, -я, *м.* szumowiny.

Упомянуть, -я, *н.* wzmianka.

Упомянуть, упомянуть, wzmiankować o
 czym, wymienić co; || **Упомянуться**, być
 wzmiankowanym. *Imśl. b.* упомянутый,
 wzmiankowany, wymieniony.

Упомянуть, przyrównać, wspomnieć.

Упорка, -и, *ж.* podpora, oparcie.

Упорливый, *об.* Упорный.

Упорно, *psk.* uporczywie, uparcie.

Упорность, -и, *ж.* uporczywość, upartość.

Упорный, uporczywy, uparty.

Упорство, *об.* Уперность.
Уперствовать, upełać się, być uporczy-
 wym, upartym.

Упорхать, упорхнуть, ułatywać, ule-
 cieć, polecieć, fruwać (*o ptakach*).
Упорь, -а, *м.* opró; || подпора. **Выстрѣ-
 лить въ упорь**, strzelić wymierzywszy lub
 przumierzywszy broń.

Употребительность, -и, *ж.* użycie, uży-
 wanie.

Употребительный, używalny, będący
 w użyciu, do używania.

Употребление, -я, *н.* użycie, używanie.

Употреблять, употребить, używać, użyć;
 || **Употребляться**, używać się. *Imśl. b.*

Употребленный, użyty.

Употѣть, spotnieć, spocić się.

Упоить, *об.* Упавать.

Управа, -ы, *ж.* zadośćuczynienie, wymiar
 sprawiedliwości; || urząd. **Просить себя
 упрáвы**, żądać wymiaru sprawiedliwości.

Управа благочиния, urząd policyjny. **Вра-
 чѣбная управа**, urząd lekarski.

Управитель, -я, *м.* rzádcá, zarządcá, za-
 wiaadowca, intendent.

Управительница, -ы, *ж.* rzádczyni, za-
 rzádczyni.

Управительский, zawiadowczy.

Управительство, -а, *н.* zawiadowstwo.

Управительша, -и, *ж.* żona rzádcy i t. d.

Управить, *об.* Управлять.

Управление, -я, *н.* zarząd, administra-
 cja, urząd; || *Gram.* rząd, zależność. **Поч-
 товое управление**, urząd pocztowy. **Селя-
 ное управление**, administracja solna.

Страховое управление, dyrekcja ubezpie-
 czeń. **Лѣсное управление**, urząd leśny.

Конкурсъ, конкурсное управление (*надъ
 несостоятельнымъ должникомъ*), zarząd
 masy.

Управлять, упрáвить, rzádzić, zarzą-
 дzać, zarządzić, kierować, zawiadywać;

Управляться, rzádzić się, kierować się;

* pokonać, postawić na swoim, dać sobie
 rady z czym, z kim.

Управляющий, -аго, *м.* zarządzający,
 rzádcá (*domu i t. p.*).

Упражнение, -я, *н.* ćwiczenie, zatrudnie-
 nie.

Упражнять, ćwiczyć, zatrudniać; || **Упра-
 няться**, ćwiczyć się, zatrudniać się.

Упражнение, -я, *н.* znieśienie, usunę-
 cie.

Упражнять, uprazdnić, znosić, znieść,
 usuwać, usunąć, kasować, skasować; ||

Упражняться, wakować; || być kasowa-
 ным i t. d. *Imśl. b.* uprazdненный, znie-
 siony, usunęty, skasowany i t. d.

Упрашивание, -я, *н.* próśba, próśby, мо-
 дły, pokorne żądania.

Упрашивать, uprosić, upraszać, upre-
 сіć. *Imśl. b.* упрощенный, upraszonny.

Упредительно, *psk.* uprzejmie.

Упредительность, -и, *ж.* uprzejmość,
 uprzedzanie kogo.

Упредительный, uprzejmy, uprzedzajú-
 cy.

Упреждать, upредить, uprzedzać, upre-

dzic, wyprzedzać, wyprzedzić. *Imśl. b.*
упреждѣнный, uprzedzony, wyprzedzony.

Упреждѣніе, -іа, *n.* uprzedzenie, wyprzedzenie.

Упрежніе, -іа, *n.* czynienie wyrzutów, wyrzucanie czego komu.

Упрежатель, -я, *m.* czyniący wyrzuty.

Упрежательница, -ы, *ż.* czyniąca wyrzuty.

Упрежательный, *об.* Упрѣчный.

Упрекать, упрекнуть, wyrzucać co komu, wymówić, zrobić wyrzuty.

Упрѣнь, -а, *m.* wyrzut, wyrzuty.

Упрѣчный, pełen wyrzutów.

Упросить, *об.* Упрáшивать.

Упростить, *об.* Упрáщивать.

Упрóченіе, -іа, *n.* ustalenie, zabezpieczenie.

Упрóчивать, упрóчить, ustalać, ustalić, zabezpieczać, zabezpieczyć; || Упрóчиваться, być ustalonym, zabezpieczanym. *Imśl. b.* упрóченный, ustalony, zabezpieczony.

Упрóченіе, -іа, *n.* uproszenie.

Упрóщивать, упрóстить, robić, zrobić prościejszym; || Упрóщиваться, stawać się prościejszym. *Imśl. b.* упрóщенный, zrobiony p. óściejszym.

Упругій, sprężysty, tegi.

Упругость, -и *ż.* sprężystość, tsgość.

Упруживать, упрудить, tamować, zatamować; || Упруживаться, być tamowanym. *Imśl. b.* упруженный, zatamowany.

Упрыгаться, naskakać się, przestać скакаć.

Упрыгивать, упрыгнуть, uskakiwać, uskoczyć, odskakiwać, odskoczyć.

Упрыскивать, упрыскать, упрыскнуть, opryskiwać, opryskać, pokrapiać, pokropić; || Упрыскиваться, być opryskiwanym, pokrapianym. *Imśl. b.* упрысканный, opryskany, pokropiony.

Упрѣвать, упрѣть, gotować się, ugotować się; || потніеć, spotніеć.

Упрѣлый, ugotowany; || spotniały.

Упрѣть, *об.* Упрѣвать.

Упрямна, -и, *ż.* droga, którą jednemi koñmi ujechać można bez przeprzegu; || пррзгá, zaprzгá, sprзгáж.

Упряной. — Упряная лошадь, коñ до зарзгэгу належáт.

Упрянь, -и, *ż.* пррзгá, zaprzгá, sprзгáж.

Упрямецъ, -ица, *m.* człowiek uparty.

Упрямится, upierać się, grymasić.

Упряница, -ы, *ż.* kobieta uparta.

Упрямо, *psk.* uporczywie, uparcie.

Упряństwo, -а, *n.* uporczywość, пррзгá, пррбá.

Упрямоствáть, *об.* Упряняться.

Упрямый, uporczywy, uparty, крѣпостный.

Упрятывать, упрятать, chować, schować, sprзгáтыwać, sprзгáтáć, пррзгáтáć, укрыwać, укрыгáć; || Упрятываться, być chowanym, пррзгáтаным i t. d. *Imśl. b.* упрятанный, schowany, sprзгáтніеу, укрыту.

Упусканіе, -іа, *n.* opuszczanie, zaniedbywanie.

Упускать, упустить, wypuszczać, wypuścić; || опускzаć, opuścić, nie korzystać z czego. *Imśl. b.* упущенный, wypuszczony, опущенный.

Упускъ, -а, *m. об.* Упусканіе.

Упустить, *об.* Упущать.

Упутывать, упутать, zapłатыwać, zapłatać, krepować, skrepować; || Упутываться, zapłатыwać się i t. d. *Imśl. b.* упутанный, zapłаты, skrepowany.

Упущеніе, -іа, *n.* opuszczenie, zaniedbanie, uchybienie. Упущеніе на олушá, przewaryk cja, wykroczenie przeciwko obowiązkom urzędu.

Упырь, -я, *m.* upiór (*istota majgoc wódlug ginitu wysysac krew ludzká*); || *Gmin.* człowiek uparty.

Ура, *wykrz.* hura (*okrzyk radości*).

Уравненіе, -іа, *n.* zrównanie; || *Mat.* zrównanie dwóch wielkości; || *Astr.* ilocć, którą należy dodać do ruchu średniego, aby otrzymać ruch rzeczywisty. Уравненіе повинностей, koekwacja, porównanie podatków, powinności.

Уравнивать, уравнять, zrównывать, zrównать, порównывать, porównать; || Уравниваться, być zrównуwanym, porównуwanym. *Imśl. b.* уравненный, zrównаны, porównаны.

Уравнитель, -я, *m.* regulator (*w machinacch*), sztuka nadająca jednostajność ruchu.

Уравнительный, do porównania, zrównania służący. *Gram.* Уравнительная степеня, stopień wyższy (*w przymiotnikach*); || *Fiz.* уравнительный вѣсъ, ciędkość gatunkowa.

Уравновѣсить, *об.* Уравновѣшивать.

Уравновѣшеніе, -іа, *n.* równoważenie.

Уравновѣшивать, уравновѣсить, równoważyć, zrównoważyć, ukłádać, ułożyć do równowagi, zrównać, zaprowadzić równowagę; || Уравновѣшиваться, być ukłádanym do równowagi. *Imśl. b.* уравновѣженный, zrównoważony.

Уравнять, *об.* Уравнивать.

Ураганъ, -а, *m.* huragan, burza.

Уразумѣвать, уразумѣть, rozumіеć, zrozumіеć, pojmwować, pojąć; || Уразумѣваться, być rozumianym, pojmwowanym.

Урагъ, -а, *m.* zranienie, skałeczenie.

Ураній, -іа, *m.* uran, uranium (*metal*).

Урановый, do planety urana należący.

Уранографическій, уранографичны.

Уранографія, -іа, *ż.* uranografja, opisanie nieba.

Уранъ, -а, *m.* *Astr.* uran (*planeta*); || *об.* Ураній

Урвать, *об.* урывать.

Урльничъ, -а, *m. zdr.* урльничекъ, -ица, аргунал, ургналик.

Урина, -ы, *ż.* uryna, моча.

Уринный, уринуу, мочовуу.

Урна, -ы, *ж.* urna.
 Уровень, -вня, *м.* libella, równia, poziom. Въ уровень, в равни, до равни, в равнѣй вышности над poziom, под jedną miarą. *Górn.* висячій уровень, półkole zawieszalne.
 Уродина, -ы, *вспр. об.* Урѣдь.
 Уродить, *об.* Уромать.
 Уродище, -а, *згр. об.* Урѣдь.
 Уродливо, *пск.* potwornie, szkaradnie.
 Уродливость, -и, *ж.* potworność, szkaradność.
 Уродливый, potworny, szkaradny, brzydki.
 Уродовать, изуродовать, шпецѣи, oszpecić.
 Уродство, -а, *н.* об. Уродливость.
 Урѣдь, -а, *м.* potwór, potwora, poczwara.
 Уромай, -ай, *м.* urodzaj.
 Уромайный, urodzajny, obfity, żyzny.
 Уромать, уродить, rodić, urodzić, wydać, wydać на świat; || Уроматься, rodić się, zrodzić się, urodzić się; || * być podobnym do kogo. Онъ уродился въ отца, zupełnie podobny do ojca.
 Урожденный, urodzony. Графиня М. урожденная княгиня N., hrabina M. z domu książniczka N.
 Уроженецъ, -нца, *м.* rodem z kąd, pochodzący z kąd.
 Уроженна, -и, *ж.* rodem z kąd, pochodząca z kąd.
 Урѣнь, -а, *м.* lekcja; || robota [zadana, zadanie, praca.
 Уронить, uronić, upuścić co, zgubić; || * szkodzić, poniżyć kogo. *Imśl. б.* уроненный, uroniony, zgubiony.
 Урѣнь, -а, *м.* utrata strata, uszkodzenie.
 Урослый, dorosły.
 Уростать, урости, podraść, podrosnąć, urosnąć, urosć, wyrastać, wyrosć.
 Урѣчь, изурѣчь, uroczyć, urzec, oszarować kogo wzrokiem; || приурѣчь, poprowadzić miedze.
 Урѣчище, -а, *н.* uroczysko, uroczyszcze. || Ивице урѣчище, naturalna granica, miedza.
 Урѣчливый, podlegający urzeczeniu, сгаром.
 Урѣчный, naznaczony, wyznaczony; || заданы.
 Урубать, урубить, урабувать, урабаć, одрабувать, одрабаć; || Урубаться, być урабаным. *Imśl. б.* урубленный, урабану, одрабану.
 Уруть, -а, *м.* Bot. piórnik, orle pióro (rodzina).
 Урчаніе, -іа, *н.* hurkotanie, mruczenie, ruszanie się ze szmerem, hafasem.
 Урчатъ, ruszać się ze szmerem, szelestem, hurkotać.
 Урывать, урвать, урывать, urwać, udzielić część czego; || Урываться, znaleźć do-

godną chwilę przy robocie, aby się zajęć czem inném. *Imśl. б.* урванный, urwany.
 Урывать, урять, гус, урчь; || Урываться, być rytym.
 Урывна, -и, *ж.* chwila wolna, urywek, dorywek. Урывнами, урывчю, дorywчю, урывками.
 Урывонь, -вна, *м.* urywek, kawałek oderwany od czego.
 Урывочный, урывчю, урывкову.
 Урывчивый, zuchwały, śmiały.
 Уривльничъ, *об.* Уривльничъ.
 Уривлять, *об.* Взривлять.
 Урѣзать, *об.* Урѣзывать.
 Урѣзна, -и, *ж.* urznięcie, ucięcie. Урѣзна, захватъ земли, oderwanie gruntu.
 Урѣзничъ, -а, *м.* narzędzie do krajania skóry (*u szerców*).
 Урѣзывать, урѣзать, urzynać, urzynać, ucinąć, uciąć; || Урѣзываться, być urzynanym, ucinanym. *Imśl. б.* урѣзанный, urznięты, ucięты.
 Урѣдить, *об.* Урѣмать.
 Урѣдливость, -и, *ж.* porządność.
 Урѣдливый, porządny.
 Урѣдничъ, -а, *м.* urzędniciel, który eo urzędza; || podoficer (*u kozaków*).
 Урѣдничий, do podoficera kozackiego należący.
 Урѣдь, -а, *м.* Star. porządek, urządzenie, urząd. За урѣдь, *пск.* tymczasowo, mając tytuł przywiązany tylko do urzędu.
 Урѣмать, урѣдить, порządковаć, uporządковаć; || przyготовываć, być przygotовываć, przyrządзаć, przyrządзіć; || Урѣматься, gotоваć się, przygotовываć się.
 Усадебна, -и, *ж.* *здр. об.* Усадьба.
 Усадебничъ, -а, *м.* osadnik, gospodarz, dzierżawca.
 Усадебный, osadny, do osady należący, osadniczy, gospodarski, *об.* Усадьба.
 Усадна, -и, *ж.* zasadzenie, wysadzenie; || ubicie, wyschnięcie jakiego materiału.
 Усадьба, -ы, *ж.* osada, folwark, dzierżawa; || dom pański na wsi ze wszystkimi do niego należącemi zabudowaniami.
 Усадьбенный, *об.* Усадебный.
 Усаживаать, усадить, садзаć, posadzić kogo; || засадзаć, засадзіć, wysадзаć, wysадзіć; || Усаживаться, усѣсться, садовиць się, usadowиць się, usiadać, usieść; || być садзаным, wysадзаным. *Imśl. б.* усаменный, usadzony, wysadzony i t. d.
 Усаиваать, усаливать, smarоваć, posmarоваć łojem, sadłem, tłustością; || Усаиваться, być smarованым łojem i t. d. *Imśl. б.* усаленный, posmarowany łojem i t. d.
 Усастьный, wąсаты.
 Усаць, -а, *м.* wąсacz, wąсал; || кѣзка (owad).
 Усвѣиваать, *об.* Усвѣивать.
 Усвѣиеніе, -іа, *н.* przyswojenie, przywласzczenie.
 Усвѣиваать, усвѣиць (себѣ что), przywласzczać, przywласzczyć (*sobie co*).

Узвойть, *об.* Усвоивать.
 Усёница, -ы, *ж.* chrząszcz.
 Усёнонь, -нна, *т.* Mur. spojenie wierzchołkowe kamieni lub cegieł.
 Усёрдіе, -іа, *н.* gorliwość, żarliwość.
 Усёрдно, *пск.* gorliwie, żarliwie.
 Усёрдность, -и, *ж.* *об.* Усёрдіе.
 Усёрдный, gorliwy, żarliwy.
 Усёрдствовать, być gorliwym.
 Усёрязь, -и, *ж.* Kość. Sl. zausznica.
 Усидчивость, -и, *ж.* wytrwałość, wytrzymałość.
 Усидчивый, wytrwały, wytrzymały.
 Усиживать, усидеть, усидzieć, siedząc wytrwać, przetrwać, || Усиживаться, długo pozostawać na miejscu.
 Усиль, -а, *т.* zdr. wąsik, *об.* Усь.
 Усиленіе, -іа, *н.* wzmocnienie.
 Усиливать, усилить, wzmacniać, wzmocnić, wzmacniać, wzmóczyć; || Усиливаться, wzmacniać się, wzmacniać się. *Imśl. b.* усиленный, wzmocniony.
 Усиляющий, wzmacniający. *Прав.* усиляющая вина обстоятельство, obciążające okoliczności.
 Усилие, -іа, *н.* usiłowanie, staranie.
 Усильно, *пск.* usilnie.
 Усильный, usilny, nagły.
 Уснаивать, уснаить, уснаить, уснаить, uska kiwać, uskoczyć, skacząc konno odjechać.
 Уснользатъ, уснользнуть, umykać, umknąć, zmykać, zemknąć.
 Ускореніе, -іа, *н.* przyspieszenie.
 Ускорительный, przyspieszający.
 Ускорять, ускорить, przyspieszać, przyspieszyć; || naglić; Ускоряться, być przyspieszanym. *Imśl. b.* ускорённый, przyspieszony.
 Услада, -ы, *ж.* *об.* Услаждёние.
 Усладительно, *пск.* słodko, przyjemnie, rozkosznie.
 Усладительность, -и, *ж.* słodycz, przyjemność, rozkosz.
 Усладительный, słodki, przyjemny, rozkoszny.
 Услаждать, усладить, osładzać, osłodzić, uprzyjemniać, uprzyjemnić, ucieszać, ucieszyć; || Услаждаться, cieszyć się, mieć przyjemność, rozkosz. *Imśl. b.* услаждённый, osłodzony, uprzyjemniony i t. p.
 Услаждёние, -іа, *н.* osłoda, pociecha.
 Услать, *об.* Усылать.
 Услащивать, усластить, *об.* Подслащивать.
 Условиться, *об.* Условливаясь.
 Условіе, -іа, *н.* warunek, ugoda, umowa, układ, kontrakt, kondycja, stypulacja. Предварительное условіе, przedugoda. Условіе на наличныя деньги, umowa pełна czyli на gotówkę. По условію, według umowy. Съ условіемъ, pod warunkiem, з застрезеніем. *Прав.* подъ условіемъ, з добродziejstwem.
 Условленный, обімову, обігъту в умовіе, zawarowanу.
 Условливаясь, уловиться, umawiać

się, umówić się, zgodzać się, zgodzić się, układać się, ułożyć się o co.

Условно, *пск.* warunkowo, z warunkiem.
 Условный, warunkowy, umowny, umówiony, konwencjonalny, istniejący wskutek umowy. Условная цѣна, cena umówiona. Условная монета, moneta konwencjonalna. *Gram.* условный союзъ, spójnik warunkowy.

Усложнёніе, -іа, *н.* powiązanie się, zwi kłanie się, zawi kłanie, powi kłanie.

Усложнять, усложнить, wikać, powi kłać, zwickać, utrudnić; || Усложниться, wikać się, gmatwać się, stawać się popla tanym.

Услуга, -и, *ж.* usługa, przysługa; || *збор.* służba, służdy.

Услуженіе, -іа, *н.* służba, służenie. Быть у ногъ въ услуженіи, być w służbie u kogo. Поступить въ услуженіе, iść w służbę.

Услуживать, услужить (кому), przysłu гивать się, przysłużyć się, wyświadczać ко му przysługę.

Услужливо, *пск.* usłużnie, grzecznie.
 Услужливость, -и, *ж.* usłużność, grzeecz ność.

Услужливый, usłużny, grzeczny.
 Услужиникъ, -а, *т.* człowiek usłużny.

Услужница, -ы, *ж.* kobieta usłużna.

Услужничать, usłużiwać.

Услыхать, *об.* Услышать.

Услышаніе, -іа, *н.* usłyszenie. Во услы шаніе вѣсть, publicznie, jawnie, aby wszyscy słyszeli.

Услышать, услышать; || Услышаться, być usłyszanym. *Imśl. b.* услышанный, usłyszany.

Усматривать, усмотреть, spostrzegać, spostrzedz, dostrzegać, dostrzedz, dojr zец, uważać, zrobić uwagę, spostrzeżenie. *Imśl. b.* усмотрённый, spostrzeжony, do strzeжony i t. d.

Успиреніе, -іа, *н.* uspokojenie, usmie рzenie, poskromienie.

Успиритель, -я, *т.* uspokojiciel, usmie рzyciel, poskromiciel.

Успирительница, -ы, *ж.* uspokojicielka, usmierzycielka, poskromicielka.

Успирительный, uspokajający, usmie рzający, poskramiający.

Успирять, усмирить, uspakajać, uspo койć, usmierzać, usmierzyć, poskramiać, poskromić; || Успиряться, uspakajać się i t. d.

Усмотрѣніе, -іа, *н.* ujrzenie, postrzeżenie, uznanie, zdanie, mniemanie. Пре дставлю это на ваше усмотрѣніе, pro szę o ваше мнение. Представлю это на ваше мнение, przedstawiam to na pańskie zdanie. Дѣлайте по своему усмотрѣнію, postępujcie według swego zdania.

Усмотрѣть, *об.* Усматривать.

Усмѣхаться, усмѣхнуться, usmiechać się, usmiechnąć się.

Усмѣшка, -и, *ж.* usmiech, usmiechnienie.

Уснуть, засnąć; || *здохнуть* (о рубіе).

Уоббца, *ы, ж.* *Star.* niezgoda.
 Уовершѣть, уовершить, *об.* Уовершѣствовать.
 Уовершѣствованіе, *-іа, п.* udoskonalenie.
 Уовершѣствователь, *-я, т.* udoskonalajacy со.
 Уовершѣствовательница, *-ы, ж.* udoskonalajaca со.
 Уовершѣствоваться, udoskonalicъ || Уовершѣствоваться, udoskonalicъ się. *Imsl. б.* уовершѣствованный, udoskonalony.
 Уовершѣтель, *об.* Уовершѣствитель.
 Уовершить, *об.* Уовершѣствовать.
 Уобвѣщиваніе, *-іа, п.* uromnienie, pomnienie іе, przestroga.
 Уобвѣщивать, уобвѣстити, uromniać, pomnić, dawać, даѣ pomnienie. *Imsl. б.* уобвѣщенный, uromniony.
 Уосолить, uсоліć; || Уосолиться, быѣ uсолонум, uсоліć się. *Imsl. б.* уосолбнный, uсолону.
 Уослѣ, *-а, т.* uсолenie.
 Уослѣбый, uсолону.
 Уослѣть, быѣ uсолонум.
 Уосмнѣться, *об.* Сосмнѣваться.
 Уоспшій, zmarły, nieboszczyk.
 Уостерить, sto razy pomnożyć.
 Уосхлый, wyschły, zeschły.
 Уосхнуть, *об.* Усыхѣть.
 Уоспѣніе, *-іа, п.* zgon; || Уоспѣніе Божіей Мѣтери, Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny (15 Sierpnia).
 Уоспѣнскій, należący do kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.
 Уоспокоеніе, *-іа, п.* zasпоkojenie; || sproszunek, odpoczenie.
 Уоспокоивать, уоспокоить, uspokajać, uspokoić; || Уоспокоиваться, uspokajać się. *Imsl. б.* уоспокоенный, uspokojony.
 Уоспокоительный, uspokajajacy.
 Уоспокоить, *об.* Уоспокоивать.
 Уоспособлять, *об.* Уоспособить, *об.* Приспособлять, приспособить.
 Уоспѣвать, успѣть, szczęście się, rozszczęścić się z чѣм; || postępować, postąpić, postęp w чѣм uczynić; || zdołać, podołać, potrafić, быѣ w stanie zrobienia czego; || nadażać, nadażyć, zdążyć (*zakim*).
 Уоспѣхъ, *-а, т.* postęp, powodzenie, pomyślność, dobry skutek. Съ успѣхомъ, skutecznie. Беъ успѣха, bez skutku, bezskutecznie. Дай Богъ тебѣ успѣха, szczęść ci Boże! Емү ни въ чѣмъ нѣтъ успѣха, jemu nic się nie udało!
 Уоспѣшно, *пск.* skutecznie, pomyślnie, в добрымъ skutkiem.
 Уоспѣшность, *-и, ж.* powodzenie, udanie się, szczęście w чѣм.
 Уоспѣшный, pomyślny, skuteczny.
 Уостѣ, *-ь, тн.* usta.
 Уостѣвать, устѣть (*cz. przysz.* uстану), satygować się, sfatygować się, mordować się, zmordować się, zmęczyć się.

Устѣвна, *-и, ж.* ustawianie, ustawienie.
 Устѣвливать, Устѣвлять, устѣвнѣть, ustawiać, ustawić, rozstawić, rozstawić; || stanowić, postanowić, ustanawiać, ustanowić, uchwalać, uchwalić; || Устѣвляваться, устѣвляться, ustawiać się. || Устѣвнѣть глаъ на чтѣ, ustawicznie на со patrzeć, wlepić w со oczy. *Imsl. б.* устѣвленнѣй, ustawiony i t. d.
 Устѣвнѣй, napisany bitym, ścisłym charakterem pisma; || *Star.* тучѣзү się rozporządzeń, regulaminu.
 Устѣвнѣць, *-а, т.* kantor, starazy śpiewak kościelny.
 Устѣвъ, *-а, т.* ustawa, regulamin, rozporządzenie, przepis; || *Star.* bite, ścisłe pismo.
 Устѣвнѣть, устоить, opierać się, oprzeć się, wytrzymywać, wytrzymać со; || Устѣвнѣваться, ustawać się (*o płynach*).
 Устѣлѣсть, *-и, ж.* znużenie, zmordowanie się.
 Устѣлѣй, znużony, zmordowany.
 Устѣль, *-и, ж.* znużenie, zmordowanie się.
 Устанѣвливать, устанѣвлять, устанѣвнѣть, mieścić, umieścić, ustawiać, poustawić; || zaprowadzać, zaprowadzić со, ustanawiać, nstanowić, zakładać, założyć; || Устанѣвляваться, szykować się, stawać szeregiem, rzędem; || ustalać się, stawać się stałym, trwałym i || быѣ zaprowadzanym, ustanawianym i t. d. *Imsl. б.* устанѣвленнѣй, umieszczony, ustawiony, zaprowadzony i t. d.
 Устанѣвна, *-и, ж.* osadzanie, wprawianie, ustawianie.
 Устанѣвленіе, *-іа, п.* fundacja, instytucja, ustanowienie, założenie, rozporządzenie, postanowienie.
 Устанѣвлять, *об.* Устанѣвливать.
 Устарѣлѣсть, *-и, ж.* zestarzałość.
 Устарѣбый, zestarzały.
 Устарѣть, zestarzeć.
 Устѣть, *об.* Устѣвнѣть.
 Устѣли-камень, *-иня, т.* *Bot.* sylinica (*roślina*).
 Устѣли-пѣле, *-я, п.* *Bot.* piaskowiec (*roślina*).
 Устерѣгѣть, устерѣчь, pilnować, dopilnować, spozstrzegać, spozstrzedzъ; || Устерѣгѣться, ostrzegać się, быѣ pilnowanym. *Imsl. б.* устерѣженнѣй, dopilnowany.
 Устѣлять, устѣлѣть, уściеляć, устѣлѣть, wyściеляć, wykladać, wyłożyć, pokrywać, pokryć; || brukować, wybrukować; || Устѣляться, быѣ wyścielanym, wykladanym i t. d.; || *czołgać się (*przed kim*). *Imsl. б.* устѣланный, uстану, wysłanu, wyłożony i t. d.
 Устѣлка, *-и, ж.* wyłożenie (*np. podłóg*).
 Устѣный, uстану.
 Устѣой, *бн, т.* kożuszek на śmietance, śmietanka; || масса kamieni, на которыхъ się utrzymują ostatnie arkady mosta.

Устойчива, -и, *ж.* (отъ словъ), dotrzymanie słowa.

Устойчивость, -и, *ж.* stałość, wytrwałość. **Устойчивый**, stały, wytrwały; || dotrzymujący danego słowa, obietnicy.

Устойлый, ustały, co się ustał (*пłyn*).

Устоять, *об.* Устаивать.

Устраивать, *об.* Устраиывать.

Устранение, -ия, *н.* oddalenie, odłączenie, usunięcie, zasuspendowanie, zawieszenie; || *Прав.* ekscepcja. **Устранение свидетеля**, wyłączenie świadka.

Устранять, устранить, oddalać, oddać, usuwać, usuwać, zawieszać, zawiesić; || **Устраняться**, oddalać się, usuwać się i t. d. *Imsl. б.* устранный, oddalony, usunięty i t. d.

Устрашать, устрашить, zastraszać, zastraszyć; || **Устрашаться**, lękać się, bać się. *Imsl. б.* устрашённый, zastraszony, przelęknięty.

Устрашение, -ия, *н.* nastraszanie, odstraszenie.

Устрашительный, zastraszający, zatrważający.

Устрашить, *об.* Устрашать.

Устремить, *об.* Устремлять.

Устремление, -ия, *н.* zwrócenie, skierowanie.

Устремлять, устремить, зwracać, зwrócić, kierować, nakierować, skierować, пuszcać, пуścić; || **Устремляться**, зwracać się, гнусаć зię, пuszcać зię. *Imsl. б.* устремлённый, зwrócony, skierowany i t. d.

Устрица, -ы, *ж.* ostrzyga.

Устрица, -а, *м.* ostrzygojad (*ptak Indyjski*).

Устричный, ostrzygowу.

Устроение, -ия, *н.* urządzenie, porządkowanie.

Устроивать, устроить, urządzać, urządzić, porządkować, uporządkować; || **Устроиваться**, urządzać się. *Imsl. б.* устроенный, urządzony, uporządkowany.

Устройство, -а, *н.* porządek, układ, urządzenie.

Устроить, *об.* Устраивать.

Уступать, уступить, odstępować, odstąpić, ustępować, ustąpić; || **отступая**, **отступая** (z *цены*, *wartości*), **отступоваć**, **отступая**, **уступая**. *Imsl. б.* уступленный, **отступiony**, **отступiony** i t. d.

Уступительный, przyzwalający.

Уступить, *об.* Уступать.

Уступка, -и, *ж.* ustępstwo, odstąpienie, ustąpienie, cessja, cedowanie, concessja; || *гabat.* Уступка по передаточной подлинности на оборотъ векселя, cedowanie przez indos. Уступка по бланковой подлинности на оборотъ векселя, cedowanie przez indos in blanco. Уступка по передаточной записке, cedowanie przez билет cessyjny. Уступка своего права другому, transfuzja (*зміне права swego на drugiego*).

Уступокъ, -пна, *м.* *об.* Уступъ.

Уступообразно, *пск.* w sposób występujący, *об.* Уступъ.

Уступочна, -и, *ж.* *здр.* *об.* Уступка.

Уступочный, spuszczony, zniżony, **уступiony** (*о цене*).

Уступчиво, *пск.* ulegle, bez sprzecznosci.

Уступчивость, -и, *ж.* pobłażanie, powolność на чужие задания.

Уступчивый, łagodny, z łatwością **уступяjący**, powolny на чужие задания.

Уступникъ, -а, *м.* **уступяjący** swego права, robiący cessja.

Уступница, -ы, *ж.* **уступяща** swego права, robiąca cessja.

Уступъ, -а, *м.* *Archit.* **устęp**, wystawa części budowli.

Устывать, устыть, **ostygac**, **ostygac**.

Устымать, устыдить, *об.* **Приотымать**, **пристыдить**.

Устылый, **ostygly**.

Устыть, *об.* Устывать.

Устье, **стья**, *н.* **устье** (*рзeki*): || **отwór**, **wylot** (*armaty*); || **Устье** печное, **челусть** **печца**; || *Anat.* **отwór** у **мациы**.

Усугубительный, **выражающий повторение**, **чужоное повторение**.

Усугубить, *об.* **Усугублять**.

Усугубление, -ия, *н.* **podwojenie**, **powtórzenie**.

Усугублять, **усугубить**, **podwajac**, **podwoic**, **powieć** **zac**, **powieć** **zwyć**; || **Усугубляться**, **być** **podwajany**, **powieć** **zany**. *Imsl. б.* **усугубленный**, **podwojony**, **powieć** **zyczny**.

Усумниться, *об.* **Сомнйваться**.

Усушивать, **усушить**, **wysuszac**, **wysuszyc**, **zасuszac**, **zасuszyc**. *Imsl. б.* **уосушённый**, **wysuszony**.

Усы, -бвъ, *mn.* **ugle**.

Усчитывать, **усчитывать**, **учёсть**, **obrachowywac**, **obrachowac**, **raczujac** **zmniejszac** **liczbe**; || **Усчитываться**, **być** **obrachowywanym** i t. d. *Imsl. б.* **Усчитанный**, **obrachowany**, **zmniejszony** **w rachubie**.

Усь, -а, *м.* **was**. * **Онъ** **себѣ** **въ** **усть** **не дуетъ**, **dba** **тыле** **о** **то** **як** **pies** **опята** **ноге**. * **Намотать**, **себѣ** **на** **усть**, *об.* **Наматывать**. **Усы** **у** **кѣ** **лѣ** **лѣ**, **оść**, **кѣ** **лѣ** **лѣ**. **Нитовый** **усть**, **fiszbin**. **Усы**, **ушки** (**щупальцы**) **у** **настьёмныхъ**, **maski** **у** **оwadów**.

Усылать, **услать**, **wysylac**, **wyslac** (*daleko*), **oddalac**, **oddalic**; || **Усылаться**, **być** **wysylanym**, **oddalany**. *Imsl. б.* **усланый**, **wyslany**, **oddalony**.

Усылна, -и, *ж.* **wyuzłanie**, **oddalenie**.

Усыновитель, -а, *м.* **przyrzeczający**, **adoptujacy** **za** **свое** **dziecko**.

Усыновительница, -ы, *ж.* **przyrzeczająca**, **adoptujaca** **za** **свое** **dziecko**.

Усыновить, *об.* **Усыновлять**.

Усыновление, -ия, *н.* **przyrzeczenie**, **przybranie** (**dziecka** **za** **свое**).

Усыновлять, усыновить, przuzrosabiać, przuzrosobić, przybierać, przybrać (за чужое дитя), adoptować; || Усыновлять-ся, być przuzrosabianym, przybieranym, adoptowanym. *Imśl. b.* усыновлённый, adoptowany.

Усыпальница, -ы, Усыпальня, -и, *ж.* *Star.* *Spentarzt (w klasztorach); || Star.* ogólna i obszerna mogiła, gdzie stawiano trumny z umarłymi (w miastach i wsiach).

Усыпать, усыпять, usurować, усурас, wusurować, wusuras; || odsurować, odsuras; || Усыпаться, być usurowanym, wusurowanym. *Imśl. b.* усыпанный, усурасу, wusurowany.

Усыпительный, усурасяjący.

Усыпль, *об.* Усыпльть.

Усыпна, -и, *ж.* усурывание.

Усыплёно, -я, *н.* усурипаніе.

Усыплать, усыплить, usypiać, uspić; ||

Усыплаться, być usypianym. *Imśl. b.* усыпленный, uspiony.

Усыхать, усохнуть, usychać, uschnąć.

Усышна, -и, *ж.* uschnięcie, wyschnięcie.

Усынять, усынить, szczuć (kogo psem).

Усывать, усывать, zasiewać, zasiać; ||

Усываться, być zasiewanym. *Imśl. b.*

Усыбанный, zasiany.

Усыбъ, -а, *м.* zasiew.

Усыбать, усыбъ, ucinać, uciąć, ścinać, ściąć; || Усыбаться, być ucinanym, ścinanym. *Imśl. b.* усьбённый, ucieły, ścieły.

Усыбновёно, -я, *н.* ucieście, ścieście.

Усыбновёно главы Св. Іоанна Крестителя, ścieście św. Jana Chrzciciela.

Усыбство (ср. przuzz. уоудсь), *об.* Уоа-

шаваться.

Усыбёно, -я, *н.* ucieście; || *Gram.* odrzu-

cenie litery na końcu wyrazu, skrócenie.

Усыбённый, ucieły, ścieły; || *Gram.* z od-

rzuceną literą na końcu wyrazu, skrócony.

Утаивать, *об.* Утаивать.

Утаивать, утайть, taic, utaic, ukrywać,

ukryć; || Утаиваться, taic się, kryć się.

Imśl. b. утаённый, utajony, ukryty.

Утайна, -и, *ж.* utajenie, ukrycie, prze-

chowывание.

Утайна, -а, *м.* utajiciel, przechowыв-

вач.

Утайна, -а, *ж.* utajielka, przechowыв-

вачка.

Утаивать, утаивать, ogrzewać, ogrzać

(o mleku).

Утаптывать, утаптывать, udeptować, ude-

ptać; || Утаптываться, być udeptowanym.

Imśl. b. утаптанный, udeptany.

Утачивать, утачить, poruwać, porwać,

unosić, unieść; || Утачиваться, być poru-

wanym, unoszonym. *Imśl. b.* утачиванный,

porwany, uniesiony.

Утварь, -и, *ж.* sprzęt, sprzęty. Церков-

ная утварь, kościoły, ołtarze i różne

срзеты kościelne.

Утверждать, -а, *м.* potwierdziciel.

Утверждать, *psk.* stanowczo, z twierdzeniem.

Утверждаемый, stanowczy, twierdzący, stwierdzający. Утверждаемая бумага, *об.* Ratyfikacja.

Утверждать, утвердить, utwierdzać,

utwierdzić, zatwierdzać, zatwierdzić, po-

twierdzać, potwierdzić, umocować, ratyfikować; || twierdzić, utrzymywać; ||

Утверждаться, być utwierdzanym, zatwierdzanym i t. d. *Imśl. b.* утверждённый, utwier-

dzony, zatwierdzony i t. d. Утверждё-

нный въ правахъ, wylegitymowany.

Утверждение, -я, *н.* utwierdzenie, umoc-

nienie; || approbacja, potwierdzenie, za-

тверждение, stwierdzenie, konfirmacja,

sankcja. Судёбно утверждение, legali-

zacja (*Star.* roboracja). Утверждение со

стороны правительства, uznanie rządu.

Утверждение въ правахъ, legitymacja.

Утёвать, утёчь, wyciekać, wycieć, upły-

wać, upłynąć; || *Star.* zmykać, zemknąć.

Утёнь, -а, *м.* ucieczka. Пуститься на

утёнь, ucieczką się ratować, drapać.

Утёнокъ, -ина, Утёночокъ, -чка, *м.* zdr.

kaczątко, kaczcyczka.

Утёнышь, -а, *м.* *об.* Утёнонь.

Утереть, *об.* Утёрать.

Утерпёть, wytrzymać.

Утёснстый, opoczyty, urwisty.

Утёсь, -а, *м.* skała urwista.

Утёчка, -и, *ж.* wyciekanie (płynów), uby-

tek przy wyciekaniu, upływanie; || uciecz-

ka, zmykanie, ubieganie.

Утёчь, *об.* Утёпять.

Утёный, kaczę.

Утиральникъ, -а, *здр.* utyralniczek,

-чка, *м.* ręcznik, ręczniczek.

Утиральный, ucieralny, do uciierania

używający.

Утирание, -я, *н.* ucieranie.

Утирать, утереть, ucierać, otrząć, wy-

cierać, wytrzeć, ocierać, otrząć; || *Gmśl.*

źród, zrzéć; || Утираться, ucierać się, wy-

cierać się, ocierać się. Утереть носъ

носъ, dać komu po nosie. *Imśl. b.* утёр-

тый, utarty, wytarty, otrarty.

Утирка, -и, *ж.* ocieranie, otarcie; || *Gmśl.*

ścierka.

Утиривать, утиривать, utierać, wci-

ierać, wcierać, uciskać, wpychać, wpernać;

|| Утириваться, być wciśkanym, wpycha-

nym. *Imśl. b.* утиранный, утиранный,

wciśnięty, wperchnięty.

Утиханіе, -я, *н.* ucichanie.

Утихать, утихнуть, ucichać, ucichnąć,

uciszać się, uciszyć się, uspakajac się,

uspokoić się, ustawać, ustać.

Утишать, утишить, uciszać, uciszyć,

uspakajac, uspokoić, usmierzac, usmie-

rzyc || Утишаться, uciszać się, uspakajac

się, usmierzac się.

Утишение, -я, *н.* uciszenie, uspokojenie.

Утишитель, -а, *м.* uciszyciel, uspokoi-

ciel.

Утишительница, -ы, *ж.* ucieiszycielka, wprostkoicielka.

Утишительный, ucieiszający, uspakajający.

Утишить, *об.* Утишать.

Утна, -и, *ж.* kaczka Утна кринаеть или знааеть, kaczka homoni, kwacze.

Утнать, утннуть, *об.* Утнить.

Утнось, -а, *м.* Nat. zwierz dziobaty.

Утлый, watyły, słaby, kruchy; || zgniły.

Уто́нь, -тня́, *м.* watek (w robocie tkackiej).

Уто́лочивать, уто́лочить, utłaczać, utłoczyć, ugniać, ugnieść, deptać, podeptać; || Уто́лочиваться, być utłaczanym i t. d. *Imśl. b.* Уто́лочный, utłoczony i t. d.

Уто́ление, -ия, *н.* zaspokojenie, ukojenie, uśmierzenie, łagodzenie.

Уто́лительный, zaspakajający, uśmierzający, łagodzący.

Уто́лить, *об.* Уто́лять.

Уто́лочить, *об.* Уто́лачивать.

Уто́лчы, utłuc. *Imśl. d.* уто́лченный, utłuczony.

Уто́лчать, уто́лчать, czynić, uczynić grubym; || Уто́лчаться, stawać się grubym. *Imśl. b.* уто́лченный, zgrubiały.

Уто́лять, уто́лять, zaspakajać, zaspokoić, koić, ukoić, uśmierzać, uśmierzyć, łagodzić, zlagodzić; || Уто́ляться, zaspakajać się, koić się i t. d. *Imśl. b.* уто́лённый, zaspokojony, ukojony i t. d.

Уто́мительно, *psk.* mozolnie, nudnie, przykro.

Уто́мительность, strudzenie, utrudzenie, znużenie, zmordowanie się.

Уто́мительный, nużący, mordujący.

Уто́мить, *об.* Уто́млять.

Уто́мление, -ия, *н.* znużenie, zmęczenie, zmordowanie, sfatygowanie.

Уто́млять, уто́млять, męczyć, zmęczyć, strudzić, strudzić, nużyć, znużyć, mordować, zmordować; || Уто́мляться, męczyć się, strudzić się, mordować się i t. d. *Imśl. b.* уто́млённый, zmęczony, strudzony i t. d.

Уто́нение, -ия, *н.* ścięczenie, zwięzienie.

Уто́нить, *об.* Уто́нять.

Уто́нуть, *об.* Уто́пать.

Уто́нчать, уто́нчить, ścięczać, ścięczyć; || * obostrzać, okrzezać, oczyszczając; || Уто́нчаться, ścięczyć; || * oczyszczając się, okrzezać się. *Imśl. b.* уто́нченный, ścięczony; || * oczyszczony, okrzeżony.

Уто́нение, -ия, *н.* oczyszczenie (*gustu*), obostrzenie (*smaku*).

Уто́ненно, *psk.* z wyszukaną subtelnoscą, wykwinnie.

Уто́ненность, -я, *ж.* wyszukana subtelność.

Уто́ненный, wykwinny, subtelny, okrzeжёный, oczyszczony.

Уто́нчить, *об.* Уто́нчать.

Уто́нять, уто́нять, ścięczać, ścięczyć;

|| Уто́няться, ścięczać się. *Imśl. b.* уто́нённый, ścięczony.

Уто́пать, уто́пнуть, уто́нуть, tonąć, utopić, topić się, utopić się, zatapiać się.

Уто́пить, *об.* Уто́пливать, Уто́плять.

Уто́пление, -ия, *н.* utapianie, zatopienie Уто́пленник, -а, *м.* topielec.

Уто́пленница, -ы, *ж.* topielnica.

Уто́пный, utopi ty, utopiony, zatopiony Уто́плать, уто́пить, utapiać, utopić, zatapiać, zatopić; || Уто́пяться, tonąć, topić się, zatapiać się. *Imśl. b.* уто́пленный utopiony, zatopiony.

Уто́птать, *об.* Уто́пывать.

Уто́рговывать, уто́рговать, targować, utargować (z zyskiem). *Imśl. b.* уто́ргованный, utargowany.

Уто́рение, -ия, *н.* watorzenie, wyrzucanie watorów (*u bednarza*).

Уто́ржка, -и, *ж.* utargowanie, to co utargowano.

Уто́рнить, проуто́рнить, watorzyć, watorzyć, robić (*u bednarza*).

Уто́рнить, *об.* Проуто́рнить.

Уто́рник, -а, *м.* watornik (*narzędzie bednarskie*).

Уто́рный, do watoru należący, *об.* Уто́рять.

Уто́рь, -а, *м.* wator (szpara w naczyńiu z klepek przez bednarza zrobionem, do której brzeg ostry dna wchodzi). Więcej używa się w liczbie mnogiej Уто́ры, -овъ.

Уто́чна, -и, *ж.* zdr. *об.* Утна.

Уто́чник, -а, *м.* rzemieślnik przygotowujący wátky dla tkackiej roboty.

Уто́чный, należący do wátku w robocie tkackiej.

Утра́мбование, -ия, *н.* *об.* Утра́мбовать.

Утра́мбовать, *об.* Утра́мбовывать.

Утра́мбовка, -и, *ж.* ubijanie ziemi (*dla równonia*).

Утра́мбовывать, утра́мбовать, ubijać, ubić ziemię (*dla równonia*).

Утра́та, -ы, *ж.* strata, utrata czego, sęba.

Утра́тить, *об.* Утра́чивать.

Утра́чение, -ия, *н.* stracenie, utracenie.

Утра́чивать, утра́тить, tracić, stracić, utracać, utracić; || Утра́чиваться, tracić się i t. d. *Imśl. b.* Утра́ченный, stracony.

У́тренник, -а, *м.* przymrozek ranny.

У́тренняя, ranny, poranny.

У́тренняя, -я, *ж.* *об.* Зау́тренняя.

У́тро, -а, *н.* rano, ranek, poranek, zaranek. Рано по у́тру, рана. Кандоо у́тра, każdego rana.

У́троба, -ы, *ж.* brzuch, wątroba, wątrobsci, trzewa.

У́тробистый, brzuchaty.

У́тробный, do brzucha należący, wewnątrz znajdujący się.

У́тробение, -ия, *н.* potrojenie.

У́тробивать, у́тробить, у́тробять, potroić, pomnożyć trzy razy; || У́тробивать

са, быѣ потражаным. *Imś. ъ.* утрѣнный, potrojony.

Утрома, *psk.* Завтра ўтрома, jutro zrana. Ра̀но ўтрома, bardzo rano.

Утрось, *psk.* *Gmin.* dziś rano.

Утроять, *об.* Утравить.

Утрудять, утрудить, utrudzać, utrudzić, męczyć, zmęczyć; || Утрудяться, utrudzać się, męczyć się. *Imś. ъ.* утрудѣнный, utrudzony, zmęczony.

Утрудѣние, -я, *n.* utrudzenie, zmęczenie.

Утрясывать, утрясать, утрясти, utrzasać, utrząść, utrzasać; || Утрясываться, być utrzasaanym.

Утухать, Утухнуть, *об.* Потухать, Погасать.

Утученіе, -я, *n.* ugnojenie (rolí).

Утучительный, gnojący (ziemię), do ugnojenia służący.

Утучить, *об.* Утучать.

Утучи́мый, utuczony, otyły.

Утучи́ть, *об.* Тучить.

Утучать, утучить, тучу́ть, utuczyc; || gnoić, ugnoić (rolę); || Утучаться, być gnojonym (o roli). *Imś. ъ.* утученны́й, utuczony, ugnojony.

Утушать, утушить, gasić, zgasić, ugasić; || Утушić, stłumić; || Утушаться, być gaszonym i t. d. *Imś. ъ.* утушенны́й, ugaszony i t. d.

Утушеніе, -я, *n.* ugaszenie, przytłumienie.

Утушить, *об.* Утушать.

Утыканіе, -я, *n.* wtykanie, zatykanie.

Утыкать, утыкать, утыка́ть, utkać, poućkać; || затыка́ть, zatkać. *Imś. ъ.* утыканны́й, utkany, zatkany.

Утыкать, утинуть, утыка́ть, wetknąć; || = (глаза), wlepiąc w co (oczy). *Imś. ъ.*

Утинутый, wetknięty.

Утыкать, утинать, używać do tkaniny. *Imś. ъ.* утинанны́й, użyty do tkaniny.

Утѣснять, утѣснить, uciskać, ucisnąć, gnębić, gnęść, ciemiężyć, prześladować; ||

Утѣсняться, być uciskanym i t. d. *Imś. ъ.*

Утѣсненны́й, uciśniony, przygnieciony i t. d.

Утѣха, -я, *ж.* uciecha, pociecha, radość.

Утѣшать, утѣшить, pocieszać, pocieszyć; || Утѣшаться, cieszyć się, pocieszać się. *Imś. ъ.* утѣшенны́й, pocieszony.

Утѣшеніе, -я, *n.* pociecha; || утѣшеніе.

Утѣшитель, -я, *m.* pocieszyciel.

Утѣшительница, -ы, *ж.* pocieszycielka.

Утѣшительно, *psk.* radośnie, przyjemnie.

Утѣшительность, -и, *ж.* pociecha.

Утѣшительный, pocieszający

Утѣшить, *об.* Утѣшать.

Утѣшно, *об.* Утѣшительно.

Утѣшный, *об.* утѣшительный.

Утю́бовый, do żelazka należący, *об.* Утю́гъ.

Утю́гъ, -ѣ, *m. zdr.* утю́жёнъ, -жнѣ, żelazo, żelazko do prasowania.

Утю́женіе, -я, *n.* prasowanie żelazkiem.

Утю́жить, вытю́жить, prasować, wyprasować żelazkiem; || Утю́житься, być prasowanym żelazkiem. *Imś. ъ.* утю́жённы́й, prasowany.

Утю́жный, *об.* Утю́бовый.

Утя́гивать, утя́нуть, ciągać, pociągnąć za sobą; || сціага́ть, сціагна́ць, związywać, związać mocno; || * utargować; || Утя́гиваться, być pociągany, сціаганым i t. d. *Imś. ъ.* утя́нутый, pociągnięty, сціаgnięty.

Утя́чий, kaczy, od kaczi.

Уха́, -я, *ж.* zupa, соборна́я уха́, zupa z rozmaitych ryb.

Уха́бець, -бца, *m. zdr. об.* Уха́бъ.

Уха́бина, -ы, *m. zdr.* уха́бинна, -я, *об.* Уха́бъ.

Уха́бистый, wyboisty, pełen wybojów.

Уха́бъ, -а, *m.* wybój, dół od jeżdżenia wybity.

Уха́живаніе, -я, *n.* staranie o co, pielęgnowanie czego; || umizgi, zalecanie się do kogo.

Уха́живать (за нѣмъ), mieć staranie o kím, doglądać kogo; || zalecać się do kogo.

Ухарскій, *об.* Хвѣтскій, Молодѣцкій.

Ухарь, -я, *m. об.* Хвать, Молодѣць.

Ухать, ўхнуть, wydawać wykrzyknik uхъ; || * pić, wypić duszkiem, nalać wina po same brzegi naczyń.

Ухва́тець, -тца, Ухва́тинъ, -а, *m. zdr. об.* Ухва́тъ.

Ухва́тывать, ухва́тить, chwycić, uchwycić, poruwać, porwać; || Ухва́тываться (за чтѣ), brać się za co, ujmować się czego; || = (за корѣ), udawać się do kogo, ucieć do kogo. *Imś. ъ.* ухва́ченны́й, uchwycony, porwany.

Ухво́стный, do wysiewków, do plewy należący, *об.* Ухво́стье.

Ухво́стье, -стья, *n.* wysiewki, plewa; || kraj, koniec miejsca.

Ухитить, *об.* Ухичивать.

Ухитрять, ухитрить, chytrym, przebiegłym kogo czynić, uczynić; || Ухитряться, siłić się na co, wysilać umysł na co, używać podejścia.

Ухичивать, ухитить, starannie naprawiać, naprawić, reperować, zreperować (o budynkach).

Ухи́рѣніе, -я, *n.* wybieg, podejście, przebiegi, chytróść.

Ухи́рѣнно, *psk.* chytrze, podstępnie.

Ухи́рѣнность, -и, *ж.* *об.* Ухи́рѣніе.

Ухи́рѣнный, chytry, przebiegły, podstępny.

Ухи́рять, *об.* Ухитрять.

Ухла́ждать ухла́дить, *об.* Прохла...

Ухлѣбывать, ухлѣбнуть, *об.* Охлѣб...

Ухлѣпать, *Gmin.* zabić, zamordować; || * rozproszyć, roztrwonić (dużo pieniędzy).

Ухмыляться, ухмыльнуться, *об.* Улы-
баться.

Ухнуть, *об.* Ухать.

Ухо, -а, *н.* (*мн.* уши, -ей), *ucho*. Имѣть
хорошее ухо, mieć dobry słuch. Онъ нрѣ-
поль, туго на ухо, on nie dosłyszysz, jest
nieco g. uchy. * Развѣсить уши, słuchać
pilnie, z uwaga. * Назострить уши, dać
ucho czemu, posłuchać czego, dać bacze-
nie na co. * Пропустить что мимо ушей,
nie dosłyszeć, nie dać baczenia na co. *
Трубить, дуть въ уши, bechtać komu
uszy. Онъ такъ врѣтъ, что уши вѣнуть,
on tak kłamię aż przykro słuchać * Онъ
и ухомъ не ведѣтъ, nie dba o to, drwi so-
bie z tego. * Мѣнять ухо на ухо, mieniać
się sztuka na sztukę bez przydatku z za-
dnój strony. * Онъ по уши въ неѣ влю-
блѣнь, szalenie w nię zakochany. Дерний ухо
востро, bądź ostrożny, pilnuj się! Игольные
уши, dziurki igły. Уши у пушки, у котла, у
ушата, uszy u armaty, u kotła, u cebrzyka.

Уховѣртка, -и, *ж.* *zdr.* уховѣрточка, чин,
ślubaczka, łopateczka do wydłubywania
dłuz.

Уходить, уйтѣ (*cz. przysz.* уйдѣ), od-
chodzić, odejść, pójść, oddalać się, odda-
lic się; || uciekać, uciec, ratować się; ||
upływać, upłynąć (*o czasie*).

Уходить, *Gnin.* strwonić, zmarnować
(*pieniądze*); || zabić, zamordować; || * skoń-
czyć, dobić, dokonać czego. Въ два дня
онъ уходилъ своё живоанье, w ciągu
dwóch dni swoje pensję strwonił. Разбой-
ники уходили проѣзжаго, злобцы замордо-
вали podróżnego. * Горе уходило егѣ,
zmarwienie dokonało go.

Уходиться, uspokoić się, uciszyć się,
ucichnąć, ustać.

Уходю, Уходомъ, *psk.* ukradkiem, ро-
крыжому, cichaczem.

Уходъ, -а, *м.* odejście, oddalenie się; ||
=(за вѣмь), dozór, czuwanie надъ кем.

Ухозвѣнь, -а, *м.* dzwонienie w uszach.

Ухорскій, *об.* Ухарскій.

Ухочистка, *об.* Уховѣртка.

Ухудшѣть, ухуждать, pogorszać, ро-
gorszyć, psuć, zepsuć; || Ухудшѣться, ро-
gorszać się, psuć się. *Imst. б.* ухужден-
ный, pogorszony, zepsuty.

Ухъ, wykrzykникъ objawiający nagłe
uczucie, zdziwienie, przestraszył zmęcze-
nie: ojl!

Уцѣживать, уцѣдить, cedzić, ucedzić.
Imst. б. уцѣженный, ucedzony.

Уцѣливать, уцѣлить, trafić, trafić do
celu, trafić w sam środek, ugodzić w cel.

Уцѣлѣть, ocaleć.

Уцѣплять, уцѣплять, uczepiać, uczepić,
przyczepiać, przyczepić; || Уцѣпляться,
учеперяć się, przyczepiać sę. *Imst. б.*
уцѣпленнымъ, uczepiony, przyczepiony.

Участвованіе, -я, *н.* uczestnictwo, udział
w czym.

Участвователь, -я, *м.* *об.* Участникъ.
Участвовать, mieć udział, uczestniczyć
w czym.

Участвіе, -я, *н.* udział, uczestnictwo.

Участникъ, -а, *м.* uczestnik, wspólnik.
Участникъ торговаго дѣла, komandyta-
rjuż. Участникъ въ арденномъ содер-
жаніи, współdzierżawca. Участникъ въ
завѣщаніи, zapisobierca. Быть участ-
никомъ въ чѣмъ, *об.* Участвовать

Участница, -ы, *ж.* uczestnica, wspólnica.

Участновый, częściowy, czasłkowy, u-
czastkowy, cyrkulowy, *об.* Участокъ.

Участный, mający udział, uczestnictwo.

Участокъ, -та, *м.* *zdr.* участочень, -чна,
dział, część, cząstka, udział, cyrkuł, re-
wir. Участокъ имѣнія, część dóbr, odpa-
dek. Мировой участокъ, część miasta na-
лежѣща до sądu pokoju.

Участь, -и, *ж.* udział, przeznaczenie, los.

Учащательный, częstotliwy. *Gram.* уча-
щательный глаголъ, słowo częstotliwe.

Учащѣть, участить, często co robić,
powtarzać, powtórzyć; || Powiększać,
powiększyć liczbę czego. *Imst. б.* учащѣн-
ный, często powtarzany, powiększony i t. d.

Учащѣніе, -я, *н.* częste robienie, powtó-
rzenie, powiększenie liczby czego.

Учащійся, -агося, *м.* uczący się, uczeń.

Учѣбникъ, -а, *м.* książka dla początku-
jących, książka szkolna.

Учѣбный, naukowy; || szkolny. Учѣбный
курсъ, kurs naukowy. Учѣбный батальонъ,
szkoła bataljonu. Учѣбныя заведенія, за-
клады наукове. Учѣбный день, dzień
szkolny. Учѣбный годъ, rok szkolny.
Учѣбный бирюгъ, округъ науковы. Учѣ-
бная часть, wychowanie publiczne.

Ученикъ, -а, *м.* uczeń.

Ученица, -ы, *ж.* uczenica.

Ученическій, uczniowi właściwy, do uc-
nia należący.

Учѣніе, -я, *н.* uczenie się, nauka, nau-
czanie; || doktryna, racjonalna czegoś teo-
rja.

Учѣность, -и, *ж.* uczoność, erudycja.

Учѣно, *psk.* uczenie, umiejętnie.

Учѣный, uczony, naukowy; || erudyt,
człowiek naukowy, uczony. Учѣное соче-
нѣніе, dzieło naukowe. Учѣная жѣнщина,
kobieta uczona. Учѣное общество, towa-
rzystwo naukowe. Учѣный комитѣтъ, ko-
mitet naukowy.

Учѣнье, -нья, *н.* *об.* Учѣніе! || *Woj.* цѣ-
чение żołnierzy w obrotach wojennych,
musztra; || terminowanie u majstra.

Учѣрпывать, учѣрпнуть, черпаć, учѣр-
паć, uczerpnąć. *Imst. б.* учѣрпнутый,
uczerpany.

Учѣсѣть, *об.* Учѣсывать.

Учѣсть (*cz. przysz.* учтѣ), *об.* Учѣтъ-
вать.

Учѣсь, -а, *м.* szesanie lub wytrzepanie
(*np. lnu*).

Учёсывать, учесать, uczesywać, uczesać; || *Gmin.* wymykać się, wynosić się ciachazem. *Imśl. b.* учёсанный, uczesany.

Учетверять, учетверить, kwadruplikować, dać we czworo, w czwórnasób, powiększyć we czworo; || Учетверяться, być kwadruplikowanym. *Imśl. b.* учетверённый, kwadruplikowany.

Учётный, eskontowy, dyskontowy, odtrącający; || obrachunkowy.

Учѣтъ, -а, *m.* eskonto, dyskonto, odtrącenie; || szczegółowy obrachunek. Учѣтъ изъ доходовъ, eksportacja.

Училище, -а, *ж.* szkoła.

Училищный, szkolny.

Учинение, -я, *n.* uczynienie, zrobienie, sprawianie, wykonanie.

Учинивать, учинить, reperować, zreperować. *Imśl. b.* учиненный, zreperowany.

Учинять, учинить, czynić, uczynić, działać, zdziałać, popełniać, popełnić; || Учиняться, czynić się, działać się. Учинить преступление, popełnić występек. Учинить присягу, *ob.* присягать. Учинить одѣлку, porozumieć się, ułożyć się. Учинено въ Варшавѣ 10 іюня лѣта стѣ Р. X. 18....., działo się w Warszawie 10 czerwca roku od N. Ch. 18.... *Imśl. b.* учинённый, uczyniony, zdziałany, popełniony.

Учитель, -я, *m.* nauczyciel.

Учительница, -ы, *ж.* nauczycielka.

Учительскій, nauczycielski.

Учительство, -а, *n.* nauczycielstwo.

Учить, научить, uczyć, nauczyć kogo czego; || =, выучить, uczyć się, nauczyć się czego na pamięć; || =, приучить, przyuczać, przyuczyć. *Imśl. b.* учёный, uczony.

Учредитель, -я, *m.* założyciel, fundator.

Учредительница, -ы, *ж.* założycielka, fundatorka.

Учредительный, urządzający, zarządzający.

Учредить, учредить (*cz. przysz.* учредить), urządzić, urządzić, zakładać, założyć, zaprowadzić, zaprowadzić, postanawiać, postanowić, organizować, uorganizować, fundować, ufundować. *Imśl. b.* учреждённый, urządzony, założony, zaprowadzony i t. d.

Учреждение, -я, *n.* ustanowienie, instytucja, zaprowadzenie, zakład, założenie czego, fundacja, urządzenie.

Учтивеньный, *zdr.* barzo grzeczny, *ob.* Учтивый.

Учтивецъ, -ва, *m.* grzeczny człowiek.

Учтивца, -ы, *ж.* grzeczna kobieta.

Учтиво, *psk.* grzecznie, przyzwoicie.

Учтливость, -и, *ж.* grzeczność, uprzejmość, przyzwoitość.

Учтвый, grzeczny, uprzejmy, przyzwoity

Учугъ, -а, *m.* Ryb. jaz na rzece do łowienia ryb używany.

Учужный, jazowy, *ob.* Учугъ.

Ушастый, uszaty, uchaty.

Ушатоецъ, тца, Ушатинь, -а, *m. zdr. ob.* Ушатъ.

Ушатна, -и, *ж.* kura z piórami koło uszu; || *Zool.* gatunek sowy.

Ушатный, sebrovy, *ob.* Ушатъ.

Ушествіе, -я, *n.* ujęcie, odejście, uchozdenie.

Уши, *przyp. dr.* ушей, *mn. ob.* Ухо.

Ушибать, ушибить, kaleczyć, skaleczyć, uderzać, uderzyć; || zabijać, zabić. *Imśl. b.* ушибенный, skaleczony i t. d.

Ушибъ, -а, *m.* skaleczenie, uderzenie, stłuczenie.

Ушиваніе, -я, *n. ob.* Ушивна.

Ушивать, ушить, uszywać, uszyć, zszywać, zszyć; || szycząc zwięzać; || Ушиваться, być uszywanym, zszywanym i t. d.

Imśl. b. ушитый, uszuty, zszyты.

Ушивна, -и, *ж.* uszycie, uszywanie, zszywanie; || zwięzenie przy uszywaniu.

Ушивочный, do zszywania służący.

Уширение, -я, *n.* rozszerzenie.

Уширять, уширять, rozszerzać, rozszerzyć; || Уширяться, rozszerzać się, być rozszerzanym. *Imśl. b.* уширённый, rozszerzony.

Ушить, *ob.* Ушивать.

Ушина, -ы, *ж.* *zdr. ob.* Уха.

Ушко, -а, *n. zdr.* uszko; || uszko, dziurka igły; || uszko u buta do wciągania go; || ucho u naczyńia, u bomby i t. d.; || *Anat.* ушки сердечныя, uszy serca (dwie części muszkowate w gruncie serca).

Ушлёць, -а, *m.* zbieg, dezertar.

Ушное, -го, *n.* zupa, polewka z ryb.

Ушной, do zupy, do polewki z ryb należący, *ob.* Уха.

Ушный, uszny, do ucha należący. Ушная желѣза, gruczoł uszny Ушной врачъ, lekarz do usznych chorób.

Ушпильвать, ушпильть, upinać, upiąć, rozpinać szpilkami; || Ушпильваться, być upinanym szpilkami. *Imśl. b.* ушпильённый, popuinany szpilkami.

Уштопывать, уштопать, cerować, poscować. *Imśl. b.* уштопанный, poscowany.

Ущедряться, ущедриться, stawać się, stać się szczodрым, hojnym.

Ущеліе, -я, *n.* wąwóz między górami.

Ущемить, *ob.* ущемливать.

Ущемление, -я, *n.* przyciśnięcie, przygniecenie.

Ущемливать, Ущемлять, ущемить, przycisnąć, przycisnąć, przygniatć, przygnieść; || Ущемливаться, być przycisnianym, przygniatanym. *Imśl. b.* ущемлённый, przygniony, przygnieciony.

Ущербъ, -а, *m.* uszczerbek, strata, strata czego, szkoda; || zmniejszenie się, ubywanie (*księżycа*). Причинить ущербъ, narazić kogo na uszczerbek. Понести ущербъ, narazić się na uszczerbek, na stratę. Въ ущербъ казны, ze szkodą skarbu. Не въ ущербъ, bez straty, bez szkody.

Ущипнуть, *об.* Ущипывать.
Ущипь, -а, *т.* uszkubnięcie, uszczknięcie.
Ущипывать, **ущипнуть**, **uszczypać**, **uszczypураć**, **uszczypураć**, **uskubywać**, **uskubać**, **uskubнаć**. *Imśl. b.* **ущипнутый**, **uszczypурает**, **uskubnięту**.
Убздить, *об.* **Убзживать**.
Убздный, powiatowy.
Убздь, -а, *т.* powiat.
Убзнять, **убзхать**, **odjeżdżаć**, **odjechać**, **pojechać**.
Убзживать, **убздить**, **objeżdżаć**, **objeżdзіć** (*o koniach*); || **ujeżdżаć**, **ujeżdзіć** **torować**, **utorować** (*o drogach*) *Imśl. b.*
Убзженный, **objeżdżony**, **ujeżdżony**.
Уютно, *psk.* dogodne, wygodnie.
Уютность, -и, *ж.* dogodność, wygoda.
Уютный, **dogodny**, **wygodny**.
Уюгь, -а, *т.* ustronie wygodne, spokoj-
 ne.
Уязвимый, **могący być ranionym**, **skaleczonym**, **ugryzionым**, **pokąsanым** i *t. p.*
Уязвить, *об.* **Уязвлять**.
Уязвление, -ия, *н.* zranienie, skaleczenie; || **ukąszenie**, **ugryzienie**; || * **uraza**, **obra-
 za**.
Уязвлять, **уязвить**, **ranić**, **zranić**, **kaleczуć**, **skaleczуć**; || **kąsać**, **ukąsac**, **gryзć**, **ugryзć**; || * **urazać**, **urazić**, **obraжаć**, **obra-
 zić**; || **Уязвляться**, **бүć ranionым**, **kaleczо-
 ным** i *t. d.* *Imśl. b.* **уязвлённый**, **raniony**, **skaleczony** i *t. d.*
Уяснение, -ия, *н.* wyjaśnienie, objaśnienie.
Уяснять, **уяснить**, **wyjaśniąć**, **wyjaśnić**, **objaśniąć**, **objaśnić**; || **Уясняться**, **бүć wy-
 jaśnianым**, **objaśnianым**. *Imśl. b.* **уяснен-
 сый**, **wyjaśniony**, **objaśniony**.

Ф, wymawia się jak polska głoska F, dawniej miała nazwę *ферт*.
Фабра, -ы, *ж.* pomada do farbowania włosów, czernidło.
Фабрение, -ия, *н.* czernienie włosów.
Фабрика, -и, *ж.* fabryka, rękodzielnia.
Фабрикантский, **fabrykancki**, **od fabry-
 kanta**.
Фабрикантша, -и, *ж.* **fabrykantka**; || **шо-
 ва фабрыканта**.
Фабрикантъ, -а, *т.* **fabrykant**.
Фабрить, **нафабřitься**, **czernić**, **wyczер-
 нić** (*wąsy*); || **Фабриться**, **czernić się**. *Imśl. b.*
Фабренный, **czerniony**.
Фабричникъ, -а, *т.* **Фабричный**, -ага, **ро-
 ботник фабричны**.
Фабричный, **fabryчны**; || *об.* **Фабричникъ**.
Фаготинъ, -а, *т.* *zdr. об.* **Фаготъ**.
Фаготистъ, -а, *т.* **фagocista**, **граjący на
 фagocie**.
Фаготный, **фagотowy**.

Фаготъ, -а, *т.* *[Muz.]* **fagot**.
Фазанина, -ы, *ж.* **mięso bażantowe**.
Фазаний, **bażantowy**.
Фазанъ, -а, *т.* *zdr.* **фазанчикъ**, **bażant**.
Фазь, -а, *т.* *Astr.* **faza**, odmiana (*planet*).
Фанель, -а, *т.* **pochoдня**.
Фанельный, **pochoдной**.
Фанельщикъ, -я, *т.* **pochoдник**, **niezący
 pochoдnie**.
Фанторія, -и, *ж.* *Hand.* **faktorja**, **zgro-
 madzenie agentów handlowych po mia-
 stach handlowych**: **Indji**, **Chin**.
Фанторский, **do kierującego robotami
 w drukarni należący**; || **stręczycielski**, **ко-
 мисовы**, **фактoрski**.
Фанторство, -а, *т.* **обowiązek kierują-
 цего robotami w drukarni**; || **факторство**.
Фанторъ, -а, *т.* **кierujący robotami
 w drukarni**; || **фактор**; || *Arytm.* **множник**,
czynnik.
Фантура, -ы, *ж.* **faktura**, **spis lub rachу-
 nek przesланных towarów**.
Фантурный, **fakturny**.
Фантъ, -а, *т.* **fakt**, **czyn spełniony**, **czyn
 rzeczywisty**, **wypadek**, **zdarzenie**.
Фанультетский, **do fakultetu, do wy-
 działу (uniwersyteckiego) należący**.
Фанультеть, -а, *т.* **fakultet**, **wydział
 (uniwersytecki)**.
Фалалей, -ей, *т.* *Gmin.* **niezgraba**, **глу-
 пец**, **клер**.
Фаланга, -и, *т.* **falanga** (**u starożytnych**),
rota, **зык bojowy**.
Фалбалá, -ы, *ж.* **falbana**, **garnirowана
 (sukni)**.
Фалбалистый, **z wielu falbanami**.
Фалбóна, **Фалбóлочна**, -и, *ж.* *zdr. об.*
Фалбалá.
Фалборá, -ы, *ж.* *об.* **Фалбалá**.
Фáлда, -и, *ж.* **fałda**, **зaгięćcie**, **fałдова-
 ние**; || **пола** **u sukni**.
Фалдистый, **fałdzisty**.
Фáлдочна, -и, *ж.* *zdr.* **fałdka**, **fałdeczka**,
об. **Фáлда**.
Фалеруцъ, -а, *т.* **bladokruzz**, **kruczo
 blado-zółty**.
Фазь, -а, *т.* *Mar.* **sznury do podnosze-
 ния żagli**, **fiagi** i *t. p.*
Фальнонётный, **falkonетowy**, **соколowy**,
об. **Фальнонётъ**.
Фальнонётъ, -а, *т.* *Artył.* **mała armatka**,
sokółka falkoneta.
Фальсётъ, -а, *т.* *Muz.* **falszet**, **fistała
 (w śpiewaniu)**.
Фальць, -а, *т.* *Ciedł i Stod.* **falc**, **sakład**,
rowek, **żłobek**.
Фальшивить, **сфальшивить**, **oszukiwаć**,
oszukać; || **falszywie grać** **lub śpiewаć**.
Фальшиво, *psk.* **falszywie**, **mylnie**.
Фальшивость, -и, *ж.* **falszywość**, **chy-
 троść**, **kłamstwo**.
Фальшивый, **falszywy**, **zmyślony**, **mylny**,
udany, **chytry**, **облудny**, **podrobiony**, **zfał-
 шывау**; || **фальшивое правило**, *Arytm.* **по-
 гуга falszywego położenia**.

Фальшь, -и, *m.* fałsz, oszukaństwo, omanięcie. Ошибку въ фальшь не ставить, *Przysł.* zła intencja błąd czyni; || *Muz.* fałszywa nota.

Фамилія, -и, *ż.* familja, rodzina; || *naswisko* familijne.

Фамилійный, familijny.

Фамилійно, *psk.* poufale.

Фамилійность, -и, *ż.* poufalość.

Фамилійный, poufały.

Фанатизмъ, -а, *m.* fanatyzm, zagorzalstwo.

Фанатинъ, -а, *m.* fanatyk, zagorzalec.

Фанатическій, fanatyczny, zagorzały.

Фанерна, -и, *ż.* deszczulka do forniro-

wania, *ob.* Фанерный.

Фанерный, — Фанерная работа, wykła-

danie, fornierowanie mebli drzewem kosz-

towniej-szeń.

Фанерочка, -и, *ż.* *zdr. ob.* Фанерна.

Фантазировать, *Muz.* improwizować; ||

marzyć, bredzić.

Фантазія, -и, *Muz.* fantazja; || fantazja,

urojenie. У всякаго барона свой фанта-

зія, *Przysł.* każdy d idek ma swój czubek.

Фантазмагорическій, fantazmagorycz-

ny.

Фантазмагорія, -и, *ż.* fantazmagorja,

всуче się widmów, tworców dziwacznych,

maru.

Фантастическій, fantastyyczny.

Фантъ, -а, *m. zdr.* фантинъ, fant, za-

staw (w grze).

Фанфаронить, fanfaronować, chełpić się.

Фанфаронскій, fanfaronowi właśiwy.

Фанфаронство, -а, *n.* fanfaronada.

Фанфаронъ, -а, *m.* fanfaron.

Фардунь, -а, *m. Mar.* rodzaj liny idą-

cej z boku masztów bocianiego gniazda.

Фармакологическій, farmakologiczny.

Фармакологія, -и, *ż.* farmakologja, nau-

ka o lekarstwach.

Фармакопéя, -éя, *ż.* farmakopecia, książka

o preparowaniu lekarstw.

Фармацевтина, -и, *ż.* farmaceutyka, ap-

tekarstwo.

Фармацевтическій, farmaceutyczny.

Фармацевтъ, -а, *m.* farmaceuta, apte-

karz.

Фармація, -и, *ż.* farmacja, sztuka pre-

parowania lekarstw.

Фаро, *nieodm.* faraon (*gra w karty*).

Фарсь, *ob.* Майянь.

Фарсь, -а, *m.* farsa, gminna komedia,

zabawne, śmieszne teatralne przedstawie-

nie; || figiel, facescja, żarty.

Фартушь, -а, *m. zdr.* фартучень, -чна,

fartuch, fartuszek; || przykrycie na sa-

niach.

Фартучный, fartuchowy.

Фарфóровый, porcelanowy.

Фарфóръ, -а, *m.* porcelana.

Фаршахта, -ы, *ż.* Górń. szyb schodkowy,

schacht schodkowy.

Фаршъ, -а, *m. Kuch.* faszzerowanie, na-

dzianie.

Фасáдный, frontowy, facjатовy.

Фасáдъ, -а, *m.* fasada, facjata, front.

Фасóль, -и, *ż.* Bot. fasola. groch szabl-

sty.

Фасóнистый, dobrze wyrobiony, stroj-

ny, dobrego kształtu, *ob.* Фасóнь.

Фасóнь, -а, *m.* fason, kształt, forma, na-

danie formy, krój sukni.

Фата, -и, *ż.* Gmin. chusta wielka jedwa-

bna, którą noszą na głowie kobiety w nie-

których gubernjach.

Фатализмъ, -а, *m.* fatalizm, przypisy-

wanie wszystkiego przeznaczeniu.

Фаталистическій, fatalistyczny.

Фаталистъ, -а, *m.* fatalista, wierzący

w przeznaczenie.

Фатáльно, *psk.* fatalnie, nieszczęśliwie,

nieszczęściem.

Фатáльный, fatalny, zgubny, nieszczę-

sny.

Фата-Моргáна, *ob.* Марево.

Фатюй, -юя, *m.* Gmin. wałkoń, niezgra-

ba.

Фауна, -ы, *ż.* fauna, spis, wykaz zwie-

rzat w jakim pojedynczym kraju.

Фачётъ, -а, *m.* ścianka, mała powierz-

chnia w rzniętych kamieniach.

Фашйна, -ы, *ż.* *zdr.* фашинна, -и, Fort.

faszyna.

Фашинникъ, -а, *m. zdr.* faszyny, wiązki

chrustowe.

Фашинный, faszynowy.

Фазтóнь, -а, *m.* faeton, karjolka wyso-

ка na czterech kołach.

Файнсовый, fajansowy.

Файнсь, -а, *m.* fajans.

Февраль, -я, *m.* miesiąc Luty.

Февральскій, lutowy.

Федерализмъ, -а, *m.* federalizm.

Федералистъ, -а, *m.* federalista, związ-

ковiec.

Федерáльный, federalny, należący do

związku stanów.

Федеративный, federacyjny, związkowy.

Федератіонный, federacyjny.

Федерация, -и, *ż.* federacja, zjednocze-

nie.

Фейервёрнерскій, do fajerwerkera, pod-

officera artylerji należący.

Фейервёркеръ, -а, fajerwerker, co robi

fajerwerki, ogniomistrz; || fajerwerker,

podoficer artyllerji.

Фейервёркъ, -а, *m.* (потбшныя огни),

fajerwerk, ognie sztuczne.

Фейервóрочный, fajerwerkowy.

Фелóнь, -а, *m.* Фелóнь, -и, *ż.* ornat (*ubiór*

kapłana); || komża.

Фелуна, -и, *ż.* Mar. mały statek wązki

a długi o wiosłach.

Фельдмаршалъ, -а, *m.* feldmarszałek.

Фельдмаршалскій, feldmarszałkowski,

фельдмаршалство, -а, *n.* feldmarszał-

kowstwo.

Фельдфебель, -я, *m.* feldfebel, starszy podoficer.

Фельдфебельский, do feldfebla należący.

Фельдцеймейстерский, do feldcejmistrza należący.

Фельдцеймейстер, -а, *m.* feldcejmistrz, naczelny dowódzca artylerji.

Фельдшерский, felczerski, cyruliczny.

Фельдшеп, -а, *m.* felczer, cyrulik.

Фельдшпатель, -а, *m.* Min. feldszpat, szpat polny.

Фельдшерский, kurjerski.

Фельдберг, -я, *m.* kurjer (wysyłany od N. Pana lub dworu).

Фельетонист, -а, *m.* feljetonista.

Фельетонный, feljetonowy.

Фельетон, -а, *m.* feljeton, odcinek, ulotne piśemko.

Феникс, -а, *m.* feniks (*ptak bajeczny*).

Феномен, -а, *m.* fenomen, zjawisko.

Феодальность, -и, *ż.* feudalność, prawo lenne.

Феодальный, feudalny, lenny.

Ферзь, -и, *ż.* królowa, dama (*w szachach*).

Ферма, -ы, *ż.* folwark, dzierżawa.

Фермарь, -а, *m.* dzierżawca, possessor.

Фермата, -ы, *ż.* Muz. fermata, zatrzymanie się.

Фермуар, -а, *m.* fermoar, zameczek, zamykadełko, zapinka.

Фернбумовый, fernambukowy, brezyльowy, *об.* Фернбумъ.

Фернбумъ, -а, *m.* fernambuk, breзыльowe drzewo, drzewo farbiarskie.

Фёртинь, -и, *m.* fircyk, elegancik, modniś.

Фертюень, -я, Фертоингъ, -а, *m.* Mar.

Отать фертоень, ukłóżyć liny dwu kotwic na krzyż w widły tak, iżby okręt nie mógł się ruszyć. Снятьсь съ фертоеня, wyjąć kotwicę.

Фертъ, -а, *m.* dawna nazwa litery Ф.

Фёршэль, *об.* Фельдшеръ.

Фестон, -а, *m.* feston, wszelka ozdoba do koła czego przysłona w kształcie wieńca.

Фетишизм, -а, *m.* fetyszizm, wiara w Fetysza, służba na cześć Fetyszów odprawiana u Negrów.

Фетишь, -а, *m.* fetysz, баулан, bożek Negrów.

Фехтмейстер, -а, *m.* fechtmistrz.

Фехтовальный, fechtarski, od fechtarza, fechtmistrza.

Фехтовальщик, -а, *m.* fechtarz, fechtmistrz.

Фехтование, -ия, *n.* fechtowanie się.

Фехтовать, fechtować się.

Фибра, -ы, *ż.* Anat. fibra, włókno.

Фиброзный, Anat. włókienkowaty, włóknisty.

Фига, -а, *f.* Bot. figa, *об.* Смѣнка.

Фигла, -а, *ż.* figle, kugla, sztuka, fortel.

Дѣлать Фиган шаган, *об.* Фиглярить.

Фиглярить, figlować, kuglarzyć; || blaźnować.

Фи лярка, -и, *ż.* figlarka, kuglarka.

Фиглярский, figlarski, kuglarski.

Фигларство, -я, *n.* figlarstwo, kuglarstwo.

Фигларствовать, kuglarstwa stroić, kuglarstwem się trudnić.

Фигляръ, -а, *m.* figlarz, kuglarz.

Фиговый, figowy. **Фиговое дѣрево**, drzewo figowe.

Фигура, -ы, *ż.* figura, постаć, kształt, postawa.

Фигурально, *psk.* figurycznie, przenośnie.

Фигуральность, -и, *ż.* figuralność, symboliczność.

Фигуральный, figuralny, symboliczny.

Фигурантка, -и, *ż.* Teatr. figurantka, występująca na scenie, ale nic nie mówi.

Фигурантъ, -а, *m.* figurant, występujący na scenie, ale nic nie mówi.

Фигуристый, *об.* Фигурный.

Фигурнъ, -и, *ż.* zdr. figurka.

Фигурный, Фигурчатый, figurami ozdobiony.

Фимы, -мъ, *mn.* robbron (*dawny ubiór kobilecy*).

Физика, -и, *ż.* fizyka.

Физинать, -а, *m.* rada lekarska jakiego miata.

Физио-Математический, fizyko-matematyczny.

Физинъ, -а, *m.* fizyk.

Физически, *psk.* fizycznie.

Физический, fizyczny.

Физиогномический, fizjognomiczny, fizjonomiczny.

Физиогномия, -и, *ż.* fizjognomja, kształt, wyraz twarzy; || znajomość fizjognomji.

Финтиво, *psk.* fikcyjnie, przypuszczalnie.

Финтивный, fikcyjny, przypuszczalny.

Финция, -и, *ż.* fikcja, zmyślenie; || *Прав.*

припущение правне.

Филантропически, *psk.* filantropicznie.

Филантропический, filantropiczny.

Филантропія, -и, *ż.* filantropja, miłość ludzi.

Филантропъ, -а, *m.* filantrop, przyjaciel ludzi.

Филармонический, filarmoniczny, любящю музыке.

Филѣ, *nieod.* robota siatkowa, siatka.

Филей, -ія, *m.* połędwica wołowa.

Филейный, połędwicyowy, krzyжowy, **Филейная часть**, *об.* Филей; || do roboty siatkowej należący, *об.* Филѣ.

Филенна, -и, *ż.* zdr. филѣночна, -и, *ż.*

Сидл. filunek, część deski z czterech stron szerokim i wznioślejszym brzegiem otoczonéj.

Филнчатый, *Stol.* taflowany. **Филнчатая работа**, robota taflowa. **Филнчатая дверь**, drzwi z desek w ramach.

Филинь, -а, *m.* puhacz (*ptak*).
 Филипповни, -вокъ *mn.* advent, czas postu i rzed unien Narodzenia Chrystusa.
 Филоранний, Филорановый, filigranowy, *ob.* Флогранъ
 Филоранъ, -а, *m.* filigran, robota złotnicza, *złut.*
 Филологически, *psk.* filologicznie.
 Филология, -и *ż.* filologija.
 Филологъ, -а, *m.* filolog.
 Философически, *psk.* filozoficznie.
 Философический, filozoficzny, od filozofji.
 Философия, *ил.* *ż.* filozofja.
 Философский, filozofski, od filozofa.
 Философствовать, filozofować.
 Философъ, -а, *m.* filozof.
 Филотехнический, filotechniczny, miłujący kunszta.
 Финаль, -а, *m.* *Muz.* finał.
 Финансовый, finansowy, skarbowy.
 Финансы, -овъ *mn.* finanse, skarb.
 Финиковый, daktylowy. Финиковое дерево, *ob.* Фининъ.
 Фининъ, -а, *m.* palmowe drzewo wydające daktyle; || daktyl (*owoc*).
 Финищикъ, -а, *m.* szmelcownik.
 Финифть, -и, *ż.* emalja, szmelc.
 Финифтяный, emaljowy.
 Финты, -овъ, *mn.* * wybiegi, wykrety.
 Фирма, -ы, *ż.* firma, nazwisko domu handlowego.
 Фискалить, szpiegować, podglądać.
 Фискаль, -а, *m.* szpieg podglądacz.
 Фискальство, -а, *n.* szpiegowanie, szpiegowstwo.
 Фисташна, -и, *ż.* pistacja (*owoc*; i istacjaowy orzech z kłokociny Włoskiej).
 Фисташинный, pistacjaowy, kłokocinowy.
 Фистула, -ы, *ż.* *Muz.* fistuła, falcet (*w trywanii*); || *Med.* fistuła, rana z otworem szerszym u spodu jak przy otworze.
 Фистульный, fistułowy.
 Фитиль, -я, *m.* lont.
 Фитильный, lontowy.
 Фивна, -и, *ż.* (паяльная тру́ба), *Górn.* dmuchawka.
 Фйша, -и, *ż.* *zdr.* фйшна, marka z kości polonowej służąca za liczman w grach.
 Фйшечна, -и, *ż.* *zdr.* *ob.* Фйша.
 Фйшна, -и, *ż.* *ob.* Фйша.
 Фіална, -и, *ż.* *Bot.* fiolek.
 Фіалковый, fiołkowy, fiołkowy.
 Фіалочна, -и, *ż.* *zdr.* fioleczek.
 Фіолетна, -и, *ż.* *ob.* Фіолна.
 Фіолетовый, fiołetowy (*o kolorze*).
 Флагдунъ, -а, *m.* *Mar.* tkanina rzadka, flagowa.
 Флагманский, —Флагманское бóдно, statek admirała lub innego naczelnika, mającego prawo wywieszania swęj bandery na znak danęj mu władzy.
 Флагманъ, -а, *m.* admiral lub inny naczelnik mający prawo wywieszania swęj bandery na znak danęj mu władzy.

Флагштóнь, -а, *m.* kij do okrętowej bandery.
 Флагъ, -а, *m.* flaga, bandera, chorągiew okrętowa.
 Флажный, flagowy, banderowy, *ob.* Флагъ.
 Флажолётный, *Muz.* flażoletowy, piszczałkowy, *ob.* Флажолётъ.
 Флажолётъ, -а, *m.* *Muz.* piszczałka, flecik; || osobny rodzaj dźwięków wydobywany przez dotknięcie palców.
 Фламский, — Фламское полотно, płótno flamskie.
 Фланговый, *Woj.* bokowy, skrzydłowy, flankowy.
 Флангъ, -а, *m.* *Woj.* bok, skrzydło.
 Фланелевый, flanelowy, z flaneli.
 Фланель, -и, *ż.* flanela, materja wełniana.
 Фланёръ, -а, *m.* *Woj.* flankier, żołnierz wysyłany podczas wojny dla wykrycia nieprzyaciela.
 Фланкироватъ, *Fort.* flankierować.
 Флашкóутъ, -а, *m.* *Mar.* statek mniejszy luźnie idący za większym, *ob.* Плашкóтъ.
 Флэгма, -ы, *ż.* *Med.* flegma; || * флэгма, obojętność, zimna krew.
 Флегматинъ, -а, *m.* flegmatyk.
 Флегматический, flegmatyczny.
 Флётна, -ы, *ż.* flet, fletrawers, fletnista.
 Флётннсть, -а, *m.* fletnista, grający na fletcie.
 Флётный, fletowy.
 Флёточна, -и, *ż.* *zdr.* fletcik.
 Флётравёрсъ, -а, *m.* *ob.* Флётна.
 Флётщикъ, -а, *m.* *Woj.* fajfer grający na juklinie.
 Флёровый, krepowy, gazowy.
 Флёръ, -а, *m.* krepa, gaza.
 Флёдовый, warstwiany, *ob.* Флець.
 Флець, -а, *m.* warstwa, pokład (*ziemi, gruntu*).
 Флешъ, -и, *ż.* *Fort.* szaniec strzałkowy.
 Флигель, -я, *m.* *zdr.* флигель, -льна, обшуча, skrzydło domu; || pantalon, gatunek fortepianu.
 Флигель-адъютантъ, -а, *m.* *Woj.* fliigeladjutant (*przy osobie cesarza*).
 Флигельманъ, -а, *m.* *Woj.* przewodzca, naczelný szeregowy.
 Флинтгласъ, -а, *m.* rodzaj kryształu.
 Флогистический, *Chem.* flogistyczny, palny.
 Флогистонъ, -а, *m.* *Chem.* flogistyk, матерja palna.
 Флора, -ы, *ф.* *Bot.* flora, opisanie roślin pewnego kraju.
 Флорентийский ланъ, fiorentyjski lak.
 Флорентинъ, *ob.* Флорентъ.
 Флоритовый, z ядъной jedwabnej wstążeczки зробiony.
 Флорентъ, -а, *m.* поједва на lub јадъна вазка ws глечку.
 Флортиंबरс, -а, *m.* *Mar.* часть окрета najbliźsza spodu окрётowego.

Флотилія, -и, *ж.* flotylla, mała flota.
Флѳтскій, до floty, до marynarki нале-
 жачу. **Флѳтскій офицѳръ**, офицер od mary-
 нарки.
Флотъ, -а, *м.* flota, marynarka.
Флюгарна, -и, *ж.* *здр.* флюгарочна, -и, ка-
 птур над kominem, kaptur dymowy.
Флюгеръ, -а, *м.* chorągiewka na dachu,
 на masztach, на wieżach i t. d., dla пока-
 зання з którѳей strony wiatr wieje.
Флюбісія, -и, *ж.* *Mat.* Спосѳбъ флюбісію,
 rachunek różniczkowy.
Флюсный, fluksowy, fluksyjny, flusowy.
Флюсовый, szpatowy.
Флюсь, -а, *м.* *Med.* fluksja; || *Min.* szpat;
 || *Met.* topień.
Фляга, -и, *ж.* *здр.* фляжна, flaszka, flasz-
 ka.
Фѳнунникъ, -а, *м.* kuglarz, kunszt-
 mistrz.
Фѳнунничать, kuglować, kuglarstwem
 się bawić.
Фѳнусный, *Fiz.* ogniskowy.
Фѳкусъ, -а, *м.* *Fiz.* ognisko; || sztuka
 kuglarska.
Фѳль, -а, *м.* *Mar.* żagiel na przednim
 maszcie.
Фѳль-ванты, -овъ, *mn.* *Mar.* wanty u
 przedniego masztu.
Фѳль-зѳйль, -я, *м.* *Mar.* żagiel przedni.
Фѳль-мѳхта, -ы, *ж.* *Mar.* maszt przedni.
Фѳлада -ы, *ж.* об. *Казенотѳчець*.
Фѳладить, -а, *м.* rodzaj męczaka.
Фѳліантовий, catoarkuszowy. *in folio*.
Фѳліантъ, -а, *м.* foljał, książka *in folio*.
Фѳльверкъ, **Фѳльверонъ**, -рна, *м.* fol-
 wark.
Фѳльга, -и, *ж.* folga, listek cienki złota
 lub srebra.
Фѳнарникъ, -а, *м.* *здр.* latarka.
Фѳнарникъ, об. *Фѳнарщикъ*.
Фѳнарный, latarniany, latarniowy. **Фѳ-**
нарный столбъ, słup od latarni.
Фѳнарщикъ, -а, *м.* latarnik, latarniarz,
 со latarnie robi; || zapalający latarnie (*na*
ulicach).
Фѳнаръ, -я, *м.* latarnia. *Gmin.* * У не-
 го фѳнари подъ глазами, ma podbite oczy.
 * *Поставить кому фѳнари подъ глазами*,
 ро podbić komu oczy.
Фѳнды, -овъ, *mn.* *Hand.* fundusze prze-
 znaczone на płacenie procentѳвъ wierzy-
 телom krajowym.
Фѳнолитъ, -а, *м.* *Min.* fonolit, dzwiѳко-
 витес.
Фѳномѳтръ, -а, *м.* fonometr, dzwiѳко-
 мѳар.
Фѳтанель, -и, *ж.* *Med.* fontanela, aper-
 тура, upust.
Фѳтанельный, fontanelowy.
Фѳтанний, do fontanny należący.
Фѳтанщикъ, -а, *м.* со buduje fontanny,
 wodotryski; || dozorca fontan, wodotry-
 skѳвъ.
Фѳтанъ, -а, *м.* fontanna tryskająca.

Фѳрѳйторскій forysoiowy.
Фѳрѳйторъ, -а, *м.* foryś.
Фѳрѳль, -и, *ж.* pstrąg (*рыба*).
Фѳрма, -ы, *ж.* forma, kształt. *формула*,
 arynga, rota; || model, wzѳr, przykłад; ||
Woj. amundurowanie, ubiѳr, uniform; ||
 pewien rodzaj naczyńia, w które się wlewa
 lub kłадzie jaki materjał, by takiż sam
 kształt otrzymał. **По фѳрмѳ**, według for-
 мы, według przepi-ѳвъ, formalnie. **Фѳрма**
присяги, rota przysięgi. **Закѳнная фѳрма**
 (закѳнное основаніе), terminalność.
Фѳрмализмъ, -а, *м.* formalizm.
Фѳрмалистъ, -а, *м.* surowy przestrzѳ-
 гачъ form.
Фѳрмально, *пск.* formalnie.
Фѳрмальность, -и, *ж.* formalność.
Фѳрмальный, formalny.
Фѳрматъ, -а, *м.* format (*książki*).
Фѳрмация, -и, *ж.* *Geol.* formacja.
Фѳрменно, *пск.* według formy.
Фѳрменность, -и, *ж.* formalność, przepi-
 сано по му.
Фѳрменный, podług przepisanej formy.
Фѳрмированіе, -и, *н.* formowanie.
Фѳрмировать, *Woj.* formować, tworzyć;
 || **Фѳрмироваться**, formować się, tworzyć
 się. *Imśl. ѳ.* **Фѳрмированный**, sformowa-
 ну.
Фѳрмировка, -и, *ж.* formowanie.
Фѳрмованіе, -и, *н.* odlewanie snycer-
 skich robѳt.
Фѳрмовать, odlewać w formie; || **Фѳрмо-**
ваться, być odlewany w formie.
Фѳрмовна, об. **Фѳрмованіе**.
Фѳрмовщикъ, -а, *м.* formierz, modelo-
 wnik; || robotnik odlewający roboty sny-
 cerskie.
Фѳрмочка, -и, *ж.* foremka.
Фѳрмула, -ы, *ж.* *Mat.* formula.
Фѳрмулярный списокъ, об. **Фѳрмуляръ**.
Фѳрмуляръ, -а, *м.* formularz.
Фѳрпѳстный, do forpoczty należący.
Фѳрпѳстъ, -а, *м.* *Woj.* forpoczt.
Фѳррѳйторъ, об. **Фѳррѳйторъ**.
Фѳрсираванный, forsowny, поспieszny.
Фѳртепанистъ, -а, *м.* fortepianista.
Фѳртепанистка, -и, *ж.* fortepianistka.
Фѳртепано, -а, *н.* fortepiano, pantaljon.
Фѳртепанний, fortepianowy.
Фѳртификаціонный, fortyfikacyjny.
Фѳртификация, -и, *ж.* fortyfikacja.
Фѳртка, -и, *ж.* *здр.* фѳрточка, lufcik.
Фѳртунна, и, *ж.* rodzaj gry, w którѳей się
 rzuca kulki w porobione otwory; || fortun-
 ка (*gra*).
Фѳртъ, -а, *м.* *Fort.* warownia.
Фѳршнѳйтеръ, -а, *м.* (ѳберъ-фѳршнѳй-
 деръ), głѳwny krajczy u двору.
Фѳрштатскій, przedmieściowy, przed-
 miejski.
Фѳрштатъ, -а, *м.* przedmieście.
Фѳрштмѳйстерскій, do leśniczego nale-
 жачу.
Фѳрштмѳйстеръ, -а, *м.* leśniczy.

Фосфористый, *Chem. i Fiz.* fosforowy.
 Фосфорический, *Chem. i Fiz.* fosforyczny.
 Фосфоричество, -а, *n. Chem. i Fiz.* fosforacja, świecenie.
 Фосфорноислый, — Фосфорноислая соль, *Chem.* fosfat, sól połączona z kwasem fosforycznym.
 Фосфорность, -и, *ж. об.* Фосфоричество.
 Фосфорный, fosforowy. Фосфорная кислота, kwas fosforyczny.
 Фосфоръ, -а, *m. Chem.* fosfor.
 Фотографический, fotograficzny.
 Фотография, -и, *ж.* fotografia.
 Фотографъ, -а, *m.* fotograf.
 Фотометръ, -а, *m.* fotometr, światłomierz.
 Фобанъ, -а, *m. Gmin.* głupiec, mazgaj, kiep.
 Фраза, -ы, *ж.* frazes, sposób mówienia.
 Фразеологія, -и, *ж.* frazeologia, budowa okresów, zdań, szykowanie wyrazów; || способ mówienia w jakim języку.
 Фракъ, -а, *m.* frak.
 Фрамуга, -и, *ж. zdr.* фрамужка, -и, *Stol.* framuga, wierzchnia rama okna w mur wprawiona.
 Франкированіе, -іа, *n.* zafrankowanie (*listu*).
 Франкироватъ, Франковатъ, frankować (*list*). *Imśl. b.* Франкированный, франкованный, frankowany.
 Франтикъ, -а, *m. zdr. об.* Франтъ.
 Франтить, elegantować się, modnie ubierać się, stroić się.
 Франтиха, -и, *ж.* elegantka.
 Франтовскій, *psk.* elegancko, *pc* elegancko.
 Франтовскоій, elegancki.
 Франтовство, -а, *n.* elegancja, wykwinтоść.
 Франтъ, -а, *m.* elegant.
 Фрагтовый, frachtowy.
 Фрахтъ, -а, *m. Hand.* fracht, оплата за przewóz towarów на окрѣціе.
 Фрачнй, -а, *m. zdr.* frączek, *об.* Франъ.
 Фрачншо, -а, *m. pog.* nędzny frak.
 Фрачннй, -а, *m.* chodzący we fraku.
 Фрачный, frączkowy, od fraka.
 Фрегатный, Фрегатовый, należący do фрегаты.
 Фрегатъ, -а, *m. Mar.* fregata, okręt wojenny.
 Фрейлина, -ы, *ж.* dama honorowa u двору монаршего.
 Фрейлинскій, należący do damy honorowej u двору монаршего.
 Френологический, frenologiczny.
 Френологія, -и, *ж.* frenologia, system artatrujący związek między ukształtoaniem mózgu a władzami umysłowymi.
 Френологіъ, -а, *m.* frenolog.
 Фрескя, -а, *m.* freska (malowanie на свіжым murze kolorami rozpuszczонемі w wapienneј wodzie).
 Фразовый, bajowy, а байі.

Фришъ, -а, *m. Archit. fryz, średnia część belkowania; || baja strzępiona.*

Фритта, -ы, *ж.* fryta, miazga z której się saktło robi.

Фришеваніе, -іа, *n.* fryzowanie (*szelazo*).

Фришеватъ, fryzować (*szelazo*).

Фронтиспісь, -а, *m. Druk.* główny tytuł w książce, rycina na czele książki.

Фронтоникъ, -а, *m. Woj.* oficer lub żołnierz zostający we froncie.

Фронтовой, *Woj.* frontowy, zostający we froncie.

Фронтонный, *Archit.* frontonowy.

Фронтонъ, -а, *m. zdr.* фронтончикъ, ozdoba architektoniczna w trójkąt nad drzwiami budynku.

Фронтъ, -а, *m. Woj.* front, czoło, przednia strona (kolumny wojska). Статъ во фронтъ, сдѣлать фронтъ, stanąć frontem. Во фронтъ, do broni!

Фруктовой, Фруктовый, owocowy.

Фруктъ, -а, *m.* owoc.

Фрунтовой, Фрунтъ, *об.* Фронтоса, Фронтъ.

Фря, *ж. nieod. Gmin. Iron.* wielki pan. Ты ещѣ не великѣ фря, nie wielki pan jesteś!

Фряжскій рядъ, sklepy z zagranicznymi towarami.

Фтористый, *Chem.* fluosowy, *об.* Фторъ.

Фторъ, -а, *m. Chem.* fluo, tępnik, roztop.

Фу, *Wykrz.* pfe, fuj, fi, brzydko!

Фуга, -и, *ж.* Muz. fuga.

Фуганокъ, -ниа, *m.* hebel do fugowania.

Фугасъ, -а, *m. Fort.* fugas, rodzaj podkopu, miny.

Фуговатъ, fugować (*dęski*).

Фузелерный, fuzylerski, *об.* Фузыльеръ.

Фузелеръ, -а, *m.* fuzyljer, strzelec, karabinjer, żołnierz lekkiej piechoty.

Фузелъ, *эм, ж. zdr.* фузѣлка, -а, фузья, flinta; || stozek w zegarku на którym się okrѣса лапсусzek.

Фуй, *Wykrz. об.* Фу.

Фунать, фунуть, chuchnąć, schuchnąć, (*bierkę czyli kamień grając w warcaby*).

Фумель, -и, *m.* polerownik, гладкостел (*narzędzie u szewców*).

Фундаментально, fundamentalnie, gruntownie.

Фундаментальность, -в, *ж.* фундаментальность, gruntowność.

Фундаментальный, fundamentalny, gruntowny.

Фундаментъ, -а, *m.* fundament, podstawa, zasada. Подвестѣ фундаментъ, założycь fundament.

Фундушевый, fundusowy.

Фундушъ, -а, *m.* fundusz, kapitał przeznaczony на кощіаі, на jaki добровольны zakład i t. d.

Функция, -иа, *ж.* Mat. funkcja.

Фунтикъ, -а, *m. zdr. об.* Фунтъ.

Фура, -ы, *ж.* fura, wóz.

Фуратірованіє, -ія, *n.* *Woj.* furazowanie.
Фуратечка, -и, *ж. zdr. ob.* Фуратина.
Фуратечный, furateczkowy, czapeczkowy.
Фуратіровать, furatować, zbierać paszę dla koni i t. p.
Фуратіровка, -в, *ж. Woj.* furazowanie.
Фуратірскій, należący do furazujących.
Фуратір, -а, *m. Woj.* furazujący.
Фуратина, -и, *ж.* furazerka, lekka czapka.
Фуратный, furazowy.
Фуратъ, -а, *m.* furaz, strawa dla konia.
Фургонъ, -а, *m.* fura, furgon, wóz furmański pokryty.
Фурія, -и, *ж. ** jedza, zła kobieta.
Фурлейтъ, -а, *m. Woj.* furman, woźnica od fu gonów.
Фурманскій, furmański.
Фурманъ, -а, *m.* furman, woźnica.
Фурштатскій, należący do pociągu, do fur. on. w w wojsku, *ob.* Фурштатъ.
Фурштатъ, -а, *m. Woj.* komenda furmanów w wojsku.
Фурьерскій, *Woj.* furjerski, *ob.* Фурьёръ.
Фурьёръ, -а, *m. Woj.* furjer, dostarczający ob. ok koniom.
Футлярный, do futerału należący.
Футлярный, -а, *m. zdr.* furalik.
Футлярщина, -а, *m.* robiący futerały.
Футляръ, -а, *m.* fu erał, puzdro, pudło; || kufereczek na klejnoty.
Футовый, stopowy, *ob.* Футъ.
Футъ, -а, *m.* stopa (mia a długości).
Фуфачный, kaftanikowy.
Фуфайка, -и, *ж. zdr.* фуфачка, kaftanik, kaftaniczek.
Фуфлыга, -в, *ж. Gmin.* włóczęga.
Фуфлыничать, *Gmin.* włóczyć się.
Фуфель, -я, *m. Woj.* klinka szpady lub szabli; || uderzenie w grzbiet obnażoną szpadą, pałaszem, tasakiem i t. d.
Фурьянье, -нья, *n.* parskanie (*bydląt, koni*).
Фурять, фурянуть, parskać, parskać (*o bydlętach*); || * grymasić, kapryścić.

X.

X, dawniej ta głoska nazywała się *сарь*, dziś wymawia się jak Polskie Ch.
Хабарець, -ря, *m. zdr. ob.* Хабаръ.
Хабарно, *pek. Gmin. ob.* Прибыльно.
Хабарный, *Gmin. ob.* Прибыльный.
Хабаръ, -я, *m. Gmin. ob.* Прибыль.
Ханивать, *ob.* Ходить.
Ханский вонючь, *ob.* Ханъ.
Ханъ, -а, *m. Hand.* роуцтек тхануя (*в якунах і матерялах*).
Хайлитъ, *Gmin.* wrazenie, głosno krzyсець.
Хайло, -а, *n. Gmin.* gardło; || ujęcie паса (*ruskiego*); || * krzykają, krzykacz.

Халатець, -ца, Халатинъ, -а, *m.* szlafroczek.
Халатинный, -а, *m.* sprzedający szlafroki.
Халатный, szlafrokowy.
Халать, -а, *m.* szlafrok.
Халда, -ы, *ж. Gmin.* kobieta bezczelna, zuchwała.
Халифскій, do kalifa, namiestnika Mahometa należący.
Халифство, -а, *n.* kalifat, godność kalifa.
Халифъ, -а, *m.* kalif, namiestnik Mahometa.
Халнедонъ, *ob.* Халцедонъ.
Халуй, -я, *m. Gmin.* pogardliwa nazwa służącego; || człowiek gruby, bezczelny.
Халуйя, -и, *ж. Gmin.* pogardliwa nazwa służącej; || kobieta gruba, bezczelna.
Халуийскій, *pek.* należący do sług lub właściwy sługom.
Халцедонный, do chalcedonu należący, *ob.* Халвэдонъ.
Халцедонъ, -а, *m. Min.* chalcedon (*to miękki kamień krzemionkowy*).
Хамелеонъ, -а, *m. Zool.* kameleon (*gątunek jaszczurki*); || * zmienny, niestały.
Хандра, -ы, *ж.* hipokondrja, smutek, tęsknota.
Хандрить, захандрить, oddawać się, oddać się hipochondrji, smutku, tęsknocie.
Ханна, -и, *wsp.* bigot, nabożniś, hipokryt, obłudnik lub bigotka, nabożniasia i t. d.
Ханжество, -а, *n.* bigoterja, udana pobożność, hipokryzja.
Ханжить, udawać bigota, nabożniasia, hipokryta.
Ханскій, хаанскі, хаński.
Ханство, -а, *n.* chaństwo, haństwo.
Ханъ, -а, *m.* chan, han.
Хаосъ, -а, *m.* chaos, zamęt.
Хаотическій, chaotyczny, od chaos.
Хапать, хануть, charać, charпаць, погугуwać, роуваць.
Хапунъ, -а, *любяць charać, роуваць*.
Хапунья, -ньи, *ж.* любяца charać, роуваць.
Характеризировать, *Характеризовать*, характеризować, cechować, znamionować; || *Хар итеризоваться*, być charakteryzowanym. *Imsl. b.* характеризированный, характеризованный, характеризованный.
Характеристика, -и, *ж.* charakterystyka.
Характеристическій, charakterystyczny, знаи. ionujący, cechujący co.
Характерность, -и, *ж.* moc charakterу.
Характерный, маюць moc характеру; || * oryginalny.
Характеръ, -а, *m.* charakter, usposobienie, рсумиот, сеча odróżniająca.
Харалугъ, -а, *m. Star.* stal.
Харалужный, *Star.* stalowy.
Харатинный, *Star.* na pergaminie писаны.
Харыца, -ы, Харичка, -и, *ж. ob.* Харя.

Хвостаніе, -ія, *n.* chłostanie, chłosta, smaganie biczem.

Хвостатый, ogoniasty.

Хвостать, хвостнуть, chłostać, chłostać, smagać biczem. *Imał. b* хвостанный, chłostаны.

Хвостецъ, -отца, *m.* Anat. kość ogonowa, kuprowa; || cieni koniec bicza.

Хвостянь, -а, *m.* ogonek. * Ему обронъ дѣтъ съ хвостяномъ, on ma czterdzieści lat przeszło.

Хвостистый, *ob.* Хвостатый.

Хвостыще, -а, *m.* zgr. wielki ogon.

Хвостовна, -и, *ж.* *ob.* Долгохвостна.

Хвостовый, ogonowy.

Хвостовый, do kości ogonowej, kuprowej należący.

Хвостъ, -а, *m.* ogon.

Хвоцевать, гладzić skrzупem (*o robotach stolarskich*), *ob.* Хвоць.

Хвоцевина, -ы, *ж.* *ob.* Хвоць.

Хвоцевый, skrzупowy, *ob.* Хвоць.

Хвоцить, *ob.* Хвоцевать.

Хвоць, -а, *m.* Bot. skrzyp, rodzaj roślinы do гладzenia robót stolarskich.

Хвоя, -ои, *zbr.* śpilki, igły żywicznego дрѣзъва (sosnowe, jodłowe i t. d.); || gałęzle дрѣзъ iglastych.

Хвоьянь, -а, *m.* gatunek grzyба.

Хрувиной, do cherуба należący lub жъта właściwy, do niego stosujący się.

Хрувиць, -а, *m.* *zdr.* Хрувицинь, cherub, cherubin.

Хижина, -ы, *ж.* *zdr.* хижинна, -я, chata, chatka, chałupa, chałupka.

Хижинный, chałупny, *ob.* chałупы.

Хижинь, -а, *m.* chałупник, mieszkający w chałупіе.

Хижница, -ы, *ж.* chałупница, mieszkająca w chałупіе.

Хинать, хиннуть, chychotać, chichotać, śmiać się z cicha.

Хиленьный, Хиловатый, *zmięк.* słabowиты, chorowиты, nieco wąты, *ob.* Хилый.

Хилость, -и, *ж.* słabowитость, chorowитость.

Хилый, słabowиты, chorowиты, wąты.

Хилѣтъ, слабѣаць, opadać z си.

Химера, -ы, *ж.* chimera, przywidzenie, urojenie.

Химерическы, *psk.* chumerycznie, dziwacznіе.

Химерическій, Химерный, chumeryчны, dziwaczny.

Химия, -а, *m.* chemik.

Химическы, *psk.* chemicznie, sposoben chemicznym.

Химическій, chemiczny.

Химія, -и, *ж.* chemja.

Хина, -ы, *ж.* china, kinkina, дрѣзъво z Peru używane w medycynie.

Хининъ, -а, *m.* china, pierwiastek otrzymуwany z дрѣзъво rodzaju kinkina.

Хинный, z chiny.

Хирагра, -ы, *ж.* *Med.* chiragra, ból w stawach rąk.

Хирагринь, -а, *m.* *Med.* cierpiący chiragra.

Хирагрическій, *Med.* chiragryczny.

Хиромантинь, -а, *m.* chiromantyk, chiromancista, wrózek z dłони.

Хиромантическій, chiromantyczny.

Хиромантия, -и, *ж.* chiromancja, wrózenie z dłони.

Хиротонисаніе, -іа, *n.* *ob.* Хиротонія.

Хиротонисать, *Ковс. ob.* Рукополагать.

Хиротонія, -и, *ж.* *ob.* Рукоположеніе.

Хирургическій, chirurgiczny.

Хирургія, -и, *ж.* chirurgja.

Хирургъ, -а, *m.* chirurg.

Хирѣтъ, *ob.* Хилѣтъ.

Хитана, -ы, *ж.* cyganka.

Хитить, schwycić, porwać.

Хитонъ, -а, *m.* tunika grecka.

Хитренькій, *zdr.* nieco chytry, przebieглы.

Хитренько, *psk.* *ob.* Хитро і Хитро.

Хитрецьки, *psk.* chytrze, podstępnie.

Хитрецій, chytry, podstępny, przebieглы.

Хитрець, -а, *m.* chytry, przebieглы człowiek.

Хитрить, używać wybiegów, matać.

Хитро, *psk.* chytrze, podstępnie.

Хитро, *psk.* zręcznie, wprawnie, umiejętnе.

Хитроватый, chytrowaty, nieco chytry.

Хитросплетеніе, -іа, *n.* zręczne zmysленіе czego.

Хитростный, *ob.* Хитрый.

Хитрость, -и, *ж.* chytrость, przebieгłość, podstęp.

Хитрый, chytry, przebieглы, podstępny; || zręczny, wprawny.

Хихикать, chychotać.

Хищеніе, -іа, *n.* porwanie, łupienie, łupіець, łupіество.

Хищникъ, -а, *m.* łupіець, rabuś.

Хищница, -ы, *ж.* łupіеьница.

Хищничать, łupіець.

Хищническій, łupіескій, żyjący z łupіества.

Хищничество, -а, *n.* łupіество, rabunek.

Хищничій, *ob.* Хищническій.

Хищность, -и, *ж.* drapieżność, chciwość.

Хищный, drapieżny, chciwy.

Хладнодробіе, -іа, *n.* zimna krew, мос над собою.

Хладнодровно, *psk.* z zimną kwią.

Хладнодровный, flegматычны, обождтны, zimno-krwisty.

Хладность, Хладный, Хладъ, *ob.* Хладность. Холодный, Холодь.

Хламида, -ы, *ж.* szata u starotytnych zarzucana na prawe ramіе.

Хламовщинъ, -а, *m.* tandeciарz.

Хламостить, nagromadzać bez порядку, w nieładzie.

Хламъ, -а, *m.* *zbr.* gruz, rum pozostały od drewnianego budynku, od starych мебели i t. p., stare rzeczy, graty.

гѣй dzieci uczyć się chodzić. * Поднимать-ся на ходули, starać jak z tabulatury.

Ходунъ, -а, *m. Górń. belka lub tarcica przymocowana środkiem do miecha (do deski); || ob. Ходень.*

Ходъ, -а, *m. chód, chodzenie, postępowanie, bieg, ruch; || płynienie, pęd (statku); || processja (kościelna); || ganek okryty, wejście, wnijscie; || droga, tor, kolej, ślad powozu; || Kart. zadanie karty; || koła wozowe, przednie lub tylne. Ходъ драмы, porządek dramatu. Ходъ въ шахматахъ, cug w grze szachowej. Ходъ дѣла, bieg, tok sprawy. Дѣло пошло въ ходъ, sprawa idzie dobrze, udaje się. Этому дѣлу ходу не дають, та sprawa jest w zawieszenu. Ходъ часо́въ вѣтренъ, zegarek idzie dobrze. Быть въ ходу, być głośnem, w modzie, w używaniu. Пустить въ ходъ анегдотъ, puścić w obieg анегдотę. Крѣстный ходъ, processja kościelna. Нарѣта на ходу легка, karetta lekko idzie. Судно легкое, тямболо на ходу, statek szybki lub orieszalego biegu. Корабль на всѣмъ ходу оталъ на мель, okręt osiadł na mieliźnie przy rozwiniętych żaglach.*

Ходьба, -ы, *ж. chodzenie; || dozór, окуwanie (np. nad dziećmi).*

Ходячий, ходящій; || kursujący (o monetcie).

Хожалый, -аго, *m. postaniec; || Star. policjant. Хожалыя деньги, pieniądze swobodne do użycia na potrzeby.*

Хожатый, -аго, *m. postaniec; || doглядаетъ chorých.*

Ходѣние, -ія, *n. chodzenie; || dozór, pilnowanie. Прав. ходѣние по дѣлу, ро-вѣганіе справу.*

Хозяина, -и, *ж. gospodyni, pani domu.*

Хозяиничать, gospodarować, gospodarzyć.

Хозяинишко, -и, *m. Gmin. ob. Хозяинъ.*

Хозяинъ, -а, *m. gospodarz, pan domu.*

Хозяинскій, gospodarski.

Хозяинственно, *psk. oszczędnie, pe gospodarzku, ekonomicznie.*

Хозяинственность, -и, *ж. gospodarność, oszczędność.*

Хозяинственный, господарczy, тущащю господарства; || господарны, oszczędны.

Хозяинство, -а, *n. gospodarstwo, ekonomja. Многопольное хозяинство, gospodarstwo z podziałem pól celem kolejnej ich uprawy. Государственное хозяинство, ekonomja polityczna.*

Хозяинствовать, gospodarować.

Хозяинишка, -и, *ж. Gmin. ob. Хозяиня.*

Холоде, -ія, *n. pieczenie (np. dzieci); || utrzymanie своего в чистоте.*

Холѣра, -ы, *ж. Med. cholera.*

Холѣринъ, -а, *m. passjomat, zły, злодѣик; || егерпашу на холере.*

Холѣрина, -ы, *ж. Med. choleryna.*

Холѣричестіи, choleryczny.

Холѣринскій, choleryczny, od cholery.

Холить, сзудісці, chędożyć; || pieścić, pielegnować со; || Холиться, pieścić się, zadbіć się, stroić się. *Imś. b. холемий, pieczszony, pielęgowany.*

Холна, -и, *ж. chochoł koński.*

Холминъ, -а, *m. zdr. pagórek, ob. Холма.*

Холмистый, wzgórzysty.

Холмиться, wznosić się pagórkami, w góre.

Холмичель, -ча, *m. zdr. ob. Холмиць.*

Холмоватый, об. Холмистый.

Холмообразный, pagórczasty.

Холмъ, -а, *m. pagórek, wzgórze, wzgórek.*

Холодець, -дцѣ, *m. chłodnik (potrawa zimna); || Bot. szparag (roślina z rodzaju szparagowy h).*

Холодильникъ, -а, *m. naczynie do chłodzenia; || Mech. przyrząd do ochłodzenia parę.*

Холодильный, Холодильный, chłodzący.

Холодить, холамивать, chłodzić, ochładzać; || Холодиться, oziębiać się, stygnąć.

Холодненький, *zdr. dosyć chłodny, zimny.*

Холодненько, *psk. dosyć chłodno, zimno.*

Холоднѣхонь, zimniuchny, zimniustieński, zupełnie zimny, chłodny.

Холоднѣхонья, *psk. bardzo chłodno, zimno.*

Холодний, -а, *m. piwnica chłodna.*

Холодно, *psk. chłodno, zimno.*

Холодновато, *psk. nieco chłodno, zimno.*

Холодноватость, об. Холодность.

Холодноватый, chłodnawy, trochę zimny.

Холодное, -аго, *n. potrawa podana na zimno.*

Холодность, -и, *ж. zimność (rzeczy stmej); || * oziębłość, obojętność.*

Холдный, zimny, chłodny; || * oziębły, obojętny.

Холодокъ, -дкѣ, *m. chłódek, przyjemne, świeże powietrze; || miejsce przodem ocienione.*

Холодь, -а, *m. zimno, chłód.*

Холодѣть, ostygać, oziębiać się.

Холодѣние, -ія, *n. chłodzenie, ostyganie.*

Холоній, służący, służebniczy, chłopski.

Холонья, -а, *ж. służca, poddanka, kasa.*

Холонскій, об. Холоній.

Холонство, -а, *n. poddaństwo, chłopstwo, stan chłopski, służalstwo, upodlenie niewolnicze.*

Холонствовать, być poddanym, chłopem; || * czołgać się, podić się, pełzać.

Холонъ, -а, *m. niewolnik, poddany, chłop, sługa, bezwzględnie zależny w wyrazie powinnościach od pana.*

Холодѣть, -а, *ж. m. bożona, krowie rowie.*

Холодильникъ, -а, *m.* pokładający, **Холодильница** samce (*m. zwierzęce*).

Холодять, **охолодять**, **ваłaszyć**, **вываłaszyć**, **trzebić**, **pokładać**. *Imś. & no-*

Холодой, **Холость**, **nieżonaty**, **bezden-**
ny. Холодая жизнь, бездеѣство, стан
чловека нежонатого. Холодой зарѣдъ,
мѣсѣцъ сіеру. Холостой естроѣнѣ, будынек
w którym nie można mieszkać. Холостая
рыба, ryba bez ikry.

Холодѣба, -ы, стан чловека нежона-

того.
Холодѣть, -ѣ, *m.* kawaler, **нежонаты**.
Холодѣнѣ, -нѣ, *n.* wałaszenie, **trzebie-**
нѣ (*zwierząt*).

Холодина, -ы, *ж. об.* **Холость**.
Холстинна, -н, *ж. zdr. об.* **Холстина**; ||
рѣсienko, **рѣсно** z nici **farbowanych**, **тка-**
но zazwyczaj w kratki lub paski.

Холстинный, **рѣсienny**, z **рѣсienka**.
Холстинный, **рѣсienny**, z **рѣсна**.
Холодѣбрь, -я, *m.* zajmujący się mie-

шеніем **рѣсна**.
Холость, -ѣ, *m.* **рѣсно**.

Холстяной, *об.* **Холстинный**.

Холщевникъ, -а, *m.* **рѣсienник**, **займ-**
лѣсу się han'lem **рѣсна**.

Холщевый, *об.* **Холстинный**.

Хомутать, **охомутать**, **вкладыть**, **вло-**
жить **чоматѣ** на коня.

Хомутинъ, -я, *m. zdr. об.* **Хомуть**.

Хомутина, -ы, *ж.* **родушка чоматна**.

Хомутный, **Хомутный**, **чоматны**, **чом-**
атowy.

Хомутонь, -нѣ, *m. zdr. об.* **Хомуть**.

Хомуть, -я, *m.* **чоматъ**, **чоматѣ**; ||
Archik sztaba **żelazna** naokoło **krokwi**,
ślad umocowania **belki**; || * **ciężar**, **brzemię**.

Хомяновыи, **do chomika** należący, *об.*
Хомянь.

Хомянь, -ѣ, *m.* **Zool.** **chomik**, **skrzeczek**;
|| * **człowiek** **opieszalý**, **powolny**, **leniwy**,
ślos.

Хопёръ, -прѣ, *m.* **baba**, **machina** **do wbi-**
janja **palów**.

Хораль, -а, *m.* **Muz.** **chorał**, **chórał**,
śpiew **kościelny**, **choralny**.

Хоральный, **choralny**, **chóralny**.

Хорда, -ы, *ж.* **Mat.** **cięciwa** (*luku w kole*).

Хореграфический, **choregraficzny**, *об.*
Хореграфія.

Хореграфія, -и, *ж.* **choregrafia**, **sztuka**
składania **noty** **tańców**, **baletów**.

Хорей, -ей, *m.* **chorej**, **stopa** **wiersza**
z **dwóch** **syllab**, **z** **których** **pierwsza** **jest**
długa, **druga** **krótka** (— 0).

Хорейческий, **choreiczny**, *об.* **Хорей**.

Хорейкъ, -ръ, *m.* **Zool.** **tchórz**.

Хористъ, -а, *m.* **chórzysta**, **śpiewak** **chó-**
rowy.

Хориства, -я, *ж.* **chórzystka**, **śpiewaczka**
chórowa.

Хорямбъ, -я, *m.* **chorjamb**, **stopa** **wier-**
sza **złożona** **z choreja** **i jamba** (— 0 0 —).
Хорямбий, **chórowy**, *об.* **chóra**.

Хороводецъ, -дѣ, *m. zdr.* **хороводникъ**,
-я, *об.* **Хороводъ**.

Хороводный, **należący** **do grona** **tańca-**
cych **lub śpiewaj** **cych** **dziewic** **i** **młodych**
kobiet **i** **t. d.**, *об.* **Хороводъ**.

Хороводъ, -а, *m.* **Gmin.** **grono** (**koło**)
dziewic **i** **młodych** **kobiet** **razem** **tańca-**
cych **lub śpiewaj** **ących** **pieśni**.

Хоровой, **chórowy**.

Хорографический, **choregraficzny**, *об.*
Хорографія.

Хорографія, -и, *ж.* **choregrafia**, **opisanie**
jakiego **kraju** **lub części** **jakiego** **kraju**,
okolicy.

Хоромина, -ы, *ж. zdr.* **хоромина**, -и, **изба**,
pokój **mieszkalny**.

Хоромный, **do izby**, **do pokoju** **mieszkal-**
nego **należący**.

Хоромы, -ь, *mn.* **wielki** **drewniany** **dom**
Хоронѣнѣ, -нѣ, *n.* **chowanie**.

Хоронять, **chować**; || **похоронить**, **pocho-**
wać, **pożrebać** (*nieboszczyka*); || **Хоронить**
ся, **chować** **się**; || **луд** **chowanym**, **gręба-**
лупт. *Imś. b.* **хоронѣнный**, **похоронный**,
chowany, **pochowany**.

Хорохориться, **stroić** **tony**, **udawać**
śmiałka, **zuchować**.

Хорохоришко, -и, *m.* **Gmin.** **fanfara**,
ruszałek.

Хорошеньный, **ładny**, **śliczny**.

Хорошеньная, -ой, *ж.* **ładna** **kobieta**.

Хорошеньно, *psk.* **dobrze**, **bardzo** **mocno**,
rażnie. * **Хорошеньно** **его**, **dobrze** **go**
okładaj! **Хорошеньно** **побрані** **его**, **wy-**
łaj **go** **jak** **się** **należy!**

Х рошеньоньно, *psk.* **bardzo** **dobrze**.

Хороший (*st. wyż.* **лучший**), **dobry**; || **уца-**
циwy, **zasy**.

Хоршо, *psk.* (*st. wyż.* **лучше**), **dobrze**.

Хоршеть, **похоршеть**, **ładnieć**, **wyła-**
dnieć.

Хоругвъ, -и, *ж.* **choregiew** (*kościelna*).

Хоругвянный, **choregiewny**.

Хорунжий, -аго, *m.* **chorąży**.

Хоръ, -а, *m.* **chór**.

Хоры, -овъ, *mn.* **chór**, **miejsce** **dla** **śpie-**
waków **lub muzyki** **w** **kościel** **lub** **jakiejś**
sali, **zwykle** **podniesione**, **nad** **wchodem**
lub **po** **stronach** **się** **znajdujące**.

Хорь, -я, *m.* **mol** (*szatny*, *ksiązkowy*); ||
tchórz, *об.* **Хорей**.

Хорьновыи, **tchórzowy**, *об.* **tchórz** (*zwie-*
rzecia).

Хоть, *об.* **Хотѣ**.

Хотѣнѣ, -нѣ, *n.* **chęć**, **zyczenie**. **Слѣбѣ**
хотѣнѣ, **chetka**, **zachciewanie** **się**.

Хотѣть, **хотѣе**, **миѣ** **воле**, **żądać**; || **Хо-**
тѣтьсѣя, **życzyć** **sobie**, **хотѣе**, **миѣ** **chęć**,
ochotę **do** **czego**. **Я** **не** **хочу**, **чтобы** **онъ**
это **зналъ**, **niechce**, **aby** **on** **o** **tém** **wiedział**.
Я **сдѣлаю** **всѣ**, **что** **вы** **хотите**, **zrobię**
wszystko **co** **pan** **życzy** **sobie**. **Ему** **страхъ**
хотѣта **тамноватъ**, **straszenie** **mu** **się** **choc**
табсудъ. **Миѣ** **хотѣта** **вѣтъ**, **chcę** **mi** **się**
jeść.

Хотя́, хоть, хоѣ, хочия́, хочиа́з, асч-колвѣк, lubo, przynajmniej.

Хохлатна, -и, ж. zdr. хохлаточна, -и, kura czubata.

Хохлатый, czubaty (o ptakach).

Хохлатѣть, czuba dostawać (o ptakach).

Хохлать, -а, m. czubaty; || * rozczochranу.

Хохлинь, -а, m. zdr. об. Хахоль.

Хохлиться, najezać się (o chorych ptakach).

Хохлуша, об. Хохлатна.

Хохлушна, -и, ж. nur czubaty (ptak).

Хохляница, -ы, Хохлянка, -и, ж. Bot. malina Szwedzka.

Хохолонъ, -лнѣ, m. zdr. хохолочень, -чна, czubek, об. Хохоль.

Хохоль, -хлѣ, m. czub, czupryna.

Хохотаніе, -іа, n. chichotanie, głośne śmieianie się.

Хохотать, głośno się śmiać, chichotać.

Хохотливость, -и, ж. usposobienie do śmiechu.

Хохотливый, śmiechliwy.

Хохотнѣ, -и, ж. śmiech głośny.

Хохотунъ, -ѣ, m. śmieszek, śmiejący się głośno, żartownis.

Хохотунья, -нѣ, ж. śmieszka, śmiejąca się głośno.

Храбрѣции, psk. mężnie, odważnie, dzielnie.

Храбрѣцнй, mężny, odważny, dzielny.

Храбрѣць, -ѣ, m. mężny, waleczny, odważny człowiek.

Храбриться, udawać zucha.

Храбро, psk. mężnie, walecznie, odważnie.

Храбрость, -и, ж. mężstwo, waleczność, odwaga.

Храбрый, mężny, waleczny, odważny.

Храбрѣть, stawać się mężnym, walecznym, odważnym.

Храминъ, -а, m. zdr. об. Храмъ.

Храмина, -ы, ж. zdr. храминка, об. Хоромина.

Храмовникъ, -а, m. templarjusz (z zakonu rycerskiego Templarjuszów).

Храмовой, kościelny. Храмовой праздникъ, święto patrona miejsca jakiego.

Храмовой рыцарь, об. Храмовникъ.

Храмъ, -а, m. świątynia, kościół.

Хранѣніе, -іа, n. zachowanie, strzeżenie, doгляданіе, konserwacja. Хранѣніе дѣлъ въ архивѣ, zachowanie aktów w archiwum.

Хранилище, -а, n. skład, schowanie.

Хранитель, -я, m. zawiadowca, zachowawca, konserwator (biblioteki, muzeum).

Хранитель депозита, depozytariusz. Ангел храните ъ, anioł s róz.

Хранительница, -ы, ж. zachowawczyni, opiekunka.

Хранить, chować, zachowywać, pilnować, strzedz; || Храниться, być chowanym,

pilnowanym, strzedz się Imsl. b. хранѣннй, chowany, pilnowany, strzeżony.

Храпливыи, chrypliwy.

Храпнуть, chrapać.

Храпобъ, -пнѣ, m. chrap, chrapka, chrapienie; || usk, morda (u zwierząt). На храпобъ, об. Нахрапобъ.

Храпунъ, -ѣ, m. co chrapie śpiąc, chrapała.

Храпунья, -нѣ, ж. która chrapie śpiąc.

Храповый, — Храповое колесо, koło zębate z zębami zakrzywionemi

Храпъ, -а, m. chrap, chrapanie; || Anat. środkowa część grzbietu noowego.

Храпѣніе, -іа, n. chrapanie.

Храпѣть, chrapać; || parskać (o koniach).

Хребѣтнй, grzbietowy.

Хребѣтъ, -бтѣ, m. (спинной). grzbiet, kość pasierzowa; || pasmo gór.

Хребтовый, об. Хребѣтнй. Хребтовый шѣхъ, futro z grzbietów zwierzęcych.

Хрестоматія, -іа, ж. wypisy, wyjątki z dzieł dla nauki.

Хропливо, об. Хрипло.

Хрипливость, об. Хриплость.

Хрипливый, об. Хриплый.

Хрипло, psk. chrypliwy.

Хриплость, -и, ж. chrypka, ochrypnieńa.

Хриплый, ochrypły.

Хрипнуть, chrypieć.

Хрипотѣ, -ѣ, ж. chrypka.

Хрипунъ, -ѣ, m. chrapek, chrapliwy.

Хрипунья, -нѣ, ж. kobieta chrapliwa.

Хрипѣніе, -іа, n. chrapanie. Предсмертное хрипѣніе, chrapanie śmiertelne.

Хрипѣть, chrapać, mieć chrapanie

Христорядничать, żeбраć, chodzić o prozonym chlebie.

Христіанинъ, -а, m. chrześcianin.

Христіанна, -и, ж. chrześcianka.

Христіански, psk. po chrześcianśku.

Христіанскій, chrześcianśki.

Христіанство, -а, n. chrześcianśtwo.

Христорѣрецъ, -ца, m. antychryst, nieznanący Chrystusa.

Христовщина, -ы, ж. osobna sekta odszczepieńców kościoła (w Rosji).

Христовъ, Chrystusów, Chrystusowy.

Христовъ день, pierwszy dzień Wielkiejnocy. Христовы слѣзы, łzy Chrystusa (Lacrima Christi), gatunek wina słodkiego.

Христолюбивый, chrześcianśki, Chrystusa miłujący.

Христоматія, об. Хрестоматія.

Христосованіе, -іа, n. wzajemne winszowanie Wielkiejnocy z pocałowaniem się.

Христосоваться, похристосоваться, wzajemnie winszować jeden drugiemu Wielkiejnocy całując się.

Христось, przyp. dr. Христѣ, m. Chrystus.

Хрія, -іа, ж. Ret. chryja, krótka mowa, rozprawa o ogólném jakim zdaniu.

Хроманіе, -іа, n. kulawienie.

Хроматическій, *Muz.* chromatyczny, według prawideł chromatyczności ułożony; || *Fiz.* barwny, kolorowy, mówiąc o świetle mianowicie w soczewkach, szklach optycznych.

Хромать, *кулеѣ*, kulawo chodzić, *хро-шас*.

Хромистый, *Chem.* mający w sobie chrom, *об.* Хромъ.

Хроміевонислый, *Хроміевонислая соль*, *Слем.* chromian, kombinacja chromu z zasadą jaką

Хромій, *-ія*, *m. Chem.* chrom, metal z rzędu ciężkich.

Хромовый, *Chem.* chromowy, od chromu.

Хромой, kulawy, chromy.

Хромолитографія, *-и*, *ж.* chromolitografia.

Хромоногій, chromonogi, kulawy.

Хромоножна, *-и*, *wsp.* kulawy lub kulawa.

Хромотá, *-ы*, *ж.* kulenie, chromienie na poге.

Хромъ, *об.* Хромій.

Хромѣть, *охромѣть*, stawać się, stać się chromомъ, kulawымъ.

Хронина, *-и*, *ж.* kronika.

Хроническій, *Med.* chroniczny, zastarzalı.

Хронографическій, *chronograficzny*, kronikarski.

Хронографія, *-и*, *ж.* chronografia, kronikarstwo.

Хронографъ, *-а*, *m.* chronograf, kronikarz, pisarz dziejów.

Хронологическій, *chronologiczny*.

Хронологія, *-и*, *ж.* chronologia.

Хронологъ, *-а*, *m.* chronolog.

Хронометръ, *-а*, *m.* chronometr.

Хрупать, *хрупнуть*, gruchotać, zgruchotać, druzgotać, zdruzgotać, trzaskać, strzaskać.

Хрупкій, *kruchy*, wątlу.

Хрупковатый, *chrupowaty*.

Хрупкость, *-и*, *ж.* kruchosc, lamkosc.

Хрупать, *об.* Хрупать.

Хрустáль, *-á*, *m.* kryształ, szkło kryształowe. Горный хрустáль, kryształ koralowy.

Хрустáльный, *крыстáлову*.

Хрустнуть, *об.* Хрустѣть.

Хрустѣние, *-иá*, *n.* chruszczenie, trzeszczenie. Хрустѣть, хрустнуть, chruszczać, sprawować chrzęst.

Хрущъ, *-á*, *m.* chrząszcz, chrabaszcz (*owad*). Хрущъ мучной, mącznik.

Хрычовна, *-и*, *ж.* *Gmin.* stare babsko.

Хрычъ, *á*, *m.* *Gmin.* stary dziad.

Хръновникъ, *-а*, *m.* miejsce gdzie rośnie chrzan.

Хръновыи, *chrzanowy*.

Хрънь, *-а*, *m.* chrzan. * Старый хрънь, stary dziad.

Хрънало, *-а*, *n.* ryj, ryjek świni.

Хръпанье *-нья*, *n.* krząkanie świni, kwiczenie.

Хръпать, *хръпнуть*, krząkać, krząkać, kwiczeć, kwiknąć (*o świniach*).

Хръстѣть, *хръстнуть*, *хръснуть*, trzeszczeć, trzaskać, trzasnąć.

Хръщанъ, *-а*, *m.* *Bot.* dzika, zółta cykoria...

Хръщевáтость, *-и*, *ж.* chrząstkowatość.

Хръщевáтый, *chrząstkowaty*.

Хръщевина, *-ы*, *ж.* chrząstkowata część ciała.

Хръщевой, *chrzątkowy*.

Хръщесловіе, *-иá*, *n.* *Anat.* nauka o chrząstkach.

Хръщъ, *-á*, *m.* *zdr.* хръщинъ, *-а*, *Anat.* chrząstek, chrząstka; || *жwir*, gruby piasek; || *grube płótno*, workowe.

Худеньиі, *zdr.* dosyć lichi; || *szczuplutki*, *об.* Худой.

Худербá, *-ы*, *ж.* osoba wychudła i wycieńczála.

Худо, *-а*, *n.* złe, licho.

Худо, *psk.* złe.

Худовáтый, *нико* зły, *нико* lichi, *об.* Худой.

Худобá, *-ы*, *ж.* złe; || *chudość*, *oschłość*.

Художественно, *psk.* artystycznie, *po mistrzowsku*.

Художественный, *artystyczny*, *mistrzowski*.

Художество, *-а*, *n.* sztuka, kunszt; || *Изящныя художества*, sztuki piękne.

Академія художествъ, *akademia sztuk pięknych*.

Худшнинъ, *-а*, *m.* artysta, mistrz.

Худшница, *-ы*, *ж.* artystka.

Худшничество, *-а*, *n.* zawód artystyczny.

Художнический, *Художничій*, właściwy artystom, artystowski.

Худой, *зły*, *lichy*; || *нѣдзны*, *chudy*, *мизерны*. Самое худое что можетъ случиться, это....., co najgorszego może się zdarzyć, jest to..... На самый худой конецъ, w najgorzym razie.

Худонрѣіе, *-иá*, *n.* zepsucie krwi.

Худонрѣвныи, *маjący krew zepsuta*.

Худосѣіе, *-иá*, *n.* chyrlanie, chorowity stan, zepsute soki w ciełe.

Худесѣбный, *chyrlający*, *маjący soki zepsute* w ciełe.

Худошáвость, *-и*, *ж.* chudość, szczupłość.

Худость, *-и*, *ж.* chudość, szczupłość.

Худошáвыи, *chudy*, *szczupły*.

Худшій, *st. wysz.* *об.* Худой, *gorszy*. Онъ перешѣился къ худшему, ta zmiana na złe mu wyszła.

Худшіе, *-иá*, *n.* chudnienie, spadanie z ciała, niszczenie zdrowia.

Худѣть, *похудѣть*, *chudnąć*, *schudnąć*.

Хүме, *st. wysz.* *psk.* Худо, *gorzej*. Ничего нѣтъ хүме этого, nic niema gorszego nad to. Что всегo хүме, co najgorsza. Часы о́ть часу хүме, coraz gorzej. Манъ нѣмно хүме, jak najgorzej.

Хүме, *st. wysz.* *об.* Худой. Мое худшій...

Хуже вѣшей, moje mieszkanie jest gorzej od pańskiego.

Хула, -ы, ж. nagana, przугana.

Хулѣніе, -іа, n. ganiecie.

Хулитель, -я, m. ganieciel.

Хулительница, -ы, ж. ganielka.

Хулительный, ганиащій.

Хулить, ганиѣ.

Хуторъ, -а, m. folwark.

Хѣрить, похѣрить, przekreślać, przekreślić na krzyż, wykreślać, wykreślić, wymazywać, wymazać.

Хѣръ, -а, m. zdr. хѣрнь, dawna nazwa глоски Ruskiej X.

Ц.

Ц, wymawia się jak Polskie C. Dawna nazwa tej глоски Цы.

Цанубель, -бля, m. Stol hebel.

Цанша, -ы, ж. Gorn. czop walu.

Цананіе, -іа, n. capanie, chwytanie, łapanie; || porywanie.

Цанать, цаннуть, сараѣ, сараѣць, chwytacъ, chwycić, porуwacъ, porуwacъ, niespodzianie wyrуwacъ, wyrуwacъ; || kraść skraść, ścigać, ścignacъ; || uderzacъ, uderzycъ kogo. Цаннуть по уху, uderzycъ w policzek; || Цанаться, uderzacъ się, uderzycъ się o со, тисъ się o со.

Цанаться, czepiacъ się czego, przyczepiacъ się do czego, wdrapywacъ się gdzie.

Цапина, -ы, ж. zdr. цапична, -и, podrapanie, zadraśnięcie, kresa z zadraśnienia.

Цапный, chwytny, chwytки.

Цапленникъ, -а, m. Bot. czapli nosek (roślina).

Цаплинъ, czapli, od czapli.

Цапля, -и, ж. czapla (ptak).

Цапнуть, об. Цанать.

Цаѣфа, -ы, ж. Artyl. szop armatni; || ucho armaty.

Царананіе, -іа, n. drapanie.

Царанать, царанывать, царануть, драгacъ, подгacacъ, драснаѣ, задраснаѣ; || рогуwacъ, рогуwacъ, chwytacъ, поchwycić; || * uderzacъ, uderzycъ kogo; || Царанаться, драгacъ się. Gmin. * У него въ брѣхѣ кошки царанаютъ, z głodu umiera, głód mu dokuczka.

Царанина, -ы, ж. zdr. царанинна, -и, zadraśnienie, podrapanie, kresa z zadraśnienia.

Цараниа, -и, wsp. ten co drapie lub та со drapie.

Цараннуть, об. Царанать.

Царевичъ, -а, m. syn cesarza.

Царевна, -ы, ж. córka cesarza.

Царедворецъ, -я, m. dworak, ащящя в двору monarszego.

Царедворческий, дворянскій, dworski, об двору monarszego.

Цареубійственный, królobójski, od królobójcy.

Цареубійство, -а, n. królobójstwo.

Цареубійца, -ы, wsp. królobójca lub królobójczyni.

Царить, królowacъ, panowacъ.

Царица, -ы, ж. sarowa, cesarzowa, małżonka cesarza; || monarchyi, królowa.

Царски, psk. po cesarsku, po królewsku.

Царский, cesarski, do cara należący, cesarski, królewski Царския ворота, główne drzwi w kościele Prawosławnym prowadzące do ołtarza. Царская вода, wódka królewska, kwas saletrorodny. Bot. Царский вѣеуцъ, korona cesarska (roślina).

Царственный, carski, cesarski, królewski. Царственный городъ, miasto stołeczne, stolica.

Царство, -а, n. (Kosc. Sł. царствие), carstwo, cesarstwo, królestwo; || panowanie; || Nat. królestwo. Царство ему небесное, wieczny odpoczynek racz mu даѣ Panie!

Царствованіе, -іа, n. panowanie, królowanie. Въ царствованіе Александра I, za panowania Aleksandra I.

Царствовать, panowacъ, królowacъ.

Царь, -я, m. król (u Starożytnych); || car, cesarz (Rossyjski); || król, monarcha, panujący. Царь небесный, Ojciec Niebieski. Царь царей, któl królów. Орелъ царь птиць, орелъ król ptaków. Это было при царѣ Горохѣ, Przyszł. to było za czasów nieпаміетныхъ.

Царь-нолоколь, -а, m. król dzwonów, największy dzwon w Moskwie.

Царь-птица, -ы, ж. król ptaków.

Царь-трава, -ы, ж. Bot. тоjad, wilczy jad (roślina).

Цата, -ы, ж. Bibl. nazwa dawniej monety, denar; || obwódka naokoło głowy świętych w obrazach.

Цаиль, -я, nasienie chmielowe.

Цаель, -и, ж. Gmin. pleśń.

Цвѣсти, kwitnacъ; || * pleśnieć.

Цвѣтѣніе, -іа, n. kwitnienie.

Цвѣтѣніе, -тня, m. dawna nazwa miesiaca Kwietnia.

Цвѣтинъ, -а, m. zdr. kwiateczek.

Цвѣтистый, kwiecisty, farbisty.

Цвѣтить, koloryzowacъ, farbować, barwić, krasić, upiekniacъ; || Цвѣтиться, гонквати, wydawacъ kwiat; || быѣ okrywалум, ozdabianум farbami.

Цвѣтникъ, -а, m. zdr. цвѣтничѣнь, -чѣнь, ogród w kwatery kwiatów; || skrzynka на вѣзкахъ z ziemią на kwiaty.

Цвѣтной, kolorowy, barwisty. Цвѣтнаа вануeta, kalafjor; || Kosc. Цвѣтняя недѣля, kwietnia niedziela.

Цвѣтководецъ, -дча, m. hodujący kwiaty.

Цвѣтководство, -а, n. hodowanie kwiatów.

Цвѣтъ, -тъ, *m.* kwiatek.
Цвѣтоносный, *Bot.* kwiaty wydający.
Цвѣтоносная медѣля, kwiatna medziela,
ob. Цвѣтной.
Цвѣторасположеніе, -ія, *n.* *Bot.* układ kwiatu (*w roślinie*).
Цвѣточек, -чка, *m. zdr.* kwiateczek.
Цвѣточникъ, -а, *m.* hodujący kwiaty i handlujący niemi.
Цвѣточица, -ы, *ж.* kwiaciarka, handlująca kwiatami.
Цвѣточный, kwiatowy.
Цвѣтуха, -и, *ж.* *Bot.* kalafior.
Цвѣтъ, -а, *m.* kwiat (*mn.* цвѣты, kwiaty), kolor, barwa (*mn.* цвѣта, kolory).
Цвѣтъ лицъ, cera twarzy.
Цвѣченіе, -ія, *n.* kolorowanie, farbowanie.
Цедулла, -и, *ж.* *zdr.* цвѣдулчла, -и, sedula, bilet.
Цедулочный, cedulowy, biletowy.
Цезура, -ы, *ж.* średniówka w wierszu, cesura.
Цейххаттеръ, -а, *m.* *Woj.* dozorca zbrojowni.
Цейхгаусъ, -а, *m.* *Woj.* cekauz, zbrojownia, arsenal.
Цейхмѣйстеръ, -а, *m.* *Mar.* (Оберъ—), dozorca artyllerji, zbrojowni.
Цементация, -и, *ж.* *Chem.* cementacja, ogrzewanie w gorącym piasku.
Цементный, **Цементовый**, cementowy.
Цементованіе, *ob.* Цементация.
Цементовать, *Chem.* ogrzewać naczynie z preparatem jakim w gorącym piasku; || kitować, utmacniać, utwierdzać.
Цементовый, *ob.* Цементный.
Цементщикъ, -а, *m.* sprajający cementem.
Цементъ, -а, *m.* cement, kit; || *Chem.* piasek do ogrzewania preparatów.
Цензорваніе, -ія, *n.* cenzurowanie.
Цензоровать, cenzurować.
Цензорский, cenzorski.
Цензорство, -а, *n.* cenzorstwo.
Цензоръ, -а, *m.* cenzor.
Цензурный, cenzurny, cenzурову **Цензурный комитетъ**, komitet cenzury.
Центифоль, -и, *ж.* *Bot.* centyfolja, róża pełna.
Центнеръ, -а, *m.* centnar, cetnar, cetnar (*waga*).
Центральный, centralny, środkowy.
Центробѣжный, — **Центробѣжная сила**, *Fiz.* siła odśrodkowa.
Центровлекулій, **Центростремительный**, — **Центровлекуліа**, **Центростремительная сила**, *Fiz.* siła dośrodkowa, ciążąca do środka.
Центръ, -а, *m.* centrum, środek.
Цѣрва, -ы, *ж.* urzet, siniło, farbownik (*roślina zastępcza indykt*).
Церемонія, -и, *ж.* ceremonia, uroczystość.
Церемоніаль, -а, *m.* ceremonjal, zbiór

i układ ceremonji zachowywanych w jakim zdarzeniu.

Церемоніальный, ceremonjalny, uroczysty.

Церемоніймейстеръ, -а, *m.* mistrz ceremonji, obrzędów.

Церемонія, -и, *ж.* ceremonia, obrządek uroczysty, obrząd; || * oznaki uszanowania, grzeczności.

Церемоніовать, robić ceremonje, sbyteczne grzeczności.

Церемонный, wyszukany w grzecznościach

Церера, -ы, *ж.* *Astr.* Ceres (*planeta*).

Церій, -ія, *m.* ceres (*metal*).

Церковникъ, -а, *m.* duchowny, kościelnik, ekklezjastyk; || syn osoby duchownej.

Церковнический, **Церковничій**, do osób duchownych należący.

Церковнослужитель, -я, *m.* kościelnik, służący kościołowi.

Церковнослужительный, do kościelnika należący.

Церковный, kościelny.

Цѣрновъ, -и, *ж.* kościół. **Приходская цѣрновъ**, fara. **Приписная цѣрновъ**, bezъ прихода, kościół filjalny.

Цесаревичъ, -а, *m.* cesarzewicz (*następca tronu Rossyjskiego*).

Цесаревна, -ы, *ж.* cesarzewiczowa (*matka następcy tronu Rossyjskiego*).

Цесарна, -и, *ж.* afrykańka, kurka afrykańska, kura perłowa, perliczka

Цесарский, — **Chir.** Цесарское сѣченіе, cięcie cesarza (*operacja macicy*).

Цесарь, -я, *m.* cesarz.

Цеховой, cехowy, od cеху, należący do cеху. **Цеховой старшина**, starszy cеху.

Цехъ, -а, *m.* cех, towarzystwo jednego rzemiosła osób.

Цибѣтъ, -а, *m.* *Zool.* cyweta, wiwera (*zwierzętko*).

Цибистъ, -а, *m.* *ob.* Луговица.

Цигаро, *ob.* Сигаро.

Цинлойда, -ы, *ж.* *Mat.* cykloida (*linja krzywa*).

Цинорейный, *ob.* Цинорный.

Цинорій, -ія, *m.* *Bot.* cykorja.

Цинорникъ, -а, *m.* cykorja; || sprzedający cykorje

Цинорный, cykorjowy. **Цинорная трава**, *ob.* Цинорникъ.

Цинута, -ы, *ж.* *Bot.* cykuta, szalej, szalén, świniа wesz (*ziele*).

Цилиндрикъ, -а, *m. zdr.* mały cylinder.

Цилиндрический, walcowaty, cylindryczny.

Цилиндръ, -а, *m.* cylinder, walec.

Циникъ, -а, *m.* cynik; || * człowiek bezwstydnny, nieobyczajny.

Цинический, cyniczny; || * bezwstydnny, nieobyczajny.

Цинковый, cynkowy, od cynku.

Цинкъ, -а, *m.* cynk (*metal*).

Цирéна, -ы, *ж.* solny kocioł do warzenia woli.
 Цикуль, -я, *м.* cyrkiel.
 Цикульный, cyrklowy.
 Цикулярный, okólny. Цикулярное искусство, list okólny, kurrendas.
 Цикуляръ, -а, *м.* cyrkularz, okólnik.
 Цикумваллаціонный, — Цикумваллаціонная линия, Fort linja cyrkumwallacyjna, *об.* Цикумваллація.
 Цикумваллація, -и, *ж.* Fort. cyrkumwallacja, otoczenie w koło wałem i rowem.
 Циръ, -а, *м.* cyrk.
 Цированіе, -іа, *н.* kratki, paski przepletane (*пр. на іабакієрках і т. п.*).
 Цировать, kratkowład, dawać pewne ozdoby w kratki, w linijki, w paski przepletane.
 Цирóвна, -и, *ж.* *об.* Цированіе.
 Цистегизъ, -ы, *ж.* cysterna, wodozbiór.
 Цитадэль, -и, *ж.* cytadela.
 Цитадэльный, cytadelowy.
 Цитада, -ы, *ж.* cytacja, cytowanie, przytoczenie.
 Цытра, -ы, *ж.* *Муз.* cytra.
 Циферблатъ, -а, *м.* cyferblat u zegara.
 Цифровать, *Муз.* cyfrować, cyframi oznaczać.
 Цифробанный, cyfrowаны.
 Цицро, *неод.* Druk. cyсero, nazwisko czcionek.
 Цюколь, -я, *м.* Archit. cokół, cokół, wyunięcie muru gdzie się fundament kończy.
 Цюлиерь, -а, *м.* rewizor komory celnej.
 Цүговый, цугowy, *об.* Цүгъ.
 Цүгомъ, *пск.* cugiem, sześciokonno, *об.* Цүгъ.
 Цүгъ, -а, *м.* zaprząg sześciokonny, w паре jedna za drugą.
 Цунать, -а, *м.* skórka cytrynowa w cukrze смазана lub macerowana.
 Цы, *н.* dawna nazwa глоски Ц.
 Цыба, -ы, *ж.* *Гмін.* koza.
 Цыбиновый, od paki herbaty, *об.* Цыбинъ.
 Цыбинъ, -а, *м.* paka herbaty (*од 40 до 50 фу іов*).
 Цыганить, * drwić, kpić z kogo.
 Цыганна, -и, *ж.* cyganka; || * oszustka, szalbierka, mataczka.
 Цыгански, *Гмін.* по cyгаńску.
 Цыганский, cygański.
 Цыганство, -а, *н.* * oszustwo, szalbierство, matactwo.
 Цыганъ, -а, *м.* cygan; || * oszust, szalbierz, matacz.
 Цыпать, цыпнуть, piszczyć, piśnać, piaknać (*о курчєтках*).
 Цымбалисть, -а, *м.* cymbalista, grający на cymbałach.
 Цымбáлы, -ь, *мн.* *Муз.* cymbały.
 Цымбáльный, do cymbáлов należący.
 Цынгá, -и, *ж.* *Мед.* skorbut.
 Цынгóтный, skorbutowy, *об.* Цынгá.
 Цынгóвѣтъ, dostać skorbutu.

Цыновна, -и, *ж.* zdr. цыновечна, -в, rogoжа, mata, plecionka.
 Цыновочникъ, -а, *м.* rogoжник, ten który robi rogoże, plecionki.
 Цыновочный, rogoжowy.
 Цыпки, -овѣ, *мн.* zdr. цыпочки, -чєвъ, palce u нóг, коңце palców u нóг. Ходить на цыпкахъ, *луб* на цыпочкахъ, chodzić na palcach.
 Цыплéнонь, -нна, (*мн.* цыплáта), курце, курчатко.
 Цыплáтина, -ы, *ж.* курчєcina.
 Цыплáтникъ, -а, *м.* *Гмін.* kania (*пск.*).
 Цыплáчий, курчєcy.
 Цыпочки, *об.* Цыпки.
 Цыпушка, -и, *ж.* *здр.* *об.* Цыплéнонь.
 Цырэна, *об.* Цирéна.
 Цырюльничъ, -а, *м.* cyrulik.
 Цырюльнический, Цырюльничий, cyrulicy, *об.* cyrulika.
 Цырюльничество, -а, *н.* cyrulnictwo, barwierstwo.
 Цырюльня, -и, *ж.* cyrulnia, barwiernia, golarnia.
 Цытáрный, cytwarowy.
 Цытáрь, -и, *ж.* *Вол.* cytwar (*роslina*).
 Цыфирный, cyfrowy.
 Цыфиръ, -и, *ж.* cyfra.
 Цыфра, -ы, *ж.* cyfra.
 Цыць, *Wykrz.* cyt! szal cicho!
 Цѣвна, -и, *ж.* *Ткас.* cewka, narzędzie do zwijania nici, jedwabiu i t. d.
 Цѣвница, -ы, *ж.* piszczałka, fujarka.
 Цѣвочна, -и, *ж.* *здр.* *об.* Цѣвна.
 Цѣвочникъ, -а, *м.* *Вол.* niespółka czerwona.
 Цывѣ, -вѣ, *н.* *Мар.* прѣт kotwiczny.
 Цѣдила, -я, *ж.* Цѣдыло, -а, *н.* cedzidło, durszlak, durszlaczek.
 Цѣдыльный, do czerzenia służący.
 Цѣдыть, цѣвывать, нацѣвывать, процѣвывать, cedzić, przecedzać, filtrować, toczyć (*з бєцкѣ*); || Цѣдыться, być cedzonym i t. d.
 Цѣжєніє, *я, л.* cedzenie, toczenie (*з бєцкѣ*).
 Цѣлбный, uzdrawiający, zbawienny.
 Цѣлєніє, -іа, *н.* leczenie, kuracja.
 Цѣлибуха, -и, *ж.* *Вол.* wronie oko, kulczyба (*роslina*).
 Цѣлинонь, *пск.* całkiem, całkowicie; || проста, nieutorowana, niebitá droga. Бхать цѣлинонь, jechać prostá, niebitá drogá.
 Цѣлинь, -а, *м.* miejsce, gdzie niema utorowanėj, bitėj drogi.
 Цѣлина, *об.* Цѣлизна.
 Цѣлитель, -я, *м.* lekarz.
 Цѣлительница, -ы, *ж.* lekarka.
 Цѣлительный, leczący, uzdrawiający.
 Цѣлить, uzdrawiać.
 Цѣлить (въ нóг, во чтб), celować do czego, do celu mierzyć, zmierzyć do....
 Цѣлий, celny, dobrze трафяjący do celu.
 Цѣлю, *пск.* trafić.
 Цѣловитъ, -а, *м.* rabel srebrny.

Цѣлнбвыи, -аго, *m.* rubel srebrny.
 Цѣлнбмъ, *psk.* całkiem, całkowicie.
 Цѣлбвалнннхъ, -а, *m.* szynkarz; || *Star.* przysięgły.
 Цѣлбвалнннцн, -ы, *ж.* żona szynkarza.
 Цѣлбвалнннческнй, Цѣлбвалнннчнй, szynkarSKI, do szynkarza należący.
 Цѣлбвалнннхъ, -а, *m.* ustawicznie całujący.
 Цѣлбвалнннцн, -ы, *ж.* ustawicznie całująca.
 Цѣлбваніе, -іа, *n.* całowanie. Крѣстное цѣлбваніе, przysięга.
 Цѣлбвателъ, -я, *m.* całujący.
 Цѣлбвателнннцн, -ы, *ж.* całująca.
 Цѣлбватъ, поцѣлбватъ, całбватъ, цацбватъ, pocaцбватъ; || Цѣлбватъсн, цацбватъсн.
 Цѣлбмбдренннхъ, -а, *m.* Bot. niewinny baranek, włoska wierzba.
 Цѣлбмбдренно, *psk.* niewinnie, nieskazalнне.
 Цѣлбмбдренность, -н, *ж.* об. Цѣлбмбдріе.
 Цѣлбмбдренннй, niewinny, nieskazony, czysty.
 Цѣлбмбдріе, -іа, *n.* niewinność, nieskazalнность, czystość. Цѣлбмбдріе мѣнщннн, wтыд niewieści.
 Цѣлбстннй, цацб, całкбвнты, зупефнты.
 Цѣлбсть, -н, *ж.* całość.
 Цѣлбый, цацб; || nienadpsuty, w stanie nadrowym.
 Цѣль, -н, *ж.* cel; || * zamiar, zamysł.
 Цѣльб, w celu, końcem.
 Цѣльнб, *psk.* w całości, całkowicie.
 Цѣльнбсть, -н, *ж.* об. Цѣлбсть.
 Цѣльннй, цацкбвнты, зупефнты; || lity, maszynowy; || czysty, niemieszany, szczerzy.
 Цѣльнбе колесб, koło z pnia wycięte.
 Крестъ нзъ цѣльнбнаго зблота, krzyż ze szczerzego złota. Цѣльнбе молбкб, mlęko niezbiране. Bot. Цѣльннй лнстъ, liść цацб (bez żadnych wykrawków lub ząbków).
 Цѣнн, -ы, *ж.* cena, wartość, szacunek.
 Нарнцнтелъннй цѣнн монеты, wartość iżнenna monety. Опредѣленнй цѣнн товарахъ, Hand. limitum, cena towarów przepisana komisantowi przy ich wyprzedzeniu. Покупннй цѣнн, cena główna. Рыночннй цѣнн, cennik targowy (foralja).
 Цѣнннннн, -іа, *n.* cenienie.
 Цѣнннтелъ, -я, *m.* ocenіаjący, sędzia (szczerу о czém).
 Цѣнннтелнннцн, -ы, *ж.* ocenіаjąca (szczerу о czém).
 Цѣнннть, ценнн, ocenіацъ, kłaść cenę; || znacбватъ гречу і т. d.
 Цѣннн, -н, *ж.* zdr. об. Цѣннн; || * obelga, nieważa.
 Цѣннб, *psk.* drogo, kosztownie, nie tanio.
 Цѣннбность, -н, *ж.* cenność, drogбсть, wartość, znacбвннбсть.
 Цѣнннй, cenny, drogi, znacбвннй.
 Цѣннвщннхъ, -а, *m.* taksator.
 Цѣннвщннчнй, taksatorskн, od taksatora.

Цѣпнелбсть, Цѣпнелбнй, об. Оцѣпнелбность, Оцѣпнелбнй.
 Цѣпнелбнннн, -іа, *n.* strętwienie, strętwіа-лбсть.
 Цѣпнелбтъ, оцѣпнелбтъ, дретвнелб, здрѣ-внелб.
 Цѣпннхъ, -а, *m.* zdr. об. Цѣпн.
 Цѣпннтьсн, об. Цѣпнлтьсн.
 Цѣпннй, chwytny, chwytki, zdolny chwytacъ; || * pieniacz, kłбtlнvy.
 Цѣпнбность, -н, *ж.* przyłgnienie, przyleganіе двu цацб, chwytнось.
 Цѣпнлть, зацѣпнлть, zawieszacъ na haku, na kбtku; || Цѣпнлтьсн, цѣпнлтьсн, uczepнacъ снєго, kogo, przyczepнacъ снє do czego, do kogo; || * pieniacъ снє z kim.
 Цѣпнннлъ, -а, *m.* cepak, dzierzak cepowy.
 Цѣпнбнй, ланцбчбвнты. Цѣпнбнй мбсть, most wнszący. Цѣпннй собнна, pies na ланцбчу przywнzаны.
 Цѣпбвбнй, cepбвнты, od cepu.
 Цѣпбчнн, -н, *ж.* zdr. ланцбшек.
 Цѣпбчннй, ланцбшкбвнты.
 Цѣпн, -а, *m.* cep; || *Artyl.* wycібr (do dzнaлa), cep do nabнjаннa.
 Цѣпн, -н, *ж.* ланцбч.

Ч.

Ч, wymawнa снє як Polskie Cz. Dawna nazwa tѣj gлбskн Червь. Niekiedy przed wspбrбzбskamн н т wymawнa снє як ш, np. бублбчннхъ = бублбшннхъ, молбчннхъ = молбшннхъ, за чтб, = за штб.
 Чабрннй, цацбровнты.
 Чабѣрнъ, -брн, *m.* Bot. czabec.
 Чабурбннъ, -рнн, *m.* mała kulka na końcu szeljki, używana do przesuwаннa szpagatu w kбtkб.
 Чавѣрбтъ, зачавѣрбтъ, wyбуjacъ і osлббнacъ (o roslнnach).
 Чавннннн, -ннн, *n.* mlaskanie, cmіаканіе, klaskanie ustami (jedzacъ).
 Чавнннть, чавнннть, mlaskać, wargami klaskać (np. jedzacъ).
 Чаграва, -ы, *ж.* wielkodzіб, gatunek rybitwy (ptak).
 Чагравнй, czarnopopielaty (o ptakach).
 Чаднть, начаднть, swędzнć, naswędzнć, swędu narбbнć.
 Чадннй, zdr. чаднбватнй, swądлнvy, pełen swędu.
 Чадб, -а, *n.* Kość. St. dziecie, syn lub córka; || spовнadający снє lub spовнadajaca снє, pokutnik lub pokutnica.
 Чадолюбнелъ, -бца, *m.* miłujący swoje dzieci, troskлнvy ojciec.
 Чадолюбннй, miłujący swoje dzieci, troskлнvy о dzieci.
 Чадолюбннцн, -ы, *ж.* miłująca swoje dzieci, troskлнva matka.
 Чадолюбнннн, -іа, *n.* miłбсть ku swoim dzieciбm.

Чадоубійство, -а, *n.* Kość. *Sl.* dzieciobójstwo.

Чадоубійца, -ы, *wsp.* dzieciobójca lub dzieciobójczyni.

Чады, -а, *m.* swąd.

Чаёнь, *przyp. dr.* чайна і чайні, *m. zdr.* herb tka, *ob.* Чай. Напиться было чайні, trzeba było napić się herbatki.

Чаёмость, -и, *ż.* oczekiwanie, spodziewanie.

Чаёмый, oczekiwany, spodziewany.

Чаёчень, -чна, *m. zdr.* об. Чаёнь.

Чаёчный, do mewy, do sik ry należący, *ob.* Чайна.

Чай, *przyp. dr.* чая і чаю, herbata. Кирпичный чай, herbata prasowana. w tabliczkach. Чигирский чай, tomikamień sybirski (*herbata z suszonych liści tomikamienia*). Грудной чай, ziółka piersiowe.

Чай, *psk.* według wszelkiego podobieństwa, zapewne.

Чайбурь, -а, *m.* Bot. tym, tymianek (ziółka).

Чайна, -и, *ż.* mewa, sikora (*ptak morski*).

Чайнинь, *ob.* Чаёчный.

Чайник, -а, *m.* herbatnik, imbryk do herbaty; || amator herbaty.

Чайница, -ы, *ż.* herbatniczka, puszka na herbatę; || amatorka herbaty.

Чайничать, *Gmin.* przepędzać czas na picie herbaty.

Чайничень, -чна, *m. zdr.* imbryczek, *ob.* Чайник.

Чайный, herbaciany, herbatni, od herbaty.

Чайная чашка, filiżanka od herbaty.

Чаление, -ія, *n.* cumowanie, przywiązanie do statek u lina.

Чалить, cumować, przywiązywać statek lina.

Чална, -и, *ż.* *ob.* Чаление.

Чално, -а, *m.* koł siwy, bury.

Чалні, -и, *ż.* turban, zawój; || *Bot.* złotogłów, złote główki (*roślina*).

Чалносець, -сца, *m.* noszący na głowie turban, zawój.

Чалносный, noszący na głowie turban, zawój.

Чолопгий, siwojabłkowy (*o koniu*).

Чаль, -а, *m.* cuma, lina do przywiązania statek do brzegu.

Чалый, — Чалая лошадь, *ob.* Чално.

Чалнать, ётиакаć.

Чамь, -а, *m. zdr.* чанник, -а, *m.* kadź, *kadka.* *Görn.* Одсадочный чань, rzar.

Чапрань, -а, *m. zdr.* чапачёкь, -чнй, *чарпак.*

Чапраный, чарпакowy.

Чалура, -ы, *ż.* *ob.* Цяпля.

Чалынник, -а, *m.* grochowe drzewo syberyjskie, akacja.

Чара, -ы, *ż.* czara, czasa, puhar; || *wsp.* Чары, -ь, czary, czarodziejstwo.

Чардань, *ob.* Чердань.

Чарна, -и, *ż.* *zdr.* szklanka, kieliszek.

Чарованіе, -ія, *n.* czary, czarowanie.

Чарователь, -я, *m.* czarodziej.

Чаровательница, -ы, *ż.* czarodziejka.

Чаровить, czarować.

Чародій, -дья, *m.* czarodziej, czarownik.

Чародійна, -и, *ż.* czarodziejka, *чароуница.*

Чародійский, czarodziejski.

Чародійный, Чародійственный, чароуwny, чароуwnичьy.

Чародійство, -а, *n.* czarodziejstwo.

Чародійствовать, czarować.

Чарочн, -и, *zdr.* kieliszeczek, szklaneczka. * Придёрживаться чарочни, często zaglądać do kieliszka, być pijakiem, oddawać się pijanistwu.

Чарочная, — Чарочная продажа вина, detaliczna sprzedaż wódki.

Часовня, -и, *ż.* *zdr.* часоуwnна, kaplica, kapliczka.

Часоуwnик, *ob.* Часослоувъ.

Часоуwnный, kaplicowy, kapliczny, *od* kaplicy.

Часоуwnой, godzinę trwający, godzinny; || godzinowy, wskazujący godziny; || zegarowy; || Часоуwnой, -аго, *m.* sztyldwach, wart.

Часоуwnой визитъ, wizyta na godzinę. Часоуwnая стрѣлна, skazówka zegarowa. Часоуwnой мастеръ, zegarmistrz.

Часоуwnщикъ, *а, m.* zegarmistrz.

Часоуwnщикій, zegarmistrzowski.

Часоуwnь, -сна, *m. zdr.* g. dzinka.

Часослоувъ, -а, *m.* Kość. brewiarz.

Часочень, -чна, *m. zdr.* *ob.* Часоуwnь.

Частённый, *zdr.* dosyć często, *ob.* Частыи.

Частённо, *psk.* dosyć często.

Частёхонно, *psk.* bardzo często.

Частина, -ы, *ż.* gestwina (*np lasu*).

Частить, ściślo co robić; || często stapać nogami (*o koniach*); || uczęszczać gdzie, często do kogo chodzić.

Частица, -ы, Частична, -и, *ż.* cząstka, cząsteczka; || *Gram.* partykuła, przyrostek.

Частию, *psk.* częścią, po części.

Частна, -я, *ż.* *ob.* Частица.

Частно, *psk.* prywatnie, osobno, oddzielnie.

Частность, -и, *ż.* osobność, oddzielność.

Частный, cząstkowy; || prywatny, osobny, oddzielny. Частный пристаувъ, komisarz cyrkulowy (*policeji*). Арыtm. Частное число, ilora, wypadek z podzielenia liczby. Частнымъ образомъ, na osobności, konfidencjonalnie.

Часто, *psk.* często; || gęsto, ściślo.

Частоколёць, -льца, Частоколённй, -а, *m. zdr.* *ob.* Частоколёць.

Частоколина, -ы, *ż.* kół, pal.

Частоколь, -а, *m.* częstokół, palisada.

Часточка, -и, *ż.* *zdr.* cząsteczka.

Частуха, -и, *ż.* Bot. zabieniec (*zielo*).

Частый, częsty; || gęsty, ściśly.

Часть, -и, *ż.* część dnia; || cyrkul (*o miastach*). Назначёйская часть, kassowosć.

Очётная часть, rachunkowość. Финансовая часть, skarbowość. Медицинская часть, służba zdrowia. Часть наследства (доля), scheda.

Часть, gestnieć.

Часть, -а, *m.* godzina. Часть отъ часу лучше, coraz lepiej. Сей часть, *ob.* Сей часъ. Съ часу на часъ, со godzina.

Часы, -овъ, *m.* zegar, zegarek; || *Woj.* warta. Стоять на часахъ, stać na warcie.

Чахлинь, -а, *m.* *Bot.* czépek, puszka (*u schow*); || *człowiek wyschły, chuderlawy.

Чахнуть, chudnąć, schnąć.

Чахоль, Чахолоть, *ob.* Чех....

Чахотна, -и, *ж.* *Med.* suchoty.

Чахотность, -и, *ж.* chorowanie na suchoty.

Чахотный, Чахоточный, suchotny.

Чаша, -и, *ж.* Kość. kielich; || czasza, czata, kubek, puhar.

Чашечна, -и, *ж.* *zdr.* *ob.* Чашка.

Чашечный, filiżankowy, kieliszkowy i *t. d.*, *ob.* Чашка, || *Bot.* kieliszkowaty.

Чашка, -и, *ж.* czaszka, misa; || filiżanka; || rzerka, kość wypukła kolana; || *Bot.* kielich kwiatowy. Вѣсовая чашка, szala, wazka u wagi.

Чашковое дѣрево, *Bot.* niesplik.

Чашникъ, -а, *m.* *Star.* podczaszy.

Чаща, -и, *ж.* gąszcz, gestwina (*np.* lasu).

Чаще, (*st. wyż.* *psk.* Часто), częściej. Чаще всего, najczęściej.

Чаяние, -ия, *n.* spodziewanie, oczekiwanie.

Чаятельно, Чаятельный, *ob.* Вѣроятно, Вѣроятный.

Чаять, spodziewać się, oczekiwać. * Она въ нёмъ души не чаяла, kochała go nadewszystko na świecie.

Чвананье, -нья, *n.* *Gmin.* zacinanie się w mówieniu, niewyraźne wymawianie.

Чванать, чваннуть, *Gmin.* zacinac się, kasiąc się w mówieniu, wymawiac niewyraźnie.

Чваниться (чѣмъ), ruzznic się, chełpic się (*z czego*).

Чванливость, -и, *ж.* chełpliwość.

Чванливый, Чванный, chełpliwy.

Чванство, -а, *n.* *ob.* Чванливість.

Чвартна, -и, *ж.* czwarta część taktu (*w piewach kościelnych*); || *Gmin.* ćwiartka papieru.

Чѣбать, -а, *m.* barwena (*ryba*).

Чѣбрный, Чѣбрь, *ob.* Чабѣрный, Чабѣрь.

Чѣботарить, trudnić się szewstwem.

Чѣботарня, -и, *ж.* war-zlat szewski.

Чѣботарскій, szewski.

Чѣботарь, -я, *m.* szewc.

Чѣботь, -а, *m.* *zdr.* чѣботѣть, -тнѣ, *Gmin.* *podaj* głębokiego trzewika.

Чѣбрець, -а, *m.* *ob.* Чѣбрь

Чѣгерань, -а, *m.* *Bot.* wyka wonna (*rodzina*).

Чѣй (*ж.* чѣя, *m.* чѣь, *m.* чѣи), czyj, czyja, *ob.* *je*.

Чѣкѣ, -й, *ж.* lon esowaty na końcu *ob.* zasówka.

Чѣкѣяла, -и, *ж.* Чѣкѣль, -а, *m.* karłowaty zajac.

Чѣканѣние, -ия, *n.* wybijanie (*np.* monety).

Чѣканить, чѣканывать, wyrzynać dółkiem; || bić, wybijac (*np.* monetę), wyskakać; || Чѣканиться, być wybijanym i *t. d.* *Imś. b.* чѣканенный, bity, wybity, wydłubniety.

Чѣканна, -и, *ж.* *ob.* Чѣканѣние.

Чѣканный, do wybijania, do wyciskania słuзacy; || wybity, wyciśnięty.

Чѣканщикъ, -а, *m.* mincarz; || karbujący, wyrzynający dółkiem.

Чѣканъ, -а, *m.* *zdr.* чѣканчинъ, stępel, piętno do znaczenia monety.

Чѣкмѣрь, -я, *m.* tłułk, tłułczek.

Чѣкмѣнь, -я, *m.* wierzchnia kozacka odzień długa.

Чѣнуша, Чѣнушка, *ob.* Чѣкѣяла.

Чѣлибуха, *ob.* Цѣлибуха.

Чѣлнѣнь, -а, *zdr.* чѣлнѣчѣнь, -чѣ, *m.* czółtenko, *ob.* Чѣльнь.

Чѣлнѣчнинъ, -а, *m.* czółna robiący.

Чѣлнѣчний, czółtenkowy, od czółtenka.

Чѣль, -а, *m.* czółno; || czółtenko (*u tkacza*).

Чѣло, -а, *n.* czoło; || *Görn.* otwór (*pieca*).

Чѣлобитная, -ой, *ж.* *Star.* suplika, prośba najniższa na piśmie.

Чѣлобитный, *Star.* czołobitny, najniższy.

Чѣлобитчинъ, -а, *m.* *Star.* błagający, *wpowzający* prośbę.

Чѣлобитъ, -тъя, *n.* *Star.* czołobitnia, bicie czołem, najpokorniejszy ukłon.

Чѣловѣнолюбѣць, -ца, *m.* przyjaciel ludzi, filantrop.

Чѣловѣнолюбиво, *psk.* z litością, *łaska-*wie.

Чѣловѣнолюбивый, ludzki, litościwy, *łaska-*skawy.

Чѣловѣнолюбие, -ия, *n.* ludzkość, *łaska-*wość, litość.

Чѣловѣноненавистинъ, -а, *m.* nienawidzący ludzi, odludek, nizantrop.

Чѣловѣноненавистница, -ы, *ж.* nienawidząca ludzi.

Чѣловѣноубійца, -ы, *wp.* mężobójca lub mężobójczyni.

Чѣловѣнь, -а, *m.* (*m.* люди, *Kość.* Sł. чѣловѣни), człowiek, człek; || * słuзacy.

Чѣловѣчѣць, -чѣя, *m.* człowieczek, człeczek.

Чѣловѣчески, *psk.* ludzko, poludzku.

Чѣловѣческій, człowieczy, ludzki.

Чѣловѣчество, -а, *n.* człowieczeństwo, ludzkość.

Чѣловѣчий, człowieczy.

Чѣлюстный, czeluściowy, szczękowy.

Чѣлюсть, -и, *ж.* czelusz, szczęka, razyczęka.

Чѣлядинецъ, -нца, *m.* parobek, słuзacy; || *Porówn.* Polskie czeladnik.

Чѣлядинна, -и, *ж.* słuзача.

Челадный, czeladny, od czeladzi.
 Челадь, -и, *zbr.* czeładź, służba domowa swojej pici.
 Черница, -ы, *ж.* Черничина, *д. м. Bot.* ciemieryca (roślina).
 Черничный, ciemierycowy.
 Чернь, -я, *м.* grzbiet, kość ramię, *ob.* *Weier.* kaduk, padaczka (u koni).
 Чесодань, -а, *м. zdr.* чешоданчикъ, -а, *об.*мок, тлосцек.
 Чепаруха, -и, *ж.* *Gmin.* wielka szarka.
 Чепецъ, -ца, *м.* czepek (u kobiet).
 Чепчица, -ы, *ж.* czepli robiąca.
 Чепчиный, czeplowy.
 Чепчиъ, -а, *м. об.* Чепецъ.
 Чепуха, -и, *ж.* brednie, niedorzeczność.
 Честі чепуху, pleść niewiedzieć co, paplać.
 Червень, -я, *м.* dawna nazwa miesiąca Lipca.
 Червецъ, -а, *м.* koszenilla (owad).
 Червчиный, -я, *м. Bot.* gruzwo (roślina).
 Черви, -ей, *мн.* червиев (maść w karbach).
 Червиый, robaczywy.
 Червиѣтъ, очервиѣтъ, robaczywieц, zrobaczywieц.
 Червчица, -ы, *ж.* Кофе. *Sl.* szkarłat, purpura.
 Червчиный, szkarłatny, purpurowy.
 Червчиность, -и, -ж. szkarłat.
 Червчиный, czerwony.
 Червчиень, -и, *ж.* czerwona farba zwykle używana do malowania dachów.
 Червчиѣтъ, очервчиѣтъ, stawać się, stać się szkarłatnym, purpurowym.
 Червчионецъ, -нца, *м.* dukat, czerwony złoty. * Неразвчиный червчионецъ, niewyczerpane źródło dochodów.
 Червчиона, -и, *ж.* karta maści червчионей.
 Червчиной, -аго, *м.* dukat.
 Червчиный, czerwony; || *Kart.* червчионну. Червчиное золото, золото dukatowe.
 Червчиобразный, podobny do robaka, widać się jak robaki.
 Червчиотчина, -ы, *ж. zdr.* червчиотчинна, -я, dziury w drzewiostoczzone od robactwa, robaczywoц.
 Червчиотчиный, стосочны od robactwa, robaczywy.
 Червчиотчиный, szkarłatny, purpurowy.
 Червчи, -я, *м.* robak; || jedno z przelotnych owadów, w kształcie poczwarki; || dawna nazwa głoski Ч.
 Червчиотчиный, robakowy.
 Червчиань, -я, *zdr.* червчиань, -чи, *м.* robaczek. * Червчиань заморить, паргдосц szćmkolwiek zasпокоїć wielki глѣд.
 Червчиань, -чи, *м.* *Мысл.* czerwona żyłka pod językiem myśliwych psѣw przyгзымана а szczениат.
 Чердань, -я, *м.* strych, гѣра, poddasze;

|| mieszkanie pod samym dachem на strychу.
 Чердчиный, poddaszny.
 Червѣ, -рѣвъ, *мн.* trzewa, wnąтрзноц.
 Червчи, -я, *м.* trzewik z wysokim папѣtkiem.
 Червчица, -ы, *ж.* шѣра brzuchова (у шѣтрзѣ).
 Червчиотчиный, *об.* Червчиотчиный.
 Червчиань, -чи, *м. zdr.* *об.* Червчиань.
 Червчиотчиный, trzewikowy, *об.* Червчиань.
 Червчиотчиный, futro ze skóry brzuchовой.
 Червчи, -я, *м. Gmin.* *об.* Червчи.
 Червчи, -ы, *ж.* Червчи, -я, *м.* kolej (przy padająca na kogo), porządek; || *Bot.* dwuzęb, truzon (roślina).
 Червчиотчиный, -я, *м. Bot.* ostrzeж (roślina).
 Червчиотчиный, kolejny.
 Червчиотчиный, luxować się, odbywać се на przemiany.
 Червчиотчиный, kolejny, идячы kolejно, на przemiany, luzujący się.
 Червчиотчиный, *psk.* *Agr.* w szachownicy.
 Червчиотчиный, -и, *ж.* *Agr.* szachownica.
 Червчиотчиный, w szachownicy. Червчиотчиный, majątek, w którym jeden grunt zachodzi na inny należący do innego właściciela.
 Червчиотчиный, -я, *м.* rzemieцъ przez siodełko hołoblowe przechodzący i do hołobli przymocowywany.
 Червчиотчиный, *psk.* nadzwyczajnie, niezmiernie, nad miarę, zanadto, zbyt.
 Червчи, Червчи, *przmk.* (wymaga przy padku 4-go), przez; || за, по; || z powodu, z przyczyny, za pośrednictwem, od. Я поѣду въ Парижъ червчи Берлинъ, pojadę do Paryжа przez Berlin. Я узналъ объ этомъ, червчи вашего брата, dowiedziałem się o тѣм od pańskiego brata. Онъ много потерялъ червчи своей развчиотчиность, он wiele stracił z powodu swego rozтargnienia. Я возвращусь червчи минуту, за минуту powróц. Червчи два дня, за два dni, po upływie dwóch dni. Онъ возвратился червчи полгѣда, powrócił po upływie pół roku. Брать лекарьство червчи часть по лѣжитъ, брацъ лекарьство со година лыжкѣ. Перевести червчи чинъ, awansować kogo do wyжшеj rangi omingwszy poprzednia.
 Червчица, -ы, *ж.* *Bot.* ciemieryca (roślina).
 Червчиуха, -и, *ж.* *Bot.* червчиуха, червчиуха, червчиуха.
 Червчиухотчиный, червчиухowy.
 Червчиуха, -и, *ж. zdr.* *об.* Червчиуха; || *об.* Червчица.
 Червчица, -я, *ж. об.* Червчица.
 Червчиотчиный, trzonowy; || *Bot.* szuprawowy.
 Червчиотчиный, do гѣрки, до гѣкојѣдъ на лежачу (*пр.* и пода).

Чернонижничать, zajmować się czarnozemstwem.

Чернонижний, czarnoksiężki.

Чернокопёрень, рня, *m. Bot.* jęczuczki psie (roślina).

Черноудренникъ, -а, *m. Bot.* szanta szarna, bezzab, mierznica.

Чернолѣсье, -оя, *n. zbr.* czarny las, czy i las składający się z drzew niemających liścia.

Черномазый, *Gmin.* smagłąw, twarz mający.

Чернообій, czarnooki.

Чернорабѣчий, -аго, *m.* wyrobnik, prosty robotnik.

Черноризецъ, -ца, *m.* mnich, zakonnik.

Черноризничество, mouchostwo.

Черноризничій, mnicowski, zakonniczy.

Черносливний, śliwowy, śliwkowy, z śliwki suszonej.

Черносливъ, -а, *m.* śliwka suszona.

Чёрность, -и, Черлота, -ы, *ż.* czarność.

Черноталь, -и, *ż.* Bot. łozina.

Чернуха, -и, *ż.* Bot. gatunek dzikiego grzyba.

Чернушка, -и, *ż.* Bot. czarnucha, czarnuszka (roślina).

Чёрный, czarny; || brudny; || * nieszczęśliwy, feralny. Ходить въ чёрномъ, czarno się ubierać. Чёрное бѣлье, brudna bielizna. Чёрный день, dzień nieszczęśliwy.

Чёрный лѣсъ, las składający się z drzew liściastych. Чёрный народъ, pospólstwo, *gmin.* Чёрное духовѣнство, duchowieństwo zakonnicze (żyjące w jakiej regule).

Чёрная рабѣта, gruba, prosta robota.

Чёрнь, -и, *ż.* pospólstwo, *gn in;* || rodzaj smażki czarnej na robotach złotniczych.

Чёрнѣть, czarnym się stawać; || Чёрнѣться, wydawać się czarnym.

Чёрнядь, -я, *ż.* ob. Чёрнедь.

Чёрпакъ, -а, *m.* szufła do wylewania wody ze statków; || *Górn.* wodochwyt.

Чёрпало, -а, *n.* naczynie do czerpania, czerpaczka, czerpacz.

Чёрпальный, do czerpania służący.

Чёрпальцо, -а, *n. zdr.* ob. Чёрпало.

Чёрпальщикъ, -а, *m.* czerpacz, który woździ czerpię.

Чёрпаніе, -ія, *n.* czerpanie.

Чёрпать, черпнуть, черпать, czerpnąć; || Чёрпаться być czerpanym. *Imsl. b.* Чёрпанный, czerpany.

Чёртовость, -и, *а.* zlerstwo, suchość i stwardnienie (*chleba i t. p.*).

Чёртовый, czerstwý, suchy i stwardniający (*хлѣб i t. p.*).

Чёрствѣть, зачерствѣть, очерствѣть, очерствѣть, czerstwým się stawać, suchość

Чёртъ, -ы, *а.* kręska, linja, guz. Чёртъ

чёрта, гузу twarzą. Чёртъ характера, селса характеру. *Gram.* соединительная

чёрта, łącznik (między wyrazami), kręska

чёрта, wycięcie przedzielonym na końcu wiersza.

Prowiesić черту, pociągnąć linię. Пограничная черта, pas graniczny.

Чёртѣнная, -ой, *ż.* pracownia do kreślenia planów.

Чёртѣнникъ, -а, *m.* rysownik planów.

Чёртѣнный, rysunkowy.

Чёртѣжь, -а, *m.* rysunek, zarys, plan.

Чёртѣнёнокъ, Чёртѣнокъ, -ника, *m.* djabełek.

Чёртильный, do kreślenia służący. Чёртильная лмиѣйна, linjał. Чёртильное перо, rejsgraf, narzędzie do ciągnięcia linii atramentem.

Чёртить, чёрчивать, kreślić, nakreślać, rysować, szkicować; || Чёртитъ, być kreślonym, rysowanym i t. d. *Imsl. b.* чёрчѣнный, kreślony, rysowany.

Чёртовка, -и, *ż.* djablica.

Чёртовски, *psk.* djabelnie; || * kaducznie, nadzwyczajnie.

Чёртовскій, djabelny, djabelski, czarowski.

Чёртовщина, -ы, *ż.* djabelstwo, czartostwo.

Чёртовъ, djabli, od djabła, szatański.

Чёртовъ палець, rodzaj muszli kopalnych.

Чёртовъ орѣхъ, *Bot.* wodny orzech (roślina).

Чёртогрызъ, -а, *m. Bot.* zebro czartowe (roślina).

Чёртогъ, -а, *m.* pokój, sala; || *mn.* Чёртогъ, -овъ, pałac, dom wielki, ozdobny, królewskie lub pańskie mieszkanie.

Чёртожный, pałacowy, od pałacu.

Чёртокъ, -тка, *m.* Cięśl. narzędzie do naznaczenia kręską.

Чёртополѣхъ, -а, *m. Bot.* oset, bodziak (roślina).

Чёртополбшнй, osetowy, bodziakowy.

Чёрточка, -и, *ż.* zdr. kręciczka, linijka, ob. Чёрта; || *Gram.* łącznik.

Чёртъ, Чортъ, -а, *m.* czart, djabeł, szatan. Уи раісаіе къ чорту, idź do djabła! Чортъ тебѣ побери, niech cię djabeł wezmą! Все одинъ чортъ, na jedno wyjdzie! Емү самъ чортъ не братъ, drwi sobie z całego świata. Чѣмъ чортъ не шутить, Przysł. niczego się nie trzeba zarzekać.

Чёрчѣніе, -іа, *n.* kreślenie.

Чесална, -и, *ż.* zdr. чесалочна, dzierżogon, ochlica; || grepla do wełny; || *Bot.* drapacz, szezeć palna, panieńskie wiadro (roślina).

Чесалочникъ, -а, *m.* robotnik do greplowania.

Чесальный, do greplowania używany.

Чесальный, -а, *m.* ob. Чесалочникъ; || машина do greplowania wełny na фабрикахъ.

Чесалочница, -и, *а.* robotnica do greplowania.

Чесаніе, -іа, *n.* czesanie, greplowanie.

Чесать, чesать grzebieniem; || skrobać, drapać; || greplować; || Чесаться, чesать się, skrobać się, drapać się, świ-rzbić, śwedzić.

Чёсна, -а, *а.* czesanie; || druzowanie głowy.

Чеснина, -и, *ж.* *Bot.* jasion (*drzewo*), *об.* *дремль*.

Чеснобница, -и, *ж.* *Bot.* szosneczek (*roślina*).

Чеснобница, -и, *ж.* główka szosnkowa.

Чесноковый, szosnkowy.

Чесночъ, -а, *м.* *zdr.* чесночѣть, -чѣа, *Med.* szosnek.

Чесночница, -и, *ж.* {зубек szosnku.

Чесночница, -и, *ж.* móżdzierz do tłuczenia szosnku.

Чесночный, *об.* Чесноковый.

Чесота, -ы, *ж.* świerzbieenie swędzenie.

Чесотка, и, *ж.* *Med.* świerzba, krosty, *parczy* (*choroba*).

Чесотный, Чесоточный, świerzба, krostami, parchami *zачаю*.

Чествование, -ия, *н.* uszanowanie, posażowanie, *cześć*.

Чествовать, *zczuć*, szanować, mieć szacunek, poważanie dla kogo; || Чествовать, *буць* *czczonym*, szanowanym, poważаным. *Imśl. б.* *чѣствованный*, *czczony*, szanowany i t. d.

Честить, *Star.* *zczuć*, szanować; || * *ogadywać*, *oczerniać*, *śle* o kim mówić.

Честно, *psk.* *uczciwie*, *pozcziwie*.

Честность, -и, *ж.* *uczciwość*, *pozcziwość*.

Честный, *uczciwy*, *pozcziwy*.

Честолюбецъ, -бца, *м.* *człowiek* *ambitny*, *chciwy* *honorów*, *zaszczytów*.

Честолюбиво, *psk.* *ambitnie*, *wyniośle*.

Честолюбивый, *ambitny*, *chciwy* *honorów*, *zaszczytów*.

Честолюбивца, -ы, *ж.* *kobieta* *ambitna*, *chciwa* *honorów*, *zaszczytów*.

Честолюбие, -ия, *н.* *ambicja*, *chęć* *chwale*, *zaszczytów*, *uczucie* *swojej* *godności*.

Честь, -и, *ж.* *cześć*, *honor*, *dobre* *imie*, *zaszczyt*, *godność*. *Клянись* *честью*, *przy* *niegam* *na* *honor*. *По* *чести* *увѣрю* *васъ*, *na* *honor* *zapemnam* *pana*. *Поле* *честь*, *pole* *slawy*, *pole* *bitwy*. *Быть* *въ* *честь*, *буць* *w* *posażowaniu*, *w* *пoważаніи*. *Я* *считаю* *за* *честь* *сдѣлать* *это*, *там* *sobie* *za* *zaszczyt* *uczynić* *to*. *Ему* *всѣ* *не* *въ* *честь*, *nie* *go* *nie* *zadowala*, *w* *niczem* *mu* *dogodzić* *nie* *można*. *Надо* *и* *честь* *знать*, *nie* *trzeba* *przebierać* *miarke*. *Вѣ* *отда* *ть* *честь*, *prezentować* *broń*.

Честь, *почесть*, *trzymać*, *uwalać* *za* *co*, *za* *jakiego*.

Чета, -ы, *ж.* *pare* (*dwa*, *dwójce*); || *stadło* (*mat* *i* *żona*).

Четатья, *rownic* *się* *кому*.

Четверговый, *czwartkowy*, *od* *czwartka* (*dzień* *w* *tygodniu*).

Четвергъ, -а, *м.* *czwartek*.

Четвереньки, -нець, *мн.* *obie* *ręce* *i* *no* *gi*. *Ужыва* *się* *тылько* *w* *wyrażеніи*: *Ходить* *на* *четверенькахъ*, *а* *водзіць* *на* *баўлукъ*, *гаскіем*.

Четвериковый, *czterykowy*, *об.* *Четверный*.

Четверилъ, -а, *м.* *miara* *szeta*.

Четверить, *разчетверить*, *dzielić*, *podzieli* *lub* *rozcinać* *na* *cztery* *części*.
Четверицею, *psk.* *Kosa*. *Ś*. *w* *czwórnie* *zob*.

Четверна, -и, *ж.* *czwórka* (*w* *kartach* *do* *gry*); || *czwórka* *koni* (*w* *zaprzegu*).

Четверни, *ей*, *мн.* *czworacy*, *bliznięta* *czterzy*.

Четверный, -а, *м.* *jeden* *x* *czterech* *osób* *składających* *rodzinę* *włosciańską*, *kwalfikujących* *się* *na* *rekrutów*.

Четверной, *poszwórny*.

Четверня, -и, *ж.* *czwórka* *koni* (*w* *zaprzegu*).

Четверо, *czworo*.

Четверобраніе, -ия, *н.* *czworobranstwo*, *mażёнство* *po* *czwarty* *raz* *powtórzone*.

Четвероголосный, *Muz.* *na* *cztery* *głosy*.

Четверобангеліе, -ия, *н.* *cztery* *ewangelje*, *cztery* *księgi* *Nowego* *Testamentu*.

Четверокопечный, *o* *czterech* *końcach*.

Четверолузіе, -ия, *н.* *Bot.* *klasa* *roślin* *czteropęcikowych*.

Четверомѣстный, — *Четверомѣстная* *каре́та*, *каре́та* *na* *cztery* *osoby*, *o* *czterech* *miejscach*.

Четверонігий, *Nes.* *czworonożny*.

Четверосиліе, -ия, *н.* *Bot.* *15-ta* *klasa* *roślin* *nie* *ogónnosześciopęcikowa*.

Четверогольный, *ob.* *Четырегольный*.

Четвероюный, *czworaki*.

Четвероно, *psk.* *czworako*.

Четвертановый, *ćwierć* *rubla* (*25* *kop.*) *kosztujący*, *lub* *sprzedający* *się* *po* *25* *kop.*

Четверта́нь, -а, *м.* *moneta* *w* *ćwierć* *rubla* (*25* *kop.*).

Четверта́ть, *Star.* *ob.* *Четвертовать*.

Четвертачѣнь, -чѣа, *м.* *zdr.* *об.* *Четверта́нь*.

Четверти́на, -ы, *ж.* *zdr.* *четвертинна*, -и, *czwarta* *część* *czego*.

Четверти́на, -и, *ж.* *ćwiartka*, *czwarta* *część* *wagi*; || *format* *książki*, *in* *quarto* (*in* *4-to*). *Книга* *въ* *четвертню*, *książka* *in* *quarto*, *książka* *w* *ćwierć* *arkusza*.

Четвертиной, *ćwierciowy*, *czwarta* *część* *składający*.

Четвертованіе, -ия, *н.* *Star.* *ćwiartowanie*, *płatanie* *na* *ćwierци* (*dawna* *kara* *ćwierци* *x* *odcięciem* *rąk* *i* *nóg*).

Четвертовать, *разчетвертовать*, *ćwiartować*, *rozćwiartować*; || *Четвертоваться*, *буць* *ćwiartowanym*. *Imśl. б.* *четвертованный*, *ćwiartowany*.

Четверто́нь, -тиа, *м.* *об.* *Четвергъ*.

Четвертый, *czwarty*. *Въ* *четвертомъ* *чаоу*, *поміежду* *трзечи* *x* *czwarta* (*godziny*).

Въ *началѣ* *четвертаго*, *po* *трзечи* (*godziny*).

Въ *исходѣ* *четвертаго*, *przed* *czwartą* (*godziną*).

Половина *четвертаго*, *wpół* *do* *czwartej* (*godziny*).

Въ *четвертыхъ*, *po* *czwarte*.

Четверть, -и, *ж.* *ćwierć*, || *ćwiartka*; || *miara* *zbożowa* (*8* *czterykow*); || *kwadrat* (*w* *godziny*). *Четверть* *листа*, *ćwiartka*

parłoga. Наждую чѣтверть часа, со kwadrans. Безъ чѣтверти тра часа, трау kwadrans na trzecią. Чѣтверть луны, kwadra księżyca. Чѣтверть года, ćwierć roku, kwartał. Чѣтверть телатаны, ćwierćka cielęciny.

Чѣтверы, *рыхъ*, *мн. шпр. czworo.*

Чѣтна, *-и, ж. setno, do paru liczba.*

Чѣтна, *przyp. dr. чѣтонъ, мн. коронка, rasiorki.*

Чѣтний, *czytelny, wyraźny.*

Чѣтно, *psk. czytelnie, wyraźnie.*

Чѣтность, *-и, ж. czytelność, wyraźność, wyrazistość.*

Чѣтныи, *parzysty. Чѣтное число, liczba parzysta.*

Чѣточки, *-чѣтъ, мн. zdr. об. Чѣтки.*

Чѣтъ, *-а, м. setno, do paru liczba. Чѣтъ или нечѣтъ, setno czy licho?*

Чѣтыре, *-рѣхъ, cztery.*

Чѣтыребатерѣнный, *o czterech baterjach (okręgi).*

Чѣтырегранныи, *-а, м. Mat. czworogran, tetraedr.*

Чѣтыредесятница, *-ы, ж. Kośc. post wielki 40 dni trwający (przed Wielkanocą).*

Чѣтыредесятый, *Kośc. Sl. czterdziesty.*

Чѣтыредесять, *Kośc. Sl. czterdzieści.*

Чѣтыремды, *psk. czterykróć, cztery razy.*

Чѣтырезубецъ, *-вца, м. czworozęb (ryba).*

Чѣтыренадесятый, *Kośc. Sl. czternasty.*

Чѣтыренадесять, *Kośc. Sl. czternaście.*

Чѣтыреста, *przyp. dr. чѣтырѣхсотъ, czterysta.*

Чѣтыреугольнии, *-а, м. Mat. czworokąt.*

Чѣтыреугольный, *czworokątny.*

Чѣтырѣхпольный, *— Чѣтырѣхпольное сельское хозяйство, gospodarstwo czterech pól kolejno uprawianych.*

Чѣтырѣхслѣбный, *Gram. с четырех syllab czyli zgłosek złożony, cztero-syllabowy.*

Чѣтырѣхсотый, *czterechsetny.*

Чѣтырѣхстороннии, *-а, м. Mat. czworobok.*

Чѣтырѣхсторонный, *Mat. czworoboczny.*

Чѣтырѣхчлѣнный, *Gram. czteroczęściowy (o okresach, perjodach).*

Чѣтырнадцатый, *czternasty.*

Чѣтырнадцать, *czternaście.*

Чѣтый минѣи, *legenda o męczennikach świętych, martyrologium.*

Чѣхорда, *об. Чѣхорда.*

Чѣхоль, *-хла, м. zdr. Чѣхлии, -а, Чѣхольи, -лна, powłoka, pokrycie, futerał.*

Чѣхольный, *pokrowcowy.*

Чѣхоня, *-и, ж. miecznik, mieczyk (ryba morska).*

Чѣчевйца, *-ы, ж. Bot. soczewica, soczka.*

Чѣчевицеобразный, *soczewkowaty, nakształ soczewki.*

Чѣчевйчка, *-и, ж. zdr. об. Чѣчевйца.*

Чѣчевичний, *soczewiczny, soczany, soczewiczkowy.*

Чѣчевицца, *komosić się, grymasić.*

Чѣчѣнь, *-чня, м. Ryb. doż wyrzuciony wtkami i wodą napelniony.*

Чѣчѣня, *-и, ж. kobieta pozazana.*

Чѣчѣтка, *-и, ж. szczotka (ptak samica).*

Чѣчѣтъ, *-а, м. szczotka (ptak samiec).*

Чѣчиборъ, *об. Целибуха.*

Чѣчина, *-ы, ж. об. Почечуйнии.*

Чѣшуекрылый, *— Чѣшуекрылыя настьиомя, owady łuskoskrzydłe.*

Чѣшуеобразный, *łuskinowaty, łuskowaty.*

Чѣшуйка, Чѣшуйчка, *-и, ж. zdr. об. Чѣшуй.*

Чѣшуйнии, *-а, м. Bot. łuskiewnik.*

Чѣшуйный, *łuskowy, od łuski.*

Чѣшунстый, *łuszczowaty.*

Чѣшуйчатый, *opatrzony łuską; || łuska-wy.*

Чѣшуй, *-и, ж. łuska (u ryb); || podpinka kaszkieta pod brodą.*

Чѣбиць, *-а, м. czajka (ptak).*

Чѣгаръ, *-я, м. sikawka ogrodowa.*

Чѣбовнии, *об. Райитнии.*

Чѣжниковый, *czyżowy, od czyża.*

Чѣжниъ, *-а, Чѣжичѣнь, -чиа, м. zdr. czyż, czyżczek, ob. Чѣнь.*

Чѣиѣвна, *-и, ж. czyżyc, samica czyża.*

Чѣиѣвый, *об. Чѣжниковый.*

Чѣиъ, *-а, м. czyż, czyżyk.*

Чѣианье, *-нья, n. brzęk od cięcia nożycami.*

Чѣиать, *krajać co nożycami, wydając brzęk: чикъ.*

Чѣичуръ, *-ъ, мн. długie i wazkie spodnie huzarskie i ułaskie.*

Чѣиига, *-и, ж. Bot. groch Syberyjski, grochowe drzewo Syberyjskie, akacja.*

Чѣиинанье, *-нья, n. święgotanie (ptastwo).*

Чѣиикать, *чѣиикнуть, święgotać (o ptastwie).*

Чѣиийъ, *-а, м. Bot. kotewki, wodne orzechy (roślina).*

Чѣина, *-ы, ж. Bot. groszek (roślina).*

Чѣинаровый, *jaworowy, klonowy, ob. Чѣинаръ.*

Чѣинаръ, *-а, м. jawor wschodni, klon jaworowy.*

Чѣинѣиѣ, *-иѣ, n. czynienie, popełnienie, dopuszczenie się czego; || reperowanie; || nabijanie (dombu); || temperowanie (pióra, ołowka).*

Чѣинить, *чѣинивать, учинить, czynić, uczynić, popełniać, popełnić; || начинивать, nadziewać, faszergować; || nabijać (dombu); || reperować; || очинивать, temperować (pióra, ołowki); || Чѣиниться, być czynionym, uprawianym i t. d.; || ceremonie robić, okazać zbyteczne grzeczności. Учѣинить раздѣлъ, u zynić podział (np. majtki). Чѣинить судъ и распръау, wymierzać sprawiedliwość. *Imś. b. чѣиннии, чѣиненный, czyniony, popełniony i t. d.**

Чинишно, -а, *m. ros.* najniższy stopień, najniższa ranga.

Чинна, -и, *ż.* reperacja, naprawa.

Чинно, *psk.* przyzwicie, przystojnie.

Чинность, -и, *ż.* przyzwoitość, przystojność.

Чинный, przyzwito, przystojny.

Чинovníй, -а, *m.* urzędnik. Канцеларскій чинovníй, urzędnik do pisma.

Чинovníй, -а, *m.* Kość. rytuał.

Чинovníца, -ы, *ż.* żona urzędnika.

Чинovníчій, urzędnicy.

Чинovníй, mający znaczną rangę.

Чиновъ, -на, *m. zdr. ob.* Чинъ.

Чиноначаліе, -іа, *n.* Kość. Sl. hierarchja, porządek zwierzchników i podwładnych.

Чиноположёніе, -іа, *n.* Kość. ustawa, ceremoniał.

Чинопочитаніе, -іа, *n.* hołd randze oddawany.

Чинопривѣдство, -а, *n.* awans do wyższej rangi, promocja.

Чинчилья, -ля, *ż. ob.* Шиншилла.

Чинъ, -а, *m.* ranga, stopień; || Kość. obzrądek, ustawa, porządek, regulamin; || dostojenstwo, godność, stan. Духовныя чины, duchowieństwo. Военныя чины, ludzie stanu wojennego. Нижніе чины, żołnierzy i podobicerowie. Класныя чины, stopnie suwłine. Произвести въ слѣдующій чинъ, awansować kogo na następną rangę. Произвести черезъ чинъ, awansować kogo razem na dwie rangi. Быть въ чинахъ, dostąpić wyższych rang, godności. Коść. Чинъ крещенія, obrządek chrztu. Прошу садиться безъ чиновъ, prosię wiaść bez ceremonji. Церковный чинъ, regulamin kościelny. Чинъ литургіа, mszał.

Чирей, -ея, *m.* wróś.

Чирёнокъ, -на, *m. zdr.* cuganeczka, ob. Чирёнъ.

Чиріанье, Чиріанъ, об. Чиліанъ, Чиліанъ.

Чиріть, Чиріанать, об. Чиліанать.

Чирёнъ, рна, *m.* cuganka (*psk.*); || kije-czek w powieć grze dziecinnej używany.

Чирышень, -шна, *m. zdr. ob.* Чирей.

Чиреватыи, wrzodowaty.

Численіе, -іа, *n.* liczenie, rachowanie.

Численный, Численый, w liczbach, z liczbami odbywany.

Числитель, -я, *m.* Ары. Ісчник (*w вѣстках*).

Числительный, -Gram. Числительное имя, іміе liczbowe.

Числить, Ісzyć, rachować; || Числиться, Ісzyć się, być Ісзным, посзутуваным.

Імѣ. б. Численный, Численый, Ісзны, zachowany.

Числѣ, -а, *n.* Ісзба, cyfra, poczet; || data, wskazanie czasu, dzieñ miesiąca. Ары. Именованіе числѣ, Ісзба względна. Bibł. Шига числѣ, Numeri, 4-та księga Mojszełowa. Вилучаъ въ те числѣ, Ісзасъ w те.

Среднимъ числѣмъ, w przecięciu. Поряд-

нее числѣ, data późniejsza od rzeczywistей. Заднее числѣ, data wcześniejша od rzeczywistей.

Чистаганъ, -а, *m.* Gmin. gotówka, gotowizna, gotowe pieniądze.

Чистенькій, zdr. czyściutki.

Чистенько, *psk.* czyściutko.

Чистехонекъ, czyściuteński, czyściuteński.

Чистехонько, Gmin. czyściuteńko.

Чистѣць, -а, *m. ob.* Гравилатъ.

Чистинъ, -а, *m.* голаб' морскі.

Чистилище, -а, *n.* czyściec.

Чистилищный, czyśćcowy.

Чистильщикъ, -а, *m.* czyściciel, który czyści.

Чистильница, -ы, *ż.* czyścicielka, która czyści.

Чистительный, czyśczący; || służący na przeczyszczenie.

Чистить, czyścić, oczyszczać; || Чиститься, czyścić się, oczyszczać się. Імѣ. б. Чистенный, czyśćcowy.

Чистна, -и, *ż.* czyszczenie.

Чисто, Gmin. czysto. На чисто, na czysto. Чисто на чисто, zupełnie czysto, czyściuteńko.

Чистопрѣный, z krwi czystей (*o коніах*).

Чистописаніе, -іа, *n.* kaligrafja.

Чистоплѣтна, -и, *ż.* kobieta czysta, porządna.

Чистоплѣтно, *psk.* czysto, porządnie.

Чистоплѣтность, -и, *ż.* czystość, ochędство.

Чистоплѣтный, czysty, porządny, ochędдожный.

Чистоплѣтъ, -а, *m.* zachowujący czystość, porządek, ochędство.

Чистоплѣ, -ля, *n.* pole czyste, przestrzeń bezleśna, miejsce otwarte.

Чистосердѣче, -іа, *n.* serdeczność, otwartość, szczerość.

Чистосердѣчно, *psk.* serdecznie, otwarcie, szczerze.

Чистосердѣчный, serdeczny, otwarty, szczery.

Чистотѣ, -ы, *ż.* czystość, ochędство; || * czystość, jasność, wyraźność.

Чистотѣль, -а, *m.* Bot. jaskółcze ziele.

Чистоусть, -а, *m.* Bot. strusie піоро, zgasiewka (ziele).

Чистый, czysty, ochędдожный, schludny; || czysty, jasny, wyraźny, nieskażony, szczery. Покупать на чистыя дѣньги, плаціеć gotowizną. * Онъ чистъ осталя, зрајповалъ się, stracić wszystko. Бѣдти въ чѣстную отѣтвѣ, zupełnie uwolnić się od służбы.

Чисть, -и, *ż. ob.* Новь.

Чистяль, -а, *ż.* Bot. об. Чистотѣль.

Читальщикъ, -а, *m.* Коść. czytający psalmъ przy trumnie amarżого.

Читаніе, -іа, *n.* czytanie.

Читатель, -я, м. czytelnik.
 Читательница, -ы, ж. czytelnica, czytelniczka.
 Читать, Читывать, czytać, czytywać; || выкладывать как науку; || Читаться, być czytany. *Imś. l. Чтанный, czytany.*
 Чиханье, -нья, м. kichanie.
 Чихардэ, -ы, ж. *Gmin.* rodzaj gry u społstwa.
 Чихательный, sprawiający kichanie.
 Чихать, чихнуть, kichać, kichnąć.
 Чихирь, я, м. młode jeszcze niewytracone wino.
 Чихнуть, об. Чихать.
 Чихота, -ы, częste kichanie.
 Чихотна, -н, ж. *Bot.* ciemierzysca.
 Чихотная трава, *Bot.* tysiącznik, krwawnik (ziele).
 Чихрица, -ы, ж. liszaj, porost Jap.ński.
 Чихь, -а, м. kich (*żart. zam. kichanie*).
 Чйща, -н, ж. об. Новь.
 Чйщанна, -н, ж. *Görn.* formyzal.
 Чйще, *st. wyż. psk.* чисто, czyściój. Какъ можно чйще, jak najczyściój. Чйще всего, najczyściój.
 Чйщеніе, -іа, н. об. Чйща.
 Чйщоба, -ы, ж. об. Новь.
 Члать чинуть, uderzać, uderzyć w со, szturchać, szturchnąć; || Члаться, uderzać на со і т. d.
 Членовредитель, -я, м. ten który kaleку sobie jaki członek ciała з zamiarem uniknienia od zaciагу до војска.
 Членовредительство, -а, н. Членовредініе, -іа, умышленное скалеченіе себе јакого члönка з zamiarem uniknienia од zaciагу до војска.
 Членский, należący до члönка (*jakiego товариства*).
 Члень, -а, м. członek, || artykuł, параграф, одстер. Члень вѣры, artykuł wiary. *Gram.* Определённый члень, artykuł określны. *Mat.* члönек, wyraz (*stosunku aryт.*)
 Члönанье, ньа, н. smokанье, салованье глöсно.
 Члönать, Члönнуть, смoкać, смoкнać, саловać глöсно.
 Чмоль, *Wykrz.* од выгазу смoкać, смoк, глöсны сауса.
 Чёботь, об. Чёботь.
 Чобрь, -а, м. об. Чаббрь.
 Чöнанье, ньа, н. trącanie, uderzanie (*np. dwóch kieliszków, lub szklanek przy picіu wina*).
 Чöнать, Чöннуть, uderzać, uderzyć (*np. два kielichy, dwie szklanki przy picіu wina*); || Чöнаться, uderzać się kieliszkami wzajemnie.
 Чöль, -а, об. Чöнанье.
 Чöлла, об. Хöлла.
 Чöль, *przyp. dr.* Чöль, об. Чöль.
 Чöпорно, *psk.* прoсaдaніе, wymuszenie, з przzymuseм, з пучдą.
 Чöпорность, -н, ж. прoсaдa, wymuszenöсь, nienaturalnöсь.

Чöпорный; прeсaдny, wymuszony, nienaturalny.

Чортъ, Чётки, об. Чёртъ, Чётки.
 Чревастый, brzuchaty.
 Чреватость, -н, ж. brzemienność, ciąża, ciążarność.
 Чреватѣть, очреватѣть, brzuchacieć, stać się brzemienneм.
 Чрево, -р, н. *Kość. Sl.* brzuch; || łono, żywot macierzyński.
 Чревоушаніе, -іа, м. brzuchośwstwo.
 Чревоушатель, -я, м. brzuchośwca.
 Чревычайно, *psk.* nadzwyczajnie.
 Чревычайность, -н, ж. nadzwyczajność.
 Чревычайный, nadzwyczajny.
 Чрезмѣрно, *psk.* niezmiernie, nader, zbytecznie.
 Чрезмѣрность, -н, ж. nadmiar, zbytek, ogrom, ogromność. Чрезмѣрность населеніа, przeludnienie.
 Чрезмѣрный, зbyteczny, збытні, nadmiarę, прeсaдny.

Чреплёчный, przez plecy wiszący.
 Чреполöсный, об. Чрезелöсный.
 Чрездельникъ, об. Чрезелдельникъ.
 Чрезчуръ, об. Чрезчуръ.
 Чрезъ, об. Черезъ.
 Чрень, -а, м. об. Цирёна.
 Чрепономный, об. Чёрено.....
 Чресла, Чрёсла, -слъ, м. *Kość. Sl.* krzyżo, g zbiet.

Чреснина, *Kość. Sl.* об. Черешня.
 Чтёніе, -іа, н. czytanie.
 Чтець, я, м. lektor, czytający на глoс.
 Читатель, -я, м. czciciel, wielbiciel.
 Читательница, -ы, ж. czcicielka, wielbicielka.

Чтять, сциć, wielbić, szacować, poważyć.

Что, *Zaimk.* со. Что съ вами, со панъ jest? На что это похöме, до czego to podobne? Что ни дѣлай, rób со chcesz. Что я ему ни говорилъ, я не могъ убѣдить его, jakkolwiek wiele mówiłem mu, nie mogłem go przekonać. Что бы ни было, bądź со bądź. Я продамъ это за что бы ни было, sprzedam to za byle со. Что бы вы ни говорили, не ... niech pan mówi со chce, ale.... Ни за что, ни про что, byle о со, з блахөј przyczyny. Онъ ояленъ, что твой индѣтеръ, ma większą władzę niż minister. Ни что-то не здоровито, jakoś czuje się słabym. Тутъ что-то не такъ, tu czegoś brak.

Что, *sp. do, iż.* Онъ такъ боленъ, что не встанетъ съ постели, tak jest chory, że nie wstaje з łözka. Онъ объявляя, что не можетъ согласиться на это, oświadczył, iż na to przystać nie może. Что вы нечйте, по се пан млечызъ? А что, не говорилъ ли я вамъ это, і сдö, не mówiłem panu о тёмъ? || Чтöбы, чтобы, абу, зебу. Я сдѣламъ все, чтобы успокоить васъ, uczynię wszystko, aby pana uspokoić.

Чтобъ я измѣнилъ другу—никогда, абымъ
мѣлъ zdradzić przyjaciela—nigdy!

Чу, *Wykrz.* baczność! uwaga! słuchaj!

Чубарый, nakrapiany plamkami koloru
kawowego na białej sierści, ogon i grzywę
mający białe (o koniach).

Чубуць, -а, *m.* cybuch.

Чубурахнуться, *Gmin.* spaść, upaść z
z wysokości.

Чубураختаться, szamotać się (w wo-
dzie).

Чубурачь, skrócenie słowa: Чубурач-
нуля. Онъ поскользнулся и чубурачь въ
воду, pośliznął się i nagle wpadł w wodę!

Чубучень, чна́, *m. zdr.* cybuszek, ob.

Чубуць.

Чубучный, cybuchowy.

Чубушникъ, -а, *m. Bot.* cybusznik, po-
spolita nazwa rośliny zwanej zwykle Jaś-
minkiem czyli Dżelzaminem dzikiém.

Чувственно, *psk.* zmysłowo, za pomocą
zmysłów.

Чувственность, -и, *ж.* zmysłowość.

Чувственный, змысловый, oddany roz-
koszom zmysłowым; || czujący, obdarzony
czuciem.

Чувствительне, -а, *n. Anat.* organ zmy-
слов.

Чувствительне, *psk.* czule, tkliwie, do-
tkлиwie.

Чувствительность, -и, *ж.* czułość, tkli-
wość, dotkliwość, drażliwość.

Чувствительный, чулы, tkливы, dotkli-
вы, drażliвы.

Чувство, -а, *n.* zmysł; || uczucie, czucie,
rozczucie. Лишиться чувствъ, stracić zmys-
лы, zemdleć. Прийти въ чувство, odzys-
скаć zmysły.

Чувствованіе, -іа, *n.* czucie, uczucie; ||
uczucie zmysłowe.

Чувствовать, uczуwać, czуць; || * ро-
сплаwać.

Чугунникъ, -а, *m.* garnek żelazny, z że-
лаза lanego.

Чугунный, z żelaza lanego, surowcowy.

Чугунонъ, -ня́, *m. ob.* Чугунникъ.

Чугуноплавильный, Чугунолїтїйный за-
водъ, fabryka lanego żelaza.

Чугунъ, -а, *m.* surowiec, żelazo lane.
Переплавленный чугу́нъ, surowiec prze-
tapiany.

Чуданъ, а, *m.* dziwak.

Чудесить, dziwactwa stroić, dokazy-
wać, figle wyrządzać.

Чудесникъ, об. Чуданъ, Прокáзникъ.

Чудесничать, об. Чудесить.

Чудесно, *psk.* cudownie, dziwnie.

Чудесность, -и, *ж.* cudowność.

Чудесный, cudowny, dziwny; || zadzi-
wiający.

Чудиться, *Nieodm.* zdawać się. Мнѣ
чудится звонятъ, zdaje mi się że dzwонятъ.

Чудиться (чему), dziwić się (*czemu*).

Чудище, -а, *n. Gmin.* об. Чудвище.

Чудно, *psk.* dziwacznie; || cudnie, prze-
dziwnie.

Чудный, dziwaczny; || cudny, przedzi-
wny.

Чудо, -а, *n. (mn. Чудеса przyp. dr. Чу-
десъ)*, cud, cuda, dziw, dziwa.

Чудовище, -а, *n.* monstrum, zwierotwó-
r, potwór, poczwara.

Чудовищный, potworny.

Чудодѣй, -ѣя, *m. ob.* Чуданъ.

Чудотворецъ, -рца, *m.* cudotwórca.

Чудотворный, cudotwórczy, cudowny.

Чудотворная икона, obraz św. cudowny.

Чудоцвѣтъ, -а, *m. Bot.* dziwaczek (*ro-
ślina*).

Чужанъ, -а́, *m. Gmin.* cudzoziemiec,
obcy człowiek, przychodzień.

Чужбина, -ы, *ж.* obcy kraj; || rzecz cudza.

Чуждаться (чего), stronić się, unikać
(czego).

Чуждый, cudzy, obcy; || wolny, wolen od
czego.

Чужанный, do komórki należący, об.

Чуланъ.

Чуланъ, -а, *m. zdr.* Чуланчикъ, -а, Чу-
ланецъ, -нца, komórka na schowanie ró-
жныхъ rzeczy.

Чулонъ, -ля́, *m. zdr.* Чулочень, -чца,
pończocha, pończoszka.

Чулонникъ, -а, *m.* pończoszник.

Чулончикъ, -ы, *ж.* pończosznicza.

Чулочный, pończoszny, pończochowy.

Чума, -ы, дзума, morowa zaraza, moro-
we powietrze.

Чумазна, -и, *wsp. Gmin.* brudas, nie-
chluj, niechlujnica, fondra.

Чумазый, *Gmin.* brudny, niechlujny.

Чуманъ, -а́, *m.* parobek w szynku służą-
cy; || *Prow.* przewoźnik ryb i soli.

Чумить, зачумить, zapowietrzać, zapo-
wietrzyć, powietrzem morowem zarażać.

Чумична, -и, *ж. Kuch.* warząchew, szu-
mowniczka; || niechluj.

Чумичъ, -а́, *m.* niechluj.

Чумный, morowy, od дзумы, od moro-
wego powietrza; || zapowietrzający.

Чупрунь, -а́, Чубъ, -а, *m.* czupryna,
czub.

Чурá, -ы́, *ж.* żwir, gruby piasek.

Чурать, зачурать, чураться, strzedz
się, warować się, aby się nie zbliżać, nie
dotykać się czego, об. Чурь.

Чурбанъ, -а́, *m. zdr.* Чурбанчикъ, -а,

Чурбаншанъ, -шна, pień, kłoc, pienieć, kło-
cek; || * kłoc, niezgrabny człowiek.

Чурилко, -а, *m.* Чурична, -и, об. Мо-
зодой.

Чурна, -и, *ж. zdr.* Чурочна, klocek,
pienieć.

Чурь, а, *m. Star.* granica; || *Wykrz.* wa-
ra,—wraża rozkaz nie zbliżania się, nie-
dotykania się do czego, zam. strzedz się,
precz, waruj się tykać, poruszać. Чурь,
не трогать, wara! nie ruszać!

Чутній, czujny. Чутній слухъ, *delikatny słuch*. Чутній сонъ, *lekki sen*.

Чутно, *psk.* pilnie, uważnie. Спать чутно, *mieć lekki sen*.

Чутность, -и, *ż.* czujność.

Чуть, Чуть-чуть, *psk.* ledwie, zaledwie, ledwo, tylko co, skoro tylko, niemal, o mało co, bez mała. Онъ чуть дышать, *ledwo oddycha, ledwo co żyje*. Чуть ли не онъ што сдѣлалъ, *кто wie, czy nie on to uczynił?* Ни чуть не бывало, *nic w tem nie ma, rzecz się nie tak ma, bynajmniej*. Я чуть не упалъ, *чуть чуть не упалъ, ledwieм nie upadł*.

Чутьё, -тья, *n.* powonienie, węch; || слух; || węch, wiatr (*u psa*).

Чуха, -я, *ż.* *Gmin.* niedorzeczność, głupstwo.

Чухать, разчухать, *Gmin.* kosztować, skosztować, poczuć (*zapach i t. p.*)

Чучело, -а, *n.* *zdr.* Чучело, -а, wypchane zwierzę, wypchany ptak; || straszdyło na ptaki; || człowiek brzydki.

Чучельникъ, -а, *m.* zajmujący się wypchaniem zwierząt, ptaków i t. d.

Чушна, -и, *ż.* świnka, młoda świnka; || *massa odowiu lub cyny odlana w giserni; || mn.*

Чушки, -шень, *olstra (na pistolety)*.

Чушь, *Gmin. ob.* Чуха.

Чуяние, -ия, *n.* wietrzenie, wąchanie, słyszenie.

Чуять, почувать, *чувъ, uczuć, wietrzyć, zwietrzyć; || слышець, usłyszeць.*

Чьё, Чья, Чьи, *ob.* Чей.

Чханіе, Чхатъ, Чхнуть, *ob.* Чиханіа, Чихать, Чихнуть.

Чѣмъ, *spój.* niż, niżeli, aniżeli; || *im.* Свинецъ тяжелѣе чѣмъ мѣдь, *оцѣвъ jest cięższымъ od miedzi, czyлі jest cięższымъ niż miedzь*. Чѣмъ скорѣе тѣмъ лучше, *imъ прѣдѣй тѣмъ лепіей*. Чѣмъ бы подумать о своихъ дѣлахъ, онъ думаетъ только объ удовольствіяхъ, *amiast tego, aby myśleć o swoichъ interesachъ, онъ tylko о zabawachъ мыслі*.

Ш.

Ш, *wymawia się jak ша (polskie sz)*.

Шабашить, ошабашить, *Gmin.* преставаць, престаць robić.

Шабашна, -и, *ż.* *Gmin.* czas wolny od roboty, od pracy; || *kawałek drzewa, który cięła po ukończeniu dziennej pracy zabiera z sobą*.

Шабашный, *Gmin.* spoczynkowy, wolny od roboty. Шабашный день, *dzień odpoczynku*. Шабашный нолоноль, *dzwon dający znak robotnikom na przestanie roboty*.

Шабашъ, -а, *m.* szabas, sobota żydow-

ska; || *spoczynek po robocie (u rzemieślników)*

Шабіна, *ob.* Нашіара.

Шаблонъ, -а, *m.* *Archit.* model lepnych lub rzeźbiarskich ozdób; || *обтѣкъ przy budowie, kabłak, łuk*.

Шабрѳна, -я, *ż.* *Mur.* szabrowanie, zapreśnienie szpar lub rozpadliny muru kawałkami cegły.

Шавна, -и, *ż.* *zdr.* Шавочна, -а, *kundel, kondys, owczarka*.

Шагала, -ы, Шагало, -а, *zdr. m.* *Gmin.* chodzący lub chodząca wielkimi krokami.

Шаганіе, -ия, *n.* kroczenie, stapanie, stawianie нѳг на przemіан.

Шагать, шагнуть, кroczyć, robić, zrobić krok, stapać, przestąpić.

Шагистый, кroczysty, широко стapaж-су.

Шагнуть, *ob.* Шагать.

Шагомъ, *psk. ob.* Шагъ.

Шагінновій, шагіннову, *ze skóry wyprawіаней на jaszczur*.

Ш гринъ, -а, *m.* skóra на jaszczѳr.

Шагъ, -а, *m.* krok. Шагомъ, *psk.* поволи. *Waj.* тихимъ шагомъ, *wolny krokіем, скорымъ шагомъ, przyspieszonymъ krokіем*. На всѣкомъ шагѳ, *co krok*. Шагъ за шагѳ, *krok за krokіем, noga за noga*.

Шадринъ, -а, *m.* popiół, z którego ług zrobіono.

Шаѳечна, -и, *ż.* *zdr. ob.* Шайна.

Шашень, -шня, *m.* *zdr.* кроцек, *ob.* Шагъ.

Шайна, -и, *ż.* banda, zgraja (*np. rozbójніковъ*); || *skopek, szkopek, szaflik, naczynie z jedněmъ uchem*.

Шаналь, -а, *m.* *Zool.* szakal (*zwіerzъ*).

Шанать, *kwakać (o kaczowach)*.

Шаламаннинъ, -а, *m.* *Bot.* *koniczyna, nostrzyk, tawuła (roślina)*.

Шалапай, -ай, *m.* leniuch, włѳczęga.

Шалашинъ, -а, *m.* *zdr. ob.* Шалашъ.

Шалашъ, -а, *m.* szałas, szałas, buda, szopa.

Шалбѳренъе, -ня, *n.* *Gmin.* próżniactwo, lenіstwo, gnuśnienie; || *paplanіе, bredanie*.

Шалбѳритель, *próźnowаць, naprѳžno czas trwonіць; || paplać, pleść, bredzić*.

Шалбѳрничанъе, *ob.* Шалбѳренъе.

Шалбѳрничать, *ob.* Шалбѳритель.

Шалбѳрь, -а, *m.* *Gmin.* próżniak, leniuch.

Шалевый, *do szalu naleжący, ob.* Шаль.

Шалить, *swawolіць, głupstwa robić, dokazywaць, figlowаць*.

Шалливость, -и, *ż.* swawolność, rozpustność.

Шалливый, *swawolny, rozpustny*.

Шалнѳрь, -а, *m.* zawiaska, walec, na którym się obraca jaka ruchoma pokrywka, nit.

Шаловлівость, *ob.* Шалливость.

Шаловлівы, *об.* Шаллівы.
 Шаловство, -а, *n. об.* Шалось.
 Шалонový, *z meynosu, об.* Шалонь.
 Шалонь, -а, *m. meynos (rodzaj materji wełnianej).*
 Шалось, -в, *ж.* swawola, figiel, psota.
Без шалости, žartem, bez powodu, z przywidzenia.
 Шалунишко, -а, *m. zdr. об.* Шалунь.
 Шалунь, -а, *m.* swawolnik, psotnik.
 Шалунья, -ньи, *ж.* swawolnica, psotnica.
 Шалфёй, -ёя, *m. Bot.* szałwja (*roślina*).
 Шалфёйный, szałwjowy, *od* szałwji.
 Шаль, -и, *ж.* szał, szaleństwo, głuństwo.
 || Szal, podłużna chustka noszona przez kobiety.
 Шальной, głupi, szalony; || wściekły (*o psach*).
 Шалёть, ошалёть, szaleć, oszaleć, głupić, zgłupić, warjować, zwarjować.
 Шаманить (выраз używany w Syberji), szary robić, zwodzić kuglarstwem.
 Шаманна, -и, czarownica (*u ludów Syberyjskich*).
 Шаманство, -а, *n.* szarownictwo, kuglarstwo (*w Syberji*).
 Шамань, -а, *m.* czarownik, kuglarz (*w Syberji*).
 Шамань, -я, *ж.* gatunek tłustych śledzi.
 Шампньонь, -а, *m.* szampinjon, pieczarka (*grzyb*).
 Шамшитовый, bukszpanowy.
 Шамшитъ, -а, *m.* bukszpan (*drzewko*).
 Шамшитъ, szepłenić, szepłunić (*np. jak starzy ludzie*); || zawadzać się (*o kółach w zegarku*).
 Шандаль, -а, *m.* świecznik, lichtarz.
 Шандальный, lichtarzony.
 Шандра, -ы, *ж. Bot.* szanta (*roślina*).
 Шанецъ, -нца, *m. Fort.* szaniec, okop.
 Шанцевой, okopowy.
 Шанцевать, -а, *m. Woj.* pionier, żołnierz używany do robienia dróg, kopania rowów i t. p.
 Шанцевать, szanćować, szanć kopać;
 || Шанцеваться, być szanćowanym, okopуwanым.
 Шанка, -и, *ж. zdr.* шапочна, szarka, szarpeczka. Архіерейская шапка, infuła (*biskupia*). * Быть ему подь красною шапкою, akobczy na tём, że wezmą go na żołnierkę. Шапка въ рубль, а ми безъ рубль, *Przysł.* huczno, buczno, а w pięty zimno.
 Шапки, -онь, *mn. Bot.* żokała (*roślina i kwiat*).
 Шапочна, -а, *ж. zdr. об.* Шапка.
 Шапочникъ, -а, *m.* szarpecznik, со szarpek robi.
 Шапочный, szarpeczny, szarkowy. Шапочный оклышъ, szarkowy baranek. Шапочное знаиство, знаиомость z daleka, z widzenia. * Знать по шапочному разбору, *об.* Разборъ.
 Шапшъ, -я, *ж.* otręby przenicne.

Шарабанъ, -а, *m.* asaraban, powóz odkryty z ławkami do siedzenia.
 Шаравары, -я, *mn.* spodnie długie i szerokie.
 Шарáда, -ы, *ж.* szarada, rodzaj zagadki.
 Шарáхнуться, raptem ruszyć z miejsca; || upaść, uderzyć się mocno, zbić się.
 Шарёние, -ия, *n.* szukanie, szperanie, przetrząsanie.
 Шарить, -а, *m. zdr.* kulkъ, *об.* Шарь.
 Шарить, szukać, szperać, przetrząsać.
 Шарняне, -нья, *n.* szurganie, ruszanie nogami ze szmerem.
 Шарнать, szurgać, szurgotać, ruszać nogami ze szmerem.
 Шарнотня, -я, *ж. об.* Шарняне.
 Шарлатанить, odrwiwać, oszukiwać, okpiwać, oszwabiać.
 Шарлатанский, szrlatański, właściwy szarlatanom.
 Шарлатанство, -а, *n.* szarlatanstwo, kuglarstwo, szalbierstwo, oszukaństwo.
 Шарлатанъ, -а, *m.* szarlatan, kuglarz, szalbierz, oszust.
 Шарлаховый, szkarłatny.
 Шарлахъ, -а, *m.* szkarłat, purpurowa farba.
 Шарлётъ, -а, *m. Bot.* szalotka, gatunek cebulek.
 Шарманна, -и, *ж.* katarynka, przenośna pozytywka.
 Шарманщикъ, -а, *m.* grający na katarynce, kataryniarz, *об.* Шарманна.
 Шаровидно, *psk.* w kształcie kuli, kulisto.
 Шаровидность, -и, *ж.* kulistość.
 Шаровидный, kulisty.
 Шаровидъ, -а, *m.* Шаровка, -и, *ж. Bot.* matecznik, stokroć (*roślina*).
 Шаровница, -ы, *ж.* gatunek grzyba.
 Шаролуковна, -и, *ж. Bot.* zimowit.
 Шаромышникъ, -а, *m.* Gmin. próznik, darmozjad, pasorczyt, żyjący cudzym kosztem.
 Шаромышница, -ы, *ж.* prózniczka, kobieta żyjąca cudzym kosztem.
 Шаромышничать, próżnować, być cudzym kosztem.
 Шарообразно, Шарообразность, Шарообразный, *об.* Шаровидно, Шаровидность, Шаровидный.
 Шарфъ, -а, *m.* szarfa.
 Шарь, -а, *m.* kula, kula ziemiska; || bila, kula bilardowa. Воздушный шаръ, balon.
 Выставить шаръ, wystawić się (*w grze bilardowej*).
 Шастание, -ия, *n.* szastanie, ruszanie się z szelestem.
 Шастать, szastać, ruszać się z szelestem, kręcić się gdzie; || odcierać oś z owca. *Imođ. ж.* шастанный, szastany.
 Шасть, wykryznik wyrażający niespodziane przyjście czyje: sza t, smyk!
 Шатаніе, -ия, *n.* ruszanie, chwianie; || wałęsanie się, włóczęgostwo.

Шатать, шатнуть, ruszać, poruszyć, chwiać, zachwiać; || **Шататься**, ruszać się, chwiać się; || **шататься**, włóczyć się.

Шатёрник, -а, *m.* namiotnik, ten co robi namioty i co rozbija namioty.

Шатёрный, namiotowy.

Шатёр, -тра, *m.* namiot; || **сидеть** на шатёр; || **каптур** кominowy.

Шаткий, chwiejący się, niepewny; || **змиен-пу**, niestały; || * **бурзливый**, niespokojny.

Шатко, *psk. ob.* Bálko.

Шаткость, -и, *ж.* chwanie się, kołysanie się; || **нирпвнось**, wahanie się; || **змиен-нось**, niestałość.

Шатнуть, *об.* Шатать.

Шатровый, *об.* Шатёрный.

Шатунь, -а, *m.* włóczęga, brukowiec, tułacz, próżniak; || **родзай** помпы до вylewania wody з kopalни; || **Гóрн.** дражек тlo-kowy.

Шатунья, -ни, *ж.* włóczęга, kobieta włó- cząca się, nie mająca stałego zajęcia.

Шафёр, -а, *m.* дружба, odprowadzający ранне młodą до kościoła.

Шафирник, **Шафирница**, **Шафирничать**, *об.* **Сплётник**, **Сплётница**, **Сплётничать**.

Шафна, *об.* Шавна.

Шафранный, **Шафрановый**, szafranowy.

Шафрань, -а, *m.* Bot. szafran.

Шахматный, szachowy. **Шахматный игрónь**, szachista. **Шахматная игра**, gra в шаху. **Шахматная доска**, szachowni- ca.

Шахмать, -а, *m.* kwadracik на szacho- wnicу; || **Шахматы**, -овь, *mn.* szachy, gra i bierki, któremi się gra.

Шахта, -ы, *ж.* *Gorn.* szyb. **Вертикаль- ная шахта**, szyb prostopadły **czyли** pionowy. **Наклонная шахта**, szyb pochyły. **Развѣ- дочная шахта**, szyb poszukiwalny. **Вы- дазная шахта**, szyb wjazdowy. **Рудо- подѣмная шахта**, szyb wydobywalny. **Во- доподѣмная шахта**, szyb wodny. **Воз- душная шахта**, szyb powietrzociągowy.

Шахтный, szybowy.

Шахъ, -а, *m.* szach (*król perski*); || **шач**, wyraz в grze szachowej ostrzegający, że trzeba króla zastrónić.

Шашель, -я, *m.* świdryk okrętowy (*ro- бак*).

Шашечна, -и, *ж.* *zdr. ob.* Шашна.

Шашечница, -ы, *ж.* warszabnica.

Шашечный, warszabny, warszabowy, **Шашечная игра**, gra в warszaby.

Шашна, -и, *ж.* warszab, bierka; || **szabla** szerkieska.

Шашни, -ей, *mn.* intrygi, kunszafty.

Шашничать, intrygować, kunszafty ro- бić.

Шабра, -ы, *ж.* miotła з лыка lipowe- го; || **miotła** okrętowa.

Шабреть, **мучь**, **азорować** miotłą з лы- ка lipowego.

Шавальный, do szycia służący.

Шавальня, -и, *ж.* szwalnia, warsztat kra- wiecki.

Швартовить, przywiązywać statek linką, cumowac.

Швартовъ, -а, *m.* linka do przywiązania statku, cuma.

Шварть, -а, *m.* *Mar.* kotwica zapasna czyli piąta на okręcie.

Швейна, -и, *ж.* *zdr. ob.* Швей,

Швейный, do szycia służący, haftarski. **Швейцарская**, -ой, *ж.* szwajcarnia, oddźwiernia, komórka portjera, oddźwier- nego.

Швейцарский, szwajcarski, portjerski, do oddźwiernego należący.

Швейцаръ, -а, *m.* szwajcar, portjer, oddźwierny.

Швармеръ, -а, *m.* szmermel, rodzaj ra- cy wylatującej wężykowato (*в фајервер- кач*).

Швецкий, krawiecki.

Швецъ, -а, *m.* krawiec.

Швей, -и, *ж.* szwaczka.

Шворень, -рня, *m. ob.* Шшворень.

Швырновыи, — **Швырновыя Древа**, *об.* Швырónь (*в 2-им значеніи*).

Швырнуть, *об.* Швырять.

Швырónь, -рня, *m.* rzucenie, rzut; || **дрва** до галеня przerzucane, lecz nie przewozone на miejsce wyznaczone.

Швырание, -ия, *n.* rzucanie.

Швырять, швырнуть, rzucac, rzucić; || **Швыряться**, rzucac, rzucić do siebie (*np. камыками*).

Шебѣна, -и, *ж.* *Mor.* statek o trzech ma- sztach, o żaglach i wiosłach.

Шевелѣние, -ия, *n.* poruszenie, chwanie.

Шевелить, шевелить, wzruszac, wzru- szyć, ruszac, poruszyć, chwiać, zachwiać; || **Шевелиться**, ruszac się, poruszac się, chwiać się. *Imś. ó.* Шевелѣнный, peru- szony.

Шеверѣнка, -и, *ж.* *Prow.* kosz на kury.

Шеврónь, -а, *m.* *Woj.* szewron, galon noszony на ramieniu.

Шейна, -и, *ж.* *zdr.* szyja (*у скрзып- цów*); || *об.* Шей.

Шейный, szyjny, od szyи. **Шейный платок**, chustka на szyję.

Шейчатый пѣхъ, futro uszyte а sobo- lich szyjek.

Шейца, -и, *ж.* *zgr.* gruba szyja.

Шеколадный, -а, *m.* czekoladnicza, maszynka do robienia czekolady.

Шеколадный, czekoladowy.

Шеколадъ, -а, *m.* czekolada.

Шелегъ, -а, *m.* liczman, liczbom.

Шелестить, szeleścić, szmer wydawać (*о листiach на дрzewіе*).

Шелестъ, -а, szelest, szmer.

Шелковидный, podobny do jedwabia, miękki jak jedwab.

Шелковина, -ы, *ж.* *zdr.* Шелковина, -а, nić, nitka jedwabna.

Шелковистый, *об.* Шелковидный.

Шелковица, -ы, *ж.* morwa, morwowe drzewo.

Шелковичный червь, jedwabnik (*robaczek*).

Шелковёдец, -дца, *м.* hodownik jedwabników.

Шелководство, -а, *н.* hodowanie jedwabников, jedwabnictwo.

Шелководъ, *об.* Шелководецъ.

Шёлковый, jedwabny, bławatny.

Шелкопрядильный, — Шелкопрядильная фабрика, jedwabiarnia, fabryka jedwabna.

Шелкопрядильня, -и, *ж.* przędzalnia jedwabiu.

Шёлкъ, -а, *м.* jedwab', сырцовый шёлкъ, jedwab' surowy. Сучёный шёлкъ, jedwab' skręcany.

Шеломъ, -а, *м.* Archił. szczyt domu; || *Star.* hełm.

Шелохнуть, *об.* Шелыхать.

Шёлуди, -ей, *мн.* parchy.

Шелудивить, parszywieć, zarastać parchami.

Шелудивый, parszywy, parchaty.

Шелудивить, oшелудивить, parszywieć.

Шелудякъ, -а, *м.* parszywiec.

Шелунга, -и, *ж.* gatunek czarnej herbaty.

Шелуха, -и, *ж.* łupina (*orzeczkowa*), łuska (*rybna*).

Шелуховатый, pokryty łupiną.

Шелушёние, -иѧ, *н.* obłupianie, łuszczenie.

Шелушить, obłupiać, z łuski czyli z łupiny obierać, łuszczyć; || **Шелушиться**, być obłupianym, obłuszczanym. *Imśl. b.* шелушённый, obłupiony, łuszczony.

Шелушный, *об.* Шелуховатый.

Шелыхать, Шелохнуть, ruszyć, poruszyć, chwiać, zachwiać; || **Шелыхаться**, ruszać się, chwiać się.

Шельма, -ы, *всп.* szelma, łajdak, oszust.

Шельмовать, oшельмовать, szelmować, bezecnym kogo czynić, czei kogo pozbawiać. *Gmin.* Шельмованный, oszelmowany.

Шельмовство, -а, *н.* szelmowstwo, роtтерowanie szelmowskie.

Шелига, -и, *ж.* Bot. wierzba czerwona.

Шемаѧ, *об.* Шамаѧ.

Шемизётна, -и, *ж.* półkoszulek.

Шепелёвато, Шепелёватость, Шепелёватый *об.* Шепеляво, Шепелявость, Шепелявый.

Шепелюнь, -а, *м.* szeplun, szepleniuch, mężczyzna który szepleni.

Шеплюнья, -ньи, *ж.* szeplunka, kobieta która szepleni.

Шепеляво, *рск.* szepietliwie, z szepleniением.

Шепелявость, -и, *ж.* szeplenie, szeplunienie.

Шепелявый, szepietliwy, szepleniący.

Шепелять, Шепетать, szeplenić, szeplunіć, mówić niewyraźnie.

Шепетливо, Шепетливость, Шепетливый, *об.* Шепеляво, Шепелявость, Шепелявый.

Шепетунъ, -а, *м.* *об.* Шепелюнь.

Шепетунья, -ньи, *ж.* *об.* Шепелюнья.

Шепнуть, *об.* Шептать.

Шепотнѧ, -и, *ж.* szept, szeptanie.

Шёпотъ, -а, *м.* szept, szeptanie.

Шептала, -ы, *ж.* brzoskwinia (*owoc*); || morela, aprykoza (*owoc*).

Шептаніе, -иѧ, *н.* szeptanie.

Шептать, Шепнуть, szeptać, szeptać.

Шептунъ, -а, *м.* ustawicznie w szeptach będący.

Шептунья, -ньи, *ж.* ustawicznie w szeptach będąca.

Шербётъ, -а, *м.* sorbet, napój z cukru, cytryny i ambry.

Шербётъ, *об.* Шхербётъ.

Шерёнга, -и, *ж.* Woj. szereg, rzęd.

Шерёновый, Шерёножный, Woj. szeregowy, od szeregu.

Шереспёръ, -а, *м.* jaź, jazica (*ryba*).

Шерловый, szerlowy *об.* Шерль.

Шерль, -а, *м.* Min. szerł (*kamięń*).

Шероховато, *рск.* szorstko, chropawo, chropawo, niegładko.

Шероховатость, -и, *ж.* szorstkość, chropawość, chropowatość, niegładkość.

Шероховатый, szorstki, chropawy, chropowaty, niegładki.

Шерохъ, -а, *м.* Шерошина, -ы, *ж.* chropowatość, nierówność.

Шерошить, нашерошить, jeźyc, najeźyc, kudlic, rozczochrać (*np. włosy*).

Шерстистый, wełnisty.

Шерстка, -и, *ж.* *здр.* *об.* Шерсть.

Шерстобитный, do zbijania wełny służący. Шерстобитный лучонь, obłак kapelusznicy do wybijania wełny.

Шерстобить, *об.* Шерстобой.

Шерстобитье, тыѧ, *н.* zbijanie wełny.

Шерстобой, -оѧ, *м.* wybijacz wełny.

Шерстобойня, -и, *ж.* izba do zbijania wełny.

Шерстоносный, wełnonośny, mający na sobie wełnę.

Шерстопрядильная фабрика, przędzalnia wełny.

Шерстопрядильня, -и, *ж.* *об.* Шерстопрядильная фабрика.

Шерсточесальный, do greplowania, do czesania wełny służący.

Шерсточёсъ, -а, *м.* greplarz.

Шерсточка, -и, *ж.* *здр.* *об.* Шерсть.

Шерсть, -и, *ж.* wełna; || włos, sierć, kudły (*м. zwierząt*). Подобрать лошадь под шерсть, dobrać konia de jaści.

Шерстяной, wełniany.

Шерхёбель, -ѧ, *м.* wielki hebel cięsielski.

Шершáво, *psk.* nierówno, kosmato.
 Шершáвость, -и, *ж.* kosmatość, kudła-
 тоść.
 Шершáвый, nierówny, rozczochrany,
 kosmaty, kudłaty, sterczący do góry.
 Шершáвѣтъ, ошершáвѣтъ, stawać się,
 атаć się rozczochranym, kosmatym, kudła-
 тым, sterczącym do góry.
 Шершэнь, -шня, *м.* szerszeń, sierszeń
 (*owa* /); || *człowiek z rozczochraną głową.
 Шэры, *об.* Шхэры.
 Шэствіе, -іа, *п.* chodzenie; || orszak.
 Шэствовать, ісć, kroczyć, postępować.
 Шестеринь, -а, *м.* sześć świec na fun-
 cie; || szpagat sześciodrutowy; || sześciocia-
 лowy gwóźdź; || belka sześcić cali w przecię-
 ciu mająca; || trzeci gatunek lnu.
 Шестеритъ, na sześć części dzielić.
 Шестерично, *psk.* sześć razy.
 Шестёрна, -и, *ж.* zaprząg z sześciu ko-
 ni; || szóstka w kartach.
 Шестерно́й, sześciokrotny, sześć razy
 wzięty.
 Шестерня́, -я́, *ж.* zaprząg z sześciu ko-
 ni; || *Мех.* koło zębate, koło ze sprychami,
 o które się zaczepiają zęby innego koła.
 Шэстэро-, рыхѣ *прзуп.* др. sześcioro, sześć.
 Шестёрочна, -и, *ж.* *здр.* *об.* Шестёрна.
 Шэстэрь, -а, *м.* sześć kości do grania.
 Шести́гласная дѹма, rada miejska skła-
 даjąca się z sześciu członków.
 Шести́годовой, sześcioroczny.
 Шести́гранни́й, -а, *м.* *Mat.* sześcian.
 Шести́гранни́й, sześcienny.
 Шести́десятилѣтнїй, sześćdziesiątletni,
 sześćdziesięcioletni.
 Шести́десятїй, sześćdziesiąty.
 Шести́днєвнїй, sześciodniowy.
 Шэстїя, -а, *м.* *здр.* drażek, *об.* Шэсть.
 Шэстїлѣтїе, -іа, *п.* sześciolecie.
 Шэстїлѣтнїй, sześcioletni.
 Шэстїмїю́іе, -іа, *п.* *Bot.* klasa roślin
 sześciopęcikowych.
 Шэстїмїсачнїй, sześciomiesięczny.
 Шэстїно́гїй, sześcionogi.
 Шэстїпóльное хóзйство, kolejna upra-
 wa pol podzielonych na sześć.
 Шэстїсóтый, sześćsetny.
 Шэстїсóтнїй, sześciomiarowy (*wiersz*).
 Шэстїсторóннїй, -а, *м.* *Mat.* sześcioc-
 ścian.
 Шэстїсторóннїй, sześciościenny.
 Шэстїю́бнїй, -а, *м.* *Mat.* sześciokąt.
 Шэстїна́дцатїй, szesnasty
 Шэстїна́дцать, -и, szasnaście.
 Шэстовóй, -аго, *м.* fiis kierujący stat-
 кѣм wodnym przy pomocy bosaka, haka.
 Шэсто́й, szósty.
 Шэсто́йна́десять, *Коśc.* *St.* szesnasty.
 Шэсто́нъ, *прзуп.* др. шэстна́, *м.* *здр.*
 шэсто́чень, -чнá, przypiecek, ognisko pie-
 са. Зна́й свэрчэнь свóй шэсто́нь, *Прзysł.*
 кіадыз зэво, патрз эвого копыта.
 Шэсть, -а, *м.* żerdź; || bosak, hak. *Гóра.*
 пóршневы́й шэсть, drażek tłokowy.

Шэсть, -й, sześć.
 Шэфснїй, szefowy, do szafów należący.
 Шэфь, -а, *м.* *Woj.* szef (*pótku*).
 Шэз, *прзуп.* др. шэм, *ж.* szyja; || kark.
 Сломать шэю, skrócić kark. Сбыть что
 съ шэм, pozbyć się czego. Носить óрденъ
 на шэѣ, nosić órder na szyi.
 Шибáлна, -и, *ж.* proca (*do ciskania ka-
 мїени*).
 Шибáло, -а, *п.* wahadło miennicze *до*
 выбїяніа стѣла.
 Шибнїй, szybki, prędki.
 Шибно, *psk.* szybko, prędko.
 Шибность, -и, *ж.* szybkość, prędkość.
 Шибче, *ст.* *вуз.* *psk.* шибно, prędzej.
 Шиворóть, -а, *м.* *здр.* шиворóтнъ, -тнá,
Gmin. kołnierz. Шиворóть на выворóть,
 тыłem, odwrotną stroną.
 Шинáннїй, na złość robić, drażnić ko-
 го, przekomarzać się.
 Шинáнство, -а, *п.* ooienie na złość ко-
 му, drażnienie.
 Шинáнье, -нѣя, *п.* syk, sykanie, sycze-
 ніе.
 Шинáрни́й, szykowny, zgrabny, zręczny.
 Шинать, шинóть, syczeć, sykać, sykнаć.
 Шинна, -и, *ж.* *Bot.* bagnówka.
 Шинь, -а, *ж.* *szykowność, zręczność.
 Шило, -а, *п.* szydło.
 Шилообráзнїй, *Bot.* szydłowaty, spiczá-
 ты.
 Шилохвóсть, -а, *м.* gatunek kaczki z
 długim ógonem.
 Шилóннїй, -а, *м.* oszust, szalbierz; ||
 skнérз, skapiec, kutwa; || *Bot.* babka (*ro-
 ślina*).
 Шилнїчанье, -нѣя, *п.* oszukaństwo, szal-
 bierstwo; || skнérство, skапstwo.
 Шилнїчатъ, oszustem się zajmować,
 szalbierzycь.
 Шилнїй, szydłowу.
 Шилóць, -а, *п.* *здр.* szydełko, *об.* Шило.
 Шина, -ы, *ж.* szyna, obręcz żelazna koła
 wozowego.
 Шинéлевый, płaszczowy.
 Шинéль, -и, *ж.* płaszcz.
 Шинéльнїй, *об.* Шинéлевый.
 Шини́рїтїй, szynkować, szynk trzymać.
 Шини́рїа, -и, *ж.* szynkarka.
 Шини́рскїй, szynkarski.
 Шини́рство, -а, *п.* szynkarstwo, szyn-
 kowanie, szynk.
 Шини́ръ, -я, *м.* szynkarz.
 Шинновóльнїй, do szatkowania służący.
 Шинновáть, szatkować (*Капустę*); ||
 Шинновáться, być szatkowanym. *Imśl. б.*
 шинновáннїй, szatkowany.
 Шиннїй, szynowу, od szyny.
 Шинóкъ, -нкá, *м.* *здр.* шинóчень, -чна,
 szynk, szynkownia.
 Шинóчнїй, szynkowy, od szynку.
 Шини́лла, -ы, *ж.* zwierz z Peru dający
 drogie futerko.
 Шипѣя, -а, *п.* *здр.* *об.* Шипя.
 Шиповáтый, kolczasty, ciernisty.

Шиповина, -ы, *ж.* mięсо рыбы з gatunku jesiótrów.
 Шиповникъ, -а, *м.* róža dzika; || krzak dzikiéj róży, glóg; || jagoda z tego krzaka.
 Шиповый, ci-rniovy.
 Шипонъ, -нка, *м. zdr. об.* Шипъ.
 Шипонось, -а, *м.* robak з ryzkiem, kirshowy.
 Шипуній, до kaczki piżmowéj należący.
 Шипунъ, -а, *м.* kaczka piżmowa.
 Шипучестъ, -и, *ж.* musowanie, burzenie się.
 Шипучій, musujący. Шипучій порошокъ, прошек musujący. Шипучій лимонадъ, лимониада gazowa.
 Шипъ, -а, *м.* kołec, ciérń, ość; || czop, klinik, koniec drzewa ściosany zachodzący w fugę; || śrubka przytrzymująca lufę do osady; || gatunek jesiotra (ryby); || ocal, bródka na podkowach; || sopol (w zamku); || *Górn.* czop wału; || *Cieśl.* tybel.
 Шипение, -ия, *н.* syk, syczenie, sykanie.
 Шипеть, аучецъ, выкаць; || iskrzyć się; || kipiécь, wrzeć.
 Шипящія буквы, *Gram.* głoski аучацье.
 Ширá, -ы, *ж.* skóra okrywająca skrzynie з herbata.
 Шире, *ст. wyж. рѣк. i прызмк.* Широко, Широкий, szerzéj, szerszy.
 Ширейшинъ, -а, *м.* trudniący się pakowaniem w skórę skrzyń з herbata.
 Ширение, -ия, *н.* szerzenie, rozszerzenie.
 Ширинá, -ы, *ж.* szerokość.
 Ширить, szerzyć; || Шириться, szerzyć się.
 Ширмы, *ж. mn. zdr.* ширмочки, чень, параван, параваник.
 Широкий, szeroki.
 Широко, *рѣк.* широко. * Жить широко, żyć na wielką skalę, po pańsku.
 Широковатый, nieco szeroki.
 Широкоорлыи, mający szyję szeroká (о *б. мелках*).
 Широкогрудый, mający piersi szerokie.
 Ширококрылый, mający skrzydła szerokie.
 Широколапый, mający łapy szerokie.
 Широколиственный, Широколистый, *Bot.* szerokolistny.
 Широколицый, twarzy szerokieй.
 Широконось, -а, *м.* gatunek kaczki.
 Широконосый, szerokiego nosa.
 Широкоплечий, pleców szerokich.
 Широкоплый, mający poły szerokie (u *сухти*).
 Широкоротый, ust szerokich.
 Широта, -ы, *ж.* szerokość; || rozległość.
 Ширь, -и, *ж. об.* Ширинá.
 Ширяться, krazуць (о *птицах*).
 Шить, шивать, зучь, зываць; || haftować, wyszuwać; || Шиться, być szutym. *Imzl. б.* шитый, szuty, haftowany.
 Шитье, -тя, *н.* szycie, uszycie; || haftowanie. Шитье золотомъ, haft złoty.
 Шифервейсъ, -а, *м.* szaferwejs, nazwa przedазного blejwasu w podłużnych bryłkach.

Шиферный, szysztowy, łupkowy, з łupkowego kamienia.

Шиферъ, -а, *м.* szyst, łupkowy kamień, łupak do pokrywania dachów.

Шифонёрна, -и, *ж.* komódka kobieca.

Шифра, -ы, *ж. об.* Шифры.

Шифрантъ, -а, *м.* klucz do rozwiązania tajemnego pisma.

Шифровать, нашифровать, pisać, napisać cyframi, tajemném pismem.

Шифръ, -а, *м.* szyfr, znak honorowy з cyfrą imienná N. Cesarzowéj.

Шифры, -овъ, *м. mn.* pismo cyframi, tajemne.

Шихтмейстеръ, -а, *м.* dogłádający robót kopalnych.

Шихановый, szyszakowy, do szyszaku, do hełmu należący.

Шиханъ, -а, *м.* szyszak, hełm, wysoka przyłbica; || *Bot.* tarczycza (roślina).

Шишечка, -и, *ж. zdr. об.* Шишна.

Шишигора, -ы, *ж. Gmin.* szalbierz, oszust; || szpieg.

Шишипорить, *Gmin.* szachrować, oszukiwać; || szpiegować.

Шишипорство, -а, *н.* oszustwo, oszukaństwo; || szpiegowstwo.

Шишна, -и, *ж.* wypukłość, wydecie, guz, nabrzmienie, nabrzmiałość; || narośl, guz na drzewie; || szyszka sosnowa, jodłowa.

На бѣднаго Манара и шиши валáтся, *Przysł. об.* Валáть. * У него шишна въ головѣ, on jest dumny.

Шишноватый, szyszkowaty, guzowaty. Шишноносный, — *Bot.* Шишноносный растенія, roślina wydające szyszki.

Шишмела, -ы, *ж.* wielki guz.

Шись, -а, *м.* figa, pewne złożenie palców ręki, okazujące komu pogardę. Поназатъ ному шись, pokazać komu figę, drwić sobie з kogo, stać о со jak pies о piątą nogę.

Шнальиъ, -а, *м.* lampka, kaganiec (do illuminacji).

Шнало, -а, *н.* *Mar. об.* Маштабъ.

Шнальсы, -овъ, *mn. Mar.* wyniosłość na przodzie lub tyle statku wodnego.

Шналець, -ицъ, Шнальиъ, -а, *м. zdr.* szafka, об. Шналь.

Шнальишо, -а, *м. pog.* brzydka szafa.

Шнальище, -а, *м.* nadzwyczaj wielka szafa.

Шнальный, od szafy.

Шнальчикъ, -а, *м. zdr. об.* Шналець.

Шналь, -а, *м.* szafa.

Шнатрина, -ы, *ж. Mar.* liny otaczające brzegi żagli dla umocnienia ich.

Шнатула, -ы, *ж. zdr.* шнатула, шнатулочна, szkатула, szkатулка, szkатулецка.

Шнатулочный, szkатулочowy.

Шнафець, -ица, Шнафчинъ, -а, *м. об.* Шнафець.

Шнафный, об. Шнапный.

Шнафуть, -а, *м. Mar.* przejście od jednéj do drugiej strony okrętu.

Шнафъ, -а, *м. об.* Шнапъ.

Шиваль, -а, *m.* *Mar.* wiatr wiejący z brzegów morskich górzkich, wichry na morze.

Шивара, **Шиварина**, -ы, *ж.* skwara, fuz metalów; || osad z wywarzenia mięsa, tłustoci lub kości.

Шиворень, -ря, *m.* sworzeń.

Шиверы, *об.* Шхеры.

Шинь, -а, *m.* *об.* Шинфь.

Шиньмуша, -я, *ж.* *Mar.* gatunek lny.

Шинперь, -а, *m.* szyper,

Шинфь, -а, *m.* blok, krążek, kluba.

Шибла, -ы, *ж.* szkoła.

Шибление, -ия, *n.* wyuczenie, ukształcenie, wyrzesanie.

Шиблеть, **вышбилеть**, **выучать**, **выучить**, **кзталцить**, **выкзталцить**, **ѳвцить**, **выѳвцить**, **выѳвцѳ**, **выкрзсать** kogo; || **Шиблеться**, **быѳ выучаным**, **кзталцоным**, **ѳвцоным**.

Шибльничь, -а, *m.* szkolnik, żak, uczeń.

Шибльничесий, **ѳაკowski**, do ѳака, do ucznia należący.

Шибльничество, -а, *n.* szkolarnstwo, *pe-*
anterja.

Шикоть, -а, *m.* *Mar.* sznur u spodniego rogu żagla.

Шикюна, -ы, *ж.* *Mar.* statek o dwu masztach.

Шюра, -ы, *ж.* *zdr.* шюриа, -и, skóra zwieszająca z wełną lub szerszcią; || * *Gmin.* wychudła i brzydka kobieta. * **Содраѳть съ веро шюру**, srodze wychłostać, odwisczyć kogo.

Шлагбюмь, -я, *m.* rogatki miejaskio.

Шланованіе, -ия, *n.* zamienianie się w fuz, w pianę od topionego metalu.

Шлановать, **одлацать** pianę od topionego metalu.

Шлань, -а, *m.* fuz, piana na metalu *stropionym*.

Шляфорень, -ря, *m.* szlafrok.

Шляфорочный, szlafrokowy.

Шляфрень, -а, *m.* *об.* Шляфорень.

Шляйна, -и, *ж.* *об.* Шляя.

Шляйный, szlejowy, od szlei.

Шляйфь, -а, *m.* ogon u kobiecej sukni.

Шляобанинь, -а, *m.* *Bot.* tarczycza (*roślina*).

Шляшовый, szyszakowy, hełmowy.

Шляшь, -а, *m.* szyszak, hełm; || szlem (*w prz.* *w wista*).

Шлянда, -ы, *ж.* *Gmin.* włóczega.

Шляндать, **влоцъць** się, **валъсать** się.

Шляпаніе, -ия, *n.* kłapanie, klaskanie.

Шляпать, **шляпнуть**, **кларасъ**, **кларнацъ**, **кларкасъ**, **кларнасъ**; || **удеръць** z całej mocy o ziemię; || **Шляпаться**, **нагле** падаć.

Шлясень, -я, *m.* klaps, uderzenie ręką.

Шлясъ, *прзгуп.* *ѳт.* шлясъ, szleja.

Шляфа, -ы, *ж.* tasienka u kobiet *в про-*
ѳнѳ dla zapięcia sprzążki.

Шлифовальный, do szlifowania, do *po-*
барования służący.

Шлифовальня, -а, *ж.* szlifiernia, *polero-*
ownia.

Шлифовальщикъ, -а, *m.* szlifierz, *poler-*
ownik.

Шлифовальщица, -ы, *ж.* szlifierka.

Шлифованіе, -ия, *n.* szlifowanie, *polerowa-*
wanie.

Шлифовать, **вышлифовать**, **szlifować**,
odszlifować, **polerować**, **wypolerować**.

Шлифовка, -и, *ж.* *об.* Шлифованіе.

Шлифтинь, -а, *m.* wielki hebel stolarski.

Шлихтинь, -а, *m.* *об.* Шлифтинь.

Шлихъ, -а, *m.* ruda podruzgotana i przygotowana do topienia.

Шлынъ, -я, *m.* *zdr.* шлычѳнь, -чнѳ, *ro-*
dzaj zawoju u kobiet włościańskich.

Шлюбзничь, -а, *m.* dozorca szluz.

Шлюбзный, **Шлюбзовый**, szluzowy.

Шлюбъ, -а, *m.* szluz.

Шлюбка, -и, *ж.* *zdr.* шлюбочка, -и, szalupa, szalupka.

Шлюбочный, do szalupy należący.

Шлюпъ, -а, *m.* statek wojenny o jednym maszcie.

Шлюба, -и, *ж.* fiądra.

Шлянда, **Шляндать**, *об.* Шлянда, Шляндать.

Шляпа, -ы, *ж.* kapelusz. * **Дѳло въ шляпѳ**, sprawa jest załatwiona.

Шляпенка, -и, *ж.* *rog.* brzydki kapelusz.

Шляпница, -и, *ж.* *zgr.* bardzo wielki kapelusz.

Шляпка, -и, *ж.* *zdr.* шляпочка, kapelusz, kapeluszik (*u kobiet*); || *гловка* *ѳвиека*; || kapeluszyk u grzyba.

Шляпникъ, -а, *m.* kapelusznik; || futerał, pudełko na kapelusze.

Шляпный, kapeluszowy.

Шляпочка, -и, *ж.* *zdr.* *об.* Шляпа.

Шляпочникъ, -а, *m.* kapelusznik.

Шляпочный, *об.* Шляпный.

Шляться, *Gmin.* **влоцъць** się, **валъсать** się.

Шляхѳтный, **Шляхѳтокий**, szlachectki.

Шляхѳтство, -а, *n.* szlachectwo (*polskie*).

Шляхта, -ы, *ж.* szlachta (*polska*); || *toporek*, *siekierka*.

Шляхтитъ, *об.* Шляхтовать.

Шляхтичь, -а, *m.* szlachcić (*polski*).

Шляхтовать, *гѳwnacъ* co siekierz.

Шляхть, -а, *m.* toporek, siekierka.

Шмалъта, -ы, *ж.* szmalta, szklony *ko-*
balt.

Шмельный, **Шмелный**, trzmielowy.

Шмель, -я, *m.* trzmiel (*owad*).

Шмыгать, **шмыгнуть**, **прзѳмукать** się, **прзѳмкнѳць** się, **прзѳслизнѳць** się.

Шмыгъ, **зкрѳсѳние** szasownika *шмы-*
гнуль. **Я хотѳль** егѳ **охватѳть**, а онъ **шмыгъ** на улицу, chciałem go **зларасъ**, ale on **прзѳмкнѳць** się (uciekł) на улице.

Шнява, *об.* Шнява.

Шнидляръ, -а, *m.* cyngiel (*u pistoletu*).

Шниперъ, -а, *m.* łal. *coś* do puszczenia krwi koniowi.

Шнуровать, **Шнуръ**. **Шнурѳкъ**, *об.* **Снур-**
овать, **Снуръ**, **Снурѳнь**.

Шырыть, шырнуть, *Грим. walezać się.*

Шнява, -ы, *ж.* niewielki uzbrojony statek wodny o dwóch masztach.

Шовъ, *przyp. dr. шва, m. szew; || Anat.* szycie chirurgiczne; *|| Bot.* szew łuski nowy, koronalne spojenie; *|| Stol.* fuga, sklejenie; *|| Muł.* kładka warpa do spojenia segiel.

Шоколадникъ, Шоколадный, *об.* Шоко...

Шолкъ, *об.* Шёлкъ.

Шимполь, -а, *м.* stepel do strzelby.

Шимпольный, stepowy, od strzelby.

Шлопоть, *об.* Шёлпоть.

Шорникъ, -а, *м.* gumarz.

Шорный, szorowy, od szorów.

Шорохнуть, *об.* Шоршить.

Шорохъ, -а, *м.* szmer, szelest.

Шоршить, Шорохнуть (чѣшь), szeleścić, zaszeleścić, szmer robić; *|| Шоршить-ся, szeleścić.*

Шоры, -ъ, *мн.* szory, ubiór na konia w karzегу.

Шоссе, *ж.* nieod. szossa, droga bita.

Шосейный, szossowy, *об.* Шосоb.

Шпага, -я, *ж.* szpada.

Шпаженна, -я, *ж.* rog, brzydka szpada.

Шпанинъ, -а, *м.* Шпанная трава, *Bot.* mieczyk, korzeń liłowy, łaniczka.

Шпалерникъ, -а, *м.* szpaler, szpalera, podwójna ściana gęstych drzew niekiedy obcinanych.

Шпалерный, szpalerny, {od szpalery; *|| do odbicia służący. Шпалерная фабрика, fabryka obić.*

Шпалеръ, -а, *м.* szereg, rzęd. *Woj.* Стать шпалеромъ, stanąć szeregiem po obu stronach.

Шпалеры, -ъ, *мн.* *об.* Шпалерникъ; *|| обicia.*

Шпангоуть, -а, *м.* Mar. część okrętu najbliższa srodu okrętowego.

Шпандыръ, -я, *м.* pociągciel (*u szewców*), rzemień używany do przymocowania roboty do nogi.

Шпанна, -я, *ж.* *zdr.* Шпаночка, wiśnia Hiszpańska.

Шпанская муха, *об.* Муха. Шпанская пила, narzędzie do przepilowania wzdłuż.

Шпатель, -я, *м.* Mal. kopystka do zbiierania i mieszania farb rozrobionych.

Шпатовый, szpatowy.

Шпаты, -а, *м.* Min. szpat.

Шпация, -я, *ж.* Druk. spacjum, spacja, sztuczka tworząca odstęp między wyrazami.

Шпенъ, *об.* Шпиль.

Шпенёнь, *об.* Спенёнь.

Шпенсеръ, -а, *м.* spencer, kurtka, stanik u sukni kobiecej.

Шпигать, -а, *м.* Mar. гулхтек на окрѣдѣ.

Шпикованіе, Шпиковать, *об.* Шпиковать-ся, Шпиковать.

Шпиковать-ся, *об.* szpikowania służący.

Шпикованіе, -я, *н.* szpikowania.

Шпиковать, шпиковать, szpikować, naszpikować.

Шпиковая, -я, *ж.* *об.* Шпикованіе.

Шпиль, -а, *м.* płatek słoniny do szpikowania.

Шпильевый, kołowrotowy, windowy, *об.* Шпиль.

Шпильечка, -я, *ж.* *zdr.* *об.* Шпильна.

Шпильить, пришпильить, przypinać, przypiąć szpilkami.

Шпиль, -я, *м.* kołowrot, winda, walec pionowy do podnoszenia kotwicy z wody na okręt; *|| spiczasty, szczyt wieży.*

Шпильна, -я, *ж.* szpilka od włosów; *|| gwóźdź z podwójną główką (u szewców).*

Шпильчатый, szpinakowy.

Шпильчатъ, -а, *м.* szpinak ogrodowy.

Шпильель, -я, *ж.* Min. rubin spinela (*нико закрáвляjący на збѣты*).

Шпиць, -а, *м.* spiczasty szczyt wieży; *|| osobny gatunek psów.*

Шпильеровый, cynkowy.

Шпильеть, -а, *м.* cynk (*kruszec*).

Шпильить, szpiegować.

Шпильна, -я, *ж.* kobieta szpiegująca.

Шпильский, szpiegowniczy.

Шпильство, -а, *н.* szpiegostwo.

Шпиль, -а, *м.* szpieg.

Шпильть, rowek, żłobek, fuga. Выбравать, вынимать шпильть, *об.* Шпильтовать.

Шпиль, -а, *м.* Druk. interlinja, blaszka między wierszami w druku.

Шпиль, -я, *ж.* ostroга.

Шпильеніе, -я, *н.* spinanie konia ostrogami.

Шпильить, пришпильить, spinać, spiąć konia ostrogami.

Шпильникъ, -а, *м.* fabrykant ostróg.

Шпильный, ostrogowy, *об.* Шпиль.

Шпильваніе, -я, *н.* szprycowanie, wtryskiwanie.

Шпильвать, szprycować, wtryskiwać, Шпильровка, -я, *ж.* *об.* Шпильваніе.

Шпильць, -а, *м.* serunga, kanka (*do енты*).

Шпиль, -я, *ж.* *zdr.* шпилька, cewka w kołowrotку.

Шпильтовать, żłobковать, fugовать, fugami sprząć.

Шпильтовникъ, -а, *м.* *об.* Шпильтубель.

Шпильтубель, -я, *м.* hebel do robienia rowków.

Шпильть, *об.* Шпильть.

Шпильный, do szrama, do blizny; *ж.* *ж.* należący.

Шпиль, -а, *м.* *zdr.* шпильить, szrama, szrama, blizna, brózda od rany, szczególniej na twarzy.

Шпильць, -а, *м.* Druk. есционки, писмо drukarskie, druk.

Штáбэль, -я, *м.* Ciesl. kilka rzędów belek położonych jedna na drugiej; *|| stone brukowych kamieni układany w prosty kąt.*

Штабскій, *Woj.* sztabowy, do sztabu należący.

Штабсь-капитанъ, -а, *m.* *Woj.* sztabskapitan.

Штабъ, -а, *m.* sztab (*oficerowie*), kwaterга sztabu. Главный штабъ, sztab głównу.

Штабъ-лѣкаръ, -я, *m.* *Woj.* lekarz sztabowy.

Штабъ-офицеръ, -а, *m.* *Woj.* sztab-oficer.

Штабъ-ротмистръ, -я, *m.* *Woj.* sztabrotmistrz.

Штагъ, -а, *m.* *Mar.* lina gruba w wierzchu masztu, sztok.

Штадтъ-физикъ, -а, *m.* fizyk miejski.

Штансель, -я, *m.* *Mar.* żagel sztokowy.

Шталмейстерскій, do koniuszego należący.

Шталмейстеръ, -а, *m.* koniuszy dworu (*cesarskiego i t. p.*). **Оберъ-шталмейстеръ**, wielki koniuszy.

Штамбъ, -а, *m.* pień (drzewa).

Штаидарный, sztandarowy.

Штандартъ, -а, *m.* flaga Cesarska; || *Woj.* sztandar, proporzec jazdy, konnicy.

Штандартъ-юнкеръ, chorążы (*w konnicy*).

Штанишны, -шени, *mn. pog.* spodniska, liche spodnie.

Штанный, spodniowy, od spodni.

Штаны, -евъ, *mn.* spodnie.

Шгативь, **Штатифъ**, -а, *Mech. m.* podpora.

Шгáтны, etatowy.

Шгáтскій, *ob.* Статскій.

Шгáть, -а, *m.* etat. **Соединённые штáты**, Stany zjednoczone (*Ameryki*).

Шгáфирна, -и, *ж.* przyszycie (*spódnicy*), odwracając jedną stronę na drugą.

Шгáфировать, przyszywać (*spódnice*), odwracając jedną stronę na drugą.

Шгáйгеръ, -а, *m.* *Górn.* nadzorca kopalni.

Шгáмпелеваніе, -іа, *n.* stęplowanie.

Шгáмпелитъ, **Шгáмпелевать**, stęplować;

|| **Шгáмпелеваться**, być stęplowanym.

Шгáмпель, -я, *m.* stępel

Шгáмпельна, -и, *ж.* *Druk.* narzędzie przytoczane do kaszty i utrzumujące papier z którego zecer składa.

Шгáмпельмейстеръ, -а, *m.* stęplownik.

Шгáмпельный, stęplowy.

Шгáблѣтны, kamaszowy.

Шгáблѣты, -ѣ, *mn.* kamaszы.

Шгáилѣтъ, -а, *m.* sztylet, puginał.

Шгáиль, -я, *m.* *Mar.* cisza na morzu; || *ob.* Стиль.

Шгáильтъ, **заштильтъ**, *Mar.* uspakając się, uspokoić się, stawać się, stać się cichym (*o morzu*).

Шгáирбóртъ, -а, *m.* *Mar.* prawy bok okrętu idąc od tyłu okrętowego.

Шгáифтъ, -а, *m.* *zdr.* штáифтинъ, sztyft, sztyfcik, gwóздъ z małą główką.

Шгáонь, -а, *m.* *Mor.* dwie sztuki drzewa

zbite na krzyż u końca sztaby kotwicznej; || *Górn.* skład.

Шгáонверкъ, -а, *m.* *Górn.* skład piętrowу.

Шгáонь-рѣза, -ы, *ж.* *Boi.* śláz wonny.

Шгáольна, -ы, *ж.* *Górn.* sztolna, sztoła, droga podziemna w kopalniach. **Выходная шгáольна**, sztolna wyjazdowa. **Водоотводная шгáольна**, sztolna głównа czyli wodna. **Воздухопроводная шгáольна**, chodnik przeciągowу. **Рудоточная шгáольна**, sztolnia wydobywająca czyli chodnik przewozowу.

Шгáольный, штолenny, do sztolny należący, *ob.* Штолна.

Шгáопальный, do cérowania służący.

Шгáопальная игла, igła do cérowania.

Шгáопальщикъ, -а, *m.* cérujący.

Шгáопальщица, -ы, *ж.* cérująca.

Шгáопаніе, -іа, *n.* cérowanie.

Шгáопать, cérować; || **Шгáопаться**, być cérowаным. *Imst. b.* шгáопанный, cérowаны.

Шгáопоръ, -а, *m.* grajcar.

Шгáора, -ы, *ж.* ruleta (*na oknie*), zasłona.

Шгáормѳоватъ, *Mor.* podczas burzy znadować się na morzu.

Шгáормѳовые парусá, *Mor.* żagle podnoszone w czasie burzy.

Шгáормѳъ, -а, *m.* *Mor.* burza (*na morzu*).

Шгáофимъ, -а, *m.* *zdr. ob.* Штофъ.

Шгáофный, faszowy, *ob.* Штофъ; || *adamaszkowy*.

Штофъ, -а, *m.* faszа czworoboczna; || miara cieczy; || *adamaszek*, materia jedwabна, bławat.

Шгáофный, штрафной, sztrofowy, strofowy.

Шгáофованіе, -іа, *n.* sztrofowanie, strofowanie.

Шгáофоватъ, **оштрафоватъ**, **sztrofować**, **strofować**, **ostrоfować**. *Imst. b.* шгáофованный, sztrofowany, strofowany.

Штрафъ, -а, *m.* kara pienięжна.

Штрѣба, -ы, *ж.* *Górn.* przedśób.

Штрѣбенъ, -а, *m.* *Górn.* żądáлія.

Штрѣнь, -а, *m.* *ob.* Штолна.

Штрѣпка, -и, *ж.* strzemionko (*u spodni*).

Штрѣховатъ, siekać, kratkować na oddanie cieni (*w sztychu*).

Штрѣховна, -и, *ж.* kratkowanie na oddanie cieni (*w sztychu*).

Штрихъ, -а, *m.* sztrych, strych, kresa, smuga.

Штуна, -и, *ж.* sztuka, (część); || *psota, figiel. * Сыгратъ съ кѣмъ штуна, *ob.* сыгратъ * Выкинуть штуна, wypłacać figla.

*Это его штуна, to jego sprawka. *Въ томъ-то и штуна, w tém się cały! *Старá штуна, szukaj głupazego abyś go oszukał!

Штукаритъ, **наштукаритъ**, **крѣсци**, **выкрѣты** **робитъ**, **наробитъ** **выкрѣтѳов**.

Штукаръ, -а, *m.* **выкрѣтáцъ**, **figlarz**.

Штукарна, -и, *ж.* **выкрѣтáчка**, **figlarka**.

Штукатуря, -и, *ж.* gips gazony, tynk.

Щавель, -я, *m.* szczaw' polny, szczawik.
 Щавельный, *ob.* Щавелёвый.
 Щадить, пощадить, щадэдиць, oszczędzić, oszczędzić, oszczędzić, żalować, skąpić czego; || przebaczać komu, płazem puszczać, mieć wzgląd na... *Imśl. b.* пощадённый, oszczędzony, przebaczony i t. d.
 Щажение, -ия, *n.* oszczędzanie, szanowanie czego, ostrożne postępowanie z czém; || politowanie.
 Щажный, каруśniакowy, *ob.* Щи.
 Щажотіе, Щажтлівый, *ob.* Счаст....
 Щажонить, засыруwać, zawałać грузем.
 Щажонна, -я, *ж.* засыруwanie, zawałanie грузем; || груз.
 Щажонь, -бия, *m.* gruzu, szczątki, rum, rumowisko, żwir.
 Щажотаніе, -ия, *n.* święgotanie ptastwa.
 Щажотать, швіеготать (*o ptastwie*).
 Щажотлівость, -я, *ж.* szczebiotliwość, швіеготаніе.
 Щажотлівый, szczebiotливы.
 Щажобонь, -шнй, *m.* mały kawałek swira lub сегты.
 Щажобрець, -я, *m.* Bot. macierzanka, macierza duszka (*roślina*).
 Щажвронь, -нна, *m.* piegła, mszyca (*ptaszek*).
 Щажгленонь, -нна, *m.* *zdr.* szczyglik, szczygiełek (*ptak*), *ob.* Щажобль.
 Щажгловна, -я, *ж.* szczyglica, samica szczygieł.
 Щажгльчій, шczyгльowy.
 Щажголевато, *psk.* elegancko, po elegancsku.
 Щажголеватость, -я, *ж.* elegancja, wykuintność.
 Щажголеватый, eleganccki, wykuintny.
 Щажголиха, -я, *ж.* eleganczka.
 Щажголлівый, elegantujący się.
 Щажголь, -гла, *m.* szczygieł (*ptak*).
 Щажголь, -я, *m.* elegant. Щажголь на лощодбї, amator koni. Щажголь на вїна, amator win.
 Щажгольнуть, *ob.* Щажголять.
 Щажгольскї, *psk.* eleganczno, wykuintnie.
 Щажгольскій, eleganccki, wykuintny.
 Щажгольсово, -я, *n.* elegancja, wykuintność.
 Щажголянїе, -ия, *n.* elegantowanie się.
 Щажголять, щажгольнуть, elegantować się, швіегаць się, ubrać się z elegancją.
 Щаждрець, -я, Щаждренець, -ннй, *m.* Bot. szczodrzenica (*roślina*).
 Щаждрїна, -я, *ж.* *zdr.* щаждрїна, -я, dołek od ospru, dziob.
 Щаждрїноватый, ospowaty, dziobaty.
 Щаждрїться, рашчбдрїться, stawać się, stawać się szczodroблиwym, hojnym.
 Щаждрїлюбівый, szczodroбливы, hojny.
 Щаждрїлюбїе, -ия, *n.* szczodroбливость, hojność.
 Щаждрє, *psk.* szczodroблиwia, hojnie.
 Щаждрость, -я, *ж.* Щаждроть, -я, szczodrość, hojność.

Щаждрый, *psk.* hojny.
 Щаждутьшє, Щаждутьшнїй, *ob.* Тщаждутьшє, Тщаждутьшнїй.
 Щажна, -я, *ж.* policzek. Ушисывать въ ббѣ щажна, jeść żarłocznie.
 Щажнатьшнїй, рущажоватый, wydętych policzków.
 Щажоблуда, -я, *ж.* *zdr.* щажоблудочка, -я, klamka.
 Щажотаніе, -ия, *n.* łechcanie, łaskotanie.
 Щажотать, łechtać, łaskotać; || шкржекотаць (*o srokach*).
 Щажотна, -я, *ж.* łechcanie, łaskotanie.
 Щажотлівость, -я, *ж.* łechciwość, łaskotliwość; || ° drażliwość, obrażanie się byle czém.
 Щажотлівый, łechцивы, łaskотливы; || ° drażliвы, ображливы.
 Щажотно, *psk.* Мнѣ щажотно, łechcamnie.
 Щажотный, łechцący, łaskотливы.
 Щажелаватый, Щажелотый, szczelinisty, рошен szczelin.
 Щажелка, -я, *ж.* *zdr.* szczelinka, szparka, *ob.* Щажель.
 Щажелканіе, -ия, *n.* tłuczenie, gryzienie (*orzechów*).
 Щажелкать, щажелкнуть, tłuc, стлuc, грызѣ, згрызѣ (*np. orzechy*); || Щажелкаться, być tłuczonym, gryzionym. *Imśl. b.* щажеланный, tłuczony, gryziony.
 Щажелкать, щажелкнуть, klaskać, klasnąć językiem, trzaskać, trzasnąć palcami; || Щажелкаться, dawać klapsa, szczutka jeden drugiemu. *Imśl. b.* щажелнутый, klaskany, trzaskany.
 Щажелканіе, -ия, *n.* tłuczenie, gryzienie (*o szczobі*).
 Щажелканіе, -ия, *n.* klaskanie, trzaskanie (*jęзыком, пальцям*).
 Щажелкотнїя, -я, *ж.* *ob.* Щажелканіе.
 Щажелкунь, -я, *m.* sprężyk (*owad*); || *ob.* Щажелкуня.
 Щажелкуня, -я, *ж.* Bot. psi język, szorstwieńiec fałszywy.
 Щажелкунька, -я, *ж.* bilbokiet (*szabowka dziecienna*).
 Щажель, *ob.* Щажель.
 Щажелок, -я, *m.* *zdr.* шбжлочек, -чкя, ług.
 Щажелоченіе, -ия, *n.* ługowanie, łuzenie.
 Щажелочать, праць ługiem, ługować; || Щажелочаться, być ługowanym.
 Щажелочна, -я, *ж.* *zdr.* *ob.* Щажелна.
 Щажелочность, -я, *ж.* Chem. ługowatość.
 Щажелочный, Chem. ługowy, alkaliczny.
 Щажелочная соль, sól ługowa, alkaliczna, *ob.* Щажелочь.
 Щажелочь, -я, *ж.* Chem. alkali, wszelkie szobо alkaliczne, *np.* potaż, soda, amonjak.
 Щажелчок, -чкя, *m.* szczutek, potryk; || ° pagana.
 Щажель, -я, *ж.* szczelina, szpara.
 Щажелный, *ob.* Щажелаватый.
 Щажелать, робіць szczelinay, szparay; || Щаж-

латься, dostawać rysy, rysować się, pękać się.

Щеміть, ściskać. *Nieos.* щеміть сёрдце, ciężko mi się robi na sercu.

Щемлєніє, -ія, *n.* ciśnienie, ściskanie.

Щемлѣ, *psk.* narzędzie do ściskania czego.

Щенѣнонь, -чна, *m. zdr.* szczeniątko, ob. Щенѣонь.

Щеніться, szczenić się.

Щєнная (суна), szczenna (suka).

Щенѣоць, -ннѣ, *m. zdr.* щенѣочень, -чна, (*mn.* щеннй, -ѣвъ, щенѣата, -ѣ), szczenię, szczeniątko.

Щенѣчій, szczenięcy.

Щенѣ, -ы, *ż.* trzaska, kawałek drzewa cienko odłupanego.

Щенѣніє, -ія, *n.* łupanie, rąbanie.

Щенѣнь, -и, *ż.* zbr. łuczywa, trzaski.

Щенѣтъ, szczepać, łupać; || **Щенѣтъся**, być szczepanym, łupanym. *Imsł. b.* щєпанннй, szczepany, łupany.

Щепенѣой, z trzask złożony. **Щепенѣой рядъ**, sklepy gdzie się sprzedają rozmaite statki drewniane.

Щепетильннй, -а, *m.* kramarz.

Щепетильннй, kramarski, drobiazgowy, sprzedawany na drobiazgi.

Щепетинннй, -а, *m. ob.* Щепѣтльннннй.

Щєнна, -и, *ż.* trzaska.

Щеплять, *ob.* Щенѣтъ.

Щепнѣой, *ob.* Щепенѣой.

Щепѣтъ, -и, *ż.* z/lr. щепѣтна, щепѣточна, trzy pierwsze palce u ręki; || szczypota (*np. sobi*).

Щербѣ, -ы, *ż.* woda, w którój ryby gotowano, polewka rybna.

Щербѣтнй, szczerbaty, dziobaty.

Щербѣнна, -ы, *ż.* *zdr.* щербинна, -и, szczelina, szczelinka, szczerba, szczerbina; || dziob, dołek od ospy.

Щербиновѣтнй, *ob.* Щербѣтнй.

Щербѣтъ, *ob.* Шхербѣтъ.

Щетина, -ы, *ż.* szczecina.

Щетинистый, szczecisty, szczeciasty.

Щетиниться, jeżyć się, najeżać się; || * gniewać się, złościć się.

Щетинна, -и, *ż.* *zdr. ob.* Щетина.

Щетинннй, -а, *m.* *Bot.* niedzwiedzie uszko.

Щетинница, -ы, *ż.* *Bot.* narda, bliźniczki.

Щетинннй, szczecinny, szczecinowy.

Щетинная трава, *ob.* Щетинница.

Щетинѣватый, szczecinowaty.

Щетинѣобразннй, na kształt szczeciny, podobny do szczeciny.

Щѣтна, -и, *ż.* *zdr.* щѣтонна, szczotka, szczoteczka; || *Görn.* skorupa kryształowa.

Щетнообразннй, mający podobieństwo do szczotki.

Щѣточна, -и, *ż.* *zdr. ob.* Щѣтна.

Щѣточннй, -а, *m.* szczotkara.

Щѣточный, szczotkowy.

Щѣть, -и, *ż.* szczecina.

Щѣча, -а, *ż.* *zdr. ob.* Щєчѣ.

Щѣчны, policzkowy.

Щи, *przyр. dr.* Щей, *mn.* kapustniak, zupa kapuściana. **Лєннвыя щи**, zupa z świeżej kapusty. **Кнслыя щи**, kwas (*ob. Квасъ*) musujący.

Щиблѣты, -тъ, *mn. ob.* Штиблѣты.

Щиолотна, -и, *ż.* Щиолотонъ. -тна, *m. Anat.* kłykieć, garbek tokietkowy (*u rѣki*), kostka (*u nogi*).

Щипана, -и, *wsp.* szczypacz, szczypaska, osoba która szczypie.

Щипаніє, -ія, *n.* szczupanie, skubanie.

Щипать, щипнуть, szczypać, szczypnąć, uszczypnąć, skubać, skubnąć; || rwać, porwać, obrywać, oberwać; || szczypać, gryźć w język (*od gorzkiego*); || targać, skubać (*wiełnę*); || **Щипаться**, szczypać się, być szczypanym. *Imsł. b.* щипанннй, szczupany, skubany.

Щипѣць, -нцѣ, *m.* *Myśl.* pysk, morda (*u charłów*); || *Mul.* szczyr muru w trójkąt wyprowadzony pod dach.

Щипна, -и, *ż. ob.* Щипнѣ.

Щипнуть, *ob.* Щипать.

Щипѣнь, -ннѣ, *m.* uszczypnięcie. **Въ щипѣнь**, na щипѣнь, szczypiąc.

Щипунъ, -ѣ, *m.* Щипунья, -ннй, *ż. ob.* Щипана.

Щипѣвыи, szczypcowy.

Щипцы, -ѣвъ, *mn.* szczypce, cęgi, kleszcze; || żelazko do fryzowania.

Щипъ, *ob.* Щипъ.

Щитннй, -а, *m. zdr. ob.* Щить.

Щитнй, **Щитѣвыи**, tarczowy, *ob.* Щить. **Щитѣоць**, -тнѣ, *m. zdr. ob.* Щить; || *Bot.* tarczycza (*roślina*).

Щитѣоцєць, -сца, *m.* giermek (*noszący za kím tarczę*).

Щитѣоцсна, -и, *ż.* tarczyk (*owad*).

Щитѣоцнннй, noszący tarczę.

Щитѣоцбразннй, tarczowaty, *naksztalt tarczy*.

Щить, -ѣ, *m.* tarcza, puklerz; || zasłona od ognia; || tarcza herbowa; || szyjka (*u owadów*); || * obrona, zasłona.

Щѣлнать, щѣлнать, *ob.* Щѣлнать.

Щѣлнь, klask (*skręcenie czasownika Щѣлннуль*). **Щѣлнь егѣ нѣ носу**, даѣтнн щѣлнтька по носу.

Щѣлѣоць, *ob.* Щѣлѣоць.

Щѣна, -и, *ż.* szczupak (*ryba*).

Щунѣніє, -ія, *m.* *Gmin.* nagana, zgromienie, bura.

Щунѣть, *Gmin.* gromić, ganić, łajać.

Щупальце, -а, *n.* maczka (*u owadów*), organ dotykania.

Щупаніє, -ія, *n.* macanie.

Щупать, щупывать, macać.

Щупъ, -а, *m. zdr.* щупанъ, *Chir.* sonda, narzędzie chirurgiczne, którє się zapuszcza w ciało dla różnнх операций; || *Görn.* świder (*dla dochodzenia wierzchnнх warstw siemi*).

Щүра, -ы, *wsp.* *Gmin.* mrużek.

Щүрєніє, -ія, *n.* mruczenie (*ослуша*).

Щ҃рить, mrużyć, zmrużać; || Щ҃риться, przumrużać oczy.

Щ҃урка, -и, *ж.* żołna (*ptak*).

Щ҃урупецъ, -пца, *zdr.* Щ҃урулякъ, -а, *m.* об. Щ҃уруль.

Щ҃урупить, śrubować.

Щ҃урупный, śrubowy.

Щ҃уруль, -а, *m.* śruba.

Щ҃уръ, -а, *m.* łuszczak, grubołusk (*ptak*).

Щ҃учина, -ы, *ж.* mięso szczupacze.

Щ҃учий, szczupaczy, szczupakowy.

Щ҃учна, -и, *ж.* *zdr.* szczupaczek, mały szczupak.

Ъ. Ы. Ъ.

Ъ, półsamogłoska twarda, nazywa się еръ.

Ы, samogłoska odpowiadająca Polskiej: Y, nazywa się еры.

Ь, półsamogłoska miękka, nazywa się ерь.

Ъ.

Ъ, samogłoska odpowiadająca polskim io, nazywa się ять.

Ъда, -ы, *ж.* jedzenie, jadło.

Ъдильцы, -лецъ, *mn.* maska u owadów.

Ъдать, об. Ъсть.

Ъденіе, -іа, *n.* jedzenie.

Ъдній, *zdr.* Ъдноватый, ostry, gryzący;

|| * uszczypliwy, złośliwy.

Ъдно, *psk.* uszczypliwie, złośliwie.

Ъдность, -и, *ж.* ostrość, cierpkość; || * uszczypliwosc, zlosliwosc.

Ъдонъ, -а, *m.* zajadacz, wiele jedzący.

Ъдуць, -а, *m.* żarłok, obżartach.

Ъдунья, -ньи, *ж.* żarłoczka.

Ъдучестъ, -и, *ж.* własność wygryzania, wyżerania.

Ъдучій, wygryzający, wyżerający. Ъдучій камень, kamień piekielny.

Ъзда, -ы, *ж.* jazda, jechanie, jeżdżenie.

Ъздить, jeździć; || odwiedzać kogo; ||

mieć gdzie wstęp, bywać gdzie; || * często przesuw ć się z miejsca na miejsce, niespokojnie leżeć.

Ъздовій, -аго, *m.* posłaniec konny; || używany do jazdy, do jeżdżenia.

Ъздонъ, -а, *m.* jeździec; || podróżnik.

Ъзлалый, do jazdy, do jeżdżenia używany; || używany w czasie jazdy; || wprowiony do jazdy (o koniu), wyjeżdżony.

Ъженіе, -іа, *n.* jeżdżenie.

Ъженный, jeżdżony, do jazdy, do jeżdżenia używany.

Ъсть, Ъдать, (*cz. teraz. Ъмь*), jeść, jać; || gryźć. *Imśl. d.* Ъденный, jedzony.

Дубровскій, Русско-Польскій Словарь.

Ъханіе, -я, *n.* jechanie.

Ъхать (*cz. teraz. Ъду*), jechać.

Э.

Э, wymawia się jak polska samogłoska E.

Эвдіаметръ, Эвдіометръ, -а, *m.* eudiometer; || *Fiz.* narzędzie do dochodzenia czystości powietrza.

Эвѣнція, -іа, *ж.* *Astr.* ewekcja, nierówność w biegu księżyca około kwadr.

Эвнухъ, -а, *m.* об. Евнухъ.

Эволюціонный, *Woj.* ewolucyjny.

Эволюція, -іа, *ж.* *Woj.* ewolucja, obroty wojskowe.

Эгира, -ы, *ж.* hegira, era u Mahometanów.

Эгойзмъ, -а, *m.* egoizm, samolubstwo.

Эгоистическій, egoistyczny, samolubny.

Эгойсть, -а, *m.* egoista.

Эдакой, Эданъ, об. Этакой, Этанъ.

Эдемскій, edeński, rajski.

Эдѣмъ, -а, *m.* eden, raj.

Эй, *wykrz.* hej! hejze!

Экваторіальный, równikowy, od równика, об. Экваторъ.

Экваторъ, -а, *m.* *Geogr.* równik.

Эквилибрность, -а, *m.* skoczek na linie.

Экзамень, -а, *m.* egzaminъ.

Экзаметръ, об. Гензаметръ.

Экзаминаціонный, egzaminatorski, do egzaminatora nalezący.

Экзаминаторъ, -а, *m.* egzaminator.

Экзаминованіе, -іа, *n.* egzaminowanie; || badanie.

Экзаминовать, проэкзаминовать, экзаминовать, wyэкзаминовать; || Экзаминоваться, być egzaminowanym, здаwać egzamin. *Imśl. d.* экзаминованный, egzaminowany.

Экзархъ, об. Екзархъ.

Экзегѣтина, -и, *ж.* egzegjeza, wykład gramatyczny tekstu Pisma Św.

Эзегетическій, egzegietyczny, об. Эзегѣтина.

Экзекуторскій, ekzekutorski.

Экзекуторъ, -а, *m.* ekzekutor.

Экзекуціонный, ekzekucyjny.

Экзекуція, -іа, *ж.* *Woj.* ekzekucja, wymierzenie kary na wojskowym.

Эземпларъ, -а, *m.* egzemplarz.

Экзерцирмейстеръ, -а, *m.* *Woj.* generał lub oficer sztabu, który ma polecenie ćwiczyć wojsko w obrotach wojennych.

Экзерцировать, ćwiczyć wojsko w obrotach wojennych.

Экзерциръ-гáузь, -а, *m.* *Woj.* wielki gmach do egzekucytowania żołnierzy.

Экзерциця, -іа, *ж.* *Woj.* ćwiczenie wojska.

Эзотический, *Bot.* egzotyczny, obcy, podziemiecki.

Экипажец, -нца, *zdr.* экипажникъ, -а, *m.*

Экипажъ.

Экипажный, ekwipażowy, pojazdowy.

Экипажь, -а, *m.* ekwipaż, powóz; || служба **экипажная** и **жолниере**.

Экваторъ, *ob.* Экваторъ.

Эклиптика, -и, *z.* *Astr.* ekliptyka.

Эклиптический, *Astr.* ekliptyczny.

Эклога, -и, *z.* ekloga, sicilanka.

Экой, **Экий**, *jaki.* Экое счастье, jakie **счастье!** Co za счастье!

Экономить, oszczędnie się rządzić, oszczędzać.

Экономически, oszczędnie, ekonomicznie.

Экономический, oszczędny, ekonomiczny.

Экономия, -и, *z.* ekonomja, oszczędność, **господность**.

Экономка, -и, *z.* szafarka, kluczница.

Экономно, *psk.* oszczędnie.

Экономный, oszczędny.

Экономский, do ekonoma, rządcy dóbr **і t. p.** nak. żący.

Экономна, -и, *z.* żona ekonoma, rządcy dóbr **і t. p.**

Экономъ -а, *m.* ekonom, rządcą dóbr **і t. p.**

Экранъ, -а, *m.* ekran, zasłona od światła, od pieca.

Экспедиторский, ekspedytorski.

Экспедиторъ, -а, *m.* ekspedytor.

Экспедиционный, ekspedycyjny.

Экспедиция, -и, *z.* ekspedycja, wysłanie, wyprawa, przesłanie czego; || wydział ekspedycji należący do jakiegoż zarządu.

Экспериментальный, — **Экспериментальная физика**, **физика** eksperymentalna, oparta na doświadczeniach.

Экспериментъ, -а, *m.* *Fiz.* doświadczenie.

Экспертъ, -а, *m.* biegły, świadomy, znawca.

Экспонентъ, -а, *m.* *Mat.* wykładnik; || *Hand.* eksponent, dający się na publiczną wystawę.

Экспромтъ, -а, *m.* rzecz na прѣдсе дана, zrobiona bez przygotowania. **Читатъ стихи экспромтомъ**, improwizować, wiersze.

Экстирпаторъ, -а, *m.* *Agr.* ekstirpator, пług do karczowania, graczownik.

Экстрактъ, -а, *m.* *Apt.* ekstrakt, płyn wydobyty z czego; || wyciąg, wyjątek (*z księgi і t. p.*).

Экстраординарный, nadzwyczajny. **Экстраординарный профессор**, **professor** nadzwyczajny.

Экстра-почта, -ы, *z.* poczta wozowa, **шкка**.

Экстремный, nadzwyczajny.

Эксцентрический, ekscentryczny, **односъ-ный**; || * **dziwaczny**, **oryginalny**.

Эктен.А, -ий, *z. ob.* Ектені.

Экъ, *wykrz.* o jakże!

Эластина, -и, *z. ob.* **Научукъ**.

Эластический, elastyczny, sprężysty.

Эластичество, -а, *n.* **Эластичность**, **эластичность**, sprężystość.

Элегический, elegijny.

Элегія, -и, *z.* elegja (*rodzaj poezji, smutny, żalowny*).

Электризация, -и, *z.* **Электризование**, **и**, *n.* elektryzacja, elektryzowanie.

Электризовать, **наэлектризовать**, **электризовать**, **наэлектризовать**; || **Электризоваться**, **буь** **электризованым**. *Imsl. z.* **электризованный**, **электризовану**.

Электрический, elektryczny.

Электричество, -а, *n.* **elektryczność**.

Электrolитический, *Fiz.* elektrolytyczny.

Электро-магнитный, elektro-magnetyczny.

Электромѣтръ, -а, *m.* *Fiz.* elektrometr.

Элементарный, elementarny, **послѣдств**енный.

Элементъ, -а, *m.* *Fiz.* **tywiol**, **цiаło** **niezłożone**, **pierwiastek**.

Эликсиръ, -а, *m.* *Apt.* **eliksir**, **ekstrakt** **najprzedniejszy**.

Эллипсисъ, -а, *m.* *Mat.* **elipsa**, **linja** **krzywa**; || *Gram.* **wyrzutnia**, **wyrzucenie** **lityry**, **wyrazu**

Эллипсоидъ, -а, *m.* *Mat.* **elipsoida**, **брыла** **kulista**.

Эллиптический, eliptyczny, **polegający** **na** **wyrzuceniu** **lityry**, **wyrazu**; || **эллипсисъ**, **od** **elipsy**.

Эль, -я, *m.* **mocne** **piwo** **angielskie**; || **название** **ruskiej** **głoski** **Л**.

Эмалевый, emaljowy.

Эмалировать, **эмалиować**. *Imsl. z.* **эмалированный**, **эмалиowany**.

Эмаль, -и, *z.* **эмалжа**, **szmelc**.

Эмальный, *ob.* **эмалевый**.

Эмбарго, *ob.* **Амбарго**.

Эмблема, -ы, *z.* **emblemat**, **godło**, **symbol**.

Эмблематический, **emblematyczny**.

Эмеритальный, **emerytalny**.

Эмеритна, -и, *z.* **emeryтка**.

Эмеритюра, -ы, *z.* **emerytura**.

Эмеритъ, -а, *m.* **emeryt**.

Эмигрантка, -и, *z.* **emigrantka**, **wyszła** **z** **kraju**.

Эмигрантъ, -а, *m.* **emigrant**, **wyszły** **z** **kraju**.

Эмпиризмъ, -а, *m.* **емпиризм**, **штука** **leczenia**, **opierająca** **się** **на** **самомъ** **до** **свідченіи**.

Эмпирикъ, -а, *m.* **лекарь** **на** **самомъ** **до** **свідченіи** **опieraający** **сіę**.

Эмпирический, **empiryczny**.

Эмпитевтический, **emiteutyyczny**, **дѣл**ательный.

Эндемический, **endemiasny**, **внѣшн**ю **речному** **краю**.

Эндівій, -ія, *m.* *Bot.* endywia, cykorja ogrodowa.
 Энтомологіческій, entomologiczny.
 Энтомологія, -ія, *ж.* entomologia, nauka o owadach.
 Энтомологъ, -а, *m.* entomolog, badacz owadów.
 Энтузіазмъ, -а, *m.* entuzjizm, zapal, uniesienie, zachwycenie.
 Энтузіастка, -и, *ж.* entuzjastka, kobieta pełna zapalu, gorliwości.
 Энтузіастъ, -а, *m.* entuzjasta, zapaleniec.
 Энциклопедическій, encyklopedyczny, obejmujący ogół nauk.
 Энциклопедія, -ія, *ж.* encyklopedia, ogół wszystkich nauk.
 Эпакта, -ы, *ж.* *Astr.* epakta, przewyżka roku słonecznego nad rokiem księżycowym.
 Эпиграмма, -ы, *ж.* epigrammat.
 Эпиграмматическій, epigrammatyczny, acinkowy, przycinkowy
 Эпиграфъ, -а, *m.* napis, epigraf, godło, motto.
 Эпидемическій, epidemiczny.
 Эпидемія, -ія, *ж.* epidemja.
 Эпизодическій, ustępowy, *об.* Эпизодъ.
 Эпизодъ, -а, *m.* epizod, ustęp.
 Эпизоотическій, epizootyczny, od choroby bydła.
 Эпизоотія, -ія, *ж.* choroba na bydło, рошорек.
 Эпикъ, -а, *m.* poeta epiczny.
 Эпилепсическій, epileptyczny.
 Эпилепсія, -ія, *ж.* *Med.* wielka choroba, choroba ś. Walentego, kaduk, padaczka.
 Эпиталама, -ы, *ж.* epitalamjum, wiersz o okazji ślubnego zamęścia.
 Эпитафія, -ія, *ж.* napis na nagrobku.
 Эпитетъ, -а, *m.* *Gram.* epitet, przymiotnik.
 Эпитимія, *об.* Епитимія.
 Эпитрахиль, *об.* Епитрахиль.
 Эпическій, epiczny, *об.* Эпопея.
 Эполетный, szlifowy, od szlifów, *об.* Эполетъ.
 Эполетъ, szlifa, epoleta.
 Эпопея, -я, *ж.* epopeja, poema bohaterstwa.
 Эпоха, -я, *ж.* epoka, pewny przeciąg czasu. Составлять эпоху, stanowić epokę.
 Эра, -ы, *ж.* era, punkt czasu od którego liczą lata.
 Эрмитажный, do ermitaſu naleſacy, *об.* Эрмитажъ.
 Эрмитажъ, -а, *m.* ermitaſ, pałacyk na wzgromiu; || muzeum zimowego pałaca w Petersburgu.
 Эргерцогство, -а, *n.* arcyksięstwo.
 Эргерцогъ, -а, *m.* arcyksięże.
 Эргерцогиня, -я, *ж.* arcyksiężna.

Эскадра, -ы, *ж.* *Mar.* eskadra, *русск.* Муха okrętów wojennych.
 Эскадронный, szwadronowy.
 Эскадронъ, -а, *m.* *Woj.* szwadron.
 Эскизный, szkicowy, *об.* Эскизъ.
 Эскизъ, -а, *m.* szkic, zarys.
 Эспаньола, -я, *ж.* bródka hiszpańska.
 Эспарто, -а, *n.* rodzaj trawki, z której plotą maty i t. p.
 Эспланада, -ы, *ж.* *Fort.* plac, dziedzińiec.
 Эспонтонъ, -а, *m.* krótka dzida, pika.
 Эссенція, -ія, *ж.* esencja.
 Эстампъ, -а, *m.* rycina.
 Эстандартъ, *об.* Штандартъ.
 Эстафета, -ы, *ж.* sztafeta, kurjer.
 Эстетика, -и, *ж.* estetyka, nauka o sztukach.
 Эстетикъ, -а, *m.* estetyk.
 Эстетическій, estetyczny.
 Эстрагонъ, -а, *m.* *Bot.* estragon, roślina aromatyczna.
 Этажерна, -и, *ж.* etażerka, pewien rodzaj sprzętu składającego się z kilku półek na książki i t. p.
 Этанный, piętrowy.
 Этанъ, а, *m.* piętro. Нижний этанъ, dolne piętro. Подвальный этанъ, suteryна.
 Этаной, *якi* || taki, podobny. Этаною дуранъ, *якi* to дурені! Этаною счастья не ошудаль, takiego szczęścia nie oczekiwałем.
 Этанъ, так, таким способом. Этанъ вы никогда не успеете, таким способом вам nigdy nie bedziesz miał powodenia.
 Этанный, etарowy, *об.* Этанъ.
 Этанъ, -а, *m.* *Woj.* stacja, wypoczynок.
 Этика, -и, *ж.* etyka, nauka moralna.
 Этикетный, etykietalny.
 Этикетъ, -а, *m.* etykieta, wzajemne odnoszenie sobie względów.
 Этимологический, *psk.* etymologiczny.
 Этимологія, -ія, *ж.* etymologia, źródła słów, pochodzenie wyrazów.
 Этимологъ, -а, *m.* etymolog, dochodzący pochodzenia wyrazów.
 Этнографический, etnograficzny.
 Этнографія, -ія, *ж.* etnografia, opisanie szczegółowe narodów.
 Этнографъ, -а, *m.* etnograf.
 Этотъ (*ж.* эта, *n.* это, *mn.* это), *та, та, то; || тамтен.* То вино хорошо, а это хуже, то вино jest dobre, ale tamto lepsze.
 Эфемериды, -ы, *mn.* tablice dzieł astronomie wykazujące dzień po dzień położenie planety w zodiaku.
 Эффентный, wrażenie sprawujący.
 Эффентъ, -а, *m.* efekt, wrażenie wywierane na co, działanie na co.
 Эхо, -а, *n.* echo.
 Эхъ, *выкрикивик* niezadowolenia: о! о!
 Эшалотъ, -а, *m.* *Bot.* szalotka, gatunek cebulek cudzoziemskich.

Эшафóтъ, -а, rusztowanie dla tracenia przestepców.

Эшелóнь, -а, *m. Woj.* eszelon. Поста-вить эшелобнами, postawić eszelonami.

Ээйрный, ułatwiający się, lekki.

Ээйръ, -а, *m.* płyn powietrzny; || eter, wуток.

Ю.

Ю, wymawia się jak *ju*.

Юбилей, ёя, *m.* jubileusz.

Юбилейный, jubileuszowy.

Юбна, -и, *ж. zdr.* юбочка, spódnica, spódniczka (*spodnia suknia kobieca*).

Юбочный, spódniczy.

Ювелирный, jubilerski, należący do roboty jubilerów.

Ювелирскій, do jubilerów należący.

Ювелирь, -а, *m.* jubiler.

Юговостóнь, -а, *m.* południo-wschód.

Югвостóчный, południo-wschodni.

Югозападный, południo-zachodni.

Югозападъ, -а, *m.* południo-zachód.

Югъ, -а, *m.* południe, strona nieba, kraje południowe.

Юдóль, и, *ж. Kosc. Sł.* padół, dolina.

Юдóль плача, padół płaczu, świat. *Porów. polskie: wadoł.*

Юдóльный, padółowy, od padołu.

Южá, -я, *ж. Bot. об.* Палочникъ.

Южный, południowy.

Южовникъ, -а, *m. Bot.* solanka.

Юлá, -ы, *ж.* cyga, бак, fryga, wartałka.

Юлить, starać się o co usilnie, lizać się, przypoehlebiać się.

Юмористина, -и, *ж.* humorystyka, rodzaj literatury, której cechą jest wesołość dowcipno-satyryczna.

Юмористическій, humorystyczny.

Юмористъ, -а, *m.* humorysta, pisarz humorystyczny.

Юморъ, -а, *m.* humor, wesołość dowcipna i satyryczna, oryginalność żartobliwa.

Юнга, -и, *m. Мор.* młody majtek na pauce.

Юнкерскій, do junkra należący.

Юнкерь, -а, *m. Woj.* junkier, podoficer.

Юнона, -ы, *ж. Astr.* Juno (*planeta*).

Юность, -и, *ж.* młodość, wiek młody.

Юноша, -и, *m.* młodzieniec, młodzian.

Юношески, *psk.* jak przystoi młodociawemu wiekowi.

Юношескій, młodociany, młodzieńczy.

Юношество, -а, *n.* młodzieńczość, młodość, wiek młodociany; || *zbr.* млодѣзъ, млодзиезъ.

Юный, мłоды.

Юнѣтъ, мłодзиецъ.

Юпитерь, -а, *m. Astr.* Jowisz (*planeta*).

Юпна, *об.* Юбна.

Юрá, -ы, *ж.* stado śledzi.

Юрáга, -и, *ж.* maślanka, ciecz pozostająca po wybiciu śmietany na masło.

Юридически, *psk.* jurydycznie, prawnie, sądownie.

Юридическій, jurydyczny, prawny, sądowny.

Юрисконсультъ, -а, *m.* jurysta, prawnik dający swoje zdanie w przedmiotach prawa.

Юриспруденція, -и, *ж.* jurisprudence, znajomość prawa.

Юристъ, -а, *m.* jurysta, prawnik.

Юрнуть, юрнуть, zanurzać się, zanurzyć się raptownie, dawać, dać nurka, zniknąć, zniknąć.

Юрнь, skrócenie czasownika юринуть (*dać nurka*). Юрнь въ воду, raptem dać nurka (*w wodzie*).

Юрóдивость, -и, *ж.* głupóść, nierozum.

Юрóдивый, głupi, nierozumny; || gorliwy chrześcianin, z pokorą i dobrowolnie okazujący się nierozumnym lub dziwacznym człowiekiem w celu wiecznego zbawienia duszy.

Юрóдство, -а, *n.* głupóść, nierozum; || dobrowolne udanie okazania się nierozumnym lub dziwacznym, *об.* Юрóдивый (*w 2-im znaczeniu*).

Юрóдствовать, okazywać się nierozumnym, dziwacznym.

Юрóнь, -ня, *m. об.* Вьюрóнь.

Юрта, -ы, *ж.* szalasz ludów koczujących.

Юрь, -а, *m.* miejsce wzniesione i otwarte, narażone na wiatry i niepogodę.

Юстирóвать, stosować monetę do wagi prawnej.

Юстирóвщикъ, -а, *m.* mincarz stosujący monetę do wagi prawnej.

Ютиться, starać się o dogodnie pomieszczenie gdzie w szczupłym miejscu, urządzać się wygodnie.

Ють, -а, *m.* pokład w tylnéj części okrétu.

Юфть, -и, *ж.* juchta, jucht, skóra barania lub cielęca grubo wyprawna.

Юфтáный, juchtowy, od juchty, z juchty.

Юхть, *об.* Юфть.

Ючный, *об.* Вьючный.

Я.

Я, samogłoska ta wymawia się jak *ja* w sylabach mających nad sobą akcent, np. **я**лый (zwiedły), **я**со (mięso), **я**тáный (wyrażny); tam zaś, gdzie Я niema nad sobą akcentu, wymawia się prawie jak *e*, np. **я**сной (месной, mięsny), **я**нуть (тенуть, ciągnąć), **я**зыкъ (езыкъ, język). Я, *zaimk.* (*przyp. dr. меня, ja.*)

Ябеда, -ы, *ж.* potwarz, szkalowanie, oszczerstwo; || pienianie się, pieniacтво, **у**bieg prawniczy, matactwo.

Ябедниѣ, -а, *m.* potwarca, oszczerca; || pieniacz.

Ябедница, -ы, *ж.* potwarczyna, potwarczyni.

Ябедничанье, -нья, *n.* potwarzanie, obławianie; || pieniactwo.

Ябедничать, potwarzać, oczerniać kogo; || pieniacz się z kim, matać, wymyślać kruszki.

Ябедническiй, potwarczy.

Ябедничество, -а, *n. ob.* Ябеда.

Яблоно, -а, *n.* jabłko; || *Anat.* źrenica w oku; Земляное яблоко, kartofla; || Любное яблоно, pomidor, || okrągła plamka innego koloru na białej sierści konia; || kula metaliczna pod krzyżem na kościotach lub dzwonnicach i t. d. **Яблоно** (*lub* яблочно) **отъ** яблонки (*lub* отъ дѣрева) недалѣно отнѣтисѣ, *Przysł.* jaki ojciec, taki syn.

Яблонна, -и, *ж.* zdr. jabłonka, drzewo jabłonkowe.

Яблонный, jabłonny, jabłonowy.

Яблочовна, -и, *ж.* jabłecznik (*napój*).

Яблочникъ, -а, *m.* jabłkarz, jabłka przedający.

Яблочница, -ы, *ж.* jabłkarka, jabłka przedajца.

Яблочный, jabłeczny.

Явить, *ob.* Являть.

Явка, -и, *ж.* okazanie (*biletu, wekslu*), zaprodukowanie; || stawienie się przed sądem; || okazanie, oznajmienie, zapowiedzenie, ogłoszenie; || meldunek; || *Praw.* prewencja, produkowanie aktu, recognicja; || *Star. praw.* oblata; || wiza (*pasportu*). Явна нъ началству, stawienie się przed начальником.

Явившiйся, *Praw.* stawający.

Явлѣние, -я, *n.* zjawisko; || Воздушное явлѣние, zjawisko napowietrzne; || scena w dramacie i t. p.

Явленный, *ob.* Являть.

Явлѣнный, *ob.* Являть.

Являть, явить, objawiać, objawić, показывать, показать, wystawiać, wystawić на widok; || оказывать, okazać (*akt jaki w processie*), produkować, zaprodukować; || Являться, zjawiаć się, objawiać się, показывать się; || stawiać się, stanąć (*przed sądem*); || być okazanym, zaprodukowanym. *Imś. b.* Явленный, okazany, zaproduковану. Явлѣнный, objawiony. Явлѣнная явѣна, образ św. objawiony, cudowny.

Явно, *psk.* jawnie, otwarcie, widocznie, осчувiсiе; || на горячум uczynку.

Явнобращный, — Явнобращныя растѣния, *Bot.* rośliny jawno-płciowe.

Явность, -и, *ж.* wyraźność, jasność, widoczność, oczywistość.

Явный, jawny, widoczny, oczywisty; || явнарты.

Яворина, -ы, *ж.* gałąź jaworowa.

Яворовый, jaworowy.

Яворъ, -а, *m.* jawor (*drzewo*).

Явочная, *ой, ж.* *Praw.* oznajmienie, ogłoszenie (*sądowe*).

Явочный, zawierający w sobie ogłoszenie, уведомление о czym; || *Star.* oblatorywany. Явочный актъ, deklaracja, oświadczenie. Явочнымъ порядкомъ, drogą deklaracji, oświadczenia.

Явственно, *psk.* wyraźnie, jasno.

Явственнoсть, -и, *ж.* wyrażność, jasność, oczywistość

Явственный, wyraźny, jasny.

Явствовать, *nieos.* być jawnym, okazać się, показывать się, выплывать. Изъ этого явствуетъ, что ..., z tego się okazuje, выплываетъ, że.... **Канъ** явствуетъ изъ дѣла, jak się okazuje ze sprawy, z aktu.

Яга-баба, -ы, *ж.* jędza, jeży-baba, baba-jędza; || kobieta pełna złości, wiecznie gniewna.

Ягель, -я, *m.* *Bot.* porost Japoński.

Ягнѣнокъ, -нка, *m.* (*mn.* ягнята), *zdr.* ягнѣночекъ, -чна, ягнѣ, ягнѣтко.

Ягнѣться, объягнѣться, kocić się, okocić się (*o owcach*).

Ягнѣ, *przyp. dr.* ягнѣти, ягнѣе.

Ягнѣтникъ, -а, *m.* вер Alpejski.

Ягнѣчий, ягнѣеу.

Ягода, -ы, *ж.* jagoda. Можевѣловая ягода, jagoda jałowcowa. Винная ягода, figa. * Это одного поля ягода, to jeden djabeł, oba lepsi.

Ягодица, -ы, *ж.* zadek, tyłek; || cycek (*na piersiach u kobiet*).

Ягодична, -ы, *ж.* sykomor, figa Adamowa (*drzewo*).

Ягодна, -и, *ж.* *zdr. ob.* Ягода.

Ягодникъ, -а, *m.* konfitury z jagód lub sok jagodowy gęsty; || ciastko z jagodami; || likier z jagód; || grzędы w ogrodzie z jagodami; || amator jagód; || sprzedający jagody.

Ягодица, -ы, *ж.* sprzedajца jagody; || amatorka jagód.

Ягодный, jagodowy.

Ягодоносный, *Bot.* jagodonośny, wydający jagody.

Ягташъ, *ob.* Яхташъ.

Ягуаръ, -а, *m.* *Zool.* jaguar (*zwierz*).

Ядъ, -ы, *ж.* Ядѣние, -я, *n. ob.* Ядъ, Ядѣние.

Ядерный, ядрову, od jądra; || kulowy, od kuli armatniej.

Ядовито, *psk.* jadownicie, zjadadle, wściekle.

Ядовитость, -и, *ж.* jadowność; || * zjadłość, złośliwość, zjadliwość.

Ядовитый, jadowity; || * zjadły, złośliwy, zjadliwy.

Ядонѣсныи, *Naz.* jadonośny, jadowity.

Ядословіе, -ія, *n.* nauka o truciznach.
Ядотвореніе, -ія, *n.* przyprawianie tru-
cizn.

Ядотворный, należący do przyprawia-
nia trucizn.

Ядрённость, -и, *ж.* jędrność, krzepkość.
Ядрёный, jędrny, krzepki, czerstwy, sil-
ny, mocny; || *Gmin.* soczysty.

Ядрёнть, jędrnieć, jędrnym, czerstwym,
krzepkim się stawać, krzepić się.

Ядристый, jędrzysty.

Ядрó, -á, *n.* zdr. Ядрышко, pestka (*w o-
wosach*), jądó, ziarno; || kula (*armańia*);
|| *Anat.* moszna; || * treść, istota, krótki
zbiór.

Ядрышникъ, Ядришникъ, -а, *m.* *Bot.*
gołek, lisie jajko (*ziele*)

Ядрѣть, *ob.* Ядрёнть.

Ядъ, -а, *m.* jad, trucizna.

Яжевина, -и, *ж.* Яжевичникъ, -а, *m.* *ob.*
Куманика, Куманичникъ.

Язва, -ы, *ж.* rana; || zaraza, powietrze
morowe; || * kłeska, zguba.

Язвенникъ, -а, *m.* *Bot.* solnik, wełnica.

Язвенный, Язвеный, raniony.

Язвникъ, -а, *m.* *Zool.* borsuk (*звирѣ*).

Язвина, -ы, *ж.* zdr. язвинка, -и, rana,
ranka, rozranienie.

Язвитель, -я, *m.* człowiek uszczypliwy,
złośliwy.

Язвительница, -ы, *ж.* kobieta uszczypli-
wa, złośliwa.

Язвительно, *psk.* uszczypliwie, złośliwie.

Язвительность, -и, *ж.* uszczypliwość, zło-
śliwość.

Язвительный, uszczypliwy, złośliwy.

Ясвить, ranić; || * urażać, znieważać,
krzywdzić.

Язвлёніе, -ія, *n.* ranienie; || * krzywdzenie.

Языкъ, -а, *m.* zdr. *ob.* Язь.

Языковѣдніе, Языкознаніе, -ія, *n.* lin-
гwistyka, nauka języków.

Языкообразный, językowy, mający
kształt języka.

Языкъ, -а, *m.* język, część ciała; || mo-
wa ludzka, język, sposób wyrażenia się; ||
Коѣс. Sl. naród, plemię; || serce dzwonu;
|| *Бычачій языкъ*, bawoli ozór. * Онъ
бóеъ на языкъ, to jest człowiek wyszcze-
kanу. * У него языкъ долóгъ, ma długi
język, to świegot, gadatliwy. * Держи
языкъ за зубами, сичо, szaj! język za
zębami Бѣгать высуня языкъ, biegać
co tchu stanie. У него языкъ отнялся, on
stracił mowę.

Язычѣть, -чнá, *m.* języczek; || зуб клу-
cza; || *Anat.* wieczko, nakrywka, pastka.

Язычески, *psk.* po pogańsku.

Языческій, pogański, bałwochwalski.

Язычество, -а, *n.* pogaństwo, bałwo-
chwalstwo.

Язычествовать, pozostawać w pogań-
stwie, w bałwochwalstwie.

Язычище, -а, *m.* *zgr.* języczysko, wielki
język.

Язычникъ, -а, *m.* poganin, bałwochwal-
ca; || posiadający wiele obcych języków; ||
* обмóвса, potwarca.

Язычица, -ы, *ж.* poganka.

Язычный, języczny, językowy. *Gram.*
язычныя буквы, głoski językowe.

Язышникъ, -а, *m.* *Bot.* jeleni trunk, sier-
pik (*roślina*).

Язь, -я, *m.* płoć (*ryba*).

Яцевидный, jajowaty, owalny.

Яцевобразность, -и, *ж.* jajowatość, forma
owalna, owalność.

Яцевобразный, *ob.* Яцевидный.

Ящеродящій, jajorodny. Ящеродящія
животныя, zwierzęta jajorodne.

Яйцó, -á, *n.* jaje, jajko. *Anat.* Шуляч-
ное яйцо, jądó.

Яйчки, -чнѣ, *mn.* *Bot.* lisie jajko (*ziele*).

Яйчко, -а, *n.* zdr. jajko.

Яйчинъ, -а, *m.* sprzedający jaja; || *Anat.*
Bot. jajeczник (*u samic i w roślinaх*).

Яйчица, -ы, *ж.* jajecznicа; || sprzedająca
jaja. Выпуснiая яйчица, jaja smażone.

Яйчный, jajeczny, jajkowy.

Якоръ, -а, *m.* zdr. kotwiczka, mała
kotwica.

Якорная, -ой, *ж.* kuźnia kotwiczna.

Якорный, kotwiczny. Якорное мѣсто,
miejsce zdadne do rzucenia kotwicy.

Якорь, -я, *m.* kotwica. Мёртвый якорь,
kotwica nadziei, ocalenia. Стать на якорь,
бросить якорь, rzucić kotwicę.

Якшатся (съ кѣмъ), *Gmin.* przesta-
wać z kim w podejrzanych stosunkach.

Ялáнный, jałapowy, *ob.* Ялáппа.

Ялáппа, -ы, *ж.* *Bot.* jałapa (*roślina*).

Ялбóть, *ob.* Елбóть.

Ялинь, -а, *m.* zdr. *ob.* Яль.

Яловецъ, -вца, *m.* *Bot.* jałowice (*ося-
ролзай krzewóсо*).

Яловица, -ы, *ж.* jałowica, jałowка, młó-
da krowa jeszcze nie rodząca, cielica.

Яловичный, jałowичы, od jałowicy (*о
скорѣ*).

Яловый, jałowy, niepłodny (*о samicach
bylla*). Яловая корóва, *ob.* Яловица.

Яловѣть, jałowić, być lub stawać się
jałowым, nie rodzajnym (*о krowach*).

Яль, -а, *m.* łódź ó dwóch lub czterech
wiosłach.

Яма, -ы, *ж.* jama, dół, loch; || Глазнá-
яма, wklęstość oka; || więzienie dłużników.

Ямбическій, jambiczny.

Ямба, -а, *m.* jamb, miara wiersza (*о—*).

Ямина, -ы, *ж.* zdr. яминка, -и, dół, do-
łek, dołeczek.

Ямистый, jamisty, pełen jam, lochow-
ty.

Ямица, -и, *ж. zgr.* wielka jama.

Ямка, Ямочка, -и, *ж. zdr.* jamka, dołek, dołeczek. Ямочки на щенахъ, dołki, jagody na policzkach.

Ямникъ, -а, *м.* piwnica w lochu urządzona.

Ямска́я, -ой, *ж.* część miasta, w której woźnicy, furmani mieszkają.

Ямской, właściwy woźnicom, furmanom, lub do nich należący, furmański. Ямскáя упряжь, zaprząg ruski

Ямщикъ, -а, *м.* furman, woźnica; || Почтовой ямщикъ, pocztyljon, woźnica pocztarski.

Ямщи́чий, Ямщи́чий, furmański.

Ямщи́чка, -и, *ж.* żona furmana.

Ямъ, -а, *м.* stacja przy gościńcu, gdzie podróżni zmieniają pocztowe konie i gdzie furmani mają pobyt.

Январо́й, styczniowy.

Январь, -я, miesiąc Styczeń.

Яндова, *об.* Ендова.

Янтари́къ, -а, *м. zdr.* kawałeczek bursztynu, *об.* Янтарь.

Янтари́ный, bursztynowy.

Янтарь, -я, *м.* bursztyn.

Яре́мный, jarzmowy, od jarzma.

Яре́мъ, *przyp. др.* ярма, *м.* jarzmo (na woły); || jarzmo, niewola.

Яре́ць, -ця, *м.* bóbr jednoroczny.

Ярина, -ы, *ж.* szerokie płótno zielono farbowane.

Яри́ть, разъяри́ть, drażnić, rozdrażnić, w złość wprawić; || Яри́ться, złościć się, gniewać się, jątrzyć się, zapalać się, || бры́каць, rozбры́каць się (o koniach).

Яреца, -ы, *ж.* jarka, zboże jare, jarkisz, jare żyto, jarzycsa.

Яри́чный, z jarki, ze zboża jarego.

Ярка, -и, *ж.* owieczka, jarliczka.

Яри́й, jasny, świecący, czysty, rażący blaskiem, żywy, rześki.

Ярно, *psk.* jaśnie, wyraźnie, dobitnie; || rzeziście.

Ярность, -и, *ж.* jasność, wyraźność, blask; || żywość.

Яры́нь, -а, *м. zdr.* ярычёнъ, -чнá седла, etykieta, karta. Яры́нь на провозъ товаровъ, list koprowojny na towary. Франковый яры́нь, kartka-franco. Тамошени́й яры́нь, билет експедицыйнy.

Ярмарка, -и, *ж.* jarmark.

Ярмо, -а, *н. об.* Яре́мъ.

Ярмонна, *об.* Ярмарка.

Ярмоно́чный, Ярморочный, jarmarkowy.

Яро, *psk.* gwałtownie, natarczywie.

Ярови́ть, ciekać się, grzać się (o zwierzętach); || podniecać konia przed wyścigami.

Ярово́е, -аго, *н.* jarzycsa, żyto jare.

Ярово́й, jary, wiosenny, Ярово́й хлѣбъ, zboże jare.

Ярола́шь, -и, *ж. об.* Ерола́шь.

Яростно, *psk.* szalenie, wściekle.

Яростный, szalony, wściekły.

Ярость, -и, *ж.* szaleństwo, wściekłość, szal.

Ярочка, *об.* Ярка.

Яру́га, -и, *ж.* wąwoz.

Ярусный, piętrowy, *об.* Ярусъ.

Ярусъ, -а, *м.* piętro; || pokład (ziemi, gruntu).

Яру́шка, -и, *ж.* Bot. tobołki, tarznik (roślina).

Ярь, -а, *м.* jar, jaruga, spadzistość nad rzeką; || urwisko, głębokie miejsce w rzece; || zapalenie (u pastwa).

Яры́га, Яры́нный, Яры́нничать, *об.* Еры́га, Еры́нный, Еры́нничать.

Яры́й, rozżarty, rozhukany, popędliwy, porywczy. Яры́й воск, воск czysty.

Ярыя пчѣлы, młode pszczoły.

Яры́шь, -а, *м.* Myśl. jagnię.

Ярь, -и, *ж.* jarzycsa, zboże jare; || farba zielona; || Ярь-мѣдяна, sztuczny gryszyran; || Ярь лазуревая, węgiel miedzi naturalny.

Яря́шина, -ы, *ж.* Myśl. skóra zdjęta z jagnięcia.

Яса́нь, -а, *м.* podatek złożony ze skórek (pobierany od ludów koczujących); || osobny dzwon w kościołach dla dania sygnalu, kiedy trzeba dzwonić we wszystkie dzwony, lub przestać.

Ясельный, żłobowy, od żлобу.

Ясено́вый, jesionowy.

Ясене́ць, -нца, *м.* Bot. jasioniec, jesionka, dyptan.

Ясенни́къ, -а, *м.* las jesionowy.

Ясенный, *об.* Ясено́вый.

Ясе́нь, -я, *м.* jesion (drzewo).

Ясно́лка, -и, *ж.* Bot. rogownica (roślina).

Ясли, -ей, *ж. mn.* jasła, żłobek.

Ясме́нный, -а, *м.* Bot. marzanka górna.

Ясминный, jaśminowy.

Ясминь, -а, *м.* Bot. jaśmin.

Яснени́й, *zdr.* dosyć jasny.

Яснени́ю, *psk.* dosyć jasno.

Ясне́хонный, jaśniuchny, jaśniusieńki, jaśniuteńki.

Ясниться, *nieos.* wyjaśniać się.

Ясно, *psk.* jasno, pogodnie.

Ясны́й, ясны́, pogodny; || wyraźny, zrozumiały.

Яснить, wyjaśniać się, wypogadzać się; || Ясниться, wydawać się jasnym, wyjaśniać się.

Ясписо́вый, Яспись, *об.* Яшмовый, Яшма.

Яствы, -ь, *мн.* potrawy, jedzenia.

Ястребѣнонь, -нна, *m.* jastrząbek.
 Ястребѣнна, -и, *ż.* *Bot.* jastrzębiec (*roślina*).
 Ястребѣный, jastrzębŭ.
 Ястребна, -и, *ż.* *Bot.* prosinka, wieprzy-
 niec, świnie ziele.
 Ястребѣ, -а, *m. zdr.* ястребѣнь, -бнѣ,
 ястребѣчѣнь, -чна, jastrzab, jastrząbek.
 Ятаганъ, -а, *m.* jatagan, kindżał, pugi-
 наł.
 Ятрышникъ, *об.* Ядрышникъ.
 Ять, *m.* nazwa Ruskiéj głoski Ъ.
 Яхонтовый, rubinowy.
 Яхонтъ, -а, *m.* *Min.* Вишнёвый яхонтъ,
 ametyst. Синій яхонтъ, szafir. Жёлтый
 яхонтъ, hjacynt. Красный яхонтъ, rubin.
 Яхта, -ы, *ż.* jacht, mały statek wodny o
 żaglach i wiosłach.
 Яхташъ, -ѣ, torba myśliwska.
 Ячѣечча, Ячѣйна, *zdr. об.* Ячѣя.
 Ячѣйный, do komórek w plastrach mio-
 довыхъ należący.
 Ячѣистый, komórkowaty (*o plastrach*
miodowych).
 Ячѣя, -и, *ż.* komórka (*w plastrze miodu*).
 Ячменѣкъ, -нѣкѣ, *m. zdr. об.* Ячмѣнь.
 Ячмѣнный, jęczmienny.
 Ячмѣнь, -я, *m. Bot.* jęczmień; || *Med.*
 Ячмѣнь на глазу, jęczmień na oku.
 Ячный, Ячневый, jęczmienny, *об.* Яч-
 мѣнный.
 Яшилъ, -а, *m.* saktak (*drzewo*).
 Яшмовый, jaspisowy.
 Яшма, -ы, *ż.* jaspis (*kamień*).
 Яшмовидный, podobny do jaspisu.
 Ящерица, -ы, *ż.* jaszczurka
 Ящеричный, jaszczurczy
 Ящеръ, -а, *m.* nałóg gryzienia ziemi,
 żłobn, musztuka (*u koni*); || jaszczur (*skóra*
łuskowata).
 Ящичъ, -а, *m. zdr.* ящичѣнь, -чна, szu-
 флада, szufiadka, skrzynia, skrzynka, ku-
 fer, kuferek, pudło, pudełko; || *Artyl.* wóz
 labojowy. * Отладывать въ долгій
 ящичъ, przyrzekać со кому на święты ні-
 гды.
 Ящичный, szufiadny, skrzyniowy.
 Ящиръ, -а, *m.* mysz laskowa.

Ө.

Ө, głoska ta nazywa się **Өмтѣ**, (wymaw.
 jak **t**), używa się tylko w Gręckich wyra-
 zach, przjętych do języka Ruskiego, np.
 Теодоръ, Teodor. W językach obcych téj
 literze odpowiada **th**.
 Театръ, -а, *m. об.* Театръ.
 Теогонія, -и, *ż.* teogonja, genealogja
 bogów.
 Теонратическій, teokratyczny.
 Теократія, -и, *ż.* teokracja, rząd kapła-
 нów.
 Теологическій, teologiczny.
 Теологія, Теологъ, *об.* Богословіе, Бого-
 слówъ.
 Теургія, -и, *ż.* teurgia, rodzaj magji,
 nauki sztuk tajemnych.
 Өмиіамникъ, Өмиіамный, Өмиіамъ, *об.*
 Өум.....
 Өирсь, -а, *m.* laska otoczona burszczem
 i winnym iісцием z szyszką na końcu, jaką
 nosiły bachantki.
 Өмтѣ, -ы, *ż.* nazwa Ruskiéj głoski **Ө**; ||
 nazwa ptaka, *об.* Авдѣтна.
 Өминѣ недѣля, *об.* Недѣля.
 Өминіо воскресѣнье, *об.* Воскресѣнье.
 Өуміамникъ, -а, *m.* turybularz, kadziel-
 nica.
 Өуміамный, kadzidłowy.
 Өуміамъ, -а, *m.* kadzидло, wonność.

У.

У, (nazywa się **ижица**). Głoska ta po
 większej części używa się w książkach
 kościelnych w wyrazach z Gręckiego do
 języka Ruskiego wprowadzonych. Nie-
 kiedy wymawia się ja w (**w**), np. Евангеліе,
 niekiedy zaś jak **l**, **и**, co pokazuje się w wy-
 razów następujących.
 Уакінонь, -а, *m.* kamień drogi, *об.* Ги-
 цинтъ.
 Уница, -ы, *ż.* nazwa ostatniéj litery w abe-
 cadle kościelno-słowiańskim i ruskiem
 (*Polsk. ѣ*).
 Упаной, -оя, *m.* Коść. pieśń podcza
 jutrzni w święta uroczyste.
 Упѣть, -а, *m.* naczelnik miasta.
 Уподіанонъ, -а, *m. об.* Иподіанонъ.
 Упостасный, osobowy.
 Упостась, -и, *ż.* Коść. jedna z osób św
 Трійцы.
 Уссѣль, -а, *m. об.* Иссѣль.

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

географических наименований, древних и новых.

WYKAZ ALFABETYCZNY

nazw geograficznych, dawnych i nowych.

Skrócenia:

k. kraj lub państwo (область или государство).

m. miasto (город).

n. naród, (народ).

r. rzeka (рѣка).

g. góra (гора).

w. wyspa (остров).

Aargau, k. Argowja (*kanton*).
Абдера, m. Abdera.
Абердинъ, Эбердинъ, m. Aberdeen.
Абиссинія, k. Abissynja.
Або, Абовъ, m. Abo.
Абруццо, k. Abruzu.
Абхазія, k. Abchazja.
Августовъ, m. Augustów.
Авлида, k. Aulida.
Австразія, k. Austrazja.
Австріецъ, Austrjak.
Австрія, k. Austrjaczka.
Австрія, k. Austrja.
Аграмъ, ob. Загребъ.
Адрианополь, m. Adrjanopol.
Адриатическое море, morze Adrjatyckie.
Азія, m. Agon.
Азія, k. Azja.
Азіятецъ, n. Azjatyk.
Азіятиа, Azjatyczka.
Азовъ, m. Azow; || Азовское море, morze Azowskie.
Аквилея, m. Akwilea.
Аквитанія, k. Akwitania.

Акра, m. Akra (Akko)
Аиронерáвнскія горы, góry Akrokeganji.
Аландскіе острова, wyspy Alandskie.
Алатырь, m. Alatyrg.
Албанецъ, n. Albańczyk.
Албанна, n. Albanka.
Албанія, k. Albanja.
Альгөрвія, k. Algorwe.
Александретта, m. Aleksandretta.
Александровъ, m. Aleksandrów.
Алеппо, Халебъ, m. Aleppo.
Алессандрія, m. Aleksandrja (*w Piemencie*).
Алеутскіе острова, wyspy Aleuckie.
Алжиръ, m. Algier.
Алтай, g. Altaj.
Алтайскія горы, góry Altajskie.
Альзакія, Эльзасъ, k. Alzacja.
Альпы, Альпійскія горы, Alpy.
Амазонская рѣка, Amazonka.
Америка, k. Ameryka.
Амиень, m. Amiens.
Аммонитяне, n. m. Ammonici.
Амстердамъ, m. Amsterdam.
Амуръ, r. Amur.
Анатолія, k. Anatolja.
Англичанинъ, n. Anglik.
Англичанна, n. Angielka.
Англійскій, Angielski.
Андалузія, k. Andaluzja.
Анды, Андскія горы, Andy.
Анкона, m. Ankona.
Антверпенъ, m. Anwers (*Antwerpja*).
Антильскіе острова, Antylle.
Антиохія, m. Antjochja.
Апеннинскія горы, Apenniny.
Аппенцель, m. Appenzel.
Апулія, k. Apulja.
Аравійскій заливъ, затока Arabaka.
Аравія, k. Arabia.

Аральское озеро, Aral.
 Арголида, *k.* Argolida.
 Арденскія горы, Ardeny.
 Эрзерумъ, Эрзерумъ, *m.* Erzerum.
 Арнадія, *k.* Arkadja.
 Арменія, *k.* Armenja.
 Армянинъ, *n.* Ormiańczyk, Ormianin,
 Ormian.
 Архангельскъ, *m.* Archangielsk.
 Архипелагъ, Archipelag.
 Азорскіе острова, Azorskie wyspy.
 Ассирія, *k.* Assyryja.
 Астрахань, *m.* Astrachan.
 Астурія, *k.* Asturja.
 Асфальтовое озеро, jezioro Asfaltowe.
 Атлантическій Океанъ, Ocean Atlan-
 тyczny.
 Атласъ, Атласскія горы, Atlas, góry At-
 lasu.
 Аттика, *k.* Attyka.
 Африка, *k.* Afryka.
 Африканецъ, *n.* Afrykanin.
 Африканка, *n.* Afrykanka.
 Ахачія, *k.* Achaja.
 Ахалцыхъ, *m.* Achalcych.
 Ахенъ, Аахенъ, *m.* Akwisgran.
 Аяччо, *m.* Ajaccio.
 Аены, *m.* Ateny.
 Аенининъ, *n.* Ateńczyk.
 Аенинка, Atenka.
 Аѳинская гора, Athos (*Monte-Santo*).

Б.

Бабельмандебскій проливъ, Babel Mandeb.
 Баварецъ, *n.* Bawarczyk.
 Баварка, *n.* Bawarka.
 Баварія, *k.* Bawarja. Баварскій, Bawar-
 ski.
 Багамскіе острова, wyspy Bahamskie.
 Багряное море, Morze Czerwone.
 Бадахось, *m.* Badajoz.
 Баденъ, *m.* Baden. Баденскій, Badeński.
 Базель, *m.* Bazel.
 Байналь, Байнальское озеро, Bajkał,
 Bajkalskie jezioro.
 Байона, *m.* Bajonna.
 Байреутъ, *m.* Bayreuth.
 Бантрія, *k.* Baktrja.
 Баку, *m.* Baku.
 Балеарскіе острова, Balearskie wyspy.
 Балканы, Bałkańskie góry.
 Балтійское море, Bałtyckie morze.
 Барбадось, *w.* Barbados.
 Барселона, *m.* Barcelona.
 Батавія, *m.* Batawja.
 Бауценъ (Будшинъ), Bautzen, (Budy-
 syn).
 Бахчисарай, *m.* Baczysaraj.
 Беллинцона, *m.* Belinzona.
 Белуджистанъ, Beludżystan.
 Бельгецъ, *n.* Belgijczyk.

Бельгія, Belgjka.
 Бельгія, *k.* Belgja.
 Бенгалия, *k.* Benguela.
 Бендеры, *m.* Bendery.
 Беневентъ, *m.* Benevento.
 Беоція, Biótia, *k.* Beocja.
 Берберія, *k.* Berberja.
 Берлинъ, *m.* Berlin.
 Бермудскіе острова, Bermudy.
 Бессарабія, *k.* Bessarabja.
 Бискаія, *k.* Biskaja.
 Богемецъ, *ob.* Чехъ.
 Богемія, *ob.* Чехія.
 Боденское озеро, Konstanckie jezioro
 Болгарія, *k.* Bołgarja.
 Болонья, *m.* Bononja.
 Бордо, *m.* Bordeaux (*Bordo*).
 Борисвѣнъ, *r.* Borysten, Dniepr.
 Борромейскіе острова, Borromejskie
 wyspy.

Боснія, *k.* Bośnia.
 Боснийскій, *n.* Bośniak.
 Босфоръ, Восторъ, Bosfor.
 Ботническій заливъ, Botnicka zatoka.
 Браганца, *m.* Braganza.
 Бразилія, *k.* Brazylja, Brezylja.
 Брандебургія, *k.* Brandenburg.
 Брауншвейгъ, *m.* Brunświk.
 Брентонъ, *m.* Brighton.
 Бремень, *m.* Brema, (Bremen).
 Бреславль, *m.* Wrocław (Breslau).
 Бретанецъ, *n.* Bretańczyk.
 Бретань, *k.* Bretanja.
 Брешия, *m.* Brešcia (Brixa).
 Британскій, Brytański.
 Броды, *m.* Brody.
 Брюгге, *m.* Brúge (Bruges).
 Брюссель, *m.* Bruksella.
 Бугъ, *r.* Bug.
 Буда, Офенъ, *m.* Buda (*Слав. Peszt*).
 Булгарія, *ob.* Болгарія.
 Булонь, Boulogne (*Buloň*).
 Бургундія, *k.* Burgundja.
 Бургунды, *n.* Burgundowie.
 Бухарія, *k.* Buchara.
 Бѣлградъ, *m.* Belgrad (*w Serbji*).
 Бѣлое море, Białe morze.
 Бѣлоруссія, *k.* Białoruś.
 Бѣлостонъ, *m.* Białystok.

В.

Вавилонъ, *m.* Babilon.
 Валахія, *k.* Wołoszczyzna, Wołochy.
 Валахъ, Волохъ, *n.* Wołoch.
 Валдійскія горы, Waldajskie góry.
 Валенсія, *m.* Walencja.
 Валисъ, Валезія, *k.* Wallis.
 Вандея, *k.* Wandea.
 Варварія, Варварійскія владѣнія, *k.* War-
 warja.
 Варшава, *m.* Warszawa.
 Варяги, *n.* Waragowie.

Вашингтонъ, *m.* Waszyngton.
 Везувій, *Wezuwjuż* (*wulkan*).
 Вейтъ, *w.* Wight.
 Великобританія, *k.* Wielka Brytania.
 Величка, *m.* Wieliczka.
 Венгерень, *n.* Wegier.
 Венгерка, *Węgierka*.
 Венгрия, *k.* Wegry.
 Венеція, *m.* Wenecja.
 Верона, *m.* Weronia.
 Версаль, *m.* Wersal.
 Вестготы, *n.* Wizygoci.
 Вестфалія, *k.* Westfalja.
 Вестъ-Индія, *Ludje zachodnie*.
 Византия, *m.* Bizancja.
 Вильна, *m.* Wilno.
 Виндава, *m.* Windawa.
 Виртенбергъ, *k.* Württemberg.
 Висла, *r.* Wisła.
 Виченца, *m.* Wicencja.
 Виоанія, *m.* Betanja.
 Виоинія, *k.* Bitynja.
 Виолемъ, *m.* Betlehem, Bettleem.
 Виотія, *ob.* Beoция.
 Вогезскія горы, *Wogezy*.
 Волга, *r.* Wołga.
 Вологда, *m.* Wołogda.
 Волохъ, *ob.* Walachъ.
 Волховъ, *r.* Wołchów.
 Волюна, *k.* Wołyń.
 Воронежъ, *m.* Woroneż.
 Восперъ, *ob.* Bosфоръ.
 Вульвичъ, *m.* Woolwich.
 Выборгъ, *m.* Wyborg.
 Вычегда, *r.* Wyczegda.
 Вѣна, *m.* Wieden.
 Вязьма, *m.* Wiazma.

Г.

Габсбургъ, *m.* Habsburg.
 Гавана, *m.* Hawana.
 Гавръ-де-Грасъ, *m.* Havre de Grace.
 Гага, *m.* Haga.
 Гайти, *w.* Haiti.
 Галилея, *k.* Galilea.
 Галисія, Галиція, *k.* Galicja (*w Hiszpani*).
 Галиція, *k.* (Галичъ), *Galicja* (*w Austrji*).
 Галлія, *k.* Gallja.
 Галлы, *n.* Gallowie.
 Гамбія, *r.* Gambja.
 Гамбургъ, *m.* Hamburg.
 Гангъ, Гангесъ, *r.* Ganges.
 Ганзейскіе города, *Hanzeatyckie miasta*.
 Ганноверъ, *m.* Hanower.
 Гарона, *r.* Garona.
 Гарць, Гарція горы, *Harz*.
 Гасконецъ, *n.* Gaskończyk.
 Гасконія, *k.* Gaskonja.
 Гаэта, *m.* Gaeta.
 Гваделупа, *w.* Guadelupa.
 Гвинея, *k.* Gwinea.

Гвіана, Гіана, *k.* Guajana.
 Гданскъ, *ob.* Данцигъ.
 Гебридскіе острова, *Hebrydy*.
 Гейдельбергъ, *m.* Heidelberg.
 Гейла, *Hekla* (*wulkan*).
 Геликонъ, *Helikon* (*gora w Beocij*).
 Геллада, *ob.* Эллада.
 Гельвеція, *k.* Helwecja.
 Гельсингфорсъ, *m.* Helsingfors.
 Гёнуа, *m.* Genua (*Jenna*).
 Геркуланъ, Геркуланумъ, *Herkulanum*.
 Германия, *k.* Germanja (*Niemcy*).
 Герць, *m.* Górz (*staw. Gorica*).
 Гессенъ, *k.* Hessja.
 Гётингенъ, *Getynga*.
 Гибралтаръ, *m.* Gibraltar.
 Гималайскія горы, *Himalaja*.
 Гиерскіе острова, *Hjerskie wyspy*.
 Глазго, *m.* Glasgow.
 Гнѣзно, Гнѣзень, *m.* Gniezno.
 Голгоа, *Golgota* (*Kalwarja*).
 Голландія, *k.* Hollandja.
 Гольштинія, Гольштинія, *k.* Holsztyn.
 Гомбургъ, *m.* Homburg.
 Готландія, *k.* Gotland.
 Готтентоты, *n.* Hottentoci.
 Готь, Готъ, *n.* Got. Готскій, *Gotski*.
 Гранада, *m.* Granada.
 Граубюнденъ, *m.* Graubünden.
 Гренландія, *k.* Grenlandja.
 Греція, *k.* Grecja.
 Гриничъ, *m.* Greenwich.
 Гродно, *m.* Grodno.
 Грузія, *k.* Gruzja.
 Гутсоновъ заливъ, *Hudsonska zatoka*.
 Гүны, Гүнны, *n.* Ciunowie.

Д.

Данія, *k.* Dacja.
 Далмация, *k.* Dalmacja.
 Дамаскъ, *m.* Damaszek.
 Даміетта, *m.* Damietta (*Damjet*).
 Данія, *k.* Danja.
 Данцигъ, Гданскъ, *m.* Gdańsk.
 Дарданеллы, *Dardanelle*.
 Дармштатъ, *m.* Darmstadt.
 Датчане, *n.* Duńczycy.
 Двинъ, *r.* Dwina (*Dźwina*).
 Девисовъ проливъ, *zatoka Dawisa*.
 Дельфы, *m.* Delphy.
 Дёрптъ (Юрьевъ), *m.* Dorpat.
 Динабургъ, *m.* Dynaburg.
 Днѣпръ, *r.* Dniepr.
 Доверь, Дувръ, *m.* Dower.
 Донъ, *r.* Don.
 Дёрникъ, *m.* Tournay (*Dornik*).
 Драва, *r.* Drava.
 Дрезденъ, *m.* Drezno.
 Дублинъ, *m.* Dublin.
 Дунай, *r.* Dunaj.
 Дюнкирхень, *m.* Dunkierka.
 Дюссельдорфъ, *m.* Düsseldorf.

Е.

Епаторія, *m.* Eupatorja.
 Евро́па, *k.* Europa.
 Евро́пець, *Europejczyk.*
 Евро́пейка, *Europejka.*
 Египетъ, *k.* Egipt.
 Енисей, *r.* Enisej.
 Ефесъ, *m.* Efez.

Ж.

Жене́ва, *m.* Genewa.
 Жиро́нда, *r.* Gironda (*Żyronda*)
 Жито́миръ, *m.* Żytomierz.

З.

За́гребъ, *m.* Agram (*Zagrzeb*).
 За́льцбургъ, *m.* Zaltsburg.
 Замо́стье, *Замость*, *m.* Zamoście.
 Зе́ландія, *k.* Zelandja.

И.

Ибе́рія, *k.* Iberja (*Hiszpanja*).
 Израильтя́не, *n.* Izraelici.
 Илли́рія, *k.* Illirja.
 Имау́съ, *Himalaja*.
 Имере́тія, *Imeretja* (*Kolchida*).
 Ингерманла́ндія, *Ингрія*, *Ingrja*.
 Индія, *k.* Indja.
 Индостанъ, *k.* Indostan.
 Индусы, *n.* Indusy.
 Индъ, *Синдъ*, *r.* Indus.
 Индѣйцы, *n.* Indyjczycy.
 Ирла́ндія, *Irlandja*.
 Исхія, *w.* Ischia.
 Исла́ндія, *w.* Islandja.
 Испа́нія, *Hiszpanja*.
 Ита́лія, *k.* Italja (*Włochy*).

І.

Іена, *m.* Jenia.
 Іерихо́нъ, *m.* Jerycho.
 Іерусали́мъ, *m.* Jerozolima.
 Іоническіе острова́, *Jońskie wyspy*.
 Іонія, *k.* Jona.
 Іонна, *r.* Jonna.
 Іорда́нь, *r.* Jordan.

Іоркъ, *m.* York.
 Іудея, *k.* Judea.

К.

Кавка́зъ, *k.* Kaukaz.
 Каза́нь, *m.* Kazanь.
 Ка́иръ, *m.* Kair.
 Кала́брія (*Brittium*), *k.* Kalabrja.
 Калé, *Calais* (*ciężnina*).
 Каледо́нія, *k.* Kaledonia.
 Калифо́рнія, *k.* Kalifornja.
 Каліа́ри, *Калья́ри*, *m.* Kagliari.
 Калмыки, *n.* Kałmucy.
 Калу́га, *m.* Kaługa.
 Камчада́лы, *n.* Kamczadale.
 Камча́тка, *k.* Kamczatka.
 Канарскіе острова́, *kanaryjskie wyspy*.
 Кандія, *w.* Kandja (*dawn. Kreta*).
 Каринтія, *k.* Karyntja.
 Карлсру́зъ, *m.* Karlsruhe.
 Карніо́лія, *Країна*, *k.* Karniolja (*Krajna*).
 Каролинскіе острова́, *Karolińskie wyspy*.
 Карпа́тскія го́ры, *Karpaty*.
 Картахе́на, *m.* Kartagena.
 Картаге́нъ, *m.* Kartagina.
 Картаге́няне, *n.* Kartagińczykowie.
 Каспійское мо́ре, *Kaspijskie morze*.
 Касты́лія, *k.* Kastylja.
 Ката́лонія, *k.* Katalonja.
 Ката́нія, *m.* Katana (*Catania*).
 Ка́фры, *n.* Kafrowie.
 Кашми́ръ, *m.* Kaszmir.
 Ке́льнь, *m.* Kolonja (*Cöln*).
 Ке́льты, *Цельты*, *n.* Celtowie, Celty.
 Ке́мбриджъ, *m.* Kambridzь.
 Ке́нигсбергъ, *Моролéвецъ*, *m.* Królewiec.
 Керчь, *m.* Kercz.
 Ке́фалонія, *Цефалонія*, *w.* Cefalonja.
 Кили́кія, *k.* Cylicja.
 Кимбры, *n.* Symbrowie.
 Кипръ, *w.* Kypros, *Cypr*.
 Киргизы, *n.* Kirgizy.
 Киронéя, *m.* Cyrena.
 Кита́йцы, *n.* Chińczycy.
 Кита́й, *k.* Chiny.
 Кіевъ, *m.* Kijów.
 Кобленць, *m.* Coblencz (*Koblencja*).
 Ковна, *m.* Kowno.
 Коимбра, *m.* Coimbra (*Koimbra*).
 Колхи́да, *k.* Kolchida (*Imeretja*).
 Константино́поль, *m.* Konstantynopol.
 Констанць, *m.* Konstancja.
 Копенга́генъ, *m.* Kopenhaga.
 Кордилье́рскія го́ры, *Kordyljery* (*Andy*).
 Кордо́ва, *m.* Kordowa.
 Коре́я, *k.* Korea.
 Коринё́тъ, *m.* Korynt.
 Корнва́лисъ, *k.* Kornwalja.
 Коро́лэвецъ, *m.* Królewiec.
 Корси́на, *w.* Korsyka.
 Норсу́нь, *m.* Chorwonej (*w. Krymie*).

Кортрѣйхъ, *m.* Coortray.
 Кохинхина, *k.* Kochinchina.
 Крайна, *об.* Karniólia.
 Краповъ, *m.* Kraków.
 Кремона, *m.* Kremona.
 Критъ, *w.* Kreta.
 Кроаты, *mn. n. об.* Хорваты.
 Кроація, *об.* Chorwátia.
 Крымъ, Кругъ.
 Кубъ, *w.* Kuba.
 Кубань, *r.* Kubanь.
 Кульмъ, *m.* Chelмно.
 Курляндія, *k.* Kurlandja.
 Курскъ, *m.* Kursk.

Л.

Лáдога, *m.* Ladoga. Лáдонское о́зеро,
 jezioro Ladogskie.

Ланедемонъ, *k.* Sparta, *об.* Спарта.

Ланедивскіе острова, Łakedywskie wyspy.

Ланонія, *k.* Lakonja.

Лаодикія, *m.* Laoducea.

Лапландія, *k.* Laponja.

Латыши, *n.* Lettowie (Łotysze).

Левантъ, *об.* Natólia.

Левктра, *m.* Leuktra.

Ледовитое море, Lodowate morze.

Лезгйны, Лезгинцы, *mn. n.* Lezgini.

Лейнингское графство, Leiningen.

Лейпцигъ, *m.* Lipsk.

Лембергъ, *об.* Львовъ.

Лестеръ, *m.* Leicester.

Либáва, *m.* Libawa.

Ливанъ, Ливанская горá, Liban.

Ливія, *k.* Libja.

Ливорно, *m.* Liburnus (Liworno).

Линія, *k.* Licja.

Лилль, *m.* Lille (Ryssel).

Липарскіе острова, Liparyjskie wyspy.

Лиссабонъ, *m.* Lizbona.

Литва, *k.* Litwa.

Литвини, Литовцы, *mn. n.* Litwini.

Лифляндія, *k.* Liwonja, Inflanty.

Лионъ, *m.* Ljon (Lugdunum).

Лозанна, *m.* Lozanna.

Ломбардія, *k.* Lombardja.

Лондонъ, *m.* Londyn.

Лотарингія, *k.* Lotaryngja.

Лубень, Лёбень, *m.* Louvain (Lówen).

Лудвигсбургъ, *m.* Ludwigsburg.

Лузація, *k.* Lausitz (Łużyce).

Лузитанія, *k.* Luzytanja (Portugatja).

Львовъ, *m.* Lwów.

Любень, *m.* Lubeka.

Люблинъ, *m.* Lublin.

Люблинъ, *m.* Lubiana (Niem. Leybach).

Люневиль, *m.* Luneville.

Лютихъ, Люттихъ, *m.* Liege (Lüttich).

М.

Маврїнія, wyspa Maurycego.

Мавританія, *k.* Maurytanja.

Мадера, *w.* Madeira.

Мазовія, *k.* Mazowsze.

Майнцъ, *m.* Mainz (Moguncja).

Македонія, *k.* Macedonja.

Малай, Малайское плéмя, *m.* Malaja.

Мальта, *w.* Malta.

Мангеймъ, *m.* Manheim.

Мантинéя, *m.* Mantyneea.

Мантуя, *m.* Mantua.

Маравонъ, *m.* Maraton.

Мáрморное цыли Мраморное море, Mar-

mara.

Марокко, *m.* Marokko.

Марсэль, *m.* Marsylja.

Медиоланъ, *m. об.* Миланъ.

Мекка, *m.* Mekka.

Мексика, *k.* Meksiko.

Мессина, *m.* Messyna.

Мехино, *об.* Мексина.

Мидія, *k.* Medja.

Миланъ, *m.* Medjolan.

Митава, *m.* Mitawa.

Мишна, *m.* Miszna (Niem. Meissen).

Модéна, *m.* Modena (Mutina).

Молдава (Вельтава), *r.* Moidawa (Sław.

Wéltawa).

Молуккскіе острова, Moluckie wyspy.

Монголія, *k.* Mongolja.

Монголы, *mn. n.* Mongołowie.

Моравія, *k.* Morawja.

Морéя, *k.* Morea.

Москвá, *m.* Moskwa.

Мурція, *m.* Murcja.

Мюнхенъ, *m.* Monachjum.

Н.

Наваринъ, *m.* Navarino.

Наварра, *k.* Nawarra.

Назаретъ, *m.* Nazaret (Nasirach).

Наполи-ди-Романія, Náwплия, *m.* Nauplja.

Нарва, *m.* Narwa.

Нарова, *r.* Narew.

Нассау, *m.* Nassau.

Натолія, Левантъ, *k.* Natolja.

Неаполь, *m.* Neapol.

Нева, *r.* Newa.

Негры, *mn. n.* Negrowie.

Нефшатель, *m.* Neufchatel.

Нигеръ, *r.* Niger (Dzólba).

Нидерланды, *mn. k.* Niderlandy.

Никéя, *m.* Nicea.

Нимбегенъ, Нимбегенъ, *m.* Nimwega.

Нинивія, *m.* Ninawa.

Ницца, *m.* Nizza.
 Ниагара, *r.* Niagara.
 Новый Садъ, *m.* (Niem. Neusatz), Nowy Sad.
 Норвегія, *k.* Norwegja.
 Нормандія, *k.* Normandja.
 Норманы, *mn. n.* Normanowie.
 Норчёпингъ, *m.* Norrköping.
 Нубія, *k.* Nubja.
 Нью-Йоркъ, *m.* New-York.
 Нью-Фондлендъ, *w.* New - Foundland
 czyli Nowa Ziemia.
 Нѣманъ, *r.* Niemen.
 Нюрнбергъ, *m.* Norymberga.

O.

Объ, *r.* Ob.
 Огёйо, *r.* Ohio.
 Одеръ, *r.* Odra.
 Океанія, *k.* Oceanja.
 Оксфордъ, *m.* Oxford.
 Олимпія, *m.* Olimpja.
 Ольмиуць, *m.* Olomuniec (Niem. Ollmütz).
 Онега, *r.* Onega.
 Оранія, Оранжеъ, *m.* Orange.
 Орель, *m.* Orel.
 Орлеанъ, *m.* Orleans (Gebanum).
 Ормуссій проливъ, Ormus.
 Осёрръ, *m.* Auxerre.
 Остенда, *m.* Ostenda.
 Остзейскія губерніи, gubernje Nadbal-
 tyckie.
 Ость-Готы, *mn. n.* Ostgotowie.
 Ость-Индія, *k.* Indje Wschodnie.
 Отагёйте, Таити, *w.* Tahiti.

II.

Павія, *m.* Pawja.
 Падуа, *m.* Padua (Padwa).
 Палермо, *m.* Palermo (Panormus).
 Палестина, *k.* Palestyna.
 Пампелона, *m.* Pampeluna.
 Панѣтскій перешеекъ, Panama.
 Паннонія, *k.* Pannonja.
 Папскія владѣнія, *ob.* Церковная Об-
 ласть.
 Парагвай, *r.* Paragvaj.
 Парижъ, *m.* Paruz.
 Парма, *m.* Parma.
 Парнасъ, Parnas (*гора в давнѣй Гео-
 граф.*)
 Парсія, *k.* Partha.
 Партояно, *mn. n.* Parthowie.
 Патагонія, *k.* Patagozja.
 Пѣйпуть *czyli Чудское озеро, Pейпуть.*
 Пекинъ, *m.* Peking.

Пелопоннесь, *k.* Peloponez.
 Пёрновъ, *m.* Pernow.
 Пёрсія, *k.* Persja.
 Пёру, *k.* Peru.
 Перузія, *m.* Perugja.
 Пескиера, *m.* Peschiera.
 Петервардейнъ, Петроварадъ, *m.* Peter-
 warad (Niem. Peterswardein).
 Пиза, *m.* Piza.
 Пикардія, *k.* Pikardja.
 Пиринейскія горы, Pireneje.
 Пистоя, *m.* Pistoja.
 Пиаченца, *m.* Piacenza (Piacenzja).
 Пиёмонтъ, *k.* Piemont.
 Платея, *m.* Platea.
 Платтенское озеро, Platten.
 Плоцкъ, *m.* Plock.
 По, *r.* Po.
 Познань, *m.* Poznań.
 Полинезія, *k.* Polinezja.
 Польша, *k.* Polska.
 Поляни, *mn. n.* Polacy.
 Померанія, *k.* Pomerauja (Pomorzje).
 Помпея, *m.* Pompeja.
 Понтинскія болота, Pontyńskie bagna.
 Понтъ Эвксинскій, Morze Czarne.
 Портчи, *m.* Portici.
 Португалія, *k.* Portugalja.
 Прага, *m.* Praga (Czeska).
 Провансъ, *k.* Prowancja.
 Прусакі, *mn. n.* Prusacy.
 Пруссія, *k.* Prussy.
 Прутъ, *r.* Prut.
 Псковъ, *m.* Psków.
 Пфальцъ, *k.* Palatynał.

P.

Пагуза (Дубровникъ), *m.* Ragusa, (Dub-
 rownik).
 Ревель, *m.* Rewel.
 Регенсбургъ, *m.* Ratysbona.
 Реджіо, Реджо, *m.* Reggio.
 Рейнъ, *r.* Ren, (Rhein).
 Рейсъ, Реймсъ, *m.* Rheims.
 Рига, *m.* Ruga.
 Ричмондъ; *m.* Richmond.
 Римъ, *m.* Rzym.
 Рифейскія горы, Hyperborejskie góry.
 Родось, *w.* Rhodos.
 Родъ-Эйлендъ, *k.* Rhode-Island.
 Рона, *r.* Rhona (Rodan).
 Россія, Россжа, Россійскія, *rosyjskie*
 (Cepиѣй Ruski).
 Россіанинъ, Rossjanin (Rus).
 Рудныя горы, Erzgebirge (Radowy).
 Румелия, *k.* Rumelja.
 Румінія, *k.* Rumunja.
 Руса, Росажа, Раа, Русскій, Россіанскій
 (Rus).
 Рязань, *m.* Riazanł.

С.

- Сава**, *г.* Sawa.
Савоія, *к.* Sabaudja.
Савроматы, *мн. п.* Sarmaci.
Сагунтъ, *м.* Sagunt.
Саксонія, Saksonja, Saskie królestwo.
Саламанка, *м.* Salamanka.
Салерно, *м.* Salerno.
Салоники, *мн. п.* Saloniki.
Самаритяне, *мн. п.* Samarytanie.
Самара, *м.* Samara.
Самарія, *к.* Samarja.
Самогитя, *к.* Żmudź.
Санктъ-Галленъ, *м.* San-Gallo (Akropolis).
Санъ-Марино, San-Marino.
Сарагоса, *м.* Saragossa.
Сарбрюкъ, Sarrebruck.
Сардинія, *к.* Sardinja.
Сарматы, *мн. п.* Sarmaci.
Сахара, Sahara.
Севастополь, *м.* Sewastopol.
Севернъ, *г.* Sewern.
Севилья, *м.* Sewilla.
Седмиградская область, *об.* Трансильванія.
Сена, *г.* Sekwana.
Сербія, *к.* Serbja.
Сешельскія острова, Scyzelle.
Сибирь, *к.* Syberja.
Силезія, *к.* Szlask.
Силистрия, *м.* Sylistrja.
Синай, Synaj (góra).
Сиранузы, *мн. м.* Syrakuzy.
Сирія, *к.* Syrja.
Сицилія, *в.* Sycylja.
Сиерра-Невада, Sierra-Newada (góry nie owe).
Сіонъ, Зиттенъ, Syon (góra).
Скандинавія, *к.* Skandynawja.
Скифы, *мн. п.* Scytowie.
Славонія, *к.* Slawonja.
Славяне, *мн. п.* Slawianie.
Смирна, *м.* Smyrna.
Солотурнъ, *м.* Solothurn.
Солунъ, *м.* об. Салоники.
Спарта, *к.* Sparta.
Спартанцы, *мн. п.* Spartańczykowie.
Средиземное море, Śródziemne morze.
Стамбуль, Stambuł, Константинополь (Carogród).
Стокгольмъ, *м.* Stockholm.
Столовая гора, Stołowa góra.
Страсбургъ, *м.* Strasburg.
Судеты, *мн.* Sudety (góry).
Суэсъ, *м.* Suez. Суэскій каналъ, kanał Suezki.
Схевенингенъ, *м.* Scheweningen.
Шхольда, *г.* об. Шельда.

Т.

- Таврида**, *к.* Tawryda.
Тагъ, Темо, *г.* Tag, Tejo.
Танжеръ, *м.* Tanger.
Тверъ, *м.* Twer.
Тегеранъ, *м.* Teheran.
Темешваръ, *м.* Temeswar, Temeszwär.
Темза, *г.* Tamiza.
Тенериффа, *в.* Teneriffa.
Термопиль, Термопиль, *мн.* Termopile.
Террачина, *м.* Terracina.
Тессинъ, *г.* Teszyn (Ticino).
Тибръ, *г.* Tyber (Tevere).
Тивы (Фивы), *мн. м.* Teby.
Тигрь, *г.* Tiger.
Тироль, *к.* Tyrol.
Тисса, *г.* Thies (Tisa).
Тихое море, ocean Spokojny.
Товарищества (острова), Towarzystwa wyspy.
Торнь, Торунъ, *м.* Toruń.
Тоскана, *к.* Toskana (Toskanja).
Трансильванія, *к.* Transylwanja.
Трапезондъ, *м.* Trebizonda.
Триде́нтъ, Триэ́нтъ, *м.* Trydent (Trento).
Тринида́тъ, *в.* Trynidad.
Триръ, *м.* Trewir.
Троя, *м.* Troja.
Труа, *м.* Trojes.
Тунисъ, *м.* Tunet.
Тунъ, *м.* Thun.
Тургау, Turgowja.
Тури́нь, *м.* Turyn.
Турки, *мн. п.* Turcy.
Тургия, *к.* Turcja.
Тюбингенъ, *м.* Tubinga.
Тюрингія, *к.* Turynjja.

У.

- Україна**, *к.* Ukraina.
Умбрія, *к.* Umbrja.
Унтервальденъ, *к.* Unterwalden.
Упсала, *м.* Upsala.
Ура́ль, *г.* Ural.
Урбино, *м.* Urbino.
Урсертская долина, Ursoren.

Ф.

- Фальцбургъ**, *м.* Pfalzburg.
Фарсала, *м.* Farsala.
Феррара, *м.* Ferraro.

Ферро, *w.* Ferro.
 Филадельфія, *m.* Filadelfja.
 Филиппинскіе острова, Filipińskie wyspy.
 Финикія, *k.* Fenicja.
 Финляндія, *k.* Finlandja.
 Фінны, *mn. n.* Finnowie.
 Фламандцы, *mn. n.* Flamandczykowie.
 Фландрія, *k.* Flandrja.
 Флиссингенъ, *m.* Flezinga (Vlissingen).
 Флоренція, *m.* Florencja.
 Флорыда, *k.* Floryda.
 Фонтенблô, *m.* Fontainebleau.
 Франконія, *k.* Frankonja.
 Франкфуртъ, *m.* Frankfurt.
 Франція, *k.* Francja.
 Французы, *mn. n.* Francuzi.
 Фрейбургъ, *m.* Freyburg.
 Фульда, *m.* Fulda.

X.

Халдѣя, *k.* Chaldejskie państwo.
 Харибда, Charybda.
 Харьковъ, *m.* Charków.
 Хересь, *m.* Cheres.
 Херонѣя, *m.* Cheronea.
 Херсонъ, *m.* Cherson.
 Хива, *m.* Chiwa.
 Хорватія, *k.* Chorwacja (Kroacja).
 Хорваты, *mn. n.* Chorwaci (Kroaci).
 Хотинъ, *m.* Chocim.
 Хуръ, Куръ, *m.* Coir (Chur).

Ц.

Царьградъ, *m.* Konstantynopol.
 Цвейбрингенъ, księstwo Dwóch Мо-
 стów.
 Цейлонъ, Цейланъ, *w.* Cejlon.
 Целебѣсъ, Селебѣсъ, *w.* Celebes.
 Цѣлты, *ob.* Кѣлты.
 Церковная область, Państwo kościelne.
 Цефалонія, *ob.* Нефалонія.
 Циклады, *mn. w.* Cyklady (Kiklady).
 Цитѣра, *w.* Cythera.
 Цыгане, *mn.* Cyganie.
 Цюрихъ, *m.* Curich (Tugur).

Ч.

Чаславъ, *m.* Czasława.
 Черное море, morze Czernone.
 Черногорія, Czarnogórze.
 Черногорцы, *mn. n.* Czarnogórcy.
 Черное море, morze Czarna.
 Чѣхи, *mn. n.* Czezi.

Чехія, *k.* Czechja, Czechy.
 Чили, Чиле, *k.* Chili.
 Чимборазо, Chimborazo (*góra*).
 Чудское озеро, Pejpus.

III.

Шампанъ, *k.* Champagne.
 Шафгаузенъ, *m.* Schafhauzen.
 Швабія, *k.* Szwabja.
 Шварцвальдъ, Schwacwald, **Сзары**
 las.
 Шведы, *mn. n.* Szwedzi.
 Швейцарія, *k.* Szwajcarja.
 Швеція, *k.* Szwecja.
 Шельда, Схельда, *n.* Skalda.
 Шлезвигъ, *m.* Szlezwig.
 Шотландія, *k.* Szkocja.
 Шпейеръ, *m.* Spira (Speier).
 Шпицбергень, *w.* Spitzberg.
 Штаты, (Соединенные), Stany (Zjedno-
 czone).
 Штульвейсенбургъ, *m.* Białogród Wę-
 gierski.
 Штутгардъ, Стутгардъ, *m.* Stuttgart.

Э.

Э, *m.* Eu.
 Эбро, *r.* Ebro (Iberus).
 Эвбея, *w.* Eubea (Negropont).
 Эвфратъ, Евфратъ, *r.* Eufrat.
 Эгейское море, Egejskie morza.
 Эдинбургъ, *m.* Edinburgh.
 Эзелъ, *w.* Ezel.
 Эля-Шапель, *m.* Akwisgran.
 Эльбрусъ, Elbrus (*góra*).
 Элевзина, *m.* Eleusis.
 Эллада, Геллада, *k.* Hellada, Grocja.
 Эльба, *r.* Elba (*Slaw. Laba*).
 Эпиръ, *k.* Epir.
 Эрзерумъ, *ob.* Арзрумъ.
 Эривань, *m.* Erywau.
 Эстляндія, *k.* Estonja.
 Эсты, *mn. n.* Estowie.
 Этна, Etna (*wulkan*).
 Этрурія, *k.* Etrurja.
 Эфиопія, Ефиопія, *k.* Ethjopja.

Ю.

Юлихъ, *m.* Julier.
 Юра, *m.* Jura.
 Ютландія, *k.* Jutlandja.

Я.

Ява, *ж.* Jawa.
 Якуты, *тл. п.* Jakuty.
 Ямайка, *ж.* Jamajka.
 Янина, *ж.* Janina.
 Японія, *ж.* Japonja.
 Японцы, *тл. п.* Japończycy.
 Ярославль, *ж.* Jarosławł.
 Яссы, *тл. т.* Jassy.
 Яффа, *ж.* Jaffa, (Jappe).

Θ.

Θаворъ, Thabor (góra).
 Θεοδοζία, *ж.* Theodozja (*дawn.* Kassa).
 Θεσσαλία, *ж.* Thessalja.
 Θεσσαλονίκη, *ж.* Thessalonika.
 Θίβυ, Τίβυ, *тл. т.* Theby.
 Θράκία, *ж.* Thracja.

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

КРЕСТНЫХЪ ИМЕНЪ.

WYKAZ ALFABETYCZNY

IMIION CHRZESTNYCH.

A.

Августинъ, Augustyn.
Августъ, August.
Авдѣтя, *zdr.* Дуна, Дуняша, *об.* Евдо-
ѣѣ.
Авдій, *Gmin.* Авдѣй, Abdon.
Авель, Abel.
Авраамъ, Аврамій, *Gmin.* Абрамъ,
Abraham.
Агѣфія, Агѣта, Agata.
Агаѳонъ, Agaton.
Агій, *Gmin.* Аггѣй, Aggiusz.
Аглайда, Aglae.
Агнія, Агнеса, Agnes, Agneszka, Agnie-
szka, Jagnieszka, Jachna.
Аграфѣна, *zdr.* Груня, Груша, Agrypina,
об. Агриппина.
Агриппина, *Gmin.* Аграфѣна, Agrypina.
Адамъ, Adam.
Адольфъ, Adolf.
Адрианъ, *Gmin.* Андръянъ, Adrjan.
Анилина, *Gmin.* Акулина, Akwilina.
Акимъ, *об.* Іакимъ.
Аксинья, *об.* Ксенія.
Александра, *zdr.* Сашенька, Aleksan-
dra.
Александръ, *zdr.* Саша, Aleksander.
Алексѣй, *zdr.* Алѣша, Aleksy.
Алена, *об.* Елена.
Алейсій, Aloizy.
Альбертъ, Альбрехтъ, Albert, Olbracht,
wojciech.
Альфонсъ, Alfons.
Амѣлія, Amelja.

Амвросій, Ambroży.
Амедѣй, Амадѣй, Amadeusz.
Анастасій, Anastazy.
Анастасія, *zdr.* Настенька, Anastasja.
Анатолія, Anatoli, Anatoljusz.
Андрѣй, *zdr.* Андрыша, Andrzej, Je-
drzėj.
Аннкій, Анна, *об.* Іоаннкій.
Анисимъ, *об.* Онисимъ.
Анисія, *Gmin.* Анисья, Anizja.
Анна, *zdr.* Аннушка, Анѣта, Аннинька,
Anna, Hanka.
Антонина, Antonina.
Антоній, *Gmin.* Антѣнъ, Antoni.
Ануфрій, *об.* Онуфрій.
Аполлинарій, Apolinary.
Арнольдъ, Arnold.
Арсеній, Arsenjusz.
Архипъ, *zdr.* Архипушка, Archip.
Астафій, Астапъ, *об.* Евстафій.
Афимія, *об.* Евфимія.
Афресинья, *об.* Евфросина.
Аванасій, Atanazy.

Б.

Балтазаръ, Балтасаръ, Baltezar.
Берта, Berta.
Богданъ, Bogdan, Bozudar, *об.* Богдѣтъ
Болеславъ, Boleslaw.
Борисъ, *zdr.* Боринья, Borya.

В.

Валентинъ, Walenty.
Валерианъ, Валерій, Waterjan.

Ваня, Ванюша, Ванька, Ванюшка, *об.*
Иванъ, Іоаннъ.

Варвара, *zdr.* Вара, Варенька, *Varbara.*
Варнава, *Barnabas.*

Варооломѣй, *Bartłomiej.*

Василій, *zdr.* Васа, Васенька, *rogard.*

Васька, *Vazyli.*

Вассіанъ, *Bassjan.*

Венединтъ, *Benedykt.*

Веніаминъ, *Benjamin.*

Венцеславъ, *Waslaw.*

Викторъ, *Wiktór.*

Вильгельмъ, Вилимъ, *Wilhelm.*

Винкентій, Винкентій, *Wincenty.*

Витъ, *Wit.*

Владиміръ, *zdr.* Володя, Володинька,
Włodzimierz.

Владиславъ, *Władysław.*

Власій, Власъ, *Włazėj.*

Вонифатій, Вонифатій, *Bonifacy.*

Вѣра, *zdr.* Вѣрочка, *Wiara.*

Вячеславъ, *Waslaw.*

Г.

Гавріиль, *Gmin.* Гавріла, *Gabryel.*

Гейнрихъ, Генрихъ, *Henryk.*

Геновѣфа, Женовѣва, *Genowefa.*

Георгій, *Gmin.* Егоръ, Юрій, *zdr.* Егорушка, *Jerzy.*

Герасимъ, *Gerasim.*

Гервасій, *Gerwazy.*

Германъ, *Herman.*

Гиларій, *Hilary.*

Гликерія, *Gmin.* Лукерья, *Hicorja.*

Глѣбъ, *Gleb.*

Гонорій, *Honorjusz.*

Григорій, *zdr.* Гриша, *Grzegorz.*

Груня, Груша, *об.* Агриппина, Аграфѣна.

Гугубъ, *Hugo.*

Д.

Давидъ, Давыдъ, *Dawid.*

Даміанъ, *Gmin.*, Демьянъ, *Damjan.*

Даніиль, *Gmin.* Данила, *Daniel.*

Дарія, Дарья, *zdr.* Даша, Дашенька,
Darja.

Демида, *об.* Діомидъ.

Денисъ, *об.* Діонисій.

Димитрій, *zdr.* Митя, *rogard.* Матъла,
Dumitr.

Дезидерій, *Dezyderjusz.*

Діомидъ, *Gmin.* Демида, *Djomed.*

Донисій, *Gmin.* Денисъ, *Dyonizy.*

Дмитрій, *об.* Димитрій.

Дорофея, *Dorota.*

Дуля, Дунаша, *об.* Авдотья, Евдоія.

Е.

Евва, Ева.

Евгений, *Eugenjusz.*

Евгенія, *Eugenja.*

Евдокимъ, *Eudokim.*

Евдокія, *Gmin.* Авдотья, *Eudokja.*

Евлалія, *Eulalja.*

Евстафій, *Gmin.* Аотáfіій, *Eustachjusz.*

Евтихій, *Prosper.*

Евфимія, *Gmin.* Афимья, *Eufemja.*

Евфросинія, *Gmin.* Афросимья, *Eufrozyna.*

Евфимій, *Gmin.* Ефимъ, *Eufemjusz.*

Егоръ, *zdr.* Егорушка, *об.* Георгій.

Екатерина, *zdr.* Катя, Катенька, *Katarzyna.*

Елена, *Gmin.* Алѣна, *zdr.* Лѣнушка, *Helen.*

Елисаветѣ, Елисаветъ, *zdr.* Лизанья,
Elzbieta.

Емельянъ, *об.* Эмилианъ.

Епифаній, *Epifanijusz.*

Ерасмъ, *Erazm.*

Еремѣй, *об.* Іеремія,

Ермогенъ, *Hermogenes.*

Ермолой, *Hermolaus.*

Есперъ, *Espér.*

Естеръ, *Estera.*

Ефимъ, *об.* Евфимій.

Ефремъ, *Efracim.*

Ж.

Жанета, *Joanna.*

Жозефина, *Józefa.*

З.

Занхей, Захей, *Zacheusz.*

Захарій, *Gmin.* Захаръ, *Zacharjusz.*

Занайда, Зенеида, *Zeneida.*

Зиновій, *Zenobjusz.*

Зинovia, *Zenobja.*

Зоја, *Zoja.*

И.

Иванъ, *zdr.* Ваня, Ванюша, *об.* Іоаннъ.

Игнатій, *zdr.* Игнаша, *Ignacy.*

Изабѣла, *Izabella.*

Иларіонъ, *Gmin.* Ларивонъ, Hilary.
 Илія, Ільѣ, *zdr.* Ільѣша, Eljasz.
 Іннокентій, Innocenty.
 Іраклій, Herakljusz.
 Іріана, *Gmin.* Аріана, *zdr.* Ірішенъна,
 Irena.
 Ірадїонъ, *Gmin.* Радивонъ, Herodjon.
 Ісаакій, Ісаанъ, Izaak.
 Ісаїя, Ісаї, Izajasz.
 Ісидоръ, *Gmin.* Сїдоръ, Izydor.

И.

Іанїноъ, *Gmin.* Анїмъ, Hycunt.
 Іанковъ, Яковъ, *zdr.* Яша, Jakób.
 Іаннуарій, Januarjus.
 Іезекїиль, Ezachjasz.
 Іеремїя, *Gmin.* Еремѣй, Jeremiasz.
 Іеронїмъ, Hieronim.
 Іоанїмъ, *Gmin.* Янїмъ, Joachim.
 Іоаннїнїй, *Gmin.* Анїнїй, Ioannicjusz.
 Іоаннъ, *Gmin.* Іванъ, *zdr.* Вана, Jan.
 Іовъ, Job.
 Іона, Jonasz.
 Іосифъ, *Gmin.* Ёсипъ, Józef.
 Іудїеъ, Judyta.

К.

Казимїръ, Kazimierz.
 Карлъ, Karol.
 Катерина, *zdr.* Катя, Катеньна, Kata-
 zyna.
 Кипріанъ, Cyprian.
 Кїриллъ, *Gmin.* Кїрїла, Cyryll.
 Клавдїй, Kludjusz.
 Клеопатра, Kleopatra.
 Клементъ, *Gmin.* Клементїй, Klemens.
 Кондратъ, *Gmin.* Кондратъ, Konrad.
 Коля, Нблинъна, об. Николѣй.
 Константинъ, *zdr.* Костеньна, Кон-
 stanty.
 Косма, *Gmin.* Нозьма, Кузьма, Kosma.
 Ксенїя, *Gmin.* Аксїнъна, *zdr.* Аксїоша,
 Ksenja.
 Ксенофонтъ, Ksenofon.

Л.

Лауценїтїй, Laurencjusz.
 Лазаръ, Lazarz.
 Ларивонъ, Ларіонъ, об. Иларіонъ.
 Левъ, Leon.
 Лена, Лёнушка, *zdr.* об. Елена.
 Леонїдъ, Leonidas.
 Леонїтїй, *Gmin.* Левонїтїй, Leonejusz.

Лизавѣта, *zdr.* Ліза, Лизанъна, Elzbieta.
 Логгїнъ, Лонгїнъ, Longin.
 Лукá, Lukasz.
 Лукерїя, об. Гликерїя.
 Лукианъ, Луцьянъ, Луціанъ, Lucjan.
 Любовъ, *zdr.* Любушка, Любочна, Lubow
 (Miłobé).
 Людмила, Ludmila.
 Лудовїнъ, Лудовїнъ, Ludwik.

М.

Маврїнїй, Мориць, Maurycjusz.
 Магдалїна, Magdalena.
 Макарій, *Gmin.* Макарь, Makarjusz.
 Максимилианъ, Maksymiljan.
 Максимъ, Maksymin.
 Маргарита, Маргерита, Malgorzata.
 Марїя, Марья, *zdr.* Маша, Машеньна,
 Marja.
 Мартїнъ, Мартїнъ, Marcin.
 Марфа, *zdr.* Марфўша, Marta.
 Матильда, Matylda.
 Матрона, *Gmin.* Матрѣна, Matrona.
 Матвѣй, *Gmin.* Матвѣй, Mateusz.
 Матвїй, Matjasz.
 Меланїя, *Gmin.* Маланъна, Melanja.
 Меркурїй, *Gmin.* Меркуль, Merkurs.
 Методїй, Metodjusz.
 Мина, Mina.
 Митрофанъ, Metrofaniusz.
 Митьна, Митеньна. об. Дмитрїй, Де-
 митрїй.
 Михайль, *Gmin.* Мїхайла, *zdr.* Миша,
 Мишеньна, Michał.
 Михѣй, Micheasz.
 Модестъ, Modest.
 Мойсѣй, Mojżesz.

Н.

Надѣнда, *zdr.* Надя, Надїнъна, Nadez-
 da (Nadzieja).
 Нарцїзъ, Narcyz.
 Настасїя, *zdr.* Настеньна, Anastazja.
 Наталїя, Наталья, *zdr.* Наташа, Na-
 talja.
 Непомукъ, Niepomuk.
 Несторъ, Nestor.
 Никита, Nikita.
 Никифоръ, Nicefor.
 Никодїмъ, Nikodem.
 Николай, *zdr.* Коля, Николáша, Mikołaj.
 Нїконъ, Nikon.

О.

Олимпїй, Olimpjusz.
 Ольга, *zdr.* Ёльнѣна, Olga.

Онисимъ, *Gmin.* Анисимъ, Onesim.
 Онуфрій, *Gmin.* Ануфрій, Onufry.
 Оопъ, *Gmin. ob.* Іосифъ.

II.

Павелъ, *zdr.* Павлуша, Paweł.
 Пávла, Павлина, *Gmin.* Полина, Pauli-
 na.
 Павлинъ, Paulin.
 Памфилъ, Pamfiljusz.
 Панкратій, Pankracy.
 Панталеймонъ, Pantaleon.
 Параскѣва, *Gmin.* Праскѣвья, Paraskiewa.
 Пелагѣя, *Gmin.* Пелагѣя, *zdr.* Пáша, Pelagja.
 Пётръ, *zdr.* Пѣтя, Петруша, Piotr.
 Пій, Pius.
 Платонъ, *zdr.* Платоша, Platon.
 Поликарпъ, Polikarp.
 Полиевитъ, Poljewkt.
 Праскѣва, *Gmin. zdr.* Параша, *ob.* Параскѣва.
 Прокѣпій, *Gmin.* Прокѣфій, Prokopjusz.
 Прѣхоръ, Prochor.
 Пульхѣрія, Pulcherja.

P:

Рахиль, Rachel.
 Ревекка, Rebekka.
 Родіонъ, Rodjon.
 Ромánъ, Roman.
 Руфъ, Ruf.

C.

Сáвва, Sabbas.
 Самсонъ, Самоонъ, Samson.
 Самуиль, *Gmin.* Самойла, Samuel.
 Сáша, Сáшешна, *zdr. ob.* Александръ, Александра.
 Совестьианъ, Sebastjan.
 Серафима, Serafina.
 Сѣргій, *Gmin.* Сѣргѣй, *zdr.* Сѣрѣжа, Sercjusz.
 Сильвестръ, Sylwester.
 Симеонъ, Симионъ, Symeon.
 Симоно, Семёнъ, Szymon.
 Сиевъ, Set.
 Соломонія, Соломоніада, Salomea.
 Соломонъ, Salomon.
 Софія, Сѣфья, *zdr.* Обія, Сѣмѣна, София.
 Софроній, Sofroniusz.

Станиславъ, *Gmin.* Stanisław.
 Стефаніада, Степаніада, *Gmin.* Stefanja.
 Стефанъ, Степанъ, *zdr.* Стѣнѣя, Stefan, Szczepan.
 Сусанна, Zuzanna.

T.

Татіана, Татѣяна, *zdr.* Тáня, Tatjana.
 Терезія, Тереза, Teressa.
 Тимошеій, *zdr.* Тимоша, Tymotenna.
 Товій, Товитъ, Tobjasz.
 Трифонъ, Tryfon.
 Трофимъ, Trofim.

У.

Ульриана, Ulryka.
 Ульрикъ, Ulryk.
 Урбанъ, Urban.
 Урсула, Urszula.

Ф.

Фабій, Фабіанъ, Fabjan.
 Февронія, *Gmin.* Хавронія, Febrowja.
 Феликсъ, Феликсъ, Feliks.
 Филімонъ, Filemon.
 Филиппъ, Filip.
 Филлицата, Felicjta.
 Фирминъ, Firmin.
 Фіона, *ob.* Хіонія.
 Флавіанъ, Flawjan.
 Флорентій, Florentyn.
 Флоръ, *Gmin.* Фроль, Florjan.
 Фокса, Fokas.
 Фѣтій, Focjusz.
 Францискъ, Франць, Franciszek.
 Фридерма, Фридрихъ, Fryderyk.

X.

Хавронія, *ob.* Февронія.
 Харалампій, *Gmin.* Харамъ, Charalampjusz.
 Харитонъ, Charjton.
 Хіонія, *Gmin.* Фіона, Chojca.
 Христѣна, Krystyna.
 Христоіана, Krystjan.
 Христофѣръ, Krystofel.

Ц.

Целестинъ, Келестинъ, Celestynъ
Цельсий, Кельсий, Celsjusz.
Цецилія, Кивилія, Cescylja.]

Ш.

Шарлотта, Szarlotta.

Э.

Эдвардъ, Edward.
Элеонора, Eleonora.
Эммануилъ, Мануйлъ, Emanuel.
Эмилианъ, *Gmin.* Емельянъ, Emiljan.

Ю.

Юліана, *Gmin.* Ульѣна, *zdr.* Ульняна,
Juljanna.
Юліанъ, *Gmin.* Ульѣанъ, Juljan.

Юлія, Juljusz.
Юрій, Jerzy, *ob.* Георгій.
Юстиніанъ, Justynjan.
Юстинъ, Іустинъ, Iustyn.

Я.

Ядвига, Jadwiga.
Якимъ, *ob.* Іоанимъ.
Яковъ, *zdr.* Яша, Jakób.

О.

Оддѣя, Tadeusz.
Одалей, Tatalausz.
Оѣла, Tekla.
Оеодора, Оедора, Teodora.
Оеодоръ, Оедоръ, Teodor.
Оеодосій, *Gmin.* Оедосій, Teodozjusz.
Оеодосія, *Gmin.* Оедосья, Teodozja.
Оеодотъ, *Gmin.* Оедотъ, Teodot, Bozudar.
Оеодуль, *Gmin.* Оедуль, Teodul.
Оеоктиста, *Gmin.* Оектиста, Teokcista.
Оеофанъ, Teofan.
Оеофилъ, Teofil.
Оирсъ, Turgaus.
Оомѣ, Tomasz.

WYRAZY OPUSZCZONE

W SŁOWNIKU POLSKO-RUSKIM.

(Dodatek drugi).

ПРОПУЩЕННЫЯ СЛОВА

ВЪ ПОЛЬСКО-РУССКОМЪ СЛОВАРѢ.

(Прибавленіе второе).

• Służy do oznaczenia wyrazów Polskich w Słowniku umieszczonych i nie zupełnie przełożonych na język Ruski.

• Обозначаетъ польскія слова помѣщенные въ Словарѣ и неполнѣ переведенныя на русскій языкъ.

Abnegat, -a, м. періаха, неопратный человекъ.
Abnegatka, -i, ж. періаха, неопратная женщина.
Afeljum, ср. Нескл. Астрон. Афелій (самое большое разстояніе планеты отъ солнца).
Afonja, -ji, ж. Мед. безглазіе, потерія голоса.
Aforyzm, -u, ж. афоризмъ, краткое изреченіе.
Akonityn, -u, м. Хим. аконитъ, борецъ, волчій корень, прикрытъ, волко-зубъ, царь-вѣлье.
Agabesk, -u, м. арабскъ (украшеніе).
Vachur, -a, м. крикливый, упрямый ребенокъ, въ особенноти жидовскій; || сардскій жеребѣцъ.
Vachurowaty, пухлый, раздутый, пузатый.
Vajda, -u, ж. сказка; || = м. пустомѣля, болтунъ.
Vajeczka, -i, ж. уменьш. бѣсенка, сказочка.
Vajęta, **Vajęta**, -ji, ж. лоханъ; || оставъ, обочайка (около ступеней отъ мельницы).

Bafamutka, -i, ж. вѣтеница, вертопрашка.
Bajcowanie, -nia, ср. **Bajcówka**, -i, ж. Хим. протрава; || растворъ.
Bezkręwność, -ści, ж. безкрѣвность, недостатокъ крови.
Bezkręwny, безкрѣвный.
Bezkrwawy, некропролитный.
Bezlesie, -a, ср. безлѣсіе.
Bezlistny, безлиственный, немѣющій листьевъ.
Bezrobocie, -cia, ср. забастовка.
Biurokracja, -ji, ж. бюрократія, вліяніе чиновничковъ.
Biwak, -u, м. Воен. полевая стража; || бивакъ.
Biwakować, **biwakować**, Воен. стоять на бивакахъ, располагаться биваками.
Białoniebieski, бѣдноглубой.
Białoróżowy, бѣднорозовый.
Białwas, см. **Blejwas**.
Błyskotać, блистать.
Brakarnia, -i, ж. Ком. сортировальня, мѣсто гдѣ сортируютъ товары.
• **Brakarz**, -a, м. сортировщикъ.
Brantewat, плавить (о металлахъ).

Brantowanie, плавка (металла).
 Brazgać, брэнчать, стучать.
 Cegomonarz, -а, м. наблюдающий за
 публичными перебранями.
 Cścić się, *Безл.* темнѣть, мутиться (св
 мисла).
 Demaskować, снимать маску, личину;
 || * срывать личину, выводить на свѣ-
 жую воду, обнаруживать; || Demaskować
 się, снимать съ себя маску; || * снимать съ
 себя личину, обнаруживать самогo себя.
 Djoptryka, -i, ж. диоптрика, наука о
 преломлѣніи лучей.
 Djorama, -у, ж. *Физ.* дюрэма, картина
 освѣщаемая переменнымъ свѣтомъ.
 Dobrować, добробить.
 Dospać, Dosyriać, доспать, досыпать.
 Dostateczność, -ści, ж. достаточность,
 достаточное количество.
 Dostatek, -tku, м. довольство; || Dostat-
 kiem, по dostatku, нар. достаточно, обиль-
 но; || Dostatki, мн. богатство, важноточ-
 ность.
 Dotychczasowy, нынѣшній.
 Draganek, -пка, м. *Бот.* встрагонъ,
 тургунъ, душистый дикій перецъ; ||
Воен. шевронъ, нашивка.
 * Drzewołam, -у, м. ведѣжникъ.
 Drzeworyt, -у, м. политипажъ, полити-
 пажный рисунокъ, оттискъ.
 * Duszność, -ści, ж. *Мед.* одышка.
 Exploatować, пускать въ ходъ; || обра-
 ботывать, разрабатывать, выработы-
 вать; || * пользоваться, извлекать вы-
 году, живиться, поживляться, употреб-
 лять въ пользу.
 Extern, -а, м. вольноприходящій уче-
 никъ; || мѣдикъ посѣщающій госпиталь,
 но не находящійся при немъ постоянно.
 Ekturgator, -а, м. *Агр.* эктирипаторъ.
 Вапашникъ, подрѣзъ (орудіе).
 Facetować, гранить, дѣлать грани (у
 ювелировъ).
 Fidibus, -а, м. свернутый доскутокъ
 бумаги для закуриванія трубки.
 * Filja, -ji, ж. приписная церковь, безъ
 прихода, см. Filjalny.
 Flegmona, -у, ж. *Мед.* воспалительная
 опухоль гаймѣтки.
 Fulminacja, -ji, ж. *Хим.* взрывъ, вспыш-
 ка; || *Богол.* оглашеніе, провозглашеніе
 (напр. церковнаго отлученія).
 * Fulminować, *Хим.* взрываться, гремѣть.
 Gabar, -а, м. *Зоол.* Африканскій йстрѣбъ.
 Gabara, -у, ж. *Морс.* габара (грузовое
 судно).
 Georgina, -у, ж. *Бот.* георгіна, далія.
 Gestykulacja, -ji, ж. размахиваніе ру-
 ками.
 Gestykulować, дѣлать тѣлодвиженія,
 размахивать руками.
 Grochowiec, -woa, м. *Минер.* горохо-
 вый камень, известковый натѣкъ.
 Halleluja, Alleluja (св Еврейск. яз.) алли-
 луйа, хвалите Бога.

Herboryzacja, -ji, ж. *Бот.* герборма-
 ція, собираиіе растеній.
 Illegalny, противозаконный, незакон-
 ный.
 Imakulacyjny, безгрѣшный, незапа-
 чанный, чистый.
 Infekcja, -ji, ж. зараза, зараженіе.
 Intern, -а, м. исправляющій должность
 жѣдика въ больницахъ.
 Jawnopłciowy, *Бот.* явнобранный.
 Jod, -у, м. Jodyna, -у, ж. *Хим.* іодъ,
 іодинъ.
 Kalejdoskop, -у, м. *Физ.* калейдоскопъ.
 * Kawiór, Kawiár, -у, м. икра. Kawiór
 krupiasty, верн істая икра. Kawiór pra-
 sowany, паюская икра.
 Klaskanie, -nia, *сп.* рукоплесканіе.
 Klistoromp, -у, м. клистирная, промь-
 вальная трубка (для употребленія безъ
 помощи постороннихъ).
 Koszycowaty, Koszyczkowaty, *Бот.* по-
 хожій на корзину, на подобіе корзинъ.
 Krechtać, квакать (о лягушкѣхъ).
 Kurja, -ji, ж. курія (племенное подраз-
 деленіе у древнихъ Римлянъ); || судебное
 вѣдомство; || Kurja gzymska, служащіе
 при папѣ.
 * Lacha, -у, ж. новый рукавъ рѣкы.
 Lag, -у, м. черная болотистая почва.
 Lasa, -у, ж. грохотъ (для просѣванія
 известки, пещку).
 Lgnienie, -nia, *сп.* прилипаніе, приста-
 ваніе.
 Liczebnik, -а, м. *Мат.* дѣлитель, числі-
 тель.
 Ligatura, -у, ж. *Мед.* перевязка, лига-
 тура; || *Муз.* знакъ соединенія нѣсколь-
 кихъ нотъ.
 Ligawka, -i, ж. пастушка свирѣль.
 Lingwista, -у, м. лингвистъ, знатокъ
 языковъ.
 Lingwistyczny, лингвистическій.
 Lingwistyka, -i, ж. языкованіе, языко-
 вѣдѣніе, лингвистика.
 Liniment, -у, м. *Мед.* смягчительная мазь.
 Lojalność, -ści, ж. вѣрность, чѣстность,
 прямотушіе.
 * Lojalny, законный; || * чѣстный, вѣр-
 ный, прямотушный.
 Lutrowanie, -nia, *сп.* очишеніе.
 Marazm, -у, м. *Мед.* сухотка.
 Matrymonjalja, -ji, ж. имѣніе, наслед-
 ство жены или послѣ жены.
 Mchownik, -а, м. моховикъ (грибъ).
 Melas, -у, м. мелюсъ, сахаръ низшаго
 сорта, не совсемъ очищенный; || жид-
 кость оставшаяся послѣ неочищеннаго
 сахара.
 Menaż, -у, м. хозяйство, домоводство;
 || бережливость.
 Menażer, -а, м. бережливый человекъ,
 домоводъ, скопидомъ.
 Menażerka, -i, ж. домоводка, бережли-
 вая, наблюдающая за хозяйствомъ женщ-
 цина, скопидомка.

Monażerja, -ji, ж. звѣринець.
 Monażować, ховайничать, наблюдать
 дома́шнимъ порядкомъ; || беречь
 Monażowanie, -nia, ср. ведѣніе ховай-
 ства; || бережливость.
 Minor, -a, м. несовершеннолѣтній, ма-
 лолѣтній; || *Муз.* миноръ, минорный тонъ.
 Minorowy, *Муз.* минорный.
 Minorytet, -u, м. меньшинство (*голосовъ*).
 Minus, *Mat.* минусъ, знакъ вычитанія.
 Mitygować, смягчать, послаблять, об-
 легчать.
 Mitygowanie, -nia, ср. смягченіе, посла-
 бленіе.
 Miseregera, *Нескл.* начало 50-го псалма:
 Помилуй мя Боже; || *Мед.* рвота каломъ.
 Mjazma, -y, ж. Mjazmat, -u, м. *Мед.*
 мѣзма, прилипчивая, вариабельная
 матерія; || удүүлывое испареніе.
 Nabrnąć, напастъ, набрѣсть, настѣ-
 гнуть.
 Nieodzownie, *Нар.* непременно, неиз-
 бѣжно, конечно.
 Nieogarnioność, -ści, ж. необъятность.
 Nieogarniony, необъятный.
 Noworodek, -dka, м. новорожденный.
 Noworodek martwy, мертворожденный
 младенець.
 * Obrączka, -i, ж. ободокъ, гладкое
 металлическое кольцо.
 Obsygnacia, -ji, ж. отми́тка, обозначѣ-
 ніе.
 Obsygnować, отмѣчать, обозначать.
 Osetnik, -a, м. см. Ossiarz.
 Ochłonięcie, -nia, Ochłonięcie, -cia, ср.
 поглощеніе; || = z czego, охлажденіе,
 успокоеніе (*возвдво́дливиль чужасть*).
 * Ocieniac, отвѣять; || * ослѣплять,
 лишать зрѣнія.
 Ociemnienie, nia, ср. потемнѣніе; || ослѣ-
 пленіе, лишеніе зрѣнія.
 * Odbijanie, -nia, ср. отраженіе; || Odbija-
 nie się (z żołądka), отрыжка.
 Odciąg, -u, м. *Мед.* отвѣдь, отвлеченіе
 (*крови, мокроты*).
 Odczyt, -u, м. чтеніе, лекція.
 Odheblować, выстругать, выгладить.
 * Odkuwać, odkuć, odkować, отковывать,
 отковать, оканчивать, оканчить кова-
 ніе; || разковывать; || Odkuwać się, раз-
 ковываться.
 Odrestauować, передѣлать, перестро-
 ить.
 Odstrychać, odstrychnąć (kogo od cze-
 go), удалять, удалять, устранять, устра-
 нить, отбивать, отбить; || Odstrychać się,
 удаляться, устраняться.
 Odzianie, -nia, ср. одѣваніе.
 Oginać, obginać, ogiąć, obgiąć, нагибать,
 шаклонять, нагнуть, наклонить; || Oginać
 się, нагибаться, наклоняться.
 Ognianie, Obginanie, -nia, ср. нагибаніе,
 шаклоненіе.
 Ogniotważy, нестарѣемый. Kufec ognio-
 tważy, нестарѣемый сундукъ.

Okarczować, см. Harczować.
 Okarczowanie, -nia, ср. см. Harczowanie.
 Oklepanie, -nia, ср. обиваніе, околѣчи-
 ваніе.
 Oklerany, обитый, околѣченный; || *
 истертый, всѣмъ извѣстный.
 Okrwawianie, -nia, ср. окрѣвѣленіе.
 Opustoszyiciel, -a, м. опустошитель.
 Ostoja, -ji, ж. пристань, убѣжище.
 Otulisko, -a, ср. прикрѣтіе, одежда.
 Ożęcie, Obżęcie, -cia, ср. обжиганіе,
 окончаніе жатвы.
 Pachnidło, -a, ср. ароматъ, благово́ніе.
 Pasyść, коробить, искривлять.
 Pad, -u, м. морвое повѣтріе; || *глубо-*
кая долина, см. Padół; || *Охот.* слѣдь *оде-*
ря.
 Paletto, ср. *Нескл.* Paltot, Paletot, -u, м.
 пальто.
 Palto, *Нескл.* см. Paletto.
 Pastyłki, -ek, мн. лепѣшки (*мѣтныя и*
др.); || курительныя свѣчки.
 Podogry, -y, м. см. Podagra.
 Perfumerja, -ji, ж. продажа благово́н-
 ныхъ товаровъ, духовъ.
 Perkal, -u, м. каленкоръ; || ситецъ.
 Perkalowy, каленкоровый; || ситцевый.
 Petroleum (Oleum-petri), *Нескл.* нафта,
 нефть, горное или земляное масло.
 Petycja, -ji, ж. прошеніе.
 Pieśniarz, -a, м. слагатель пѣсень, пѣ-
 сенникъ, умѣющій пѣть пѣснь.
 Planimetr, -u, м. планиметръ, ору́діе
 для измѣренія плоскихъ поверхностей.
 Planimetria, -ji, ж. *Mat.* планиметрія,
 плоскоизмѣріе.
 Planiować, Planować, уравнивать по-
 верхность, гладить, лошчить.
 Plastyczność, -ści, ж. пластичность,
 подражаніе природѣ матеріальными фѳр-
 мами.
 Plastyczny, пластическій.
 Plastyka, -i, ж. пластика, искусство
 подражать природѣ матеріальными фѳр-
 мами.
 Platyna, -y, ж. платина (*металль*).
 Pocztowiec, -wca, м. почтовой го́дубъ.
 Podbudowanie, -nia, ср. Podbudunek, -nka,
 м. пристройка.
 Podbudowywać, podbudować, пристро́и-
 вать, пристроить.
 Podbudzanie, -nia, ср. побужденіе, воз-
 бужденіе, подстреканіе.
 Podburzenie, -nia, ср. возбужденіе къ
 бунту, къ возмущенію.
 Podcinać, podciąć, sruwać, sruwać; ||
 подрѣзывать, подрѣвать.
 Podcinanie, -nia, ср. срубка; || подрѣ-
 зываніе.
 Podczotek, -tka, м. крыльцо дома.
 Poddenek, -nka, м. поддѣнокъ.
 Podejmowanie, -nia, ср. podnikanie,
 підприємство; || переисполненіе; || *Под-*
jęmowanie się, підприємствіе.

Podemną *см.* pod mną, подомною. Podemnie, *см.* pod mnie, подь меня. Z podemnie, *см.* z pod mnie, изъ подь меня.

Podmawianie, -nia, *ср.* подговаривание, подстрекание, наущение.

Podmazować, podmaszać, подмазывать, подмазать.

Podmazywanie, -nia, *ср.* подмазывание.

Podobizna, -y, *ж.* точный список, копия.

Podofanie, -nia, *ср.* преодоление,

Podogędzie, употребляется только въ предложномъ падежѣ съ предложомъ *na*, напр. *Na podogędziu*, под рукою.

Podorganista, -y, *м.* помощникъ органиста или учителя сельской школы.

Podorywanie, -nia, *ср.* *см.* Podorka.

Podorywać, podorać, вспахивать, вспахать.

Podrabiać, *см.* Podrobić.

Podrapać, разцарапать, поцарапать.

Podrapanie, -nia, *ср.* разцарапание.

Podrastanie, -nia, *ср.* подрастание.

Podrobienie, -nia, *ср.* подделка; || раздробление.

Podrywać, podryć, подкапывать, подкапывать, подрывать, подрывать; || *Podrywać się*, отрываться, отламываться; || *надрываться* (*тратить силы, поднимая излишнюю тяжесть*).

Podwozić, podwieźć, подвозить, подвезти.

Podwożenie, -nia, *ср.* подвозъ, доставка.

Pojadać, поедать, съедать.

Pojałowieć, сдѣлаться бесплоднымъ, неурожайнымъ.

Pojaśnić, pojaśnić, пояснить, пояснить, объяснить, объяснить.

Pojaśnianie, -nia, *ср.* пояснение, объяснение.

Pokum, -a, *м.* кумъ, добрый товарищъ, приятель.

Policzenie, -nia, *ср.* причисление, присоединение.

Południo-wschód, -odu, *м.* юго-востокъ.

Połuścić, поколоть, порубить, расщепить.

Połuścić, -nia, *ср.* рубка, расколка, расколота.

Pomasać, пощупать; || *Pomasać się*, ощупаться, ощупать самого себя.

Pomiarowanie, -nia, *ср.* соразмерность, соотношение, приравнивание; || *умѣренность*; || *miarkowanie się*, соображение.

Poniszczony, истребленный, разрушенный.

Poniszczyc, истребить, разрушить.

Pogodkiewiczne, -ego, *ср.* подарокъ (*собоице*); || *мужнинъ* подарокъ жени при покупке чегó-либо.

Pogobić, проработать; || *подѣлать, сдѣлать*.

Postarać się, постараться, хлопотать, позаботиться,

Potęgować, сосредотачивать силы.

Potęgowanie, -nia, *ср.* сосредотачивание силъ; || *Мат.* произведение нѣсколькихъ равныхъ множителей.

Potrzymać, подержать; || *выдержать, продолжать*. *Mroz potrzyma do marca*, морозъ продолжится до марта.

Pozazdrościć, позавидовать.

Pożądliwie, *Нар.* страстно, жадно.

Półokrągły, полукруглый.

Półśrodek, -dka, *м.* полумѣра.

Półśrodkowy, нервнительный.

Praktykowanie, -nia, *ср.* исполнение, выполнение чегó-либо; || * интригование.

Pranżak, -a, *м.* ремень у рукоятки цѣпи.

Przerędzanie, -nia, *ср.* препровождение. *Przerędzanie czasu*, препровождение времени; || *см.* Destylacja.

Przerić, пропить (*о пиву, вину*).

Przerpicie, -cia, *ср.* трата денегъ на пьянство; || *тость, здравца*; || *Przerpicie się*, перепой, неумѣренное питье хмельнаго.

Przerpieścić, przepierzyć, сыпать, насыпать много пѣрцу.

Przeświescać, просвѣчивать.

Przeświescanie, -nia, *ср.* просвѣчивание.

Przetrażanie, -nia, *ср.* перетраживание; || *перерывание, перешаривание, объѣктивание*.

Przetrawienie, -nia, *ср.* переваривание (*пищи*); || * *проматывание, расточение*; || * *czasu*, проведение времени.

Przewiewanie, -nia, *ср.* продувание; || *przewiewanie zboża*, провяливание зерноваго хлѣба.

Przewiewnie, *Нар.* вѣтренно; || * мимоходомъ.

Przewiewny, провѣваемый вѣтромъ; || * мимоходный.

Przewiezienie, -nia, *ср.* перевозъ.

Przewyciężanie, -nia, *ср.* превозмогание, преодоливание.

Przybudowanie, -nia, *ср.* Przybudówek, -wku, *м.* пристройка.

Przycisnąć, подкратиться къ кому тихонько.

Przyszczeranie, -nia, *ср.* прищипывание, привязывание; || *задѣвание*.

Przymilenie, -nia, *ср.* украшение, прикраса; || *Przymilenie się*, старание понравиться кому-либо, заискивание.

Przynaglający, понуждающий, торопящий.

Przynaglanie, -nia, *ср.* понуждение, приневольивание.

Przynajmować, przynająć, принанимать, принаниять.

Przynalegać (na kogo o co), налегать на кого, докучать кому-либо.

Przynaleganie, -nia, *ср.* налегание.

Przypisno, -ego, *ср.* вписная пошлина (*за внесение въ списокъ, протоколъ и т. п.*).

Przystąpić, *см.* Przystępować.

Pumeks, *см.* Pomeks.

Racjonalista, -у, м. рационалистъ, равносудочный человекъ, вѣрующій только въ чистый разумъ.

Racjonalizm, -и, м. рационализмъ, умственное, равносудочное вѣрованіе.

Racjonalnie, Нар. рационально, дѣльно, основательно.

Racjonalność, -ści, ж. см. Racjonalizm.

Racjonalny, рациональный, умственный, равносудочный, дѣльный, основанный на опытъ и разумѣ.

Ramifikacja, -ji, ж. развѣтвленіе.

Recenzja, -ji, ж. рецензія, разборъ.

Reduplikacja, -ji, ж. удвоеніе, усугубленіе.

Rewolucja, -ji, Астр. ж. обращеніе (планеты), оборотъ (года); || переводъ, перемена; || революція, возмущеніе.

Revolucjonista, -у, м. революціонеръ, мятежникъ.

Rewolucyjny, революціонный, мятежный.

Rewolwer, -а, м. револьверъ.

Rezeda, -у, ж. Бот. реведа.

Rezedowy, реведовый.

Rezerwowo, резервный, запасный.

Rezerwuar, -и, м. резервуаръ, водоемъ, водохранилище.

Rekodajnie, Нар. биеніемъ руки въ руку (для утвержденія взаимнаго на что-либо согласія); || собственными руками, изъ рукъ въ руки

Rekodajny, согласившійся на что-либо, ударивши по рукамъ; || данный собственными руками.

Rodzunek, см. Rozunek.

Rostruchan, -а, м. большой кубокъ.

Rozbestwienie, -nia, ср. разъяреніе, бѣшенство.

Rozbestwiony, разъяренный, бѣшенный.

Rozesłanie, -nia, ср. посылка, рассылка.

Rozespać się, разопаться.

Rozjątrzenie, -nia, ср. раздраженіе.

Rozjątryony, раздраженный.

Rozkrzewienie, -nia, ср. разведеніе (растѣній), размноженіе, располженіе; || распространеніе.

Rozkrzewiony, разведенный (о растеніяхъ), размноженный, располженный; || распространенный.

Rozpierzchnięcie się, **Rozpierzchnienie się**, -а, ср. расцѣпаніе.

Rozprucie, -cia, ср. распорка, распарываніе.

Rozprówać, см. Rozparać.

Rozryły, располтвѣвшій, разжирѣвшій.

Rozumowy, умственный.

Różdrowy, прутковый.

Rugowanie, -nia, ср. изгнаніе, удаленіе, утравленіе.

Rusztować, ставитъ лѣса, подмостки, стелажъ.

Rzucanie, -nia, ср. бросаніе, киданіе,

швырнаніе, метаніе; || = kogo, czego, оставленіе; || Rzucanie z żółądka, рвота.

Rzucalny, бросальный.

Rzucawka, -i, ж. падучая болѣзнь, эпилепсія.

Rzucenie, -nia, **Rzucenie się**, ср. нападеніе.

Rzutność, **Rzutność**, -ści, ж. скорость, быстрота, проворство, рѣвность, живость.

Safandula, -у, м. простоялы, простакъ, глуповатый человекъ.

Safjan, -и, м. сафьянъ, козловая кожа.

Safjanowy, сафьяновый, сафьянный.

Sago, Нескл. ságo (растеніе).

Sagowy, саговый.

Samowiedza, -у, ж. самосознаніе.

Schorzałość, -ści, ж. болѣзненность.

Sczerwieniałość, -ści, ж. краснота.

Sentymentalność, -ści, ж. сентиментальность, приторная чувствительность.

Sferyczność, -ści, ж. шаровидность.

Siąkać, втягивать въ себя воздухъ, нюхать.

Sięciany, сѣточный.

Skandal, -и, м. скандалъ, соблазнъ; || неприличный поступокъ, срамъ, стыдъ; || огласка, беславіе, шумъ.

Skandaliczność, -ści, ж. неблагопріятность, неприличіе.

Skandaliczny, неблагопріятный, соблазнительный.

Skandalizować się, соблазняться.

Skandować, скандовать, считатьъ стопы, произносить съ удареніемъ на стопы (въ стихѣ).

Skarpanieć, посоловѣть, опуститься, ослабѣть; || обѣднѣть, впасть въ нищету.

Skłęsać, **skłęsnać**, опадать, опасть, опускаться, опуститься.

Skoślawić, **Skoszlawić**, искривить, изуродовать; || **Skoślawić się**, искривиться.

Skoślawienie, **Skoszlawienie**, -nia, ср. искривленіе, изуродованіе.

Skwitować, выдать квитанцію, росписку; || **Skwitować się**, расчитаться.

Skwitowanie, -nia, ср. выдача квитанцій, росписки.

Stabostka, -i, ж. слабость, недостатокъ, порокъ.

Stamazarnik, -а, м. Прост. гнѣбный, вѣдлый, неповоротливый человекъ.

Stamazarny, гнѣбный, вѣдлый, неповоротливый.

Stabowity, болѣзненный, немощный, хилый.

Stodować, солодить.

Stodowanie, -nia, ср. соложеніе.

Solidaryzm, **Solidyzm**, -и, м. Мед. сожиданіе, ученіе относящееся къ болѣзни къ поврежденію одной изъ твердыхъ частей тѣла.

Solista, -у, м. Муз. соловѣтъ.

Sraczny, spraczysty, подвергающийся искривленію.

Sraczony, искривленный, покоробленный.

Sranoszeć, sranobogacieć.

Sranos uc, sranobogacieć.

Spleśniałość, -ści, ж. плѣсень.

Spor, -u, м. прибыль, польза, выгода.

Sporadycznie, Нар. спорадически, не повально.

Sporadyczność, -ści, ж. Мео. появленіе какой-либо болѣзни спорадически, не повально.

Sporadyczny, спорадическій, не повальный.

Spotwarzenie, -nia, ср. оклеветаніе, оскорбленіе.

Spowijak, см. Powijak.

Spowinowacac, Spowinowacieć, вводить въ родство съ кѣмъ либо; || **Spowinowacieć s e**, породниться.

Spowinowacenie, -nia, ср. родство.

Spowodowanie, -nia, ср. поводъ.

Sproszeczniały, обыкновенный, общеизвестный, весьма доступный.

Sprobowanie, -nia, ср. проба, испытаніе.

Stopniowo, Нар. постепенно.

Strzaskać, -ka, ср. разбить, поразить; || **Strzaskać się**, разбиться.

Strzaskanie, -nia, Strzaskaniecie, -cia, ср. (= się), разбитіе, поражение.

Studować, -ać, гл. изучать, исследовать.

Studjowanie, -nia, ср. изученіе, исследование.

Studjum, (мн. Studja), Нескл. изученіе, исследование, ученая работа.

Stwardnieć, -nieć, гл. отвердеть, окаменеть.

Subtylizacja, -ji, ж. Хим. утонченіе (спиртовъ).

Subtylizować, -ać, гл. Хим. утончать, розжижать; | * мудрить, хитрить.

Suetylizowanie, см. Subtylizacja.

Sufitować, -ać, гл. штукатурить потолокъ.

Sufleg, -a, м. суфлёръ, подсказчикъ (въ театръ).

Suffernia, -ni, ж. суфлерная будка.

Sufflerować, -ać, гл. подсказывать, суфлерить.

Sufflerski, -ska, прил. суфлерскій.

Sufrajum, вь ед. ч. нескл. (мн. Sufrajum), голосъ (избирательный); || одобреніе.

Symptom, -u, м. признакъ болѣзни, симптомъ; || * знакъ, признакъ, примѣта.

Symptomatyczny, симптоматическій.

Symulacja, -ji, ж. Юрид. притворство, притворный видъ.

Synalowy, Прост. синонный.

Synapizm, -u, м. Мед. горчичникъ.

Synchronista, -y, м. современникъ.

Synchronistycznie, синхронистически, современно.

Synchronistyczny, синхроническій, синхронистическій.

Synchronizm, -u, м. одновременность, современность.

Synkora, -y, ж. Муз. сипкоть, соединеніе; | Грам. выпущеніе буквы или слога изъ середины слова; || Мед. обморокъ.

Szarmantka, -i, ж. франтиха, щеголиха.

Szkopuł, Skopuł, -u, м. подводный камень.

Technicznie, Нар. технически.

Techniczny, техническій.

Tkalnia, Tkaczownia, -ni, ж. ткальня, ткацкая.

Plenek, -nka, м. Хим. закъсъ.

Tonsura, -y, ж. постриженіе, тонсура; | гумёнце (выстриженное мѣсто на головѣ).

Tosamy, одинаковый.

Tramwaj, -ja, м. конно-железная дорога.

Transcendentalność, -ści, ж. трансцендентализмъ.

Transcendentalny, трансцендентальный (разсуждающій о самыхъ возвышенныхъ или чуждыхъ вопросахъ).

Trawestacja, -ji, ж. выворачиваніе наизнанку, пародія.

Trawestować, -ać, гл. выворачивать наизнанку, пародировать (сочиненіе).

Trawestowanie, -nia, ср. см. Trawestacja.

Trawiany, травяной.

Tuberkuł, -u, м. Мед. болѣчка, пузырь; || бугорокъ, гнойный пузырьшекъ (въ легкяхъ).

Tyzarnia, -ni, ж. каменоломня.

Tyś, мѣст. ty (ты) и окончаніе 2-го лица единст. числа глагола jesteś (ś). **Tyś wziął, в.м. ty wziąłeś, ты** взялъ. **Tyś tu, в.м. ty tu jesteś, ты** здѣсь.

Uboštowanie, -nia, ср. обожаніе, обоготвореніе.

Uczynność, -ści, ж. услужливость, обязательность; || заслуга.

Ukradzenie, -nia, ср. кража, покража.

Ululać, -ać, гл. убаюкать; | * успокоить, усмирить.

Ululanie, -nia, ср. убаюкиваніе; | * успокоеніе, усмиреніе.

Umykanie, -nia, ср. бѣгство, отлученіе.

Uniwersalność, -ści, ж. всеобщность, повсемѣстность.

Uniwersalny, всеобщій, всемирный, всевѣстный, всеобъемлющій.

Uprasac, -ać, гл. утучнять, утучивать, откармливать, откармливать.

Upraszanie, -nia, ср. утучненіе, откармливаніе.

Urobia, -i, ж. пчелиная раба.

Urwać, см. Urywać.

Urwisko, -a, ср. обрывъ.

Urzeczywistnienie, -nia, ср. осуществленіе, исполненіе.

Usilność, -ści, ж. усильность, настойчивость.

Uszańcować, ошанцовать, обнести окопами.

Uszycie, -cia, ср. шитье, шитьё.

Utracjusz, -a, м. моть, расточитель.

Utracjuszka, -i, ж. мотёвка, расточительница.

Utrafić, utrafić, попадаты, попасть (напр. въ цѣль).

Utrafianie, -nia, ср. попаданіе въ цѣль.

Utraktować, утотчивать, угостить.

Utraktowanie, -nia, ср. потчиванье, угостеніе.

Utrzymanka, -i, ж. женщина на содержаніи у кого-либо, наложница.

Utucznie, -nia, ср. утучненіе, откармливаніе.

Utucznić, утучнить, растолстѣть.

Utuczyc, утучнить.

Uwłaszczać, uwłascić, даваты, даты право собственности, право обладанія чѣмъ.

Uwłaszczenie, -nia, ср. дарованіе права собственности, право обладанія чѣмъ.

Użyanie, -nia, ср. сжатиё (ржи).

Wagon, -u, м. вагонъ, карета (на желѣзной дорожѣ).

Wariant, -a, м. вариантъ, различіе текста.

Watra, -u, ж. волы оставшаяся послѣ сожженія древесныхъ щей, послѣ сожжённой соломы.

Wbiegać, wbiedziesz, wbiegnąć, wbiezeć, вбѣгаты, вбѣжаты; || = па со, вбѣгаты, вбѣжаты.

Wbieganie, -nia, ср. вбѣганіе.

Wecowanie, -nia, ср. точеніе, остреніе.

Wegetacja, Wegietacja, -ji, ж. прозябаніе; || мн. произрастенія.

Wegetować, Wegietować, прозябаты, произрастаты.

Wegetowanie, Wegietowanie, -nia, ср. см. Wegetacja.

Welin, -u, м. тонкій пергаментъ, веленъ.

Welinowy, веленовый. Papier welinowy, веленовая бумага.

Werbunek, см. Werbowanie.

* Wezwanie, -nia, ср. Стар. названіе, наименованіе. Kościół pod wezwaniem św. Anny, церковь во имя св. Анны.

Widziały, видѣнный, виданный.

Wielokrotność, -ści, ж. многократность.

Wieszadło, -a, ср. вѣшалка.

Wieszanie, -nia, ср. вѣшаніе, повѣшаніе.

Władczyni, ж. владычица; || государыня.

Wmawianie, -nia, ср. уговариваніе, внушеніе.

Wnęcenie, приманка, привлеченіе, приученіе.

Wodorodny, Хим. водородный.

Wodorost, -u, м. Бот. водоросль.

Wówczas (см. w ów czas), въ то время, тогда.

Wpływanie, -nia, ср. вплываніе, впаданіе, приливаніе; || вліаніе.

Wpodłuż (см. w podłuż) вдоль.

Wpośród (см. w pośród), среди, посреди.

Wrażliwy, впечатлительный.

Wrywanie, -nia, ср. вкапываніе, врываніе; || углубленіе.

Wrzątek, -tku, м. кипятокъ.

Wsadzenie, -nia, ср. всаживанье, вкладыванье, всовываніе.

Wsiąkanie, -nia, ср. всасываніе, вбираніе, втягиваніе.

Wsiewanie, -nia, ср. засѣваніе.

Wskakiwanie, -nia, ср. вскакиваніе.

Wskośny, покатый, пологій, отлогій.

Wskóranie, -nia, ср. достиженіе цѣли.

Wskóranu, добытый, приобритенный, выгаданный.

Wstawianie, -nia, ср. восхваленіе, прославленіе.

Wstuchiwać się, прислушиваться.

Wstrząśnienie, -nia, Wstrząśnięcie, -cia, ср. потрясеніе, сотрясеніе.

Wstrzykać, шприцеваты, вприскивать шприцемъ какую-либо жидкость.

Wstrzykanie, -nia, ср. шприцеваніе.

Wszeczhronność, -ści, ж. всесторонность.

Wszeczhronny, всесторонний.

* Wybadywać, изслѣдывать, разыскивать, изыскивать; || распршивать, вывѣдывать, см. Wybadać.

Wybuchnienie, -nia, Wybuchnięcie, -cia, ср. воспомоеніе; || взорваніе; || изверженіе.

Wychylenie, -nia, ср. высобываніе, выставленіе; || * выпиваніе, осушеніе (напр. бочка).

Wycieńczenie, -nia, ср. истощеніе, истребленіе, ослабленіе.

Wygadywanie, -nia, ср. разбалтываніе, разглашеніе.

Wygładanie, -nia, ср. выгладываніе, высматриваніе.

Wugoić, см. Wygajać.

Wugojenie, -nia, ср. заживленіе, излеченіе.

Wygotowywanie, -nia, ср. приготавленіе; || вывариваніе, вскипеченіе.

Wygórowanie, -nia, ср. Wygórowanie, см. высерпность.

Wykładnie, Нар. ясно, вразумительно, вѣрно, удобопонятно.

Wukgrzać, wukgrzić, окропаты, окропить, обрызгивать, обрызгать; || выбригивать, выбрызгать.

Wukgrzanie, -nia, ср. окропленіе, обрызгиваніе, орошеніе.

Wukrawanie, -nia, ср. выкраваніе, вырываніе.

Wykręcanie, -nia, ср. выверчиваніе, вывинчиваніе, выворачиваніе; || выжиманіе (напр. бѣлья).

Wyłajanie, -nia, *ср.* руганіе, брань.
 Wymagalność; -ści, *ж.* требовательность.
 Wymusowy, принудительный.
 Wymustrować, Wymusztrować, вымуштровать, вышколить.
 Wynaalezienie, -nia, *ср.* открытіе, изобрѣтеніе.
 Wynaaleziony, открытый, изобрѣтенный.
 Wyparodowieć, wyparodowić, истреблять, истребить народность.
 Wyparodowienie, -nia, *ср.* истребленіе народности.
 Wypisować, выворотить наизнанку.
 Wypisowanie, -nia, *ср.* выворачиваніе наизнанку.
 Wypikły, возникший, проистѣкший.
 Wypilenie, -nia, Wyplenie, -nia, Wypęście, -cia, Wypalenie, -nia, *ср.* полѣтье, выдѣрживание негодной травы.
 Wypiegnowanie, -nia, *ср.* воспитаніе, возрастаніе.
 Wypielony, Wypęty, выполотый, очищенный отъ негодной травы.
 Wypłowiąć, полынать.
 Wyprostowanie, -nia, *ср.* выпрямленіе, распрямленіе.
 Wyrastanie, -nia, *ср.* выростаніе, произрастаніе.
 Wyręcytować, рассказать наизусть.
 Wyręcznie, *нар.* рѣшительно, окончательно.
 Wyręczny, роковой, неизбежный; || рѣшительный; || злополученный, несчастный.
 Wyrównywanie, -nia, *ср.* выравниваніе, выглаживаніе; || приравниваніе.
 Wysiadanie, Wysiadywanie, -nia, *ср.* высѣиваніе, выходъ наружу; || высѣиваніе (*птенцовъ*).
 Wysiąkanie, -nia, *ср.* просачиваніе, вытеканіе поемному.
 Wytrzymanie, -nia, *ср.* выдержка, воздержаніе.
 Wytrzymywanie, -nia, *ср.* выдѣрживаніе, перенесеніе, || воздержаніе.
 Wywietrzać, wywietrzyć, провѣтривать, провѣтрить; || * провѣхивать, провѣхивать, развѣдывать тайнымъ образомъ.
 Wywietrzałość, -ści, *ж.* вывѣтрѣлость.
 Wywietrzały, вывѣтрѣлый, выдохлый.
 Wywietrzanie, -nia, *ср.* вывѣтриваніе; || провѣхиваніе, развѣдываніе чутьѣмъ.
 Wywietrząć, обветшать.
 Wyzarzać, истаскать, заносить (*четырьмя употребленіями*).
 Wyzarzanie, -nia, *ср.* затаскиваніе, занавиваніе (*одежды*).
 Wywodzenie, -nia, *ср.* производеніе; || изводъ; || изложеніе, изясненіе, разясненіе; || проведеніе (*карт. ліній*); || выдученіе (*отъ яица* о *птичати*).
 * Wywodzić (piskleta), выводить (*цапля*).

Wyznaczenie, -nia, *ср.* назначеніе, опредѣленіе.

Wyżować, wyżuć, изжовывать, изжовывать, пережовывать, пережевать.

Wyżwanie, -nia, *ср.* разжовываніе.

Wzbranie, Wzbranie, -nia, *ср.* задержание; || Wzbranie się, сопротивленіе.

Wzruszony, потрясенный, поколебанный; || вскопанный (*о землі*); || возмущенный, взволнованный; || растроганный, смягченный; || возбужденный.

Zaaklimatyzować, оклиматизировать.

Zaaklimatyzowanie, -nia, *ср.* оклиматизированіе.

Zaambarasować, стѣснить затруднить, смутить, привести въ замѣшательство.

Zaambarasowanie, -nia, *ср.* стѣсненіе, затрудненіе, замѣшательство.

* Zaawansować, дать кому́ высшее мѣсто.

Zaawansowanie, -nia, *ср.* выплата вырѣдъ; || поступленіе на высшее мѣсто.

Zabieranie, -nia, *ср.* забираніе, вѣзганіе; || = głośno, приступленіе къ подачѣ гдѣхоса, началу рѣчи; || = znajomości z kim, началу знакомства; || Zabieranie się (do czego), приступъ, приготовленіе къ чему-либо.

Zacęgować, *см.* Zacygować.

Zachodzenie, -nia, *ср.* захожденіе; || препражденіе кому-либо дороги; || вступленіе, приходъ.

Zacygowanie, -nia, *ср.* помѣта, скръпя.

Zaczekanie, -nia, *ср.* обожданіе.

Zaczerpanie, -nia, *ср.* задрѣваніе, затрѣгиваніе; || задрѣваніе, поводъ къ ссорѣ; || нападеніе.

Zadatkowy, задаточный.

Zadatek, -a, *ж.* задатчикъ.

Zadawać, Zadawałniać, Zadawałńić, Zadawałńić, удвѣтвора́ть, удвѣтвора́ть, удвѣтвора́ть, удвѣтвора́ть.

Zadrzumać, Zadrzumać, задремать.

Zadrzumanie, Zadrzumanie, -nia, *ср.* задреманіе.

Zakłopotać, обезпокоить, озаботить, встревожить; || Zakłopotać się, обезпокоиться, встревожиться.

Zakłopotanie, -nia, *ср.* забота, тревога.

Zakręcanie, -nia, *ср.* завѣрчиваніе, завивчиваніе; || закручиваніе, завиваніе.

Zależność, -ści, *ж.* зависимость, зависимость.

Zameldowanie, -nia, *ср.* *см.* Meldowanie.

Zamiarowy, преднамѣренный.

Zamiatały, метельный.

Zamiatanie, -nia, *ср.* замѣтаніе.

Zamienienie, -nia, *ср.* замѣна, обмѣнъ.

Zamrożanie, -nia, *ср.* (осу), заморозиваніе (*глазъ*).

Zamydłanie, -nia, *ср.* намываніе. Zamydłanie oczu, пуканіе пыли въ глаза, отведеніе глазъ, мороченіе.

Zapłajanie się, *ср.* заливаніе; || напѣство.

Zaprzestanie, -nia, *ср.* переставаніе
(что дѣлать); || прекращеніе, прерываніе.
Zaró, *с.м.* Зрѣѣ.
Zaskarbieńie, -nia, *ср.* приобрѣтеніе,
осиисканіе.
Zaśnięcie, -cia, Zaśmienie, -nia, *ср.* сонъ;
|| усненіе.
Zatorić, *с.м.* Zatariać.
Zatorienie, -nia, *ср.* затопленіе, пото-
пленіе, погруженіе; || * углубленіе (со
что либо).
Zatoriony, затопленный, потоплен-
ный; || * погруженный, углубленный
(со что либо).
Zawłchrzenie, -nia, *ср.* волненіе, воз-
мущеніе.
Zawieja, -ji, *ж.* мятелница, метелница,
метель, вьюга, вьюлица.
Zbankrutowanie, -nia, *ср.* банкротство.
Zborgować, *с.м.* Borgować
Zbytkowanie, -nia, *ср.* расточительность,
вашишня трата денегъ, роскошество-
ваніе.
Zdobywczy, завоевательный.
Zdrowaś Marja (в католической церкви),
молитва: Богородица Дѣво радуйся.
Zębół, -óła, Zębołom, -u, *м.* загнутый

уголъ бумаги (в древнихъ документахъ)
и т. п.
Zeró, Zrzeć, Zrzéć, пожирать, пожрать.
Zgłębienie, -nia, *ср.* вниманіе (къ чему),
ислѣдованіе (что), углубленіе (со что).
Zgłębiony, ислѣдованный, постигну-
тый.
Zmodyfikowanie, -nia, *ср.* измѣненіе,
исправленіе.
Znakomitość, -ści, *ж.* знаменитость.
Znaleźca, -u, *м.* находчикъ, нашедшій
что либо.
Znałogować, сноровить. приучить кого
либо къ худому, испортить; || Znałogo-
wać się, приучиться къ худому, испор-
титься.
Znękać, сокрушить, осилить, поко-
рить.
Zniewolenie, -nia, *ср.* принужденіе, вы-
нужденіе.
Zreflektować, образумить (кого - либо);
|| Zreflektować się, образумиться.
Zwikłać, запутать, смѣшать; || Zwikłać
się, запутаться.
Zwikłanie, -nia, *ср.* запутанность.
Zwilgocić, увлажнить.
Zwiłgotnieć, отсырѣть.

Замѣченныя опечатки и поправки.

Sposzczezone omyłki druku i poprawki.

Страница Stronica	Столбецъ Szpalta	Строка Wiersz	Напечатано: Wydrukowano:	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytać:
2	1	34	Агіасма, -ы, <i>ж.</i>	Агіасма, -ы, <i>ж. Коѡс.</i>
14	1	39	Барáхитесь	Барáхтаться
15	2	1	Васóкъ, -скá,	Васóкъ, -скá
18	2	30	Безквácie	Безквácie, <i>Chem.</i>
19	2	58	Безоотвóрочный	Безоотвóрочный
30	2	37	Близь, -я	Близь, -я
38	2	24	zszekanie	szszekanie
39	2	55	Брѣжаки	Брѣжки
40	2	63	Бубны, <i>Dop.</i>	Бубны <i>przyp. dr.</i>
43	1	32	Буркальцó	Буркальцо
44	1	54	ёслибъ	ёсли бы
—	—	61	Кто бы онъ нѣ былъ	Какъ бы то нѣ было
45	2	64	Бѣднѣжка, -жки, <i>т.</i>	Бѣднѣжка, -жки, <i>ж.</i>
—	—	66	biedaczek	biedaczek <i>lub</i> biedaczka, <i>nędziar-</i> <i>ka.</i>
46	2	53	Бѣлѣха, Бѣлуга	Бѣлѣха, Бѣлѣга, <i>wyz, wyt, gata-</i> <i>nek jesiota.</i>
47	1	7	Бѣли	Бѣли
57	1	47	вечерóкъ	вечерóкъ, -ркъ
60	1	40	Взѣрепѣнить	Взѣрепѣнить
61	2	2	z powierzcrownosci.	z powierzcrownosci, <i>z widzenia.</i>
64	2	65	Входъ во владѣнїе	Вводъ во владѣнїе.
67	1	1	Внимáть, внѣтъ, (<i>czas przysly</i>)	Внимáть, внѣтъ (<i>cz. ter. вни́мю</i>),
—	—	27	Вно́сныя зна́ки	Вносные зна́ки
—	—	40	wewnetrznie	wewnetrznie
—	1	44	Вну́чатный-братъ	Вну́читный братъ
—	1	62	Внесу́дебный	Внесудебный
—	2	24	не хоро́шá	нехоро́шá
68	1	15	Водоёмный	wyraz ten nastepuje po Водоёмный
69	2	44	Вожáкъ, -а	Вожáкъ, á
70	1	51	могáсу się przemieńc	могáсу się przemieńc z prawem spradania na inná osobę.
71	2	23	водѣлáть	водѣлáть
—	—	26	водѣлáться	водѣлáться
—	—	38	во́йну	во́йну
72	2	46	возра́ченный	розра́ченный
74	1	41	Волосяникъ	узува się wiêcej w licz. mnogiej: Волосяники, -óвъ.

Страница Stronica	Столбецъ Szpalta	Строка Wiersz	Напечатано Wydrukowane	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytać:
—	2	17	Волхвъ, -а	Волхвъ, -а
75	1	61	popuścić cugł	popuścić cugle
—	2	1	zatonąć utopić	zatonąć, utopić
—	—	5	sztyleta	sztyletu
—	—	86	w ogólności	w ogólności, w ogóle
76	1	3	pytać	pytać
—	1	51	Ворожійи	Ворожійка.
—	1	59	domieszkanie	demaszkowanie, demaszkowanie
—	2	1	domeszkuje	demeszkuje
—	—	3	domaszkiwać	demeszkiwać
—	—	26	wiatrowi	pod wiatr
—	—	41	Wgnać	wgasać
79	1	7	воть	воть
—	—	25	przewoźący furman	przewoźący, furman
—	—	49	Впервые	Впервіе
—	2	6	zalepić	wlepić
80	1	33	Впуклость	впўклость
—	2	13	wyłamaczenie	wyłomaczenie
82	1	3	najmiłościvszy	najmiłościvszy. <i>Всемилоствивше, рѣк. najmiłościvшіj.</i>
—	—	40	лекарство	лѣкарство
83	2	63	вспучить	вспўчить
86	2	26	policz-	policzenie
—	—	40	Вшиваться	Вшиваться
87	2	12	выбрать	выбратъ
—	—	57	Выброски	Выброски, -овъ
88	1	46	Выбарки	Выбарки, -овъ
89	1	12	Вывозить	Вывозать
91	2	62	Выдоравливание, -ня	Выдоравливаніе, -іа
93	1	12	wuzgusony, odguzony	wuzgusany, odguzany
—	—	63	osiegając	obojażąc
—	2	64	wykradzionym	wykradanym
94	2	37	Вылечиваться	Вылечиваться
95	2	12	Вымерлый	Вымерлый
—	—	45	Вымоина	Вымоина
99	1	14	jedwabna	jedwabna
—	—	—	выпаленный; паріету	выпаленный, pariętu
—	2	1	Выражаться	Выражаться
100	2	2	Высвобожденье, -ня	Высвобождєніе, -іа
101	2	5	Высокопочтенный	Высокопочтєнный
—	—	10	Высокопресвященство	Высокопресвящєнство
—	—	12	высокопресвященный	высокопресвящєнный
—	—	12	высокопресвященныйшій	высокопресвящєнныйшій
—	—	15	Высокопреподобіе	Высокопреподобіе
—	—	33	Высокость	Высокость
102	1	9	Выставка	Выставка
—	2	23	Высружка	Высружка
106	1	57	выщербить	выщербить
107	2	14	вънецъ	вънєць
108	1	25	Навъряка	Навъряка
—	—	56	Върооступный	Въроостўпный
109	1	40	вътрѣльцо	вътрѣльцо
—	2	10	Въчь, -и,	Въчь, -и, ѣ.
110	1	6	Вязать	Вязать
—	2	37	Гягачій	Гягачій
111	2	9	Гальванизмъ, об. Гальванизмъ	Гальванизмъ, об. Гальванизмъ.
—	2	28	niedorzeczy	nie do gzeszy

Страница Stronica	Столбец Szpalta	Строна Wiersz	Напечатано: Wydrukowano:	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytać:
116	2	38	Грубже всего	Глѣбже всего
117	1	3	Глунышъ	Глунышъ
—	2	20	buć tez	buć tez
123	2	62	Господень, з. Господня, я. Го- сподне	Господень, т. (з. Господня, я. Господне).
130	2	46	Гуляй, -яя,	Гуляй, -яя,
135	1	40	Двѣица	Двѣица
137	1	12	девятого	девятого
—	—	17	Девятыйнадесять	Девятыйнадесять.
145	1	9	Довнаніе	Довнаніе
—	—	26	о сдѣчѣ	о сдѣчѣ
—	—	39	письменный	письменный
—	—	50	Договоръ, застрахованіа	Договоръ застрахованіа
147	2	44	do wyższej wła- dokładnym	do wyższej władzy dokładanym
149	1	64	kredyt, hołd	kredyt; hołd
150	1	40	wydzutować	wydzutować
152	1	15	Доинось	Донось
—	2	41	przedpotowy	przedpotowowy
154	1	55	<i>Imś. b.</i>	<i>Imś. b.</i> досказанный
161	2	64	держитса	держитса
162	1	46	Душникъ	Душникъ
163	2	20	Дѣйствительный	Дѣйствительный
—	—	29	Дѣйствіе	Дѣйствіе.
—	—	32	skutkawanie	skutkawanie
164	2	37	Дѣлопроизводство	Дѣлопроизводство
168	1	11	gozszuchać	gozszuchać
—	2	19	Жабная трава	Жабная трава
—	—	60	inadentalna	incedentalna
170	2	12	Желтѣ	Желтѣ
172	1	6	благодареніа	благодареніа
174	1	20	dożalane	dożyżalane
177	2	43	завѣдѣнка	завѣдѣнка
178	2	60	Почѣночникъ	Почѣночникъ
180	2	14	Завѣзнуть	Завѣзнуть
181	1	14	zagwoździć	zagwoździć
—	2	21	<i>Imś. b.</i>	<i>Imś. b.</i> заговоренный
184	1	11	Русскій	Русской
186	1	54	Займственный	Займственный, зайствованный
193	2	43	пружина	пружина
195	1	12	Замѣсь	Замѣсь.
200	2	1	Запѣтновать	Запѣтновать
208	2	19	гавань	гавань
212	2	35	для вѣсь	для вѣсь
213	1	14	зеленѣй	зеленѣй
215	1	16	Злодѣй, -бя.	Злодѣй, -бя,
—	—	46	złowogŃny	złowogŃny
217	2	8	золочѣнный, золочѣнный	золочѣнный золочѣнный
223	2	40	издоябить	издоябить
224	2	47	Иаловить	Иаловить
226	2	61	Вѣругать	Вѣругать
227	1	44	Исслѣдоваться	Исслѣдваться
—	2	49	Изумлѣться	Изумлѣться
229	1	26	przegrody	przegrody
230	1	50	Инако	Инако
—	2	1	Индѣго, Индѣгъ, -а, ѣ.	Индѣго, Индѣгъ, -а, ѣ.
232	1	3	Исанки, -окъ,	Исапки, -покъ,

Страница Stronica	Столбецъ Szpalta	Строна Wiersz	Напечатано: Wydrukowano:	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytać:
232	1	32	chodzenie, около czego	chodzenie około czego
—	—	40	быть гвѣжденным, выкреденным	być wyłączanym, wykredlanym
—	2	21	выко зоніеным	wykorzenianym
233	1	35	Кабушка	Кабушка
—	2	61	Ковацкій	Кавáцкій
240	2	9	Календарь	Календарь
—	—	26	Иаллиграфъ	Каллиграфъ
241	1	26	Камей, -ея,	Камей, -ей,
245	1	19	Каретный, мастеръ	Каретный мастеръ.
246	2	39	Катальщикъ, -а, <i>m.</i> ten co toczy, spruszcza со z góry	Катальщикъ, -а, <i>m.</i> taczający со, spruszczający со z góry; maglującą (<i>bieliznę</i>); = сць цбрь, przewodnik spuszcżający z gór na sankach; = на конькахъ, śliz- żający się na lodzie; <i>Górn.</i> wozak.
—	—	41	Катальщица, -и, <i>ż.</i> maglująca (<i>bieliznę</i>); ślizżająca się на lo- dzie; <i>Górn.</i> wozak.	Катальщица, -и, <i>ż.</i> maglująca (<i>bieliznę</i>); ślizżająca się на lo- dzie.
249	1	56	Кедровникъ	Кедровникъ
250	1	64	Кипень, -ня,	Кипень, -ня,
251	2	26	Каменная	Каменная
254	1	18	Клѣтчатина	Клѣтчатина
—	—	47	Ключарь	Ключарь
—	—	51	Ключевина	Ключевина
—	2	54	Клятвопреступникъ	Клянвопреступникъ
255	1	28	Каровая книга	Кормовая книга
257	2	39	Кокотствовать	Кокотствовать
260	1	19	Колтунъ, -а,	Колтунъ, -а,
273	2	60	Кристаллизація	Кристаллизація
274	1	11	Критически	Критически
—	—	12	Критическій	Критическій
276	1	14	Кручина	Кручина
278	1	23	Кувыркать	Кувыркать
279	2	33	Кумовство	Кумовство
280	1	39	Купырь, -а	Купырь, -а,
282	2	7	венецъ	вѣнецъ.
285	1	26	Легель	Легель
290	1	52	Актриса	Актриса
296	2	57	чтобы	чтобы
298	1	3	Лягушолникъ	Лягушечникъ
303	2	24	Матрикула, -ы, <i>ż.</i> księga wyso- wa rodów szlacheckich.	<i>Po tym wyrazie dodać:</i> Матрикулъ, -а, <i>m.</i> świadcтво wydawane studentom na uczęsz- czanie kursów w uniwersytecie.
305	1	20	Межа, -и	Межа, -и
—	2	10	Междушокъ	Межешокъ, -мка, <i>m.</i> róglówek, człowiek tępój głowy.
—	—	41	Меладá, -и	Меладá -и, <i>Gmin.</i>
318	1	33	Мокротина	Мокротина
317	2	52	Любомудрие	Любомудрие
318	1	6	Мужаться	Мужаться
—	2	9	takі	takі
320	1	25	Мшиться	Мшариться
321	2	64	Мѣстоимѣнны	Мѣстоимѣнный
—	—	65	Мѣстоимѣние	Мѣстоимѣние
325	1	7	надробить	набродить

Страница Stronica	Столбец Szpalta	Строка Wiersz	Напечатано: Wydrukowane	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytac
329	1	65	Надлежѣть, <i>nieos.</i>	Надлежѣть, <i>надлежить nieos.</i>
329	1	61	Найтѣ	Найтѣ
336	2	15	Намѣкъ	Намѣкъ
337	2	25	На осѣться	Наносѣться
340	1	14	Напргнутъ	Напрыгнутъ
—	1	48	Напущать	Напущать
—	2	12	Напутьвать	Напутьвать
—	2	57	напѣтитъ	Напѣтитъ
343	2	57	Наслѣдованіе	Наслѣдованіе
353	2	33	Невѣсткѣ	Невѣсткѣ
358	1	10	Некласный	Некласный
363	1	13	Неприкосновенно	Ноприкосновенно
365	2	42	согласны	Несогласны
—	—	43	zgadzają się	nie zgadzają się
379	2	27	Обказывать	Оказывать
—	—	35	Обкачивать	Обкачивать
380	1	50	Облапошить	облапошить
381	1	4	оболью,	оболью),
383	2	62	обороченный	обороченный
384	1	53	Обеосторонній	Обеосторонній
386	1	16	Образчикъ	Образчикъ
—	2	26	Обреченіе	Обреченіе
388	1	26	Обстѣвливать	Обстѣвливать
—	—	29	Обстѣвливаться	Обстѣвливаться
390	1	14	очень	очень
391	1	37	Объянозѣмиться	Объянозѣмиться
393	1	36	овинецъ	овинецъ
396	2	21	jedna, jedna,	jedna,
398	1	39	вдѣлалъ	сдѣлалъ
—	2	31	Одушвляться	Одушевляться
400	2	29	Окисель	Окисель
—	—	64	Окленка	Оклейка
401	1	9	Окликъ	Окликъ
403	2	11	Окуривать	Окуривать
404	1	8	Олевишишникъ	Олевишишникъ
405	1	63	опашку	опашку
—	2	19	Опелѣніе	Опелѣніе, Опепелѣніе.
407	1	6	Опалзывать	Опалзывать
—	—	35	опорожненный	опорожненный
409	2	56	Органъ	Органъ
—	—	60	осязанія	осязанія
410	1	2	Орденская, лента	Орденская лента
—	—	6	орденъ	орденъ
415	1	11	słów miałem	Сбѣ miałem
—	—	53	Ооставлять	Ооставлять
—	2	42	преговѣра	приговѣра
419	2	56	Отвѣрдытъ <i>ob.</i> Отвѣрдытъ	Отвердытъ, <i>ob.</i> Отвердытъ.
420	1	10	Отвѣрточный	Отвѣрточный
—	2	41	Отворожить	отворожить
426	2	48	Откупъ	Откутъ
427	1	49	Отлѣтъ	Отлѣтъ
431	2	33	отплыть	отплыть
433	2	10	ограженный	отраженный
436	1	62	Останѣвливать	Отстанѣвливать
—	—	63	odstawionym	odstawionym
438	2	45	Отгорженіе	Отгорженіе
442	2	30	Оханка, <i>zdr.</i> Оханочка	Оханка, <i>zdr.</i> оханочка
—	—	41	Охладытъ, Охладытъ	Охладытъ, <i>ob.</i> Охладытъ.

Страница Stronica	Столбецъ Szpalta	Строка Wiersz	Напечатано: Wydrukowane:	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytać:
442	—	59	Охмелѣть	Охмелѣть
445	—	16	покой	поко́й
—	—	42	Павлин	Павли́нъ
447	1	19	Палочное	Пале́чное
448	1	52	Папильотка	Папи́льотка
450	1	64	Пассамный	Пасса́мный
—	2	45	Паска	Паса́ха
452	1	55	опеленать	Спеле́нать
453	1	19	наслѣдство	наслѣ́дство
459	1	31	годиться	годи́тся
464	1	50	Переменить	Пере́мнить
465	1	16	mieszkanie	mieszkanie
—	—	18	Много	Мно́го
467	1	50	Переработать	Пере́работать
—	2	7	перерубить	пере́рубить
—	—	59	пересѣсть	пересѣ́сть
469	1	9	terminu	terminu
—	—	21	переставить	переста́вить
470	1	34	Пересыхать, пересохнуть. Пересыщать; пересытить, об. Пресыщать, пресытить.	Пересыха́ть, пересохну́ть. Пересыща́ть, wyschnąć zupełnie. Пересыща́ть, пересы́тить, об. Пресыща́ть, пресы́тить.
—	2	33	Перетолковщица	Перето́лковщица
472	1	45	przesiedlenie się	przesiedlenie
475	1	43	Пекинёръ	Пике́нёръ
482	1	40	Пленение	Плѣ́нenie
484	1	30	Трафен	Трофе́н
485	1	1	трафен	трофе́и
486	1	38	Поворотъ, общественнаго	Поворо́тъ обществѣ́ннаго
489	2	29	подавленный	пода́вленный
494	1	53	Поджига	Поджи́га
496	2	7	подлѣтѣть	подлетѣ́ть
—	—	39	Подлипала,	Подлипа́ла, -ы,
498	2	23	zadzięgać nos do góry	zadzięgać nosa, pusznić się, nady- mać się
501	2	58	подробности	подробно́сти
504	2	42	подтѣять	подтѣ́ять
—	—	55	подтопить	подтопи́ть
507	1	39	Подъёмщикъ	Подъѣ́мщикъ
508	2	43	Пожилое	Пожилѣ́е
509	1	56	Съ позволеніемъ	Съ позво́ленія
510	2	38	Пбило	Пби́ло
511	1	25	можетъ	мо́жете
512	1	6	Покляпный	Покля́пный
514	1	42	rolawaś	rolowaś
—	2	21	Поливалный	Полива́льный
516	1	28	Кёрка	Кі́рка
520	1	15	Померклый	Померќлый
—	2	5	Поминовение	Помино́вение
526	1	34	попущение	попущѣ́ние
—	2	10	До которыхъ, поръ	До которѣ́рыхъ поръ
531	1	55	Апостольскія	Апосто́льскія
532	1	51	Посмѣхе	Посмѣ́хе
—	2	43	Посилить	Посили́ть
535	1	53	Рождественный	Рождѣ́ственскій
538	1	6	Опрѣнокъ	Опрѣно́къ
542	2	41	Руска	Русска́я

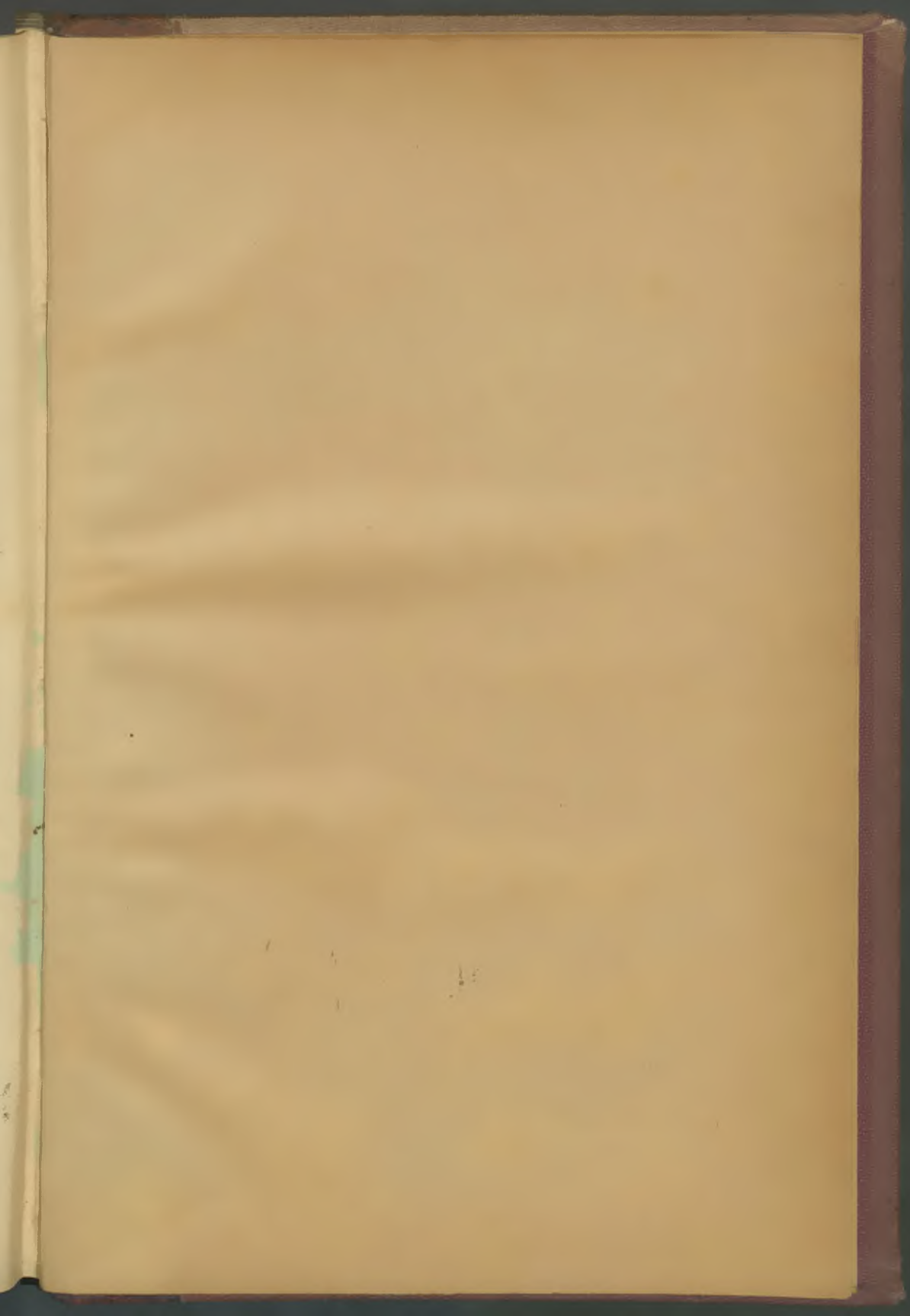
Страница Stronica	Столбец Szpalta	Страна Wiersz	Напечатано: Wydrukowano:	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytać:
543	2	89	дѣйствующее	дѣйствующее
544	1	29	Правный	Правый
545	1	20	пресвятый	пресвятый
546	2	64	Предсказать	Предназначать
555	1	49	Некрыть	Накрыть
558	1	47	Пригонять	Пригонять
559	2	43	призренный	призренный
566	2	59	приподнять	приподнять
567	1	20	Приправа	Приправа
—	—	43	припрять	припрять
568	1	59	Присвоивать	Присвоивать
570	1	32	Пристрастие въ музыкѣ	Пристрастие къ музыкѣ.
573	1	53	прихлебнуть	прихлебнуть
574	1	29	прицепить	прицепить
—	—	61	Святыхъ	Святыхъ
575	2	19	grube	grube
—	—	58	приобщенный	приобщенный, załączony, przy- danu;
577	1	8	Прорабанить	Пробарабанить
579	2	11	(st. wyż. Провѣрно)	(st. wyż psk. Провѣрно)
582	1	16	Прожигательный	Прожигальный
584	2	9	проклять	проклясть
587	1	16	помѣнялись	промѣнялись
594	1	54	Просѣяна	Просѣянка
601	1	24	Псалтырь, Псалтырь, -я, т.	Псалтырь, -я, т. Псалтырь, -я, т.
602	1	1	rudr	ruder
603	2	45	Пустынь, -я, ж.	Пустынь, -я, ж. samotny, odoso- bniony klasztor
605	2	10	w kominie	на kominie.
—	—	13	Пылать гнѣвомъ	Пылать гнѣвомъ
607	1	13	другое	другое
—	2	5	Пятачекъ, -чка,	Пятачекъ, -чка,
—	2	21	Пятиверстный	Пятиверстный
—	2	52	Пятильна, -я,	Пятильна, -я,
611	1	38	mużg	mózg
612	2	20	Розведриваться	Разведриваться
613	1	22	развинтить	развинтить
627	1	44	рассудить	рассудить
—	2	60	Рассвѣалель, -льня, т. wór na ziarno do zasiewu.	Рассвѣалель, -льня, т. patrzęcio do zasiewu.
628	2	47	приходилъ	приходитъ
629	2	15	розысканный	разысканный
—	—	58	Ракѣшка, -и, ж. małż jadalny.	Ракѣшка, -и, ж. Zoł małż, pław, skorupiak
633	1	29	распахнутый	распахнутый
634	2	58	Расположенный	Расположенный
638	1	10	Расторжanie	Расторженіе
648	2	4	входящихъ	входящихъ
—	—	48	Резонный	Резонный
648	2	19	Ровѣсница	Ровѣсница
647	1	50	znamię na ciele od urodzenia; Gmin. mysz.	znamię na czołcie od urodzenia (Gmin. mysz).
648	2	40	Ровскаяя	Ровскаяя
—	—	58	розы	розъ
656	1	54	Рѣсница	Рѣсница
665	2	41	бѣло	бѣло
669	1	24	Сваяченица	Сваяченица
—	2	25	stawac się świeżym;	stawac się świeżym, chłodnym;

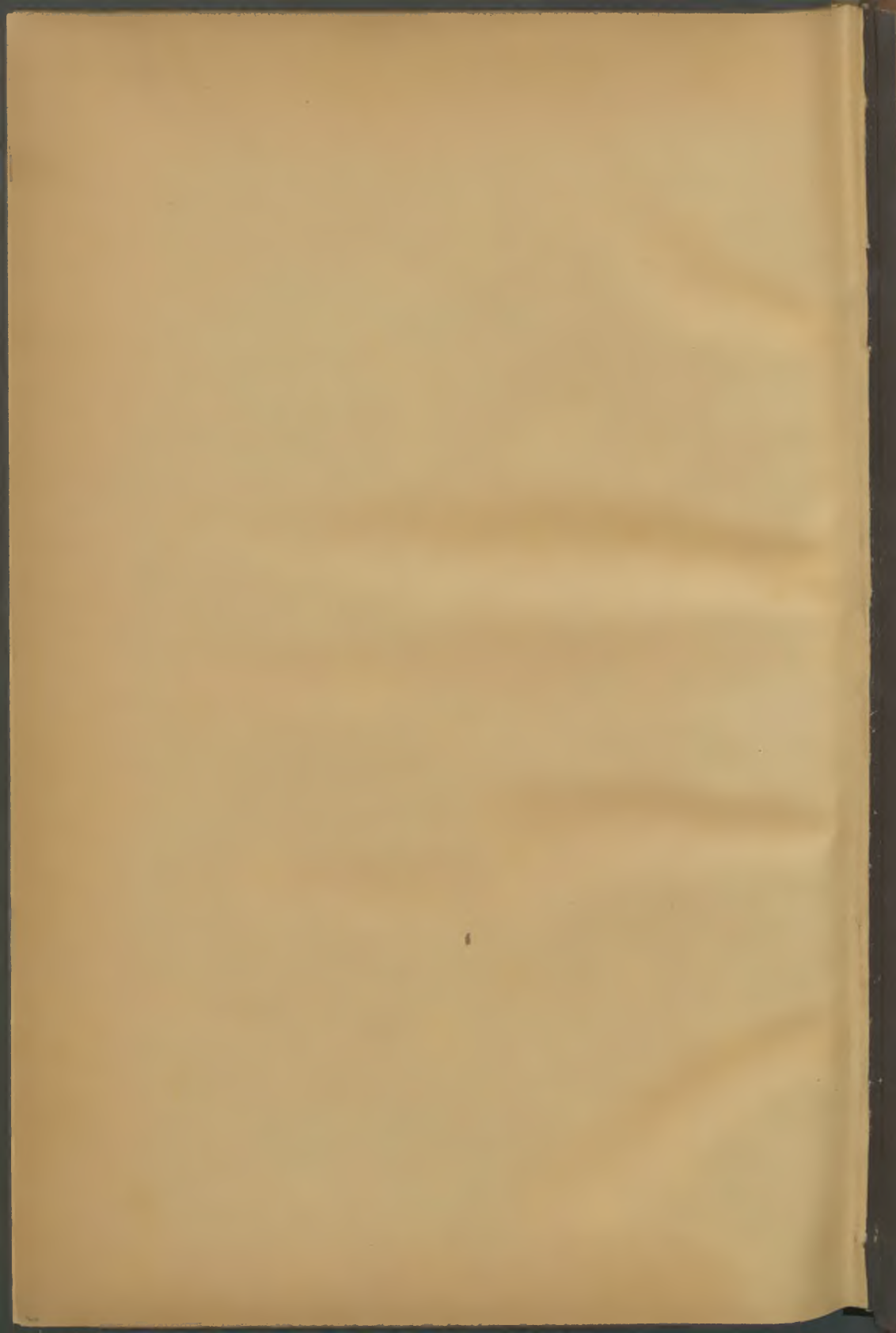
Страница Stronica	Столбецъ Szpalta	Строка Wiersz	Напечатано: Wydrukowano:	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytać:
670	2	27	ручáется	ругáется
673	1	44	одружить	сдружить
676	1	64	ойленъ	сийленъ
—	2	49	Серебряный	Серебряный
—	—	62	Азотнокислое	Азотнокислое
678	2	54	работою	работою
679	2	14	Симметрия	Симметрия
683	1	14	Скипидарный	Скипидарный
684	1	53	скобленный	скобленный
693	1	33	Слушательный	Слушательный
701	1	5	Английская	Английская
711	2	59	Состегать	состегать
714	2	16	Спахивать	спахивать
718	1	59		По wygazie (спутникъ, opuszczo- no: Спутница, towarzyszka po- droży.
725	1	54	Стетоскопъ	Стетоскопъ
—	2	42	отисканный, отиснутый	стисканный, стиснутый.
727	1	28	Стольно	Стольно
730	1	5	Стренаживать	Стренаживать
731	2	32	стрѣляетъ	стрѣляетъ
739	1	10	счислить	счислить
741	2	18	сѣмечко	сѣмечко
745	1	18	Тафельдекеръ	Тафельдекеръ
749	1	6	Титочный	Титечный
—	2	46	ослушаешся]	ослушаешься
751	1	27	Толокнянка	Толокнянка
754	1	47	niedorzeczność	niedorzeczności
755	2	25	Трапецоидъ	Трапецоидъ
758	1	49	Триоль	Триоль
759	1	40	Индійскій	Индійскій
763	1	57	тѣсненькъ	тѣсненькъ'
764	1	32	Тяжебница	Тяжебница
—	2	12	Тянутъся	Тянутъся
767	1	10	Увольненіе	Увольненіе
—	—	11	Увольненіе	Увольненіе
781	1	2	Уподобить	Уподобить
782	1	29	tsgość	tęgość
785	1	1	niezgoda	niezgoda, niesnaski wewnętrzne, domowe.
786	2	49	Намотать, себя	Намотать себя
787	2	59	утишить	утишить
788	1	5	Утишить	Утишить
790	1	43	=(за кѣмъ),	=(за кѣмъ, за чѣмъ)
793	2	35	Фавтонъ	Фавтонъ
795	1	8	Филологически, psk. filologicznie.	Филологически, filologicznie, Филологически, psk. filologicznie.
—	2	35	Флейтраверсъ	Флейтраверсъ
797	1	24	Фратушка	Фратужка
799	1	54	Хваленный	Хваленный
801	2	29	Хлестать, об. Хлестать.	Хлестать, об. Хлестать.
—	—	55	Хлѣбопечець	Хлѣбопечець
808	1	32	Цементовый	Цементовый
809	2	37	Цывьё	Цывьё
810	1	30	Цѣлоеть	Цѣлость
812	1	8	Съ часу	Съ часу
814	1	11	Черпаховый	Черпаховый
817	1	21	Четырехбатарейный	Четырехбатарейный

Страница Stronica	Столбецъ Szpalca	Строка Wiersz	Напечатано: Wydrukowano:	Слѣдуетъ читать: Trzeba czytać:
820	1	61	Чѣдиться. <i>nieodm.</i>	Чѣдиться, <i>nieowob.</i>
821	1	35	чханія	Чханія
—	2	34	Шажѣкъ, -жкá	Шажѣкъ, -жкá
822	1	64	przeniczne	przeniczne
829	1	35	Штатъ, -а, <i>m. etat</i> Соединѣнные Штаты, Stany Zjednoczone.	Штатъ, -а, <i>m. etat.</i> Соединѣнные Штаты, Stany Zjednoczone. Оставленный за штатомъ, sprady z etatu (<i>urzednik</i>).
832	2	54	Шупальце	Шупальце
834	1	22	Экономка, -и, <i>ż. szafarka, klucz-</i> <i>nica.</i>	Экономка, -и, <i>ż. szafarka, klucz-</i> <i>nica; żona ekonomy, rządzczy</i> <i>dóbr. (Tenże wyraz umieszczony</i> <i>niżej trzeba usunąć).</i>
836	2	61	меня, ја)	меня) ја,
840	2	36	z wyrazów następujących.	z wyrazów następujących:
855	1	12	Хим.	Бот.
856	1	20	довольство	довольство
—	—	45	трубки	трубки (<i>съ табакомъ</i>).
—	2	16	паюская	паюсная
857	1	9	меньшинство	меньшинство
758	1	1	подомною	подо мною
—	—	14	под рукою	подъ рукою
—	2	7	продолжится	продолжится
860	1	56	притворство	притворство
861	1	47	веленовый	веленовый
—	—	48	веленовая	веленевая
862	2	40	обеспоятся	обеспоятся

U 2274

U.2277

BIBLI

Biblioteka Uniwersytecka
w Toruniu

2277